Opus pandectarum Matthei ſiluatici cum Simone ianuenſe et cū quotationibꝰ auctoritatū Plinij galieni ⁊ aliorum auctorū in locis ſuis

¶ Opus pandectarū quod aggregauit Eximius artiū ⁊ medicine doctor Matheus Siluaticus ad sereniſſimū ſicilie Regē Robertū. qui fuerūt anno mūdi. 6516. anno vero xpi. 1317. coeui Petro de Abano. Dino de garbo. Hē tili. Bonauenture. Franciſco mayroni ⁊ Nicolao de lira Additur Simon Januenſis vbiqꝫ per alphabetum.

A Littera quā arabes alif vocant ſepiſſime apud eos ſonat a. interdū tantū e. vt elkilelmelich qđ eſt mel lilotū ſic pferūt ⁊ tamē p alif ſcribūt. Aliqñ ſonat. i. vt ille dicūt ⁊ ſcribunt alla qđ eſt deus. Aliquādo ſonat o. vł u. vt vſnee vſnen. ⁊ buchuen q̄ omnia ſcribunť i littera alif ⁊ ab ea incipiunt. diſtinguunt tamē hoc totum p certas notas. Grecū vero alfa in nullo a noſtro a. differt poteſtate.

Aachiam. i. caſtoreum
Aagi. ideſt ebur. pro quo .i. baſir.
Aakade. i. bakade bachad
Aamkarok. i. cinamum.
Aamſangilem. i. ſarcocola.

¶ Capitulum. I.

Aaron gre. ara. ſiricantica. latine vero barba aarō vel iarus: vel ſerpētaria minor vel luf. minor Aaron. herba ē habēs folia dragontee ſiłia ſed minora ⁊ plana nō varia habēs virgā duarū palmarū ⁊ colorē purpureū: cuius ſemē coloris ē crocei: ⁊ hꝫ radicē albā: habentē bulbi rotunditatē ſimilē dragōtee q̄ cruda ⁊ cocta māducari pōt. qꝛ nō eſt valde amara folia eius poſita in ſale māducanť. Eſt calide ⁊ ſicce cōplexiōis i p̄io gradu ṽtutis diſſoluēdi: laxādi: ⁊ extenuādi. GALIE. libro ſecūdo de cibis: circa finē cap. de aaron. Eſt qdē radix hui⁹ plāte cōſimilis comeſta ei que rape. Et ſbdit. ⁊ oportet q dē priorē ipſius effundere aquā ſcđꝫ elixationē. deiñ in alterā calidā itromittere: vt i caulib⁹ ⁊ lenticula dictū eſt. Et idē li. ſexto đ ſimplicib⁹ pharmacys cap. aaron. Aarō ſiue ſpentaria minor. hec. n. ex terreſtri pceſſit ſubſtātia calida: ⁊ iđ abſterſiue ṽtutis eſt nō tñ violēter ſicut dragontea: ſꝫ i calefaciēdo ⁊ ſiccādo primi gradus ſecūdum vtrūqꝫ ſꝫ vtiliores ſunt radices ipſi⁹. Pli. li. 19. ca. 5. in fi. ⁊ lib. 24. ca. 16. in p̄n. PAV. cap. aaron. Aaron ē ca. ⁊ ſic. cōplexiōis in p̄io gradu. POSSE. ad mēſtrua ꝓuocāda ſuccus ei⁹ p peſſariū inyciať. Cōtra iflatiōes auriū tuberoſitates aarō cū ipſa herba buliāt cū vino. ⁊ oleo cōi: addito cimino. fiat inde emplaſtrū. Cōtra emoroides vel ficus herba ipſa ⁊ tapſus barbaſſus decoquantur in vino vel aqua ⁊ fiat ſup eis encatiſma. Cōtra frigida apoſtēata herba ipſa cū tuberoſitatib⁹ cū axungia veteri teratur ⁊ i teſta calida ponať: ⁊ ſupponať. Cōtra ſcrofulas nouellas. herba ipſa ⁊ ſquilla cū axūgia vrſina veteri ſupponatur. Ad faciē depurandā ⁊ cutim ſubtiliandā: ex tuberoſitatib⁹ ſuis đſiccatis: fiat puluis ſubtiliſſim⁹ ⁊ cōficiatur cū aq̄ ro. ⁊ ponať ad ſolē donec aqua ex toto conſumať: ⁊ ita fiat ter vel quater vel ampli⁹: ⁊ ex puluere ſolo: vel cōfecto cū aq̄ ro. illiniať facies. ⁊ hec vocať gerſa vel ceruſa ſpētarie miōris. ⁊ ſilr pōt fieri đ maiori. DIASCO. ca. aaron. virtus ē in ſemie radice ⁊ folys ſiłis dragontee que mixta fimo bubalio ⁊ cathaplaſmatib⁹ adhibita podagricis medeť: radix eius extenuat pingues hūores nō mediocriter: vnde ad expellendū toracis hūorꝫ vtiliſſima ē. tota herba extenuatoriaꝫ hꝫ ṽtutē: ſꝫ nō fortē ſicut dragontea ſic tñ calefacit. Radix ei⁹ collecta reponitur ſicut dragontea ⁊ ciclamis. GALIE. ſecūdo de cibis. Eſt. n. ipſi⁹ nutrimētū bonū: ſi aliqs ex pectore ⁊ pulmōe aliqd expellere vellet i ipſis collectoꝝ ⁊ groſſoꝝ ⁊ viſcoſoꝝ humoꝝ iā cōeſta. GALIE. de ſim. phar. Radices aaron comeſte incidūt icīſione tpata humorū groſſitiem quare ⁊ excreationib⁹ que ex torace ſunt idonee. Dragōtea vero ad hoc magis eſt idonea.

Aatim. ideſt nux muſcata.

¶ Capitulum. II.

Abaiſir ara. gre. ⁊ latine ſpodiū. Spodiū qdaꝫ dicunt ꝙ ē ebur cōbuſtū: qdaꝫ radicē cuiuſdaꝫ cāne vltramarie cōbuſtā: ſꝫ falſo. imo ſpodiuꝫ ſcđm Sera. in aggre. ſuis. capitulo abaiſir. ē fuligo q̄ inueniť in domib⁹: vbi funduť metalla: que poſtquā ceciderit: dicitur ſpodiū: coherens vero tecto diciť ponfiligos. vnde Galie. Nunqꝫ ſpodio vſus ſuꝫ qꝛ ſatis habui ponfiligos. Nos tñ pro eo ebore cōbuſto vtimur: vel quod melius ē cinere. q inueniť ſup fornaces argentareoꝝ q lauať vt ferugo. Et ideꝫ auc. Galie in eo ē ifrigidatio ⁊ repcuſſio: ⁊ ī ſapore ei⁹ eſt amaritudo aliq̄ ⁊ ſtipticitas. ⁊ pp hoc deſiccat: Et iā declaratū eſt ꝙ in eo ē ṽtus cōpoſita ſicut in roſis ⁊ nō eſt i eo tantū ſtipticitatis quātū i roſis. AVIC. lib. ſecūdo. cap. de ſpodio. Spodiū eſt radix cānaꝝ aduſta. diciť. n. ꝙ ipſa aduriť pp fricationē ſuaꝝ extremitatū cū vent⁹ eis pflat. fri. ē in ſecūdo. ſic. in tertio: ⁊ i ipſa ē ſtipticitas: ⁊ ē paꝝ reſoluēs. ⁊ ei⁹ ifrigidatio ē pluria: ⁊ ipſi⁹ reſolutio eſt pp amaritudinē paucā in ipſa. ex reſolutiōe igiť ⁊ ſtipticitate fit ipſius exiccatio fortis: ⁊ ē cōpoſitaꝝ virtutū ſicut roſa. PAV. cap. đ ſpo. Spodiū ē fri. ⁊ ſic. cōplexiōis ⁊ poniť in ſyru. ad infrigidandū. POSSE. Puluis eius cū ſuc. plātaginis dať ꝯtra diſinteriā ⁊ emoproicā paſſionē cōtra fluxū ſanguinis nariū: puluis eius narib⁹ ipoſitus ſanguinē ſiſtit. SERAPIO. auc. Diaſ. Spodiū ꝯfert apatib⁹ calidis oculoꝝ ⁊ cōfert inflāmationi colere. ⁊ ꝯfortat ſtomachū ⁊ ꝯfert vlcerib⁹ oris. ⁊ ē bonū colere ⁊ ſincopi. ⁊ cōtra bothor q̄ fiunt in ore ifantiū. Et idē auct. Alcāſi. Spodiū ē bonū cardiace ⁊ ſtringit ventrē. Et idē auc. Raſis. Spodiū ꝯfert vlcerib⁹ oris ⁊ inflāmatiōi colere: ⁊ ꝯfortat ſtomachū ⁊ ꝯfert ſincopi quādo dať in potu ex eo: ⁊ cardiace calide: ⁊ bothor oris ifantiū. AVIC. Spodiū cōfert alcole ⁊ meſic ꝓueniēti ex ſolitudine: ⁊ cōfert apoſtematib⁹ oculi cal. ⁊ ꝯfortat cor: ⁊ ꝯfert tremori cordis ⁊ ſincopi facte ex effuſione colere ad ſtomachū bibitū ⁊ linitū: ⁊ ꝯfert timori đ preteritis ⁊ de futuris ⁊ confert tuſſi: ⁊ inflammationi ſtōi: ⁊ debilitati eius: ⁊ probibet effuſionem colere ad ipꝫ: ⁊ cōfert turbationi ⁊ probibet ſolutionem colericam: ⁊ confert febribus antiquis.

Abalzar. i. cataputia.
Abani. i. marubium.
Abaniſa. i. ſene.
Abaneſira eſt quedam medicina inda.
Abanatib. alcutub. vel cutubub. Akantib. cutub. Auic. li. 3° ca. 10. ſunt ſpecies melancolie.
Abarum abar. albar. ideſt plumbum.
Abalaroſa. ideſt ſemē mādragore.
Abcauſe. i. arbor ſebeſten.
Abcer. ideſt cera.
Abcella. ideſt agrimonia.
Abchios. i. barba iouis.
Abdamiſſemen. ideſt carpobalſamum.
Abdios ſiue tigris. ideſt barba iouis.
Abebei. i. boni odoris.
Abebene. i. nux muſcata.
Abedēgenus. i. tornaſolis.
Abeſanida qd ē. L. beali.
Abel. ideſt actis pro ſauina L. Abbel.
Abelli. ideſt ſauina.
Abellaſafaget. i. citonia.
Abellador. i. anacardi.
Abeleſon. i. carpobalſamū
Abeleſen. i. amigdale.
Abeleſet. i. mirtus.
Abelcara. i. cucurbita.
Abelcaraſis. i. ſemē apy.
Abelſamia. i. granū idici.

Abelal.ideſt edera.
Abeldemen.i.flos vlmi.
Abelchadealchar.i. bacce lauri.
Abelſenebarſiar.ideſt granum pini.
Abel nil habel nil.i.granū indū ⁊ ē cartamū induʒ.
Abel meluch.i.kerua catapucia granū regū.meſue
Abelatrone.i.grana citri
Abeldras.ideſt grana ſtaphiſagrie.
Abeltul.i.cartamus.
Abes.ē flos cuiuſdaʒ herbe q̄ ara.dr̄ guzen.⁊ eo arabes vtunt̄ i balneis: odor eius ē ſicˉ odor thimi apparet vt ſtichados arabicus. hāc herbā tunecī mltotiēs vidi.l.Buzema.⁊ puluis bugie.
Abeſtꝰ.⁊ abeſti.idē.i.calx.
Abeſtos albeſtos ē gēma coloris ferri: ⁊ ē vocata lapis abeſtari. Pli.37. cap.10.
Abetengi ſemen eſt cuiuſdam herbe alexandrine qua caremus.
Abetronigi ideſt baſilicō cum latis folijs
Abbarbar.i. fructꝰ iunipi

℄ Capitulum. III.

Abel ara.gre.brachi.lati.ſauina.Sauina ē arbor cuius folia ſūt ſilīa folijs tamariſci: ⁊ magis ſpinoſa.hn̄s bonū odorē:⁊ arbor iſta creſcit magis in latū q̄ʒ in longū.ē ca.⁊ ſic.cōplexiōis i tertio gradu.ERAPIO. li.aggre. ca.abbel.Abbel.ſunt eius due ſpēs vna cuiꝰ folia ſunt ſilīa folijs cipſſi:⁊ magis ſunt ſpinoſa q̄ʒ alia: hn̄s bonū odorē:⁊ arbor huiꝰ ē fortis ⁊ creſcit magis i amplū q̄ʒ in longū ⁊ fructꝰ eiꝰ ē ſicut ʒaror ꝑ quo.l.habilhalach Et qdā vtunt̄ folijs eius ꝑ fumigio.Sʒ alteriꝰ ſpēi folia ſunt ſilīa folijs tamariſci ⁊ ſapor eiꝰ ē ſicut ſapor cipreſſi hec latīe vocat̄ ſauina cuiꝰ ſubſtātia ē ſubtilis ⁊ i odore eiꝰ eſt aromaticitas ⁊ calefacit:⁊ deſiccat i tertio gradu.
AVICE. li.2.cap.Abbel.Abbel ē fructꝰ arboris ſimilis iunipero:factꝰ ſicut ʒaror ſʒ tn̄ vehementer ē niger boni odoris ⁊ acuti ſaporis:⁊ iſta arbor ē pria ſpēs ſauine poſita ꝑ Sera. GALIE. 6.ſim.phar.ca.de ſauia.Brachi ſiue ſauina de ſiccātibꝰ fortiter ē ſm̄ tres ſapores q̄s in guſtādo mōſtrat eq̄li ⁊ cipſſo niſi inquātū ē acrior eo:⁊ vt vtiq̄ʒ dicat qs aromatica.huiꝰ ergo ⁊ ipſiꝰ q̄litatis particeps eſt.vʒ.acris ſtiptica cōplexiōe ca.Adhuc aūt i amaritudine ⁊ ſtipticitate debiliꝰ ē q̄ʒ cipſſus:quantū.n.ſupat cipſſuʒ acredīe tāto diminuit̄ i ſtipticitate q̄ patet ꝙ calidius ē cipſſo:⁊ ideo magis diaforeticū.igit̄ ſolidare qdeʒ nō ꝑꝑ ſtipticitatis robur ⁊ caliditatis.i tantū.n. ambobꝰ his pticipat: vt iā tenſiuū ⁊ iflatiuū exiſtat.Putrefactionibꝰ vero cōfert ſicˉ cipſſus:ponat̄ aūt h̓ farmacū i tertia ſubſtantia ſm̄ calefacere ⁊ ſiccare ens iter ea q̄ maxime ſunt ſubtiliū partiū. POSSE. Cōtra tenaſmonē de frigida cā:fiat decoctio eius i aceto ⁊ vino:⁊ fumū patiēs recipiat:herba ipſa naribꝰ cathaplaſmata valet ꝯtra frigidū reuma ponit̄ ēt i vnguētis bene trita ꝯtra ſcabiem ſanioſaʒ.vinū decoctiōis eiꝰ valet ꝯ dolorē ſtomachi ⁊ iteſtinoꝝ ⁊ ꝯtra ſtrāguriā ⁊ diſuriā:ſʒ cathaplaſmata valet ꝯtra dolorē biliacū.eſt ēt diaforeticū ⁊ diuerticū fomentū ex aq̄ decoctiōis eius vel vino.eſt.n. ſauina ex ſpēbus iuniperi:vt apparet i.l.habilhalach. SERAPIO. auc. gal.v̓tus eius ē q̄ diſſoluit ⁊ abſtergit putredinē vlceruʒ putridoꝝ maloꝝ corrodētiū antiq̄ꝝ ⁊ ipſa ſilr̄ mūdificat vlcera melācholica ſordida qn̄ ponit̄ cuʒ melle ⁊ aufert heriſipillā:⁊ ꝑꝑ cāʒ ſue ſubtilitatis ꝓuocat mēſtrua plus omni alia medicia.⁊ ſic facit mingere ſanguinē:⁊ iterficit fetū viuentē:⁊ expellit mortuū:⁊ ingredit̄ in vnguentis odoriferis:⁊ ponit̄ ꝓ amomo vel cinamomo.duplū ponderis eiꝰ.Et idē auc.Diaſ.folia ambaꝝ ſpēꝝ ꝓhibēt dilatationē vlceꝝ corrodētiū:⁊ ſedāt apoſtēata corroſiua.Et qn̄ fit emplaſtrū cū eis:aufert liuorē cutis ⁊ ſordiciē eiꝰ que accidit ꝑꝑ ſupfluitates corpoꝝ ⁊ aufert eſcarā ignis ⁊ quando bibit̄ facit cum vrina exire ſanguinē:⁊ expellit fetum:⁊ quando naſcale fit ex ea:facit hoc ⁊ ingreditur in confectionibus vnguentorum calidorum.

Abbonſol.ideſt ſquilla.
Abbobo.i.lac acetoſuʒ d̓ q̊ extractū eſt butirum.
Abbul.ideſt iuniperus.
Abian.i. pentadactilus
Abliopinatos ideſt habentes alopiciam.
Abmucaſis.i. forma q̄ apparet in modū epatis.
Abnani. ideſt abani: ⁊ eſt marubium.
Abnechel.i. fructꝰ iunipi.
Abneleiten.ara.i. alumen affor.Sera.cap.aſnen
Abnuden eſt herba cuius gummi eſt aſſa fetida.
Abnus.i.ebenꝰ arbor cuiꝰ lignū iterius eſt nigrum exterius ſubalbidum.
Aboanifa.ideſt athel.
Aboanife.i.ſoldanella
Abofeſas ē ſcarabeꝰ oībꝰ notus.li.de doctria ara.
Abogebaran.i ſcarabeꝰ.vl̓ armoniacū.aboreg ideʒ.
Abrāiſa ē quoddā genꝰ dactili longi ⁊ maturi.
Abreng ē ſemē cuiuſdam herbe eiuſdē nominis.
Abrengi.i.ſerapinū.
Abrehen.i.oleū dehen ⁊ ē oleum muſcelinum.
Abreugiug.i. lignū aloes.
Abreudinarij aſtāgēs ſūt due medicine inde.
Abricha. abrioch ē quoddā genꝰ idrie.ſ.vas aque
Abriton.i.ſqtinos:⁊ eſt balauſtia.vel id ex quo fit ipogſtidos.Dia.ca.yſcos

℄ Capitulum. IIII.

Abrotanum gre.⁊ lat.ara.vero heſuʒ. Abrotāi due ſunt ſpēs.nā ex eo ē maſculꝰ ⁊ femia.femina frutex ē cū folijs albis diuiſis ⁊ minutis hn̄s flores croceos:⁊ in eſtate naſcentes ⁊ hn̄t grauē odorē:⁊ ē amariſſimi ſaporis:⁊ talis ſpēs noſtro ideomate vocat̄ tenacetū.i.maſculus. frutex ē ſarmētoſa:hn̄s minutū ſemē ſicut abſinthiū.flos eiꝰ ē ſicut flos pucide naſcit̄ d̓ eo multū i terris maritimis. SERA. li.aggre. ca. heſuʒ.Sūt eiꝰ due ſpēs:vna dr̄ maſculus ⁊ alia femia: ſʒ femina ē fere ſicˉ maſculus ⁊ differūt i h̓ ꝙ ipſa ē plāta ſilīs arbuſto hn̄s folia alba ⁊ ē plena folijs q̄ ſūt ſuper ramos eiꝰ:ſciſſa ꝑua ſciſſura ſicˉ folia ſaricō:⁊ i ſūmitate eiꝰ ē flos ad rotunditatē tēdens aurei coloris apparēs i eſtate:⁊ hʒ odorē bonū cū pauca grauedie amari ſaporis. maſculus vero hʒ ramos lignoſos aliquātulū ⁊ ſubtiles:⁊ ē hn̄s ſemina ꝑua:ſicut abſinthiū. DIASCO. ca.de abrotano Abrotanū qd̓ mlti heradcā dicūt aut gliciaconō:⁊ ē feia ⁊ eiꝰ frutex ē cū albis folijs ⁊ minutis ⁊ diuiſis ſicut criſico circa ipſa:flores hn̄s auroſas ⁊ i eſtate naſcētes ⁊ ipſa ē odorata cū aliq̄ grauedie:guſtū hʒ amariſſimū: tale eſt eni ſiculū abrotanū.Eſt ēt aliud genꝰ qd̓ maſculū dicūt hn̄s fruticē ſarmētoſā ſemē hn̄s minutū ſicut abſinthiū multū naſcit̄ i capadocia:⁊ i ceteris regionibꝰ ⁊ i ciuitate ripia. GALIE. 6.ſim.phar.ca.i.Abrotanū ex eo ē maſculus ⁊ femia:⁊ ipſiꝰ ſb̄ſtātia ē terrea:quā ſubtiliauit calor:⁊ ſapor eiꝰ ē amarus:⁊ ē i eo paꝝ ſtipticitatis ⁊ ē ca.in tertio gra.⁊ ſic.i ſecūdo.⁊ ē calidiꝰ abſinthio ⁊ minꝰ ſtipticū ⁊ acerbū:⁊ ē cū q̄dā ſalſedie ꝑꝑ qd̓ cacoſtomaticū ē.ſʒ abſinthiū euſtomaticū ē ꝓcipue ponticū. AVIC. li.2. ca.de abrotāo.Abrotanū.ē ca.⁊ ſic.in ſecūdo.⁊ ē ſubtile amaꝝ.⁊ i ipſo ſunt terreitas ⁊ ſubtiliatio. POSSE. Si ex abrotāo fiat cinis:⁊ ex eo facto lixiuio caput lauet̄:curat allopiciā.h̓ opat̄ ſilr̄ ipſa herba in lixiuio bulita:ſemē eius in aq̄ bulitū:curat aſma:⁊ pectoris ꝯſtrictionē. abrotani fumigiū ſpentes excludit. Succus eiꝰ bibitꝰ valet ꝯtra venenū reptiliū.Encatiſma ex aq̄ ebulitiōis ipſius factū ꝓuocat mēſtrua.ipſa herba cū oleo veteri trita:⁊ ꝑuncta:frigora tipica febriū curat. GALIE. abrotāi folia ⁊ flores vlceꝝ mūdificatiua apparēt:⁊ exacerbatiua: gnetiā quotquot ſm̄ ꝑiodos occupant̄:ſi ēt ſupfricaueris ante iuaſionē minꝰ rigebūt:ꝙ aūt lūbricos occidat decēs eſt eo ꝙ ipm̄ ſit amaꝝ. Et elixū cū malo citonio vel pāe appoſitū ſanat iflatiōes oculoꝝ:⁊ cōfert puſtulis cruda ipſa herba ⁊ elixa. Abrotanū vſtū ca.ē ⁊ ſic.v̓tutis pluſq̄ʒ cucurbita ſicca vſta:iō iſta vlceribꝰ hūidis ꝯuenit ſicut in flāmatiōe:⁊ maxie ei q̄ in ꝑputio pudēdi exigere cernitur Abrotāi vero cinis mordax oībꝰ vleribꝰ ē.⁊ iō ad allopicias ꝯfert cū oleo veteri.ſ.anetio aut ſiſamino.ē.n.ſubtilium partiū mordicatiuū ⁊ caliduʒ. DIASCO. ſemen abrotani elixū in aq̄:aut crudū iſuſuʒ i aq̄ ortomicis medet̄:ꝯquaſſationibꝰ pleureticis ⁊ paraliticis cū betonica ⁊ ꝯdito data:⁊ ſciaticis ⁊ diſſurie ſingulare ꝑſidiū ē.Iteʒ menſtrua ꝓuocat cū oleo trita ⁊ ꝑuncta frigora tipica ꝓhibet:⁊ fumigio ſuo ſerpētes de domibꝰ excludit: ⁊ bibitū morſibꝰ ſpētū ⁊ venenis medet̄:tumorē oclo̓ꝝ elixū cū pane appoſitū curat:puſtulas corporis vt cataplaſma adhibitū detergit.amaritudie ſua lūbricos excludit ⁊ occidit. AVIC. Abrotanū aduſtū ꝯfert allopicie ꝓꝑe cū alkerua aut oleo de raffano.Et abrotanū cōfert ad h̓ vt naſcat̄ barba q̄ tarde ē natiuitatis qn̄ cogtur cū qbuſdā oleis ꝑꝑ ſuā aptionē ⁊ ꝯſtringit ſanguinē gingiue ⁊ reſoluit apoſtēata flegmatica.Et qn̄ decoquit̄ cū citonijs cōfert apatibꝰ difficilis reſolutiōis:⁊ nō ē ꝯueniēs recentibus vulneribꝰ imo mordicat ca.⁊ eius decoctio ꝯfert cōtuſiōi lacertoꝝ ⁊ ſciatice antiq̄ difficili.Et qn̄ cogt̄ cū olo̓ calefacit caput ⁊ remouet frigiditatē eiꝰ: ⁊ eius decoctio confert difficultati anhelitus:⁊ decoquitur cū oleo et calefacˉ ſtōm:et remouet fritatem eius.et abrotanū ꝓuocat mēſtrua: ⁊ extrahit fetū:⁊ frangit lapidē veſice ⁊ renuʒ:⁊ oleū eius calefactū cōfert coartatiōi matricis ⁊ difficultati vrie ⁊ cōfert rigori:qn̄ cōprimēdo ex eo cū oleo fit inunctio ⁊ qn̄ bibit̄ cū vino cōfert venenis:⁊ quando in domibus ſternitur interficit vermes venenoſos. Pli. lib.21.ca.10.in fi.⁊.cap.21.in fi.
Abrog.ſʒ Sera.li.aggre.ca.Abrog.Eſt granū ꝑuū punctatū nigredine:⁊ albedine rotundum ſicut granuʒ mes nullius odoris. Affert̄ de ſeni:in ſapore ipſius eſt amaritudo.ca.⁊ ſic.in ſo.ſoluit ventreʒ ⁊ expellit lumbricos ⁊ aſcarides ⁊ ſoluit ſuperfluitates flegmaticas ab inteſtinis.iſto ſemine caremus in partibus iſtis.

Abrūgi ē qd̓dā granū laxatiuū ⁊ ē ſpēs cartāi. Ser.
Abrucaci.i.auellana.
Abs eſt quedā ſpecies caſſie lignee.
Abſcecella.i.agrimonia

℄ Capitulum. V.

Abſinthium lat.gre.abſinthion.ara.ſaricō.abſinthiū quoddā dr̄ abſinthiū dulce: ⁊ ē anetū quoddā abſinthiū marinū.⁊ ē ſticados citrinū:⁊ quoddā cretēſe vl̓ nabati vl̓ ponticū qd̓ orit̄ i ſeptētrionali pte:vel capadociū vel romanū:⁊ illd̓ ē abſinthiū cōe q̄ vtimur.Et ex eo meliꝰ ē:qd̓ remotū ē ab odore maris ⁊ quod orit̄ i terris liberis ⁊ qd̓ hʒ folia alba ⁊ lenia ⁊ plana.Aſpeꝝ vero ē malū:⁊ meliꝰ tēpus collectiōis eius ē ver.⁊ floꝝ eius ꝓncipiū eſtatis.hʒ.n.abſinthiū duas virtutes ꝯrias.ſ.laxatiuā ⁊ ꝯſtrictiuā.cōſtrictiuā ex groſſitie ſb̄ſtātie ⁊ pōticitate:laxatiuā ex caliditate ⁊ amaritudīe. amara.n.⁊ pōtica groſſaʒ dicūt̄ habere ſubām:q̄re ſi recipit̄ iterius mā exn̄te cōpacta eandē groſſitie ſua cōpactiorē reddit ⁊ caliditate ſua alios hūores diſſoluit:⁊ ſic cōtraria opat̄:quare nō eſt dāda niſi materia exn̄te digeſta
SERAPIO. in aggre.ſuis ca. de abſinthio. Abſinthiū ē cuſcute romanū ⁊ alij dicūt ꝙ eſt ſceba romanum ⁊ ē ſpēs eius:⁊ ſpēs eiꝰ ſunt tres.vna ē q̄ noiat̄ noīe generali:⁊ eſt abſinthiū in veritate.Et ē ex eo cretēſe:⁊ ē melius:⁊ illd̓ ē abſinthiū pōticuʒ.Et ē alia ſpēs q̄ noiat̄ ſaricō Et ē alia q̄ noiat̄ ſandonicū.Et ſūt ex hoibus q nominant ſceba.Et ſaricō abſinthiū ⁊ naſcit̄ i montibꝰ regiōis que dr̄ chirochia:⁊ i locis q̄ dicunt̄ boſir:⁊ i regiōe babilonie ⁊ eſt herba ſubtilis in folijs ſilīs herbe que dicit̄ abrotanuʒ plena ſemie ſapor eius vergit ad amaritudinē nociuam grauis odoris ⁊ qn̄ aīalia comedūt ipſaʒ maxie in chirochia ipinguant̄:vn̄ ſapor eius ē ſalſus cū amaritudine ⁊ ſtipticitate pauca ⁊ eſt calidior abſinthio ⁊ debilior abrotano ⁊ eſt mala ſtomacho.Et ſceba ſilat̄ur abſinthio in figura ⁊ ſapore.⁊ dr̄ia iter ea ē ꝙ nō ē ſtipticū ſicut abſinthiū ⁊ ꝙ calefacit plus eo ⁊ amaritudo eiꝰ plus ē cum pauca ſalſedine:⁊ illud ē abſinthiū citrinū quod latīe vocat̄ ſtichados citrinū ꝓ quo.l.aſcuchodos. Et ē ſpēs abſinthij tertia q̄ naſcit̄ in regiōe dicta gallicia:q̄ ē corā loco q dicit̄ cal.⁊ noiant ipʒ icole illiꝰ loci ſandonicū ⁊ traxit h̓ nomē a loco dicto ſindonis et ē ſilīs abſinthio et hʒ multū ſemē et vergit ſapor eiꝰ ad amaritudinē. hec i lingua nr̄a vocant̄ cētonica. GALIE. 8.de ſim. phar. ca. ſceba.Sceba ſilīs ē abſinthio ſm̄ ſpēm et ſm̄ guſtum:tn̄ differūt i guſtu et v̓tute.In guſtu qdē i eo ꝙ ſtipticat magis calefacit et amaricat cū q̄dā ſalſedine.In v̓tute vero in eo ꝙ cōmenſuratū ē magis abſinthio:interficit lūbricos extrorſuʒ appoſitū et iter corpꝰ aſſumptū et qdē calefacere in ſecūdo gra.itenſe ponendū ē id: ſiccare vero in tertio.Et idē li.6.de ſim.phar.ca.de abſinthio.Abſinthium ſtipticū ē et amaꝝ et acrē ſimul ſaporē hʒ calefaciēs ſimul abſtergēs ꝯfortās et ſiccās:et iō conſiſtens colericos hūores i ventre ꝑ ſeceſſuʒ educit.nec nō ꝑ vrinas euacuat.maxie aūt purgat ꝑ vrinas qd̓ in venis ē colericuʒ. ꝑꝑ h̓ aūt eadē flegmate i ventre ꝯtēto idigeſto ꝓpinatuʒ nil ꝓdeſt:ſicut ēt ſi in torace vel pulmōe fuerit. nā ſtiptica q̄ in eo virtus fortior ē q̄ʒ amara. In eo aūt ꝙ cuiuſdā acredinis pticeps ē:plurimū mēſura calidū q̄ʒ frigidum eſt.ſi v̓o opꝰ ſit vlr̄ ꝯprehēdēdo cōplexionē eius:ſʒ ꝓmas diſtinguere v̓tutes:cuʒ diſſiliū ſit ptiū: ſic ca.qdē ſcd̓m ꝓmā ſubſtātiā dicemus ipʒ eſſe:ſiccū vero ſm̄ tertiā.ſuccus vero eius multū calidior ē herba . Et idē.xi. d̓ ige.ſa. ſpēs abſinthij oēs nāliter ſunt ex duabus qualitatibꝰ et duabꝰ v̓tutibus ſʒ hūc modū. HIPO.6ͦ. epidimiaruʒ. Sapor abſinthij ē ſtipticꝰ amarus ⁊ acutꝰ: ſtipticitas eiꝰ ē fortior ſua amaritudīe.Eſt ca.i ꝓmo ſic.in ſcd̓o. Io.me. ca.de abſinthio.Abſinthiū multiplex ē : ſʒ quod q̄rimus ē abſinthiū romanū:⁊ meliꝰ ex eo ē qd̓ ē remotū ab odore maris:⁊ quod orit̄ i terris liberis:⁊ quod hʒ folia alba lenia ⁊ plana.Aſpeꝝ vero ē malū.ca.in ꝓmo.ſic.i ſecūdo. Eſt aūt ꝯpoſitū ex ſubſtātia calida dāte amaritudinē ſibi:⁊ faciente illud apitiuū opilationū ⁊ ſolutiuū:nāe ⁊ ex ſubſtātia terrea ſtiptica ꝑ quā acgrit̄ ei vt ſit membrorū ꝯfortatiuū ⁊ ptiuʒ laxaꝝ aggregatiuū : ſʒ ſtipticitas plus eſt amaritudīe ſua:⁊ adhuc plus in eo ꝙ exiccatiuuʒ eſt ſʒ ſubſtātia calida magis ē in ſupficie dn̄ans ꝑꝑ quod prima ſua opatio q̄ obuiat corpori ſunt veſtigia caliditatis q̄ ſciuiſti:⁊ ſecūda ſua opatio ſunt veſtigia ex ſubſtātia ſtiptica ꝓdeūtia iprimere:⁊ nō ē i eo nocumn̄tū apparēs: ſuccus tn̄ eius nocet ſtomaco ꝑꝑ hauracitatē ſuā:⁊ ē debilis ſolutōis ⁊ ex rebꝰ adiūgendis meliorātibꝰ illud eſt roſa:⁊ ex vigorātibus opatōeʒ eiꝰ ē fumus terre ⁊ aqua caſei: ⁊ ſpica addit ei bonitates notas:⁊ paſſule enucleate emendāt cōditōes eiꝰ.Modus opatōis ſucci eiꝰ.Exꝓme ſucci ipſius quātitatē quā volueris:⁊ ꝓprie in medio veris et purifica illuʒ ſm̄ modos notos ⁊ fac ſiccare in ſole vel cinere calido in vaſe vitreo ſicut ſiccat̄ aloes.Aq̄ aūt ſublimationis eius fit ſicut aq̄ roſ.⁊ ſilīa q̄ fiūt in vaſis ſublimatiōis.Abſinthiuʒ aūt ſuſtinet de decoctiōe mediocrērem. Pli.li.27.ca.7. POSSE.Cōtra lumbricus ſuccus abſinthij cuʒ puluere betonice vel cētauree vel ꝑſicarie vel nucleoꝝ ꝑſicoꝝ ſucco vel ſuoꝝ folioꝝ det̄.Cōtra ſuffocationē ex fungis detur succꝰ abſinthij cū aceto ⁊ cum puluere diptami . Cōtra ebrietatē det̄ ſuccꝰ eius cū melle.Cōtra vermes auriuʒ.Diſtillet̄ ſuccus eius i aure.ſuccus eius potatꝰ viſuʒ clarificat. ipoſitus roborem ⁊ pan

nuʒ aufert. Abſinthiũ libros et pãnos a murib⁹ et tineis tutos reddit. Cõtra liuorẽ et dolorẽ mẽbroꝝ ex ꝑcuſſiõe ex ſucco abſinthiȷ cũ puluere cimini ⁊ melle fiat emplm̃. Cõtra duritiẽ ſplenis abſinthiũ coctũ ĩ oleo cataplaſmetˀ vel iungatˀ ex vnguẽto facto de eius ſucco ⁊ aceto armo niaco ⁊ cera ⁊ oleo. Cõtra opilationẽ ſplenis deẗ ſucc⁹ ei⁹ cũ puluere coſti. Itẽ valʒ ꝯ opilationẽ epatis de frigida cã. ad mẽſtrua ꝓuocãda fiat ſuppoſitoriũ ex abſinthio ⁊ arthemiſia coctis in oleo nucis. Jo. meſ. Abſinthiũ educ̃ colerã a ſtõacho ⁊ iteſtinis ⁊ epate ⁊ extẽdiẗ opatio eius ad venas ⁊ mũdificat eas ab hũore colerico ⁊ aq̃ſo ⁊ iter dũ ducit ipʒ ꝑ vias vrie: ⁊ ꝑſeruat abſinthiũ a putrefactio ne ⁊ ꝓpe pot⁹ ĩfuſiõis ipſi⁹ ĩ vino ꝺcoctiõis ſingulis die b⁹ circiter. i. aut. ij. vel aq̃ ſublimatiõis ei⁹ ⁊ ꝓhibet pan nos a tineis ⁊ vermib⁹: ⁊ ꝯfiẗ cũ oleo ⁊ inungitur cũ eo corp⁹ ⁊ ꝓhibʒ cimices approximari ad ipſũ. Et qñ aq̃ ei⁹ cõmiſceẗ cũ encauſtro ſcriptoꝝ ꝓhibet libros a corroſio ne muriũ ⁊ ꝯfert abſinthiũ iuuamẽtũ magnũ ꝯtritiõi et ꝯcuſſiõi mẽbroꝝ: ⁊ ꝓprie cũ melle aut vino ⁊ pauco cimi no ⁊ oleũ ex eo factũ ꝯfert dolori auris ⁊ tinnitui ⁊ ſurdi tati: ⁊ colluiẗ os cũ aceto ꝺcoctiõis ei⁹ ⁊ corticũ citri ⁊ cõ fert fetori eius. Succ⁹ aũt eius cũ nucleis ꝑſici interficit vermes ĩ aure. Et abſinthiũ corroborat ſtomachũ ⁊ epar ⁊ excitat appetitũ mortuũ opilatiões apit ⁊ morbos opil lationũ curat ſic̃ ẽ icteritia ⁊ idropiſis ⁊ vermes ĩterficit ⁊ educit ꝓpe emplm̃ in hũc mõʒ. Abſinthȷ. ʒ. ij. euforbȷ ʒ. i. cornu cerui vſti. ʒ. 5. mellis quãtũ ſufficit. Cõfert ⁊ ab ſinthiũ iuuamẽtũ magnũ febrib⁹ lõgi tpis ⁊ fe. opilatio nũ. doſis ipſius decocti aut ĩfuſi potio ẽ a. ʒ. v. vſq3 ad. vij. pulueris eius a. ʒ. ij. vſq3 ad tres.

Abſinthiũ dulce. i. anetum
Abſinthium marinũ. i. ſti cados citrinum.
Abſinthium: ponticũ. cretẽ ſe. cõmune idem.
Abſius. Aui. ẽ medicĩa kar mena ⁊ perſica. ara. dicta Abunchal.
Abſtantia. ideſt gradus.
Abſtirgar. ideſt iſtirgar
Abthios. i. barba iouis.
Abuc. ideſt yſopus.
Abugul. i. iuniperus.
Abugeliſſe. i. lactuca aſini vel dr̃ ſumarẽ ⁊ ʒurarẽ a dia. dr̃ ãchuſa. ⁊ ẽ ꝟa ſpẽs ei⁹. l. lactuca aſini. Auic. 4. fac̃ capl'a. bearfel⁹
Abulos. i. pellicula q̃ inter corticem ⁊ fructum glan dis vel caſtanee eſt.
Abumera. ideſt ſiringa.
Abundacati. i. auellana.
Aburahil ẽ q̃dã confectio que ꝺ liui cum lana fit q̃ non eſt in vſu.
Abuſe. ideſt auellana aſſa ta. vel alkekengi.
Achabel. ideſt enula.
Acacalis. Ste. ẽ ſpẽs tarfe Et tarfe eſt tamariſcus.
Acades. ideſt atralia.
Acadar. ideſt viride.
Acaid eſt gummi arboris grani viridis.
Acal. ideſt anetum.
Acalepis vel acalifes vel acaliſtis. i. vrtica Aui. igri da knidi. Dia.
Acalantia vel acalantes hi xina. i. auis cardella. ve pribus aſſueta.
Acalamia. ideſt cadimia.
Acalantos. gre. carduellus albus. aliȷ dicũt acantos.
Acalta ẽ herba ꝓxima vio lis cũ coloris amplitudi ne ⁊ grauis odoris. vincit numero folioꝝ marinaʒ ·Pli. li. zi. cap. 6.
Acaltici. ideſt aſſa fetida.
Acaluem. ideſt durungi
Acali. ideſt amoniacũ. Gal. 6. ſim. phar.
Acametren eſt ſpẽs ſam buci ſilueſtris. ·Pli.
Acamiʒmel. i. ſine fame.
Acanil. ideſt carbunculi.
Acanos. Step. ẽ herba dcã efferenum agreſte.
Acanon ẽ quedã argilla ſa tis deſiccatiua in coraſce ni reperta: ⁊ ſimiliter vo caẗ acanoꝝ iſtrumentuʒ factum ex ipſa quo diſtil latur aqua roſata.

¶ Capitulum. VI.

Acantos gre. vel pederoca vel melãphilos ara. habe vel chachita: vel aſtuded. latine ꝟo planta gũmi draganti. Dragãtũ ẽ gũmi plãte q̃ vocaẗ habe: cui⁹ triplex ẽ maneries. ſ. albũ qꝺ meli⁹ ſi claꝝ ſit ⁊ puꝝ: ⁊ ẽ ſubruffũ ⁊ ẽ citrinũ: qꝺ ãt albũ ẽ ĩ frigidis medi cinis põi dʒ: ſubruffũ ãt ⁊ citrinũ ĩ cal'is. ꝑ. 40. annos põt ꝟuari: ꝟtutẽ hʒ ĩfrigidãdi mũdificãdi humectãdi ⁊ ꝯglu tinãdi. DIASCO. ca. acãtos. Acãtos naſciẗ ĩ parieti bus ĩ locis lapidoſis ⁊ hũidis cui⁹ ſpẽs ſunt due. vna ſpi noſa ac breuis. Alia thirſoſa. vñ dr̃ melãphilos: eo ꝙ fo lia nigra hʒ veluti pigmẽtũ nigrũ ⁊ diuiſa ſic̃ eruca lõgio ra ⁊ latiora lactucis ꝟgas hʒ duoꝝ cubitoꝝ in groſſitudi ne digiti: ⁊ ĩ capite ꝟge ipſi⁹ folia hʒ minuta in q̃ caput eſt vt cardus: coloris iacinti flos ẽ illi alb⁹ ⁊ ſemẽ coloꝛ̃ mel lini cũ radice mucillaginoſa ⁊ ruffa ⁊ lõga gũmi ipſius eſt dragãtuʒ. Eſt alia agreſtis ſil'is colimo ſpinoſa ſʒ breuior ſupradictis. SERA. li. aggre. cap. habe. Habe ẽ arbor cuius gũmi ẽ dragãtũ: cui⁹ radix groſſa lignoſa ⁊ vocatur dragãtuʒ: ex q̃ apparet res q̃dã ſuꝑ terrã. vñ egrediunẗ rami eius ⁊ ſunt rami ſeu ꝟge breues duri extẽſi ſuꝑ faci em terre ĩ q̃bus ſunt folia gracilia ꝑua plurima ⁊ iter ipa ſunt ſpine albe eq̃les dure. q̃ teguntˀ ⁊ occultanẗ ab ipſis folijs. dragãtuʒ ẽ humiditas q̃ emanat ex radice ipſa qñ vulneraẗ ferro et tꝑe ſue maturatiõis appent qñ vulne raẗ ĩ loco ſciſſure ⁊ radix ipa vocaẗ ara. chachita. Et meli⁹ ex dragãto ẽ claꝝ puꝝ ſubtile cui⁹ ſapor ꝟgit ad dulcedi nẽ: qꝺ ara. vocaẗ ſichiraitiʒ. gre. tragãtuʒ. lat. ꝟo dragãtũ.

GALIE. 8. ſim. phar. cap. de dragãto. Dragãtũ ꝟtus ẽ ei⁹ ꝑma q̃ deſiccat ⁊ ꝟa glutinat. ⁊ tertia ẽ q̃ frãgit acuita tẽ rex cal'aꝝ. ⁊ acutaꝝ fri. ĩ ꝟo gra. hu. ĩ ꝑmo. POSSE. Aq̃ ordei in q̃ coctũ fuerit dragãtũ ꝑ noctẽ remouet ſitĩ Cõtra ſciſſuras oris ⁊ labioꝝ ⁊ palati vlceratiões vl' exco riatiões diſſoluaẗ dragãtũ ĩ aq̃ ro. ⁊ ꝑ pãnũ exꝑmaẗ: ⁊ cũ gluctinoſitate ꝯficiaẗ puluis amidi ⁊ iungaẗ peria: ⁊ illi niaẗ lingua vel labiũ ſepe ⁊ cito curanẗ. Ad faciẽ ꝺalban dã ⁊ pãnũ ſuꝑfluũ remouendũ ponaẗ dragãtuʒ in aq̃ ro. ꝑ noctẽ mane addito borace vl' cãfora ĩ ꝑua q̃ntitate ⁊ fa cies freq̃nter illiniaẗ. Cõtra ſiccitatẽ pectorꝭ aq̃ ordei ꝺ coctiõis dragãti ⁊ gũmi arabici deẗ. Ad curãdã cal'am et ſiccã tuſſiʒ deẗ aq̃ ꝺcoctiõis ordei ⁊ ſucci ligritie in q̃ diſ ſolutũ fuit dragãtũ ꝑ noctẽ vnã: vel al'r in aq̃ ro. diſſolua tur dragãtũ ꝑ noctẽ poſtea ꝑ pãnũ exꝑmaẗ: ⁊ cũ viſcoſita te ipſi⁹ dragãti cõficiãt ⁊ fiãt pill'e q̃s teneãt ſub ligua: q̃ diſſolute trãſglutianẗ. valẽt ẽt ꝯ tuſſiʒ ⁊ ſiccitatẽ ſpũaliũ Electuariũ ꝯfectũ ex duab⁹ ꝑtib⁹ dragãti ⁊ tertia ligri tie cũ ſirupo ſimplici valʒ ꝯtra ꝑdictã tuſſiʒ. Cõtra diſin teriã diſſoluaẗ dragantũ ĩ aq̃ pluuiali ⁊ ĩ eadẽ decoquaẗ pullus q̃ deẗ patiẽti: eadẽ aq̃ aliq̃ntulũ tepida ꝑ cliſtere inijciaẗ deẗ ſil'r ſucc⁹ plãtagis ĩ q̃ ꝑ noctẽ fuerit diſſolutũ dragantũ. Sʒ attẽde ꝙ qñ dragãtuʒ ĩ medicis poniẗ per ſe dʒ teri q2 ꝯtritiõi reſiſtit. Si. n. cuʒ aliȷs ſpẽbus ꝯteraẗ ꝑus ĩ fumuʒ reſoluenẗ alie ſpẽs q̃3 dragãtum conteratur.

DIASCO. Dragãtuʒ ĩ puluerẽ redactũ ⁊ cũ cal'a aq̃ potatũ: eos q̃ ſpaſmũ patiunẗ vel q̃b⁹ aliq̃ itrinſec⁹ vene crepuerit ſil'r ſanat. SERAPIO. auc. Diaſ. ꝟtus eſt ei gluctinatiua ſic̃ ꝟtus gũmi ara. ⁊ ipm̃ admiſtraẗ in cobol oculoꝝ ⁊ ĩ medicis tuſſis ⁊ aſpitate cãne pulmõis ⁊ abſci ſiõe vocis ⁊ curſus catarri ĩ vulua qñ fit ex eo ꝯfectio cũ melle ⁊ poniẗ ſuꝑ liguã ⁊ trãſglutiẗ qꝺ ꝺ ipſo diſſoluitur aut daẗ de ipſo. ʒ. i. poſtq̃3 ĩfundiẗ ĩ vino cocto dulci: ⁊ tũc ẽt valet ad dolorẽ renuʒ et vlcera veſice. qñ miſceẗ ei ex cornu cerui aduſto et paꝝ alumis iameni: ꝓhibʒ nocu mentũ morſus ꝟpẽtũ. Et idẽ auc. albugerig. Dragantũ eſt frigidũ: et ẽ in eo hũiditas q̃ laxat vẽtrẽ et cõfert tuſſi et vlcerib⁹ oculi et lippitudinib⁹ ei⁹ et reꝑmit acuitatẽ me diciaꝝ laxatiuaꝝ. Et idẽ auc. meſarugie ẽ bonũ vlcerib⁹ veſice et aſpitati gutturis et ligue: et idẽ auc. Abix. ẽ in eo res modice caliditatis et hũiditatis et laxat vẽtrẽ et cõ

fert tuſſi ⁊ vlcerib⁹ pulmõis ⁊ glutiat vlcera iteſtioꝝ niſi q2 addit ĩ ſolutiõe: ⁊ ꝯfert vlcerib⁹ ocl'i ⁊ lippitudini qñ ĩ fũdiẗ ⁊ diſſoluiẗ ⁊ coliriʒaẗ cũ aq̃ ei⁹: aut põiẗ ĩ puluerib⁹ ⁊ ꝯuẽit ⁊ miſceẗ cũ medicis acutis laxatiuis q2 ꝓhibet nocumẽtũ eaꝝ ⁊ ꝓhibet aggrauationẽ ipſius medicine ſupra naturaʒ ſi deo placuerit. Formã aſſandi dragantũ inuenies. infra. l. gũmi arabicum.

Acantũ. i. ſemen vrtice.
Acantum. ideſt incubus.
Acantiſleuce vel acãtaleu tri. i. ſpina alba ⁊ ẽ bede guar. l. bemedato.
Acantũ terminũ vel yera ideſt ſucha.
Acantum. ideſt vrtica ni gra marina.
Acantis arabica ſil'is ẽ acã tiſleuce ⁊ eſt ſucaba.
Acantabaniqui. ideſt ſpina iudaica ⁊ ẽ ſucaba. Ste.
Acantil. ideſt porcus.
Achãtis leuce. ſpina alba. Bedeoard. Echinũ. Dia.
Acãtis egiptia. ideſt achan tis arabica.
Acãtiſpma. i. vrtice ſemen
Acãthociros. i. ſpiõſus por cus q̃ lat. vocaẗ yſtrice. ab achãta qꝺ ẽ ſpĩa ⁊ chi ros porcus ⁊ oĩa hec ꝑ. k. ⁊ th. melius ſcribuntur.

¶ Capitulum. VII.

Acanug ara. vel carabuth gre. ariſtõ. vl' fetalogos vl' apiſtõ vel panodracia latĩe ꝟo ariſtolo gia. Ariſtologie due ſũt ſpẽs: lõga ⁊ rotũda. Rotũda hʒ fo lia ſil'ia hedere mollia ⁊ lenia ⁊ hʒ ramulos lõgos egredi entes ab vna radice ⁊ florẽ albũ hñs it⁹ rubeũ fetidi odo ris ⁊ hʒ radicẽ rotũdã. ſʒ lõga hʒ folia lõgiora q̃3 rotũda ⁊ ꝟgas ſbtiles lõgas ad mẽſurã palmi flos ei⁹ ẽ colorꝭ pur purei ⁊ odoris fetidi ⁊ hʒ radices lõgas. Ambe calide ſũt ĩ ꝑ. ſic. ĩ z°. q̃dã dicũt ꝙ ſũt ſicce ĩ 3°. Rotũda magis cõpe tit medicie; magꝭ ꝟo radix folijs. Radix colligiẗ ĩ hyeme añ ꝓductiõeʒ floꝝ: hʒ ãt ꝟtutẽ diſſoluẽdi ꝯſumẽdi ⁊ ex pellẽdi venenũ. Poſſũt ãt ꝑ biẽniũ ꝟuari. SERA. in aggre. ſuis: ca. Acanug. ſũt ei⁹ due ſpẽs maſcul⁹ ⁊ femia ⁊ lõga ẽ maſcul⁹ ⁊ rotũda feĩa. Rotunda ꝟo duas hʒ ſpẽs. vna folia hʒ ſil'ia ciſſos q̃ſi rotũda odorifera mollia ⁊ le nia ⁊ hʒ ramulos oblõgos egrediẽtes ab vna radice ⁊ flo rẽ hñs albũ ĩteri⁹ rubeũ fetidi odoris ⁊ nulli⁹ vtilitatis ⁊ hʒ radicẽ rotũdã ſil'eʒ rape: ſʒ lõga hʒ folia lõgiora q̃3 ro tũda. ⁊ ꝟgas ſbtiles lõgas circiter palmi mẽſurã flos ei⁹ ẽ coloris purpurei ⁊ odorꝭ fetidi q̃ ẽ ĩ ſua opatiõe ſil'is flo ri herbe q̃ dr̃ accu ⁊ hʒ radices ĩ lõgitudie vnius palmi ⁊ plus: ⁊ ĩ groſſitudie digiti: ⁊ qꝺ ẽ ĩter radices eſt ſil'e ligno buſſi: ⁊ odõ ei⁹ ẽ piguis ⁊ ẽ ariſtologia lõga. Eſt ⁊ alia ſpẽs rotũde q̃ hʒ ꝟgas ſbtiles ſuꝑ q̃s ſũt ml'ta folia rotũda ſi milia folijs ſempuiue minoris ⁊ flos ei⁹ ẽ ſil'is flori rute: et radix ei⁹ ẽ lõga ſbtilis ſuꝑ quã ẽ cortex groſſus boni odo ris: q̃ appotecariȷ vtunẗ ĩ ꝯfectiõib⁹ vnguẽtoꝝ ⁊ electua rioꝝ. DIAS. ca. de ariſtologia. Ariſtologia dr̃ a gre. fe talogos ⁊ apiſtõ. cui⁹ tria ſẗ genera. rotũda. lõga. ⁊ clema tic⁹. Rotũda appellaẗ feĩa folia hñs hedere ſil'ia: odora ta cũ viſcitudie obrotunda ⁊ mollia ⁊ lenia tactu. multas hñs ꝟgas ex vna radice oblõgas florẽ albũ ⁊ rotũdũ hʒ ĩ medio florẽ croceũ: ſʒ ẽ iutilis radix ẽ illi rotũda ⁊ odo re nõ iocũda guſtu tñ hramoſa: lõga ꝟo ariſtologia maſcu lus ẽ q̃ ⁊ dactil' dr̃: folia hñs oblõga ⁊ ꝟgellas tenues lon gitudie duoꝝ palmoꝝ florẽ purpureũ ꝓfert radix ẽ illi robore digitali ⁊ odoris bõi. Illa q̃ dr̃ clematic⁹ ꝟgas hʒ tenues ⁊ lõgas folia rotũda ſil'ia ozidio minori ⁊ florẽ ſi milẽ rute radicẽ oblõgã ⁊ tenuẽ coriũ hñtẽ groſſuʒ ⁊ odo ratũ: quã pigmẽtariȷ ad ꝯfectionẽ oleoꝝ miſcẽt: ⁊ religs medicaminib⁹ ſic̃ rotũdã. GALIE. 6. ſim. phar. ca. de ariſto. Ariſtologie radix vtiliſſima ẽ ad curas amara ⁊ ſb acris exñs magꝭ ãt ſbtiliũ ꝑtiũ ex eis ẽ q̃ rotũda ⁊ ꝑ oĩa ef ficacior. Ceteraꝝ ꝟo duaꝝ clematic⁹ q̃dẽ odorifera magꝭ vt ad pigmẽta vtanẗ pigmẽtariȷ illa: ad curas ꝟo ꝺbilior ẽ lõga ꝟo minus q̃dẽ ẽ ſbtiliũ ꝑtiũ q̃3 rotũda: nõ tñ ipa in utilis ẽ ĩmo ẽ abſterſiue ⁊ calefactiue ꝟtutis ⁊ min⁹ q̃deʒ q̃3 rotũda abſtergit: ⁊ euaporat. calefacit ãt nõ min⁹ ſʒ for te magis vñ ĩ q̃b⁹ op⁹ ẽ mediocriter abſtergere lõga ẽ me lior ſicut ĩ vlceꝝ ĩcarnatiõib⁹ ⁊ ſecũdinaꝝ perirȷs: ĩ q̃b⁹ ꝟo volum⁹ groſſuʒ hũorẽ forti⁹ ſubtiliare: rotũda ẽ opus.

AVER. li. colliget: ca. ꝺ ariſtolo. Ambe ſpẽs ei⁹ ca. ⁊ ſic. ĩ z°. POSSE. Cõtra aſma hũidũ due ꝑtes pulueris ari ſtol'. ⁊ dimidia gẽtiane ꝯficiaẗ cũ melle ⁊ tale electuariũ deẗ. Cõtra epilenſiã ariſtol'. ro. euforbȷ caſtorei ſulfuris viui fiat ꝺcoctio ĩ oleo petroleo vel muſcellio vel ſaltem cõi ⁊ inũgaẗ ſpĩa a collo ĩferi⁹. Ipſe ẽt puluis ꝯfect⁹ ĩ ace to ſaniẽ ⁊ ſcabiẽ curat. Cõtra venenũ ⁊ morſuʒ venenato rũ aĩaliũ deẗ puluis ei⁹ cũ ſucco mẽte vel vino. puluis ei⁹ mortuã carnẽ corrodit: ſiue ſit ĩ vulnere ſiue ſit in fiſtula. formeẗ liciniũ ꝟm ꝓfunditatẽ ei⁹ ⁊ melle iunctũ aſꝑgaẗ puluere ariſto. ⁊ ĩmitaẗ. Ad expellẽdũ fetũ: ſiue viuũ ſiue mortuũ coquaẗ radix ĩ vino ⁊ oleo ⁊ fiat fomẽtũ. DIA. morſib⁹ venenatꝭ cũ vino ariſto. ro. i. data medeẗ ⁊ impo ſita id ꝑſtat ẽt. Secũdinas depõit aborſuʒ fac̃ bibita cuʒ pipe ⁊ mirra peſſario adhibita hʒ ſimilẽ effectuʒ: lõga ſic̃ rotũda ſʒ rotũda plus aſmaticis ꝯfert: ⁊ ſigluctiõib⁹ ⁊ fri gorib⁹ ⁊ pleureticꝭ cũ aq̃ bibita ſingulariter medeẗ. Infi xa corpori euocat: vulnerib⁹ ſorditiẽ ⁊ putredineʒ tollit: alta vulnera replet melli ⁊ iriſilillici mixta gigiuas ⁊ dẽ tes a putredie purgat ꝟt⁹ ẽ oĩb⁹ ſpẽb⁹ ei⁹ cal'. ⁊ feruẽs. fa ciũt deniq3 ad putredies ⁊ purgamẽta oſſiũ ꝺſpuẽda ⁊ ad frigidas febres: ⁊ ſolitã ĩ ſemis purgationẽ ꝓuocat potuĩ data. ʒ. i. vl' cataplaſmatib⁹ ĩpoſita. Ad vſuʒ tñ medicine aptior ẽ rotũda guſtu amara. H. n. ĩ emplis miſſa caua vul nera replet fac̃ ⁊ ad vipaꝝ morſuʒ ⁊ ad alia venena extri ſec⁹ poſita ⁊ dolorẽ ꝺ vẽtoſitate pigui ⁊ indigeſta curat ⁊ adiuuat ẽt aſmaticos cũ aq̃ bibita. Epilẽticos ex acri hu more factos curat. Ad reuma ⁊ ſpaſmata ſuꝑ oẽ medica mẽ vtilis ẽ frigore exuſtos ĩ ol'o vl' axũgia porcia cocta ca lefacit Cancrinomata q̃ ĩ narib⁹ naſcunẗ cũ cipero ⁊ dra gũtea femia cũ melle trita ⁊ ĩ narib⁹ ſemel ⁊ iteꝝ vl' ter tio ĩpoſita ꝑfecte ſanat. In febrib⁹ acerrimis ariſtologiã ſiccã ſuffumiga fugatq3 demõia: ⁊ hilariorẽ facit ĩfanteʒ ſuffumigata. Radix ei⁹ purgat fiſtulã ⁊ ad ſanitatẽ ꝑduc̃ ⁊ podagricis cũ aq̃ daẗ. GAL. Ariſtologia q̃ ꝑꝑ opilatio nẽ dolores fiũt vl' aliq̃3 groſſitiẽ ſpũs rotũda ſanat magis q̃3 lõga ⁊ ſtimulos educ̃ ⁊ putrefactionẽ ſanat ⁊ ſordida mũdificat vlcera ⁊ dẽtes ⁊ gigiuas clarificat. Adiuuat ãt aſmaticos ⁊ ſingultiãtes ⁊ epilẽticos ⁊ podagricos cũ aq̃ bibita ſʒ ⁊ rupturis ⁊ ꝯq̃ſſatiõib⁹ ſuꝑ aliqꝺ aliud farma cũ idonea eſt.

Acapnũ mel. i. ſine fumo ĩ antidotis adriano Acharnis vl' habarnis gre. piſcis dict⁹ acema.
Acapos gre. i. ſine fructu: ſic dr̃ q̃dã ſpẽs libãotꝭ ⁊ edere.

¶ Capitulum. VIII.

Acar ara. gr. micete vl' mikute. lat. ꝟo fũg⁹. SERA. li. aggre. ca. acar. auc. Dia. Acar ſẗ due ſpẽs ei⁹. vna ẽ apta cibo: alia nõ. q2 occidit. GALIE. cõplexio eoꝝ frigida ⁊ hu. multũ: ꝑꝑ H ſũt ꝓpe medicias mortife ras: ⁊ ꝓpe q̃ꝝ ſbſtãtie admiſceẗ aliq̃ putrefactio. Et dixit in. li. de dieta. boni ex eis ſũt nõ nociui ⁊ ſũt frigidi: ⁊ ſiq̃s vtiẗ eis nimis generãt hũores malos. Et ex eis ſunt ſpẽs male mortifere: ⁊ iam vidi hoiem q̃ paſſus ẽ ab eis anxie tatẽ anhelitus ⁊ coartationẽ ⁊ ſincopim ⁊ ſudoreʒ frigi dũ ⁊ euaſit poſtq̃3 potauit ſquingebin in quo decoctum fuit pulegiũ ⁊ ꝓiectũ eſt ſuꝑ ipm̃ baurach: ⁊ ſic euomuit fungos illos: ex q̃bus generati fuerũt hũores groſſi ĩ ſto macho: vñ q̃ fungos cõedit ſibi accidit ex eis colica ⁊ ſuf focatio. Et via tardãdi nocumẽtũ ipſoꝝ ẽ dare ĩ potu vi nũ puꝝ aut aquã ciceris cũ aceto ⁊ ſale ⁊ decoctionẽ ſatu regie ⁊ origani: ⁊ ſterc⁹ gallie cũ aceto mixtũ ⁊ melle et fa ctũ ide lohoc. Et fungi q̃dẽ nutriũt nutrimẽto ſuꝑfluoni

Aristologia Longa rotunda
Acanug
Carabuth

ſi q꞉ ſūt difficilis digōnis ⁊ egrediunt̃ cū ſtercore itegri ſine imutatiōe et nimietas fungoꝝ generat ſtrāguriaȝ.Et idē auc.Aben meſuay.meliꝰ ē ꝙ fungi ꝑmo coquant̃ cuȝ piris ſiccis aut recētibꝰ et bibat̃ poſtea vinū puꝝ et ꝓꝑetas eoꝝ ē ꝙ generāt ſuffocatiōes.GALIE.7.ſim.ꝓhar.ca.mikite.Mikite.i.fungi frigidi et hūidi ſufficiēter ſūt.vñ ꝓꝑe d̄licterioſā v̄tutē attigūt et maxīe q̄cūq꞉ naturā ꝑmixtā hn̄t putredinali alicui q̄litati.Et idē li.2.d̄ cibis ca.de fungis.fungi bñ buliti vel d̄cocti i aq̄ veniunt ꝓpe edula apoia:nō tñ ſic tñmō v̄tunt̃ eis hoīes.ꝑparāt autē et cōcedūt multiformiter.flegmaticū aūt ē qd̄ ex ipſis nutrimētū ē:et palā ꝙ frigidus et hūidus:et accidit ex ipis malus chimꝰ.maxīe qdē q̄ inocui alijs fungis ſūt boleti:et ego vidi quoſdā boletoꝝ q innocuiſſimi vident̃:cum plures nō bñ d̄coctos cōcedūt.vñ quēdā ex eis vidi afflictū i ore vētris et ḡuatū ⁊ āguſtiantē et vix reſpirantē et ſpū d̄ficiētē et frigidū ſudātē et vix ſaluatū ꝑ oblationeȝ ſedātiū groſſos hūores:q̄le ē oximel ꝑ ſe:et cuȝ yſopo et origāo mediocriter d̄coctis in ipo.Eteni ille ſūpſit et vomuit huiuſmōi ſpūaȝ poſtq̄ȝ vomuit cōceſtos fungos iam aliq̄lr i flegmaticū chimū ſuffocātē et frigidū et groſſuȝ ꝑmutatos. ALMAN. tra.3.cap.d̄ fungis.Fūgi tuberibus valde ſunt d̄teriores q̄ruȝ qdā hoīes ſtrāgulāt atq꞉ occidunt.qui aūt ex illis boni exiſtunt in corpore viſcoſū generāt flegma.Eſt ⁊ aliud genus fungorum quod cōiter nominatur tubera:pro quibus.l. hameh.

Acharachie.i.acantos.
Acarcare.ideſt filtrum.
Acardilon.ideſt ſiſeleos.
Acardelētes.i.auis cardela
Acarlicon eſt ſpecies teſticuli canis.
Acaron.ideſt anagallus.
Acarpos.ideſt ſine fructu.
Acarta.ideſt ſarcocolla.
Acaſen.ideſt meu.
Acata.i.arbor thuris
Acateruȝe.i.podagra lini.
Acates.i.lapis qdā circulis nigris ⁊ albis variatus ⁊ eſt lap.gagathes.

¶Capitulum. IX.

Acacia altarti

Acatia gre.⁊ lat.ſȝ ara.altarti.Acatia ſcd̄ȝ q̄ſdaȝ eſt ſuccꝰ prunelloꝝ imaturoꝝ q̄ latine vocāt̃ atrinee ſȝ ſr̄o:q꞉ vt ait Sera.li.aggr.Acatia fit ex fructu cuiuſdā ſpioſe arboris gūmi ara.q̄ noiat̃ amgailein ſicut appet i.l.gūmi arabicū.AVI.li.2.ca.de acatia dic̄ ꝙ eſt ſuccꝰ altarti:ḫ aūt carētes:facimꝰ de ſucco prunelloꝝ vt ſupra. DIAS.ca.d̄ acatia fructꝰ ē arborl ſpioſe q̄ maxīe i egipto naſcit̃:hic fructꝰ velut oliua ꝑmit̃ ⁊ ſuccꝰ i ſole ſiccat̃.Eſt ḡ optima q̄ ē leuis ⁊ ſubruffa cū ſuauitate odoris ſbacida ⁊ guſtu valde ſtiptica:hec.n.maxīe d̄ imaturo fructu ꝑmit̃.nā nigra ē d̄ maturo fructu.oīs āt ſtrigit ⁊ d̄ſiccat nimis ⁊ ifrigidāt abūdāter:fri.ē in.2.ſic.i.3.Succꝰ eiꝰ collirijs miſcet̃. HVMAY. in li.d̄ tiriaca.acatia terminꝰ eiꝰ ē qd̄ ē fortiſſime ſtipticitatl.GALIE.6.ſim.ꝓhar.ca.d̄ acatia.⁊ ipȝ qdē foliū ē arboꝝ ⁊ fructꝰ ⁊ ſuccꝰ.g qdē ⁊ lotꝰ d̄bilior ſil'⁊ minꝰ mordicatiuū efficit̃ quādā acredinē i lotura abyciēs.Si v̄o ⁊ ſbungat̃ alicui mēbro ſano ſtati illd̄ ſicciꝰ ⁊ aridiꝰ oñdit.Et caliditatl qdē ſenſuȝ nūq̄ȝ fert:frigiditatē v̄o nō valde vehemēter hȝ.palā ḡ ꝙ frigidus ⁊ terreſtre ē farmacū admixta ſibi ēt q̄dā aq̄ſa ſbſtātia:putabit̃ aūt nec ſbtiliū ꝑtiū eē:ſȝ hr̄e q̄ſdā ꝑtes diſpſas ſbtiliū ꝑtiū caliditate i lotura decedēte.pōat̃ āt ⁊ huiuſmōi tertij qdē gradus ſiccātiū.ſi v̄o ifrigidātiū poſtq̄ȝ fuerit lota.Pli. li.24.ca.12. POSSE. DIA. acatia ignē ſacrū extiguit ⁊ ꝑniones ſanat.pterigia occul' tollit:vulneribꝰ ⁊ tūoribꝰ oculoꝝ mirifice prodeſt profluū mulieris ſtringit.ſtericis ſubuenit:fluxum ventris bibita et ſuppoſita prohibet capillos inficit.⁊ lota ſicut cadimia:ſolet oculorum confectionibus miſceri.

Acatia arſa.ideſt dura.
Acatilis.ideſt ſpēs tarſe.
Acatie.i.medicina acuta q̄ nō bibit̃ ꝓp̄ ſui acuitateȝ.
Acatis vl' acata.i.ſic̄ cū pedes ⁊ caput agni cuȝ aceto coquunt̃ ⁊ ꝯgelantur ⁊ noſtro ydeomate vocatur gellatina.
Acato.ideſt guttur.
Acatutes.ideſt borax.
Acatutos.ideſt ſtorax.
Acauem.i.pucida q̄ gre.vocat̃ parcenidō ⁊ ē cotula fetida vcbuē achaubam pthemon leuchātemon Sera.Dia.Amaracū ala choen.alba matricaria. Acahauē.Hal.
Acceptaculū ē mēſura quātū teſta oui capiti
Ace.ideſt thimus.
Acedoricuȝ.acedonicum.acetoſuȝ.acidū.Alex.
Acedul.ideſt aleluia.
Acedula oīs herba acetoſi ſaporis ſic vocari pōt:⁊ pōt dici acetoſella ⁊ verius ē oībꝰ nota parua hñs folia ⁊ piguia cuȝ ſtipite tenui gracilibꝰ ſemibus pleno:⁊ ē fri.⁊ ſic.cōplexionis.Alterat caliditatē ſtōi ⁊ epatis ⁊ cordis:excitat appetitū ⁊ iſta ē acetoſa minor vl' acetoſella:ſȝ acetoſa i oībꝰ ē melior ⁊ vocat̃ acetoſa maior vt apparet in.l.humad.
Acetabulū nomē ē mēſure q̄rtā ptē emine ꝯtinētis ⁊ ē ſm yſidoꝝ.12.3.ſȝ aliq̄s quātū teſta oui capit.
Acerdech.qd ē.l.azardach
Acefali.i.ſemē apij mōtāi.
Acefes.i.nux romana.
Acegi.i.atramentum.
Acelea.acilia.ideſt pſilotrum.Dia.
Acelk.ideſt bleta.
Acer ē arbor q̄dā ſic vocata.Pli.li.16.ca.16.
Acerbe.ideſt galla.
Aceris.i.palea vl' purgamētum milij.
Acerina ē qdā piſcis ſic vocatus.⁊ orphos.Alex.de dolore oculorum.
Acerodion.i.ſine duritie.
Aceſim eſt ſpēs criſocolle.Pli.33.ca.5.
Acetoſa quid eſt.l.humad.lappago.
Acetuȝ qd eſt.l.chal.

¶Capitulum. X.

Acchafar ara.gre.blactabiſātia lat.vngl'a arōatica ad farialtaib. SERA.l.agg.c.Achafar.ē ꝯchiliū ex ſpēbꝰ oſtracoꝝ ⁊ eſt ſilr d̄ ꝯchilijs purpureis ⁊ repiūt̃ i regiōibꝰ idie ⁊ i aq̄s iuxta q̄s orit̃ ſpica nardi.Odor āt eiꝰ arōaticꝰ ē qm̄ ipȝ aial comedit nardum:⁊ ipſa colligunt̃ i tpe eſtiuo qñ aq̄ d̄ſiccat̃ ⁊ repit̃ ēt ex eis i littoribꝰ maris aȝimū.Et color eiꝰ ē d̄cliuis ad albedinē ⁊ ambe ſūt meliores ⁊ ē piguis.Sȝ illa q̄ naſcit̃ i babilonia ē ſbnigri coloris ⁊ ē mior illa:⁊ oēs hñt bonū odorem Et qñ fumigat̃ domꝰ cuȝ eis ſentit̃ odor eaꝝ ſic̄ caſtorei SERA.li. aggre.ca.obſtracoꝝ.Blaccebiſātie ſūt ex vngulis oſtracoꝝ ⁊ ſūt cooꝑcula qbꝰ tegunt̃ i foramine ſuo:⁊ meliores ſunt q̄ v̄gūt ad albedinē ⁊ ſūt odorifere.q̄ruȝ odor trahit aliquātulū ad odorē caſtorei. POSSE. GAL. ca.oſtracoꝝ.Qñ blaccabiſantia ſumit̃ cū aceto in potu attenuat ſplenē:⁊ qñ fumigant̃ cū eis mulieres hñtes ſuffocationē matricis ꝯfert eis:⁊ iſte fumus excludit ſecūdinā:et qñ ex eis fumigat̃ epilēticꝰ excitat ipm.

Achababa,ideſt camiſia ſubucula.
Achal.i.aquila.
Achalimia.ideſt ſuperfluitas argenti.
Achanagia.i.ambroxia.
Achani ē quoddā aial:⁊ eſt auis omnibus nota ⁊ vocatur picha achani.
Achāta g.ſpia p.k.melius ſcribit̃ latini achāti dicūt
Achātos qd ē.l.acātos.
Achātiō.Pli.24.ca.12.
Achātꝰ arbor in egipto ſēp frōdēs ſic dcā q꞉ ſpinis ē plena i q̄dā li.ātiq̄ ſpi ꝙ ē arbō mirte ſȝ ratū ñ hēo.
Achantina.i.veſtis cedata vel ſimulata.
Acharō qdā ſic vocāt hbā anagallꝰ anacala.Pli.li.
Achates.qd ē.l.lapis achauem.i.vchue,acauē.Stephanꝰ acauanum.25.c.xi.acaieb ara.vua.
Acharachie.i.dragantum.
Achararich.i.cantarides.
Achariſtū.i.ſine gratia vel ſine remuneratiōe.Naȝ kariſma gre.gr̄a dr̄.ſic voluit noiari opiatā quādā auctor eiꝰ eo ꝙ opationi eiꝰ grates condigne non reperiantur.

Achencharacha.i.piretrū.
Acheregū.i.citrum.
Acheremata.i.ap̄a qd̄ cum frāgit̃ emittit ad modū humiditatis putrefacte.
Achech.i.abſinthium.
Achia vl' achios.i.glutē romanū ⁊ ē maſtix.
Achil.i.cauda.
Achilea.mirofilon.i.mille foliū.Pli.li.25.ca.5.
Achimo.Achimerō.i.hermodactilus.
Achinos.i.raffanꝰ agreſtl.
Achin eſt ſpēs hedere.
Achiroſa.Agiros haur.i.karake.vel arbor eiꝰ.
Achiron gre.i.palea.
Achirochia.i.ifuſio q̄ fit ſuꝑ aliqd̄ membrū cuȝ aq̄ calida de alto.
Achiraraba.i.piretum.
Achirionata.i.ackeremata.i.acheremata.
Achira.i.ſcrofa.
Achitis.i.ſambucus.
Achium.i.caſella.
Achrab.i.ſcorpio.
Achub.i.butiruȝ.
Acia.i.rānus.
Acida.i.acetoſa:⁊ eſt etiaȝ nomē propriuȝ loci.
Acidas.i.veruce que dicūtur ficus.l.veruca.
Acinatiū.i.vinatia.
Acinus.Diaſ.herba cū folijs ⁊ ſeīe minutis quam multi in corona cōponūt ſilis ē ozimo.ſȝ a ſupiore ē odorata quā multi i ortis ſeminant.
Acinū vue granū ſiue botrus ipſe totꝰ vl' iteriꝰ eiꝰ granū qd̄ ē ſemē gre.dictū giganta.Acinatiū v̄o ab acinis ipm dr̄ reſiduū racemorū expſſo muſto qd̄ ⁊ vinatia dicit̃.
Acireti.i.ſubruffi.
Ackeremata.i.achireonata ⁊ eſt acheremata.
Aclas li.de doctrina gre.i.piraſtꝝ ⁊ ē pix ſilueſtre
Aclis.i.vlcus qd̄dā oculi.
Aclodi.i.fuligo.
Acolaſſa.i.cathinum.
Acof.i.cataif.
Acoibar.i.coriandrum.
Acomel.i.lapſana.
Acontia.i.iaculus ſerpēs.
Acomlinthos ē lapis in q̄ acuit̃ ferrum.l.cos.
Aconis patromos.i.raſura eris.Ste.
Aconcicos li.d̄ doctri.gre.i.cibus indigeſtus.
Aconnitū.licoetherō Dia.i.ſtrangulator adib:vel leopardi.
Acopon.i.malua terratica
Acopon.i.mitigatm̄ ab a.qd̄ ē ſine ⁊ copos qd̄ ē labor ide miracopon.i.mire mitigatm̄ ſic̄ ē medicamē remouēs dolorem Hal'.7.memiri.ca.ꝑ.
Acoran.i.iaculus ſerpens.
Acoreas.i.malua.
Acorad.i.porrus.
Acora.i.tubera capitl:⁊ ſūt furfura capitis:vñ Diaſ.c.d̄ ficu dic̄ ꝙ acora ⁊ ptiria ⁊ ſcabꝝ ſr̄ idē:⁊ ptiria ē furfur capitl.vt idē ca.de felle.Sȝ ſer.dic̄ ꝙ ſūt vlcera capitl hūida.Ale.Caſſiꝰ felix.Hal'.li.de facile acq̄ſibilibus.
Acores:idē qd̄ ſupra.Acraſia ē itēperātia ꝯpl'onis.
Acorus.i.ſpantana.Hal'.in expimētl.l.Glaſpatella.Gladiolus.Dexeris.Platearius.
Acorthiā.i.mucillago.Haly ſcd̄a teg.cōmēto.34.
Acratas eſt nomen cuiuſdam lapidis.
Acreta.Theo.Priſ.i.clauſura vulue mulieris.
Acre.i.acutuȝ.
Acriſagia.i.acuta cibaria Alexan.
Acrigariſtuȝ.i.ſine gr̄a ⁊ ſine remuneratione.
Acrimilacet.i.git.
Acrinus.i.tortura.
Acrimia.gre.i.acuitaſ.Ale.
Acrides.i.locuſte.Hal.
Acrob.i.ſcorpio.
Acrocordines ſūt ſpēs verrucaꝝ.ſ.porri.Oribaſius Johānitiꝰ.Caſſius felix Ga.ſuꝑ affo.27.ꝑticl'e.3.
Acromus.i.corpꝰ minimū ⁊ eſt diuiſibile.
Acrotan.i.acrior.
Acros.i.acredo.Alexā.
Acrufex.i.nux romana.
Acrumina.gre.acuta:vt cepe.Alea.⁊ ſil'ia.
Acſin ē ſpēs volubilis.Sera.ca.d̄ lebleb.auct.Dia.
Acſimen.i.pondus.
Actago actagis ē auis optimas hñs carnes ⁊ abundāter ipe iueniūt̃ chodi de q̄ hieronymꝰ epl'a.15.ad aſellā de fictis amicis ait.Tu actaginē eructuas ⁊ de cōceſto anſere gularis.Quidā dicūt ꝙ ē faſianꝰ qdā dn̄t ꝙ ē ꝑdix:ſȝ ſr̄o:qm̄ Hal'.i li.diamidiarū.ca.d̄ eupactl pōit actaginē:⁊ faſianū ſil'.⁊ ſic nō ſūt idē.ſilr nō eſt ꝑdix q꞉ idē ſilr eodē ca.pōit actaginē ⁊ ꝑdicē:ſȝ ſȝ v̄itatē ē auis q̄ a qbuſdam vocat̃ frāchili:⁊ ē q̄dā auis magnitudis faſiani:ſȝ nō hȝ ita caudā ⁊ hȝ pēnas vario mō coloratas ſic̄ gallina idic:iterdū tñ coloris viridis ⁊ celeſtis:⁊ ē ſapidior oī auc.l.coturnices:⁊ latamie.
Actanātia.i.auis gardella.
Actanaca.i.ꝯfectio actanaſie quā iuenies i añdotario Hal'.⁊ ēt damaſceni:vl' actanaſia ē q̄dā herba ſic vocata quā iuenies.i l.arthemiſia.vñ qñ i aliq̄ Rꝫca ponit̃ actanaſia ſine determiatiōe aliq̄:dȝ pōi herba:q꞉ qñ dȝ poni ꝯfectio ponitur cum tali determinatione.
Actia ē qd̄dā gūmi qd̄ iuenit̃ i radice cameleonte.
Acti caphariaꝝ.Ste.i.portulaca agreſtis.
Acticū mel.ſm Diaſ.ē illd̄ qd̄ ſub terra inuenitur.l.mel acticum.
Actionū.i.bonū ad agēdū.
Actiros.i.miluus auis.
Actis.gre.i.ſambucꝰ.Dia.
Actis terrenus.i.ebulus.
Actrabigi.i.teſticuli gallorū.ſȝ ſr̄o.imo ē faſianꝰ.
Actriocia.i.conſtrictio.
Actriplex qd ē.l.ādrafaſis
Actriplex marina qd eſt.l.molochia albacharis.
Actu.i.herba violaria.
Acuch qd ē.l.camelcōhāte
Aculeſet eſt pondus.
Aculpalea vl' ſacupalea.i.rubus caninꝰ vl' cinoſbatus.Dia.
Acuratrod.ē q̄dā ſpēs eris
Acus aceris.purgamētum frumenti.Pli.li.18.ca.x.verſus finem.
Acuſaceros.i.purgamētū frumenti.
Acuſticꝰ neruus.i.neruus audibilis.Pau.
Acut.i.anabaſis ⁊ eſt ypuris.Ipuris.
Ada.i.fluxꝰ lachrymaꝝ.
Adabes.i.nux muſcata.
Adalaſi.i.vngula capꝛna.
Adamas ē qdā lapis.
Adamis.i.panis porcinus Xpoforus de hon.
Adanaelfara.Aliabas.i.auricula muris.
Adanar ē radix arthanite Haliabas i ſcd̄o pratice.
Adar eſt quedam herba ſicut yſopus ſatis ſtiptica.
Adarcha.i.calamꝰ arōaticꝰ
Adaraſta.i.elleborus albꝰ

¶Capitulum. XI.

Adarce vl' adarcl.i.flos aq̄ marie vt fūgꝰ marl q̄ ē velut ſpūa.Sȝ Dia.dic̄ ꝙ adarce ē caro q̄ naſcit̃ ſuꝑ terrā locl ſalſis ⁊ aq̄ſis cānetl ſe applicās ⁊ feno Eſt āt ſpūa i ſpēȝ ſpōgie.color eſt ſil'is lapidi aſiani ⁊ altionio.ē v̄o mollis ⁊ inanis abintꝰ:naſcit̃ ⁊ i ſtagnis. POS. vngues leproſos excludit:maculas ⁊ lētigies ipoſita tollit v̄tꝰ ē illi viſcida:⁊ metaſincretica.Sciaticl impoſita medicat̃ corpi ꝯfricata:aut ſmigmatibꝰ mixta cū magno calore corpꝰ ꝯdenſat:q꞉ vt ignis calefacit:miſcet̃ āt acopis medicinis:eſt aūt leuis valde.Plinius li.32.ca.6.in fi.

Adare ē qd̄dā genꝰ lacerte
Adarmus.i.lupinꝰ.
Adarſeſalȝan vel adarſeſibam.i.ſilfium.
Adatinarche.i.cōfectio rubee trociſcate.
Adbe.i.galla egyptiaca.
Adber.i.aromaticum.

¶Capitulum. XII.

Adcher Adbecbax Adēchari.gre.ara.ſquinū.lat.ſgnātū dr̄.palea camelloꝝ:q꞉ camelli eā comedūt.Eſt.n.ca.⁊ ſic.ꝯpl'onis i ꝑ̄ gdu ⁊ repit̃ i affrica ⁊ i apulia:ꝑ decēniū ſuat̃.Et eligēdū ē qd̄ ſubalbidū ē.Si āt iuenit̃ qd̄dā dux ſic̄ lignū circa ſtipitē abyciat̃:⁊ ſtipes eiꝰ ē ſil'is ſtipiti cipri vt appet i.l.ſapurios. DIA.ca.d̄ ſgno.Sgni duo ſūt gn̄a vnū oxiſchimos appellat̃ q꞉ acutuȝ:hȝ ſemē.Alteꝝ v̄o ſemen hȝ nigrū rotūdū ⁊ groſſiꝰ ꝑdicto.et ē forte.tertiū genꝰ ſgni:paulo groſſiꝰ ſupradictl:q creticꝰ ſiue oloſgnus dicit̃. SERA.li.aggre.ca.adcher.Adcher.i.ſgnātū ⁊ ē herba hñs radices ſub terra ⁊ ramos ſubtiles ⁊ ē ſic̄ radix culē:niſi q꞉ ē latior ⁊ hȝ fructū fere ſil'eȝ floribꝰ cānaꝝ niſi q꞉ ē ſubtilior ⁊ mior:naſcit̃ i iſulis ⁊ ꝓatl ⁊ for

taſſe ex eo replet̃ tota terra vbi naſcit̃: ⁊ qñ deſiccat̃ fit albū. Et idē auc. iſaac hebenaran. Sgnātū ē herba palearl ⁊ hʒ ramulos ſubtiles duros ī capitib⁹ ramuloꝝ ſūt ſpice piloſe ⁊ illi pili ſūt flores ei⁹: ⁊ hʒ bonū odorē ⁊ vene corticis ei⁹ ſūt nigre ⁊ iteri⁹ albe ⁊ ſapor ei⁹ ē amar⁹: ⁊ qđ de ipo admiſtrat̃ ſūt flores radices ⁊ folia. GAL. florl ei⁹ ſuba ñ ē lōginq̄ a ſubtilitate ⁊ ī ſapore ei⁹ ē ſtipticitas pauca minor caliditate ⁊ vt⁹ ipſi⁹ ē vt⁹ q̄ calefac̃ caliditate pauca ⁊ ſubtiliat. GAL. 8. ſim. far. ca. ſgnātū. ſgnātū calefac̃ moderate ⁊ ſtipticat moderati⁹ adhuc: ⁊ ſubtiliū ptiū ſba ñ alienū

SERA. auc. Dia. meli⁹ ex eo ē notū ī q̄ ē rubedo pluriū floꝝ: ⁊ qñ ſcindit̃ appet ī eo color purpure⁹: ⁊ ē ſubtile ⁊ in odore ſuaue: ⁊ qñ defert̃ ī māib⁹ hʒ odorē bonū ⁊ qñ maſticat̃ mordicat liguā ⁊ pūgit pūctiōe pauca ⁊ qđ ī vſu vēit ex eo ē flos ei⁹ ⁊ cāne radicl ipi⁹. AVI. auc. Dia. Sgnātū ē duaꝝ ſpēꝝ: vna eaꝝ ē q̄ ñ hʒ fructū nigrū ⁊ hʒ folia ſicut cauda eqna. Et idē opiniōe ppa. Sgnātū ex eo aliđ ē arabicū ⁊ ē bōi odoris. Et aliđ ē agimiū qđ ē miutū ⁊ ē duri⁹ ⁊ ē groſſū ⁊ ē terreū ⁊ ñ hʒ odorē. Meli⁹ ex eo ē arabicū rubeū fortioris odoris ſʒ illđ qđ ē ſupra ipʒ ad aliquātulā decliat rubedinē: ⁊ cū ſcidit̃ fit purpureū mordicās linguā ⁊ adurēs eā ſua acuitate ⁊ ī agimio ē vt⁹ ifridatiua: ⁊ ei⁹ radix ē vehemētioris ſtipticitatl ⁊ ei⁹ flos calefac̃ paꝝ ⁊ ei⁹ ſtipticitas ē mior calefactiōe ipſi⁹: ⁊ ē aliđ arabicū. ſʒ in ſua nā ē calʒ ⁊ ſic. i ſcđo. POS. Sgnātū ī vino decoctū ⁊ cataplaſmatū pudēdis mēſtrua educ̃: ſtrāguriā ⁊ diſuriā ſoluit. SERA. Sgnātū puocat vrinā ⁊ mēſtrua qñ bibit̃ aut fit ex eo emplʒ ⁊ ɔfert apatib⁹ epatl ⁊ ſtōi ſʒ radicl ei⁹ ſtipticitas ē amplior ſtipticitate floris ⁊ caliditas ei⁹ ē minor caliditate ipſi⁹: ⁊ pp iſtā ſtipticitatē accidit ꝙ admiſtrat̃ ad fluxū ſanguīs. DIA. ca. de ſgnāto flos ei⁹ ē ſtiptic⁹ ſtipticitate pauca calefactiuus maturatiu⁹ mollificatiu⁹ frāgēs lapidē apitiu⁹ orificioꝝ venaꝝ puocatiu⁹ vrine ⁊ mēſtruoꝝ: ⁊ reſoluit iflōes: ⁊ iducit grauedinē capitl ⁊ ɔfert ſputo ſanguīs ⁊ dolori ſtōi ⁊ ɔfert pulmōi ⁊ renib⁹. ⁊ miſcetur ī ɔfectiōib⁹ mediciaꝝ multaꝝ ⁊ radix ei⁹ ē ſtiptica ⁊ ppterea dat̃ ex ea. Pod⁹ aut̃. i. cū tm̄dē pipis aliquot dieb⁹ hñtib⁹ nauſeā: ⁊ hydropicis ⁊ hñtib⁹ ɔq̄ſſatiōez ī neruis ⁊ decoctio ei⁹ ɔfert apatib⁹ mr̄icis qñ fit ſeſſio ī ea ⁊ oleū ſgnāti ɔfert oib⁹ ſpēb⁹ prurit⁹ ⁊ illi q ē ī aialib⁹ ⁊ expellit laſſitudinē ⁊ ē ɔueniēs ad albaras. GAL. Sgnātū ē vrinatiuū ⁊ mēſtruoꝝ eductiuū ī peſſarys ⁊ potatōib⁹ ſūptū. iuuat āt eos q ħnt epar ⁊ ſtōm ⁊ vētrē flegmōes. Eſt āt radix ei⁹ magl ſtiptica q̄ʒ flos. ſʒ flos calidior. In oib⁹ vo ptibus ei⁹ alys qdē magl: alys āt min⁹ appet q̄dā guſtātibus ſtipticitas pp quā ⁊ pharmacis q̄ emoptoicis fiūt miſcet̃.

AVI. Sgnātū in eo ē ſtipticitas q̄pp ɔfert ei⁹ flos fluxui ſanguis vndecūq̄ʒ fit: ⁊ ī ei⁹ oleo ſūt reſolō ⁊ attractio: ſʒ ipſi⁹ radix ē fortior ī h ⁊ ɔſtrigit nāʒ: ⁊ ī ipo ſūt digō ⁊ lenificatio ⁊ orificia venaꝝ apit ⁊ ſedat dolores ītrinſecos ⁊ ppe ī mr̄ice ⁊ reſoluit vētoſitates. Ei⁹ oleū ɔfert pruritui ⁊ ei⁹ decoctio ɔfert apatib⁹ calis ⁊ duricieb⁹ ītrinſecis: bibitū ⁊ ſuppoſitū p emplō ⁊ decoctū ⁊ apatib⁹ frigidis ī viſcerib⁹: ⁊ ɔfert lacertis cōquaſſatl: ⁊ ɔfert ſpaſmo: cū ex h bibit̃ q̄rta pars aurei cū pipe: ⁊ ipm remouet laſſitudinez ⁊ grauat caput: ⁊ pprie illud qđ eſt ex eo agimiū: ſed minutū eius facit ſodā: ⁊ groſſioris ſemē facit dormire ⁊ ſtupefacit ⁊ totū ipſi⁹ ɔfortat carnē rubeā q̄ eſt inter gingiuas ⁊ deſiccat humiditates ipſaruʒ. Et ei⁹ flos purgat caput: ⁊ ſquinātū confert dolori pulmonis ⁊ eius flos confert ſputo ſanguinis: ⁊ radix eius confortat ſtōm ⁊ appetitum ⁊ ſedat nauſeā: accepto aureo ex eo pprie cum pondere ſui de pipere. Et ipſi⁹ flos ſedat dolores ſtōi ⁊ ɔfert apatib⁹ ei⁹: ⁊ apatib⁹ epatis ⁊ ſgnātū ɔfert dolorib⁹ mr̄icis ⁊ encatiſma ex decoctiōe ei⁹ apatib⁹ mr̄icis calis cū diſtillat̃ in eā aut vaporat̃ cū aq̄ eius ⁊ frāgit lapidē ⁊ ſtringit naturā pprie qđ ex eo eſt agimiū: ⁊ abſcindit fluxū ſanguinis matricis: ⁊ pprie ei⁹ flos. Et ɔfert dolorib⁹ renuʒ: ⁊ fluxui ſanguinis ipſoꝝ ⁊ cū bibit̃ ex radice eius aureus cū pipere ɔfert hydropicis. Et ipſius flos ɔfert apatib⁹ ani. Spēs eius groſſa cum ex folys recentibus que ſunt iuxta radicem fit emplaſtrum eſt iuuatiua morſure venenoſorum.

A ddas. i. potio.
A dduguardemel eſt infirmitas q̄ orit̃ in palpebris itus ⁊ nō pmittit aperire oculū ⁊ rubet.
A deam. i. allium.
A debe. i. galla egiptiaca.
A deditach eſt quoddam genus lupi.
A deleem. i. ſatirion.
A demil: vel adememil. i. furūculi vel carbūculi.
A demeſt vł ademer. i. laurinuʒ vel granum lauri.
A dembri. i. corruptio ſtōi.
A dene gre. carnes glanduloſe vt māmille ⁊ teſticuli. Hal. li. de alimentis.
A denes. i. ſcrofule.
A deps anthali. i. pulpa colloquintide. In diſpoſitione regali.
A deps. i. ſepum. p quo. l. querim vxoboan.
A deret. i. flux⁹ ſanguinis p anū tm̄ nō eſt diſſenteria niſi eſſet ab epate.
A deſcatio. ideſt dieta cibatio. Alex.
A deſtia citrina ē cib⁹ q fit ex lentibus cū aqua quibus addit̃ paꝝ ʒafrani.
A dgeraxat eſt genus ſcorpionis qui trahit caudaʒ poſt ſe reuolutam.
A dhab. i. dab.
A dhaleriʒ. i. ſenect⁹ i decrepita etate ī q̄ hō ſe mouere nō pōt: ⁊ oēs virtutes ſunt deſtructe.
A dhel. Adhael. vel Athel. i. fructus iuniperi.
A dhelem eſt plāta indici.
A dhelbre. i. ſatirion.
A dhibis. i. viſcus quercin⁹ Auicē. de cura ſcrofulaꝝ.
A dheret. ideſt fluxus ſanguinis epaticus.
A dhil ī practica hehē meſue cōmēdat̃ valere viſui. Adhel. Neſcit̃ āt qđ ſit: ī ſera. ī aggre. ſim. medicinaꝝ vocat̃ athel q̄ viſui ēt laudat̃ ſed mihi vł ꝙ ſit eufragia ⁊ ſic ē ħm veritatem
A dhip. i. lupus.
A dhubulet. i. adubelet.
A dhulbus. i. adualdul.
A diātō. Capillus ere. Hal.

DIA. ca. Adiāton ſiue gallitricō vł pollitricō: vbi ſciēdū ē ꝙ oia illa noīa ſūt ſynonima idē ſignātia. nā ſignificāt capillū venerl vñ noīa q̄ ī tricō deſinūt capillū dicūt vt pollitricō gallitricō. i. capillus venerl: lʒ moderni p diuerſis accipiāt ad vnā tm̄ ɔcordāt vtutē. faciūt. n. ad augmētū capilloꝝ. vñ Dia. Adiātō ſiue gallitricō vł pollitricō folia hʒ coriādro ſilia ſciſſa ī ſūmitate: haſta ipſi⁹ lōga duab⁹ palmis hñs ſup ſe capitella nigra q̄ herba ſemē ñ hʒ radix ē illi iutilł. vt⁹ ei⁹ ē ī folys ipſi⁹. Pli. li. 22. ca. 21. vſus fi. PAV. ca. Adiātō. adiātō ſiue capill⁹ veneris fri. ē ⁊ ſic. tēpate tm̄ ex ſubtili ſuba vtutē hʒ diureticā p capillo venerl. l. Berſcegaſcem pro adianton. l. diantos pro pollitricō. l. pollitricon. Hal. 6. ſim. far.

A diant⁹. i. herba capillarl.
A dib. ara. eſt lupus.
A dibe. i. viſcus.
A diben. i. ſatirion.
A dicaſugeg. ideſt gallus ⁊ gallina.
A dibalartoris vł adidalātros. i. calcutecumelon.
A dib ſilis ē lacerte magne ⁊ morat̃ in aquis.
A dich. i. febris ethica.
A diſtiones. i. opationes.
A dilios. gre. Ste. ideſt ſanguis draconis.
A dileſmelich. ideſt alilemelibe.
A dintori. i. ſumach.
A dipſa vel adipſos. i. glicoriʒa: ⁊ ē ligritia. ab a. qđ ē ſine ⁊ dipſa ſitis eo ꝙ valet ſiti.
A ditrigi. i. faſianus.
A doch. i. lac.
A doeg. i. vas.
A dobobo vel adohobe. i. lac acetoſum de q̄ extractū eſt butirum.
A dor ē gen⁹ farrl ide adoreus panis q ex eo fit.
A dorenū. i. far ordei.
A dorā ē locus qdaʒ ſic vocat⁹ ⁊ ē ſilr q̄dā auis q̄ recepit denoīatiōeʒ a loco quā nō hēm⁹ ī ptib⁹ nr̄is.

A dragulſ. i. portulaca.
A draſes. i. teſticuli vrſi.
A drere. i. puluis arōatic⁹.
A dria. i. rubea tinctoꝝ.
A drianū ē qđdā añdotuʒ opiatum in antidotario Hal. poſitum.
A dricon. i. ſuccus frumēti.
A drion irigeron. Ste. i. ſgnātū. Erigerō. Aladrion.
A dris. i. aſperum. li. de doctrina gre.
A dricbaſa. i. poliū mōtanū
A drice adrioch. adruma adrumas. i. arthanite.
A drūgi. i. faſianus.
A dſtōatica. i. erl farmaca.
A drim. i. allium.
A drimia. de hac Aui. facit ppriū cap. ⁊ videt̃ ɔueni re cū ciclamine.
A drimulon qd ſit Aui. vocat bipēnis. lib. de medicina antiqua hediſcaron qđ dr̃ elicinus ex vtraq̄ʒ pte acutuʒ. hui⁹ fructicis ſemē colorē rubeū habet queadmodum bipennis quā gre. pellatiā vocant. Ara. dicitur androſaron neq̄ʒ noui quid ſit.
A dualdul. i. eritius habēs ſpinas ſagittales: ⁊ in lingua noſtra vocat̃ iſtricte Adubucha. i. lūbi.
A dubel. i. muſca.
A dubul. i. ſcđa ſpēs ethice.
A dubul. i. adualdul.
A dububa vł adulma. i. lupi.
A dulbub. i. mercurialis adulbubub. idē.
A duiden. i. ſilfium.
A dumul ē gen⁹ apatl calī.
A duranti. aduratici adurcandi. i. perdix.

Capitulum. XI.

Aec. ara. gre. auchuſal. lat. lacca. Lacca eſt gūmi arboris qđ dfert̃ a ptib⁹ vltramarinis q̄ tigūt̃ pāni colore rubeo. hʒ vtutē extenuatoriā ⁊ ē ca. ⁊ ſic. ɔplōnis in. 3. gra. SERA. li. aggre. ca. aec. auc. Dia. Aec ē gūma arboris q̄ naſcit̃ i terrl. arabū. ⁊ ē ī ea ſilē myrrhe ⁊ ſtoraci ⁊ hʒ vtutē extennādi: ⁊ idē auc. Hal. lacca ē gūmi arboris q̄ naſcit̃ ī arabia: q̄ ē ſilis mirrhe hñs odorē bonū ⁊ admiſtrat̃ ī fumigys ⁊ tigūt̃ ex ea pāni rubei coloris ⁊ dr̃ tictura illa karras ⁊ defert̃ ſilr de armenia ⁊ ē ca. ⁊ ſic. ɔplōnis ī. 3. Et idē auc. Hal. ī trāſlatiōe a batarich. lacca ē gūmi arboris q̄ naſcit̃ in arabia: ⁊ eſt ſilis myrrhe hñs odorē bonū. Et idē auc. Raſ. lacca cadit ex celo ſup ramos arboris gubera. i. meſpili ī ptib⁹ ſire. ī iſulis marl. ⁊ ē ca. ⁊ ſic. ɔplōnis. AVI. li. 2. ca. de lacca. Lacca dixerūt qdā de qb⁹ ē. PAV. ſi gūma herbe ſilis myrrhe bōi odorl. ⁊ oʒ ꝙ admiſtret̃ cū cautela. Aly vo errauerūt ⁊ dixerūt ꝙ ē karabe. veꝝ lacca in pleriſq̄ʒ ē vtutl karabe: ⁊ ē extenuatiua virtute vehemēti. POS. Lacca ɔfert aſmati ſi puluis ei⁹ cū ouo ſumat̃ ieiuno ſtō: ⁊ ɔfert ſpleneticl ī ſirupo ſi pōat̃: ⁊ puocat mēſtrua ɔfortat viſū ħʒ oēʒ modū admiſtratiōis ei⁹: ⁊ ɔfortat ſtōʒ: ⁊ apit opilationē ſtōi ⁊ epatl. ⁊ curat icteritiā ex opilatiōe.

SERA. Lacca hʒ vtutē extenuādi pigues: ⁊ bibūt ō ca ſplenetici ⁊ aſmatici: ⁊ ɔfert ⁊ qñ bibit̃ cū mellicrato puocat mēſtrua: ⁊ abſtergit maculas q̄ fiūt ī oculis abſterſiōe veloci ⁊ curat ōbilitatē viſus qñ miſcet̃ cū vio: ⁊ fit ide colliriū. ⁊ ē bōa dolori dētiū: ⁊ apit opilatiōes ⁊ fortificat viſcera ⁊ tingūt̃ ide pānni colorl rubei ⁊ apit opilatiōez ſtōi ⁊ ɔfortat eū ⁊ ɔfert icteritie. ⁊ mod⁹ ablutiōis ei⁹ ē: ꝙ accipit̃ gūmi ei⁹ ⁊ terit̃ ⁊ pycit̃ ſup ea aq̄ calida in q̄ bullierit ariſtologia ⁊ ſgnātū ⁊ mouet̃ cū piſtello ⁊ dimittit̃ reſidere: ⁊ dr̃ aq̄ deinde deſiccat̃ in vmbra ⁊ reponit̃ in vaſe vitreo ⁊ ſi nō clarificat̃ pma vice facias ſcđo. AVI. lacca ɔfert tremori cordis: ⁊ epati: ⁊ ɔfortat ſtōm: ⁊ ɔfert icteritie ⁊ hydropiſi ⁊ doloribus epatis.

A ech. i. centonica.
A egida. gre. laricl ſpēs fcia Pli. li. 16. ca. 40. ī pn⁹.
A edionela expōit grecus. Ste. p arabicū cadite leiel vtrūq̄ʒ ignoro.
A emacameleantos. Ste. ſanguis ericy dr̃ anil.
A egilos. i. auena.
A egiros. i. populus arbor.
A egiſtros. i. ppoleos.
A el. i. arbor thuris.
A elip. i. india.
A eliſſacos. i. ſaltia.
A emaʒameleantos. i. ſanguis ericy.
A eray. i. egritudo frā. ⁊ ē titillatio vge ī virl ⁊ orl matricis mulierl: acc̃ñs ī vaſis ſpmatis ⁊ mollificatio ⁊ ſpaſmus ipſoꝝ ⁊ inflat̃ venter eorum.

Capitulum. XII.

Aeris erugo gre. ara. ʒiniat. vł heas erugo la. vo viride eris vł eris erugo. DIA. ca. aeris erugo alia ē raſicia alia granata; apud aurifoſſores; alia vmiculoſa appellata ob ſilitudinē forme ei⁹ cui⁹ alia ē cōfectibilis: alia foſſibilis: fit āt raſicia h mō: ſūme vas cui ſit os eq̄le cū cetero corpe ⁊ adiecto aceto acerrimo imittas ſq̄mā purgatā eris cipri: ⁊ ſuſpēde ī vaſe ne aceto tāgat̃ ⁊ ſic muni ne ī aliquo loco ſpiramē admittat ⁊ poſt. x. dies apias: ⁊ rade qđ adheret lapidi ⁊ qđ radit̃ hēto p erugine eris. ē ⁊ alia ɔfectio q̄ ſic fit. mitte acetū fortiſſimū in vas eneuʒ ⁊ coopi alio vaſe eneo: ſʒ melius ē vt ɔcauū vas ſit ad min⁹ eq̄le: ⁊ ſic muni vt ſupra: ⁊ poſt dies. x. rade vas ipm: ⁊ collige eruginē q̄ ī vaſe fuerit. Et ē tertia ɔfectio q̄ ī hūc modū fit. fac laminā eneā ⁊ in vaſe vbi acetū eſt mitte ita vt acetū nō tāgat ⁊ muni vt ſupius ⁊ poſtea collige. idē ēt facere poteris cū vinacia accekere cepit: ſubmittēs lamias vinacie ⁊ poſt dies. x. colligens. fit ēt ⁊ delimatura examinis ſic. mittit̃ acetū ⁊ agitat̃ decies in die ī vaſe ſimul miſſa limatura: ⁊ ſic exprimit̃ ⁊ colligit̃. dr̃ ēt ꝙ naſcit̃ ī metallis: vnū āt gen⁹ ē cipace erugis: qđ ſup eramē inuenit̃. Aliud qđ in ſpelūcis diſtillare dr̃. qđ ſup eramē ē: paꝝ ē: ſʒ bonū qđ diſtillat albū ē ⁊ nigꝝ. adulterat̃ ēt plib⁹ admixtis. ſ. pumice aut marmore tonſo aut calcanto ſʒ citi⁹ h agnoſci pōt: tacto hūore duob⁹ digitis: cū fricāt̃ aut ſi marmor albū aut pumicē hūerit nō ſe ſoluet: ſi vo calcātū nigreſcit in digitis. aeruginis vmiculoſe gña ſūt duo. vnū gen⁹ ē qđ fodit̃: alteꝝ vo qđ ɔficit̃ ſic. mitte in mortariū eneū piſtelluʒ eneū acetū albū fortiſſimū q̄ſi cotilā dimidiā ⁊ tādiu tere q̄ʒdiu inſpiſſet̃: poſtea vo mitte ſtipterie rotūde. 3. iy. ſalis marini optimi: ⁊ ſalis nitri eq̄le pōdus ⁊ tere dieb⁹ canicularib⁹ q̄ʒdiu iſpiſſet̃. ⁊ colorē eruginis faciat: ⁊ ſic vmiculos fac. ⁊ ſi voluerl vt limpidū exeat ⁊ lucidū mitte aceti pteʒ vnā ⁊ olei veteris ptes duas ⁊ oia ſupradicta eq̄lr: miſti vo accipiūt eruginē raſiciā. ⁊ mixto gūmi faciūt vmiculos ⁊ vēdūt: ſʒ iutilis ē. iſte ɔfectiones erugis vtutē hñt eris vſti ſʒ fortiorē: oib⁹ aūt melior ē illa q̄ fodit̃. ſcđa q̄ radit̃. tertia q̄ ɔficit̃. Bulcaſiʒ eben aben aʒerin. li. q vocat̃ ſeruitor. Sūt multi q adulterāt ʒiniar: cū multl reb⁹ ſicut cū pumice: ⁊ cū marmor̃ piſtatl. ⁊ ſūt q miſcēt cū calcāto ⁊ q vult cognoſcere illud qđ ē adulteratū cū pumice vel cū marmore madefaciat manū ſuā in aq̄ ⁊ ponat ſup ipm qr ſtati diſſoluet̃: ⁊ ſūt q maſticāt ex eo cū dētib⁹ ⁊ ſic pcipiūt lapides. Et diſcernit̃ id qđ ē adulteratū cuʒ vitriolo ponēdo ipſuʒ ī lamina ferrea ſup ignē ⁊ ſi ɔtinet aliqd vitrioli: qñ erit cōbuſtū fiet rubeū: ſʒ illđ qđ ñ ē adulteratū remanet in ſuo colore ⁊ ſua figura. ⁊ meli⁹ ex eo in nr̄is ptib⁹ eſt qđ magis viride fortioris odoris adurēs guſtū fortis opatiōis. POSSE. DIA. oēs erugines virtutē habent ſtipticam termanticā caliginē oculoꝝ detergūt lachrymas prouocāt cicatrices oculorū attenuāt paſcētia vulnera curāt ⁊ ſine tumore ea ɔſeruant melle ⁊ oleo addito. ⁊ cera cicatrices iducēdo vulnera ſordida ſanāt guta armoniaci mixta ⁊ fcā ſicut colliriū fiſtulas curāt. duras cicatrices molliūt ⁊ gigiuis putridis ⁊ carceratl vtiliſſime adhibent̃ palpebras attenuāt melle mixto ⁊ inuncto. Mixta vo reſina terbētina ereyſto ⁊ nitro leproſos curat. fiſtulas admixto ſale armoniaco medicat̃. groſſas quoq̄ʒ ⁊ aſpas palpebras cū melle curat: cōburit̃ vo ſic mitte in ſartagine minutas ptes erugis ⁊ pōe in carbōib⁹ igneis q̄ʒdiu colores cineris fiāt ⁊ poſtea cū friguerit vtere. multi vo in cacabū cruduʒ mittūt ⁊ ſic ɔburūt. Bulcaſiʒ eben aben aʒerin li. q vocat̃ ſuitor. ɔburit̃ ʒiniar ī hūc mōʒ. accipe ʒiniar ⁊ pone in patella terrea ſup ignē ⁊ miſce q̄uſq̄ʒ videas colores ei⁹ imu

tari:q2 vtiṫ ad colorē tucie ⁊ poſt aufer ab igne ⁊ ſine tepe
ſcere ⁊ collige ⁊ ſerua ⁊ vtere. ⁊ hēas de ziniar qđ gnāṫ in
mineris i iſula cip:qđ apparet ſup aliquos lapides i qbus
eſt es: ⁊ eſt ꝙ extillat a ſpelunca ⁊ id qđ ex eo apparet ſup
lapides ē paꝝ. veꝝ id qđ īuenıṫ in mineris ē maioris q̄ti/
tatis ⁊ eſt pulchri coloris ſed non eſt bonū propter nimiaꝫ
quantitatem que admiſcetur ei ex lapidibus.

Capitulum. XIIII.

Aerma vel aerba. ara. gre. aſſaꝝ lat. bacchara. ⁊ qdā
vocāt ipam nardū agreſtē. Aerma hꝫ folia
ſiılia hedere niſi q2 ſūt ſatis minora ⁊ rotūdiora ⁊ nō frāgi
biliora ⁊ ē hñs radiculas ſiles grami minutas ⁊ nodoſas ⁊
ſuauiter olētes vt nardus remordētes linguas cū ſufficiē
ti calefactione iuxta quas eſt flos eius cuius color eſt pur/
pureus ſiılis i figura flori iuſqami ⁊ ſemē ꝯtineṫ i eo vuis
ſiıe. naſciṫ aūt in locis vmbroſis: ⁊ mōtuoſis ⁊ marie i ita
lia. ē ca. ⁊ ſic. cōplonis in. 3. DIA. ca. de aſſaro. aſſaꝝ quē
multi nardū agreſtē appellāt folia hꝫ ſiılia cuſſo tenuia ⁊
rotūda florē iter folia iuxta radicē purpurei coloris in ſi/
militudinē iuſqami: ſemē ſiıe vuis hꝫ ēt radices plurimas
tenues ⁊ nodoſas ⁊ geniculoſas ſiıes agreſti ſuaues odo/
re ⁊ remordētes liguā cū ſufficiēti feruore. calefactoriā. n.
hꝫ vi ⁊ cū acrimonia relaxātes vires. SERA. li. aggre.
ca. aerma. aerma hꝫ folia ſiılia folijs cuſſus: niſi q2 ſūt mi/
nora ſatis ⁊ rotūdiora ⁊ nō frāgibilia. ⁊ hꝫ florē iuxta radi
ces eius color ē purpureus ſiılis i figura flori iuſqami: ⁊ hꝫ
ſiıe cartamo: ⁊ hꝫ radices multas in qbꝰ ſūt nodi tortuoſi
ſiıes gramini niſi q2 ſūt ſubtiliores ſatis: ⁊ hꝫ odorē bonū
⁊ naſciṫ in mōtibꝰ in qbꝰ ſūt multe arbores. GALIE.
6. ſim. phar. ca. de aſſaro. Illđ qđ ē iuuatiuū i eo ē radix. ⁊
ē ca. ⁊ ſic. i. 3. AVI. li. 2. c. de aſſaro. Aſſaꝝ herba ē hñs ſe
mina pluria: radicū cuiꝰ nodꝰ ē tortꝰ. ſimilanṫ pipi bōi odo
ris mordicās linguā ⁊ hꝫ florē iter folia apud radicē ſuaꝫ:
cuiꝰ color ē purpureꝰ ſiılis flori iuſqami: ⁊ radix ipſiꝰ ē ma/
gis iuuās q̄ʒ aliud qđ ſit in ipſo: ⁊ eiꝰ virtꝰ ē vtus acori aut
ē eo fortior. Ex eo meliꝰ ē qđ ē ſubtilis odoris. ca. ē ⁊ ſic. in
3.º ⁊ dṙ ꝙ eiꝰ ſiccitas ē maior caliıtate ipſiꝰ. Caſſiꝰ felix. ca. đ
aſſaro. Aſſaꝝ naſciṫ in vmbroſis montibꝰ. folijs caſſilagi/
nis ſiılibꝰ: iter q̄ flos iuxta radicē purpureus ⁊ ſemē ꝯtine/
tur vuis ſiıe ⁊ radicibꝰ plurimis atq3 tenuiſſimis ⁊ redolē
tibꝰ vtutē ſiıeꝫ nardo. Pliniꝰ ca. de aſſaro. Aſſaꝝ ē herba
habēs radiculas minutas ⁊ nodoſas ⁊ ſuauiter olētes: vi/
res calefaciēdi ⁊ acriter relaxādi. IO. ME. ca. de aſſaro.
Aſſaꝝ ē radix herbe mōtane cuiꝰ folia ſūt angularia ſic̄ fo
lia hedere: ⁊ flores eiꝰ ſicut flores iuſqami: ⁊ tota plāta eiꝰ
aromatica mordicās guſtū. melior pars eiꝰ plāte ē radix ⁊
melior radix ē q̄ ē groſſa: ſpiſſa cuiꝰ odorē ſubtilis ⁊ ſapor
acutus cū ſtipticitate modica ē ca. ⁊ ſic. in 3.º Et dixit Diaſ.
ē i ſcđo gradu ca. ⁊ ſic. i 3.º ⁊ q̄ſi vtus. POSSE. Aſſaꝝ i col
lirijs ſubtiliat tunicā oculoꝝ: ⁊ i ſyrupis poſitū curat icte/
ritiā ex opilatōe: ⁊ egritudines ex opilatōe factas: ſic̄ ſunt
febres acute ⁊ curat opilatiōeꝫ epatis ⁊ ſplenis ⁊ duriciēꝫ
eoꝝ ⁊ clarificat viſum. DIA. aſſaꝝ ꝓuocat vrinā ⁊ mē
ſtrua ⁊ ad totū corpꝰ facit cū vino ⁊ oleo inūctū calefaciē/
do: ⁊ hydropicis ⁊ ſciaticis ꝓdeſt: mēſtrua ēt depōit: ſi ex
eo. 3. 7. cū mulſa dederis: ⁊ vētrē purgat ſic̄ elleꝰ albꝰ: mi/
ſceṫ ēt diuerſis oleis odoratiuis. SERA. qñ pōiṫ aſſaꝝ
i muſto: ita ꝙ cū eo bulliat ⁊ poſtea deṫ hydropico cōfert
ei: ⁊ ſiır curat hicteritiā: ⁊ ꝯfert fe. antiqs multū. nā aperit
opilatōes epatı ⁊ ſplenis: ⁊ ꝯfert duriciei eiꝰ: ⁊ fortificat re
nes ⁊ veſicā: ⁊ ſedat dolorē mēbroꝝ itriſecoꝝ: ⁊ qñ ponıṫ
in collirijs attenuat tunicā q̄ dṙ cornea ⁊ clarificat viſum.
PLI. Aſſaꝝ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua hꝫ vires ſiıes nar/
do. AVI. Aſſaꝝ apit ⁊ ſedat dolores itriſecos: oēs ⁊ ꝑ/
prie eiꝰ īfuſio ⁊ ſubtiliat ⁊ reſoluit ⁊ calefacit mēbra frida
⁊ abſtergit ⁊ ꝯfert ſciatice ⁊ dolori anchaꝝ antiq̄ ⁊ ꝓpē eiꝰ
īfuſio ⁊ ꝯfert groſſitudini cornee ⁊ opilationi epatı ⁊ duri
ciei ipſiꝰ ⁊ hictericie ⁊ hydropiſi īfuſiōis eiꝰ tres aurei i. 12.
cotilı. muſti pꝰ duos mēſes coleṫ. ⁊ iuuamētū eiꝰ ē i febri/
bus valde. ⁊ duriciei ſplenis: ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ ꝯfortat veſi
cā ⁊ renes: ⁊ ſic ſoluit ſic̄ elleborus albꝰ i purgatiōe vētris
⁊ eiꝰ potio ſit. 7. aureoꝝ cū aq̄ mellis. ⁊ i ſꝑmate augmētū
efficit. IO. ME. meliꝰ qđ ei miſceṫ ad ſolutionē faciēdaꝫ
ē aq̄ caſei cū ſpica ⁊ aq̄ mellis. ⁊ qdā īfūdūt aliqd ex eo in
muſto ⁊ ꝯſeruāt i vaſe p. 3. mēſes. ⁊ ē illud vinū medicina
ad hydropiſim ⁊ ſplenē. Suſtinet aūt aſſaꝝ de decoctiōe
⁊ ꝯtritiōe rē mediocrē ⁊ elaboratiuo ⁊ ꝯtritiōe eiꝰ facit ipꝫ
magis ꝓuocatiuū q̄ʒ ſolutiuū: ⁊ ē ex rebꝰ faciētibꝰ vomitū
⁊ educit p vētrē ⁊ ē ꝓuocatiuū vrine ⁊ educit colerā ⁊ fle/
gma: ſꝫ de eiꝰ opatōe i flegmate ē manifeſtiꝰ. Et educit ex
anchis ⁊ iūcturis mās ⁊ ꝯfert doloribꝰ caruꝫ ⁊ ꝓpē īfuſio
eiꝰ. alij modi adminiſtratiōis ipſiꝰ: ⁊ ē ex rebꝰ bōis i qbꝰ ē
ſpes iuuamētoꝝ ad opilationē epatis ⁊ ſplenis: et duriciē
eoꝝ et morbos opilationū. ſic ē hidropiſis et hicteritia et
duricies ſplenis et ꝓpē vinū īfuſiōis eiꝰ qđ diximꝰ: ⁊ ꝯfert
iuuamētū magnū febribꝰ opilationuꝫ ⁊ febribꝰ antiqs et
inūgiṫ dorſuꝫ ⁊ ſpia ex oleo ipſiꝰ cū laudano et facit ſuda/
re: et cōfert opilatiōi febriū et ꝓuocat vrinā: et in ſꝑmate
augmētū facit. Doſis eius īfuſi potio eſt ab aur. ij. vſq3 ad
3. iij. ⁊ pulueris eius. ana. 3. i. vſq3 ad aur. ij.

A erugo ferri. gre. ara. erugo haid. latine vero erugo ferri
vbi ſciēdū ꝙ erugo ferrugo ſquama ferri vł ſcoria ferri ⁊
ferrū eiuſdē vtutı ſūt. tñ aliđ ē erugo ⁊ aliđ ferrugo ⁊ ali/
ud ſq̄ma vel ſcoria. Nā ſq̄ma vł ſcoria ē illđ latuꝫ ⁊ tenue
qđ euolat p ꝯcuſſionē a ferro. Ferrugo ē q̄ p excoctiōeꝫ li/
q̄ſcit a ferro. Erugo ē illđ qđ p antiqtatē oriṫ i ferro: ⁊ fit
aliqñ artificialr. ſic̄ fit erugo erı. Ferrū āt eſt illđ qđ rema
net: qđ oibꝰ ē notū: veꝝ oiuꝫ iſtoꝝ vtutē iuenies ſ. l. l. haid

A es vſtum. i. es vſtum.
A ethiopis. Ste. ē ſpēs hu ſani ⁊ cinami ab aethio pia.
A ezops. ē ſpēs arboꝝ glan diferarum. i. pānos. Pli. li. 6. ca. 9.
A facatē. Pli. eſt plāta ad/ modū tenuia folia hñs ⁊ puſilla altior lēticula ⁊ ſi liquas maiores fert in q bus tria aut q̄tuor ſemia ſunt nigriora ⁊ madidio/ ra ⁊c̄. li. 27. ca. 5.
A ffadius. altin. ſūt ſerpen tes magni q egredi faci/ unt ſanguinē ex oibꝰ porı
A ffalax. i. talpa.
A ffani. i. hedera.
A ffarnal. i. cipreſſus.
A ffaſo. Ste. i. aſſarum.
A ffaſure. i. radix vitı albe.
A ffatatib. i. blaccabiſantia
A ffebere ē vna de. 28. mā/ ſionibus lune.
A ffegumati ſūt oēs ſpeci/ es bōi ſaporis q̄ cibis ad/ miſcenṫ vt piper ⁊c̄.
A feca. i. aptio.
A femē vł affeſcꝫ. i. butyꝝ.
A feriſis. i. paſſula ſine q̄nis
A fferiat. i. aloes.
A ffenis. i. palma.
A fferuſius eſt quedaꝫ ſpe/ cies lacticinij.
A ffeſura. i. diſcraſia.
A ffeheleza. i. mādragora.

Capitulū. XV.

Affegi. albach. vł affēg. ara. gre. trages latīe vo ſpon
gia marina. SERA. li. aggre. ca. affegi al/
bach affegi albach. i. ſpōgie marine. duo ſūt gña. ſ. maſculꝰ
⁊ feia. maſculus dṙ q ꝑcuſſuras hꝫ minutas ⁊ ſpinas ⁊ al/
bas. feia vo rotūdas cauernas ⁊ maiores hꝫ. ſꝫ addiṫ ter/
tiuꝫ genꝰ duros lapides itra ſe hñs ⁊ plurimas cauernas.
cōburiṫ vo ſic̄ calcedoniū. Melior ē illa q̄ ē ꝓpinq̄ ſue ac/
ceptiōi. ⁊ ē adhuc reſeruās de virtute in ea quaꝫ acqſiuit
ex mari. ſꝫ qñ ꝓlōgaṫ tp̄s ſue collectiōis euaneſcit virtus
eius ⁊ nō eſt ꝯueniēs vt adminiſtreṫ in oꝑe niſi priꝰ laue/
tur cū nitro aut baurach vel cū aq̄ cineris q̄ dṙ diſtillata.
AVI. li. 2. c. de ſpōgia. Spōgia eſt corpꝰ marinū laxum
raꝝ ⁊ dṙ ꝙ hꝫ aial in eo cui adheret ⁊ nō ſepaṫ ab eo ⁊ illa
q̄ ē recēs ē fortior ⁊ vehemētioris exiccatiōis ꝓp fortitu/
dinē nāe maris, ⁊ ē ca. in p̊. ⁊ ſic. i. 2. ⁊ ipſiꝰ lapis ē ꝓpinquus
⁊ minꝰ calidꝰ ⁊ ē fortı exiccatiōis: ꝓpē qđ ex ea ē recēs qñ
aduriṫ cū oleo: ⁊ ſiır eiꝰ cinis. DIA. ca. de ſpōgia. Spon
gie ſūt duo gña maſculꝰ ⁊ feia. maſculꝰ hꝫ foramina minu
ta ⁊ ſpiſſa ⁊ alba. feia vo hꝫ foramia rotūda ⁊ magna. ⁊ ad/
diṫ tertiū genꝰ hñs itra ſe lapides duros ⁊ plurias cauer/
nas. POS. SERA. auc. Gal. vtutē hꝫ exiccatiuā mani
feſte ⁊ iđ virtꝰ eiꝰ ē q̄ ꝯſolidat vlcera recētia cū ſuo ſangui/
ne. cū madefit i aceto mixto aq̄ vł vino ſꝫ diuerſitatē cor
poꝝ ⁊ abſcidit fluxū ſanguinis q ex iciſiōe accidit vł cōbu
ſtiōe: qñ accipiṫ ſicca nō hñs hūiditatē i ſe ⁊ ibibiṫ i aſpal
to iudaico: aut i pice liqda ⁊ pōiṫ ſup locū fluxꝰ ⁊ ignis in
ea accēdiṫ ⁊ valꝫ vt cauteriū ſꝫ ſpōgie cōbuſte vtꝰ ē reſolu
tiua. ⁊ lapis q iueniṫ i ſpōgia hꝫ vtutē q̄ deſiccat: ⁊ frāgit la
pidē q ē i rēibꝰ cātꝰ: ⁊ idē auc. Dia. q̄ ex ſpōgia ē noua. ⁊ ſic/
ca ñ cū ſua pinguedie ꝯfert vlceribꝰ ⁊ reſoluit āpata ſtati/
ca ⁊ ꝯglutinat vlcera recētia qñ ſupponiṫ cū aceto vł aq̄
icarnat vlcera antiq̄: qñ appōiṫ eis cū melle cocto ⁊ appo/
niṫ cū aq̄ ſola. Sꝫ ex ſpōgijs illa q̄ ē ſubtilis leuis nō hꝫ iu
uamētū. ⁊ vtimur ſpōgia noua ſicca in pāno lineo ligata q̄
ſola fcā forma licinij ⁊ intromiſſa apit orificia vulneꝝ qñ
ſūt clauſa. ⁊ qñ poniṫ ſicca in vlceribꝰ antiqs hūidis ad q̄
fluūt hūiditates ab alijs mēbris exiccat ea ⁊ diminuit hu
miditates eoꝝ. ⁊ appōiṫ cū aceto ⁊ abſtinet mēſtrua. ⁊ qñ
cōburiṫ ſic̄ cōburiṫ ſpuma maris ꝯfert obtalmie ⁊ abſter
git oculū. ⁊ qñ lauaṫ poſt cōbuſtionē eiꝰ eſt magı iuuatiua
i medicinis oculoꝝ. ⁊ qñ cōburiṫ cū pice ꝯfert fluxui ma/
tricis. ⁊ lapis q inueniṫ in ſpōgia frāgit lapidē veſice qñ bi
biṫ cū vino. AVI. qñ ſpōgia aduriṫ cū oleo ⁊ ſiır eiꝰ ci/
nis ꝯfert diſruptiōi ſanguinis ꝓp iciſiōeꝫ ⁊ aptionē. Inflā
maṫ ēt ex ea ignis ſup locū ⁊ cauteriꝫat cū h̄ ꝙ ipa ē ſuba
retinēs ſanguinē. ⁊ ex ea fiūt licinia q̄ i orificijs venaꝝ po/
nūṫ: ⁊ retinēt ſanguinē ⁊ fluxū ſanguinis. Et eiꝰ lapis ſubti
liat abſq3 calefactiōe ⁊ exiccat ⁊ abſtergit: ⁊ exiccat āpata
flegmatica: ⁊ īfundiṫ i aceto ⁊ poniṫ ſup plagas ⁊ ꝯſolidat
eas ⁊ decoqṫ cū melle ⁊ ꝯſolidat vlcera ꝓfūda: ⁊ ſiır poni
tur ſicca ſup ipſa: ⁊ īfuſa in aqua aut vino deſiccat vlcera
hūida antiqua: ⁊ qñ ſpōgia aduriṫ cū oleo ē ꝯueniēs cura/
rationi ſputi ſanguinis. ⁊ lapis in ea inuentus frangit lapi/
dem in veſica: apud aliquos. Sed Gal. ait ꝙ frangit lapi/
dem renum tantum quia non tranſit vſq3 ad veſicam.

A fficbimon. i. epithimum.
A ffichimie. eſt ſpēs exiture oculi: vlcus. ſ. aduſtiuum.
A ffid. i. ſemen ſinapis album.

Capitulum. XVI.

Affidhegi. ara. vel alunſiregaliroꝫaꝫ gre. vero ⁊
lat. ceruſa fit in hunc moduꝫ. acetum
acerrimū fundiṫ in cāfora vſq3 ad dimidium. deinde plū
buꝫ decolatū extenuatū ſup acetū ſuſpendiṫ: ⁊ ſic vi aceti
ipſa remiſſa in anforā veluti fex ſubſedit: quā fecē delim/
pidato aceto leuigamꝰ ⁊ in ſole ſiccatā terimus. SERA.
lib. aggre. ca. affidhegi. Ceruſa fit ſm hūc modū. Accipe la
minas plūbeas quadratas in quātitate libre ⁊ pone in va
ſe terreo ſuperius mediocriter anguſto in latitudine pe/
dis vniꝰ ⁊ dimidij vaſe cū prius impleto aceto fortiſſimo:
pone baculos ſup orificia vaſoruꝫ ab vna extremitate ad
aliā: ⁊ ſuſpende laminas plumbeas perforatas per ſpaciū
quatuor digitoꝝ ab aceto cū filo: ⁊ poſtea cooperi orificia
vaſoꝝ: ⁊ pone in obſcuro loco ⁊ dimitte per quatuor men
ſes. in fine quarti menſis aperi os vaſis vt fortius vis ace
ti exalet: ⁊ inuenies quaſdā tuberoſitates ⁊ mucillagines
circa plūbū qđ inueniṫ minoratū. illas primo cultello ab
rade ⁊ pone in vas magnuꝫ ⁊ appoſita aqua manibus vel
pedibus malaxa: poſt aquā abijce ⁊ pone ſubaꝫ que rema
net in vas aliquātulū cōcauū ⁊ appoſita aqua ſoli expona
tur. aqua aūt illa cōſumpta aliā appone ⁊ ita facies quouſ
q3 fiat albiſſima: poſtea depone a vaſe illo: ⁊ pone in minꝰ
ꝯcauū. vnde ceruſa rotunda fiat. Sed ſciendūꝫ ꝙ hi q ce/
ruſam faciunt ſepe incurrūt paleſim apopleſiā: ⁊ artericā
ꝓpter frigiditatē aceti diſſoluētē. virtus eius eſt fri. ⁊ ſic.
in. 2. Ceruſa aſſatur in hunc modū. Accipe teſtā nouaꝫ ex
terra archichi ⁊ ponaṫ ſup prunas: ⁊ pulueriꝫeṫ ſup ipſaꝫ
ceruſa poſtq̄ʒ fuerit trita: ⁊ moueatur ſine intermiſſione ⁊
qñ fuerit ꝯuerſa in colorē cineris auferaṫ ab igne ⁊ infri/
gideṫ ⁊ adminiſtreṫ. Et aduriṫ iteꝝ in hūc modū. Ponaṫ
in vaſe ꝯcauo poſtq̄ʒ teriṫ: ⁊ moueaṫ donec fiat ſicut auri/
pigmentū rubeū: deinde auferaṫ ab igne ⁊ adminiſtreṫ: q̄
ſic preparata ab aliquibꝰ diciṫ ſandirich. DIA. ca. de ce
ruſa. Ceruſa fit in hunc modū. Mitte in vaſe fictili acetū
acerrimuꝫ: ⁊ cooperi plumbo in tenuitate deducto ⁊ mu/
ni argilla vt ſpiramē nō admittat donec plumbū ipſuꝫ vi
aceti liqueſcat ⁊ euaneſcat: poſtea vo quod ſupernataue/
rit aceto: ⁊ quod reſederit ſubtus liqua ⁊ īfunde. ⁊ ſic i va
ſe nouo refunde ⁊ ſicca in ſole: ⁊ poſtea tere ⁊ cribella fa/
cieſq3 hoc ter vel quater. Primū vo quod exit per cribruꝫ
virtuti collirioꝝ ſeruaṫ. ſcđm vero ſecundaꝫ virtutē hꝫ. ⁊
ordo iſte ſeruaṫ hodie. Alij vero vas implent aceto vehe/
menter acerrimo: ⁊ ſuppoſito flabro calami ritu deſuper
plumbū in tenuitatē deductū cōponunt addito coopercu
lo ⁊ munito argilla ſinunt ſic eſſe donec ſolutū in āphoraꝫ
veluti fex reſideat: quod limpidato aceto leuigaṫ ⁊ in ſole
ſiccāt: ⁊ terūt ex aq̄ tādiu lauātes quouſq3 nil habeat aſpe
rū: ⁊ ſic leuigata aqua in ſole ſiccāt. qui vo addito aceto vo
luerit trociſcos facere ⁊ i ſole ſiccare melius facit. fit āt h̄
melius in eſtate vt niuea ⁊ limpida exeat. Multi ēt i hye
me ꝯficiūt ſiıi mō ſupra ⁊ ponūt ſupra balneum vt calore
eius ſicceṫ. vtilis eſt vo q̄ in rhodo ꝯficiṫ ⁊ in corintho. Aſ
ſaṫ vo ſic. pone teſtā mundā ⁊ nouā ⁊ magis acticā igneis
carbōibꝰ: ⁊ ſupaſꝑge tritā ceruſaꝫ ⁊ moue frequēter q̄ʒdiu
colorem mutauerit fingēs colorē ſandarace: hec ſm aliq̄s
vocaṫ ſandix. Lauaṫ vt chachimia vel tucia. Alij vo in ca
cabo nouo mittūt: ⁊ ſup focū ponūt ⁊ frequēter agitāt q̄ʒ/
diu colorē ruffuꝫ faciūt: ⁊ h̄ multi dicūt ſandicū eſſe. Alij
vo vas mediū iplēt de aceto deinde plūbū delatū ⁊ exte/
nuatū ſup acetū ſuſpēdūt: ⁊ ſic qđ remanet in plumbo vł
ſupſederit in fundo lauant ⁊ ſiccāt in ſole. eſt aūt optima
ceruſa cādidiſſima: ⁊ nō grauiſſima ⁊ q̄ linguā mundataꝫ
nō denigrat. virtus eſt illi mallactica ⁊ ſtiptica ⁊ lentinti/
ca ⁊ plerotica ⁊ leuiter cataſtaltica ⁊ catilotica. cerotı pin/
guibꝰ miſceṫ: ⁊ medicaminibus ⁊ trociſcis. AVI. li. 2. ca.
de Ceruſa. eſt cinis plūbi aut alānoch ⁊ in ea q̄ fit ex alā/
noch vehemēter elaboraṫ: ⁊ adurēdo ſit ⁊ afreg acqrit ſu/
ꝑfluā ſubtilitatem: qñq3 vo fiunt oēs ceruſe cum aceto: ⁊
qñq3 cuꝫ ſalibꝰ: ⁊ qñq3 fiunt pluribus modis: ſm ꝙ ſciṫ in
libris huius artis fri. eſt ⁊ ſic. in. 2. ⁊ que fit cū aceto eſt ve
hementis ſubtiliationis ⁊ magis profundans ⁊ in alia nō
eſt vehemens ſubtiliatio ⁊ eſt glutinatiua ⁊ ꝓprie afreg.
POS. Ceruſa mūdificat ⁊ abſtergit ſuꝑfluitates ⁊ ideo
vtunṫ ea mulieres ad decorandam faciē quā preparāt in
hunc modum. Accipiunt ceruſam cuꝫ aqua ro. ⁊ exponūt
eam ſoli ⁊ maxime in eſtate qua aqua conſumpta aliaꝫ ap
ponunt: ⁊ h̄ faciunt donec albiſſima fiat ⁊ aliquantulum
aromatica: poſtea informant pillulas ⁊ faciei apponunt li
niendo. Alij autem cum ea puluerem apponunt floracis
vel camphore vel belliculi marini vel omnium ⁊ melius
operatur. Sed que longo tp̄e ceruſa vtuntur ad decorem
dolorē dentiū incurrunt ⁊ putrefactioneꝫ oriſq3 fetorem.
SERAP. Ceruſa replet vlcera carne ſubtili ⁊ aufert
carnem ſuperꝑfluā ab vlceribus ⁊ incarnat ea: quādo po
nitur in cerotis ⁊ in vnguentis. eſt autem cuꝫ hoc ex medi
cinis iterficiētibꝰ. DIAS. ceruſa ſola accepta hōicidiū
ꝑpetrat. AVICEN. lenificat āpata fri. ⁊ dura ⁊ poniṫ
i emplis ⁊ replet vlcera ⁊ corrodit: ⁊ ꝓpē afreg. carnē ma/

lā.⁊ ē fortioꝛ ī gñatōe carnis.⁊ ꝯfert bothoꝛ oclī:⁊ ē ex me dicis q̄ ꝯueniunt fiſſuris ani:⁊ eſt ex venenis.

A fictbaſia.gre. mel mari nū lib.de doctrina.gre.
A ffilonū vl'affion.i.opiuꝫ.
A fimerinos.gre. anfimeri nus.i.quottidianus.
A ffinis ē lapis ſup quē na ſcitur ſal cuius flos noia tur aſius.
A firatos ⁊ azimos gre.ifer mētatus azimus.
A fir.quid eſt.l.bafir.
A fis.i.vipera ſerpēs.
A fflamā.i.dies.40.in tpe cāis.⁊.20.ſūt July ⁊ aly. 20.ſunt auguſti ⁊ dicunt̄ aſamanux.i.moleſti.
A floſmi.ideſt tapſus bar baſſus.

℄Capitulum. XVII.

Affodillus. albutiū.lappa.aſtula regia idē. her ba ē folia hñs ſicut porrus virgā le nē hñs quā multi albutiū dicūt.ſupra quā virgā ſemē hꝫ: qđ ſemē antericō dr̄:radices hꝫ lōgas ⁊ obrotūdas bala no ſil'es.cui radici v̄tus ē cal'a ⁊ viſcida vrinā ꝓuocat mē ſtruis impat dolorē lateris tollit ⁊ ꝯquaſſatiōibꝰ tuſſiētes medicat̄ bibita vſqꝫ ad.ʒ.i.cū tepida lētā diē ducit morſi bus venenatis occurrit.folia ⁊ radix eius cataplaſmatibꝰ adhibita flores ſil'r cū vino paſcētia vulnera ⁊ ſordida ſa luberrime curant:tumorē teſtiū ⁊ māmaꝝ īpoſita ſpargit puſtulas ⁊ ordeolos adhibita ſtrigit maxīe ſi cū fece vini cocta ⁊ impoſita fuerit addito vino ⁊ dulcore ⁊ myrrha ⁊ croco ⁊ cocta ſimul oculis maxīe p̄ſtat effectū dolores au riū ⁊ ſanies vino addita ⁊ libanoti et melle ⁊ mixta deter git auribꝰ tepidus īfuſus ſuccus eiꝰ ſi dextre ptis dens do luerit ſiniſtre auri īfuſus medet̄ cinis radicis eiꝰ allopiti as emēdat radix excauata ⁊ cū oleo calefacta pmenonibꝰ ⁊ doloribꝰ auriū ſingulare p̄ſidiū ē. Radix eiꝰ maculas al bas ī ſole factas emēdat. Radix eiꝰ bibita cū aqua vētrē mollit ſemē eius ⁊ flos ſerpentibus contrariū eſt.ſi cū vi no bibitum fuerit. Plinius li.21.ca.17.

A ffor. Aſſarū. Aſſar.i. crocus ortulanus.Ste.
A foroch.i.a morte liberās
A fforalbū.i.vſnen.
A fforiſmus gre.ē ſermo in cuiꝰ pauca ſerie v̄tus eſt magna.Hal'.i.4.regi.acu toꝝ cōmento.16.in prin.
A framia.i.cibꝰ de agreſta.
A ffrangens eſt quedā me dicina inda.
A frinus.i.lupinus.
A friza.i.horror.
A fro.i.ſinapi albū.
A frodiſia vel afrodiſiū.i. acorus. vnde Diaſ. Acorus herba venerea vel afrodiſia.Et afrodiſia di cit̄ ꝙ ē q̄dā ſpēs ſatiriōis q̄ ab eodē Dia.ſic vocat̄ in proprio ca.
A fronitrū gre.deſcēdit ab afros qđ ē ſpuma ⁊ nitrū īde afronitrū.i. ſpuma ni tri: ⁊ qđ ē.l. baurach. al'r Hal'.3.memiri.ca.p̄.
A fros.gre.i.ſpuma.
A froſi.i.venꝰ.īde deſcēdit
A froſia.i.etas venerea vl' pubeſcendi.
A froſtrodon.i. vlpicum ⁊ eſt lapago.

℄Capitulum. XVIII.

Affroſelinū gre.lat. lapis lune. DIAS. ca.de afroſelino.Afroſelinū eſt illud qđ apud Aui.in.2.cañ.dr̄ lapis lune:vt ex amboꝝ ꝯcordia ap paret.Et iō dicit afroſelinū ī egypto tātūmō īuenit̄ qđ ita creat̄. Ros celeſtis ad lune claritatē poſitus in ſpēm lapi dis quē ſpecularē vocamus coagulatꝰ ꝯſtringit̄. Optimū ē āt qđ ē colore ceruleo ⁊ lucido.H enī fit ſil'e gypſo lipido ⁊ ſpecularis lapis dr̄. Pliniꝰ ca.de afroſelino . Afroſelinū ita creat̄. Ros celeſtis ꝯgelat̄ ad lune claritatē ī modū la pidis ſpecularis:vn̄ nomē ſūpſiſſe vr̄. Afroſelinū.vl' ſelini tes.i.ſpuma argēti.Hal'. POSSE.DIASCO. Afroſe linū oīa vitia capitis emēdare pōt potatū ⁊ cephalargicl ⁊ epilenticis creditur prodeſſe.

A froton.gre.ſpumeus.
A fruiton.i.ſceba.
A ffudius ē ſerpēs magnꝰ q egredi facit ſanguinez ex poris omnibus.
Affugi. vel affugilla.i.raffa nus.
Aful vel aphul.i.iunipex.
A ffum vel affur.i.crocꝰ or tulanus.
A ffurūcum:nomen eſt cu iuſdam electuary.
A ffurſungi.i.ſpagus.
A ffuſdecha.i.ozimū.
A galam vel agalugim.l.li gnum aloes.
A galictinon.i. lac acetoſū
A gapis lapis.quid. eſt.l.la pis agapis.
A garab eſt apa fiſtuloſum in lachrymali.

℄Capitulum. XIX.

Agaricus gre.⁊ lat.ara. v̄o garicus. Agaricus q̄ſi fungꝰ creſcēs circa radicē arboris ma xime in babilonia vl' ī lōbardia.Duo eiꝰ ſūt gñā.ſ.maſcu lus ⁊ feīa:q̄ melioꝛ eſt ⁊ hꝫ formā rotūdā:deſiccat̄ ⁊ fit al biſſimꝰ.Maſculus hꝫ ſubam lōgā ⁊ nō ē adeo albꝰ. Feīa v̄o eſt albꝰ leuis ⁊ fragibilis hñs q̄ſdā tuberoſitates intus ⁊ fruſtula quaſi poroſa. SERA.li. aggre.ca.garicꝰ. auc. Diaſ.Haricus ē ſil'is radici anuidē ſed ē minꝰ durꝰ q̄ꝫ īpa ⁊ ſpōgioſus:⁊ putāt q̄dā ꝙ ſit radix herbe ⁊ q̄dā dicūt ꝙ ge nerat̄ ex putrefactōe arboꝝ ſic̄ fungꝰ.Et iā reptꝰ ē ſup ar bores ſcerbī:niſi qꝛ ē facile frāgibil' ⁊ ōbil' fortit̄ ⁊ ē radix ſpōgioſa moll' ſbe:⁊ ē duaꝝ ſpēꝝ.maſculꝰ ⁊ feīa: ſꝫ feīa hꝫ q̄dati ī ſe ſic̄ tunicas:maſculꝰ v̄o ñ hꝫ tūicas ſꝫ ē tota ſuba eiꝰ ꝯtiua:⁊ feīa ē maioꝛ. GAL.6.ſim.phar.ca.de agarico. Agaricꝰ ē ſic̄ radix aut ē plāta q̄ naſcit̄ ſup arbores aliq̄s ⁊ ē ſube ſubtilis ī ſua ꝯpoſitōe:⁊ ſuba eiꝰ ē ꝯpoſita ex ſuba aerea ⁊ terrea quā ſubtiliauit calor nec in eo ē aliq̄d aq̄ſi tatl oino.⁊ ī ſapor̄ eiꝰ dulcedo aliq̄ ī p̄mis cū obuiat guſtui ſcđario v̄o ē ſubamarꝰ:⁊ ī eo appet aliquātulū acuitatl cū ſtipticitate ⁊ v̄tꝰ eiꝰ ē ca.⁊ ſic.ex q̄bꝰ oībꝰ ꝯpoſitū ē pharma cū ex ſuba aerea ⁊ terreſtri a calore ſbtiliata. neq̄q̄ꝫ v̄o pti ceps ē aq̄ſe:⁊ ꝓpterea diaforeticꝰ ē ꝭꝫ v̄tutē ⁊ groſſiciē ici ſiuꝰ. DIA. ca.đ agarico.Agaricꝰ ē ſic̄ radix ſil'is ſilfio ſꝫ ñ ſic dura cuiꝰ gñā ſūt duo.maſculꝰ ⁊ feīa. Maſculꝰ rotūdꝰ ē ī ſe collectꝰ ⁊ maioꝛ.feīa v̄o pectini ē ſil'is q̄ capilli diſcer nūt̄.radios mittit:cū albedīe glauca vr̄. Ambabꝰ guſtꝰ ē vnꝰ.p̄ dulcl:poſtea amaricās. Naſcit̄ ī arabia ⁊ ī ſamaria ⁊ in pōto q ē oībꝰ melioꝛ:ē ei v̄tꝰ ca. ⁊ ſtiptica ⁊ diaforetica.

IO.ME.ca.đ agarico.Agaricꝰ ē ex medicis magni iuua mēti cuiꝰ ortꝰ ē ſecꝰ arbores q̄bꝰ accidit corroſio ⁊ putrefa ctō ⁊ eiꝰ gñatio ē ſic̄ gñatio fūgoꝝ pp qđ q̄dā extiauerūt ꝙ ſit fūgꝰ:⁊ vr̄ ꝙ ſit. ⁊ q̄dā dixerūt ꝙ ſit ſic̄ apa factuꝫ ex pu trefactiōe.Eiꝰ āt duo ſūt gñā.ſ.maſculꝰ ⁊ feīa. Maſculꝰ v̄o ē malꝰ. ⁊ ē ille q ē lōgꝰ ⁊ q̄uis ⁊ hꝫ ī fracturis ſuis ſic̄ ꝓducē tes neruoꝝ ⁊ ē durꝰ ⁊ dēſus.Agaricꝰ āt quē ſapiētes lauda uerūt ē feīa hñs ꝓꝑetates q̄nqꝫ bōas:⁊ ꝓꝑe vt ſit albꝰ:⁊ le uis ⁊ velociter frāgibil' ⁊ poroſus ⁊ rarꝰ valde:⁊ vt appeat in p̄n.dulcl guſtꝰ eiꝰ:deiñ ſuccedit ei amaritudo ⁊ ſtiptici tas.Et melioꝛ ps totiꝰ corpis ē ſupioꝛ ps ipſiꝰ. ⁊ ſtipes eiꝰ ē ñ bonꝰ hñs q̄ſi ſemitā ligni putreſci:⁊ corroſū ex eo ē ma lū.ē ca.ī.i.ſic ī.2.Eſt āt ꝯpoſitū ex ſuba aerea poſita ī ſupfi cie ipſiꝰ a q̄ p̄ ſētit̄ dulcedo ī guſtu ⁊ ex ptibꝰ terreis ſbtili bꝰ dātibꝰ ei ſtipticitatē:⁊ ex ptibꝰ igneis q̄bꝰ ſētit̄ ī eo đ ama ritudie. ⁊ iō ē īciſiuꝰ ſbtiliatiuꝰ ⁊ ſolutiuꝰ nãe ⁊ carmiatiuꝰ vētoſitatū groſſaꝝ ⁊ apitiuꝰ opilationū oiuꝫ.ē pauci nocu mēti ꝭꝫ ſapiētes niſi qꝛ īp̄mit leſiōeꝫ viſceribꝰ debilitātē ea:qđ q̄dē cū pmixtiōe abſtergētiū cū īpo vt ñ ꝓfūdet̄ v̄ tus eiꝰ ī īpas tollit̄:⁊ ē debilis tardans opōnē ſuā. DIA. igt.tarda ē ⁊ debil' opatio eiꝰ ſꝫ icolūis ꝓpterea qđ ī eo ex dulcedine ⁊ ſtipticitate aggregāt̄ ptes cōueniētes.vex vi gorat̄ opatō eiꝰ:ſi addat̄ ei tertiū ipſiꝰ ſalis gēme ⁊ fiāt ex eis trociſci cū ſecaniabin.Et dicit humay:mellicratū iun ctū ei vigorat opationē eiꝰ. Et dicit haly.Si ex eo ⁊ ſexta pte ex keiſiꝫ aut dauci ⁊ q̄rta ipſiꝰ ſaliſgēme fiant trociſci cū viſcoſitate polipody recētis fit mirabil' ꝯſecutio opa tiōis eius ad ea q̄ oꝫ. ⁊ dixit Judeus cū oximelle ſqlitico magnificat̄ opatio eiꝰ.Et dicit ad huc haly.aliq̄d cū v̄tu te acuta admixtū ei ē ex addētibꝰ v̄tuti ipſius.Et dic̄ Ha. fiāt trociſci ex eo cū vino īfuſo zinzibere ī q̄ puluis ipſiꝰ ſepe ſubmergat̄:⁊ fiet opatio ipſiꝰ cōpleta. ⁊ ex rebꝰ vigo rantibꝰ īpm eſt ſpica ⁊ aqua caſei ⁊ ꝓꝑie ſūpti ex capris ⁊ ſcito ꝙ de decoctiōe ⁊ trituratiōe ſuſtinet rē mediocrem

POSSE. ad mēſtrua ꝓuocāda.Acc̄.ſubtiliſſimū pul uerē agarici ⁊ ꝯfice cū ſucco ciclaminis ⁊ oleo. ⁊ calefac ad ignē ⁊ cū bōbice ītincta ſupponat̄.Cōtra fiſtulā.accipe ſa lē coſtū tartaꝝ ⁊ agaricū ⁊ facto ſubtiliſſimo puluere cū melle ꝯfice ⁊ tētā iunge ⁊ ſuppōe.oſſa fracta extrahit: ⁊ car nē malaꝫ corrodit ⁊ fiſtulā ſanat.Cōtra morfeā albā pul uerē ſalis coſti tartari ⁊ agarici pone ſup morfeā p̄us fcā ſcarificatiōe. DIASCO. tortionibꝰ.ʒ.i.agarici fert opē p ventrē.hūores crudos depōit.de alto cadētibꝰ vtiliter adhibet̄.bibitl obolis duobꝰ cū vino ſi nō febriūt.ſi febri unt cū aqua calida epaticis aſmaticis diſſurys ⁊ nefreti cis ⁊ bictericis maximū preſtat effectū accepta de eo.ʒ.i. Malū colorē emēdat:ptiſiſ medicat̄. pleureticl cū oxi melle auxiliat̄.Agaricꝰ cōeſtus reyciētibꝰ ſanguinē abſti net.digeſtionē celebrat.obolus vnus cū aqua acceptꝰ do lorē arteticū cōpeſcit. epilēticis cū puſca vtiliter datur. Mēſtruis impat.ſtericas īflationes ꝓhibet. Morſibus venenatis tribꝰ obolis cū vino acceptis ſubuēit. ⁊ oēs cau ſas ītraneoꝝ doloꝝ curat ꝭm v̄tutē hoīs vel etatis datꝰ nā alys cū aqua dandus:alys cū vino:alys cū oximelle: alys cū mulſa. SERAPIO. auc.Hal.Agaricꝰ reſoluit ptes groſſas ⁊ apit opilatiōes q̄ ſunt ī epate ⁊ ī renibus ⁊ curat bictericiā q̄ accidit ab opilatiōe epatis:⁊ cōfert epi lēſie:⁊ curat rigores febriū q̄ cōtingūt ab hūoroſitatibꝰ groſſis:⁊ ꝯfert morſibꝰ tyri vl' alteriꝰ aīalis venenoſi: qñ pōit̄ exterius loco emplaſtri ⁊ bibit̄ de eo quātitas aurei vnius cū vino mixta aq̄:⁊ ē medicia laxatiua.Et idē auc. Bedigoras.ꝓꝑetas eius ē ꝯtra flegma ⁊ melācholiā. Et idē auc. Raſis īueni vniuerſaliter ab oībꝰ hoībꝰ ꝙ pur gat hūores nociuos. Et idē auc. Humai ī li. đ tiriaca.Ex pellit hūores a neruis ⁊ cerebro cū ꝓꝑetate mirabili: q̄ ē ī eo.Et idē auc.Aben meſuai.De eiꝰ ꝓꝑetate ē laxare fle gma ⁊ ē ꝯtriū venenis.Et idē auc.Abix.Agaricus purgat colerā ⁊ flegma ſimul ⁊ fortificat medicias magnas qñ miſcet̄ cū eis:⁊ fac̄ eas penetrare ad extrēa corpis:⁊ ē ꝯtriꝰ medicis mortiferis:qñ bibit̄ aut miſcet̄ cū alys medicis. GALIE.expurgat opilatiōes q̄ ī viſceribꝰ:⁊ iō ictericos ſanat q ſic ex opilatiōe laborāt epatis. Cōfert ēt epilēti cis ob eandē v̄tuteꝫ. Rigores ēt q ꝭꝫ periodū: q̄cunqꝫ ex groſſis aut viſcoſis naſcunt̄ hūoribꝰ ipſe ſanat.Cōfert ēt eis q morſi ſunt vel pcuſſi ab īferētibꝰ frigiditatē: đforis q̄dē appoſitū. Jntra corpꝰ ēt ſūptū pōdere vniꝰ.ʒ.cū vīo lipbato. ⁊ ē ēt purgatiuuꝫ. IO.MESVE. Agaricꝰ ſolu tiōe educit flegma groſſuꝫ ⁊ colerā ru.Et idē auc.Ha.So lutiōe educit vtrāqꝫ colerā ⁊ flegma ⁊ hūores viſcoſos ⁊ putridos:⁊ eiꝰ ꝓꝑetas ē mūdificare cerebruꝫ ⁊ neruos ⁊ mēbra ſenſuū ⁊ lacertos ⁊ educere mās q̄ ſunt ī nucha ⁊ finibus eiꝰ ⁊ mūdificat pulmonē ⁊ pectꝰ ab hūoribꝰ groſ ſis viſcoſis ⁊ putridis ⁊ mūdificat ſtōm epar renes ⁊ ſple nē ⁊ matrices mulieꝝ ⁊ educit mās a iuncturis: pp quod vocauit eā democritꝰ medicinā familie. ⁊ valꝫ ad oēs do lores ītriſecaꝝ ptiū corpis ⁊ ad ſodā antiquā ⁊ epilēſiam ⁊ v̄tiginē: ⁊ ꝓꝑe ꝯfert manie ⁊ melācholie ⁊ apatibꝰ cere bri ⁊ ē bona medicia aſmati ⁊ difficultati hanelitꝰ ⁊ vlce ribꝰ pulmōis ⁊ pectoris ⁊ ſanat dolorē ſtōi ⁊ viſceꝝ ⁊ eſt medicia magna oiuꝫ opilationū ⁊ ꝯfert dolori epatis ⁊ ſplenis ⁊ renū; ⁊ curat apata coꝝ:⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ men ſtrua ⁊ mūdificat mr̄icē:⁊ vſus eiꝰ acgrit corpi bonū co lorē:⁊ ꝯfert febribꝰ antiq̄s diuerſaꝝ materieꝝ ⁊ typo illa rū: ⁊ ē ex medicis ꝯfortātibꝰ neruos:⁊ ꝯfert ſciaticē ⁊ do lori iūcturaꝝ:⁊ eſt medicamē magnū:⁊ ꝓꝑie cūco qđ cō uenit ex potibꝰ.Quātitas āt q̄ pōt ꝯueniēter dari ⁊ ē ꝯtri ti potio a.ʒ.i. vſqꝫ ad duas. ⁊ in decoctionibꝰ a. ʒ.y. vſqꝫ ad q̄nqꝫ.conſeruatur per quatuoꝛ annos.

A gaſti.ſunt cancri marini in antidotario vl'i.
A gedeguil.i. vene q̄ ꝓten dunt̄ in ꝓfundo ab īteſti nis ad ep p q̄s tranſmitti tur ſuccoſitas ad epar.ſ. meꝭaice vene gedeguil. adgedeguil.
A geſos.i.peonia.
A geſmin.i.eritius.
A ger.i.petra.
A geratō.Dia.frutex ē ſar mētoſa duobꝰ palmis lō ga ſil'is origano capſtellū hꝫ ſupra in quo eſt flos aureus ſꝫ paulo minoꝛ in colore.Hal'.6.ſim.far.
A geſtim.i.ſerpēs.
A gi. vel agilopa.i.ebur.
Agilopa dr̄ ab agi qđ eſt ca ro ⁊ lepo qđ ē oculus. Jn de agilopa.i.carnes mol les in oculis.
A gilops.i.auena.
A giologia.eſt modus cyru gie q adhibet̄ in epiforis oculorum.
A ginū.i.de terra mecha.
A girū.i.ꝯfortatiuū.
A giratos.eſt medicina re ſtringens vuluam. Pan. Ste.helſa.ara. vermicu laris ꝭm aliquos ꝭꝫ alios lapis vel ſil'e lapidi vt pu mex.Hal'.6.memiri.ca.3.
A giros ē populꝰ arboꝛ cuiꝰ gūmi ē karabe.l.electrū.
A gloſores.i.peonia.
A gma.gre.i.fractio.fractō
A gmulatum.i.git.
A gnolachanō.i.olus ruſti cū ⁊ ē caulis ſiluꝭ. ꝓ q̄.l. corabin.
A gnoſpinos.i.ſemē ſalicis
Agnꝰ caſtꝰ qđ ē.l.amarikeſt
A gogodie.i.nodi q ſūt ī col lo ⁊ in gulla ⁊ ſubaſell' ⁊ inguinibus.
A gnoctiuꝫ. i.agnus caſtus maxime ſemē.
Agnitl.vl' angitl.Dia.eſt q̄ dā ſpēs ſpice nardi.
A goniſticum.i.forte.
A griaca.i.bicteritia v̄idis.
A griartimaū.i.cānabū ſil ueſtre. et ē cāna varia.
A grielea.i.oliua ſilueſtris ꝓ q̄.l.cayt.ayton.zambu gi.Dia.Cathim.

℄Capitulum. XX.

Agrifoliū gre. vl' lotꝺos vl' melia vl' locrus vl' ſi dra ara.ſadar.vl' nabach.lat.v̄o cicera ſo. SERAPIO. lib.aggre.ca.ſadar.Sadar ē arboꝛ cu ius fructꝰ vocat̄ nabach:cuiꝰ due ſūt ſpēs. vna ē afri. ⁊ alia ē dabal.ſꝫ afri ñ hꝫ ſpinas ſꝫ acuta folia. Et folia alterius ſpēi.ſ.dabal ſt̄ lata ⁊ rotūda:⁊ eiꝰ arboꝛ hꝫ ſpias. ⁊ nabach et afri ſūt pui ⁊ meliores ex eis ſūt illi q ſūt ex illa regiōe ⁊ ſūt dulciores oībꝰ alys ⁊ mediocris odoris ⁊ aromatizāt os comedētl ſic̄ alia aromatica ⁊ nabach ex dabal ſūt ma iores. ⁊ idē auc.yſaac eben aragi.nabach ē ſic̄ ſorba ī fridi tate ⁊ plꝰ ea ī ſiccitate.Ste.lothos todrēdon.iteriſū bena cū.GALIE.7.ſim.phar.ca.lothos.fada greca lotos gra nū aneſcen.lothos arboꝛ ſtiptica q̄dē ñ multū pticipat ca liditate.ē āt ⁊ ſbtiliū ptiū ⁊ ſiccatiuꝰ. POSSE.SERA. auc.Dia.qñ cogt̄ agriſoliū vl' ſadar cū aq̄ aut cū vīo ꝭꝫ ne ceſſitatē ꝯfert fluxui mr̄icis ⁊ fluxui vētris qñ fit cliſtere cū eā ⁊ ſtrigit radices capilloꝝ ⁊ ꝓhibet caſus coꝝ.Deco ctio ꝭrature ligni eiꝰ qñ bibit ⁊ fit cliſtere cū eo ꝯfert vlce ribꝰ ⁊ curſui hūiditatū mr̄icis antiq̄ ⁊ rubificat capillos ⁊ ꝯſtringit radices coꝝ ne cadāt.Et idē auc.Abenguefit.na bach dulcis laxat colerā q̄ ē ī ſtō ⁊ īteſtis: ⁊ rep̄mit calita tē.Et idē auc.Albaſari.nabach ſtrigit vētrē ⁊ rep̄mit cole rā ⁊ ē q̄uis digōni. ⁊ qñ ñ hñ ē maturꝰ ē ſtipticꝰ ⁊ retinet vē trē fortiter ⁊ maturus dulcis ē ramis ſtipticus oībꝰ alys: ⁊ citius deſcendit ab ore ſtomaci ꝓpter dulcedinē q̄ ē ī eo. ſtrigit ⁊ reprimit colerā:⁊ vſus eiꝰ nimiꝰ īducit faſtidiū.Et idē auc.yſaac ebenarā.Quando nabach comedit̄ ante ci bū eſt melioꝛ ⁊ ꝓuocat appetitū:⁊ hꝫ res q̄ ſunt nimis ſic ce.qñ īueniūt hūiditatē ī ſtomaco aut ī īteſtis p̄mūt eas ⁊ īducūt̄ fluxū vētris ⁊ folia eiꝰ ꝯterunt̄ ⁊ ponūt̄ ſup apata calida mollificant ⁊ reſoluūt ea.GALIE. Serrature li gnoꝝ eius ad fluxum mulicbrē ꝯpetunt. ⁊ ad iliacas diſ poſitiones.Coquunt̄ aūt ⁊ qñqꝫ q̄dē in aq̄ :qñqꝫ āt ī vino

ſicut neceſſitas iubet ⁊ non ĩmittit᷑ ſoluꝫ ſed bibitur. At vero pro eo ꝙ defluentes capillos detinet nõ modicum ſignum eſt: quoniam ſtiptice qdeꝫ cũ eo ꝙ ſiccat moderate ẽ virtutis. Dictũ eſt enim in ſermone qui de laudano. talis eſſe oporteret virtutis quod debet detinere capillos defluentes.

Agrimonia quid ẽ.i. argemonia. Eupatorium.
Agrimomu.i. lappa iuerſa.
Agrimolatum. ideſt git.
Agrioſtaphilon. ideſt daucas creticas.
Agrioſtiſibuꝫ.i. paſtinaca.
Agriontaphilõ. ideſt paſtinaca ſilueſtris.
Agriophiros. aper gre. i. porcus ſilueſtris vrus.
Agriocanna.i. cantabrum.
Agriolochãna.i. olus ruſticũ ⁊ eſt caul' ſilueſtris.i. combin.
Agriomena.i. ſerpillus.
Agrippa. ẽ quoddã vnguẽtum in antidotario Gal. poſitum.
Agripina.i. vigilie cuꝫ ſollicitudine perſeuerãtia.
Agripine.i. ap̄a capitl' compoſitum ex colera ⁊ flegmate. dꝛ ſic ab accidẽte ideſt vigilãtia ſõnolenta bꝫ nãqꝫ cõpoſita accidẽtia ex freneſi ⁊ litargia
Agroli. ideſt ſenation.
Agroſion. idem quod ſemen ſalicis.

Capitulum XXI.

Agroſtis gre. ara. negen. vel thel. vel negil. Teil theilũ Ste. Auic. lat. vero gramẽ. Gramen ẽ herba ſatis nota hñs ramos rotũdos nodoſos ſup terrã expãdẽtes: ⁊ a nodis rãnoꝝ exeũt radices terrã ingrediẽtes dulces cũ abhomiatiõe cuius folia parua ſunt ad ſimilitudinẽ cãne minoris. ẽ fri. ⁊ ſic. in prin. primi gra. Pli. li. 24. ca. 19. ante me. SERAPIO. li. aggre. ca. negẽ Negen ẽ herba hñs ramos hñtes nodos q expãdunt᷑ ſup faciẽ terre. ⁊ ex ramis eiꝰ gnãnt᷑ radices exeũtes a nodis ipiꝰ figẽtes ſe ĩ terra ⁊ radices eiꝰ hñt nodos: folia eiꝰ ſũt oblõga acute extremitatis ſicꝰ foliũ cãne pue. eſt alia ſpẽs cuiꝰ folia rami ⁊ radices ſũt maiores q̃ꝫ ſupradicte. imo ſũt folia ſiſ̃a hedeꝛ q̃ qñ cõedũt aialia ea occit: ⁊ maxĩe illud qõ naſcit᷑ ĩ babilõia ĩ vijs ⁊ qõ naſcit᷑ ĩ ſicilia qñ cõeditur a bobꝰ apant᷑. ⁊ iſtã ſpẽꝫ iuenies ĩ littera haſap. ſꝫ illõ qõ naſcit᷑ ĩ coſos bꝫ plures ramos q̃ꝫ alia ſpẽs ⁊ bꝫ folia ſimilia folijs leblebi: ⁊ florẽ albũ boni odoris ⁊ ſemẽ minutũ in quo eſt iuuamentũ ⁊ radices quinqꝫ aut ſex ĩ groſſitudie digiti albas molles dulces ⁊ fetẽtes. GALIE. 6. ſim. phar. ca. agroſtus. Suba eius eſt ſubtilis ⁊ ſapor eius eſt dulcis ⁊ eſt in eo parum acuitatis cum ſtipticitate pauca. ⁊ radix eius habet ſaporem abhominabilẽ. ⁊ virtus eius ẽ fri. ⁊ ſic. cũ tẽperamento. DIASCO. ca. agroſtus. Agroſtus v̄gas bꝫ nodoſas ⁊ ſpãſas ſup terraꝫ ſupra quas v̄gas folia ſunt acuta ⁊ lata ⁊ dura ſicut canne minoris. Radix ẽ illi nodoſa ⁊ dulcis quam boues ⁊ alia aialia paſcunt᷑. POSSE. Aqua d̄coctiõis eiꝰ valet cõtra diſſuriã ſi bibat᷑ ⁊ frangit lapidẽ ⁊ curat vulnera veſice ⁊ prouocat vrinã ⁊ ẽ ꝯglutinatiua. radix eiꝰ ⁊ curat reuma ventris. SERAPIO. auc. gal. v̄tus eius ẽ q̃ ꝯglutinat ⁊ ideo ꝯglutinat vulnera recẽtia duꝫ ſunt ſanguinolenta ⁊ cogtur ⁊ bibit᷑ eius aqua ⁊ frangit lapidẽ. Sꝫ ſemẽ eius qõ ẽ ĩ coſos ꝓuocat vrinã ⁊ deſiccat qõ currit ad ſtomacuꝫ ⁊ inteſtina ex hũiditatibꝰ qꝛ virtus eius ẽ deſiccatiua ſubtilis ſine ſtipticitate. GALIE. Radix eius ſanguinolẽtoꝝ vlcerũ ẽ ꝯſolidatiua: ipſa qdẽ herba cataplaſmata ĩfrigidat qdeꝫ nõ vehemẽter. cõſiſtit aũt in medio hu. ⁊ ſic. Mordicatio aũt q̃ in radice ẽ ſubtilitas partiũ qdẽ eſt pauca. ꝯſueuit ãt vt ⁊ lapides frangat ſi qs decoquat eaꝫ ⁊ bibat. Semẽ eius debile ẽ ⁊ tñ diureticũ ⁊ deſiccat reumata ventris ⁊ ſtomachi. v̄tus ẽ eniꝫ ipſius deſiccatiua ſubtiliuꝫ partiuꝫ. DIASCO. Herba ipſa cataplaſmatibus adhibita vl'neribus pacoleſim facit. Elixatura eiꝰ bibita tortiõibꝰ ⁊ diſſurie medicat᷑: vulnera veſice optime curat ⁊ calculos frãgit ⁊ vrinã ꝓuocat. Canes qñ volũt purgare ſe hãc herbã mãducant. In ſplenis dolore coque eã ⁊ cũ eiꝰ flore tere ⁊ in pãno lineo ipone: nã motꝰ ſentiet bñficiũ ad epiforas oculoꝝ. gramẽ qõ in ſe trifurcatũ bꝫ. nã in plura diuidit᷑ decreſcẽte luna ſublatũ quãtũ volueris ⁊ repoſito habeto diligẽter ex his lippis incipiẽtibꝰ ad collũ ligatũ celeriter epiforas deſiccat. Agroſtis mãducabiles bꝫ radices dulces ⁊ aquoſas ĩ guſtu ⁊ ſtipticas vulnera fauciũ glutinãtes. Radix fri. ⁊ ſic. ẽ ⁊ pp hec glutinatoria eſt recẽtiũ vulneꝝ ⁊ leptomeris eſt modice. Ipa aũt herba pfecte ẽ aquoſa ⁊ cataplaſmata infrigidat. non tñ fortiter: ſemẽ aũt eius ĩbecille eſt: ⁊ tñ diureticũ. Reuma vẽtris deſiccat vel ſtomaci virtus ẽ ei calida deſiccatiua ⁊ leptomeris extenuans partes. AVICEN. lib. 2. ca. de graie. Gramẽ facit cohercre plagas ſanguineas. Et decoctio eiꝰ extrahit lapidẽ ⁊ ſemen eiꝰ ꝓuocat ⁊ ꝯſtringit Et idẽ auc. Gal. decoctio radicũ eiꝰ facit id qõ ipſa herba ⁊ eius ſemen prouocat vrinaꝫ prouocat ione forti ⁊ abſcindit vomitum ⁊ fluxum.

Agruſichi. cucũer agreſtis.
Aguardiana. ideſt celidonia maior.
Aguaſion.i. herba amphimerina ⁊ eſt cẽtũnodia.
Agumenos.i. gaudiũ.
Agurion.i. fortuna.
Aguſtrin.i. lãdirus.
Aguus.i. lenticula.
Abal eſt ſpẽs agrifolij.
Abalzemer. perſice eſt plãta ſene. Meſ. ca. de ſena.
Abaohan ẽ herba que vocatur pes corui.
Abauen. Sera. lib. aggre. auc. Diaſ. ca. abauẽ. Abauen ẽ habẽs folia ſiſ̃a folijs coriãdri ⁊ florem ab vnaquaqꝫ pte ⁊ in medio citrinũ ⁊ bꝫ grauẽ odorẽ ⁊ in ſapore eius ẽ amaritudo ⁊ virtus eiꝰ ẽ q̃ calefacit. in. 3. ⁊ deſiccat in. 2. ⁊ purgat flegma ⁊ melancoliam ſicut epithimuꝫ.
Abaial.i. agrifolium.
Abiabi.i. papauer paluſtre ⁊ eſt nenufar.
Abobo vel aboboc. ideſt lac acetoſum.
Abu.i. bonitas.
Abumich.i. agnus caſtus.

Capitulum. XXII.

Albacheſt. ara. gre. Idargiros lat. argẽtũ viuuꝫ. DIASCO. ca. de argẽto viuo. Argẽtũ viuũ qõdã eſt artificiale. qõdã minerale. Artificiale ꝯficit᷑ ſic: mittit᷑ miniũ ⁊ ciabriũ ĩ cacabũ teſteuꝫ: ⁊ ferreo coopculo murat᷑ argilla ⁊ põit᷑ ĩ foco ⁊ pꝰ duas horas apit᷑ ⁊ qõ coopculo ĩheſerit: h̄ colligit᷑: qꝛ h̄ ẽ argẽtũ viuũ. Minerale ãt iuenit᷑ ĩ minerl metalloꝝ. Argẽtũ viuũ fuãdũ ẽ ĩ plũbeis vaſis aut vitreis: qꝛ alia vaſa cõedit ⁊ pit. Auerrois. 5. colliget. ca. 9. ẽ fri. ⁊ hu. PAV. ca. de argẽto viuo. Argẽtũ viuũ ca. ⁊ hu. ẽ ĩ. 4. nã ex effectu cognoſcit᷑ ꝙ ſit calidũ: qꝛ diſſoluit ĩcidẽdo ⁊ penetrat. ALMAN. trac. 3. ca. d̄ argẽto viuo. argẽtũ viuũ qñ extiguit᷑ ardẽs ẽ. POS. Sera. li. aggre. ca. albacheſt. Argentum viuum eſt occidens quando bibit᷑ ſua grauitate ⁊ corrodit omne cui obuiat ex mẽbris ĩtriſecis: ⁊ ꝯfert ꝯ̄ nocumẽta eiꝰ lac ſũptuꝫ in multa q̄ꝫtitate. argẽtũ viuuꝫ qñ mortificat᷑ ⁊ miſcet᷑ cũ oleo ro. occidit pediculos ⁊ curat ſcabiẽ qñ miſcet᷑ cũ medicinis valẽtibꝰ ad hoc. Aſſiduatio ad fumũ eius inducit paraleſim ⁊ aufert ſenſuꝫ ⁊ motũ ⁊ nocet viſui ⁊ auditui ⁊ expellit oĩa venenoſa. ⁊ ſumẽtes argẽtũ viuũ mortificatũ moriunt᷑ ex iliaca paſſione ⁊ ipm ſublimatũ cõburit ⁊ occidit ſicut ignis ⁊ corrodit carnẽ ⁊ deſtruit fiſtulas ⁊ occidit mures ⁊ qõcunqꝫ aial qõ ſumpſerit ipſum. DIAS. Uirtus argẽti viui eſt homicidialis põdere ſuo ſcindẽdo ĩteſtina vnde euadere poterit q h̄ biberit lac plurimũ bibẽdo ⁊ mouẽdo ſe. ſil'r dat᷑ vinũ addito abſinthio ſinapi aut iſopo. PAV. ꝯ̄ ſcabiẽ oleo nucis paꝝ calo admiſce acetũ deinde litargiꝝ ⁊ ceruſaꝫ puluerizatã in q̄ꝫtitate eadẽ buliãt ad ſpiſſitudinẽ mellis ⁊ refrigeratis ipone argẽtũ viuũ cõmiſcẽdo ⁊ vſui reſerua. Argẽtũ viuũ cũ aſſũgia

gallinacea ⁊ ceruſa ꝯficiat᷑: ex hoc facies ĩuncta clarificatur ⁊ dealbat᷑: vl' ſic. Accipe ceruſam oleũ ro. ⁊ bellicollos marinos: ⁊ adipẽ gallinaceã reſolutã ad ignẽ ⁊ colatã predictis appone. ⁊ vltio argẽtũ viuũ mortificatũ cõmiſce. Contra pediculos capitis farina lupinoꝝ amaroꝝ decoq̈tur ĩ aceto fortiſſimo vſqꝫ ad ſpiſſitudinẽ ⁊ additis. ʒ. iij. argẽti viui extĩcti fiat ĩmixtio ⁊ caput patiẽtl' iungat᷑. Extinguit᷑ ãt argẽtũ viuũ cũ ſaliua: vl' ꝯfricat᷑ cũ cinere ⁊ ſaliua. Signũ bone extinctionis ẽ cũ alteri põt cõmiſceri.

Aibaſcos.i. virga paſtoris.
Aijnaco.i. medulla.
Ail. ara. ceruus. verũ barbari vocãt bacar alubaſe.
Aioderab.i. ſinopida.
Airac.i. arbor granati ſilueſtris.
Airaniſa.i. ciclamen.
Airas. i. arbor piroꝝ ſilueſtrium.
Airon.i. oliua.
Aiſdo.i. ſempuiua. pro qua lege herbã graſſula.
Aiſpenali. i. ſpinachia.

Capitulũ XXIII.

Aitruad. ara. gre. antimonos. lati. v̄o antimoniũ. Antimoniũ ẽ vena terre ſiſ̃is plũbo. verũ ẽ ꝙ antimoniũ terit᷑ ⁊ nõ fũdit᷑: plũbũ v̄o fundit᷑ ⁊ nõ terit᷑: ⁊ bꝫ ĩ fracturis ſuis claritatẽ qñ frãgit᷑. ⁊ illud ẽ meliꝰ qõ in fracturis nõ bꝫ aliqd ex terra vel aliq̃ ſorde. ⁊ iõ ablutũ ⁊ mũdũ dꝫ poni ĩ medicĩs: ẽ fri. ⁊ ſic. in. 3. SERA. li. aggre. ca. aitruad. vl' antimoniũ ẽ vena terre ſil'is plumbo. ⁊ ẽ medicina ocularis: qõ decernit᷑ a metallo. qꝛ antimoniũ terit᷑: metallũ v̄o nõ. ſil'r metallũ fũdit᷑. ãtimoniũ adurit᷑. antimoniũ q̄ꝫto clariꝰ tãto meliꝰ. Et ideꝫ auctoritate Diaſ. meliꝰ ex eo eſt fortiꝰ. ⁊ eſt illud quod frangit᷑. ⁊ habet in fracturis ſuis claritatẽ ⁊ luminoſitatẽ. ⁊ qõ eſt ĩteriꝰ mũdũ. ⁊ nõ bꝫ aliqd admixtũ ex terra vl' ſorde aliq̃ ALMAN. trac. 3. caº de antimonio. Antimoniũ fri. ẽ ⁊ ſic. i. 3. Pliniꝰ liº. 33. caº. 6. poſt p̄ncipiũ Stibia. POSSE. Ad emoroidas exiccãdũ inijciat᷑ ſuccꝰ peucedani p cliſtere. ⁊ poſtea ſi ſint exteriꝰ pone puluerẽ antimonij deſup. Si ſint ĩteriꝰ puluis inijciat᷑ cũ calamo poſita ĩ veſica inflata. puluis eiꝰ cũ ſapone ſpatarẽto vel gallico cõficiat᷑ ⁊ liciniũ ĩ eo ĩtinctũ orificio fiſtule ĩmiſſuꝫ curat: puluis eiꝰ ĩ cãcro poſitꝰ comedẽti aut carni ſuperflue optima eſt cura. ꝯ̄ polipuꝫ magdaleon ex apoſtolicon formatus ſparſo puluere antimonij naribꝰ ĩmittat᷑. ⁊ aufert ipm colliriuꝫ ex puluere antimonij ⁊ puluere nuclei mirabolanoꝝ citrinoꝝ equo põdere addita aqua ro. vl' pone de tutia cuꝫ antimonio. Bõbix ĩtincta ĩ ſucco ſanguinarie cũ puluere ãtimonij naribꝰ ĩmittat᷑ ⁊ remouet fluxũ ſanguĩs ab ipõ Ad cohibẽdũ ſanguinẽ puluis ãtimonij ĩ ſucco tapſi barbaſſi cõficiat᷑. ⁊ tũc bõbix ĩtincta ſupponat᷑. SERA. auc. Gal. ĩ hac medicina ẽ v̄tꝰ ſtiptica ⁊ cõglutinatiua ⁊ ĩfrigidatiua aufert carnẽ ſupfluã q̃ ẽ in vlceribꝰ ⁊ ĩcarnat ⁊ cõſolidat ea. ⁊ mũdificat ſordities eoꝝ. ⁊ ſtringit fluxũ ſanguinis nariũ: ⁊ ꝓ̄petas eiꝰ ẽ cõferre epil'ie ⁊ ſupfluitatibꝰ groſſis. ALMAN. Antimoniũ oculũ efficiẽs robuſtum ipſiꝰ cuſtodit ſanitatẽ: ſuppoſitũ quoqꝫ mẽſtrua cõſtrigit. PAV. ca. de antimonio. Antimoniũ ſua frigiditate ⁊ ſiccitate ſanguinẽ de naribus ſtringit. ⁊ valet ſi miſcet᷑ collirijs oculorum. Seniores eo vtẽtes habẽt oculos incolumes. qꝛ neruos confortat. ⁊ omnem maculã ⁊ nocumentum aufert maxime ſi parum de eo miſcetur.

Aiume .i. mumia.
Aiçon. gre. i. ſemperuiua. Pli. liº. 25. caº. 11.
Aiçumeſt nomen loci.
Akacia .i. accatia.
Akantis ſperma. i. ſemẽ vrtice.

Cap. XXIIII.

Achanedi. vel alſabota. ara. gre pſicũ. vel milea pſica. lat. v̄o pſicũ. DIASCO. ca. d̄ pſicis. Perſica euſtomacati ſũt. SERA. li. aggre. ca. akanedi. In ſapore arboris pſice ⁊ ramoꝝ ⁊ folioꝝ ẽ amaritudo ⁊ abſtergit ⁊ reſoluit. GALIE. li. ſcdo de cibis. ca. de pſicis. vidi ⁊ hãc arborẽ in alexãdria magnã. narrãt ãt fructũ eiꝰ ſic prauũ exiſtere in pſide. vt pimat comedentes. In egiptũ aũt delatũ eſibilẽ fieri: ſil'rqꝫ comedi: vt pira ⁊ poma. ⁊ quoꝝ ſm magnitudinẽ ẽ: q̃ ſiue poma vocare volueris: ſiue milea ſiue pſica fructuꝫ iſtũ: ſiue ſimpl'r pſica eodẽ mõ modernis grecis: ſiue aliqd aliud antiquũ velis q̃rere ĩ ipſis licebit tibi h̄ agere ĩ ml'to ſtudio. Id ãt ſcias vtiliꝰ noĩbꝰ: ꝙ ⁊ hoꝝ ſuccꝰ velut caro facile corruptibilis ẽ. eteni qlibꝫ p̄us: q̃re nõ oꝫ ſicut qdã poſt aliud alimentũ offerre. corrũpunt᷑. n. ſupnatãtia. Meminiſſe aũt huiꝰ oꝫ: qõ ẽ cor in oĩbꝰ q̃cũqꝫ cachochimia. hũidaqꝫ ⁊ lubrica. ⁊ facil'r ſubire potentia. ⁊ ꝓpterea h̄ comedere ipſa p̄ora alijs. ſic. n. ipſa celeriter ſubeũt. ⁊ alijs viã faciũt. vltimo aũt aſſũpta ſil' corrũpũt ⁊ alia. v̄tus eoꝝ eſt fri. ⁊ hu. Et idem li. 7. de ſim. phar. ca. de pſico. Milea pſica. i. perſicũ que vocatur aſſuete ab oĩbus iam perſicũ ſolum dicentibus h̄ ſimilea. AVICEN. li. ſecũdo ca. de perſicis Perſica ſunt frigi. in fine ſecundi. humi. in primo in fine. POSSE. DIASCO. Perſica molliũt ventreꝫ maxime ſi matura fuerint. Immatura v̄o abſtinẽt vẽtrẽ ⁊ maxime ſi ſiccata fuerĩt. Elixatura eoꝝ reuma ſtomaci ⁊ vẽtris cõpeſcit folia eius cõſtrictiue ſunt v̄tutis que ſiccata atqꝫ locis patiẽtibus aſperſa fluorẽ ſanguĩs cohibẽt. Microtera. i. minora pſica euſtomatica ſunt ⁊ faſtidiũ tollũt melius q̃ꝫ ſupradicta: pro quibus. l. Ceſmes. SERAP. In folijs ⁊ ramis pſici eſt amaritudo. ⁊ ideo qñ teruntur occidũt lumbricos ⁊ ponunt᷑ ſup vmbilicũ. Matura ex eis ſunt bona ſtomaco ⁊ molliunt ventrẽ. Immatura v̄o ſtringũt ⁊ qñ deſiccant᷑ ſtringũt fortius ⁊ decoctio perſicoꝝ qñ bibit᷑ confert humiditatum curſui ad ſtomacuꝫ: ⁊ qñqꝫ ſicca puluericant᷑ ſup locuꝫ vnde fluit ſanguis abſcindũt eũ. Et idẽ auc. Abẽ meſuay qñ terunt᷑ folia eius ⁊ flos eius ⁊ exprimit᷑ ⁊ bibit᷑ expreſſura illa eijcit aſcarides cũ fluxu. Et qñ ſuccus folioꝝ eius inijcit᷑ in aurẽ occidit vermes qui ſunt in ea: ⁊ qñ linit᷑ ſup pectinẽ abſcindit ardorẽ pſilotri: ⁊ oleum nucleoꝝ pſicoꝝ cõfert dolori auriũ ⁊ ſahaphati qñ linit᷑ cũ eo. Et idẽ auc. meſcech. Perſica remouẽt ſitim factã a caliditate ⁊ fetorẽ oris: ⁊ cõfortãt ſtomacũ. GALIE. Arbor ipſa pſicoꝝ in pullulatiõibus ⁊ frondibus dñantẽ bꝫ amarã qualitateꝫ: ⁊ ꝓpterea eiꝰ folia lumbricos ĩterficiũt cũ terunt᷑ ⁊ vmbilico apponunt᷑: ⁊ aliqñ diaforeticũ eſt farmacuꝫ: fructus v̄o eius q eſt eſibilis vocat᷑ pſicum: ⁊ eſt fri. cõpl'onis. AVICEN. Perſica que humida ſunt velocis ſunt putrefactõis lenificatiua ⁊ in ipſis eſt ſtipticitas aliquantula: ſed ex eis ſtiptica ſunt ea q̃ ſunt ĩciſa ⁊ ſiccata: ⁊ in ipſis ẽ ꝓhibitio curſus: ⁊ in ſua natura ſunt ſtiptica. ⁊ folia eius qñ ex eis fit linimẽtũ abſcindũt ardorẽ pſilotri: ⁊ diſtillat᷑ ſuccus foliorũ eius in aurẽ ⁊ ĩterficit vermes. Et ꝯfert oleũ nucleoꝝ coꝝ emigranee ⁊ doloribꝰ auris calidis ⁊ frigidis. Et pſica ſunt bona ſtomaco. Et in eis eſt v̄tus faciẽdi appetituꝫ cibi: ⁊ oꝫ qdẽ vt nõ comedant᷑ poſt aliũ cibũ: qm̃ corrumpunt᷑ poſt eũ ⁊ corrũpũt ipꝫ: ſed p̄cedãt añ cibũ oẽm: ⁊ ea q̃ ſicca ſunt tarde digõnis ſũt: ⁊ nõ ſũt boni nutrimẽti: q̃ꝫuis ſũt plimi nutrimẽti. Et idẽ in. 4. ca. de q̃rtana ait: ꝙ valẽt ꝯtra q̃rtanã de colera aduſta. Pli. lib. 15. cap. 12.

Akec. Akes.i. rothab.
Akeſemati.i. ſpẽs vt piper.
Aket.i. rãnus.
Akeſtis vl' akris.i. locuſta piſcis.
Akilas.i. p̄meglandes. Gal'. liº. de euchimia.
Akris.i. ſambucus.
Akrimia.i. fructus ligni aloes.
Alaaffar.i. crocꝰ ortulanꝰ.
Alaagen vel alaagep.i. herba violaria.
Alabach.i. lapis corneolus.
Alababar vel alaboar vel alabachar: vel alabachre alaunoch: abaꝝ. i. plũbuꝫ nigrũ in quo ẽ ſuba aquoſa mlt'a qõ ꝯgelauit frigꝰ.
Alabachal eſt quedaꝫ paſ-

ſio que hoc mō ꝯtingit a
cerebro ꝑ aliquā fiſſurā
diſtillat ſīa ad tracheaꝫ
artariam. ⁊ fit in nocte
tuſſis ⁊ artaria paſſio. ⁊
dr̄ ſtilla vl̄ ſtillicidiuꝫ.
Alabalblet. ē ſpēs volubil̄
q̄ habet lac.
Alabaelfaſa: vel albael fa
ſer. i. diptamus.
Alabaſtrū gen⁹ eſt limpidi
marmoꝛ̄ ⁊ albi qđ viſui
Al ⁊ el articu (ē perniū.
lus apud arabes ſignifi⸗
cat id qđ apđ nos vulga
riter addim⁹ ꝓponendo
noībus la. le. li. lo. vñ ple
rūqꝫ repiunt̄ noīa arabi
ca ſine illo al ⁊ eadeꝫ ali
bi cū al ⁊ ideꝫ ſunt. vt ki⸗
tran. ⁊ alkitran. kali ⁊ al
cali. Albaſce: baſce.
Alabati vl̄ alaban. i. plūbū
Alabel. i. iuniperus.
Alabit eſt ſpēs lda ſimilis
hermodactilo.
Alabouiſi. i. loc⁹ triū oſſiū
laterū que ſunt inferius
in cauda.
Alabuch. A. dicit ꝙ ē aſa⸗
dar. ⁊ ē arboꝛ nabath.
Alacabas. i. reptile.
Alacamaris. quid eſt. L. al
ga marina.
Alacaſemen. i. ſule.
Alac. i. ſanguiſuga.
Alaccethemilba. i. cotula.
Alach. alacū. Aulech. i. glu
cten. Stepħ.
Alachati. i. prunella. vnde
fit acatia.
Alachich. i. lapis corneol⁹.
Alachiſat. i. mice panis fri
xe. deīde poſite in melle.
⁊ frixe cum eo.
Alachoe. i. granata.
Alachoen. i. herba ſil̄is co⸗
tule fetide. ⁊ qdā dīit ꝙ
ē pollicaria maioꝛ: ſꝫ ſm
veritateꝫ eſt herba que
vocatur pes coꝛuin⁹. L.
vchuē.
Alacoder vl̄ alactemilla. i.
cotula.
Alacuot. ara. vl̄ alcoit. i. cū
aliqs ī coitu emittit ſter
Alacrobi. i. ceterac. (cus.
Alada. i. pollium.
Aladeatamon. i. pulegiuꝫ
ceruinum.
Aladion. Adrion.
Aladrion. i. ſquinantum.
Aladurochū. i. ſpuma que
generat̄ ī circuitu cāne.
Et adarchi vl̄ Adarcis.
Alfanca. i. mentaſtrū.

Aafegneat. eſt ſpēs q̄ ſunt
vt piper ⁊ ſimilia.
Alafegmati. idem.
Alafit. i. trociſcus.
Alaſos. i. ceruus.
Alaſſaſcetui. i. gala đ ſceni
Alaſſe. ē galla nō ꝑfoꝛata.
Alaſſure. i. radix vitl̄ albe.
Alafūge ē noīi cuiuſdā la
Alagatiꝫ. i. parua (pidis.
animalia: vt aranea.
Alagil. i. diabetes.
Alagil. ⁊ cadumil gre. cir⸗
cuit⁹ ara. ⁊ ē rota molen
dini.
Alababaar. vl̄ alabādech
vl̄ alabarbar. i. plūbū ni
grum ī quo eſt ſubſtātia
aquoſa multa quod cō⸗
gelauit frigus.
Alabacap. eſt ligamētū qđ
ad muſculū nō extēdit̄:
ſꝫ tm̄ qđ eſt īter duo oſſa
ꝯtinuat aut īter alia mē⸗
bra. ⁊ vnam rē alij firmi
ter annectit.
Alabacul. i. alabacal.
Alabacal. i. diſtillatio.
Alabacoan vl̄ Alabacolen
. i. pes coꝛuinus.
Alabari. i. plumbum.
Alabaſech. i. alfeozua. Se
ra. ca⁹ de retētiōe men⸗
ſtruoꝝ. i. tribul⁹ l̄ thim⁹.
Alabaumach. i. rub⁹ qui fa
cit moꝛa,
Alabuc ē de magnis arbo
rib⁹. ⁊ vocatur lilialis: q̄
caremus.
Alabura. vl̄ alaburiꝫ. i. pu⸗
Alaiabi. i. papauer (legiū.
paluſtre.
Alalablet eſt ſpecies volu
bilis habens lac.
Alamlag. ideſt mirabola⸗
ni emblici.
Alam. i. enula.
Alan. i. aniſum.
Alanaria. i. languena.
Alancethabon. qd eſt. L.
dex domeſtica. Mance
thabon.
Alaniden. i. ſiſeleos. (tes.
Alaphur. i. ſoꝛbitōes ⁊ pul⸗
Alapis. i. axungia poꝛcina.
Alapſa. i. galla.
Alar. i. hedera.
Alarar. ē qđdā genus ligni
Alarac. i. ſudoꝛ hoīs.
Alariſmi. i. enula.
Alarmech. i. plumbuꝫ.
Alarnabe: ideſt baccarine
ideſt lepus marinus.
Alarthanite. i. radix drago
gontee.
Alartir: ideſt aufa vel ebu

lus ſm alios.
Alarum. i. vir ignarus.
Alas. i. ſal vel lactuca.
Alaſalabeoſebar. ideſt di⸗
ptamus.
Alaſap. i. deſudatio.
Alaſabeoaar. i. diptam⁹
Alſamin. i. armoniacuꝫ.
Alaſachel maius ideſt ſpi⸗
ca celtica.
Alaſee. i. hiſopus. Din⁹. H.
ſm alios. thimus.
Aleſcheten. i. cameleonta:
que idem eſt ſm quoſdā
ꝙ ſpīa alba vl̄ bedeguar
ſed falſo. naꝫ bedeguar
nō ē idem qđ cameleon
ta. ſed eſt illud quod ſcri
bitur in. L. bedeguar.
Alaſche. i. fic⁹ bothoꝛ ī ma
trice q̄ ſic dicunt̄. qꝛ ſunt
ſil̄ia capitib⁹ alabaſce.
Alaſcem. i. armoniacū.
Alaſcaſti: vel alaſtarni. i.
exercitualis.
Alaſek. i. thimus.
Alaſcaiem vel alaſeiem. i.
armoniacum.
Alaſef. i. pūcta rubea que
fiūt vt pulicis moꝛſus. ⁊
fiūt in omnibus mēbꝛis
⁊ ꝑcipue in oculis. ⁊ ci⸗
to recedunt.
Alaſet. i. tribulus.
Alaſir. eſt quoddaꝫ lactici
nium moꝛtiferuꝫ.
Alaſiet. i. puluinar.
Alaſoꝛicton. i. ſal qui fodit̄
ex montibus.
Alaſoꝛ. i. yſopus oꝛtulan⁹
Alaſſcoꝛoni. i. galla.
Alaſten. i. tribulus
Alaſue ē ſpēs exiture ocu⸗
li expāſa occupās locuꝫ
magnū ⁊ foꝛtaſſe nomi⸗
natur catarnen.
Alatamon. i. pulegium cer
uinum.
Alathabag. i. reptile.
Alathiche. i. vetus.
Alatine. i. ameos.
Alatuot. i. ille qui cuꝫ coit
ſterc⁹ ſuū deſcēdit cū ſp
mate ⁊ nō regit anū ſuū.
Alauda. i. vpupa auis.
Alaubabic. vl̄ alanbak. i.
rubus qui facit moꝛa.
Alauis vl̄ alauiſna. i. finis
oſſis: ⁊ vetula q̄ ad fineꝫ
tendit. ⁊ eſt fons.
Alaui eſt plāta que eleuat̄
ſupꝛa ſtipitē circiter cubi
ti vnius mēſurā: ī cui⁹ ex
tremitatib⁹ ſūt ramuſcu
li: ſicut floꝛes coꝛiādri q
terunt̄ ⁊ miſcent̄ cuꝫ al⸗

chāna ⁊ tingūt vt alchā⸗
na. ꝑ ſe v̊o tīgūt coloꝛe ci
trino. ⁊ īde tingunt̄ pāni.
Alaunoch. vel alauſegi vl̄
alababar. i. plumbum.
Alurid. i. meſeraice.
Alauſegi. i. rānus.
Alaurant. i. melancolie.
Alaymis. i. oculus.
Alaçabar. i. dilatatio pupil
Alaçiſen. i. feſtre. (le.
Albac. i. mare.
Albaccare. i. vacca.
Albadib. i. rānus.
Albada. alchoꝛaſena. i. ra⸗
pa caulis: ⁊ ē rapa hñs fo
lia ſimilia cauli.
Albaficet. i. puluinar.
Albages. i. cretan⁹ marin⁹.
Albagla. i. poꝛtulaca. alba⸗
gla. achanea. idem.
Albababar. i. plumbum.
Albaiadata. i. album.
Albaſra eſt locus vnus vn⸗
de venit caſſiafiſtula.
Serapio.
Albaiat. i. ceruſa.
Albalaaros. i. grana ſponſi.
Albaluati: eſt vlcus cū bo⸗
thoꝛ ⁊ cruſtis: ⁊ eſt ſimile
ſabaphati mal̄. albalkia
ti. Raſ. lib⁹ diuiſ. capi⸗
tulo. i33. in pꝛincipio.
Albalubiati. i. herbe q̄ na⸗
ſcunt̄ in aqua ⁊ in lapidi
bus ⁊ faciūt labi: ꝑ qua
L. muſcus
Albanoçirus eſt quedā me
dicina inda.
Albaras eſt ſpēs moꝛfee al
be: ⁊ differt ab alguada.
qm̄ pili qui naſcunt̄ ī ea
ſunt albi. ⁊ eſt īcurabilis
vel quaſi.
Albarabaſion. i. apes.
Albarangi digitoꝝ. i. extre⸗
mitates oſſiū q̄ iungunt̄
cū digitis ⁊ apparēt cum
ſtringūtur manus in doꝛ
ſo manus.
Albaſal: vel albaſale: vel al
baſille. i. cepe.
Albaſan. i. kambel. dr̄ a lo⸗
co: ⁊ ē ſemē lumbꝛicoꝝ.
Albateg. i. melon.
Albatham. i. batham.
Albathegi. i. citrulli.
Albaudari: eſt vena trāſiēs
ꝑ min⁹ foꝛamē velamis.
Albaurach. i. nitruꝫ: ſed fal
ſo. īmo eſt afronitrum.
Albaudach. i. auellana.
Albauſegi. i. feretrum.
Albearmeçael ideſt nux ta
mariſci.
Albedçbabar. ē lapis q oī

reſiſtit veneno. iō voca⸗
tur veneno reſiſtēs. ⁊ eſt
lapis beçaar.
Albedeſenanen. i. rubedo
extrāca ſil̄iſ rubedini ei⁹
ī quo īcipit lepꝛa q̄ appꝫ
ſup faciem eius.
Albeduſter. i. caſtoꝛeum.
Albedarat. i. malua.
Albedidi. ſumac cum quo
parantur coꝛia.
Albediben. i. īcubus.
Albedarogi. ideſt oçimuꝫ
fluuiale.
Albederigi. vl̄ albetaragi.
vl̄ albetarogi. i. baſilicon
cum latis folijs.
Albeguis. ideſt etas a. 9. an
nis vſqꝫ ad. 5o.
Albegiatu. i. allues. ⁊ ſt̄ dul
cia ſic̄ cōfectio de melle.
Albegele. i. mons.
Albehikil. vel alihiſul. i. ſe⸗
mē cuiuſdā arboꝛis q̄ ca⸗
Albeimepes. i. vua (rem⁹
Albela. vel albelab. i. dacti
li immaturi. A.
Albelladhoꝛ. vel albellato
rium. i. anacardus.
Albellultimo. i. terbētina.
Albelengeſif. i. oçimum cū
folijs nigris.
Albel. Albene. i. lac.
Albelengi. i. ſidra.
Allebelladoch. vel albella
doꝛium. i. anacardi.
Albelladoꝛt. idem.
Albem. i. gūmi pini.
Alben. i. floꝛes palmaruꝫ.
vel piper album.
Albēgue vl̄ albēça. i. iuſqa
Albene. Albel. i. lac. (m⁹.
Alberdi. i. papirus.
Alberegi. i. cipꝛeſſus.
Alberadul. i. cōfectio ana⸗
cardina.
Alberiſif. ideſt oçimuꝫ cū
folijs nigris (con.
Albered. i. ꝑfoꝛata vl̄ iperi
Alberbutimo. i. terbētina.
Albeſcen. i. calx viua.
Albeſet dixit qdā ꝙ eſt al⸗
kaleſti ⁊ rubei floꝛis. i. al
mea. qdā dīit ꝙ eſt arno
gloſſa: nam ambe multū
ſimilantur.
Albeſadaru. i. v̊ga paſtoꝛl̄.
Albes eſt ſpēs iuſqami.
Albotharogi. i. oçimū com
mune Betharogi.
Albeſtū. i. calx viua ñ exti⸗
Albet. i. caſeus. (cta.
Alberecebēs eſt ſpēs ſola
tri: ⁊ lat. vocat̄ alkekēgi.
Albethomada. ideſt baſili
con cum latis folijs.

Albetar⁹ vl̄ albeçadus: vl̄
Albeçart. i. galbanū.
Albeçarabard. i. veneno re
ſiſtens.
Albeçarin. i. diafoꝛetica
Alibiad. i. album.
Albida. i. parua
Abin. i. marubium.
Albiſheſach. i. macer.
Albit. i. oua.
Albicidion. albitiduꝫ. abu⸗
giliſſe ē ſcđa ſpēs anchu⸗
Alblage. ē ī media ma (ſe.
rina ſil̄is alcot. ⁊ ē creta⸗
nus marinus.
Albolullibe. i. grana pini.
Albochoen. i. herba fetida
Albege eſt herba q̄ orit̄ in
vere in locis marinis. ⁊ ē
ſil̄is ādacuche plurimos
hñs ſtipites. ⁊ eius ſemē
eſt ſicut ſemen daucie cō
fert ſpleni valde. (mū.
Albolesten. i. carpobalſa⸗
Albolam. i. bedegeſif.
Albolōgue. i. aſpaltū. (nū.
Alboꝛēcafron. i. alumē bo⸗
Albotin. Alimbat. i. terbē⸗
Albouene. i. caſu. (tina.
Albꝛati. i. vmbilicus.
Albꝛulaich. i. rub⁹ q fac̄ mo
Albꝛūgi. i. ſemen. (ra.
Albucon. eſt herba de qua
fit aſſa. (cucumer.
Albudeghe vel albutega. i.
Albudacatini vl̄ albūdica
ti. i. auellana.
Albuſſe. Serap. in. 7. ideſt
auellana aſſata.
Albug. vl̄ albutiū. Dia. H.
ad patern. i. aſſodillus vl̄
virga eius.
Albugiliſſe. i. lactuca aſini.
Albule. i. macule ocl̄i albe.
Alburna eſt quedam ſpēs
calamenti.
Albundec idi. i. nux īdica.
Albulbub. i. bulbud.
Albufac. i. ſulfur.
Al buçaram. i. çedoaria.
Alcabat. i. terbētia. Step.
Alcabi. i. calcanei. A. quar⸗
ta ꝑmi. ca⁹ đ flebotomia.
Alcacer leudi. i. lapis īdus.
Alcacer frāge. i. lapis ſpon
Alcacia. i. moꝛb⁹. (gie.
Alcadis. i. roſe.
Alcadas ē ꝑuatio ſenſus ⁊
motus arabice.
Alcaffra illabud. i. colloſo⸗
Alcafar. i. capparis. (nia.
Alcaguaumich ſūt ea q̄ cō⸗
Adiūt̄ cū muri vt oliue ⁊c̄.
Alcagoerçiurbedigi. i. myr
Alcageralchaia (rha.
. i. petra ſerpentina.

Alchagera moꝛa falchere
. i. petra lactea que cū fri
cat̄: q̄ſi lac emanat vt⁹ ei⁹
eſt vt ematitis.
Alcahel ē qñ qs īcipiēs loq
in ꝑncipio impedit̄.
Alcahad. i. cauilla.
Alcahabi. i. calcanei.
Alcahabe. i. cabalef. ⁊ ē pā
nus in facie.
Alcahalfe. i. vrtica.
Alcaiaſimu. i. ſtrictura na⸗
Alcaiçardan. i. pedi⸗ (riū.
culus q naſcit̄ ī iguine ⁊
ſubaſſellis: ⁊ ē plactillus
Alcale. i. mulgali.
Alcalambar. i. terbētina.
Alcalae. ē q̄dā ſpēs fūgi in⸗
terficiēt̄ ex q̄ accidit co⸗
Alcali. ē qđ fit đ fili⸗ (lica.
ce iſto mō. ꝯbure filicē. ⁊
poſtea dimitte frigeſcer̄.
⁊ quod fiet accipe illđ. ⁊
vtere. hoc eſt alcali.
Alcalai. i. ſtagnuꝫ.
Alcalcalis. i. calcadis
Alcamita. i. rimes.
Alcamula. eſt beſtiola hñs
mltos pedes acuti vene
Alcamari. ara. i. tur⸗ (ni.
di. l. latamie.
Alcamſoꝛ vl̄ alcāſud. ideſt
camfoꝛa.
Alcanna qd ē. l. henne. Cy⸗
pꝛus. grc. ara. alkenne. in
de oleū cipꝛinū. i. de alcā
Alcānub. i. anabatiē. (na.
Alcanerie. i. tribuli.
Alcanabatis. i. altumbar.
Alcanabes. eſt mica panis
ꝑus frixa ī olo. ⁊ poſtea ī
melle poſita ⁊ frixa cū eo
Alchaiſat. idem.
Alcantum. i. calcantū.
Alcandricon. i. medicamē.
Alcarpſe. i. apium.
Alcaratir ē iſtr̄m ad extra⸗
hēdū lapideꝫ veſice. i. ſi⸗
ringa. Haly. 3. tegni com
mēto. 67. ī fi. Alcathatit.
Alcarabſi. i. opiū album.
Alcabarab ē ſpēs cuiuſdā
Alcarad. i. cimices. (piſcis
Alcaraſcon. i. calaris.
Alcardol. i. ſinapis.
Alcarine. i. hedera.
Alcaric. i. altarti.
Alcariſim. i. ſaturegia.
Alcarineſik. i. fruct⁹ tama⸗
Alcaris. Caris. (riſci.
Charis. i. Alcharis.
Alcarith. i. ypericon.
Alcarifar. i. camfoꝛa
Alcarub. i. arboꝛ carubie.
Alcarumbas. i. caulis.
Alcaſeralaſa auard. i. lapis

laçuli.
Alcaſi. i. renum.
Alcaſim. i. enula.
Alcaſar. i. capparis.
Alcaſſiaſim. i. ſupioꝛ ps na
Alcaſina. i. granū. (riū.
Alcaſt. i. coſtus.
Alcaſeen. i. meu.
Alcaſali ſūt dactili nō car⸗
Alcatar ē īſtr̄m ad (noſi.
remouēdū lapideꝫ haly.
tertia tegni. ꝯmē. i37.
Alcatine: qd ē lege faſſaſe
melca cor.
Alcatim. i. īcubus.
Alcatim. i. renum.
Alcatan. ideſt picula.
Alcatures. ideſt ſtoꝛax.
Alcaurt. i. meſeraice.
Alcauſigi ē qđdā genus pi⸗
Alcaçē. i. alcoçodie. (ſcis.
Alce. i. thimus.
Alcea: qd ē. ꝑli. 27. capl̄o
quarto. circa medium.
Alceloc: eſt auis quedaꝫ.
Alcemati. i. pus gñatū ī tu
Alcena. i. ꝯctio. (nicl̄ ocl̄i.
Alcerbutino. i. terbētina.
Alchab. i. cauilla.
Alchachi. i. calcācī p⁹ aluū
Alchacherabates: ideſt la⸗
pis gagates.
Alchachoan. ē herba q̄ dr̄
pes coꝛui. (chabes.
Alchacheivel alchaes. i. al
Alchachat vel alchatathir
vl̄ alchatir. i. ſiringa.
Alchadas. i. laceratiōes q̄
fiūt ī facie cū vnguibus.
Alchadamir: eſt locus vbi
ꝯiungit̄ collum capiti.
Alchaeda: ē loc⁹ vbi ꝯiun⸗
git̄ collū capiti poſteri⁹.
Alchafas. i. apium.
Alchafar. i. alchar.
Alchage ē q̄dā ſpēs fungi.
Alchaga. i. vtēs tha. cū loq
Alchabal. i. acetuꝫ. (tur.
Alchachaba. i. lēticula aq̄.
Alchaiſeruꝫ. i. bꝛuſſi.
Alchaib eſt locus vbi cōiū
guntur furcule doꝛſo.
Alchalai. i. ſtagnum.
Alchali. i. alumen.
Alchalaſim. i. faucum.
Alchalel. i. alchahel: eſt qñ
qs īcipiēs loq īpedit̄ ī lo
Alchalaie: ē ſpēs (quutōe.
fūgi īterficientis ⁊ adue
nit ex eis collica paſſio.
Alchamita. i. ferramētuꝫ.
Alchamena: vl̄ alchemēia
īuēit̄ ī tritico ī cāpis. vt⁹
ei⁹ ē ſic̄ vt⁹ ſumach magl̄
deſiccat ⁊ plus digerit.
Alchabarti. i. putrida. hal

tertia tegni.cōmen.i9ꝝ.
Alchamari.i. turdꝰ auis.l. latamie.
Alchamu.i.albedo vincēs vt qñ aliqs aſpicit colo/ res ⁊ imagiatur ꝙ ſuper eos ſit albedo.
Alchā.i.thimus planta.
Alchanar.i.tornaſolis.
Alchāſut anagit.alʒcid ſūt ſpecies canfore.
Alchācalā.i.v̄tuoſa quedā confectio.S.
Alchanchanuch.i.medici/ na manſiua.
Alchandaro.i.thus.
Alchāna: quid ē.l.benne.
Alchanaab:eſt nomen cu/ iuſdam piſcis.
Alcharis charis.i.gellatia fcā ex capite⁊ pedibꝰ por coꝝ l'agni cocti cū aceto.
Alcharibanaçec.i.nux ta/ marindi vl'dactilus eiꝰ.
Alcharnich:vl'alcharicha: qd eſt.l.buthormarien.
Alcharcharatha.i.piretꝝ.
Alcharra.i.ſciſſa.
Alcharfar.i.tamariſcus.
Alchartul.i.fructus tama riſci.
Alchar.i.blaccebiſātie.
Alcharmochoch.i.nux ta/ mariſci.
Alchararich ē qōdā vnguē tū ruptoriū ſic noīatū ꝑꝑ alchararich qō recipit: ⁊ ponit a Dama.i ātidota.
Alcharthi.ara.ſuccus aca/ tie.Auicen.
Alchas.i.culcaſia.
Alcaſſacon.i.calaris.
Alchaſech.i.tribuli.
Alchate.i.lactuca.
Alchates.i.citruli. (mich.
Alchaugamich.i.alcaguau
Alchaugi.i.ficedula auis
Alchauuʒ eſt locꝰ q eſt ſub quinqꝫ ſpondilibus.
Alchay.i.ſaturegia.
Alchea.i.berbēna.Dia.
Alcheb.ideſt ariel.
Alchecb vel alchoel.i.locꝰ inter duas ſpatulas.
Alcheel eſt locꝰ inter duas ſpatulas ſub collo.
Alchebeligi.ē auis q̄dam.
Alcheil ē locꝰ vbi cōiungit
Alchel.i.cō/ (collū dorſo.
chilium marinum. (tū.
Alchelialmetha.i. mellilo
Alcheiri:ē berba triplicis colorl:q̄ qñqꝫ fac̄ florē al bū:qñqꝫ violaceū qñqꝫ ci trinuʒ: ⁊ vocatur cheiri.
Alchelac.i.dactilus.Meſ.

in ſyꝰ.
Alchema.ē berba acetoſa.
Alcheratid.i. herba citria.
Alchernoas.i.caldaria.
Alcheumꝰ.i.diuiator ⁊ iter ꝓtator ſomnioꝝ.Hal'.ꝑ regi.acu.commento.16.
Alchichan.i.cibꝰ cōgelatꝰ.
Alchichy.i. argilla ſbterra
Alchida vl'alchāna (nea.
eſt puluis vnde tingunt vngule.⁊ qd eſt.l.benne.
Alchir.ideſt furnus.
Alchiraſtarū.i.carbones
Alchilac. eſt pondus triuʒ granorum ordei.
Alchimar.i.pix liquida.
Alchimeta.ideſt aſma.
Alchintar.i.gūmi tapſie.
Alchirinabe.i.vlcera nigra melica q̄ ſunt ad ſanādū difficillima.⁊ ē ēpetigo.
Alchiſab.ideſt canna.
Alchiſac. ideſt alcanabes.
Alchiſira.i.dragantum.
Alchit.i.aſſa fetida
Alchitran:qd eſt. l. bictan.
Alchochat.i. elitia q̄ lābū
Alchochil.i.alchaib. (tur.
Alchoel.i.locꝰ iter ſpatulaſ
Alchobol.i.pul/ (ſb collo.
uis ſbtiliſſimꝰ ad ocl'os.
Alchoboma.i.rumex.
Alchome.i.lignum de quo fiunt lanterne vt os.
Alchon.i.palma ſilueſtris.
Alchoti.idem.
Alchorat.ideſt porrus.
Alchoſſos .i. cauda vel os
Alcia.i.ſpelta. (caude.
Alcibiadon.ideſt laaca.
Alcidi.ideſt ceterac.
Alcilolata.i.granata ſilue/
Alcila.i.alcola. (ſtria.
Alcima. Almea.Diaſ.i.gū/ mi cedri.Alr ꝑliꝰ.liº.25º. ca.9.circa medium.
Alciomion.ideſt ſiricon.
Alcionetꝰ.i.veſptilio auis.
Alcioniū.ſm alexādrū idē ē qō artis qō idē ē qō ca/ ro marina:ſʒ ſm Diaſ.eſt ſpuma maris:⁊ qd ē.l.çe/ bus albach.ꝑliꝰ.liº.32º. caº.5.in ꝑncipio.
Alcoap.ideſt cauilla.
Alcobiſſe.ideſt panis.
Alcobeis.ideſt malua.
Alcocol. i. alcobol. Alcho/
Alcocoſus vl'alcor/ (bol.
ſoſ.vel alcorſos. i. capita cardinum que comedun tur.⁊ eſt bedeguar.
Alcodat.ideſt litium.
Alcohen.i.terbentina.
Alchoatbar . i. vulneratio

que fit a ſella cū qs male eqtat.⁊ alijs ſimilibus.
Alcoit vel alacuot.ara.i.cū aliqs i coitu emittit ſter/
Alcola.i.puſtule al/ (cus.
be que in ore fiūt ⁊ potiſ/ ſime īfantiū.⁊ lingua.
Alcolad.ideſt porrus.
Alcomabe.ideſt rumex.
Alconoch.ideſt plumbū.
Alcorat ſūt fruſta ſubtilia q̄ i diſinteria egrediunt. ⁊ ē aial factū vt cimex.le cti:qō exiſtit i lectis.⁊ vo cat̄ ēt igil.⁊ eſt rubeū.
Alcorde.Alcordine.i.tutie ide Hali. in libro ſecreto/ rum in alcohol viſus.
Alcordu.eſt animal qō no minat̄ feſeſis.i.cimex.
Alcorſe.ideſt ſpata.
Alcorōbos.ideſt caulis.
Alcor vel alcorſaf. Alcono far. ideſt cardamuʒ. cuiꝰ capita eduntur. Raſ.in 3º Almāſoris.caº.18.
Alcorça.ideſt ſtannum.
Alcoſtan.i.lilium album.
Alcos.i. tediū vl' triſtitia. ⁊ facit dormire.
Alcoſodar. i. coriandrum.
Alcaton.ideſt bombix.
Alcot.ideſt cot.
Alcoʒē vel alcoçodie.i.no/ di q ſunt in collo ⁊ gulla ⁊ ſubaſſellis ⁊ iguinibus ⁊ ſunt glandule.
Alcuabe.i.empetigo.
Alcubeb:vel alcubet.i. ca/ ro ſuper prunas aſſata.
Alcubula.i. lauda capitis.
Alcubi.i.ꝑdix:aliqui dicūt ꝙ eſt faſianus.
Alcubd.i.butirū crudum.
Alcuet.i.fricatio cū māibꝰ
Alcuſē:aliari.almari: eme igi:ſekinfon aſiralinada ſueca tōturcſule:cauſigi: thebeul. dutaras ſūt.12. genera piſcium.
Alcuis tria dicit:ē eni fōs. os:⁊ vetula q̄ ad finē tē/
Alcuia.i.pue puſtule. (dit
Alcuiaſari .i. ſtrictura na/ rium.
Alcula:vel alcola .i. puſtu/ le vlceroſe que in ore et lingua fiunt.
Alculeſet.i.pōdus ſilique. Aluiſugi.idem.
Alcul ē nomē cuiuſdā piſcis
Alculba.i.fenugrecum.
Alcum:colias.ara. limatia coclea.
Alcumini.i.cibarium.
Alcūbar vl'alcūdar.i.thus

Alcūdex.i. radix ellebori.
Alcunadamaſionliton. id/ eſt almea. (riſci.
Alcunesic.i.fructus tama/
Alcunati.i. pus generatuʒ in oculorum tunicis.
Alcurmeſit.i. fructus tha/ marindi.
Alcurat.i.vrtica.
Alcurati vl'alcorati.i. fru/ ſta ſubtilia īteſtinoꝝ q̄ ī terdū in diſinteria emit/ tuntur.
Alcurub:alcutrub.i.lāpas
Alcurſuma.i.herbilia.
Alcuſt.i.coſtus.
Alcuſcur eſt ſpēs cuiuſdaʒ piſcis. (nis.
Alcuſcur.i.furfur groſſi pa
Alcuſem vel alcuçem.i.al/ coçodie.
Alcutub ⁊ cutubub ſūt ſpe cies melie.Auic.
Alcuçeç.ara.eſt tetanus.
Aldenalfar . ara. auricula muris latine.
Aldabach.i.glucten.
Aldachatamin:diptamū:⁊ thuctamenis.idem.⁊ eſt ſpēs pulegy.
Aldacum.i.gūmi cedri.
Aldahai.i.viſcus.
Aldani:qd ē.l.darſiſabā.
Aldebei.i.boni odoris.
Aldeguaurich.i. decem li/ bre de baldach.
Aldehemeſt.i.laurus.
Aldelep.i.caſtanea.
Aldemenul.i.furūculi.
Alderū.i.gūmi lētiſci:⁊ eſt maſtix. (gnea nigra.
Aldacaramon .i. caſſea li/
Aldibic.i.glucten.
Aldic.l.pulegiū ceruinum vel febris ethica.
Aldulac.i.arbor dactili.
Ale ſunt oſſa poſita in ſpō/ dilibꝰa dextrl ⁊ a ſiniſtrl
Aleafar.i.capparis.
Aleatin.i.renes.
Aleba eſt piſcis quidam.
Alebet vel alebret .i. fru/ ctus ſorbe.
Alēbicū eſt vas diſtillato/ riū in quo fit aqua ro.
Albregi.i.albederigi. baſi/ licon cū latis folijs.
Aleca.i.ſanguiſuga.
Alecenula.i.cotula.
Alechaidos.i.roſe.
Alectati.i.apoplexia.
Alector.i.gallus gallinaceꝰ
Alectoros ſcopos.i.gallitri cum.i.centrū galli:cuiꝰ ſe mē caliginē trahit ad ſe. ꝑliniꝰ.27.cap.5.in fine.

Alfegianti.Alefāgium vel alefāgine: vel alefegeati vel alefeueati.i.ſpēs odo rifere qbus ꝯdiunt ciba/ ria vt pip ⁊ ſilia. alefiāti.
Aleficabegi vl'alefidabeçi .i.mirabil'cibꝰ in q̄ ē caro
Aleffiut.ara.barmel.
Alegen.i.nux.
Alegibas ē illō de quo fiūt vaſa.⁊ eſt alemu.
Alebacatur.i.ſiringa.
Alehaiſat.i.alcanabes.
Alcharis eſt genus cibary factum cuʒ aceto vel ſu/ mach vel agreſta:vel ſuc co limonū:vel ſucco gra/ natorum acetoſorum.
Alehebeb. ideſt tamariſcꝰ maſculus.
Aleblebil.i. gūma napelli.
Aleibe.ideſt antarme.
Aleis.i.naſturciū babiloni cū.⁊ ē naſturtiū.oriētale.
Alekes.i.ꝑpatōes coriorū.
Alekati.i.narium caro.
Alekifi.i.ꝑpatōes tunicaꝝ
Alekil.i.tripoda.
Alelica.ideſt ſanguiſuga.
Alelio ſcalara.i.gummi he dere.
Alleluia . panis cuculi . eſt herba acetoſi ſaporl ſpe/ cies.trifoly veri.
Alema capitis.i.acumē ca/
Alemaſimu.i.ſtri (pitis.
ctura narium
Alembich. arab.eſt ſupius cooptoriū vaſis ad aquā roſatā. ⁊ alia huiuſmodi diſtillandum.
Alemu:vl'alenuimura: eſt ſpēs argille d q̄ fiūt vaſa
Aleordia.ideſt tutia.
Aleotis.ideſt gentiana.
Aleptofilon.ideſt bugloſſa
Alepturos.i.cauda vulpīa.
Alerdela .i. faſſaſe. melca. medica.
Alereçe.i.ꝑdix maſcu.ſexꝰ.
Ales.i.ſalicis arbor.
Aleſanthos.i.flos ſalicis.
Aleſſuis vl'aleſſius.i.pſiliū
Aleſſa.ideſt galla.
Aleſebran. quid eſt. l . her/ ba graſſula.
Aleſit:vl'aleſſide: vel aleſ/ ſud.i.bannel.
Alefreng.ideſt afreng.
Aleſim.i. medicamē pene/
Aleſtu.i.ꝑſily. (tratiuū.
Aleretkuaria.i.qñ exit cā/ fora ꝑmixta cum ſuba li/ gni per ſublimationeʒ.
Aleſis.i. naſturtiū babilo/ nicum.⁊ eſt orientale.

Aleſigniati.i.alefanginū.
Aleſmati.ideſt rime.
Aleſcudrion : vel Aleſcen/ don vl'Aleſcudion. ideſt ſcordeon.
Aleſalati.i.herpeſtiomenꝰ.
Aleſſudabegi.i.iura in qbꝰ ſunt carnes.
Aletha.i.ſanguiſuga.
Aletheli .i. tamariſcus.
Aletiati.i.apoplexia.
Aleuron.i.faria.H.c.maça
Aleuſt.ideſt coſtus.
Alexābi. ideſt flos ſalicis.
Alexādria.i.agnꝰ caſtꝰ.dia.
Alexandrū.i. petroſelinuʒ macedonicū:ſʒ falſo: ſed quid eſt.l.Apium.
Aleçeid.ideſt camfora.
Aleçereaſcen.i.vitis alba.
Alfachi:ē qui docet matri/ monia ꝯhere arabes : ⁊ q̄ liter debeāt orare. ⁊ ē do ctor legis:q nō ꝓbat qe/ quā. Nā ꝑcepᵗl legis cre dere oportʒ ſine argumē tatione. Mutali vero eſt pħs q ꝓbat quod docet neceſſarys argumētis.
Alfacit.i. medulla panis.
Alfacan vl'alfacatā cordis .i.motꝰ vl'tremor: vl'ſal/ tus cordis.
Alfadagy eſt quoddam ge nus cibary ſic vocatum.
Alfagaket:eſt quoddā ani/ mal ex quo extrah:t ſeta
Alfagd. vel alfagidi . ideſt agnus caſtus.
Alfangiākeſt.Ha. ſim. far.
Alfaginati.i.alefangium.
Alfahax.ideſt tirus.
Alfamani.i. dies canicula/ res.
Alfaneria.arab.paſtinaca. Jeʒar leʒar.
Alfanta vl'alfanea.i.mētū
Alfarfadat.ideſt mora.
Alfarcaron.i. almarach.
Alfararati.ideſt eximach.
Alfarſas.i.napellus.
Alfarac.i.manna.
Alfarma.i. cibꝰ de agreſta.
Alfarfungi.i.ſperagus.
Alfargi.ē portulaca habēs lac: q̄ ē laxatiua. ⁊ vocat̄ latine fellichiū.⁊ gre. pel liū:de q̄ herba Hal'. dicit i de ſim.phar.ca.pelium. ꝑeliū opiū hʒ: ⁊ hic fru/ cticulus ē ſic̄ ⁊ titimallꝰ ⁊ naſcit̄ vt plimū ſecꝰ lit/ tus maris:radicē qdē in/ utilē hñs ſic̄ peplus:opiū do forte.nō āt valde vti/ le:ſʒ ſemē vtile ⁊ viſcoſū:

ſil'e ſemini pepli:purgās.
Alfaſſaſa:hūida. Rodbab idem.Sera.Aket.
Alfaſal.i.cepe.
Alfaſitricon.i.faſuricō. fu/
Alfaſat.i.cot. (ſiricon.
Alfaſure.i.radix vitl albe.
Alfaſe.i. cū caro iterior eſt corrupta.⁊ fit nigra.⁊ eſt ibi ſolo cōtinuitatis.⁊ fit qñqꝫ ex ꝑcuſſione qñʒ ex
Alfatl.i.veccia. (vulnere.
Alfaton.i.bitumen.
Alfecati.i.digitale ſutoꝝ.
Alfed vl' alfel.i. cameactl.
Alfegi.i.alefangium.
Alfegilifil:vl'alfelēgeſis.i.
Alfegekeſt:vl' (abrotanū
alfeiekeſt.i .agnꝰ caſtus.
Alfel:vel alferiſe: vl'Alfe/ ſiriſten.i.vitis nigra.
Alfelēgia.ideſt baſilicon.
Alfelēgemiſc.i.oçimuʒ ga/ riofilatū.Xpoforus.
Alfeludegi.i.cibꝰ cū amilo ⁊ çuccaro ꝯfectꝰ ſic̄ peni/
Alfelingemiſchich (die.
ideſt ſpica celtica.
Alfelud: ſūt lamie d ferro ſubtiles fcē ꝑ malleatōʒ.
Alfemati: vl'alfemicati .i.
Alfēʒaria.i. (Alefāgiū.
fortes ſpēs: vt pip ⁊ alia.
Alfēgliar.i.coagulū leporl
Alfenid.i.penidie.
Alferud.idem.
Alfer.i.alumen.
Alferutem:vl'alferuʒegi.i. ſmaragdus.
Alfes.i.macule albe.
Alfeſera.i.vitis alba.
Alferuch.arabice. i. tyria/ ca magna.Auer.7.col'.
Alfeud.i.os ſtōi.Ha.tertio ꝓnoſticoꝝ. cōmento.39.
Alforat.i.fiſticus. Raſ.liº.

primo affōꝝ.
Alfeſis.i.cimices rubee et tenere:diir alpheſiſis.
Alfeſe.i.cū aliquis vult lo qui:⁊ dicit femur.
Alfeſur.i.radix vitis albe.
Alfi.i.morphea vl'albaras
Alfia.i.merulus auis.
Alficā:eſt granū viride qō īuenit̄ apō nurſiā.l. gra/ num viride.
Alfina.i.fiſtula paſtoris.
Alfirſadu.i.arbor celſi.
Alfirfedy:eſt ſpēs more q̄ eſt dulcis.l.hoc.
Alfita.i.ſanie. ⁊ ſi dicas ſa/ nick:nō peccas : ⁊ eſt ſm Ha.i liº.dinamidiarū : qō fit ſic.ordeū cū cepit hr̄e q̄ſi lac mitte i furno ⁊ cū deſiccatū fuerit a paleis mūda ⁊ fac farinā. Et q/ dā loco eiꝰ ponūt farinaʒ ordei.Hal'.primo alimen toꝝ.cap.6.⁊ ad glau.
Alfius.i.pſilium.
Alfoach.ara. ſingultꝰ. gre. lix ligmos.
Alfoorafico.Aui.2º.canon.
Alfor.i.crocus ortulanus.
Alforua:haaxe.ara.thimꝰ.
Alfos leucas gre. macl'e al be. Alfos melāos nigre.
Alfos ſpēs.i.corſone fortiſ
Alfoſat.i.rapa. (ſimus.
Alfrafrāgi.i.ſperagus.
Alfred.i.murechion.
Alfudēgi.i.decoctio mēta/
Alfued.i.os ſtōi. (ſtri.
Alful.i.faba. (tertiā.
Alfulafeti.i.vinū coctū ad
Alfulfulen vl'alfulfumen .i.oçimum.
Alfumis:vl'alfluis.i.pſiliū
Alfus lence.i.morfea alba
¶ Capitulum. XXV.

Alga maria.gre.vl'aloſachne.ara.alf.lat.alaca.Ala ca ē herba maris hñs folia longa veluti corri/ gie:⁊ nr̄o idiomate vocat̄ alga:q̄ mari eiecta i littoribꝰ iue nit̄. PLI.liº.13º.caº.25.de alga. Alga naſcit̄ i aqs ſtātibꝰ ita deniqꝫ nomē ſūpſit ab algore aq̄:vl'ꝙ alliget pedes q̄ craſſa ē folijs aqꝫ ex ꝑte ſupantibꝰ. DIAS.Aloſachne: icidēs qdē ē veluti ſpūa marl q̄ petris īſidet ⁊ remāet:qō nos algā vocamꝰ. POSSE. DIASCO.Uirtꝰ eiꝰ eſt ſil'is ſali:inycit̄ ⁊ ꝑcliſtere i paraleſi:ſeu ex putredine vi/ tiatis īteſtinis:alienitatē circūſcribit:virtutē habet ſimi/ leʒ ſali ⁊ nitro:ſtipticā:ſmicticā;⁊ leptinticā:diſintericis ⁊ ſciaticis ātiqs ꝯfert cliſtere eiꝰ:fomēto ſilr vtilis eſt.

Alga paluſtris.i.vinfea ⁊ ē nenufar alio noīe vocat̄ caccabꝰ veneris vl'papa/ uer paluſtre.
Algafit.i. eupatorium.
Algagodie.i.nodi vl'glādu le q̄ fiūt i collo gula ⁊ ſub aſſellis:⁊ īguinibꝰ ⁊ circa ea loca.
Algahan.i. conquaſſatio. hali tertia tegni. ꝯm.117.
Algabam.i.appetitus ma/ lus cōedēdi lutū: ⁊ ſilia.
Algabogin.i. arbor guina/ bar:⁊ eſt cocognidium.
Algairam.i.pecora.

Algalaic .i.plumbum.
Algallia: eſt inſtr̄m quo li/
quores in veſicā mittun
tur.Et algalia.i.galia.
Algara.i.ſalicis frondes.
Algarab.ara.gre.egilopa.
.i.fiſtula lacrimal'.Gal'.
Algae.i.obtuſio.haly. ſcḋa
tegni.cōmento.3z.
Algalab.Galab.i.Almes ī
Algarduione:ē plāta (dū
quā qn̄ excecat̄ pull⁹ hy/
rūdinis affert ei mater.τ
redit ad ipm viſus τ ad/
ditur ṽtus ei⁹:propter h
vocat̄ hyrundo. τ Diaſ.
ca. de celidonia. τ ē vna
ex ſpēbus celidonie.
Algari.i.algabam.
Algaria.eſt medicina odo
rifera:τ v ocatur ſencta.
Algatrob.i.karubia.
Algaſalmata:ē caro pāni/
culoſa ī palato ſub vuea
pēdens coopiens caput
cāne ❡Ca. XXVI.

Algaſcen: vel alguaſcen.ē herba lilialis. τ vocat̄ lilialis.q: ei⁹ flos ē ad figurā floris lily
lʒ ſatis puus minoꝛ floꝛe ſambuci:ſʒ ſtipes τ folia ſimilā/
tur rubee.ei⁹ radix dr̄ yreos. AVI.eſt herba ſilis lilio.
pp h dr̄ lilialis. Jn arabico ṽo ſcribit̄ aluſen.τ ē tapud .G.
ī greco.ḋ ſim.medicinis.vbi dic̄ q ſic vocat̄ pp iuuamētū
qḋ effic̄ in moꝛſu canis rabidi. Aliſoneā plini⁹ vocat τ dic̄
ipſaʒ ſimilē rubee.li.4.ca.ii.circa mediū. POSSE. lilia
lis valet ſatis appoſita τ comeſta ꝯ moꝛſuʒ canis rabidi.

Algaſſeguſti .i. tenebroſi/
Alge.i.atramētū. (tas.
Algebra ara.diſlocatio mē
broꝝ iterdū ꝓ ipſoꝝ re
ſtauratiōe accipitur.
Algebenech.i.gebēech.Al
geberich.Almā.7.ca.zi.
Algebim.i.duo coꝛnua frō
tis.Ga.3°.pnoſt.cōm.39.
Algedeguil.ideſt gedeguil
Agedeguil
Algefar alabiat.i.bē albū.
Algelire eſt empl'm ſic vo/
catū:qḋ valet ꝯ cōcuſſio/
nē fracturā τ diſlocatio/
nem. τ aliquādo accipit̄
pꝛo egritudinib⁹ dictis.
Algeleniabin.i.geleniabin
Algelid.i.melō idus.
Algemur. ē caro ꝯtinēs ra/
dicem dentium.
Algemare.i.carbones .
Algema ē ſpēs almeçereō.
Algenars.i.milium.
Algera vl' alga. Aloſarchne
.i.flos ſalis. vl' alicamarl
Algere almas.i.lapis gito.
Algere eſt cōfectio q̄dā po
ſita in qnto Aui.
Algerarat:vl' Algetarat. i.
paruoꝝ ſcoꝛpionuʒ poſt
ſe trahentiū caudaʒ.i.ra/
ſtellatoꝛiū hn̄s coꝛp⁹ gib
boſum caudā acutā.τ ei⁹
venenum eſt calidū.
Algia.i.doloꝛ coꝛdis vl' ſtōi
Algibar.eſt ſpecies argille.
de qua fiunt vaſa.
Algidon.gre.i. cardiaca vl'
doloꝛ coꝛdis.
Algifedi.i.pāniculus
Algingiati.i. caſſia lignea.
Algir.i.calx.
Algiſtros.i.pꝛopoleos.
Algitbira.i. dragantuʒ.
Algom.i. vitriolum.
Alguaair.i.qn̄ hō loq̄t pla/
ne τ q̄ſi cum terroꝛe.
Alguada: vel Algueda eſt
ſpēs moꝛfee albe.
Alguaemi ē qn̄ facta ē cō/
cuſſio ī ligamēto oſſiū: ſʒ
nō eſt pfecta diſlocatio.
Alguafedi.i. paxillus.
Alguaſet: eſt illa egritudo
q̄ mlt̄iplicat̄ in hoꝛa vna
τ in regiōe vna eſt pneca
bilis.τ nos vocam⁹ eā pe
ſtilentiā.h vocabulū po/
nit̄ ab Yip.pmo regimis
acuto.textu cōmē.9.τ.z°.
re.acu.ꝯmē. 47. viſus fi.
Alguafit.i.eupatoꝛium.
Alguefit.idem.
Alguabam.i. algabam.
Alguarſegues.i. melia τ in
quietūdo qn̄.ſ.hō loq̄t ſe
cum τ non pōt doꝛmire.
Galie.tertio pnoſticoꝝ.
textu ꝯmēti.30.in fi.
Alguarda.i.roſa.
Alguardeniti eſt īfirmitas
q̄ oꝛit̄ in palpebꝛis intus
τ non dimittit apire ocu
lum τ rubet.
Alguariſen: vel Algueſion
eſt gen⁹ columbaꝝ gene
rantiū ſemel in anno.
Alguaſegues : vel algueſ/
gues.i.alienatio mētis τ
ingetudo.Gal.li⁹.ſecre.
Alguaſatb.i. armoniacū.
Alguaſagnati.i. tenebꝛoſi/
Alguaſeʒ.i.guaſeʒ. (tas.
Alguaſcenes.i.alienatio.
Alguaſcen:gd ē.l. algaſcen
Aluſen. ara.
Algubere.i.ſoꝛbe l' neſpilla
Alguben. idem.
Alguata.i. bereda.
Algue.i. ingetudines.
Alguedi:ē humoꝛ ille qui
egredit̄ cuʒ aliq̄s tangit
mulierē. Albertus pmo
de aīalibus tractatu z°
ca.z4.τ li.4.ca.pmo.
Alguafit.idem.
Alguidegi.i.guidegi.
Alguinium: vel algulniuʒ
.i.lacualis.
Algulenati.i.etas in qua e/
gredit̄ ſpina. Reac.idē.
Algumar: vel algumur: vl'
algumiut.i. carnes q̄ ſūt
in gingiuis.
Alguradaiane.i. celidonia
magna.
Albabac.i.baſilicon.
Albaba.i. decollatio:τ iō ē
apa in quo videtur hꝫ q
decolletur.
Albabeab: vel albabebal.
ideſt alphe ſeſis.
Albabaçach.centaurea.
Albacdanai: vel albacda/
nagi.i.loca que ſunt poſt
aures.
Albacatir.i.ſambucus vel
ebulus.
Albacaraſen .i. vitis alba.
Albacoen:gd eſt.l. ychuē.
Albadachati.i.pāni.
Albadurek .i. ſpuma q̄ ge/
nerat̄ in carne moꝛtua.
Albaedam.i.loc⁹ vbi iūgit̄
collum capiti poſterius.
Albafar.ē paſſio inguis qn̄
minuit̄ caro vl' ꝯcauitas
Albahaar.i. alarmoch: τ ē
nigrū plūbū in quo ē ſub
ſtātia aquoſa multa quā
ꝯgelauit frigus.
Albabatl.i.cētaurea mioꝛ.
Albabazis vel albabazim
Albabaiſca.i.ſētrix. (idē.
Albailion.i.ſperagus.
Albami: eſt quidam liber
ſic vocatus.
Albanlaic.i. abſinthium.
Albaraſā.i.oxillum: τ ē os
qḋ eſt coꝛam alanum in
parte anterioꝛi.
Albarbe:eſt quedā auis q̄
in nr̄a lingua vocat̄ arpa
q̄ eſt facta vt miluus.
Albarib:gd ē.l.duniſacarl.
Albarſandaluʒ.i.virga pa/
ſtoꝛis: τ eſt herba.
Albaſe.i.thimus.
Albaſce.i. yſopus . Dinus
pmo cap.ſup Me.
Albaſef.i. puncta rubea q̄
ſunt vt pulicis moꝛſus: τ
fiūt ī oīb⁹ mēbꝛis: τ preci
pue ī oclo τ cito recedūt.
Albaſabach.i.tribulus.
Albaſcebundegē arboꝛ ſe
rapini. Me.ca.ḋ ſerapio
Albaſiet.i.puluinar.
Albaſafa.i.ſudatio fetida.
Albaſegi.i.rubus.
Albatoꝛan.i.herba q̄ voca
tur pes coꝛui.
Albatal.i.catarrus. (cō.
Albatib: vel albarib.i.ypi/
Albauri.i.vua demonis.
Albaben albebel. i. ius ci/
bi cū acetoſis ꝯditū.τ di
cūt gdā cum agreſta vel
ſucco limonū vel grana/
toꝝ acetoſoꝝ : vel aceto
τ croco: vel ſumach.
Albeffe.ara.i. coꝛtex radi/
cis capparis.
Albebear.i.ſemina.
Albeceraſcen .i. raffanus.
Albaum: vel albantim.id/
eſt pulegium.Serap.
Albel.i.cotula maioꝛ: τ eſt
cotula fetida.
Albelb.i. cotula maris: τ ē
ex ſpēbus conchily.
Albema.i.vrtice.
Albemie.i.alcāna.
Alberchi.i.ramnus.
Albercis .i. pultes que de
frumento fiunt.
Alberiçati .i. frumentum
depilatuʒ τ coctū in aq̄.
Albeſter .i. coꝛtex radicis
caparis (culi.
Albetili .i. tamariſci maſ/
Albiati: vel Albigati ē ge/
nus lacticinioꝝ.
Alilmē.Albilmera.i.acca/
alibus: vel acupectalis:
vel clipealis.i. cartilago
que peruenit ad compo/
ſitionem epiglotis
Albimia.i.alchāna.
Alobench.vl' Albohuoch:
vel Albonoc.i. plumbū.
Albocoꝝ.i.cotula fetida
Albocer .i. excoꝛiatiōes q̄
fiunt in coxis ſubaſſellis
τ alys partib⁹ in infanti/
bus cum faſſiantur.
Albofal.i.deſudatio.
Albofar.i.paſſio iguinis.
Albohocat.i. elaria que lā
buntur.
Alboif: vl' Alboꝛf. ideſt na
ſturtium.
Albolue: vl' Albotoen.i.fe
nugrecū τ qdam dicunt
q eſt maioꝛ policaria
Alboꝛos.i.amomū.
Alboꝛf.i.naſturtiū.
Alboſelengi.i.ſquilla.
Alboſmi.i.inflatio.

Alboſoꝛ.i.amigdala vl' ſgl
la māna. Dinus ca. pmo
ſuper Meſue.
Alboſos.i.cauda.
Albulaic.i.cretani marini
Albulub: τ ellub.i. mercu/
rialis. τ aliq̄ dicūt q eſt
ſpēs baucie agreſtis fetē
tis de qua fit galbanū.
Albumoꝛ.i. caro q̄ eſt iter
dentes rubea.
Albuzema.i.lauāda.
Aliadaid.i. taraſcō amara
Alica genus frumenti: ſm
quoſdā ſpelta. Pli.li.zz.
ca.z5.ter.poſt pncipium.
Alictinos.i.verax τ pſcūs.
Alicacabon.i.fiſalida.
Alicacauos alcacabons.i.
grana caquenigi mōtani
τ eſt alkekengi.
Alices: ſunt extēſiōes oīuʒ
mēbꝛoꝝ que voluntarie
fiunt poſt ſomnū maxīe
vt q̄buſdā placet ex gra/
ui fumoſitate flegmatis
ad mēbꝛa ꝓueniente.
Alidicen.i. grana ſolis.
Alidiciū.i.croc⁹ romanus.
Alidrion.i.affodillus.
Alidice.i.git.
Aliembut. Jembut. Alcar
nub.i. xilocaracta gēbut
Aliētū.ara.teſiſie.i.tapſia.
Gal.p°. de ſimplici medi/
cina ca°.z.diſtinctōis.3ᵉ.
Alieduar eſt ſpecies que/
dam volubilis.
Aliegaanfet.i. electuariuʒ
Aliefos vel alietifos.ideſt
peonia.
Aliemen.eſt nomen cuiuſ/
dam fluminis. vnde ve/
nit caſſia fiſtula.Sera.
Aliefenon eſt ſpecies ſecū
da aconiti.
Aliffen: vel aliſe.i. pānus q̄
opilantur vaſa vt nō poſ
ſit ide exire: quod in eis
continetur.
Alifon.gd eſt. Pli⁹.z7.ca°.
4.circa medium.
Aligam.ara.alneger.guire
feln.τ eſt pulegium.
Aligos.gre.i. agn⁹ caſtus.
Aliga paluſtris.i. papauer
paluſtre.
Alibatalnon .i . pulegium
ceruinum.
Alibiful eſt ſemē cuiuſdaʒ
arboꝛis: qua caremus.
Alilee.i.mirabolani.
Alilmen.i.albilmera.
❡Capitulū. XXVII.

Alilelmeliche. ara. vel alchelilamech. vel al/chilelmelich.gre. mellilotum.
lati.ṽo coꝛona regia ſic dicit̄.q: vagine ſeminū eius foꝛ/
mate ſunt in modū ſemicirculi que cū ſuis ſeminib⁹ ponū
tur in medicinis : herba ipſa hꝫ folia rotūda viridia: τ ra/
mi eius ſunt ſubtiles multū. τ folia ei⁹ rara: τ ſemina eius
habent vaginas ſubtiles rotūdas: ſicut virge pueroꝛum
paruuloꝝ in q̄bus continentur.Et ſunt illa ſemina pauca
glauci coloꝛis rotūda minoꝛa granis ſinapis. Et quod de
ipſa adminiſtrat̄ ſunt ille vagine cū eo quod eſt in eis ex
ſeminibus vel granis. flos eius eſt citrinus boni odoꝛis.
eſt ca.τ ſicca in pmo. virtutē habet cōfoꝛtādi: ex ſua aro/
maticitate.τ eſt diureticū ex ſubtilitate ſubē.hec habent̄
a Sera.ca°.alchelialamech. DIASCO.ca.de mellilo
to.Mellilotū diafoꝛeticū eſt τ modicū digeſtoꝛiuʒ eſt cū
nimietate caloꝛis. GALIE.7.ſim.phar.ca.de mellilo/
to.Mellilotū mixte eſt ṽtutis.habet.n.gd ſtipticū τ dia
foꝛat.digerit q̄ plus.n.ē in eo calide ſubē q̄ frigide.
AVIÇEN.ſcḋo li°.ca.de melliloto. Mellilotū eſt flos
plāte coloꝛis palee.in quo eſt figura lunaris cuʒ raritate
ſua quandam habēs duriciē.Et ex eo gdē aliud eſt albuʒ
τ aliud eſt citrinū: τ ex eo melius eſt qḋ eſt durius. τ eius
coloꝛ ad albedinē parūper declinat.τ ſapoꝛ eius amarioꝛ
ſentit̄.τ cuius odoꝛ eſt manifeſtioꝛ. Et idē auc. Diaſ. me/
lius ex eo eſt in quo eſt croce⁹ coloꝛ.τ eſt acutioꝛis odoꝛis
quāuis eius odoꝛ in pncipio ſpēi ipſi⁹ ſit paruus τ debilis
τ ſic in coloꝛe eius coloꝛ fenugreci.Eſt ca.τ ſic.in pncipio.
Et ad vltimū eſt compoſitū.τ eſt ipſi⁹ caliditas dominan
tioꝛ frigiditate ipſius.Et idē auc. Diaſ. eſt equale in cali/
ditate τ frigiditate.τ eſt in eo ſtipticitas pauca cum reſo/
lutione.τ ꝓpter illud digerit. Eſt liquefactiuum ſupflui/
tatum.Et aly dixerunt q ſuccus eius cum careno remo/
uet doloꝛes. τ eſt reſolutiuū ſubtiliatiuū τ confoꝛtatiuʒ
mēbꝛoꝛum. POSSE.vinū decoctionis eius confoꝛtat.
τ ventoſitatem īcluſam expellit.opilationem renuʒ τ ve/
ſice aperit.ſemē eius in bꝛodio poſitū ipſum facit boni ſa
poꝛis τ odoꝛis. Jteʒ ſi manus alicuius vngant̄ ſucco mel
liloti audacter τ ſine leſione poterit poꝛtare ferrum can
dens ītra manus.Et potiſſimū eſt mellilotū ad emoꝛroi/
das cancrum τ fiſtulam.Sciendū q eius opatio eſt con
traria operationi camomille. q: ſuffumigatio ei⁹ facit ad
impꝛegnationem τ retentionem fetus: ſed ſuffumigatio
camomille operatur contrarium. τ pꝛohibet ipꝛegnatio/
nem.τ facit aboꝛſum. SERAP.auc. Diaſ.Mellilotuʒ
eſt ſtipticum τ mollificatiuū apoſtematum calidoꝛum. τ
maxime apoſtematū oculoꝛum τ ani τ teſticuloꝛuʒ. τ qn̄
coquitur cū rob.τ fit cum eo emplaſtrum. τ foꝛſitan mi/
ſcetur cum vitello oui aut farina fenugreci aut ſe.lini aut
pulueris molendini.aut cū papauere ſolū: cum aqua con
uenit vlceribus que nominantur faul. τ quando miſcet̄
cum bolis qui aſpoꝛtantur de terra que dicitur boꝛā: aut
miſcentur cum eo galle.τ diſſoluuntur cum vino.τ liniū/
tur cum eo vlcera humida que fiūt in capite curat ea. Et
ponitur coctum τ crudum in vino cū aliquo illoꝛum: que
diximus ſup ſtomacuʒ: τ ſedat doloꝛem eius. Et quando
expꝛimitur ab eo ſuccus coctus.τ miſcetur cuʒ rob.τ ſtil/
latur in aurem ſedat doloꝛem eius. Et quandoq̄ fundi/
tur ſuper caput cum aceto τ oleo roſato.τ ſedat doloꝛem
eius. DIASCO.Mellilotum decoctum cū vino dul
ci vel lini ſemine.aut cum ouoꝛum aſſatoꝛum vitellis cō/
mixtum cataplaſmatibus facit tumentibus oculis atq̄
matrici τ teſtibus.mitigat etiam auricule doloꝛem diſtil
latum aut perfuſum cum vino dulci: ſpargit ſimiliter oēs
tumoꝛes mixtuʒ medio oui aſſi τ polline fenugreci aut ſe
minis lini aut tritici aut careni. omnia pꝛedicta ad ſani/
tatem perducit: doloꝛem ſtomaci cum vino adhibitum
mitigat: ſuccus ipſius doloꝛem aurium tollit dulcoꝛe ad/
dito: doloꝛem capitis mixto oleo roſa.τ aceto. τ fomento
adhibitum compeſcit.naſcitur in campanea ſimilis fenu
greco crocinum habens coloꝛem. naſcitur in calcedonia:
ſed vtilius eſt omnibus acticum. AVICEN. Melli/
lotuʒ ꝯfert apatibus calidis τ duris τ ꝓpꝛie cuʒ careno τ
etiā permixtū cū vitello oui τ farīa fenugreci: ſe.lini: aut
papaueris ſm locū τ ꝯfert vlcerib⁹ humidis: τ ꝓpꝛie lini
tum cū aq̄ τ cum aliquo deſiccatiuoꝝ appoſito cuʒ eo qḋ
ſit ſicut galle.τ lutū lene τ lentes. Et ꝯfert apoſtematib⁹
auriū τ doloꝛib⁹ anchaꝝ ſuppoſito emplaſtro ex eo cum
careno τ reliq̄s que dicta ſunt.Et diſtillatiōe facta in eis
ex ſucco.τ eius iuuamentum in doloꝛibus eſt veloci⁹: ex
ipſo quoq̄ fiunt embꝛoce τ ſedant ſodam. τ confert apo/
ſtematibus oculi facto emplaſtro ex eo cum careno τ cū
eis que dicta ſunt vel decocta cum vino. τ cōfert apoſte/
matibus ani τ teſticuloꝛum facto emplaſtro cuʒ eis que
dicta ſunt.loco eius ponitur quantum eſt pondus ipſius
de camomilla: aut eius medium de folys fici.

Alima. Alīma.gre.i.vnguē
tum vel linimentum . τ
apud Plinium eſt que/
daʒ arena que inuenitur
in aurarys metallis: qua
fit plumbum.
Alimgath. i.radix granati
ſilueſtris.
Alimbat.albotin.ideſt ter
bentina.
Alimiaari.i.argentum.
Alimiçum . ideſt aqua de
rafon.
Alimnati: vel alioeb.i.tur/
batio in vere.
Alimus apud Dia. eſt quā
.A.vocat meha. Step. τ
alimos.Dia.frutex ē cir/
ca oꝛtos naſcens: ſicut rā
nus ſine ſpinis folia ha/
bēs ſicut oliua: ſed latio/
ra naſcitur in maritimis
locis.τ circa oꝛtos cuius
folia elixa māducāt̄ . τc̄.
Alina: hoc fit de çuccaro: ſi
cut ſiſamum de melle.
Alinon.i. acer arboꝛ. Pli⁹
li°.16.ca°.16.
Alintifac.i.apoſtema ī pal
pebꝛa cuʒ pꝛuritu quod

ſirſen oculi nominatur.
Alinçiſar.i.vt fiat foꝛamē vt foꝛamen vuee.
Alinarat.i.litargirum.
Aliobene.i.caſeus.
Aliotica vtus.gre.digeſtiua vel ſanguinis factiua.
Alipiados.Camelea.mezereō.herba catholica.laureola.idem.cuius ſemen cocognidium dicitur ſm quoſdā:ſed falſo:ſed qd ē cocognidiū.l.cocognidiū
Alipiō.Dia.ē herba ſarmētoſa ruffa tenera hñs folia ⁊ ſemē minutū ⁊ floꝛē mollez ⁊ lenē.radix ē illi lōga ⁊ groſſa ⁊ plēa hūoꝛe viſcoſo:ſic epithimum naſcit̃ ĩ locis maritimis.locl libie.⁊ mltl alijs locl
Alipta.i.mixtura.ſaladin⁹.
Alipta eſt quedā confectio que qꝛ muſcuꝫ recipit:dicitur alipta muſcata.
Aliptidemēte.i.rape.
Alipꝛeni.i.inguina.
Alipodus.i.camelea.
Alippa vel aliptis.i.alipta
Aliq̄.i.alica. (Rapa.idē.
Aliſcus:ē inſtrm̄ medicoꝝ ⁊ ē illud quo inijciunt̃ liq̄res in aurem.L.Auliſc⁹.
Aliſma.i.fiſtula paſtoꝛis.l.Almea.
Aliſon qd eſt.l.Algaſcen.
Aliſſum idem.
Aliſticos.Aliſcos.gre.Auliſcus.i.criſtere.Eſt autez oīs cannula qua aliqs liquoꝛ inijcit̃ vl' attrahit̃.
Aliſtimbꝛe.eſt cū qs bene digerit.⁊ ĩmutat cibum.
Aliſmen:aut perdition aut pthemō aut ſideritis:aut eraclea:aut cōueſtē agreſte:aut libanotida:aut poliominon.i.paritaria ſm Dia.vbi notādū ꝙ Diaſ.ꝯſueuit adducere oīa nomina qb⁹ noīant̃ alique plāte apud diuerſos:q̄ꝫtuis nō ſint eiuſdē nãe:vt facilius cognoſcant̃ vbiq; p qua.l.Alſmē.
Aliſtiſta.Aliſtica.Alitiſca.ideſt hydropiſis.
Aliſtirgar.i.yſtirgar.
Aliſticot.i.cot.
Aliſſodilidos.i.alkekengi.
Aliſmi.i.auricula muris.
Aliſonitus.i.ſal coſtus de monte.
Aliſtos.i.miliū ſolis.
Aliſturchia.i.litargia.Gali.3°.ꝯplonum.ca°.2.in fine.
Aliſtis eſt ſpēs trifolij.
Alitinſar.i.dilatatio pupille.ꝑter nãꝫ ĩpediēs viſuꝫ.
Alitinon.i.vitas.Alithinos.i.vent⁹ altheuma:ſerioſa ſtudioſa.
Alithinos.ꝑfectus.verax.ſincerus.ſimplex.qꝛ Alithia.i.veritas.
Alitho.i.oppoꝛtunus.
Alithimū qd ē.l.ochachiū.granum culcul.
Alitheas.i.cib⁹ cōgelatus.
Aliud.i.ſcollopēdria.Auic.ca.ſcolopendriā.in ꝓn°.
Alixanti.i.flos ſalicis.
Alkabꝛit.i.ſulfur.
Alkabꝛa.i.botin.
Alkabach.i.terbētina.
Alkachic.i.ſpuma ĩ ſpē ſpō
Alkadās.i.laceratio(gienes q̄ fiūt cū vnguib⁹.
Alkadres.i.pira ſilueſtria.Gal.3°.de alimē.capi.de decoctione
Alkafoꝛ:vl' Alkaphoꝛ.i.cā(foꝛa.
Alkakil.i.alchichil.
Alkakalata.i.granata ſilue(ſtria.
Alkali.i.ſal alkali.
Alkale.i.alcale.
Alkalabel.i.ſemē lūbꝛico(rū.
Alkalkal ē qōdā genus lapidis.
Alkandindiçen.i.medicamen acutū.(mariſci.
Alkameſic.ara.i.fruct⁹ ta
Alkares.i.kait frigida.
Alkarapſe.i.apium.
Alkar.i.ĩfectū vl' turbidū.
Alkarſin.i.ōſtrutio olfat⁹.
Alkhas.i.lactuca.
Alkaſchar.i.papauer.
Alkaſab.i.dactili nō carnoſi.ſ.albi ⁊ ſicci.
Alkaſcen.i.ſtricture nariū.
Alkaſimū:ē nomē ſaliētis ad duas ꝑtes.(cula.
Alkaſſum.i.cib⁹ fact⁹ ō lēti
Alkatengi.i.panis ſiccus.
Alkeam.i.ben.
Alkeder vel Alkeret:vl' Alketela.i.citrulus.
Alkederi.i.cucumer lōgus
Alkedra.i.ĩpꝛegnationes.
Alkehidi:vel Alketeconie.i.citruli.Alketed.idē
Alkeher.vl' Alkel.i.mediū
Alkehedit.i.napi.(colli.
Alkeidedi ſm Sera.ca.de hernia eſt ſumach ꝑpato
Alkei.ara.(rum coꝛij.meſcehe.gre.maſtix lati.
Alkenebir.i.columbe ſilueſtres.Raſis ꝑ li°.affōꝝ.
Alkenebit.i.colūb⁹.Raſis 4°.afforiſmoꝝ.
Alkeilken:vel alkeleſt:vel Alkeſtri.i.almes.
Alkekengi:eſt ſpēs ſolatri.⁊ lati.vocatur ſolatrū vēſicaticum ⁊ eſt habens fructum rubeū ad modū ceraſi in tunica ĩuolutuꝫ.⁊ vocatur alkekengi.
Alkek:vl' Alkeilin.i.rānus
Alkelac.i.dactilus.Meſ.in ſy°.
Alkelel.i.ſemē Alaagep
Alkelilgebel.i.roſmarinuꝫ coꝛona montis.
Alkeni.i.coꝛallus.
Alkeo.i.ĩpeteno vel vitreo vñ alkeo vaſa terrea.i.ĩpeteno vaſa terrea:vl' vitreo cum petano.
Alkeri.i.maſtix
Alkered.i.ſemia citruli.
Alkeſaindaru.i.vga paſtoris herba.ſ.(nis.
Alkeſmes.i.paſſe ſine gra
Alkeſir.vl' Alkeſt.i.ſiſamū
Alkher.i.ſquinantum.
Alkiba.i.ius colatū de aceto.⁊ dicitur ꝙ eſt cib⁹ factus de aceto ⁊ croco.
Alkibꝛit.i.ſulfur.
Alkibat vl' Alkilibat.ideſt terbētina.
Alkidan.qd ē.l.bictan.
Alkidach.i.in quo ĩuoluuntur capilli vel manus vl' aliquod membꝛum.
Alkifine.i.paſſe ſine nucle(is.
Alkikilita.i.granata ſilueſtria.
Alkilkil.i.granatuꝫ ſilūe.
Alkilare.i.ſeia vue.(ſera.
Alkil.i.kilkil.
Alkilat ē pōd⁹ triū granoꝝ
Alkien.i.belua.(oꝛdei.⁊ eſt aīal quoddam.
Alkikil.i.mirabolāi citrini
Alkilil.i.kinbil.
Alkimia.i.alacris vl' alacrē faciēs:qm̄ de futura ſpe leticiam infert.
Alkimiſtarum.i.carbones
Alkimamatur.i.marrubiū
Alkindi.i.vitrum.
Alkiomon.i.ſpūa maris.
Alkiri.eſt ſpēs floꝝ q ō nocte ſatis redolēt.⁊ eſt viola de romania que vocat̃
Alkir.i.hernia.(chiri.
Alkiſtus.i.papauer.
Alkiſmum.eſt nomē cuiuſdam ſerpentis.
Alkiſin:eſt ſupioꝛ ps nariū.ſ.vbi ē deſtructio olfat⁹
Alkit.i.carbones:vl' radix
Alkitimi.i.altea.(altee.
Alkitran.qd ē.l.bictan.
Alkolilis gre.ara.çinian.la(ti.yua.
Alkre.i.cardus.
Alku.i.furnus.
Alkuabe.i.empetigo.
Alkuomon.Alkiomon.i.ſpūa marl.çebed albaha
Allabada ē cib⁹ qdam.
Allaietiem:vel Allaſtrico.ideſt armoniacum.
Allakaliki.ideſt aues noctiluce.
Allarū.i.ſeminū vue.
Allati.i.rapa.
Allearia.i.rima marina.
Allectoꝛ.i.gall⁹ gallinace⁹.
Alledana.i.laudanum.
Allefos.i.peonia.
Alleſianti:vel allefeminati.i.alefangium.
Alleluia qd ē.l.Bathaclh.
Alleleng.i.loleng.
Allelab.i.albelach.⁊ ſūt dactili ĩmaturi.
Allepꝛeni.i.ĩguina.
Alleſu.i.vt liget̃ lingua.
Alleum qd eſt.l.taum.
Alleuꝫ ſerpentis.i.alleum ſilueſtre.
Allexicterijs.i.medicinis ꝯ venenū:vt tyriaca.Ga.li°.de euchimia.
Alliamū eſt quedā ſpecies calamenti.
Alliada.i.polium.
Alliatum.i.hedera.
Alliū.ara.i.elioſa ſpagus.
Alli.i.acetum.
Alliotica.i.retentiua
Alliū poꝛcinū qd ē.l.taum.⁊.l.curat.
Allogallica.i.gētiana.
Allobleng.i.lobleng.
Alloleng.i.loleng.
Allolac.i.ſpina alba.
Alloiſol.i.ſquilla.
Allues.i.dulcia ſic̃ ꝯfectio(ō melle
Alluf.i.dꝛagōtea.
Allufa:vel alluſie.i.poma mandragoꝛe.
Alluſul.i.quādo apparent radices piloꝝ albe cum extremitates ſint nigre.
Alluthit.i.fruct⁹ tamariſci
Aluthium.i.ſperagus.
Alma.i.aqua.
Almabucaſe.i.exercitium in quo cōtinet̃ ſerpēs.
Almacus.i.ſanſucus.
Almacharoth.ideſt herba aſſe fetide.
Almacidati:eſt nomen inſtrumenti.
Almacaſaruel.i.gūmi cipſ(ſi.
Almada vl' almadi:eſt qōdam gen⁹ piſcis.
Almagra.i.magra.

Almahalep ideſt ceraſum ſilueſtre:cuius arboꝛ vocatur nere.
Almabaſeni:vel almabeſez.i.iūctura que eſt iter bꝛachiū ⁊ manum.
Almaius ſpica celtica.
Almalte.Alimus.Melba ideſt almius.
Almalbis.i.cui⁹ ſapoꝛ non cōpꝛehenditur:vt aqua.
Almalud ideſt pira.
Almamacur:vl' almaru.i.marrubium.
Almamut.i.coſtbarcoſt.
Almanuſtariti:vel.Almaraſian.i.hoſpitale.
Almaſeani.idem.
Almani:eſt medicina ſimilis cinamomo.
Almaride.i.rotunditas in q̄ continetur oculus.
Almargē:vel almargel:vl' almargeu.i.coꝛallus.
Almarac.i.lac femineum.
Almaroch.i.radix alchit.
Almarmeur.i.almalu d ſilueſtre.
Almarij caro trita cū vuis acerbis.
Almarij.i.centrum galli ⁊ eſt herba.
Almartar:vel Almata.i.litargirum.
Almaſticis:vl' Almaſiche ideſt maſtix.
Almaſa:vel Almaſis:vel almaſal ideſt cibus ō lacte ⁊ farina oꝛdei.
Almaſire.i.aq̄a calm.
Almaſus ideſt caſſia.
Almathema.i.duob⁹ āgul' ocli interioꝛi ⁊ exterioꝛi.
Almaʒar.i.cibus de lacte aceto ⁊ farina oꝛdei.

Capitulum. XXVIII.

Almea lati.vel arnogloſſa maioꝛ.gre.damaſimon vel damaſſomum vel altiſima.ara.carʒumbꝛum vel fiſtula paſtoꝛis. DIASCO.cap.Almea.Almea habet folia ſimilia arnogloſſe:ſed anguſta ⁊ ſup terram ſpanſa.haſtam tenuem ſolam vnius cubiti ⁊ ſuper ipſum capitellum floꝛem viridem pꝛoferens:radices tenues habet ſicut elleboꝛus odoꝛatas ⁊ viſcidas ⁊ pigues naſcitur in aquoſis locis. POSSE.DIASCO.Radicis eius cum vino bibita.ℨ.i.⁊ mellis.ʒ.i.bibentibus leporem marinum:⁊ miconium ⁊ opium medetur:toꝛtionibus ſubuenit:diſinterie maxime pꝛodeſt ſola cum dauco bibita equo ponere ſingulare pꝛeſidium eſt.doloꝛem lateris compeſcit.ſtericas cauſas ſoluit:ipſa herba bibita ventrem abſtinet menſtruis imperat:puſtulas cataplaſmatibus adhibita purgat. GALIENVS.ſexto ſimpl.pharmaco.cap.damaſſomuꝫ ſeu altiſſima.De hac herba narrat Diaſco.ꝙ eius radix ſi bibitur ſanare diſinterias ventremq; ſtringere ⁊ tumoꝛes ſedare poteſt:nos tamen hoc non experti ſumus.Palam autem ꝙ habet quandā abſterſiuam virtutem. AVICEN lib.ſecūdo capi.de fiſtula paſtoꝛis virtus eius eſt abſterſiua reſoluit apoſtemata fluxa ⁊ grauia in viſceribus confert lapidi renuꝫ ⁊ frangit ipſum decoctio eius.⁊ radix ipſius confert vlceribus inteſtinoꝛum.

Almacaleſſis ideſt naſturtium album.
Almeabocilach:vl' almea aſilla.i.ſtoꝛax liqda.
Almea aſeglia.idem.
Almea allenita ideſt ſtorax calamita.
Almebe.ſal lucidum.
Almecenō.i.fellichinum.
Almefemur.i.claui.
Alme:vl' almes ideſt paſſi vuarum.
Almeſea idem.
Almegibuctegi.vl' Almeibuthegij.i.rob de muſto.ſ.carenum.
Almegabem.i.fauces.
Almehemur:vocātur medicine compoſite.
Almeibinegi.i.muſtuꝫ coctū vſq; ad medietateꝫ.Sapa.Carenum.Tripliplicatū.Dulcoꝛ.Tyle.
Almeirim.i.ſandaraca.
Almeiſus vl' Almeſcenus.ideſt poꝛtulaca agreſtis laxatiua.
Almelaiādi.i.ſal indum.
Almelea.Almes.ara.gre.Iſaac.i.pixa vel robilie.
Almeluſis.i.naſturtium.
Almele.i.quodlibet ſal.
Almelich eſt herbū ſilueſtre ideſt oꝛobus.
Almelina.i.ſauina.
Almeleti.i.abſq; coꝛpe.
Almelea ideſt almes.
Almeneſin vel Almeneſi ideſt calamentuꝫ fluuiale.Serap.
Almen.i.cinogloſſa maioꝛ
Almenie.i.almeos.
Almenis:vl' almeſis ideſt naſturtium.
Almenea.i.ꝑtes q̄ ſūt ſup anchas vſq; ad renes.
Almereime:eſt nomen cuiuſdam piſcis.
Almeri ſimiliter.
Almes.Mes meiſe melehá.piſa robilie almelea.
Almeſen.ara.Alkom.gre.Cos lati.ſ.lapis q̄ acuit̃.
Almeſtad.i.caro ſalita.
Almeſindū.i.naſturi ſemē
Almeſu.lapis lumbedhigi.i.lapis ſmirillus.
Almeſire.i.aq̄a calidum.
Almeſus.Meſ.de been.
Almetō ideſt papauer coꝛnutum.
Almeu eſt quedaꝫ ſpecies lacticinij famoſi:⁊ ē poꝛtulaca habens lac.
Almeuicte eſt herba lacticinioſa moꝛtifera:⁊ ē fellichinum.
Almeʒereon.i.meʒereon.
Almeʒeʒeb ideſt loc⁹ q eſt a centura inferius.
Almeʒeʒeb:vl' almeʒeret.i.res hñs acetoſitatē cū dulcedie vt malagrana(ta.
Almeyſus.i.Almaſa
Almaiaſiche.i.maſtix.
Almiachaſif ē tertia ſpēs ethice ĩ qua apparet foꝛnia q̄ eſt in decrepitis.
Almifeti.i.vinū coctuꝫ vſq; ad tertiam partem.
Almilis.i.grana ſolis.
Alimiram:vel alminiran ideſt celidonia.
Almina ideſt folia mirti.
Almiron ideſt ſalſus.
Almiremie.i.res ſalſe.
Almirogar⁹:dr̃ a garo qō ē liquoꝛ:⁊ almiron qō eſt ſalſuꝫ ide liquoꝛ ſalſus.
Almuri obſomogarum.
Almiſmar ideſt nodus rotundus ſimilis capello.
Almiſmoꝛ ideſt claui.
Almiſe ideſt muſcus.
Almiſar ideſt dilatatio pupille.
Almiſafaca.i.oblōgū multum vtrūq; planum.
Almitaſa ideſt eminentia vlceris vel oculi.
Almiʒadir ideſt ſal armoniacum.
Almodo ideſt bdellium.
Almodius ideſt iunctura:cui⁹ vnūquodq; os habꝫ vacuitates ⁊ dētes ſicut ſerra.⁊ dentes vnius taliter ſunt parati ꝙ alterius oſſis vacuitates ingrediunt̃ ⁊ hec iunctura vocatur ſenen ⁊ decen.
Almoguadir ideſt illa que ſale condiuntur vt oliua capparis ⁊ ſimilia.
Almonda.i.rotunditas.
Almoꝛ ideſt mirra.
Almoꝛoſirim.i.ſanſucus.
Almoſos vl' Almoſus:hoc eſt ſicut columba coquitur in aceto vel ſumach vel agreſta vel ſucco limonum vel granatoꝛuꝫ acetoſoꝛuꝫ in cuius ventre ponitur menta.
Almoſofat vel almoſoſat ideſt thamarindi.Almoloſat.
Almubaciem ideſt inteſtinum rectum.
Almubeſcemati ideſt oculus adherēs ſuo intuitu vni loco.
Almucati ē pāniculus circundās caput exteri⁹ inter craneū ⁊ cutiꝫ picraneon dcm̄ a Galie.li°.de anatho.oculoꝝ.
Almuda ideſt oculus.Auicenna quarto caplo ſumme ſecūde doctrine gn̄te primi.
Almuri vel Almuria.i.ſalſamentū:⁊ vocat̃ garus.i.gatus.⁊ lege muri.
Almuten:eſt herba ō qua fit aſſa.
Almutil eſt ſpecies melie.
Almubathar ideſt inteſtinum rectum.
Almuchaſiſa ideſt in quo appet foꝛma que eſt ad moduꝫ epatis quantum ad coloꝛeꝫ ⁊ ſiccitatē.
Almuet eſt nomen cuiuſdam inſtrumenti.
Almugat ideſt mugath.
Almugath ideſt teſticulus vulpis ⁊ eſt ſatirion.
Almugati.i.cibus factus ex almes.
Almumcan.i.celidonia.
Almumuch.i.coſtbarcoſt.
Almuoꝛati ideſt medium coꝛpoꝛis ⁊ vtriuſq; lateris menſura nouem digitoꝛum delaboꝛati.
Almurmar ideſt claui.
Almuſatagi.i.ruptura coꝛnee quando illud qō apparet de ea res modica

⁊ vocatˀ formicalis.
Almuſoſat ideſt brodium cibabile quod lat. vocatˀ amorusia.
Almuſca ideſt macer.
Almuſaragi.i. vuee egreſ/ſio: aliqui dicūt ꝙ eſt di/latatio pupille.
Almuſafata.i.caput oblongum multū: ⁊ vtriqȝ la/terum planum. vt coop/tura domus.
Alnathin.i.vlcera melica: ⁊ apparēt ī crure ex eadē mā ex qua fiūt varices.
Alnazit ideſt ſercocolla.
Alnan. Alnegen quid ſunt lege Diptamum.
Aluedeſmō: eſt genus dra conum.
Alnei meroſcēi ideſt loca in quibus ſunt ſcole.
Alnemo: vel alneme ideſt ameos.
Alneregil.i.nux muſcata.
Alneſti ideſt amili.
Alnocati.i.poſtrema pars capitis. vel pāniculus te gens craneū exteriˀ ſub cute tamen.
Alnus arbor. Iſidorus ſic dˀ ꝙ amne alatur hanc populum vocant.

Capitulum. XXIX.

Aloa vel agalaym.i.arbor ſuauiſſimi odoris. vnde grc. ſic nominatur. arabice vero hoad. lati. li/gnum aloes: vel xiloaloes. Aloa dicitˀ: eo ꝙ lignū tale al/taribus adoletur. repitur aūt in magno flumine ſuperio/ris babilonie cui coniungitˀ fluuius paradiſi. vñ quidam dicunt ꝙ impulſione fluuij ab arboribus terreſtris para/diſi cōducitur. nullus tamē huius arboris fertˀ vidiſſe ori/ginem. Alij dicunt ꝙ in cacuminibus montiū ſupra ſcri/ptorū locorū circa pdicta loca exiītium oriatˀ hoc lignū: ⁊ impulſu vēti aut tēporis vetuſtate cadit in fluuiū. eſt cali. ⁊ ſic. in ſecūdo. Sed ſciendū ꝙ ſunt aliqui deceptores q accipiunt radices camelee in montibus amalfie: ⁊ qm̄ vi/dentˀ aſſimilari vtrūqȝ in colore pondere ⁊ ſapore cum li/gno aloe ſophiſticant ipſas ponendo in vino ebulitionis pulueris ligni aloes per aliquos dies: quod deo ⁊ homini/bus abhominabile eſt: quoniam camelea multum laxati/ua eſt. lignū aloes vō eſt ſtipticum. Et camelea de ſe nul/lum habet odorem: ſed lignū aloes eſt ſuauiſſimi odoris.

CASSIVS felix. ca. de ligno aloes: lignū aloes tribus modis eſt: vno mō fit in quadam regione ⁊ dˀ carme. Eſt aliud qð fit in inſula īdie maioris ⁊ vocatˀ camar. Tertiū oritur in quadā regiōe indie ⁊ dicitur ſales. Lignū tamē aloes videtur calm̄ ⁊ ſiccū in ſecūdo. Eligendum aūt eſt lignū aloes qð non eſt coctum in aq̄. nam arabes faciunt ipm̄ bulire in aqua ⁊ illa aqua vtūtur ad multa cōmoda. Tale ergo lignū amiſit ſpm̄ ⁊ paucam aut nullā hȝ opera/tionē. SERAP. lib. aggre. ca. de ligno aloes. auc. Diaſ. lignū aloes eſt lignum qð fertur ab india ⁊ terris arabū ⁊ hȝ corticem velut coriū cuius odor eſt bonus ⁊ in cuius ſapore eſt amaritudo ⁊ ſtipticitas ⁊ maſticatˀ vt bonū in/ferat odorem ori. Et in arabia nō naſcitur ex plantis eius aliquid. verū lignū: qð ibi naſcitur ꝑpinquat aliqbus ſpe/ciebus eius. Et quāuis plures eius ſpecies ſint in india. vna tñ ex ſpeciebus eius hȝ cōmunitatem cū eis in hoc nomine. adeo ꝙ non dignoſcitˀ per hoc nomen. ſicut ſi no/mines mirabolāos nigros indos. ⁊ repitur ex ligno aloes etiā in inſula que dicitur ſurinda in india. ⁊ melius ex eo eſt nigrum trahens ad varium colorem habens multam aqueitatē: durū graue ⁊ groſſū in quo nulla eſt albedo ⁊ quod remanet multū ſuper ignē. Et poſt ipm̄ eſt indu/li ⁊ eſt ipm̄ nominatum a terra indie que dicitˀ minidel. ⁊ poſt ipſum eſt ſciſſi. ⁊ eſt de bonis ſpeciebus ligni aloes: ⁊ ſubmergitur in aquā propter ſui grauitatem ⁊ humidita/tem. Et ex iſto eodem melius eſt groſſū in quo eſt aqueci/tas multa. ⁊ poſt eſt abione ⁊ eſt minoris bonitatis q̄ ſciſ/ſi. Sed cū hoc melius ex ligno aloes eſt indū. ⁊ poſt ipm̄ eſt ſufere: ⁊ ſignum in hoc eſt ꝙ in ipſo eſt aliquantulum luti: qꝛ ſepelitur in terris ſyri. ⁊ poſt ſufere eſt tuti: ⁊ ſunt eius due ſpecies quarū vna dicitur cachile: ⁊ eſt melior altera: ⁊ alia eſt ſuferi ⁊ eſt minoris bonitatis. ⁊ poſt ipſū eſt ſeni: ⁊ in eo eſt ſupfluitas humida. ⁊ ipſum eſt minus bonum q̄ ſufere. ⁊ poſt eſt albe quod defertur ex terris ſufere. ⁊ eſt ſimilis ſpeciebus ligni aloes: preter illud de ſyri. ⁊ poſt ipſum eſt alcholeb. ⁊ eſt in maioribus fruſtis q̄ aliquid aliud ex ligno aloe. nam ex ipſo fiunt poſtines ⁊ tabule. ⁊ dicūt ꝙ lignū aloes īciditur ex arbore ſua ⁊ ſe/pelitur per annum vnū. corroditur ergo a terra quod nō eſt lignū aloes purum: quia de puro nō minuit terra ali/quid. Et dicūt ꝙ ramuli ex arboribˀ ligni aloes indi fran/guntˀ in terris illis: ⁊ cadunt in fluminibus: ⁊ currunt cū eis: ⁊ deferuntur per regiones. Et dicunt qð alkirina eſt fructus eius arboris: ⁊ figura eius eſt ſicut piper minutū: niſi quia eſt coloris rubei ⁊ nominatˀ piperella. ⁊ melius ex indo ē nigrum trahēs ad varium colorem habēs mul/tam aquoſitatem: graue durum ⁊ groſſum. in quo nulla eſt albedo: ⁊ quod remanet multū ſuper ignem: ⁊ ſubmer/gitur in aqua propter ſui bonitatem ⁊ grauitatem. Et ex illo eodem melius eſt groſſū in quo eſt aqueitas multa. Et cognoſcitur indum: quia in ipſo eſt aliquantulū luti. ⁊ hoc ideo qꝛ ſepeliunt ipſum in terris ſuis. Et idē aucto. Atabari eſt calidum ⁊ ſiccum ⁊ ſtipticum. ⁊ idem auctor. Raſis eſt calidum ⁊ ſiccum. ⁊ idem auctori. Iſaac aben/aram. eſt calidum ⁊ ſiccum in ſecundo. AVICEN. li/bro ſecūdo cap. de xilo aloes. Xilo aloes eſt calidum ⁊ ſic/cum in ſecundo. ⁊ eſt ſubtile aperitiuum opilationū fran/gitiuum ventoſitatum. POSSE. Lignum aloes valet contra debilitatem cordis ſtomaci epatis ⁊ cerebri con/tra cardiacam contra retentionē menſtruorum ⁊ cōtra omnes paſſiones ⁊ debilitates cordis potiſſime ex frigi/ditate. vinum decoctionis eius digeſtionem confortat ⁊ ſtomacum infrigidatū calefacit. ⁊ ſi abhominabile fue/rit ponatur parum ligni aloes integri in vino per noctē: mane vinum exhibeatur. ſuffumigium ex eo factū: ⁊ re/ceptum inferius a muliere per embotū prouocat men/ſtrua ⁊ ſuffocationes matricis medetur. ſimiliter trifera magna ſumpta cum decoctione ligni aloes mēſtrua pro/uocat. fumus eius per nares receptus cerebrum confor/tat. ſimiliter ſi accipitur puluis ligni aloes ⁊ gariofilorū ⁊ oſſis de corde cerui ⁊ conficiantur cum oleo ⁊ inunga/tur caput galli in die illa ⁊ nocte non ceſſabit cantare.

CASSIVS felix. lignū aloes cōfortat ſtomacū. ⁊ oīa mēbra interiora ſuperfluā corporis humiditatem expel/lit maxime de ſtomaco ventoſitatem diſſoluit. opilatio/nem aperit ventrem conſtipat fluxui vrine repugnat.

SERAP. Lignum aloes eſt competens multum ha/bentibus egritudines in epate ⁊ ad diſinteriā ⁊ ſedat do/lorem lateris. ⁊ eſt ex fumigijs bonis: ⁊ datur ex eo auſ.i. ⁊ remouet putredines a ſtomaco ⁊ fortificat ipm̄: ⁊ quan/do bibitur cum aqua confert dolori lateris ⁊ epatis ⁊ vl/ceribus inteſtinorū ⁊ tortionibus ventris. ⁊ idem auctor. Atabari. lignum aloes ſtringit ventrem ⁊ corroborat vi/ſcera: propter virtutem ſtipticam que eſt in eo cum aro/maticitate ⁊ eijcit ſuperfluitatem humiditatum corru/ptarum a corpore: ⁊ idē auctoritate Raſis. Lignū aloes eſt bonum ſtomaco humido. ⁊ idem auctori. Iſaac aben/aram. Lignū aloes eſt bonū cerebro ⁊ fortificat viſcera ⁊ expellit ſuperfluitates hūidas: ⁊ facit deſcendere fleg/ma a cerebro quando ſuffumigatur cum eo: ⁊ maxime il/lud flegma qð generatur ex vaporibus aſcendentibus a ſtomaco. ⁊ expellit vētoſitates: ⁊ aperit opilatōes: ⁊ ſtrin/git ventrem ⁊ prohibet fluxū vrine qui fit a frigore ⁊ de/bilitate veſice: ⁊ habet bonū odorem: ⁊ aromatizat os. ⁊ quādo bibitur ex eo. ʒ.i.ʒ. expellit humiditatē corruptā q̄ eſt in ſtomaco ⁊ corroborat ſtomacū: ⁊ ꝯfert hñti egri/tudinē in epe ſuo: ⁊ ad diſinteriā: ⁊ ſedat dolorē mēbrorū.

AVICEN. Lignū aloes remouet ſupfluitates humi/ditatis ⁊ ꝯfortat viſcera ⁊ prohibet irā ⁊ maſticatio eius facit oris odorē bonum: ⁊ ꝯfortat neruos ⁊ acqrit eis vn/ctuoſitatē ſubtilē: ⁊ confert cerebro valde ⁊ confortat cor ⁊ letificat ipſum. ⁊ ſi bibatur de eo. ʒ.i. remouet humidi/tatē putrefactiuā ſtomaci ſtatī ⁊ ꝯfortat ipm̄: ⁊ cōfortat epar ⁊ in ipſo eſt virtus ꝯſtringens naturā ⁊ ꝯfert diſinte/rie melice. Et idē in de viribˀ cordis dic̄ ꝙ ꝯfortat cor.

Aloarar ideſt iuniperus.
Aloban. eſt genus piſcis.
Alob ideſt gentiana.
Alobachia.i.morbus con/tagioſus.
Alocateralſtior.i.pumex.
Alocrocta eſt mutatio co/loris oculi. in diuerſa ali/quādo nigrarū partium intra circulū pupille ali/qñ ceterarū ōmoſtenes.
Alocuen ideſt herba cotu/le fetide.
Allocolabri vel alodoch.i. ciconia.

Capitulum. XXX.

Aloe grc. ⁊ lati. Arabice vero ſabet vl' cantarramar. Aloe fit ex ſucco herbe q̄ aloen dˀ q̄ herba ñ ſo/lū in india pſia ⁊ grecia repitˀ: verū ēt in apulia. Aloes tria ſunt genera. epaticū ſuccotrinū ⁊ caballinū. Modus aūt factōis eius diuerſimode creditˀ. quidam dicūt ꝙ herba ipſa teritˀ ⁊ ſuccus exbitur: ⁊ ad ignē ponitur quouſqȝ bu/liat. ⁊ poſtea ſoli exponitur ⁊ exiccatˀ. Illud eni qð ſupius colligitˀ pˀus appellatˀ ſuccotrinū: qð in medio minus pu/rum eſt: epaticū dicitˀ: qð in fundo feculētū vocatˀ cabali/nū. aliq aſſerūt aloes diuerſas maneries fieri ex herbis diuerſis non genere ſed bonitate: ex qbus iſte tres mane/ries fiūt aloes. Alij dixerūt ꝙ aloes tribˀ modis eſt vnū rubeū de q̄dā inſula indie q̄ dˀ ſcotra: aliud nigrū de pſia: aliud citrinū: ⁊ fit in arabia. qbus oībus laudabiliˀ eſt ſco/trenſe pcipue ſi fuerit prelucidū ⁊ rubeum q̄ſi color epa/tis: citoqȝ frāgibile ⁊ odoriferū ⁊ amariſſimū: ſed pma opi/nio melior. Diſcernitur aūt qð eſt optimū ſuccotrinū ex citrino colore ſeu ruffo ⁊ pcipue cū frāgitˀ eius puluis ap/paret q̄ſi puluis croci: ⁊ qð leuiter frangitˀ nec ſit fetidū nec valde amarū. Epaticū aūt colori epatis ſimilatˀ. ſ. qð eſt ſubnigrū: ⁊ hinc inde hȝ foramina vt ora venarū ⁊ ob/tuſam hȝ ſubam ⁊ nō clarā. Caballinū aūt eſt nigrū ⁊ ob/ſcurū ⁊ feculentā hȝ ſubam amariſſimā: ⁊ horribilem por/tendit odorem: qꝛ valde fetidū eſt. Sed attende ꝙ illud qð de natura ſua eſt aromaticū: q̄to eſt aromaticiˀ tanto melius. Et qð eſt fetidū: quāto fetidius tāto melius: exce/pto aloe. Similiter omne qð dȝ habere aliquē ſaporem q̄to in ſuo ſapore eſt intēſius tāto meliˀ excepto aloe. nā cum ſit de natura rerū amaritudinē hñtiū quāto minus amarū tāto laudabilius. Et eſt ſciendū ꝙ quādo aloe ſim/pliciter ponitˀ ꝑ ſuccotrino intelligitˀ. lȝ ſm̄ Alexandrū intelligatˀ ꝑ epatico. SERAP. lib. aggre. ca. ſabet auct. Diaſco. aloe fit ex plāta que hȝ folia ſimilia folijs ſquille in qbus eſt humiditas viſcoſa multa tenax adherēs ma/nui: ⁊ ſunt latiora folijs ſquille parū ⁊ q̄ſi rotunda ⁊ indu/rantˀ ⁊ inclinātur ad poſteriora: ⁊ ſunt in eis ſpine q̄ egre/diuntˀ ab eis breues ⁊ rare ⁊ hȝ ſtipitē ſimilē ſtipiti affo/dillorū ⁊ tota herba hȝ odorē grauē ⁊ ſaporē amarū mul/tum: ⁊ radix eiˀ eſt vna ſimilis cānicule lignee. Naſcitur multū in india ⁊ in terris arabū ⁊ in terris dictis atima ⁊ in maritimis ⁊ ripis ⁊ inſulis q̄ dicuntˀ ancoras: ⁊ nō ſolū eius gūmi eſt iuuamēti magni: ſed etiā flos eius. nā q̄ndo terūtˀ ⁊ ponūtur ſup vulnera faciunt ipſa adherere. Et aloes ſunt due ſpēs quarū vna eſt arenoſa ⁊ eſt ſex ⁊ alia ē epatica. Illud aūt aloe qð meliˀ eſt: eſt illud qð eſt glucti/noſum nō hñs in ſe lapides ſplendidū ad rubedinē decli/nans cito frangibile ⁊ fortiter amarū. ⁊ qñ ſup ipm̄ anhe/latur cito humectatˀ: hñs odorē bonum ⁊ velut aromati/cum: ſed illud qð eſt nigrum durū ad frāgendū eſt adulte/ratum cū gūmi: ſed diſcernitˀ per ſaporem amaritudinis ⁊ per odorē fortē: ⁊ ꝙ non frāgitur digitis neqȝ ſepatur in partes minutas: ⁊ qð manibˀ retentū nō coheret. Et q̄dā ſunt q admiſcēt ei acatiā. Et idē auc. Raſ. Radix hˀ plā/te vulneratˀ ⁊ egreditˀ inde lacrimus q colligitˀ ⁊ folia eiˀ ꝯteruntˀ cū tota plāta ⁊ exprimitˀ ſuccus q deſiccatˀ ⁊ repo/nitˀ. ⁊ idē auc. Ha. Sapor eiˀ eſt amarus amaritudie forti cū ſtipticitate. ⁊ vtus eiˀ eſt q̄ calefacit in pn̄ ſcōi gradus. ⁊ ſiccat in 3° ⁊ incarnat ⁊ abſtergit abſterſiōe forti. ⁊ idem auc. Raſ. Aloe ablutū eſt plus laxatiuū q̄ nō ablutū. In ablutōe. n. amittitˀ de laxatiua virtute ſatis ⁊ elōgat ipm̄ ablutio adeo a virtute medicinarū quouſqȝ nō calefacit.

GALIE. 6. ſim. phar. cap. de aloe. Aloe hec qdē herba nō nimiū oritˀ apud nos q̄ aūt in magna ſyria naſcitˀ aquo/ſior ⁊ debilior vtute eſt: vſqȝ adeo in tāta ſiccitate nata ē vt ꝯſolidet vulnera. In calioribus vō regionibˀ quarū eſt ꝑfunda ſyria ⁊ arabia multo melior ē. optima aūt ea q̄ in īdia cuiˀ ħ liquor ē. hinc qdē affertˀ ħ pharmacū qð aloe appellatˀ: vtilitatē multis pbens ex eo ꝙ ſine mediocrita/te ſiccat. eſt aūt nō ſimplicis nature: ſȝ ſic guſtˀ teſtatˀ ſti/pticat ſil' ⁊ amaricat. ſtipticat qdē mediocriter. ē āt vehe/mēter amarū ſoluūtˀ ēt vētres ex pharmacijs eiˀ q̄ vocātˀ effocalia. vñ palā ex dictis: ſiquidē meminimus demon/ſtrationū in quarto ſermone: ꝙ tertie qdē abſtātie eſt ſic/cantiū farmacorū: calefaciētiū vō vel pme intēſe vl' ſcōe remiſſe. Mixtiōi aūt ſiue hˀ vtuti atteſtantˀ ⁊ particula/res opationes: eſt. n. euſtomachū farmacū: ſicut ⁊ aliquid aliud ⁊ vlcerū ſolidatiuū. IO. MESVE. cap° de aloe. Aloe eſt de ſublimioribˀ medicinis ⁊ melioribˀ hñs pro/gatiuā ſup alias medicinas. nā q̄uis intētio vniuſcuiuſqȝ ſolutiui ſit ſm̄ plurimū debilitare vtutes ⁊ mēbra q̄ ſunt minere vtutū. hec tñ intētio cadit ab aloe: qꝛ nō ſolū non nocet. imo iuenitˀ ad ꝯfortationē membrorū debiliū ad/dere. eſt tñ ad vnū nociuū: qꝛ aperit orificia venarū aper/tiōe ſanguinē manare faciēte: ⁊ ipm̄ eſt aliarū medicina/rū ſolutiuarū rectificator bonus: ⁊ ꝑprie cū eis cōmixtū. Tria ſunt in eo in qbus cadit correctio: qm̄ ē de tarde ſo/lutionē faciētibus: q̄re oȝ ꝙ ſumēs ipȝ cibari differat. Et ſcōm eſt qꝛ ſua opatio nō multū extēditˀ in corpore ⁊ vix ꝑtrāſiens eſt epar niſi in quātitate exuberet. Et tertiū ē qꝛ venarū aperit orificia aptiōe ſanguinē manare facien/te: ⁊ nos obuiamus his tripliciter rectificādo ipm̄: vnde acquirimus ei citā ⁊ facilē operationē cū ſpēbus alefan/gie ſubtilibus ⁊ acumē hñtibˀ: ſicut cū mace ⁊ nuce mu/ſcata ciamomo ſpica calamo aromatico cubebis ſqnāto aſſaro maſtyce ⁊ gariofil'. de qbus ſint ptes equales ⁊ cro/ci pars. 5. q̄ bulliāt in ſextuplo earū aq̄ vſqȝ ad tertiā eiˀ cū facultate. ⁊ accipe pro q̄libet libra illiˀ aque aloes. ʒ. 6. ⁊ pmitte ſiccari in vmbra pˀus ⁊ pfice exiccationē eius in ſole. Aegrimus aūt ei vt extēdatˀ ad ptes remotas cū re/bus q̄ addūt in vigorē eius ſicut collogntida turbith: ⁊ ſi/milia. Remouemus aūt ab eo nocumētū qð iprimit ī ve/nis rectificādo ipm̄ cū admixtōe bdelij dragāti maſticis ⁊ ſimiliū: ⁊ aliqñ ſunt in eo ptes īmūde: q̄re eſt ꝯturbans faciēs dolorē vētris ⁊ nocēs ſtomaco ⁊ epati: ⁊ ſoluendo laborē impmit in ſtomaco ⁊ viſceribˀ: ⁊ aliqñ facit ſol'one exire ſanguinē: ⁊ maxime nocēs eſt emorroidibˀ ⁊ ano: et nos rectificamus hˀ laudādo lauatiōe qua partiū īmun/darū fiat abſterſio ⁊ īfundēdo in aqs ſpērū ſupradictarū ⁊ adiūgēdo ei qð cito lubricare faciat. ⁊ nihil ē tā magnifi/cum ex rectificātibus ſicut bdeliū ⁊ dragātū: ⁊ ſi ſup ipȝ bibatˀ aqua ordei cū oleo nucū: aut aqua decoctiōis paſ/ſularū cū aqua tepida ⁊ mel trāſmittit audaciā eiˀ a cor/pore. eligēdū eſt aūt aloe: qð laudatˀ in quinqȝ ꝑprietati/bus: colore: odore: ſapore: pōdere: ⁊ ſubſtātia. in colore vt ſit coloris citrini declināſ ad rubedinē in quo ſit claritas ⁊ ſit in eo denſitas ⁊ ſi ſit in colore ſicut ē color epatis de/

clinauit eiꝰ bonitas ab illo qui eſt clarus. ⁊ opꝫ vt ſit odoris boni ꝓpꝛiū nō extranei acqſiti ꝑ adulteriū. ⁊ ſapoꝛ eiꝰ ſit ī ꝑmo guſtu dulcis declinās ad amaritudinē ⁊ ſit pondere leuis ⁊ quāto leuioꝛ tāto melioꝛ. ⁊ ſit in ſubſtātia ſua habilis ad frangēdum. Sophiſte eniꝫ lauant cū lauatōe qua partes eius immūde ⁊ groſſe ſeparent̄: deinde lauāt in aq̄ maris ⁊ pauci croci lauatōibꝰ pluribꝰ acquirētes ei per hoc luciditatem ⁊ colorē citrinum ⁊ odorem bonum. veꝝ odoꝛ deoccultat fallaciā. eſt ca. in ſecundo ⁊ ſic. in. 3º.

POSSE. Purgat coleram ⁊ flegma. viſum clarificat opilationem ſplenis ⁊ epatis aperit. menſtrua prouocat ſuperfluitates circa pudenda ſi ſint ex frigida cauſa extergit: ⁊ ſcabiē curat. Coꝛpꝰ diſcoloꝛatuꝫ coloꝛatū reddit. ꝯ ſcabiē ⁊ putredinē pudendoꝝ ⁊ pꝛuritū digitoꝝ q ſit ex ferionibꝰ. Aloe cū aceto ꝯfectū ⁊ ſic inunctū valet. Cōtra artetică deẜ cū ſucco bardāe. Cōtra allopiciā ⁊ caſū capilloꝝ i foꝛtiſſimo buliat aceto radix oliue vetuſte. ⁊ poſtea coleẜ ⁊ in colatura ponāẜ due ptes farie lupinoꝝ amaroꝝ: ⁊ tres aloes q̄ ſilꝰ ꝯficiant̄ ⁊ addaẜ puluis ſaxifragie ⁊ inūgaẜ caput ꝑ diſcriminalia. Aloes puluis optie diſtēpatus cū vino albo ⁊ aq̄ ro. multū valet ad pꝛuritū oculoꝝ. Suppoſitoꝛiū fcm̄ ex trifera magna cuꝫ puluere aloes ⁊ maſtice ꝓuocat mēſtrua. Puluis eiꝰ cū melle datꝰ lūbꝛicos iterficit. Et cū ſucco pſicarie auribꝰ inſtillatꝰ vermes necat. DIASCO. ca. de aloe. virtus eſt ei ſtiptica ⁊ mediocriter ca. ⁊ ſic. vētrē nimis mollit. purgat putredinē ⁊ colerā ⁊ fl'a deducit ſtōaticis ⁊ epicis maximū adiutoꝛiū eſt: ⁊ ſanguinē reycientibꝰ ſubuēit. hictericis medeẜ mixtꝰ catarticus ſtōum repat ⁊ ꝯfoꝛtat: vulnera nāl'r ſicca adhibitū curat vulneribꝰ. poſt ſuturā opitulaẜ: ⁊ ꝯdilomatibꝰ fluxū ſanguīs vulneꝝ ſiſtit friga finiendo detergit melle addito oēs liuores tollit: pꝛuriginē oculis amputat: dolorē capitis ſolutꝰ cū aceto ⁊ oleo ro. ⁊ frōti linitꝰ lōgiꝰ arcet vino addito capillis fluētibꝰ occurrit fauces ⁊ gingiuas ⁊ oīa vulnera oꝛis ſaluberrime curat. Aliq poſt cenaꝫ bina vl' trina grana ad ciceris magnitudinē deuoꝛāt. qñ coꝛpꝰ ꝓcurat ⁊ eſcā nō coꝛrūpit ⁊ ſi ſitis aderit extīguiẜ. Extrinſecus illinitū efficaciter ſtringit. ſtō ſup oīa valꝫ. vulnera q̄ difficile ꝯgluctinanẜ ſanat ⁊ maxie circa anū ⁊ veretꝝ. Juuat ⁊ ad inflatiōes ibidē factas. cū aq̄ ſolutꝰ gluctinat plagas. ⁊ ad oꝛis vl' nariū vel oculoꝝ inflatōes ſic fac oīa repꝛimit digerit. ⁊ ꝓycit. GALIE. Aloe ſanat difficile cicatrizabilia vlcera ⁊ pſertiꝫ q̄ in ano ⁊ pudēdis. Cōfert ēt flegmoni eoꝝ collectū cuꝫ aq̄. eodē quoq; mō vulnera ſolidat. Cōfert vtēti ſil'r in flegmōibꝰ q in oꝛe ⁊ naribus ⁊ oculis. eteni repcutere ſil'. ⁊ ꝯſumere natꝰ ē necnō expurgare paulatiꝫ inquātū nō eſt moleſtū mūdis vlceribus.

IO. ME. Aloe ſol'one educit colerā ⁊ fl'a ⁊ mūdificat caput ab eis ⁊ ſtōm. ⁊ ꝯfert iuuamētū magnū doloꝛibꝰ eoꝝ. ⁊ ꝯfert ēt inflatōi ſtōi ⁊ ſiti ⁊ doloꝛi eiꝰ ex colera factis. ⁊ q aſſiduat acceptōeꝫ eius diebꝰ ꝯtinuis nō videbit in coꝛpe ſuo ⁊ in inſtrīs ſenſuuꝫ eiꝰ egritudinē q̄ nō ſit habilis ſanari. ⁊ pſeruat a putrefactōe ita ꝙ ēt cadauera ⁊ ꝓpe mixtū cū mirrha ⁊ mixtuꝫ cū ſanguine dracōis. ⁊ myrrha ſanat vlcera putrida ⁊ mala. exiccat enī ſine moꝛdicatione. Et ablutio īfuſiōis eiꝰ in vīo cū aq̄ ro. aut ſucco fenicl'i depurato abſtergit oculos ⁊ addit in viſu ⁊ ſtringit lachrimas ⁊ ipm̄ qdē acuit ſenſuꝫ ⁊ rōnē: ⁊ ꝯfert epati: ⁊ aufert hicteritiā: nocet tñ emoꝛroidibꝰ ⁊ ano q̄ꝓpter caueant ab eiꝰ acceptōe patiētes leſionē in ipis. Caue id dare tꝑibus frigoꝛis. excoꝛiat. n. a ſol'one educit ſanguinē. quātitas q̄ pōt admiſtrari ex eo. eſt ab auẜ. 5. vſq; ad. 3. ij. ⁊ in īfuſiōibꝰ ab auẜ. i. vſq; ad. 3. iij. SERAP. lib. aggre. ca. ꝓpꝛio multa dicit de aloe. q̄ omnia ſunt de mente Diaſco. Galieni aut alioꝛum hic implicite vel explicite tacta. quare ꝓpter breuitatem ea hic ponere omitto.

Aloes ſigem vel ſegē ideſt aloes epaticum.
Aloes ſcotoꝛenſe ideſt ſuccotrinum.
Aloctis ideſt gentiana. Allogalice idem.
Alobaris ideſt alcharis.
Alobocar. i. electuaria que lambunẜ. Alobocac idē.
Alobosos ideſt cauda vel os caude.
Alolac ideſt ſpina alba.
Alonomie ideſt aaron.
Alopathiā dixerunt qdaꝫ moꝛbū ꝯtagioſuꝫ ab vno ad alium tranſiens.
Alopecuros ē cauda vulpina. Pli. li. 21. ca. 17. in pn̄º.
Alopis. i. vulpis inde alopitia. i. tinea capitl alba cū caſu capilloꝛum.
Aloꝛas ideſt amigdale.
Aloꝛom ideſt riſi.
Aloſague vl' aloſanchne ē ſpēs altiony. vel alga.

Capitulum. XXXI.

Aloſantus .i. flos ſalis: ⁊ inuenit̄ ſup petras nili flumis ⁊ ī ſtagnis veluti pinguamen aq̄s ſupnatās. Eligēdus vō ē coloꝛe croceus odoꝛe grauis vnū hñs colorē ⁊ pīguē cū guſtu moꝛdaci: ſꝫ qui colorē rubeū hꝫ aut glomeroſus īutilis ē. vtilis aūt q miſſus ī oleo ſtatī ſe diſſoluit. īutilis vō q nō facile ſoluiẜ. hec Diaſ. ca. aloſantꝰ. PLI. cap. aloſantꝰ. Aloſantꝰ ē qdā pinguamē qd̄ aq̄s ſtātibꝰ ſupnatat. poꝛro extat coloꝛe croceato. Optimū ē qd̄ in nilo flumīe colligiẜ. B. n. ⁊ coloꝛatiſſimū ē et cū aliq̄ pīguedīe aquoſū ⁊ pene putridū. pōt q acriter ⁊ viſcide calefacere: ⁊ q̄ſi ſal aliena ꝯſumere. CAS. felix ca. de aloſachne. Aloſachne ē velut ſpuma q̄ ī petris reſidet ⁊ ꝑmanet. vires hꝫ ſic̄ ſal ⁊ nitruꝫ. POSSE. DIAS. Aloſantꝰ facit vulneribꝰ frauduletis ⁊ paſcētibꝰ vulneribꝰ veretri: pus auriū purgat: caligīes oculi ⁊ glaucomata ⁊ albedīs cicatricū detergit ēpl'is ⁊ ꝯfectiōibꝰ oculoꝝ miſceẜ cū oleo ro. ſudoꝛes cōmouet: vētrē purgat cū vino et aq̄ potatꝰ: ſꝫ ſtōm vexat acopis nec̄io miſceẜ: capillos tenuat: maxīe vtus ē ei recoꝛpatiua viſcida pirotica vt ſal. Adulteraẜ aūt teſta cōfricata ⁊ alys rebus: ſed diſcerniẜ ſolutus aqua: ſincerus enim oleo ſoluiẜ: ⁊ eſt pꝛobabilioꝛ pinguis guſtum moꝛdens.

Aloſanti. idē quod ſupꝛa.
Alofin vl' aloſui. i. triſtitia de pterito ⁊ fac̄ doꝛmire
Aloſos. i. locꝰ q ē poſterius pueniēs vſq; ad finē doꝛſi ⁊ oſſily: ⁊ oſſilium ē os qd̄ coꝛā alanum eſt i parte anterioꝛi.
Aloſte. i. yſopus oꝛtulanus
Aloud. i. lignum aloes.
Aloçat. i. amigdale.
Aloçuen eſt herba que vocatur cotula fetida.
Alphas. i. moꝛphea. īde alphas melancolica. i. moꝛphea nigra.
Alphas leucus. i. moꝛphea alba.
Alphaſap. i. deſudatio.
Alphaic. i. caput cāne meri
Alphar. i. coꝛ.
Alphādarigi. i. medicīa ad memoꝛiam valens.
Alphebeſis ſunt ſpēs cimicū rubeaꝝ ſāguīeaꝝ debiles hñtiuꝫ cutes quos foꝛſan deſtruit tactus.
Alphematus. i. ꝯfectio.
Alpheme. i. penidie. gra.
Alphes nl'ica. i. moꝛfea nigra.
Alpheſera. i. vitis alba.
Alphita. i. alfita: ⁊ ē ſanie.
Alquikil. i. roſmarinum.
Alredradu. i. piſces parui petroſi.
Alreadedi. arab. eſt ſumac pꝛeparatoꝛ coꝛy. Serap. cap. de hernia.
Alrachabi. i. hñs alas.
Alrakenefati: vl' alraſeneſac. i. palma agreſtis.
Alramap. i. cineritius.
Alratati. i. cacefan.
Alrauſaſlagi. i. vua.
Alrefium. i. capitale.
Alſabatalabā. almoꝛeme. alebamotimi alcanacab ⁊ alcul hec nomina ſunt genera piſcium.
Alſabarachen. eſt ſpecies dactiloꝝ. Serap. in ꝯfectōe electuary ō dactil.
Alſabota. eſt arboꝛ que eſt in pſia venenoſi fructus ⁊ quādo plātatur in egypto eſt fructꝰ eius de his que comedunẜ ⁊ eſt perſicum ſm ꝙ recitat Gal. ſecundo de cibis vt apparet in. l. alknedi.
Als. ara. eſt radix.
Alſaguaſſoꝛa. i. agnꝰ caſtus
Alſabage. eſt ſpēs fungi.

Alſacraiati. eſt nomē ponderis granoꝛum. 1800. ⁊ alibi. Alſacraiati magna granoꝛum. 168. parua vō granoꝛum. 88.
Alſatil. ara. eſt nomen ponderis granoꝛum. 528.
Alſamuet. i. elilifagus. liº de doct. gre. ⁊ ē ſaluia.
Alſait. i. pultes multū ſpiſſe ex aqua ⁊ farina.
Alſaker. Azezalſacher ideſt epatica licena.
Alſarica ideſt epilenſia.
Alſathel. eſt almai. i. ſpica celtica trita ſine luto.
Alſatraiati. eſt nomen ponderis granoꝛum. 1800.
Alſebꝛan ideſt eſula.
Alſed ideſt caifir.
Alſefur. i. radix vitis albe.
Alſeig ideſt ruſne.
Alſeis. ara. i. naſturciū babilonicū.
Alſileb. i. ruta.
Alſicelios. i. ſiſeleos.
Alſigibar. eſt ſpecies argile de qua fiūt vaſa.
Alſine. Aldenalfar. arabi. . i. auricula muris. Plin. lib. 27. cap. 4.
Alſiracoſt ideſt manna.

Capitulum. XXXII.

Alſimen gre. aut ꝑtenīō aut ꝑdicali: aut ꝑditiō: aut ſideritl aut eraclia: aut gaſtri agreſte: aut libatiā: aut poliominō. ara. tugegraria. lati. pitaria. Paritaria ſiue vt latini aliq vitriola viridis hꝫ vtutē ⁊ nō ſicca. folia eiꝰ ſūt ca. ⁊ ſic. in 3º. vtutē hꝫ diafoꝛeticā. ſemē eiꝰ eſt fri. ⁊ hu. DIASCO. ca. alſimē ſiue pitaria herba ē q̄ naſciẜ ī tectis aut pietibꝰ: haſte ſunt illi minute ⁊ ruffe: folia ſil'ia allimos aſꝑa ⁊ circa ipſiꝰ haſtas ſemē aſpeꝝ hñs rebus adherēs. virtꝰ ē eiꝰ ſemini ſtiptica ⁊ fri. Pli. li. 27. ca. 4. i meº. ⁊. li. 22. ca. 17. GALIE. 6. ſim. phar. ca. elximē qdā eū ꝑdiciū noīant. Aly āt ꝑthericū. Aly aūt ſiriditen. ſūt āt aly q noīant hāc eracleā. ieſt āt ſemini eiꝰ vtꝰ expurgatiua leuiter ⁊ ſtiptica. fri. cū hu. POSSE. Paritaria ī teſta calefcā ſine liquoꝛe loco dolēti ſupponiẜ: vel ēt ōcocta ī vino qd̄ meliꝰ eſt ⁊ cū furfure in vino albo aliq̄ꝫtulū acido mlt'ū ꝯfert. Curat ēt ſic ꝑparata pitaria: frītatē ſtōi ⁊ inteſtinoꝝ ⁊ doloꝛē eoꝝ. Cōtra ſtrāguriā ⁊ diſſuriā pitaria in aq̄ ſalſa coquaẜ ⁊ oleo ⁊ cataplaſmeẜ. ipſa ſil'r cocta ⁊ comeſta valet ꝯ doloꝛē ſtōi ⁊ inteſtinoꝝ ex frīate ⁊ vētoſitate. Et eriſipille ex ea fcē: ⁊ comeſta valet ꝯ ꝑdicta: ad eos q ſanguinē reyciūt. pitariā tere ⁊ exꝑhe ſuccū ⁊ bibāt.

DIASCO. Semē eiꝰ cataplaſmatibꝰ adhibitū igneꝫ ſacrū extīguit ꝯdilomata ſꝑgit ⁊ cōbuſtionibꝰ medeẜ. tumoꝛes oēs ꝯpeſcit puſtulas emēdat. Succꝰ eiꝰ cū ceruſa mixtꝰ ignē ſacrū extīguit ⁊ herpetas ſi vnctꝰ fuerit podagricis medeẜ cū ceroto cipꝛino: aut cū axūgia apꝛina. Succus folioꝝ eiꝰ in q̄ꝫtitatē ciathi vniꝰ acceptꝰ tuſſiētibꝰ antiq̄s opitulaẜ tumoꝛes fauciū gargariſmo: aut ſupunctus compeſcit: doloꝛē auriū cum oleo roſa. mixtus mitigat.

GALIE. Semē eiꝰ ſanat vniuerſos flegmōes in pn̄º ⁊ augmēto vſq; ad ſtatū ⁊ ꝑcipue ꝯbuſtiōibꝰ ſupplaſmatus. Sꝫ ⁊ ſuccꝰ eiꝰ igni ſacro ⁊ doloꝛibꝰ auriū flegmonoſis cōuenit. Succꝰ eiꝰ folioꝝ tumoꝛes fauciū gargariſmo ꝯpeſcit. Et qdā medicoꝝ his q lōgo tꝑe tuſſierūt ꝓpinauerūt eū. ꝙ āt abſtergat euidētē ꝓbꝫ expientiā ī vitreis vaſis.

Alſodaira. eſt ſpēs lepꝛe.
Alſodi dicunẜ cibi qui ventrem inflant.
Alſoꝛdy. i. coꝛdis. Galie. 3. pno. textu ꝯmenti. 32.
Alſto. i. ſinapi album.
Alſuccaram. i. rannus.
Alſuchacute. Serapi. eſt Alebꝛue.
Alſul ideſt ſaba.
Alſulafen ideſt vinum coctum ad tertiam.
Alſurogen. i. partes q̄ ſunt in circuitu ani.
Alſuul. i. oculi qui ſunt interius varii ⁊ nigrū medy.
Alta ideſt vulua.
Altades ideſt roſa.
Altage. eſt ſpecies fungi.
Altahul. i. rana ī aq̄s ōgēs
Altahiegi. vel altamegi. i. faſiani.
Altaion. i. apa cōe qd̄ oꝛiẜ. in carne glanduloſa.
Altaib ideſt odoꝛifera.
Altai. i. calcaneus vel talo.
Altaky. i. melōes indi.
Altamuga. i. poꝛcꝰ luti. ⁊ ē beſtiola habens multos pedes acuti veneni.

Altātik. ē q̄dā herba q̄ naſciẜ in locis deſertis ſine folys ⁊ eiꝰ ſtirpes ē rubeus ⁊ aſſilaẜ vetro canis.
Altanabotes vel altanuꝫ ideſt calamentum.
Altarapſe ideſt apium.
Altaraſati. i. pūctꝰ ſanguīs q ſit in cōiunctiua oculi. de quo. A. facit caplm.
Altarti eſt ſuccus fructus. vnde ſit acatia.
Altaraxacō ideſt endiuia agreſtis ⁊ eſt cicoꝛea.
Altariti. i. locus doꝛſi vbi ſunt ſupioꝛes anchaꝝ extremitates.
Altamezit. i. fructus thamariſci.
Altaſin ideſt enula.
Altas ideſt inflatio.
Altaſefati. i. patella gēicl'i.
Altatum ideſt incubus.

Capitulum. XXXIII.

Altea malua hiſpanica: malua agreſtis. maluauiſcꝰ hibiſcus euiſcus. lati. ara. eriſtoſtos ſhoboꝛetitā roſaſamē. gre. vō molochia agria. maluauiſcꝰ folia hꝫ rotūda ſic̄ panis poꝛcinus. flos eiꝰ roſe ſil'is. radix eius eſt mucillagīoſa. ē ꝯpl'o eiꝰ cal'a cū eq̄litate. DIASC. cap. altea. Folia ſunt ei rotunda ſil'ia ciclamini floꝛē hꝫ roſis ſil'eꝫ haſtā duobꝰ cubitis lōgā. radix ē illi mucillagīoſa ⁊ ītus alba. ⁊ dẜ altea: eo ꝙ ſurgat ī altū: euiſcus qꝛ glutiat. SERAP. liº aggre. caº de maluauiſco. Radix maluauiſci hꝫ vtutē ſtipticā. ⁊ totiꝰ herbe volo diceẜ radicis ramorū floꝝ ⁊ folioꝝ ſeminū. vñ vtus eius ē q̄ deſiccat: veꝝ radix ⁊ ſemē ſunt magis deſiccatiua ⁊ plus ſubtiliatiua.

GALIEN. ſim. far. ca. euiſcus. Euiſcus ſiue altea ⁊ eſt malua ſilueſtris diafoꝛetica eſt ⁊ laxatiua non vrens abſterſiua mitigatiua: digeſtiua vō difficile digeſtibilium.

GALIE. 7º ſim. far. cap. de malua altea. ſiue maluauiſcꝰ magis diafoꝛetica ē q̄ꝫ malua. AVICEN. liº 2º cap. de altea. ca. eſt cū eq̄litate: vñ in ipa ē lenificatio ⁊ reſolutio: ⁊ ſemē ⁊ radix ipſiꝰ ſunt ī vtute eiꝰ foꝛtioꝛa plurimū ⁊ plurimū exiccatiua ⁊ reſolutiua. Pli. libº 20º ca. 21º in pn̄º.

POSSE. Folia eiꝰ trita cū axungia: ⁊ aliq̄ꝫtuluꝫ calefacta ⁊ ſuppoſita apata maturāt duriciē relaxant ⁊ mollificāt. Jtē herba cū ipſa radice decoquaẜ fere ad ꝯſumptionē: ⁊ ſic appebit q̄dā viſcoſitas q̄ ſupponaẜ: ⁊ apata maturat duricies remollit ⁊ relaxat: ⁊ aq̄ ēt eius addita cera: ⁊ oleo fit cōpetēs vnguētū ad ꝑdicta. Aq̄ decoctionis ſeminū ipſiꝰ ⁊ malue valet ꝯ tuſſim ſiccā ⁊ ꝯfert ethicis. Semia ēt euiſcerata ⁊ in oleo decocta duritiem ſoluunt.

DIAS. capi. Molochia. Altea ſiue molochia cū adipe anſeris genitali ꝑti ſuppoſita aboꝛſuꝫ facit: īutilis eſt ſtō vētrē mollit. Jtē vulnera recētia folys eius curanẜ. folia eiꝰ trita ⁊ ſuppoſita ſcoꝛpionibꝰ credunẜ afferre toꝛpoꝛē. Eadē femoꝛi alligata ſtimulat in venerē. Eadeꝫ nigre lane obuoluta ⁊ alligata māmarū vitia cōpeſcit. Et idē ca. altea. flos eius in mulſa coctꝰ aut vino ⁊ tunſus īpoſitus vulnera curat. ſcrofas ſpargit. ani doloꝛē mitigat. ꝯquaſſatōibꝰ pſtolaẜ: tumoꝛes ſpargit. tōſiōes neruoꝝ relaxat. apata rūpit aut frāgit. cicatrices vulnerū curare fac̄. Elixa vō ⁊ trita addita axungia poꝛcina aut anſerina reſina ⁊ terbētina tumoꝛes ſtoꝛicos ⁊ offocatiōes appoſita medeẜ. Elixatura eiꝰ hec oīa facere nouit ⁊ ſecūdinas excludit ſola ī aq̄ cocta ⁊ fomētata ītestinoꝝ doloꝛē tertio die ſanabit. Nos ipa expti ſumus ꝙ trita cū axungia veteri ⁊ īpoſita: podagrā tertia die ſanat: ⁊ multi dicūt auctoꝛes collectiōes oēs vl' durities q̄ in coꝛpe naſcunẜ ōcocta cū fenugreco ⁊ lini ſemine polline īpoſita aufert. Elixa ī aq̄ ⁊ cū axūgia ſine ſale trita ⁊ lītheolo mūdo īpoſita pānicu los apit ⁊ recludit ⁊ ſanat. Radix eiꝰ ⁊ ſemē extenuādi et ſiccādi poſſidēt vtutē vt alfos tollāt. hꝰ radicis elixatura cum vino bibita ad diſinteriā in pſenti iuuat. ſanguinem reyciētibus ꝓpter quādā ſuā ſtipticā vim multum congruit. diſſurys medicaẜ. calculoſis opitulaẜ. ſciaticis ⁊ diſintericis ⁊ tremoticis ⁊ de alto cadētibꝰ ſubuenit. doloꝛi dentiuꝫ cum aceto elixa ⁊ gargariſmo adhibita opitulaẜ

Parita ria

ſemen eius viride ſiccū cum aceto ⁊ oleo tritū ⁊ punctuꝫ
maculas tollit ⁊ moꝛſibus venenatis occurrit. Elixatura
ſemis eius diſintericis ⁊ ſaniē reycientibus ⁊ in ſolutione
vētris accepta ſubuenit. Cōtra oīa venena cū puſca bibi
ta opitulat̄ cicatrizat ⁊ caua vulnera cū melle trita boꝝ
qui carnes molles habēt vt ſunt pueri femine ⁊ eunuchi.
Dēm etiaꝫ duriciē mollit ⁊ rigoꝛē relaxat. Folia eius cū
oleo cocta ⁊ cataplaſmatibꝰ adhibita moꝛſibꝰ venenatis
occurrūt ⁊ cōbuſtiōibus p̄ſtant effectū: ⁊ ipſa radix ſimi-
liter facit trita ⁊ mixta in aq̄: q̄ coagulat̄ mucillagine ſua.
Altea agreſtis cum vino bib ita aut cum aqua diſſinteri-
cis ⁊ cōquaſſatōibus ſubuenit. SERAP. Altea ꝓhibet
apāta ⁊ ſedat doloꝛē ⁊ maturat exituras dū eſt recēs ⁊ ra
dix qdē eius ⁊ ſemē. qꝛ in eis ē virtꝰ abſterſiua curat moꝛ
feā: ⁊ ſemē eiꝰ frāgit lapidē renū: ⁊ aq̄ in qua decoquit̄ ra
dix eiꝰ: ꝓpter ſtipticitatē q̄ eſt in ea vlceribꝰ inteſtinoꝝ ⁊
fluxui vētris ⁊ ſputo ſanguīs cōfert: ⁊ qñ cogt̄ ſola ⁊ terit̄
ꝯfert exituris ⁊ ꝯfert apātibꝰ q̄ apparent poſt aurē: ⁊ ſcro
fulis: ⁊ ꝯfert apātibus ani calidis. ⁊ ſilr̄ tenſiōi neruoꝝ ⁊
reſoluit: ⁊ maturat: ⁊ apit apāta qñ coquit̄ ſicut diximus
cū mellicrato: aut cū vino ⁊ terit̄ cum ſepo anatis ⁊ gluti-
ne albotin ⁊ fiūt inde naſcalia. ⁊ ꝯferūt cōcuſſionibꝰ ma-
tricis. Radix eiꝰ qñ coquit̄ ⁊ bibit̄ cū vino ꝯfert ſtrangu
rie ⁊ lapidi ⁊ ſupfluitatibꝰ crudis: ⁊ ſciatice. ⁊ vlceribꝰ in-
teſtinoꝝ ⁊ tumoꝛibꝰ ⁊ conq̄ſſatōibꝰ neruoꝝ: qñ coquit̄ cū
aceto ⁊ fit cū eo collutio oꝛis: ⁊ ſedat doloꝛē dētiū ⁊ ſemē
eiꝰ recens aut ſiccū qñ terit̄ ⁊ cogt̄ cū aceto ⁊ fit cū eo lini
tio in ſole eradicat moꝛfeā: ⁊ qñ miſcet̄ cum oleo ⁊ aceto:
eradicat ſilr̄: ⁊ ponit̄ ſup locuꝫ ⁊ ꝯfert moꝛſibꝰ venenoſis:
⁊ ꝯfert vlceribꝰ inteſtinoꝝ ⁊ ſputo ſanguīs ⁊ fluxui ven-
tris: ⁊ qñ decoctio eius bibit̄ cū aceto mixto cuꝫ aq̄: ꝯfert
pūcturis apuꝫ: ⁊ fit emplm̄ cū folijs eius mixto paꝝ oleo
moꝛſibꝰ venenatis: ⁊ ꝯfert cōbuſtionibꝰ ignis. Et qñ terit̄
radix eiꝰ: ⁊ miſcet̄ cū aq̄ ⁊ vino ⁊ gramine ꝯgelat aquam.
Et idē aucto. Meſarugie. Hūmi maluauiſci eſt frigidū ⁊
ſedat ſiti. GALIE. Radix maluauiſci ⁊ ſemē maluaui
ſci viridia: intēſius qdē opant̄ q̄ʒ herba: ⁊ magis abſterſi-
uā oñdunt virtutē vt moꝛfeā abſtergant: ⁊ ſemē diuidat
lapides i renibꝰ ꝯſiſtētes. Radix āt eiꝰ ⁊ diſinterie ⁊ dia-
rie: necnō emiſſiōibꝰ ſanguīs ē vtilis: ⁊ eſt hñs q̄ʒdā ſtipti
caꝫ v̄tutē. AVICEN. Radix althee linit̄ cū aceto ſup
moꝛfeā: ⁊ ſiccat̄ in ſole: ⁊ ſemē eiꝰ eſt foꝛtiꝰ in illo ⁊ molli-
ficat apāta ⁊ ꝓhibet ea ⁊ reſoluit ſanguīea ⁊ maturat vul
nera: ⁊ ꝯfert apātibus inflatis: ⁊ ſcrofulis: ⁊ ſupponit̄ cū
gūmi albotin ad duriciē mr̄icis: ⁊ ponit̄ cuꝫ caulibus ſup
ſcrofulas: ⁊ ſedat doloꝛeꝫ iuncturaꝝ cum adipe anſeris: ⁊
ꝯfert ſciatice ⁊ tremoꝛi ⁊ attritioni lacertoꝝ: ⁊ extenſioni
neruoꝝ: ⁊ qñ fit emplm̄ cū ea: ꝯfert apātibꝰ q̄ fiunt in gu-
la ⁊ in glandulis auriū ⁊ reſoluit tumoꝛē ⁊ inflāmatōeꝫ q̄
ſunt in palpebꝛis: ⁊ ſemē eius ꝯfert tuſſi calide: facile effi-
cit ſputū: ⁊ ꝯfert ſputo ſanguīs cū virtute ſue ſtipticitatis
q̄ eſt in ipſo: ⁊ ꝯferūt folia eiꝰ apātibꝰ mammillaꝝ: ⁊ poni
tur in emplaſtris pleureſis: ⁊ pipl̄onie. ⁊ gūma eiꝰ ſedat ſi
tim: ⁊ decoctio radicis eius ꝯfert qñ bibit̄ ardoꝛi vrine: ⁊
ardoꝛi inteſtinoꝝ: ⁊ apātibꝰ ani: ⁊ ſilr̄ folia eius: ⁊ ſilr̄ ſolu
tioni male ſupponit̄ ſemē eiꝰ cū gūma albotin ad duriciē
matricis ⁊ coartationē eius: ⁊ ſilr̄ decoctio eius mundifi-
cat ſupfluitates fetaruꝫ: ⁊ decoctio radicis eius qñ datur
in potu cuꝫ vino cōfert difficultati vrine ⁊ lapidi ⁊ ꝓpꝛie
ſemē eius: ⁊ gūma eius retinet ventrem: ⁊ quādo linitur
cū aceto ⁊ oleo ꝓhibet nocumētū venenoſoꝝ vermium:
⁊ cōfert decoctio eius cū aceto cōmixto aut cū vino pun-
cture apum: ⁊ illud medicamē fit liniendo.

Altcel.i.locꝰ iter duas ſpa-
tulas ſub collo.
Altei.i.pdix maſcl̄ini ſexꝰ.
Alteiem idem.
Alteidedi.i.ſumach quo
coriarij operantur.
Altertus.i.iuſquiamus.
Alteria.i.aromaticuꝫ.
Alternale.i.vlcera nigra
melica q̄ ſunt ad ſanādū
difficilia. vt empetigo.
Altetemi.i.maluauiſcus.
Althabaro.i.lentiſcus.
Althabaleb.ara.vulpis.
Althaga.i.vtēs tba cū loqt̄
Althabalub. ē quedā her-
ba que naſcitur ſup aq̄s
⁊ vocatur lēticula aque.
Althal.i.diſtillatio.
Altheil ara.cauda equina.
deneb.
Althefir.i.alchefir.
Altheſen.i.cibꝰ factus ex
oꝛdeo.
Althuoth. eſt ille q cū coit
ſtercꝰ ſuū cū ſpmate de-
ſcēdit ⁊ nō regit anū ſuū.
Altib. vel altich dulcis.i.
aſſa dulcis. eſt.n.aſſa fe-
tida ⁊ aſſa dulcis.
Altica montina.i.laſſar.
Altibic.i.ſquinantum.
Altili.i.fructꝰ thamariſci.
Altimategi ſūt q̄dā vene.
Altimat.i.antimoniuꝫ.
Altinagi.i.perdix.
Altioniuꝫ.i.ſpuma marl. ſꝫ
falſo: qm̄ dꝫ dicere altio
niū vt ſupꝛa i.l. Alcionū.
zebus albach. Plin.lib.
32.cap.5.in pꝛincipio.
Altiſma.i.almea.
Altit.eſt medicia ida ſimi
lis hermodactilo. Et al-
tit.i.aſſa.ara. Altit.i.aſſa
dulcis. Raſis libꝰ diuiſ.
capl̄o.79.
Altoꝛebuc.i.herba cuius
gummi eſt armoniacū ⁊
eſt ſpecies ferule.
Altoꝛfili.i.carui.
Altmiden.i.herba de qua
fit aſſa fetida.
Altuabe.i.empetigo.
Altula.i.floꝛes dactiloꝛū.
Altumeli.i.aqua de raſon.
Alturat.ſūt fruſta ſubtilia
q̄ i diſinteria egrediunt̄.
Alturola.i.ampula.
Alturſuma.i.herbilia.
Aluala.i.anataria. Raſ.
liꝰ ſecundo affoꝝ.
Aluinis.i.coeliac.
Aluam.i.pulegiū agreſte.
Aluaſet.i.deſideriū amoꝛl
Aluāteg.i.quedam vene.
Aluaniſtus.i.altea.
Aluad.i.flos rubi.
Alubari.i.đ plūbo aduſto.
Alubuati.i.egrituꝰ accñs
ei q aſſueſcit vt ſup eū ia-
ceant homines.
Alubira.i.ſulfur.
Alublep.i.coꝛrigiola.auer.
7ꝰ collꝫ.c.9.circa mediū.
Alucuben vel alucubꝛen.i.
ſcolopendria.
Aludē.i.i q̊ ponit̄ faſianꝰ.
Aluden.i.herba de qua fit
aſſa fetida.
Aluc vel aluē.i.palpitatio.
Aluegē.i.pulegiū agreſte.
Alueme.i.amcos-
Alues.i.dulcia.
Alueſen.i.ſulfurata.
Alueſkle: leguariuꝫ.i.dul-
cia ſic̄ ꝯfectōes đ melle.
Alueabinar.i.balauſtie.
Aluhumeta.i.variole q̄ no
ſtro ideōate vocāt̄ cocl̄e.
Aluia.i.de zuccaro ſicut ſi-
ſanium de melle.
Aluiaſie.i.apāa calm̄. (rij.
Aluifidabeg it: ē genꝰ ciba-
Alūdobadeſter.i.leuiſticū
Aluiſac.i.armoniacum.
Aluiſe.i.abꝛotanū femīa.
Aluitamis yamen.i.alumi
nis iameni.
Alulbub.i.baucia agre-
ſtis vel mercurialis.
Alumati.i.cibi cū aceto.
Alumē aluſſur.i.kali cali.
¶ Capituluꝫ. XXXIIII.

Alumen lat. gre. ſcipterea. ara. vo ſebel vel alfar. vl̄ alumaic. alumē ē vena terre q̄ p nimi
um caloꝛē in albū coloꝛē trāſducit̄. Et fit alumē in regio-
nibꝰ valde calidis: ⁊ p̄cipue in locis ſulfureis ⁊ ignitis: qđ
albū eſt illud meliꝰ ⁊ acutū ⁊ ſalſugini admixtū. qđ āt ter
reū ē ⁊ feculētū ipurū ⁊ nō bonū diu abſq̄ coꝛruptiōe ſer
uat̄. Cuiꝰ tres ſūt ſpēs medicīe apte. ſ. ſciptereū idē ſcipte-
reatiſtis: ⁊ illđ ē qđ dr̄ Jamenū: ⁊ iſta ē ſpēs q̄ dr̄ alumen
ſciſſuꝫ qđ de pluma vl̄ ſcalola vulgo dr̄. ⁊ ē ſcđa ſpēs q̄ dr̄
alumē rotūdū: qđ zuccarinū vocat̄ ob ſilitudinē zuccari:
⁊ ē tertia ſpēs q̄ dr̄ alumē liqdū: qđ vocat̄ alumē de roca
vl̄ lipparinū: vt caſſiꝰ felix ca. de ſtōi moꝛbis. Sciendū q̄
qñ alumē ſimplr̄ ponit̄: đ ſciſſo ītelligit̄. iuenit̄ ēt aliđ alu
mē qđ vocat̄ alumē affoꝛ. qđ īuenies i.l. vſnē. Eſt alumē
ca. ⁊ ſic. in. 4. hꝫ virtutē exiccādi vehemēter ⁊ ꝯſumēdi.
PLINIVS. lib. 35. cap. 15. in meꝰ de alumīe ē ſalſugo ter
re. plura eiꝰ genera ſunt in cipꝛo candidū ⁊ nigruꝫ exigua
coloꝛis dr̄ia. fit aūt oīno ex aq̄ limoq̄: hoc eſt exudant̄.
nā coꝛriuatū hyeme: eſtiuis ſolibꝰ maturatū qđ fuerit ex
eo precox candidū fit. Signit̄ in hiſpania egypto armenia
macedōia pōto africa inſulis ſardinia melolippara ſtron
gile. laudatiſſimū qđ eſt in egypto. huic ꝓximuꝫ in melo.
huius quoq̄ due ſunt ſpēs. liqdum ſpiſſumq̄: liquidi pꝛo
batio eſt: vt ſit limpidū lacteūq̄ ſine offenſis fricātiū cū
quodam igniculo caloꝛis. hoc phoꝛimon vocat. Alteꝝ ge
nus pallide ſcabꝛeq̄ nature. ⁊ qđ inficitur galla. iōq̄ hoc
vocant paraphoꝛon. ⁊ infra vnū aliud genus ſchiſton vo-
cant greci: in capillamēta quedam caneſcentia dehiſcēs.
vnde quidaꝫ trichitin potius appellauere. hocq̄ fit ex la
pide ex quo ⁊ id calcitis vocat̄ vt ſit ſudoꝛ quideꝫ eius la
pidis in ſpumā coagulatus. ⁊ eſt alteꝝ genus qđ ſtrigilin
vocant. Due ſunt eius ſpēs fungoſuꝫ atq̄ oīum oꝛe dilui
facile qđ in totum dānatur. Melius eſt pumicoſum ⁊ fo-
raminū fiſtulis ſpongie ſimilē rotunduꝫ. nam candidioꝛi
ꝓpius cū quadā pinguedine inherens fricabile nec infi-
ciens nigritia: optimū ex oībus qđ melinū vocat̄ a melo-
inſula vt diximus. DIASCO. ca. de alumīe. Aluminis
ſpēs ſunt multe: ſed medicine tres neceſſarie rotundum
ſciſſum ⁊ liquidū. Rotūdi aluminis ꝓbabilius eſt qđ na
turali fuerit rotūditate foꝛmatū ſubalbidū ⁊ non lapido
ſum fricabile ⁊ aliq̄ ex parte calidū pingue ⁊ vehemēter
redarguēs ⁊ non lapidoſuꝫ albos capillos veluti pectina
tos ſilans: ⁊ nō in glebas cōpꝛeſſum. deinde liqdi alumis
melius eſt qđ eſt leue plucidū in ſummo aliqđ in moduꝫ
floꝛis quaſi lac habens. SERAP. lib. aggre. cap. ſeben.
Seben.i.alumen hꝫ ſpecies multas: ſed ille que admini-
ſtrant̄ in medicinis ſunt tres. vna eaꝝ eſt illud quod dici
tur iamenū ⁊ eſt melius. ⁊ melius eſt illud quod eſt nouū
album foꝛtis albedinis facile ſe diuidens hñs in ſe velut
capillos albiſſimos quos ventus rapit: ⁊ eſt acre multuꝫ
⁊ ſtipticū nō hñs lapides: defertur hoc tale ex babilonia.
⁊ 2ᵐ eſt rotundū ⁊ eſt 2ᵐ in bonitate: ⁊ melius ex eo eſt il-
lud qđ eſt ſil̄e tutie: ⁊ rotundū naturalr̄ ⁊ nō artificialiter
factum: cuius caloꝛ eſt albus ⁊ ſtipticum valde: ⁊ eſt in eo
paꝝ citrinitatis ⁊ cito frangibile. Eſt aūt hoc ex babilo-
nia. ⁊ tertiū eſt humidū: ⁊ melius ex eo eſt claꝝ hñs ſup ſe
velut floꝛem ſimilē lacti equalium partiū: ⁊ eſt totuꝫ hu-
midū nō hñs lapidem ⁊ odoꝛatur ex eo odoꝛ velut ignẽꝰ.
Et idē aucto. Hal. Suba oīum ſpecieꝝ aluminis eſt groſ-
ſa: ⁊ ſubtilius ex eis eſt iamenū: poſt ipꝫ rotundū. Alie vo
ſpēs omnes ſunt groſſe multū: ⁊ in ſapoꝛe eius ſtipticitas
multa. AVICEN. lib. 2. cap. de alumīe. Alumē eſt cal.
⁊ ſic. in. 3. POSSE. Puluis aluminis ⁊ carnis marie cō-
fectus cū vermibus inuētis in pingui terra impoſitus va
let ad cancrum. liciniū in tali confectione intinctuꝫ ⁊ oꝛi-
ficium fiſtule immiſſum cōfert. Balneū aque alumino-
ſe confert hidꝛopicis ſcabioſis ⁊ arteticis. ſi tamen nō na
turalr̄ inuenit̄ fiat artificioſe. hoc modo. Sal ⁊ alumē hu
liant in aqua ⁊ feruentibus lapidibus fundo īmiſſis ſup-
ſpargat̄ aq̄ cal̄a ⁊ patiens in medio vaſis ſedeat. ⁊ poſtea
ex aqua lauet̄. liciniū in vnctū melle ⁊ ſuperſpſo puluere
aluminis imittat̄ oꝛificio fiſtule ⁊ confert: ſed ṗus lauet̄
locus cum aceto. Alumen ſanat inflatōes gingiuaꝝ ablu
to oꝛe ex aceto ⁊ alumine fiat ablutio precedente tamen
appoſitōe ventoſaꝝ cum ſcarificatione circa colluꝫ ⁊ ſpa
tulas. vel ſic. ſcarifices ṗus poſterioꝛē partem capitis ter-
tia die poſt ſcarificationem appoſitis ſanguiſugis in ipſis
gingiuis: deinde lauetur os bis vel ter in die ex illo aceto
⁊ ita lauetur vſq̄ ad q̄ttuoꝛ dies: qꝛ multuꝫ valet. Itē fit
puluis ſatis expertus ad leuandam vucam. ℞. aluminis
iameni balauſtie coꝛticuꝫ granatoꝝ acetoſoꝝ roſaꝝ ⁊ ſe-
minum eius gallaꝝ cinamomi groſſi curcume piperis pi-
retri. ſalis armoniaci. ana. Item alumen bulituꝫ in vino
ſi ex eo tepido abluatur os mire curat vlcerationes pala-
ti p̄cedente appoſitione mucillaginis gummi dragan-
ti in aqua roſa. diſſoluti. DIASCO. Omne alumē vir
tutem habet conſtrictiuaꝫ. medetur deniq̄ putredines ⁊
ſanguinis fluoꝛes gingiuas humectās ⁊ dentes mobiles
cum aceto vel melle. Item auriū fluoꝛes admixto ſucco
poligonie herbe curat putredines cum ſali duplici modo
fagedenica quoq̄ vlcera admixtum gallis ſimili ponde-
rē carnes ſuperfluas ⁊ ſudoꝛes alaruꝫ ſeu inguinū ſanat.
SERAP. auctoꝛi. Diaſcoꝛ. virtus omnium ſpecierum
aluminis eſt ca. ⁊ ſtiptica ⁊ abſtergit obſcuritatem viſus
⁊ aufert bothoꝛ que fiunt in facie ⁊ coꝛrodit carnem ſup-
fluam in ſcabie. ⁊ alijs vlceribus ⁊ pꝛohibet vlcera frau-
dulenta ne augeantur in coꝛpoꝛa ⁊ abſcindit fluxuꝫ men
ſtruoꝝ ⁊ reſtringit gingiuas a qbus fluit ſaliua nimia: ⁊
qñ miſcet̄ cū aceto ⁊ melle ꝯfirmat dentes cōmotos: ⁊ qñ
miſcetur cū melle ꝯfert alcole: ⁊ quādo miſcetur cuꝫ ſuc-
co virge paſtoꝛis ꝯfert bothoꝛ ⁊ curſui hūiditatis ex auri
bus: qñ coquit̄ cū folijs vinee cum melle confert ſcabiei
vlcerate: ⁊ qñ coquit̄ cū aqua ⁊ linit̄ ſup pꝛurituꝫ aut ſup
vngues lepꝛoſos: aut ſup panaritiuꝫ: aut ſup excoꝛiatōes
que fiunt a frigoꝛe cōfert: ⁊ qñ miſcet̄ cū fece aceti ⁊ cum
quātitate ſui ex galla cōfert vlceribus coꝛroſiuis fraudu
lentis: ⁊ qñ lauat̄ caput cū aqua eius occidit pediculos ⁊
lendines: ⁊ naſcale ex eo cōuenit fluxui mēſtruoꝝ ⁊ ꝓhi-
bet impꝛegnationē: ⁊ eſt bonū apātibus gingiuarū ⁊ vul-
ue: ⁊ confert doloꝛi aurium: ⁊ doloꝛibus qui fiunt in collo
matricis ⁊ ſciſſuris eius ⁊ doloꝛi teſticuloꝝ: ⁊ cōfert com-
buſtionibꝰ ⁊ liniunt̄ cū eo apāta flegmatica ⁊ cōfert: ⁊ qñ
linit̄ ex eo pecten ⁊ ſubaſſelle aufert fetoꝛē eoꝝ. Et idem
auc. eiuſdē. Adurit̄ omne alumē ⁊ aſſat̄ ſicut adurit̄ ⁊ aſ-
ſatur colcotar: vel calcitl. AVICEN. decoctio alumis
ꝯfert qñ ex eo colluit̄ os doloꝛi. Bulcaſin. li. qui dr̄ ſerui-
toꝛ. adurit̄ alumē ſic̄ calcātū: niſi qꝛ nō fit rubeū ſic̄ illud.
DIASCO. Urit̄ āt oē alumē ſiue aſſat̄ vt calcitheos.
Alum quid eſt. Plinius libꝰ 27. cap. 6. in pꝛincipio.
Alytel: eſt inſtrumētum ſublimādi alkimiſtarum.
Alumfac: eſt apoſtema in palpebꝛa cum pꝛuritu.
Alūpnati: eſt diſpō cum qua fit hō peſſime effeminatus.
Alumnus fructus eſt circa oꝛtos naſcēs ſicut ramus ſine
ſpinis folia hñs ſic̄ oliua ⁊ latioꝛa: naſcitur i marinis lo
cis ⁊ circa hoꝛtos: eius folia elixa mādūcāt̄. Radices
eiꝰ cū mulſa bibite ſpaſmatis reſtituūt ſanitatem: reu
ma ꝓhibent ⁊ lac mulieribus ꝓuocāt. hec Diaſco.

Alūdobadeſte.i.coſtus.
Alūtcurac. ſunt fruſta ſub
tilia que iterdum in di-
ſinteria emittunt̄: ⁊ ſūt
ſuba ipſoꝝ inteſtinoꝝ.
Alupiſon. vel alupta.i.lenti
cula aque.
Alupſulide: vel aliſſediles
.i.alkekengi.
Alupum.i.turbit.
Aluruitarā. qd ē.l. caxchas
Aluſne: vel aluſue: ideſt vſ-
nee.
Aluſen. lilialis. Algaſen.i.
alguaſen.
Aluſnē.i. ſulfurata: ⁊ hꝫ q̄ſ-
dā ē herba đ q̄ fit alcali.
Aluſines.i.paſſule ſine gra
nis.
Aluſtas.i.papauer.
Aluta ē coꝛiū ſup qđ cerota
ria extēdunt̄. Et aluta eſt
herba iſatis.
Alutdobādeſt.i.coſtus.
Aluthili vel aluthilia.i. fru
ctus tamariſci.
Alluthan.i.oleaſtrum.
Aluthi meroſcen.i. nomen
loci in quo ſunt ſcole.
Alutrica.i.galla.
Alutut.i.lēticula aquatica.
Aluum.i.venter.
Aluxufentu.i. aqua de ca-
ſan.
Aluzumet.i.vnctuoſa ⁊ pin
guia.
Alyab.i.balauſtia.
Alyada.i.polium.
Alyana.i.enula.
Alyar.i.vt nō videat i die.
Alyari vel alyare eſt genus
piſcis.
Alybien.i.iringion.
Alybleb.i.mercurialis.

Alybia.i.apa omne qđ oriť in carne glandoſa.
Alybſillide: vľ alibſillidos .i.akekengi.
Alyca.qdā dicūt ꝙ eſt ſpelta ⁊ eſt vex.ſilr qđdā genus frumti qđ ſpelte ſimilať vocať alica.ſʒ qñ inueniť alica ſimplr de ſpelta intelligitur.p qua.l.futa.
Alichiſe ideſt abrotanuʒ feniceum.
Alycta ē q̄dam ꝯfectio que muſcum recipit.inde dicitur alipta vel alicta muſcata vel alipta.
Alyxatanos.i.alkekengi.
Alzachanan.i.hedera.
Alzampfer.i.cāfora.
Alzanarai.i.gūmi hedere.
Alzas.i.amigdale.
Alzaſtac eſt ſpēs trifolij.
Alzcderach.i.cedrus.
Alzemet.quid eſt.l.ſene.
Alzena.i.contractio.
Alzhema.ē ſpēs mezereō.
Alzil.i.calx.
Alzim.i.indicus.
Alzima ideſt flos eris vľ es vſtum.
Alzingiati: vel alzinglati.i. caſſialignea nigra.
Alzufex.eſt genꝰ ellebori.

Alzumet.i.vnctuoſus.
Ama auis nocturna q̄ grece dicitur.ſtrix.
Amamoſis.i.perfectum videndi impedimentū ſine maxima paſſione.
Amandal.i.colloquintida rectificata.
Amanis vľ amays ideſt ſpica celtica.
Amancū.i.gypſuʒ lucidū d̄ quo fiunt feneſtre.Ha.
Amanaſueti.i.nigella.
Amanaram.i.aconitum.
Amanthina.i.arthemiſia.
Amantilla: potentilla.i.fu. valeriana.
Amaracus.i.ſaturegia.
Amaracus vel amaratus: vel amaric: vel amarion.
Amaracꝰ.Achanē.i.vchuē. Plini.lib.zi.cap.xi.in p̄nº.
Amaris amaritu.amaritū .i.ſanſucus vel maiorana.
Amarola.i.camodrea.
Amarantiū.i.arthemiſia.
Amarantū.criſogonuʒ.griſanthū.Miſcheſton.Plinius lib.zi.capi.8.i.herba craſſula.
Amarigaco grece cliſtere.
Amaracti.i.ſarcocolla.

Cap. XXXV.

Amaricheſt. ara.vel pētaſilem.gre.aligos vel ligos.lati.agnus caſtꝰ vľ ſalix marina vel alexādrina vel arbor abac.Agnꝰ caſtꝰ frutex eſt ſarmtoſa cuiꝰ ſtipites ſunt recti ⁊ duri ad frangēdū folia eiꝰ ſilia folijs oliue niſi qr ſunt maiora molliora ⁊ longiora:flos eiꝰ eſt purpureꝰ ⁊ aliqñ albus.⁊ ſemen eius ſilē piperi.folia eiꝰ medicine cōpetunt ⁊ nō radices ⁊ flores magis.⁊ vbicūqʒ agnꝰ caſtus ſimpliciter inueniť florē intelligas.Agnus caſtus.n.omni tpe iueniť viridis ⁊ in aquoſis locis magis q̄ʒ in ſiccis q viridis maioris ē efficacie q̄ʒ exiccatus.dr.n.ꝙ libidinē reprimendo caſtum reddit vt agnus ca.eſt ⁊ ſic.in ſcđo gra.SERAP.li.aggre.ca.amarikeſt ſiue amaricheſt.auc.Diaſco.amarikeſt.i.agnus caſtus ⁊ eſt arbor abrahe:ſemē eius dr ſemē agni caſti.⁊ nominať piperella:⁊ eſt piper eunuchox.Et ſunt ei due ſpecies ⁊ dicitur kiſtos:eo ꝙ religioſi ſternūt hāc plantā ſub lectis ad refrenandam libidinē ⁊ nominatur login.ppter duriciem virgax eius.⁊ eſt planta in magnitudine arborum.Naſciť ppe aquas ⁊ locis aqueſtribus hʒ virgas duras ad frangendum ⁊ folia eius ſunt ſimilia folijs oliuarū:niſi quia ſunt lōgiora maiora ⁊ molliora:⁊ quedā ſpecies huius plante hʒ florē purpureū ⁊ quedā hʒ floreʒ album:⁊ hʒ ſemen ſimile piperi.Et idē auc.Galie.qđ adminiſtratur ex illa arbore eſt ſemē folia ⁊ flores.Et ſeminis qdem ⁊ flox ſubſtātia eſt ſubtilis valde ⁊ eſt ca.⁊ ſic.in.z. DIASCO.ca.agnus.ſm trāſlatōeʒ noſtraʒ.Agnꝰ ſiue aligos lat.appellata eſt alexandrina.agnus dr ppter caſtitatē nomine greco ſi qdem ſubſtrata corporibus potētiā venereā tollit id ⁊ ſemen eius potui datū idem operatur.aligos aūt dicta eſt ppter ſuauitatē ⁊ eſt frutex arboris ⁊ naſcitur circa flumina vel in campis aquoſis lōgas mittēs virgulas que difficile franguntur folia eius maiora atqʒ molliora hʒ.Eius ſpēs ſunt due:altera eſt cum flore purpureo altera cum albo:ſemē quoqʒ hʒ tanq̄ʒ piper ⁊ virtutis feruētis. AVICEN.lib.z.cap.de agno caſto. Agnus caſtus cali.in primo.ſic.in.z. ⁊ eſt reſolutiuus ſubtiliatiuus diſgregatiuus ventoſitatum:⁊ in ipſo eſt apertio cum ſtipticitate:⁊ eſt remotiuus doloris.GALIE.6. ſimpli.phar.capitľo de agno caſto.Id quod adminiſtratur ex illa arbore in medicina ſunt ſemē ⁊ flos.⁊ ſeminis quidem eius ⁊ floris ſubſtātia eſt ſubtiliſſima:⁊ in ſapore eiꝰ ē acuitas ſiue acredo ⁊ ſtipticitas ⁊ virtꝰ eiꝰ ē cal.⁊ ſic. in.z.POSSE.Lectꝰ ex eo factꝰ reprimit libidinē.fomēteť ⁊ genitalia ex aqua decoctiōis ipſiꝰ.⁊ ſuccus ēt pareťur contra gomorream.flores eius vel folia decoquanť in aceto ⁊ addito caſtoreo cataplaſmenť genitalia.valet enim agnus caſtus mirabiliter ad libidinis extinctioneʒ inaniēdo ſpūs ⁊ cōſumēdo ſperma.hoc ſimiliter facit ruta:maiorana ciminum calamentū ⁊ anetū:ſed in hoc potentior eſt agnus caſtus.ſed enim iſta ca.aperitiua ⁊ extenuatiua.Sunt etiam alia que extinguunt libidinē inſpiſſando ſperma ⁊ ꝯgelando vt pſilium:ſemē lactuce citrulli melonis cucumeris portulace ſcariolarū acetum agreſta ſumach ⁊ canfora ⁊ ſimilia.In ſucco agni caſti ſeminū feniculi.z.iij.⁊ eſule.z.ij.coquantur ⁊ mane colatura leui cofleegmatico detur.vinuʒ etiā decoctiōis agni caſti multum confert.agnus caſtus dimittať in amurca olei vt putrefiat ⁊ addito vino forti fiat decoctio:coleť ⁊ addita cera ⁊ oleo fiat vnguentū:cuius inunctio ſplenis duritiem vel ventris remollit.Fomentū factū ex aqua decoctiōis agni caſti matricem exiccat ⁊ eius ꝯſumit ſupfluitateʒ et ipſius orificiū anguſtat.Ad mēſtrua puocāda fiat fomētum ex aqua decoctionis ipſius ⁊ cētrū galli.Cōtra letargiā fiat decoctio cum agno caſto apio ⁊ ſaliua in aqua ſalſa:⁊ fortiter fricet ex ea poſterior pars capitis. SERA. auc.Gal.agnus abſcindit libidinem coitus.⁊ maxime qñ comediť ſemen eius:⁊ puocat mēſtrua ⁊ reſoluit apoſtemata dura que fuerit i membris corporis. DIASCO. agnus caſtus perhibeť mederi ſerpentū morſum. Item ſemen eius bibitum hydropicis ⁊ ſpleneticis medicatur: morſibus venenatis occurrit.lac mulieribus puocat.mēſtruis imparet bibitum.z.i.cum vino veteri extinguit venerē.dolorē capitis cōmouet adhibens ſomnū.Elixatura ſeminū ⁊ foliox eius tumores ſtericos diſſoluit fomēto vel diſpergit pulegio mixto vel bibito aut fomētatiōe adhibitum mēſtrua puocat ⁊ dolorē capitis tollit ⁊ cataplaſmatibus mixto oleo ⁊ aceto litargicis ⁊ freneticis p̄ſtolať.vtilem fomētationē capiti p̄ſtat ſub lecto poſitus ſerpentes longius arcet ⁊ fumigatiōe ſua id p̄ſtare nouit durities teſtium tollit cōbuſtus ⁊ pāpino addito ragadias ſanat ani.ſemen eius cataplaſmatibus recte miſcetur folia eius papulas corporis leniūt:cocturā itineris ſanāt. ſemen flores ⁊ folia ca.ſunt ⁊ ſic.virtutis ⁊ in ipſa ſubſtātia ſubtiliandi habet facultatē:etenim vtētibus ea in guſtu videnť acria ⁊ ſtiptica.Nā ſi māducanť calefaciunt nimis ⁊ capitis dolorem excitāt. Reprimunt ergo folia flores ⁊ ſemina:qr ſtiptica ſunt venereos actus:⁊ ſi folia ⁊ flores in lecto ſubſternanť eadem faciunt non ſoluʒ viris:ſed etiam mulieribus:ſic etiam māducata ⁊ bibita faciunt.Inde ergo arbor dr agnus caſtus:qr id facit.Naʒ ⁊ ſemen eius ad epatis ⁊ ſplenis ſcliroſim vel ꝯſtipata humoribus loca iuuat.indurata digerit loca.⁊ qr virtus eius lepromeris eſt non ſolum non cōmouet libidinem:ſed etiā reprimit ſicut etiā ruta:ſed calidior ⁊ ſiccior eſt agnus caſtus ⁊ virtute abundātior:ſed nō diſſimilis qualitate.eſt auteʒ ſpecialis virtus eius. GALIE.Agnus caſtus abſcindit libidinē coitus ⁊ maxime quādo comeditur ſemē eius.⁊ agnus caſtus a mulieribus athenienſibus in lecto ſterniť ⁊ reprimit libidinem.agnus caſtus puocat menſtruā ⁊ reſoluit apata dura q̄ ſunt in mēbris corpis:ꝙ aūt caput tāgat nō ē ppter multitudinē ſpūs vaporoſi orti ex eo magis q̄ʒ ppter caliditatem rōnabilem ⁊ partiū ſubtilitatem.Si enim generatiuus inflatiuus ſpūs eſſet inflaret vtiqʒ ventrem ⁊ augmētaret impetū coitus velut eruca:ſed nedum ꝙ puocat:ſed ſedare aptus natus eſt coitum.eſt aūt comeſtibilis eius fructus palāqʒ calefaciens cum eo ꝙ doloreʒ capitis faciens eſt:minus tñ ſi aſſetur. Nam ſic cum trāgematibus manducať ⁊ minus doloreʒ capitis facit:non eſt aūt inflatiuus ventris etiam qui nō eſt torrefactus:compeſcit libidinis impetum tā torrefactus q̄ʒ nō torrefactus cōpeſcit fructꝰ. AVICEN. Fit ex agno caſto emplaſtrū cum folijs ſuis torſioni neruorū ⁊ remouet laxitudinē ⁊ facit ſodam ⁊ bibitus ſubet facit: ⁊ qñ ex eo fit emplaſtrū facit ſodam.Et eſt ex eis q̄ multiplicant lac minorando ſperma:ſitqʒ eius potio duaruʒ.z. vſqʒ ad.z.iij.⁊ aperit opilationeʒ epatis ⁊ ſplenis:⁊ valde iuuat ad remouēdū eox duritiem ⁊ cuʒ bibiť ex eo cum oximelle quātitas duarū.z.ꝯfert hydropiſi.⁊ ſedeť in eiꝰ decoctiōe ppter doloreʒ matricis ⁊ apata eius:⁊ bibitus cuʒ mētaſtro ⁊ euaporatus deſiccat ſperma:⁊ qñ ex ſtipitibus eius ſterniť ſub dorſo phibet pollutionem ⁊ virge erectionē:⁊ ſuffumigenť mulieres cuʒ vehemens deſideriuʒ adeſt coitus ⁊ remouet illud:⁊ ꝯfert precipue ſemen eius fiſſuris ani:⁊ fit ex eo emplaſtrū cuʒ butiro duritiei teſticuli p̄cipue cuʒ ſemine eius:⁊ ꝯfert morſui ſerpentis cum bibiť ex eo.z.i.⁊ ſimilr morſui canis ⁊ lupi ſuppoſito ēplō ⁊ fumigatōe facta ex eo:⁊ eius folia fugāt venenoſa. Et idem Serap.auc.Diaſ.Semen ipſius qñ ſumiť in potu cōfert morſibus venenoſis:⁊ ꝯfert ad hydropiſim qñ ex eo ſumunť.z.ij.cuʒ vino ⁊ puocat vrinam ⁊ mēſtrua: ⁊ debilitat virtutem ſpermatis:⁊ inducit ſodam:⁊ qñ ſemen eius bibiť cuʒ pulegio:aut fit fumigatio cuʒ eo:aut naſcale puocat mēſtrua:⁊ qñ fit emplaſtrū cuʒ eo curat ſodam:et qñ fit cum ſemine eius ⁊ aqua emplaſtrum ſedat dolorem ragadiarū ani.⁊ ipſuʒ ſemen cuʒ folijs curat exituras ⁊ torſiones neruox et vulnera:⁊ putāt aliqui ꝙ ſi viator faciat ex ligno eius baculū quē deferat ſecuʒ in itinere cuſtodit eū ab offenſiōe lapidis et aliarū rerum ⁊ ab excoriatiōe que fit p ꝯfricationē membrox.

Amaſates.i.ebulus.
Amatrum.i.ſanſucus.
Amauroſis.Pau.eſt perfectum vidēdi impedimētū ſine manifeſta paſſione cum difficili motu.

Ambelos.grece vitis ampelos.
Ambagum.i.trufarium vľ vagum.
Ambat.i.ſambucus.

Caplm.XXXVI.

Ambra vel ambar.grece ⁊ latine.ara.vō hambar. Ambra ſm quoſdā eſt ſperma ceti piſcis:⁊ ſm quoſdam eſt fructus arboris ſub mari creſcentis:vľ gūmi vel manacor fontis in mari.et ſm quoſdā eſt iecur piſcis.⁊ ſm quoſdaʒ ſpuma maris.et ſm alios eſt ſtercus animalis maris:ſed falſo:qm̄ ambra generať ſub mari in ſpēm fungox qui generanť in terra.ca.eſt in ſecūdo.ſic.ī primo circa finem.Sophiſticať autem ambra cum ligno aloes ſtorace calamita ⁊ laudano reſolutis addito muſco reſoluto i aq̄ ro.et appoſita aq̄ in pua q̄ʒtitate.Sʒ cognoſciť qr ſophiſticata pōt malaxari ſicͤ cera:vera āt ābra nō. SERA.liº.aggre.cap.hambar.Hambar.i.ambra naſcitur in mari et generať in ſpēm fungox qui generantur in terra:⁊ quando mare turbať eijcit a fundo eius lapides magnos et cuʒ eis eijcit fruſta ambre:et plurimuʒ ex ea egrediť in mari:qđ eſt in terris gingios:⁊ in occidente et illa deferť almacadie:deferunt enim illuc homines qui nominanť mibere.i.veloces qñ nouerunt ꝙ mare coruʒ eiecit ambraʒ.Melior aūt ex ea eſt illa que inuenitur in inſulis illarum regionum:⁊ in littoribus ipſius cum figura rotunda coloris celeſtis.Illa vō que eſt alba ſicut oſſū ſtructionis:eſt mala ⁊ eſt illa quā deuorāt quidam piſces magni qui dicunť açel qui cuʒ deglutiunt eam occidunť ab ea ⁊ natant ſup aquas mortui quos vidētes homines de gingios proijciunt ſup eos vncos ferreos ⁊ extrahunt ipſos de mari ⁊ extrahunt ambrā de ventre eox et ē ambra nō bona:maxime que in ventre reperiť:et nominant eā apothecarij perſie maioris madi:verū illa que reperiť iuxta ſpinam dorſi eſt pura et munda multuʒ et bona valde.eſt ca.⁊ ſic.et hoc ſm q̄ʒtitatē more quā facit in vētre piſcis. DIAS.Ambra ca.eſt et ſic. AVICEN.libº.z. cap.de ambra.Ambra ca.eſt ⁊ ſic.⁊ dr ꝙ ſit caliditas eiꝰ ī ſecūdo:et ſic.in primo. POSSE. Contra ſincopim.acc. .z.i.ambre.⁊.ʒ.5.ligni aloes.et.ʒ.ij.oſſis de corde cerui q̄ omnia reſoluanť in aqua ro.⁊ fiant pillule ⁊ ppinentur. Contra epilenſiā pone ambrā ⁊ cornu cerui in vaſe vitreo ſuper carbones ⁊ patiēs ſuſcipiat p os ⁊ nares fumū ⁊ multuʒ valet. Cōtra ſuffocationē matricis que opprimit ſpūalia ponať ſimilr in vaſe vitreo cum alijs aromaticis et recipiať fumus per os vulue. SERAP.Ambra confortat cerebrum ⁊ corroborat ipſuʒ ⁊ ſenſus omnes ⁊ cor ⁊ confert ſenibus et frigidis complexione.
DISACO.Ambra virtuteʒ cerebro preſtat ⁊ ceteris ſenſibus ſeu cordi adiuuat quoqʒ ſenes ⁊ illos qui a frigidis humoribus poſſidenť. AVIC.Ambra confert decrepitis ſubtilitate ſua:et ꝯfert cerebro et ſenſibus ⁊ confert pectori.et idem de viribus cordis ait:ꝙ ꝯfortat cor.
ALMAN.tractatu tertio.caº de ambra. Ambra ca.ē: cerebrum quoqʒ atqʒ cor robuſta efficit.

Ambra mella.i.nigra.
Ambidexter.i. qui vtraqʒ manu pro dextra vtiť.
Amblegi.amelegū.Step. ēblicū corrupte ſcripſit.
Amblem:radix viua interpretatur.
Ambilops.ampliopia.ambliops: vel ambliopia.i. amiliops.i.luſcus qui in die paruʒ videt a cā non manifeſta.liº.de doc.gre.
Amboloſagine.ideſt vitis agreſtis.
Amboloprаſſum.ideſt porrum agreſte.
Ambor.i.ſerpillum.
Ambriſubet.i.ſene.

Caplm.XXXVII.

Ambroſia eſt ſpēs arthemiſie.⁊ latine dr athanaſia.ſed ſm Diaſ.Ambroſia eſt ayſdo.quere Diaſ.in pprio cap.qui vocat ayſdo Ambroſiā: et eſt ayſdo ambroſia maior.vbi ſciendū ꝙ ambroſia eſt duplex.ſ.maior et minor:maior eſt ayſdo:minor vō ambroſia:quā nominat Diaſ.caº.de ambroſia:eſt ſpēs arthemiſie que vocať tanacetum.⁊ ideo dicit.Ambroſia:quaʒ multi botruʒ vocāt:aut arthemiſiā frutex eſt multas virgas habēs longas palmis tribus:et folia in initio minuta ſimilia rute.virge ſunt plene ſemine quaſi acimis odorē vini habēs que nō floreſcit.radix eius tenuis eſt et longa duobus palmis.naſciť in capadocia:que circa ſe inuenerit ꝯplectiť.vtus eſt illi ſtiptica ⁊ caſtaltrica ⁊ cataplaſmatibus adhibita:omne reuma prohibet corporis.
GALIEN.6.ſim.phar.cap.de ambroſia. Ambroſia ſiue apiū ſiluaticum ſiue apium ruſticum ſiue botrus ſiue temidis et eſt tanacetum.cataplaſmata vō habet vim ſtipticantem ⁊ repercutientem.

Abrotoſtonus:ideſt curuatio anterior.
Amdropluſius.i.ībecillis.
Amechim.i.oçimum citrarium.
Ameis.i.extremitas vite.
Amelbacarim.ideſt lepus marinus.
Amellētū.i.ſine inguine.

Amelonſis ſilueſtre: ideſt naſturtium.
Amemē.i.papauer agreſte
Amemel.i.carbūculi.
Amenonis.i.folia papaueris:ſʒ meliꝰ amenonis.i. papauer nigrum.
Almēſus ē genus cibarij.
Amene.i.ſiſimbrium.

Amentũ .i. nitrum coctuʒ .l. baurach. ꝑpe finem.
Ameos: qd eſt .l. nachana.
Ameos emitbetinis .i. alu-men ſciſſuʒ: vł ſcipterea.
Ameracũ .i. albacoen alba lege vcbué.
Americ: ideſt maioꝛana.
Amerina arboꝛ eſt nõ mul-tuʒ a ſalice diſtans. Pli. libꝛo. 24. cap. 9.
Ames eſt ſerpens quidam diuerſoꝝ coloꝝ.
Ameſe: ideſt a medio.
Ameſates: ideſt ebulus.
Ametiſtus quid eſt lege a-metiſtus lapis.
Ameus vł ameu: ideſt re-di domũ vel moꝛula vel ſemen moꝛule rubi.
Amfaricon: ideſt ypericõ.
Amfemerina: ideſt lilialis et eſt algueſcen.
Amfeſibeemba ẽ qõdã ge-nus ſerpẽtis. Pli. 8. c. 23.

Amfima .i. caſtoꝛeum vel quodcũꝙ animal degẽs in aquis ⁊ in terra.
Amfimerina febꝛis .i. quot-tidiana ab amphi grc. qđ eſt circũ ⁊ imera dies: eo ꝙ ſingulos dies circuit.
Amfitraros: ideſt ſpagus.
Amfodillus albutiũ: ideſt imbecillis.
Amgailem coꝛt. arab. i. ar-boꝛ gũmi arabici ſpino-ſa: cuius lanugo eſt ſicut cotum ex cuius fructus ſucco fit acatia.
Amgiulanauum. amgailẽ ideſt ſpina egyptiaca.
Ami eſt ſpẽs cimini vł fru-ct⁹ iuniperi. Pli. 20. c. 15.
Amiacy eſt medicia ĩda q̃ eſt ſilis cinamomo.
Amiantum annara .i. teſte ouoꝝ quibus pulli exclu-duntur in nidum.

Caplm. XXXVIII.

Amiberberis. ara. grc. rarach: vel oxiacantũ. lat. vo berberi. SERAP. li° aggre. ca° amiberberis .i. berberi: ⁊ eſt rubus achiſſa: ⁊ eſt dictũ acutũ: et acſa: ⁊ eſt dictũ ſpina. q̃ vult dici ſpina acu-ta: ⁊ eſt illa q̃ facit fructũ qui dr̃ zachuch ſiue zaitab: ⁊ eſt amiberberis et deferꝛ a coꝛaſceni: et eſt arboꝛ ſilis arbo-ri piroꝝ ſilueſtriũ: q̃ dr̃ abbinus ſiue abaras: niſi qꝛ ẽ mi-noꝛ et habet multas ſpinas: et habet fructũ ſimilẽ grano mirti: niſi qꝛ eſt maioꝛ et rubeus facile frãgibilis: ⁊ hʒ ĩte-ri⁹ grana: ⁊ hʒ radicẽ hñtẽ multas radiculas ĩfixas terre. GALIE. 8° ſim. phar. ca° oxiacantũ: hec arboꝛ eſt ſimi-lis virtute et ſpẽ arbori archandi: ideſt piroꝝ ſilueſtriuʒ: niſi qꝛ arboꝛ piroꝝ eſt ſtiptica ſtipticitate foꝛti: ſed in fru-ctu eius cuʒ ſtipticitate eſt res incidens ſubtiliter. AVICEN. li° ſcđo. cap° de berberis. Amiberberis eſt azaraſch: ⁊ ex eo eſt rotundũ et rubeũ cãpeſtre: et aliud ẽ nigrũ longũ arenoſuʒ aut montanuʒ: ⁊ eſt foꝛtius. fri. eſt et ſicca in fine tertij: et eſt vincens coleram valde. POSSE. SERAP. Fructus eius qñ bibitꝛ: aut etiam comeditꝛ abſcindit fluxũ antiquũ et humiditates antiq̃s que fluunt a matrice. Et qñ fit emplaſtrũ cuʒ eo trito at-trahit ſagittas que ſunt infixe carni ⁊ aſtellas et ſpinas ⁊ alia ſimilia: et qñ percutitꝛ venter mulieris p̃gnantis cuʒ radice huius ter: aut fit inunctio cum ea expellit fetuʒ: et eſt frigida et ſicca in ſecũdo; ꝓhibet ⁊ incidit ſitim cali-dam et foꝛtificat ſtomacũ et epar. Et ꝓꝓꝛietas eius eſt ꝙ cõfert apatibus calidis: et hec auc. Aben meſuay. Et ideʒ auc. armaſios: fructus eius retinet et ꝓhibet oẽs egritu-dines que fiunt a fluxu ventris. AVICEN. Fructus amiberberis cõfert apatibus calidis ex eis emplaſtrum ſuppoſitum: et confoꝛtat ſtomacũ et epar: et abſcindit ſi-tim valde: ⁊ confert raſure et fluxui ſanguinis inferius.

Amichas. grc. ideſt ſcarifi-catiões. Caſſius felix. ca-pitulo de igne ſacro.
Amictas .i. lũbꝛici vẽtris. Caſſius felix.
Amiceticũ .i. recoꝛpatiuũ.
Amicroteum vel amicro-tero .i. facile ad cognoſcẽ-dum: vt in Alexãdro de

tuſſi. mãlis aũt ⁊c.
Amicticuʒ .i. mitigatoꝛiũ.
Amictica virt⁹: ideſt laceſ-ſitoꝛia: irritatoꝛia: aperi-tiua.
Amidron .i. obſcurũ min⁹ appẽs. Et amidros pul-ſus .i. ĩbecillis ſeu đbilis.
Amidũ .i. amilum.

Amifructus .i. iuniperus.
Amigdaleon .i. oleũ amig-dalarum.
Amigdalus arboꝛ: et amig-dala fruct⁹ qd ſunt .l. la-uet: leum. ara.
Amigdale pꝛo moꝛbo ſunt due eminẽtie iuxta radi-

cez lingue in faucibus ſi-miles capitibus mãmil-larum ⁊ dicuntꝛ branci.
Amigdalen .i. arboꝛ ſpino-ſa vñ emanat gũmi ara-bicum.
Amilnus .i. camomilla.

Caplm. XXXIX.

Amilum vel apoyois. gre. ara. viſce. latine vo ami-dum. Amidũ vel amibus eſt ſuccus fru-mẽti: ⁊ dr̃ amilũ ab a qđ eſt ſine: ⁊ melos gre. i. mola: eo ꝙ ſine mola fit: vñ amilũ eſt medulla frumẽti: qđ infunditꝛ ⁊ tonditꝛ donec furfur ſuũ dimittat: deinde cũ aqua mit-titꝛ in ſpoꝛtulã: et cũ pꝛeſſura colatꝛ: ⁊ cũ in vno vaſe velut fex reſederit aqua effuſa ĩ ſole ſiccatꝛ poſt hoc leuiter ſtri-gatꝛ. CASSIVS felix. ca° de amilo. Amilũ tẽperate ca-liditatis eſt: ⁊ hu. qđ ſic fit: frumẽtũ in aqua frigida pona-tur per diẽ et noctẽ: et de die in diẽ aqua remoueatꝛ quo-uſꝙ frumẽtuʒ videatꝛ putrefieri: deĩde aqua remota op-time teratꝛ ⁊ cuʒ eadẽ aqua optime ꝯfectuʒ per pannum exprimatꝛ ⁊ ſoli exponatꝛ vt exiccetꝛ vſꝙ ad aque conſum-ptionẽ: ⁊ frequẽter remoueatꝛ aqua frigida donec deal-betꝛ: qđ reſidet deſiccatꝛ ⁊ induratꝛ. SERAP. li° aggre. cap° de amilo. Amilũ infrigidat ⁊ deſiccat pluſq̃ frumẽ-tũ. Et melius ex eo eſt illud qđ fit in eſtate ⁊ modus opa-tionis eius eſt vt accipias de frumẽto: ⁊ ipm bñ purges ⁊ infundes in aqua dulci ⁊ laues ipſuʒ cum ea: ⁊ poſt ꝓijce aquã illã cuʒ qua ipſuʒ lauaſti: ⁊ funde ſup ipſum aquam aliã: ⁊ facies ita quinquies in die ⁊ ſi potes in nocte ſimili-ter: ⁊ quãdo mollificatꝛ opoꝛtet ꝙ eijcias aquã eius cum facilitate ſine agitatõe aliqua: ne cũ aqua egrediatꝛ aliqd de lacte. Et poſtq̃ hoc feceris calca cuʒ pedibus ⁊ ꝓijce ipſaʒ aquã ⁊ qđ ſupnatauerit ſuper aquã ex furfure colli-ge cuʒ caccia ꝑfoꝛata ⁊ abijce reſiduũ: poſtq̃ vo purgatũ fuerit a furfure ⁊ colatuʒ pone ſup lateres nouos ⁊ expo-ne ſoli calido ⁊ ſi remãſerit in eo aliqua humiditas pone ſup ignẽ. Et ſapoꝛ eius eſt acetoſus ⁊ virtus eius eſt pau-ce caliditatis: ſed eſt cõpoſitũ ex virtutibus cõtrarijs. nã vna eſt frigida ꝓpter acetoſitatẽ que eſt in eo: ⁊ alia ca. a caliditate eius que eſt a farina: q̃ eſt in eo a caloꝛe putrefa-ciẽte. GALIE. pmo de cibis. Amilũ habet virtutẽ le-nitiuã exaſperatoꝝ: exiſtit aũt cõe: hꝰ opus oĩbus ſubſtã-tijs: quecũꝙ ſicce ſm ꝯſiſtentiã exñtes: neꝙ ſtipticitateʒ habẽt: neꝙ aliquã aliã qualitatẽ manifeſtã vel virtutẽ: ⁊ vocant ipſuʒ apoyoys .i. ſine qualitate merito exñtem ta-leʒ vt ad ſenſuʒ eſt ⁊ in humidis ſubſtãtijs aliqua talis: cõ-ſimile aũt eſt vtute ablutis panib⁹: minus tñ alimentum dans coꝛpoꝛi. DIASCO. cap° de amilo. Amilũ appel-latũ eſt ab eo: qđ greci milos molã vocant .i. ꝙ ſine mola fiat: eſt aũt vtilius amilũ: qđ ex tritico fit cretico aut egy-ptio. Accipe triticuʒ ⁊ laua in aqua bona infunde ⁊ muta ei aquã limpidã quinquies in die vt diligẽtius fiat: ⁊ no-cte mutabis ei aquã: ⁊ liqua qñ molleſcit: ⁊ manibus con-frica ⁊ adde aquã poſtq̃ cõfricaueris ⁊ liquaueris: pone ad ſolẽ colatũ: ſʒ nõ multã habeat aquã cũ liquas. Eſt aũt optimũ amilũ recẽs ⁊ cãdidũ ⁊ lene ſine vllo accoꝛe ⁊ in-quinoſo odoꝛe. POSSE. DIASCO. Amiluʒ facit ad abſtinendum reuma oculoꝝ: alta vulnera oculis replet. aſpꝛedinem oculoꝝ tollit ſanguinem reijcientibus bibi-tum ſingulare pꝛeſidium eſt. Aſpꝛedines arteriarũ diſſe-nit. iuſſello lactis miſcetꝛ: ⁊ ꝓfluuium ventris ſtringit val-de: poteſt aũt leuiter ſtrĩgere: ꝓpter qđ in collirijs lachꝛy-mas ſtringentibus miſcetꝛ. valet ſimiliter contra apoſte-mata ſpũalium: ⁊ tuſſim coctum in aqua oꝛdei cum lacte amigdalarum additis penidijs. SERAP. Amilum cõ-fert humoꝛibus currentibus ad oculos: ⁊ vlceribus que

dicuntur felſeoles: ⁊ qñ bibitur abſcindit ſanguinẽ q ve-nit a pectoꝛe ⁊ lenit aſperitatẽ gutturis: ⁊ qñ miſcetꝛ cũ la-cte in aliq̊ cibo: ß idẽ facit.

Aminuit .i. coſt barcoſt.
Amineũ .i. ſine ruboꝛe: vñ amineũ vinũ ſm Diaſ. i. ſine minio ⁊ ſine ruboꝛe tendens ad album.
Amiplius: ẽ genus cimini ⁊ inuenitur in egypto.
Amiron: eſt ſpẽs ſcariole.
Amiriſim .i. ſuppoſitio carnis q̃ fit in ꝯſolidatione: vñ fit ibi tumefactio car-nis: qꝛ nõ eſt aliud cõſoli-datio niſi appoſitio car-nis ſupius: que illas par-

tes ſic tenet: ⁊ vocatur a Hal. apoꝛiſmum. Et ab Auic. dr̃ mater ſanguis.
Amiſul .i. qñ apparẽt radi-ces capilloꝝ albe ⁊ extre-mitates ſunt nigre.
Amitaſay .i. eminẽtia vlce-ris vel oculi.
Amitrocita .i. obſcuritas.
Amitroceta: ideſt debili-tas epatis.
Amitrocena .i. tenẽs mẽſu-ram.
Amiçen: qd eſt .l. Aec.

Capitulum. XL.

Amleg. ideſt mirabolani emblici belliget. i. mira-bolani bellirici. vbi ſciẽdũ ꝙ mirabolani emblici ⁊ bellirici ſunt ex alia arboꝛe ꝓducti q̃ʒ alie ſpẽs mirabolanoꝝ: ſicut apparet in .l. halilig. ⁊ iõ hic determi-natꝛ de iſtis: ĩ lr̃a vo halilig determiatꝛ de alijs ſpẽb⁹ mira-bolanoꝝ. SERA. li° aggre. cap° de amlegbelliget. Am-legbelliget. i. mirabolani emblici ⁊ bellirici ſunt fri. ⁊ ſic. in fine tertij: ⁊ extinguunt acuitatẽ ſanguinis a caliditate colere ⁊ auferunt ſitim ſua frigiditate ⁊ p̃parãt ſtomacũ: ꝓuocãt appetitũ: ⁊ ſtringũt vẽtrẽ ꝓpter eoꝝ ſtipticitatẽ. IOAN. MESVE. cap° de mirabolanis. Mirabolani emblici ſunt ex medicinis ꝯfoꝛtãtibus ſtomacum ⁊ coꝛ ⁊ epar ⁊ viſcera. Et melioꝛes ex eis ſunt hñtes fruſta groſſa ⁊ denſa ⁊ grauia: que minus creſcũt in oſſibus ⁊ plus ĩ car-ne: rari quoꝙ nõ hñt ſpiſſ: ⁊ ſunt fri. cõpłonis parũ ⁊ ſic. in pꝛimo gra. ⁊ ipſi ſunt cõfoꝛtatiui mẽbꝛoꝝ ipſoꝝ ⁊ coadu-natiui partiũ eoꝝ. Et ſunt de extinguẽtibus inflãmatio-nẽ in ſtomaco ⁊ epate: ⁊ ipſi nutriti maioꝛis ſunt opatiõis ⁊ minoꝛis coꝛrugatiõis. Modus nutriẽdi emblicos. Ac-cipe ex eis quãtitatẽ quã volueris ⁊ ſubmerge in aqua et expone ſoli vſꝙ dum tumefiant ⁊ humectentꝛ: poſt expri-me ⁊ pone in aqua mellis ⁊ dimitte ꝑ dies duos: ⁊ deinde coque cuʒ facilitate ⁊ poſtq̃ cocti fuerint dimitte parum refrigerari: ⁊ adde cũ eis mellis tabarçet ſic quartã par-tem totius ⁊ recõde: ⁊ quidã ſupcõdiũt cũ ſpecbus aroma-ticis cõfoꝛtatiuis ſicut cũ cinamomo xilloaloe gallia car-damomo ⁊ croco ⁊ ſimilib⁹. Bellirici ſunt ex medicinis bñdictis: expectatꝛ eniʒ ꝑ eos confoꝛtatio. melioꝛes ſunt groſſi ponderoſi ⁊ denſi coꝛticis. fri. ſunt in pꝛimo. ⁊ ſic. in ſcđo. In poſſe ⁊ ꝓpꝛietatib⁹ alijs ſunt ſicut emblici. POSSE. SERAP. auc. Hal. Emblici ⁊ bellirici habẽt ꝓpꝛietatẽ denigrãdi capillos ⁊ ꝓhibẽt caſuʒ ipſoꝝ ⁊ ꝯfe-runt emoꝛroydib⁹ ⁊ ipſi tumeſcũt in aqua: ⁊ cõditi ex eis faciũt opationes mirabolanoꝝ nõ conditoꝝ: niſi qꝛ ſunt debilioꝛes eis: ⁊ in belliricis maioꝛ ẽ ꝓpꝛietas in acumie q̃ʒ in emblicis. Et idem auc. Bedigaras. Emblicoꝝ pro-pꝛietas ꝯfoꝛtat ſtomacũ ⁊ ꝓhibent coꝛruptionẽ ab eo: foꝛ-tificant ſtomacũ ⁊ augent appetitũ cibi: ⁊ incitãt coitum: ⁊ abſcindũt ſputũ ⁊ vomitũ: ⁊ ſedant ſitim ⁊ augẽt opera-tionẽ ſenſus: ⁊ bellirici ſunt ꝓpinqui in opatiõe citrinis. Mirabolani emblici bellirici ⁊ kebuli mixti cum oleo amigdalaꝝ dulciũ ⁊ cũ melle tigũt capillos coloꝛe nigro. IOAN. MESVE. Mirabolani emblici educũt ſolu-tiõe flegma ⁊ ſunt ex rebus valde cõfoꝛtãtibus cerebꝛũ ⁊ neruos ⁊ augẽt intellectũ ⁊ ꝯfoꝛtant coꝛ: ⁊ cõferunt tre-moꝛi eius ⁊ mũdificãt ſtomacũ a putrefactione ⁊ confoꝛ-tant ipſum ⁊ ſedant feruoꝛem in eo ⁊ auferunt ſitim ⁊ ad-dunt in appetitum ⁊ ſedant vomitum.

Ammiſenie .i. ſiellach.

Amocua: vel Amoma: id-eſt armoniacum
Amoi .i. radix quecũꝙ.
Amolach: ẽ ſpẽs bubonis.
Amolẽten .i. ſine inquina-tione: vt in alexãdro.

Amolentũ. Amoliptũ .i. qđ eſt ſine inquinatõe vt ce-rotum aliqđ qñ digitos nõ ingnat. Caſſius felix.

Amola vel amolella: eſt qõdã potagiuʒ medicinale ſatis expertũ ꝯtra vomitũ ĩfantiũ ⁊ pueroꝝ cauſatũ ex frigidi-tate: cuius receptio eſt hec. ℞. cinamomi ſpice croci ligni aloes maſticis nuciſmuſ. gariof. terre ſigil. calami aro. çin-çiber. roſa. macis cardamomi maioꝛis ⁊ ẽt minoꝛis. añ. ʒ. .i. bulliant cuʒ aqua ro. in vna fiala vitrea ĩ cinere calido poſtea coletꝛ ⁊ paulatim cum cocleari potui ꝓpinetur.

Amomin ꝓpꝛiũ nomẽ eſt.
Amomim .i. ſine ruboꝛe: vt in alexandro.
Amomides eſt plãta ſatis ſimilis amomo: qua ca-

remus in partibus iſtis.
Amoniatuʒ: tumamathos .i. confectio ſubtilis: pro qua .l. timiama.

Caplm. XLI.

Amomum. gre. lat. pes columbinus. ara. hame-ien. DIAS. ca° de amomo. Amo-mũ genus eſt odoꝛatiſſime herbe: cuius frutex ẽ ſimilis botruo in circuitu cuiuſlibet arboꝛis naſcẽs: ramulos hʒ ſiccos et duros vẽgulis ſimiles: coloꝛis ſubꝛuffi: circa quos folia iũcta ⁊ copioſa: ex tirſo botruoſuʒ ſemẽ reddẽs et ſi-bi cõnexuʒ: floꝛem albuʒ: veluti viole folijs ſimilib⁹ bꝛio-nie. Cuius triplex datꝛ ſpẽs. eſt enim qđ appellatꝛ armenũ ceteris melius auroſi coloꝛis vel flaui odoꝛis boni. Aliđ eſt qđ appellatꝛ medicon pmo inferius naſcitꝛ in locis hu-mectis: et ꝓpterea foꝛma maius atꝙ viride ⁊ lene tactu ſapoꝛẽ oꝛigani habẽs. tertiuʒ vo qđ appellatꝛ ponticũ ruf-fum eſt et nõ longũ nec difficile frãgibile botruoſo ſemi-ne plenũ et odoꝛe ꝑcuſſibile. i. ſtipticũ: eligẽduʒ eſt aũt re-cens et albũ virgas purpureas habẽs expanſuʒ ⁊ ſemine plenuʒ ſimile botruo: ⁊ ponderoſuʒ ſuaue qđ maſticatuʒ linguã remoꝛdet: vnũ coloꝛẽ hñs nõ variũ: vires hʒ cale-faciẽtes et ſtringẽtes ⁊ ſiccas. PLINIVS. li° 12. cap° 13. de amomo. Amomũ vocatꝛ eo ꝙ velut odoꝛem cinamo-mi inferat: naſcitꝛ in ſyria et armenia: frutex eſt botruoſũ ſemẽ reddẽs ſibi cõnexuʒ: floꝛe albo veluti viole figura folijs ſilib⁹ bꝛionie: odoꝛe ẽt bono ſomnũ ĩcitat: ⁊ eſt ca. ⁊ ſic. in tertio. SERA. li° aggre. cap° de hameme. Hame-me. i. pes colũbinus et eſt amomũ: ⁊ eſt planta ſicut race-mus ſemẽ ſibi hñs cõnexuʒ hñs floꝛẽ paruuʒ ſimilẽ floꝛi plãte dicta loctidã: quoꝝ coloꝛ trahit ad rubedineʒ: ⁊ cir-cũquaꝙ ſunt folia multa cõglobata ⁊ ſemẽ eius in race-mis ⁊ hʒ floꝛẽ albũ ſimilẽ floꝛi viole in figura. Et melius eſt armenũ cuius coloꝛ eſt valde aureus: et coloꝛ ligni ei⁹ eſt ad ruboꝛẽ vergẽs: et hʒ odoꝛẽ bonũ valde. Sed illud qđ eſt aquaticuʒ naſcitꝛ in locis petroſis ⁊ humidis et eſt debilius altero et eſt magnũ: cui⁹ coloꝛ eſt ad viriditateʒ tendẽs: ac molle tactu: et lignũ eius eſt valde ſquamoſuʒ et in odoꝛe ſuo eſt ſilis odoꝛi rute: et in ſapoꝛe ſuo eſt ſilis ſapoꝛi oꝛigani: ſʒ illud qđ eſt ex terra q̃ dr̃ põtus: lignũ eſt hñs ad rubedinẽ decliue nõ longũ nec difficile frãgibile: et eſt oꝛtus eius ſicut racemi: et eſt plenũ ſemine: et odoꝛ eius eſt purus ſtipticus: et illud qđ eſt potẽtioꝛis odoꝛis ẽ nouuʒ albũ et eſt optimũ et hʒ ramulos coloꝛis ſanguis: et qñ nõ eſt maturũ eſt expanſuʒ et plenũ ſemine et race-mis paruis ſimile grauẽ hñs odoꝛẽ bonũ multum moꝛdi-cans linguã: et coloꝛ eius eſt vnicus nõ diuerſus. et qdaʒ adulterãt amomũ cuʒ planta que dr̃ amomides: eo ꝙ ſi-milatꝛ amomo: niſi qꝛ nõ hʒ odoꝛẽ eius nec tale ſemen: ⁊ naſcitꝛ in armenia: et flos eius eſt ſimilis floꝛi oꝛigani. Si vis nõ decipi ab hac vel a ſimilib⁹ caue a plãta q̃ ẽ nimis iuuenis: et elige illã cuius rami egrediuntꝛ ab vna radice virtus eius eſt calefactiua. GALIE. 6° ſim. phar. cap° de amomo. Amomũ hoc quidẽ videtꝛ ſm virtutẽ aſſimi-

lari acoro: niſi ꝙ ſiccus plus eſt acorus: digeſtibilius vͦo amomũ. et dixit Gal. in q̄nta affoꝝ. ꝙ oĩa alia calida forti caliditate ſunt ſilia. ſ. in h amomo: ſic̄ ſunt caſſia lignea capſus cinamomũ ꝛ faciũt ſodã. et ſilr faciũt plures alie ex ſpẽbus q̄ ſunt ſubtiles ꝛ calide. AVICEN. liͦ ſcđo. cap. de amomo. Amomũ eſt arbor ſic̄ botrus ligni ſic̄ rethe iuoluti ꝛ hʒ florẽ ſimilẽ emathi in colore et folia eius ſunt ſic̄ folia vitis albe: quoꝝ color ẽ ſicut aurũ: ꝛ color ligni ẽ ſicut hyacinti boni odoris: ẽ ſpẽs eiꝰ alia viridis groſſa naſcẽs in locis hũidis: ꝛ eiꝰ odor rute: et ẽ ſpẽs alia egyptiaca q̄ nõ eſt lõga neq̧ lata neq̧ debilis neq̧ grauis ad frãgẽdũ. imo ſilis vue: ꝛ odor eiꝰ exuberat ſuꝑ trãſitum vue. ca. ẽ ꝛ ſic. in ſcđo. ſubtiliat ꝛ maturat ꝛ i ipo ẽ ſtipticitas: et vͦtus eiꝰ ẽ ſicut vͦtus acori. imo ẽ vehemẽtioris digõnis ꝛ maturõnis: ſʒ acorꝰ ẽ vehemẽtiꝰ exiccatiuꝰ q̃ ipʒ.

POSSE. DIAS. Amomũ eſt pſtãs ſõnuʒ: tumores et cataplaſmatibꝰ admixtũ ſedat: ictibꝰ ſcorpionũ cũ ozimo tritũ: et vt cataplaſma ipoſitũ occurrit: ex aq̃ eiꝰ oculi tumẽtes releuant: tumores viſcerũ vue paſſe mixtũ ꝛ vt cataplaſma ipoſitũ ſedat. muliebria feminaꝝ fomẽto cõpeſcit: ꝛ huiꝰ aq̃ calͣa potata nefreticis ꝛ epaticis ꝛ podagricis ꝓdeſt: miſcet̃ diuerſis antidotis ꝛ miris: ꝛ varijs odoribꝰ grate miſcet̃. SERAP. Amomũ iducit ſomnũ ꝛ ſedat ſodã qñ emplͥm cũ eo fit ſuꝑ frõteʒ et maturat apata calida ꝛ ɔfert pũcture ſcorpiõis qñ fit emplͥm cũ eo ꝛ bedarogi. i. ozimo et ponit̃ ſuꝑ locũ pũcture et cõfert apatibus oculoꝝ tumidis qñ fomẽtant̃ ex decoctiõe eius: ꝛ cõfert apatibꝰ itriſecis qñ cũ eo exteriꝰ ſupponit̃ facto emplͦo cũ paſſulis: ꝛ ɔfert dolori matricis qñ fit naſcale cuʒ eo: ꝛ qñ fit encatiſma ex decoctõe eiꝰ: ꝛ qñ bibit̃ decoctio eiꝰ ɔueniẽs illi cuiꝰ epar ẽ ifirmũ: ꝛ ɔfert egritudibꝰ renũ ꝛ podagre: ꝛ ipm igredit̃ in ɔfectiõibꝰ multis ꝛ magnis et odoriferis. Et idẽ auc. humaym yſaac. Amomũ ẽ res que inebriat: eteni de ꝓprietate eiꝰ ẽ ꝙ inebriat ꝛ facit dormire. Auic. Amomũ maturat apata calida: ꝛ eiꝰ decoctio bibit̃ ad podagrã ꝛ ſedat̃ in ea: ẽt ad illud grauat caput: ꝛ facit ſodã ꝛ facit ſomnũ ꝛ ẽ ex inebriãtibꝰ ꝛ dormire faciẽtibus: et fit embroca ex decoctiõe eius obtalmie ca. ꝛ ɔfert pleureſi ffe: ꝛ apit opilatiões epis: ꝛ ẽ plurime digõnis q̃ acorus: ꝛ ɔfert doloribꝰ matricis. ꝛ itrat in peſſarijs matricis: ꝛ ſedet̃ in decoctiõe eius ad dolorẽ renũ: ꝛ bibit̃ ex eo ad dolorẽ matricis oẽm. emplͥm ex eo factũ cũ pedarogi valet pũcture ſcorpiõis. ALMAN. trac. 3. caͦ de amomo. Amomũ ca. ẽ ꝛ ſic. qđ opilationẽ epis ex friditate eſt ꝑficiẽs dolorẽ aufert matricis: in capite tñ grauedinẽ et dolorẽ atq̧ ſcotomiã gñat.

Amonades. i. arthemiſia.

Amoneabiel. i. ciminuʒ album.

Amoniſi. i. calamentuʒ fluuiale.

Amoniacũ qd eſt. l. vaſac.

Amorellũ frutex ẽ ſarmẽtoſa hñs folia ꝛ flores ſicut oliua ꝛ ſemina nigra curãs cãcros ſcabiẽ et leprã ꝛ ponit̃ in ſyrupo magiſtri vrſonis: poſito i antidotario Gal. minori.

Amoriſubet. i. ſene.

Amoroſia ẽ q̃dam ɔfectio quã ponit Aui. i ãtidotario ſuo. ꝛ amoroſia ẽ q̃dã ſapor arõaticus ſic dictꝰ.

Amoreſia. gre. ẽ qñ ex ſciſſura arterie fit collectio ſanguis extra arteriã: qđ etiaʒ dr̃ aporiſma. Amariſma: mater ſanguis.

Amotua. i. armoniacum.

Amphora. i. quadrantal.

Amphibia. gre. aĩalia i terra ꝛ in aqua viuentia.

Ampeleos melana. i. vitis nigra ꝛ ẽ viticella. Diaſ.

Ampeleos leuce. i. vitis alba ꝛ eſt brionia. Diaſ. ſm alios cucurbita agreſtis. Aui. feſire. ara. kãbayde.

Ampeleos agria vel agreſtis. i. vitꝭ agreſtis: q̃ alio noĩe dr̃ lãbruſca: cuius flos vocat̃ ynãtus vl̄ ynãtum: ꝛ eiꝰ ſunt due ſpẽs. l. haarim. Pli. 27. cap. 7. ꝛ liͦ 23. caͦ ſcđo: poſt principiũ. Diaſ. Clematis. ꝛ flãmula eſt ſpẽs eius.

Ampeleos ynoferos vl̄ vinoferos. i. vitis vinifera: ꝓ qua. l. haarim. Diaſco.

Ampeloꝑaſſon. gre. Diaſ. i. aratillus: ꝛ ẽ porruʒ vinee. nã gre. praſuʒ porrũ dicũt. Pli. liͦ 24. capͦ 15. in medio.

Ampleopia: eſt obſcuritas vidẽdi q̄ fit ab aliqua nõ manifeſta cã. Pau. Demoſthenes. Alexan. Ambliopia.

Ampirepi ſecon balan o. i. mirabolani indi.

Amplemon vl̄ amplenon. i. ſcolopendria.

Ampliopia. i. obſcuritas viſus ꝛ ẽ luſcus q in die parũ videt a cã nõ manifeſta: vt Oribaſius in Alexandro de oculis.

Amphebe: Anphna. arab. coagulum.

Ampurias. i. cauda equina

Amuberis. i. berberis.

Amuden. i. amiden.

Amulumet. i. pondus. ʒ. ij. minus. ʒ. iiij.

Amuletũ vel amũ. i. ciclamen. Pli. liͦ 25. cap. 9. ante medium.

Amurca. i. fex olei iferior: ſʒ murca ẽ fex olei ſuperior ꝛ qd eſt. l. Cahit.

Amuri. i. almuri.

Amuriſma. i. amoreſia.

Amruditis. i. ſerpẽs cuius longitudo eſt vſq̧ ad cubituʒ ꝛ color eius ẽ color arene: ꝛ ſuꝑ ipſius corpꝰ ſunt veſtigia.

Amzen: quid eſt. l. Aec.

Ana: ſurſuʒ vel eq̃le iterpͥtat̃ vel rectũ vel pariter: reintus ſimiliter.

Anabaſis vl̄ Acut. i. ypurꝰ ꝛ eſt cauda eq̄na. Diaſ. et Anabaſis gre. aſcẽſio vel aſcenſus: ꝛ capͦ 13. Pli. li. 26. caͦ 7. ante medium.

Anabach: vel anabacie vel Alcãnub. i. carrubie.

Anabroſis: vl̄ diabroſis vl̄ corroſio idẽ. nã roſis iciſio vel ruptura: ita dicit alexãder. Demoſthenes Anabroſim dicimus ſcabroſaʒ palpebraꝝ paſſionem.

Anabula: ẽ ſpẽs titimalli.

Anababe: eſt fructus arboris q̄ vocat̃ agriſolium.

Anactiron. i. cultre. Ga. 3. đ ingenio ſanitatis. cap. 4. ante medium.

Anacalla. Pli. Anagallida aliq acoron vocãt ꝛc̃. lib. 25. caͦ 11. in principio.

Anacardus: pediculus elephãtis: ab impitis dr̃: qđ eſt falſuʒ: ſed eſt fructus cuiuſdã arboris que vocat̃ pediculus elephãtis ara. beladar.

Anacaroes. i. muroꝝ ꝑforatio.

Anachochi. i. bacce lauri.

Anacollima. gre. i. medicamẽ ſtrictoriũ: qđ fronti ꝛ timporibꝰ ſuꝑinducit̃ ad ꝓhibẽdũ humoꝝ fluxuʒ ad oculũ. Demoſthenes Anacollema vocat acolla: qđ eſt glucten. Herodius idem.

Anacriſis. i. ꝑforationes et ſcarificationes.

Anada. i. liq̊r vel hũiditas cordis.

Anadach. i. frad.

Anadagor. i. ſumach.

Anadoſis. gre. i. redditio vl̄ eq̃lis diſtributio.

Anadoxis. gre. receptio. liͦ de doc. gre. Gal. 7. memiri. capitulo ſecundo.

Anadromes. gre. i. r̃curſus

Anadromes. i. capparis. Alexan. cap. de epilẽia.

Anafriogos. i. ſpagus.

Anafiticatos idem.

Anagalion. i. ɔſolida mior.

Anagarza qd eſt. l. bothoẽ.

Anacati. i. auis mouens caput.

Anacaros: ẽ nomẽ cuiuſdã inſule.

Anacafa. i. muſa.

Anagalliris. i. ſimphitũ vl̄ confirmatum vel conſolida maior ꝛ minor.

Anagallidos. i. ſemen miricce. Diaſ. ¶ Cap. XLII.

Anagallus

gre. vel mioſchays: vl̄ xantala. ara. ippia. lat. vͦo auricula muris dr̃ ſm aliquos. Anagalli ſunt due ſpẽs: vna ẽ auricula muris: et eſt maior: ꝛ alia ẽ morſus galline ſiue morgellina ꝛ eſt minor: ꝛ maioris due ſunt ſpẽs: vna q̄ facit florẽ celeſtis coloris: ꝛ ẽ alia q̄ facit florẽ rubeũ ꝛ hñt folia ꝑua ꝛ rotũda et ramos q̃drãtos ꝛ ſemẽ rotũdũ. Mior vͦo facit florẽ albũ cuiꝰ folia ſũt ſilia ſupradicte. DIAS. cap. de Anagallo. Anagalli. ſ. maioris ſũt due ſpẽs: vna ẽ q̄ florẽ hyacintinũ ꝓfert: q̄ femina ẽ. Altera eſt q̄ ꝛ florẽ dactili colorẽ hñteʒ ꝓfert q̄ ꝛ maſculus ẽ. Ambaꝝ vͦo frutices ſunt miores ꝛ ſuꝑ terrã ſpãſe: ſubq̃dratas hñtes vͦgulas: ſemẽ hñtes de ſuꝑ obrotũdũ. Raſ. ſcđo affoꝝ dic̄ anagallus. i. mr̃ſilua.

SERA. liͦ aggre. caͦ de anagallo. Anagallus ẽ planta q̄ hʒ folia ſubtilia ꝑua ꝛ ramos q̃dratos: ꝛ ſemẽ ſile ſemini coriãdri: ꝛ maſculus ex ea noĩat̃ i greco xantala: ꝛ femina cardabella: ꝛ ẽ herba de bauleic. Idẽ auc. Diaſ. ẽ herba cꝰ due ſũt ſpẽs. vna ipaꝝ hʒ florẽ celeſtini coloris ꝛ ẽ femia. altera vͦo hʒ florẽ rubeũ ꝛ ẽ maſculus: ꝛ ſunt due plãtule expãſe ſuꝑ faciem terre hñtes folia ꝑua ꝛ rotũda ſilia folijs herbe q̄ dr̃ lactin: ꝛ hʒ ramulos q̃drãgulatos ꝛ ſemen rotũdũ: ſubtilẽ radicẽ. Et idẽ auc. Gal. vͦtus eiꝰ ẽ q̄ calefac̄ parũ ꝛ deſiccat ſine mordicatõe ꝛ abſtergit abſterſiõe forti ꝛ attrahit. GAL. 6. ſim. ꝓhar. caͦ anagallus. Anagallꝰ vtraq̧: tã q̄ fuſcũ hʒ colorẽ q̃ q̄ rubicũdũ: abſterſiue ſatis vͦtutis ſunt: hñtes q̃dã occultã caliditatẽ attractiuaʒ. Et idẽ in. 7. caͦ myoſchays ſiue myſothis. Anagallus ſiccat i ſcđo: calͥtatẽ aũt nullã manifeſtã hʒ. POSSE. Emplͥm ex anagallo factũ curat tumoreʒ ani: ꝛ ſuccꝰ eiꝰ curat oculoꝝ caligines: ɔfert hydropicis ꝛ calculoſis ꝛ epicis: ꝛ herba ipa ɔtuſa ꝛ ſuꝑ vulnꝰ ipoſita attrahit ifixa corpori.

DIAS. Ambe ſpẽs anagalli vulneribꝰ pſtãt effectũ: tumoreʒ nõ admittũt: ꝛ ifixa corꝑi euocãt: paſcẽtia vulnera abſtinẽt: ſuccꝰ eoꝝ dolorẽ dẽtiũ ꝓhibet: ſi ꝑ dextro dẽte i ſiniſtra nare fuerit imiſſus. hic ſuccus cũ melle actico coctꝰ ꝛ adhibitꝰ oẽs caligĩes oculoꝝ ſiue vitiũ eoꝝ qđ vocat̃ argemõ ſiue argema detergit: morſibꝰ venenatis bibitus medicat̃: nefreticis: hydropicis ꝛ epicis: ꝛ renali paſſione defectis pſtat auxiliũ: ano tumiti ipoſitꝰ medicat̃. Itẽ ſuccus naribꝰ ifuſus putredinẽ capitis purgat: hʒ. n. deſiccatiuã vͦtutẽ abſq̧ mordicatiõe: vñ ꝛ vulnera glutinat ventrẽ q̃ʒ deducit mulſe admixtꝰ ꝛ potui datꝰ: herba ɔtuſa ꝛ ipoſita ſtipites educit de corꝑe. SERAP. Spẽs anagalli cuiꝰ flos ẽ celeſtis: ɔfert exitui ani: ꝛ illa cuiꝰ flos ẽ rubeꝰ facit anũ egredi ſi fit cũ ea ẽplͥm. GALIE. Ambe ſpẽs anagalli hñt occultã caliditatẽ attractiuã vt ꝛ ſtimulos ifixos euellãt. earũ vͦo ſuccus a naribꝰ purgat ꝑꝑ eãdẽ cãʒ: ꝛ vlr loquẽdo ſiccatiuã hñt vͦtutẽ: q̄ꝓpter etiaʒ vulnera ſolidant: ꝛ putreſcentibus conferunt.

Anagiros. Anagiris. Acopon. i. maluaterrẽa. Dia. frutex ẽ folijs ꝛ vͥgis ſilͥs agno arbori: grauis odoris plenꝰ flore ſilͥ braſice ſemẽ in foliculis ꝛc̃. Pli. lib. 27. cap. 4. in fi.

Anagit. i. canfora.

Analus. i. nõ ſalitꝰ. Gal̄. 12. terapen. caͦ vltimo.

Anatiros. i. argalia veſice. Gal̄. 5. de ingenio ſanitatis. caͦ 5. in medio.

Anago. gre. i. deductio.

Anagoge vl̄ anagogẽ. i. eductio ſãguis ꝑ os. Oribaſius. Caſſius felix.

Anagodan. i. ſumach.

Anagogũ. i. ſputũ educens vel ſpuere faciens. Ale.

Anaguid. i. nouiter de furno egredientium.

Anabada. i. cibꝰ ſic̄ phelu den: niſi q2 cũ eo ponit̃ çiçamũ. Almãſ. trac. 3. c. 13.

Analbarã. i. morfea alba.

Analenſia eſt ſpẽs epilẽſie vitio ſtomaci.

Analipſis. gre. Anacalipſis. i. refectio.

Ananſi. i. arundo.

Anãtia. i. pes leporis gariofilata ſanamũda. ideʒ. l. gariofilata.

Anapetica. Anapeptica. gre. bona digõ vel recta digeſtio.

Anapleuretica ſunt q̄ alta vulnera cõplẽt ꝛ lĩpidãt.

Anapopletica. gre. que replent vulnus carne.

Anapletotica ſunt q̄ cicatrices groſſant ꝛ alta vulnera cõplẽt ꝛ limpidant.

Anaſatha. i. hydropiſis carnoſa.

Anaſarcha ẽ ſpẽs hydropiſis: ꝛ fit qñ ſupfluitates groſſe nõ expellũt̃ ad cutim: ſed iuxͣ carnẽ: vñ dr̃ ab ana qđ ẽ iuxͣ: et ſarcos qđ ẽ caro. iđ dr̃ hydropiſis carnoſa: et vocat̃ ſilr hypoſarcha. Pau.

Anaſtomaſis eſt cũ ora venaꝝ aꝑtiora effecta ſanguinẽ emittũt: vl̄ eſt ſuꝑflua elargatio. Gal. 7. memiri. capͦ 2. in principio.

Anas qd eſt lege har.

Anathimaſis. i. delatio fumi ſurſuʒ a ſtõ ad caput. eleuatio exhalatio euaporatio fumoſitas.

Anathimiaſis idem.

Anatif vel anãſi. i. arundo

Anathomia. i. ꝓportiõalis vl̄ equalis ſectio: nã thomi ſectio.

Anatrel̄. i. neruoꝝ ꝑforatõ

Anatrepſis. gre. i. nutrimẽtũ. li. de doc. gre.

Anatircon. Steph. eſt flos aſeſori: vel axeras: ꝛ ẽ hinach ſeu affodillus. lege Antericon.

Anatropha. i. conuerſi ſtõi ſurſuʒ: ꝛ ẽ vomitus: ſubuerſio euerſio iappetibilitas nauſea. Gal. 8. memiri. ca. 3.

Anaxilis. i. ɔſolida minor.

Anaçer. i. iuiube.

Anaceto. i. ſarcocolla.

Anchiani. i. caſtoreũ.

Anchili. i. flos.

Anchuſa. Abugiliſe. ſimar. i. lactuca aſini. hearfelꝰ.

Anchuſal. i. aec.

Ancias. gre. tumor durus: iuxta pariſtimias.

Anciſtrũ. Demoſthenes ẽ inſtrm̄ cirurgicũ ſic̄ vncinus cuiꝰ qđdã ẽ hñs i ſũmitate cauernã ſeu foramẽ ꝑ qđ filũ trãſire poſſit. gre. velãgiſtrũ dr̃ ꝛc̃.

Ancora herba i locis cultꝭ ꝛ ortẽſibꝰ iuenit̃ naſcẽs raro: niſi cũ flore. Butãnicus de ipſa loquitur.

Ancora. i. ſpelta.

Ancoria. i. vlcus excoriationũ.

Anchoriſmata. gre. tumores: vt in libͦ antiquo de ſimplici medicia reperi.

Anchemida. i. camomilla. Gal. ſcđo memiri. cap. 2ͦ

Andachocha. i. handachucha.

Andacote. i. ſuffurate.

Andale. i. colloquintida.

Andalartos. i. calcutecaumenon.

Andaran. i. alumen.

Andarante. i. ſal lucidum.

Andaracaton ẽ tertia ſpẽs trociſcoꝝ tyriace. nã i ea ſunt trociſ. ſquillitici. trociſ. tyri: ꝛ ẽ tertia ſpẽs. ſ. trociſ. diacoralli.

Andechocha. i. ſaturegia.

Andocore. i. ſulfurata.

Andoture. i. mãdragora.

Andracacara qd ẽ. l. herba graſſula. ¶ Ca. XLIII.

Andrafaſis

vel androfaſis gre. ara. araf. lat. vͦo atriplex. SERA. liͦ aggre. caplͦo araf. auc. Diaſ. Araf. i. andrafaſis olus ẽ de gñe duplici ortiuũ ꝛ agreſte. fri. ẽ: ſʒ domeſtica multo fridior ẽ agreſti.

GALIE. 6. ſim. ꝓhar. c. andrafaſis. andrafaſis ſiue atriplex ſiue criſolocãna fri. ꝛ hu. vͦtutis ẽ. hu. q̄dẽ in ſcđo gradu a medijs. fri. i pͥmo: quã q̄dã tepidã dicebamꝰ eẽ q̃litatẽ qualis ꝛ nr̃is roſis damꝰ: niſi q2 nõ ẽ ꝑticeps ſtipticitatis: ſʒ ẽ aquoſa ꝛ minꝰ terreſtris ſicut malua: ſʒ ſm vẽtrẽ facile trãſit ſic̄ illa ꝑꝑ viſcoſitatẽ: oĩno aũt modicuʒ quid diaforeticũ ẽ ei: ſunt ẽt ꝛ ortulane tã malua q̃ andrafaſis multo hũidiores ꝛ fridiores agreſtibꝰ. POSSE. DIA. Andrafaſis cataplaſmatibꝰ adhibita cruda ꝛ cocta papulis ipoſita medet̃. ſemẽ eoꝝ cũ mulſa bibitũ ytericos curat: eiꝰ vͦtus ẽ leptinitica cũ polẽta cataplaſmatibꝰ adhibita ꝛ ipoſita dolorẽ capitis tollit tumoribus oculoꝝ nec̃ia adhibet̃ ꝛ fatigationẽ ſtõi ipoſita tollit: ſemẽ eius nefreticis medet̃: ꝛ folia eiꝰ cõtuſa ꝛ ipoſita ignẽ ſacrũ ɔpeſcũt. folia eiꝰ comeſta dolores veſice ãputãt: ſilr ꝛ reuma ſtõi ꝛ vẽtris ꝓhibẽt. Comeſtũ febres acutas extĩguit ꝛ lũbricos rotũdos educit: ſãguinẽ reijciẽtibꝰ ꝓdeſt. diſintericis comeſtuʒ auxiliat̃. cataplaſmatibꝰ oculoꝝ vtilr adhibet̃. reumatiſmũ iteſtinoꝝ: ſi adhibet̃ ɔpeſcit. dolores matricis ſuppoſitũ mitigat. Eſt. n. andrafaſis hũida abũdãter fri. mediocriter: nil hñs ſtipticũ: ſʒ aquoſa ẽ vt malua: domeſtica ãt multo fridior ẽ: ꝛ iđ iflãmationibꝰ in initio expedit. In ſtatu vͦo ꝛ declinatõe ſilueſtris: ſemẽ vͦo eaꝝ ꝓiectoriã hʒ vͦtutẽ: vñ ytericis ꝛ epicis: ſi ẽ ex epis emfraſi vtilis ẽ. Cruda ſiue cocta durities oẽs ꝛ furũculos ſanat. ꝑmonibꝰ q̄dẽ añq̃ in vulnus erũpãt vtiliter imponitur.

Scabꝛas vngues ſine iniuria vlceris detrahit.podagre feruoꝛē cū nitro ⁊ aceto ⁊ melle extinguit.ſolutoꝛia eſt.

SERA.auc.Raſ.Semē eiꝰ facit vomere foꝛtiter:⁊ vidi hoīeꝫ q bibit ex ea.ʒ.ii.⁊ aſſellauit vſqꝫ ad debilitatem magnā. GALIE.Andraſalis domeſtica multo fridioꝛ eſt agreſti:q̄pꝛopter ⁊ flegmōibꝰ ēt fridis:icipiētibꝰ qdē ⁊ creſcētibꝰ ac mollibꝰ adhuc:⁊ q̄ſi feruētibꝰ hoꝛtulana:eis vo q̄ in ſtatu ⁊ dclinatōe:⁊ idureſcētibꝰ ⁊ frigeſcētibꝰ agreſtis ſunt cōueniētioꝛes:fructus eius abſterſiue vtutis eſt. vnde ⁊ ad hictericos ex opilatiōe epatis vtilis exiſtit.

ALMAN.trac.3°.ca°.de atriplice.Atriplices fri. ſunt ⁊ hu.q̄ ventrē mollificātes bene nutriunt:hictericis quoqꝫ ⁊ calidꝫ hūtibus epar beneficium pꝛeſtant.

Andrago vel andragne:ideſt poꝛtulaca.
Andragne.Andrachni agreſte.i.poꝛtulaca ſilueſtris:et ē ſoldana:q̄ ē lacticinioſa:⁊ ē laxatina.ꝑ q̄.l.chachille.
Andragines:ideſt capparis.
Andraginos:vl' Androgines.i.nenufar vel nimphea.
Andrarane.i.ādracacarē. Andraſemō ē ſpēs yperici.
Androſaches quid eſt.Pli.27.ca°.4.circa medium.
Androſtica.Ga.6.ſim.phar.c°.androſtica.Androſtica q̄ ⁊ pitars:⁊ leuki:⁊ challaſia vocat:vt actis ē herba.pōt āt deſiccata ⁊ bibita.ipa vo nō fructꝰ ipſiꝰ vrinas ꝓuocare ſufficiēter palam.quoqꝫ ꝙ ēt diafoꝛare ⁊ ſiccare.
Androſemō didimo maſculus:vel aſgron:vl' androſemi dadion vel dadis maſculus. PLINIVS.c°.ādroſemō. Androſemō ē herba ſilis ypicon cauliculis mollioꝛibꝰ et dēſioꝛibꝰ ⁊ magis rubētibꝰ:folia alba:rute figurā hꝫ:ſemē papaueris magis ſile.Come eiꝰ trite ſanguineū emittunt ſuccū.gignit in vineis:medio autūno fodit et ſuſpendit.

GAL.6.ſim.phar.c.androſemi. Androſemi fructicoſa plāta duplex ē nā.Alteꝝ qdē alkita:ſeu alkaides vocatū. alteꝝ āt qd a qbuſdā dioniſia nuncupat. POS.GAL. Fructꝰ qdē eoꝝ purgatiuꝰ.frōdiū vo vtus ſiccatiua ⁊ abſterſiua mediocriter:q̄obꝛē ⁊ q̄ ſunt vſta igne ſanāt.cocta vo in auſtero vino ſolidāt. PLI.li.27.ca.4.poſt mediū. Fructꝰ eius ē vtilis ad purgādū aluū magnoꝝ vlceꝝ qd eius vinum indicat.
Anegibus.i.camellus.
Anech.i.vſnee.
Aneide.i.anetum.
Anefi.i.roſe.

℄ Capitulum. XLIIII.

Aneiſim vel aneiſum ara.gre.vo ⁊ latine aniſum. DIAS.c°.de aniſo. Aniſuꝫ feruētis eſt vtutis.ſ.ca.⁊ ſic.⁊ nature mixtualis ⁊ ſcarotice.i.iciſiue.

SERA.li°.aggre.c.aneyſin.auc.Diaſ.Aneyſin qd de eo eſt recēs ē bonū hn̄s groſſa grana plena ⁊ nō excoꝛiat qn̄ fricat excoꝛiatiōibꝰ ſilibꝰ furfuri:⁊ hꝫ odoꝛē bonū foꝛtē. Et illud qd ē ex iſula cretēſi ē meliꝰ:⁊ poſt illud ē babilonicū:hiſpanicū vo ē deteriꝰ:⁊ qd ex plāta eiꝰ ē magis iuuatiuū ē ſemē eiꝰ. GAL.6.ſim.phar.c.de aniſo.Sapoꝛ eiꝰ eſt acutꝰ amarꝰ modicū:⁊ vtus eiꝰ ē q̄ calefacit ⁊ deſiccat in.3°.ꝓpterea q̄ ⁊ diureticū ē:vētoſitati āt q̄ ſm vētrē reſiſtit. AVIC.li°.2°.c.de aniſo.Aniſum ē ſemē feniculi romani acuitatis maioꝛis q̄ꝫ nabati:⁊ ex eo meliꝰ ē qd ē ponderoſuꝫ:⁊ ē ca.⁊ ſic.i.3°. POSSE.DIA. Aniſuꝫ qꝛ mixtualis vtutis ē hictericis medet:ſitim tollit:bibitū venenis occurrit:iſl'ones āputat:vētrē ſtrigit:mēſtruis iperat: lac mulieribꝰ ꝓuocat:⁊ auget bibitū:venerē ſtimulat:fumigatōe naribꝰ adhibitū doloꝛē capitis tollit:auriū doloꝛē cū oleo ro.adhibitū mitigat:vētoſitatē vētris tollit et doloꝛē.Optimū aūt ē creticū:deide egyptiū.gallicū vero inertiſſimū. PAV.c.de aniſo. Cōtra liuoꝛē ex ꝑcuſſiōe ꝯterat ciminū ⁊ aniſuꝫ:⁊ icoꝛpent cū cera ⁊ calidū ſupponat.Aniſuꝫ ſil'r auget lac ⁊ ſpma apiēdo meatꝰ ⁊ mundat hūiditatē mr̄icis. ALMAN.trac.3.c.de aniſo.Aniſum calidū eſt:qd vētoſitatis diſſolutiuū exn̄s:epis apit opilationē.coeūdi ꝑterea volūtatē ſtimulat. SERA.li.aggr.

auc.Dia.virtꝰ eiꝰ ē deſiccatiua ⁊ calefactiua:⁊ expellit vētoſitates a coꝛpe:⁊ ſedat doloꝛē:⁊ ꝓuocat vrinā:⁊ ſudoꝛē. ꝯfert hydropiſi:⁊ abſcindit ſitiꝫ q̄ fit ab hūoꝛibꝰ ſalſis qn̄ ſumit in potu:⁊ ē ꝯueniēs venenis ⁊ iſl'onibꝰ:⁊ ſtrigit vētrē:⁊ abſcīdit hūiditates albas a matrice fluētes:⁊ ꝓuocat lac:⁊ excitat libidineꝫ:⁊ qn̄ attrahit odoꝛatu fumigatio vapoꝛis eiꝰ ſedat ſodā:⁊ qn̄ terit ⁊ miſcet cū oleo ro.⁊ diſtillat i aurē:curat qd itra ipaꝫ accidit ex caſu aut ꝑcuſſiōe:⁊ ſedat doloꝛē eiꝰ.Et idē auc.abugeri.apit opilatiōeꝫ epis ſplenis ⁊ renū ⁊ mr̄icis:⁊ mūdificat vias q̄ ab hūoꝛibꝰ opilant:⁊ ꝑꝑ h̄ ꝯfert febꝛibꝰ antiqs:⁊ hꝫ i ſe acuitatē ꝓpiquā aduſtiōi q̄ reſoluit vētoſitates:maxie cū ipꝫ aſſat.

AVI.Aniſuꝫ ē apitiuū cū ſtipticitate ꝑua:⁊ ē ſedatiuū doloꝝ:⁊ reſolutiuū vētoſitatū:⁊ ꝓpe ſi aſſet:⁊ in ipo qdē eſt acuitas q̄ medicis adurētibꝰ fit vicinū.Cōfert iſl'oni in facie ⁊ āpatibꝰ extremitatū.Si ex eo fiat opō:⁊ naribꝰ eiꝰ vapoꝛ attrahat:ſedat ſodā ⁊ vertiginē:⁊ ſi terat et miſceat cū oleo ro.⁊ diſtillet in aurē ſanat:qd accidit in iteriori pte eiꝰ ex ſoda a cōpꝛeſſiōe:aut ꝑcuſſiōe:aut doloꝛes eiꝰ ēt:⁊ ꝯfert febꝛel antiq̄:⁊ ꝓuocat lac:⁊ abſcīdit ſiti factā ex hūiditatibꝰ bauracbijs:⁊ ꝯfert opilatiōi epis ⁊ ſplenis gn̄ate ex hūiditatibꝰ:⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua:⁊ mūdat mr̄icē a fluxu hūiditatū albaꝝ:⁊ ē motiuum coitꝰ:⁊ qn̄qꝫ ꝯſtrigit vētrē:⁊ adiuuat ipꝫ ad illd eiꝰ ꝓuocatio:⁊ apit opilatōes renū ⁊ veſice ⁊ mr̄icis:⁊ ꝯfert ātiq̄ febꝛi:⁊ expellit nocumentum venenorum ⁊ venenoſoruꝫ:loco ipſius ponitur carui quantum eſt ipſum.

Anemo anemonis.i.rub. papauer.Pli.li.21.c.23.Diaſco. anemōis duo ſt gn̄a ⁊c.ara.xachaich.Ga.ꝑ memiri.c.3.
Anemoꝛa.i.ſiſimbꝛium.
Anemul ſunt oſſa ſubtilia q̄ ſūt in extremitatibꝰ digitoꝝ
Anergil.i.nux indica. Anes.i.robilie:⁊ eſt legumē.
Aneſis.i.reges ab a.qd ē ſine:⁊ nefos laboꝛ:vl' moꝛbꝰ ide anetica.i.mitigatiua vl' qetica:requiē.ſ.iducētia:q̄ anodina vocamꝰ:⁊ anetica dies in febꝛibꝰ dr̄ iterpolatiōis. li°.de doc.gre.Aneſis itermiſſio:remiſſio: refrigerium: pauſatio:iterpolatio.Johānitius de mōis feb.Gali.ad glauconem.capitulo.ii.diſtin.q̄rta.⁊.12.capitulo.
Aneſme.i.thit. Anethoſaſis.i.apertio.
Anetica.i.mitigatiua vel quietica.
Anguria.i.batheca:cucumer ſaracenicꝰ. Auer.7.colliꝫ.c°.9.circa mediū.Auēzohar.li.ꝑ.c.7.i.dullaſia.
Anetum.i.abſinthium dulce.⁊ quid eſt lege vebet.
Anetum agreſte.i.meu. Anfaſtas.i.tegula.
Aneuſa.i.lacca. Anfe.i.coagulum.
Anfeagidi.i.coagulum ceruinum.
Anfecalferas.i.coagulum caballinum.
Anfioma.i.ſinopida.
Anfraliafres.Diaſ.eſt ſpēs ſex titimallorum.quā ⁊ dendrodes vocat.i.arboreum.
Anfoꝛiſmus.i.affoꝛiſmus.n an̄ f.gre.ſcribit.
Angailē ē arbō naſcēs i idia i locis ruſticoꝝ:⁊ ē fri.⁊ ſic.⁊ ē ſatis ſtiptica.
Angākeſt.i.agnꝰ caſtꝰ.Ga.6.ſim. far.
Angaſtus.i.bartacū. Angerl.i.ell'eria ſtō ꝯueniētia
Ange.i.cardus. Angelica.i.archa angelica.
Angedis.i.terreſtris. Anges.i.Emaſum.
Angiologia.gre.ē cyrurgia q̄ fit in arterijs tēpoꝝ ꝑꝑ fluxū lachꝛymarum. Angimonia.i.ſarcocolla.
Angina ē apa qd naſcit ſub faucibꝰ:⁊ dr̄ ab ango angis:q̄ moꝛbus maxime poꝛcis accidit:⁊ qn̄qꝫ hoībus.
Agnitl vel angitis ē q̄dā ſpēs ſpice nardi. Diaſcoꝛides.
Angolus vel angulus.ideſt citrullus.
Angonum.Pli.Anconin.libꝛo.27.cap.4.verſus finem.
Anguarte:ideſt ſarcocolla.
Anguaſcen:ideſt herba lilialis:⁊ eſt anſimerina.
Anbar.i.locus qui eſt in inferioꝛi parte gule.latine ſonat vulneratio cum lancea:eo ꝙ camellus ibi cum lancea percutitur et ſic moꝛitur.aliter non.
Anicetum.i.aniſum.Pli.lib°.20.cap°.17.poſt mediuꝫ.
Anichmos.gre.ſiccus:al's ſuccus.
Anigailen.i.arboꝛ gūmi arabici.
Anil.i.indicum. Animitos.i.febꝛis fl'atica.
Animcos.i.gūmi arabicū. Animoda.Dia.vge ſunt ei duoꝝ palmoꝝ ⁊ paulo maioꝛes fruticeſqꝫ vge nodoſe i qbꝰ ſūt capitella minora folia minuta ſic lenticule aut rute ⁊c.
Animon vl' anemoa.i.papauer rubeū.
Animones qd ē.l.Otonia. Aniotos.Aniatos.gre.i.incurabilis inſanabilis.
Aniſſi.i.ſerpens.
Aniſum ciminum dulce ſemen feniculi romani idem. pꝛo quo lege Aneiſim
Aniudē.i.Anniden.
Anlicetati.ideſt aniſum. Annara.i.teſta ouoꝝ vnde pulli excludūt.amiātū.
Annemula.i. matriſiluia.
Anneſtin.i.flos pꝛati. Annoticū.i.recoꝛpoꝛatiuū
Annia.i.ꝑuatio anhelitus. Anocazna.i.cantabꝛū.aliq dicūt ꝙ eſt ſiſimbꝛium.ſed pꝛima melioꝛ.
Annomen.i.roſa canina.
Annoſader.i.ſal armōiacū
Anoch.ideſt arthanite.
Anodinum:ſedatiuum:ideſt mitigatiuum.
Anodoꝛmon matricis.i.aſcenſus matricis ad ſuperioꝛa.
Anodoſis.i.diſtributio nutrimenti in membꝛa.
Andromū.i.recurſoꝛ. Anoen ē ꝓpꝛiū nomē loci.
Anoloſoch.i.obolus:⁊ eſt pondus.12.granoꝝ oꝛdei.
Anoꝛa.i.calx. Anoꝛe.i.medicamē pilos auferēs.
Anoꝛeſia.i.faſtidiū vel pꝛiuatio appetitꝰ.Atrophia.
Anoꝛi eſt quedam ſpecies dactili.
Anoſtomaſis.i.aſcenſus matricis ad ſuperioꝛa.
Anoſtomizare.i.aperire venas que ſunt in ano.
Anonis.dixit Step.ꝙ ē ſpēs Acuā.i.Achauē.vchuē.
Anoſtris.Anofris.lycos:ideſt lupus.
Anphna.Anphebe.ara.ideſt coagulum.
Angnopa.i.ferox. Anrioch.i.plumbum.
Anſe eſt modus ligationis ⁊ nodationis qui vulgo dicit aſola:quaſi nodus qui imediate cuꝫ quis vult ſoluit.
Anſea.i.lilium. Anſtonlocia.i.cappinꝰ arboꝛ.
Anſali.Anſel.ara.ſquilla.Daliabbas.
Antali:ſūt oſſa ſcā ſic dētali vtcūqꝫ maioꝛa: ſꝫ nō hꝫ ſupficiē lenē ſic dētali:ſꝫ vgulatā ⁊ totā albā.oꝛiunt ſic et illi.⁊ eādē hn̄t vtutē.ponunt in antido.Gal.in vnguento citrino:qd interꝓtat vnguētū de citro.
Ankiſtron.gre.hamus vocat.agkiſtron ſcribunt:ſꝫ ankiſtron ꝓferūt.Nā vbicūqꝫ gāma an̄cedit kapa ipm gāma tranſit in ſonum n.lr̄e. dr̄ xebeth.
Anthion.gre.anetū.ide anethileō olī ide factū.ara.vo
Antali.Andhel.ara.collogntida.haliabas. loꝛe.
Anterōata.gre.tūoꝛes cuti ſil'es.ſꝫ alios tūoꝛes ſine doloꝛe.
Antera vl' antira.i.ſemē roſe:⁊ ē illd qd remanet de roſa ⁊ rubet ⁊ matureſcit:qd āt ē itus.ſ.ſemē lanuginoſuꝫ ē antera:lꝫ cōiter teneat ꝙ antere ſunt pipuli roſarum.
Antefloꝝ qd eſt.l.enantium.haarim.in pꝛincipio.
Anterion vel antericon.i.flos affodili.vl' ſemē.Diaſco.
Antereon eſt pars gutturis ſub mento.Caſſius felix.
Anthali.i.colloquintida. Anthoꝛiſmata.i.tumoꝛes.
Anthoꝛa ē herba ſic dcā q̄ſi ꝯ thoꝛā:q̄ thoꝛa ē ſatis venenoſa:⁊ dr̄ anthoꝛa ab anthi qd eſt ꝯ ⁊ thoꝛa:vn̄ anthoꝛa .i.ꝯ thoꝛā.vn̄ notādū ꝙ anthoꝛa ⁊ thoꝛa ſunt due herbe q̄ oꝛiunt in vna pte ſimul:et hn̄t folia q̄ſi folia violaꝝ:ſꝫ magis rotūda et modicū iciſa:et floꝛes ſunt eis ſic floꝛes panis poꝛcini:niſi qꝛ thoꝛa facit eos hn̄ violaceos:ſꝫ anthoꝛa facit eos ſubrubeos.vna eaꝝ eſt iterficiēs.ſ.thoꝛa.alia aūt eſt ſanans.ſ.anthoꝛa.
Anthos.i.flos oīs:ſed ponitur cōiter pꝛo floꝛe roriſmarini.inde dianthos confectio.

Anthrakion.i.gēma carbūculus:⁊ eſt etiā vlcus oculi.
Anthrataos.i.febꝛis flegmatica periodica.
Antias.i.tumoꝛ durus.pariſtinon.Pau.
Anti.greca ꝓpō.i.ꝯ.vt antixp̄s.i.ꝯ xp̄ꝫ.ātipapa.i.ꝯ papā. ātidotū.i.ꝯ datū:eo ꝙ ꝯ paſſiōes dat remediū medicamen leuamen adiutoꝛium.lib°.de doct.gre.
Antichiſis.gre.i.limatia. Anticat.i.boꝛax.
Antidaſis.i.emach. Anticrocū.i.floſ albucij.i.cartami.
Antifaare.Buſacli.i.coꝛallus.Steph.
Antifarmacū.i.vicetoxicū:⁊ ē ex toxiū.herba ē cuiꝰ folia ſūt q̄ſi folia pſici ⁊ ſtipes ſubtil' tēdēs ad coloꝛē violaceū.ꝓ q̄.i.vincetoxicū.

℄ Caplm. XLV.

Antifilos vl' antill'.gre.ara.vſnē.lat.ſalſola:⁊ eſt herba d q̄ fit ſal alkali. DIAS.Duo ſūt eiꝰ gn̄a.vnū hꝫ folia lēticulis ſilia.alia hꝫ folia ſilia camepithi.ꝑma hꝫ haſtā altā duobꝰ palmis erectā cū folijs mollibꝰ:radix ē illi minoꝛ ⁊ tenuis:naſcit i locis herboſis ⁊ ſolanis guſtu ſalſa.ſcda ē q̄ folia ⁊ haſtas ſil'es camepiti hꝫ.ſꝫ aſpioꝛa ⁊ minoꝛa:floꝛē purpureū ⁊ odoꝛē graueꝫ:radix cicoꝛee ſil'is. GALIE.6.ſim.phar.c.antill'. Antillis duplex qdē ē.ābe tn̄ mediocriter ſiccāt ⁊ vlcera ſolidāt. Altera vo q̄ camepitheos aſſil'at plus vtiqꝫ q̄ꝫ alia ſubtiliū ptiū ē vt epilēticis ꝯferat.hec aūt abſterſiuioꝛ q̄ꝫ altera ē. ALMAN.trac.3.c.vſnen.ca.eſt ⁊ ſic.que purgat ⁊ apit opil'onē:carnēqꝫ coꝛrodit ſupfluā.vl'r aūt oīuꝫ iſtarū herbaꝝ bonū hn̄tiū odoꝛē q̄ꝫplures cal'e ſūt:niſi ille ex qbus ſentit illd qd diximꝰ.ſ.frīditas māifeſta ſic ſētit i aq̄ro.⁊ cāfoꝛa atqꝫ ſandalis.
Antille eſt qdā lapis.
Antiloblefarus.i.cum palpebꝛe ſimul caſu congluctinātur:aut ipſa palpebꝛa albo oculi.
Antilops vel Antinops.i. egilops:⁊ eſt collectio apoſtemoſa circa angulum maioꝛem oculi.
Antimonium vel Antimonis quid eſt lege aitruad. Stibia.Plinius.33.capitulo.6.poſt pꝛincipium.
Antimiō vl' Antimō.i.mādragoꝛa.⁊ Antimō.i. canis caput.
Antin algin.i.teſticulus caſtoꝛei.
Antinꝰ vl' Antimꝰ.i. camomilla:vl' gamilla: vl' camelion.i.hebonig.
Antiocum.i.flos ſambuci.
Antion:eſt planta vnde colligitur laudanum:et eſt ſpēs roſe canine.vt Diaſco.cap°.ciſſos.
Antipaſis.i.ꝯria detractio:methaſintheſis:linearis.
Antipathia dr̄ id quod obtūdit violētiā alteriꝰ medicīe.
Antiqui.i.oſtrea. Antirina.i.ſauina vl' bꝛacheos.
Antillilis:ideſt ſaterceliſſimi.Steph.
Antilos gre.Diaſ.gn̄a eiꝰ duo.vna ē q̄ folia lēticule ſil'ia hꝫ ⁊c.Pli.li.21.ca.29.Auic.vocat zabarath
Antimis.i.camomilla.Diaſ. Antira.i.ſemen roſe.
Anthillion quid eſt. Pli.libꝛo.26.cap°.8.verſus finem.
Antifraſis.i.oppoſita detractio.Galie.4. de ingenio.capitulo ſexto.vltra medium.
Antirenū.Antiquꝰ liber de ſimplici medicīa:ē plāta dcā cinocephalū.i.canis caput ramoſa ꝑ totos ramos folia minuta ⁊ oblōga ⁊ dēſa:floꝛē ꝑuum coloꝛe auroſo hn̄s ſemē vitulinis naribꝰ ſil'e.Pli.li.25.c.9.vltra medium.
Antirinō:aut araninō.Dia.ml'ti lignidā agreſtē dixerūt: herba ē ſil'is anagallidi folijs ⁊ haſtis floꝛes hꝫ croceos ⁊c.
Antiſpaſis:ideſt contraria euerſio humorum.
Antiſpodia:ē cinis factꝰ ex folijs ſtipticis.ſ.mirte oliuaꝝ ⁊ ſimiliū.⁊ dr̄ ſic:eo ꝙ ponit loco ſpodij.Dia.c.de antiſpodio.dr̄ eo ꝙ ꝓ ſpodio mittat:qꝛ ſil'is ē vtutis:⁊ cōficit ſic.Accipe mirtā imaturā cū floꝛibꝰ ⁊ baccis imaturis ⁊ mitte i cacabū nouū crudū:⁊ coopi ptuſū coopculo ⁊ mitte i foꝛnacē cacabū:⁊ aſſa q̄ꝫdiu caccabꝰ ipe ꝑcoquat:⁊ iteꝝ cacabo crudo refūde:⁊ ſil'r coq̄ ⁊ reijce ⁊ laua cinerē diſciplina ſpodij.⁊ ſil'r de folijs oliue antiſpodiā facere potes.ſed meliꝰ fit de oleaſtro cū floꝛe

ſuo.multi vō citonia minutis ꝑtibꝰ īciſa ſemīc ꝑiecto ſilr
ꝯficiūt.ſiccamina multi in ſole ſiccata ſic ꝯficiunt. multi
vō buſſi folia ⁊ ſtinci ⁊ ſcini cū flore ſuo aut caprifici folia
ſicca in ſole ſilr ꝯficiūt.alij vō taurocollā aut lanas ſucci
das ītinctas ī pice liqda:aut melle cōburūt ſilī diſciplīa.
Antiſtrum eſt inſtrumentum cyrurgici ſicut vncinus.
Antofali:ſunt gariofoli groſſi tuberoſſi.⁊ dicuntur anto
fali:ideſt ante nati:ſicut calumbria ante ficus.
Antopirus panis.i.fermentatus:⁊ eſt contrarius opiro.
Antrakes.Anthrakia.gre.i.carbones incenſi.pruna.
Antraphapheos.ideſt mandragora.
Anthracoſim.gre.rubor nimius palpebrarum et ex lon
go tempore lippientium.Demoſth.
Anthrax.Antrax.i.carbūculus vl' apā venenoſū:qd ēt dr
bonū malanū:vel malum malanum.Hal.
Antropa.i.conuerſio ventris ſurſum per vomitum.
Antromata.i.alba apata. Antropomorfon.i. mādra
Antroſia:eſt qdā egritudo q̄ dr atroſia. (gora.
Anubel.ideſt iuiube.
Anuen.i.color qui fit ex ſanguine cōchilij.ſʒ falſo:qm̄ eſt
color qui fit ex cocco. ¶ Capitulum. XLVI.

Anuiden ara.vel heltif.gre.laſar.vel ſilfiuʒ vl' ſil faſilfiū.latie vō genꝰ ferule:cuiꝰ gūmi ē
aſa fetida.Sciēdū q̄ aſa ē gūmi qdā qd vocat̄ aſa:⁊ hu
ius qdā ē odorifera:qdā fetida:⁊ dr odorifera:qr puuʒ hʒ
fetorē vel puū odorē.Et dr fetida:qr ꝑ excellētiā hʒ feto
rē:⁊ ē gūmi herbe anuidē:⁊ ē hn̄s vehemētē igneitateʒ.ſʒ
aſa odorifera fit ex ſucco ipſiꝰ herbe hn̄s aliq̄lē odorē her
be ꝑdicte. SERAP.li.aggre.c.anuidē. Anuidē.i.plāta
cꝰ gūmi ē althith.i.aſa fetida.radix eiꝰ dr mabaroth.plā
ta eiꝰ hʒ ſtipitē q dr maſtates:⁊ ē ſilis ferule:⁊ folia eiꝰ ſūt
ſilia folijs apij:⁊ ſemen eiꝰ latū ſile ſemi nigē mēgitagas.
GALIENVS.8.ſim.phar.c.d ſilfio.Subā eiꝰ ē aerea
et vtus gūmi eiꝰ qd ē aſa:⁊ vtus ramoꝝ ⁊ radicū:⁊ floris
eiꝰ ē q calefacit calefactōe forti.⁊ ē ca.⁊ ſic.in.3ꝰ.⁊ illud qd
eſt de ipo maioris ſaporis ē gūmi:⁊ ipa plāta ē calior ⁊ ſb
tilior aliaꝝ plātaꝝ oiuʒ.⁊ ꝑpterea hec ē magis reſolutiua
⁊ ita lac aliaꝝ oiuʒ:⁊ ē in fine calītatis:⁊ ē ſube venenoſe
niſi qr ē plus in ea ſuba ignea aerea.et idē ſm aliā trāſla
tionē ſilfij:calidiſſimꝰ qdē opos:qnimo folia ⁊ ſtipes:⁊ ra
dix calefacit generoſe.ſūt aūt vētoſioris ſube oīa:⁊ ſm ꝗ
difficile digeſtibilia.extrorſuʒ tn̄ corpi appoſita opatiora
ſūt:⁊ maxīe oīum opos attractiue ſufficiēter exn̄s vtutis
⁊ ꝯſumere carnē ⁊ deſtruere hʒ ꝑꝑ ꝑdictā eiꝰ cōplōnem.
DIASCO.caꝰ.ſilfiū.Silfiū oībꝰ ē notū:cuiꝰ lachrymū
laſar noiat̄ acriter calefaciēs ⁊ veſicā ledēs:ſʒ vētrē pur
gās.hec aūt herba calefacit fortiter iflāmatiua ē eiꝰ vtus
oīno.naſcit̄ in ſiria ⁊ armenia ⁊ libya:cuiꝰ vga ſpleon ſiue
ſpletē vocat̄.q̄ ſilis ē ferule.folia hn̄s ſilia apio ⁊ ſemē la
tū.Et idē caꝰ.laſar.laſar.i.aſa fetida.lachrymuʒ herbe ē q̄
ſilr appellat̄ q̄ in multis locis in ſilitudinē ferule creſcit
folia hn̄s circa ſe maiora q̄ʒ apiū:ſʒ ſemē ſile ē ei. eſt āt op
timū laſar:qd cyrinaicū dr ſubruffuʒ ⁊ ꝑlucidū et itꝰ exal
bidū odore viſcido:et qd hūore cito reſoluit̄ ⁊ in guſtu ſta
tim hūorē ꝓuocat:vires hʒ acerrimas:vn̄ cū magnis ve
xatioībꝰ calefacit ⁊ relaxat. Adulterat̄ aūt dū viridis eſt
ſuccus cū ſerapino et fabe farina:qd facile ꝯprehēdit̄ gu
ſtu odore ⁊ viſu.Solōne in oībꝰ medicis vſui ſuccꝰ nc̄cius
eſt.vtꝰ ē illi viſcida iflās ſtōʒ. AVICEN.liꝰ.2.c.de aſa.
Aſa eſt duarū ſpēꝝ q̄rū vna eſt fetida ⁊ altera odorifera:
nō fortē hn̄s odorē:ſʒ calidior eaꝝ eſt fetida:⁊ ē herba ve
hemētis igneitatis in ſe tota:⁊ plurimū qdē hꝰ ſpēi eſt ciri
nēſe:⁊ eſt gūma almarach.eſt ca.in primo ⁊ ſic.in ſecūdo.
POSSE.DIASCOR.capꝰ.ſilfiuʒ. Uirtus eius radi
cis eſt termātica ⁊ exarātica.ſtōm iflat.ructationes ꝓuo
cat.idigeſtibilis eſt et veſice ꝯria accepta.cerotis mixta ⁊
īpoſita puſtulas ⁊ ſcrofas ſpgit.oleo addito liuores corpo
ris lipidat.oleo ciprino vel irino addita ſciaticis ſm hūo
rē ſiccat.in aceto cocta ⁊ cataplaſmatibꝰ impoſita ani cās
ꝯpeſcit. bibita venenis occurrit:euſtomaca ē mixta ſemi
nibꝰ et nobilibꝰ oxigaris ſale addito comedit̄:virga eiꝰ di
uiſa lachrymū qd ex ſe dimiſerit neceſſarie colligit̄:qd la
ſar dr.i.aſa fetida.Et idē capꝰ.laſar.vino additū alopitias
emēdat meliꝰ id agēs ſi piper ⁊ acetū accepit ſuffuſiones
oculoꝝ in initio detergit:melle caligines oculoꝝ lipidat.
ꝑcuſſoꝝ dentiū dolorē mitigat:cū thure mixtū ⁊ ore retē
tū ſilr ꝑſtat.poſitū ſup morſū rabidi canis curat:venenis
acceptis facit nitro et rute ⁊ melli additū carbūculis ſin
gulare ꝑſidiū eſt.duricies vulneꝝ ſoluit:clauos tollit:ca
ricis additis ⁊ cerotis oīa ſupiora facere pōt.aceto mixtū
ʒernas tollit:et polipū et creſcētes in naribꝰ carnes flori
eris ⁊ erugini cāpane additū:oīa ſilr facere nouit. Sarco
colle additū et īpoſitū oxicatha curat:aſpredines fauciū
⁊ vocis lipidat:maxime cū aqua ⁊ melle:ꝑpēdentē vueā
ſuſpēdit:gargariſmo cū mulſa frequēter ſumptū coloreʒ
limpidū facit.in ouo ſorbili tuſſiētibꝰ ꝓdeſt:pleureticis ⁊
hydropicis cū caricis ſiccis auxiliat̄:cū pipe ⁊ ruta bibit̄
addito vīo ⁊ typicos frigores excludit tetanicis ⁊ ſplene
ticis ⁊ opiſtonicis pōdere vlicis vnius additū cere ⁊ glu
tituʒ medet̄:ſanguiſugas bibitas aceto mixtū excludit.
Coagulatū lac ſtō ſoluit .aſperitatē artarie ꝑ catarū lōgi
tpis vel vocē amputatā curat:epilēticis cū puſca bibituʒ
medicat̄:cū mirra ⁊ pipere bibitū mēſtruis impat:vētrē
mollit:et d alto cadētibꝰ opitulat̄:oxigarijs miſcet̄:amig
dalis amaris ⁊ rute mixtū in oībꝰ cauſis neceſſarie come
dit̄.cū ficu atq; yſopo decoctū ⁊ collutiōi oris adhibituʒ
eroſos dētes medet̄. AVICEN.Aſa diſrūpit vētoſita
tes et effugat eas ꝑꝑ reſolōnē ſuā:⁊ eſt cū ꝗ iflatiua:et ici
dit ⁊ reſoluit ſanguinē in vētre ꝯgelatū:ꝯfert allopitie il
linita cū aceto ⁊ pipe:⁊ qn̄ admīſtrat̄ in cibarijs facit bo
nū colorē:⁊ abſcindit verucas q̄ ſunt vt claui:et cū icidū
tur fraudulēta apata mortificātia mēbrū:ſi pōat̄ aſa ſup
ea ꝯfert:⁊ eſt bona in cura dubelet appentiū:⁊ oculoꝝ cō
fert empetigini:qn̄ bibit̄ cū aq̄ granatoꝝ ꝯfert ꝯtritioni
lacertoꝝ:⁊ ꝯfert dolori neruoꝝ ſic̄ tetano ⁊ paliſi:ſi acci
piat̄ ex ea aureus:⁊ miſceat̄ ſm q̄ dr cū cera ⁊ ꝯglutiat̄:
aut ſi bibat̄ cū vino pipe ⁊ mēta:⁊ iplent̄ ea mole in ore
et cōmiſcet̄ cū thure:⁊ ponit̄ ſup dentē:⁊ efficit opationē
peonie in epilēſia:⁊ cū ex ea fit gargariſmus eradicat ſan
guiſugas gutturi annexas:⁊ ē bona i initio aque alcohol
facto ex ea ⁊ cū melle ⁊ cū diſſoluit̄ in aq̄ ⁊ fit ex ea gar
garizatio ⁊ ſorbet̄ clarificat vocē ſtatiʒ:⁊ ꝯfert aſperitati
gutturis:⁊ ſi ſorbeat̄ cū ouis ꝯfert tuſſi ātiq̄ ⁊ pleureſi frē
⁊ efficit opōnē fenugreci in apate vulue:⁊ ſi admīſtrat̄ cū
ficubꝰ ſiccis ꝯfert hyctericie:⁊ ipa qdē eſt ex eis q̄ nocent
ſtō ⁊ epi:⁊ ꝯfert emorroydibꝰ:⁊ in coitu fortitudinē ꝑbet:
⁊ ꝓuocat mēſtrua ⁊ vrinā:⁊ ꝯfert dolori vētris pūgitiuo:
⁊ vlceribꝰ iteſtinoꝝ.Et Ga.qdē extimauit in ipa eē vtutē
ſolutiuā parūp cū ſtipticitate ſua.ſʒ ſcituʒ eſt apud oēs q̄
ipa ꝯfert ſolōni antiq̄ frē:⁊ eſt bona febri q̄rtane:⁊ ponit̄
ſup morſuʒ canis rabioſi:et vermiū venenoſoꝝ et rutele
⁊ ꝯfert oibus illis:bibita ⁊ linita cū oleo:⁊ expellit nocu
mētuʒ ſagitte venenoſe.Sed loco fetide equale pondus
ipſius de odorifera:⁊ pōdus ſeminis de ſerapino tātūdē
de anarech:⁊ medietas pōderis eius de gumma rute.
SERAP.auc.Diaſ.Radix hꝰ arboris ē dſiccatiua dif
ficilis digōnis:⁊ ē nociua veſice:qn̄ miſcet̄ cū ceroto reſol
uit ſcrofulas ⁊ exituras.⁊ qn̄ ex eo fit emplm̄ cū oleo au
fert liuorē q fit ſub oculo:⁊ qn̄ cogt̄ in aceto ⁊ cortice gra
nati:⁊ fit inde ēplm̄:curat emorroydas ani:⁊ qn̄ bibit̄ cū
tyriaca eſt medicamē mortiferoꝝ ⁊ venenoꝝ:et ipſa ꝑpa
rat̄ ⁊ comedit̄.ſ.cum ſeminibus ⁊ ſale:⁊ eſt bona ſtō:ſine
his aūt eſt inflatiua et facit ructuare:⁊ omnes ſcindunt
ſtipitem ⁊ radicem:et egredit̄ inde lachrymus qui colli
gitur ⁊ ſiccatur:⁊ eſt illud quod dr aſa. Et melior ex aſa ē
illa que vergit ad rubedineʒ:et eſt clara ſimilis mirte ha
bens bonum odorem non ſimilē odori porri nec odorem
horribilem ſubito:et quādo teritur et infunditur cito re
ſoluitur:et quādo tenet̄ in ore prouocat ſaliuam cito:for
tius autē quod ē in hac tota planta eſt gūmi.et poſt illud
folium:et poſt illud eſt ſtipes.gummi autē eſt acutum in
flatiuum:quod quando miſcetur cum aceto vino et pipe
re:et ponitur ſuper alopiciam curat eam. Alia aūt que di
cit Serapio:ſunt hic poſita ſm mentem Diaſco.Halie.et
Auic.quare pro nunc tranſeo.
Anuiden romanū.i.fiſeleos. Anuloſet.i.obolus.
Anzadarahce:ē arbor folia hn̄s lucida:vt pēna pauonis
ſemper virens. Anzarola qd eſt.l.zaror.
Anzerutū.āzarat vl' anzarut.ara.i.ſarcocolla.āgelut gre.
Anzharatha:eſt inſtrm̄ de vitro ſcm̄:ꝑ qd pueri attrahūt
aquā et violenter cuʒ volunt expellunt ꝑ foramen.
Anzicu:herba falios.falcios.flos ſambuci idem.
Aoloſia.i.bdelium. Aonich.i.agnus caſtus.
Aolos.i.diptamus. Aoria.gre.immaturitas.
Apaki.gre.longum inteſtinum.liꝰ.de doct.gre.
Apalos.i.mollis vel ſine pelle:⁊ inde dn̄r oua apala.ſ.ſi
ne teſta. Inde ⁊ apala ſarcos.i.mollis caro ab a. quod
eſt ſine:⁊ ſarcos caro.
Apalotis mollities.Apallos.i.mollis leuis tener.
Apate:eſt ſpecies intubi.Theofraſtus.
Aparine purpurea.ideſt lapago.lege Aproparme.
Apartias.ideſt ſerpens vel ventus ſeptentrio.
Appendix ſpina eſt.Pli.libro.24.capꝰ.13.an̄ medium.
Apentiſemenon.gre.i.inteſtinum rectum.Alexan.
Apepſia.gre.incrudatio.i.indigeſtio vel mordicatio.
Aperificis:eſt ſpecies titimalli.
Aphriges.ideſt biſcoctum.Halie.6.ſim.phar.
Aphodos.i.ſtercus.Hal. Apiaſter.i.apium riſus.
Apia.i.mala valde dulcia. Apinalfac.i. laieralmariē.
Apiretios.gre.ſine febre vel ſine feruore. Ha.ad glauco.
Apiſton.gre.fetalogos.i.ariſtologia.
Apiumtanū.i.zinzania. ¶ Capitulum. XLVII.

Apium lat.gre.ſelinum.ara.kaſpar.vel karfi.Apij plures ſunt ſpecies.nam eſt apium dome
ſticum vel hortiuuʒ.et eſt apium raninum ſiue apium ri
ſus:⁊ eſt apium emorroydarum.⁊ eſt apiuʒ quod dicitur
cerofolium:⁊ eſt apium campeſtre:⁊ eſt apium hyſpanū:
⁊ eſt apium perſicum.⁊ eſt apium agreſte:⁊ eſt apium mō
tanum:⁊ eſt apium aquaticum.⁊ eſt apium ruſticum:⁊ eſt
apium quod dicitur regalia. Apium domeſticum omni
bus notū:qd Diaſ.vocat hortiuū:q d calidū eſt in ꝑncipio
tertij gradus.ſic. in medio eiuſdem: cuius ſemen eſt ma
ioris efficacie.ſecundario radix.tertio herba. Cum auteʒ
in medicinis receptio apij ſimpliciter inuenitur:ſemē ap
ponendum eſt quod a multis ſelinum appellatur:licet to
ta herba ſic vocetur. Apium raninum ſiue apium riſus
vocatur a Diaſco.Botrachion:vel natrachion . ⁊ dicitur
apium raninum:quoniam in gurgitibus in quibus degūt
rane naſcitur.⁊ ideo vocatur natrachion. nam natragos
gre.ideſt rana.et vocatur ſimiliter herba ſcelerata. vl' pa
ronichia vel vnguis leproſus.et dicitur apium riſus:quo
niam moritur ex eo homo ridendo.
GALIENVS.octauo ſim.phar.capitulo paronichia.
Uocat apium riſus paronichiam dicens. Paronichia.i.
vnguis leproſus nominata eſt ſic ab auctore . ſanat enim
paronichias ſicut ait Diaſco. virtus autē eius ſubtilium
partium eſt ⁊ ſiccatiua:non mordax.talia enim eſſe opor
tet paronichiaruʒ farmaca.palam autē eſt:quoniam hoc
tale diaforare ſufficiens eſt omnes paſſiones quecunq;
diaforari egent.talia enim omnia ſunt quecūq; tertij gra
dus exiſtunt in calefaciendo ⁊ ſiccando : ſicut et in ſubti
lis partis ſubſtantia.huiuſmodi apij ſunt quattuor ſpēs.
vt inquit Diaſcor.vna eſt que folia habet coriandro ſimi
lia ſed latiora:alba et pinguiora:et florem mellinuʒ:⁊ ali
quantulum purpureum virgam non longam:ſed breueʒ
radicem albam et non amaram fixam ſicut ellebori:vir
tus eſt eius viſcida et vulneratica.locis aquoſis naſcitur.
Secūda ē longioris tyrſi.et folijs irtis multis locis īciſis
guſtu acerrimis. hec multum in ſardinia naſcitur. quam
ſardi apium agreſte dicunt.huic virtus eſt viſcida valde.
Tertia ſpecies eſt folia habens paruiſſima vel breuiſſi
ma tetri odoris atq; incendioſa floribus auroſis.Quarta
ſpecies botrachion:quod ſtaticen dicit̄:naſcit̄ locis ſabu
loſis:⁊ cāpis arenoſis florē hn̄s lacteuʒ: radix eius eſt ar
ticulo ſimilis:que radiculas paucas ⁊ tenuiſſimas habʒ.
GALIENVS.ſexto ſim.phar.capitulo botrachion.
Botrachion ſiue apium riſus:vel herba ſcelerata:quat
tuor quidem habet ſcdm̄ ſpeciem differentias. Omnes
tamen acres vehementis potentie ſunt vt vlcerent cum
dolore.calida ⁊ ſicca eſt vehementer radix.et ſimiliter to
ta herba. Apium emorroydarum eſt cum folijs guttati
cis.guttis quaſi ſanguinis melancolici. Apium quod dici
tur cerofolium habet folia minuta ſicut folia fumiterre.
ſed minutiora.vnde cerofolium eſt ſpecies apij.vt Yſaac
in dietis particularibus.capitulo de apio.
GALIENVS.ſexto ſim.phar.capitulo de cerofolio.
Hingidium vel cerofoliū:ſicut in guſtu particeps eſt ama
ritudinis ⁊ ſtipticitatis.ſic in complexiōe ſiccitatis ⁊ cali
ditatis eſt particeps.Eſt autē ſiccatiuum ſm vtraſq; qua
litates:nec cacoſtomaticum eſt:eo q̄ non paucam ſtiptici
tatem ſortituʒ eſt ; caliditatem quidem non minus mani
feſtam poſſidet:ſiccat autem ſm ſecundam ſubſtantiaʒ.
Apium campeſtre.i.agreſte vel yposelinum ⁊ eſt olixan
tum:vel alexandrum radix eſt illi groſſa alba ⁊ mollis et
odorata folia habens rotunda ⁊ viridia in capite plenuʒ
eſt flore:que capita clauſa ſunt:in quibus ſemen eſt viri
de ⁊ oblongum ⁊ viſcidum aromatis habens odoreʒ:eu
ſtomaca eſt. Naſcitur locis vmbroſis ⁊ in ortis et in omni
bus locis. Hec herba eſt cibis apta cruda ⁊ cocta:comedi
tur ſicut apium. GALIENVS.octauo ſim.phar.capi
tulo ſinirinū.ſinirinū alij ſelinū equinū vel ſilueſtre.Alij
vero alexandrinum nominant . Ex eodem genere eſt:et
hoc cum ſelino ⁊ petroſelino macedonico:⁊ erit quidem
ſelino fortius:petroſelino vō debilius.menſtruorū vtiq;
ductiuū eſt.et vrinatiuū.et eſt ca. ⁊ ſiccū in tertio gradu.
quod vero in ſicilia petroſelinum nominant:⁊ in amano
fiens eſt equidem ⁊ id ſinirinum:minus vero eſt acre pe
troſelino ⁊ ſinirino:⁊ propterea in vulneribus apponi po
teſt in eo q̄ ſiccat ⁊ incarnat:ac per hoc diaforeticum eſt
induratorum.Alia vero virtus eſt ſimilis ſelino ⁊ petro
ſelino:quocirca et ſemine eius vtimur ad menſtrua vri
nas et aſmata. DIASCORIDES.capitulo Siniri
non.Smirinon:ideſt alexandruʒ.herba eſt apio ſimilis:
ſed folia habet latiora et ſubruffa:et quaſi pinguia ⁊ ſua
uiter olentia. Et ramulos et capitellum vt aneti . ſemen
rotundum et nigrum et radicem lenem ⁊ mollem ⁊ ſuc
coſam:odorem ſuauem cum cortice nigro intus viridis ⁊
exalbida. Nam herba guſtu amariſſima eſt . vires ha
bet acres:et ſudorem prouocantes.eſt enim valde calida
et ſicca.Apium hyſpanum idem eſt qd campeſtre. Apiuʒ
perſicum idem eſt qd campeſtre.Apium agreſte.i.apium
campeſtre.Apiuʒ montanuʒ.i.petroſelinuʒ agreſte:et eſt
petroſelinū macedonicū:vl' ſynonū qd naſcit̄ in macedo
nia in criptis ⁊ ſpelūcis.ſemē eius eſt minutū ſile apio et

Apium

ameos odoratū.⁊ viſcidū ⁊ arōaticū.vt⁹ eſt illi diuretica.

PLINIVS.ca.de petroſelino macedonico. Petroſelinū macedonicū naſcit̄ circa petras:⁊ ē optimū macedonicū:qđ ē odoratū ⁊ ſubdulce:eſt autē diureticum valde.

CASSIVS.felix ca°.de macedonico. Petroſelinū macedonicū ſic ēvocatū:eo ꝙ ſit ſil'e apio.naſcit̄ i petris mōtib⁹ ⁊ rupib⁹:qđ nos petrapiū dicere ꝯſueuim⁹:⁊ in ligua latina vocat̄ petroſelinū agreſte.et alio noīe dr̄ ſinomuꝫ. vñ aliq ponūt alexādrinū ꝑ macedonico ipo carētes:qm̄ ſūt eiuſdē vtutis. Sꝫ notādū ꝙ cū ponit̄ i deſcriptionib⁹ apiū ſiluaticū dꝫ itelligi illđ qđ forti⁹ opat̄:hꝫ ē apiū riſus

GAL.8.ſim.phar.c.de ſinono vel de petroſelino macedonico. Sinonū ca.⁊ ſubamar̄ ē guſtu.apiū aq̄ticū eſt ſe natiō quē multi creſſonē vocāt.naſcit̄ i aq̄ fruticē hñs pīguē ⁊ ramulos lōgoſ:⁊ folia miuta ſil'ia ipoſelino:q̄ cū maſticata fuerint odorē ſuauē hñt. Apiū ruſticū.i.ābroſia:ꝑ q̄.l. Ambroſia. Apiū qđ dr̄ regalea:hꝫ vgā ſil'eꝫ apy cū mltis ramulis:et folia latiora q̄ declināt v̄ſus terraꝫ:et ſunt dclinātia ad rubedinē:⁊ hꝫ coronā ſil'eꝫ corone aneti:⁊ folia ei⁹ ſil'ant̄ folijs alexādrini:⁊ orit̄ in locis humidis.

SERAP.li.aggre.ca.kaſpar ſiue karfs.i.apiū:ſūt ei⁹.v. ſpēs.eſt.n.domeſticū ⁊ ē notū oib⁹. Eſt alia ſpēs q̄ dr̄ aſal'. et ē apiū qđ naſcit̄ i aqs et in locis hūidis:⁊ ē mai⁹ dōeſtico:ſꝫ vtus ei⁹ ē ſic̄ vtus illi⁹. Eſt alia ſpēs apy q̄ dr̄ ſalis et eſt apiū oriētale vel mōtanū.nā ē mai⁹ dōeſtico apio:⁊ color ei⁹ vgit ad albedinē:hꝫ vgā ꝯcauā ⁊ lōgā in q̄ ſunt velut lr̄e:⁊ folia latiora folijs dōeſtici cū viditate declinātia ad albedinē:⁊ hꝫ comas ſil'es comis herbe q̄ dr̄ linoſiſtis vel linogitꝭ:et hꝫ multa capitella a qb⁹ egredit̄ flos:et ſemē nigrū lōgū acuti ſaporis ⁊ odoriſer̄:et hꝫ radicē albā ⁊ odoriferā qñ guſtat̄ nō groſſā.naſcit̄ i locis vmbroſis ⁊ hūidis:iſta plāta admīſtrat̄ i cibo ſic̄ apiū dōeſticū cruda ⁊ ēt cocta:⁊ radix comedit̄ ⁊ coquūt̄ folia ei⁹ ⁊ ſūmitates ramoꝝ eoꝝ et comedūt̄. Et aliqñ comedūt̄ cū piſcib⁹ et ꝯdiunt̄ cruda cū ſale et admīſtrant̄ ſic̄ alia olera:et alia ē q̄ vocat̄ ateſelinū:et alia q̄ vocat̄ yposelinū:⁊ ſt̄ ſpēs ſil'es apio cōi i vtute:niſi ꝙ illđ qđ dr̄ ateſelinuꝫ ē debili⁹ eo:et opat̄ ad illđ qđ dr̄ yposelinū:qđ ē forti⁹ eo.⁊ yposelini ſem̄ qñ bibit̄ cū oximelle aut cū vino ꝓuocat vrinā ⁊ mſtrua: et qñ ſumit̄ ꝑ os:aut fit ex eo iunctio calefac̄ ifridatos:et ꝯfert diſtillatōi vrine:et radix ei⁹ ſilr̄ fac̄ h:⁊ qñ ſemē ei⁹ dat̄ i potu cū vino ꝯfert pūcture ſcorpiōis ⁊ morſui canis et qñ radix ei⁹ coqt̄ i vino et ſumit̄ i potu frāgit lapidē et expellit cū vrina:et ꝯfert dolori lateꝝ ⁊ lūboꝝ:⁊ qñ terit̄ et exhit̄ ſucc⁹ ei⁹ ⁊ ſumit̄ i potu aut linit̄ ex eo corp⁹ calefacit ipꝫ:et expellit ēt frig⁹.⁊ mōtanū ēt facit h cui⁹ tres ſūt ſpēs:⁊ vna ſpēs ex eis ē q̄ vocat̄ oreoſelinū:et ē plāta hñs vgā lōgā vni⁹ palmi aut circa h:q̄ egredit̄ a radice vna ſbtili:a q̄ pl'es ꝑue virge egrediunt̄ et a vga ramuli pl'es ſuꝑ quos ſūt capitella ſil'ia come:niſi q: ſūt miora ſatis et rotūda:et ē ſemē lōgū aliqñ ſubtile:et ē acuti ſaporis ⁊ boni odoris ſil'is odori cimini:⁊ naſcit̄ i locis mōtuoſis:vt⁹ ei⁹ eſt ſil'is vtuti apy dōeſtici:niſi q: ē fortior:et vtus ſeis ⁊ radicis ei⁹ ē ca.et nō oꝫ ꝙ putet̄:q̄uis noiet̄ oreoſelinū:ꝙ nō naſcat̄ niſi i mōtib⁹.ſilr̄ ēt illđ qđ dr̄ petroſelinū cum noiet̄ h noīe:q: nō oꝫ ꝙ nō naſcat̄ niſi in petris:ſꝫ iſtđ petroſelinū naſcit̄ i petroſis locis et i rupib⁹:et hꝫ ſemē ſic̄ ameos:niſi q: hꝫ meliorē odorē et acutiorē ſaporeꝫ. et eſt arōaticū aliq̄ꝫtulū.⁊ meli⁹ qđ ē ex eo ē ſem̄:⁊ ē acutū amarū:ē et alia ſpēs apy q̄ dr̄ ſarmocidē:et hꝫ vgā ſil'eꝫ apy cū ramulis multis et folia latiora folijs apy:⁊ qđ ē ex folijs dclinat v̄ſus terrā cū vtit̄ ad exteriora:et ſūt dclinātia ad rubedinē et in eis ē hūiditas pauca q̄ adheret manui hñtia odorē cū acuitate:et ſapor eoꝝ ē ſic̄ ſapor alteri⁹ ſpēi et ſuꝑ ſūmitates ramuloꝝ eoꝝ ē corona ſilis corone aneti:⁊ hꝫ ſemē rotūdū ſil'e ſei cauliū nigri coloris et acuti ſaporis:et odor ei⁹ ē ſic̄ odor myrrhe:et radix ē mollis ſaporis et odoris bōi:cui⁹ cortex ē niger:iteri⁹ vo vidis ad albedinē vgēs.naſcit̄ i locis petroſis.et idē auc. Gal. hec plāta ē media iter plātā apy dōeſtici et plātā apy mōtani:calefacit et deſiccat i tertio:iſta eſt plāta q̄ vocat̄ latine regalia.

POSSE. Apiū dōeſticū ꝓuocat vrinā et mēſtrua et reſoluit vētoſitates et ꝓꝑe ſemē eius:ſuccus ei⁹ in q̄ ſaxifragia decocta fuerit ſtrāguirioſis et diſſurioſis ſubuenit:vel ſaxifragia grana ſolis filipendula et lapis lincis coq̄nt̄ in ſucco apy et in colatura addito çuccaro fiat ſyrup⁹:q mane det̄ cū calida. Succ⁹ apy agreſtis vl' acetū ⁊ oleū oliuarū vl' ro.miſceant̄ et bulliāt i vaſe vitreo ad ignē:et cū tali oleo cal'o caput patiētis iungat̄:valꝫ ꝯ litargiā et freneſim ꝑus capite raſo.ſucc⁹ decoctōis apy et tamariſci ſplenis:et epis opil'onē ſoluit et duritiē:ſꝫ ꝓꝑe ſplenis. Aliud ſumat̄ decoctio radicis apy feniculi petroſelini fiat ſyrupus ꝯ hyctericiā ex ſucco apy ⁊ ſcariolaꝝ:et det̄ cuꝫ cal'a. ꝯ hydropiſim radix apy ⁊ feniculi bulliat in ſucco fumiterre et in aq̄ decoctiōis addito çuccaro.fiat ſyrupus miro mō ꝯſumit fl'a.fiāt ēt iſti leucoflegmaticis et hypoſarcha laborātib⁹. ℞.ſucci apy lib.i.ſucci ſcariolaꝝ lib.ſ.maſticis.ʒ.i.fcā decoctōe colet̄:⁊ poſtmodū addito çuccaro fiat ſyrupus. i fine decoctiōis addant̄ pulueris eſule.ʒ.ij. et pulueris reubarbari.ʒ.ſ.mane cū cal'a exhibeat̄ ꝯ amphimerinā ꝑcedat purgatio:deīde coquat̄ agaric⁹ cū ſucco apy in pomo collogntide vl' in malo terre vacuato ſeu cauato:et dcoctio talis det̄ q̄tidie patiēti. Nota ꝙ apiū nocet ꝑgnātib⁹:q: vtute ſua diſſoluit retinacula fet⁹. Epilēticis ſilr̄ obeſt:q: diſſoluit et ꝯfortat māꝫ ad actionē et mouet ad ſuꝑiora. Nocet ſilr̄ pueris ꝑꝑ humiditatū abūdantiā ⁊ vtutū debilitationē ⁊ meatuū ꝯſtrictionem.

DIAS. Apiū riſus vulnerib⁹ cū axūgia ſine ſale ipoſitū putredines vl' ſordes expurgat:ſꝫ nō diuti⁹ in loco ſtet ne carnē ſanā vlceret:hec ē q̄ ſcelerata dr̄:q̄ cū fimo porcino trita ⁊ ipoſita furūculos vl' apāta ifra paucas horas apit. Apiū riſus faciēs florē lacteum vngues leproſas extollit acoras expurgat:ſtigmata tollit:alopitys medet̄. Elixatura ei⁹ adhibita fomēto ꝑmonib⁹ opitulat̄.radix ei⁹ ſternutamēta ꝓuocat.ſicca vo adhibita dētiū dolorē ſenſum auferēdo tollit. Nā dens dolēs ex ipa tact⁹ nō alit̄ et cuꝫ frāgit:q̄ſi cauteriū adhibitū eſſet.folia vo eius cruda cataplaſmatis ipoſita puſtulationē faciūt abſqꝫ eſcara. Itē mirmiceas ⁊ acrocordinas ꝯciſa atqꝫ ipoſita excidēdo radicit⁹ aufert vt nō renaſcant̄:mutat ēt alopiciā:ſed detrahat̄ ꝑus q̄ꝫ vlceret. GALIE.6.ſim.phar.c. botrachiuꝫ. Botrachiū moderate vtentib⁹ ſcabies ⁊ lepras excoriat: q̄ mouet ⁊ vngues leproſos:ſꝫ ſtigmata diaforat ⁊ mirmicas tollit:gnetiā alopicys ꝯfert modico tpe ſuppoſitū.nā ſi diu extiterit:ne dū excoriat̄ coriū.imo adurit̄.hec ergo oīa cime ⁊ folioꝝ viridiū ipaꝝ plātaꝝ opa. Radix vo ſiccata ſternutatiuū eſt pharmacū.ſilr̄ ceteris oib⁹ q̄ violenter ſiccāt:ſꝫ etiā dolorē dētiū adiuuat ꝯſtringēdo ipos vehemēter.ſ.exiccādo. Apiū emorroydaꝝ in vino coctū cataplaſmet̄ naribus emorroydas inflatas ⁊ fl'aticas excitat. Cauēdū tñ eſt ne eis fluētib⁹ h fiat ſi ſine fluxu cū tumore ⁊ dolore ⁊ extēſiōe illaꝝ venaꝝ fuerit dolor mitigatur ⁊ tumorē ſiccat. Et ob h apiū emorroydaꝝ dr̄. Apiuꝫ qđ dr̄ cerofoliū vires hꝫ igneas valde.curat cancros cuꝫ melle poſitū.bibitum cum vino ſedat dolorem lateris.⁊ cum mulſa bibituꝫ ſoluit noxia pituite.coctuꝫ in oleo et inunctū valet cōtra frigora febriētiū.tritū ⁊ ſuccus ei⁹ cū aceto mixtus ⁊ potatus lūbricos expellit. Itē cum vino ſumptuꝫ ꝓuocat vrinā et purgat menſtrua. Et ſi de elixatura eius caput lauet̄:vel cuꝫ aceto inungat̄ valet cōtra tineā:⁊ cū cera virginea mixtū:vel cū axūgia veteri parotidas ſanat.elixatura eius vrinaꝫ ꝓuocat. Yſaac in dictis

ꝑticularib⁹:in cap°.de apio. Cerofolliū calidū ē in tertio: ſiccū i ſcđo:qđ potui datū cū mellicrato vrinā ⁊ mēſtrua ꝓuocat:lateꝝ dolorē renū atqꝫ veſice placat:ventris tortionē de groſſa vētoſitate mitigat ſtōi ēt vētoſitatē ⁊ oiuꝫ viſceꝝ diſſoluit ⁊ opationē apit. Apiū cāpeſtre vtutē hꝫ i ſemīe eius talē ꝙ cū vino bibitū mēſtruis iperat frigorib⁹ acceptū medet̄ ⁊ punctū ſtrāgurijs vtilis ē. Radix ei⁹ ſilr̄ oīa curat. ſcorpionū ictib⁹ ⁊ morſui canis ſemē ei⁹ cū vino datū occurrit. in mulſa decoctū atqꝫ potatū difficultatib⁹ vrine medet̄.tormēta vētris ⁊ ceteras iteſtinoꝝ q̄relas eodē mō ſanat. Radix in vino decocta calculos pellit. lateris ⁊ lūboꝝ dolorib⁹ eiſdē poſitōib⁹ ſuccurrit.apiū mōtanū.i.petroſelinū macedonicū mſtruis iꝑat.iflatōes ſtōi ⁊ colli cōpeſcit calefaciēdo ⁊ nimis ſiccādo.tortiōib⁹ ſubuenit.dolorē lateris mitigat.nefreticis ⁊ veſice dolori ſubuēit.ꝓuocat abūdāter vrinā:maxīe cū vino datū.vñ diureticis antidotis miſcet̄. GALIE.8.ſim.phar.c.de ſinono vel petroſellino macedonico. Sinonū vrinatiuuꝫ eſt digeſtiuū ⁊ mēſtruorū ꝓuocatiuū ⁊ deſtructiuū oiuꝫ q̄ ſm viſcera obſtructionū. Apiū aq̄ticū valet ad multa:ꝑ q̄.l.herochalchai. Apiū ruſticū valet ſilr̄ ad multa:ꝑ q̄.l. ābroxia. Apiū qđ dr̄ regalia:ē herba cui⁹ ſuccus igredit̄ i q̄dā ꝯfectōe ad ſcabioſa vlcera i antidotario virili: ſucc⁹ ei⁹ radicis cū aceto fricat⁹ valet ꝯ ſcabiē. DIAS.ca°.de apio. Oēs ſpēs apy mixtualis ſūt vtutis:domeſticū vo vl' ortiuū pani mixtū ⁊ ipoſituꝫ tumorē oculoꝝ ſꝑgit. ſilr̄ id facere pōt ſi polēte mixtū cū cataplaſmatib⁹ addit̄ coctū in aq̄ ⁊ bibitū:eſtuationē ſtōi cōpeſcit:tumentib⁹ mām̄is vtilr̄ apponit̄. vrinā ꝓuocat: elixatura ei⁹ radicis bibita venenis occurrit:vomitū ꝓhibet:vētrē ſtrigit.ſemē eius plus diureticū ē.morſib⁹ venēatis occurrit:⁊ eos q bibūt ſpumā argēti medicat̄ vētū ⁊ ifl'ones ſtōi tollit. Antidotꝭ anodinis nečie miſcet̄:⁊ tyriacis. tuſſiētib⁹ ꝑſtat effectū. Et idē auc. Ha.in li°.de agricultura. Apiū excitat libidinē in viris ⁊ mulierib⁹:⁊ ꝑꝑ hāc cāꝫ ꝓhibet̄ nutricib⁹: q: ꝓuocat libidinē ⁊ abſcidit lac eaꝝ. Et ipm̄ facit oris odorē bonū:q̄propter ſumūt ipꝫ in cibo hñtes fetorē oris:maxime qñ volūt loq cū ꝑncipib⁹. Et idē auc.hachi. Ingenioſi medici ponūt apiū ca.⁊ ſic. Et idē auc.humay.in li°.de tyriaca.ꝓꝑetas apy mōtani ē ꝙ laxat vētrē in colica. Et idē auc.aben meſuay ꝯfert iflationibus vētris:⁊ aq̄ eius fac̄ nauſeā:⁊ eius radix ē fortior:ſemīe ⁊ ſemē fortius ē q̄ꝫ folia:⁊ ipꝫ ē malū epilēticis:radices oiuꝫ cōferūt ſtomaco. Apla qd ē. Hal.li°.de catarticis. ¶ Caplm̄.XLVIII.

Aplenon vel aplinium gre.ſplemō.aut ſcolopendrion.ara.vo ⁊ lat.ceterach. DIA.c°. aplenon. Aplenō folia hꝫ ſcolopendrie venenoſe ſil'ia:naſcit̄ i locis ſaxoſis vel ꝑietibus ex lapide fabricatis: folia eius ſunt multa ex vna radice aſcēdētia diuiſa ſic̄ polipodiū ſubt⁹ ruffa ⁊ aſpa ⁊ ſuꝑ viridia:ē vo ſine haſta ſine flore ⁊ ſine ſemīe. GAL.6.ſim.phar.c.aplinū.ſubtiliū partiū q̄dē:nō tñ calide vtutis ē herba. POSSE.DIA. folia eius elixa cū aceto ⁊ bibita.30.dieb⁹ ſplenē ſiccāt. Iteꝫ folia ipſius vino addito vt cataplaſma ipoſita ſpleni ſingulare ꝑſidiū ē:yſopi folia cū aplenō folijs trita cū leuiſſima vini bibitōe ſplenē ꝯſumūt ſtrāgurijs ⁊ ſubgluctiōib⁹ ⁊ hictericis ꝓdeſt. bibita calculos frāgit.dr̄ ꝙ ſola cū ſplene mule collo ſuſpēſa mulierē gñare nō ſinit.ſane nocte ſuſpēdēda ē ⁊ obſeruādū ne luceat luna:aut de die ſuſpēde:⁊ ſi hō ꝑ muliere eādē foderit:⁊ aſſit alius q dicat i de fodi te vt illa nō gñet:ēt h dr̄ ꝓdeſſe. GAL. Apliniū lapidem frangit ⁊ ſplenem ſubtiliat vel attenuat.

Apocruſtica .i. repcuſſiua vel redarguētia. Diaſco. Caſſius felix. Ha.quarto memiri. capitulo quito.

Apochimatos .i. ſemen de naui intus raſum.

Apocopa.i. quedā figura i grāmatica q̄ tollit fineꝫ.

Apockon vel apocraon .i. repercuſſionē.

Apodhia vocāt̄ aues ſil'es hyrūdīb⁹ maiores tñ:plurimū volātes ſic dicte:q: vſu pedū carēt apud plures dardani vocant̄ vulgo. Pli.lib°.10. cap°.39.

Apodulō.i.medula ferule

Apodiſmō. Demoſthenes .i.ambulō retrograda.

Apoforeſi.i. larga ſanguis detractio.

Apoflegmatiſm⁹.i. gargariſm⁹ vel deductio larga flegmatis a capite.ſ.ꝑ os vl' nares ſic̄ caputpurgia

Apogeus.i.locus ſubterraneus.

Apockinū.i.crinōcrauilia. Pli.libro.24.ca.ii.vltra medium.

Apoia.gre.ſine q̄litate ſenſibili vt inſipida. Apopia non qualia.

Apolaxamō.i. durā carnē habentes.

Apolinaris .i. mādragora: eo ꝙ apollo iuētā tradidit Aſclepio.

Apolinarius.i. iuſgamus. Pli.li.25.ca.4. Galie.capitulo cucurbite.

A poma.i.ꝑuatio anhelit⁹.

¶ Caplm̄. XLIX.

Apomel ſm Diaſ.ca°.apomeli. Apomeli vel apomel qñ fauū mellis in aq̄ fr̄a abluit̄. Illud mellitū dr̄ apomel. Sꝫ notādū ē ſꝫ Diaſ.ꝙ fauū mellis nō aſpeꝝ eē dꝫ:ſꝫ mellitū ⁊ nō aquoſū. Multi vo ad illud totū reponūt:veꝝ oib⁹ egrotātib⁹ inutile ē:q: ceram mixtā hꝫ:quā notū ē oib⁹ ꝯriā eē itraneis.maxīe ē eligendū mūdū ⁊ dulce ⁊ i odore nō hñs fetorē nec cere mixturā:⁊ qđ nō iflat hypocūdria nec turbat vrinā.hec oīa ſi ſanus eē volueris obſuāda ſunt:hydromel hꝫ ipꝫ mel ꝯpoſitū cū aq̄ fr̄a ſine oī decoctiōe:nec hꝫ certā ꝓportionem mellis ad aquā: mulſa vo fit ex.8.ꝑtibus aq̄ ⁊ nouē mell' diſpumati:⁊ coquit̄ ad ꝯſūptionē tertie ꝑtis illi⁹ totius.ſi aūt plus hꝫ aq̄ ⁊ mellis minus:dr̄ mulſa aquoſa:⁊ iſta vocat̄ aq̄ mellita:q̄ ſm maiorē ⁊ minorē q̄ꝫtitateꝫ mellis:dr̄ aq̄ plus vel minus mellita.ſi aūt fiat eq̄tio dr̄ mulſa mellita.melicratū idē ē qđ mulſa aquoſa:q: in eo ē plus aq̄ q̄ꝫ mellis:vt in alexādro de oculis:ſꝫ in ſcđa affōꝝ ꝑ mellicrato accipit̄ hydromel. Quidā cōponūt mellicratū cū vino ⁊ melle.nā cromō vinū iterꝑtat̄.vt Io.me.in antidotario ſuo vbi loqt̄ de ſyrupis circa finē.⁊ ſm illū modum fiet ꝯditū.differūt tñ:q: i ꝯdito ponunt̄ ſpēs:⁊ illud ē nectar:ſꝫ in mellicrato nō. Et ſunt q̄dā qui vocant vtrunqꝫ vtroqꝫ modo.

Apōſina.i.amoroſia.

Apoparecara.i.cucurbita.

Apoya. Apoya gre.i.ſine q̄litate ſenſibili:vt iſipida

Apoplexia.i.collectio q̄dā capitis ⁊ eſt opilatio ventriculoꝝ cerebri cū ꝑuatiōe ſenſus ⁊ motus.

Aporia.i.dubō vel penuria Gal.12.terap.cap.qnto.

Aporior.i. dubito vel q̄ro.

Apoq̄ſtidos ſucc⁹ ē lini:ſed ſꝫ q̄ſdā ē ſordes manuū.

Apognat⁹.i.ſordimē it⁹ de naui:vl' raſura ꝑtis exterioris. Dia. Apozima.

Apoziſma vl' apoziſmuꝫ.i. amariſſima. Amoreſia. cō ſtantinus.

Aporrema.i. qñ oculi fiūt ꝓminētes ex vomitu vl' alia cā:deīde fiūt ꝯcaui. Demo.

Aporenſis.i.eruptio anguli oculi. Demoſthenes.

Apoſiatic⁹ ē oē qđ ꝑ os vel nares fl'a deponit a capite ſiue gargariſmus ſiue maſticatio: ſiue fricatio iterioris oris:ſiue ſternutatorium:ſiue qđcūqꝫ caput purgat:et dr̄ ob opo qđ eſt de:⁊ ſelen qđ ē deponens flegma.

Apoſtema apoſtaſis ideꝫ. ⁊ iterꝑtat̄ collectio.gre. Apoſtaſeos.

Apoſtema multoꝝ peduꝫ .i.polipus:⁊ iſtđ vocabulū ponit̄ in lr̄a luf.

Apoſgias. Apozias gre.i. deferueſcēs. Apozeo deferueſco.

Apoyays.i.ſine q̄litate ſenſibili.

Apozio.i.deferueſco.

Apozima vl' apozimia.i.deferueſcēs ab apo qđ ē de ⁊ zeo zeos qđ eſt feruco ferues:nos āt itelligim⁹ decoctionē.ſ. aquā i qua coquunt̄ diuerſa medi̇̄

camina.aliter Diaſ.
Apoaloſarton.i.hñs glau/
cos oculos.

Appella.i.ſine pelle.
Appia vel appida.i. petra.
Capitulum. L.

Appios ideſt camebalãos:ſꝫ qſdã dr̃ raffan⁹ agre
ſtis:ꝛ dico ſm qſdã:qm̃ ſm ṽitatẽ raffan⁹
agreſtis ẽ ille q ſcribit̃ i lr̃a ſinel. DIAS.ca°.appios.Ap
pios haſtas hꝫ duas vl' tres viſcoſas ꝛ teneras ꝛ ruffas:fo
lia ſũt ei rute ſil'ia.oblõga viridia ꝛ pua:ſemẽ puũ:cui⁹ ra
dix ẽ affodillo ſil'is:ſꝫ obrotũda ſil'i pile:lachrymo plena:
deforis nigra:itus alba. Radices ei⁹ due ſũt ſup terraꝫ:q̃
accepte vomitũ faciũt colerã ꝛ fl'a excludunt. Radices
ei⁹ id deſubt⁹ faciũt:oĩa ṽo tonſa ꝛ accepta oĩa ſil'r facere
nocuit:lachrymũ ei⁹ ſic colliges:icide radices ꝛ i aq̃ mit/
te qð ſupnatauerit cũ pẽna collige.ſicca et repone.
POSSE.DIAS.ſi obulo ſemi triũ mõ datũ potui per
ventrẽ purgationẽ facit:herbe aũt ipſi⁹ ſupiora vomituꝫ
faciũt:ꝛ iferiora ventrẽ purgãt.l.raffanus agreſtis.
Aporficus.i.ficus agreſtis. Caplm̃. LI.

Aproſtilla. PLINIVS.li°z6.ca.8.vltra mediũ
cap°aproſtilla. Juncos duos vl' tres
ſpgit in terra rubeſcẽtes:folia hꝫ rute ſil'ia:radices vt ce
pe:ſꝫ ãpliores:quã qdã raffanũ agreſtẽ vl' ſilueſtrẽ vocãt:
itus hꝫ medullã cãdidã:ex̃ cortices nigros.naſcit̃ i mõti/
b⁹ ꝛ aſpis aliqñ ꝛ vmbroſis locis. POSSE.PLI. Pur/
gat inferius ꝛ ſuperius.

Aprotanũ.i.abrotanum.
Aproximon .i. aggregatio
mbri:ita ꝙ nec ſem̃ emit
tit̃ nec mẽbrum erigit̃.

Aprocimerõ.Aproximerõ
.i. ipotẽtia act⁹ venerei.
Apſinthion.gre.abſinthiũ
Capitulum. LII.

Aproparme ſiue aparme vel apozma gre.filã/
tropos ara.lat.ṽo purpurea vl' la/
pago. DIAS.ca°.aproparme.Aproprma ẽ herba virgas
multas hñs lõgas ꝛ q̃dratas ꝛ aſpas:folia tria ꝛ in ordie
poſita:ſemẽ ẽ ei albũ ꝛ rotũdũ ꝛ puũ i medio ptuſatũ:ſic
vmbilicus florẽ hꝫ albũ:folia ei⁹ veſtib⁹ trãſeuntiũ inhe
rẽt.naſcit̃ circa muros ꝛ ortos.hac ṽba paſtores pro liq̃to
rio vtunt̃ lac liquẽtes. GAL.6.ſim.phar.ca°.apozina.
filoãtropos vl' filotropi dicũt.dr̃ ẽt lapula minuta ꝛ pur/
purea mediocriter abſtergit ꝛ deſiccat:hꝫ aũt ꝛ aliqd ſub
tiliũ ptiũ. POSSE.DIAS.Succus h⁹ herbe ꝛ ṽgaꝝ ꝛ
ſemis ei⁹ morſuꝫ mitigat ſpalãgionis cũ vino bibit⁹ ꝛ ve
nenis occurrit hic ſuccus aurib⁹ infuſus caꝝ dolorẽ miti
gat:hec herba cũ axũgia mixta ſcrophas ſpgit. folia autẽ
ei⁹ ꝯſtrigẽtis ſunt ṽtutis:ꝛ ppterea fluorẽ ſãguis cataplaſ
matib⁹ ipoſita medent̃:ꝛ rei coherenti miſcent̃.

Apulones.i. mentaſtruꝫ.
Apruna.i.ceraſa.
Aprupimẽtaꝝ.i.gẽtiana.
Aq̃ aliqñ ponit̃ pro ſucco
vt aqua abſinthy.i.ſucc⁹
abſinthy vt aqua albede
rogi.i.ſuccus fluuialis.
Apta vel aptha.i. putredo
vel vlcera mala vel alco
la.Diaſco.Oribaſius.
Aqua cõis qd eſt.l. ydros.
Aqua caſei vl' lactis.i. ſex.
Aq̃ carnis ſꝫ Aui.i de ṽib⁹
cordis ẽ ſucc⁹ p decoctio
nẽ exct⁹ a carnib⁹ cõmiu
tꝉ p eo ꝙ ðſudãdo ab eis
fluat vl' ꝯterit̃ caro c⁹ co/
latura potui admĩſtrat̃.
Aqua imbrilis.i.pluuialis.
Caſſius felix. Demoſth.
Aq̃ mellita qd ẽ.l. apomel

Aq̃ ordei ſm Auic.4.cañ.
fen.i.ð cura febriũ i gñá/
li ſic fit.nã ðbẽt eẽ.zo.ſa
tiriati aq̃ ꝛ ordei ſatiriati
vnuꝫ:ꝛ coq̃t̃ vſq̃ q̃ rube/
ſcat ꝛ reducat̃ ad ſatiria/
ti quinq̃.
Aq̃ relup.i.lenticula aque,
Aqua roſata oĩbus eſt no/
ta:pro qua lege hard.
Aqua roſata ð mucaro:qd
eſt lege mulachlach.
Aq̃ ſalmacina.i.aq̃ fcã ſal/
ſa artificial'r.ſ.cũ mixtio
ne ſalis:loco cui⁹ ponit̃
aq̃ marl.pli.li.3i.c.6.i fi.
Aqua termaꝝ.i.aqua bal/
nei naturaliter calidi.
Aquehala vena.i. vena ci/
uilis.Haliabas.
Aqueelmelich.Achileme/
lich.i.mellilotũ.Steph.
Aqueſutũ.i.cuſcuta. Ste.
Aquelogos.Pli.folia ſunt
ei maiuſcl'a q̃ꝫ hedere.v.
aut.7.ſubalbida ꝛc̃.li.z6
ca°.6.ẽ vngula caballina.
Araatidos ſũt grana cedri
ni vel iuniperi.
Ara albactata:ideſt,ſterc⁹
vaccinum. (la.
Ara amata.i. panis ð ſimu
Arabich.i.chalãdris.Raſ.
libro primo afforꝫ.
Arachinde ẽ arbor hñs ra/
dices ramoſas ac multi/
plices nõ folium nec her
bã hꝫ ꝛ mãducat̃.Pli.li.
zi.cap.i5. ante medium.

Aracos idem.Archos.
Arachib.i.iſtr̃o poſito,a po
ſteriorib⁹ tẽdẽte iterius
ꝛ poſtea recedẽte retro,
Aracano.i.folia perſici.
Arach.i.aqua lactis.
Arachi.i.flos ſalicis quo ti
ctores vtuntur.
Aradabri.i.tenta: ꝛ ſil'r eſt
qðdã inſtr̃m cyrurgicoꝝ
Araf.i.atriplex.
Araficua.i.cibus.
Araſaſoni.i.gũmi alcũbar.
Aragne.gre.ſpalãgiõ.i.ara/
nea.ara.rutela.l.hamde/
hut.
Araiedũ.i.ãtimoniũ.
Capitulum. LIII.

Arachos. GALIE.p ð cibis. ca°.de arakis ait.
vltimã ſillabã h⁹ nõis arakos p k.ſcri/
ptã iuenim⁹ i olkaſib⁹ ariſtophanis:vbi ait arakos:frum̃/
tũ ptiſanũ ꝯdrũ:cemã:loliñ.ꝯſil'e aũt ẽ ſemẽ ei qð lachiro
rũ.i.cicercule:ꝛ aly dicũt nõ eẽ alteꝝ gen⁹:nã vſus eius ſi
milis:ꝛ ṽtus ſil'r ꝯſil'is lachiroꝝ:niſi q̃tũ duriores ꝛ diffi
cili⁹ decoqbiles:ꝛ pp h̃ idigeſtibiliores lakiris ſunt:arak
aũt apð nos ẽ qðdã ſilueſtre ꝛ durũ ꝛ rotundũ orobo mi/
nus i domeſticis fructib⁹ iuẽtũ qð nõiant arachon:nõ p
k.vltimã ſyllabã:ſꝫ p h.aſpiratã ꝓferẽtes:ꝛ abyciũt ipm
colligẽtes ſicut pellichinũ.

Aram.i.ſpẽs pini.
Aranud.i.achantig.
Aranieum.i.ſine rubore.
Arantu.i.ſida.
Arãdilon.i.ſpẽs ſiſeleos.
Aranza vel aranzilis.i.ari/
ſtologia rotunda.
Araneas.i.ſerpuſcl'os.Caſ/
ſius felix.
Aranea qd ẽ.l. hamdebut.
Arar.i.ſauina.
Araraic.i. gallia muſcata
Ararzinzalon .i. ariſtolo/
gia lon.
Araſtade vel araſtion.i.na
ſturtium.
Araſed idẽ.
Araſin.i.enula.
Araſaracoti.i.ſcariola
Aratano.i.folia perſici.
Aratilli.i.porri vinee.Am/
pelopraſon.
Aratillus.i.cepe canis.
Arathamati.i.frãgẽs oſſa.
Aratrifagi.i.canicularia.
Arazarati.i.fruſta ſubtilia
Arazhati:ideſt formica ha
bens alas.
Arbei.i. planta fructifera.
Arbeni.i.lapis armenus.
Arbor aſſe fetide quid eſt
lege anuiden.
Arbor abrahe.i.agn⁹ caſt⁹.
Arbor cimicum. Dirdar.i.
fraſſinus.
Arbor cimicũ.i.vlmus.
Arbor cornuta.i.xiliqua.

Arbor dactili.i.palma.
Arbor grani viridis eſt ar/
bor terbentine:ꝛ eſt zap/
pin⁹:vt appet in.l.botin.
Arbor granati ſilueſtri qd
eſt lege darſiſaban.
Arbor gũmi arabici qd eſt
lege acatia. (los;
Arbor glãdifera qd ẽ.l.bul
Arbor gũmi dragantis qd
eſt lege acantos. (nig;
Arbor iachne qd ẽ.l. hatro
Arbor mella.i.xiliqua.
Arbor marie ſm Aui.ẽ bu
thomariẽ:ſꝫ falſo:qm̃ bu
thomarie ẽ herba nõ ar/
bor:ſic̃ pꝫ in.l. buthoma/
rien:ſed arbor marie eſt
roſmarinus:pro qua.l.la
ieralmariem.
Arbor maſticis ẽ lẽtiſcus;
Arbor ppl's qd ẽ.l. Electꝝ
Arbor ſceni.i.darſen.
Arbor ſebeſten quid eſt le
ge ſebeſten.
Arbor thuris qd ẽ.l.rõder.
Arbor tremula.i.arbõ gra
nati ſilueſtris.
Arbor vulpis .i. liquiritia.
Serap.
Arcela vel arcelon .i. arge/
monia.
Arceotidas vl' arceotides
.i.iunipi fruct⁹ cum ſunt
pfecti.Diaſ.Alex. lib°.de
doct.gre. Arkeutos ẽ ar/
bor iuniperi.arkeutides
fruct⁹ eius.Gal. libro de
alimentꝉ.

Archangelica . angelica .i.
vrtica mortua.
Arciotidos .i. grana cedri
vel iuniperi.
Arction.Dia. pſopidia aut
pſopion dr̃:folia hꝫ ſil'ia
cucurbite orbue ꝛc̃. Pli.
li°.z5.ca°.9.añ mediũ.pſo
lata.ꝛ li°z7.c.5.Arcturiõ
Archãdi.i.pira ſilueſtria.
Archia.i.merulus auis.
Archileta .i. fructus man/
dragore.
Archimeron .i. hermoda/
ctilus.
Archimom.i.maluꝫ terra/
neum.
Archiritica.i.artetica.
Archirocha.i. infuſio q̃ fit
duob⁹ modis vl' cũ aq̃ vl'
liquor aliqs ab aliq̃ fun/
dit̃ ſup mẽbrũ in q̃ ẽ ne/
ceſſitas vl' pãnus ifuſus i
eis ſupponit̃ iterãdo ſe/
Arciabiadicõ.i.lacca. (pe
Arcis.i.adarce.
Archos.gre.arcus.i.podes
anus.Pau.
Arcos.i. princeps inde po/
liarchion.i.plures princi
patus obtinens.
Arcõdes.i.iunipi fructus.
Arcotica.i.diſtractoria.
Arcleatis:qd ẽ.l.kameactꝉ
Arcuatus morbus.i.hicte/
ritia a coloribus yris.
Arcolabũ.gre.Demoſth.ẽ
ferreũ iſtr̃m cyrurgicoꝝ
ad aliqd apprehẽdẽduꝫ.
Arculabum eſt ferreuꝫ in/
ſtrumẽtum cyrurgicoꝝ.
Arcutiõ ẽ ſil'is folys artiõ.
Ardẽquearde.i.roſa.
Ardifigai vel ardifigi.i.ar/
bor ſimilis cappari in fo
lys qua caremus.
Ardillus.i.porrũ ſiluaticũ
vel vinee.
Ardrias.i.miluus.
Area.i.carta.
Aretica.gre.virtuoſa.areti
praxis.ṽtus.induſtria.
Arectica.i.virtuoſa.
Arefaſa.i.oleũ de ſiliquis.
Areffatum.i. rotula genu.
Areges.i.ſcotomie.
Aregiõ.i.tertia ſpẽs vlceꝝ
cornee.
Arelas archiã.i. ſerpilluꝫ.
Arelea.i.pira.
Arença.i.ariſtologia rotũ/
da.
Arenat.i.bolum vel lutuꝫ
armenum.
Arenoſthus.gre.nã Aryn.
gre.maſculus.i.thus ma
ſculum.Oribaſius.
Aren.i.draco marinus.
Arena maris que i littore
maris eſt ſole calefacta
carnes humidas deſic/
cat.hec Diaſco.
Arena arigirinde eſt q̃daꝫ
arena rubea que inueni/
tur i hiſpania: que valet
ad faciendum minium.
Areopagita.i.virtuoſa.
Areoptica.gre.i. rarefacti/
ua.Alexan.
Ares.i.virtus.
Areſtion.gre.ara.buſinuꝫ.
Steph.
Arf.i.gũmi alcũbar vel ſe/
men altanabotis. (t⁹.
Arfert.i.piſcis magn⁹ ſali/
Argalia.i.iſtr̃m in q̃ liquo/
res inyciunt̃ in veſicam
qð etiam ſiringa dr̃.
Argamen.i. vlcus cornee
oculi.Pau.
Argaſin eſt ſpẽs myrrhe.
Argema.i.albugo.Gal.
Argemata vel argemon.i.
vlcus in circulo oculi oc/
cupãs de pupilla ꝛ cõiun
ctiua.
Argentea.i. oculoꝝ caligi/
nes.Gal'.
Argoba.arab.batitura.ſq̃/
ma.Zubel.
Arrenicũ.i.arſenicum au/
ripigmentum.
Caplm̃. LIIII.

Argemonia vel volucruꝫ min⁹.gre.araſcelen.
lat.ṽo agrimõia vl' ferraria mior.
DIA.ca°.argemõia.Argemõia ẽ herba oĩb⁹ nota:q̃ fer/
raria mior dr̃:ſil'is ẽ in oĩbus agreſti papaueri vl' animon
herbe:ſꝫ diſcernit̃ ꝙ caput ſupius lat⁹ hꝫ ꝛ ſeri⁹ floreſcit:ꝛ
neq̃ ita feniceũ facit florẽ:ſꝫ croceũ. Radix ẽ illi ðſurſuꝫ
rotũda:ex q̃ dimittit croceũ ſuccũ acris ṽtutis q cõuenit
nebulis oculoꝝ ꝛ agrimõi i oculis nõiate paſſiõi. Naſcit̃
in cãpis vl' circa ſepes:cui⁹ radix greco nõie eupatoriũ dr̃.
PLI.li.z5.c.9.argemõia.i p̃n.Argemonia folia hꝫ equa
lia diuiſa apy:eo mõ caput in cauliculo papaueris ſilue/
ſtris:radicẽ hꝫ cui⁹ ſuccus ẽ crocei coloris acris acut⁹:na
ſcit̃ in areis apð nos. POSSE.DIA.Eſt diuretica val
de:q̃ viridis trita ꝛ potata antracos.i. puſtulas malas ſa/
nat ꝛ ad ſerpẽtiũ morſũ ꝛ canis ꝛ hoĩs rabidi:ꝛ ꝯ venena
valet:facit ꝛ ad vẽtris dolorẽ ſic potata. Jtẽ vulnera can
ceromata viridis trita et ipoſita ſanat. Jtẽ ſerpentiũ mor
ſuꝫ.ʒ.y.cũ vini ciatis duob⁹ data diſcutit:mirifice ad ve/
nenũ pcuſſuꝫ ferro ꝛ aceto ipoſita facit.verucas tollit.ſic
ſil'r ad ſplenis dolorẽ in cibo ſumpta ſplenẽ ꝯſumit.radix
eius in vino cocta ꝛ potata paliticis pdeſt. GALIE.li°
dinamidiaꝝ.ca°.de cãcro.Dicit ipſã valere ꝯ cãcruꝫ p os
ſumpta. PAV.ca°.de agrimonia.Agrimonia ca.ẽ et ſic.
ſolidat ꝛ ðſiccat vlcera ꝛ
ꝓhibet putrefactionem
membrorum.

Argentũ quid eſt.l.felch.
Argentum viuum quid ẽ
lege aibacheſt.
Argilites.i.mercurialis.
Argilla terra mũda terra
figuli:vñ vaſa fiũt dicta
ab argis.i.primo vaſe qð
ex ipſa factũ: qð ſic voca
bat̃.argillos dic̃ grecus:
Argimona: vel argimonis
.i.lapis inuerſa.
Arginomina.i.agrimonia.
Argiora.i.vrtica.
Argiphora gemma marga
rita pua alba:aibica.idẽ
qñ ſimpl'r ponit̃ pro non
pforata intelligitur.
Argiroſora.i.ꝯfectio que/
dam in antidotario ma/
iori dicta ab argento.
Argiros.i.argẽtũ:ide litar
girũ.i.ſpuma argenti:q̃ſi
litos argirites.i.lapis ar/
genteus.
Argomela.i.volẽtina . aly
ſerpillũ maiorem.i. vale
riana.amãtilla:potẽtilla
Argumen.i.yris.
Arib.i.boni mores.
Ariccabo.i.ferula.
Aridal.i.colloquintida.
Arilli ſunt arida vuaꝝ gra
na dcã ab ariditate: que
grece vocantur gargata:
gigarta.
Arimech : rimech ẽ herba
q̃ naſcit̃ i ptib⁹ iamẽ hñs
odorẽ cinamomi: q̃re cõ

Arimel.i.grana ſolis.
Aringus dꝫ dicere yrigus:
pro quo.l.aſtaruticon.
Ariocindin.i.belladhor.
Arion eſt q̃dã ſpẽs dactili.
Ariothides.i. ſemẽ iunipi.
Aripu.i.res odorifere.
Ariſtellus.i.ſcordeon.
Ariſtolocia.i zappin⁹ arbõ
Ariſtologia vl' ariſton qd ẽ
.l.acanug.zaraud.ara.
Aritillũ. Aratillũ porrũ vi
nee.Ampelopraſon idẽ.
Arkeotidas.i.fruct⁹ iunipi
vt Ga.in lib°.de cibis vel
alimentis.
Arkeutros.i.arbor iunipi.
Armarmarcur.i.marubiũ
Armarathe.i.herba cuius
gũmi eſt aſſa fetida.
Armary.i. medicina inda
ſimilis cinamomo.
Armation.Pau.ca°. de tra
comatibus.
Armech.i. herba tamena
boni odoris ſimilis cina/
momo groſſo ẽ bona vt
dicũt vlcerib⁹ oris probi
hẽs dilatationẽ coꝝ. vi/
de an ſit cortex bucce.
Steph.ſcripſit armacũ.
Armeoniũ.i.miniũ.Gal.6.
ſim.phar.
Caplm̃. LV.

Armel ideſt tertiũ gen⁹ rute:et vocat̃ a Diaſco.ar
mola ca°.de ruta:ꝛ vocat eã ſic ſil'r Gal.vt
appet in.l.ruta:q̃ ſpẽs iuenit̃ apð toletũ:ꝛ in macedonia
ꝛ in gallatia:cui⁹ flos ẽ albus:ꝛ ſemẽ ei⁹ obruffuꝫ ꝛ trigo/
nũ ꝛ guſtu amaꝝ ca.cõpl'onis ꝛ magnũ vt pip in autũno
colligit̃. SERA.li°.aggre.ca°.armel.Armel nõiat̃ moli
ꝛ nõiant eã multi rutã ſilueſtrẽ:ꝛ ẽ plãta q̃ egredit̃ ex vna
radice cũ multis ramulis:ꝛ hꝫ folia ſil'ia folys rute alte/
rius molliora hñtia grauẽ odorẽ:ꝛ hꝫ florẽ albũ ꝛ hꝫ capi
tella maiora ſatis q̃ꝫ capitella rute domeſtice diuiſa trib⁹
diuiſiõib⁹ in qb⁹ eſt ſemẽ:cui⁹ color ẽ ad rubedinẽ ðcliuis
hñs tres ãgulos amaꝝ:ꝛ eſt illud qð de tpa plãta venit in
vſuꝫ medicine ꝛ ipm maturat̃:ꝛ colligit̃ in autũno:ꝛ ẽ ca.
ꝛ ſic.in p̃mo. POSSE.DIAS.Semẽ eius addito mel
le.vino.felle capõis:ꝛ croco ꝛ ſucco maratri caliginẽ ocu
lis detergit. SERAP.Jncidit humores groſſos ꝛ ex/
pellit eos per vrinam.Et idem auctoritate Albugerig.fa
cit vomere:ꝛ inebriat potantem ſe.Et per iſtam virtuteꝫ
ꝯfert patientibus amorem.que dicitur hereos.nam facit .

eos dormire.et dicit quidā experimētator ꝙ ſumebat de eo in potu a.ʒ.5.vſqꝫ ad.i.⁊ faciebat eū dormire. Et idem auc. Habix. Armel facit euomere et inebriat ſicut vinuꝫ vel ꝓpe:⁊ eſt bonū mel'ie et purificat ſanguinē. Sꝫ ſciendū ꝙ armel ē cicuta ſcriptuꝫ p h.ut appet in.l. harmel:ſꝫ armel p a.eſt illud genus rute de quo dictū eſt nunc.

Armello.i.grana amara.
Armenuꝫ: quid eſt lege ca narmenum.
Armentalis eſt quedā ſpecies policarie.
Armentā.i. vitrū coctum.
Armeritrias. grece arabice kali.
Armeſios.i.dragantum.
Armola:qd eſt lege armel Ermola. Biſara.
Armoni.i.ficus lupi.
Armoniacum.i.genus mali granati.
Armoniacū:qd eſt.l.vaſac
Armoratia.i. rapeſta ſilueſtris lapſane: ⁊ eſt raffanus agreſtis. Diaſco.
Armoraca.i.ſemī rapeſte.
Arnabati:ideſt ſemen ſpatarelli.

Caplm. LVI.

Arnaben harneb.ara.gre.leges.lat.vo lep⁹.ſilueſtris. ALMAN. trac.3.ca°.de vtute carniū. Leporina caro ꝑcipue melācolicū gñat ſanguinē et ipſa plus alijs melancolie generatiua exiſtit.

POSSE.SERAP.li°.aggre.ca°.arnaben.auc. Diaſco. Quādo aſſat et comedit cerebruꝫ eius ꝯfert tremori qui accidit poſt egritudines:et qñ liniunt gingiue infantium ꝯfert dolori:qui accidit eis qñ oriunt dētes:et facit faciliime natiuitatē eoꝝ ⁊ cōburit caput eius et cōficit cum adipe vrſi aut aceto et curat alopitiā:et quādo bibit coagulꝫ eius tribus diebus poſt mundificationeꝫ matricis ꝓhibet impregnationē et purgat curſuꝫ humiditatū mēſtruoꝝ ⁊ ſtringit ventrē:et qñ bibit cuꝫ aceto ꝯfert eplīe: et eſt beçoar oībus medicinis mortiferis: ⁊ proprie lacti coagulato in ſtomaco et morſui vipere:et qñ fit linitio cū ſanguine ipſius calido mūdificat morfeā ⁊ impetiginē et bothor lacteam. AVIC.li°.2.ca°.de lepore. Sāguis ei⁹ mūdificat pānuꝫ ⁊ cinis capitis eius eſt medicamē bonū hūti alopitiā:et ꝓprie marini leporis: et venter leporis ſi ſumit ſic ē cuꝫ viſcerib⁹ ⁊ frigēdo ſub ſartagine adurit ē medicamē origini piloꝝ ſup caput cuꝫ cōficit ⁊ adminiſtratur cū oleo ro. et eius cerebrū aſſatū ꝯfert tremori accīti in ſucceſſiōe egritudinis:⁊ cuꝫ inungunt gingiue infantiuꝫ ex cerebro ipſius ex ꝓprietate que in ipſo ē velociter oriunt dētes ⁊ facile exeunt ſine dolore.et ſil'r cuꝫ ſoluit butiro veteri aut recēti aut melle:et cū bibit eius coaguluꝫ cū aceto ꝯfert epilēſie:et coagulū eius mūdificat ſtomacū ⁊ cū bibit tribus diebus cuꝫ aceto poſt purgatiōeꝫ mēſtruoꝝ ꝓhibet impregnationē ⁊ mūdificat humiditatē ex matrice currentē:⁊ coagulū qdē leporis cū aceto eſt tyriaca ⁊ beçoar venenis. Et ſāguis leporis frixus cōfert veneno ſagitte armenie:⁊ ſāguis qdē leporis frixus ꝯfert diſinterie ⁊ apati inteſtinoꝝ:et ſolutioni antique.

Arnaberri.i.lepus.
Arnebus idem.
Arnabum.i.vlmus.
Arnegil.i.nuces indice.
Arnich:ideſt herba iamena hōi odoris ſimilis cinamomo groſſo.

Caplm. LVII.

Arnoglosa ideſt plantago vel quinquneruia vel lingua agni vel lingua arietis.latine gre.arnogloſos:vel eptapleuron.ara.liſen albamel.vel liſemalbamel.arnogloſa.i.plātago cui⁹ tres ſunt ſpēs:vna eſt femina:cuius folia ſunt lata hñtia quaſi fila in fractura ſua. Alia eſt hñs folia ſtricta q̄ lanceola vocat ⁊ eſt maſculus ⁊ hꝫ fila vl' neruos in fractura ſua:vt ſupra:⁊ ob id qnqꝫneruia vocant et hñt ſtipitē mediū ſemibus plenū. fri.⁊ ſic.in ſc'do.eſt alia ſpēs q̄ vocat plātago aquatica:ꝑ qua lege barba ſiluana. SERAP.li°.aggre.capi. liſen.i. lingua arietis:et eſt plātago. Et ſubiūxit auc. Diaſ.dr aūt arnogloſſa:et eius expō eſt lingua agni:ideo ꝙ greci arnō agnum vocant:⁊ gloſſos linguā.et dr etiā eptapleuros.i. ſeptē coſtas hñs.nā in folijs eius ſunt ſeptē coſte.ab epta in gecco.i.ſeptē ⁊ pleuros coſta:qr habet ſeptē neruoſitates manifeſtas in ſimilitudine coſtarū laterū animaliuꝫ: cuius due ſunt ſpēs.ſ.maior ⁊ minor: ſed minor habet folia ſubtiliora ⁊ minora et leniora q̄ꝫ folia maioris:⁊ habꝫ virgā que inclinat verſus terrā multos ramulos hñtem: et flos eius eſt croceus:⁊ ſemē eius eſt in radice lingue.i. folij. Maior vo habet virgas aſperiores ⁊ folia lata ſimilia oleribus que comedunt:⁊ virga eius eſt anguloſa ad rubedinem declinans:cuius longitudo eſt vnius brachij ſup quā eſt ſemen in figura ſua a medietate ipſius ſupra: et habꝫ radices molles ⁊ plures ſup quas ſunt pili albi vt groſſitudo digiti:⁊ reperit in locis lapidoſis et humidis ⁊ vallibus ⁊ ortis et in pratis. Et illa quidē maior eſt maioris virtutis q̄ꝫ minor. DIASCO.ca°.arnogloſſos. Arnogloſſos ſiue eptapleuros nomen ſumpſit a ſimilitudine agnine lingue.nam greci arnon agnum appellāt ⁊ gloſſos linguaꝫ: ſiue rurſus ꝙ ſepe adnata habet germina in longitudine ſepteꝫ lateribus ſimilia: ⁊ ideo eptapleuron vocatur.eius genera ſunt duo. vnum dicit polipleuron. eſt etiam aliud ſed minus. Minus vo habet minuta folia et anguſta ⁊ leuia:virga eius multos habet angulos inclinata ad terrā.florem viridē habens ⁊ ſemen ſup ipſaꝫ virgam. Naſcitur vo in cardiarijs locis. Alterum genus plantaginis folia habet lata:⁊ ornatiora ⁊ neruoſa.huius virge anguloſe ſunt ⁊ ruffe hñtes longitudineꝫ vnius cubiti ⁊ a media virga vſqꝫ ſurſum ſemine eſt plenuꝫ. Radices multas ⁊ teneras habet ⁊ aſperſas ⁊ albas in groſſitudine vnius digiti in locis aquoſis naſcit ⁊ in vallibus ⁊ in ortis ⁊ in pratis.melior eſt tamen que eſt maior.

GALIEN.6.ſim.phar.cap.de arnogloſſa. Arnogloſſa ſiue plantago maior.hec plāta mixte cōpl'onis eſt. habet enim quid aquoſum frigidū.habet aūt quid ⁊ auſterum qđ eſt terreſtre frigidū ⁊ ſiccū:quare īfrigidat ⁊ deſiccat et ſm ambo ſecūde eſt abſtātie.quecunqꝫ aūt ſtipticitate pharmaca deſiccant omnibus malis veteribus vlcerib⁹ ⁊ reumatibus ⁊ putrefactionibus cōueniunt. et ideo etiā diſſinterijs. nam fluxus ſanguinis figunt:et ſi quod peruſtum eſt refrigerant:et conſolidatiua ſimul ſunt malorum vlcerum: tam recentium q̄ꝫ veterum. In omnibus autē huiuſmodi pharmacijs vel prima vel nulla vltima arnogloſſa eſt propter proportionem complexionis.nam ⁊ ſiccitatis participat et frigiditatis non ſtupefactiue:ſed ⁊ fructus eius et radices conſimilis virtutis ſunt:niſi ꝙ ſicciores ⁊ minus frigide:ſed fructus quidem plus ſubtilium partium eſt: radices vero plus groſſarum. ipſa vero folia herbe deſiccate plus ſubtilium partium ⁊ nimis frigide ſunt virtutis eius exalata ⁊ euaporata ſuperfluitate aquoſa ipſorum. propterea quidem ergo radicibus quidam ad dentium dolorem vtuntur maſticando:et lotionibus ipſarum decoctarum ad opilatiōes et epatis et renum vtuntur eis: ſed et folijs: et multo magis adhuc fructu:participant autem hec omnia abſterſiue virtutis quantum decet ea ſm eſſe et in ipſa herba putatur ſuperari tamen a multudine humiditatis.

POSSE. Arnogloſſa eſt vtilis ad ſiccandum vulnera: ⁊ mundificanduꝫ putredinē eorum epar confortat repugnat ſacro igni ne corpus ambiat. valet etiam emoroidibus omnē dolorem qui eſt ex ignis aduſtione refrigerat. Succus eius cum albumine oui ſumptus liberat hictericum. vtilis eſt emoptoicis ⁊ diſſintericis:et quibus fluunt menſtrua vel emoroide:vulnera pulmonis curat.radix eius in aqua cocta dolorem dentium mitigat ſi os ex illa aqua lauetur. Succus eius valet contra opilationeꝫ renū.delet maculas nigras ⁊ ſtringit ſanguinē.herba ipſa

maſticata dolorē dentiū tollit vulneri circa oculū vel naſuꝫ:ſuccus eius cuꝫ luna p nouē dies apponit ſuccus eius datus quartanario ante duas horas acceſſionis confert: valet etiam ad vulnera recentia cum axungia.

SERAP.auc. Hal. virtus eius eſt que incarnat ⁊ ꝯfert vlceribus corroſiuis oībus et putredini eoꝝ. Et propter hoc ꝯfert vlceribus inteſtinoꝝ et incarnat fiſtulas:⁊ alia vlcera antiqua:⁊ ſemē eius ⁊ radix ſunt ꝓpinqua huic virtuti:niſi qr ſunt ſicciora ⁊ fortiora:⁊ ſemē eius eſt ſubtile multū:⁊ radix eius eſt groſſe ſub'e:⁊ ipſa cōfert dolori dētiuꝫ qñ maſticat:⁊ qñ fit collutio oris cuꝫ aqua eius:⁊ ſemina quidē ⁊ folia ⁊ radix ſunt aperitiua opilatiōis epatis ⁊ renū ꝓpter abſterſionē que eſt in eis:niſi qr ſemē ei⁹ eſt fortius in hoc ſatis:qr in oībus iſtis ē vtus que abſtergit ſatis. Et fortaſſe eſt vtus in hac herba duꝫ ē recēs:niſi qr vincit ab humiditate que ē in ea:vñ nō eſt manifeſta ſua opatio:ꝓpter ſuā victoriā humiditatis:⁊ qñ deſiccantur folia eius:fit virt⁹ ei ſubtilior ⁊ min⁹ frigida:qm̄ aquoſa ſupfluitas que ē in ea:reſoluit ⁊ deſtruit. Et idem auc. Abex. Arnogloſa retinet ventrē qñ bibit:⁊ fit cliſtere cū ea:⁊ cōfert febri tertiane ⁊ quartane qñ bibit ſuccus ei⁹.

DIASCO.ca°.de arnogloſſa. Arnogloſſa cataplaſmatibus adhibita:ſordida vulnera purgat:⁊ reumata ſiccat ꝓfluētib⁹ ſanguinē occurrit.maculas nigras ⁊ epinticas curat:⁊ cicatrices vulnerū facile ducit:ſemē eius tōſuꝫ et in puluerē redactū ⁊ vulneri aſperſuꝫ ipſuꝫ ſanat.chironibus vulnerib⁹ medicat. vſtionib⁹ ſingulare ꝑſidiū ē:morſib⁹ canis auxiliū ꝑſtat:⁊ tumorib⁹ ⁊ ſcrofis maxime ſi cū ſale iponat. Cocta vo folia ipſius cū aceto ⁊ ſale diſſinterijs ⁊ ciliacis opitulant:maxime ſi cū lenticula adhibeantur.hydropicis cocta ſuccurrit epilēticis ⁊ aſmaticis prodeſt accepta:ſuccus eius ſordida vulnera oris purgat gargariſmo cū cimolea ⁊ abſinthio:ſuccus mixt⁹ ignē ſacruꝫ extinguit.fiſtulas p cliſtere ſi adhibet medet. dolori auriuꝫ infuſus ita ꝑſtat. dolorē oculoꝝ inunctus tollit:ſucc⁹ ipe collyrijs neceſſarie miſcet. gingiuis ſāguinē abſtinet. ptiſicis ⁊ ſanguinē reijciētibus neceſſarie adhibet. diſſinterijs p cliſtere adhibitus maximū remediū ē. offocationes ſtericas cū lanis adhibit⁹ ſoluet. matricis reumatiſmū ſil'iter ſuſpēdit:ſemē vo eius cū vino bibitū ſolutiōeꝫ vētris ſtringit:et reijciētibus ſanguinē mire ꝓdeſt:herba ipſa cū vino vel aceto id ꝑſtat. Elixatura radicis eius oīa ſil'iter facere pōt:cruda cōmaſticata dentibus dolorē tollit:renū dolorē ⁊ veſice mitigat.dicūt alij ꝙ tres radices eius in vini ciatis tribus:⁊ aque ciatis trib⁹ elixe ⁊ comeſte ⁊ bibite fe. tertianas curat:ſimili mō ⁊ q̄ttuor radices eius quartanis mederi. Multi dicūt radicem eius collo ſuſpēſam ſcrophas naſci nō dimittere:minoris vo plantaginis ſuccus collutiōi dat oris ex folijs ⁊ ſanguinātes gingiuas curat. Item ſuccus tepefact⁹ fomēto vētris dolorē tollit. Succus bibēdus eſt eis qui purulēta reijciunt cuꝫ ſanguine.in ſerpētis morſu plātago trita cuꝫ vino ſumit. Comeſta aūt ſola vel cuꝫ lenticula cocta ⁊ oleo viridi cuꝫ aceto diſſintericos ⁊ ſtomaticos curat:ſi cui vulnus ſecus oculū vel naſuꝫ natū fuerit ſuccus eius cuꝫ lana molli impoſit⁹ per dies nouē curat. Item ſucci coclearīū vnū bibituꝫ lumbricos excludit:ſil'r facit piſtatura in vmblico poſita. Si qua durities in corpore naſcit herbā ipſam piſtatā cuꝫ axungia ſine ſale quaſi malagma ipone. Succū ei⁹ in aqua mulſa ante duas horas acceſſiōis potui da quartanarijs ⁊ miraberis eius effectū.ad podagrā ⁊ oēm neruoꝝ dolorē vel tumorē folia eius piſtata cū modico ſale optimuꝫ eſt:vulnera recētia cuꝫ axungia veteri curat ſic ⁊ parotidas. Si cui pedes doluerint ex itinere cū aceto impoſita tumorē ⁊ dolorē tollit:fiſtulas tonſa ⁊ ipoſita faciliime ſanat oēs difficultates veſice:folia ⁊ radix eius potata fortiter medent:qr abūdanter infrigidāt ⁊ deſiccāt ⁊ reprimunt:ꝓpter qđ ad vlcera maligna ⁊ reumata ⁊ putrida iuuāt:herba ipſa diſſintericos iuuat ⁊ emorroydas reprimit vſta īfrigidat ⁊ glutinat:deſiccat eni abſqꝫ mordicatiōe:ſemen aūt eius ⁊ radix ſimilia ſunt virtute:propter qđ ſicciora ſunt ⁊ minus frigida. Semen ꝑterea hꝫ ſubtiliādi virtutē:folia extenuādi: radix impinguandi:q̄ maſticat in dolorem dentium ad oris etiam lauationem facit:⁊ epatis ⁊ renum enfraſim:hec predicta etiam Serapio refert. auc. Diaſco.licet per alia verba.

Arnos.i.agnus.
Aroc.i.tyri.
Arohonarij.i. egritudo ī q̄ homo ſemp ridet. baronati. Raſ.li°.diuiſ.
Aroma vel aromach vl' aromati.i.quedā ꝯfectio.
Aromata ſunt oīa odorifera:vnde dñr aromata eo ꝙ aris impoſita diuinis inuocationibus apta videntur:vel ꝙ acri miſceri probantur.
Aromaticū. Auic.i.calam⁹ aromaticus. Diaſco.al'r.
Aromorachion.i.raffanus agreſtis:⁊ eſt rapeſta.
Armorchion: qd ē.l. finel.
Aron.i.vſnen.
Aronarmeni.i. bolum vel lutum armenum.
Aronis vel aaronis barbaiarus: quid eſt.l. aaron.
Arophagia.i.ſicca eſca.
Aroſachie.i.ſpuma maris ſiccata in petra reſidēs.
Aroſticis. Aroſticos.gre.i. egrotatiuis.
Aroſtos.gre.i.eger.
Arotion artion arcution.
Aroç.i.yris.
Arpa auis.lat.ſic vocatur. gre.herba auis ē facta vt miluus eius virtutes inuenies in.l.latamie.
Arpinas.i.cauda equina.
Arrec.i.charta.
Arrocerkhtaga.i.es vſtuꝫ.
Arſa.i.ſpina.
Arſafam.i. gūmi alcūbar.
Arſanum .i. calamentum.
Arſef. Arxof.i.cardus. Almanſor.in tertio.
Arſen.i.ſemen mādragore Pli.lib°.25.cap.ii°.
Arſenicū.i.auripigmētum ⁊ eſt ex eo citrinum ⁊ rubeū:⁊ auripigmētū qñ p ſe ponit citrinū ītelligit: ⁊ qd eſt.l.harnech.
Arſimegā:qdā dicūt ꝙ eſt laurus:qdā ꝙ eſt cepe:qdā ꝙ eſt amigdala:qdaꝫ oliua:ſꝫ ꝑma melior.
Arſimago vl' arſimagē. gre. .i.arſenicū. Caſſius felix.
Arſof.i.cardus vl' ſpēs ei⁹.
Arſonegon. Diaſ.i. folium quod maſculum vocāt.
Arſuc.i.gallia muſcata.
Arſtum.i.lappa.
Artagena.grece ortix.i.coturnix.
Artātus.i.calamētum.
Artecal.i. vndimia mollities. Hal. ſc'do ꝓnoſticorum.cōmēto.25.
Arteriaca paſſio dr qñ reuma ad tracheā artariam deſcēdit:⁊ inde raucedo fit vocis. Pau.⁊ ē ēt ꝯfectio ad hanc paſſionem.
Arteriotomia.gre. eſt arteriaruꝫ inciſio:que in certis cauſis habet fieri.alexañ.⁊ Demoſth.
Arteſides.i.bacce iunipi.
Artelā.i.agrimonia.
Artetica et primula veris idē:⁊ eſt herba ſicut ꝯſolida minor:niſi qr habet folia q̄ſi nigra ⁊ pinguia cum floſculo celeſti. medetur doloribus articulorum:⁊ eſt ca.⁊ ſic.
Arthanita.i.buthormariē.
Arthanextiden.i.ſepare.
Arthemita vel arthemon .i.ciclamen.

Caplm. LVIII.

Arthemiſia vl' mr herbaꝝ vl' mricaria lat.gre. tagetes.ara.vo berēgeſif vl' leptafilos.arthemiſia herba ē fructuoſa ſil'is abſinthio vl' abrotano:ſꝫ vaſtior ē:⁊ folijs latior:ſꝫ aſpectu fere talis nō ē al bi color] vt abſinthiū ē hñs grauē odorē guſtu amara:haſtas habet longas:floreſcit tempore eſtatis floribus ſimilibus florib⁹ camomille graue olentib⁹ ⁊ amaris:naſcitur maxime locis maritimis:ē ca.⁊ ſic.in ſc'do. Et dr arthemiſia:qm̄ ſic vocabat vxor regis mauſoli:q voluit eā ſic vocari:q̄ antea:vt ingt Pli.li°.25.ca°.7.ꝑthemis vocabat:⁊ ſunt qui ab arthemide.arthemiſiaꝫ cognominatā putāt.

Arnaben
harnet
lepus
dasis gre

Arnoglossa
plantago
lisen albahamel
lysemalhamel
lanceola
quinquenervia
plantago aquatica
barba silvana
lingua arietis
lingua agni

Artetica
primula veris

Arthemisia
mr herbarum
matricaria
tageres
berengesif
leptafilos

quoniã priuatũ medicat̃ feminarũ malis. DIAS.ca.ð arthemiſia. Arthemiſie ſunt tria gñ̃a. vnũ eſt qð vocat̃ arthemiſia monodos.i.mater herbarũ que eſt fructuoſa et ſiſ̃is abſinthio. folia maiora et pinguiora hñs ⁊ haſtas lõgas naſcit̃ in maritimis locis lapidoſis ⁊ ſabuloſis. floreſcit aũt eſtatis tp̃e florib⁹ albis paruulis graue olẽtib⁹ amaris. Altera arthemiſia tagetes noiat̃: que tenera ẽ ſemen hñs minutũ ⁊ vnã haſtã folijs plenaȝ. Naſcit̃ in locis mediterraneis et altiorib⁹ florẽ mellinũ atq; tenuẽ ⁊ iocundiorẽ cõparatione ꝑoris ferẽs. hec a grecis vocatur tagetas vel tenacetũ: et nos in lingua latina vocamus eã tanaſiã: vel ſm̃ quoſdã attanaſiã. Eſt ⁊ tertia arthemiſia que leptafilos dr̃: naſcit̃ circa foſſas ⁊ agros floſculũ eius ſi ꝯtriueris ſanſuci odorẽ habet ⁊ ipſa amara: has ſpẽs arthemiſie dianã dicũt inueniſſe ⁊ v̉tutes earũ et medicamĩa chirõi cẽtauro tradidiſſe. hec herba ex noĩe diane: q̃ arthemis dr̃ accepit nomẽ arthemiſia: q̃ calefac̃ ⁊ ſiccat. GALIE.6°ſim.phar.capi.de arthemiſia. Arthemiſia duplex: gdẽ eſt herba. ambe tñ̃ calefaciũt mediocriter et ſiccãt: et ponant̃ in calefaciẽdo gdẽ ſecũde abſtãtie: in ſiccãdo v̉o ꝑme intẽſe vel ſecũde incipiẽtis: ſunt quoq; mediocriter ſubtiliũ partiũ. POSSE. Arthemiſia valet cõtra ſterilitatẽ factã ex humiditate. nã ſi eſſet ex ſiccitate obeſſet: qð põt ꝑpendi ex cõpl'one mulieris ſi ſit pinguis aut macilẽta. vñ debet pulueriçari arthemiſia cũ biſtorta ⁊ nuce muſcata in eadẽ quãtitate: ſil'r conficiat̃ puluis cũ melle vel ſirupo ſimplici: deturq; in modũ electuarij mane et ſero cũ vino decoctiõis arthemiſie: ꝓdeſt tamẽ ſi balneet̃ magis in aqua vbi cocta eſt arthemiſia et lauri folia. vel fomẽtet̃ vulua ex tali aqua: valet ẽt arthemiſia cocta in oleo oliue: vel nucis ad mẽſtrua ꝓuocanda: ſi fiat peſſariũ ex ea. ¶ Cõtra tenaſmonẽ ex frĩditate recipiat patiẽs ꝑ anũ fumũ colophonie poſite ſup carbones: deinde calefiat arthemiſia ſup teſtã: ⁊ calefacta ponatur ſup lapidẽ molarẽ ⁊ deſup ſedeat patiẽs: ꝓbatũ ẽ. ¶ Cõtra glãdulas q̃ dñr attrici: q̃ naſcunt̃ circa anũ fiat ꝑus ſcarificatio circa eas poſtea ſupponat̃ puluis arthemiſie et marrubij. ¶ Cõtra emigraneã ⁊ cephaleã det̃ opiata cũ vino decoctiõis arthemiſie. DIAS. Arthemiſia v̉tutẽ hȝ acerrimã hȝ purgatiuã attenuãtẽ calidã et liptinicaȝ. Elixatura ei⁹ cãs mulieris mitigat: ⁊ mẽſtruis impat. fecũdinas excludit. mortuos ĩfantes in vtero deponit conſtrictões matricis reſoluit: oẽs tumores ſꝑgit accepta calculos frãgit: vrinã ꝓuocat: herba ipſa tonſa ⁊ in vmblico poſita mẽſtruis impat. Succus eius myrrhe mixt⁹ ⁊ matrici ſuppoſit⁹ oĩa ſil'r facere nouit. Coma eius ſicca bibita.ʒ.iij. ſtericas cãs cõponit. Siquis iter faciẽs eã ſecum portauerit nõ ſentit itineris laborẽ. Fugat ẽt demonia in domo poſita: ꝓhibet ẽt maledicamenta: ⁊ auertit oculos maloꝝ. Itẽ ipſa tonſa cũ axungia ⁊ ſuppoſita pedũ dolorẽ ex itinere tollit: in puluere redacta: et cũ aqua vel mulſa potui data inteſtinoꝝ dolorẽ tollit. Arthemiſia q̃ tagetes noiat̃ facit ad veſice dolorẽ ⁊ ſtrãguriã ſucco dato ex vino.ʒ.ij. febricitãti ex aqua calida ciatis.ij. potui dat̃ hic ſuccus: tonſa cũ axungia ⁊ aceto coxarũ dolori medicat̃ ligata vſq; in tertiũ diẽ: vt infantẽ hylarẽ facias intẽde et ſuffumigabis: et oẽs ĩcurſiones maloꝝ auertet ⁊ hylariorẽ facit infantẽ: neruoꝝ dolorẽ et tumorẽ trita cum oleo bñ̃ aſſata mirifice ſanat dolorẽ pedũ grauiter vexatis radicẽ eius da cũ melle mãducare: et ita ſanabit̃: vt vix credi poſſet eã tantã v̉tutẽ habere ſucco eius cuȝ oleo ro. febriẽs punctus curat ea. hãc herbã ſi cõfricaueris laſaris odorẽ habet. Tertia que dr̃ leptonfillos tonſa et cũ oleo amigdalarũ bñ̃ ſubacta ⁊ more malagmatis pãno ĩuncta et ĩpoſita ſtomaci dolorẽ infra quinq; dies ſanat. h⁹ radix ſup limen edificij ſuſpẽſa facit vt nullus domi nocere valeat. Succus eius cuȝ oleo ro. mixtus et ꝑunctus neruoꝝ tremorẽ et omne vitiuȝ tollit. GALIE. Ambe ſpẽs arthemiſie ꝯueniũt lapidib⁹ in renib⁹ exñ̃tib⁹ et ad calefactiones ⁊ extractiones ſecundinarum.

Arthritica. gre. artetica. ar tritikinoſos: arteticus.
Arthomeli. gre. panis cum melle factus. Alex.
Arthomata. gre. Pau. cap. de cyrugia capitis ſunt articuli.
Arti.i.cypreſſus.
Artiatides.i.grana iunipi.
Articulãtes.i.iuncture.
Artitomia.i.artarie ĩciſio.
Artion: ſiſ̃is eſt folijs v̉baſco. niſi q2 irſutiora ſunt caule lõgo molli: ſemine cimini: naſcit̃ in petroſis locis radice alba dulciq; decoquit̃ in vino ad dolorẽ dẽtiũ. Pli. li. 27. c. 5.
Artis.i.adarce.
Artododoris.i.iuniperus.
Artomã.i.granũ cuius v̉t⁹ eſt ordei: ĩmo eſt mediũ iter triticũ ⁊ ordeum.
Artomata.i.articuli.
Artomen.i.attomus.
Artumen.i.iris illirica.
Artus.i.anus podex.
Artiça.i.ariſtologia rotunda.
Aruab.i.pſilotrũ.
Arucuſu faratron.i. herba vnde tingitur reubarbarum qua caremus.
Arui.i.maſculus.
Aruiatum.i.inſtr̃m in quo ſuſpenduntur homines.
Aruncus.i.citrum.
Aruſcula: ẽ nomẽ d̃monis.
Arxos.i.ſpẽs cardi.
Arȝ.i.cedrus arbor.

¶ Caplm̃. LIX.

Arȝ. ara. gre. aroça. latine v̉o riſi. GALIE. ꝑmo de cibis. capi. de riſo. In ſapore eius eſt ſtipticitas. ⁊ ideo retinet ventrẽ retẽtione tẽperata: et in cortice ei⁹ eſt rubedo magis manifeſta q̃ȝ in ipſomet: aut in reliquo corporis eius ⁊ minus nutrit q̃ȝ frumẽtũ. et idem Gal. de ſim. phar. cap. oroça. Oroça.i. riſuȝ hȝ quidẽ ſtipticũ q̃ circa ventrẽ moderate detinet. Et idẽ lib° ꝑdicto de cibis. ꝓ ſemine oẽs ad reſtrictionẽ ventris vtunt̃. delectationeȝ ipſius ſimilẽ faciẽtes chondro. Eſt aũt indigeſtibili⁹ chõdro ⁊ nutriẽs minus ſicut ad delectationẽ edulij õficiẽs ab ipſo plurimũ. SERA. li. aggre. ca. Arç ſunt calide et ſicce cõpl'onis in ꝑmo. ALMAN. trac. 3. caplo de riſo. Riſuȝ tẽperiei que eſt inter ca. ⁊ fri. vicinũ exiſtit: ⁊ ventrẽ ſtringit. Solitis aũt colicã pati nocet: eo q̃ lȝ nutriat: de ventre tñ̃ non facile deſcẽdit niſi coquat̃ cum aliquo multuȝ vnctuoſitatis habẽte: q̃ quãdo cum lacte coquit̃ ⁊ cuȝ zuccaro comedit̃: plurimuȝ nutrit: atq; ſanguinem augmẽtat. POSSE. SERAP. Quãdo ſani egent pultibus eius: ꝓpter punctiões quas hñt in vẽtre: aut propter fluxũ multoꝝ humoꝝ ſup quos vincit colera: aut aliqua alia de cã ſiſ̃i huic: coque riſi quouſq; diſſoluant̃ ⁊ fiant ſicut aqua kiſt: ⁊ da in potu. hora ꝯueniẽtior vſus eius tp̃us eſt humidũ: ⁊ qñ̃ ſtomacus eſt fortis v̉tutis ad cibos. Et idẽ auc. Diaſ. eſt pauci nutrimẽti ſtringit ventrem auget ſperma ⁊ minorat feces ⁊ vrinaȝ ⁊ ventoſitates: eſt enim completum in ſtipticitate. et ideo eſt bonum vlceribus inteſtinorum ⁊ punctionibus eorum quãdo bibit̃: aut fit cliſtere: ⁊ rubeum eſt cõſtrictiuum plus.

Arçilla.i.bedegari.
Arçolla.i.agrimonia.
Arçon.i.ſempuiua. Galie. ad glauc. diſtinct. prima. trac. ſcðo. cap. 6.
Arçul.i.bedeguar.
As. ara. mirt⁹ ribam. gre. mirſine.

Aſa eſt quoddam gũmi. nam ex ea eſt quedaȝ odorifera: quedam fetida: que eſt odorifera paruum habet odoreȝ: ſed calidior earum eſt fetida: ⁊ eſt ex herba vehementis igneitatis: vnde gũmi iſtius plante eſt ſatis fetidum. ⁊ iõ vocatur aſa fetida: ſed aſa odorifera eſt ſuccus predicte herbe expreſſus. ⁊ ſoli coagulatus habens aliquẽ odoreȝ ſicut herba predicta. quando v̉o ſimpliciter ponitur in receptis aſa. fetida intelligitur. Eſt ergo aſſa fetida. gũmi ꝑ excellentiam fetidum: ⁊ vocatur laſar. ⁊ gũmi quirinaceum: ⁊ herba eius vocatur filfium: vt in alexandro de dẽtibus. Alij vocãt hãc herbã aniuden vel anudẽ. ſ. anuidẽ.

Aſa dulcis.i. gummi liquiritie.
Aſabota.i. arbor que eſt in perſia venenoſi fructus. ⁊ quãdo plantatur ĩ egypto eſt fruct⁹ eius de his que comedunt̃. ⁊ ẽ ꝑſicũ
Aſach. ideſt arbor thuris. ſm̃ ſaladinuȝ.i. tribulus marinus.
Aſacrios.i. habanſalamodica.
Aſachaſara.i. radix porri.
Aſacũ vocat Steph̃. amoniacum.
Aſadan vel aſadar.i. lactuca aſini.
Aſaer.i.aerona.
Aſafati.i. rubor puſtuloſus qui apparet in facie.
Aſagen.i.aſa.
Aſagas.i. ſanguis dracõis.
Aſabic. aſabit. aſaic. aſait.i. pultes multum ſpiſſi ex aqua ⁊ farina.
Aſaka.i. radix lilij.
Aſakel.i. ſpica celtica.
Aſame.i. ſanies.
Aſamentuȝ. ſ. gdam piſcis magnus ſalitus.
Aſamanux.i. moleſti dies .ſ. calidiſſimi ⁊ frĩdiſſimi
Aſanerij eſt gdã piſcis magnus ſalſus. Almãſor tractatu. 3°. ca. 19.
Aſane. ſcripſit Steph̃. pro aſuech qð eſt vſnee.
Aſange.i. ſanguis draconis
Aſara bachara. aſara aſarũ. aſaron aſarus. vel bactara vultigo gariofilata agreſtis: centũneruia cẽtucerria: vulgagens. Aerma. idem: ſed alia herba eſt bachar vel bacharis. ⁊ ideo Diaſco. facit aliud capituluȝ de aſaro. ⁊ aliõ de bacharas.
Aſar. Aſach. Axach. ideſt armoniacum.
Aſaray vel aſarugi.i. virga paſtoris.
Aſarica.i. epilenſia.
Aſarten. ideſt piſcis magnus ſalitus.
Aſarus ſm̃ Dia. ẽ alia herba a ꝑdicto aſaro.
Aſarual.i. cipreſſus.
Aſas.i. morbillus vel exitura. ſicut empetigo.
Aſather.i. origanum.
Aſatharai. ideſt virga paſtoris.

¶ Capitulum LX.

Aſathartur. ſiue aſathartar. ara. gre. glio. lati. v̉o ſero ſordicies ſemicupei balnei SERA. lib. aggrega. ca. aſathartar. Eſt ſordicies nigra: que reperit̃ in balneis: ⁊ in fundo ſemicupei balnei. ⁊ idẽ auc. Gal. v̉tus eius eſt que calefacit in ꝑncipio tertij. ⁊ abſtergit abſterſiõe nõ multa: ⁊ attrahit fortiter. DIAS. ca. glio. ſordicies que in balneo colligitur: que nominatur glio. virtutẽ habet calidam ⁊ malacticã ⁊ diaforeticam. POSSE. SEARP. auc. Gal. attrahit ſagittas ĩfixas corpori. ⁊ curat tuſſim antiquã. quando fit fumigium cuȝ ea. ⁊ quando ponitur ſuper empetiginem aufert eam. DIASCO. vtilis eſt ficubus ⁊ ragadijs ani vnguento ⁊ ſi ei addatur cinis condilomata diſſoluet. pro alijs ſordiciebus.l. vaſacbi.

Alſaungi.i. puluis q cadit de palea.
Alſauregi.i. puluis q cadit de parietibus ſalis
Aſbedarugi.i. baſilicon.
Aſbeſus. Aſbeſtus.i. calx Aſueſtos.
Aſbeton.i. calx viua.
Aſcabalos.i. cancer cũ venit membrũ ꝓpter ipm̃ ad iſenſibilitatem.
Aſcak.i. tribulus herba.
Aſcakaboa.i. vbi deſtruit̃ caro ſic q̃ ipſa ſe quitur vſq; ad os ſiue ſit ĩcipiẽs aut ſuccedens ipſi.
Aſcala.i. lactuca agreſtis.
Aſcalia.i. tenita.
Aſcalanonti.i. ſtincus aĩal valẽs ad coitũ. Pau. Aſcabanotiȝ. Aſchanotim.
Aſcani ẽ arbor q̃ carem⁹.
Aſcarades.i. atralia.
Aſcaragum pro aſtero reperitur. baliabas.
Aſchas. Pau. ca° ð ranula ſub lingua.
Aſchiron. ⁊ aſgroida ſimilia ſunt iter ſe: ſed aſchiron maiores hȝ ramos. Pli⁹ li° 27. ca°. 5.
Aſcap. ara. ambra. Auerrois. 5°. colliget.
Aſcarides.i. lumbrici lati.
Aſcatatios.i. tepidũ tenẽs mediũ iter friñ ⁊ calm̃.
Aſce. Daſce. Axe.i. tymus.
Aſcech. baſcech. gd ẽ.l. tribulus. Gal' lib° de facile acquiſibil'.i. alcola.
Aſcebete.i. anetum.
Aſcecherere.i. vna de. 28. mãſionibus lune.
Aſcebedenigi. quid eſt. l. Scebedenigi.
Aſceidit. eſt id qð a cubito vſq; ad raſetam exiſtit.
Aſceleth.i. fuligo.
Aſcera.i. canis ſidus.
Aſceracoct.i. tereniabin.
Aſcet.i. balauſtia.
Aſch.i. ſandico.
Aſchil. Aſthil.i. cepe murl.
Aſciadigni vel aſciadegni ideſt canabum.
Aſciran.i. aſcebran.
Aſcil.i. ſquilla.
Aſcili.i. criſta galli.
Aſcigaſet.i. eupatorium.
Aſciſion. eſt quedaȝ medicina inda.
Aſclepias tertia ſpẽs origani. vel dragontea. Diaſc. Pli⁹. 27. ca. 5.
Aſcocodos.i. ſticados.
Aſcoli.i. fuligo.
Aſcolocondrion. ara.i. ſcolopendria.
Aſcos.i. vter. inde aſclites ab aſcos: quod eſt vter. Pau. ca° de idropiſi.
Aſcuded. ideſt arbor gummi. draganti.l. Acantos.
Aſcufo. gre. aufarſi. ara. ⁊ ẽ ipericon. Step.

¶ Capitulum. LXI.

Aſcuchodos. ara. gre. ſabadis. lati. vero ſtichados. Sticados ẽ qðdã arabicũ. ⁊ eſt illud qð ara. nominat̃ aſcukodos. ⁊ eſt quoddam citrinum. ⁊ eſt illud qð nominat̃ lati. barba iouis: vel ſticados citrinũ. ara. ſceba. vñ Sera. lib. aggre. facit de ſtichados duo capitula. vnũ de ſtichados. ara. quod incipit aſcukodos: ſiue aſtochodes. ⁊ aliud de ſtichados citrino: quod incipit ſceba. eſt aũt ſtichados arabicũ calidũ. ⁊ ſic. in tertio SERAP. li. aggregato. ca. aſcucados.i. ſtichados arabicum naſcit̃ in ĩſula: que gre. dr̃ ſabadis in regiõe gallatie. eſt herba ſubtiliũ ramoꝝ hñs comã ſatureie ſimileȝ: niſi q2 folia eius ſunt lõgiora folijs ſatureie. ⁊ eſt acuti ſaporis cũ pauca amaritudine. DIASCO. ca. de ſtichados naſcit̃ in ĩſulis gallatie circa maſſiliã: que ĩſula ſtichados nominat̃. vnde ⁊ nomẽ accepit. eſt autẽ herba tenuis. ſemen minutũ habens cum folijs ſiſ̃ib⁹ thimo: ſed oblõga. ⁊ guſtu acriora ⁊ ſubamara. liber antiquus de ſim. medi. ſicas.i. ſtichados. ramulos mittit tenues ⁊ oblõgos circa quos folia oblõgiora q̃ȝ thimo. ſed nõ diſſiſ̃ia ſemẽ plurimum minutũ. tota herba odore eſt ſuaui guſtu acri ⁊ ſub amaro ⁊c̃. In hoc cõueniũt oẽs q̃ vnam ſpẽm eius ſolaȝ ponũt. GALIE. 8. ſim. phar. ca. ſtichados. eius gdẽ ad guſtũ amarus ſapor eſt ⁊ ſubſtipticitãs moderate. cõplexio eius compoſita eſt ex frigida terreſtri ſuba pauca a q̃ ſtipticat. ⁊ alia ſubtili ignea ampliori: a qua amaricat. ⁊ ꝓpter vtrũq; vero deobſtruere ⁊ ſubtiliare dicit̃ ⁊ abſtergere ⁊ fortificare nata eſt viſcera omnia. ⁊ totius corporis ambitũ. monſtratũ. n. eſt ⁊ in anteriorib⁹ quoniã quecũq; pharmaca compoſita ſunt ex talibus ſubſtantijs predictis energias operant̃. IO. ME. ca. de ſtichados: quod medici laudãt ẽ arabicum. ⁊ ẽ planta folioꝝ ſubtilium: ⁊ longoꝝ hñs ſtipitem ſubtilẽ cineritiũ. cuius eleuatio ſup terram ẽ in menſura cubiti. ⁊ hȝ flores aſſimilatos ſpicis ſiliginũ: ſed ſunt breuiores ſine ſemine. ⁊ ca. in ꝑmo. ſicca in ſcðo. ⁊ ẽ compoſitũ ex partib⁹ terreis frigidis dantib⁹ ei ſtipticitatẽ paucam: ⁊ ex partib⁹ igneis ſubtilib⁹ a gbus ĩſunt ei acuitas ⁊ amaritudo: ſed acuitas plus ẽ amaritudine ſua: ⁊ amaritudo plus ẽ ſtipticitate ipſius ꝓpter qð ẽ ſubtiliatiuum reſolutiuũ aperitiuũ opilationum abſterſiuum ⁊ ſolutiuũ nature. ⁊ ẽ preſeruatiuũ ꝓhibens a putrefactione. ⁊ ẽ ex parte ſtipticitatis pauce in eo confortatiuum cordis ⁊ cerebri. ⁊ neruoꝝ ⁊ viſcerum: ⁊ hoc ẽ eſſe ⁊ ꝓprietas eius. ꝓhibendũ ẽ habentibus colerã in ſtomacho. cõturbat. n. eos ĩducẽs ſitim: ⁊ vomitũ ⁊ eſtuationeȝ laborioſam. Nocet ẽt calidã habentib⁹ ⁊ ſiccã ꝯpl'onem. ⁊ que ſunt in ꝑtãte colere. ipm̃ quoq; ẽ ex debil'r ſoluentibus: ꝓpter qð m iſcẽdũ ẽ ei ſalgẽma ⁊ mirabolani nigri.

cum eo aut kebuli.magnificāt enim operationem eius.⁊ ſil'r ſquilla.⁊ ꝓprie in egritudinibꝰ capitis.⁊ īfuſum ꝗdeꝫ in aquā caſei meliorat̄ in cōditionibus ſuis.⁊ paſſule ſine īterioribꝰ ſil'r ſunt ex his que emēdant.ſil'r ⁊ ſalgēma re/ ctificat illud.⁊ ꝓpͤ ad oēs partes eiꝰ ſextuplum ipſius ⁊ ſuccus pomoꝝ dulcium in decoctionibꝰ eius rectificat il lud. AVI.li.2.ca.ſtichados eſt planta hn̄s ſpicam:ſicut eſt ſpica grani ordei.ſꝫ eius folia ſunt breuiora:⁊ in ipſo ſti pites ſunt cinericij:ſicut in epithimo:⁊ eſt ſine ſeīe. acutꝰ cuꝫ amaritudine pauca.compoſitus ex ſuba terrea frigi/ da:⁊ ignea ſubtili.calidū in p̄mo.ſic. in ſcđo. nō cōcordat cum Dia. neqꝫ alijs. SERAP.li.aggre.ca.ſceba.i.ſtica/ dos citrinū.⁊ eſt abſinthiū marinū habēs minutū ſemē ſimile ſemī plāte:que dr̄ abrothanū:⁊ nō ē ita amara her ba:ſicut abſinthiū.⁊ hꝫ odorē grauē.figura eiꝰ eſt in appa rētia.ſicut plāta abſinthij:⁊ ſapor eiꝰ eſt ſicut ſapor abſin/ thij:niſi q2 nō eſt tāte ſtipticitatis:⁊ calefacit pluſq̄ꝫ abſin thium:⁊ in ea plus de amaritudine eſt q̄ꝫ in abſinthio cū pauca ſalſedine ⁊ calefacit ⁊ deſiccat in tertio: ſed virtus eius eſt diuerſa a v̄tute illius:nā nocet ſtomaco.vnde oc/ cidit vermes in vētre pluſq̄ꝫ abſinthiū:quādo ponitur ex tra aut ītus.Et idē auc.Diaſ.ſapor eius eſt amarꝰ. ⁊ habꝫ grauē odorē.⁊ eſt herba ſtiptica.Et idē auc.Gal. 8. epidi/ miarū.Sceba ſimilat̄ abſinthio in figura ⁊ ſapore:ſꝫ dif/ ferētia iter ea eſt:ꝗ nō eſt ſtiptica ſicut abſinthiū. ⁊ cale/ facit plus eo:⁊ amaritudo eiꝰ eſt plus cū pauca ſalſedine. ⁊ idē auc.Gal'.8.ſim.phar.cap.ſceba ſil'is eſt abſinthio in ſpecie:⁊ ſm̄ guſtū:tamē differūt in guſtu ⁊ v̄tute. in guſtu ꝗdē in eo ꝗ cū ſtipticitate magis calefacit ⁊ amaricat cuꝫ quadā ſalſedine. In virtute v̄o in eo ꝗ cōmēſuratū eſt.⁊ magis abſinthio iterficit lūbricos extrorſum appoſitū.⁊ ītra corpꝰ aſſumptū:⁊ ꝗdem calefacere in ſcđo gra. iten/ ſe ponēdū eſt id.ſiccare v̄o in tertio. GALIE.8.ſimpli. phar.ca.chruſicos ſiue barba iouis vocat̄ acrem ſimul ⁊ ſtipticā preualentē hꝫ virtutem. POSSE. SERAP. auc.Gal'.decoctio ſtichados arabici cōfert dolori pecto/ ris ſicut yſopus.⁊ in cōfectionibꝰ medicinarum hꝫ vires acriter relaxātes cū odore ſuaui.vn̄ ⁊ mēſtrua ꝓuocat.

IO. ME. fit ex ſtichados arabico. ⁊ ſpica ⁊ oleo veteri oleum bonū iuuatiuū voci.flores ꝗdē eius de decoctiōe ſuſtinēt plus q̄ꝫ folia ſol'one educit colerā nigrā ⁊ flegma ⁊ mūdificat neruos ⁊ cerebꝝ ⁊ mēbra ſenſuū. ⁊ cōfortat ea ⁊ cōfert iuuamētū magnū egritudinibus frigidis.⁊ h̄ ſm̄ oēm modū vſus eius: ſiue in potibus: ſiue in fomētis ⁊ lauacris.Et oleū ipſius cōfortat cerebrū ⁊ neruos. ⁊ ca/ lefacit eos ⁊ viuificat.in medicinis aūt ſtichados ſi iun/ gatur ſquilla aut eius acetum eſt medicina bona epilēſie ⁊ vertigini.⁊ cum lapide laçuli aut ſale indo. aut alijs va/ lētibus ad ea cōfert mel'ic.⁊ egritudinibus timoris.⁊ mi/ ſcetur ei bugloſſa aut ſuccus eius aut ſuccus pomoꝝ dul/ cium ad egritudines cordis:⁊ mel'iam:⁊ euaporatio deco ctionis eius aperit opilationes nariū. ⁊ eſt medicina bōa opilationibus epatis ⁊ ſplenis ⁊ viſcerū.⁊ eſt ſedatiuū do loꝝ q ſunt in neruis ⁊ in īſtrumētis iūcturaꝝ.⁊ in lateribꝰ ſm̄ oēm modū adminiſtratiōis eiꝰ.⁊ cōfortat iteriora oīa que a frigiditate leſa ſunt:⁊ ꝓprie mālı:⁊ ꝓhibet a putre/ factiōe:⁊ ipſius ſyrupus.⁊ alij modi adminiſtratiōis eius ſunt medicina bona q̄rtane ⁊ febribꝰ lōgi tēporis. ⁊ pro/ prie flegmaticis.Doſis decoctiōis eiꝰ ē potio.a.ʒ.iiij.vſqꝫ ad.vij.⁊ pulueris eius a.ʒ.ij.vſqꝫ ad.v. AVICEN.Sti chados arabicū reſoluit ⁊ ſubtiliat amaritudie ſua . ⁊ ſil'r eius ſyrupꝰ aperit opilationes. ⁊ abſtergit. ⁊ in ipſo ꝗdeꝫ eſt ſtipticitas pauca.⁊ conforṫat cor ⁊ viſcera. ⁊ probibet putrefactionē.⁊ eius decoctio ſedat dolores neruoꝝ ⁊ iū/ cturaꝝ ⁊ laterū. ⁊ ipſius ſyrupus eſt res magis iuuatiua egritudinū frigidarū:⁊ neruis.quare oportet vt eo quoti die vtatur qui neruos habet debiles:⁊ q ex frigiditate in ipſis patitur.⁊ cōfert melancolie ⁊ epilenſie.⁊ nocet habē tibus calidā ꝯplexionem.⁊ facit cum vomere.⁊ eſt ex eis que faciūt ſitim.⁊ cōfortat īſtrumenta vrine. ⁊ ſoluendo educit flegma ⁊ mel'iam. GALIE.v̄o non dixit hoc ē eius.⁊ vltima ꝗdē portio ipſiꝰ eſt.12. keſumē cuꝫ vino pu ro ⁊ oximelle.⁊ modico ſale.Sticados citrinū quod ara/ bice vocatur ſceba.v̄tutē hꝫ diureticā :vn̄ vinū decoctio/ nis eius.⁊ draganti ſpūalia calefacit.ad iliacā paſſionem valet.⁊ cōtra ſtranguriā ⁊ diſſuriā ⁊ opilationē ſplenis ⁊ epatis.⁊ cū īfirmus ſurgit ab īfirmitate ad neruoꝝ cōfor tationē abluantur extrema in aqua decoctiōis eius. Itē ad duriciē neruoꝝ decoquatur ſtichados citrinum ⁊ cau les in aqua:⁊ ablue ⁊ ſuffumiga membrū:q2 multū molli ficat ⁊ cōfortat. SERAP. ca. Sceba vel ſtichados ci/ trinū.coquitur ſola ⁊ bibitur ⁊ interficit vermes.⁊ expel/ lit eos cū laxatione leui.⁊ quādo coquit̄ cum lentibꝰ ⁊ bi/ bitur facit hoc:⁊ pecudes īpinguant̄ quādo comedūt eā. ⁊ idem auc.Gal'.virtus ſcebe diuerſa eſt a virtute abſin/ thij.Nam ſceba nocet ſtomaco. ⁊ occidit vermes pluſq̄ꝫ abſinthium quando ponitur exterius: vel ſumitur intus ⁊ eſt ca.in ſecundo.ſicca in tertio.

Aſdepias.i.dragontea.
Aſe.i.yſopus.
Aſeac.i.coagulum.
Aſeb.i.alumen.
Aſebran.i.eſula.
Aſech.i.ſandico.
Aſeceremia.i.comeſtio que fit de acatia.
Aſed.ara.i.leo.
Aſedenegi.i.ſemē cānabi.
Aſedenagi vel aſedenlati. .i.lapis ematites.
Aſefara.i.cantarides.
Aſebet.i.abſinthiū.
Aſebeſafrem.ara. eſt her/ ba ſimilis paritarie.
Aſeid.ſaid.ara.i.brachiuꝫ. Auicē.⁊ Gal'.ſcđo de iu/ uamentis membroꝝ.
Aſcietb.i. fricatio dentiuꝫ ⁊ gingiuarum ⁊ labiorū interius.
Aſek.i.tribuli.⁊ ē herba.
Aſelch.i.fuligo.
Aſemen.i.butirū coctū.
Aſſen.i. ap̄a molle inflati/ uum.haly ſecūda tegni. commento.31.
Aſenicula.i.herba paleſis.
Aſenablum.i.ſaturcia .
Aſenbendegi .i .lapis quo alij lapides ⁊ incidunt̄.
Aſencaſine.i.viſcus quer/ cinus.
Aſenefu.i.abſinthiuꝫ.
Aſenereu.i.quidam piſcis magnus ſalitus.
Aſſerinamon.Pliniꝰ libro .14.caplo.16ꝰ.circa p̄nci/ pium.eſt quoddaꝫ vinū facticium.
Aſeras.i.affodillus.
Aſerebum exponit Step. ꝗ eſt ſtannum vel plum bum album: ſed puto ꝗ voluit dicere aſreng: qđ eſt minium:cuius mate ria eſt plumbum :nā ſtā num arabi.dicitur raſas caçdir. libro de doctri/ na gre.
Aſeroſi. Aſeſori . Axeras. Anterion . Affodillus. Anatericon.binach.
Aſerengi. ideſt plumbum vſtum
Aſeſab.i.peccola. ⁊ eſt gū/ ma abietis.
Aſet.i.argentū viuum.
Aſetaragi.i.tapſia.
Aſethesafeni.calx viua.vl' lapis archadie qui accen ſus non extinguitur. ⁊ ē verius.
Aſſa.i.aer.
Aſſaltos gre. i.aſpaltum.
Aſſaric.i.aſmentum
Aſſatis.i.vectia.
Aſſaxfaſa.i.rothaba.
Aſſear.i . viſcus quercinꝰ.
Aſſeng.vl' aſſengi.arabi.i. ſpongia marina.
Aſbagari.geſaſe.ſedſe. ſe/ daſſengi ē a greco corru ptum.f.pro.p. littera po/ ſita qua carent:nam gre ce ſpōgos dicitur.
Aſſidi.ideſt ſinapi albū.
Aſſidegi.ara.ceruſa.
Aſſinach.ara.ſpinachia .f. pro p.
Aſſodillos.gre.aſſodillus Plinius libro.22.ca.22. in p̄ncipio.
Aſſro.ideſt ſinapis alba
Aſſulhaſcb .i. teſtudo ma/ rina.
Aſſur.aſſarū. Daſſur.ara.

ideſt crocus ortulanus. Steph.
Aſſuſoba.i.vngula oculi.
Aſgaragum.i.aſarum.
Aſil.i.ſquilla.
Aſilus.gre. Oeſtruꝫ.ideſt tabanus.
Aſilonis.i.armoniacū.Ga. ad paternianum.
Aſiniach .i. additio mate/ rie pinguis cōtingens in palpebra ſupiori: grauat palpebrā in apertione. ⁊ facit ipſam quaſi mollifi catā.⁊ eſt coniuncta non mota ſicut nodus.
Aſimar.i.amigdala.
Aſinamon.i. vinū ficticiū. ⁊ fit qn̄ .xx. ſextaria mu ſti cuꝫ dimidio aque fer/ uent . ⁊ poſtea datur in/ firmis.
Aſinthesim.gre.ſꝫ Alexā/ drum ca.de ſignis humi de diſtemperantie epa/ tis:eſt dictū nō extenua/ tus ab a qđ eſt ſine: ⁊ ſin theſis extenuatio: quaſi ſine extenuatione.
Aſinthiaca.i.decoctio her barum in aq̄ calida.
Aſios.ſꝫ Diaſ.eſt arbor vl' herba armoniaci.
Aſinus quid eſt.i.habeçel.
Aſira.i.farina ordei.
Aſir.eſt qđdā genus piſcis parui.⁊ ſunt mele marie
Aſir.eſt quedam ſpecies ci ceraſi.
Aſireg. Aſiregi. i. partes q̄ ſunt in circuitu ani.
Aſirengi.ara. aſreng. Aça/ ron.⁊ eſt miniū quod fit ex ceruſa. ⁊ per decoctio nem rubei coloris aptuꝫ pictoribus.
Aſires.i.affodillus.
Aſiſibaſit.i.eupatorium.
Aſithemon.i.epithimum.
Aſit eſt ſpēs nenufaris.
Aſitia.gre.i.ieiunia.
Aſitios.gre.i.ieiunus.
Aſius qđ ē.i.lapis aſius.
Aſkil.i.ſqlla.ara.hanſel.
Aſkincor.ara.i.ſtincus.
Aſkis.i.alcola.Gal'.6ꝰ. me/ miri.ca°.2°.
Aſlicon.i.bitumen.
Aſma . i. offenſio anhelitꝰ cuꝫ ſonitu.vnde aſma. i. cantus.Aſma orthomia diſnia.idē in gn̄e.li°.ō do ctrina gre.i pſalterio vbi nos habemus canticum vel cantuꝫ. grecus habꝫ aſma.Pau.
Aſmach.i.alſmach.
Aſmaroch.i.herba cuiꝰ gū/ mi eſt aſſa fetida.
Aſmatum.dixit Step. vo cari abſinthium : ſed ne/ ſcio qua lingua.
Aſmelegen.i.napus.
Aſmen.i.alſmen.
Aſmihal.i.ſpica inda.
Aſnem vſneꝫ.i.puluis ab/ ſterſiuus : quo ſaraceni vtuntur ad mūdificatio nē manus.⁊ ſunt ei mul/ te ſpecies : quarum vna fit ex kali.
Aſnee. Aſnea.i.lanugo ve/ tuſtarum arborum.⁊ eſt vſnee.Steph.
Aſobran.i.eſula.
Aſoſol.i.aurum.
Aſogiros . i. ruta agreſtis. vel capraria.
Aſokir.eſt ſpēs lepre
Aſolipidios.ara.dicitur ca tarhā.Steph.
Aſolatorſe. ideſt radix af/ fodilli.
Aſolaſonalchame.i.plāta/ go
Aſonia.i.cantus.
Aſormac.i.atriplex.
Aſorretus. ideſt flos ſalis montani.
Aſoſati.i.pleureſis.haly.ſe cunda tegni. cōmēto. 31.
Aſoth.i.argentū viuum.
Aſoton . ideſt capillus ve/ neris.
Aſpaltū.i.bitumē iudaicū qđ iuenit̄ natās in fonti bus.⁊ ē ſpēs napte. ⁊ vo/ catur ſtercus demonis. nā napta eſt petroleum vnius generis.i.braſalē/ di. Pliniꝰ libro.35.ca°.15. Gal'.ſcđo de ſimp. medi. ca°. p̊.diſtinctiōis tertie.
Aſpalatus.i.tapſus.
Aſpaliū eſt granatuꝫ ſilue ſtre.ꝑ quo.i.darſiſaban. Dia.dicitur in barbaria Aſdani.
Aſpalarus. vel aſpalatruꝫ ideſt geneſtrella.
Aſpamata.i.tenſiones.
Aſparagꝰ.ſm̄ Gal'.in li°.de cibis vocat̄ oīs ſūmitas plante dum eſt in teneri tate ſua:ſic ⁊ ſparagi ſū/ mitas quando comedit̄: ſed ſꝫ modernos eſt ve/ re ſparagus.

Capitulū. LXII.

Aſpergula. Spargula ſic vocat̄ a qbuſdam ru/ bea minor:ſilis eſt rubee. non tamē aſpa:nec adeo creſcit:eſt herba minuta hn̄s folia vt liba notides:ſed ſtrictiora hn̄s ſtipitē nodoſum. ⁊ in quolibet nodo folia in giro poſita qnqꝫ vel ſex. vel ſeptem ordina/ ta ad modum ſtelle.ſicut herba que dr̄ rubea:vel ſicut al guaſcen.⁊ ab eiſdē nodis ꝓcedunt alij rami ſimili modo facti cum nodis ⁊ folijs vt ſupra cum floribus paruis al/ bis ſicut flores oliuarum:eſt .n.ca.⁊ ſic.complexionis.

POS.oēm duritiem ⁊ ap̄ata dura reſoluens eſt.

Aſperos.i.ſparagus.
Aſpialas.i.talpa.
Aſpiſtica.i.ſerpēs qui ſtat ī aqua ꝓpter vehementiā ſiccitatis ſue.
Aſplemon.vl' aſplenu.i.ſco lopendrie venenoſe:⁊ eſt aplenon.Dia.pliniꝰ libro 27.ca°.5.
Aſpleniridion.herba eſt in forma ⁊ virtute ſil'is ſco lopendrie.i.lingue ceruī/ ne.⁊ eſt idē qđ ſupra.
Aſpleos leuci.i.vitis alba.
Aſplimium.i.ceterac
Aſperach.i.ſpēs yperici.
Aſpratiles dicunt̄ ꝗdaꝫ pi/ ſces ſic noīati ab aſperita te ſquamarū: vel a locis in qbus degūt. vn̄ aſpira tilis.i.aſp.⁊ iō Dia.vocat ſperagum Aſpiratilem.
Aſpiros.gre.i. albus. ſil'r ⁊ lenis.alias leucos .
Aſgron.Dia.ca.aſgron ſpe cies eſt yperici:vel dr̄ an/ draſemon:ſed virgis ma ior eſt yperico:ſarmētoſa feniceū hn̄s colorē ⁊ flo/ rem mellinū: ſemē ſimi/ le ypico: ſed maiꝰ qđ cuꝫ fricatū fuerit odorē reſi/ ne emittit ſanguineuꝫ ēt facit colorē fricatuꝫ . vn̄ ara.dicitur aſbirac. ⁊ an/ draſemon dictum eſt.

POSSE DIASCO. ſemē eius cū ydromelle bibitū ad modū duaruꝫ cotillarum coleram ſcia/ ticis deponit.

Aſreos qđ ē.i.cānabit.
Aſrengi.ara.miniuꝫ. ⁊ Aça reon.qđ ex ceruſa fit per decoctionem dictū ſiren gi Aſſirengi.
Aſſa dulcis ⁊ fetida qđ ſūt .i.anuiden.
Aſſa.aſſa.i.rubor puſtulaꝝ que in facie apparēt.
Aſſabota.i.perſicum.
Aſſabot eſt nomen cuiuſ dam piſcis.
Aſſafir.i.aurum.
Aſſagen.i. ſanguis dracōis
Aſſaguaſſora.i.agnꝰ caſtus.
Aſſ.i.radix que comeditur ⁊ eſt raffanus.
Aſreg. Aſrengi. ideſt cinna barum.
Aſſalgem.i.napus.
Aſſamia.i. cibariū factū cū carne cocta cū aq̄ cui ad/ miſcet̄ ſuccus agreſte.
Aſſamim.ideſt dies canicu lares in eſtate moleſti . ⁊ dies alij ī hyeme moleſti
Aſſanti.i.faſſale.
Aſſamregi.i.puluis q cadit de parietibus ſalis.
Aſſara.i. virga paſtoris: vel ſꝫ Aui. eſt puſtula parua lata ſicut veſice ad aliq̄ꝫ/ tulā tēdēs rubedinem ⁊ pruritū faciēs ⁊ anguſtiā veniēs ſubito ſꝫ plimuꝫ: ⁊ accidit quādoqꝫ vt cur rat ab ea hūiditas: ⁊ for/ taſſe eſt ſanguinea. ⁊ ſm̄ plurimuꝫ fit vehemēs in nocte ⁊ cauſa eius eſt va por calidus eleuatꝰ in cor pore ſubito aut a ſanguie colerico : aut a flegmate baurachio.
Aſſarie.i.tetramentum.
Aſſegeten.i.miraculum.
Aſſebedenigi.ideſt ſemē ca napis.
Aſſebaza.vl' aſſebeçi.vl' aſ/ ſebelezi.i.mādragora.
Aſſeiſe.i.ſpata.
Aſſeigi.i.caput.
Aſſeid.i.brachium.⁊ potiſſi me pars poſterius eiꝰ vbi eſt coniunctio duoruꝫ fo cilium.
Aſſemen.i.butirum.
Aſſemine.i.lubee.
Aſſenar.i.aloes.
Aſſena.i.vſnee.
Aſſenedonegi.i.ſemina gra nati ſilueſtris.
Aſſedetindi.i.nux īdica.
Aſſerebum.i.ſtannum.
Aſſet.i.emplīn.
Aſſeteragi.i.capſia
Aſſideg.i.ceruſa.
Aſſinach.i.ſpinachia.
Aſſindi.i.ſinapis albi.
Aſſiradix.i.gladiolus
Aſſiregi.i.partes que ſunt ī circuitu ani. Aſireg.ideꝫ.
Aſſiſa dicuntur que ven/ trem non inflant: vt cimi num leuiſticum.

Aſſonticon eſt nomē cuiuſ
dam electuarȳ.
Aſonanti.Sonāti.ara.Sa
mudurne.Sera.
Aſſuc.i.gallia muſcata.
Aſſugilla.i.radices que co
meduntᷣ.⁊ eſt raffanus.
Aſſubul.i.oculi q̄ ſunt me
dȳ iter variū ⁊ nigrum.
Aſſum.i.galla.
Aſſurex.peonia.
Aſſurſumigi.i.ſperagus
Aſſur.i.flos fraxini.
Aſſurbalatib.i.ſpica nardi
Aſſus.i.lapis.
Aſſnum.i.pondus.

Aſta alexandrina.i.came
daphnes.Dia.
Aſtachy.i.os locuſte ma
rine.
Aſtacodum.ideſt ſticha
dos.Steph.
Aſtacoſichitl.Aſtatia.gre.
.i.locuſta piſcis:caraun⁹.
Aſtafida vel aſtafiſis.gre.
.i.vua paſſa.Plini⁹.lib°.
23.ca°.2.libro de doctri
na gre.
Aſtareta.i.cucumer.
Aſtaros.ideſt cenfara fa
bis.

Capitulū. LXIII.

Aſtaraticon vel aſtaruticon.arab.vel ſecacul.gre.biomon.lati.v̄o centuncapita vel yringus.nō eſt aūt affodillus:vt q̄dā dixerūt:ſed vocantᷣ due plāte.quaꝝ vna eſt yringus.vt pꝫ p̄ Sera.ca.ꝓprio.⁊ alia eſt vna alia herba:q̄ ſibi ſatis ſimilatᷣ.itē Pli⁹.li°.22.ca°.8.i ꝑn°.⁊.7.ca.poſt ſermonē d̄ yringo.Ex his intꝫ.ſ.yringū cādidū:queꝫ centūcapita noīant oēs effectus eoſdē cauſat.⁊ radices in cibis grecoꝝ recipiuntᷣ ſiue crudis ſiue coctis.vt Dia.ca.de yringis.ꝑterea ī antidotario virili in quodā antidoto qd̄ īcipit.antidotū qd̄ facit epilēticis recipiuntᷣ ⁊ cētūcapita.⁊ affodili:q̄re nō ſunt idem.

SERA.li°.aggre.ca.aſtaruticon.i.centūcapita.alia eſt celeſtis coloris:⁊ alia albi coloris:ſed q̄ ē celeſtis coloris:eſt herba hn̄s ſtipitē durū ⁊ aſperū:⁊ in ſūmitatib⁹ eius ē flos glauc⁹ ſiſis flori camomille.⁊ aliqs ex florib⁹ hꝫ colorem purpureū.⁊ hꝫ folia ſciſſa ⁊ capitella ſiſia ſtellis:ſed folia q̄ ſunt in ramis tendūt ad lōgitudinē.⁊ hꝫ velut pilos.Et idem auctoritate Gal.traxit nomē ab eo ꝙ curat.apata q̄n fit emplm̄ deforis cū ea:aut ſuſpenditᷣ ſup̄ ipſa v̄tus ei⁹ īfrigidat ⁊ deſiccat nō fortiter ⁊ maxime duꝫ eſt recēs:ſed cētūcapita albi coloris eſt yringus.⁊ ē ſpēs ſpine.⁊ ſumitᷣ foliū eius cū ſale cōditū in ꝓncipio ſui augmēti.Et folia eius ſunt folia aſpa aromatica in ſūmitate q̄n guſtantᷣ.⁊ in ſūmitatib⁹ eius ſunt capitella rotunda ſicut ſunt ſtelle:⁊ in circuitu eoꝝ ſunt ſpine.⁊ ſtipes ei⁹ dur⁹ ⁊ color eius capitelloꝝ ē ſimilis colori oleandri:⁊ fortaſſe aliq̄n ſicut color iacinti:⁊ hꝫ radices lōgas nigras deforis ītus albas in groſſitudine pollicis boni odoris.naſcitᷣ ī locis arenoſis ⁊ aſperis.Et idē auctoritate Ga.v̄tus ei⁹ ē cōpoſita.q̄ īfrigidat ⁊ reſoluit reſolōne pauca. PAV.ca.de yringo.yringus:ſecacul:aut yringion herba ē ſpinoſa:radix eius cū aliquali aromaticitate comeditᷣ:⁊ conficiūtur cū melle ⁊ çuccaro radices ꝓdicte.⁊ comeduntur.

DIAS.ca.de yringo.yring⁹ ſechacul.aut yringion herba eſt ſpinoſa:radix ei⁹ cū aliq̄li aromaticitate comeditᷣ.⁊ ɔficiūtᷣ cū melle ⁊ çuccaro radices ꝓdicte ⁊ comedūtᷣ.

DIAS.ca.de yringo.yring⁹ aut yringion.aut nux agreſtis herba eſt ſpinoſa.folia ei⁹ in initio comeduntᷣ.⁊ in ſale cōponuntᷣ:que folia lata aſpera ſunt:guſtum aromatis hn̄tia:que cū creuerint obruffum colorē hn̄t cum multis virgis in q̄bus ſunt capitella rotūda ſpinoſa:haſtam hn̄t duram in giro.⁊ q̄nq̃ albā ⁊ viridē cū colore iacinti.⁊ radix eſt illi oblonga ⁊ nigra deforis deintus alba aromate plena.naſcitᷣ in locis lapidoſis ⁊ cāpis ⁊ littorib⁹.hꝫ radix eius v̄tutem calefactiuā. AVICEN.li.ſcd̄o.ca.ſecacul Secacul eſt calm̄ in ſcd̄o ad humiditatē quādā tendens ⁊ in ipſo eſt leuitas.⁊ v̄tus eius ſicut virtus baucie.

POS.yringus ⁊ maxīe radix eius cruda comeſta curat gomoreā. SERA.auc.Dia.folia hui⁹ plāte cōferūt īflationi ſtomaci ⁊ apatib⁹ oculi ⁊ alȳs apoſtematib⁹ calidis ⁊ q̄dam dicūt ꝙ flos hui⁹ herbe:cui⁹ color ē purpure⁹:ſi bibatᷣ cū aqua cōfert ſpnātic ⁊ epilēc q̄ accidit īfantibus q̄n fit emplm̄ cū ea humida cōfert apatib⁹ calidis lumborum:⁊ dicūt ꝙ ſi ille q̄ habet apata in lumbis ſuis acceperit florē ei⁹ ſiccū cū manu ei⁹ ſiniſtra.⁊ poſuerit ſup̄ apata ſedat pulſationē eoꝝ.⁊ idē auc.Diaſ.q̄n bibitᷣ ſuccus eius radicis q̄ eſt albi coloris ꝓuocat vrinā ⁊ menſtrua diſſoluit tortiones ⁊ īflationes ſtomaci.⁊ q̄n bibitᷣ cū vino confert dolori epatis ⁊ morſib⁹ venenatis.⁊ q̄n emplꝫ fit cuꝫ eis reſoluit exteriora apata:aut quādo ſuſpēditᷣ ſup̄ ipſa.ſicut quidam putauerunt. AVICEN.Secacul habet virtutem baucie.⁊ excitat appetitum coitus ⁊ loco eius ponitur buçiden.

Aſtas.i.īflationibus.
Aſtatia:vł aſtati.i.laguſta:
vel locuſta piſcis.
Aſtena.i.vſnee.
Aſter.gre.i.ſtella.Plinius
li°.27.ca.5.
Aſteratica.ara.bubomon.
virga eſt eni lignoſa:que
ſup̄ ſe hꝫ florem mellinū
ſicut antemis ⁊ capitel
lum diuiſum folia aſte
ri ſimilia:ſed ad radiceꝫ
folia ſunt illi lōga ⁊ aſpa

Aſter acticus.i.aſterion.
Aſteron.i.arthemiſia.
Aſter placidos.gre.talk.i.
geſſamia.giſaſteros.i.
ſtella lata vel dilatata.
vel ſtella terrea:vł terra
aſtrea:vel ſtella plana.
Aſterice.i.diacodion.⁊ eſt
electuariū de papauere
poſitū in antidotario.G.
minori.Plini⁹ libro.20.
ca°.19.in fi.

Capi. LXIIII.

Aſterion. gre.vel aſter actic⁹ vł buboniū lati.inguirialis vel ſtellaria. PLI.ca.aſtericon.naſcitᷣ ītra petras ⁊ loca aſpera.hec herba nocte tāq̄ ſtella in celo lucet:adeo:vt eā vidētes ignorātes putēt ſe fantaſma videre a paſtorib⁹ maxime viderᷣ. PAV.ca.aſter.Aſter vel aſterion ē q̄dā herba radiata.vt ſtella.folȳs oblōgis duab⁹ aut trib⁹ in cacumine capitella ſtelle mō radiata. POS.GAL.6.ſim.phar.ca.aſter actic⁹ Aſter actic⁹.alȳ v̄o buboniū noīant:qd̄ nō ſolū ſup̄ plaſmatū:ſꝫ ēt ꝓpinatū creditᷣ bubones ſanare:hꝫ aūt q̄d diaforeticū:hꝫ ēt nō min⁹ refrigeratiuū q̄d ⁊ repcuſſiuum vt mixte ſit potētie:ſicut roſa.nō tn̄ ſic ſtipticat.Et idē codē li.magis īfra.ca°.buboniū ſiue aſter acticus nominat⁹ eſt ex eo ꝙ creditᷣ cōferre bubonibus tā cataplaſmatum q̄ꝫ aſſumptū.ē aūt mediocriter diaforeticū:eo ꝙ mediocriter eſt calidum.⁊ neq̃ vehementer neq̃ intenſe deſiccat.maxime cum adhuc tenerum eſt ⁊ recens.dictum eſt autem prius de ipſo.hec Galie.

Aſtima.gre.aura flatus.i.
anhelitus.ſpiritus ſpira
culum.
Aſtrigar.Aſtigar ara.ideſt
ſilfium.
Aſtitus.i.lapaciolum.
Aſtobatea.i.anetum.
Aſtochodos.ara.i.ſticha
Aſtomatha.i.oris (dos.
pharmaca.
Aſtorab.gre.i.ſtorax.mi
hera.ara.Miha.Diaſc.
Aſtorcos q̄d ē.l.culb
Aſtra.i.rubea.
Aſtracū.ē pauimētum do
mus.Alexā.v̄o pro paui

mēto laros accipit.
Aſtractis.gre.yringi.atra
ciſus.
Aſtrafactus.Andrafraxis
.i.attriplex.Steph.
Aſtragallus.ideſt cardel
lus auis.
Aſtragabos.i.pes porcin⁹.
Aſtragalinos.gre.liſſinia
cardus albus.Auis aca
lantia vel Achalantes.
Carduelus.
Aſtragolos.Stragulus.i.
calcane⁹ vł talus.Pau.
Ga.li.de facile acq̄ſibił.

Capitulū. LXV.

Aſtragullus. vel aſtragallos herba eſt que folia hꝫ lōga cū īciſuris multis obliqua circa radicē caules tres aut q̄tuor:floreꝫ iacinti:radices villoſas īplicatas rubeas ꝑduras hꝫ.naſcitᷣ ī petroſis ⁊ aſperis locis.Plini⁹ libro.26.capitulo.8° circa ꝓncipiū GALIE.6.ſimpli.phar.capi.aſtragallus.Aſtragallus ſiue fic⁹ terre ſiue glādula.fructiculos eſt habēs radices ſtipticas:quapropter exiccantibus eſt. POS.GALI. non debilr̄ cicatriçat vulnera vetera.⁊ ventrē fluentem ſtringit:ſiq̄s radicem eius coquēs in vino bibat. Naſcitᷣ autem plurima hec herba in neuete arabie.

Aſtraktis:vel aſtranticos
.i.yringus.Atraciſcus.
Aſtrobilie:vel aſtroculibe
vł aſtrodilibe.i.grana pi
ni.gre.Sera.
Aſtrodimie ſunt piſces de
gētes in cōchȳs.⁊ habēt
durum corium.
Aſtrolinos.i.auis cardella
Aſtron.gre.ſtella.
Aſtroquiron aut quarton:
aut pardalicōtes aut q̄
noton:aut gnoctambin
dicunt frutex eſt longas
virgas hn̄s cū graui odo
re ⁊ nō fragilis folia ede
re ſimilia:ſed molliora ⁊
oblōga.⁊ graui odōe mu
cillaginoſa lachrimo ple
na mellino.⁊ ſemen in
folliculis habēs ſicut fo
lia miuta ⁊ nigrū ⁊ duꝝ.
Aſtufo.i.ipericon.
Aſtula regia.i.Molochiſa
gria.i.affodillus in quo
dā li°.antiquo.Pli.li°.21.
ca.17.v̄ſus finē.
Aſuac.i.gūmi alcumdar.
Aſubet.ideſt arbor grana
ti regis.
Aſuc.i.gallia muſcata.
Aſueſthim.i.calx.
Aſueſtas.i.calx viua.
Aſucum.i.lilium.
Aſugeg.i.vitrum.
Aſui.i.croc⁹ ortulanus.
Aſumas.ara.ideſt mirtus
Steph.
Aſumac.i.lactuca aſini.
Aſuoli.exponit Stephan⁹
.i.attramentum.⁊ in an
tiq̄s ſinonimis ē fuligo.
Aſurie.ideſt attramentuꝫ
rubeum.
Aſurticum eſt nomē cuiuſ
dam electuarȳ.
Aſus.i.planta vel herba ſu
per quā naſcitᷣ ſal.cuius
flos noīatᷣ aſuris.
Aſuſchelbar.i.caſtoreum.
Aſutibendegi.i.lapis cum
quo alȳ lapides īciduntᷣ.
⁊ in lingua noſtra vocatᷣ
ſmirillo.
Ata.i.algarab.Aui.garab.
Atab eſt arbor īdie:cuius
fructus multū nutrit.
Atabaſir.i.ſpodium.
Atabitū:eſt arbor taxica.
Atacuigi:vel atage.i.acta
Actaſacan.i.cardiaca.(go

Ataſiſagria.i.ſtafiſagria.
Atala.i.flores dactiloꝝ.
Atamāticuꝫ.Atamaticiū
Atamaticon.ideſt meu.
Atanaſia.imortalis idem.
⁊ eſt quedā cōfectio op
tima que ſic vocatᷣ.⁊ ſilr̄
q̄dā herba.⁊ alio noīe vo
catᷣ tanacetum:⁊ eſt vna
ex ſpēbus arthemiſie.
Atanil.i.carbunculi.
Atanita.i.ciclamen.
Atarafa vel atāfam.i.pun
ctus ſanguinis recentis
rubei currētis a q̄buſdā
venis ruptis in oculo ꝓ
pter pcuſſionem.
Ataraic.eſt herba cui⁹ ſti
pes naſcitᷣ in locis deſer
tis ſine folȳs.⁊ aſſimila
tur veretro canis.h̄ lati.
vocatur cancellaria.
Atarakie.i.adrache.Ada
ras.
Athalub.i.lenticula aque.
Gal.libro ꝓmo de ſimp.
medi.ca.2.diſtinctionis
ſecunde.
Atarcora mōtana:eſt her
ba cuius radix ē piretꝝ.
Atarmus.i.lupinus.
Atebi.i.boni mores.
Atednim.i.faſianus.
Ateſitie.i.ruta.
Atehemigi.i.actago.
Atemediū.artinat.i.anti
monium.
Atenalarmem.ideſt bolū
armenum.
Atenegiſis.i.enula.
Atera.q̄d eſt.Plini⁹.li.22.
ca.25.circa ꝓncipium.
Aterela.i.yringus.
Ateregū.Atrogi.i.citrum.
Ateromato.i.alba apata.
Ateſiſia.i.ruta ſilueſtris.
Atgiros.i.populus arbor.
Athab.i.lacertos.
Athabaſir.i.ſpodium.
Athacie.i.acatia.
Athadar.i.viride.
Athadros.ſm̄ Gal.6.ſim.
phar.ca.athrados.athra
dos eſt piraſter ſtipticās
plus alȳs ⁊ ſiccās.⁊ ideo
ɔſolidat magna vulnera
reumata remouens.
Athabam.i.ruge.
Athale.i.ſaltus faciei:qui
ſi multū pſeuerat deniū
ciat torturā oris.

Athamara.i.antimoniū:ſꝫ
Aui.li°.2.ca.athamara vi
detur dicere ꝙ ſit herba
naſcēs in īdia hn̄s opera
tionē peonie.Naꝫ ex fo
lȳs ei⁹ fit epithīa ei ad cu
ius caput eleuatᷣ vapor.
⁊ ꝓhibetᷣ epilepſia.
Athanagia.i.tanaceti cōfe
Athare.i.lentiſc⁹. (ctio.
Atharo.idem.
Atharal.i.diſtillatio.

Atharica.i.vngula caballi
Atharuri:ē q̄dā me (na.
dicia acutiſſima q̄ nō bi
bitᷣ ꝓpter ſui acuitatem:
ſed epithimata cōfert lē
tiginibus:⁊ panno:⁊ ſca
biei vlceroſe:⁊ empetigi
ni.⁊ emplaſtruꝫ ex ea cō
fert ſciatice.
Athaugamium.ideſt ſin
thomaticum.

Capitulū LXVI.

Athel athalū ericl vł tarmeçit.ara.gre.nadahar.lati.v̄o tamariſc⁹ domeſtica:ſic īuenies ī.l.caſa.

SERAP.li.aggre.ca.athel.i.aboaniſa:⁊ ē arbor multū lōga.vſq̃ ad celū dura rectilinea:folia ei⁹ ſunt lōga ſubtilia ſtricta.⁊ nō hꝫ ſpinas.⁊ ex ligno ei⁹ fiūt parapſides:⁊ īciſoria.⁊ ēt vaſa alia.⁊ ipſa eſt magna athel.⁊ gre.vocatᷣ nadahar.Et oēs arbores ex q̄b⁹ fiunt vaſa hꝫ noīantᷣ nachaa.ſꝫ eſt athel aliquātulū arbor rubea:q̄ſi coloris ſcorpionis.Et idē auc.Diaſ.Athel eſt ſiſis thamariſco.⁊ eſt in babilonia.⁊ aq̄ īfuſionis ei⁹ ponitur in ſief:q̄ adminiſtrātur habētib⁹ debilitatē viſus.Et idē auc.Gal.athel ē ſpecies thamariſci:⁊ eſt arbor:q̄ magis vēto agitatur:q̄ꝫ arbor thamariſci.⁊ hꝫ lignū ⁊ ramos v̄ides maculatos rubore.⁊ folia plurima hꝫ ſiſia folȳs thamariſci.ī ſapore ei⁹ eſt ſtipticitas.⁊ nō hꝫ florem.⁊ hꝫ fructū rotūdū:ſicᷣ cicer habētē colorē cineritiū ad glaucedinē tendētē ītra q̄ ſūt grana pauca īuicē cōglobata ⁊ iuncta:q̄ noīantᷣ grana dulcia.Colligūtᷣ in mēſe februarȳ.eſt ca.⁊ ſic.in ꝓmo.virtutes eius īuenies in.l.caſa.Pli.li°.13.ca.21.

Athelcigi.ideſt apoſtema
molle inflatiuuꝫ.haly.ſe
cūda tegni.cōmento.31.

Athelia.vł atheliaquea.i.
thamariſcus.

Cap. LXVII.

Athemon ara.gre.epithimon.lati.v̄o epithimū ca.ē ⁊ ſic.ī ſcd̄o.eſt q̄ſi flos thimi que ꝓcipue ī calidis locis creſcit:herba āt ipſa repitᷣ circa thimum.vn̄ dicitᷣ epithimū q̄ſi ſupcreſcēs flos thimi.⁊ flos ipſa.⁊ nō herba in medicinis ponitᷣ:pro quo q̄nq̃ cuſcute ponitᷣ:cū ꝓducit flores colligitᷣ. SERAP.li.aggre.ca°.athemon.i.epithimū ē flos cuiuſdā herbe.q̄ eſt ſiſis timbre.⁊ hꝫ capitella parua leuia rotūda hn̄tia caudas ſiſes capillis. DIAS.ca.de epithimo.Epithimū flos ē thimi ſiſis timbre:ſunt v̄o capitella leuia ⁊ rotūda caudas habētia.Pli.li°.26.ca.8.ante mediū. GAL.6°.ſim.phar.ca.d̄ epithimo.Uirtus epithimi.ē que calefacit.⁊ ſiccat ī tertio.⁊ eſt ſiſis v̄tute aſce.i.thimi.In oibus v̄o ē fortior v̄tute ei⁹. IO.ME.ca.de epithi.Epithimū naſcitᷣ ſiſe vt cuſcute.plāte autem q̄b⁹ ſupexcreſcit ſunt alkal ⁊ alaſce.Et q̄dā ſpēs origani.ei⁹ aūt aliud ē cretēſe:aliud ſyricuꝫ.Meli⁹ eſt qd̄ eſt cretēſe acuti odoris.⁊ qd̄ naſcitᷣ ī ſyria ē poſt illud:ſꝫ ē meli⁹ ruffū:⁊ meli⁹ ē adhuc.qd̄ ē completū pōderoſius:⁊ melior ps ei⁹ ſunt extremitates groſſe:que ſunt ſicut flores:ſubcitrinū aūt ⁊ ē pallidū min⁹ bonū.calide cōplexionis ē ⁊ ſic.in ſcd̄o.⁊ ē ɔpoſitū ex ptib⁹ igneis a q̄b⁹ īeſt acuitas.⁊ ex terreis ſubtilib⁹ a q̄b⁹ īeſt ei ſtipticitas pauca.⁊ ipm̄ q̄dē ē ſubtiliatiuū reſolutiuuꝫ apitiuum opilationū ⁊ cōfortatiuū viſceꝝ.facit ſiti.⁊ generat eſtuationē in corpib⁹ calidis.⁊ eſt ex debilr̄ ⁊ tarde ſoluentib⁹:ꝓpter qd̄ ꝓhibēdū ē ſub dn̄io caliditatis ⁊ ſiccitatis poſitis.Cōfortatᷣ aūt opatio ei⁹ ī multitudīe quātitatis ipſi⁹.⁊ ī aſſociatōe rei cū eo magnificantis effectū ei⁹:ſicut ſūt mirabolani nigri ⁊ īdi.aut ellebori nigri q̄ꝫtitas pua.aq̄ aūt mellis cū pauco ſale.aut aq̄ decoctiōis paſſularuꝫ cū ſale ſilr̄:aut aq̄ lactl caprini vigorat opationē ei⁹.Salgēma v̄o:aut ſal indi:aut ſal napti ſunt ex reb⁹ q̄ ſibi addita

addūt v̄tuti ipſiꝰ:citā aūt ⁊ facilē facit opatiōnē eius ſi ei aliqd v̄tute acutū miſceṫ ſic piper lō.çinçiber ⁊ ſiſia.⁊ nō p̄termittas qn cadat ī potibꝰ eiꝰ oleū de amigdalis dulcibꝰ ī q̊ īuoluaṫ.⁊ ī decoctiōe ipſiꝰ paſſule ſine īteriorib̄ꝰ: qm̄ addūt ei ad bonitatē leniēdi.qđ timeṫ ex nitroſitate ipſiꝰ.⁊ ne ignores qm̄ epithimū de decoctiōe modicū ſuſtinet:q̄re oꝫ vt fiat aliud ſm legē.Prerogatiuaꝫ aūt hꝫ ſup oībꝰ ſolōne educētibꝰ meliaꝫ.educit.n. eā facile ſine moleſtia. AVICEN.li.z.ca.de epithi.ē ſemen ⁊ flos.⁊ ſūt ſtipites parui cōfracti.⁊ ē acutū calm:pūgitiui ſaporis ſcīa hn̄s rubea cuiꝰ plante v̄tus ē ſic v̄tus albaſce:verūtm̄ albaſce ē debilior eo.⁊ qđ ex eo bonū ē:ē cretēſe ⁊ hyeroſolymitanū.⁊ ē decliue ad rubedinē.⁊ qđ ē vehemētiꝰ rubeū ⁊ acutioris odoris ē ēt meliꝰ:⁊ meliꝰ ē illud qđ afferṫ de īſula crete:⁊ qđ afferṫ ex locis domꝰ ſancte. ⁊ alijs vicinis ſibi:ſꝫ rubedo p̄mi ē fortis.⁊ ſilaṫ ſemini cuſcute. eſt ca.⁊ ſic.ī.3.ſm Bal'.⁊ dixit humay:ꝙ ē ca.i.3.ſic.ī fine p̄mi

POSSE.Epithimū v̄tutē hꝫ purgādi fl'a ⁊ meliam ꝑ ſe ⁊ cū adiūcto.ſ.cū medicis purgātibꝰ meliaꝫ. Cōtra q̄rtanā fiet ꝺcoctio ī aq̄. ℥.i.epithimi buliat.⁊ ī tali aq̄ ponātur.℥.ij.lapidis laçuli:vl'armenici.⁊ digeſta mā deṫ patiēti.multi.n.liberanṫ.valet ſil'r tal'decoctio patiētibꝰ emorroidas ex mel'ico ſanguie. DIASC.Epithimuꝫ viride acceptū ſtōꝫ vexat.⁊ vomitū mouet.vētrē p̄uocat ⁊ nauſeā facˆ ac deducit fl'a:⁊ colerā ⁊ maxīe nigrā.daṫ ad purgādū thoracē cuꝫ melle ⁊ yriſillirica more el'aru accipiṫ. Alteriꝰ āt thimi flos albꝰ ē atqꝫ aſper:ſꝫ ābo eq̄lē hn̄t v̄tutē: nā p os purgāt flegma.⁊ per vētrē colerā nigrā daṫ in qbꝰ p̄cordia p̄focanṫ ⁊ epaticis ⁊ ſuſpirioſis. SERAP. auc.Dia.qñ bibunṫ de eo.ʒ.iiij.cuꝫ melle ⁊ modico ſale.⁊ aceto purgat col'am ⁊ mel'iam.⁊ cōuenit p̄p̄e mel'ie ⁊ īflationibꝰ ⁊ v̄tigini:ſꝫ ipm̄ facˆ nauſeā.⁊ maxime viride.⁊ qñ miſceṫ cū radice yreos ⁊ melle.⁊ daṫ ſic ad modū el'aru educit hūiditates a pectore.⁊ idē auc.Abix. v̄tꝰ epithimi ē fortis ī educēdo mel'iaꝫ a corpibꝰ: ⁊ qñ daṫ de eo colericis īgroſſat epar coꝝ.⁊ accidit eis diſpō cuꝫ anxietate.⁊ fortaſſe facˆ eos vomere.⁊ ipm̄ qdē multū cōfert ſenibꝰ.⁊ multi curati ſūt cū eo a mel'ia:⁊ qñ miſceṫ cum eo abſinthiū.⁊ qñ bibiṫ ſimplex oꝫ ꝙ iūgaṫ cū oleo violarū aut amigdalaꝝ.⁊ doſis eiꝰ ē.a.ʒ.i.vſqꝫ ad.ij.ſꝫ cū alijs ē.ʒ.i.ſolū. IO.ME.Quidā dicūt epithimū educit de flegmate aliqd.⁊ dixit paulus ꝙ ſol'one educit hūores aduſtos.⁊ ꝺclinauit ab eo qđ ꝯp̄hēdit vniuerſitas.⁊ ego nō inueni ꝙ fieret illud.ptās aūt eiꝰ ſup hūore mel'ico.⁊ egritudinibꝰ magna ē.⁊ p̄p̄e ī egritudinibꝰ capitis:ſic eſt mel'ia.epil'ia alguēſgues timor v̄tigo ⁊ dolor capitis:q̄rū mā eſt mel'ia. valet ēt ad tremorē cordis ⁊ ſincopim ⁊ egritudines melācholicas in eo.⁊ eſt medicina magna opil'oni ſplenis ⁊ egritudinibꝰ ī eo.⁊ cōfert egritudini ypocūdrioꝝ ⁊ opil'oni renū:⁊ frequēs vſus potiōis eiꝰ ē medicina ſolēnis cācro.lepre.⁊ vlceribꝰ nigris.⁊ ſoluit q̄rtanā. Doſis potio ē ī decoctiōe a.ʒ.v.vſqꝫ ad.xx.⁊ pulueris eiꝰ a. ʒ.iij. vſqꝫ ad .vij.Illi aūt q ſumūt ipm̄ vitēt acceptionē eius in eſtate.

AVICEN.Sedat īflationē.⁊ cōuenit cōſiſtētibꝰ ⁊ ſenibꝰ:⁊ remouet egritudines opil'onis.⁊ confert ſpaſmo ⁊ mel'ie ⁊ epilēſie.⁊ facit cōturbationē ⁊ nauſeā. ī quoꝝ cōplexionibꝰ col'a rubea vincit.⁊ ē ex eis q̄ ſitire faciūt.Potio epithimi ē q̄tuor aureoꝝ.⁊ bibiṫ cū melle ⁊ ſale.⁊ ſoluēdo educit mel'iaꝫ fortiter.⁊ educˆ ēt fl'a.qdā v̄o dixerūt ꝙ ex eo bibiṫ ſic vſqꝫ ad.ij.ʒ.⁊ ſi decoctū ſit vſqꝫ ad q̄tuor ⁊ oꝫ ꝙ voluaṫ qđ ex eo bibiṫ in oleo amigdalino: ⁊ nō oꝫ vt in decoquēdo ipm̄ multū elaboretur.

Ather.i.ſquinantum.
Athſar.ara.i.vngula. inde
athſar altaib.i. vngl'a aromatica. ſ. blattabiſantia

Athiada.i.cibꝰ ſicut phelu
des ī quo poniṫ ſiſamū.
Athigat. i. ramus arboris mortue:quā ignoro.

Athinat vl'athiet.i. ātimo
Athir.i.ſgnātū. (niū.
Athitum.i.cōfuſum.
Athomus.i.fauille ſolis.fi
ſelle ſolis.
Athonia oculoruꝫ.Demoſthenes ē īngt īugis oculoꝝ hūectatio roſida.ita vt ſplēdidaꝫ ferre nō valeāt lucē:nl'a alia manifeſta obſtāte paſſione.
Athoris.i.affodilli.radix.
Athurchar .atabarçels. i. çuccarum album.
Atib.i.boni mores.
Aub.idem.
Atibu.i.res odorifere qbꝰ fit ſuffumigatio.
Atinias eſt q̄dā ſpēs vlmi excellētior alijs. Piniꝰ libro.16.ca.18°.
Attincax.i.borax.

Atine.i.ficus ſicce.
Atinſa.tiſa.ara.i. cocodrill
Atleiar.i.merulꝰ auis. (lꝰ.
Raſis.4.afforiſmoꝝ.
Atirimana.i.ſauina vl'bra
theos p qua.l.Abhel.
Atis.i.Abies.Bal'.li°.de facile acqſibil'.ca.28. ī p̄n°.
Atoma.gre.defectꝰ. ībecillitas.debilitas.Ba.8.memiri.ca.z.iz.⁊.iz.terapē. ca.5.
Atomon.gre.i.īdiuiduū. li°. de doctrina gre.
Atra.i.color niger.
Atragabulides . ideſt tragaliduntes.
Atralia vl'atralis.Acades ſunt flores dactilloꝝ.
Atrogōis ſiue tragion.Plinius li.27.ca.vltimo.

¶ Capi. LXVIII.

Atramentum

.i.çeg.ſꝫ attēdēdū ꝙ çeg.ſic apparet in.l.çeg.hꝫ tres ſpēs. vna carū ē çeg.nigrū:⁊ iſta ē marchaſita q̄ diſſoluta fit encauſtrū:qđ vocaṫ a ſerapiōe çeg nigꝝ:qđ cū vino vl'aceto diſſoluiṫ ī nigrū colorē.⁊ ab Aui.li.z.ca.de atramēto vocaṫ atramētū albū:qꝛ nō diſſoluta videṫ.albi coloris eſt alia ſpēs q̄ vocaṫ colcotar:vel calcitis.⁊ illa ſm Diaſ. ē citrini coloris vt appet in.l.calcitis.⁊ ē tertia ſpēs q̄ dṙ çeg. viride.⁊ ē calcantū.i.vitriolū.veꝝ ē ꝙ ſꝫ Aui.ca.p̄dicto auc. Bal'.addiṫ q̄rta ſpēs q̄ dṙ çeg rubeū vl'attramētū rubeū q̄ vocaṫ aſurie.⁊ illud generaṫ ex colcotar vl'calcitis.vñ illa atramēta ſūt ſub̄e recipiētis ſol'onēꝫ p̄mixte lapidibꝰ nō ſuſcipiētibꝰ ſol'onē.⁊ ille recipiētes ſol'onē ſunt ſub̄e q̄ fuerant liqde:⁊ cōgelauerūt ſe:⁊ ſoluunṫ ī aq̄ ⁊ decoctiōe p̄ter aſurie.ipꝫ.n.ē vehemētis corpeitatis ⁊ cōgelatōis.⁊ viride ē vehemētiꝰ cōgelatū:q̄ꝫ citrinuꝫ. ⁊ vehemētiores hꝫ tunicas:vbi notādū ꝙ atramētū cū ſimpl'r poniṫ : debet ītelligi de nigro ab atro colore q gre.dṙ color niger.⁊ huiꝰ atramēti nigri qđdā ē atramētū ſutoꝝ:⁊ tinctura ſutoꝝ:⁊ ē calcātū.Pliꝰ.lib.34.ca°.ii.v̄ſus fi.Et qđdā ē atramentum ſcriptorum.⁊ eſt encauſtrum. omnia autēꝫ hec diffuſius habentur in litteris p̄prijs.

Atractali quā ml'ti medō
agreſte vocāt:frutex eſt ſpine ſil'is miora hn̄s folia ⁊ minuta ſupra ipſas v̄gas.⁊ oīs v̄ga nuda ē q̄ mulieres p̄ fuſis vtunṫ. ſup quā virgā coma ē ſpinoſa:ī q̄ flos ē viridis.radix ē illi tenuis ⁊ vtil'⁊c̄.
Atratili.i. medion agreſte frutex ē ſpine ſil'is minora hn̄s folia ⁊ minuta ſupra ipſas v̄gas: ⁊ oīs v̄ga mūda ē q̄ mulieres p̄ fuſis vtūṫ:ſup quā v̄gā coma ē ſpinoſa: ſup quam flos ē viridis.⁊ radix eiꝰ eſt ei tenuis ⁊ īutilis.
Atratiſus . Aſtracticos .i. yringus aſtractis.
Atria.gre.fila lōga.i. tri. ō paſta açima.

Atrici.i.cōditomata.
Atricū.ypericon.biumi.faleſtrū.ſcopa regia.idem.
Atriplex qd eſt.l.andraſaſis.Criſolocāna.Aureuꝫ olꝰ.ara.kataf.Sarmeth Sermach. Steph. coatutum.
Atrofaſes.i.atriplices.
Atrofia.i. extenuatio corporis:vl'ſine cōuerſione qñ nutrimētū nō ꝯuertitur in ſubam mēbri.⁊ dṙ ſintheſis.qꝛ nō pōt trāſire:p̄uatꝰ aq̄ſitate. Latrofas.Ba.iz.terapē.ca.5.
Atrofia oculi fit ex nimio dolore capitis ī acutis febribꝰ: ⁊ ē qñ fit totiꝰ oculi diminutio cū obtuſiōe viſus.⁊ ipſiꝰ pupille breuitate.

Atrogonis.Trageon naſcitur ī crete tm̄ īſulis maritimis iunipero ſil'is ⁊ ſemie ⁊ folijs ⁊ ramis:⁊ ſuccus eius lacteus
Atrogi.ara.citꝝ.ſic ē apud Aui. ī.z°. cañ. īde turungem poſſeſſiuū .i. citratū ſic vocaṫ q̄dā ſpēs oçimi.
Atroba.i.ꝯuerſiōe.ſ. qñ ali
gd pmutaṫ ⁊ poſtea ꝯuer
Atronc.i.citrū. (tiṫ.
Atropa.i.extenuatio.
Atropomeros. i. mādrago
Atuboni.i.apa exñs (ra
in membris.
Atuchion.i.antrax.
Atublub.i.lētigo aque.
Atumone.i.papauer.
Atumeli.i.aq̄ ō fauis mell'.
Aturdilon.i.ſiſeleos.
Aturmus.i.lupinus.
Aturchar.i.çuccarū.
Atuſa aron.i.aaron.
Atuſaron.i.luf minor iarꝰ.
Auaſa.i.ebulꝰ vl' (aaron.
ſambucus.
Auātia.i. ſana mūda.i .pes leporis vel gariofilata.
Auaſac.i.armoniacum.
Aub vl'Atib.i. boni mores
Aubel.i.butirū crudū.
Aubtilon. i.plāta q̄dā qua caremꝰ ſil'is cucurbite.
Aucata.i.ameos.
Auculi ē nomē pōderis.⁊ ē granoꝝ ordei nouē.
Andriſurū.i.arbor arabica ⁊ eſt vnuꝫ de lacticinijs. quo caremus.
Andriꝰ ē ſerpēs ī aqs ōgēs.
Auellana.darkīnie ē nomē pōderis ⁊ ē auṙ .i .q eſt .ʒ.
Auellana fru (.i. ⁊ ſemis
ctꝰ qd ē.l.nux auellana.
Auellana īdica.ara.roba.i. fauſel.roba.
Auena ſemē.i.deuſer.i. egilops.Diaſc.
Auetrion.i.eupatoriū.
Auſa.i.ſambucꝰ vl' ebulus Sera.ca.de hidropiſi.eſt albacartir. ⁊ ē plāta cuiꝰ ſuccꝰ educit aquā citrinā
Auſa.i.lac camellinum.
Auſa arabica.i. ſudor ouiū inter coxas.
Auſeac.alanerb.i. coagulū ceruinum.
Auſurū.i.tapſus.
Augma.gre.i.augmentum ab augeo.
Augmaſtica ⁊ cremtū idē. inde adoloſcētia.⁊ ē etas augmaſtica qꝛ tūc creſcit īde febris augmaſtica .i.

creſcēs.⁊ eupomaſtica .i. decreſcēs:ſꝫ augmētū aliqñ īterp̄taṫ ſtatꝰ.vñ iuuētus dṙ etas augm̄tata. qꝛ in illa ſtat aīal:nec creſcit
Augmatū.i.bo (ampliꝰ
num malanum.
Augmētatiōes q̄ fiūt ī cruribꝰ aīaliū ad qd valēt .l.
Auiden.i.herba (haſir.
de q̄ fit aſſa fetida.
Anilimar .i. flos mali gra
Auis arba:ē auis (nati.
q̄ in lingua noſtra vocaṫ arpa q̄ facta ē ſicut miluꝰ ⁊ eſt vtcūqꝫ maior.
Auis cauda trēula: vl'auis ſpīc:qd ē.l.tra gūlytides.
Auis pelargie.ideſt ciconia auis.l.fimus.
Auis regia. ē auis quā nos vocamus regillum
Auis tarda.i.auis q̄ degit ī aq̄:que biſtarda vocaṫ.
Auiſſa.v̄ga ē ſarmētoſa. folia hn̄s rotūda.ī q̄ v̄ga ſemen p̄fert ī modū capitl aſpidis.⁊ lata naſciṫ locl mōtuoſis ⁊ aſperis.
Aukos.gre.piſa legumen.
Aulbax.i.ſemē vue.
Auliſcꝰ ē canella: q̄ aliqd ī aure exñs ſugiṫ īde auliſchꝰ ochitꝰ.i.illud īſtrm̄ p̄ qđ liquores īmittunṫ in aures.ochis.n.auris dṙ.
Auliſcꝰ ēt ē piſcis qdā.Bal'. p̊ regi.acu.cōmēto.27.
Aumeh.i.iuiube.
Aumeli:ē oleū dulce valde ⁊ ſpiſſū:ſic mel. ⁊ ex̄hiṫ ō arborl fructu q̄ dṙ aumeli q̄ caremꝰ ē ca.⁊ ſic.in.3. Aui.ait ꝙ ꝯfert allopitie linitū cū aceto ⁊ ſciatice. Diaſ.Pliꝰ.li°.15.ca°.7.ī fi.
Aunici.i.limatie terrene q̄ degūt ī plāta agnicaſti.
Aunoch.i.plumbum.
Auofil.i.elleborus.
Auocticon.i.eupatoriū.
Auotian.i.ſiliqua.
Augne gre.ē nālis ꝯglutia
Auram. (tio palpebre.
ara.apa.li°. ō doctrīa ara.
Aura.i.flatꝰ vl'ſpiraculū.
Auradregi.ſ.ſtipticū valde
Aurea alexādrina. eſt q̄dā confectio nicolai.
Aureꝰ.Darkimie.i.pōdus. .ʒ.i.5.Auellana.
Aureū olus.i.atriplex.
Aurigalis:vel Aurigia. ſm Diaſ.ē ormion. ⁊ ē herba faciēs florē aureum:magne figure:vt calix: ī medio floris:velut formice nigre p̄uas alas hn̄tes: ⁊ nr̄o ydeomate vocaṫ aurigia vl'eniola.l.Elleniū.
Aurigo a colore auri .i. hictericia.Caſſius felix.
Auricula murl.i.maiorana ſꝫ falſo. pōt bn̄ dici ꝙ eſt maiorana arabica: q̄ dicitur anagallꝰ mioſata.miota.Pliꝰ.li°.27.ca°.iz. in p̊ncipio.Diaſ.Bal'.
Auricalcuꝫ.i. es artificial'r coloratū:vt appꝫ in.l.Cadimia:q̄ſi aureū es.cōpoſitū ex greco ⁊ latino.naꝫ calchos.gre.es.
Aurilli.i.claudi.
Auripigmētum çarnech .i. harnech.gre. arſenicum. Dia.Açarnech.Arſinagō
Auring.ē granū p̄uū pūctatū nigredīe ⁊ albedine. ⁊ rotūdū ſicut granū geos. nulliꝰ odoris.afferṫ ō ſeni.⁊ ē ca.⁊ ſic.in ſcđo.
Aur romanū.i.achiroſa:⁊ ē
Aurū qd ē.l.de ob. (haur.
Pli.li.33.c.4.vltra meꝰ.
Auſanthea:ē herba cꝰ flos ē aurei coloris. ⁊ eſt ſpēs nenufaris.⁊ lati.vocatur

vngula caballina.
Auſegi.i.rubus.
Auſeni.i.ruptorium.
Auſig. vl'Auuſigi. Auſegi. .i.rānus.Auuſig idē.
Auſtera.i.ſtiptica. B.6.memiri:ca.3. ⁊ ſūt illa q̄ ſunt parū pōtica cū aliq̄li dulcedie ⁊ nō multū ſtiptica vt apparet in.l.cuſa.
Autanite ē q̄dā herba lacticinioſa mortifera. ⁊ ē ſpecies titimalli.
Auteros.i.cerꝰ.
Autriſon.i.eupatorium.
Auutuli.ē nomē pōderis.i. auculi.ſ.granoꝝ ordei.9.
Auçē.qd ē.l.theutimolia.
Axe.Aſce.haſce.i. thimus.
Axebran.i.eſula.
Axetarcon.i.ordeum.
Axican.i.raffanus. (ba.
Aximo.i.mordicatio. Oriba.
Axion.ē noctuaꝝ genꝰ maxime cuius pluma aurea videṫ.Plinius.29.ca°.6. poſt p̊ncipium.
Axleon.i.lilium.
Axūgia oībus eſt nota p̄ q̄ .l.querumuxobam

¶ Capi. LXIX.

Aynech.

ara.vl'aluſue.gre.brion.vl'briū. vel licena.lati.v̄o vſnee vl'muſcꝰ arboꝝ. Vſnee. ara.vſnee vl'briō qđdā oriṫ.ī arboribꝰ ſic lanugo.⁊ qđdā ē vſnee.vl'brion maris.⁊ ē lanugo ſupra petras maris.

SERAP.li.aggre.ca.aynech.Aynech.i.muſcꝰ q̄rcꝰ.⁊ ē res q̄ repiṫ naſcēs ſup arborē ſerbin:⁊ nucis ⁊ glandiū: ⁊ ſup lapides.⁊ meliꝰ ex eo ē qđ repiṫ ſup arborē nucl.⁊ meliꝰ hoꝝ ē:qđ ē magis odoriferū ⁊ albidioris coloris:⁊ peiꝰ ex eo ē qđ ē ad nigredinē tēdēs.ſapor eiꝰ ē ſtipticꝰ tpate.⁊ v̄tꝰ eiꝰ ē q̄ nō ē fr̄a friditate forti:ſꝫ p̄p̄e tepiditate:⁊ v̄tus eiꝰ alia ē q̄ reſoluit ⁊ mollificat:⁊ p̄p̄e illō qđ repiṫ ſup arborē ſerbin. GALIE.6.ſim.phar.ca.briū vl'brion marinū.ꝯpoſitū ē ex terreſtri ⁊ aq̊ſa ſil'ſuba vtriſqꝫ fridis.ſtipticat.n.comeſtū.⁊ quotquot cal'a ſūt cataplaſmatā manifeſte īfridat ⁊ adiuuat.⁊ ē aliō brion. Ebriū qđ a qbuſdā ſpelticū:repiṫ qdē ī q̄rcubꝰ ⁊ pinis ⁊ lenkis.hꝫ āt ſtipticatiuā v̄tutē nō vehemētē:neqꝫ.n.ſufficiēter frida ē:ſꝫ q̊dā mō medijs apprinquat.q̄re ⁊ diaforeticā ⁊ mollificatiuā poſſidet viꝫ.maxīe qđ ī cedrinis lignis īueniṫ. DIA. .6.ō licena.licena q̄ ſup petrā marinā naſciṫ briō ē. AVI. li.z.ca.vſnee.vſnee ſūt cortices ſubtiles circūuolute ſup arborē ferētē glādes ⁊ pinū.vl'nucē.⁊ hꝫ odorē bonuꝫ: q̄ ex ea bōa ē:ē alba:⁊ nigra ē mala. In ipa ē friditas pauca ad debilitatē declinās: ⁊ ſtipticitas eq̄lis: ⁊ extimauerūt qdā ꝙ ē ca.ī p̊.ſic.ī.z°.īqt alcauſi : ē fr̄a vehemt̄l ſiccitatl: īſūt ei v̄tꝰ ſtiptica ⁊ reſolutio ſil' ⁊ lenificatio.p̄cipue ē ō pino.⁊ eiꝰ ſtipticitas ē eq̄lis. POS.SERA.auc.Diaſ.Aynech ē muſcꝰ quercus: ⁊ cōfert doloribꝰ matricis.⁊ qñqꝫ cogṫ ⁊ ſedēt mulieres ī decoctōe eiꝰ:⁊ ꝯfert ml'tū qñ admiſceṫ ī fumigatōibꝰ ⁊ vnguētis q̄ fiūt ad reſoluēdā laxitudinē: ⁊ īgrediṫ ī ꝯfectōe olei de ben: ⁊ in alijs vnguētis pp ſtipticitatē q̄ ē ī eo:⁊ īfundiṫ ī vino diebꝰ aliquot.⁊ illō vinū facˆ dormire dormitione forti.⁊ qñ īfundiṫ vino ſtiptico cōfert ſtō.⁊ curat excuſſionem vētris.⁊ aromatiçat

ſtõm.⁊ abſcindit vomitũ. DIASCO.licena ẽ muſcus maris:que cataplaſmatib⁹ adhibita fluxuꝫ ſanguinis abſtinet.tumores cõpeſcit:zernas emẽdat.hictericis opitulaꝉ:melle addito aſpredinẽ oris ⁊ lingue diſlenit. reumatiſmum compeſcit.qꝛ ſtiptice eſt ṽtutis ⁊ ſiccantis.

ALMAN.trac.3.ca.vſnee.Uſnee vel muſc⁹ quercus parũ exiſtit calm:qꝺ ⁊ vomitũ abſtinẽdo ſtõm efficit rigidum. AVICEN.vſnee aromaticũ eſt.apit opil'ones.⁊ ſtrĩgit carnes mollificatas.⁊ linitur ſup apata calida.⁊ ſedat ca.⁊ reſoluit duricies.⁊ ſedat apata carnoſa fluxa.cadit in vnctionib⁹ laxitudinis.⁊ reſoluit duriciẽ iũcturaꝝ Et ſilr ei⁹ decoctio cũ ĩfundiꝉ in vino facit dormire potãtem ipm.⁊ abſtergit viſum.⁊ confert tremori cordis: retinet vomitũ.⁊ cõfortat ſtõm.⁊ remouet iflãmationẽ eius: ꝑcipue ei⁹ ĩfuſio.in vino ſtiptico.⁊ ꝯfert dolori epis debilis.aperit opil'onẽ matricis.⁊ qñ ſedeꝉ in aq̃ eius confert dolori matricis.⁊ ꝓuocat mẽſtrua.Et loco eius poniꝉ põdus ipſi⁹ cordumeni.Et idẽ in de virib⁹ cordis. vſnee ca. eſt in ṗmo.ſic.in ſcꝺo.⁊ hꝫ cõfortare cor.

Ayra.i.lolium.
Ayſron.i.peonia.
Ayſdo: vel ayzon.vel ambroſia maior.i.ſemperuiua.⁊ dr̃ ab ay qꝺ eſt ſemper.⁊ zoe qꝺ eſt vita.
Azabac.i.oleum.
Azadachi.i.acetoſa.
Azadarach.i.magna arbor.⁊ eſt cedrus
Azaffa.i.tinea.
Azahaſer.ara.mu.i.meu.
Azamach.ara.gũ (Serami arabicum.
Azam.i.lilium.
Azame.i.pinee.ipſe que in arbore ſe diuiſere.
Azamphar.i.veſpa.
Azamet: vel Azaruc: vel azarnech.vl'azarueth.i. auripigmentum.
Azaran.eſt nomẽ cuiuſdaꝫ inſule.
Azaraſch.zereſqa.i.arbor berberi.Steph.
Azaracha.i.ĩſtrm de vitro factũ ſil'e cãne:p qꝺ pueri attrahũt aquã.⁊ violẽter cũ volũt expellũt p fo(ramẽ.
Azaraſen.vl'azareaſen.i.briõia vl' feſire
Azardach.acetoſella.acetoſa mõtana.idem.
Azaracades.i.piretrũ.
Azarcon.Aſrengi.Sirengi (idẽ,
Azarenũ.i.viola.
Azarnab.i.pſilotrum.
Azaron.i.minium.
Azaroth.i.ſarcocolla.
Azarũ.i.vulgago.⁊ ẽ aſara bachara.vel aſſarum.
Azaſter.i.gen⁹ ellebori.
Azaꝫ gd ẽ.l.chachille.
Azarach.i.berberi.
Azedarab.i.locus gdam.
Azedarach.i.arbor habẽs fructũ ſil'eꝫ nabach.⁊ nominãt eaꝫ iudei mirabolanũ.⁊ eſt arbor magna. fructus eius ca.in ſcꝺo.⁊ ſic.in fine ṗmi fruct⁹ ei⁹ ꝫm plurimũ ẽ malus ſtõ ⁊ fortaſſe interficit.flos eius aperit opilationẽ cerebri.Radix ei⁹ cũ vino interficit pediculos.⁊ auget capillos.
Azederaꝫ.Adoraꝫ.Abenagi aues ſunt.
Azegera.i.cantarides.
Azegi.i.atramentum.
Azecherech.ẽ ſpẽs vitrioli
Azel.ẽ nomẽ piſcis magni deuorãtis ambram.
Azelen.i.indicium.

Capi. LXX.

Azemalſacher. azeꝫ.ſiue azezalſacher.ara:lati.epatica.epatica eſt herba q̃ oritur in lapidib⁹ humidis.⁊ eſt ſimilis lenticulis aque.

SERAP.li.aggre.ca.azezalſaker. azezalſaker naſciꝉ ĩ lapidibus humectis.⁊ cadit ſup eam ros:vel gutta aque. ⁊ eſt ſil'is lenticule aque:⁊ q̃to maiora hꝫ folia.tanto melior eſt.fri.eſt et ſic.in ṗmo. POS. Epatica valet contra opilationẽ ſplenis et epatis ex calida mategia.et ꝯ omnẽ egritudinem epatis ca.et contra apoſtemata ca. ſuperpoſita trita.eſt enim repercuſſiua.SERAP.auc.Diaſc.virtus eius eſt que ĩfrigidat frigiditate pauca. et deſiccat et abſtergit.et emplaſtꝝ cũ ca factuꝫ abſindit menſtrua.et poſita aut cataplaſmata etiã ſedat apata ca.et curat empetiginem.et cõfert hictericie.et conficiꝉ vel miſceꝉ cuꝫ melle aſpredinẽ oris et lingue diſlenit et ꝓhibet fluxum humiditatũ ad mẽbra.eſt.n.fri.et ſic.et ſtiptica.

Azerahaſen.i.vitis alba.
Azereazen.i.vitis alba.
Azercon.i.ſiringi.
Azenza.i.cãtarides.
Azena.ara.ꝯctio.Azemẽa.
Azerenũ.i.viole.
Azelim.i.granũ azelim.
Azibũ.i.vua paſſa.
Azir.i.cepe.Gal.6⁰.ſimpli. pharmacoꝝ.
Aziuazar.vel azinizar.i.bu(xus.
Azibũ.i.vua paſſa.
Aziffa.i.tinea.
Azim.i.indicus.
Azimiar.i.es vſtũ: vel fex (ei⁹.
Azimithe.i.memithe.
Aziniar.i.viride eris.
Azirnab.i.pſilotrum.
Azizin.i.ĩdicus.
Azon.i.ſemperuiua.Azo Gal.ad glauco.ca.4.tractatus ſcꝺi.diſtin.ṗme.
Azubd.vl'zubdi.i.butirũ crudũ.Almanſor.
Azuc.i.fricatio cuꝫ corticibus.Azulet.idẽ.
Azufere.i.gen⁹ ellebori.
Azul.lazurd.ara.i.lapis la(zuli.
Azuri.i.nabach.
Azureti.i.vitrum.

B **Litterã** greci ita vocãt.⁊ in ſono.u.ꝯſonãtis ꝓferũt. Nã dicũt vaſilica nos baſilica.alr aũt greci l'ram.b.nõ ꝓferũt niſi quãdo.m. antecedit.p.tũc illud.p. in ſono.b. ꝓferũt.nã ſcribũt ampelos.⁊ legũt ambelos.b.ṽo arabes ſcribũt ⁊ ꝓferũt verũ ſepe ſine vocali aliq̃ p additionẽ notarũ variatur.⁊ facit ba be bi bo bu.vt cetere conſonantes corum.

Capitulum. LXXI.

Baadb ara.gre.albid.vl'cephalican.vl'albair.⁊ lati.guũ. SERAP.li.aggre.ca.baad.auc. Gal.q̃ eligim⁹ ſũt oua gallinarũ:nõ g̊ oꝫ vt narrem⁹ alioꝝ ouoꝝ ṽtutẽ.qꝛ eoꝝ nã eſt eadẽ cũ nã illoruꝫ:⁊ ꝯpl'o gdeꝫ oui eſt frigidior tꝑato corꝑe.nã ĩfrigidat ĩfrigidatõe tẽperata:⁊ deſiccat ſine mordicatiõe.Et opꝫ vt adminiſtrenꝉ ex eis illa q̃ ſunt recẽtia.qꝛ vetera non ſunt bona.Albugo gdẽ oui adminiſtraꝉ in dolorib⁹ oĩbus in gbus eſt neceſſaria medicina:que nõ mordicet ſicut ſunt dolores oculorum:⁊ apata ani ⁊ pectinis:⁊ oĩa vlcera fraudulẽta mala ⁊ cũ medicinis que abſcindũt ſanguinẽ: q fluit a mirĩgis cerebri.⁊ quãdo ĩbibiꝉ in eo lana:⁊ poniꝉ ſup cõbuſtionẽ ignis aut aque buliẽtis cõfert multũ.⁊ ẽ bonũ in empl'is: que ponunꝉ ſup frontẽ:⁊ facit adherere pilos: quoꝝ ort⁹ nõ eſt direct⁹ in palpebris poſtq̃ miſceꝉ eis ꝯueniẽs medicina ad hoc ſicut olibanũ.⁊ maxĩe pingue ex eo ꝙ ẽ antiquũ necq̃ nimis ſiccũ.⁊ iuuamẽtũ eſt in hoc nõ ꝑpter cõplexionẽ q̃ eſt in eo:ſꝫ ꝑpter viſcoſitatẽ. vitelli ṽo ouorũ ſuba ſil'is eſt ſube albuminis.Et ꝑpter hãc cãm miſceꝉ cũ cerotis q̃ nõ habẽt mordicationẽ poſtq̃ fuerit elixatum: aut aſſatũ.parũ.n.aſſatuꝫ deſiccat ſupfluitates paucas.⁊ nos gdẽ eſtimauim⁹:ꝙ hoc qꝺ acqriꝉ ex hac ṽtute egreſſum ẽ a ſua ꝯpl'one.⁊ miſceꝉ ſil'r in empl'is q̃ ꝓhibent apata ca.totũ ṽo ouũ adminiſtraꝉ poſtq̃ miſceꝉ cũ oleo ro.in ĩcurſione apatuꝫ q̃ fiũt in mamillis ⁊ palpebris.⁊ aurib⁹. qñ apata fiũt ex ꝑcuſſiõe:aut alia quacũq̃ cã.⁊ vtimur ẽt eo in medicatione membroꝝ neruoſorũ:ſicut ſunt iũcture ⁊ chorde.⁊ ſi decoquaꝉ ouũ ſicut eſt.⁊ comedaꝉ cũ aceto ſedat hũores ad ſtõm ⁊ ĩteſtina. ⁊ ſi cum eo miſcueris aliquã ex medicinis que cõferunt ad ventris fluxũ ⁊ doloreꝫ eius ⁊ des in potu:aut coques ſup ignẽ ſine fumo:⁊ dederis ĩfirmo in cibo confert ei iuuamento nõ pauco. ⁊ meliores medicine q̃ ei in hoc caſu cõmiſcenꝉ: eſt ſuccus vue.acerbe et ſumach.et quando aſſatur ouum: aut coqtur aliter acquirit per decoctioneꝫ aut per aſſationem diuerſitatem non paucam.Et idem auc.Diaſ. Ouũ ſemicoctum ſorbile eſt magis nutritiuum: q̃ alio modo confectum:et vitellũ oui elixatum quando miſcetur cum croco et oleo ro.cõfert pulſatõi oculi.et admiſcetur ei mellilotum ⁊ cõfert apatibus ani ⁊ apoſtemationi emorroidarum.⁊ quãdo liniꝉ albumẽ eius ſuper combuſtionẽ ignis in principio eius non ſinit locũ deſiccari. ⁊ quãdo linitur cum eo facies prohibet ſolis cõbuſtionem:⁊ quãdo conficitur cum eo thus ſolum:⁊ poniꝉ ſuper frontẽ ꝓhibet curſum humorũ ad oculos.⁊ ſorbetur tepidum ouum ⁊ confert ardori veſice ⁊ vlceribus renuꝫ: ⁊ aſperitati pectoris ⁊ expuentibus ſanguinẽ:⁊ catarro deſcendẽti ad pectus: ⁊ apoſtematibus amigdalaꝝ.Et quãdo diſtillatur modicum ex albumine eius in oculum ſedat dolorem eius. Et quãdo frigitur cum ſumach ⁊ galla ſtringit ventreꝫ. ⁊ qñ comediꝉ ſolũ facit h aſſatura eius ſi albumen eius quando diſtillatur in aureꝫ apoſtematã calido apoſtemate infrigidat ⁊ ſedat dolorem eius:⁊ ſimiliter quãdo poniꝉ ſuper apata ca.oculi confert.⁊ quãdo ſorbentur oua cõfert morſui animalis quod dr̃ amolos: ⁊ quãdo ſorbeꝉ ouum crudũ ꝯfert apatibus amigdalaꝝ. DIASCO.ꝫm trãſlationẽ noſtram ca.de ouis.habet.n.ouum effectũ duplicem.ſi.n.ſemicoctum bibaꝉ virtuteꝫ ſtomaco prebet ⁊ lenit:qꝛ lene eſt.Crudum aũt potatum brãchos emẽdat: lachrymum eius tepidum in oculis dolentibus iniectuꝫ ſalutem reſtituet.vitellus aũt extrinſecus illinitus in aliq̃ parte corporis ſtipticus inuenitur. Coctuꝫ vero in aceto: vt ſit durum diſſintericis ꝓdeſt.virtute aũt ſua ouum ſorbile cibi ⁊ potus virtutem preſtat.Crudum bibituꝫ ſitim prohibet:facit ⁊ non ſolum ad oculos veruꝫ etiam vbi ſine mordicatione neceſſariũ eſt medicamentuꝫ:vt in ano ⁊ veretro vlcerato: aut ad omnia malicioſa vulnera: vnde cum oleo ro.mixtũ adhibetur ad palpebras ⁊ mãmillas inflatas:⁊ ad oĩa ꝑcuſſa loca in corpore aut alio quolibet modo factas inflãmatões in neruoſis locis. ſ.cubitis vel digitis ⁊ genubus ⁊ articulis pedum ⁊ manuum. Ad vſturas crudi oui vitellum vltimũ medicamẽ eſt cum lana vel etiã albumẽ:infrigidat.n.mediocriter ⁊ ſiccat ſine mordicatione. ALMANSOR.tracta.3.cap.de ouis. Oua plus alys conuenientia galline ſunt ⁊ perdicis. poſt que oua anatis in bonitate exiſtunt:quanuis malum efficiant nutrimentuꝫ.Alia vero oua ſicut oua que ſunt paruarum auium:aut magnaꝝ comedenda non ſunt niſi medicine cauſa.duo vero ouoruꝫ prius dicta genera galline videlꝫ atq̃ ꝑdicis ſperma valde augmẽtãt atq̃ ad coitũ ſtimulando incitant.Anſerũ autem oua faſtidium faciũt grauem habẽtia odoreꝫ.Sed galline ⁊ perdicis oua temperata ſunt ⁊ ꝯuenientia.vitellus quoq̃ oui in caliditate temperatus exiſtens bene nutrit.Albumen vero frigidũ eſt ⁊ viſcoſuꝫ dureq̃ digeritur. ſanguis etiam ex eo generatus non eſt bonus.Oua cũ elixantur:⁊ dura fiunt plus nutriunt: ad digerenduꝫ tamẽ ſunt duriora tardiuſq̃ de ſtomaco deſcendunt:mollia vero ad deſcendendum velocia his a quibus ſanguis fluxus eſt multũ aut vires fuerunt imminute conferunt.Tremula vero que neq̃ dura ſunt neq̃ mollia inter illa duo media exiſtunt:oua preterea gutturis ⁊ pulmonis cõferũt aſperitati ex quibus ſanguis temperatus ac multarũ viriuꝫ generaꝉ.Ipſa quoq̃ aliquando vicem carnis tenẽt:quibus valde pingues vti non debent. AVICEN.lib.ſecũdo.cap.de ouis.Meliora ex eis ſunt oua galline recẽtia. ⁊ melius quod eſt in eis eſt vitellus.⁊ melius eorum artificium eſt vt nõ cum alio congelentur.poſt oua autem galline ſunt oua auium que curſu earum procedũt ſicut atederã.adoram.⁊ alcubugi ⁊ atthehemigi.Oua vero anatis ⁊ ſimiliuꝫ ſunt mali humoris.Oua ſunt ad equalitatem tendẽtia: ſed ipſoꝝ albumen ad frigiditatem ⁊ vitellus ad caliditatem ⁊ ambo ſunt humida:precipue albumẽ. Et ex eis ſicciora ſunt oua anſeris ⁊ ſtruty.In ouis eſt ſtipticitas ⁊ proprie in vitello eorum aſſato.Eorum autem albumẽ ſedat dolores

mordicatiuos propter ſui glutinationem: quoniã ipſum tenet ⁊ remanet:quia non remouetur velociter ſicut lac. Coagulata vero ſunt tardioris digeſtiõis. plurimi aũt nutrimenti.⁊ meliora ſunt ſorbilia cocta in aqua:⁊ ſunt velocioris penetrationis. fit epithima ex albumine eorum. ⁊ tunc prohibet corruptioneꝫ coloris a ſole ⁊ remouet eam ⁊ cum vitellus aſſatur ⁊ teriꝉ eius epithima eſt vtile panno ⁊ nigredini. Oua auteꝫ auis turde ſunt tinctura bona ſecũdum ꝙ diciꝉ ⁊ experitur hora qua preparata ſunt ad illud cum filo lane penetrante in eis ⁊ dimittitur donec conſidereꝉ an nigreſcat.⁊ ſimiliter oua alodoc ſecunduꝫ ꝙ diciꝉ:⁊ ponuntur oua in emplaſtris apoſtematum ⁊ in cliſteribus ꝑpter vlcera ⁊ apoſtemata:⁊ liniuntur ſup heriſipillam cum oleo.⁊ conferunt exituris ani ⁊ pectinis ⁊ aduſtioni ignis:⁊ conferunt ad vlcera. ⁊ ſimiliter in aduſtione aque:⁊ leniunt neruos:⁊ cõferunt omnibus doloribus iuncturarum.⁊ ponũtur in medicamẽtis abſcindẽdi fluxum ſanguinis panniculi cerebri:⁊ conferunt corize. ⁊ vitellus oui galline confert apoſtematibus ca. in aure. Et diciꝉ ꝙ oua teſtudinis ſilueſtris conferunt epilenſie. Albumen oui ſedat doloreꝫ oculi:⁊ vitellus cum croco ⁊ oleo roſa.confert percuſſioni oculi.⁊ cum ex eo fit emplaſtrum cum farina ordei prohibet fluxum ab oculo.⁊ ſimiliter linitur cum thure ſuper frontem propter fluxuꝫ ad oculuꝫ.⁊ conferunt oua ſorbilia aſperitati pectoris ⁊ pulmõis ⁊ gutturis ⁊ tuſſi ⁊ pleureſi ⁊ ethicis ⁊ raucedini vocis ex caliditate ⁊ ſtricture anhelitus ⁊ ſputo ſanguinis ꝓprie cum ſorbetur vitellus ipſorum tepidus. ⁊ oua quidẽ teſtudinis ſilueſtris expta ſunt tuſſi infantium. ⁊ oua cocta in aceto prohibent fluxum ventris ⁊ diſſinteriam. ⁊ ipſorum vitellus confert vlceri renum ⁊ veſice precipue ſi ſorbeatur crudus.⁊ que ex eis ſunt aſſata ſuper cinereꝫ ſine fumo conferunt ſolutioni vẽtris ⁊ diſſinterys quando comeduntur cum aliquibus ſtipticis ⁊ aqua agreſte.⁊ conferunt aſperitati inteſtinoruꝫ ⁊ veſice. ⁊ ex albumine quidem ipſoꝝ fit cliſtere cum melliloto ꝑpter vlcera inteſtinorum ⁊ putrefactionem eorum:⁊ conferũt exituris ani ⁊ pectinis:⁊ ſuperponitur licinium infuſuꝫ in eis. ⁊ in oleo roſa.ꝑpter apoſtemata ani ⁊ percuſſionem eius. ex albumine preterea ouoruꝫ fit peſſarium cum oleo de alchãna ⁊ cõfert vlceribus matricis ⁊ lenit matricẽ. ⁊ quãdo ſorbetur ſicut eſt crudum confert fluxui ſanguinis. Amplius omnia oua precipue oua paſſerum augmentuꝫ faciũt in coitu.⁊ dicitur ꝙ cum oua anſeris miſcentur cũ oleo ⁊ diſtillantur tepida in matricem ꝓuocant mẽſtrua poſt quattuor dies.Et idẽ in de virib⁹ cordis dicit ꝙ confortat cor. RABI moyſes ca.de ouis.Oua in ſe recẽtia ſunt cibus propiquior ſanguini:ſed oua dura aſſa ſunt ex cibis groſſis viſcoſis.⁊ oua iuuant ad coitũ ⁊ maxime cũ cepis ⁊ rapis. GALIE.ſup illo afforiſ. Eorũ q̃ nutriũt oua nutriunt parum ⁊ tarde ⁊ maxime in aqua cocta. ⁊ oua ſunt groſſius cibus ſicut ius tritici ⁊ piſces.vitella eorum cum oleo roſa.⁊ croco remouent dolorem podagricorum:⁊ ſi multum doluerint miſceatur modicum opy ⁊ inungantur.Contra incendium ignis fiat vnguentum ſatis probatum ex vitellis ouorum recentium oleo roſa.cera alba ⁊ ſepo arietino.Ad ideꝫ valet ſuccus plantaginis cum albumine ouorum recentium ⁊ ſucco cucurbite. Albumen oui cum vitello in vrinali poſitum. alicuius ſuſpecti qui quouis modo ſumpſit veneꝫ interius infra certas horas illud patefacit vbi ſit quoniã ſi ſit vltra gibbum epatis ſcilicet in venis vel vys vrinalibus nigreſcit ⁊ fetet. Si vero ſit citra concauum eius vt in orobo vel inteſtinis alys rugatur ⁊ citrineſcit:ſed non fetet. hoc reperitur in margine cuiuſdam Serap.apud capituluꝫ de vrina.ideo hoc etiã hic addo.

B aam.i. cũ multe placẽte ponunt̃ in patella vnaꝫ ſup aliaꝫ locãdo: ⁊ melle inter oẽs duas poſito at/ qꝫ ſic ſimul coquũtur.
B aaral vel baſirac ideſt ſe men lucarie.
B aaracothon.i.pſiliuꝫ.
B abalanus mepſico.i. bu/ balanus repſico.
B abatgematicon.i.ſuccus cauliculi agreſtis.
B abebot eſt quedaꝫ auis calidioꝛ omnibus auibꝰ: quaꝫ nõ cognoſco faciẽs augmentum in coitu.
B ablericuꝫ. Bablegum.i. bellirid.
B abunagium.i.iſopus.
B abunegum. Bebonigi.i. camomilla.
B achal.ara.ouis.
B achile.ara.faba. Bacha li.Stephanus.
B achaſis.arabi.buxus ar boꝛ vel ipſum lignum.
B acidẽ ẽ teſticlus vulpis.
B aca vel bacca vel bacha vel bachar.i.fructꝰ oliue vel lauri vl'bedere ⁊ ſũt fructꝰ vel grana rotũda.
B acat vl'bachat.i. põdus.
B acanum.i.raffanus.
B achaꝫ.ara.bꝛeſillũ lignũ rubicũdũ quo tingit̃.
B achanon.i.raffanus.
B abar.ara.mare.
B abar alkauem. ara. ſter/ cus animalium.
B achar.ara.vacca.
B achala. Bakle iaminia.ẽ blitus olus iamenum.
B acchala bñdicta.i.olus benedictum.
B achantis.quid eſt.l.Acc.
B achara. Diaſco.i. aſſaꝝ. Pli.lib.xi.cap.6.
Capitulum. LXXII.

Bachaelb. gre.lati.luxula vel panis cuculi luxu la eſt herba acetoſi ſapoꝛis.foliuꝫ eiꝰ eſt paruuꝫ.⁊ tripl'r diuiſuꝫ: ⁊ in cacumine cuiuſlibet ptis eſt alia inciſura.ſemina eiꝰ ſunt in vaginulis ſimilibꝰ coꝛ/ niculis: q̃ cũ tangunt̃ tẽpoꝛe maturatõis euolãt ab eis.ſe/ mina ſimilia andachuche tendẽtia ad rubedinẽ: ⁊ vocat̃ trifoliũ acetoſum ſicut apparet in.l.andachucha.⁊ talis ẽ trifoliũ: qḋ ponit̃ a damaſceno in vnguẽto diafinicõ ⁊ vo cat ipm trifoliũ. PLINIVS.cap.bachael. Bachael fo lia cime floꝛes ⁊ fructꝰ ſunt fri.⁊ ſic.folia tñ ſunt humidio ra p̃dictis fructꝰ vel ſemĩa eius matura aliqualẽ hñt dul cedinẽ. POSSE.luxula medet̃ vlceribus oꝛis ⁊ fiſtulis ſimilat̃ in virtute acetoſe ſilueſtri.ẽ ſtiptica.ↄſolidat vul nera ⁊ vlcera.ſuccus eiꝰ valet vlceribꝰ oꝛis antiq̃s ⁊ alco/ le ⁊ rob eius confert alcole. PLINIVS.cap.bachaelb. Bachaelb propter acetoſitateꝫ exiſtentem in ipſo valet ad alcola ⁊ alias egritudines oꝛis.

B acia.i.baucia.
B acoꝛa catona.i.pſilium.
B acoꝛa citona idem.
B actitura ſeu ſquama me talloꝝ gre.dr̃ lepidos.
B acuch marina.i. buthoꝛ marien.Stephanus.
B accula ideſt bacca.
B adahas eſt regio quedã:
B adhar.i. ſtercus aĩaliuꝫ.
B adrabarac ideſt reſiſtẽ/ tia veneno.
B abacha.i.cibus qui fit ex tritico lacte ⁊ zuccaro.
B aderugũ ideſt bedarun/ gi.Stephanus.
B afacarem.i.pſillium.
B abaſce: ſilis v̓tuti lẽtiuꝫ.
B akakat.i.baſilicon.
B akilla eſt faba.
B akim ideſt praſſium.
Caplm. LXXIII.

Bachade. ara.vel adria.ochaxa vel ſcede.gre.po liõ.lati.v̓o poliũ mõtanũ. Poly diuer/ ſa ſunt gnã: ſed mõtanũ cõpetit vſui medicine.vñ cũ ſim/ pliciter poliũ inuenit̃ montanũ dꝫ ĩtelligi.cũ floꝛes pdu/ cit colligat̃.p annũ ſuat̃. virtutẽ hꝫ diſſoluẽdi ⁊ ↄſũmdi: ⁊ hꝫ v̓tutẽ diureticã ex ſubtili ſuba. SERAP.li.aggre. cap.bakade.auct.Dia. Due ſunt ſpẽs.ſ.magnũ ⁊ paruum. paruũ eſt quo vtunt̃ medici ⁊ ẽ plãta ſubtilis. paruũ cuiꝰ lõgitudo ẽ circa palmũ ⁊ ẽ plena ſemine. Magnuꝫ v̓o eſt ſup cuiꝰ ſũmitatẽ ẽ capitellũ puuꝫ rotũduꝫ ſimile capitel lo ſpine albe: odoꝛẽ hꝫ grauem cũ pauca aromaticitate: ⁊ magnuꝫ ẽ debilioꝛis odoꝛis. DIA.ca.polion. Poliũ eſt mõtuoſuꝫ ⁊ ẽ alteꝝ. Mõtuoſum v̓o eſt qḋ nobis venit in vſuꝫ.frutex ẽ alba ⁊ tenera folia hñs lõga vniꝰ cubiti ſu/ per q̃s virge ſunt cuꝫ capitellis ſemine plenis a quo lani/ ties exit alba ⁊ lõga velut capilli odoꝛeꝫ hñs cũ ſuauita/ te. GALIE.s.ſim.phar.cap.de polio. Poliũ amaꝝ gu/ ſtantibꝰ ẽ moderate acre magis aũt virtuoſuꝫ qḋ minus eſt.ꝗ in ãtidotis vtimur.⁊.n.acrius ⁊ amarius eſt q̃ꝫ illud qḋ maius ſit vt ex tertio gradu ſit ſiccatiuũ. ex ſcḋo v̓o iã cõpleto calefaciẽtiũ. POSSE.vinũ decoctionis eius ⁊ paſſulaꝝ valet cõtra frigiditatẽ pectoꝛis ⁊ vinũ decoctio nis eius valet cõtra doloꝛẽ ex vẽtoſitate ⁊ opilatiõe ſple/ nis epatis renũ ⁊ ↄ ſtranguriã ⁊ diſſuriã ⁊ doloꝛes ſtoma ci ex vẽtoſitate. SERAP.virtꝰ eius eſt q̃ abſtergit ⁊ p/ prie illud qḋ ẽ minoꝛis ſpẽi qñ deſiccat̃ ⁊ ĩcarnat ⁊ aperit opilatões membꝛoꝝ intrinſecoꝝ ⁊ puocat vrinã ⁊ men/ ſtrua ⁊ curat vulnera ⁊ vlcera maligna qñ puluerizatur ſup ea ⁊ pprie qḋ eſt minoꝛis ſpẽi quãdo eſt ſiccũ: ſed ma ioꝛis ſpẽi qñ eſt recẽs incarnat vulnera magna ⁊ vlcera. ⁊ quãdo decoctio amboꝝ bibit̃ cõfert moꝛſibus veneno ſis ⁊ hydropiſi ⁊ icteritie etiã quãdo bibitur cũ aceto con fert apoſtematibꝰ ſplenis.veꝝ facit ſodim ⁊ eſt malũ ſto/ maco ⁊ relaxat ventreꝫ ⁊ puocat mẽſtrua.⁊ qñ ſternitur ſub lecto fugat aĩalia venenoſa. ⁊ q̃ñdo fit emplm cuꝫ eo cõglutinat vulnera humida ⁊ ipm mundificat caput ⁊ p/ uocat vrinã ⁊ refrenat libidinẽ. DIASCO.elixatura eius moꝛſibus venenatis occurrit.hydropicis magnum preſidiũ eſt.aceto mixtũ ſpleni vtiliter adhibet̃. doloꝛeꝫ capitis cõmouet: ⁊ cacoſtomaticũ eſt. vẽtreꝫ mollit. men ſtruis impat: res venereas extinguit caput purgat ⁊ vri/ nam mouet. Et ſtrato ſuppoſito lõgius arcet ſerpẽtes: ca/ taplaſmatibus adhibita vulneribꝰ pacoleſim facit: arcua to moꝛbo ſuccurrit. GALIE. Polium quia amaruꝫ ⁊ moderate acre deobſtruit omnia viſcera: ⁊ vrinas ⁊ men ſtrua prouocat. ⁊ viride quidẽ adhuc exiſtens conſolidat magnas plagas ⁊ maxime fructicoſa ſpẽs eius. Siccum vero factũ ſanat male moꝛigerata vulnera: quãdo appo/ nit̃.magis aũt hoc efficit qḋ minus eſt.

B akcha.gre.ideſt vacca.
B akche aliẽdi vel baklẽs ideſt olus iudaicuꝫ.here bum oꝛobum.
B akim vel bakinon ideſt bꝛaſil ⁊ eſt babaç.
B akle banicha.ara.olus fatuum ⁊ eſt poꝛtulaca dicta olus benedictum.
B alana.Stephanꝰ eſt her ba dicta hebelatribus. ⁊ retilia.
B ala.i.ſuccus palme in q̃ dactili naſcuntur.
B aladhar.ara. anacardus
B alah.i.dactili ĩmaturi.
B alanon baleh balat bal/ lanos baloch ballot idẽ ſcilicet glans.
B alanos.i. glans ⁊ eſt etiã caſtanea grece valaros ara.bullot.babaluſtum. Diaſco.Stepha.Ha.14. terap.caplo.16.
B alanus ſoꝛdiãos ideſt ca ſtanea.
B alamtephus ideſt elle/ boꝛus.
B alãtha. ſpina piſcis que/ dam q̃ inuenit̃ in fronte piſcis degẽti in cõcha ro tunda ⁊ toꝛtuoſa ↄcaua: ſꝫ nos vtimur blaccebi ſantia q̃ fert̃ de ſancto.
B alanus.i.ſuppoſitoꝛium.
Caplm. LXXIIII.

Balanus vel balãomiris repſico vel balanꝰ mo/ pſica vel pigmẽtaria gre.ara.heben.la/ tine v̓o ben. Ben ẽ ſemẽ arboꝛis mirice.fructꝰ eiꝰ ſic̃ auel lane hñtes ĩtus medullã q̃ exprimit̃ ⁊ egredit̃ hũiditas q̃ ĩgredit̃ ĩ nobilibꝰ ↄfectõibꝰ p oleo. Naſcit̃ ĩ ethiopia ⁊ in egypto ⁊ in ĩdia ⁊ paleſtĩa.ẽ aũt ben aliḋ qḋ ẽ granũ triã/ gulatũ albũ puũ ſil'e cartamo: ſꝫ maiꝰ vtcũq̃ꝫ nec ita oblõ gũ quo multi vſi ſũt p pipe albo: lꝫ decipiant̃ a qbꝰ expꝛi mit̃ oleũ dcm̃ muſcelinũ vel balaninũ.nã arabes vocant illud ſemẽ muſcelinũ. DIASCO.ſm trãſlatõeꝫ nr̃aꝫ. ca.balanꝰ. Balanꝰ repſico.i.ben ẽ ſemẽ arboꝛis ſimilis ar boꝛi mirice nuces hñs abintus.q̃s cũ digitis ↄfricaueris humoꝛẽ eyciũt qui cõfectiõibus miris ⁊ nobilibꝰ multis miſcet̃ p oleo. Naſcit̃ v̓o in ethiopia et ĩ arabia et ĩ locis ĩdie. Ipſe succꝰ melioꝛ eſt q ẽ recẽs et odoꝛe plenꝰ et albꝰ.

SERAP.liꝰ aggre.cap.haben.auc.Diaſco.haben.i.gra nũ ben ⁊ eſt fructꝰ arboꝛis ſil'is thamariſco ⁊ ẽ ſil'is auel/ lanis.medulla eius exprimit̃ ſicut amigdale ⁊ egreditur aliq̃d loco olei ⁊ naſcit̃ hᶜ arboꝛ ĩ terris bahabes ⁊ ĩ baby lonia ⁊ in locis arabũ ⁊ ĩ terris paleſtine q̃ noĩant̃ nitrã ⁊ melioꝛ ex eo ẽ nouus plenus albꝰ facilis excoꝛiationis. Et idẽ auc.Ha.medicina defert̃ ad nos ex terris arabũ: ⁊ pig mẽtarij vtunt̃ ſucco medulle eiꝰ loco olei: ⁊ ↄpl'o eiꝰ ẽ ca.

IO.MES.cap.ben. Ben eſt ſemẽ cataputie. Xpofoꝛus de boneſtis eſt granũ almahaſus ⁊ eiꝰ aliud magnũ aliud paruũ. Magnũ aũt ẽ in magnitudine fructꝰ auellane tri/ angulatũ.paruũ aũt eſt ſicut cicer ⁊ vtrũq̃ꝫ hꝫ medullam vnctuoſaꝫ lenẽ ⁊ albã: ſꝫ maius ĩcolumius eſt puo.paruũ v̓o eſt malignũ: magnuꝫ aũt melius: cuius albꝰ eſt coꝛtex: planus tenuis: ⁊ cuiꝰ medulla ẽ alba lenis multe vnctuo/ ſitatis. ⁊ qḋ eſt antiquũ melius eſt recẽti. ⁊ paruũ melius eſt ſubnigrũ declinãs ad albedinẽ: ⁊ cuius medulla ẽ vn/ ctuoſa alba ⁊ lenis: ⁊ antiquuꝫ meliꝰ eſt recenti acuto: ma gnũ eſt ca.in p̃ncipio tertij ſic.in ſcḋo: ⁊ in ipo eſt hũiditas ſupflus cum acredie: ⁊ eſt inciſiuũ ⁊ mũdificatiuũ abſter ſiuum: apitiuum opilationuꝫ ⁊ viſceꝝ ↄturbatiuũ pp̃ter humiditatẽ ſupfluam preparãs ad vomitũ: ⁊ minus ẽ foꝛ tius in omni re: faciẽs opatões difficiles laboꝛioſas pdu/ centes ad caſum virtutis ⁊ ſudoꝛẽ fri. Et iõ paruũ phiben da eſt adminiſtratio: niſi in emplaſtris ⁊ fricatõibꝰ ⁊ oleũ ipſius in vnguẽtis. Magni aũt malicia coꝛrigibilis eſt: ⁊ hec ſunt coꝛrigibilia in ipo. Nocet.n. ſtomaco faciẽs ſub/ uerſionẽ in eo: ⁊ eſt laboꝛioſe ſol'onis ⁊ tarde. Et qdẽ dixi/ mus in canone q̓ aſſatio eius ab eo reſoluit ⁊ maturat ſu pfluã humiditatẽ aptã ad ſubuerſionem nauſeã ⁊ vomi/ tum: ⁊ dimittit ei vt ſit p ventrẽ ſolutiuũ tantũ. Semẽ ãt feniculi ⁊ aniſi cũ eo rectificant nocumẽtũ p̃muꝫ ⁊ pp̃rie mixta coctõi ipſius. Et fiunt ex medullis eiꝰ poſt coctõeꝫ ipſius ⁊ medio põderis eiꝰ ex amigdalis dul. ⁊ melle paſ/ ſulaꝝ foꝛme ſicut auellane ⁊ ſunt iuuamĩti magni vbi oꝫ. Opatio decoctõis eius eſt. Accipe ex eis integris q̃ꝫtitatẽ quã volueris ⁊ ĩuolue eos in paſta ⁊ coque in cinere cal'o ⁊ tere ↄtritõe multa ⁊ pone ex ſemibꝰ ⁊ ſpẽbus aliquas ⁊ ĩnolue in pãno ⁊ deſuper ĩuolue paſtã ⁊ fac ſicut ſupius. oleum autem eius extrahitur ſicut oleũ de amigdalis.

POSSEDIA. Ex ea.ʒ.i.bibita cum puſca ſplẽ ſiccat cũ yris illirica mixtus ⁊ in cataplaſmatibꝰ poſitus ⁊ mul/ ſa adhibita doloꝛes podagricos mitigat.aceto aũt mixtꝰ lepꝛas ⁊ maculas ⁊ puſtulas coꝛpis tollit. Acceptus ſol'o/ nem vẽtris facilẽ p̃ſtat: mulſe mixtus nauſeã puocat ca/ coſtomaticus eſt.oleũ qḋ ex ipo ſemine exit acceptũ ven trem mollit.coꝛiũ radicis eiꝰ ſtipticũ eſt.expꝛeſſus ſuccus eius vtilis ẽ vt aſpꝛedinẽ ⁊ pꝛuriginẽ coꝛpis mirifice pur/ gat. SERAP. Ben cõfert empetigini ⁊ lentiginibus q̃ ſunt in facie ⁊ ſcabici ⁊ pꝛuritui ⁊ egritudini cuꝫ q̃ eleuat̃ cutis cũ aceto ⁊ attenuat duriciẽ epis ⁊ ſplenis ſi eis ſup/ ponat̃ cũ aliq̃ pharmacia ex deſiccantibꝰ: ſed in ſucco eiꝰ eſt paꝝ ſtipticitatis. Mouet vomitũ qñ bibit̃ ex eo cum melle ⁊ laxat ventrẽ laxatione foꝛtioꝛi: ⁊ aufert cicatrices multũ oleũ eiꝰ iunctũ.coꝛtex exterioꝛ ipſiꝰ grani admini ſtrat̃ qñ indigemus ſtipticatiõe multa. IO.MES. Ben p vomitũ ⁊ p ventrẽ educit flegma crudũ groſſuꝫ ⁊ ẽ me dicina mirabilis ad colicã flegmaticã ⁊ vẽtoſam. Et etiã criſterizat̃ ⁊ ſupponit̃: ⁊ fit ex medullis eiꝰ emplm ⁊ fari/ na oꝛdei ⁊ melle ſoluit apata dura ⁊ ſcrofulas: valet ad egritudines neruoꝝ frigidas ſicut eſt ↄctio ⁊ ſpaſmus. ca lefacit.n.eos ⁊ lenit duriciem eoꝝ ⁊ nodoſitatẽ ⁊ empla/ ſtrat̃ ſup epar ⁊ ſplenẽ ⁊ pp̃rie cuꝫ farina lupinoꝝ ⁊ ſpica ⁊ ↄfert duriciei ⁊ opilationi coꝝ. Ben aũt paruuꝫ empla/

ſtrat̃ in egritudinibus p̃dictis ⁊ eſt virtuoſius: ⁊ ſil'r eius oleum. Oleũ aũt de ben notũ ↄfert veſtigijs vlceꝝ ⁊ len tiginibꝰ ⁊ feditati eius ⁊ moꝛfee ⁊ diſtillat̃ in aurem ⁊ cõ/ fert doloꝛi eiꝰ ⁊ ſonitui in ipſa ⁊ ſurditati. doſis eius eſt a ʒ.ſ.vſq̃ꝫ ad.ʒ.i.ſ. AVICEN.li.z.ca.de ben. Ben ẽ mun dificatiuũ ⁊ pp̃rie eius medulla: ⁊ inciſiuũ humiditatum groſſaꝝ: ⁊ apit cũ aceto ⁊ aq̃ opilatões viſceꝝ. ⁊ in arboꝛe ipſius eſt amaritudo ⁊ ſtipticitas. ⁊ pp̃ter hoc eſt ĩ ipã vir tus cauterizatiua. ⁊ eius coꝛtex eſt ſtipticus plus. ⁊ oleuꝫ ipſius nõ euacuat̃ a ſtipticitate. Et in ipſo toto eſt abſter/ ſio ⁊ inciſio.ſemẽ eius ↄfert lentiginibꝰ magnis ⁊ paruis et pãno et moꝛfee et veſtigijs vlceꝝ.et ſil'r eiꝰ oleũ: et cõ/ fert apatibus duris omnibus cum ponit̃ in emplaſtris et vnguẽtis et ↄfert cũ aceto excoꝛiatiõi et ſcabici vlcerate. et ↄfert bothoꝛ lactee et aſahaphati et calefacit neruos ⁊ lenificat ſpaſmũ et duriciẽ neruoꝝ et pp̃rie oleuꝫ eius. et ↄfert doloꝛi auris et tinnitui q eſt in ipã cũ adipe anatis. Ex decoctio radicis eiꝰ ↄfert doloꝛi dentiũ ſi cũ ea os col luit̃. Et ↄfert duriciei ſplenis qñ bibit̃ cũ aceto mixtũ ex eo in põdere duaꝝ.ʒ.qñq̃ꝫ etiã ↄiungit̃ cũ fermẽto aut fa rina lolij et aqua alkaratin aut farina oꝛdei aut farina lu/ pini et fit ex eo emplm ſpleni.et ipm qdẽ eſt malũ ſtoma co faciens nauſeã et ſi bibat̃ ex ſucco eiꝰ aureus.i.cũ mel le facit vomere foꝛtiter et ſoluẽdo educit flegma cruduꝫ cũ bibit̃ cũ melle.et ſil'r eiꝰ oleũ: et ſil'r cũ ſupponit̃ liciniũ ĩfuſuꝫ in ipo loco eiꝰ ponit̃ q̃ꝫtũ ipꝫ eſt de rubea: et medie tas ſui de coꝛtice caſſielignee.et decia põderis eiꝰ macis.

B alanoc eſt ſpẽs canfoꝛe.
B allariana ideſt fu.
B alas ẽ cũ multe placẽte in oleo frixe ponũt in pa tella vna ſup aliã locãdo.
Caplm. LXXV.

Balauſtia. lati.gre.balauſtion.arabi.lulitia. Ba lauſtia eſt flos mali granati caducus quẽ Diaſco. vocat q̃tinũ.cap.de malogranato.fri.ẽ et ſic. in.z. SERAP.li.aggre.ca.lulitiar.i. balauſtia. et ẽ flos mali granati.et ex maliſgranatis quedã ſunt domeſtica q̃dã ſilueſtria: ſed flos ſilueſtris dr̃ balauſtia: quaꝝ q̃daꝫ inuenitur alba quedam purpurea et quedam roſacea.

AVI.li.z.ca.ḋ balauſtia. Balauſtia flos ẽ granati ſilue ſtris p̃ſici aut egyptij: et ipſa qdẽ qñq̃ꝫ ẽ rubea. qñq̃ꝫ alba et qñq̃ꝫ roſea.et ſucci eiꝰ natura ẽ ſic̃ ſuccꝰ barbe hircine. fri.ẽ in fine p̃mi.ſic.in.z. GAL.6.ſim.phar.cap.balau/ ſtiũ. Balauſtiũ ẽ flos mali granati ſilueſtris q̃lis dome/ ſtico vicinus: vehemẽter aũt ſtipticat guſtũ.nec nõ deſic catiue et ſtiptice v̓tutis ẽ.palam quoq̃ꝫ q̓ eſt groſſaꝝ par tiũ ſi recolamus dicta in q̃rto hoꝛuꝫ monumentoꝝ cum oñdebamus omne ſtipticũ terreſtre eſſe et frigidũ. Nul/ lius aũt alterius ſapoꝛis hꝫ indicium: et ideo ponet vtiq̃ꝫ hoc aliquis ſiccare et infrigidare nõ debiliter ſi quidẽ nõ male oñdebat̃ a nobis in quarto hoꝝ nocumẽtoꝝ ineſſe ſtipticitatẽ terreſtribus et frigidis coꝛpoꝛibus: deinde et apparẽtia teſtant̃. Et.n.ſi paratritionibus et alijs vlceri/ bus id apponas: citius quidẽ videbis ad cicatricẽ pcede re.hinc eſt.n.q̓ emittẽtibꝰ ſanguinẽ et diſſinterijs: adhuc in fluxibus qui in ventre et matrice nõ eſt aliquis medi/ coꝛum ſcribẽtium curatiuum negocium qui nõ vtat̃ hoc pharmaco. POSSE SERAP. Balauſtia incarnat et ſtringit et curat tenaſmonem et conſolidat vlcera inteſti noꝛum: et confert ſputo ſanguinis ⁊ fluxui menſtruoꝛuꝫ ⁊ confert ad omnia ad que confert hypoquiſtidos.

AVICEN. Balauſtia eſt gluctinatiua et retinet oẽm fluxũ ſanguinis et generat melãcoliam et eſt bona gingi ue ſanguinolẽte et cõſolidat plagas et vlcera antiqua et alhocoꝛ.et pcuſſionẽ puluerizata deſuper: et firmos effi/ cit dentes motos: et phibet fluxum ſanguinis. et ſtringit fluxum inteſtinoꝝ et fluxum matricis ſanguineum.loco eius ponatur coꝛtex glandis et caput granati.

B alauſtum.i.quercus.
B aluſti.idem.
B albaiati.eſt gen⁹ apoſte/
matis corroſiui.
B aleccara vel balecara. ē
animal ſimile lacerte: ſꝫ
vētricoſius ſatis qđ īue/
nit̄ barbarie ⁊ ſardinie: ⁊
ē coloris lacerte.l.dab.
B alfel ſunt quidā fructus
vt apparet in.l.bule.
B alialmō.i.colen ⁊ eſt fel.
B alifen.i.porꝝ greci dicūt
ꝙ ē herba fructuoſa an/
guloſis caulibus nigris.
B alliocē.Pli.li°. 27.cap.8.
circa principium.
B alkati eſt genus apatis.
B alſamita.mēta aquatica
quid ſunt.l. ſiſimbrium
ſiſnabar.aribiec. (ſa.
B alſamita aq̄tica.i.meliſ/

B alſamū qđ eſt.l. ielefem.
B alſales ideſt bulbus bel/
beſum. ⁊ eſt balſalalzir.
B alſaton. ſunt capilli q in/
ueniunt̄ in arbore balſa/
mi. vt appet.i.l.ielesseꝫ.
B altat. bar. barar.i. anas
auis.
B altonica.i.camomilla.
B aluan ideſt faciens mor/
dicationem ſtercoris.
B aluū in Aui.buſuris non
bñ ſcriptū ē naꝫ ara. ſcri/
bit̄ balach. ⁊ ſic ēt ſcribi/
tur in cap.de gallia p̄. nā
duo ō ipa facit capitl'a: ſꝫ
ſcribit̄ albella. ſunt dacti
li immaturi.
B aluum eſt cibariū qđ fit
ex tritico lacte zuccaro.
B anaich.i.ebullus.
Caplm. LXXVI.

Bara.

vel bara. vel baratl.ara.gre. cucurbita genel
la: vel collogntida lati.cucurbita. Cucurbita
fri.ē ⁊ hūida.in cibis ⁊ medicis cōpetit ⁊ p̄cipue ſemia ei⁹
q̄ ante maturitatē colligunt̄ ſemia aūt ipſa diuretica ſūt
ꝓpter ſubtilitatē ſube coꝝ ⁊ p̄cipue medicine competūt.
Cōtra calefactōeꝫ epatis raſura cucurbitaꝝ ꝯterat̄ ⁊ ſuc
cus exprimat̄ ⁊ addito aceto vel agreſta pānus intinctus
ſuperponat̄. Cucurbita cocta cuꝫ carnib⁹ maxīe ꝯfert co
lericis ſanis ⁊ eſtate acutiſſime febriētib⁹. Elixe cucurbi/
te ſine cōdimēto vel cū lacte amigdalaꝝ: ⁊ ēt aſſate cum
agreſta ſūt cib⁹ ⁊ medicia. Silr̄ coque cucurbitā in paſta
⁊ bñ diſſoluat̄ in aq̄ ⁊ ex illa aq̄ ⁊ zuccaro fiat ſyrup⁹. opti
mus eſt acutiſſime febriētib⁹ epaticis ⁊ ethicis. ⁊ pōt dari
a p̄n°. q: mām digerit ⁊ purgat p vrinā. aliquantulū laxat
ēt. ꝯ opilationē epatis ⁊ renū ⁊ veſice ⁊ ꝯtra apata pecto/
ris valet. ſemina eius mundata ſi cōterant̄ ⁊ in aq̄ ordei
coquant̄ ⁊ aliquantulū ablactent̄ ⁊ aq̄ ipſa colata cū zuc
caro mixta patientib⁹ det̄: vel ex aq̄ illa fiat ſyrupus. ⁊ no
ta ꝙ maiorē v̄tuteꝫ hñt ſi ablactent̄ ſemina q̄ꝫ ſi coquan/
tur. valet ſilr̄ p̄dictus ſyrup⁹ in febrib⁹ acutis. Silr̄ notā/
dū ꝙ poſt maturitatē dꝫ cucurbita colligi ⁊ ſuſpēdi cū ſe
minib⁹ vt ſuba deſiccet̄ ꝓpter ꝯglutinatōeꝫ eius: deinde
cū aq̄ lauet̄ ⁊ ſoli exiccet̄ ⁊ in loco ſicco ꝯſeruet̄ ne ꝓpter
hūiditatem multā corrumpat̄. SERAP.li°. aggre.cap.
bara. v̄tus ei⁹ eſt fri. ⁊ hu.in ſcđo: ⁊ ſuccus abraſionis eius
ꝯfert dolori auriū q accidit ab apatibus qñ adminiſtrat̄
cū oleo ro. ſilr̄ aūt caro ipſius cucurbite qñ fit emplm cū
ea extinguit ⁊ infrigidat apata cal'a infrigidatiōe ⁊ extin/
ctōe cū tēperamēto. ⁊ dixit. cucurbita eſt minoris malitie
q̄ꝫ fruct⁹ eſtiui oēs qñ bñ digerit̄: ſed ſi corrūpat̄: ⁊ nō bñ
digerat̄ ⁊ nō deſcēdat a ſtō cito corruptio ei⁹ ē mala val/
de. GALIE.6.ſim.pbar.ca.collogntida. Cologntida.i.
cucurbita fri. ⁊ hu.eſt ꝯplonis eſt ſꝫ tertiū in ambob⁹ gra
duꝫ. vñ ⁊ raſure ei⁹ ſuccus ad auriū dolorē q ſm flegmo/
nem ꝯfert vtentib⁹ cū rodino. ita v̄o ⁊ tota cataplaſmata
calidos flegmōes infrigidat moderate. eſt aūt ⁊ cū come
dit̄ mollificatiua ⁊ ſiticuloſa. DIASCO.ca. de cucur/
bita. cruda trita ⁊ cataplaſmatibus adhibita papulas cor
poris amputat. apati cal'o maximū preſidiū eſt. ſuccus ra
ſure eius dolorē cal'm auriū mitigat cū oleo ro. mixtus ⁊
aurib⁹ inſtillatus ⁊ cerebro appoſitus eſtuatōes infantiū
mitigat ⁊ confert apatibus calidis q̄ ſunt in cerebro coꝝ
tumoribus oculoꝝ opitulat̄. podagricis maximū p̄ſidiuꝫ
eſt. elixa quoqꝫ ⁊ exp̄ſſa melle ⁊ nitro addito ⁊ bibita ven
trem mollit. cruda ⁊ excauata ⁊ vino impleta ſi ſic manſe
rit vna die ⁊ vna nocte. ⁊ poſtea bibat̄ ſimiliter ventrem
mollit. crude ⁊ trite leniunt oēm tumorē. ſuccus eius do/
lorē dentiū mitigat: ſi diutius in ore teneat̄: ſed oleo roſa.
mixtus ex vnctōe corporis admotus febriū reſtringit ar
dorem. ⁊ qñ fit emplm cū raſura eius ⁊ medulla panis ſu
per podagram ca. aut ſup heriſipillaꝫ confert. cinis aridi
corticis efficaciter pōt ſanare combuſta. eundē cinerē di/
cimus ab exptis vulnera in veretro iam in putredinē v̄ſa
purgare: ⁊ ad cicatricē pducere podagre eſtuanti ⁊ igni/
b⁹ ſacris cortices virides ſubueniūt. ſemini ſicco illa vis
traditur: vt in puluerē tonſum ⁊ impſum impleat vulne/
ra que cauata ſunt: in cibo ſumptū ſtomacū relaxat. bibē
di deſideria nō excitat: ſuccus tepefactus dolori auriū q
ex inflamatione caloris fit infundit̄: humectat aūt ⁊ īfri/
gidat abundanter ⁊ ptiriaſiꝫ infantiū raſura depellit cū
polēta. Hec eadē dicit Sera.auc. diaſco. ſub alys v̄bis. ⁊
idē Sera.auc. Aben meſuay. Sanie cucurbite ꝯfert tuſ/
ſi ⁊ dolori pectoris q ꝓuenit a caliditate ⁊ abſcindit ſitiꝫ.
Et idē auc. Meſarugie. qñ cucurbita inuoluit̄ in paſta ⁊
aſſat̄: deinde exprimit̄ eius aqua ⁊ dat̄ in potu cōfert fe.
acutis ⁊ tuſſi ⁊ ſedat ſitim. ⁊ quādo ſumitur cum zuccaro
mollit vētreꝫ mollitōe leni. ALMANSOR. tracta.
3°. cap. de cucurbita. Eſt frigi. ⁊ humi. que ſtomaco mala
exiſtēs appetitū deſtruit. ſitim quoqꝫ ſedat ⁊ epatis ⁊ ſtōi
ardorem extinguit quādo in eis abundat calor.

B ar. vel barar. vel baltat
ideſt anas auis.
B arach kebuli. eſt qđdam
ſemen induꝫ ⁊ ſunt eius
due ſp̄ēs quaruꝫ vna eſt
parua abſqꝫ rugis ⁊ alia
magna cū rugis. Et earū
melior eſt parua eradi/
cat flegma ex iuncturis.
ſoluit fl'a ex inteſtinis. ⁊
v̄mes ⁊ aſcarides ⁊ i ħ ē
valde bōa ⁊ ē cataputia.
B arachion.i.apoſtema.
B araſen vel baraſcil ideſt
lentigio aque.
Caplm. LXXVII.

Bararichichene

ſiue barichichen. arabi
ce gre. ⁊ latine ſemen lini.
GAL.7.ſim.pbar.ca. ō ſemīe lini. Semē lini ca.in p̄.in
ſic. ē mediū. ⁊ ſi comedit̄ inflat. ⁊ cū toto ħ ꝙ aſſat̄ īflat.
hu. ⁊ q: ipꝫ ē plenū hūiditate ſupflua. SERA.li°. aggre.
auc. Ha. v̄tus ei⁹ eſt q̄ ſubtiliat ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua.
⁊ qñ bibit̄ ⁊ fit cuꝫ ea emplm ꝯfert apatibus epatis ⁊ ori/
ficio ſtomaci ⁊ ipſi ſtomaco: ſed radicis ei⁹ ſtipticitas eſt
amplior ſtipticitate floris: ⁊ caliditas eius eſt minor cali/
tate ipſius. ⁊ ꝓpter eius ſtipticitatē accrit ꝙ admiſcetur
cū medicinis que adminiſtrant̄ ad ſputū ſanguīs. Et idē
auc. Diaſco. flos eius eſt ſtipticus ſtipticitate pauca cale/
factiuus maturatiuus ⁊ eſt cali. q̄ſi in p̄mo. ⁊ eſt medium
in hūiditate ⁊ ſic. Et ſcđa virtus ei⁹ eſt ꝙ ē mollificatiuū.
ſedatiuū doloꝝ ⁊ ꝯfert egritudinibus interiorib⁹: niſi q:
eſt minus in hoc q̄ꝫ camomilla ⁊ ē mediū inter laxatiuꝫ
⁊ ſtipticū ⁊ admiſcet̄ in eo paꝝ virtutis ꝓuocatiue vrine.
⁊ hoc quidē apparet in eo manifeſte qñ comedit̄ aſſatus.
⁊ tūc eſt magis ꝯueniēs ad ſtrigēdū ventrē. Et dixit in li°
de ꝯſeruatōe ſanitatis. ꝙ qñ ſemen lini decoquit̄ in aqua
eius decoctio eſt infrigidatiua. Et idē auc. Diaſco. v̄tus ſe
minis lini eſt ſimilis virtuti ſeminis fenugreci. ⁊ qñ admi
ſcetur cum aqua melle ⁊ oleo ⁊ ꝯficit̄ reſoluit apoſtema/
ta calida ⁊ mollificat ea ſiue ſint interius ſiue exterius. ⁊
qñ fit ex eo emplm cū ficubus ⁊ nitro delet pānū ⁊ puſtu
las albas faciei.i. papulas ſm trāſlatiōeꝫ noſtrā Diaſco.
⁊ qñ ꝯficit̄ cuꝫ aq̄ reſoluit apoſtemata que ſunt in radice
auris ⁊ apoſtemata dura. ⁊ quādo coquitur cum vino era
dicat formicaꝫ ⁊ ſpecies vlceruꝫ que dicuntur faui. ⁊ qñ
miſcetur cum melle ⁊ pipere et vtitur quis eo mouet coi
tum. et qñ miſcet̄ cum naſturtio quātitate equali cōfert
ſciſſuris vnguium et earum exoriationi. et fit cum deco/

ctione ei⁹ criſtere ad mordicatōeꝫ inteſtinoꝝ: ⁊ matricis
⁊ mollit ventrē: qñ mulieres ſedēt in decoctōe eius ꝯfert
apatibus mr̄icis ſicut fenugrecū. Et idē auc. Aben Me/
ſuay ꝓprietas ei⁹ eſt ⁊ v̄tus vt qñ fit ex ea emplm mixta
cera ⁊ melle ꝯfert ardoribus vnguiū. ⁊ ideꝫ auc. Atabari.
Si ponit̄ ſup vngues equat inec̄litates caꝝ. Et idē auc.
Abugerig ꝯfert vlcerib⁹ veſice ⁊ renuꝫ ⁊ maturat apata
qñ fit cū eo emplm. Et qñ bibit̄ torrefcm: ꝯfert tuſſi fri.
⁊ hu. Et idē auc. Meſarugie expellit fetuꝫ cito. ⁊ idē auc.
Alcanzi. Nō ē ei par ad expellēdū cito fetū ⁊ expellēduꝫ
aq̄ꝫ. ⁊ idē auc. Raſ. ſedat dolores ⁊ ꝯfert pūctōib⁹ inteſti
noꝝ. PAV.ca. ō lino. linū qñ ꝯburit̄ fum⁹ ei⁹ ē ſubtilis
⁊ ꝯfert corize ⁊ ſuffocatōi mr̄icis. AVICEN.lib.ſcđo.
cap. de ſemīe lini. v̄tus ē eis ꝓxima v̄tuti fenugreci ca. in
p̄mo. cōmenſuratū hūiditate ⁊ ſiccitate. Et dr̄ qdeꝫ ꝙ de
coctio lini eſt decoctio recentis ei⁹. in ipſo.n. eſt hūiditas
ſupflua eſt maturatiuū ⁊ abſtergit ⁊ īflat ꝓpter hūidita/
tem ſuā ſupfluam ita ꝙ illud qđ ex eo frixuꝫ eſt. hoc agit
cū ſtipticitate q̄ in frixo manifeſte cōmenſurata ⁊ in non
frixo manifeſte pmixta cū lenificatione ⁊ eſt ſedatiuū do
loꝝ minus q̄ꝫ camomilla. ex ipo fit emplm cū nitro ⁊ bo/
lo ⁊ lenit pānū ⁊ ꝯfert ꝯctioni vnguiū: ⁊ ſciſſuris ⁊ fractu/
ris caꝝ. ⁊ qñ pmiſcet̄ cū eq̄li mēſura naſturtij ⁊ ꝯficit̄ cū
melle. lenit apata cal'a exteriora ⁊ interiora: ⁊ apa qđ eſt
poſt aures cū aq̄ cinerl ⁊ apata dura ⁊ ꝓhibꝫ ſpaſmū ⁊ ꝓ/
prie ꝯctōeꝫ vnguiū cū pmiſcet̄ cū cera ⁊ melle eius ſuffu/
migatio ꝯfert corize. ⁊ ſilr̄ fumigatio ipius lini ꝯfert tuſſi
flegmatice ⁊ ꝓprie qđ ex eo eſt aſſatū. ⁊ eſt malū ſtō ⁊ eſt
difficilis digōnis ⁊ ē pauci nutrimēti. qđ aūt ex eo frixū ē
ꝯſtringit ventrē: ⁊ nō frixū eſt cōmenſuratū: ⁊ ei⁹ ꝓuoca
tio ē debilis: ſꝫ ꝯfortat̄ cū aſſatōe. ⁊ qñ inungit̄ cū melle ⁊
pipe mouet coitū. ⁊ cū decoctōe ipſi⁹ fit peſſariū matrici
⁊ ſedet̄ in ea ⁊ iuuat̄ a mordicatōe q̄ eſt in ipſa ⁊ apatib⁹.
⁊ ſilr̄ in īteſtinis ⁊ ex ea fit iuuamtū ad vlcera veſice ⁊ re/
nū ⁊ cū ex decoctiōe qdē ſemīs lini fit cliſtere cū oleo ro.
magnificat̄ iuuamentū ei⁹ in vlceribus inteſtinoꝝ.

B araſicam.i.bdellium.
B araſmas quid eſt lege ti/
timallus.
B aras ē q̄ſi morfea alba.ſ.
q̄ īficit carnē ⁊ cutiꝫ. ⁊ in
hoc differt a morfea i q̄
tm̄ īficit̄ cutis. vñ cū pū/
gitur morfea emanat ab
ea ſanguis: ī baras nūq̄ꝫ
exit: ⁊ eſt in eo caro infe
cta vſqꝫ ad os ⁊ eſt quaſi
incurabilis.
B arba aarō. Jarus.i.aarō.
pes vituli. Dragōtea mi/
nor. Dia. cātica aſiris.
B arba algus.i.eleborus.

B arbachi vel barbaki id/
eſt meatus inguinis.
B arba hircina quid eſt.l.
ciſſos hypoquiſtidos.
B arba iouis herba hercu/
lis vel bonades.i.ſticha/
dos citrinū. hꝫ.n. capitel
luꝫ florib⁹ plenū citrinis
odoriferis. nō ē.n. ſticha/
dos: ſed ei ſimilis.
B arbaſc⁹ v̄baſcū.i. capſus
barbaſſus. flōmos. Bu/
ſiū Buſiri. Pli.li. 25.ca°.
9. Molena. Dia.
B arbol ideſt adiantum ſi/
ue pollitricon.

Barba

ſiluana ē plātago aq̄tica q̄ iuxta aq̄s naſci/
tur: cuius folia ſunt oblōga in acutū tendē
tia erecta ſup aquā ſilīa folys plantaginis: niſi q: nō ſunt
ei coſte appentes ſicut plātagini. vñ in dinamidys ſcribit
Ha.ca. de curis genitaliū valere ad impregnādū. ⁊ idē dič
codē li°. de epileſia ꝙ barba ſiluana ē centūnerua aq̄tica
⁊ ponit̄ ſilr̄ barba ſiluana ī antidotario Ha. minori ī quo/
dā medicamine qđ incipit medicamē ad incipiendum.

B arbatus.i.elleborus.
B arbalon.i. vritides pori
Hali 2°. tegni. ꝯmen. 15°.
B arbar Bartha. nomē eſt
emplaſtri ſcripti in anti/
dotario virili.

B arch ideſt oua.
B arilieꝫ. arabi. torpedo pi
ſcis ſtupefaciens.
B arſceguanſcen. ara. capil
lus algol. capillus viri/
dis ſyriace capillus porci
nus. Aui. coriādrū putei
Dia. Adiātū. Pollitricō
B ardenedia.i.meliſſa. ha/
B arob. ara. oua. (li.
B arſace qđ eſt.l. veſaſa.
B arcatartaba. Barcācha
ra ideſt piretrū. barchar
karaba. Archaba.
B arce vel bare.i. ſyrico.
B arceoſan vl' barſeoſen.i.
capillus veneris.
B archim ideſt lippari ⁊ ē
nomen loci.
B archora. qđ ē.l. oſtracoꝝ
B ardana quid eſt.l. lappa.
Xp̄ofor⁹ ō honeſtis lap
pa iuerſa a bardana nō
ſunt idem.
B arinium.i. affodillus.

B arocha. Melliſophilos
.i. meliſſa. Macer. Bar/
denebia. Hali.
B arochion.i. botracion.
B arſa auerſcere ideſt ca/
pillus veneris.
B aruc ideſt pſinthium.
B aruli. barulos. barulios
ſunt macule que fiūt in
facie maxime infantiuꝫ
propter comeſtioneꝫ pa
nis coroſi a murib⁹. yon/
tos dcē. Dentib⁹ muris
B arzi ideſt dulb. (idē.
B aſac.i. ſaliua hoīs ieiuni.
B aſalas ideſt gentiana.
B aſale ideſt cepulla.
B aſalum. Stephanus.
Caplm. LXXVIII.

Baſal.

ara.gre. bulb⁹. lati. v̄o cepe. DIA.cap. bul/
bus. Ei⁹ ſp̄ēs ſūt due. vna q̄ hꝫ ruffuꝫ bulbū
q bon⁹ eſt ex terra pingui ē: ⁊ collect⁹ euſtomatic⁹. alia ē
ſp̄ēs bulbi plus iſto euſtomatic⁹. Oēs.n. bulbi cali ⁊ viſci
di ſūt comeſti erigūt liguā ⁊ fauces exaſpant ſtōm inflāt
cataplaſmatib⁹ adhibiti laxatōibus ⁊ dolorib⁹ iūcturaꝝ
⁊ podagricis maximū p̄ſtāt effcm̄ corpi infixi euocāt ſoli
⁊ melle addito id facere pſt tumores hydropicis bulbus
impoſit⁹ ſpgit: caninis morſib⁹ ſubueīt: addito melle ſtōi
dolorē ꝯpeſcit: ⁊ furfures ⁊ acoras nitro addito purgat: li/
uores ⁊ maculas tollit. medio oui addito ⁊ aceto ⁊ melle:
lētigines corpis emēdat ꝯquaſſatōib⁹ auriū ⁊ vnguiū cū
polēta bñ adhibet̄. coct⁹ in cinere cal'o ⁊ polēta addita ⁊
capitib⁹ minoꝝ piſciū nigris cicatricib⁹ reddūt coloreꝫ ⁊
maculas nigras aceto ⁊ altomio mixto nefelin tollēt: co/
cti ⁊ comeſti dolorē lateris ꝯpeſcūt: ſꝫ nō mltū comedēdi
ſūt: q: neruis ꝯrij ſūt ⁊ ſiccatie v̄tutis. GALIE.7.ſim.
pbar.ca. de cepa. Ex q̄rto gra. eſt calefcm̄. ſuba v̄o ei⁹ groſ
ſaꝝ ptiū ē magis. vñ emoroydas apit appoſita aut cū ace
to illinita in ſole alfos abſtergit: ⁊ fricata ī allopicijs citi⁹
q̄ꝫ altrioniū ꝓuocat capillos. ſi v̄o ſepauerit qs ſuccū ei⁹ to
tū q̄ꝫtū eſt reſiduū ſufficiēs ē terreſtris ſube. Ipſe āt ſuc/
cus aquoſe ⁊ aeree ē cal'itatis. ita āt ⁊ ſuffoſos ⁊ abliopina
tos p̄ groſſitie humoꝝ iuuat vnct⁹. Ex hꝭ aūt ꝯplone tota
cepa īflatiua ē cōeſta. ⁊ ꝓpterea q̄cūqꝫ ſicciora ſunt ꝯplo/
ne minus vētoſa: ħ idē dixit Dia.in.6.ca. bulb⁹ comeſtiu⁹
frīdior ē vomitiuo ⁊ groſſi nec nō viſcoſi hūoris eſt gene/
ratiuus. Nā digeſtibilis ē ⁊ īflatiu⁹ ⁊ libidinoſus ſupplaſ
mat⁹ aūt: eo ꝙ amaritudīs atqꝫ ſtipticitatis ꝑticeps ē ab/
ſterſiuus ⁊ ſolidatiu⁹ efficit̄ ⁊ ſiccatiu⁹. Oñſuꝫ ē.n. ꝙ ama
rus qdē ſapor in abſterſiuis ſubijs eſt. ſtipticitas v̄o in ſo/
lidatiuis. ſiccitas v̄o eſt in vtraqꝫ. ⁊ idē ī li°. de cibis. Cepa
calefacit corp⁹ ⁊ ſubtiliat in ipſo groſſos hūores ⁊ incidit
viſcoſos. Cruda ⁊ cocta pauciſſimū dat corpori nutrimen
tū. nocet colericis ſꝫ his q flegmaticū humorē: aut crudū
groſſuꝫ ⁊ viſcoſuꝫ collectū habuerit ydonea talia edulio
rū ſunt. SERAP.lib.aggre.auc. Diaſco.cap. baſal. lōge
ex cepis ſunt acutiores q̄ꝫ rotunde ⁊ plus ſtiptice. ⁊ ille q̄
ſunt rubei coloris ſunt acutiores q̄ꝫ albe ⁊ ſicce q̄ꝫ recētes
⁊ crude q̄ꝫ aſſate ⁊ q̄ꝫ p̄parate cū ſale ⁊ aceto: ⁊ cepe qdem
mordicat ⁊ generat vētoſitatē ⁊ ſubtiliat hūiditatē facit
ſitiꝫ. mollit vētrē. qñ aūt volumus adminiſtrare cepe. au/
ferimus cortices exteriores ⁊ īteriora eius ⁊ fit ex eis ſup
poſitoriū. ⁊ qñ ex ſucco ei⁹ fit cohol cū melle ꝯfert debili
tati viſus ex vlcerib⁹ q̄ fiunt in oculo. ⁊ p̄ncipio deſcēſus
aque ad ipm ⁊ admiſcet̄ in caputpurgijs ⁊ mūdificat ca/
put: ⁊ ponit̄ in medicinis ſquināt ⁊ adminiſtrat̄ empla/

ſtrum ex eius aq̃ ſale ⁊ ruta ad moꝛſum canis rabidi. Et
qñ miſcet̃ cū thucia ſedat pꝛuritu; oculi q fit a flegmate
ſalſo. ⁊ qñ miſcet̃ cū ſale aufert verrucas. ⁊ mixtu; adipe
gallie aufert callos q ſunt ī pedibꝰ pp calciaméta. ⁊ qñ di
ſtillat̃ ex ſucco eiꝰ in aurē ꝯfert debilitati auditꝰ ⁊ tinitui
eiꝰ ⁊ aque q̃ deſcēdit ad eā. Et qñ miſcet̃ cū eo ſpuma ma
ris ⁊ fricat̃ cu; eis allopitia multiplicat ⁊ auget capillos.
vſus gdē eiꝰ in cibo īducit ſodā: nimiuſq; vſus eiꝰ inducit
egritudinē galargas.i. litargiā: ⁊ fac̃ doꝛmir̃ qñ comedit̃.
apiunt ēt oꝛificia venaꝝ q̃ ſunt in ano qñ applicat̃ in loca
⁊ ꝓuocat mēſtrua. ⁊ qñ diſſoluit̃ in aceto ⁊ linit̃ ī moꝛfea
in ſole aufert eā. ⁊ qñ linit̃ cū eo allopitia facit in ea oꝛiri
pilos citiꝰ q̃ ſpuma maris. Et qñ comedit̃ gnāt vētoſita-
tē pp hūiditatē q̃ eſt in ea. PLINI.ca.cepe. v̄tutē h; in-
ciſiuā ⁊ oblōga plus ē ſtiptica q̃ rotūda ⁊ q̃ coloꝛē ruffu;
hñt q̃ ille q̃ albū. Sicce aūt viſcidioꝛes ſunt q̃ virides ⁊
crude plus viſcide q̃ cocte. Comeſte inflatiōes pſtant. fa
ſtidiū tollūt. ſiti ꝓuocāt: ⁊ tollūt oꝛis fetoꝛē: cuſtomatice
ſunt. emoꝛroydas impoſite ꝓhibēt. ſuccus eiꝰ imiſſus na-
ribꝰ caput purgat. moꝛſibꝰ caninis occurrit: melle ⁊ ruta
⁊ ſale addito cu; ſepo gallinaceo auriū doloꝛē ⁊ ſupfluos
ſonos cōpeſcit: ⁊ ad vlceratōes ēt auriū ꝓdeſt. Cruda v̄o
fricata allopitias emēdat: cū altiōio fricata cremita capil-
loꝝ pſtat. puluis eiꝰ comeſtꝰ doloꝛē capitis remouet. ſuc-
cus eiꝰ optime caput purgat naribꝰ attractꝰ colicis ꝯrie
flegmaticis vtiles ſunt. Capitulum. LXXIX.

Baſal alzir. arabice vel varies. grece bulbus emati
cus vel bulbus vomiferus, latine vero nar-
ciſcus vel cepe ſine tunicis vel cepe marinum.

DIASCO.ca. narciſcus. Bulbꝰ ematicus vl' bulbꝰ vo
micus folia h; poꝛro ſil'ia: ſ; minuta. haſtas h; duoꝝ pal-
moꝝ q̃ ianes ⁊ ꝯcaue ſunt ⁊ ſine folijs. flos ē illi albꝰ in gi
ro: in medio croceꝰ. ⁊ eſt q̃dā ſpēs cuiꝰ illud mediū purpu
reū eſt: radicē h; albā rotūdā ſicut bulbꝰ ⁊ ſemē nigru; ⁊
oblōgū vt in mēbꝛanulis. Naſcit̃ ille q eſt melioꝛ in locis
mōtuoſis: cuiꝰ flos ſuauē lōge iactat odoꝛē: in reliq̃s autē
poꝛri h; ſil'itudinē ⁊ viridis ē. v̄tus eiꝰ eſt q̃ abſtergit ⁊ in-
carnat ⁊ deſiccat: ⁊ illud qd̃ de eo adminiſtratur ē radix.

SERAP.li. aggre.ca. baſal alzir.i. narciſcꝰ ⁊ ē bulbꝰ ſi-
ne tunicis: ⁊ ī ſapoꝛe eiꝰ ē amaritudo cū ſtipticitate. ⁊ idē
aucto. Aben Meſuai Narciſus eſt cali. ⁊ ſic. in ſecundo.

GALIE.s. ſim. pbar. cap. bulbꝰ vomitiuꝰ ſiue cepe ma
rinū calıs ē multo plus cōpl'one bulbi pdicti. ſ. cepe cōis.

POSSE.DIA. Radix eiꝰ bibita ⁊ comeſta ⁊ cocta vo
mitū ꝓuocat trita cū melle cōbuſtiōibꝰ medicat̃ neruos
īciſos ꝯſolidat. laxatos ꝯponit: antiq̃s doloꝛibꝰ articuloꝝ
pſtolat̃ melle mixtus effelidas ⁊ oēs maculas vultibus
tollit: mixtus ſemini vrtice aceto melle ⁊ herbo vulnera
ſoꝛdida purgat: apata dura rūpit: īfixa coꝛpoꝛi impoſita
euocat cū iris illirica melle mixto. Itē collectōes erūpit:
atq; ſtipites euocat: ⁊ ſi q̃ ſūt aliēa cū faria ⁊ oleo admix-
to melle. SERAP. auc. Ga. v̄tus eiꝰ eſt q̃ deſiccat ⁊ ab-
ſtergit: exhit ⁊ icarnat vlcera magna ⁊ icarnat iciſiōes in
lacertis fcās. ⁊ mixtꝰ cū oꝛobo mūdificat ſoꝛdes coꝛpis ⁊
apit apata ⁊ qñ comedit̃ ex radice. narciſci aut bibit̃ cō-
mouet vomitū. ⁊ trita cū melle ꝯfert cōbuſtionibꝰ ignis:
⁊ qñ fit ex ea empl'z: ꝯglutinat vulnera neruoꝝ. ⁊ idē auc.
Aben Meſuy Narciſcus facit opatōez ieſimini: niſi q: ē
debilioꝛ eo ⁊ ꝯfert doloꝛibꝰ q fiūt in flegmate. Et oleū eiꝰ
eſt bonum ad hoc: ⁊ radix eius incarnat vlcera neruoꝝ ⁊
h; virtutē lauatiuā. GALIE.s. ſimp. pbar. ca. narciſcꝰ.
Narciſcus radix ſiccatiue eſt virtutis intātum vt cōſoli-
det plagas maximas vſq; ad abſciſionē que circa tenan-
tos. h; aūt quid abſtenſiuum ⁊ attractiuum.

B aſara.i. ſemē. Beſer idē.
B aſara aſifigemti ideſt ſe-
men maratri.
B aſara alcobeth.i. ſemen
malue oꝛtulāe vl' mīoꝛis
B aſara achiro ideſt ſemē
vrtice.
B aſara ataba ideſt ſemen
trifolij.
B aſara alcoꝛaf.i. ſemen fo
lij.
B aſara alkangi ideſt ſemē
iuſquiami.
B aſara alcomach ideſt ſe
men lapatij.
B aſara araſien ideſt ſemē
naſturtij.
B aſara albaſal ideſt ſemē
cepulle.
B aſara alchiten.i. ſemē li-
ni.
B aſara catona ideſt ſemē
pſilij.
B aſara chete ideſt ſemen
melonis.
B aſara curcumeri ideſt ſe
men carui ſilueſtris.
B aſara faſageneſcheſe id-
eſt trifolium.
B aſara gergir ideſt ſemen
eruce.
B aſara guira ideſt ſemen
vrtice.
B aſara liſen.i. lingua agni.
B aſara nериges.i. narciſcꝰ.
B aſara ſadal ideſt ſemen
ſinapis.
B aſara ſebez.i. ſemē aneti
B aſara thethimi ideſt ſe-
mē malue maioꝛis ⁊ eſt
biſmalua.
B aſara vlcas ideſt ſemen
lactuce.

Capitulum. LXXX.

Baſſat. ara. gre. lithodēdon. lati. v̄o coꝛallus. Coꝛal
lus ē q̃dā terrea ſuba q̃ repit̃ ī locis maris
⁊ montibꝰ maxime cauernoſis locis ⁊ in mari exñtibus.
q̃dā.n. hūoꝛoſa glutinoſitas lapidibus adherens ex ſicci-
tate ꝓpꝛia ⁊ maris caliditate ⁊ ſiccitate cōdēſata in ſuba;
lapideā trāſmutat̃. ⁊ q maioꝛē ſiccitate; h; fit rubeus; q
maioꝛē aquoſitatē fit albꝰ. fri. eſt ⁊ ſic. in ſcdo: ſed albꝰ fri-
gidioꝛ eſt rubꝛo: ſed rubeꝰ minus fridus ſiccioꝛ magis al
bo: ſed tā rubeus q̃ albꝰ vſui medicine cōpetit: ſed nunq̃
albꝰ poni d; in medicinis niſi cū determinatōe: vñ cū in-
uenit̃ ſimpl'r coꝛallus: rubeus d; poni. Eſt ergo eligēdus
rubeꝰ q groſſus eſt ⁊ planus ⁊ clarus ⁊ q̃to plus accedit
ad rubedinē tāto melioꝛ ⁊ qui nulla foꝛamīa h; aut pau-
ca. albus eligendus eſt groſſus q eſt planus ⁊ quanto ma-
gis intēdit̃ ad albedinē tanto melioꝛ: ⁊ q ēt nō eſt pfoꝛatꝰ
paruis foꝛaminibꝰ virtutē h; ꝯſtringēdi ⁊ ꝯfoꝛtādi conſu
mēdi ⁊ depurādi. SERAP. lib. aggre. cap baſſad. gde;
eſt qd̃ eſt nigen ſiue mergen. nā nigen eſt radix ipſiꝰ arbo
ris: ⁊ baſſad eſt rami eius. ⁊ naſcunt̃ ſicut rami aliaꝝ ar-
boꝝ terre naſcētiu; ⁊ fit nodoſus ab aq̃ marina: ⁊ in fun
do maris ⁊ qñ exit e mari ⁊ occurrit ei aer ſtringit ipm ⁊
indurat̃: ⁊ repit̃ in aliq̃bꝰ littoꝛibus: ⁊ melioꝛ ex eo eſt ru
beꝰ q ſimilat̃ aſſarig. aut cinabꝛio bene coloꝛato cito fran
gibilis ⁊ ī partibꝰ ſuis eq̃lis: ⁊ in odoꝛe ſuo ſil'at̃ odoꝛi lēti
cule marine: ⁊ ī figura ſua ē ſil'is arboꝛi caſſie lignee hñs
mltos ramos: q aūt ē petrificatꝰ ē malus. ⁊ ſunt ex eo ſpe
cies alie nigri coloꝛis hñtes pl'es ramos q̃ rubeꝰ: ⁊ odoꝛ
coꝝ ē foꝛtioꝛ q̃ illiꝰ. v̄tus rubei fri. cū tēperamto ⁊ deſic
cat deſiccatōe foꝛti. DIASCO.ca. coꝛallus. vel litho-
dēdron arboꝛ ē in fundo maris naſcēs q̃ dū velli cepit ac
cepto aere graueſcit. Naſcit̃ v̄o multū in ſicilia. Eligēdus
eſt aūt coloꝛe coccineo aut ſandicino vnum hñs coloꝛē ⁊
fragilis odoꝛis gratifici ⁊ q̃ſi cinamomi: ⁊ q h nō habue-
rit iutilis ē. virtꝰ eſt ei fri. ⁊ ſtiptica. Reꝓbādus eſt aūt
ſcabꝛoſus vel lapidoſus aut fiſtulatim pfoꝛatus vl' diffu-
ſus mollis gdē eſt coꝛallus nā: ſ; poſt extractō; ex mari-
nis aq̃s dureſcit ſiue lapideſcit. AVICEN. liº z. ca. de
coꝛallo. Naſcit̃ in maribꝰ: q̃ ſunt in africa. Et ex eo alius
eſt rubeꝰ alius niger: aliꝰ albꝰ. fri. in pmo. ⁊ ſic. in ſecūdo.

POSSE. Coꝛallus h; virtutē occultā contra epilēſiam
⁊ conſeruat domum a fulgoꝛe. contra fluxum ſanguinis
narium imponatur puluis eius cum ſucco ſanguinarie ⁊
pillule inde facte naribus apponātur cōtra fluxum men
ſtruoꝛum. puluis eius cum athanaſia ⁊ ſucco plantaginis
⁊ puluis eius ſolus cum bombice citius cōſtringit. cōtra
coꝛroſionem gingiuarum ⁊ oꝛis precedēte ablutione cu;
aqua ſalmacia vel aluminoſa conficiatur puluis de dua-
bus partibus coꝛalli ⁊ tertia roſaꝝ: ⁊ ponatur ſuper gingi-
uas: contra fluxū ſanguinis gingiuaꝝ puluis coꝛalli ⁊ an-
tere ſupponat̃ vel cum melle conficiatur: ⁊ illiniātur gin
giue: puluis coꝛalli imponit̃ vlceribus ⁊ ea ꝯglutinat. con
tra emoptoicā paſſione;.i. ſputū vel vomitū ſanguinis ſi
fiat vitio ſpūaliu;. ex duabꝰ partibus coꝛalli ſubtiliſſime
pulueriʒati fiat confectio cū aqua oꝛdei infuſiōis dragā-
ti ⁊ fiant inde pillule quas teneat patiēs ſub lingua ſingu
las diu in oꝛe reſolutas trāſglutiat. ſi fiat vitio nutritiuo-
rū detur puluis eius cū ſucco plātaginis. eodē modo val;
ꝯtra diſſinteriā vitio ſuperioꝝ. Ad idē det̃ puluis eius cū
ouo ſoꝛbili. ſi fiat vitio inferioꝝ inyciatur p cliſtere cū ſuc
co plātaginis. SERAP. Coꝛallus deſiccat deſiccatiōe
foꝛti. vnde abſtergit pectus ⁊ cōfert diſſurie ⁊ ſpuētibus
ſanguinē abſtergit viſum ⁊ eſt bonꝰ lachrymis ⁊ deſiccat
deſiccatiōe foꝛti. DIASCO. Coꝛallus carnes ſupflue
creſcentes depaſcit cicatrices oculis curat. Alta vulnera
replet: emoptoicis mire ſubuenit: diſſurijs medicatur cū
aq̃ bibitus. ſplenē ſiccat. ſtomaci ⁊ vētris doloꝛē ſedat cū
aqua pluuiali bibitꝰ. nā hoc ꝓbatū eſt. ꝓfluuiū mulieris
ſiſtit ſi cu; coꝛnu ceruino vſto ⁊ aq̃ tepida bibatur. contra
ictus fulminis grādinis facit. Et idē ca. lapis coꝛallus. oīa
ludibꝛia ſōnioꝝ repellit. ⁊ eſt maximu; tutamē aduerſus
iras demonioꝝ ſcripto noīe noctiluci: hoc eſt echare vel
goꝛgone pſonā. Nā cū poꝛtans nūq̃ capiet̃ ab vllo medi
camine nec a fulminea vmbꝛa. In bellis maximū adiuto
riū eſt victoꝛiā pbens ⁊ facilitatē impetratiōis ⁊ introitū
loci. Preterea ꝯtritus ⁊ ſeminatus cū frumēto vel ēt pul
ueriʒatus ⁊ cu; aqua in arboꝛibꝰ aſpſus fructus multipli
cat ⁊ amouet de terra grādines: ſic in vineis ⁊ oliuetis. in
domo aūt poſitꝰ ab omni maleficio ⁊ vmbꝛis demoniu; ⁊
inanibꝰ ſōnijs cuſtodit habitātes: ⁊ fulminibꝰ in naui ven
tis ⁊ tēpeſtatibꝰ reſiſtit. AVICEN. li. z. cap. de coꝛallo
ſi terit̃ ⁊ impleant̃ ex eo ꝯcauitates dentiū īfirmoꝝ erra
dicat eos ⁊ ꝯfoꝛtat gingiuas: ⁊ ē ſūmus in ꝯfoꝛtatiōe gigi-
ue. ⁊ Ga. q̃dē extimauit q̃ cū coꝛallo aduſto ⁊ abluto ſi ſu
mat̃ pōdus. ʒ.i. cū quo terat̃ danich gūmi ara: ⁊ ꝯficiat̃ cū
albumine oui ⁊ bibat̃ cū aqua frida ꝯfert ſputo ſanguīs.
⁊ coꝛallus ꝓpꝛie ru. ꝯfert oībꝰ egritudinibus ſtōi ita vt ſu
ſpēdat̃ ſup ipm directus. ⁊ dixit Galie. ego exptꝰ fui ipm
⁊ ſuſpēdi ipm in collo eiꝰ q hēbat doloꝛē ſtōi ita vt eēt co-
rallus ſup os ſtōi ⁊ remotus fuit doloꝛ: cū ergo accepi ip;
redijt: ſicut exptus fui lignū crucis in hñte epilēſiam. ⁊ q
ſuſpēderit in collo ſuo ī diebꝰ ſanitatis ſue coꝛallū rubeū
ſecurus erit a doloꝛe ſtōi. ⁊ pp hoc appēdunt̃ ī collis pue-
roꝝ: coꝛallus quoq; ꝓhibet fluxū ſanguīs. ⁊ abſcindit car
nē additā: ⁊ ꝯfoꝛtat ſtōm abſtergēdo ⁊ ſiccādo humidita
tes infixas in eo ⁊ ꝓpꝛie qd̃ eſt aduſtū ex eo: ⁊ qd̃ ē ablutū
abſtergit veſtigia vlceꝝ: ⁊ eſt ꝯueniēs lachrymis retinet
ſputū ſanguīs: ⁊ adiuuat ad ſpuēdū: ⁊ ſil'r niger: ⁊ qd̃ ex eo
pcipue ablutū eſt ⁊ aduſtū: ⁊ ē ex medicinis ꝯfoꝛtātibus
coꝛ: ⁊ ꝯfert tremoꝛi coꝛdis: ⁊ bibit̃ cu; melle ꝓpter apata
ſplenis ⁊ eſt iuuamētū eiꝰ ⁊ ꝯfert apatibus inteſtinoꝝ.

B aſed. ara. beſed ideſt co-
rallus.
B aſedion ideſt roſa aſini.
B aſienici.i. maratrum.
B aſileꝰ.i. impatoꝛ vel rex.
B aſilicō vaſilicō.i. oʒimu;
⁊ gre. dr̃ regale ſeu īpia-
le. nā baſileus rex vl' im-
peratoꝛ dicit̃ ⁊ quid ē.l.
berengemiſch.
B aſilicon entaticon gd eſt
.l. medion. Dia.
B aſilicon vnguētum.i. vn-
guentum regale ⁊ eſt te-
trapharmacum.
B aſilicen. Dia. multi ame-
os dicunt.
B aſilica.i. ſerpentaria. dra
cōtea colubꝛina ſ; quoſ
dam. veꝝ aliā colubꝛinā
vidi ꝺpictā ī liº antiquo.
B aſilica ēt ab antiq̃s gētia
na vocabat̃. ī lib. aliquo
de ſimplici medicina.
B aſion. Stepha. ē herba q̃
atanauiſſa dicitur.

B aſiliſca.i. regia vl' gentia
na ſm quoſdam: ſed ſm
veritatem eſt palma xp̄i
.l. chaſialkiel.
B aſilicus ideſt regulus ⁊ ē
ſerpens quidam.
B aſis ideſt plāta pedis vel
radix.
B aſdb ideſt baad.

Capitulū. LXXXI.

Baſtarem. ara. vel caſtaron gre. vectonicō. lati.
vero betonica. Betonica ca. ē ⁊ ſic. in
pmo: cuius folia pcipue viridia competunt vſui medicīe
exiccata ēt ſunt multe efficacie. vñ cū inuenit̃ in receptis
folia ponēda ſunt. SERAP. liº aggre. ca. baſtarē. auct.
Diaſco. herba eſt q̃ naſcit̃ omni āno hñs virgā ſubtilē cu-
ius lōgitudo ē vnius bꝛachij aut plus ⁊ ē q̃drāgulata ⁊ h;
folia mollia ⁊ lōga ſil'ia ī ſua figura folijs arboꝛis glādiū
in ſciſſuris ſuis odoꝛē bonū hñtia. Et folia que ſunt ꝓpin
qua terre ſunt maioꝛa alijs: ⁊ in ſūmitate v̄ge ē ſemen col
lectū in ſe ꝓpe collectōe; ſpice frumēti ⁊ aſſil'at̃ ſaturegie
folia eius colligunt̃ ⁊ deſiccant̃ ⁊ ſic ſeruāt̃. Nā qd̃ ex eo
plurimū adminiſtrat̃ ſūt folia ⁊ h; radices ſubtiles ſicut
radix ellebori. DIASCO. cap. vectonicon ſm tranſla
tionē nr̃am. herba eſt oībus nota. v̄gas hñs tenues ⁊ lon-
gas vniꝰ cubiti ⁊ q̃drata folia longa ⁊ tenuia ſimilia oꝛio
obꝛotūda ⁊ diuiſa ⁊ odoꝛata. Radices ⁊ folia ſunt ei īfini
ta: ſemē eius ē vt ſpica ſil'e timbꝛe: folia eiꝰ collecta ſiccan
tur ⁊ vſui nec̃aria ſunt. Radices h; tenues ſic̃ elleboꝛus.

GALIE. 7º ſim. phar. ca. ceſtrū ſiue ceſtron. gre. latine
dcm̄ betonica virtutē h; inciſiuā ſic̃ oñdit guſtus: amara
eſt ⁊ ſubacris hec herba ſicut indicat ⁊ q ſm partē actus.

POSSE. Ad doloꝛē capitis fcm̄ ex frida cā fiat garga-
riſmus ex collatura decoctōis betōice cū ſtafiſagria ī ace
to ſi fiat vicio ſtōi det̃ decoctio ipſiꝰ cū ſucco abſinthij cū
cal'a ſi adſit vehemēs ꝯſtipatio vt in iliaca paſſiōe pcedē
te cliſteri. fiat idē remediū ad matricē mundificandū: ad
ꝯceptū adiuuādū fiat fomentū ex decoctōe eiꝰ. fiat etiā
ſuppoſitoꝛiū: det̃ ēt el'ium ꝯfectū ex puluere eiꝰ ⁊ melle.

SERAP. aucto. Gal'. betonica īcidit ⁊ abſtergit ⁊ īcidit
hūoꝛes groſſos frangit lapidē renū ⁊ mūdificat ⁊ abſter-
git pulmonē ⁊ ꝓuocat mēſtrua ⁊ ꝯfert epilēſie ⁊ curat ci-
catrices neruoꝝ ⁊ lacertoꝝ. ⁊ qñ ponit̃ ſup moꝛſu; alicu-
ius aīalis venenoſi fraudulenti ꝯfert. ⁊ qñ ſumit̃ in potu
ꝯfert ſciatice ⁊ eructuatiōi acetoſe. DIASCO. Radi
ces eius accepte in potu cū hydromelle nauſeā ꝓuocant.
folia eiꝰ dant̃ ad ꝯquaſſatōes: ⁊ de alto cadētibꝰ medent̃:
⁊ offocatōes ſtericas ſoluūt. ʒ.i. cum mulſa accepta moꝛ-
ſus venenatos cū vino bibita ſaluberrime curat. Quiſq̃s
aūt hāc herbā biberit vi; veneni nō admittit. vrinā ꝓuo
cat. Epilēticis cū aq̃ bibita maximū pſidiū ē. epicis ⁊ ſple
neticis cu; oximelle. ʒ.i. accepta efficm̄ ſanitatis exhibet.
digōne; celebꝛat. ſi āt in modū grani fabe accipiat̃ īdigō-
nibꝰ ꝓdeſt ſtomaticis. dentibꝰ ꝯquaſſata ⁊ glutita medi-
cat̃. vīo poſtea glutito. emoptoicis vtiliter dat̃. ʒ.i. cū vīo
tēꝑata vel lacte recenti capno. ſciaticis nefreticis obulos
duos accepta cū aq̃ medicat̃ ⁊ veſice doloꝛe; cōpeſcit. hi
dropicis febꝛiētibꝰ. ʒ. ij. cū mulſa dant̃: nō febꝛiētibus v̄o
cū vīo ⁊ melle. hictericis ſubuēit. mēſtruis impat. olca.i.
cū vino bibita vētrē mollit: ⁊ olcis q̃tuoꝛ cū vino ⁊ mulſa
ciatis. x. exhibita: cū melle v̄o ꝯpoſita ſic̃ electuariu; ⁊ ac-
cepta ptiſicis ⁊ emoptoicis maxīe ſubuēit. ī itinerꝭ doloꝛe
ex herba iſta. ʒ. iij. cū aq̃ cal'e ciatis q̃tuoꝛ dant̃ cū vīo de-
cocta ⁊ potui data ſpleneticꝭ ꝓdeſt. ʒ. ij. ex ea cū ml'ſa ciatꝭ
duobꝰ bibite lūboꝝ vl' coxaꝝ renūq; doloꝛē curant. ʒ. iij.
cū vīo veteri ciatꝭ. iij. ⁊ gr̃. pipis. 17. ꝯtrita ⁊ calefcā ⁊ acce
pta lateris doloꝛibꝰ ſubueniūt. In fractura capitis herba
ꝯtuſa ⁊ ſup caput vbi pcuſſio ē impoſita vulnꝰ mira cele-
ritate glutinat: ⁊ id meliꝰ fit ſi trita recēs imponat̃. Eſt āt
ſibi data vis vt oſſa fracta extrahat. Radices quoq; eiꝰ
cū aq̃ decocte vſq; ad tertiā ex illa aq̃ oculos foue. Ipſiꝰ

autem folia trita ſuper frontē impone ⁊ ſanabitur dolor oculoꝝ: dolorē dentiū aufert cuꝫ aqua calida ciatis quattuor. ʒ.i. accepta a ieiuno omnē oculoꝝ caliginē extenuat ⁊ claritatē facit. reumaticis. ʒ.ij. cū aqua calida dant̃. mulierib⁹ que partu laborāt ⁊ febricitant datur vt ſupra. nō febricitantibus cuꝫ mulſa ad neruos inciſos imponit̃ trita ⁊ in locis que frigore vexant̃. ebri⁹ ne fias pus ipſaꝫ accipe cū aqua. ad carbunculos ponitur cū aqua ⁊ axungia trita vice emplaſtri. datur etiā his qui de via laſſi ſunt. datur cū aqua calida ad eos qui cibū retinere non poſſunt: ⁊ eyciūt. Ad ventris doloreꝫ vel tumoreꝫ cum vino trita imponit̃. In canis rabidi morſu contuſa ⁊ alligata expurgat venenum. febrientibus cū aqua cali. datur. ipſa etiaꝫ trita ⁊ īpoſita podagricis mire dolorē lenit podagricoꝝ. hec dicit Serap. ca. ꝑprio. lꝫ per alia verba.

B aſtiridon ideſt ruſtici. ⁊ eſt rubus caninus.
B at. ara. i. anas auis.
B atat. ara. ventus.
B ateca. ara. melo magnus viridis anguria a qbuſ/dā. vt Aueroy. 7. colligꝫ. cap. 9. circa mediū dr̃ vl̃ alius melo apud tuneciꝫ ſic dictus. Cucumer ſaracenicus. Auēzoar. lib. primo. capi. 7. l. dullaſia.
B atrahetez. i. capillus ve. ridis ⁊ ē melon indus.
B atale ideſt faba.
B atalme ideſt feniculus.
B atan. i. venter ⁊ ſtomac⁹.
B atanum. i. raffanum.
B atāgliſcos quid ē. l. culb.
B athala bñdicta. eſt oleuꝫ benedictum.
B athala iamenia. i. blitis ⁊ ē olus iamenum.
B athanon. i. raffanus.
B athal ideſt olus.
B athāglioſti. i. miliū ſolis.
B ataꝝ eſt eminentia q̄dā in vulua quarundā mulierum que aliquādo in tantuꝫ magnificat̃ vt ſit velut virga viroꝝum.
B athara. i. aſaꝝ vel briſelliū ⁊ eſt rubicūduꝫ lignū quo tingit̃ ⁊ latine vocatur barzi.
B atartiū metallitiuꝫ. i. ciprū.
B atheka ideſt quoddam quod componitur ex lacte citro ⁊ zuccaro.
B ather. i. puſtula vel eminentia carnis fetida.
B atheta. i. melōes maturi
B atheth. i. melō magn⁹ viridis ⁊ ē melon indus.
B atibiridō. i. rubus ruſticus.
B athle. i. mirtilli.
B athrocos vatrachos grece ideſt rana.
B atrachi campice agredine rane pue virides agrorum.
B atrariō. Ste. vardeheb. ⁊ eſt quengeum.
B aul. arabi. vrina.
B ati vel batus batis ideſt Raya piſcis.
B athus ideſt buſſus arbor vel ipſius lignum.
B athi. i. more rubi vl̃ rub⁹ ipſe. Hal̃. s. memiri. ca. s.
B atill̃s. i. gabata teſtea vbi aurum purgatur.
B atin. Dia. Batiꝫ ideſt diptamus.
B atim vel botiꝫ arbor terbentine.
B atitura metalloꝝ qd ē. l. lepidos. gre. ara. tubel.
B atofilla. i. cima rubi.
B aton. i. rubus teſtinus.
B atra. i. apium ruſticum.
B atrachion vel batrachiū. i. apium raninum. Dia.
B atrahitos. i. lapis ſimilis teſte laminis ſciſſilꝫ.
B atuꝫ Batus ideſt rubus ferens mora que bati dicuntur. l. ſillach. Halie. ſecundo memiri. cap. ſcđo.
B aualmays. i. vrīa capre.
B aucia ortēſis. i. paſtinaca domeſtica ꝑ q̄. l. lezar.
B aucia agreſtis ideſt paſtinaca agreſtis ⁊ daucus.

Caplm. LXXXII.

Baul arabi. vel hirne. gre. lotium. lati. vero vrina. SERAP. lib. aggre. capi. baul. aucto. Halic. virtus vrine eſt ca. acuta. ⁊ eſt in eo abſterſio magna ⁊ ꝓpter hanc cām vtunt̃ ea lauatores pannoꝝ lauantes cū ea pānos: ⁊ auferūt ab eis maculas ⁊ ſordes: ⁊ ex ea eſt ex aīalibus fortis caliditatis maioris eſt caliditatis. ⁊ econtra. Et vrina hominis debilior eſt omnibus alijs p̄ter vrinam porci caſtrati. Ipſa enim eſt in debilitate ſicut hominis vrina. vrina auteꝫ verris fortior eſt vrina hominis ⁊ vrina apri fortior eſt his. ⁊ ſignum in hoc eſt acuitas odoris poſtq̄ꝫ non pōt temptari per ſaporē vel potū ꝓpterea vero ꝙ viderunt medici ꝙ vrina multuꝫ abſtergit curat cū ea vlcera profunda ⁊ ſaniē ⁊ vlcera multe ſordis: ⁊ propterea adminiſtratur in vlcerib⁹ teſticuloꝝ circa loca illa exiſtentibus que ſunt multum humida ⁊ in vlceribus auriū ⁊ abluunt cū ea caput ⁊ mūdificat furfures q̄ ſunt in eo ⁊ lentigines faciei ⁊ curat empetiginē ⁊ ſerpigineꝫ ⁊ ſahaphati capitis: ⁊ quandoqꝫ adminiſtrant eaꝫ coacti nō potentes habere medicinā aliā in ruſticis ⁊ curat egritudines coꝝ: ⁊ accipitur etiā petia ⁊ ligatur ſuper exituram aut ſuper vlcera que generātur in manibus ⁊ pedibus ligatione forti precipiendo infirmo ꝙ continue mingat ſuper loco illo non diſſoluendo donec curetur ⁊ confert ⁊ curantur: ⁊ medicina que ſumitur ex vrina infantiū ⁊ eſt dicta criſocolla: eo ꝙ aurifices vtūtur ea ad auꝝ ſolidandum: eſt multū iuuatiua in vlceribus fraudulentis ⁊ difficilis conſolidationis. Qui ergo vult facere hāc medicinam recipiat mortariū ex cupro ⁊ piſtellū ex eodē ⁊ mingat in eo puer non pollutus ⁊ piſtetur cōtinue in ſole aut in loco calido donec diſſoluatur ex ſubſtantia eris ⁊ erit magni iuuamenti in vlceribus dictis. Fex aūt vrine alba reſidēs in fundo eius ſm ꝙ dicitur cōfert heriſipille. Et vrinam pueroꝝ iam biberunt quidā in paſſionibus prouenientibus ex corruptione aeris ⁊ extimauerunt ſe propter hoc fuiſſe curatos. DIASCO. cap. lotiū. Quiſqꝫ biberit lotiū percuſſuꝫ vipere ſanat. venenis bibitis prodeſt. hidropes in initio curat. punctiōes ethimi ⁊ ſcorpionis marini. ſil̃r ⁊ draconis maritimi punctū curat. Canina vrina nitro admixta ⁊ inde medicamentū fcm̄ lepras prurigines tollit. Et vrina hominis quādo cū nitro miſcetur: cōfert ſi ponatur ſuper morſum canis rabidi ⁊ ſcabiē vlcerataꝫ ⁊ ſupra pruritū. Et vrina hominis ſenis que nō eſt recēs eſt melior in vlceribus humidis ⁊ in furfuribus capitis ⁊ empetigini ⁊ ſerpigini. ipſa quidē furfures ⁊ acoras ⁊ ſcabies ⁊ pannaritia vulnera medicanda: curat putredines veretri: ⁊ puſtulas auriū ſanat. vermes aurium excludit: ⁊ curat cuꝫ corio mali granati ſi fuerit decocta. Pueri vrina ortopnoicos curat cuꝫ melle in vaſe ereo cocta peruncta vulnera gingiue compeſcit. caligines oculorum tollet in eramine miſſa ⁊ cocta vt ipſuꝫ coagulare faciat: ⁊ puluis eius in oculis aſpergat̃: quod in vaſe ex vrina reſederit: ignē ſacrum compeſcit. Caprinū lotiuꝫ in vaſe coctum: ⁊ cū lanis peſſarijs adhibituꝫ dolores ſtericos curat. vulnera oculoꝝ tollit. prurigines palpebraꝝ compeſcit. vrina taurina cuꝫ myrrha adhibita dolores auriū mitigat. vrīa capꝛna hec oīa facit: bibita vͦ calculos frangit ⁊ excludit. leporinum lotiū bibitum cuꝫ ſpica nardi ⁊ aqua ciatis duobus hidropes curat. Infantibus vrinam prouocat: ventrē mollit dolorem auriū compeſcit. lincus vrina: quem multi ligurum vocant mox vbi minxerit lapis fit: quē multi elecoꝝ vocant dolores ſtomaci compeſcit: ventris abſtinet reumatiſmū. Aſininum vero lotiuꝫ bibituꝫ nefreticos curat. hec ſententialiter dicit Serap. auctori. Diaſco. cap. proprio. licet ſub alijs verbis.

B aulſabil. i. vrīa pueroꝝ.
B aulcebul idem.
B aulbacca. i. vrina vacce.
B aulbulis. i. vrina bouis.
B auleb. i. vrina canis.
B aulunſeni. vrina hoīs.
B aulurus gemel ideſt vrina camelli.
B auma ideſt pix.
B aurach rubeum ideſt nitrum.

Cap. LXXXIII.

Baurach. ara. gre. afronitrum. lati. vero ſpuma nitri. Baurach aliud minerale: aliud artificiale. minerale: aliud armenum aliud africanū: aliō romanū aliud egyptiū. Armenū eſt laminoſuꝫ albuꝫ habēs permixtionē rubedinis ⁊ aliquid purpureitatis ⁊ eſt mordicatiuū ſalſum. Alie vͦ ſpēs in his ꝓprietatib⁹ erūt remiſſiores ⁊ debiliores. vñ baurach. i. afronitrum qō eſt ſpuma nitri armeni q̄ ē alba lenis ⁊ ſalſa mordicatiua. Et eſt aliud ſicut artificiale ſicut flos parietis q̄ eſt ſic̃ flos ſalis. Ex eo artificial̃r fit ſal nitrū. Et eſt ſil̃r baurach artificiale qō fit ſm Hal̃. li. dinamidiaruꝫ. ca. de afronitro ſic. Accipe partes nitri duas ſaponis ꝑtem vnā. diſtēpera cū capitello. ⁊ fac trociſcos. Illud vͦ quod eſt minerale ſm Diaſ. ca. de afronitro: dicit̃ afronitrū veri⁹. ⁊ eſt ca. ⁊ ſic. in ſcđo. SERAP. li. aggre. ca. de nitro. Nitrū ⁊ baurach. i. nitrū ⁊ ſpuma nitri. ſpēs baurach ⁊ minere ipſi⁹ ſunt ſicut minere ſalis. Nam ex eo ē aqua fluēs: deinde petrificat̃. ⁊ ex eo eſt qō in minera ſua eſt ſic̃ lapis. ⁊ ex eo eſt rubeuꝫ ⁊ ex eo eſt album ⁊ purulentū. ⁊ multoꝝ coloꝝ. vñ nitrū hꝫ ſpēs multas. vna earum dicit̃ baurach armenuꝫ. ⁊ defertur ab armenia. ⁊ eſt alia q̄ dicitur nitrū. ⁊ defertur ab rabath. ſunt eius due ſpēs album ⁊ nigrū. ⁊ eſt ſil̃e ſalib⁹ minerarū. ⁊ ſapor eius eſt iter ſalſedinē ⁊ acetoſitatē. ⁊ dixit qdā medicus ꝙ baurach ſunt due ſpēs. ſ. artificialis et nālis: ⁊ nālis eſt illa que naſcit̃ in mineris. ⁊ ſunt ei⁹ due ſpēs. ſ. armenicū ⁊ babilonicum: ⁊ armenicū eſt melius: ⁊ eſt illud qō vidimus apud nos: ſed babilonicum eſt illud qō defertur ad nos. ⁊ ſunt eius due ſpēs. vna nominatur nitrū. ⁊ eſt ſal petroſum cuius color eſt ad rubedinē tendens: ⁊ ſapor ad ſalſedinē cum amaritudine pauca ſignificās ſupfluam aduſtionē: ⁊ ſpēs alia dicitur baurach panis. q꞉ in maſſa vtunt̃ in pane: ⁊ hoc q꞉ homines ipſi⁹ terre diſſoluunt ipm in aqua: ⁊ liniūt ex eo panem anteq̄ꝫ coquant. recipit. n. ab ipſo claritatem quādam: ſed baurach artificiale generat̃ ex materia nitri humiditate plumbi. ⁊ hec cōmiſcent̃ adinuicē. ⁊ ponunt̃ ad ignem. ⁊ iſtud nominat̃ nitrū. ⁊ eſt ſal petroſuꝫ iciſiuuꝫ ⁊ abſterſiuū exnīs. ide vna ex ſpēb⁹ baurach artificialis eſt baurach album ⁊ eſt illud artificiale qō eſt ſpumoſum. ⁊ eſt melius omnibus: ⁊ color eius eſt terreus purulentus trahēs plus verſus rubedinē. ⁊ ex eo ſumitur quod fit ex ſigillatione. DIASCO. ca. de nitro. Nitrū eligi oportet qō eſt lene ⁊ color eius ſit ſicut color roſe. aut albū. ⁊ ſit plenum foraminib⁹ ſicut ſpongia: ſed medicina que dicit̃ afronitrum. ⁊ eſt eius expoſitio ſpuma nitri. ⁊ eſt illud qō putāt qdaꝫ eſſe baurach armenū: ⁊ melior ex ea eſt. q̄ eſt lenis multū ⁊ exiſtēs in laminib⁹ cito frangibilis. ⁊ in colore ſuo ē purpureitas: ⁊ eſt ſil̃is ſpume mordicās linguā quēadmoduꝫ eſt illa que deferī a philadelfia: ⁊ a candia: ⁊ poſt hanc in bonitate eſt illa que defertur a babilonia: vel ex egypto. Pli⁹. li⁰. ʒi. ca⁰. io. SERAP. auc. Hal̃. differētia eſt inter baurich africe: quod dicit̃ ſpumoſum: ⁊ nitrum: vel nitri ſpumā. ꝙ ſpuma baurach eſt medicina deſiccatiua. ⁊ color eius eſt ſil̃is farine frumēti. ⁊ eſt alba. ⁊ nō eſt ſic̃ flos lapidis aſij: neqꝫ talis coloris: ſed baurach ſpumoſum nō eſt ſicut farina: ſed eſt coagulatū ⁊ aggregatuꝫ: ⁊ eſt illud quo vtuntur hoīes quotidie ad lauādū ſordes. ⁊ ad auferēdū pruritū. ⁊ poſtq̄ꝫ res eſt ſicut diximus īueniunt ipaꝫ medici eſſe vnaꝫ ex medicinis reſolutiuis: ſed ſpume baurach eſt v̓tus. ⁊ natura eſt eadē quaꝫ hꝫ baurach: niſi q꞉ eſt ſubtilior. ⁊ poſtq̄ꝫ dixim⁹ ꝙ natura baurach eſt media īter naturā baurach affrice ⁊ naturaꝫ ſalis. ⁊ hoc q꞉ in baurach affrice eſt v̓tus que abſtergit ſolū. ⁊ in ſale ē virtus ſtiptica. ⁊ in baurach ſunt iſte due v̓tutes ſimul: niſi q꞉ virtus eius eſt ſtiptica pauca: ſed v̓tus abſterſiua eſt multa. ⁊ dixit ꝙ virtus baurach eſt media īter v̓tutem baurach affrice ⁊ ſalis. Et quādo comburit̃ eſt ꝓpinquus illi affrice. ⁊ hoc ideo q꞉ ſubtiliat: ⁊ ꝓpter hanc cauſam deſiccat ⁊ reſoluit. ⁊ ſi ſumitur de eo aliqd per os incidit ⁊ ſubtiliat humores groſſos pluſq̄ꝫ ſal: ſed baurach affrice nō vtuntur interius niſi īdigeamus medicina forti. q꞉ ipm cōmouet nauſeam ⁊ vomitū. ⁊ niſi eſſet ꝓpter hoc darem⁹ ipm in humoribus groſſis. Quidam vͦ vtuntur iſta baurach affrice in medicinis que dant̃ illis qui ſumpſerunt fungos ſtrangulantes: ⁊ curat eos ſtatī: ſed ⁊ nos adminiſtramus baurach aduſtum ⁊ nō aduſtū. ⁊ maxime ſpumam eius in iſta ſtrāgulatione. ⁊ iſta ſpuma nomine greco: ⁊ cōpoſito afronitrum dicit̃. ⁊ eſt magis abſterſiuuꝫ q̄ꝫ ſal. q꞉ nō ſtipticat. ⁊ ſunt amara multū. Et poſt dicit ꝙ ſal amarum mediū eſt īter ſalem durū ⁊ afronitrū bonum: eo ꝙ afronitri ſunt ſpēs. q꞉ ex eo eſt durū groſſum: qō nō diſſoluitur in aqua cito. ⁊ nō eſt ſermo medius hic in ſpeciebus illis ex eo: ſed ſermo ille eſt medi⁹ in hoc qō ſignificat nomen ſuū volo dicere ſpumā ſube eius: que eſt ſicut ſpuma quia nitruꝫ eſt ſicut petra: ⁊ iſta ſpuma eſt ſicut ſpuma in ſupficie exiſtens. ⁊ ideo nitrum eſt minus calidū q̄ꝫ afronitrum. ⁊ ꝓpter hāc cām aufert carnem que creſcit in vlceribus: ⁊ deſtruit eā abſqꝫ nocumēto aliquo: ſꝫ flos nitri ⁊ ſil̃r ipm nitrum vlcerū mordicat carnes. ⁊ dicit conſiderator hoꝝ ſermonū. quādo diligēter cōſideras ſermoneꝫ Hal̃. in. 4. ca. de nitro ⁊ afronitro: ⁊ ꝯparas ipm cū ſermone ſuo in. ii. ca. baurach affrice. qō ē ſpumoſum ⁊ baurach ſimpl̃r. ⁊ aggregas opationes īuenies pro certo: ꝙ intellexit per baurach affrice nitruꝫ. ⁊ per baurach afronitrum ſpumā nitri. ⁊ dixit ꝙ afronitrū eſt ſpuma nitri. ⁊ eſt baurach armenū. ſumitur ergo per hoc ꝙ baurach ſꝫ Hali. eſt baurach armenū. ⁊ pro certo ſcias ꝙ intellexit per baurach armenuꝫ afronitrū. Comburit̃ nitrū ſic. ponatur ī olla terrea: ⁊ ſepeliatur in prunis: ⁊ dimittat̃ donec caleſcat: ⁊ poſtea auferatur ab igne: ⁊ reponatur: ⁊ illud eſt qō vocatur amentuꝫ. Bulcaſim li. qui dicitur ſeruitor. Sal nitrum comburitur ſicut ſal. POSSE. SERAP. auc. Diaſc. virtus omnis nitri eſt deſiccatiua: ⁊ quando bibit̃ ex eo incidit ⁊ ſubtiliat humores groſſos viſcoſos pluſq̄ꝫ afronitrū. ⁊ datur aduſtū ⁊ nō aduſtū ad ſuffocationē fūgorum pernicioſoꝝ. Sed v̓tus ſpume nitri que dicit̃ afronitrum eſt ſil̃is v̓tuti ſalis aduſti. ⁊ aduſtio ei⁹ eſt ſic̃ aduſtio illius niſi ꝙ afronitrū valet plus ſale ꝙ in hoc ſedat tortiones ventris. ⁊ miſcet̃ cū aliqb⁹ vnguētis: ⁊ iungitur ex eis patiēs febres periodicas. ⁊ aufert rigoreꝫ earum ſi fiat inunctio ante paroxiſmū apud ignem. ⁊ īgredit̃ etiā vnguēta que fiūt ad ſcabiem vlceroſam ⁊ prurītū ⁊ morſeam: et quādo afronitruꝫ et ſpuma nitri: qō eſt baurach armenū diſſoluit̃ in aqua aut vino: et diſtillat̃ in aurē ſedat dolorem eīus et vētoſitates que ſunt in ea. et ſibillū: ⁊ cōfert humorib⁹ fluentibus ad ea. et quādo diſſoluit̃ in aceto mūdificat ſordes que ſunt in ea: et qñ miſcetur cuꝫ adipe anſerino: aut axūgia porcina curat morſus canis: et quādo miſcet̃ cum terbētina curat orificia furūculoꝝ: et fit empl̃m cuꝫ eo et ficubus ſupra ventrē hydropici. et fit cum eo et melle cohol acuens viſum: et quādo bibit̃ cuꝫ aceto et aqua cōfert ſuffocationi fungoꝝ ꝑnicioſorum: et quādo bibit̃ cum aqua cōfert nocumēto ſpecierū cantaridarū que dicit̃ buſfraſitis: et ſumitur cuꝫ aniden. et confert nocumēto ſanguinis nariū. et cōfert ad extenuāduꝫ et fit emplaſtrū paradiſi que facit declinare caput ad poſteriora: et torſionib⁹ neruoꝝ confert. et miſcet̃ puſca et aqua: et fit panis habēti paraleſim lingue.

B aurac. bahaſur eſt q̄daꝫ ſpēs baurach
B aurach kebuli ſemen indum eſt.
B aurati. i. mediū vētris.
B auratus. i. deſiccatus et induratus.
B auratania. i. vitis agreſt̃ vitis alba.
B autamia. i. viticella. et ē
B autia. iezar. Iezarum. i. paſtinaca vel vitis alba. l. lezar.
B azadarab. i. galbanum.
B azaracaton. ara. pſilliuꝫ. Bezarachatime.
B azarachiten. ara. ideſt ſemen lini.

B azaredū. Bezard ſcripſit
Stephan⁹ pro bazarat:
⁊ eſt galbanum.
B azbe.i.yſopus.

B azbel.i.thimus.
B dela.gre.ſanguiſuga.

Cap. LXXXIIII.

Bdelium. lati.gre.bdellas vel bdelliū. ara.vero
melealyend. vnde ſciēdū ꝙ bdelliuȝ
qōdam eſt iudaicū.⁊ eſt gūmi cuiuſdā arboris:que voca/
tur melealyend:⁊ illud eſt bdelliū iudaicū. ⁊ arabicū: qō
naſcitur in iudea ⁊ arabia.Et eſt aliud bdelliū ſm Sera.
li.aggre.ca.melk.qō dicitur bdellium de melka:qō eſt ex
arbore noīata melk que oritur in meka:que arbor eſt ſa/
tis ſtiptica:cui⁹ fruct⁹ maturat̄ in meka:⁊ comedit̄ dulci
ſed in hyſpania nō maturatur.ſed eſt fortiter pōtic⁹ pau/
ce aquoſitatis ⁊ aſper.⁊ talis arbor:⁊ eius gūmi vocat̄ de
meka:⁊ eſt bdelliū qō ſcribit̄ in pncipio geneſis.ca.ſcdo.
qō eſt in paradiſo voluptatis:cui⁹ fruct⁹ ſatis eſt dulcis.⁊
de illo bdellio facit Aui.ſuffuf.cōtra fluxū in ethica circa
finē vbi ponit curā cōtra ſinthomata ſupueniētia ethice
⁊ iſtud bdelliū eſt frigidū ⁊ ſiccū:⁊ cōſtringit ventreȝ:ſed
bdelliū iudaicū.ē ca.in ſcdo.humiduȝ in pmo.vnde qr in
receptis īuenitur bdelliū cōſtringere ⁊ relaxare ⁊ calefa/
cere ⁊ īfrigidare ⁊c.qn̄ volumus aperire mollificare ⁊ re/
ſoluere ⁊c.ponatur bdelliū iudaicū.quādo vero volum⁹
cōſtringere ⁊ īfrigidare ponatur bdelliuȝ de meka.⁊ tale
bdelliū eſt celeſtinū.i.coloris celeſtini:ſed bdelliū iudai/
cum eſt ſubnigrū:ſiue ſubalbidū verū antiq noſtri caren
tes bdellio de meka loco eius ponebāt quandam aquoſi
tatem cōglobatā que īuenitur in veſiciculis vlmi.
SERAP.li.aggre.ca.mekalyend.i.bdelliū iudaicuȝ.⁊
eſt gūmi arboris que naſcitur in terris arabū.Et meli⁹ ex
eo eſt illud qō eſt odoris boni tenax interius cite diſſolu/
tionis ad albedinē declinās nō habens in ſe ligna nec ſor
dicies aliquas.⁊ quādo fit fumigium cum eo eſt pferens
odorē bonū ſilēm odori blaccebiſantie. Reperit̄ autem
quoddā ſordiduȝ:cui⁹ odor eſt ſicut darſiſaban. aut odor
corticis capparis qō defertur ex regiōe que dicit̄ batono
mis ſilē reſine pini:cui⁹ color eſt ppinquus colori:melon/
giane .⁊ eſt ſecūdum a bono in ṽtute.adulterat̄ aūt bdel/
lium cum gūmi arboris quādo admiſcetur ei. ⁊ nō habet
talē amaritudinē qualē hȝ nō adulteratū:⁊ cum fit fumi/
giū cum eo nō hȝ odorē bonū. Et ideȝ auc.Gal̄. Bdely iu
daici ſunt due ſpēs.ſ.ſiculū.⁊ eſt ſubnigrū: ⁊ mollius alio:
⁊ ṽtus ei⁹ eſt ṽtus mollificatiua.⁊ opatio in hac ṽtute eſt
opatio fortiſſima.⁊ aliud eſt arabicū qō eſt lucidius ⁊ eſt
ſiccius illo:ſed ṽtus illius qō eſt recēs humiduȝ:quod qn̄
mallaxatur diſſoluitur totū eſt ṽtus fortiſſima in mollifi
cādo.⁊ quādo plus veteraſcit fit ſapor amarior ⁊ calidior
⁊ acutior.⁊ virtus eius eſt ca. deſiccatiua. AVICEN.
li.ſcdo.ca.de bdellio. Bdelliū iudaicū aliud eſt ſiculuȝ. ⁊
aliud eſt arabicū:⁊ ambo ſunt ex palmis ſilueſtrib⁹ . me/
kum aūt eſt ex fructu arboris:⁊ nō palmarū ſilueſtrium.
Melior gūmarū duarū eſt illa que eſt varia clara.⁊ amari
ſaporis.⁊ munda a lignis.⁊ eſt facilis reſolōnis:⁊ eſt boni
odoris:cuius fum⁹ hȝ odorē picis: ⁊ cum antiquat̄ bdel/
lium iudaicū egredit̄ a lenificatiōe.⁊ tendit ad exiccatio
nem. Mekum eſt frig.⁊ ſiccū.Et aliud eſt ca.in fine pmi
lenitiuū.⁊ pprie ſiculū. DIAS.ca.bdellium.lachrima
eſt arboris que in arabia naſcitur: ⁊ que in moduȝ raſine
manat:⁊ ē pbabilis q̄ fuerit lucida ſubalbida lenis eq̄li/
ter cerea:⁊ que facile mollitur:pinguis vt criſocolla ſine
ligno:⁊ ſordib⁹ in fumigatōe ſilis nigelle.⁊ eſt guſtu ama
ra.⁊ odoris boni ⁊ ē arabica.ex idia aūt defertur ſordida
nigra:⁊ maiori gleba odorē aſpalti habēs.Adulterat̄ aūt
gūmi admixto:ſȝ nō ita amaricat in guſtu:ſed eſt glutino
ſa nō boni odoris.mollitur aūt cōtuſa:⁊ ſupfuſa vino aut
aqua imbrili. PLINIVS.li.12.ca⁹.9. bdelliū eſt calidū
in ſcdo.hu.in pmo. ALMANSOR tractatu.3. ca.de
bdellio.bdelliū iudaicū.ca.eſt.bdelliū tn̄ de meka fri. ē ⁊
ſic. POSSE.SERAPION.auc.Gal̄.Bdelliū ſtringit
ventrē ⁊ fortificat ſtōm diſſoluit apata q̄ ſunt in cāna pul
monis.⁊ tumorē q fit ī crepatura iteſtinali. aliqn̄ diſſolui
tur cum ſaliua hoīs ieiuni:donec fiat ſicut vnguentū vel
emplm̄.frāgit lapidē renū quādo ſumit̄ in potu.puocat
vrinā:⁊ diſſoluit apata cruda groſſa:⁊ vētoſitates neruo/
rum. DIASCORIDES. Bdelliū ſoluit neruorū cō/
modationes:duricies mollit:ſudorem mouet:mām men
ſtrualē atq; vrinā puocat.ſingultus atq; ventoſitates ſol
uit:⁊ lapides in veſica frāgit:miſcetur in tyriacis medica
minib⁹ .tumores ſoluit. duricies hydrocellicis medicat̄.
anaſtomatica eſt ſaliua ſoluta idigeſtionē cōpeſcit matri/
ces ſuffumigādo ſuccurrit eis.aborſuȝ ſuppoſita facit:hu
mores exiccat. veſice calculos frāgit:tuſſim mitigat.mor
ſibus venenatis occurrit:dolorib⁹ lateris fert auxilium
iflāmationibus neceſſario admiſcet̄ :neruorū idigeſtionē
mixto vino aut aqua depellit.hec oīa operat̄ .qr mallacti
ce ⁊ aperitiue ṽtutis ē.⁊ ideo pōt iſtāter calefacere: ⁊ ſtri/
cturā relaxare.⁊ ea que ſinus vlceruȝ ⁊ collectiones hn̄t
euaporare. GALIENVS.6.ſim.phar.ca.de bdellio. q/
dam aūt eo vtunt̄ :⁊ maxie arabico in brōtonlolis .i. her/
nys iteſtinalib⁹ ieiuna ſaliua madefaciētes donec perue
niat ad cōſiſtētiā emplaſtri. Arabicū ṽo et lapides q ſunt
renib⁹ īfringere bibitū:necnō vrinas puocare. et diſcur/
ſus īdigeſtibiliū ſpuūȝ ſanare:necnō laterū dolores et ru
pturas. ALMANSOR. Bdelliū iudaicū dura diſſol
uēs apata emorroidib⁹ vtile iudicat̄ .bdelliū ō meka vē
trem ſtringit. AVICENNA. Bdelliū reſoluit ſangui
nem cōgelatū.et eſt lenitiuū:et maturatiuum diſrumpit
vētoſitates.et ſiculū eſt vehemētis lenificationis.Et ara
bicū eſt ſicci⁹ eo niſi recēs.⁊ reſoluit apata dura. et pprie
diſſolutū cuȝ ſaliua ieiuni.et ſilr̄ reſoluit reliq̄ ſra:et me/
kum qō nō eſt ex fructu palmarū ſilueſtriū eſt ſtipticum.
bdeliū iudaicū reſoluit ſcrofulas :et bibit̄ decoctum ad
apata dura:que ſunt itrinſec⁹.et linitur cum aceto ſup ſa
haſati:cōfert ɔtuſioni lacertorū et ſpaſmo et duriciei ner
uorū et cōgelationi ipſorū:et cōfert dolorib⁹ cāne pulmo/
nis et apatibus eius et tuſſi antique et dolorib⁹ matricis
et apatibus epigloti et gutturis et emorroidib⁹ bibitū et
ſuppoſitū et ſuffumigatū: et retinet ſanguinē caruȝ:et cō
fert lapidi renū:et quādo ponit̄ in ſolutiuis phibet abra
ſionē iteſtinorū:et puocat vrinā et mēſtrua. et de meko
ēt exiſtimauerūt ꝙ ipm puocet:ſed nō dubitat̄ qn ipſuȝ
ſtringit et frāgit lapidē. Bdeliū ṽo ara.clarū rubeuȝ qn̄
terit̄ ex eo quātitas duorū aureorū.et bibit̄ cū aqua mell:
minuit flegma . et bdelium vtrūq; reſoluit ramicē aque
⁊ aperit os matricis clauſum.et educit fetum: et mūdifi/
cat matricem.et reſoluit apoſtemata ani et teſticulorum
et confert morſui vermium venenoſorum.

B cal.i.dactili īmaturi.
B car.i.citrulli.
B eberis.i.ſemis endiuie.
B ebili.vel bebilis .i. papa/
uer contuſum.
B eboch.eſt proprium no/
men loci.

Cap. LXXXV.

Bebonig. vel bebonigi:vel bebonici:vel bebonu
gi:vel bebunegiemara.grec.arthemis
vel antimus.vel leucātimos:vel gamilla: vel beranthe/
midē:vel chamelon.vel melantemon:vel criſocomon.la
ti.ṽo camomilla. Anchemida.Gal̄.ſcdo memiri.ca. ſcdo.
et.3.ſimpl̄.phar.ca.3.diſtin.ſcde. SERAPION.li⁹.ag
gre.ca.bebonig. Bebonig.ſunt eius tres ſpēs:et diſcernū
tur ſm colores florū ſolum et ipſa herba habēs virgas lō
gas circiter palmū vnum fructicoſos habētes ramulos
et folia parua minuta gracilia et capitella rotūda parua:
in aliqbus quorū flores albi.et in aliquibus aurei coloris
⁊ flos qui apparet ſub capitello eſt rotūdus hn̄s circūq;
floſculos ſimiles florib⁹ rute:⁊ color ipſorū eſt aut citrin⁹
aut purpureus:⁊ naſcit̄ in locis aſperis: ⁊ ſup mare. colli/
gitur in vere:⁊ oportet ꝙ reponātur folia:⁊ flores poſtq̄
teritur quodlibet de perſe:et fiant inde trociſci.
DIASCORIDES.ca⁹. antimus ſm tranſlationem
noſtrā.huius herbe tria ſunt genera habentia in flore di/
ſtantiā.haſte ſunt illi duarū palmarū fructicoſe ramulos
multos cū viminibus plurimis ac tenuib⁹.folia generāt
citrina parua atq; anguſta ⁊ tenera.ſuperi⁹ capitellū rubi
cūdum cum quadā rotūditate habēs deintus aureū flo/
rem qui exterius foliorū abiectione tegit̄ alborū:aut mel/
lini aut purpurei coloris magnitudine rute ſimilantium.
Naſcit̄ vero locis aſperis:vel circa vias ⁊ ſemitas.colligi/
tur maxime vere. ṽtus eius calefacit ⁊ deſiccat in primo.
Et genus qō hȝ flores albos:vocat̄ lati:camomilla:q̄ oīb⁹
eſt nota. Aliud genus qō hȝ florē purpureū vocat̄ exanti
mon:⁊ eſt efficacior oībus. Aliud genus qō eſt mellini co
loris vocat̄ leucantimon vel criſocomon. GALIEN.
6⁹.ſimpli.pharma.ca.antimus:ſeu camomilla:dcm̄ qdeȝ
eſt in.3.tractatu de hac herba latius.dicat̄ aūt ⁊ nūc ſum/
marie ꝙ calefacit ⁊ deſiccat in pmo.eſt aūt ⁊ ſubtiliū par
tium:⁊ pptereа diaforetica necnō ⁊ rarefactiua ⁊ laxabil̄
ṽtut̄. AVICEN.li.2.c.de camomilla.ex ea alia ē cui⁹
flos ē citrin⁹:⁊ alia ē c⁹ flos ē purpure⁹:⁊ alia ē alba:cui⁹ ē
alb⁹.⁊ hec eſt nota:⁊ folia qdē ipſius ⁊ flos reſeruantur ſi
fiāt ex eis trociſci:⁊ ipſi⁹ radix deſiccat̄ .⁊ ipſa qdeȝ ē ſm
Gal̄. ppinqua ṽtuti roſe in ſubtiliatione ſua:ſed eſt calida
⁊ ipſi⁹ caliditas eſt ſicut caliditas olei cōueniēs.ca.ē ⁊ ſic.
in pmo eſt aperitiua ⁊ ſubtiliatiua ſpiſſitudinis mollifica
tiua reſolutiua cū pauca attractione:imo abſq; attractio/
ne.⁊ hec eſt proprietas eius inter medicinas. POSSE.
DIASCORIDES.ṽtus eſt radici ⁊ flori eius. ⁊ omni
fructui terminātica ⁊ leptintica bibita:⁊ ſuppoſita fomē
to mēſtruis īperat. aborſuȝ celebrat.calculos frangit.vri
nam puocat:tortionib⁹ ⁊ inflationibus auxiliatur.hicteri
cis ſubuenit.epaticis maximū preſidiuȝ eſt. clixatura ṽo
eius fomento adhibita hec oīa facere pōt. vn̄ calefacit ⁊
deſiccat mediocriter:ē aūt ⁊ leptomeris .i. extenuatoria.
⁊ pptereа diuretica ⁊ calaſtica ē.i.relaxatiua cōdenſat ⁊
arefacit.⁊ ideo in dolorib⁹ iuuat.igit̄ relaxat q̄ tenſa ſunt
⁊ mollit mediocriter:que dura ſunt relaxando in febrib⁹
viſcerū iflāmationeȝ tollit:⁊ maxime his qbus ex coleri/
co humore ⁊ ſpiſſata cute cōſiſtit.eſt ⁊ hypocūdrys aptiſ/
ſima ſup oīa. Exantimata autē in febrib⁹ in cute facta ex
ebulitione humorū in corpore ipſo.camomilla ſiqdeȝ vi/
ridis aut ſicca in oleo cocta reprimit ⁊ digerit ea que acci
dūt ⁊ īſurgūt ī capite:dolorē oculorū curat:epaticis febri/
citantib⁹ ſuccus eius potui datus cū aqua cal.mirifice p/
deſt. ad venenū etiaȝ cum camedaſne ⁊ camedreos:⁊ ca/
mepitheos eqs pōderibus tonſa:⁊ molliſſime cribrata:et
ieiuno bibita cū vino coclearia qnq; optie facit. Mirifi/
ce etiā oēm aquā de corpore per vrinā extrahit. Iteȝ mo
uet purgationē menſtrualē ſiue vrinaȝ: ⁊ excludit fetum
mortuū in vtero decocta atq; vaporib⁹ admota.yliacam
etiā paſſionē releuat. Aliud genus qō vocat̄ exantimon
egilopas cataplaſmata eadē die curat ⁊ calculoſis opitu/
latur. Aliud genus quod vocat̄ lentantimon vel criſoco/
mo vrine difficultatē ſoluit.lapides in veſica generatos
excludit:in cataplaſmatibus egilopas curat. ſquamas in
vultib⁹ natas limpidat.multi oleo mixto terūt: ⁊ perun/
gunt medicātes febres periodicas. Seruanda eſt radix
ſiccata ſeparatim ⁊ flores: folia ṽo tōdēda ſunt aut in tro
ciſcis redigēda: datur.n.plurimis in vino temperato .3.i.
vnde ſi florē nō habueris eius folia ⁊ radix eius ṽtutem
iplent. Nā due partes foliorū iplent ṽtutē florū.eſt aūt te/
tri ſaporis. AVICENNA. Camomilla ſedat apata ca
lida mollificādo ⁊ reſoluēdo ipſa. ⁊ lenificat dura q̄ non
ſunt ſtricta valde.Et bibit̄ ppter apata viſcerū ſpiſſa mol
lificat tetanū: ⁊ confortat mēbra neruoſa omnia. ⁊ eſt ex
medicinis plus cōferētibus laxitudini q̄; relique:qm̄ cali
ditas eius eſt ſilīs caliditati aīalis:eſt cōfortatiua cerebri
cōferēs ſode frigide.⁊ ad euacuādū materias capitis:qm̄
reſoluit abſq; attractione.⁊ hec eſt eius pprietas. ⁊ ɔfert
puſtulis oris.ſanat algarab diſtēperata:et more empl̄i ſu
perpoſita. alleuiat ſputū:aufert hictericiā: puocat vrinā.
egredi facit lapidē:et pprie que ex ea ē purpurei coloris:
⁊ cū camomilla qdem euaporat̄ veſica ppter dolores fri
gidos:⁊ puocat mēſtrua bibita:⁊ ſedēdo in aqua ipſius.⁊
educit embrionē ⁊ ſecūdinā: et cōfert yliace:⁊ fit iunctio
ex oleis ei⁹ in febrib⁹ piodicis:et bibit̄ ppter febres anti
quas in fine earū:et cōfert omni febri abſq; forti acuita/
te cū nō eſt apa cal.in viſceribus:et quādoq; cōfert apati
cū nō eſt ca.et eſt eius maturatio. loco ipſi⁹ ponit̄ in con/
fortatione cerebri et iuuamēto qō cōfert in ſoda beren/
geſif.et eſt abrotanū. SERAPION.auc.Gal̄. ṽtus ca/
momille eſt q̄ reſoluit et fluxa membra cōfortat: et laſſi/
tudini confert plus omni alia medicina.ſedat dolores: et
mollificat mēbra dura:et lenit ſpiſſitudinē cutis paucaȝ:
et expellit fe.q̄ fiūt ab humorib⁹ colericis :et ppter ſpiſſi/
tudinem cutis qn̄ in viſcerib⁹ nō eſt apa calīn:et iā facta
eſt digō:ſed et febres que fiūt a flegmate et melia aut p/
pter apata que in viſceribus ſunt qn̄ exhibet̄ iuuat iuua/
mēto manifeſto multū.et ideo cōtingit ꝙ ipſa eſt vna de
fortiorib⁹ medicinis in ſedādo dolores:et de melioribus
mollificatiuis ex medicinis cōueniētibus mēbris iterio/
ribus que fiūt poſt myrach:et ipſa et oleū eius cōferunt
ſode frigide:nā curat hu.q ſunt in capite per reſolutionē
ſine attractione.Et hec opatio eſt ſibi magis ppria q̄; ali
cui alteri medicine:⁊ qn̄ fit emplm̄ cum ea curat ſcabieȝ
oculi et palpebrarū:et cōfortat cerebrum.

B ebuneos.i.acorus.
B ecaca.i.linguacanina.
B ecarog.i.ocimū cōe.
B echās. Caſſius felix.ca.ō
tuſſi humida. antiq̄s tuſ
ſes: quas greci chrōicas
bechas vocant ⁊c. Inde
exrothecas tuſſis arida.
et inde pillule bichichie
q̄ ad tuſſim fiunt.
B echat.i.catapucia.
B ecardumē . ideſt cardus
ſilueſter.
B eci:vel bechi. Bechas.i.
tuſſis.
B echion. Meſchatrame/
ſir.i.diptamus vl̄ ſaluia.
Steph.
B echion apud Pliniū di/
citur ſaluia.li.26.capi. 6.
Diaſ.alr̄.
B echiar. Bechur.i.tapſia.
al̄s ruta agreſtis.
B econ.i.caſſilago.
B ectaca.i.lingua canina.
B edemeregi eſt confectio
in antidotario.
B edeoar eſt ſpina alba.
B edil . ideſt papauer cor/
doſum.
B edanien.i.bedenac.
B edangi. ideſt origanum
fluuiale.
B edaragi. vel bedarongi.
ideſt ocimuȝ fluuiale.be
derabin ſm quoſdam et
Alabiſt.

Cap. LXXXVI.

Bedarungie. bederambia.ara.vel cirūgemil:
vl̄ marulmabor.gre.melliſophi
los:vel melliſofillum.lati.ṽo citraria vel meliſſa. Me/
liſſa ſilīs eſt praſſio habēs tamē citri odorē ca.et ſic.in.2⁹
SERAPION.li.aggre.ca.bedarūgie.auc.Diaſ. Beda
rūgie vel melliſophilos : quod ſic dicit̄ eo ꝙ libēter eam
apes māducēt.herba eſt tirſos hn̄s quadratos:irtos plu
rimos ex vna radice:et folia ſilīa bublote:maiora tamen
et tenera et nō ſic aſpera vt citrū ī odore. In alio Sera.
habet̄ ſic. Melliſophilos herba eſt ſup quam apes dele/
ctant̄ ſtare.et virge ipſi⁹:et folia ſimilant̄ virgis et folys
maruby ſilueſtris:et virge eius et ſtipites ſunt anguloſi

quadrāguli:⁊ folia eiꝰ ſunt maiora folijs marrubij ſilueſtris:⁊ nō ſunt piloſa ſicut folia ipſiꝰ:⁊ odor eius eſt ſicut odor citri. GALIENVS. 7.ſim.pħar.ca. melliſofillū praſſio qdē eſt ſilˀe:deficit qdē ab eo multū in ṽtute. ⁊ ꝓpterea neq; aliqs vtiť eo:ſuperfluū .n.eſt praſſio exiſtēte ita copioſo vbiq; terrarū melliſofillo vti. ſi ṽo aliqñ non affuerit praſſium:lz hoc vti in oībus in qbus vtimur illo ſciētes:ꝙ ab actu deficit. POSSE. SERAP. folia eiꝰ cū vino bibita:⁊ in cataplaſmatibꝰ vim ſcorpiōis ⁊ ſpalangionis optime curat. Caninos morſus ad ſanitatē perducit. Elixatura eius id facere poteſt:cuiꝰ elixatura fomēto adhibita mēſtruis lōgiſſimi tēporis iperat. ore retēta dolorem dentiū mitigat diſſintericis opitulať:⁊ q a micetis ſuffocati ſunt ſubuenit nitro addito:folia ipa oīa ſilˀr facere pñt:tortionibꝰ recte adhibeť:⁊ vt electuariū orthonoicis ꝓdeſt ſale addito:⁊ anheloſis:⁊ q nō poſſunt iacere. ⁊ in cataplaſmatibꝰ adhibita ſcrofas ſpargit. vulnera purgat:atricis opitulať. ⁊ qñ fit emplm̄ cū ea ſedat dolorem iūcturarū. Et idē auc. Aben Meſuai. ꝓprietas eiꝰ eſt letificare aiam. ⁊ idē auc. Yſaac:qñ comediť bedarūgie in ieiunio:cōfert ſtō fri. ⁊ hu. ⁊ facit digeri cibū groſſum ⁊ aperit opilōnes cerebri: ⁊ de ꝓprietate eiꝰ eſt cōferre debilitati cordis:⁊ aufert cardiacā:⁊ remouet afflictōes ſollicitudines ⁊ timores qui accidūt a melia ⁊ humore aduſto: qbus nō poſſunt dormire. AVICENNA. de viribus cordis dicit ꝙ confortat cor.

B edazabar.i. bezaar. Bezaar. Bedezabar.idē.
B edaramue: vł bederētegium.i.ozimū fluuiale.
B edegard. ara. Achantl leuce ſpina alba. ⁊ ē ſilˀis albaſechen albe.
B edegati.i.ſeia alba qbꝰ caremus: ſed qdā dicūt ꝙ ſunt grana ſolis.
B edeguard:quid eſt. l. bemedato.
B edella.i.ſanguiſuga.
B eden.i.radix keiri. Bēde.
B edenerambula .i. baſilicon cū folijs paruis.
B edenar.i.odor roſe.
B edenac.i. ſemina granatorum ſilueſtriuз: q̄ ſunt grana kilkil.
B edenuti.i.camomilla.
B edembue. vł bederābona.i.melliſſa. Bederengeum.
B ederabina.i.baſilicō minutum.
B ederambia.i.melliſſa.
B ederambina. ideſt origanum fluuiale.

ℂ Cap. LXXXVII.

Bedereg. irion.berongi.vel būderegi.arab. gre. criſimon.lati.ṽo erucha geratina vł tortella. SERAPION.li.aggre.ca.bedereg.auc Diaſ.bedereg naſciť i locis habitatis:⁊ iuxta muros:⁊ ſeminať in ortis.hz folia ſilˀia folioꝝ eruce agreſtis:⁊ hz virgas ſubtiles ſilˀes ṽgis eruce agreſtis: ⁊ in ſūmitate virgarū ē flos citrinus. ⁊ ſunt ei vagine ſilˀes cornibus:⁊ ſilˀes vaginis fenugreci in qbꝰ eſt ſemē paruū. ſilˀe ſemini naſturcij mordicans linguā. GALIENVS.6.ſim.pħar.ca.criſmon.ſeminis huiꝰ herbe ſapor ē ſilˀis naſturtij. ⁊ ṽtus eiꝰ eſt ſimile ṽtuti illiꝰ niſi qr eſt ca.iflatiua. Pliniꝰ.libro.22.cap.25. POSSE.SERAPION.auc.Gaľ.confert qñ poniť in lohoc tuſſi:⁊ ad excreādū hūores groſſos viſcoſos q aſcēdunt a pulmone. ⁊ cōfert apatibꝰ duris q̄ fiunt in radice auris ⁊ duriciebꝰ antiqs:q̄ fiūt in mamillis ⁊ teſticulis: ⁊ qñ oz eam adminiſtrari in lohoc opz ꝙ ponať in aq̄ ⁊ bulliat:cataplaſmatibꝰ cancros optime curat.

B ederet.ideſt panis de ſimula.
B edias coroās.i. tuſſis humida antiqua.
B edikies.i.herba.
B ederengi.eſt ſpēs ierſimini:⁊ eſt ex aromatibꝰ reſoluit iflationē in oī loco embrocata.loco eius poniť in letificando pondus ipſius de ſeta.⁊ ptes ponderis eius de cortice citri.
B eden vel bedom.i. caſſilago alba.
B eduſter.ē herba qua ī noſtris partibꝰ caremus.
B eem.qd ē.l.behemen.
B eelliligi . ideſt bellirici ⁊ emblici.
B efa.i.ferrum.

ℂ Ca. LXXXVIII.

Behemen vel lienten.ara. gre. ṽo ⁊ lati. behen. SERAPION.li.aggre.c.behem.⁊ ſpēs eiꝰ ſūt due.ſ.rubea ⁊ alba. ⁊ ſunt ambe vene i magnitudine radicis paſtinace pue:q̄rū q̄dā ſūt tortuoſe. Behē deferunť ab armenia odor earū eſt bonꝰ. ⁊ eſt in eis viſcoſitas quedā. Ambe ſpēs ſunt ca. ⁊ hu. AVICENNA. li.2°.ca.behē. Behē ſūt fruſta aſpſa.q̄ ſunt radices exiccate cōtracte ⁊ ſunt duarū ſpērum:quarū vna eſt alba: ⁊ altera ru.eſt cali. ⁊ hu.in ſcđo. POSSE. SERAPION. Ambe augmentū faciūt in ſpermate. AVICENNA. Behē eſt ipinguatiuū ⁊ cōfortat cor valde. ⁊ confert tremori cordis:⁊ manifeſte augmētat ſperma. loco eius poniť q̄ſtū ipm ē de tuderi. ⁊ medietas pōderis lingue auis.

B ehemurem.i.radix que ab armenia defertur. ⁊ ē de ca alba ⁊ nigra ⁊ rubea quam ignoro.

ℂ Capitulum. LXXXVIIII.

Bel vel ſel. SERAPION. lib.aggre.ca. bel. auc. Yſaac benarā.eſt citoniū indū. ⁊ eſt fructꝰ rotundus ſicut auellana nō hñs corticē ſup ſe:i quo ē ſemē ſilˀe dore:⁊ eſt illud qđ de ipſo adminiſtrať:⁊ ṽtus eiꝰ eſt ſicut virtꝰ çinçiberl.ca.ē i.3. ⁊ hu.i p̄mo. POSSE.SERAP. ſubtiliat chimos groſſos:⁊ ꝯfert duriciei neruoꝝ: ⁊ valet vētoſitati emorroidaꝝ ⁊ augmētū fač in ſpmate: ⁊ valet ſič fel.arbor eiꝰ vocať darſiſabā: vt appet in.l. darſiſabā.

B eherengi.i.genſemin ſpecies zambach.
B ekat.i.citrullus.
B eladur.vł belador.i.anacardus.
B elachim.i.ceruus.
B ella.i.ſanguiſuga.
B ellaria. lati. genicularis: quā greci linchis vel linchitis vocant pro qua.l. linchinis.
B elbulidus.i.alkekengi.
B elengeſiť . i . arthemiſia. Gaľ.6.ſim.pħar.
B elcon.i.flos cartami.
B elleſem.vel belſeri.ideſt balſamum.
B eleſſen. vel beleſen . vel ducumbelſen.i. balſami lignum.
B elfel ſunt qdā fructꝰ pro qbus.l.bule.
B elledariū.vel belledhar .i.anacardus. Steph.
B eleſſis eſt lapis cōferens ad dolorez ſtomaci cum ſuſpendiť ſuper ſtōm. ⁊ eſt corallus.
B elgam.i.flegma.
B eliget.qd ē.l.amleg. Belliget idē. Belliligi.
B elliricus genus eſt mirabolani.

ℂ Cap. XC.

Belliculi marini:vel bellirici marini:vł belbꝰ. lati.arab.aſtor. Bellirici marini ſūt quaſi vmblici hoīs ſm figurā:⁊ ſunt lapides parui ⁊ albi q inueniunť in ripis marinis coherētes ſicut dētales.ſunt fri. ⁊ ſicci. ſz eoꝝ exceſſus ab auctoribꝰ nō determinať ponuntur in vnguētis ad faciē clarificādā. POSSE.puluis corum ſubtiliſſimꝰ reſoluatur cum axungia gallinacea p̄ns reſoluta:⁊ fiat vnguentum pro facie abſtergenda. ponuntur in antidotario Galie.in vnguento citrino quod interpretatur vnguentum de citro.

B elemon.i.titimallus qui ſimilatur portulace ſilueſtri.
B ellis. Pliꝰ.li.26.ca.5°.
B elliſebēdū.eſt qđdā collirīū armenicū qđ ignoro.
B eliat aligena .i. galbanū.
B el ſel.i.bel.
B elulidus . phiſalides. alkekengi.
B emaſtrū.i.arthemiſia.
B emebaracha. i . ſanguis vaccinus.

ℂ Capi. XCI.

Bemedato vł bedeguarara.gre.ṽo acātiſleuce. lat.ṽo ſpina. SERAP.li.aggre.ca. bemedato.auc.Diaſ. bemedato noīať in greco acātiſleuce:⁊ ē in latino ſpina alba. Naſciť in mōtibꝰ zagial. hz folia ſilˀia cameleōte albe:niſi qr ſunt ſtrictiora ⁊ albiora cū ſummitatibꝰ ſpinoſis. ⁊ ſup ea eſt ſilˀe borre. ⁊ ſunt ſpinoſa hñtia ſtipitē vniꝰ brachij vel duoꝝ in groſſitudine digiti policis vł plus color eiꝰ ē vergēs ad albedinē in ſūmitate eiꝰ ſunt capitella ſilˀia ericio marino. niſi qr ſunt minora ⁊ oblonga:⁊ flos eiꝰ eſt coloris purpurei. ⁊ ſemen eiꝰ ſilˀe grano cartami:niſi qr ē rotūdiꝰ eo. DIASCOR. ſm trāſlationē noſtrā ca.acantiſleuce:ſiue vt latini ſpina alba. Naſciť in mōtibꝰ atq; ſilueſtribus locis viſcidis. folia hz vt cameleonta:ſz anguſtiora ⁊ albiora ⁊ ſpinoſa. virgam cubitis duobꝰ longā in groſſitudine maioris digiti.iterius inanē:hñs in ſūmitate capitellū ſpinoſum ſič echinus marinꝰ:⁊ oblongū. florē hz purpureū in quo ſemē ginco ſilˀe:ſed rotūdius. GALIENVS.6.ſim.pħar.c. acāthaleuchi:ſiue ſpina alba. hāc qdā leucadā appellāt. ē aūt huiꝰ radix ſiccatiua ⁊ mediocriter ſtipticās ſz ſaporē. ⁊ ē abſterſiua ⁊ cōfortatiua. PLINIVS.ca. de acātiſleuce .i.bedeguard. ⁊ ē cardus cū aculeis.i.folijs albis. ſicut apparet ſi.l.l.cardus ſilueſtris. ē fri.in p̊. ⁊ medius iter hu. ⁊ ſic. AVICENNA.li.2.ca.bedeguard ē ſpina alba: ⁊ ē ſilˀis alefebachati:verūtñ eſt vehemētiꝰ alba. ⁊ hz longiores ſpinas. ſilˀanturq; eiꝰ ſpine folijs amomi: verūtñ ſunt ſubtiliores ⁊ vehemētiꝰ eſt alba:⁊ eius qdē ſtipes peruenit vſq; ad duos cubitos: ⁊ eiꝰ flos eſt purpureus: ⁊ ſemē eiꝰ eſt ſicut ſemē carthami: verūtñ eſt maioris rotūditatl ⁊ in radice ipſiꝰ eſt ifrigidatio cū reſolōne quadam: ſemē ṽo eiꝰ eſt ca. ⁊ ſubtile. ⁊ dixerūt qdā ꝙ tota ē ca. valde:⁊ ī ipſa eſt ṽtus reſolutiua ⁊ aperitiua: ⁊ ꝓprie in ſemine eiꝰ. ⁊ in ea ē retētio fluxus ſanguinis: ⁊ eius retētio eſt eq̄lis. POSSE.SERAPION. Bemedato ꝯfert fluxui ventris ⁊ debilitati ſtomaci. ⁊ abſcindit fluxū ſanguinis. ⁊ ponitur exteriꝰ ſicut emplm̄:⁊ deſtruit apata mollia:⁊ qñ fit collutio oris cum aq̄ eius in qua coquūtur cōfert dolori dentiū;ſz ſeminis eiꝰ ſuba eſt ſubtilis:⁊ cōfert habentibꝰ ſpaſmū qñ ipm bibiť ⁊ cōfert ſputo ſanguis ⁊ dolori ſtōi ⁊ fluxui antiquo:⁊ ꝓuocat vrinaz ⁊ delet apata fľatica. ⁊ qñ bibiť ſemē eius cōfert pueris hñtibꝰ ſpaſmū: ⁊ illi q ē morſus a cane rabido: ⁊ qñ ſuſpēdiť ſup aīalia venenoſa amittūt toxicū. DIASCORIDES. radix eius bibita emoptoicis ꝓdeſt:ſciaticis ⁊ ſtomaticis fert opē:vrinam ꝓuocat:tumores oēs in cataplaſmatibꝰ ſpargit. elixatura eiꝰ dētiū ꝯpeſcit dolores:ſemē eiꝰ bibitū ꝯctos ifātes ſaluberrime curat. morſibꝰ venenatis occurit:⁊ q eaz in collo portauerit incurſum ſerpētū non timet. Radix deſiccat mediocriter ⁊ ē ſtiptica. ⁊ iō ciliacos ⁊ ſtomatichos iuuat ſanguinis eductionē rep̄mit. ⁊ tumores vice cataplaſmatis ſpargit. Semē eiꝰ leptomeris ⁊ ca.ē ṽtutis:putrefactl mēbris iuuat potatū:⁊ fluorē ſanguis medeť: ⁊ ſic intraneoꝝ reumatiſmū. itez feſſionibꝰ quas greci enchatiſma vocāt fluores matricis abſtringit:cataplaſmatibꝰ miſceť cōſtrictiue medentibꝰ. GALIENVS. Achātaleuci cōfert iliacis ⁊ ſtomaticis emiſſionē quoq; ſanguis cohibet tumores ēt cataplaſmata ꝯbit. iuuat ēt dētes dolentes:ſi gargariçať de decoctiōe. Semē ṽo ſubtiliūz partiū. ⁊ ca. ṽtutis ē:q̄re ⁊ ſpaſmātes bibitū iuuat. AVICENNA. bedeguard cōfert apatibꝰ flegmaticis:pp id qđ eſt in ipſa de reſolōne ⁊ ꝯctione qñ fit ex eo emplm̄: ⁊ ex radice eiꝰ ꝓprie:⁊ cōfert ēt ſpaſmo pp id qđ ē in ipſo de ꝯctiōe eq̄li cū reſolōne:⁊ ſemē eius cōfert ifantibꝰ qñ bibūt pp corruptionē in motibus lacertoꝝ. ⁊ collutio oris facta ex ſucco eiꝰ ſedat dolorē dētiū. ⁊ cōfert ſputo ſanguīs:⁊ ꝓpe radix eiꝰ cōfert debilitati ſtōi ⁊ apit opilōnes. ⁊ cōfert ſolōni antique:⁊ p̄cipue ſtomatice:⁊ p̄cipue radix eiꝰ: ⁊ eſt ꝓuocatiua:⁊ valet febribꝰ flegmaticis lōgis: cuiꝰ cā eſt debilitas ſtōi ⁊ oībus febribꝰ antiqs. ⁊ cōfert ſi maſticať:⁊ ſi ponať ſup puncturā ſcorpionis attrahit venenū. ⁊ ſi bibať ſemē eius confert morſure venenoſorum reptilium. loco eius in febribus ponitur fumus terre.

B enneſſegi.ara. beneſegū .i.viola.
B enāgeſiť.i.cepe qđ comediť paruum ſimile cepe narciſci.
B enaſpis:vel benepſete.i. granū albū. vnde oleuз fit. ⁊ eſt ben.
B en qd ē.l.balanꝰ repſico. ~~eſt ſemē catapucie~~. Xpoforus de honeſtis.
B ende. beden. ideſt radix keyri.
B enden.i.radix alkean.
B endocū.geloūſuз.geloū. carca pōtica.auellana.
B enedach.i.ſemē granatorum ſilueſtriū:⁊ ſunt genera kilkil.
B enecheſt.fameheſt.ara. agnus caſtus.
B enedicta herba vel plāta.i. fu. naſcitur in locis agreſtibus ſiluoſis ⁊ humectis.
B eneguar.i.bedeguar.
B enegum:vel bengi.ideſt iuſquiamus.
B eneiſegi.i.viola.
B eneran.i.periſterion.

ℂ Cap. XCII.

Benetguariden. ara.lati.ſcarabei q naſcūť in balneis. AVICEN. li.ſcđo.ca.de ſcarabeis. Scarabei ꝯferūt doloribꝰ matricum:⁊ ꝓuocāt vrinā ⁊ mēſtrua. ⁊ faciūt abortum:⁊ cū cordumeni valent emoroidibus:⁊ conferunt rigori:⁊ conferunt venenis ex venenoſis animalibus . ⁊ oleum in quo frangitur valet ad dolorem aurium.

B eneçin vel beneçimuз.i. ſambucus.
B engenebeſt.i. agnꝰ caſtꝰ.
B enge.i.ſpelta.
B eng.i.pforata.gnida. ginga.ioſtriamon.
B engi. Benegū. Steph.

ℂ Cap. XCIII.

Beng ara.vel elfoziū.gre.ſimphoniaca.lati. ṽo iuſgamus.vł caſſilago:vł caulicaria. SERA. li.aggre.ca.bēg.auc.Diaſ.eſt arbuſtū paruū hñs ſtipitem groſſum:⁊ folia lata ⁊ lōga ſpiſſa in ſummitate q̄rum color ṽgit ad ignē:⁊ ſup ipm ē de borra:⁊ ſup ramos eiꝰ in lateribꝰ ē ſilˀis fructui balauſtie i figura ſua ſortitos ſup ramos ipſos eq̄diſtātes ꝑ ordinē ſup quē fructū ē coopculū ſilˀe ſcuto. ⁊ ille fructꝰ ē plenus ſeie ſilˀi ſemini papaueris: ⁊ ſūt eiꝰ tres ſpēs:vna eaꝝ hz flores purpureos: ⁊ folia ſimilia folijs plāte dicte ſancinalchos. ⁊ ſemē nigrū: et fructus i q̊ ē ſemē:hz corticē durū ſpinoſuз.et ſilˀe balauſtie. Alia ṽo ſpēs ē hñs florē mellini coloris:⁊ folia ⁊ flores ſūt molles:⁊ hz ſemē:cuiꝰ color tēdit ad rubedinē ſilˀe ſemini plāte dicte aniſmat. ⁊ iſte ābe ſpēs iflant:⁊ tumere faciūt ⁊ iducūt ſubet:⁊ nō ſūt ꝯueniētes medicine. Sz ē tertia ⁊ illa ē i q̄ ē iuuamētū i medicia:⁊ ē remiſſioris ṽtutl ⁊ mollior tactu:⁊ hz folia pinguia ⁊ plena hūiditate:⁊ ſup ea eſt borra:flores eiꝰ ſūt albi ⁊ hz ſemē albū:⁊ naſciť ꝓpe arbores ⁊ ſterq̄linia:⁊ ꝓpe mare:⁊ i rupibꝰ: ſemē ṽo huiꝰ meliꝰ ē magis albū. ſi aūt hři nō pōt:pone loco eiꝰ illā:cuiꝰ flos ē rubeꝰ:ſpēs ṽo eiꝰ cꝰ ſemē ē nigꝝ ē fugiēda. Pli.li.25.c.4. i ſi. DIASCORIDES. ſz trāſlationē nřaз.c.đ iuſgamo. frutex ē paruꝰ haſtā groſſiorē hñs folia lata oblonga diuiſa nigra ⁊ aſpera iuxta cuiꝰ haſtas ſūt capita plena ſemine ſicut miconos. Sz iuſqami tria ſūt gnā. vnū purpureū florē habens ⁊ ſemē nigrum folliculos duros ⁊ ſpinoſos. Alteꝝ ṽo flores mellinos habz ⁊ folliculos molles. ſemē obruffuз ſič criſmon. Ambe ṽo iſte maniā p̄ſtāt ⁊ narcotice ſūt ⁊ minꝰ vſuales. tertiū ṽo genꝰ ē cuiꝰ vſus freq̄ntať folia hz pinguia ⁊ mollia:⁊ chili.i.ſucci plena:flores albos:⁊ ſemē albū ꝓferēs. Naſciť locis maritimis et in ripis ſemē ṽo vtile ē albū qđ minꝰ ſi iuētū fuerit ruffum ſecūdať. Nigrū ṽo iutile ē. ſemē eiꝰ et folia exiccanť. haſta ipſiꝰ tōſa et exp̄ſſa. hic ſuccꝰ i ſole ſiccādus ē. qr vtilis eſt vſui poſt ānū:ſemē eiꝰ ſiccū i caľa miſſuз cōdiť et exp̄miť ē ṽo ſuccꝰ melior viridis q̄ ſiccꝰ. mľti ṽo farie triticee ſuccū eiꝰ admixtū fcis trociſcis reponūt. GALIENVS. 8°.ſim.pħar.ca.de iuſgamo ſz trāſlationē arabicā. Iuſga-

mo ſm trāſlationē arabicā. Juſqamus cuius ſemē nigrū
eſt ⁊ ſignū ſup hoc ꝙ ſit ſemē nigrū: eſt ꝙ flos eiꝰ vgit ad
rubedinē facit maniā ⁊ ſubet.ille vo cuiꝰ ſemē ſubruffuʒ
ē cognoſcit in hoc ꝙ flos eiꝰ ē citrinꝰ.⁊ eſt ꝓpinquus p̄ in
vtute.⁊ pp hoc oʒ ꝙ caueat ab his ambabus ſpēbꝰ:⁊ non
vtat eis qs:qꝛ nō ē iuuamētū i eis:ſʒ occidūt. iuſqamꝰ vo
hñs ſemē albū ⁊ florē albū ē cōueniēs vſui medicine: ⁊ ē
fri.in.3.ſic.in ſcđo. POSSE.DIASCORIDES.vtil'
eſt ſuccꝰ ſemini viri iuolūtario.Cōfectionibꝰ colliriorum
mixtus reuma viſcidū ⁊ cal'm cōpeſcit. dolores auriū mi
tigat ſtericas cās medēdo cōpeſcit.mixtꝰ polēte velut ca-
taplaſma adhibitꝰ tumores podagricos ſpargit: ſemē eiꝰ
oia ſil'r facere nouit.maxie tuſſientibꝰ ſubuenit:⁊ catarꝝ
ſoluit.reuma oculoꝝ ⁊ dolorē cōpeſcit obulo.i.cū ſemine
miconis ⁊ mulſa mixtꝰ ⁊ bibitꝰ fluxui matricis ⁊ ſanguinē
reicientibꝰ opitulat.Semē eius ſolū podagricis auxiliū
eſt.vino mixtū ⁊ cataplaſmatibꝰ adhibitū tumorē teſtiuʒ
⁊ mānarū ſoluet: multis alijs cataplaſmatibꝰ neceſſario
miſcet:folia eiꝰ maxie cū polēta mixta: ⁊ i cataplaſmati-
bus adhibita dolorē tollūt:⁊ cuʒ vino bibita ter aut q̄ter
febres empialas ꝓhibent:cocta ſicut olus:⁊ comeſta ſta-
tim maniaʒ faciunt. Radix eius cocta in aceto ori reten-
ta dolorem dentium mitigat.

B ennigi. ara.li.đ doctrina ara.i.pannicum.

B enus citrina.herba ē cuius duo ſunt genera celeſtis ⁊ citrina:quā ignoro

B erandaru.i.vga paſtoris

B eraniten . ideſt capillus veneris

B erberic.i. berberi pro quibus.l.amiberberi.arbor eius dicitur çeraraſch: ⁊ gre.oxiachantum.

B erbena:vbaſcum verbena.i.gerebotanū.i. ſacra herba: que ſangmina vl' ſanguimē.antiquitus dicebant:eo ꝙ pagani i ſacrificijs ea vtebantur.
PLINIVS.ca.de berbena. hanc ligati ad hoſtes ferre ſolebāt. hac iouis ara verit domus purgant luſtraturqꝫ.li.25.c.9. in p̄ncipio.⁊ liº. 22.ca.2.i fi. Sʒ ſciēdū ꝙ Diaſ. facit capl'm he gerebotano:⁊ ſemotim facit capitulū de piſterion.ideo diuerſa ſūt.⁊ lʒ dicat ꝙ prima ſpēs eiꝰ dicant piſterion nō loqtur ſm ꝓpriā opinionē: ſed voce multoꝝ vt in ca.piſterion apparet.l.gerebotanū.⁊ latius iuenies de berbena veruetia colūbaria.

B erbillum.i.ſerpillū.

B erchamichi.vel bernagi .i.origanū fluuiale.

B erciticon.gre.vciticon .i. piſcis turdus.

B erengeſif.i.arthemiſia.i. abrotanum. Bereniaſeton.haliabas.

B erenetia.i.periſtereon.

B erengi.i.ſerapinum.

B eregil.ara.liº.de doctrīa ara.i.petroſelinum.Aui. aliter.

B erechidies. ꝑdiciados .i. paritaria.Aui.ca.de gluctinatōe lactis. ſic vocat eā.qꝛ valet ꝯ lactis coagulationem.

Beremaſetū.l.arthemiſia.

Cap. XCIIII.

Berengemiſch.

ara.gre.oçimū.lati.vo baſilicō gariofilatū.Oçimū qđdam ē gariofilatū qđdā cōe:⁊ qđdā latū ē plus alijs qđ citrariū vocat.Oçimū gariofilatū ē illud qđ ab auctoribꝰ
laudat.Oçimū citrariū ⁊ cōe vituperant ab oibꝰ: ē.n.oçi
mū gariofilatū cōpetēs medicine ⁊ herba ⁊ ſemē:cuʒ aūt
ſimpl'r ponit in medicina:ſemē debʒ itelligi: ⁊ potiſſime
in el'arijs:ſʒ i vnguētis ⁊ in empl'is herba itelligit.eſt ca.⁊
ſic.⁊ ſemē hʒ vtutē cōſtringēdi ⁊ cōglutinādi:qđ pʒ ex eo
qꝛ ſi ponat in aq̄ ſtatim igroſſat.⁊ ſit q̄dā ꝯgluctinoſitas.
herba ipſa ex aromaticitate hʒ vtutē cōfortādi ex q̄lita-
tibus ſuis diſſoluēdi cōſumēdi ⁊ abſtergēdi ⁊ mūdificā-
di. SERAPION.li.aggre.ca.berēgemiſch.auc.Yſaac
Berēgemiſch ē oçimū gariofilatū:⁊ folia eiꝰ ſūt pua: q̊rū
color ē mediꝰ iter rubore ⁊ glaucedinē huiꝰ herbe odorē
ſilis gariofiloꝝ:⁊ ſtipes eiꝰ ē q̄drāgulatꝰ:cuiꝰ color eſt ſic
color folioꝝ ipſiꝰ:⁊ ſemē ē minutū nigrū:⁊ colligit in mē
ſe iulij:⁊ ē ca.⁊ ſic.i fine ſcđi. DIASCO.c.oçimū.Oçi-
mū cuiꝰ vtutis ſit penitꝰ iter medicos opio ē icerta:naʒ q̄
auctore criſippo criminant:hi eiꝰ vitia ꝑcenſent ꝙ ſit ſtō
iutilis ꝙ oculos ebetat ꝙ iſaniā faciat iecori obſiſtat.ad-
dūt p̄terea.ſi tritū lapide cōtegat ſcorpiones gigni:cōmā
ducatū:⁊ i ſole poſitū vermes creare:pediculos enutrire.
Affri ēt putāt hoc eē ꝑſuaſum ꝙ ſiqs eo die q̊ oçimū ſu-
pſerit a ſcorpione feriat nō poſſe ſaluari.Sʒ q i diuerſa ⁊
vera opione ſūt hec oia falſa aſſeuerāt. ꝗnimo ſtō ꝓdeſt:
eo ꝙ iſl'ones eiꝰ diſſoluit:⁊ fac alia iuuamēta q̄ ſm ipm i-
feriꝰ dicent. POSSE.Cōtra ſincopim ⁊ cardiacā paſſio
nē det aq̄ ro.decoctōis herbe ipſiꝰ. ad idē valet vinū đco
ctiōis i q̊ herba ipſa ſtetit ꝑ noctē.ipſa herba valet ꝯ frigi
ditatē ſtōi h̄ mō.decoquat in multa q̄ātitate i vino:ſʒ me
lius ē i muſto.⁊ poſt decoctionē addat vinū albū i multa
q̄ātitate.tale vinū ē cōfortatiuū multū ⁊ aromaticū.⁊ va-
let ꝯ p̄dicta:⁊ ꝯ idigōnē ex friditate.vinuʒ ēt decoctionis
ipſiꝰ herbe cōfortat digōnē.Cōtra fluxū vētris ex frigidi
tate ſemē oçimi cū modico puluere acatie decoquat i aq̄
pluuiali:⁊ det patiēti.Ad matricē mūdificam ⁊ mēſtrua
ꝓuocāda:fiat decoctio eiꝰ i aq̄:⁊ fiat fomētū:⁊ ſuppoſito-
riū ex teneritate ipiꝰ herbe ſuccꝰ ipiꝰ herbe pl'ueriçatꝰ mūdi
cē mūdificat ꝯceptū adiuuat:⁊ mſtrua ꝓuocat.herba ipſa
đcocta i vio ⁊ oleo ⁊ natibꝰ ⁊ anchis cataplaſmata valʒ ꝯ
tenaſmonē.ꝓliꝰ.liº.20.ca.12.13. DIASCORI.Oçi-
mū ſtō ꝓdeſt qđ iflatiōes eiꝰ diſſoluit:⁊ coctū i aceto ⁊ ſū-
ptū aluū fluētē rep̄mit:ſemē eiꝰ tritū ⁊ hauſtū naribꝰ ſter
nutamēta iducit:vrucas tollit attramēto ſutorio ꝑpatū.
Oçimū vo ml'tū comeſtū caliginē oculis ifert: vētrē mol
lit:iſl'ones vētris cōmouet:⁊ diureticū ē.lac mulieribꝰ ꝓ-
uocat:cū polēta ⁊ oleo ro.vt cataplaſma adhibitū cū ace-
to modico tumoribꝰ opitulat.ꝑcuſſiuʒ ſcorpij mitigat:cuʒ
vino bibitū dolores oculoꝝ tollit:ſuccꝰ eiꝰ inūctus caligi
nes detergit:reuma ꝓhibet:ſemē eiꝰ bibitū mel'icis maxi
me ꝓdeſt:diſſurie medicat iſl'onibꝰ ꝓdeſt.naribꝰ applica
ta ſternutamēta ꝓuocat.et herba ipſa id facere poteſt.
SERAPION.Oçimū gariofilatū cōfert ſtō.et fac di-
gerere cibū groſſū:et cōfert epati et cordi:et aufert triſti-
tiā et ſollicitudinē:et odoriferas facit eructuatōes:et ape
rit opil'onē cerebri.et ꝯfert cardiace: q̄ a fl'ate et mel'ia fit
⁊ qñ comedit aut odorat cōfert opil'oni nariuʒ. Et idem
auc.Sandarag.auget colerā:et ē bonū emorroidibꝰ.⁊ eſt
magis ꝑpatū q̄ʒ maiorana:et q̄ʒ ſiſimbriū:nec ē i eo de ſic-
citate q̄ātū i illis.Et idē Sera. Oçimū nō gariofilatū: nō
ē alicuiꝰ iuuamēti iteriꝰ ſūptū.imo ē grauis digōnis. et ē
de cibis q̄ nimiū generāt colerā.et idē auc.Aben meſuai
Oçimū gariofilatū acuit viſuʒ multū ſubtil'r:et de eo co-
medit cū bedareg.et raffano:et ē bonū fl'aticis ⁊ apit opi
lationē cerebri et capitl q̄ fiūt a flegmate.et cōfert catar-
ro hūido.Et idē auc. Hyp.Oçimū nō gariofilatū ē ſiccuʒ
i nā ſua.et retinet vētrē.et dixit ruffus ꝙ ē ſiccū i nā ſua:
et cōuertit ad colerā velociter: et mūdificat hūiditates
pectoris:cū fit empl'm cū eo qđ reſoluit et maturat et nō
ē alicuiꝰ iuuamēti iteriꝰ ſūptū.et dixit in liº.de cibis:ꝙ eſt
malū i cibo ſūptū et graue digōni:et idē auc.Diaſc. qñ ſu-
mit multū i cibo de eo iducit obſcuritatē viſus.et mollit
ventrē:et gñat vētoſitatē et ꝓuocat vrinā et lac.et ē diffi
cilis digōnis.Et qñ fit empl'm cū eo et alzarton cuʒ oleo
ro.et aceto ꝯfert apati ca.et empl'm ex eo confert morſui
ſcorpionis.et eiꝰ ſuccꝰ qñ aufert eiꝰ ſpuma abſtergit viſū.
et ſemē eiꝰ qñ bibit cōfert illi in cuiꝰ corpe gñat mel'ia:et
ꝯfert ſtrāgurie.et qñ odorat fac ſternutare.et h̄ ēt fac be
darogi.ſ.herba ipſa.et oʒ ꝙ ſtringant oculi eius q ſternu
tat hora ſternutatiōis:et multi q̄dē abſtinēt ab eiꝰ come-

ſtione ꝓpterea qꝛ qñ maſticat:⁊ ponit in ſole generātur
ex eo vermes.⁊ hoīes regiōis lyonoy dicūt ꝙ ſi qs comede-
rit bedarogi ⁊ pūctatꝰ eadē die a ſcorpiōe nō euadit mor
tē ex pūctura illa.Et idē auc.humaym. Quādo repimus
aliquos ex antiqs p̄hīs dicētes ꝙ ſtringit vētrē:⁊ aliquos
dicētes ꝙ laxat:videt hoc eē ex h̄ ꝙ hēat in ſe duas vtu-
tes ꝯrias:ſic caules:qñ q̄ iuēit vtutē expulſiuā fortē i cor
pore adiuuat ad fluxū.Et qñ iuenit vtutē retētiuā forteʒ
adiuuat ad retētionē.iđ qꝛ i eo ſūt due vtutes .ſ. laxatiua
⁊ retētiua.Et dixit.bedarog qñ nō hñ cogtur eiꝰ vapores
nocēt ſtō pp mordicationē q̄ ē in eis. Et dixit ꝙ calefacit
ſanguinē:⁊ deſiccat deſiccatiōe forti.⁊ idē auc.Aben me-
ſuay de ſatureia dixit ꝙ acuit viſum ſubtil'r.⁊ iđ comedit
cū bedarog.⁊ raffano:⁊ ē bonū fl'aticis:⁊ apit opil'ones ce
rebri ⁊ capitis q̄ fiūt a fl'ate:⁊ cōfert catarro hu.⁊ idē auc.
Alkalamē.⁊ magis ꝑpatū q̄ʒ maiorana:⁊ q̄ʒ çinçiber.nec i
eo ē tñ de ſiccitate q̄ātū i illis. GALIENVS. i lib.de
cib.ca.de oçimo.ſ.nō gariofilato:peſſimi q̄dē chimi ē:⁊ ꝓ-
pter h̄ ifamāt q̄dā ipm dicētes ſi tritū imittat olle vacue
celerrime generat i paucis diebꝰ ſcorpiones:⁊ maxie qñ i
ſole qs quolibʒ die calefecerit ollā:ſʒ hoc q̄dē chachochi
mū ē ⁊ malū ſtō. ⁊ idigeſtibile.holus vo ita dicemꝰ ipm ē
ca.i ſcđo:⁊ hʒ hūiditatē nō nālē.Et idē.8.ſim.phar.caº.pe-
nultimo.Oçimū.ſ.nō gariofilatuʒ ex 2º ē gradu calef. hʒ
aūt hūiditatē ſupfluā:vñ nec vtile itra corpꝰ aſſūptuʒ.ca
taplaſmatū vo exteriꝰ vtile ad cōſumēdū. ALMAN.
trac.3.c.albetarogi qđ exponit oçimū nō gariofilatū ca.ē
qđ ⁊ doloreʒ efficit capitl.⁊ male nutrit:cuiꝰ comeſtio vtē
tis viſuʒ turbat qñ eo multo vtit.ſpma quoqꝫ ⁊ lac deſic-
cat ori tñ ſtōi ꝯfert.cōroborat.n. ipm atqꝫ cordi auxiliat.

B erco.vl'biſſion.i.flos cardi: vnde coagulat lac.

B erilie.i.piſa legumē.

B erilion ara.i.herba paleſia.

B erilis.i.corallus.

B eringi.i.iuſqamꝰ albꝰ.

B erillus lapis de gñe criſtalli:ſʒ obſcurior eo ꝓ q̊ .l.lapis berillus.

B eriterō .i.ſcđus pānicu'lꝰ ſup vētrē iterior: ⁊ noiatur rotūdus.qꝛ q̄ſi ſingulatꝰ ab eo qđ tāgit. ipm ē ſicut ſpera ſup queʒ ſunt ſumen ⁊ additiōes molles ⁊ foramina.

B ernanich.i.betonica.

B ernia.i.pix.

B ernis.qđ ē.l.ſandaros.

B erōgi.i. tortella pro quo l.bedereg.

B eror.i.ſemē magnū.

B eronice.ideſt bernix.vel vernix.

B ers.i.vga paſtoris.

B erſandaru. ideʒ. vel berſciedumi.berſiendari. Berçiadarni.hibac.

B erſceoſcē. Berſeſanum. Berſaſanum.

Cap. XCV.

Berſcegaſten.

ꝑſice:ſʒ ara.capillꝰ algel.vl'capillus algil.lati.coriādrū putei
vl'capillus porcinꝰ vl'capillus veneris.gre.vo adianton.
SERAP.li.aggre.ca.beſcegaſten.auc.Diaſ.i. capillus
veneris ē herba cuiꝰ folia ſil'ia ſūt folijs coriādri. ⁊ hʒ ſti-
pites duros ſubtiles lōgitudine palmi vniꝰ: ⁊ nō hʒ crus
neqꝫ florē:neqꝫ fructū ſiue ſemē.⁊ hʒ radicem in q̄ nō eſt
vtilitas. Naſcit locis vmbroſis ⁊ parietibꝰ ſpelūcaꝝ hūi-
darū.Et idē auc.Hal'.vtꝰ eſt ei deſiccatiua:ſʒ nō hʒ frīdi-
tatē neqꝫ caliditatē:⁊ nō eſt i eo caliditas appens: ſʒ eſt i-
ter duas q̄litates oppoſitas exñs i gradu medio iter eas.
vñ ſubtiliat ⁊ diſſoluit.Stephanꝰ de capillo ven.Ab anti
qs vocabat adianton ſiue politricon: vt pʒ ꝑ Diaſ.⁊ ꝑ Ale
xandrū. vñ oia iſta.ſ.capillus ve.adianton.politricon ac-
cipiunt ꝓ eodeʒ.qꝛ oia hec noia q̄ intricon deſinūt.capil-
lū ſonāt.nā tris gre.capillus.trica capilli. vñ gallitricon.
pollitricon.adianton.oia illa ab effectu ideʒ ſūt. ſtringūt
enim capillos:⁊ multiplicant:caſumqꝫ eorū prohibent.
IO.MESVE.ca.de capillo ven.dr apud quoſdā capil-
lus fontiū ⁊ capillus hoīs nemoralis.Et ab alijs coriādꝝ
putei:⁊ eſt herba cuiꝰ folia ſūt ſil'ia folijs coriādri viridia
⁊ tenuia:cuiꝰ ſtipites ſūt i lōgitudine circiter mediū cubi
tū:⁊ ſūt ſic pili porcini:⁊ ſunt i colore iter rubedinem ⁊ ni-
gredineʒ:ſʒ magis declināt ad nigredineʒ.⁊ ꝓp̄e iuxta ra
dicem eoꝝ:⁊ quanto magis ꝓcedunt: declināt ad nigre-
dinem:⁊ ſunt ſine floribꝰ:⁊ eoꝝ ortus eſt in puteis fōtibꝰ
⁊ locis aq̄rū.meliores ſūt viridiora hñtes folia: ⁊ q̄ vbe-
riores ſūt ſm omnes ꝑtes plāte ipſoꝝ.ſubtiles vo ⁊ graci
les ⁊ declinantes ad citrinitatem nō habent ſpiritum.
GALIENVS.mixta eſt eoꝝ ꝯpl'o.ſunt aūt ꝯpoſiti ex
ꝑtibꝰ terreis ſubtilibꝰ mediocriter aqueis a qbꝰ ieſt ei ſti
pticitas:⁊ ex ꝑtibꝰ calidis ſubtilibꝰ valde pp qđ vtꝰ eoꝝ
cito reſoluit debilis.vtꝰ.n.i đbili ſtō cito tollit:ſʒ ꝑtes ca-
lide poſite ſunt i ſupficie:q̄re vehementiꝰ fit illud.⁊ h̄ eſt
illud qđ videt oñdere ꝯpl'oneʒ ipſoꝝ declinare ad latꝰ ca
liditatis:quāuis dicat Hal'.ipſos eſſe eq̄les:⁊ ieſt eis ex ꝑ-
tibꝰ calidis in ipſis vt ſint reſolutiui ſubtiliatiui ⁊ apitiui
opil'onuʒ:⁊ ſolutiui nāe:⁊ ꝓp̄e q ex eis ſūt recētes.ſicci vo
ſūt ꝯſtrictiui ⁊ ꝓhibitiui curſuū.nō eſt i eis malitia: debi-
liter tñ purgāt:ſʒ ꝯfortāt opatiōeʒ eoꝝ viole:⁊ caſſiafiſtu
la ⁊ tereniabin:⁊ qñ ſit ifuſio eoꝝ i aq̄ caſei vigorat eos i
ſoluendo:de decoctione autem modicum ſuſtinet.
POSSE.SERAPION.auc.Hal'.Capillus veneris fa
cit oriri capillos i allopitia:⁊ diſſoluit ſcrofulas: ⁊ qñ bibi
tur frāgit lapidē:⁊ iuuat ad educendū ſcreatū hūoꝝ groſ
ſoꝝ q ſunt i pectore ⁊ pulmone.⁊ ſtringit ventreʒ.⁊ idem
auc.Diaſ.elixatura eiꝰ qñ bibit cōfert diſnoicis hictericl
dolori ſplenis ⁊ ſtrāgurie:⁊ frāgit lapidē: ⁊ ſtrīgit ventrē.
⁊ qñ bibit cū vino ꝯfert morſibꝰ venenoſoꝝ:et fluxui ſu-
perfluitatū ad ſtōʒ:et ꝓuocat menſtrua:et mūdificat pu-
erperas:et abſcindit fluxū ſanguis.et fit empl'm cū eo vl
ceribꝰ fraudulentl peſſimis:et fac oriri pilos i alopitia: et
diſſoluit ſcrofulas. GALIENVS.6.ſim.phar.ca.adiā
tū.ſiccat:ſbtiliat:diaforat:nā alopitias curat et ſcrofulas
et apata diaforat:lapideʒ bibitū frāgit.necnō emiſſiōibꝰ
viſcoſoꝝ et groſſoꝝ q̄ ex thorace et pulmone ꝯfert: ſtrin-
git fluxū ventris.non tamen caliditatem aliquā ifert.
DIASCORIDES.vtꝰ eiꝰ eſt i folijs ipſiꝰ q̄ elixa i aq̄
et bibita ipa aq̄ aſmaticis diſnoicis hictericis:et diſſurijs
medicat.calculos frāgit: ventreʒ ſtrīgit:morſus caninos
ad ſanitateʒ ꝑducit:reuma ſtōi ꝯpeſcit:cū vio bibitꝰ men-
ſtruis ipat:abortū fac:ſāguinē reyciētibꝰ ſbuenit:morſibꝰ
venenatl opitulat.alopitias et vlcera q̄ acoras vocāt gre
ci ephticimis purgat.ſcrophas ſpargit ipoſita trita et mix
ta lixiuio addito cinere ⁊ laudano et ol'o mirtino ⁊ ſuſino
et vino:capilloꝝ flores coercet ſi caput inde lauet.elixa-
tura eiꝰ addito cinere et vino id p̄ſtat. A pullis comeſta
ꝯfortat ipſos ad pugnā.vtil'r etiā comedit a pecoribꝰ. Na
ſcit i locis vmbroſis et aq̄ſis et parietibꝰ hūidis et circa
fōtes.Alij tāq̄ʒ recorporatiuā đcoctōeʒ i tardis paſſiōibꝰ
laborātes potāt.ſ.anhelosis ſtōatichis ventris fluori. et i
difficultate mictꝰ:đſiccat.n.et extenuat.et iđ chiradas di
gerit apa et lapides rūpit i veſica potatꝰ.Ad hūores etiā
gluctinoſos et pingues:aſcendentes etiā a thorace et pul
mone hñ iuuat:et reuma ventrl ꝯſtrigit.mediꝰ eſt āt iter
ca.et fri.ꝯpl'onē.i colli dolore folia ꝯtrita cū pipis granis
noueʒ:et de ſeie coriādri granis noueʒ cū vino optie dat
ad bibendū itroeūti balneū:fac etiā ad capillos mulieꝝ
nutriendos ſi i oleo decoquat. IO.MES.Solone edu
cunt col'aʒ et fl'a et hūores groſſos et ibibitos: et mūdifi-
cāt pectꝰ et pulmonē.et educūt māa ꝯtētas i eis:et mūdi
ficāt ſanguinē ⁊ clarificāt eū: ⁊ clarificāt colorē: et faciūt
acgrere bonitateʒ anhelitꝰ:et mūdificāt ſtōʒ et ventreʒ
et epar:et ꝯferūt dolori eoꝝ:et ſunt medicīa bona opil'o-
ni epis ſplenis ⁊ hicteritie ꝓp̄e:et oiuʒ egritudinū et opi-
lationū:et ꝓp̄e ifuſio eoꝝ i aq̄ apij et endiuie:aut i aq̄ ci-

cerū nigroꝝ:aut ī aq̄ ſeminū q̄tuor.aut ī aq̄ lactis ꝓpe:ꝛ delet cū oleo camomille ſcrophulas:valʒ ēt ſyrupus coꝝ pleureſi ꝛ pipleumonie ꝛ ꝓuocat vrinā:ꝛ vſus decoctōis coꝝ frāgit lapidē:ꝛ purgat matrices fetaꝝ:ꝛ hoc ē de poſſe coꝝ de eo qđ ꝑtinet ad eos ex ꝑtibꝰ calidis:ſʒ ex ꝑte ſtipticitatis coꝝ ꝓhibēt curſuʒ materieꝝ.ꝛ abſcindunt ſanguinē:ꝛ ꝯfortāt ſtōm ꝛ vētrē ne recipiāt ſupfluitates ꝛ ꝓhibēt caſuʒ capilloꝝ:ꝛ ꝯfortāt radicē eoꝝ.imo faciūt eos creſcere ꝛ multiplicāt eos ī locis vbi oʒ:ꝛ ꝓpe cū oleo mirtino aut oleo laudani.ꝛ vīo ſtiptico:ꝛ puluis eoꝝ aduſtionē fac.ſilr ꝛ abluit̄ ex decoctiōe ipoꝝ ī vino caput:ꝛ abſcidit furfures.Et ſil'e fit ex cinere ipſoꝝ: ꝛ cinis eorū ſanat fiſtulas lachrimales.Doſis.Potio decoctōis ipſoꝝ qñ q̄ritur ꝑ ipſos ſolo per ventrē eſt circiter lib.i.

B ertaciū.i.ſiler creticū.
B ertal.ara.i.paſſer.li.ď doctrina.ara.
B ertanich.i.betōica.Diaſ.
B ertbanichi.i.alleluya.
B erules.i.aq̄a gingiue:calidum ꝛ ꝓfundum.
B erulie.i.piſcl ſtupefaciēs q vocat̄ corpigo.
B erʒ.i.berʒad. ꝛ eſt galbanū ꝑꝑ excellētē eiꝰ v̄tutē berʒad ſilr dicit̄ kēne. ꝛ eſt q̄dam lapis multū carus regibꝰ pro quo.l.kenne.beʒaad.
B erʒiticon.i.piſcis dictus turdus. (rans.
B erʒiabar.i.a morte libe/
B eſagū.Biſbegi.vel beſſagū vel beſtaguum.i.polipodium.
B eſed.vl'keſeld.ara.ideſt corallus.non alkeiri rubei floris.
B eſel.i.lapis. (nuʒ.
B eſera.luchelula.i.galba/
B eſer.i.ſemē.Baſara.ideʒ
B eſer aſtorech.i.ſemē vrtice. (pulle.
B eſer albaſar.i.ſemē ce/
B eſer alchite vel alkite.i.ſemen lini.
B eſer algoſarel.buſtari.i.ſemen dauci.
B eſer albada.ideſt ſemen portulace.
B eſer andebe.ideſt ſemē ſcariole.
B eſer arſimach.i.ſem̄ atriplicis.
B eſer afulgel.i.ſemē raffa
B eſer archenige.i. (ni.ſemen citri.
B eſer artabul.i.ſemē trifolij acuti:ꝛ ē trifoliū ſilueſtre.l.handachucha.
B eſer aldel.i.ſemē ſinapis
B eſer altomat.i.ſemē lapa
B eſer batan.i.ſemē (ty.malue maioris.
B eſer caraſcis.i.ſem̄ apy.
B eſer coſtum vel cotum.i.ſemen pſily.
B eſer culbe.ideſt ſemē fenugreci.
B eſer chefiti vel theſi.i.ſemen ſileris montani.
B eſer culbar.ideſt ſemen coriandri.
B eſer cuctimeri.i.ſemē carui ſilueſtris.
B eſer garfi.i.ſemē eruce.
B eſer gheteſt.i.ſemen cuiuſlibʒ ſpēi trifoly.
B eſer liuar.i.ſemē roſe.
B eſer raſina.ideſt ſemen maratri.
B eſer roſat.i.tandachoa.i.ſemen naſturty.
B eſer.vl'ſeth.ſohar.i.ſemē aneti.
B eſer ſedef.i.ſemē rute.
B eſer thaſas.ideſt ſemen papaueris.
B eſical'.vel beſſicalis.i.fiſalida vel fiſalidos.
B eſpillus.i.ſerpillum.
B eſtarcoton.i.pſilium.
B eſte.i.polipodium.
B eſteſe.Biſteſe.ideſt macis.Steph.
B eſteſem.i.v̄ga paſtoris.
B eſteguaſten.ideſt capilli veneris.
B eſulidus.ara.pfiſalidos.i.alkekengi.
B eſuſtidos.i.nenufar.

℄ Cap. XCVI.

Beta vel bleta.lati.gre.ſtellē.ara.v̄o helk.vel ſelet. Beta.alia cādida.alia nigra:alia ſilueſtris.itē greci duo gn̄a faciūt nigrā ꝛ cādidā quā ꝓferunt̄ ꝑciſſimi ſeminis appellātꝗ firlon:ꝛ ē beta agreſtis q̄ ē beta lata q̄ facta ē ſic ellius albꝰ:vt apꝑʒ ꝑ diaſ.ca.de elleboro albo.ꝛ iſta vocat̄ blitis.pro q̄.l.ſachiliemenie.ꝛ lʒ Diaſ.faciat ſemotim capl'm de bleta ꝛ de beta:error ſcriptoris fuit vel trāſlatoris.nam idē dicūt ꝛ debēt ꝯtinuari illa capitula.Plinius libro.20.capitulo.8°.ꝛ libro.19.capitulo octauo. POSSE.SERAPION.li°.aggre.ca.de bleta.ex ea eſt alba ꝛ nigra:ꝛ in ſapore eius eſt nitroſitas.ꝛ virtus eius ē que abſtergit ꝛ reſoluit:ꝛ expellit ſupfluitates caliditat̄:quando cum ea fit ſternutatoriū.ꝛ quando bleta coquit̄ egriditur ex ea viſcoſitas ꝛ acuitas:ꝛ fit virtus eius que ꝓhibet generationem apoſtematis:ꝛ reſoluit reſolutiōe pauca.in alba vero eſt de virtute abſterſiua ꝛ reſolutiua. in nigra eſt res ſtiptica:ꝛ ꝓprie in eius radice. Et idē auc. Gal.in.li.de cibis.In ea exiſtit humiditas abſterſiua abſterſione tēperata.ꝛ cum illa humiditate laxat ventreʒ:ꝛ mollificat iteſtina:ꝛ ſtōʒ.ꝛ maxime cū fuerit boni ſenſus. ꝛ ideo accidit ꝙ bleta eſt mala ſtō.ꝛ ꝓprie illi qui eſt ſicut dixi quādo vſus eius eſt nimiꝰ:ꝛ nutrimentū eius eſt paucū ſicut eſt nutrimētū aliarū herbaꝝ.Sʒ bleta q̄dē ē magis iuuatiua q̄ʒ molochia in apiendo opil'ones epatis. Nigra aūt ſtringit ventrē ſicut lens:ꝛ maxīe quādo coq̄t̄ radix eius eſt plus ſtiptica conſtrictiua ventris: ꝛ alia ſpēs eius ſoluit ventrem.ꝛ ambe q̄dem ſpecies eius ſunt malichimi ꝓpter nitroſitatem que eſt in eis.ꝛ ideo quando fit ſternutatoriū cum ſucco eius ꝛ melle mundificat cerebꝝ ꝛ confert dolori aurium:ꝛ quando ex decoctione blete ꝛ radicis eius abluit̄ caput: aufert lendines: ꝛ mundificat ipſum a furfuribus:ꝛ quando proycit̄ ſuper ſciſſuras que fiunt a frigore confert eis:ꝛ quando coquitur cum folys eius curat bothor:ꝛ valet ad combuſtionē ignis ꝛ heriſipillam.Et ideʒ auc.Aben meſuay.quando coquitur ꝛ comeditur cuʒ fabis digerit cito. GALIENVS.6.ſim.phar.ca.bletū. Bletū eſt olus comeſtibile fri.ꝛ hu.ꝯplonis in ſcđa manſione a temperata abſtātia. Et idem li.2° de cibis.ca.de beta.Succus bete eſt mediocriter abſterſiuus qui ꝛ ventrē ad egeſtionem excitat:ꝛ ſtomacuʒ aliquando mordicat:ꝛ maxime illorum q̄cūꝗ facile paſſibilem habent ipm:ꝛ ꝓpter hoc ipſum eſt eduliū maluʒ ſtomaco amplius comeſtum.Alimentū autem ab ipſa modicum magis ydoneum eſt q̄ʒ malua ad opilationes que ſm̄ epar.adhuc aūt magis quādo cum ſinapi aut oīno cū aceto comeditur ꝛ ſpleneticis eodeʒ modo comeſta ſunt bona medicina magis q̄ʒ alimētuʒ. DIASCORI.ca° de beta.Jecore laborantibꝰ ꝛ ſpleneticis cum ſinapi vtiliſſime eſui datur. ignes ſacros ꝛ que aduſta ſunt cum albumine illinita reſtringit: vlceribus in capite manantibus facit.item allopitijs cruda trita optime illinit̄. aqua in qua eſt cocta furfures capitis eliminat. ꝑnionibus aūt in fomēto adhibet̄.Iniecta cum melle onera ventris deponitur.item elixe ꝛ cocte maxime cum lenticula abſcindūt ventrē:ꝛ ſine ipſa molliūt ventrem:ſʒ ambe cacoſtomatice ſunt.humores nutriūt malos:ſuccus earū naribꝰ īfuſus caput purgat:ꝛ īfuſus in auriculas mitigat dolorē. cū radicibus ſuis elixe lēdines mūdāt.fomēto ʒernis ꝑ ſunt alopitijs.antecedente ſcarificatione ipoſita capillos reſtituēt: paſcētia vulnera cōpeſcunt:iteʒ folia cruda cataplaſmata cicatricibꝰ nigris reddūt colorem.

B etas.i.tuſſis ſicca ꝛ arida.vnde pillule betholie.i.que fiunt ad tuſſim.
B etadorē.vl'bethadore.i.ocimum magnum.
B eteta.i.herba q̄ vocat̄ lingua cania:ꝛ ē cinogloſſa.
B etharog.vl'bethaogi.i.ocimū commune.
B ethem q̄d ē.l.hauud.
B etheth.vel betheſth.i.oē genus melonis.
B ethera.i.melon.
B ethion.i.ſaluia ſʒ pliniū eo ꝙ tuſſi cōferat.
B ethlen.idem.
B ethonia.i.polium.
B etonica.q̄d eſt.l.baſtarē.ceſtron.ara.caſtram.vetonica.Diaſ.Pſyceotriphon.Steph.
B eʒaar.i.lapis viridis qui valʒ ꝯ venenū in q̄ ē tāta v̄tus vt expellat venenū.l.lapis beʒaar.

B eʒaard.vl'beʒadarad.vl'beʒarat.i.galbanū.
B erʒarad.kēne.berʒ.idē.
B eʒar.i.bautia.
B eʒachar.ideſt omnis medicina ſimplex cōtra venenum. Beʒardem tyriaca.
B eʒearicum vel beʒeat id eſt beʒaar.
B eʒel.i.iſtr̄m vel pforatio ventris hydropicorum.
B eʒer albachat:aly alengeſne vel albedanigi ideſt baſilicon.
B eʒerra catima.i.pſilium. Baʒaracaton.
B iacō.i.ꝯfectio ad tuſſim.
B ibac.i.v̄ga paſtoris hers.herſandaru.herſicadari.
B ibach.Sera.li.aggre.ca.bibach.auct.Diaſ.affert̄ ab india ꝛ ſimilis cortici ſicut cortex mori ꝛ odoris boni: ꝛ habʒ v̄tutē calefacientē ꝛ fiūt cū eo fumigatiōes ꝛ ponit̄ in ꝯfectiōibus vnguētoꝝ.ꝛ in alys ꝯfectōibꝰ calefactorys:ꝛ hʒ v̄tutē ſil'eʒ v̄tuti calami aromatici:ꝛ q̄ʒdo fit fumigatio cū eo valet tortiōi mr̄icis qñ ē ſiccū.
B ibech ideſt tuſſis.
B ibemum.i.almea.
B ibiliſſa.i.papauer ꝯtuſū.
B ibimō vel biblimō.i.portulaca hñs lac q̄ vocat̄ alfarfac ꝛ ē ſatis laxatiua.
B iblakiuʒ vel biblatim.i.oleander.
B iblas: eſt ſpecies canne lege haſap.
B iblion vel biblos biblus.i.papirus.vñ carte fiūt inde biblos grece liber a quo bibliotheca.
B iblue ideſt cardamomū minus.
B ibon.i.camomilla.
B ibone.i.lapatiuʒ agreſte.
B ibu.i.cepe paruum.
B ica ideſt affodillus.

℄ Capitulū. XCVII.

Bichar vl' bihar.ara.gre.butalmos.lat.v̄o oculus bouis ven vacce vel cotula. SERAPI. lib.aggrega.cap.bichar.aucto.Diaſco.Bichar habet ſtipitem molleʒ ꝛ folia ſimilia folys maratri.ꝛ flos eius eſt citrinus plus flore camomille ſimilis flori cotule.ꝛ ideo nomināt eam hoc nomine.Et idē aucto.Galie.Acuitas ꝛ mordicatio ſunt in ea pluſq̄ʒ in camomilla:ꝛ reſolutio eiꝰ eſt amplior reſolutiōe ipſius. DIASCORI.ca.butalmos.ſm̄ tanſlatiōem noſtrā herba eſt mollis:cuius folia ſunt tenuiter ſciſſa:maratro ſimilia:ꝛ caulis eius mollis naſcēs circa muros ciuitatis.flores citrinos hñs ꝛ vehementer ſplēdētes ac in oculoꝝ ſimilitudinē rotūdos.vñ ꝛ nomē traxit: floribus camomille ſimiles: ꝛ illa ē herba que vocat̄ lingua noſtra pucida vel cotula fetida.Et alia butalmos habens folia coriandro ſimilia naſcens iuxta muros ciuitatis:cuius flores ſunt ex toto citrini. ꝛ iſta eſt herba que vocat̄ in lingua noſtra oculus bouis:vel cotula.lege butalmos:ꝛ inuenies cōtrouerſiam in dictis Diaſcoridis de illa herba ꝓpter corruptam tranſlationem. GALIENVS.6.ſimpli.phar.cap.butalmum ſiue ſemen incorruptū vel cappocoronia: vel oculus bouinus. nominatū quidē eſt ita a floribus qui vident̄ ſecundū figuram ſimilari oculo bouis.ſecundū colorē vero ſimilis eſt arthemidi:magis auteʒ multo ꝛ acrius eſt ob hoc magis diaforeticum vt ꝛ ſanet duricies admixtū ceroto. PLINIVS cap.de butalmo.Butalmo florē hʒ croceū oculo bouis ſimilē.vnde ꝛ a grecis nomē accepit: ꝛ eſt huius caule molli folys coriādri ſimile.naſcit̄ iuxta muros ciuitatis. AVICENNA lib.ſcđo.ca.bihar. Bihar eſt que nominat̄ keuſen.i.oculus.roſa eius eſt citrini coloris rubea in medio.groſſior.roſa camomille ca. eſt in ſecūdo ſic.in ꝑmo. POSSE.DIASCORI.folia eius trita ꝛ ceroti addita puſtulas ꝛ duricies apoſtematū ſpargit.ꝛ ſi flores eius terunt̄ cū croco: affirmant aliq ꝙ ſi poſt lauacrū ꝛ balneū eundē quis biberit bonū colorē reſtituet ꝛ facit ipſuʒ vomere ꝛ maxime arcuato morbo infectos. acris eſt. ꝛ ideo diaforetica:ꝛ ꝓpterea ſchetemata ſoluit cum ceroto.tyrſi eius in cibū ſumūt̄. AVICENNA. Odor eius cōfert ventoſitatibus groſſis in capite.

B ichicon ideſt confectio ad tuſſim.
B ichi.Bechas.bechi gre.tuſſis.ide pill'e bichichic.
B iciden.i.ſatirion.
B ida vel bidal ideſt virga paſtoris.
B idelic.i.balſamum.
B idella.i.ſanguiſſuga.
B idellium.i.bdelium.
B idema.i.albuty radices.
B iſare vl'biſere.dñr arbores que bis in anno fructificant.biſhaſe.
B iſer.i.cardamomum.
B ilaue vel bilauue. Bilbeue. Bilue vel bibleue.i.cardamomū minus.
B ilhiū.i.herba q̄ vocat̄ vngula caballina.tuſſilago.
B ilibus ideſt coleris.
B ilimen vel bilimon.bilomō.i.portulaca hñs lac. Pli.li.22.ca.22.poſt ꝑncipiuʒ.ꝛ vocat̄ alfarſagi. Bibimon. Bacchlanica Auicen. (ma.
B iliofiſſima.i.colericiſſi/
B ilis.i.triſtitia vel colera ſecūdum plinium.
B ilibris.Iſidorus.Sextarius duarum.ll.eſt q bis aſſumptꝰ dr̄ bilibris.
B iſcoctū.i.Aphriges Gal'.
B iliſcone.i.pulegium.
B imion vel biminio ē ſpecies napi.
B imo.i.affodillus.
B inablon ideſt cotula.
B inamflore.i.de arbore.
B inchum mirti:puto ꝙ ſit ſuꝑ virgultuʒ mirti hñs formam plante manus
B ineni vel bineny.i.lapis barchim.Bireni ideʒ.
B inʒ.i.iuſq̄amus albus.
B ireni.i.lapis de barchiō.
B irenū vas.i.de lapide ꝛ ē lebes ſuſtinens ignem. Galie.lib.ſecre.
B ir ſen ē dictio pſica.hir.i.pectus.ꝛ ſen.i.aq̄a.inde hirſen.i.aq̄a pectoris. Haly.ſcđa tegni.ꝯmē.3i.
B iruach vel birutar ideſt affodillus.
B irʒiden.i.herba que vocat̄ teſticulus vulpis.
B iſace vl'biſaſe.i.ruta agreſtis q̄ ſm̄ Diaſco.cap.de ruta.Armel dr̄ moli.Ga..6.memiri.cap.ꝑmo.ꝛ.2.memiri.caplo.4.
B iſalon viſalon.later.i.tegula.lib.de doctri.gre.
B iſancia.i.ſuccus herbaꝝ diureticarum.
B iſara.i.armel.ꝛ ē ſpēs rute agreſtis quā.Diaſ.vocat moli. Armola.Orib. Alexan.harmola veſaſa.Diaſcori.
B iſſarim vel biſſaruʒ.i.ruta ſilueſtris.
B iſaxi.i.hermodactili.
B iſbaſe ideſt biſare.
B iſbreci beſſagū.i.polipodiū.Biſbeigi ideʒ.Ste.
B iſbeſe.Biſbaſſe.arabi.i.macis.Stephanus.
B iſbeig.q̄d eſt.l.dipteris.
B iſion.i.flos cardi.vñ tingit̄.ꝛ eſt flos cartami.
B iſmalua:q̄d eſt.l.Altea.
B iſmius.i.napellus.Biſſum.idem.
B iſexi.i.hermodactili.
B iſrigi.i.polim.
B iſſum.i.nappellus.Biſmiꝰ idē.Bis.Hali.Bix.
B iſſion.i.flos cardi.vnde coagulatur.

℄ Caplm. XCVIII.

Biſtorta vel cōſolida rubea.lati.gre.cataphilon. vel tormētilla:vel porētilla.ara.huſeke. Biſtorta eſt herba ſimilis pētafilon:niſi q2 hʒ ſeptē folia: vtrinꝗ piloſa:ꝛ ideo vocat̄ eptaphilon:cuius radix eſt rubea ꝛ tortuoſa ſimilis galāge:ſed nō hʒ acumen.flos eius auroſus ꝛ ipa iudicat̄ fri.ꝛ ſic.in tertio.Sed notandū ꝙ eſt ſpēs biſtorte hñs folia ſimilia lapatio acuto: niſi q2 color folioꝝ ex vno latere eſt celeſtis.ꝛ ex alio viridis.flos eius rubeus ꝛ radix rubea q̄ ab aliquibus vocatur bardana minor:ꝛ ab aliquibꝰ lappa minor:virtus eius in omnibus ſicut virtus ꝑme ſpeciei:ſed remiſſior. POSSE hʒ virtutē ꝯſolidādi:ꝛ ꝯfortādi ꝯceptū.ꝯtra diſſuriā det̄ puluis biſtorte cū ſucco plantaginis:ad cōſtringēdum menſtrua fiat fomentum ex aqua pluuiali decoctiōis pulueris eius vel ex duabꝰ partibus eiꝰ ꝛ vna ſpice: fiat puluis qui aſpergat̄ ſupra ventreʒ ipſo ꝑus melle calido emplaſtrato ꝛ iuuat cōceptū.Ad cōceptum iuuandū fiat emplaſtrū ex puluere eius:ꝛ alys ſpēbus aromaticis: puluis eiꝰ vulnera cōſolidat:cōtra vomitum ex debilitate ꝛ furore colere puluis eius cōficiatur cum albumine oui:ꝛ coquatur ſuper tegulam ꝛ detur patienti.

B iſus ideſt pinus magna que ſic dicitur.
B itar vel bithath. Auicē. .i.virga paſtoris.
B itich.i.herba ſaponaria vel herba fullonum vel herba borich.
B itrias:qd eſt.l.zeg.
B itumen iudaicū dcm̄ eſt ſm̄ Dia.ꝙ in iudea inuenit̄.ſ.in ſtagno qđ dr̄ mare mortuū.l.braſalendi. Aſpaltū ſtercus demōis
B iumi.i.ypicon atricuꝫ faleſtrū.iſaricon.ſcopa regia.herba ſci ioānis.pſo
B ix.i.napellus. (rata.
B ixis ideſt tora.
B izidẽ ideſt ſatirion.
B laca terrēa.i.terra rubea
B lactaria ē ſil'is vbaſco q̄ ſepe fallit ꝑ ea captaſolys minus candidis cauliculis plurimis. flore luteo hec abiectas blactas i ſe ꝯtrahit. ideo blactaria dr̄.·Plinius.z5.ca°.9.
B lactabiſantia vel blactebizātia.qd ē.l.acchafar.
B lactini vel blactinō ideſt purpurea maritima.
B lāca eſt q̄dā ꝯfectio poſita in antidotario minori Gal'.ꝛ dr̄ blanca per antiphraſim:eo ꝙ ē nigra vl' dr̄ blāca.i.alba: nō ꝙ ſit alba:ſꝫ q2 purgat humores albos ꝛ flegmaticos.
B lediū.i.pulegiū. Diaſco.
B leſara ideſt tinctura oculos tingens.
B leſaricō. Beleſaricon.i. raniculus viridis.
B leſaronxiſta.i. inſtr̄m ad ſcalpendū palpebras.
B leſi.i.hn̄tes crura retorta verſus intus.
B letus ideſt blitus.
B leta ſicla:ſꝫ blit° olus coxilides.idē ꝛ qđ ē blicus .l.ſachilemenie. ꝛ qd eſt bleta vel blitū.l.betaꝫ.
B leta acriō.i.ſicla ſilueſtri ꝑ q̄.l.ſachillemenie,
B liconos vliconos.i.pulegiū lib. de doctrina gre.
B liſaton.i.corroboratiuū.
B liton vel blitus vliton.i. ſachiliemenie.
B oa ideſt rubētes papule. ·Plin.lib.z6.cap.xi.in fi. ꝛ lib.z4.cap.8.in.fi.
B oachis.i.bedeguar.
B oaberech arabice.i.criſtallus.
B oaraꝫ.ara.tuſſis.al'.i.criſis.lib.de doctrina ara.
B oatrū.i.ydria ſiue lodria
B obas. Bobles.i. bulbus herbeſum. ꝛ eſt balſales baſaleus.
B oblos ematic°.i. bulbus vomificus.ꝛ ē narciſcus
B oblos. Bulb° vl' bobos. Bolbos.i.balſales, volvos grece cepe.
B ocarion vel bocaron.i. pars gutturis vel canna pulmonis.
B ochiron vel bocirō ideſt canna pulmonis.

Capitulum. XCIX.

Boeboengi. ſꝫ Aui.li.z.eſt gūmi horribilis ſaporis.apportat̄ de regiōe occūtis ꝛ extimauerūt quidā ꝙ eſt ſandaraca:ſed non eſt firmū. Cōfert aſmati ꝛ vtunt̄ ea luctantes extenuat ſplenem ꝛ ꝓuocat menſtrua.

Capitulum. C.

Boeiſſe aromaticū. AVICENNA lib.z.capi. boeiſſe. Boeiſſe ē cortex groſſus hn̄s colorem purpureū hn̄s ſaporē gariofoli abſq3 dulcedine cinamomi q̄uis ſit dulcior q̄3 gariofilus.ꝛ eſt debilior in operationibus ſuis q̄3 gariofilus.eſt ca.ꝛ ſic.in ſecundo.

B oen auguē.i.ligua bouis.
B octeſum. eſt arbor cuius gūmi eſt dragantum.
B olarcos.i.anetem.
B olbos grec° dicit̄ voluis ꝛ eſt bulbus ſpēs cepe.
B olena i antidotario vli.i. quercus nouella.
B oletus. Bolites. volitis.i. ſpecies fongi. Bolos idem. Bolicos Bobletus.
B oliſmus.ē magn° appetit° cauſat° ex inanitōe mēbrorꝫ ꝛ repletōe ſtōi: ꝑpter quā inanitōeꝫ multū appetunt.ꝛ ꝑꝑ repletiōeꝫ ſtōi paꝫ accipiūt:imo min° q̄3 appetūt.ꝛ iō dr̄ boliſmus.i.minus bolus: q2 minus ſumunt bolū q̄3 appetūt. Gal'.ad glauconē.cap.3.diſtinctōis tertie.
B olus.i. lomorſo del cibo. vnde boliſmus.i. minor bolus.ꝛ bolus.i.terra ſigillata. Saladinus.
B olus romanus vel bolū.eſt q̄dā vena terre q̄ ꝑcipue in armēia repit̄. ꝛ iō dr̄ bolū armenū: ꝑ q̄.l.canarmenū.
B om ideſt bubo.amobach alia ſpecies.

B oma.i.bombix.
B ombas quid eſt.l.goron bombix.vomuix.
B onades.i.barba iouis.
B onaides. Bonades. i.ſemen apy. Oriba.
B ombix.qd eſt.l.gozon. ꝛ bōbix.ſil'r vocat̄ vermis q facit ſericum.
B ondacten vel bondachaten ideſt genus pōderis quantum auellana.
B ondata.i.q̄3titas auellāe
B ondoch vel bonoch arabice.i.auellana.
B onich.i.botim.
B oniō. Bomon.ara.i.ꝑdix auis.vel caput eius.
B orabaſis.i.bombix.
B orac.idē eſt qđ baurach. ꝛ eſt ſpuma nitri.
B orada.alforꝫa vel affella .i.limatura argenti.
B orra ē q̄dā albedo cū aliquali piloſitate vt apparet in folys calamenti ꝛ iuſquiami ꝛ alys.

Capitulum. CI.

Borrago. herba ē ſatis nota.ca.ꝛ hu. ī medio primi.hꝫ.n.ꝟtutē gn̄andi bonos hūores. valꝫ ſꝫ Dia.ꝯualeſcētib° ꝛ ſincopātib° cardiacis melicis comeſta cū carnib°. Cōtra ſincopiꝫ fiat ſyrup° ex ſucco ei° ꝛ zuccaro.fiat ſil'r ꝯ cardiacā paſſionē addito puluere oſſis de corde cerui.valet ſil'r contra melancoliam.

B oras qd eſt.l.criſocolla.
B orras. Borax.tincar arabice.i.capiſtrum auri.
B orathum ideſt baurach armenum.
B orcas.i.ventus aglonis.
B orchos.i.armoniacum.
B orettra.i.afronitrum.
B orec armini vel boria.i. baurach armenū. Boracum. Stephanus.

Capitulū. CII.

Borich vel oſatis.gre.ara.agiſdo.lati.ſapōaria:vl' herba fulonū.ꝛ ē de q̄ paniculos faciunt: quos herbaticos vocāt ꝛ ſiccāt eos ꝛ ꝑ ſapone vtūt̄.hyeremias ſi laueris te nitro ꝛ ml'tiplicaueris tibi herbā borich maculata es iniqtate tua. PLINIVS ca.ō borich. Borich ē herba ſat' nō q̄ ſatis ꝯgruit ad abſtergēdū pannos.ꝛ iō ipa ml'tū fullōes vtūt̄.Ex folys ei° fcm̄ cataplaſma vulnera magna gluttīat ꝛ cruorē illorꝫ ſiſtit ꝛ repmit tumores:q̄ trita cū melle purgat vulneroſa ſordida ꝛ mūdat maculas.ꝛ mixta cū albumīe oui ſubuenit igni ſacro.

B oringi vel borāgi ē qđdā ſemē quod venit de ſceni ꝛ ē amarꝫ.ꝛ lati.vocat̄ tortella.l.bedereg.
B oſas vel boſtes vl' boſos ideſt feniculus.
B oſteiedary.i.ꝟga paſtori
B otāi.votani.gre.i.plāta.
B othor bather.i.eminentia carnis vel puſtula.
B othomarien quid eſt lege buthomarien.
B othor.i.eminētie in cute non nālcs ꝛ ſunt puſtule albe pue ꝛ alterius coloris:vel ſūt puſtule pue q̄ ſunt in pueris ꝑpter q̄s iuſſit Ga.infantē ſale trito ſaliri ꝛ faſſiari ꝛ reſoluunt̄ in aq̄ citrina ꝛ variole ſunt hui° generis.

Capitulum. CIII.

Botim ara.gre.terebinthuꝫ vel albotin.lati. ꝟo arbor grani viridis ꝛ ē arbor. vn̄ emanat terbentina illa qua vtunt̄ arabes eſt dure ſubſtātie tribilis. SERAPION li.aggre.ca.boti. Botin ē duarꝫ ſpērūꝫ domeſtica ꝛ ſilueſtris.domeſtica.ſ.arbor terbētine ꝛ ē botiꝫ ſꝫ ꝟitatē vl' terbētinū:ꝛ ē capin° cui° lachrim° ē terbētina ꝛ ab eo orit̄ pix ꝛ raſa:vt appet i.l. teſt.ꝛ fruct° ei° eſt granū viride.ꝛ ſilueſtris ē lētiſc° arbor ī mōtib° naſcēs.ꝛ dixit mihi gdaꝫ arabs.lētiſci arbor ē ſic̄ arbor glādiū magnarꝫ:niſi q2 ē pulchrior ſūmitate.ſ.q2 ſūmitates ei° ſunt ad rubedinē ꝺcliues ꝛ ſt̄ folia lenia ꝛ fructū fac̄ i racemis ſic̄ botr° magnitudinis grāorꝫ granatorꝫ ſilueſtriū: ꝛ qn̄ maturat̄ fruct° ꝛ ſunt rubei ꝛ folia ei° ſil'r rubeſcūt: ꝛ qn̄ fruct° pfecte maturāt̄ ſūt vtplm̄ nigri ſic̄ appet ī. l.maaleb. Sciēdū ꝙ iſta arbor lētiſci:ē arbor q̄ gre. vocat̄ ſcin° cui° gūmi ē maſtix ſic̄ appet i.l.meſcebe. folia ei° ſt̄ ſic̄ folia ſorbi:ꝛ odor ei° ē odor ſtinci.nā ſtinc° vocat̄ plāta:quā nos regnicole vocam° lētiſcū:icōgrue tn̄:ex cui° fructu ext̄hit̄ oleū de ſtico:ſꝫ ſcin° ē ꝟe lētiſc°.ꝛ ē boti ſilueſtris.·Pli. li.iꝫ.ca.6. GALIE.8.ſim.pbar.c.de lētiſco.echin°.i.lentiſcus frutex hic ex aquoſa ſuba remiſſe cal'a virtute ꝛ terſtri fri.nō multā cōpoſita ꝑpterea ēt ſtipticat moderate. ſiccat g̊ in ſcđo iam cōpleto vel tertio icipiēte. In ea ꝟo q̄ ſꝫ caliditatē ꝛ fri.dr̄ia medius aliq̄liter ē cōmoderatus. ſilēꝫ āt in oīb° hꝫ ei° ſtipticitatē in radicib° ꝛ ramis in extremis ī pullulatōib° in frōdib°.adhuc aūt in fructu ꝛ cortice.ꝛ ſuccus in folys eius viridib° expreſſus ſil'is erit gradus ſtipticās moderate.vn̄ bibit̄ per ſe ꝛ cū alys pharmacys quaſcūq3 diſſinterias ſanans.Et ſubdit. ꝛ ſchimelias .i.ſtinci mōtani.alia quidē exichinus.alia ꝟo oligoſchin° nominat̄. maior ꝛ gdē durior ē exichinos.grauior ꝟo ꝛ laxior oligoſchīos:fructus āt oligoſchonis ſōniferus ē. oxichinos ꝟo due ſunt ſpēs.vna gdē nō fructuoſa cuius nullus vſus ē ad curas.Alia vero fructicoſa ꝛ ſomnifera ꝛ ei° fructus:ſed minus q̄3 oligoſchinos ꝯpl'o eorꝫ eſt cōpoſita ex terreſtri ſubſtantia remiſſe frigi.ꝛ aquoſa remiſſe cali. DIASCORI.ca.terrebinthi. ſ. domeſtici folia ſemē ꝛ coriū ſtiptica ſunt.ſili diligētia colligunt̄ ſicut ſcinus.ſemē eius cachoſtomaticum eſt. eſt enim ca.ꝛ diureticum. POSSE.GALIE.qn̄ bibit̄ lētiſcus per ſe vel cū alys pharmacys q̄ſcunq3 diſſinterias ꝛ vētrales diſpōnes curat.ac ēt ad ſanguīs ſpuitiōes ꝛ emoroſagias q̄ ex mr̄ice ꝛ ꝑcidētias ani ꝛ mr̄icis idoneus eſt ꝑprie ypochiſtidos: ſꝫ ꝛ ſcimelias.i.ſtincus mōtanus cū ſuis ſpēbus ſi fuerit torrefacti cū vino ꝛ bibant̄ fluxū qui ſm̄ ventreꝫ deſiccāt ꝛ fluxū rubeū detinēt ex qbus manifeſtuꝫ eſt:qm̄ ꝯpl'o eorū eſt cōpoſita ex ſuba terreſtri remiſſe fri.ꝛ ſuba aquoſa remiſſe cali.ad ſiccandum redolent:ꝛ ad caput vapores mittunt: remiſſe fri.quibus ꝛ ſomnolentos operantur. DIASCORI.terrebinthū domeſticū vētrē ſtimulat vino mixtū:morſib° occurrit ei° reſina eligenda ē alba ꝛ limpida vitreū hn̄s colorē ꝛ odorē terebithi retinēs.vtilior eſt oībus reſinis.ſcđa poſt iſtā reſinā vtilis eſt reſina ſcini.ſicut appet in.l.hatronig.lꝫ aliter dicat̄ i.l.meſcebe. tuſſi ꝛ ptiſicis medicat̄ more electuary melle addito toracis vitia cōpeſcit. ventrē mollit erugine campane ꝛ ere vſto ꝛ calcāto vel nitro adiuncto lepras corporis purgat. pus auriū melle ꝛ oleo mixto detergit pruriginēꝫ nature nō admittit ꝑfūdas plagas ꝛ vulnera replet ꝛ purgat malaxātibus medicaminib° necīe miſcet̄ dolorē lateris ꝓhibet reſina molli.i.pictuita ꝛ colofonia q̄ ex loco nomē accepit hec vt electuariū data tuſſiꝫ medent̄.oēs reſine nō ſunt vnius coloris.nā aut albe ſunt aut mellinū hn̄t colorēꝫ.fit.n.reſina ligda de cipreſſo. duriores ꝟo reſine ſunt ſtrobillina peſcilina pictuina ꝛ elatina. Eligēda eſt q̄ fuerit odorata vel lipida.ꝛ nō ligda valde: ſꝫ vt cera ſit ꝛ nō valde frāgibilis. Melior ē oīb° pictuina ꝛ elatina:q2 odorate ſunt ꝛ thuris hn̄t odorē.peſcina ꝟo ꝛ ſtrobolia ꝛ cipſſina nimiā in ſe hn̄t virtutē.nā ſcinina eſt ſil'is terbētine. lētiſci ſemē folia coriū ramuli vnā hn̄t virtutē cū radice .i.ſtipticā.de cuius corio ſucc° fit:de folys ꝛ de cortice ſic. folia cime radices ꝛ cortex in aq̄ vehemēter decoquant̄ ad ſpiſſitudinē mellis.eſt.n.aq̄ ipſa ſtiptica res. dat̄.n.cuꝫ puſca frida emoptoicis diſſintericis ꝛ ſol'oni vētris ꝛ ē illis ſingulare ꝑſidiū.fluxū mr̄icis ſtringit.cās ſtericas curat ꝛ ꝑpendentia ani.Elixatura foliorꝫ eius diuretica eſt de q̄ ſi fractura freq̄nter fomitet̄ celerius ſolidat̄.ſuccus foliorꝫ eius dentes ꝯfirmat ſi ſepius ī ore teneat̄ g virtutis ē ſtiptice ꝛ ſimilib° cauſis ꝑdeſt:ligno ei° viridi dētes fricati cādidant̄. fit quoq3 oleū de ſemine ei° ſilibus cauſis neceſſariū:ꝛ capillis cadentib° inunctum ꝑdeſt:eo ꝙ cal'am ꝛ ſtipticā habeāt vim.hanc reſinā maſticeꝫ vocāt. emoptoicis vetuſtis cū aqua frida ſeu puſca ꝑſtolat̄.tuſſiꝫ ſedat cū mulſa.cal'o ſtomaco vtiliſſima eſt: ꝛ ructuationibus fetidis ꝑdeſt maſticata.dentifrigys vtiliter adhibetur.candiduꝫ vultum facit.fetidum odorē oris longius arcet.gingiuas cōfirmat: pilos qui in oculis naſcūtur contrarios acu vel ſtilo calefacto optime colligit.

B otrachion vl' botracion vel botracium.i. apiū riſus. vatrachion. ·Plini° lib.z5.capi. vltimo in fi. Diaſco.kebikegi. Auicē.
B otrea.i. cētaurea maior.
B otrichis vel botricio.i. apium raninum.
B otrion ē ꝑma ſpēs vlcerꝫ oculi ꝛ eſt vlcus i cornea cauum ſtrictū ꝛ mundū. ſecunda vocat̄ lamamoma latius ſupiori minus ꝑfunduꝫ.tertia ſpēs vocat̄ argemon in circulo oculi vlcus occupans de pupilla ꝛ ꝯiunctiua.q̄rta dr̄ epithamia. ꝛ ē vlcus ſordidum ꝛ rabidū.

Caplm̄. CIIII.

Botris vel botrin. DIASCORI.ca.botris. Botrix eſt herba fructicoſa tota ſpanſa ſuper terraꝫ colorē mellinum habēs per interualla furcata virge eius in omnibus ramis ſemine plene.folia habet ſimilia intubo agreſti cum maximo odore ꝛ bono nō inuenit̄ in partibus noſtris:multi ꝑ ſuauitate odoris rebus alys eam adiungūt:naſcitur in locis cultis ꝛ paſcuoſis. Capadocy vero eam ambroſiam dicunt.·Plini° libro.z5.ca.7. ꝛ lib.z7.cap.8. POSSE.SERAPION cum vino bibita orthonoicis prodeſt. ſuccus eius bibitus in balneo ictericis colorem reddit. Sed notanduꝫ ꝙ plures herbe non inueniuntur in partibus noſtris: ꝛ ideo noſtro ydeomate non poſſunt nominari.

B otrus.i.forma vue cōpoſita ex racemis.
B ouis cornu.i.fenugrecuꝫ ſic dcm̄ a ſilitudine baccarꝫ ei° ad cornua bouū.
B ouis coſta.i. dupleuron. ꝛ eſt dulbub.
B raca ideſt bacca.
B racatos ideſt rana.
B rachium aſeid.ideꝫ.ꝛ eſt omnibus notum.
B racon ideſt viſcus.
B radipora.i.grauātia ꝛ ad egeſtionē tardantia iſto vocabulo vtit̄. Gal. lib. dinamidiaruꝫ particula prima.cap.de braddiporis. Oriba vero bradipora.i.gn̄antia poros.

Capitulum. CV.

Braſalendi. ara.gre.aſpaltū.lati. ꝟo bitumē iudaicū:ſic dictū: eo ꝙ i iudea iuenitur.ſ.in ſtagno quod mare mortuuꝫ dicit̄ in quo ingredit̄ flumē Jordane: ꝛ ipſuꝫ eſt ſpēs napte:ſed non napta: qm̄ napta eſt petroleū vel ſtercus demonū qđ eſt idē ꝛ eſt ſic̄ oleū ligdū:ſed bitumē iudaicū vel aſpaltū vel braſalēdi q̄ idē ſunt eſt durꝫ vtcunq3 qđ pōt puluerizari:ſꝫ nō reſoluit̄ ꝛ hꝫ vtcunq3 fetorē napte:vt pꝫ p Serap. ꝛ per cōcordiā. Aui.cap.de petroleo.qđ idē eſt qđ napta. Adhuc ſciēdū ꝙ aſpaltū ꝛ napta bitumen iudaicū: petroleum ſterc° demonis ꝛ braſalēdi ſunt idē: ꝛ eſt oleū petroleum vel napta ꝛ ſtercus demonis antiquatū ꝛ induratū:q2 qn̄ petroleuꝫ eſt recēs liquidū eſt ſicut oleū:ſed cū antiquat̄ induratur. Eligendum eſt petroleū qđ eſt album vel citrinū: vel clariſſime ſube: ꝛ qđ eſt fetidiſſimū: hꝫ aūt virtutem igneā.ſ.diſſoluendi ꝛ ꝯſumēdi ꝛ attrahēdi.ꝛ eſt ca.in fine terty ſic.in.4. SERAPION lib.aggre.cap.braſalēdi. Braſalēdi eſt aſpaltū vel bitumen iudaicū rubeū. Eſt āt in ſicilia hūiditas quedā natās ſup aquas fontiū quā ponunt hoīes illius regiōis in lampadib° loco olei.ꝛ vocant ipm̄ oleū ſicilinū:ꝛ ipſi gdem errāt in hoc ꝙ ipſa eſt ſpēs aſpalti hūidi ꝛ napte. Aſpaltum ꝟo babilonicū quoddaꝫ eſt clarificatū ꝛ color ei° eſt alb°:quoddā ex eo eſt nigrū. Et idē auc. Ga.q̄dā eius ſpēs generat̄ in flumib°.ꝛ iō repitur hoc maxime natās ſup cham ꝛ albollōgue. ꝛ in aſlos ꝛ in alys locis pluribus natās ſicut butirꝫ: ꝛ dū permanet ſup aquā eſt humidū ꝛ liquidū:poſtea deſiccat̄ ꝛ fit durꝫ. ꝛ generatur ex eo in mari mortuo ꝛ eſt mare ſalſuꝫ vltra terrā ſeni: ꝛ nō eſt i eo aīal aliqđ: ꝛ venit ad ipꝫ flumē Jordāe. CASSIVS felix cā.de petroleo. Petroleū.i.oleū petre. Inuenit̄ aūt in locis ſulfureis.fit.n.cum pinguedo

terre ⁊ aque actione caloris ad igneas cõuertitur partes. inuenit̃ etiã ſuper lapides quod quidem per eos reſudat ⁊ in eis eſt ⁊ ſuper mare inuenit̃:ſed id eſt nigrũ. poſtea vero ꝑ excoctõem fit albi coloris:qñqꝫ etiã citrini. in grecia ⁊ i marinis partibꝰ iſta opant̃. DIASCORI.ca.aſpaltum. Aſpaltũ ẽ bitumẽ iudaicũ:⁊ eiꝰ aliud eſt aridũ.aliud liquidũ.vñ bitumẽ iudaicũ qð fit in lacu iudee q dr̃ aſſaltiten:coagulatio eius ꝑ ripã ipſiꝰ lacus inuenit̃ ⁊ naute vadunt cũ ſtafa:⁊ ſic eã colligunt ⁊ ſiccant ⁊ vendũt. Aliud genus eſt qð neqꝫ ferꝝ neqꝫ aqua rumpere poteſt niſi tñ mẽſtrua mulierꝝ aut ſanguis hircoꝝ.Et ſi volueris rumpere ſic rumpe:tolle filuꝫ de lana ⁊ intinge ipm in ſanguine ⁊ ſic incide.Eſt aũt bitumen ſummũ purpureũ odoris grauioris:reprobabile autem nigrũ eſt. Adulteratur aũt pice mixta. Reperit̃ autem babilonicũ bitumen album ſeu nigrũ lõgo interuallo rapiẽs ad ſe ignẽ.omne vero bitumen hꝫ virtutẽ malacticã ⁊ diaforeticã ⁊ hꝫ vires viſcide ⁊ etiam efficaciter relaxantes.Eſt etiã acris ⁊ ſtiptice qualitatis:⁊ per hoc ꝙ auſterium infrigidat:deſiccat vero in vtroqꝫ:⁊ ideo ad putredinẽ ⁊ ad reuma vtile eſt. liqdum vero bitumẽ in babilonia generatur ⁊ alopinia ⁊ ſicilia.reperit̃ etiã natans ſepe in fontibus recorporatiuaꝫ habẽs virtutẽ. AVICENNA. Petroleũ album note ſpẽi eſt:⁊ nigruꝫ eſt colamentum picis babilonie.ca.eſt ⁊ ſic.vſqꝫ ad quartũ:eſt ⁊ ſubtile ⁊ ꝓprie albũ reſolutiuum liquefactiuum aperitiuũ opilationũ. POSSE.Contra arteticam podagram:ciragrã paraleſim yliacaꝫ paſſionẽ ſtranguriam ⁊ diſſuriã fiat partium dolẽtium inunctio. Contra yliacam paſſioneꝫ quidam dant in quantitate.ʒ.i.⁊ ad plus.ʒ.ij.⁊ multotiens curantur:ſed non debꝫ dari i eſtate nec colerico nec debili:niſi ſit materia frigida. Cõtra fortẽ podagram ⁊ yliacam buliat in ſucco ebuli.petroleum ⁊ colatura det̃ patienti. Contra vitium lapidis ſummũ remediũ eſt puluis lapidis lincis buliat in petroleo ⁊ colatura per ſiringã inijciat̃. lapis enĩ confirmatus frangit̃. ꝑus tamẽ dꝫ fomẽtari virga ex aqua decoctiõis malue ⁊ olei:vt extendantur ⁊ aperiant̃ meatus. Contra ſuffocationem matricis fumus eius poſiti ſuper carbões ꝑ nares recipiat̃. Cõtra caſum matricis fiat ſuppoſitoriũ ex bombice intincta in petroleo. Cõtra aſima ⁊ tuſſim antiquaꝫ pectus ꝑus inungat̃ bene vt bene digerat medicinam ⁊ det̃.ʒ.i.vel.ij.Cõtra vehemẽtem frigiditatẽ ſtõi inungat̃ ex eo ſtomacus.Sed notandũ ꝙ quãdo dat̃ petroleum debet poſtea dari aliqd frigidũ ⁊ humidũ:qꝛ petroleũ excoriat.fri.vo.⁊ hu.lenit. DIASCORI.Aſpaltum tumores reprimit:offocatiõibus ſtericis occurrit cadentes mr̃ices ſubleuat fumigãdo epilẽticos.fumus eiꝰ ꝓuocat cum caſtoreo.mẽſtruis impat:tuſſim ſedat.aſmaticos ⁊ diſnoycos ad ſanitatẽ perducit.morſibus venenatis occurrit:ſciaticis ꝓſtolat̃.ciliacis datur in modũ cataputie ⁊ maximũ ꝓſtat effectum.coagulatũ ſanguinem cũ aceto reſoluit.diſſintericis cum ſucco ptiſane ſuppoſitus curat.Catarꝝ ſuffumigatione compeſcit.dentiuꝫ dolorẽ appoſitum mitigat. podagricos ⁊ arteticos cuꝫ nitro ⁊ cera vt malagma impoſitũ curat. AVICENNA. Confert doloribus anchaꝝ ⁊ doloribus iuncturaꝝ ⁊ ꝓprie album ⁊ cõfert doloribus auriũ frigidis ⁊ confert albugini oculi ⁊ aque deſcẽdenti.Et nigrũ ex eo ẽt confert aſmati ⁊ tuſſi antique. bibit̃ eniꝫ paꝝ ex eo cum aqua ca. ⁊ ſedat dolorem ventris pungitiuum:⁊ ventoſitates:⁊ quãdo fit ex eo licinium interficit vermes ⁊ proprie nigruꝫ.⁊ comeditur põdus.ʒ.i.de eo ⁊ frãgit ventoſitatẽ veſice ⁊ frigus matricis:⁊ confert puncture epithimatum.

B raſil ideſt bratan.
B ragina.i.comiſſura duarũ cellulaꝝ i ſummo capitis vbi ẽ v̄tus fãtaſtica
B rain.i.corroboratiuum.
B rameſtis.i.ſimile lanc.

B ramia vel braſſia ideſt ſemen vitis.
B ranca leõis.i.herba flaura. ❡ Capitulum. CVI.

Branca vrſina.herba eſt.cuius folia ſunt magna ſicut folia caulis: ſed inciſa ſicut branca vrſi.in medio corum orit̃ ſtipes in cuius capite ſunt multi flores ſpinoſi concluſi.calida eſt ⁊ humida in ſecundo. virtutem habet mollificandi ⁊ maturandi ⁊ leniendi.
POSSE.Cõtra ariditatem membrorum ⁊ vitium ſplenis fiat vnguentum ex branca vrſina ꝯtrita ⁊ macerata diu in oleo ⁊ colature addatur cera ⁊ fiat vnguentũ contra vitium matricis ex frigiditate ⁊ ventoſitate. ℞.ſucci brance vrſine.℥.iiij.herbe ſauine ſaluie maluarum maiorane roriſmarini pulegij arthemiſie abſinthij abrotani. añ.M.ij.gariofilorum.℥.ij.cinamomi.ʒ.ij.ſpice.ʒ.ij.cimini.℥.i.picis grece.ʒ.i.galange.ʒ.ij.thuris maſticis.ana.ʒ.iiij.boli.℥.i.cere albe.℥.viij.vini greci.lib.ij.lardi ſcrofe rotulum.i.predicte herbe piſtentur cum lardo predicto: deinde ponantur ſuper ignẽ cuꝫ vino ⁊ ſucco predicto donec coquat̃ vſqꝫ ad cõſumptionem vini:deinde coletur ⁊ iterꝝ reſoluat̃ in igne ⁊ addita cera eliquata ponant̃ ſpẽs predicte ⁊ dimittant̃ coagulari ⁊ vngat̃ venter.

B randiſpoſia.i. tarda digeſtio.Sa.8.memiri.ca.iz.
B ranci patho grece ꝓ morbo dicitur.
B ranhiaſis.gre.raucedo.
B rancus catarrꝰ vel branchos.i.apa fauciũ.⁊ ſunt amigdale.Salie.7.memiri.cap.primo.
B rania vl' bratia cobrania ideſt ruta agreſtis.
B raſaueſten ideſt capillus veneris.
B raſſica.i.caulis.vnde macer.caulis romana grecorum braſſica lingua ꝓ q̃ lege combin.Pliniꝰ lib.zo.cap.9.in principio.
B raſſica ruſtica ideſt apokimum.
B rata.ſm Pli.li.iz.ca.i8.vltra mediũ eſt arbor in bellincos naſcens cipſſo ſillis:exalbidis ramis:iocundi odoris vt odor cedri accenſo igne.⁊ illa eſt prima ſpecies ſauine.
B rachi vel bratreos.eſt ſecunda ſpecies ſauine.
B rateos vel bratheos.gre.i.ſauia vracteos macer.
B ratea.i.aurea lamina.
B regma ideſt mucus naſi digeſtus.
B requequiõ. Prequegon ideſt antepſica.
B reſillum ideſt batam.
B retima capitis.qdam dicunt ꝙ eſt occipitiũ capitis.qdã ꝙ ẽ comiſſura:qdã ꝙ ẽ mediũ capitis.
B retrachiũ.i.ſiler creticũ.
B ribetmẽ.i.ſiſac qð ẽ ſuꝑ zirbũ:⁊ ſuꝑ ipꝫ ẽ mirach ⁊ lacertus ventris.
B ritonica ẽ radix piſtereõ
B rio.Diaſco.cap.brio.herba eſt duoꝝ cubi.longa.v̄gas multas ⁊ teneras hñs in qbus folia naſcunt̃ lepide ſimilia mollia ⁊ alba ⁊ in ſummo v̄gaꝝ ꝓfert ſemẽ florẽ albũ hñs. POSSE.DIASCO.virtus eius eſt q̃ cũ ſucco ptiſane cocta a cappadcoijs comedit̃ ꝓpter friditatẽ ſtõi ⁊ ſemie eiꝰ ꝓ pipe vtunt̃:miſcẽtes in cocturis ⁊ reliqs eſcis.Alij memorãt hãc empetigies mederi.
B rionia.i.vitis nigra q̃ gre.dr̃ ampeleos melena:⁊ ẽ ideꝫ qð ſicida vel cucurbitinus vel cucurbita ſilueſtris.
B rion.i.muſcus ſtãgnus.i.vſnee herba ẽ duoꝝ cubitoꝝ lõga v̄gas multas ⁊ tenues hñs i qbus folia naſcũtur lepido ſilĩa mollia ⁊ alba ⁊ in ſũmo v̄gaꝝ ꝓfert ſemen florẽ albũ hñs.Et ſic hoc nomẽ ꝯuenit tribꝰ rebus.
B rion maritimũ vel briũ.i.herba q̃ naſcit̃ ſuꝑ ſaxa i mari ſm ꝙ dicit Diaſco.in cap.de licena:qm̃ licenã vocat brion:⁊ eſt facta ſicut vſnee.vñ brion.i.vſnee maris: ⁊ nõ eſt alga.vt qdã dicunt:qm̃ Diaſco. facit caplm aliõ ſemotim de alga.⁊ cap.de licena. Nam ponit caplꝫ de aloſachne.i.de alga.ſicut apparet ſi leges in Diaſco. litteram aloſachne:ſed pro brion.l.aynech. Pliniꝰ liᵒ.z7. caplõ.8.poſt principium.⁊ libro.iz.capi.z9.in ꝑncipio. Salie.primo memiri.caplõ primo.

B riocteris. DIASCO.ca.briocteris. herba eſt cuius radix aſꝑſa ⁊ ſtricta ⁊ ſibi coherens guſtu dulcis facit haſtas duoꝝ cubitoꝝ ſpinoſas. Naſcitur in locis algoſis que cataplaſmatibus adhibita omnibus vulneribus impoſita ⁊ quottidie mutata medet̃.
B riſara.i.mons quidam. ❡ Capitulũ. CVII.

Britanica DIASCO.cap.brictanica. Brictanica herba eſt hñs folia ſimilia lappatio aggreſti:ſꝫ paulo nigriora lanoſa guſtu ſtiptica.haſtaꝫ vero hꝫ lõgã ⁊ radicẽ paruã ⁊ tenueꝫ. folia eius exiccant̃ ſuccus eius collectus in ſole ponit̃ ⁊ ſiccat̃ ⁊ eſt illa virtus ſtiptica. Plinius libro.z5.cap.3. Auicen.dicit bertanich.a quibuſdã damoſamos in modum lactuce creſcit in locis montuoſis humidis argiloſis ⁊ aſpis. POSSEDIA. ſuccus eius ſiccatus in ſole ꝓdeſt vulneribus vel cancris oris ⁊ faucium cum vino ⁊ his qui ptiſim incurrunt. quidam dicunt ꝙ eſt lapatium acutum.

B rizia.i.liquiritia.
B rocata.ẽ qðdaꝫ cataplaſma qð recipit abſinthiũ rutã arthemiſiã ide eq̄liter.piſtãtur ſubtil'r ⁊ miſcent̃ cũ melle ⁊ oleo ⁊ cimino ⁊ buliũt aliq̃liter ⁊ tepidũ cataplaſmat̃ ſuꝑ membruꝫ ⁊ mirabiliter ab eo remouet doloreꝫ.
B rochicon.⁊ vroco.gre.ꝑs gutturis vl' cãna ipa pulmonis. Pau.
B romos.Ste.ẽ hamemanum maſſum. Pli.li.zz.cap.vltimo ꝓpe ſi.
B rõcocelon.i.tumor creſcens intra ceruicẽ ⁊ trachẽã artariã. Cor.celſus
B romis vel bromus.i.auena.lib. de doctria greca.
B romũ.i.ſpuma mari:qm̃ dr̃ eſſe plena bramo. Alexãder cap. de diſſinteria qñ inqt cuꝫ ea febris adeſt. vlcera imbromidantur ⁊ ſordidãt̃.⁊ ſꝫ Diaſ. eſt ſcða ſpẽs altionij que eſt ſpuma maris.
B ronchos grece ideſt brãchos.
B rothus arthemidis ideſt botris.
B ruca.bruca erecta. brueria ideſt thamariſcus.
B ruach ideſt affodillus.
B rucus ideſt ramus.
❡ Caplm. CVIII.

Bruculus. eſt ſpẽs locuſtaꝝ que aliquando intãtum abũdant in terris arabuꝫ ꝙ terram tegũt ⁊ fruges comedũt.⁊ herbã.quare ꝯtra eas cõgregant̃ ſicut in exercitũ ipſoſqꝫ colligunt ⁊ comedũt inſalſos ⁊ ſalſos.Et ego vidi eos ſalerni ãno dñice incarnationis.i297. ALMANSOR trac.3.ca. de bruculis. Bruculi qui ſaliti nõ ſunt paꝝ calefaciunt ⁊ inflatiui exiſtẽtes ſꝑma augmẽtant.ſaliti v̄o plus calefaciũt ⁊ ſitiꝫ efficiũt ⁊ ſunt mali nutrimẽti:ſanguinẽ quoqꝫ adurunt.

B rumaria.i.lẽtopodiõ.⁊ ẽ ciclamẽ vl' bothormariẽ Dia.artãita leucopodiõ.
B runeria vel brunete: idẽ quod ſupra.
B runcus podagra lini. haſta lini cuſcuta idem.
B runõ talaſumi. Brion.i. muſcꝰ mari thabelebuꝫ.
❡ Caplm. CIX.

Bruſcus vel bruſus oĩbus ẽ notꝰ. PAVLVS cap.de bruſco. Bruſcus folia eiꝰ ſunt ſicut folia mirti cũ extremitatibus ſpinoſis faciẽs plures ſtipites cum fructu rubeo.ſicut fructus ceraſi.⁊ eſt tẽperati caloris.vt Hyp.⁊ G.teſtãt̃. POSSE.PAVLVS ſuccus folioꝝ eius expreſſus in ore tentus oris vitia emẽdat:ꝓdeſt ſtomaco ⁊ dolori ventris ⁊ colere temperatus cum lacte ⁊ inunctus vitia oculorum emendat:potatus cum zuccaro emoptoicos ſanat ⁊ petram frangit:ſuccus eius coctus ⁊ bibitus coleram ⁊ mẽſtrua expellit:puluis radicis eius vulnera bene ſanat.

B uatim ideſt panicum.
B ubanum ideſt olibanum Dalyabbas.
B ubas ideſt napo.
B ubeſtin.dic̃ Pli.li.zz.ca. zz.añ meᵐ ꝙ ẽ planta q̃ q̄uis a greco in cibis laudet̃.bouũ tñ eſt venenũ. ⁊ eſt herba coriandri.
B ubeꝫs ideſt adarcis.

B ubignon.bubognon.bubognum.i.mãdragora.
B ubleſtis.i.aĩal raꝝ qð eſt in italia ſilĩmũ ſcarabeo lõgipedũ duoratũ tacto felle ita inflãmat vt rumpat. Pli.lib.zz.cap.zz.
B ublotẽ.i.marrubium nigruꝫ.ſiue ſilueſtre ⁊ marrubiaſtrum.
B ubo.i.apa inguinis.
B ubo auis.i.lobuffo.
B ubomon eſt hertomũ.i. actimus.Stephanus.
B ubon ideſt inguen.
B ubona ideſt carbũculus durus vel diuturnus.
B ubonium.i.inguinale.
B uboncelent vocant greci quando tibie varicibꝰ implicantur vel inguen. Cornelius celſus.
B ubonocilli dñr hñtes rupturã inguinis. Paulus.
B ubue.i.fenugrecum.
B ubagi. Bubugi.i. radix capparis. Daly.
B ubul.i.cepe ſilueſtre.
B uburiſmꝰ.i.rugitꝰ inteſtinoꝝ:⁊ ẽ nomẽ fictitium.
B uchada ideſt parue eminentie ſicut puſtule.
B uceron ideſt fenugrecũ. Plinius.zi.cap.7.
B uchida.i.buchada.
B uchormariẽ ideſt butho marien.
B ucholide. buchõlies.bucolide.i.herba ſimilis camomille ⁊ ẽ cotl'a fetida
B ucbuch.i.cime vel lecti.
B uchurſudel ideſt fumigatio nigra.
B uchum vel bucum ideſt manthethabon. (giũ.
B uchor.ara. vapor fumiB ucie ideſt vitis albe.
B uctida.plãta ẽ q̃ caremꝰ ſatis ſtiptica ⁊ vulneruꝫ ſolidatiua cortex eius laxat ventrem.
B udacogi vel budaregi.i. ozimum.
B uderegi ẽ ſilĩs eruce quã Dia.eriſmõ vocat ⁊ ẽ bedereg. Budericis idem.
B uctim.i.panicum.
B ugamis.i.amomum.
B ugamum ideſt aſara.
B ugee.i.herba de bugea.q eſt locꝰ barbarie i littore africão.l.abes ⁊ guzema ⁊ pluis bugie.darſiſabaꝫ Almãſor. Buzee.
B ugenis. Buyanis.i.paucedanum herbaturum.

Serap. Auicen.
B ugetigi.vel begerigis.hꝫ cepas paruas ſimiles cepis croci.folia ſilĩa folijs porroruꝫ. flores ſimiles floribus viole.⁊ dr̃ ꝙ eſt ſpẽs hermodactili.
B ugi ideſt alcubigi.
B ugieniſum.i.cerefolium.
B ugiliſſe.i.lactuca aſini.
B ugloſſa.bugloſſos.bugoſſos.i.ligua bouis.Eufroſinũ. Pli.li.z5.cap.8.
B ugloſſon.gre.i. piſcis dictus ſolea.
B uguridis ſunt ea q̃ fiunt campeſtribus armis.
B uheregi.ẽ ſimilis zedoarie qua caremus.
B uiat ideſt quercus. (ni.
B uincli eſt q̃dã ſpẽs fraxiB ul.i.mirica files. Alb, ma.lib.zz.cap.equi.
B ulatriron.i.polium.
B ulb.i.milium ſolis.
B ulbe.i.fenugrecum.
B ulbꝰ eſt oĩs radix tunicata apud Pliniũ maxĩe.
B ulbus agreſtis quid ẽ lege coliticon.
B ulbꝰ benetatio ideſt alumen ſciſſum.
B ulbꝰ ematicꝰ.i.radix narciſci.ſic vocat eã Dia.ca. ð narciſco ⁊ vocat̃ abeodẽ bulbꝰ ematicꝰ. ſil'r q̃dã q̃ noĩat̃ hermocales.
B ulbub vel bulbul.i.cepe ſilueſtre vel cepe canis.
B ulbus fiſticus ideſt ſcilla vel ſquilla.l.baſal.bulbꝰ ruffus idem.
B ulbꝰ merepſicꝰ quẽ Dia. nauſeatilem vocat folia eiꝰ ſũt ſilĩa bulbi nr̃i in q̊ fructice eſt bulbꝰ niger.
B ulbꝰ ſtudiũ.i.flos lupuli.
B ulbꝰ vomicus vel vomitorius.i.narciſcus. Bulbus emeticus.Diaſco.
B ulceis.i.adarcis.
B ulcus ideſt flos.
B ulc.i.cucumeres indi ⁊ ſũt ſil'es fructꝰ capparis ⁊ ſunt amari ca.⁊ ſic.i ſecũdo.⁊ vocãt̃ bel.ſel.fel. ſil' deſcripti a ſerapiõe.
B ulge ideſt citonia.
B ulgij afrac.i.lappago.
B ullos ideſt bullos ⁊ ẽ arbor glandis.
B ulmos.i.boliſmus vel fames vaccia. bulimos vulimos grece.
B ulogos ideſt lippum.
B ulufar ideſt nenufar.

B ulus grece napo.
B uloquinum ideſt man/dragora. Diaſco.
B ulot.ara. glans vel caſtanea. ꝛ eſt ſpēs eius.
B ulengi ideſt abſinthiuꝫ. Halyabbas.
B ulunge. arabice ciconia.
B unca ideſt bunchū. bunchcum. Auicen.
B umon.i.action. Diaſco.
B union. grece napus.
B ulzuzemet.i. vria catuli.
B umas. Bubas.i.nap⁹ vel rapa agreſtis. Stepha.
B undata. bunadata. bundata.i.auellana. Bunduc ſimiliter.
B unc.i.affodillus.
B umeliā.i.furunculuꝫ. Et bumelia ē vna ſpēs fraxini. Pli.lib.16.cap.14.
B umelianos.i.tapſia.
B umodes.i.pix marina. ꝛ eſt pix naualis.
B umodes.i.marin⁹ piſcis.
B umonides.i.policaria.
B umos vel buntos.i.flos.
B unigi.i.bozongi.
B unicuꝫ mirti.i. illud qđ ē ſup virgultuꝫ mirti hñs formā plante manus.
B unum ideſt polium.
B upluro. Plini⁹ li.22.ca⁹.22.i me⁹. de herbis ſpōte naſcētib⁹ bupluro in numero herbaꝝ ſponte naſcētiū hāc greci hñt cubitali caule folijs multis longiſꝗ capite aneti laudatū in cibis ab Hyp. in medicia a glaucone ꝛ in ꝯdro ꝛc. ſonat ī greco bouis coſta vł coſta bouis.
B upſtim vel b ubtiſti qd ē .l.bubeſtin. Bupriſides idē.
B upuro.i.puplitro.
B urachet.ara.i.anax. Auicenna bac.
B urachum ideſt baurach. Halyabbas.
B urame.i.alfeſire. ꝛ eſt vitis alba. Serapion.

Capitulum. CX.

Burchdi vel burchdi.ara.gre.papir⁹.lat. vo cartafilago vel papir⁹ paliur⁹ vaporium.
SERAP.li.aggr.c.burchdi. Burchdi.i.papir⁹. vñ fiūt charte ꝛ alio noīe vocaꝛ carta. vñ cartaſic ſcribiꝛ a paulo ꝙ ē ꝗdā plāta iūcoſa paluſtris quā arabes burchdi vocāt ꝛ ē papir⁹ ex ꝗ fiūt charte ad ſcribēdū. ꝛ ſubdit. Eſt ꝛ ali⁹ papir⁹ q dꝛ burachi ꝛ ē herba naſcēs ī locis hūidis hñs folia lōgā vt gladiolus: ſꝫ nō ſūt acuta. ꝛ ē ali⁹ a papiro ſupiori. Et ē alius papir⁹ quē latini vocāt papiꝝ: vel chartafilago ꝗ vtunꝛ ſacerdotes ꝓ viuificādo lumina in eccleſijs.
PLINIVS li.13.ca.xi.i 2. de papiro. Eſt herba de ꝗ fiūt charte velut iūcus latus ꝗ faciūt arabes chartas ꝛ ſexteriola pua vbi ſpēs iuoluūꝛ: ꝗ ſexteriola dñr kirtas ꝛ lōgū īde ſmonē facit ī alani. POSSE SERAP. aucto. Dia. Burchdi.i.papir⁹. vñ fiunt charte vel ē plāta aꝗtica de ꝗ fiūt charte: ꝛ ē notū: qꝛ ex eo fiūt charte ꝛ vocaꝛ fiſtula: qꝛ vtunꝛ ea medici qñ volūt dilatare orificia fiſtulaꝝ: ꝛ qñ volūt ea vti īfundūt eū ꝑmo in aꝗ. ꝛ poſtea ligāt ſup eū lignū ꝛ dimittūt donec deſiccanꝛ: ꝛ poſtea diſſoluunt ꝛ ponūt in fiſtulis: qm̄ qñ manet ī eis impleꝛ hūiditate. ꝛ tūc hūefit ꝛ dilataꝛ ꝛ radix ei⁹ nutrit nutrimento pauco: ꝛ deſiccāt eā babilōici ꝛ ꝓyciūt ſubaꝫ ei⁹ ꝛ vtūꝛ ea ī ptib⁹ illis:
DIASC. ſm trāſlatōꝫ nr̄aꝫ ca.papir⁹. Papir⁹ vñ charta alexādrina fit vtilis ē. Nā cineres ei⁹ vulnera ſordida oris ꝛ toti⁹ corpis limpidat. hec charta ꝯbuſta facere nouit. GALIENVS.8.ſim.phar.cap.papir⁹. Papir⁹ hec herba nō adminiſtraꝛ in medicia ſola: ſꝫ poſtꝗ̄ īfundiꝛ ꝛ cōburiꝛ. ꝛ hec īfundiꝛ ī aceto ꝛ vino: vel cū vino ſolo īcarnat vulnera recētia ꝛ maxīe in circuitu appoſita: ſed hec gdē mā eſt velut ꝗdā ſuſceptiua ſanatiuoꝝ pharmacoꝝ.
AVICENNA li.2.ca.papir⁹. Papir⁹ ꝯfert fluxui ſanguīs ꝛ ꝓhibꝫ eū ipſi⁹ cinis ꝛ pulueriꝫaꝛ ſup vulnera recētia ꝛ cōſolidat ea. qñꝗ vo īfundiꝛ in aceto ꝛ exiccaꝛ ꝛ intromittiꝛ fiſtulis oībus vulnerib⁹ ambulatiuis ꝛ vlceribus. ei⁹ cinis ꝯfert corroſiōi oris ꝛ retinet ſputū ſanguīs. Sumaꝛ ꝛ inuoluaꝛ lino. ꝛ dimittatur donec exiccetur: deinde ſuper emorroidas ponaꝛ. ꝛ tunc cōfert eis.

B urdo ideſt miluus.
B urma vel burmati.i.vas terreum inuitreatum.
B urida. Buchiſa eſt ſemē nigꝝ ſiſe pipi ꝗ carem⁹.
B urot.i.glās ꝛ ſm quoſdā caſtanea ē ſpēs eius.
B uruch.i.affodillus.
B uruma ideſt medicia inda ſic vocata.
B urūgi. abrongi.i.bozōgi. ſemē baſilicōis maioris. Raſis ſcđo afforiſmoꝝ.

Capitulum. CXI.

Buſach ideſt ſputū. SERAP. auc. Hal.lib. ſim. phar.c.buſach. Buſach.i.ſputi hñtꝫ ſtōꝫ repletū cibo: ē valde debilis vtutis. ſputū vo famelici ē forte: ꝛ ē reſolutiuū abſterſiuū. POSSE SERAP. Curat vmbilicū infantis qñ liniꝛ cū eo omni die: ꝛ qñ maſticaꝛ frumēto: ꝛ poniꝛ ſupra apata corpoꝝ ruſticoꝝ maturat ꝛ reſoluit ea ꝛ abſtergit maculas corpis ꝛ faciei ꝛ lētigies ꝛ empetigines ꝛ pānum ꝛ ſanguinē mortuū ſub cute. ꝛ ſputū gdē hoīs eſt ꝯrium omnib⁹ aīalib⁹ hñtib⁹ venenū occidens ipſum hominem ꝛ occidit ipm ſcorpionem.

B uſadum. baſſed ideſt corallus.
B uſamis.i.paucedanum.
B uſcuaſen. qd ē.l.azaſter. Buſtuaſcen idem.
B uſſarſaris. ē ſpecies cantaridarum.
B uſix ſūt dactili īmaturi. Buſuꝝ. Baluꝫ. tamar.
B uſius.i.cepa ſilueſtris.
B uſſi.i.raffanus.
B uſius.i.arbor buſſi. ꝛ ē faciēs folia ſicut viſago ꝛ lignū ei⁹ ē citrini coloris.
B uſtalmon agnon ideſt arthemiſia.
B uſur. Buſir vł buſſuri.i. flogmos qđ latini tapſū barbaſſuꝫ vocāt de ꝗ dic Auicen. ꝙ flos ei⁹ eſt hñ apparens. ꝛ in alio dꝛ aureus.l.flogmos.
B utalmeo.i. aiſdo maius.

Capitulum. CXII.

Butalmos vel butalmon. herba eſt cui⁹ flos dꝛ oculus bouis vel vacce ꝛ hꝫ flores nigros ſm antiꝗ̄ trāſlatōeꝫ. Pli.li.25.ca.8. circa ꝑncipiū.
DIASCO.ca.butalmos. Butalmos ꝗ trāſlatio corrupta: qm̄ Sera. ex vbis Dia. ſꝫ aliā trāſlatōeꝫ dia. dic ꝙ hꝫ flores citrinos ſiſes florib⁹ camomille: ꝛ h̄ veꝝ ē: nā dicit trāſlatio quā allegat Sera. Butalmos haſtā eycit mollē folia maratri ſiſia florē mellinū hñs ſic antimius ꝛ maiorē oculo bouis ſiſem. vñ ꝛ nomē accepit naſciꝛ in ciuitatibus ꝛc. ſed ſm trāſlatōeꝫ nr̄am Diaſ. butalmos hꝫ duas ſpēs. vna eſt ꝗ hꝫ folia ſiſia maratro ꝛ flores ſiſes florib⁹ camomille ꝛ iſta vocatur cotula fetida ꝛ lati. dꝛ pucida ꝛ Diaſco. vocat eā partemon.l.ꝑtemon. Alia ē ꝗ hꝫ folia ſimilia coriādro ꝛ flores citrinos naſcēs iuxta muros ciuitatis ꝛ vocaꝛ cotula nō fetida. ꝛ lati. dꝛ oclus bouis. ꝛ gre. ſiſr ita ſonat butalmos: ſed ara. vocaꝛ bihar.i.oculus vacce: ꝛ iō dicit ad lr̄aꝫ butalmos: eſt herba mollis antimo ſimilis lenes emittēs tyrſos ꝛ folia tenuiter ſciſſa ꝛ mollia. ſiſr maratro flores citrinos ſiſes florib⁹ camomille: ꝛ iſta ſm vitatē eſt cotula fetida ꝗ alio nomie vocaꝛ pucida: ꝛ ſubdit ē alia butalmos caulis mollis: folia coriādro ſiſia. flores citrios hñs naſcēs iuxta muros ciuitatis ꝛ iſta vocaꝛ oclus bouis vł cotula nō fetida: ꝛ de iſta herba ē hec vitas clare ītuētibus quā latius inuenies in.l.bichar.

B utalmuagiro.i.arthemiſia.
B utartū.i.baurach.
B uthicbin.i.panicum.
B uthor vel butrior.i.vapor vel fumigium.

Capitulum. CXIII.

Buthomarien vel alcharincha vel artanita. ara.gre.lētopodiō vel adaminus lati. vo panis porcin⁹. Pli.li.26.cap.8. poſt ꝑn^m. ꝛ lib.25.cap.9. circa mediū. vbi ſciēdū ꝙ Auicen.lib.2.cap.de artanita. dicit ꝙ alcharincha vel artanita eſt ciclamen.
SERAPION li.aggre.ca.buthormarien.i.ciclamē dicit Almāſor ca.de apoplexia. ī cliſteri nāꝗ qđ facit ponit artanicā ꝛ buthormarien. credo ꝙ ſit error in ſcribendo: qm̄ Buthormarien ſm Sera. ē ciclamē ꝛ artanita ſꝫ Aui. ē ciclamē. vñ Sera.li.aggre.ca.buthormariē.i.ciclamē auc. Dia. ꝛ hꝫ folia ſiſia plāte ꝗ dꝛ ſciſſus.i.hedera niſi qꝛ ſūt maculata maculis albedini trahētibus: ꝛ hꝫ virgā ad nigredinē tendentē ſine folijs cui⁹ lōgitudo ē quatuor digitoꝝ ꝛ ampli⁹ ſupra quā ē flos ſiſis roſe rube⁹ aut purpure⁹ ꝛ hꝫ radicē nigrā groſſaꝫ rotundā latā ꝛ ꝑſſaꝫ ſimilē rape. naſciꝛ ī locis vmbroſis maxīe ad vmbrā arborū ꝛ īcidiꝛ hec radix ꝛ ſiccaꝛ ſic ſqlla. DIASCO.ca.de ciclamie ſm trāſlatōeꝫ nr̄a. folia hꝫ ſiſia ciſſos ꝛ vario colore picta inter ꝗ ſūt ꝛ alba folia. tyrſus ei ē nudus ſine folijs vni⁹ palme hñs in ſūmo flores roſeos vel purpureos cui⁹ radix eſt nigra: int⁹ vo alba ꝛ groſſa ꝛ lata ſicut rapa.
GALIE.7.ſim.phar.ca.de ciclamie. varius vtute eſt. eteniꝫ abſtergit ꝛ īcidit attrahit ꝛ diaforat. Palā.n. eſt ex actib⁹ q ſꝫ ꝑtē. ꝛ ſubdit. alius vo ciclamin⁹ quē gdā ciſſanthomiū noīant: eo ꝙ odore ꝛ flore aſſimilaꝛ radicē iutilē hñs: fructū vo hꝫ opatiuū ſufficiēter. PLI.ca.đ ciclamine. in folijs ē ſiſe ciſſos in figura ꝛ ſunt colore varia radix nigra ꝛ rotūda in medio deꝑſſa ē ei tirſus nudus cū flore purpureo. Et eſt aliud gen⁹ ciclaminis qđ appellāt ciclatemon. folia hꝫ ciſſo ſimilia: ſed minora. haſtā groſſam ꝛ nodoſam ꝗ haſta ſi arborē ꝓximā habuerit adheret illi. florem hꝫ albū ꝛ odoratū: ſemen lubutruoſum ꝛ ſiſe vuis ꝛ velut ſciſſos. guſtū hñs mucillaginoſum ꝛ viſcidum: ſꝫ inutile locis aſpis ꝛ aridis naſciꝛ. Ciclamen cali. eſt ꝛ ſic. in.3.g ꝛ caſſamus: panis porcinus: ꝛ malū terre appellaꝛ. Radix eſt ei⁹ tuberoſa: ꝗ ꝗ̄to maiores tāto meliores: ſic ꝙ ipſa radix recens ꝛ exiccata magnā hꝫ efficaciā. ſed recens maiorē hꝫ. dꝫ aūt circa finē autūni colligi ꝛ in ꝗ̄tuor ꝑtes ſcindi ꝛ cū filo ſuſpendi ꝛ paꝝ ad ſolē ponaꝛ: ꝛ in vmbroſo loco exicceꝛ: hꝫ aūt vtutē diſſolutiuā ꝛ ꝯſumptiuā.
POSSE. Ad emoroidas inflatas ꝛ nō fluētes: ſed exterius apparētes ſuperaſpergaꝛ puluis eius vel illiniaꝛ ex ſucco ei⁹. ſi interi⁹ latitant inyciaꝛ in modica ꝗ̄titate ꝑ cliſtere. Ad mēſtrua ꝓuocāda ꝛ matricē mūdificandā trifera ꝫ magnā reſolue in oleo muſcellino vel cōi ꝛ buliat ad ignē in ciclamine ꝛ de bōbace in h̄ intincta fiat ſuppoſitoriū. Cōtra tenaſmonē ex flegmate vitreo ſucc⁹ radicis ei⁹ cū oleo cōi in ipſo pomo buliat ꝛ bombix inticta ſupponatur. Cōtra vitiū ſplenis malū terre in multa ꝗ̄titate mūdatū ꝛ cōtritū per.6.dies in vino ꝛ oleo moreꝛ vt ibi marceſcat: cui⁹ colature addaꝛ cera ꝛ paꝝ aceti ꝛ decoquaꝛ ad ſpiſſitudinē ꝓcedētib⁹ alijs mollificatiuis. hoc efficax eſt ſi poſtea inungatur: vł ex ſucco eius vel ex puluere ſi deeſt ſuccus ꝯfice cum oleo ꝛ cera in modū vnguēti ꝛ inunge egꝝ ſepe. Cōtra apata ex cā frigida que nō ꝑñt rumpi ꝓpter ſpiſſitudine cutis. pomū ipꝫ ꝯteraꝛ ꝛ in oleo buliat ꝛ calīn ſupponaꝛ aut ꝑ exteriora purgabiꝛ. Cōtra fiſtulā tēta de radice ei⁹ facta ſi imponaꝛ os amplificaꝛ ꝛ os aliqđ ſi interi⁹ fuerit attrahit ꝛ melius cū tenaculis attrahi poterit. puluis eius carnē ſuperfluā corrodit. Cōtra polipū: puluis ei⁹ ſupaſpergaꝛ ſup ſtuelluꝫ q in narib⁹ ponaꝛ.
SERAP. virtus h⁹ plante eſt ꝗ abſtergit aperit ꝛ reſoluit. vñ ſi bibiꝛ de ſucco eius plurib⁹ dieb⁹ cū.ʒ.ij. vini curat ſplenē duꝝ ꝛ ꝓuocat vrinā. Et mollit ventrē ꝛ expellit ſecūdinā: ꝛ ꝯfert aſmaticis. DIASCO. Radix eius cum aꝗ̄ bibita flegma ꝛ tumores ꝑ ventrē deponit menſtruis impat ſuppoſita ꝛ bibita. Et dꝛ ſi ſup radices ei⁹ aliqua mulier ꝑgnās trāſierit aborſuꝫ facit. diu ꝑturiētibus ſub femore poſita citius parere facit. ꝛ ēt cū vino bibita. venenis ꝯria eſt: quā maxime bibētib⁹ leporē marinū. cataplaſmatibus adhibita morſus venenatos ſaluberrime curat. vino mixta aut bibita cū paſſo aut cū mulſa aꝗ̄ta ī modū.ʒ.ij. ictericos purgat ꝛ ſpleneticos. ꝛ ſi in loco calō coopti fuerint vt ſudare poſſint bonū ē quo ſudore inuenies colerā ruffaꝫ deponere. ſucc⁹ ei⁹ melli mixtus ꝛ naribus īmiſſus caput purgat. tōſa ꝛ ano ſuppoſita hūores deponit. trita ꝛ vmbilico īpoſita ꝛ ſup pectinē vētrē mollit. aborſuꝫ facit. ſucc⁹ ſuffuſiōes ꝛ caligines oculoꝝ iunctus

detergit maxime ſi melli fuerit addit⁹: medicaminib⁹ recte addiꝛ ad aborſuꝫ ꝑparatis. puluis ei⁹ ſpſius anū ꝓpendētē reuocat. id facere pōt ſuccus eius g tōſus ꝛ exꝑſſus neċarie ſuaꝛ quo liuores inuncti curanꝛ: puſtulas curat. vulnerib⁹ cū aceto medicaꝛ. ſola radix cū melle h̄ facere pōt. cataplaſmatib⁹ adhibita tumentē ſplenē attenuat: ꝛ ſucci ei⁹.ʒ.ij. accepte cū vino modico hec potiſſime facit. ipſa ēt radix cum melle cataplaſmata allopitias emēdat: maculas ſordidas limpidat. podagricis ſubuēit. ꝑmōib⁹ veretro ꝛ effelidis ꝛ vulneribus ſordidis neċarie adhibetur. vulnera capitis ſanat: ſꝫ opꝫ eius decoctōeꝫ fomento ꝑus adhibere. ꝛ ſic oleū ī quo ꝓcocta ſit illinire. circūcidi tur.n. interi⁹ donec ꝯcaueꝛ: ꝛ ſic oleo īpleta cineri īponiꝛ calō donec oleū ſtertere tēptet. mittiꝛ aliqñ ēt cere paꝝ: ꝛ ita illiniꝛ. elixatura ei⁹ fomēto adhibita parmonib⁹ ſalutare ē maxime ſi fuerit cuꝫ oleo cocta ꝛ puncta. Radix īpa collecta ꝛ ſiccata neċarie ſuaꝛ. GALIE. ſucc⁹ ciclaminis emorroidas apit ꝛ ꝓuocat violēter ad egeſtionē in licinio appoſitus. ita aūt ꝛ cū his ꝗ inſclirata ꝛ ſcrofulas ꝛ oēs alias duricies euaporāt ꝛ ſuffuſis ꝯuenit cū melle vnctus: ꝛ vltra h̄ ēt nares purgat. fortis aūt ē ei vtus vt ēplaſtro vnct⁹ ventrē ſubducat ꝛ embrionē īterficiat. ꝛ.n. ꝛ aliter ē corruptiuū embrionū forte in peſſario appoſitus. tota vo radix ſucco gdē eſt debilior: fortis āt eſt. ꝛ īpa.n. mēſtrua mouet bibita ꝛ appoſita ꝛ ictericos iuuat nō ſolum expurgās h̄ viſcus: ſed eā ꝗ in toto corpe eſt colerā exhibēs ꝑ ſudorē. vñ potatōe coopiri opꝫ eū vſꝗ ad ſudoris gnātionē. opꝫ aūt vt puto eē bibēdū aquā ei⁹ vſꝗ ad.ʒ. tres. vel cū vino dulci vel cū mellicrato. abſtergit aūt cutim ꝛ in allopitijs ꝛ ephelidibus: ꝛ oēs exflorātōes curat. iuuat aūt ꝛ induratos ſplenes emplaſmata recens ꝛ ſicca. dant aūt gdā hāc radicē ſiccā aſmaticꝭ. Et ſubdit. ē alia ſpēs ciclaminis cui⁹ radix ē inutilis fruct⁹ vo eſt opatiuus ſufficiēter: ꝗ circa ꝛ cū vini albi ciatis duob⁹ bibitus pluribus dieb⁹ ſanat ſplen mouēs ꝛ vrinas ꝛ vētrē ſubducēs. exhibit aūt ꝛ ſecūdinas ꝛ aſmaticos iuuat. ꝗlitas vo ei⁹ cū guſtaꝛ acris ꝛ ſubuiſcoſa eſt. AVICENNA li.2.ca.de artanita. Artanita illud qđ de ea admīſtraꝛ ē radix ei⁹ ꝗ eſt īciſiua reſolutiua ꝛ eſt bona dolorib⁹ iuncturaꝝ ꝛ vtriuſꝗ anche ꝛ facit ſternutatōeꝫ ꝛ vehemēter apit opilatiōeꝫ ꝛ ꝯſtrictōeꝫ nariū ꝛ colatorij ꝛ ꝯfert ſingultui ꝛ eycit ſemē. ꝛ ei⁹ decoctio valet pūcturis venenoſis. ꝛ ſiſr ſyrup⁹ eius loco eius poniꝛ in iuuamēto qđ efficit in venenis pōdus equale de ariſtologia longa. ꝛ ſemine citri ꝛ mentaſtro.
IO.MESVE.ca.đ artanita. Artanita ē panis alcuruit vel panis porcin⁹ ꝛ ab alijs panis fauni dꝛ: ꝛ īueniꝛ ex eo paruū ꝛ magnū. Magni aūt radix eſt in modū rape rotūde cui⁹ ꝑs exterior ē terra nigra. iterior āt alba. ꝛ eleuanꝛ radices ſup frōdes ꝛ flores ſm ſemitā violaꝝ ſubalbidarū ſine eleuatōe ſtipitis ſupra radicē. paruū aūt hꝫ radices ſubterraneas plurimas ī modū auellane ꝛ ciceꝝ. ca. ꝛ ſic. ꝯplōnis ē in ꝑn⁹ tertij. ꝛ ē īciſiuū ſubtiliatiuū calefactiuū reſolutiuū abſterſiuū mūdificatiuū ꝛ apitiuū opilationū: ꝛ eſt ex reb⁹ ſudorē exuberare faciētib⁹ ꝛ ex maxīe mūdificātib⁹ cutiꝫ ꝛ reſoluentib⁹ feditatē ei⁹ de rectificatiōe recipit h̄ qđ dꝛ in ca.de luſ. ꝛ ī ca. đ alfeleſera. ꝛ dixit Serap. Accipe ſucci ei⁹.ʒ.iiij. et diſſolue cū zuccaro et coꝗ vſꝗ ad tertiā ꝑtē et ꝓpinaꝛ ī mane. ē.n. medicia certa ad icteritiā et dixit grec⁹. Succus ei⁹ cū mellicrato aut ſecaniabī et ꝓpe de quolibꝫ ꝑtes eꝗles cocte ꝛ ſūpte ſꝫ ſupiorē decoctōeꝫ ſunt medicia exꝑta ad icteritiā citrinā. Ponit quoꝗ Meſ. ī eodē ca. duas deſcriptōes vnguēti đ artanita ꝗs ibi regre. POSSE. Solutione educit flegma mucillaginoſuꝫ ſumptū et ſuppoſitū. et etiā linitū ſup femur ylia et ꝑtes adiacētes eis. apit opilatōes viſceruꝫ et ſplenis et ꝓprie ſumptū cum oximelle. et ſiſr emplaſtra/

tuꝫ.⁊ confert colice flegmatice ⁊ ei que fit ex retentiõe fecis.⁊ eſt ex rebus mundificantibus caput ⁊ oculos:⁊ proprie purgat caputpurgio ex eo facto:⁊ abſcindit emigraneam frigidã ⁊ ſodã ⁊ cõfert tremori ⁊ paraleſi ⁊ ad egritudines corporis flegmaticas ⁊ ꝓprie ſi fiat caputpurgiũ ex eo poſt aſſumptõem yere aut theodoricon aut pillularum fetidarum aut ſimiliuꝫ.⁊ confert caputpurgiũ ex eo factum debilitati viſus ⁊ aque que deſcendit ad oculũ:⁊ eſt res experta ad icteritiam cõuertens in vaporem fumũ ⁊ ſudorem materiã eius ⁊ ꝓprie ſuccus eius cũ ſecaniabim aut mellicrato:⁊ opꝫ vt ſumẽs ipm cooperiat multum ⁊ ſedet ſudore vehementi citrino. Et ſm oẽm modũ adminiſtrationis ipſi⁹ cõfert duriciei ſplenis ⁊ maiorum apatuꝫ: ⁊ ſcrofulis ⁊ ꝓuocat bibitum ⁊ ſuppoſitũ mẽſtrua. Et ex maxime aperientib⁹ orificia emorroidarum exiſtit. Et dr ꝙ ſi ſuſpendat in collo mulieris radix eius: ipa nõ concipit. Et linitur ex eo anus ⁊ confert egreſſioni eius. doſis eius eſt ab aur.iij. vſqꝫ ad.iiij.⁊ ꝓprie ſucci eius.

B uthur ideſt lapis viridis contra venenum.
B utiracum.i.oua churchi.
B utirum quid eſt.l.lelen.
B utruas.i.bitumen iudai/ (cuꝫ.
B uum.i.ypericon.
B uxade vel buxarion.i.ſatirion. Buxide idem.
B uxida ideſt almea.
B uzabaram. vl' buznaraz ideſt zedoaria.
B uzeidez. dicebat iudeus ꝙ eſt hiſtoria extimatione potius quam ꝙ ſciret.i glo. vo Almãſoris li.3. ſuper ſatiriõ ſcribit ꝙ eſt ſpẽs ſatiriõis cuius radix eſt velut digitus que vocat in lingua noſtra palma xpi. Nam ſine dubio palma xpi eſt ſpẽs ſatiriõis ſicut apparet in.l.chaſialkel. Sal. lib. ſecret.

¶ Caplm. CXIIII.

Buzeiden.

ara. ſũt radices albe SERAP. lib° aggre. cap. buzeidẽ. Buzeiden eſt ſimile been albo:⁊ eſt medicina indie qua nos parum vtimur.⁊ quidã vero detulerũt ipſam ad nos ⁊ vidimus cã ſepe.⁊ meli⁹ eſt ex eo qd eſt albũ hñs lignũ groſſuꝫ ⁊ multas virgas. illud vero qd eſt ſubtile lignũ hñs ſuperficieꝫ lenem ꝑue albedinis eſt non bonũ ⁊ nullius iuuamenti. POSSE SERAP. aucto. habix. eius iuuamentuꝫ eſt ſicut hermodactilorum ad remouẽdum dolorem iuncturarum ⁊ podagre laxat aquam citrinam.

B uzẽma eſt proprie herba que vocatur proprio nomine guzema. Abes. eſt teſticulus vulpis ⁊ eſt ſatirion.
B uzuaria.i.abrotanum.
B uziden vel buzimen id/
B uzuariam.i.zedoaria.

C Littera

greci oĩno carent ⁊ eius ſono: latini vo ipa in grecis dictõibus vſi ſunt vbi greci.k.vel.x. que chi apud eos.a.ſonat ſcribunt.b. ſꝫ arabes.c.lrãm eo ſono quo nos proferimus ⁊ ipſi ꝓferũt aliqñ maxime accñtales orientales vero eidem.t.lre ſonum attribuunt ſemper. vnde orientales dicunt catin qd accidentales cacin vocant ⁊ eſt annulus.

C aballia herba. cauda equina.i.ypuris. libro de doctrina greca.
C abezi.i.cubeze. Stepha.
C aazaben vel caazabaen ideſt diptamus.
C abalicis.i.ſpẽs ſtoracis. Diaſco.ca. de ſtorace vtitur iſto vocabulo.
C aballus marinus iuenit in ypotamo. ypotamus ẽ fluuius in meſopotamia que ẽ regio media iter duo flumina.ſ.ſcitrim ⁊ eufratem.l.ypothanos.
C abat. Cabar.b. ꝑ.ꝑ.ara. ideſt capparis.
C abdatim.i.thamarindi.
C abet.i.ſquama ferri.
C abher.i.lingua canis.
C abis ideſt cauleꝫ.
C abria ideſt braſſica.
C abroſi ideſt ciperum.
C abruſiuꝫ.i. medicina de inſula cipri. vnde ara. cabros.i.ciprẽſe. vñ Auicẽ. quando dicit de aliq medicina ꝙ eſt cabruſſa intelligenduꝫ eſt de cipro.
C acabre ſiue karabe gummi eſt qd vocat electrũ.
C acaballus eſt nomen lacticinij qd ſimilat mirto ⁊ ẽ forti⁹ lacticiniorum.
C acabus veneris ideſt papauer paluſtre ⁊ ẽ nenufar nimphea.
C acaſen.i.ferrugo ferri.
C acabũ.i. ſpẽs ſtrigni que vocat kekẽgi.⁊ cacabuꝫ aliter appellatur quedã plãta venenoſa q a Dia. dorignum vocatur ⁊ eſt landrus.l.Kacabum.
C acetica.i.mala hitudo vl' cacetica.i.ſordida. vñ cacefia. Et Diaſco. capi. de aloſantos vlcera cacetica. Caſſius felix.
C acetos. ſm Diaſco. vocatur ſemen cuiuſdam ſpeciei libanotidis in ca. de libãotide.⁊ dr kakerios.
C acetium.i.ſordidum.
C acera.i.mala vexatio.
C acharich eſt ſpecies teſticuli canis.
C achetis ideſt mala habitudo ⁊ eſt cachochia.
C achita.i.dragantum.
C achoſtomacum.i.debilitatiuum ſtomaci.
C achotrophia.i. malignitas paſſiõis alicuius Demoſthenes.
C achochim⁹.i.malus chimus.i.hũor malus: nã cachos gre. malus chimus .i.hũor. vñ cachochim⁹ .i.hñs malos hũores inde cachochimia. kakochimon.i. plenitudo malorum humorum.
C aci ideſt cancrum.
C acile eſt hñs in ſe ſalſedinẽ ⁊ ſimilat vinen ⁊ purgat aquam citrinam.
C acoctica ideſt cancer.
C acoetes.i.qddã vlc⁹ ocli.

¶ Caplm. CXV.

Cacolla.

ara. vel heil vel hihar. gre. ⁊ latine cardamomũ. ca.⁊ ſic. in primo. ſemen qd ꝓducitur ex qdam arbore faciẽte quaſdã tuberoſitates ſicut ſemẽ rute in qbus ſemina ipſa ꝯcludunt. SERAP. lib. aggre. capi. cacolla. Cacolla ⁊ heil.i. cardamomũ minus ⁊ meli⁹ dr hilbane ⁊ eſt maſculus. Et idẽ aucto. Iſaac henaram. ſunt ei due ſpẽs: maius ⁊ minus. maius hꝫ cortices ⁊ capita ſicut roſa ⁊ hꝫ grana magna fere ſicut nabacha aut maiora parum ⁊ circa ipſa ſunt granula ꝑua anguloſa boni odoris pinguia pulueruleta ⁊ ipm ẽ melioris odoris atqꝫ delectabilioris qꝫ minus: ⁊ in ſapore eius eſt ſtipticitas ⁊ acuitas. veruꝫ qñ compat minori eſt acuitas eius minor ⁊ ſtipticitas maior ⁊ cortex ⁊ capita ſunt ſtipticiora qꝫ ipꝫ. ⁊ eſt ca.⁊ ſic. in pmo. Min⁹ vo vocat hilbane: ⁊ nõ hꝫ capita nec corticẽ: ⁊ hꝫ grana hñtia corticeꝫ cui⁹ color eſt ſicut color cardamomi maioris ⁊ ei⁹ ſuba eſt ſubtilior qꝫ ſuba maioris.⁊ virtus eius eſt ſicut virtus ipſi⁹: niſi qꝛ propter ei⁹ ſubtilitatẽ ꝯfert plus digõni ⁊ eſt magis deſiccatiuũ. AVICEN. lib. ſcdo. cap. de cardamomo. Aliud ẽ magnũ ſicut cicer nigrũ: qd cũ frangit interi⁹ hꝫ granũ albũ mordicãs linguã ſicut cubebe. in quo eſt aromaticitas.⁊ aliud eſt paruũ ſicut lens. aromaticum eſt cali.⁊. ſic. in.3. DIASCO. cap. de cardamomo. ſemẽ eſt qd naſcit in arabia ⁊ in alijs locis: ſed eligendũ eſt frãgibile ⁊ flauum plenũ graue ⁊ durum ⁊ quaſi lentũ: ſꝫ nõ rugoſuꝫ ⁊ ſi frangatur pulueroſum eſt ⁊ guſtu ſubamarum calefaciens odore ſuaui. GALIE. 7. ſimpli. phar. cap. de cardamomo. eſt quippe ⁊ hoc calide ſubſiſtẽtis vtutis: non tñ adeo fortis ſicut naſturtiũ: ſed qꝫtuꝫ delectabili⁹ ⁊ aromatici⁹ exiſtit naſturtio intm ⁊ calida vtute ibecilliori ꝑticipat: nõ tñ vlcerare ſufficiẽs ẽ. ipm ꝑ ſe cataplaſmatũ. hꝫ aut qd amaritudinis illatũ in ſe ꝑꝑ quã ⁊ lũbricos interficit ⁊ pruritũ ſufficiẽter abſtergit cũ aceto. Sed attendẽdũ eſt ꝙ pñs ca. Diaſco. qꝛ videt eſſe de cardamomo nõ eſt: ſed de cardumeni: quoniã ſi tu legas illud ca. cum caplõ de cordumeni in Auicẽ. lib. 2°. ⁊ cũ. c. Serapiõis libro aggre. quod incipit hardameni. videbis ꝙ idem dicunt. veritas eſt ꝙ greci cordumeni vocãt cardamomũ ꝓferẽtes da ſillabã accẽtu acuto ſeu ꝓducto. mo vo correpto cardamomuꝫ

vo ꝑ cardumemi da accẽtu graui. mo vo correpto. vt nos cõiter ꝓferimus. quare. Plinius libro. 12. capitulo. 13. DIASCO. ꝑ cardamomo cardumenũ. vel fuit error trãſlatoris vel ſcriptoris. POSSE. SERAP. Uirt⁹. ſ. maioris eſt q reſoluit fortificat ꝯfortat ſtõꝫ. valꝫ digõni. ꝯfert ſincopi ⁊ vomitui: ⁊ maxime qñ bibit cũ ſuo cortice ⁊ ſuis capitib⁹ cũ maſtice ⁊ ligno aloe ⁊ cũ ſucco mẽte: aut cũ vino granatorum ⁊ cũ mẽta. ꝯ ſincopim et cardiacã paſſionẽ ex fra cã fiat decoctio eius in vino odorifero addita aq ro.⁊ det patiẽti ad ꝺbilitatẽ ſtõi ⁊ digõnẽ ꝯferẽdũ. puluis cardamomi cũ ſemie aniſi det in cibo vel potu ad appetitũ ꝓuocãdũ vel ꝯfortãdũ.⁊ ꝯ vomitũ ex fri. cã. puluis ei⁹ cũ ſucco mẽte ꝯficiat et offerat. Itẽ puluis cardamomi cũ mẽta viridi vel ſicca in aceto ⁊ aq ſalmacina coquat ⁊ ſpõgia itincta ori ſtõi ſupponat. ꝯ debilitatẽ cerebri puluis eius narib⁹ apponat ſi fiat reuma. puluis eius cũ oleo muſcellino i teſta oui ſup cineres calos apponat vſqꝫ q bulliat. poſtea iungat caput. AVIC. i ipo cũ calefactõe ẽ ſtipticitas: ⁊ ꝓpe in eo qd hꝫ caput. ⁊ ꝓpe i capite ipo.⁊ ꝯfert vomitui et nauſee cũ aq maſticis ⁊ aq vtriuſqꝫ granati.

C acos. gre.i. malum.
C acrelegus.i. acetũ ſm Haliabatẽ ca°. de ſuccis. ſꝫ in tertio eiuſdẽ de effimera ab opilõne dicit vngat cuꝫ oleo cacreligi. qre nõ videt eẽ acetũ. Itẽ in ca°. de apatibus cuꝫ pane inquit. cacrelegi et farina ordei.
C acreos canios.i. ſpẽs ferule: cui⁹ ſemẽ dr cacreos. et ſuccus eius ẽ galbanũ. greci vocãt hãc ferulã narteços.
C achri.i. ſemen piretri. Sal.
C acrios. kakrios.i. roſmarin⁹: vl' ſemẽ cuiuſdã ſpẽi eius.
C acrõ. PLINIVS. li°. 16. ca°. 9. de his q ferunt quercus ꝑter glãdes ferũt ingt robora ⁊ cacron. ita vocãt pillulã in medicina vrẽdi viꝫ hñtẽ. gignit ⁊ in abiete larice tilia platano. poſtqꝫ folia ceciderunt hyeme durãs cõtinet nucleum pineis ſimilem. is creſcit in hyeme aperitur vt pillula tota caditqꝫ cum ceperit creſcere.
C atamonidas.i. ellectuarius niger.
C acubum rupis quid eſt lege calaris.
C acul vel cacule. Cacole.i. cardamomum.
C acule vel pirati. ideſt ſtercus caprinum. Salie.
C acuma.i. aduſtio. Cacunacule.i. cancri.
C adaka quid eſt lege ſadaram.
C adarmaeꝫin.i. placẽtis cuꝫ oleo frixis ⁊ in melle diſpumato poſitis. et ibidẽ parũper coctis poſt ſup ſedatiuũ ponunt vt mel ꝑ foramina exeat.⁊ ſic comedit calidũ vt de pane. Cadbab quid eſt lege rata.
C adia.i. flos papaueris. C adimia. katimia.i. tutia. Sa.
C adimia ꝓprie eſt ſpuma auri. Plateari⁹. imo argenti. Sal. 4. memiri. cap°. 4. ¶ Caplm. CXVI.

Cadimia

vel cadymia vl' cachimia gre. ara. cadimia vel calimia. latie vo climia. Simõ de ianua oĩa illa noĩa cadũt ſup tres medicinas. vna qrũ eſt fumus q eleuat a quolibꝫ metallo qñ purificat in fornace ſiue ſit aurũ: ⁊ tũc ẽ climia auri ſiue argẽtũ: et tũc eſt climia argẽti ſiue es. vt pꝫ ꝑ Diaſ. cap°. de cadimia. et per Aui. ca°. de climia. Alia ẽ lapis calaminaris: q vulgo marchiſita dr: quo tingit es: ſicqꝫ auricalcũ: cui⁹ fumus ſublimat⁹ eſt. ſic pꝫ ꝑ lib. ii. azarabij q ẽ de ꝑparatõe medicinarũ ſimpliciũ. Alia inuenit in mineris metallorum: maxime eris. ſic pꝫ ꝑ Diaſ. ca°. de cadimia. in quo cadimiã ẽt vocat tutiã ſolidã: q fit ꝑ ſublimationẽ qñ fit auricalcũ: quã alexãdrinã dicimus. et h tãgit ẽt ĩfra cũ dicit. Multi vo ponũt ferreas haſtas ⁊c. Dicit q cadimia bona ẽ cipria et botrides.⁊ q ſpiſſa fuerit et grauis mediocriter. fit autẽ vel gñat in metallo eris vl' parietib⁹. ex argẽto fit leuior atqꝫ albidior ⁊ iferior vtute. hꝫ aũt cadimia ꝑtẽ ſupiorẽ ſicut botros. de itus tñ cũ fracta fuerit cineroſa ẽ. de foris coloreꝫ cineritiũ hñs: et ex vna ꝑte colorẽ hñs lapidis onochitis. talis vo ẽ cadimia q in veteri metallo fodit. eſt ⁊ alia cadimia q ⁊ placodes dicta eſt: q qſi picturas habꝫ ſicut zona: quã multi zonicẽ dicũt. eſt ẽt alia q dr obſtractis tenuis ⁊ nigra colorẽ terreũ et teſte hñs. oẽs iſte nigre ſũt. eſt ⁊ alba ſed nugax. vtilis eſt aũt botrix.⁊ que onochites dr cõfectiõib⁹ oculorum. Reliqua vo ad medicamina ⁊ ad vlcera ſiccãda ꝓficiũt. Naſcit etiaꝫ cadimia ex cõbuſtione eris vſti. itelligo auricalci vſti: cui⁹ fumus parietib⁹ iheret. hic fumus collect⁹ cadimia appellat. Multi vo ponũt ferreas haſtas lõgas in qb⁹ fumus ipe coheret. alij ꝯficiũt illã de mõte q dr picterides: in quo ſunt lapides q cõburunt: in quo ẽt mõte iueniunt multa metalla in diuerſis locis ſicut eſt calciten et miſteos et pſori et malãteria quiamũ criſocolla calcãtũ ⁊ de frigis. Inuenit ꝑterea qdã lapis in metallis cadimie ſilis apreſiemini: ſed diſcernit ꝙ ſit leuior cadimia ⁊ maſticatiõi dentiũ nõ cedit: deĩde fractus atqꝫ igni ipoſit⁹ reſileat et fumũ ſimileꝫ igni faciat. Cadimia dũ ꝑſeuerat igni varij coloris nitorẽ facit: atqꝫ in ſole cũ aceto trita in erugineã venit qlitatẽ. in h ſmone videtur tãgi oẽs ſpẽs cadimie ſi bñ itelligant: tã vere qꝫ falſe. Eſt etiã ex climia in mineris: vñ effodit argẽtũ qñ purgatur ⁊ affinat gñat climia.⁊ qñ diſſoluit lapis qui dr marchiſita fit climia.⁊ q noĩant hãc climiã lapidẽ bñ dicunt. Ego vo tpe quo aſcẽdi in ĩſulã cipri nõ erat in domib⁹ fornacis ex illa climia: niſi res modica in fornacib⁹.⁊ ego reperi ab hoĩe fideli ex illis mineris lapidẽ qui repit in mõtib⁹ vel in curſib⁹ aquarum.⁊ qñ poſtea dedi hũc lapidẽ cuidã medico italie qui erat amicus meus: extimauit ꝙ dederiꝫ ſibi magnũ donũ: qꝛ illa ſpẽs climie ẽ nobilior ⁊ melior oĩbus alijs ſpẽbus. Plinius libro. 34. capitulo. 10. POSSE. SERAP. li°. aggre. ca° de cadimia. auc. Diaſ. Uirt⁹ oĩs climie ẽ ſtiptica. replet vlcera. et purgat ſordes vlcerum putridorum: ⁊ deſiccat carnẽ ſupfluã q fit in eis et cõſolidat ea. adurit aũt climia in hũc modũ. ponit ſup prunas et dimittit donec iflãmat ⁊ cãdeſcat: et appareãt in ea veſice ebuliẽtes ſicut ſunt in ſcoria ferri: deinde extrahit ab igne ⁊ extinguit in vino: ⁊ ſi ĩdigeret ea pro ſcabie oculorum extinguit in aceto. qdã vo accipiũt ipſã aduſtã et terũt cũ vino ⁊ ponũt in vaſe terreo: ⁊ adurũt eam donec fiat cinis ⁊ adminiſtrãt eã ſic ꝑparatã loco tutie.

C adimiale.i. corium mali granati.
C adichelcil. gre. aedion claſu. Steph.
C admialis tortoria.i. metallũ vbi cuprũ ⁊ argẽtũ coquit ⁊ conflatur. Cadog.i. lac acetoſuꝫ ſine butiro.
C adocon. vel caduca mali. vel caducum.i. flos mali granati.⁊ eſt ille qui vocatur balauſtia. lꝫ falſo.
C adra.i. viride. C acos.i. malum.
C adus gre. vas vinariũ C acria.i. vlcera fauos dicta.
C aeſaben vel caeꝫaben.i. diptamus. ¶ Cap. CXVII.

Caſa.

ara. gre. mirica vel bruca vel mirchi. latine vo thamariſcus: cui⁹ qdã eſt maſculus et ẽ athel et vocat ſilr thamariſcus domeſtica.⁊ qdã ẽ femina: et ẽ illa arbor quã nos cõiter vocam⁹ thamariſcũ: ⁊ iſta vocat ſilr thamariſcus agreſtis. SERAPIO. li°. aggre. ca°. caſa. Caſa.i. thamariſcus agreſtis: ⁊ ẽ arbor erecta q naſcit i aqs. et hꝫ fructũ qui ſimilat florib⁹: ⁊ ẽ ſilis in fluxibilitate ſua vſnee: ⁊ illa ſpẽs vocat ab aliqbus bruca. Eſt in babylonia et in ſeni. alia thamariſcus q eſt domeſtica q nominat cermeꝫit et athel. et ſimilat agreſti in oĩb⁹ ꝑterqꝫ in fructib⁹ et in lõgitudine: qꝛ fruct⁹ eius ẽ rotũdus ſilis gallis dẽtatis: ⁊ ẽ ſtipticus: et ponit loco gallarum in medicinis. Et ſciẽdũ ꝙ iſta eſt arbor quã noĩat ipe in.l.athel. de qua dr ꝙ ẽ arbor magna vſqꝫ ad celuꝫ q vocat athel. ꝑ q .l.athel. GALIENVS. 7°. ſim. phar. ca° de thamariſco .ſ. agreſti in ſapore ei⁹ ẽ ſtipticitas: ⁊ ẽ vtus eius q icidit et

abſtergit:ſʒ folioꝝ ei⁹ ꝛ radicū ꝛ ramoꝝ ſubtiliatio ē plus
ſubtiliatōe fruct⁹ eius. AVICEN. li°.z.ca. de thamari/
ſco. i ipa ē ſtipticitas et abſterſio ꝛ mūdificatio abſq3 exic
catōe vehemēti:ꝛ eius aq̄ ē abſterſiua deſiccatiua: cuius
abſterſio plus ē deſiccatōe eius. et ipſius exiccatio ē cū ſti
pticitate:ſʒ eius fructus ē vehemētioris ſtipticitatis. Et ī
thamariſco q̄dē ē ſubtilitas pauca ꝛ in reliq̄s rebus alijs
admiſtraᷓ loco galle viridis. PLINIVS. li°.13. cap°.21.
de thamariſco. ca. ē ꝛ ſic. in. 2°. POSSE. SERAP. auc.
Diaſ. radix thamariſci poniᷓ ꝓ gallis in medicis oculorū
ꝛ oris. et ē ꝯueniēs ſputo ſāguīs ꝛ potaᷓ in fluxu antiquo:
ꝛ ꝯfert hyctericis:ꝛ illis quos momordit rutela. Et qn̄ fit
ēplīm cū ea diminuit apata flatica:ꝛ cortex eius opaᷓ ſic̄
fructus eius: nec plus nec minus:ꝛ folia eius cocta cū aq̄
ꝛ bibita ipa aq̄ extēuat ſplenē:ꝛ qn̄ fit cū eo collutio oris
ꝯfert dolorib⁹ dētiū:ꝛ ē ꝯueniēs mulierib⁹ hn̄tib⁹ fluxuʒ
hūiditatū antiquū: qn̄ fit ſeſſio in decoctōe eius. ꝛ ꝓycit
decoctio eius ſup illos in q̄bus gn̄anᷓ pediculi ꝛ lēdines.
et iuuat multū. Cinis ligni thamariſci qn̄ ſupponiᷓ cōfert
hn̄tibus hūiditates matricis:ꝛ fiūt ex ſtipite arboris tha
mariſci ſciphi: cū q̄bus bibūt ſplenetici:ꝛ vinū ē iuuatiuū
eis. Et idē auc. Meſarugie. cinis eius deſiccat oīa vlcera.
et ꝓ̄pe illa q̄ fiunt ab aduſtiōe ignis:ꝛ ꝯfert apatib⁹ frīdis
qn̄ fumigaᷓ cū eo. Dixit mihi hō fidelis ꝙ fuit q̄daʒ mu/
lier ſupra quā appuit lepra et datū fuit ei de decoctiōe ra
dicis thamariſci cū paſſulis ſepe ꝛ curata ē. Et nos q̄dem
expti fuimus illud ī muliere alia ꝛ curata eſt. et h̄ fuit qꝛ
egritudo eius p̄ma fuit apa in ſplene:ꝛ ꝓꝑ opil̄onē eius: q̄
q̄dē fuit cā nō attrahēdi mel̄iaʒ ꝛ nō mūdificādi vel cla/
rificādi ſāguinē. ꝛ fuit cā apparitiōis lepre ſup eā. qn̄ g̊ re
ſolutū fuit apa ꝛ opil̄o ꝓꝑ opationē iſtius medicine in eo
qd̄ fuit d nā ſua īcidere ꝛ abſtergere reuerſe ſunt ad eaꝝ
ſanitatē. Et idē auc. Gal. in li°. ſuo ad glauconē qn̄ ſcripſit
ei ſigna apatis duri in ſplene ꝙ melior medicina eius eſt
cortex radicis capparis ſcolopēdria ꝛ cortex thamariſci ꝛ
ſūmitates eius ſi coquantur in aceto et ſquingibram.

GALIENVS. 7. ſim. phar. Qn̄ cortex thamariſci coq
tur cū vino ꝯfert ſpleni duro:ꝛ ꝯfert ꝛ expellit dolorē dē/
tiū:ſʒ in fructu ei⁹ ꝛ in cortice ē ſtipticitas nō pauca q̊uſq3
v̄tus eius ē ꝓping̃ v̄tuti gallaꝝ viridiū: niſi qꝛ in gallis vi
ridib⁹ manifeſtaᷓ ſtipticitas ſolū. cōpl̄o fructus thamari
ſci ē cōpl̄o ineq̄lis:ꝛ poſſumus eis vti ꝓ gallis:ꝛ cinis tha
mariſci qn̄ cōburiᷓ hʒ v̄tutē deſiccatiuā fortē:ꝛ ē ī eo ab/
ſterſio ꝛ īciſio. Et idē eodē li°. c. de mirica. Mirica et tha/
mariſcus abſterſiue ꝛ īciſiue ē v̄tutis abſq3 ꝙ ſiccet mani
feſte. hʒ āt aliquā ſtipticitatē ꝓꝑ hꝯ q̄litates ꝛ v̄tutes. ſple
nes q̄dē ſufficiēter iuuat ſcliratos aceto ꝛ vino radicibus
vel ramis vel folijs coctis. ſanat aūt ꝛ dentiū dolorē. fru/
ctus v̊o eius ꝛ cortex nō paucaʒ hn̄t ſtipticitatē: vt prope
gallā oīfariā accedat excepto ꝙ ſtipticitas euidens in gal
la: in fructu v̊o bruce cōpl̄o ē ineq̄lis. ꝑmixta. n. ē nā eius
cū abſterſiuitate: qd̄ nō īeſt galle. vti tn̄ poterit q̄s eo non
p̄ſente galla: in oīb⁹ in q̄b⁹ vtimur illa. Et cinis combuſte
bruce ſiccatiue ē v̄tutis hn̄s ml̄tū q̄d abſterſiuū ꝛ īciſiuū
paucū v̊o ſtipticū. DIASCO. ſm̄ trāſlationē nr̄aʒ ca.
mirice: foliū elixū:ꝛ ipa elixatura bibita cuʒ vino ſplenis
tumorē cōpeſcit: dolori dētiū ſubuenit: eius elixatura peſ
ſarijs adhibita hūores matricis ꝓhibēdo ꝯſtrigit: pedicu
los ꝛ lēdines ꝑnecat. cinis ei⁹ ſil̄r mēſtrua ſtrigit. Cōficiᷓ
ex ligno eius calix in q̊ vtil̄r bibiᷓ. AVICEN. eius de/
coctio admīſtraᷓ in embroca ad pediculos ꝛ īterficit eos.
ꝛ ex ei⁹ folijs fit ēplīm ſup apata fluxa:ꝛ eius fumus exic
cat vlcera hūida ꝛ variolas ꝛ ſꝑgiᷓ q̄dē qd̄ ex eo tritū ē:ꝛ
cinis eius ſup aduſtionē ignis ꝛ vlcera hūida difficilia: et
corrodit carnē additā. ꝛ decoctio eius folioꝝ ꝯfert cū vi/
no dolori dētiū colluto ore ex ea:ꝛ ꝓhibʒ corroſionē coꝝ

ꝛ ꝓ̄pe fructus eius. eius fruct⁹ ſtat loco licij ꝛ galle in egri
tudib⁹ oculi:ꝛ ꝯfert ſputo ſanguīs antiquo:ꝛ ꝓ̄pe fructus
eius. Et eius rami diſſoluti in aceto ēpl̄o ex eis facto:ꝛ ad
ſplenē bibiᷓ vinū in quo decocta ſunt folia eius ꝛ ipſi⁹ vir
gulta:ꝛ faciūt ſplenetici ex ligno eius vaſa:ꝛ ꝯferūt ſolo/
ni antique:ꝛ ſedēt in decoctōe eius ad curſuʒ matricis et
ſupponiᷓ gūmi eius ꝛ bibiᷓ fruct⁹ eius ēt. ꝛ ꝯfert fructus
eius morſui vipe. PLINIVS. ca°. de thamariſco dome
ſtica. hʒ v̄tutē eādē ſicut ſilueſtris: niſi qꝛ eſt magis ſtipti/
ca et minus inciſiua et abſterſiua.

Cafacalis. i. iezarum agreſte bautia. Steph.
Cafacan. ideſt tremor ſtomacalis.
Cafagati. i. tremor. Cafarū. kafr. i. aſpaltum.
Cafandar. i. galanga. Cafatalus. i. laſar.
Cafelreſet. ara. i. ſcolopendria. Steph.
Cafeti manibus. eſt ſpecies exercitij.
Cafitium. i. fimus colūbinus. al̄r Galie. primo de diebus
creticis. cap°. 9. vltra medium.
Cafron. Diaſco. multi nacafron ꝛc̄.
Cagalla vel cagulla. i. cardamomum.
Cahaam. eſt quidā locus. Cahai. i. cuſcute.
Cahab. eſt locus in crure vel pede.
Cahaduc. i. occiput. Calef. i. pānus faciei.
Cahapham. ideſt oleum indum ꝛ eſt oleum nucis indic.

¶ Capitulum. CXVIII.

Cabarliub. ara. Carnub. gre. xilocaracta vel ſili
qua vel keratiū: vel keraca: vl̄ faba
ſiliqua latine vaginella vel carūba. SERAP. li. aggre.
ca. Cabarliub. Sapor eius ē ſtipticus: cū pauca dulcedic̄:
ꝛ v̄tus earū q̄ nō ſunt recētes: ē ſiccatiua. naʒ q̄ deſiccanᷓ
ſtrigūt ſicut faciūt ceraſa: qꝛ hūiditas earū reſoluiᷓ:ꝛ re/
manet ſuba terreſtris q̄ d̄ſiccat: ſʒ arboris eaꝝ ē v̄tus de/
ſiccatiua ꝛ ſtiptica. GALIEN. 2. de cibis. cap. de ſiliq̄s
peſſime ſenſit: q̄uis digeranᷓ ꝛ vētrē ſtrigāt:ꝛ hūores no
xios nutriāt. Et idē in lib. de chimis: ē kerachiū edulium
pauci nutrimēti ꝛ ligneū ex neceſſitate:ꝛ īdigeſtibile. nul
lū. n. ligneū bn̄ digeſtibile: ſʒ ꝛ nō egeri celeriter nō paruʒ
ipſis exiſtit malū: q̄re meli⁹ eſſet ipſa: neq3 deferri ad nos
ex oriētalibus locis in q̄bus naſcunᷓ. eſt. n. cibus mulierū
ꝛ puerorū effrenatorū nihil vtile ad ſanitatis ꝯſeruatōeʒ:
neq3 euſtomacus eſt. Alimētū aūt palā ꝙ ꝛ ipʒ dat paucū
corpori. Et idē in lib. de ſim. phar. cap. de xilocaracta. Ar/
bor ſilocaracte q̄ vocaᷓ centenicen: eſt ſiccatiue ꝛ ſtiptice
v̄tutis: ſicut ꝛ fructus eius q̄ vocaᷓ ſilocaracta: ꝑticipans
vʒ de dulcedie q̄dā. patiunᷓ aūt ꝛ hec ſil̄e ceraſi. hūide. n.
magis ſubducūt ventrē. ſicce aūt ſiſtunt magis expirata
q̄dē humiditate. terreſtri aūt ſubſtantia remanente.

PAVLVS. cap. de ſiliqua. Eſt quoddā genus ſilique
que vocaᷓ ſiliqua caprina: cui⁹ fructus ē ſic̄ mirt⁹ ꝛ folia
ſic̄ tracion. fruct⁹ eius ē in vaginis. ſic̄ lupinus hn̄s formā
faſeoli. POSSE. DIASCO. cap. de ſiliq̄s. Siliq̄ recē/
tes ſtōm euertūt. eedē ſiccate in ꝯriū poſſunt. cibus earū
ad vrinā ꝓficit cōmouēdū. tradiᷓ ad ſtōi dolorē nō leue
p̄ſidium eſſe ſi in ſextario aque ad dimidiū coquanᷓ. iſq3
ſuccus per dies quinque continuos hauriatur.

PAVLVS. Siliqua capͥna ſufficiēter cācros medeᷓ.
¶ Cabatutum. i. atriplex. Caber. i. lingua canis.
¶ Cabeaug. i. ſenacioli.

¶ Caplm. CXIX.

Cabit aiton. ara. gre. eleon. vel eladin. latīe v̊o oleū
oliuarū. vn̄ cabit. i. oleū aiton. vel zaiton vel
zarcon. ara. gre. olea. latine oliua. SERAP. li. aggre. ca.
cabit aiton. i. oleū oliuarū. Et oliuarū q̄dā ē dōeſtica q̄dā
ſilueſtris: q̄ gre. vocaᷓ agriela. Et idē auc. Ga. 6. ſim. phar.
Oliuaꝝ domeſticarū folia ꝛ cime qn̄ ſūt hūida hn̄t ſapo/
rē ſtipticuʒ. ꝛ v̄tus earū p̄ma eſt q̄ infrigidat ea q̄ꝫtitate q̄
ſunt ſtiptice. Et idē auc. Diaſ. v̄tus folioꝝ domeſtice ſimi

laᷓ virtuti folioꝝ agreſtis: niſi qꝛ virtus folioꝝ domeſti/
ce eſt debilior: et ſunt ꝯueniētiora oculo q̄ꝫ agreſtis: quia
ſunt ſecuriora et leuiora ei q̄ꝫ agreſtis. Et idem Serapio.
Agreſtium oliuarum folia ſunt ſtiptica: qn̄ piſtanᷓ ꝛ fit ī/
de emplaſtrū ſup heriſipillā ꝯfert: neq3 ſinit ipſam auge/
re:ꝛ ꝯfert formice ꝛ vlcerib⁹ que noīanᷓ antrax: et vlceri
bus fraudulētis et panaritio: et qn̄ ex eis fit emplaſtrum
cū melle occidit aſcarides:ꝛ ꝯfert apati qd̄ noīaᷓ duo vl/
cera et apoſtematib⁹ calidis: et facit adherere cutim ca/
pitis qn̄ ſepaᷓ ab oſſe: et qn̄ maſticaᷓ ꝯfert vlcerib⁹ oris ꝛ
alcole: et qn̄ ex eis fit emplīm cum farina ordei: ꝯfert flu/
xui vētris ātiq̄ ꝛ hūiditatib⁹ ātiq̄s q̄ a mr̄ice emanāt ꝛ flu
xui ſanguinis: et ſanat eminētiā oculi: et ꝯfert vlceribus
eis que noīanᷓ calcatalia:ꝛ alijs vlcerib⁹. et ꝯfert fluxui
humiditatū antiquarū ad oculū. et ideo ponunᷓ in rob q̄
adminiſtranᷓ corroſioni palpebrarū:ꝛ ꝯfert auribus: ex
quibus fluit ſanies et aurib⁹ vlceratis: et qn̄ volueris ex/
trahere ſuccuʒ ipſoꝝ tere ea et in piſtatiōe aſꝑge ſup ea vi
nuʒ vel aquā: et poſtea exprime et deſicca expreſſuraʒ in
ſole: et fac trociſcos: et qn̄ fit cuʒ vino eſt fortior q̄ꝫ cū aq̄:
et melior ad reponēdū: et ꝯfert ſaniei aurium: et iaʒ q̄dā
cōburunt folia ipſa cū flore:ꝛ poniᷓ cinis eius loco tutie:
et fit in hunc modū. ponunᷓ in olla terrea cruda et obtu/
raᷓ os eius: et dimittiᷓ in fornace donec illa coquaᷓ: deī/
de ꝓyce ſup ea vinū quouſq3 infrigideᷓ: et ꝯfice ſimul. et
iterū cōbure ſicut p̊us: et poſtea laua ſicut lauaᷓ ceruſa:ꝛ
fac trociſcos. et crediᷓ ꝙ qn̄ cōburiᷓ in hunc modū non ē
eius v̄tus minor v̄tute tutie in iuuamēto oculi. et ideo cō
cediᷓ ꝙ v̄tus huius ſit ſicut v̄tus illius. Et idē auc. Gal. 6.
ſim. phar. fructus eius qn̄ eſt maturus cōplete ē calidus
caliditate tēperata: et qui ex eo ē imaturus ē frigidior et
ſtipticior. Et idē Serap. qn̄ fit ex fructu eius emplīm cu/
raᷓ furfures capitis et vlcera fraudulēta: ſed oliue aqua/
tice qn̄ piſtanᷓ nō ꝑmittunt in cōbuſtione ignis puſtulas
fieri: et mūdificāt vlcera ſordida: et oliue noue: quarū co
lor eſt ſmaraldinus: ſtringūt ventrē: et ſunt bone ſtoma/
co. Sed oliue nigre mature ſunt parate corruptiōi:ꝛ ſunt
male ſtomaco incōueniētes oculo: et qn̄ fit ex eis emplīm
ꝓhibēt vlcera: quoꝝ nomē eſt antrax: et medulla que eſt
inter ipſam qn̄ miſceᷓ cū ſepo et farina eradicat albaras
vnguiū: et aqua ſalſa in qua ꝯdiunᷓ oliue cū fit ex ea col/
lutio oris reſtringit gingiuas ꝛ dentes cōmotos. Et idem
auc. Aben Meſuay. virides ex oliuis ſunt fri. ꝛ ſic. ſtrigūt
ventrē:ꝛ p̄parāt ſtōm:ꝛ oliue aq̄tice excoriāt ſtōʒ ꝓꝑ coꝝ
pōticitatē:ꝛ qn̄ ponunᷓ in aceto ſunt plus excoriatiue ſto
maci. ꝛ nigre ex eis ſunt ca. cum pauca ſtipticitate indige/
ſtibilis plus alijs. ꝛ humor qui gn̄aᷓ ex oliuis vituperaᷓ:ꝛ
q̄ cōedunᷓ ī medio prādij acuūt appetitū:ꝛ magne ex eis
ſunt maioris opatiōis. GALIEN. ſcd̄o de cibis. ca°. de
oliuis. Oliue paucū oīno alimentū dant corpori:ꝛ maxi/
me que ſunt mature. comedūt aūt hoīes has cuʒ pane q̄/
dā magis. ſiue aūt pane almadas ꝛ kolimiadas ſic voca/
tas gr̄a ſubductiōis vētris: cū garo aūt ante cibū. ſic autē
que ſunt mature in arbore plurimū vnctuoſuʒ: ſicce ſtipti
cū chimū hn̄t: ꝓpter qd̄ ꝛ roborāt ſtōʒ excitant appetitū.
idoneiſſime aūt ad hec ſunt que cū aceto repoſite. multi/
pl̄r āt hec p̄parāt q̄ ſtuduerūt circa pulmētariā expiētiā.

ALMAN. trac. 3°. cap. de oliuis. Oliue de aqua ca. ſunt
ꝛ ſic. que ſi an̄ cibū comedunᷓ ventrē mouēt:ꝛ os ſtōi ro/
buſtū reddūt. Oliue aūt de oleo calidiores ſunt: que ꝛ os
ſtōi minus corroborāt ac ventrē minus fluere faciunt.

SERAPIO. Gūmi oliuarū ꝯfert obſcuritati viſus qn̄
fit ex eo cohol ꝛ abſtergit ſordes vlcerū: q̄ ſordes noīanᷓ
lacoma. i. lippitudo que ē in oculis:ꝛ ꝓuocat mēſtrua et
vrinā: et qn̄ poniᷓ in locis corroſis: dentiū ſedat dolorē:ꝛ
excludit ebriationē:ꝛ curat empetiginē ꝛ ſcabiē vlceratā,

ꝛ noīaᷓ inter medicinas mortiferas. Et idem auc. Pauli.
Gūmi oliuarū poniᷓ ad cicatrices vlcerū cornee: et delet
eas:ꝛ delet albedinē oculi ꝛ telā:ꝛ valet dolori dentium
corroſoꝝ qn̄ poniᷓ in corroſione. Et idē Serap. Gūmi oli
uarū agreſtiū ſimilaᷓ ſcamonee. ꝛ in colore ſuo ſimilatur
hyacinto rubeo:ꝛ eſt cōpoſitū ex lachrymis minutis ꝛ pū
git linguā: ſed illud qd̄ aſſimilaᷓ gūmi in magnitudine la
chryme lenit ſine pūctione:ꝛ oliue ſilueſtres ꝛ domeſtice
ſunt: ex quib⁹ colligiᷓ gūmi. Et idē auct. Gal. Oleū qd̄ ſu/
miᷓ ex oliuis maturis: quoddā eſt nouū: quoddā eſt vet⁹.
Eius v̊o qd̄ eſt nouū calefacit calefactiōe tēperata ꝛ hūe/
ctat: ſed vetus ex eo calidius ē ꝛ magis reſolutiuū: ſʒ illō
qd̄ accipiᷓ ex oliuis recētibus īmaturis: dr̄ oleū expāſaꝝ:
ꝛ eſt oleū onfancinū:ꝛ in nouo aliqua exiſtit ex eo de frigi
ditate q̄ꝫtitas q̄ ē in eo de ſtipticitate. ꝛ vet⁹ ex eo dū ī ipo
ꝑſeuerat ſtipticitas ē v̄tutis deſiccatiue donec ſtipticitas
recedit ab eo: qꝛ tūc fit ſil̄e oleo qd̄ accipiᷓ ab oliuis dulci
bus:ꝛ oleū qd̄ accipiᷓ ab oliuis in ſūmitatib⁹ ſil̄e eſt ꝛ pro
pinquū in v̄tute oleo expāſarū. et vl̄r pone ꝯſiderationeʒ
tuā in oī oleo qd̄ guſtabis: qꝛ eadē q̄ꝫtitas quā in eo inue/
nies de ſtipticitate: ē ibi de frigiditate: et ſi nō īuenies ī eo
ſtipticitatē oīno: ſed īuenies ipʒ delectabile vere delecta/
tiōis: dic ipm cal̄m cū tēperamēto. ꝛ ſi tu īuenies cū h̄ ipʒ
ſubtile:ꝛ illud qd̄ eſt clarū de quo ſi accipias parū ꝛ ponis
ipm ſup mēbrū: vel corpus extēdiᷓ ſupra corpus:ꝛ dilata
tur multuʒ abſq3 eo qd̄ imbibiᷓ in eo:ꝛ abſcindiᷓ. ſcias ꝙ
illud ē bonū valde. et bonitas q̄ ꝯuenit oleo ē in ipſo:ꝛ qn̄
abluiᷓ oleū nō mordificat. Et idē auc. Diaſ. Oleuʒ qd̄ fit
ex oliuis nō bn̄ maturis eſt oleū expāſarū:ꝛ ē ꝯueniēs ſa/
nis:ꝛ ꝓ̄prie illud qd̄ eſt nouū ex eis ſine putrefactione bo
ni odoris:ꝛ ex illo qd̄ eſt hꝯ fiunt olea aromatica:ꝛ eſt bo/
nū ſtomaco ꝓpter ſtipticitatē q̄ eſt in eo:ꝛ reſtrīgit gingi/
uas:ꝛ ꝯfortaᷓ dētes qn̄ teneᷓ ī ore:ꝛ ꝓhibet ſudorē:ꝛ oleū
vetus oliuarū maturaruʒ ꝯuenit in medicinis:ꝛ oēs ſpēs
olei ſunt leniētes corpus:ꝛ ꝓhibēt aduētū frigoris corpo
ri:ꝛ faciūt ipm habilē ad motū:ꝛ molliunt ventrē:ꝛ debi
litāt v̄tutē medicinarū vulnerātiū. ꝛ daᷓ in potu ꝯ medi/
cinas mortiferas vt euomaᷓ cū eo:ꝛ fit cū hoc aſſidue. et
qn̄ bibunᷓ ex eo. ℥. 9. cū tantūdē aque ordei vel aque cal̄e
laxāt vētrē: et qn̄ decoquunᷓ cū ruta:ꝛ bibunᷓ ex eo cal̄o
. ℥. 9. ꝯfert tortioni vētris:ꝛ expellit lumbricos:ꝛ qn̄ fit cū
eo cliſtere ꝯfert colice que fit ab apate īteſtini:ꝛ opil̄one
que fit a ſtercore duro:ꝛ antiq̄ū ex eo eſt calidius ꝛ plus
reſolutiuū:ꝛ fit cū eo cohol ad acuēdū viſuʒ:ꝛ ſi nō habes
et neceſſario īdiges eo coque ipſuʒ donec fiat ſicut mel ꝛ
vtere:ꝛ v̄tus eius eſt ſicut v̄tus veteris:ꝛ oleū oliuarū ſil/
ueſtriū eſt ſtipticū:ꝛ iuuamētū eius eſt in medicina min⁹
iuuamēto ſupradicti olei. ꝛ iuuamētū eius ē ſicut iuuamē/
tū olei ro. ꝛ ſtringit ſudorē:ꝛ ꝓhibet caſuʒ piloꝝ:ꝛ purgat
furfures capitis:ꝛ cōfert ſcabiei ꝛ porris:ꝛ ꝓhibet canos
qn̄ ex eo fit collutio oris. valet ad apata gingiuarū:ꝛ con/
fert dētibus cōmotis:ꝛ iaʒ p̄paranᷓ ex eo epithimata ad
gingiuas qn̄ humores currūt ad eas. ꝛ oʒ ꝙ accipiaᷓ lana
et īuoluaᷓ ſupra ſtilū ꝛ madefiat in oleo feruēti: et ponaᷓ
ſup gingiuas ſepe donec albeſcant. Et idē auc. Gal. Amur
ce olei ſuba eſt terrea: et calefacit ꝛ d̄ſiccat in ſcd̄o: et reſol
uit ꝛ curat vlcera q̄ ſunt in corporib⁹ ſiccis: et vlcera facit
in humidis furere: et qn̄ coquiᷓ ē groſſius et magis deſic
catiuū: et qn̄ coquiᷓ in vaſe eris quouſq3 īgroſſeᷓ: et fiat ſi
cut mel ē ſtipticū: et ꝯfert ad ea ad q̄ ꝯfert litiū: et ſupat li
tiū in bonitate in hoc ꝙ qn̄ miſceᷓ cū aceto aut vino ſim/
plici: aut cū oximelle: et liniᷓ cū eo: cōfert dolorib⁹ dentiū
et apatib⁹: et miſceᷓ in medicinis oculoꝝ. Et qn̄ fit ex eo
cliſtere ꝯfert ano apato: et collo matricis et apatibus ma
tricis. Et qn̄ coquiᷓ cū aqua agreſte donec fiat ſicut mel:
et liniunᷓ dentes corroſi cū eo eradicat eos. ꝛ miſceᷓ cuʒ

cameleonta et cum aqua in qua lupini ſteterūt ad dulco/
randum: ⁊ liniunť ex ea animalia: aufert ſcabieꝫ coꝝ.et
illa que eſt noua abſqꝫ decoctione quādo calefit: ⁊ proyci
tur ſupra podagram ⁊ doloꝛē iuncturarū ꝯfert: ⁊ quando
extendiť ſupra coriū ⁊ ſupra ventreꝫ poniť hydropicorū
minuit tumoꝛē ipſoꝝ. GALIENVS.6.ſim.phar.capͦ.
amurca. Amurca ſm̄ tranſlationē noſtrā terreſtris ē ſub
ſtantie.non tamē adeo caliditatis participat vt moꝛdicet
euidenter: ꝙ ſi decoquať multo magis adhuc erit groſſa/
rum partium: ⁊ ſicca erit vtiqꝫ ſecundi gradus calefacien
tiuꝫ ⁊ deſiccantiuꝫ: intēſi magis: ſic itaqꝫ vlcera ſiccarum
cōplōnum corpoꝝ curat: que vͦo in ceteris oībus exacer/
bat: ſiccatiua nāqꝫ eſt: vt reſina et pix liquida et aſpaltuꝫ:
ipſe etiā corpoꝝ gdē valde ſiccoꝝ: ſiue vulnus hn̄tiuꝫ: ſi/
ue ſinuꝫ ſolidatiue ſūt.cetera vͦo cūcta tēdit ⁊ exacerbat.

Caiban.i. mentaſtrum.
Caiſeſe.i.veſpertiliones.
Cailen.i.ſempuiua.
Caina.ſm̄ Diaſco.eſt ſicut triticum.apud Sera.vo catur cartamum.
Cairion.i.piſcis habēs ocu lum in capite.
Caiſarbanum.Caiaſarba/ rum.i.caſſiafiſtula.
Cakele.i.herba ſimilis ver miculari. acetoſum hn̄s ſapoꝛem ⁊ ſalſum.
Cakiar.i.cucumer.
Cakur.idem.
Cakiroſion.ideſt cucumer agreſtis.
Calab. vel calap.i. almes iadi.
Calcatum.i.calcantum.
Calafion.i. ꝯſiſtentia hūo/ ris circa palpebꝛas.
Calagie.i.kalangie.
Calach vel calachi.i. nux vomica.
Calamādria.i.camedreos
Calamas gre.i. calamus.

Caplm. CXX.

Calamentum ara.gre.calamitatis. latine vͦo nepita vel mēta nō odoꝛifera.
Sciēduꝫ eſt ꝙ in ſcd̄o canon̄.Aui.capͦ.de calamēto.ꝯfun
diť ſermo de calamēto pulegio mētaſtro ⁊ oꝛigano.i.cala
mēto hirci. capl.vͦo qd̄ de oꝛigano apud eundeꝫ exponiť
nō eſt de oꝛigano: ſed de ſaturegia.de pulegio vͦo nunquā
apud eum caplm̄ inuenies.hec oīa patebunt ſcrutāti di
ligēter verba Diaſco.Serap.cuꝫ verbis Auic.in omnibꝰ
iſtis plātis non multum curant arabes: quare vnum pro
alio ponunt: ex quo iudicāt habere eandem virtutem.
SERAPIO.libͦ.aggre.de calamēto.auc.Diaſco.ex eo
eſt qd̄ dr̄ calamētuꝫ montanū: ⁊ dr̄ ab aliquibus pulegiū
agreſte: ſed falſo.debet dici calamētuꝫ eſſe pulegiū viſua/
le: ⁊ eſt aliud calamētuꝫ qd̄ dr̄ fluuiale: ⁊ illud eſt pulegiū
agreſte: ⁊ ſūt ei tres ſpēs.vna habet folia ſimilia folijs he
derog.i.oʒimi: quoꝝ coloꝛ vergit ad albedinem: et habet
ramos cuꝫ multis nodis quadrangulatos ⁊ floꝛes purpu
reos: ⁊ ex eo eſt aliud ſimile pulegio in odoꝛe ſuo et in fo/
lijs ſuis: niſi qꝛ ſunt maioꝛa folijs pulegij. ⁊ nomināt illud
aliqui pulegiuꝫ agreſte: et romani vocant illud nepitam
ex folijs ſuis: niſi qꝛ ſunt maioꝛa folijs pulegij.et eſt ſecū
da ſpēs que pꝛopꝛie nominať nepita. ⁊ eſt.3.ſpēs que eſt
ſimilis mēte agreſti: niſi qꝛ folia ſunt longioꝛa folijs men
te: ⁊ virge ipſius ⁊ ramuli ſunt maioꝛes virgis et ramulis
aliaruꝫ ſpērum: ⁊ virtus eius eſt debilioꝛ virtute aliarum
ſpērū. Radix vͦo eius nullius eſt iuuamēti: naſciť in cam
pis ⁊ in locis aſperis ⁊ aquoſis. DIASCO.ſm̄ tranſla
tionē nr̄aꝫ caͦ.de calaſito: qd̄ mlti pulegiū agreſte dicūt:
⁊ illd̄ ē calamētū fluuiale: ⁊ ē alid̄ calaſitū qd̄ dr̄ mōtuo/
ſuꝫ: ⁊ illud eſt pulegiū viſuale. Sꝫ calamēti fluuialis tres
ſunt ſpēs. eſt enim ſilueſtris cum folijs oʒimo ſimilibus
atqꝫ ſubalbidis et ramis geniculatis vel anguloſis cū flo
re purpureo.folia eius odoꝛe pulegij ſimilia: tamē ſunt in
foꝛma maioꝛa. Item ſcd̄a ſpēs appellatur pulegium agre
ſte: quā ſpecialiter latini nepitam vocant: ⁊ illud ſupple ē
calamentum fluuiale.i.cōmune: vt patet ſi legatur cōfe/
ctio diacalamenti in antidotario virili cum eo qd̄ ſcribiť

in antidotario Iohannis.Serap. ⁊ Auicen. ⁊ eſt maius ⁊
minus.maius eſt quo vtimur: minus eſt quo purgantur
gatte. tertia eſt edioſmo agreſti ſimilis cuꝫ folijs oblon/
gis: cuius virga ⁊ rami maioꝛes ſunt: ſed virtute inferio/
res. Naſcitur in campis et aſperis locis et aquoſis.
GALIENVS.7ͦ.ſim.phar.cap.de calamēto. Subſtā
tia eius eſt ſubtilis: ⁊ in ſapoꝛe eius eſt acuitas ⁊ caliditas
manifeſta. ⁊ breue quid amaritudinis habet.eſt calida et
ſicca in tertio.experiētibus vͦo illud: ⁊ corpus offerentes:
pꝛimo quidem exterius appoſitum calefacit ⁊ moꝛdicat
valde: ſcalpit etiam corpus: ⁊ tandem vlcus efficit. Intra
vͦo corpus per ſeipſuꝫ ⁊ mellicratuꝫ calefacit manifeſte.
POSSE.SERAP.auc.Gal.quādo bibitur ſuccus cuꝫ
aqua mellis.diafoꝛat totum corpus: ⁊ pꝛouocat ſudoꝛeꝫ:
⁊ teritur cum oleo: ⁊ coquitur: ⁊ inungiť corpus: ⁊ confert
rigoꝛibus periodicis: ⁊ quādo fit emplaſtruꝫ ſup ſciaꝫ ha/
bentibus ſciaticum doloꝛem confert valde. trahit enim
funditus ad extrinſecam ſuperficiem: ⁊ calefacit totū ar/
ticulum. ſupincendit aūt manifeſte cutim. Et ſumptus in
potu vel appoſitus pꝛouocat mēſtrua efficaciter: et eſt ex
medicinis quando ſumiť magis cōferentibus lepꝛoſis re
ſoluēdo humoꝛes reſolutione foꝛti: ⁊ aufert liuoꝛem qui
fit ſub oculo ⁊ ypopia diafoꝛat. Et tu dbes ſcire ꝙ oēs me
dicine que teruntť ⁊ hn̄t acuitatē attrahunt cito ex ꝓfun/
do corpoꝛis humiditates q̄s recipiunt in locis illis. Et me
lius quidē in his eſt vino decoquentes cataplaſmare ipm
viride magis q̄ ſiccuꝫ vehemētius poſtq̄ deſiccatum et
pꝛomptius ad vrēduꝫ: ſicut que cauſtica: ⁊ quecūqꝫ phar
macoꝝ calida ſunt ⁊ acria: ⁊ ſubtiliuꝫ partiuꝫ facile attra
hentia funditus ad ſe totā adiacentē humiditatē. Amari
tudo aūt que ineſt ei breuis quideꝫ oīno eſt.operať aūt in
quibuſdā: ſicut que violentius. ⁊ coheſiſtit vehemēti cali
ditati cum ſubſtātia ſubtiliuꝫ partiuꝫ.et ideo qn̄ ſumitur
in potu eius ſuccus aut fit cliſtere cū eo occidit aſcarides
⁊ lumbꝛicos: ⁊ valet ad moꝛſum feraruꝫ. ⁊ occidit ſimilr̄
vermes qui generanť in auribus ⁊ in vlceribus pꝛofun/
dis: ⁊ qn̄ fit naſcale cum eo aut ſumiť in potu occidit ⁊ ex/
pellit fetuꝫ. Igiť inciſiua quidē vͦtus ineſt ei ꝓpter calidi
tatem eius ⁊ ſubtilitatē partiuꝫ ⁊ amaritudinem ſolam:
itaqꝫ pꝛopter oīa p̄dicta confert omnibus aſmaticis ⁊ hy
ctericis ꝓpter amaritudineꝫ: maxime ſicut ⁊ pene oīa ce/
tera purgando ⁊ mundificādo epatis opilationes. eſt aūt
ad omnia pꝛedicta efficacius quod monſtratum eſt.
DIASCOR. Uirtus oīum ſpērum eius viſcida eſt ⁊
ſicca nimis: ⁊ calidā partem hn̄s extenuatoꝛiā. vnde bibi
ta ⁊ impoſita venenatis moꝛſibus occurrit: vrinā pꝛouo/
cat: cōquaſſationibus vtiliter adhibeť: lacertis doloꝛem
tollit: oꝛthonoicis ⁊ toꝛtionibus ſubuenit. venenum cum
vino amputat. hyctericis vtilis eſt lumbꝛicos ⁊ aſcarides
cum melle ⁊ ſale accepta cruda ⁊ cocta ſubuenit comeſta
⁊ bibita ſtomaticis p̄ſtat effectū: mēſtruis ipat: ⁊ appoſi/
ta in oꝛe matricis extrahit fetus ⁊ aboꝛſuꝫ facit: fumigio
ſuo ſerpētes de domibus fugat. viridis in vino cocta ⁊ ca
taplaſmatibus impoſita nigras cicatrices claras: ⁊ ſui co/
loꝛis reddit: liuoꝛes detergit ſciaticis vtiliter adhibetur
carnem cōburens. ſuccus eius auribus imiſſus: vermes
occidit. vnde nepita magne virtutis ⁊ vehemētis in calo
re eſt. vnde nobiliſſimis antidotis meruit aſcribi. ex qui/
bus vnum notāduꝫ putaui: qd̄ vſqꝫ hodie a medicis dia/
calamētuꝫ p̄dicatur. ℞.nepite petroſelini piperis pulegij
ane.ʒ.vi.ſeminis apij.ʒ.xij.leuiſtici.ʒ.ij.omnia tonſa ⁊ tri/
ta melli optimo mixta diutiſſime coquātur digeſtionem
facit: ⁊ ſtomaco ⁊ p̄coꝛdijs vtile eſt pituitas toꝛacis ac ca/
pitis diſſoluit aut purgat iecoꝛi medeť: calculos expellit:
vrinam concitat: cōmouet mēſtrua. nepita ſicca ⁊ potata
in mulſa calefacit valde: ⁊ ſudoꝛem mouet per totuꝫ cor/

pus. quapꝛopter aliqui vtūtur ea ad frigus: ⁊ rigoꝛē co
quētes eam in oleo ⁊ extrinſecus vngētes totum cor/
pus fricatiōe foꝛti. Intrīſecus aūt potui data: vt ſupꝛa:
⁊ per totā coſſam cataplaſmata: vt ſupꝛa: ſciaticis ma/
gnū fit adiutoꝛiuꝫ: qꝛ de pꝛofundo extrahit humoꝛes:
non ſolū ſubtiles digerit: verūetiaꝫ pingues et ſpiſſos
extenuat ⁊ pꝛoycit: ſuccus eius regiū moꝛbū emēdat:
Iteꝫ ſuccus ipſius ꝑ cliſtere iniectus aſcarides ⁊ lum/
bꝛicos occidit: ⁊ in vlcere etiaꝫ putrido: ⁊ in omni mē
bꝛo vbi vermes ſunt occidit pꝛopter amaritudinē. ⁊ id̄
enfraſiꝫ epis purgat ſtomaticis et hyctericis ſicut alia
amara iuuat: ⁊ potiſſime quādo eſt cuꝫ epatis enfraſi.
Calamiton vocant greci ranulā quandā: eo ꝙ inter arū/
dines frutices viuat minima omniuꝫ ⁊ viridiſſima. Et
calamiton etiam eſt ſpēs calamenti. vt Diaſco.in pꝛo/
pꝛio caplo. ⁊ eſt pulegium agreſte. Et aliqui vocant eū
calamētum montanuꝫ: ſed falſo: qꝛ calamētuꝫ monta/
nuꝫ nō eſt pulegiuꝫ agreſte: ſed pulegiuꝫ viſuale.
Calamitan: ideſt nepita.
Calamitem.gre.ranula quedā: eo ꝙ inter arūdines fru/
ticeſqꝫ viuat minima omniuꝫ ⁊ viridiſſima.
Calamos fragitas.i.caſabiť hegum.Steph.
Calamon melan.gre.i.caſſiafiſtula.
Calamus: qn̄ eſt ſimpliciter pꝛolatus cāna vocatur. pꝛo
qua lege haſap. Et quidā eſt agrias vl̄ agreſtis. qui ſm̄
Diaſco.eſt ſpēs graminis: ſicut patet per Serap.caplo
de gramine. ⁊ etiam nomen ſonat. nam agreſtis grece
eſt gramē. Et ſm̄ Diaſco.eſt venenoſa planta animali/
bus: ⁊ maxime qd̄ naſciť in egypto. pꝛo qua lege agro/
ſtis ⁊ haſap. Eſt alius calamus qui vocať calamus aro
maticus. pꝛo quo lege haſabel derire.
Calamus fraginatꝰ.i.harūdo.Gal.6.ſim.phar.
Calamus. Calamos gre.i.cāna.arundo.
Calamus agros. vel calamꝰ offe.i.calamꝰ agreſtis. Ste.
Calamus agreſtis eſt calamus hoholfe.
Calaris: eſt quedā ſpēs ſtrigni qui yponoticus dr̄ a Diaſ.
.i.ſomniferus quem latini vocant rupis gomalios gu/
laſion: cacabum vel rupis concauum: qꝛ in rupis oꝛiť.
eſt herba vel frutex hn̄s haſtas ſpiſſas ⁊ multas ſarmē
toſas ⁊ nō frangibiles: ⁊ folia pinguia cuꝫ floꝛe ruffo et
maioꝛi. naſcitur locis aſperis ⁊ petroſis. coꝛiuꝫ radicis
eius cum vino bibitum ſomnuꝫ pꝛeſtat.
Calaſa. Calaʒa eſt excreſcētia in palpebꝛis rotunda. albi
da pſpicua ſimilis lapidi grādineo. Claſſia. Coꝛnelius
Celſus. Demoſth. poꝛros eſt ſupꝛadicte ſimilis denſita
te concretus: ſed multo durioꝛ ſupꝛadicta.
Calaſma.i.extenſio ſupioꝛis palpebꝛe: qua ſepe inuerſio
fit ad interioꝛa naturaliuꝫ capilloꝝ: ꝙ non niſi digito
ſubleuari poſſit palpebꝛa. differt a paraliſi: qꝛ paraliſis
eſt cum continuo motu.

Calaſion. grece glandula. Pau. Demoſthen̄. dicit chalaʒa.
Calaſticū. relaxatiuꝫ inter/ miſſiuū.i.mollitiuū laxa mentum.
Calaſtica. remiſſiua. atte/ nuatoꝛia.i. reſolutiua re/ laxatiua.
Calata.i.relaxata.
Calatium in oculo.i. gran/ do in oculo. Halie.4. me miri.capͦ.5.
Calatus vel calathi. eſt ca/ niſtruꝫ in fundo ſtrictuꝫ ⁊ in oꝛificio latum.
Calauſac.i.litium.
Calb.ara.i.coꝛ.
Calbabanir.i.capillus ve/ neris.
Calcala caucalis.i. carda/ momū. Pli.liͦ.25. capͦ.9. verſus finem.
Calcalia.i.mercurialis.
Calcadis qd eſt.l. calcitis.
Calcatis idem.
Calcafit. Calcauil.i.oʒimū montanum.
Calcamil idem.
Calcandi.i.medicina inda qua caremus.
Calcalla. eſt ſemē quoddā margaritis ſimile depen dens inter folia grandia in montibus ſemꝑ vere inueniť. l. Calcala.
Calcabꝛia. ē genus caulis albe.
Calca.i.butalmos.
Calcadi calcantum cuiꝰ co loꝛ ē viridis: ⁊ qn̄ antiq̄/ tur fit colcothar: vel cal/ citis. lege calcitis.
Calcātum.i.eris flos.i.vi/ triolū. alr̄ Hal.liͦ. ſecretl. ⁊ in ſim.phar.
Calcarerem: vel calcatarē .i.qn̄ ſanies eſt in ſiſac ⁊ coꝛrodiť cum ea pars.
Calcauil. ē oʒimū monta/ num. Auic.in.5ͦ.

Caplm. CXXI.

Calcitis eſt ſpēs vitrioli: ⁊ vocať colchotar calcā/ tum. Calcididos. tenens mediū inter cal
citis ⁊ vitrioluꝫ: vt apparet in.l.ʒeg. in qua oīa iſta auidiꝰ
manifeſtanť. de quo Diaſco. caplo calcitis: dicit ꝙ eſt gle
ba. que in cypꝛo in metallis iueniť: vt in fine huius lr̄e pa
tebit. vnde calcitis eſt ſpēs vitrioli. vt pꝫ per Serap. cap.
de ʒeg. ⁊ ipm eſt colchotar ⁊ calcitis. Nā vidi apud Diaſ.
cap. de alumine vbi habeť. Aduruntť ſpēs aluminis ſicut
calcitis vel calcidis. In Serap. eodē loco habeť calcidis
vel colchotar. Item Ioā. Meſue in trociſcis de croco po
nit colchotar ⁊ calcadis. DIASCOR. capͦ. calcitis. Eſt
gleba nālis que in cipꝛi inſula in metallis inueniť coloꝛe
ſubauroſo fragilis intus hn̄s venas diffuſas vt alumen
ſciſſum in modū ſtellarū fulgētes: cuius eſt optimum qd̄
eſt recens noua mundiſſima: ⁊ equaliter fragilis. virtus
eſt ei ſtiptica termātica ſcarotica. POSSE.DIAS. pur
gat palpebꝛas ⁊ oculos: ⁊ eſt ſubmoꝛdax: ignē ſacrū extin
guit: herpetes curat. fluxuꝫ ſanguinis matricis abſtinet.
micetis cuꝫ ſucco marrubij occurrit. gingiuaꝝ reuma et
fauciū impoſita abſtinet: paſcētia vulnera ad ſanitatē ꝑ/
ducit: coctuꝫ vͦo oculis medeť. trita melle addito ⁊ iniun/
cta palpebꝛis groſſis ⁊ aſperis ſeu calloſis aptatur: qꝛ are/
ſcere eas facit. fiſtulis collirij moꝛe iniecta medetur.
PAVLVS. cap. Calcitis, eſt ca. ⁊ ſic. ꝯplonis in tertio.

Calcede.i.ſaluia.
Calcalion. eſt medicina in da. Serap.in.7ͦ.
Calcifraga.i.empetrū. her ba ſancti petri. Pli. libꝛo 27. cap.9. poſt p̄ncipium
Calcitroſa apata ſunt duri ties iuncturaꝝ.ſ. lapida/ tiones que ꝯtinent in ſe ſicut calcem vel gipſuꝫ. Alexan.
Calcuceucamenō. gr. chal koſcecaumenō.i.es vſtū vel incēſum a calkos qd̄ eſt es ⁊ cecaumenon in/ cenſum.
Calianim.i. trāquillitatē.
Calda.i.cala. ide caldariū qn̄ ſimplr̄ poniť ꝓ cala aqua intelligitur.
Calc.i. herba ſimilis ver/ miculari acetoſum hn̄s ſapoꝛem ſalſum.
Calca.i.cardus maioꝛ.
Calcbi.i.grana ſolis.
Calcbū.i.milium ſolis.
Calef. vel Caleph.i.pānus facici.
Calefum. calef. Sapſaruꝫ .i.ſalix. Steph.
Calciebinum. vel Calenia bim.i.geneliabim.
Calengi.i.colica paſſio.
Caleniebim. chalcibmū.i. geleniabim.
Caleos.i.es.
Calchei.i. vena terre qua caremus.
Calcheos.i.ʒiniar. vl̄ iarin
Calculi maioꝛis.i. carda/ momum.
Cali.i.cinis q fit de quadā herba ſalſa. ⁊ vtunť eo ti ctoꝛes. ⁊ eſt viſnen. herba ipa de q̄ fit ſal alcali.
Calchit. vel Chalcitheos .i.calcitis.
Calchel idem.
Calcithei.i.hactitura eris.
Calchitheum.i.q̄dā gleba ⁊ eſt calcis flos.
Calcule: vocanť cōche qd̄ mūdat vitrū. ⁊ naſciť in mari iuxta ſibiliam.
Calculus.i.cardamomum minꝰ ⁊ callus.i. puꝰ lapis
Calcutecaumenon. ideſt es vſtum.
Calib. Calibin. kulb.i.mi/ liū ſolis. lithoſpmon.
Calibi.i.inſtrumentum.
Caliblefara.i. palpebꝛarū decoꝛatiua. Halie.6.ſim. phar.cap. de amoniaco.

Caliber.i.ligua canis que eſt herba.

Calicaria.Cancalion. Caucalin.i.Caucalis.Diaſco.

Caliculariſ.grc.i. iuſquiamus.Diaſco.Macer.

Calidicon . eſt medicamē de arſenico:cuius diuerſe ſunt deſcriptiones. vt in ſeptimo Serap.in trociſ.de arſenico.⁊ dicitur ſic a kali qđ recipit.

Calicaris calidaris:eſt fructus pinus.

Califer.i.nux muſcata.

Calimon.i.mentaſtrum.

Caliptelo.i.pētafilon.Dia.

Calitricon.Trichomanes gallitricum.i.politricon. Adiantum. Gali.ſecūdo memiri.cap.ſcđo.

Calitroſa apoſtemata ſūt duritiés iuncturarum.ſ. lapidationes que continēt in ſe ſicut calcem vel gipſuꝫ. vt Alexander capitulo de porris iuncturarum.

Callion.Callionis piſcis. Pli.libro.3z. capi.4.circa mediū. vraneſcopos. ⁊ caplo.7°.

Callum.vel chal.ideſt acetum.Steph.

Calkamoanon .i. auricalcū.lib.de doc.gre.

Calkos.gre.es.

Calmana.i. muſcꝰ quercꝰ.

Calmētis.i.malum terre.

Calos.i.bonum . inde ſtorax calamita.i. bona gutta non a calamo vt qdaꝫ dicunt.nichos enim gutta.inde calo verbuꝫ neutrum.i.depono . inde caloticum.i. mitigatiuum doloris:qꝛ deponit dolorem.

Caloſtrum.i.lac nouum.

Calſa duoꝝ generuꝫ eſt. vna ſimilis aaron. naſcitur in arationibus: colligitur antequam creſcat. vſus eoſdeꝫ habet quos arſa. Alteꝝ genus eſt qđ anchuſaꝫ qdā vocāt alij ricidinoſiam folia lactuce longiora plumoſa radice rubea. Pli.li.z7.ca. 8.ante medium.

Calſam.eſt ſpēs conchilij. lege Oſtracoꝝ.

Calſamum.i. vitiū qđ fit ī carunculis que ſimilant̄ papillis.

Calſamus.i.ciclamen.

Caluf . vel caſus idem eſt qđ ſumenet duo. ⁊ ſumenet idem eſt qđ obulus. iſta vocabula ponuntur in lege caxchax.⁊ in lege radeb.

Calufar.i. oleum de nuce indica.

Calx quid eſt.i.borach.

Camacropē.i. cametopea.

Camakach.i.illa q̄ ſeruantur in ſalmoria.

Camaregum.i. fructꝰ thamariſci.

Cambri.Cambria.Cābris .i.braſſica caulis.

Cambil.i.terra rubea minuta que affertur de mecha vt arena:⁊ ē Cābil.

Cambitus.i.Carabitus.

Camehumile.gre. iſimuꝫ vel depreſſum vel terrenum latine vt cameatis .i.infima actis.i. infima ſambucus ⁊ eſt ebulus.

Cameactꝰ.i. ebulus . actis .i.ſambucꝰ.vnde verſus ſambucus eſt actis : ſed ebulus eſt cameactis .i. viuus ſambucus qui eſt ebulus.Halie.

Camebalanos.i. raffanuꝫ agreſte.⁊ ē appios. Diaſ.

Cameciparifon. eſt quedā planta ad ſimilitudineꝫ folioꝝ cypreſſi. Pli.libro.z4.cap.i5.

Camburola.i. iuncꝰ obtuſe ſūmitatis . Oxiurola vero acute.

Capl'm. CXXII.

Camecisſos

Camecisſos ſonat ex vocabulo infima vel terrena hedera.vnde camecisſos vocant greci hederam non extollentem ſe a terra. Pli.libro z4.cap.io.⁊.i5. DIASCOR.cap.de camecisſos. folia habet ſimilia tritico:ſed oblonga ⁊ tenera:⁊ multas virgas duaruꝫ palmaruꝫ.folia ex vna virga biſ quinqꝫ vel ſex:⁊ florē ſimilē ozimo:ſed minoreꝫ.guſtu eſt amara valde:radices ſunt ei tenues ⁊ inutiles:naſcit̄ in locis cultis.

POSSE.DIASCO. Folia ipſius cuꝫ aqua ciatis tribus bibitur diebus.60.hyctericis preſtat effectum:⁊ ſciaticis medicatur diebus ſex aut ſeptem bibita.

GALIENVS.8.ſim.phar.caplo camecisſos. Flos eiꝰ amarus ſufficienter exiſtit ⁊ deſtruit ea que ſm̄ epar. quidam vero ⁊ ſciaticis eam dant.

Cambil.i.ſemen arenoſum qđ cooperit rubedo que eſt minor rubedine lapidis in felle bouis reperti.pro quo lege kanabel.⁊ Cambil eſt terra rubea minuta que affertur de mecha:vt arena:que cū fricatur ſuper manū ingreditur cito.de qua fit vnguentum penetratiuum. et mundificat ſatis.

Camedafnes.vel camedaphni.i.parua laurus . Dafnes enim laurus.Diaſco. Plinius libro.i5.ca°.30.⁊ libro.zi. capitulo.ii.⁊ libro.z4.capitulo.i5.

Camedera ſm̄ Diaſ.eſt quedam planta que noiat̄ cimolea ⁊ eſt camedreos.timelia. Pli.li°.i3.cap°.zi.

Camedurus.idem.

Capitulum. CXXIII.

Camedreos

Camedreos vel cameb gre.vl' cameropa.ara. hamedreos.latine vero quercula minor.vbi ſcienduꝫ ꝙ camedreos dictuꝫ eſt infima quercus.nam came.i.infima.⁊ dris dria.gre.quercus:inde camedreos.i.iſima vel parua quercus.vnde folia eius ſunt ſimilia folijs quercus.⁊ ideo latini ipſam quercuꝫ vocāt.

PLINIVS.libro.z4.ca°.i5. Camedreos eſt herba que latine quercula dicitur . ⁊ ab aliquibus trizaoga . Folia habet magne mente ſimilia et diuiſa quercus flore pene purpureo.alij ipſam ſerratam dicunt:⁊ ab ipſa ſerram inuentam eſſe. SERAPI.libro aggre.cap°. hamedreos. auc.Diaſ. Hamedreos noiat̄ quercus terre. Naſcit̄ in locis petroſis ⁊ aſperis.⁊ ē herba parua lōgitudine vniꝰ palmi:habens folia parua ſimilia in figura in ortu ſuo folijs quercus.flos eius ē coloris purpurei paruus. Et tempus colligendi eſt quando ſemen eſt maturuꝫ: ⁊ colligēda eſt cum ſuo ſemine. DIASCO.cap°.camedreos. ſm̄ trāſlationem noſtram naſcitur locis ſaxoſis ⁊ aſperis:frutex eſt bipalmis cū folijs minutis ⁊ mēte ſimilibus vel drio ⁊ amaris.florem habet purpureum ⁊ minutum:ſed colligenda eſt cum ſemen maturum eſt. GALIENVS.8°. ſim.phar. caplo camedreos. Ponit eā quis in tertio gra. ca.⁊ ſic.⁊ plus in eo in ſiccitate q̄ꝫ in caliditate.

POSSE.SERAPI.aucto.Albugerig. Fit ſyrupus ex ea ad tuſſim antiquam ⁊ ad corruptionem digeſtionis:⁊ in principio hydropiſis:⁊ ad ſpaſmum:⁊ quanto ſyrupus eius erit vetuſtior:tanto erit maioris virtutis ad ea que diximus.⁊ herba ipſa contrita confert fiſtulis lachrymalium:⁊ eius decoctio confert hycteritie nigre.

GALIENVS. Predominantem habet amaruꝫ ſaporem.eſt aūt ⁊ acre quodāmodo:ex quibus.vꝫ. ſplenem liquefacit ⁊ vrinas:⁊ menſtrua mouet:⁊ groſſitiem humorū icidit:⁊ eas que in viſceribus obſtructiōes expurgat.

DIASCO.ca°.cameropa.ſꝫ trāſlationē noſtrā. Cameropa.i.camedreos viridis ⁊ ſicca bibita cū aq̄ ꝯquaſſationibꝰ ⁊ tuſſiētibꝰ valꝫ:⁊ ſplenis duricies ſoluēdo medicat̄. In initio hydropicis iuuat:menſtruis imperat : abortum excludit:cum aceto bibita ſplenem ſiccat:morſibus venenatis occurrit cum vino bibita ⁊ cataplaſmatibus adhibita:omnia ſimiliter facere pōt.melle addito antiq̄ vulnera purgat.trita:⁊ oleo mixta caligines oculoꝝ detergit omni corpori trita ⁊ puncta calefactionem preſtat.

Cameis.i.ſemen ferule.

Camelarum vue.i.rob.

Capl'm. CXXIIII.

Camelea

Camelea. gre.vel chamelea.ara.mezereon . lati. vero cocognidium.⁊ eſt planta que vocatur oliuella.Camelia gre.quaſi iſima oliua dicta:eo ꝙ folia ſimilia oliue habet.hec eſt que dicitur mezereon et cocognidiuꝫ.vnde cocognidiū mezereon ⁊ camelea ſunt idem.vt apparet per Diaſ.⁊ Serap. DIASCO.cap.camelea.ſm̄ trāſlationē noſtrā. Camelea aut cocognidion haſtas habet ſuper terram ſpāſas palmis duobus lōgas. frutex eſt ipſius ſarmentoſa:folia habet ſimilia oliue:ſed tenuiora ⁊ ſpiſſa guſtuꝫ mordentia ⁊ gulaꝫ exaſperantia.

SERAP.libro aggre.cap.mezereon.auc.Diaſ. Mezereon.i.camelea ē arbuſtuꝫ paruū cuius rami ſunt apti ad ignem accendenduꝫ:⁊ ſunt ipſi rami extenſi ſuper terraꝫ longitudine duoruꝫ palmorum habentes folia oliue:niſi quia ſunt ſubtiliora eis mordicātia ⁊ exaſperātia linguaꝫ ⁊ ſunt ſup ramos denſa. GALIENVS.7°.ſim.phar.capitulo camelea. Predominantem habet qualitateꝫ:quocirca ⁊ vlcera quecunqꝫ maximas eſcaras habent cū melle expurgare pōt.Simon de Janua. Cocognidiuꝫ nō eſt laureola vt quidam putant:quoniā cocognidium vt iam dicit Diaſco.in preſenti.l.idem eſt qđ camelea:⁊ camelea idem eſt qđ mezereon.ſm̄ Serap.in preſenti.l.⁊ eſt plantula que vocatur oliuella:vt iam dictum eſt. vnde ꝙ hoc ſit veruꝫ ſm̄ ipſuꝫ.quoniā Diaſco.facit aliud capitulū de mezereon a cocognidio vel camelea que idem dicunt:et aliud de laureola. Nam capituluꝫ de camelea que eſt mezereon vel cocognidiū incipit. Camelea.ſecundū capl'm. de laureola incipit.Daſnoides.i.laureola.⁊ ideo non ſunt diuerſa laureola ⁊ mezereon ſm̄ ipſuꝫ.preterea dicit ipſe camelea.i.mezereon.vl' herba catholica:vl' adimpiados. ⁊ licet Diaſco.dicat in oleo catholicon.tolle herbe catholice alimpiados:⁊ ſequitur in aliquibus exemplaribus:q̄ ⁊ laureola vocatur non eſt de ſuo. Nam non eſt vera expoſitio. Nam alimpiados vel herba catholica ara.eſt mezereon:quā ponit Diaſco.caplo de camelea:ſed in alio capitulo Diaſco.vocat laureolā daſnoides: ⁊ ſic de laureola:⁊ mezereon facit diuerſa capitula.ſed falſa eſt illa opinio Simonis.quoniā laureola eſt mezereon:cuius ratio eſt:quoniā Joan.Meſ.capitulo de mezereon dicit ꝙ mezereon eſt planta cuius ſtipites eleuantur ſuper terram: circiter cubitos duos:folia eiꝰ ſunt ſimilia folijs oliue ⁊c̄. propter quod ſcienduꝫ ꝙ ſm̄ verba Meſ. Cocognidium ⁊ laureola ſunt ſpecies mezereon. Nam dicit ꝙ vna ſpēs mezereon eſt habens magna folia:⁊ iſta eſt laureola:quā ſcies ſi.l.l.Daſnoides.Alia ſpecies eſt habens folia parua ſimilia folijs oliue:⁊ illa eſt camelea vel cocognidiū:que noſtro idiomate vocatur oliuella . Et ideo Diaſcor.facit de eis diuerſa capitula.quoniā ſunt diuerſarum ſpērum: licet ſint omnes ſpecies mezereon . Et laureola ſimiliter eſt mezereon.⁊ licet cocognidium ⁊ laureola differāt ſm̄ ſpeciem:conueniunt tamen ſm̄ genus:qꝛ ambe ſunt mezereon:ſed quando ponitur mezereon ſimpliciter intelligitur laureola:quoniā mezereon habens folia magna et viridia eſt melius alio ſm̄ Meſ. Et propter hoc quando Simon dicit ꝙ laureola non eſt mezereon falſum dicit: quoniā vt oſtenſuꝫ eſt:eſt ſpecies eius.verum eſt ꝙ non ē mezereon habens folia parua:ſed eſt mezereon habens folia magna. Credo ꝙ parū aduertit generis ꝑdicationē.

IOAN.MESVE.capitulo de mezereon. Eſt plāta vocata apud plures rapiens vitam: ⁊ a quibuſdam faciens viduas:⁊ a pluribus leo terre vocatur: ⁊ eſt planta cuius ſtipes eleuatur ſuper terram circiter cubitos duos. Et eiꝰ folia ſunt ſimilia folijs oliue:ſed maiora:⁊ producit grana magna in magnitudine fructus mirti:⁊ eſt plāta lacticiniorum mater:cuius ſpecies ſunt plures.eſt enim quedā magna habens folia ſubtilia:⁊ eſt parua habens folia ſicut folia oliue ⁊ ſpiſſa nimis. Et eſt habens criſpa folia et aſpera. Et ex eis eſt habens aut colorem viridem aut colorem ſubnigruꝫ producens colorē pauonis:⁊ melius eſt magna habēs folia tenuia ⁊ viridia : ⁊ que oritur in locis liberis ⁊ in vicinitate plantarum ſpērum eius:⁊ quando oritur planta vna in toto ambitu eius eſt mortalis: ⁊ quādo oritur in locis termaruꝫ eſt ſicut venenū:⁊ habēs parua folia ⁊ ſpiſſa eſt maluꝫ.⁊ ſimiliter habens criſpa ⁊ aſpera:⁊ qđ eſt ſubnigruꝫ ſimiliter ca.⁊ ſic.in quarto.⁊ dixit filius zezar eſt in fine tertij:ſed non verificatur illud.eſt.n. in ea virtus acuta ignea ⁊ acrimonia vehemens:⁊ eſt excoriatiuuꝫ vlceratiuuꝫ ſeroſuꝫ inflāmabile: ⁊ eſt conſumptiuuꝫ ⁊ diſſolutiuuꝫ virtutis:⁊ eſt proximuꝫ veneno nocens membris que ſunt minere virtutuꝫ ⁊ debilitans ea ⁊ diſſoluens. Conamur ergo frangere acuitatem ⁊ malitiam eius:⁊ hec faciemus cuꝫ auxilio reruꝫ eam frangentiuꝫ ⁊ permutantium inflāmationem ⁊ ſeroſitatem ſicut ſunt olea frigida proprie:⁊ res extinctiue ſicut eſt mucillago pſilij:⁊ ſuccus portulace:⁊ ſuccus endiuie proprie. ē enim mirabilis:⁊ aqua alkekengi:⁊ aqua ſolatri humidi: ⁊ altaraſacon:⁊ aqua berberis:⁊ frāgunt adhuc acuitatē eius res inſpiſſantes ⁊ ponticitatē habētes ſicut mirabolani:ſunt enim ſublimes ad illud: ⁊ dixit filius zezar dupluꝫ ipſius ex abſinthio iunctuꝫ cuꝫ eo emendat malitiā eius.⁊ dixit Diaſco. Infundūtur folia eius die vna in aceto ⁊ ſiccantur:⁊ frangitur cū hoc virtus ſua.ſ.ſeroſa ⁊ iflāmabilis:⁊ dico ꝙ ſi in aceto coquantur aut infundantur citonia aut maciana aut berberi erit melius. ſigillatur almezereon bonitas ad ea que oportet:⁊ ſi ex aceto infuſionis eius aut decoctionis ipſius fiat ſyrupus acetoſus:inuenitur expertoruꝫ iuuamentoruꝫ vbi oportet:⁊ ex rebꝰ adhuc emendantibus ⁊ remouentibus malitiaꝫ eius eſt vt infundatur eius foliuꝫ in lacte dulci aut acetoſo.⁊ proprie ſumpto ex aſina ⁊ capris:⁊ quandoqꝫ ponuntur folia mezereon in aqua lactis:⁊ bulliunt cuꝫ facilitate:⁊ auferatur ſpuma eius:⁊ colatur:⁊ propinatur cuꝫ ſecuritate. Et dixit Hal. Infundantur folia eius in ſyrupo roſato paruꝫ anteq̄ꝫ terminetur decoctio ipſius:⁊ propinetur vbi oportet ſyrupus:non enim in eo eſt timor.⁊ dicit iteruꝫ.coquatur in iure galloꝝ antiquoꝝ:⁊ eſt ſine nocumento:⁊ quādoqꝫ oleum mezereon adminiſtratur cum permixtione aliaruꝫ medicinaruꝫ habentiuꝫ virtutem eius fractiuā: ⁊ eius operatio eſt talis. Accipe folioruꝫ eius.ʒ.4.0.⁊ pijce ſuper ea aque dulcis.lib.iij.⁊ dimitte die ac nocte:deinde fac bullire lento igne donec redeat ad lib.i.5.⁊ colature eius miſce olei ſumpti ex amigdalis dulcibus.℥.8.⁊ bulliat cuꝫ facilitate vſqꝫ ad aque conſumptionem:⁊ ſi ponatur oleuꝫ cuꝫ folijs ⁊ aqua:⁊ bulliant ſimul vſqꝫ ad aque cōſumptionē erit in virtute fortius. Et dixit Ruffus.ſubmergat̄ ex folijs eius quātitas circa.℥.iij.in cado magno muſti ⁊ dimittatur menſibus tribus:⁊ erit res mirabilis ad hydropiſim:expellit enim aquam citrinam ſine nocumento. Confectio Almezereon ex inuentione noſtra. Accipe folioruꝫ almezereon preparatoꝝ partes.x. carnium citonioꝝ elixatoruꝫ in aceto vini ⁊ zuccari tabarzeth añ. partes.70.tereniabin partes.4.0.aque caſei īfuſiōis agarici partes.30.olei almezereon partes.iz. diſſoluatur zuccarum ⁊ tereniabin in aqua predicti caſei:⁊ miſceatur cū carne citonioꝝ:⁊ coquatur cū facilitate eius vſqꝫ ad mellis ſpiſſitudineꝫ ⁊ inuoluatur puluis folioꝝ almezereon cuꝫ oleo predicto:⁊ conficiat̄ cuꝫ eis.eſt enim bonuꝫ medicamen benedictuꝫ ad hydropiſim. Confectio pillulaꝝ almezereon valentiuꝫ ſimiliter ⁊ expellentiuꝫ aquaꝫ cū fortitudine ſine timore. Accipe folioꝝ eius preparatoruꝫ .ʒ.ij.mirabolanoꝝ citrinoꝝ.ʒ.iiij.kebuloꝝ.ʒ.iij.ꝯfice cuꝫ tereniabin vel thamarindis diſſolutis in aqua endiuie:⁊ ſcire debes ꝙ almezereon de decoctione paruꝫ ſuſtinet: ⁊ contritio laborioſa deſtruit eius virtutem: expellit aūt nocumenta eius a corpore aqua ordei ⁊ aqua endiuie: et altaraſacon aufert inflāmationem relictam ab eo in corpore.⁊ ſciuiſti ꝙ medicine cōpreſſiue a corpore expellunt audaciā medicinarū. POSSE.DIASCO. Camelea accepta coleram ⁊ flegma deponit.debēt vō fieri trociſci ex his admixto abſinthio duplici mēſura:⁊ vna parte ca

melee et cataputie iuncto melle vel aqua. folia eius ippoſita vulnera ſordida curāt. IOAN. MESVE. Mezereon ſolutione educit aquā citrinā cuʒ fortitudine vehementi. Et dixit Alexander. mixtū cū rebus educentibus melancoliā educit ipſam: ⁊ abſinthiuʒ duplicatuʒ ei cum mirabolanis addunt ei bonitates notas: ⁊ faciunt educere colerā. Maius autē iuuamentū qđ ex eo expectant ē ad hydropiſim. educit enim aquā cōgregataʒ in ventre. nocet tñ epati: imo oībus mēbris nutritionis: ⁊ interficit lumbricos ⁊ vermes: ⁊ ſolutione educit eos ⁊ ſerpētes viſceruʒ. ⁊ ſi fiat vnguētuʒ ex eo ⁊ melle curat fiſtulaʒ ⁊ vlcera fraudulēta: ⁊ fit ex aqua decoctionis ipſius ablutio: ⁊ ɔfert dolori dentiuʒ: ⁊ eoꝝ corroſioni ⁊ gingiue ſanguinee ⁊ mollificationi: ⁊ fit ex eo vnguētuʒ ⁊ aceto ⁊ oleo et cera ad ſcabiem bonuʒ: ⁊ fit ex eo linimētuʒ ex ſulfure et melle ⁊ aceto forti ad morfeā: ⁊ lentigines ⁊ baras ⁊ delet eas. ⁊ qñqꝫ fit ɔfricatio ſuper morfeam ⁊ baras cuʒ folijs eius: ⁊ aceto forti. ⁊ eſt vltimum. Et dixit Iohānitius valet ad quartanā. Doſis eius eſt a. ʒ. ß. vſqꝫ ad. i. ⁊ hoc in ɔfectionibus. pulueris eius a karatis. iij. vſqꝫ ad qnqꝫ.

Capitulum. CXXV.

Cameleombante. ara. vl' ſuchaa. gre. cameleonta alba vel ſpina iudaica vel ſcoltea vel acātabaniqui vel Acantis egyptiaca vel ſpina arabica. latine cardus vel ſpēs eius: ⁊ eſt cardus albus vel ſuchaa. Sciēdum ꝙ cameleon eſt ſpecies cardonis ſilueſtris qui cardus habet plures ſpēs inter ſe differētes: ſicut apparet in. l. cardus ſilueſtris. vnde bedeguar. i. ſpina alba differt a cameleon: qꝛ in folijs nō habet aculeos: ſed bedeguar habet in folijs aculeos: ſicut apparet in. l. ſupradicta. Cardus ſilueſtris eſt vna ex ſpēbus cameleon: ſed cameleonta alba eſt ſuchaa: de qua proſequitur i iſta. l. SERAP. l. aggre. ca. cameleōbāte. Cameleōbante. eſt duplex. ſ. nigra ⁊ etiam alba. Alba dr̄ cameleonta alba. nigra dr̄ cameleon. i. Cameleōta nigra. Cameleōbante. i. cameleonta alba noīant eam hoīes accia: ⁊ xion ꝓpter id qđ īueniri ſolet: maxime in radice eius quo mulieres maxime ꝓ maſtice vtunť: ⁊ eſt viſcoſitas que inueniť in radice eius: ⁊ folia eius ſunt ſimilia folijs ſpine quē homines oriētis noīant acufh. ⁊ folijs ſpēi ſpine que dicitur ſcolimias vel ſcolopias: ⁊ folia eius ſunt aſperiora: et acutarū ſummitatū magis ꝙ̄ cameleonta nigra: ſed non habet virgā: naſciť in medio eius. ſpina ſimilis critio marino: aut ſpine que dr̄ alkreſan: in qua eſt flos coloris purpurei ſpiſſius paruus ſiue ſubtilis ſicut capilli: ⁊ ſemē ei⁹ eſt ſimile grano cartami: ⁊ radix eius quādo oritur in bona terra pingui: eſt groſſa: ⁊ quādo oritur in locis aſperis eſt ſubtilis: ⁊ color eius eſt interius albus: ⁊ in odore ſuo ē odor grauis ⁊ aromaticus ſimilis ſicut cera: ⁊ dulcis ſaporis: ⁊ iſta ſpēs ſupple dr̄ arabice ſuchaa. Cameleō. i. cameleonta nigra: noīant eam hoīes ꝓpter proprietatē floruʒ eius qui de eis repiunť virides multū: ⁊ flores aliqui ad albuʒ declinātes: ⁊ alij ad celeſtē colorem: ⁊ quidā ad rubedinē ſanguinis: ⁊ eſt planta cuius folia ſunt ſimilia folijs ſpine que dr̄ ſcolimias: niſi qꝛ ſunt minora eis ⁊ ſubtiliora: ⁊ eſt rubedo tendēs ad rubedinē ſanguinis: ⁊ habet ſtipiteʒ in groſſitudine digiti: ⁊ longitudine vnius cubiti in qua eſt flos ſubtilis ſimilis in colore flori herbe que dr̄ hachis: ⁊ ſunt in eo macule: ⁊ radix eius eſt groſſa ⁊ nigra ⁊ veluti tortuoſa: color cuius eſt īterior declinis ad rubedinē ⁊ qñ maſticať mordicat linguā. naſciť in locis petroſis. Et idē auc. Hal. Calefacit ſupple cameleonta alba: ⁊ ē ſuchaa in fine ſecūdi. ⁊ ſiccat in tertio. DIASCO. ca°. Cameleonta alia nigra alia alba. Cameleonta nigra quā multi ſon: aut xion aut ozimū dixerunt: folia habet ſcolimo ſimilia: ſed tenuiora ⁊ ruffa. virga eſt eius digiti vni⁹ mēſura groſſa ⁊ vnius cubiti longa ⁊ obruffa. florē habet ſpinoſuʒ ſimilē hyacinto: ⁊ variū qꝛ viridem albuʒ ⁊ ruffum hyacinto ſimilē. Radix eſt illi groſſa ⁊ nigra ⁊ ſpiſſa ⁊ diuiſa: ⁊ ſubruffa: guſtu mordaci ⁊ ſerantico: naſciť locis montuoſis ⁊ maritimis. Cameleonta alba quaʒ maxime multi xion dixerunt. qꝛ qđ inuenire ſolet maxime in radice eius mulieres pro maſtice vtunť. folia circa radicē ſuā in terra ſimilia hʒ ſilino aut ſcolino aſpera et acuta ⁊ fortia: ſed non habʒ virgā. eſt ei in medio velut ſpina ſimilis critio maritimo aut cardo cū flore purpureo denſo ⁊ minuto ſicut capilli: ſemē eſt ei ſimile ginco: ⁊ radiceʒ habet in terra pingui albā ⁊ groſſam ⁊ teneraʒ odoris grauis et aromatizantis guſtuʒ dulcē. Sapor cameleonte albe eſt amarus: ⁊ pluris amaritudinis ꝙ̄ nigra: ⁊ ipſa calefacit in ſecūdo prope finē: ⁊ deſiccat in tertio: ⁊ illa ē quā arabes vocant ſuchaa. In radice nigre cameleonte eſt res occidens: ⁊ ꝓpter hec adminiſtrať exterius tantum. virtus eius eſt que calefacit in tertio proprie: ⁊ deſiccat in ꝑmo.

GALIENVS. octauo ſim. phar. caplo de Cameleonta. Nigra calida eſt in tertio: ⁊ ſicca in primo. Cameleonta alba eſt ſicca in tertio. in calefaciēdo vo eſt in ſecundo completo. PLINIVS. libro. zz. cap. i8. de cameleonta. herba eſt non vna ſpecie. Inueniť enim nigra ⁊ alba. Nā albida habet folia circa radicem ſuā diffuſa in terraʒ: varia et dēſa ⁊ aſpera: et quaſi ſpinoſa in medio hñs encinū acutuʒ cardo ſimilē: et florē purpureuʒ denſuʒ minutuʒ ſubalbiduʒ: ſemine ginco ſimile: radicē vaſtā et mollem: vt malua grauiter redolentē guſtu ſubdulci. Nā illa que nigra eſt folia habet tenuiora pauca et rubicunda: tirſuʒ oblongū groſſitudine digiti: ruffum in ſummitate habēs florē ſpinoſe. hyacintuʒ coloreʒ. radicē vaſtam nigrā vel variā guſtuʒ ſubmordēs. ORIBASIVS. capitulo cameleon: aliqui xion dicunt duo genera cādidiora aſpera: habʒ folia ſerpit in terra eſchimi modo: ſpinas erigēs: radice dulci odore grauiſſimo: quibuſdā locis viſcuʒ gignit albuʒ ſub folijs maxime circa canis orticū: quā tyri naſci dicuntur ⁊c. Et infra ex nigris: aliqui marē dixerunt: cui flos purpureus eſſet: et feminam cui violaceus ⁊c.

PAVLVS. capitulo ſuchaa. Eſt herba dulcis que extendiť ſup terrā: et facit capita groſſa prope radicē: ⁊ exeunt ex illis capitib⁹ flores ſanguinei. vñ ſuchaa. dr̄ ara.

SERAPIO. li°. aggre. caplo ſuchaa. auc. Hal. Suchaa ideſt ſpina arabica vel herba. eſt ſimilis plante bedeguaris: niſi quia virtus eius eſt virtus que deſiccat ⁊ ſtipticat plus eo: et fruct⁹ et radix eius eſt fortior res que ſit in ea.

POSSE. DIASCO. Cameleonte albe. i. ſuchaa bibita oxifabo vno: et maxime cū vino auſtero: aut cū origano lumbricos latos excludit. Elixatura etiaʒ eius ex his vtiliter datur hydropicis cū vino medetur vel cuʒ paſſo ſic et vrinā mouet diſſuriā bibita ſiccat. Elixatura etiam maxime ꝓdeſt venenis: ⁊ cum polenta accepta canes et porcos occidit in aqua et oleo cocta ſorices necat. Naſcitur locis montuoſis. Radix cameleonte nigre admixta calcanto et cedria: ⁊ axungia ſcabijs medeť. zernas purgat maxime ſi additus fuerit ſulfur et aſpaltuʒ. elixa cuʒ aceto id preſtat. elixatura eius ore retenta dolorē dentiū cōpeſcit cū pipere et cera dentes cōmotos ɔfirmat: et calefacit: et ſi cū aceto cocta et ore retēta fuerit cōbuſta carbonibus ſanat dentes īpoſita ſtringit. maculas emendat cū ſulfure vino medicaminib⁹ ſtipticis adhibeť. fagedenica et ſordida vulnera īpoſita curat. dr̄ aūt cameleon ꝑ varietate floꝝ eius: qꝛ virides albos hyacinto ſilēs: aut ruffos. facit etiā ad vulnera maligna que greci cacoctica dicunt. lentigines tollit. et deuorat alijs rebus mixta.

PLINIVS capitulo cameleonte. albe. i. ſuchaa cū paſſo mixta vrinā mouet. hydropicū deſiccat. lūbricos occi-

dit. nam illa que nigra eſt facit ad maligna vulnera: que greci vocant cacinaculas: ⁊ lentigines aufert.

GALIENVS. Cameleonte nigre radix habet quid delicterioſuʒ. vñ extrinſecus eſt vſus eius ad ſcabiē ⁊ empetiginē ⁊ alfos: ⁊ oīno oīa que abſterſione egēt: ⁊ mollitiuis: ⁊ diaforeticis miſceť pharmacis: ⁊ fagedenica vlcera ſanat cataplaſmata. Albe vo cameleonte radix ad lūbricos rotundos dať in ꝙ̄titate oxifabi cū vino auſtero. aſſerūt aūt ⁊ hyctericis ſimilē exiſtentē radici magis; attamē amarior illa eſt. SERAP. Radix eius ɔfert fluxui nimio matricis: ⁊ ɔfert oībus egritudinibus in quib⁹ ɔfert: bedeguar. ⁊ fruct⁹ eius: ⁊ radix ɔferunt apationi vulue et ani. ⁊ radix eius īcarnat vlcera: qꝛ in ipſa eſt vtus ɔſolidatiua cuʒ tēperamēto. Et ideʒ aucto. Diaſco. hꝫ herba ſm ꝙ eſtimo eſt prope naturā bedeguar. ⁊ eſt ſtiptica. ⁊ ſemē eius eſt fortius ſatis: ⁊ ɔfert relaxationi vulue ⁊ fluxibilitati ani: ⁊ gluctinat vlcera. qm̄ ſtipticitas eius ē pauca ſine ſupfluitate: ⁊ radix eius ɔuenit curſui humiditatū antiquarū matricū: ⁊ fluxui nimio menſtruorum.

Cameleontis. i. laureola. Hal. lib°. de facile acqſibilibus. ⁊ qnto memiri. ca°. 3°. ⁊ decimo memiri. ca. 3.

Cameleuce. eſt quedā ſpecies taſſi.

Cameleucen. ē vngula caballina. Pli. lib°. z4. ca°. i5. Naſciť ſecus fluuios: cuius radix ꝑ infudibulū bibiť ad veterē tuſſiʒ. ⁊ alio noīe phartanuʒ ſiue farfugiū vel tuſſilago ⁊ ē ſpēs nenufaris: vt apparʒ i. l. nenufar. farfara.

Camezeleon. i. pētafilon. Pli. lib°. z5. cap. 9.

Cameleon. i. citraria. ⁊ ſcribiť pro planta ⁊ pro aīali. pro aīali eſt camellus. pro plāta ē camomilla.

Camemilon. Camomilla vel antim⁹ vel bēbonig. Diaſco.

Camemurſine. grc. i. mirtus ſilueſtris. Pli. li°. z3. cap. 5°. in medio.

Camemilem. i. camiblem.

Cameos. i. gūmi arabicuʒ.

Camepida. i. camedreos.

Camepitas vel camepito. i. cypreſſus.

Capitulum. CXXVI.

Camepithis vel camepitis. vel Camepita: vel Camepitheos. gre. arabi. hamepitheos. latine quercula minor. Camepitheos gre. īterꝑtať infima pinus a came: ⁊ pitheos qđ eſt pinus: eo ꝙ ſm oēs ſui ſpēs odorē habet pini. Sed ſciēduʒ ꝙ camepitheos ⁊ camedreos vnā ⁊ eandē habēt vtutē ⁊ cōplōnem: ⁊ ſunt cali. ⁊ ſic. in tertio. Colligēda eſt qñ ſemen eius eſt matuꝝ ⁊ eſt colligēda cū ſuo ſemine. SERAP. lib. aggre. caplo hamepithis. aucto. Diaſco. eſt herba que naſciť omni anno: ⁊ dilatať eius origo ſup faciē terre vndiqꝫ. Et ſunt ei⁹ tres ſpēs. vna carū eſt fortior alijs ⁊ habʒ folia ſimilia folijs belabes. i. ſempuiue. niſi qꝛ ſunt minora eis: ⁊ hʒ ſup ſe hūiditatē tenacē: ⁊ ſunt piloſa: ⁊ ſunt folia illa circa ramos ſpiſſa: ⁊ odor eius ē ſicut odor reſine pini: ⁊ habet flores minutos glaucos: ⁊ radices ſimiles radicibus herbe dicte picorion: ⁊ ſemē eius eſt nigrū: cuius odor ē ſic odor reſine pini: ⁊ rami eius ſunt aliquātulū longi ⁊ curuati ſicut rami herbe que dr̄ haucafa. Scđa ſpēs eſt que habet virgas longas longitudine vnius brachij: ⁊ ramulos ſubtiles. folia vo ⁊ flores in odore ſimilia ſupradicte: et ſemē eius eſt nigrū. tertia vo ſpēs que dr̄ maſculus habet folia ſubtilia minuta albida piloſa: ⁊ habʒ virgā aſperā albā: ⁊ florē albū minutū ſup ramulos: ⁊ odor ei⁹ ē ſic odor pine.

GALIENVS. octauo ſim. phar. caplo camepitheos. eſt in deſiccando tertij gradus: in calefaciēdo vo ſecūdi.

DIASCO. ſm trāſlationē noſtrā caplo Camepithis. Eius ſpēs ſunt tres. vna quarū eſt ſpanſa ſup terrā habēs folia aizo minori ſimilia: ſed tenera ⁊ pinguia ⁊ aſpera et ſpiſſa circa vgas odorē habētia pini ramulos emittit oblongos ⁊ curuos in ſimilitudinē anchuſe: ⁊ fructiculū tenuē: vl' ſemē eius tenui coma flores minutos ⁊ mellinos ꝓfert: ⁊ ſemē nigrū odorē pictuine hñs. Radix eſt illi ſicuti corio. Eſt alterū genus camepithis qui maſculus appellať virgas hñs cubiti vnius lōgas teneras ⁊ obtortas ſed comā ſuperiori ſimilē hñs ⁊ florē nigruʒ: ⁊ ſemē ſimiliter nigrū odorē habet reſine: ⁊ folia tenuiora ⁊ quaſi piloſa. tertiū genus quaſi in terraʒ repit ɔtinuo tractu. hoc etiā ſidericis dr̄: folia habet ſimilia cardis: ſed quaſi pinguiora et veluti piloſa cum floſello auroſo. reſine pictuine habens odorem: virtus eſt ei equalis vt ſupra.

POSSE. Cōtra opilatiōes epatis ſplenis ⁊ renū herba ipſa in vino ⁊ oleo decocta ſup locū cataplaſmeť. Contra vitiū lapidis deť electuariū qđ ɔficiť ex melle ⁊ trib⁹ partibus pulueris eius: ⁊ vna parte lapidis lincis: ⁊ alia parte ſaxifragie ⁊ erit mirabilis. ſil'r cōtra ſtranguriā ⁊ diſſuriā: ⁊ cōtra duritiem ſplenis ⁊ epatis fiat decoctio pulueris eius in oleo: ⁊ locis infirmis ſupponať. Cōtra ſtranguriā ⁊ diſſuriam ⁊ iliacā paſſionē ⁊ opilationē epatis ⁊ ſplēnis ipſam herbā in aqua ſalmacina coque: pudendi pectini ⁊ renibus cataplaſmeť. detur etiā vinum decoctionis eius cōtra iliacā paſſionem. Puluis eius cuʒ aqua ſalmacina melle ⁊ oleo inijciať per cliſtere. Item hec herba ponať in vino per dies. io. vt ibi cōputreſcat. poſtea bulliant ad ɔſumptionē ſubſtātie: poſtea exprimanť per pānuʒ laneuʒ ſolidū ⁊ fortē vt tota humoroſitas exeat ex illa humoroſitate ⁊ oleo ⁊ cera fiat vnguētum ad ſplenē ⁊ epar. probatū eſt. Cōtra vomitū factū ex anatropa vel alia frigida cauſa. coquať herba ipſa vel puluis in aqua ſalmacina vl' aqua nāliter ſalſa ⁊ oleo addito ⁊ modico aceto fiat cataplaſma ſup ſtomachū. maximū remediuʒ eſt. puluis eius etiā cuʒ melle datus lumbricos occidit. Cōtra catarruʒ ponať talis puluis in ſacello ⁊ capiti ſuperponať optimuʒ eſt cōtra furfures capitis vel barbe. farina lupinorū amaroꝝ coquať in aqua ſalſa addito aceto ⁊ in colatura ponať puluis ipſius herbe ⁊ caput laueť. Cōtra paraleſiʒ herba ipa cocta in vino loco dolenti ſupponať: vlcera et vulnera ɔſolida: puluis eius ſupaſpſus. Ad matricē mūdificādūʒ ⁊ mēſtrua ꝓuocāda ⁊ ad matricē infrigidataʒ ex ſupfluitatib⁹ flegmaticis calefaciēdam. coquať herba ipſa diu in aqua: ⁊ fomēteť inde mulier: ⁊ herba ipſa cataplaſmeť ſup pudēda: puluis etiā in oleo decoquať: ⁊ bombax itincta ſupponať vel puluis conficiať cuʒ ſucco mali terre ⁊ ſupponať. SERAPI. aucto. Hal. Camepitheos ſi ſumať in potu mundificat aperit ⁊ abſtergit mēbra iteriora qñ eſt herba ſicca: ⁊ incarnat qñ eſt recens: ⁊ cōfert ſuper omnē medicinā habentibus hyeteritiam. ⁊ vniuerſaliter oībus habentibus opilationē epatis: ⁊ ꝓuocat mēſtrua quādo bibitur cuʒ melle: ⁊ quādo fit naſcale: ⁊ ꝓuocat vrinam: et coquiť cum mellicrato: ⁊ bibiť: ⁊ ɔfert ſtrāguirie: ⁊ quādo eſt recens habet vtutē multā ɔgluctinādi et incarnādi vulnera magna: et curat plagas: ⁊ ſoluit duritics māmillarū. DIASCO. Radix eius bibiť dieb⁹ ſeptem. hyctericis medeť diebus. 3o. bibita. ſciaticis fert opem: maxime cū mulſa. epaticis ⁊ diſſurijs ⁊ nefreticis preſtat effectū: tortionibus ſubuenit. hac. n. maxime vtūtur in ponto. elixatura eius dať contra vim aconiti: cataplaſmatibus adhibita cuʒ polēta ⁊ elixatura eius mixta: oīa ſil'r facere pōt: trita cū caricis: ⁊ dura in modū cataputie ventrem mollit: cum reſina tepida impoſita ſordida vulnera purgat. melle addito cauſas matricis cōponet. duritics vulnerum ſoluet: et paracoleſim preſtat.

GALIE. Camepitheos ī guſtu qdē fortiorē hʒ saporē ꝙ̄ acreʒ. ī energia vo abſtergit vlcera pluſqꝫ calefaciat: ꝓpea ⁊ artetic is ⁊ oīno qb⁹ obſtruūť facil'r epa bonū ē farmacū: ducit āt ⁊ mēſtrua bibitū ⁊ cū melle appoſitū. ē vo diuřticū farmacū. qdā vo dāt ſciaticl coqntes ī melicrato

virtus vero huius herbe magna vlcera ſanare poteſt. ⁊ putridoſa vlcera ſanat. duricies que in mamillis diaforat. Pli. lib. 24. cap. 5. vltra medium.

Camer eſt herba cuius folia ſunt ſimilia folijs lentis: quā ignoro.

Cameropa. vl' cameropia. i. camedreos. Diaſ.

Cameropos. ē ſpecies palmarum maiorib⁹ ⁊ mollioribus folijs. Pli. li. 13. cap. 4. circa medium.

Camereon. i. cardus ſilueſtris.

Cameſic vel cameſich. i. fruct⁹ thamariſci domeſtice. Pli. lib. 24. cap. 15.

Cameth. i. illa que ſeruantur in ſalmuria vt oliue capparis ⁊ ſimilia.

Camezelas. Chamokelas. i. calandrus auis.

Camezillum. i. poligonia.

Canibaduci. i. omnia que aceto ⁊ ſale condita ſunt vt capparis oliue ⁊ reliqua ex quibus fiunt ſalſe vt ſinapis ⁊ eruca ⁊c̄.

Canfor qd eſt. l. canfor.

Camic vl' camich. i. capparis que ꝯdiē ſalmuria.

Camici. i. ebulus.

Camicalcapar. i. ſalmuria capparis condita.

Camidria. i. camedreos.

Camiliben. i. diſpoſitio cui admiſcetur caliditas nō perueniens ad hoc vt ſit febris: ⁊ ſociatur ei laxitudo: ⁊ pigritia ⁊ alices ⁊ ſaltus: ⁊ cōmotio ſomni ⁊ vigilia: ⁊ ꝯſtrictio anhelitus ⁊ tenſio venarum hypocundriorū ⁊ dolor capitis. Almililatu. al'r.

Caminiden. i. amidum ſale conditum.

Camiſia. ara. Achababa: Subucula.

Caplm. CXXVII.

Camin. ara. gre. ⁊ latine ciminū. Ciminū quoddā eſt qd dr̄ ciminū carmenū. quoddā qd dicitur ciminum regale. quoddā qd dr̄ ciminum album: quoddam qd dr̄ ciminum ruſticorū: quoddam qd dicitur ciminū ethiopicū. quoddam qd ciminum baſilicū dicitur: quoddam qd dr̄ ciminū egyptiū: quoddam qd dr̄ ciminum dulce: quoddam qd dr̄ ciminum agreſte: ⁊ quoddam qd dr̄ platociminū. Ciminū carmenū. i. fiſelcos. ciminū album idem. ciminum dulce idem. ciminum ruſticorum idem. ciminum ethyopū eſt quoddā ſemen ſimile ameos: ⁊ eſt git ſicut apparet ſi. l. l. naucana. ciminum baſileū idem qd ſupra. ciminum egyptiū eſt ciminum viſuale. ciminū agreſte eſt illud qd per Diaſco. infra in caplo iſto deſcribitur platociminum. i. fiſelcos. ciminum viſuale eſt ſemen herbe in multa quantitate naſcens virtutē habet diureticam ⁊ ſubtiliandi fumoſitates. eſt calida ⁊ ſicca in tertio. ⁊ quidam dicunt ꝙ eſt ſicca in ſecundo.

SERAP. libro aggre. caplo camin. auc. Diaſco. camin. i. ciminū noſtrū qd vocatur egyptiū. ⁊ eſt aliud ciminū qd dr̄ carmenum. ⁊ eſt aliud qd dr̄ agreſte: ⁊ eſt quoddā ex eo boni ſaporis. ⁊ eſt proprie carmenū: ⁊ ipſius expoſitio eſt regale. ⁊ poſt ipſū eſt babylonicū. Et idem aucto. Gal. ex eo eſt domeſticū ⁊ agreſte. domeſticū vero eſt qd magis adminiſtraē. ⁊ maxime ſemē ſicut adminiſtratur ſemen aniſi ⁊ leuiſtici ⁊ carui ⁊ apij montani. virtus eius eſt ca. in tertio. DIASCOR. caplo de cimino. ſm̄ trāſlationem noſtram quoddā eſt viſuale: quoddā egyptiū: ⁊ quoddam oritur in alijs partibus: ⁊ iſtud eſt ciminū noſtrū qd communiter habemus in vſu: ⁊ euſtomacū eſt: ſed plus illud qd oritur in egypto. qd hyppo. baſilicū vocat. vnde tale ciminū viſuale in omnibus prouincijs inuenitur: ſed ciminū agreſte naſciē in calcedonia ⁊ in hiſpania virgam habens duobus palmis longā: in qua folia naſcuntur quatuor aut quinq;: ⁊ tenuiſſima ⁊ diuiſa ſicut gingidiū: in qua virga ſunt capitella quinq; aut ſex rotūda ⁊ mollia in quibus eſt ſemen: qd ſi guſtui applicaueris viſcidior eſt noſtro. Naſcitur locis humectl. ciminū noſtrū viſuale habet virtutē ſeranticam ⁊ feruentē et mictualem ⁊ ſtipticā. GALIENVS. 7°. ſim. phar. capitulo de cimino. ſemīe maxime vtimur ſicut ⁊ aniſi ⁊ leuiſtici ⁊ carui ⁊ petroſelini. eſt aūt calefactiue virtutis ſicut illoꝝ ſingulū ⁊ diuretice ⁊ deſtructiue ventoſitatis de tertio gradu exn̄s calefaciētiū. POSSE. Ciminum ſumptū in cibis ⁊ potibus ⁊ ſalſamētis virtutē habet ꝯfortandi digeſtionē. vinū decoctionis eius ⁊ ſeminū fenugreci dolorem ſtomaci ⁊ torſionem inteſtinoꝝ ex ventoſitate mitigat. Contra ſanguinem oculorū poſt principiū dum nō eſt fluxus: puluis cimini cum vitello oui ſuper teſtam calidā ponatur ⁊ diuiſū in duas medietates ſuperponaē ſepe. Item puluis eius conficiē cum canfora: ⁊ calidū ſuperponaē. Item teneaē ciminū inter dentes termaſticatū ⁊ inſuffleē in oculū. Contra liuorem ex percuſſione vel alio modo factū dū recens eſt: puluis eius ſubtilis cū cera ad ignē confectus ⁊ ſepe appoſitus eſt certū remediū. vſus frequens eius inducit diſcolorationem. Contra frigidā tuſſim detur vinū decoctionis ficuū ſiccarū ⁊ cimini. Ad idem. electuariū cōfectū ex cimino ⁊ ſemīe fenugreci hruſſi ⁊ melle vtile eſt ꝯ frigidā tuſſim. Cōtra tumorē fauciū ⁊ dolorē ficus ⁊ ciminū decoquātur bene trita in vino: ⁊ inde emplaſtrū factū in loco dolenti ponaē. Cōtra frigidū reuma puluis eius ⁊ baccarū lauri ſimul trita ⁊ in teſta calefacta in ſacello ponatur et capiti ſuperponaē. Contra ſtranguriā ⁊ diſſuriam ⁊ alios dolores ex frigiditate ciminū in vino coctū ſupponaē.

DIASCOR. Ciminū noſtrū in oleo coctum torſionibus ⁊ inflationibus ſuperpoſitū medeē cataplaſmatibus miſceaē ortonoicis cū puſca neceſſarie datur. morſibus venenatis cū vino opitulaē. tumorē teſtiū admixta pollina fabe ⁊ vue paſſe: ⁊ cerotis impoſitum medicaē aceto mixtū mēſtrua abſtinet ⁊ ſanguinē nariū ꝓfluentem ſic ſtringit potui datū ſiue inunctū pallorem facit: ⁊ q2 calidiſſimū eſt dolorē veſice placat: ⁊ calculos iuuat. Semen cimini agreſtis torſiones ⁊ inflatiōes aque mixtū ſaluberrime curat: cū aceto vero ſubglutientibus opitulaē: venenis occurrit: dolorem ſtomaci cōpeſcit. maſticatum ⁊ impoſitum liuores detergit: melle addito ⁊ vua paſſa: omnia ſimiliter facere nouit. in hoc flos naſcitur niger veluti ſemen qui bibit⁹ ſimilis eſt melantio. morſib⁹ venenatis occurrit: ſtrāgurijs ⁊ doloribus veſice preſtat effectū: ⁊ coagulatū ſanguinem per vrinā mingi facit. maxime ſingulare preſidium eſt ſi bibitum fuerit cū elixatura apij. AVICEN. libro ſecūdo. capitulo de cimino. Ciminum ſcilicet noſtrum vel viſuale expellit ventoſitates: ⁊ reſoluit: ⁊ in ipſo eſt inciſio ⁊ excitatio: ⁊ in ipſo eſt ſtipticitas. cū lauatur facies ex aqua ipſius clarificat eam. ⁊ ſimiliter eius acceptio ⁊ vſus ipſius cū menſura. eius nanq; nimius vſus faciem citrinat: ⁊ adminiſtratur cum ceroto aut oleo aut melle conſolidat vulnera ꝓprie ſilueſtre: cuius ſemen eſt ſimile ſemini lini: cum ex eo implentur vulnera cum teritur ciminū cum aceto: ⁊ fit odoramentū ex eo abſcindit fluxum ſanguinis narium: ⁊ ſimiliter cum ex eo intromittitur licinium in naribus: et quandoq; maſticatur ⁊ miſcetur cū oleo ⁊ diſtillaē ſputum ſuper vngulam ⁊ ſuper coagulatum ſanguinem ſup oculo ⁊ confert: ⁊ quandoq; maſticatur cū ſale ⁊ diſtillatur ſputum ſuper ſcabiem ⁊ ſebel ⁊ vngulam abſciſſam: ⁊ prohibet adherentiam: ⁊ ſuccus ſilueſtris abſtergit viſum: ⁊ attrahit lachrymas: ⁊ nominatur gre. fumus: ⁊ ipſū etiam ponitur in cauterijs euulſionis pilorum in oculo ⁊ non naſcitur: ⁊ quando bibitur cū aceto mixto cū aqua: ⁊ confert difficultati anhelitus: ⁊ tremori cordis frigido: ⁊ adminiſtratur cum oleo ſuper apoſtemata teſticuli: et quandoq; adminiſtratur cum aceto: ⁊ quandoq; adminiſtraē cū oleo ⁊ farina fabarū: ⁊ frangit lapidem ⁊ ꝓprie ſilueſtre: ⁊ cōfert diſtillationi vrine: ⁊ mictui ſanguinis: ⁊ dolori pungitiuo ventris ⁊ inflationi. et ſuccus ſilueſtris triti cum aqua mellis ſoluit ventrem. inquit ruffus. ciminum nabatiū ſoluit ventrem. karmenum vero non ſoluit. imo ſtringit: ⁊ herba ſilueſtris prouocat colerā in vrina ⁊ datur in potu cū vino ad morſū vermiū venenoſoꝝ: ⁊ proprie ſilueſtre: cuius ſemen eſt ſimile ſemini lini.

SERAPIO. aucto. Diaſco. Uirtus cimini eſt ca. deſiccatiua ⁊ ſtiptica: ⁊ prouocat vrinā. quando coquitur cū oleo aut fit cliſtere cum ipſo: aut emplaſtrum cum farina ordei torſionibus ⁊ inflationibus: et datur de eo in potu cum aceto temperato cū aqua aſmaticis: ⁊ confert: ⁊ datur ſimiliter in potu cum vino ad morſus venenoſorum: ⁊ confert apoſtemationibus teſticulorum quando admiſcetur cum oleo ⁊ farina fabarum: ⁊ paſſulis: ⁊ cera: ⁊ ſuponitur: ⁊ quando miſcetur cum aceto abſcindit mēſtrua ⁊ fluxum ſanguinis narium tritum cum aceto: ⁊ quando linitur cum eo corpus: aut ſumitur de ipſo nimis in potu facit croceum colorem cutis: ⁊ confert dolori veſice propter ſuam caliditatem: ⁊ confert lapidi renum.

Caminella. i. ameos.

Camitamuden. i. anuidē ſale conditum.

Camitharcapa. i. camicalpar.

Camiſice. Campſice. i. canſice. Sicem. Diaſco.

Camomilla quid eſt lege hebonig.

Camum. i. potus qui fit de ordeo et alijs frugibus. ſm̄ Diaſco. vocatur fucca. arabes vero vocāt ipm̄ foca. ⁊ eſt ceruiſia vl' ſpecies eius.

Canna. i. cartamum. Serapio. Diaſco.

Cananda eſt cibus factus ſicut phheludem: niſi q2 ī eo ponitur ſiſamum.

Canabil. i. cambil.

Canabs canabuen. canabum cannabum. idem. ſ. canapis. pro quo lege ſechedenchi. Pli. lib. 20. c. 23. in medio.

Canabit vel canauit. i. caulis imperialis. ⁊ ē caulis viſualis. ⁊ eſt alba hn̄s folia collecta in globum.

Can. i. lutum.

Canacella. ideſt cauda equina. vel arpinus. vel hyppuris.

Canapion vel canopis. i. cortex median⁹ ſambuci. vt in Alexādro de podagra.

Canar. i. aloes.

Caplm. CXXVIII.

Canarmenum. ara. latine lutum armenum. vel bolum armenum: et eſt quedam vena terre que precipue in armenia inuenitur. vnde habet virtutem conſtringendi. Eſt autē eligendū qd ſubrubeū eſt ſm̄ omnes partes non habens colores diſtinctos aliquantulū fragile. frigidū eſt ⁊ ſiccū in ſcd̄o.

SERAPI. lib. aggre. caplo canarmenum. i. lutum armenum ⁊ eſt ingimbar: color eius eſt vltra croceitatem ⁊ rubedinem tendens: ⁊ teritur cito ſicut teritur calx: et eſt lene ſine lapide: virtus eius eſt que deſiccat deſiccatione forti. AVICEN. libro ſcd̄o. caplo de luto armeno. Eſt rubeum declinans ad citrinitatem notū: ⁊ alemu eſt ei propinquum in operatione. frigidū eſt in primo. ſiccū in ſecundo. Plinius libro. 35. capitulo ſexto. in fine.

POSSE. Pillule facte ex bolo ⁊ gūmi arabico: ⁊ penidijs cum aqua ro. infuſionis draganti valent contra emoproicam paſſionem vitio membrorum nutritiuorum miſceatur eius puluis cū gūmi draganti exuſto ⁊ confecto cum ſucco plantaginis ⁊ potui detur. ⁊ valet bolum contra diſſinteriam ⁊ fluxum ventris ſanguinis cū ouo: vel per cliſtere vel in emplaſtris. Contra fluxum menſtruoꝝ fiat ex eo puluis cōmixtus cum ſucco plantaginis ⁊ bombice ⁊ ſuppoſitorium inde factum ſupponatur. Cōtra ſanguinem narium confice bolum cum ſucco ſanguinarie et fac ſtuellum: ⁊ impone naribus vel puluis ſolus cū bombice naribus imittatur. Bolum tritum ⁊ diſtemperatū cum vino mixtum aqua roſ. ⁊ acceptum valet contra febres peſtilentiales. SERAP. aucto. Galie. Bolum vel lutum armenum ciliacis ⁊ diſſintericis preſtolatur. ſpleneticis colericis ⁊ ſtomaticis vtiliter medetur: ⁊ ſolutū ſtomachū reficit. Et valet contra ſputū ſanguinis: ⁊ cōfert fluxui mēſtruoſo ⁊ catarro deſcendenti a capite ⁊ vlceribus putridis que fiunt in ore ⁊ deſiccat exituras que indigēt deſiccatione: ⁊ confert illi cui a capite humor deſcendit ad pectus iuuamentum magnum et coartationi anhelitus. ⁊ ideo confert ptiſicis. ⁊ hoc ideo quia deſiccat vlcera pulmonis intantū ꝙ non tuſſiūt niſi errent in dieta ſua errore magno: aut permuteē aer ſubito ad complexionē malam: ⁊ qui patiuntur coartationē anhelitus antiquam cū bibunt ex eo curanē cito: ⁊ qui non iuuabitur per hanc medicinā nunq; iuuabitur ꝑ aliquā aliā: ⁊ ſumatur de eo in potu cū vino ſubtiliſſimo mediocriter linfato quando eger non febrit vel parum febrit: ſed ſi fuerit febris multa detur cū vino mixto multa aqua ne febris augeatur: ⁊ quando bibitur in hunc modū confert febribus peſtilentialibus valde: ⁊ qui aſſueſcit potui eius tempore peſtilentiali preſeruaē a nocumento peſtilentiali: et iam vidi multos euadere tempore peſtilētiali per ipſū: ⁊ iam ſunt multi qui ſumūt ipſū cū vino mixto aque ro. cōfert quādo febris adeſt. AVICEN. Lutum armenum retinet ſanguinem: quoniā exiccatio eius eſt in vltimo: ⁊ confert apoſtematibus peſtilentialibus bibitū ⁊ linitum: ⁊ prohibet ambulationem putredinis membroꝝ: ⁊ mirabile eſt in re vulnerum: ⁊ prohibet catarrum: ⁊ cōfert colericis: ⁊ eſt bonum ſputo ſanguinis ptiſici: propterea q2 deſiccat vlcus pulmonis: ⁊ eſt cura ſtricture anhelitus ex catarris. ⁊ eſt bonum vlceribus inteſtinorū ⁊ ſolutioni ⁊ fluxui ſanguinis matricis: ⁊ confert fe. ethicis et peſtilentialibus proprie. ⁊ plures quidē iam ſanati ſunt ex peſtilentia magna propter conſuetudinē bibendi ipm̄ cum vino ſubtili: ⁊ ſi bibitur in fe. peſtilentie neceſſariū eſt vt vinum perducat ipſū ad cor: ⁊ miſceaē vinū illud cū aqua ro. Et idē primo canoñ. fen quarta. caplo qnto. Odor boli coraſceni ꝓhibꝫ nauſeā. BVLCASIM. li° qui dicitur ſeruitor. Comburitur ſic bolum. frange ipſū in fruſta ad quantitatem fabe: et pone ſuper teſtam ⁊ ſuꝑ laminam ferream: et miſce ſicut erit tibi voluntas comburendi vel aſſandi.

Cancamon. Diaſco. lachrymus eſt arboris ſimilis mirte guſtu brumoſo. B maxime timiamatibus admiſcetur mirra ⁊ ſtorace admixtum vt gratius fumiget. lege timiama. ⁊ eſt lacca.

Canchar. i. cardo aſinin⁹. Almanſor tractatu tertio. capitulo. 18. ⁊ ſecūdo afforiſmoꝝ. Raſis. Cancar. i. cataputia.

Cancarzedin. Serap. eſt gūmi alcorzof. vel barxof. ⁊ eſt cardus vel ſpecies eius. Candarzedū. Daliabas.

Cancoliā. Diaſ. aut leonticē folia habet ⁊c̄.

Cancer quid eſt. l. ſartan.

Cancrena. i. caro premortua.

Cancrinomata narium. i. polipus narium.

Canchi eſt ſpēs mirre.

Canci. i. affodillus.

Cancil. i. rapa.

Canciponticí. i. daucus.

Cancitan. i. aaron.

Cancida. i. inſtrm̄ ocularibus morbis idoneum.

Cancolon. i. cantarides.

Cancrena. i. vlcus corroſiuū. Gal. de mala cōplone diuerſa. cap. primo.

Cancrocella vel cācrocoſſa. i. ſalſamēta inciſiua vt in Alexandro de ſiti.

Canda eſt genus cardi.

Candarel. ē ſpēs ſcariole. pro qua. l. cicorea.

Candarum. Cadare. i. olibanum. Steph.

Candelabra. i. teſtudo.

Candelabralis. herba. i. lichinida.

Canderas vel canderos. i. ſiricum.

Candinifior. eſt ſpecies q̄dam vini.

Candaros vł cādaruſiū.ara.gre.cādros vł cōdros.Diaſ. lati.vō triticum romanum vel ordeum romanū:⁊ eſt ordeum cui non eſt cortex. SERAP.libro aggre.cap. candros.i.candaruſum.Et Galie.primo de cibis.cap. de candaruſo.Eſt cibus bonus ſicut triticum:propter ſuam viſcoſitatem eſt maioris nutrimenti eo:ſed ſm viam medicine virtus eius eſt virtus tritici:niſi qꝛ eſt maioris viſcoſitatis eo.pro quo lege condros.

Cancſis vel cancſebu.i.ſcarabeus.

Caneni.i.lauda. Canetum.i.qñ homo videt.

Canfor.i.planta cuius gūmi eſt canfora:⁊ eſt lignū albū frāgibile leue:in cuius ramis ꝯtinet aliqd de veſtigijs canfore ſic:ꝙ inde exit canfora ꝑ ſublimationē:vñ qñ ſine ꝑmixtione ſubſtātie ligni exit ꝑmixta vocatur aleſceret truaria. ℭ Capitulum. CXIX.

Canfora

gre.⁊ latine.ara.vō canfor. Canfora ē frigida ⁊ ſicca in tertio:⁊ eſt quoddā gūmi arboris ſm Aui.⁊ Serap.dr̄ canfor.qđ niſi cum efficacia ſeruetur facile perditur.pōt aūt ſeruari in vaſe marmoreo cum pſilio aut ſemine lini aut milio per.40.annos.ſ; pro certo neſcio herbam in qua ſit tale miraculum.nā cū in tertio fri.⁊ ſic.iudicetur.nihil eſt odoratius igniq; amicabilius:cito enim inflāmatur ⁊ preclaram flāmā per ſe emittit:que niſi pſilio:lini ſemie:aut milio obruatur eua neſcit.nā ſublimata defertur ad nos:⁊ propterea eſt ſaporis acuti cu; amaritudine. SERAPI.lib.aggre.cap.cāfor.i.canfora almazodi terre panzor ſunt inſule que ſunt propinque regionibus ſardinij.⁊ ideo dr̄ canfora de panzor.⁊ in annis qbus fiunt multa fulgura ⁊ tonitrua ⁊ multi terremotus generatur ibi multa canfora.in illis vō annis in quibus non fiunt hec non fit multa canfora.vnde defertur ex regione fafella ⁊ ex regiōe dedabab ⁊ arig.⁊ plurimu; qđ defertur ex ea eſt ab arig:⁊ eſt minor ſui:⁊ ē ipa gūmi arboris in illis partibus naſcentis:⁊ eſt gummi coloris rubei maculati:⁊ lignum eius eſt album teneru; quaſi velit fieri nigrum.ſed ⁊ reperitur canfora in colore ligni arboris in pecijs ligni que ſunt ibi intus extenſe:ſed melior ex ea ē nach:⁊ eſt illa que naſcitur ⁊ egreditur ex ligno per ſe in ſua arbore:⁊ color eius eſt rubeus maculatus que poſtea ſublimatur ibi ⁊ fit canfora alba.⁊ dicitur nachim:eo ꝙ ꝑmus qui regnauit ibi nominatus ē nach:⁊ nomen loci in quo reperitur dr̄ panzor.⁊ ideo nominat canfora de panzor canfora illius loci:⁊ eſt melior ⁊ ſubtilior maioris durabilitatis ⁊ albior ⁊ maius fruſtu;:qđ ex ea reperitur eſt ſicut dorna vna.poſt ipſam vō in bonitate eſt illa que dr̄ fauzen:⁊ eſt groſſa habēs aureu; colorē:nec eſt clara ſicut nach.⁊ poſt ipſam eſt canfora que dicit canſab:⁊ eſt fuſca:⁊ eſt minoris precij q̄; nach.Et poſt hāc eſt illa que dicit balomich:in qua ſunt admixta fragmenta ligni canfore.⁊ eſt vnctuoſa gūmoſa:⁊ reperitur in fruſtis quātitatis vnius amigdale:aut ciceris:aut lentis:aut farris:⁊ eſt bona ad aromatizandum cum aromatizatur cum fumigatione ex coſto ⁊ mirra:⁊ omnes iſte ſpēs clarificantur per ſublimationem:⁊ egreditur ex eis canfora alba in laminis albis ſimilibus in figura ſua paraſcidibꝰ:ad quas aſcendit.vnde canfora ſublimata vocatur canfora operata.Et idem auc.Galie.cōplexio eius eſt frigida ⁊ ſicca in tertio.et ideo ꝯfert calefactis. AVICEN.libꝰ ſcđo.caplo de canfora.Spēs eius ſunt alcanfori ⁊ ariane.deinde alzeior ⁊ alefazer varia:⁊ eſt illa que eſt permixta ex ligno ſuo:⁊ ex eo qđ ſublimatu; eſt ex ligno eius.Quidam aūt dixerunt ꝙ eſt arbor magna faciens vmbrā hominibus cui leopardi adherent.non ergo peruenitur ad eam niſi noto tempore anni:⁊ eſt ſpongioſa marina.hoc eſt ſm ꝙ extimauerunt quidam:lignu; vō eius iam multotiens vidimus.⁊ eſt lignu; album frangibile leue:in cuius ramis quādoq; continet aliquid de veſtigijs canfore eſt fri.⁊ ſic.in tertio. POSSE.Contra calefactionē epatis puluis eius cum ſucco ſolatri conficiat:in quo plagelle itincte ſepius epati ſuperponant.Cōtra fluxum ſanguinis e naribus fiāt magdaleones ex puluere eius ⁊ puluere ſeminis vrtice vſti confecto cu; ſucco ſanguinarie naribus imponat. Si aute; fiat ſanguinis fluxus ex ipſius ebulitione vel ex epate cum aqua frigida conficiatur puluis canfore ⁊ plagelle infuſe fronti ⁊ temporibus ⁊ gulle ſuperponat.Contra gomorreā puluis canfore diſtemperetur cum mucillagine pſilij vel cum agreſta vel cu; ſucco ſolatri:⁊ intinctis plagellis ponatur ſuper pectinem et renes ⁊ pudenda.contra diabetem idem facias.poſtea ſuperponat lamina plumbea.Contra macula; oculoru; cōficiatur puluis eius cum aqua ro.⁊ addito ſucco feniculi ponatur in vaſe eneo.Contra pannu; faciei ⁊ ad faciē clarificanda; ⁊ depurandā conficiatur canfora cu; aqua ro.⁊ addito melle albo ⁊ mundiſſimo facies lauetur.Contra libidinem odoretur canfora.ſimiliter ſatis competenter ponit in ſyrupis contra acutas egritudines.ſimiliter prouocat ſternutamenta.valet ſimiliter ad ruborem oculorum.habet enim virtutem infrigidandi ⁊ reſtringendi.

SERAP.auc.Yſaac.Canfora confert calefactis habētibus ſodam colericā quando odorat ſimpliciter.aut cu; aqua ro.aut cum ſandalis.Et odor eius abſcindit deſiderium coitus:ſed potio eius in hoc eſt fortioris operatiōis ⁊ ſtringit fluxum colericum quando ex ea parua quantitas miſcetur cu; medicinis.vſus eius facit accelerare canos:⁊ facit dormire:⁊ reprimit caliditatem cerebri;⁊ abſcindit fluxum ſanguinis nariu; quando miſcetur cū ſucco vue acerbe ⁊ imponitur naribus:⁊ ſtringit ipſu; vndecunq; fluat. Et canfora ingredit confectiones ſuffumigationu;:⁊ vnguentoru; preterq̄; in gallia ⁊ diambra.Et idem aucto.Raſ.eſt frigida ſubtilis:⁊ confert ad ſedandum egritudines calidas que fiunt in capite ⁊ toto corpore.⁊ qui nimis vtitur ea perdit vigilias:ſi ſumatur in potu infrigidat renes ⁊ veſicam:⁊ coagulat ſperma:⁊ generat egritudines frigidas precipue in regionibus frigidis. Et idem aucto.Meſarugie.Sumpſit ex ea quida;.6.aureos tribus vicibus:⁊ deſtruxit eius ſtomachum adeo ꝙ non potuit digerere cibum:⁊ abſcindit ſperma. Et idē aucto.Aben Meſuay. Stringit vētrem:⁊ potus eius facit accelerare canos:⁊ cōfert apoſtematibus calidis. Et idē aucto. Yſaac benaram. Canfora frigida eſt ⁊ ſicca in tertio.⁊ confert calefactꝭ cum aqua roſ.⁊ fortificat ſenſus et membra eoru;.⁊ quando miſcetur ex ea quātitas parua cum medicinis que fiunt ad ſtringendu; fluxu; ventris qui fit a colera confert. AVICEN.Uſus canfore facit canitiē:⁊ prohibet apoſtemata calida:⁊ cu; aceto prohibet fluxum ſanguinis nariu;:aut cu; expreſſione dactiloru; immaturoru; aut cu; aqua mirti:aut cum aqua albedaroç.⁊ confert ſode calide:⁊ remouet vigilias:⁊ cōfortat ſenſus calefactoru;:⁊ confert alcole vehemēter:⁊ confert in medicinis obtalmie:⁊ abſcindit coitu;:⁊ generat lapidē renū ⁊ veſice:⁊ ſtringit fluxū vētris colericū.

Canforata eſt planta quedam que ingredit in vnguento marciaton:hñs colorem canfore:cuius folia facta ſunt ſicut vna ex ſpeciebus abrotani:ſ; albidiora ſimpliciter facta eſt ſicut tanacetū medetur doloribus.

Canheang.i.ſenationes.

Caniſis.i.oſtrea.

Canihaſnemar.Ga.6.ſim.phar.ē ingt ſtrāgulator.

Caniculata.vł canicularis.i.iuſquiamus.Macer.

Canicula eſt ſtella que dominatur diebus.40.ſm Gali.in libro de cibis.capitulo primo de fructibꝰ horarijs.

Canioſa tuſſis.i.canina.

Canis caput.herba ē que cinocefalon grece.⁊ antimon dicitur. Anturinon Antirenum.

Canirti.i.ebulus.

Canna pſidis qđ ē.l.haſap

Canna varia:eſt herba q̄ſi alba ⁊ inciſa vt cānabū:cuiꝰ ſemia lūbricos occidūt ⁊ ex̄hūt de corpore.

Cangir.ara.aper.chabeli.

Canicalnemer.eſt ſtrāgulator leopardi.ſ.ſpecies aconiti.Gal.6.ſim.phar.

Cani vetule quid ſunt lege vſnee.

Canium qđ eſt.l.foca.

Cāncella.i.darſen.

Canon.arab.i.norma vel regula.

Canopum.i.ſambucus.

Canopis eſt cortex medianus ſambuci.Galienꝰ ad glauconem.cap.vltimo.

Canobaſilicon.i.auellana

Canſab eſt ſpēs canfore.

ℭ Caplm. CXXX.

Canſice

aut ſicen. DIASCO.cap.campſice.haſtas habet longas digitoꝝ quatuor in terra ꝓiectas lachrymo plenas.folia ſunt ei lenticule ſil̄ia ⁊ peplo:ſed minora et tenuiora.ſemē h; ſub folijs rotundū ſicut peplū:⁊ eſt ſine flore.radix eſt illi tenera et inutilis.

POSSE.DIASCO. Haſta eius trita cum vino:⁊ vt peſſariū ſuppoſita dolorē matricis mitigat.cataplaſmatibus adhibita tumores ſpargit.clauos corpis tollit.mirmiceas mūdat.cocte ⁊ comeſte ventrē ſoluūt.idē ſuccus ipſius facere pōt.ſuccus ipſe punctꝰ ſcorpionū ictus mitigat.ſuffoſſiōes et caligies oculoꝝ detergit.cicatrices oculoꝝ addito melle curat.naſcit vō ſaxoſis locis et aſperis.

Cantabricies.Alex̄.i.ptiriaſis.farfuriſca.

Cantabrices.i.furfures capitis q̄ gre.ptiriaſis dr̄.

Cantabricium idem.

Cantabrica.Pli.libro.25.cap.8.poſt ꝑncipium.

ℭ Caplm. CXXXI.

Cantabrum.

gre.ara.nochale.latine vō furfur tritici.qđ calidū eſt et temperate ſiccū.eſt aūt diaforeticū in aqua cal̄a diſſolutū reddit eā mitigatiuā et humidā.vñ aqua illa nimiū hūida iudicat.

POSSE.Ualet ꝯtra iliacā paſſionē ſtrāguriā et diſſuriā.talis eius vſus ꝯficiat cū vino ſubtili albo mediocriter acido.poſt decoquat diu:et pāno impoſito loco dolenti ſupponat.Item valet hoc ꝯtra dolorē ſtōi:ex frigida cā vel vētoſitate.ꝯtra iliacā paſſionē inijciat per cliſtere colatura eius.mollificat.n.ſatis ꝯtra tuſſim ſicca;:et etiam frigidā et peripleumoniā ⁊ pleureſi;:fiat hoc in aqua decoctionis ordei bene mundati et triti:et collata diſſoluit cantabrum.et iterum ſuper ignem aliquantulum bulliat et talis aqua tepida detur patienti.

Cantarica.i.aaron.

Cantaram.i.nux vomica.

Cantalides ē colliriū ſcm̄ ad glaucona oculorum. Et fit ex plāta ſili fenicu lo breui caule.flore candido.Ego autem ſemen iſtud feci ferri de grecia ſeminaui ⁊ collegi.

Cantaris.Cantarida.ara.dherire.Auic.

ℭ Caplm. CXXXII.

Cantarides.

latine et gre.ara.derarie vł drane. Cātarides ſunt aialicule:quarum ſunt efficaciſſime:q̄ in ſpicis frumēti adhuc florētis inueniunt.ſunt he varie ⁊ q̄ſi circa pēnulas ſuas ſtricte ⁊ oblōge.he.n.vapore aceti ſuffocant:⁊ in vaſe non picato reponunt.ſunt ca.⁊ acutiſſime:que l; ſcabiei veſice ꝯferāt.veſicā tñ ſi ex eis multa ſumat q̄ātitas vulnerāt atq; ſāguinē mingere faciūt et interficiunt:ex qbus parua accepta vrinā ꝓuocant vehemēter atq; cu; aceto epithimate remediū ꝯferūt vehemēter morfee albe:⁊ albaras ⁊ lepre.

SERAP.liꝰ aggre.cap.dherarie.auc.Gal.experti ſumꝰ experiētia nō modica in vnguibꝰ leproſis:⁊ inuenimꝰ ꝙ qñ ponit ſup eas cum ceroto.ꝯfert multum aut cum vnguēto.auferūt enim vnguē ⁊ faciunt eā cadere totā.et cātarides ingrediunt in cōmixtione vnguentoꝝ ⁊ medicinaꝝ que fiunt ad ſcabiē et ad egritudinē cu; qua eleuat cutis ⁊ in medicinis que euellunt verrucas:que dnr capi

ta clauoꝝ.et ſunt qdā ex magiſtris noſtris qui dabant ex eis in potu miſcētes parū ex eis ad ꝓuocādū vrinā.et qdam accipiebāt alas ⁊ pedes ipſarū ſolum.dicētes ꝙ hec ꝯferūt illis qui ſumpſerūt corpora ipoꝝ ⁊ erit eis bezoar.et alij dicebant ꝯrium huius.v;.ꝙ corpora ipſarū ſola iuuabant eos qui ſumpſerūt alas ⁊ pedes earū. Ego vō miſcui oia ſimul corpora cū pedibus ⁊ alis ⁊ dedi. Ille autē que ſunt magis iuuatiue ex eis ſunt ille que reperiunt in tritico:in quarū alis ſunt linee citrine in latitudine protēſe:⁊ ꝓprie qñ ꝓijcis eas in olla terrea noua:⁊ claudis orificium olle cum pāno lineo ſuꝑ vas in quo ſit acetum feruēs donec ſuffocentur ⁊ moriant.et ſilr oportet ꝙ fiat ex animali qđ dr̄ xofoſtis qñ volumus ipſu; reponere.⁊ ſilr eſt ſpēs animalis ſimilis cātaridibus in figura ⁊ virtute.et ſilr vermis viridis qui reperitur ſuꝑ arborem pini:virtus eius eſt ſicut virtus earum:poſtq̄; vō ſunt cantarides mortue iſerant in lino ⁊ reponant. DIASCOR.capitulo cantarides.Meliores ex eis ſunt que ſunt diuerſorum coloꝝ:⁊ in alis earum ſunt linee tranſuerſe citrine ⁊ ſunt groſſe ⁊ oblonge.operatio autē illaru; que ſunt vniꝰ coloris eſt debilis:⁊ virtus cantaridaru; eſt putrefactiua calefactiua ⁊ vlceratiua.et propter hoc miſcent cum medicinis ꝯueniētibus apoſtematibus cācroſis ⁊ ad ſcabiē vlceratam ⁊ empetiginem:⁊ qñ ponunt in naſcalibus ꝓuocant menſtrua:⁊ extimauerunt quidā ꝙ qñ miſcent cum aliquibus ꝯfectionibus ad hydropiſim ꝯferunt propter vtutē earū quā habent in prouocando vrinam.

AVICEN.libro ſcđo.cap.cantarides.Dixerūt quidā ꝙ ſunt ſuperflue caliditatis.Et dixerūt alij.ſunt ca.⁊ ſic.in tertio.ſed primu; eſt verius.⁊ cantaris eſt acris acuta putrefactiua aduſtiua:⁊ eradicat verrucas linita:⁊ fit ex ea cerotum:⁊ linit ex eo albedo vnguis:⁊ ꝯfert ei ⁊ eradicat vnguem mollificatā velociter qñ fit ex ea emplaſtrū ⁊ remouet morfeam ⁊ albaras linita cum aceto:⁊ quādo ex ea trita cum ſinapi fit linimentu;:facit naſci capillos.⁊ ſimiliter quādo coquitur cum oleo donec inſpiſſetur et linitur ſuꝑ apoſtemata canceroſa:⁊ reſoluit ea:⁊ linit ſuꝑ ſcabiem ⁊ empetigine;.Inquit filius Meſarugie ipſa incidit vngulam valde:⁊ parum de ea ꝓuocat vrinam valde ⁊ parum de ea adiuuat medicinas ꝓuocatiuas ad prouocandum abſq; nocumento:⁊ prouocat menſtrua:et facit aborſum.dixerunt quidam.datur in potu vna earū ei qui cōquerit de veſica ſua:⁊ ꝯfert.dantur in potu tres taſanagi de ea:⁊ exulcerat veſicā.inquit Galie.ipſa exulcerat veſicā ⁊ eſt ꝓpterea:qꝛ facit mās acutas declinare ad eā:a qbus corpus nō euāt cū ꝓprietate que eſt in ipſa.

Cantariū.cātaron.cantauron.i.centaurea.Cantorium.Steph.

Cantarum.ideſt foliū nil.al̄s milij.

Cantarzed eſt cardus vel ſpecies eius.

Canterinus.i.lapatiū acutum.a canterio dr̄ qđ eſt iumentum caſtratu;:vt aſinus mulus vł equus.

Canthar.i.libanus.

Canti.in ſcđo practice regalis diſpōnis.dr̄ ꝙ eſt afferaſum:⁊ ipm eſt chutem.i.affodillus:ſed vide ne ſit iarus dictꝰ a diaſco.Cantica.

Cantica.iarū.aaron.Diaſ.

Cantida.eſt genus ferramenti oculoru; morbis idoneum.Demoſth.

Cantoriū.i.cētaurea.Ste.

Caolēgi.ara.colica paſſio.

Canu.i.ſileos.

Canzu.i.aper.

Caocule:vel caokale:ideſt cardamomum.

Capalagia.vel caphalagia.i.inductiua ſtuporum.

Capadocius ſal.i.ſalgēma.l.afronitrum.Pau.cap.de albugine oculi:cum Auic.ibidem.

ℭ Caplm. CXXXIII.

Capparis

vł cappar lat.ara.hapar cabar kabar gre.vō kinoſbatō.Capparis vł caparꝰ

frutex eſt qui in multis partib⁹ reperit̃. Flores ⁊ folia cibo cõpetũt. Cortex. radix. flos ⁊ folia vſui medicine: preci pue tñ cortices radicis qui debẽt colligi in pñ⁹ veris et in vmbra ſiccari. eſt aũt eligẽdus cortex eius qui cuꝫ frãgit̃ nõ pulueriʒat̃: ⁊ qui aliqꝫtulũ ſubruffus eſt ⁊ ſubamarus. flores aũt ei⁹ cũ adhuc ſunt tuberoſi ⁊ nõ dilatant̃ debẽt colligi: qꝛ cũ dilatati ſunt nõ valẽt: ꝯdiunt̃ cũ ſale ⁊ aceto: capparis calida ⁊ ſic. in ſcđo. multi caprion vocant.

DIASCOR. ca⁹ de capparo. Capparus ẽ frutex ſarmẽtoſa ſpãſa ſup terrã reuolutiõis rotũde ſicut ſentex. folia ſilĩa citonio hñs ſemẽ ſicut oliua: qđ aptũ florẽ hꝫ ĩtus albũ qđ ſi ceciderit vt balanus iuenit̃ oblongus. qꝫ ſi apiat̃ inuenit̃ in illo ſemẽ ſicut mali granati purpureũ ⁊ minutũ: radices hꝫ maiores ⁊ multas. Naſcit̃ in locis aridis et viſcidis: et maxime in muris. SERAPI. lib⁹ ag. ca. happar. i. capparus: ẽ plãta ſarmẽtoſa q̃ extẽdit̃ arcualr̃ vl̃ circulariter ſupra faciẽ terre: cuius ſpine reuoluunt̃ viſus ſemen ſicut ſpine rubi: ⁊ hꝫ folia ſilĩa citony in figura ſua: ⁊ fructũ ſimilẽ oliue: qđ ſi apiat̃ in arbore ſua emittit florẽ albũ: ſꝫ ſi exciderit ex arbore ſicut ẽ iuenit̃ clauſus ad lõgitudinẽ decliuis: ⁊ tũc ſi apiat̃ ĩueniunt̃ in eo ſemina minuta ſilĩa granulis balauſtie coloris rubei verſus purpureũ: ⁊ radices ei⁹ ſunt plures magne ⁊ lignoſe. Naſcit̃ in locis ſiccis: ⁊ ꝓprie muris. GALIENVS. 7. ſim. phar. ca⁹ đ capparo. Radicis qdẽ cortex amarã hꝫ q̃litatẽ. Secũdo vͦ acrẽ q̃litatẽ: deinceps huic ponticam velut ex diuerſis repugnãtibus cõpoſita ẽ vtutibus. abſtergere eniꝫ põt et expurgare ⁊ ĩcidere cũ inexñte amaritudine: calefacere vͦ et ĩcidere ⁊ diaforare cũ acredine: colligere aũt ⁊ dẽpſare ⁊ ꝯſtringere cũ põticitate. Et idẽ lib. ſcđo de cibis. cap. de capparis. Eſt ſubtiliũ partiũ ſufficiẽter: ⁊ ꝓp ħ nutrimẽtũ minime tribuit in corpus aſſumptũ ipm ſicut alia oĩa ſubtiliũ partiũ: ſꝫ fruct⁹ eius ſalſus qñ comeditur abſqꝫ ꝙ abluat̃ laxat ventrẽ: ⁊ poſtq̃ꝫ abluit̃ nutrit paruꝫ ſicut alia ſubtilium partium: et excitat appetitum cibi.

AVICEN. li⁹ 2⁹ ca⁹ de capparibus. Eſt frutex et habꝫ radicẽ: et hꝫ fructũ aliũ qui eſt ſicut cucumer: et eſt acris calida: q̃ ponit̃ in muſto: et ſeruat ipm ab ebulitõe ſicut ſinapis: ẽt radix eius ẽ amara acris: ⁊ q̃dã ſpẽs eius ẽ culʒumia faciẽs in ore bothor vſqꝫ ad terminũ q̃ veſicet̃ ⁊ apoſtemat gingiuã: et iuuãtius qđ in ipſa ẽ ſunt cortices radicis eius: ⁊ gñata in terra calida ẽ calidior: ⁊ eius caliditas eſt in ſcđo: ⁊ ẽ reſolutiua apitiua abſterſiua: et ipſi⁹ radix eſt ĩciſiua ſubtiliatiua mũdificatiua apitiua: in cui⁹ radicis cortice ẽ ſicut amaritudo et acrimonia et ſtipticitas ⁊ nocumẽtũ. fruct⁹ eius eſt parũ ꝑcipue cũ ſalit̃: et qđ ex eo humidũ eſt magis nutritiuũ eſt q̃ꝫ qđ ſiccũ eſt. Pli. lib. 13⁹ cap. 23. POSSE. Succus folioꝝ capparis auribus ĩſtillatus vermes necat: ⁊ puluis corticũ in oleo decoquatur et colatura auribus inſtillet̃: nõ ſolum vermes necat: ſed etiã ſurditatem remouet. Ad lumbricos puluis eius ꝯfectus cũ melle detur patiẽti. flores eius ꝯditi virtutẽ hñt incitãdi appetituꝫ et digerẽdi humorẽ exñtem in ore ſtomaci. ſtõm ꝯfortãt: ⁊ infrigidatũ calefaciunt: cibus ſunt ⁊ medicina: lꝫ parum nutriãt. Contra vitium ſplenis ⁊ epis duritiem valet vinuꝫ decoctiõis capparis. Unguẽtuꝫ ad idẽ. puluis eius in magna q̃ꝫtitate ꝯficiat̃ cuꝫ ſucco maratri: poſt addito vino ⁊ oleo fiat decoctio vſqꝫ ad ſpiſſitudinẽ ⁊ addito aliquãtulo cere fiat vnguẽtũ. Itẽ ellectuariũ ad idem. Accipe pulueris corticis radicis capparis. ℥. ij. et corticis thamariſci. ℥. ij. ꝯficiant̃ cum melle et decoctione thamariſci ꝯtra ſcrofulas nouellas detur aqua decoctionis corticũ capparis bruſci et ſperagi: et hoc vnguẽto vngat̃. Accipe ruffum ſerpentẽ: et incide caput ꝑ ſpaciũ quatuor digitoꝝ poſtea in olla inferius minutatim ꝑforata ĩpone et pone ſup orificiũ alterius olle ſane. poſtmodum ita ponat̃ ĩ caldario aqua pleno et bulliat diu: vt ſic ex calore aque reſoluat̃ ſerpẽs: ex cuius pinguedine ⁊ puluere ellebori nigri et puluere corticis radicis capparis fiat vnguẽtuꝫ quo vngant̃ ſcrofule nouelle. Cõtra iliacã paſſionẽ et artericã. Accipe lib. pulueris corticis radicis capparis ⁊ coquat̃ in ſucco radicis ebuli et addat̃ ʒuccarũ ⁊ fiat ſyrupus. det̃ aũt bis in ſeptimana ſero et mane cũ calida. Sed attẽdẽduꝫ cuꝫ reperit̃ eius receptio in medicĩa cortex radicis eius debꝫ poni. DIASCO. Capparus ex in ctãtibus cõponit̃ virtutibus. ꝓycere enim et purgare et extenuare et euẽtare acredines ⁊ ſimul abducere et conſtringere: ⁊ ꝓpterea ſcliroſi ſplenis ſup oĩa medicamina iuuat. ſemen eius ſi in ſale cõponat̃ eſcis aptum eſt. ventrẽ mollit comeſtũ cacoſtomaticũ eſt. Radix ei⁹ ⁊ ſemen bibita cuꝫ vino. ʒ. ij. diebus. 30. ſplenẽ attenuat: vrinã ꝓuocat: ſanguinẽ deponit: ⁊ educit egeſtiões ſanguinolentas ſciaticis et paraliticis bibita mirifice ꝓdeſt: ⁊ attritionib⁹ neruoꝝ. mẽſtruis imperat: apoflegmatis bene miſcet̃: ſemen eius vel fructus cũ aceto coctũ et ore retẽtũ dolorẽ dentiuꝫ mitigat: ſilr̃ et corium radicis iſta oĩa facere põt. folia eius cruda recẽtia ſi terant̃ et miſceant̃ cum farina ordei et fiat emplĩm: cõfert apati ſplenis: maxime puluis adhibitus flegmaticis vulneribus ſordidis antiqs et duris opitulat̃: cataplaſmatibus adhibit⁹ ſpleneticis portat auxiliũ: dolorẽ dentiũ cõpeſcit. ſi radix eius ipa maſticet̃: maculas albas cũ aceto emẽdat. folia et radix eius trita et ĩpoſita durities ⁊ ſcrofas ſpargit. Succus eius auri ĩfuſus vermes occidit: et qñ radix eius coquit̃ cum aceto cirradas et tumores duros digerit aut oximelle vl̃ ſicca trita: et admixto oximelle aut aceto et in potione accepta euacuat gluttinoſos ⁊ pingues hũores. i. flegmaticos: nõ ſolũ ꝑ ventrẽ: ſed etiã per vrinã: verum cuꝫ vrina educit multotiens egeſtionẽ ſanguinolentã vt diximus: ⁊ ſic ſedat dolorem ſciatice: et etiam extenuat ſplenem.

GALIENVS. 7⁹ ſim. phar. loq̃ns de capparo ait. ſpleni qdẽ ſclirato ſup aliqd aliud hoc pharmacũ ꝯfert extrĩſecus cuꝫ aptis cataplaſmatibus mixtum: ⁊ intra corpus aſſumptũ coctũ cuꝫ aceto et oximelle: et talibus vel ſiccatuꝫ abſciſſuꝫ et mixtuꝫ cũ eis. etenim euacuat manifeſte viſcoſos ⁊ groſſos humores: ita ſumptũ nõ ꝑ vrinas ſolũ: ſed ꝑ ventrẽ. multotiẽs aũt ⁊ ſanguinoſa egerũt: in quib⁹ ſplenes iuuant̃: ⁊ dolores q ſm vertebrũ: ac etiã mẽſtrua mouet. vñ cataplaſmat⁹ male morigerati vlcerib⁹ cortex radicis bonũ pharmacũ: ceu abſtergere potens: ⁊ ẽt ſiccare fortiter: et dentiũ dolorẽ etiaꝫ ſm ꝑdictas q̃litates iuuat aliqñ in aceto coct⁹: aliqñ aũt ĩ vino. Palã ẽ ex dictis ꝙ ĩciſiua q̃dã in ea eſt vtus et abſterſiua et diaforetica. et inde alfos tollit et ſcrofulas et tumores duros. Diaforat aũt qñqꝫ cuꝫ ꝑdictis idoneis ad hec pharmacis ꝑmiſcet̃. fruct⁹ vͦ eius ꝓportionabilr̃ ſemẽ hꝫ in vtute cũ cortice radicis excepto ꝙ debilior ẽ ad oĩa. at vͦ frondes et ſtipites eius ſilĩs ſunt vtutis. Et ego vidi qñqꝫ cũ frondib⁹ diaforare in paucis ſcliroſas durities. miſcemus aũt cuꝫ eis aliqd obtõdẽtiũ vehemẽtiã vtutis. Nullũ aũt mirabile eſt ſi ⁊ vermes qui in aurib⁹ ſuccus ĩterficit ꝓpter amaritudinẽ que ẽ in eis: qꝛ in valde calidis regionib⁹ gñantur cappares: ſicut ẽ que in arabia multũ: ea que apud nos ẽ acrior. vñ ⁊ ſtiptica plurimũ participat vtute. Et idem ſecũdo de cibis. capparis abſtergit qđ ẽ in ſtomaco ex flegmate: et expellit ipm ꝑ ſeceſſuꝫ: et apit opilõnẽ ſplenis ⁊ ẽpis: et ſũmitates et fructus eius ꝑparant̃ cũ ſale ⁊ adminiſtrant̃ cũ cibo: et qñ comedunt̃ laxãt ventrẽ: et nocent ſtomaco et faciũt ſitim: et qñ comedunt̃ cocti ſunt melioris ſaporis q̃ꝫ crudi. Et bibit̃ ſuccus eius et mollit vẽtreꝫ.

ALMAN. tractatu tertio. cap. de capparib⁹. Capparis ſalmuria ꝯdita: calida ẽ ⁊ ſic. q̃ ſtomaco mala exñs ſitim inducit atqꝫ corpus macreſcere facit. Et ſubdit pax ĩfra: capparis cum aceto cõditus minus cali. eſt ea q̃ in ſalmuria ponit̃. opilationi quoqꝫ epatis et ſplenis congruit.

AVICEN. Radix eius reſoluit ſcrofulas et durities ⁊ admiſcet̃ ei qđ frãgit vtutẽ eius: ⁊ folia ei⁹ iã expta ſunt ad illud. cortices radicis eius ponunt̃ ſup fraudulẽta et ſordida vlcera. Cortices radicis eius ꝯferũt ſciatice ⁊ dolori anche. ⁊ qñqꝫ fit cliſtere ex ſucco eius: ⁊ cõfert ei valde: ⁊ ꝯferunt paraliſi ⁊ ſtupori: ⁊ ꝯſtringit mẽbra ꝓpe ſtipticitatẽ q̃ fit in ipſa. Et ſilr̃ ꝯferũt cõtritioni accñti in capitibus lacertoꝝ ⁊ in medio coꝝ. cortices eius maſticate extrahũt hũiditatẽ ex capite: ⁊ ſedãt dolorẽ frigidũ ĩ eo: ⁊ eius ſuccus diſtillat̃ in aurẽ ꝓpter vermes: ⁊ qñqꝫ ſtringit̃ cortex radicis eius cũ dẽte leſo: ⁊ ꝯfert: ⁊ ꝓprie cũ eſt humida aut folia eius. ⁊ ſilr̃ collutio oris cũ aceto cũ quo coquit̃: aut vino: aut qñqꝫ aceto ꝯfert qđ ex eo ſalituꝫ eſt patientibus aſma. ipſa eſt res magis ꝯferens ſpleni ⁊ duritiei eius bibita ⁊ more emplĩ ſuppoſita cũ farina ordei ⁊ ſilibus: ⁊ ꝓprie cortex radicis eius: ⁊ multotiẽs euacuat ex ſplene mãm groſſaꝫ melicã ⁊ ſuccedit ei ſanitas. Solutiõe educit hũores crudos groſſos: ⁊ ꝓuocat menſtrua ⁊ iterficit ſerpẽtes. i. lũbricos latos ⁊ lõgos ⁊ vmes ĩ iteſtinis: ⁊ ꝯfert emorroydib⁹: ⁊ augmẽtat coitũ: ⁊ qđ ex eo ſalitũ eſt añ cibũ ſumptũ ſoluit: ⁊ eſt etiã tyriaca ꝯ venena.

SERAP. auct. Gal. in cortice radicis eius vincit ſapor amarus: deide ſtipticus ⁊ calefacit ⁊ deſiccat: ⁊ abſtergit ⁊ mũdificat: ⁊ ĩcidit: ⁊ apit ſua amaritudine; ⁊ reſoluit ſua acuitate: ⁊ aggregat ſua ſtipticitate: ⁊ ꝯfert ſpleni plus oĩ alia medicĩa qñ ponit̃ in ẽplis: ⁊ qñ ſumit̃ cũ aceto ⁊ melle iterius poſtq̃ꝫ deſiccat̃ ⁊ terit̃. ⁊ ħ qꝛ ĩcidit hũores groſſos viſcoſos: qñ bibit̃ ĩ hũc modũ: ⁊ expellit eos ꝑ vrinã: ⁊ ꝑ ſeceſſuꝫ egõnes ſanguineas: et ſic euat egritudĩes ſplenis: ⁊ ſilẽ facit ĩ dolore ſcie: et cũ toto ħ ꝓuocat mẽſtrua. Et idẽ auct. Aben Meſuay. Illi qui comedunt̃ cum ſale faciũt iſtas opatiões dictas: ſꝫ ſũt mala ſtõ malitia pauca: ⁊ illi q ꝯdiunt̃ cũ aceto fortificãt ſtõm: ⁊ ꝓuocãt appetitũ: qm̃ acetũ ꝓhibet nocumẽtũ coꝝ a ſtõ. Et idẽ auct. Raſ. attulit mihi qdã amicus medic⁹ ꝯfectionẽ quãdaꝫ capparoꝝ recẽtiũ: ⁊ cũ comediſſem ex ea ĩduxit tenaſmonem: ⁊ ꝯſueui facere cliſtere ad ſciaticã cum ſucco capparoꝝ et iuuit multũ. Alia quedã dicit Serap. cap⁹ ꝓprio q̃ dicta ſunt hic de mẽte Diaſ. ⁊ Gal. lꝫ ſub alys verbis.

Capparuella. i. lapatium acutum.

Caperũ. i. radix plante ſimilis porro: ſuccus eius eſt croceus: quã ignoro. ¶ Caplm. CXXXIIII.

Capilli bois q ara. vocant̃ ſcabare: oĩb⁹ ſunt noti. POSSE. SERAPIO. auc. Ga. c. ſcabare vel ſcabar. i. capilli qñ adurunt̃ fit vtus coꝝ ſilĩs vtuti lane aduſte. volo dicere ꝙ calefaciũt et deſiccãt fortiter.

AVIC. li. 2⁹ ca⁹ de capillis. Capilli aduſti ſũt calef. exiccatiui fortiter ⁊ aduſti abſtergũt dẽtes: ⁊ aq̃ coꝝ naſci fac̃ capillos. exiccãt capilli aduſti vulnera humida ſordida ⁊ mollia fortiter: ⁊ capilli bois cũ aceto in modũ ẽplĩ ponũtur ſup morſuꝫ canis rabidi ⁊ ꝯferũt. Et idẽ dicit Serap.

Capillus veneris quid eſt lege berſcegaſten.

Capillus alcol. capillus algul. capillus fontium.

Capillus hominis nemoralis. capillus porcinus idem.

Capinoſa. i. fumoſa acuta.

Capios. i. ſtercus. inde egiops. i. fex conficte.

Capirpedicon. i. epilẽſia. Capiſteũ arboris. i. geneſtra

Capitellũ. aq̃ ſaponarioꝝ. i. lixiuiũ. eſt q̃ fit ſapo dcm̃ gutta prima aqua prima. Capitulũ qd eſt. l. fen.

Capitulum faricos. i. febris aduſtiua. ſ. cauſon.

Capiti eſt vna ex ſpeciebus maſticis.

Capnos qd ẽ. l. ſterig. ſteng. kapnos. i. fumus vapor. Diaſ. Pli. lib. 25. cap. ii. Caploiunga. i. gũmi pini.

Capocareos. i. ſemen ferule.

Caprific⁹. i. fic⁹ agreſtis. cui⁹ fruct⁹ nũq̃ꝫ matureſcũt. Pli. li⁹ 15. ca⁹ 19. in principio. ¶ Caplm. CXXXV.

Caprifolium ⁊ materſiluaꝝ. lat. ara. grimath. piclimenõ. grc. vͦ pidemõ. vl̃ liceos: vl̃ exacãton. Pli. li⁹ 27. ca⁹ 12. DIAS. ca⁹ liceos vl̃ exacãton. folia ſunt buſſo ſilĩa atqꝫ ſpinoſa. grana ei⁹ viridia: ⁊ cũ maturauerit ceraſis ſilĩa. Naſcit̃ ĩ ſiluoſis locis: cui⁹ folia ⁊ grana ⁊ radix ĩ vinũ ꝯtũdunt̃: ⁊ cũ aq̃ dulci coquunt̃ vſqꝫ ad groſſitudinẽ. hec aq̃ eſt deſiccatiue vtutis et ex ꝯrys cõpoſita: qꝛ. ſ. ẽ extenuatoria digeſtoria cal̃a ⁊ fri. ſtipticã hñs vim. ⁊ iõ diaforeſiꝫ facit. fac̃ ãt herpetas ⁊ ad vlcera ẽpis: ⁊ ad pocidas: ⁊ putrida vlcera ex ſucco fructꝰ ei⁹ fit litiũ. ꝑ q̃. l. hadadh. Caprion. i. capparis. Diaſ.

Capſete. i. ebulus. Capſitis idem.

Capſia. i. ſcitaragi. Diaſco. lepidum ſceitaragi. albaui. geum elatamil.

Caquia. i. acatia. Steph. Caquenegi. i. kekẽgi. haliab.

Captilus. i. auis quã venat̃ draco cuꝫ debilitat̃ in venãdo edos et arietes: et comedit epar coꝝ: ⁊ redit virtus eius et excitatur eius appetitus.

Caput qd eſt. l. ras. Caputpuluis. i. ſtafiſagria.

Caput purgiũ vel capupurgiũ. i. liquores q ꝑ nares mittunt̃: vel qcqd maſticat̃ vel gargariʒat̃ et apoflegmatiſmum facit. i. a capite flegma deducit.

Carabites. carabinthũ. carabitũ. i. freneſis.

Carab⁹ vl̃ caran⁹. i. locuſta piſcis. Carabadũ. i. carui.

Carab: ideſt fiſtula veniens in angulis oculi.

Caraba: ideſt karabe. Electrum.

Carabis. i. cũ multe placente de paſta parue ĩ oleo frixe ponunt̃ in patellã vnam ſup aliam locando mel inter omnes duas ponendo atqꝫ ſic ſimul coquendo.

Caracem. i. carſites. Caraſie. i. ceraſum.

Carãbe: eſt tertia ſpẽs braſſice. Pli. li. 20. c. 9. in ꝑncipio.

Carãbus. i. globus. Gal. ſup affũm. 69. particule quarte.

Caranodi. i. carenuꝫ. Caran⁹: ẽ locuſta piſcis a ſprim⁹

Caraſcon: ideſt calcaris.

Caras. i. ſurditas: ⁊ caras eſt cum quis vult loqui et non poteſt niſi multotiens mouendo os ⁊ linguam.

Caraſex. gre. latine ſcarificare. caraſſare.

Caraſu. i. apium. Caraſtos. i. ſerpẽs cornut⁹.

Caraſtes. i. cornutũ. a cheros qđ ẽ cornu ⁊ raſtos ⁊ multa ſimilia.

Caratic: vel caratim. i. calam⁹ aromatic⁹.

Caratir. vel caratu. i. ypogſtidos. carathith idẽ.

Caratini. l. lumbrici terre qui vocant̃ iſtula. yſculi

Carates. i. pondus: pro quo lege chirates.

Caratus: ideſt pupilla oculi.

Caraund. i. ariſtologia. Galie. ſexto ſim. phar.

Caraxis. i. acutiſſima egritudo. Gal. 8. terap. ca. 3. ꝓpe fi.

Carax quid eſt lege cãne. Carba. i. karabe. Steph.

Carbatũ. i. elleborus. Step. Carbeſte. i. calcis viue.

Carbaũ. carbũ. i. euforbiũ. Ste. Carbella. i. caprifoliũ.

Carbo eſt puſtula corroſiua adurens.

Carbunculus: ideſt caro ignita. et eſt apoſtema calidiſſimum. Conſtantinus.

Carcinon cartinon. gre. cancer morbus. karcinon.

Carchibaduti. i. omnia que aceto ⁊ ſale condita ſunt: vt capparis et oliue et reliqua ex parte quibus fiunt ſalſe: vt ſinapis ⁊ eruca.

Carcetum. i. bombix. Carcios. i. cacreos.

Cardamen: aut ſyon: ideſt ſiſimbrium.

Cardamomum quid eſt lege cacola.

Cardaben. i. ſapor factus ex careno ⁊ dabem. illud vocabulum ponit Aui. primo canoñ. fen quarta. cap. ii. ⁊ li⁹ ſecundo. cap. galline. et nominant ipſum effidebeg. qđ idem eſt. ¶ Capitulum. CXXXVI.

Cardamus gre.ara.iozbalſathefe vl' madiera: latine ṽo naſturtium. Nota herba eſt ca.⁊ ſic.in tertio.ſemen ꝑcipue cōpetit medicine. Gal. 7°.ſim.phar. Herba eius viridis multe eſt efficacie. ſicca ṽo modice. DIASCORIDES.ca°.cardamus. Cardamus.i. naſturtiū quoddā ē domeſticū ⁊ quoddā eſt agreſte.⁊ ideo facit duo capitula de eis.vnuz qd̓ incipit cardamus et eſt naſturtiū domeſticū.aliud qd̓ incipit cardamꝰ agreſtis ⁊ eſt naſturtiū agreſte. et ideo dicit cardamus.i. naſturtiū domeſticū. vtilioz dr̄ babylonicus oībus. ſemē eius calidiſſimū eſt cauſtica participās ṽtute viſcidum ⁊ cacoſtomaticū ventrē turbans. Cardamus agreſtis quez multi ſenation vel criſſion vocāt: vel naſturtiū aquaticū. naſcit̄ vbiqꝫ et plurimū locis aquoſis: cuius frutex longitudinē cubiti vnius hñs folia minuta ypoſellino ſimilia: ſed minoza: cuius virtutes inuenies in.l.herochalchayti.

SERA.li°.agg.c°.iozſalbathefe. Jozſalbathefe.i.naſturtiū ⁊ ex eo ē naſturtiū tectoꝝ ⁊ naſturtiū oziētale ⁊ cōe notū. Naſturtiū tectoꝝ ē plāta hñs folia ſtricta ⁊ longa duo bꝰ digitꝪ i ſūmitate acuta ⁊ ſciſſa ⁊ piguia: et extēdunt̄ ſup terrā ⁊ hꝫ in medio virgā ſubtilē duobus palmis longaz: paucos habens ramulos ſup quos ſunt pile hñtes denſaz ſūmitatē: in quibus eſt ſemē ſimile ſemini naſturty: cuiꝰ eſt figura ſicut figura rutele: ita eſt depreſſum. naſcitur in vijs ⁊ parietibus domoꝝ. Naſturtiū ozientale eſt planta duoꝝ brachioꝝ lōga: hñs ramos ſubtiles ⁊ multos: in qbus ſunt folia ſilia folijs ſeitaragi: niſi qz ſunt albioza et mollioza: ⁊ in ſūmitatibus ramoꝝ ſunt capitella ſilia plāte actis: ⁊ habet flozes albos: ſemen huius ponit̄ in cibis loco piperis. Sed naſturtiū cōe notū eſt melius illud qd̓ deferf a babylonia. ALMAN.tract.3°.cap°.de naſturtio. Naſturtiū ca.eſt ⁊ ſic.appetitū adiuuat.lꝫ īflāmatōez ⁊ capitis efficiat dolorē. digeſtiuā pterea retardat.

POSSE.SERAPIO.auc.Gal. Semē naſturty ē ca. ⁊ ſic. ſicut ſemen ſinapis: et incidit inciſione forti: et adurit: et ſedat dolores ſciaticos ⁊ dolorez capitis: ⁊ quālibet egritudinē in qua opꝫ calefacere: et miſcet̄ ſemen eius in medicinis aſmatis: qz ipm̄ incidit inciſione forti: ⁊ adurit humores groſſos. Et dr̄ ꝙ qñ naſturtium deſiccat̄ fit eiꝰ virtus ſicut ſeminis eius: et duz eſt recēs ꝓpter humiditatem aquoſam que eſt in eo habet virtutē debiliorē virtute ſeminis eius. Cōtra ſtranguriā herba ipſa decocta in vino ⁊ oleo ſuppoſita valet cōtra tenaſmonē ex humiditate: puluis naſturty ſupponat̄ ano: renes etiaz vngant̄: et ſupaſpergat̄ puluis ſeminis eius ⁊ cimini et colofonie contra paraleſim lingue cuz opilant̄ nerui ex humore vt ſolet cōtingere in acutis febribus: ſemen naſturty maſticet̄ ⁊ lingue ſupponat̄. contra paraliſim alioꝝ membroꝝ ſemen eius in ſacello ponat̄ in vino decoctuz et membro dolenti ſupponat̄. Jpa ēt herba cruda ⁊ cocta. valet etiā cōtra frigiditatē ⁊ humiditatē cerebri. ⁊ etiam litargicis pro ſternutatione puluere eius naribus appoſito ad eleuationē vuee gargariſmus factus ex aceto decoctionis ſeminū eius ⁊ ficuuz ſiccarū. ꝯtra iliacā paſſionē ex frigida cā: ſemina eius in ſacello poſita et vino decocta membro dolēti ſupponant̄. DIASCOR. Naſturtiū lumbricos expellit et ventrē turbat. ſplenem attenuat cuz aceto: et aborſuz facit. venerē ſtimulat. ſimile eſt ſinapi et eruce: ⁊ impoſitū lepras ⁊ zernas emēdat. melle addito duricies ſplenis compeſcit. ſordida vulnera purgat. ſi ſuccus adhibeat̄: morſibus venenatis bibitū occurrit. fumigatio eiꝰ ſerpentes fugere facit: vel fluentibus profluis ſucco linito occurrit. carbunculos rumpit cuz polenta et aceto coctum. ſciaticis vtiliſſime cuz aceto ⁊ polenta auxiliat̄ tumores ⁊ durities ſpargit. remouet ozdeola matura cū ſalſa aqua impoſitū. Jn dolore cordis coquit̄ in lacte caprino et dat̄ ad bibendū. dolorē oīs loci tollit puluere ſeminum aſperſo: ſed prius melle vncto loco. ſcabiē cuz aceto ſanat. Nā cardami virtus cauſtica eſt: ⁊ tñ vſus eius venerem videt̄ inbibere: nō ea fortaſſe rōne qua etiam ruta q̄ nimia vi caloris ſemen genitale ꝯſumit. fermēto mixtuz ⁊ appoſitū furūculos et carbūculos ꝓuocata ſuppuratōe diſrūpit. ſuccus eius infuſus auribus dolorē dentiū mitigat. ſemen partus necat qd̓ cuz vino auſtero bibituz aialia ventris extinguit: pruriginē cuz anſerina adipe tergit. aluum purgat: ſorbitiōibus mixtū pituitā pectoris ſoluit: dolores pectoris cū lacte caprino coctū mitigat a ieiunis cuz melle ſumptū tuſſiētibꝰ ſalutare ē. corpus rubere facit. et iō ceſalicis: et ad ea q̄ calefieri opus ē: ꝯgruit. herba eiꝰ oīa hec facere nouit: ſꝫ paulo minus efficaciā habet.

GALIENVS.7°.ſim.phar.cap.de naſturtio. Semen naſturty habet virtutē que calefacit ⁊ deſiccat ſicut ſinapis. et ꝓpterea ſciaticos et dolores capitis: ⁊ qd̓cūqꝫ alioꝝ indigētiuz rubificatiōe calefacit cū eo ſicut eſt ſinap. miſcent̄ aūt cuz eis quecūqꝫ aſmaticis dant̄ pharmacis: ceu vꝫ icidere fortiter groſſos humores potens ſicut ⁊ ſinap. aſſimilat̄ enim illi per oīa. herba ṽo ipſa ſicca eſt ſimilis i ṽtute ſemini. humida aūt duz eſt viridis ꝓpter ꝑmixtionē aquoſe hūiditatis ꝺficit plurimū: ⁊ ita ē moderata i ħ ſm̄ moꝛdicationē vt cū pane poſ̄e ſit ea vti ſicut opſon.

AVICEN.ꝑmo canoñ.fen.quarta.cap.7. Naſturty ſemina torrefacta mixta cum adog conſtringunt fluxuz ſuperfluum prouenientem ex catartico.

Cardar.i.morbus in quo eſt priuatio motus:
Cardel.kardel.ara.ſinapis.
Cardina.i.cor.Gal.8.memiri.cap.3.in principio.
Cardumides. Cardamilidos.i.ſenation.
Cardellum.ara.i.napo.Steph.
Cardia.Cardina.i.cor.Gal.8.memiri.cap.3.in principio.
Cardialgia.gre.dolor cordis.i.dolor oris ſtomachi.antiqui enim id cor vocabant.Galie. affoziſmoruz.17.⁊.65. particule quarte. Cardi pōtici.i.dauci ſilueſtris.
Cardo vel cardus fullonum.i.virga paſtoris.
Cardo benedictus vel carduncellus benedictus qui ponitur in antidotario virili in vnguento marciatō quid eſt.lege erigion.ſenetion.
Cardus quid eſt lege cameleombante.Cuncar.
Cardumen.i.carui ſilueſtre.⁊ ē cordumeni.

¶ Capitulum. CXXXVII.

Cardus ſilueſtris. PLINIVS.lib.20.cap. vltimo in fi.⁊ lib.21.cap.16.in ꝑncipio de cardo ſilueſtri. Cardoꝝ ſilueſtriū duo ſunt genera. vnuz fructuoſius altero. Alteruz vnicaule craſſius vtriqꝫ folia ſpinoſa muricatis cacuminibus: ſed alterū florē purpureuz mittit inter medios aculeos celeriter caneſcentē ⁊ abeuntem cuz aura. ſcolimon gre. vocat̄ ⁊c̄. Jtē alibi. Cardus ⁊ folia et caules ſpinoſas lanugines habet. Jtem in anchora leucātos. eſt dictū ſpina alba ⁊ cademietos policātos. eſt dictuz ſpinarū pluriū amopigos beliſenes ſcolinasca meleon in folijs nō habet aculeos: ſed leucantes ſic. ē aūt alia dr̄ia ꝙ qdā in his multicaulia ramoſaqꝫ fiunt. vt cardus. vno aūt caule nec ramoſo nec enetos. qdā cacumine tantū ſpinoſa ſunt vt tringil: q̄dā eſtate florēt: vt terralis ⁊ elixenes ſcolinos ⁊c̄. GALIENVS.7°.ſim.phar.ca° ſcolimi. Scolimos.i.cardus ſilueſtris cuius radix multitudinē vrinarū educit fetidarū: ſi qs in vino coquens eā bibat: ⁊ ꝓpter hoc fetitudines ſanat: aſſellarū ⁊ totiꝰ corporis purgatiuo ħ pharmaco talis hūoris ex tota ſubſtātia exñte: que ṽo ſm̄ q̄litatē energia qdē ca. in tertio. vel incipiente indicat hoc pharmacū. ſic. aūt in ſecundo.
Carea pōtica: ē bēdocū. geloū: nucella. auellana. geloſū.
Carea. karion vel careon.i. nux. inde leptacareon.i. nux minuta ⁊ ē auellana. naz lepta.i. minutū ⁊ diacareon.i. rob de nucibus vt in alexandro de ſquinantia.
Carea baſilica.i.nux auellana.nux regalis.
Carea miriſtica.ideſt nux muſcata.Conſtantinus.
Carenū dulcoz triplicatū eſt muſtū: qd̓ coquēdo tertiam partē amittit. vnde Yſidorus. carenū dr̄ eo ꝙ feruēdo careat tertia parte. tertia.n. ꝑte muſti amiſſa qd̓ remanet carenū eſt. Sapa eſt eo ꝙ feruēdo ad quartā partē redacta ſapa dr̄. ſꝫ idem eſt qd̓ carenū. qz eius cōſumit̄ tertia pars. Sꝫ rob ē muſtū coctū ad tertiā ſic ꝙ ꝯſumpte ſunt due ꝑtes. Gal'.li.ſecretoꝝ. Sꝫ puſca eſt vinuz 2ꝰ qd̓ ſcdario emittitur a vinatia: ⁊ eſt puceolū: ſꝫ ſm̄ Gal'.in li.dinamidiarū puſca fit ex duabꝰ partibus aq̄. ⁊ tribus vini ⁊ coquitur: ⁊ hoc eſt verius.
Careos.i.carui.⁊ careos.i.cortices virides nucuz.⁊ careos eſt ſemen ferule ex qua ferula fit galbanum.
Careti.i.bombacis combuſti.
Carex.ē herba q̄ i extremitatibꝰ ē multū ſilis ſpago: ⁊ eſt plāta i extremitatibꝰ ſic̄ acus pūgēs. vñ Ouidiꝰ. Et carex paſtu amari. vñ caretū.i.locꝰ vbi naſcit̄ carex.
Carfa.i.ſanguis in oculo.
Carfites.i.nux vomica.
Carguet.i.carui.
Cariadendra.i.nux carea
Caria baſilica.i.auellana.
Cariacos eſt q̄daz ſpecies dactillozum.
Carice.pingues.i.ficus ſicce.Scados.
Caricias eſt vna ex ſpeciebus titimali. Diaſ. Pliꝰ. li°.26.ca.11.
Caridia.karidia gre.i.nuces.
Carien.i.draco marinus.
Caries.i.puluis ligni corroſi ſeu a putredine: ſeu a vermibꝰ pro quo.l. dobabarech.
Carimbaide.ara.vitl alba
Cariſende vitis nigra.
Carillotica.i.cicatricē īducēs.Dia.ca.de calce.
Cariola vel cariotas.i.paſtinaca agreſtis.
Carion.i.ſemē laureole.
Cariota plāta ē cuiꝰ radix ē velut paſtinaca: ſꝫ plus ē odorifera eſui apta: ſed ſm̄ Theodoꝝ priſcianū: ſem̄ eiꝰ ē careos. qdā dñt ꝙ eſt paſtinaca agreſtis.
Cariote ſemen.i.paſtinace agreſtis ſemen: ⁊ eſt nux vomica.
Carioſus.i.carolatꝰ vl' corruptus putrefactus.
Cariote.i.carui.
Carion.i.dragōtee ſemē.
Caris.Charis.i. Alcharis.
Caris miriſtica vel cariſte miriſtica.i.nux muſcata.
Carioſmas.quid eſt. l. titimallus.
Cariſſuna.i.armoniacū.
Caritamon.i.turbit.
Caritarzed.i.granū alcoroſof.alcocoſus.
Carmata.i.antrax.
Carme.i.raſure pāni.
Carmeſich.carmeſir.carmezic.i.fructꝰ tamariſci domeſtice ſimilis galle. quermazagi. Carmazegi.Step. Raſis in diuiſ. de medicinis dentium.
Carmeſic.ideſt ſemen tamariſci.
Carmet eſt pōdus kirat.6.⁊ alibi reperitur ꝙ eſt aureus vnus ⁊ grana.4.aliquando karmet ſcribitur.
Carmeſonde.i. vitl nigra.
Carmoleō.i.cardo bñdictꝰ
Carmel.i.cicuta.
Carnabadi vl' carnaxadbi.i.carui.gre.carnauadbi.
Carnanadini.i. cānapum.
Carnabū.i.carenum.
Carneb.i.ſolatrum.
Carnebū. ꝑ corno aub. qd̓ eſt caulis.Steph.
Carof.ara.agnus.
Carpinus arbor. Macer.
Carpelimos vocat Oribaſius q multū comedūt ⁊ tenues ſunt ſemp.
Carpiſia.Carpiſion.i.cubebe.Pau.Steph.
Carnub vel carnuli.i.carubia vl' ſiliqua. fructꝰ.ſ.l. cabarliub.xilocaracta.
Caro qd ē.l.latamie.
Caro tyri ſimiliter.
Caro maria.qd ē.l.adarce
Caroz.i.neſpulum.
Caros.i.cōgelatiōes: gre.ſubet. vel caros.i.ſemē iperici. qd̓ ſtuporē vl'em dic̄ Alexan. Pau.Gal'.8. memiri.c.6. Caros.i.ſtupor. vl' ſubeth.⁊.12. terapeu.ca.ꝑmo. Pliniꝰ libro.26.capitulo.12°.11°.
Carotica.i.ſtupefactiua vel dormitatiua.ſ.narcotica.
Carotides.i.vene ſubtiles valde poſt aures: ⁊ dicuntur capillares: ⁊ ſunt alie vene capillares in epate.
Carpocareos ē cortex nucis regalis: ⁊ nō fructꝰ nucis ꝑdicte qd̓ ſemp in antidotis īuenitur in antidotario virili. nō.n. fructꝰ nucū īuenit̄ ibi conuenire. Nā dr̄ diacareos qd̓ eſt rob corticū nucum: qd̓ docet Alexāder. ca° de ſquinantia: ſed fructus eiuſdem nucis eſt carion.
Carpocancreos.ideſt ſemen ferule.
Carpociſſi vel carpogiſſi.i.fructus vel bacce hedere.
Carpodarſanum.ideſt fructus vel ſemen darſeni.
Carpos carpo.ideſt fructus vel ſemen.
Carpos mirice.i.fructus geneſtre vel ſemen.
Carpelinos.dicit oribaſius cōmen.affoziſmozum illos q multum comedunt ⁊ tenues ſunt ſemper.
Carpinus eſt magna arbor ſatis nota.
Carpiſia vel carpiſion.ideſt cucube.
Carpuſia.i.arbor berberis.l.oxiacantos.
Carſites.gre.ē ſcd̓a ſpēs titimali.Dia.Pli.li.26.c.8.i me.
Carſum.i.abrotanum.Gal'.6.ſimpli.phar.

¶ Capitulum. CXXXVIII.

Cartamus. ara.gre.gincus vel cincu.lati. ṽo crocus oztulanꝰ. SERAPION.lib. aggre.ca.de cartamo.auc.Diaſ. Cartamꝰ ē ex eo domeſticus ⁊ ſilueſtris. Domeſticꝰ hꝫ folia lōga aſpera alta ſpinoſa ⁊ diuiſa: ⁊ hꝫ ſtipites lōgos duoꝝ cubitoꝝ ſpinoſos: ⁊ ſuper eos ſunt capitella in magnitudine oliue maioris in qbus ē flos croceꝰ ſilis croco. hꝫ ſemē albū ſubrubeū ⁊ oblongū anguloſuz. ⁊ qd̓ de ipſo adminiſtrat̄ ad ventrē ſoluendū eſt ſemē eiꝰ ſolū. Et idē auc Gal'. ṽtus eiꝰ eſt q̄ calefacit in ſcd̓o gra. quādo adminiſtrat̄ īterius. Et idē Sera. cartamꝰ ſilueſtris. ſtipes eiꝰ eſt ſilis cartami domeſtici: niſi qz foliū eiꝰ ē lōgius folio cartami ſatis. ⁊ folia eiꝰ naſcūtur in ſūmitate ipſiꝰ. ⁊ hec virga eſt ſine folijs ⁊ mulieres vtunt̄ ṽga eius pro fuſo. ⁊ ſup ſūmitatē ṽge eſt capilontas ſpinoſa: ⁊ flos croceꝰ. radix eiꝰ eſt ſubtilis in q̄ nulluz ē iuuamētū: ṽtus eiꝰ eſt q̄ deſiccat ⁊ calefacit temperate.

DIASCORIDES.ca.cincu ſm̄ trāſlationē noſtrā.i. cartamꝰ folia hꝫ oblōga diuiſa aſpera ⁊ ſpinoſa. tyrſuz hꝫ lōgū ⁊ ſpinoſum in quo ſunt capitella obrotūda cuz floze croceo ſemē albū hñs obruffū oblōgū ⁊ anguloſuz: flores eiꝰ mlti i coctura comedūt ꝺcoctos. ſemē eiꝰ mlti exiccāt.

IO.MESVE.ca.de cartamo. Duoꝝ modoꝝ eſt. domeſticus ⁊ ſilueſtris: ⁊ dixerūt qdā ꝙ nil eſt de ſpēbus cartami ⁊ elōgati ſunt. cartamus de quo hic loqmur ē domeſticus: ⁊ melior pars plāte ipſiꝰ eſt ſemē: ⁊ poſt illud flos eiꝰ Et meliꝰ ſemē eiꝰ eſt qd̓ ē albū plenū planū ⁊ groſſum. cuius medulla ē vnctuoſa pinguis ⁊ cortex tenuis: ⁊ melior flos eiꝰ eſt q eſt ſicut pili croci. ⁊ ē ca. in ꝑmo. ſic. in ſcd̓o. ⁊ flos eiꝰ ē minꝰ ca. ⁊ ſilueſtris ē calidior ⁊ ſic. ⁊ ē in eo ṽtus lacticinioꝝ remiſſa. Eſt aūt cartamꝰ aperitiuꝰ abſterſiuꝰ cōturbatiuꝰ faciēs nauſeā: ⁊ ieſt ei ṽtus educēdi ꝑ vomitum ⁊ ꝑ ventrē. ⁊ eiꝰ nutrimētū paruū eſt ⁊ malū ⁊ multū nocet ſtō faciēs faſtidiū: ⁊ eſt tarde ⁊ debilis ſol'onis: ⁊ dimittit veſtigia lenitatis in viſceribꝰ. ⁊ emēdat̄ nocumētū ꝑmuz ꝑmiſcēdo ei aliqd aliud ex medicinis ſtomatichis: ſicut aniſuz ꝓprie ⁊ galāga ⁊ macis ⁊ ſilia. ⁊ cōfortat̄ eiꝰ ſol'o: ⁊ emēdat̄ nocumētū qd̓ iprimit in iteſtinis ꝑmiſcendo ei aliqd ex medicinis acutis. ſic̄ cordumenū ſal panis zinziber ſalgēma ⁊ ſilia. AVICENNA.li.2.ca. de cartamo. Cartamꝰ aliꝰ ē domeſticꝰ ⁊ aliꝰ ſilueſtris q ſilueſtris ca. eſt in.2°. ſic. in.3. ⁊ domeſticus ca. in ꝑmo. ſic. in ſcd̓o. Et ſciēdū ē ꝙ aliꝰ eſt cartamus idus: vt appet in.l.habel.nil.

POSSE.DIASCORIDES. Sem̄ eiꝰ datū cū mulſa ventrē purgat cacoſtomaticū ē ⁊ dulce multū. ⁊ ipſum

ventrē deponit amigdalis ⁊ nitro mixtū: ⁊ aniſo cū melle cocto accepte ante cenā due vel tres velut nuces ventrem mollit: digōnē pſtat: cōfectio eius talis eſt. cinci albi aſſi ⁊ purgati ciatos .ij. aniſi .ʒ.i. afronitri .ʒ.i. mellis quod ſufficit carnes caricū .xxx. hec confectio accepta oīa pdcā facere nouit. ſuccꝰ ſeminis eiꝰ coagulat lac. Alij cū ſucco miſcēt mel vel aniſuꝫ vel amigdalas: ⁊ dāt in ptiſana aut iure pulli. ⁊ faciūt diſſintericis magnum adiutoriū .ʒ.vi.

SERAPION. auc. Diaſ. quādo terunt capilli cartami ſilueſtris aut flos: ⁊ bibit cū pipere ⁊ vino: cōferūt pūcture ſcorpionis. Et qdā putauerunt ꝙ ſiqs percuſſus a ſcorpione tenuerit radicē eius in manu ſua nō ſentiet dolorē eiꝰ. ⁊ qñ ꝓycit eam tūc ſentiet. Et idem auc. Meſarugie. flos cartami eſt crocus ortulanꝰ: ⁊ ē ſtipticꝰ ⁊ calidus cuꝫ tēperamēto q ſi terat cū aceto: ⁊ liniat ſup empetiginem aufert eā oīno: ⁊ qñ cū eo ⁊ melle linit ſup cula q̄ fit in ore īfantiū curat ea. Et idē auc. Attabari. In croco ortulano eſt q̄ntitas ſtipticitatis pauca. Et agreſtis eſt calidior ⁊ ſic. Et idē auc. Aben Meſuay. Agreſtis qñ terit cū aceto: ⁊ linit ſup linguā pueroꝝ expellit culā. SERA. auc. Meſſeba. Cartamꝰ lac coaglatū diſſoluit ⁊ diſſolutū coagulat ⁊ laxat hūores aduſtos: ⁊ ē meliꝰ ſtō: ⁊ eiꝰ aq̄ laxat hūores aduſtos: ⁊ ē mala ſtō: ⁊ laxat fl'a. ⁊ ſilr fac medulla. Et doſ eiꝰ ē .ʒ.xxx. cū li.5. aq̄ ca. ⁊ .ʒ.x. penidiaꝝ. ⁊ ſic agreſtis ē calidior ⁊ ſiccior dōeſtico plus abſtergēs fl'a viſcoſuꝫ mūdificans ſtōm ⁊ pectꝰ. IO.MES. auc. Pauli. Accidit medulle eius .ʒ.x. cordumeni .ʒ.i.5. fac ex eis grana ſicut cicer. da .ʒ.v. ſoluit .n. ſufficiēter. Et dicit etiā. liga ex medula q̄ntitateꝫ ſufficiētē in pāno: ⁊ ſuſpēde in oximelle qñ cogt ⁊ erit ſolutū. ⁊ ꝓp̄e ſi fuerit oximel ſqlliticū. Et idē auc. Algazelis. Accipe eius medulle aure .xij. penidie aure .iiij. cordumeni. zinziberis ana aure .i. aggregent oīa cū melle ⁊ fiāt forme ſicut nuces. ⁊ da vbi oꝫ vnā vl' duas. Et idem auc. Ha. coquat medulla eiꝰ in iure galli vl' galline cū ſpēbus: ⁊ ꝓpinet vbi oꝫ. Et dixit ēt fiat ex medullis eiꝰ ⁊ pōderis tertia ipſiꝰ ex amigdalis. ⁊ ſexta ex penidijs ⁊ aggregent oīa cū melle. ⁊ decoquant cū ſucco ſqlle. ⁊ fiet hec mirabilis iuuamēti ad ea q̄ dicemꝰ. Extrahit .n. ab ea oleū iuuamētoꝝ multoꝝ ⁊ eiꝰ opatio eſt ſic olei ō ben. ⁊ olei ō amigdalis ⁊ ſolōne educit fl'a p vomitū ſilr ⁊ aquoſitatē: ⁊ valet ad egritudinē ex eis ſicut eſt colica: ⁊ cliſterizat. ⁊ valet ſilr ⁊ mūdificat pectꝰ ⁊ pulmonē: ⁊ ꝓp̄e lo hoc pdictū. ⁊ alij modi adminiſtratiōis eiꝰ: ⁊ clarificat vocē. ⁊ ſimilr oleū ipſiꝰ: ⁊ vſus eiꝰ in ſpmate augmētuꝫ facit. flos v̊o eiꝰ cū aq̄ mellis remouet hicteritiā. Doſis eiꝰ eſt a .ʒ.iij. vſqꝫ ad aure .v. ⁊ floris eiꝰ a .ʒ.i. vſqꝫ ad aure .ij. AVICEN. oleū eiꝰ eſt ꝓpinquū oleo vrtice: verūtamē debiliꝰ: ⁊ ē ex eis que caſeāt lac. ⁊ nutrimētū eiꝰ eſt multe paruitatis: ⁊ mūdificat pectꝰ: ⁊ clarificat vocē: ⁊ eſt malus ſtō. ⁊ caſeat lac in ſtō: ⁊ cōfert colice. Et ſolōne educit fl'a aduſtū quando miſcet cū ficubꝰ aut melle: ⁊ ꝯfert vomitui: ⁊ oleū eiꝰ q eſt domeſticꝰ ſoluit ventrē: ⁊ qñqꝫ fit ſolo p ipm ſi ponat medulla granoꝝ eiꝰ i iure: aut fiāt ex eo ⁊ amigdalis pill'e ſic ꝙ de eis in potu ſumant auř. iiij. ⁊ qñqꝫ ſumunt ō medulla eiꝰ ⁊ coſto ⁊ amigdalis amaris tres amuleſet ⁊ aniſi ⁊ nitri cuiuſqꝫ coꝝ aure .vnꝰ. cuꝫ ficubꝰ ſiccis: ⁊ melle: ⁊ recipit de ea nux aut nuces due: ⁊ ſoluēdo aq̄ſitatē: ⁊ qñqꝫ fit ex eo natif alind: ⁊ eius cōfectio ē vt ſumat cū amigdalis excorticatis ⁊ aniſo ⁊ melle ōcocto narfen. ⁊ ſumat de eo ſparſim. ⁊ qñqꝫ bibunt de medulla eiꝰ recēti .xx.ʒ.iꝰ fuſa in lib. aq̄ calide cū .ʒ.x. penidij albi triti. ⁊ ſolōne educit fl'a. Et ꝯferūt folia ſilueſtris aut fructꝰ eiꝰ: aut amboꝝ cōmixtoꝝ qñ in potu tribuunt ad pūcturā ſcorpiōis. qdā āt hoīes dixerūt ꝙ ſi morſus tenuerit i ore ſuo folia ſilueſtri ⁊ fructū eiꝰ nō ſentiet dolorē: ⁊ qñ a ſe cā ꝓiecerit redibit dolor.

Cartamu. vel cartamū indū .i. habel nil.

Cartamia. ideſt crocus ortolanus.
Carta. quid eſt. Auicen. Diaſco. ideſt burchdi.
Carta inda. ideſt carta de papiro.
Cartafilago qd ē .l. burchdi.
Cartaldus ē ſpēs mirre.
Cartamen. vel drathal. DIASCORIDES. cap. cartamē. Cartamē ē herba que hꝫ folia ⁊ calamū ſil'ia frumēti ⁊ calamꝰ hꝫ nodos in ſūmitate calami eiꝰ eſt granū ſil'e antora. ⁊ cū cortice ſuo diuiſuꝫ i duo. ⁊ grana .ij. īuicē victa. H aūt granū adminiſtrat in medicia: ⁊ ē ſic ordeū i v̊tute ſua niſi qr i ſapore ſuo ē ſtipticitas. ⁊ v̊tus eiꝰ ē fri. friditate pauca ⁊ ſicca.
Cartar .i. nepita.
Cartata .i. appetitus comedendi lutum ⁊ ſimilia.
Cartegona .i. Aquifolium. Pliniꝰ. li. 27. ca. 8.
Carthena eſt ſpēs orobi. Almāſor in experimentis.
Cartinon. vel carcinon .i. cancer morbus.
Cartim .i. lūbrici terreſtres.
Caruuli .i. xilocaracta.
Carui pontici vel carui romani. ideſt dauci.
Carui. qd ē .l. barunci.
Carua .i. karua. Stepħ.
Carua .i. karua.
Carulli .i. cardamomū.
Carui agreſte cinimella. piper dinarchos ⁊ cordumeni. idem. pro quo .l. Cordilion.
Caruption. ē ſpēs q̄dā lacticinij. ⁊ ē q̄rta ſpēs titimalli.
Caruricinum. ideſt ſinopida.
Carurigati. roralis. ideſt de lacubus vel paludibus.
Carrubia. ideſt xiliqua vel ſiliqua. ideſt Caharliub.

¶ Capitulum. CXXXIX.

Caruum.

ara. ⁊ ſtanix. gre. melanchiū vl' git melāchiū. lat. v̊o nigella. Nigella ē ſemen cuiuſdā herbe rotūdū ſubnigrū hñs colorē: ſubamarū ſaporem: v̊tutē hꝫ diureticā ex amaritudine diſſolutiuā ꝯſumptiuā ex q̄litatibꝰ ſuis. folia eiꝰ ſunt parua minuta ⁊ mollia ſil'ia cotule: ⁊ flos eiꝰ eſt figure ſtelle coloris celeſtis: ⁊ hꝫ in ſūmitatibꝰ capitella ſic papauer: ⁊ in medio ex ītrinſeca parte ſunt aliq̄ ordinatim diuidenda ſemina. eſt ca. ⁊ ſic. in tertio. SERAPION. li. aggregato. ca. caruū .i. nigella. Eſt plāta parua hñs v̊gas paruas circiter duos palmos aut plus: ⁊ hꝫ folia parua minuta ⁊ mollia ſil'ia folijs plāte q̄ dr̄ carnabaon. ſiue ranobaon: niſi qr ſunt minora ſatis: ⁊ in ſūmitate ſunt capitella ſubtilia ſil'ia capitibꝰ papaueris oblōga: ⁊ in medio eiꝰ ſunt parietes ſeparātes ſemina: qȯ qdem ſemē eſt nigrum acutum boni odoris.

DIASCO. ca. melāchiū ſm trāſlationē noſtrā. Melanchiū herba ē minor folia minuta ⁊ tenera: ⁊ ſemen minutū hñs cuiꝰ frutex lōgus eſt duoꝝ palmorū ⁊ deſup habēs capitellū ſil'e miconio: ſꝫ oblōgū in medio veluti parietes hñs qbꝰ diſcernunt ſemia. que ſeia ſūt nigra ⁊ odorata ⁊ viſcida q̄ multi pāni aſpergunt. GALIENVS. 7°. ſim. phar. ca. melāchiū .i. nigella calefacit ⁊ ſiccat i 3°.

POSSE. Nigelle farina cū ſucco abſcinthij: empl'm factum circa vmbilicum: ⁊ pcipue pueris lumbricos necat. Alijs cōficiat ad ſcabiē cū melle: ⁊ detur p os. vnguētum ad ſcabiē: pulueris nigelle in multa q̄ntitate fiat decoctio in forti aceto vſqꝫ ad aliquātulā ſpiſſitudinē: ⁊ tūc addito oleo fiat ide vnguentum bonū ad ſcabiem ⁊ empetiginē ⁊ lentiginē faciei tollit: farina nigelle confecta cum aceto tepido īfuſus auribus vermes necat: cōtra ſtranguriā diſſuriā ⁊ iliacā paſſionē detur vinum īfuſionis nigelle p noctem: ſed ante coquat. qr nimiū fieret violētum. Conſtat enim ſi in multa q̄ntitate fuerit occidit. ſi aūt in multa q̄ntitate habet: pone in ſacello ⁊ fiat decoctio eius in vino ⁊ ol'o ⁊ ſupra renes ⁊ pectꝰ fiat ſaccellatio: ꝯ pdicta valet ſimilr: ⁊ eſt ſatis experta odorata cōtra catarrū ⁊ corizam: ⁊ hoc hꝫ nigella a ſui ꝯpl'one: vt Gal'. 6. ſim. phar. ca. ō peonia. hec iuenies in .l. gliſ kiſide. DIASCOR. Melanchiū in cataplaſmatibꝰ capitis dolorem mitigat in initio ſuffuſiones tritꝫ: et naribus īmiſſum medicatur addita

yris illirica lētigines ⁊ lepras īpoſitū ⁊ verrucas ſaluberrime curat: tumores veteres ⁊ duricies cum aceto ſoluit. Carbūculos cū vrina curat: ⁊ ad ſanitatē pducit. cū aceto coctū ⁊ ore retētū dolorem dentiū non amittit. In aq̄ coctū: ⁊ vt cataplaſma in vmblico poſitū lumbricos excludit puluis ex eo ī lintheo ligatus: ⁊ frequēter odori applicatus catarrū cōpeſcit: ⁊ īflationes dolorē facientes. ⁊ qr calide eſt v̊tutis: ideo diebꝰ multis potatū mēſtruis īperat. vrinā ꝓuocat. lac deponit: ⁊ etiam deſiccat nimis: ⁊ lepromere eſt. ⁊ iō callos appoſitū tollit: pingues ⁊ gluctinoſos hūores ⁊ cōſtipatos digerit. cū nitro bibitū diſnoicis ſingulare pſidiū eſt: ⁊ morſibꝰ venenatis occurrit bibitū .ʒ.i. cū aqua. fumigio ſuo ſerpētes de domibꝰ excludit.

GALIENVS. videt aūt melanchiū ſubtiliū partiuꝫ exiſtere. ita aūt ⁊ catarros ſanat calidū in pāno ligatū vt odorent frequēter: at vero ⁊ īuentoſiſſima ē ītra corpus aſſumpta: quo ⁊ manifeſtū eſt qm̄ ſubtiliū partiū ē ⁊ certitudinalr a calidiſſima ſuperata ſuba: ꝓpterea v̊o ⁊ amara ē. mōſtrabat aūt in q̄rto: ꝙ ad ſūmā ſubtilitatē ⁊ elaborationē ducta ex terreſtri ſuba amara generat q̄litas. Nullū ergo mirabile ē ſi lumbricos īterficere nata eſt nō ſolū comeſta: ſed in vētre extrorſum appoſita. mōſtratum .n. fuit qm̄ ⁊ hec natꝰ eſt efficere amarus ſapor. At v̊o qm̄ lepras ⁊ formicas eycit ⁊ ortogoniiaꝫ iuuat ⁊ mēſtrua ꝓuocat que ꝓpter groſſitiē humorē vel viſcoſitatē ſunt detenta. ⁊ vniuerſaliter eis que incidere abſtergere ſiccare ⁊ calefacere indigent vtiliſſimum exiſtit hoc pharmacum.

SERAPION. auc. Diaſ. ca. de nigella. qdā admiſcent hoc ſemē in maſſa paſte: ⁊ faciūt inde panem: ⁊ qñ fit emplaſtrū frōti cum eo cōfert ſode. Et quando fit caputpurgium cū eo trito ⁊ yreos cōfert aque que deſcēdit ad oculum. Et qñ fit empl'm cū eo ⁊ aceto aufert bothor malas ⁊ curat ſcabiē vlceratā: ⁊ reſoluit apata fl'atica antiqua ⁊ melācolica dura: ⁊ terit ⁊ miſcet cū vrina antiqua: ⁊ ponitur ſup verrucas ⁊ carbūculos: ⁊ aufert eos ⁊ curat. Et qñ coquit ⁊ terit cum aceto ⁊ ligno pini: ⁊ tenet decoctio eorum in ore aufert dolorem dentiū: ⁊ qñ fit empl'm cuꝫ eo ſup vmblicum pueroꝝ occidit lūbricos: ⁊ qñ terit ⁊ ligat in petia: ⁊ odorat ſepe reſtringit fluxū corize. ⁊ eſt ca. v̊tutis: ꝓpterea quādo aſſidue potat diebus pluribꝰ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua: ⁊ deſiccat lac. Et qñ ſumitur in potu .ʒ.i. cum aqua cōfert morſui rutele: ⁊ qñ fit fumigiū cuꝫ ea. fugat venena: ⁊ fit empl'm cum ea ſup duricies q̄ fiūt in iuncturis pedū que dicuntur calli: ⁊ aufert eas. Et qñ ſumit interius īcidit ⁊ digerit humores viſcoſos ⁊ tenaces. ⁊ aperit opil'ones interius: verūtamen putant qdā ꝙ ſi ſumat nimis de eo occidat. Et idem auc. Aben Meſuay. ꝓprietas eius eſt que aufert febrē flegmaticā ⁊ melancolicam: ⁊ īterficit aſcarides: ⁊ cōfert morſui rutelle.

Carzdir .i. ſtagnum.
Carzu .i. ſturnelli .l. latamie obolus.
Cas. vel caſſum. ara. ideſt ſtorax.
Caſa beldherire. vl' caſabdherire. ideſt calamus aromaticus.
Caſac .i. ſtagnum.
Caſaf. idē eſt qȯ ſumenet duo. ⁊ ſumenet ideꝫ ē qȯ
Caſſamum. panis porcinꝰ. .i. malum terre ciclamē.
Caſax .i. papauer.
Caſbor. ara. coriādrum.
Caſchas. Caſcaſuꝫ. chax .i. papauer. Stepħ.
Caſcubas .i. caſtoreum.
Caſcaſum .i. lierna.

¶ Caplm. CXL.

Caſef.

ara. gre. later. lat. v̊o tegula. SERAPION. li. aggre. ca. caſef. auc. Dia. Tegule atanor qñ ſunt bene aduſte: habēt v̊tutem cauterizatiuam: ⁊ ꝓpter hāc cām quando miſcet ⁊ linitur cum ea cōfert pruritui ⁊ bothor ⁊ cōfert podagre: ⁊ qñ miſcetur cum cerotis reſoluit apata dura ⁊ ſcrofulas. Et idē auc. Hal'. Tegule laterum v̊tus eſt abſterſiua: ⁊ maxime tegula atanor: et virtus eius eſt que abſtergit ⁊ deſiccat: ⁊ ꝓprie illa que eſt ex atanor q̄ eſt ſiccior alijs: ⁊ ponit ꝓpter hāc cām in vnguētis que dicuntur manfaſtas: et eſt vnguentuꝫ in quod ingreditur huiuſmodi teſta medicina bona ad vlcera conſolidandum et incarnandum ea.

Caſekſo .i. veſpertilione
Caſſadimure .i. praſſium.
Caſſebat .i. coriandrum.
Caſf .i. galla.
Caſſenū. Caſſemū. keyſin .i. leuiſticū. haliabas.
Caſſen .i. medium.
Caſerbarū .i. caſſia fiſtula.
Caſi. Caſſium .i. oſſiuꝫ que ſunt in pectore.
Caſeus qd eſt .l. lelem.
Caſia .i. limaces.
Caſia vl' caſſia rubea .i. caſſia lignea. vñ ſciēdū ꝙ qñ inuenit caſſia ſine determiatiōe dꝫ ītelligi caſſia lignea: ſꝫ qñ īuenit cū ōtermiatōe dꝫ ītelligi ō illa caſſia ad quā cadit ōtermiatio. p caſſia lignea .l. melochaa. Sāpſico
Caſſia fiſtula .i. caſſia ſiringa. pro qua .l. chiarzamber.
Caſſilago. iuſqamꝰ. dens caballinꝰ. idē et eſt bengi. ara.
Caſola .i. ſigillū ſalamonis. Plinius libro. 15°. capitulo. 23.
Caſoras eſt ſpecies lilij. p qua .l. lilium.
Caſtanea indica. ideſt nux vomica.
Caſoir .i. ſtagnum.
Caſtal. ara. caſtanea.
Caſtagum .i. papauer.
Caſtaltica .i. mūdificatiua
Caſtarano vl' caſtran. ideſt betonica.
Caſtalticū .i. repreſſorium vel ſtipticum.
Caſtoron. idem.
Caſtanea quid ē .l. hullos. et caſtaneam dicunt aliqui greci hermodactilū.
Caſtrangula .i. ſcrofularia.
Caſtrot .i. coriandrum.

¶ Caplm. CXLI.

Caſtoreum

lati. gre. caſtor. vl' anfinia. ara. vero anchiā. vel anguidebelduſtor.

SERAPION. li. aggre. ca. anchian. auc. Diaſ. Anchiā ideſt anguidebelduſtor .i. teſticuli caſtorei: ⁊ ſunt teſticuli aīalis: qȯ gre. dicit caſtor: et eſt aīal qȯ viuit extra aquaꝫ et in aqua: ſꝫ in aqua plus qr nutrit ex piſciculis et cācris et ex his eligēdi ſunt teſticuli gemini pendētes ex vna radice īterius habētes ſicut mel: et ipſi ſunt ſil'es cere in colore ſanguinis coagulati: et qui ſunt in pelliculis ſuis grauis odoris pingues: et qñ ſeparant īueniuntur ibi tunice multe a qbus facile ſeparant. debēt ergo mūdari ab ipſis pelliculis: et ſic poni in medicinis. Adulterat cum armoniaco et gūmi cōfectis cum ſanguine ipſius animalis.

DIASCORI. ca. de caſtoreo ſm trāſlationē noſtraꝫ Caſtoreū teſticuli ſunt aīalis bine viuentis. nam greci afiniam vocauerūt. ſepius nāqꝫ aquaticā. ſepe etiā terrenaꝫ ſuſtinet vitam. Eſt nāqꝫ hoc aīal compactuꝫ vt porcus: et appellat caſtor. falſo vero opinant aliqui ꝙ perſecutiōe hominū ſibimet auferat teſtes. nō enim valet eos attingere. verū optimū eſt pont cū: qȯ ſit īterius cereuꝫ. et obruſſum naturalibꝰ membranulis: et graui odore bromoſum ac remordēs: qȯ quidā adulterātes adulterant ipm cum armoniaco vel gūmi cōſparſo ſanguine dicti aīalis. vnde oportet nos eligere teſtes qui ex vno initio vnitionem ſumpſerūt. eſt .n. īpoſſibile duas veſicas vno membranulo vnitas īueniri. vnde eligendi ſunt illi qui iuncti ſunt ex vna radice deintus ſil'e cere bromo pleni viſcidi et fragiles q̄ꝫ citius ſe ſeparātes ab ipſis foliculis. debent enim purgari et mediū ipſum medicaminibꝰ miſceri. Et idē Serapio aucto. Hal'. v̊tus eius eſt que calefacit in .3. et deſiccat in ſcd̄o. AVICENNA. lib. ſcd̄o. cap. de caſtoreo. Eſt teſticulus aīalis marini et terreni: et ſubmergit et inuenitur par ſuſpenſum ex radice vna ſicut duo fella vaccina exiccata: et hꝫ corticē ſubtilem qui quolibꝫ actu frangit: et ſunt duo teſticuli ſimul adherētes. Et eius qdem adulteratio fit ex oppoponaco gūmi confectis cum oleo et pauco caſtoreo: et deſiccat in veſica: qui aūt laborat accipere hoc mēbꝝ huius animalis oportet: vt quādo

ſcindit cutim que eſt ſup ipm extrahat humiditatē cū ea
que in ipſo cōtinet̄:⁊ eſt humiditas ſicut mel:⁊ exiccet eā
ſimul ſubtiliꝰ.⁊ fortius eſt omni qđ calefacit ⁊ deſiccat: ⁊
opꝫ ꝙ ſit cal'm in fine tertie vſqꝫ ad quartū.⁊ ſiccū i ſcđo.
POSSE.Cōtra litargiā.ꝓuocet̄ ſternutatio ex caſtōeo.
nam cerebrū cōfortat ⁊ cōmouet.vel fiat cōfectio eiꝰ cuꝫ
ſucco rute ⁊ modico aceti.⁊ abraſo occipitio fricet̄: ⁊ ma/
nibus cataplaſmet̄:puluis etiaꝫ eius per nares recipiat̄.
Contra epilenſiā ⁊ alias frigidas paſſiones capitis. detur
caſtoreū in q̄ꝫtitate.ʒ.ſ.dent̄ etiā ſcrophuli.iij.vel.iiij.cuꝫ
ſucco rute in potu vel vinū decoctiōis eius. Cōtra parali/
ſim lingue.puluis eius ſub lingua ponat̄ donec ꝑ ſe cōſu/
mat̄.Cōtra paliſiꝫ totiꝰcorpis det̄ vinū decoctōis eiꝰ ⁊ ru
te ⁊ ſaluie.Cōtra paliſim virge.fiat fomētū circa pectinē
ex vino decoctiōis eius.Cōtra gomoreā.fiat decoctio eiꝰ
in ſucco agnicaſti addito modico aceto.⁊ cataplaſmet̄ ſu
per renes virgā ⁊ pectinem. SERAPION.auc.Ha.Ca
ſtoreū ſm̄ caliditate ⁊ ſiccitate reſoluit. ⁊ ideo curat ſpaſ/
mum de repl'one.⁊ cōfert patiētibus tremorē:⁊ habētibꝰ
ſingultū:ꝑpterea ꝙ euacuat ⁊ purgat neruos ab eo quod
in eis continetur.de re extra naturam.⁊ quando ſumitur
in potu cum pipere ⁊ aqua mellis ꝓuocat menſtrua: ⁊ ex/
pellit fetū:⁊ quando ſumit̄ in potu cum aceto confert ha/
bentibꝰ iflationes in iteſtinis ⁊ ſtō ⁊ habentibꝰ torſiones
⁊ ſingultum ꝑpter humorē frigidum ⁊ groſſum aut ven
toſitatē.Et oibus egritudinibꝰ qbus confert bibituꝫ:con
fert etiā inunctum cū oleo veteri.Ad ſubeth ⁊ obliuionē
cum febre.opꝫ admiſceat̄ cum oleo ro.⁊ fiat linitio ſuper
caput:⁊ qñ ponitur ſuper prunas:⁊ ſuffumigat̄ cū eo con/
fert ad hoc.Et dixit ꝙ ipm comparatū opio ⁊ crocus:⁊ pi
per eſt ꝯrium ei.Et idē Serap.Caſtoreū confert morſibꝰ
venenatoꝝ:⁊ cōmouet ſternutationē. ⁊ qñ bibunt̄ ex eo
aur̄.ij.cum ſaderug.ꝓuocat mēſtrua:⁊ expellit fetum et
ſecūdinā:⁊ datur in potu cum aceto ad iflāmationes ſtōi
⁊ iteſtinoꝝ ⁊ torſiones ⁊ ſingultū: ⁊ ad medicinas morti/
feras:⁊ miſcet̄ cum oleo ro.⁊ aceto ⁊ inungit̄ cū eo caput
⁊ attrahit̄ odor per nares.⁊ cōfert litargie.Et qñ fit fumi/
gium cum eo aut iunctio cōfert tremori ⁊ tetano ⁊ dolo/
ribus neruoꝝ ⁊ iūcturarū. DIASCORIDES.Caſto
reum calefacit ⁊ deſiccat nimiā extenuādi habēs parteꝫ.
Illis aūt q ex plenitudine ſpaſmū patiūtur aut tremoreꝫ
neruoꝝ vtiliſſimū eſt:qbus aūt ſiccitate hoc cōtigerit cō
trarium eſt:datur in mulſa.ʒ.i.aut coclearíū. ad predicta
etiā multū iuuat ſi corpus extrinſecus perungat̄ cū oleo
cicino aut veteri qđ nimis calefieri opus hꝫ ex fricatione
caſtorei cum ꝑdicto oleo vtant̄.vitia etiā pulmonis emē
dat.ac cerebri frigidū ⁊ humidū humoreꝫ ſi ſuper carbo/
nes poſitū fumus ipſius aperto ore extrahat̄ curat.litar/
gicis ⁊ cataforeticis que accidit cum febre:meliꝰ eſt cum
oleo ro.capiti ⁊ ceruici adhiberi.q̄ꝫ cuꝫ cicino. longinqua
ēt vitia neruoꝝ:q̄ꝫtūcūqꝫ etiā nimis dolorībꝰ affliguntur
eliminat.caſtoreū ſternutamēta ꝓuocat bibitū cum pule
gio.ʒ.ij.mēſtruis imperat.aborſum facit.ſecūdinaꝫ exclu
dit cum vino bibitū.iflationem tollit:tortionibꝰ ⁊ ſubglu
ctionibus medetur.potiones venenatas nō ſinit nocere
litargicis ſingulare preſidium eſt cum aceto ⁊ oleo ro.ca/
piti iunctus cataforeticis cōgruit.hoc naribꝰ iniectū ⁊ fu/
migatū facit tremori ⁊ cōtractionibus ⁊ oibus cauſis ner
uorum bibitū ⁊ vnctū medicat̄:qꝛ v̄tus eſt ei termantica
⁊ recorporatiua mixtū malagmatibꝰ ⁊ acopis paraliticis:
ſeu ſciaticis:⁊ his ſilibus preſidiū eſt. AVICENNA.
Caſtoreū reſoluit inflationem:⁊ quādo ex eo illinitur:ca/
lefacit corpus et res gumoſa que ē n medio eiꝰ mordifi/
catiua eſt vehemētis calefactionis cōfert apoſtematibꝰ
frigidis et vlceribus pernicioſis et cōfert neruis et cale/
facit et cōfert tremori et ſpaſmo humido et alcuzet hūi/
do et ſtupori et paraliſi:et cōfert obliuioni et litargie cuꝫ
aceto et oleo ro.et ſubet etiā et ſi ſit cū febre tūc ſi bibat̄
cū melle et pipere cōfert et non nocet:et ſit eius potio co/
cleariū:et reſoluit ſpēs ſode frigide et vētoſe more empla
ſtri ſuperpoſitū et vaporatū:et confert ſurditati frigide:
et neqꝫ eſt aliqd magis iuuatiuꝫ ventoſitati matricis q̄ꝫ
ipſum:cum ex caſtoreo accipit̄ q̄ꝫtum eſt lens vna:et diſ/
ſoluitur in oleo nardino:et diſtillat̄ et attractio per nares
ex fumigatione eius cōfert apoſtematibꝰ pulmonis. ⁊ in/
firmitatibꝰ eius:et bibitur cum aceto ꝑpter ſingultuꝫ:et
facit ſitim:et delet dolorē ventris pungitiuū bibitū cum
aceto:et reſoluit ventoſitatē:et ꝓuocat mēſtrua et extra/
hit ſecūdinā cum bibunt̄ ex eo.ʒ.ij. cū mētaſtro et melle
poſt flobotomiā ſaphene:qm̄ tūc ꝓuocat ſine nocumēto:
et extrahit ſexum.et remouet frigus matricis:et eius vē
toſitatē et frigus teſticuli:et cōuenit morſui venenatorū
paruoꝝ:et eſt tyriaca prefocationi ellebori: et qđ ex eo ē
variū declinās ad nigredinē eſt venenū: et qñqꝫ iterficit
in die vna:et cadit qui ab eo euadit in birſen. eius v̄o be
zohar eſt acetoſitas citri et acetum de vino. et etiam lac
aſine. Ponitur loco eius quantum ipſum eſt de accoro et
quantum medietas ipſius de pipere.

Caſiula cordis.ideſt vngula caballina.vel radix eius.
Caſuluda.Caſumidar.Caſſuridar.ideſt galanga.
Caſſon.i.cotilidon:vl'cimbalaria:vel vmbilicꝰ veneris.
Caſſus.i.cuſſus. Caſſum.ara.cotillidon.Steph.
Cata.grc.ꝑ.ꝯ.ſm.aduerſus vl'iuxta.ob.circa.ab.cuꝫ.ad
qđ ſignificat ſm adiuncta ꝑ.k.ſcribi debet.
Catacephalis.grc.i. iclinatio capitis.Alexan.
Catacꝰ.i.ꝯgelatio capitis.
Catades.i.male hitudies.
Cataelticen .i.v̄tus retēti/ua que vocat̄ cataltica. virtus.Alexan.
Cataf.Criſolocanna.Catafum.i. attriplex. Catafora.Hal.
Catafreſis.ideſt ſanguinis putredo.
Catafora vel cataforetica. paſſio eſt quādo epilēſia vl'litargia fiūt a mēbris iferiorībꝰ vocat̄ ſil'r catalenſia.Et ſm oribaſium. cataforetici ſūt illi q ſūt ſomno nimis grauati.
Catafen.ideſt ferrugo ferri quaꝫ fabri ferrarij de fornacibꝰ eijciūt globati
Catafam vl'cathacb.ideſt atriplex.
Catagenis.i.liber.Hal.de emplaſtris.
Cataif.ideſt carabis.Almanſor trac.3ꝰ.capitulo.13ꝰ.
Catalenſia.i.epilēſia vitio extremitatū corporis:vt ma/
nuum et pedū.al'r Hal.ſup affō.3. particule ſecūde.
Catalepton.eſt plāta que a Dia.dicitur hermodactilus.
et eſt plāta ſilis narciſco differēs ab eo i flore et in bul/
bo.ꝑ quo.l.ſturagen.hemerocales.hemerocales.
Catalipſim vel catapileos.ideſt cathocus.
Cataloticiū.i.cicatriciū. Catamen.i.puluis.
Cataplaſma.i.lene empl'm:et eſt malagma.iductio. lib.
Catapodia.vel Catapocia.ideſt (de doctrina gre.
ꝙ modica potetur vel inglutiatur.et eſt pillula.
Catamodicum.Cathamodicum. ideſt iuxta modicum.
vel paulatim.ex greco et latino compoſitum.
Cataminercs.eſt ſpecies canne.pro quo.l.haſap.
Catanance ſm Diaſco.folia habet minuta ſimilia coriā
dro et radices tenues:ſicut iuncus et capita.6. aut.7.ī
quibus eſt ſemen herbo ſimile:que capita cum ſe ſicca
uerint terre declinantur:et ſunt ſimilia vnguibus an/
cipitrum.Eſt alterum genus catanāce:ſicut mala ma/
lana ſimilē radicem habens.ſed minorē et longam.fo
lia hꝫ ſilia oliue:ſed molliora. ſemē minutum et pertu
ſum ſicut eſt cicer ruffum.ambe v̄o date amorē mulie
rum faciūt.qbꝰ maxime in peſſarijs mulieres vtunt̄.
Catanſiſim.ideſt generatio incarnatio adherentia.
Catapſia herba eſt ſicut ferula habens folia:et eſt ſatis
calida cuius aere ⁊ contactu tumeſcit facies ⁊ manus
tangentium ipſam:⁊ eſt tapſia.
Catapauxa.gre.ſternutatio.Alexan.

Capitulum. CXLII.

Cataputia dicit̄ granū regis.ſpōſa ſolis. eliotro
pia lactis. DIAS.kerua.Lactura
mūdana. Mehenbedhaue. Mehenbetheme. ex ea eſt
maior.⁊ minor.maior vocat̄ ara.hernia vl'chatua:vl'cha
dia:vel pētadactilus.gre.v̄o cici.vel cicei vl'ſiſamus agre
ſtis vel ſiſelicipriō.lat.v̄o catapucia maior vl'cuſtos horti
vl'giraſolis.Minor ara.vocat̄ vendana.gre.lecteris vel
arminas.lat.v̄o cataputia minor.Cataputie due ſūt ſpēs:
nam eſt maior ⁊ minor.Maior eſt ſicut arbor ficus lꝫ mi
nor.folia eius ſicut folia platani:ſemina eius ſtāt in arbo/
re ſicut vue.Minor habet haſtā duoꝝ palmoruꝫ ⁊ inanē
folia ſilia amigdalis:ſed lōgiora.ſemen eius in cacumine
virge rotūdum deforis nigrū deintus album.ſunt.n.am/
be quaſi eiuſdē complexionis ⁊ virtutis:ſunt.n.ca.in ter/
tio:⁊ hu.in ꝓmo.virtutē habent purgādi flegma ꝓncipali
ter:ſecūdario colerā ⁊ melancoliam. SERAPION.li.
aggre.ca.cathua.auc.Diaſ.Cataputia maior:que vocatur
cathua vel cadia.Eſt arbor in magnitudine ficus habēs
folia ſilia dulb.niſi qꝛ ſunt maiora leniora ⁊ nigriora.ſtipi
tes ⁊ rami eius ſunt cōcaui:ſicut ⁊ cāna:⁊ habet ſemē ve/
lut in ramis aſperum:⁊ quādo excoriat̄ ſemē eius eſt ſil'e
kirat:⁊ ex eo exprimit̄ oleum de kerua. Minor eſt plāta
quā multi computāt iter lacticinioꝝ ſpecies.habꝫ ſtipitē
vnius brachij longitudinē habentem ⁊ cōcauum in groſ/
ſitudine vnius digiti:⁊ in ſummitate ſtipitis ramoꝝ ſunt
ramuli parui:⁊ ex folijs quedā ſunt ſuper ſtipitem: ⁊ que/
dam ſuper illos ramulos:ſed folia que ſunt ſuper ſtipiteꝫ
ſunt lōgiora ſimilia folijs amigdale:niſi qꝛ ſunt latiora et
leniora: ſed folia que ſunt ſuper ramulos ſuperiores ſunt
minora folijs ſtipitis.⁊ ſunt ſimilia folijs ariſtolo.lon.ap/
propinquātia ſimilitudini folioꝝ hedere.⁊ habet fructū
in ſummitatibꝰ ramulorum triangulatū ⁊ velut rotundū
ſicut grana cappari:⁊ iter ipſum ſunt ſemina que diuidū/
tur per parietes que ſunt in eo:que ſemina ſunt in magni
tudine orobi:exterius ſubnigrū habentia colorem: ſꝫ qñ
excoriantur ſunt alba:⁊ habent ſaporem dulcē: ⁊ habent
radicē ſubtilem in qua nullū eſt iuuamētū. Et idem auc.
habix.habet folia longa ſicut digitus per ramos ordina/
ta.ita ꝙ quādo accipiunt̄ ſimilantur piſcibus paruis:⁊ ꝑ/
pter hoc nomināt armeni ipſum piſces: ⁊ quando vulne/
ratur in aliquo egredit̄ de ſciſſura eius lac.Et idem auct.
Albugerig.mēdane due ſunt ſpēs:⁊ habet folia ſicut digi
tus:⁊ laxat ſicut lacticinia:⁊ eſt in ſapore eius dulcedo.Et
idem auc.Hal.Cataputie minoris v̄tus eſt ſimilis virtuti
omniuꝫ ſpecierum lacticinioꝝ:⁊ non differt ab eis niſi in
vno:qđ eſt:qꝛ in ſemine eius eſt dulcedo:⁊ hoc ſemē eſt il
lud qđ habet ꝓprietatem laxādi:⁊ eſt hec planta tota ple
na ſicut alia lacticinia:ſed v̄tus cataputie maioris eſt ca.⁊
abſtergit ⁊ reſoluit:⁊ v̄tus folioꝝ eſt debilior v̄tute grano
rum.oleū vero ex fructu eius calidius eſt ⁊ ſubtilius par
tibus olei cōmunis:⁊ ꝓpterea eſt diaforeticum.
DIASCORIDES.ſm trāſlationem noſtrā cap.cici
.i.cataputia maior.ſemē habet ſimile acinis:frutex eſt illi
arboroſa ſicut ficus:ſed minor.folia habet ſimilia plata/
no.ſed maiora leniora:⁊ nigriora:et haſtas valloſas cāne
ſimiles.ſemen vt botrū compoſitū:ſed aſperū:quod pur/
gatum ſimile eſt cretonis aīalis:vnde exprimitur oleum
cicinū.Sed cataputia minor haſtā habet in cubiti longi/
tudine:ſed inanē in groſſitudine vnius digiti in qua ē ca/
pitellum rotundū:folia in haſta habet:que ſunt oblonga
ſicut amigdale:ſed oblongiora:⁊ in ſummo haſte ſicut ari
ſtologia aut hedera oblonga.ſemē eſt in cacumine virge
eius obrotundū ſicut capparis que capita ſunt ſeparata a
ſe.ſemen deforis nigrū:⁊ eſt itus album ⁊ guſtu dulce: ra/
dix eius tenuis eſt ⁊ iutilis.omnis vero frutex eius lachri
mo ⁊ ſucco plena eſt ſicut titimallus. Pliniꝰ lib.27.caꝰ.ii.
poſt ꝓncipiū. Lathiris. GALIENVS.7.ſimpl'.phar.
cap.cicei.i.cataputie fructus qui purgat abſterſiuā ⁊ dia/
foreticā habet virtutē.ita autem ⁊ flos:ſed omnino debi
liorem.oleuꝫ vero quod ex fructu eſt calidius eſt ⁊ ſubti/
lius ⁊ diaforeticū. POSSE. Cōtra artericā ⁊ paraliſim
doſis.ʒ.ſ.benedicte ſimplicis cuꝫ vino hermodactilato ⁊
parte tertia vncie cataputie datur ad preſeruationē ſani/
tatis fructus cataputie viridis bene mundati ⁊ triti cum
ouo mixti in iuſello ponantur:naꝫ ſine moleſtia purgant.
vel cataputia bene mundata ⁊ trita cuꝫ eſula ponatur in
vino ⁊ detur addito cinamomo.⁊ alijs ſpeciebus aroma/
ticis.Ad vomitū prouocandū ſi materia fuerit in ore ſto/
maci frigida:⁊ in ſanis ⁊ in egris cataputia bene trita cuꝫ
oleo cicino conficiatur ſi ſuper os ſtomaci ponatur vomi
tum prouocat.Contra quotidianā de flegmate ſalſo ⁊ ſca
bieꝫ conterantur cataputie multe in quantitate: ⁊ poſtea
in folijs cauliū inuolute ſub cinere ponantur diu vt bene
coquantur.poſtea extracte exprimatur oleū:⁊ cū neceſſe
fuerit detur patiēti in cibis vel alio mō:⁊ ita poſſunt mul
ti decipi.Ad ideꝫ fiat claretū hoc modo.cataputie bñ tri/
te cum melle decoquantur : ⁊ cum tali melle ⁊ vino fiat
claretū.Sed notandū ꝙ in.xx.lib.vini ſufficit.lib.i. cata/
putiarū.Cōtra quotidianā ex flegmate ſalſo.ſemina atri/
plicis ⁊ radicis rape ablactentur in aqua feruenti addita
tertia parte.ʒ.cataputie detur cū ſucco acetoſo. Ad quoti
dianā de flegmate vitreo precedentibus diuiſiuis buliat
ʒ.i.in vino fortiſſimo.⁊ addatur tertia pars cataputiaruꝫ
mundatarū a cortice poſt colaturaꝫ cuꝫ oximelle detur.
Contra iliacā paſſionē buliant in aqua radices feniculi ⁊
caſſie lignee:illi aque addatur tertia pars .ʒ. cataputie: ⁊
inijciatur per cliſtere mollificatiuum. SERAPION.
Cataputia maior habet virtutē qua abſtergit ⁊ reſoluit:
⁊ virtus folioꝝ debilior eſt virtute granorum:ſed oleum
eius eſt calidius ⁊ ſubtilius oleo oliuarū:⁊ propter hoc re
ſoluit plus eo.Ex ſemine eius fit oleū quod non admini/
ſtratur in cibis ſed in lucernis:⁊ ponitur in vnguentis: et
quando excoriantur ex granis eius.xxx.⁊ terunt̄ ⁊ bibun
tur purgant colerā ⁊ flegma ⁊ humiditates aquoſas: ⁊ cō
mouent vomitū ⁊ fluxū ventris.⁊ grana quidē eius ſunt
grana dura.laxant ſtomacuꝫ laxatione forti:⁊ prouocant
nauſeā ⁊ vomitū:⁊ quando grana eius teruntur ⁊ fit em/
plaſtrū cum eis mundificant empetiginē. Et quando fit
linitio cuꝫ oleo eius ſolo:aut cuꝫ aceto ſedat apoſtemata
mamillarū.Et tēpus quando debet fieri illud oleum eſt
quando grana cadūt a cortice ſuo:quod oleū confert ſca/
biei ⁊ vlceribus humidis que ſunt in capite ⁊ apoſtemati
bus coꝝ ⁊ coartationi oris matricis ⁊ cicatricibus fedis
que remanent poſt ſolidationeꝫ clauoꝝ ⁊ dolori aurium
quando miſcetur cū aliquo vnguento fortificāte opera/
tionē eius:⁊ quandoqꝫ laxat ventrē ⁊ expellit lumbricos
Et idē auc.Bedigoras.ꝓprietas granoꝝ eiꝰ eſt ꝙ diſſol/
uunt ⁊ ſubtiliant:⁊ fortificant mēbra:⁊ incidūt ſuperflui/
tatem ⁊ conferunt lepre:⁊ ſimiliter oleum eorum.
DIASCORIDES.virtus cataputie minoris eſt ca/
tartica.7.gra.accepta aut nouē ſicut catapodia comeſta:
⁊ ſil'iter ca.aqua accepta flegma ⁊ colerā deponit.ſuccus
ex eo factus:ſicut de titimallo oīa ſil'iter facere poteſt fo
lia eius cū gallina aut iuſcello accepta ventrē ſoluūt: ſed
cataputie maioris ſi.xxx.grana.purgata fuerint accepta
colerā ⁊ flegma ventris deponunt. vomitū prouocant gu
ſtu non bono.hec purgatio ſtomacū ledit.cōtritū ⁊ ipoſi/
tū maculas limpidat:folia eius trita cū polenta tumores

oculoꝝ ſpargũt duricies oẽs mãmaꝝ ⁊ tumores ꝯpeſcũt. ignẽ ſacruꝫ ſola extigũt ipa cũ aceto mixta.

Catara.i.ſalſuꝫ: vt i Alexandro de epatica diſinteria de calida cauſa. piſces in eucataro mari degentes.i.ſalſo mari.

Catare.i.cataputie.

Cataracta.eſt morbꝰ oculi ⁊ iterpretatur fluxus.qꝛ fit de fluxu humoꝝ.ſ.aq̃ in oculo confirmata ꝓhibens viſum.

Catarrus.i.fluor reumatis vel fluxus.inde catarticus.i.medicina laxatiua faciens fluxũ.Pau.

Catarticũ.katarticũ.i.purgatiuum:quod ventrem ⁊ vulnera ſoluit ⁊ purgat Hal.in dinamidys.

Catatir.ara.ſiringa.alcatatach:qua medicine i veſicam mittuntur.aliter ſcipho.

Catcus.Hali.murilegus.idem Hal.

Cataron.i.brancus.

Cataſifiſim.gre.ꝯnaturatio icarnatio adherentia Caſſius felix.

Cataſimbelicon.Alexã.i.ſm accidens.

Cataſtalticũ.gre.repreſſorium.ſtalticum enim ſtipticuꝫ ẽ.Caſſius felix.

Cataſtropha.i.ꝯuerſio ſtomaci quando nõ digerit ſed per ſeceſſuꝫ cibꝰ emittitur ſicut ſumitur.li.de doctrina gre.

Catata.eſt appetitꝰ comedendi diſſimilia.

Catatrapus.i.per rectã lineaꝫ deriuatio.Catatrophius.Oribaſius.

Catatropa.i.fluxus ſtomaci deorſum.

Catatich.i.ypoquiſtidos.

Catemerinas.ideſt typus amphimerinꝰ:quotidianus.ſ.Caſſius felix.

Catellica vel cateltica.virtus.i.contentiua.

Catelebũ.i.flos lupuli.

Catelobich.i.comarus.

Catenua.Cathemia.i.altea khitim.

Catenuea eſt ſpecies exiture oculi ſubmerſam hñs ꝓfunditatẽ que eſt vlcꝰ profundum.

Catera.i.ſaliniora vel criſolocanna.

Catetirizim.i.veſice cliſterizatio:ſeu per viam virge medicatio.Pau.c.de ſtranguria.

Cathach.i.atriplex.

Cathſimbelicon.i.ꝯpaſſio

Cathamoditũ.i.paulatim

Cathemea.i.catenuea.

Cathon.i.milium.

Cathica.i.dragantum.

Cathim.eſt ſpacium quod eſt a renibus vſqꝫ ad caudam.

Cathin ẽ oleaſter:⁊ eſt oliua ſilueſtris.Diaſ.caº de agrilea.

Cathecus.Cathocos vł cathocim.i.congelatio capitis:⁊ eſt egritudo facta ex frigida ⁊ ſicca materia:⁊ eſt quando eger in ea figura q̃ eſt comphenſus manet immobilis ſiue ſedens ſiue ſtans:vel oculis apertis vł clauſis ideo ĩde cathocos vel cathẽmos eos appellabãt veteres.Hal.4º interiorum.caº.ſcḋo.

Catholica.i.herba allipiados.vnde Diaſco.caº.de oleo catholicon.Tolle herbe catholice:⁊ ſeqtur in aliquibus exemplis q̃ ⁊ laureola vocatur.⁊ nõ eſt de ſuo.naꝫ non eſt vera expoſitio.Alippiados eniꝫ eſt canella que ara.mezereon ⁊ lippium dicitur:quam ponit Diaſc.capi.de camelea:ſed laureolaꝫ vocat daſnoides.⁊ ſimiliter interpretatur catholica.i.perfecta ⁊ catholicon.ideſt perfectuꝫ vt in antidotario Ha.minori ponitur electuariuꝫ catholicon.i.electuariuꝫ perfectũ ⁊ vniuerſale.

Cathme.i.melica.li.de doctrina ara.

Catilafon.qd eſt.l.hermerocalles.

Catilotica.ideſt cicatriceꝫ inducens.

Catilabich ficus lupi ẽ.arbuſtum eſt dictum ſtrangulator patris ſui.Comarus.

Catilabket.i.ſtrangulator canis.⁊ ſunt due plante de quibus Aui.facit duo capitula:⁊ ſm Diaſ.ſunt due ſpecies aconiti.Cathiladhib.ideſt ſtrangulator lupi.

Catim.ſm Diaſco.capitulo de agrielia.qdaꝫ oleaſtrum vocant.

Catim.chatim.i.renes.

Catinia.de ipſa dictum.ẽ.in.l.Cadinia.Plinius li.24.capi.pmo.fit auricalcum ex lapide eroſo quẽ vocant cadiniaꝫ.celebritas eius eſt in achaia:et quondaꝫ in cãpania.nũc in pergamatico agro extrema parte italie.ferũt nunc in germania ꝓuĩcia repertuꝫ.Stephanꝰ catimia eſt acalimia.

Catin.Cacin.i.annubes.

Catiſcheo.i.tritura eris.

Catocus.i.agripinum comatos.Pau.

Cathoſtomacum.gre.defenſorium ſtõi.Diaſ.

Catolotica ſunt que cicatrices groſſas comedendo equant ⁊ limpidant.Hal.in dinamidys.

Catones.i.atriplices.

Catoſtaria vel catroſtaria.i.nixa.

Catoſtomacum.i.defenſorium ſtomaci.

Catrami.i.kitaꝫ.Steph.

Catropia.i.malignitas paſſionis alicuius.

Catul.vel catulu.ideſt cardamomum.

Catzmazegi.i.fructus thamariſci vel thamariſcus domeſtica.

Cauben.i.caulis.

Caubeꝫ.fit ſic.mice panis ĩ oleo frixe:⁊ ĩ melle diſpumato poſite parũ percoquuntur:poſtea vero ſuper ſetatiuꝫ ponuntur vt ꝑ foramina mel excũdo ſeparetur.

Caucon.i.celidonia.

Caucalidos.Caucalon.oriba.Pau.Plinius li.25º capi.9.verſus finẽ.Calcala.⁊ lib.22.capi.22.circa medium.

Cautalis.i.cubebe.

Caucalis.eſt vua lupina.Cancalion.Dia.

Caucollidem.ideſt flores lilij albi.

Cauculus.i.ſtrignum.

Cauda vulpis quid eſt.l.dipſeꝰ.⁊.l.harſiarbay.Plinius.Alepecuros.li.21.c.17.in principio.

Cauda tremula qd eſt tragulidumtes.

Cauda porcina.eſt paucedanũ.alij miliũ ſolis.

Cauda equina.quid eſt.l.dhenebhachil.hippuris Anabaſis.Diaſ.yposeta.Plinius lib.26.cap.13.in ꝓncipio Auerrois.5.Colliget vocat eam centinodiam.

Cauda pecorina.ideſt milium ſolis.

Caudo eſt confectio fungi aromatica.baliabas.

Caugane.Tragemata ſũt ſimplicia:⁊ etiaꝫ compoſita condita ſale que comedũtur poſt cibũ ſicut capparis ⁊ oliue.

Caugilen.i.oſtrea.

Cauguamium vł Cauguamac.i.ſale condita vt oliue ⁊ capparis.

Cauguamich.i.ea que naſcũtur in gula:⁊ prefocãt vt ſquinantia.

Cauguamichi ſunt aliqua quoꝝ quedam condiuntur cum ſale:quedam ſine ſale.

Cauha.Chaua.i.vinum album ⁊ debile.

Cauharus.i.amrudicis.

Cauledon.i.caulis quo vtimur ad edendum.

Caulia.i.braſſica.

Caulis ſtribolus.ideſt ſcrofularia.

Caulidaris.i.ſpẽs pini.

Caulicularis.i.iuſqamus.

Caulis.i.caulis qui comeditur eo ꝙ caule.i.tyrſo magis cõualeſcit.vł caulis.i.tyrſus caulis.i.veretruꝫ haſta haſtile.virga virilis.Cornelius celſus

Colis.kaulis.gre.Caulos.vel preputium.Paulus.cap.de vlceribus virge.ſi vero ſm caulon interius pudenti vlcus fiat ⁊c̃.ideſt ſm virgã virileꝫ.ꝑ caulibus.l.Combin.

Caulis erraticus.ideſt caulis agreſtis.

Caulis aque.i.nenufar.

Cauliculꝰ agreſtis vel caulis agreſtis putatur condiſi.Xꝑoforus.vel ſtructium.lꝫ videatur aliter dicere Diaſ.

Cauliculꝰ maritimꝰ.Diaſ.diſſimilis ⁊c̃.

Cauma.gre.incendiuꝫ.inde cauſon febris.

Cauponia.i.cellariũ vini.

Cauraf.qd eſt.l.chauraf.

Caurupeſtias.eſt nomen lacticinij quod aſſimilatur citrullo.

Caſem.i.bibar.

Cauſigi eſt quoddã genus piſcis.

Cauſon.i.febris ĩcenſiua.

Cauſtica dicuntur incenſiua medicamina adurentia putrefactiua.Demo.

Cauſis.i.incenſio.

Cautalide.i.coatarides:⁊ eſt ſpecies pini.

Cauteriſmꝰ.i.cauterizatio

Cautim.Cauthin.childomon.i.celidonia.kildomon.Diaſ.cauton.i.minor celidonia.

Cautien.i.celidonia mĩor

¶ Caplm. CXLIII.

Carchar. ara.vel chachili.vel caxax.vel caſchafi.gre.animonie.vel miconiũ.lati.vͦo papauer. GALIENVS.7.ſim.phar.ca.micõ.i.papauer vnũ quidẽ eſt ixias.i.fluidũ nominatũ eo ꝙ cito ab eo defluũt ſemina eius:vel qꝛ ab eo cito defluit flos. Aliud vero eſt domeſticũ quod eſt ortenſe:et extollitur.At vero ⁊ alia duo ſunt papauera ſilueſtria.vltra hec.vnũ quidem quaſi depreſſam habẽs codiam. Aliud vero oblongioreꝫ hoc totuꝫ eſt oblõgius ⁊ aridius.huius papaueris opos.i.lacticiniũ defluit:vnde ⁊ qdam nominant id fluidũ. virtus autẽ omniũ papaueruꝫ eſt infrigidatiua:ſed ortenſis quideꝫ quod ⁊ chalachitidam nominant:moderate eſt ſomniferũ ſemen aptũ eſui:propterea quidẽ ⁊ in panibꝰ miſcetur id ⁊ cum melle permiſcentes comedunt.primi vero cuius cito florẽ defluere diximus.ſemen fortius infrigidat:quocirca nequaqꝫ quis eo vtetur.intriſtantur:ſicut eo quod eſt ortenſe:attamẽ ponunt id in cibis qui cũ melle fiunt ⁊ nitro:⁊ in panibus:tertij vero dicti ſemen nigrũ exiſtens iam pharmacoſuꝫ eſt ſufficienter ĩfrigidans.q̃rti vero dicti pharmacoſius oĩbus:eſt ⁊ ſm ſemen ⁊ ſm codiam.⁊ ſm folia:⁊ ſm opium.i.lacticiniũ vehementer infrigidat vſqꝫ ad torporẽ ducens et mordificationẽ:vnde medici eſt vti eo bene miſcendo cũ pharmacis obtondentibus frigiditatis fortitudinẽ:eſt.n.ex quarto ⁊ vltimo ĩfrigidantiũ. SERAPION.li.aggre.ca.caxchax.auct.Diaſ.Papaueris multe ſunt ſpẽs:nã ex eo eſt domeſticũ:⁊ illud eſt papauer albũ:quod ſeminatur in ortis:cuiꝰ capita ſunt oblõga:⁊ ſemen eius eſt albũ:⁊ ex eo eſt agreſte ⁊ ſunt eius due ſpẽs:vna eſt habens caput depreſſuꝫ:⁊ ſemen eius eſt nigrũ ſupple:⁊ iſtud vocať papauer rubeum ⁊ alia habet caput longũ:minus tamen altero:⁊ noĩatur ſcil:⁊ ex eo eſt papauer cõcuſſum:eo ꝙ ſemina eius eo cõcuſſo cito cadunt ſupple:⁊ illud eſt papauer nigruꝫ. Et ex eo eſt almucaran:qḋ naſcitur iuxta mare in littoribus:et illud eſt papauer cornutuꝫ:quod habet folia alba ſimilia folijs plante que diciť flomos:ſciſſa tamen ⁊ ſummitates altas ſicut folia papaueris agreſtis ⁊ ſtipitẽ ſimileꝫ illius ſtipiti:⁊ habet florẽ glaucũ:⁊ habet ſemen minutũ in vaginis ſubtilibus ⁊ longis ⁊ curuis ſicut cornua:⁊ ſicut habet fenugrecũ:⁊ propter hãc cauſam nokiratidos:⁊ almicon ⁊ eius expoſitio eſt cornutũ papauer:⁊ ſemẽ quod eſt incluſum in illis vaginis eſt minutũ nigrũ ⁊ aſperũ:naſcitur in locis marinis ⁊ aſperis:⁊ lati.vocať memit:lꝫ falſo:vt patebit infra.in.l.celidonium:⁊ in.l.glaucium. Pliniꝰ lib.19º capitul.8.⁊ lib.20.capitulo.18.19.20.in principio.

GALIENVS.7.ſim.phar.ca.micon chirãtes.i.papauer cornutũ nominatũ eſt qdeꝫ ſic a fructu breuẽ connexionem habenteꝫ ſicut ⁊ fenugreci:⁊ ſimilať cornu bouino:vocatur aũt ab aliqbus papauer marinũ:qm̃ vt plurimum prope mare naſciť.virtutẽ aũt habet inciſiuã ⁊ abſterſiuam.Opiũ aũt quod ex ſucco ipſius fit fri.eſt in q̃rto.ſic.in tertio.papauer componiť ab aperio ⁊ vento.ide papauer ꝙ vẽto magis aperitur in flore:omnia papauera in figura folioꝝ ꝯueniunt:lꝫ aliqua ex eis ſint minora alijs.differũt tamen capitibus ⁊ floribꝰ:nam aliqua hñt capita maiora vt papauer albũ.aliqua minora.differũt in floribus:qm̃ papauer albũ habet florẽ albuꝫ:papauer nigrum habet florẽ nigrũ:papauer rubeũ:habet floreꝫ ſubrubeum:papauer cornutũ habet florẽ glaucũ.Itẽ oĩa papauera habent ſemen nigrũ preter papauer album:quod habet ſemen albũ.Sed ſciẽdũ ꝙ gũmi cuiuſlibet ſpeciei papaueris:preterqꝫ papaueris cornuti eſt opiũ.Sed gummi papaueris nigri eſt opiũ nigrũ forte:⁊ plus ĩfrigidat ⁊ deſiccat qꝫ ſemen:⁊ ĩgroſſat quando ſumiť de ipſo in parua quantitate ſicut granũ orobi ſedat doloreꝫ ⁊ facit dormire.Eſt.n.opium gũmi papaueris:⁊ fit in hũc modum.mane priuſqꝫ ſol deſiccauerit roreꝫ qui cadit ſuꝑ plantas fiant ſciſſure in capitibꝰ papaueris ſubtiles cum cultello non ꝓfunde nec tranſfigatur cortex eius:ſed ſuperficies cutis ſolũmodo incidatur.deinde cũ gũmi ſiue lac egreſſuꝫ fuerit a ſciſſuris illis radatur directa ſciſſura:quelibꝫ tamen exprimať abraſione:nec radatur cuꝫ eo cortex papaueris. Accipiať ergo hoc gũmi:⁊ coaduneť in coclia:⁊ quãdo colligis ab oĩbus papaueribꝰ per ordineꝫ reuertere ad ꝑma papauera:⁊ collige quod iterũ aggregatũ inuenies ſuꝑ ſciſſuras ⁊ iterũ.tertio reuertere ⁊ vide ſi adhuc aliqd egreditur. Accipe ergo hoc gũmi:⁊ aggrega in vaſe mũdo tere ſimul bene:⁊ fac ĩde trociſcos ⁊ repone.fit aũt opiũ alio modo.Nam accipiunť folia ⁊ capita papaueris ⁊ teruntť bene.deinde exprimuntur:⁊ fiũt inde trociſci q reponunť:⁊ vͦtus eoꝝ eſt debilior virtute alioꝝ.Sed ſciẽdum ꝙ tres ſunt ſpẽs opij.ſ.tranenſe:tebaicũ:⁊ opiuꝫ miconis:tranenſe diciť a loco qui ſic nominať.thebaicuꝫ dicitur illud qḋ fit de lacte papaueris nigri.⁊ diciť thebaicũ qꝛ thebis non fit aliud papauer niſi iſtud. vnde Iſidorus a regibus egipti diciť thebaicus:ſed a thebis cadmi diciť thebanus:⁊ iſtud eſt fortius narcoticũ:vnde qñ ſimpliciter poniť narcoticũ forte:vel opiũ illud debet ĩtelligi:ſed opium miconis eſt illud qḋ fit de lacte papaueris albi:vł de ſucco folioꝝ ⁊ capitũ eius:qḋ papauer gre.vocať miconium.Eſt aũt aliud opiũ quirinatiũ vel cirinatiũ:⁊ eſt laſar.i.gũmi qḋ diciť aſſa fetida:⁊ non habet illud complexionẽ ⁊ virtutẽ aliarũ ſupradictarũ ſpecierũ opij.imo eſt calide cõplexionis:ſicut ĩuenies in.l.laſar. DIASCO.ca.de opio.Opiũ ſuccus eſt ⁊ lac erratici papaueris:qḋ ſic colligiť capitella acuta ſcalpello ĩciduntur.ita tamen ꝙ nõ ĩtrinſecus ledanť:⁊ ſic lac qḋ emanat digito tegiť:⁊ in cotulis reponiť ⁊ ſiccatur miconiũ aũt fit cõtritis in vnũ folijs ⁊ capitellis albi papaueris:vel fit de lacte eius:verum optimũ eſt opiũ odoris grauis colore ſubruffum.guſtu amariſſimũ:⁊ ꝙ humore cito reſoluiť. AVICEN.liº.ſcḋo.ca.de papauere.Plures ſunt ſpẽs ortulani ⁊ campeſtris:⁊ ſilr eſt nigrũ:⁊ eſt ſpẽs cornuti qḋ eſt marinum:⁊ fructus eius eſt citrinus:⁊ iſta ſpẽs eſt papauer cornutũ ⁊ melius ⁊ ſanius eſt albũ:⁊ opꝫ qdem vt terantur capita cuiuſcũqꝫ ſpeciei recentia:⁊ fiant ex eis trociſci:⁊ reſeruẽtur ⁊ adminiſtrenť.ortulanũ eſt fri.⁊ ſic.in ſcḋo.⁊ nigrum in tertio:⁊ diciť vſqꝫ ad quartũ. Et papauer marinuꝫ cornutũ eſt:cuiꝰ frutex ẽ curuatus ſicut cornua thauri ẽ abſterſiuũ ⁊ ĩciſiuũ.⁊ eſt vehemẽtis abſterſionis. Opiũ ſm Oribaſium ca.de opio.eſt ſuccus papaueris nigri egyptij.⁊ eius qdẽ potio nõ addiť ſupra danich duos:qñqꝫ vͦo fit opiũ etiã ex ſemine lactuce agreſtis:⁊ ẽ ſtupefactiuuꝫ debile ſubtile:opiũ ꝑterea aſſatur ſuꝑ laminã ferreã ignitã:⁊ fit rubeũ:qḋ ex eo eſt electũ eſt gratius acuti odoris frãgibile facile reſoluiť in aqua:⁊ congelať in liquefactiõe ⁊ reſoluiť in ſole:⁊ nõ extinguit candelã cũ ex eo inflãmať.citrinũ aũt figẽs aquã aſpeꝝ debilis odoris clari coloris.hoc tale ẽ falſificatũ cũ memithe.Et qñqꝫ adulterať cuꝫ lacte lactuce ſilueſtris:⁊ eſt debilis odoris:⁊ adulterať cũ gũmi:⁊ eſt ſplẽdidũ ⁊ clarũ valde.fri.eſt ⁊ ſic.in quarto.

POSSE. vͦtus papaueris domeſtice dicte ſpẽi eſt que

īfrigidat frigiditate forti: ⁊ illud papauer eſt qḋ plus īgreditur in medicinis. vñ qñ papauer ſimplr ponit: iſtud dȝ ītelligi. vñ valet in medicinis ſemen eiꝰ folia capita ⁊ lac. ṽtus eiꝰ ē fri. in q̃rto. DIASCORIDES. c. animonis ſm trāſlationē noſtrā. ṽtus ē oībꝰ fri. quoꝝ folia ⁊ capitella coacta in aq̃: ⁊ facile fomētata ſomnū p̄ſtāt. Silr elixatura eoꝝ bibita facere pōt: ⁊ folia eius cataplaſmatibꝰ adhibita tumorē tollit. ⁊ ignē ſacrū extiguūt. multi ṽo terūt capitella ipſa viridia: ⁊ trociſcos faciūt. ⁊ ſic vtunť. Capitella ſola in aq̃ elixa mixto melle: ⁊ īſpiſſata in coctuariū vt electuariuȝ deť. facit ṽo ad tuſſim ⁊ reumatiſmū ciliacis marie p̱deſt addito ſucco ypoqſtidos ⁊ acatie. ſemen ṽo nigri miconis triti cū vino bibitū: reumatiſmū vētris: ⁊ fluxū mulierū abſtinet tritū in aq̃: ⁊ īpoſitū in cataplaſmatibꝰ ſupra frontē ⁊ tēpora ſomnū īducit. ſemē ṽo eius tanq̄ȝ herba acceptū anodinū eſt ⁊ ſomnū p̄ſtat: tuſſiȝ mitigat: fluxū vētris abſtinet: ⁊ ſi plus bibituȝ fuerit: litargicos facit ⁊ occidit. dolorē capitis cū oleo ro. medicādo cōpeſcit. dolorē auriū cū oleo amigdalino aut croco aut mirra īfuſuȝ curat dolorē oculoꝝ ⁊ tumorē vitello oui medio ⁊ croco mixto ꝯpeſcit. ignē ſacrū ēt extinguit: vulnera ad ſanitatē p̱ducit. podagricis cū lacte mulieris ⁊ croco ſubuenit. ano ſuppoſitū colliriū ex eo ſōnū facit. SERAP. li. aggre. Diaſ. Domeſtici papaueris ſemē īduč ſōnū tpate qñ puluerizať cū pane aut miſceť cū melle: ⁊ comediť: ſȝ cōtuſuȝ ſemē eiꝰ īfrigidat friditate forti. Et gūmi eiꝰ papaueris: ⁊ ſuccꝰ eiꝰ eſt opiū. Sȝ ſcil. i. liqdū īgrediť plus ī medicinis valȝ ſemē eiꝰ folia ⁊ lac ipſiꝰ. Et ṽtꝰ eoꝝ ē q̃ īfridat in q̃rto. Et illa ē ṽtꝰ narcotica ⁊ mortificatiua. Et idē auc. Hal. ṽtus domeſtici ⁊ agreſtis ē īfrigidatiua: ⁊ p̱pterea ſi coq̄nť folia eiꝰ cū capitibꝰ in aq̃: ⁊ fūdeť eiꝰ decoctio ſup caput facit dormire: ⁊ qñ terunť eiꝰ folia cōtritiōe forti: ⁊ miſcenť cū ſanich: ⁊ fit īde emplm̄ apatibꝰ calīs: ⁊ eriſipille. ⁊ dať ex eo in potu nō potētibꝰ dormire. Et terunť capita papaueris recentia: ⁊ fiūt trociſci que deſiccantur et reponuntur ⁊ adminiſtrantur. Et quando coquuntur capita papaueris in aq̃ donec ꝯſumať aque medietas. deinde admiſceť illi decoctioni mel: ⁊ iterū coquiť donec coaguletur ⁊ fit īde loboc eſt valde bonū tuſſi ⁊ ſupfluitatibꝰ q̄ deſcēdūt ad cānā pulmonis ⁊ fluxui antiquo mēſtruorū. qñ aūt admiſcemꝰ ei acatiā ⁊ ypoqſtidos fit fortius ad hoc. Semē ṽo nigri papaueris teriť fortiter: ⁊ dať in potu cū vino in fluxu vētris: ⁊ in curſu humoꝝ antiquo ex matrice. Cauēdū tñ ē a nimietate vſus eiꝰ ne inducat ſubeth: aut litargiā: aut ēt mōtē. Et teriť: ⁊ cū aq̃ aut cū aq̃ roſaꝝ fit emplȝ frōti ⁊ tpibꝰ ad nimias vigilias: ⁊ ad dolorē capitis. Et qñ ſumiť de ipſo opio parua q̄̄titas: ſič ē granū orobi facit dormire: ⁊ ſedat dolorē ⁊ cōfert tuſſi ⁊ fluxui antiquo: ⁊ decoctio papaueris albi qñ abluiť cū ea caput fač dormire tpate: ⁊ ſi aliqs vtiť eo nimis īducit ſubeth: ⁊ ſi ſumať ī potu cōfert morbis q fiūt ab hūoribꝰ q deſcēdūt a cerebro. qr repellit eos: ⁊ maxie qñ ſumiť cuȝ aq̃ pluuie ⁊ vino. ⁊ qñ ex eo ſumiť q̄̄titas magna: fač ſubeth: ⁊ poſtea occidit: ⁊ miſceť cū mirra ⁊ oleo ro. ⁊ croco: ⁊ diſtillať ī aurē: ⁊ ꝯfert apatibꝰ calīs oculoꝝ. ⁊ qñ diſſoluiť in aceto cōfert heriſipille. Et qñ miſceť cū lacte mulieris ⁊ croco cōfert podagre: ⁊ fit ex eo ſuppoſitoriū paruū: ⁊ poniť ī ano ⁊ facit dormire. Eſt aūt vſus opij in collirijs: vt dicit idez Sera. Diagoras aūt p̱hibuit vſuȝ eiꝰ in egritudinibꝰ oculoꝝ ⁊ auriū: qm̄ debilitat ſua friditate mēbra illa. Anderados dixit ꝙ niſi adulterať īducit cecitatē qbꝰ ītromittereť: ⁊ dixit ꝙ iuuamētū eiꝰ ſolū ē ī odorādo faciēs dormire. alij ṽo oībꝰ modis vſus eiꝰ ē malus ⁊ p̱iculoſus valde. ſȝ hi oēs errauerūt: qm̄ opatio eiꝰ ṽificať p̱ experientiā. Et idē Sera. auc. Hal. papauer cornutū laxat vētrē laxatiōe leui. vnde abſtergit īcidit ⁊ diſſoluit ⁊ diminuit. et qñ decoqť in aq̃ vſq; ad cōſumptionē medietatis cōfert egritudinibꝰ ep̄is: et flos eiꝰ et folia cōferūt multuȝ apatibꝰ ſordidis: et oȝ ꝙ caueať poſtq̄ȝ mūdificata fuerint. qr abſtergit abſterſiōe forti quouſq; diſſoluit et diminuit carnē. et ipſa qdē auferūt eſcaras aduſtas q̄ ſunt in eis: et qñ coqť radix huiꝰ plāte cū aq̃ vſq; ad cōſumptionē medietatis: et dať in potu decoctio eiꝰ cōfert ſciatice et doloribꝰ ep̄is et cōfert illis q hñt in vrinis ſuis velut telā araneā: quoꝝ vrina eſt groſſa: et ſemē eius qñ ſumiť in potu in q̄̄titate duaꝝ caſuf cū mellicrato laxat vētrē laxatōe leui: et flos eiꝰ et folia qñ fit emplm̄ cū eis addito oleo auferūt fraudulentiā vlcerū: et qñ cū eis fit cobol oculis aīaliū auferunt: vlcera que fiūt in cornea que dicunť argamē: et illa que dicuntur facalia: et qdā errāt in hac plāta putātes ꝙ ex ea exprimať ſuccus ex quo fiat ſief memithe et error cōtingit p̱pter ſiltudinē quā hȝ in folijs ſuis cum memithe. ſȝ ſtipitis ipſiꝰ papaueris lōgitudo ē vniꝰ palmi: ⁊ folia eiꝰ ſunt parua multū ſilīa folijs ſtorobion. iuxta folia eiꝰ ē ſemē albū. ⁊ ṽga eiꝰ ⁊ flos ⁊ ſemē aſſimilať ṽge ⁊ folijs ⁊ ſemini turbith ī ſua albedine. ⁊ hȝ radicē ſubtilē naſcentē ī multis locis: ⁊ colligiť ſemē eiꝰ poſtq̄ȝ fuerit bene maturatū: ⁊ h̄ fit in eſtate: ⁊ deſiccať ⁊ reponiť: de q̄ accipiť pōdus. ʒ. ij. ⁊ bibiť cū mellicrato mūdificat ſtōm p̱ vomitū: ⁊ purgat ⁊ cōfert epilēticis p̱p̄e ⁊ ſemē eius purgat flīa. Et idē auct. Aben Meſuay. Decoctio papaueris albi qñ lauať cū ea caput fač dormire dormitiōe tpata: ſȝ ſi aliqs vtať ea nimis īducit ſubeth. Et ſi ſumať ī potu cōfert tuſſi q̄ fit ab hūo. ca. q deſcēdunt a cerebro. qr repellit eos ⁊ maxime qñ ſumiť cū aq̃ pluuiali. GALIENVS. 7. ſim. phar. ca. micon catapucios. radix huiꝰ herbe cocta in aq̃ vſq; ad medietatez epaticos iuuat: ⁊ flores ⁊ folia valde ſordida ⁊ male morigerata vlcera iuuāt. Abſcedere āt ab eis oȝ cū iā fuerint vlcera mūda. ītm̄. n. abſtergere nata ſunt: vt ipſiꝰ mūde carnis nō derelinquať qd: p̱pter nāq̄ȝ fortitudinē ne dū ſordes: ſȝ ēt eſcaras vlceris auferūt.

AVICEN. Sp̄es papaueris ſūt īfridatiue: ⁊ nō eſt ī ipſo ꝯgluctinatio de q̄ ſit curādū. ⁊ illud qdē qḋ ē nigrū. ē īgroſſatiuū exiccatiuū: ⁊ flos qdē cāpeſtris mūdificat vlcera ī oculis aīaliū: ⁊ liniť ſp̄es eiꝰ p̄ter marinū ſup heriſipillā: ⁊ ex cāpeſtri fit emplȝ cū oleo ſup vlcera: ⁊ eradicat ea: ⁊ liniť ēt cāpeſtre cū lacte ſup podagrā ⁊ cōfert. ⁊ qñ coqť radix eiꝰ ī aq̃ donec cōſumať eiꝰ medietas ī potu datur ſciatice: ⁊ fač ſōnū: ⁊ p̱p̄e illud qḋ nigrū ē ⁊ eſt ſtupefactiuū: ⁊ cū licinio ſupponiť ⁊ fač dormire: ⁊ p̱hibȝ cataꝝ: ⁊ cū hñti vigilias fronti ex eo emplm̄ ſupponiť iuuať ide: ⁊ ſilr qñ embrocať decoctio eiꝰ: ⁊ adminiſtrať illud qḋ frigidū ē in dolore oculi vehemēti. ſ. apud neceſſitatē. ſed in ipſo ē cautela obſeruāda ſič diximus: ⁊ ꝯfert tuſſi calide: ⁊ fluxibꝰ ad pectꝰ: ⁊ ſputo ſanguinis: ⁊ ſumiť ex eo loboc cōferēs tuſſi calē valde: ⁊ p̱p̄e qñ miſceť cū acatia ⁊ ſucco barbe hircine. filiꝰ ṽo meſarugie ingt. Semē nigri mūdificat pectꝰ. corticū aūt manifeſtior diſpō ē ꝙ adiuuat ad ſpuēdū. ⁊ ī toto ſcie eiꝰ ē mūdificatio. albū ⁊ nigꝝ qñ multū terunť ⁊ danť ī potu cū vino nigro ⁊ pōtico dñr ſedare fluxū antiquū. ⁊ nā qdē eiꝰ nō ē vacua a ṽtute ſolutiua: et cū h̄ reſolutiua reſoluiť ī aq̃: ⁊ ex decoctōe eiꝰ vehemēti: qñ fit cliſtere ꝯfert diſſinterie: ⁊ qñ bibiť ſemē eiꝰ cū ſyrupo kirat. iij. lenit nāȝ. ⁊ ſem̄ eiꝰ qḋ dōeſticū ē cū melle augmētat ſp̄ma. ⁊ qñ dať de ſpumoſo vl marino q̄̄titas eſchute vniꝰ ī mellicrato facit vomere: ⁊ ſoluit ſpumoſuȝ flīa ⁊ hūorē crudū: folia eiꝰ valēt ad vlcera ſordida: ⁊ corrodūt carnē additā p̱p ſuā abſterſionez: ⁊ eradicāt eſcaras: ⁊ ſilr flos eiꝰ: ⁊ nō ē ꝯueniēs vlceribꝰ manifeſtis p̱p ſupfluitatē ſue abſterſiōis: ⁊ cū ex eo fit vomitꝰ bibito ſm q̄̄titatem eſchute ī mellicrato iuuanť ipſi epilētici: ⁊ oleū eiꝰ cū oleo ro. ē ꝯueniēs ſode qñ inūgiť ex eo caput: tñ ab eo abſtīere q̄̄to plus poſſibile ē meliꝰ ē: qñ eiꝰ decoctio ēt diſtillať in aurē fortis doloris ſedat dolorē eius: ⁊ ꝯfert humiditatibus ſtomaci. ⁊ quādo radix decoquiť in aqua donec medietur aq̃ ꝯfert egritudinibus epatis. ⁊ ille in cuiꝰ vētre ē hūor groſſus cū ſemie ſpumoſi vomat. SERAPION aucto. Raſ. Opium confert fluxui ventris ⁊ vlceribꝰ inteſtinoꝝ. doſis eſt ab vno danich vſq; ad duos. Et quantitas occidens ex eo eſt. ʒ. ij. ⁊ dixit. opiū ſi detur illis quoꝝ virtus diſſoluiť propter vigilias curat eos: eo ꝙ facit dormire ⁊ ſic facit reuerti virtutem eoꝝ. Et dicit Halie. in liº de ingenio ſanitatis ꝙ opiū mandragora ⁊ iuſqamus deſiccāt vlcera. DIASCORIDES cap. de opio poteſt aūt opiū lacbrymas reſtrīgere collirijs admixtū ⁊ circūlinitū refrigerare ⁊ auriū dolorem ⁊ totius corporis mitigare illa. vȝ. rōne q̄ ſomnuȝ facere dř. AVICENNA lib. ſecūdo. cap. de opio. Opiū eſt narcoticū ſedatiuuȝ oīs doloris: ſiue ſit bibitū ſiue linitum. ⁊ potio ipſiꝰ ſit quantitas lēticule magne ⁊ cōfert apatibus magnis ⁊ p̄cipue calidis ⁊ in ipſo exiccatio vlceꝝ eſt ⁊ permiſceť cum vitello oui aſſato ⁊ liniť ex eo podagra. ⁊ tūc ſedať dolor ⁊ p̱prie cuȝ lacte ⁊ facit dormire etiā ſi ſupponať cum licinio aut abſq; licinio. ⁊ ſedat ēt cū diſtillať tritū cuȝ oleo ro. in aurē infirmā cū mirra ⁊ croco ⁊ ſedat ſodā antiquā ⁊ ſanať ex ea. ⁊ ip̄m ē ex eis q̄ deſtruūt ſenſuȝ ⁊ ītellectū: ⁊ ſedat dolorē obtalmie ⁊ apata eius cū lacte mulieris. plures āt antiquoꝝ fuerunt q nō fuerunt eo vſi in obtalmia p̱pter nocumētum qḋ viſui infert. ⁊ ſedat tuſſiȝ ꝯtinuā. ⁊ plurimū ſedať ex eo illa q̄ ex ea clamoſa eſt. ſtomaticos quoq; iuuat: eo ꝙ aggregat: ⁊ illud cuȝ ē laſſus ex calore ⁊ hūiditate. ⁊ in pluribꝰ diſpōnibus cum bibiť ſoluit abſq; caſtoreo. deſtruit digeſtionez atq; diminuit eā valde ⁊ retinet ſolutōeȝ. ⁊ ꝯfert diſſinterie ⁊ vlceribꝰ inteſtinoꝝ: ⁊ interficit ꝯgelando virtutes ⁊ extinguēdo calorē innatū. ⁊ eius quidē tyriaca eſt caſtoreū: ⁊ loco eiꝰ poniť triplū ſeminis. Iuſqami ⁊ duplum eius de ſemine mādragore.

Caxos. Caxobos. Caxos. Caxros. i. cedria. Cayros idem. Stepha. kirdia. kitrā. katranum.
Caxru. Caxu. Caxui. i. cardamomum. cacule.
Cayſus ē ſp̄es ſpūe maris.
Cayt ideſt oleum.
Caytaiton. i. oleū oliuarū.
Cazazzegi. Cazima. Cazima. Cazimzegi. i. fructꝰ thamariſci vel thamariſcus domeſtica.
Caze. cazef. i. teſta figuli.
Cazefatiſſunt ſerpētes breues parui qui quandoq; occultātur in arboribus vt proyciant ſe ad illum qui tranſit prope eos.
Cazedir. Cazedirir. Cazir. i. ſtagnuȝ. Cazdir raxis.
Cazola eſt quoddam vas.
Ceabrofagium. i. vſnee.
Cealas ideſt polium.
Cearion ideſt acetoſa.
Cebaiton. Cebeiton. Cebaticon. i. mentaſtrum.
Cebalargicuȝ. i. abrotanū.
Cebatimum ideſt ſticbados citrinum.
Ceberamum. i. pulegium
Cebeſoys. i. poliū mōtanū
Cebian ideſt vſnee.
Cebifugiū. i. herba ſiluana
Cebodarion. i. aſſara.
Cebofar ideſt taſſus barbaſſus.
Cebotarengi ideſt caſſia.
Cebugaton. i. ſcordeon.
Ceburan ideſt anacardus
Cebuorium. i. kalendula.
Cecabon. Cecabion ideſt canfora.
Cecaſaſis. i. vue demonis.
Cecebraſon. Cecebron ideſt quinq; folia.
Cecelia ideſt celidonia.
Cechabre ideſt vernix.
Cecides. Cecidios. cicidos ideſt galla. kiki. kikidos. kikis. Diaſcorides.
Cecilargiuȝ. i. antimoniū.
Cecodron ideſt ſticbados citrinum.
Cecolalabron ideſt cretani marini.
Cecolides. i. putia. ⁊ ē vna ex ſpeciebꝰ oculi bouis.
Cecratium. i. kirat. ⁊ eſt nomen pōderis ⁊ eſt ſiliq̃.
Cecufalion. i. cefalionum.
Cecullum. cecylibium. i. abrotanum.
Cedebron vel cedegafico ideſt eruca.
Cedegafid ideſt yreos.
Cedera. i. ſuccus niger cuȝ quo falſificatur muſcus ⁊ algallia ⁊ dicūt quidaȝ ꝙ ſit gummi glandium: ſȝ falſo: imo eſt gūmi in radicibꝰ xilocaracte inuentum.
Cediballium. Cedifaliuȝ. cedigalliū. i. palma xp̄i.
Cedodides ideſt arbor cedrus.
Cedridos. dicitur ſemē arboris cedri tuſſim ſedat ſpaſmata p̱hibet. reuma ſtringit. ſtrāgurijs medetur: mēſtruis impat cuȝ pipere bibitum. ⁊ ſi cum adita ceruina mixtū fuerit. omnes beſtias arcet. antidotis neceſſarie miſcetur. l. hictan.
Cedorodes. cedrides. i. ſemen arboris cedri. Plinius liº. 24. ca. 5. fructꝰ.
Cedodapnes. i. dapnoides
Cedria. kidria. kitran ideſt pix liquida. Plinius libro. 24. capitulo. 5.
Cedrolenten ideſt ſemen cuiuſdam ſpeciei cedri.

Caplm. CXLIIII.

Cedrus ara. ⁊ lati. ⁊ gre. ſerbin. Serbiuȝ eſt arbor cuiꝰ gūmi eſt gūmi cedri ⁊ ab iſta arbore emanat pix cedria vel cedrina. ⁊ ē pix liqda q̄ ara. vocať hictan. ⁊ ē genꝰ abietis. PLINI. lib. 13. ca. 5. ḋ cedro. Eſt ingt cedrus maior ⁊ minor. Minoris duo ſūt gnā. ſ. licea ⁊ fenicea. Differūt. folia nāq; derogatū hñt ſpinoſuȝ oxicedros vocať ramoſa ⁊ nitore infeſta. altera odorē p̄ſtat. fructū ferūt mirti in magnitudine: dulcē ſaporez hñtem. Et maioris duo ſunt gnā. vnū qḋ floret ⁊ nō fert fructuȝ. Aliud fructiferꝝ nō floret. ⁊ in eo añcedentē fructū occupat nouus. ſemē eiꝰ cipreſſo ſilē: ſed qḋ cedrolentē vocāt ex hac reſina laudatiſſima fit. Itē alibi īter arbores qbꝰ pix fit cedrus groſſior: qdā putāt ꝙ ſit Iunipus: ſȝ falſo. DIASCORI. cap. cedrus. Cedrus ē arbor. vñ pix cedria fit: cuiꝰ ſemina ſunt p̱ua atq; ſpinoſa fructui Iunipi ſilīa vel mirre. Alia ē maior q̄ ab aliqbus cedrus lata appellať fructui cipreſſi ſimilās: ſȝ p̱uior eſt: que tñ eſt vexabilis ſtomaco: atq; feruentē hȝ virtutē de q̄ fit cedria. Eſt aūt cedria p̱babilis ⁊ vtilis que eſt ſpiſſa ⁊ limpida ⁊ in odore fortiſſima in qua cū digituȝ intinxeris pinguedine ſua rarius defluit. Hal. 2º ſim. phar. ca. p̄mo. diſtin. tertie. POSSE. DIASCO. virtꝰ eſt ei ſiccatiua ⁊ recorpatiua q̄propter nimietate caloris ſui pellibꝰ inūcta vrit ⁊ ſiccat: caligies oculoꝝ detergit: glaucomata ⁊ cicatrices iuncta limpidat cū aceto miſſa ⁊ īfuſa ṽmes auriū occidit. cū yſopi ſucco mixta ſonos auris tollit. miſſa in foramie dentiū vbi dolor eſt eos crepare facit. ⁊ ſi diu ī ore retineť dolorē dentiū amittit. ex hac ad coitū veniēs ſi īde veretrū vnxeris gēitalia ſtringit intātū vt filios facere nō poſſis ſqnanticoꝝ cās curat. fauces ſi vnxeris deitus tumores tollit ⁊ pediculos ⁊ lēdines puncta necat morſibꝰ ſerpētū cū ſale ⁊ dulcore bibita occurrit. p̱cuſſum leporis maritimi ad ſanitatē p̱ducit ſtomaticis vncta medeť. vulnera pulmōis optīe curat ṽmes ⁊ aſcarides cliſteri addita occidit. multi ṽo oleū ex cedria dū coqtur deſup cuȝ penna colligunt ſič oleū picis ⁊ ſcabiei ⁊ pediculis aīaliū p̱deſt. vulneribꝰ vtiliter adhibeť. huius fumus tantuȝ prodeſt quātum ⁊ picis dure. Itē potui data in ciati quātitate vlcus fluidū pulmonis ſanat. fit aūt oleū ex arbore vt de pice. Eſt aūt oleum nimiū leptomere: molles carnes abſq; dolore cōſeruans duras autem lōgo tempore ⁊ nigra corpora deſiccat. lacbrymuȝ ṽo arboris eiuſdē viſcide ⁊ efficaciter ⁊ cum veſicatiōe refrigerat ⁊ ſtringit. nā mortuorum corpora recondita in arbore eadeȝ a tabe defendit. vnde ⁊ vita mortuorum vocatur.

Cedufilfon ideſt filfium.
Ceebron. Ceelbron. i. filix.
Ceelium ideſt ellenium.
Cefa ideſt ebulus. Cephalapida idem.
Cephal ideſt ſambucus.

Cefalea a kefali quod ē caput.⁊ ē dolor capitis cronicus ⁊ peſſimus parat⁹ incitari a qualibꝫ cauſa.
Cefalicon eſt quedaꝫ confectio ſic vocata.
Cefalicos.i.poſterior pars capitis.
Cefalargia. kefalargia. li⁹ de doctri.gre.i. dolor capitis. Oribaſis cefalea ē capitis dolor qui multo tempore tenet. Cefalargia vero recens eſt capitis dolor.ex eſtu vino frigore ebrietate aut īdigeſtione:⁊ cito reſoluiť.
Cefalionius quid eſt lege nakala.
Cefelargicos. i. que curat morbos capitis.
Cefercos.cefere⁹. i. iuſquiamus.
Cefim.Cefinion. ſimilis ē ferule hñs ſemē album.
Cefolargios ideſt anetuꝫ.
Ceforions.i.dens caballinus.⁊ eſt iuſquiamus.
Cefugario.i.palma chriſti
Cega.i.mel acticum.
Cegagi.i.quinqꝫ folium.
Cegaot ideſt vſnee.
Cege.Cegi.i.acorus.Galienus.6.ſimpli.pharma.
Cegegi ideſt pollium.
Cegelagion.i.ſerpillum.
Cegebrācos.Cegofrancos ideſt ipoquiſtidos.
Cegigi ideſt affodillus.
Cegilogos ideſt ſtichados
Cegolias ideſt ceterac.
Cegucaron.Cegogarion.i. nux vſualis.
Cegucior.i.polipodium.
Cegurium.i.amomum.
Ceiraſtotium.i.herba que vocatur gauzem ara.ſed in ideomate noſtro vocatur herba ernia.
Ceiſen.i.camepitheos.
Celeterium.i.electerium.
Celatium ideſt celidonia.
Celatice ideſt epatica.
Celea ideſt potio ex ſucco. tritici inebrians. Oribaſius a calefaciēdo dicta ceruiſia.
Celematis.i. clematis vel clematides. ⁊ eſt ſecūda ſpēs trifolij quā Diaſ.deſcribit. Plini.lib.24.ca.10. ī fine.⁊ cap.15.in fi.
Celena ideſt cicuta.
Celes . i . ſtrangulus auis. Celtos idem.
Celeſtinus color quid eſt .l.color celeſtinus.
Cellia.i.ceruiſia ſic dicta a calefaciendo.Oribaſius Celea.
Celidoni⁹ lapis quid eſt.l. lapis celidonius.
Celidria ideſt aliſon.

Caplm. CXLV.

Celidonia lati.gre.chilidonion. arabi.vero hauroch. SERAPION lib.agge. cap. hauroch.i.curcuma.radix minoris ſpeciei hui⁹ eſt curcuma.nam ſunt celidonie due ſpecies.maior ⁊ minor.Et dicit aucto.Diaſco.Celidonion maior dicunt quidam ꝙ nominatur hoc nomine:eo ꝙ incipit apparere quando apparent hyrundines ⁊ deſiccatur quando recedūt ⁊ putāt aliqui etiam ꝙ ſic nominatur:quoniam quando excecantur pulli hyrundinum: deferat eis mater in hore hāc herbam ⁊ dat eis in cibum ⁊ reuertiť ad eos viſus . Eſt planta hñs haſtam ſubtilē cuius longitudo eſt vnius palmi ⁊ plus ex qua egrediuntur ramuli non duri in quibus ſunt folia ſimilia folijs barachion vel botraciō:niſi qꝛ ſunt firmiora ⁊ molliora ⁊ albiora ⁊ color eoꝝ vergit ad colorez celeſtez ⁊ flores habet glaucos ſimiles florib⁹ herbe que diciť herbion ⁊ ſuccū coloris crocei.⁊ ſapor eius eſt acut⁹ mordicans linguam mordicatione forti cū amaritudine ⁊ fortitudie odoris.⁊ radix ei⁹ deſup eſt vnica ſingularis ⁊ deſubtus plures ⁊ hꝫ. ſemen ſimile papaueri dicti ceratices exiſtens in cornicellis ſubtilibus longis.in quib⁹ eſt ipſum ſemen ſimile papaueri.parꝫ tamen maius , ⁊ quod adminiſtrať ex planta eſt ſuccus ⁊ radix eius: ſed minor chilidonion eſt memithe vel memith.⁊ eſt planta habēs altos ramos graciles quos habet ſuper virgaꝫ ⁊ folia habet ſimilia folijs herbe dicte papauer ceratices.i . cornutum : niſi quia ſunt rotundiora ⁊ minora ⁊ propinquiora albedini ⁊ pinguia habentia viſcoſitatem ⁊ mollia. ⁊ habet radicē cū radiculis egredientibus ab ea pluribus minutis ⁊ diſparibus longis annexis adinuicem ſicut ſpice frumenti nō exiſtentis ſuper terram naſciť prope aquas.

PLINIVS lib.25. capi.8.circa medium de celidonia. Minor celidōia eſt memith : ⁊ eſt herba ſimilis in folijs ſuis herbe papaueris dicti ceratices:niſi qꝛ ī ea eſt humiditas adherens manui ⁊ eſt propinqua terre ⁊ habet grauez odorē ⁊ multū ſuccū: cui⁹ color ē ſimilis colori croci.

GALIENVS.8.ſimpl.phar.cap.celidonia hec herba quarti gradus eſt calefacientiuꝫ inchoātis maius autem ipſo.celidoniū tertij gradus eſt iā cōpleti in calefaciēdo ⁊ ſiccando. POSSE.GALIENVS abſterſiue fortis eſt ⁊ calide virtutis.quinimo ⁊ ſuccus eius ad augmentationē viſus eſt vtilis:in quib⁹ cernať groſſum quid ſecundum pupillā ⁊ diaforare indigent.vſi vero fuerūt quidā radice ⁊ ad eos qui obſtructionē epatis ⁊ icteritiā patiuntur ī vino albo dantes bibere.ſimiliter aūt maſticata vtilis eſt in doloribus dentiū.parum vero celidoniū acrius exiſtens magna vlcera citiſſime cuti cataplaſmatū ⁊ vngues leproſos eijcit.expurgat vero ſuccus ei⁹ p nares ſufficiēter acris exiſtēs. DIASCORI.cap.de celidonia. Succus celidonie maioris melle addito in eramine coctus ſup carbones:oculoꝝ detergit maculas . folia radix ⁊ virga in vmbra eſtate ſiccanť ⁊ ſicut crocus componuntur.radix ei⁹ aniſo mixta ⁊ vino albo bibita ictericis opitulať.folia ei⁹ cuꝫ vino vt cataplaſma adhibita maculas detergūt:maſticata dentiū dolorē ꝓhibēt.Celidonie minoris virt⁹ eſt viſcida ſilis amenoni.īpoſita vulnerat cutiꝫ.ſcabiē detrahit. vngues leproſos excludit.ſucc⁹ ei⁹ radicis melle addito narib⁹ infuſus caput purgat.Eadē dicit Serap.cap.ꝓprio.aucto.Diaſco.lꝫ p alia verba.

Celidonius dř lapis q eſt in ventre pulloꝝ hyrundinum.multi interdum in vno vētre inueniunť alij albi alij nigri aliqd rubedinis habentes.
Celogias ideſt herbena.
Celopraſſos.i.praſſium.
Celon ideſt teſtudo.
Celſa ideſt mora celſi.
Celſus quid eſt.l.Set.

Caplm. XCLVI.

Celtica. gre.ara.ſimbel romana:latine vero ſpica celtica. DIASCORIDES ca.celtica naſciť in illirico nomen habens apud eos hoc . ⁊ in ſyria naſcitur ⁊ in italia habens fructus ſuper terraꝫ breues ⁊ ſpiſſos.colligitur autez a ciuibus cū radicibus qui faſces faciunt quantū plena manu continere poſſunt.⁊ ab alijs faſces gallice appellantur.hec habet folia oblonga. ⁊ nō lata mellinum florem odorem circa ſe ſuauem continēs. vtilior eſt recēs odore ſuauis radicibus plena vel ſpiſſa. ⁊ non fragilis : que ſi talis fuerit ſimilis in virtute poterit eſſe ſyriace. ⁊ eſt ca.⁊ ſic. habens naturam ſpice inde. ea debilior ſicca eſt alia nardus.i.celtica mōtana que naſcitur in ſicilia ſimilitudinez habēs in folijs ⁊ ramis yringo:ſed ſpica breuior eſt ⁊ ſpinoſas radices mittens duas aut tres odore ſuaues ⁊ nigrioris coloris ſimilis affodilli radicibus. hec nec ſemen nec florez habet: ſed virtus eſt illi ſimilis ꝑme. POSSE.DIASCORI. prima eius virtus diuretica eſt ⁊ ꝓdeſt iecoris tumori ⁊ ictericis cuꝫ morbo regio:inflatiōes ſtomaci cum aqua vbi abſinthiū decoctuꝫ eſt diſcutit:ſpleni medetur veſice ⁊ renibus vtilis eſt:ſed ⁊ morſibus venenatis cum vino data opitulať malagmatibus calidis ⁊ vnctiōibus miſcetur .

Celtos.i. aſtragulus auis. Celes idem.
Celubria ideſt ſaturegia.
Celudipion.i. matriſiluia
Celutrion. Celutitrion ideſt ciperus.
Cema ideſt miraſolis.
Cemabran ideſt rubea tinctorum.
Cemac ideſt ſanguinaria.
Cemaſcates.i.fragaria.
Cembrinfat ideſt lupula.
Cemebrō.i.palma chriſti.
Cemediū.Cemedriū . Codium.mocodium.idem.
Cemilation.i.atriplices.
Cemion harmeni . i .ciminum carmenum.
Cemoboletus ideſt laudabiliſſimus ⁊ eſt indeclinabile vtriuſque numeri generis neutri.
Cemobraſis ideſt vſnee.
Cemubat ideſt laudanuꝫ.
Cemutrion ideſt ceterac.
Cenataſab ideſt faba lupi
Cenebraſion ideſt poliuꝫ.
Ceneſis ideſt cinogloſſa.

Caplm. CXLVII.

Cenfarafab. ara.gre.aſtaros.lati . vero yſopuꝫ humidum. SERAPION lib. aggrega.caplo cenfarafab.⁊ eſt pinguedo que eſt in lana que fit in hunc modum.Accipe lanam ſuccidam vel mollem ⁊ laua cum aqua calida ⁊ in ſole calido ⁊ exprime totum qđ in ea eſt ex ſorde ⁊ pone ſordiciem illā in vaſe habente orificium latum ⁊ proijce ſuper eaꝫ aquam infundens ab alto cum impetu vt ſpumam faciat : deinde agita agitatiōe forti vt multam faciat ſpumam ſupra quam aſperge aquam marinam cuꝫ impetu donec ſpuma ſedetur omnino.⁊ tūc tolle pinguedinem ſupernatantez ⁊ pone in vaſe terreo . Deinde proijce in vaſe iterum aquam aliam ⁊ agita ſicut feciſti primo . ⁊ proijce ſuper ſpumam eius aquaꝫ marinam.⁊ dimitte ſedari ſpumam ⁊ collige eam ⁊ facies hoc quotiens ſpumā videris:deinde accipe pinguedinē quam aggregaſti ⁊ malaxa cuꝫ manibus ⁊ ſi aliquam in eis inuenias ſordē extrahe ipſam aquam agitando.⁊ facias hoc totiēs donec videas ipſam albā ⁊ puram pinguedinem ſine admixtione alicuius rei:⁊ cū hoc feceris pone in vaſe terreo ⁊ ſerua. Plinius lib.29.cap.2.

DIASCORIDES cap.de yſopo humida ſecūdum tranſlationem noſtrā.yſopi cerotum ē quaſi ſordes ⁊ ſuccus lanarum ſuccidarum que hoc modo colligitur . lane ſuccide ⁊ ſordidiſſime mox detonſe mittunť in vaſe aquā calidam habēte:⁊ ſic accenditur ignis vt aliquid ferueat: deinde refrigeratur ⁊ quod ſupernatauerit in modū pinguedinis abraditur manu ⁊ vas ſtāneuꝫ abſtergitur:⁊ ſic ipſum vas repletur pluuiali aqua ⁊ coopertum tenui lintheo ad ſolem biduo ponitur. ⁊ ſic tertio die aqua delimpidatur ⁊ reponitur. Adulteratur cuꝫ pinguedine ⁊ cera: ſed intelligitur ꝙ ſincerum odorem lane ſuccide ſeruat.

POSSE. SERAPION melior ex yſopo humida eſt illud quod eſt molle quando tangitur ſine aſperitate habens odorem lane ſuccide.⁊ quādo diſſoluitur non apparet ibi aliqua groſſities ſicut in adulterata ⁊ virtus hui⁹ eſt calefactiua mollificatiua vlcerum induratoꝝ ⁊ proprie vlcerū matricis quādo miſcetur cuꝫ melle ⁊ butiro. ⁊ quādo fit ſuppoſitorium cum eo ꝓuocat mēſtrua ⁊ expellit fetum ⁊ ſecundinā.⁊ quādo miſcetur cum ſepo anatis confert vlceribus ani ⁊ vlceribus virge ⁊ teſticuloruꝫ ⁊ exiſtētibus circa loca illa:⁊ confert pruritui lacbrymalium oculi: ⁊ groſſiciei palpebraꝝ.⁊ ponitur in vaſe nouo ſuper leuem ignez ⁊ dimittitur donec finiatur pinguedo eius ⁊ fiat cinis:⁊ eſt cōueniens cinis in colirijs ⁊ medicinis oculorum.⁊ cōfert morſibus venenoſis ⁊ fluxui ventris antiquo ⁊ vlcerib⁹ inteſtinoꝝ ⁊ abſindit fluxū menſtruorum ⁊ diſſoluit ſanguinem congelatum in ſtomaco. ⁊ quod ſumitur in potu mundificat vlcera pectoris ⁊ pulmonis:⁊ quando miſcetur cum butiro ⁊ fit naſcale cuꝫ eo poſt mundificationem matricis ⁊ prohibet impregnationem.⁊ quando datur in potu mulieribus poſt partuꝫ facit eas adhibere ad impregnationem.

Cenion ideſt ciminum.
Cenoſiꝫ grece euacuatio.
Caſſius felix. capitlo de quartana.
Centanudra ideſt femina caricarum.
Cenſargia ideſt valeriana

Cap. CXLVIII.

Centaurea. Centinen latie grece anuticen . ara. vero anturion. SERAPION libro aggregato capitulo anturio.aucto. Diaſcori. Centaurea maior habet folia ſimilia nuci regali lōga ⁊ viridia ſicut folia cauliuꝫ in ſummitate gradatim inciſa.habet virgam ſimilem virge acetoſe. cuius longitudo eſt duorum aut trium brachioꝝ habens ramulos plures egrediētes ab vna radice ſuper quos ſunt capitella ſimilia capitibus papaueris nigri recentia tendentia ad lōgitudinem. ⁊ habet florem cuius color eſt ſimilis kalb.⁊ ſemē ſimile cartamo intra florem eius flos eius eſt ſimilis lane . ⁊ habet radicem grauem;cuius longitudo eſt duoꝝ brachiorum ⁊ eſt plena humiditate ⁊ acuti ſaporis cum ſtipticitate ⁊ pauca dulcedine;cuius color eſt ad rubedinem tendens. ⁊ color ſucci eius eſt ſicut color ſanguinis ⁊ naſciť in terris ſoli expoſitis in mōtibus arboroſis ⁊ in terra pingui . Minor vero centaurea que vocať hanturion ſegeſegnir locis aquoſis naſciť ⁊ eſt ſimilis herbe ypericon aut pulegio montano:habet virgam vnius palmi quadratam:florem rubeum vergentē ad purpureitatē ſimilē flori plante que dicitur hābes ⁊ habet folia parua oblōga ſicut folia rute ⁊ ſemen ſicut granum frumenti. ⁊ habet radicez paruam in qua nullum eſt iuuamentum ⁊ in ſapore eius vicit amaritudo pluſquā aliud.⁊ eſt in eo ſtipticitas pauca ⁊ virtus eius eſt que deſiccat ſine mordicatione .

DIASCORIDES cap.centaurea ſecūdum tranſlationem noſtraꝫ.Centaurea maior quā multi narcan aut gentianā dicunt ⁊c̄.ſed falſo:quoniaꝫ in.l.gētiana dicit ꝙ ſuccus centauree efficitur ſicut ſuccus gentiane.ergo centaurea non eſt gentiana vt multi dicunt. Similiter Diaſcori. vocat ſemotim capituluꝫ de centaurea a ca.de gentiana.ergo nō ſunt idem.Dicit autem Diaſcori. Cētaurea abundat in licia ⁊ archadia folia habet ſimilia nuci regali viridia ⁊ oblōga ſicut cauliculi ⁊ rotunda ⁊ ſeriati exterius inciſa ſicut tres digiti:⁊ virgā ſimilem lapatio duoꝝ vel trium cubitoꝝ longā.radix eſt illi multas virgas habens;in quibus capita ſunt ſimilia miconio ⁊ longa cum flore purpuraſtro ⁊ ruffo.ſemē ꝓfert ginco ſimile in ipſis floribus poſitum.radix eſt groſſa ⁊ grauis ⁊ fortis acerrime ſucculenta;qui ſuccus ſtipticus ⁊ viſcidus rubei coloris locis naſcitur pinguioribus ⁊ ſolanis abundans in peloponeſſo ⁊ elida:cuius ſuccus exiccatur ⁊ coquitur ſicut gentiana.Centaurea minor quam multi linoſiam dicunt fortiter deſiccat abſque aliqua mordicatiōe.nominatur etiam ab alijs elleboritis ſiue amaratruꝫ vel febrifuga. Naſcitur locis aquoſis ypericoni atqꝫ origano ſimilis virgam habens perlongam anguloſaꝫ . florem purpureum. Folia minuta ⁊ oblonga ſicut ruta.ſemen ſicut triticuꝫ ⁊ ſic oblonguꝫ.radix eſt ei oblonga ⁊ inutilis guſtu amara.

GALIENVS.7⁹ ſimpli.pharma.capitlo de centaurea.Cētauree magne radix ſicut in guſtu qualitates contrarias habet ita in vtilitate operationis;ſed ſecūduꝫ guſtum acris ſimul ⁊ ſtiptica apparet cum quadam breui dulcedine:ſecundū operationes vero acredo quedaꝫ caliditatis opera oſtendit. Centauree parue radix quidem omnifariā inopatiua eſt: rami vero eius ⁊ maxime frondes qui in eis flores vtiliſſimi.dominať autez in eis amara qualitas modica ſtipticitate participans.⁊ ꝓpter hanc complexionem fortiter multuꝫ eſt hoc pharmacū abſqꝫ mordicatione: quoniam autem omnia talia vltima ſunt multotiens dcm̄ eſt.⁊ tunc nihil mirū rememorari tempus eſt vniuerſis que ſecundū partes energias eius pertranſeundo. PLINIVS cap.de centaurea. Alia maior alia minor.ſunt ambe calide ⁊ ſic.cōplexionis in ſecūdo.

POSSE.GALIENVS. Cētaurea magna prouocat menſtrua ⁊ embriones mortuos euellit ⁊ viuos corrūpit ⁊ educit:ſtipticat vo ea q̄ ſunt groſſe partis ⁊ terreſtris frigiditatis in gluctinādo vulnera ⁊ iuuādo eos q ſpuūt ſanguinez.danť aūt ⁊ de ea.ʒ.ij.eis quidē q febriūt cū aqua. eis qui ſunt ſine febre cū vino. ſecūdum autem virtutez

que ex omnibus qualitatibus in ſeſſionibus ⁊ vulſionibus ⁊ diſnie ⁊ antiquatis confert tuſſibus. non enim euacuare ſolum oportet in his quod eſt preter naturam: ſed ⁊ roborare ⁊ vigorare que expurgata ſunt ad eundez. igitur vtilis eſt que acerrima quãdo nõ ſola nec ſincera exiſtat: ſed vel dulcedini alicui permiſcetur. vel nõ omnino amaritudini. fortitudinem vero ⁊ violentiam non habebit permixta ei aliqua ſubſtantia eucrata. talis enim eſt que dulcis ad confortandum autem ⁊ cõgregandum ſtipticitas eſt neceſſaria. Eadem autem radicis ſuccus eius operatur: ⁊ quidam pro licio vtuntur hoc pharmaco. Ex centaurea igitur minori magna vulnera congluctinãtur cum cataplaſmãtur ipa herba adhuc recenti. ⁊ etiam difficile congluctinabilia vlcera conſolidat eo modo vtentibus. exiccat autem cũ ꝯgluctinatiuis ⁊ ſiccatiuis permiſcentur virtutibus. quecunq̃ enim ⁊ fiſtulas curare nata ſunt: ⁊ durities ãtiquas mollificat: ⁊ male morigerata vlcera ſanat. permiſcetur autem cum ſanantibus reumaticas diſpoſitiones in quibus optima pharmaca ſunt quecunq̃ deſiccatiua fortiter ſimul cum aliqua ſtipticitate nullam habent mordicationem: decoctionem autem huius herbe immitunt quidam ſciaticis vt educant colerica ⁊ groſſa. ⁊ enim purgat talia. At vero quãdo operatum fuerit fortiter ſanguinea euacuãs prodeſt magis. ſuccus autem eius ſimiliter exiſtẽs virtutis ſiccatiue abſterſiue predicta operari bene natus eſt: ⁊ cum melle vngitur oculis. ⁊ menſtrua appoſitus educit ⁊ embriones: dant autẽ de eo bibere quidam ⁊ paſſis in neruis ſeu mouẽte ⁊ deſiccante in reſpectu ſtant ea que emplaſtrata ſunt. at vero carum que iuxta epar obſtructionũ eſt optimum pharmacũ. bonum aũt eſt ⁊ ſpleni ſclirato extrorſuz appoſitũ. ⁊ non minus ſi quis bibere voluerit. DIASCORI. Centaurea maior vires habet cum aliqua exaſperatione relaxantes. vnde totum ventrem purgat. radix aũt eius eſt candens ſicut ignis mollis fragilis cum ſucco ſubruffo ⁊ acri cum magna amaritudine. hec radix cõquaſſationibus vtilis eſt: pleureticis ⁊ diſnoicis maxime prodeſt. tuſſim autem antiquaz compeſcit. aſmaticis emoptoicis ſingulare preſidium eſt nõ febriẽtibus cum vino. ʒ. ij. de radice eius datur febrientibus cum aqua. tortionibus ⁊ cauſis ſtericis ſimiliter data prodeſt. menſtruis imperat aborſum facit in modum colliry ſuppoſita. naz acredine ſua predictum facit. ⁊ fetum mortuum expellit: ⁊ viuum corrumpit ⁊ extrahit. in hoc aũt ꝙ ſtiptica eſt plagas gluctinat. ad reumata iuuat. ſuccus oĩa illa facere nouit. maxime vulneribus cicatricem inducit. paracoleſim facit. carnibus inciſis ⁊ in foco poſitis addita memorãt ꝙ carnem in ſe coagulare facit. lity vero exiccant: ⁊ pro litio illam vendunt. Centaurea minor tunſa ⁊ impoſita viridis vulnera purgat. paracoleſim preſtat. cicatrices nõ vulneribus recentibus ⁊ veteribus inducit. elixatura eius bibita coleram ⁊ humores pingues deponit. ſciaticis ano ſuppoſita ſanguinem prouocat: ⁊ dolorem illius mitigat. ſuccus eius melle addito caliginem oculis detergit. Aborſum facit. neruis dolẽtibus fomento preſtat auxiliũ. Plinius lib. 25. cap. 6. SERAPION lib. aggrega. capi. de centaurea maiori ⁊ minori eadẽ dicit aucto. Diaſco. ⁊ Galie. que hic dicta ſunt licet per alia verba. Et idem aucto. Aben Meſuay. Proprietas radicis centauree maioris eſt que laxat flegma viſcoſum ⁊ coleram ſimilez fecibus ⁊ confert ſciatice quando ſumitur in potu aut fit cliſtere cum ea. Et idẽ aucto. Alcanzi. laxat flegma laxatiõe forti ⁊ aquam citrinã cum fortitudine. Et doſis eius eſt in potione. ʒ. ij. ⁊ in cliſteri. ʒ. iij. cum oleo ſiſamino. dicunt preterea magi. ſi cẽtaurea ꝑmixta fuerit cum ſanguine vpupe ⁊ melle ⁊ ponatur in lucerna credẽt aſtantes ſe maximos fore. Et ſi fuerit hec in nocte in ſereno poſita videbunt vbiq̃ ſtelle diſcurrere. hec preterea in cataplaſmate naribus alicuius appoſita fugiet is pre nimio timore ſine cauſa. hec repperi in margine cuiuſdã Serapionis antiquiſſimi quare hic placuit ea addere.

Centeſis ideſt foramen rotundum.
Centiuerlia ideſt aſara.
Centuſerea idem.
Centonica eſt planta magnitudĩs abſinthy. Sceha. ſ. ⁊ eſt ſpẽs abſinthy. Gali. 6. ſimpli. phar. cap. de Abrotão in fi. hñs folia minuta ſicut polium montanuz ⁊ alba faciẽs flores citrinos ad ſimilitudinem foliorũ cotule fetide amari ſaporis. virtus eius eſt interficiens vẽmes mirabiliter. aliq ex grecis vocant arborẽ. xilocaracte centonicã.
Centrias eſt quedam ſpecies ſerpiginis.
Centris. Centrix. i. conſolida minor vel media.
Centrofagia. i. pulegium.
Centron ideſt punctiões. Alexãnder.
Centrum galli. gallitricũ. galli chriſta. i. gerebotanũ ꝑ quo. l. ſideritis. ſclareta. Alectorolophos. Plini⁹ lib. 27. ca⁹. 5. in fi.
Centuculus. Plini. lib. 14. cap. 15. verſus fine.
Centumcaput quid eſt lege aſtaruticon.
Centũ grana ẽ herba cancri.
Centuz neruia. quid eſt lege arnogloſſa.
Centũnodia. ſanguinaria. proſerpinata poligonia: geniculata. lingua paſſerina. corrigiola: lentacantu poligonatum. iſſiadã. idem pro: qua. l. harſiarhay. virga paſtoris. Auerroys. 5. colliget vocat eaz caudam equinam.
Centuſerea. Centiuerlia. i. aſara.
Ceofolium. i. cerefoliũ.
Ceoforbon. Ceoforbion. i. euforbium.
Ceon. gre. ſcrotum. Oſeũ. Cornelius celſus.
Cepazir eſt ſimilis ſquille. ⁊ pro ea ponitur: ſed debilior eſt ea.
Cepa canina. i. narciſcus.
Cepe bauoſum. i. narciſc⁹. Din⁹ ꝑmo ca. ſup Meſ.
Cepea. Diaſco. ca. cepea. ſimilis eſt andragne: ſꝫ nigriora folia habet. radix eſt illi tenera. POSSE. Diaſco. folia eius cum vino bibita ſtrãgurys ⁊ veſice ſcabioſe medent̃ maxime ſi cuz dulcore radices eius fuerit cocte ⁊ cũ radicibus ſperagi.
Cepe azir. vl̃ cepe ſilueſtre. i. cepe canis. vel aratillus. ⁊ eſt ſimile ſquille. ẽ cepe cuius bulbus ẽ paruus exterius quaſi rubeus: intus vero albus: cuius folia ſunt ſicut folia croci. ⁊ dicitur de eo ꝙ ẽ venenoſuz: ſed q̃r nullaz efficaciã hꝫ in medicina auctores ꝺ eo nõ loquũt
Cepe marinum. i. narciſc⁹. Cepa canina.
Cepe muris. i. ſquilla ꝓpterea: q̃r interficit mures. ara. hauſil. Auſel. Aſthil.
Cepe ſine eunicis quid eſt lege baſal alzir.
Cepe vſuale. quid eſt. l. baſal. Pli. lib. 19. cap. 6.
Cepha. i. caput. ĩde cephalea. i. dolor capitꝭ microphalea. i. caput muſce. a miſus quod eſt muſca ſiue vnũ ⁊ cepha quod eſt caput. item a cepha dicitur cephalipida. i. pena vel dolor capitis.
Cephalicon eſt quedã confectio ſic vocata.
Cephalicam ideſt ouũ galline.
Cephalargia. i. dolor capitis ⁊ differt a cephalea. naz cephalea eſt capitis dolor qui multo tempore tenet. cephalargia eſt recens dolor capitis cauſatus eſtu aut vino ⁊c. ⁊ cito reſoluitur.
Cephaloci. i. porrus qui vocatur aratillus.
Cepia ideſt alleluia.
Cepitia ideſt ſcalongia. Ceputia.
Cepizir ideſt pſillium.
Cepior. Cepor. i. cartamus
Cepopharſon ideſt mentaſtrum.
Cepugarot. i. gariofilata.
Cepulgu. i. cephalionus.
Cepuſtor. i. ceterac.

Caplm. CXLIX.

Cera ꝓpoleos gre. ara. mum. lati. vero fex aluearis apum. GALIENVS. 8. ſimplic. phar. ca. ꝓpolis. i. ꝓpoleos abſterſiue: eſt non aũt valde fortis virtutis attractiue autem ſufficienter. fortis eſt eniz ſubtilis partis in ſubſtantia. calefacit autem in ſecũdo. iam complete. ⁊ in tertio incipiente. DIASCORIDES capitulo de cera. propoleos vtilis eſt ruffa ⁊ odorata ſicut ſtorax. ⁊ mollit nõ valde quã manibus ſi volueris duces vt ſtoracem virtus eſt ei calida ⁊ epiſpaſtica. i. adiutoria recorporatiua ⁊ emollitiua. POSSE. DIASCORI. Infixos corpori ſtipites eycit. fumigatõe ori apto tuſſib⁹ veteribus medet̃. zernas emendat. hec in vaſis apum inuenitur vbi apes corpora fricant. vires habet ſimiles cere: ſed efficaciores. naz calefacit nimis: ⁊ piectoriã ⁊ extenuatoriam habet ſubſtantiam. l. propoleos.

Ceracoridoi. Ceracleacoridias. i. coniunctiue que ſunt ſupra corneã vel eſt ipſa cornea tunica.
Ceradearcoconda. i. tunica cornea.
Cera. quid eſt. l. vamacha.
Ceras. keras. gre. i. cornu. inde ceraſtes. ſm alios ſtaphilina agreſtis ideſt paſtinaca.
Ceraſes. Ceraſtes. Ceraſtꝭ eſt qdã ſerpẽs cornutus.
Ceraſum ſilueſtre. quid ẽ lege mabalep.
Ceratonia. i. arbor xilocaracte. Ga. 6. ſim. phar.
Cerapentica. gre. curatiua ꝑ. k. meli⁹. vñ cerapẽticũ negociũ. i. liber curõnuz.

Caplm. CL.

Ceraſum eſt fructus. Ceraſus eſt arbor. ⁊ eſt fructus qui ara. vocatur ceraſie. grece ⁊ latine ceraſa. ⁊ aliq vocat̃ ea grana regũ. SERAPION. lib. aggre. cap. ceraſie. i. ceraſa. ⁊ dicunt ꝙ ſunt grana magna ſimilia prunis ⁊ ſunt in oriente ⁊ eſt granũ reguz. Et eſt illud qꝺ eſt apud nos. Et auctori. Galie. ſunt ex eis dulcis pontica ⁊ acetoſa ſicut inueniũtur mala granata ⁊ poma ⁊ ipſorum dulcium ceraſoꝝ quecunq̃ nedum maturata ſunt quedam quidem ſufficiẽter pontifica ſunt quedam autem accida ſimilia ſunt moris: ſed in moris quidẽ nõ maturis accida qualitas dominat̃ pontica. In ceraſis vero ſemper. POSSE. SERAPION. dulcia deſcendunt ſtomaco cito ⁊ iuuamentum quod inferunt ſtomaco paucum eſt ⁊ pontica faciunt contrarium eius. Acetoſa vero deſiccant flegmata ⁊ ſuperfluitates ſtomaci plus q̃ pontica ⁊ cauſa huius eſt: quia in eis eſt res incidens ⁊ conferunt ſtomaco flegmatico ⁊ pleno ſuperfluitatibus. In arboris vero gũmi eſt cõmunis virtus cuz omnibus viſcoſis ⁊ immordacibus pharmacys propterea in ea eſt virtus medicinarum inuiſcantium ſine mordicatione. ⁊ ideo conferunt aſperitati canne pulmonis. ⁊ eſt in eo virtus ſubtilians. ⁊ ideo conferunt lapidi quando bibũtur. DIASCORIDES cap. de ceraſis. Ceraſum viride pomum ventrem humectat ⁊ prouocat. aridum ſiccat ⁊ detinet. ſtomaco viride cõtrariuz. ſiccum inquã vtile accipitur. hoc quidam extimant vrinam mouere. a nõ paucis auctoribus traditur: ſi mane recẽtia cum ſuis nucleis deuorata ſũt. aluũ tã copioſe fluere vt ex eadẽ cauſa etiã morbo pedes implicati liberẽtur. fit ex eis diaceraſeon. quod omnibus eſt notũ. Galieno placet nõ vnaz in omnibus ceraſeis pomis eſſe virtutem. nam in quibuſdaz auſterus ſapor ⁊ in quibuſdaz calidus ⁊ quibuſdam dulcis apparet. ⁊ vult auſtera ad hoc valere vt ventrez reſtringant ſtomacum vero cõfirment. acida iudicat flegmate abundãtibus ſtomacis optima. nã magis ſiccant ⁊ groſſitudinem denſioris humoris incidũt. dulcia ſtomaco aduerſa pronũciãt citius tamẽ per inteſtina defluere. Gummi quod trũcus illachrymat exaſpatas arterias optime lenit: ſi in vino veteri def̃ in ſolutione reſolutũ ſimili modo datũ faſtidiũ ſtomaci nauſeantis auertit. ⁊ de facie feditatem palloris excludit cũ mero hauſtuz calculos quibus etiã veſice canalis obſtruit̃ in arene puluerẽ ſoluit.

Ceraſga ideſt herbena. Ceritia. idem.
Cerbaren. i. galanga.
Ceracia. i. carnub. Carnubium. Stephanus.
Ceratia herba. Plini⁹ lib. 26. cap. 8. ante medium.
Ceratium. i. kirat pondus ⁊ ſemen ſilique.
Ceraunia. i. arbor. ſiliquarum. Plini⁹ lib. 13. cap. 8.
Cereas. i. paſtinaca.
Cerebrum. ꝑ eo. l. deuna.
Cerefoliũ quid eſt. l. apiũ.
Cerſe kerſe arabice ideſt cortex arboris.
Ceritia. Ceraſga. i. herbẽa
Cerinta herba. Plinius libro. 21. caplo. 12.
Cerner ideſt cribrare cernuclare.
Ceroferos. i. dens caballinus ⁊ eſt iuſquiamus.
Cerona. i. affodillus.
Ceroneum. dicĩ eſt a cera quaz recipit: vel eo ꝙ vt cera ductile ſit.
Ceropica eſt ſordicies que egreditur de auribus lege vaſachi.
Cerotas vocãt neruos ceruicis ad caput ſuſtẽtãdũ appoſitos. Cornelius.
Cerotũ dr̃ a cera: q̃r omne cerotũ recipit ceram vel aliqd loco cere. ⁊ ẽ quodam medium inter vnguentum ⁊ emplaſtrum ſpiſſius vnguẽto ⁊ liquidius emplo. ⁊ ſimpliciter prolatuz capitur pro ceroto. Gali. quod fit ex oleo roſa. ⁊ cera. Galie. libro ꝑmo de ſimplicibus. capitlo primo diſtinctionis ſecunde.
Cerotarium idem.
Cerotum yſopi ideſt yſopi humidum.
Cerſeus. i. tribulus.
Cerſialthebel ideſt chaſialckel.
Cerſimus. i. egritudo que eſt magnitudo virge.
Ceruaria vl̃ ceruicellum: quid eſt lege eleboſcos. elafon acernо qui grece dicitur elafos.
Ceruda ideſt radix afficis vel ipſum ſemen.
Ceruiſia camum. i. foca.
Ceruix ideſt oſſa colli.
Ceruleus color. ſm pliniũ grece heluus. fuluus. flauus. kianeos. cianeus. i. azullinus celeſtis. venetus ⁊ maris.
Ceruſa quid eſt. l. affidhegi. pſimithium. ⁊ eſt erugo plumbi.
Ceruſt ẽ ſerpẽs cornutus.
Ceruta. i. pulicaris. ⁊ ceruta ẽ qdã vnguentũ fcm̃ ex cera ⁊ alys rebus.
Ceruis. pro eo. l. latamie.
Ceſas. Ceſaſtis. Ceſtras. i. gladiolus dexeris.
Ceſacum ideſt betonica.
Ceſtrus. i. ſemperuiua.

Caplm. CLI.

Ceſmes vel heſmes. vel criſomula arabi. grece microteca vel mela perſica. latine vero corula vel barioca. fructus iſte eſt omnibus notus. SERAPION lib. aggrega. virtus eoruz eſt fri. ⁊ hu. in ſecũdo. nam ꝓportionãtur perſicis. Et idem aucto. alcanzi. laxant coleram ⁊ generãt humores groſſos. Et idẽ aucto. Raſis. Quidã patiebat̃ fumoſitates ab aliquo humore exiſtente in ſtomaco ſuo. ⁊ dedi ſibi aliquibus vicibus de criſomulis recentibus ⁊ ſedatus eſt ille fumus ⁊ ego nõ credo ꝙ reperiatur cibus aliquis frigidior ⁊ magis ſtomaco iuuatiuus calido q̃ ipſa. ⁊ ideo faſtidium tollunt. AVICENNA lib. ſecũdo cap. de criſomolis. meliora ſunt armena. nõ enĩ cito aduenit eis corruptio ⁊ aceſitas ⁊ cum ſumuntur criſomola oportet vt accipiatur maſticis ⁊ aniſi equaliter. ʒ. i. vſque ad. ij. cum vino puro: aut vino de paſſis parum ⁊ mellis. ſunt frigi. ⁊ hu. in ſecũdo. ⁊ oleũ nucleoꝝ eorum eſt cali. ⁊ ſic. in ſecũdo. eoꝝ humor eſt facilis putrefactionis: ⁊ eoruz infuſio ſedat ſitiz. ⁊ criſorciola quidem ſunt cõuenientiora ſtomaco q̃ perſica ⁊ armena nõ corrumpunt̃ in ſtomaco. neq̃ aceſcunt velociter. ex eis vero que expellunt eorum nocumentuz eſt vt primo ſumatur aniſum ⁊ maſtix cum miua aut vino de paſſis ⁊ cõficiant̃ cum melle puro. oleũ nuclei ipſorum etiã confert emoroidibus grauãt criſomola propter

velocitatem ſue putrefactionis. veꝝ infuſio ſiccoꝝ ꝯfert febrib⁹ antiqs. IO.MESVE in antidotario ſuo. Oleū de criſomolis ſedat dolorē ani ⁊ emorroidarūʒ. ⁊ reſoluit tumores vlceꝝ. ⁊ impedimentū lingue ⁊ dolorē auriū.

C eſmi. ſimilis ē ferule hñs ſemē albū ſimile lēticule.
C eſoras. i. iuſquiamus.
C eſta arauna. i. lardūʒ.
C eſtris. i. gladiolus. ⁊ ceſtris. i. ſemperuiua.
C eſtron. Ceſtronales. i. betōica. a Dia. Pſitotrifon. dr̄ in fridis locis naſcit̄. hāc romani vectonicā dicūt. Gal. 6. ſim. phar. Ceſtrū herba ē haſtā hñs tenuē lōgā vno cubito q̄dratā folia lōga ⁊ tenuia. ſiſia drio obrotūda diuiſa odorata ⁊ maiora ad radicē folia īfinita: ſemen ei⁹ vt ſpica ſiſ'e timbre ⁊ radices tenues ſunt ſiċ elleborus folia ei⁹ ſiccant̄ vſui necīa. Macer dicit caſtrū. Ste. ceſtro dr̄ eſſe buſtā abezeū. Pli. li. 25. ca. 8. poſt p̄ncipiū.
C eſtrum ruſtici ideſt tabanus.
C eſus ideſt ypericon.
C etarobin ideſt vſnee.
C etaurus. i. ſiſimbrium.
C eterac ideſt citrac.
C etherach eſt herba q̄ in muris hūidis naſcit̄ quā qdaʒ putant eſſe verā ſcolopendriam lʒ falſo: qm̄ dicit ꝙ ſimilatur ſcolopēdrie venenoſe. ꝓ qua. l. Aplenon.
C ethie. i. kakabre.
C ethrus. i. milium.
C etibrion. i. agnus caſtus.
C etidros. i. meliſſa.
C etifas. i. ſtichados.
C etkumiere. i. pruna arbor. ⁊ eſt arbor pruni.
C etos. cetros. i. citrum.
C etri ideſt folium.
C etron ideſt milium.
C etrops. i. īuerſatio palpebre ſupioris. Demoſt.
C etroſcaria ideſt nixa.
C etura ideſt timiama.
C eufud. Ceufund. i. eriti⁹ terrenus. l. iricius. fead.
C eugadifinʒ. i. berbena.
C habat. i. ozimum.
C habati ideſt malua.
C habel ideſt vulpis.
C hach ideſt citrullus.

¶ Capitulūʒ. CLII.

Chachille ara. gre. azaʒ. lati. vō ſoldana vel ſoldanella. SERAPION. lib. aggre. ca. chachille. Chachille eſt herba ſimilis vſnen: niſi q2 eſt maior. ⁊ hoīes quidē comedunt eam cū ficubus ſicut comedunt̄ alia olera. ⁊ folia eius ſimilant̄ folijs naſturtij. ⁊ ipſa eſt amplioris hūiditatis q̄ʒ cicera ⁊ magis aquoſa. Et idē aucto. habix. Chachille orit̄ in ſterquilinijs. ⁊ ē herba ſimilis vſnen ⁊ nō eſt vſnen. ⁊ in ea eſt aliq̄ caliditas propter ſuam ſalſedinē. ⁊ eius ſalſedo eſt ſalſedinis baurach. ⁊ hʒ ꝓprietatem laxādi aquā citrinā cū bibit̄ ex ea aqua eius: ⁊ nō opʒ ꝙ buliat ſuper ignem: q2 amitteret virtutē: ſed detur in potu de eius ſucco ſine ebulitōe ⁊ quātitas q̄ datur de ea ē ab vna tertia. lib. vſque ab duas partes. lib. cum. ʒ. x. zuccari albi aut rubei fortis rubedinis. qō eſt q2 rubeū cuʒ lebleb ⁊ cū fumoterre ⁊ cum cathille fortioris virtutis eſt q̄ʒ albū. Et idē auc. Jſaac benarā. Chachille ē herba ſimilis cicute in opatōe ſua ⁊ eſt ca. ⁊ ſic. cui⁹ ꝓprietas eſt ꝙ aufert eructuatiōes corruptas ⁊ aq̄ eius purgat aquā citrinā: ⁊ ꝯfert tumorib⁹ ventris ⁊ debilitati epatis ⁊ eſt ꝯueniēs nutrimento: ⁊ hʒ opatōeʒ in ſtomaco ꝓpter viſcoſitatē paucā q̄ eſt in ea. Et ideʒ auc. Aben Meſuay. ꝓprietas eius ē laxare aquā citrinā ſubito. Et doſis ei⁹ ē a quatuor ptibus. lib. vſq3 ad. ij. partes abſq3 ꝙ buliat. Et idē auc. Raſ. purgat aquā citrinā ⁊ ꝓuocat vrinam.

C hadia vel catua ideſt capputia.
C haiaſum. i. ſuperiora foramina naſi.
C hali ideſt alcali.
C halbanum. i. galbanum.
C ham. i. baſilicon. ⁊ cham eſt quoddam flumen in quo inuenitur aſpaltuʒ.
C hameb ideſt vua.
C hamelea. i. cardus maior. ⁊ eſt camelea.
C hameleuci ideſt ſigilluʒ ſalamonis.
C hamerops. i. Mithridatia. Pli. li. 25. ca. 6. in p̄n⁹ ⁊ lib. 26. cap. 7. in fine.
C hamirti. i. ebulus.
C hamucalchapar. i. capparus.
C hameleon. i. cameleon.
C hamus. i. fermentum.
C hamebalāos ideſt raffanus aggreſtis.
C hanuchāuidē. i. anuiden
C hanuciſebech. i. anetum.
C hananc. i. celidonia.
C har ideſt maus.
C hamokelas. gre. calādrinus auis.

¶ Caplm̄. CLIII.

Chardel. ara. gre. vero ⁊ lati. ſinapis. Sinapis duplex eſt ſpēs. vna eſt cuius ſemina exterius ſunt ſubnigra. interi⁹ vō alba. Alia cui⁹ ſemina interius ⁊ exteri⁹ ſunt alba. ⁊ hñt vnā virtutē: ſʒ p̄ma ſpecies eſt acutior ſcd̄a. ⁊ componit̄ ſinapis a ſemi ⁊ napus. vnde ſinapis. i. ſemi napus: q2 tenet mediū inter ſinapim ⁊ napum. eſt ca. ⁊ ſic. in medio q̄rti gradus. SERAPION. lib. aggre. cap. chardel. aucto. Diaſco. Chardel. i. ſinapis. ⁊ eſt eligēdū qō nō eſt nimis ſiccū nec extenuatū. ⁊ hʒ granum groſſuʒ: ⁊ ſi frangit̄ ē albū interi⁹ ⁊ eſt humidū. nam iſtud tale eſt nouū bonū. Jdē auc. Ga. eſt ca. ⁊ ſic. in q̄rto. Pli. li. 20. ca. 22. in p̄ncipio. AVICENNA lib. 2⁹ cap. de ſinapi. Sinapi ē ca. ⁊ ſic. in. 4. POSSE. SERAP. virt⁹ folioꝝ eſt ca. vlceratiua. ⁊ ꝓpter hoc pungit multuʒ qñ terit̄ ⁊ miſcet̄ cū radice enule ⁊ dimittitur ſup locum ꝑ ſpaciū hore: ⁊ ꝯfert ſciatice vlceroſe ⁊ ſpleni ⁊ linit̄ cū eo ſcabies vlceroſa ⁊ aufert maculas vnguiū. ⁊ ꝯfert qñ radix eius ſuſpēdit̄ in collo hñtium dolorē dentiū. nam ſedat eū. Jdē auc. Diaſco. Sinapis virt⁹ eſt ca. ⁊ ſubtiliat. ⁊ attrahit qñ maſticat̄ ⁊ qñ teritur ⁊ miſcet̄ cum aq̄ ⁊ tēperatur cū ydromelle ⁊ fit inde gargariſmus ꝯfert apatib⁹ radicis lingue. ⁊ antiq̄ aſpitati pulmonis facto cū eo gargariſmate: ⁊ qñ fit cū eo empl'm cum rebus ꝯueniētibus ad hoc reſoluit ſcrofulas: ⁊ qñ teritur et applicat̄ narib⁹ cōmouet ſternutatiōeʒ et cōfert epilēticis excitās eos et mulieri q̄ patitur ſuffocationē matricis. ꝯfert litargic qñ fit empl'm cū eo ſup cap̄. poſtq̄ʒ feciſti capillos ei⁹ abradi. et qñ admiſcet̄ cū caricis. et ponitur ſup cutim donec rubeat ꝯfert ſiatice et duricici ſplenis ⁊ ē ꝯueniēs ꝓpe dolorib⁹ antiqs. qñ volumus attrahere aliquē humorē ad exteriora: et quādo fit empl'm cū eo curat alopitiā: et qñ miſcetur cū melle et adipe aut cū cera et oleo diſſoluta mūdificat faciē: ⁊ aufert maculā ſeu liuorē qui fit ſub oculo: et coquit̄ cū aceto et linit̄ cū eo ſcabies vlcerata et empetigo. et quādo teritur groſſe et dat̄ in potu confert febribus ꝑiodicis. et ꝯfert grauitati auditus et tinnitui auriū. et quādo teritur et miſcet̄ cū aqua et melle et fit inde collirium confert obſcuritati viſus et pruritui palpebrarūʒ.

AVICENNA. Sinapis incidit flegma et oleuʒ eius eſt calidi⁹ oleo raffani. et fugiunt ex fumo eius ōmes venenoſi. et illa q̄ ē ſilueſtris generat humorē malū ⁊ in ipa ſunt abſterſio ⁊ reſolutio. Et hoīes quidā comedūt folia ei⁹ et radicē eius elixatā et mundificat faciē et aufert occultationē et veſtigia ſanguinis mortui. Et ſilueſtris ē bonum empl'm ſordiciei et exiccat linguā et cōfert alopitie et reſoluit apoſtemata calida et omne apa antiquū. et ponitur cuʒ caulibus ſup ſcrofulas et confert ſcabiei et empetigini et cōfert ad dolorē iuncturaꝝ et ſiatice et mūdificat hūiditates q̄ ſunt in capite et fit ex ea empl'm capiti eius q patit̄ litargiā. Et aq̄ eius diſtillat̄ ad oēm doloreʒ auriū et molaris. et ſimil'r eius oleū et ꝓprie quādo decoquit̄ in ipſa aſſa et eſt ex medicinis apериētibus colatoꝝ opilatōeʒ. Et dixerūt quidā ꝙ ſi bibatur a ieiuno intellectuʒ efficit bonū. Et adminiſtrat̄ in alcohol oculi ad pannū ⁊ aſperitatē ſi teratur et bibat̄ cū aqua mellis aufert aſperitatem antiquā in cannā pulmonis et extenuat ſplenem. et facit ſitim et confert prefocationi matricis et facit deſiderium coitus.

C harmel ideſt cicuta.
C haros. i. ſubet. qō ſtuporē virilē poſſumus dicere. Alexander cap. de litargia. Paulus ingt fit de cadē mā cū litargia. differunt aūt. q2 hanc febris p̄cedit. litargiā vero ſequit̄. Gal. 8. memiri. cap. 6. ⁊ 12. terap̄. cap. p̄mo.
C haris. Caris ideſt alcaris. Alcharis.
C haratin eſt granum paruūʒ ſimile cardamomo.
C harnub. i. xiliqua. ꝓ qua lege charlūb.
C haſſacon. i. calaris.
C has. Scaſſia. i. lactuca. Stephanus.
C haropos vel karopos eſt color qualis velleruʒ camellorum ſubalbidorū. Theophilus.

¶ Capitulū. CLIIII.

Chaſialchel. ara. gre. orchis vl' afrodiſia vl' papiſmon. lati. vō teſticlus vulpis vl' ſatirion vel leporina. SERAPION. lib. aggre. ca. chaſialkel ſunt eius duo genera. vnū hʒ radicē ſeu teſticulos albos ⁊ vocat̄ chaſialkel. Aliud vero habet teſticulos rubeos deforis: intus vō albos: ⁊ vocat̄ chaſiaabel. Primū gen⁹ ſatirionis vocat̄ teſticulus canis: ⁊ gre. kinoſorchis. ⁊ eſt planta q̄ hʒ folia extenſa ſup terrā ꝓpe ipſam ⁊ ort⁹ eſt ex radice vnius ſtipitis. ⁊ folia eius ſunt ſiſia folijs oliue: niſi q2 ſunt ſubtiliora eis ⁊ lōgiora ſup terrā extenſa. ⁊ longitudo ei⁹ eſt fere in longitudine vnius palmi. ⁊ florē hʒ coloris purpurei. radix ei⁹ eſt ſiſis radici bulli: niſi q2 ē tendēs ad longitudinē ⁊ ſubtilitatem. Et eſt duplex ſicut ſunt due oliue in figura. vna inferi⁹ ⁊ alia ſupius. vna plena ⁊ alia vacua rugoſa: ⁊ comedit̄ radix eius elixata ſicut bulb⁹. ⁊ iſte dr̄ ſatiriō quo oēs cōiter vtūt̄. Et ſubdit. Secundū vō genus ſatirionis hʒ duas ſpēs. vna eſt q̄ vocat̄ arabice chaſialhabel. ſiue caſialchaleb. i. teſticulus vulpis ⁊ vocat̄ ſil'r catharich ⁊ nominat̄ hoc i greco trifoliū: q2 plurimū qō de eo naſcitur eſt hñs tria folia declinātia verſus terrā. ⁊ ſimilant̄ folijs acetoſe maioris aut folijs lylij: niſi q2 ſunt minora eis ⁊ in teſticulo ſuo ē rubedo declinās rubedini ſanguinis: ⁊ hʒ ſtipitem ſubtilē longitudine vnius brachij: ⁊ hʒ florē ſimileʒ floribus lylij albi in figura. ⁊ radix ei⁹ ſimilatur cepe bulbi in figura ⁊ eſt in magnitudine mali exterius rubei coloris interius albi ſicut ouū. ⁊ qō de ipa adminiſtrat̄ eſt radix. Pli. lib. 26. cap. 10. circa p̄ncipiū. GALIENVS. 8. ſim. phar. ca. de teſticulo canis ſm̄ tranſlatōeʒ arabicam. eſt dulcis radix eius ⁊ virt⁹ eſt eius ca. ⁊ hu. niſi q2 in hūiditate eius eſt inflatio ſupflua ⁊ incitat libidineʒ. GALIENVS. 8. ſim. phar. cap. ſatirion. ſm̄ tranſlationē grecam. Satirion vel trifolium hu. eſt ⁊ ca. complexionis: quocirca ⁊ guſtantib⁹ ipʒ videt̄ dulce ⁊ ventoſam humiditatē poſſidet. ⁊ ꝓpterea ꝓuocat ad venerea. hoc aūt ⁊ radix huius efficere nata ē. vt quidā ſcribunt etiam epiſcotomū ſanat cū vino nigro auſtero bibitū. Et idem ſm̄ tranſlatōeʒ arabicaʒ de teſticulo canis. radix eius eſt duplex ſimilis radici bulbi. vna plena. ⁊ ſapor illius radicis que eſt plena eſt dulcis multe humiditatis ⁊ ſupfluitatis inflatiue que quādo bibit̄ incitat libidinē. ⁊ alia mollior ſiue vacua que habʒ complexionē q̄ declinat ad caliditatē ⁊ ſiccitatem. ⁊ eſt in ea humiditas digeſta digeſtiōe completa. ⁊ ideo cōtingit ꝙ cū hoc ꝙ nō incitat coitum facit contrariū ⁊ abſcindit euʒ ⁊ iſte ambe radices comedunt̄ aſſate ſicut comedit̄ radix bulbi. DIASCORI. ca. orchis ſm̄ tranſlatōeʒ nr̄am. Orchis. i. ſatirion dicitur de radice eius ꝙ ſi vir comedit partem maiorē eius generat maſculos ⁊ ſi minorē comedit generat feminaʒ. Et qō mulieres partium italie dant tritam cum lacte capraꝝ ad incitandū libidinē ⁊ quelibʒ ipſarum habet operationē contrariam alterius quando bibitur. Naſcit̄ in locis petroſis ⁊ arenoſis. Et idē aucto. Archiſalie. Alia eſt ſpecies quā nominant quidaʒ ſandachias ꝓpter ſuum iuuamentū magnū. ⁊ eſt herba habēs folia ſimilia folijs porroꝝ: niſi q2 ſunt latiora ⁊ eſt humiditas in ea que adheret manui. habēs haſtam longaʒ circa longitudinē vnius palmi ⁊ habet florē purpureū. ⁊ radiceʒ ſimilē teſticulis. GALIENVS. 8. ſim. pharma. cap⁹ orchis quā ⁊ ſerapicidam vocāt ſm̄ tranſlationē grecam in ſapore iſtius ſpeciei: ſupple vltime dicte aucto. Archiſalie eſt ſtipticitas. ⁊ virt⁹ eius eſt ſiccior virtute radicis que dicta eſt prius. ⁊ propter hoc etiā nō ita confert in coitu ſicut predicta ⁊ deſiccat̄ ⁊ eſt adhuc ſiccior. virtus eius eſt etiā que reſoluit apoſtemata inflata quādo ponitur ſuper ea ⁊ mūdificat exituras ſordidas ⁊ curat heriſipillā. ⁊ q̄ʒdo eſt ſicca curat apoſtemata fraudulēta putrida. ⁊ q2in ipſa eſt ſtipticitas retinet ventrem qñ bibitur.

DIASCORI. Quādo de iſta ſpecie fit emplaſtrum ipſis teſticulis reſoluit apoſtemata flegmatica eorum ⁊ mūdificat vlcera ⁊ formicā ⁊ aperit emoroidas. Et quādo fit emplaſtrum cū ea ſedat apoſtemata ca. ⁊ ſi adminiſtratur ſicca prohibet dilatationem vlceꝝ ⁊ abſcindit putredinē eorum ⁊ curat vlcera fraudulēta que ſunt in ore. Sed ſciendum ꝙ ſatirion eſt cali. ⁊ humi. in primo. Sed eſt alia ſpecies ſatirionis que vocatur herba baſilica gre. ara. digiti citrini vel buzeideʒ. latine vero palma chriſti: cuius folia ſunt ſimilia p̄me ſpeciei ſatiriōis: ſed graciliora cuʒ nigris punctis radix eius brāce manus vel palme manus habʒ ſimilitudinē floris crocci cuʒ vino vel aqua tritū crocatū efficitur. ORIBASIVS. cap. de palma chriſti. venenis reſiſtit. quā q habuerit a maleficijs ⁊ venenis ſecurus erit. AVICENNA. lib. ſecūdo cap. digiti citrini. eius figura eſt ſicut vola manus cōmixta ex citrinitate ⁊ albedine ⁊ eſt dura in qua eſt parum dulcedinis. ⁊ ex ea eſt citrina cū parua alteratione atq3 albedine eſt ca. ⁊ ſic. in ſecūdo. reſoluit ſupfluitates groſſas valde. ⁊ eſt ei ꝓprietas valde mūdificandi cutim: ⁊ cōfert membris neruoſis ⁊ impedimētis ſuis: ⁊ cōfert manie ꝓprie ⁊ loco ei⁹ in iuuamēto manie ponit̄ q̄ʒtum eſt medietas ei⁹ ex hederagſen cū duab⁹ tertijs ipſius de ſod. i. cipeꝝ.

C hatum. i. incubus.
C haua. Cauha. i. vinum album ⁊ debile.
C hauchati. i. ſoda fort'l cōprehendēs totū caput.
C haugameth. ſunt ea que ſunt ſalita ⁊ compoſita ⁊ comeduntur poſt cibum ſicut capparis ⁊ oliue.

¶ Capitulūʒ. CLV.

Chauraf ara. gre. ⁊ lati. hyrūdo. SERAPION lib. aggre. cap. chauraf. auct. Gal. Chauraf multi faciūt cū melle ⁊ liniunt ſquinantiā ⁊ oīa apoſtemata gutturis ⁊ vulue. ⁊ multi ſunt q vtunt̄ hoc cinere i cohol ad acuendū viſum. ⁊ alij deſiccāt hyrūdines ⁊ terunt ⁊ dāt in potu de puluere illo aureū vnū ad has infirmitates. DIASCORI. ca. de hyrūdinibus. Quando accipit̄ pullus hyrūdinis in augmēto lune ⁊ ſit p̄mus quē habuit mater in nido ei⁹ ⁊ ſcindit̄ inueniunt̄ in ventre ei⁹ duo lapides: vnus quoꝝ eſt vnius coloris: ⁊ ali⁹ hʒ colores diuerſos. q ſtringant̄ in corio vituli aut cerui ante q̄ʒ tangāt terrā. ⁊ ſuſpēdunt̄ in collo aut in brachio epilentici ⁊ ꝯfert ei ⁊ multi fecerūt hoc ⁊ curati ſunt curatione pfecta. Et qñ hyrundo comedit̄ hʒ ſaporē ſicut auis q̄ dicit̄ ſofadas. i. facetola. ⁊ fit ex eo cohol ⁊ acuit viſuʒ. Et qñ comburunt̄ magne hyrūdines ⁊ miſcet̄ cinis eaꝝ cuʒ melle ⁊ fit inde cohol. caligines oculoꝝ detergit. H ēt ſqnātie ꝓdeſt ⁊ vulue. fauciū tumorē cōpeſcit ⁊ ſaliunt̄ ⁊ ſi cant̄: ⁊ fit īde puluis. ⁊ accipit̄ ʒ. i. cū aq̄ ⁊ ꝯfert ſquinātie ⁊ apatibus gutturis ⁊ vulue. ⁊ ſil'r facit cinis pulloꝝ eius qñ adurunt̄. cerebrū eius qñ miſcet̄ cum melle ⁊ fit inde cohol in p̄ncipio deſcenſus aque ad oculum confert.

C haurum. i. celidonia.
C hautin. i. memithe.
C axchac. qd ē. l. Caxchax.
C hebʒ ē ꝓpriū nomē loci.
⁊ chebʒ. i. ſcoria. Aui. fex.
C hiſiſtidos. dʒ dicere herfiſtidos ⁊ ē hypogſtidos.

¶ Capitulū. CLVI.

Cheiri. SERAPION lib. aggre. capi. de cheiri. aucto Diaſco. eſt planta nota habēs diuer-

ſitatem in ſpecie ſua a diuerſitate florum cognoſcit̃.nam quedã hʒ florem albũ:quedã purpureũ:⁊ quedaʒ citrinũ ⁊ que hʒ citrinuʒ melior eſt ⁊ aptior in medicina: ſed quidaʒ dicunt ꝙ cheiri ſunt flores ſimiles violaꝝ nõ in die: ſed in nocte redolentium:quoꝝ odor eſt odor violaruʒ ⁊ veꝝ dicunt.Et idem aucto.Hali.Eius floris ſubſtãtia eſt ſubtilis aquoſa ⁊ proprie ſicca ex ea.⁊ ſapor eius eſt amarus ⁊ virt⁹ ei⁹ eſt q̃ calefacit ⁊ deſiccat ⁊ abſtergit ⁊ ſubtiliat etiam. POSSE.SERAPION.Subtiliat maculas groſſas que ſunt in oculis:⁊ aqua decoctiõis eius ꝓuocat mẽſtrua ⁊ expellit ſecundinã ⁊ fetum mortuũ quãdo ſedetur in ea:⁊ quando bibit̃ cum aqua aut alia re corrũpit fetuʒ: ⁊ curat apoſtemata matricis quando ſupponit̃ eis ⁊ ꝓprie antiq̃ dura. virtus ſeminis eius eſt ſicut ipſi⁹. cõfert fiſtulis quãdo deſiccat̃ ⁊ puluerizat̃ in eis ⁊ ꝯfert omni apoſtemati duro petrificato.⁊ habens coloreʒ citrinum ad omnia eſt fortior.Cheiri flores ſunt ſimiles viole in odore.quorum alÿ ſunt albi:alÿ ſunt glauci in nocte potiſſime redolẽtes: ⁊ eoꝝ herba alio nomine vocat̃ herba gallica vel flores cipri. Et alÿ ſunt coloris purpurei q̃ herba a romanis vocatur conſolida licet incongrue. prime aũt due ſpecies ſcilicet citrina ⁊ alba ſunt ſpecies viole ſecundũ Diaſco.vt apparet in.l.feneſlig.

Chemoſis Demoſt.eſt vehemens oculoꝝ tumor vt minime claudere valeãt oculos egrotantes adeo vt albe ptes p̃me tunice ſanguinolẽte atq; extantes appareãt pupillã ſuperãtes nõ alr̃ q̃ʒ marina conchilia ſemiclauſa aliquã partem ſui corporis exterius faciant ꝓmine re.vñ nomẽ greci eidẽ paſſioni poſuerũt. nam conchã chemẽ appellãt ⁊c̃. Oriba.⁊ ẽ obtalmia dicta ab Aui. guardenegi.Halie.lib.de anathomia oculorum.

Cheria eſt vlcus canceroſum.Halie.lib.de ap̃atibus.

Cherua ideſt kerua. ⁊ ẽ cataputia.

Cheſice ideſt orobus.

Cheſim.i.planta ſimilis ferule.ſemen habens albũ ſimile lenticule.

Cheſmet.i.antimonium.

Chetis.i.alfeſeſis.

Cheudanũ ẽ ſuccus niger ex q̃ falſificat̃ muſc⁹.⁊ ẽ algallia:⁊ dicunt q̃dã ꝙ ſit gũmi glandiũ:ſʒ in radice xilocaracte inuenit̃.

Capl̃m. CLVII.

Chiarzamber.

ara.gre.⁊ latine.Caſſiafiſtula. SERAPION lib.aggrega.ca.chiarzamber.Chiarzãber.i.caſſiafiſtula.⁊ ſũt cãne cõcaue.quaꝝ color eſt rubeus ad nigredinem decliuis ⁊ inter ipſas ſunt lamine ex carne nigra ⁊ parietes diuidẽtes inter eas:⁊ intra laminã ſunt grana ſicut grana xilocaracte:⁊ eiuſdem magnitudinis:ſapor eius eſt dulcis:⁊ color eius eſt inter glaucedinem ⁊ ruborẽ:⁊ affertur a babilonia ex terra aliemen: ⁊ virtus eius eſt ꝙ ipſa eſt equalis cõplexiõis.⁊ electa ex illa eſt que eſt in cãna ſua interius nigra grauis ⁊ lucida.⁊ qd̃ de ipſa vtimur plurimũ eſt caro.lʒ ẽt cortice aliquãdo.Et idem aucto. Aben Meſuay. virtus eius eſt que reſoluit ⁊ extinguit acuitatem ſanguinis. IO.MESVE.Caſſiafiſtula eſt ex medicinis in qb⁹ eſt fiducia iuuamentoꝝ.⁊ eſt ſine nocumento carẽs acuitate ⁊ mordicatiõe:⁊ omni exceſſu ledente: que põt exhiberi in omni etate:ita ꝙ pueris ⁊ p̃gnantibus. cõſtat aũt eius electio in ſex ꝓprietatibus:vt ꝙ eius arundo ſit groſſa plena ſplẽdens multi ponderis ⁊ ſit pulpa eius ſplẽdẽs ⁊ pinguis:⁊ hauſta ex arundine ⁊ ꝯſeruata in vaſis vitreatis eſt equalis cõplexionis ad latus caliditatis declinãs: ⁊ eſt hu.in p̃mo.⁊ ẽ lenitiua ⁊ reſolutiua clarificatiua ſanguinis ſedatiua eius acuitatis ⁊ colere rubee.nocet debilibus habẽtibus viſcera lubrica.remouetur ab ea hoc nocumentũ in permixtiõe mirabolanoꝝ ⁊ reubarbari ⁊ aq̃ maſticis ⁊ ſpica:⁊ quãdoq; neceſſariũ eſt ei addere lubricitatẽ ⁊ ꝓprie in deſiccatiõe viſceꝝ.quare miſcet̃ ei olim de amigdalis dulcibus ⁊ diuretica faciunt eaʒ declinare a vias vrine.quare neceſſaria eſt eoꝝ permixtio quando opʒ mẽbris ſecũde expulſionis ꝯferre.⁊ ip̃a eſt de tarde ⁊ debiliter ſolutõem facientibus. ꝓpter quod permiſcẽda ſunt cũ ea ex rebus hñtibus acuitatem ſicut albaſce ⁊ yſopus.⁊.n.vigorãt eius operationẽ:⁊ magis adhuc ſi cũ quibuſdam ex ventreʒ ſoluentibus miſceatur:⁊ ipſa cũ aqua caſei eſt nobilis operationis. Plinius lib.iz.cap.zo.in fi. POSSE.SERAP.auct.Aben Meſuay.Caſſiafiſtula extinguit acuitateʒ ſanguinis ⁊ ſedat apoſtemata dura q̃ ſunt ex eo ⁊ reſoluit ap̃ata dura que ſunt in gingiuis ⁊ gutture qñ fiunt cũ ea gargariſmata cũ aqua arboris vulpis ⁊ paſſulis ⁊ ꝯfert icteritie ⁊ dolori epatis ⁊ purgat colerã aduſtã ⁊ mollificat ventrẽ medioeri mollificatõe ⁊ mundificat neruos. IO.MESVE.Caſſiafiſtula mũdificat ſanguinẽ ⁊ remouet acuitatẽ eius ⁊ ſedat ſitiʒ: ⁊ ꝓprie cũ ſucco endiuie aut ſaltem depurata ſecundũ artem. ⁊ ipſa quidẽ mundificat ſtomacũ ⁊ educit coleraʒ ⁊ flegma ⁊ illud op̃atur ſine nocumento ⁊ caret mordicatione ⁊ ipſa quidẽ lenit gutt̃ ⁊ pectus: ⁊ reſoluit ap̃ata acuta in eis: ⁊ confert calefactioni renum ſumpta cũ diureticis ⁊ infuſione liquoris:⁊ ꝓhibet generatõeʒ lapidis in eis: ⁊ ꝯfert febribus colericis.Et doſis eius ſm̃ Serap.aucto. Aben Meſuay ẽ a.ʒ.vi.vſq; ad.x. AVICENNA li.z.ca.de caſſiafiſt. Caſſiafiſtula eſt eq̃lis in caliditate ⁊ fri.⁊ hu.⁊ ẽ reſolutiua ⁊ lẽitiua ⁊ ꝯfert ap̃atib⁹ calis ⁊ viſcerib⁹ ꝓprie ⁊ gutturi qñ ex eo fit gargariſm⁹ cũ aq̃ ſolatri. ⁊ linit̃ ſup ap̃ata dura ⁊ confert eis.⁊ linitur ex ea podagra ⁊ iuncture doloroſe:quando diſſoluit̃ manibus in aqua coriandri humidi cuʒ ſpuma pſillÿ:⁊ deinde fit ex ea gargariſmus. confert p̃focationi,⁊ mundificat epar: ⁊ cõfert icteritie ⁊ dolori epatis: ⁊ eſt lenitiua vẽtris ⁊ educit colerã aduſtã ⁊ flegma ⁊ reſoluit ſine nocumẽto ⁊ abſq; mordicatione adeo ꝙ ipſa eſt ꝯueniẽs p̃gnantib⁹:⁊ ſoluit eas. loco eius ponit̃ medium ipſi⁹ de tereniabin:⁊ triplũ ponderis eius de carne paſſulaꝝ. octauuʒ ponderis ipſius de turbith:⁊ qñq; ponit̃ loco paſſularum liquiritia.

Chias ideſt maſtix.

Chibane eſt ſpecies cardamoni ſubtilior.cardamomo vtimur. ⁊ alio nomine vocatur chimenon.

Chibeſi ideſt malua.

Capl̃m. CLVIII.

Chibur.

ara.vel albuſac.lati. vero ⁊ grece ſulfur. ca.⁊ ſic.in quarto.terra eſt actiõe caloris excocta in eſſentiã ſulfureã cõmutata aquoſis terreſtribus ⁊ igneis tranſeũtibus.Eſt aũt aliud ſulfur viuum qd̃ tale eſt quale a terra ꝓducit̃.Aliud eſt extinctũ ſiue mortuũ qd̃ artificialiter paratur ⁊ in calamis ferreis fundit̃. AVICENNA lib.z.cap.de ſulfure. Eſt omnibus notum ca.⁊ ſic.ad quartũ ꝓueniẽs ⁊ ſubtiliatiuũ ⁊ attractiuum. DIASCORI.cap.ſulfur.Eligendum eſt viuuʒ ⁊ colore limpidũ.⁊ reſplendens ⁊ ꝑlucidũ ſine lapide qd̃ miſſum in focũ viridem facit colorẽ ⁊ pinguẽ.naſcitur in meloſda ⁊ lippara. POSSE.DIASCORI.Reſoluit ⁊ abſtergit ⁊ reſiſtit venenis maritimis ⁊ alÿs ſimilibus eis.qñ terit̃ ⁊ puluerizat̃ ſuper locũ morſure.⁊ conficitur cuʒ ſputo aut vrina aut cũ oleo veteri aut cum melle aut gluctine albotin curat ſcabiẽ: ⁊ egritudinẽ in qua eleuat̃ cutis.⁊ hoc qr ipſum aufert egritudines abſq; hoc ꝙ impellat materiã ipſoꝝ ad interiora corporis ⁊ educit ſaniẽ ex pectore.⁊ quãdo trãſgluctitur cũ ouo ſorbili aut fit fumigium cũ eo confert aſmati.Et qñ fumigat̃ mulier cuʒ eo educit fetũ:⁊ miſcet̃ cũ gluctine albotin aut reſina pini ⁊ aceto ꝯfert ſcabiei vlceroſe ⁊ empetigini ⁊ maculis albis q̃ fiunt in vnguib⁹ ⁊ aufert morfeam ⁊ curat elefantiã.⁊ ſilr̃ cũ reſina ⁊ aceto curat puncturã ſcorpiõis. ⁊ qñ miſcet̃ cũ nitro ⁊ fricat̃ inde corp⁹ aufert pruritũ:⁊ ſumit̃

in potu cũ aqua aut ouo ſorbili curat hicteritiã:⁊ ẽ bonuʒ coriçe:⁊ quãdo pulueriçatur ſup corpus aufert ſudoreʒ:⁊ qñ linit̃ ſup podagrã cum nitro ⁊ aq̃ cõfert ei:⁊ cõfert qñ fit fumigiũ cum eo ſurditati ⁊ obliuioni:⁊ miſcet̃ cũ melle ⁊ vino:⁊ curat attritiones auriũ quãdo liniunt̃ cũ eo. AVICENNA.lib.ſcd̃o.ca°. de ſulfure.ca. eſt ⁊ ſic. ad quartũ ꝓueniens.eſt ſubtiliatiuũ attractiuuʒ:⁊ eſt ex medicinis ad albaras ꝓprie dum nõ tãgit ipʒ ignis. Et quãdo miſcetur cũ gũmi albotin eradicat veſtigia que ſunt ĩ vnguib⁹:⁊ cũ aceto ponit̃ ſup morfeã:⁊ ponit̃ ſup aduſtionẽ ⁊ vlcerationẽ:⁊ abſtergit empetiginẽ: ⁊ ꝓprie cũ viſco alimbat:⁊ ꝓp̃e ẽt cũ aceto. ⁊ cũ nitro ꝓpter pruritũ lauat̃ ex eo corpus: ⁊ ip̃m eſt cũ nitro et aq̃ ſup podagrã linituʒ conueniens.et ſtringit corriçã ſuffumigatum:et adminiſtratur cum aceto et melle ſup contritionẽ aurium.

Chicatũ.i.fumoſũ vt odor piſcis.haly ſecũda tegni. cõmento.33.

Chichamini. ideſt bol⁹ armenus.

Chictanda quid eſt.l. batronig.

Chilus.i.ſucc⁹ diachilon.i. de ſuccis vt ſyrupus diachilõ.i.de ſuccis.ide chiſma.i.criſtere:⁊ dr̃ chilus cibus in ſtomaco digeſtus.l.Quili.

Chilũ.i.ſucc⁹ ligritie.

Chilos vel chiles.i.verruca ſilis capitib⁹ clauoꝝ.

Chili.gre.chilos labia vel labium.

Chilidomon.quid eſt.l.celidonia.

Chimoſin.q̃d ẽ.l.Cimoſis. Chemoſis. Theod̃. priſ. Caſſius fe. Demoſth. A. Huardenegi eſt ſp̃es cocognidÿ.Hal̃.

Chimolea.i.cimolea.

Chimon.i.manus.

Chim⁹ ẽ maſſa hũoꝝ fcã ĩ cp̃e ex ſucco tracto a ſtõ.

Chimera.gre.capra.al̃.caput.

Chimer⁹.gre.i.edus.

Chimenon.i.chibane.

Chimorcia.i.ciminũ.

Chimara.ẽ cardus qui comeditur.

Chimoſis.quid eſt.l. Chemoſis.

Chimũde.ideſt fluxus mẽſtruorum.

Chimus.gre.humor.

Chimetra muge.gre. Chimones.Pau.Caſſi⁹ fe.

Chimeda.Chimõaces.chinutea.Caſſius felix:ſunt perniones. lati.dicte roſule a ꝑnitie qm̃ ſũt a frigore hyemis tempore: ⁊ oriũtur in calcaneis ⁊ digitis pedum.

Chinariũ.vnguẽtũ in antidotario.a catl̃o canis dictum kinarium.

Chinaria.Adracti⁹.Adractis.Cinara. Carduus.i. cardus qui comeditur. Oriba.

Chinobar.i.cinobar.

Chindes q̃d eſt.l. lapis liberans a venenis.

Chinoſbatin eſt ſcd̃a ſp̃es bathi q̃ vocat̃ idea.

Chion vocatur vlcus mellinũ malũ ꝑ foramia velut mel pus emittẽs.

Chirurgia.ideſt manualis inciſio.

Chirtim.ideſt altea. Chitĩ idem.

Chirates eſt põdus q̃tuor granoꝝ ordei.

Chirabes.i.ſcrofule.

Chirite.i.ordeum.

Chirim.ideſt porcelliones piſces.

Chiros.gre.i.porcus.

Chirogrillus.vel cirogrillus idẽ. ſed verius dicit̃ chirogrillus.⁊ quid eſt.l. cirrigrillon.

Chiros effectinos. i. manuum operatio:vel orn⁹ arbor. vel porcus huius anni.

Chiroma .ideſt armoniacum non purum. ꝑ quo .l.vaſach.

Chironus.i.kirion.

Chiſebeniũ.i.roſa regis.

Chitran.q̃d ẽ.l.bictan.

Chitrouolia.quid eſt.l. batronig.

Chium.i.lentiſcus.

Choa.Choen. ideſt maluʒ granatum.

Chobzalcorotb.i.ciclamẽ vel malum terre.

Cochiũ.i. vitulus marin⁹. foca.koki.Cochium.

Chomos.i.cronicus.

Conchia.arab.ſm̃ Albaui dicit̃ affodillus.et dicit̃ afras liauras: et alige.

Chonica.chonus. coniçuli cicuta idem.

Chonoſſonobarũ magnũ. ideſt pinus.

Chomle: ſm̃ Diaſc. vocat̃ q̃dã ſp̃es origani.

Chonus.i.coniça.

Chop.i.ſup calcaneũ retro

Chobol.ara.q̃d ẽ.l. Cobol.

Chortos.gre.fenuʒ.lib. de doctrina gre.

Chorus.i.vulturn⁹ vent⁹.

Corona regia.i.pratellũ.

Choroſus eſt nomen cuiuſdam lapidis.

Choſore.i.ſpuma maris.

Chos alcalip.ideſt teſticuli vulpis:et eſt ſatirion.

Choſalkeb.i. teſticl̃i canis et eſt ſp̃es ſatirionis.

Chriconicha. ideſt radix vnguium.

Chrimon.i.cepe.

Chrion.eſt vlcus mellinũ malũ pus emittẽs velut mel ꝑ foraĩa parua.Cornel̃.cel.

Chriſion. gre. aurum. criſos.kriſis vero.per.k. eſt iudicium.

Chriſimi ſemen.i.rubi: vt in antidotario vl̃i.

Chriſma.gre.vnguentum

Chriſocalcos .i.auricalcũ.

Chriſocolla.quid eſt.l. criſocolla.

Chriſitis litos vocatur aureus lap.et aliqñ litargirum ſic vocatur.

Chriſolitos.i.criſolit⁹ lapis

Chriſofrl̃.gr.piſcis aurata.

Chriſonichia vl̃ riçonichia gre. radix vnguiuʒ: nam riça.gre.radix.

Chriſura.ẽ ſemẽ in antidotario virili in mitridato more rubi exponitur.

Chritas.i.glandula.

Chrite krite.gre.oleum.

Chrites.Dia.dõchion.gre. .i. ꝑuiſſima et purulenta collectio. latino v̓o noĩe vocat̃ ordeolum in capillis palpebraꝝ.aut paulo ſuperius naſcẽs.ferbunculus dicitur et paſten.

Chroma.gre.color.

Chromicti.Steph̃.baſalũ ideſt cepe.

Chromion.i.cepe.

Chromonos.i. ãn⁹. ⁊ ẽ tp̃s mẽſurãs ſpatiũ vni⁹ ãni.

Chromicon.i.tẽporalia.annualia.ide cronica.

Chronos annus tp̃s. Chronios.inde chronicus diuturnus:tp̃alis tardus.

Chrotofion . gre . lati . tardus vel antiqu⁹ dolor capitis totius. vel timporũ ac frontis.

Chulem.ideſt herba capillatia.

Chumbe.ara.birnach.et ẽ affodillus.

Churcar.ideſt cardamẽ.l. ſiſimbrium.

Curice.i.affodillus.

Ciamon.Pli⁹.lib.zi.ca.i5. ideſt culcaſia.colocaſſia.

Cianeus gre.i.color kian⁹: ⁊ eſt inter viridem et nigrũ.Alexã. Theophilus

Cianides.ideſt fauatia vl̃ fabaria.

Cianũ.Hal̃.ad paternianũ in metallis inq̃t inuenit̃ in quibus es cõflatur: et in quibuſdam maris littoribus.

Ciarxamber.ideſt caſſiafiſtula.Serap.

Cias.ideſt miorʒatio anguli oculi.

Ciatiſcus.i.pars ĩſtrumẽti qua fricantur palpebre ſcabioſe.

Ciatus eſt nomẽ ponderis mẽſurãs.ʒ.i.5. Nã vbi in Sera.ca. de pinu habet̃ ex verbo Diaſc.ʒ.iiÿ.5.in li°. Diaſ. ſm̃ trãſlationeʒ noſtraʒ habet̃ ciati tres. ſm̃ Iſidorũ ponderat.ʒ. .xÿ.Hal̃.ʒ.ſimpl̃.phar.c. 3°.diſtin.tertie.

Cibarariũ. in antidotario virili vnguẽtũ chinariũ a catulo canis dictũ ẽ qd̃ ſic vocat̃ gre. per. k.ſcribi debet.

Cibariaticon ẽ pot⁹ q loco vini fit vt ceruiſia et medo: ⁊ huius qui eſt quaſi cibus et potus.

Cibegrafon.i.mẽtaſtrum.

Ciberiũ.Ciberiaꝝ.i. cotilidon.

Cibibi.iuiube.

Cibi gradion.i.cinita.

Cibiſar.i.ſiçamus.

Cibotia.i.cataputia.

Cibologas.i.iuſquamus.

Ciboſagria.i.almea.

Ciboſar.i.flammula.

Ciburgi.i.morſus galline.

Ciburium.i.altea.

Cibuſalion.i.ellenium.

Cicara.i.la cenʒala.virtus ei⁹ ẽ q̃ frãgit lapidẽ.hoc animal cãtat vſq; ad crepitum.vt dicitur.

Ciceri vel cici .i. cataputia.
Cicerula qd ē.l.lachiri. Dolaka. Pli⁹.li⁰.18.ca.12.i fi.
Cicer cōe qđ eſt.l.Oemps. Pli⁹.li.18.ca⁰.12.in fine.
Cicer aretinū.i.cicer nigꝝ
Cicer erios .i.cicer rubeū.
Cicer erraticū ſꝫ Diaſ. vocat a qbuſdā ſerpillū in ꝓpo ca.lꝫ aliqui dicāt ꝙ ſit cardamomū:ſꝫ falſo.
Cicer iperatoris. ideſt tribulus marinus.
Cicer peregrinū.i.orobus. pro qua.l.ſerſenne.
Cicer ruſticū.i.cocognidiū
Cichini.i.althea. Galie.6⁰. ſimpl'.pharma.
Cici. Diaſc. Cici aut ſiſam⁹ agreſtis ⁊c. eſt pentadactil⁹ cataputia maior kerua.ara. Gal'.ꝑmo memiri.cap.ꝑmo.
Cicida. Cicidos. Cicionfatis. Cicis.gre.kikidos.kiki nux.i.galla. Galie.cap. de carne.
Cicisa.i.galla aſiana.
Cicion.i.cituta.
Ciciri.i.rānus.
Ciclamon.i.pentafilon.
Ciclamen. Ciclaminos fachaileſus panis porcin⁹. malū terre.ꝑ q̊.l.buthormarien. Diaſ. caſſamum gre.fachlaminos.
Ciclamus.i.elleborus.
Ciclamin⁹.kiclaminos. vl' ciclā tenuos.eſt q̄dā ſpecies ciclaminis.ꝑ quo.l. buthormarien. Diaſcor. Pli⁹.li.25.ca.9.aū me⁹.
Ciclātemos ē ſpēs ciclaminis. Diaſ. Pli⁹.
Cicla.i.turdus auis.
Cicla folium.i.polium.
Ciclas a ciclos gre.qđ ē rotunduꝫ vel circulus ē piſcis qdaꝫ carnes molles hñs ⁊ hūidas nā digeſtibilis.queꝫ aliq ptiſanam marinā vocāt:vt Alexāder capitulo đ cibis pleureticorum.
Cicleas eſt qđdā vinuꝫ facticiuꝫ quo vtunt ꝑthi. Pli⁹.li⁰.14.ca.16.
Ciclos.i.ſiricon.
Cidus vel cicluſus.i. exercituꝫ vel renolo tēporis.
Ciconfa aula ara.vocat pelargia:cuius fimus cum aqua datus epilenticos curat.l.fimus.
Cicoria ideſt anagallus ſꝫ aliquos.

Capitulum. CLIX.

Cicorea

lati.vel ſpōſa ſolis vel ſoliſſequia.ara.būdebe.gre.ſeris vel ituba vel gegucisi.

SERAPION.li.aggre.ca.būdebe.auc.Dia.i.Cicorea ⁊ eſt endiuia.⁊ hꝫ duas ſpēs:naꝫ vna eſt domeſtica ⁊ alia ſilueſtris:domeſtica vocat ſcariola.ſilueſtris vocat taraxacon:⁊ eſt alia ſpēs que vocat cādarel. Sed ſcariole ſunt due ſpēs. vna ſimilat latuce habēs folia lata:⁊ ſcđa hꝫ folia ſtricta:⁊ ē amara:⁊ taraxacon hꝫ folia latiora q̄ꝫ domeſtica:ſed cādarel planta ⁊ ſtipes ſimilat endiuie ſilueſtri. ⁊ iđ dicit ꝙ eſt ſilueſtris ſpēs:folia v̓o ei⁹ ⁊ ſtipes ⁊ radix ei⁹ ſubtiliora ſunt endiuie ſilueſtris:⁊ reperit ſup ramos eius gummi ſil'e maſtici.aliqñ in q̄ꝫtitate fabe. Et eſt alia ſpēs ex cāderel hñs folia veluti icisa extēſa ſup terrā ⁊ ſtipites plenos molles:radices hñtes ſubtiles ſūmitates.folia ei⁹ rara ad rubedinē tēdentia plana.naſcit plurimū in locis cultis. GALIE.8.ſim.phar.ca.cōdrule ſꝫ trāſlationē grecā.⁊ ſcđo memiri.ca.2. Condrule ſpēs cicoree vl' lactuce eſt:hāc etiā qdā ſeraiſiū cicoreū nominant: eſt qdē eiuſdē v̓tutis cum illa:niſi qꝛ plus hꝫ ſubamaritudinē in guſtu:ideoqꝫ ſiccior eſt. DIASCORIDES.cap.ſeris ſm trāſlationē noſtrā. Seris.i.cicorea. Eius due ſunt ſpecies. vna agreſtis ⁊ alia hortiua: agreſtis v̓o pigris aut cicorion appellat q̄ lata folia nō habꝫ. Alterū v̓o.ſ.hortiuū duas hꝫ ſpēs. vna hꝫ folia lactuce.alia v̓o amara eſt ⁊ hꝫ folia anguſta:ſed agreſtis eſt vna ſpēs q̄ vocat ſerralia:co ꝙ tirſuꝫ hꝫ in modū ſerre.⁊ eſt alia ſpēs que latine vocat ſpōſa ſolis vel ſoliſſequia vel ituba q̄ ē oīb⁹ manifeſta. GALIENVS.8.ſim.phar.ca.ſeris ſm trāſlationem arabicā. Cicoree domeſtice ſapor ē ſtiptic⁹ cū amaritudine:⁊ v̓tus eius eſt q̄ plus ifrigidat q̄ꝫ ſilueſtris:ſꝫ qꝛ in ea ē admixta humiditas extranea multa ablata ē ab ea ſiccitas:ſed in ſapore agreſtis eſt ſtipticitas cuꝫ amaritudine: ſed amaritudo eius eſt fortior q̄ꝫ endiuie:⁊ ei⁹ v̓tus ſil'is ē v̓tuti endiuie niſi qꝛ plus eſt v̓tus deſiccatiua in ea. Et idē ſm trāſlationē grecā.ſeris.i.endiuia ſubamaruꝫ eſt olus ⁊ magis ſilueſtris. quapropter putridam .i. amarā nūcupant.qdā v̓o cicoreā nominant:eſt aūt fri. ⁊ ſic. ꝯplexionis vtraqꝫ ſm ꝑmuꝫ acceſſum.domeſtica v̓o magis ifrigidat ſilueſtri que ex admixtione multe hūiditatis ꝑdit ſiccitatem.ambe v̓o ſtiptica participāt:q̄litate ſicut ⁊ codilia vl' candarel.⁊.n.⁊ ipſa endiuie eſt ſpēs. POSSE:SERA. auc.Diaſ. Endiuie ſpēs agreſtis.ſ.⁊ domeſtica ſunt ſtiptice ⁊ ifrigidatiue ⁊ bone ſtō.qñ.n.coquunt ⁊ comeduntur debilitati ſtōi:⁊ fit ex eis emplm̄ ad cardiacā:⁊ cōfert podagre ⁊ apatibus calidis oculoꝝ:⁊ qñ fit emplm̄ cuꝫ ea:⁊ cū radicib⁹ eius cōfert pūcture ſcorpionis. Et qñ cum ea fit emplm̄ cū ſanich cōfert heriſipille:⁊ quādo eius aqua miſcet cum ceruſa ⁊ aceto fit īde vnguētum vtile:vbi oꝫ ifrigidare. Et dixi in candarel gūmi eius quādo miſcetur cum mirra:⁊ fit īde naſcale ꝓuocat mēſtrua:⁊ terit herba cum radice:⁊ miſcet ⁊ fiunt trociſci: qui qñ diſſoluuntur cum aq̄ ⁊ nitro:⁊ linit cum eis morfea.curat eam ⁊ gūmi eius facit adherere pilos palpebrarū:⁊ qñ in radice eius que eſt recēs ifigitur acus: ⁊ illa humiditas que adheret acui linit ſuper oculū pili palpebre.facit eum adherere:⁊ qñ bibit cum vino cōfert morſui tiri. quādo aqua ei⁹ coquit cum vino ⁊ bibit ſtringit ventrē:⁊ lac eius aufert albedineꝫ oculi:⁊ differūt in ſpecie: qꝛ que habꝫ folia velut corroſa v̓tus ſtipitis ipſi⁹ ⁊ folioꝝ eſt maturatiua:⁊ fac pilos adherere in palpebris. Et idem auc. Alcanzi. Taraxacon cōfert pūcture ſcorpionis.⁊ idem auc. Pauli. ⁊ Aben Meſuay:in eſtate aūt amaritudinem habet amplius:et tūc declinat ad cal'itatē aliquā tēpore eſtiuo. Et idē auc. Almege. Quod vincit in complexione ſua eſt frigiditas ⁊ ſiccitas:⁊ in ea eſt amaritudo.⁊ cuꝫ his ambob⁹ eſt ſtiptica ſtipticitate tēperata.⁊ ideo eſt vna ex medicinis bonis diſtemperātie caliditatis epatis. Et idem auc. Ga. in dietis. Endiuie v̓tus eſt ſicut virtus lactuce:niſi qꝛ nō in oīb⁹ ꝓprietatibus eius eſt ſil'is illi. Et idem auc. Anama. Endiuia eſt fri.⁊ hu. Et paulus eſt fri.⁊ hu.in ꝑ. DIASCO. Omniū virtus eſt ſtiptica ⁊ cuſtomaca ventreꝫ abſtinet cocta cum aceto ⁊ maxime agreſtis:vexatum ſtōm cōfirmat:⁊ eſtuatiōes ſtōaci mitigat.ſola cū polēta poſita cardiacis blandit.in tumore oculoꝝ ſubuenit: folia v̓o eius īpoſita ⁊ cataplaſmata percuſſum ſcorpionis mitigat polentis addita ⁊ impoſita ignē ſacrum cōpeſcit.mixta cuꝫ aceto ⁊ ceruſa oībus reb⁹ calidis opitulat. AVICEN. de viribus cordis ait quod confortat cor.

Cicuta qd eſt.l. ſuccaram. herba bñdicta. Alb. ma. li.xx.ca.equ⁹. Diaſ. dicit comos. Auicen. Serap. Macer.
Cicutaria:qd ē.l. Geramō.
Cidacada.i.almea.
Cidagarac.i.elacteriū.
Cidaris ei⁹ dicūt eſſe duo gña:vnuꝫ naſcēs in libia cuius radix ſil'is eſt ſilfy radici: ſꝫ paulo minor et viſcida ⁊ mollis ⁊ ſuccuꝫ nō habens ⁊c.
Cidear.i.pſillium.
Cidegaron.i.marrubium.
Cidelium.i.folium.
Cidibaſal.i.aconitum.
Cidiblon.i.cimbalaria.
Cidilium.i.cartafilago.
Cidoſium.i.aſpaltum.
Cidobahar.i.nenufar.
Cidonemel. Diaſ.i.citonia cū melle ꝯdita.q ⁊ malo meli vocat mala.
Cidonia.i.citonia. Pli⁹.li. 15.ca⁰.11.l. Cufa.
Cidublium.i.fermētum.
Ciduſariū.i.cecutia ſcalongia.cepiccia.
Cidur.i.cicercula.
Cieblas.i.gariofilata.
Cieſig.i.polipodium.
Cienotica.i.alba.
Cieria.i.faba lupi
Cieuolas.i.arnogloſſa.
Ciſa.i.apium.
Ciſagoron.i.vſnee.
Ciſaliones. Ciſoliōes.i.ciſolions. Ciſolio qd ſunt.l. Nakala.
Ciſebarat.ciſelot.ideſt triſolium.
Ciſegat.i.anagallus.
Ciſi. Giſi eſt q̄dā cōfectio elſary in antidotario.
Ciſiliones ciſilio qd ſūt.l. Nakala. Jumar.ara. eſt germē palme cū nouiter a terra pullulat:quaꝫ comedūt arabes in multis cōfectiōib⁹:⁊ ponūt in cibis.al'r ſtolones.
Ciſilium.i.eruca.
Ciſo.i.electrum.
Ciſobolac.i.mentaſtrum.
Ciſolaſac.i.lacca.
Ciſorium.i.amomum.
Ciſu.i.litargirum.
Ciſubulium. Ciſuliū.ideſt cimbalaria.
Ciſugalio.i.aſpaltum.
Cigam⁹ cigami⁹.i.iringus.
Cigabamquim.i. elenum.
Cigebiō. Cigeblō.i.almea.
Cigenariū.i.barba ſiluana
Cigibron. Cigibrium ideſt ceterac.
Cigiliū.ideſt ſigillum ſalomonis.
Cigis.i.ſerpillum.
Ciglablon.ideſt vmbricas veneris.
Cignos. Cignoſi.ideſt cicimos auis.
Cigolapiuꝫ.i.eupatorium.
Cigriſium.i.nenufar.
Cigubrium. Ciguriū.ideſt vua demonis.
Cigudemon.i.ariſtologia.
Cigufabrium.i.polium.
Cila cilla.i.ſquilla.
Cillapium .i. apium riſus.
Ciliaca paſſio.ideſt diaria .l.kilia.
Ciliaca paſſio ē fluxus ventris vitio ſtōi.naꝫ gre.kiliam ventrē vocāt: vt in paſſionario.⁊ ē kilia fundus ſtōi ꝓprie. Alexā.li⁰ de doctrina gre.kilia altius vterus venter.
Ciliamparia. Cilianria.ideſt affodillus.
Ciliariū.i.raſura panni.
Cilif. Cilys.i.lateribus.
Cimaria.i.lapſana.
Cimbalaria Umblic⁹ veneris. Cotilidō.idē. Cimbalarion. Coſguaria. Cibalion. Diaſ.
Cimbatcium.i.hedera.
Cime.i.orminium.
Cimenu.ideſt ſiſelcos carmenum.
Cimeos.i.gumma orni.
Cimeos elefātis.i. anacardi. Cimetis elefātis.idē.
Cimibalios.ideſt balanus repſico.
Cimices.lati.ara.alcarad. ⁊ eſt cimex quoddaꝫ animal paruum ſatis fetidum omnibus notum. DIASCORIDES ca⁰. Cimices.ſi miſſe fuerint in foraminib⁹ fabarum ⁊ gluctiant q̄rtane medent. offocatōibus ſi narib⁹ applicent ferunt auxilium. diſſurie aūt ſi in cauernam nature fracte ⁊ miſſe fuerint ſingularē effectum ꝑſtant.
Cimic.i.tūor vndimie. Johānitius de modis apoſtematum.
Ciminella.ypericon.
Ciminum cum oībus ſuis ſpeciebus.quid eſt.l. Camin.

Capitulum. CLX.

Cimolea.

lati.gre.giſcimolia.ara. v̓o thenchimolea:⁊ eſt terra ſarda vel hiſpanie.

DIASCORIDES.ca⁰.giſcimolea.alia inquit alba.⁊ dēſa:alia purpurea ⁊ quaſi pinguis que ꝓbabilior.valde .n.frigida eſt tactu. PLINIVS.lib.35.ca⁰.17.de chimolea in creta naſcitur:duo eius genera cādidū:⁊ ad purpuriſſimū iclinans.⁊ ita eſt ⁊ theſſalica ⁊ ſarda.q̄ de ſardinia defertur vtilis eſt:cui⁹ color veſtibus ꝓbatur.candida inutilis:⁊ cetera:q̄dā ſinonima antiq̄ dicūt ꝙ eſt terra alba. GERODIVS.v̓o cap⁰. de cimolea dicit ꝙ eſt terra argētaria:quā ego vidi ſardinie ⁊ rubei coloris ificiēs pānos:ſine q̄ vena argētaria diſſolui nō pōt:⁊ iuenitur in vena predicti argēti:⁊ ex hoc Gerodius terrā ipſaꝫ argentariam vocauit. SERAPION.de tumore pedū ꝑgnātiū. Eſt ingt marmor iuētū ī luto viridi. CORNELIVS celſus ca⁰.de cimolea. Cimoleā laudat ſubcerulei coloris qdā putauerūt ipſam terrā hiſpanie. Aliȷ dixerūt ſub rota acuendi gladios iuentaꝫ que ex ferro ⁊ ipſo lapide rote cōficit:⁊ q̄uis nō ſit verꝫ tamē ꝑ ipſa poſſe poni videt. PLINIVS.vero limū aquaticū in tumore pedum pro cimolea ponit. SERAPI.lib⁰.aggre.ca. thēchimolea. auc.Diaſ.ſunt eius due ſpēs:vna eſt alba ſolida.alia purpurea velut vnctuoſa que quādo tangit adheret digitis: ⁊ eſt melior aliȷs:⁊ ex ea eſt ſpēs alia que dicit lutū hanen cuius color eſt niger:⁊ eſt fortis cōgluctinationis adeo ꝙ ſi applicet in igne adheret ꝓpter viſcoſitatē: ⁊ melior ex ea eſt illa que eſt nigrior lenis tactu: que cito diſſoluit in aqua:⁊ ſic eſt ſil'is chimolee in operationib⁹: niſi qꝛ tingit adeo ꝙ ex ipſa tingūt ligna ⁊ cānas qñ volunt facere nigras. ꝓpterea adminiſtrat in cohol ad denigrādū oculū. POSSE.SERAP.auc.Gal'.v̓tus eius ē que reſoluit ⁊ confert aduſtioni ignis:⁊ miſcet cum aceto aqua mixto:⁊ ꝓhibet locū veſicari:⁊ abluit hec terra ⁊ recedit pars reſolutiua:⁊ ſi nō abluitur remanet cum ſuis virtutibus. DIASCORIDES.cimolea medet illinita igni ſacro ⁊ vſtiones puſtulare nō ſinit:qꝛ v̓tutis eſt ſtiptice:⁊ etiam ſiccatiue. IO.SERA. capitulo de tumore pedum pregnantium.chimolea valet contra illum.

Cimoſi. Cimoſis. Paul.i. magna obtalmia.kemoſis.gardenegi.
Cimulanta.i.reſina.
Cimurat.i.hedera.

Capitulum CLXI.

Cinnabar.

Cimabarios.lati.gre. ſercog. arabi. aſceg. çiguifur. vel çençiſar. Cimabar.i. Cinabarū fit ex ſulfure ⁊ argento viuo:⁊ ē rubei coloris:verū eſt aliud cimabar:qđ ſm Diaſ.effodit ex minera in libia coloris ſanguinei. Unde multi ſanguinē draconis putauerūt:⁊ illud eſt miniū:⁊ eſt coloris rubicundiſſimi:vbi ſciēdū ꝙ eſt qđdaꝫ cinnabruꝫ qđ fit artificialiter ⁊ iſtud nō eſt miniū:⁊ eſt aliud qđ effoditur:⁊ iſtud eſt minium:⁊ ꝓpter hoc dixit Diaſ.ca⁰.cimabar. Multi putauerunt miniū eſſe:⁊ aliȷ ſanguinem draconis:ſed fallunt:qꝛ miniū naſcit in hiſpania ex lapide qui miſcet arene agiritidi qui ſi tritus fuerit tēpore mutat colorē: ſed odor ſu⁹ in mineris offocat hoiem:vnde hi q in mineris cōuerſantur:veſicā ſibi in faciē ponunt ad liberandos occulos ne minio corrūpant. Cinnabar v̓o in libia efficit color eſt illi ſanguineus:⁊ ideo a multis putatur ſanguis draconis. BVLCASIM.eben aben azarin in li⁰.qui dr̓ ſeruitor çençiſur.i.cinnabarū ſic fit. Accipe argēti viui partes. vi. ⁊ ſulfuris citrini tantūdem. verūtamē ſunt qui ponūt de ſulfure minus. miſce ea ſimul in vaſe vitreato de terra qđ poſſit ſuſtinere ignem:⁊ īple tertiā partem ex medicina:⁊ duas partes relinque vacuas:deinde cooperi vas cū parapſide vitrata ⁊ luta ſapiēter cum terra ⁊ pilo confectis ſimul.deīde edifica ſibi furnū quadratū:⁊ pone vas in medio eius tali modo ꝙ due partes vaſis que ſunt vacue ſup medicinā ſint ſeparātes extra furnū:⁊ ſit fundus vaſis diſtās a ſolio fornacis mēſura duarū partiū palmi. deinde accende ignē ſub eo.12.horis: deinde ꝑmitte furnum frigeſcere ⁊ frāge vas.quia inuenies cinabrum. SERAPION.lib.aggre.capitulo aſreg:ſiue aſrangi.i. cinnabrū.fit ex plūbo quādo ponit in igne ⁊ iflāmatur ⁊ fit rubeum. Similiter fit ex ceruſa combuſta in hūc modum. Accipitur ⁊ ponitur in concauo vaſe modo ⁊ ponit ſuper ignē ⁊ mouetur donec rubeſcat:⁊ fit velut auripigmentum rubeum:⁊ quidam nominant hoc ſandix: et eſt açaron. Idem auc. Gal'.quando comburitur plumbū vel ceruſa mutatur:⁊ fit afrengi:⁊ eſt res ſubtilior eo: ſed nō ita ſedatiua. Idem auc. Alchindi ⁊ accidit bibenti aſreg. ſicut illi qui bibit litargirū.omnes iſte ſunt ſpēs cinnabri. POSSE.DIASCORI. virtus eſt illi ſimilis lapidi ematitis:deinde conſtringit vehementer: ⁊ ideo ſanguinis fluorem abſtinet.combuſtionibus ⁊ puſtulis opitulatur.cerotis additur.vtiliter etiam confectionibus coliriorum miſcetur.
Cinabatrum vel ataplaſtrum: terra quedam eſt que ſo

let a piſis afferri.
C innabin.i.cannabum ſiluaticū:⁊ eſt cāna varia.
C innabis.i.atrinca.Cinnalis.idem.
C innabs.i.adrinias.
C inarcria.i.cordis caro.
C innarius.chinariū. ideſt cardus.
C inamum. Cinamomum quid eſt.i.darſen.
C innaria.i.cinnus auis. loco cuius ponitur anſer.
C inari.i.acetabulum pondus ſm quoſdam.
C incinalis.i.capillus ve.li. antiquo de ſim.medi.
C incū.i.cartamus.crocus hortolanus.Diaſ.
C innation.i.clampuz quo tinctores vtuntur.
C incoleuconidō:ideſt affodillus.
C inde.i.orminium.
C inelebon.Cineleon ideſt oleū de lentiſco.Pau.
C incinalis . ideſt capillus veneris.
C inica eſt nomē ponderis ⁊ eſt acceptabulū pōdus
C inicir.i.viride eris.
C inion.i.alba.
C inis qd eſt.l.mamad.
C innobis.i.cannauaria.

Capitulum. CLXII.

Cinobar.

ara.gre.calidaris cochia vel aiz.lati.vo pinus. SERAPION.lib.aggre.cap. cinobar.i.pinus arbor:⁊ eſt maſculus ⁊ femina. maſculus nominat̄ aiz vel cinobar:⁊ nō facit fructuz magnum:ſed de ſudore extrahit̄ pix:vt pz in.l.teſt:⁊ in ea īuenies eius virtutem:⁊ cum ligno fit lumen.⁊ eſt illud quod vocatur teda vel çappinus:⁊ femina eſt illa que facit fructum magnum:⁊ de ea eſt magna ⁊ parua. Et idem auc.Gal. Minor eſt in ſapore ſicut ſapor maioris:⁊ in ea eſt aliquantulum amaritudinis ⁊ acuitatis:⁊ v̊tus eſt eius ca.cuz acuitate .Et idez auc.Aben meſuay:magne ex pineis ſunt ca. in ſcd̄o.ſic.in p̄mo:que cum bibuntur cum rob mundificant humores groſſos ⁊ viſcoſos qui ſunt in renibus ⁊ veſica.Et idē auc.Diaſ.Calidaris vel Calicaris eſt fructus. Pinus maior nominatur cochia:⁊ eſt in camerulis.

POSSE.SERAPION.Pinus maior confert ſanici in pectore ⁊ oībus qbus ꝯuenit educi ſaniem a pectore:⁊ facit expuere ſaniem:⁊ quando funditur in aqua recedit acuitas:⁊ punctio que ſunt in eo: ⁊ elongatur a mordicatione:⁊ tunc eſt congluctinus ⁊ medius inter qualitatem ca.⁊ fri.⁊ īter ſubſtantiam aqueam ⁊ terram:⁊ ſubſtantia aquea in eo eſt pauca:ſed fructus eius q̄ītum ad nutrimētum eſt dure digeſtionis: ⁊ nutrit corpus nutrimento forti. Idem auc.Diaſ.quādo comeditur aut bibit̄ cum ſemine cucumeris:⁊ cum rob prouocat vrinā:⁊ confert ardori renuz ⁊ veſice:⁊ qñ bibit̄ cum ſucco portulace ſedat mordicationem ſtomaci:⁊ reddit debilibus fortitudinē: ⁊ cōfert deſtructioni humiditatis.Et quādo accipitur ex fructu pini:ſicut recens ⁊ teritur ⁊ coquitur cum rob: ⁊ accipiunt̄ de ipſius decoctione.ℨ.iiij.qualibet die cōfert tuſſi antique ⁊ vlceribus pulmonis. Idem auc.Gal.minor ex eis nominat̄ calidaris.v̊tus eſt eius calida ⁊ abſtergit. ſapor eſt ſtipticus amarus acutus:⁊ cōfert ſputo venienti a pectore ⁊ pulmone:⁊ eſt ſtiptica ⁊ confert tuſſi ⁊ doloribus pectoris qñ ſumitur ſola aut cum melle.Et idē auc.Aben Meſuay.magne ex pinis ſunt calide in ſecūdo. ſicce in p̄mo.que quando bibuntur cuz rob mūdificant humores groſſos ⁊ viſcoſos qui ſunt in renibus ⁊ veſica:⁊ cōfert ſanici eorum ⁊ lapidi. Reſina eius deſiccat ⁊ calefacit:⁊ eſt diaforetica:pro qua.l.hatronig.Et idē auc.Gal. Cortex ⁊ folia pini minoris.que eſt nominata calidaris habet in ſe virtutē ſtipticam que curat tenaſmonez quando apponitur ſicut emplaſtrum:⁊ non eſt medicamen melius in ℞: ⁊ quādo bibitur ſtringit ventrē:⁊ eſt cōferens combuſtioni aque buliētis: ⁊ ſimilr cortex illius ſpēi que dr̄ cochia. ⁊ eſt maſculus conſimilis ei in virtute:niſi qꝛ virtus eſt ei ſubtilior v̊tute illius:ſed folia iſtarum arborum que quia ſunt magis humida cortice ipſarum habent in ſe v̊tutem qua incarnant percuſſiones; ſed pini magne virtus foliorum ⁊ corticis eſt fortis in omnibus iſtis: ſed fumus qui eleuatur a ligno pini cōfert multum fluxui piloruz palpebrarum ⁊ corruptioni lachrimarum.⁊ curſui lachrimarū ab eo.Cortex arboris pini mioris: ⁊ cortex cochie: ⁊ ē arz: omnes ſunt ſtiptice:⁊ conferūt patientibus tenaſmonez. quando teritur ⁊ puluerizatur ſupra locum :⁊ quando de ipſis miſcetur cum litargirio ⁊ puluere olibani cōfert vlceribus que apparēt in corpore ⁊ combuſtionibus ignis:⁊ quando conficitur cum cera diſſoluta cum oleo mirtino conſolidat vlcera que ſunt in corporibus delicatis: ⁊ quando teritur ⁊ miſcetur cum calcanto ꝓhibet vlcera que dicuntur formice; ne augeant̄ in corpore:⁊ fit cum eo fumigium matrici:⁊ expellit fetū mortuū ⁊ ſcd̄inaz. ⁊ quando bibitur ſtringit ventrē:⁊ mouet vrinam. Et quando teritur foliū huius arboris:⁊ fit emplaſtrū cum eo ſedat apoſtemata dura:⁊ ꝓhibet vlcera humida ne fluat ab eis ſanguis:⁊ quando teritur ⁊ coquitur cum aceto: ⁊ fit deinde oris collutio confert dolori dentium. ⁊ quando bibit̄ ex eo alkil pondus cum aqua ⁊ melle cōfert egritudinibus epatis:⁊ ſimiliter facit cortex pini ⁊ folium eius:⁊ quādo inciditur lignum eius minute:⁊ coquitur in aceto ⁊ tenetur in ore confert dolori dentium:⁊ miſcetur in vnguentis conferentibus laſſitudini: et comburitur ⁊ colligitur fumus eius:⁊ fit inde atramentum:⁊ etiā cohol.ſ. ex oleo eius:⁊ confert caſui palpebrarum ⁊ lachrimali ſi deo placuerit. GALIENVS.7.ſimpl.phar.capitulo de pinea ſm trāſlationē grecā.comi fructus .i.pinea quā ſcrobiliā nomināt.tota quidez viridis habet quid amaritudinis ⁊ acredinis:⁊ propterea empicis ⁊ alijs quicunq; indigent ea que ſz pulmonē ex thorace faciliter extuſſire ⁊ expurgare ydonea eſt.eſibilis vero fructus eius.eſt quidem cibus difficile digeſtibilis ⁊ fortis:eſt aūt ⁊ vt pharmacum ⁊ ad leniendū aſperitates ydoneū: ⁊ maxime quando in aqua īfuſus diſpoſuerit in eo totam quantā habet acredinem.reliquum enim omne immordaciſſimum fit. in medio eniz cali.⁊ fri.equaliter conſiſtens ex aquoſa ⁊ terreſtri ſubſtantia habet craſim.acroſa autē minime participat.Et idez in libro de cibis capitulo de pinea. magne ex eis euchimi ⁊ groſſe chimi generatiue.⁊ ideo nutriūt corpus nutrimento forti.non tamen bene digeſtibili.

AVICENNA.li.ſcd̄o.capitulo de pino. virtus corticis maioris fortior eſt:⁊ cortex eius que noiatur ſufiric ē debilior. In cortice eius ē ſtipticitas plurima:⁊ vermis qui exiſtit in ipſa eſt in virtute cantaridis:cortex eius confert vlceribus corticalibus:⁊ in ipſa eſt virtus conſolidatiua: ⁊ in cortice ipſius eſt de ſtipticitate quod peruenit ad hoc vt ſanet abraſionē quando ſuper eam ponitur vt emplaſtrum ⁊ puluerizatio corticis confert aduſtioni aque calide:⁊ folia eius faciunt adherere vulnera puluerizata : et cortex eius eſt conueniēs locis percuſſionis:⁊ conſolidat: ſed folia eius ſunt conuenientiora ad illud:quoniaz ſunt humidiora ⁊ gargariſmus factus ex decoctione eius cuz aceto eſt conueniens quando linitur cum eo os ad dolorem dentium: ⁊ quando in eo ponitur acetum: ⁊ ex eo fit gargariſmus attrahit flegma plurimū.fumus eius ꝯfert caſui palpebrarum ⁊ corruptioni anguli lachrimalis.granum eius ꝯfert tuſſi antique cortices foliorum eius quādo bibuntur conferunt dolori epatis:granū eius retinet menſtrua:⁊ cōfert vlceribus in veſica ⁊ renibus ⁊ cortex eius retinet ventrem : et vermis viridis qui eſt in pomo eſt in natura cantaridis.

C inocefalon. Canis caput gre.i.caninus appetitus. antimon.idē antirenon. Alexan.
C inodatos.i.groſſum.
C inodoſcos . kinodoſcos.
C inogloſſa minor.gre.i.almea.l. lingua canis. a cinos qd̄ eſt canis ⁊ gloſſa lingua. Plinius li.25. cap. 8.circa p̄ncipium.
C inoforiſius eſt egritudo in cute capitis in qua ſūt foramina eminētia ſimilia melli.
C inomia.i.pſilliū.lib. antiquo de ſim.medi.
C inoroco.i.priapiſmus.
C inos. Oribaſius.eſt egritudo in cute capitis ſimilis acore: ſed differūt eo ꝙ foramina facit maiora: ⁊ qd̄ emanat eſt ſimile melli.Alexā. vero vocat ſyron. Pau.kirion.
C inos.i.ſatirion.kinos ideſt canis.
C inoſbatus qd eſt.l.ſet. ſalach.Canis rubus: ſaccupula.Oxiacantū. Diaſc. Plinius.lib.24.ca°.14.in p̄ncipio.Ste.Cinouatos .i.rubus canis.
C inoſorkis.i.teſticulus canis: ⁊ eſt ſpēs ſatirionis. Plinius lib.27.capitulo 8°.verſus finem.
C inouaces .i.rubus canin°.
C into.i.anetum.
C innus.i.cignus auis.
C inus. Pau.Chiuz.Schinos Scinus.i. lentiſcus inde oleum cinium. cinno odore multū ſimilat̄ ⁊ eſt arbor cuius gummi eſt maſtix.vnde cinus tantum valet quantū ſinus ſ.pro.c.apud grecos:⁊ dicitur a ſchio īſula vbi lentiſcus abūdat in qua fit maſtix ⁊ oleuz eius dicitur kincliuz:ſed ſchinus ſm pliniū eſt arbor ī gallia ferens gallas.
C odion.i.papauer agreſte
C iofragria.i.artetica.
C ioforus.i.beta.
C iogratus.i.acorus.
C ioma. grec .i. yſophagus ſeu morbus ibidē. Pau.
C ionauos.i.pix que ex pinguioribus lignis pini colligitur.nos pix naualis dicere poſſumus.
C iorium.i.ciuorium.⁊ ciorium.i.vngula caballina ⁊ ciuorium etiā vocatur flos fabe egyptiace.licet nō vere ſed per quandā ſimilitudinem: quoniaz folia huius herbe faciēs iſtam fabam aſſimilant̄ in figura ciuorio licet nō in magnitudine quoniā ſunt minora ſatis.
C ipariſias eſt vna ex ſpeciebus titimalli:quā Diaſ. deſcribit a ſimilitudine folioꝝ pini vel cipreſſi.
C ipariſſus.i.cipreſſus.
C iparus qd eſt.l. ſapurios Ciperū.Eriſceptrō. Dia.
C iparus babilonicus qd ē .l.galāga.
C ipariſſon.eſt quedā ſpēs berbene.ſm Diaſ.ca. de gerebotano.
C ipes.i.vultur auis.
C ipiccia. Cipicianos ideſt ſcalungia.
C ipiron.Ciperus.i.gladiolus. Pli.li.21.c.17.vel.18.
C ipobalanos.i.almea.
C iporhodon.i. balauſtia.
C iporiſca.i.lapſana.
C ipreſſus ſilueſtris . ideſt iuniperus.
C iperum.Ciparus. eriſceptron.Diaſ. Sachade.l. Iuncus.

Capitulum. CLXIII.

Cipreſſus

gre.ara.⁊ lati. plinius capl'o de cipreſſo: arbor eſt oībus nota que a grecis nomen ſumpſit:eo ꝙ habet in ſummitatibus rotūda ſeminum capita que dicuntur galle cipreſſi. pro qbus.l. ſaſſo.

DIASCORIDES.capitulo de cipreſſo.eſt arbor oībus nota.corinum ſemē ⁊ folia cum dulcore bibita cū mirra modica veſice reumatiſmū compeſcit diſſurijs medetur.huius ſemē viride vel pira eius bibita emoptoicis medentur.diſſintericis ⁊ ciliacis maxime ꝓdeſt.tuſſi ⁊ ortonoicis preſtolatur.eius elixatura tantum ꝓdeſt quantuz ſupple ſemen eius quod in aceto coctū id facere nouit cū puluere lupini admixtū enterocellicos ſiccat vt cataplaſma appoſitū:folia eius ſimilem habēt virtutem : ramus eius cum ſemine in domo poſitus conopes vel zinzalas fugat.hec folia vt cataplaſma adhibita recentia vulnera curāt: in aceto cocta ⁊ īfuſa capillos īficiūt. polente trita ⁊ admixta ignem ſacrū compeſcunt. vulneribus medentur.carbunculis opitulant̄ :tumores oculoruz deprimūt. cerotis nobilibus miſcentur.⁊ confortant ſtomacū:⁊ ſanguinem ſtringunt. GALIENVS.7.ſim.phar. ca.de cipreſſo ſm trāſlationē grecaz.Cipſſi germina ⁊ folia ⁊ bacce que iuuenes ⁊ molles magnorum vulneruz in corporibus duris ſunt cōgluctinatiue.ex quibus manifeſtum eſt quoniā ſiccatiue ſunt virtutis nō habentes apparentem acredinem ⁊ caliditatē:ſicut ⁊ guſtus teſtatur.apparet.n. in ea modica quidem acredo. plurima autez amaritudo: ⁊ multo plurima eſt pōticitas que in tota planta.tanta vō eſt in eo acredo ⁊ caliditas quanta ducit quidem ponticitatem ad ꝓfundum:nullam ipſa caliditatē ⁊ mordicationem in corporibus.⁊ propter eas que in ꝓfundo ſunt humiditates ex mollibus ⁊ putredinalibus diſpoſitionibus ītriſtāter ſimul ⁊ īfallaciter depaſcit eis que calefaciūt ⁊ exiccāt:conſumere quidem humiditates contentas potētibus:alias autem attrahentes ſua caliditate ⁊ acredine. ita autem ⁊ īteſtinales hernias iuuat:⁊ enim exiccat ⁊ robur preponit mollibus ꝓpter humiditatem corporibus: ſeu ſtipticitatē ad profundum tranſeūtem deducta.⁊ permixta ei caliditate in tantam proueniēte menſurā vt deducere quidem poſſit:mordere aūt nondum poſſit. vtuntur autem quidam ea ⁊ carbunculis ⁊ herpetibus alfitis permiſcentes ſeu conſumentes abſq; ꝙ calefaciat humiditates operantes huiuſmodi egritudines; quidaz autez ⁊ ad heriſipillata vtuntur miſcentes alfitis cum aqua.

POSSE.SERAPION.lib.aggre.capitulo ſaſſo. auc. Gal.quod ex cipreſſo adminiſtratur ſunt folia extremitates ⁊ nuces eius:⁊ in ſapore eius eſt acuitas ⁊ pūctio parua:⁊ amaritudo ſatis : ⁊ punctio eſt fortior amaritudine: ſed de amaritudine ⁊ acuitate ineſt quātitas tanta ꝙ facit eam penetrare ad profundum corporis ſicut calefactione ⁊ mordicatione.⁊ virtus eius eſt que deſiccat in q̄ non eſt acuitas ⁊ mordicatio apparenter:⁊ quantitas ſue caliditatis eſt quantitas que eſt ſufficiēs ad penetrādū: ⁊ eſt calide ⁊ ſicce cōplexionis:⁊ incarnat vlcera ⁊ diſſoluit: ⁊ īcarnat vlcera magna que ſunt in corporibus duris: ⁊ aufert de putredine in corporibus:⁊ expellit eaz manifeſte: ⁊ ſecurat a nocumēto in fine operationis. ⁊ hoc cum alie medicine que calefaciūt ⁊ deſiccant non proſunt:quāuis poſſunt deſtruere humiditates alias. Incarnatio vō eius eſt proprie cum eſt humida ⁊ recens:⁊ confert crepature qꝛ deſiccat.Et ex hoc acquiritur membris cōſtrictio propter deſiccationem humiditatū que ſunt in eis:⁊ cuz hoc ſtipticitas ſua peruenit vſq; ad ꝓfundum membrorū.qꝛ habet in ſe caliditatem per quaz portatur illa ſtipticitas: ⁊ ponitur cipreſſus in medicinis formice ⁊ heriſipille. qꝛ miſcetur cuz ordeo ⁊ aceto cuz aqua mixto.Et idem auc. Diaſc. Et in gūmi quidez eſt punctio: ⁊ adminiſtratur in opere medicine ſicͭ alie gūme. Et idē auc.Diaſ.Cipreſſus eſt ſtipticus;⁊ īfrigidat.Et quādo bibuntur folia eius trita cum rob ⁊ pauco mirre cōferūt veſicis ad quas currūt ſuperfluitates:⁊ cōferunt diſſurie.Et nux cipreſſi teritur recēs ⁊ potatur cum vino.cōfert ſputo ſanguinis ⁊ vlceribus īteſtinorum ⁊ curſui humiditatū ad matricē ⁊ aſmati et tuſſi.Et decoctio folioꝝ cipreſſi:et ſimiliter nux eius hoc faciūt:et quādo teritur eius nux cū ficubus mollit durities:⁊ curat polipū:⁊ qñ terunt̄ cuz aceto:et coqtur et miſcetur cum lupinis aufert albaras vnguium. Et quando fit cum eo emplaſtrum eſt bonuz herinoſis ⁊ crepatis.folia eius operantur ſicut nux eius.Et extimauerūt quidā ꝙ nux cipreſſi expellit cimices quando fit fumigatio aut cum ſummitatibus aut cum folijs.Et nux cipreſſi quando teritur et fit emplaſtrum cum ea cōgluctinat vulnera et abſcindit fluxuz ſanguinis.Et quādo teritur et miſcetur cum aceto denigrat capillos.Et quādo fit emplaſtruz cū ea ſola aut cum ſanich ad heriſipillam ⁊ formicaz et apoſtemata ca.oculorum cōfert.Et quādo miſcetur cuz mir

ra et oleo dulci:et ponitur ſuper ſtomacum fortificat ipſꝫ Et idē auc. Aben Meſuay. Suffumigatio nucum cipreſſi expellit cimices. AVICENNA. libro ſcdo capitulo de cipreſſo. cal'a eſt in p̄mo. ſicca in ſcdo:⁊ qdam dicūt qđ eſt fri. valde. ⁊ qdam iudicauerunt ꝙ eſt virtus eius compoſita:⁊ caliditas eius eſt ſm q̄ntitatem que facit penetrare ſtipticitatem. ſtipticitas eius ꝓfundatur ⁊ peruenit ad mēbra:folia ⁊ nux eius ſunt ſtiptica:⁊ in ipſa eſt reſolutio ⁊ reſoluit hūiditates:⁊ nux qdeꝫ ei⁹ fortior eſt in omni re q̄ꝫ folia ipſius: ⁊ in ipſa eſt vis faciendi adhercre ſanguinem. ita ꝙ remouet putredinē quando decoquitur cum aceto ⁊ lupinis:⁊ linitur ſup vnguem:⁊ remouet eius veſtigia:⁊ eius folia delent morfeaꝫ:folia eius recētia ⁊ nux ipſius conſolidāt vulnera:que ſunt in mēbris duris cum fuerint recēter collecta:⁊ cōferunt formice ⁊ heriſipille: ⁊ ꝓprie cuꝫ farina ordei: nux ⁊ folia eius bona ſunt collo cum ex eis fit emplaſtrum cōferūt:⁊ cum farina ordei ſuperpoſita heriſipille ⁊ ſimilibus:⁊ ꝯfortat neruos:⁊ extinguit ramicem more emplaſtri ſuperpoſita:⁊ roborāt mollificationem. ⁊ ſtringūt etiam. quādo teritur nux cipreſſi multuꝫ cum ficubus:⁊ ponitur de eis liciniū in narem ſanat carnem additam:⁊ decoctio eius cum aceto ſedat dolorem dentiū:⁊ datur ad bibēdum nux eius cum vino ad ſputū ſanguinis:⁊ ad difficultatē anhelitus:⁊ ad tuſſiꝫ antiquā:⁊ ſil'r eius decoctio:⁊ bibūtur folia eius cū vino: et conferunt difficultati mingēdi ⁊ curſui ſupfluitatum ad veſicā:⁊ cōferunt etiam vlceribus que ſunt in iteſtinis. loco eius ponit̄ medietas pōderis ei⁹ de ſarcocolla rubea.

Cipꝛus arbor. Diaſc. Pli⁹. li. iz. ca. z5. ⁊ li. z3. ca. 5. in medio. ⁊ lib. i.

Cipꝛus arbuſtuꝫ eſt: quod folia habet oliue ſimilia ſꝫ viridiora ⁊ paulo groſſiora. ⁊ ſemen nigrū ſil'e actis: vnde fit oleū ciprinum:⁊ florem albū ſimilem vſnee cum odore bono: vt Diaſc. capitulo de cipro:⁊ vocatur ab aliq̄bus ſcotanuꝫ:⁊ eſt arbuſtum alcanne. ſicut inuenies. ſi. l. l. hēne. Dulb. H. .io. memiri. ca. z°.

Cipuguarior. i. vſnee.

Cipuliagar. i. polium.

Cira. i. mādragora.

Ciracbia que dicit̄ a chir: qđ eſt manus. vnde cirachra artetica occupans manū. quidaꝫ dicunt ꝙ dicitur a chiros qđ ē manus ſed p̄ma melior. vñ Hali. non vtitur iſto vocabulo. ſ. ciracbra: ſed vocat ciracrata artericā: vt in affoꝛiſ. Eunuchi ⁊ mulieres non podagrizant: neq꞉ calui fiūt:⁊ in pluribus alijs locis. ita dic. verum eſt ꝙ Gal. in vno librorum ſuoruꝫ nominat ciracbraꝫ: ⁊ vtit̄ iſto vocabulo. ſ. in lib. ad glauconem gauri ponti: queꝫ libꝝ allegat Damaſcen⁹ capitulo de catarro:⁊ nō eſt ille qui vocat̄ ep'la ad glauconē. ſed eſt alius: ſꝫ Diaſc. vocat ciracbram arteticam manus. vt apparet in. l. herſcegaſten ⁊ in. l. capparis.

Ciricon teſtarū. Pau. cap. de extenuantibus capillos de cocleis dicit: multotiēs cadit error in nominibus grecis quando in latinum transferūtur ꝓpter hāc litteraꝫ c. que apud nos. c. l'ra eſt. apud grecos v̄o ſigma.

Cirini gre. porcelliones piſces.

Cirarizo. i. lacca.

Cirades gre. ſcrophulas. a chiras qđ ē ſcropha gre. ⁊ chirades hiraſ glādule

Ciragra. a cir quod eſt manus artetica manum occupans.

Capl'm. CLXIIII.

Circea. ſm Diaſ. cap. de circea. Circea naſcit̄ in petroſis locis ⁊ ſolanis: folia habet ſtrigno ſimilia vel lupinis:⁊ ramulos infinitos. flores nigros ⁊ minutos ⁊ multos: hꝫ virgam centro ſil'em. radices tres vel quatuor albas teneras ⁊ odoratas:⁊ termāticas bipalmi lōgitudine porrectas. fructus ſiue ſemē eſt ei in folliculis veluti corniculatis milio ſil'e. POSSE. DIASCOR. huius radicis. ℨ iij. quaſſati ⁊ in vinum fuſi cotilas. vi. ⁊ accepti ſtericas purgant. ſemen eius bibitum lac mulieribus prouocat.

Cireccon. i. mādragora ſm Diaſco. de mandragora Plinius lib. z5. capitulo .ii. poſt p̄ncipium. ⁊ libro z7. cap. 8. circa mediū.

Ciriary eſt acceptabulum pondus.

Ciriceos. i. buccini marini ⁊ eſt ſpēs piſcis.

Cirices vocat Oribaſi⁹ cocleas: q̄s paulus ſiricas vocat: nos v̄o ſiliquas.

Cirichion. i. cachimia.

Cirridia. i. caro marina.

Cirigilon. Cirrigrillon. ideſt ſpinoſus porc⁹ maior eritio: quē latini vocant Iſtrice.

Cirifolium. vel cerefoliuꝫ eſt ſpecies apij.

Cirrinabareos. i. cinnabar

Cirinenſe. Cirinaicuꝫ a loco dicitur vel regiōe. vñ gūmi cirinaicū vel opiū cirinaicum. i. gummi laſar: qđ eſt aſſa fetida que herba optima in locis illis iuenitur. ſimiliter dicitur opium quirinaicuꝫ vel cirinaicum. i. de illa regiōe: ſicut dicim⁹ opiū thebaicuꝫ a regione thebis. quia in ea optimum opium papaueris iuenitur. credo quod quiria ⁊ thebis ſit vna regio. iſtđ vocabuluꝫ ponit̄ a Diaſ. capl'o laſar: et capl'o helleborus: et propter hoc opium quirinaicum vel cirinaicum eſt gummi laſar. vnde Gal. Opium. i. ſuccus vel lachrimū: ſed cirinaicum qdē omniuꝫ eſt calidiſſimum et ſubtilium partium: et propterea diaforetiſſimum gn̄ immo ⁊ alia calida talia ſunt ſufficiēter ⁊ ſpumoſa. plurimum enim eoꝝ ex aerea et ignea ſubſtātia eſt. ſunt aūt plurima opia. radice autem quecūq꞉ vl' germine iciſo qđ fluit ex iciſione: ⁊ groſſū viſcoſum opium eſt. ſpecialius vero ſm excellētiam cirinaicum ita nominant.

Ciriongon. i. giraſolis.

Ciriſigia. i. amomum.

Cirithia. i. herbena.

Cirogralion. Chirograllos Erinacius. Iſtricus. ſpinoſus porcus maior ericio: qui ⁊ achantochiros dicitur.

Cironſpleton. eſt ſpēs anchuſe ſpinoſum latuꝫ et nigrū hñtis folium.

Cirſolen. gre. ramix teſticulorum. Cornelius cel'.

Cirta epatis. i. gibbus epatis. Alexan. capitulo de flegmone.

Cirurgia. gre. manuū opō.

Cis vermiculus eſt frumēta corrodens.

Ciſa. Ciſſa. i. hedera. vel ciſa. i. pica auis.

Ciſantemon. Ciſantemos eſt q̄daꝫ ſpēs ciclaminis Plinius lib. z5°. ca°. 9. circa medium.

Ciſeleon. i. oleū hedere.

Ciſeos. i. ſem̄ cariote. Dia. v̄o dicit ꝙ ē hedera. gre. dicta kiſſos. Ab Auicen. cuſſus. Et opociſſa ē gūmi eius.

Ciſia. Ciſſia. Ciſſiodos. ideſt pica auis.

Ciſſiros. i. pumex lapis.

Ciſſomelas vl' melanos. i. hedera nigra.

Ciſos cratrano. Ciſſos critrano vocat̄ herba ſil'is hedere: ⁊ eſt dicta hedera ruſſa. Pli. li. z4. ca. io.

Capl'm. CLXV.

Ciſſos. gre. lati. hedera. et dicitur hedera q̄ꝫ libēter a capris editur:⁊ ideo ſicut patebit īfra Aliqua ſunt hedere genera que nō habēt cuꝫ ea ſimilitudinē niſi q꞉ ſic dicunt̄: vt barba hircina et roſa canina. vñ hedera dicta eſt eo ꝙ ab arborib⁹ ſecanda adhereat. Alij dicūt hederaꝫ vocatā eo ꝙ hedis lactis abundantiaꝫ in eſcaꝫ teneris prebeat: cuius ꝓprie genera ſunt plura. Sꝫ veri generis hedere ſm Dia. capl'o ciſſos. ſpēs ſūt tres. alba nigra et elix. Alba v̄o ſemen affert albuꝫ. Nigra nigrū aut croceū: quā multi dioniſiam vocāt. elix v̄o nō habꝫ ſemen: ſed folia minuta anguloſa et groſſa. nigra v̄o vocat̄ dionyſia. a Bacho qui dionyſius vocabat̄ quem potatū

hedera coronatū aliqui fingebāt. ſunt. n. hedere fri. ⁊ terre indices. vnde frigiduꝫ ſunt antipharmacū iuebriantis ſi qs potatus hedera coronat̄: nā coronatus hedera nō inebriatur. vnde illo tēpore non incoronabant̄ hedera niſi ad ſummū potati vt fugarēt ebrietatem. Theodorus priſcianus vocat fructū hedere corimbuꝫ a corono. nas. qđ eſt verbū actiuum:⁊ īde deriuatur corelatim:⁊ eſt p̄miuꝫ alicuius certaminis:⁊ inde venit corimbus. i. hedere fructus. q꞉ īde coronabant̄ antiq. ⁊ potiſſime poete in ſignū virtuoſe repletionis capitis. vnde Ouidi⁹ Metamor. 4. ⁊ gradus diſtinguit vele corimb⁹. eſt alia hedera que vocatur terrena:⁊ alio nomine vocat̄ cameciſſos: ꝓ quo. l. l. cameciſſos. eſt aliud genus ciſſos: nō verum ſm Diaſ. ca. ciſſos: ſed ſic ꝑ quandā ſimilitudinē vocat̄: quā multi vocāt ciſtereon. i. roſaꝫ caninam. eſt aliud genus hedere ſm eundeꝫ quā multi antion vocant. alij barbā hircinam. q꞉ pinguedo eius adheret barbis hircorū: frutex eſt ſimilis ciſtereon: ſed lōgiora folia habꝫ hec ⁊ ītegra:⁊ neſcio quā pinguedinē ſuper folia. v̄tus eſt ei ſtiptica in folijs ſimilis ſuperiori:⁊ ex ea colligitur laudanuꝫ. hui⁹. n. hedere folia hirci caprarum libēter manducāt: quā cum depaſcere ceperint pinguedo illa que ſup folijs erat barbis ⁊ humeris hircoꝝ adheret. ⁊ a diligentib⁹ ex ipſis collecta ⁊ in ſe redacta laudanū faciunt. Alij v̄o ſuper ramos ipſius funes trahūt extendentes inter ſe:⁊ ſi qd ex ipſa pinguedine funi adheſerit colligunt:⁊ ſic vtuntur tali diſciplina ⁊ manibus fricata malaxāt:⁊ paſtillos ex ipſa faciūt qđ laudanū vocant: eſt aūt vtile qđ odore plenum eſt ⁊ viride:⁊ facile ad malaxandū:⁊ pingue nō habens arenam cōmixtam:⁊ minime fragile ⁊ ſimile reſine: cuius v̄tus eſt ca. ⁊ hu. in fine p̄mi prope z^m: ſubſtātia eius eſt ſubtilis multū:⁊ in ſapore eius eſt ſtipticitas pauca. Pli⁹. lib. i6. capitulo. 35.

SERAPION. lib. aggre. capl'o. lebleb. i. volubilis minor. plures ſunt eius ſpēs: ⁊ vna earū dicit̄ cuſſus. ⁊ dicit̄ funis pauperū:⁊ eſt maior ⁊ agreſtis: ⁊ eſt herba ſil'is minori volubili: niſi q꞉ ipſa eſt durior ea:⁊ ſunt eius tres ſpecies: quarū vna eſt alba ꝓpter albedinē ſui fructus. ⁊ ſecūda eſt nigra:⁊ nominatur ſic ꝓpter ſui nigredinē: ⁊ habet ſemē nigrum: vel coloris crocei. ⁊ tertia dr̄ elix. ⁊ non habet fructū ſiue ſemē:⁊ eſt illa que adheret reb⁹. ⁊ habꝫ ramos minutos:⁊ folia minuta viridia anguloſa amara ⁊ groſſa:⁊ alia ſpēs ex ea eſt que dicit̄ achin:⁊ eſt herba cuius folia ſunt ſicut cuſſus: niſi q꞉ ſunt minora eis: ⁊ habet ramos lōgos qui adherēt omni rei cui appropinquant ex arboribus:⁊ naſcit̄ in vineis ⁊ triticis ⁊ in campis:⁊ dicit̄ eſſe ſpēs que dicit̄ achin: ⁊ eſt volubilis minor: ⁊ ſimilat̄ in folijs cuſſus: niſi q꞉ ſunt minora eis ⁊ plus rotūda:⁊ ſuper ipſa ſunt pili:⁊ habet ramos minutos longitudinis. v. aut. vi. palmoꝝ exeuntes ab vna radice:⁊ ſunt pleni folijs ⁊ folia ſunt ei pontica:⁊ naſcit̄ īter triticū ⁊ in locis domeſticis. Et idem auc. Gal. Subſtantia cuſſus eſt compoſita ex duabus ſubſtātijs terreis: quarū vna eſt fri. ⁊ alia calida acuta:⁊ eſt in ea dum eſt recēs ſubſtantia terrea aquoſa: que quādo deſiccatur reſoluitur ⁊ remanent due ſubē terree:⁊ in ſapore eius eſt ſtipticitas ⁊ acuitas:⁊ v̄tus eius ſecunda eſt que reſoluit ⁊ adunat. Et idem Serap. capitulo ledent. ideſt laudanum. ⁊ colligitur ex vna ſpē ciſſos:⁊ ē arbuſtum qđ ſimilatur ciſtereon: niſi q꞉ folia eius ſunt lōgiora ⁊ nigriora:⁊ habet humiditatē que adheret manui tangētis eam in vere:⁊ eſt ſtiptica:⁊ confert ad omnia ad que cōfert cuſſus:⁊ ex hac ſpecie accipitur laudanū: qđ diſciplina ſuperiori cōficitur. POSSE. DIASCORI. Omnis hedera hꝫ virtutē viſcidam ⁊ ſtipticaꝫ. vnde nerui citius eam ſentiūt cōtrariam: vnde ex contrarijs cōponitur virtutibus. ſtiptica. n. eſt ⁊ frigi. ⁊ acris. ca. ⁊ aquoſa participās ſubſtātia: cuius folia viridia in vino cocta magnas plagas cōgluctinant:⁊ malitioſa cicatrizāt vlcera ex igne facta. flores eius digitis trib⁹ ſublati ⁊ bibiti diſſintericis medicant̄ ſi bis in die bibere dant̄: folia eius mixta cum cerotis combuſtionibus maxime ꝓſunt. Item folia eius cū aceto cocta ⁊ īpoſita ſplenē tumentē attenuāt. ſuccus ei⁹ narib⁹ īfuſus purgat caput:⁊ dolores capitis mitigat. cum oleo puro decocta dolorib⁹ aurium opitulantur. nigre hedere ſuccus aut ſummitas eius ſi bibit̄ amentes homīes preſtat: quinq꞉ grana ſeminis eius cocta cū oleo ro. in corio maligranati:⁊ auri dextre infuſa ſiniſtro denti dolenti medent̄:⁊ vt cataplaſma impoſita capillos nigreſcit. ſil'r ⁊ vlceribus vtilia ſunt. folia eius cum vino cocta combuſtionibus medicant̄. maculas impoſita emēdant. ſummitates ipſius bibite vl' ſuppoſite mēſtruis imperat. poſt purgationē v̄o mulierū. ʒ. i. bibita generare nō ſinit. cacumina ipſius trita ⁊ melle addito:⁊ ſuppoſita aborſuꝫ p̄ſtant. Succus eius narib⁹ imiſſus putredinē nariuꝫ tollit. lachrymū eius pediculos occidit ⁊ capillos euellit. q̄bus euulſis impoſitus nō renaſci ſinit: ⁊ in dentē cauum miſſum dolorē tollit ⁊ ip̄m corrūpit. Succ⁹ radicis ei⁹ cū aceto bibit⁹ morſib⁹ ſpalangiōis occurrit. PLINIVS. cap. de hedera. Naſcitur in diuerſis arborib⁹ ⁊ parietib⁹ petris ⁊ terris. huius folia trita diſſintericos remediat et frumēto mixto ad cōbuſturā ⁊ vulnera cāceroſa ꝓdeſt.

GALIENVS. 7. ſimpl'. phar. ca°. ciſſos vel hedera ex contrarijs componitur virtutibus. habet. n. qd ⁊ ſtiptice ſubſtantie: quā qdem terreſtrem frigidā monſtrauimus exiſtere: habet aūt quid ⁊ acris quā oſtendimus calidam eſſe vt guſtus teſtatur: tertia autem cum his aquoſa ſuba participat tepida cum viridis eſt. Cum. n. ſiccat̄ hoc qdeꝫ diaforari primū neceſſe eſt. reliq vero terreſtrem frigidā ⁊ ſtipticā ⁊ calidā que aeris eſt: ſed viridis quidem coctis frondibus cū vino magnarum plagarū eſt conglutinatiuus. cicatrizat aūt ⁊ eas que ab igne vlcerationes: cū aceto vero frondes cocte ſpleneticos iuuāt flegmones: vnde ſanat reumata ⁊ vlcera antiqua ſm aures ⁊ nares. Si vero acrius appareat cuꝫ oleo dulci miſcet̄: gūmi vero eius ſextupedes īterficit ⁊ capillos deſtruit. calide intantum exiſtens virtutis vt comburat. Idem Gal. 7. ſimpl'. phar. ca. cithacus ſiue ciſtharus:⁊ ē roſa canina: ſtiptica eſt frutex in guſtu:⁊ in oībus que ſm parteꝫ actibus: frondes at tamen ⁊ germina parua trita in tantū ſiccāt et ſtipticant vt gluctinent vulnera: flores vero ſuper omnia ſunt operatiuiores: vt ſi cum vino bibant̄ ⁊ diſſinterias ⁊ ventris imbecillitates ⁊ reumata ⁊ humiditates ſanent. Cum v̄o cataplaſmantur putridos humores vlcerū iuuant. eſt. n. eoꝝ virtus nō generoſe ſiccatiua in ſcdo: ⁊ a commenſuratis complete: eſt aūt frigidus ītantum hic frutex vt tepida participet caliditate. ypoqſtidos vero noīata multo plus q̄ꝫ folia eſt ſtipticior: ⁊ efficax ſufficiēter pharmacuꝫ ad oēs fluxibiles paſſiones. puta ſanguinis eductiōes fluxus muliebres vomitus ⁊ diſſintericas diſpoſitiones. ⁊ ēt ſi ſolutā aliquam particulā roborare volueris humiditate abūdātem: quocirca in ſtomaticis epithimatib⁹ ⁊ epaticis p̄miſcet̄. DIASCORIDES. laudanuꝫ capillis fluentib⁹ occurrit. mixto vino mirra ⁊ oleo mirtino cicatrices nigras ītegro reddit colori. oleo ro. mixto dolorem auriū tollit. fumus eius excludit ſecūdinas. duricies matricis diſſoluit. malagmatibus neceſſarie miſcet̄. tuſſientibus medicat̄ cum vino mixtuꝫ ventrē ſtringit: eſt ēt illi v̄tus diuretica. GALIENVS. 7. ſimpli. phar. Cithus ſiue ciſtus. i. laudanū. eſt aūt ſubtiliū partiū in ſuba ⁊ calide v̄tutis ſm p̄mum acceſſum complete: vt ⁊ ſcd̄m tāgat: ꝓpterea v̄tus eius eſt que maturat aggregat ⁊ fortificat: ⁊ ſil'r diaforetice eſt v̄tutis ⁊ digeſtiue ⁊ vltra p̄dicta habet quādam ſtipticitatē breuē ꝓpter qđ cōfert egritudi-

nibus matricis.⁊ fortificat eam.⁊ facit oriri capillos q ca/dunt: ppterea qꝛ deſtruit qḋ eſt in radicib⁹ coꝝ ex humiditatibus coꝝ malis: ⁊ ſtringit ſua ſtipticitate poros per quos egrediunt̃ pili.fiunt.n.he paſſiones propter prauos hūores viſcoſos ⁊ groſſos:quos icisiua ⁊ diaforetica pharmaca maxime educūt ⁊ euacuāt:ſubtiliū vͦ partium oꝫ eſſe v̄tutis ca.⁊ nō multum ſtiptice:non tamē intantū ſubtilium partiū:⁊ ſiccantiū vt ſiccent ⁊ depaſcant cū humoribus preter nām accruatis ibi naturalē humiditatē que auget capillos:ita.n.nō alopicias ſanabunt magis q̄ʒ caluiciem operabuntur:nec non ⁊ laudanum icarnat vlcera difficilis ꝯſolidationis:⁊ miſcet̃ in medicinis ſedantibus tuſſim:⁊ quādo bibit̃ cum vino veteri ventrē ſtringit: et fit ex eo fumigiū ad expellēdū ſcðinā: ⁊ ponit̃ i naſcalib⁹ valentib⁹ ꝯ duritiem matricis. PAVLVS.ca°.de laudano.eſt eligendū qḋ eſt pōderoſi⁹: ⁊ nigruʒ:⁊ qḋ malaxari pōt:⁊ valet etiā ſic electum cōtra epilenſiā ſi iungatur ſpina patiētis: ⁊ valet ad frigiditatem matricis ⁊ ſuffocationem ſi mulier ex eo recipit fumū:⁊ ſup inferiora.valet etiā cōtra relaxationem dentiū.ſi laudanū ⁊ maſtix conficiantur.⁊ circa gingiuas extra ⁊ intus ponantur.

SERAPION.auc.Dia.caplo ledent.v̄tus laudani eſt ca.mollificatiua aperitiua orificioꝝ venaꝝ quādo miſcetur cū vino ⁊ mirra:⁊ cum oleo mirtino ſup cicatrices vlcerum meliorat eas.Et qñ mittit̃ in aurem cum vino qḋ dicit̃ idromel:aut cum oleo ro.curat dolorē earū:⁊ fit inde fumigiū ad expellēdum ſcðinā:⁊ ponitur in cōfectiōe naſcallium vel collirioꝝ matricū:⁊ cōfert duriciebus earum.⁊ miſcet̃ in medicinis ſedātibus dolorē:⁊ in medicinis tuſſis ⁊ in vnguētis:⁊ qñ bibitur cuʒ vino veteri ſtringit vētrē:⁊ ꝓuocat vrinā. AVICEN.laudanū eſt ſubtile:⁊ eſt in eo pauca ſtipticitas:⁊ eſt maturatiuū humiditatum groſſarū viſcoſaruʒ:quas cum eq̄litate reſoluit in quo eſt v̄tus attractiua:⁊ eſt calefactiuū aperitiuum orificioruʒ venarū:⁊ igreditur in ſedatione doloris:⁊ facit naſci pilos:iſpiſſat eos ⁊ ꝓlongat:⁊ conſeruat ꝓprie cū oleo mirtino:⁊ cum vino:⁊ nō facit hoc niſi qꝛ ipſum eſt ſubtile:⁊ ꝓfundatur:⁊ eſt reſolutiuū:⁊ mūdificat corruptionē corrodentē carnem:⁊ eſt attractiuū ⁊ attrahit nām bonā ad pilos:verū tamen nō videtur cōferre caluiciei cum icipit ⁊ caſui piloꝝ cum apparet cutis:⁊ fluxui capillorum:⁊ non peruenit ad hoc vt ſanet allopitiam: qm̄ nā allopitie nō reſoluitur niſi virtute que eſt ſup virtutē reſolutionis eius:⁊ laudanū cōſolidat vlcera dure cōſolidationis: ⁊ diſtillatur cum oleo ro.in aurē doloroſam:⁊ igreditur i medicinis ſode ⁊ pulſationis:⁊ confert tuſſi:⁊ reſoluit a̅pata matricis ſuppoſitū in peſſario:⁊ attrahit fetum mortuū:⁊ ſcðinā ſuffumigatione facta ex eo in traiectorio:⁊ qñ bibitur cū vino antiquo ꝯſtringit ventrē:⁊ ꝓuocat vrinam.

¶ Capitulum. CLXVI.

Ciſtos vel ciſtereon.eſt q̄dā ſpēs hedere.⁊ eſt roſa canina vel roſago ad cuius pedem naſcitur ypogſtidos:vnde qḋ ſit ſpēs hedere patet p Diaſc.ca°.ciſſos.Cuius due ſunt ſpēs.vna flore albo:alia roſeo.⁊ ē tertia ſpecies:cuius frutex maior folia lōgiora:colore obſcuro: odorē iactans:habens quandaʒ tenacem humiditatē vt policaria.hanc dicunt laudanum colligere in creta.

PLINIVS.lib.24.cap.10.ciſton greci appellant fruticem maiorē thimo.folyꝭ ozimi.duo ei⁹ genera maſculus ⁊ femina.flos maſculi roſace⁹:femine alb⁹.hic videt̃ roſa canina ſub qua naſcitur ypoquiſtidos vbi notandum ꝙ Diaſco.vocat illam ſpeciem roſe canine hederam: quam hirci caprarum libenter edunt.l.Ciſſos.

Ciſtereon.i.hedera. Diaſ.
Ciſton.i.roſa canina.Pli⁹.
 lib.24.cap.10.
Citan.Ciran ē medicamē
 quoddā ad ſplenem.
Citbus.i.laudanum.
Citici.i.rannus.
Citinoruatis.i.caduca mali granati.
Citima.i. flos mali granati domeſtici.
Citin⁹. DIASCORI. vero dicit quatinus.
 PLINIVS.lib.23.ca.7°.ſic vocat̃ primus partus mali punici.Galie.6.memiri.capitulo primo. kitinus dicit.
Cition.i.cicuta.
Citiſon.i.galla aſiana.
Citiſum.i.foliū.Alr.Pli⁹. li.13.ca.24.
Citon.i.lac diuiſum a ſero.
Citoniū.qd eſt.l.cuſa.
Citra.i.cimolea.
Citrangulū narantiū.l.pomuʒ.lati. gre. citromolū vbi ſciendū ꝙ citrangulum eſt:cui⁹ acetoſitas ⁊
femina in vſuʒ veniunt. de citrangulo vͦ nunq̄ʒ mentionem reppi nec vidi niſi in quinto.Auicen. caplo de Syrupo alkedre ex cōpoſitione ſua:⁊ in Damaſc.i antidotario vbi facit oleum de citrāgulo ⁊ oleū de citrāgulorum ſeminibus.
Citraria.vel citrago.i.melliſſa.⁊ gre.dr̃ mellifilon. turungen.ara.ab atrogi qḋ eſt citrum: ⁊ citraria ab odore citri.
Citrac.qd ē.l.ceterach.
Citron.eſt medicamen ad ſplenē.Caſſius felix.
Citrina idem.
Citrionia.i.citonia mala.
Citroc.i.citrum.

¶ Caplm. CLXVII.

Citrullus lati.ara.hake. SERA.li.aggre.c.rahera.auc.Ga.Citrullus fridior ē cucumere ⁊ gnāt chimū viſcoſū:⁊ hūores crudos i venis ⁊ accidūt ex eſu ei⁹ febres antiq̄ male:neq̄ʒ ꝓuocat vrinā ſic̄ melon:⁊ nocet ſtō.q̄re oꝫ q vult vti eis vt vtat̃ amcos niſi ſtōus ei⁹ ſit valde calidus.Et idē auc.habix.aq̄ citruli ⁊ cucumeris ꝯfert iflāmatōib⁹ febriū ⁊ ſedat ſiti:⁊ laxat vētrē laxatiōe bona ſine nocumēto aliq̄:et dꝫ buliri cū zuccaro albo:⁊ nō oꝫ ꝙ det̃ hn̄tib⁹ nāʒ durā ad mouēdū nimis.qꝛ illa aq̄ nō hꝫ tātā v̄tutē ꝙ laxet nāʒ durā.et ſi ipa faceret morā i ſtō forſitan iduceret laborē ⁊ nocum̄tū et iflōnes.

RABI.MOISES.citrull⁹ cū ei⁹ digō tardat̃ gnāt hūores venenoſos. ISAAC.i dietis pticularib⁹.li.3.ca.de citrull.ſūt fridiores et grauiores cucumerib⁹.friditas.n. coꝝ ē i fine tertij.ꝓide groſſū gnānt ſl̄a ⁊ neruoſitati ſtōi magi nocēt cucumerib⁹.Rurſus pp ſuā duritiē ⁊ friditatē ſūt groſſoꝝ hūoꝝ gnātiui:qḋ certificat̃ qꝛ citrulli in ſtō morā faciētes venenoſoꝝ cōruptōeʒ ſubeūt hūoꝝ.citrulli magi ſtō nocēt.medulla tn̄ coꝝ pfectiorē gnāt chimū.

Citrū.legumē ē q̄ carem⁹: vel citrū.i.pomum citrinum p quo.l.hatros.
Citula.i.cicer erraticum.
Cizomo.i.zeuzomū.eruca
Ckirabalios.i.armoniacū.
Ckiras.i.glādula.
Ckiratica.i.percuſſiua.
Clacora trigdana ē qḋdaʒ genus oſtracoꝝ marinorum magnorum.
Claſintis.eſt p̄ma ſpecies caſſie lignee.
Clalagelaſen.i.caulis.
Clas.i.turdus auis.
Claſſa.i.gūma iunipi.
Claſefedia.Clapſedra eſt ſpēs ſyringe q̄ inijcit̃ medicia i veſicā pp ipulſionē iſtr̄i ſolidi in concauū inſtrumentum.
Claſmoſimon.Diaſc.i.almea.Clamaſimon.
Clatem.ideſt germē mol
le palme.
Clatus.qd eſt.l.Ciatus.
Claui dn̄r a̅pata ſi magna de mā ſanguinea vel p pte colica q ⁊ furūculi a qbuſdā vocātur vel carbunculi:⁊ dicitur ſil'r clauus quedā ſpēs verruce.
Clauis.Clauus vocat̃ exitus tunice vuee oculi.l.elus ꝓtoſis.
Clematis.Dia.policātis.i. ariſtologia.⁊ ē 3ª ſpēs ei⁹
Clematides.eſt tertia ſpecies trifolij.Diaſ.Plini⁹ lib.24.ca°.15.in fine.
Clendrios.i.galla.
Clibit.i.git.
Clice.i.turdi.
Clidonas greci vocāt quādo agitat̃ aqua in ventre ſicut in vtre.Alexan.
Cliendepon.i.ſuldago.
Climaſtecha.i. litargirum

Climaſmartica idem.
Climaſticos.eſt ſpecies ariſtologie.
Climatis.Dafnoides.i.vitis alba.Diaſcorides.

¶ Cap. CLXVIII.

Climenum. DIASCORIDES cap.climenum.habet haſtā quadrā ſimilē fabe viridi.⁊ folia ſimilia arnogloſſe folliculos duos ſuper virgas ſibi coherētes ſil'es iridi ⁊ polipodio.Plin.lib.25. cap.7.in p̄ncipio. POSSE.DIASCORIDES.Succus eius cū radice ſua emoptoicis ꝓdeſt.ciliacis ſingulare p̄ſidiū eſt. fluxū mulieꝝ ſtrigit.virtus eſt illi ſtiptica ⁊ frigida.naribus ꝓfluentem ſanguinē ſiſtit. folliculi ipſi⁹ vulneribus impoſiti paracoleſim faciunt.

Climia qd ē.l. cadimia pōfolix.
Climiafelde.i.fuligo.
Clinabile.i.mirtinum.

¶ Cap. CLXIX.

Clinopodium klinopodes vel clinopodum. gre.lati.vero vocatur pes coruinus. DIASCORI.cap.de clinopodio.Clinopodiū frutex ē ſarmētoſa duobus palmis aſcēdens de terra.naſcit̃ locis ſaxoſis.folia hꝫ ſil'ia herpillo:⁊ florem praſſio ſimilantē.⁊ alio noīe vocat̃ pes coruin⁹.ꝓ quo.l.coronopodion. GALIENVS.7.ſim.phar.ca°.clinopodū.cal'e ē virtutis nōdū cauſtice. eſt aūt ſubtiliū ptiū ſm ſubaʒ.ponet vtiq̄ʒ qs.3.gradus in calidi.⁊ ſic.Pli.li°.24.ca.15.poſt mediuʒ. POSSE.DIASCORI.herba ipſa bibita ⁊ cocta morſib⁹ venenatis occurrit. de alto cadētib⁹ opitulat̃.ſtrāgurijs p̄ſtat effectū mēſtruis impat. aborſuʒ fac̃. potui data acrocordinas multis diebus tollit. vrine difficultati tardiſſimi tēporis medet̃. flos ei⁹ lectipedi ſil'at̃. vn̄ ⁊ nomē ſumpſit. AVICENNA lib.2.cap.de pede coruino.cōfert ſolutioni antique ⁊ confert colice ⁊ efficit oppoſitionem hermodactilorum abſq̄ʒ nocumento.

PAVLVS cap.de pede coruino.medet̃ dolori iūcturaꝝ confortando membrum ⁊ nām reſoluendo.

Clion ideſt pulegium.
Clipealis quid eſt.l. Albilmera.
Clipſis ideſt defectio vel anguſtia.
Cliſma ideſt cliſtere.
Cliſtcos eſt ſemē cariote.
Clitiriza ideſt liquiritia.
Clitenus eſt herba quam Diaſco.vocat periclimenon.⁊ eſt caprefolium.
Clobaſis.i.anagallus.
Clogias.i.lāceola. ⁊ ē ſpēs plantaginis.
Cloron vel claron.i.viride Theophilus.
Cnicapeos.i.paucedanuʒ.
Cnicos.i.anticrocum.
Cnicus.i.cicer ruſticum.
Coabaʒ ſunt quedā grana ſimilia cardamomo ⁊ ē
nux tarch . i . melegeta: eo ꝙ grana ei⁹ ſil'ant̃ granis melice.Cobeʒbagne
Coagulatum.i.rob. Galie. libro ſecretorum.
Coamos.Coameos. Coareos ideſt folium.
Cobbori.Cobori.Cobouri .i.lapis liberās a venēis.
Cobrurulla eſt iuncus nō acute ſummitatis.
Cobeʒbaca nux tarch ideſt melegeta. Auicen.eo ꝙ grana eius ſimilātur melice granis.
Cobʒbagac.Cobʒbagne.i. coabam.
Cocamos ideſt ciclamen.
Cocecoreon.i.cicorea.
Cochacbemen.i.comoſis.

¶ Cap. CLXX.

Cocam. ara.gre.capnor.lat. fumus. SERAPI. lib.aggre.cap.cocam.auc.Gal.Subſtātia ei⁹ eſt terrea ſubtilis ⁊ i eo cū hoc ē reſiduū paucū ex igne ⁊ oīs qdeʒ fumus deſiccat:ſʒ diuerſificant̃ ſpēs ei⁹ ſm diuerſitatē corpoꝝ a qb⁹ reſoluit̃. nā a materia q̄ ē calidior ⁊ acutior generat̃ fumus q eſt ſm nām ipſi⁹. ⁊ ex materia q̄ declinat ad dulcedinē q̄ eſt paꝝ mordificatiua generatur fumus ſil'is ei.Et idē auc.Ga.fum⁹ olibani adminiſtratur aliqñ cū plurib⁹ medicinis oculoꝝ hn̄tiū a̅pata cal'a. nā mūdificat ea a carne ⁊ adminiſtrat̃ in cohol q̄ fiūt ad reſtaurandū pilos palpebraꝝ.Et fumus mirre ⁊ terbētine ſunt lōginqui a nocumēto: ſʒ fumus ſtoracis ē fortior iſtis.⁊ fumus picis adhuc fortior: ⁊ fum⁹ alkitran fortior fumo picis.⁊ medici adminiſtrant illos q ſunt ex fortiorib⁹ ſpēb⁹ in medicatōe palpebraꝝ.qñ in his ē egritudo q̄ dr̃ ſilach.⁊ eſt egritudo cū qua cadūt pili cum duricie palpebraꝝ ⁊ rubore ⁊ medicatōe corroſionis ⁊ pruritus:q̄ ſunt in lachrymali oculi ⁊ medicatōe oculoꝝ humoris in quibus nō eſt a̅pa. ⁊ adminiſtrātur alie ſpēs que ſunt magis mollificatiue in alijs egritudinib⁹:in qb⁹ adminiſtrat̃ fumus olibāi:ſʒ modū colligēdi fumū iuenies in.l. ronder.

Cochaſi . Chochia.i.papauer kochia.
Cochilium.i.coccilium.
Cochia.i.pillule cochie . ⁊ cochia eſt ſuffumigatio quedam ſic nominata.
Cochile herba eſt nomine ſalabra ſimilis vermiculari hn̄s ſaporē acetoſuʒ ⁊ fit ex ea alkali.
Cochima.i.antepſica criſomela qḋ interpretat̃ mala aurea vulgari ꝓuicialī dicit̃ amoria ⁊ nos dicimus comula .
Cochium. kochiuʒ eſt qḋdam animal marinū qḋ vulgo dicit̃ vitulus marinus piloſum. hn̄s quattuor pedes ſimiles pedibus catuli ⁊ parit catulos ⁊ exit interdū ad terrā ad paſcua kochi foca.
Cochum eſt terra iuxta locum vbi clauſit Alexander gog ⁊ magog.
Cochiras eſt ſpecies cāne pro qua.l.haſap.
Cocciluʒ.i.incubus.
Cocirio idem.
Coccimidos.i. lipporium.
Coccimela a coccineo colore dicta eſt ⁊ ſunt apḋ Diaſco. que a modernis corula vocātur.vnde capitulū de coccimella eſt caplm ḋ criſomolis ſiue coruli:ſed Diaſcori.facit aliud caplm de prunis.⁊ dicit ꝙ cocimella a quibuſdā pruna vocant̃: nō tn̄ aſſerit hoc ſm veritatem: ſed voce aliquoꝝ.
Coclea pegrina .i.mariza
que cocleas hꝫ.l.halʒuʒ.
Coclea terrena ⁊ marina. quid eſt.l.halʒum.veruʒ eſt ꝙ ſm Diaſco.Coclea terrena eſt limacia . Sʒ ſciendu3 ꝙ coclea interduʒ accipitur ꝓ toto animali aliquādo ꝓ ſola teſta ſm exigentiaʒ . aliqñ ꝓ marina coclea.
Cocleas.Cocles.i. antimoniū.⁊ cocleas.i.v̄ga viril'.
Cocleariuʒ.Coclear medicine eſt.i 13. granoꝝ . ſed mellis.248.⁊ ē ſeſtariū. eſt pondus quattuor aureoꝝ.⁊ eſt.3.vi. ⁊ cocleariuʒ eſt ſimiliter ſpatula cum qua accipitur medicina de pixide.
Cocognidiū eſt ſemen plāte dicte a Diaſcor.camelea:⁊ eſt meʒereon. vt ſupra vbi ponitur de camelea. vnde qui dicunt cognidium ſemen eſſe laureole nō nouerunt veritateʒ.ꝓ quo.l.Camelea.
Cocodrillus ē animal qḋ mouet mandibulam ſuperiorem: cuʒ cetera animalia moueant mandibulam inferiorem.
Cocodrilla.i . ſerpentaria.
Cocodaſni.Cocodaſinis.i. bacca lauri.
Coccon . Coccus infectiu⁹ .i.cocus.Diaſco. iſoſion. faſelon ex ſimilitudīe faſeoli ⁊c̄.
Cocoʒa ideſt cucurbita.
Cocodaphnis.gre.bacchalauri.Paulus.

¶ Cap. CLXXI.

Coccus vel kermes.gre.ara . karmas vel neruas vel hermen.lati.vͦ grana tinctoꝝ.vn̄ tingit̃ ſcarlatū.vn̄ dr̃ de xp̄o ꝙ fuit veſtit⁹ veſte coccinea.i. ticta cocco.ſ.granis de ſcarlato vocat̃ aūt kermes ⁊ ē frutex ſʒ Diaſ.ca.de cocco ſarmētoſa hn̄s in ipſis virgis bacculas rotundas ſicut lenticula q̄ colligunt̃ ⁊ conficiunt̃. Eſt aūt bon⁹ coccus galleticus ⁊ armenus.⁊ ſecūdus aſianus ⁊ licius hiſpanus vero oīuʒ nouiſſimus eſt virtus eſt ei ſtiptica. SERAPION lib.aggre.auc.Diaſc.cap.hermen vel karmen.i.grana tinctoꝝ ⁊ eſt arbuſtuʒ.ſ. qḋ adminiſtrat̃ etiā ad ignē accendēdum ⁊ eſt mediū inter arborem ⁊ herbam : cuius rami ſunt multuʒ ſubtiles ſuper quos ſunt grana rotūda ſimilia lenticulis que colligunt̃

Silach egritudo

Coccam
Capnor
Fumus

⁊ ponuntur ⁊ reſeruant̄ ⁊ conficiuntur ad tingendū: ⁊ melioꝛ ex illa eſt que defertur ex terris que dicunt̄ gallates ⁊ andabaſi ⁊ armenia: ⁊ ſecūda eſt illa de ſyria ⁊ litia: ⁊ deterioꝛ omnibus eſt illa que defertur ab hiſpania ⁊ reperitur in arboꝛe parua ſatis ſimili in folijs arboꝛi glandiū in terris calichie. ⁊ in ea multiplicatur animal teſtoſum paruum ſimile limacijs: ⁊ colligunt ipſam mulieres illi⁹ terre cum roꝛe eoꝛum. Et idem auctoꝛit. Galie. Sapoꝛ eius eſt ſtipticus cū amaritudine ⁊ virtus ei⁹ deſiccat ſine moꝛdicatiōe ⁊ abſtergit ⁊ incarnat. POSSE. DIASCO. Coccus aceto tritus ⁊ impoſitus vulneribus paracoleſim facit ⁊ neruis inciſis maximum pꝛeſidium eſt.

SERAPION auctoꝛ. Galie. karmen confert magnis vlceribus neruoꝝ ⁊ alioꝝ membꝛoꝝ: quādo teritur foꝛtiter ⁊ miſcetur cum aceto ⁊ melle ⁊ etiā decoctionem eorum dant illis qui patiuntur in neruis. PLINIVS libꝛo. 24. capitulo q̄rto de cocco. valet vlceribus magnis ⁊ maxime neruoꝛum vlceribus: ⁊ valet contra tremoꝛē cordis ⁊ eius debilitatem. hoc aſſerit ſimiliter Damaſcenus in antidotario ſuo in quadam confectione que incipit. confectio alkeſmes.

Coccus gnicus cintum. i. cartamum. Diaſco. i. crocus hoꝛtulanus.

Coculis ideſt ſtrignum.

Codia. Codium kodia. i. ſemē papaueris vel limaces. Gal'. in lib. de alimētis al'r. 7. memiri. cap. p̊.

Codilia eſt ſpēs endiuie.

Codilion. i. coꝛdumeni vel ſemē ſiſeleos. Diaſcoꝛi.

Coe ē nomē pōderis. ll. 9. ex concoꝛdia. Diaſco. ca°. de terbentina. cum Serapione cap. de reſina.

Coen ideſt herba que vocatur peſtoꝛin.

Coercēs virtus. i. ſtiptica: ⁊ ipſamet repcuſſiua poteſt dici. Diaſco.

Cofeactis. Cofeateos eſt quedam ſpēs titimali.

Cofendir. Cofendiſion. i. ſciatica paſſio.

Cogatan vl' cogmatan eſt ſatietas nauſeatiua.

Cogmas ideſt vſnee.

Cognificiū. i. millefolium.

Cognitio ideſt ſolidatio.

Cobarbagne. Cobȝbagne ideſt coabam.

Cobim. i. antrax. ⁊ potiſſime naſcitur in membꝛis glandoſe carnis.

Cobiſi. Cobiȝ. i. cochum.

Cobol duo ſignificat. naȝ eſt oīs medicīa ocularis. ⁊ ē ſil'r antimoniū ꝓpter excellentē virtutē quaȝ hȝ in cauſis oculoꝝ.

Coboptalis. i. cimbalaris ⁊ eſt quedam cartillago. componens epiglotim.

Cobot ideſt cot.

Coliuȝ eſt animal marinū cuius virt⁹ eſt ꝓpinq̄ virtuti animalis caſtoꝛei.

Cola. i. parue puſtule q̄ naſcunt̄ in oꝛe pueroꝝ ⁊ ſūt alcole vel cola. i. extremitas. Ga. 3°. iterioꝝ. ca. 10.

Colla qd eſt. l. glucten. ⁊ cola ꝓ moꝛbo eſt opilatio ī epate ⁊ ſplene.

Colades gre. inteſtina ide colica libꝛo de doctrina greca. Colidas.

Colas grece fel.

Coli. gre. colera vel fel.

Colagoguȝ grece. i. colere eductiuum. l. Emac.

Colaſtion gre. kolaſticon ideſt purgatoꝛium.

Colaſtrum. i. coluſtrum.

Colath. i. puſtule in oꝛe.

Colbo ideſt grana ſolis.

Colcacoꝛob. i. ciclamen.

Colcandeſam. i. calcantū.

Colcito quid eſt. l. Coltico.

Colcodeia pſice. i. datoꝛ vite. Auicen. p̄ma p̄mi.

Colcotar eſt ſpēs vitreoli. vt appet i. l. Calcitis. ⁊ l. ȝeg. vide Gal'. lib. ſecretl.

Collectica collectiua. i. gluctiatoꝛia q̄ oīa ſoluta vl' fluxa glutinat̄ ⁊ alligāt. Galie. in dinamidijs.

Colen vel coli grece ideſt fel vel colera.

Colena. i. oꝛiganū libꝛo antiquo de ſimpli. medi.

Coleos. i. graculus auis.

Coles vel colis. i. virga virilis a greco caulon. Coꝛnelius celſus.

Colfos. i. ſinus vlceꝝ. Caſſius felix pendigenes. Papias colpus gre. ſin⁹. Galie. ad glauconem colpus inquit q̄ſi ſinus pendens p. k. kolpus.

Colias. Coclea helecumū. Alcuȝ. ara. limatia. Ste.

Collera paſſio ſiue colliri ca ē fellis infuſio ꝑ ſupi⁹ ⁊ inferius. Alexander.

Colliſies appellat̄ conglutinatio inde pacoleſis. i. ꝑtim ꝯgluctinatio. inde ſarcocolla. i. ad carnem ꝯgluctinandā ⁊ ſarcocollagiū. i. carnis congluctinationem faciens.

Coliade ideſt gluctinoſuȝ flegma.

Coliandrū. i. coꝛiandrum.

Colides. i. inteſtinum exterius inde colica paſſio.

Colidis. i. ficedula auis.

Colligon vulgari appellatione dicit̄ cimbalaria.

Colīm. i. planta que dr̄ aſacirat ⁊ eſt planta hñs folia ſil'a mirre ⁊ in medio ſui hȝ annulū ſil'em oculo ⁊ ſimilat̄ ſempuiue.

Colloquatis. i. excreatis.

Colira ideſt colera.

Colirion ſm̄ Diaſcoꝛi. vocatur geſſamia.

Colimo. i. mentaſtrum.

Coliris. i. limatia.

Colirida. i. cruſta panis libꝛo de doctrina gre.

Colliriuȝ. Saladinus melius ē medicina ocularis foꝛma oblōga q̄ fricat̄ ſuper cotē cuȝ aliq̄ liquoꝛe qñ in oculis poni dȝ. ⁊ df̄ ſimil'r ſief. Colliriū ēt in mltis libꝛis ō greco trāſlatis vocat̄ ſuppoſitoꝛiū ꝓpter ꝯuenientiā in foꝛma. eſt. n. foꝛma ei⁹ ſicut nucle⁹ dactili: ſȝ grece ꝑ. k. ſcribit̄. ⁊ pōt eē humidum ⁊ ſiccum. humiduȝ. ſ. qñ fit cuȝ lardo ⁊c̄. ſiccū qñ fit cum ſalgēma.

Collirium alimbar. anteceſſio vocatur.

Colliriū raſategi ideſteris vſti.

Colis vel coles. i. virga virilis a gre. caulon. l. caulis. Coꝛneli⁹ celſus.

Coliſartias. i. fel vrſi.

Coliſtario. i. fel thauri.

Cap. CLXXII.

Coliticon. ſiue colicon grece latine hermodactilus. DIASCORIDES cap. coliticon. Coliticon ⁊ eſt bulb⁹ agreſtis qui dicit̄ ephemeros qui naſcitur in fine autūni floꝛem habens albū ſimilē in figura floꝛi croci. ⁊ folia affert bulbo ſimilia ⁊ pinguioꝛa. haſtā habet duobus palmis longam ruffam radiceȝ ſubnigram: que ſi decoꝛticata fuerit alba inuenitur mollis ⁊ dulcis ſucco plena lactei coloꝛis. bulbus ipſe habet in medio inciſuram ex qua egreditur ſtipes vnde flos exit. naſcitur multuȝ in meſſenia ⁊ in colchis. radix eius accepta offocationem pꝛeſtat ſecūduȝ Diaſco. vt micete: ſed ideo hoc in noticiam pꝛotulimus ne pro bulbo comedatur: qꝛ vis ineſt illi veneni: quāuis ſuauis guſtu ſit: ſed qui eum comederit: ſic ei ſubueniendum eſt ſicut comedentibus micetas. vnde ſingulare pꝛeſidium huic rei eſt lac bubulinum ſumptum. vnde coliticon eſt ſurumanuȝ pro ſurumine quod eſt hermodactilus. ⁊ ita videtur eſſe ſecundū Serapio. pro quo lege. l. ſturagen.

Colitidum. i. raffanum.

Colocantū. Calacātū. i. calcātū xalacātū gre. Ste.

Collocaſia. Diaſco. Auicē. i. culcaſia. ara. Culcas. Plinius libꝛo. 21. cap. 15. circa pꝛincipium.

Cap. CLXXIII.

Colofonia frixa. pix erica. pix bꝛicia grece. ara. ratiemgi. lati. pix greca. ⁊ reſina fuſa. Diaſco. PLINIVS capitulo de colofonia. pix erica ſic dicta ab erice filio veneris qui victus ab hercule mutatus eſt in montem ſui nominis in quo monte creſcunt arboꝛes quoꝛuȝ gummi dicitur colofonia inde ericis carpos. i. fructus illius arboꝛis. ⁊ dicitur pix greca: quia ō ea in grecia in multa quantitate inuēitur: ſed quo modo fit lege. l. hatinog. PAVLVS. cap. de colofonia. ca. eſt in ſecundo. ſic. in p̄mo. POSSE. PAVLVS ꝯtra diſſinteriā fit ſuffumigatio ex puluere ipſi⁹. Et etiā ꝯtra tenaſmonē ex frida cauſa ex puluere ipſi⁹ ⁊ naſturtij equaliter mixtus fiat aſpſio ſup renes melle cal'o perunctos. Ad pilos de facie remouendos ⁊ faciem dealbandam. Accipe. ʒ. iij. colofonie. maſticis. ʒ. i. modicū armoniaci puriſſimi ⁊ diſſolue in vaſe terreo nouo mūdo: ⁊ ad vltimū tres guttas armoniaci ⁊ miſce ⁊ cola ſuper aquā frigidā ⁊ miſce ⁊ malaxa. cum aūt volueris pilos tollere reſolue paucum ad ignē ⁊ aliquantulū tepefactuȝ pone ſup faciem ꝑ vnā hoꝛam vel duas. poſtea remoue: pilos remouet ⁊ faciem depurat: ⁊ ſit locus ſiccatus cū pānis ⁊ paꝝ cū digito madefacto pꝛeme vt melius adhereat. pōt illud emplm̄ decies apponi: ⁊ poteſt ſeruari per duos dies. Contra aſma ex frigida cauſa materia exeunte digeſtiua ⁊ diſſoluta accipiat patiens fumum per os.

Collokintis gre. cucurbita agreſtis. collokis. n. quintis ſecundum gre. colloquintida dicimus.

Colona grece vlcus oculi recens.

Colomeſtin. i. aconitum.

Colon. i. hūoꝛ. ſ. colera rubea. ⁊ vl'r ꝓ quolibet humoꝛe ponit̄. aliqñ etiam ponit̄ ꝓ quodā inteſtino qō eſt vltimū de tribus groſſis in quo fit colica paſſio. ⁊ aliqñ pro ipa colica paſſione.

Colonia eſt quoddam vlcus oculi. Coloma.

Colopendria. i. ſaxifragia.

Coloquintida. Cucurbita alexandrina vel cucurbita deſerti. idem ⁊ eſt pomum vel fructus in trāſmarinis. partibus inuentus. ꝓ quo. l. haudeb.

Coloquintida. i. cucurbita vſualis ꝓ qua. l. bara.

Coloquintida domeſtica. quid eſt. l. haudeb.

Cap. CLXXIIII.

Coloquintida agreſtis ſm̄ Diaſc. capl'o de coloquintida agreſti. haſtas ⁊ folia hȝ ſup terrā ſimiles cucumeri nr̄o que folia inciſa ſunt ⁊ guſtu amara. ſemē ei⁹ rotūdū vt pila: qō colligendū ē cū ī maturitate coloꝛē variauerit. POSSE. DIASCO. virtus eſt in medio ipſius purgatoꝛia obolo vno accepto cum mulſa mixto nitro melle cocto ⁊ mirra in moduȝ cataputie bene purgat. Ipſe vero pile ſicce tunſe ⁊ mixte et cliſteri adhibite ſciaticis medētur. paraliticis ſimil'r pꝛeſtolant̄. flegma ⁊ coleraȝ deponūt. menſtruis imperant. aboꝛſum faciunt. doloꝛeȝ dentiuȝ tollunt. cacoſtomatice ſunt. colliria exinde fiunt: que ſuppoſita ventrē deponūt. viridis autem ſuccus ſupunctus ſciaticas curat. vires hȝ humectandi ⁊ infrigidādi abundāter. vnde ſuccus raſure ipſius auriū doloꝛē que ex inflammatiōe caloꝛis fiunt ſanat cum oleo roſa. inſtillatus. raſura aūt eius febꝛientibus in ſtomaco poſita minuit febꝛem.

Coloꝛ dactili. Coloꝛ feniceus. qd eſt. l. fenicha.

Coloꝛ iacitinus. i. coloꝛ celeſtis. ⁊ eſt ſm̄ auctoꝛes coloꝛ q eſt īter nigredinē ⁊ albedinem quaſi coloꝛ ſbalbidus. ⁊ iſte coloꝛ celeſtinus noīatur in. l. ambꝛa ⁊ in. l. bdellium.

Coloꝛ indus eſt quaſi celeſtis tendēs ad nigredinē

Coloꝛ punicus. i. coloꝛ ſubcitrinus inde vocant̄ poma punica. i. ſubcitrina.

Coloꝛ purulentus. i. coloꝛ ſanguinis putridi.

Coloſtrū eſt p̄ma poſt ꝑtū denſitas lactis. Plinius libꝛo. xi. cap. 41. ⁊ lib. 28. cap. 9. in pꝛincipio.

Colpus grece ſinus vlceꝝ vel apoſtematis.

Colpus ideſt ſinus vulneris vel colpus ideſt empetigo. Colfos.

Coltico effemero bulbus agreſtis. Diaſc. ē hermodactili ſpecies venenoſa. Stepha. eſt ſurumanuȝ pro ſurumē.

Coluber ē ſpecies ſerpētis que dicit̄ ceruuȝ fugere. leonem interficere.

Colūbaria. Colubꝛia. i. ſerpētaria dragōtea. macer

Colū. i. extramū vel colū ideſt membꝛum.

Columbapaſtron ideſt pētadactilus.

Columbina. Columbaria. i. herbena piſtereon gerebotanū yerebotanuȝ.

Columi ideſt colita.

Columu ideſt herba q̄ dicitur muſcellina.

Collus ideſt yrceus bibendi vel nappus.

Coma. Comatos. i. gūmi. ⁊ coma eſt ſtupoꝛ vel ſomnus lōgus: vel apata fra cerebꝛi. vel accñs apatis eius. ⁊ come. i. lixiuium.

Comacis ideſt citonia.

Comara ideſt cardus.

Caplm̄. CLXXV.

Comarus. gre. ara. catilabinch. vl' hautāchi. lat. ſtrāgulatoꝛ pr̄is ſui: vel ficus lupi: vl' ſuboꝛbito. DIASCORIDES. cap. Comarus ⁊ eſt arboꝛ ſil'is cidonie: ſȝ folia minuta hȝ ⁊ fruct⁹ cocimelle ſimiles. eſt. n. ſil'e oſſib⁹: quā multi memeglon dicunt. cui ſi maturitas fuerit ruffuȝ facit coloꝛē: ſȝ cū edit̄ remanet in oꝛe ſuba quedā ſil'is ei q̄ remanet ex ficubus. vocat̄. ara. catilabinch. i. īterfectoꝛ pr̄is ſui: ⁊ ficus lupi: ⁊ eſt arbuſtū qō vocat̄ nr̄o ideomate armoni. fructus eius eſt in ſupficie aſper. ⁊ hȝ ſapoꝛē mixtū ex dulcedine ⁊ acetoſitate aliqua. STEPHA. cap. comar⁹ cathilabinch. i. catelabū. quidā gombaris dicunt. SERAPION lib. aggre. cap. haruanchieth. i. ficus lupi. arboꝛis hui⁹ folia ſunt ſimilia folijs citonioꝝ: ſed ſunt minoꝛa ⁊ fruct⁹ ei⁹ eſt ſimilis pꝛunis in quātitate nō hñs nucleū. ⁊ qñ maturat̄ declinat coloꝛ ei⁹ ad rubedinē. ⁊ qñ comedit̄ remanet in oꝛe ſuba ſimilis ei q̄ remanet ex ficub⁹. GALIENVS. 7. ſimpli. phar. capi. de comaro. Arboꝛ ⁊ fruct⁹ eius ſunt ſtiptici eſt aūt cacoſtomatica ⁊ caphalargica. memidū vero quidaȝ nominant. POSSE. DIASCORIDES eſt malus ſtomaco. opilat cito ⁊ inducit ſtupoꝛem.

Comato agreos ideſt ſemen rubee ferule.

Comatra ideſt pirum.

Cap. CLXXVI.

Combin. vel coꝛumb. arabi. gre. cauben. vel bꝛaſſica vel lacana: latine vero caulis.

SERAPION lib. aggre. cap. cōbin. auc. Ga. Cōbin. ex eis ſunt domeſtici in ſuo ſapoꝛe nō hñtes amaritudinē ⁊ acuitatē. in ſemine eoꝝ eſt hoc magis manifeſtū. Et caules agreſtes plurimuȝ naſcunt̄ in locis maritimis vel in alijs locis deſertis: ⁊ ſunt ſimiles domeſticis: niſi qꝛ ſunt albioꝛes eis ⁊ aſpioꝛes: ⁊ ſunt amari ſapoꝛis. Et ideȝ auct. Gal'. ſapoꝛ eoꝝ eſt amarioꝛ ſapoꝛe domeſticoꝝ ⁊ ſunt calidioꝛis ꝯpl'onis q̄ȝ ipſi. ⁊ ſunt ſiccioꝛes ſicut ⁊ alia vniuerſa fere ſilueſtria: ⁊ nō euacuat̄ qui comedit eos a malicia eoꝝ: qꝛ ſunt remoti a ꝯpl'one hoīs: ⁊ virt⁹ eoꝝ eſt: qꝛ abſtergūt ⁊ reſoluūt pluſq̄ȝ domeſtici. GALIENVS. 8. ſim. phar. cap. de caulibus ſm̄ tranſlationē grecā. virtus quidē caulis domeſtici p̄ma eſt que deſiccat quando comeditur ⁊ quādo apponit̄ extra. ⁊ nō eſt in ea manifeſta amaritudo nec acuitas. DIASCORIDES capl'o de braſſica. Caules marini ſunt lōgingoꝛes a ſimilitudīe domeſticoꝝ. folia ei⁹ ſunt ſimilia folijs ariſtologie ro. ⁊ cruda quidē folia que adherent tyrſo ſunt ruffa parua. ⁊ loc⁹ eoꝝ qui eſt a ſtipite eſt calidioꝛ q̄ȝ locus herbe qui dr̄ tyrſus ⁊ lac: nō multū tñ. GALIENVS. 7. ſim. phar. cap. de caulibus. Sapoꝛ caulis marini eſt declinās ſalſedini ⁊ amaritudini. erit vtiq̄ȝ ad eas que extra coꝛpoꝛis vtilitates ad quecunq̄ȝ huius qualitatis congruunt ydoneus.

AVICENNA lib. ij. cap. de caulibus. Coꝛpus eſt humidius folijs. ⁊ ſilueſtris calidioꝛ eſt ⁊ ſiccioꝛ. ⁊ ipe caulis domeſticus eſt ca. in pꝛimo. ⁊ ſic. in ſecūdo. Et caulis q̄dē alius ē domeſticus: alius ſilueſtris: ⁊ alius marin⁹. ⁊ ali⁹ eſt caulis aq̄: ſilueſtris vō ē amarioꝛ ⁊ acutioꝛ ⁊ remotioꝛ ab hoc vt ſit cibus. POSSE. DIASCORI. Braſſica ideſt caulis ſi in cibo aſſiduat̄ caliginē facit. feminis purgationem excitat. copiaȝ lactis infundit. ſemicocta ⁊ cruda vētrem reſoluit. bis cocta cōſtringit. partus etiā moꝛtuos expellit. cocta cōtrita ⁊ ſtomaco cum axungia veteri ⁊ oleo roſato ſuperpoſita ardoꝛes febꝛium mitigat. lepras ⁊ ſpoꝛas cum alumīe rotūdo ⁊ aceto linita emēdat. ſic ⁊ fluētes capillos retinet. teſtiuȝ ⁊ genitalium vitijs ⁊

tumoꝛibus vtiliter imponitur ⁊ efficacius ſi fabe trite miſceat̃. Stipites eius aridi cōbuſti vim cauſticā ꝑſtāt: quoruꝫ cineres ſi qs cuꝫ aceto ⁊ lixiuio pſilotris ꝯiunxerit detracti capilli: non renaſcent̃. Semen braſſice ⁊ maxime egyptiace in potu datū lumbꝛicos occidit ⁊ oīa intus aīalia extinguit. Cinis radicis eius iacentē vueā ſubiect⁹ attollit. GALIENVS ſecūdo de cibis. medici qdeꝫ ipſo vt medicina exiccāte vtunt̃: ſed ſuccus caulis hꝫ aliquid expurgatiuū. ipm aūt coꝛpus ſm exiccandi rōnem reſtringere magis ꝙ ꝓuocare ad ſeceſſum. qñ qdem egere volumus q̄ ſm ventrē ponimus cū eo oleū cū garo. differt aūt nihil: neqꝫ ſi cū ſallib⁹ pꝛo garo ſumat̃. volentes aūt exiccare humidū vētris qñ iam mediocriter videt̃ coct⁹ poſtea aquā effundētes imittimus mox alteri calide: deinde iterum in illa excoquimus multū: ſed tandem cuꝫ decoquimus vt teneres fiāt: nō excoctus: quādo grā ſubductionis ſumit̃: volumus enim nō deponere ꝓpꝛium ipſi⁹ ſuccū in tali oppoꝛtunitate: ſꝫ q̄ꝫtū poſſibile eſt reſeruare.

SERAPION auc. Hal'. Caulis ꝯglutinat aꝑata ⁊ vlcera fraudulēta ⁊ aꝑata indurata q̄ deueniūt ad hoc vt nō poſſint reſolui. ⁊ heriſipillas ⁊ foꝛmicā: ⁊ ſemē ei⁹ occidit vines qñ bibit̃: ⁊ tirſi caulium qñ cōburunt̃ virtus eoꝛuꝫ eſt deſiccatiua adeo ꝙ ꝑueniunt ad hoc ꝙ hñt virtutem cōburendi ⁊ reſoluūt reſol'one foꝛti: ⁊ ꝯferūt doloꝛi laterū antiquo qñ miſcet̃ cū eo adeps antiqua ⁊ adminiſtrat̃ ſm hunc modū cōferunt alijs egritudinib⁹ q̄ ſimilantur huic doloꝛi. caules. n. deſiccāt ſicut lētes. ⁊ ꝓpter hoc inducunt tenebꝛoſitatē viſus. niſi qñ cocti ſunt hūidi vltra tempamentū. caules. n. ſunt deſiccatiui ⁊ ſtringūt: ſed qñ volumus ꝙ leniāt ventrē ponimus eos in almuri ⁊ oleo poſt eoꝝ elixatōeꝫ. Et dixit in libꝛo de dieta ꝙ medici exhibent caules: eo ꝙ ſunt medicina deſiccatiua: eoꝝ tamē hūiditas lenit ventrē aliqua lenificatiōe: ⁊ eoꝝ ſubſtātia ſiccat ⁊ ſtringit. Et idē Serap. auc. Diaſco. qñ caules bulierint bulitōe leui ꝓuocant vrinā ⁊ laxāt ventrē ⁊ ſi bulierint multa bulitōe maxime ſi elixent̃ bis cū aq̄ retinēt ventrē. ⁊ caules q oꝛiūt̃ in eſtate ſunt mali ſtomaco ⁊ acutioꝛis ſapoꝛis q̄ꝫ alij domeſtici. ⁊ caules q naſcunt̃ in babilonia nō comedunt̃ ꝓpter eoꝝ amaritudinē. ⁊ ſi comedūtur ꝯferunt obſcuritati viſus ⁊ tremoꝛi: ⁊ ſi qs ebꝛius comederit eos ſedāt ebꝛietatē: ⁊ ſummitates cauliū ſūt melioꝛes ſtomaco ⁊ magis ꝓuocatiue vrīe q̄ꝫ alie eius ꝑtes. ⁊ ſi coquant̃ cū aqua ⁊ ſale ſunt mali ſtomaco ⁊ molliunt ventrē: ⁊ ſuccus eius qñ miſcet̃ cū radice lilij qḋ dr̃ yreos ⁊ nitro ⁊ bibit̃ ſoluit ventrē. ⁊ qñ vino miſcet̃ ꝯuenit moꝛſui tyri. ⁊ qñ cū farina fenugreci ⁊ aceto fit empl'm ꝯfert podagre ⁊ doloꝛi iuncturaꝝ ⁊ vlcerib⁹ ſoꝛdidis antiquis. Et qñ fit ex ſucco eius naſcale ⁊ farina lolij ꝓuocat menſtrua. ⁊ qñ folia cauliū bñ piſtant̃ ⁊ fit ex eis ſolis empl'ꝫ: aut cum ſanich ꝯfert aꝑatibus flegmaticis ⁊ heriſipilla ⁊ curat ſcabiē vlceroſam: ⁊ qñ miſcetur cuꝫ ſale ignē ſacrū curat ⁊ capillos cadētes ꝺtinet: ⁊ qñ comedūt̃ folia caulium cruda cōferunt ſpleneticis ⁊ maſticant̃ ⁊ trāſglutit̃ ſuccus eoꝝ ⁊ reſtaurat voceꝫ amiſſam: qñ bibit̃ decoctio eoꝝ laxat ventrē ⁊ ꝓuocat vrinam ⁊ mēſtrua. ⁊ qñ fit cū ſemine eius naſcalē ⁊ retinet ipm mulier poſt impꝛegnationē interficit fetū: ⁊ ſemē cauliū maxime eoꝛū q naſcūtur in babilonia qñ bibit̃ occidit lumbꝛicos: ⁊ ipm qdem īgredit̃ cōpōnē tyriace: ⁊ mūdificat faciē aufert bothoꝛ. ⁊ ſummitates recentiū qñ cōburunt̃ cū radicib⁹ ſuis ⁊ miſcet̃ cū cinere ipſoꝝ axungia poꝛcina confert doloꝛi lateris antiquo. Et idē auc. Diaſco. Caules domeſtici cōferūt tuſſi antique ⁊ podagre qñ linitur ſuccus eoꝛum ſup iuncturas ipſas. Et ſi caules dant̃ ad comedenduꝫ pueris faciunt eos citius ambulare. Et quando ſuccus eius coquitur cū vino ⁊ adminiſtratur aliquibus diebus aufert doloꝛem ſplenis. ⁊ quādo eius cinis miſcetur cuꝫ albumine oui curat combuſtionē ignis ⁊ ſuccus eius aufert pꝛuritū ⁊ ſcabiē. Et qñ miſcet̃ cū vitriolo ⁊ aceto ⁊ linit̃ ſuper baras cōfert eis. Et quādo caules comedunt̃ clarificant vocem ⁊ cōferunt moꝛſui canis rabidi. Et idem auct. Aben Meſuay. Caules deſiccāt linguam ⁊ eoꝝ ꝓpꝛietas eſt ꝙ expellunt humiditates capitis ⁊ alleuiāt linguam grauatam a flegmate. ⁊ ideo clarificant vocem ⁊ ſemen eoꝛum deſtruit ſperma quādo mulier facit ſibi ſuppoſitoꝛium.

PAVLVS cap. de caulibus. clarificant voceꝫ ⁊ ſemina caulium alboꝛum cum ꝫuccaro curant gomoꝛꝛeam.

AVICENNA decoctio radicis caulis cū aq̄ granatorum eſt bona canabit. ꝑterea caulis eſt groſſi nutrimenti ingroſſans ſanguinē cuꝫ nō diſſoluit̃: ⁊ inflat vſqꝫ ad partes furcule ⁊ lateris: ⁊ facit doloꝛoſuꝫ coꝛpus: ⁊ nō eſt mutabilis ſicut vētoſus eſt maturatiuus lenificatiuus deſiccatiuus ꝓpꝛie quādo decoquit̃ ⁊ effunditur ab eo aq̄ pꝛima: ⁊ cinis quidē ſtipitū eius eſt foꝛtis exiccatōis. ⁊ hꝫ ꝓpꝛietatem in ſedādo doloꝛē: ⁊ eius nutrimentū eſt paruū ⁊ humidius nutrimēto lentiū. ⁊ ſanguis qui ex eo generatur eſt malus. Cuꝫ ergo decoquit̃ carne pingui ⁊ gallinis fit bonus paꝝ. Silueſtris ⁊ marinus ⁊ domeſticus maturant flegmones ⁊ duricies. vulnera ꝯſolidant ⁊ ꝓhibent ambulatōem fraudulentis. ⁊ ponit̃ cum albumine oui ſuper aduſtionē. cōfert tremoꝛi: ⁊ quandoqꝫ ponitur cuꝫ fenugreco ſuper podagraꝫ ⁊ embꝛocat̃ decoctio eius ſuper doloꝛes iuncturaꝝ. eius decoctio ⁊ ſemē ipſius retardāt ebꝛietatem: ⁊ cōferunt furfuribus: ⁊ quando cū ſucco ei⁹ fit caputpurgiuꝫ purgat caput. ⁊ ex ꝓpꝛietatibus eius eſt exiccatio lingue ⁊ facit ſomnū. obtenebꝛat viſum: cū hoc tamen qḋ ponitur in alcohol ⁊ fit gargariſmus cuꝫ ſucco eius aut decoctiōe ipſius cum oleo ſiſamino: ⁊ cōfert pꝛefocatiōi. ⁊ comeſtio eius clarificat vocē. eſt malus ſtomaco. ⁊ ſuccus eius cū vino de paſſis ꝯfert ſpleni ⁊ ictericie: ⁊ eius cāna eſt tarde digeſtiōis ꝓuocat vrinaꝫ ⁊ mēſtrua. ⁊ eius ſemen cum aqua lupinoꝝ interficit vermes: ⁊ eius flos ꝓuocat menſtrua. Cum ergo ſupponit̃ ipſe ⁊ ſuccus eius cum farina ſceilem aut flos eius interficit fetum. Et quando ſupponit̃ eius ſemē poſt coitū coꝛrumpit ſperma ⁊ cinis radicis eius frāgit lapidē. Et caulis qui eſt marin⁹ declinat ad ſalſedinem ⁊ amaritudinē. ⁊ ꝓpter illud ergo lenit nām ⁊ ſoluit ꝓpꝛie cum carne pingui. ⁊ folia ei⁹ ſunt ꝓpꝛie ſicut folia ariſtologie que ex vna radice oꝛiunt̃. ei⁹ ſuccus cum vino cōuenit moꝛſibus venenatis ⁊ eſt conferens moꝛſui canis rabioſi: Iſaac in dietis ꝑticularib⁹. capitulo de caulibus. domeſtici duobus modis ſūt. eſtiui ⁊ hyemales. eſtiui viſionē generant ⁊ coleram nigrā: quod monſtrat eoꝝ acumen: ꝓinde ſunt colatiui ⁊ mundificatiui. hyemales vero nō tanti acuminis ſunt: ſed ius eoꝛuꝫ ventrē humectat ⁊ vrinā ꝓuocat. eoꝛum vero coꝛpus eſt ſiccuꝫ. vnde eſt cōſtipatiuum. quoꝝ vero ius ſoluit ⁊ ſine iure comeſti conſtipant. ideoqꝫ vt ab eoꝝ nocumēto temperent̃ elixentur. ⁊ aqua pꝛima ꝓiecta in alia coquantur ⁊ cum pinguiſſima carne condiantur.

Combꝛouolla eſt iuncus non acute ſummitatis.
Comena. i. ꝑuatio greſſus.
Comeos ē omne gūmi: ſꝫ potiſſime dr̃ ꝙ eſt gūmi arabicū. Paulus Caſſi⁹.
Comeſtio pꝛo pꝛuritu inuenit̃ in Alexādro ꝑmo li°.
Cometes eſt ꝑma ſpecies titimalli.
Comia comices. Comitio eſt ſpecies titimalli.
Comiciale ideſt gentiana.
Comitial' mōb⁹. i. epilēſia.
Comidionis eſt ſemen papaueris albi.
Comidion. gre. eſt qḋcūqꝫ gūmi. lib°. de doct. gre.
Comocriates. i. pꝛaſſium.
Comos. Diaſ. herba ē duobus cubitis lōga ⁊c̃.
Comoſis eſt vehemēs tumoꝛ oculoꝝ vt minime claudere valeāt egrotātes adeo vt albe ꝑtes pꝛime tunice ſanguinolēte atqꝫ extātes appeant pupillam ſuperantes ⁊ eſt obtalmia.
Compton. i. maluauiſcus.
Conale ſcōtrale. Concale ideſt rapa.
Concilida. Conci. Conche ideſt hermofroditi.
Conada. i. coclea marina.
Conciſius ideſt bꝛeuius.
Con. Conſa. Cōni. Conu. i. ſpica fetida ⁊ eſt cicuta.
Coniſa. Conia. Conios. Coniſuꝫ. Coniꝫulli. Coniuꝫ ſuccaranum idem.
Concula. Conchilia ꝑ marinis intelligi debēt. Coclea dicuntur.
Concuſſoſa. i. vmbꝛoſa.
Condari. Condaꝫ. arabi. i. thus conder. Ste. olibanuꝫ. grece lubē arabice.

¶ Cap. CLXXVII.

Condes vel condeſi condiſi condos. ara. gre. ſtrutiū. lati. vero condiſi. vñ a Diaſco. vocat̃ ſtrutiū. ⁊ a macro obſtruciū qḋ qdā radiceꝫ elleboꝛi albi putāt. vt Auer. 5°. coll'ꝫ: eo ꝙ ſternutamēta mouet vt ipꝫ licet falſo ꝓ quo macer ſternutamētū puluis ꝑ ſe mouet ei⁹ narib⁹ iniect⁹ albo veretro nō ſegnius. i. elleboꝛo. Itē Diaſco. facit ſemotim capl'm de elleboꝛo a cōdiſi: nā condiſi vocat ſtrutiū aiens capitulo de ſtrutio lanarij vtunt̃ ad fumigiū lane ꝙ limpidat lanā. Radices ſunt rotūde ⁊ oblonge que ſi bibite fuerint diuretice ſunt, ⁊ calide.

SERAPION libꝛo aggrega. capitulo cōdes auctoꝛi. Hal'. Illud qḋ ex eo adminiſtrat̃ eſt radix ipſius. virtus ē ca. ⁊ ſic. in 4°. vñ iſta medicina vtunt̃ lauatoꝛes lane ad faciendum lanā lenē ⁊ pulchꝛam quando fumigāt ipſaꝫ cū ea. ⁊ eſt nota. radix eius eſt acuta ⁊ in foꝛamina ſua lōga ⁊ rotūda. GALIENVS. 8. ſimpli. phar. capitulo de ſtrucio ſecundū tranſlationē grecam. ſtrucij radice maxime vtimur acri quidem exiſtēte ſecundum guſtum. cali. ⁊ ſic. in 4° fere. POSSE. DIASCORIDES. Epaticis tuſſientibus ⁊ oꝛtonoicis medentur: moꝛbo regio vtiliter adhibentur. cum lacte naribus infuſe cum melle coclearium vnū acceptū ventrē mollit. cum panacis ⁊ capparis radicibus accepte ⁊ bibite calculos veſice frangūt ⁊ excludūt. ſcliroſim ſplenis ſpargunt. Strutiuꝫ matrici appoſitum mēſtruis imperat. aboꝛſuꝫ facit. polēta ⁊ aceto poſitū lepꝛas tollit. puſtulas cuꝫ farina oꝛdei impoſitū limpidat. collirijs mixtum caligines oculis detergit. medicaminibus neceſſe miſcet̃. tritum ſternutamenta ꝓuocat. cum melle tritum ⁊ in naribus miſſum caput purgat.

SERAP. de ꝓpꝛietate radicis ei⁹ eſt ſi accipiat̃ ꝙ abſcindit flegma ⁊ melancoliam groſſam. ⁊ reſoluit ventoſitates. GALIENVS. radix eius eſt abſterſiua ⁊ vrinatiua. mouet ſternutatiōes. ſimiliter alijs quecūqꝫ amara ſunt guſtu. ⁊ calide cōplexionis. l. Radicula.

Condidi eſt herba que aſſimilat̃ ſpatule. floꝛes valent duricici iuncturaꝝ. ⁊ qdam ſunt ſimiles violis. quidam ſunt glauci ī nocte ⁊ in die lucentes.
Condiloma grece emoꝛoida ceca ſcꝫ tuberoſitas ani ſpſa ſine pede a q̄ nihil ſanguinis emittitur: ſed aliqñ emanat quedā hūiditas ſubtilis. Quādo vero fluit ſanguis vocatur emoꝛois.
Condiſiſſa ideſt ſimula.
Conditum. i. nectar cuius compōnes ſunt diuerſe. Plinius lib. 14. cap. 16.

¶ Cap. CLXXVIII.

Condros apḋ grecos duo ſignificat. nā ſignificat groſſuꝫ ⁊ li. de doct. gre. riſuꝫ. vñ rñdēs mihi grecus īterrogāti qd eſſet cōdros dixit furfur farie. Itē ꝯdros exponit̃ ꝙ eſt aliq̄ cartillago. ⁊ ſil'r cōdros eſt gn̄s frumenti. De quo Diaſco. Cōdros ſunt eius due ſpēs in vna inuenit̃ vnū granuꝫ. ⁊ in alio duo grana. ⁊ qḋlibet ipſoꝝ eſt ſtamerula: ⁊ maioꝛis nutrimenti q̄ꝫ oꝛdeū: boni ſapoꝛis: ⁊ panis q fit ex eo minus eſt nutritiuus q̄ꝫ q fit ex frumēto. ⁊ ſpēs in q̄ repiūt̃ duo grana ē plus nutritiua q̄ꝫ riſum ⁊ magis conſtrictiua vētris ⁊ melioꝛ ſtomaco quādo ipſum coquitur cum aceto ⁊ fit linitio cum eo eradicat ſcabiem vlceroſam ⁊ eradicat vngues ſciſſos ⁊ curat fiſtulas que ſunt in lachꝛymali: ⁊ qñ adminiſtrat̃ in pꝛincipio earū: ⁊ fit ex decoctiōe eius cliſtere: eſt ⁊ vlceribus inteſtinoꝝ iuuatiuuꝫ. GALIENVS libꝛo ꝑmo de alimētis. cap. de condro genus frumenti eſt cōdros ſufficiēter nutritiuū viſcoſum habens chimuꝫ. h̄ vocat̃ in libꝛis de arabico trāſlatis candaruſiū. ⁊ apud Auicē. candaros ⁊ cādaruſio de quo ſupꝛa in. l. cādaros. GALIENVS octauo ſim. phar. cap. cādros. Candros ē qdā optimus cibus ſicut ⁊ triticū: ſꝫ nō ē pñtis negocij de cibo determiare. vt pharmacū v̇o emplaſtice ē virtutis. cōpl'onis v̇o ſimilis ē frumēto plus illo viſcoſioꝛ ⁊ nutritioꝛ ē plus illo ſiccatiuū ꝓpter cōmixtionē ſiccantiū pharmacoꝝ.

Condrion. Plini⁹ ſiue condrile folia habet intubi ⁊c̃. lib. 22. cap. 22.
Condrue. Diaſco. folia habet ⁊ ramos ⁊c̃.
Condurdon herba ſolſticialis. Pli. lib. 26. capi. 5.
Conferua dicta eſt a cōferruminando. Plinius libꝛo. 27. cap. 8. in fine.
Confita ideſt laudanum.
Conficta vel conficta muſcata. i. fex ſtoꝛacis liqde ⁊ rubee ⁊ vocat̃ ab aliqbus coſumbꝛuꝫ vt apparet in lege melachac.
Congelato eſt qñ aliquis vt doꝛmiēs iacet oculis apt'is ⁊ ñ ſentit ⁊ ē ſubeth ſiue catalēſia. ⁊ iſtud vocabulū ponit̃ a Halie. in illo affo. ſecunde particule. Somnus ⁊ vigilia.
Congiuꝫ eſt nomē menſure liqdoꝝ ſꝫ Iſidoꝝ ſex ꝯtinens ſeſtertia ⁊ ſeſtercium ꝯtinet. ll'. duas. eſt ergo. 12. ll'. ſm ipſum.
Conios gre. cicuta. Diaſc. Auicē. ſucarā. Stepha. konion ſuccaranum.
Coniꝫa. Diaſ. alia ē maioꝛ atque odoꝛis grauis ⁊c̃. Pli. lib. 21. ca°. 10. l. policaria. Cunila cunilago.
Conuoluoluꝫ. Pli. lib. 21. capi. 5. ideſt volubilis.
Condros. i. oꝛdeū. Halie 3°. compl'onuꝫ. cap°. 4. ⁊. 8. ſimpli. pharma. eſt far.
Coꝛniū. i. Iuſqamū. Ha. 3°. compl'onuꝫ. cap. 4. in fi.
Conile eſt quedaꝫ ſpecies origani. Diaſcoꝛides.
Conſtitutio. i. ꝯpl'o aeris. Halie. 9. terapē. cap. 5.
Coni ſunt fruct⁹ cedri ⁊ ē pinus maſculus ⁊ vocatur ſcerbin vel cedrus ⁊ eſt ꝫappin⁹ vel fruct⁹ pini ſcꝫ pinee ipſe a foꝛma gre. dicte pilide vel pitirides: ſꝫ Dia. a pitui qḋ ē pinus. nuclei v̇o dñr ſtrobilia. alibi repi ꝙ ſūt fructus cipꝛeſſi vt Iſidor⁹. vex in lib. de doctri. gre. dr̃ konos eſt pinea. Ste. conos ſonobaꝝ magnuꝫ . i. pinus. Halie. 7°. memiri. capitulo ꝑmo.
Canicu ideſt cartamus.
Conij ſpma. i. cicute ſemē.
Conueſtio pꝛo pꝛuritu inuenit̃ apud Alexandruꝫ libꝛo pꝛimo.
Coniſia. Coniꝫa grece ideſt policaria.
Conopis. i. ꝫinꝫala ⁊ ē aīal paruum pungēs hoīes ⁊ aīalia: ⁊ ē ſatis tedioſuꝫ.
Conos. i. ciat⁹ ⁊ eſt apprehendens. ℥. 5. vt in. l. ciatus. Coatos. Serapi. capitulo picis.
Conoce. i. hermofroditus.
Conſolida minoꝛ. roſtruꝫ coꝛuinū idem. ſed falſo. nā ꝯſolida minoꝛ ē ſicut herba que vocat̃ artetica. l. ſimphitū. ꝑ maioꝛi ⁊ minoꝛi ꝯſolida rubea. pꝛo qua lege biſtoꝛta.
Contritio ideſt cōpꝛeſſio.
Contritus aſſenſus ideſt impeditus. vnde pulſus contritus. i. debilis vt velox vt in pꝛīcipio. paroxiſmoꝛum.
Conuſion. conniſion ideſt vua demonis.
Coptica. i. ſtercus mouentia. Halienus libꝛo de catarticis.
Coptoꝛia grece inciſiua. Alexander.
Cogmella quā latini a colore pꝛunū vocāt. Alij a multitudīe enixi fruct⁹ nixā vocāt ⁊c̃. Iſidoꝛus.
Copa roſea. i. marchaſita vel lapis lumis: quoniā

ad hoc valet. ꝓ quo .l. Calcitis .l. piritis lapis.
Copalion ideſt vmblicus veneris.
Coperon. Copon copton .i. amputatiuum inciſiuuꝫ ⁊ kopton .i. maluauiſcus:
Copros ideſt ſtercus.
Coras ē ſpẽs ypicõ. Sera.
Coraxos grece commotiones. Alexander.
Cor albū abiectl .i. agaricꝰ.
Corax .i. coruus auis.
Corax coraxi ē ſpẽs ypicõ.
Corad .i. puſtula oculi.
Corallus qd eſt .l. baſſat.
Coraſceni eſt proprium nomen loci vel regionis in armenia. vnde boluꝫ coraſcenum ideſt boluꝫ armenum.
Coratum. Curat ideſt porrum. Stephanus.
Corat .i. corrodens ⁊ corat
eſt planta fontis dicta ſenation. Coratalhaui .i. pupilla oculi. Auicenna.
Coratrai .i. lactuca. Ste.
Coramſim .i. elixatura.
Coraſex .i. brancos.
Corades. Alcoratici. Coratri ſunt fruſta ſubtilia inteſtinorum que cum pinguedine exeunt in diſſinteria. Corat citrat.
Corch. Corti .i. būor croci.
Corcos ideſt fenum.
Chorda ē que dicitur tenā tos. Galienus.
Cordapſuꝫ. Caſſius felix .i. yleos. Cornelius celſus.
Cordiator interpretaꝉ aliquando pro ore ſtomaci: ſed ſepius ꝓ corde in de cardiaca pro cardialagra vt in dietis vlibus.

¶ Cap. CLXXXIX.

Cordilion gre. lati. vō carui agreſte vel ſiler creticū vl' cordumēi. DIASCORI. cap. cordilion. Cordilion herba eſt que naſcitur in cicilia: eius frutex eſt ſarmentoſa ſemen habens rotūdum ⁊ duplex ſicut ſunt fabe viſciduꝫ ⁊ odoratum. Pliniꝰ lib. 24. cap. 19. ante medium. POSSE. DIASCORI. ſemen eius ſi bibitum fuerit prouocat vrinā ⁊ menſtrua. ſuccus eius virge ⁊ ſeminis tribus obulis bibitus cū dulcore diebus .10. nefreticis medicanꝉ. radix eius tūſa. ⁊ vt electuarium compoſita toracis cauſas mirifice curat.

Cordurdon herba ſolſtitialis flore rubro. Pliniꝰ libro. 26. cap. 5.
Coricꝰ crocus dictꝰ ē melior ceteris. Diaſcori.
Coratrum .i. fermentum. Alyabbas.
Cordila eſt ſpẽs endiuie. Galie. capi. endiuie in fi. Pli. 27. cap. 12. poſt ꝑncipiū ꝓſerpiata. Xpoforꝰ.
Corrigiola poligonia ſanguinaria centūnodia virga paſtoris idem.
Corilion .i. giſamia. Diaſ.
Cordumeni idem quod ſupra. Cardamomum carui agreſte.
Corella. Cornella .i. prunꝰ arbor vt in palladio.
Corbida eſt meatus veſice ad virgā. Cornel. celſ.
Coriata ideſt ſtupores.
Coriādrū qd ē .l. dyabora:
Coriandruꝫ putei ideſt capillus veneris.
Coriden ideſt ypericon.
Corimbi caleſis chundy ē cocognidy ſemen: ſed corimbi ſimpl'r ꝓlati ſunt fructꝰ edere vt appet in .l. ciſſos ⁊ ſecūdū quoſdā
ſunt annuli vitis.
Corion ſm quoſdam .i. coriandrum. Stephanꝰ eſt queſtara pro caſtor.
Coriti ideſt rapa ruſtica.
Coriſtum ideſt lac ſtatim poſt partum mulſum.
Coriuꝫ aīalis quid eſt lege geldalceb.
Corium herba eſt. 4. ſpẽs ypici ſꝫ Sera. ca. de ypericon. Diaſ. rapa ruſtica. Pli. lib. 26. caº. 8. vſus fi.
Coriza .i. opil'o nariū vl' influxio ꝺ fluxu a cerebro deſcēdēte ⁊ eſt coriza nomen morbi ⁊ mēbri .ſ. carūcule q̄ ſūt ī extremitatibꝰ neruoꝝ odorabiliū.
Corrigiola minor quid eſt lege barſiarbay.
Cornia ideſt color.
Cornale. Cornum. Cornea .i. cranea arbor. Daſcori. Ste. moran. Aui. murā.
Cornus arbor quid eſt lege cranea moran.
Cornucelluꝫ fructus ideſt cornea.
Cornu quid eſt lege hau.
Cornub ideſt carnubia.
Coroda grece corab ideſt
cimex kirannus.
Coroſos .i. commotiones.
Corona ideſt ſaturegia.
Corona bubula .i. pigamū.
Coronis ideſt cornix auis.
Corona regia .i. mellilotuꝫ arabice elchilelmelich.
Corona montis .i. roſmarinus. Aui. tñ nullū capl'm de eo facit. arabi. dicitur alkeligebel grece liuanotis libanotis.
Coronapodion .i. herba q̄ dr̄ pes coruinꝰ. Dia. caº. ꝺ pſillio. Pli. lib. 21. cap. 16.
Corrodes. ſunt fruſta ſubtilia que in diſſinteria ꝺ vētre egrediuntur. Alcurat. Alcorat alcorati arabice. Alexander.
Corotum .i. frumentum.
Coroday. Corotrai .i. ligua bouis. Aly. i 2º. practice.
Corrotari ideſt corrodes.
Corſanda .i. cauda equina.
Cort. Corth .i. gūmi arabicū. Sera. caº. ꝺ fe. ethica.
Cortex eris .i. bactitū eris.
Corumb. ara. caulis. a greco crambe krābe. Pli. liº. 20. capº. 9. in ꝑncipio.
Coru eſt menſura. 30. modiorum. Corus dicīꝉ hebraice cora.
Corruda ideſt ſilueſtre. ⁊ ē
aſpagū ſilueſtre qd' greci arminiū vocāt. Pli. lib. 19. capi. 8. vltra mediuꝫ.
Coſa pimaton .i. cicute ſemē. Coſma ſpmatō ideꝫ.
Coſefos .i. merulus auis.
Coſen ſunt cupule glādiū. Serapion. coſſen.
Coſſeſſio .i. qñ res adiuuāt partes foraminum.
Coſguaria .i. cimbalaria.
Coſſifos ideſt coſifos.
Coſmice ideſt betonica.
Coſt ē qdā lapis viridis in quo acuūꝉ inſtrā ferrea. ⁊ vocaꝉ cos occularis: qꝛ in eo fricanꝉ ſiēꝉ oculorūꝫ. Et dr̄ cos olearia: qꝛ acuūꝉ in ea inſtrā ferrea ⁊ aſpergitur ſuper ipſum oleum. ⁊ ob hoc romani vocant eam olearolam.
Coſt barcoſt ideſt cot.
Coſta bouis ideſt plātago.
Coſtus eſt radix amara ⁊ iuenīꝉ in multis locis coſtus dulcis ſcriptū ī ꝯfectionibꝰ: ſed nec vidi nec audiui ab aliquo vidiſſe: ſꝫ ꝓ coſto .l. hoſta. Et coſtum apud montem peſſulanum dicitur menta.
Coſure. Coſſure ideſt ſpuma maris.

¶ Caplm. CLXXX.

Cot grece ara. alphabar vel alfaſfaſat. Aliſti radhab quod ſignificat hūida vel virecis. latine vō medica vel pratum. DIASCORIDES. capl'o cot. Cot eſt herba ſimilis trifolio que infra fenum naſcīꝉ folia habet anguſta ⁊ virgulā ſimilem trifolio in qua virgella ſemen eſt vt lenticula. illud ſemen miſceꝉ pani ꝓ odore qd cum ſalibus elixū in fomento adhibitū calidum eſt hanc herbā equi ⁊ aſini comedunt de qua Auicē. lib. ſcđo. capi. cot. ait. Oleuꝫ cot eſt res magis cōferens tremori eſt ſpecies trifoly lege faſfaſe. Ratha.

Cotadrios ideſt vſnee.
Cotalibes. Cotalides ideſt amomum.
Cotaniſmi ideſt elixatura. Paulus.
Coſmitica .i. decaratiua. Ha. ꝑmo memiri. cap. ꝑ.
Cotheon armenitinū a loco dictum.
Cothia eſt ſpes ſpini.
Cotola. Iſidorus eſt mēſura ponderans ciatos. 6. ⁊ ciatus ſm ipm pōderat .ʒ. 10. ergo pōderat .ʒ. 60.
Cotonia vocant egypti dactilos. Dia. ca. de palma.
Cotana. gre. kidōia citōia.
Cothonas hedias .i. tuſſis humida.
Coticorion .i. intuba agreſtis.
Cotia .i. limacos.
Cotidanclearis .i. vexia.
Cotila ē pondus .ʒ. ix. Gal. 12. terapē. cap. vltimo .i. pugillus. ⁊ 3º. regi. acuto. ꝯmen. 44. GALIE. vō. 10. de ingēio ſanitatis videꝉ dicere ꝙ due ſunt .ʒ. ix. error ſcriptoris fuit ⁊ cotilla ē medietas kiſt ſm Aui. hoc ēt videꝉ dicere Iſidorus. Nam cotilla ſm Iſidoꝝ ē menſura pōderis ciatoꝝ ſex. ⁊ ciatus ſm ipſum ponderat .ʒ. i. 5. ſicut apparet in lege ciatus.

¶ Cap. CLXXXI.

Cotilidon. gre. lati. cimbalaria vel vmblicꝰ veneris. DIASCORI. Cotilidō hꝫ folia ſicut acinctabulū obrotūda ⁊ alta ⁊ latenter concaua: ⁊ haſtaꝫ breuē in qua eſt ſemen poſitū. radix ē ei obrotunda vt oliua. Eſt alia cotilidon que folia habet pinguia ⁊ latiora ⁊ ſpiſſa ſicut lingellas. folia q̄ ſunt circa radiceꝫ ſunt ſic̄ oculus picta hꝫ in medio ſicut maior ayſdo: guſtu ſtiptica: haſtā hꝫ tenueꝫ: cuius flos ⁊ ſemē ſimilis ypicon. radix eſt illi maior predicte: cuius virtus ē ſimilis ayſdo. GALIENVS. 7º. ſimpli. phar. cap. cotilidon. Cotilidō mixte ē virtutis .ſ. humide ſubfrigide ⁊ cuiuſdā obtuſe ſtipticitatis pauce amare. vñ infrigidat ⁊ repercutit: abſtergit ⁊ diaforat. PLINIVS libro. 25. capitl'o vndecimo in medio. Cotilidon herba eſt omnibus nota: cuius natura ex humido frigido ⁊ parum calido refrigeratoria. POSSE. DIASCORI. virtus ꝑme ſpeciei eſt ꝙ ſuccus radicis eius ⁊ folioꝝ perunctus aut fomento adhibitus tumorē nature ſpgit: ignem ſacrū extinguit. ꝑmones curat. ſcrofis impoſitꝰ eas ſpargit. ſtomaci eſtuatiōeꝫ tollit. radix comeſta cum folys calculos frangit. vrinā prouocat. hydropicis in oximelle datus ſingulare preſidiuꝫ eſt. multi ad amorem eam colligunt. hec mixtā habet virtutem infrigidandi ⁊ humectādi. habet etiam nō aperte ſtipticaꝫ vim cū amaritudine modica. vñ infrigidat ⁊ reprimit ⁊ ꝓycit ⁊ digerit. inflāmatōeꝫ ergo flegmonū curat. ⁊ in ſtomaco cauſon hñtibꝰ vtiliſſima ē. cataplaſmata tunſa ⁊ impoſita vulnera q̄ ſunt cum rubore ⁊ roſulas ſanat. ſuccus eius iniectus ad veretri excitatōeꝫ quā greci fimoſim vocāt valet. GALIENVS. Cotilidon curat flegmōes heriſipillatos ⁊ herſipillas flegmonoſas ⁊ maxime ſtomaci ardētis vtilis ⁊ ſufficiēter epiplaſmata. credita aūt ſūt folia cū radice comeſta lapides frāgere ⁊ vrinas mouere. PLINIVS hec tunſa ⁊ impoſita vulnera curat ⁊ reſoluit que ſunt cum rubore .i. roſulas ſanat tunſa ⁊ ſtomaco impoſita ardorem ⁊ inflammationeꝫ ſedat. radix vero eius potata lapides frangit. greci vero dicunt ꝙ leniter ſit humida frigida ⁊ ſtiptica.

Cotilidones. ſunt fetus ligamenta.
Coton ideſt bombax. pro quo .l. gozon.
Cotoneū .i. citoniū .l. cuſa.
Cotona bubala .i. pigamū.
Cototonopedē eſt pes miluī. ⁊ eſt pepanus.
Cotula vel cotularia. alia fetida alia nō fetida: fetida eſt planta ſil'is camomille folys ⁊ flore: q̄ lat. vocaꝉ pucida a gre. ꝑtemon. Eſt alia cotula non fetida q̄ vocatur ara. bichar. ⁊ ſm Auicē. vocaꝉ oculus vacce. gre. vō butalmos .i. oculus bouis: ⁊ iſta eſt q̄ a qbuſdā vocaꝉ cotula mior: ⁊ ē duplicis ſpēi ſicut īuenies in .l. bichar. Gal. beatir dicit.
Coturnices q̄daꝫ ſunt magne q̄ ſimilanꝉ colūbis. ⁊ iſte ſunt actagines .i. ꝑdices .l. lamie: q̄dā ſūt pue. ⁊ iſte ſunt q̄ vocāꝉ q̄lee .l.
Gagila. Ortix.
Coxablos. Coxalos ideſt almea.
Coxaros .i. millefolium.
Coxendix dicebatur antiquitus ſciatica paſſio ſecundum Plinium.
Coxilide ideſt atriplex ⁊ ē blitus.
Coxioſos .i. ille cui debent hūores ꝑ vrinā purgari.
Cozbezbata ē nux ſercha .i. melechera: eo ꝙ grana. eius ſimilantur melice granis.
Cozula quid eſt .l. ceſmes.
Cozumbrum .i. almea ſm quoſdā: ſed falſo .l. ſugia.
Crama ſiue croma ē vinū herbaꝝ ſiue nectar vt in Alexandro.
Cramina .i. claretum.
Cramu quid eſt .l. cranea.
Crachi .i. ordeum.
Cracula .i. coclea marina.

¶ Cap. CLXXXII.

Cranea vel Cran. gre. lat. cornium vel cornicellū. ⁊ eſt cornea arbor. DIASCORI. cap. cornea. Semen ⁊ fructum habet ſimilem oliue: ſed paulo oblōgius ⁊ viride. Et vocatur gre. carnu quod cū maturatum fuerit obruſſum habet colorem bonum in ſe habens ſaporem: ſtipticum eſt. ⁊ ideo diſſolutionem vētris ⁊ diſſintericos curat ⁊ cum in dulcore poſitū fuerit manducari poteſt q̄uo oliue condiunꝉ cum ſale. frigi. eſt ⁊ ſic. POSSE. DIASCORI. huius folia cuꝫ ligno ſuo in foca miſſa ſudationem reddūt que ilinita zernas optime ſanat. GALIENVS. ſecūdo de cibis. cap. de cibis ſilueſtribus. Cornu vero ⁊ bati ⁊ glādes ⁊ tet fructus ſilueſtres modicū nutricatōis hñt: cachochimi ſunt ⁊ mali ſtomaco ⁊ indelectabiliſſimi: porcoꝝ vero eſca exiſtētes nō domeſticoꝝ: ſed in montibus morantiū. ab ipſis .n. plurimū hñt alimētum. Et idem libro. ſimpli. phar. capl'o cranea. Crance arboris fructꝰ ſtipticꝰ eſt ſufficienter eſibilis exñs. quocirca nullū mirabile attrahere fortiter: ⁊ fortiter detinere eū vētrē ſic̄ ⁊ neſpila. folia vō ⁊ germina pontica guſtu ſunt ⁊ ſiccāt fortiter vt ⁊ maxima vulnera conſolidare poſſint. ⁊ maxime duroꝝ corporuꝫ. paruis vero vulneribus vel mollibꝰ corporibꝰ contraria magis ſunt. tendunt .n. hec ſiccatiua plus decente.

Cranu .i. confectio coloris
Craneuꝫ gre. ē teſta vel os capitis inde picranenon .i. Almucati .ſ. pelliculaꝫ q̄ ipm os circūtegens ē ⁊ diſtinguēs a cute in qua aliqñ cōtineꝉ materia q̄ eſt cauſa doloris peſſimi capitis ⁊ eſt emigranee ſpẽs. Caſſius felix.
Crapula gre .i. imoderata voracitas q̄ſi cruda epula. Diaſco. ca. de croco. vinolētia inquit quā greci crapulam dicunt.
Craſcū .i. crocꝰ. Craſca idē.
Craſelcos .i. ebrietas a cra quod eſt craneū ⁊ ſelcos quod eſt iectigatio.
Craſſa .i. brionia.
Craſſaticū .i. aurei coloris.
Craſmaceras vocāt greci neruos: qbus teſticuli ſuſpēſi ſūt. lat. dñr didimi.
Craſis .i. ꝯpl'o ide eucraſia .i. bona cōpl'o: ⁊ diſcraſia .i. mala ꝯpl'o: ⁊ eucraton .i. bñ ꝯpl'onatū. Gal. libº. de ſuba virtutū. cap. 3.
Craſſiueniū eſt arbor q̄ vocaꝉ acer vel ſpẽs eius.
Craſſula alia maior alia minor vmicularis dcā. ⁊ eſt ſemperuiua minor.
Craton .i. piretrum.
Crauzi. Ste. eſt carrubiū qd ē xilocaracta: ſed nō eſt conſonum.
Crategonon. Dia. folia hꝫ tritico ſimilia ⁊c̄. Pliniꝰ lib. 27. capº. 8.
Creas. kreas. gre. caro. lib. de doctrina greca.
Cremaſteras vocāt greci neruos qbus teſticuli ſuſpēſi ſunt. Corne. cel.
Creſſeniuis .i. ſtella.
Creta argenti .i. geſſamia.
Creta .i. argilla. terra figuli dicta a creta īſula vbi melior inuenitur ſicut ⁊ oīa medicinalia. Pliniꝰ liº. 25. caº. 8. circa mediū.
Creceſſemius .i. ſenatiōes ꝓ quo .l. herochalchay.
Cretanus marinus qd ē .l. Crithimon. Diaſco. Pli. libro. 26. cap. 8. vltra mediū ſm Saladinū ē luf. Dragōtea ſerpētaria.
Crethmon .i. batis.
Creticū .i. de īſula cretēſi.
Creticus dies .i. iudicatiuꝰ a criſi. gre. creticus.
Cretū .i. cribratū a cerno.
Crichi. crithariū .i. ordeuꝫ.
Criſanticum .i. elapinum. quo pictores vtunꝉ vel ē lithos lapis.
Crignum eſt panis vel cibus qui fit ex tribus ꝑtibus farine ordei groſſis ⁊ vna parte ſubtili.
Crimia ſūt groſſiores partes tritici mola moliti.
Crimon leucon: ideſt liliū album.
Crimon. Crinon ideſt lilium rubeum.
Crima .i. vnctio.
Crimū. Crinū .i. lily flos.
Crincon. Critimon. Cretanus. DIASCORI.
Crinon. gre. liliū. Inde criniū vel crininū oleum ⁊ crineleon. krinon. Plin. libº. 21. cap. 5.
Crinos leucos .i. liliū albū
Crinoti .i. liliuꝫ. vnde ſapo fit ⁊ eſt yreos.
Crinoides ideſt ſimilaginee partes.
Crinocraula vel apokinū. gre. lati. braſſica ruſtica.

GALIENVS.6.ſim.
phar.vocāt etiā aliqui li
chomorum: q̄ꝛ citiſſime
canes occidit ſicut lico/
moꝝ lupos. eſt etiā deli/
cteriū hominib⁹ ſatis fe/
tida herba q̄ꝓpter cali
da oīno eſt nō debiliter:
non tamē proportinabi/
liter ſicca. ꝓpterea ergo
τ cataplaſmata ſufficien
ter diuretice v̓tutis eſt.
C riō.grc.i.aries. Demoſt.
C rios apud Diaſ.eſt qōdā
genus ciceris arietini.s.
C riſantuȝ gd eſt.l.Elicriſi.
C riſocantes ideſt hedera
arborea.
C riſo.i.auriū. Crſon ideȝ.
C riſitis.i. litargirū rubeū.

C riſilon clematices eſt q̄/
dam ſpecies trifoly.
C riſantemo.kirānus.i.au/
reus flos τ ē aurigea.ſan
uis mundanus.
C riſantium vinum.criſati
cum.i.aureum.
C riſcos.gre.i.aureus.
C riſma.i.vnguentum.
Criſocaltos.i.auricalcum.
C riſago.i.camedreos.
C riſocomon.i.camomi lla
τ eſt dictū aurea coma.i.
bona coma. Aliter. Pli/
nius lib.zi.cap.8.in fi.
C riſocolla eſt arboꝛ nō al/
ta mellinum habens li/
gnum interius:τ eſt illa
que vocatur ſcotanum.
℄ Cap. CLXXXIII.

Criſocolla.

gre.vel viſcolles.ara.tichar.lati. v̓o
boꝛax vl̓ auri glucten. SERAPI.
lib.aggre.capi.tinchar.i.boꝛax.τ eſt ex ſpeciebus ſaliuȝ.τ
in ſapoꝛe ſuo reperiť de ſapoꝛe baurach. τ habet cuȝ hoc
paruȝ amaritudinis τ eſt minerale τ minera eius eſt in ri
pis maris τ eſt artificiale quod fit cum vrina infantium.
PLINIVS li.33.cap.5.in ꝑncipio.De criſocolla eſt hu/
moꝛ in puteis pyenaȝ aureā defluēs creſcente humoꝛe ri
goꝛibus hibernis in duriciē pumicis laudatioꝛē candeȝ
in aurarys metallis τ ꝓximam in argētarys compertū
eſt fieri.Inueniť τ in plumbarys:vilioꝛ tamen omnibus
his metallis. faciunt aūt aliqui multū in naturalē illam
immiſſis in venam aquis leuiter hyeme tota.vſq; in eſta/
tis mēſem:deinde ſiccatis in iunio τ iulio:ſed vt plene in/
telligatur nihil aliud criſocolla q̄ȝ vena in puteis natiua
duricie maxime diſtat vnam vocāt τc̄. Alia criſocolla fit
artificialiter. DIASCORIDES capi. viſcallos.i.vi/
ſcolla aliud artificiale aliud naturale artificiale fit ī hūc
modū moꝛtarium fit cū piſtello ſuo in quo alumen liqui/
dum nitrū τ ſal equo pondere cū aceto muniant ſub ſole
feruēte donec ſpiſſum fiat τ coloꝛē ceruleū faciat.poſtea
figiť vt colliriū.Aliqui vero cum vrina infantis maſculi
hoc faciūt τ idoneum fit ad aurū gluctinanduȝ. Et ſimi/
liter aliud naturale eſt qđ fodiť in terra.Eligēda vero eſt
criſocolla que praſſinuȝ hȝ coloꝛem melioꝛ eſt armena ſe
cunda macedonia τ cypꝛia.eligenda eſt ſine lapide τ ſine
terra.lauāda vero eſt ſic.mitte in moꝛtario cū aqua criſo
collam τ manibus cōfrica foꝛtiter τ cuȝ reſederit liqua.τ
iteꝝ mitte aquā confricans hoc faciens q̄ȝdiu limpida τ
mūda exeat τ ſic eyciēs in ſole ſicca τ vtere: quā ſi ꝯbure
re volueris mitte eā tritam in ſartagine. τ carbonib⁹ im/
pone τ coque. POSSE. DIASCORI. vires habet
ſtringētes valde cum magna exaſperatione. eſt ſimiliter
illi virtus inciſiua τ conſtrictiua.detergit namq; laceſcē/
do τ attenuādo cicatrices τ cutiȝ:reuma gingiuarū com/
peſcit.vulnera purgat. carnem ſuperflue vulneribus cre
ſcere nō ſinit.termantica eſt τ ſtiptica τ putredinē faciēs
τ moꝛſicoſa vomituȝ pꝛouocat.plus ſola accepta homici/
dium facit.colirys miſcetur ad lachrymas facientibus.
SERAPION. tinchar.i.boꝛax.τ eſt ex ſpeciebus ſa/
lium.ca.τ ſic.complexioniš.in.4.° confert coꝛroſioni den
tiuȝ τ occidit vermes qui fiunt in eis τ ſedat pulſationeȝ
eoꝛum.τ habet in hoc pꝛopꝛietatem mirabilem τ eſt glu/
cten auri. ℄ Capitulum. CLXXXIIII.

Criſocolla

ariſtin que dicitur virga eſt herba ſe
cundū Diaſco.cap.criſocolla ariſtin.
in qua eſt capitelluȝ ſimile yſopo.radix eſt illi aſpera τ te/
nuis ſimilis elleboꝛo nigro guſtum habens cypꝛeſſi ſub/
dulcem τ auſterum naſcitur locis vmbꝛoſis τ ſaxoſis.
POSSE.DIASCORIDES virtus eſt ei termanti
ca τ ſtiptica radix eius peripleimoniacis apta eſt.accipiť
vero in mulſa cocta. in purgationibus ſtericis maximuȝ
effectum habet. ℄ Capitulum. CLXXXV.

Criſogonium

criſantū.amaracum eſt dcm̄ ſe
men aureū vel coma aurea.eſt
enim criſogoniuȝ ſm̄ Diaſco.herba cuius virga eſt recta
τ alba folia habens anguloſa in circuitu ſicut abꝛotanuȝ.
τ comam in ſummo τ in giro aeroſaȝ in qua eſt capitellū
obꝛotundū.radix eius tenuis eſt naſcitur locis aſperis.
POSSE.DIASCORIDES. Coma eius bibita cuȝ
vino diſſurys τ moꝛſib⁹ venenatis ſalutare pꝛeſidiuȝ eſt.
ſciaticis τ conquaſſatiōibus medetur. mēſtruis imperat.
coagulatum ſanguinem ventris τ veſice ſoluit vino aut
oximelle bibita catarrū abſtinet.ȝ.i.cum vino albo appo
ſita rebus tutas eas a tinea ſeruat.

C riſolaria.i.hedera: cuius
ſemen eſt aureū. Plini⁹
libꝛo.24.cap.10.
C riſolocāna eſt grecū coꝛ/
ruptū.nā grecus criſolo/
hana dicit:τ eſt dcm̄ au/
reū olus a bonitate ſua.
nā locana dicūt de omni
olere τ eſt atriplex.cataſ
vero eſt arabicum. Pli/
nius lib.27.cap.8.
C riſomon.i. lingua hyrci/
na.τ eſt centūneruia.
C riſomula. Criſonola eſt
ſpecies fructus declinās
ad coloꝛem aureuȝ τ no/
ſtro ydeomate coȝula vl̓
heracoche. pro quo.l.ceſ
mes. Plini⁹ lib. 15.ca.xi.
℄ Cap. CLXXXVI.

Criſon

criſion.Criſomō ſm̄ Diaſco.cap. criſion eſt
herba cuius virga eſt mollis τ lōga duob⁹
cubitis triū anguloꝝ τ ſpinoſa ē:eſt cū tyrſulis purpureis
atq; ſeneſcentibus circa quos ſunt folia mollia τ ſimilia
bugloſſe:ſed aſꝑioꝛa τ minoꝛa τ ſubalbida τ ſpinoſa:que
virga in capite ē rotūda τ aſꝑa:ſuꝑ quā capitella ſunt pur
purea.in qb⁹ velut canapi ſemē:multi ꝓhibent q̄ ſi aliqs
ex ea herba ſe ligauerit eodē loco vbi fuerit frutex nomi
nans doloꝛē ſuū τ ligans ibi oēm doloꝛē tollit.

C riſſon.i.ydrogag⁹ vl̓ ſcriſ
ſon vel ſenatiō vel hero/
chalchay idem.
C riſoſis grece latine aura/
ta piſcis.
C riſopleuros.gre.i.piſcis
dictus ſalpa. τ eſt dictuȝ
auree coſte.
C riſpula diciť herba can/
cri in vnguento marcia/
ton.poniť in antidotario
Hal̓.minoꝛi. τ eſt herba
alba minuta habens fo/
lia criſpa virtus eius eſt
cal̓a τ ſic. medeť doloꝛi/
bus τ egritudib⁹ fridis.
C riſta gallinacea eſt her/
bene ſpecies Diaſco. ca/
pitulo de gerebotano. τ
non eſt centruȝ galli. ſed
centrum galline. τ eſt ſe/
cunda ſpecies gerebota/
ni. L.gerebotanum.
C riſtallus quid ē. L. lapis
criſtallus.
C riſtallion multi dicunt.i.
pſillium.Diaſcoꝛi.
C riſtere eſt quoddam in/
ſtrumentum medicoꝛuȝ
omnibus notuȝ.τ ſecun/
dum aliquos debet dice
re cliſtere per. l. a clepo
pas.quod eſt furoꝛ.ris. τ
ſtercus. Inde hoc cliſte/
re ris.vel cliſteriū eſt in/
ſtrumentum qđ ſtercus
infirmi in vētre indura/
tum facit exire. ſic dictū
cliſtere q̄ſi clipans.i. fu/
rās ſtercus. vel diciť cli/
ſtere q̄ſi colus ſtercoꝛis:
q̄ꝛ per ip̄m colať ſtercus
extrinſecus. vel dř cliſte
re a cleo cles qđ eſt incli/
nari:q̄ꝛ ſterc⁹ facit iclina
ri.iſta hn̄tur in catholicō
in.l.cli.vl̓ dř criſtere p.r.
ſm̄ quoſdā τ componiť
a criſi. τ tergo gis.gere.
Naȝ criſis hȝ tria ſignifi
care.ſ.auꝝ indicium τ ſe
cretū.vn̄ τ criſtere cōpo/
nitur a criſi quod eſt ſe/
cretuȝ a tergo ide criſte/
re.i.ſecreta terſio.
C riſtis ideſt plumbata.

Crite.krite.grc.i.oleum. Crites.i.chꝛites.Dochion.
℄ Capitulum. CLXXXVII.

Crithimon.

Crithimū.Crithimon gre.vel chꝛi/
thimū.lat.Cretan⁹. GALIE.7.°
ſim.phar.cap.de cretano.Crithimū ſalſum quodāmō eſt
cuȝ guſtať ſimul cū bꝛeui qualitate: quocirca τ v̓tus eius
abſterſiua ē ſimul τ exiccatiua.debilioꝛ ē aūt ſm̄ vtraſq;
amari longitudine. DIASCO.cap.crithimon. Frutex
eſt herbe duos ramos hn̄tis in vnius cubiti lōgitudine.
naſciť locis ſaxoſis τ maritimis cū folys albis τ pinguib⁹
ſilibus andragne.ſed latioꝛib⁹ τ oblōgis.floꝛē hȝ albuȝ:τ
ſemē libanotido ſil̓e:magis rotūdū τ odoꝛatū:qđ deſicca
tur vt triticuȝ.radices aūt q̄tuoꝛ hȝ digiti groſſitudine:et
odoꝛis ſuauiſſimi plenū. Saladinus Cretan⁹ marinus.i.
luſ dragontea ſerpētaria. POSSE.DIASCO. Folia
τ ſemē eius τ radices cocte cū vino τ bibite vrinam ꝓuo/
cāt.hyctericis medicanť.mēſtruis imperāt.crude τ elixe
comedi poſſunt:τ in ſale cōpoſite māducanť.folia vna in
guſtu ſalmacida ſunt. PAVLVS.cap.de cretano.ca.ē
τ ſic.in tertio.herba eſt q̄ in locis maritimis repiť.v̓tuteȝ
hȝ valde diureticā ex ſubtili ſuƀa.Cōtra diſſuriā ſtrangu/
riā τ vitiū lapidis:τ iliacā paſſionem.herba ipſa in multa
q̄ȝtitate bulliat in aq̄ ſalſa vino τ oleo:τ ī ea ſedeat patiēs
vſq; ad vmblicū. Itē ꝯtra iliacā paſſionē ponať ī cliſteri.
C rocodilem.i.cameleonta nigra. Pli.lib.27.cap.8.
C rocodillus gre.τ lati.ara.tinſa:τ ē a coloꝛe crocco dict⁹
aīal degēs in nilo flumine ſil̓e in figura lacerte:niſi q̄ꝛ
ſm̄ ſe ē bꝛeui⁹.aliq̄n in terra paſciť. vitulū rapit matri
ſi repit.poꝛtatq; ipȝ in flumīe. ſolū īter aīalia mādibu
lā ſupioꝛē mouet inferioꝛe fixa manēte.ſȝ τ pſitacus ħ
idē facit. Ab Auic. vocať tinſa.ſecūdo can̄.
C rocoma gd ē.l.oleū đ croco. ℄ Ca.CLXXXVIII

Crocomagna

Crocus ꝑmixtus.ē fex olei de
croco ſm̄ quoſdā.ſed alr̓ Diaſ.
τ Serap.dicūt.Eſt nāq; ꝯfectio ī ātidotario ſcripta q̄ reci
piť ī diairūdīe τ ī alys ꝯfectōib⁹:τ ſūt ei diuerſe ꝯpōnes:
q̄s dſcribit Sera.ca.đ diairūdīe dicēs:q̄ q̄n̄ īuenit croc⁹
ꝑmixt⁹ ē ītelligēdū de hac ꝯfectiōe.Serap.cap.de croco.
Diaſ.ſil̓r deſcribit ipȝ. vt pȝ in ꝓpꝛio caplō.dicēs. Croco/
magna fit ex ꝑcioſis aromatib⁹ crocinis vnguēti. τ eſt q̄ſi
gleba lata τ oblōga.cuius ē optimū atq; ꝓbabile:qđ cro/
ci hȝ coloꝛē mediocriter mirre referēs qualitatē. Eſt aūt
lene τ amarū.dētes atq; linguā vehemēter īficiens: vires
quoq; ipſas quas crocus hȝ repn̄tat.nā hic leuiter ſtrīgit.
plures.n.in cōpōne ꝓpter ꝑcy diſtantiā pro crocomagna
crocū mittunt.l.iāſaram. Pli.lib.°zi.cap.zo.
Crocus ſimpl̓r ꝓlatus gd eſt.l.iāſaram.
Croc⁹ affrican⁹ infectiu⁹.hoꝛtolan⁹.hoꝛtēſis.i.cartamus.
Crocus oꝛientalis vel romanus.gd eſt.l.iāſaram.
℄ Capitulum. CLXXXVIIII.

Crocus

ferri ſic fit ſm̄ Bulcaſim lib.°q dř ſuitoꝛ
trāſlato a Simōe de Janua. Acc. de lima
tura ferri q̄ȝtū vis τ pone in lamina ferrea:τ ſuffla cū fol/
le quouſq; calefiat lamina:τ limaturaȝ pone in moꝛtario
ferreo ita calidā:τ tere bn̄.τ iteꝝ repone in lamia:τ pone
ſuꝑ ignē τ exuffla.ſcđo donec calefiat vt ꝑus feciſti:et fa/
cias ita decies vl̓ ampli⁹:q̄ꝛ q̄ȝto plus feceris:tanto meli⁹.
q̄n̄ ḡ ꝯuerſuȝ fuerit in coloꝛe croci ſi adherebit alicui rei
coloꝛ eius nō ſeꝑabiť. τ iuuamētū eius ē q̄ qui depilaue/
rit pilū ſuꝑfluū: vl̓ male ḡnatū ī palpebꝛa: τ poſuerit ſuꝑ
locū a quo euulſus ē de limatura ſic ꝑparata ſepe ꝓhibe/
bit oꝛtū eius. τ ſunt qdā qui ponūt in vnguētis q̄n̄ volunt
exiccationē eoꝝ foꝛtē:τ ſunt q vtunť ea ſola:τ q ꝓyciunt
eā ſuꝑ vlcus humidū:cui⁹ ſanatio ē difficilis τ exiccat ipȝ.
C rom qd eſt.l.habelȝelin. C roida.i.humoꝛes liqdos
C rodia.i.capita papaueris educētia.Ha.li.đ catarti.

C romon.i.cepa.
C romanos.ideſt pix arbo/
ris pini.
C rominon.i.cepa canina.
C ronopos.i.mala citonia.
C rotona.i.ſiſam⁹ agreſtis.
τ eſt cataputia maioꝛ.
C rotu.i.ſemen.
C rub.i.caulis.
C runil.i.rubus.
C ruſca.i.puluis.
C ruſca cymolea.ideſt pul/
uis cymolee.
C ruſca ſymolea. ideſt pul/
uis ceruſe.
C uas.vel cuaſi.i.pꝛuna.
C uaſab.i.q̄ in flexuris pro
pter ſudoꝛē fiunt.
C ubebe gd ē.l. kubebe.τ ē
nomē arabicū:τ ſunt do/
meſtice τ ſilueſtres.
C ubeiȝon.i.palma xp̄i.
C ubeȝe ē ſpēs malue ſilue
ſtris.τ ē altea.cubeȝi ara.
C ubigi. Cubugi.ara.i. per/
dix.algel.
C ublion.i.cimbalaria.
C ubꝛuſaiden.i. pētafilon.
C ubꝛuſic eſt nomen loci.
C uckamios. Cuclaminos
.i.ciclamē.buchoꝛmariē
C uclanaria.i. cimbalaria.
C ucoliones.i. ramunculi
virides.
C uculus.ſtrignū.vua cani
na.Halic. ad paternian̄.
Pli.lib.°27.cap.8.in fi.
C uculus.i.vua lupina.Ha.
6.ſim.phar.
℄ Caplm. CXC.

Cucumeres

lat.ara.Cakiar.vbi ſciēdū q̄ cucu
meres ſunt melones idi ſm̄ quoſ/
daȝ.ſȝ Meſue cap.de cucumere aſinino videť dicere q̄
ſunt citrulli.Sȝ aliq dicūt q̄ cucumeres ſunt fruct⁹ ſicut
citrulli oblongi.tn̄ nunq̄ȝ citrineſcūt:τ hn̄t follas ita diſti
ctas ſicut melones:τ cū maturanť hn̄t parū dulcedinis:
τ ſunt īſipidi:qđ ego ꝯcedo.vn̄ cucumeres nō ſunt melo/
nes idi:q̄ꝛ Aui.q̄rto can̄.cap.de cura tertiane pure:ponit
melonem indū τ cucumerē.ḡ nō ſunt idē. SERAP.ſic
dicit:ſicut apparet in.l.dullaſia.Sil̓r cucumeres nō ſunt
citrulli:ſic̄ apparet in.l.citrullus. Et ēt Serap. dicit auc.
Halie.q̄ citrullus fridioꝛ eſt cucumere. ḡ cucumeres nō
ſunt citrulli.ꝓterea ī ꝑdicta.l.Serap.auc.Abix.Aqua cu/
cumeris τ citrulli ꝯfert iflāmatiōi τc̄.ergo nō ſunt idem.
Et Serap.li.°aggre.ca.rachera auc.Hal. Cucumeris ſuƀa
eſt groſſa dura digōni:τ ḡnat chimū malū paratuȝ coꝛru/
ptioni:q̄ȝuis melon ſit citius coꝛruptibilis. Et v̓tus eius ē
que īfridat in ſcđo.τ mollit ventrē.τ ꝓuocat vrinaȝ:τ q̄n̄
ſumiť cū rob aut cū lacte ꝯfert vlcerib⁹ veſice:τ ſedat in/
flāmationē ſtōi:τ ſitiȝ q̄n̄ comediť:τ ſedat ſincopī ex cali
ditate:τ ꝯfert ei ex ꝓꝑetate quā hȝ. Et idē auc. Abix. Aq̄
citrulli ꝯfert iflāmatiōi febꝛis:τ ſedat ſitim:τ laxat vētrē
laxatiōe bona ſine nocumēto aliquo:τ dȝ bulliri cū ȝucca
ro albo. Et nō oȝ q̄ deť hn̄tib⁹ naturā durā nimis ad mo
uēdū:q̄ꝛ illa nō hȝ v̓tutē tantā q̄ laxet naturā durā. Et ſi
ipſa fecerit moꝛā in ſtomaco foꝛſitan iducit laboꝛē τ no/
cumētū τ iflāmatōes. RABI. Moyſes auc.Ha.cucume
res τ pepones ſi cito nō digeranť ſunt venena moꝛtifera.
GALIENVS.8.ſim.phar.cap.ſikinis.videť dicere q̄
cucumer dicať de pepone τ cucumere iā dicto.nā dicit.ſi/
kinis.i.cucumer eſibilis:q gdē pepon eſt ſubtilioris ſuƀe:
qui v̓o nō ē talis groſſioꝛis eſt ſuƀe:ac ēt abſterſiua τ iciſi
ua ꝑticipat v̓tute.vn̄ diuretica ſunt:τ ſplendidū reddunt
coꝛpus:τ maxime ſi ſiccauerit qs ſemē:deinde īcidens et
cribꝛās lenire faciūt:dn̄ať etiā in eis fra τ hu. cōplō.non
tn̄ foꝛtiter.ſed in ſcđo gra.locať. Si v̓o quis ſemē ſiccaue
rit vel radicem non adhuc humide nature erit.Sed iam
ſiccantium in ꝑmo quaſi gradu vel ſcđo īcipiēte.Eſt autē
abſterſio in his plus q̄ȝ in carne fructus.

C ucumer ſaracenus. bate
cha.anguria. Auerroys
7.°collȝ.capi.9.circa me/
diū.Auēȝohar. lib.°p.ca.°
7.l.dullaſia.
C ucumer aſininus. quid ē
lege reſo.
C ucumer agreſtis. Cucu/
mer erraticus.Cucumer
indus.i. cucumer ſilue/
ſtris vn̄ fit elacteriuȝ.et
eſt cucumer aſininus.
C ucurbita.i.cocoȝa.τ gd ē
lege bara.

Cucurbita reptilium.i.feſcera.Meſ.
Cucurbita alexandrina.
Cuburbita deſerti.i.coloquintida.
Cucurbita agreſtis.Cucurbitinus i.brionia.i.colloquitida agreſtis.
Cudibion.Cudilion.i.bugloſſa.
Cudiblos.i.lingua canis,
Cue.i.rapella.
Cuelia.i.valeriana.
Cueſos.i.polium.

¶ Caplm. CXCI.

Cuſa. ara.lati.vo citonia. GALIENVS.ſcdo de cibis.Mala ipſa nō ſunt būtia vnā nāz:qd eſt quia q̄dā ex eis ſt dulcia.q̄dā pōtica.ꝛ q̄dā ſtiptica.ꝛ q̄dā acetoſa.ꝛ q̄dā īſipida:ꝛ in dulcibꝰ eſt ſuba aquoſa tēperata:ꝛ pōtica vincit in eis frm terreū.ſꝫ in ſtipticis hec ē eadē ſuba cū aquoſa ſuba dulci.In acetoſis aūt eſt ſuba frā. Et vtus pōticoꝝ et ſtipticoꝝ et acetoſoꝝ eſt vtus q̄ incarnat:et q̄ glutinat vulnera:et prohibet illud qd currit ad apata in pncipio eoꝝ:et fortificat os ſtōi:et ſtōm laxuꝫ:et fluxū.maxime vo q̄ ſunt ſtipticiora ex eis ꝛ acetoſiora.ſꝫ illud qd vincit ſup nām īſipidoꝝ eſt aq̄:ꝛ cōplo eoꝝ ē humidior ꝛ fridior:ꝛ ipa admiſtrant in medicis apatū in pncipio eoꝝ:ꝛ in augmēto.ꝛ vlr in malis eſt hūiditas multa ꝛ ſupfluitas frida.et iō deſtruit ſuccus eoꝝ ꝛ areſcit.Seruant aūt qn̄ coquunt cū melle ꝛ fit ide rob.ꝛ ſeruant eodē mō citonia ipſa cū melle ſicut ſeruant ꝛ ſucci eoꝝ. Citonia maiora vocant ſaturnia et ſunt maioris iuuamenti q̄ꝫ alia.Rememorās ḡ illoꝝ q̄cūq̄ꝫ poma ſtipticant ſcias frm ꝛ terreſtrē chimū hre.quecūq̄ꝫ aūt acetoſa videntur: frm qdē:ſed ſubtiliū partiū.medie vo cōplonis eſſe q̄ dulcia ad calidius declinare vident:ſicut q̄ pfecte apoya.i.ſine qualitate:ꝛ valde aquoſa ad fridius īclinata. vtaris ḡ ipſis frm pdn̄antium humoꝝ vtutes.Auſteris aūt pomis qdē qn̄ ꝑpter diſcraſiā calidā aut ꝑpter humiditatē multā atonus.i.ſine vigore vēter extiterit. Pōticitas aūt qn̄ ſufficiēter excreuerit hō.acetoſis vo qn̄ exiſtimaueris in ipſo groſſuꝫ humorē collectū eē nō valde aliqd frm tāq̄ꝫ fridius qdē nō acetoſis:ſed oximeis īdiget.Siccāt ambo groſſitiē hūoꝝ acetoſa ꝛ oximea.Differūt aūt hec in h̄ q̄ hec qdē cuꝫ īfridatiōe.illa vo cū caliditate opant.palam aūt ex iā dictis ſepe q̄ ſtiptica qdem ſupfluos ſeceſſus reſtrigūt:acetoſa humorē qdē groſſuꝫ iuenientia in vētre diuidunt hunc.ſubducūtq̄ꝫ ſtercus:ꝛ ꝑpter h̄ hūectāt egōnes.purū aūt iuenientia ventrē reſtrigūt ipm magis.eſt q̄dē ꝛ aliud quoddā genus chimi nō in pomis ſolū:ſꝫ etiāꝫ in oībus alijs fructibus:qd aquoſuꝫ vocāt ꝛ apoion:minime qdē bonū ſtomaco ſicut ꝛ aqua.Malitia aūt eſt in pomo qdē talis his qui ad eſuꝫ ipſius veniūt:aut ꝑpter delectationē h̄ agētibus:aut ꝑpter ſtipticū.qn̄ ḡ neq̄ꝫ delectabilia ſunt comedere:talia neq̄ꝫ robur īponūt vētri ſic ſtiptica:neq̄ꝫ ſunt ꝯiuncta roborātibus, merito ſpernēda ſunt:ſicut apud nos in aſia in multis locis porcis ipſa ꝑ̄ycimus plataniſtica vocātes.qm̄ guſtātibus ſunt aliqualr ſilia teneris folijs platanoꝝ.Cauere aūt oꝫ pulcherrima poma anq̄ꝫ ſup arborē ſunt matura.īdigeſtibilia.n.ſunt ꝛ frida:ꝛ tardi ſeceſſus:ꝛ mali chimi:cuꝫ hoc frm groſſum īneſibilr chimū hn̄t.Quecūq̄ꝫ aūt bn̄ matura ſeruant ad hyemē ꝛ ad ver:qd poſt ipm ꝑficuiſſima fiūt.Sepe etenī ꝛ in egritudinibꝰ in calido cinere aſſata mediocriter aut in aqua feruētiſſima bn̄ decocta.dare aūt opꝫ ipſa poſt cibū ſtatim:ꝛ qn̄q̄ꝫ an̄.ꝛ cū pane roboris vētris grā:ꝛ ſtomacis his q ſine appetitu ſunt ꝛ tarde digerētibꝰ vomitiuiſq̄ꝫ et diaricis.diſſintericis āt ydonea ad talē opportunitatē ſunt ꝛ q̄ pontica.mediocritatē aūt hn̄t ſtipticitatis vt dixi ſic ꝑparata deponētibus eoꝝ ſtipticitatē in tali ꝑparatōe ꝑpter quā ſtipticoꝝ pomoꝝ:aut piroꝝ eſus laxat ventrē: qm̄ audiui quoſdā dicētes ſubduci ventrē ipſis poſt ſtipticātiū eſum melius putaui ꝑpter rōnē ꝛ experiētiā nobis ſepe notā:qm̄ pmo quodā rectore noſtro ꝯtinuo dicente, poſt auſteroꝝ pomoꝝ ꝛ piroꝝ eſum laxari ventrē intellexi factū adducēſq̄ꝫ experiētia diſcuſſionē ipſius poſt hāc vtiq̄ꝫ fiducialius in alijs ad eandē experiētiā veni.volui ꝯdictalē fieri mihi virū ſaltē vno die quatenus viderem qn̄ ꝛ quot offerunt ſtiptica.ꝛ frm pmā mox qūo cōſuetus erat dictari rogaui ipm nihil oīno ꝑmutare eoꝝ que frm dietā.Jlle aūt poſt balneū aque nō multū ꝑbibēs: deide fenugrecū ꝛ rafanida:ꝛ quecūq̄ꝫ talia multis ꝯſueta ſunt offerri.aliqd aliud an̄ illud guſtare.ꝛ ſilr cū ipſe comediſſet ſupbibēs aliqd vini dulcis ꝯn̄ter comedit maluas cū oleo ꝛ garo modicū hn̄tibus vini:ꝛ poſt aliqd piſcis ꝛ porcine carnis ꝛ auis:deide bibēs ſemel aut ſcdo modicū intercipiēs comedebat pira auſtera:ꝛ poſt h̄ ꝑcipiētibꝰ nobis ad deambulādū cū parū deambulaſſet ſubmotꝰ ē vēter ipſius notabilr.Cōſiderās ḡ hoc ordinaui cū amico ꝑ ſequēte die:q ego ipm ꝑcurarē frm dietā.pmo.n.poſt balneū dedi mala ꝛ pira comedere:deide alia deiceps vt cōſueuerat:ꝛ in his ſic factis:nō aūt notabilr:ſꝫ neq̄ꝫ mediocriter ſeceſſit eius vēter.Admiratus eſt ḡ multo qd factū eſt.Reqſiuitq̄ꝫ a me cām ipſius.at ego illi rn̄di.hec nunc dicēda.Garo qdē dixi cū his q̄ ſimul cū ipo ſumebant apto nato ſubducere ventrē.ꝛ hoc iāꝫ ꝑoperāte ſtipticitate. vltimo ſumpta maxime nō vigoroſis frm ſtōm cām fieri ſubductiōis roborādo ventrē:ꝛ ꝑuocādo ad expellēduꝫ deorſuꝫ ꝯtēta in ipſo.magis aūt dixi vtiq̄ꝫ credēs hoc ſumēs in ſeq̄nti die oīuꝫ qdē pmo ſtiptica.ſcdo aūt poſt ipa carnes:ꝛ oīuꝫ vltimo q̄ cuꝫ oleo ꝛ garo offerebant neq̄q̄ꝫ ingt mouere.vtiq̄ꝫ mox maluas comedēs cū oleo ꝛ garo optime dixi iudicaſti.euertūt.n.he ventrē ꝛ maxime ipiꝰ os qd ab oībus iā ꝯſuetū eſt ſtomacus vocari. Confortāt aūt ꝛ roborāt ſtiptica:ꝑpter qd ꝛ ſi aliqs alius hūor ipm euertat ſicut ꝯtingit aliqbꝰ coleris rubeis amplior aggregata hec facere q̄ guſtauerit ſtiptica mox aggregat deorſuꝫ talē humorē:deide on̄di ipm quēdā iuuenē qui ante paucos dies ſumpſerat grā purgatiōis ſcamonee ſuccuꝫ. iāq̄ꝫ trāſactis oris q̄nq̄ꝫ poſt oblationē:ꝛ nulla aſſelatione ꝯſecuta anxiari qdē dicentē ſtōm.Jntumeſcere aūt ꝛ grauari ventreꝫ:ꝛ ꝑpter hoc palleſcere ꝛ deficere:ꝛ mihi cōmunicaſſe ſinthomata ipm detinētia. Qualr igit hoiem curauerim audi. Duxi ipm iuuenē eiq̄ꝫ pn̄taui pn̄tē ꝛ narrantē qūo qdē ego ꝑceperā comedere aliqd modicuꝫ pomi ſtiptici aut granati:aut piri:ꝛ ille qn̄ comederat mox alleuiatꝰ fuit a moleſtijs ſegregata mox ab ipo multa mā valde ex vētre.Scias igit dixi rectori:ꝛ cui hoc accn̄s eſt qn̄q̄ꝫ ſupcomedis ſtiptica ꝑpter debilitatē ſtōi ꝛ vētris ille ꝛ magis hoc ingt verum dixiſti.Eſt.n.mihi nā talis:qꝛ ſtomacus meus auertit de facili a q̄buſcūq̄ꝫ. Cōponit āt ex ipſis pomis cibariū māſiuū ſtipticitatis opportunū ad roborationē vētris debilitati.in ſyria aūt eſt vocatū melo placēta.ꝯponūt aūt eduliū māſiuū ſic ꝛ ad romā deferunt plene ipo olle noue.Et cōponit dictū eduliū ex melle ꝛ carne pomoꝝ ꝯminuta ꝛ elixa ſimul cū melle.adhuc aūt ꝛ pipis hꝫ aliqd albi ꝛ zinziberis.ſꝫ nō eſt nūc tp̄s doctrine ipſius alibi pfecte dicte.Et flos arboris citonioruꝫ dū eſt hūidus vel ſiccus:eſt ꝯueniēs ēplis in q̄bus eſt neceſſaria ſtipticitas.Et qn̄ bibit cū vino ꝯfert ſputo ſāguis ꝛ fluxui vētris ꝛ mēſtruoꝝ:et vinuꝫ citonioꝝ ſimplex qd eſt ſine melle ꝯfert et abſcindit fluxū colericū et ſitim.et q̄ ex citonijs ſumunt cū melle ſūt bona vomitui flatico. et ꝯfortāt epar:et mucillago granoꝝ eoꝝ cuꝫ zuccaro.lenit cānam pulmonis:et humectat ſiccitatem eius.

AVICEN.libꝰ.z.cap.de citonijs. Qn̄ abluit cinis rumoꝝ et folioꝝ eius ſunt ſicut tutbia ꝛ rob pomoꝝ eiꝰ aceſcit ꝑpter illud qd eſt in ipo de humiditate aquea frida ꝛ aſſatū eſt melius et magis ꝯferens,et eius qdē aſſatio fit qn̄cunq̄ꝫ cauat et eijciunt grana eius:ꝛ ponit in ipo mel: et linitur luto eius corpus; et poſtea ponit in cinere. fri. eſt in pmo in fine.et ſic.in pncipio ſecūdi.Et eſt ſtipticum cōfortatiuū fortiter:et flos eius eſt ſtipticior. et ſilr oleuꝫ ipſius:et dulce eſt minus ſtipticū:et ſemē eius ē lenitiuū ſine ſtipticitate:ꝛ ꝑhibet curſum ſupfluitatū ad viſcera: et retinet ſudorē:ꝛ oleū eius ꝯfert ſciſſuris frigoris ꝛ formice:et eſt vtile vlceribus ſcabioſis.Et multitudo eiꝰ generat dolorē neruoꝝ:ꝛ aſſatū ponit ſup apata oculi ca.et eius ſuccus ꝯfert dilatatiōi anhelitus ꝛ aſmati: ꝛ ꝑhibet ſputū ſanguis:ꝛ ſemē eius ꝯfert aſperitati gutturis:et lenit cānā pulmonis:ꝛ mucillago eius ēt humectat ipaꝫ cānā:ꝛ ꝯfert vomitui ꝛ ebrietati:et ſedat ſitim:et confortat ſtōm recipientē ſupfluitatē.Syrupus eius et ipſius infuſio:ꝛ qd de eo elixatū eſt ex ipſo vtunt multi in ſcda menſa ſupra vinū:ꝛ ꝑhibet ebrietatē:ꝛ fit ex eo ſyrupus ꝯfortans appetitū deiectū valde ꝛ mortuū:et ꝯfortat ſtōm:et ꝑhibet vomitū flegmaticū:ꝛ eſt ꝑuocatiuū:ꝛ iā dictū eſt q illud eſt ꝑ accn̄s.ꝛ illud qd cū melle elixatū eſt.eſt maxime ꝑuocatiuū.verūtn̄ qn̄q̄ꝫ ſoluit ventrē ꝛ nō ſtringit: et gn̄at colicā ꝛ dolorē vētris pungitiuū:ꝛ ꝯfert diſſurie:ꝛ retinet fluxuꝫ mēſtruoꝝ:ꝛ ꝯfert arſure vrine qn̄ diſtillat ſuccus eius aut oleū ipſius in virga.ꝛ ꝯfert oleū eius renibus ꝛ veſice.ꝛ qn̄ ſumit poſt cibū ſoluit:adeo q qn̄ plurimū ex eo ſumit extrahit cibū an̄ digōnē:ꝛ criſterizat decoctio eiꝰ ad eminētiā ani ꝛ matricis. RABI.Moyſes. Citonia a ꝑgnantibꝰ comeſta gn̄at filios hilares:ꝛ comeſtio ipſorum aſſorum poſt cibum generat gaudium.

SERAP. liꝰ aggr.cap.Caſa.auc.Dia.Arbor citonioꝝ ꝛ maloꝝ folia ſilr et flos ꝛ ſūmitates ſunt ſtiptice:ꝛ ꝑprie arboris citonioꝝ:ꝛ fructus eius immaturus eſt ſtipticus Mala aūt illa q̄ colligunt in vere gn̄ant colerā citrinā:ꝛ inducūt inflāmationē:ꝛ nocēt neruis:ꝛ iūcturis ꝛ mēbris que ſunt de gn̄e neruoꝝ.Sꝫ citonia ſunt bona ſtō:ꝛ ꝑuocāt vrinā:ꝛ ſi aſſant ſunt meliora hn̄tibus fluxū antiquū ꝛ vlcera īteſtinoꝝ:ꝛ ſputū ſanguis;ꝛ colericā paſſionē:et qn̄ bibit infuſio citonioꝝ ꝯfert ſtō:ꝛ īteſtinis ad q̄ decurrūt ſupfluitates:ꝛ qn̄ ſuccus eoꝝ ſumit ꝯfert aſmati:ꝛ fit ex decoctiōe ipſoꝝ cliſtere ad exitū ani ꝛ matricis. Et qn̄ ipſa cōdiunt cū melle ꝑuocāt vrinā:ꝛ mel cū quo ꝯdiuntur idē facit:qm̄ acqritur ab eis vtus que abſtergit vētrē: ꝛ illa q̄ coquunt cū melle ꝯferūt ſtō:ꝛ hn̄t ſaporē bonuꝫ. verūtn̄ debilioris ſunt opationis in cōſtringēdo q̄ꝫ illa q̄ nō coquunt:ꝛ citonia ipſa coquunt:ꝛ ponunt ī emplis ad cōſtringēdū ventrē:ꝛ ad īflāmatiōes ſtōi:ꝛ ad apata calīa māmillarū:ꝛ ad duritiem ſplenis:ꝛ emorroydas:et fit ex eis vinuꝫ qn̄ terunt:ꝛ fit ex eis ſuccus:et ꝑyciunt deſup ſicco kiſt.io.mellis vt ꝯſeruet:qꝛ ſi nō apponeret mel aceſceret.iſtud vinū ꝯuenit oībus egritudinibus q̄bus diximus citonia cōferre:et fit ex citonijs oleū.ꝛ dr citonioꝝ: et vtimur eo qn̄ volumus ventrē alicuius ſtipticū reddere.et oꝫ q eligant citonia q̄ dn̄r licinia:ꝛ ſunt parua rotūda boni odoris.illa vo que vocant ſaturnion:ꝛ ſunt maiora ſunt minoris iuuamēti q̄ꝫ illa.Et flos citonioꝝ duꝫ eſt ſiccus nō humidus eſt cōueniēs in ēplis in q̄bus ē neceſſaria ſtipticitas:ꝛ conuenit apatibus calidis oculoꝝ:ꝛ qn̄ bibit cū vino cōfert ſputo ſanguis:ꝛ fluxui vētris.ꝛ īteſtinoꝝ:ꝛ ēt mēſtruoꝝ. Sꝫ illa q̄ dn̄r mellomella molliūt vētrē:et expellūt lumbricos:et ſūt mala ſtō:et īflatiua ipiꝰ. ſed illa q̄ noīant in latino aromata ſunt bona ſtō:et ſtringūt ventrē:et ꝑuocāt vrinā:niſi qꝛ ſunt debilioris vtutis q̄ꝫ citonia:ꝛ iſta ſunt illa q̄ vocant atyrotypa.Et ſilueſtria ex eis ſunt ſilīa malis in vere naſcētibus in ſtipticitate.et opꝫ q admiſtrent citonia in egritudinibꝰ in q̄bus opꝫ ſtipticare an̄q̄ꝫ ad maturationē ꝑueniāt.Et idē Serap.auc. Humay.Citonia ꝑuocāt vrinā ꝑ accn̄s:ꝛ ſtringūt vētrē. Et idē auc.Aben Meſuay.Pōticitas eoꝝ eſt plus pōticitate maloꝝ:et q ſugunt ea poſt potū vini ꝑhibēt fumoſitates vini aſcēdere ad caput.et non opꝫ q aliqs vtat eis nimis:qꝛ faciūt accelerare deſcēſuꝫ cibi:an̄ eius digōnē:ꝛ nimius vſus eoꝝ gn̄at colicā paſſionē:et dolorē neruoꝝ. Et rob eoꝝ ſimplex ꝯfert colere que gn̄at in ſtō:ꝛ eiꝰ qdē miua fortificat ſtōm:ꝛ icoriat eū:ꝛ abſcindit vomitū qui accidit ex flate.et vinū citonioꝝ ſimplex qd eſt ſine melle ꝯfert colere:ꝛ abſcīdit fluxū colericū et ſitim.ꝛ q̄ ex citonijs ſumunt cū melle ſunt bona vomitui flatico:et calefaciūt ſtōm:et cōdita ex eis incoriāt ſtōm.ꝛ fortificant epar:et mucillago granoꝝ eoꝝ cū zuccaro lenit cānā pulmōis:et hūectat ſiccitatē.

¶ Caplm. CXCII.

Cugeg. ara.gre.hyalon.ſiue hyaon.lati.vo vitrum. Uitrū fit ex cinere herbe ſpinoſe naſcētis ī littore maris.dicunt qdā q ſunt tribuli marini:ſed falſo. īmo vocat herba vitri. SERAP.liꝰ aggre.capꝰ Cugeg. Eſt vitrū.ꝛ ex eo ē lapidoſuꝫ:et qn̄ incēdit et miſcet cuꝫ eo lapis magnes coagulat.corpus ſuū ꝑpter plūbeitateꝫ q̄ eſt in eo.vtus eius ē ca.in pmo.ſic.in.ʒꝰ et igredit ī multis cohol.et aufert furfures capitis:et lenificat capillos ꝛ barbā:et qn̄ terit et bibit cū vino albo et ſubtili frāgit lapidē in veſica.Et idē auc.Aben Meſuay. Eſt calīm ꝛ ſicū:et eſt bonū pulmoni et caſui capilloꝝ.Et vitri ſūt plures colores.nā ex eo ē albus fortis albedinis ſic chriſtallus:et eſt melius alijs:et ex eo eſt rubeus:et eſt citrinum et viride et azulinū:et dr q vitrū eſt lapis ſtultior alijs:ꝛ eſt iter lapides ſic ſtultus iter hoīes. nam ipm iclinat ad oēm tincturā:et ē facilis diſſolōnis in igne a quo extractum cito petrificat et coagulat.Criſtallus aūt eſt ſpēs vitri:niſi qꝛ iuenit in minera ſua vbi coagulat:et lege pro ipo.lapis criſtallus. BVLCASIM.liꝰ q dr ſuitor. Uitrū ſic adurit.terat et pōat ī crucibulo:et ſufflet fortiter donec adurat.qd ſi bn̄ adurat iteꝝ ſufflet dōec adurat q̄ꝫtū oꝫ.

Cubapſap.i. que in iuncturis vel flexuris iuncturarum propter odorem fiunt.
Cubarion.i.praſſium.

¶ Caplm. CXCIII.

Cui. ara.gre.ſica.lati. vo ficus. SERAP.lib.aggre. cap.Cui.auc.Ha.Sunt ex eis ſilueſtres et domeſtice et mōtane.Et ex domeſticis q̄dā ſunt recētes quedā nō:ſed ſunt ſicce et recētiū.vtus eſt debilis ꝑpter hoc qd admiſcet eis ex hūiditate:et ſicce ſunt meliores et maxime carnoſe.Et ille in q̄bus ē acuitas et pūctio abſtergūt magis et reſoluūt:et hn̄t in ſe hūiditatē ſubtileꝫ. Et vtus ficuū eſt ca.in fine pmi gradus.et ſicca in pncipio ſecūdi. Et ſcda eius vtus ē que maturat et reſoluit.et alia ē q̄ reſoluit apata qn̄ miſcet cū farina ordei aut cū medulla panis frumēti.et aq̄ in q̄ coquunt ficus decoctōe multa eſt ſilīs melli in vtute ſua:et recētes qdē et ſicce laxāt vētrē. Et vtus ſilueſtriū eſt attractiua et reſolutiua:et ita eſt in domeſticis an̄q̄ꝫ maturent:qm̄ ē in eis aliqd lactis ex arbore:et arboris ficuuꝫ domeſticarū vtus ē ca.et ſubtilis: et lac eius:et ſuccus folioꝝ ipſius calefaciūt calefactione forti:et mordicāt et vlcerāt corpus:et apiunt orificia venarū que ſunt in ano:et euellūt verrucas:et laxāt vētreꝫ. Sed in arbore ficuū ſilueſtriū eſt de calītate et ſubtilitate tātū q ſi coquant cū carne bouina dura faciūt illā decoqui:et ē fortior in oībus pdictis q̄ꝫ domeſtica.Sed mōtanarū ficuū arboris.ſapor ē acutus et pungēs et abſtergēs:et qn̄ fit emplm cū ramis eius ſup verrucas q̄ dn̄r capita clauoꝝ aperit eas:et ita eſt de lacte eius.ſ.qn̄ fit vnguētū ex eo:et qn̄ fit medicamētū ex eo:et melle abſtergit maculā oculi groſſā:et eſt cōueniēs obſcuritati viſus: et deſcēſui aque ad oculū q̄ fit ab hūoribus groſſis multū.Et cineres qdē ficuū glādiū et lacticinioꝝ ſunt meliores cineres ad abſtergēdū.Et idē auc.Dia.Que ex ficubꝰ

ſunt recētes: ⁊ mature ſunt male ſtomacho: ⁊ laxant ventrem: ⁊ qñ inducunt fluxū vētris eſt leuis abſterſionis: ⁊ ꝓuocant ſudorē: ⁊ abſcindunt ſitim: ⁊ ſedant caliditatez: ſed ſicce ſunt cibus: ⁊ īducūt ſitim: ⁊ molliunt ventrē: ⁊ nō ſunt ꝯueniētes curſui humoꝝ ad inteſtina ⁊ anum: ⁊ ipſe ſunt ꝯueniētes gutturi ⁊ cāne pulmonis: ⁊ veſice ⁊ renibꝰ ⁊ aſmaticis ⁊ diſcoloratis ꝓpter aliquas egritudines antiquas: ⁊ epilenticis: ⁊ ipſi coquunt̄ cū yſopo: ⁊ bibit̄ earū decoctio: ⁊ purgat pectꝰ a ſupfluitatibus: ⁊ ꝯfert tuſſi antique: ⁊ dolori antiquo pulmonis: ⁊ qñ terunt̄ cuz cartamo laxant ventrē: ⁊ ꝯficiunt̄ cuz nitro ⁊ farina cuz aceto ⁊ ſale: ⁊ fit inde emplm̄ replet vlcera humida que ſunt in capite: ⁊ ꝯfert ſyre: ⁊ liniunt̄ etiam cuz eo ſciſſure palpebrarū ⁊ ꝯferunt. ⁊ qñ coquunt̄ in aqua mellis: ⁊ fit cū illa decoctiōe gargariſma cōfert apātibus gutturis: ⁊ amigdalarū ⁊ ſquināntie. Eſt enim valde vtilis medicina: ⁊ ſunt cōueniētes emplīs. ⁊ qñ coquunt̄ cuz fenugreco in aqua or. ⁊ fiunt in ca ſeſſiones: ꝯfert duritiebus matricis: ⁊ qñ terunt̄ cuz ruta ⁊ fit inde cliſtere ꝯfert tortionibus. Emplꝫ enim qḋ fit ex eis eſt mollificatiuū ⁊ reſolutiuū. Et quādo fit emplm̄ cū eis ⁊ yreos nitro ⁊ aloe poſtꝗ̄ fuerit decocte ⁊ trite cuz eis maturant apāta dura ⁊ clauos ⁊ apāta que fiunt in radice auriuz: ⁊ qñ terunt̄ crude ⁊ miſcent̄ cuz calce ⁊ nitro: ⁊ fit inde emplm̄ reſoluit apāta dura: et humores qui fluxerunt a mēbris: ⁊ qñ terunt̄ et miſcent̄ cuz calcanto cōferunt ſciſſuris auriuz. ⁊ qñ coquunt̄ cuz vino ⁊ terunt̄ ⁊ miſcent̄ cū farina ordei ⁊ abſinthio: et fit inde emplm̄ ſup ventrē hydropicoꝝ facit illum detumeſcere: ⁊ qñ terunt̄ ⁊ miſcent̄ in ceroto cōferunt cōbuſtionibus ignis ⁊ excoriationibus calcaneoꝝ. ⁊ qñ coquūtur cum ſinapi: ⁊ ꝓycit̄ decoctio earuz in aurē cōfert tinnitui ipſius ⁊ pruritui eius: ⁊ qñ coquunt̄ cum fenugreco: ⁊ miſcent̄ cum eadem decoctione: ⁊ liniunt̄ ſup empetiginez ⁊ alias maculas que fiunt in cute ꝯfert. Et ficus ſunt difficilis digōnis: ⁊ molliunt ventrē: ⁊ hñt v̄tutē mollificādi oēs duritiēs: ⁊ folia arboris cuius fructus eſt niger qñ fit emplm̄ cum eis cōfert morphee. ficus aūt īmature cum melle cōferunt morſibus canis rabidi: ⁊ vlceribus a qbꝰ emanat ſanies ſimilis melli. ⁊ qñ miſcent̄ cū eis folia papaueris extrahunt oſſa fracta. ⁊ qñ miſcet̄ cum eis vinuz reſoluit clauos: ⁊ qñ fit emplm̄ cum eis: ⁊ orobo ⁊ vino cōfert morſui mugali. ſed agreſtis ficus folia qñ fit cum eis emplm̄ ⁊ ſale ⁊ aceto aufert furfures capitis: ⁊ apāta que fiunt in cute capitis: ⁊ que dñr acoras: ⁊ qñ fricant̄ palpebre cuz folys ipſis auferunt aſperitates ⁊ pruritum: ⁊ ſcabiē ipoꝝ: ⁊ lac qḋ emanat ex arbore eius qñ linit̄ ſup morſum ſerpentū: ⁊ vermiuz venenoſoꝝ ꝯfert multum: ⁊ cōfert formice: ⁊ nō ſinit eā dilatari in carne qñ linit̄ ea circūquaqꝫ: ⁊ maxime ſi admiſcet̄ ei pinguedo porci. Et quādo ponit̄ in emplīs ꝯueniētibus confert ſcabiei vlceroſe empetigini ⁊ maculis que fiunt ab humoribꝰ ⁊ podagre. Et extrahit̄ ſuccus ex ſummitatibus eius qñ accipiunt̄ in ꝑncipio duz apparēt molles ⁊ plene humiditate: ⁊ anteꝗ̄ incipiāt emittere germina: ⁊ terunt̄: ⁊ exprimit̄ ſuccus ab eis: ⁊ ſiccat̄ ⁊ reponit̄: et facit ea que de lacte diximus: et v̄tus eius eſt que coagulat lac qñ eſt liquidum: ⁊ diſſoluit coagulatuz: et ſummitates eius qñ incipiunt dare lac laxant ventrē. ſilr̄ lac eoꝝ: ⁊ cinis ramoꝝ eius qñ fit lixiuiū cum eo valet diſſinterie facto cuz eo cliſteri. Et qñ lauantur ſepe vlcera cuz eo diſſoluit: ⁊ corrodit durities ipſoꝝ: ⁊ abſtergit cōcauitates eoꝝ. Et qñ infundit̄ ſpongia ⁊ ipſa īponit̄ ſup vlcera cancroſa ſanat ea. Et qñ datur in potu illi qui ſumpſit medicinā venenoſam vel potionē cōfert: ⁊ qñ miſcet̄ cum oleo ⁊ linit̄ cum eo corpus ꝓuocat ſudorem. Et hoc idē faciūt aly cineres: ⁊ maxime arboris glādiuz. Sed ficus īmature. ſ. qñ cadunt de arbore ſi fiat ex eis emplm̄ crudis cuz farina frumēti ⁊ nitro cōfert formice. ⁊ qñ fit emplm̄ cum eis decoctis ſup nodationes neruoꝝ: ⁊ ſup ſcrofulas diſſoluit eas. Et qñ fit ſup morſuraz venenoſam attrahit venenum ad ſuperficiem cutis.

GALIENVS. 8. ſim. phar. cap. ſica. ſm̄ tranſlationez grecā. Sica. i. ficus. ſicce quidē calide ſunt v̄tute in primo iam cōpleto. vel ſcḋo īcipiēte. hñt aūt quid ſubtile in partibus. Ex ambobus igit̄ his ſufficiunt duros tumores digerere. mox aūt diaforant. Et ipſe quidē ꝓprie per ſe cataplaſmate talis ſunt v̄tutis. oꝫ aūt vbi magis digerere vis triticeā farinā miſcere. Si v̄o diaforare ordeaceaz: panis aūt in medio eoꝝ eſt: ſed que talia methodi que de cōpoſitione pharmacoꝝ ⁊ terapentice ſunt magis propria. Ad p̄ſens v̄o ſufficit ⁊ hoc noſcere de ficubus. ſicce etiam qñ pinguiores magis digerere. acriores v̄o in guſtu abſtergere ⁊ diaforare nate ſunt: qḋ v̄o fit multuz eis coctis in aq̄ ſimile eſt nō ea ꝯſiſtētia ſoluz: ſed ⁊ v̄tute mellis. Recentes v̄o comeſte ꝓpter admixtionez humiditatis imbecilioris v̄tutis ſunt. ventrē tñ ſubducunt. ſ. humide ⁊ ſicce. ficulnearū v̄o ſiluestriuz ficus acris eſt: ⁊ diaforetice v̄tutis. ita aūt ⁊ domeſticaruz ficulnearū. Olinthi. i. ficus parue non mature participant adhuc opos. i. lacticinio ficulnee. Siki. i. ficulnea ca. ⁊ ſubtiliuz partiuz cōplōnis eſt ſicut ⁊ opos eius indicat: ⁊ foliorꝫ ſuccus. fortiter enim alterutruz eoꝝ eſt caliduz: vñ nō mordet ſolum vel abſtergit vehemēter: ſed etiaꝫ vlcerat vel anoſtomizat ⁊ verrucas extrahit. eſt enī purgamētuz. Silueſtris aūt ficulnee palam ita ſunt calide ⁊ ſubtiliuz partiuz cōplōne: vt bouinis carnibus duris ſi miſceantur liquabiles eas faciant.

GALIENVS. ſcḋo de cibis. cap. de ficubus domeſticis. Adſunt aūt ipſis ſm̄ ventrē fluxibiles eſſe ⁊ ꝑtranſire de facili per totuz corpus. ⁊ etiā abſterſiuū habere: ⁊ etiā ſm̄ ꝙ arenoſa quedā multa. nefreticis in eſu ipſarū ſecernunt̄ paucūqꝫ dant corpori nutrimētuz: ⁊ nō forte: ſꝫ ſpōgioſam faciunt carnē ſicut faba: implent quoqꝫ ventrem vētoſitate: ⁊ eſſent vtiqꝫ ſatis grauātes ſi nō ſecederēt velociter. Unde hñ matura ficus venit ꝓpe ad nō totaliter ledere. ꝯſiderat̄ extñs iam ſiccis ficubus. nā ficus ſicce v̄tutē hñt ſubtiliatiuā ⁊ inciſiuā: ꝓpter quā ⁊ ventrem ad egeſtionē excitant: ⁊ renes expurgant. epati autē ⁊ ſpleni flegmonantibus nociue. cōmuni rōne oīum dulciuz. viridesaūt nō generant ſanguinē valde bonū. abundātibus aūt ipſis ſequit̄ ipſos pediculoꝝ multitudo. ficus quoqꝫ ⁊ vue ope quaſi capitales ſunt. Etenī nutriunt magis fructibꝰ oībus horarys: ⁊ minime ſunt cacochimi. ⁊ maxime qñ fuerint fructus hi bñ maturi. ꝙ aūt multuz nutriant oñdūt cuſtodiētes vineas qui ī duobꝰ mēſibꝰ īpinguant̄. nō tñ fortis ⁊ compaſta eſt eis caro generata: ſicut que ex carnibus: ſed laxa ⁊ rara. ꝓpter qḋ celeriter ꝯhitur ceſſante edulio. minus aūt ficubus vue nutriunt: ⁊ maximuz in eis bonuz eſt celeriter ſecedere. propter qḋ ſi retineātur aliquādo ſatis ledunt nō extñtibus maturis ficubus. Si eniꝫ nō ſecedant ficus notabilr̄. digerant̄ aūt in vētre bene nō nociuuz dant corpori alimētuz. vuis aūt neutrum hoꝝ exiſtit: neqꝫ cum digerunt̄ bene: neqꝫ ſi retineant̄: et ſm̄ eam que ad ventrē ⁊ epar diſtributionez crudum generant chimum nō facile cōuertibilē in ſanguinem et racemoꝝ qdē ſuba cōpoſita eſt ex eo que cōtinet̄ ſm̄ ipſam humiditatē ex qua vinuz fit. Et cuz his adhuc ex acimis: ⁊ ex eo qḋ continet hec extrinſecus ymenodea cute que nihil ſm̄ ſuiipſius ſenſibilr̄ alterata cōſideratur his que in ficubus. ⁊ ideo aliquid ꝗ̄ inutile remouēt ipm̄ ſumentes totuz: qḋ intus kenkiamitibus. ꝓportionabile enī eſt vtrorūqꝫ fructuuz ꝙ ſemen penetrans eſt intrāſmutatū.

ALMAN. trac. tertio. ca. de ficubꝰ. Ficus calide ſunt que cū ſunt recentes: ventrē inflant: ⁊ leniunt humorem creantes nō maluz. Sicce v̄o nō multū nutriunt ⁊ calefaciunt. quare multus vſus earū pruritū ⁊ pediculos generāt: ventrē quoqꝫ leniunt quando ante cibum ſumunt̄.

AVICEN. liꝰ ſcḋo. cap. de ficubus. Ex ficubus melior eſt alba: deinde rubea: deinde nigra. ⁊ que vehemēter eſt matura eſt melior ⁊ ꝓxima ad hoc vt nō noceat: ⁊ ſicca quidez in ſuis opationibus eſt laudabilis. verūtñ ſanguis ex ea gñatus nō eſt bonus. ⁊ ꝓpter hoc facit pediculos: verū ſi ſumat̄ cū nuce eius chimus fit bonus ⁊ cū amigdala: et lenior oībus eſt alba. illa que eſt humida eſt ca. parūp. ⁊ q̄ eſt humida eſt plurime aqueitatis: ⁊ paruz eſt medicinalis. q̄ v̄o īmatura eſt abſterſiua ad frīditatē parū declinās niſi lac eius. ⁊ que ſicca eſt ca. eſt in p̄mo in fine ipſiꝰ ⁊ ſubtilis: ⁊ que ſicca eſt: ⁊ ꝓprie acris fortis eſt abſterſiōis maturatiua reſolutiua ⁊ carnoſa: eſt plurime maturatōis: ⁊ ī ipſa ſunt gluctinatio inciſio ſubtiliatio: ⁊ ſilueſtris eſt acutior: ⁊ fortior in hoc: ⁊ fructus qdē nutribilior eſt reliquis fructibus: ⁊ que vehemētis eſt maturatiōis ꝓpinqua eſt ad hoc vt nō noceat: ⁊ in ipſa eſt inflāmatio: ⁊ expellit ſupfluitates ad cutim: ⁊ facit ſudare. ⁊ ſm̄ ꝙ exiſtimo ſicca. ſimiliter expellit ad exteriora: ⁊ facit ſudare. ⁊ illa qdē que eſt humida velocis nutrimēti: ⁊ penetrationis in ſtō: ⁊ in corpore. nutrimētū v̄o ficus lꝫ non exiſtat in robore nutrimēti carnis: ⁊ granoꝝ: tñ vehemētioris eſt roboris ꝗ̄ nutrimētū oīum fructuū. Yſaac in dietis particularibus ca. de ficubus. Ficus ceteris fructibus laudabilior ac nutribilior. humiditatis tñ ſue cā groſſos creat humores. natura eius calida eſt ⁊ ſicca. q̄litates aūt caliditate ⁊ ſiccitate diuerſe ſunt: ⁊ ſꝫ ſuiipſius diuerſitates. Eſt. n. ficus domeſtica ⁊ ſiluatica. Domeſtica etiā in viridē diuidit̄ ⁊ ſiccaꝫ. viridis quoqꝫ duplex eſt modus. qm̄ q̄dā eſt ꝑfecte matura ⁊ nō ꝑfecte matura. nō ꝑfecte matura minus ca. ⁊ magis groſſa ꝓpter dñationē terreſtris partis. hꝫ tñ humiditates latētes; que acuitatē ei p̄ſtāt: ⁊ ſiccitatē in ſecundo. vñ hyppo. Ficus q̄̄to lōginquior eſt a maturitate: tanto minus ca. ⁊ magis groſſa. valet hec ſm̄ medicinā cocta ⁊ cataplaſmate facto ſcrofulas glādulaſqꝫ diſſoluit. nitro ⁊ aceto cōmixta puſtulis in capite valet mixta cū melle ad morſuꝫ canis: ⁊ puſtulas que viſcoſos hñt humores papaueris agreſtis frondibꝰ mixta. oſſa fracta ex vulneribus ꝓycit. Itez cera adhibita ⁊ appoſita diſſoluit. Si piſta in vulneribus apponat̄ ſanat ꝑfecte maturata. viridis autē ficus ſicca eſt minus ca. Calor. n. eius ē in medio p̄mi gradus. humiditas v̄o ⁊ ſiccitas in ipſa tēperata ſunt. Ex triū itaqꝫ reruꝫ cōpōne ꝯſiſtit: corticis. vꝫ. ſeminis ⁊ carnis. ſeminis nutrimētū eſt nullū: ⁊ eſt de natura arene vel lapidis. Cortex v̄o ficus vt cutis eſt ꝓpterea duriſſimus ē ad digerēdū. Caro aūt eiꝰ nutribilior digeſtibiliorqꝫ exiſtit. Sup hoc Diaſ. Calorē inquit extinguit ſitim aufert: ⁊ ſudorē ꝓuocat. Sicca v̄o eſt ca. in initio ſecūdi. ſic. in medio p̄mi. q̄obrē calefacit: ⁊ ſitim creat: ⁊ in colericos mutatur humores. ceteris v̄o fructibus nutribilior: minuſqꝫ inflāmationis hꝫ: ſed ſi ſupfluos in ſtomaco humores īueniat dura fit ad digerendum: ⁊ in corruptionez mutatur: ⁊ inflāmationē ⁊ ventoſitatē gñat: ⁊ peſſimum ſanguinē. In ſupficie aūt corporis pediculos creat. Si aūt mundificatis humoribꝰ ſtōus vacuus ab his reperiat̄ bene digerit̄ ⁊ ſanguinē laudabilē facit corpus mundificat a malis humoribus vrinā ꝓuocat: pectuſqꝫ purificat: ⁊ pulmonē renes atqꝫ veſicā ab humoribus groſſis. nō tñ inflāmatiōis ventoſitatiſqꝫ libera eſt. Qui v̄o eius nocumēta oīno deuitare vult ieiunus accipiat: ⁊ poſt illā calamētuꝫ manducet: aut ameos aut yſopū piper vel ꝫinꝫiber ⁊ ſilr̄a. Et colericus poſt illo āxiꝫacharam accipiat. qui maioris etiaꝫ nutrimēti cauſa velit accipere: ⁊ vt ſanguinē laudabiliorem gñet nuces vel amigdalas māducet. Itez valet ſi cū yſopo coquat̄. pectus. n. ⁊ pulmonē mūdificat: tuſſim diuturnā curat gargariſmate facto. cū apoꝫimate ī cānalibꝰ pulmonis appoſita diſſoluit: ⁊ in lacertis que ſunt in latere lingue: ⁊ cocta cū vino ſi cliſtere fiat valet ad dolorem vētris qui ex groſſis eſt humoribus. Rurſus cocta cū ordeo ⁊ fenugreco ⁊ cataplaſmate facto apāta diſſoluit. piſtate ac ſinapi cōmixte apoꝫima ad tinnituꝫ auriū valet.

DIASCO. capꝰ de ficubus. Ficus lachryma ſiue ſuccus ficus īſtillatus vexationibus vel ꝑcuſſuris ſerpētum aptiſſimus approbat̄: ⁊ mirmiceis circūlinitus medetur. Empetigines ⁊ lepras ⁊ lachrymas effelidas: ⁊ podagraꝫ admixtus cataplaſmatibus curat. nō aūt aliter ſuccus fit ꝗ̄ ꝯcuſſis atqꝫ expreſſis mollioribus ramis tp̄e quo fecūditate īfuſa grauidi vident̄: ſed nec dum in oculos germinū erūpētes. hic ſuccus in vmbra ſiccandus eſt ⁊ ſic reponēdus. Ex ipſo aūt lac limpidū coagulat̄ ⁊ coagulatū reſoluit̄. Cinis aūt exuſtoꝝ admixtus aque ſuſcepto liquamine diſſintericis iniectiōe medet̄: ⁊ caloſos vlceruꝫ ſinꝰ ſpongyſqꝫ ex ipſo madefactis ⁊ appoſitis cancrene medētur. Itē veneno tētatis potui dat̄ cū oleo mixtus ⁊ vnctꝰ ſudores mouet. hoc ⁊ ceteri p̄ſtant cineres: ſꝫ magis quercinus. caduci aūt fructus crudi medent̄ mirmiceis cataplaſmate īpoſiti cum farina atqꝫ nitro. cocti aūt inuerſiones neruoꝝ atqꝫ ſcrofas emolliūt: venena etiā ad ſuperficiē corpis euocāt. ficus v̄o mature ſi comeſte fuerit ſp̄m ꝯturbāt: ventrē deponūt: feruorē nitriunt: ſitim ꝓhibēt. vñ ficus molles cacoſtomatice ſunt ꝙ ſi ventrē ſoluerint difficile abſtinere poterunt: ſudorez ꝓuocāt: exantimata cōpeſcunt. Sicce v̄o que carice vocant̄ ſtomacho vtiles ſunt ⁊ termātice ſitim excitāt: reumatiſmo ſtomaci ⁊ ventris ꝯrie ſunt: arterys gule veſice ⁊ renibus ꝓſunt. cuꝫ aq̄ mulſe decocte ⁊ gargariſmate adhibite arteriaruꝫ ⁊ fauciū tumorē cōpeſcunt. vñ optimū gargariſma eſt ⁊ aſmaticis ꝯfert: ⁊ eis qui ex macronoxia colorē palidū habent epilenticis ⁊ hydropicis ſuccurrūt: cocte cū yſopo ⁊ careno ieiuno potui date thoraci ferūt auxiliū tuſſiētibꝰ antiqꝰ ſubueniūt: ⁊ pulmōis cās tp̄ales opitulant̄ ⁊ r̄mouēt.

Cuidichion. i. ꝑdichion. ⁊ eſt paritaria. Serap. eſt herba ſil̄is aſebeſafrē: ⁊ cum ea abſtergitur vitrum.

Culabra. i. arnogloſſa. Caplm̄. CXCIIII.

Culb. Cuulb Cuulbi. vel culibi. vl̄ calibi. ara. gre. calib. Auic. litoſpermō eraclion vel haliſtos vel bathāgliſcos vel aſtorchos. ⁊ eſt dictū lapideū ſemē: qr eſt ſemē durū vt lapis. Steph. bachala ſcripſit ⁊ calebum. latine v̄o miliū ſolis. SERAP. liꝰ aggre. cap. culb. auc. Diaſ. Culb eſt herba cuius folia ſil̄antur folys oliue: niſi qr ſunt maiora eis et molliora ⁊ latiora: ⁊ ſunt eis īferiora: declināt verſus terrā: velut ſtent ſupra ipſaꝫ: ⁊ hꝫ virgas eleuatas ſubtiles ſicut ſquinātū: ⁊ ī ſūmitate virge eſt ſil̄e ramulo diuiſuꝫ in duas partes in q̄ ſunt folia minuta: ⁊ iuxta qḋlibet foliū eſt ſemen album duruꝫ fere vt lapis rotundū in magnitudine orobi parui. naſcit̄ locis aſperis ⁊ altis. Pli. libro. 27. caplō. ii.

DIASCO. capꝰ lithoſpermon. Eraclion vocat̄ ꝓpter fortitudinē ſeminis. eius folia ſunt ſil̄ia folys oliue. ſꝫ latiora ⁊ oblongiora: ⁊ virgas tenues in groſſitudine iunci lignoſas: ⁊ in ſummo virga diuiſa eſt in qua folia minuta ſunt: vbi ⁊ ſemē rotūdū ⁊ lapidoſum ē ⁊ albū piſe ſil̄e. naſcit̄ locis aſpis ⁊ altis. POSSE. DIASCO. Uirtꝰ eiꝰ eſt mictualis: ⁊ ſemē eius bibitū cum vino albo calculos frāgit: ⁊ vrinā ꝓuocat. PLINIVS. capꝰ bathāgliſcos. Eſt ſemen herbe que dr̄ aſtorcos: qḋ ſi qs biberit frangit lapidē: ⁊ ꝓuocat vrinā. PAVLVS. ca. calebi. i. granū ſolis ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua. ⁊ eſt ca. ⁊ ſic. in tertio. ⁊ vinū decoctionis eius: ⁊ puluis ipſius in cibis ſumptꝰ ſoluit ſtranguriam ⁊ diſſuriam ⁊ iliacam paſſionem.

67

Culbi.vel culi.i.ſolis grana.
Culcam vel Culcas.eſt herba hñs in ſe ſalſedinē et pur
gat aquā citrinā. ¶ Caplm. CXCV.

Culcaſia. Culcas.vl' collocaſia gre.ara.bulcas.la/
tine v̉o caſo. PLINIVS.li°.zi.cap°.i5.
circa p̄n°.d culcaſia.Culcaſia quā aliq ciamō vocāt:nobi
liſſimā hanc in egypto e nilo metunt caule cuȝ coctus eſt
arenoſo in mādēdo.thirſo aūt qui intra folia emicat ſpe/
ctabili folijs latiſſimis:etiā ſi arbores cōparent ad ſimili
tudineȝ eoꝝ que pſonātia.i.lappago maior dr̄ ſm Diaſ.
in noſtris partibus vocamus. aque nili ſuis dotibus gau
dēt vt impreſſis colocaſie folijs in variā ſpēm vaſoꝝ por/
tare gratiſſimuȝ habeāt ꝛc̄.hec herba eſt quam Diaſ.vo/
cat fabā egyptiacā:cuius ꝓprietates ꝛ v̄tutes ſm ipm in/
uenies in.l.faba egyptiaca.ꝛ iſtā fabā egyptiacam vocat
Aui.bulcas.de qua caplm facit in ſcd̄o cañ.Eſt.n.culcaſia
ſatis nota in egypto.apud mercatores practicātes ꝛ in ſy
ria.ꝛ ego ipſā habeo ſalerni in viridario meo ſecus ſpecta
bilē fonteȝ:que culcaſia vulgari noſtro vocat̄ caſo:cuius
folia aqs more vaſoꝝ plena egroꝝ ꝛ ꝯualeſcētiū menteȝ
delectāt:necnon eoꝝ animuȝ excitant ad libidinem.

SERAP.lib°.aggre.cap.bulcas.auc.Hal.i.Culcaſia.In
ſapore huius plāte eſt acuitas ꝛ mordicatio multa ꝛ ſtipti
citas pauca.Et v̄tus eius eſt ca.in ſcd̄o.ꝛ qñ coquit̄ cōfert
ſtomaco.Et idē auc.Aben Meſuay.Culcaſia eſt ca.ꝛ hu.
ꝛ auget ſpma:ꝛ radix coquit̄:ꝛ habet bonū ſaporē:ꝛ ē bo/
na ſtomaco:ꝛ appetitū ꝓuocat ꝛ vrinam.Eſt ca.ꝛ hu.ꝛ au
get in ſpermate.hec herba eſt multū egyptijs nota:ꝛ na/
ſcit̄ iuxta aquas:ꝛ hȝ folia magna ꝛ lata:ꝛ radix cocta et
comeſta auget corpus. PAVLVS.cap.de culcaſia:eſt
herba oībus nota:ꝛ naſcit̄ iuxta aquas:cuius radix come
ſta ꝛ cocta ſtō eſt vtilis. YSAAC.in dietis particulari
bus.cap.de culcaſia.Eſt herba plurimū in egypto naſcēs
aliq̄ꝫtulū pōtica cuȝ acuitate.vñ mōſtrat̄ ca.ꝛ hu.Cui°ra/
dix ſi elixet̄ acumen emittit:ꝛ viſcoſitas quā p̄us latēter
habuerat in ea apta fiet. Ideoqꝫ duri groſſiqꝫ nutrimēti
eſt gn̄atiua.ſed cū ſui pōticitate ſtōm ꝯfortat ꝛ ventrē cō/
ſtipat.Si tñ moderate comedat̄ bonuȝ gn̄at nutrimētū:
valetqꝫ diſſintericis cū viſcoſitate ꝛ ponticitate quā hȝ.

AVICEN.li°.ſcd̄o.cap.bulcas.vel Culcaſia.Eſt plāta
in qua eſt aſſimilatio de aliſnet.Cal'a eſt ꝛ ſic.in p̄mo.ꝛ in
ipſa eſt ſalſedo cū ſtipticitate:ꝛ partes eius nō ſunt ſil'es:ꝛ
eſt cū iflāmatione pauca.fit ex ea gargariſmus cum lacte
ipſius ꝛ ſale:ꝛ in egypto decoquit̄ cū eo caro ꝛ frigit̄ cum
oleo:ꝛ ē illis cibus.ſol'one educit aquā citrinā:ꝛ ꝓprie ſe/
mē eius ꝛ ſuccus ipſius:ꝛ minorat̄ ex ea vt debil'r ꝓuocet
vrinā:ꝛ gn̄at ſpma:ꝛ expellit colerā ꝛ aquoſitatē cū facili
tate:ꝛ pot° ei° fit ab vna tertia li.vſqꝫ ad duas tertias lib.
Cule.ara.baran.i.vēter.ſ.ſtōus. ¶ Caplm.CXCVI

Culef ara.gre.ytec.latine v̉o ſalix. SERAP.lib°.
aggre.cap.culef.i.ſalix.Folia ꝛ flos ꝛ roſa ei°
hñt in ſapore pōticitatē.ꝛ v̄tus ſalicis eſt deſiccatiua ſine
punctiōe.cortex v̉o ipſius ſiccioris eſt cōpl'onis ſicut ſunt
oēs ſpēs corticis.vñ adminiſtrat̄ in glutinatiōe vlcerū.
Sed flos eius ꝛ roſa adminiſtrant̄ ꝛ admiſcent̄ in oībus
medicinis ꝛ vnguētis deſiccatiuis:ꝛ ſunt ex hoībus q ac/
cipiūt flores ꝛ roſam ꝛ ſuccū ipſius:ꝛ cōponūt ex eis deſic
catiuā medicinā que ꝯfert in multis:q2 deſiccat ſine mor
dicatiōe:ꝛ ꝓprie q2 in ipa ē ſtipticitas pauca:ꝛ qñ cōburū
tur eius cortices:ꝛ ꝯficiunt̄ cū aceto:adminiſtrant̄ in oī/
bus egritudinibus in qbus neceſſaria ē deſiccatio ſicut ī
verrucis:ꝛ ꝓprie in rotūdis:ꝛ in verrucis ſil'ibus capitib°
clauoꝝ:ꝛ in verrucis infixis in cute.eradicat.n.eas qñ fit
ſup eas linitio:ꝛ qñ euellit̄ cortex eius tpe quo emanant
flores:ꝛ colligit̄ gūmi eius:habet hoc gūmi v̄tutē abſter/
ſiuā ꝛ ſubtiliatiuaȝ.ꝛ ideo adminiſtrat̄ in oībus egritudi
nibus que accidūt pupille:ꝛ faciūt impedimētū viſus.Et
idē auc.Pauli.Uirtus folioꝝ corticū:ꝛ fructus ſalicis:et
ſucci eius eſt ſtiptica.ꝛ eſt fri.ꝛ ſic.in p̄mo.Et idē auc.Be/
digor.Qñ bibunt̄ folia eius trita cū pipe ꝛ vino pauco cō
ferunt colicis:ꝛ qñ ſumit̄ cū aqua ꝓhibet ipregnationeȝ.
ꝛ fructus eius ꝯfert ſputo ſanguis qñ bibit̄:ꝛ cortex eius
ſil'r facit hoc:ꝛ ſuccus folioꝝ ꝛ cortex eius trit° cum oleo
ro.ſi bullierint in cortice granati ꝯferūt dolori aurium:ꝛ
eius decoctio adminiſtrat̄ ſup pedes podagricoꝝ:ꝛ ꝯfert
eis multū:ꝛ mūdificat furfures capitis.ꝛ colligit̄ humidi
tas ab ea defluēs qñ excoriat̄ a cortice ſuo:qñ icipit appa
rere flos eius:qm̄ reperit̄ ītra corticeȝ hūiditas ꝯgregata
que abſtergit oculū:ꝛ aufert tenebroſitatē eius:ꝓprietas
ſalicis eſt que extrahit ſanguiſugas adherētes gutturi:et
glutinat vulnera recētia.Et idē auc.Aben Meſuay.Fo
lia ſalicis bibita ꝓhibēt impregnationē:ꝛ ꝯferunt fluxui
ſanguis:ꝛ lac qd̄ egredit̄ ex eis acuit viſum:ꝛ abradit pi/
los.Et idē auc.pauli.In folijs ſalicis ꝛ ſalice nō dixit Ga.
aliud.Pli.li°.i6.cap°38. GALIENVS.7°ſim.phar.ca°.
ytee.Ytee ſiue ſalix.vtet̄ qdē aliqs ꝛ folijs ad ſanguinolē
toꝝ vulnerū ꝯſolidationē:ſȝ maxie flore eius fere oēs vtū
tur medici ad ꝯfectionē ſiccatiui empl'i.Eſt.n.vis eorum
ſuauis ſiccatiua.habet aūt ꝛ quoddā ſtipticitatis.qdā v̉o
ꝛ ſuccū faciētes ex eis īmordax ꝛ ſiccatiuū habȝ pharma
cū ad multa vtile.nihil.n.magis occurrit viſui q̄ꝫ pharma
cū īmordacius ſiccās parū:ſed ſtipticās ſicut in tractatu
de cōpōne pharmacoꝝ plenius dicet̄.Cortex etiā hui° ar
boris ſil'is eſt tā frondiū q̄ꝫ floꝝ v̄tuti p̄terq̄ꝫ ꝙ eſt ſiccior
ſm cōpl'onē:ſed huic qdā accēdūt ꝛ vtunt̄ cinere in oībus
his que violēter idigent deſiccari:ſicut ſigiles ꝛ chiles.i.
mirmiceas auferunt ipm madefaciētes acri aceto.qdam
v̉o tēpore florēdi incidētes corticē liquorē qdē colligunt:
ꝛ eo vtunt̄ in offuſcātib° pupillis cū ſit pharmacū abſter
ſiuū ſimul ꝛ ſubtiliatiuū:cūqꝫ ſit hō poterit eo aliqs vti ꝛ
ad alia multa.

Culegamus.i.galanga.
Culuigen.idem.
Culobria.i.brionia.
Culoidon.i.ſicla vel bleta
ſilueſtris.limolion.
Culopartios. Culoſartios
.i.mentaſtrum.
Culubrios.i.anetum.
Culules. Culułex.i.ſiſim/
brium.
Culungen.ara.galāga.chu
leianum.Steph.
Culx culicis la zinzala.ꝛ ē
quoddā genus muſce.

¶ Caplm. CXCVII.

Cumechre ara.gre.cumetiran.latine v̉o pira.
SERAP.li°.aggre.ca.cumechre.
auc.Hal.Suba eius eſt cōpoſita ex ſuba terrea ꝛ aquoſa.
Et ſi vis pōt al'r dici.ꝙ vna.ſ.eius pars eſt frida ꝛ alia tē/
perata.Et ſapor piri eſt ſtipticus cuȝ dulcedine aquoſa.ꝛ
v̄tus piroꝝ eſt deſiccatiua:ꝛ ꝯglutinat vulnera ſine aliq̄
medicamine:ꝛ qñ comedit̄ fortificat ſtōm ꝛ ſedat ſitim.
ſilueſtre v̉o eſt magis ſtipticuȝ ꝛ plus incoriat ꝛ corrugat
ſtōm.ꝛ ideo plus ꝯglutinat vulnera:ꝛ ꝓhibet fluxuȝ hu
moꝝ.Et idē auc.Aben Meſuay.Qñ qd̄cūqꝫ eoꝝ coquit̄
vel domeſticū vel ſilueſtre cū fungis aufert malitiā coꝝ
ꝛ maiores ex eis ſunt fortioris v̄tutis q̄ꝫ parua.parua aūt
ſunt nutribiliora q̄ꝫ citonia:ꝛ rob piroꝝ abſcidit fluxū co
lericuȝ ꝛ icoriat ſtōm:ꝛ pira ꝓprie gn̄ant colicā.ꝛ oportet
ꝙ ſumat̄ poſt ipſum vinum mellis factum cum ſpēbus.

DIASCO.cap°de piris.Multe ſunt eius ſpēs:ſed ſti/
ptice oēs.vñ ad reumaticas paſſiones cataplaſmatibus
adhibita faciūt ꝛ reuma cōpeſcunt.Elixatura coꝝ ad oīa
p̄fata iuuāt:ꝛ ſi ipſa pira a ieiuno comeſta fuerit abſtinēt
vētrē.Et piri ſiluatici ſpēs ſunt q̄ tarde matureſcere poſ/
ſunt plus ſtiptice q̄ꝫ ſupradicte:ſȝ ſil'ib° cauſis ꝓſunt.ꝓhi
bēt q̄qꝫ aliq fungos venenū amittere ſi cuȝ piris fuerint
cocti. AVICEN.li°z°.cap.de piris.In ipſis ſunt terrei
tas ꝛ aquoſitas.ꝛ ī noſtra qdē terra ē ſpēs q̄ dr̄ ſenabrud.

ꝛ hȝ magnā capacitatē:ꝛ ē vehemētis rotūditatis ꝛ ſubti
lis corticis:ꝛ boni coloris q̄ſi ꝓuiuȝ:q̄ſi ipm ſit aq̄ zuccha/
ri coagulata plurimū:ſȝ non ꝓpter ſpiſſitudinē ſube boni
odoris valde:qd̄ cū ab arbore ſua cadit ſup terrā deſtrui/
tur.ꝛ iſti ſunt in qb° nō ē nocumētū de ſpēb° piroꝝ.Pira
q̄ noiant̄ ſenia ſunt fri.in p̄.ꝛ ſic.in.z°. Serabrud v̉o ſunt
tēperata hūida:ꝛ oēs ſpēs eius ſunt ſtiptice ītrātes in em
pl'is retētiōis mēſtruū:ꝛ qñqꝫ abſtergūt parū:ꝛ eoꝝ hūor
eſt plurim° ꝛ laudabilior hūore pomoꝝ.ſm ꝙ dixit Ruf
fus.Ea aūt q̄ dicta ſunt ſcenabrud ī terra coraſceni abſqꝫ
alijs dicta ſunt lenitiua nature ꝛ boni chimi valde ꝯſoli/
dāt vulnera:ꝛ ꝓprie ſilueſtria exiccata.ꝛ ſunt p̄paratiua
ſtōi:ꝛ abſcidūt tuſſim:ꝛ ſedāt colerā:ꝛ ſtrigūt vētrē.ꝛ ꝓp̄e
q̄ ſunt exiccata:ꝛ in piris qdem eſt ꝓp̄etas faciēdi venire
colicā.q̄re opȝ vt bibat̄ poſt ipſa de ydromelle cū ſpēb° q̄
ſunt vt pip cinamomū:ꝛ his ſil'ia.ꝛ hoꝝ rob cōfert fluxui
vētris colerico.Cinis ſpēi eoꝝ vehemētis ſtipticitatis et
tarde maturatiōis eſt:ꝛ cura fungoꝝ mortificātiuȝ:et qñ
iſti fungi coquunt̄ cū piris inorat̄ nocumētū eoꝝ.

Cumecre.Cumeos. Cume
thre.Cumētiran. Cumi.
Cūmi.i.gūmi.
Cuminum.i.ciminum.
Cunchar.eſt ſpēs cardi.le/
ge barſas.
Cundos.Cūdes.i. cōdiſi.a
Diaſ.v̉o vocat̄ ſtrutiuȝ.
ꝛ ē iducēs ſternutamēta
ſic elleborus. Et Plini°
li°i9.ca°3.in fi. vocat ipȝ
radiculā.Paulus v̉o ait.
Cōdiſum eſt radix īteri°
citrina exterius nigra:et
plāta ei° aſſimilat̄ plante
dicte canaria:ꝛ ipſius vir
tus eſt in radice ſimilis
piretro ꝛc̄.l.condes.
Cuneaſor.i.barba ſiluana.
m Cupros ē kāna.Steph.vo
luit dicere cyprus.
Cunilago.Cunila.Pli.lib°
zo.cap°.i5.i6. habet ſpe/
cies ꝛc̄.Cuniza.
Cupariſſos.Steph.eſt ſer/
ua ꝛ ſerſubiriū pro ſaro ꝛ
ſcerbim.
Curac.i.corrodens.
Curaci.Curati.i.fruſta ſub
tilia iteſtinoꝝ exeuntia
cū pīguedie ī diſſinteria.
Curara.i.mucillago q̄ egre
dit̄ a tenaſmone ꝛ in flu/
xu ventris.
Curaf.i.apium.
Curaſie.i. blacce biſantie.
Deaablectos.idem.

¶ Caplm. CXCVIII

Curat. ara.latine porrū. SERAPI.li°.aggre.cap°.
curat.Ex eo eſt domeſticum ꝛ eſt hyſpanicū
ꝛ ē ex eo nobati:ꝛ ē mōtanū.Et ex eo ē porrū vinee ꝛ por/
rū agreſte:ꝛ mediū iter porrū ꝛ alliū.Et reperit̄ v̄tus hui°
iter v̄tutē porri ꝛ allij:ſic iuenies in.l.tauȝ. Et ꝓpter hoc
eſt magis deſiccatiuū ꝛ acutū q̄ꝫ porrū domeſticū ꝛc̄.cun/
cta agreſtia acriora ſunt domeſticis:ꝛ medicie q̄ calefaci/
unt illa calefactiōe ſunt in fine graduū.ꝛ ob hoc ē maluȝ
ſtō:ꝛ eſt acutū iciſiuū groſſoꝝ hūoꝝ magis apitiuū opila/
toꝝ organoꝝ:ꝛ eius opatio ē pluſq̄ꝫ domeſtici:ꝛ pp hoc ꝓ
uocat vrinā ꝛ mēſtrua:ꝛ potiſſime qñ retinent̄ ꝓpter hu/
mores fridos groſſos:ꝛ hȝ tātū d calefactōe ꝙ vlcerat qñ
applicat̄ corpori exterius:ꝛ nos iā diximꝰ ꝙ oēs medicie
q̄ calefaciūt illa calefactōe ꝛ vlcerāt ſunt in fine graduū.

POSSE.DIASCOR.Porrū domeſticū icitat libi/
dinē:ꝛ qñ miſcet̄ cū melle:ꝛ fit ide loboc ꝯfert dolori pe/
ctoris ꝛ vlcerib° pulmonis:ꝛ qñ comedunt̄ ēt mūdificāt
cānā pulmonis:ꝛ qñ qs aſſuefacit cibū eius īducit obſcu/
ritatē viſus:ꝛ ē malū ſtō.ꝛ qñ aq̄ eius miſcet̄ cū mellicra/
to ꝛ exhibet̄ ꝯfert morſib° venenoſis:ꝛ qñ fit emplm cū
porris ipſis ꝛ ponit̄ ſup locū morſus facit hoc.ꝛ qñ miſce
tur cū olibano ꝛ aceto ꝛ lacte ꝛ oleo ro. ꝛ diſtillat̄ in aurē
ꝯfert dolori eius ꝛ tinitui q fit in ea.ꝛ qñ fit emplm cum
cis ꝛ ſumach aufert verrucas:ꝛ qñ fit emplm cū eis ꝛ ſa/
le mūdificat vlcera ſordida:ꝛ qñ bibit̄ ex ſemine porri et
granis mirti añ.ȝ.ij.ſil' tritis abſcindūt ſputū ſanguis an/
tiquū a pectore Et idē auc.Ruffi.Porrum ꝓuocat men
ſtrua ꝛ fetus:ꝛ aufert eructuatiōes acetoſas:ꝛ mollit ven
trē.Et idē auc.Iudei.Proprietas eius eſt ꝙ deſtruit den
tes ꝛ gingiuas.Et ideȝ auc.Aben Meſuay.Nocet veſice
ꝛ renibus qñ ſunt in ipſis vlcera:ꝛ folia porri de ſeni ꝯfe/
rūt matrici a ꝓprietate q̄ eſt in eis:qm̄ ē in eis hūiditas q̄
facit lubricare fetuȝ:ꝛ ſemē porri qñ fumigat̄ ex eo anus
deſiccat fiſtulas q̄ ſunt in eo.Sed porrū vinee ē deterius
ſtō:ꝛ eſt calidius:ꝛ magis ꝓuocat mēſtrua:ꝛ qñ comedit̄
ꝯfert morſui venenoſo. PAVLVS.ca°.de porro.Por/
rū aduſtū mixtū cuȝ melle ꝛ iunctum curat ragadias ſeu
fiſſuras q̄ fiūt in labijs.

Curbur.i.coriandrum.
Curch.Curt.i.arbor acatie
vel gūmi arabicum:qd̄ ē
eius gūmi.
Curcuma.Curema. eſt ra/
dix crocei coloris:ꝛ ē ce/
lidonie minoris:qua pā/
ni tingunt̄:vel rubea tin
ctoꝝ.Chriſtoforus d ho/
neſtis ſuper Meſ.
Curelia.i.corrigiola.
Curiati.i.mellilotum.
Curic.Curich.i.iūc° d nilo
Curinaballe.i.antrax.
Curoblaſi.i.napta.
Curogi.i.citrum.
Curioſian.i.ſcordeon.
Curugen.i.meliſſa.
Cuſamon.Cuſamiō.i. pau
cedanum.
Cuſbaralbel.i.capillus ve
neris.
Cuſcute. raſca lini. poda/
gra lini.bruncus draaſc°
idē.ꝓ quo.l.Caſuch.grū
cus.eſt planta lino īfeſta
medicine apta.
Cuſcute romanuȝ.i.abſin/
thium.
Cuſoaria.i.almea.
Cuſura.i. ſpēs luti que dr̄
magra.
Cuſus.Cuſſus.i.hedera.ꝓ
qua lege ciſſos.
Cuſtos horti.pēdactilus.
giroſolis. Columba pa/
ſteon.para.miſtrion idē.
ꝛ eſt cataputia.
Cuſtu.i.coſtus.
Cute.Cutre.i. eupatoriuȝ.
Cutim.zifi.ꝓ iulmar.i. ba/
lauſtia.Steph.gelnaruȝ
granati.
Cutinoroſtas.i.caduc° flos
mali punici.
Cutis arietis quid eſt lege
geldalchech.
Cutrelion.i.antera.
Cutub.Cutubuth.eſt q̄dā
ſpēs mel'ie.l. Abanatib:
Cuturac.i.ſaturegia.
Cuuſar.i.abrotanum.
Cuulb.Cuulbi.i.culb.
Cuuliſſon.i.centaurea.
Cyamus.i.faba.
Cybleſios.i.acorus.
Cygaſpe.i.antimoniū m.
Cymoſis.ſm Oribaſiū ap
pellat̄:cū in cornea tuni/
ce oculi vl' ꝯiunctiua ap/
paruerit carnoſius hūor:
ꝛ eſt vngula.ſed mihi vi/
det̄ ꝙ ſit obtalmia.qm̄
Gal.4.de acciñti ꝛ mor/
bo.ca°.6.loquēs de obtal
mia ꝛ vngula ponit chi/
moſim ꝛ pterigiā ꝛ vngu
lā:ſicqꝫ chimoſis non vi/
det̄ vngula:ſȝ obtalmia.
Cynus.i.lentiſcus.
Cyrinaicū qd ē.l. cirinēſe.
Cyronia.citrionia.mala ci
tonia.idem.

D **Litteram** greci ſine quadam
ſui aſpiratione non
pferūt:delta vocāt.verūtñ qñcunqꝫ t.
lrām n.ſequit̄ illud t.trāſit in ſonuȝ no
ſtri.d.quare ſcribunt antixp̄os ꝛ profe/
runt andixp̄os.Arabes aūt habēt d.vt
nos:qd̄ del vocant per qd̄ debeb qd̄ eſt
aurum ſcribunt.

Daablectos.i.blacce biſan
tie.
Daat.ē ſemen baucie ſilue
ſtris.
Daaren.i.cubebe.
Daariſion.i.riſi.
Dab.ē qd̄dā aīal vt lacerta
magna vētricoſuȝ.ꝛ lati.
vocat̄ ballecola.eſt ſpēs
ſtellionis ara.ſȝ hyſpani/
ce dr̄ botrax.ꝛ guaril.eſt
alia ſpēs eius.ſtercus ei°
linit̄ ſup pānuȝ ꝛ lentigi/
nes:ꝛ ꝯfert albugini ocu
li ꝛ deſcēſui aque ad eū.
Auic.
Dabac.i.viſcus.l.dabalch:

¶ Caplm. CXCIX.

Dabalch ara.vel hele.vel hiſos gre.ꝛ lat.viſcus.
SERAP.li°.aggre.cap°dabalch.auc.
Diaſ.Melior ex eo ē nouus q ſilis eſt in colore ſuo colori

poꝛri. exterius vo eſt ſubruffus ſine aſpitate ⁊ ſine furfureitate. ⁊ fit ex fructu rotūdo puo: q naſcit̄ in arboꝛe glandiū: ⁊ eius folia ſunt ſic̄ folia arboꝛis buſſi: fructꝰ q̊ iſte cōtūdit̄ ⁊ abluit̄: deide coquit̄ in aq̄. ſunt aūt qdā q maſticādo fructū ipm faciūt viſcū. repit̄ ēt i arboꝛe piroꝝ ⁊ maloꝝ: ⁊ i multis alijs arboꝛibꝰ: ⁊ aliqñ i radice arboꝝ aliq̄rū puarū. ⁊ latine vocat̄ hec plāta viſſago. vidi aūt ego in mōte nabaſat hoies q faciūt ex arboꝛe magna que naſcit̄ apud eos. ⁊ apud ipos vocat̄ tarabella. ⁊ latine vocat̄ cap̄ foliū. Accipiūt qdā ramos ipſius ⁊ excoꝛiāt eos facientes faſciculos: ⁊ īfundūt i aq̄ ⁊ dimittūt ſic aliquo ex mēſibꝰ: deide ꝯtundūt ꝯtuſiōe foꝛti: ⁊ fit īde viſcus bonus: ⁊ v̄tus eius ē ſil'r q̄ ſubtiliat attrahit ⁊ diſſoluit: qꝛ hꝫ v̄tutē reſolutiuā. DIASCO. caͦ. viſcus. ſm trāſlationē noſtrā. viſcus in ramulis naſcēs a quodā aiali volatili. ſ. turdella viſcat̄. nā illud ſi moꝛat̄ in ramulis arboꝝ gluctinat̄: ⁊ inde naſcunt̄ v̄gule plurime: ⁊ fit viſcus q ſemp viridis īuenit̄. Eſt aūt optimus q in arboꝛe quercus creſcit: ⁊ q ē mūdus ſubuiridis: ⁊ ſi extēdat̄ non coꝛrūpit̄: ſꝫ vt mēbꝛana extenuat̄. GALIENVS. 6. ſim. phar. caͦ. de viſco. Suba viſci eſt cōpoſita ex aquoſa ſuba ⁊ aerea: ⁊ de his ambabꝰ eſt in eo multū: ⁊ ex terrea pauca: ⁊ in ſapoꝛe eius eſt acuitas pluſq̄ꝫ amaritudo: ⁊ v̄tus eiꝰ ē q̄ calefacit: nō tñ cito qñ apponit̄ coꝛpoꝛi: ſꝫ poſtq̄ꝫ facit moꝛā in coꝛpe ſicut facit tapſia: ⁊ nos qdē diximus in his q̄ pceſſerūt ꝙ hec res iuenit̄ in medicis: quarū v̄tus ē q̄ calefacit: cū quarū calefactiōe eſt hūiditas ſupflua idigeſta: v̄tutes habꝫ acres: duritiés mollire pōt. nā de pfundo exhit hūoꝛē cum vehemētia ⁊ nō ſubtiles tñ: ſꝫ ⁊ pingues digerit: mox qdē nō calefacit: ſed tēpoꝛe diuturno impoſitus calefacit vt tapſia.

AVICEN. libͦ. 2. capͦ. de viſco. Eſt notus oibus: ⁊ eius qdē fructꝰ ſil'is eſt ciceri nigro. nō ſincere rotūdus v̄gulatus frāgibilis: ex quo manus iuiſcant̄. eius aūt minera ē arboꝛ ferēs glādes ⁊ pira ⁊ mala in qbus ſunt v̄tus aquea ⁊ aerea multiplicate valde: q ex eo bonus ē recēs planus coloꝛis poꝛri iteriꝰ. viridis exterius: terit̄ ⁊ lauat̄: deinde coqtur ⁊ nō calefacit: niſi poſt moꝛā lōgā ſicut gūmi rute agreſtis: ⁊ ē debilioꝛ ea in hoc: ⁊ in ipſo qdē eſt humiditas ſupflua idigeſta. ⁊ eſt ca. ⁊ ſic. in tertio: ⁊ eſt reſolutiuus. reſoluit enim humiditates groſſas ex pfundo coꝛpoꝛis propter foꝛtitudinē virtutis attractiue ⁊ lenit. ⁊ dixerūt qdā ꝙ nō ineſt ei oppoſitio in humiditatibus niſi tenuibus.

POSSE. SERAP. auc. Diaſ. Qñ viſcus miſcet̄ cū reſina pini maturat apata q̄ fiunt in radice auris ⁊ alia apata: ⁊ qñ miſcet̄ cū olibano curat vlcera antiq̄. ⁊ qñ miſcet̄ cū calce ⁊ cū lapide gagatis aut lapide aſio: ⁊ coqtur cum eis: ⁊ ponit̄ ſup apata fraudulēta: aut ſup duritiē ſplenis curat ⁊ reſoluit apata ⁊ duritics: ⁊ qñ miſcet̄ cuꝫ auripigmēto citrino aut ru. ⁊ ponit̄ ſup maculas aufert eas: ⁊ qñ cū calce miſcet̄ ⁊ rob excludit vngues. AVICEN. Uiſcus eradicat vngues malas cū ſup eas ponit̄ cū arſenico ⁊ reſoluit apata frida. ⁊ pp̄e ꝯfoꝛtat̄ cū calce: ⁊ lenit vlcera antiq̄: ⁊ vulnera magna: ⁊ lenit iūcturas cum tāta cera q̄ꝫtū eſt ipm: ⁊ cū equali pōdere ſui de reſina pini: ⁊ ꝯfert apoſtematibus fridis poſt aures ⁊ mixtus cuꝫ gūmi pini: ⁊ cera extenuat ſplenem cum ſuper ipſum ponitur cū aliquibus rebus ipm ꝯfoꝛtātibus: ſicut eſt calx ⁊ hꝫ.

Dabath. Albaui. eſt aīal magnū rapax maius leopardo. ⁊ aliqñ leone qd̄ qñq̄ꝫ claudicat. ⁊ ideo vocatur claudicās ⁊c̄. ⁊ in de regali diſpōne vocatur papillo. claudus in terra noſtra vulgo dr̄. in ſyria dr̄ tabach tabaceus. ad foꝛmam lupi vergit.

Dabeden. eſt nomen cuiuſdam fluminis.

Dabeget. eſt nomen cuiuſdam inſule.

Dabem. Dabendrine. i. ſuccus acetoſus.

Dablan. eſt ſpēs palmarū. Pli. liͦ. 12. capͦ. 4. ante mediū.

Dabre. eſt ſpēs papaueris.

Dacaſioſ. dacalios. i. yreos

Dacāto. i. ſtercus bouinū.

Dacauſticis. i. balauſtia.

Daceſion. i. daucus.

Daciaſis. i. ſiſeleos.

Dacreceſſaan. i. alkikil.

Dacri. Dacrion. gre. lacria. i. gūmi. inde dacrion dēdroles. i. lachrima arboris. ſ. gūmi.

Dactili epatici. i. rubeꝰ pinguis vt epar.

Dactilitis. Dactilis. ſꝫ diaſco. i. ariſtologia lon.

Dactiloꝝ albaſ his. i. ſicci.

Dactilus quid eſt lege pothab. rothab.

Dactilus īdus. i. tamarīdꝰ.

Dactilos. gre. digitꝰ a quo dactilus fructꝰ palmarū eo ꝙ ſit ſil'is digito: q̄re ⁊ greci vtrunq̄ꝫ dactilos vocāt: q̄ꝫuis ppꝛio noie finikia dactili vocent̄ a coloꝛe finikio: ⁊ a dactilo p digito. pētadactilus ⁊ hermodactilus. i. hermetis digitus.

Dadafilion. i. filiꝰ añ p̄rē.

Dadarich. i. cantarides.

Dadarus. i. oppoponacū.

Dadi. dicit Auic. ꝙ eſt granū ſil'e oꝛdeo longius et ſtrictius ⁊ ſolidius amarūq̄ꝫ. ſcribit̄ aūt dethui i. l. dethui ſꝫ coꝛrupte.

SERAP. liͦ. aggre. caͦ. dadi. Eſt fructus ī balda ⁊ eſt granū ſimile oꝛdeo amari ſapoꝛis terit̄: ⁊ cōficit̄ cū varijs in bada. ⁊ foꝛtificat odoꝛes coꝛroborat ad inebꝛiandum.

Dadion vel dadis. i. deda. ⁊ ē lignū oibus notū. pingue reſine vel pini vl'alterius hꝫ. liͦ. de doctrina greca.

Dadion maſculus. ē id qd̄ gre. vocat̄ androſomon.

Dafarbachali. i. blacce biſantie.

Daferion. i. ferula.

Daferuon. Steph. i. ſamagū. ſamag gūmi.

Dafimidis. i. mucillago.

Dafne. Diaſ. quā multi alexādrinā aut ydeā ⁊c̄.

Dafnicis. eſt quedam ſpēs caſſie lignee.

Dafnochochi. grece bacca lauri cocodafni.

Daphnoides. Diaſ. aut petalō aut camedafne ⁊c̄. Pli. liͦ. 25. cap. vltimo.

Daphnis ppꝛie ſunt folia lauri. Platearius.

Dafnites. i. ruſſi.

Dafrie. i. ypogloſſos.

Dafrues. eſt medicamen metallicū: ⁊ eſt defrys.

Dafnis. i. laurus. īde dafnedeon. Diaſ. Serap. i. laurinum oleum.

Dafrutis. ſm Diaſ. eſt q̄dā ſpēs caſſie lignee.

Dafnide. i. laureola.

Dafulſum. i. piper longū.

Dafruos. i. difrigis. Step.

Daga. eſt moꝛdicatio facta a ſtercoꝛe.

Dagabaot. i. aconitum.

Dahag. i. toꝛa.

Dahamete. i. lapis adamaſ

Dahaſion. dahaſiōi. i. rapa

Daicolios gre. latīe digitꝰ. nā dactilus eſt vnus ex q̄nq̄ꝫ digitis.

Daidilis. i. ariſtologia lōga

Daidarmata. i. ſcariola habēs ſpinas in doꝛſo. Aui. Taraxacon.

Dalac. eſt fera ſil'is doꝛſo.

Daledon. ē nomē cuiuſdaꝫ flumis. dalmedoma idē

Dalidos. i. piſtatia.

Dalimus. i. rapella.

Dalin. Dalim. Auic. i. ſtructio.

Dalmaram. i. aſcebꝛam.

Dalpa. ē arboꝛ dactiloꝝ.

Dalx. i. coꝛtex.

Damala. Damilla. eſt aīal ſil'e capꝛiolo. de han. Damula. Dahan. ara.

Damarach. i. panis.

Damaſiſmon. Camarelcai. i. fiſtula paſtoꝛis. Step.

Damaſomiō. ſiue altiſma. GALIENVS. ſexto ſim. phar. caplō damaſomiō ſiue altiſma. de hac herba narrat Diaſ. tāq̄ꝫ eius radix ſi bibat̄ ſanare diſſurias vētrēq̄ꝫ ſtringere et tumoꝛes ſedare. Nos tñ hoc nō exptı ſumus. palā aūt ꝙ quādaꝫ hꝫ abſterſiuā v̄tutem.

Damathan. vl'mulco draconis. i. ſāguis draconis.

Damiſligon. i. vſnee.

Damiſeum. i. ellenum.

Damul. i. polium.

Damurion. i. balſamita.

Damurta. i. cubebe.

Danich. Danic. eſt nomen pōderis. 8. granoꝝ oꝛdei ſm aliquos. 6. granoꝝ. ⁊ aliq dicunt ꝙ ē auī. i. alij ꝙ ē pōdus triū granoꝝ oꝛdei: ⁊ verius.

Danici. eſt pondus medietatis trium granoꝝ oꝛdei.

Dapeleon. dapneleon. dapnelion. i. oleum pde laureola.

Dapium. i. manipulum.

Dapnides. dapnidos. i. victoꝛiola. ⁊ eſt ſel.

Daptilus. i. dactilus. l. pothab.

Dapte. i. leboꝛac.

Daptene. i. ypoglo.

Daranus. Dardanus. i. bardanus. l. lappa rob.

Darceſaban. i. ſilfium.

Darchimie. ara. pondus. 6. oboloꝝ. i. kirat. 18. ſ. grana. 72. Sera. Darkimie eſt aureus.

Darfulfel. ara. longū pip.

Dardias cerach. i. fex vini.

Daren: eſt nomē ponderis: ⁊ ponderat nonā partē ℥. ⁊ ſic accipiebat̄ antiqtus: ⁊ eſt. ʒ. i. vt infra patebit i. l. dragma. moderni vo octauū. ℥. pro. ʒ. et pro daren accipiunt.

Darin. i. manipuli.

Darion: eſt quedā tunica minoꝛis inteſtini. l. beliſoides.

Dariſir. i. auena.

Darkimi. i. ʒ. ij.

Dars. ara. i. dens.

Darſanū. ſcripſit Stephanus pro darſeni. ⁊ idem ſunt: ⁊ eſt pma ſpēs cinamomi lege darſen. i. cinamomum groſſum nō electū. Chriſtofoꝛus de honeſtis in aromatico.

Capitulum. CC.

Darſen. vel darſeni. ara. gre. ⁊ latine cinamomū. SERAP. lib. aggre. cap. de cinamomo. dr̄ in lingua perſica arboꝛ ſceni: ⁊ eſt darſen. Cuius ſunt multe ſpēs ⁊ dñat̄ pluribus noibus ⁊ diuerſis ſm diuerſitatem locoꝝ: ſed ex ſpēbus eius: melioꝛ ſpēs eſt illa que dr̄ maſſolites: qꝛ habꝫ ſimilitudinē cuꝫ caſſia lignea: que etiā dr̄ maſſolites: ⁊ melius cinamomum ex ipſa ſpē eſt illud qd̄ eſt nouū nigrū cineritiū cuꝫ ruboꝛe: ⁊ eſt ſubtile lene: ⁊ rami eius ſunt ſpiſſi pleni nodis hñtes odoꝛē bonum: ⁊ melius ex hoc etiā eſt qd̄ cum optimo odoꝛe ſuo ē acre ⁊ ſicut odoꝛ rute: ⁊ ptinet ad odoꝛem cardamomi: et eſt in eo acuitas. imo moꝛdicatio lingue: ⁊ parꝝ ſalſedinis: ⁊ qñ frāgunt̄ rami eius eleuant̄ pulueres odoꝛiferi: cuiꝰ odoꝛ ſuperat oīa que ſunt circa ſe: ⁊ de experiētia bonitatis eius eſt ꝙ qñ rami eius euellunt̄ a terra radix eiꝰ euellit̄ facile cum eis. ⁊ melius qdē eſt illud qd̄ replet ſubito fauces ſuo vapoꝛe in pmis qñ guſtat̄: ⁊ eſt ſpēs alia cuius odoꝛ eſt ſil'is odoꝛi caſſie: ⁊ habet bonum odoꝛē: ⁊ coloꝛis ſubruffi: cuius coꝛtex eſt ſil'is coꝛtici caſſie lignee: ⁊ tale eſt durū tactui: ⁊ habet radicē groſſam: ⁊ odoꝛ eſt ſil'is odoꝛi mirti: aut odoꝛi caſſie: ⁊ odoꝛ eius eſt cuꝫ quadā pinguedine: ⁊ eſt minus in bonitate: ⁊ melius ex hoc eſt hñs alba ligna rugoſa. Illud vo qd̄ eſt lene groſſum non eſt alicuius iuuamēti. ⁊ inuenit̄ alia ſpēs cinamomi que dr̄ naſoꝛ: ⁊ eſt groſſa planta hñs foꝛtem odoꝛem: ⁊ eſt debilius alio: ⁊ eſt ex planta cinamomi qd̄ noiatur cirūquimoꝫ ſiue ꝫimarni que habet ſimilitudinē cuꝫ cinamomo in apparentia: ſed differentia que eſt in eis eſt pinguedo illius odoꝛis. ſed illud qd̄ dr̄ kerſe eſt ſil'e cinamomo in radice ſua: ⁊ multitudine nodoꝝ: ⁊ eſt cinamomū lignoſū: ⁊ eſt ligna foꝛtia et longa: ⁊ bonitas odoꝛis eius minoꝛ eſt q̄ꝫ cinamomi. Quidā putāt ꝙ kerſe eſt alia ſpēs a cinamomo que ſit alteriꝰ nature ab eo. DIASCO. ſm trāſlationē noſtrā. caplō de cinamomo. Genera eius multa ſunt. ſed melioꝛ eſt oībus: que eſt ſimilis caſſie maſſolites: qui recens fuerit et niger coloꝛe: ⁊ qui minus in vino ſoluat ſe. virgulas hñs teneras ⁊ lenes: ⁊ nodis plenas: ⁊ cum odoꝛe pleno veluti rute: acer atq̄ꝫ moꝛdax guſtu in ſimilitudine naſturtij ſeminis cuꝫ quadā ſalſitudine ⁊ feruoꝛe: ⁊ parua viſcitudīe cuius haſte cuꝫ fregeris emittunt pulueres odoꝛe oīa vincētes. has haſtas cuꝫ a terra euulſeris radices earūdē ſequunt̄. hec eſt pbatio optimi cinamomi. Eſt etiā alterū genus cinamomi montanū tactu aſperiꝰ. hoc groſſius eſt ⁊ ſubruffum coloꝛe. Tertiū genus eſt ſimile caſſie maſſeliotice ſubnigellū coloꝛe: tactu lene: ⁊ non multos nodos hñs. Quartū genus eſt coloꝛe albo tactu molle ſil'e caſſie in roboꝛe groſſum ⁊ fragile: ⁊ radicibus maius. Quintū genus eſt odoꝛe ſimile caſſie coloꝛe ſubruffū: ⁊ coꝛio caſſie ſimile. haſtā in ſe hñs foꝛtioꝛē cum radicibus groſſioꝛibus ſimilibus libanotido: ⁊ multas haſtas retinens ſimiles mirte ⁊ caſſie: ſed nō tantū odoꝛe plenū. Eligendū eſt aūt cinamomū pꝛimi generis coloꝛe ſubnigrum ſcabꝛoſum: ⁊ ſemē hñs ſimile piperi: ⁊ lene lignum: cuius radix inutilis eſt. Sextū genus eſt cinamomi qd̄ appellat̄ lotos ⁊ motos: ſed nec v̄tutē nec odoꝛē habet. Septimū genus eſt qd̄ a grecis noiat̄ xilocinamomū. i. lignū cinamomi: radicē hñs maioꝛē cuꝫ haſtis nodoſis ſil'ibus cinamomo ⁊ in odoꝛe nō ſuaue. hoc dicunt aliqui melius eē cinamomo. GALIENVS. 7ͦ. ſim. phar. capͦ. de cinamomo. Cinamomū ſumme eſt ſubtiliū partiū: nō tñ ſumme ca. ſꝫ in tertio. ⁊ deſiccatio eius ē ſicut calefactio ipſiꝰ ppter ſubtilitatē ſube ſue: ſed canella cinamomū eſt q̄ſi cinamomum debile: ⁊ quidam etiam caltion vocant cinamomum. ⁊ quidam ſunt qui noiant cinamomū azet.

POSSE. DIASCOR. Uirtus aūt oī cinamomo eſt ca. diuretica ⁊ malactica ⁊ leptītica: ⁊ potatum cum aqua ſcdīnas mulierū excludit: ⁊ mēſtrua puocat. melius his rebus opitulat̄ ſi mirre fuerit mixtū venenatis moꝛſibꝰ occurrit: vel veneno potato caligines oculoꝝ detergit: cū melle tritū maculas vel lentigines de facie purgat: tuſſim ſedat: catarrū mitigat: hydropicis medet̄: nefreticis vtiliter datur: miſcet̄ etiā cōfectionibus ocularijs ⁊ in oībus vtilioꝛes iueniunt̄ vires hñs ⁊ guſtū acrē extēſa ſtringit: ⁊ in antidotis pcioſū eſt. SERAP. auc. Gal. Suba eius eſt ſubtilis: ⁊ virtus eius eſt ca. in tertio: ⁊ non eſt aliqua medicina ca. cuius deſiccatio eſt ſicut deſiccatio eius propter ſubtilitatē ſue ſube: ſed illa ſpēs que dr̄ keiſe eſt cinamomum quaſi debile. ⁊ ſunt quidam qui noiant cinamomū ꝫoꝛ. Et dixit Gal. in libꝛo de cibis ꝙ cinamomū aromatiꝫat ſtomacū: ⁊ confert frigiditati eius: ⁊ frigiditati epatis: ⁊ facit euenire ſomnū: ⁊ aperit opilationes: ⁊ prouocat mēſtrua: ⁊ abſtergit obſcuritatem viſus: ⁊ deſiccat humoꝛes qui ſunt in capite ⁊ in ſtomaco. Et vſus comeſtionis eius a ppꝛietate cōfert obſcuritati viſus que accidit ab humoꝛibus. Et idem auc. Diaſ. Cinamomū igreditur ꝯfectionem medicinarū odoꝛiferarū bonarū: ⁊ ē maximi iuuamēti: ⁊ terit̄ ⁊ conficit̄ cum vino bono: et fiunt inde trociſci qui deſiccant̄ ⁊ reponunt̄ in vmbꝛa: ⁊ ſic virtus eius diutius ſeruari pōt. AVICEN. liͦ. 2ͦ. cap. de cinamomo. Ultimū eſt in ſubtiliatiōe attractiuū apitiuū rectificans oēm putrefactionē ⁊ oēm v̄tutē coꝛruptam. ⁊ oēm ſanioſitatē humoꝛalem. Et idem in libꝛo de viribus coꝛdis ait: ꝙ confoꝛtat coꝛ. Plinius libꝛo. 12. cap. 20.

Capitulum. CCI.

Darſiſaban vel mahat: vel michad: vel kilky. ara. gre. aſpaliū. latine arboꝛ granati ſilueſtris. Darſiſaban' eſt arboꝛ quā Diaſ. vocat aſpalium. SERAP. in ſcdō de trifera dicit ꝙ eſt hecteramē. ⁊ ſm quoſdam vocat̄ airac: ⁊ eſt arboꝛ granati ſilueſtris: ⁊ fructus eius vocatur bel. ⁊ eſt arboꝛ ſpinoſa cuius lignū eſt rubeum vel purpureum. ſm Almāſoꝛē habet floꝛem citrinū. in barbaria vocat̄ aldani ingredit̄ in trociſcis andromaci tyriace maioꝛis. cuius loco ponit Auic. fructum alēbut. SERAPI. libꝛo aggre. capitulo mahat. Sunt vene arboꝛis granati ſilueſtris que naſcitur in ſeni vltra mare et in coꝛaſcen: et ſunt vene groſſe albe: colligunt̄ in hazmen. ⁊ eius mala granata ſunt ſicut mala granata domeſtica in principio oꝛtus eoꝛum: ⁊ coloꝛ eſt inter rubedinem ⁊ viriditatem: ⁊ itra malū eius ſunt grana rubea ro-

cũda in magnitudine ſemis lentiſci: ⁊ dimittũt eã in cortice ſuo qñ egẽt eis extrahũt a cortice mahat. ⁊ eſt ca. ⁊ hu.

DIASCO. caᵒ de aſpalio. ſiue aſpaltos. Naſcit in inſula rodo. cuius ſpẽs duplex ẽ. Eſt. n. vna ſpinoſã fructicem hñs: ⁊ depoſitũ cũ cortice purpureo vel rubeo ⁊ dẽſo: odoris ſũmi ⁊ amari. altera ẽ alba lignoſa ẽt ĩbecillis ſupple. ⁊ iſta ẽ quã Serap. vocat mahat. POSSE. Aſpaliuz auget ſpma ⁊ corroborat coitũ: ⁊ ẽ bonũ podagre qñ teritur ꝯficit cũ aceto ⁊ linit ſup ipm: ⁊ ꝯfert ſpaſmo: ⁊ mollit duritiẽ iũcturaꝝ. DIASCO. Uirtus aũt eius ẽ ca. ſtiptica: qð cũ vino ſi fuerit elixatũ vulnerib⁹ oris medet: ⁊ putredines quas greci nomas appellãt. ⁊ putredĩes neceſſe curat. ⁊ valet ꝯ vlcera vẽtris qñ fit ex eo cliſtere ⁊ bothor naſi: ⁊ expellit fetũ qñ fit cũ eo naſcale: ⁊ fomẽto vulneribus ꝓdeſt. peſſarijs additũ muliebria deponit. cuius elixatura ventrẽ ſtringit: ſanguinẽ reijciẽtibus ſubuenit: aq̃ eius bibita inflões ⁊ diſſurias compeſcit.

Daſafagi. i. plantago.
Daſaga. i. amiziden.
Daſatigmi. i. acetuz acetoſum ſatis.
Daſephur. i. alleluia.
Daſin. i. daſion.
Daſium. i. lauriſtatium.
Daſmudes. i. mucillago.
Daſne. i. laurus.
Daſnes alexãdric. i. laureola.

Capłm. CCII.

Daſnoides. gre. ara. ſpẽs gare alexãdrie vł mezereon. latine võ laureola. vbi ſciẽdũ ꝙ aliqui putãt laureolã nõ eẽ mezereon: quoꝝ terror dignoſcit in. l. camelea. SERAP. liᵒ aggre. caᵒ gara. alexãdric. i. laurus alexandrie. ⁊ eſt planta hñs folia ſilia folijs mirti agreſtis: q̃ ſunt maiora ⁊ molliora ⁊ albiora eis ⁊ hꝫ fructũ ĩt⁹ folia ĩ magnitudĩe ciceris coloris rubei ad rubedinẽ ſanguis tẽdentẽ: ⁊ hꝫ ramos lõgitudine duorũ palmoꝝ aut plus: ⁊ radices ſiľes radici mirti agreſtis: niſi q̃ ſunt molliores ⁊ odorifere ad rubedinẽ tendẽtes: naſcit in locis mõtuoſis: ⁊ illud qð de ipa admĩſtrat ẽ radix. Et idẽ Serap. caᵒ de lauro. vbi tractat etiam de laureola.

GALIENVS. 6. ſim. phar. cap. daſnois alexandrie. ſapor eius eſt acut⁹: ⁊ in ea ẽ amaritudo: ⁊ ṽtus eius ẽ q̃ incidit ⁊ abſtergit. Et idẽ Serap. Et ex gara eſt que dr̃ Camedapne gre. vel daphnides alexãdric. ſꝫ latine ſigillũ ſalomonis. cui⁹ altitudo ẽ vnius brachij: ⁊ hꝫ ṽgas multas rectas ſubtiles lenes: hꝫ folia ſiľia folijs lauri: ſꝫ minora ſubtiliora ⁊ leniora: quoꝝ color ẽ viridis: ⁊ hꝫ grana rotunda rubea: q̃ adherẽt folijs. rami ei⁹ comedunt dũ ſunt recentes: ⁊ ṽtus eius ẽ ſiľis lauri alexãdrie ſupradicte. ſꝫ ſpẽm gare alexãdrie q̃ vocat daſnoides. i. laureola. non tangit hic Serap. PLINIVS. aũt cap. de Camedapne. i. infima lauro. Dapnis. n. gre. laurus. came. i. ĩfima: ⁊ ẽ ſecunda ſpẽs lauri a Diaſ. poſita in ꝓprio cap. lꝫ nõ noĩet ipſã ſic. q̃ ſm Pliniuz ramos ſpargit a radice folio acutiore q̃ȝ mirte molliore cãdidiore ⁊ maiore ſcĩe ĩtra folia rubeo. nõ niſi in mõtuoſis naſcit locis. DIASCO. cap. daſnoides. i. laureola. hꝫ ṽgas lõgas duob⁹ cubitis: tenues rectas et lenes: ⁊ folia lauri ſiľia: ſꝫ tenuiora ⁊ viridiora: ſemẽ ĩ medijs folijs hñs. Et idẽ ſꝫ aliã trãſlationẽ daſnoides. i. laureola cubiti vni⁹ hꝫ lõgitudinẽ: ⁊ ṽgas multas ⁊ nõ fragiles: ſꝫ mucillaginoſas. folia ſunt illi lauro ſiľia: ſꝫ molliora. i. flexibiliora ⁊ duriora ⁊ nõ frãgibiliora. guſtu ca. exaſperãtia: flores albos hꝫ: ſemẽ ṽo nigrũ cũ maturũ erit. radix eſt illi inutilis: naſcitur locis montuoſis.

POSSE. DIASCO. Daſnoides folia ſicca ⁊ viridia bibita flegma vẽtris deponũt: vomitũ ꝓuocãt: mẽſtruis impant: apoflegmatiſmis maſticata p̃ſtãt auxiliũ: ſternutamẽta ꝓuocãt: ſemis ei⁹ grana. x. bibita ventrẽ molliũt.

GALIE. Camedapne. i. ſigillũ ſalomõis ꝓuocat vrinã ⁊ mẽſtrua: ⁊ ꝯfert diſtillatiõi vrine ⁊ mingẽtib⁹ ſanguinẽ. CASSIVS felix. capᵒ Camedapne. eſt diuretica valde folia eius cataplaſmatib⁹ adhibita dolorẽ capitis tolliũt: egõnes ſtõi ĩpoſita cõpeſcũt: ⁊ tortiões anteriores cuꝫ vino bibita potiſſime q̃ ſemia hñt anteri⁹. poſteriores ṽo q̃ ſunt poſterius medicant. ſuccus eius cũ vino bibit⁹ menſtruis ĩpat: ꝓuocat vrinã peſſario adhibit⁹ hec oĩa facit. mictualis ẽ ṽtutis cũ folijs ſuis ſine florib⁹ ĩcẽdioſe ſe laborãtes gdã cataplaſmauerũt. Que ṽo dicit Meſue vide ſupra. cap. de camelea.

Daſococta. daſocoita. i. lauri bacca.
Datiſiũ. i. amurca olei.
Datriõ. i. lachryma. ide datrion dandodes. i. lachryma oculi.
Dauchion. Diaſ. Pli. liᵒ 25. capitulo nono poſt principium.
Daucus gre. i. bautia vł paſtinaca. vñ daucus ali⁹ ẽ aſininus: ali⁹ domeſticus. qñ p ſe ponit daucus dꝫ ĩtelligi paſtinaca ſilueſtris. i. dauc⁹ aſinin⁹. vt Jo. Serap. caᵒ d̃ tyriaca. ⁊ Gal. zᵒ de edulijs. circa fi. vt pꝫ in. l. lezar. lꝫ Caſſius felix. capᵒ de empicis dicat: qñ p ſe ponit ꝙ ẽ ſemẽ baucie hortẽſis: ⁊ ẽ dauc⁹ ſilueſtris vł aſininus melior cretico: ⁊ dr̃ cretic⁹: q̃ ĩ creta ĩſula ĩuẽt⁹ ẽ p̃us: ⁊ dr̃ aſininus: q̃ ẽ cib⁹ aſinoꝝ. Cretic⁹ aũt ẽ maioris efficacie: ⁊ h̃ ꝓpe terre diſpõnem meliorem. pro quo. l. lezar.
Dauguan. ẽ mẽſura ligdorũ ponderãs. lib. 33.
Durch ſm alios. ll. 60. Se.
Daumaram. ſceſabram. i. ozimum. Auic.
Daurach. i. pondus.
Dauſir. arab. Deuſir. i. auena. Egilops. Gal.
Daxilon. i. ciprum.
Daximalios. i. vrtica.
Daximiũ. i. rubea tinctoꝝ.

Capłm. CCIII.

Dayhora ara. vel cũbera. gre. corion. vel coriamiũ. lat. ṽo coriãdrũ. DIASCO. c. corion. Coriãdrũ oib⁹ ẽ notũ. ẽ fri. tritũ: ⁊ in cataplaſmatib⁹ redactũ cũ polẽta ⁊ pane triticeo mixtũ ⁊ ĩpoſitũ ignẽ ſacrũ extiguit: tumores igneos tollit: melle addito ⁊ vua paſſa ĩpoſitũ epimetidas ⁊ tumorẽ teſtiũ ⁊ carbũculos curat: ⁊ collectiões cõpeſcit: cũ faba frixa mixtũ ſcrofulis et puſtulis p̃ſtat effectũ. ſemẽ eius bibitũ cuꝫ dulcore lũbricos extiguit. genitalia. i. ſemia viri decreſcere facit: naꝫ ſi multũ acceptuꝫ fuerit ſemen ſenſus hoĩs hebeteſcit: aut citius ĩfert necẽ. vñ nõ dꝫ q̃ſq̃ȝ vſuꝫ ei⁹ frequẽtare: ſuccus ei⁹ aceto mixt⁹: aut ſpume argẽti ceruſe: ⁊ vino oẽs puſtulas ⁊ caligines ebuliẽtes extĩguit. hic ſuccus viſcide ẽ ṽtutis: reſtrĩgit ⁊ refrigerat. ⁊ iõ ꝓp̃e ad ignẽ ſacrũ facit: ſic ⁊ folia ei⁹ cũ ſucco mali granati: ⁊ oleo in potõe pmixtũ aĩalia ĩtraneis pmixta ignita pſequit. ſemẽ ei⁹ ex aq̃ potatuꝫ ſolõnẽ vẽtris abſtrĩgit. mirũ ẽ qð xenocrates tradit ſi vnũ ſemis granũ femina biberit vno die ei mẽſtrua ꝯtineri. ſi duo ⁊ totidem iam diebus quot grana ſumpſerit.

SERAPION. liᵒ aggre. caᵒ dayhora. Suba eius ẽ terrea ſubtilis: ⁊ ẽ cũ h̃ in eo aquoſitas tepide ṽtutis nõ paucẽ q̃ȝtitatis: ⁊ in ſapore ei⁹ ſm plurimũ ẽ amaritudo: ⁊ ṽt⁹ eius q̃ abſtergit ⁊ reſoluit: ⁊ ſumit ⁊ diſtillat in oculum: ⁊ ꝯfert dolori ei⁹ magno cũ lacte mulieris: ⁊ fit ẽplm cũ eo: ⁊ abſcidit hũores deſcẽdẽtes ad oculũ. Et idẽ auc. Aben Meſuay. Qñ torreſcit ſemẽ coriãdri ſtrĩgit vẽtrẽ ⁊ abſcidit fluxũ ſanguis q ẽ ab ĩteriorib⁹. ⁊ bibunt de eo aure. ij. cũ. iij. ʒ. ⁊ dimidia ſucco plãtagis ſine eo ꝙ bulliat: ⁊ ſi eſt fluxus ſanguis ab ĩteriorib⁹ mẽbris curat ſi ponat ſup locũ fluxus. Et idẽ auc. Abugerig. Coriãdrũ eſt fridũ narcoticuꝫ ĩducẽs ſincopim ⁊ ſtuporẽ: ⁊ eſt toxicum: qñ odoratuꝫ cõgelat: ⁊ ꝓhibet fumoſitates aſcendere ad caput. et ideo cõfert ſode ⁊ ebrietati: ⁊ abſcindit fluxuꝫ ſanguis: et ſtringit ventrẽ. Et idẽ aucto. Alexãdri. Coriandrũ ꝓhibꝫ fumoſitates aſcẽdere ad caput. ⁊ pp̃ h̃ ponit in cibis epilẽticoꝝ qñ cauſe epiľie ſunt vapores aſcẽdẽtes ſtõaco. Et idem auc. Acãzi. qñ coriandrũ ſiccũ ĩfundit in aqua eius cũ zuccaro abſcindit virge erectionẽ: ⁊ deſiccat ſperma. Et idẽ auc. Raſ. ſi bibant. ʒ. iij. de ſucco eius recenti occidit ⁊ abſcidit fluxũ ſanguis a narib⁹ qñ odorat. Et idẽ aucto. humay in liᵒ pmutatiõis: ꝙ pillule Hal. ſunt ei ꝯrie.

DIASCO. ṽo ꝯdixit ei cũ. ſ. Hal. dixit ꝙ coriãdruꝫ declinat ad caliditatẽ: qm̃ manifeſtũ eſt ipm eſſe ṽtutis fre: ⁊ ex dicto ſuo qñ ſumit ſuccus eius occidit. Et idẽ aucto. Abix. Coriandrũ recẽs eſt mortificatiuũ cõgelatiuuꝫ: ⁊ ſi homo vtit eo multũ vel potu aque eius eſt toxicũ. ⁊ ſi ponat aqua eius cũ aliqua ex alijs herbis: ⁊ qñ cuꝫ aqua ei⁹ liniunt apata ſanguinea aut colerica ꝯfert ⁊ extiguit eoꝝ ĩflãmationẽ. GALIENVS. 7. ſim. phar. cap. de coriandro. Uirtus eius p̃ma eſt ca. vñ Diaſ. ĩfrĩdatiuã dicit hãc herbã nõ recte. cõpoſita aũt eſt ex ꝯrijs ṽtutibus: multuꝫ gdẽ hñs amare ſube que ĩdicat ꝙ ſubtiliuꝫ partiũ ẽ ⁊ terreſtris. nõ modicuꝫ aũt hñs ⁊ aquoſe humiditatis vel tepide ſm ṽtutẽ. hꝫ aũt ſtipticitatẽ nõ modicã in gbus oib⁹ opat gdẽ varie oĩa quecũq̃ȝ Diaſ. ſcripſit: ſed puto ſic exiſtere ſicut ſi mox ſm p̃ncipia plagatis: vel qualr̃cũq̃ȝ percuſſis in aliqua particula tumor liuidus vel niger fieret frida putaret paſſio eſſe ⁊ egere diaforãtibus ⁊ calefaciẽtibus pharmacijs. ſm eundem puto modũ ſi trãſcẽderit aliqñ calida diſpõ ad fridã obliuiſcẽdũ ẽ p̃oris. noĩanduꝫ ṽo alio ſcðo noĩe: vel ſi nomẽ nolueris pmutare: ſꝫ facere ſicut gdã qui alia gdẽ p̃ncipij. alia ṽo declinatiõis ſcribũt auxilia. nõ aũt oꝫ frĩda extimare eſſe declinationis pharmaca. ꝯcedendũ. n. eſt heriſipillã noĩare ſigs voluerit h̃ diſpõnẽ: nõ tñ ca. vocare eã pmittẽdũ qñ depreſſa eſt ⁊ remiſſa: nequaq̃ȝ g̊ tũc qð auxiliat ⁊ ĩfrĩdatiuũ eſſe putem⁹. ſicut Diaſ. vt coriãdrũ: qm̃ cataplaſmatũ: vt ipſe ait cũ pane vel cũ alfitis ſanat heriſipillã. certũ eſt heriſipillam: q̃ vtiq̃ȝ iflãmatiua ẽ nunq̃ȝ ſanabit cũ pane coriãdrũ: ſꝫ p id qð ĩfrĩdat iã ꝓpterea ⁊ nos in anteriorib⁹ ſmonib⁹ qñ cũ determinata experiẽtia ꝓbare cuiuſlibꝫ pharmaci ṽtutẽ poſtulabamus. ſimplicẽ. n. vt poſſibile ẽ maxime potionẽ eligere ꝯſulebamus. plurimi aũt medicoꝝ neq̃ȝ quecũq̃ȝ plurime egritudinũ mox a p̃ncipio ĩuadũt compoſita noſcũt. neq̃ȝ qm̃ alia paſſio ẽ heriſipilla certa. alia ṽo vocat ab oĩbus nobis iã ꝯſuete ⁊ ab antiq̃s flegmon. alia aũt in medio q̃ȝ multe. hec gdem ⁊ vt vtiq̃ȝ dicat gs heriſipilla flegmonoſa. hec aũt velut flegmones gdã heriſipillates ĩuenies aut velut flegmones. aliqñ ⁊ neutrũ p̃dñans. At ṽo ⁊ idem aſcoſtis qñ appet ſicut ⁊ heriſipillas: ſicut ⁊ ali⁹ ſcliroſus. vñ de cõpoſitis oĩbus nõ modica hr̃et multitudo. latius ṽo in gbuſdã alijs dictũ ẽ de his ⁊ in libris terapẽtice methodi dicet: ⁊ nũc ẽ de eis neceſſariũ memorari ꝙ certã heriſipillã nunq̃ȝ ſanabit p̃dictũ cataplaſma. voco aũt certã qñ a colerica humiditate repleta fuerit particula: qm̃ aũt longe ab ĩfrĩdãdo ẽ coriãdrũ. lꝫ tibi ex his q̃ ſcripſit Dia. addiſcere. Scrofulas. n. ait diſſoluere. qm̃ ãt nullũ ĩfrĩdãtiũ pharmacoꝝ ſufficit diſſoluere ſcrofulas: neq̃ȝ. n. puto Diaſ. putare multa gdẽ ſcribentẽ ſcrofularũ ſanatiua. oĩa ṽo ꝯcordãtia ⁊ calĩa cõplõnib⁹ ⁊ diaforetica opationib⁹ exiſtere. AVICEN. lib. z. cap. de coriãdro. Aliud eſt humidũ ⁊ aliud ẽ ſiccũ. Et dixit Hal. Uirt⁹ eius eſt cõpoſita. ⁊ qð in eo dñat eſt terreitas. qñq̃ȝ ⁊ aqueitas tepida: ⁊ in ipſo ẽ ponticitas parua a ſtipticitate. apud me ṽo aqueitas in ipſo frĩda nõ tepida oĩno: niſi ſit pp̃ ſubaꝫ ſubtilẽ cal. pmixtã ei: cuius ſepatio ab eo fit velox. Et humay gdẽ dixit ẽt ꝙ Ha. remouit frm a coriãdro ꝯdicẽdo. Diaſcoridi. Ego aũt dico ꝙ iam teſtificati ſunt friditateꝫ eius Ruffus ⁊ archigenes ⁊ alij ab eis frm ẽ in fine p̃mi vſq̃ȝ ad zᵐ. ſic. in. zᵒ apud filiũ viregi in. 3ᵒ apud me ṽo ſiccũ eſt declinãs ad caliditatẽ paruã. ⁊ forſitã illud ẽ ꝓpter ſubam in ipſo ſubtilẽ: q̃ reſoluit ⁊ nõ remanet cũ bibit: et ſi nõ pp̃ qð oꝫ vt ſit multitudo ſucci eius ĩterficiẽs cũ ĩfrĩdatiõe in ipſo ẽ ſtipticitas ⁊ ſtupor: ⁊ ſuccus eius cuꝫ lacte ſedat oẽm fortẽ pulſationẽ: ⁊ ꝯfert apatib⁹ cal. cuꝫ ceruſa aceto ⁊ oleo ro. ⁊ cũ melle ⁊ oleo ſcore ⁊ veſtigijs ignis p̃ſſici: ⁊ cũ farina fabaꝝ: aut ſanich: aut farina ciceris ſcrofulis qñ pmiſcet cũ eis ſuccus. ingt Hal. cũ reſoluit ſcrofulas: quõ g̊ eſt frꝫ: ⁊ poſſibile gdẽ eſt vt dicat ei ꝓpter ipi⁹ ꝓp̃etatẽ: ⁊ qm̃ in ipſo eſt ſuba ſubtilis ꝓfundãs penetrãs ⁊ ꝓfundat ⁊ nõ ꝓfundat ſuba frĩda: ſꝫ qñ bibit reſoluit calm velociter remanẽs frm agẽs. Et dixit non ſanat ex heriſipilla: niſi qð ĩfrĩdatũ ẽ: aut pmixtũ humori melĩco ⁊ flãtico ꝯfert ṽtigini facte a vapore calido aut flãtico: et epiľie facte ex hoc. ⁊ ꝓprietas eius eſt ꝓhibere vaporeꝫ a capite: ⁊ ꝓpter hoc ponit in cibo patiẽtis epilẽſiã ex vapore ſtõi: ⁊ inde multitudo eius hũidi ⁊ ſicci pmiſcet ſenſũ. ⁊ qð humidũ eſt facit ſomnũ: ⁊ ꝓhibet fluxũ ſanguis nariũ: ⁊ pulueriʒatio ſicci ⁊ collutio oris ex ſucco hũidi confert alkole: gñat tenebroſitatẽ viſus: ⁊ ſuccus eius diſtillatus ſedat pulſationẽ in oculo: ⁊ ꝓprie cũ lacte mulieris: ⁊ qñ ex folijs eius fit emplm ꝓhibet curſuꝫ materierũ ad oculuꝫ. ꝯfert tremori cordis calido: ⁊ potant ex eo due. ʒ. cũ aqua lingue arietis: ⁊ retinet ſputũ ſanguis. Eſt tarde digõnis: ⁊ ꝯfortat ſtõm calefactũ: ⁊ qð de eo torrefactum eſt ꝓhibet vomituꝫ: dr̃ ꝙ ipm ſedat eructuationẽ poſt cibũ: ⁊ ſi eſt ita tunc facit id ꝓpterea: q̃ ꝓhibet vaporem ⁊ motuꝫ eius. Cõſtringit ſemen eius torrefactuꝫ: ⁊ dr̃ ꝙ ſemen eius cũ rob ſolõne educit ſerpẽtes: ⁊ coriãdrũ gdem cũ melle ⁊ oleo ꝯfert apatib⁹ teſticuloꝝ ca. ⁊ qð de eo humidũ eſt: ⁊ qð ſiccũ frãgit ṽtutẽ coit⁹: ⁊ erectionẽ ṽge deſiccãdo ſpma. Cuꝫ ex ſucco eius bibit circiter. ʒ. q̃tuor interficit: qm̃ facit hoĩes poſſidere triſtitiã ſincopim: ⁊ non oportet vniuerſaliter vt de eo multum ſumat.

Deaſati. Deafaciei. i. roſa ĩ facie. i. puſtule puiſſime in corpe hoĩs tpe caloris ⁊ dñr deſudationes.
Debacul. i. aconitum.
Debalium. i. polium.
Debe. i. aurum.
Debẽ. i. oleũ qð fit de ben: fructu. l. bedan⁹ re pſico.
Deble. i. animalia.
Deboliar. i. cimex.
Debotim. Debotin. i. terbẽtina.
Debulnatiões. i. linimẽta.
Deuſor. i. platanus.
Decaſior. Decaſor. i. auena
Dechan. i. ṽga paſtoris.
Dechiceſchene. i. farina ordei.
Dechie. Dechich. ara. i. farina. Dechil. idem.
Dechin. i. oẽ oleuꝫ p̃ter oliuarũ. Dehen. idem.
Deciſis. i. ſpelta.
Deciſton. i. cotum.
Declin. ðclios. i. pediculus vulturl. Dede. dedei idẽ
Decoctũ. Elixatura. Rob vue. Sappa. Triplicatũ Dulcor. carenum. idem. Auic. Pau.
Decola. Decolay. i. bothor vel puſtule in ore.
Decoſio. i. pentafilon.
Deda. i. zappinus. Den. idẽ
Dedablet. i. faba lupi.
Dedalion. i. mentaſtrum.
Dede. Dedei. i. pediculus vulturis.
Dedefon. i. rupis cõcauuꝫ.
Derufan. idem.
Dedichiſa. dicit Aui. ꝙ eſt cortex ĩdus ſtipticus in arabico ſcribit darchefe Judeus dicebat ſic vocari mellicam. ara.
Dedogaos. i. auena.
Dedos. Dedoſe. i. macer vł folium.
Deduflon. i. matri ſiluia.
Dedurisa idus. i. ſtipticus valde.
Deeb. i. auruꝫ. Deheb. idẽ.
Deemptanium. i. peucedanum.
Deen. i. lignum indum. et eſt deda.
Defictum. Defrictum vinũ. i. ſapa. Defructum.
Defle. i. oleander plãta venenoſa: q̃ gre. nerion vel neredendion dr̃. ⁊ redodafni.
Defrigis. i. difrigis.
Degalea: eſt arbor cui⁹ ſuccus ĩgredit in quãdã cõfectionẽ ad ſcabioſa vlcera in antidotario virili. ⁊ latine dr̃ galea: vel regalea. habꝫ folia ad modũ alexandri. ⁊ naſcitur ĩ locis humidis.
Dego. Degoa. i. lac ex quo extractum eſt butirum.

Degoiſon.i.apium riſus.
Deheb.Deeb.ara.i.auruꝫ.
Dehedi.i.beem.
Dehen. Dechin. eſt omne oleũ ꝑter oliuarũ. qđ ꝓprie ʒait dicitur.
Deiacur.ara.dyacoꝛe.Dyacodion. Meſue capꝰ de pleureſi.
Deiberane.ara.i. veſpa.li. de doct.ara.
Deilis.i.ſpecus.
Deilix.i.locꝰ a quo fit trāſitus de vno loco ad aliuꝫ ⁊ ꝓpꝛe qñ eſt ſub terra.
Deindar ara.eſt ſpẽs ſauine.Abhel.
Deiranie.i.cantarides.
Deiſparia dñr que difficile corrũpũt̃ i cibis. Oꝛiba.
Delethereon.i. letalis cibꝰ vel potus vt fungi veneni.Caſſius felix.
Delefiolios.i.vſnee.
Delegẽſiter.i. abꝛotanum.
Delfara.i. vngula aĩaliuꝫ.
Delfis.i.ſecũdina. Halienꝰ particula pꝛima.epiđ.cõmento pꝛimo.
Delicterie.i. medicine venenoſe.Hal.
Delitron. Delitiron. gre. thanaſia.i.venenum.farmacon.
Deliſion.i.cimbalaria.

Capl'm. CCIIII.

Delion. ara.gre.egelida.vel gẽgilida vel noyda.latine vͦ rapa. SERAP.liͦ.aggre.cap.delié.Ex ea eſt domeſtica ⁊ agreſtis. domeſtica ẽ oibꝰ nota. Sed agreſtis q̃ latine vocat̃ rapella.eſt plãta hñs ramos multos quoꝝ lõgitudo ẽ vnius bꝛachij. Naſcit̃ locis ſiccis:⁊ hꝫ ſũmitates lenes:folia mollia ⁊ groſſa in modũ digiti pollicis:⁊ amplius parũ ⁊ laxa.Et hꝫ ſemẽ paruũ ⁊ nigrũ qđ cũ frãgit̃ eſt albũ interiꝰ. DIASCO.cap.rapa. ꝑm trãſlationẽ noſtrã. Rapa agreſtis naſcit̃ i locis ſiccis fructũ collectũ faciẽs cubiti hñs lõgitudinẽ ⁊ multas virgulas:folia hñs leniora ⁊ groſſa i modũ digiti ⁊ ſatis lata: ſemẽ eius in folliculis ꝯcluſuꝫ ẽ nigrũ ⁊ fragile qđ fractũ deintꝰ hꝫ albũ coloꝛẽ.miſcet̃ ad albamẽtũ faciei vł totiꝰ coꝛpis ⁊ vultꝰ:farina lupini ⁊ fabe ⁊ ciceris vel oꝛobi admixta.Sed radix rape domeſtice bona ẽ:ſed vẽtrẽ iflat: ⁊ ſuccũ coꝛpoꝛi addit venerẽ ſtimulat.Elixatura eius fomẽto podagricis ⁊ pnionibꝰ ꝑſidiũ eſt:⁊ ipſa trita ⁊ ipoſita hec oĩa facere nouit.excauata ⁊ oleo ro.⁊ cera mixta et in cineribꝰ calefacta pnionibꝰ opitulat̃. Cima eius elixa ⁊ comeſta diuretica eſt.ſemẽ eius antidotus tyriacis miſcet̃.venenoſis potionibꝰ occurrit.cũ vino datum vel ex mulſa bibituꝫ ventrẽ ſtimulat. Radix icifa in partibꝰ ⁊ i aq̃ ſalſa ⁊ aceto cõpoſita digõnẽ ⁊ oꝛeſim facit. Rapã democritꝰ tanq̃ꝫ ꝯriã coꝛpoꝛi dãnat.putat.n.ex ea iflationẽ ſtõi excitari.Cõtra diocles itẽqꝫ Dionyſius eã neceſſariã extimãt pp eas v̄tutes q̃ ſubiecte ſunt antidotũ repñtat. cũ ex oleo ⁊ vino trite ſumunt̃.venerẽ ſtimulant:eo validius ſi oĩ eruca ꝯdiant̃.cocte ⁊ cũ adipe ꝯtuſe oculoꝝ doloꝛi medent̃ feruẽtes ipoſite mitigãt pniones. frigus ex pedibꝰ tollũt cuicũqꝫ vitio pedũ maxime trituris ſuccurrũt:⁊ ſemẽ ex vino vulneribus venenatis illinitũ ꝓdeſt. Cõtra ſerpẽtis moꝛſuꝫ ⁊ toxica dat̃ ſemẽ ex vino bibẽdũ: ſed hoc ſemẽ in rapis põt calĩm ⁊ feruẽs videri.ipſe paulo ſolutioꝛes credunt̃.ſꝫ q̃ minꝰ poſſident caloꝛis molliendi poteſtatẽ ꝯtinẽt. Item radix iflat ⁊ ſemẽ gñat in hoĩe. Et idẽ Serap.Eſt alia ſpẽs parue rape q̃ qñ comedit̃ gñant̃ ſde iflatiões ⁊ nutrimẽtũ eius ẽ minus nutrimẽto alteriꝰ ſpẽi.⁊ qñ bibit̃ ex ſemĩe eius ꝓhibꝫ nocumẽtũ medicinarũ moꝛtiferaꝝ:⁊ radix eiꝰ ꝑparat̃ ſicut de rapa diximus ſupple.⁊ illa vocat̃ napus caulen vel napo caulen.

PLINIVS.liͦ.19.cap.5.añ mediũ.⁊ liͦ.20.caͦ.4.⁊ lib.18. cap.13.de napo. Napus caulẽ vel napo caulẽ ex duobꝰ oleribus ꝯpoſitũ nomẽ hꝫ.qꝛ ſapoꝛe rapa.in radice napo. pp qđ diſcernit̃:q̃ ſane minoꝛ ẽ rapa.vñ napo ad ſilitudineꝫ rape vocatus:qꝛ folijs latioꝛ ⁊ radiculis guſtu ſubacrioꝛ. eſt nois affinitas in vtriſqꝫ indẽ pene cõis:qꝛ vtrũqꝫ ſemẽ in alterũ viciſſim mutat̃.nã rapa in alizo ſolo.vt Emilianus ait. Per biẽniũ in napũ.alias vͦ napus trãſit in rapã. domeſtica rapa dicta ẽ a rapiẽdo.i.cõpꝛehẽdẽdo terrã oĩbus nota eſt.Eſt aũt radix eius amplioꝛ napo ſapoꝛe dulcioꝛ:⁊ folio tenui.Cuiꝰ radix comeſta iflationẽ facit.ex aq̃ vͦ vbi decocta fuerit podagricis optima ẽ fomẽtatio. ẽt ipſa ꝯtrita ⁊ ipoſita idẽ opat̃.ꝙ ſi excauet̃ ⁊ accipiat̃ oleũ ro.⁊ cere modicũ:⁊ ſic in cinere calĩo coquat̃:⁊ vt cerotuꝫ fiat ad idẽ valet. ALMAN.cap.de napo.trac.3. Napi aceto ꝯditi frĩdi exñt:q lꝫ infl'onẽ faciãt. coleraꝫ tñ extingũt rubeã.Sed ſciẽdũ ꝙ rapa agreſtis vocat̃ rapolla.cuius ſuccus mirabil'r herpetibꝰ ⁊ fiſtulis ipoſitus medet̃. Et ipſa comeſta ſil'r.Et ſemẽ eius eſt tyriaca venenis.

GALIENVS.ſcđo de cibis.ca.de rapa. Multiformiter aũt ⁊ hãc hoĩes ꝑparãt vſqꝫ ad h̃ ꝙ cõponunt eã cum gaaro ⁊ aceto vt hẽant ꝓ vſu ꝑ totũ ãnuꝫ.Chimũ aũt reddit in coꝛpoꝛe groſſioꝛẽ cõmẽſurato. pp qđ ſi abũdauerit qs in vſu ipſius:⁊ maxime ſi qs deficiẽter in ventre digerẽs ipſã ꝯgregabit vocatũ crudũ chimũ:ad ſeceſſuꝫ autẽ vẽtris:neqꝫ ꝯriari vtiqꝫ:neqꝫ ꝯferre dicat qs ipſã:⁊ maxime qñ decoquit̃.bñ.n.idiget ipſa ⁊ amplioꝛi decoctione. ſit aũt optima bis elixata:ſicut dictũ ẽ ꝑus de caulis ꝑparatiõe.ſi aũt crudioꝛ ſumat̃ idigeſtibilis ẽ ⁊ iflatiua:⁊ mala ſtõ.qñqꝫ aũt ⁊ moꝛdicatões opat̃ ꝑm vẽtrẽ.ꝑ aquã aũt elixatã admiraboꝛ vtiqꝫ ſi minus aliq̃ homogeneaꝝ plãtarũ nutrit.Et idẽ in.6.de ſim.phar.capͦ.gẽgilidis ſiue rapa.ipſa ⁊ ſem̃ ad libidinẽ icitat iflatiui ſpũs gñatiua exñs.

Deloſaria.Deloſarria.i.alinea.
Delon.i.fructꝰ melõis
Deltichefche.i.farina oꝛdei.

Capl'm. CCV.

Dem. arabi.gre.emac.latine vero ſanguis. SERAP.liͦ.aggre.caͦ.dem.auc.Hal. Sanguis poꝛci eſt calidus hu.ſicut hoĩs:ſꝫ ſanguis colũbe adminiſtrat̃ a q̃ꝫpluribꝰ medicoꝝ in capite qñ fuerit ſciſſura in craneo.nã ꝓijciunt in loco illo ſanguinẽ colũbe ⁊ diſtillat̃ ſanguis colũbe dũ eſt calidus in oculo.qñ in oculo fiunt tarſati.⁊ qdã ex̄hunt pẽnã ab ala eius:⁊ exp̄miunt ſãguinẽ qui ẽ in ea:aut ſcindũt ſub eius ala ⁊ accipiũt ſãguinẽ q egredit̃:⁊ ponũt eũ calĩm.⁊ nõ faciũt h̃ niſi q volunt occidere colũbũ.⁊ qñ loco ſanguis diſtillat̃ in oculũ oleũ ro.facit idẽ:niſi qꝛ oꝫ ꝙ diſtillat̃ oleũ ca.nã iuuamẽtũ eiꝰ in h̃ nõ eſt niſi pp actualẽ caliditatẽ cũ tẽperamẽto ⁊ nõ pp aliã v̄tutẽ:⁊ manifeſtat̃ ẽt hoc:qꝛ oleũ ro.cũ h̃ ꝙ eſt tẽperate cõpl'onis.hꝫ ẽt v̄tutẽ quãdã ſtipticã:⁊ ſanguis capinus ⁊ hircinus dant̃ in potu cũ melle hydropicis. ⁊ qdaꝫ aſſant hũc ſanguinẽ ⁊ dant i potu hñtibꝰ fluxũ vẽtris mucillaginoſuꝫ in qbꝰ eſt admixtꝰ ſanguis.⁊ h̃ pp groſſitiem terreã q̃ eſt in eo:⁊ pp ſiccitatẽ q̃ eſt admixta ſue caliditati.Sanguis agni qñ bibit̃ ꝯfert epil'ie. ⁊ ad hec valet ſil'r edi:⁊ ꝯfert expuẽtibꝰ ſanguinẽ.vidi opificẽ quẽdã diſcretũ ⁊ veracẽ:⁊ bone memoꝛie q dixit mihi ꝙ h̃ exptus fuit in duobꝰ ſpuẽtibus ſanguinẽ dare.ſ. eis de ſanguine illo. ⁊ ꝯtulit eis iuuamẽto magno.⁊ ego credidi dicto eiꝰ ⁊ extimaui ꝙ iſti nõ emittebãt ſanguinẽ a pulmone nec a palato:ſꝫ potius pp aptionẽ alicuius vene:⁊ ẽ magis iuuatiuus fluxui ſanguis q̃ꝫ ſanguis alius.⁊ oꝫ ꝙ ſit coagulatꝰ ⁊ ex eo accipiat̃ lib.i.⁊ miſceat̃ cũ aceti foꝛtis.li.i.⁊ bulliãt ſil' tribꝰ ebulitõibꝰ aut paꝝ plus:deĩde diuidat̃ i tres partes ⁊ det̃ in potu q̃libꝫ die ps.i.in ieiuno:⁊ maxĩe qñ fuerimꝰ diſtãtes a locis vbi ſunt alie medicĩe:⁊ ſãguis hyrci ⁊ vrſi qñ ponit̃ ſup apata calĩus maturat ea cito:⁊ ſãguis poꝛci ſedat doloꝛẽ:⁊ curat vlcera auriũ:⁊ ſãguis edi ⁊ anſeris ⁊ anatis igrediunt̃ i multis ꝯfectiõibꝰ ⁊ ãtidotis q̃ cõferũt apatibꝰ.ſãguis vͦ ſerſen.i.cuniculi ⁊ colũbi:⁊ ſi in cibo accipiat̃ calĩus.⁊ ſit cũ aliquo iſtoꝝ cohol.ꝯfert apatibus calĩs oculi ⁊ ſãguini q ẽ in eo ⁊ obſcuritati viſus.⁊ ſanguis colũbe.valet obſcuritati viſus:⁊ abſcidit fluxuꝫ ſanguinis narium:ꝓpꝛie q fluit a miringis cerebꝛi.Sanguis hyrci capꝛe ⁊ lepoꝛis:et ceruï quãdo aſſant̃ ⁊ adminiſtrantur qcũqꝫ iſtoꝝ:ꝯfert vlceribꝰ iteſtinoꝝ ⁊ fluxui vẽtris antiquo.⁊ qñ bibitur cum vino cõfert veneno.lepoꝛis vero ſanguis qñ linit̃ empetigo cũ eo.ſ.cũ ſuuꝫ retinet coloꝛeꝫ curat eã.Sanguis vͦ canis qñ ſumit̃ in potu curat moꝛſum canis rabidi.ſanguis nemoꝛalis teſtudis curat epilẽſiã.qñ ſumit̃ in potu ⁊ ſanguis teſtudis marine qñ bibit̃ cũ vino ⁊ cũ coagulo lepoꝛis ⁊ cimino ꝯfert moꝛſibus venenatis:⁊ ꝯfert bibẽtibus ranũculas.hoc latius inuenies in.l.latamie.ſed ſanguis thauri qñ fit empl'm cũ eo: et ſanich mollificat:⁊ reſoluit apata dura.ſãguis rane viridis qñ ponit̃ in radicibus capilloꝝ euulſoꝝ nõ ſinit eos renaſci.ſanguis mẽſtruus qñ cũ eo iniungit̃ virga i hoꝛa coitꝰ ꝓhibet mulierẽ aliã ipꝛegnari:⁊ ſi liniunt̃ cũ eo podagrici curat doloꝛẽ eius cũ habuerit. AVICEN.liͦ.2.capͦ. de ſanguine.Sanguis bubonis ꝯfert aſmati valde.⁊ ſil'r caro ipſius.Sanguis hyrci exiccatus frãgit lapidẽ renũ. Sanguis hyrci camelle ⁊ lepoꝛis frixus cõpetunt nocumẽto ſagitte armene qñ bibit̃ cuꝫ vino.⁊ ſil'r ſanguis canis. CASSIVS.felix.caͦ.de ſanguine. Sanguis hyrci qui per aliquem diem ante vinuꝫ biberit. ⁊ petroſelinos vel ſiſeleos montanos comederit ſoluit adamantẽ:⁊ frãgit etiam lapidem in veſica ſicut inuenies in.l.lap̄.

Demaſilon.i.barba ſiluana.
Dem alchoera.ara.ſanguis draconis.
Dembꝛas.kibꝛos.Omis.Omidhia.gre.piſcis menida. kirãnus.

Capl'm. CCVI.

Demalachoem ara. gre. ſindrichis egilos. latine vͦ ſanguis draconis. SERAP.li.aggre.capͦ demalachoem.auc.Diaſ.vel ſindrichis egilos.i.ſanguis draconis q fit ex arboꝛe q̃ eodeꝫ noĩe nuncupat̃.⁊ eſt plãta hñs virgas vnius palmi lõgas aut plus ſil'es fuſis in qbus filat̃:ſup quas ſunt folia ꝑua ſil'ia folijs coꝛiãdri:quoꝝ coloꝛ vergit ad rubedinẽ:⁊ hñt viſcoſitatẽ ⁊ odoꝛẽ foꝛtẽ:nõ tñ maluꝫ:ſed ꝓpꝛiũ odoꝛem medicinarũ:⁊ in ſũmitatibus ramoꝝ ſunt coꝛone rotũde ⁊ floꝛes albi in ꝑncipio natiuitatis eoꝝ.in fine vͦ fiũt aurei:naſcit̃ in terra culta.Et idẽ auc.Hal.Sindrichis eſt in plãta iſta res q̃ abſtergit:⁊ eſt in ea hũiditas multa:⁊ ipſa infridat parũ:⁊ cũ hoc eſt in ea parua ſtipticitas: ⁊ ꝓpter hanc cãm ꝓhibet gñationẽ apatuꝫ.Et qdã noĩant plantã que dr̃ egilops noĩe huius plãte.⁊ eſt plãta ſil'is huic plante in oĩbus:niſi qꝛ iſta plãta eſt ſuperioꝛ in ſtipticitate ab ipſa.et ꝓpter hanc cãm ꝯfert fluxui ſanguis ⁊ vlceribus inteſtinoꝝ:⁊ fluxui mẽſtruoꝝ ſuperfluo.Et idem auc.Cõſtantini.Succus huius plãte eſt ſanguis draconis dictus ⁊ eſt rubeus foꝛtis rubedinis:⁊ ſapoꝛ eius eſt ſtipticus.Et v̄tus eius eſt que ifrig.⁊ deſic.in tertio.vñ ꝯgluctinat vulnera quo fiunt a ꝑcuſſione:⁊ ꝯfert fluxui ſanguis ⁊ vlceribus iteſtinoꝝ: ⁊ imoderato mẽſtruoꝝ.Et ideꝫ auc.Diaſ. Iſta planta qñ terit̃ bñ ⁊ ponit̃ ſup vlcera cum ſanguine ſuo ꝯgluctinat ⁊ ꝓhibet apationẽ eoꝝ:⁊ ſindit fluxũ ſanguinis mẽſtrui:⁊ fit encatiſma ex decoctione eius in qua ſedẽt mulieres:⁊ abſcindit fluxũ humiditatũ antiquarũ matricis:⁊ bibit̃ de decoctiõe eius ad vlcera iteſtinoꝛũ:⁊ ꝯfert iciſiõibus carnis ⁊ icarnat ea.et qñ fit ſuppoſitoꝛiũ cũ eo ſtringit ventrẽ:⁊ ꝯfoꝛtat ſtõm iterius ſumptus ⁊ exterius poſitus.Sanguis dra.fri.⁊ ſic.eſt in tertio. Eſt aũt eligẽdus qui iterius eſt clarus ſicut miniuꝫ. Sophiſticat̃ qñqꝫ cũ puluere miniꝫ:⁊ cũ alio ſucco idurato. Cõtra fluxũ ſanguis e naribus iponat̃ puluis ex eo:⁊ fricent̃ nares vt puluis adhereat rupture venaruꝫ. fiat etiã ſinapiſma ex eo ⁊ albumine oui:⁊ aqua roſarũ circa frontẽ ⁊ tẽpoꝛa. Cõtra emoptoicã paſſionẽ vitio ſpũalium teneat̃ puluis eius ⁊ gũmi arabici ꝯfectus ex aqua ro. ifuſionis dragãti ⁊ patiẽs poſtea trãſglutiat.Si vͦ fit vitio nutritiuoꝝ det̃ cũ ſucco plãtaginis. Idẽ fit vſus ꝯtra diſſinteriã ſi fiat vitio ſupioꝝ.ſi vitio iferioꝝ inijciat̃ per cliſtere cum ſucco plantaginis ⁊ aqua oꝛdei.ſuppoſitoꝛiuꝫ factuꝫ ex eo:⁊ ſucco ſanguinarie valet contra fluxum matricis.

Demandarcotri.i. ſanguis draconis.
Demelandrum.idem.
Demaſur.i.aaron.
Demẽchame.i.ſanguis columbe.
Demẽbachara .i. ſanguis vacce.
Dememil vł Ademil. Adememil.i.furunculi vł carbunculi.
Demeſſen.ſunt coꝛtices virides qbus acuunt̃ fleubotomi.
Demeſt.Auic.Har.i. arboꝛ lauri.
Demiſaſurion.Demiſuriõ .i.v̄ga paſtoꝛis. Serap.
Demiopaſis. Pau. eſt paſſio qua de lõge videt̃.de ꝓpe nõ niſi difficil'r ⁊ anguſte.
Demolion.i.herba iouis.
Demoniaca herba.Demoniarca.Milimandruꝫ.i. iuſquiamus.
Demoꝛacon.eſt pꝛopꝛium nomen loci.
Demulipax.i.vſnee.
Denaphia calcail.i. cauda vulpis:⁊ eſt herba q̃ alio noĩe centũnodia femina dicitur.
Dende.ẽ ſpẽs reſine.ſil'is ẽ ⁊ alia de india:⁊ alia deſeni:⁊ dende qñqꝫ vocãtur cataputie.
Dendecelcon. Coꝛnel.cel. .i.hernia.epiplecelon.
Dendro.i.arboꝛ ꝑ omicrõ. ſed dendron ꝑ.o.mega. vel dendrios: vel dendre.i.magnũ arbuſtuꝫ.i. magna arboꝛ:⁊ eſt arboꝛ faciẽs glãdes.q̃ vocatur quercꝰ ꝑ q̃.l.hullos.
Dendrocolaps. gre. picus auis.
Dendrolibanũ. libanotis. roſmarinus.idem.
Denebelacrab.qđ eſt lege eliotropia.
Dens equinus.i. ſulfuraca plãta iux̄ fluuios naſcẽs
Dendrodes. eſt ſpẽs q̃nta titimalli eoꝝ q̃ i titimallis deſcribunt̃. Diaſ.mirſinoides. Pli.lib.26.cap. 8.vltra medium.
Denebalchiel.denebalthebil.i.cauda equina.
Denelachiten.vł alachoin
Deneriden.i.oleũ nardinũ
Dẽneumaticos.i.ꝺbilitatẽ
Denia.Diaſ.panax dr̃ qđ ẽ eſua.apđ Aui.ſcebꝛã.
Denich.eſt granum quoddam ſimile oꝛdeo.
Denidar.Denider.eſt ſpẽs ſauine vel abelexeris.
Denitapulus.i.qui per diẽ videt ⁊ nocte non.
Demoꝛon.i.vſnee.
Denſa.i. herba cuius folia ſunt ſimilia folijs tritici.
Dẽs caballinꝰ vł eqnus.i. caſſilago.⁊ ẽ iuſqamꝰ albꝰ.chriſtofoꝛꝰ ꝺ hõeſtis.
Dens derbẽdiũ.i. colliriuꝫ ablatum de armenia.
Dentaria.i.piretrum.
Dẽtales.antali.Amẽti dulces.ſunt oſſa ſatis alba:⁊ ſunt ſicut canini dentes. ſed lõgioꝛes ⁊ intus ꝑfoꝛati ⁊ inanes oꝛiunt̃ i cauernis lapidũ exñtiũ i ꝓfundo maris. frĩda ſunt ⁊ ſic.v̄tuteꝫ hñt abſterſiuã ponunt̃ i antidotario Hal.in vnguento atrino qđ interpꝛetat̃ vnguentum de citro.
Dentes molares canis. qđ ſunt haphir.
Dentibꝰ muris.i.macule q̃ fiũt in facie:⁊ maxime infantiũ pp comeſtionem panis coꝛroſi a muribꝰ.

Capl'm. CCVII.

Deob arabice grece ⁊ latine dr̃ auꝝ. SERAP.libꝛo aggrega. capl'o deob. Oĩbus eſt notum. limatura eius confert cardiace melancolice ⁊ debilitati coꝛdis:⁊ quando cauterizatur cum eo non facit veſicas. cauterizatio eius ⁊ eſt melioꝛis ⁊ velocioꝛis curationis. Et dixerunt quidam ꝙ quando accipit̃ aureus annulus vel argenteus:⁊ ponitur in igne:⁊ cauterizant̃ cuꝫ eo ale columbarum veniunt cito ad domum ſuam ab ea ⁊ non ſeparant̃ Alcanzi. vtrum ſit in annulo aut aliter natura eius eſt talis ſi cauterizet̃ cum eo.Aurum eſt temperatiꝰ omni metallo.vnde valet contra elefantiam cardiacam paſſionẽ ⁊ ſincopim. limatura eiꝰ ꝯ elefantiã data i potu valet depurãdo ſupfluitatẽ humi:⁊ extergendo.põt etiã

dari ꝯ hāc paſſionē cū yeralogodion vl' theodoricō in po/
tu ī ſeptimana bis vel ſemel.⁊ vl'r valet ad ꝑſeruationem
timētibꝰ leprā.auri limatura data cū ſucco boraginis vel
cū puluere oſſis de corde cerui et zuccaro ſincopizātibus
auxiliat᷑.vl' fiat ſyrupꝰ ex ſucco boragīs ⁊ zuccaro:⁊ appo/
ſito puluere oſſis de corde cerui:cuꝫ tali ſyrupo det᷑ lima/
tura auri.⁊ ſi hūc nō habueris det᷑ cū alio ſyrupo vinū in
quo fuerit limatura auri candēs extincta. Spleneticos
iuuat.cōtra friditatē ſtōi det᷑ ſil'r limatura eius in vino vl'
cibo.Ad vſuras magis valet aurū ꝙ̄ cetera metalla.pul/
uis caterie auri more coliry vel ſimpl'r oculis īpoſitꝰ ma/
culas oculoꝝ corrodit. Sꝫ idē q̄ſtio ē quomō aurū cōfor
tat:cū nō icorporet᷑ nec mēbrū nutriat.Ad qḋ dicendū ꝙ
coꝝ q̄ ꝯfortāt.alia ꝯfortāt mēbra repando ſpūs tm̄ vt aro
matica:alia reſtaurādo mēbra ſicͭ cibꝰ ⁊ potus.Alia ꝯſtri/
gēdo ptes laxas ſicͭ ēplm ex maſtice factū.alia alterando
q̄litatē diſtēperatiuā dbilitātē mēbra ſicͭ diacaſtoreū ſtō
debilitato vel diſtēperato ex friditate apponit᷑.alia ꝯfor/
tāt depurādo ſupfluitatē q̄ cōprimēdo debilitat.ſicut ſūt
medicine laxatiue:⁊ multa alia depurantia ſicut eſt aurū
qḋ confortat dum aſperitate ſua ſuperflua detergit.

AVICEN.li.2.ca.de auro.Aurū eſt eq̄le ſubtile.lima
tura eius igredit᷑ in medicis melīe:⁊ melius cauterion:⁊
velocius ſanabile eſt qḋ fit cū auro.retētio eius in ore re/
mouet fetorē eius:⁊ igredit᷑ limatura eius in medicis alo
pitie ⁊ ſerpiginis liniēdis:⁊ in eis q̄ bibunt᷑.Cōfortat ocu/
lū ī alcohol poſitū.Cōfert doloribꝰ cordis ⁊ tremori ipiꝰ:
⁊ malitie aie:⁊ ei q ſolus loquit᷑.Et idē de viribꝰ cordis.di
cit ꝙ ꝯfortat cor. BVLCASIM.liꝰ q dr̄ ſeruitor.Mo
dus limature auri ⁊ argēti qbus vtimur in medicis.Acc.
de bono auro fruſtū ⁊ habeas corā te ꝑapſidē cū aq̄ mun
da dulci:⁊ habeas cotē aſperā mūdā:cuius vnū caput te/
neas in manu tua:aliud ſtet in fūdo ꝑapſidis in aq̄:⁊ tūc
frica aurū in cote ſepe madefaciēdo cotē cum aq̄:qꝛ lima
tura deſcēdet ad fūdū vaſis ſubtilis.fac ḡ tādiu ꝙ limet᷑
de auro q̄ntū volueris:deide dimitte ꝑ horā:⁊ ꝓyce aquā
cū facilitate.⁊ ablue ter ⁊ ſicca:⁊ ſua. Eodē mō facias de
argēto.⁊ ſunt qui limant cū lima ſubtili ⁊ ſic vtunt᷑.

Depſis.i.declinatio morbi
gre.Theod.priſ.
Deſiſuꝫ.gre.atria.tri.Ste.
ſed addit ꝙ eſt polenta.
Depon.i.arbor. Deptō.idē
Deps.i.pulegiū agreſte.
Deptolium.i.vlmus.
Deraplios.i.apium riſus.
Deras.gre.i.pell' vl' coriū:
Deraſium.i.gariofilata.
Deremon.i.ſonꝰ in gutture
qn̄ moritur homo.

Derep.i.corruptio ſtomaci
Dererigum. deririguꝫ.i.cā
tarides.derarie.
Deriden.i.ſpica romana.
Deril.i.almea.
Derima.i.cutis.inde aſtro/
dimia.i.piſces degētes ī
cōchis ⁊ hn̄t dur coriū.
Derobub.i.bub.bulb.i.mi
lium ſolis.
Derolifar.i.mentaſtrum.
Deronicō.qd ē.l. varonig.

¶ Caplm. CCVIII.

Dermata. gre.latine ſolea calciamentorum.
DIAS.caꝰ dermata. Sūt ſolee q̄ re
māſerūt ō calciamēto veteri rupto. POSSE.vſta putri/
da vlcera poſt īflationē trāſacta mirabil'r ſanat vl' ea vlce
ra que ſine inflatione ſunt.deſiccatiuus eſt eniꝫ cinis ea/
rum.vlcera vſta vel ea que vocantur paratrimata vl' fur
fures de ſudore excernunt ⁊ ſiccant.l.Heldacheb.

Derufan.i.rupis cōcauuꝫ.
Dedefon idem.
Derumegū.i.darōigi.Ste.
Derunagati.i.eſula.
Des domeſtica .i. dex do/
meſtica.
Deſafos.i.ſarcocolla.
Daſarion.i.ſatirion.

Deſatigin.i.acetoſi.
Deſebel.i.vene rubee coo/
perientes oculuꝫ.
Deſeful.i.fungus.
Deſem. Deſenem.i.adeps
zirbi camelli.
Deſerā.i.cretani marini.
Deſes.Deſiſuꝫ.i.atria gre.
⁊ addit᷑ ꝙ eſt polenta.
Deſidie.i.delectationes.
Deſilac.i.rubedo in palpe/
bris cum groſſitudine et
aſperitate.
Deſupion.i.barba ircina.
Deſtructū.i.roſtrū corui.⁊
ē qḋdā additamētuꝫ.
Detei.Dethei.Dethui. De
tui.i.granū ſil'e ordeo lō/
giꝰ ⁊ ſtrictiꝰ magis ſolidū
⁊ amarū.in india iuenit᷑.
PLINIVS.ca.dethui
⁊ ē parū declinās ad ca.⁊
ſic.in.3ꝰ.⁊ ē ſtipticuꝫ val/
de:⁊ ꝯfert doloribꝰ ani:⁊
mollificatōi eiꝰ ſedēdo ī
eiꝰ decoctiōe.l.dadi.
Dethel.i.faba lupi.
Dethis.i.lac crudum.
Deti.i.cruda.
Detifar.i.amomum.
Deud quid eſt.l.daud.
Deumofan.i.inana.
Deurā.eſt nomē cuiuſdam
aīalis quo caremus.
Deſudatio.i.paſſio q̄ vocat᷑
ſtetrigolico in eſtate ꝑꝑ
multū ſudorē.quā almā
ſor trac.5.vocat alaſaph.
Deſuplon.idem.
Deuſar.i.auena.
Deuſen.i. herba cuiꝰ folia
ſunt ſil'ia folys tritici:ſꝫ
ſunt leniora .⁊ fructꝰ eiꝰ
hꝫ velamia duo aut tria
⁊ ſuꝑ ipa ſunt q̄daꝫ ſil'ia
pilis:⁊ qn̄ ſumit᷑ ſuccꝰ et
ꝯſeruat᷑.ē ca.in ꝑ. ſic.i.2ꝰ.
pro qua.l.ſceile.
Deuteria.i.vinū puccioluꝫ
catolorā dicunt macera/
tis aq̄ vinaceis.ſꝫ tn̄ iter
vina oparia reponūtur.
Pli.libꝰ.14.cap.10.
Deteris.i.gladiolus. Diaſ.
Deuia.i.eſula.ſcebrā.Sco/
brā.Aui.Dia.que panax
deuia dr̄ ⁊c̄.

¶ Caplm. CCVI.

Dex domeſtica vel hes ara.gre.⁊ lat.mirtꝰ.
SERA.liꝰ ag.cꝰ de dome
ſtica.⁊ ē de ea forti viriditatis dclinās nigredini.⁊ d ea alia
ē q̄ dcliat ad rubedinē:⁊ illa q̄ dclinat ad nigredinē ꝯfert
magis ī medicis.⁊ ſil'r grana eiꝰ.ꝓpē q̄ ex ea ē mōtana.et
ſuba eius ē ꝯpoſita ex vtutibꝰ ꝯtrys:⁊ illud qḋ vincit plus
in ea ē ſuba terrea frida:⁊ ē in ea cū hoc res cal'a ſubtilis.
⁊ ſapor eius ē ſtipticꝰ:⁊ nabach eſt minus ſtipticus ꝙ̄ flos
mirti:⁊ ꝙ̄ ſummitates:⁊ ꝙ̄ fructus. Et vtus oium partiū
eſt plus deſiccatiua ꝙ̄ nabach.⁊ folia ſicca ſunt ī h pluſꝙ̄
hu.qꝛ humidis admiſcet᷑ aliqd aquoſitatis.Alācethabon
eſt res q̄ naſcit᷑ in ſtipite arboris mirti:⁊ eſt res deſiccati/
ua:cuius color ē ſicut color arboris mirti.Et idē auc.Abē
Meſuay.Succus eius ꝯfert dolori pectoris ⁊ pulmonis:
⁊ ſtrigit fluxū vētris colericū:⁊ ꝯfortat ſtōm:⁊ ē bonus vl
ceribꝰ mēbroꝝ iterioꝝ.fortificat viſcera.retinet fluxum
mēſtruoꝝ:⁊ grana eius cōferūt ſputo ſanguīs a pectore ⁊
pulmone.⁊ cōferūt ſtō ſua pōticitate.⁊ alācethabon valꝫ
ſicͭ mirtꝰ:⁊ fortiꝰ ꝙ̄ folia mirti. DIASCO.cap.de mir/
to.fridā in ſe hꝫ vtutē ⁊ extenuatoriam ſubaꝫ.calefacit ⁊
fortiter deſiccat.vna ē alba et alia ē nigra. vtraqꝫ tn̄ oibꝰ
eſt nota.folia eoꝝ ⁊ ſemen et cime et ſuccus ſtiptica ſunt.
nigra vo plus ſtringit. GALIENVS.7ꝰ.ſim.pbar.cap.
de mirto.ſm trāſlationē grecā.Mirtus ex ꝯtrys ſubſtan
tys cōponit᷑.dn̄at᷑ aūt in ea terreſtre ſrm:hꝫ ⁊ qd ſubtil'r
ca.vn̄ fortiter ſiccat.Sūt āt folia et pullulatōes ⁊ fructꝰ ⁊
ſuccus nō multū differētes ſm ſtipticitatē in plātis que ī
ſtipite ⁊ ramis eiꝰ fit cumuloſa:quā qdā mirrā denoīant:
inq̄ntū eſt ſiccior ꝑdictis ītātuꝫ ſiccat et ſtipticat vehemē
tius:cōſeruāt aūt eā qdā icidētes:deide aſſumētes vino
et trociſcos formātes.ſunt aūt ⁊ ſicca folia ſicciora viridi
bus mixta.eſt.n.aliq̄ hūiditas viridibꝰ. ſuccus aūt nō ex
folys ſolū exꝑmit᷑:ſꝫ ex fructu.Cōſtipatiua vo ſunt oia ta
lia ex᷑ corpus appoſita et interius ſumpta:eo ꝙ nullā hn̄t
mixtā ſubaꝫ purgatiuā.Et idē in libro de cibis. Oleū qḋ
comedit᷑ nullū noui hn̄s tantā ſtipticitatē q̄ta mortella.
merito igit᷑ vt alimēto qdē ipo raro:vt medicina aūt vti/
mur cōtinue.efficax qdē eſt ad quecūqꝫ eſt opportunitas
ifridationis et ſtipticitatis.alimētum aūt pauciſſimū hꝫ.

AVICEN.liꝰ ſcḋo.capꝰ ne mirto.Jn ipſa ē amaritudo
cū pōticitate ⁊ dulcedie ⁊ friditate ꝑꝑ pōticitatē ſuam:⁊

ipſius buchū ē fortiꝰ:⁊ fiūt ex ipo trociſci cū ſyrupo ſtipti
co:⁊ in ipa qdē ē ſuba terrea ⁊ ſuba ſubtilis pauca:⁊ ipſius
qdē buchū ē ſuꝑ vgultū eiꝰ ī colore vgulti ipſiꝰ hn̄s formā
plāte manꝰ ⁊ figurā eius:⁊ in oleo ipſius ſunt oia iuuamē
ta q̄ dn̄r:⁊ ē fortior q̄ ad nigredinē detineat:⁊ ꝓpē alkaſ/
rea vi rotūda hn̄s folia ꝑcipue mōtana ex tota:⁊ flos eiꝰ
melior ē:⁊ eius qdē ſuccus cum veteraſcit debilitat᷑:⁊ fit
cortex.iō oꝫ vt ex eo trociſci fiāt.Jn ipſa eſt caliditas ſub/
tilis ⁊ magis dn̄ans:⁊ in ipſa eſt friditas:et eius qdē ſtipti
citas eſt maior frigiditate eius.Et videtur ꝙ eius frigidi
tas ſit in ipſo:⁊ ſiccitas ipſius in termino ſecundi.

POSSE.SERAP.auc.Aben Meſuay. Succus eius
ꝯfert dolori pectoris ⁊ pulmonis:⁊ ſtrigit fluxū vētris co
lericū:⁊ ꝯfortat ſtōm:⁊ ē bonū vlceribꝰ mēbroꝝ īterioꝝ.
fortificat viſcera.retinet fluxū mēſtruoꝝ:⁊ grana eiꝰ ꝯfe
runt ſputo ſanguinis a pectore ⁊ pulmone et ꝯferunt ſto/
macho ſua pōticitate ⁊ manet thabon.valꝫ ſicͭ ⁊ mirtus:⁊
fortius ꝙ̄ folia mirti. DIASCO.Sāguinē excreātibꝰ
dat᷑ bn̄.ſtomaticis ꝯueniēs ē.vrinā mouet.ſcorpiōis mor
ſui īpoſita atqꝫ potui data ꝓdeſt. folia eius virētia vt ca/
taplaſmata appoſita medent᷑ vlcera fluētia:arida vo cō/
trita aſpredine diaforeſim faciūt.Jtē baccharū viridiuꝫ
ſuccus aptat᷑ ſanguinē ſpuētibꝰ:ipē quoqꝫ comeſte eadeꝫ
faciūt.Ex vino decocta ⁊ in modū cataplaſmatis īpoſita
extrema vulnera ſanat:coctura nigre vīo mixta capillos
ſtrigit:cuꝫ pollina vo tritici mixta ⁊ īpoſita tumores ocu/
loꝝ cōpeſcit:⁊ egilopis vtil'r facit:grana eius ꝯtuſa ⁊ exꝑſ
ſa vinū faciūt qḋ decoqui expedit ne aceſcat.Et vaſe pica
to ſeruari.facit aūt ꝯ ebrietatē:qꝛ coherētis vtutis eſt.Et
ad furfures capitis ⁊ caua vulnera ſi freq̄nter ide lauent᷑
expedit:⁊ capillis fluētibꝰ ꝓdeſt.fit ēt oleū de folys eius
ꝯtuſſis ⁊ in oleo diu decoctis:qḋ encatiſmis ꝓdeſt. ⁊ arti/
culis vl' fracturis vtil'r iponit᷑.ſꝫ ⁊ maculas ꝑfricatū emē
dat.Aures pus eyciētes curat ſi tepefactuꝫ īmittat᷑.folia
trita cū aq̄ ⁊ īpoſita reumatiſmū vulneruꝫ ſanat vel loca
fluētia fluxū vētris emēdat.ignē ſacrū ⁊ tumorē teſtium
cōpeſcit ſicca ⁊ cribellata pānaritys ⁊ verēdis ꝓſūt locis.
Jtē folia eius ⁊ medio pipis adiūcto maculis ꝓſunt.

SERAPI.Supradicta ponit de mēte Diaſ.⁊ vltra ad
dit ēt de mēte eiuſdē qn̄ in decoctōe eius fit ſeſſio:cōfert
exitui mr̄icis ⁊ īteſtini īferioris:⁊ fluxui mēſtruoꝝ:⁊ hūi/
ditatibꝰ antiqs a mr̄ice manātibꝰ:⁊ abſtergit furfures ca
pitis ⁊ vlcera hu.eius.⁊ retinet fluxū capilloꝝ ⁊ miſcet᷑ in
vnguētis q̄ iuuāt ad h. ⁊ decoctio folioꝝ eius ꝯfert mul/
tū ī ſeſſionibꝰ:⁊ ꝯfert relaxatiōi iūcturaꝝ:⁊ qn̄ ipa ꝓycit᷑
ſuꝑ oſſa fracta q̄ nōdū ſūt ꝯſolidata ipa accelerāt ad cōſo
lidationē:⁊ diſtillata ī aurē a q̄ emanat ſanies ex vlceribꝰ
ꝯfert:⁊ denigrat capillos:⁊ ſuccus folioꝝ eiꝰ ēt facit h.et
qn̄ eius folia terunt᷑ ⁊ ꝓyciunt᷑ ſuꝑ eis aq̄ ⁊ paꝝ olei onfa
cini aut ro.aut vini:⁊ fit idē ēplm ꝯfert vlceribꝰ hu.⁊ mē/
bris ad q̄ fluūt hu.⁊ ꝯfert fluxui antiquo:⁊ formice ⁊ heri
ſipille ⁊ apatibꝰ īteſtinoꝝ ⁊ fiſtulis eoꝝ.Et qn̄ terunt᷑ ſic/
ca:⁊ ponunt᷑ ſupra pāniritiū iuuāt. Et ponunt᷑ ī ſubaſcell'
⁊ iguinibꝰ:⁊ auferūt fetorē eoꝝ:⁊ abſcidūt ſudorē eoꝝ q
hn̄t cardiacā diaforeticā:⁊ ꝯfortāt ipꝫ:⁊ miſcent᷑ cū oleo:
⁊ curāt cōbuſtionē ignis:panaritiū.⁊ exꝑmit᷑ ſuccus folio
rū ipſius ꝓyciēdo ſuꝑ ea vinū vetus aut aquā pluuialē:⁊
poſtea exꝑmunt᷑:⁊ oꝫ vt ille ſuccus fiat dū ſunt recētia.qꝛ
poſtq̄ꝫ deſiccant᷑ debilitat᷑ vtus eoꝝ. AVICEN.Mir
tus retinet ſol'onē ⁊ ſudorē ⁊ oēm fluxū ſāguīs:oēꝫ fluxuꝫ
ad mēbrū:⁊ qn̄ cū eo fit fricatio ī balneo ꝯfortat᷑ corpꝰ et
deſiccant᷑ hūiditates q̄ ſunt in cute:⁊ embroce qdē deco/
ctōis eius cū ſuꝑ oſſa effūdunt᷑ velocius fit eoꝝ reſtaura/
tio:⁊ qḋ ex ea vſtū ē loco tutie ponit᷑ ad hec vt bonus fiat
odor corpis:⁊ ꝯfert oī fluxui ſāguīs linitū:⁊ loco ēplī ſuꝑ/
poſitū ⁊ bibitū.⁊ ſil'r eius rob:⁊ rob fructꝰ eius:⁊ ipſiꝰ qdē
nutrimētū ē paꝝ.Et in ſyrupis quidem nō ē q ꝯſtrigat et
ꝓhibeat dolorē pulmonis ⁊ tuſſiꝫ ꝑter: ſyrupū eius:⁊ eiꝰ
oleū ⁊ ſuccus ⁊ decoctio ipſius ꝯfortāt radices capilloꝝ:
⁊ ꝓhibēt caſuꝫ:⁊ ꝓlōgāt eos:⁊ denigrāt:⁊ ꝓpē ipſius ſcia.
Et decoctio ſeminū eius ī butiro:ꝓhibꝫ ſudorē.⁊ rectifi/
cat raſurā venaꝝ:⁊ folia eiꝰ ſicca ꝓhibēt fetorē aſcelle ⁊ ī/
guinū:⁊ ipſius cinis loco tutie ponit᷑.⁊ ꝯfert panno.ſedat
apata ca.heriſipillā formicā ⁊ bothor ⁊ vlcera.⁊ qḋ ē ſuꝑ
ābas volas:⁊ aduſtionē ignis cū oleo.Et ſil'r eius ſyrupꝰ ⁊
ēplm factū ex folys ipſius cū oleo ⁊ vino.⁊ poſt ipſius cō
mixtionē cū eis.⁊ ſil'r eius oleū ⁊ vnguētū ex ipſius oleo
factū.⁊ ſil'r ꝯfert ipſius ſuccus ſi ꝓyciat᷑ ſuꝑ panaritiuꝫ:⁊
ſil'r cerotū factū ex eo:⁊ cū decoquit᷑ ēt eiꝰ fructꝰ cū vino
⁊ fit ex eo ēplm ſanat.vlcera q̄ fiūt in ambabꝰ volis ma/
nuum ⁊ in pedibus ⁊ aduſtionem ignis:⁊ prohibet eos a
veſicatōe.⁊ ſil'r eius cinis cū ceroto ēplm factū ex fructi/
bus decoctis in vino ē ꝯueniēs mollificatōi iūcturaꝝ re/
tinet fluxū ſāguīs ex naribus:⁊ abſtergit furfures:⁊ exic/
cat vlcera capitis ⁊ vlcera auris:⁊ ipſius pus cū ex ipſius
aq̄ in ipſaꝫ diſtillat᷑.Et ꝯfert ipſius ſyrupus mollificatiōī
gingiue:⁊ eius folia cū vino decoquunt᷑:⁊ fit idē ēplm ſe/
dās ſodā obtalmiā:⁊ cū dcoquit᷑ cū ordeo ſanat eoꝝ apa/
ta:⁊ ipſius cinis igredit᷑ in medicis vngule.ꝯfortat cor:et
aufert tremorē cordis:⁊ ꝯfert fructꝰ eius tuſſi ꝑꝑ dulcedi
nē ſuā:⁊ retinet vētrē vtētis eo ſi ē ſolutꝰ ſua ſtipticitate:
⁊ ꝯfert fructus ipſius ſputo ſāguīs:⁊ ēt eius rob ſil'r cōfor
tat ſtōm ꝓpē. Rob eius ⁊ eius ſemia ꝓhibēt curſuꝫ ſuꝑ/
fluitatuꝫ ad ſtōm. ſuccus fructuū eius eſt ꝓuocatiuus:⁊
ipſemet ꝯfert ardori vrine ⁊ ardori veſice:⁊ ē bonus ī ꝓhi
bēdo mēſtruoꝝ ꝓuocationē:⁊ eius aq̄ ſtrigit nām ⁊ reti/
net ſol'onē colericā ⁊ mel'icā linita:⁊ ipa cū oleo ſiſamino
expellit ſl'a ⁊ ſol'one emittit ipm:⁊ decoctio fructuū eius
ꝯfert fluxui hūiditatū matricis:⁊ ꝯfert emplō inde facto
emorroydibꝰ:⁊ ꝯfert apati teſticuli:⁊ eius decoctio ꝯfert
morſui rutelle.⁊ ſil'r fructus eius cū potat᷑ cuꝫ vino.⁊ ſil'r
pūcture ſcorpionis.

¶ Caplm. CCX.

Dexeris gre.lati.gladiolus.vbi ſciēduꝫ ꝙ due ſūt
ſpēs gladioli.vna quā iuenies ī.l.glaſpa/
tella.⁊ alia q̄ ponit᷑ hic illa ꝓuocat ventreꝫ:⁊ iſta ſtringit.

DIASCOR.cap.dexeris.Acorus aut ceſtris hꝫ folia
ſil'ia yridi.ſꝫ latiora ⁊ acutiora:⁊ haſtā in medio folioꝝ cu
biti vnius lōgā ⁊ groſſā:in cuiꝰ vgis ſunt capitella trigona
ſub ipſis:flores hn̄s purpureos ⁊ ī medio feniceū colorē.
ſemē eius ī foliculis ē ſil'e cucumeris ſemini rotūdū ⁊ ni/
grū guſtu viſcidū. Radix eſt illi nodoſa lōga ⁊ ruffa.

PLINIVS.liꝰ 21.caꝰ 18.de gladiolo. Oēs nouerūt cuꝫ.
dr̄ ꝙ ſit folys ſimilibus tyrſo cubitali.floribꝰ purpureis.

POSSE.DIASCO. Uulnera capitis optime curat.
fracturis medet᷑.oſſa ꝯfracta excludit:oia infixa corpori
euocat īpoſita.ſi vo ptes tres floꝝ ei addant᷑ ⁊ radicis cē
tauree ptes qnqꝫ:⁊ mel ſufficiēs ⁊ acetū:⁊ vt cataplaſma
īponat᷑ tumores ⁊ durities ſparget.bibitū ꝯquaſſationes
reformat.lateris dolorē tollet.ſtrāgurys ⁊ ſciaticis optīe
opitulat᷑.radix eius fluxū vētris ſtrigit cū dulcore ⁊ aqua
maritima accepta.ſemē eius diureticū eſt:qḋ valet obu/
lo vno accepto:aut.ʒ.i.cū vino:oia vt ſupra facere pōt.cū
aceto bibitū:ſplen ſiccat.Jtē radix ex vīo potata venena
deſtruit.⁊ mēſtrua ꝓuocat.trita vo in modū fomēti īpo/
ſita furūculos ⁊ ſpinas de corpe exꝫhit.⁊ oēm duritieꝫ diſ/
ſoluit ⁊ euaporat. PLINIVS. Radix eius potata cum
vino ad venenuꝫ proficit.fetum ⁊ menſtrua ꝓuocat. Jtē
trita ⁊ impoſita furunculos ⁊ ſpinas ex corpore extrahit.
⁊ omnem duritiem diſſoluit ⁊ euaporat.

Deyſon deyſon.i.almea.
Deyos.i.ſorbe.
Dezifar.i.abrotanum.

Dheeb.i.aurum.
Dheneb.i.cauda.

¶ Caplm. CCXI.

Ꝺenebbachil.

ara. vł' ꝺhenephacali. gre. hyppuris vel equiſecon. latine vo
cauda equina. SERAP. libꝰ aggre. cap. ꝺhenebbachil.
Eſt planta hñs cōcauas virgas: quarū coloꝛ vergit ad ru
bedinē multā: ⁊ ſunt aſpere multū: ⁊ plene multis nodis:
que virge inuoluunt ſe vicinis arboꝛibus vel alijs circun
ſtātibus rebus. ⁊ hñt folia ſimilia iuncis: ⁊ in ſummitate
acuta nō ꝺura: ⁊ plurima ꝺenſa ſm capita ſurſuꝫ eleuata.
aliqñ egredit̃ a muris in qbus naſcit̃: ⁊ ꝺeclinat inferius
ꝓpter multitudinē folioꝝ que ſunt ſicut coma. ⁊ videt̃ ſi
cut cauda pendens in muro. ⁊ ꝓpter hoc ſic noiat̃. ⁊ nodi
eius ſic egrediunt̃ vnus ab alio. ⁊ hꝫ radicē ꝺuram ligno
ſam: naſcit̃ multum ꝓpe aquas: ⁊ in locis humidis.

PLINIVS. liꝰ 26. cap. 13. in ꝑncipio. Hyppuris a grecis
ꝺicta eſt: ⁊ eſt ꝺictuꝫ eque ſete ſimilis. grecoꝝ varia circa
hec opinio. alia pini folijs ſimilitudinē nigritantē eodem
noīe appellant. Alij hyppuriū. alij ephedeon. alij anabaſ
din vocāt. tradūtq3 iuxta arboꝛes naſci. ⁊ aliquotiens ꝺe
pariete ꝺepēdet comis vel iūcis nigris vt equoꝝ cauda.
geniculatis ramis. folia hꝫ acuta in ſūmitate tenera exi
gua. ſemē rotundū ſil'e coꝛiādro radice lignoſa: ⁊ naſcit̃ ī
arbuſtis maxie. DIASCO. c. hyppuris ſiue anabaſis.
Naſcit̃ locis humidis: ⁊ in monumētis: hꝫ haſtas ruffas
⁊ aſperas ⁊ nodoſas: que haſte quicqd vicinū hñt alligāt
in qbus folia ſunt in ſūmitate acuta tenera ⁊ iunco ſil'ia: ⁊
ſpiſſa ſurſuꝫ aſcēdentia. hec etiā aliquotiēs ꝺe pariete pē
ꝺet comis plena abundantibus: ⁊ nigris ſicut caude: radi
ces ſunt ei lignoſe et ꝺure. virtus eſt ei ſtiptica.

GALIENVS. 6. ſim. phar. cap. ꝺe cauda equina. Uir
tus hꝰ plante eſt ſtiptica cuꝫ amaritudine pauca. ⁊ ꝓpter
hoc ꝺeſiccat violēter cuꝫ moꝛdicatiōe. ē fri. in ꝑmo. ſic. in
ſcđo. PAVLVS. caꝰ cauda equina. Eſt qdē cauda mi
noꝛ: que gre. vocat̃ coꝛſanda: hñs ſtipitē ſubruffuꝫ: ⁊ folia
ſuꝑioꝛa minoꝛa. AVICEN. libꝛo ſcđo. ca. ꝺe cauda eq
na. Eſt planta naſcēs in locis cōcauis. ⁊ vallibꝰ hñs ſtipi
tes cōcauos ad rubedinē ꝺeclinantes aſperos ꝺuros: no
doſa cum nodis intrātibus: ⁊ apud nodos ſunt ſicut folia
ſquināti minuta ⁊ ſpiſſa: ⁊ adheret arboꝛi cui appꝛopinq̄t:
ꝺeinde gñant̃ ex ea extremitates plures ſicut cauda eq
na: ⁊ hꝫ radicē ꝺurā. ē fri. ī ꝑ. ⁊ ſic. in ſcđo. eſt ſtiptica: ⁊ ꝓpe
ſuccus eius eſt vehemētis exiccatiōis ſine moꝛdicatiōe.

POSSE. DIASCO. Succus eius naribus ſanguinē
ꝓfluentē abſtinet: ꝺiſſintericis cuꝫ vino bibita medicat̃:
vrinā ꝓuocat: folia eius īpoſita vulneribus recētibus pa
racoleſim facit: ⁊ radix ⁊ herba eius tuſſiētibꝰ ⁊ oꝛtonoi
cis medicant̃. cōquaſſationibus opitulant̃. ꝺr̃ vo inciſio
nes veſice ⁊ inteſtinoꝝ ſolidare interocellicis: folia eiꝰ cū
aqua ꝑſtāt effectū. GALIENVS. Uulnera maxima
glutino: ⁊ cōtra emiſſionē ſanguinis ⁊ fluxuꝫ muliebꝛeꝫ: ⁊
cōtra ꝺiſſinterias etiā ⁊ ceteris vētris fluxibꝰ. hec herba
pharmacū validū eſt cū aqua vel vino. ſcribūt aūt qdam
hanc veſice necnō ſubtiliū inteſtinoꝝ vulnus ſanare. ſuc
cus aūt eius emoꝛoſagijs que ex naribus ↄfert: ⁊ fluidis
paſſionibꝰ vētris cū aliquo vino pōtico bibita: vel cuꝫ aq̄
ſi ↄtingant febꝛiētes. SERAP. auc. Ꝺiaſ. qñ folia eius
piſtant̃ ⁊ fit cū eis emplaſtrū ↄgluctinat vlcera recentia.
⁊ ſi ſint nerui īciſi ↄſolidat eos. ⁊ ꝺecoctio radicis ⁊ folio
rū eius qñ ꝺat̃ in potu confert tuſſi antique ⁊ coartationi
anhelitus. ⁊ ſi potet̃ trita ⁊ ſicca idem faciunt: ⁊ qñ fit em
plaſtrū cū eis recētibus confert attritioni lacertoꝛum.

PAVLVS. Cauda eqna minoꝛ curat ⁊ ꝺelet antracē
ſumpta ⁊ emplāta. AVICEN. Eſt valde iuuatiua ad
fluxū ſanguinis. ↄſolidat vulnera ⁊ vlcera mirabiliter: ⁊
ſi in eis ſunt nerui ↄſolidat etiam. ↄfert qñ linit̃ aut fit ex
ea emplaſtrum inteſtinis. confert etiam apoſtematibus
calidis ſtomachi epatis et hydꝛopiſi.

Dhnebachil. Ꝺhnebathil. i. cauda equina.
Dhulabam. Ꝺhulabar. i. ayſdo.
Duſafron. Ꝺuſabꝛon. ideſt cicuta.
Dia. gre. quādo eſt vna pars per ſe ꝺebet ſcribi ꝑ i. iota. et
nō ꝑ y: vt ꝺiamargariton ⁊c̃. vñ ꝑ i. iota ſignificat ſyru
pū vel electuariū: vel ſignificat ꝓpoſitionē. ab. de. dis.
ꝑ iter. ob. ꝑ. ꝓpter. trās. ꝺe ꝺia vo qñ ſignificat ꝺuo ꝑ i.
ꝺebꝫ ſcribi ſm ꝙ latini vtunt̃. ſm veritatē vo ꝺya gre.
ſ. ꝑ y. ideꝫ eſt qđ ꝺuo. vñ ꝺyalogos. i. ꝺuoꝝ ſmo ꝺiale
ctica vo ꝑ i. iota ꝺebet ſcribi. ⁊ eſt ꝺictum rōnalis ꝺiſci
plina. qꝛ lektika ſcribit̃ ꝑ y. vt ꝺicit grecus. vñ ꝺia ꝑ i.
electuariū vel ↄfectio vel ſyrupus vt ꝺiamoꝛon. i. ſyru
pus ꝺe moꝛis ⁊ ꝺiacalamētuꝫ. i. electuariū ꝺe calamen
to. ⁊ ꝺiaciminū. i. ↄfectio ꝺe cimino. ⁊ multa alia. Sil'r
ꝺia ꝑ i. iota ſignificat ꝺe ꝓpoſitio vt trociſ. Ꝺialectri. i.
trociſ. ꝺe electro. ⁊ trociſ. ꝺiafiſolidon. i. trociſ. ꝺe alke
kengi ⁊c̃. ſed illa regula videt̃ habere exceptionem in
vno electuario poſito a Hal. in antidotario ſuo: ⁊ etiaꝫ
in Ꝺamaſceno qđ vocat̃ ꝺiacurcuma. ⁊ tñ nō ē electua
riū ꝺe curcuma: qꝛ nō recipit aliqd ꝺe curcuma. vbi ſci
endū eſt ꝙ illud nomen fuit īpoſitū ꝑdicto electuario
ꝓpter quandā ſimilitudinē quā hꝫ ipm in coloꝛe cum
curcuma qm̃ recipit crocū: cuius cauſa tingit̃ electua
riū tanq3 ſi recipet curcuma. ⁊ ob hoc ꝺiacurcuma vo
cat̃: qꝛ recipit crocuꝫ qui tingit coloꝛe curcume.
Diabachanum a baccis lauri ꝺictum. Alexan.
Diabetes gre. Jo. Serap. inquit ē eiꝰ intentio penetratio
ex eo ꝙ penetrat in ea id qđ bibit̃ ⁊ currit ⁊ nō tingit̃ ⁊
noiat̃ ꝺipſacos: ⁊ eiꝰ ītētio ē ſitire faciēs: qm̃ accidit in
ea ſit vehemēs. Alex̃. a greco ꝺiabibax qđ ē penetrare
Diabibas: ideſt penetrare.
Diabiſſara. eſt confectio ꝺiahyrundinis a biſſara quā re
cipit: ⁊ eſt armel. Alex̃. Oꝛiba. Ꝺiachelidon.
Diabiſaſa. i. armel. ſemē rute agreſtis. Hal. 9. memiri. c. 4.
Diabꝛoſis. i. coꝛroſio vel reſudatio. Alex̃. a greco vroſis
bꝛoſis qđ eſt edacitas comeſtio. vt qñ ꝑ coꝛroſionē vel
comeſtionem venarum fit emoptoica paſſio.
Diacartum. a carta ꝺr̃ herba ſic vocata in. l. hurchdi.
Diacareos. ꝺr̃ eo ꝙ ꝺe ſucco coꝛticū nucū recētiū fit q̄ ſic
vocat̃. l. Carpocareos. Alex̃. cap. ꝺe ſquinantia.
Diacelidonion. vel ꝺiadelidon. i. ꝺiahyrundinum.
Diacitoniten catarticum. i. laxatiuum. Alex̃.
Diacliſma. gre. i. oꝛis collutio. Caſſius felix.
Diacodion. ꝺr̃ a codio qđ eſt papauer. ⁊ ē ꝺiapapauer ⁊ ſy
rupus ꝺe papauere. Ꝺiacoꝛe. idem.
Diacreſis. ideſt emplaſtrum faciens criſim.
Diaces gre. reumatica paſſio. quando. ſ. ſanguinis timoꝛ
membꝛo ſuperuenit maxime in iuncturis ⁊ in facie.
Diacoꝛaliū. eſt trociſcus ad emoptoicos. Caſſius felix.
Diacomidion a cameos qđ eſt gūmi arabicum.
Diacoꝛiaſis. ē cū ꝺue pupille ſunt in eodē oculo ↄſtitute.
Diacopa. i. mediocris ſolutio oſſis capitis.
Diacologntidos. i. yera a collogntida quā recipit.
Diacolumba. i. vertebꝛum. vt in Alexādro ꝺe auribus.
Diacume. i. reſina non frixa.
Diacopoꝛegia. i. ſtercus capꝛinum.
Diacopia. i. eliotropia. ⁊ eſt ſponſa ſol'. vel ſoliſſequia.
Diacopia. i. ↄfectio lactis. ꝺicta a bononienſibꝰ. i. copi.
Diacilon. i. ſuccus fenugreci.
Diaciminum. i. electuarium ꝺe cimino.
Diacurcuma. quid eſt lege ꝺia.
Diadapniodon. gloꝛion. i. epithima ex lauro viridi. a lau
ro vel baccis eius.
Diadaſcala. ideſt magiſtralis confectio. Nam ꝺidaſca
lus grece. ideſt magiſter.
Diadiptamū. a ꝺiptamo. emplm̄ eſt. Caſſius felix.

Diaelectri. ſunt trociſ. ꝺ̄ ka
rabe: nā electꝝ. i. karabe.
Dialectri. i. trociſci ꝺe kara
be. Alexā.
Diafaga. i. viſcoſa. Alexā.
Diafomon. i. faba lupi.
Diafoꝛare. i. reſoluere ⁊ cō
ſumere. ide ꝺiafoꝛetica.
. i. reſolutiua ⁊ cōſūptiua
ide ꝺiafoꝛeſis. i. reſolutio
vel ſudoꝛis pꝛouocatio: ⁊
poꝛrouꝫ rarificatio. ide
ſudoꝛ ꝺiafoꝛeticus. i. reſo
lutiuus qui fit poꝛoꝛum
apertione.
Diafricō. ꝺr̃ a lauro vł' bac
cis eiꝰ q̄ ſic vocatur.
Diafragma. eſt mēbꝛuꝫ ꝺi
ſtinguēs ſpiritualia a nu
tritiuis īterſeptum loca
mētū. li. ꝺe ꝺoctrina gre.
Diafinicon vocat̃ vnguen
tum palme qđ ꝺiacalca
ꝺis ꝺicit̃: naꝫ fenis vel fi
nicon grē. palma eſt. ⁊ il
lud vnguentū ponitur in
antidotario ꝺamaſceni.
Et ſunt ꝺuo vnguēta ſic
vocata: ⁊ ſimil'r ponūtur
ibi ꝺuo emplā que ꝺicun
tur emplaſtra ꝺiafinicon
ſil'r ꝺia finicon ꝺr̃ eliuum
laxatiuū ab eodē poſitū
in antidotario ſuo: quod
fit ꝺe carnibꝰ ꝺactiloꝛuꝫ:
q affinichia vocant̃: quos
multi antiquoꝝ palmu
las vocabāt. l. fenichia.
Diafiſalidos. ꝺicunt̃ trociſ.
ꝺe alkekengi a fiſalidos
qđ eſt kekengi.
Diafidelicon: ideſt empla
ſtrum fidele.
Diafron. i. vlcꝰ vetuſtū.
Diagridiū. Ꝺiacridiū. i. ſca
monea ꝑparata. Acridiū
antiquitus ꝺicebatur ſca
monea.
Diahimahad. i. cataplaſma
Diaiacur. i. ꝺiacodion.
Diaiteon. ab itea q̄ eſt gre.
ſalix. Caſſius fel'. Oꝛiba.
in antidotario vlī.
Dialima. qd ē. l. ꝺialecanō.
Dialon. i. ꝺe ſale. vñ empl'ꝫ
ſeu cerotū ꝺialō. i. empl'ꝫ
ſeu cerotū ꝺ̄ ſale ꝺictuꝫ a
ſale qđ recipit. nam alos
gre. ſal. Caſſiꝰ fel'. Oꝛiba.
Dialipides. ꝺialipon. i. ꝺefe
ctio coꝛdis vel ſincopis.
Dialad. ē ꝺialacha a lacca
ꝺictū: ⁊ ponit̃ in viatico ī
pātegni: ⁊ in antidotario
vniuerſali.
Dialecanō. ꝺemoſtenes cū
lenitiuū fuerit paſſionis:
quā greci ꝺialinia vocāt.
muſio etiam ea. ꝺe pꝛefo
catione matricis.
Diadimateos. theodoꝛus
pꝛiſcianꝰ caꝰ ꝺe ꝺoloꝛe ca
pitis. eſt tp̄s in quo ē ane
ſis. i. quies ⁊ īterpolatio.
ꝺialīma. ītercapedo iter
miſſio. Ꝺiacoꝛima. Ꝺiali
ponta.
Dialipon. ideſt ꝺeficiens. l.
Ꝺialipides.
Diamarta. i. oleū quo vte
batur marta.
Diamarte eſt q̄dā cōfectio
ſic ꝺcā a Sera. ⁊ ab Aui.
Diamachir. a mace quē re
cipit. Ꝺiamacis.
Diamellicos. a melle qđ re
cipit. Malagma. nā mil
li. gre. mel. Caſſiꝰ fe.
Diamilon. cidomion. a cito
nijs.
Diamilon. a malis que gre.
milla ꝺicuntur.
Diamolibdina a plūbo qđ
molibdo ꝺicitur.
Diamoꝛon a moꝛis.
Diamoꝛoſon. i. electuariuꝫ
vtilitatū. Saladinus.
Diametrū. i. rectū ꝺirectū.
Diamoncos. i. ſaxifragia.
Diamoꝛoſi cōbuſtū. i. bleta
Diamas. i. lapis adamas.
Dianiſia. i. flos cicoꝛie.
Diantos. folia hꝫ os mūdi
ſil'ia: ſed paruioꝛa naſcit̃
ī locis humidis: cuiꝰ ↄpl'o
⁊ vtus ſm Pliniū. liꝰ 22.
ca. 21. verſus fi. ē ſicut ca
pilloꝛum ven. pꝛo qua. l.
Adiamton.
Diaoſtreo. i. ꝺ̄ codeis oſtre
oruꝫ. Caſſiꝰ fe. Oꝛiba.
Diaphitikin. i. in e latinum
vertit̃. Ꝺiapetiken. gre.
ꝺieta. Coꝛneliꝰ celſus il
lis tēpoꝛibꝰ ī tres partes
medicina ꝺiuidit̃. vna ē
ꝺe ꝺieta. altera ꝺe medi
camētis: quaꝫ farmakei
tiken vocāt. tertia q̄ ma
nu medet̃. kirurgia ꝺcā.
Diaplaſmata. gre. vocātur
odoꝛifere cōfectiones q̄
ex ſiccis odoꝛibꝰ compo
nuntur. Pliꝰ. liꝰ 13. cap. ꝑ.
hediſmata.
Diapſis gre. ſanioſitas vel
cum ſanguis excreat̃ vł'
exit. Purulentatio. Ꝺe
moſth. Ꝺiapſeſis.
Diapnes. eſt inuoluntaria
eductio vrine.
Diapoꝛon. cōfectio ad nau
ſeam. Alexan.
Diaglon. eſt male ſcriptuꝫ:
nam ꝺꝫ ſcribi ꝺiachilon.
ideſt cōpoſitio facta cuꝫ
ſuccis: vel mucillaginibꝰ
que ſunt ſicut ſuccꝰ. Naꝫ
chilus. i. ſuccus: ⁊ ſyrupꝰ.
Diarodon ꝺamaſceni eſt ſi
mil'r male ſcriptus. qꝛ ro
don. i. roſa: ⁊ ipſe ſyrupus
nō recipit roſas: ſed ꝺꝫ ꝺi
cere ſyrupus ꝺiachilon.
qꝛ fit ꝺe ſuccis.
Diariſis vel ſiris cuꝫ vena
crepuerit: ⁊ ſanguis inde
excreat̃ vel exit.
Diarodon ꝺicit̃ a roſis que
rodon vocant̃. qꝛ maioꝛ
pars rerū īgredientiū in
eo ſunt roſe.
Diaroma. i. electuariuꝫ ꝺe
aromatibus.
Diaria. ideſt ſimplex fluxꝰ
ventris.
Diarodomel fit ꝺe melle ⁊
roſis. vt Alexāder. ca. ꝺe
faſtidio ſtomaci.
Diaſpermaton. i. ꝺe ſemini
bus herbarum.
Diaſacon. i. venenoſum.
Diaſcopion. i. ſtercus.
Diaſſrumidis. i. mucillago
Diaſcoles. i. ꝺilatatio.
Diaſcus. i. cuſcute.
Diaſſongos comon. ideſt ꝺ̄
ſpongia.
Diaſſongos chemon. ideſt
ꝺe ſpongia. Caſſiꝰ fe. ſſon
gos ſpongia.
Diatereon. ab itea grec. qđ
eſt ſalis.
Diates gre. Caſſius fe. reu
matica paſſio: quando. ſ.
ſanguinis tumoꝛ mēbꝛo
ſuꝑuenit maxime in iun
cturis ⁊ in facie.
Diatrō. Ꝺiafron. Ꝺiateō. i.
vlcꝰ. vetuſtū. Ꝺemoſth.
Diateſi. i. ꝺiuiſio.
Diatriū. i. ſpaciū triū ꝺieꝝ.
Diatiuitas. i. ꝺiarundinū.
Diaui Trociſ. a violis ꝺicti
vñ trociſ. Ꝺiani. i. ꝺ̄ viol'.
Diaxilon. i. ceperū.
Dibial. i. vſnee.
Dibic. i. viſcꝰ quercinus.
Dibiſariſon. i. ellenium.
Dicaplon. i. folium.
Diccea. i. appolinaris.
Diceas. i. aſarus.
Dicefon. i. volubilis.
Dich febꝛis. i. febꝛis ethica

Capłm. CCXII.

Ꝺichanacha.

ara. gre. edioſmon. lati. vo mēta
Cuiꝰ plura ſunt genera. Eſt eniꝫ
quedā ꝺomeſtica ꝓpe hoꝛtulana ꝺicta vel cōis vel odoꝛi
fera. ⁊ hec calefacit in tertio: ⁊ cōfoꝛtat. Eſt alia ſiluatica
q̄ mētaſtrū ꝺr̃: ⁊ hꝫ maioꝛē vtutē calefaciēdi. Eſt alia mē
ta que lōgioꝛa cautioꝛa ⁊ latioꝛa habꝫ folia: ⁊ hec mēta ro
mana vel ſaracenica ꝺr̃. hec magis ꝺiuretica ē q3 alie. Eſt
alia mēta que ꝺr̃ equatica: ⁊ vocat̃ ſiſimbꝛiū vel balſami
ta. Et eſt alia mēta q̄ ꝺicit̃ mēta nō odoꝛifera ſm Halie. ⁊
iſta eſt calamentū. SERAPION. lib. aggre. ca. ꝺicha
nacha: ſiue ꝺahanacha. Ex ea ē ꝺomeſtica ⁊ ſilueſtris ⁊ ra
muli ꝺomeſtice qñ maturant̃ hñt coloꝛē celeſtem: ⁊ ſunt
īterius cōcaui: ⁊ in ſūmitatibꝰ ramoꝝ ſunt q̄ſi licinia ⁊ vi
ret ⁊ auget̃ eſtate ⁊ hieme: ⁊ hꝫ odoꝛē bonuꝫ. Eſt aūt alia
ſpēs mēte ſilueſtris: cuiꝰ folia ſunt aſpera ⁊ piloſa paruis
pillis maioꝛa folijs ſiſimbꝛij parū: ⁊ ī odoꝛe ſuo ē pingue
do: ⁊ ē minꝰ iuuatiua in medicina q3 ſpēs alia. Et ꝺic̃ Ha.
ꝙ in ſuba eiꝰ eſt plus ꝺe ſubtilitate q3 in alio olere. ⁊ ī ſa
poꝛe eiꝰ eſt parua caliditas ⁊ pōticitas: ⁊ vtus eiꝰ eſt ca. in
tertio. DIASCORIDES. ca. edioſmon. i. mēta: qdaꝫ
noīant eā bachanacha q̄ vtutē hꝫ termāticā ſtipticā ⁊ ſer
ranticam. GALIENNVS. 6. ſim. phar. ca. edioſmuꝫ.
qdā eā mētā odoꝛiferā noīant. Eſt aūt q̄dā nō odoꝛifera
mēta: ⁊ calamētū vocāt. acres aūt ſunt guſtantibꝰ vtreq3
⁊ cal'e vtutis ex q̄rto. ꝺebilioꝛ tñ eſt q̄ odoꝛifera calamen
to ⁊ minꝰ calefactiua. vl'r. n. loquēdo hec qdē q̄ſi agreſtis
quedā eſt: illa vo ꝺomeſtica: que ꝓpter acqſitā ex hoꝛtēſi
cultura hūiditatē ad libidinē moderate īcitat. īeſt autem
hoc oībus qbꝰ adeſt ſemidigeſta hūiditas ⁊ vētoſa: ꝓpter
huiꝰ aūt herbe complexionē qdam circa apoſtemata cuꝫ
farina oꝛdeacea ſupponūt eam: qđ calamentū facere ne
quit: eo ꝙ vehemētius q3 illa cal. ⁊ exicc. hꝫ aūt qd ⁊ acer
bitatis ⁊ amaritudinis in ſe amaritudine q̄ lumbꝛicos in
terimit ⁊ acerbitate exiccādo bibita recēs excreationem

ſanguinis ꝓhibet. Eſt aūt ſubtiliū partium: ſicut ⁊ aliqua
alia herba. AVICENNA. li. 2. ca. ď mēta. Eſt ca. ⁊ ſic.
in ſcđo. ⁊ in ipſa ē humiditas ſupflua. In ipſa ē ꝟtus cale/
factiua ſtiptica ꝓhibēs. ⁊ eſt ſubtilioris ſubē olerum que
comedunť. POSSE. Cōtra ſincopim ex debilitate cū
febre vel ſine fe. ſiue ex medicina vel quacūqꝫ cauſa con
teratur mēta: ⁊ diſtemperet cum aceto: ⁊ fruſtum panis
aſſi in igne ponať cū aceto: ⁊ dimittať tamdiu ꝙ bene hu
mecteť ⁊ naribꝰ appliceť: ⁊ ex inde fricenť labia gingiue
⁊ dentes: ⁊ ligetur in tēporibꝰ ſup venas pulſatiles tēpoꝝ
⁊ brachioꝝ: ⁊ patiēs maſticet ⁊ hūiditatē trāſglutiat. ad
matricē mūdificādū. teneritates mēte coquanť in vino:
⁊ fiat ex īde ſuppoſitoriū. cōtra colicā paſſionem faſciculi
mēte coquanť in vino ⁊ oleo: ⁊ ſup renes ⁊ pectinem cata
plaſmetur. cōtra fetorē oris: ⁊ putredinē gingiuarū ⁊ den/
tium ex decoctiōe eiꝰ cū aceto os abluať. Ad appetitū ꝓ/
uocandū cū īpediť ex frigidis humoribꝰ exiſtētibꝰ in ore
ſtōi fiat ſalſamētū ex mēta ⁊ aceto: ⁊ modico cinamomo:
ſeu pipere: ꝯ vomitū factū ex debilitate virtutis contenti
ue: vel ex frigo. ca. fiat decoctio mēte in aqua ſalmacina ⁊
aceto ⁊ ſpōgia ītincta. ori ſtōi ſuperponať: contra coagula
tionē lactis in mamillis ꝑdicti faſciculi mēte ī vino ⁊ oľo
decocti ⁊ ſupligati mamillas ſoluit. hꝫ. n. ſimiľr vim attra
hendi venenū. ⁊ ideo qñ dať cū aliqua medicina contra
venenū dať cū ſucco eius: vel cū aq̄ decoctionis eiꝰ. Sed
ſuccus mēte romane vel ſaracenice: vel vinū decoctionis
cum melle mixtū valet cōtra opiľonem ſplenis ſtōi ⁊ epa
tis ⁊ naturaliū viarum ex frigido humore: ⁊ etiā ex calidi
tate ſine fe. Succꝰ aūt eius datus lumbricos occidit. auri
bus īſtillatus vermes necat. decocta herba in vino ⁊ oleo
cataplaſmata ſoluit ſcliroſim. i. duritiē apatum ſuperioꝝ
Mentaſtrū vel mēta ſiluatica: vel agreſtis cū caricis co/
quatur in vino: ⁊ detur patiēti frigidā tuſſim vinū deco/
ctionis eius: ⁊ puluis eius in cibis datus digōnē cōfortat
fomētum factū ex aq̄ decoctionis eius matricē īfrigida/
tam calefacit. Saccellatio facta ex puluere eiꝰ reuma fri
gidum capitis cōſtringit: ſed pro mēta aq̄tica. l. ſiſimbriū
⁊ ꝓ mēta nō odorifera. l. calamētū. DIASCORID.
Succꝰ mēte bibitus cū aceto ſanguinē reycientibꝰ ſubue
nit: lumbricos extinguit: ventrē ſtimulat: ſubgluctiones
tollit: colerā ⁊ nauſeā cōpeſcit; duobus aut tribus coclea/
rys cum ſucco maligranati acidi accepta ⁊ īpoſita cū po
lenta apata ſpargit: in fronte īpoſita dolorē capitis miti
gat: tumorē māmarū ꝓpter coagulationē lactis tollit. ſa
le addito morſibꝰ caninis opitulať. ſuccus cum mulſa do
lorem auriū depellit. ante coitū mulieri ſuppoſita iter ꝑ/
ſtruit genitale. Aſpredinē lingue diſlenit. lac diſcoagulat.
Caſeū a putredine tutū ſeruat cōditurīs bene miſceť. qꝛ
euſtomaca eſt. labentē animū odoris efficatia recreat. ſtō
nihil cōcupiſcēti faſtidiū detrahit. in ſorbitione ptiſane
optime ꝓpinať: ſanguinē excreātibꝰ aride herbe puluis
tribꝰ digitis apprehēſus: ⁊ cū aq̄ ca. in potione datus oēm
īniuriā ſtōi detergit eadē res ēt ventris aīalia interficit.
cōtuſa tēporibꝰ illiniť in dolore capitis. ſanguinis abūdā/
tiam ſtringit ⁊ nimios vomitꝰ. Ortulana aūt eſt hūidior
⁊ ad libidinē excitandū mediocris. hꝫ aūt qd amaritudi/
nis per quā potata lumbricos occidit. Eſt etiā ſtiptica iō
cum puſca bibita recēs ſputū ſanguinis reprimit. ⁊ lepto
meris eſt pre alys ſuba eius eſt ⁊ agreſtis ediosinus folia
hñs aſpera ⁊ maiora: ⁊ in oībus eſt hrumoſa ⁊ nō vtilis ho
mini. AVICENNA. cū fruſta mēte in lacte dimittū
tur nō caſeať: ⁊ cū bibiť eius ſuccꝰ cū aceto abſcindit flu/
xum ſanguinis ab īterioribꝰ. fit ex ea cum ſanich emplm
ad dubellet: ⁊ ipſa qdē nō eſt ſimilis mētaſtro: qm̄ in mē/
taſtro nō eſt pōticitas: ⁊ ſunt in ipſo reſoľo ⁊ calefactio: et
exiccatio ſupflua impediēs: ⁊ ex ea fit emplm ad ſodā: ⁊
ꝓprie cum ſanich ordei: ⁊ fricaťꝰ cū illo aſperitas lingue
remoueť: ⁊ ſuccus eiꝰ miſceť cū mellicrato ⁊ īſtillať in au
rem doloroſam. ꝓhibet fluxū ſanguinis: ⁊ ſputū eiꝰ: ⁊ coa
gulationē lactis in mamillis more emplaſtri ſuppoſita: ⁊
ſedat earū apoſtemata: ⁊ cōfortat ſtōm ⁊ calefacit ipm ſe
dat ſingultū ⁊ digerit ⁊ ꝓhibet vomitū flegmaticū ⁊ ſan/
guineū: ⁊ cōfert hicteritie: ⁊ ꝓprie ſyrupus ipſius adiuuat
ad coitū ꝓpter iflāmationē que eſt in ipſa: ⁊ humiditatē
hortulanā: que nō ē in mētaſtro: ⁊ opilat vaſa ſpermatis: ⁊
īterficit vermes: ⁊ quando ſupponitur ante horā coitus
ꝓhibet impregnationē: ⁊ quando bibunť de fruſtis cum
granis granati ſedat colericam paſſionē. Confert morſui
canis rabioſi: ⁊ eſt propria ad illud.

Didalis. Didaliſion. ideſt
  ciperus.
Didaſcalis. i. magiſter.
Didimus. gre. geminus vľ
  gemellus. libꝰ de doctri/
  na gre.
Dicidas. quid eſt. l. lap̄. piri/
  tides.
Dieriſis. i. diuiſio.
Dieta gre. vita vel regula.
  Caſſius felix. capitulo ď
  quartana.
Dictamiū. i. diptamium
Dietiki. Dietici. ideſt cleri/
  ci regulares.
Diexatum. i. aniſum.
Difalon. i. mentaſtrū.
Difaſan. i. bdelium.
Difaſul. i. electuarium.
Difdab. ara. i. rana.

Capitulum. CCXIII.

Difrigis. vel defrigis. i. frigiꝰ lap̄. SERAPI.
lib. aggre. ca. difrigis. auc. Diaſ. ſunt eiꝰ
tres ſpēs. vna naſciť ſolū ex ſuba ⁊ gleba terre: ⁊ naſcitur
ſub petris: ⁊ in aq̄ in illa īſula: que poſtq̄ȝ detrahiť de ſub
aq̄ deſiccať in ſole: ⁊ poſtq̄ȝ deſiccatus eſt aduriť ſup ter/
ram circūpoſitis lignis. Spēs vͦo alia fex eſt eris q̄ colli/
gitur qñ purgať es: ⁊ hoc qñ refuſum eſt es: ⁊ ꝓyciť aqua
ſup ipm donec īfrigidatur ⁊ extrahiť ab ere: ⁊ eſt formu/
la in aq̄ proyciť ⁊ reperiť ſub eo hec ſpēs: ⁊ hꝫ ſtipticitatē
eris in ſapore ſuo. tertia vero ſpēs fit ex marchaſita quan
do pluribꝰ diebus coqtur vt calx: ⁊ fit color eius ſicut co/
lor magre: ⁊ extrahiť a fornace ⁊ reponiť: ⁊ qdam putant
ꝙ ſit ſpēs q̄rta ex eo qđ eſt ex lapidibꝰ ex qbus extrahiť
es. nam qñ īciduntur in crucibulo: in quo conflatur es. ⁊
extrahunť poſtea lapides: reperiť ex eo poſtea ſatis. me/
lius aūt ⁊ electius defrigis eſt ille in cuius ſapore reperiť
ſapor eris: ⁊ ziniar: ⁊ eſt ſtipticū deſiccās fortiter linguam
ſicut alumē. Idē auc. Gal. virtus huius ꝑme in ſapore eſt
cōpoſita: nā ibi res ſtiptica: ⁊ res parū calida: ⁊ ꝟtus eiꝰ ſe/
cūda īcarnat ⁊ cōſolidat bene. tertiū confert vlceribꝰ cor
roſiuis: ⁊ ītrat in medicinis vlcerum oris. ſiľr hic lapis ſo/
lus adminiſtrať aut cum melle: ⁊ cōfert ſpēbus ſquinan/
tie poſtq̄ȝ remotus eſt: ⁊ ꝓhibitꝰ fluxus humoꝝ qui flue/
bāt ad hoc mēbrū. Et ego cuidā iam dedi ſtatī poſt īciſio/
nē vuule: ⁊ fui vſus eo in ipſa: donec fuit cōſolidata ⁊ cu/
rata: ⁊ confert vlceribus factis in pectine ⁊ ano: ⁊ modus
adminiſtrationis eius ad hec eſt ſicut modus adminiſtra
tionis eius in vlceribꝰ oris. Et hoc qꝛ hec mēbra curātur
cum eiſdē medicinis. l. lap̄. piritides. ⁊ ponfolix.

Digegi. ara. i. gallina.
Digelicaroc. i. amomum.
Digeſtoria virtus. ideſt di
  geſtiua.
Digiti citrini. i. palma xp̄i.
  .l. chaſialkel. eſt ſpecies
  ſatirionis.
Digiti hermetis. i. hermo/
  dactili. nā dicunť ab her/
  mes ⁊ dactilis qđ ē digi/
  tus: ſed ſm̄ Auicē. ē flos
  hermodactili.
Dibmadit. Malagma. Ca
  taplaſma. i. emplaſtrū le
  ue mollitiuum.
Diligi. i. digiti citrini.
Dilikaſor. i. cretani.
Diliſſon. i. polium.
Diluſar. Diluſiar. i. rapella
Dilutū vinū. ꝓliꝰ. i. aqua
  tum nō purum. Corneliꝰ
  ceľ. ⁊ dilutiꝰ. i. magis aq̄/
  tum. ⁊ meratiꝰ. i. puriꝰ.
Dimad. ara. cataplaſma.
Dimaſon. i. anacardus.
Dimag. Dimagi. i. cerebrū.

Dimalos. i. ceterac.
Dimifragia. i. agrimonia.
Dimelea. Dimilia. i. pule/
  giū martis: ⁊ ē diptamū.
Dimiſinterion. i. reumati/
  ca. diſſinteria: ⁊ eſt inter
  epar ⁊ ventrē. ⁊ exinde
  per venas refunduntur
  ad īteſtina ea q̄ de cibis
  effunduť. ſuccus. n. eo/
  rum dū nō permutať in
  ſanguine refundiť in īte
  ſtinū: ⁊ ſic ſecerniť cū co
  loribus mixtum.
Dinamis. i. ꝟtus vel poten
  tia. īde liber dinamidia/
  rum. i. ꝟtutum. lib. de do
  ctrina gre.
Dinamidia. i. experimēta.
  Gal. 6. de īgenio ſanitatꝭ
  caͦ. 2. circa medium.
Dinaraguadi. dynarniegt
  eſt plāta albaze. ⁊ zufere
  vel zufore.
Dinari. i. diureticos curās.
  īde Syrupus dinari me
  ſue.
Dinazrāgina. ē arbor ſiľis
  rute. qua caremus.
Diocheri. Diochieri. ideſt
  polipodium.
Dioſanos. i. gariofilata.
Dionyſia. Diaſc. eſt ſecūda
  ſpēs hedere ſic dcā a ba/
  cho qui dionyſius diciť
  quē hedera coronatū ali
  qui fingebant.
Dioſtron gre. medicamen
  cutē īducēs. Caſſiꝰ felix.
Diozatū. Obiezatū. i. ani/
  ſū. haliabas in practica.
Dipa. i. elleniū.
Dipeſon. i. lolium.
Diploen. vľ dioploen. ideſt
  duplices teſte capitis. de
  moſth.
Dipſa gre. i. ſitis. Dipſeō ſi/
  tiens. Caſſius felix.
Dipſacos. IO. SERA.
  vocat diabeticā paſſio/
  nem. i. ſitire faciēs. Itē
  paulus de eadē paſſione
  ſitiunt inqt īmoderate.
  vnde ⁊ dipſacos eſt ap/
  pellata.
Dipſas. Dipſades. i. ſerpēs
  cuiꝰ morſus ſitibundū
  facit hoiem vſqꝫ ad mor
  tem. Steph.
Dipſeus. Dipſeon. i. ſitiens

Cap. CCXIIII.

Dipſeus dipſecus gre. ara. pſenda. vľ dipſacos ha
reſana. vel barſiarbai vel albſacos. lati.
ꝟga paſtoris vel cardo fullonū. Sciēdū ꝙ due ſunt ſpēs
virge paſtoris. ſ. maſculus ⁊ femina. Maſculus eſt quem
Diaſ. ſm̄ trāſlationē noſtrā. ca. dipſeus ſic vocat. ⁊ eſt ſm̄
ipm frutex ſpinoſa virgā hñs lōgā ſpinis plenā: folia ī cir/
cuitu ſiľia lactucis in ſingulis nodis bina hñs folia: ⁊ ipſa
oblōga ⁊ ſpinoſa ītus. ⁊ deforis ſpinis plena: ⁊ hꝫ etiā con
tracta folia: que pluuiā ⁊ aurā in ſe retinēt. vnde ⁊ nomē
accepit dipſeus. i. ſitiēs in virgis ſuis capita ſurgūt ſingu/
la ſpinoſa ſiľia echimo maritimo: ſꝫ oblōgiora que ſiccata
albū faciunt colorem: ⁊ in virga deintus vermes naſcun/
tur. ꝓliꝰ. liͦ. 24. ca. 13. ⁊ lib. 27. cap. 9. in ꝑncipio vtrobiqꝫ.
SERAPION. li. aggre. cap. barſiarbay. auc. Diaſc. Eſt
ſpina qua pānos abſtergūt: ⁊ lati. dr̄ virga paſtoris: ⁊ car/
do fullonū: ⁊ eſt ſpēs ſpinarū hñs ſtipitē longū ſpinoſū: ⁊
folia eius ſunt ſiľia folys lactuce: ⁊ ſup quēlibet nodū ſti
pitis ſunt duo folia amplectentia ſtipitē lōga ſpinoſa ī me
dio eoꝝ īterius ⁊ exterius hñt ſiľitudinē veſicaꝝ aque: ⁊
ſunt ſpinoſa etiā: ⁊ hñt iuxta ſtipitē concauitatē in q̄ colli
gitur pluuia ⁊ ros: ⁊ iō nominať dipſeus. i. ſitiēs. ſup quē/
libet ramū eiꝰ eſt capitellū ſimile echimo marino aliquā/
tulum in lōgitudine tendēs ſpinoſum: qđ cum deſiccatur
fit albū: ⁊ qñ ſcindiť reperiunť in medio eius vermiculi
parui: ⁊ iſta eſt ꝟga paſtoris maſculus. Et idē Sera. ſunt
eius due ſpēs maſculus ⁊ femina: maſculus ē herba q̄ na/
ſcitur omni anno: ⁊ hꝫ ramulos ſeu virgas tenues molles
ſubtiles ⁊ nodoſos: ⁊ dilatať ſup faciē terre ſicut gramen.
⁊ hꝫ folia ſiľia folys rute: niſi qꝛ ſunt lōgiora ⁊ molliora: ⁊
hꝫ iuxta vnūquodqꝫ foliū ſemē: ⁊ ꝓpter hoc dr̄ maſculus:
⁊ hꝫ florē rubeū: ſed femina eſt quā Sera. vocat ī lingua
perſica herſerianū: ⁊ Diaſ. vocat eā poligonos: ⁊ eſt centū
nodia femina: que ara. vocatur barſiarbay. lati. vͦo cauda
vulpis: ⁊ eſt ſm̄ Sera. hñs plantā paruā: ⁊ virgā vnicam
tenerā ſiľem cāne: ⁊ hꝫ nodos ī radice cāne: ⁊ in nodis ipiꝰ
ſunt folia egrediētia ab ipſa virga ſiľia folys pini: ⁊ hꝫ ra/
dicē in qua nullū eſt iuuamētū: naſcitur iuxta aquas.
GALIENVS. 6. ſim. phar. ca. dipſacus. i. ꝟga paſtoris
plurimū qđ ē in ipſa eſt frigiditas: ⁊ in ſapore eiꝰ eſt ſtipti/
citas: ⁊ ꝟtus eius eſt que īfrigidat ⁊ deſic. in ꝑncipio tertÿ
gra. ⁊ radix huius plāte deſiccat in ſcđo. AVICEN.
lib. ſcđo. cap. de virga paſtoris: eſt maſculus ⁊ femina. ſed
maſculus eſt fortior. in ipſa eſt ſtipticitas: ſed ps aq̄ in ipa
eſt plurima: ⁊ ꝑꝑ multitudinē repulſiōis materierū effu/
ſarū eſtimať ꝙ eſt exiccatiua. POSSE. DIASCOR.
Eſt virga paſtoris maſculus. radix eius deſiccat in ſcđo: ⁊
abſtergit: que cocta in vino: ⁊ tunſa ⁊ ſicut cerotū īpoſita
vel ſi emplaſtrať cum ea anus curat ſciſſuras ani ⁊ raga/
dias ⁊ fiſtulas ⁊ emorroidas īteriores qđ medicamē in pi
xide enea cōſeruādū eſt. clauos corporis mūdat ⁊ formi/
cas. ⁊ vermes q in capite huiꝰ plāte iueniunť in corio ſuo
ligati ⁊ collo ſuſpēſi aut in brachio dñr febrē quartanam
penitus curare: ⁊ medetur mirmiceis ⁊ acrocordinibus.
SERAPION. ꝟga paſtoris femina eſt: cuiꝰ ꝟtus reper
cutit ⁊ īcarnat ⁊ ꝯfert iflāmationi oris ſtōi qñ apponitur
extra ſicut eſt poſtq̄ȝ trita fuerit: ⁊ eſt cōferēs apati qđ dr̄
heriſipilla ⁊ apatibus antiqs: ⁊ repercutit: ⁊ ꝓhibet hūo/
res q fluūt ad mēbra: ⁊ eſt ex melioribꝰ medicinis heriſi/
pille qñ dilatať ⁊ extendiť ambulās de mēbro ad mēbꝝ:
⁊ cōfert vlceribꝰ alys: ⁊ vlceribꝰ manifeſtis ad que hūo/
res fluūt: ⁊ cōgluctinat vulnera recētia cū ſuo ſanguine: ⁊
cōfert vlceribꝰ auris: ⁊ ſi eſt in ea ſanies: deſiccat eā ⁊ ab/
ſcindit fluxū mēſtruoꝝ īmoderatū: ⁊ curat vlcera inteſti
norum ⁊ ſputū ſanguinis: ⁊ ſiſtit fluxū eiꝰ vndecūqꝫ fluat
⁊ in oībus his maſculus eſt fortior q̄ȝ femina: vñ hꝫ maſ/
culus ꝟtutem ſtipticā frigidā qñ ſumiť in potu ex ſucco
eius cōfert ſputo ſanguinis ⁊ fluxui ſanguinis antiquo: et
egritudini q̄ dr̄ colirica: ⁊ diſtillationi vrine. qꝛ prouocat
vrinā ꝓuocatione forti: ⁊ qñ ſumiť in potu cū vino ꝯfert
morſibꝰ venenoſis: ⁊ qñ bibiť in febribꝰ periodicis añ ac/
ceſſionē paroxiſmi per horā cōfert multū: ⁊ qñ fit naſca/
le cum ea mulieri hñti fiſtulā ⁊ vlcera in matrice confert
iuuamētū magnū ⁊ abſcindit fluxū humiditatū antiqua
rum ab ea: ⁊ diſtillať ex ea in aurē: ⁊ cōfert dolori eiꝰ ⁊ ſa/
niei que fluit ab ea: ⁊ qñ cogť cū vino ⁊ miſceť ei mel: con
fert iuuamētū vlceribꝰ matricis: ⁊ fit emplm cum folys
eius iflāmationi ſtōi: ⁊ ſputo ſanguinis: ⁊ formice ⁊ heriſi
pille ⁊ apatibus calidis ⁊ frigidis in ꝑncipio eorū. Et qñ
coquiť cū vino: ⁊ teriť bene: donec fiat vt cerotū: ⁊ empla
ſtrať cū ea anus: curat ſciſſuras que ſunt in ano ⁊ emor/
roidas īteriores: ⁊ opꝫ ꝙ hec medicina reponať in pixide
enea: ⁊ curat ſpēm formice que dr̄ pagodes: ⁊ dicūt qdam
ꝙ vermes qui reperiunť in capitibꝰ huiꝰ plante qñ ligan
tur in corio ſuo: ⁊ ſuſpēdiť in collo ⁊ humero hñtis quar/
tanam curat eā ſi deus voluerit. AVICENNA. ꝟga
paſtoris ꝓhibet fluxum: ⁊ fit ex ea emplm flegmoni heri
ſipille ⁊ formice: ⁊ eſt valde cōferens apatibꝰ vlceratiuis
⁊ cōſolidat vulnera recētia. ſuccus eius interficit vermes
auris: et exiccat vlcera eiꝰ: eius aq̄ cōfert ſputo ſanguinis
et fit ex ea emplm iflāmationi ſtōi: et ꝓhibet fluxum ſan
guinis matricis: et ſanat vlcera īteſtinorum. Et Diaſ. qdē
eſtimauit ꝙ ipſa ꝓuocat vrinā et ſanat illum qui retinet
eam: et non poteſt eam emittere.
Diptamiten ſm̄ Diaſ. herba eſt hñs fruticē minorē hñs
  multas haſtas tenues et rotūdas ſiľes abrotano. in q/
  bus virgis ſunt folia oblōga ſimilia oliue: et multa ſiċ
  amidor: in cuius cacumine eſt caput viſcido hūore ple
  num: vnde ſi odori fuerit applicatus ſternutamēta ꝓ/
  uocat: vnde et nomē ipſū a grecis accepit ꝙ ſternuta/
  tio pontamos dicitur. aľ. tarmos.

Capitulum. CCXV.

Diptamum. lati.gre.batin.vel diptamon.ara. ſandenig.vbi ſciendū ꝙ diptamō
pulegiū ſerpillū ⁊ cetera omnia iſta ſunt ſpēs diptami. ⁊
ideo omnes iſte tangunt̄. SERAPION. li.aggre.cap.
ſandenig.auc.Diaſ.Eſt triū ſpecierū.vna dicit̄ origanum
eradhiotitri folia hn̄s ſilīa yſopi:⁊ capita nō rotūda: ſȝ ve
lut diuiſa in ſummitatib⁹ virgarū:⁊ eſt ſemen durum.
GALIENVS.6.ſimpl'.phar.ca.de diptamo ſm̄ tran/
ſlationem grecā. v̄tus eius eſt ca.deſic.in tertio: ⁊ eſt ſub/
tiliū partium.Et idē Serap.ex eo eſt aliud qđ dr̄ onithis:
cui⁹ folia ſunt albiora folijs p̄dicti:⁊ eſt magis ſilīs yſopo:
⁊ ſemē eius quaſi in coronula pendēs durū:⁊ virtus eſt in
via v̄tutis ſupradicti:⁊ nō eſt minoris v̄tutis q̄ȝ ipſum. Et
idē auc.Gal'.v̄tus ei⁹ eſt ſicut v̄tus ꝓprie ſpēi: niſi qꝛ ē de/
bilior ca.Et ex iſto eſt qđ dr̄ origanū azaba.cui⁹ folia ſunt
ſimilia folijs origani:⁊ hȝ virgas ſubtiles:quaꝝ lōgitudo
eſt vni⁹ palmi ⁊ plus:⁊ ſup ipſa eſt corona ſilīs corone ane
ti in qua ſunt flores albi:⁊ hȝ radices ſubtiles in qb⁹ nō ē
iuuamētū:⁊ folia eius ⁊ flores qn̄ ſumunt̄ cū vino in po/
tu valent morſib⁹ venenoſis.Et idē auc.Gal'. v̄tus ei⁹ eſt
cal'.⁊ deſic.i.3°. Et idē.Tragoriganū ſm̄ Diaſ.ē plāta bre/
uis i q̄ntitate ſua ſilīs ſerpillo agreſti: niſi qꝛ ſūt folia latio
ra ⁊ fortiora:⁊ reperit̄ ex eo in aliqbus locis hn̄s ſubtiles
ramos :⁊ folia ſubtilia:⁊ qdā noīant eā praſſium:⁊ in aliq
bus locis reperit̄ aliud hn̄s folia maiora ⁊ latiora: ⁊ mai⁹
ſemē.Et ideȝ auc.Gal'.in ſapore ei⁹ eſt ſtipticitas ⁊ ambo/
rum virtus eſt ca.Et idem.Ex eo qđ dicitur alnā vel alne
gen.ideſt pulegium. GALIENVS.6°.ſimpl'.pharma.
capi.de pulegio ſm̄ trāſlationē grecā.glicon ſiue pulegiū
hec eſt herba velut acris ⁊ ſubamara.ei⁹ v̄tus calefacit ⁊
ſubtiliat vehemēter. Sufficiēs āt ſignū ꝙ calefacit ē. qꝛ
cataplaſmata calefacit ⁊ ſiqdē ampli⁹ p̄manſerit vlcerat:
ꝙ v̄o ſubtiliat.qꝛ hūida viſcoſa ⁊ groſſa: q̄ ex torace ⁊ pul/
mone facile fac̄ expuere:necnō mēſtrua ꝓuocat.Et ē aliđ
qđ dr̄ diptamū ſm̄ Sera.⁊ eſt illud qđ qdā nomināt alne
gen:⁊ eſt meſcheranreſir:ſiue meſentremeſir.naſcit̄ mul/
tū in cretenſi iſula:⁊ eſt acuti ſaporis multū: ⁊ eſt ſimilis
alnegen:niſi qꝛ folia eius ſunt maiora ⁊ ſilīa folijs plante
dicte artidā.⁊ artidan quedā eſt alba ⁊ mollis:⁊ iplent̄ ex
ea cultre:ſicut ex lana:⁊ ſup alnam.⁊ cachimini ē res ſilīs
lane.⁊ nō hȝ florem nec ſemē.Et idē eſt ex eo qđ dicit̄ ca/
ſudiptamū qđ naſcit̄ in pluribus locis:⁊ eſt ſilē diptamo
niſi qꝛ eſt minus eo:⁊ non eſt ita acuti ſaporis:⁊ facit ea q̄
facit diptamū:niſi qꝛ eſt minoris virtutis:defert̄ auteȝ ex
cretēſi iſula.Eſt et ſpēs alia diptami hn̄s folia ſilīa ſiſim/
bry:⁊ virgas maiores v̄gis ſiſimbry:et in ſummitatib⁹ ei⁹
ſunt folia ſilīa folijs origani agreſtis nigri coloris.et odor
eius eſt ſaluie.Et idē.v̄tus p̄me ſpēi eſt calefac. ⁊ deſic. in
tertio et īciſiua.vnde ſicut dicit Diaſ. qn̄ ſumit̄ decoctio
eius in potu cōfert morſib⁹ venenoſis:et qn̄ bibit̄ cū rob
ſuccurrit illi qui bibit opium:et qn̄ bibit̄ cum ſecaniabin
ſuccurrit illi qui bibit gipſum:et illi qui bibit venenū: qđ
dicit̄ amanaram.i.aconitū:et eſt ſtrāgulator: et qn̄ bibit̄
cum vino eſt cōueniēs attritioni lacertoꝝ:et reſtaurat ca
pita coꝝ: ⁊ qn̄ bibit̄ ex eo cū aq̄ et melle: ꝓuocat mēſtrua
et cōfert hydropiſi: et qn̄ cum eo et melle fit lohoc:curat
tuſſim:et qn̄ fricat̄ cū eo corpus:cū decoctione ei⁹ in bal/
neo curat hicteritiā:et ſuccus ei⁹ curat apoſtemata gule
et vuule:et quādo miſcet̄ ſuccus eius cū oleo de yreos:et
eijcit̄ in nares mūdificat caput:et quādo miſcet̄ cū lacte:
et diſtillat̄ in aurē ſedat dolorē eius:et quādo ſternit̄ hec
plāta in domo fugat aīalia venenoſa.aliud qđ dr̄ onithis
hȝ virtutē vt prima:et valet ad ea ad que valet p̄ma ſpēs
Eſt alia ſpēs que dicit̄ origanū azaba qua nō vtimur. Eſt
alia ſpēs que dicit̄ tragoriganū habens folia maiora: vt ī
p̄ncipio dictū eſt.amboꝝ v̄tus eſt ca. ꝓuocat vrinā: et qn̄
bibitur decoctio eorum laxat ventrem:et faciunt deſcen
dere ſuperfluitates colericas:et qn̄ ſumit̄ in potu cū ace/
to cōfert ſpleneticis:et qn̄ ſumit̄ cuȝ vino cōfert potui ve
nenoſo que dicit̄ alchiſa:et ꝓuocat menſtrua: et admini/
ſtratur cū melle in lohoc ad tuſſim et ad ap̄ata pulmonis
et potio ei⁹ ē cōferēs faſtidio et debilitati ſtōi: et eructua
tioni acetoſe et nauſee:et dat̄ de eo ī potu illis q eructuāt
et fit empl'm cū eo et ſanich ordei:et ſoluit ap̄ata flegma/
tica:et cōfert hydropiſi:et ex eo qđ dicitur alnam vl' alne
gen.i.pulegiū quādo ponitur ſupra corp⁹ exteri⁹ generat
heriſipillam: et ſi dimittat̄ longo tēpore vlcerat et ꝓuo/
cat menſtrua:et expellit humores groſſos ꝑ exceptionē a
pectore et pulmone:et eſt calefactiuū:ſubtiliatiuū:et ma/
turatiuum:qn̄ ſumit̄ ꝓuocat menſtrua:et expellit ſecun/
dinam et extrahit fetū:et qn̄ bibit̄ cū vino et ſale et mel/
le expellit ſuperfluitates ſtōi:et confert habenti aſma:et
qn̄ bibit̄ cum aceto aqua mixto ſedat nauſeam et mordi
cationem ſtōi:et purgat ſupfluitates melancolicas: et qn̄
bibit̄ cum vino cōfert morſui venenoſoꝝ:et qn̄ applicat̄
narib⁹ cū aceto excitat ſincopizantē:et qn̄ deſiccat̄ com
burit̄ et adminiſtrat̄ ſtringit gingiuas fluxas: et quando
fit empl'm cum eo ſolo:et aſſiduat̄ donec fiat rubea cutis
cōfert podagre:et qn̄ adminiſtrat̄ cum aceto aufert ver/
rucas que dicunt̄ ancona:et qn̄ fit empl'm cum aceto con
fert ſpleneticis:et qn̄ fricat̄ corpus cū decoctione eius in
balneo ſedat pruritū:et qn̄ ſedent mulieres in decoctiōe
eius cōfert ventoſitatib⁹ matricis et duriciebus:et aſcen
ſui eius ad ſupiora:et īueniī ex plāta vna ſpēs:cui⁹ flos ē
albus:et dicit̄ maſculus:et alia cui⁹ flos eſt purpureus:et
dicit̄ femina: et ambe nominant̄ ab aliqbus baluam: et
nominant̄ ꝓpter ſtercus paſtoꝝ. qꝛ quādo ipſi comedūt
augetur eorum daga.ſpeciei que dicit̄ diptam⁹ virtus eſt
ſicut pulegij domeſtici:niſi qꝛ eſt fortioris v̄tutis.qꝛ nō ſo
lum bibitū:ſed ex eo factū naſcale ſeu fumigiuȝ extrahit
fetū mortuū:et extrahit ſagittas de corpe ſtatī de eo acce
pto cibo.Alie ſpēs diptami valēt ad ea ad q̄ ſupra ſȝ min⁹.
Diptamum.i.leporis auricula.

Capitulum. CCXVI.

Dipteris gre.ara.biſbeig.vl' biſte.lati. v̄o polipo
diū:vel filicica vel filix arbor.pliricon.
Diaſ.filicteron.ſarax pteris. SERAP.lib.aggre.ca.biſ/
beig.auc.Diaſ.Eſt plāta naſcēs in rupib⁹ et in ſaxis et in
muris humidis antiqs:et ſup ſtipites:et iuxta radices an
tiquarū arboꝝ:maxime quercus:cui⁹ lōgitudo eſt vnius
palmi:et eſt ſilīs herbe dicte baracos ſuper ip̄m ſunt pili:
et eſt alta:ſed nō eſt exaltatio eius ſubtilis:ſicut baracoꝝ:
et hȝ radices ſup quas ſunt pili a qua egrediunt̄ rami: et
radix eſt ſilīs aīali quatuordecim pedū qđ nominat̄ ſco/
laca.i.ſcolopēdria:et groſſitudo ei⁹ eſt ſicut digitus:et co
lor eius īterior ē viridis.ad albedinē decliuis:⁊ dulcis ſa/
poris:et eſt illa q̄ cedit in vſum medicine. DIASCO.
ca.de polipodio.Naſcit̄ in parietib⁹ humectis:et circa ra
dices arboꝝ vetuſtarum in quercub⁹. Radices ſunt illi
aſpere et illigate ſicut polipus groſſitudinē digiti haben/
tes. Roſa vero deintus viridis et ſubalbida apparet.
PLINIVS.lib.27.ca°.9.circa p̄ncipium.driopteris vel
dipteris in arborib⁹ naſcit̄ filici ſimilis tenui: folioꝝ ſub/
dulcium īciſura radice irſuta ⁊c̄.hoc nomē videt̄ compo
ſitum ex drio qđ eſt quercus:et pteris q̄ eſt filix. driopte/
ris ſcripſit Stephanus:et aliqui dicunt ꝙ vocatur filix
maſculus:ſed filicem feminam inuenies in.l.ſarax.
GALIENVS.8.ſim.phar.cap.de polidodio.in ſapo/
re eius eſt dulcedo et ſtipticitas. virtus ei⁹ eſt que deſic/
cat deſiccatiōe forti ſine mordicatiōe: et ē laxatiua: et hȝ
vim putrefactiuā.vn̄ et pilos nudat. IO.MESVE.ca.
de polipodio.Eſt radix plāte cui⁹ hortus eſt ſup arbores

⁊ ſup lapides:⁊ vocat eam grecus filicem arboris: ⁊ illud
qđ naſcit̄ in lapidib⁹:humiditatē hȝ ſuperfluā īdigeſtaȝ
faciēs ventoſitatem: ſubuerſionē ⁊ nauſeā: verum meli⁹
ex eo eſt arboreū:⁊ ꝓprie quando naſcit̄ ſup arborem por
tantē glandes:⁊ qđ eſt cum ꝓprietatib⁹ bonis:⁊ ꝓprie qđ
eſt groſſum ſolidū ⁊ nodoſum:⁊ cuius color participat ali
qd nigredinis ⁊ rubedinis:ſed parū:⁊ cui⁹ confractū eſt ſi
cut color fiſtici.⁊ in quo eſt aliqd ex aromaticitate.Aliud
eſt in cui⁹ ſapore eſt dulcedo cū īſipiditate derelinquēs in
guſtu aliqd ex amaritudine vltimo:⁊ qđ eſt recēs. Et idē
auc.Diaſ.cal.ē in tertio ſic.in ſcđo.Et idem auc.haly ca. ⁊
ſic.⁊ in ſcđo.reſolutiuū hūiditatū groſſarū ⁊ viſcoſaruȝ ⁊
exiccatiuū:⁊ abſterſiuū ⁊ ſolutiuū:⁊ eſt ex maxime deſic/
cantib⁹ ⁊ extenuātib⁹ corpus:⁊ facit ſubuerſioneȝ ⁊ nau/
ſeam:⁊ eſt ei⁹ op̄atio debilis ⁊ tarda:⁊ tollitur ab eo nocu
mentū p̄mum adminiſtrādo illud cum aq̄ mellis: ⁊ aqua
paſſularū:⁊ aqua ordei.Et idē auc. Humay.Coquit̄ cū iu
re galloꝝ ⁊ gallinarum:⁊ fit ſolutiuū bonū:⁊ ſilr̄ cū aqua
caſei:⁊ fit ſolutiuū conueniens: ⁊ auferūt ei nocumētum
2⁹ ſi admiſcet̄ ei aliqd de confortantib⁹ ſicut ſunt ſemi/
na redolētia:⁊ ſpēs:ſicut ſunt daucus ꝓprie ⁊ aniſi ⁊ ſemē
feniculi:zinziber ⁊ ſilīa.decoctionē aūt ſufficiētē ſuſtinet
POSSE.SERAPI.auc.Diaſ.hȝ v̄tutem ſoluentē.da/
tur v̄o cocta cum iure gallinarū ⁊ olerib⁹:aut cum piſcib⁹
⁊ cum mulſa:aut ſicla aut ſimilib⁹ ⁊ melancoliaȝ ⁊ fl'a de/
ponit cataplaſmatib⁹ adhibita condilomata ani ſoluit: ⁊
qn̄ deſiccat̄ ⁊ terit̄:⁊ datur in potu cuȝ mellicrato purgat
flegma ⁊ melīam:⁊ quādo fit empl'm cum eo cōfert attri
tionibus neruoꝝ ⁊ ſciſſuris digitorum: ⁊ emorroidib⁹.Et
idē auc.Aben Meſuay. ꝓprietas ei⁹ eſt purgare melīam
⁊ fl'a ſine pūctione ⁊ malitia: ⁊ meli⁹ ex eo eſt citrinuȝ: cu
ius ſapor vergit ad punctionē ⁊ graſſitudinē:⁊ dulcedinē:
⁊ groſſitudo eius eſt ſicut digit⁹:⁊ q vult ip̄m ſumere de/
coquat in aq̄ ſicle decocte:⁊ poſtea bibat qn̄ vis ponere in
decoctiōe nō oȝ vt rectifices ip̄m aliter:niſi ꝙ terat̄ ⁊ mi/
ſceat̄ cum eis.Doſis eius decocti aut infuſi eſt a.ʒ.ij.vſq;
ad.v.⁊ ſine decoctione aut ſine infuſione a.ʒ.i. vſq; ad.ij.
Et idē auc. meſeha.proprietas polipodij eſt purgare leni/
ter melīam:⁊ bibit̄ ſimplr̄ cum zuccaro: aut mixtum cuȝ
aliqbus decoctionib⁹ aut cōfectionib⁹:⁊ igeniati ſunt ali/
qui medicorū ad illos qui nō poterāt aliquas medicinas
accipere ꝓijcere ip̄m tritum in aliqbus cibis ipſoꝝ ⁊ pur
gat leuiter melīam.doſis eius ſimplr̄ cum zuccaro ē.ʒ.ij.
decocti aūt cum medicinis.ʒ.q̄tuor. IO.MESVE.So
lutione educit colerā nigrā cum facilitate: ⁊ groſſum fl'a
⁊ mucillaginoſum ⁊ materias iuncturarū:⁊ cōfert collice
ſm̄ oēm modū adminiſtrationis eius:⁊ duritiei ſplenis:⁊
⁊ ꝓprie cum epithimo ⁊ ſale ido:⁊ cōfert ad febres melā/
colicas:⁊ ꝓprie cum aq̄ mellis:⁊ ſanat ſciſſuras q̄ ſunt in
manib⁹.Doſis ei⁹ eſt ab aur̄.ij.vſq; ad aur̄.quatuor.
AVICEN.in li°.de virib⁹ cordis dicit ꝙ ꝯfortat cor.
Diralios.ideſt ferula.
Diranagal.i.alaca.

Cap. CCXVII.

Dirdan. Diridar.Dirizdar.gre.ara.luzach.lat.v̄o
fraſſin⁹ arbor cimicū.Dirdal.ptelea.gre.
verdaꝝ.vlm⁹.Dia.Step. SERAPION.lib.aggre.ca.
dirdan.ita nominat̄ gre.in oriēte arabes vocant eam ar/
borem cimicū:⁊ in perſia nominat eā luzach: et eſt arbor
habēs in ramulis camerulas in qbus eſt humiditas: que
quādo deſiccat̄ generantur ex ea animalia ſimilia cimici
bus.Et idē auc.Ha. Sapor eius eſt ſtipticus.v̄tus eſt que
infri.⁊ deſic. PAVLVS.ca.de fraſſino.eſt fri.⁊ ſic.i.z.
POSSE.SERAPION.v̄tus eius eſt que ꝯgluctinat
dum eſt recēs:⁊ congluctinat vulnera recētia: ⁊ radix ei⁹
ad hec valet.ſimilr̄ quando ꝓijcitur aqua in qua decoq/
tur ſuper oſſa:cuius ꝯgluctinatio eſt neceſſaria:ſed cortex
eius dum eſt recēs ꝓprie ſi liget̄ ſuper locū vulneris con/
ſolidat ip̄m:⁊ decoctio corticis eius cōſumit flegma: ⁊ qn̄
cortex eius exiccat̄ curat egritudinē cū q̄ eleuat̄ cutis.
GALIENVS.lib.dinamidiarum.cap.de paſſionibus
ſplenis.Corticē fraxini coque in vino ⁊ bibere da.īfallibi
liter.n.ſplenē attenuat.nā res ꝓbata eſt:qđ ſi det̄ porcel/
lo bibere aliqbus diebus:⁊ īterficiat̄ paruiſſimū īuenies
ſplenem. PAVLVS.Cōtra fluxum ventris lienteriā
⁊ diſſinteriam valet fomentū ex aqua pluuiali decoctio/
nis corticum eius.Cōtra vomitum ex debilitate virtutis
cōtentiue: cortices eius bulliant ⁊ ſpongia intincta ſuper
ſtomacum ponatur.Ex cinere eius ⁊ argento viuo fit opti
mum vnguentum contra ſcabiem ⁊c̄.
Diridal.i.vlmus. Diris.i.rubus.
Dironici. Dirconici.ſunt radices parue cuiuſdam herbe
ſimiliter nominate habentis folia parua vtrinq; ro/
tunda:⁊ flores violaceos;naſcitur in muris ⁊ rupis pro
ipſis.l.varonig.

Caplm. CCXVIII.

Dis. ara.gre.ion.lati.iuncus greca herbaria vocabat
iuncū vrola vel hrolam:⁊ dicebat oxiurola acu
ti capitis.cambourola obtuſi capitis. SERAPION.
lib.aggre.ca.dis.auc.Diaſ.Eſt herba cuius due ſunt ſpēs:
vna ipſarū habet acutas ſummitates:⁊ iſta etiā ſpēs ſimi
liter diuidit̄ in duas.qꝛ ex ea eſt que non habet fructuȝ.⁊
alia que habet fructū nigrum ⁊ rotundum: ⁊ cāna huius
ſpeciei eſt groſſior q̄ȝ canna alteri⁹:⁊ eſt tertia ſpēs que ha
bet cannā groſſiorem:adhuc ⁊ magis carnoſam q̄ȝ ſupra/
dicte due ſpēs.Et huius ſpeciei fructus qui eſt in ſummi/
tatibus eius eſt ſilīs fructui iunci ſupradictarum ſpecieꝝ
Et idem auc.Gal'.huius herbe ſunt due ſpēs. vna earum
eſt ſubtilior ⁊ durior:⁊ alia groſſior ⁊ mollior: fructus hu/
ius ſcđe ſpeciei facit dormire: ſed ſpēs prima eſt ſimiliter
duarum ſpecierum:vna quarum nō facit fructum: ⁊ non
eſt in ea iuuamentū aliquod in medicina:⁊ alia facit fru/
ctum ⁊ facit ſomnuȝ:niſi qꝛ eſt debilior q̄ȝ p̄ma:⁊ iſta ſpēs
facit ſodā:et ſubſtantia iſtarum duarū ſpecieruȝ eſt com/
poſita ex terrea pauca frigida pauce frigiditatis:⁊ ſubſtā
tia aquoſa calida pauce caliditatis: et deſiccat et infrigi/
dat:et eſt narcotica:et due ſpēs quando aſſantur in igne:
et ſumuntur in potu ſtringūt ventrem:et abſcindūt ſup/
fluitatem menſtruoꝝ:et deſiccāt quod deſcendit ex hūo
ribus ad partes iferiores. Pli⁹.lib.zi.ca°.18.
Diſapoſita.i.difficulter ī ci catricem deueniētia.
Diſſapolita.i.diſſiculter.
Diſſ.i.tapſia.
Diſherot.i.querc⁹.Diaſc.
Diſcrita. Diſcritos gre. id/ eſt male termiabilia. dif ficulter.
Diſcola.Diſola.i.difficilia. Caſſius fe.
Diſelon.i.mentaſtrum.
Diſenteria gre. exulceratō inteſtinorum.

Cap. CCXIX.

Diſſoa. ara.gre.et lati.rana. SERAPION.lib.
aggre.ca°.diſſoa.auc.Gal'.Cinis ranaruȝ cō
buſtarum abſcindit fluxū ſanguinis quando pulueriʒat̄
ſuper loca:et quando linitur cum eo mixto cum pice hu/
mida ſupra allopitiaȝ aufert eam.Et idem auc.Diaſ. Ra
ne que ſunt in paludibus quando coquuntur cum ſale et
oleo:et adminiſtrant̄ in cibo ſūt bezoar venenis et lepre:
ius earum quando elixantur eſt conueniens apoſtemati/
bus antiqs quando pulueriʒatur ſup ea:et quando com/
buruntur et pulueriʒatur cinis earum ſuper locuȝ. vnde
fluit ſanguis:abſcindit eum et miſcetur cuȝ pice humida
et linitur inde allopitia et confert.Et quando ſanguis ra/
narū viridiuȝ ponit̄ in loco pili palpebre euulſi prohibet
ortū eius. Et quando rana coqtur in aqua et aceto: et fit
collutio oris cum elixatura illa cōfert dolori dentium.
AVICENNA.lib.ſcđo.cap.de rana.Cinis rane quan
do ponitur ſuper locum ſanguinis retinet cuȝ. Et ipſa qn̄

decoquitur cum ſale et oleo eſt ſm ꝙ dicitur Bezoar lepre: ⁊ vermiū venenoſorum comeſta: ⁊ eius ius cōfert apatibus chordarū quando ſup eis fundit̄ ⁊ dicitur ꝙ ex ſucco vel decoctione rane fluuialis coluitur os ad dolorem dētium: ⁊ ſedat̄ quod eſt in ea: ⁊ corpus rane: ⁊ ꝓprie pinguis vel pinguedo ei⁹ eſt ex eis q̄ facilē faciūt dētium eradicationem: ⁊ exiſtimo ꝙ eſt hoc ex petroſa ⁊ non domeſtica. hec.n.ſpēs eſt ex eis que teſtant̄ medici ⁊ experimentatores cōmunitatis eycere dentes aīalium quādo ipſam ſumūt in cibo ⁊ paſtu: ⁊ ſigs comedit ſanguinē eius: aut corpus ipſius apoſtemat̄ corp⁹ eius: ⁊ fit color ei⁹ plumbeus ⁊ expellit ſpma donec morit̄: ⁊ dicit̄ ꝙ quādo coquit̄ cum ſale ⁊ oleo: ⁊ comedit̄ eſt bezoar lepre ⁊ vermib⁹ venenoſis. IO. MESVE. Oleū de ranis cōfert dolori artetico ⁊ podagre caliditate: et inungitur ſuper tēpus in febrib⁹ īflāmationum: ⁊ facit ſomnū: ⁊ adeps rane viridis que habitat in arborib⁹ ſi liniatur ſup ipm frāgit ipſum.

Diſſoro.gre.i.difficile. diſſoros difficil̄.
Diſfregis. vel defrigis eſt medicina metallica abſterſiua deſiccatiua: ⁊ eſt duorum modorum. vna naturalis foſſa cū metallis q̄ ē ex fracto lapide: vt apparet in.l.Difrigis. ⁊ Pō folix. Alia eſt artificialis cōpoſita ex q̄tuor mineralib⁹: cuius cōfectionem docet Oribaſi⁹ in cap.de vulnerib⁹ oris.
Diſſinteria. Diſſinteria.ideſt diſſipatio interiorum inteſtinorum.
Diſitis.i.camedreos.
Diſnia. diſpnia.gre.i. difficultas expirādi ex ſiccitate.ide diſnoici.i. habētes diſniam. Orthomia vero ex humiditate ē ſiquidem recto ſcemate prefocantur iacētes egroti. inde orthomici.i. habentes orthomiam.
Diſſoreſia.ideſt diminutio appetitus.
Diſpaſia.eſt valida virtus ſuſtinēdi. Demoſth. Diſpathia.
Diſtepapētos gre.ideſt difficile curabilis. Diſterapentos.
Diſtracta dicuntur que nō leuiter in ventrem corrūpūtur. iſto vocabulo vtitur Hal̄.lib.dinamidiarum particula pma.
Diſulota.gre.difficulter in cicatricem veniētia. Caſſius felix.
Diſſuria.ideſt malitia vrinationis quādo fit ſepiſſima emiſſio eius cū dolore.
Diſutis. Diſſutis.i. prurit⁹.
Ditolus.i.gariofilata.
Ditros. Ditroſi .i. qđ intro in palma naſcitur.
Diureticus.i.hn̄s vias epatis opilatas ⁊ vrine. ⁊ iō dicitur medicina diuretica.qr curat diureticum. vnde diuretic⁹ eſt nomē morbi: vt apparet ī.l.haſab.de ſiti licet communiter dicat̄ diureticū vrinam prouocans. Hali.in dinamidijs.i.aperitiuum ⁊ dici pōt ex q̊ curat morbum diureticum.
Diuretica ꝯmunia ſūt ſex. Apij.bruſci. feniculi. geneſtre.petroſilli.ſperagi. radices.ſ. ⁊ ſemina. Saladinus.
Docamē.i.yppopoleos.
Docan. Doncani. Dochaū .i.fumus ara.

℄ Caplm. CCXX.

Dochen. dochon: vel piuers.ara.gre.geguers vel cechias.lat. vo miliū. SERAPION. lib aggre.ca.dochen.auc. Diaſ. Dochen ſiue dochon.i. milium. Et hꝫ duas ſpēs. vna earū eſt aſperū: ⁊ ē illud quod pōt teri ⁊ a quo aufert̄ cortex ſicut fit a rizi: qđ ara. vocat̄ piuers.gre.ieuers vel elime.lat. vo panicum. Eſt alia ſpēs fortiſſimi aſperrimi grani. ⁊ nō pōt ab eo auferri cortex: ⁊ vocat̄ miliū. GALIENVS.7.ſim.phar.cap.de milio. Infrigidat qdem in p̊. ſiccat aūt vel ſm tertiū abſolutum vel ſm ſcđm itenſum: eſt aūt ⁊ aliqual̄r ſubtiliū partium modicum. Ex hac ergo conſiſtentia ⁊ complexione cū comedit̄ vt cibus omnino paucioris nutrimēti eſt oībus fere corticalibus cibarijs: gnimmo ⁊ ventrem ſiccat. Extrorſum vero appoſitū per ſacculos ydonea piria eſt eis q im moderaciter egēt ſiccari. cataplaſmatū aūt etiam ſiccare natū eſt. ſufficiēter tn̄ eſt fragile: ⁊ ꝓpterea inutile fit ei⁹ cataplaſma. GALIENVS.7.ſim.phar.cap.de milio ſm trāſlationem arabicā. Eſt granū ex ſpēbus granorum. ſ.milium qđ aſſimilat̄ in figura ſua ieuers: ⁊ v̄tus eius eſt deſiccatiua: ideo retinet ventrē: ſed quādo ponit̄ exterius īfrigidat in pmo ⁊ deſiccat in fine tertij. vnde modicum dat nutrimētū: ⁊ ſtringit ventrē: ⁊ quādo ponit̄ extra in ſacellis ſicut cum empl̄o ex eo cōfert iuuamēto magno cōtra fluxū: ⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ calefactoriū ex eo factū cōfert doloribus pungitiuis ⁊ tortionibus ⁊ alijs doloribus.

GALIENVS.6.ſim.phar.ca.clime ſiue panicū. vocatur aūt ⁊ mellina. Eſt aūt ex leguminibus ſimile milio: tā ſpecie q̄ꝫ virtute. pauci vero nutrimēti ⁊ ſiccatiuum: ſtringit.n.eos qui ſm ventrē fluxus: ſicut ⁊ miliū: ſi vo ſuperplaſmet̄ deforis deſiccat ⁊ infrigidat.

Dochines qd ſunt. Hali.5°. memiri.ca°.3.
Dochion. Docion.i. ordeū.
Dochon. Docon. Dolin .i. miliū. Albaui. lib.de doctrina ara.
Docromos.i.aſara.
Doctrina qd eſt.l.fen.
Doda. Dodra.i.papauer.
Dodera.i.papauer hortēſe
Dodechateon: eſt quedam planta habens .7. folia ſimilia lactuce radice lutea. Plinius lib.25.capi. 4.° in pncipio.
Dodralion.ideſt barba ſiluana.
Doguaful.i.almea.
Dogum. Dogumi .i. lac ex quo extrahit̄ butirum.

℄ Caplm. CCXXI.

Dobabarech. vehaſab.ara.gre.ſaprotis. lati. caries ligni corroſi. SERA. lib.aggre.ca.dobabarech.auc. Diaſc. qn̄ fit emplm cum ea mūdificat vlcera corroſiua. GALIE.8.ſim.phar.ca.ſaprotis. caries ligni corroſi ꝓpe ligni habētis ſtipticitatē ⁊ v̄tutem abſtergēdi ſic ſicut ſpēs quedā lignorum habentiū ſpinas mūdificat vlcera humida: ⁊ abſtergit ea.

℄ Capitulum. CCXXII.

Dolacha. Dolica.lati.gre.lakirus.ara.faſilū vel dolikos. GALIENVS.pmo de cibis cap.de dolaka.auc. Hyppo. Piſa aūt iflant qdem minus: ſecedūt aūt magis: dolaki aūt magis his ſeceſſiui: minus autem inflatiui ⁊ nō nutritiui. ⁊ alibi. Dolaki autem nutriūt non minus piſis: ſine inflatione autem ſunt conſimil̄r. ad delectationē autem ⁊ ſeceſſum deteriores. Quidam aūt amicorum in Roma cōuerſans dicebat. Dolokas rome in agris hn̄tes figuram magis oblongā lachiris. Et idem lib. dinamidiarum.ca°.de cancro. Succus dolake cum pinguedine porcina cōmixtus: ⁊ ipſa herba piſtata ⁊ poſita cum ſucco eius cancrum īterficit.

Dolara.i.auena.
Dolion.i.delion.
Doliſon.i.cimbalaria.
Dolin. Dochon. Docon.ideſt milium. Albaui li. de doctrina ara.
Domomarca greci Iuſgamum ⁊ milimadrū dn̄t.
Domātos.i.celidonia.
Donaſon.i.alaca.
Donaum.i.mellilotum.
Donax eſt quedā ſpēs carui: que non niſi in aquaticis naſcitur. Pli⁹.lib.16°. ca.37. ⁊ li.32.ca.6.in fine.
Dora. Dorati.idē.i.mellica quod videt̄ per Almāſorem lib.tertio.ca.de granis qui poſt capl̄m de milio ⁊ panico ſcribit ſmonem de dora: verū apud Sera.ca.de panico exponit̄ ꝙ ē miliū.al̄.panicū. IO. SERAPION. ca.de diſſinteria loquēs de ſorbitionib⁹ eis aptis videt̄ velle ſimil̄r ꝙ ſit ſpēs milij. Iſta tamē grana ſatis cōueniūt in operatione: q̄re pro quocūq̄ accipiatur nō eſt periculum. quando tamē expedit vti magl ſtipticis melior eſt melica.
Dorace eſt qdā piſciculus venenoſus qui vocatur ſcorpio marinus.
Dorcas. Dorcatis. Dorcax. l.capriolus. Ibex gre.
Dorignū cacabum. eſt ſpecies landri. ſm Diaſ. folia hn̄s ſimilia oliue: ſed paulo lōgiora ⁊ aſpera: ⁊ florē albū: ⁊ ſemē velut orobi. variū in folliculis ſuis quā veteres memorant amorificū: verum frutex eius īterfectiue virtutis eſt.
Dorin.i.milium.
Dorma.i.endiuia.
Dorna.i.auena.
Dornig. qd ē.l.varonig.
Doronicum idem. Doronigi.ara.
Doronec. radix eſt ſimilis brāce pulpi: ⁊ apportat̄ de india: ſed qr raro ibi habet̄ ponit̄ ꝓ ea v̄nix.
Dortadion.i.valeriana.
Doſiafos.ideſt vſnee. Doſial.idem.
Doſis.gre.donū.datum .i. datio vel tributio.
Dotium.ideſt ſiligo vl̄ germanum.
Dotrifilon.i.pētadactilus.
Doxiamon. Doxiamion.i. amomum.
Doxim .ideſt ſcaurea vel ſcaroda.l. Tracomata.
Dracon.gre.triſon.i.draco
Dracomata.i. aſpitas palpebrarū. Alexā. Oriba. vo pinguedinē earum di.
Dracon marinus. eſt qdam piſcis paru⁹ venenoſe pūctionis q in lingua nr̄a vocatur doracena.
Draganū. eſt planta que a Diaſ.cap.dragos. vocat̄ tragos: nam dicit tragos aut ſcropiō aut draganū naſcit̄ ī locis maritimis frutex eſt ſup terrā lōgitudinē palmi vnius hn̄s aut amplius. haſta eſt illi ſine folijs in q̄ in ſummo hꝫ azimos minutos ſicut triticū acutum multum in guſtu ſtipticitatl. POSSE. DIASC. Semē eius cū vino bibitum fluxū matricis ⁊ vētris abſtinet: quod ſemē plurimū colligit̄. tere et fac trociſcos quibus ſiccis vtuntur.
Dragagātū .i. tragagantū. Diaſ. ⁊ Alexan.
Dragantum.i. vitriolum: vl̄ calcantum.l.zeg. ⁊ Acantos.zegi.
Dragma. eſt nomē ponderis none ptis.ℨ. ⁊ ſic accipiebat̄ antiqtus: ⁊ illa ē .ʒ. vera. moderni vo octauam partem.ℨ.pro.ʒ. accipiūt: ſed cōmuniter nūc accipit̄ pro trib⁹ ſcropulis. ⁊ dragma. gre. ſimil̄r īterpretatur manipulus vel faſciculus vt feni et ſpinarū ⁊ hꝫ. Item moneta quedam obolus ſic exponit̄ in lib°.de doctrina gre.l. daren. Et dragma apud Demoſth. medium capitis vocatur.
Dragona iterpretat̄ aſperitas palpebrarum. inde coliriū dragonaticū: vt ī alexādro de oculis.
Dragontea. Dragontiū. ſerpentina. ſerpētaria colūbrina. viperina. baſilica. aſclepias. luf. cocodrill⁹. idē.l.luf. Step. draction luffrahene. Plinius lib. 24.ca°.16.in pncipio.
Dragos.i.manipulus.
Drane. drarie.i. cātarides.
Dria. Drios.i.quercus.
Drimia.i.acredo vel acuitas. vn̄ drimios icores. vt in q̄rto regiminis acutorum. Ha.i.acutos hūores ⁊ acres. Halie.in dinamidijs. Drimia ſunt acria. que neqtiam humorum vl̄ morborum extinguūt.
Drimifagia.gre.i. acuta cibaria. Alexan.
Drimior. Drimis.gre.ideſt acer vel acutum pūgitiuum. Hal̄.6.ſimpl̄.phar. ca°.de apio.
Drimū.i.pūgitiuum.
Drioballanos gre.i. glans.
Driobetade gre.i.tuſſis humida. Caſſius felix.
Driofagus ſm Diaſc. cap. diſcrerot. eſt ſpēs querc⁹ ⁊ Driſberot. idē. quidam cerrū dixerunt.
Drion. ſm Plinium: ⁊ ſm Diaſc.cap.de ſtrigno: eſt ſtrignum manicon: ⁊ eſt ſpecies ſolatri vltima a Diaſco. poſita.
Driopiſter dicit̄ polipodiū maxime quod ī quercu naſcitur: vt in li. antiquo de ſimpl̄.medi. ⁊ Hal̄.ad paternianum.
Driopiſtri ingt ē filix q̄ in arbore creſcit q̄rc⁹: quam greci noadioi vocāt. ⁊c̄. melius aūt driopteris. ⁊ aliter vocatur filitica vl̄ polipodium.
Driphonon. Pli⁹.li.27.ca. 9°.poſt pncipium.
Driopteris. Step. driopis ex drio qđ eſt quercus: ⁊ pteris filix. Pli⁹.lib.27. capi.9.circa pncipium .l. dipteris.
Dris.gre. quercus. accipit̄ iterdū ꝓ fago: ⁊ ꝓ omni arbore glādifera. vt ilice orno pino.
Driſitis.i.camedreos.
Drirupas.i.oliua bone etatis ad cōdiendum.ſ. incipiēte bacca creſcere.gre. petas vocant.
Driuſiria.i.ſumach: ⁊ eſt dictum quercus ſyriacum vel ros ſyriacū.
Drix.i.ſpecies ferularum: ⁊ eſt tapſia.
Dropax. Dropodiſm⁹.i.ruptorium. ſinapiſmum.
Droſumi.i.ſcoria.
Droſus.i.quercus.
Druppe oliue qd ſunt. Plinius.lib.12.cap.28. ⁊ lib. 15°.cap.pmo.in fine.
Dubellati. Dubella. dubellet. Dublet.i.apa cū iam collectionē fecerit: ⁊ ē ſaniem faciēs: de quo magis ſperat̄ ꝙ fiat vlcus: q̄ꝫ ꝙ reſoluatur.
Dubene ara.i.muſca.
Duburen.i. ſecundus gradus ethice.
Duburion.i.filago.
Dubuſare.i.aſara.
Duciamfon.i.regalea.
Duchinbelſe.i.balſamum.
Duciomū.i.carpobalſamū
Ductamim.ara.diptamum a gre.corrupto.
Ducumbelſen .i. balſamū.
Ducuram. Ducuran. ideſt anacardus.
Duelion. ideſt caries ligni corrupti.
Duelli.i.dilatari.
Duefoſir.i.polium.
Duhum. hebeleſamum .i. opobalſamum. Steph.
Dulac.i.dactilus.
Dulla.ara.melo. magnus. viridis.

℄ Cap. CCXXIII.

Dullaſia. ara.lati.melon idus. Anguria. batecha Cucumer ſaracenic⁹. SERAPION lib.aggre.ca.dulaſia: ſiue dulaha.i.melon magnus v̄idis: ⁊ ſm raſim eſt fortis humectationis ⁊ extinctionis: ⁊ confert febribus adurentib⁹: ⁊ eſt frigidior alijs ſpēbus melonū: ⁊ tardioris īmutationis in ſtō: ⁊ longinquiora corruptione: ⁊ ꝓpter hoc cōueniens febrientibus ⁊ habētibus colerā in ſtō ſuo ꝓpter ſuā groſſitiē: ⁊ ꝓpter ſuam elōgationē a cōuerſione: ⁊ cōueniens caliditati febrili. qr extinguit caliditatē: ⁊ ſedat īflāmationē eius. Et cucumer qdē facit opationē ꝓpinquā huic: niſi qr plus ꝓuocat vrinam q̄ꝫ dullaſia. vbi ſciēdū ꝙ melon magnus eſt melon īdus: qđ per Auicen. patet de cura tertiane pure vbi laudat in tertiana p̄dicta melonē indū: ⁊ ſubdit fortaſſe non nocet melon paru⁹. ergo melon īdus eſt melon magn⁹. Eſt enī melon paru⁹ hn̄s v̄gulatū colorē exteri⁹ eſt alb⁹ ⁊ dulcis ⁊ eſt paru⁹: pro alia ſpecie melonis.l. Rabera.
Dularotim.i.agrifoliū.

℄ Caplm. CCXXIIII.

Dulb. dulbū.l.henne. ciprus ara. vel baccam. grece ſuffire vel platanus arbor. lati. vo ſcotanum. ⁊ eſt illa arbor cū qua in hiſpania tingunt̄ pāni: ⁊ nos vocamus eam barzi: ⁊ eſt platan⁹ arbor: vt pꝫ per cōcordiam Auicē. ei⁹ cap. cū Diaſ.ca.de platano. ⁊ ꝓfert velut nuces paruas: vt Io. Sera. capi. de dentifrigijs. Item in Diaſc. ſm trāſlationē.ara.ca.de platano. Arbitror platanū eſſe dulb. Itē Stephan⁹. Platanus eſt Dulb. SERAPI. li.aggre.ca.dulb.auc. Yſaac. Eſt arbor magna extēſa hn̄s folia magna ſil̄ia palme manus hoīs ſimilia folijs kerue niſi qr ſunt minora: quorum ſapor eſt amar⁹ ponticus: ⁊ cortex ligni eius eſt groſſus rubeus: color vo ligni eius quando ſcindit̄ eſt medius iter glaucedinē ⁊ rubedinē: ⁊ hꝫ florem paruū lenē glauci coloris: in cui⁹ loco qn̄ cadit naſcit̄ granū aſperū glaucū v̄gens ad ruborē puluerulentū in ſuperficie ſicut granū cataputie. hec in hyſpania vocat̄ palma xp̄i. cū qua ibidē tingunt̄ panni. ſimil̄r folia ei⁹ ſimilātur folijs ellebori nigri: vt apparet in.l. Elleborus.

GALIENVS.7.ſim.phar.ca.de platano.Ɫuba eiꝰ eſt fri.⁊ hu.nō lōge a rebꝰ tēperate ↄplōnis. DIASCO. cap.de platano.habet virtutem frigidam ⁊ humidam.

POSSE.GALIENVS.folia eiꝰ recētia qn̄ teruntˀ ⁊ ponuntˀ ſicut emplm̄ ſup apata que fiūt i geniculis ſedat ea ſedatione manifeſta:ſ3 corticis eius v̄tus eſt que deſiccat:adeo ꝙ cortex ipſa cogtur cum aceto:⁊ confert dolori dentiū:nux v̄o eiꝰ qn̄ adminiſtratˀ cū axūgia cōfert apatibus que accendūt a cōbuſtione ignis.Cortex eiꝰ qn̄ comburitˀ eſt medicina deſiccatiua ⁊ abſterſiua cōfert egritudini cu3 qua eleuatˀ cutis:⁊ cinis eius curat vulnera in quibus eſt ſordes ⁊ putredo ꝓpter nimiā humiditatē exiſtētem in eiꝰ loco:⁊ o3 ꝙ caueatˀ multū a puluere q ē i folÿs eiꝰ:⁊ in fructu.q2 ē nociuꝰ valde cāne pulmonis. iō q2 deſiccat multū:⁊ iducit aſperitatē:⁊ nocet voci ⁊ locutiōi:⁊ ēt viſui ⁊ auditui ſi cadit i auribꝰ vl' i oculis. DIASC. Emplm̄ cū eis ſedat apata ca.q̄ fiūt in genu. Et qn̄ cortex eiꝰ:⁊ nux eiꝰ cōburuntˀ:⁊ fit empl3 cū eis:⁊ adipe porcina aut arietina cōfert vlceribꝰ putridis.ſil'r cinis eiꝰ ſolus facit hoc.Et qn̄ coquuntˀ folia eius recētia cū vino:⁊ fit emplaſtrū cū eis ꝓhibet curſum humoꝝ ad oculū:⁊ reſoluit apata fl'atica:⁊ qn̄ cortex cogtur cum aceto:⁊ fit collutio cū eo cōfert dolori dentiū.Et qn̄ fructꝰ eiꝰ recēs bibitˀ cū vino ↄfert morſibꝰ venenoſis.⁊ qn̄ adminiſtratˀ cū axūgia curat cōbuſtionē ignis.Et puluis folioꝝ eiꝰ qn̄ cadit i oculū aut aures nocet ml'tū.ſiml'r ⁊ puluis q ē ſup fructū eiꝰ.

Dulbul.herba eſt que naſcitˀ in mari:⁊ dicitˀ ogaga.

Dulcor apud Diaſ.ē muſtū coctū vſq3 ad tertiā ptē ſic ꝙ ↄſūpta ē tm̄ eiꝰ tertia ps:qd̄ ſapa triplicatum dˀ ⁊ carenū.dˀ ſil'r ⁊ defrictū vinū apud Auic.Dia.ca.de coriandro dicit.cum dulcore.i.paſſo.l.carenum.

Dulkara.ara.caprificus. Dumul.i.ocra.
Dulufron.i.titimallus. Dumucugi.i.herba.
Dulutim.i.cimbalaria. Dumꝰ.i.rubus caninꝰ.
Dumufon.i.alliū porrinū. ¶ Cap. CCXXV.

Duna. ara.lati.cerebꝝ. SERAPION.li.aggre.ca.duna.auc.Gal'.Cerebꝝ leporis qn̄ liniuntur cū eo gingiue pueroꝝ tpe ortus dentiu3 eoꝝ facit eos facile naſci:⁊ ſine dolore:⁊ hoc eſt notoriū apud oēs.⁊ adminiſtratio eiꝰ poſtq̄3 decogtur nō h3 hoc:⁊ nō ſolu3 cerebru3 h3 hāc ꝓprietatē.imo butirū ⁊ mel:⁊ alia multa hn̄t v̄tutē faciēdi naſci dētes ifantiū:⁊ qn̄ cerebꝝ leporis comeditˀ cōfert epilēticis:⁊ qn̄ aſſatˀ ⁊ comeditˀ cerebrū eiꝰ ↄfert tremori q accidit poſt egritudinē:⁊ comburitˀ caput eiꝰ:⁊ ↄficitˀ cū adipe vrſi curat allopitiā:ſ3 cerebꝝ galline ſtrigit ſanguinē miringaꝝ cerebri:⁊ cerebꝝ anatis ē ↄueniēs apatibꝰ q̄ fiūt i ano:⁊ cerebra oīum aīaliū valēt ↄ̄ ſumentes venenū de cerebro in via cibi.l.latamie.

Duniablos.Dunilabos.ideſt barba ſiluana.

Dunios eſt ſerpens quidam qui habitat in litÿs.

Duragi.Durungi quid eſt.l.doronigi.varonig.

Duragi aculem.ideſt auis quedam ſic vocata.

Duram. Dura3.ara.i.turtur auis.duragi.yeman.

Duruſataris.i.res q̄ voluitˀ ſup arborē antiquā q̄ fert glādes:⁊ vocatˀ ara.albarub:⁊ ſirice vua demonis:⁊ eſt lanugo q̄ pēdet:⁊ iuoluitˀ i magnis arboribꝰ ſicut vua.

Duſafolon.i.ceterac. Duſatan.i.vſnee.
Duſaru3.Dauſir.Steph. Duſpactū.Duſpectu3.i.no
ideſt auena. cens digeſtioni.

Litterā hn̄t greci vt nos q̄ ſemper breuis eſt:⁊ cū hoc habent diphtongū:que ex cōpoſitione a.⁊ i.fit:quā e.ſemꝑ ſonare faciunt:habent etiā litterā dictam eta.⁊ e.longu3 dicitˀ.veꝝ moderni greci ipſam nunq̄3 niſi i.ſonare faciunt.Arabes v̄o he hn̄t cu3 aſpiratione proferentes in imo pectore:q̄3uis vt dcm̄ eſt ſupra eoꝝ a.aliqn̄ ſonū l'r̄e e.ſine aſpiratione recipit.

E ace.i.thimum.

E arſen.i.cinamomū. ¶ Capi. CCXXVI.

Eaſuch. ara.gre.haboraſa.lati.vero cuſcuta. SERAPION.lib.aggre.caꝰ.Eaſuch.ē res que adheret herbis iuoluens eas ſicut fila:ſed in ſummitatibus habet fructū ſubtilē:⁊ ipſa creſcit in arboribꝰ:⁊ in ſummitate eius inuoluitˀ ſimul.Reperitˀ de ipſa multum in vineis:⁊ deſtruit multū herbas:⁊ multi vtuntur ad curationē tuſſis:⁊ in ipſa eſt amaritudo:⁊ ponitur in vinum ⁊ fortificat ipm̄:⁊ iebriat.Et idem auct.Aben Meſuay.eſt herba que reperitˀ intra linum:⁊ ſuſpenditur ei.in cuiꝰ ſapore eſt amaritudo ⁊ ponticitas plus amaritudine.Et virtus eius eſt ca.in p̄mo.ſic.in ſecūdo.Et idē auc.Meſarugie eſt fri.⁊ hu.Et idem auc.Alabati eſt compoſita contrarÿs virtutibus:⁊ eſt in ea amaritudo ⁊ ſtipticitas.⁊ eſt ca.in primo.ſic.in ſecundo.Et idem auc.Sabor Eben.Eiꝰ cal'itas aut' friditas eſt ſm̄ ↄplōnē arboris cui adheret:qm̄ fit cal'a ꝑ adherentiā cal'e arboris:⁊ eſt fri.ꝑ adherentiā fri. POSSE.SERAP.auc.Gal'.Abſtergit fortificat ⁊ apit opilatōes epis ⁊ renū ⁊ fellis:⁊ mundificat venas ſubtiles ⁊ groſſas ab hūoribꝰ groſſis ⁊ colericis ⁊ fortificat ſtōm ⁊ epar:⁊ cōfert hicteritie facte ab opilatione epatis ⁊ febri:⁊ ꝓprie febri infantium:⁊ purgat colerā.Et idem auc.meſarugie ↄfert hicteritie ⁊ opilationi epatis ⁊ ſplenis.Et idem auc.Alabati.confert ſtō ⁊ epati ⁊ eorum opilationibus:⁊ expellit ſuperfluitates neruorū ⁊ venarum:⁊ mollit ventrem:⁊ cōfert febribus:⁊ ꝓprietate eiꝰ eſt expellere ſupfluitates antiq̄s a venis.Et ide3 auct.Sabor Eben.ē bona ſtō:⁊ maxime qn̄ miſcetˀ cū ea aniſum ⁊ ſemina ſimilia. ¶ Cap. CCXXVII.

Ebanus. lati.ara.abnus.ebus.vel ebirus.gre.ebenum. SERAPION.lib.aggre.capitulo Ebus.auc.Diaſco.Eius ſunt due ſpecies.ſ.abſi ⁊ inda.Et abſi eſt lignū nigrum non habens lineationes:ſ3 in ſoliditate ⁊ ſubtilitate ſua eſt ſimilis cornu quando frangitur habet fractiones ſuas duras ſolidas mordicat linguā ⁊ eſt ſtiptici ſaporis:⁊ quando ponitur ſuper prunas ꝓfert odorem bonum:in indo vero ſunt lineationes albe:⁊ eſt coloris ſubruffi.⁊ omnes eius ſpecies quando franguntur ſunt dure in fractura. DIASCORIDES.capitulo de Ebano ſm̄ tranſlationem noſtram.lignu3 eſt:quod de ethiopia venit colorem vnum habens duplicatum tactu lene ⁊ durum ⁊ guſtu ſtipticu3 ⁊ mordax ⁊ carbonibꝰ impoſitum citius inſerpit ignem in coti3ulla confricatu3 oſtendit ruffum colorem.Eſt alterum de india vario colore:ſed melius eſt ſupradictum.multi ligna aſſamina:et atantica vendunt que ſimilia ſunt ebano:ſed inde agnoſcitur quia mollia ſunt ⁊ non grauia:⁊ cum fracte fuerint haſtule eorum ſubruffi coloris apparent:non odore3 nec guſtum tale3 habēt.Eſt autem optimū quod eſt nigrum ⁊ equal'r lene vires habens in guſtu acres:⁊ aliqual'r ſubſtipticas:vnde in collirÿs miſcetˀ. POSSE.GALIE.6°.ſimpl'.pharma.capi.de ebano.virtus eius eſt abſterſiua calefactiua.vnde iſtud lignum eſt ex rebus que ſi confricentur cum aqua reſoluitur in ſuccum:ſicut quida3 lapides:⁊ ſubſtantia eius eſt ſubtilis:⁊ calefacit ⁊ abſtergit ⁊ aufert:quod eſt coram pupilla impediens viſum:⁊ ipm̄ ingreditur in medicinis oculorum conferentibus vlceribus antiquis eorum:⁊ humoribus fluentibus ad eos antiquo curſu. DIASCORIDES.Ebanus vlceribus oculorum vtilitatem facit:virtus eſt ei etiam purgatoria ⁊ ideo caligines oculorum ⁊ reumatiſmum detergit ac prohibet.multi totilas medicinales ex eo faciunt.Aliqui vero trituram ⁊ raſuram eius ⁊ limaturam infundunt in

vino die ac nocte ⁊ poſt terunt.facientes collirÿa.Alÿ pro vino aquam mittunt.comburitur etiam in cacabo crudo bene minuto quādiu cinerem faciat:⁊ lauatˀ vt molibdo qui puluis facit ad ſiccitatem oculorum.

E bebel.i.ſemen iuniperi.
E bel.i.ſauina.
E benars.i.camelus Daliabas.
E bereni ideſt granu3 ben Daliabas.
E bulus quid eſt.l.kameactis.i.infima actis.
E bur eſt dens elefantis.⁊ inde eburneus aptu3 eſt medicinis in multis confectionibꝰ ingrediens.⁊ ara.vocatˀ aagi.ſicut iuenies in.l.haſir haagi.
E buxmeum.i.oleaſtrum.
E calcidos eſt nomen menſis octobris.hoc vocabulū.ponit Aui.4.° cañ.ca.° de fe.peſtilētiali.gre.eſt fuligo pēdēs trabibus ⁊ parietibꝰ ex fumo facta.
E chalodes.i.fumoſum.
E charbed.i.ſcarabeꝰ qui inenitˀ iter pānos ⁊ inter libros.Platearius.
E chatrion iterpretatˀ.ioo.habens poteſtates.
E cheon vocatˀ medicamē ad viſu3 qd̄ fit ex cinere vipere ⁊ melle.
E chidua grece offis ideſt vipera ſerpens.
E chidrus eſt ſerpēs in aq̄ degens.Plinius lib.3z.cap.4.in fi.Enydris.
E chinos.i.eritiꝰ aut terrenus aut marinus ꝑ quo.l.Jriccius.
E chinus.i.lentiſcus.⁊ echinus dicitˀ a plinio vocari piſcis(lib.9.capi.z5.⁊ li.° 3z.cap.p̄mo)qdā q cu3 naui adheſerit ipa3 imobilē reddit:cuius formā ſm̄ diuerſas opiniones adducit:ſed nō ē eritius.Echinꝰ ſil'r ſm̄ libru3 antiquu3 de ſim.medicina dˀ ſpia alba.⁊ puto ſic dici:eo ꝙ capitellu3 h3 ſil'e echino marino.Diaſco.Pli.li°z3.ca.8.Erineon.
E chis hᶜ pſeudo anchuſa dˀ lanuginoſior q̄3 anchuſa ⁊ minꝰ pinguis dēſioribus folÿs ⁊ largioribꝰ ⁊ tenuioribꝰ.radix in oleu3 miſſa nō fundit ruborē ex h ab ancuſa diſcernitˀ.Pli.li.zz.ca°.zo.i fi.
E choen ideſt alba.
E chus.i.merulus.
E cindebel.i.ameos.
E cioſactis.i.ebulus.

E cipi radix.i.marrubÿ radix.
E ckutubue ē beſtiola exiſtēs i ſupficie aque q̄ ſupcā mouetˀ diuerſis motibus ſine ordine ⁊ q̄cūq3 hora aliqd accidit ei fugit ex eo qd̄ ipſi accidit:deinde appet.⁊ dˀ aliter beſtiola nō qeſcens.⁊ dˀ eſſe vulpis ab amatu.verū tm̄ magis ſimilia nr̄o loco ſunt duo p̄us dicta.
E clie ideſt apoplexia.
E colpitare ē medicamē i matricē mittere.
E copa ē pua ſol'o oſſis capitis.
E coraſcen.i.vitis alba.
E cotaconis.i.ſtuppe.
E ctaces. PLINIVS herba eſt q̄ i ſicilia tm̄ naſcitur.lib.zi.capl'o.16.in medio:quā ignoro.
E ctelice melic.i.corōa regia.
E ctebo.i.ſcibere.
E ctica febris vel ab ectiſmos qd̄ eſt ↄſuetudo vel ab ckteko qd̄ eſt tabefactus:ſ3 potius p̄mu3 credo:q2 tabes ē maraſmus ⁊ eſt ectica confirmata.
E ctropion grece demoſtenes ē ingt reflexꝰ iferioris palpebre ad exteriora ꝓpendens nec oculū ſolido velamine tegens.Cornelius celſus.
E cus ideſt aquila.
E da lignū ē aptū ad icidendū.
E degarad.i.roſa.
E demul.i.feniculus.
E dera dˀ:qm̄ libenter a capris editˀ.⁊ iō ſ3 Diaſ.ſūt ali ciſcos kiſos grece Aſſam.ara.thalibech.Pli.li.° 16.ca.° 35.q̄ eaꝝ ſpēs q̄ nō hn̄t cū ea ſil'itudine3:niſi q2 dn̄r edere:q2 libēter hyrci caprarum eas edūt ſicut eſt barba hyrcina.⁊ roſa canina.vt apparet in.l.ciſſos.
E diantos ideſt viola.
E dinorda.i.intuba.
E dinus britanus ideſt gagatis lapis.
E dioſmō.Edioſmū.Edioſmus.i.mēta.Edioſimō.Edioſmos.Diaſco.Ste.Jdioſmō li.° de doc.gre.
E dipnea.i.ſpinacea.
E dipnoa.gre.ſpirātia odorē.
E diſemelic.i.corōa regia.
E diſie.i.apoplexia.

E don.i.philomena auis.
E donca ideſt almea.
E doratia ideſt cicorea.
E dra.i.fortis ſol'o capitis:
E draſon.i.anacardus.
E ducien.i.marrubium.
E dudinū.i.vipra ſerpens.
E dulcus.i.merulus auis.
E enſentiū.i.ſemē oleaſtri.
E erbathen.i.elleborus.
E erabron.i.mentaſtrum.
E ffebeuros.i.hn̄s ſeptē coſtas.⁊ ē plātago:qm̄ i folÿs ſuis ſunt ſeptē coſte.
E fedra ab alÿs marbaſis vocata naſcitˀ ventoſo fere tractu ſcandens arborē ⁊ ex ramis ꝓpēdēs folio nullo cyrris nūeroſa q ſunt vt iunci geniculati radice pallida ⁊c̄.Plinius lib.z6.capi.7.circa mediū ephedra.
E feltida.i.cruſta.Halie.3.° memiri.capl'o tertio.
E ffelide vel effelide variēticule.Semiō.i.macule q̄ fiūt in vultibus mulieru3 ex ſole vl' aborſu. DIASCORI.ca.° de lothos.⁊ cap.de amigdalis.⁊ ca.de ficubꝰ.Caſſiꝰ felix.Corneliꝰ celſus.

¶ Cap. CCXXVIII.

Effemereon eſt apud Diaſ.ca.effemeron.quē multi yrim agreſtē vocāt.folia ⁊ haſtā ſil'ia lilio h3:ſ3 tenera ⁊ flores albos ⁊ minores ⁊ ſemē molle.radix ē ei groſſa vt digitus.virtus eſt illi ſtiptica ⁊ odoris boni.naſcitur locis vmbroſis ⁊ in ſiluis.

POSSE.DIASCORI.Radix eiꝰ decocta i ore retēta dolorē dētiū mitigat.folia v̄o eiꝰ in vino decocta ⁊ cataplaſmatibꝰ impoſita tumores ⁊ duricies ſpargunt.

E ffemon eſt apud Diaſco.qdā bulbꝰ quē vocat colticon vl' celtico ⁊ eſt ſpēs hermodactili venenoſa.
E ffialte effialtes.Paulus ideſt incubus.
E ffidabegi qd eſt.l.cardabem.Aliſſedebeg.
E ffilis. PAVLVS ca.° de maculis faciei eſt nomen vnius ipſaꝝ.Halic.lib.de facile acqſibilibꝰ.
E ffimera febris q̄ a Ga.in epl'a ad glauconē expōitur ſimplex vnius diei.ſ.na3 effimeris gre.vnius diei opatio ē qd̄ dianū vl' diurnū dicere poſſumꝰ.vt effimerō cibus vnius diei vl' aliō tale dianū.ſ.vniꝰ diei.vn̄ effimerides vocāt ānalia q̄ dieti ſcribuntˀ.i.acta cuiuſq3 diei affimerios v̄o quottidianus dˀ.⁊ hec oīa ab imera quod eſt dies veniūt.
E ffiſim.i.explanatio.Hal'.tertio interioꝝ.cap.io.
E ffiorōnes ſunt macule q̄ oriuntˀ in ſupficie corpis Hal'.li.de facile acqſibilibus.cap.5.⁊.5.memiri capitulo tertio.
E fflos.gre.zirbꝰ.Hal'.6.de ingenio.cap.4.poſt p̄mᵐ.
E frention.i.friſille.
E gabael.i.pſilium.
E gagios ideſt verruca.
E garion.i.cimbalaria.
E gelidā.i.tepidā.quaſi nō gelidā.Cornelius.
E gena.i.locus apud extremitatē oculoꝝ.
E georeſmi.Eggi.i.acorus.
E ggi.Oggi.ara.acorus.
E gikeras.i.capricornu.
E gilo.i.populus arbor.
E gilopa ē apa iter magnū āgulū ocl'i ⁊ naſū.ſ.fiſtula q̄ an̄q̄3 diſrūpatˀ antilops vocatˀ.Ga.li.d faci le acqſibilibꝰ:ſ3 dmoſtenes ātilops igt ē egilops.ſ.collectio circa anglm̄ maiorē ocl'i.quē ſi ꝑꝑ humore3 tenuerit clauſum ꝓpo noīe ātinops a pluribus vocatˀ.ſi autē inflatiōe euacuata digitis impreſſa puo recedēs reuertitˀ egilops a plibꝰ appellatˀ:ſ3 antinops a vicinitate ocl'i nomē accepit egilops v̄o a ſil'itudie caprāꝝ q̄ ſ3 āgulos ocl'oꝝ nāles vidētˀ hr̄e iflatōes

¶ Cap. CCXXIX.

Egilops. gre.vl' egilopa.ara.deuſir quſir vl' dauſir vl' dolara.lat.v̄o auena.d q̄ Diaſ.duo facˀ ca.vnū qd̄ icipit.Egilops herba igt eſt q̄ folia ſil'ia h3 triticeis folÿs:ſ3 mollia.⁊ ſupiꝰ capitellū ē.ſemīs eiꝰ grana ſūt obruffa duo vl' tria tunicis veſtita.flos ē ei ſic capitellus albꝰ q cū faria mixtꝰ oēs tumores curat ⁊ egilopas ⁊ ob hoc nomē accepit.Aliud capl'm icipit.Auena ſiue vt greci dicunt egilops ⁊c̄.⁊ idē dicūt ambo illa capl'a.error

fuit trāſlatoris. PLINIVS cap. de auena ſiue vt greci
egilops. herba ē q̄ creſcit in ſegetib⁹ cū folijs tritico ſimi/
lib⁹ ſimplicib⁹ gdē: ſȝ irſutis cū tenui calamo hn̄ti ī ſum/
mitate trib⁹ tegminib⁹ ambitū ex qbus ariſte ſil'es capil
lis extāt. SERAPION li. aggre. ca° quſir. auc. Diaſco.
Quſir ſiue dauſir vel dolara. i. auena ē herba cuius folia
ſūt ſilia folijs frumēti: niſi qꝛ ſſ molliora ⁊ ī ſūmitate cala
mi ci⁹ eſt ſemē duab⁹ vel trib⁹ tunicis veſtitū a qb⁹ exeūt
ariſte ſimiles capillis ī ſubtilitate. POSSE. GALIE.
6° ſim. phar. cap. de egilops. Sapor eius eſt acutus paꝝ ⁊
acris ⁊ virt⁹ ē diaforetica ſic ꝙ reſoluit apāta dura. ⁊ con
fert fiſtulis q̄ fiūt iuxta ocl'm q̄ egilope vocant̄. Et qñ fit
cū ea emplm̄ cū faria curat ſcabiē ⁊ reſoluit apāta dura.
eſt āt vtrūq; ſtipticitatē hn̄s. vt ⁊ diarijs q̄ ſm̄ vētrē ꝯfe/
rat. Et idē li° pmo de cibis. ca° de auena. eſt cib⁹ ſubiuga/
liū nō hoīuȝ: niſi forte alicubi fameſcētes extreme cogā/
tur ex h ſemīe panē facere. Extra famē aūt p aquā elixū
comedit̄ cū vino dulci aut melle ꝯſil'r tyſe. caliditate āt
ſufficiēte pticipat ꝯſil'r illi: q̄uis nō ſil'r illi duꝝ exn̄s: pp
qd alimētū minus exhibet corpi. Et al'r aūt indelectabi/
lis eſt fact⁹ ex ipſo panis: nō tñ retētiu⁹ vētris aut ꝓuoca
tiuus vt prius: ſed in medio ſecūdum hoc ordinatus eſt.
SERAPION. Mollit duricies. ⁊ iō ad egilopas fari/
na eius cataplaſmatibus adhibita ⁊ cōmixta cōgrue fac.
Jtē eius ſuccus ſeruatus admixtus farine ſextarij in pa/
niculos redigit̄: ⁊ iteꝝ reſoluit̄ aqua in ſucci qualitatem:
qñ vſus eius eſt neceſſarius: vires aūt hȝ leuiter ⁊ effica
citer relaxantes ⁊ ad oēs tumores facientes.

E gineus. i. caprificus.
E gios. i. fimus caprinus.
E glianchis ideſt augmen/
tatio anguli oculi.
E goceron. ſm̄ Diaſco. vo/
cant quidā farinā fenu/
greci capitl'o de fenugre
co. Et egoceron eſt ſpēs
trifolij quod vocat̄ trifo
lium egoceron. vt appa/
ret in. l. handachucha.
E gregorſis grece. i. vigilia.
E gritudo diuretica eſt opi
lās vias epatis ⁊ vrine.
vnde diureticuȝ. i. diu in
renibus retentum. hoc
vocabuluȝ ponitur in. l.
haſabel derire.
E gritudo in qua eleuatur
cutis ideſt lepra.
E gritudo miracbia. i. ypo/
cundrij.
E gron eſt fauus ⁊ accedit
in cute capitis.
E guſarion. i. fragraria.
E guriō eſt ſpēs citrulli. ha/
bens formam longam.
E guſeif. i. mellilotum.
E habria ideſt almea.
E haſilos. i. millefolium.
E haſuc quid eſt. l. Eaſuch.
E hua. i. trifolium. (ſtre.
E hualidos. i. ſemen gene/
E huarida. i. paucedanum.
E ilbangue ideſt cardamo
mum minus.
E lmis ideſt vinum.
E infeſtidos. i. ypogſtidos.

E ira. i. rubea tinctorum.
E irat ideſt roſa.
E itrago ideſt citraria.
E kauma ideſt incendiuȝ.
E kkalfea ē herba canfora
E kkauſi. grc. i. ardor. (ta.
E keletrū ideſt karabe vel
ellectuarium.
E kkopis grece ideſt defe/
ctus. Eklipſis.
E kilios. i. lilium ſilueſtre.
E klet⁹. i. ellectuariū. Ekli/
pſis. defectus.
E kliſis. Ekpis. i. diſſolutio
vel defectus grece.
E kopos. i. vermicularis.
E kptidicos. i. ſaniē faciēs.
E kptuſis. i. ſanies catafre/
ſis. i. ſanguinis putredo.
E kpton. Ekptio gre. ideſt
expuo. (ctus.
E kteticuos grece. i. tabefa
E latia eſt excreſcentia in
palpebris rotunda albi/
da perſpicua ſimilis lapi
di grandineo.
E lacterides ſunt cucume/
res agreſtes tam ipe fru
ct⁹ q̄ȝ ci⁹ herba. itē elacte
rides vocant̄ cataputie.
E lacteriū. i. ſucc⁹ cucume/
ris agreſtis. vnde elacte/
rium in vno exemplari.
Diaſcori. eſt ſuccus cucu
meris agreſtis: ſed matu
ri ſunt eligendi vt ponti
poſſint humoreȝ emitte/
re. qui cucumeres colle/
cti vna nocte ſunt dimit
tendi ⁊ alia die cribrum
ſuper vas ponere in quo
cucumeres ſupradictos
pones ſingulos acu pon/
gens ⁊ panno preſſi exuc
cantur. ⁊ expreſſi in alio
vaſe mittēdi ſunt. ⁊ hūc
vocamus elacteriuȝ vir/
tutes cui⁹ quere i. l. refo.
E ladin rodinum. i. oleum
roſeum.
E laſion ideſt ceruaria. ⁊ ē
elafoſ boſcos. (uus.
E laſos. Elaphos gre. i. cer
E laſos vel elafon boſcos
eſt herba quam Diaſco.
vocat ceruariam vel cer

uicellum. Et Galie. ſexto
ſimpli. phar. capitulo ela
fos boſcos cali. ⁊ ſubti/
lium partiū eſt virtutis.
⁊ ideo etiā exicatiuū. ſe/
cundū ſecundā abſtātiā
. l. Eleboſcos. Plinius li/
bro. zz. capitulo. zz.
E lamep ideſt vua.
E langeranda. i. tereſtria.
E lapmum. i. criſantinum.
E larna ideſt granum.
E laſac ideſt armoniacum.
E latiū. Diaſco. ſic vocat ſe
men quoddā qd circa ar
boreȝ palmaꝝ naſcit̄ ali
bi eleterium repitur.
¶ Cap. CCXXXX.

Elatinus. DIASCORI. cap° elatinus hȝ fo/
lia rotūda ⁊ aſpa haſtas tenues ſimilia
elixine: ſȝ minora rotunda ⁊ aſpa haſtas tenues duobus
palmis lōgas qnq; aut ſex ex vna radice hn̄s folia plana
guſtu ſtiptica naſcit̄ locis cult]⁊ in agris. PLINIVS li°
. z7. ca° 9. Elatin ramulos hȝ qnq; aut ſex tenues ⁊ oblon/
gos folia q̄ſi piloſa ⁊ ſtiptica. GALIENVS. 6. ſimpli.
pharmaco. Elatin mediocriter eſt frigidatiua ⁊ ſtiptica.
POSSE. DIASCORI. folia eius in cataplaſmatib⁹
adhibita polenta reuma oculorum ⁊ tumorē ꝓhibet. Eli/
xatura eius bibita diſſintericus mirifice medicatur.
PLINIVS. folia eius in fomēto lachrymas ſtringūt.
Elatis. ALEXAN. ca° de paleſi. ⁊ agiro ⁊ elatis acopū
. i. mitigamētuȝ ex agyro mixtū. i. confortatiuo ⁊ elatis. i.
ſtipticis īfrigidatiuis cū tēperamento.

E lbair ideſt oua.
E lbelum elbeolum. i. buti
rum. Daliabas.
E lbeub ideſt mercurialis.
⁊ aliq dicunt ꝙ eſt ſpēs
baucie agreſtis fetentis
de qua fit galbanum.
E lbue heilbāc expoſita ab
Aui. ꝙ eſt iuȝ bue: ſed in
ara. eſt ſcriptuȝ chibaue.
⁊ ipm eſt albaue. ⁊ ē ſpe/
cies cardamomi. dicit. n.
ibi ꝙ ē ſubtilior q̄ȝ cacu/
la qd eſt cardamomuȝ: ⁊
ſic elbue eſt ſpecies car/
damomi ſubtilior carda
momo vſuali.
E lcalimbat terbentina.
E lchai ideſt ſatirion.
E lcheil ē locus vbi ceruix
dorſo coniungitur.
E lchidme ideſt paritaria.
E lchil ideſt mellilotum.
E lcuȝegi. Alcuȝeȝ ara. eſt
tetanus.
E lchuchogi ideſt cum ali/
quis cap impetuoſe ver/
tit retro vel añ cum loq/
tur ⁊ mouet ipm aut fa/
cit crepitum ore quando
loquit̄: ⁊ ꝓfert verbum
⁊ neſcit quid dicat: vl' cū
loquit̄ ſonuȝ facit vt nō

recordet̄ vel aliquid fa/
cit qd extraneū videt̄. l.
E leȝuȝi. Elciſmatos vel el
ciſma grc. PAVLVS
cap. de ruptura inguinū.
inueni in antiquiſſimo li
bro alkimie ō greco trāſ
lato tractura auri q̄ gre.
eliciſma dicitur. Jteȝ in
eodem libro alibi elici/
matis. i. mollibdie. ⁊ gd
eſt molibdia. l. in propria
. l. Jtē in antiqs ſinōimis
inueni eliciſma. i. plūbuȝ
vſtū. PAVLVS ca°
de ſcoria. Scoria argēti
vocant greci eliciſma.
Plinius lib. 33. cap. 6.
E lcon ideſt oleum.
E lcos ideſt vlcus.
E lcoſpalatū. i. oleū vetus.
E ldidelmelie. i. corōa regl
E lea gre. i. oliua eleō olm.
E leas dracin ideſt gummi
oliue. Eleas darchi ideȝ.
Galie. ad patern.
E leborites. i. centūneruia.
E leboritis ideſt cētaurea
minor.
E leborus gd ē. l. Ellebor⁹.
E lebe ideſt fenugreci

¶ Cap. CCXXXXI.

Eleboſcos . i. elafon ceruicellum ⁊ ceruaria.
DIASCORI. cap. eleboſcos her
ba eſt quā alij alafion dicūt: latini vero ceruicelluȝ. i. cer
nariā. virgā hȝ feniculo ſimilē que virga nodis eſt plena.
folia eius duob⁹ digitis ſunt lata ⁊ oblonga ſicut terebin
thi aſpa ⁊ fragilia virga ei⁹ ex ſe multos emittit ramulos
in quib⁹ capitella ſunt aneto ſilia. radix eſt illi duobus di
gitis lōga ⁊ lata ⁊ alba ⁊ odorata apta eſcis. virga p̄dicta
a multis comedit̄. POSSE. DIASCORI. hanc her
bam cū cerui comederint cornua deponere dr̄. quare ⁊
ipſa cornua venenis occurrūt. ſemē eius cuȝ vino bibitū
ſerpentum vexationes curat.
E lectuarium ideſt mollis ſorbitio.
E lecoruȝ ideſt lapis lincis. Diaſcorides.
E lecenium ideſt lilium. ¶ Cap. CCXXXXII.

Electrum ſuccinū. kekabre. kakabre. ara. gre. ga
gates. lat. vero karabe. Et eſt gummi
arboris vt gēma. vñ anuli fiunt. vñ electrū ⁊ ſuccinuȝ ka/
rabe ſub codē ponunt̄: qꝛ electrū eſt karabe ⁊ ſuccinū eſt
karabe. vñ habemus ab Alexādro ca. de diſſinteria troci
ſcos dialectrū. Jtē Serui⁹ ſup bucolicon virgilij in eglo/
ga paſtoris dicit ꝙ electrum eſt. poſt ſuccinū. Jtē Caſſius
felix tractatu de trociſcis dicit. Trociſcos de ſuccino ⁊ ē
electruȝ ⁊ deſcribit trociſcos de karabe. Eſt aūt gūmi ar/
boris dicte a Diaſc. agiros ⁊ eſt ſpēs populi arboris. vt pȝ
in illo ca. agiros. verum illud facit cap. de populo diuerſe
ſpēi ab illo ſicut ēt Auicen. vt infra in alia lr̄a ſaf. patebit:
duo facit capitula de haur qd idē eſt qd agiros: ſed ī ara.
eſt haur. que capitula idē ſunt cum his Diaſco. quod aūt
Diaſco. dixit agiros Aui. dicit achiroſa corrupte vel achi/
ros vt in arabico: ⁊ dicit ꝙ eſt haur romanū. in alio auteȝ
ca. dicit ꝙ gummi illius arboris q̄ dr̄ haur romanum dr̄
karabe. DIASCORIDES cap. de agiros circa finē.
aliqui perhibent huius arboris lachrymuȝ in rodanum.
diſtillatum ⁊ coagulatum ſuecinum facere ideſt karabe.
OVIDIVS tñ lib. ſcdo metamorphoſeos in eridanū
electꝝ ex populis manare dixit. Sed Plinius lib. 37. ca°
ſcdo. ⁊ 3° in pncipio poſt longā improbationē fabularum
Oui. ⁊ alioꝝ. Certū ē eni electrū gigni in īſulis ſeptētriōa
libus oceani ⁊ a germāis appellari gleſſuȝ ⁊c̄. Arbor hui⁹
gummi qd eſt karabe gre. vocat̄ agiros: ⁊ eſt populi ſpēs
p Diaſco. ara. vero ſm̄ Serap. vocat̄ laurcuma. ſm̄ Aui.
vocat̄ haur romanū vel hauruȝ. lat. qd ſm̄ Arabes ſonat
haur. AVICENNA lib. ſecundo de eo duo facit capi
tula. vnū de haur cui conſonat caplm̄ de populo arbore.
aliud de haur romano: cui conſonat caplm̄ de agiros: ſed
in ara. eſt achiros. qd ēt exponit Diaſco. ꝙ eſt populus ar
bor. ⁊ Auicē. dicit ꝙ eſt Achiroſa volens dicere agiros: cu
ius gūmi eſt karabe. ⁊ Diaſco. dicit ꝙ ex arbore ſuccinuȝ
naſcit̄ ſm̄ quoſdā ⁊ in rodanū diſtillat. ⁊ ipm eſt electruȝ
vt oñſum eſt. ſ. in electro ⁊ in karabe. Due ergo videntur
eſſe ſpecies hui⁹ arboris vna cali. complexionis alia frigi.
ſicut per vtrunq; textū colligit̄ q̄ȝq̄ȝ apud Diaſcori. capl'o
de agiros ſit permixtū cuȝ alio ca. cuius error vel a tranſ
latore vel a ſcriptore ꝓceſſiſſe ꝓbibet̄ per teſtimonium
Serap. ex dicto Diaſco. in vtroq; ca. Aliud p̄terea ca. fa/
cit Auicē. de hac eadē qd incipit nux romana dr̄ acrufex.
. ſ. in arabico ⁊ eſt achiros ⁊c̄. Jbidem ſicut de haur. roma
no. ⁊ error ꝯtingit ob ſimilitudinē lr̄aruȝ huius nominis
haur. io. ⁊ leuȝ. io. qꝛ nō differunt niſi in pūctis. Jtē error
fuit ⁊ ab codē taȝ in ca. de karabe vbi dicit: qꝛ eſt gummi
arboris dicte nux romana ⁊ dicit eſſe haur. Jteȝ error in/
uenitur in quibuſdaȝ ſinonimis agiros inquit eſſe leum
romi: ideſt nux gallica: vbi erat ieum debuit eſſe haur.
DIASCORIDES capi. ō agiros. i. pplus arbor quā
alij ieum dicunt calefacit fortiter humectat aūt medio/
criter ⁊ leptomeris eſt. GALIENVS. 6. ſimp. phar. ca
pitulo de populo. argira ſiue populi flores ca. ſunt virtu/
te ex tertia abſtātia a tēperatis. in ea vero que exiccādo
⁊ humectando differentia breui ab eucratis ⁊ medijs ac/
ceſſerunt verſus ſiccius. eſt aūt ſubtiliuȝ partium magis
q̄ȝ groſſaruȝ: ſed ⁊ frondes eius ſimiles ſunt floribus: niſi
quia ꝑ omnia debiliores ⁊ minus efficaces: ⁊ reſina eius
eiuſdē virtutis eſt cum floribus. ⁊ adhuc calidior. Semi/
nū vero ſubtiliū partiū magis nec nō deſiccatiuū magis
q̄ȝ reſina ē flores nō valde nota aliqd calm̄. SERAP.
li°. aggrega. capl'o haur. romi. GALIENVS. 6. ſimpl.
pharm. haurcuma vl' haur. romi. i. arbor karabe. comple
xio eius eſt compoſita ex ſubſtātia aquea tepida ⁊ terrea
ſubtili. ⁊ propter hoc accidit ꝙ ſubſtantia eius eſt compo
ſita ⁊ in roſis huius arboris eſt ſubtilitas pluſquā groſſi/
ties. Et virtus eius eſt calida in tertio: ſed deſiccatio ⁊ hu
mectatio non ſunt in ea multuȝ. verum declinat ad ſicci/
tatem paululum: ſed gūmi eius eſt karabe virtus ei⁹ eſt ſi
milis flori eius: niſi quia eſt calidior parū ſemen eius ſeu
fructus eſt ſubtilioris ſubſtantie q̄ȝ gummi ⁊ maioris de/
ſiccationis ⁊ eſt hoc plus q̄ȝ flos eius: niſi quia nō eſt mul/
te caliditatis: ſed floris virtus eſt ſicut roſe eius: niſi quia
operatio eius eſt debilior operatione ipſius. ⁊ dicitur ꝙ
gummа haur que naſcit̄ iuxta fluuiū nili congelatur ibi ⁊
eſt illud qd dicit̄ alaptō. ⁊ quidā nomināt ipm arſopodō
⁊ eſt karabe. ⁊ hoc gūmi qñ frangit̄ ꝓcedit ex eo odor bo
nus: ⁊ color ei⁹ eſt ſicut color auri. AVICENNA lib°
de virib⁹ cordis: karabe ca. eſt in pmo ſic. in z° aliq volūt
ꝙ ſit fri. PAVLVS karabe eſt gūmi arboris haur ro
mi: ⁊ calefacit caliditate tempata cum pauca frīditate.
BVLCASIN eben aben azarin lib. q dr̄ ſuitor. kara
be ſic aſſat̄ ⁊ comburit̄. ⁊ opȝ ꝙ frāgas karabe in fractu
ris paruis ⁊ aſſa vna vice vel duabus ⁊ ſerua. ſed combu
ſtio eius ē in hūc modū. Accipe ollā fictilē ⁊ pone karabe
intus ⁊ claude os ei⁹ cū luto ⁊ pone in igne vna nocte: de/
inde extrahe ⁊ tere ⁊ vtere. POSSE. DIASCORI.
Corij eius. 3. i. bibita ſciaticis medetur ſtrāgurijs ſubue/
nit multi dicūt ꝙ bibita cū vrina burdonis generare nō
ꝑmittit. folia eius bibita poſt purgationeȝ menſtruoꝝ ſi/
mili mō cōceptū minime admittit. Jtē ſuccus folioꝝ ei⁹
dolori auriū ſubuenit. ſuccus ſeminis eius melle mixtus
caligines oculoꝝ detergit. Jtē folia eius cum aceto vt ca
taplaſma adhibita podagricis medētur. reſina vero eius
malagmatibus neceſſarie miſcet̄. Semen eius cū aceto
bibitū epilēticos curat. gūmi eius quod dicit̄ karabe tri/
tum ⁊ bibitū ſolōnes ventris ꝯſtringit: ⁊ ſtomacū reficit:
⁊ fluorē ſanguinis reprimit. AVICENNA. habȝ pro
prietatē ꝯfortandi cor ⁊ letificādi ⁊ repellēdi cardiacā ⁊
fortificādi ſpūs. SERAPIO. cap. karabe. Karabe ſu
mit̄ in potu ⁊ prohibet curſuȝ humiditatū ad ſtōm: ⁊ ab/
ſtringit ventrem ⁊ ſtomacū: ⁊ confortat eum: ⁊ abſcindit
fluxū ſanguinis. ⁊ quādo cortex huius arboris inciditur
minutiȝ ⁊ ſeminat̄ in letamīe oriunt̄ ibi toto āno fūgi ad
comedendū. PAVLVS karabe ē gūmi arboris haur
romi qd quādo bibitur retinet fluxum ventris ⁊ ſtoma/
ci ⁊ ſanguinem vndecūq; fluat. ⁊ putāt quidam ꝙ ſit ſan/
daraca ⁊ dicunt ꝙ karabe ſodoma huius eſt gummi ⁊ eſt
gūmi funeris: eo ꝙ latini ponebant eū ſuper corpora de/
functoruȝ. Et idem auctori. Albugerig. Caliditas eius eſt
temperata cum pauca frigiditate. ⁊ habȝ proprietateȝ re
tinendi ſanguinem: ⁊ proprie in tenaſmone. ⁊ confert car
diace: ⁊ ſtringit ventreȝ. Et idem auctori. Bedge. karabe
ca. eſt ⁊ retinet ſanguinem vndecunq; fluentem. Et ideȝ
auctoritate. Alcanzi ſuſpenditur ſuper apoſtemata. ⁊ con
fert ⁊ eſt frigiduȝ. ⁊ confert cardiace. ⁊ ſputo ſanguinis ⁊
fluxui eius a naribus. Et alias virtutes inuenies. in. l.

lapis gagates. Electrũ ẽt dr̃ auꝝ cuiꝰ q̃nta ps eſt argentũ. Pliniꝰ libꝰ 33.caꝰ .4. verſus finem.
E leſion ſm̃ Diaſ. dr̃ tertia ſpecies ſemperuiue que ayzon dicit̃ vel aiſdon.
E leſas vel caniũ eſt oꝛdeũ infuſum. ⁊ eſt quidaꝫ potus. ⁊ eſt animal.
E legia eſt ſpẽs calami aromatici.
E legne.i.elatin vl̃ elatinꝰ.
E lelica albutimo.i.gummi terebinthi.
E letiſſagus quid eſt lege. Elliſſagus.
E leniũ. Elymõ ynula ſimphitum ideſt ellenium. Diaſcoꝛi.batum.
E leodin rodeum.i.oleuꝫ roſeum.
E leo.i. trabo.ide catellica virtꝰ.ſ.ſubtractiua.i.virtus retẽtiua q̃ ſtatim ſequtur poſt appetitiuaꝫ: ſed aliatica dicit̃ digeſtiua ⁊ interpretat̃ immutãs. ⁊ eleo ſilr̃ dr̃ oliua. vt apparet in .l.propꝛia.
E leon.i.oleuꝫ vel oleũ oliuaꝝ.ara.zciatũ zaiatuꝫ.
E leos paleon.i.oleũ vetꝰ.
E leodes eſt ſpecies ſaniei ſic dicta: qꝛ ſimilis oleo .l.hidros.
E leomeli ⁊ aumeli ẽ oleuꝫ dulce ſpiſſuꝫ valde ſicut mel ⁊ extrahitur de quadam arboꝛe.l. aumeli.
E leniabin.i.conditum.
E leni.i.tediũ vl̃ triſtitia õ futuro ⁊ facit vigilare.
E lenea ẽ ſcđa ſpẽs lauri q̃ dicit̃ ſigillũ ſalomonis.
E leps ideſt cicer.
E lepeon. Elepnium.i.mezereon. Elepium.
E lermas.i. auripigmẽtuꝫ.
E leſen. Eleſer ideſt vitis.
E leſiꝫ. Eleſmi. Elexeõ. Elexim.i.paritaria vago paternia herba. zuzegi ideſt vitri.
E leti. Electi.i.gaꝫati ⁊ eſt eupatoꝛium ghafeti.
E leuãtia ideſt inflatio cruris ⁊ pedum.
E leuan.ideſt lalanga.
E leurus.i.gattꝰ. Hal̃.p̃mo memiri.cap.p̃mo.
E leupꝛopicon.i. cẽtaurea.
E lezuzi. Eleuzegi ẽ paſſio qñ aliquis impetuoſe caput mouet cũ loquit̃ vel qñ ſilet aut facit ſtrepitũ oꝛe cũ loquit̃ repetẽdo idẽ verbũ impꝛopꝛie vl̃ cuꝫ aliqs loqtur ſecũ vt recoꝛdet̃.l. Elchuchogi.
E lgil ideſt calx.
E lhanachid. Elhanakid.i. racemus.
E lhul.i.fructus iuniperi.
E lia. Eliambatis eſt ſpẽs braſſice ſecũda. Plinius lib.20.cap.9. in p̃ncipio.
E lica ideſt ſpelta.
E liciſma ideſt elciſma.
E licomalic.i. mellilotum.
E licon.i. capꝛioli vitis vel ſummitates. Paulus.
E licinũ qđ in petris naſcitur ⁊ eſt vſnee. Oꝛibaſiꝰ.

¶ Cap. CCXXXIII.

Elicriſi.

PAVLVS.cap. de ſanguine cũ vrina ad coagulatum inquit ſanguinem in veſica da apozima arthemiſie bibere ⁊ elicriſi ⁊ conize ⁊c̃.
PLINIVS lib.21.cap.25.de elicriſio. Elicriſiuꝫ alij criſantũ vocant. Ramulos habꝫ candidos.folia ſubalbida abꝛotano ſimilia.ad ſolis repcuſſum auree lucis in oꝛbẽ veluti coꝛimbis dependẽtibꝰ qui nũq̃ꝫ marceſcit. naſcit̃ in fructice ⁊c̃. ⁊ inter eius virtutes iquit ad ſanguinẽ concretum ventris ⁊ veſice aſſumi cum mulſa.
E lidrus.i.ſerpẽs magnus.
E lidariuꝫ putant ꝙ ſit electrum ab alijs dicitur ꝙ vernix que pꝛoximã habent virtutem.

¶ Cap. CCXXXIIII.

Eliſſagus

liliſſagus grece.arabi.geliſſagos. Alſamuet. Tuſſilago. Eliſſagos. Sache.latine võ ſaluia. SERAPION.liꝰ aggre.cap.geliſſagos. auc.Diaſc.i.ſaluia ⁊ eſt arbuſtũ lõgũ hñs plures ramos ⁊ lignũ eius ⁊ folia ſil̃ia folijs citonioꝝ: niſi qꝛ ſunt lõgioꝛa ⁊ ſtrictioꝛa ⁊ rugoſa pauca rugoſitate. ſicut eſt rugoſitas pãni poſt q̃ꝫ abluitur antequã extendat̃ ⁊ reponatur ⁊ coloꝛ eius declinat ad albedinem. ⁊ habet odoꝛem bonum. ⁊ habet in ſummitatibus ramoꝛum ſemen ſimile ſemini herbe ſilueſtris que dicit̃ oꝛmẽ.naſcit̃ aũt in locis aſpis. DIASCORIDES. Eliſagus.i.ſaluia frutex eſt oblõga ⁊ habens multas virgas quadras ⁊ albas ⁊ folia ſimilia malicidonijs:ſed oblõga minoꝛa ⁊ aſpa ⁊ albedioꝛa ⁊ odoꝛata ſubrugoſa ſemẽ ſup virgas eſt ſimile oꝛmĩo agreſti.naſcitur locis aſperis. PLINIVS lib.26.cap.6. Eliſſagus herba eſt exalbida haſta eſt ei vaſta ⁊ quadra folia aliquatenus aſpera.poteſt enim acriter reſtringere.
GALIENVS 6.ſim.phar.cap. Eliſſagus ꝯpl̃o huius herbe ẽ ca.caliditate manifeſta ⁊ ſufficiẽti ⁊ paꝝ ſtiptica.
POSSE. PLINIVS herba ipſa facit ad diſſintericos ⁊ ſuccus folioꝛum eius capillos generat ⁊ vrinã ꝓuocat.
SERAPION decoctio folioꝝ ⁊ ramoꝝ ipſius quãdo bibitur pꝛouocat vrinam ⁊ mẽſtrua ⁊ expellit fetũ. ⁊ confert moꝛſui venenoſo ſtrigõis marini ⁊ dẽigrat capillos. ⁊ confert apoſtematibus: ⁊ abſcindit fluxum ſanguinis: ⁊ mũdificat vlcera fraudulenta: ⁊ cum decoctiõe ramuloꝛum ⁊ folioꝝ ipſius fit ablutio ſedat pꝛuritũ genitalium viroꝝ ⁊ mulierum. DIASCORIDES virtus eius eſt diuretica mẽſtruis imperat aboꝛſum facit percuſſum ſtrigõis marini mitigat capillos nigreſcit ẽ ẽt termãtica. ⁊ ſanguinẽ fluentẽ ex vulneribꝰ ſtringit ſoꝛdida vulnera purgat. Elixatura folioꝝ ⁊ virgaꝝ ipſius pꝛuriginẽ nature cõpeſcit eſt etiã virtutis redarguẽtis cũ acrimonia. vñ ad diſſinteriã atq̃ꝫ muliebꝛẽ fluxum quẽ greci rigeon vocant facit. ſuccus folioꝝ eius capillos denigrat ⁊ vrinam pꝛouocat. PAVLVS vinuꝫ decoctionis eius confert paraliticis bibitũ ⁊ cataplaſmatũ ſuper partem paraliticanteꝫ. Et dicunt magi de ſaluia ꝙ ipſa putrefacta ſub fimo generatur auis quedã habens caudã ſerpentinã ⁊ albam merule ſimilis. de cuius cinere ſi ponat̃ in lampade apparet ꝙ domus ſit plena ſerpẽtibus.
E liſon apud Diaſ. eſt ſpẽs quedam aconiti q̃ apud Aui. ĩterfectoꝛ leopardi vocatur alias lupi.
E liſoꝛiõ.i.ſtrãgulatoꝛ pardi.i.aconitum. Diaſco.
E liga.i.anuli vitis.
E ligma ideſt electruꝫ vel inlinctum.
E lignata. Elimgria ſunt medicine vel potiões calide. Theodoꝛus capitulo de aſmate.
E lignati.i. mollis ꝯfectio.
E lili caſmoboꝛo.i. gummi zappini.
E lima.i.cozũbꝛuꝫ. ⁊ elima .i.panicum. Halie.
E limaticuꝫ mel ideſt mel acticum. Diaſcoꝛi.
E limea. Elimma ilĩma.i. vnguentum.
E limben ideſt caſeus.
E lime vel elima.i.panicũ.
E limos durkia.i. milium.
E limon ideſt enula.
E limos. Elixim. Elixime ideſt eraclea.
E linx ideſt lumbꝛicus.
E lios gre.ſol: ſed ylios pꝛofertur.
E lioſpagus teneritas ramoꝝ ſparagi q̃ in ſũmitatibꝰ naſcunt̃ dictus ab eleos qđ ẽ ſol: qꝛ ſicut ſol mutat radios ſuos ita ſpagus teneritates ſuas.
E lioſtropos quid eſt lege titimallus. Elioſcopos idem. Diaſcoꝛides.

¶ Cap. CCXXXV.

Eliotropium

yliotropiuꝫ hebeneb elacrab.i. cataputia maioꝛ: ſꝫ ſ l̃o: qñ Dia. facit ſemotim capl̃ꝫ de eliotropia a capl̃o õ cataputia maioꝛi quã vocat cici. vñ eliotropia gre. eſt dcm̃ ſolis cõuerſiua ab elios quod eſt ſol ⁊ tropos ꝯuerſio. hoc nomẽ multis plantis attributum eſt: eo ꝙ plures floꝛes ſuos ad ſolem cõuertant quidã pentadactilũ ſic vocauerunt quidã cicoꝛeaꝫ ⁊ alij alias. DIASCORIDES capitulo de eliotropio duo facit capitula. de pꝛima ſic. Eliotropium maius multi ſcoꝛpioꝛon dicũt: eo ꝙ floꝛes ſimiles ſunt figure ſcoꝛpij. folia hꝫ ozimo ſimilia ⁊ aſperioꝛa ⁊ nigrioꝛa. ⁊ haſtas ex vna radice q̃nq̃ꝫ aut ſex cum ramulis q̃ꝫpluribus ĩ quibꝰ floꝛes ſunt coloꝛis albi ⁊ ſubpurpurei ⁊ ſubcitrini ſic̃ cauda ſcoꝛpij. Aliud capl̃ꝫ de eliotropio dic̃. Eliotropium minus naſcit̃ locis cultis ⁊ in pꝛatis ⁊ ſimile ſupꝛadicto ſemen rotundum hꝫ pendens. PLINIVS.libꝛo.22.capi.21. ⁊ libꝛo.2.capi.42. ⁊ libꝛo.18.capitulo.27. de eliotropio. nomen accepit ꝙ pꝛimo ſolſtitio eſtiuo floreat vel ꝙ ſolis motibus circumacta cõueniat. vnde a latinis ſolſequia vocatur. naꝫ ſole oꝛiẽte floꝛes ſuos aperit item recludit cũ ſol recubuerit. ipa eſt quã latini intubaꝫ ac verrucariaꝫ vocant ex eo ꝙ extinguat verrucas ex aq̃ potata vl̃ cataplaſmatis vice impoſita v̄rucas abſtergit.
POSSE. DIASCORIDES huius herbe manipulus vnus elixus ⁊ bibitus flegma ⁊ colerã deponit cuꝫ vino bibitus ictibus ſcoꝛpionum occurrit. Cataplaſmatibꝰ adhibitus eadem facere poteſt. Multi etiaꝫ radicẽ eius collo ſuſpẽdunt contra vim ſcoꝛpionuꝫ. ſeminis eius grana quattuoꝛ cum vino bibita ante acceſſioneꝫ quartanarijs maximum remediũ eſt. tertianarijs vero tria grana vtiliter dant̃. folia eius cataplaſmatibus adhibita tumoꝛes ſpargũt. mirmiceas coꝛpoꝛis purgãt. clauos coꝛpoꝛis limpidant: ſicca vero folia eius impoſita podagricis maximũ pꝛeſtant effectũ. trita ⁊ matrici ſuppoſita mẽſtruis impant: aboꝛſuꝫ faciunt. Eliotropij minoꝛis herba cũ eiꝰ ſemine decocta ⁊ cum nitro ⁊ yſopo ⁊ cardamomo bibita rotũdos ⁊ latos lumbꝛicos excludit. clauos impoſita cuꝫ ſale tollit: maxime ſi fuerit elixa ⁊ impoſita.
E liquiſma.i. raſura nauis.
E liſſagnic ideſt lapſana.
E liſmen. Eliſmis.i.paritaria. Elixio. Elixiones.
E liſmũ.i.plumbuꝫ vſtum.
E litrodani ideſt rubea.
E litis.i.lepida ſm̃ Diaſco. vocat̃ melioꝛ ps ſquame eris. Elitis migaxe.i.lepida teneri eraminis. ⁊ eſt ſquama vel ſcoꝛia.
E liticen virtus gre. attractiua. Ha.liꝰ de catarticl.
E liũ.i.triticale. Hal̃.libꝰ de facile acq̃ſibilibꝰ. ca.28.
E lix apud Diaſ. vocat̃ quedã ſpẽs hedere caꝰ ciſſos que ſeminibꝰ caret folia hñs minuta ⁊ anguloſa.
E lixatura pꝛo ſapa accipit̃ apud pauluꝫ qñ ſine determinatione reperit̃.
E lixfiatuꝫ ideſt lenticula.
E lixio. Elixiones. vitrago. vitregena. Echine pdicalis paritaria. Eliſmẽ. Eliſmis idẽ.l. Tuderi.
E lkabuim. Elkalibac.i.gũmi albotin. ⁊ ẽ terbẽtina
E lkalibakia ideſt auena.
E lkamac. Elkemac ideſt granum.
E lkaſi ideſt vlceratio.
E lkirika.i. radix gladioli vel gladiolus.
E lkiſma.i.raſura nauis.
E lkiſmos grece tractio datio helciſma.
E lkea gre.i. vlcera elkos vlcus. Elkoſis vlceratio.
E lleben ideſt lac.
E lleboꝛites.i.centaurea.

¶ Cap. CCXXXVI.

Elleboꝛus.

Elleboꝛelentum. Elleboꝛon verucaria vel polirizon. grece. ara. cherbachen. lati. vero velatruꝫ. SERAPION.lib.aggre.cap. cherbachen. aucto. Diaſco. Due ſunt eius ſpecies albus ⁊ niger: ſed albus eſt planta: cuius folia ſunt ſimilia folijs plantaginis ſeu folijs plãte dicte bleteagrion.i. ſicle agreſtis: niſi qꝛ ſunt bꝛeuioꝛa eis ⁊ declinantia ad nigredineꝫ plus eis: ⁊ verſus rubedinẽ aliquãtulũ tendentia. ⁊ habet ſtipitẽ quattuoꝛ digitoꝝ longũ rugoſuꝫ. ⁊ qñ incipit excoriari deſiccat̃ ⁊ putreſcit cito ⁊ apparẽt circa ſtipitẽ velut capilli ſubnigri. hꝫ radiculas multas ſubtiles egrediẽtes ab vna radice paruas oblongas ſimilr̃ cepe longo. naſcit̃ mõtuoſis locis. ⁊ opoꝛtet ꝙ fodiat̃ radix ipſius plante ⁊ reponat̃ tpe meſſis: ⁊ melioꝛ ad colligendũ eſt cuius planta extendit̃ ſup terrã extẽſione moderata ⁊ eſt albus facile frãgibilis multe carnoſitatis nõ hñs acutas ſummitates ſicut ſquinantũ. ⁊ qñ frangit̃ euolat ex eo res ſimilis pulueri ⁊ caro eiꝰ eſt ſubtilis ⁊ nõ moꝛdicat linguam moꝛdicatione foꝛti: ſed facit abũdare ſaliuã ad os. Et caueat̃ animietate ſua: qꝛ ſuffocat. Et melioꝛ ex eo eſt ille qui defert̃ ex terra q̃ dr̃ Italia: ſed ille qui eſt ex cadecbia ẽ maius: ⁊ eſt plãta ſimilis ſquinãto. ⁊ eſt ſuffocãs. Sed elleborus niger eſt plãta hñs folia viridia ſimilia folijs dulb. ſꝫ nigrioꝛa: ⁊ eſt in eis aſpitas. ⁊ hꝫ virgã bꝛeuẽ et floꝛẽ albũ cum aliquãtulo purpureitatis: et eſt ſup ipſaꝫ velut racemus in quo eſt ſemẽ ſimile grão cartami qđ hoĩes denachiboꝛ. ⁊ denoĩant ipm̃ ſcamonoides: eo ꝙ vtãtur ipſo in purgatiõe vẽtris. et hꝫ radiculas multas ſubtiles nigras egrediẽtes ab vna radice ſimiles radicibꝰ cepe. et quod de ipa adminiſtrat̃ ſunt ille radicule. naſcit̃ in locis aſpis ſiccis nemoꝛoſis. Et melioꝛ ex eo ẽ plenus nõ cõſumptus nec extenuatus cuiꝰ interiꝰ ẽ ſubtile acuti ſapoꝛis et pungens linguã DIASCORIDES cap. de elleboꝛo ſm̃ tranſlationẽ noſtram. Elleboꝛus albꝰ folia habet ſimilia arnogloſſe aut blete agreſti: ſꝫ bꝛeuioꝛa et nigrioꝛa et modicũ obruffa. haſta ẽ ei lõga duobꝰ palmis et rugoſa et citius ſolet marceſci qñ ſiccari incipit. et ſicut capilli multi ex vna radice ꝓcedũt ſicut virgule. naſcit̃ locis montuoſis. radix fodi tpe arearum debꝫ. vtilis eſt aũt alba et tenſa et fragilis et plena et iũcoſa. quã cum fregeris velut fumũ iactat: ⁊ albidioꝛ deintus cũ guſtu ca. nõ valde ſaliuã ꝓuocans. plus accepta hominẽ ſuffocat. meliꝰ eſt grinaicuꝫ et italicũ. capadociũ his albiꝰ eſt et tenue. Elleboꝛus niger eſt pollirizon aut melãpolion dr̃: qꝛ melãpus filias ſuas amentes ex eodem curauit a mania. hec herba folia hꝫ ſimilia platano viridia: ſed minoꝛa vt affodillus: ſꝫ diuiſa multis locis: ſed nigrioꝛa et aſpa. virga eſt ei bꝛeuis et floꝛes albi et purpurei in ſemate botruoſo ſimiles ginco. hec in antiqs tẽpoꝛibꝰ ſcamonoides dicebat̃: qꝛ multi ea vtebant̃ in purgatõibus. huius radices tenues ſunt et nigre ſicut cepulle quaꝝ radicũ maxime vſus ẽ naſcit̃ in locis aſpis et ſiccis et agreſtibus. Eligẽda vero eſt carne plena. que intra ſe hꝫ albũ coloꝛẽ et guſtu viſcidum et calidũ. talis vero in parnaſo mõte naſcit̃. GALIENVS 6ꝰ ſim.phar.capi.de elleboꝛo. Elleboꝛi ſpẽs ponant̃ in 3ꝰ gra.ca.et deſic. Eſt aũt ſm̃ guſtuꝫ calidioꝛ qui niger. ſubamarus aũt albꝰ. AVICENNA lib.2.cap.de elleboꝛo. Ille qui niger eſt: eſt fruſta inciſa et eius acuitas foꝛtioꝛ eſt acuitate albi. et illi qui ipſum colligunt pꝛeſeruantur ab eius nocumẽto comedendo allia ⁊ bibendo vinũ. et folia quidẽ plãte eius ſunt ſimilia folijs dulb: ſed ſunt vehementioꝛis nigredinis q̃ꝫ ipa. et habet crus bꝛeue ad purpureitatẽ declinãs: et eius figura eſt ſicut figura racemi. et in ipa eſt fructus. et habꝫ venas ſubtiles nigras: ex cuiuſcunq̃ꝫ quarum radice ſicut duo capita ceparuꝫ egrediũtur. et quod de eo adminiſtratur ſunt vene iſte et oritur in ſiccis locis. melioꝛ eſt ille qui eſt medius inter veterem et nouũ et groſſum et extenuatum habẽs coloꝛeꝫ cinericiũ et qui eſt velociter frangibilis: et nõ ponderoſus in cuius vacuitate eſt quoddam ſimile tele aranee ſapoꝛem habẽs acutum et moꝛdicãs linguam. Et bonum quidem qđ adminiſtratur eſt vt aſſumatur lignũ paruuꝫ qđ eſt apud radicem eius et infundatur parua aqua et excorietur. Et aſſumant̃ coꝛtices illius et exiccẽtur in vmbꝛa et adminiſtrẽtur triti et cribellati et potio eius ſunt tres carmet. et melius eſt vt in potu det̃ cum petroſellino et dauco. et quandoq̃ꝫ dantur ex eo vſq̃ꝫ ad aur̃.ij.cali. eſt et ſic. vſq̃ꝫ ad ſecũdũ. Eſt ſolutiuꝰ ſubtiliatiuus ⁊ ẽ foꝛtis abſterſionis adeo ꝙ coꝛrodit carnem moꝛtuam: et quando naſcit̃ apud radicem vitis fit eius virtus ſolutiua. Et de pꝛopꝛietatibus quidẽ ellebori eſt ꝙ ipſe pmutat coꝛpus a ſua complexione. et facit quandoq̃ꝫ acquirere cõplexionem bonã iuuenilem: et multi ſunt qui album elleboꝛuꝫ ſumunt ad vomẽdum: et non facit vomere et non ſoluit: ſed facit illud qđ facit vomitus et ſolutio: et cõuenientia eius ad viros viragines mulieres et ad foꝛtioꝛes ⁊ adoloſcẽtes et ad eos q̃ hñt carnes teneras ĩ coꝛpoꝛe: et multi

tudo ſanguinis eſt plurima. ⁊ nõ eſt conueniens caſtratis
neqꝫ mollibus. Et ipſe quidẽ eſt ꝯueniẽs in martio: dein/
de in ſeptembrio. verumtñ opꝫ vt ante ipm̃ ꝑcedant tres
dies penitus in quibus abſtineatur a comeſtione ⁊ pota/
tione groſſorũ. ⁊ vt adminiſtrentur ea q̃ gaudere faciũt.
⁊ delectari ⁊ vt euomat ⁊ eyciat poſt cenã duabus vicibꝰ
aut tribus: deinde aſſumatur linitus ſup morfeam ⁊c̃.

IO. MESVE. Elleborus eſt arbor algur ⁊ ſunt eiꝰ due
ſpẽs. nã alius eſt albꝰ alius eſt niger. Niger incolumior ẽ
albo. vñ minatur albꝰ accñtia timoris ⁊ tremoris. Niger
vero acquirit ei iuueneſcentiam ⁊ incolumitatẽ: ⁊ ex eo
qḋ magis eligit̃ ⁊ ꝓprie eſt cuius ſapor eſt acutus mordi/
cans guſtũ. ⁊ hñs ſaporẽ ſicut aſſarũ ꝓprie ⁊ qḋ eſt frangi/
bile ⁊ mediũ inter ſubtile ⁊ groſſum ⁊ mediũ inter recẽs
⁊ antiquũ ⁊ mediũ inter ponderoſum ⁊ leue: immo plus
leue q̃ põderoſum. ⁊ qḋ eſt leue carens aſperitate et me/
lior pars ipſius plante eſt radix ipſius ⁊ melior pars radi
cis ſunt fuſtes ipſiꝰ ⁊ melior pars eorũ ſunt cutes ipſorũ.
Et melius tempus collectionis ipſorum ſunt ver ⁊ eſtas.
Albus aũt minoris eſt acuitatis ⁊ mordacitatis ⁊ morda
citas eiꝰ eſt nõ apparens ſubito ⁊ ẽ maioris amaritudinis
q̃ niger. In alijs aũt ꝓprietatibꝰ vt niger hꝫ: ſed plus an/
tiqtate q̃ niger patit̃. Niger eſt ca. ⁊ ſic. i. ꝫ. ⁊ eſt ſubtiliati
uus ⁊ ſolutiuus corroſiuus carniũ que fiunt in vlceribꝰ.
⁊ dr̃ ꝙ quando naſcitur apud radicẽ arboris ſunt fructꝰ
illius ſolutiui. Albus vero ca. ⁊ ſic. eſt in medio tertij. ⁊ ſi/
militer abſterſiuus mordicatiuus multiplicãs vomitum
⁊ faciẽs ſternutationẽ cũ fortitudine. Albus corporibꝰ no
ſtri tẽporis moleſtus eſt: immo eſt eis ſicut venenũ ꝓprie
prefocans. Nigri aũt vſqꝫ ad tẽpora nr̃a virtus eſt tolerã
bilis lꝫ adhuc difficile ingt Hypo. Moleſtus elleborus
his quorũ corpora ſunt ſana. ars autem ⁊ ſollicitudo in re
ctificando ⁊ impropinãdo quandoqꝫ cum opꝫ facere eiꝰ
opationẽ incolumẽ. Inquit filius zezar fit cerniabin ſic
mel ⁊ ſubmerget̃ in eo tepidũ ⁊ ſubtile ⁊ ex folliculis ni/
gri partes cõueniẽtes circiter. 8. horas ⁊ extrahunt̃ ab eo
⁊ ꝓpinatur terniabin hñs virtutẽ elebori. ⁊ cũ ſimiliter
fit de melle paſſularũ: ⁊ quandoqꝫ ſubmergit̃ in iure galli
narũ aut carniũ ⁊ fit ſilr̃. Et aliqui perforãt radicẽ raffani
⁊ intromittunt fuſtũ ellebori ⁊ poſt diẽ auferũt ⁊ ꝓpinãt
raffanũ hñtem virtutẽ ellebori. Et qñqꝫ infunduntur in
oximelle ⁊ fit ſimiliter. Et qñqꝫ in vino dulci. ⁊ quandoqꝫ
in cõdito aut in alio ex ſyrupis aut robub. qñqꝫ infundũ/
tur in iure gallorũ ⁊ carniũ ⁊ coquunt̃ in iure. poſtmodũ
autem kiſt aut ordeum: ⁊ qñqꝫ ſorbetur ius ſolum per ſe.
Daucus aũt ⁊ piper lon. aniſum petroſelinũ ⁊ calamentũ
yſopus ſicca ⁊ origanum ⁊ aſce ⁊ bonificãt eius operatio/
nem. bene autem permiſcetur cũ epithimo polipodio ⁊
ſale indo ⁊ ſimilibus. cõfortãt. n. ſeſe. expellunt aũt virtu
tẽ vtriuſqꝫ a corpore aq̃ mellis. aqua paſſularũ. aq̃ ordei
ius gallorũ ⁊ gallinarũ cum oleis nucum ⁊ amigdalarum
⁊ ſimilium. puluerem autem ellebori ſumere nõ eſt tutũ.

POSSE. Contra vermes auriũ conficiat̃ modicũ pul
ueris eius cũ ſucco perſicarie ⁊ in auribus imponat̃: ſta
tim exeunt. puluis eius ſuperpoſitus carnẽ ſupfluã corro
dit. contra furfures capitis ⁊ pediculos buliat puluis lu/
pinorũ amarorũ in aceto poſtmodum colet̃ ⁊ colature ad/
miſceatur puluis ellebori. vngatur caput per diſcrimina/
lia poſtmodũ lauet̃. Contra ſcabiẽ fiat puluis ex eleboro
albo bene trito. ʒ. i. ⁊ litargiro bene trito. ʒ. ij. ⁊ oleum cõe
vel nucum in patella bene coquatur ⁊ litargirũ bene con
ficiatur cũ aceto ⁊ ponatur in oleo ad vltimum puluis: ⁊
inungatur patiens in balneo. nã valet multũ contra litar
giam ⁊ epilenſiã ꝓuocat̃ ſternutatio ex puluere naribus
immiſſo vel pãno impoſito ad nares. DIASCORI.
Elleborus albus flegma ⁊ omnes humores vomitu pur
gat colliriјs nobilibus miſcet̃ caliginem oculorum pur/
gat. ſuppoſitũ aborſũ facit. infantẽ in vtero occidit. ſter/
nutamẽta prouocat. polente mixtus molli ſorices necat.
elixus cum carnibus citius eas madidas facit. nam niſi
mixtus fuerit polẽte aut ſiſamo aut ſucco ptiſane aut ſuc
co tapſie aut mulſe aut ſucco lenticule aut niſi in pane co
quat̃ dari nõ põt: q: ſic ab antiqs iuentũ ẽ. PHILON
medicus doctiſſimus ⁊ ꝑfectiſſimus diligentia lõga ⁊ ra/
tione ſcripſit qua diſciplina elleborus det̃. Multi vero
in ſucco mulſe mixtũ dant: poſtea dãtes manducare illis
q hoc acceperint q ſunt fortiſſimi corpore. vñ datũ diſci
plina ſuperiori nullã offocationẽ facere poteſt. cũ aceto
mixtus ⁊ colliriũ factum ⁊ ano ſuppoſitũ nauſeã ꝓhibꝫ.
Ellebori vero nigri. radix accepta colerã ⁊ flegma ꝑ ven
trem purgat. Alij ſcamoneã ⁊ ſal miſcent. ʒ. i. multi cum
iuſcellis eã coquunt. multi cũ lenticula. nam ſic accepta
ventrẽ purgat. purgatio illa melãcolicis epilẽticis arceti/
cis ⁊ paliticis medicat̃. ſuppoſita menſtruis impat. abor/
ſum facit: fiſtulas purgat impoſita. ⁊ poſt triduũ tollatur
ſurdis auribꝰ impoſita reddit auditũ. poſt biduũ aut tri/
duũ eiecta ſcabiẽ purgat mixta libanotidi cere ⁊ pici liq/
de ⁊ oleo citrino aceto addito ſola vt cataplaſma impoſi/
ta maculas oẽs corporis tollet. lepras oẽs zernaſqꝫ limpi
dat. ſcabies curat i aceto cocta. ⁊ gargariſmo accepta ſeu
adhibita dolorẽ dentiũ mitigat. miſcetur ⁊ ſtipticis me
dicaminibus. mixta vino. ⁊ polline ordei ⁊ vt cataplaſma
adhibita hidropicis preſtat effectũ. ⁊ ſi lino fuerit inſer/
ta ⁊ vino merſa vinũ catarticũ reddet. aqua in qua fuſa
fuerit ſi domui aſpergat̃ muſcas ⁊ pulices necat. hoc cũ
foditur celeriter fodi oportet: q: tarditate fodiẽtis viſũ
ebetat aut dolorem capitis commouet. nam plurimi foſ/
ſores eius alleo ſumpto ⁊ vino potato ſecure fodiebant.

GALIENVS. Eleborus vterqꝫ tã albus q̃ niger ab/
ſterſiue ſilr̃ ⁊ ca. virtutis ſunt. quare ⁊ morfeis ⁊ empeti/
ginibꝰ ⁊ ſcabiebus ⁊ lepris conueniunt: quin etiam fiſtu/
las mordificãt duabꝰ aut tribus diebꝰ: ſed dentiũ dolori
bus cũ aceto ꝯferũt. SERAPION. aucto. Gal. virtus
eorũ eſt q̃ abſtergit ⁊ ꝯfert ſcabiei ẽpetigini morfee ⁊ egri
tudini cũ qua eleuat̃ cutis. Et qñ ponit̃ eleborus niger in
fiſtula dura aufert duriciẽ illã in duobꝰ diebus aut tribꝰ.
Et qñ fit cũ eo collutio oris cũ aceto confert dolori den/
tiũ. ⁊ occidũt columbos q̃do intus fundunt̃ fabe aut fru
mentũ in aqua in qua infuſus eſt ⁊ ꝓpinatur eis in cibo.

HYPO. Elleborus niger euacuat melĩam ꝑ ſeceſſũ ⁊
per vomitũ. AVICENNA. Confert linitus ſup mor/
feam cũ aceto. ⁊ ſimiliter ſuper loca in quibꝰ ſunt ſordes.
⁊ ſimiliter ſuper albã morfeã et eradicat verucas et eua/
cuatio q̃ fit cũ eo confert albaras. et ſimiliter albꝰ. et lini
tur niger et albꝰ cũ lacte ſup ſcabiẽ et empetiginẽ cũ ace/
to. et ad excoriatõẽ linitus valꝫ. et fit cũ eo euacuatio et
ad fiſtulas duras. ⁊ ꝯfert duriciei earũ. fiunt ex ea ſicut li
cinia et imittunt̃ eis. eradicãt corpora earũ et ꝯfert paliſi
et doloribus iuncturarũ: et euacuatio facta per ipm̃ ẽ me
dicamẽ eorũ olum forte. et quãdo decoquit̃ cum aceto et
diſtillat̃ in aurẽ ſedat ſonitũ. Et qñ os colluit̃ ex illo ace/
to ſedat dolorẽ dentiũ: et qñ diſtillatur decoctio eius in
aurẽ debilis auditus cõfortat ipm̃ et confert melancolie
q̃ eſt cum aliqs ſolus aliena loquit̃. et emigranee antique
et egritudinibꝰ capitis epilẽe et melẽe. et cõfortat viſum
quãdo ponit̃ in alcohol. Et ſoluẽdo educit ex toto corpo/
re abſqꝫ horribilitate et exhibit flegma coleramqꝫ et extra
hit oẽm ſuperfluitatem admixtã ſanguini ita ꝙ ab extre
mitatibus corporis. et oportet ꝙ fiat velocis ſolõnis cũ
ſcamonea et miſceantur ei petroſelinũ et daucus. et qñ
dat̃ in potu hoc modo infundit̃ in oximelle aut vino dul
ci: ⁊ dimittit̃ in ipo aliquo ſpacio: deinde coquit̃ vinũ il/
lud cũ lentibus aut cũ ordeo aut gallina ⁊ ad ſorbẽdũ da
tur ius eius. Et qñqꝫ admiſcetur duobꝰ aureis de eo q̃ti/
tas triũ anoloſat de ſcamonea. Et qñqꝫ decoquit̃ cũ lenti
bus ẽt quidẽ dcm̃ eſt in tabulis ꝓprietatũ de regimĩe eiꝰ
qḋ opꝫ fieri in hoc loco etiã. Et ipſe ꝯfert valde apatibus
inteſtinorũ ⁊ veſice ⁊ ꝓuocat vrinam ⁊ menſtrua. loco ni
gri ponit̃ medium pondus ipſiꝰ de mezereon. ⁊ due tertie
ponderis eiꝰ de agarico. filius aũt meſague dicit ꝙ loco
eiꝰ ponit̃ condes. IO. MESVE. dicit albũ debere vita
ri. eſt. n. prefocatiuus. ſuper nigrum aũt debere preſume/
re cõcordant oẽs ⁊ ꝓprie rectificando ſm̃ artem ⁊ legẽ
⁊ nõ cõuenit niſi robuſtis corporibus ⁊ animoſis ⁊ tẽpore
veris ⁊ ꝓprie datus quidẽ qñ ⁊ cui ꝯuenit ⁊ qualiter acq/
rere facit iuueneſcentiã ⁊ incolumitatem ⁊ mores landa
biles ⁊ ꝯplõnem bonam. hoc. n. eſt ꝓprietas ſicut Hypo.
dicit ⁊ ꝓprie quidẽ mundificat corpus totum a ſuperflui
tatibꝰ materierũ corruptarũ ⁊ ſolutõe educit cũ facilitate
coleram ꝑmixtam ⁊ groſſum flegma. ⁊ colerã nigrã cum
virtute ⁊ ſine moleſtia: ⁊ mũdificat ſanguinẽ: ⁊ attrahit a
venis ſupfluitates admixtas ſanguini: imo a toto corpo/
re ⁊ a ꝯcauitatibus mẽbrorũ ⁊ partibus remotis ⁊ acute ⁊
exrebꝰ ſolẽnibus in mũdificando cerebrũ ⁊ caput totũ
⁊ inſtr̃a ſenſuũ ⁊ neruos ⁊ veſicam. Et confert iuuamẽtũ
magnũ egritudinibus earũ ſicut eſt ſoda ꝓprie ⁊ emigra/
nea mania melancolia vertigo epilẽſia paraleſis ⁊ aque
que deſcẽdit ad oculũ: ⁊ confert egritudinibꝰ iuncturarũ
⁊ duriciei ⁊ apatibꝰ earũ ⁊ ſcrofulis. ⁊ ẽ ſicut tyriaca ⁊ me/
dicina antonomaſice ad leprã ⁊ ad cancrũ ⁊ ſpẽs herpe/
tis ⁊ hothor que ſe comedunt. Et ponit̃ quidem. Ellebo/
rus niger in alcohol. ⁊ confortat viſum. Et ſi diſtillat̃ ace/
tum decoctionis eius in aurem confert tinitui ⁊ ſibillo ⁊
corroborat auditũ. ⁊ colluit̃ os ex aceto decoctionis eius
⁊ corroborat: ⁊ ꝯfert dolori dentium: ⁊ cõfert egritudini/
bus ſplenis ⁊ febribꝰ longi temporis ⁊ q̃rtane colerice et
melãcolice: ⁊ egritudinibus difficilis eradicationis: ⁊ pro
uocat vrinã ⁊ mẽſtrua. vſus aũt eius colorẽ efficit bonũ:
⁊ odorẽ ſimiliter oris: ⁊ remouet egritudines cutis ſicut
⁊ morfea baraſqꝫ ſm̃ cõem modũ adminiſtratiõis eius ⁊
fricatus cũ aceto ſilr̃: ⁊ remouet feditatẽ cutis ⁊ pannũ.
Albꝰ aũt fortiter ⁊ difficulter vomere facit cũ accidenti/
bus timoris: ⁊ ꝯfricatus ex eo ad egritudines cutis ꝯfert
cũ virtute: ⁊ curat ſcabiẽ empetiginẽ ⁊ lentigines: ⁊ ꝯfert
vterqꝫ elleborus fiſtule ⁊ vlceribus fraudulentis. Doſis
nigri eſt a kirat. 6. vſqꝫ ad. ʒ. i. Cõfectio pillularũ q̃s deſcri/
pſit haly. quarũ iuuamentũ eſt vltimum ad melãcolicas
egritudines cancrũ leprã ⁊ morfeã nigrã difficilẽ: quarũ
hec eſt ꝑmixtio. ℞. ierepigre. ʒ. xij. Ellebori nigri polipo/
dij añ. ʒ. v. agarici lapidis lazuli ſalis indi. colloquitide a
ʒ. iij. doſis. a. ʒ. ij. vſqꝫ ad aureos duos ſũt ſane ⁊ expte.
E lleborus melã. Elleborũ mellinum. i. nigrum.

ℭ Capitulum. CCXXXVII.

Ellenium. gre. ara. raſin vel ilſaran. lat. vͦo enula
campana. SERAPION liͦ aggre.
cap. raſin. auc. Diaſco. i. enula. nominãt eam quidã zinzi
ber. ⁊ hꝫ folia ſiĩa folijs plãte que dr̃ flomos: niſi q: ſunt
aſpiora ⁊ lõgiora eis. ⁊ hꝫ ſtipitẽ magnũ. ⁊ folia eiꝰ nõ ele/
uant̃ a terra: ſꝫ extendunt̃ ſup faciẽ terre. ⁊ hꝫ radicẽ ma
gnã boni odoris: cuiꝰ ſapor hꝫ acuitatẽ ⁊ eſt rubei coloris.
inuenit̃ aũt plãta que orit̃ ſicut yreos ⁊ ẽ ſicut ſerpẽtaria
⁊ naſcit̃ in locis mõtuoſis ⁊ hũidis ⁊ in hortis. Euellit̃ ãt
radix enule i tpe eſtiuo ⁊ deſiccat̃: ⁊ eſt illud qḋ ex ea ad/
miniſtrat̃: ⁊ eſt in babilonia alia ſpecies enule: ⁊ eſt plãta
hñs ramulos lõgitudine vniꝰ brachij: qui extendunt̃ ſup
terrã ſicut ſerpillũ. ⁊ hꝫ folia ſimilia folijs lẽticule. niſi q:
ſunt longiora ⁊ plurima ſup ramos ipſos. ⁊ habꝫ radices
paruas citrinas. quarũ groſſitudo ẽ ſicut digitus mediꝰ et
inferior ꝑs radicis ẽ ſubtilior ſupiori parte eius. ⁊ ſup ipã
eſt cortex niger. naſcit̃ vero in locis maritimis. virtus eſt
eius cali. ⁊ humi. ⁊ eſt in ea caliditas ſuperflua indigeſta.

DIASCORI. capi. de ellenio ſecũdũ trãſlationem
nr̃am. Elleniũ multi ſimphitum vocãt. alij vero flomũ.
latini vͦo enulã vocant. folia hꝫ flomo ſiĩa anguſta ⁊ mol
lia oblõgaqꝫ nõ creſcẽtia in altũ: ⁊ ſup terrã late diſtẽdun
tur. radix ẽ illi ingẽs odorabilis ⁊ ruffa ⁊ viſcida guſtu nõ
ſuauis. frutex eſt ſimilis lilyo tirſum habet album in cu/
ius ſummo flos eſt auroſus. montuoſis ⁊ vmbroſis na/
ſcit̃ locis. ⁊ hũidis ⁊ in hortis. Cratebras ẽt ꝑhibꝫ egyptũ
hr̃e alterũ ellenium: qḋ hꝫ virgas lõgitudine vnius cubi/
ti ſup terram porrectas herpillo ſimiles. folia vt lẽticula:
ſed plura ⁊ longiora circa eaſdẽ virgultas. ⁊ radices ſunt
illi minores viridiores in ſoliditate vnius digiti minoris:
quarũ ſupior ꝑs groſſior ẽ ad vnũ deducta in tenuitate cũ
corio nigro. naſcit̃ in maritimis ⁊ i ſicciöribꝰ locis. morſi
bus venenatis radix eiꝰ bibita medet̃. GALIENVS
6ͦ ſim. phar. capi. elleniũ. ſiue timmaliũ. ſiue enula cãpa
na. hec planta radix maxĩe vtilis eſt ad ſtatim in ꝑmo ag/
greſſu calefaciẽdum. ⁊ iõ dõm eſt eam non certitudinali/
ter calĩam ⁊ ſiccam: ſicut nigrum piper ⁊ albũ: immo ⁊ cũ
humiditate ſupflua. ⁊ ideo electuarijs q̃ fiunt ad educen
dum viſcoſos ⁊ groſſos hũores exiſtentes in torace ⁊ pul
mone conuenienter miſcet̃. Plinius lib. 19. cap. 5. vͥſus ſi.

POSSE. SERAPION virtus eiꝰ eſt que adiuuat ad
excreãdũ groſſos humores ⁊ viſcoſos a pectore ⁊ pulmo
ne: ⁊ calefacit membra egra egritudine frigida: ſicut ſcia
tica emigranea. ⁊ ꝯfert fluxibilitati membrorũ que fit ab
hũiditate. Et qñ bibit̃ decoctio eiꝰ ꝓuocat vrinã ⁊ men/
ſtrua. ⁊ ꝯfert coartationi ani ⁊ attritioni neruorũ ⁊ tumo/
ribꝰ ⁊ morſibꝰ venenoſis ꝓpter ſui caliditatẽ. folia vͦo eiꝰ
qñ coquunt̃ cum vino ⁊ fit inde empl̃m cõfert ſciatice. ⁊
qñ radix eius ꝯficit̃ cũ rob ẽ bona ſtomaco. ⁊ q ꝯficiũt eã
deſiccãt ꝑus: deĩde ĩfundũt ĩ aq̃ ⁊ terũt ⁊ ponũt ĩ rob ⁊ re
ponũt. HVMAYN. ex vͦbo hyp. Enula aufert irã ⁊ tri
ſtitiã. fortificat os ſtõi. mũdificat pectꝰ. ⁊ ꝓuocat ſupflui
tates q̃ ſunt ĩ venis ꝑ vrinã ⁊ mẽſtrua: ⁊ ꝓprie vinũ qḋ fit
cũ ea. GALIENVS. Elleniũ miſcet̃ cũ electuarijs q̃
fiũt ad educẽdũ viſcoſos ⁊ groſſos hũores exñtes in tora
ce ⁊ pulmõe ⁊ calefaciũt eas ꝑticulas que frigidis ⁊ diu/
turnis paſſionibus moleſtantur: ſicut ſũt quedã ſciatice
⁊ emigranee ⁊ cõtinue paſſiões articulorũ ꝓpter fridita/
tem. DIASCORI. Elleniũ ẽ virtutis feruentis ⁊ mi
ctualis. radix eiꝰ eſtate foſſa ſiccat̃. aq̃ elixature eiꝰ vrinã
ꝓuocat. mẽſtruis impat ſolõne. radix eius cõtuſa addito
melle vt eliũ tuſſiũ ſedat: ⁊ ortonoicos curat: morſibꝰ ve
nenatis occurrit ⁊ medet̃. folia vero eius tõſa ⁊ cataplaſ
matibus adhibita ſciaticos ſanãt. Itẽ folia ex vino cocta
⁊ renibus impoſita coxioſos emẽdãt. Multi vero eadẽ
folia ſicca ſale addito ⁊ dulcore ꝓuocãt cibũ pro ſtomaci
ſalubritate: que quidẽ cũ ſale ſiccanda ſunt: vt ex cappa
ro cibi fieri ſolẽt. Succus eius cũ ruta tuſſientibꝰ ꝓdeſt.
vrinam quoqꝫ ⁊ mẽſtrua ⁊ partum expellit.

E lluben ideſt caſeus.	E lna. i. enula. Macer.
E llumie ideſt alcanna.	E lnichi ideſt ficus parue ⁊ mature.
E lmele ideſt ſal.	E loborothon. i. ipoquiſti/dos. ⁊ ab aliquibus dici/tur balauſtia. Plin. libͦ. 26. cap. 8. poſt ꝑncipiũ.
E lmelich ideſt mellilotũ.	E lon ẽ ſpẽs ſambuci ſilue/ſtris. Plin. lib. 24. caͦ 8.
E lmetos ideſt cicer.	E loſiũ pitaria herba vitri.
E lmia. i. corumbrum.	E lpis. i. ſcoria argẽti. Diaſ.
E lmiraſſati. i. colĩa rubea.	E lſocium. i. Juſquiamus.
E lmiraſitaſi. i. colĩa nigra.	
E lmi. Elmige grece ideſt lumbricus.	
E lmnites gre. ideſt lum/brici rotundi.	

E ltica.gre.Oriba.i.virtus attractiua.Alexander.
E lciſma.i. tractura argenti vel molibda.
E ltor ideſt ſuccinum.
E lua ideſt enula.
E lubie ideſt faſcolus.
E lumbre eſt quidaꝫ ſapor factus ex ſucco granatorū acetoſorum lacte amigdalarum ⁊ ꝫuccaro.
E lumaria ſm Diaſco. vocat̄ lati.ſpecies illa ſtringi q̄ ipnoticus.i.dormitatiuus dicitur.
E luris eſt febris q̄dā.Hal. ſup affo.43.pticule 7ᵉ.
E lus.i.tunice oculi exitus ab vlcere que clauis dicitur.l.clauis. (na.
E luſſeſtedix.i.barba hirci
E lzimerach.i.balauſtia.
E lſinis vel elſinē. Alſinē ideſt paritaria.
E lumos durchia. Ste.eſt dochon.i.milium.
E ma vel emac interpretatur ſanguis inde emagogum quaſi ſanguinē educens ab emac qđ eſt ſanguis ⁊ gois quod eſt fluxus. Et ob hoc dr̄ emorogias vel emoroſagia.⁊ dicitur emathites quod eſt potēs.i.ſiſtens ſanguinem.elmos.n.potens vł ſiſtēs dicit̄.inde emadoſis.i. ſcđa digō. ab emac quod eſt ſanguis ⁊ doſis quod eſt quātitas: q2 in ſcđa digōne fit quātitas ſanguinis conueniēs ad nutritionē corporis. Antiodoſis i3ᵃ.digō.⁊ emothoica paſſio dicitur ab emac quod eſt ſanguis. ⁊ thois qđ eſt eductio a pectore inde emothoica paſſio.i.paſſio in qua expuitur ſanguis a pectore per os:ſed ab ago agis cōponit̄ emac. diciturqꝫ educens ſanguinem.ide emagogum.i.ducēs ſanguineꝫ vel agens.⁊ illud vocabulū ponitur in antidotario Halieni minori.in quo dicit̄ antidotū emagogum.i. adiutoriū ſanguineꝫ menſtrualem educēs. Et quod educit flegma dr̄ flegmagoguꝫ q̄ſi agēs vel ducēs flegma ⁊ colagogum . i.agēs vel ducens colerā.⁊ melagogum.i.agens vel ducens melācoliam.
E macaron.i. ſanguis draconis.
E magogū qd eſt.l. Emac. Ha.in li.đ v̄tutib⁹ nāli b⁹
E maſū. Coccimella.i.prunum.ara.agnes.
E mathiſia.gre.i.ſanguinis effuſio.
E mathites quādoqꝫ inuenit̄ in mineris ⁊ q̄doqꝫ ſubtiliant̄ aliqui in adurendo magnetem. ⁊ qđ ꝓuenit inde eſt emathites in operatōibus ſuis. emathites ī mineris inuētus eſt ſanguineus lapis cuius tritura ⁊ cōfricatura ſanguinis colorē repreſentat ⁊ que fluxui cuiuſcunqꝫ ſanguis apta eſt a quocunqꝫ borū nomē accepiſſe pōt.l. lapis emathites.
E matica ſunt ſm Alexandrum cap.de medicinis ad frigidum ſtomacum inunctiones ſeu ſalſamēta in quibus morſelli intinguntur.
E matita ideſt diſſinteria in q̄ ſolus ſanguis emittitur. Paulus.
E mbaſma.i.mulſio.
E mbalmata ideſt fructus Juniperi.
E mbaſmata.i.ſalſamenta vł inunctiōes.Ematica.
E mblici ⁊ bellirici iter mirabolanos non computantur.⁊ ideo vide: quia diuerſa facit capitula. Aui.⁊ Serap.⁊ alij quāuis ſimilis operationis ſint pro quib⁹.l. balilig. Amblegi.ara.dn̄r.
E mbroca ideſt īfuſio quā nos dicimus fomentuꝫ. ⁊ embrocatio ideſt infuſio.ſ. quando ab alto infunditur aſpergitur.
E mbrobata ideſt exteriora ſarmenti.
E mbrotoſcom⁹ ideſt curuatio ſpaſmoſa corporis ex parte poſteriori.
E mbuba.i. canalis vel fiſtula vel aliquid ſimile arundini quo ſugitur aq̄ vel aliud in aure exīſ.
E mbut.Embit ideſt ſpina alba.
E mbuta v̄tus ideſt attractiua vel appetitiua.
E media ideſt ſtupor dentium ex eſu ponticorum ꝓueniens vt comedēdo poma.Diaſ.emodia. gre.
E meluche ideſt alachuē alba.
E mera vel ymera diei.i. aurora diei.
E mergi eſt quoddā genus piſcis.
E meruchie.i.anuiden.
E meros notaui gre. ideſt hortenſe olus.
E metheſes ideſt vomitus vel nauſea.
E merocales.Diaſcori. aut emerocapleton folia habet ⁊ haſtam ⁊c̄.
E meruche ideſt Alacuem Achauem. (ſea.
E meros gre. vomit⁹ nau
E mſima grece ē grauitas tumida palpebrarum.
E mionitis aut ſplenion vocauit Diaſc.folia hꝫ ſimilia dracontee ⁊c̄.
E muiggion.gre. ſemuncia
E mixeſton.gre. ſemiſextarius.lib.de doctri.gre.
E mpneuſis aſpiratio ſon⁹ vocis inſpiratio.
E mfraſis.i. enfaſis ⁊ ē oppilatio ⁊ occluſio porei.
E migeon ideſt ſemi vncia.
E migranea qd eſt.l. Emis ⁊ denunciat curſuꝫ aque ad oculum in fine aut dilatationem pupille ⁊ eſt dolor medie ptis capitis
E mina dicta ē:eo ꝙ ſit ſextarij medietas .continet aūt ciatos.9. eſt ſꝫ Jſidorum menſura liquidorū apprehendens. lib.i. ſm Aui.⁊ Sera.grana.ii530.
E mina romana eſt.ʒ.zo. ⁊ italica ⁊ egyptiaca . ʒ.z6. ſextarius eſt libre due.
E miomes ideſt mulus qui eſt ſemi aſinus.
E mis.i.ſemis dicit̄ vel medietas ide emigranea. i. dolor medietatis capitis. ⁊ emitrite⁹ ideſt media tertiana.
E miſton.i.ſemis ſextari⁹.
E mitheos.i.ſemideus.
E mitritea eſt febris compoſita ex duabus febribus: quarum vna eſt tertiana:ab emi quod eſt ſemis: ⁊ triteus quod ē tertiana ymitritea grece.
E mkerſim romanuꝫ ideſt ſpica celtica.
E modia ideſt emedia ⁊ poteſt dici ſtupor cuiuſcunque membri.
E mola . Ermola. tuderi.i. harmel auricularis reiectalis orminon .
E moptois grece ideſt ſanguinis emiſſio.
E moptoicus grece.i.ſpuēs ſanguinem.
E morogia . Emoroſagia.i. ſanguinis fluxus vel diſcurſus.
E moroida eſt quedaꝫ egritudo ani prouen iēs a fluxu ſanguinis illius loci.⁊ aliquando inflant̄ vene emoroidales ſine emiſſione ſanguinis ⁊ cuꝫ dolore fortiſſimo . ⁊ dicuntur condilomata.
E moroide naſi.i.polippus.
E mplagia grece ideſt paraleſis. Paulus.
E mplaſtrum diazimma.i. de fermento . Alexāder. Aben Meſ.Demo.
E mplaſtrū diamenomis ē qđ de cocleis conficitur.
E mplicuanteſis ideſt ventoſitas vel inflatio. Empneumatoſis.
E mpſicon gre.animal pſichinia.
E mpetigo lapidis quid eſt lege lichin.
E mphericon.i.ypericon.
E mphimia.i . grauitas tumida palpebrarum.
E mpima eſt ſputum ſanioſum inde empicus.alias collectio ſanici.
E mplema vel empyma dicunt greci collectiōes ſiue apata occulta atqꝫ viſui abſcōſa in altioribus viſcerum partibus nata. nam greci emcatalipſuꝫ vocant. Caſſius felix.
E mptiſma . Empiriſma.i. fomentatio. Alexāder.
E mpnenſis ideſt aſpiratio ſeu vocis inſpiratio.
E mpnion ideſt fantaſma vel viſio in ſomno.
E mnos.i.ſemiſomnium.
E mpraticum eſt quoddaꝫ genus micony . Plinius libro.zo.capitulo.i9.
E mpuris. Empurios queꝫ noſtri ſalſifragaꝫ vocāt. calcifragā. Plin.lib.z7. caplo.9. naſcitur in montibus maritimis in ſaxo quod propinquius mari fuerit eſt ſalſum.
E mpetron.Diaſcor.aut ſacboides naſcit̄ in mōtuoſis ⁊c̄.Pli.lib.z7.cap.9.

E mpiotica.gre. dicuntur que ſaniē nutrire valent Caſſius felix.
E mpyria gre.experientia: prudētia:exercitatio peritia.prouidentia.
E mquenen.i.vſnee.
E mſcara.i.eſcara.
E mulgentes . puto ꝙ ſint due vene magne que vadunt ad renes.
E mugum.i.lignū aloes.
E macia. Enanton.Diaſc.ē herba habens folia paſtinace.⁊ eſt cicuta.

¶ Ca. CCXXXVIII.

Enantium. ynantiū.gre.lati.aūflor:vel flos vitis agreſtis vel flos vitiſſi.⁊ de eis inuenies ſimilr̄ in littera haarin. DIASCORIDES. cap.enantiū.flos eſt vitis agreſtis:q̄ cū fecerit floreꝫ colligendi ſunt flores ipſi:⁊ deſiccandi:⁊ alio noīe vocat̄ vitis iſta lābruſca.flores ei⁹ optime redolēt ⁊ ſiccant̄ in vmbra ⁊ in teſta reponēdi ſunt.melius naſcit̄ in ſyria. Pli⁹. li.iz. ca.z9.Oenāthe. POSSE.DIASCORIDES.virt⁹ ē ei ſtiptica.vnde ſi bibitū fuerit euſtomacū eſt ⁊ diureticum ventrē ſtringit ſanguineꝫ reijcientib⁹ ſubuenit: ⁊ bibitum ⁊ īpoſitū ſtō fetorē oris emēdat digōnem ſtōi celebrat mixtū oleo ⁊ aceto dolorē capitis fomēto tollit. ſicus ⁊ viridis in cataplaſmatib⁹ adhibit⁹ vulnera recētia ſine tumore ſeruat egilopas in initio. vulnerib⁹ oris ⁊ gingiuarum vtile eſt vulnera veretri ad ſanitatē pducit melle addito oleo ro.⁊ croco ⁊ mirra peſſarijs neceſſarie adhibet̄ fluxui matricis peſſario facto ſtrīgit reuma oculis ſuſpēdit cataplaſmatib⁹ adhibituꝫ ſtōi egeſtionē ſoluit: ⁊ maxime cum polēta ⁊ vino mixtū ⁊ īpoſitum. Combuſtū vero in teſta cū carbonibus collirijs bene miſcetur panaritia oculoruꝫ ⁊ pterigia purgat melle addito reuma gingiuarum ⁊ vulnera curat.

E nnara. Enanarra.i.card⁹ cui⁹ medicamīs ī mr̄icē.
E ncatiſima. Encantiſma.i. ſeſſio in aqua vel balneo pticulari vſqꝫ ad vmbilicum:vel ſuffumigiuꝫ. vñ katime gre.ſedeo. ide cathedra.i.ſedile. Caſſi⁹ fe.
E ncafalos. Enkefalos vel ceruix.i.medulla capitis
E ncaſcos.i.eris aduſtio.
E ncaraſis.i.icīſio vel caraxatio ſcarificatio.
E ncantis eſt caro ſupflua ī angulo maiori oculi corpulēta. Pau. Demoſthe.
E ncatera.i.ſalſum.
E nchelis.i.anguilla.
E nchema.ideſt emplaſtra que recētib⁹ ⁊ cruentib⁹ imponunt̄ vulnerib⁹:eo ꝙ ex pinguibus medicaminibus conſtant. Caſſius felix.
E nchenum .i.frigida coercens curatio.
E ncheraiſtos appellāt ꝓprie melicos quoſdam q vident̄ a q̄buſdā maioribus reſpici v̄tutib⁹ in predicere futura queādmodum īdiuinatores.
E nchichatiſmo.i.infundo vel aſpgo. Engmatiſmo idē. Equimatizare.
E nchiſa.i.anchuſa.
E ncholpiſm⁹.i.iniectio alicui⁹ medicamīs ī mr̄icē.
E ncolpizare .i. medicamē in mr̄iceꝫ inijcere q̄ſi īſinuare.i. ſuccuꝫ imittere nā colpos.gre.ſinus. Encolpizo. Caſſius fe.
E ndiſima gre.i.īfuſio in naribus. Caſſius fe.
E ndiſtra gre.i.liq̄da que liniuntur. Cornel.
E nconia dicit̄ iniectio vel relaxatio.
E ndebſtuꝫ.i.eduſtū. Ste.
E ndiathechon.i.vlc⁹ oculi lōgo tēpore tardū ſuppoſitionibus ac linimentis variatū:vt aut nūq̄ in cicatricē veniat aut ꝓpe ſi nō reſoluat̄ ad priſtinaꝫ veniat magnitudinem . Demoſth.
E ndima.i.ſeuum.
E ndiuia.q̄dā domeſtica:⁊ eſt ſcariola domeſtica ſeris entibion kitoriō. vel cicorea domeſtica: q̄daꝫ eſt ſilueſtris: ⁊ ē cicorea: vel ſcariola ſilueſtris: et vocat̄ ſponſa ſolis:vel ſolis ſequia.pro qua.l.cicorea. Jntuba.ara.hūdebe taraxacon.troxima.
E neaphilon. Plini⁹ li.z7. cap⁹.9.
E nedria.i.puſtula ani. Ha. 9⁹ memiri.cap.7.

E nema.i.īfuſio que mittit̄ p cliſtere:vel decoctio q̄ per cliſtere inijcit̄ vt apparet p Aui.quar.pri.ca. 7.circa finē.q dicit ꝙ melius eſt medico cū medicina ſuperflue educit:vt ſit ꝓuiſor in enematibus ⁊ ipſorum īſtrumētis ī enematib⁹.i. decoctionibus chiſteriorum:⁊ in inſtrumentis.i.cliſteribus.
E neorma.i. pēdēs malum Theophilus . commēto .io.4.regi.acutorum.
E nergia.i.actio.Hal.4.regiminis acutorum. cōmento.z3.⁊.io.terapētice.ca⁹ .io.in medio.
E nerozima īterpretat̄ pendēs vel claudētia vuln⁹.
E neſton.i.fenum.
E nfraſis.i.opilatio.īde enfraticū.ideſt opilationeꝫ ſoluēs. Hali.tertio tegni. textu cōmēti.34.
E nfractica dicunt̄ que facile corrumpunt̄ in cibis vł enfractica .i. laxatiua aperitiua: vel vaporātia Oriba.
E nfiſena ē īflatio facile cedens impreſſioni vndiqꝫ alba differēs ab yпofregmate: eo ꝙ alba oculorum extātiora a circulo pupille vident̄ ex ſupficie prime tunice : velut ſcabra exurgens quā nos puſtulam dicere poterimus Demoſth.
E ngedanuꝫ.anuidē.i.ſimphitū.al̄.ſilphium.
E ngere.vingire.i.vrtica.
E nhemon.gre. Demoſth. fri coercētis curatio.
E nidi.i.medicia idragoga
E nigenis.i.ſerpēs. Pau. ē medicina idragoga.
E nimon.i.apocruſticū medicamen. Demoſth.
E nipnion.gre.fantaſma viſio. inſomniuꝫ emipnos ſemiſomnus.

¶ Ca. CCXXXIX.

Eniola. lati.vel aurigea.vel aurigalis: vel reiecialis.gre.v̄o orminon. DIASCORID. ca.orminon hꝫ tirſum cubitalem q̄drum:folia vt marrubium exiſtētia florem habet magne figure: cui⁹ lateralia folia ſunt ſicut aurea lamina ꝑpendentia cū ſemine lōgo aut nigro. Eſt alia agreſtis appellata cum ſemine rotūdo aut flauo ⁊ acriori flore albo. POSSE. facit vtrūqꝫ orminon ad oculorū argemera ſeu leucomata folia prime ſpecici ſtipes educit a corpore ⁊ venerē mouet ⁊ vnguentis miſcet̄ valentib⁹ ad ſcabiē empetiginē ⁊ leprā: ⁊ igreditur in ſyrupo vrſonis poſito in antidotario Hali.miori.

E niſcus.i.rubus.
E niſit.i.aniſum.
E niugiū.i.lignū aloes.
E nkaraxis.gre.icīſio. caraxatio.
E nkauſeos.grece aduſtio. Caſſius fe.
E nkardia.gre. ideſt viſcera vel precordia.
E nkel.gre.anguilla.
E nkila. Enkilia.gre.i.inteſtina omnia.
E nochilon.eſt ſpēs anchuſe. Plini⁹ lib.zz.capi.zi. in ꝑncipio.
E nodus.interpretat̄ bene olēs.ab eu.qđ eſt bonuꝫ.
E nodis.i.boni odoris.
E nogefales .i. cefalionus.
E non.i.caute.
E nondon.i.ruſiniol⁹ auis.
E nones.i.hederog.
E noriſma.i.caro ſupflua q̄ oritur in vulneribus.
E noſtum.i.ſenum.
E nquimatiſmo. Enchichatiſmo.i.īfundo vł aſpgo.
E nreuma. ideſt illud quaſi ſedimen qđ ſtat in medio vrine.
E nerinō.i. capitis purgatoriū quod per nares inijcitur. Alexā. a rinon. qđ eſt naris in rinon.
E nſcotaſe.ideſt ſiccaꝫ matricem habentes.
E ntali.i.dentali.
E ntalon.i.dafnoides.
E ntanicos.i.ferrū indū:qđ īdanicuꝫ dr̄. Endanicos.gre. q̄ñcūqꝫ n.lr̄a antecedit.t.illud t.accipit ſonū.d.gre.
E ntaticū.i.medicamē libidinis coitus ꝓuocatiuum.
E ntera.i.īteſtina.ide lienteria diſſinteria. enderocellic⁹
E ntereon ſm Diaſco.capitulo de ferula.a multis vocatur ferula. Entero.ideſt Enterion.
E ntrocellic⁹.i.cui⁹ īteſtina ī oxeū deſcēdūt: ⁊ ſūt hernioſi
E nthealmos ē ſpēs melle:q̄ hoīes dicunt̄ habere demo

niuȝ. Enteatiſtos. ·Pau. dicit melicos qui videntur aliqbus maiorib⁹ reſpici vꝰtutibus: ⁊ pdicere futura queadmodū diuinātes.li. de doctria gre.
E ntiſiaſticus ipm melancoliam patiēs.
E nthelachia.idem.
E nthelechia.gre.vel endelechia .i. abſoluta perfectio vel forma.
E nthendiuia.i.endiuia.
E nthimon. gre. piſcl dict⁹ rubeus.
E ntiſiaſticus. ideſt melancoliam patiens.
E ntiſmos.i.fermētatus.
E ntridatū.i. rubea tinctorū:q̄ vtunt̄ tinctores.
E nucha.i.ameos.Halie.6. ſimpl'.
E nuda.i.tortuca. Ha.ſcdo memiri.ca.ſcdo.
E nula cāpana. Elna. quid eſt.l.Elleniū ſm Diaſco. Elemū.Macer.
E nuſtica.i.atriplex.
E nzimos.gre. fermētatus coſmari.i.tyrus ſerpēs.
E otagon.i.faba lupi.
E otaſaron.i.pulegium.
E pactis.Diaſ.aut elleboꝝ frutex eſt maior ⁊c̄.
E paferes.i.heriſipilla.
E par.qd eſt.l.rebith.
E patica qd eſt.l. azemalſaker.ara. Diaſ.licena dic̄.
E paumaſticus. gre. ē ſpēs ſinochi ſemp decreſcēs.
E pedion.i.cauda eqna.
E peticon.ideſt aurigea vl' aurigal'.l.ellenium.
E pecticon.i.ſcopa regia.
E phedra.i.efedra.
E phelide.vari.lēticule de fedatiōes cutis ſūt q̄ maxie in facie appent plus feminis. Cornel'. celſus Semion.
E phidimon.i. febris lōga. Hyppo.li°. de aere ⁊ aq̄.
E pi.gre.prepoſitio.ſignificat aduerſum vel aduerſus cis.apud.ſupra. citra ꝯtra.ſub.ſup. erga.in.p. ſm adiuncta.
E pialtes.gre.effialtes incubus.
E pialos.i.febris in qua calor occultat̄:⁊ apparet in ea frigus.
E picauma.i.vſtura:⁊ ē vlcus ſordiduȝ ⁊ rabidum ·Pau.oculi.l.botrion.
E picomata eſt cōdenſatio humoris in oculo.
E pidagū.i.gipſum.
E pidimia.gre.ſuperaduenienſ.naȝ epidimon aduena:⁊ videt̄ eſſe genus ad pādimon ⁊ peſtilētiā.
E piderma.i.ſupficies.Ha. 14.terapētice.cap.17.
E pidimidea.qd eſt.l. Hal'. li.de ſpmate.ca.4.
E pialtes.dn̄t gre.nos effialtes in dubio dicim⁹.
E piſora.dicit̄ ab epi qđ eſt ſupra ⁊ fero fers.i. reuma in ſupiorib⁹.ſ.in oculis.⁊ iđ epiſora gre .i. ſup infuſio reumatis deſcendentis ad oculos:⁊ ē cuȝ inflationibus ⁊ dolorib⁹ ·Pau.Oriba.
E pigaſtruȝ.i. precordium Hal'.pmo de iterioribus cap.pmo.verſus finē.
E pigozotū.i.omentuȝ vel cingulum mēbranuȝ qđ circūdat latera i quo fit vā pleureſis.Alexā.
E pikleon.i.zirbus.
E pikrides.i. lactuca agreſtis.lib. de doctrina gre.
E pilatū dicit̄ medicamentum laxatiuuȝ leue p os ſumptuȝ ab epi quod eſt ſupra ⁊ fero.Alexan.ca°. de ſplene.
E pilatride.i.ruge in facie. Epilanetide idem.
E pilata.i.medicine laxatiue p os ſumpte. ⁊ maxie leues.
E pilēſia.i.morb⁹ caducus eo q cadit patiēs cuȝ ea capit̄.pedicon a puerl quibus facilius ⁊ ſepius accidit:nā pedia. gre. puer Comitialis morb⁹ ēt dicebat̄ eo q ſi aliqs hoc morbo in comitijs forte caderet agēdis abſoluebant̄ comitia. ⁊ ad aliaȝ diē transferebant̄ ex augurio.Comitia dicebantur cōuētus vniuerſi populi kal'.Janua. Rome in campo martio ad magiſtratus creādos.hic ſacer morb⁹ vocabat̄ etiā. eo q partē corporis poſſidebat in q̄ aiam habitare dicebāt. Dicit̄ etiaȝ lunaticus morbus; eo q ſm motuȝ lune cōmoueri videt̄.Alexā.ca.de epilēſia iqt. Epilēſia vocat̄ q obtinet ⁊ tenet omnē ſenſibilitatē captiuā. vocant eam alij yeronoſon .i.ſacrā paſſionē:eo q ſacerdotalis honoris poſſideat templū.i.cerebꝝ in quo aia habitat. Alij vo heracliā vocāt ppterea q fortis ſit ⁊ non facile ipſa elidat̄. ⁊c̄. hoc morbo dicunt herculē captū fuiſſe:⁊ forte ob hoc heraclea dicitur.
E pililides.ideſt ampellos agria.
E pilombis:eſt radix cardi ſilueſtris.
E piloceon .i.dendecelcon .i.hernia.
E pilon. ideſt timpanites: vel aſclites.
E pilontica.i.ſanatiua.
E pilotica.ideſt vuln⁹ carne repletum.
E pilogatio.i.momētum.
¶ Caplm. CCXL.

Epimedium. ſiue vt latini vinectaȝ dicūt ſm Diaſ.in pprio cap.haſtā habȝ nō maiorē hedere ſimilē folia.10.aut. 12. carēs flore ⁊ ſemie radix eſt illi tenera nigra cum odore graui ⁊ guſtu fatuo. naſcit̄ in locis humidis.·Plinius libro.27.capitulo.9°.
POSSE.DIASCORIDES.folia ei⁹ trita cū oleo:⁊ impoſita māmas creſcere nō admittit:folia ei⁹ ⁊ radix cū vino bibita poſt purgationē menſtruoꝝ.ʒ.v.generare nō ſinit:ſi.v.aut.vi.diebus bibita fuerit.
E pimedū.ē q̄dā ſpēs ſcille q̄ comedit̄.·Pli.li.19.ca.5.i fi.
E pimelida ſm Diaſ.cap.qđ icipit meſpilla:ſicut apparet in.l.meſpilla.Eſt ingt ⁊ alia q̄ in hiſpania naſcit̄: quam multi epimelidā vocāt.ſemē rotūdū hn̄s. Hal'.ca. plāte.hoc aptū eſt ad comedēdū.⁊ eſt ſtipticū ⁊ tarde matureſcit ſilis ſorbo.⁊ nos latini vocam⁹ hāc epimelidā anzarolā. Iſidor⁹ vocat eā pomelido.p qb⁹.l.zaror.
E pinictida eſt egritudo gre.ſic vocata q̄ dicitur ara.ſire. qđ vocabulū Diaſ. ca.de coriādro ponit ⁊ arnogloſſa.
PLINIVS.lib.20.ca.6.in pncipio.Epictide inquit. puſtule ſunt quaſi nigre que de nocte magis oriuntur. Cornelius celſus in proprio capitulo.Epinictida puſtula eſt peſſima colore ſubliuida vel nigra vel alba cum vehementi inflammatione: ⁊ cum aperta eſt: apparet intus vlceroſa muccoſa cum dolore ingēti magnitudinē fabe nō excedit:⁊ q nocte oritur. ſic a grecis vocat̄.
E pio. vl' epiū apđ Dia. vocat̄ vna ſpēs ſalicis: ⁊ ē os mūdi
E pipactis.Elleborine.·Plinius lib.27.capitulo.9.
E pipatis.ideſt ſiſambris.Steph.ſiſambetis.
E pipis.Epiplis.i.omentū mēbranū.mappa ventris.
E piplate.ideſt abundantiam malorum humorum.
E piplocelon.dendecelon.ideſt hernia.Cornelius cel.
E pton.Diaſco.eſt tertia ſpecies calcanti.
E piploten.ideſt complexio ꝯtrariarum paſſionū. Demoſt. cap.de obtalmia. E pipephetoris.i.cōiunctiue.
E piplotiles qn̄ zirbus deſcendit in burſam teſticuloruȝ.
E piranis gre.ideſt aſperſio infuſio immiſſio.
E piſemaſias.ideſt acceſſiones febrium.Caſſius felix.
E piſpaſtica.exponitur a Diaſc.capi. ppoleos aductoria. extractoria.Cornel'.cel'.Hal'.libro de catarticl.
E piſtolatia.ideſt paſtinaca.
E pithimū qd ē.l.athemon.Dia. ·Pli.li. 26.ca.8.an̄ me⁹.
E pitheſma.gre.ideſt linteoli vel faſcie vel inſtite.
E pithias.ideſt pillule.
E pithatis. ab alijs elleborine vocatur: ⁊ eſt planta quedam parua exiguis folijs ⁊c̄.·Plinius.
E pitheſis.ideſt ſuperpoſitio.Demoſthe.
E pithero.Epiteron.i.medicamē.·Pau.ca.de cephalea.
E pithetos.gre.kakurgos.ideſt ſtellio.ypokritum.
E pithima.i.ſuppoſitio empli moll' vl' aq̄ſi.vel epithima dn̄t greci.medicamētū qđ ſtō ⁊ ypocūdrijs ⁊ vētri ſuperponitur cū fuerit pāno intinctum.Caſſius felix.
E pithima tenoticon.i debilitatē cōfortās epis. Alexan.
E pithima enodis.i.ad duriciem ſtomaci.Alexan.
E pitrides.ideſt lactuca agreſtis.

E piſtocomis.i. ſpaſmus q declinat ad anteriora.
E pizocenta.i.diafragma.
E pizocontarmeron.i. mēbrum in iferiorib⁹ infra coſtas.
E pliſtolatia.i.paſtinaca.
E ppoas. Epops. gre. ideſt vpupa auis.
E poſares gre.ſecunda detractio ſanguis.Caſſi⁹ fe.
E polimbus .i. radix cardi ſilueſtris.Alexā.
E ponfilon.i.folium vel ſemē tapſi vel lignum.
E poratiua.i.mollitiua.
E pſo.i.eruca.
E pta.i.ſeptem.
E ptafilon eſt plāta ſepteȝ folia hn̄s ſilia pētafilon. duas hȝ ſpēs : vna hȝ radicem tenuē ramoſam ⁊ tortuoſam ⁊ ruffaȝ.folia aliqual'r piloſa.altera hȝ radicē groſſam:itus ruffaȝ.folia piloſa.flos vtriuſq; auroſus.pmā ſpeciē tormentillam vocant: ⁊ eſt biſtorta.
E ptapleuron.eſt ei⁹ iterptatio ſeptē coſtaruȝ: ⁊ eſt plantago maior: p qua.l. arnogloſſa.Diaſ.
E pulentū medicamē.i. cicatricē inducēs. Theođ. ·Priſ.ca°.de ptiſi.
E quiliditas vel equalidas eſt cum in corpore dominat̄ frigiditas ⁊ humiditas equal'r vl' hūiditas p ſuperabundantiā.
E quimias.i. paucedanum
E quinitia.i.vincitoxicum.
E quintia . ideſt flos mali granati.
E quiſeton.qd ē.l. dhenebhachil.hyppuris. ·Pli.li°. 26.ca.13.in pncipio.
E ra.gre. lolium. zinzania.
·Plini⁹ li°.18.cap.17. ante medium.
E raclea.hoc nomē multis plātis attributuȝ fuit:eo q multi antiqui herbas attribuerūt herculi: naȝ heraclea ab hercule dr̄ cū h.debet ſcribi:ſed cōmuniter ſcribitur ſine.
DIAS.c.de heraclea. Eracleam quādam ſpēȝ abrotani:quaȝ feminam dicit eſſe vocat. Itē paritariā a qbuſdā ſic vocari dicit.ca.Alſmē. Itē aliā q̄ ſideritis dr̄. Theodorus priſcian⁹ in li.de ſimplici medicina. Eraclea ingt quā alij abrotanuȝ dicunt ⁊c̄. Item Eraclea eſt epilenſia:eo q hercules eam paſſus eſt.
E raclepa. ē q̄ lati. ferraria nigra vocat̄:⁊ ē quā moderni centruȝ galli:⁊ gallitricū ſilueſtre vocant.
E races.i.magnes.
E racon.i.herba ferulatia. ⁊ eſt duoꝝ palmoruȝ altitudine origano ſimilis florellulis aureis.⁊c̄.
E radion ſȝ Diaſ. eſt miliū ſol'.ca°. litoſpermon.
E rait.i.laurus.
E rambāmata.i.ipoſitōes.
E racliotica.apud Diaſ. reperit̄ vocari prima ſpēs origani coruȝ q̄s ipe deſcribit.Eracliotica.
E rātemides: dr̄ ab aliqb⁹ camomilla ſm Diaſ.
E rantemide idem.
E ranthos.i.cicer.
E raptidos.i.cardus.
E ratron eſt ſerpēs qdam.
E rbaturum.Artanita.i.arthemitha:⁊ eſt ciclamen Conſtantinus.
¶ Caplm. CCXLI.

Erbum. ara.gre.orbū hierob.lati.vo iudaica. DIASCORIDES.capi.hierob.herba eſt porrecta vgultis vltra cubicū geniculoſis folijs per iterualla diſtātib⁹ tāq; quercus icīſis ⁊ ſubalbidis vires hȝ acres ⁊ mictuales. POSSE.DIASCO. facit capitis ⁊ epatis dolorē:⁊ ad ſerpētis morſum ⁊ arancarū:⁊ canis rabidi calculos expellit.hidropicos ſanat vulnera recētia ſuperpoſita curat:facit ⁊ ad eos qui iduratas venas hn̄t:⁊ cibuȝ reijciūt; ppter parotidas ⁊ ſtrumas collo ligatur.hictericos ſanat.ʒ.i.ex ſucco folioꝝ ⁊ nardi.ʒ.4.⁊ paululum mirre ex aq̄ ciaticis trib⁹ potui data.radiceȝ huius qui ſecum habuerit a ſerpēte tutus erit.
E rcinos gre.ara.eliſiſtidoſis.lati.vero herba hircina vl' herba lactis. DIASCORIDES. ca.ercinos.naſcitur in fluminib⁹ ⁊ circa puteos folia hn̄s ozimo ſilia:ſȝ oblōga ⁊ diuiſa:⁊ in ſummo haſtas.5.aut.6. lōgas duobus palmis ⁊ flores albos:ſemē eſt ei nigꝝ minutū durū.folia ei⁹ ſucco ſūt plena. POSSE.DIAS. ſemis ei⁹.ʒ.ij.melli mixtum ⁊ inunctū caligines oculoꝝ ⁊ reuma ꝯpeſcit. ſucc⁹ eius aurib⁹ infuſus dolorē aurium mitigat. maxie afrōitro ⁊ ſulfure mixtis. PLINIVS. herba lactis valȝ ad ipregnationem accepta ⁊ fomentata.
E reāginos. ideſt faba bortenſis.
E rebinthos.gre.cicer.
E regmon.i.ſenation.
E remella.i.harmel.
E reos.i.amor ex cupidine pueniēs:⁊ eſt ſpēs melācolie dicta ab ero nobili eo q nobilib⁹ magis accidat propter diuitiaꝝ ⁊ ocij affluentiam.
E reſcon.Ereſton.i.ituba:⁊ eſt cicorea vel endiuia.
E reuentis.i.cicer.
E rgātia.i.vngula caballia
E ria.Erit.i.lana.
E rica.i.olece.
E rice.i.tamaricis.
E ricus.i.colofonia.
E riceas ſilis eruce: ſȝ multo breuior ⁊ acrior.
E ricon.i.carica.
E rici arboris.ide erici carpos.i.arboris frutex.
E ricen. DIASCORI. dicit eē libanotideȝ etiā in tracia naſcit̄.cap. đ libanotide: ⁊ ē roſmarin⁹.
E riccon.frutex qdā.·Pli⁹. li.24.ca.9.in medio.
E ricis carpos.qdaȝ dn̄t q ē ſemē arboris ilicis : ſȝ Alexāder ca.de cura teaſmonis videt̄ dicere: q ſit athel: ⁊ etiaȝ apud Sera.in antiquis ſinonimis inuenitur erice.i.tamarix.·Plinius.
E ricinus.Ericius.vel marinus vel terren⁹ ambo ſpinis ſimillimi.
E chinus erinaceus vocat̄ vterq;.l. Echinus. ⁊ iricius.fead.
E rifitiū herba ē.Diaſc.
E rifion.liber antiquus de ſimpl'.me. Itali ingt rutam dicunt naſcit̄ in gallia in mōte ſiractis figuram hȝ apij florȝ purpureum ſimilem naſturtio ſepteȝ radicib⁹. totidēq; ramulis aſpis:minutiſq; omni florēs tēpore. ipſa aūt patula humo ſemen hȝ tāq; faba.
E rifion.ſm Diaſ.eſt abſinthiū marinū.Serap.
E rigeron. ideſt cardus benedictus.
E rigion.ideſt cardus. purpureus.⁊ Erigion.i.cicer erraticū vel ſenation.
¶ Capi. CCXLII.

Erigion. ſiue erigeron vel ſedū vl' ſenition. vl' entricomon vel ſenation gre. ara. xhuſeaȝ achantidā.lati.vo cardo benedict⁹. PLINIVS.li°.25. cap.11.vſus fi.ſenition dicit̄ q veris tēpore ſeneſcit:⁊ dicitur erigion.q egeron gre.dicit̄ ſenex:⁊ eſt herba theriſſagum ſpē:⁊ cum mollitie cauliculis ſubrubicundis:naſcit̄ in tegulis ⁊ in muris.nomē hoc greci dederūt: q vere caneſcit:caput ei⁹ numeroſa diuidit̄ lanugine qualis eſt ſpine iter diuiſuras exeūte:quare eam callimac⁹ achantida appellat.Alij vo appellāt pappū. GALIENVS.6.ſim. phar.cap.de cardone benedicto.Erigeron ſiue cardo. benedictus vel ſenation: vl' herba hulne virtutē hȝ iflatiuā ⁊ mediocriter diaforeticā. DIASCORIDES. ca.ſedum.i.cardo benedict⁹.eſt herba quaȝ ſenition vocāt:naſcitur in tectis ⁊ in petris.folia hȝ viridia ⁊ denſa ſilia q̄rcule:ſȝ groſſiora ⁊ pinguiora tyrſum ſubruffum capitellū in ſummitate tyrſi hn̄s in modū viticelle lanuginoſuȝ vires hȝ ſtringētes ⁊ refrigerātes:⁊ eadē pſtātes : que ⁊ plātago:folia frigida ſūt. POSSE.DIASCORIDES. folia eius cū florib⁹ in cataplaſmatibus cū vino dulci facta ⁊ īpoſita iflationes teſticulorum tollit:⁊ ani plagas ſanat.ad neruoꝝ inciſiones cuȝ aceto facit:⁊ cataplaſmatibus īpoſita.ipſa vo potui data offocationes facit.
E rimilic.i.ſitis piperi:ſem quoddā eſt.
E rinacius ſm ·Pliniū. eſt eritius terren⁹.porc⁹ vo ſpinoſus dr̄ hiſtricus:
E rineon herba. ·Pli.li.23. ca.8.eſt echinum.
E rion.i.lana.
E riotigio.i.faba.
E riſicon.i.ruta.

E riſipilla . gre.i. ſacer vel
acer ignis.aṗa .ſ. ex cole
ra rubea.
E riſeptron.i.ciperū hiſpa/
num.vel ſpartos vel ber
bena vľ triāgulus iūct⁹:
⁊ eſt iuncus ciperi.Diaſ.
E riſeprõn.i.ciperus.
E ris.Pau.Pli.lib.z4.ca.
.i6.verſus fi.
E ris erugo quid ē .l. aeris
erugo.
E ris flos.i.calātum.
E riſiolachariū.i.attipleus
E riſtos.i.maluauiſcus vel
althea.
E riſin eſt qõdā ſemē gra/
nificū mihi ignotū.
E riſmon.vel criſum gd ē
l.bedarag.buderegi.Se
rap.Diaſ.Pli⁹.li.i8.cap.
io.⁊ lib.zz.ca.z5.
E riſiſtidos.i.herba hircia
.l.Ercinos.
E ritis. ideſt maſſago: ⁊ eſt
maſaltboc.
E ritrias.ideſt terra rubea
Paulus.
E ritris.eſt melior ſpēs ſq̄/
me eris: ⁊ ē dicta rubea.
Diaſco.
E rithinon.grece piſcis di/
ctus rubeus.
℄ Cap. CCXLIII.

Eritrodanum. vel entradaron.vľ eritron.vľ
eritrodanon.gre.ara.faue.vľ
eira.lati.vō rubea tinctorꝫ:vbi ſciēdū ꝙ Dia.ca.de rubea
dicit ꝙ rubea ſiue vt aly eritrodanū dicūt:⁊ eſt de rubea
domeſtica.Aliud caplm iuenit apud Dia.qõ ſic habꝫ.eri
trodanū dicūt:⁊ eſt de rubea agreſti. Itē ſm veritatē eri
trodanū in alia trāſlatione Diaſ.aut teriton vocāt pluri/
mi.Radix eſt illi īficiēs.duo ſunt eius genera.vnū agre/
ſte.alterū ſeminatū ſicut rauene italie fuit locis cultis ſe
minatū.Nā ⁊ in vijs ſponte naſcit:haſte ſunt illi lōge ⁊ q̄/
dre ⁊ aſpere ſicut apparine:ſed fortiores ⁊ longiores folia
habētes iter nodos ipſos.folia hꝫ ſicut aſter.i.ſtella in gi/
ro poſita ſemē eius rotundum eſt in pmo viride: ⁊ poſtea
ruffum: ⁊ cū maturauerit nigreſcit: ⁊ radix ei⁹ longa tenu/
is ⁊ ruffa:⁊c.ſed ſm trāſlationē aliam Diaſ.Rubea ſiue
vt aly eritrodanū herba eſt oibus nota:ſpēs eius ſūt due
vna agreſtis.alia que appellat ſpartos:⁊ eſt domeſtica ra
mulos hñs tenues: ⁊ quaſi nodoſos:folia hꝫ per interual/
la diſtātia:atqꝫ per ſingulas adunationes veluti ſtellaruꝫ
imaginē mittentia:fructus ſiue ſemē ei rotūdꝫ viride: ⁊
hinc rubrū:aut circa maturitatē nigrū.Radicē hꝫ paruā
tenuē puſillā rubicūdā. PLINIVS.li.z4.ca.ii.in me⁹
erithron quā aly eritrodanū vocāt:nos vō rubeā qua tin
gūt lane ⁊ pelles ⁊c.grec⁹ vō eritrodanū dic. nā erithros:
rube⁹:cochin⁹:fenice⁹:rubicūdus exponit de Rubea:⁊c.
SERAPION.li.aggre.caplo fane.auc.Diaſ.fane ſiue
faue.i.rubea tinctorꝫ:quedā ex ea naſcit: ⁊ quedā ex ea ſe
minatur: ⁊ hꝫ ramos q̄dratos longos groſſos ſiles ramis
herbe que dr abaruꝫ: niſi qꝛ ſunt maiores eis ⁊ duriores.
ſup ipſos ſunt folia diuiſa adinuicē egredientia iuxta no/
dos: ⁊ in ſilitudine ſtellarꝫ ⁊ fructus eſt rotūdus:cuius co
lor in pncipio ſue apparitionis eſt viridis:poſtea vō fit ru
beus.Et qñ maturus eſt:fit niger: ⁊ qõ de ipa adminiſtra
tur ſunt vene ipſi⁹: ⁊ ipſe ſunt ſubtiles longe ⁊ rubee.
GALIENVS.6.ſim.phar.ca⁹ eritrodanū.Eſt aūt ru/
bea tinctorꝫ radix acerba ⁊ amara ſꝫ guſtū. vnde ⁊ quod
dictū eſt de alys adinuicē ſibi huiuſmodi vtutes cōuenie
tes in hac radice cōſpicis. PAVLVS.ca.de rubea.ca.
ē ⁊ ſic.in z⁹. AVERROYS.i colliget.c.de rubea.ē ca.
⁊ ſic.in tertio. POSSE.Eritrodanū vtutē hꝫ mictualē
cum aceto.illinita albis maculis medet: vſus ēt eius ad
ea pficit:que cetera diuretica pficere dicim⁹.Sed agre
ſtis vtus eſt ſm Diaſ.mictualis diuretica:vñ vrinā ⁊ mē/
ſtrua puocat. GALIENVS.Eritrodanuꝫ ſplenem ⁊
epar expurgat: ⁊ vrinas groſſas: ⁊ multas. Eſt autē quan/
doqꝫ ⁊ ſanguinolētas euacuans.quādoqꝫ etiā puocat mē
ſtrua: ⁊ abſtergit mediocriter quacunqꝫ abſterſione egēt.
morfeis quoqꝫ albis cū aceto peruncta cōfert:qdā aūt p/
pināt eas ſciaticis:nec nō paraliticis cū mollicrato,

E ritron.i.afronitrum.
E rix.ē ſpēs hedere. Diaſc.
E rluruſtica. ideſt roſa ſil/
uatica.
E rmella .Armola. biſara.
veſaſa.hermel.
E rmezaſis .i. mercurialis
abbermete q ē mercuri⁹
E rmicar.i.lūbricus.
E rnia vocat tumor qui in
oxeuꝫ apparet.ſ.deſcēſu
īteſtinorum intus vel al
terius rei.
E ro.i.loliū vľ zinzania.
E roa.reſeda.idem.
E rob.i.min⁹ cicer.
E robuthus agriere . ideſt
cicer agreſtis.
E ron.gre.i.adamas lapis.
E rongiū.i. centum capita.
E ros.grec. cupido.i. amor
grauis cura.
E roticos.i. amatorius cu/
pidinarius.
E rpelatos.gre.ignis ſacer
ſerpigo ⁊c.ſacer.i.execra
bilis.vel heriſipilla fleg/
monides.ideſt mixta cū
ſanguine.
E rpes.eſtiomen⁹ quaſi re
pens comedēdo:nam er
pta reptilia ſerpētia que
ſerpūt eſtiomenus.i. co/
meſtus eſus.
E rpeta p empetigie. ⁊ ma
xime p ſerpigine ponit.
E rpillon. Erpillum. gre .i.
ſerpillum.
E rpolitricū.i.politricum
E rſabea.i.bõa carnoſitas.
E rton.i.diuiſum.
E rtrāginos.ideſt faba hor
tenſis.
E ruca aq̄.i.ſenation.
E ruca gd eſt.l.iergit.Pli⁹.
lib.zo.ca.iꝫ.in pncipio.
E ruca gerentina: quid eſt
.l.bedereg.
E ruca grogona. gre. ereſi/
mon.gorognia.Diaſc.
E rugo ei⁹ ſpēs ſunt multe
ſꝫ quando ſimpliciter po
nitur ītelligit . de erugie
eris vel auricalci vel cu/
pri: ⁊ gd ē.l. aeris erugo.
E rugo cāpane.i.praſſium
E rugo haid.i.Erugo ferri.
l.aerugo ferri.
E rugo vermicularis.quid
eſt.l.aeris erugo.
E rundina.i.celidonia.
E ruſtus.i.rubeus.
E ruū.i.orobū.Pli⁹.li⁹.zz.
ca.z5.vltra medium.
E s.gd eſt.l.hohas.
E s yſtum.gd ē.l.quam ſu/
prā.Calcucecaumenon.
E ſapon eſt quedaꝫ ſpēs la/
ctuce agreſtis.Plini⁹li⁹.
zo.capi.7⁹.
E ſbriū.i.ſaluia vel flos ei⁹
ſed falſo.imo eſt ſanſuc⁹
vel maiorana.
E xcumban.Extabari.Ex/
turban. Eſcabari .i. aro/
matica frigida.vel ſcan/
dali roſa nenufar ⁊ ſilia.
E ſcacados.i.ſtichados.
E ſcabalus.i.cancer cū du/
cit membrum ad inſen/
ſibilitatem.
E ſcara eſt illud quod adu
rit ex mēbro pter cau/
terium vel eſcara .i. cru/
ſtula que ſumitur de ſca
bie: vel de vulnerib⁹ vel
de apoſtematibus vľ pu
ſtulis. CASSIVS ſe.
ſcara .i. cruſtula.ſkaara.
gre. ⁊ exkara.
E ſciſio.i.exitus.
E ſcos.i.aquila auis.
E ſotomenos . Eſkotome/
nos.i.tenebroſus.
E ſcul.i.mentaſtrum.
E ſcula.i.cibationes.
E ſenthe eſt pōdus.ʒ.ij.
E ſdra. PLINIVS.lib.
z6.ca.7.circa medium.
ab alys marbaſis voca/
ta naſcit vētoſo fere tra/
ctu ſcādēs arborem: ⁊ ex
ramis perpendens folio
nullo tirſis numeroſa: q
ſunt vt iunci geniculati
radice pallida ⁊c.
E ſic.Eſilma.i.lapidis.
E ſimiriſmum. ideſt mirt⁹
agreſtis.
E ſion.i.ſenation.
E ſiſtides.i.ſucc⁹ plāte que
dicit barba hircina: vel
qõ eſt verius ſuccus cu/
iuſdā quaſi fungi naſcen
tis ad pedē barbe hircie
⁊ vocat ypoqſtidos.
E ſmion.i.menta.
E ſmon.i.eruca.
E ſolium.i.flos ſaluie.
E ſopa cerotis.i.ſudor ouiū
E ſpaſtica dicit medicina q̄
exprimit. ⁊ non retrahit.
Oribaſius.
E ſpidagū.i.gipſum. halia/
has:ſed eſpedagū plūbi
.i.ceruſa.Affidegi.
E ſperis.i.citrū.Eſpis ideꝫ.
E ſpilon.i.ſplemon.
E ſſe.i.butirum.
E ſſera.i.ſtiptica multū.
E ſſere.eſt puſtula parua la
ta:ſic veſice ad aliquātu
lā tendens rubedinē fa/
ciens anguſtiaꝫ.eueniēs
ſubito: ⁊ fortaſſe eſt ſan/
guinea: ⁊ ſm plurimum.
fit vehemens in nocte ⁊
eius cauſa eſt vapor cali
dus eleuatus in corpe ſu
bito:aut a ſanguine cole/
rico aut ſlate haurachio
E ſſet.i.pix.
E ſſion.Pli⁹.lati⁹ eſt apio ī
aqua naſcēs pinguius ni
grius qꝫ copioſum ſemie
ſapore naſturty ⁊c.li.zz.
ca.zz.poſt mediū.
E ſterguad.i.anuiden.
E ſterguas .i. herba. otaui/
den. de q̄ fit aſſa fetida.
E ſtimenos.ideſt vlc⁹ man
ducans.
E ſtio.gre.i.comedo.
E ſtittia.ideſt ſiccia .i. ven/
toſa ſichia.
℄ Cap. CCXLIIII.

Eſula. lati.ara.ſcebran.gre.vō pinas vel peplus.
SERAPION.lib.aggre.ca.ſcebran.auct.
Diaſ.eſt plāta hñs ſtipitē extēſum in lōgitudine vni⁹ bra/
chy.hñs multos nodos ⁊ ſup ipm ſunt folia parua ſubti/
lia ⁊ acutarꝫ extremitatū ſimilia folys pini: ⁊ habꝫ flores
paruos purpurei coloris: ⁊ hꝫ ſemē latū ſimile lēti: ⁊ radi/
cem albā groſſam plenā lacte. ⁊ eſt plāta illa ſiľis queād/
modū lacticiniū qõ cipariſſos dicit:reperit aūt hec plan/
ta in aliqbus locis magis.Et idē auct.Hal. ⁊ putāt aliq: ꝙ
hec ſit ex ſpēb⁹ lacticiniorꝫ:eo ꝙ hꝫ lac.ſicut ipa hꝫ ⁊ laxat
ſicut ipſa ⁊ vtus eius eſt in pprietatib⁹ ſicut vtus eorum.
DIASCORIDES.ca.pinas.ſm trāſlationē noſtrā.
Pinas aut ellenia ſiľis eſt cipariſſo ⁊ titimalo.vñ ⁊ in nu
mero titimali ponit:haſtas hꝫ in lōgitudine nodoſas: ⁊ fo
lia acuta ⁊ tenuia ſiľia pini flores longos ⁊ purpureos ſe/
men latū:ſicut lenticula.radix eſt illi alba ⁊ groſſa lachry
mo plena. PAVLVS.ca.de eſula.ca. eſt ⁊ ſic.in tertio
IO.MESVE.Alſcebran eſt ex ſpēb⁹ lacticiniorꝫ: ⁊ ē ſo
lutiuū ruſticorꝫ: ⁊ eſt eius aliud nigrū hñs radices rotun/
das ⁊ groſſas ſpiſſi corticis ⁊ dēſi pōderoſi.Et aliud ē par
uuꝫ hñs radices ſubtiles tenuiū corticū. Electio.magnū
eſt malū ſcindēs viſcera.paruū vō eſt illud qõ eligitur.Et
melior ps plāte eius eſt cortex radicis ipſi⁹: ⁊ lac eius eſt
acutius ⁊ fortius. ⁊ melior radix eius eſt hñs pprietates
gnqꝫ.ſ.cui⁹ cortex eſt ſubtilior ⁊ lenior facile frangibilis: ⁊
ē hñs de rubedine aliqd: ſicut caſſia pprie ſup quā prete/
ryt medietas anni.Recens vō menſis ſui eſt mala:nigra
vō pernitioſa ⁊ orta in locis ternarꝫ ſimilr: ⁊ melius tem
pus collectionis radicis eius eſt pncipium veris: ⁊ lactis
eius finis ipſi⁹.eſt ca. ⁊ ſic.in pn⁹ terty ⁊ lac ei⁹ eſt calidi⁹:
⁊ eſt cōpoſitū ex ſuba ignea acuta ⁊ ſubtili: ⁊ ē ſuba terrea
ſtiptica: ⁊ eſt īciſiuū ſubtiliatiuum ⁊ exiccatiuuꝫ materie/
rum ſubmerſarū liquefactiuū diſruptiuū orificiorꝫ vena
rū.Rectificatio.nocet cordi epati ⁊ ſtō: ⁊ diſrūpit venas
⁊ excoriat viſcera: ⁊ derelinqt iflāmationes faciētes cade
re in febres: ⁊ emendat pmū nocumētū:quod ex eo time
tur pmiſcēdo aliq̄ ex medicinis cordialib⁹ ⁊ ſtomaticis ⁊
epaticis cuꝫ eo: ⁊ z⁹ ⁊ tertiū corrigit acqrendo ei bonita/
tem cū reb⁹ cōglutinātib⁹ ⁊ coadunantib⁹ ⁊ confortātib⁹
ſicut eſt dragātū ⁊ gūmi ⁊ bdelliū: ⁊ mucillago pſily: ⁊ ſuc
cus portulace ⁊ ſiľia: ⁊ q̄rtū nocumētū tollit pmiſcēdo ei
ex reb⁹ īfrigidantib⁹ ⁊ extinguētib⁹ aliqua.ex his facien/
tibus apud me eſt vt infundat in ſucco altararacon aut
in ſucco endiuie aut portulace aut ſolatri ⁊ aceto: ⁊ ſi fue/
rit acetum decoctionis aut infuſionis citoniorū erit me/
li⁹.mirra quoqꝫ ſigillat ei bonitates notas. abſinthiū ſiľr
⁊ aloe. Et dixit Iudeus īfundat in lacte dulci aut aceto/
ſo: ⁊ in eo remoueat lac multotiēs: ⁊ exiccet . reprimit .n.
ſua malitia.Et dixit ruffus.ſi ſolutio per eū ſuperat labo/
rioſa ſedeat in aqua frigida ſolut⁹.mihi.n.videt verbum
incōueniēs.circūdās.n.frigidū īcludit ⁊ coadunat vtuteꝫ
medicine: ⁊ corroborat eaꝫ:nec nō ⁊ materias ⁊ vias īpul/
ſionum repellit:ſicut te ſcire fecim⁹:ſuccurrēdū ergo tūc
ſicut in canone diximus.Cōfectio pillularū cōferentium
ad hidropiſim.Accipiunt eius preparati partes tres mi/
rabolanorꝫ citrinorꝫ partes q̄tuor:aloes ptes gnqꝫ:cōfice
cū ſucco feniculi aut abſinthy:aut endiuie.Et ē doſis ea/
rum a.ʒ.i.5.vſqꝫ ad.iij.Et qdā ex lacte eius ⁊ farina obla/
tas faciunt ⁊ ſoluunt cum eis.Et quidam faciunt cuꝫ ane
to ⁊ zuccaro ⁊ lacte ipſi⁹.Et qdā cū carne citoniorꝫ ⁊ ma/
ſtice ⁊ lacte ei⁹ faciūt ſolutiuū bonū. POSSE.DIAS.
.ʒ.ij.radicis ei⁹ accepte colerā ⁊ flegma deponunt:ſuccus
eius obolo vno accept⁹ aut coclcariū vnū oia ſiľr facere
poteſt. SERAPION.quoqꝫ auc.Diaſc.ſi de radice ei⁹
accipiat .ʒ.i. ⁊ bibat cū mellicrato laxat ventrē: ⁊ pondus
duorꝫ onoloſat foliorꝫ eius ideꝫ facit: ⁊ ſemē eius ſi de eo
accipiat laxat coleraꝫ ⁊ flegma: ⁊ ſi ſumat ex lacte ei⁹.ʒ.i.
idem facit.Et idē auct.Aben meſuay.Scebran pprietas
eſt ſicut mezereon.ſi aūt qs vult illū accipere pparet ipꝫ
ſicut pparat mezereon:niſi ꝙ loco abſinthy ponant roſe
⁊ dragantum: ⁊ bibit ipm cum aqua mellis: aut cum rob:
aut cum decoctione mellis aut cū olere Iameno.Et doſ
ei⁹ eſt ab vno kirat vſqꝫ ad.ij. PAVLVS.ſcebran.la/
xat aquā citrinā qñ bibit cū ſanich.Et idē auc.Aben me/
ſuay.laxat meľiam ⁊ fľa.Et idē ſm librū quēdaꝫ veneno
ſorum.id qõ de ipſo occidit eſt pōdus.ʒ.ij. ⁊ abſcindit flu/
xuꝫ qui accidit ab eo ſedere in aq̄ frigida: ⁊ pycere ipſum
ſup caput ei⁹.Et idē auc.Abix.Scebran.eſt ca.in tertio. ⁊
ſic.in pncipio ſecūdi.Et eſt in eo cū hoc ſtipticitas ⁊ acui/
tas.ita ꝙ qñ aliqs ſumit de ipſo in potu inuenit ex eo ſtipti
citatē in gutture ſuo: ⁊ antiq vtebant eo: ⁊ inuenerunt in
opationib⁹ eius nocumentū habentibus complexionem
ca. ꝙ ⁊ īducit potāti ſe fe. ⁊ cū hoc eſt malū hñtibus emor
roidas ani: ⁊ īducit fluxū ſanguinis earum.qꝛ vene ille de
natura ſua ſunt fluxibiles.cū ergo ſentiūt caliditatē ⁊ ſic/
citatē ſcebran:facit eas tumeſcere plus ⁊ fluere:qꝛ ſcebrā
operat duabus q̄litatib⁹ quas diximus: ⁊ etiaꝫ ppter flu
xibilitatē: ⁊ ille medicine que laxāt cuꝫ ſtipticitate ⁊ acui
tate ſicut ſcebrā ⁊ mezereon faciūt hoc:ſed opatio rerum
ſtipticarꝫ que ſtringūt naturam: ſicut ſunt glādes ⁊ caſta
nee: ⁊ grana paſſularuꝫ: ⁊ cortex granati ⁊ ſiľia iſtis ex me
dicinis ſtipticis ē opatio ꝯria operationi ſcebran ⁊ meze/
reon:q̄re ipſe ſtringūt ventrē: ⁊ ſtringūt illas venas: ⁊ ab/
ſcindūt fluxū ſanguinis ab eis.Et ſcebran qdē qñ rectifi
catur iuuamēto magno hꝫ pprietatē laxādi aquā citrinā
⁊ cōfert in colica ⁊ meľia: ⁊ laxat fľa groſſum exñs in iun/
cturis: ⁊ meli⁹ ex eo ē cui⁹ color ē rube⁹ leue hñs cortices
ſubtiles:illud aūt qõ nō ē ita:ſꝫ groſſum: ⁊ nō ē rubeū niſi
parū qñ vis ipm frāgere: ⁊ nō frāgit cito pp ſuā groſſitiē:
⁊ hꝫ ī eo qd ſiľe ſilis ē deteri⁹: ſꝫ ſcebran qõ ē de pſide dte
ri⁹ ē alys. ⁊ rectificatio ei⁹ ē vt tu recipias ex ipſo q̄titatē
quā volueris: ⁊ īfūdas ī lacte ibi dimittēdo die ac nocte: ⁊
caue ne plus dimittas.debilitat.n.ei⁹ opatio ad expellen
duꝫ chimos groſſos.Et oꝫ vt tu mutes lac in die illa ⁊ no
cte bis aut ter.qꝛ ſic expoliat a ſtipticitate ⁊ ſiccitate que
eſt in eo.Et ſi vis admiſcere cuꝫ alys medicinis admiſce
cū his que ꝯueniūt ſibi ſicut aniſuꝫ maratrū ciminū tur/
bith ⁊ mirabolani.qꝛ ille medicie: ⁊ ſi ſint ſtiptice in ſapo
re earuꝫ:nō tamē ſunt ita acute ſicut ſcebran.qꝛ in eis eſt
cōplexio q̄ iuuat corpus pluſq̄ ſcebran: ⁊ iſte ſubtiliāt ipꝫ
⁊ auferūt acuitatē ei⁹.Et qñ tu vis cū ipſo curare colicā a
ventoſitate groſſa:aut flegmate aut ab opiľone rectifica
ipm cū bdelio ſerapino ⁊ armoniaco: ⁊ fac cū his pillulas
⁊ pone cū eis parū de ſtercore lupi:qõ reperit ſup terram
albū ſicut ceruſa:aut ſicut lapis alb⁹: ⁊ ſi vis ipm extrahe
re de lacte: ⁊ ſiccare infunde ipm poſtea in ſucco endiuie
feniculi ⁊ ſolatri clarificato ſtando illic trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹
noctib⁹:deinde ſiccent: ⁊ fiāt ide trociſci: ⁊ pparent cū ſa/
le ido ⁊ turbith: ⁊ mirabolanis ⁊ aloe:nā inde eueniet me
dicia multū iuuatiua. In lacte vō ſcebrā nō eſt aliqua bo

nitas.imo nocet ei q accipit ipſum:⁊ medici viatores occi
dunt cũ eo multos ꝓpter ignorantiã ipſoꝝ.Et ego queſi/
ui ab aliqbꝰ eoꝝ que erat illa medicina quã dabãt in po/
tu:⁊ ſciui ꝙ erat ſcebran lac cuꝫ oleo ſiſamino ⁊ laxabant
aliquos vſqꝫ ad mortẽ.Et ex eis ſunt aliq qui accipiũt mi
rabolanos:⁊ ponũt ipſos in collogntida hũida:⁊ extrahẽ/
tes eos ab illa ponũt in alia.deinde vnũ mirabolanũ tm̃
dant in potu:⁊ laxat donec occidat.Et iſte qdẽ medicine
ſunt ſicut ignis:q̃re nõ debẽt nominari medicine:ſꝫ vene
na.Et qdã ex eis ſunt qui dãt in potu karfati:⁊ eſt in eo ꝺ
medicina deſtructiua cõplexionis.⁊ motiua doloris epis
⁊ opil'onis ipſiꝰ res quã ĩpoſſibile ẽ exiſtimari.Et qdaꝫ in
potu dãt de arthanita qua lauaꝛ lana:⁊ eſt ꝓpe malitiam
karfatim:⁊ de althit:⁊ eſt herba que naſciꝛ ſup flumina.⁊
lignũ eius eſt rubeuꝫ:⁊ folia eiꝰ videnꝛ purpurea que qñ
ĩcidunꝛ egrediꝛ lac ex eis:ſicut ex ſcebran:⁊ doſis ſcebrã
qñ rectificaꝛ ſicut diximus cũ alys medicinis ẽ a danich
.i.vſqꝫ ad.y.ꝭm ṽtutem. IO.MESVE.Sol'one educit
flegma vehemẽter ⁊ aquã citrinaꝫ ⁊ humores mel'icos:⁊
mãs a iũcturis:⁊ cõfert dolori earum:ẽ ex medicinis ma
gnis hidropiſis:veꝝ nocet ſtõ ⁊ epati:⁊ deſiccat corpꝰ vtẽ
tis ipſo:⁊ conſumit ſperma.Et lac eiꝰ facit hoc vehemẽtiꝰ
⁊ facit cadere in febres.Doſis corticis radicis eiꝰ eſt a ki/
rat.y.vſqꝫ ad.ʒ.Et eiꝰ lactis a kirat.i.vſqꝫ ad.iy.Sed ſciẽ/
dum ꝙ eſula oriꝛ in locis calidis ⁊ ſiccis:cuiꝰ magnam co
piam vidi ſardinie:⁊ tuniſi:⁊ ſimilatur multum herbe di/
cte lunarie: niſi qꝛ eſula lacteſcit.lunaria vero non. vnde
verſus.Eſula lacteſcit:ſine lacte lunaria creſcit.

E taltides.i. fuligo appen/
dẽs trabibꝰ ⁊ parietibus
ex fumo fcã.ethaleidos.

E thalcidos kapnu .i. fuli/
go fumi.

E tercotraria eſt dolor ca/
pitis diſpar.puta quãdo
in altero temporꝝ.ſ.dex/
tro vl' ſiniſtro fortior fue
rit.Etherocrania.

E thalodes.i.famoſum.

E thaps.i.calidũ pharma/
cum.⁊ ẽ tapſia ꝭꝫ ṽtatẽ.

E thea vel ethia gre.mer/
gus auis.

E theroſtamia. Demoſth.
eſt alterius oculi ab alte
ro differẽs color.

E ther.i.aer.

E thereogeneũ.i.diuerſaꝝ
naturarũ ⁊ omogeneũ.i.
vnius nature.

E thica febris ab ethiſimos
qꝺ eſt cõſuetudo vel ab
ectetikos quod eſt tabe/
factus.

E thida.i.merulus auis.

E thios.i. pſonatia. barda/
na.Pliꝰ.lib.25.capi.9.in
principio.

E thion.i.pſonatia.

E thiops.Etiopis.ethiopis
radix ⁊ folia ſunt flõmo
ſil'ia magna ⁊ multa hir/
ſuta ad radicẽ caulẽ qua
drãgulũ ſcabrũ ſimilem
artio multis concauum
alys ſemẽ herbo ſil'e can
diduꝫ: radices nũeroſas
lõgas plenas molles glu
ctinoſas guſtũ ſiccantes
creſcũtqꝫ vt cornua.pñt
videri ꝑterea ĩ ethyopia
naſciꝛ ⁊ ĩ idia mõte troa/
dis: ⁊ ĩ meſſina. colligũꝛ
autũno:⁊ ſiccãꝛ ĩ ſole ali
quot diebus ne ſentiant
eſtũ ⁊c.⁊ eſt bardana.
PLINIVS.liº.27.ca.
4º.ĩ ꝑncipio.Diaſ.Ethio
pis.l.lapa.

E tidum.nomen eſt ponde
ris. PAVLVS.

E tropis. Etropus ẽ paſſio
palpebre:aut ꝓ cicatri/
cẽ: aut ꝓ creſcẽtẽ carnẽ.
cõuerſio.ſ.iuerſatio: naꝫ
tropos gr. ꝯuerſio. Pau.

E uanadotũ vinum.i.bene
nutribile: ab eu qꝺ ẽ bo/
num ⁊ anadoſis.i.reddi/
tio.Alexãder.

E ubaſaros.i.leuiſticũ.

E uberberis.i.coſti. Hal'.li.
ſecretꝰ.

E ubontio.i.reupontici.

E uchimum.i.bonos cibos
generãs: vel euchimꝰ.i.
bonus hũor ab eu.qꝺ eſt
bonũ ⁊ chimꝰ: qꝺ eſt hu/
mor.Caſſius fe.

E uchinus.i.critius.

E u.eſt aduerbiũ grecuꝫ:ſi/
gnificat: bñ: recte: pure.
cõponiꝛ multimode:⁊ ſi/
gnificat: vt bonus bona
bonũ:nõ aũt ꝓferũt gre
ci vt nos:ſed vt ſit u.con
ſo.ac ſi aliqs ꝓferat eue
vl' eua ablata vltima vo/
cali:ita nanqꝫ retinet vo
cem cõſonãtis in fine ſyl
labe:ꝙ multi ex ipſis ꝓ/
ferũt f.vt eſcariſtia a q̊ ĩ/
fraſcripta componunꝛ.

E ucinus.i.lappa.

E ucraſia.i.ꝯpl'o bona.

E ucrion.i.braſſium.

E ucriſta dicunꝛ liqda que
illiniunꝛ quale eſt quod
fit ad vlcera purgãda ⁊
ĩplẽda.Cornel'.cel'.

E ucrita.i.bene terminabi
lia.ꝯrium diſcrita.

E udon gre. vena cubiti in
ferior que ſl'omaꝛ.ſ.baſi
lica.Oriba.

E uecticum.i.ſũme ſanũ.

E uelan.qd eſt.l.ſandanig.

E uellere.i.trahere.

E uennus.i.eruca.

E uenum.i.ebenum.

E uentat.i.apit ⁊ reſoluit.

E uers.i.dora.

E uexia.Euexa.gre.i.bona
habitudo.

E ufiſtidos. ara .i. ypogſti/
dos.Auicen.

E uſaricon. i. ypicon. Ste.

E ugomon micron.i.eruca
domeſtica.Hal'.

E uſarcus.i.bene carnoſus
Hal'.io.terapẽtice. ca.ioº.
in medio.

Cap. CCXLV.

Euforbium.

lati.euforuion.gre. ara. afarbion.
Euforbiũ eſt gũmi notuꝫ: ⁊ videꝛ
ſonare apud grecos bonũ formidari:nã dicũt euforuion
⁊ fouon gre.ẽ timor ⁊ eu.i.bonũ quaſi bonuꝫ ſit ipꝫ time/
re ꝓpter ſui violentiã. DIASCORIDES.c.de eufor
bio ꝭm trãſlationẽ noſtrã. Arbor eſt ſil'is ferule albe: na/
ſcitur in mauritania ceſariẽſi:q̃ plurimũ lachrymũ faꝛ vi
ſcidũ valde:quẽ lachrimũ multi colligũt ſic pro viſcitudi
ne.ꝑmo arbori pellẽ veruecinã illigãt: ⁊ ſic de lõge aſtili/
bus iaculanꝛ ĩ radice:⁊ cũ ꝑcuſſa fuerit radix vnũ flumẽ
ſtatim ꝓfluet lachrimis:⁊ cũ coagulatꝰ fuerit ſic eũdem
colligũt de pellibꝰ ſubſtratis. Eſt aũt optimũ qꝺ eſt recẽs
ſubalbidũ ⁊ gluctinoſum ex lento linguã vehemẽter ſub/
mordẽs ⁊ calefaciẽs.Eius genera ſunt duo.vnũ qꝺ colli/
giꝛ ſubſtratis pellibꝰ qꝺ meliꝰ ẽ:alteꝝ qꝺ cadit ĩ terra ⁊c.

PLINIVS.li.25.ca.7.Rex iuba inuenit herbã eufor
biã medici ſui tꝑis noĩe:cuiꝰ regis volumẽ extat. inuenit
eã in mõte athlãte:ſpectaꝛ folys achãtinis.vis eiꝰ tãta ẽ
vt ſuccꝰ eiꝰ e lõginquo recipiaꝛ.ĩciſo trũco ſuſcipiꝛ vẽtri
culo edino locato.hũor lactis videꝛ effluere. SERAP.
lib.aggre.ca.Aforbion.auc. Diaſ. Eſt arbuſtũ ſil'e ferule ĩ
figura ſua.naſciꝛ in mauritania ceſariẽſi:⁊ in regiõe taber
eſt plenũ multo gũmi acuto:caueãt ſibi hoĩes ab eo q col
ligũt ipꝫ gũmi ꝓ ſuã nimiã acuitatẽ. ⁊ iõ accipiũt vẽtres
aĩaliũ:⁊ lauãt eos:⁊ alligãt ſtipiti ipſiꝰ arboris.deinde pũ
gũt arboris ſtipitẽ a lõge ſtãtes cũ lãcea: effundiꝛ nãqꝫ in
ventribꝰ exiẽs a ſtipite multũ copioſum ſubito:ac ſi fũde
reꝛ ex vaſe aliquo:ita ꝙ aliqñ effundiꝛ in terraꝫ ẽt ex eo
ſubito ꝓ ĩpetũ ſui exitꝰ:⁊ egrediunꝛ de eo ex arbore due
ſpẽs:vna earũ eſt ſil'is ſarcocolle ĩ q̃ntitate orobi: ⁊ ẽ ĩ fru/
ſta:⁊ alia aſſimilaꝛ feci. adulteraꝛ aũt cũ ſarcocolla ⁊ gũ/
mi arabico ſibi admixtis.Meliꝰ ex eo ẽ claꝝ acutuꝫ.Ex/
perimẽtũ aũt eiꝰ ꝑ guſtũ ẽ difficile:qm̃ ipm̃ mordicat lin/
guã ſubito cũ violẽtia multa.⁊ durat mordicatio eiꝰ diu.
⁊ ꝓpter hoc oẽ qꝺ guſtaꝛ poſtea ex eo videꝛ bonũ. ꝑmus
aũt ad cuiꝰ cognitionẽ ꝑuenit hec medicina fuit Lineas
rex lioy.Et idẽ auc.Hal'.6.ſim.phar.ca.de euforbio. ṽtus
eiꝰ ẽ ſubtilis acuta ſicꝰ ṽtus aliaꝝ gummarũ ſimilium.

ALMANSOR.trac.3º.ca.de euforbio.nouũ ẽ caliꝰ
ſatis q̃ꝫ aſa:q̃ꝫuis aſa ſit calidior oĩ lacte arboris. Doſis a
duobꝰ kiſt vſqꝫ ad tres. IO.MESVE.ca.de euforbio.ẽ
gũmi excedẽs oĩa gñã gũmoꝝ in calefaciẽdo ⁊ ſubtilian
do.ẽ.n.ex rubificãtibꝰ:⁊ ẽ ex arbore deſertoꝝ locorum ⁊
hyſpidoꝝ:cuiꝰ folia cũ eleuanꝛ in ꝑmis ſũt ſicut lanugies
deĩde cadũt ⁊ naſcunꝛ folia ſil'ia polio marino.Et meliꝰ ẽ
qꝺ ẽ lene frãgibile hñs colorẽ palearẽ ⁊ clarũ:⁊ qꝺ ẽ vehe
mentis acredinis ⁊ odoris valde acuti. ⁊ qꝺ eſt recẽs ſup
qꝺ iã ꝑteryt annꝰ. Recẽs vo ſui ãni eſt ſicꝰ venenũ ⁊ ignis:
⁊ ẽ ex gũmis q̃ reſoluunꝛ ĩ oleo: ⁊ ꝓpe qꝺ ẽ recẽs antiquũ
fortaſſis nõ diſſoluiꝛ.ẽ ca. ⁊ ſic.in.4º. Et ẽ calidiꝰ ⁊ ſubtiliꝰ
oĩ eo qꝺ calefacit ex gũmis:⁊ ẽ ĩ eo ṽtus aduſtionẽ faciẽs
⁊ rubificationẽ:⁊ eſt penetratiuũ abſterſiuũ:mundificati
uuꝫ excoriatiuũ.⁊ ẽ ex faciẽtibꝰ oꝑationẽ cũ labore ⁊ ãgu/
ſtia vehemẽti ꝑducẽtẽ ad ſincopim:⁊ ad ſudorẽ frm̃. Eſt
inimicũ cordi epi ⁊ ſtõ ꝓ vehemẽtiã ṽtutis ſue. Eſt eniꝫ
acutũ vehemẽter ſeorſuꝫ ĩflãmabile:oꝫ q̊ frãgere ṽtuteꝫ
eiꝰ:⁊ ꝓprie cũ rebꝰ obtũdẽtibꝰ acumẽ eiꝰ: ⁊ extinguẽtibꝰ
ĩflãmationẽ:⁊ acgrẽtibꝰ ei lubricitatẽ: ⁊ opꝫ vt ſit q̃ntitas
multa eaꝝ veſtiẽs ⁊ tegẽs ſupficiẽ eiꝰ:⁊ oꝫ vt nõ multũ te
raꝛ.dixit Alcanzi.accipianꝛ fruſta citri:⁊ ſepelianꝛ grana
eiꝰ ꝑus ĩuoluta oleo amigdalino in acetoſitate ipſiꝰ.dein/
de ĩuoluaꝛ ĩ paſta:⁊ decoquaꝛ.rectificaꝛ.n.ex arte hac:et
remoueꝛ acumẽ eiꝰ.Modus aliꝰ frãgẽs ṽtutẽ eius: ſicut
narrauit hamec.ĩuoluaꝛ in oleo amigdalino: deide ſepe/
liaꝛ in ſucco ligritie aut terniabin diſſoluta aut in aliquo
ex rob ſtipticis:⁊ ſit eaꝝ q̃ntitas multa.Et fiãt ex eis pillu
le:⁊ ꝓpinenꝛ vbi opꝫ.Et dixit Humay.ꝓpineꝛ cũ aq̃ mel
lis:⁊ aliqbus ſpẽbꝰ aleſangine.maſtix autẽ ⁊ ſpica ſunt ex
rectificãtibꝰ q̃cũqꝫ ex acuitatibꝰ medicinarũ timenꝛ.au/
daciã eiꝰ expellunt medicine lubrificatiue extinctiue ſicꝰ
aq̃ ordei ꝓprie cũ oleo amigdalino. POSSE.SERA.
auc.Diaſ.hoc gũmi qñ fit cobol cũ eo hꝫ ṽtutẽ abſtergẽdi
aquaꝫ que eſt in oculo: niſi qꝛ eius mordicatio durat tota
die.⁊ ꝓpter hoc miſceꝛ cũ aliqbꝰ potionibꝰ:q̃ fiũt cũ ſpẽ/
bus:⁊ bibiꝛ:⁊ cõfert ſciaticis.Et ipm̃ excoriat oſſa in vna
die:⁊ ſeparat ab eis fragmẽta eoꝝ:oꝫ aũt vt ꝑmuniaꝛ ca/
ro circũſtãs oſſi cũ ceroto aliquo:vel cũ pãnis lineis:⁊ ipꝫ
hꝫ ṽtutẽ laxãdi ⁊ calefaciẽdi humores aquoſos ſicut ſina
pis.Et iõ cõfert laxatio eiꝰ hydropicis ⁊ colice: ⁊ alys fri/
gidis egritudinibꝰ ſil'ibꝰ iſtis:ſꝫ ipm̃ acuit colerã: ⁊ ĩducit
ſitim nimiã:qꝛ deſiccat:oꝫ ãt vt admiſceaꝛ ei ſemẽ petro
ſelini ⁊ aniſi. Et dicũt qdã ꝙ qñ aliqꝺ aĩal remorderit ali
quẽ ſcindatur cutis capitis eiꝰ:⁊ ponaꝛ in illa ſciſſura ex ℔
gũmi trito: nõ nocet ei venenũ.Et põdus.ʒ.iy.ex eo occi/
dit:qm̃ vulnerat ſtõm ⁊ ĩteſtina.Et idẽ auc. Alcanzi ſtrin
git orificiũ matricis multũ adeo ꝙ ꝓhibet exire fetũ.Et
idẽ auc.Aben meſuay.ꝓprietas eiꝰ eſt laxare fl'a viſcoſuꝫ
qꝺ ẽ in lõbis ⁊ ĩteſtinis:niſi qꝛ ĩfert anxietatẽ ⁊ deſiccatio
nem aduſtionẽ ⁊ tenaſmonẽ.Et rectificatio eiꝰ eſt qꝺ non
teraꝛ multũ:⁊ miſceaꝛ cũ bdelio aut cũ ſucco ligritie aut
cũ ſpẽbꝰ aliqbꝰ ſicut eſt ſpica ⁊ cinamomũ ⁊ caſſia lignea:
⁊ liniaꝛ cũ oleo ro.⁊ oleo amigdalino. Et meliꝰ ex eo ẽ cla
rum nouũ qꝺ trãſierit ab vno ãno vſqꝫ ad tres. Et color
eiꝰ eſt citrinꝰ calidi odoris amarũ acutũ.Doſis eiꝰ a duo/
bus kirat vſqꝫ ad tres. IO.MESVE.Sol'one educꝛ fl'a
viſcoſum ⁊ groſſum a locis ꝓfundis corporis mũdificãs
iũcturarũ vacuitatẽ ab hũoribꝰ groſſis difficilis eradica/
tionis nec ẽ ei res ſil'is ad hec:⁊ ẽ ex rebꝰ mũdificãtibꝰ ner
uos:⁊ ꝯſumẽtibꝰ hũiditates ĩbibitas in eis.diſſoluiꝛ ĩ ol'o
keiri:⁊ iungiꝛ cũ eo:⁊ cõfert egritudinibꝰ neruoꝝ frigidis
ſicut ẽ paleſis ſtupor tortura tremor ⁊ ſpaſmus:⁊ eſt mira
bilis res ad id: ⁊ inungiꝛ ſup epar ⁊ ſplenẽ:⁊ cõfert dolori
bus eoꝝ frigidis ⁊ vẽtoſis:⁊ fricaꝛ puluis eiꝰ ſup morſeã
fricatõe forti:⁊ delet eã: ⁊ ſumptũ in potu ꝭꝫ modos emẽ/
datiõis ẽ medicina magna doloribꝰ nodoſis q vadũt ⁊ ve
niũt ꝑ iũcturas:⁊ eſt ex rebꝰ q̃ faciũt ſternutationẽ cũ for/
titudine:⁊ ẽ medicina bona litargie ⁊ obliuioni:et ꝓpe in/
unctio ex eo cũ oleo de ſpica in occipitio:et eſt ex medicis
educentibꝰ aquã citrinã:et dixit Diaſ. Auꝛ.i.ex eo ĩterficꝛ.
Doſ ẽ a kirat.i.vſqꝫ ad tres.Cõſeruaꝛ aũt q̃driẽnio:recẽs
aũt ãni ſui ẽ ꝑnitioſuꝫ:hi q ſumũt ipm̃ timeãt frigꝰ. Cõſer
uatur aũt ne cito ſeneſcat in milio fabis vel lentibus.

E ufroſimum gre.ideſt buglosſa:et eſt eius expoſitio bo/
ne letitie.nam froſis gre.letitia. PLINIVS.lib.25º.
cap.8º.circa ꝑncipium. Caplm. CCXLVI.

Eufragia.

lati.ara.herba adhil. PAVLVS.
cap.de eufragia.ẽ herba q̃ ſimilaꝛ ĩ ſti
pitibꝰ yſopo:niſi qꝛ ſtipites ſui hñt colorẽ violaceũ:et non
hñt ramos et folia ſunt in ſtipitibꝰ a medietate ſupius:et
ſunt parua ĩciſa ſicut criſta galliculi:et hꝫ flores tẽdentes
ad albedinẽ ſatis paruos. POSSE. medeꝛ egritudini/
bus oculorum:et confortat viſum.

E ugefraſis. Eugefraſios.
ideſt vſnee.

E ugenia.gre.ideſt bone ge
nerationis.

E uifeſtidis.i.herba hircia

E uiſcus.qd ẽ.l.altea. Ibi/
ſcus. Molochi.ara.chi/
tim.Diaſco.

E uiſtidos.eufiſtides.i.ypo
gſtidos.ara.Auicen.

E ukimia.i.bona habitudo
bene humorata.

E uodeſtera.i.odorifera.

E uolatio.i.aperitio.

E uonia.i.almea.

E uodia gre.bñ odorabilia

Cap. CCXLVII.

Eupatorium.

lati.gre.eupatorion vel volucrũ
maius.ara.ṽo gafit. SERAP.
li.aggre.ca.gafit.auc.Diaſ.herba ẽ que naſciꝛ oĩ ãno:⁊ eſt
apta ad accẽdẽdũ ignẽ ſicut ſarmẽta:⁊ hꝫ ṽgã rectã ſubti
lem nigrã durã et aſperã hñs in ſũmitate pilos: et lõgitu/
do eiꝰ eſt fere vniꝰ palmi:⁊ hꝫ folia diuiſa abinuicẽ circa
haſtã:et ſunt ſciſſa ſciſſionibꝰ ꝑuis.v.aut.vi.et ĩ ſũmitate
ĩciſa ſicꝰ ſerra:et ſunt folia eiꝰ ſil'ia folys pentafilon aut fo
lys zedenigi.i.canapis:et color eoꝝ ẽ tẽdẽs ad nigredinẽ.
et in haſta eiꝰ a medio ſupra ẽ ſemẽ:et ſup ipm̃ ſunt pili: ⁊
ẽ declinis ad ĩferiora pẽdẽs in herbã ipaꝫ. DIASCO.
ca.de eupatorio.frutex eſt ſarmẽtoſa haſtã hñs rectã et li
gnoſam tenuẽ nigrã et aſperã in cubiti vniꝰ lõgitudĩe por
rectã aut ampliꝰ. folia ſunt ei ĩ giro diuiſa ſicut pẽtafilon:
aut canapis:cuiꝰ folia in capite ĩciſa ſunt vt ſerra ſemen ⁊
media haſta aſperum et ſubtus decliuum eſt ei.

AVICENNA.li.ſcꝺo.cap.de eupatorio.eſt ex herbis
aromaticis:et hꝫ folia ſicꝰ canapis:et flos eiꝰ ẽ ſicut nenu/
far.et ẽ illud qꝺ adminiſtraꝛ:et ſuccꝰ eiꝰ ẽ ca.in ꝑmo. ſic.ĩ
ſcꝺo.Et ſubtiliatiuũ ĩciſiuũ valde abſterſiuum ſine attra
ctione et ſine caliditate manifeſta:et in ipſa eſt ſtipticitas
pauca:et põticitas et amaritudo fortis ſicut ẽ amaritudo
aloes. PLINIVS.caº.de eupatorio regiã hꝫ. auctorita
tem liº.25.caº.6.caulis lignoſi nigritãtis irſuti cubital' ali/
quãdo et amplioribꝰ folys ꝑ ĩteruallia qnqꝫ:vt canapis ꝑ
margines inciſis nigris plurimoſis q̃ radice ſuperuacua
et cetera. IO.MESVE.cap.de eupatorio.Eſt herba lõ/
gitudinis cubiti vniꝰ amaritudinis multe: cuiꝰ folia ſunt
viridia ſicut folia cẽtauree minoris:ſꝫ ſunt aſpera et ĩciſa
et ſtipes eiꝰ eſt ſubtilis:et qñ exiccaꝛ citrineſcit et eleuan
tur ſup eũ flores q ſunt ſicut ſubcitrini lõgitudinis pauce
Et ſunt qdã q dixerũt ꝙ eupatoriũ ſit herba pulicuꝫ qua
ſit viſcoſitas adherẽs.meliꝰ tẽpus collectionis eiꝰ ẽ finis
veris:et ſucci eius ſil'r ca.in ꝑmo.ſic.in ſcꝺo. Et eſt cõpoſi
tum ex ſubſtãtia calida et ſubtili.q̃re eſt ſubtiliatiuũ ĩnci
ſiuum mũdificatiuũ abſterſiuũ preſeruatiuum a putredi
ne:et reſolutiuum cõueniens ſine attractione:⁊ ex parti/
bus terreis: q̃re in ipſo eſt de ſtipticitate aliqd: ꝓpter qꝺ
eſt confortatiuũ et coadunatiuum eſt debilis ſolutionis.
Cõfortaꝛ ṽtus eiꝰ cum aq̃ caſei:et modus oꝑationis ſucci
eius eſt ſicut diximus de abſinthio. GALIENVS.6.
ſimpl'.phar.cap.de eupatorio.et.5.memiri.cap.4.dicitur
radix pentafilon. Eſt herba que vocaꝛ volucrũ maiꝰ:vel
agrimonia:cuius ſuba eſt ſubtilis:ſapor eius eſt ſtipticus.
Et ṽtus eius eſt ca.caliditate modica et deſiccat.Sꝫ ſciẽ
dum ꝙ eupatoriũ ſil'r ꝭm Diaſco.vocauerunt qdaꝫ antiq
radicẽ agrimonie:eo ꝙ eſt diuretica valde.item ꝭm eũdẽ

cap. de marrubio. marrubiū etiā qdā eupatoriū vocaue runt qm̄ valet cōtra vitia epatis: ⁊ ꝓ tāto non eſt veꝝ eu patoriū: qm̄ Diaſ. facit ſemotim ca. de eupatorio qđ icipit eupatoriū: ⁊ ſemotim caplm̄ de marrubio ⁊ agrimonia: ⁊ de pulicaria vel herba pulicū qđ icipit coniza. Hoc ſimili ter voluit. Jo. meſue. capitulo de eupatorio cū dicit ꝙ di cūt aliqui ꝙ eſt herba pulicum noluit ſm verū ꝙ ſit illa quā latini vocant pulicariaꝫ Eupatorium. Nam dicit ꝙ eupatorium ſm quoſdā eſt herba pulicum: qm̄ aliq voca bant herbā pulicuꝫ eupatorium ⁊ bene: qm̄ eſt diuretica valde: ⁊ valꝫ ꝯ vitia epatis: vt īuenies ſi. l. l. coniza. miror qualiter medici noſtri temporis non aduertentes verba Diaſcoridis. Auicenne. Serapionis. pliny Galieni. ⁊ Da maſceni. credūt herbolary ſaluiā agreſtē eupatoriuꝫ di centibꝰ: que nec in ſapore non in odore cuꝫ eo cōuenit. Si aūt in ipſa forſan v̓tutes eupatory īuenerūt: ⁊ ꝓ eo pone re voluerūt: cuius grā ipm̄ eupatoriū vocauerūt nō lice bat dicere ꝙ idē eēt: qm̄ eupatorium poteſt dici omne id qđ valet cōtra vitia epatis. ab eu qđ eſt bonuꝫ ⁊ pacor qđ eſt epar. vnde eupatoriū. i. bonū epati: ſed veꝝ eupatoriū eſt illud qđ antonomaſice eſt bonum epati: ſicut illud qđ verū eſt eupatoriū. POSSE. DIASCORIDES. ſꝫ tranſlationē noſtrā. Eupatoriū valet cōtra vitia epatis: ⁊ folia eius ſicca ⁊ axungia porcina veteri addita trita ⁊ im poſita dura vulnera ad cicatricē ducūt. Semē v̓o eius: ⁊ folia cum vino bibita diſſintericis ⁊ morſibus venenatis occurrūt medicādo. Eadē dicit Serap. cap. ꝓprio de mē te Diaſ. ⁊ addit: ⁊ ſunt multi q putāt ꝙ illa herba ſit agri monia ⁊ errant. qꝛ eſt alia ab ea: ⁊ nos qdem manifeſtaui mus iam de eius eē in eo qđ diximus de eo. Et idem auc. Gal. in tyriaca cheſar. eupatoriū aperit opilōnes epatis: ⁊ fortificat ipm̄. IO. MESVE. Eupatoriū ſolutione edu cit colerā ⁊ flegma facile: ⁊ eſt ꝑſeruatiuum a putredine: ⁊ cōfortat ſtomacū epar ⁊ viſcera: ⁊ cōfert doloribꝰ eoꝝ: ⁊ eſt medicina ſplenis ⁊ opilationū omniuꝫ: ⁊ egritudinū ab ea factarū: ⁊ febribus longi tēporis mire ſubuenit. Do ſis decoctionis eius. potio eſt a. ʒ. iy. vſqꝫ ad ſex: ⁊ pulueris eius a. ʒ. y. ad. iy. loco eius ponit̄ abſinthy ⁊ aſari. aā. me diū pōderis ipſiꝰ. AVICEN. Eupatoriū ē bonū in ini tio alopitie ⁊ tyrie: ⁊ linit̄ cū adipe veteri ſuꝑ vlcera diffici lis ꝯſolidationis: ⁊ eiꝰ ſuccꝰ cōfert ſcabiei ⁊ prurituí qn̄ bi bit̄ cū aquā fumiterre ⁊ oximelle: ⁊ ſimil̓r flos eiꝰ ⁊ ſuccꝰ ipſiꝰ eſt fortior: cōfert doloribꝰ epatis: ⁊ opilōnibꝰ eiꝰ: ⁊ cō fortat ipm̄: ⁊ cōfert duritici ſplenis ⁊ apatibꝰ epis: ⁊ apa tibꝰ ſtōi: ⁊ eiꝰ herba ⁊ ſuccꝰ cōferūt malitiei forme ⁊ acci dētibꝰ hydropiſis datū in potu cū vino: ⁊ cōfert vlceribꝰ īteſtinoꝝ. Cōfert fe. cronicis: ⁊ antiqs ꝓprie ſuccꝰ eius: et ꝓprie cū ſucco abſinthy. loco eius ponit̄ pondus eius de aſaro: ⁊ medietas pōderis ipſius de abſinthio.

E upectum. i. aptum dige ſtioni: ⁊ diſpectuꝫ eſt op poſitum.
E uperiſton. eupotriſten. i. bona inuētio gre. Alexā.
E uperori ſtomacciū ideſt poros aperiens.
E upetron. i. ſene. Steph.
E upocriſton. gre. bona iun ctio. ALEXAN. cap. de capillis nigrādis.
E ureſim. i. malua.
E uretan. i. aaron.
E uretica v̓tus gre. i. rarefa ctiua. CASSIVS fe.
E uricomon a gre. dicta ꝙ vere ꝑmo ſeneſcatur: vn de eam aliq ſenition vo cant. latini v̓o vocāt ipaꝫ herbā cardūcellū bene dictum. naſcitur ꝑ mace rias. l. Erigion.
E urinhena. i. citraria.
E urion tiparon. i. lana ſuc cida. eurion. i. lana tipa ron. i. ſuccida.
E urizicon. qd ē. l. obrizuen
E uſapor. i. ſapor bonꝰ.
E uſarchi. i. hn̄ carnoſi. Ga. li. 6. de regimine ſanitat
E uſidos. i. cimbalaria.
E uſtiſtides. i. ypogſtidos.
E uſopa. i. almea.
E uſtifilo. i. poliū.
E uſtobron. i. marrubium.
E uſtomatica. i. bona ſtō.
E uſtracta dicunt̄ q̄ in vē tre facile corrumpuntur vt perſica ⁊c̃. Iſto voca bulo vtit̄ Gal. in li. dina midiarū particula ꝑma. caplo euſtracta.
E utraptica. gre. facile di geſtibilia. ALEXAN. caꝰ de diſinteria.
E utimon. i. elleborus ni ger. Pli. liꝰ 25. caꝰ 5. i meꝰ
E uulgimaria. i. ſaponaria.
E uulſac. i. ceterac.
E uulſiua. i. attractiua.
E uzomon. i. bonū ſalſamē tum: nā zomon ſalſamē tum: ⁊ eu. i. bonum.
E uzomū gre. i. eruca. Dia. caꝰ. de ſtrigno. lib. de do ctrina gre.
E uzonomia. i. ſalſamentū eruce.
E xacanton ſm Diaſ. ca. de litio ē arbor de qua fit li tiuꝫ: q̄ lati. dr̄ caprifoliū.
E xafilo. Exalifo. gr. i. linio
E xagiū. eſt nomē pōderis ⁊ eſt idē qđ aureus: ⁊ eſt . 6. pars. ℥. ⁊ eſt. ʒ. i. 5. ſꝫ ꝙ . ʒ. ē nona pars. ℥. de q̄ fit mētio in. l. dragma. nūc vtimur. ʒ. ꝑ. 8. parte. ℥.
E xagoras. ideſt in tumo re poſitus.
E xantimata. Alexā. ca. de pſidracia ⁊ exātimatibꝰ exātimata ē in ſūma cu te vlceratio vl̓ eleuatio ſubrubea ⁊ aſpera ſimil̓ bis puſtulis: q̄ ex vrtica vel ſudore naſcunt̄: hāc Theodorus ꝑſcianꝰ ſca biē vlceroſam maxie fa ciei eē dixit liber de do ctrina gre. Aliq dicūt ꝙ ſūt puſtule rubee q̄ fiūt in lingua. aliq dicūt qđ ē puſtula rubea: nā exātis . i. rubedo: ⁊ illđ vocabu lum inuenies in. l. hedo nig: ⁊ in. l. cui. ſed prima expoſitio ē melior: ⁊ ipe puſtule noſtro ydeoma te vocant̄ virgines. Ori baſiꝰ. Joānes. Alexā. pri ma particula epidi. ꝯmē to. iz. in ꝑncipio.
E xarchimata ſunt diſloca tiones complete.
E xarcumetra. i. reſilitio oſ ſis: ſed exacrimata ē qđ dam vitiū in capite.
E xcorion medicamē. gre. . i. excoriatū. Caſſius fe.
E xea. i. fructꝰ ſorbi.
E xenfraticū. gre. exoppila tiuum enfraxis: ſeu opi lationis aperitiuum.
E xerantica ſūt exiccatiua DIASCORIDES. ca. de aloe. ⁊ in pſalterio vbi nos habemus aruit cor meuꝫ. greci habent. exiāthi cardiamu.
E xfloronea. i. effloſones.
E ximach. i. vt exuberatve lamē ad exteriora ⁊ apo ſtemat̄: ⁊ ipinguat̄ ⁊ iflat ſicut ſutan.
E xipteros. gre. Alietꝰ auis niſus.
E xirimi. ē qđdā ſemē gra nificū qđ ignoro.
E xis. i. habitudo cōſuetu do. ide enixia de q̄ ſupra in. l. enexia.
E xiture. i. empetigines.
E xocades. gre. i. emoroide
E xtabari. Exturban. quid eſt. l. Eſcabari.
E xtenuatorium. gre. ideſt reſolutiuum.
E xugētes. i. maniētes.
E xupera matricalis. i. ber bena.
E xuro. gre. i. migo emingo
E zabroc. i. ſatirion.
E zaize. Ezaze. i. litium.
E zarbion. i. lolium.
E zebede. i. diptamus.
E zeberule. Ezelinge. fitđ farina in aqua ⁊ melle: ⁊ oleo frixa.
E zedari. Ezeledari. i. zin ziber. Aliabas i. zꝰ prac.
E zebes. i. nom̄ chorde iſtri graue reddentis ſonuꝫ.
E zelbaaſce. Ezereaſcen. Ezeſſeaſſen. i. vitis alba.
E zeribaſen. ara. eſt vitis alba. hezeribaxē. Auicē. feſire.
E ziar. i. trifoliū.
E zie. ſūt piſces qdā. Almā ſor. io. ca. ſcđo.
E zimarion. i. tapſia.

Littera. tā apud arabes: qꝫ apđ grecos a noſtra in nul lo differt. ara. fe. dicūt. greci v̓o fi. ⁊c̃.
F aba alexādrina ſm Jo. Serap. eſt no mē pōderis oboloꝝ. ʒ. pōderās ſume net tres: ⁊ ſunt grana. 36.

Capitulum. CCXLVIII.

Faba egyptiaca eſt legumē nr̄e fabe ſil̓e. Sꝫ Ga. liꝰ ſcđo de alimētis. cap. de faba egyptiaca. nō ē lupinꝰ vt putauerūt aliq. nā facit ibidē aliud caplm̄ đ lu pinis: ſꝫ apud Aui. liꝰ zꝰ caꝰ de faba egyptiaca q̄ ⁊ faba ſi rica dr̄. vn̄ Auic. vocat eā fabā ſiriā: qm̄ de ipſa multū. na ſcit̄ in ſyria: ſed v̓a faba ſyria ē faba greca: ſꝫ faba egyptia ca. apud Johānēꝫ Serap. eſt pōdus ponderans ſumenet quattuor ſm arabes. ⁊ ſunt oboli. iiy. ⁊ ſunt grana. 48. DIASCORIDES. caꝰ de faba egyptiaca. ml̓ti pole ticon eā appellāt i egypto. naſcit̄ ⁊ in aſia ⁊ in ſicilia ⁊ ī ſta gnis naſcit̄. folia hn̄s altitudinē ⁊ latitudinē hn̄tia floreꝫ ferēs croceū: q̄ ſi multū floruerit ꝑduntur folia. flos eſt ī medio ipſius vbi eſt rotūditas q̄dā vbi ſilique ipe naſcū tur flores ipi cinorſa dn̄r ea rōne q̄ſſerauolos dn̄r: qꝛ hec eſt illis ꝯſuetudo ex argilla faciūt ſſeras. ⁊ ibi includunt ipm̄ ſemen. ⁊ ſic ponunt vt naſcat̄. Radix eſt groſſior q̄ꝫ cāne. cocta ⁊ cruda mādūcat̄ q̄ ⁊ collocaſia appellat̄: a q buſdā culcaſia qđ idē eſt. ⁊ iđ ad eiꝰ inueſtigatiōeꝫ q̄re i. l. culcaſia. ſemē eius comedit̄ ſiccū ⁊ viride. niger color ē ⁊ maior q̄ꝫ nr̄a faba. POSSE. AVICENNA. ſi fiat ex ea gargariſmus cū lacte ⁊ ſale ꝯtra egritudīes ſpiritualiū ꝯfert ⁊ ē cibꝰ in egypto ⁊ ſolōne educit aquā citrinā. ⁊ pro prie ſemē eiꝰ ⁊ ſuccus ipſiꝰ ⁊ ꝓuocat vrinā. ⁊ generat ſper ma. ⁊ expellit colerā ⁊ aquoſitateꝫ eius cum facilitate. Et potus ipſius ſit ab. i. tertia libre vſqꝫ ad duas tertias.
F abafreſa. ideſt faba fracta.
F aba. greca eſt nomē ponderis apud Aui. ⁊ Serap. ⁊ eſt ſumenet. z. ⁊ ſunt oboli duo ⁊ ſunt grana. z4. naꝫ obu lus pōderat grana. iz. Faba greca q̄ apud nos vocat̄ ſy riaca. ⁊ alio noīe vocat̄ granū aneſcē fructꝰ ē cuiuſdaꝫ arboris magne ſil̓is Junipo: ſed maiuſculus dulcis ſa poris intus hn̄s nucleuꝫ duꝝ: cuiꝰ arbor ſm Plini. libꝰ 16. caꝰ. 3i. vocat̄ lothos a gre. apđ ara. v̓o vocat̄ aneſtē. DIASCORI. caꝰ de agrifolio vocat ipꝫ agrifoliū vt apparet in. l. agrifolium in cap. lothos vocat ipm̄ lo thos. Jſidorus faba ſyriaca dr̄ arbor magna fructū fe rēs maiorē pipere comeſtibilē guſtu ſuauē. inde ⁊ mel la vocatur: ſed noſtro ideomate vocatur ciceraſo. pro quo. l. granum aneſcen. agrifolium.
F aba īuerſa. lati. gre. mētaſtrū ⁊ romani vocant eā faba riā. ⁊ eſt herba: cuiꝰ folia ſūt ſicut folia alkekēgi ſtipes eiꝰ lōgitudinis cubiti vniꝰ aut duoꝝ ad plus: ſemē eius viride tendēs ad nigredinē magnitudīs fabe cōis ha bens quaſi effigiem in medio ſicut faſcolus.
F aba lupia. lati. gre. mariſiliū. Eſt planta ſimilis ellebo ro nigro. folia tamen molliora eo. ⁊ oīa diuiſa. Ellebo rus vero ſementa aliqua habet. ⁊ hoc mariſiliū vocat̄ ſemen eius duꝝ coloris zafrani. aqua decoctionis eiꝰ valet contra roſulas. ⁊ dicit̄ ꝙ interficit mures.
F aba hortēſis. i. faba vſua lis pro qua. l. hakile.
F abaria ideſt faba inuer ſa ſupra vide.
F abarola. i. oniſcus. Gali. 7ꝰ. memiri. cap. 3ꝰ
F aba ſiliq̄ eſt fructus qui dam queꝫ nos vocamus vaginellam.
F aba ſyriaca. i. granū ane ſcem. i. faba greca. l. lo thos. Jteraſuꝫ henacuꝫ.
F abutia. i. Onida. Galien. 4ꝰ memiri. cap. io.
F acalia. dn̄r quedā vlcera exn̄tia in ꝯiūctiua oculi.
F acaleſis. facayleſus. i. hu thormarien. Facamios idē. Diaſc. Faclaminos.
F acaſibron ideſt cicer im peratoris.
F ace. DIASCOR. caꝰ face. Frutex ē minor lo cis humidis naſcēs ſil̓is lēticl̓e. folia tenera ⁊ ob lōga cū folliculis ſemen ſil̓e lēticulis in vno folli culo duo aut tria grana habēs nigra minora len ticula ⁊c̃.
F acedēa fagedena ē ſpēs cācri apatis. Cornel. cel.
F acelizās. i. patiēs apa in ſuba cerebri: qꝛ corrūpit oēs virtutes eiꝰ. vt Gal. ſeptia ꝑticula. affoꝛiſmo. ⁊ zꝰ de interioribꝰ. ⁊ ꝑmo de accn̄ti ⁊ morbo.
F acera. i. dragātū. (tola.
F acetola ē auis q̄dā. l. fece
F achos. facos. grecc. ideſt lenticula.
F acoes herba ideſt agruli ⁊ ſunt ſenationes.
F acollen ideſt polium.
F acſenus. i. arbor marien.
F aculium. i. amomum.
F acus ideſt lenticula. ⁊ fa cus eſt vna ex maculis faciei. Paulus.
F adenica ideſt fagedeni ca. phagedenica.
F agas. i. centaurea minor.

Cap. CCLVIII.

Fagaſmon. DIASCORIDES. Fagaſmō quā multi apparime dixerūt. ē plā ta quā vocāt ſanctiō. ⁊ eſt xifion ⁊ eſt gladiolus ſegetalis folia hꝫ iridi ſil̓ia: ſed minora ⁊ anguſta ⁊ acuta ſic mathe ta. ⁊ haſtā hꝫ aſperā ⁊ cubitalē cuꝫ floribus purpureis ra dices ſunt illi due ꝑuule ⁊ rotūde vnā hn̄s ſuꝑ alterā po ſitā ſicut bulbi minores. altera eſt deſubtus tenuis ⁊ ſuꝑ groſſior. naſcit̄ locis cultis ſupior maior ē ⁊ acrioris v̓tutꝭ POSSE. DIASCOR. Cataplaſmatibꝰ adhibita. pu ſtulas ⁊ tumores corpis tollit medicamibus mixta. ⁊ ſuꝑ poſita mēſtruis ipat cū vīo bibita venerē ſtimulat. Jtē ca taplaſmati īpoſita cū vino atqꝫ thure ſagittas vel ſtirpes educit. ſoluit ēt inguinū collectōeꝫ. radix v̓o īferior accep ta īfantiū īterocellicos medet̄. đ eo īueīes. ſil̓r. ſi. l. l. liliū.
F agedēica. phagedenica. fadenica ideſt vlcera q̄ ſerpunt comedendo. DIASCORI. caꝰ de dragōtea. ⁊ caꝰ đ allumi ne. nā fagin. gre. i. come dere.
F agelis. i. raffanꝰ.
F agin ideſt comedere.
F agitidie. ſunt vene q̄ ſunt i carnoſitate faciei ⁊ oris iuxta extremitates.
F agon. Fagnon. apud Dia ſcoridēꝫ dicit̄ ſaluia. que ab eo eliliſſagus dicitur.
F agora. i. ſemen canapis.
F agotide vene ſunt iuxta fauces intra os: q̄ flobo tomantur vice venaꝝ q̄ ſub lingua. Alexan.
F agus ideſt centaurea mi nor. Serapion.
F agus agria. i. lenticula ſil uatica. ⁊ eſt lētigo aque.
F aki. fakies ideſt lentes. i. zadens.
F akiamos ideſt almea.
F alcalhaileb. arabice latine vero ſpolium ſerpentis. SERAPION. libꝰ aggre. capꝰ falchalhaileb. aucto. Diaſco. Qn̄ coquit̄ cū vino ⁊ diſtillat̄ ex eo in aurē cō fert ei multū. Et qn̄ colluit̄ os cum vino illo cōfert do lori dentium. ⁊ iā admiſcent quidā ipm̄ medicinis ocu loꝝ ꝓprie id qđ fuerit ex maſculis. ſimiliter facit do lori dentium ſi buliat cum aceto ⁊ colluat̄ inde os.
F alāgemich. i. ozimū gariofilatū. herēgemiſch. Serapi.
F alangios. Falangion. Falangiamiſchi. Falangitis. DIASCORI. caꝰ falargios multi ⁊ iſtā leucatemō dicunt. virgas hꝫ duas aut tres aut plures ⁊ flores al bos ſimiles lilio cuꝫ multa diuiſura. ſemē eſt illi nigrū ⁊ groſſuꝫ ſicut lēticula radicē hꝫ tenueꝫ minutā ⁊ viri dem poſtq̄ꝫ de terra tracta fuerit alteꝝ colorē facit. na ſcit̄ locis cultis. POSSE. DIASCORIDES. hu ius folia ⁊ radices ⁊ ſemē ⁊ flores cū vino bibita ictus ſcorpionis mitigat. morſibus venenatis occurrit.
F alāgiō. carſon. zoiſon. gre. i. muſca venēoſa. libꝰ đ doct. greca.
F alcios ideſt flos ſambuci.
F alcon. gre. falco auis rapax a falcatis ⁊ curuis vngui bus dicta. Erodius.

Caplm̄. CCXLIX.

Falernium vel falernū vinū vocatū a falerna regiōe italie: q̄ eſt ꝓpe neapoli. Pli niꝰ liꝰ i4. caꝰ 6. vn̄ Papias. Neapolis oppidū ꝓpe falernū vbi optia vina naſcūt̄ ⁊c̃. Et tale vinū vocat̄ ſil̓r albanū. eſt. n. tale vinuꝫ in ꝑnꝰ ſubdulce ⁊ cū veterauerit auſteꝝ maxie efficit̄: ⁊ vue ſil̓r a quibus tale vinū exprimit̄ acci piūt denominatōeꝫ ab illa regiōe. ⁊ vocant̄ vue falerne: qꝛ de eis eſt copia in regiōe falerna. DIASCORI. caꝰ

qđ incipit vinum albū.pōt illud vinū dici vinū albanū: ⁊ dicit ꝙ eſt fortiꝰ falerno:⁊ guſtu ſubdulce in ꝑncipio ventrē ⁊ ſtōm inflans ventrē mollit. Digōnibus eſt inutile.⁊ oībus neruis ꝯtrariū ⁊ maxime capiti:qđ cuʒ inueterauerit auſteꝝ valde efficiṫ.vn̄ vinum italū qđ falernū dr̄ vtilius eſt maxīe vetus digeſtibile eſt.pulſuʒ incitās. vētreʒ abſtinet:cuſtomacū eſt.veſice cōtrarium caliginē oculis inducit.multum bibitū totū corpus ledere poteſt.

F aleris.Diaſcoꝛ.virgas hʒ multas ⁊ radices multas ⁊c̄.
F aleſtrum.i.herba ſancti Johānis.perforata.ypericon.
F alfanuem quid eſt.l.falfel. ¶ Cap. CCL.

Falfel. ara.gre.⁊ lati.piper. SERAPION libꝛo aggre.cap.Falfel.auc.Diaſco. Eſt arboꝛ naſcēs in regionibꝰ indie.hʒ ſemē qđ ſui oꝛtu eſt lōgū ſīle faſeolis ⁊ elongaṫ in forma ſua.⁊ eſt macropip. ⁊ intra ipm̄ grana pua ſimilia gegeuers q̄ qn̄ maturanṫ fit pip. ⁊ hoc qꝛ ſeparaṫ ⁊ fit ſicut racemus in quibus ſunt grana parua ⁊ ſunt grana pipis.Et qn̄ colligiṫ pfecte matuꝝ eſt piper nigrū:ſed qn̄ colligiṫ an̄ maturatōeʒ eſt pip albū.nā coloꝛ eius eſt albꝰ ⁊ nō recipit ī coloꝛe ſuo nigredinē anteq̄ꝫ maturaṫ. ⁊ radix huiꝰ arboꝛis eſt ſimilis coſto. Eligendū eſt aūt ex nigro qđ eſt nouū ī quo nō eſt res ſilis furfuri graue ⁊ plenū:ſed albū melius eſt illud qđ nō eſt rugoſuʒ albū ⁊ graue ⁊ longū eſt eligendū illud qđ qn̄ frangiṫ apparet dēſum hn̄s grana q̄ ſunt intra ipm̄ inuicē iuncta ⁊ acuti ſapoꝛis moꝛdicās linguā cū calefactōe. Radix arboꝛis huiꝰ vocaṫ falfanuē.⁊ eſt ſilis coſto deferṫ ad nos ex terra indie. GALIENVS.8.ſim.phar.cap.pipis. Pipis radix coſto maxime ꝫ virtutē ſimilaṫ: fructus v̄o eius q quodāmodo germinat eſt pip longū. vn̄ ⁊ humidius exiſtit maturo.ſignū aūt eſt hūiditatis eius ꝙ faciliter cum imponiṫ pfoꝛaṫ. ⁊ ꝙ nō ꝯfeſtiʒ moꝛdet:ſed paulatim incipit.pmanet v̄o multū.q vero q̄ſi pmaturus fructus albū pip eſt acrius exn̄s nigro.id.n. quaſi ſupaſſatū eſt.vtraq̄ꝫ aūt ſufficiēter calefaciūt ⁊ ſiccāt. GALIENVS eodē liº ⁊ caº ꝫ trāſlatōeʒ arabicā.Sapoꝛ pipis ē acutꝰ ⁊ illud qđ nō matuꝝ eſt pip albū ē. ⁊ ipm̄ eſt acutius nigro ⁊ magis pungēs linguā. ⁊ hoc eſt qꝛ nigrū ꝓpterea qꝛ maturatur accidit ꝙ nō recipiat aduſtionē ⁊ deſiccatōeʒ foꝛtem: qꝛ minuiṫ acuitas illa q̄ qdē remanet in albo. iſte tn̄ due ſpēs ſunt deſiccatiue ⁊ calefactiue foꝛtiter. Et fructus qdē eius qn̄ incipit eē eſt pip lon. ⁊ ꝓpter hoc accedit ꝙ piper longū eſt humidiꝰ alio pipe ⁊ ſignuʒ ſup hoc eſt ꝙ qn̄ elōgaṫ tp̄s ſup ipm̄ coꝛrodiṫ ⁊ pfoꝛaṫ etiā qn̄ teriṫ nō inuenit tritoꝛ in ꝑncipio ſue contritōis punctionem multā: ⁊ qn̄ incipit moꝛdicare nō apparet moꝛdicatio eiꝰ multa anteq̄ꝫ guſteṫ: deinde remanet moꝛdicatio eius tp̄e non paruo:ſed piper albū eſt melius ſtomaco alijs duabꝰ ſpeciebus. DIASCORIDES.cap.de pipere ꝫm trāſlatiōnē nr̄am.arboꝛ eſt in india naſcēs in latere mōtis caucaſi qđ ſoli obuerſum eſt folia hn̄s in ſimilitudinem Juniperi cuiꝰ ſiluas ſerpentes cuſtodiūt:ſed incole regionis eius cū matuꝝ fuerit incendūt ⁊ ſerpentes fugaṫ igne. ⁊ ex flāma piper rugoſuʒ efficiṫ. piperis aūt diuerſus eſt fructus.nā qui ꝑus naſciṫ fructus oblōgus ⁊ obꝛotūdus apparet.⁊ cū fractum fuerit inueniunṫ infra illud grana in ſinapis modū:eſt aūt humide nature:qđ auteʒ permatuꝝ non fit:⁊ albū colligiṫ piper album diciṫ.naſciṫ etiaʒ aliud in modū botri ⁊ piper album nominatur: qđ nō coctum:ſed crudū colligiṫ:⁊ illud maxime ſui foꝛtitudine ī colliriacas virtutes intrat.⁊ tyriacis antidotis miſcetur. maturatū vero nigrū ſcm̄ piper nigruʒ dicimus.Eligimꝰ aūt piper longū qđ cum frangiṫ ſtrictiſſime granula ſua ꝯiuncta habʒ ⁊ coherentia veluti medulla guſtu viſcida moꝛdēs ⁊ calefaciēs.albūʒ dcm̄ qđ ſine rugis ſit calidiſſimum ⁊ graue.nigrū vero pip viſcidius eſt albo. Eligēdū eſt aūt piper integrum ⁊ graue plenū ⁊ nō marcidū piper valet ad educēdū lumbꝛicū latū qui vocaṫ ſolea adminiſtratū vt apparet in.l.hoꝛnā. POSSE.SERAPION Radix pipis ꝯfert colice ⁊ doloꝛibꝰ frigidis.eſt ca. ⁊ ſic.⁊ eſt bona ventoſitatibꝰ ⁊ alijs doloꝛibꝰ frigidis. ⁊ eſt ſilis coſto ꝫm virtutē.Et pip nigrum acutius eſt albo.⁊ albuʒ eſt debiliꝰ eo:⁊ virtus pipis eſt calefactiua attractiua cibi ⁊ ꝓuocatiua vrīe.reſolutiua ⁊ abſterſiua obſcuritatis viſus. Et qn̄ ſumiṫ in potu aut fit iniūctio cū eo aut miſceṫ in aliquo vnguēto ꝯfert rigoꝛibus febꝛium pꝛiodicaruʒ.⁊ ꝯfert moꝛſibꝰ venenoſis:⁊ expellit fetū ⁊ potiſſime ſi ipotu ſumaṫ vel aſſidue comedatur. ⁊ qn̄ fit naſcale cum eo poſt coitū ꝓhibet impꝛegnatōeʒ.⁊ hoc ſimiliter facit aſſidue comeſtum.nā iter ꝑſtat genitale ⁊ adminiſtraṫ in lohoc.⁊ ſyrupis q ſunt ꝯueniētes tuſſi ⁊ doloꝛibꝰ pectoꝛis. ⁊ fit linitio cuʒ eo ⁊ melle. ⁊ ꝯfert ſquinantie.⁊ qn̄ ſumiṫ in potu maxime cū granis lauri aut folijs eiꝰ ꝯfert toꝛtionibus ventris.Et qn̄ maſticaṫ cū ſtaphiſagria ⁊ cum paſſulis facit deſcēdere flegma ex capite. ⁊ ipm̄ ſedat doloꝛeʒ. ⁊ ꝯfoꝛtat virtutē digeſtiuā.⁊ ingrediṫ in ꝯfectiōibꝰ ſpēꝝ qbus vtunṫ ſani in cōdimētis ciboꝝ ad ꝓuocandū appetitū. ⁊ qn̄ miſceṫ cuʒ pice reſoluit ſcrofulas.Et qn̄ miſceṫ cū nitro abſtergit moꝛfeā. ⁊ nō eſt radix piperis ʒinʒiber ſicut putauerunt quidā:imo radix eius eſt ſilis coſto que qdē calefacit ⁊ moꝛdicat linguā.⁊ attrahit humiditatem ad os:qn̄ miſceṫ cuʒ aceto:⁊ linimētuʒ cū eo reſoluit apata ſplenis.⁊ ſi ſumiṫ facit idem. Et qn̄ maſticaṫ cum ſtaphiſagria attrahit flegma.⁊ eſt multoꝝ iuuamentoꝝ. Et idem aucto. Meſuay. ꝓpꝛietas piperis eſt ꝙ ꝓhibet impꝛegnatōeʒ.⁊ maxime quādo ſumiṫ poſt coituʒ ⁊ ꝓhibet toꝛtiones ⁊ ventoſitates q̄ fiunt in ſtomaco ⁊ inteſtinis:⁊ exiccat flegma viſcoſuʒ qđ aggregaṫ in pectoꝛe ⁊ pulmōe ⁊ inteſtinis:⁊ digerit cibuʒ:⁊ nocet febꝛicitantibꝰ.Et ſiqs vtiṫ multū pipere ꝓuocat vrinā.⁊ ſi vtaṫ eo paꝝ ꝓuocat ventrē.ſcamonea ē ꝯ̄ria in hoc.⁊ facit hoīeʒ macreſieri ⁊ ꝯ̄ſiccat ſpm̄a. Et in pipere albo cū acuitate ſua eſt hūiditas q̄ auget in ſpmate ⁊ mūdificat epar. vētrē. pulmonē. ⁊ ſtomacū.⁊ confert moꝛſibus venenoſis.⁊ calefacit neruos ⁊ muſculos plus omni alia re. PAVLVS.cap.de pipere.Eſt cali.in 4º. ſic.in 2º. vbi ſciēdum ne aliqui erroꝛis materia repleantur pꝛopterea: quia in pꝛeſenti littera Serapion ⁊ Diaſcoꝛ.videntur cum Halic.non modicum diſcrepare dicētes ꝙ piper nigrū acutius eſt albo. Halic. v̄o ait ꝙ pip albū acutius eſt nigro.⁊ ꝓpterea ſicut ex verbis Diaſco.bn̄ intuētibꝰ eſt auide manifeſtū pip albū eſt duplicis generis.Eſt quoddā pip albū qđ fit qn̄ grana minuta q̄ fuerunt in pipe lōgo incipiunt ingroſſari ⁊ vnū ab altero incipit ſeparari: ſed nō factus eſt botrus vel racemus.Eſt aliud pip albū qđ fit cum illa grana q̄ fuerūt in ꝑdicto pipe albo ꝫm debitā q̄ꝫtitatem fuerūt aucta ⁊ intra ſe totaliter ſeparata.ſicut q̄ ſunt poſita in quodam botro vel racemo. ⁊ ſunt ꝓpinqua maturitati.pꝛimū v̄o pip albū:qm̄ ſapit adhuc nām piperis longi:qꝛ ei vicinaṫ.participat adhuc de eius hūiditate:cuius gr̄a nō eſt multum acutū.piper aliud albuʒ de quo diximus:qđ eſt in medio inter maturitatē ⁊ ꝑncipium generatiōis eſt ſatis acutū. quare cū remoueaṫ ⁊ elongeṫ a pipere lon.nō participat humiditatē eius:⁊ eſt acutius ſeipſo:cū venit ad maturitatē ꝓpter quā amittit de eiꝰ acuitate. hoc idē videmus in fructibꝰ acetoſis q̄ ſunt in medio tp̄e acetoſioꝛes. hoc etiā in ſeminibus eſt videndū.ſ.feniculis. ſinapibus ⁊ cetera.ꝙ ſunt acutioꝛes ⁊ calidioꝛes q ſunt in medio tp̄e q̄ꝫ qui ſunt in extremo.ſic ergo ad ꝓpoſitum. piper nigrum acutius eſt albo:qđ eſt in ꝑncipio generationis:qꝛ non habet multam acuitatem ꝓpter humiditatem quā participat vt dictuʒ eſt.⁊ hunc reſpectū habuit.Serap.⁊ Diaſc.

Et piper albū acutius eſt nigro. Piper albuʒ intellige qđ eſt in medio tēpoꝛe:qm̄ cum nigreſcit ⁊ maturaṫ amittit de eius acuitate.⁊ iſta fuit intentio Hal. cum dixit ꝙ pip albū acutius eſt nigro.Sciēdū inſuper ꝙ in maioꝛi quantitate inueniret de pipere albo:niſi qꝛ inficiṫ ꝓpter ignē: ſed illud qđ non ꝯtaminatur ab igne remanet albū ⁊ non rugoſuʒ qđ non pōt eſſe niſi modice q̄ꝫtitatis:qꝛ modicuʒ eſt illud quod ab igne impꝛeſſionē non recipit.

F algeſue ideſt oʒimum.
F aliel.falieli.i.raffanꝰ. Fulel idem.fulfel ſimiliter.
F olocos.faloſios ideſt meliſſa.
F amacheſt. Famachoſt.i. agnus caſtus. femequeſtum.ſeicratinatum.
F amācheſt.famicheſt.i.piper eunuchoꝛum.
F amacolos.i.fabarola.
¶ Cap. CCLI.

Famechi. arabice.gre.fanech vel fenic vel lapis de barchin.latine vero diciṫ pumex.

SERAPION lib. aggre.capº famechi.i. pumex. ⁊ eſt lapis de barchin.i.lipari opʒ ꝙ eligatur ex eo multum foraminoſus durus ⁊ frangibilis leuis albꝰ in quo non ſunt lapides.Et modus cōbuſtionis eius eſt ꝙ accipiaṫ ex eo quantitas.⁊ ponaṫ in pꝛunis.⁊ qn̄ fuerit ignitus extꝛ̄hatur ⁊ extinguatur in vino odoꝛifero.⁊ hoc fiat ter. tertia vice quādo extrahiṫ ab igne non extinguatur in aliquo:ſed dimittatur infrigidari per ſe.poſtea teratur ⁊ reponatur.

DIASCORIDES.capitl'o pumex. Eligendus eſt leuis fragilis albꝰ ⁊ ſine lapide.Cōburitur vero ſic. mitte illum in carbonibꝰ viuis q̄ꝫdiu igneſcat.⁊ poſtea extꝛ̄hens vino odoꝛato extīgue. 2º.id fac ſimili mō. 3º.calefactū extꝛ̄he ab igne tere ⁊ repone. virtus ē ei ſtiptica termātica ⁊ purgatoꝛia. POSSE.DIASCORIDES. Pumex oculoꝛum cicatrices limpidat: vulnera replet ⁊ conſolidat ⁊ aufert carnē ſuperfluā oculoꝝ. ⁊ qn̄ teritur ⁊ fricanṫ ide dentes abſtergit eos ⁊ adminiſtraṫ ad abꝛadēdos pilos.

THEOPHRA.in ꝑpo cap.ſi miſceṫ an̄dotis dētifricijs ⁊ ſmigmatibꝰ abꝛadit aſpꝛedinem ⁊ leuigat ⁊ ꝯſtringit ⁊ coercet. SERAPION. Pumex habet virtutem ſtipticā.ſtringit.n.gingiuaʒ ⁊ abſtergit oculū ⁊ aufert maculaʒ q̄ eſt in eo.⁊ replet vlcera ⁊ ꝯſolidat ea. ⁊ aufert carnem ſuperfluam que in eis eſt:⁊ qn̄ teritur ⁊ fricanṫ dentes abſtergit eos.⁊ ſi mittaṫ in vas vini nō permittit ipm̄ amplius bulire.Et idē auctoꝛ.Hal.ingrediṫ in medicinis que abſtergūt dentes qn̄ non eſt aduſtū: ſed qn̄ aduritur fit ſubtilioꝛ.nā acquirit ab igne reʒ aduſtā calīam q̄ auffertur ⁊ ſeparatur ab ea:quādo lauaṫ ⁊ clarificat dētes ⁊ abſtergit eos.⁊ hoc facit ꝓpter ſui aſperitatē.⁊ facit foꝛtaſſe hoc ꝓpter eius virtutē abſterſiuam.⁊ ꝓpter hanc cauſaʒ coꝛnua:quādo aduruntur abſtergunt dentes.

F amilla pupille.i.ſūmitas
F amilos.familios.i.vſnee
F anchea. arabice fatar.i. fungus.
F anaſi.fanax.ara.i.panax .f.pꝛo.p. quo carent ponentes.
F angekeſt.i.agnus caſtus.
F anilion ideſt pſillium.
F ania.fanma.i.peonia.
F anoch. Fanec arabice.i. pumex.
F anos.gre.fax.lucerna apparitio ⁊c̄.
F anſealos ideſt vmbilicꝰ veneris.
F aonia grece peonia.f.pꝛo .p.ponentes.
F ar ē genꝰ mollificationis de quolibʒ grano panico ſi rotūdeṫ ⁊ excoꝛieṫ:ſed far: qn̄ ſimpl'r poniṫ de farre ſpelte intelligitur. ⁊ ſimiliter aliquando diciṫ ꝙ eſt mus arabice.
F arādis.i.vſnee. Piſarak.
F aras.ara.ideſt equus.
¶ Caplm. CCLII.

Farasion fraxion.arabice vel marmacur. grece philofloꝛes.latine vero pꝛaſſium.

SERAPION libꝛo aggreg.capl'o faraſion. Eſt herba habens ramulos multos egredientes ab vna radice ⁊ ſuper ipſos eſt hoꝛra pauca: cuius coloꝛ eſt albus: ⁊ virge eiꝰ ſunt quadrate.⁊ folia eius ſunt in longitudine policis obꝛotunda rugoſa ſeu aſpera ſuper que eſt hoꝛra.⁊ ſemen ⁊ floꝛes eius ſunt diuiſa per ramos eius. ⁊ ſemen eius rotundū ad aſperitatem tendēs.naſciṫ in campis ⁊ in edificijs domoꝛum. DIASCORIDES.capl'o de marrubio. Frutex eſt ex vna radice multas virgas habēs albas aſperas quadras.⁊ folia ſimilia digito maioꝛi ⁊ obrotunda aſpera alba rugoſa ⁊ guſtu amara. ſemen eſt illi obꝛotundum verticuloſum ⁊ aſperum. naſcitur locis multis.

GALIENVS.8.ſimpl.pharma.capl'o de pꝛaſſio.Sapoꝛ eius eſt amarus ⁊ virtus eius cali.⁊ ſic.in ſecūdo. vn̄ abſtergit ⁊ reſoluit. AVICENNA libꝛo ſecūdo cap. de pꝛaſſio.Eſt herba amari ſapoꝛis. Inquit Oꝛibaſiꝰ non ſunt calefactio eiꝰ ⁊ exiccatio ipſius foꝛtes. Alij autem dixerunt ꝙ eſt ca.in 3º.ſic. in 2º.Eſt aperitiuum.abſtergit.liquefac̄. reſoluit. ⁊ icidit. POSSE.SERAPION.aperit opilationes ſplenis ⁊ epatis ⁊ mundificat pulmonem ⁊ pectus per ſcreatum:⁊ ꝓuocat mēſtrua quādo bibitur. Et quādo ponitur exteriꝰ abſtergit ⁊ reſoluit. ſuccus aūt folioꝛuʒ eius poſtquā eſt deſiccatus in ſole reſoluitur cū melle.⁊ adminiſtratur ad viſum acuendum. ⁊ fit cum eo ſternutatoꝛium ictericis ad mundificādum infectionem coloꝛis:⁊ adminiſtraṫ cum medicinis ad doloꝛem auris antiquum.⁊ potiſſime cum medicinis aperiētibus inſtrumenta auditus.⁊ datur ſuccus eius illis in potu qui ſumpſerunt medicinas moꝛtiferas:veruʒ nocet renibus ⁊ veſice.Et emplaſtruʒ cū folijs eius ⁊ melle mundificat vlcera ſoꝛdida ⁊ euellit panaritium ⁊ carnem putridā ⁊ ſedat doloꝛes lateris.Et fit emplaſtrū cum marrubio ⁊ ſale.⁊ cōfert moꝛſui canis rabidi. DIASCORIDES. folia eius ſicca vel ſuccus folioꝝ eius vel ſemen eius elixum ⁊ bibituʒ cum melle ptiſicis tuſſientibꝰ ⁊ aſmaticis prodeſt. thoꝛaceʒ purgat maxime iris illirice mixta purgandis vtiliter mulieribꝰ adhibetur:ſecūdinas excludit. diu patiētibus ſubuenit. veſice ⁊ renibus cōtrarium eſt: melle addito vulnera purgat ⁊ illa detergit. paſcētia vulnera compeſcit doloꝛē lateris tollit.ſuccus ſiccatus melle ⁊ vino addito caligines oculoꝝ detergit. ictericis naribus immiſſus fert auxilia.cū oleo roſa.ſuccus eius auriū doloꝛē mitigat. AVICENNA.ſuccus eius cōfert doloꝛi auris ātiquo. ⁊ mūdificat:⁊ aperit meatus auditus.⁊ remouet antiquū doloꝛē eiꝰ.ſuccus eius cū melle eſt conueniēs ad acuendū viſum.mūdificat pectus ⁊ pulmoneʒ ꝑ eductionē ſputi eſt aperitiuū opilationū in epate ⁊ ſplene ⁊ renibꝰ ꝓuocat menſtrua ⁊ mūdificat matricē. fit ex eo emplm̄ cū ſale ad moꝛſum canis rabioſi.

F archa ideſt cultra q̄ ponitur in lecto.
F arcal.farchali.i.ciminuʒ album ⁊ eſt ſiſeleos.
F arfadin. Farfag. farfagi .i.poꝛtulaca. Auicen.
F arfala. Farfara farfugiū .i.vngula caballina.
F aringa.i.ſquinātia. Hali. quarto interioꝝ.cap.3º.
F armacodis ideſt calida medicamina.
F armacon.farmacū interpretaṫ īmutās. inde farmacia quelibet medicīa multū īmutās quocūq̄ꝫ mō īmutatōis:ꝫ nos appꝛopꝛiamus tale vocabulū medicinis laxatiuis.⁊ farmaciā dicimus. Hal'. ſup affo. ꝑmo. ꝑticl'e 4ᵉ.
F arelabꝛon.i. ypogſtidos.
F ares. fareſi ideſt duliſio.
F arfium ideſt vlcera oꝛis.
F arfugiuʒ ideſt vngula caballina.
F arfurūgi.ara.haliū. i.ſparagus. helioſparagꝰ.gre. Aui.in 5º. caº de medicis ad debilitatē coitꝰ.⁊ ī 2º.
F argarium ideſt cicer imperatoꝛis.
F aricos.i. febꝛis cauſon.
F arigeraſi.farigeras ideſt arboꝛ lity.
F arina dcā ē a farre: eo ꝙ ex ipſo ꝑ fcā fuit. Pli.liº. 18.caº 9. ꝑ quo.l.heuda.
F aringes.gre.i. faucex.farix faux.

F arinx.i.gurgulio vel fabis vel faris idē. inde venit varigides.i.vene que ſūt ī faucibꝰ ⁊ ſub ligua.
F ariſiricon.i.praſſium.
F arſa ſunt quedaʒ vlcera. Galie.ſup affo. 45.particule ſexte.
F arugium ideſt yngula caballina.
F aſa ideſt diptamus.
F aſſale. Faſtaſa ē ſpecies trifolij ⁊ vocatur fulla.
F aſſana. Faſcanō. idem.i. grana impinguatiua.⁊ ſemē cuiuſlibʒ ſpēi trifolij
F aſcarfix.i. feſireſiʒ vitis alba. Stephanus.
F aſce.i.agrimonia.
F aſcegallicus.i.ſaliunca.
F aſel ideſt piper.
F aſeolus quid ē. l.luchia. Dolaka.
F aſſafe.ara.melca. Alcatime. Cot. Ratha. Auic.⁊ dr̄ hiſpanice. Alerdela.
F aſiricon.i.fuſiricon.
F aſiſac ideſt ceterac.
F aſianus ē auis faſianos.
F aſili ideſt faſeoli.
F aſſion ideſt pabulina.
F aſſis gallicꝰ.i. ſpica celtica ī ātidotario virili ī mitridato minori.⁊ in oleo nardino.⁊ alijs plibꝰ antidotis ſic vocat̄: eo ꝙ a gallia ī faſciculis defert̄.

F aſolaria herba ē ſil'is faſeoloꝝ: ſed folia ſunt vtcūqʒ miora ⁊ alba vt eliliſfagus ꝯſtringit ſanguinem ſm̄ Plinium. ⁊ ſuccus eius deſpumatus ⁊ bibitus ſtringit emoroidas ⁊ ſupponit̄ cuʒ bombice ſimiliter.
F aſubleon.i.cimbalaria.
F aſuaſa ideſt ſulla.
F aſuricō. Feſſuringin.i.ſiricon. Feſſuricon. Auic.ē medicina ad ſcabiem.
F atar arabice.i.fungus.
F atranon ideſt vſnee.
F auatia faucion ideſt faba inuerſa.
F aucen eſt ſpecies cāfore.
F audengi ideſt boiboʒ.
F audenig ideſt pulegiuʒ.
F audenigi.ara. origanum vel pulegiū qđ magis videtur ex nomie. ſunt tñ ambo eiuſdē generis ſic pʒ per Serap. verū faudebenigi aquaticum vel fluuiale vocant mentaſtrum fautenegum.
F aueblioō.i. barbaſiluana.
F aue.ara.rubea. ⁊ dʒ ſillabicari fau.u.vocali. ⁊ nō cum a. Stephanꝰ. Faba ſcripſit Serap.
F auecb.fauecbi.i.pumex.

℄ Cap. CCLIII.

Faufel .i.auellana inda ⁊ eſt ſimillima nuci muſcate: niſi qꝛ pars vna eſt aliqualiter acutioꝛ.⁊ alia ē plana ita ꝙ poſſit ſtare recta ſic calculus q in ludo dr̄ pedes.in ceteris intus ⁊ ex̄ nuci muſcate ſil'is eſt ſine odoꝛe ⁊ ſine ſapoꝛe.naſcit̄ incluſa in q̄dā lanugine ſili folliculo ſerici.multotiens defertur īter alias ſpecies maxime cum cinamomo a caſu.⁊ ego vidi ipſum in ſuo folliculo.eſt ſtipticuʒ valde ⁊ equiparat̄ ſandalis in frigiditate. SERAPION li° aggre.ca°.faufel. Eſt arboꝛ faufel.ſic arboꝛ neregil ⁊ emittit cānulas in quibus naſcit̄ faufel ſicut dactili. Et iſta arboꝛ nō ē in terris arabū. Et idē auct. Iſaac benarā. Faufel ē auellana indica.⁊ ē fructꝰ ſil'is nuci muſcate in q̄titate ⁊ coloꝛe ſuo:⁊ ſunt in ea ruge.⁊ in ſapoꝛe eiꝰ eſt paꝝ caliditatis cū pauca amaritudie ⁊ defert̄ ex ſim:⁊ ē frida ⁊ foꝛtiter ſtiptica. POSSE.SERAP. foꝛtificat mēbꝛa ⁊ virtꝰ eius eſt ſic virtus ſandali rubei.⁊ ꝯfert apatibus calidis q̄ qñ nō inuenit̄.ponit̄ ꝓ eo ex ſandalo rubeo ⁊ medietas pōderis ex coꝛiādro recēti. Eſt.n. foꝛtiter ſtipticū ⁊ foꝛtificat mēbꝛa.⁊ ē bonū doloꝛibꝰ dentiū.ꝯfirmat dentes cōmotos ⁊ gingiuas ſua ſtipticitate ⁊ repꝛimit caliſtatē oculi.qñ fit ex eo cobol aut emplm̄.

F auoꝛola vermis quid eſt lege guadai.
F auſerman.i.faſeolus.
F auten fautenegū fluuiale ideſt mentaſtrum.
F auule ſunt vermiculi lati q tacti flectunt̄ in pillulas in hūidis habitāt.

F auum mellis quid eſt lege Apomel.
F anus qd ſit. Gal'.li°. de facile acqſibilibꝰ.cap.5.
F azileos ideſt cātarides.
F aziʒa ideſt epithimum.

℄ Cap. CCLIIII.

Fead. arabice.lati.toꝛpigo.⁊ eſt piſcis ſtupefactiuꝰ. SERAPION lib.aggre.ca°. fead.aucto. Gal'.hoc aīal eſt marinū.⁊ eſt illud qđ inducit ſtupoꝛē. qñ tangit̄ cum eo caput hñtis ſodam remouet doloꝛē ſtomaci ſuo tactu. ⁊ ego exptus ſum in his duobꝰ ⁊ non reperi iuuamentū. Et extimaui ꝙ opoꝛtebat me tangere caput hñtis ſodam cū piſce ipſo viuente.⁊ ſic conferret ſicut faciunt alie medicine narcotice.⁊ feci ſic cogitaui ⁊ inueni ꝯferre. Et idē auc. Diaſ.qñ ſupponit̄ hñti ſodā antiqʒ confert. Et qñ fit ſuppoſitoꝛiū cū eo ſtrigit anū egrediētē ex̄. GALIENVS.4°.de accñti ⁊ moꝛbo.ca°.8.dicit ꝙ inducit ſtupoꝛē infrigidando ſpiritum.

F ebal.ara.taurus ⁊ thaur dicitur.
F ebiſon ideſt ſpargula.
F ebelzeragi.i.arboꝛ licij.
F ebꝛifagia. Febꝛifuga fel terre ideſt cētaurea maioꝛ ⁊ minoꝛ.
F eburegi.feburē.i.gariofilata ⁊ ē herba ſic vocata.
F ecabꝛō.i.muſcata maioꝛ
F ecabꝛion. Fecabackim: ideſt ſquinantum.
F ecaium.i.epar aīalium.
F ecetola eſt q̄dā auis ꝑua ſatis ſapida quam noīat, Diaſco.in.l.chauraf.
F eda ideſt fex vini vel aceti que cocta reponitur. PAVLVS.caplo de aſmate: fedis que eſt fex vini combuſta.
F ecula eſt vua pinguis cocta vſqʒ ad craſſitudineʒ mellis ac refrigerata. Theodo. Priſ.
F edhe.ara. eſt argentum.

℄ Caplm. CCLV.

Feeſera. Fee.ara.vel feſir gre.ampeleos leuki vl' ampeleos leuce. lati.viticella vl' vitis alba. Sʒ ſciēdū ꝙ Ga.vbiqʒ dic̄ vitē albā vl' nigrā bꝛioniā. ⁊ Diaſ.ſil'r ſʒ trāſla.ara.ſʒ Gal.6.ſim.phar.ca°.ampeleos. melana dr̄ ꝙ vitis nigra ꝓpꝛie dr̄ bꝛionia.hoc ſil'r appet in.l.haariʒ. SERAPION lib.aggre.ca°. feſera. Herba eſt q̄ hʒ folia ⁊ capꝛiolos in ſimilitudinē vitis cōis;niſi qꝛ ſunt aſpioꝛa ⁊ rami ⁊ capꝛioli adherēt implicātes ſe qbuſcunqʒ appꝛoximant ex arboꝛibus alijs ⁊ ſuſpendunt̄ eis cum capꝛiolis ſuis.⁊ hʒ fructum ſimilem racemo rubeo. DIASCORIDES.ca°. Ampeleos. Ampeleos leuce .i.bꝛiōia ſiue vt latini vitis alba.haſtas ⁊ folia hʒ ſil'ia viti nr̄e:ſʒ aſpa ⁊ minoꝛa capꝛeoli ſil'es ſūt īplicātes ſe.ſemē ipſi vue ſil'e ē vt butruoſuʒ rax fuluū. GALIENVS 6°.ſim.phar.ca°.āpeleos. Ampeleos leuki.i.vitis alba quā q̄dā ⁊ bꝛioniā ⁊ pſilotrū vocāt.in ſūmitate eiꝰ eſt ſtipticitas ⁊ amaritudo pauca ⁊ acuitas ⁊ īpe comedūt̄ ī pn°. ſue natiuitatis ſm̄ ꝯſuetudinē ⁊ in tpe veris:qꝛ ſunt iuuātes ſtōm.ꝑpter coꝝ ſtipticitatē.ſubamarā aūt ⁊ leuiter acrē habēt ſtipticitatem. Plinius lib.23.cap.2.poſt pꝛincipiū. POSSE.DIASCORI. Capꝛioli in vino elixi ⁊ comeſti vētrē ⁊ vrinā mouēt.virtus ē folijs ⁊ haſtis ipſiꝰ ⁊ radici viſcida.vñ vulneribꝰ chironis ipoſita medicat̄ cācros. ⁊ fagedenica vulnera ad ſanitateʒ ꝑducit.tibijs vulnera tollit ſale addito ⁊ ī cataplaſmatibꝰ adhibita ⁊ cōpoſita. Radix eiꝰ coloꝛē coꝛpoꝛis reddit bonū. rugas vultibꝰ diſtendit:lētigines purgat:magnis cicatricibꝰ coloꝛē ꝓpꝛiū reddit:liuoꝛes ⁊ panaritia emēdat cū vīo in cataplaſmatibꝰ adhibita: duricies ſpgit.apata curat:oſſa coꝛpi infixa eijcit. medicamībꝰ ſtipticis nec̄ie miſcet̄.epilēticis.ʒ.i.bibita āno toto pſtolat̄: ſili mō accepta apoplexie.⁊ ſtomaticis ſingulare pſidiū eſt.maxie.ʒ.ij. accepte ſingulis cauſis ſil'r ꝯuenit.moꝛſibꝰ venenatis occurrit.aboꝛſuʒ facit. plus vo accepta maniā facit.ſecūdinas deponit.vrinā ꝓuocat.melle addito vt electuariū datū diſnoicis ⁊ offocationibꝰ pſtolat̄.tuſſim doloꝛē capitis ⁊ lateris cōpeſcit de alto cadentibꝰ ⁊ cōquaſſatiōibꝰ maximū remediū ē.obulo.i.cū aceto bibita ſplenē deſiccat diebus.30. accepta cū caricis cataplaſmata oīa ſil'r facere poteſt.cocta in aqua ⁊ fomēto adhibita ſtericas purgat.infantes non coagulatos deponit verno tpe herba ipſa exiccat̄:cuius ſuccꝰ cuʒ mulſa bibitus omnia ſil'r facere nouit:⁊ flegma deponit. ſemē vero eiꝰ tritū ⁊ perunctū ſcabiē ⁊ lepꝛoſos curat.lac mulieribus ꝓuocat.ſuccus eius cum ſucco ptiſane id mulieribus pꝛeſtat.ſuccus bacharum eius lac vberibꝰ ſiccis reddit. Cime eiꝰ vrinā mouent mediocriter. Radix autē ꝑiectoꝛiā ⁊ extenuatoꝛiā virtuteʒ hʒ ⁊ deſiccat mediocriter.⁊ iō ſpleneʒ reſoluit ⁊ ſcliroſim poſita extrinſecus aut ſuppoſita cū ficubꝰ lepꝛā ⁊ ſcabiē ſanat.dat̄ ēt in cibo pꝛo ſplene.⁊ ꝑ vrinā ſplen digerit̄.hec herba tā laudabilis eſt vt in tiriacis potiōibꝰ mittat̄.miſcet̄ ⁊ pulchꝛificijs medicaminibꝰ cū oleo decocta donec areſcat detrahit ipopias ſub oculis aut in palpebꝛis.⁊ ipterigia ⁊ ī podice ꝯſtituta coheret.folia eiꝰ excalandi cā.⁊ detrahēdi eſcaraʒ cū ſalibus adhibent̄. Cōiter aūt radix cutē fricabilē ⁊ extenſaʒ fac̄.medet̄ aūt effelidas lētigines ⁊ maculas nigras cum oꝛobo atqʒ terachia ⁊ fenugreci ſemine. Itē ſi tecū eā poꝛtaueris oīa mala a te effugient. GALIENVS vitis alba vrinā mediocriter ꝓuocat. Radix vo abſterſiuā q̄ʒdā ⁊ ſiccatiuā ſubtiliū partiuʒ hʒ virtutē nec nō mediociter calidā:pꝛopter quā ſplenes attenuat:ſcliratos ſanat.exterīꝰ appoſita cū ficubꝰ ſcabiē ⁊ lepꝛaʒ ſanat.botruoſus aūt fructus ī polipirijs ē vtilis. SERAPION.auc. Raſis. virtus eius eſt q̄ calefacit mediocriter ⁊ abſtergit ⁊ ſubtiliat ⁊ diſſoluit duriciē ſplenis. qñ ſupponit̄ emplm̄ ex ea cū ficubꝰ. Et curat ſcabiē ⁊ egritudinē cuʒ q̄ eleuat̄ cutis: ſʒ fructu eiꝰ vtunt̄ coꝛiaminarij.naʒ cū eis abꝛadunt̄ pili coꝛioꝝ. Et virtꝰ folioꝝ ⁊ fructꝰ ⁊ radicis eſt ca. ⁊ acuta.⁊ iō qñ fit emplm̄ cū eis ⁊ ſale ꝯfert vlceribꝰ que dr̄ granita.⁊ illis q̄ dr̄ fagedenica curat fiſſuras labioꝝ. Radix eius mixta cū oꝛobo ⁊ fenugreco:qñ cuʒ eis abluit̄ cutis mūdificat ⁊ abſtergit eā ⁊ aufert pānuʒ. ⁊ veſtigia nigra ⁊ bothoꝛ ⁊ cicatrices vlceꝝ. Et ꝯficit̄ cuʒ oleo donec fiat ſic cera ⁊ ſedat doloꝛē ⁊ fiſtulā ani.⁊ qñ fit emplm̄ cuʒ eiꝰ rob reſoluit.apata in quibꝰ eſt aggregata ſanies ⁊ reſtaurat oſſa fracta. Et qñ miſcet̄ cū oleo donec diſſoluat̄ ꝯuenit ad hoc.⁊ expellit liuoꝛē q fit ſub oculo. Et qñ ex eo fit emplʒ cū vino ſedat panaritiū ⁊ reſoluit apata ⁊ apit ea. Et emplm̄ fcm̄ cū ea ex̄hit oſſa ⁊ ingredit̄ in ꝯfectionibꝰ vnguentoꝝ coꝛrodētiū carnē. Et potat̄ de ea.ʒ.i.ad epilēſiam ⁊ ꝯuenit apoplexie ſic adminiſtrata ⁊ opilatiōi.⁊ qñ bibunt̄ ex ea.ʒ.ij.ꝯfert moꝛſibꝰ tiri.⁊ occidit fetum ⁊ accidit ſi nimis ſumat̄ de ea ꝑmixtio rōnis.⁊ qñ mulier ſubijcit eā ſibi expellit fetū ⁊ ſecundinaʒ. Et qñ bibit̄ ꝓuocat vrinā.⁊ fit cū ea mixto melle lohoc coartatiōi anhelitus ⁊ hñtibꝰ doloꝛē lateris.⁊ qñ bibit̄ de ipſo cū aceto.30.diebus pondus.ʒ.ij.ſoluit duriciem ſplenis. Et fit cū ea emplaſtrū cū ficubꝰ ſup duriciē ſplenis.⁊ ꝯfert ⁊ decoquit̄ ⁊ fit ſeſſio in decoctōe ipſiꝰ mulieribꝰ ⁊ mundificat mr̄iceʒ ⁊ expellit fetū. Et ſuccus radicis eius expꝛimit̄ tpe veris ⁊ bibit̄ cū vino vel mellicrato ad ea q̄ diximus. ⁊ purgat flegma ⁊ fructus eius cōfert ſcabiei quando fit inunctio cum eo. Et quādo extrahit̄ ſuccus a ſtipitibꝰ eius.et accipitur cum frumento cocto pꝛouocat lac.

F eferon ideſt matriſſiluia
F eferion feſeus.i.guete.
F efudegi ē ꝯfectio ð melle ſic penidie ⁊ in lingua noſtra vocatur ſiſani.
F efulac.i.alaca maris.
F egemaſtron. Fegeſtron ideſt epatica.
F egere ideſt ruta.
F egeron ideſt vſnee.
F egoloſon. Fegoloſio ideſt arboꝛ licij.
F egos.gre.i.fagus arboꝛ.
F eigel ideſt pigamum.
F eilneragi ideſt litium.
F eiſeſelem ideſt dans digeſtionem.
F ekaſus ideſt polium.
F ekibꝛon ideſt almea.
F ekin.i.gluctinū. Galie.2. de ſim.medi.capi.pmo. diſtinctionis tertie.
F elabꝛan.i.os mundi.
F elaſaf.i.agnus caſtus.
F elaſon ideſt hypericon.

℄ Capitulum. CCLVI.

Felch vel fedhe.ara.grece fida.latine argentum. SERAPION libꝛo aggregato.capitulo felch.i.argentum.infrigidat et deſiccat.ſcoꝛia eſt ſtercus argenti et eſt bona ſcabiei et pꝛuritui et vlceribus.et pꝛopter hoc ingredit̄ in vnguētis que ꝯglutināt vlcera et cōſolidāt ea.vñ ipſa ſcoꝛia ē deſiccatiua. AVICENNA de viribus coꝛdis.ait ꝙ confoꝛtat coꝛ.

F elda. Fedhe.i.argentum.
F elleauum.i.allanum.
F elleium.i.aſarus.

℄ Cap. CCLVII.

Feleg. SERAPION lib.aggre.ca°. feleg.aſſimilat̄ grano ſinapis. et ingreditur ī vnguentis odoꝛiferis ē ca.et ſic.i.2. POSSE. Reſoluit et apit opillatiōes. Et idē auc. Iſaac aperit opillatiōes capitis foꝛtificat cerebꝛū. ⁊ eſt in figura ſua ſicut granū ſinapis:ſʒ maiꝰ et hʒ ligna parua ſicut noch.et melius ex eo eſt maius et foꝛtioꝛis odoꝛis et grauiꝰ et veteriꝰ eſt leue nigrum.

F elema. Felemechi.i.calamentum fluuiale.
F elememiki. felemenichi .i.ozimum gariofilatuʒ.
F eleméuſch beremenuch femenuch. erroꝛ a ſilitudine quaʒ hʒ.f. lr̄a apud arabes ad lr̄am.b.
F elengemich eſt genꝰ qđdam baſiliconis.
F elicteron.gre. felix pteri pteridis dipteris. Diaſc. Serap.ſarcos ſarax.ara. caʒuhralhic.
F el terre.febꝛifuga.cētaurea minoꝛ.ſm̄ Meſue ē collogntida. Saladinus
F emequeſtuʒ ſamāqueſt ideſt agnus caſtus. Seicarmacum.
F elenreng.i.geneſtra.
F elemeki. Serap.eſt kalamentum fluuiale. i.nepitella.
F eléia ideſt felemenuſch.
Galienus.
F elleza.i.herba paraleſig.
F elfelū.fulfel ideſt piper, Stephanus.
F elicon ideſt folium.
F elicula.i.polipodium.
F elichinū ſm̄ quoſdaʒ eſt poꝛtulaca agreſtl habēs lac.ſed falſo: ſʒ quid eſt .l.filichinum. Dipteris. Polipodiū. Dꝛiopteris. Quercus.
F elifelciti.i.agnus caſtus.
F eliſelam idem.
F eligearagi.i.arboꝛ litij.
F elix vini.i.fex vini antiq.
F elmea ideſt peonia.
F elucarāgi.felzehargi.felcharagi.⁊ ē arbuſtuʒ. vñ fit litiū.⁊ latine vocatur capꝛifolium.grece aūt litios lithios.l.hadah.
F el quid eſt.l.mararac.
F el. Bel. Sel.gd eſt.l.bel.

℄ Cap. CCLVIII.

Femezeg. arabice lati.ſtagnū. SERAPION libꝛo aggre.capitulo femezeg.i. ſtānū frigi.et ſic.defertur ex fitaſare ſiue viſabar effoditur ex mineris terre et inuenitur in fruſta. ingreditur in operationibus alchimie et in medicinis oculoꝛum:et quādo teritur et bibitur confert puncture ſcoꝛpionis.

F emilon. Femilion ideſt daucus.
F eminice ideſt palma.
F emon ideſt dactilus vel palma.
F emuſac ideſt vſnee.
F emulon ideſt atriplex.
F emur ideſt epar.
F en eſt materia locutiōis: ⁊ eſt cōioꝛ q̄ʒ ſumma: qꝛ eam continet:⁊ ſumma cōmunioꝛ eſt doctrina. ⁊ doctrina q̄ʒ cap.
F enarium ideſt polium.
F eden ideſt coꝛ.

℄ Cap. CCLIX.

Fenefig vel fenefigi. arabice grece leucis. latine viola. Scienduʒ ꝙ tria ſunt genera violarum. vt Diaſco.dicit capitulo leucis. Sed tamē Serapion lib.aggrega. caplo fenefig.nō loquit̄ niſi de vno .ſ.viola purpurea:quoniā vſus eiꝰ conuenit magis medicinis: ſed alia duo genera ſūt ſpecies cheiri:ſicut apparet in.l.cheiri. SERAPION. libꝛo aggreg.capitulo fenefig.i.viola ē herba: cuius folia ſunt minoꝛa folijs cuſſus et nigrioꝛa:et nō elongantur multuʒ ab eis in figura ſua. et hʒ ſtipitem egredientem ab vna radice. et eſt ſuper eū

pilus.⁊ in ſumitatibꝰ eius eſt flos boni odoris coloris pur
purei.naſcit̃ locis vmbroſis ⁊ aſpis. GALIENVS 6.º ſimpli.phar.cap. de viola. Folloꝝ huiꝰ herbe ſuba frida ⁊ aqſoſa.virtus coꝝ infrigidat paꝝ. Pliniꝰ lib.zi.capi.6.

DIASCORI. Leucis.i.viola oibꝰ eſt nota.eſt.n.ĩ floribus hñs diſtantiã:qꝛ mellinũ albũ ⁊ purpureũ florem oñdit. IO.MESVE cap. de violis ſunt medicia temperata cõueniens.⁊ fit per eas male qualitatis ꝑmutatio:⁊ nature ſolutio.melioꝛ ẽ quecunq; ex ꝑnis:qm̃ nõ inuenit eã caloꝛ reſoluẽs virtutẽ aut pluuia diſſipans.fri.⁊ hu. in ꝑncipio.Et q̃ ſicca eſt minus eſt humi.⁊ minus frig. eſt.n. in recente hũiditas ſuperflua ſupgrediens caliditatẽ eiꝰ: a qua eſt pfectio ⁊ ſpẽs.cũ aũt exiccatur ⁊ reſoluit̃ hũidũ ſupficiale ipſius manifeſtat̃ amaritudo eiꝰ q̃ eſt ꝑpter caliditatẽ q̃ fuerat ſepulta.⁊ eſt tũc ca.plus ⁊ minus hu. eſt eni in recente hũiditas ſuperflua: ꝑpter qð que recens ẽ ſolutõe per ventrẽ educit lãbificando: q̃ vero ſicca ẽ educit diſſoluẽdo.⁊ ipa quidẽ eſt ĩfrigidatiua narcotica ſedatiua doloꝝ caloꝝ ⁊ extinctiua ĩflamationũ lenitiua ⁊ ſolutiua.Eſt ex debiliter ſolnentibꝰ ⁊ vigorant̃ cũ alijs laxatiuis.Et ꝑpter hoc quidã addũt q̃titati eoꝝ medictatem ex turbith ⁊ faciunt trociſcos ⁊ vigorant cũ hoc operationem eaꝝ. Et quidã addunt ſcamoneã.⁊ ipſa quidẽ ⁊ oleũ eaꝝ ingredit̃ in emendatõeȝ medicinaꝝ acutarũ. ſuccus aũt ipſaꝝ.⁊ ſyrupus ex eis ſoluit leniendo:⁊ viole ſicce educunt diſſoluẽdo.Et ipſe quidẽ condiunt̃ cuȝ zuccaro ⁊ melle:ſed cũ melle ſunt maioris abſterſionis ⁊ minoris alteratiõis.⁊ cũ zuccaro cõtrariuȝ faciunt.⁊ ſcito ꝙ nõ ſuſtinet de decoctõe aliqd q̃ fit ſupfluitas ⁊ succꝰ eaꝝ ſimiliter.⁊ corroborat̃ acetum cũ infuſione eaꝝ ⁊ fit mirabile febribꝰ multe inflãmatiõis.⁊ eſt melius oleuȝ eaꝝ fundamentũ cuius eſt oleũ onfancinũ aut amigdalinuȝ.

POSSE.GALIENVS. ipſa herba taȝ p ſe q̃ȝ cũ alfitis ſuppoſita remediũ calidis pſtat flegmonibus ſuppoſita aut in orificio ventris inciſioneȝ patiẽtis aut in oculis.

SERAPION virtus eius eſt q̃ lenificat ⁊ ſedat apata ca.qñ ponit̃ ſup ea ſola aut cũ farina ordei.⁊ ꝯfert inflammationi q̃ fuerit in oꝛe ſtomaci ⁊ in oculo.Sȝ flos eiꝰ cuȝ hoc ꝙ ſedat inflãmationem oris ſtomaci hȝ proprietateȝ relaxãdi coleram.Et fit emplaſtrum cũ folijs tantũ huiꝰ herbe aut cuȝ ſanich.⁊ infrigidat ⁊ confert apatibus calidis oculoꝝ ⁊ exitui ani.Et dicit̃ ꝙ flos eius a ꝓprietate q̃ eſt in eo quando bibit̃ cum aqua ꝯfert ſquinãtie ⁊ epilenſie q̃ accidit pueris.⁊ eſt illa q̃ vulgariter dr̃ mater puerorum.Et idẽ aucto. Aben Meſuay. De proprietate eiꝰ laxat colerã a ſtomaco ⁊ inteſtinis. ⁊ ꝯfert inflãmatiõi que eſt in eis ⁊ ſode ⁊ ſquinãtie que accidit infantibꝰ:qñ ſumitur cũ aqua ca.Et quãdo aliquis vult de ea exhibere ĩ potu ad laxandum ventrem exhibeat ab.ʒ. iiij. vſq; ad.vij.

DIASCORIDES flos purpureꝰ ſedat inflãmationem oris ſtomaci ⁊ oculorum.⁊ aqua huius floris.cõfert ſquinantie laxat coleram a ſtomaco ⁊ inteſtinis. ⁊ cõfert inflãmationi que eſt in eis. folia eius ſunt ſicut folia cuſſus:ſed minora ⁊ rotuda:ſed mellinus coloꝛ medicine neceſſarius eſt.qui ſuccus elixatus ⁊ fomento adhibitus tumores ſtericos curat menſtruis imperat.cerotis mixtus ragadias ani ad ſanitatem perducit. melli additus puſtulas ⁊ inflationes tollit.ſemẽ eius cum vino bibitum.ʒ.ij. aut ſuppoſitum menſtruis imperat.aborſum facit. radix eius cataplaſmatibus adhibita cum aceto ſplenẽ ſiccat, podagricis medicat̃. Sed viola alba proiectorie eſt virtutis ⁊ extenuatorie:ſed flos plus.decoctio autem herbe menſtrua prouocat:ſi poſt partũ non ſequat̃ fetum mortuum extrahit:⁊ viuũ corrumpit ⁊ educit. matricis inflãmationeȝ ſanat. fomento ſi tam fortis eſt mulier. ſi nõ in peſſario poſita omnia ſimilr̃ facit. IOAN. MESVE.

Solutione educit coleram.⁊ alterat eius exceſſum ⁊ viole cõferunt inflãmationibus omnibus:⁊ ſedant ſodaȝ factã a caloꝛe vehemẽti:⁊ ſunt ſomnifere: ⁊ faciunt corizaȝ ⁊ leniunt pectus ⁊ guttur.⁊ conferunt vuce ⁊ ſquinantie. Et iuuamẽtum coꝝ magnuȝ eſt apoſtematibus pectoris ⁊ pleureſi: ⁊ ſedant ſitim.⁊ conferunt ſicce opilationi epatis:⁊ apoſtemati eius ⁊ calide ictericie. ⁊ ſunt iuuamenti magni in febribus inflãmatiõis ⁊ ſiti per eas. Doſis. Potio earum eſt ab.ʒ.iiij.vſq; ad.viij.⁊ ſucci eaꝝ ab.ʒ.i. vſq; ad.ij.⁊ ſyrupi earum ab.ʒ.iij.vſque ad.iiij. ⁊ conditi earũ ab.ʒ.i. vſque ad.iij.

F engaſos.i.fungus.
F engaliõ. Fengarion grece ideſt anas.
F engos.fengoſi.grece.i.lumen ſplendoꝛ. lux luna.
F enic ideſt lapis vulcani. ⁊ eſt pumex.
F enice ideſt palma vel dactilus.
F eniceus coloꝛ ideſt rubeus ſanguineus ꝑ quo lege fenicha.
F enichia grece latine dactili Jſidorus. vnde greci palmã fenicem dicũt eo qð diu duret ex nomine auis illiꝰ fenicis que multis annis viuere ꝓhibetur ⁊c̃. ſed in libro de doctri.gre. ſcribitur fenichion dactilus:ideſt feniceus coloꝛ ideſt coloꝛ dactili.⁊ ab hoc vocat̃ diafinicon.⁊ diafichiõ ⁊ oxifenicea.vbi ſciendum ꝙ coloꝛ dactili ẽ coloꝛ tendens ad rubeum. vt apparet i.l.anagallus. Naȝ dicit Diaſcori. ꝙ ipſius ſunt due ſpecies. vna habet colorem celeſtem ⁊ alia habet coloreȝ dactili. Serap. vero dicit ꝙ vna eius ſpecies habȝ celeſtem colorem ⁊ alia rubeuȝ.ſic ꝙ vbi dicit Diaſcorides coloreȝ dactili. Serapion dicit coloreȝ rubeuȝ. ⁊ hoc ſimilr̃ apparet in.l.barſiabai.

Cap. CCLX.

Feniculus.

latine gre.maratron. arabice bazienis vel baienegi vel hakaſinech.

SERAPION lib.aggre.cap.hazienis auc. Hal'.i.feniculus.⁊ ẽ ex eo domeſticus ⁊ agreſtis. domeſticus oibus eſt notus:cuiꝰ virtus ꝑma eſt q̃ calefacit in tertio ⁊ deſiccat in ꝑmo. ſcða ſubtiliat. tertia gnãt lac. Et agreſtis dr̃ maritimus vel mõtanus.radix eiꝰ ⁊ ſemen ſunt fortioris deſiccatõis q̃ȝ radix ⁊ ſemen domeſtici:qm̃ in domeſtico eſt paꝝ ſtipticitatis. GALIENVS.7.ſim.phar. caplo de maratro.calefacit quidẽ fortiter vt ex 3.º iaȝ poſſit gradu exiſtere.ſiccat aũt nõ ſimiliter:ſed ſm ꝑmum.⁊ ꝑpterea lactis generatiuũ eſt.⁊ non generaret ſi ſiccaret fortiter.ſuffoſis aũt auxiliat̃ ſm eandẽ rationẽ.Eſt vero ⁊ aliꝰ feniculus ſilueſtris quẽ vocat ꝑpter magnitudinẽ equinum feniculuȝ: cuius radix ⁊ ſemen ſiccioris eſt virtutis alio q apud nos eſt.Et mihi videt̃ exinde ꝙ ea q̃ ſm ventrem ſiſtat ⁊c̃.Et idem 6.º ſim.phar. cap. ypomaratrũ vocat feniculũ iſtum ſilueſtrem ypomaratruȝ vel feniculũ erraticuȝ vel caballinũ ſiue equinũ. Pliniꝰ lib.zo.ca.º z3.

DIASCORIDES ait ꝙ calefacit manifeſte ⁊ deſiccat mediocriter. POSSE.GALIENVS. Feniculus generat lac in mãmillis ſuffoſiões curat. ⁊ eſt diureticus ⁊ mẽſtruoꝝ eductiuus.⁊ feniculus ſilueſtris ſiſtit ea que ſm ventrem.⁊.n.adeſt ſtipticitas maxima. ⁊ huiuſmodi igit̃ non ſolum radix:ſed multo magis ſemen catrio ſimiliter exiſtit.Et poteſt etiam lapides frangere ⁊ ictericos ſanare menſtrua prouocare ⁊ vrinas mouere. Alius vero equinus feniculus eſt:cuius ſemen rotundum eſt ſemini coriandri ſimile. ſimile etiam in virtute ſemini alterius equini feniculi.debilius tamen. AVICENNA libro ſecundo capitulo de feniculo. Feniculus hortulanꝰ cali. eſt in ſecundo. aperit opilationes. acuit viſum:⁊ proprie gumma eius. ⁊ confert in initio aque ⁊ apud eius deſcenſum.Et democritus quidem extimauit ꝙ venenoſi

vermes paſcunt feniculi recentis ſemen vt eorum viſus ꝯfortetur.Et vipere ⁊ ſerpentes fricant oculos ſuos cum egrediunt̃ de cauernis poſt hyemẽ ſuper ipſum vt illuminent̃ oculi.qð humidũ eſt lac exuberare facit ⁊ ꝓprie hortulanũ.⁊ qñ bibit̃ cum aqua frigida ꝯfert nauſee ⁊ inflãmatiõi ſtõi. Et eius digeſtio eſt tarda: ⁊ eiꝰ nutrimẽtũ eſt malũ. ꝓuocat vrinã:⁊ menſtrua.⁊ ſilueſter ꝓprie frangit lapidẽ in terreno quidẽ ⁊ fluuiali eſt iuuamẽtuȝ ad renes ⁊ veſicã.⁊ ꝓprie ꝯfert ſilueſter diſtillatõi vrine:⁊ mũdificat fetas.Et qñ comedit̃ radix cum ſemine ſuo ſtringit.⁊ ꝯfert febribꝰ antiqs:⁊ dat̃ in potu cum aqua fri. ⁊ cõfert nauſee ⁊ febribꝰ ⁊ inflãmatõi ſtõi ex eis.confert eiꝰ decoctio cũ vino morſui vermiũ venenoſoꝝ ⁊ cuȝ aqua. Et terit̃ eius radix.⁊ ponit̃ ſup morſuȝ canis rabioſi ⁊ cõfert.

DIASCORIDES feniculus lac mãmillis gnãt.comeſtus vrinã ⁊ mẽſtrua educit.⁊ cataplaſmatibꝰ adhibitus cũ ptiſana comeſtus id facit.elixatura eius bibita nefreticis ⁊ veſice dolori medet̃.vrinã ꝓuocat.morſibꝰ venenatis cũ vino occurrit.mẽſtruis impat egris nauſeam tollit cũ aqua bibitus feruorẽ ſtomaci extinguit. Radix eius cũ melle cocta morſus caninos ad ſanitateȝ ꝓducit. Succus folioꝝ ⁊ virgaꝝ eiꝰ in ſole ſiccatus ꝯfectionibꝰ oculoꝝ miſcet̃:⁊ caligines oculoꝝ detergit.Semẽ eiꝰ viride exꝓſſuȝ ſuccũ dimittit vt ſupra vtile. Jn hyberia ſuccũ eius ꝑ lachrymo vendũt. Jſte.n.lachrymus.i.ſuccus oibꝰ cauſis oculoꝝ opitulat̃. Radicis vo ſuccꝰ ydoneus ẽ ad multa:maxie tñ ad vitia oculoꝝ facit.leniter.n.calefacit ⁊ mollit.calidã vim feniculi:nõ tñ ſimpliceȝ: ſed qð ei etiã auſteritas mixta ſit guſtus oñdit. Et multa ꝑterea ꝑ quã vel ſoluẽdi vel extenuãdi ẽt ſiccandi exprimit poteſtatẽ.traditũ eſt in libris ſerpentes annuã ſenectutẽ feniculi deguſtatiõe deponere:⁊ oculoꝝ caligines ſuccũ eius excludere.vñ intelligi datũ eſt eaſdẽ virtutibꝰ ⁊ corporibus hũanis vtiles eſſe:ſicut poſtea expimenta docuerũt. Succus g̃ cũ melle attico mixtus vetuſtiſſimã caligineȝ diſcutit auribꝰ purulentis idem ſuccus infundit̃ ⁊ vmiculos qui in eiſdem naſcunt̃ interficit. Radix in ptiſana cocta laxat renũ denſitatem hydropicis potata ex vino ſuccurrit.veretro laborantibꝰ ex vino cocto fomentuȝ vtile ſubmiſtrat. ipſa cũ oleo trita eidẽ cauſe medet̃. tumores ⁊ que cita ⁊ repẽtina indignatiõe cõmota ſunt.folia eius aceto trita diſſoluũt.aduerſus ictus ſcorpionũ ⁊ ſerpẽtuȝ optimũ ſemen ex mero ſumptũ ſimili modo tempatum venerẽ ſtimulat.vrinã eycit.pulmõis ⁊ iecoris iniurias abycit. abundantiã lactis puerperis ꝓſtat.ſtomacũ diſſolutum abſtringit.cũ aqua nauſeã ſedat.nec eſt illud piculum ẽt ſi in febre ſumat̃.vulnera canini dentis melle illitũ purgat ⁊ ſanat. Feniculus agreſtis maioꝛ eſt ꝑdicto ⁊ ſemine ⁊ fructice. ſemen vo ſimile cathrio. hȝ ⁊ radiceȝ odoratã.hic feniculus aliꝰ eſt a paucedano: quãuis multi paucedanũ agreſtẽ feniculũ vocent. Nã Diaſc.diuerſum facit caplm̃ de paucedano ⁊ feniculo agreſti:cuiꝰ elixatura vrinã ꝓuocat:⁊ appoſita illud facere põt.ſemẽ eiꝰ ⁊ radix abſtinent ventrẽ. morſibꝰ venenatis occurrũt. calculos frãgũt.ictericis ſubueniũt.Eſt aliꝰ feniculus agreſtis ruſticus q dr̃ a Diaſco.cap.ypomaratron. Ypomaratron vel maratron agrion radicẽ hȝ candidã ⁊ ſemen vt cathiros vrinã mouens:ac lapides in veſica frangẽs.põt ẽt arcuatũ morbum deducere ⁊ a ſerpentibꝰ vexatos mederi. folioꝝ aũt eiꝰ decoctio data potui illud efficit qð feniculus vſualis. Poſtea ſubdit. Tradit̃ etiã aliud feniculi genus minoribꝰ folijs ⁊ anguſtis ⁊ veluti lõgis ⁊ imbecillibus:cũ virtute:ſed folia ſimilia hȝ mirto circa que annuli ſunt lõgi.radix eius remordẽtis atq; redarguentis virtutis eſt ⁊ cetera.hic textꝰ in Diaſco.nr̃o deficit.

F eniculus algul vel porcinꝰ.i.paucedanũ. Platearius,

F eniculus romanus ideſt aniſum.
F eniculus caballinus vel equinus erraticus montanus maritimus ſilueſtris quid ſunt.l.feniculus.
F enix.Diaſco.aut rium aut anquinopa dicunt ⁊c̃.
F onuchia.i.folium.

Caplm. CCLXI.

Fenugrecum.

lat.ara. halba bulbe vl' alcula. gre.vo buceron aut buthõ vel tilis. Fenugrecũ eſt ꝑmo calm̃ ſubam hȝ gluctinoſaȝ. virtutẽ hȝ maturandi ⁊ relaxãdi. AVICENNA lib.º z.º caplo de fenugreco.ca.eſt in fine ꝑmi.ſic.in ꝑmo.⁊ nõ euacuat̃ ex hũiditate exñea.eiꝰ virtus eſt digeſtiua ⁊ lenitiua ⁊ illud ꝑpterea ꝙ in ipſo aggregat̃ de caliditate cũ viſcoſitate.⁊ eius viſcoſitas ꝓhibet nocumentũ caliditatis. ⁊ eius caliditas operat̃ cuȝ facilitate ⁊ eius humoꝛ eſt malus licet nõ ſit paucus. DIASCORIDES caplo buceron.quod ſonat bouis cornu.egocerõ vero capricornu. nam ſemina fenugreci corniculis ſimilibus cornibꝰ ſunt virtus eius eſt malactica. GALIENVS.8.ſim.phar. cap.tylis.ca.eſt in ſcðo.ſic.in ꝑmo. Plinius lib.z4.ca.º i9. vltra mediũ. SERAPION.lib.aggre.caplo halba.ca. eſt in ſecũdo.ſic.in primo. POSSE. Ad maturandum ⁊ rũpendũ apoſtemata exteriꝰ farina fenugreci cũ vitello oui conficiat̃ ⁊ ſuperponat̃ herba ipſa cũ vino ⁊ oleo macerata per.i5. dies ꝑoptime decoquat̃ ⁊ coletur ⁊ colature addita cera ⁊ farina fenugreci fiat vnguentũ ⁊ eſt optimum ad apoſtemata maturandũ. Ad apoſtema ſpiritualiũ maturãduȝ farina fenugreci in ſacello ponat̃. ad apoſtemata ſtõi ⁊ inteſtinoꝝ ex farina fenugreci ⁊ aq̃ ꝑdicta fiant pultes ⁊ ſuperponant̃. DIASCORIDES. Fenugrecum cataplaſmatibus adhibitũ cum mulſa tumores intraneoꝝ ⁊ foris poſitum ſpargẽdo compeſcit. nitro ⁊ aceto adhibitum ⁊ ſuppoſitũ ſplenem tenueſcere facit. ſuccus eius tumores ⁊ ꝯſtrictiões matricis fomẽto adhibitus curat capillos capitis ab ĩmundicijs limpidos ſeruat ſuccus eiꝰ ſepo anſerino addito ⁊ peſſario ſuppoſitus duricies malaxãdo loca ſtiptica relaxat. fenugrecuȝ aũt ca.eſt.⁊ non nimiuȝ.ſiccum aũt mediocriter. ⁊ propterea ignitas inflammationes exacerbat. vnde ad oẽm tumorem ⁊ rigorem idoneuȝ eſt. GALIENVS fenugrecũ feruẽter inflammatiões exacerbat.minus vero calidos. ⁊ q̃cunq; ſcliroſi ſunt diaforãdo curat. SERAPION. auctoꝛ. Aben Meſuay.fenugrecum comeſtum melioꝛat fetorẽ ſtercoris ⁊ ſudoris. caput ledit. ſtomacũ cõuertit ⁊ nauſeat. AVICENNA.eius oleum qð fit cum mirto confert capillis ⁊ veſtigijs vlceꝝ. ⁊ ꝯfert fiſſuris frigidis propter mucillaginoſitatẽ ſuam ꝓprie cuȝ oleo roſa. ⁊ ingreditur in medicinis pãni:⁊ facit colorem bonum ⁊ alterat odorẽ oris ⁊ remouet odorem corporis ⁊ ſudoris:⁊ reſoluit apata flegmatica ⁊ dura.Et eius faria valet ad apata ca.apparẽtia ⁊ occulta cũ non ſunt inflãmata: ſed ſunt declinãtia ad duriciẽ quandaȝ:⁊ lenit adublet ⁊ maturat ea.Et cõfert cum oleo roſa.aduſtioni ignis mũdat furfures ablutione capitis facta ex eo:⁊ facit ſodam ꝓprie cuȝ comedit̃ cum muri.q̃uis ſit cũ almuri minus nociuũ ſtomaco.⁊ decoctio eius ſanat aſafati. clarificat vocẽ.⁊ pulmonẽ lenit ⁊ pectus ⁊ guttur:⁊ ſedat tuſſim ⁊ diſniã proprie.quãdo coquitur cum melle aut dactilis aut ficubus. ⁊ melius eſt vt coniungat̃ cum dactilis carnoſis. ⁊ ſumatur ſuccus amboꝝ ⁊ miſceat̃ cũ melle plurimo ⁊ ſup prunas tempate calefiat.⁊ ſumat̃ ante cibũ tempore lõgo.cũ nitro factum emplaſtrũ ex eo cõfert ſpleni.Et eius decoctio cũ aceto cõfert debilitati ſtomaci.⁊ ꝓprie qð ex ipſo recẽs eſt.⁊ eius electuariũ facit nauſeã:ſed acetuȝ ⁊ muri expellunt nocumẽtuȝ comeſtionis eius. fit encatiſma ex decoctione eius ad apoſtemata matricis ⁊ doloꝛẽ eius ⁊ coartationẽ ipſius: ⁊ eiꝰ decoctio cũ aceto conuenit vlce-

ribus inteſtinorum.⁊ ſilr recēs cum aceto qñ comedit̃ ⁊ decoctio eius cū aq̄ cali.eſt bona tenaſmoni ⁊ ſoloni ⁊ ei⁹ oleū eſt bonū apoſtematibus ani ⁊ ad tenaſmonem ⁊ ad dolorē vētris pungitiuū ꝓprie cū almuri añ cibū ⁊ nō mouet ad expellēdū fecē:niſi ꝓpter ſuā acrimoniā ⁊ proprie cum melle nō plurimo vt nō mordicet fortiter.⁊ eius decoctio cuʒ melle facit deſcēdere humiditates groſſas ab inteſtinis ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua.Et ſupponit̃ cū adipe anatis.⁊ cōfert duricici matricis ⁊ facit generationeʒ mñcis facilē:cuius generatio eſt difficilis ꝓpter deſiccationē:⁊ ē bonū hñtibus emoroidas. Et facit fetere vrinā ⁊ ſudorē ⁊ nō ē ſicut lupini ī difficultate ſui exitus.

F enus ideſt almea.
F enutio.i.pellis partica.
F eraboco.i.ariſtologia.
F erago.i.agrimonia. Ferraria minor idem.
F erraria nigra.i.centrum galli vel gallitricum ſilueſtre eraclepa.
F erraria minor.i.agrimonia.Diaſc. Ferreria herculana.
F erra hercularia apō Diaſcorideʒ vocatur vna ex ſpeciebus herbene vt apparet per Diaſcori. de gerebotano.
F erax ideſt palma.
F erens.gre.diafragma.li⁹ de doct.gre.frens.
F eregemis . ferengemich .i.ozimum gariofilatuʒ.
F eretria duas habet ſpēs. nam eſt alba ⁊ cinerea.q̄ ꝓferunt̃ in medicina probantur mollitie.⁊ ſi aere perducat̃ violaceū reddit colorem ⁊c̄. ⁊ eſt ſpēs terre vel luti a Diaſcori. gericias dicta gieritrias. Plini⁹ lib.35.cap.16.

℄ Cap. CCLXII.

Fermentum.

lati.gre.zemi vel zima vel ſpſuʒ ara. chamir. DIASCORI. cap.zemi virtus eius eſt extenuatoria : mediocriter calefacit:propter quod ſine mordicationis moleſtia extrahit de ꝓfundo hūores ⁊ digerit ⁊ euētat. SERAPION. lib.aggre.cap.de fermento.ſapor eius eſt acetoſus ⁊ virt⁹ eius eſt pauce caliditatis:ſed eſt compoſituʒ ex virtutib⁹ contrarijs.nam vna eſt fri.ꝓpter acetoſitatem que eſt in eo:⁊ alia calida a calore eius naturali qui eſt a caliditate. ⁊ farina que ſunt in eo.⁊ alia calida a calore putrefaciēte.
GALIENVS.6.ſim.phar.ca.zima.Zima.i.fermētuʒ ſubtiliū partiū eſt mediocriter calida.propter hoc ĝ imoleſta ſine mordicatione attrahit profundius humores ⁊ diaforat. mixta autem eſt hec ex contrarijs virtutibus ſicut ⁊ alia multa.naʒ ab acetoſitate frigiditate participat ⁊ a putrefactione caliditate.⁊ adhuc eius que ex ſale ⁊ farina ſecundum naturam.

F erula ſilueſtris quid eſt.l.Tapſia ⁊ mezabaran.
F erularis.i.tapſia.

℄ Cap. CCLXIII.

Ferula

latine grece marchiti vel enterion. Plini⁹ libro. 13.capi.22. DIASCORIDES. capitulo de ferula quā multi enterionē vocant. vbi ſciendum ꝙ multe ſunt ſpēs ferule.⁊ iſtaꝝ diuerſarum ſpecierum ſunt diuerſe gūme.ſ.ſerapinum armoniacum galbanuʒ oppoponacū.aſafetida.⁊ preter iſtas ſpecies eſt viualis ferula nullum habēs gummi de quo ſit curādum : cuius ſemē eſt careos ſiue canereos.vnde dicit̃ ferula a medulis.non nulli vocant eam ſic a feriendo : q꜡ hac pueri ⁊ puelle vapulare ſolēt. vñ ſunt alique ſpecies ferule q̄ nō ſimilant̃ in folijs.⁊ tamen dicuntur ferule:quoniā faciūt ſtipitē aptum ad feriendum ſicut eſt ſilfiū quod habʒ folia ſicut apiuʒ: ſed maiora vt apparet in.l.laſar. ⁊ ſicut eſt panax.vnde fit oppoponacum vt apparet in.l.ienſir.
POSSE.DIASCORIDES viualis ferula viridis emoptoicis ⁊ ciliacis maximū preſtat effectū . morſibus venenatis potata cum vino occurrit.tunſa ⁊ impoſita fluxum ſanguinis vulneꝝ ſtringit.ſemen eius bibitū tortionibus medicat̃ .ſemē eius cū oleo tritū ⁊ punctū ſudoreʒ cōmouet. virge eius comeſte dolorē capitis mouēt cōpoſite ī ſale comedi pñt. GALIENVS Emoptoicis ⁊ ciliacis cōpetit.

F errugō. caccaferri ſcoria ferri.erugo.caraſen.eiuſdem virtutis ſunt.⁊ ſunt id quod fabri ferrarij de fornacib⁹ eyciunt globatum. ⁊ ſimiliter eſt illud quod inuenitur in alueo fabri. vnde ipſa ferraria aqua dicit̃ ⁊ ponit̃ qñq3 pro chimolea terra illa q̄ ibi inuenit̃ .l.haid. ⁊ erugo. ⁊ iuenies hoc ꝯplete.
F erunulus.i. tumor faciei vel intra nares.
F errum quid eſt.l.haid.
F erꝝ indum.i . iudaicum.
F erux aut rum aut anquinopa. DIASCORI. capi. ferux eſt herba habens folia ordei ſimilia: ſed minora ⁊ anguſta.ſpicam ſimilem raſtro . haſtas habʒ ſex digitis longas ſpicas ferens.7 . aut .8.naſcitur locis cultis.
F eruzegi.ara. ſtagnuʒ metallum.
F eſireſim.arabi. feſireſet. charinſeude rānus vitis nigra viticella volubilis: eo ꝙ inflectit̃ circūſtantib⁹ arbuſtis ⁊ macerijs ⁊ ſepibus.l.Ampelos.
F eſareſim feſire.i.vitis alba ⁊ ē viticella.l.feeſera.
F eſaraſcin feſeraſcin feſſireſin feſeriſtin.i.brionia.
F eſcireſcēda.i. vitis nigra .l.haarim.
F eſe.i.agrimonia.
F eſelēhe repio ꝙ eſt ptiſana apud Aliabatem.
F eſera feſereſin quid ē lege feeſera.
F eſeſelē feſſeſdem.i.dans digeſtionem.
F eſcfis ideſt animal.
F eſeſis feſſeſis.i. cimex rubea tenera que eſt vt alcorat . ſm Aui.ſuo caplo eſt vmis lecti.l. Alcorat. feſeſiſis.Igil.
F eſgis.i. animal quoddaʒ quod ignoro.
F eſiche eſt genus tuberū. Almāſor.tract.3⁹ ca⁹ 18⁹
F eſire quid eſt . l . feeſera. Ampelos leuce. ara. hazaraſem.Carimboade.
F eſtucha quid eſt lege piſtachiem.
F eſudegi ideſt ꝯfectio de melle.ſicut penidie ⁊ lingua noſtra vocat̃ ſciſani.
F etalogos . i.ariſtologia.⁊ dicit̃ ab ariſton quod eſt vtile.
F etiſan ideſt vſnee.
F etirabon.i.cimbalaria.
F etirac.i. interpretatiōes.
F etridem eſt quidam ſapor ſic vocatus.
F eud.i.os ſtomaci . Gal.3. ꝓnoſtico.cōmento.39.
F ex aluearis apū quid eſt .l.Cera propoleos.
F ex olei quid eſt lege crocomagna.
F ex vini gd eſt.l . haarim.
F exa ideſt lolium.
F exabron fidalidon ideſt ceterac.
F ianten.i.incubus.
F ialbros fialpros.i. peſiliū.
F ibapeꝝ.i.ſulfur viuū.
F ibia fibria.i.pēnula vt fibra pulmonis.
F ica ideſt plantago.
F icamos fitamos.i.febris ſextana ſeptana . ⁊ ſimilia q̄ a quibuſdā vocant̃ febres reuolubiles.
F icamoſi.i. epar aialium.
F icara ideſt pediculus.
F icatum.i.epar.Diaſcor.
F ilcarian vocant nulmorbiam q̄ ⁊ ſcrophularia ⁊ vrtica mortua dicit̃ : eo ꝙ folia vrtice ſimilia hʒ nō tamen vrentia.
F icatella.Tripolion.Trifoliū marinuʒ.Turbitella ideʒ.Soldana. Plini. li.26.cap.7.circa mediū.
F icauaria. i . vrtica mōtana.
F icus quid eſt.l.cui.
F icus maritima . Diaſcor. vna eſt lata ⁊ vna longa ⁊ obruſſa. criſpa vero naſcit̃ in creta ſup terrā boni floris ⁊ nō putreſcēs.
F idicula.i.polipodiū. Plinius lib.26.cap. 8.añ medium filicula felicula.
F icus fatua ficus faraōis quid ſunt.l.cui.Sicomorus grece Iumaim.ara.
F icus lupi quid ē lege Comerus.
F icus ꝓ morbo vocant̃ duricies vlceroſe habētes in ſe grana ſicut grana ficuum vel ficus pro morbo dicit̃ aſperitas palpebrarum.l.verruca. Tracoma.

Fimus diverſorum animalium diverſis morbis remedium

F ida.fidda.i.argentum.
F idalidon.i.ceterac.
F exabron.idem.
F idelegati. ē ſpēs ſaporis.
F idebegi.i.eupatorium.
F idela.i.argētum viuum.
F iden.vel fideri.i. pān⁹ vl' aliqd aliud q̊ opilat̃ os vaſis vt ꝑ ipm nō poſſit exire vinū vl'aq̄ ꝓcipue ſi fuerit ibi ſāguiſuga.
F igalios.i.ameos.
F igalū marinuʒ.i. terra ſigillata.
F iganiolō.i.cicer īpatoris
F igecula . figelba. eſt apa factū de colera nāli.⁊ dr̃ a figoſis.
F igedera.figetra.i.apa calidum corruptum ⁊ denigratum qđ fetet.
F il.ara.i.elephas.
F ila vitis.i. caprioli vitis.
F ilago qd eſt.l.burchdi.
F ilallidos.i.citraria.
F ilaniata.i. īfl'ōnes turgētes.vt Diaſ.caplo de arbore pini.
F ilancon.i.medicamētuʒ.
F ilātropon.Filoantropos .i.lappago.li⁹ de doc.gre. Diaſ.Aparine.
F ilātropos . Filātropus.i. lappa īuerſa. Pli.lib.24. caplo.19.
F ilaticon.i.amās deum.
F ilateriū.i.cuſtodia.
F ilbar.i.mater.
F ilektene dñr puſtule q̄dā liuide aut pallide aut nigre:aut q̄ aliū coloreʒ a corporis colore mutāt: vñ exulcerata caro apparet:⁊ fiunt ex frigore vel ex igne vel ex medicamine.Cornelius celſus.
F iles qd eſt.l.ſarax.
F ilex idem.
F ilex q̄rcinus.i.polipodiū
F ilfel.i.piper.
F ilichiniū.i.polipodiū dictū a filice.nā ē ſpēs filicis:vt appet ſi.l.dipteris ⁊ latine dr̃ filicicha.
F ilicolinti alanos.i. ſcopa granaria:
F ilicteron.i.filex ⁊ nos filicē dicim⁹ ꝑ q̄.l.dipteris. filix in antidotario exponit̃ ꝙ ē capparis:⁊ ē aliō q3 filex.ſicut apparet ī.l. dipteris.
F ilictides.i.veſice.
F ilie noctis.i.apa molle īflatiuū. Haly.ſcđa tegni. cōmēto.31.
F ilios.i.cortex.
F ilire. Diaſ. folia ſtiptica ſunt ⁊ ſilia oleādri ⁊c̄.
F ilix alia maſculus alia femina q̄ in toto maior eſt maſculo.ara.dicit̃ ſarax. gre.pteris. Diaſ.dipteris felicteron. Pli.li.27.c.9.

℄ Caplm. CCLXIIII.

Filipendula.

fiſalidos.patriſciria.viſcago. philātropos ideʒ.Gal. ſcđo memiri. caplo ſcđo. vbi ſciēdū ꝙ hoc nomē viſcago aliqñ ponit̃ ꝓ q̄dā herba q̄ eſt viſcago arboris:de q̄ fit viſcus:ſicut apparet in.l.dabalch.aliqñ ponit̃ pro filipēdula:⁊ eſt herba q̄ ī vltramarinis ꝑtibus repit̃:⁊ in apulia ⁊ ī mōtuoſis locis ⁊ calidis. Radix eius cōpetit medicie:⁊ ī fine autūni colligit̃.⁊ ꝑ.x.ānos ſeruat̃:⁊ eſt herba hñs folia petroſellino ſimilia:ſed eleuata ⁊ nō in terram expāſa:in cuius radice ſunt q̄ſi nodi adherētes.v̄tutē hñt diureticam:ex ſubtili ſuba:⁊ ex qualitatibus ſuis.calida eſt ⁊ ſicca in tertio.
POSSE.Cōtra lapidē ſtrāguriā ⁊ diſſuriā ⁊ iliacaʒ paſſionem valet ꝓcipue electuariū factū ex duabus partib⁹ pulueris filipēdule ⁊ trib⁹ ſaxifragie.Cōtra iliacā paſſionē fiat cliſtere ex puluere ei⁹ aq̄ ſalſa ⁊ oleo ⁊ melle. det̃ etiam benedicta acuata ex puluere cū vino pulueris ei⁹. Cōtra dolorē ſtōi ex fri.cā vel vētoſitate det̃ puluis eius cū puluere feniculi.Cōtra ſtranguriā diſſuriā ⁊ iliacā paſſionē ex nutritiuoꝝ vitio ponat̃ puluis eius ī magna q̄ti tate in ſacculo:⁊ fiat decoctio eius in vino ⁊ oleo:⁊ ſuꝑ locum dolentem ponat̃.Contra frigidū aſma detur puluis eius cum puluere gentiane in cibis ⁊ potibus . Cōtra epilenſiam valet puluis eius in cibis.

F ilix arborum.i.polipodium. Saladinus.
F illis.i.capparis.

℄ Caplm. CCLXV.

Filius ante

patrem latine ara.tarif.gre.gariofilon. PLINIVS. Herba eſt faciēs florē ſicut butalmos:cuius ſtipites faciunt ramulos plurimos:ſed ramus poſt natus excedit lōgitudie añ natū:⁊ ab hoc filius añ patrē vocat̃:⁊ vocat̃ ſilr oculus xp̄i.
AVICEN.in ſcđo dicit ꝙ eſt plāta que naſcit̃ in vere et flos eius eſt ſimilis croco hortulano.
POSSE.AVICEN.Decoctio eius cū effundit̃ ⁊ aſꝑgitur ſuper morſum vipere ſedat dolorem eius.
PLINIVS.Succus eius vel puluis curat fiſtulā.

F illo.i.agrimonia.
F illo indico.i.pīpinella.
F ilomenus.i. ozimum gariofilatum.
F illon.i.folium cuiuſdam herbe vl' arboris. fila.folia gre.
F ilomion.ē q̄dā opiata.⁊ īterp̄tat̃ amās hoiem.
F iloniū.i. nou⁹ amic⁹.⁊ eſt ꝯfectio q̄dā ſic vocata.
F ilonus.i.chorda ſeu piſtatoria lupi.
F iloflores.i.praſſiū. Diaſ.
F iloluntres.filolutruntes gre.i.amatores balneoꝝ Caſſius felix.
F illopede . philogatos.i. marrubium.
F ilotidis.ē ſpēs papauerl. vt Diaſ.ca⁹ de miconio.
F iloxenos.i.hoſpitalis.
F iltrū.i.pān⁹ lane īcōtext⁹
F illu.i.folium.
F illubon.i.geneſtra.
F ilomon.i.v̄baſcum.
F imata.Diaſcor. caplo de arbore pini.in fl'ōnes turgētes quas greci fimata vocāt ⁊c̄.li⁹ de doct.gre.
F ima pānus faciei. puſtula. Corneli⁹ cel. fima.tuberculū. Hyppo.3. epiđ. particula.textu cōmenti 34.⁊.7.epiđ.ꝑticula. textu cōmēti.28.Gal.9. memiri.caplo.7.
F imoſis gre.excitatio veretri.Corn.ſi glans.i. caput v̄ge ita cōtecta eſt vt nudari nō poſſit:qđ vitiū gre.fimoſim appellāt ⁊c̄

℄ Caplm. CCLXVI.

Fimus

latine.ara.v̊o zebul. DIASCO.cap.de fimo. Fimus berbecinus cū aceto vt cataplaſma adhibitus maculas nigras emēdat:naſcētes clauos corporis tollit:ignē ſacrū īpoſitū curat.Cū cera ⁊ ol'o mixtus cōbuſtionibus medet̃. Apri fimus ſiccus tunſus ⁊ bibitus cū vino vl' aqua reijciētib⁹ ſanguinē ſingulare ꝓſidiū ē. dolores lateris ſolitos ⁊ veteres cū aceto curat. ꝯtuſiones ⁊ fracta oſſa ꝯfirmat laxatiōibus ꝓdeſt:maxime ſi cū oleo ro.⁊ cera miſceat̃. Aſininus ⁊ caballin⁹ crudus ⁊ cōbuſtus ſanguinē abſtinet ꝓfluentē ex vulnerib⁹ addito aceto. Fim⁹ aſini ex armēto herba nutriti aridus vel ſiccus cū vino potui datus ꝑcuſſuris ſcorpiōis ſubuenit.Et fimus aſini comedētis fenū datū cū vino confert podagre vl' pūcture ſcorpionū:⁊ iuuamēto magno. Fim⁹ colūbinus calidior oībus:⁊ cauſticus eſt tritus cū aceto ⁊ īpoſitus ſcrofas curat.carbūculos rūpit:melle mixto ⁊ ſemine lini:⁊ oleo vt cataplaſma adhibitus cōbuſtionibus medicat̃:oīa vtiliter curat:maxime colicos ſi bibat̃.bibētibus micetas ⁊ fungos venenatos ꝓſidiū eſt:illud meli⁹ faciēs ſi bibat̃ cū vino ⁊ aceto. Fim⁹ pelargie auis quā latini ciconiā dicūt:cū aqua potui dat⁹ epilēticos curat. Fimus vulturis fumigiū eius ſecūdinas deponit. Fim⁹ ſoricis tritus cū aceto allopitias emendat. cum rore marino tunſus ⁊ bibitus cū vino calculos excludit:tritus ⁊ ī vmblico poſitus īfantiū vel in podice ventrē deponit.hoc latius īuenies in.l.mus. Fimus caninus diebus canicularibus collect⁹ ſiccus ⁊ bibitus vētrē abſtinet cū vino ⁊ aq̄. Albus v̊o fimus eiuſdē amato morbo medet̃. Fimus humanus ſi mulieri īponat̃ tumorē nō admittit:pacoleſim facit adhibitus gratū vultū ⁊ niueū facit.ſiccū v̊o cū melle ſquināticos curat.Cocodrilli terreni fimus collectus ⁊ ſiccus vt affronitrū facit adhibitus: gratū vultū ⁊ niueū facit:maxime ſi albus ⁊ leuis fuerit. Multi v̊o adulterāt illū ſic:terunt oridia ⁊ cōponunt ſicut fimum ſilr. Alij v̊o chimoleā ⁊ amiluʒ in ſe miſcēt ⁊ colorizant illum:dehinc ſuꝑ tabulas vt vermiculos faciunt:⁊ ſic vendunt. Fimus bubuli paſcētis recens impoſitus tumores vulnerū col

fimus diuersorū animaliū diuersis morbis remediū;

lit: ⁊ ſciatice paſſioni cōuenit quem fimum impone in folijs: ⁊ caleſactuz carbonibus vulneribus impone. ſilr ſili diſciplina cum aceto ſciaticis ꝓdeſt. In cataplaſmatibus impoſitū duritics ⁊ ſcrofas purgat: puſtulas ſoluit: ⁊ maximuz beneficiū pſtat. Bouis maſculi fimus ſtericis mulierū fumigatus ꝓpēdentibus ꝯfert. Fimus ipē zinzalas fugat ⁊ excludit. Fimus caprarū ſilueſtriū cuz vino bibitus ciato vno tribus diebus hyctericos ſanat: cuz folio et ſpica nardi bibit⁹ mēſtruis imperat. ſiccus tritus cū thure maſculo et linthcolo illigatus ⁊ ſuppoſitus menſtrua deponit: reliquos fluxus ſanguis cuz aceto impoſitus abſtinet. combuſtus ⁊ tritus cū aceto ⁊ oximelle allopitias emendat. axungie mixtus podagricis medeť. Cum vino aut aceto coctus morſibus venenatis occurrit: vlceribus que greci herpetas vocant: ⁊ paraotidis cōuenit: ſciaticis ſingulare pſidiuz eſt. ſicco fimo fac ex eodez fimo aduſto cauteriuz: ⁊ ſi dextera pars doluerit in dextra parte cauterium: ſi in ſiniſtra: in ſiniſtra pone: ⁊ tādiu in ſcapula dimitte cauteriuz q̄diu in coſſis ſentias effectū: dum vriť ſcapula hec cōbuſtio appellať aranica. Fimus gallinaruz cum aceto ſiue vino potu datus colicis medeť ſiue ex comeſtis fungis vexatis. Caprinus fimus acris ⁊ diaforeticus eſt in ṽtute. ſclirofim igiť hn̄tibus vt duritiē lapidis ⁊ tumores expellit. Et nō tā ad ſplenis duritiez facit q̄ ad alia mēbra. Ego enim vſus ſum hoc fimo cū ordei farina ⁊ puſca vice cataplaſmatis in diuturno tumore genuum cuiuſdā: ⁊ miratus ſum quomō ſub tāta celeritate ſanat⁹ eſt. ita. n. acris eſt vt mulierib⁹ ⁊ pueris ⁊ viris molles et albas carnes hn̄tib⁹ aut eunuchis nō adhibeať. ṽtus vō fimi capni leptomeris eſt ⁊ ex maxima parte extenuatoria admiſſa acredie. ⁊ ideo ad allopitias facit ⁊ ad oīa medicamina que ꝓyciunt: qualia ſunt que lepras empetigines ſcabies ⁊ his ſimilia que ꝓyciēdo purgāt. Fimus camellinus alb⁹ tritus cuz melle īpoſit⁹ tumores reprimit. ⁊ vulnera dlicata pmūdat. Fim⁹ bouinus deſiccatiuā habet ṽtutē: ⁊ ex parte extractoriā. iuuat. n. ad apuz ⁊ granonuz ⁊ ſcarabeoꝝ et veſparum morſum. Et qn̄ fit fumigiū cū eo fugat cimices. Et coquiť cuz vino ⁊ bibiť ⁊ ꝯfert lepre ⁊ hydropiſi. Et qn̄ bibiť cum rebus aromaticis expellit fetuz: ⁊ ꝓuocat mēſtrua. Et qn̄ teriť ſiccus ⁊ miſcetur cū olibano: ⁊ fit inde naſcale ꝯfert curſui antiquo ex matrice. Et qn̄ miſceť cuz aceto ꝯfert fluxui ſanguis vn̄cūqz fluat: ⁊ curat allopitiā cuz aceto cōmixtus. Et qn̄ ex eo fit emplm̄ cuz ſepo antiquo ꝯfert podagre. Stercus arietis qn̄ fit emplm̄ cuz eo ⁊ aceto mixto curat ſciaticā ⁊ cōuenit verrucis. SERAP. libro aggre. cap° zebel. auc. Hal. Oē ſtercus ē calidū reſolutiuū attractiuū. ſz ꝑz plus ⁊ minus: ⁊ maxime ſterc⁹ aīalis comedētis oſſa: ⁊ ſignuz eſt ꝙ curat ſquinātias ⁊ apata gutturis: ⁊ miſceť cum melle ad diſſinteriā: ⁊ ad vlcera antiqua ⁊ miſceť cuz lacte in quo ſunt extincti lapides aut ferrū candens: ⁊ dať in potu aut fit cliſtere cuz eo ⁊ miſceť cū medicinis reſolutiuis appoſitū: ⁊ ꝯfert iuuamēto magno. Stercus īfantiū comedentiū panē ⁊ carnes gallinarū curat ſquinantiā: ꝯuenit et ei iuuamēto mirabili qn̄ miſceť cum melle ⁊ liniť cum eo guttur ⁊ palatū aut dať in potu. Stercus lupi cōfert dolori colico qn̄ ſumiť in potu aut ſuſpēdiť ſup infirmuz in loco doloris. oz ꝙ eligať ex eo album qd̄ eſt repertū ſupra ſpinas: aut ſuper plantā aliā. Et dixerunt qdaz ꝙ oportet vt ligeť in corio lupi ⁊ ſuſpendať collo patiētis colicā cuz filo lane que remāſerit ex aīali qd̄ comedit lupus. ſedat enim dolorez ⁊ pſeruat ab eo anteq̄ accidat: verūtamen oportet ꝙ ante ligationem in collo purgeť corpus ⁊ adhibeať cura ꝯueniēs: donec ſimus ſecuri ꝙ nō veniet: deinde auferať: ⁊ ego dedi in potu tēpore quietis ⁊ non ſupuenit dolor. Stercus caprarū eſt calidū reſolutiuum confert apatibus fraudulētis ſicut apata genu ⁊ doloribus iūcturaruz: ⁊ ſcie qn̄ miſceť cum farina ordei: ⁊ cōficiť cuz aceto: ⁊ poniť ſupra locuz maxime in corporib⁹ duris ſolidis ſicut ſunt corpora ruſticoꝝ. Et adminiſtrať i duritie ſplenis ⁊ hydropiſi. Et qn̄ aduriť curat allopitiā ⁊ ſcabiem ⁊ vlcera mala ⁊ miſceť i emplis reſolutiuis: ſicut qd̄ fit ad apoſtema auris ⁊ teſticuloꝝ: ⁊ ꝯfert morſui vipere ⁊ alijs venenoſis: ⁊ curat ſumpt⁹ in potu hyctericos: ⁊ ſedat fluxum mēſtruoꝝ. Stercus vō boum collectū in vere ē magis mollificatiuuz. Nā ṽtus eius qn̄ comedunt herbā eſt mollificatiua multū: ſed qn̄ comedunt fenuz eſt ṽtus ei⁹ exiccatiua ⁊ reſolutiua: ⁊ eſt cū hoc in eo ṽtus attractiua cōfert pūcture apū et veſparū ⁊ zamboꝛ. Et qn̄ emplaſtratur cuz eo vēter hydropici cōfert iuuamēto magno reſoluens aquā eius ⁊ attenuans ventrē. Et qn̄ conficiť cum aceto ⁊ liniť cuz eo cōfert cōbuſtioni ignis. nā cōſolidat excoriationē eius: ⁊ maxime qn̄ miſceť cuz oleo ro. ⁊ cera ⁊ poniť ſupra locuz. Stercus columbarū volantiū cuz ſinapi ⁊ naſturtio ſuppoſitū ſup mēbra frida pcipue in antiquis egritudinibus ſicut podagra. emigranea ſoda ſcothomia dolor laterū ⁊ ſpatularū cōfert: ⁊ cōuenit doloribus ventris ⁊ iuncturarū. confert enim illis deſiccando. Stercus gallinarum eſt minus caliduz q̄ columbarum. ⁊ adminiſtrať ad ſuffocationē que fit ex fungis quando miſceť cuz aqua ⁊ aceto ⁊ datur in potu. iuuat eniz iuuamēto magno. nā facit vomere ⁊ cōfert qn̄ bibiť in dolore colice. Stercus muris cōuenit allopitie ⁊ laxat ventrez. Stercus ſtellionis curat empetiginez ⁊ lentigines faciei ⁊ aufert morfeā. Stercus zezir comedētis rizum abſtergit empetiginē abſterſione forti. Stercus vaccarum calefactuz valet cōtra dolorē podagre. Et ſtercus ꝓprie boū qn̄ fit fumigiuz cuz eo fugat cimices: ⁊ qn̄ coquiť cum vino ⁊ bibiť cōuenit lepre ⁊ hydropiſi. Stercus caprarum comedentiū herbā qn̄ poniť recens cum humiditate ſua ſup apoſtemata ca. curat ea: ⁊ inuoluiť in folijs. ⁊ calefit i cinere ca. deinde auferunť folia ⁊ ſtercus poniť ſup apata: ⁊ illo modo ſilr ꝯfert ſciatice iuuamēto manifeſto: ⁊ qn̄ miſceť cum aceto reſoluit ſcrofulas ⁊ apata dura. Stercus caprarū pcipue ſilueſtriuz qn̄ bibiť cum vino cōfert hyctericis. Et qn̄ bibiť cum rebus aromaticis expellit fetum: ⁊ ꝓuocat mēſtrua: ⁊ qn̄ teriť ſiccum ⁊ miſceť cū olibano: ⁊ fit inde naſcale cōfert curſui antiquo ex matrice. Et qn̄ miſceť cuz aceto ꝯfert fluxui ſanguinis vndecūqz fluat: ⁊ curat allopitiā qn̄ miſceť cū aceto. Et qn̄ fit ex eo emplm̄ cuz ſepo antiquo ꝯfert podagre. Et qn̄ coquiť cū aceto ⁊ vino: ⁊ poniť ſup morſus venenoſos ⁊ formicas ⁊ ſup apata auris ꝯfert. Et qn̄ cauterizatur cum eo confert ſciatice. Et modus cauterizādi eſt cōmunis cum eo: qꝛ accipiť lana ībibita in oleo ⁊ īponunť fruſta ſtercoris inflāmata: ⁊ ponunť ſic ſubito in loco medio inter policē ⁊ idicem: ⁊ teneť tādiu donec ſentiať impſſio in ſcia. nā ſtatiz ſedať dolor: ⁊ noīať hec cauterizatio aranica. Sterc⁹ arietis qn̄ fit emplm̄ cū eo ⁊ aceto mixto curat ſciaticā: ⁊ conuenit verrucis qn̄ miſceť cuz cera diſſoluta cum oleo ro. curat cōbuſtionē ignis. Stercus apri qn̄ deſiccať ⁊ bibiť cuz aqua ꝯfert ſpuētibus ſanguinē a pectore: ⁊ aufert dolorē lateris antiquū. Stercus aſini ⁊ equi cōbuſtū ⁊ mixtuz cuz aceto abſcindit fluxuz ſanguinis. Et ſtercus aſini comedētis fenū quādo dať cum vino ⁊ bibiť cōuenit podagre ⁊ pūcture ſcorpionis iuuamento magno. Stercus colūbarū ē calidius oib⁹. ⁊ ideo qn̄ miſceť cū farina ordei ⁊ aceto reſoluit ſcrofulas: ⁊ frāgit apoſtemata matura. et poſitus ſup dolorē friduz curat. Et qn̄ teriť cum oleo curat combuſtionē ignis: ⁊ cuz melle mixtum ⁊ ſemine lini aufert variolas: Et ſtercus gallinarū etiam facit hoc: niſi qꝛ eſt debilioris opationis: ⁊ eſt conueniens illi ꝓprie qui

ſumpſit fungos mortiferos: ⁊ hn̄ti colicā qn̄ ſumiť cuz vino ⁊ aceto. Stercus qūt aquile qn̄ bibiť cuz vino ⁊ aqua ꝯfert epilenſie. Stercus muriū qn̄ diſſoluiť cū aceto: ⁊ liniť ſup allopitiam. facit naſciť capillos. Et qn̄ ſumiť in potu cū olibano ⁊ aqua mellis facit mingi lapidē: ⁊ qn̄ fit cū eo ſuppoſitoriū infantibus ꝓuocat ventrē eoꝝ. Stercus alchadee qn̄ fit emplm̄ cuz eo ſua caliditate ꝓhibet heriſipillā: ⁊ apata ꝯgluctinat. et dř ꝙ qn̄ deſiccatur ⁊ miſceť cum melle: ⁊ fit cuz eo linitio cōfert ſquinantie. Stercus ſtellionis clarificat ⁊ mundificat multū: melius autez ad hoc eſt albuz valde: ⁊ cito frāgibile ⁊ leue: ſicut amilum qd̄ qn̄ miſceť cum aliquo liquore cito diſſoluiť. qd̄ etiam cuz frāgiť odorať ex eo acetoſitas ſimilis acetoſitati frumēti. qdā aūt adulterant ipſum cum ſtercore turturis comedentis rizum. nam illud ſtercus eſt ei ſimile.

Capitulum. CCLXVII.

Finel. ara. vel fugel. vel haſſagel. gre. raffanus. vel ſcandix. latine vō radix. ⁊ eſt herba ſm̄ Serapio. libro aggre. caplo finel. quā nos radicez vocamus: eo ꝙ totum deorſum mittiť: ⁊ illa vocať raffanus domeſticus. Eſt alius agreſtis ſm̄ eundē qui fortior eſt domeſtico: quē romani vocāt aromarachon: ⁊ ab aliquibus vocatur radix cutica. habet folia ſimilia folijs raffani domeſtici. i. radicis. Et habet radicē ſubtilē mollē longā ⁊ tenerā: ⁊ ſapor eius eſt acutus: ⁊ ille vocať a nobis raffanus cum decipiamur. qꝛ raffanus domeſticus eſt radix. ſed qd̄ nos vocamus raffanuz eſt raffanus agreſtis. Eſt alius raffan⁹ agreſtis hn̄s folia ſimilia lapſane: ⁊ habet radicē mollem ſubtilē longā tenerā: ⁊ ſapor eius eſt acutus: cuius folia ⁊ rami coquunť ⁊ comedunť: ⁊ cōueniūt ſtomaco. ⁊ iſta ſpecies gre. vocať ſcandix. lati. rapeſta. GALIENVS. 8. ſim. phar. ca° de raffano. ṽtus ei⁹ calida eſt in. 3° ⁊ i ſecūdo deſiccat: cuius ſemē eſt fortius oīb⁹ partib⁹ plante: ⁊ agreſtis qdē fortior eſt domeſtico: cuius ṽtus ē ſubtiliatiua et calefactiua fortiter. DIASCO. caplo de raffano. Raffanuz greci nos radicē vocamus: eo ꝙ tota deorſuz mittitur: cū reliqua olera in ſurſum magis proſiliant.

GALIENVS. 8. ſim. phar. caplo ſcādix. Scādix ſilueſtris eſt olus amarū: vt ſit in ſiccādo ⁊ calefaciēdo q̄ſi ſecundi gradus intenſe. POSSE. DIASCO. Radicis ſemine macerato quiſqz ſuas manus īfecerit ſerpētes impune tractabit: ſiqdē ex ipſi⁹ radice etiā vt ebur albeſcat efficiť. in cibo quoqz venenis reſiſtit. nā cōtra venena nuces lupini cedrucei ⁊ apiū proſunt cōtra futura nō contra accepta: vn̄ apud veteres ante alias epulas hec ſolebant mēſis apponere. Radix eius a ieiuno comeſta vel potata magnū eſt ſanitatis adiutoriū: ⁊ tutamētuz corporis: ſed inflationē facit ⁊ ructus fetidos. ſemē eius vrinaz mouet ventrē malaxat: decocta. n. ⁊ in cibo ſumpta ptiſicis prodeſt: ⁊ a thorace flegmata purgat: cum oximelle accepta vomituz mouet. ideo melle mixta putredines curat: liuores tollit: ⁊ vim fungi venenoſi cōpeſcit. Radix in aceto ⁊ melle cocta ſi gargarizeť ſquināticos curat. Semen vō ei⁹ cū aceto datū ſplenē minuit: hydropicis ⁊ ſpleneticis in modū cataplaſmatis apponiť. Capillos allopitie iniuria raptos cuz melle trita reſtituit: eiuſdem ſuccus grauedinem auriuz inſtillatus emēdat: folia eius cōtuſa ⁊ īpoſita articulis dolētibus ꝓſunt. Semine raffani cū melle trito ⁊ ſumpto ſuſpiriū mitigať: tuſſis arceť: ſola cuz ſalibus ſumpta vētris animalia extinguit: ventrē ſtimulat: vrinā cōmouet: puerperis copiam lactis acquirit. Raffanus comeſtos vētrē īflat. euſtomacus eſt. ructuationē facit. diureticus eſt. ṽtus eſt ei ca. ventrē mollit: poſt cibū ſumpta digeſtionē facit: cocta ⁊ elixa tuſſiētib⁹ ⁊ pictuitis ſtomaci medeť. Contra tirias ſuccus eius adhibeť. ſolus pōt tenuitate ſubtili ad oīa corporis liniamēta penetrare. Egypti reges qbus erat ſtudiū ſcrutari corpora mortuorū: et cauſas valitudinuz oculata fide recognoſcere: in ipſo corde naſci eiuſmodi ṽtutē ꝓdierūt. Coriū eius in oximelle infuſuz ſanitatē pſtat. cataplāſmate adhibituz cuz melle paſcētia vulnera curat: liuorez impoſita tollit. venenatis morſibus medeť: allopitias emēdat: lētigines purgat: miscetas hn̄tibus occurrit: bibita mēſtruis impat. Ex ſemie eius oleū fit vt de ſemine lini. Semē eius bibitū diureticuz eſt: vomituz ꝓuocat: ſplenē tenueſcere facit: maxime cuz aceto bibitū aut cataplaſmatū cancris adiutoriū eſt. elixuz cuz melle gargariſmo ſquināticis opitulať: mixtū cibis ⁊ ceteris ō ſtomaco ructū excitat. ṽtus raffani agreſtis: quē latini rapeſtā vocant: eſt viſcida diuretica ⁊ ca. et ideo in cibo ſumpta copioſam effundit vrinā: īcitat etiaz mēſtrua feminarū. ſtomaco vtilis eſt. ex aceto data pituitas gluctinoſas cuz melle ſumpta diſſoluit: lumbricos latos excludit. Radix aduſta ⁊ in puluerē verſa ad ſiccandū ⁊ purgādū vulneribus imponiť. Quidā ſuccum eius dant cū vino cōtra venena. eadē vis in ſemine eſt ſi cum melle ſumať nobis expertuz eſt armoraciā in ptiſana ſorbitionē diſcoctā thoracis vitia ſanare. GALIENVS. Urinatiuus vō eſt ſufficiēter ⁊ viſcerū deobſtructiuus ex pdictis qualitatibus ꝯſiſtens raffani agreſtis ſpēs q̄ vocatur rapeſta valet ad educēdū colerā adminiſtrata: vt apparet in. l. hurnā. SERAP. auc. Diaſ. Raffanus qn̄ comediť gn̄at ventoſitatē habet bonū ſaporē: ⁊ nō eſt bon⁹ ſtomaco. facit eructuare. ꝓuocat vrinā: ⁊ qn̄ comediť poſt cibuz: mollit ventrē: ⁊ iuuat cibos ad deſcendēdū: ⁊ qn̄ comediť ante cibuz expellit cibuz ad ſupiora: ⁊ nō ſinit euz deſcēdere ad fundū ſtomaci. ꝓpter hāc cāz: qn̄ comediť ante cibuz facit vomere: ⁊ ipſe ſubtiliat ſenſus. Et ſi coq̄tur ⁊ ſumať confert tuſſi antique ex hu. groſſis aggregatis in pectore. Et cortex raffani qn̄ approximať cū ſquingibin eſt magis ꝓuocatiu⁹ vomitus: ⁊ eſt ꝯueniens ad hydropiſim. Et qn̄ fit emplm̄ cū eo aufert liuorē qui fit ſub oculo: ⁊ cōfert morſui tyri. Et qn̄ miſceť cū farina lolij facit naſci pilos in allopitia: ⁊ abſtergit bothor. Et qn̄ comediť cōfert ſtrāgulationi fungoꝝ: ⁊ ꝓuocat menſtrua. Semen vō raffani bibitū cum aceto facit vomere: ⁊ ꝓuocat vrinā: ⁊ aufert duritiē ⁊ tumorē ſplenis. Et qn̄ ſumitur i potu ꝯfert morſui animalis qd̄ dř caraſcis. Et qn̄ fit ēplz cuz eo ⁊ aceto aufert vlcera que dn̄r ancoria ablatiōe forti: ⁊ cōuenit ſtomaco. Sed raffanus agreſtis quē romani vocant armorachion: habet folia ſimilia folijs domeſtici ⁊ habet radicē longā mollē: ⁊ ſapor eius eſt ad acuitatem declinās: cuius folia ⁊ radix ſi coquanť ⁊ comedanť ꝯueniunt ſtomaco. Et eius ṽtus eſt calida inflatiua: ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua: ⁊ qn̄ ſumiť cuz melle incidit hu. groſſos ⁊ viſcoſos in pectore. Et radix eius cōburiť ⁊ pulueriżať ſup vlcera hu. ⁊ mūdificat ⁊ deſiccat illa: ⁊ putāt aliqui ꝙ exprimať ſuccus eius ⁊ detur in potu cū vino: ⁊ cōueniat medicinis mortiferis: ⁊ ſemen eius etiam facit hoc. Nos aūt experti ſumus multotiens de hac planta: ꝙ qn̄ coquitur multū cū kiſt ordei donec diſſoluať in decoctiōe ⁊ detur in potu habet magnā efficaciā in egritudinib⁹ pectoris antiquis que fiunt ab hu. groſſis. Et idem auc. Ruffi. Raffanus cōfert flegmati: ⁊ ꝓuocat vomitū: ⁊ eſt malus capiti: ⁊ oculis: dentibus: ⁊ palato: ⁊ corrūpit cibū: ⁊ eſt cōueniēs oībus egritudinibus mulierū: ⁊ generat vētoſitates in ſupioribus partibus vētris. Et illud auc. humay ꝓpter ſuā malitiā eſt velocis putrefactiōis ſue ſubē. Et idē auc. Raſis. Dixit mihi qdā amicus meus qui expertus ē hoc ⁊ inuenit verū. diſtillauit. n. aquā raffani ſup ſcorpionē: ⁊ inuenit ipm ſtatim īmobilē: deinde cōtinuo īflatus eſt ⁊ crepuit p mediuz. Et raffanus cōfert feb. quartanis: ⁊ rigoribus feb. piodicarū: ⁊ doloribus vētris. Et qn̄ ꝓpi

Raphanus

naſ ſemen eius cum melle. Et ſiqs pungaſ a ſcorpione: et poſt comederit raffanū nō ſentit dolorē eius. Et ipſe delet cicatrices que remanēt: ⁊ facit naſci capillos in allopitia. Et ſi aſſueſcat qs illo cuius capilli cadunt confert ei. Et qñ bibiſ ſemen eius curat dolorē epatis. Et ipſe auget pediculos in corpore. Aqua raffani .i. ſuccus ſi bibaſ expellit aquā hydropicoꝝ. Et idem auc. Alcanzi. auget i deſiderio coitus ⁊ ſpermate. Et idem auc. Aben Meſuay. Si comedaſ cū ſquingebin facit nauſeā. Et ſi comedaſ amplius ex eo facit vomere: ⁊ corrūpit cibū in ſtomaco: ⁊ ſignū in hoc eſt eructuatio eius. Et folia eius ꝯferunt hyeteritie doloribus epatis ⁊ opilationibus eiuſdem.

F inodoblen .i. praſium.
F inodol .i. frigus.
F inichion finikios .i. dactilus. finikes dactili ⁊ finikes ēt palme.
F iniconindi .i. tamarindi.
F inifir eſt genus portulace. Firfir. Almanſor tractatu. 3º. cap. 18.
F inigmon. gre. i. rubificatio que fit a ſinapiſmo. Caſſius felix. Paulus.
F inixin. finix .i. palma.
F inix. grece arbor ipſa palme. Iſido. a fenice aue .l. fenichia.
F iram. Alfiram. Galium. Ebenaos. arab. haruſet. grece. galeos. Muſtella. Stephanus.
F iſalida. fiſalidos. Alexā. .i. alkekengi. ſpēs ſolatri. Serap. Auic.
F iſa. fiſoma. gre. tumor .i. ventoſitas. fiſma flatus.
F iſſalidos. veſikago. veſicaria. veſicago. patriſion .i. ferula kekēgi. cacabū.
F iſſelle ſolis .i. athomi. fauille ſolis.
F iſſen .i. qñ frangitur craneum ⁊ infrigidatur velamen ⁊ apoſtematur.
F iſima .i. flatus.
F iſionta .i. tumor.
F iſis .i. natura.
F iſoides .i. fiſticus.
F iſodes .i. inflōnes que ab īdignatiōe fiunt. Oriba.
F iſtic⁹. piſtacea. idē fruct⁹ eſt teſtā hñs ⁊ nucleum vt auellana: lʒ minor. ꝑ quo .l. piſtatia.
F iſtula .i. ſtipites albi piloſi ſimiles poly: ⁊ piloſiores vt cotum .l. burchdi.
F iſtula naſi .i. polipus.
F iſtula paſtorl .i. almea alcima. AVIC. lib. 2. capitulo ꝺ fiſtula paſtoris. Uirtus eius eſt abſterſiua: reſoluit apata fixa ⁊ grauia in viſceribus. confert lapidi renū ⁊ frāgit ipm. decoctio eius ⁊ radix ipſius ꝯfert vlcerib⁹ inteſtinoꝝ. Alias ṽtutes inuenies in .l. Almea.
F iſulabiat .i. piper album.
F iſuleſ bech .i. piper nigrū
F icableos .i. allelnia.
F itamos .i. vſnee.
F iteuma. Diaſ. folia habʒ ſimilia ſtructio ⁊c̄.
F itria. gre. Demo. qꝺ ſm veteres lemon dcm̄ eſt: cuʒ angulo lachrymalis oculi corroſo vel diminuto quoquo mō foramen nāle: qꝺ ibi eſt patefit vltra nām: quare ſequitur fluor lachrymarum aſſiduus.
F iticis .i. corroſio anguli lachrymalis: per quā foramē quod ibi eſt patefit.
F itrios idem.
F itomos .i. vpupa auis.
F iton gre. i. planta vel virgultum.
F itonum .i. maloꝝ ſpūum
F agelſue .i. ozimum.
F amula. hoc nomen multis plantis attribuiſ. potius tñ ſpēi cuiuſdā plante q̄ ſerpit ſup ſepes: cui⁹ flores ſunt ī globo ſicut capilli albi: ī quorū capillorū radice ſunt ſemina adurētia guſtuʒ fortiter ſimul collecta ī racemū. hāc greca herbaria pmilokadi vocabat qdaʒ vitem albam dicunt. rami oēs flexibiles longi tenaces ad ligandos ruſticoruʒ faſces apti vt funes. flāmula ſimilis eſt ei niſi eſſet breuior ⁊ in ſilueſtribus magis oriſ ⁊ per terrā extendiſ. ſm Saladinū eſt pes coruinus.
F legmagogum. gre. i. flegmatis eductiuum.
F legmon. gñalr oē apoſtema maxime calm ꝓprie ṽo ex ſāguie. Ga. li. ꝺ mala ꝯne diuerſa. ca. 4.
F legomenos gre. ardens. inde flegomona oculoꝝ .i. inflō palpebrarū reſiſtens cuʒ rubore tēſione ⁊ dolore vt apiri non valeant oculi.
F licon .i. polion.
F liktis. gre. puſtula. li. de doctrina greca.
F linea. eſt idem qꝺ fel memirki: vl' febememiſchi ⁊ eſt ozimū gariofilatū.
F lios cappareos .i. cappari cortex.
F lobarium .i. ambra.

Caplm. CCLXVIII.

Flommos vl' floſmus. gre. ara. buſuri. latine ṽo tapſus barbaſſus. SERAP. caplo flommos. Duo ſunt eius genera maſculus ⁊ femina. maſculus eſt alb⁹: femina nigra. Maſculus habet folia oblonga ⁊ anguſta: haſtā tenuem: ⁊ ſemen tenue: femina ṽo habet folia cauliculo ſimilia: ſed aſperiora ⁊ latiora: ⁊ haſtam longam cubito vno. albam ⁊ aſperā: flores virides ⁊ albos: ⁊ ſemen nigrum. Radix eſt illi dura policis groſſitudinem habens: naſciſ in cāpis. Eſt alia flommos agreſtis virgas habens longas in ſe ⁊ arboroſas: ⁊ folia ſaluie ſimilia circa virgas ſuas: flores ſuos habet auroſos aut mellinos ſicut praſſy: ſed folia ſunt illi aſpera circa terrā ⁊ obrotunda. Eſt alteruʒ genus flommos qꝺ lignitis dr̄: aut trialis: vl' folia hñs tria aut quatuor aut plura: pīguia aſpera ⁊ groſſa: quibus multi in lucernis vtuntur.

GALIENVS. 8. ſim. pharmaco. capitulo flommos. Quedam eſt folys alba: quedaʒ ṽo nigra ⁊ alba. alia qdē eſt maſculus: cuius folia ſunt ſtrictiora. alia ṽo femina cuius folia ſunt maiora. Et vltra has ē alia flommos agria .i. barbaſſus ſilueſtris nūcupata auriferis eſt floribus: radix pōtica exñs guſtu. PLINIVS. caplo flommon. fri. ⁊ ſic. cōplōnis eſt: quarū altera eſt maſculus albiorib⁹ folys atqʒ anguſtioribus. Altera femīa folys latiorib⁹ atqʒ nigris. Eſt aliud genus qꝺ latini herbā lucernalē vocāt: ab eo ꝙ ex ea lucem faciunt: vñ ⁊ lucibros eam vocāt: eo ꝙ lucem ꝑbeat vmbris. POSSE. DIASCO. Radices omnis generis ſunt ſtiptice: fluxum ventris vni modus ipſaruʒ datus cum vino ſtringit. Elixatura caruʒ bibita conquaſſationes ⁊ dolores laterum tollit: tuſſim mitigat dolorem dentium gargariſmo adhibita compeſcit. Flommos ṽo que florem habet auroſū capillos inficit. folia eius cocta in aqua ⁊ vt cataplaſma īpoſita durities ⁊ tumores oculoruʒ ſoluent. maligna vulnera melle ⁊ vino addito ad ſanitatem perducunt: aceto ṽo mixto vulneribus recentibus ſingulare preſidium eſt: punctum ſcorpionis mitigat. Agreſtis flommos folia combuſtioni opitulanſ. folia eius que dr̄ femina cum caricis cōpoſita memoratis cācris putredinē nō admittit. GALIENVS. Radix eius fluxibiles paſſiones iuuat. gargarizant autē eam in ore quidam ad dentium dolorem. folia ṽo diaforetice ſunt virtutis: flores eius capillos purificant. oīum enim folia ſiccatiue ⁊ moderate: abſterſiue ſunt ṽtutis.

PLINIVS. Fomentatio facta ex vino decoctionis ei⁹ valet cōtra emorroydas. Ad idem valet ſi anus ex eo tergaſ: poſt aſſellationē. valet etiam ad tenaſmonē enkatiſma ex aqua decoctionis: ⁊ cōtra fluxum ventris.

F lon .i. purum.
Flommum .i. enula. Diaſ.
F lora eſt medicamen excoriatiuū cutis: qꝺ fit ceruſa cū oleo trita: ⁊ cera modica coquaſ in vaſe cupreo: ⁊ vtere vt cataplaſma. vnde volum⁹ celeriter coriū educere. GALIENVS. in libro dinamidiarum.
F loridos. flotidos .i. pes columbinus.
F los interpretatur lux.
F los eris fit ex ere fuſo a fornace tranſlato. id quod ſpōte inde cadit eſt flos eris. illud vero quod vi excutitur dicitur erugo eris: ⁊ potiſſime hec fiunt cum aqua refrigeratur. Iſta manifeſtius inuenies in .l. hobas. Plinius libro. 34. capitulo. ii. in principio.

F laura .i. planta leonis: et eſt ſpēs hādacoche .l. trifolium.
F lebs. gre. vena. lib. de doctrina greca.
F lebotomia .i. vene īciſio a fles qꝺ eſt vena ⁊ tome qꝺ eſt inciſio vl' ſectio.
F los ſalis quid ē lege Aloſantus. ſantos.
F los ſyriacus .i. flos maluauiſci vel malue.
F los traci .i. cartami vl' albucy .i. ante crocum: vel flos gnici.
F los vitis agreſtis: quid ē lege enantium.
F lox. gre. flāma.
F obis .i. timor.
F obiſos. fobiſios .i. alcāna
F ocha: vel fuchach. arabi. furca. Elephas. Canium ſicera. eſt potus fact⁹ ex ordeo ⁊ alys rebus calis vt zinziber: ⁊ ſimilia que ponunſ in vaſis terreis paruis bene obturatis ⁊ cum aperiunſ ſalit in altum: ⁊ vocatur ceruiſia: vel eſt piſcis qui dr̄ vitulus marinus hñs pedes vt catulus: piloſus vt capra: parit filios vt cetera quadrupedia. paſciſ herba terra ⁊ mari. dr̄ arab. kike. kikion. libro de doctrina greca.
F ocides. Focitides .i. gariofilata.
F ocilia ſunt duo oſſa ex qbus ꝯiūctis in longitudinē cōponiſ aſeid.
F oden .i. os ſtomaci. Gal. libro. 3. de criſi. ca. vltimo
F obobros .i. braſſica.
F obolia quid eſt .l. Alzuni
F obolion .i. muſa.
F olcos. folcus .i. macer.
F olebrus .i. mellilotum.
F oliodes .i. apium riſus. foliodeſis.
F oliteris. folitis .i. pirgias. Diaſcorides.
F olium qd eſt .l. ſedis.
F olia narium .i. extremitates narium. Gal. 4. interiorum. caplo. 4.

Caplm. CCLXIX.

Folium agreſte. ſm Diaſ. habet duas ſpēs. maſculū. ſ. ⁊ feminā. femina ṽo ſaxoſis naſciſ locis ſicut brio. ſed viridiora folia habet ſicut oliua: ⁊ virgam tenerā ⁊ breuem radicem tenuē ⁊ florem albū. ſemē eſt illi album ⁊ minutuʒ ſicut miconio. Maſculus ṽo oīa vt ſupra ſimilia habʒ preter ſemē. Semē eius ſimile eſt duui ⁊ oliue florenti et botruoſum veris tēpore florens. dr̄ ṽo arſenogonoſos: qr quiſquis eū biberit maſculos generabit. Thilogomos ṽo dr̄: qr qcūqʒ feminam biberit ⁊ feminas generabit. hec omnia Cratebras peritiſſimus medicus ſcripſit mihi. ⁊ maxime hiſtoria iſta placuit nobis.

F olia celſi .i. rubi.
F ollo .i. lana.
F omētatio eſt qñ ex decoctione aliquarū herbaꝝ mēbruʒ fumigaſ ⁊ eadē fouetur.
F omos .i. vſnee.
F on .i. ozimum. qdā dicūt ꝙ ē cameleōta nigra.
F on. foni. gre. i. fonus vel vox.
F oniſalbon .i. epatica foricalis idem.
F ontixa .i. cameleonta.
F onos .i. timor īde ydrofonia: vel ydrofonitia .i. timor aque ab ydros qꝺ ē aqua: ⁊ fonos qꝺ ē timor
F ouos idem.
F orbion .i. euforbium.
F oricalis .i. epatica. Foniſalbon idem.
F ozimū .i. alumē humidū. Gal. 6. memiri. caplo ꝑ.
F oꝛnica ē puſtula parua que egrediſ ⁊ fortaſſe vlcerat: ⁊ fortaſſe reſoluiſ: ⁊ color eius declinat ad citrinitatem: ⁊ fit ex colera rubea: ⁊ eſt vt granuʒ mily.
F ormicalis .i. almuſtagi.
F orobros .i. litium.
F oroſmos. eſt ſecūda ſpēs ethice.
F oroſion .i. cimbalaria.
F os. gre. lux. ſplēdor iubar
F oſula .i. almea.
F oſſula: eſt vlcus oculi tenui rotūditate formatū: qꝺ etiam botrion diciſ. Demo.
F oſure: vl' foſire .i. vitis alba.
F ouos. gre. i. fonos. formido. timor.
F oydes. Foydeſis. foydeſios: eſt dolor qui cauſaſ ex eſtu vl' ſolis calore.
F ragaria .i. herba ferens fraga. Ouidi⁹ metamor. mōtanaqʒ fraga legebāt
F raximus qd eſt .l. dirdan
F rēgemeſ kin pro ferengemiſch .i. ozimū. Haliab.
F reniticos gre. freneticus
F renitis. freneſis. ipſa rabies. hoc nomen non eſt morbi: ſed ipſius accñtis nā morbus eſt apa.
F rāgedē qd eſt .l. lemnias.
F ricti .i. reſina frixa.
F rictidis. Frikodis gre. i. rigores. horrores.
F rigia ſunt ſuperfluitates que in oculis oriuntur.
F rigias .i. maratrum.
F rigius lapis quid eſt .l. lapis frigius.
F rike grece. rigor. horror. Gal. ii. terap. caplo. 20.
F rixa .i. colofonia.
F roneſis. gre. diſcretio prudentia ſapientia.
F roſin .i. letitia.
F ruct⁹ horary .i. eſtiuales.
F ructus iuniperi quid eſt. lege habilhalach.
F rudon .i. laurus vel bacceius.
F rumētū qd eſt .l. heuda.
F thinoides .i. ptiſicus gre.
F thir .i. pediculus gre.
F this. tabo .i. ptiſis. Fthiſis. gre. tabes. diptoton. macies.
F thongos .i. ſonus. gre. latine ptongus.
F thyroſpriō. gre. gurgulio

Caplm. CCLXX.

Fu. arabi. gre. lichinis. latine ṽo marcinella. valeriana. herba gatte. herba benedictā amantilla genicularis antilla. ſiſtar. valentina ſerpillum maius.

SERAPI. libro aggre. caplo fu. auc. Diaſ. Eſt ſpica ſilueſtris hñs folia ſimilia folys herbe que dr̄ gre. ipoſellinum vel yſopellinuʒ: ⁊ habet ſtipitem longitudine vnius brachy aut amplius: cuius color declinat ad purpureitatem: ⁊ eſt interius cōcauus ⁊ nodoſus hñs florē in figura ſimilē narciſo: niſi qr eſt minor eo: ſed in albedie eſt ſicut ille: ⁊ eſt in eo paruʒ purpurei coloris. Et illud qꝺ eſt inferius eſt groſſius q̄ʒ qꝺ ē ſuperius ſicut ſpica frumēti. Radix eius ſubruffa in modū paruuli digiti: ⁊ ingrediunſ ab inferioribus eius come inuolute ſicut ſquinantum: ⁊ elleborus niger ⁊ ſunt inuicē adherentes: quarū color vergit ad albedinem: ⁊ habet odorem bonum: ⁊ eſt aliquantulū in ea de odore nardi cū pauca pinguedine. ⁊ quod de ipſa adminiſtratur eſt radix eius cum comis ſuis.

GALIENVS. 8. ſim. phar. caplo fu. Aromatica quodāmodo eſt huius herba nardo ſimilis ſm virtutem: ſed ad plurimuʒ deficiens. Et in radice ipſius plante eſt aromaticitas: ⁊ ṽtus eius aſſimilaſ ṽtuti ſpice nardi: ⁊ eſt calida in ſcꝺo. ſicca in fine eius. DIASCO. ca. fu. Multi nardū agreſtē appellant. naſciſ in ponto. folia habet ſimilia elleboro: vel ipoſellīo: ſiue apio ſiluatico. haſta ē illi lenis ⁊ mollis: ſubpurpurea ⁊ nodoſa: creſcēs de terra cubito vno aut amplius: flores ſimiles habet narciſco in figura: niſi qr eſt minor eo: ſed ſimilis in albedie: radix ē illi in robore digiti minoris ſimilis iunco aut elleboro nigro ruffa: cū odore grato: ex qua alie excreſcūt parue īplicate ſicut elleborus niger. PLINIVS. caplo fu. Genus eſt herbe odorate: in pōto naſciſ: per īterualla nodos habens flores albos minores q̄ʒ narciſcus: que habet folia ſimilia apy ſiluatici: tirſum ruffum mollē cauū ac lenē. radix eius ſubruffa in moduʒ puſilli digiti: ex qua alie excreſcunt minores implicate: vnde eſt equalis virtutis ſpice: ſed plus prouocat vrinam: ⁊ eſt calida in tertio. ſicca in principio ſecundi. eſt feruentis virtutis ⁊ mictualis.

PAVLVS. caplo fu. Ca. ⁊ ſic. in ſcꝺo eſt. Radix eius in medicina ponitur: virtutem habet diureticam.

POSSE. GALIENVS. Fu prouocat vrinam.

DIASCO. Fu feruētis eſt virtutis ⁊ mictualis: cuius elixatura facit ad lateris dolorem: mēſtrua incitat: antidotis miſceſ. PAVLVS. Contra ſtranguriam ⁊ diſſuriam detur vinum decoctionis eius: herba etiā decocta ⁊ ſuppoſita vrinam prouocat: ad digeſtionem confortandum ⁊ dolorem ſtomaci ex frigida cauſa: detur vinū de-

ctiõis eius: ⁊ ſemis feniculi vel maſticis cũ ſucco alicuius herbe diuretice. cõtra vitiũ pectoris det̃ vinũ decoctionis eius. ⁊ gũmi arabici: ad ſupfluitatẽ matricis deſiccandum fiat fomentũ ex aqua decoctionis vl' ſuppoſitoriũ ex bombice intincta in confectiõe facta ex puluere eius: ⁊ oleo muſcellino vel cõmuni. contra opilationẽ ſplenis ⁊ epatis ex frigida cauſa detur vinum decoctionis eius.

Fuca eſt ſicut puluis: ⁊ iuenitur ſub lapide aſij: et ẽ flos eius.
Fucala. fuchaba. i. pot⁹ q fit de ordeo ⁊ aqua. fucadion gre. l. focha.
Fucata veſtis. i. rubea veſtis.
Fuchabiloſus. i. ciclamen
Fuchos. fucos. fuculion. i. lenticula aque. Steph. thabeleban.
Fucianũ. fucina. i. peucedanum.
Fucidion. i. mellilotum.
Fucumblen. i. vſnee.
Fucus eſt ſpẽs herbe: de q̃ lana tingit̃ rubea: idẽ fucata veſtis. i. veſtis ſic tĩcta rubea.
Fufalum. i. fauſel. Steph.
Fufoſac. Fufoſacion. ideſt politum.
Fufuls. ideſt ſulful.
Fufur eſt gen⁹ portulace.
Fufus. i. ſpẽs volubilis.
Fugeblan. i. cimbalaria.
Fugel. fugeli. fugil. i. raffanus. ara. fugellum radix eius. Haliab.
Fugia. i. fuligo. Fugile idẽ
Fugille: ſunt apata de gñe apatũ glanduloſorum.
Fulcinum eſt herba ſaponaria.
Fulel. i. faliel. falieli. et eſt raffanus. Fulfel idem.
Fulful. fructus ẽ ſilis glãdi in ṽtute durus: ⁊ ponticus in ſapore.
Fulfulume. i. radix pipis.
Fulume idẽ. Cõſtãtin⁹.
Fulfumia. i. radix piperis: ⁊ eſt lignum eius.
Fulfu. fulfulabrach. i. pip album.
Fulcon quid eſt. lege Sadegum. Stephanus.
Fulfel. ara. piper. Serap.
Fulfulelbeth. i. pip nigrũ.
Fulfuben. Fulfulmion. i. ozimum montanum.
Fulgeilen. i. ziniar.
Fulheil. i. memithe.
Fulica: ẽ q̃dã auis nigra: q̃ ↄtinue degit in aquis.
Fuligo: dr̃ eo ꝙ ex fumo fit ⁊ muro adheret p ↄtinuam effumationem.

Fulmos: eſt herba que dr̃ teſticulus ſacerdotis.
Fullones: ſunt illi q lauãt ⁊ reconciant pãnos ⁊ potiſſime de lana. naz lana vocat̃ fullo: ⁊ ꝓpter hoc ſaponaria vocat̃ herba fullonũ: q2 ex ea lauãt et abſtergunt pãnos fullones. borith. burith ſimiliter dipſacus ſiue ṽga paſtoris vocat̃ cardo fullonũ: q2 fullones vtunt̃ eo pannos reconciando.
Fult quid eſt. l. futa.
Fulume. Fulfulume. i. radix piperis.
Fuluus. i. albus.
Fuluum. i. ſubruffum.
Fumaria. Diaſ. eſt herba grece dicta capnos. Oxidertes.
Fumaria. Fumarion. i. fumuſterre.
Fumatrios. i. os mundi.
Fumomon. Fumon. i. iuſquiamus niger. Serap.
Fumoſac. i. cetarac.
Fumoſon. i. caprifolium.
Fumus quid eſt. l. Cochã.
Fumus terre qd ẽ. l. ſteng.
Funacaleſus. Funaleſus gens eſt artanate: ⁊ ẽ ſpecies buthormarien.
Funifich. i. amomum.
Funugus. dr̃ ꝙ multotiẽs comedẽtes mortui ſunt fatar. ⁊ ara. vocat̃ acar. l. Acar. gre. micete. Pli. li⁹ i9. caplo. 3. in principio.
Fungus abietis. i. agaric⁹.
Fungus veſpnicus. i. terra tuberi. ⁊ vocat̃ arab. hamech veſceni⁹. l. hameh.
Funoblaron. i. blacce biſãtia.
Funoſis. Funoſios. i. ſatiriaſis.
Furaſon. i. apium riſus.
Furbuculus. i. aĩal ſimile aranee qđ vocat̃ venatrix muſcarum. l. murechion amdebuit.
Furbulcultitis idem.
Furbum. i. fuſcum.
Furca fit de ordeo: ⁊ ẽ cerruiſa per c. Furobaa idez. foca. Diaſco.
Furfur tritici qd eſt. l. Cãtabrum.
Furfuriſca. ptiriaſis. gre. i. furfur capitis. Alex. Cantabrities.
Furibron. i. mentaſtrum.
Furios. Furioſufõ. i. ãtrax
Furogigi. Furogi. arabi. i. gallus.
Furoglodos. i. acorus.
Furſti. i. pinus.
Furſus: ẽ caro addita ĩ ore matricis q̃ ꝓlongatur in eſtate ⁊ breuiat̃ ĩ hyeme
Furunculus. i. carbũculus malus feruens tumor.

Fuſaſalũ. Fuſaliũ. i. fauſel
Fuſalidos. i. alkekengi.
Fuſel ẽ plãta q̃ ſimilat̃ nucimuſcate q̃ caremus.
Fuſerachon. i. matriſſiluia
Fuſi. i. faba.
Fuſiriciõ. fuſiriciũ. i. altea
Fuſiricon. Fuſuricõ. i. medicamẽ ad ſcabiẽ: ⁊ ẽ faſiricon vel alfaſiricon.
Fuſol. fuſolium. i. ruber.
Fuſtic. i. feſtuca.
Fuſtoc idem.
Fuſir quid eſt. l. cãtabrũ.
Fuſuricon. i. alfaſiricon

Capitulum. CCLXXI.

Futa. ara. vel fult: vel hals: vel halca. gre. benge: vl' tragus vel zeia: vel ellica. latine ṽo dr̃ ſpelta. SERAP. libro aggre. caplo fult. Ipſa ẽ ſicut ordei granũ. Sũt eius due ſpẽs: in vna iueniuntur duo grana: ⁊ in alia vnũ. ⁊ quodlibet granũ in cortice ſuo: ⁊ ipm qdẽ minus nutrit q̃ȝ ordeũ: ⁊ eſt boni ſaporis. panis enĩ qui ex eo fit minus nutrit q̃ȝ panis tritici vel ordei. Et idem aucto. Diaſ. caplo tragus. Figura eius eſt figura grani qđ dr̃ cãdaruſiũ: ⁊ eſt minoris nutrimẽti: q2 multũ habet de furfure: ⁊ nõ eſt facilis digõnis: ⁊ mollit ventrẽ. Et idez auc. Pau. trag⁹ ẽ ſpelta ⁊ eſt ex ſpẽb⁹ granoꝝ: mala ſtõ: ⁊ lenit vẽtrẽ. Et idẽ auc. Yſaac. eſt fri. ⁊ hu. viſcoſa. GALIE. ꝑ de edulijs. cap⁹ zeia. auc. Diaſ. Zeia duplex: hec qdẽ ẽ ſimplex: ⁊ vocat̃ kirmõ. hec aũt dikolikos vocat̃: ĩ duob⁹ qdẽ inuolucris cõiugatum hñs ſemen. minus autẽ nutritiua frumẽtis. eſt enĩ ꝓfundarũ radicũ: ⁊ multoꝝ calamoꝝ: fructus aũt leuiſſimus ⁊ affectatus ab oibus aĩalib⁹. Eſt aũt ſimile frumẽtis in fridis regionib⁹ cultũ. fit aũt magis nutritiua ſi cũ ordeo aptaq̃ȝ ſtomaco farina facta ex eo ⁊ frumẽto fiunt pultes. eſt aũt ſatis nutritiuũ ⁊ facile elaborabile: magis aũt ſubcitatiuũ ventris. Et idem. 6. ſim. phar. caplo zeia. Mediã quodãmodo ṽtutem hȝ inter frumẽta ⁊ ordea. Et ideo innoteſcat tibi per ea.

POSSE. SERAP. Mollit nãm: ⁊ gñat inflationes: ⁊ rugitus: ⁊ eſt bona viſcoſitatibus pulmonis ⁊ pectoris et forti tuſſi. nam fiunt ex ea lohoc: ⁊ pultes: ⁊ prouocat vrinam: ⁊ mundificat renes: ⁊ veſicas.

Fux. i. fex antiqua.
Fuxal. i. crocomagna.
Fuxa. i. lunaria.

G **Litteram** vtunt̃ greci cũ oibus vocalib⁹ ſicut nos ⁊ gãma vocãt. hoc tñ ĩtereſt ꝙ quãdo duo g. in eadẽ dictiõe ſibi iuxta ſcribunt̃: primũ aſſumit ſonũ lr̃e n. nam ſcribunt aggelos ⁊ ꝓferunt angelos. ſimil'r ſi g. añcedit k. eundẽ n. aſſumit ſonum. Arabes ṽo hñt lr̃am gim in quã multe dictiões definũt vt xeitarag: qbus multi addunt i. dicẽtes xeitaragi. Aliam lr̃am hñt dictã gaiz. que ſi finalis venit ſine i. ſcribenda eſt vt dimag.

Gabiragarab. ſm Paulũ in ꝓprio caplo eſt planta ſimilis neſpilo acuti odoris. quã multi dicũt eſſe ſpẽm cinamomi: cuius odore inſaniunt hoies ad coitũ furiẽtes: ⁊ mulieres ſui odore querentes coitũ clamãt vt gatte. Complutus particula. zz. Rabi Moyſi.
Gabiragubeira. i. neſpilla. meſpilla. Steph.
Gaci. i. gichia. l. giſchia.
Gafaſul. i. grana ſolis.
Gafati. gafatin. ideſt eupatorium.
Gafeata idem. Gafid. ſimiliter. Gafit.
Gafecol. gafeſol. i. blacce biſantia.
Gafit. Gafete. i. policaria: vel coniza: ſed falſo. imo eſt eupatorium. Diaſcor.
Gafir. i. ſempuiua. Saladinus.
Gagada. i. centaurea.
Gagail. i. aiſdo.
Gagarab. i. antimonium.
Gagates eſt lapis niger. lege lapis gagates.
Gagif. i. vſnee.
Gagila. qualea. gre. i. aquila. graculus. coturnix. ortix.
Gagimon. i. ypericon.
Gahaen. i. ſciſſura attritio. Haly ſcđa tegni. cõmẽto 3z. ⁊ tertia tegni. ↄmẽ. 73

Caplm. CCLXXII.

Gahaleb. ara. gre. labar. vel ſtraciotis vel facus q ĩcalmatib⁹. latine lẽticula aque vel lẽtigo aque. SERAP. li⁹ aggre. cap⁹ gahaleb. Gahaleb. i. lẽticula aque ex ea eſt marina: ⁊ ex ea eſt aque dulcis. ſed illa que eſt aque dulcis eſt illa que repit̃ ſup aquas erecta: hñs corticẽ viridẽ: ⁊ eſt rotũda ſicut lẽticula ſimilis ẽ ei in figura ſua: ⁊ repit̃ in lapidib⁹ ſup aquaȝ erecta natans ſup faciẽ aque. GALIENVS. 8. ſim. phar. caplo ſtraciotis. Straciotis ſiue ſtractoris qui qdẽ eſt aquoſus. humidus ⁊ fridus ṽtute eſt. q ṽo terreſtris habet qd ſtipticitatis. Et idẽ eod ẽ libro caplo facus. hu. ⁊ fri. eſt in ſcđo. ſȝ vtrũq̃ȝ. PAVLVS. caplo ſtraciotis. Herba eſt q̃ naſcitur in ſupficie aque ſine radice cũ folijs ſilib⁹ ſempuiue. Eſt autem virtutis redarguentis ac remordentis.

DIASCO. caplo de lẽticula aque. Colorẽ viridẽ hȝ. ṽtus eſt ei frida. POSSE. GALIENVS. Habet qd ſtipticitatis ꝓpter qđ vulnera põt ↄſolidare: ⁊ vlcerib⁹ ẽ vtilis. qdã aũt ea ⁊ ad emoroſogias vtunt̃ ⁊ ad fiſtulas.

PAVLVS. Potui data valet ad fluorẽ ſanguis ex renibus: ⁊ cũ aceto cõtrita atq̃ȝ vt cataplaſma adhibita.

DIASCO. Oẽs tumores ſpargit: ignẽ ſacrũ extinguit: podagricis neceſſe miſcet̃ medicamib⁹ ſola: ⁊ cũ polenta apponit̃ ĩfantibus: ⁊ enterocellicis ꝓſtat effectum.

Gaira. Gire. i. colla. glutẽ. Stephanus.
Gaiſdo. Guaſido. i. herba fullonũ vel ſaponaria q̃ oſatis grece dr̃. l. borich. burith. Macer.
Gala. i. lac. Galacidem.
Galab. i. almes indum.
Galac. Galak. gre. lac. inde mugalac ⁊ oxigalac. i. lac acetoſum.
Galacon ẽ qđdã gen⁹ eris.
Galla qd eſt. l. hafs. Diaſ. eſt ſemen dendrios: cuius vnum genus dicitur onfacitis ⁊c̃.
Galla cipreſſi qd ẽ. l. ſaſſo.
Galla ozida lapſana. arab. haſſ. i. galla aſiana q̃ fertur ab aſia regione: ⁊ vocat̃ ſil'r onfacidos eccidos alapſalis. ⁊ eſt fruct⁹ querc⁹: p quo. l. hafs.
Galaktidos. lithos. l. lacteus lapis.
Galãga cipus babilonic⁹. idem. qdã dicũt ꝙ ẽ frutex. l. gulicugen.
Galas. i. vulpis.
Galatera. Galaktera. i. lactens porcellus.
Galatides. i. titimallus.
Galatina gre. dr̃. qm̃ eſt q̃ſi lactei coloris: ⁊ ẽ ſapor qdã. ſm alios papilio.
Galbanũ kenech. ara. ⁊ hezard. ꝓpter ꝓprietatem quã hȝ cõtra venena. eſt ſuccus vel lachrymũ cuiuſdaȝ ſpẽi ferule: q̃ gre. dr̃ narticos: ⁊ eſt ſemen eius carcos. l. hene albegi. Diaſ. Pli. li⁹ iz. ca⁹ z6.
Galbene. i. nux vomica.
Galca. i. cefalea.
Galcis. i. vulpis.
Galea. i. regalea. l. degalea

Caplm. CCLXXIII.

Galeobeſis Galapſis: vel galeobdelon. DIASCO. cap⁹ galeobeſia. Galeobeſia frutex eſt paru⁹ cui virga eſt ⁊ folia ſilia vrtice. ſed folia tenuiora: que digito ↄfricata grauẽ odorẽ hñt: ⁊ habet flores minutos ⁊ purpureos: naſcit̃ circa hortos: et in vijs: ⁊ ſup oĩa tecta tegulata. Pli. lib⁹ z7. capitulo. 9.

POSSE. DIASCOR. Folia ⁊ haſte cui⁹ durities ſoluunt: ⁊ cãcros mãmarũ. ſcrofas ⁊ potidas ſpargũt. puſtulis medicant̃ vt cataplaſma ĩpoſita: qđ bis in die abijciat̃ ⁊ tepidũ iterũ ĩponit̃ admixto aceto. Elixatura ei⁹ fomento adhibita paſcẽtia vulnera abſtinet: ⁊ putredines limpidat: tumores ⁊ cãcros ſpargit addito ſale.

Galledragam quid eſt. Pli. libro. z7. caplo. io.
Galli dicitur cattus vel murilegus. Galienus.
Galeon. i. herba lactis. l. galion. Gal. 6. ſim. phar.
Galeos. Galli. gre. i. muſtella: ⁊ eſt equocũ ad terrenaȝ et ad piſcẽ. Galium. Ebenaos. Steph. Alfirã haruſet.
Galerica. i. kalãdria auis. Alauda: eo ꝙ galleata videat̃. Plinius libro. ii. caplo. 37. in principio.
Galgaſama. i. caro panniculoſa annexa palato ſub vuea pendens cooperiens caput canne.
Galgia. i. tinea.
Galli. Galeos. i. muſtella.
Gallia. Algallia ẽ medicina cõpoſita ex plurib⁹ ſpẽb⁹ aromaticis: ⁊ hȝ plures ſpẽs ſm diuerſitatẽ cõpõnis eius: qm̃ dr̃ gallia muſcata: qm̃ in ea ĩgredit̃ plus de muſco q̃ȝ in alijs ſpẽbus. Et dr̃ gallia ſebellie: qm̃ cõponit̃ ex aromatibus: ⁊ qbuſdã laxatiuis: nã ſebellia idẽ qđ qđdã medicamẽ cõpoſitũ ex aromatibus ⁊ qbuſdã laxatiuis. Et eſt gallia allefangie. i. gallia aromatica: quoniã eius ↄfectio in fine aromatizat̃ cũ rebus odoriferis. oẽs ꝑdictas ſpẽs iuenies ĩ antidotario damaſceni. Et gallia metallina. Almanſor tractatu. 7. capitulo. 8. Et eſt etiã gallia ventriũ vt apparet in. l. ſuch. Et ẽ gallia corij: vt apparet ibidez. Et eſt gallia regalis que ponit̃ in antidotario Auic. ⁊ illa vocat̃ ſil'r gallia magna. vnde quando in receptis ponitur gallia ſimpl'r intelligitur gallia muſcata. pro qua. l. ſuch.
Galichia. i. caſſia lignea.
Galliciten. i. titimallus.
Gallideox aronie. i. floruȝ cironie.
Gallina gallus ⁊ pullus eorum quid ſunt. l. gigeg.
Galliofis. Galliopſis. i. arſenicũ. Sermachũ rub. zarnech. Stephanus.
Galipſi. i. raffanus.
Gallitricon. i. pollitricon.
Gallitricuȝ. Challitricon. galli criſta. gallitricõ ſilueſtre. i. cẽtrũ galli. boſo mo. ſclarea. Diaſco. dicit Gallitricuȝ. i. capillus ṽ. Pli. Alectoroſcopos. li⁹ z7. caplo. 5. in fine.
Gallitricus. Gallierus. i. ſãguinaria: eo ꝙ narib⁹ impoſita ſanguinẽ ſuauiter fluere facit. naſcit̃ circa vias ⁊ ſaxoſis locis: hȝ in ſummitate velut pedes galli.
Gallitrina. i. lactentia.
Galizafil. i. cibariũ ex lentibus.

Caplm. CCLXXIIII.

Galion Gallerion. DIASCORIDES. Dictũ eſt ſic eo ꝙ lac coagulat: folia habet ⁊ haſtam ſimilem apine: ſed erectam. naſcitur in campis.

POSSE. DIASCOR. Flos eius ↄſtrictiue ṽtutis ẽ denique cõbuſtionib⁹ ĩpoſitis opitulat̃. fluxũ ſanguis abſtinet: miſcet̃ ⁊ cerotis olei roſei: ⁊ in ſole ponit̃ q̃ȝdiu albũ fit: ⁊ pro acopo in vſuȝ trãſit. radix ṽo eius accepta vẽtrẽ ſtimulat. naſcitur in campis ⁊ pratis.

Galum. i. menta.
Gallus cuſpicus. i. fortis.
Gallus gallinaceus. i. capo ſm quoſdaȝ lȝ falſo: qm̃ gallus gallinaceus ĩtelligit̃ gallus galline: ⁊ potiſſime fortis ⁊ ãtiquus. ⁊ hoc cõfirmat̃ in codice in titulo de parricidis. l. ꝑma. ei⁹ ṽtutes iuenies in. l. gigeg.
Gallus matricis. i. mola matricis.
Gallus ſilueſtris. i. faſian⁹ ⁊ eſt ſiccioris ↄplonis q̃ȝ ille qui nutrit̃ ĩ domib⁹.
Ganolon. Ganolor. i. bibar bichar butalmos.
Gangrena gre. i. cãcrena.
Ganões. i. apa gule ⁊ vuee

Caplm. CCLXXV.

Gara Gar. arab. gre. dafnos. latine laurus. SERAP. libro aggreg. caplo gara. vel gar. auc. Diaſco. Ex eo eſt hñs ſtricta folia: ⁊ ex eo eſt hñs latiora: ⁊ eſt maſculus: ⁊ calefaciũt deſiccãt calefactõe ⁊ de

Gara laurus dapnes

ſiccatiõe forti.⁊ granũ eius ē fortius. DIASCO.cap° de lauro. Alia eſt latioꝝ folioꝝ: alia tenuioꝝ: ſed vtreqꝫ feruẽtis vtutis ſunt atqꝫ recoꝛpoꝛatiue: quarum elixatura calida eſt. GALIENVS.6.ſim.phar.caplo daſne. tam folia q̄ fructus ſiccãt ⁊ calefaciũt vehementer. plus tñ fructus q̄ folia. Cortex vo radicis minus qdem acer ⁊ calidus: magis aũt amarus: ⁊ qd ſtipticitatis habet.

IVVENALIS. laurus eſt arboꝛ cui⁹ folijs victores coronant̄: vñ lauro ꝓpter victoriã coronatus dr̄ laureat⁹: ⁊ corona qua ꝓpter vginitateꝫ mulieres coronant̄ vocat̄ laureola. POSSE.DIASCOR. Elixatura eius ſi in ſtaſio miſſa fuerit ⁊ deſup ſedeat veſice ⁊ matricis dolorẽ cõpeſcit: huius folia viridia ſtiptica: que tunſa ⁊ cataplaſmatib⁹ adhibita veſparuꝫ ⁊ apuꝫ ꝑcuſſuꝫ ꝓhibent: et oẽs tumores ſpargunt: ⁊ ſi ſinapi aut polente miſceant̄: et viridia folia bibita nauſeã ꝓuocãt: ſtomacũ ſubuertunt. huius bacca plus cali. eſt q̄ folia: ⁊ habet vtutẽ fortioꝛeꝫ: que tunſa ⁊ electuarij moꝛe melle collecta tuſſiẽtes ptiſicos oꝛthonoicos ⁊ thoꝛacis reumatiſmũ ſanitati rſtituit. cũ vino bibita ictib⁹ ſcoꝛpionũ occurrit: maculas nigras detergit. ſuccus eius auriũ ſurditatẽ manere nõ ſinit: ⁊ incõgruos ſonos cũ vino ⁊ oleo ro. adhibita compeſcit. Acopis ⁊ vnctionibus calidis notabil'r miſcet̄: coꝛiuꝫ eiuſdeꝫ arboꝛis trituꝫ ⁊ bibituꝫ calculos frãgit: aboꝛſuꝫ excludit: epaticis obolis tribus cũ vino bibituꝫ ꝓſtat effectuꝫ. ſuccus vo radicis eius minus eſt acer: ⁊ tñ eſt amarus: ⁊ magis ſtipticus: ꝓpter qd lapides veſice rũpit. oĩs aũt arboꝛ vires hꝫ acriter relaxãtes ⁊ calefaciẽtes ⁊ euapoꝛantes.

GALIENVS. Laurus lapides frãgit: ⁊ epaticis confert: bibitus cum vino odoꝛifero in pondere triuꝫ obuloꝛum ſiue quatuoꝛ danich.

Gara alexandrie quid eſt .l. daſnoides.
Garab vel algarab.i. fiſtula lachrymalis. Galie.6. ſim. caplo de auena.
Garabab. Garbe.i. ſalix vñ ligant̄ arboꝛes. Garabin goꝛan. Auic.
Garabit.i. radix rubee.
Garbe eſt ſpẽs ſalicis.
Gardarig. gardẽgi.i. cũ caro rubea intus in palpebꝛa inferioꝛi creſcit: ⁊ videt̄ ſicut roſa rubea.
Garde eſt q̄dã auis ſic vocata.
Gareſol.i. vpupa auis.
Gargareon.i. vulua.
Garicon ara.i. agaricus.
Garien.i. pecoꝛo.
Gariobiũ. Gariopiũ.i. herba que vocat̄ teſticulus ſacerdotis.
Gariofilata agreſtis.i. baccara.
Gargalia.i. pars gutturis ⁊ cãne pulmonis. Alex.

Caplm. CCLXXVI

Gariofilata ē herba bñdicta. lati. gre. lapaguꝫ. ALBER.MA. libꝛo. zz. caplo equus. Et ē herba ſimilis agrimonie: cuius radix odoꝛeꝫ habꝫ gariofilatũ dicta a quibuſdã. ſanamũda. Et enãtia pes lepoꝛis ⁊ oculus lepoꝛis. ca. eſt ⁊ ſic. in ſecundo.

POSSE. Herba ipſa trita ⁊ ſuccus eius fiſtulis iniect⁹ ſanat ipſas: ſil'r operat̄ oꝛe captus. ad mẽſtrua ꝓuocanda fiat fomẽtuꝫ ex aqua decoctiõis eius. cõtra colicã ⁊ ad digeſtionem confoꝛtãdũ detur vinuꝫ decoctionis eius.

GALIENVS.6.ſim.phar. caplo lapagum. Siccatiue vtutis eſt: vt que ſm ventrẽ reumata ſufficiẽter ſiſtat.

Gathen.i. exiguũ. Gal. z. tegni. textu cõmen.7. de teſticulis.
Gariofilatum eſt quedam confectio ſic vocata que fit ex gariofolis.
Gariofilon eſt herba dicta filius ante patrem.
Gariofil⁹ qd ē.l. harmuſel
Gari fluminis. ſtincus.
Garon.i. piretrum.
Garumfel.i. gariofilus.
Gearamon. Diaſ. Oxifilõ. peumonia. cicutaria. herba eſt ⁊c̄.l. Geramon.
Garus muri obſomogarũ. Almirogaruꝫ ab alos qd eſt ſal vulgariter dr̄ almuria: qd eſt q̄ſi ſalſum garum. Et modus fiẽdi eſt iſte. Ponunt̄ piſciculi parui in aliquo vaſe hñte oꝛificiũ inferius latũ ⁊ ſupius ſtrictum: ⁊ fit veluti lectus hoꝝ piſciculoꝝ vel moꝛe lecti ſternunt̄ in vaſe. poſtea ſupponit̄ ſal: ⁊ ſupponit̄ predictus oꝛdo piſciculoꝝ: ⁊ ſic fit donec ſit vas plenuꝫ: ⁊ tunc ꝑmittitur imoꝛari ꝑ aliquod tẽpus. tandẽ exploꝛato ſapoꝛe ⁊ grato inuẽto extrahit̄. garuꝫ vel garus põt dici q̄libet ſalmuria ſapida: vt habet̄ in.l. cõbim. vtutes aũt eius inuenies in.l. muri. Pli. li°.3i. cap°7. in fi. ⁊.8. in ꝓncipio.

Gaſame.i. guſane.
Gaſcata.i. eupatoꝛium.
Gaſefati.i. cefalio.
Gaſmeni.i. folium nil.
Gazel. Gazelus eſt qddaꝫ aial vltra mare vñ naſcitur muſcus: vt apparet i .l. miſch.
Gealidos. Geapolidos.i. ſulfurata.
Geaucia.i. ſuccus celidonie.
Gebara. Gebarã.i. floſega molendini.
Gebaraflos.i. abꝛotanuꝫ.
Gecebilon.i. vſnee.
Gecafras.i. fragaria.
Gecazum ara. rana. ſꝫ apd Aui. ⁊ Sera. diſdaha dr̄.
Gecedros.i. muſcata.
Gecreticũ. gre. iterꝑtat̄ terra: de gecreticuꝫ.i. terra q̄ affert̄ de iſula crete.
Gede.i. pulegium.
Gedeguil. Adeguil ſunt q̄daꝫ vene que dñr meſeraice que ſunt inter epar ⁊ inteſtina.
Gedegũ.i. via vel canalis.
Geduar. ara. zedoaria.
Geffaſe. Gefriſe.i. ſpongia marina. Sfengi. ara. ſpõgia. imitando grecuꝫ.
Gefueſif.i. ſcariola. Geguciſi.l. haarim. Gegueis. Gegucis.
Geguariſet.i. ſemen.
Geguers quid ē.l. Geoers. Serap.
Gebenech vl' algebenech ſunt due vene que ſunt in labio iferioꝛi: que flomant̄. Almãſ.7. cap°zi.
Gelapedi.i. ſulfur.
Gelatina piſciũ eſt quãdo piſces coquunt̄ in aceto: ⁊ poſtea ꝯgelat̄ acetũ cũ quo coquunt̄: ⁊ eodẽ mõ fit cum carnibus.
Gelbenec eſt vna ſpẽs elleboꝛi. ⁊ apud quoſdaꝫ eſt nux vomica.
Gelblea.i. volubilis.
Geldei. Geld. ara.i. pellis: vel cutis.
Geleales.i. gagatenis vel gagada.
Gelfe. gelfei.i. durities palpebꝛarum.
Geld.i. coꝛiũ. Gelth. idem.
Gelda.i. collogntida. Caſſius felix.
Geldalatiche.i. coꝛiũ vet⁹.
Galebalatiche idem.
Geluari.i. Juliar. Balauſtia. Haliabas.

Caplm. CCLXXVII.

Geldalceb. arab. latine cutis. vel coꝛiuꝫ arietis. SERAPION. libꝛo aggre. caplo geldalcheb. aucto. Gal. Quãdo accipitur coꝛiuꝫ arietis recens ſicut excoꝛiatur aries: ⁊ ponit̄ ſup locum ꝑcuſſionis confert adeo ꝙ curat ꝑcuſſionis leſionem in die vna ⁊ nocte q2 maturat: ⁊ reſoluit loca ꝑcuſſa que ſunt repleta ſanguine. POSSE. SERAPION. caplo celbele. Coꝛiuꝫ lupi valet cõtra colicã. hoc apparet ſil'r in.l. ſimus.

DIASCORIDES. caplo ſolee. Solee ſotulariuꝫ vetuſtoꝝ quãdo comburunt̄ ⁊ cinis earũ puluerizatur ſup combuſtionẽ ignis: ⁊ ſup apoſtemationẽ que fit in pedibus a ſtrictura calciamẽtoꝝ ꝯuenit: qñ puluerizatur ſup excoꝛiationẽ que fit in coxis deſiccat ⁊ ꝯſolidat ea: ⁊ ſcoꝛpiones fugiũt fumigiũ eius: ⁊ alia venenoſa.l. Dermata.

Geleniabin.i. roſe condite ſiue cum zuccaro: ⁊ eſt zuccarum roſatum. ſiue cum melle: ⁊ eſt mel ro. ſed falſo. nã geleniabin vel geliabin eſt mel ro. ſed ſeleniabin. zuccarum ro. geliabin ſirupus roſarum.
Gelela vel gelona.i. colloquintida.
Gelios. Helioſus.i. gentiana.
Geliffagos.i. ſaluia: pro qua.l. elifagos.
Gelnan.i. balauſtia.
Geloſac. ideſt polium.
Geloc. Gelunza. Geloum.i. glanum auellane.ſ. nucelle maioꝛis.
Gelt.i. coꝛium.
Geltbalatiche.i. coꝛiũ vet⁹
Geluc.i. coꝛnu ſerpẽtis.
Gelude.i. coꝛium ſerpẽtis.
Gelutran.i. vſnee.
Gema.i. gna. ⁊ gẽma ē q̄dã confectio: ⁊ interpꝛetat̄ experta.
Gẽma pelitis: eſt gen⁹ crete vel terre vt aſpaltum coloꝛe nigro.
Gemanum.i. cotula.
Gemata.i. ꝯfectiões liqde quas mulieres faciũt ad liniendum faciem.
Gembut. Alkarnub. nabatium. xilocaracta.i. ſpina alba. Jembut.
Geme.i. doloꝛ colli.
Gemealoia.i. ſemen.
Genealoya idem.
Gemerac.i. flos eris.
Gemiale.i. oleũ metropiũ.
Gemolaib.i. agnus caſtus
Gemoti.i. fermentum.
Gemotilus.i. mercurialis.
Gemul.i. lunaria.
Gemulac.i. alaca.
Gemus. ara. bubalus. lib° de doct. ara.
Genaba. ara.i. ala.
Genabar.i. cinnabarum.
Genar.i. mulier.
Genealoya.i. ſemen.
Genella.i. cucurbita alexãdrina.
Generare.i. parere. hoc vocabuluꝫ ponitur in.l. buthoꝛmariem.
Gendebeduſter. Gendebedaſton. ara.i. caſtoꝛeum. Stephanus.

Caplm. CCLXXVIII.

Geneſtra vel bul. filex. latine grece ſpartus: vel ſpargamum. arabice vo mahꝛabinch. ALBERTVS.MAGNVS. libꝛo .zz. capitulo equi. Mirica. Cuius due ſunt ſpecies. vna que dicitur geniſta: que ſm quoſdam eſt Mirica. Alij dicunt ꝙ eſt ſpecies mirice: cuius rami ſunt anguloſi: ⁊ folia triãgulata ſunt. ſemen vt ceraſum ruffum: paruum tamẽ: alia vero eſt que ſm Diaſcoꝛidem capitulo de ſparto. dicitur ſpartus: ⁊ illa eſt vera geneſtra vt dixit mihi herbaria greca. De qua Plinius libꝛo.z4. capitulo.9. Geniſta inquit vinculi vſum preſtat. floꝛes apibus gratiſſimi. Dubito an hec ſit quam greci auctoꝛes ſparton vocant: cum ex ea lina piſcaria apud eos fieri docuerunt: ſemẽ eius quod eodem nomine appellauerunt: in folliculis faſeoloꝛum modo naſcentium purgat elleboꝛi vice. Plinius libꝛo.i9. capitulo pꝛimo. circa medium. GALIENVS. octauo ſimplici pharma. capitulo ſpargamum. Spargamum vel ſpartum. ideſt geneſtra: que vineas apud nos ligat.

DIASCORIDES. capitulo ſpartus. Frutex eſt oĩbus not⁹: ſemen eius affertur in folliculis ſicut faſeolus. Et infra ſemen aliud minutum eſt ſicut lenticula floꝛem mellinum habens ſicut lentium. IOAN.MESVE. capitulo de geneſtra. ⁊ vocatur capiſtrum auri arboꝛum ⁊ eſt arboꝛ montana ſuper eius ſtipitem eleuatur: denſitas fuſtium multe rotunditatis: ⁊ dum plicantur non patiuntur fracturas: vnde ligantur ex eis arboꝛes: ⁊ pꝛoducunt floꝛes ſimiles figure lunari: citrinitatis multe: ⁊ pꝛoferunt folliculos ſm ſemitam oꝛobi habentes ſemina diſtincta ſicut lentes. Jnquit Diaſcoꝛides: calida eſt ⁊ ſicca in ſecundo: ⁊ ſemẽ eius eſt calidius: ⁊ in floꝛe eius ⁊ ſtipite eſt humiditas ſuperflua cum virtute inciſiua: quare multiplicat vomitum: ⁊ ſunt omnes partes eius conturbatiue: inciſiue: ſubtiliatiue: ⁊ pꝛouocatiue. Rectificatio. Nocet ſtomacho ⁊ coꝛdi. ⁊ dixit filagrius cum melle ro. tollitur eius nocumentum. ⁊ ſimiliter cum roſis ⁊ maſtice. ſemen autem eius pꝛopinandum eſt cum aqua mellis roſarum. aniſuꝫ autem ⁊ ſemen feniculi ⁊ dauci ⁊ ſimilia auferunt nocumentum ipſius: flos autem eius decoctionem mediocriter ſuſtinet. ſemen vero eius plus.

PAVLVS. capitulo de geneſtra. Eſt alia que vocatur geneſtra frigida ⁊ ſicca ſimilis geneſtre ſuperioꝛi: ſed minoꝛ eſt: ⁊ habet ſtipites minoꝛes ⁊ anguſtioꝛes: ⁊ albuꝫ floꝛem facit. POSSE.DIASCORIDES. Semen geneſtre ⁊ flos bibitus cum mulſa humoꝛes vomitib⁹ purgat. GALIENVS. Fructus ſparti ⁊ baculoꝛum ſuccus laxatiue non debiliter eſt virtutis.

IOANNES MESVE. Per vomitum ⁊ per ventrem educit flegma: et cum foꝛtitudine vehementi materias que ſunt in iuncturis: ⁊ mundificat renes ab omnibus ſuperfluitatibus: ⁊ pꝛouocat vrinam foꝛtiter: ⁊ frangit lapidem in renibus et veſica: et non permittit materias figi in eis: neqꝫ lapidem denſari: et quando floꝛes eius contriti pꝛopinantur cum melle ro. aut cum ouo ſoꝛbili reſoluunt ſcrofulas: et oximel ex eis aut ſeminis ipſius ſoluit apoſtemata ſplenis: ⁊ ſi frequentatur vomitus cum eis conuenit ſciatice ⁊ podagre: ⁊ doloꝛi renum. Doſis eius eſt ⁊ pꝛopꝛie floꝛum a.3.ij. vſqꝫ ad quinqꝫ. ſeminum eius a .3.ij. vſqꝫ ad tres vel quattuoꝛ. DIASCORIDES. Semen eius et flos bibitus cum mulſa humoꝛes vomitibus purgat. PAVLVS. Uirtuteꝫ habet conſtringẽdi. Ad fluxum menſtruoꝛum valet fomentum ex aqua decoctionis eius. ſuppoſitoꝛium etiam ex puluere eius: ⁊ ſucco plantaginis. valet etiam contra diſſinteriam pꝛedictum fomentum.

Capitulum. CCLXXIX.

Geneſtrella ſimilis eſt geneſtre. ſed minoꝛ. habet ſtipites minutos et anguſtioꝛes: ⁊ floꝛem album facit. geneſtra vero croceum.

GALIENVS. ſexto ſimplici. pharmacoꝛum. capitula de geneſtrella. Aſpaltus ſm guſtum acer ſimul et ſtipticus eſt. poſtea ex diſſimilibus videlicet partibus conſtat. partibus quidem ſuis acribus calefaciens. Alteris vero ſcilicet auſteris infrigidans: quare ſecundũ vtraſqꝫ infrigidat ⁊ deſiccat. Et ideo putrefactionibus ⁊ reumatibus vtilis eſt.

Genix. gre. Jſidoꝛus. Sextarius.ll.ij. eſt qui bis aſſumptus dr̄ bilibꝛis. Aſſumpt⁹ quater fit greco nomine genix.
Genetia.i. liber quidaꝫ ſic vocatus.
Genicularis.i. lincbitis. Diaſcoꝛides.
Geniculata.i. centũnodia poligonia ꝓſerpinata ſãguinaria idem: ⁊ eſt alia ſpẽs ſanguiarie differẽs ab illa.l. harſiarbay. virga paſtoꝛis.
Genumen.i. ſemen vl' ſuccus.
Geniotiſis. ideſt mercurialis.
Genitalenter.i. aboꝛſus.
Genitra.i. gũmi rute montane.
Geniture.i. carnes ſupflue que naſcunt̄ in concauitatibus ⁊ opilant.
Genlida.i. rapa.
Genoſcon.i. vſnee.
Genotium. ideſt marrubium.
Genſeecbim. ideſt domeſticum.
Genſeit.i. opoponax.

Caplm. CCLXXX.

Gentiana latine grece narcan. arabice ſentiana. DIASCORIDES. capitulo de gentiana. Dicitur inuenta eſſe ab imperatoꝛe Jllirico: eiuſdem gentis: vnde et nomen accepit: cuius folia que circa radices ſunt nucis odoꝛem habent: et ſunt ſimilia plantagini. ſed paulo ſubruffioꝛa et in ſummo diuiſa vel inciſa in ſpeciem ſerre immediate habens haſtaꝫ: que haſta lenis eſt et vacua digiti habens ſimilitudinem longioꝛ duobus cubitis nodoſa: circa quos nodos folia naſcuntur. Semen eſt ei circa folia in pomulis latis ⁊ lenibus: ⁊ non inutile ſicut affodilli. radicem habet ſicut ariſtologie longe ſolidam ⁊ amaram: ſed nigrioꝛem ⁊ fragilioꝛem: naſcitur locis altis ⁊ humectis ⁊ vmbꝛoſis.

PLINIVS. caplo de gentiana. Hãc iuenit gẽtius illiricoꝝ rex: que vbiqꝫ naſcẽs in illirico: tñ ꝓſtantiſſima folio fraſſini: ſꝫ magnitudine lactuce caule tenero policis groſ

ſitudine cauo: ꝛ inani ex īteruallis foliato. triuꝫ aliq̄ſi cubitoꝝ: radice lenta ſubnigra ſine odore aquoſa mōtibus ſubalpinis plurima vſus in radice ꝛ ſucco ꝛc̄.

SERAP. libro aggre. caplo ſentiana. auc. Diaſ. ꝛ eſt baſalax ſiue baſilica: ꝛ eſt plāta hn̄s folia que ſunt iuxta radicē ſimilia folijs nucū vel plātaginis: ꝛ color eoꝝ trahit ad rubedineꝫ ſanguis: ꝛ a medietate eius ſupius vſqꝫ ad ſūmitatē inciſione minuta ſicut ſerra ꝛ habet haſtā cōcauā īterius: ꝛ lenē in groſſitudine vnius digiti: ꝛ longitudinis brachij: ꝛ habꝫ nodos ad ſe inuicē diſtinctos: in qbus naſcunt̄ folia: ꝛ habet ſemē velut in pomulis latis lenibꝰ ſicut ſemē plāte que dr̄ ſacbilio: ſed habet radicē longam ſimilē radici ariſtologie lon. groſſā amarā ad nigredinē declinantē: ꝛ frāgibilē: naſcit̄ in mōtibus excelſis ꝛ locis vmbroſis ꝛ humidis. PAVLVS. caplo de gentiana. cal̄a eſt ꝛ ſic. in tertio. POSSE. GALIENVS. 6. ſim. phar. caplo de gētiana. Id qd̄ de ipſa adminiſtrat̄ ē radix cuius ſapor eſt amarus in fine amaritudis: ꝛ vꝰtus eius eſt magna in mūdificatiōe ꝛ abſterſione ꝛ apiendo opilationē. eſt. n. calefactiua ꝛ ſtiptica. Et idē eodē libro ꝛ capº. ſm̄ trāſlationē grecā. Radix eius efficax eſt vbi oportet ſubtiliare aliqd abſtergere ꝛ deopilare: nec eſt mirū ſi h̄ pōt amara violēter exn̄s. SERAPION. Ego nō vidi medicinā meliorē in morſibus canis rabidi: qn̄ dat̄ de ea q̄libet die. ʒ. i. trita cribellata cū. ʒ. i. mirre ꝛ cū. ʒ. ij. puluceris cancroꝝ fluuialium aduſtoꝝ in pnc̄pio egritudis anteq̄ꝫ timeant aquā. Et hec qdē planta ꝯria eſt venenis mortiferis: ꝛ aufert nocumentum eorum cum auxilio dei.

DIASCO. Gētiana eſt acris ꝛ calefactoria: ꝛ relaxās acrimonia ꝛ amaritudine ſua: partū expellēs: ꝛ ſerpentes fugās. Radici eius vꝰtus eſt cal̄a ꝛ ſtiptica: que radix. ʒ. ij. cuꝫ pipere ruta ꝛ vino accepta morſibus venenatis occurrit: ſucci eius. ʒ. i. accepta doloribus laterū ꝛ ꝯquaſſationibꝰ vtil̄r ꝓdeſt. ſtomaticis ꝛ epaticis cū aqua bibita maxime ꝓdeſt: ſicut colliriū ſuppoſita radix facit aborſuꝫ. vulneribꝰ īpoſita medet̄: ſuccus eius ſicut liciniū inunctꝰ tumorē oculoꝝ cōpeſcit: maculas corpis tollit. Radix vꝰo īfuſa in aq̄ dieꝰ qnqꝫ ꝛ poſtea cocta q̄ꝫdiu vꝰtuteꝫ ex ea dimittat ꝯfricat̄ ꝛ ſic deliquat̄. poſtea aq̄ ipſa recoq̄t̄ q̄ꝫdiu mellis ſpiſſitudinē faciat: ꝛ reponit̄ in vaſe fictili ad vſuꝫ.

Geodus. Giodus. i. humor terreus a gi qd̄ eſt terra: Alexan.
Geoers vel geguers. dicebat iudeus ꝙ ſit milium panicū ꝛ ſcaiola q̄ eſt grani oblongi vtrinqꝫ acutorū capitū quo aucupes ī partibꝰ noſtris auiculas ſuas nutriunt. Apud Serap. eſt milium.
Geofilon. i. mentaſtrum.
Geos. i. robilee. l. mes.
Gepelbacar. Geptealbatā. i. aſpaltum.
Gepion. i. aaron.
Geps. Gepſem. Gepſin. i. lapis gipſi luminoſis: puiꝰ cuius ſubtilitas augmētatur cum aduritur.
Gepteroya. i. pix.
Gera. i. ſacra. vl̄ diuina. pigra. amara.
Gerad. i. grillus.
Geram. i. cinis.
Geramiō. i. herba muſcata

ℭ Caplm. CCLXXXI.

Geramon.

DIASCO. caplo geramon. i. cicutaria ſiue oxifilon ſiue vt latini pimonia: herba eſt folia hn̄s ſimilia amomi diuiſa ꝛ oblōga et eſt radix illi rotūda ꝛ dulcis: que comeſta aut cū vino bibita. ʒ. i. īflatōes matricis ſoluit. ſiue vētoſitates ꝛ īflationes. Eſt alia ſpēs huius herbe virgas hn̄s tenues ꝛ pulueratis duobus palmis a terra aſcēdentes: ꝛ folia malue ſimilia: ꝛ in ſummitate virgarū caput eſt ſicut cicoree: hec medicine apta nō eſt. Pli. libro. 26. caplo. ii. ante mediuꝫ.

Geramum. i. terra.
Geramos. Geranos. grece. i. grus. inde empl̄ꝫ geraniū qd̄ cuꝫ grue fit.
Gerapiū. i. ſulfur viuum.
Geraps. i. piſtereon.
Gerauera. i. floſcā molēdini.
Gerātina qd eſt. l. hedereg
Gerazum. i. rana.

ℭ Caplm. CCLXXXII.

Gerebotanium

Jerebotanuꝫ. vel periſtereon grece: arabice vero albea latine vero herbena vel ſacra herba. Sciendum ꝙ prima ſpecies gerebotani eſt centrum galli: ꝛ eſt ſupina. ſecūda ſpēs gerebotani eſt herbena que dr̄ gallinacea: ꝛ eſt recta: ꝛ ideo vocat̄ orthos. vt apparet in. l. orthomia. ꝛ h̄ Diaſ. dicit caplo de gerebotano. ꝛ p̄ma ſpēs gerebotani a qbuſdā vocat̄ piſterion. ꝛ illa eſt centrū galli. ꝛ ideo in lr̄a p. facit ſemotim caplm ab illo qd̄ īcipit gerebotanū: quia aliud īcipit piſterion. vn̄ dicit gerebotanū. ideo nomē accepit tale: qm̄ ſacerdotes eā purificatiōibꝰ adhibere ꝯſueuerūt. PLINIVS. liº. 25. caº. 9. ꝛ liº. 22. caº. 2. in fi. iunior capº. de gerebotano. ꝛ iō a grecis hoc nomē accepit: q2 ē remediū purgatiōis hoīuꝫ ꝛ purificatiōibꝰ ſacerdotū agētibus ꝓbat̄. vnde ꝛ eā pōtifices ſagiuma vel ſagiumen appellabāt q̄ſi ſancimen. hac iouis ara verit̄. domus purgatur luſtraturqꝫ: hāc pagāi ad hoſtes ferre ſolebāt tuti. h̄ ꝛ herbena: q2 pura. ꝛ ideo pagani in ſacrificijs ea vtebant̄.

DIASCO. caplo de gerebotano. quā multi piſterion aut herbenā dicunt. ſpēs habet duas. vna eſt ſupina: alia recta. prima vocat̄ ſidericis curetis ꝛ alchea: ꝛ cipiſſis. Et Aſclepius in libro memorat. Et Pythagoras eriſteptron noīat. latine dr̄ licinia q̄ſi luſtrago: vel vertipediū vel cētrū galli. Scd̄a quā erectā diximus: vocat̄ etiaꝫ trigomōbumon: vel gerebotanū hercularia. latine criſta gallinacea vel herbena. vtreqꝫ folia ſubalbida: ꝛ veluti inciſa habēt folia orio: ſed anguſtiora: ꝛ vꝰgas in cubiti longitudiē ꝛ amplius: ꝛ anguloſa: ꝛ radices tenues ꝛ longas.

PLINIVS. Junior. caplo de cētrūgallo. Quoddā ē domeſticū eſui aptū maioribꝰ folijs oblongis ꝛ rugoſis florē albo ſerit̄ in hortis. Silueſtre minoris plāte: folijs partitis ꝛ rugoſis: ſemīe nigro: qd̄ multi ītegrū in oculis ponentes īpos clarificare dicūt ob hāc ſcareā vocāt ꝛ eraclcā ꝛ ferariā nigrā. GALIENVS. 8. ſim. phar. capº. piſteriō. noīat̄ ſic ex eo ꝙ colūbe ꝯuerſant̄ in eo. vꝰtutē hꝫ ſiccatiuā vt ꝯſolidet vulnera. POSSE. DIASCO. Radix herbene ꝛ folia cū vino bibita ꝛ cataplaſmatibꝰ adhibita hyctericis medet̄: ꝛ morſibꝰ venenatis occurrūt. folioꝝ eiꝰ. ʒ. i. cū vino impoſita ꝑ dies q̄tuor: ꝛ gargariſmo ipſa folia adhibita vulnera oris ꝛ putredinē tollūt. Elixatura eiꝰ ſi in ꝯuiuio aſpſa fuerit hilaritatē p̄ſtat. dat̄ vꝰo tertianarijs cū folijs tribꝰ: ꝛ radicibꝰ tribꝰ: q̄rtanarijs vꝰo q̄tuor numero folijs ꝛ radicibꝰ. tota herba vulnera gluctinat: ꝛ alienatiōes ſtrīgit: ꝛ ad oīa venena potui data optime facit. hec aūt herba īde nomē accepit ꝙ ſacerdotes eā purificatiōibus adhibere ꝯſueuerūt. In paſſionario habet̄ ꝙ ſi medicus viſitādo īfirmū ipſā in manu portauerit egroto īſciēte: ꝛ dicet egroto qual̄r ſtas: ſi eger dicet bn̄ ſanabit̄. Et ſi dicet male morieт̄. PAVLVS. Aqua decoctiōis eiꝰ matricē mūdificat optime: ꝛ mēſtrua ꝓuocat: ſemē eius cuꝫ ſucco feniculi in oculis impoſitū ipſos mūdificat.

Gereſtreos. i. terra rubea: ꝛ eſt bolus armenus.
Gergir. Euzomiū. ara. Gergirū. i. eruca vl̄ ozimū. Step.
Gergues. i. ſemina ſinapis.
Gericon. i. betonica.
Geris. i. incubus.
Germādrea gre. i. camedreos. ꝛ eſt q̄rcula mīor. Macer

ℭ Caplm. CCLXXXIII.

Germanum

latine: vel ſiligo. gre. tifa. vl̄ ſithꝰ. arabi. filigohip. GALIE. ꝑ de edulijs. capº. tifa. auc. Dioclis ꝛ meneſithei ait ꝙ poſt frumētuꝫ ꝛ ordeum: melius quidē tifa. i. ſiligo. Et enim ſufficienter nutrit: ꝛ cum multo labore digeritur. panem autē aſſidue ex eis comedens. nullus vtiqꝫ ex inconſuetorum huic edulio ſanus erit: neqꝫ oīno ſi modicū eſt ei graue et indigeſtibile: ſemē etiā huius tiſe habet qdē exterius lenam. i. corticē: ꝛ a qbuſdā vocat̄ paruū frumētuꝫ: ꝛ equos hāc qdē inocue comedere. vti aūt frumēto nō ſine nocumēto: nō īprobabil̄r aūt vtiqꝫ qdā noīant paruū frumētū tifā ꝛ colore ꝛ ſpiſſitudīe ꝛ cal̄itate vꝰtutis aſſimilataꝫ ipſi. Et idem. 6. ſim. phar. capº ſithus. Sithꝰ ſiue ſiligo acrior ē credo nō paruꝫ ꝛ cacochimia: cuꝫ tn̄ ex putrefactiōe fiēs. eſt aūt inflatiua: ꝛ hec qdē habet acre calidūqꝫ. plurimū vꝰo ſm̄ aquoſum acre. SERAP. libro aggre. caplo ſiligo: vel hals. auc. Diaſ. ſunt eius due ſpēs: in vna īueniuntur duo grana: ꝛ in alia vnuꝫ: ꝛ quodlibꝫ granū in cortice ſuo: ꝛ illud plus nutrit q̄ꝫ ordeuꝫ: ꝛ eſt boni ſaporis: panis vꝰo qui fit ex eo minus nutrit q̄ꝫ panis tritici. Et idem auc. Gal. Suba huius grani eſt media inter ſubam tritici: ꝛ ordei q̄ꝫtum ad cibuꝫ: ꝛ ſm̄ medicinā etiā. Et ex hoc pōt ſciri opatio eius per illud qd̄ diximus de tritico ꝛ ordeo.

Germen. i. ſemen.
Germina. i. effectus.
Germon. i. ſinum.
Geſoboni. i. plantago.
Gerontica. i. cronica ſenilia. Caſſius felix.
Geroncei. i. ſenationes.
Gerſa ē quoddaꝫ qd̄ fit de plumbo ꝛ aceto: ꝛ vocat̄ gerſa vel ceruſa que vocat̄ gerſa ſerpētarie: que pōt fieri ex ſerpentaria minori ꝛ maiori: ex radice. ſ. per ablutionē. vide Platearium: ſicut īuenies in. l. aaron. ꝛ illa ingreditur in vnguento citrino: qd̄ ponit̄ in antidotario Gal. minori.
Geruſan. i. lolium.
Geruſerlon. i. rannus.
Geſaffeb. Gereſtreos. i. terra aſtra: ꝛ īterp̄tat̄ rubea ꝛ eſt bolus armenus.

ℭ Capitulum. CCLXXXIIII.

Geſſamia

ſm̄ Diaſ. eſt terra a ge: qd̄ eſt terra: et ſamos qd̄ eſt inſula quedā. inde geſſamia terra que aufert̄ a ſamos inſula. Eligēda eſt que ē alba ꝛ leuis lingue adherēs ꝛ ſpargens ſe ſup cartā ꝛ fragilis. qualis eſt quā multi colirion dicunt. Duo ſunt genera eius: vnuꝫ qd̄ dictuꝫ eſt. alteruꝫ qd̄ dr̄ Aſterplatodes: qd̄ eſt laminoſuꝫ. PLINIVS. libro. 35. caplo de geſſamia. Terra ē nāl̄is apud greciā quā optimā iudicamꝰ: q̄ eſt leuiſſima ꝛ cādidiſſima frig. ꝛ ſic. POSSE. DIAS. Ambo genera vꝰtutis ſunt ſtiptice. Comburunt̄ aūt ꝛ lauant̄: ſicut terra que dr̄ eratrias: ſanguineꝫ reijciētibꝰ cū aq̄ bibita: ꝛ magis ībrili: ſubueniūt vētriculoſis ꝛ diſſintericis. fluxū mulierū ſtringūt: cū balauſtia date: cū aqua trite et puncte tumores tibiarū ꝛ teſtiū cōpeſcunt: oleo roſarum mixte ſudores ꝓhibēt. oībꝰ venenis accepte cuꝫ vino occurrunt.

Genſafalū. i. ſulfur viuuꝫ.
Geſaſteria. i. creta.
Geſſaſterios. i. geſſamia.
Geſſe. i. qn̄ oculi poſt dormitionē apiri nō pn̄t.
Geſſecāna ē lapis quo aurifices vtunt̄ ad aurū lipidāduꝫ. Eligēdus eſt lucidus grauis: vꝰtus eſt illi frigida ſtiptica. ſtomaco acceptus medicatur. reuma oculis abſtinet. vulneribus cum lacte īfuſus opitulatur.
Geſentera. i. īſculi qui dn̄r lumbrici terre. inteſtina terre. Caſ. fe. Geſenteria
Geſichim. i. gariofilata.
Geſimum. i. roſa.
Geſt loco eiꝰ ponit̄ cortex vel pellicula que eſt īter corticē ꝛ fructū glandis vel caſtanee: ꝛ eſt quidā fructꝰ quo caremus hn̄s figurā pinealē in eius capite ſunt ſicut due ſpine ꝛ ſimilat̄ amigdalis. fri. ꝛ ſic. ꝯſtrigit oēm fluxuꝫ ꝛ potiſſime ſanguis.
Gethe. Gethel. i. pulegiuꝫ.
Gethefarin. i. marrubiuꝫ.
Gethir. i. eruce.
Getiſmeten nuces ſunt cuiuſdam arboris equales fere in longitudine q̄ faciūt dormir̄ vſqꝫ ad mortem: ꝛ naſcuntur ſibilie.
Geiſir. Geuſir. i. opoponax aliq dicūt ꝙ eſt ſerapinū ꝛ eſt verius. Jauſir.
Geuꝫ. ara. i. nux.

Geuzalguar. Geuzinofil. i. caſtaneola.
Geuzēdi. i. nux indica magna. eſt in duplici cortice: in vno filtroſo: ꝛ alio duriſſimo: quo quidam pocula faciunt.
Gethim herba. Pli. liº. 26. caplo. 7. in medio.
Geuzkaue. i. nux muſcata.
Geuzmeltil. i. nux veneno ſa que eſt frigidiſſima.
Geuzmeten. i. plāta nucis q̄ plantat̄. nā guez. i. nux methen. i. arbor.
Gezablon. i. andacucha.
Gezamur. i. rampnus.
Gezar. arabi. i. baucia. oīa hec q̄ a gim lr̄a arabica incipiunt. melius ꝑ i. ꝯſonans ſcribuntur.

ℭ Cap. CCLXXXV.

Gezear.

ſm̄ Diaſ. ſunt eius tres ſpēs. vna ſpēs eſt cuius folia ſunt minora folijs feniculi: ꝛ ē in eius forma: ꝛ eſt eius crus vſqꝫ ad quātitatē palmi: ꝛ ꝙ eſt ſupius eſt citrinū: ꝛ habet ſūmitatē ſicut habet coriandruꝫ ꝛ anetuꝫ: ꝛ habet fructuꝫ albuꝫ acutuꝫ boni odoris ꝛ maſticatiōis: ꝛ naſcit̄ in locis ſpacioſis ſolitarijs ꝛ lapidoſis. Et eſt alia hortulana que ſimilat̄ herbe apij romani acuta: ꝛ eſt aduſtiua boni odoris. Et eſt alia cuius folia ſunt ſicut folia coriādri: ꝛ capitella ſicut anetū: ꝛ habet ſicut capita nucis plena ſemine que ſunt ſicut cinamonuꝫ in forma ꝛ acuitate ſua. ca. in fine ſecundi. hu. in ſcd̄o. ꝯferunt folia eius trita vlceribus corroſiuis.

Gezebros. i. muſcata.
Gi. i. gieriterias. ꝛ Gi. i. terra nidi hyrūdis ꝛc̄. l. Gy
Gia. Gi. gre. i. terra.
Giampelicis. i. creta nigra vt aſpaltū. DIASCO. capº. giampelitis. Eſt genus crete vel terre nigri coloris vt aſpaltuꝫ. illaꝫ vꝰo optimā dicimus eſſe que eſt nigerrima ꝛ ſplēdida ac leuis ꝛ humore attracta: reſoluit̄ citius: vires habet ſtrīgētes. nā calamos īficit. ꝛ iō ī oculoꝝ blefora mittitur.
Gibolon. i. tapſia.
Giboſis īterp̄tat̄ incuruatio vnguium. vn̄ Gal. Giboſis vnguium ptiſis eſt ſignum.
Gibofilon. i. filipendula.
Gibum. ara. i. caſeus.
Gibuzar. i. antrax.
Gicea. i. iacea.
Giceron. Gicion. gre. i. lutū cenū. Giceon. Diaſco.
Gicual. i. muſca viridis.
Gicuale. i. cicada.
Giculotides. i. zenzala.
Gideus dactilus dr̄ a quibuſdā peonia ſm̄ Diaſ.

ℭ Capitulum. CCLXXXVI.

Gieriterias

Giſeritrias. ſm̄ Diaſ. eſt ſpēs terre vel luti: que eſt alia alba: alia cineritia ſiue aerei coloris ꝛ maioris glebe: ſed ꝓbabilior accipit̄ cinerea mollis ꝛ leuis: ꝛ erugineas hn̄s vitas. Pli. lib. 35. capº. 16. vritur aūt hoc modo. conciſa gradatim in ciceris magnitudinē in vas fictile mittit̄: tenuiſſimi corporis atqꝫ tenuiter e lateribus ꝑforata. tunc eius oculo p̄us obſtruſo circūdato carbonibus incēdit̄ adhibito motu donec aereus ſiue cinereus color videat̄. poſtea vꝰo ſic lauatur. trita in aqua ſinit̄ reſidere: ꝛ tunc leuiter liquor effundit̄: ꝛ ſedimē reſidens ſub ſole ſiccat̄: ꝛ ita rurſus teritur: ꝛ ad veſperam ſupmittit̄ aqua: ꝛ cooperculo tegitur: dehinc veniente die aqua liquat̄ atqꝫ in ſole ſedimina in rotulas colligunt̄ ꝛ ſiccantur. habēt enim virtutem coherētem valde: ꝛ efficaciorem q̄ꝫ geſſamia: deniqꝫ vulnera cōgluctinando medentur. Eſt aūt optima gieriterias que ē ſine ſablone ꝛ ſine lapillis.

Gifi vel gifico: ꝛ gifico hermij antiquū antidotū a gi qd̄ eſt terra: ꝛ ab hermete ph̄o: eo ꝙ ſub terra ī ypogeis. i. in ſpeluncis vel ſubterraneis locis certa conſtellatiōe cum muſicis inſtrumentis loco purgato: multis alijs ſolēnitatibus adhibitis conficiebatur. dr̄ etiam cyfi. quifi. Diaſ. Alex̄. Caſſius felix. ꝛ in antidotario vl̄i.
Gifa vel gifi. eſt ſuffumigationis genus quod inter medicamenta inuenies: de cuius fumo trociſci idiotri ficantur. Plinius.

Gigarta.i.arilla ſiue ſemina vue paſſe. PAVLVS.capitulo de duritia matricis. Aliq̄ñ pro toto acino capiť.
Gigarapon.i.rupis concauum.
Gigaſol.i.affodillus. ¶ Cap.CCLXXXVII.

Gigeg ara.latine gallina vel gallus.hic loquimur de gallo ſed pro gallina.lege .l.latamie.

SERAP.libro aggre.caplo gigeg ſiue gigegi.Virt⁹ei⁹ decocte eſt q̃ rectificat:⁊ ſi eſt decocta forti decoctione laxat ventrem. Idem auc.Raſ. Galli viui q̄ñ ſcinduntˀ ꝑ medium:⁊ ponunť calidi ſuꝑ morſum animalis venenoſi ꝯferunt.⁊ oportet ꝙ remoueať vnus ſepe poſt aliū.Et cerebrum eius cuꝫ vino bibituꝫ ad hec valet:⁊ abſcindit fluxuꝫ ſanguinis miringaruꝫ cerebri. Et q̄ñ decolať gallus ⁊ euiſcerať ⁊accipiť pellicula ſtomaci eius interior:⁊ deſiccať:⁊ teritur:⁊ datur de ea in potu cum vino cōuenit habēti dolorem in ſtomaco ſuo.Et ius pulloꝝ gallinaruꝫ acceptum ꝯuenit ad rectificanduꝫ cōplōnem corporum egrotantiuꝫ:⁊ maxime habentiuꝫ inflationē in ſtomaco. ſed ius galli decrepiti adminiſtrať ad laxanduꝫ ventreꝫ. Et oportet vt extrahas interiora eius:⁊ lauenť:⁊ repleať vēter eius ſale:⁊ coquas in.20.partibus aque donec redeat ad ſextā ⁊ bibať.quidam v̄o coquunt cū eo caules marinos vel cartamuꝫ vel polipodiuꝫ. laxat enim humores groſſos viſcoſos:⁊ eſt ꝯueniēs febribus antiq̄s periodicis ⁊ rigoribus eorum:⁊ tremoribus iuncturarum.

DIASCO.caplo de gallo.Quidā coquunt cuꝫ eo cauliculuꝫ agreſtem aut iuncum aut polipodiuꝫ aut herbaꝫ mercurial' aut ſemen cardi:hoc iuſceluꝫ deponit hūores crudos:⁊ nigrā coleraꝫ.vtilis eſt rigoribus febriū.tipicis egritudinibus . tremoribus.inflationib⁹.ſtomaticis.⁊ aſmaticis. ⁊ arteticis ſingulare preſidium eſt.

IOAN.MESVE.caplo de gallo . Ex gallis melior eſt qui nōdū calcauit.ꝺcrepiti aūt carnes male ſunt.acq̄rūt enim nitroſitatem ⁊ ſalſuginem ⁊ nō cōpetunt in re ciborū:ſed potius in re medicīe:⁊ ꝓprie ius coꝝ. Et ē illud qđ hic cōſiderauimus:melior gallus ad hunc vſum eſt:ſicut dixit Gal.qui eſt ruffus antiquus.imo quanto antiquior tanto melior:⁊ qui eſt velox ad motuꝫ ⁊ ardens ad coitū ⁊ fortis ad dimicanduꝫ in quo ſit mediocritas in pinguedine ⁊ macie.Et ius galli antiqui calidū eſt ꝓpter nitroſitatē ⁊ ſalſuginē:⁊ lauatiuuꝫ abſterſiuum aperitiuuꝫ:⁊ exterminatiuuꝫ ventoſitatuꝫ:ꝓuocatiuuꝫ ⁊ ſolutiuuꝫ nature.Operatio iuris galloꝝ ſm ꝙ docuit Gal.eſt in hūc moduꝫ.oportet vt cibeť gallus.vt dixit Alcangi.furfure melle ⁊ ſale pauco:⁊ fatigeť:poſt illud fatigatione ducēte ad laſſitudinē.Et dixit etiam Alcangi.melius eſt vt fatigeť dimicando:deinde abſcindať caput ipſius:⁊ euiſcereť:et ſaliať ſale:aut ſale gemma ⁊ decoquať in aqua ſufficienti cum facilitate ad ꝯſumptionē duarum partium aque.Et ſunt quidā qui ponunt in decoctione eius alia ſm intētiones diuerſas:⁊ miſceť decoctioni eius turbith:aut cartamus:⁊ ſolōne educit flegma.cum polipodio v̄o educit melancoliā:⁊ ſilr cuꝫ epithimo ⁊ ſemine dauci ⁊ aneti excludit ⁊ carminat ventoſitates:⁊ coctuꝫ cuꝫ ſale gēma ⁊ dauco ⁊ aneto ⁊ polipodio ꝯfert dolori ſtomaci ⁊ colice ⁊ iliace:⁊ dolori renali:⁊ ꝯfert doloribus iuncturarū. Et valet ſilr ad idē coctū cū cartamo aneto ⁊ ſalegēma:⁊ ꝯfert aſmaticis cū alaſce ⁊ yſopo.Doſ.potio ipſi⁹eſt circiter lib.ij

AVICEN.lib°ſcđo.caplo gallina ⁊ gallus . Ius galloruꝫ antiquorū ꝓprietatē habet quam dicemus.Modus v̄o quem Gal.narrat in decoctione eorū eſt vt decolletur poſtq̄ꝫ cibanť ⁊ nutriunť:⁊ fatiganť faciēdo eos currere vt cadant:⁊ decollenť:deinde extrahať qđ in ventribus eoꝝ eſt:⁊ ipleanť ventres eoꝝ ſale:⁊ ſumanť : ⁊ coquanť cū.20.cotilis mēſure aque vſq̄ꝫ quo ꝑueniāt ad tres cotillas:⁊ bibať totū ī loco vno. RVFFVS.Galloꝝ melior eſt ille qui nō calcat adhuc:⁊ gallinarū q̄ nōdū parit oua. antiqui v̄o ſunt mali.Adeps pulloꝝ calidior eſt adipe gallinaruꝫ magnaruꝫ.Teſticuli gallorū laudabiles ſunt velocis digōnis. Ius galloꝝ predictum conuenit tremori ⁊ dolori iuncturaruꝫ.ſed oportet vt coquať cuꝫ polipodio ⁊ aneto ⁊ ſale in.20.cotilis aq̄ donec remaneant tres aut quatuor. Caro gallinaruꝫ que ſunt pulle ī itellectuꝫ augmentuꝫ efficit.Cerebruꝫ gallinaruꝫ ꝓhibet fluxum ſanguinis narium accidentē ex velaminib⁹ cerebri. Ius galloꝝ ꝑdictū ꝯuenit aſmati.Caro gallinarū clarificat vocē. Ius galli vetuſtiſſimi cuꝫ aneto ⁊ cartamo ꝯuenit oībus illis.Et iſſedebeg galloꝝ ſanat inflationem ſtomaci. Ius galloꝝ conuenit dolori ſtomaci ex ventoſitate. Ius galli veteris cum polipodio ⁊ aneto conuenit colice valde.Caro gallinarū que pulle ſunt augmentat ſperma. Et ius ꝑdictū cuꝫ polipodio ſoluit melancoliaꝫ:⁊ cū cartamo ſoluit flegma:q̄ñq̄ꝫ v̄o decoquitur cuꝫ medicinis ſtipticis:et ad diſſinteriā:⁊ cum lacte ad vlcera veſice.Galline ſciſſe aut gallus ponunť ſuꝑ locū leſuꝫ a vermibus venenoſis:⁊ permutanť quacunq̄ꝫ hora : ⁊ prohibent nocumentum venenoſorum:⁊ venenis bibitis etiam ſorbetur eorū decoctio cum aneto ⁊ ſale ⁊ euomitur.

Gidium.i.cerefolium.
Gigin tamareinciron ſunt ſpēs dactilorum.
Gigion.i.ſcitaragi.
Gigos.Gigoſi.i.pſilium.
Gigoteis.i.creta argenti.
Gigrocis.i. creta argēti:vl' creta arſa.
Gitin.i.melātiū vl' nigella.
Gy vel gi.i.terra nidi hirū dinis:que ſm Diaſco.eſt cōſtrictiue virtutis.medeť deniq̄ꝫ vitia tumentuꝫ faucium:⁊ gleboſas adunationes pelliculi ſiue mammarū ſiccando.
Gi.qua pictores vtuntur. Diaſ.ſumiť ex vitriariorū caminis.ſiue fornacibus:eſt aūt quaſi fauilla adherēs in fornacib⁹ ⁊c̄.
Gilbana.i.pſilium.
Gilbebeneb : vel Gilea.l. colloquintida.
Gilbenech.ara.vel Gilbeneꝫ.i.ſemen turbith ſm quoſdam:dicūt q̄dā ꝙ ē quedā herba que multū ſimilať oꝑationi ellebori:⁊ eſt herba ſimilis papiro:⁊ datur de ea.ʒ.i.paralitico ⁊ ſanatur. Alij dicunt ꝙ eſt nux vomica. q̄r eſt medicina acuta vomitiua.
Gilbonec.gilonec.i.nux vomica.
Gilen.gre.iuleb.ara. ⁊ ē ſyrup⁹ ex aq̄ ſola ⁊ zuccaro
Gilenet.i. medicina acuta vomitiua.
Gilbenet idem.
Gilibanum.i.iuniperus.
Gilibon.i.vſnee.
Gilum.bora.
¶ Ca.CCLXXXVIII

Gimelea ſm Diaſ.caplo de gimelea. Eſt terra colore ſpodij cinereo dura aluminoſa atq̄ꝫ ſiccans linguā:que cōfricata ⁊ tanq̄ꝫ odorata pumicis facit ſonuꝫ:habet enim quoddā in ſe recorporatiue v̄tutis. medeť deniq̄ꝫ lepras:⁊ maculas ⁊ corpori:colorē bonum facit:⁊ capillos tenuat:ſed eligenda eſt recēs ⁊ mollis ſolubilis:⁊ tritura facilis nec lapidoſa:qđ quidem eſt oīum terrarum probamentum.

Gimon.Gingion.i.lapſana:lepidū.ſceietaragi.Diaſ.
Gimolea.i.chimolea. Ste.quimolie dixit. Diaſcorides alia eſt alba ⁊c̄.
Gimnaſion.ginaſion gre.eſt exercitiū:vel ip̄e locus exercitantium vbi fiebat antiquitus ludus paleſtre vl' aliquod aliud certamen vt diſputatiōes.li°.de doct.gre.
Gina.Ginga.Ginda.i.iuſquiamus.
Gindoſperma.Ginoſperma.i.vrtice ſemen.
Ginenos.Gineſis.i.ſcordeon.
Gineticum gre.i.colum matricis.Paulus.
Ginetia.i.paſſio mulierum.Gal.libro proprio.
Gingaria.ideſt ſaponaria.
Gingidium.ideſt cerefolium.

Gignidiū.i.fumuſterre.Theo.priſ.Igidiū. Pli.li°.20.c.5.
Gingiue.Gincíue.i.iuiube.zinciue.
Gipiti.Gipti.ideſt git.
Gips.gre.i. vultur auis.Gypſgipos.Gal.
¶ Capitulum. CCLXXXVII.

Gipſum lat.ara.gipſen.vel ilgetin. DIASCO. caplo de gypſo.Gypſuꝫ genus eſt lapidis ſimilis nitro:cuius eſt optimū qđ habet venas latas. Gipſum v̄o non coctuꝫ deſiccatiuuꝫ ⁊ ſtipticuꝫ ⁊ parū plauſticuꝫ ⁊ collectiuū. POSSE.DIASCOR. Fluxum ſanguinis ⁊ ſudorē abſtinet.bibituꝫ offocat hominē. vſtū v̄o leptomeris eſt:⁊ parū deſiccat:⁊ reprimit cū puſca trituꝫ in viribus:eſt etiā vt geſſamia.ſed amplius ſtipticās ⁊ refrigerans fortiter.vñ illinitum fronti ſanguinis curſum ſtringit.potatuꝫ v̄o diſſintericis ⁊ ciliacis:⁊ omni profluo reſiſtit:flos eius facit ad ea que iſtātius cōſtringere volumus. SERAP.libro aggre.caplo gipſen.Virtus eius ē deſiccatiua.Et idem auc.Gal.non adminiſtrať niſi exterius:⁊ v̄tus eius eſt que deſiccat ⁊ cōgluctinat ⁊ opilat: et hoc ideo q̄r ip̄m facit aggregationem partium cito ⁊ conuenit fluxui ſanguinis q̄ñ miſceť cum medicinis ſiccis:q̄r ip̄m eſt duruꝫ ſicut lapis.⁊ ideo oportet vt miſceatur cuꝫ albumine oui:⁊ fit multum ſtipticum q̄ñ miſceť cuꝫ puluere molēdini qui aggregať q̄ñ euolat ex farina frumenti ſuꝑ muros molēdini ⁊ pilis leporis.⁊ q̄ñ aduriť ď viſcoſitate ſua:⁊ augeť ſubtilitas ſua ⁊ ſua denſio:⁊ fit ſtipticū. ⁊ maxime q̄ñ conficitur cum aqua ⁊ aceto.

Gipſum plauſtrum.i.terra gluctinoſa:⁊ eſt quedam ſpecies terre que eſt lucida:⁊ dicitur ſpeculum.
Giptifiloniū.i. carcafilago
Gipum.i.gentiana.
Gir.i.calx.
Girad.Guirad.arab.i.locuſta.
Giramia.i.granū regum.
Girapiro.i.ſulfur.
Giraſolem.i.cataputia.
Girba.gre.i. mortariuꝫ. vl' pila piſtatoria.Caſſius felix in pluribus locis.
Girbeſis.i.anagallus.
Gire gaire.guire.arab.gluten:vel colla. Steph.giren:guerin.
Gireos.i.flos viole.
Girebſobolon.i.grana ſol.
Girgata.i.ſemen vel arilli vuarum.
Girgit.ara.i.eruca. libro ď doct.greca.
Giri.Alfita. Giris.i. ſubtiliſſima farina.i. pollina. puluis molendini. Pau. Steph.
Griſitim.i.bolus armenus vel Alfita. Pau. caplo ď obtalmia.
Girin.tamarachyon.Alſabracam:ſunt ſpēs dactilorum.Serap.
Giro.gre.i.lapis calamari: in antidotario vlī.
Giros.girus.i.circulus.
Girones eſt ſpēs rane.Girinos.li°.de doct.gre.
Girontea.i.ſenation.
Giroptea.i.almea.
Girſue.i.quoddā genus tuberum ⁊ fungorum.
Girumbet.i.zedoaria.
Giſakimatis.i.lutū lune: ⁊ eſt lutum ſamium.
Giſampelitī.gre. Diaſ.ē genus crete vel terre nigri coloris ⁊c̄.⁊ eſt dicta terra vl' lutū vitis. Auic.
Giſamia.i.geſſamia.
Giſapa.Giſcita.i.terra.
Giſaſteras.giſaſteros.i.creta argenti:⁊ eſt geſſamia ſtella terre.lutum ſtelle.
Giſbenet.i.medicina acuta vomitiua.
Gilenet idem.
¶ Ca.CCLXXXVIII

Giſchia ſm Diaſ.gleba eſt munda ⁊ alba ⁊ lata et nō valde cādida:que deferť aliquotiens in patellis rotundis ſiue quadratis:hec efficaciter ſtrīgit cutem ⁊ extendit.⁊ ipſam ſplendidā facit.eſt terra vel lutum inſule chie in qua maſtix naſciť.ab Auic.dr̄ lutū terre maſticis. Plinius libro.35.caplo.16.

Giſſefon.ideſt geſſamia.
Giſelimatis.anſelumula.tambamari.ſpuma lune.lutuꝫ lune.Stephanus.
Giſſelimuſiam.i.terra lune vel lutum lune.
Giſeritheras.gleba eſt rubicunda.illa vero eſt optima q̄ ſablonem ⁊ lapillos non habet.
Giſinterios.Gal.i.lumbrici terreſtres terre inteſtina.
Giſentera caranatis.i.ambre inteſtinum.Steph.
¶ Caplm. CCLXXXIX.

Giſqua. ſm Diaſ.caplo giſqua.terra eſt ſumpta ex fornacib⁹ vitriatoꝝ qua pictores vtunť:⁊ eſt v̄tutis vrētis acerrime ⁊ coherētis admixta cū ceroto ⁊ oleo roſarū vulnera īueterata tꝑe vl' obtuſa ꝯcicatrizat. multi ēt ſuccū eius fracturis aptiſſimū ꝓbauerūt ob acrimoniā.eſt aūt q̄ſi fauilla adherens in fornacibus.

Git ⁊ nigella eiuſdē gn̄is ſunt:differūt parum in forma ⁊ v̄tute: multuꝫ in odore. Pli.libro.20.ca°.17.añ mediū.
Git agrimolatū vl' melāchiū vel melāchie:vtrūq̄ꝫ ē nomē equiuocū ad ciminū ethyopicuꝫ:⁊ ad nigellā.ē aūt git nomē īdeclinabile:q̄ñq̄ꝫ tñ declinať hic git hui⁹ gitis.ſed ciminū ethyopicū Diaſ.vocat gitter.dicens gitter eſt qđ ex ſegetibus creſcit.⁊ latine vocať git:⁊ ē herba que in ſegetibus reperiť:hñs ſemē nigrū ⁊ minutū: ⁊ illud eſt agrimolatū:qđ cuꝫ frumēto reperiť:hñs ſemē nigrū ⁊ minutū:⁊ illud in medicina efficaciā nō hꝫ. Eſt aliud git melāchiū qđ latine vocať nigella:cui⁹ figuram ⁊ proprietatem inuenies in.l.caruum.

Githia.i.guiſchia.
Giuale.ara.cicada.lib°.de doct.arab.
Glabies.i.tinea.a denudatiōe dicta.naꝫ glabar eſt pilus nudat⁹ raſus calu⁹
Glaber.i.caluus.
Gladiolus q̄d ē.l. dexeris glaſpatella. Platearius. Acorus.
Gladiolus ſegetalis : q̄d ē .l.fagaſmon.xifion.
Glarea.i.gūmi.cuꝫ autem ſimplr poniť gūmi arabicum intelligitur.
Glandis eſt fructus quercus:vel ip̄a arbor. pro arbore.l.bullos:⁊ ꝑ fructu .l.ſaſſo.haſs.
Giuntas.gre.v̄tigo.Caſ.fe.
Glaſgon.l.glauciū. Step.
Glateriū.i.elacteriuꝫ.Gal.
Glanus vel glanis.i. Silurus piſcis.
Gladius piſcis.i.xiphia.
Giulben.ara.piſa legumēmes.
¶ Caplm. CCXC:

Glaſpatella vel affrodiſia vel venerea vel piper apiū.gre.acorus.lati.vl' ſpatella vl' gladiolus.ara.v̄o laeg.vel hulhegi vl' naeg vel hugoc.vel zueg.Acorus ca.eſt ⁊ ſic.in ſcđo.qui ſilr gladiolus vocať. qui nō tātuꝫ in aquoſis locis:ſed etiā ſiccis ⁊ marinis creſcit.eſt alia ſpēs gladioli quā inuenies in.l.dexeris.

Acorus

SERAP.lib°.aggre.cap°.laeg.latine noiať ſpatella vel gladiolus.folia eius ſunt ſilia folijs iris:niſi q̄r ſunt ſubtiliora ⁊ latiora ad albedinē declinātia:⁊ ſūmitas ipſoꝝ eſt rigida ⁊ acuta ad ſilitudinē gladij:⁊ hꝫ floreꝫ crocei coloris:⁊ radices nō hꝫ multuꝫ diſſimiles a radice iris:niſi q̄r ſunt multū adherētes adiuicē:⁊ nō ſunt recte:ſed tortuoſe ⁊ hñtes nodos ⁊ geniculatas:⁊ color earuꝫ exterior eſt trahēs ad rubedinē:⁊ habet acutū ſaporē:⁊ habet ſemen plenū denſuꝫ:odoris placabilis.Et melior ex eo eſt radix illa que eſt alba:⁊ nō tortuoſa plena.bonum hñs odorē:q̄ ferť ď regiōe kilkis ē hꝫ. Pli.li°.27.c.ii.ī me°. GALIE. .6.ſim.phar.ca°.de acoro.qđ de ipſo admīſtrať ē radix ei⁹. ſuba eius ſubtilis eſt:⁊ ſapor eius acutus cum pauca amaritudine:⁊ odor eius nō eſt malus:cuius v̄tus eſt ca.⁊ ſic. in ſcđo. DIASCO.caplo de acoro.Acorus vl' venerea vel affrodiſia vel piper apiuꝫ:herba eſt folia hñs ſimilia iri lata oblōga ex albida ⁊ in ſummū dēſa ⁊ acuta q̄ſi gladius;florē auroſuꝫ:radicē diſſimileꝫ:obtortā geniculatā: ⁊ nodoſam exterius ad rubedinē declinantē:guſtū acrē: ⁊ aliquatenus odoratam.ſemen v̄o habet planum ⁊ ſpiſſum ⁊ integrum:⁊ ipſum odoris ſuauis.poteſt ꝙ ⁊ meu:ſꝫ in omnibus eſt efficacior:⁊ magis calefacit.

POSSE.Contra vitium ſplenis ⁊ epatis accipiat̄ lib.i. acori aliquātulum triti ⁊ maceret̄ per tres dies in aceto: ⁊ poſtea coquat̄ ad mediuꝫ aceti:⁊ colet̄:⁊ colature addatur mel.⁊ iteruꝫ ad cōſumptionem aceti coquatur. iſtud aūt oximel detur quottidie in mane patienti cum decoctione acori. Ad idem lib.5. ſucci apij ⁊ pulueris eius.ʒ.5. ⁊ aceti lib.5.⁊ olei.ʒ.i.ſerapini.ʒ.ij.⁊ pulueris armoniaci.ʒ.ij.⁊ ſimul p̄mitte per noctem ⁊ mane coque vſq; ad medium:deinde appone puluerem ipſius acori:⁊ ex tali vnguēto ſplenem ⁊ epar malaxando manibus inunge. Et ſi vis facere ceroṫuꝫ adde decoctioni ceraꝫ ⁊ ex tali ceroto vnge. vinuꝫ etiam decoctionis eius valet ad idem:ſꝫ nō detur febricitanti. Cōtra hycteritiam coquat̄ radix acori in aqua:⁊ colet̄ ⁊ ī colatura coquant̄ cicera rubea:⁊ detur ius patienti. ſummuꝫ remedium eſt ſi fuerit ſine feb. Balneuꝫ eius ad idem valet. cōtra pannuꝫ oculoꝝ ſucc⁹ acori ⁊ feniculi ⁊ aniſi ponant̄ in vaſe eneo:⁊ ſoli exponatur vt humiditas cōſumat̄:poſtea apponat̄ puluis aloes. Et ponant̄ ad ignem ⁊ coletur per pannuꝫ:⁊ colatura ponatur in vaſe eneo:⁊ cuꝫ opus fuerit cuꝫ pena in oculo ponat̄. folia eius per pauimētuꝫ ſparſa mire aerem actualr̄ infrigidant. dr̄ ꝙ ſiquis habet acorū ſuper ſe:nunq̄ꝫ pōt īcurrere fluxū ſanguis vl̄ ſpaſmū. GALIENVS. Acorus ꝓuocat vrinas:⁊ ſplenibus ſcliratis ꝯfert:⁊ abſtergit ⁊ ſubtiliat groſſitiē cortice melior eſt eius ſuccus.

DIASCO. Succus radicis eius claritatē oculoꝝ preſtat mirifice:que radix ca.⁊ ſic. eſt v̄tutis nimiuꝫ ⁊ leptomeris ſclirofim iuuans ſplenis:⁊ mouēs vrinam potato ſucco:aqua v̄o in qua decocta fuerit diuretica eſt. vtilis ēt eſt pleureticis ⁊ toracis paſſiōibus ⁊ epatis: ⁊ terminoſis ⁊ corruptelis:ſpleneticis vtilior eſt:⁊ ſtrāguriofis q vrinā faciunt cū dolore:⁊ ad morſuꝫ ſerpētis efficax eſt. ad mulierū mēſtrua per fomētuꝫ vtilis eſt:miſcet̄ etiam antidotis ⁊ tyriacis. ad duritiem vrine ex radice eius cuꝫ aqua decocta ad tertiā dabis bibere per triduuꝫ:⁊ vrinā mirifice deducit:⁊ ſtranguriā ſanat. Ne apes examinent ⁊ fugiant herbā ipſam in vaſe apum ſuſpēde ⁊ a vento nunq̄ꝫ ſeducent̄:hec herba raro inuenit̄:nec eam ſcire quis poterit:niſi cuꝫ floſculū emiſerit. naſcit̄ locis cultis ⁊ hortis ⁊ aratis. lege eam menſe auguſti. nam vix inuenitur ſine flore:quia per florem agnoſcitur.

Glaucion.ideſt viola.

Glaucios ritis. Glaucius rizi.i.celidonia.

Glaucia.in vero. Diaſ.eſt ſuccus herbe ⁊c̄.

Capitulum. CCXCI.

Glaucium ideſt memithe. DIASCO.caplo memithe. Memithe vel glauciū eſt ſucc⁹ herbe eiuſdē noīs folia hn̄tis papaueri ſimilia:hec folia calido cinere cooperiunt̄ ⁊ ſic ſuccuꝫ emittunt. Alij herbā in ollam mittunt ⁊ circūliniunt creta:⁊ in furnum feruentē mittunt:⁊ ſic folijs maceratis ſuccū exprimunt ⁊ ſiccatuꝫ in ſole in paſtillos redigunt. eius eſt optimū qđ eſt crocei coloris intus ⁊ guſtu amarū:⁊ odore graui. miſcet̄ ocularibus medicinis ⁊c̄. Et idem ſm̄ aliā trāſlationem. Glauciū ſuccus eſt herbe naſcētis in ſyria in gerapoli. folia habet ſimilia miconio ceraticis:ſed pinguiora:et ſup terraꝫ ſpanſa: odorē habet grauē:guſtu amaro:ſuccū multum habet croci ſimilem:folia eius ciues in cacabis mittunt ⁊ in cibarijs coquunt:que cuꝫ coxerint exuccant ⁊ glauciuꝫ faciunt. PLINIVS.li°.27.ca°.10.in ꝑncipio. de glaucio. In ſyria ⁊ perſia naſcit̄ hūilis herba folijs dēſis fere papaueris:minoribus tn̄ ſordidioribus que odoris tetri:guſtus amari cum cōſtrictione ⁊ ſtipticitate:⁊ gūmi habet crocei coloris. Multi v̄o errauerunt in hac herba:quidā putauerunt ꝙ eſſet celidonia:quidā putauerūt ꝙ eſſet papauer cornutum. ⁊ ſic vocat̄ apud Auic. Et ego vidi meo tēpore multos in hoc errare. ⁊ multi errauerūt tēpore Diaſ. Nam Diaſ.caplo de meconce ratides. dicit ꝙ multi falſo putauerunt glaucium ibi fieri ꝑpter ſilitudinem folioꝝ. ꝙ aūt glaucium ſit memithe vel ſief eius apparet multis teſtimonijs. nā vbi ponunt Alexander et alij greci glauciuꝫ. AVICEN. ⁊ alij ponunt ſief memithe. p̄terea apud Serap. quicq̄d dicit d̄ memithe. aucto. Diaſ. non eſt aliud niſi qđ dr̄ apud Diaſco.caplo de glaucio. inuenit̄ etiam oleum nouū glaucinuꝫ nō ab hoc glaucio:q2 nihil recipit glaucij:cuius ꝯfectionē etiam īueni in antiquo antidotario ſic vocataꝫ:⁊ ſine glaucio:⁊ eſt oīno caliduꝫ. Quod aūt ſm̄ veritatē glauciuꝫ ſit memithe. lege.l.celidōia.⁊.l.caſchas ⁊.l.memithe. GALIENVS.6.ſim.phar.caplo glaucium. ſtipticat cum quadam delectatione. infrigidat tn̄ manifeſte ita vt ſanet q̄deꝫ ſepius heriſipillata:⁊ eſt in cōpōne ꝯpoſita ex aquoſa ⁊ terreſtri ſubſtantia vtriſq; frigidis:nō tamen extreme:ſed ad modum aque fontanine.l.Othonia.

Glaucoma.i.egritudo oculi incurabilis. ſm̄ veteres idē eſt qđ ipochimia. ſed apud poſteriores nō ſunt idē. nā glaucomia eſt oīno īcurabilis. ipochimia v̄o nō oīs:⁊ ē aq̄ in oculo ⁊ imaginatio. glaucoma v̄o egritudo ī qua d̄bilitat̄ acus vidēdi ꝑpter nimiā glaucedinē oculoꝝ.

Glaucomata.ideſt albugines oculorum.

Glauconium ideſt pulegium.

Glaucoſis.i.glaucitas in oculis vel alicubi:⁊ eſt oculorū ſubalbedo que accidit vuee tunice:ſicut apparet in ſenioꝝ oculis. glauci nāq; dicūtur oculi qui vulgo varij dicuntur. glaucoma v̄o egritudo inde vocatur:interdū tamen vnum pro alio reperitur.

Glaucus piſcis eſt coloris ſubalbidi. greci enī glauciꝫ album dicunt. Iſido. kirā. Alexan.

Glauquion.i.glaucion.

Glaus.glaux gre.i.noctua

Glaus. Pli. antiquitus eugulactum vocāt citiſo ⁊ lenticule folijs ſil̄e auerſa cādidiora rami in terrā ſerpunt quini ſeniue admodū tenues:⁊ radice floſculi purpurei exeunt. īuenit̄ iuxta mare.

Gleucon. Gleucos grece.i. muſtum.

Gli.i.balſamum.

Glia.glikei.glicea.i.dulcia

Gliā. Glicū. Glicon. Glien. Glikeon.i.dulce.dulcor.

Gliaricia. Glicia. Glicoricia. Glicoriza. Squitia. Adipſa. Dia. Gliquiritia.i.liquiritia. ⁊ eſt dulcis radix. naꝫ glicon dulcis. riza.radix.

Glicea. Gal.in dinamidijs.i.amara p ꝯriuꝫ. dulcia.ſ.que aliqn̄ purgāt ⁊ interdum acres humores indulcant.

Gliclaconum. Glitiaconō.i.abrotanum. Diaſ.

Glicaſmos.gre.dulcedo.

Glicida. Gligīda. glikiſide Gliſcida. Glitia: eſt proprium nomen confectionis: vt in Alexandro de cardiaca paſſione:⁊ interpretat̄ dulce per antifraſim. ⁊ in antidotario vl̄i.

Glicis. Glitis.i.rapa.

Gliconilon.i. malomellū. libro de doc.gre.

Glicus.i.ſapa dulcor.

Glis. Diaſco.aut quitis folia habet lenticule ſimilia:cuius folia infima alba ſunt ⁊c̄.

Glicifidem. Gliſſicide. Gligidis. Glicidis. Gliſſitid. Glikiſcid.i.peonia. Theodo. Priſ. Alex̄. Pau. kiram.

Glicitis.i.terra tenax.

Glicolanium:aliqui dicūt ꝙ eſt caſſiafiſtula. aliqui ꝙ eſt canna mellis. aliq ꝙ calamus aromatic⁹. Glicokalamum.

Glicon.i.muſtum.

Glicon.i.ſuccus liquiritie. ⁊ eſt aliud q̄ꝫ gliconium. Pau.

Gliconus.i.pulegium.

Glicomium. ideſt mentaſtrum. alij dicunt ꝙ eſt camomilla. alij ꝙ eſt calamentum mōtanū:vel fluuiale vl̄ cāpeſtre. alij pulegiū: ⁊ h̄ cōcedo. nec mirādū ſi īter iſtos ē diſcordia:qm̄ oīa iſta quaſi vnā virtutem habent.

Glicoxio gre.dulcacidū.muzum.inde oxiglicon.

Gliboſtoma.ideſt dulce ſtomaco.

Glimonium.i.pulegium regale.

Glini.gre.kori.i. pupilla.l. platicoriaſis.

Glio.i.ſordicies balnei. Diaſcor.

Glix.i.terra tenax. vl̄ glis.i.lappa. vel glis. eſt aīal muri ſil̄e. Vn̄ v̄ſus. Glis aīal. glis terra tēax. glis lappa vocat̄. Et illđ aīal morat̄ in radice napelli vt apparet in.l.napellus

Gliſis. Gliſcis. Oribaſi⁹.i. radix peonie. Pli. glycifide. lib°.25. cap°.4.

Gliſſomargo.i. terra cādida:⁊ eſt creta fullonum. mixta pingui terra.

Glitaſmos.i.dulcedo.

Glitis.i.poligonia.

Globaraton.i.valeriana.

Globaſis.i.cimbalaria.

Glomo eſt inſtrm̄ rotūdū ligneū qđ retinet̄ in ore vt teneat os apertum.

Gloſa.i.interpretatio.

Gloſſa.i.lingua. inde cinogloſa.i.lingua canis:⁊ arnogloſſa.i.lingua agni:⁊ eſt plantago. bugloſſa.i. lingua bouis:⁊ ypogloſſa.i.ligua equi vl̄ bubali

Glubie.i.faſeolus.

Caplm. CCXCII.

Gluten gre.ara.xire.lat.gūmi vl̄ colla. Colla alia ē ex inteſtinis piſciū. ⁊ dr̄ gre.ixiocolla ictiocolla. alia ex corijs q̄drupedū:⁊ hec vocat̄ taurocolla. apđ Diaſ. ⁊ vtrūq; eſt gluten lignarioꝝ. Et eſt aliud gluten qđ dr̄ ſarcocolla:eo ꝙ carnes gluctinat. ⁊ eſt ixillocolla:eo ꝙ lignū gluctinat. vn̄ iticolla ⁊ taurocolla pōt vocari ixillocolla. Itē aliud eſt glucten auri qđ dr̄ criſocolla ⁊ eſt duorū modoꝝ. Nā aliud eſt auri fabroꝝ ⁊ ē nāle qđ foditur ⁊ vocat̄ borax lati. gre. viſcollos vel criſocolla. ⁊ ara. tinchar. aliud ē artificiale qđ fit cū vrina īfantiū. ⁊ de vtroq; loqūt̄ Aui. ⁊ Diaſ. vn̄ de auri glutine nāli ⁊ artificiali cōplete inuenies in.l.criſocolla. Et eſt aliud glucten auri qđ eſt pictoꝝ:⁊ eſt amoniacuꝫ. vt Auic. caplo id quo aurum adheret. Sꝫ ſciēdū ꝙ qn̄ ponit̄ gluctē abſq; determīatione doꝫ ītelligi maſtix:qm̄ excedit in bonitate oīa gluctina: vt appet in.l.meſcehe.auc. Serap. GALIEN.7°ſim. phar.ca°colla. Colla emplaſtice. Eſt ⁊ ſtiptice v̄tutis q buſcūq; cataplaſmet̄ ꝑticulis. DIASCO.ca°taurocolla. Eligēda eſt lipida ⁊ mūda ⁊ lucida. nigra v̄o inutilis eſt.

POSSE.DIASCOR. Taurocolla cuꝫ aceto ſoluta zernas lipidat:⁊ mūdat lepras:īpoſita vſtionib⁹ puſtulas ebulire nō p̄mittit:cū aq̄ tepida ſoluta ⁊ ſupuncta diuerſas res ī ſe coherere fac̄. vulnera melle ⁊ aceto ſoluta ſtrīgit. ſed iticolla bona eſt q̄ in ponto fit alba ⁊ groſſa ⁊ nō ꝑtuſata. citius ſe ſoluēs empl̄is cephalicis neceſſe p̄miſcetur:ſꝫ criſo colla miſcet̄ cū ꝯfectiōib⁹ q̄ multū lipidāt.

Gluten.alborin. Alumbat.i.terbentina.

Gnafalon. Diaſ.cui⁹ folijs multi ꝓ comēto vtunt̄: q2 alba ſt̄ ⁊ mollia. Pli.

Gneoron.gre.cunilago.

Gnaril.i.ſtincus.

Gnicus. Cincū. Diaſ.i.cartam⁹ vl̄ croc⁹ hortulan⁹.

Gnidi coco.i.mezereon vl̄ cocognidiū. Pau. Alex̄.

Gnidiū.i.atriplex. Alex̄.

Gnoſis.i.ſciētia. cognitio. intelligentia.

Gnomis narkſis.gre.i. ſtupor mentis.

Gnoſtica.i.ſenſibilia. inde pronoſtica.

Gobara. Gobeira.ara.qua ſi pulueruléta.i.meſpila a gobar qđ eſt puluis.

Goſia. Golie.i.gen⁹ tuberꝝ.

Goſie idem.

Goſifir.i.vua demonis.

Gogeſtion. Goguſton.i. almea.

Gogil.i.vſnee.

Gogillodoꝝ.i.radix vnde fiunt ſcope:⁊ ſunt in modum palme.

Gogū.i.eductiuū vel purgatiuum.

Gobolidon.i.blacce biſantia.

Golefados.i.ſpargula.

Golema. Golena.i. origanum.

Goleſtrū.i.alexandrum.

Golibilos.golioblos.i. platanus.

Golie. Goſia. Goſie.i. gen⁹ tuberū. Almāſor tractatu.3.cap°.18.

Goma.i.angulus.

Gomalios. Gulafion.i.rupis cōcauuꝫ.l.kaccabuꝫ.

Gomar.i.comarus.

Gomaris.i.ꝯfectionib⁹ liq dis:quas mulieres faciunt ex q b⁹ liniunt faciē.

Gomorea.q̄d eſt.l.gomos. Gonoria a goni qđ eſt ſemē:⁊ rois fluxus.

Gomor q̄d eſt.l. Iſidorum de ſextario.

Gomos.i.ſemē vel genus. inde gomorea.i. fluxus ſemis gomogois īterꝑta tur fluxus a gomos qđ ē genus:et gois qđ ē flux⁹ q̄ſi fluxus hūani gn̄is.

Gon.i.colla. Steph.

Gonalidas. Gongolidas.i. rapas.

Gonficis.i.ſtorax.

Gongilides. Gongiliꝫ.i.rape. gongilon. goggilion.

Golidi leſſum.leſt. Step. Pau.

Goronab.i.mellilotum.

Gōgiros.gre.ꝯgrus piſcis.

Goni.gre.ſemē:īde gomorrea ſemis fluxus īuoluntarius.

Gonia.gre.angulus.īde ortogonium trigonium.

Gorab. Goro.ara.i. cornus

Goras.i.ameos.

Goraſia.i.ceraſa.

Gorgone.i.garzone vel infans.

Caplm. CCXCIII.

Goron. arab.gre.coron vel cotū. latine v̄o cotū vel bombax. SERAPI.li°aggre. cap°. gorō. Dixerūt q̄dā medici de kelbe ꝙ cotuꝫ naſcit̄ inter eos in arborib⁹ que ſunt ſicut arbores antipſicoꝝ ⁊ durāt ānis 20. ⁊ eſt ex eo qđ oī anno ſeminat̄. Et idē auc. Aben Meſuay. Melius eſt ex eo nouū ⁊ qđ eſt plātatū anno ſuo.

POSSE.SERAP. Succus folioꝝ eius ꝯuenit fluxui vētris qui accidit īfantibus:⁊ ſemē eius ꝯuenit tuſſi:⁊ eſt bonū pectori:⁊ eſt ca.⁊ hu.⁊ oleū eius ꝯfert lētiginib⁹ faciei ⁊ puſtulis calidis q̄ fiunt in facie:⁊ facit augmētuꝫ in ſpermate. DIASCO.cap°.coron. Medulla ſemis ei⁹ calefactoria eſt:mollificat pectus:⁊ ꝓdeſt ad tuſſim. ſuccus v̄o folioꝝ eius potatus fluxum ventris infantium ſiſtit:⁊ eſt ca.⁊ hu. ꝯnis.

Goſalac. Goſaliac.i. catapuria.

Goſamon.i.geſſamia.

Goſſie. Goſie.i.genus tuberum. Almanſor.

Goſia. Golie idem.

Goſſos.i.gloſſa.

Goxgin.i.ſemen vnde gomorea.i.fluxus ſemis.

Graco.i.hircus.

Graculus. Gagilla. ortix. Coturnix. quagla. Qualea.li°.de doc.greca. fikofagus. ficedula. graguillus.

Gratiadei herba eſt perſicaria minor.

Gracus.i.crocus hortēſis.

Gradium.i.cocognidium.

Graffagia.i.ſcriptura inde melāgraphicū.i.nigrum ſcriptū:⁊ aliqn̄ ponit̄ pro pipere nigro.

Grafones.i.veſpa. illud vocabulū ponit̄ ī.l. fimus.

Graidon gre.i.lambruſca.

Grāma ē vinū cōdituꝫ cuꝫ ſpēb⁹ velut nectar. alex.

Gramas ſūt lippitudies q̄ fiūt ī obtalmia. Demo.

Grami eſt ſpēs fruct⁹ queꝫ ignoro.

Gramen q̄d eſt.l. agroſtis. Pli.li°.24.c.19. an̄ me.

Gramiſbachi.i.nux vomica.

Grana q̄d ſunt.l.harmel. ⁊ grana ēt vocant̄ pillule.

Grana amonia. granamia.i.ſaxifragia.

Grana altugar.i.ſemia vrtice.

Grana mitabel vl̄ granoꝝ almabaleab vl̄ grana nere.i. grana ceraſi ſilueſtris.l.maaleb.

Grana kikil vl̄ kilkil.i.grana granati ſilueſtris. Serapion.

Grana punica.i.mala granata.

Grana paradiſi quid ſunt.l.nux ſartha.

Grana ſenſen.i. grana ſiſani:que noſtro idiomate vocantur ioriolene.

Grana ſolis vel granū calaſi:vel caleti:vel calebi vel miliū ſolis vl̄ cauda porcina:q̄d eſt.l. culb. lithoſpmon. Dia. Steph.

Grana zeilen.i. fructus tremule arboꝛis vel piper ethyopũ.l. habel zelin.
Granaria.i.tapſus.
Granatum domeſticũ qd eſt lege burnaz.
Granatum ſilueſtre qd eſt lege darſiſaban.
Graniar fit ſicut nectar.
Granias.i.coꝛnalia.
Granũ acetoſuz qđ afferẽ ex coꝛaſceni.i.fragula.
Granuz albeibel eſt ſemẽ granati ſilueſtris.
Granũ alcelin vocatur ab Auicẽ.⁊ Serap. piper nigruz:⁊ ſunt grana parua dulcia delectabilis ſapoꝛis:ſubcitrini coloꝛis: q̃ afferunẽ a tunici:et barbaria augmentant ſperma.lege habel zelin.
Granuz alkadar.i. granuz viride.
Granum alkaikil.i. ſemen granati ſilueſtris.

Capitulum. CCXCIIII.

Granum aneſcen.eſt fructus cuiuſdam arboꝛis magne que lothos vocaẽ.a Plinio lib°. 16.cap°. 31.⁊ libꝛo.13.cap°.17.in ꝑncipio.in ꝓpꝛio caplõ.et a Diaſco.q̃uis Diaſco.vocet ipm in alio caplõ agrifolium.⁊ eſt ſm Pli.granum ſimile iunipero.ſed maiuſculuz habens interius nucleum duruz cuz ſua medulla. tectũ carne pauca:dulcis ſapoꝛis:nigruz cũ maturauerit:quẽ multi fabã grecam ⁊ ſyriacã dicunt. ISIDORVS.cap°.de faba greca.Syriaca faba dr̃ arboꝛ magna fructũ ferens maioꝛẽ pipere comeſtibili.guſtu ſuauẽ.vñ ⁊ mella vocaẽ.⁊ latine ciceraſo.lege faba greca ⁊ agrifolium.

Granuz aſutaen.eſt quoddam ſemen albũ paruũ vt pip arboꝛis ſilueſtris:ſm quãtitatẽ bꝛachy habẽtis folia parum alba:nõ tñ vehemẽtis albedinis:⁊ eſt ca.hñs parũ humiditatis:⁊ eſt ĩpinguatiuum: auget ſperma:et excitat coitum.
Granũ ben quid eſt.l.balanus repſico. Diaſ.a quo oleum balaninum.
Granũ culcul vł cucul qd eſt.l.habel ⁊ lochachiũ.
Granũ dulce qd ẽ.l. athel.
Granũ capitl.i.ſtafiſagria
Granum frumenti quid ẽ lege heuda.
Granũ indũ. Granũ nil.i. cartamũ idũ:⁊ ẽ aliud a noſtro.l.habel nil.
Granum iuniperi quid eſt lege habilhalach.
Granũ calefi caleti. calebi .i.culb.miliũ ſolis.
Granũ azelim.i.pip nigrũ. Serap.ſũt radicule parue dulces dlectabilis ſapoꝛis ſubcitrini coloꝛis: que afferunẽ a tunici:et barbaria augmẽtat ſperma.l.habel zelin.
Grana zelẽ.i.granũ azelim
Grana quatuoꝛ.i.ſemẽ endiuie lactuce plãtaginis poꝛtulace.
Grebꝛe.i.grana cataputie Dynus ſup Meſ.ca°.p.
Gremiale oleũ. expẽſaruz ⁊onfancinum. idẽ.fit ex oliuis ĩmaturis q̃ colligunẽ in gremio caduce añ alias ex quo oleo deberent cõfici oĩa olea frĩda vt roſ.viol. ⁊ ſilĩa.
Granũ idici qd eſt.l.nileg.
Granũ nigrũ melanthiuz. .i.nigella.ara.xeimen.
Granũ nil.i. cartamus indus:⁊ ẽ aliud a noſtro.l. habel nil.⁊ eſt ſemen indici quo pãni tingunẽ.
Granũ regis Mehẽbethe me.i.ceraſuz iõ ſic dictũ: qm̃ arabes hñt de eo in copia.ſic videẽ exponere Serapi. vt apparet in.l. ceraſuz. Sed Joan.meſue.caplõ de kerua.exponit ꝙ granũ regis ẽ magnũ ⁊ paruũ:ſ3 magnum eſt kerua:et vocaẽ abelmeluch. et eſt cataputia maioꝛ.Et eſt alia cataputia minoꝛ.⁊ eſt granũ regis puũ.Auic.ca°.fael.
Granũ ſponſi.i.cubebe.
Granũ tinctoꝝ a Diaſcoꝛ. vocaẽ coccus.ſ3 arabice karmes.l.coccus.
Granũ viride. eſt fructus arboꝛis terebĩthi: vnde terbentina colligiẽ q̃ vocaẽ albotin.aliqui dicũt ꝙ eſt lẽtiſcus qui ſilr̃ dr̃ terebinthus.aliq dicunt ꝙ eſt aniſum. aliq dicũt ꝙ eſt alſicam: qđ ĩuenĩẽ apđ nurſiã. ſ3 pma expõ eſt melioꝛ.l.boatim.
Granũ vue qd ẽ.l.baarim.

Graphia.i. ſcriptura inde melagraphicum.i.nigrũ ſcriptum.
Graſſula maioꝛ.i. herba craſſula:⁊ eſt alia minoꝛ que vermicularis dr̃:et ſempuiua minoꝛ.
Gratecon.i. fructus buſſi arboꝛis. Pli.
Grathauſim. ideſt confectio quedam.
Graueon. Graneon.gre.i. craneum.os vel teſta capitis. Alex.
Gremale.i.emplm̃.
Greſſa.i.vernix:⁊ ẽ ſandaros.
Gri.i.balſamum.
Griacelem.i.pip ethyopũ.
Gripeos.Gripoſis.i.vnguium incuruatio.⁊ ẽ ſignũ ptiſis.curuus.grippos.
Griſolocãna.i.atriplex.
Griſon.i.aurum.
Grongus piſcis oĩb⁹ not⁹.
Groſſi ſunt fruct⁹ pme natiõis q ſunt velut floꝛes alioꝝ.vt ficus pꝛime.
Grubum.i.herbum.
Grũcus lini.i. cuſcute.podagra lini.
Guada.i. conchilium vel oſtracum.vel Guada eſt herba facta ſic cinogloſſa q̃ oꝛiẽ in loco pingui:đ cui⁹ ſucco tingiẽ blauetũ

Capitulum. CCXCV.

Guaday vel fabucia gre.ara.harna vel gaday:vł haura.Auic.dicit oſtracũ.latine vo ꝑcelliones.⁊ ſunt vermiculi in humidis locis degẽtes ⁊ ĩ ſtercoꝛe multoꝝ pedũ qui tacti in pillulas cõplicanẽ:regnicole vocãt eos fabarolas. SERAP.libꝛo aggre.ca°.harna ⁊ eſt vermiculus vaſoꝝ aque ⁊ ciſternarũ:⁊ eſt vermiculus paruus qui qñ tãgiẽ reuoluiẽ in ſeipm:⁊ eſt viridis coloꝛis.Et idẽ auc.Gal.Uidi multos ex medicis qui vtunẽ eo oĩ anno in doloꝛẽ auriũ quacũq3 de cã cõtingat.Et propter hoc videẽ mihi ꝙ aliqñ curent eos:⁊ aliqñ noceant. DIASCO.cap°.guaday.Sunt vermiculi puſilli qui reperiunẽ ſub vaſis aquarũ ⁊ ciſternis qui qñ tãgunẽ reflectunẽ ⁊ fiunt rotundi. POSSE.SERAP.auc.Diaſco. Qñ ſumiẽ de eis in potu cũ vino cõuenit ſtrangurie ⁊ hyctericie:⁊ qñ terunẽ cum melle ⁊ liniẽ cum eis ꝯfert ſquinantie ⁊ relaxationi vulue:⁊ quando teruntur cum oleo ro.⁊ bulliunt in coꝛtice granati ⁊ diſtillatur ex hac medicina in aurem conuenit doloꝛi eius.

Guadebnegi eſt ſpẽs obtalmie.
Guaden ſunt q̃dã vene ſpatulares:⁊ ẽ vena q̃ tẽdiẽ ſup ſpatulaz ex qua oꝛiẽ cefalica.
Guaril.ara.i.ſtellio.
Guard.ara.roſa.
Gaiſdo. Guaſido.i.oſatis. Macer.oſatis a grecis ẽ vulgo guaſido vocata.
Guata eſt ꝓpꝛiũ nom̃ loci.
Gualdel guiſti.i. hypogſtidos.
Guardenegi.ara.chimoſis gre.
Guaraſcen.Guarſen.i. turtur vel palũb⁹ ſilueſter. turtur.yman.li°. de doct. arabica.
Guariſcen. ẽ gen⁹ colũbe.
Guardalbias Guarũ.i. bubulcus caninus.
Guabꝛedengi. Guardengi .i.obtalmia.Guardenegi chimoſis.

Caplm̃.CCXCVI.

Guas ara.gre.vo ⁊ lati.pꝛuna. IOAN.MESVE caplõ de pꝛunis.Alia ſunt alba:alia nigra.et ex eis quedã ſunt muza que ſunt ad alterãdũ magis.q̃dã dulcia que ſunt ad ſoluẽdũ ventrẽ magis:⁊ oĩa alterãt:et ſolõnẽ faciunt:plus tñ ⁊ minus.Damaſcena vo ⁊ armena in oĩbus illis ſunt foꝛtioꝛa:⁊ humida qdẽ plus faciunt illud q̃3 ſicca:⁊ ſicca minus coꝛrumpunẽ in ſtomaco q̃3 humida:ſunt enim humida ad coꝛruptionẽ ⁊ putrefactiões cõuertibilia.dulcia ſunt inter ca.⁊ fri. declinant tñ ad latus frigiditatis.⁊ ſunt hu.in ſcđo.Muza vo frida ſunt in ꝑncipio ſecundi.Et alia quidem ſunt lauatiua refrigeratiua ⁊ lenitiua.Rectius cum quo miſcenẽ ⁊ addit earum opationi ſunt tamarindi:⁊ ꝓpꝛie ſm modos ĩfuſionis notos:⁊ caſſiafiſtula ⁊ tereniabin ⁊ viole condite ⁊ ſimilia. Et fit cũ aqua earũ ſyrupus iuuamẽti noti. Et ex carnib⁹ earum fit electuariũ bonuz.Armeni quoq3 arboꝛẽ pꝛu

nouum ꝑfoꝛat ſubtilem in longitudine palme ex duabus vel trib⁹ partib⁹:⁊ itermittunt fruſta ſcamonee:⁊ ſigillãt luto:⁊ ſũt fruct⁹ illi⁹ arboꝛis ſolutiui ſufficiẽter:⁊ faciũt ſophiſticatiões alias ĩ arboꝛib⁹ alys. POSSE.IO.MES. Solutione educunt colerã:⁊ danẽ in egritudinibus colericis:⁊ alterant malitiam earum:⁊ ſoluunt malitiam ex qua fiũt: nocẽt tamen ſtõ ⁊ ſunt pauci nutrimenti. Doſis aq̃ eoꝝ potio eſt circiter.li.i.cũ zuccaro. DIASCOR. ca°. de pꝛunis. Recẽs vẽtrẽ ſoluit ſtõ ꝯtrariũ iudicaẽ: ſed omne hoc ĩcõmodũ celeri⁹ digeſtionẽ finit.ſicca nõ tantã maliciã pꝛebẽt.qdaz ſicca cocta aluũ ſtringere exiſtimãt. qđ Gal.nõ imerito falſum eſſe contendit.Quis.n.neſciat ex paſſo diſcocta vel mulſa ſolõnẽ ventris opari:maxieq3 perficeret:ſi decoctũ ip3 cui ſuccus admixt⁹ eſt ſoꝛbetur. facit tñ ipſe ſuas differẽtias diuerſi generis in pꝛunis: vt ſiriaca tantũ putet minus aluum mouere:eo ꝙ ſint ſtipticioꝛa.hiſpana vo plus ſoluere ꝙ ſint dulcioꝛa ex oĩb⁹ pꝛunis que maioꝛa ⁊ lata ſunt. Jdẽ quoq3 tenera ⁊ digeſtiõis facilioꝛa:⁊ vẽtrẽ molliẽdo accõmoda pꝛeſumit.minoꝛib⁹ oĩa ieſſe cõtraria. Et eſt agreſte pꝛunũ auſterioꝛis foꝛtioriſq3 vtutis. hoc ſiccũ etiã diſſintericos certũ eſt adiuuare.Gũmi huius arboꝛis potatum calculos frãgit cũ aceto tritũ ac illinitũ faciei lichinas optime curat ⁊ purgat.aq̃ ĩ qua folia pꝛuni cocta ſũt gingiuas ⁊ vueã:⁊ ſilĩa os colluẽdo defendit.Sed in vino decocta vehemẽti⁹ ꝓſunt. Radices itemq3 coꝛtex eandez ſtipticam habent poteſtatem que in folys eſt conſtituta. SERAPION.hec eadem dicit que ſunt dicta ſm Diaſco.

Guaſman.Guaſmeũ.i. folium nu.ſ.idici.Guaſmia Guaſme ara.⁊ ẽ planta q̃ eleuaẽ ſup ſtipitem circa vni⁹ cubiti menſurã:ĩ cuius extremitatibus ſunt ramuſculi ſicut floꝛes coriandri qui ſiccanẽ ⁊ terunẽ:⁊ miſcenẽ cũ alkãna.⁊ tingunt vt alkãna. per ſe vo coloꝛe citrino. ⁊ ĩde tingunẽ cani.
Guaſem eſt illud qđ appet in ꝑncipio moꝛfee vel lepꝛe in loco vbi oꝛitur.
Guaſſemabꝛa.Guate qd ẽ .l.tarax.
Guaſſemabꝛas.Guaſtemabꝛas.Guaufes ẽ ſtellio.
Guatigi.i.vulnus quod fit perfoꝛando.
Guauſac.i.galbanum.
Gubera.Gubeira.i. meſpila.l.zaroꝛ.Gobeira.
Gutta.i.affodillus.
Gucaras eſt quedam pars coꝛpoꝛis.
Gucenis gaboꝛuz.ideſt tamarindi.
Guta miconis.i.gummi papaueris.⁊ ẽ guactaa. aly xicoꝛallam vocãt. Paulus eſt ipm opium.
Auedegi ſunt vene guides Alguidegi.in collo flebotomantur.
Guecitaꝝ.Guers.i. lapis q ĩueniẽ in felle bouis.
Guedeguil.i.meſeraice.G. ſup ꝑ ꝓnoſticoꝝ cõm.2°.
Gueſgues.i.quãdo hõ loquitur ſolus ſine cauſa.
Gueſmes.i.triſtitia ſine cã.
Gueſmetuz.i. nuces cuiuſdam arboꝛis eq̃les fere in longitudine q̃ vſq3 ad moꝛtẽ doꝛmire faciũt.
Guezitatũ.i.pũctio.
Guiaſtemabꝛas.guaſſemãbꝛas.i.ſtellio.
Guidelarus.i.caſtoꝛeũ.
Guidem.Guilben.ideſt piſa legumen.
Guides.i.guedegi.
Guidium.i. cocognidium.
Guilub.i.muſtric⁹ lapidis.
Guintas.i.vertigo.
Guintiſe vel oſei.i.gummi hedere.
Guire arſamac.i.viſcus piſcis.⁊ eſilicoa piſcis.
Guiti.i.coſti.
Gulac.Gualzi.i.ſoldana.
Gulaſion.Gemalios.i. rupis cõcauũ.l.kaccabum.
Gulben. Guilben.ideſt piſa legumen.

Cap. CCXCVII.

Gulungen. ara.lati.galãga.ca.eſt ⁊ ſic. in tertio. aly dicũt galãgam eẽ arboꝛẽ.aly fructuz. DIASCORIDES.aũt dicit ꝙ ſit radix que reperiẽ circa pedez arboꝛis in perſia:qđ p3 ex eo ꝙ h3 ĩteri⁹ radicẽ quandã:⁊ etiã terra adheret ei.põt aũt ſeruari per duos ãnos. Eſt aũt eligẽda ſubruffa:⁊ in ſua manerie põderoſa:⁊ etiã acutũ hñs ſapoꝛẽ que alba eſt ⁊ lenis multũ ⁊ fere nullũ h3 ſapoꝛẽ:⁊ que eſt foꝛata ⁊ facile in puluerez ſoluiẽ abyicienda eſt:vtutẽ h3 cõfoꝛtãdi ex aromaticitate ⁊ diſſoluẽdi ⁊ cõſumẽdi ex q̃litatib⁹.ſolet aũt ſophiſticari ex admixtione iunci hñtis radicez toꝛtuoſam ex admixtione biſtoꝛte.dignoſciẽ aũt qꝛ iunci radix ĩſipidũ vel ſalſum h3 ſapoꝛẽ.biſtoꝛta ponticũ.galanga vo aromaticum ⁊ acutũ.Aly ſophiſticãt hoc modo.pulueriẽaẽ optimũ galanga.⁊ piper cõficiũt cum aceto:⁊ ĩponunt radici iunci ꝑ noctẽ:⁊ efficiẽ acuti ſapoꝛis:ſed dignoſciẽ qꝛ ĩterius ĩſipidi ſapoꝛis ẽ.Galãga vo acuti. SERA.li.aggre.ca.galũgẽ.galũgẽ.i.galãga ẽ vena ĩ groſſitudĩe caſſie lignee:⁊ coꝛtex eius eſt rube⁹ ĩterius puluerulentus deferẽ ex ſiri.eſt ca.⁊ ſic.in.3. POSSE.ad digeſtionẽ cõfoꝛtãdã: ⁊ doloꝛẽ ſtõi ex frigi.cauſa vel vẽtoſitate. deẽ vinũ decoctiõis ei⁹. ad cerebꝛũ confoꝛtandũ narib⁹ appliceẽ.cõtra cardiacaz paſſionẽ ⁊ ſincopim deẽ puluis eius cũ ſucco plantaginis. cõtra fetoꝛẽ oꝛis.accipe galangã:⁊ coque in vino:⁊ poſtea deẽ patiẽti ad modũ ſirupi quolibet mane:⁊ remouet fetoꝛẽ oꝛis. SERAPION.eſt faciẽs odoꝛem bonũ:⁊ conuenit flegmaticis ⁊ humiditati que generaẽ in ſtõ.⁊ facit digeri cibũ ꝓpter ſuã calefactionẽ:⁊ ꝓpter ſuã diſſolutionem in flegmate:⁊ cõuenit colice:⁊ facit odoꝛẽ oꝛis bonũ ⁊ calefacit renes:⁊ cõmouet ſperma.Et qñ fruſtũ ex ea tenetur in oꝛe facit eructuationẽ magnã:vnde cõuenit ſtõ: ⁊ digerit cibũ antique materie:⁊ cõuenit frigiditati renũ Et idẽ auc.Aben Meſuay.eſt ca.⁊ ſic.in.3.⁊ eſt cõueniẽs habẽti colicã ex ventoſitate:nam frãgit oẽm ventoſitatẽ ⁊ cõuenit habenti eructuationes acetoſas.

Gumera.eſt quoddã epithima qđ fit ad faciẽ coloꝛãdaz. Jſtud vocabulũ ponitur ab Alman.in tractatu.5.
Gummi.ſimplr̃ ꝓlatũ debet ĩtelligi gummi arabicum.
Gumi albotin.i.terbẽtina. Gumma zabara. Aliab. 8.
Gummi alcumbar.i.arboris thuris.

Ca. CCXCVIII.

Gummi arabicũ.vel babiloniẽ:vel ſaracenicum. lati.ara.vero ſanigliarabi. SERAPI. lib.aggre.cap.ſanigliarabi.Eſt gũmi qđ reperiẽ ſup arborem acatie ſicut alie gũme:que arboꝛ nominaẽ angailen: ⁊ meli⁹ ex eo eſt qđ ex hac arboꝛe ſilẽ vermiculis in figura ſua:⁊ coloꝛ ei⁹ eſt ſicut vitrũ clarũ:⁊ nõ hab3 lignũ: 2⁹ vo poſt ipm eſt albũ:ſed illud qđ eſt ſimile ſoꝛdiciei raſure pini eſt malũ:eſt fri.⁊ ſic. Plinius lib.13.capitulo.11. POSSE.SERAPION.auc.Gal.vna eſt vtus ei⁹ que deſiccat:⁊ alia vtus ei⁹ eſt q̃ cõgluctinat ⁊ aufert aſperitatem:⁊ frãgit vtutes medicinarũ acutarũ:⁊ lenit aſperitatem pectoꝛis:⁊ ſtringit ventrẽ:et foꝛtificat iteſtina:⁊ melioꝛat oſſa fracta qñ fit emplm̃ cũ eo:⁊ cõuenit malignitati vlcerũ pulmonis.Et auc. Habix dicit ꝙ eſt hu. parum: ⁊ retinet ventrẽ qñ nimis fluit ⁊ cõgluctinat iteſtinum in quo eſt tenaſmon:⁊ cõſolidat oſſa fracta qñ fit emplm̃ cũ eo:et ſedat tuſſim qñ retineẽ in oꝛe ⁊ tranſglutiẽ qđ inde ſoluiẽ:aut ſi miſceẽ aliqbus medicinis cõferentib⁹ ad tuſſim ⁊ vlcerib⁹ pulmonis quãdo bibitur ex eo cõuenit obtalmie ⁊ rectificat medicinas laxatiuas qñ miſcetur cuz eis:⁊ ꝓhibet acuitatẽ earum ⁊ frangit vomitũ qui prouenit ab eis.Et quãtitas doſis eius ad tuſſim:⁊ ad retinẽdũ ventrẽ eſt aureus.i.Et quãdo miſcetur cum alys medicinis eſt auẽ.5. BVLCASIM.Eben azarin li.qui diciẽ ſeruitoꝛ.Foꝛma aſſandi gummi arabicũ eſt ſicut omnes alias gummas.qui vult aſſare opoꝛtet vt frangat illud in fruſta ad magnitudinẽ oꝛobi.deinde accipiat patelã.⁊ calefaciat eam:⁊ auferat ab igne:⁊ ponat ſuper eaz gummi arabicũ:⁊ miſceat bene ſine itermiſſione donec albeſcat.

Et ſi nõ albeſcit pma vice iteruȝ calefiat patella vt pꝰus donec fiat albuȝ: ⁊ eodē modo fit ex alijs gummis.

Gummi aſimar.i.amigdalarũ: licet amigdala.ara. diciturleum.

Gummi cedri. gre. kidria. ara.kitran cedria.

Gummi arboris gariofilorum eſt ſimile in virtute gummi albotin: vt apparet in.l.harmuſel.

Gumi ſemibari.i.pini.

Gummi ceraſie quid eſt .l. ceraſum.

Gummi cirinaicuȝ.i.gũmi laxar: ⁊ eſt aſſa fetida.

Gummi dragãtũ.eſt gũmi cuiuſdaȝ arboris: que dicitur aſcudeb. pro quo.l. acantos.

Gũmi de linu. qd ē.l.ſiccāma.

Gummiliel meletũ.i. gummi amigdalarum.

Gũmi medicine.i.ex amigdala.

Gũmi oliuarꝫ qd ē.l.Labic

Gũmi prunorum: quid eſt .l.Guas.

Gũmi vitis qd ē.l.haarim.

Gunzen.gabarum.i.tamarindi.Aliab.

Gurgulos.Gurgurikinoſ.i. īfirmitas gutturis. nam gurguros gre. gurgulio.

Gurlumon.i. mentaſtrum

Gurũ.Giruȝ.Giri.i. puluis molēdini.u.p.y.

Guſane. ē qõdã genꝰ fũgorũ: qõ exiccatuȝ coartatꝰ ſicut cartilago.

Guſia.Guſma.i.gumera.

Gutta miconis.qd ē.l.gutta miconis.

Guufulon.i.barba ſiluana

Guulub.i.muſcꝰ arboris.

Guululub.Guuri .i. kiſt.y.

Guzema. ē flos herbe que affertꝰ õ barbaria quo ſaracene vtunꝰ in aqs balneorũ: ⁊ eſt odorifera ſatis.hãc herbaȝ tunec ividi abundanter.l.Abes: ⁊ puluis bugie.

Guzia.Guzian. ideſt conſolida minor.

Guzafilon. ideſt cataputia minor.

H Que eſt aſpiratõis nota: nec greci nec arabes hñt: aliqs tamē litteras hñt in ſeipſas aſpiratiões hñtes: nã arabes vnã litteram habent quaȝ ha vocãt: cuiꝰ aſpiratio eſt vt nos per.h.aſpiratas dictiones proferimus: habēt ⁊ aliã quã cha vocãt: cuiꝰ aſpiratio eſt cũ quadã raſcatiõe: ac ſi qs vellet excreare cũ voce Item hñt aliam quã vocãt hayn: cuiꝰ aſpiratio eſt in gutture: ac ſi hõ haberet nauſeã: duarum pmarꝫ ſonos variãt per oẽs vocales cum additione notarũ: ⁊ per primuȝ ſcribitur hameme.i.amomũ.per ſcdam chaſchas.i.papauer. per tertiã harhar.i.iuniperus. ⁊ hauge.

Haabor albies.i.cipſſus arbor.albes harbor.albaē.idē.

Haacon. Haalcena.i.limacina. Haage.i.ebur.

Haalebi. Haalebin.ideſt ſolatrum.

¶ Capitulum. CCXCIX.

Haarim. vel harin.ara.gre.Ampeleos.lati.ꝟo vitis. SERAP.li.aggre.ca. harin. Ex ea eſt domeſtica ⁊ ſilueſtris alba ⁊ nigra. domeſtica eſt vitis vini: ⁊ ſilueſtris eſt q̃ gre. vocatur ampeleos agria. haſtas hȝ longas ⁊ lignoſas ⁊ aſpas: folia ei ſtrigno hortiuo ſilia: ſed latiora ⁊ minora. florē hȝ ſicut capilli: ſed ſemē habet vt botrus: qõ cum maturauerit ruffum facit colorē. obrotundũ. Alia ſpẽs eſt que vocaꝰ lambruſca: vel vituſu: cuiꝰ flos vocaꝰ ynantus: vel ynantiũ: vel anteflores: ⁊ eſt maſculus: de qua īuenies in.l. Enãtiũ. ⁊ eſt plãta in qua ſunt grana parua ſilia botris vue paruis: ⁊ qñ ſunt matura: color eorꝫ eſt rubeꝰ: ⁊ figura ſui grani ē rotũda: ⁊ racemi ſui botri reſeruanꝰ in ſũmitate eiꝰ: ⁊ gre. vocaꝰ amboloſagine. Eſt alia ſpẽs vitis que dicitꝰ vitis alba: ⁊ eſt feſera pro qua.l.feſera. Eſt alia ſpẽs que lati. dicitꝰ vitis nigra: ⁊ alio noīe dicitꝰ cucurbita vel brionia dicitꝰ gre. ampeleos melana: vel ambulos melana.ara. feſire ſtenta. ⁊ eſt plãta ꝶȝ Diaſ. que hȝ folia ſilia folijs plante: que dicitꝰ hedera: niſi qr dilatanꝰ plus ad ſimilitudineȝ foliorꝫ herbe que dicitꝰ ſemitas: ⁊ rami eius ſilr: niſi qr folia iſtius ⁊ rami eiꝰ ſunt maiores: ⁊ ipſa circũuoluitur amplectēs plãtas alias quibus approximat ⁊ ſuſpēditꝰ eis cum ſuis capriolis: ⁊ habȝ fructũ ſimilē racemis vue vitis albe: viridē in ſui principio. ⁊ nigrũ cum maturaꝰ: quē cum fregeris buxeum reddit colorē: ⁊ radix eius eſt magna ⁊ nigra exteriꝰ vł buxea ⁊ iterius ſubalbida. Caprioli huius comedunꝰ: ⁊ habent diureticã ꝟtutem. Pliꝰ.liº.23.caº.2º. GALIENVS.6. ſim.phar.ca.ampeleos melana. ſiue vitis nigra vocatur hec ꝓprie brionia.i.lupillus: vel ſilueſtris cucurbita.

POSSE. vinum vitis albe domeſtice. ꝶm Gal.6.ſimpł. phar. eſt calidus in ſcdo. Et vetus ex eo eſt in tertio. Eius muſtũ eſt in pmo. Et manifeſtaꝰ vnũquodqȝ in primo. et per manifeſtationē caliditatis īuente in eo. ſed de vua inuenies.in.l.cui. Uitis domeſtice ſuccꝰ ꝶm Sera. ⁊ potiſſime foliorꝫ eius ꝯuenit habētibus vlcera in īteſtinis. ſunt fri. ⁊ ſtiptice: ⁊ q expuũt ſanguinē: ⁊ qui conquerunꝰ de ardore ſtomaci: ⁊ pregnãtibus habentibꝰ appetitum corruptum. Et caprioli eius qñ infunduntur in aqua: ⁊ bibitꝰ faciũt hoc. Et lachrimus huius vitis eſt ſilis gũmi: qui coagulaꝰ ſuper palmites: qui potatus cũ vino expellit lapidē. Et linitꝰ cum eo empetigo: ⁊ curat eã: ⁊ ſcabiē vlceroſaȝ ſimilr ⁊ nõ vlceroſam: ⁊ oȝ ꝙ anteq̃ linias cuȝ eo ꝙ linies mēbrum cum nitro ⁊ oleo aſſidue: ⁊ abradas pilos. Cinis acinorꝫ aut vinacie qñ emplaſtraꝰ cum aceto curat anuȝ qñ ab eo euulſe ſunt emorroide: ⁊ curat cõcuſſiões neruorum: ⁊ cõfert morſui tyri: ⁊ qñ fit cũ eis emplm cum oleo ro. ruta ⁊ aceto cõfert apatibꝰ calidis que fiunt in ſplene. Succꝰ.n.agreſtis.i.vue nõ mature: oȝ vt exprimatur anteq̃ abſcondaꝰ ſtella canis: ⁊ ponaꝰ in ſole vaſe eneo rubeo cooperto cũ pãno: ⁊ dimittaꝰ in ſole donec coaguleꝰ: ⁊ de nocte ponaꝰ vas ſub tecto. qr ros ꝓhibet coagulationes cuiuſlibet ſucci. Et melior ex eo eſt ille qui eſt citrinꝰ declinãs ad rubedineȝ: ⁊ eſt frãgibilis ⁊ ſtipticus forti ſtipticitate: ⁊ mordicat linguã. Et ſunt q decoquunt ſuccuȝ iſtũ: ⁊ cõficiũt decoquēdo: ⁊ cõuenit coctus cũ melle ⁊ vino dulci neruis q ſũt in lateribꝰ gule ⁊ palati: ⁊ ipſi vuule: ⁊ gingiuis fluxis qbus abundãt humores: ⁊ auribꝰ a qbus egreditꝰ ſanies: ⁊ cum aceto conuenit fiſtulis: ⁊ vlceribus fraudulētis: ⁊ fit cliſtere cũ eo ad vlcera inteſtinorꝫ: ⁊ ad curſum humiditatũ antiquarũ ex matrice: ⁊ potaꝰ ꝓ ſputo ſanguinis. Sed vinũ de vua acerba fit in hũc modum. Accipe de vuis que nõ ſunt cõplete mature: ſed ſunt mutze: ⁊ ponanꝰ in ſole tribus diebꝰ aut quatuor donec fiant extenuate: ⁊ exprimaꝰ ab eis vinũ: ⁊ reponaꝰ. Et ꝟtus huius vini eſt ſtiptica: ⁊ corroborat ſtõm ⁊ cõuenit illis q nõ poſſunt digerere: ⁊ cõuenit ſtõ relaxato: ⁊ pregnãtibꝰ ⁊ habentibꝰ colicam cum qua euomitur ſtercus. Et valet egritudinibus epidimialibꝰ. ⁊ oȝ ꝙ illud vinũ dimittatur veteraſcere pluribꝰ ãnis. qr niſi hoc fiat nõ eſt aptum ad potandũ. Sed ꝟtus paſſularũ eſt que maturat ⁊ reſoluit reſolutione tēperata: ⁊ paſſule extenuant: ſtiptice ſunt frigidiores alijs. Et dulces ſunt calidiores ⁊ humidiores ⁊ ſtiptice fortificant ſtomacum: ⁊ retinet ventrem. Et dulces ſunt medie in hoc: ⁊ ſedant mordicationem que contingit in ore ſtõi: ſed quãtitas nutrimēti in paſſulis dulcibus carnoſis eſt amplior: ⁊ paſſule dulces carnoſe ſunt maioris nutrimēti q̃ȝ vue: ⁊ minoris abſterſiõis: ⁊ lenitionis q̃ȝ ficus ſicce: verꝫ ſunt ꝯueniētiores q̃ȝ ficus: ⁊ ſic dicit Serap.auc.Gal. ⁊ dixit in almiamir. in paſſulis forſan eſt res q̃ laxat ꝓpter ſuã aggregationē: ⁊ hoc eſt q̃re poſuimꝰ eas maioris nutrimēti epati. volo dicere ꝙ ꝓpter earꝫ aggregationē: qm̃ eſt in eis ſtipticitas quãta neceſſaria eſt epati egrotãti: ⁊ eſt cũ hoc in eis ꝙ maturãt humores crudos īdigeſtos: ⁊ equãt humores malos. Et tēperant eorꝫ complexiones. Et ſunt in natura ſua tarde ad recipiēdum putrefactionē: ⁊ in tota earũ ſuba ſunt ſimiles epati. Alkeſmes ſunt paſſule ſine granis q̃ nominanꝰ aferiſis: ⁊ ſunt multũ dulces: ⁊ ſunt ceteris meliores. GALIENVS. 6º.ſim.phar.ca.de vua paſſa aſtaſis ē digeſtiua: ſimul ⁊ ſtiptice ⁊ diaforetice lēte pticipat ꝟtutis. DIASCOR. Albe paſſule ſunt plus ſtiptice: ⁊ carnes paſſularꝫ quando extrahunꝰ ab eis grana: ⁊ qñ comedunꝰ cõueniũt canne pulmonis: ⁊ cõferũt tuſſi renibus: ⁊ veſice: ⁊ qñ paſſule comedunꝰ ſole cum nucleis cõferunt vlceribꝰ īteſtinorum: Et quãdo caro paſſularũ miſceꝰ cum farina ⁊ gegneiſi .i. ſcariola ⁊ ouis: ⁊ modico melle: ⁊ comeditꝰ admixto modico pipere expellit flegma ꝑ os: ⁊ qñ miſceꝰ cũ farina fabarum: ⁊ cimino: ⁊ fit īde emplm cõuenit apatibꝰ calidis īteſtinorꝫ: ⁊ qñ paſſule piſtate miſcenꝰ cum ruta: ⁊ fit īde emplm delet: qõ apparet in cute. ex clauis ⁊ vlceribꝰ fraudulētł.ſ.cãcro. qñ fit ex eis emplꝫ cũ oppoponaco cõuenit podagre: ⁊ qñ ponitꝰ ſup vngues eradicat eos. Et meliores ex eis ſunt keſmes ſine granis: ⁊ poſt eas ſũt pingues ſubtilis corticis: ⁊ parui grani. GALIENVS.6.ſim.phar. cap.girgata.grana vue.gre.dicta īdigeſtibilia ſunt ſubſtãtia eius eſt groſſa terrea ꝓut ⁊ guſtu declaratur: qr ſapor eius eſt acerbus vel põticus. ꝟtus eiꝰ fri.in pmo.ſic. in ſecũdo: ⁊ ſtipticat ⁊ cõſtringit: ⁊ cõuenit oĩ fluxui ventris iuuamēto magno. SERAP. vinacia vuarꝫ reponitꝰ ⁊ ſeruaꝰ: ⁊ fit emplm ex ea cum ſale apatibꝰ calidis: ⁊ apatibꝰ mamillarꝫ. Et qñ fit cliſtere cũ decoctione eiꝰ cõuenit vlceribꝰ īteſtinorꝫ: ⁊ fluxui antiquo: ⁊ fluxui humido matricis qñ ex ea fit ſeſſio mulieribꝰ: ⁊ fiũt cliſteria matricũ cũ ea. Et idē auc. Dia. vinum nocet neruis ⁊ ſenſibꝰ: ſed ipm eſt delectabilis ſaporis. ⁊ iõ opȝ cauere de eo ſi aliud mēbrum eſt egrũ. Sed ſi parũ ſumaꝰ de eo in diſpoſitiõe ſanitatis: ⁊ mixtũ aqua nõ nocet. Et qõ de eo eſt vetus multum albũ ſubtile ꝓuocat vrinã: niſi qr facit doloreȝ capitis: ⁊ qñ bibitꝰ ex eo ſatis nocet ſtõ. Nouũ ꝟo generat īflãmationē: ⁊ eſt difficilis digeſtionis: ⁊ īducit ſomnia mala ⁊ ꝓuocat vrinã ⁊ laxat ventrē: ⁊ mediocriter īter nouum ⁊ vetus eſt ſine malitijs eorꝫ: quapropter opȝ vt eligatur potus eius pre alijs ſanis ⁊ egris. Et vinũ albũ ⁊ ſubtile ē bonũ ſtomaco: ⁊ cõuenit vſus eiꝰ magis in ſanitate ⁊ egritudine: ⁊ eſt ꝓpinquiꝰ ad molliendũ ventrē: q̃ȝ rubeum ⁊ nigrũ: ⁊ vinũ nigrũ eſt groſſum tarde digõnis: ⁊ iebriat ⁊ ingroſſat carnem: ⁊ conuenit fluxui ſanguinis ventris. Et vinum rubeum eſt medium inter virtutes illorum. Et vinum nigrũ groſſuȝ eſt malũ ſtõ: ⁊ īflatiuum: niſi qr auget carnē ſicut groſſum. dulce ꝟo eſt groſſum: ⁊ eſt tarde digeſtionis: ⁊ īflat ſtõm: laxat ventrē ſicut muſtum. niſi qr virtus eius eſt debilior: ⁊ cõuenit veſice ⁊ renibꝰ: ⁊ conuenit apoſtematibꝰ in viſceribꝰ qñ infunditꝰ lana nõ lota in īpo ⁊ ſuperponitꝰ. Et qñ ponitꝰ ſup vlcera fraudulēta: ⁊ ſuper pruriginoſa vlcera: ⁊ ſunt vlcera ad que fluunt humores cõuenit eis. vinũ ꝟo ſtipticũ eſt magis ꝓuocatiuũ vrine: ⁊ facit ſodã: ⁊ iebriat: ponticũ ꝟo eſt magis cõueniēs cibo: ⁊ ſtringit ventrē: ⁊ nocumētũ neruorum: ⁊ ꝓuocatio vrine ſunt in eo minus: ⁊ quãdo vinũ bibitꝰ cum oleo: prouocat vomitũ: ⁊ cõuenit lacti coagulato in ſtõ ⁊ ardori renum ⁊ veſice ⁊ vlceribꝰ que ſunt in eis. Et quãdo bibitꝰ quãtitas cõueniēs vini iuuat illos qbus datũ eſt in potu venenum fri. vt coriandrũ ⁊ opium: ⁊ oẽs medicine que īterficiunt ꝓpter frigiditatē earum: ⁊ cõuenit morſibꝰ venenoſis: ⁊ illis qui ſudãt multũ: ⁊ maxime albuȝ vetus boni odoris: quãdo potaꝰ. GALIENVS. tertio de ꝯplonibꝰ. capi. q̃rto. vinum valitudinē tribuit citiſſimã. Et idē.8.ſimpł. phar.ca.de vino. vinũ ex ſcdo gradu eſt calefactiuũ: qõ ꝟo ſufficiēter eſt antiquũ ex tertio: ſicut muſtũ nominatum eſt pmi gradus: ꝓportionabiliter aũt caliditatibꝰ ſunt eiꝰ ſiccitates. RABI.MOYES. nõ eſt melior res potatõe vini ad ꝟtutis debilitatē. SERAPION. Fex vini opȝ ꝙ adminiſtreꝰ illa que eſt ex vino veteri. Et opȝ ꝙ cõburatur ſicut cõburitur ſpuma maris poſtq̃ȝ deſiccaꝰ deſiccatione forti: ⁊ qdam ponũt eam in vaſe terreo nouo: ⁊ accendunt ſub ea ignē fortē: ⁊ dimittũt donec īflãmeꝰ: ⁊ oȝ ꝙ ſcias ſignum bone aduſtionis eius: ⁊ eſt quãdo īmutatur color eius ad albedinē: ⁊ ad acreitatē: ⁊ qñ applicatur lingue īflãmat eam fortiter ꝓpter fortitudinē aduſtiõis. Eodē modo comburitꝰ fex aceti. Et fex aduſta hȝ ꝟtutem cõburēdi multuȝ forti aduſtione: ⁊ abſtergit ⁊ aufert carnem ſuperfluã vlcerũ: ⁊ eſt ſtiptica ⁊ ca. ⁊ exiccat: ⁊ opȝ ꝙ ipſa adminiſtreꝰ cũ eſt noua. ꝟtus eius reſoluitꝰ cito: ⁊ ꝓpterea opȝ ꝙ nõ dimittaꝰ extra vas: et ſerueꝰ bene coopta et obturato vaſe. Et ipſa qdem aduritur ſicut tutia. Et qñ fit emplm cum ea ſub vmblico: et ſuper pectinē abſcīdit mēſtrua: et reſoluit apata mamillarum. Sed fex aduſta qñ miſceꝰ cum reſina pini: et liniunꝰ deinde capilli: ⁊ dimittunꝰ ſic vna nocte rubificat eos. Et ipſa qdeȝ ponitꝰ in medicinis oculoruȝ ſicut tucia: et abſtergit et valet obſcuritati viſus. PAVLVS. cap. de tartaro. Tartarum vini qõ īuenitꝰ in vegete eſt ca. et ſic. in tertio: qõ de vino puriori eſt meliꝰ eſt. litargirũ infundaꝰ in aceto ꝑ noctem mane reſoluaꝰ. ad idē. ex eo ⁊ oleo nucis fit cõmixtio ſup igneȝ et tartaro in multa q̃ȝtitate addito mox ab igne deponaꝰ hoc vnguentũ: valet ad ſcabiē et ſerpigineȝ: puluis eius in cibis ſumptus pinguedinem extenuat conſumendo puluis in quantitate.ʒ.5.vel.ʒ.iij.cum melle roſarum: vel cũ oleo educit.v.vel.vi.vicibꝰ. puluere maſticis addito. pro aceto.l.L.thal. de vino aũt multa vide apud Auicē. tertia pmi: et apud yſaac de dietis particularibus. virtus alterius ſpẽi que dicitꝰ vitis nigra ꝶm Diaſ. Caprioli eius comedunꝰ et habēt diureticã ꝟtutem. ſplenē ſiccant epilenticis cataplaſmatibꝰ adhibita luxationibꝰ medenꝰ. Et ꝟtus vitis agreſtis: eſt ꝙ radix eius elixa in aqua: et bibita mixta vino maritimo numero ciatorꝫ duoruȝ accepta hidropicos purgat. Et oẽs maculas corpis tollit. Caprioli ipſius in ſale componunꝰ: et flos eius in puluereȝ redactus cum vini ciatis duobus ſumptus facit ad ſtrãguriã. Radix eiꝰ data vt ſupra tuſſiȝ ſedat. Et ad õfectionē ſtõi radicis puluis multũ valȝ. vires hȝ ſtõ vires repſentãtes

Hababes.eſt proprium nomen loci.

Hab.ara.eſt granuȝ cuiuſcunqȝ arboris. inde īfraſcripta.

Hab demeſt.i.granuȝ lauri: qõ etiam habalgar dꝰ

Habalaruſa.i.cubebe.

Habaon.i.morbillus.

Habaras.i.haberas.

Habebelarus.i.iuiube.

Habedleſen . ideſt carpobalſamum.

Habeel.i.Juniperꝰ vł fructus eius.

Habey.i.praſſium.

Habel.i.granum cucul. SERAPION. libro aggre.ca. eſt et hu.i ſcdo. et auget ſperma: et ꝓpe qñ miſceꝰ cuȝ ſiſamo. et qd eſt.l.lochachium.

Habellien.i.piper albũ.

Habeleras.i.ſtafixagria.

Habelmeluch.i.cataputia vel granum regis. multi arabes vocant ita ceraſum. quia hñt de ipſo inopiam: et ſimilr vocant ſemē mendana.

Habalharar.i.granũ iuniperi. ¶ Ca. CCC.

Habel nil. ara.i.granũ īdi: et eſt cartamum īduȝ SERAPION.lib.aggre. plãta eiꝰ eſt ſilis plãte lubleb adherēs arboribꝰ duobus brachijs vel tribus: et hȝ ramos et folia viridia: et in ramo cuiuſlibet folij ē flos coloris purpurei ſimilis pēnis in figura ſua: et quãdo cadit flos eius emittit ſemē in vaginis in quibus ſunt tria grana minora granis ſtafiſagrie in tribꝰ partibus diuiſa: et illa grana ſunt illud qõ de ea adminiſtraꝰ in medicinis laxatiuis: laxat enim flegma: et mundificat ipm: et doſis eius eſt a quatuor kirat vſqȝ ad.8. et eſt ca. ⁊

Vitis
Uua
harim
haarim

ſic.in p̄mo:⁊ miſcetur cum medicinis:⁊ facit morā in īte/
ſtinis:⁊ quādo accipit̄ ſolū non laxat eodem die:niſi poſt
14.horas:⁊ doſis ei⁹ eſt cum alijs medicinis:ſed ſimplex
nunq̄ʒ vidi dare:niſi admiſceat̄ ei ſcamonea q̄ vincit ip̄m
ad expellendū flegma ⁊ colerā. IO.MESVE.ca.de car
tamo.dicit q̄ q̄dā dicūt q̄ eſt vna ex ſpēb⁹ cartami:⁊ hoc
dixit qñ eſt cartamū indū: lʒ ſit aliud a cartamo noſtro.
Habelras.i.granum capitis.ſtaphiſagria ita dicta p̄pter
excellentem virtutem quam habet in caputpurgijs.

Capitulum. CCCI.

Habel zelin. ara.vł grana ezelen. lati.piper ni/
gruʒ. SERAPION.lib.aggre.
cap.habel.zelin.i.granū zelin.⁊ eſt piper ethiopuʒ vel ni/
grox:⁊ eſt granū pingue in magnitudine ciceris:⁊ eſt citri
num exterius:albū iterius:⁊ hʒ ſaporem bonuʒ defertur
ex terris barbarie.Et illud qđ nominat̄ in barbaria crom
eſt ſil'e faſeolis in forma ſua: niſi q2 grana ei⁹: ⁊ cortex ei⁹
ſunt minora faſeolis. habēt nigx colorem ⁊ acutū saporē
ſicut piper:⁊ defert̄ ſimil'r a terris nigrox:⁊ ſunt ca.in ter
tio.hu.in primo:⁊ conferunt dolori dentium.augent eniʒ
in ſpermate:⁊ faciunt bonum odorem oris.

Capitulum. CCCII.

Haberas. ara.vel nūbaſas.gre pediculicida.lati.
ſtafiſagria.vel pedicularia: vel granuʒ
capitis:vel paſſula mōtana:vel roſa regis. SERAPI.
lib.aggre.cap.haberas ſiue habeltas auc.Diaſ. eſt planta
hñs folia ſil'ia folijs vitis agreſtis iciſa: ſicut folia malue
agreſtis:⁊ hʒ ramos longos nigros:⁊ flores ſil'es floribus
plāte:que dicit̄ baratis:ſed minores ⁊ coloris quaſi cele/
ſtis:⁊ hʒ ſemina in vaginis viridib⁹:ſicut cicer habēs tres
angulos aſperos:cuius color eſt ad rubedinē ⁊ nigredinē
declinis:ſed iterius eſt albus:et ſapor eius eſt acutus.

GALIENVS.6.ſim.phar.cap.ſtaphixagria.eſt acuta
fortiter multū:⁊ v̄tus eius eſt ca. adurēs: ⁊ attrahit: ⁊ ab/
ſtergit abſterſione forti. DIASCORIDES.ca.ſtafi/
xagria:naſcitur vmbroſis locis hñs folia ſimilia viti agre
ſti diuiſa tanq̄ʒ malua agreſtis:⁊ haſtas lōgas ⁊ erectas: ⁊
nigras:ſemē eſt ei ſil'e yſati:⁊ florē ſimil'r hʒ:qđ ſemen in
folliculis viridiorib⁹ obtentū trium angulox:⁊ eſt nigrū
ſed iterius albū cū guſtu viſcido acri ⁊ calido. AVER.
q̄nto colliget.capi.de ſtafixagria.eſt ca.⁊ ſic.in tertio.

AVICENNA.lib.ſcđo.ca.de ſtafixagria.eſt ca.⁊ ſic.
in tertio. POSSE.GALIENVS. facit deſcendere a
capite quādo maſticat̄ aut fit gargariſma cum ea flegma
multū:⁊ cōuenit egritudinibus cum q̄bus eleuat̄ cutis:⁊
cōuenit ad pruritū:participat aūt aduſtiue cuiuſdā v̄tut̄.

DIASCORIDES.grana eius.15.accepta cuʒ mulſa
flegmata pinguia vomitib⁹ excludit. verū hi qui mulſam
acceperint aſſidue bibāt ⁊ deambulēt:q2 offocationes ci/
tius preſtat:⁊ gulaʒ exaſperat:' trita ⁊ bibita pediculos ne
cat. AVERROYS.qñ maſticat̄ trahit flegma:⁊ ſucc⁹
ſuus mūdificat caput per nares: ⁊ electuariuʒ eius valet
ad morbum caducum:⁊ morfeā:⁊ mēſtrua educit.
Habes eſt vna ex ſpeciebus malue.
Habetoriti.i.grana citri. Capl'm. CCCIII.

Habezel. .i.aſinus. AVICENNA.lib.ſcđo.ca.
de aſino.Cinis carnis aſini ⁊ epatis eius
cū oleo valet ſuppoſitus fiſſuris frigoris.Cinis epatis aſi
ni cum oleo ſuper ſcrofulas valet ⁊ ſanat leprā. Contacti
ex ſiccitate ſedeāt in iure carnis eius:⁊ caro eius etiaʒ eſt
īnuatiua.epar eius aſſatū: ⁊ a ieiuno comeſtum conuenit
epilēſie:⁊ ſimil'r eius vngula aduſta:⁊ ſit eius potio omni
die duo coclearia:dicit̄ q̄ eius vrina cōuenit dolori renū:
⁊ vrina ſilueſtris aſini frāgit lapidē in veſica ſm̄ q̄ dixit
Gal'. SERAP.lib.aggre.capitulo lolen.ex lacte aliox
animaliuʒ fit caſeus preterq̄ʒ ex lacte aſine. q2 eſt ſubtile
nō habens groſſitiem. ALMANSOR.lib.tertio.ca.
de lacte.Aſininuʒ lac omni lacte ſubtilius eſt.qđ pulmo/
ne patientib⁹ dandū eſt.hoc etiam poſt muliebre lac ſm̄
Gal'.7.terapentice ethicis laudatum.
Habbalarbar.i.granū Juniperi. Habiam.i.pulegiū.
Habbaſir.i.granū viride:⁊ eſt fructus terebinthi.

Capitulum. CCCIIII.

Habilhalach. ara.gre.arceotides.lati. granuʒ
iuniperi.vł Junipus. SERA.
lib.aggre.cap.habilhalach.Eſt vna ex ſpēbus cipreſſi ma
ſculi.Et oēs ſunt quatuor ſpecies.⁊ ſunt Juniper⁹ ⁊ habel
ideſt ſabina:⁊ zerbin ⁊ gara.i. Juniperus que nominatur
arconas:eſt ex ea alia magna:alia parua:⁊ hʒ fructū quē/
dam:cuius fruct⁹ eſt magnus ſicut nabach:⁊ in.l.habel di
cit zaror.Et quedā cuius fructus eſt paruus ſicut faba: ni
ſi q2 ipſe ē rotūdus totus. GALIENVS.6.ſim.phar.
capitulo de Junipero:virtus arboris eius eſt ca.⁊ ſicca in
tertio:ſed caliditas ipſius fructus eſt ſm̄ hoc.ſed ſiccitas
eius eſt in p̄ncipio tertij.Et idē Sera.Sauina eſt illa que
dicit̄ brachos:ſiue braceos:⁊ nō habet fructum:⁊ nos iaʒ
de ea diximus ſuperi⁹ in littera habel. ſed zerbin eſt illa
que dicit̄ padras:⁊ habet fructū ſimilem fructui cipreſſi:
niſi q2 eſt minor eo ſatis.Et eſt ex zerbin parua ſpinoſa:et
habet fructū ſimilem fructui iuniperi: cuius magnitudo
eſt ſicut granū mirti:ſed eſt rotunduʒ:⁊ ſermo de ipſo ve/
niet poſt in capitulo de alkitran:⁊ virtus zerbin ē ca.⁊ ſic.
in tertio:ſed gara eſt ſpēs parua reſpectu zerbin. memo/
ria eius venit in.l.gara.Archeutos ſiue Arconos .i. Juni/
perus magna ⁊ parua ambe calefaciūt ⁊ ſubtiliant ⁊ pro/
uocāt vrinam:⁊ qñ fit fumigatio cuʒ eis expellit veneno/
ſa reptilia:⁊ habet fructus:cuius quidaʒ reperitur in ma/
gnitudine auellane:⁊ q̄dam in magnitudine fabe.niſi q2
eſt rotūdus:⁊ habet odorem bonum:⁊ eſt dulcis habens
in ſe aliquantulū amaritudinis. DIASCORIDES.
ca.de Junipero.Arbor eſt alia parua alia magna: ſʒ vtre/
q̄ʒ acrioris ſunt virtutis atq̄ʒ mictualis ⁊ inſenſibilis.

AVERROYS.5⁰.colliget.ca. de Junipero. Que vo/
catur Abel.ca.eſt ⁊ ſic.in tertio. PAVLVS.ca.de ver/
nice.gūmi iſti⁹ arboris ē v̄nix. POSSE.DIASCOR.
P̄runis impoſite fumigio ſerpētes fugāt. fructus eius io
cundus eſt ⁊ odoris ſūmi ſi in ore detinetur: ⁊ euſtomac⁹
eſt et thoraci vtilis eſt.tuſſim ſedat veterē ⁊ inflāmatio/
nes ſedat.tortionibus bibita ſubuenit. ꝯtra venena p̄ſtat
auxilium.diureticum eſt illi adiutorium.ſpaſmatibus et
reumatibus p̄deſt.offocationes ſtericas tollit. Appellat̄
autem a grecis arceotides:ſuccus ei⁹ medetur vipera ve
xatis. Jtem ſuccus eius exuſtus atq̄ʒ cuʒ aqua illinitus le
pram deſpuit.elimatio autem ligni eius potui data iter/
ficit.lachrimus eius potui datus tuſſim veterē atq̄ʒ paro
tidas ſanat. AVER.Abel prouocat vrinam ⁊ mēſtrua
plus oī alia re:donec facit mingere ſanguinē:⁊ facit abor
ſum:et extrahit fetū mortuum.pro iſta ſpē.l.l.abbel.

Habilig.i.mirabolani.
Habix.ē proprium nomen loci.
Haboaniſa.quid eſt.l.kea/di.headi.
Habobol.i.vſnee.
Haboniſa.i.cicuta.
Habrad . eſt quedam ſpe/cies dactili.
Habras.i.ſtafixagria.
Habriſen .i. li. ſuoli.l. ſera.
baeir.
Hacabdes.i.peonia.
Hacalia.Steph̄. ē calebū. pro calib vel culb.
Hacatos.i.cimbalaria.
Hacatula.i.mādragora.
Hacemalſachi.i.epatica.
Hachib.ara.calcaneus.
Hacrab.ara.ſcorpio.

Capl'm. CCCV.

Hacub alcaroeg.ara.gre.ſalum.lati.ſpina lata.
SERAPION.libro aggre.herba ē quā
nominant homines orientis ſpinam latam habens folia
ſimilia albe cameleonte. Et elixat̄ hec planta in p̄ncipio
ſui ortus:⁊ comedit̄ cum oleo ⁊ ſale:⁊ lachrimus qui egre
ditur de radice ipſius ſi bibatur ex eo. ʒ.i. cuʒ mellicrato
prouocat vomitum. Hacuſa.i.mādragora.
Hacharcharach.ara.piretrum.Archaba. harcharehaba
Steph̄.

Capl'm. CCCVI.

Hadadh. ara.gre.liceos.lati.v̄o litiū. SERAP.
libro aggre.litium habet tres ſpēs. vna
earum eſt indica:⁊ alia fit ex herba que dicit̄ zeriach.ſiue
xerzab.tertia eſt arabica quā nominant hadadh. Et ideʒ
auc.Diaſco.litium accipit̄ ex arbore ſpinoſa:que habet ra
mos longitudine duorum brachioruʒ aut amplius.Et fo
lia ſunt ſimilia folijs arboris buſſi rara. Et habet fructuʒ
ſimilem piperi:⁊ eſt niger amari ſaporis lenis tactu:⁊ cor/
tex ligni eſt glaucus ſimilis litio diſſoluto:⁊ habʒ radices
multas p̄cedentes a latere ligni eius.naſcit̄ locis agreſti
bus :⁊ extrahitur ſuccus eius in hunc moduʒ.teruntur fo
lia:ſicut ſunt cum tota arbore;aut ponuntur in aqua:⁊ di/
mittuntur pluribus diebus:⁊ coquuntur ⁊ exprimuntur:
⁊ ſuccus ponitur ad coquendum ſuper igneʒ donec igroſ/
ſetur ſicut mel.⁊ fit ſimilis ex ſucco fructus eius quando
exprimit̄ ⁊ ponitur in ſole; ⁊ melius ex eo eſt illud quod
accenditur igne:⁊ quando extinguitur facit ſpumam cu/
ius color eſt ſanguinis:⁊ exterius eſt nigrum:⁊ iterius eſt
ſicut crocus:⁊ nō eſt pingue:⁊ eſt in eo ſtipticitas cū ama/
ritudine.Et ex illo melius eſt indum:⁊ fortioris operatio
nis.Adulteratur autem litium cum amurca olei cum ad/
miſcetur in coctura eius:⁊ cum ſucco abſinthij:⁊ felle bo/
uino.Et oportet q̄ colligatur ex eo quod natat ſimile ſpō
gie:⁊ reponitur ad opus medicinarum oculi: ⁊ reſiduum
eius ponitur in alijs medicinis. Et dicitur q̄ indicum fa/
cit arbor que dicitur lithios:⁊ hec arbor eſt de ſpeciebus
ſpine habens ramos erectos longitudine trium brachio/
rum aut amplius procedentes ex radice:⁊ ſunt groſſiores
ramis rubi.Et euellitur ab eis cortex facile: ⁊ color ei⁹ ap
paret ſicut color ſanguinis:⁊ folia eius ſunt ſimilia folijs
oliue:⁊ ex illa arbore accipitur litium.ſ.ab illa que eſt ſpi/
noſa ex illa .Et eſt apud nos medicina quaſi humida ⁊ li/
quida:⁊ ſubſtātia eius eſt compoſita ex virtute ſubtili ca.
⁊ terrea fri.⁊ in ſapore eius eſt ſtipticitas:niſi q2 eſt pauca
Alia ſecunda ſpēs eſt que fit ex arbore litios:ſiue exacan
tum appellata folia quercus ſimilia atq̄ʒ ſpinoſa generās
Naſcitur in dumoſis locis:cuius folia ⁊ radix in vnū con
iunguntur:⁊ in aqua dulci coquunt̄ vſq̄ʒ ad groſſitiem.fit
⁊ melius ex ſucco granorum expreſſo:⁊ in ſole coagulato.
Eligēdū eſt itus colore ruffo:⁊ deforis nigro. GALIE.
lib.dinamidiarum cap.de litio.fit ſecunda ſpecies litij in
hunc modum. prunellas de caprifolio collige in mēſe ſe/
ptembris:⁊ ipſas tere per linteum extorquēs ſuccuʒ eius
⁊ ad ſoleʒ ſiccabis. Jn litia vero venditur ſuccus centau/
ree p̄ litio:vt ap̄pet in.l.cētaurea.lʒ falſo. PLINIVS.
lib.12.capi.7.⁊ lib.24.capi.14.de litio.ſuccus eſt arboris
vel arbuſculi puſille ⁊ ſpinoſe folia vt quercus habentis
cum punctis ſpinoſis:cuius ſemen maturū vt granum re
gis apparet: de cuius ſeminis ſucco fit aliquando litiuʒ ⁊
verius.latine hec arbor vocatur caprifolium.veruʒ opti/
muʒ litium eſt qđ eſt indicum:qđ extrinſecus nigricat in/
tus vero ſubruffum ſicut alce guſtu amarū.⁊ ſecunda ſpe
cies fit ex arbore que dicit̄ lithios. ⁊ hec arbor eſt de ſpe/
ciebus ſpine:⁊ habet ramos rectos lōgitudine triuʒ cubi/
torum aut brachiorum aut amplius procedentes ex radi
ce:⁊ ſunt groſſiores ramis rubi: ⁊ euellit̄ ab eis cortex fa/
cile:⁊ color ei⁹ ſunt ſil'ia folijs oliue. GALIENVS.7⁰.
ſim.phar.capi.litium vel pixacantū:ſpinoſa eſt arbor de
qua ſit vocatum litium.eſt autem ſiccatiue virtutis ex di
uerſis compoſituʒ.vna quidem ſubtili parte diaforetica
⁊ calida.Altera autem terreſtri frigida que habet ſtiptici/
tatem.Sed hec quidem qualitas pauca omnifariam in/
eſt huic pharmaco:ſed diaforeſin ⁊ exiccationeʒ non pau
cam:ſed ſm̄ acceſſum. in caliditate vero intermedia ali/
qualiter locatum eſt ⁊ cōmenſuratum:p̄pter quod et ad
diuerſas paſſiones vtuntur hoc pharmaco in quibuſdam
vt congregatiuum.Et ideo ciliacis ⁊ diſſintericis ⁊ fluxui
muliebri afferētes. hoc ergo litium in cilicia ⁊ capadocia
plurimum fit.Aliud vero.ſ.indianum fortius operat̄ ad
omnia.Et eodem lib.ſm̄ tranſlationem arabicaʒ.ſubſtā/
tia litij eſt compoſita ex virtute ſubtili ca. ⁊ terrea fri. Et
in ſapore eius eſt ſtipticitas:niſi q2 eſt pauca multuʒ:⁊ de/
ſiccat in ſcđo: ſed etiā fri.⁊ ca.eſt quaſi in cōplexione me/
dia equali.Et virtus eius eſt que reſoluit.⁊ abſtergit reſo
lutione ⁊ abſterſione curatiua:⁊ congregat ⁊ reſtringit.

POSSE.GALIENVS. Hoc pharmaco ad ypopiaʒ
vtuntur : ⁊ ad flegmones qui in ano ⁊ ore ⁊ vlcerationes
⁊ herpetes ⁊ putredies:⁊ male morigerata vlcera ⁊ aures
pus fluentes ⁊ paronichia ⁊ vngues leproſos.Et ideʒ ſm̄
tranſlationeʒ arabicam. virtus eius eſt que remouet qđ
in pupilla ex eo qđ obſcurat viſum:⁊ conuenit fluxui ven
tris:⁊ habentibus vlcera in inteſtinis: ⁊ habentibus flu/
xum menſtruox:⁊ ponitur in medicinis pāni qui fit in fa
cie:⁊ in medicinis vlcerum ⁊ apoſtematū: que ſunt in ore
⁊ in ano:⁊ formice:⁊ conuenit vlceribus fraudulētis:⁊ pu
tredinibus vlcerum:⁊ putredini auriuʒ ⁊ tenaſmoni ⁊ pa
naritio:⁊ fortificat capillos. SERAPION.auc.Diaſc.
virtus litij eſt ſtiptica:⁊ abſtergit ⁊ curat obſcuritatem vi
ſus et ſcabiē ⁊ pruritum oculorum:⁊ abſcindit curſum hu
miditatum ad oculum venientium curſu antiquo:et apo
ſtematibus gutturis:et quando linitur cuʒ eo palatū con
uenit apoſtematibus gutturis:⁊ quando linitur cuʒ eo cō
uenit gingiuis et vlceribus putridis et ragadijs ani et te/
naſmoni.et qñ bibitur:et fit cū eo cliſtere ſanat fluxū vē/
tris antiquū ⁊ vlcera iteſtinox:⁊ bibit̄ de ipſo cū aq̄ vſq̄ʒ
ad ſanguinis fluxū:vł ſputū ſanguinis cū tuſſi:et datur in
potu morſui canis rabioſi.quādo fiūt ex eo pillule:et dan
tur:et rubificat capillos: et curat panaritium ⁊ formicā ⁊
vlcera fraudulenta:et qñ fit cum eo naſcale cōuenit flu/
xui antiquo humiditatum a matrice.Et dicit ingeneites.
quando coquitur cum ramis eius in aceto conuenit apo/
ſtematibus ſplenis et icteritie:et prouocat mēſtrua:et qñ
bibitur ex fructu eius laxat flegma:et cōuenit contra me
dicinas venenoſas.Et idem Sera.auc.'Raſis.felicacha/
rag.virtus eſt compoſita ex contrarijs. Nam habet vir/
tutem extenuatoriam digeſtoriam ca.et fri.et modice ſti
pticam habens vim:et ideo diaforeſim facit proijciens et
purgans:⁊ facit ad ypopiam herpetas:et ad epatis vlcera
et ad parotidas et putrida vlcera:et conuenit vlceribus
oris et ani.

Hadbam.ara.oſſa.
Hadeds.ara.lēs lēticula.
Hadid.ara.ferrum.
Hae.ideſt arbor dragāti.p̄ qua.l.achantos.

Cap. CCCVII.

Haeir. haeris ſiue haieſeara.lati.vermis ſirici.
SERAPION.lib.aggre.capi.haeir. quā/
do vermiculus texit ſetam ſuper ſe:et facit coopertura m
et dimittit̄ donec perforat illā telam egreditur īde deue
nit ad hoc Abriſcen et ken. et quando dimittitur in ſole
donec morit̄ vermis deuenit inde ſeta.et eſt ca.et ſic.cuʒ
temperamento. POSSE. Eſt bona cordi :et confortat
ſubſtantiam et totalitatem eius et clarificat ſanguinem
et propter hoc ponitur in medicinis cordis: ⁊ precipue in
diamuſco.Et quidam comburunt eam: vt poſſit facilius
teri:et melius puluerizari propter deſiccationem: et qui/
buſdam nō videtur hoc faciendum ne amittat virtutem
ſuam:ſed faciunt eam incidi ſubtiliter:et terunt eam cuʒ

margaritis ⁊ karabe ⁊ coꝛallo pꝛopꝛie: ⁊ ſic teritur facile.
⁊ qdam ſunt qui extrahunt ab ea virtutē. AVICEN.
de viribus coꝛdis. dicit ꝙ ſeta ꝯfoꝛtat coꝛ. BVLCA.
Eben Aben Azarin libꝛo qui dicitur ſeruitoꝛ. foꝛma com
burendi ſetam que adminiſtrat̄ in electuarijs hec eſt. Ac
cipe ſetam nouaꝫ que caret tinctura: ⁊ pone ipſam in olla
noua: ⁊ pone ollam ſuper ignem: ⁊ fac ſub ea ignem leueꝫ
vel pone eam in furno panis: ⁊ non opoꝛtet vt aduratur:
ſed ſolum aſſetur ita ꝙ poſſit teri.
Haer.i.indicus. Haberis.ara.ſericum.

¶ Capitulum. CCCVIII.

Haerima. haerima. haerma.lati.piperella. SERAPION.libꝛo aggre. eſt in fi
gura ſicut piperis minoꝛis figura: niſi qꝛ eſt in coloꝛe ſuo
citrina. Et ſunt in ea due virtutes contrarie: ſicut frigi. et
cali. Et idem auc. Aben Meſuay. haerima eſt granū par
uum minus pipere: ⁊ eſt in eo citrinitas pauca: ⁊ eſt odoꝛi
ferum: cuius odoꝛ eſt ſicut odoꝛ ligni aloes. eſt cali. ⁊ hu
mi. ⁊ eſt in eo abſterſio.
Hafaſes.haſaſus.ideſt coniza.

¶ Capitulum. CCCIX.

Haff.hafs. haſas.ara.gre. cicidos alapſa vel la
pſana.lati.vo galla. SERAPION.
lib.aggre.auc. Diaſ. eſt ex ea que accipit̄ ex arboꝛe ſua re
cens imatura parua rotunda nodoſa non perfoꝛata ⁊ gra
uis: ⁊ eſt alia que eſt leuis perfoꝛata: ſed pꝛima medicinis
eſt cōuenientioꝛ. Idē auc. Gal. virides ex gallis ſunt acer
be plurimum qꝺ eſt in eis ſubſtantia terrea: et ſapoꝛ earū
eſt ſtipticus multum: virtus earum eſt fri. in ſecūdo: ⁊ ſic.
in tertio. PLINIVS.lib.13.cap.21.lib.16.ca.8.li.24.ca°.
4°. galle fructus in ſyria et egypto copioſius exiſtit.
POSSE. DIASCORIDES. Omnes ſpecies galla
rum ſunt ſtiptice foꝛtiter: que quādo teruntur ⁊ pulueri
zantur ſuper carnem ſuperfluam delent eam: ⁊ cōferunt
ad vlcera coꝛroſiua: ⁊ ꝓhibent humiditatē que currit ad
gingiuas: ⁊ conferunt alcole: ⁊ quando accipitur id quod
eſt intra gallam: ⁊ ponitur in coꝛruſuram dentis ſedat do
loꝛem eius: ⁊ quando comburuntur ſuper pꝛunas: ⁊ extin
guūtur in aceto ⁊ ſale ſtringunt fluxum ſanguinis: ⁊ deco
ctio gallarum quando fit ſeſſio in ea confert exitui matri
cis: et curſui humiditatum antiquo et exitui ani: et quan
do infunduntur in aceto aut aqua nigrificant capillos: ⁊
quando puluerizantur ⁊ dantur in potu in aqua aut vino
conferunt humiditatibus vlcerum inteſtinoꝛum et flu
xui antiquo: ⁊ ſunt conuenientes in cibis eoꝛum: ⁊ ſimili
ter quādo coquitur cibus eoꝛum in aqua in qua bulierint
Et vniuerſaliter qdem adminiſtrande ſunt ad ſtiptican
dum retinendum ⁊ deſiccandum: ⁊ ifrigidant ſatis. Et di
cit Sera. auc. Gal. ꝙ virtus earum ſecunda eſt que repcu
tit ꝓhibet ⁊ aggregat: ⁊ tertia virtus foꝛtificat mēbꝛa flu
xa debilia: ⁊ ꝓhibet omnes egritudines que fiunt ex hu
moꝛum diſſolutione ⁊ eoꝛum fluxus ꝓhibet.

¶ Capitulum. CCCX.

Hafir. ara.lati.pes.vl' tibia. SERAPION. li.ag
gre.auc. Gal. haſir.i.hes.ſcef.ara.i.vngula.ze
ron.ara.i.augmentationes que fiunt in cruribus aīalium
maioꝛū vt equoꝛum. veb.ara.i. molares dentes. quidam
adurunt vngulam capꝛarum: ⁊ conficiunt cinerem eius
cum aceto foꝛti: ⁊ linitur in allopitia ⁊ conuenit. Et qdaꝫ
accipiunt vngulam aſini: ⁊ adurunt ⁊ curant cū ea epilen
ſiam magnā. Et idem cinis reſoluit ſcrofulas quādo con
ficitur cuꝫ oleo: ⁊ quādo fit puluis ex ea eſt deſiccatiuus:
⁊ curat vlcera que fiunt in manibus ⁊ pedibus ꝓpter fri
gus: augmētationes que fiunt in crurib⁹ ⁊ iūcturis equo
rum: quando teruntur ⁊ dantur in potu cum aceto curāt
epilēſiam. Et vngule capꝛarum qn̄ aduruntur ⁊ miſcent̄
cū aceto: ⁊ fit inde linitio ſuper allopitiam curat eā. Sed
limatura dentis elefantis eſt ſtiptica. quando fit empl'm
cum ea curat panaritiū. Sed mollares dētes canis rabio
ſi q momoꝛdit hoiem ſi accipiant̄ ex eis: ⁊ ligent̄ in coꝛio:
⁊ ſuſpēdant̄ in bꝛachio ꝓhibēt a moꝛſu canis rabidi.

Hafranon.i.filipendula. Hagnites.i.magnes.
Hageſida.i.galla. Habac.i.indicum.
Hagel.ara.perdix.li.de do ctrina gre. Habadeb.i.ſpodium.
Habalebi.i.ſolatrum.
Hager.i.lapis. inde hager ſbedhig.i.lapis adamas Habe.i. arboꝛ draganti. et eſt acantos.
Hager marchaſita.ideſt la pis marchaſita. Habelibet. habeliblet. id eſt ariſtologia.
Hagetotida.i.cameleōta.

¶ Cap. CCCXI.

Haid. ara.vel heſa.lati.ferrum. vbi ſciendū ꝙ fer
rum ferrugo ⁊ ſquama ferri eiuſdem ſunt vir
tutis ⁊ operatiōis: ſed ferrugo ca. eſt ⁊ ſic. in ſecūdo. Sed
attendendum ꝙ aliud eſt ferrugo: ⁊ aliud ſquama ferri.
ſquama ferri eſt illud qꝺ latum ⁊ tenue euolat per ꝑcuſ
ſionem: ſed ferrugo eſt illud: qꝺ per decoctionē liquefit ⁊
ſeparat̄ a ferro: habet autem virtutem deſiccandi ⁊ exte
nuandi. POSSE. ad extenuationē ſplenis valet vinum
in quo ferrum candens extinctum fuerit. multum enim
ſubtile eſt. Contra opilationē epatis ⁊ ſplenis ex longo tē
poꝛe detur patienti puluis ſubtiliſſimus ferruginis quā
titatis. ℈. quinqꝫ cū vino calido. vomitum etiā in multa
quantitate ꝓuocat: ⁊ etiam ducit vſqꝫ ad moꝛtem: vnde
cum ipſo in potu debet dari aqua in qua lapis magnes to
ta nocte iacuerit: ⁊ puluis cū aq̄ cocta det̄. repꝛimit. n. vio
lentiā ei⁹. ⁊ ſiſtit vomitū reſtātē. DIASCORIDES.
cōtra emoꝛroidas puluis ferruginis: ⁊ ſquame ferri ſubti
lis efficitur cum ſucco tapſi barbaſſi: ⁊ bombace intincta
ſi ſupponat ſibi patiēs optimum eſt. Contra tenaſmoneꝫ
ex cauſa ca. ſquama vel ferrugo optime calefiat: vt cādēs
ſit. poſtea aſpergatur aceto: ⁊ recipiat patiens fumuꝫ per
iferioꝛa. SERAPION. lib.aggre.capi.haid. Ferrugo
ferri eſt ſtiptica: ꝙ quando fit cum ea naſcale abſtringit
fluxum antiquū matricis. Et quādo bibitur ꝓhibet ipre
gnationem: ⁊ linit̄ cum ea ⁊ aceto ſuper heriſipillam ⁊ ho
thoꝛ: ⁊ aufert eaꝫ. cōfert pannaritio ⁊ vngule oculi ⁊ aſpe
ritati palpebꝛarum ⁊ emoꝛroidib⁹: ⁊ reſtringit gingiuam.
Et quando linit̄ cuꝫ ea ſuper podagrā confert. ⁊ facit oꝛi
ri capillos in allopitia. Et aqua in qua extinguit̄ ferrum
candēs aut vinum cōfert fluxui ventris ⁊ vlceribus inte
ſtinoꝛum: ⁊ duriciei. et tumoꝛi ſplenis ⁊ colice paſſioni et
fluxui qui fit a ſtomaco. Nam coꝛroboꝛat ſtomacū rela
xatum ⁊ debilitatum: ⁊ maxime a colera: ſed ſcoꝛia ferri:
⁊ hactitura ferri habet virtuteꝫ ſimilē eruginis eius: niſi
qꝛ eſt debilioꝛ ea. et quādo datur in potu cum ſquingibin
reſiſtit veneno plāte que dicitur aconitum. Et idem auc.
Ga. omnis ſcoꝛia deſiccat deſiccatione foꝛti: niſi qꝛ ſcoꝛia
ferri eſt debilioꝛ alijs: et quando teris eam cum aceto: et
percoquis: fit medicamen qꝺ deſiccat ſaniem antiquam
que fluit ab aure. Et quādo extinguit̄ ferrū candēs in aq̄
fit aqua illa ſiccatiua: ꝓpter hoc cōuenit groſſitiei ſplenis
Et extinguitur in vino: ⁊ cōuenit vinum illud hidropiſi: ⁊
diſinterie ⁊ colerice paſſioni ⁊ doloꝛi ſtomaci. Et idē auc.
Raſis. Iam vo cognouimus per experientiā ꝙ conuenit
fluxui vrine et mēſtruoꝝ: et conuenit egreſſioni ani. ⁊ di
ſtillationi vrine quādo diſtillatur iſenſibiliter: ⁊ auget li
bidinem. BVLCASIM. eben azarin.lib. qui dicit̄ ſer
uitoꝛ. Modus purgādi limaturam ferri eſt iſte. opoꝛtet
ꝙ eligatur limatura ferri pura cuꝫ qua non ſit admixtio
alicuius ſicut eris aut plumbi aut vitri: ſi. n. daret̄ in po
tu alicui occideret. ponat̄ ergo de ea quantum vis in va
ſe mundo: ⁊ ꝓijciatur ſuper ea paucum aceti: et ponat̄ ſub

ſextario mūdo: et ponatur iterum ſuper ipm̄. ſ. ſextarium
coꝛiuꝫ aliqꝺ: et dimittatur ad minus. 7. diebus: ⁊ poſt ex
trahe. qꝛ inuenies coloꝛē eius ſicut ziniar. deinde deſicca
eam: ⁊ tere. Et ſunt qui abluunt eam cū aqua dulci ⁊ ace
to: ⁊ colant pannū: ⁊ dimittunt ſub ſereno quouſqꝫ putre
ſcat. deinde abluūt eam cū aqua dulci ⁊ reponūt. Et vtus
ei⁹ eſt ꝙ ꝯuenit illis quoꝝ coloꝛ ē faciei crocc⁹: ⁊ facit ipin
guare coꝛp⁹. Modus aſſandi ſcoꝛiaꝫ. eſt iſte. terat̄ tritura
groſſa: ⁊ ponat̄ in aceto vel rob: ⁊ poſt extrahatur ab eo: ⁊
exiccet̄ ⁊ aſſetur ſuꝑ pꝛunas: ⁊ reponat̄. Modus abluen
di ſcoꝛiaꝫ ferri. eſt iſte. opoꝛtet ꝙ abluatur anteqꝫ aſſetur:
⁊ poſt etiam abluatur ſicut diximus in tucia.
Haieth.hanxi.hanixi.i.ſerpēs. AVI.li.de doctria ara.
Hailtith.ara.aſa.gre.laſar. Hain.ara.oculus ⁊ frons.

¶ Capitulum. CCCXII.

Hairof. ara.gre.ſcalones.lati.pinaria. SERAP.
lib.aggre.capi. hairof. eſt ⁊ ex ſpecieb⁹ pi
nearum: folia eius ſunt ſimilia cameleonte albe: niſi quia
ſunt nigrioꝛa: ⁊ habet virgā longam. folijs plenaꝫ: ⁊ ſuper
ipſam eſt capitelluꝫ ſpinoſum: ⁊ habet radicem nigram ⁊
groſſam: ⁊ eſt qꝺ de ipſa planta adminiſtrat̄. GALIE.
vtus eius eſt que calefacit in ſcꝺo. in vltimo eius: ⁊ in pꝛi
cipio tertij. ⁊ deſiccat in tertio: planta illa comedit̄ recens
ſicut ſperagus. POSSE. GALIENVS. ꝓuocat vri
nam multam fetidaꝫ quando coquitur in vino: ⁊ bibitur
illud vinum. Et aufert ꝓpter hoc fetoꝛeꝫ aſſelarum: ⁊ to
tius coꝛpoꝛis: ⁊ opatio in hoc eſt a tota ſubſtantia: ⁊ quan
do coquitur radix: ⁊ bibitur confert ſicut ſperagus.
Hakas. quid eſt. l. hkas. Hakkaraba.i.piretrum.

¶ Capitulum. CCCXIII.

Hachille. ara.gre.tyamus.lati.faba. GALIE.
7°. ſim.phar.cap.de faba. Tyam⁹.i.faba
ſm̄ vtrāqꝫ ꝓpe mediā ꝯplōneꝫ: ⁊ in exiccando ⁊ infri. par
ticipat autem quadaꝫ parumper abſterſiua virtute. caro
eius eſt ſicut ⁊ coꝛtex ſtipticus. Et ꝓpterea qdaꝫ medico
rum fabam totā coquētes cum oxicrato diſintericis ⁊ ci
liacis vomitiuis dederunt. Eſt autem vt cibus qdeꝫ ſem
per ⁊ iflatiuus: ⁊ vix digeſtibilis: expuitionibus tamē que
ex thoꝛace ⁊ pulmone idoneus: vt farmacum vero extrin
ſecus appoſituꝫ intriſtanter ſiccat: in podagricis nāqꝫ vſi
ſumus multotiens ea per aquam coquētes. deinde miſcē
tes adipem poꝛcinam. In cōcuſſionibus vero ⁊ vlcerib⁹:
que ſm̄ neruos per oximel farinam appoſuimus. In his
vero qui iam flegmonant ex plaga cum alphis ⁊ teſticulo
rum ⁊ māmillarum eſt bonum cataplaſma. amant enim
he particule moderate infrigidari cū flegmonant. Et ma
xime quādo ex lacte in eis caſeato mamille flegmonant.
Etenim ⁊ lac extinguitur ab huiuſmodi cataplaſmate: ſi
cut ⁊ infantium pecten cum cataplaſmatur farina fabaꝝ
vſqꝫ multum manet abſqꝫ pube. Et idem lib. de cibis. ca.
de fabis. virides aūt comeſte anteqꝫ maturētur ⁊ exiccē
tur habent commune omnium fructuum: quouſqꝫ ante
maturationē offerimus alimentum humidius dātes coꝛ
poꝛi. Et pꝛopter hoc magis ſuperfluitatum non ſm̄ inte
ſtina ſolum: ſed ſm̄ totū habitum. merito igitur qui tales
nutriunt quideꝫ minus. ſecedunt aūt magis. inde non ſo
lum crudas comedunt virides fabas multi hominū: ſed
etiam cum carnibus poꝛcinis ⁊ capꝛinis ⁊ arietinis: ſicut
alia olera. SERAPION. lib.aggre.ca.hakille. Sapoꝛ
coꝛticis eius eſt ſtipticus: infrigidat temperate: ⁊ deſiccat
deſiccatione ſine nocumento. abſtergit: ⁊ conuenit fluxui
ventris: ⁊ vlceribus inteſtinoꝛum ⁊ vomitui. Et quando
coquuntur cum aqua: ⁊ miſcent̄ cum axungia poꝛci con
ferunt podagre. Et quādo coquuntur cum aceto ⁊ melle
⁊ ponuntur ſuper vlcera que fiunt in neruis cōferunt. Et
quando accipitur emplaſtrum ex farina eius cum ſanich
oꝛdei conuenit membꝛis habentibus apoſtemata ꝓpter
percuſſionem: ⁊ eſt emplaſtruꝫ iuuatiuꝫ teſticulis ⁊ mā
millis: ⁊ potiſſime pubeſcentiuꝫ cuꝫ farina fabarum pꝛo
hibet ab eo lōgo tempoꝛe oꝛtuꝫ piloꝛum in eo: ⁊ ſm̄ cibuꝫ
eſt magis inflatiua qꝫ aliquis alius cibus. ⁊ tardioꝛis dige
ſtionis. DIASCORIDES. cap. de faba. Faba noſtra
ſumpta inflationes pꝛeſtat. indigeſtibilis eſt. tuſſi mede
tur: ⁊ accepta diſinterijs ⁊ ſolutioni vētris ſingulare pꝛe
ſidium eſt. vomitibus eſt vtilis: cui ſi aqua in coctura fue
rit mutata inflationem ſtomaco non facit viridis come
ſta ventrem inflat: ⁊ cacoſtomatica eſt. farina fabe cata
plaſmatibus adhibita cuꝫ polenta tumoꝛibus percuſſure
occurrit. id ſola facere nouit. tumoꝛeꝫ mammarum ſimi
li modo curat. lac mamillis nimis ꝓfluens ipoſita vt ca
taplaſma ſtringit. mixto melle ⁊ farina fenugreci paroti
dibus pꝛodeſt. liuoꝛes coꝛpoꝛis detergit. cuꝫ roſa ⁊ thure
maſculo: ⁊ albumine oui mixto doloꝛes oculoꝛuꝫ ⁊ glau
comata curat: vino mixto ſuffuſiones ⁊ percuſſiones ocu
loꝛum compeſcit. dentibus cōquaſſata: ⁊ fronti impoſita
tumoꝛes teſtium ſpargit. infantibus ſi impoſita fuerit te
ſtes ꝓpendere non ſinit. Coꝛiū eius coctū ⁊ cataplaſmati
ipoſitū maculas albas emēdat. in balneis fricatiōe adhi
bita capillos tenueſcere facit. polenta ⁊ ſtipterea fuſti et
oleo veteri mixta ⁊ impoſita vt cataplaſma ſcrofis opitu
latur. lanam ſic ificiet. fluxuꝫ ſanguinis vulneruꝫ ſtringit
puluere ipſo ſolo aſperſo. Faba media eſt inter ca. ⁊ frigi.
diſtemperantiaꝫ aliquid participans pꝛoiectoꝛie virtutis
⁊ ſtiptice: quare exterius poſita ſine moleſtia deſiccat. po
dagricis igitur ⁊ arteticis aqua cocta admixta adipe ouis
recenti aut anſerina mitigat doloꝛeꝫ neruoꝛuꝫ: aut cōtra
ctionem: ⁊ vlcerationes cum oximelle fabe farina cocta ⁊
ſuperpoſita: vt cataplaſma ſanat. Nā ⁊ ad teſticulos ⁊ ma
millas eſt optimuꝫ cataplaſma: amant. n. loca hec medio
criter ifrigidari ſi ſint inflammata maxime qn̄ de lactis
coagulatione patiunt̄ iflāmationē. RABI. MOY. ca.
de faba coꝛrūpit mentē. YSAAC. in dietis particula
ribus. particula pꝛīa. cap. de fabis. Fabe in natura ſua fri.
in ſiccitate diuerſe ſunt. Comedūtur ſicce ⁊ perfecte ſuis
tēpoꝛibus. Comeduntur eniꝫ virides nec duꝫ meſſionis
ſue cōpleto tēpoꝛe. virides frigi. ſunt ⁊ hu. in pꝛimo. nutri
mentū eoꝛuꝫ nimis generat hūoꝛes crudos ⁊ groſſos. in
flatiue ventoſitateꝫ faciunt in ſuperioꝛibus ventris: pꝛo
pter qꝺ ſtō valde nociue ſunt: ſicce vero ſuiſqꝫ tēpoꝛibus
perfecte frigi. ſunt ⁊ ſic. in pꝛīo. non illaudabilem ſangui
neꝫ creant. oꝛdeo magis nutriunt accidentaliter non na
turaliter duabus de cauſis: vna ꝓpter ſue ſubſtantie groſ
ſitiem ⁊ tarditatem ſolutionis ex mēbꝛis. ſubtilitate ve
ro ſubſtantie oꝛdei: et diſſolutione ex mēbꝛis cita. vn̄ mi
nus nutrit. ſecunda pꝛopter ſue ventoſitatis multitudinē
⁊ groſſitieꝫ eius. vnde carnē inflat ⁊ dilatat ⁊ operatur in
ea id quod frumentuꝫ in farina: pꝛopter hoc in ſuperioꝛi
bus ventris ventoſitateꝫ plurimaꝫ groſſaꝫ generat: ⁊ in
flatiuaꝫ: ex qua fumus incipit aſcendere cerebꝛo nocens:
⁊ ſomnia multa coꝛrupta inducit. Cuꝫ igitur naturaliter
hoc habeāt fabe non eis aliquo coctionis modo poſſunt
auferri. vnde Gali. fabe ſi nimiū coquantur inflationem
⁊ ventoſitatē ſuā: ſicut oꝛdeo auferre nequimus: minue
re tamen poſſumus. Experimento auteꝫ pꝛobatur in eis
qui fabis vtentes aſſidue idigeſtionem patiuntur: ⁊ in ſa
niſſimis fit idem. Item Gal. fabe ſuper cibuꝫ inflamma
tionem faciunt: et dure ſunt digeri ſm̄ medicinam adiu
uant humoꝛeꝫ: vt excreet̄ de pectoꝛe: et de pulmone: qꝛ
colamentuꝫ eſt in eis. et ideo non moꝛant̄ in ſtomaco: ſic
alij groſſi cibi. manifeſtat hoc colamentuꝫ: et mundifica
tio: qꝛ cutim exterius mundificari cernimus cuꝫ earuꝫ fa
rina abluitur: idcirco ad lentigines valet. qui igitur cutē

ſui corporis mundificare voluerit ex fabarum farina lauare aſſueſcit. Apoſtemati in mamillis vel teſticulis appoſita cataplaſmate facto diſſoluit. oīa aūt que diximus carū inſunt medulle tantūmodo. Cortici autē nihil eſt. Eſt.n. ſtipticus ⁊ colamentū nullū habens. vnde aliquando fabas cū cortice coquim⁹ in aceto: damuſqꝫ diariā paticientibus: ꝓpter defectum cōceptiue ṽtutis in inteſtinis Electio. magna enim alba non vetus diuerſis coquiť modis: vnde ⁊ diuerſe ſunt in eius corpore actiones: ſunt nāqꝫ cocte aqua. ſunt aſſate igne: aqua cocte laudabiliores ſunt: quia aqua plurimuꝫ aufert ventoſitatis ⁊ groſſitiei. maxime ſi eiecta priori altera coniungatur. hec quoqꝫ coctio duobus modis fit. aliquādo cum cortice: ⁊ dure ſunt ad digerenduꝫ ⁊ iflatiue. ſtipticitas enim corticis egeſtionem prohibet ventris. mora eius diuturna in ventre: neceſſe eſt vt inflationem generet. ſine cortice cocte minus ſunt iflatiue. cito digeruntur: ⁊ ſi ſecunduꝫ ius fiat calefactiuis reb⁹ appoſitis: ſicut pipere: zinzibere: et oleo amigdalino perfecta eſt medicina ad coitus operationeꝫ: ſunt qui eis veſcuntur elixis aliquando cum cortice: aliquando ſine eo: ⁊ de his ſupra que diximus videamus. Comeſta enim aliquando cum menta origano cimino ⁊ ſimilibus ſuaꝫ ventoſitatem et inflationem minuunt. Aſſate minus habent inflationis: et ad digerendum ſunt duriſſime: verum tamen ſi in aquam infundantur poſt aſſationem: et cum cimino menta et origano comedantur. partem amittunt. DIASCORIDES. fabe inquit noue veteribus magis ſtomaco nociue. fabe mixte farine fenugreci cataplaſmate facto apoſtemati retro auriculas valent: et ad liuorem ſimiliter ſub oculis cuꝫ roſa mixte thure: ouiqꝫ albumine ad exiccationem valent oculorum cataplaſmate facto. Maſticate etiam et in temporibus appoſite humores a capite ad oculos deſcendētes reſiſtūt. cum vino cocte ſi cataplaſma fiat teſticulo: apoſtema calidum diſſoluit: farina carum puerorum apoſtema inguinibus extinguit. loci in quibus pili ſunt naſcituri ſuperpoſite ſubtilem ac defectum pilum faciunt. Sciſſe vero in duas cataplaſmate ſuper canis morſibus de facto ſanguinem ſtringunt. mamillis lactis propter coagulationem induratis appoſite diſſoluunt: et lactis inhibent exitum. Si autem cum alumine et oleo veteri miſceas: ſcrofulas diſſoluunt.

Hal.i.acetū.halcal idem.
Halachil.i.lapis corneol⁹.
Halafekē ara.ē cameleōte
Halbezard. ideſt lapis liberans: vt tyriaca.
Halcamar.i.lapis lune.
Hallezamclarel. ideſt lapis lazuli.
Halandali.colognrida.
Halanchach.i.ſquilla.
Halanum.i.ſparagus.
Halazarata.i.piretrum.
Halbet eſt ſpēs rubi.
Halcuen.i.cotula.
Halcal. vel hal.i.acetū.
Haleabat.i.terbētina.
Halehabat.i.terbētia.ara.
Halelcalmibit. ideſt gummi fiſtici.
Halehep.i.caliſir.
Halek.i.ſanguiſuga.lib.de doctrina ara.
Hales eſt vna ex ſpecieb⁹ malue.
Halfagel.i.raffanus.
Halfengi.i.lapis ſpōgie.
Halfechiſa.i. lapis pōtificl
Halhas.i.es vſtum.
Halib.ara.i.mulſum. li.de doctrina ara.
Halibim. Halibien.i.plāta que vocať alibiem. ⁊ eſt yringiū. Auicen. duo fac̄ capitula. vnū attraciſus. aliud aſtaraticos.
Halieldras.i.ſtafiſagria.
Halhubub. halbubul. halubub.i.mercurialis.
Halliendi.i.lapis iudaicus
Halyam.halin. Aluatim.i. pulegium.

¶ Ca. CCCXIIII.

Halileg. halilig.ara.gre.⁊ lat. mirabolani. vbi ſciendum ꝙ ſm̄ Meſue Mirabolanorū ſpecies ſunt quinqꝫ: ⁊ ſunt fructus arboꝝ in idia exiſtentiuꝫ: ⁊ non eiuſdē manerici ſunt omnes: ſed diuerſoꝝ effectuū ⁊ diuerſarū formarum. vnde verſus. Mirabolanoꝝ ſpecies ſunt qnqꝫ bonorum. Citrinus kebulus belliricus emblicus indus. Quidaꝫ dicūt ꝙ ſunt omnes ab eadeꝫ arbore ꝓducti. ita ꝙ citrini ſunt de primo germine. nigri ⁊ idi ſunt in quibus peruenit completio ⁊ maturatio: ⁊ dixerūt ꝙ arbor eoruꝫ eſt de his ferētibus: ⁊ ꝙ citrini ſunt de primo germine: ⁊ niger ſimiliter. kebulus germen 2[m] tulit: ſed falſo: imo producūtur a diuerſis arborib⁹: ⁊ illud eſt quod creditur: ſꝫ aliqui volūt ꝙ emblici ⁊ bellirici nō numerētur īter mirabolanos: quoniā Auicē. ⁊ Sera. de eis diuerſa faciūt capitula. Naꝫ Sera. libro aggre. facit capitulū de emblicis ⁊ belliricis: quod īcipit anileg. ⁊ facit capitulꝫ de alijs tribus per ſe de quo dicit haliligli.i. mirabolani: cui⁹ tres ſunt ſpecies: kebuli: citrini: ⁊ nigri: ⁊ ſunt illi qui nominantur indi ⁊ ſeni ⁊ kebuli. Item auc. Aben Meſuay meliores ex eis ſunt quoꝝ color eſt citrinus approximās viriditati. graues pleni ſine rugis: ⁊ dicit auct. Yſaac. ſunt fri. in p̄mo. ſic. in ſcḋo. nigri. fri. ⁊ ſic. in primo. Mirabolani indi vel nigri: ⁊ de ſeni ſunt ſimilr̄ ex ſpeciebus habentibus corticē ſubtilē nigrū. Et cortex eoꝝ vergit ad citrinitatem: ⁊ ſunt ſimiles oliuis in forma ſua. Et iuuamentū eoꝝ eſt minus aliarū ſpecierū mirabolanoꝝ. Et ideꝫ auc. Aben Meſuay. Mirabolani ſeni ſunt ex ſpeciebus oliuarū: qui quando condiunť corroborant ſtomacum: ⁊ icoriant eum incoriatione pauca: ⁊ nō eſt in eis iuuamentū quantū in kebulis. Et ex kebulis qdam ſunt citrini quidaꝫ nigri: ⁊ nigredo que eſt in eis eſt propter ampliorē moraꝫ quaꝫ fecerunt in arbore ſua: ⁊ ſunt pinguiores ⁊ carnoſiores citrinis in colore: qꝛ ipſi fecerūt maturationē ampliorem: ⁊ illi qui colliguntur ante ſunt citrini: ⁊ quādo ſumunť triti inducunt laborē in ſtomaco: quoniā natura laborat multum circa ipſam: ſed quādo infundiť aut decoquitur: extrahitur virtus eius: ⁊ ꝓiciť eius ſubſtantia: ⁊ eſt leuior nature: ⁊ deſcēdit velocius a ſtomaco. ⁊ ille. 3. ſpecies mirabolanoruꝫ miſcenť cum tamarindis: quoniā tamarindi extinguūt calorem: ⁊ abſcindunt nauſeam: ⁊ ſedant vomitū: ⁊ extinguūt calorē febrileꝫ: niſi qꝛ nocent tuſſientibus propter acetoſitatem que eſt in eis. AVICENNA. de virib⁹ cordis ait. Mirabolani ſunt frigi. ⁊ ſic. IO. MESVE. mirabolani ſunt de medicinis benedictis. non.n. debilitant cū ſolutione ſua. imo cōfortant ſtomacū ꝓprie: ⁊ viſcera preparant ⁊ coadiuuāt partes eoruꝫ: ⁊ confortant cor ⁊ epar: ⁊ corpus totuꝫ: nō enim niſi ad vnum videntur nociui. acquiritur.n. diſpoſitis ad hoc opilatio: ⁊ ꝓprie paratis cadere in ipſa: ſed ſunt de ꝑfecte rectificātibus medicinas que habēt acuitatē: ⁊ purgant diſſoluendo. magnifice enim adinuenit qui eos: ⁊ ꝓprie citrinos cum ſamonea miſcuit. reprimit.n. eaꝫ ꝓpter obuiationeꝫ ſubſtantiaruꝫ: ⁊ qualitatū adinuicem: ⁊ eam in ſoluēdo iuuant. Citrinos in quinqꝫ ꝓprietatibus laudauerunt ſapientes in colore. ſ. vt ſint citrini multe citrinitatis declinātes ad viriditatē. ⁊ vt ſint in pondere graues ⁊ denſi: ⁊ in fracturis ſuis īueniatur ſicut gūmoſitas: ⁊ ſint groſſi. Et vt cortex eoꝝ ſit denſus ſpiſſus complectēs oſſa parua. Et laudauerunt kebulos in quatuor proprietatibus: vt ſint groſſi: ⁊ quāto groſſiores tāto meliores: ⁊ ſint ſubnigri declinātes ad rubedinē: ⁊ ſint graues in pōdere cite ſubmerſionis in aqua: ⁊ ſint habētes ſpiſſitudinē corticum ſuoꝝ. Nigros quoqꝫ īdos in qnqꝫ ꝓprietatibus laudauerūt vt ſit nigri ⁊ cōfracti habētes denſitatē ſubſtantie: ⁊ ſint groſſi ⁊ graues ⁊ carentes oſſibus: quāto autem ab his elōgantur ꝓprietatib⁹ tanto a bonitate ſunt remote: oēs frig. ꝯplonis ſunt in primo. ſic. in ſcḋo. Et ſunt exiccatiui conſumptiui ſuperfluitatum putridarum preparatiui et coadunatiui partium in quibus accidit laxitas ⁊ mollificatio. tria ſunt in eis ꝓpter que in ipſis cadit rectificatio. faciūt.n. cadere in opilationes: ⁊ proprie paratos: ⁊ qꝛ facile adherent villis ſtomaci ⁊ partibus inteſtinoꝝ: ⁊ qꝛ dimittunt corrugationes in ipſis. ⁊ nos emendamus quod timeť de eo qḋ diximus primo prohibentes penitus exhibitioneꝫ eoꝝ ipſis ⁊ omnibus paratis cadere in opilationes. in non paratis miſcenda ſunt ea cū ipſis que opilationem fieri ꝓhibent ſicut aliq̄ ex diureticis notis. ⁊ infuſio eoꝝ in aq̄ caſei remouet hoc nocumentum ab ipſis. ⁊ ſuccus fumi terre ſilr̄. Et ſimiliter Abſinthiū agaricus reubarbaꝝ ſpica ⁊ ſimilia. Et emendamus qḋ pōt peruenire ex eo qḋ diximus in ſecundo ⁊ tertio miſcēdo cū eis que remouēt ab ipſis adherētie intēſionē ⁊ acquirunt eis lenitatem: ſicut ſi fricentur cum oleo amigdalarum dulciū aut roſaꝝ aut violaꝝ aut ſiſamino: aut ſalteꝫ conteranť cum eis amigdale dulces. paſſule quoqꝫ ⁊ mel earum lenificant eos ⁊ confortāt operationē eoꝝ: ⁊ ſunt ꝓprie iuuatiui cum eis. ſimiliter acquirit eis caſſiafiſtula viole condite tereniabin tamarindi ⁊ ſimilia. Quidaꝫ dixerunt ꝙ non eſt bona permixtio eorum cū medicina lubrificatiua ⁊ lenitiua: qm̄ operationes eorum in id ipſuꝫ non cōcurrunt. ⁊ ego non video illud: immo remoueť ab eis per ipſaꝫ adherētia ⁊ corrugatio: ⁊ acquiriť ſolutio facilis. Et ſcito ꝙ decoctio acquirit eis vehemētiorem operationē q̄ꝫ ſola infuſio: ⁊ infuſio minus facit eos eſſe opilatiuos q̄ꝫ coctio. ⁊ aſſatio minorat de ſolutōe faciēs ipſos conſtipantes plus: ⁊ adhuc magis combuſtio. Et contriti quidē plus ſoluunt ⁊ plus dimittunt veſtigia conſtipationis in vijs. Infuſi vero minus faciūt illa. ⁊ infuſio quidē eorum competit: quando ſolū queritur ſolutio. Et eoruꝫ contritorum exhibitio: quādo queriť conſtipationis impreſſio: ⁊ quanto magis conteruntť melius celebrabitur illud. Et kebuli quidem conditi minoris ſunt ſolutiōis ⁊ maioris confortatiōis membroꝝ nutricationis. ⁊ nō conditi faciunt contrarium. Modus condiendi kebulos eſt iſte. Accipe ex eis hūidis ſi haberi poſſunt vel humectatis ſm̄ artem qua humectari poſſunt quantitatem quaꝫ volueris. ⁊ cum ſtilo punge eos vndiqꝫ ⁊ decoque eos in aqua cum facilitate vſqꝫ dum ſufficiat. poſt hoc dimitte eos per diem vnum ſuper tabulam ⁊ exprime aquam eorū ⁊ ſubmerge eos in aqua mellis per dies duos. dimitte tunc ⁊ coque eos lento igne: ⁊ poſtq̄ꝫ cocti fuerint recōde eos in vaſe vitreo: ⁊ da poſt. 6. menſes. Ars autē auxiliať in humectando eos. infundanť in aqua plurima ⁊ exponanť radijs ſolis per dies octo: deide accipe vas magnū ſicut doliū: vel ſaltem fiat fouea in terra in loco humido vbi inter multā harenā humidā diſiunctim ſepelianť ſepe ac ſepe aquā deſuper infundēdo. ⁊ innouādo harenaꝫ de tertio in tertiū diē vſqꝫ dū tumeſcant ⁊ humectentur. hic erit modus hūectatiōis eoꝝ. POSSE. SERAPI. virtus citrinoruꝫ eſt ꝙ fortificant oculos ⁊ prohibēt curſum humorum ad ipſos ⁊ conferūt ſebel: ⁊ confortāt ſtomacū: ⁊ incoriant ipſum: ⁊ conferūt melancolie ⁊ cardiace. ⁊ clarificant coloreꝫ. virtus kebuloꝝ eſt ꝙ conferunt ano ⁊ emoroidibus ⁊ icoriant ſtomacū: ⁊ confortant euꝫ: ⁊ digerunt cibū. deſiccant humiditateꝫ. leniunt naturaꝫ conferunt ventoſitati emoroidarum: ⁊ conferunt melancolicis: maxime quando cū eis admiſcētur ſpecies corroborant ſenſuꝫ ⁊ memoriā: ⁊ conferūt lepre ⁊ colice: ⁊ conferunt emoroidib⁹ antiquis: ⁊ ſedant ſodā ⁊ hydropiſim. ⁊ inducunt nauſeam ⁊ vomitū. Sed ſeni ⁊ indi vel nigri habent corticē ſubtilem nigrum ⁊ cortex eoꝝ vergit ad citrinitatē qui quando condiunť corroborant ſtomacuꝫ. ⁊ incoriant eū incoriatione pauca ⁊ nō eſt in eis iuuamētum quantū in kebulis. IOAN. MESVE. Mirabolani ſunt ex rebus q̄ faciunt vtentes ſe iuueneſcere. ⁊ acquirunt eis colorem bonū ⁊ bonitateꝫ odoris oris ⁊ ſudoris ⁊ generant gaudium ⁊ confortant cor ⁊ epar ⁊ ſtomacuꝫ: ⁊ conferūt tremori cordis: ⁊ mundificant ſtomacū: ⁊ conferūt emoroidibus: ⁊ extinguūt inflāmationē colere: ſed citrinoꝝ operatio in hoc eſt precellēs. ipſi.n. ſolutōe educunt eaꝫ: ⁊ conferunt habentibus cōplexiones calidas: ⁊ eoꝝ fricatio cum aqua agreſte. ⁊ cū aqua roſaꝝ aut ſucco feniculi abſtergit oculū: ⁊ aufert ſupercalefactionē eius. ⁊ facto inde alcohol. ſtringit lachrymas. ⁊ ꝯuenit mollificationi oculoꝝ: ⁊ cōferunt tertiane et febribus colericis. Et contrite cū maſtice ſanant vlcera et deſiccāt ea. kebuli quoqꝫ ſolutōe educunt flegma: et addunt in rōne: ⁊ clarificant viſum: et ꝓprie conditi: et mūdificant ſtomacuꝫ: et confortāt ipm̄: et cōferūt hydropiſi. et fe. antiquis. Nigri aūt vel indi ſolutiōe educunt melancoliaꝫ et coleraꝫ aduſtaꝫ. et conferunt melancolie et tremori et clarificāt viſum et colorē et conferūt lepre et triſticie et quartane. Doſis. potio citrinoꝝ tritoꝝ ē a. ʒ. ij. vſqꝫ ad. v. et infuſoꝝ a. ʒ. v. vſqꝫ ad. ʒ. 20. Et potio kebuloruꝫ tritoꝝ a. ʒ. iij. vſqꝫ ad quattuor. et infuſoruꝫ a. ʒ. viij. vſqꝫ ad. 20. et indoꝝ eſt ſic kebuloꝝ. BVLCASIN. Eben Aben azarin. lib⁹ g dicit ſeruitor. modus aſſandi mirabolanos. opꝫ ꝙ imbibas eos in aq̄ citonioꝝ: aut in ſucco agreſte: aut in acetoſitate citri: aut in aq̄ vbi cocte ſunt lentes: aut vbi coctuꝫ eſt lapatium acutū: deinde deſicca eos bene et madefac in oleo roſaꝝ vel oleo de lentiſco aut oleo maſticino aut cuꝫ butiro aut oleo oliue: deinde aſſa ſuper patellam ferreā vel terreā: quam cū primo calefeciſti et abſtuliſti ab igne: caue ne adurať et deſtruatur virtus eoꝝ. Similiter aſſantur ſemina que adminiſtranť in medicinis fluxus. Et modus aſſationis eoꝝ eſt iſte. Accipe patellaꝫ ferreā aut eneam aut terreā aut lebeteꝫ cū lato orificio. et calefac bene: deinde aufer ab igne et ſtatim ſuperpone ſemina dū ipſa eſt calida anteq̄ꝫ infrigideť et cōmiſce ea ſemper donec videas aſſatōeꝫ eoꝝ completā ad voluntateꝫ tuā. Et ſi non fuerit cōpleta vice vna pone iteꝝ et fac vt ꝑus et ſcias ꝙ nō oportet oīa ſemina equaliter aſſare: qꝛ ſunt quedā que habent multā viſcoſitatē que debēt amplius aſſari ſicut pſilliū: ⁊ caue ne comburantur.

Halim.i.pulegium.
Halimō.i.cretan⁹. Pli. li⁹. .zz. cap⁹. zz. aň medinꝫ.
Halimach.i.pimpinella.
Halion.quid eſt.l. Naliop Serapion.
Haliū.ara.ſpagus. heliuꝫ. gre. Pau. helio. Alexan. nō eſt dr̄ia apud arabes inter.a.lr̄am ⁊.e.
Halkaſmeth.i.feniculus.
Hlmeſes lapis in quo acuitur.ſ.cos.
Halmetani.i.lapis veſice.
Halrebegi.i. lapis molari.
Halſcix alzuzegi.ara. herba vitri.nā haſcix herba zuzegi vitrū. ⁊ gre. pdichiados ⁊ perdiculi. ⁊ ē paritaria.
Hals.i.ſilligo vel ſpelta.l. germanum. ⁊ futa.
Halſia.i.abrotanum.
Halterma.i.galbanum.
Haltalep: ideſt viriditas inuenta ſuper aquam.l. viriditas.
Haltich ideſt aſa.
Halum ideſt aniſum.

¶ Cap. CCCXIII.

Halzum. ara.gre. fobolia vel coclea. lati. limacia vel maruecia. coclea ex ea eſt terrēa et marina et ſunt de genere oſtracoꝝ. SERAPION li⁹ aggre. Ex limacijs qn̄ terunť cū cortice ſuo ē virtus exiccatiua fortis et adminiſtrať in cura apatum difficilis reſolutiōis que fiūt in crurib⁹ a conquaſſatiōe vel ictu: et exiccāt ea. Et qn̄ limacie adurunť cū cortice ſuo deſiccāt fortiter. Et eſt in eis calefactio ꝓpter aduſtionē. Et quādo accipiunť ex eaꝝ cinere. quattuor ptes et ex gallis viridib⁹ oue et piperis vna et terunť oīa fit medicina cōferens vlceribus inteſtinoꝝ et veſice: quādo ſunt putrida iuuamento maximo. Et opꝫ ꝙ terať hec medicina forti/

ter ⁊ pulueriʒetur ſuper cibos eorũ. Et detur ex ea ſimiliter in potu cum vino ⁊ aqua. Et caro limaciaruʒ ⁊ teſtarum earum cõuenit vlceribus ⁊ morſui canis rabidi. Et caro limaciarum agreſtium: quãdo teritur in mortario fit medicina que exiccat membra omnia in quibus eſt humiditas multa. ⁊ ꝓpter hanc cauſam ↄuenit hydropiſi: ſed humiditas limaciarum quãdo accipit̃ ſola ſine carnibus. ⁊ miſcetur cũ olibano aut mirra aut calce aut cuʒ aliquo iſtorum aut cum omnibus: ⁊ terunt̃ ſimul donec incorporentur: ⁊ fiant ſicut mel fit hec medicina tenax gluctinoſa q̃ exiccat apoſtemata mucillaginoſa que ſub auribus ſunt exiccatione forti ⁊ exiccat ⁊ coercet humores qui fluunt ad oculos: quando ponunt̃ ſuper tempora. Modus aũt accipiendi aquã limaciarum eſt ꝙ quãdo perforat̃ caro ipſarum cũ ſtilo ferreo ⁊ ſint limacie recẽtes. accipit̃ namq; humiditas ab eis ⁊ colligit̃ in vaſe. DIASCORI. ca° de limacijs. Coclee vel limacie terrene ſunt bone ſtomaco: laxant vẽtreʒ: ſed ille que ſunt in fluminibus ſunt pinguiores illis que adherẽt arborum paruarum ramis que dicuntur ſalmi vel ſalmuci ſiue ſalſitem laxant ventrem: ⁊ ꝓuocant vomitũ. Et quando ipſarum teſte comburũtur caleſaciunt adurunt ⁊ abſtergunt ſcabiem ⁊ morfeã. ⁊ aduruntur limacie cum carnibus ſuis ſicut ſunt ⁊ fit inde cohol abſtergens cicatricẽ cornee oculi ⁊ curant vlcera oculi. ⁊ valent cõtra empetiginem. ⁊ fit emplaſtrũ ex eis crudis ſicut ſunt ſuper tumoreʒ hydropicorum: ⁊ minuit eũ nec ſeparantur de loco donec diminuant humiditatem eius: ⁊ ſedant apoſtemata podagre. Et quando fit emplaſtrum cũ eis extrahit infixa corpori ⁊ fragmenta oſſium: ⁊ teruntur ⁊ fit naſcale cum eis ⁊ ꝓuocat mẽſtrua. Et fit emplaſtruʒ vulneribus ⁊ ꝓprie neruorum cum eis piſtatis cũ carne ſua ⁊ maxime addito thure ⁊ mirra adinuicem mixtis ⁊ cõgluctinat ea: ⁊ caro earum curat vlcera. ⁊ terit̃ ⁊ miſcet̃ cũ aceto. ⁊ ſtringit ſanguinem nariũ: ⁊ elixant̃ carnes limaciarum recentiuʒ ⁊ comedunt̃: ⁊ ſedant dolorẽ ſtomaci. ⁊ terunt̃ ſicut exeunt de teſtis ſuis. ⁊ bibunt̃ ex ei⁹ cum vino ⁊ conferunt colice ⁊ dolori veſice. Et qñ accipitur de viſcoſitate que eſt ſup carnẽ agreſtiũ cum ſummitate acus: ⁊ ponit̃ ſup piluʒ palpebre ei⁹: cuius ortus non eſt rect⁹ ſicut decet ↄgluctinat eũ ⁊ rectificat decẽter. pñt hec oĩa limacie marine facere: ſed minorẽ hñt virtuteʒ.

Haman. arabi. crobeker: ideſt columbus.

Hamanoib: ideſt raſa.

Hambar. hambair. arabice ideſt ambra.

℄ Capitulum. CCCXIIII.

Hamdebut. handebuh. ara. latine. tela aranee. SERAPION. libro aggre. cap. Handebut. aucto. Galie. Tela aranee quãdo ſuperponitur vulneribus que fiũt extra corpus non ſinit ea apoſtemari. Et idem auctori. Diaſcori. quãdo miſcetur cum aliquo vnguento ⁊ extenditur ſuper petiam ⁊ ligatur ſuper tempora ⁊ ſuper pulſus brachiorum curat feb. tertianaʒ. Et quãdo ponitur ſuper locum vnde fluit ſanguis ſtringit eum ſtatim. ⁊ quãdo ponitur ſuper vlcera non profunda prohibet ea apoſtemari. ⁊ ex tela aranee eſt quedã ſpecies que eſt alba ⁊ dura: que ſm ꝙ dicũt quidã: ſi reſtringatur in corio ⁊ ſuſpendat̃ ſuper adiutorium quartanarij aufert eam. DIASCORIDES. capitulo de tela aranee. Omnibus eſt nota. vires habet conſtringentes admixta quibuſdã vnguentis temporibus impoſita feb. curat. ſanguinem defluentẽ retinet. ſuperpoſita vulneri nõ cauo prohibet fieri ſaniẽ. ſine tumore vulnera ſanat. cuʒ oleo cocta dolorem auriuʒ mitigat. Aranea trita ⁊ impoſita ⁊ in plagella ⁊ fronti impoſita temporibus tetanicas paſſiones ꝓhibet. Album opus aranee corio ligatũ ⁊ collo ſuſpenſum quartanas tollit, vt dicit Almanſor. caplo de Aranea. Aranee opuſculum abſtergit ⁊ curat ſerpiginem. ⁊ ꝓpter hoc ponit̃ in quodam vnguento ad ſerpiginem qð ponitur in antidotario Galieni minori.

Hamecacti. kamcactis. ara. ideſt ebulus.

℄ Capitulum. CCCXV.

Hameb. ara. vel hupue phathabalep. gre. ſtrignũ vel cuculus vel morella. latine vero ſolatrum vel vua vulpis. SERAPION libro aggre. cap° Hameb. aucto. Diaſco. Sunt eius quattuor ſpecies. vna comeditur: alie vero nõ: ſed illa que comeditur eſt domeſtica: ⁊ eſt herba nõ magna habens plurimos ramos. ⁊ folia nigra ſimilia folijs hedarog. i. ozimi: ſed maiora ⁊ latiora. ⁊ habet ſemen rotũdum: cuius color eſt viridis ⁊ niger: ſed quando maturatur fit rubeus: ⁊ quãdo frangitur inuẽitur in eo multa humiditas: ⁊ granula que ſunt ſemina eius. Item aucto. Galie. eſt frigi. in ſecũdo. ⁊ nõ eſt humida: ſed ẽ media inter medicinas que humectant ⁊ que deſiccant. ⁊ ipſum eſt compoſitũ ex virtutibus cõtrarijs . ſ. humida ⁊ ſicca. ⁊ hoc qꝛ in eo ſunt due ſubſtantie. ſ. terrea ⁊ aquoſa. Eſt aliud ſolatruʒ qð dicitur kekengi: quod habʒ folia ſiĺia folijs ꝑmi: niſi qꝛ ſũt latiora eis: ⁊ rami ei⁹ quãdo elongant̃ declinant verſus terrã. ⁊ hʒ fructum in chiſti rotundũ ſimilem veſice ⁊ eſt fructus eius granum rubicundũ ſimile vue quem quidaʒ kikilium vocant. Et idem. Eſt alia ſpecies ſolatri faciens ſomnum. ⁊ eſt plãta habens ramos multos ⁊ ſpiſſos egredientes ab ea. ⁊ ſunt difficiles ad frangendũ: ⁊ ſunt pleni folijs: in quib⁹ eſt humiditas que adheret manui. ⁊ aſſimilat̃ folijs citoniorum. ⁊ flos eius eſt rubeus ſicut ſanguis non magnus: cuius ſemen eſt croceum. ⁊ habʒ radicẽ non magnam multuʒ: cuius cortex eſt rubei coloris. ⁊ naſcitur in locis aſperis ⁊ petroſis. GALIENVS. s. ſimpli. phar. caplo de ſtrigno. Uirtus ſolatri ſomniferi eſt ꝙ eſt fri. in tertio. ⁊ facit dormire. ⁊ habet proprietateʒ ſimilẽ opij: niſi qꝛ eſt debilior eo. Et idẽ Serap. eſt alia ſpecies ſolatri que dicit̃ ſolatrũ maniale: ⁊ eſt illud qð dicitur furiale: eo ꝙ facit furioſitatem ſeu maniam: ⁊ eſt plãta habẽs folia ſimilia folijs erucе: niſi quia ſunt minora eis. ⁊ ſpinoſa que dicit̃ caradis. ⁊ habet virgas lõgas egrediẽtes ab eius radice. io. aut. iz. Et longitudo eius eſt duorum brachiorum. ⁊ in ſummitatibus eorũ ſunt capitella ſicut pili ad modũ arboris dulb. ⁊ ſunt minora oliuis et altiora et flos eius ẽ niger. et poſt floreʒ emittit velut racemum. io. vel. iz. grana habentẽ. Et grana ſunt rotunda mollia nigra in mollicie vue ſimilia granis cuſſus. et habet radices groſſas albas concauas. quoruʒ longitudo eſt vnius brachij. et naſcitur locis montuoſis. et inter arbores dulb. Plinius libro. zi. ca° zi. in ꝑncipio. POSSE. SERAPION. Quando fit emplaſtrum cũ folijs ſolatri. et ſuccaran cõuenit formice et herſipille. Et quãdo teruntur contritione forti: et miſcentur cum ſale et fit emplaſtrũ cum eis curat ſcabiem vlceroſaʒ et pruritũ eius. Et cõuenit dolori capitis ⁊ inflãmationi ſtomaci. Et quando terũtur fortiter cum ſale: et fit emplaſtrum cũ eis reſoluunt apoſtemata que fiunt in radice auris. Et quãdo ſuccus eius miſcetur cum ceruſa et litargiro et oleo roſarum: ⁊ mutat̃ hora poſt horam conuenit apoſtematib⁹ calidis que fiunt in cerebro et capite infantiũ. Et miſcetur ſuccus eius ſief: qð ſumitur ad curſum humiditatũ currentiũ ad oculum loco aque et loco albuginis. Et quando diſtillat̃ in aurem conuenit dolori eius. et fit naſcale cum eo. et cõuenit curſui humiditatuʒ matricis. GALIENVS. libro ſecũdo de cibis capi. de ſolatro. Holex nullũ noui habẽs tantã ſtipticitatẽ quantaʒ morella. ergo merito vt alimẽto gdẽ ipſo raro: vt medicina aũt ↄtinue vtimur. efficax eſt. n. ad q̃cũq; opʒ infrigidare et ſtipticare. Alimentum aũt pauciſſimum habʒ.

SERAPION. kekengi qð quidam nominãt kakabũ. fructus eius ꝓuocat vrinam. Et ideo admiſcetur iſte fructus in multis medicinis que ↄferunt epati veſice ⁊ renibus. ⁊ hec herba adminiſtrat̃ in medicinis ⁊ nõ comedit̃ ⁊ fructus hic mũdificat icteritiam per ꝓuocatõeʒ vrine. Et idẽ auc. Habix. Alkekengi. ẽ aliud montanũ aliud ſilueſtre: ⁊ eſt albũ: ⁊ ẽ ſimile in forma ſupiori. Et ↄuenit ſuccus eius bibitus apatibus taʒ intrinſecus q̃ʒ extrinſecus: ⁊ qñ linit̃ ſuper apata extrinſeca conuenit eis. Et granuʒ eius quando bibit̃ cõuenit vlcerib⁹ renũ ⁊ veſice. Et granum eius eſt fortius domeſtico. Et idem Serap. virt⁹ ſolatri ſomniferi ẽ facere dormire. Et qñ accipit̃ de cortice radicis eius aureus. i. ⁊ bibit̃ cum vino facit dormire. Et ſemẽ eius ꝓuocat vrinaʒ. ⁊ ideo adminiſtrat̃ in hydropiſi ⁊ bibit̃ de cortice radicis eius. ʒ. i. ⁊ facit dormire leuiori ſomno q̃ʒ gummi papaueris. ⁊ ſuccus eius ꝓuocat vrinam ꝓuocatõe forti. ⁊ dant̃ hydropico ex ſemine ei⁹ grana. iz. ⁊ curat̃: ſed ſi plus dent̃ inducunt maniam vex cui accidit hoc ſi biberit mellicratum curat̃. Et cortex ei⁹ ingredit̃ in medicinis narcoticis. Et qñ coquitur in vino ⁊ decoctio eius tenet̃ in ore ſanat doloreʒ dentiũ. ⁊ quãdo admiſcet̃ ſuccus radicis eius cũ melle acuit viſuʒ. Et idẽ Serap. virtus ſolatri manialis ẽ ꝙ quando bibit̃ ex radice eius. ʒ. i. inducit ſomnia nõ recta: ſed aliena. ⁊ qñ bibũtur ex eo. ʒ. ij. inducunt furorẽ ⁊ velut ebrietatẽ tribus vł quattuor diebus: ⁊ qñ bibunt̃. ʒ. iiij. faciunt hoc ideʒ ⁊ eũ occidunt. ⁊ cura eius ẽ mellicratũ: qñ bibit̃ ex eo quantitas plurima ⁊ euomatur: ⁊ fiat hoc ſepe. Et idem auctor. Meſealach. ſolatrum moniale eſt fri. ⁊ ſic. in tertio. ⁊ eſt plus ſtipticũ q̃ʒ omnis alia herba. extinguit calorẽ igneũ: ⁊ fructus ei⁹ generat ſemper permixtionem ſenſus. ideo opʒ cauere ab eis. GALIENVS. Cortex radicis eius fri. ẽ in fine tertij ⁊ ſic. in ſecũdo. ꝓpe fineʒ eius. vnde curat vlcera. Alie vero ſpecies nõ ſunt alicuius iuuamẽti recepte interius: imo ſiquis biberit ex eo aur̃. quattuor: morietur inde. ⁊ ſi bibatur minus inducit inſaniã: ſed vnus aure. aliquando non nocet. Sed ſciendũ ꝙ vbi iſta tranſlatio dicit aureus. in greca tranſlatione dicitur. ʒ. i.

℄ Capitulum. CCCXVI.

Hamech. ara. gre. kamaket vel kamachet. lat. ꝟo tuberi. ⁊ ẽ fungus quidam. Et qdaʒ vocant ipm fungũ veſcenium. Plinius lib. i9. cap. z. in fine. SERAPION li° aggre. cap. Hamech. aucto. Diaſco. Eſt radix rotunda nõ hñs folia nec tyrſuʒ. color eius ẽ rubeus. ⁊ repit̃ in vere ⁊ comedit̃ crudus ⁊ coctus. Et ideʒ aucto. Gal. ſuba eius eſt terrea multum. admiſcet̃ ei parum ſubſtantie ſubtilis. Et dicit Gal. in libro de chimis. kamekel generat groſſum humorẽ: ⁊ non ẽ multũ mali chimi. Et dixit in lib° venenorum ꝙ generat ſtranguriã ⁊ colicaʒ: ſimiliter faciunt fungi. ⁊ melius eorum eſt illud qð reperit̃ in arena habens paucam aquã. AVICENNA libro ſecundo. cap. tubera. ſunt ex ſuba terrea plus ⁊ aquea minus ⁊ in ipſis ẽ acreitas ⁊ ſubtilitas pauca meliora eoruʒ ſunt harenoſa illa in quib⁹ non eſt odor malus. ⁊ q̃ ex eis ſunt ſicca deteriora ſũt hũidis. ſunt groſſa valde ⁊ gnãnt humorẽ groſſum melãcolicũ: ⁊ ſunt dure digõnis. ⁊ tyriaca eorum eſt vinũ purum ⁊ ſpẽs ↄdiẽtes. ALMANSOR. tractatu 3° capi. de tuberibus. Tubera. fri. ſunt ⁊ groſſa flegma quoq; generant crudũ. que autem ex eis ruboreʒ hñt mala exiſtunt: quorum multa comeſtio colicaʒ generat nec etiam abſq; calidis ſunt edenda condimentis.

Hameien. hameme. arab. ideſt amomum.

Hamepitas. i. ypericon.

Hameſes ideſt lapis ĩ quo acuitur ferrum.

Hamibum. i. amilum.

Hamil. hamilil ideſt mille folium.

Han ideſt mel.

℄ Cap. CCCXVII.

Hanabroch. ara. lat. vpupa auis. SERAPI. lib. aggre. cap. Hanabroch. aucto. Galie. huiuſmodi auis hʒ coronã que fit ſuper caput eius ex plumis eius: ⁊ qñ bibitur ex iure ipſius ⁊ bibitur ex cibo eius multum conuenit dolori colico. Almãſor. tracta. tertio. cap. de auibus. caro alaude que pileata dicit̃ ventrem ſtringit cuius ius ventrem fluere facit.

℄ Capitulum. CCCXVIII.

Handachuca vel chua vel cuf. ara. gre. lothos vel ʒharat vł lotus. lati. ꝟo trifoliũ vel quedã ſpẽs trifolij. de q̃ dicit Diaſco. cap. de trifolio. ⁊ hʒ odorem aſpalti. SERAPION. lib. aggre. cap° Handachucha. nominat eam Diaſco. lothos. i. trifoliuʒ. Et eſt ʒart ſiue garch. ⁊ chua ⁊ ẽ duarum ſpecierum. ſ. domeſtica ⁊ ſilueſtris. Silueſtris quidẽ hʒ ſtipitẽ longitudinis duorum cubitorum vel brachiorum ⁊ plus parum ⁊ naſcũtur ab eo ramuli multi ⁊ quodlibet. habʒ folium in extremo quod aſſimilat̃ handachuche que oritur in paludibus. ⁊ dicitur trifoliũ. ⁊ habet ſemẽ ſimile fenugreco niſi ꝙ eſt minus ſatis. Sed ſciẽduʒ ꝙ illa vocatur a quibuſdã herba flaura vel herba maura: ſed Diaſcor. vocat ipſum trifolium maius domeſtica que naſcit̃ in hortis. ⁊ eſt quedã alia que naſcit̃ ſuper aquas ⁊ maxime in babylonia: quãdo fluuius nilus irrigat terrã. ⁊ eſt herba habens crus ſimile cruri fabarum ⁊ eſt ſemen albũ ſimile fagi in capitib⁹. ⁊ dicunt ꝙ extenditur quando oritur ſol ⁊ apparet ſuper aquam. Et quãdo occidit reſtringit ſe ⁊ ſubmergit̃ in aq̃. Et capita eius ſimilant̃ capitibus papauerum magnoruʒ: ⁊ in capitibus eſt ſemẽ ſimile giguers ⁊ ſcariole ⁊ exiccant ipſuʒ in babylonia: ⁊ faciunt inde panem. ⁊ habet radicẽ ſimilem citonio que comedit̃ cocta ⁊ cruda. ⁊ ſapor decocte ſimilatur ſapori vitelli ouorum ⁊ vocat̃ handa ⁊ heuche. ⁊ Auicẽ. in ſecũdo dicit ꝙ de eius ſeminib⁹ fit panis. DIASCORIDES. cap. de trifolio. Duo ſunt genera eius. ſ. maius ⁊ minus. maius habet tres ſpecies. vna appellat̃ trifolium vel trigenon ponfillon: qð latini trifoliũ odoratum dicunt vel ſulfuratũ. ſecunda trifolon vel exalbida vel oxitrifolon: dicit̃ latine trifoliũ acutũ vel alleluia. Tertia dicitur trifolon dematices ſiue partemon. ⁊ eſt trifolium porcinũ vel equinum. Maius gre. vocat̃ trifolium egoceron vel lothos. ara. handachucha. latine trifoliũ leporinũ vel herba flaura vel herba maura: cui⁹ frutex eſt longus cubitis duob⁹: virgas tenues habẽs in circuitu duo folia in extremo in ſimilitudinẽ foliorum lupini ⁊ nigra: ⁊ ſingulis virgis tria folia per ſingulas nationes habens: coma eius in initio foliorum odorem rute reddit: qui cuʒ creuerit aſpalto in odore ſimilis ẽ: flos eſt illi paruus ⁊ purpure⁹ ex quo ſemen profert velut latuʒ ⁊ in figura corniculatũ. radix eſt illi oblonga ⁊ fortis virtutis ⁊ acerrime ⁊ diuretice. Plin. lib. zi. cap. 9. ⁊ lib. z6. cap. 7. Tripolium. POSSE. SERAPION. auctor. Albugerig. Andachucha ſilueſtris. ↄuenit ſtomaco frĩdo ⁊ groſſe vẽtoſitati. ⁊ aq̃ eius abſtringit vẽtrẽ. ⁊ valet colice paſſioni ſi ponat̃ ſup morſuʒ ſcorpiõis dolorẽ ſedat. Et ſi ponit̃ ſup mẽbrũ in quo ẽ mordicatio aĩaliũ nõ inducit dolorẽ. ⁊ ſemen ei⁹ eſt fortius folio ⁊ eſt bona dolori teſticuloruʒ ⁊ ꝑncipio hydropiſis ⁊ dolori mñcis. DIASCORI. Trifoliũ maius vel lothos virtutis diuretice ⁊ acerrime eſt. ſemen ei⁹ ⁊ folia cum aqua bibita pleureticis ⁊ diſſurijs ⁊ epilenticis ⁊ hydropicis in initio ſingulare ꝑſidiuʒ eſt. ſtericis cauſis opitulat̃. mẽſtruis imperat. omnia predicta ſeminis ipſius. ʒ. quattuor et foliouʒ. ʒ. iiij. curant. folia ipſi⁹ cum oximelle accepta morſibus venenatis occurrunt. feb. vt dicitur tertianis: tria folia aut tria grana ſeminis eius cum vino bibita medicant̃.

Handal. ara. colloquintida. hanſalũ. Ste. l. handeb.

Handebal.i.tela aranee.
Handebelaſamū vel hendebeliſimuȝ. ideſt xilobalſamum. Aliabbas.
Haneb vel hanel arabice ideſt iuiube.
Hanerie ideſt vene q̄ ſunt in labys.
Haniſa.ara.lati. ventriculus. SERAPION li⁰ aggre.cap⁰. Haniſa.auct. Diaſco. ventriculus gallinē antiq̄ eſt medicina maturatiua. Et pellicula interioꝛ vētriculi galli ſiccata ⁊ ꝓpinata in potu ꝯueīt egritudini oꝛis ſtoma.i.gigeg.
Hanix.ara.ſerpens. Auicēna.haieth.
Hanis.henis.ara.cicer.
Hanſel.ara.i.ſquilla.
Hanub.hanul.ara.i.yrcus
Hanudab.i.abꝛotanum.
Hanudim ideſt acoꝛus.
Hapagratos ideſt vſnee.
Hapapir ideſt papirus.
Hapar ideſt capparus.

¶Cap. CCCXIX.

Har. ara.lati.anas. SERAPION.libꝛo aggrega. capitulo har. Omnibus ē nota. vnde eiꝰ adeps ſedat doloꝛem ſedatōe magna: ⁊ ipā eſt melioꝛ omnibus adipibus. Nam non inueni adipem ſubtilioꝛem nec magis mollificatiuaȝ nec magis reſolutiuam. ea propter qꝛ caro eius eſt ca.multuȝ. habet ſimiliter multam humiditatem. ⁊ ideo eſt grauis digeſtionis: ſed clarificat coloꝛeȝ ⁊ vocē: impinguat ⁊ auget ſpma. vñ ipſa caro eſt calidioꝛ ⁊ groſſioꝛ oībus alys carnibꝰ auiū. AVICENNA libꝛo ſecūdo capitulo Anas. Eſt calidioꝛ omnibus auibus domeſticis. dicunt quidam ipſa calefacit infrigidatū ⁊ facit calefactum poſſidere febꝛem. eius pinguedo eſt maxima in ſedando doloꝛē ⁊ ſedando moꝛdicationeȝ in ꝓfundo coꝛpoꝛis. Et eſt melioꝛ pinguedinibus auiuȝ. ⁊ eius caro frangit ventoſitates. ⁊ ipſius ſtomacus eſt plurimi nutrimenti. Eius pinguedo clarificat coloꝛē: ⁊ eius caro impinguat: ⁊ clarificat vocē. eius caro tardatur in ſtomaco: ⁊ eſt grauis ⁊ pꝛopꝛie caro anſeris: ſed leuius quod eſt in ipſa ⁊ melius ſunt ale. Cum autem caro digeritur harum auium eſt nutribilioꝛ omnibus carnibus auium. augmētum efficit in coitu ⁊ multiplicat ſperma.
Hara.i.cucurbita. ⁊ hara.i.iuniperus.
Harabatra.harathaur.i.ſtercus bouis.

¶Capitulum. CCCXX.

Harach. ara.latine ſudoꝛ. SERAPION.libꝛo aggre.aucto. Hali. in ſudoꝛe hominis eſt ſalſedo ⁊ amaritudo pauca: maxime quādo admiſceꝛ cū puluere illius loci vbi luctant homines. ⁊ accipitur ⁊ linitur ſuper tumoꝛes qui fiunt in coꝛpoꝛe pꝛeter naturam ⁊ reſoluit omnes: ⁊ in illo puluere ſolo eſt virtus reſolutiua ⁊ ſtiptica: quādo ponitur ergo iſte ſudoꝛ cum illo puluere ſuper apata mā̄millarum reſoluit ea ⁊ extinguit inflammationē earum. Et linitur cum eo dubulet. ⁊ conuenit ⁊ ego ſum vſus in apoſtematibus lumboꝛum ⁊ ſedata fuerūt apoſtemata ⁊ reſoluta: ⁊ eger fuit curatus. Sed quādo apoſtemata que curanꝛ cuȝ iſto medicamine ſunt ſicca ⁊ dura opȝ ꝙ mollificentur cū oleo de alchāna aut roſarum: quādo miſceꝛ cum hoc oleo cōuenit coagulationi lactis in mā̄milla ⁊ reſoluit ea. ⁊ in hunc modum opoꝛtet ꝙ vtaꝛ eo in oībus apatibus. Sudoꝛ equi qñ calefit cuȝ aceto conuenit epilēſie. Et ſi adminiſtraꝛ in moꝛſibus venenoſis conuenit ⁊ ad hoc valet ſudoꝛ ouium.
Harafaras ideſt ſtercꝰ caballinum.
Haragaraen ideſt ſtercus pecoꝛinum.
Harahamē ideſt ſtercꝰ columbinum.
Harahas.i.ſtafixagria.
Harahermar.i.ſtercꝰ aſini
Haraltil.i.ſtercus caninū.
Harmiē.i.ſtercꝰ capꝛinuȝ.
Harba ē quedā auis q̄ vocabaꝛ harba: cuius virtutes īuenies in.l.latamie. ⁊ in.l.ſumach. Aui.ē animal venenoſum faciens oua venenoſa.

¶Cap. CCCXXI.

Harbalim eſt quedā herba ſimilis ſcolopēdrie ſemē eius eſt angulatū ſicut lancea ⁊ eſt domeſtica ⁊ ſilueſtris. domeſtice caliditas ē pauca. ſilueſtris cali. eſt in ſecūdo. ⁊ eſt cōſolidatiua. Eius folia ſicca in potu ſumpta vel cum aceto ſuper ſplenem poſita ſanāt ſplenem. Auicē.lib.ſecūdo.cap.de harbalim.
Harbatini.ſm Diaſco.ē lonchitis. Argaſtus.ara.
Harboꝛ albes.harboꝛ albaeȝ.harboꝛ albies.i. cipꝛeſſus.
Harcoman.hartemum. Subomō. ſpelta. Ste. Albaui.
Harcharcharraba.i.piretrū. Aliab.harcathacha. (Aui.
Harchaſite ideſt lapis marchaſita.

¶Capitulum. CCCXXII.

Hard. ara.grc.rodon.lat.roſa. SERAPION li⁰ aggre.cap.hard.auc. Halie.octauo ſim.phar. cap.de roſa. ſubſtantia eius ē cōpoſita ex ſubſtātia aquoſa cali. cuȝ duabus alys qualitatibus ꝑmixta. ſtiptica.ſ. ⁊ amara: cuius ſtipticitas eſt in quantitate tali: qꝛ coꝛpoꝛa hñtia virtutem fluxā non poſſunt diſſoluere virtutē eiꝰ. Et ſemen eius ē magis ſtipticum q̄ȝ roſa. Et idem. Roſa cum ſtipticitate q̄ eſt in ea ē ei dulcedo ⁊ ſimilitudo acuitatis vel moꝛdicatiōis pauce. ⁊ conuenit apatibꝰ ca.in pꝛincipio eoꝛuȝ. Et opȝ ꝙ recipiaꝛ recens ex ea ⁊ abſcindanꝛ ſummitates eius albe cum foꝛpicibus ⁊ reſeruenꝛ ꝑ medicaminibus oculoꝝ. Sed oleum roſarum eſt in natura ſua medium inter nām roſe ⁊ olei ⁊ eſt medicina cuȝ qua curanꝛ apata ſanguinis in augmēto ipſoꝛum. Et in eo eſt virtus penetrandi ad pꝛofundū coꝛpoꝛis ⁊ humectat coꝛpoꝛa ſicca. ⁊ conquaſſaꝛ cum aceto ⁊ inungiꝛ caput cū eo. ⁊ cōuenit doloꝛi capitis facto ex caliditate ſolis: ⁊ quādo roſe ſiccanꝛ opoꝛtet ꝙ deſiccenꝛ in vmbꝛa ⁊ cōmoueanꝛ aſſidue. ⁊ aqua roſaꝝ eſt frigidioꝛ complexiōe tempata: non tamē multum. ⁊ ipſa quidē eſt ſubtilis multū: cuius ſignum eſt ꝙ roſa deſiccatur cito. ideo qꝛ in ea non eſt aliqua viſcoſitas: qꝛ odoꝛ eius vincit. ⁊ ꝓpterea feſtinat ⁊ replet vias odoꝛatus. Itē auctoꝛi. Diaſco. Eſt enim roſa frigida deſiccatiua ⁊ ex ea eſt plus ſtiptica ſicca q̄ȝ recens. ⁊ ſuccus roſarum: quādo coquiꝛ cum vino conuenit doloꝛi capitis ⁊ oculoꝛum ⁊ aurium. ⁊ conuenit gingiuis: quādo ex eo fit collutio. ⁊ coquunꝛ folia eius ſine ſtipitibus ⁊ nō exꝑimuntur. ⁊ fit emplaſtrum cum eis heriſipille. Et ſemen quod eſt in medio roſarum: quādo pulueriȝatur ſuper gingiuas ad quas fluunt humoꝛes cōuenit multum: ſed caput roſe qñ bulierit in aqua ⁊ bibiꝛ abſcindit fluxū ventris ⁊ ſputū ſanguinis. Et ideȝ aucto. Hacham. aqua roſa. ꝓhibet fluxū ad oculum. ⁊ conuenit ſincopi: quādo bibiꝛ ex ea auſtus aliquis. Et ideȝ auctoꝛ. Humay. Roſa foꝛtificat membꝛa intrinſeca. Et ſtipticitas eiꝰ penetrat pꝛopter amaritudinem que eſt in ea. Et idē auctoꝛ. Aben Meſuay. Odoꝛatio roſe cōuenit colericis ⁊ calidis. ⁊ habentibus doloꝛem capitis a colera. ⁊ pꝛohibet fumoſitates colericas acutas. ⁊ cōuenit doloꝛi acuto ⁊ mouet ſternutationem habenti cerebꝛū ca. Et quando conficiꝛ cuȝ melle aut cum ȝuccaro abſtergit quod eſt in ſtomaco ex humoꝛibus flegmaticis. Et idē auctoꝛ. Raſis exꝑtus eſt quidā ex amicis meis qui accepit ex folys roſaruȝ recentibus ⁊ ȝuccaro ⁊ fecerunt eū aſſelare deceȝ vicibꝰ. ⁊ hoc facit ſuccus eius. veꝝ ſicca non eſt laxatiua. ⁊ hoc ſignificaꝛ ex eo ꝙ virtus eius ē amara ꝙ abſtergit. Et quando roſa deſiccaꝛ fit ſtiptica: qꝛ ſeparatur ab ea amaritudo. ⁊ ſiccitas qdē in roſa eſt pauca: qꝛ ipā eſt cōpoſita ex ſtipticitate ⁊ amaritudīe. vñ abſcindit libidinē ⁊ laxat laxatione foꝛti. IO. MESVE.cap.de roſa. Roſa ē ex medicīs hñdictis in q̄ eſt virtus ꝯfoꝛtatōis ⁊ ſolōnis ⁊ male q̄litatis permutatiōis. Et ē ex ea rubea ⁊ alba. ⁊ de vtriſqꝫ eſt multoꝛū folioꝛum denſoꝝ ⁊ criſpoꝛum ⁊ alia paucoꝛum ⁊ planoꝛum. ⁊ melioꝛ eſt rubea vere rubedinis paucoꝛuȝ folioꝝ ⁊ planoꝝ. ⁊ ex albis eſt melioꝛ habēs ſimiliter. Et melioꝛ ſuccoꝛuȝ eſt ille: cuius mater eſt roſa cōpleta. ſicca vero melioꝛ eſt in qua nondū cecidit completio. eſt frigi. in pꝛimo. ſic. in ſecūdo. diuerſarum aūt naturaꝝ ſubſtantie compoſuerunt roſam inter quos pōt cadere ſeparatio diſtinguens. componiꝛ.n.ex partibus terreis ⁊ aqueis mediocribus dantibus ei ſtipticitateȝ ⁊ ſubſtātiam. ⁊ ex partibus aereis propter quas eſt in ea de dulcedine aliquid: ⁊ aromaticitas: ⁊ ex partibus igneis ſubtilibus a quibus conſiſtit perfectio ⁊ ſpecies dātibus ei amaritudinē: ꝓpter qꝺ in abſciſione amaritudinis ipſius q̄ remoueꝛ propter ſolam exiccationē eius non reſoluiꝛ ſpecies. in abſciſione rubedinis non eſt plus roſa q̄ȝ homo moꝛtuus. amaritudo aūt in ea que recens eſt plus eſt ſtipticitate ipſius. Et pꝛima eius opatio eſt pꝛopter amaritudinē ſuam: propter qꝺ roſa recens ⁊ pꝛopꝛie ſuccus ſoluit. cum aūt reſoluitur caliditas dans ei amaritudinē ꝓpter exiccationeȝ eius nominaꝛ ſubſtātia eiꝰ ſtiptica faciēs cōſtipatōeȝ. Eſt aūt ſuccus eius ca. fere. ad pꝛimum pꝛopter excluſionem eiꝰ a re terreſtri ⁊ fri. POSSE IOAN. MESVE. Eſt aūt roſa reſolutiua exiſtens extinctiua inflāmationū: cōfoꝛtatiua membꝛoꝝ: coadunatiua partiuȝ: ⁊ cōſtrictiua: ⁊ ſemē eius in hoc eſt foꝛtius. ⁊ ſimiliter pili eius qui ſunt in medio ipſius ⁊ ſuccus eius eſt reſoluēs. Et ſicca quidē magis frigida ⁊ ſtiptica. ⁊ que nō eſt compoſita frigidioꝛ ⁊ ſtipticioꝛ. ⁊ alba in frigiditate ⁊ ſtipticitate plus ē q̄ȝ ru. non eſt in ea malitia: ſed eſt ex debiliter ſoluētibus: vigorat tamē operationē eius aq̄ caſei. Si.n. ſucci roſ. ℥.i. miſceatur cū aqua caſei ⁊ pauca ſpica eſt ſolutiuū ꝯueniens. Et ſimiliter infuſio. ℥.6. folioꝝ roſarum in aqua caſei cuȝ pauco melle ſoluit ſine moleſtia. Et ſyrupꝰ factus ex ſucco eius eſt leuis ſolutionis. Et ſimiliter ponitur oleum eius in emendatōe medicinarum acutarum ſicut eſt ſcamonea ⁊ ſimilia. Roſe aūt condite cuȝ melle abſtergunt ⁊ mundificant ⁊ confoꝛtāt: ⁊ ꝯdite cum ȝuccaro minoꝛis ſunt abſterſionis ⁊ maioꝛis cōfoꝛtationis ⁊ ſtipticitatis: ⁊ aqua eaꝝ que fit per infuſionē mundificat confoꝛtat abſtergit ⁊ reſoluit. Ea que fit per ſublimationem eſt multe confoꝛtatiōis neqꝫ eſt reſolutiua ꝓpter reſolutionē ſubtilis caliditatis eius in decoctiōe ipſius. per albas vero nō fit ſolutio aliqua de qua ſit curandū. Et eſt in eis de ſtipticitate plus q̄ȝ in rub. neqꝫ adhuc ſunt ſimiles eis in cōfoꝛtatione. ⁊ ſcito ꝙ roſe nō ſuſtinent de coctōe aliquid oīno pꝛopꝛie recētes. ſoluiꝛ.n. ab eis virtus ſigillans abſterſionem eius ⁊ ſolutionē. ⁊ declaraꝛ virtus eiꝰ ſtiptica faciēs conſtrictionem. ſuccus vero eius ſuſtinet de coctiōe aliquid mediocriter: ⁊ acquirit ei ſubtilitateȝ ⁊ bonitatē abſterſionis. oleū quoqꝫ factum ex roſis nōdum completis eſt maioꝛis infrigidationis ⁊ ſtipticitatis: cuius meliꝰ fundamentū eſt oleum oliuaꝝ mediarum in maturitate aut ſiſaminum. Acetum autem infuſionis eius eſt medicina bona omniū inflationum ⁊ eſt diuiſiuum ſolutione cōfoꝛtatiuum. Succus eius ex aqua infuſiōis recentum completarum ſolutiōe educit coleram. mūdificat ſanguineȝ ab ea ⁊ venas ⁊ articulos. ⁊ cōuenit icteritie ⁊ aperit opilatiōes epatis ⁊ ſtōmaci ⁊ mundificat ⁊ cōfoꝛtat ea. ⁊ confoꝛtat coꝛ. ⁊ conuenit tremoꝛi eius: ⁊ educit materiaȝ cauſantem eū. ⁊ feb. colericis. Roſa vero ⁊ oleū eius ⁊ aqua ipſius facta per ſublimationem cōfoꝛtat coꝛ ſtomacum ⁊ epar: ⁊ coadunat partes laxas membꝛoꝝ: ⁊ ꝯfoꝛtat retentionem: ⁊ ſedat doloꝛes calidos mira ſedatōe: ⁊ extinguit ⁊ ꝑmutat malitias inflāmationum perimit ⁊ ſedat eas. ⁊ ſunt ex medicinis faciētibꝰ doꝛmire: faciunt tñ coꝛiȝaȝ ⁊ ſternutatiōeȝ: ⁊ obſunt catarris: ⁊ ſtringunt guttur: ⁊ ꝯfoꝛtāt ea: ⁊ auferūt crapulas. Doſis. potio ſucci roſaꝝ eſt ab ℥.i. vſqꝫ ad.y. cum ȝuccaro. ⁊ potio ſyrupi ex ſucco earum eſt ab.℥.y. vſque ad, v. AVICENNA. ō viribus coꝛdis dicit ꝙ confoꝛtat coꝛ.
Hardeluȝ ideſt anuidem. Silphiuȝ. Stephanus.
Harhar.ara.iuniperus.
Harenes ideſt herba.
Hares maneries ideſt cibi frigidi.
Hareſana.ara.i. dipſacos.
Hari vel hara.i.iunipus.
Harim quid eſt.l. haarim.
Harmel.i.cicuta ꝑ q̄.l.ſuccaraȝ. ⁊ vocaꝛ armel p a. qñ eſt ſpēs rute vt ſupra in.l.a. ⁊ qñ ſtat ꝑ cicuta ſcribiꝛ per h vt hic.
Harica.i.amcos.quidaȝ dicunt ꝙ eſt carui.
Harmene ideſt baſiliſcus.
Harmeni.i. lapis armenꝰ.

¶Cap. CCCXXIII.

Harmuſel. arabice grece ⁊ latine gariofilus. SERAPION.lib.aggre. Eſt fructus ⁊ lignū eius adminiſtraꝛ ſicut deferꝛ ex terris indie cū fructu ſuo. Et ſunt eis capitella habentia dentes. ⁊ melioꝛes ſunt quoꝛum coloꝛ vergit aliquātulū ad ruboꝛem: ⁊ habent bonitatem multaȝ maxime illi qui colliguntur ex arboꝛe ſua cum digitis ſingulariter vnus poſt vnum. DIASCORIDES fructus ⁊ lignū eiꝰ adminiſtraꝛ ſicut deferꝛ ex terris īdie cū ligno ſuo. ⁊ ſunt in eis hñtia capitella dētes: ⁊ melioꝛes ſunt quoꝝ coloꝛ vergit aliquātulū ad ruboꝛē: ⁊ hñt bonitatē multā: maxime illi qui colligunꝛ ex arboꝛe ſua. AVICENNA.lib.z⁰.cap.ſafar. Gariofilus eſt ſicut ſambucus: ſed ē nigrioꝛ ⁊ qui ē maſculus eſt ſicut nucleus oliue: ſȝ lōgioꝛ ⁊ vehementius niger. ⁊ eſt fructus arboꝛis in īſula indie ⁊ glucten ipſius exiſtit in virtute gluctinis albotin. ille qui eſt melioꝛ eſt ſimilis nucleo ſicco. ſuauis ⁊ acuti odoꝛis. cali. ⁊ ſic. in tertio. POSSE. SERAPION. auc. Hachim ingrediꝛ in medicinis q̄ acuūt viſum remouet nāqꝫ obſcuritatē viſus ⁊ cōfert ſebel. Et glucten gariofi. eſt ſiſe gluctini albotim. Idē aucto. Raſis. gariofili cōferunt ſtomaco ⁊ epati cōfoꝛtāt coꝛ ⁊ ſtringūt ventrē ⁊ digerūt cibū. Et auct. Iſaac qñ bibiꝛ ex gariofi. ȝ. v. cū lacte in ieiunio coꝛroboꝛat potentiā coitus. AVICENNA coꝛpoꝛis odoꝛem bonū efficit abſtergit viſum. ⁊ conuenit panno ⁊ confoꝛtat ſtomacū ⁊ epar ⁊ remouet vomitū ⁊ nauſeam.
Harna ideſt poꝛcelliones. vermiculi.ſ. qui moꝛantur ſub vaſis aquarys. ⁊ ſunt parui lati qui tacti inflectuntur ⁊ fiunt vt pillula.

¶Cap. CCCXXIIII.

Harnech. ara.gre.lepnia.arſenicū.lat. vero auripigmētū.ca.eſt et ſic.in 4.⁰ de vena terre fit. ſunt eiꝰ due ſpēs.ſ. rubeū et citrinū. Citrinū cōpetit medicine. SERAPION lib.aggre.cap. Harnech.auc. Diaſco. Sūt eiꝰ due ſpēs.ſ. rubeū ⁊ citrinū: et ſunt eiuſdē minere. meliꝰ aūt ex eo ē illud qꝺ eſt laminoſum hñs coloꝛē ſilem auro et lamine eius ſeparanꝛ facile et ſunt cōpoſite vna ſup aliam nō hñtes admixtā terraȝ vel aliud. rubeū aūt eſt eligendum. illud qꝺ ē valde rubeuȝ et cito frangibile et mundū ſiſe cinabꝛio: odoꝛ cuius eſt ſicut ſulfuris. eſt cali. aduſtiuū. DIASCORIDES.cap.de arſenico. Naſciꝛ in helleſpōto vbi et ſandaraca. veꝝ et optimuȝ ē latioꝛes laminas hñs: et aureum coloꝛē: et ſepabiles venas a ſe vt ſeparari videanꝛ: munduȝ ſine ſoꝛdicie. tale in helleſponto naſcitur. eius grana ſunt duo: vnū eſt equale ſupra. et aliud fuſcū in coloꝛe ſandarace: et ex ponto et capadocia venit. Iſtud vero aſſatur ſic. pone in teſta noua et carbonibus igneis ſuperpone: et frequēter agita quandiu igneſcat et mutet coloꝛē et cū friguerit repone. Quidā dicunt ꝙ ex auripigmēto ꝑ quandā ſublimatiōeȝ fit reſagal. et hoc idem iterum ſublimatur et fit ex eo foꝛte ruptoꝛiū. AVICENNA lib.z.ca⁰. de arſenico. Aliꝺ eſt albū: aliud ē citrinū: et aliud ē rubicundū. meliꝰ ex rubeo ē rubeū imbibituȝ rubedine qꝺ eſt aptum teri et ſuo odoꝛe ſimilatur ſulfuri. Et melius ex citrino eſt quod eſt

arſenicū

pulueriʒabile armenū aureuʒ ⁊ laminoſum ſubtile quaſi
ipſum eſſet tale citrinum eſt ca. in tertio. ſiccum in ſecun-
do oia ſunt putrefactiua mordicatiua qꝺ ex eo rubeū eſt
melius eſt ꝙ̄ alcacadicon. POSSE. contra aſma ex hu-
mida cauſa ponaṫ auripigmētū ſuper prunas ⁊ capite in-
clinato patiens recipiat fumuʒ per embotū. item. ʒ. i. au-
ripigmenti cū ouo ſorbili ſumpta ad tuſſim valet. Ex cal-
ce viua ⁊ auripigmento fit pſillotruʒ ſic. Accipe. ʒ. iiij. cal
cis viue ⁊ reſolue in aq̄ ⁊ buliat. poſtea adde quartaʒ par
tem. ʒ. auripigmenti. ⁊ coque. ſignū decoctōis eius eſt qn̄
penna immiſſa ⁊ ſtatim extracta leuiter manibꝰ depilaṫ.
Si vis remouere pilos opʒ te eſſe in loco calꝺo. cōtra ſerpi
ginem ⁊ empetiginem. Accipe duas partes ſaponis ſpata
renti ⁊ tertiaʒ auripigmenti ⁊ diſtempa ⁊ fac vnguentuʒ
⁊ vnge: ſed ꝑus ablue partem illā cū aqua. ⁊ poſt vnctōeʒ
ſimiliter: qꝛ ſi diu remaneret corroderet tam bonā ꝙ̄ ma
lam carneʒ. ter vel quater ita abluas ⁊ vngas. Item ſi ra
dicitus pilos extbere volueris inunge ex ſucco iuſquiami
⁊ auripigmenti ante eq̄liter ſimul confectis ⁊ nunꝙ̄ am-
plius renaſcenṫ. Ad vngues reparādos. Accipe ſerapinū
⁊ puluerē auripigmēti ⁊ miſce cū oleo ⁊ inde fiat emplm̄
⁊ pone ſup vnguem ſine dubio cadet. DIASCORI.
virtus auripigmenti eſt ſtiptica ⁊ calaſtica cuʒ ignea vi. ⁊
calaſtica cū calce viua mixtum ⁊ corpori illinitum pilos
tollit. hec mixtura mioſpone a grecis. ⁊ lat. diciṫ achillea.
vires habʒ arſenicū vt ignis adurere. pōt ⁊ alienationes
ꝯſumere. AVICENNA. Cū gūma pini ē ꝯueniēs al-
lopitie. fit ex eo emplm̄ cū adipe ſup vulnera. cū adipe ⁊
oleo ꝯuenit ſcabiei ⁊ ſabafati hūide ⁊ putredini ⁊ abſter-
git ⁊ adurit cuteʒ ⁊ ꝑmiſceṫ cū mira ad pediculos ⁊ veſti
gia ſanguis: ⁊ cuʒ pice veſtigiis vnguis: ⁊ qn̄qʒ admiſtraṫ
cum oleo ad pediculos. Cerotū factum ex eo ꝯuenit ⁊ ꝑ-
prie ex rubeo herpeti heſtiomeno in ore ⁊ aure ⁊ vlceribꝰ
eoꝝ daṫ ad potandū ſuflatis cū ydromelle: ⁊ aſſumiṫ cuʒ
grano pini ad tuſſim antiq̄ʒ ⁊ ſputo ſaniei ⁊ ſanguinis. Et
qn̄qʒ ponitur in pillulis que ſunt ad aſma: ⁊ miſcetur cuʒ
oleo roſaꝝ ad bothor ⁊ emorroydas in ano. Quod ex eo
ſublimatum eſt interficit. Et album ex eo interficit.

Harnoch. arabice grus. li.
 bro de doctri. ara.
Haron. qd ē. l. Aaron. Pli-
 nius. 19. cap. 5. in fine. ⁊ li-
 bro. 24. cap. 16. ī ꝑncipio.
Haronati ē egritudo in q̄
 homo ſemper ridet. Ra
 ſis libro diuiṡ.
Harocos. haros. i. ſaricon.

Harodoſi ideſt euforbiuʒ.
Harps ideſt apium.
Hars ideſt adeps.
Harſas. Harxof. Cunchar
 eſt ſpecies cardi. libro de
 doctrina arabica.
Harſia. quid ē. l. hacrinia.

Cap. CCCXXV.

Harſiarbay vel pſoidami. ara. gre. ꝑſerpinata vel poligonia vel porcinatia vel
ſanguinaria vel multigonia. lati. vero centumnodia vel
corrigiola minor vel lingua paſſerina vel geniculata.
SERAPION. lib. aggre. capitl'o Harſiarbay. auctor.
Diaſc. in lingua perſica dṙ perſoidami. Eſt. n. centūnodia
maſculus ⁊ femina. maſculus eſt herba que naſciṫ omni
anno. hec habʒ ramos ſeu virgas rectas molles ſubtiles
nodoſas ⁊ diſtendiṫ ſuper faciem terre ſicut gramē. ⁊ fo-
lia hʒ ſimilia foliis rute: niſi qꝛ ſunt mollia ⁊ lōgiora. ⁊ hʒ
iuxta vnumquodqʒ folium ſemē. ⁊ propter hoc diciṫ ma-
ſculus. ⁊ habet florē album ⁊ rubeuʒ: ſed femina hʒ plan-
tam paruam ⁊ virgā vnicam tam teneram ſimilem can-
ne. ⁊ hʒ nodos ſimiles nodis qui ſunt in radice canne ⁊ in
nodis ipſis ſunt folia egrediētia ab ipſa virga ſilia foliis
pini. ⁊ hʒ radicē in q̄ nullū eſt iuuamētū. Naſciṫ iuxͣ aq̄s.
hec lati. vocaṫ cauda vulpis q̄ eſt virga paſtoris femina.
ſicut apparet in. l. dipſeus. GALIENVS. 7ᵒ ſimpliciū
phar. cap. de poligonia. Et eſt centūnodia. habet quidem
quid ſtipticitatis. dominaṫ vero in eo aquoſa humiditas
vt ſit in ſecūdo gradu in infrigidātibus farmaciis vel in
tertio. ſm̄ ꝑncipium. DIASCORIDES. cap. poligo-
nos. i. centūnodia maſculus herba. ⁊ habens virgulas te
neras ⁊ molles ⁊ multas nodoſas ⁊ ſpanſas ſup terraʒ ſi-
cut agreſtis. vn̄ policarpos dicta eſt. folia habet rute ſimi
lia: ſed oblōga ⁊ mollia ⁊ ſemen in foliis ſingulis. vnde ⁊
maſculus eſt dicta. flos eſt illi albus aut feniceus. eſt fri.
⁊ ſtiptica. Poligonos v̄o femina frutex eſt vnus virgam
hn̄s cānoſam mollem ſpiſſam ⁊ nodoſam. in quibus no-
dis folia ſunt pini ſimilia. Radix eſt illi inutilis. Naſciṫ
locis humidis. eſt ſtiptica. ⁊ lati. vocatur cauda vulpis.
POSSE. GALIENVS. iuuat itaqʒ exuſtos ſtomaco
exteriꝰ applicata ſic heriſipilata: ⁊ calidos flegmōes ſeu
etiam talia exiſtētia repcutit reumata. ⁊ exinde vero ſic-
catiuum exiſtere: propter qꝺ herpetum bonuʒ eſt farma-
cum ⁊ vlceꝝ ⁊ aliorum: euidentiſſimū vero flegmonoſo-
rum reumatoꝝ. Et autem ⁊ ſanguinoſoꝝ vulneꝝ conſo-
lidatiuum. iuuat vero ⁊ vlcera que in auribus: ⁊ ſi pus in
eis ſufficiens fuerit id ſiccat. ꝓpter eaſdeʒ vero virtutes
⁊ fluxum muliebrem ſiſtit et diſinteriā et ſanguinis edu
ctiones: et quēcunqʒ immoderatū aliunde cauſatuʒ. Ait
autem Diaſco. et vrinas ꝓuocare id ſtranguriantibus da
tum: nō tamen diſtinguit diligenter diſpoſitioneʒ in qua
opʒ dare. Eſt aūt ad omnia predicta maſculus fortior fe-
mina. DIASCORIDES. Succus eiꝰ bibitus emo-
ptoicis medicatur. ventris abſtinet reumatiſmū. colicis
et ſtrangurioſis opitulatur. vrinam prouocat. morſibꝰ ve
nenatis cum vino bibitus medicatur. Cum vino coctus:
et melle vulnera noua curat. peryodicis fe. ante vnaʒ ho
ram acceptus maxime prodeſt. ſuppoſitū fluxum mulie-
ris ſtringit. dolorem auriū cōpeſcit. ſanguinē reiicientibꝰ
ſubuenit. herpetes curat et fiſtulas. ignē ſacrū extinguit.
tumores et duricies impoſitū ſpargit. recētibꝰ vulneribꝰ
maxime prodeſt. Poligonos femina omnia ſimiliter vt
alia facere pōt: ꝙ̄uis virtutē minorem habeat.

Hartariū. i. poliū mōtanū.
Hartas ideſt cardus.
Hartatū dicitur anguſtus.
 ⁊ eſt ſemen triangulatū
 ⁊ eſt vt lancea. ⁊ folia eiꝰ
 ſunt magna lata ſimilia
 foliis ſcolopendrie.

Harua haura. porcelliōes.
 Suadai.
Haruch. hauroch. i. curcu-
 ma. Stephanus.
Haruſet. ara. muſtella. ſu-
 ran. libro de doctri. ara.

Cap. CCCXXVI.

Harunci. ara. vel karu nacari. gre. et lati. carui. GALIENVS. 7. ſim. phar. capᵒ de
carui. in ſapore eiꝰ eſt acuitas tēperata. ca. et ſic. in 3ᵒ. et iō
expellit vētoſitates et eſt diureticū non ſolū ſemē eius: ſʒ
etiā planta. SERAPION. lib. aggre. capl'o Harunci.
aucto. Aben Meſuay. Eſt groſſius ꝙ̄ ciminuʒ et expellit
aſcarides ex ventre: ⁊ corroborat ſtōm: et abſtringit ven
trē minus ꝙ̄ ciminū. Et idē auc. Raṡ ꝯuenit cardiace.

Haſabel derire ideſt cala-
 mus aromaticus.
Haſaherbay haſabelray. i.
 virga paſtoris. Stepha.
Haſal ideſt cepe.
Haſalafur ideſt ſquilla.
Haſalakir. haſalazir. i. ce-
 pe ſine tunicis.

Haſan ē medicia armena.
 ſm̄ Aui. eſt fortior eufor
 bio: ⁊ cuʒ eius potio aug-
 mentatur ſuper. ʒ. iterfi-
 cit. ca. eſt ⁊ ſic. in tertio.

Cap. CCCXXVII.

Haſap. ara. gre. calamos. lati. calamus vel cāna ꝑ-
fidis. et eſt illa eadem que eſt in hiſpania.
SERAPION. libro aggre. aucto. Diaſcor. Cannarum
quedam eſt que nominaṫ haſtos: et eſt illa que nō eſt īte
rius inanis ex qua fiūt haſte ſagittaꝝ. et eſt que nomina-
tur bublas. et eſt femia. Et alia eſt q̄ vocaṫ ſiringias et ē
cannoſa longos habens nodos apta ſcriptoribus. Et alia
groſſa inanis naſcens ꝓpe aquas. ⁊ nominatur tineas. ⁊
a quibuſdā diciṫ chocuas ⁊ quidam nominant eaʒ caca-
mineres. ⁊ eſt illa q̄ naſciṫ in paludibus volo dicere ꝙ ra
dix eius eſt inter radices iuncoꝝ ⁊ eſt ad ſoliditatē tēdēs
cuius color eſt fere albus. DIASCORIDES cap. de
cāna. ſpēs eius ſunt quattuor. vna dṙ haſtos ex qua fiunt
ſagitte. altera aūt femina dṙ. vn̄ fiunt ligule ad calamos.
tertia ſpecies eſt noīe ſiringias robore ſolido ⁊ duro. ⁊ no
dis ſpiſſis quibus ſcriptores vtunṫ. ⁊ eſt quartū genus ca
lami qꝺ carax appellaṫ: ⁊ a pluribus ciprīo qꝺ genus ma-
xime in irriguis locis naſcitur ⁊ fructuoſis: ⁊ illa eſt cāna
vſualis noſtra. Eſt alia cāna agreſtis que gre. diciṫ calor.
que eſt ſpecies graminis ſicut apparet in. l. agreſtis. quaʒ
ſi aīalia comedunt cito infert mortē: maxime illa que in
viis babylonie naſciṫ ⁊ in ꝑnaſo. haſtas hʒ multas. folia
ſunt illi hedere ſimilia. flos albꝰ ⁊ odoratus ſemen hʒ mi
nutum ⁊ bonum ⁊ radices. v. aut. vi. albas lōgas ⁊ dulces
groſſitudine vnius digiti. POSSE. GALIENVS. 6.
ſim. phar. cap. calami frigmitis ⁊ eſt vſualis calamus. ra-
diceʒ cū bulbis dicunt euellere ſpicula ⁊ ſtimulos fundi-
tus. aliqui ꝯſcripſerūt q̄ſi attractiua ei inexn̄te virtute: ta
men non ſumus nos experti. quantū vero cōiecturandū
eſt abſterſiue particeps virtutis eſt non pauce nequaꝙ̄
acris. folia v̄o viridia mediocriter infrigidant. ipſa. n. par
ticipant potētia abſterſiua. Radix quoqʒ eiꝰ aduſta ſub-
tilium partium ſatis ⁊ diaforetice virtutis fit hn̄s quid ⁊
abſterſiuū ⁊ calefaċ ⁊ ſiccat ī tertio. ⁊ deſiccat pluſꝙ̄ cale
facit. canēdū ē aūt a ſuo anchili. nā in auribꝰ intrās offen
dit auditū vt fere faciat ſurditatē. DIASCORI. Ra
dix canne vſualis cataplaſmatibus adhibita cum bulbis
infixa corpori eiicit. aceto mixta dolores ſciaticos mitigat.
eius folia viridia cataplaſmatibus adhibita. ignē ſacruʒ
cōpeſcunt ⁊ duricies ſoluunt omnes. Coriū eius aduſtuʒ
⁊ aceto tritū alopitias capitis emendat. flos aūt canne ſi
in aures miſſus fuerit auditū tollit. tantū poteſt quantū
⁊ cipria canna. Canna agreſtis elixa in vino melle addito
⁊ mirre dimidia parte ⁊ piperis ⁊ libanotidi. tertia parte.
hoc medicamē oculoꝝ caligines tollit. qꝺ medicamen in
piſſida enea reponi dʒ. Elixatura radicis eiꝰ tantū poteſt
quantū ⁊ radix. ſemē eius diureticū eſt. nauſeā prouocat
ventrē ſtringit. naſciṫ in ſicilia: quā ciues ipſi quilinia vo
cant q̄ ſi viridis comeſta fuerit a bobus aꝑantur.

Capitulum. CCCXXVIII.

Haſas. ara. gre. molibdo. ſiue molibdinos. lati. plū-
bum. vbi ſciendū ꝙ plumbū ex eadeʒ vena
extrahiṫ a qua argentū. cum vena teriṫ ⁊ lauatur vt ſuba
terrea ab ea moueaṫ. ⁊ qꝺ munduʒ eſt īcineratio poniṫ ⁊
actione ignis liquaṫ: quod ſupernatat vt ſpuma eſt litar-
gix: quo inde ablato cum inſtrumēto remouente ſputuʒ
quod buliendo ſuperſtitit eſt plumbum: quod artificia-
liter cineratio delaborato in terrā fluit: tamē quouſqʒ ci-
neratio remanet qꝺ eſt puꝝ argentū ponderoſius plūbo
in fundo reſidet. Nā multotiēs hoc vidi ſardinie in villa
eccleſie vbi ꝑdicta vena ꝯtinue īueniṫ. SERAPION
libro aggre. cap. Haſas. auc. Gal'. Suba eius eſt compoſi-
ta ex ſubſtātia aerea ⁊ ſubſtantia humida que fuit coagu
lata ꝓpter frigiditatē ⁊ non eſt in ea ſubſtātia terrea niſi
modica. Et virtus eiꝰ eſt fri. ⁊ hu. ⁊ ſignū ꝙ in ea eſt ſuba
aerea eſt: quando infrigidaṫ raritas ⁊ mollities ſui corpo
ris. creſcit. n. in ꝙ̄titate ⁊ pondere qn̄ moraṫ interiꝰ in lo-
cis frigidis ⁊ hu. Et qn̄ accipiṫ mortarium ⁊ piſtellum ex
eo ⁊ ponitur in eo oleuʒ ro. aut mirtinū aut citonioꝝ. ⁊ te-
riṫ in fortitudine fricationis: ⁊ vteris hoc oleo in medica
mine apoſtematū calidoꝝ q̄ fiunt in virga pectine ⁊ ano:
⁊ in vlceribus: aut in medicamine emoroidaꝝ. ⁊ cōuenit
aꝑatibus mamillaꝝ: ⁊ eſt medicamē conferens multuʒ.
Et ſm̄ hoc adminiſtraṫ ad oēm mām que deſcēdit ad pe
des ⁊ ad iuncturas aut ad partes alias vt ad aꝑata cali. ⁊
mala. ⁊ ſi adminiſtras hāc medicinam in aꝑatibus in qui
bus eſt cancer facit operatōeʒ mirabilē: ⁊ qn̄ fit ex plum-
bo lamina. ⁊ ligaṫ ſtricta in pectine prohibet pollutioneʒ
in ſomniis: ⁊ infrigidat maxime. Et ſi ligaṫ ſuper cōtritio
nem neruoꝝ aut ſupra nodationes eorum diſſoluit cito
⁊ curat. ⁊ qn̄ plumbuʒ teriṫ ⁊ linitur ſupra puncturā ſcor-
pionis marini ꝯuenit. Et ſunt qdā qui ponūt cū fractura
vel lotura plumbi: quaʒ inuenies in. l. lotura: medicinaʒ
que diciṫ molibdinos ⁊ replet vlcera ꝓfunda. ⁊ cōuenit
fluxui ſanguinis: qn̄ miſcetur cum oleo. ⁊ conuenit vlceri
bus ani ⁊ emoroidibus a quibus fluit ſanguis: ⁊ vlceribꝰ
difficilis conſolidationis ⁊ corroſiōis: ⁊ vniuerſaliter vir-
tus eius eſt virtus tucie. aduriṫ aūt plumbū in hunc mo-
dum in olla noua pulueriʒaṫ parum ſulfuris: deinde po-
nantur ſuper cū lamine alique ⁊ deſuper pulueriʒaṫ pa-
rum ſulfuris. ⁊ fit ita donec ſit plena olla: deinde accendi
tur ſub olla ignis. Et qn̄ plumbū fuerit inflāmatum mo-
uetur cū ferro quouſqʒ fiat ſicut cinis. ⁊ nō apparet ibi ali
quid de ſubſtantia plumbi: deinde auferṫ ab igne. ⁊ opor
tet ꝙ ille qui calefacit hoc obturet nares ſuas: qꝛ fumus
eſt valde nociuus. Abluiṫ aūt plumbū aduſtū in hūc mo
dū. habeas mortariū ⁊ piſtellū ex plūbo: ⁊ ꝓiice aquā mo
dicā ⁊ miſce fricādo bene cū piſtello illo. donec aq̄ fiat ni
gra ⁊ ſpiſſa: deinde cola ipm̄ ꝑ pannū lineuʒ ⁊ facias dua-
bus vicibus aut pluribus ſi opʒ. ⁊ poſt hoc dimitte reſide
re in fundo: ⁊ ꝓiice aquā aliam: ⁊ ablue ſicut lauatur cli
mia: ⁊ fac hoc donec non appareat in aqua nigredo. ⁊ fac
inde trociſcos ⁊ ſerua ꝺ iſta lamina ⁊ eius virtutes latius
inuenies in. l. lotura. Et ſcoria plumbi melior eſt illa que
eſt ſimilis colori ſulfuris citrini grauis difficile frangibi-
lis ⁊ non habens admixtum plumbum citrina clara ſimi
lis in claritate ſua vitro. Et virtus eius eſt ſimilis virtu-
ti plumbi vſti: niſi quia eſt plus ſtiptica.
Haſſatreraray: ideſt ſal armoniacum.

Capitulum. CCCXXIX.

Haſcaba. haſcala vl' haſach. ara. gre. Abeſſech. vl'
tribulus. lat. v̄o tribulus vel cicer impa
toris. SERAPION lib. aggr. caᵒ haſchaba. auc. Diaſc.
Haſcaba. i. tribulus. cuius due ſunt ſpēs. ꝑma agreſtis na
ſcens in ſterquiliniis: ⁊ iuxta flumina: ⁊ in littoribꝰ: cuius
folia ſūt ſimilia foliis portulace: niſi qꝛ ſunt minora. ⁊ ha-
bet ramos longos ſuper terrā expanſos. ⁊ ꝓpe folia ſunt
ſpine dure. ſecūda vero ſpecies. naſciṫ in fluminibus cu-
ius rami eleuanṫ ſuper aquā. ⁊ habʒ ſpinas occultas. ⁊ fo
lia lata: ⁊ ramulos longos: in quibꝰ ſunt folia: ⁊ hʒ ſtipitē
cuius pars ſupior eſt groſſior inferiori. ⁊ eſt ī ea res adhe-
rēs ei ſubtilis ſicut capilli ſpine aggregate vel aculeo ſpi-
ne. ⁊ ſemē eius dux ſicut ſemē alterius ſpeciei. ſubſtantia
eius eſt compoſita ex ſubſtantia humida pauce frigidita
tis: ⁊ ſubſtātia ſicca non pauce ſiccitatis ſm̄ ſuam frigidi-
tatem. ⁊ illud qꝺ vincit in ſilueſtri eſt ſubſtantia terrea: ⁊
quod vincit in alia eſt ſubſtātia aquoſa. Et agreſtis ſapor
eſt ſtipticus. Eſt alia ſpecies que naſciṫ in regione bada-
has que dicitur ſandarx: que daṫ ab incolis illius patrie
animalibus ꝑ cibo. dū eſt humida herba ipſius. Et ex ſe-
mine eius faciūt paneʒ. Nam ipm̄ eſt dulce ⁊ nutrit. ⁊ ſic
vtuntur eo loco panis tritici. GALIENVS. 8. ſimpli.
phar. cap. de tribulo. Eſt ex humida ſubſtātia moderate
frigida: ⁊ ſicca non moderate exiſtit. dn̄atur aūt in terre-
ſtri qdē terreū fri. ⁊ ſtip. in aq̄tili v̄o aquoſitas. ⁊ ꝓpterea
vtraqʒ ad flegmonū: ⁊ oino ad oēs influxiones cōpetunt.
terreſtres v̄o tribuli ſubtiliū partiuʒ exn̄tes. fructus lapi
des q in renibꝰ frangit bibitus. DIASCORIDES.
cap. de tribulo. Eius genera ſunt duo. ſiccus ⁊ humidus.
ſiccus vero folia hʒ ſimilia andragne nō tenera: ſed dura

haſte ſunt illi lōge ⁊ tenere porrecte ſuper terrã in quibꝰ ſpine naſcunẗ. Naſciẗ locis fluuialibus ⁊ deſertis humidus vero in fluminibꝰ naſciẗ: cuius coma ſup aquã extendiẗ. folia ſupnatant. ſpinas vͦ celat in aq̃. folia latiora habet ⁊ lōgos ramos. haſta vͦ initio in ſummo groſſa ē: deinde ad radicē tenuis hñs in ſe tenues ſpinas ſicut ſpica. ⁊ ſemē eſt duruʒ ambobus. virtus eſt illi ſtiptica deſiccatiua. Plinius libro. zi. capitulo. i6. ⁊ libro. z z. capitulo. io.

POSSE. GALIENVS. Fructus eiꝰ frangūt lapides in renibꝰ. DIASCORIDES. Tribuli faciunt ad inflãmatōes. ⁊ ad ea que ſup occurrunt. ſunt ſtipticis deſic. leptomeris etiaʒ omnes tumores ſpargit faucibus ⁊ gingiuis impoſiti opitulãtur. melle addito nappas. i. oris putredines tollunt. ſuccus eoꝝ nobilibus coliryꝭ miſceẗ. ſemen eoꝝ calculos frãgit ⁊ excludit. terreni vͦ ſemen. ʒ. i. bibitũ ⁊ impoſitũ morſibus venenatis occurrit. dato veneno contrarium eſt vim eius vincendo. Elixatura eius ſparſa pulices necat. In flumine tracie in ſtrimonia palude de herba eius eq herbanẗ ſemen eius: q2 dulce eſt eu ſtomachum eſt pro tritico de ipſo panis fit vſui aptus.

SERAPION prohibet apoſtemata ca. ne ꝯfirmenẗ. ⁊ confert omnibus membris ad que fluūt humores: ſed ſemen tribuli agreſtis quando bibitur frangit lapidē renum ⁊ ambe eius ſpecies infri. ⁊ ſtip. ⁊ fit emplm cuʒ eis apoſtematibus ca. ⁊ miſcetur cum melle ⁊ curat alcolam ⁊ putredines que fiūt in ore ⁊ doloreʒ gingiuaꝝ. Et exprimitur ſuccus ab eo ⁊ adminiſtraẗ in oculis ⁊ ſemen eius eſt humidũ conuenit lapidi renũ ⁊ veſice. Et quãdo. ʒ. ij. bibuntur de prima ſpecie ipſius ⁊ fit emplaſtruʒ cum ea cōuenit morſui tyri. Et quãdo bibiẗ cũ vino conuenit medicinis mortiferis. Et quando decoctio eius roraẗ ſup loca vbi abundãt pulices occidit eas. ille vero qui naſcitur ⁊ dicitur ſandax in regione badacas daẗ ab incolis illius pŕie animalibus ꝓ cibo dum eſt humida. herba ipſiꝰ ⁊ ex ſemine eiꝰ faciunt panē. Nam ipm eſt dulce ⁊ nutrit ⁊ ſic vtunẗ eo loco panis tritici. Sandax eſt bonus dolori veſice ⁊ ſtrangurie ⁊ augmentũ magnũ facit in ſpmate.

Haſcalech vel alleſſech. i. herba ſpãſa ſup terrã hñs plurimos ramuſculos faciēs cicera ſpinoſa. ⁊ ē haſaba.

Haſce. Aſce. Axe. i. tymus. ℂ Cap. CCCXXX.

Haſdane. arabi. grece andrane. latine portulaca. SERAPION lib. aggre. Aliqui vocant eã herbam ſtultam vel piperellaʒ. ⁊ eſt herba portulaca que oibus eſt nota. GALIENVS. 7. ſimpl. phar. capitl̾o de portulaca. ſubſtãtia eius eſt aquoſa ⁊ in ſapore eius eſt ſtipticitas pauca. infrig. in tertio. ⁊ humi. in ſcđo.

DIASCORIDES. cap. andragne ſiue vt aliqui portulaca eſt omnibus nota habēs frigi. virtuteʒ atq3 redarguentē vt ſtrignum ⁊ yſdem cōueniens cauſis: ſed pſtantius. POSSE. SERAPION ꝯuenit habētibus inflãmationē ⁊ incēſionem ⁊ cauſoneʒ in orificio ſtomaci. ⁊ in omnibus ypocundryꝭ ⁊ curat ſtuporeʒ dentium: eo ꝙ lenit ⁊ aufert aſperitatē que ē in eis ex acidoꝝ ſapidoꝝ preſentia ꝓpter humiditatem viſcoſam q̃ eſt in ea: ſed ⁊ ſuccus eius ſimiliter nō ſolũ exterius appoſitus: ſed ⁊ bibitꝰ refrigerat. ⁊ hoc quidē ipſi herbe accidit ⁊ ſi tota comedatur ⁊ conuenit vlceribꝰ inteſtinoꝝ leniens ipſa: quãdo ſumitur in cibo: eo vero ꝙ ſtipticat eſt cibꝰ ydoneus ⁊ cōuenit fluxui matricis immoderate: ⁊ ſuccus eius fortior eſt in hoc ⁊ ĩfrigidat: quãdo ex ea fit emplm. ⁊ herba ipa qñ comeditur facit hoc. Et idē aucto. Ruffi. debilitat viſuʒ ⁊ deſtruit euʒ ⁊ infrigi. corpus: ⁊ ꝓhibet vomitũ: ⁊ aufert libidinē. DIASCORIDES portulaca maſticata vl̾ comeſta cum exigaro fluorē ſanguinis prohibet ⁊ viſcide ſtringit ꝓprie cōmaſticata vel comeſta dentium offenſaʒ que de immaturis pomis fit quã greci emodiam vocant ſanat. In ardore ſtomaci portulaca cũ aceto comeſta mire iuuat. tũſa ⁊ cũ mollito ordeo mixta ⁊ quaſi malagma pãno inducta ⁊ ſtomaco impoſita mire febres tollit. frig. eſt nimis ⁊ hu. abundanter. modicũ auſtera. ⁊ ideo reprimit ⁊ maxime colerã tranſmutans eaʒ ⁊ alienans in ſuã qualitatē nimium infrigidando: ꝓpter qđ cauſon febriētibus plus omnibus iuuat. in ſtomaco poſita vel in totis ypocũdryꝭ ſtuporem etiã dētium ſanat maſticata. Et nō ſoluʒ extrinſecus poſita: ſed potata infrigidat. ſuccus eiꝰ ſimiliter agit: ⁊ q2 ſtiptica eſt diſintericis in cibo ſumpto iuuat. Et ad fluxum ſanguinis mulieꝝ ⁊ ſanguinē reyciētibus ſuccus eius mirre facit: quia viſcide ſtringit.

RABI. MOYSES portulaca curat appetitũ luti. ⁊ valet ꝯtra ligationē dentiuʒ. AVICENNA libꝰ. z. capꝰ de portulaca. Succus portulace eſt magis vtilis operationis. frig. eſt in tertio. humi. in fine ſecũdi. in ea eſt ſtipticitas. ꝓhibet fluxum ſanguinis ⁊ fluxus antiquos: ⁊ ipſius nutrimētũ eſt paruũ illaudabile ⁊ eſt reſiſtēs colore valde. ⁊ fricanẗ verruce ⁊ eradicat eas proprietate ſua non qualitate. fit ex ea emplm in apatibus calidis in quibꝰ timetur putrefactio ⁊ heriſipilla. cōuenit bothor in capite abluto ex ea cōmixta cũ vino: ⁊ delet ſtuporē dentiũ. propterea q2 lenit aſperitatē: ⁊ ſedat ſodam calidã pulſatiuã. cōfert obtalmie ⁊ ingrediẗ in alcohol. Et minus vſus eiꝰ facit accidere pãnum in oculo. eius ſuccus ꝓhibet ſputuʒ ſanguinis ꝓpter virtutē ſuam ponticã. cōfert inflãmationi ſtomaci bibita ⁊ more emplaſtri ſuperpoſita: ⁊ ꝯuenit epati inflãmato. ⁊ prohibet vomituʒ colericũ ⁊ debilitat appetitum. ⁊ fit ex ea cliſtere diſinterie inteſtinoꝝ ⁊ ſolutioni colerice. ⁊ conuenit doloribus renũ ⁊ veſice ⁊ vlceribus: ⁊ abſcindit plurimũ deſiderium coitus. Et extimauit filius meſarugie ꝙ augmentũ facit in coitu. ⁊ videtur ꝙ ſit illud in cōplexione ca. ⁊ ſic. ⁊ ipſa retinet fluxũ menſtruoruʒ: ⁊ conuenit vlceribus matricis. ⁊ conuenit aqua eius emoroidibus ſanguineis. ⁊ eius ſuccus extrahit aſcarides. ⁊ ſi aſſeẗ portulaca ⁊ comedatur abſcindit ſolutionem ⁊ conuenit feb. antiquis.

Haſeb arabice neruus.
Haſech. arab. haxech. i. tribulus marinus. Almanſor. tractu tertio.
Haſekti. ara. cameleonta.
Haſel. arabi. mel. Stepha. Aſelium.
Haſek. i. yſopus humida.
Haſſur. ara. crocꝰ hortulanus quo ſyricum tingiẗ. Auicen. Aſſur.
Haſialaraby. ara. virga paſtoris. haſaelrai. Ste.
Haſkam. i. omne qđ ē amarum multum. ⁊ quidã dicunt ꝙ eſt collogntida.
Haſrem. ara. agreſta vua acerba. Stepha. helſerē.
Haſſer. Bezertaſaʒ. Daliabbas eſt vitis alba.
Hauſuꝝ. hauxer. hauſarũ. Aſſuꝝ. Auicē. l. hauxer.
Hataban ideſt folium.
Hataſir. i. cepe muris.
Hatib ideſt armel.
Hatinae. i. hermodactilus
Hatoris ideſt acorus.
Hatoſis ideſt ceterac.
Haſtor. ara. auicule parue.
Hatalecel ideſt portulaca. Stephanus.

ℂ Cap. CCCXXXI.

Hatronig. hating. ara. gre. titrãolia. lat. reſina vl̾ raſa vl̾ glucten arboris grani viridis. vbi ſciendũ ꝙ reſina poteſt appellari omne gũmi q̃ſi reſuma a reſudo reſudas inde apparet hoc vocabulum ad deſignandũ gũmi cappini: quando ſimpliciter inuenitur iſtud gũmi noſtro idiomate vocatur raſa: ſed quãdo ponitur cũ determinatione dicit gũmi illius plãte ad quaʒ fit determinatio vt reſina pictuina. i. pini vel reſina timiamatis vel reſina pruni. vñ Diaſcori. reſina pictuina quaʒ nos abialē dicimus ⁊c̃. SERAPION libro aggre. cap. hatronig ſiue hatin. auctori. Diaſcor. i. reſina. ⁊ ſunt eius ſpecies diuerſe ſm diuerſitates arboris a quibus colligitur. Nam quedã colligiẗ ex pinu: quedã non ex pinu: ſed

ex arboribus alyꝭ. ſed illa que eſt ex pinu maſculo que dicitur comꝰ. ⁊ hec eſt colofonia que fit quã do frigiẗ vt poſſit teri: ⁊ fit abietis que eſt in liquida ſubſtantia ⁊ frixa in patella: vt poſſit redigi in puluereʒ: ⁊ etiam vocaẗ reſina erudita vel carponata: ⁊ eſt colofonia. pro quo. l. Colofonia. Et quãdo nō frigitur eſt illa reſina que vocaẗ raſa: ſic̃ apparet in. l. teſt. Ubi ſciendũ ꝙ quãdo ponitur reſina pini ſimpl̾r debet ĩtelligi raſa: ſed quãdo poniẗ cum alia determinatione debet ĩtelligi de illa reſina ad quã determinatio illa cadit. Eſt ⁊ alia reſina que colligiẗ ex pinu q̃ dicitur chiranolia: ⁊ eſt arbor cuius fructus ſunt grana magna: ⁊ eſt alia cuius pinus diciẗ citharanda. ⁊ eſt arbor iachuc: ⁊ facit fructum paruoꝝ granorum. ⁊ de ea quedam eſt que fit in pinu per ſe abſq3 artificio: ſicut illa que fit in arbore maſticis: ⁊ quedã fit ex artificio ĩcidendo arboreʒ melior aũt omnium ſpecieruʒ eſt illa: que eſt boni odoris clari coloris: nō multum exiſtēs arida: nec multuʒ humida ſimilis mirre: facilis fricationis. Ideʒ auc. Hal̾. Et oēs iſte reſine ſunt calefactiue ⁊ diſſolutiue ⁊ mũdificatiue. ⁊ de eis q̃daʒ habēt ſubtilitatē paucã: ⁊ quedam ampliorē: ⁊ quedaʒ habent ſtipticitatem: quedam vero nō. ⁊ melior omnibus ſpeciebus gluctinis eſt glucten romanum: ⁊ eſt maſtix: ſed ceterarum ſpecieruʒ gluctinis melius eſt glucten albotin: ⁊ eſt terbētina: ⁊ in iſto nō eſt ſtipticitas manifeſta: ſicut in maſtice: ⁊ eſt in eo cum hoc amaritudo: et ꝓpter hanc cauſam diſſoluit pluſq̃3 maſtix: ⁊ eſt in eo res que abſtergit adeo ꝙ curat ſcabiem: ⁊ ipm quidem attrahit ab interioribus plus alyꝭ ſpeciebꝰ gluctinis. ⁊ eſt ſubtilius alyꝭ: ſed glucten qđ eſt de ſpecie pini que dicitur cophi: ⁊ illud qđ eſt ex pinu que diciẗ chitranolia: ⁊ eſt pinus magna ſunt acutiora q̃3 glucten albotin: veruntamen nō reſoluunt neq3 attrahunt plus ipſo. ⁊ glucten pini magne habet plus de hac ꝓprietate q̃3 glucten pini que diciẗ cophi. ⁊ glucten pini parue: ⁊ glucten arboris: que diciẗ alacri in gluctine albotin cum hoc eſt aliqua mollificatio: et poſtea in mollificatione eſt maſtix: ſed glucten cipreſſi habet puncturã ⁊ acuitatem. ⁊ glucten qđ dicitur kacbes eſt ſimile gluctini albotin. Et dixit ialmemir: gũmi pini que dicitur ſachilis eſt ſudor arboris pini que facit fructũ magnum: ⁊ eſt fortius ſudoribus omnibus arborũ in calefactione: quēadmodum ſudor arboris albotin eſt minus calidus ⁊ minus deſiccatiuus q̃3 ſudor aliarũ arborum: ⁊ ſudor pini que facit grana parua eſt minus q̃3 ſudor magne in deſiccatione ⁊ calefactione plurimũ. Et ideʒ auc. Diaſ. Reſina arboris grani viridis: ⁊ eſt terbētina defertur ex terris arabũ: ⁊ ex terris alyꝭ etiam: ſed eſt illa que deferẗ ex terris alkeades. cuius color eſt albus ſimilis colori vitri declinãs colori celeſti habens bonum odorē: inferens odorē arboris ſue. eſt auteʒ melior omnibus reſinis: poſt ipſam vero maſtix: et poſt ipſam eſt iachut: ⁊ eſt ex arbore ceamdicaris: poſt ipſam eſt reſina arboris: dicte alacti: et poſt ipſam in bonitate eſt reſina cophi: et eſt aret: et reſina pini: et omnis reſina arʒe: ⁊ omnes iſte reſine ſunt calefactiue diſſolutiue ⁊ mundificatiue: ⁊ ſunt cōferentes tuſſi ⁊ vlceribus pulmonis: ⁊ ſputo ſanguinis: ⁊ terbētina cũ hoc mũdificat pectus. Et quando fit cũ ea ſola lohoc: aut cum melle ꝓuocat vrinam ⁊ mollificat ventrem: ⁊ cōuenit ad faciendum abradere pilos palpebraꝝ que pũgunt oculos: ⁊ quando miſceẗ ʒiniar ⁊ calcantuʒ conuenit ſcabiei vlceroſe: ⁊ auribus a quibus fluūt humiditates: ⁊ meliores quidem iſtarũ reſinarum omniũ ſunt ille que ſunt ſplēdentes: ⁊ ex gummi vel reſina iachut: ⁊ eſt reſina locaman. melior eſt illa que eſt humida: ⁊ deferẗ ex partibus gallie. ⁊ reſina pini ⁊ cipſſi ſunt debiliores q̃3 reſina iachut et reſina alacti. et non habent virtutes quas habent iſte: q̃uis adminiſtrentur loco earum. Sed maſticis vͭtus ꝓpinqua eſt virtuti terbentine. Coquuntur omnes iſte reſine in hunc modũ. Reſina ponitur in vaſe capiente quadruplum eius qđ fit ex ere: ⁊ ponuntur in eo reſine lib. ix. ⁊ aque pluuialis lib. xviij. ⁊ coquuntur bene ſup prunas: ⁊ mouetur ſemper cum continuatione: ⁊ coquunẗ donec deſiccetur fortiter: ⁊ fiat facile frãgibilis: ita ꝙ frangatur cum digitis. deinde reponatur in vaſe fictili. fit eniʒ alba ſic preparata ⁊ cocta. oportet aũt ꝙ coletur reſina in hũc modum: illa. vʒ. que eſt humida ponatur ſuper prunas: et quando ĩceperit coagulari adde ſub ea prunas multas: ⁊ coquatur tribus diebus ⁊ noctibus. donec fiat talis ſicut diximus ſupra ⁊ repone ⁊ ſerua. illa vero que ex his fuerit ſicca: ſufficit ꝙ decoquatur die vna tota a mane vſq3 ad noctem. ⁊ iſte q̄dem reſine ſic decocte cōueniunt in confectionibus vnguentoꝝ odoriferorum: ⁊ in vnguentis que reſoluunt laxitudinem. faciunt nãq3 ea odorifera: ⁊ meliꝰ colorata. Colligitur fumus ex iſtis ſicut colligitur fumus olibani: ⁊ eſt conueniēs in cohol: ⁊ fiūt ad pilos palpebrarum: ⁊ corroſionē lachrimalis oculi: ⁊ ꝯuenit pruritui palpebraruʒ ⁊ lachrimis: ⁊ fit ex eo encauſtrũ ad ſcribendũ. Et idem auc. Albugeri. Reſina confert ad exituras duras. Et quando puluerizatur ſuper vlcera que fiunt in cute capitis cum balauſtia curat ea. Similiter aũt ⁊ alia vlcera que fiūt in corpore. Pliꝰ. lib. i4. ca. zo. ⁊ li. i6. cap. iz. ⁊ lib. z4. ca. 6. GALIENVS. 7. ſim. phar. cap. de reſina. oēs ſpecies gluctinis calefaciũt ⁊ deſic. DIASCOR. cap. de reſina. lachrimũ eſt arboris. oīs aũt deſiccat ⁊ cal̾. ⁊ diaforetica eſt. alia q̄dem plus. ⁊ alia quideʒ minus. merito ergo precedit omnes reſina que ex ſcino que maſtix noiatur: q2 magis ſtiptica: vñ ſtōm ventrē ⁊ epar. defectũ corroborat: et ad inflationes eoꝝ iuuat abſq3 moleſtia: et aliquãtulũ acredinis h3. et iđ leptomeris eſt. preterea terbētina p̃cellit. Nã eſt diaforetica pluſq̃3 maſtix. ita vt ꝓyciat ⁊ ſcabies ſanat: et ꝓfundas plagas et vulnera magis repleat et purget. ℂ Capitulum. CCCXXXVI.

Hatros. vel turgi ſiue obtargi. ara. gre. citrum vel pomum aque: vel milia. lati. vero citrum.

SERAPION. lib. aggre. cap. hatros. Citri non vna eſt nã: ſed caro eius eſt illud qđ eſt in medio corticis: ⁊ acetoſitas eius generat humores groſſos frigidos: ſed cor eius et eſt acetoſitas eius. ſ. in qua eſt ſemen eſt acetoſi ſaporis ⁊ infrigi. ⁊ deſic. in ſecundo: ⁊ ſemē eius eſt amari ſaporis: et eſt exiccatiuũ in ſcđo: et diaforeticuʒ. folium eſt vͭtutis exic. et reſol̾. DIASCORIDES. Citrum habet ſemē ſimile ſemini pirorum. GALIENVS. 7º. ſimpl̾. phar. ca. de citro. milia indica. i. citrum huius fructus ab omnibus nominatur citrum: in ſemine quideʒ acida qualitas: et ſiccatiua dominatur: vt ſit frig. et ſic. in ſecundo. in cortice vero ſiccatiua participat complexione: non modicaʒ tamen habens acedinem: quocirca et ſiccat hic cortex in tertio. non tamen eſt frigidus: ſed vel cōmoderate vel infra. Caro vero eius groſſarum partiũ: et eſt flegmatica et fri. ipſa itaq3 comeditur ſicut et cortex eius eſibilis eſt et humidum quid habet et acidum: de quo prius locutus fui: et quidem in eo ĩuenitur quod vere eſt ſemen. amarum auteʒ. et eſt palam: quoniam diaforetice et ſiccatiue virtutis in ſecũdo accedēs a commoderatis: et folia ſunt exiccatiue et diaforetice virtutis. Et idem codeʒ libro et capitulo ſm tranſlationem ara. hatrox. i. citrum. et eſt pomum aque. cortex eius non eſt frigidus. immo eſt aut eq̃lis cōplexionis: aut minus equalis paruʒ. et exiccat quantum eſt de virtute et complexione ſua exiccatione habente acuitatē non paucam: et eſt in ſcđo ſemen ſiccuʒ in ſcđo gradu. folium eſt eiuſdē virtutis exiccatiue ⁊ reſolutiue.

DIASCORIDES. capi. de citro. non in partibus oībus vis eſt vna et eadē. Nam medula eius vbi eſt ſemē

acidā poteſtatē:ac per hoc ſtipticam ī eſſe manifeſtū eſt.
AVICENNA.lib.ſcdo.ca.de citro. Omnibus eſt no
tum oleū factum ex eo:⁊ ex corticib⁹ eius eſt forte ⁊ factū
ex flore ipſius eſt debilius omni alio. Cortex ei⁹ eſt cal.in
p̄mo.ſic.in fine ſecūdi:⁊ eius caro eſt ca.in p̄mo ⁊ hu.in ſe
cūdo.qdam aūt dixerūt ꝙ eſt fri.⁊ hu.in ſcdo. et eius fri/
giditas magis eſt:⁊ ipſi⁹ acetoſitas fri.eſt ⁊ ſic.in tertio: et
eius ſemē ca.in p̄mo.ſic.in ſecūdo. Cortex eius eſt tempe
ratus in caliditate.⁊ eſt cal.in p̄mo.ſic.in ſecundo. ſemen
eius eſt ca.cum forti ſiccitate.pulpa eius frigi.⁊ humi.
POSSE.SERAPION.ſemen eius quādo bibit̄ cuꝫ
vino habet poteſtatē ꝯtra medicinas mortiferas: ⁊ laxat
vētrē:⁊ quādo ex decoctione.ſ.corticis eius: aut ex ſucco
eius fit collutio oris:facit oris odorē bonū:⁊ cōuenit eius
acetoſitas pregnantib⁹ quādo habēt deſideriū preter na
turam qd̄ contingit eis ꝓpter īpregnationē. Et dr̄ ꝙ quā/
do citrū ponitur in pannis.ſ.cortex eius p̄ſeruat eos a cor
ruptione. Et idem auc. Aben Meſuay. cortex eius ꝓprie
facit bonū odorem:⁊ extinguit calorem ſtomaci ſupfluuꝫ
⁊ acetoſitas quādo linitio fit ex ea cōuenit empetigini: et
aufert eam: ⁊ decoctio ei⁹ cōuenit cardiace:⁊ facit appeti
tum cibi.⁊ īcidit colerā:⁊ abſcindit fluxū ventris ⁊ vomi
tum.⁊ extinguit caloreꝫ epatis:⁊ de ꝓprietate eius eſt au
ferre triſtitiā:⁊ ꝓprie rob eius:ſed ipm̄ nocet pulmoni et
neruis ſua acetoſitate:⁊ grana ſua ſunt de numero medi/
cinarū conferentiū venenis quando ex eis ſumit̄ aure.i.
cum aq̄ tepida:⁊ ponit̄ ſup locum morſus.⁊ molliunt vē/
trem. DIASCORIDES. Citruꝫ pregnantibus faſti
dio laborantibus eſui datum ſtomacū a nauſea mundat.
tritū:⁊ in potione vini datum medetur querelis iecoris:⁊
aqua tritū ⁊ inſparſum humidis vulnerib⁹ adhibetur: et
permonibus ex ea ſingulare preſidiū eſt.cortici auſterior
natura cōceſſa:que quantū valeat etiam de ipſo odore te
ſtatur modice ſumptus:aut potioni calide datus immen/
ſe beneficiū nature digeſtionis op̄at̄. AVICENNA.
caro eius inflat:⁊ folia eius ſedāt īflationē:⁊ eius flos eſt
ſubtilior:et eius acetoſitas eſt ſtiptica frangēs colerā ru/
beam. Et eius ſemē ⁊ cortex ſunt reſolutiua: ⁊ cum ponit̄
eius cortex in pānis ꝓhibet tineas:⁊ eius odor rectificat
corruptionē aeris ⁊ peſtilentiā ⁊ acetoſitas eius abſtergit
colerā rubeam:⁊ aufert pannū.qd̄ eſt ex cortice eius adu
ſtum bonū eſt in albaras linitū: ⁊ decoctio ei⁹ efficit odo/
rem oris bonū.⁊ eſt īpinguatiua corporis. Et cortex eius
recentis in ore odorē efficit bonum:⁊ eius decoctio ſimili
ter cum retinetur in ore:⁊ acetoſitas eius valet empetigi
ni illinita.eius oleū valet mollificationi neruoꝝ:⁊ nō fiat
niſi ex cortice eius:⁊ cōuenit paraliſi. Et ipſius acetoſitas
eſt mala neruis.cōfert torture oris cum fit coliriū ex ace/
toſitate eius:⁊ remouet victeritiā oculi. Ei⁹ acetoſitas ſe/
dat tremorē cordis ca. Et nutritum eſt bonum gutturi et
pulmoni:ſed eius acetoſitas eſt mala pectori: et medulla
citri cum aceto ſi ponat̄ ex ea medietas aſtariati īterficit
ſanguiſugas trāſgluctitas:⁊ educit eas.caro ipſius eſt ma
la ſtomaco īflatiua tarde digeſtionis:quare oportet vt co
medat̄ cum almuri. Et ſimil'r nutrita cū melle eſt ſanior
⁊ magis recipiēs digeſtionē niſi ſit plurima.⁊ eiuſdē qui/
dem folia cōfortant ſtōm ⁊ viſcera: ⁊ poſtea flos ipſius: ⁊
cortex eius ponit̄ in cibarijs ſicut ſemina que pro condi/
mēto ponuntur ꝓpter ſui duritiē:⁊ ipſius decoctio ſedat
vomitū colericum:⁊ facit appetitū:⁊ oportet quidē ne ci/
trum comedat̄ ſingulariter ꝙ miſceat̄ oleo ante ſe ⁊ poſt
ſe. Eius caro facit vtentē ſe poſſidere colicā ⁊ ipſi⁹ acetoſi
tas retinet vētrē.⁊ cōfert ſoloni colerice:⁊ eius ſemen cō/
uenit emorroidibus:⁊ in eius ſemine eſt v̄tus ſolutiua: et
ſuccus acetoſitatis eius ſedat īfirmitatē ſciaticam mulie/
rum:ſeminis eius pondus.ʒ.ij.cum vino ⁊ chilem:⁊ aqua

cal'a illinitū reſiſtit venenis omnibus:⁊ ꝓprie ſcorpionis
bibitū aut linitum:⁊ eius cortex eſt vicinus illis: ⁊ ſuccus
acetoſitatis cōuenit morſui vipere bibitus: ⁊ cortex eius
pro emplaſtro ſuppoſitus eſt vicinus illi. Et idem de viri
bus cordis ait: ꝙ cortex ei⁹ confortat cor:⁊ eſt tyriaca cō
tra venena:⁊ ad hoc valet acetoſitas eius ſimiliter.
PAVLVS.capi.de citro. Cortex eius digeſtionē con/
fortat:⁊ valet contra cardiacaꝫ: media ſubſtātia eius ma
le digeritur:ſed interior. ideſt acetoſa competit vſui me/
dicine.appetitum confortat:⁊ valet contra fe. peſtiferas:
ſemina eius ſunt diuretica. RABI.MOYSES. Ubi
loquitur de citro.dicit ꝙ cortices citri valent contra egri
tudines ſtomaci : et expellunt malitiam inteſtini ieiuni ⁊
acetoſitas eius confortat ſpiritus. AVERROYS.
capi.de citro. Cortex eius habet manifeſtum iuuamentū
ſtomaco ⁊ epati. Medulla citri curat cōbuſtiones ignis:
⁊ excoriationē ex itinere:et ex omni re calefaciente:et po
tiſſime ex ſole et pſilotro:et curat mirabiliter ramicē pue
rorum et potiſſime ſi ex ea fit vnguentuꝫ illo modo. Acci
pe medullā citri:ſubtil'r īciſam:et buliat in axūgia porci
recēti:et poſtea coletur per petiam:et iterum reponat̄ ad
ignem:et in fine miſceat̄ maſtix olibanum et cera alba:et
erit optimū vnguentū citrinum. Aliqui conficiunt ipſuꝫ
cum citro et axungia tm̄: ſed eſt minus bonum: et poſtq̄
colatū eſt:nō reponitur iterum ad ignē.fit ſimil'r alio mo
do vnguentū de citro ſm̄ ꝙ īuenies in antidotario mino
ri Sa.qd̄ ibi interpretat̄ vnguentū citrinū. Sed attēden
duꝫ ꝙ qn̄ aliqd̄ vnguentū vel emplm̄ fit ex citro:dꝫ fieri
ex citro bene maturo. Nam ſm̄ ꝙ dicit Auicen. diacitrū
⁊ que fiūt ex citro debēt fieri ſole exiſtente in capricorno
.i.a medio decembris vſq; ad medium Januarij.

Hatuc.i.lignū aloes. Haturion qd eſt.i.cētaurea.
Hatunox.i.celidonia.

¶ Ca. CCCXXXVII.

Hau. ara.lati.cornu. SERAPION.lib.aggr.auc.
Sal'. plurimuꝫ quod adminiſtratur ex cornu ē
ceruinum et caprinum. Nam adurūtur et adminiſtrant̄.
POSSE.SERAPION.aduruntur et adminiſtrant̄
ad reſtringendum gingiuā:et cōfirmandū dentes et cor
nu cerui quādo adurit̄ et abluit̄ curat vlcera īteſtinoꝝ
⁊ fluxū ſanguinis:⁊ fluxum vētris:et qn̄ bibitur curat hi
cteritiam:et doſis eius eſt coclearia duo:et iā adminiſtra
tur aduſtū et ablutū in ſief:et ad hec faciūt:et ad deſiccā
duꝫ humores qui veniūt ad oculū. Et idē auc. Pauli.cor
nu cerui et caput aduſtū abſtergit dētes fortiter et curat
gingiuā:et ſedat dolorē gingiue īflate qn̄ aduritur:donec
albeſcit:et cōfert ſputo ſanguinis et hicteritie aduſtum ⁊
ablutū.et cōfert diſinterie. Et idē auc. Diaſ. qn̄ cornu cer
ui adurit̄ et lauat̄ et bibunt̄ ex eo aur.ij.cū draganto cō/
fert ſputo ſanguinis et vlceribus īteſtinoꝝ et fluxui ven/
tris antiquo et hicteritie et dolori veſice:et cōfert curſui
humiditatū antiquo ex matrice qn̄ bibit̄ cuꝫ aliq̄ medici
na cōueniēte ad ℞. Et īciditur cornu in fruſta: et ponit̄ in
olla terrea:et lutat̄ caput eius:et dimittit̄ in furno donec
albeſcat.lauatur aūt poſtmoduꝫ cum clima:et ſic conue/
nit oculo ad quē currūt humiditates:⁊ vlceribus q̄ ſunt
in eo:et quādo fricant̄ cuꝫ ipſo dentes abſtergit eos a ſor
dibus:et fit fumigiū cum cornu crudo:et fugat aīalia ve/
nenoſa:et quādo coquit̄ cum aceto:et colluitur os cū de/
coctione cōfert dolori dentiū: ⁊ limatura eius qn̄ dat̄ in
potu cum vino excludit lumbricos.
Haud.haudem.i.lignum aloes.Steph.

¶ Capitulum. CCCXXXVIIII.

Haudeb. ſiue hādbel.ara.gre.colloquintida.lati.
vero cucurbita alexandrina vel cucur/
bita deſerti. SERAPION.lib.aggre.capi. haudeb.eſt
plāta que emittit ramos et folia extenſa ſup terrā ſimilia

folijs ⁊ ramis cucumeris domeſtici:⁊ habet fructum ſup
terrā rotūdum ſimilē pile mediocris magnitudinis: ⁊ fo/
lia eius ſunt habētia ſciſſuras ⁊ amara: fructus vero eius
colligēdus eſt quādo color eius mutat̄ ad citrinū. Et idē
auc. Habix.coloquintida eſt melon agreſtis. ⁊ colligit̄ ea
que eſt viridis cum īcipit cōdēſari roſa ſua. aut qn̄ ipſa hꝫ
aliqd viriditatis:qm̄ modicuꝫ ex ipſa occidit: ⁊ ꝓprie illa
que reperit̄ ſola in arbore ſua occidit potanteꝫ ſe ſine du/
bio:qm̄ quādo datur ex pulpa eius facit tortiones fortes
⁊ facit euomere vomitu forti:⁊ īducit tenaſmonē ⁊ anxie
tatē animi: ⁊ coartationē anhelitus ⁊ frequētiam eius:et
ſincopim:⁊ ſudorem frigidum:⁊ fortaſſe īterficit ſicut di/
xi.debet ergo colligi cū eſt maturus in mēſe ſeptēbris:⁊ ē
ca.in tertio.ſic.ī ſcdo. DIASC.ca.de collogntida. Col/
logntida.i.cucurbita agreſtis:quā multi ſiciam amaram
vocāt haſtas ⁊ folia habet ſup terrā ſimiles cucumeri no
ſtro:q̄ folia īciſa ſunt ⁊ guſtu amara:fructus eius rotūdus
vt pila q colligēdus ē in maturitate cū colorē variauerit.
IO.MES.c.d̄ collogntida. Collogntida quā pſes vocāt
cucurbitā deſerti q̄ naſcit̄ in plāta:quā ēt fel terre vocāt:
eo ꝙ in toto ambitu ort⁹ ei⁹ īterficit herbas:⁊ eſt q̄ſi vene
nū eis. vn̄ vocāt eā arabes neceꝫ plātaꝝ. Et ei⁹ folia ſunt
ampla piloſa:⁊ extendunt̄ rami eius ſup faciē terre: ſicut
extendit̄ cucurbita in terra ſup quā iacet.duoruꝫ eſt mo/
doꝝ.maſculus ⁊ femina:⁊ ex eis maſculus eſt ſup quē na
ſcit̄ ſicut lanugo :⁊ eſt grauis cum duritie ⁊ aſperitate at/
tinēs nigredini. Et laudat̄ ex eis femina:⁊ ꝓprie habens
ꝓprietates bonas: vt ſit collogntida groſſa :⁊ quāto groſ/
ſior ⁊ leuior: tāto melior.⁊ ſit alba laxa:leuis ⁊ ꝯplete ma/
turitatis:cui⁹ pars īterior eſt pulpoſa laxa ⁊ alba ⁊ leuis.⁊
vehemētis albedinis.verū que nō eſt cōpleta in maturi/
tate mala eſt:cōtriſtat.n.ſuſcipiētem illā ⁊ ventoſitatē cū
difficultate facit: ⁊ ſoluit ſuperabundanter: ⁊ ſolutōe edu
cit ſanguinem:⁊ fortaſſe interficit. Et cum ſigillat̄ ex toto
germine plāte: vt naſcat̄ collogntida vna eſt illa ꝑnicioſa
⁊ mala.īmo eſt venenū. Et cum in tota regione nō eſt niſi
plāta eius vna per ſe naſcēs eſt mala. Et que naſcit̄ in ter
ris fortibus ⁊ puluerulentis:aut iuxta loca reptilium:aut
in locis termarū coloquintidas facit minores:⁊ ſunt ſimi
liter male:q̄ aūt naſcit̄ in terris laxis et arenoſis ⁊ liberis
eſt illa que eligit̄. Et cum extrahit̄ pulpa eius: ipſa debili/
tat eam.tēpus aūt collectionis eius eſt autumnus: ⁊ ꝓp̄e
duꝫ iam citrineſcit.⁊ remouet̄ ab ea viriditas.ca.eſt ⁊ ſic.
complexionis in tertio:⁊ eſt cōpoſita ex partibus igneis ⁊
terreis aduſtis:⁊ ē ſolutiua attractiua ſupfluitatū a remo
tis multū:⁊ ē reſolutiua īciſiua abſterſiua. Quatuor ſunt
que debēt corrigi in ipſa. Nocet eniꝫ cordi ſtomaco ⁊ epa
ti:⁊ eſt cōturbatiua ſubuerſiua viſcerū faciēs operatiōes
difficiles:⁊ aperit orificia venarum apertione ſanguineꝫ
manare faciēte:⁊ operat̄ id vehementius q̄ꝫ aloes:⁊ exco
riat vias. Emendat̄ aūt p̄mum ⁊ 2m nocumētuꝫ ex ea mi
ſcēdo ei ex medicinis cordialib⁹ ⁊ ſtomaticis ⁊ epaticis q̄
meliorare poſſunt cōditionē eius ſicut addit̄ ei maſtix ꝓ
prie ⁊ gallia ⁊ ſimilia. Et emendat̄ tertiū ⁊ quartuꝫ nocu
mentū eius cum rebus acquirentibus ei viſcoſitatē ⁊ glu
tinoſitatē ⁊ remouētibus ab ea ſeroſitatē:⁊ cito eā lubri/
care facientibus ſicut eſt dragantū ꝓprie bdeliuꝫ ⁊ gūmi
maſtix ⁊ ſilia. Et dicit Sal'.fiunt aūt ex ea ⁊ laudano par/
tes ſumēdo equales poſt fricationē eius cum oleo roſaꝝ
pillule:⁊ ſunt bone et ſane ad ea que oportet. Modus re/
ctificationis eius ſm̄ ꝙ narrauit Filius Sera.īfundatur
pulpa eius in aqua mellis.⁊ proprie decoctionis mirre: ⁊
exiccetur poſt illud ⁊ terat̄ vltima contritione:et admini
ſtretur cū aqua mellis predicta. Modus rectificationis
eius ex īuentione noſtra:incidatur in minutiſſimas par/
tes cum īciſorio:⁊ īoluatur ſubtili inuolutione cum glu/
tine dragāti aut bdelij:⁊ exiccetur ⁊ cōteratur poſt illud
vltima contritione:⁊ fiunt trociſ. cum pauco maſtice re/
ſoluto in oleo roſaruꝫ vel laudano:vel cum aqua mellis.
hec.n.ars facit illā ſine moleſtia. Et ſcias ꝙ d̄ decoctione
rem completā ſuſtinet. Et dixit filius ꝫezar:nō oportet vt
multum terat̄. vltima.n.puluerizatio excoriat vias ⁊ ve/
nas.⁊ dicit fili⁹ Sera.opꝫ vt perueniat̄ ad vltimuꝫ pulue
rizationis eius. aliter.n.vlceraret viſcera. Et mihi videt̄
ꝙ vltime puluerizate frāgitur virtus a permixtiōe adiū/
ctoruꝫ ei:⁊ pertrāſit loca viſcerū abſq; īpreſſione nocumē
torum in ipſis. Et forte in ea in qua nō exquiſite fit illud.
pars tamen ſenſata adherens in villis ⁊ inuolutionibus
eoꝝ apoſtemat ⁊ vlcerat.expelluntur autem nocumenta
ipſius a corpore accipiēdo aquā paſſularum:cum oleo de
amigdalis vel oleo nucū aut aq̄ mellis cū oleis p̄dictis.
POSSE.SERAPION.auc.Sal'.ſapor eſt amar⁹ for/
titer:⁊ quādo ſumit̄ nō facit operationē malam neq; pe/
riculoſam: qm̄ velociter egredit̄. Et quando ponit̄ in cli
ſterib⁹ ꝯuenit ſciatice ⁊ paraliſi ⁊ colice: ⁊ laxat flegma ⁊
humores crudos:⁊ quādoq; ſanguinē. Et quādo fit cum
ea naſcale occidit fetum:⁊ ꝓuocat menſtrua. Et quando
ipſa cauat̄ ⁊ extrahuntur īteriora eius . deinde īuoluitur
circa ipſam lutū:⁊ ponitur in ipſa acetū ⁊ calefit ſup ignē:
⁊ fit cum aceto oris collutio:aufert dolorem dentiū: ⁊ fit
ſuppoſitoriū cum pulpa eius:⁊ laxat ventrē. Et duꝫ color
eius eſt viridis:⁊ ipſa eſt recēs:⁊ extrahitur ſuccus eius:⁊
fricat̄ ſup ſciaticā ē iuuatiua valde. DIASCORID.
virtus eſt ipſi purgatoria obulo.i.accepto cuꝫ mulſa mix
to nitro ⁊ mirra ⁊ melle cocto in modum cataputie bene
purgat.ipſe vero pile ſicce tūſe ⁊ mixte ⁊ cliſteri adhibite
ſciaticis medicant̄.paraliticis ſil'r preſtolantur. flegma ⁊
colerā deponunt.mēſtruis imperant:aborſum faciūt:do/
lorem dentiū tollunt. Colliria exinde fiūt: que ſuppoſita
ventrē deponūt:viridis aūt ſuccus ſuperunctus ſciaticos
curat. IOAN.MESVE. Solutiōe educit flegma ⁊ hu
mores viſcoſos attrahēs ipſos a ꝓfunditate membroruꝫ.
Et dicit humay. ſolutōe etiā educit coleraꝫ citrinā:⁊ eius
operatio extendit̄ ad neruoꝝ iuncturas. Et dicit Diaſco.
nō efficit operationes in materijs que ſunt in vijs de qui/
bus ſit curandū: et in materijs que ſunt in ꝓfundis locis
diſtantibus. Et eius poſſe magnū eſt in mūdificatione ce
rebri vel neruoꝝ lacertorum pulmonis ⁊ pectoris. Et eſt
medicina magna egritudinuꝫ eoꝝ:ſicut eſt dolor capitis
antiqui:⁊ dolor cranei ⁊ emigranea difficilis ⁊ epilēſia:et
apoplexia. Et cōuenit egritudinibus neruoꝝ omnibus: ⁊
vertigini et deſcenſui aque ad oculos:et eſt res magni iu/
uamēti ad aſma et antiquā tuſſim:et ad dilatationē anhe
litus:et eſt eius op̄atio virtuoſa ad dolorē iuncturaruꝫ:⁊
podagrā frigidā et ſciaticam ꝓprie ſm̄ omnē modū ad/
miniſtrationis eius:et in cliſteribus et collirijs : et cōfert
colice flegmatice et īflatiue iuuamētū vltimū et hydro/
piſi. Et ſi ex eo cū aceto forti fricet̄ morfea:ſanat eam: et
ſimil'r leprā et elephantiā:et ſi euacuet̄ qd̄ eſt in teſta ei⁹:
et īpleat̄ oleo et buliat in cinere:et iungantur capilli deni
grat eos:et tardat canitiē:et ꝓhibet caſum eoꝝ:et ſi diſtil
letur de ea in aurē:ſanat dolorē eius:et cōuenit ſonitui in
ea. Et ſi īpleatur aceto forti:et colluat̄ ex eo os poſt buli/
tionē ipſi⁹ ſanat dolorē dētis.doſis eſt a kirat ſex vſq; ad
decem.hi aūt qui ſumūt eam timeāt frigus et eſtum.

Hauedn.hauden.i.lignuꝫ aloes.Steph.
Hauec.i.lapaciū acutū.
Haukeb.ara.i.aquila.
Haulech.i.alac.
Hauleich.ara.i.rubus.
Hau libien.i.iringium.
Haunich ſūt limaces que ſunt in herbis in littore maris.
Haurelch.ara.gluten.alac Alacum.Steph.

¶ Ca. CCCXXXIX.

Haurifel. ara. vel haulachach. gre. ſala. lati. vero ſquilla vł cepe muris. Eſt herba habēs folia ſatis maiora lilio: ⁊ ex eius cepe magno: qd̄ ē in eius radice fit acetū ſquilliticum. Et latini vocāt cepe muris: quoniam iterficit mores. SERAPION. lib. aggre. ca. haurifel ſiue hapſel. i. ſquilla. auct. Gal. calefacit fortiter. Et melius eſt ꝙ accipiat̄ cepe ſquille: ⁊ aſſetur vel coquatur: ⁊ poſtea adminiſtret̄. ꝙ ſi fiet hoc: minuet̄ fortitudo: ⁊ acuitas ſue virtutis. Et idē auc. Diaſ. habet virtutē acutam: ⁊ quādo aſſatur: ⁊ ſumit̄ habꝫ multa ⁊ maxima iuuamēta. Si ergo volumus eam aſſare opꝫ ꝙ iuoluat̄ in paſta vel in luto: ⁊ ponat̄ in furno aut ſepeliat̄ in prunis donec coquat̄ paſta: vel lutū. deinde extrahat̄ ⁊ cōſideretur an ſit bene cocta: ꝙ nō inuoluat̄ alia vice in paſta vel luto vt ꝑus. Nā ſi nō aſſaret̄ bene noceret accipienti ipſam: ⁊ lederet mēbra iteriora. aſſatur autem alio modo: nā ponitur in olla: ⁊ cooperitur paſta vel luto: ⁊ ponitur in atanor donec coquat̄ bene: ⁊ oportet quādo ſquilla fuerit bene decocta ꝙ accipiat̄ eius iteri⁹: ⁊ abyciatur cortex eius exterior: ⁊ ſunt qdā abycientes corticē eius ⁊ mediculuꝫ: ⁊ accipiūt illud qd̄ eſt iter vtrunqꝫ. Et qdam icidūt eaꝫ in fruſta: ⁊ ponūt eam in aquā: ⁊ mutant ſepe aquā eius donec vident ꝙ nō remanet in ea amaritudo. Et qdam icidunt in fruſta: ⁊ iſerūt in filo lineo: ⁊ ſeparant fruſta a fruſto: ne ſe coniungant ⁊ deſiccant in ſole: ⁊ illud qd̄ eſt inciſum ex ea ponit̄ in aceto ⁊ vino ⁊ oleo: ſed illud qd̄ ē in ei⁹ medio coqt̄ in oleo. ⁊ diſſoluit̄ in ea reſina pini: ⁊ valet ad multa. Sed aceti ſquillitici ſm̄ Sera. operatio eſt in hūc modū. Accipiat̄ ſquilla alba: ⁊ bene purget̄ ⁊ icidatur in fruſta: ⁊ iſerant̄ fruſta illa in filo lineo: ⁊ ſit iter vtrūqꝫ fruſtum diſtātia: ne ſe tāgant ⁊ deſiccent̄ in vmbra .40. diebus. poſtea ſumat̄ ex ea quātitas vnius manipuli: ⁊ ponatur in vaſe: ⁊ proyciantur ſup eam .iz. kiſt aceti fortiſſimi. ⁊ ponat̄ in ſole quadraginta diebus. ſit autem vas coopertum ⁊ obturatū bene: poſt vero tēpus extrahatur ſquilla ab aceto: ⁊ exprimat̄: ⁊ abyciatur acetū: ⁊ reponat̄. qdam accipiūt ex ſquilla vnum manes: ⁊ ꝓyciunt ſuper eā aceti .v. kiſt. qdam vero accipiūt ſquillam: ⁊ mundant eam. ⁊ nō deſiccāt eam. Et qdam preparant ꝓycientes ſup vnū mannes ex ea acetū: ⁊ dimittūt ſex mēſibus: ⁊ illud acetū ſquilliticū in hunc modū factū eſt magis icīſiuū humoꝝ groſſorum q̄ aliqd̄ aliud acetū vtillimuꝫ ad multa. Modus faciendi vinum ſquilliticū ſm̄ eundē eſt iſte. Accipiatur ſquilla: ſicut dixi ſupra: ⁊ deſiccetur in ſole: ⁊ acipiatur ex ea quantitas vnius mannes: ⁊ terat̄ ⁊ cribret̄ cum cribro tenui: ⁊ liget̄ cū pāno lini raro: ⁊ ponat̄ pannus in .zo. kiſt. vini dulcis noui. ſ. muſti: ⁊ dimittatur ſic itus tribus menſibus. deinde colet̄ vinum: ⁊ pone in alio vaſe. et ſeruetur poſtq̄ obturatū eſt caput vaſis bene. Et fit ex ſquilla humida in hunc modum: accipiat̄ ex ea cruda recenti: ſicut eſt: ⁊ accipiat̄ ex ea duplū eius qd̄ acciperet̄ ex ſicca: ⁊ ꝓyciat̄ ſup ipſam muſtū: ⁊ ponatur in ſole .40. diebus: ⁊ coletur et reponat̄. Et hoc tale quāto fuerit antiquius tāto melius. Etiā fit vinum ſquilliticū alio modo. Nā accipitur ſquilla: ⁊ mundatur ⁊ īciditur: ⁊ accipiunt̄ ex ea mānes tres: ⁊ ꝓycitur ſuper ea de bono muſto amphora .i. et dimittit̄ ſex menſibus: poſtea colat̄ ⁊ reponitur in vaſe.

IOAN. MESVE. capi. de ſquilla. Squille ſicut dicit Gal. iuuamētum eſt duplex. ſol̄one. n. educit materias: et parat ad ſoluendū. Et melior eſt habēs parē: ſola enī ſm̄ Gal. eſt venenoſa: ⁊ adhuc melior eſt: que ſaporem habet compoſitū ex dulcedine ⁊ acredine acuitate ⁊ amaritudine. Et que habet ſplendorē in laminis ſuis: ⁊ que naſcit̄ in locis liberis. orta enim in locis termarum: aut orta ſingularis eſt mala. ca. eſt ⁊ ſic. in tertio. Eſt enī cōpoſita ex partibus igneis in ſuperficie dantibus ei acuitatis vehementiam: ⁊ ex partibus terreis aduſtis dantibus ei amaritudinē: ⁊ ex partibus aeris mediocribus dantibus ei de dulcedine aliqd. Eſt. n. icīſiua vlceratiua aduſtiua reſolutiua materieruꝫ: attractiua ad exteriora ſubtiliatiua partium groſſarū ⁊ viſcoſarū adherētium cōſeruatiua a putredie. Rectificatio. aſſatio acquirit ei facilitateꝫ in ſoluendo: et preparatio ipſius cuꝫ aceto pōt materias groſſas adherētes ⁊ ſubmerſas facile expellere. Modus preparationis eius in elixatione eſt. Accipiūtur lamine ipſius ⁊ ſeparatim inuoluuntur in paſta: ⁊ ſepelitur in cinere calido: ⁊ coquit̄ ſufficiēter: ⁊ extrahit̄ ex paſta: ⁊ adminiſtrat̄ vbi oꝫ. Modus aūt aſſationis ipſius. ponat̄ in vaſe luteo vitreato ſtricti orificy: ⁊ ſigillet̄ ligatione forti cum pgameno: ⁊ dimittatur diebus quadraginta: ⁊ ꝓprie diebus maioris eſtus: ⁊ moueat̄ vas: ⁊ mutetur viciſſim omni hora. ita ꝙ equal̄r in ſingulis partib⁹ calefiat. deinde extrahat̄ ſquilla: ⁊ adminiſtretur vbi oportet: et quādoqꝫ miſcet̄ ei poſt aſſationeꝫ tantūdem farine orobi q̄tum ipſa eſt: et fiunt īde trociſ. et ſeruant̄ vbi oportet. Modus aūt operatiōis aceti ſquillitici ſm̄ ꝙ Ga. narrauit. accipiatur ex laminis eius: et ꝓprie que ſunt iter corticē et cor ipſius quantitas quā volueris: et cōſue ſeparatim cum filo: et dimitte ſiccari in vmbra per .40. dies. poſt hoc cōminue ipſas in fruſta. et pone ad omneꝫ lib. eius aceti boni et albi lib. ſex. et pone in vaſe vitreo ſtricti orificy: et ſtringe caput eius: et dimitte in ſole per alios .40. dies: et poſt illud cola et adminiſtretur vbi oportet: et ſi neceſſitas vrgeret feſtinare: ſepeliat̄ vas in cinere calido vel arena ca. cum ſucceſſiōe nō repēte: ſed ꝓprie iter horā et horaꝫ. Et dixit Paulus. lamine ei⁹ ponant̄ ſicut ſunt in aceto a ꝑncipio veris vſqꝫ ad finē eſtatis in vaſe vitreo ſigillato expoſito ſoli: et poſt illud adminiſtret̄ vbi oportet. et ſcire debes ꝙ ſquilla de decoctione ſuſtinet rem mediocrē. AVICENNA. li. ſcdo de ſquilla. Eſt cepe muris: cui⁹ folia ſunt ſicut folia lily: et habet oleū ad nigredinem declinans: eſt ca. et ſic. i ſecundo. ⁊ eſt inciſiuum: et in ipſo viſcoſitas aduſtiua eſt.

POSSE. SERAPION. illud qd̄ eſt in medio ſquille coquit̄ in oleo: et diſſoluit̄ in ea reſina pini: et ponitur in ſciſſuris que fiūt in pedibus ꝓpter frigus: et curat eas: et coquitur cū aceto: et fit ex ea empl̄m ad morſum tyri. Et adminiſtrat̄ ſquilla aſſata in pluribus confectionibus: et in illis in qbus ingrediuntur ſpēs aromatice: et datur ex ea in potu quādo volumus ꝓuocare vrinā: et in hydropiſi: et dat̄ illi qui cōqueritur de ſtomaco: et cui cibus natat in eo: et nō digeritur: et datur ad tortiones ventris: et ad tuſſim antiquā: et ad aſma: et ad extrahendū ſanieꝫ a pectore: et pectus mūdificat a groſſis humoribus: et ſufficit ex ea pōdus triū onoloſach: et admixto melle cocto et facto īde lohoc. comedit̄ et cōuenit ad oīa que diximus: et purgat optime ventrē a chimis groſſis viſcoſis. opꝫ tamē cauere ab ea illos qbus vlcera vel excoriationes ſeu vulnera in mēbris ītrinſecis ſunt: et qn̄ aſſantur et liniuntur cū ea verruce que dicunt̄ acdas et ocdas: et claui et ſciſſure que fiūt ꝓpter frigus cōuenit eis: ſed ſemē eius qn̄ teritur et ponit̄ in ficu ſicca: aut admiſcet̄ cū melle et comeditur mollit ventrē: et qn̄ ſquilla ſuſpēdit̄ ītegra ſuper limē hoſty domus ꝓhibet aīalia venenoſa: et nociua a domo illa. Sed aceti ſquillitici qn̄ fit collutio oris cuꝫ eo reſtringit gingiuas laxas: et ꝯfirmat dentes cōmotos: et aufert putredinē et fetorē oris: et quādo ſumit̄ in potu īdurat tracheā artariā: et īgroſſat eam: et auget carnē eius: et clarificat vocē: et fortificat eam: et adminiſtrat̄ ad debilitatē ſtomaci: et ad malitiam digōnis et opil̄onis eius: et ad meſiam et apoplexiā et epilēſiā: et frāgit lapideꝫ veſice: et cōuenit ſuffocationibus matricis et āpatib⁹ ſplenis et ad ſciaticā: et fortificat cor debile: ⁊ reſtituit ei ſanitatē et meliorat colorem et acuit viſum: et ꝓycitur in aurem: et conuenit grauitati auditus. Et vl̄iter eſt conueniens omnibus egritudinibus corporis preterq̄ vlceribus intrinſecis: et oportet ꝙ det̄ in potu in ieiunio: ⁊ detur ꝑmo parū ex eo. deinde augeat̄ in doſi eius paulatim donec ꝑueniat ad duos conos. ⁊ qdaꝫ tribuūt duos conos ⁊ plus vinū ſquilliticū cōuenit malitie digeſtionis ⁊ ructuationi cibi ⁊ flegmati groſſo qd̄ eſt in ſtomaco ⁊ īteſtinis: ⁊ dolori ſplenis: ⁊ ſciatice: ⁊ cōmotioni cerebri: ⁊ malis habitudinibus que preparāt ad hydropiſim: ⁊ cōuenit hidropiſi ⁊ hicteritie ⁊ ſtrāgurie: ⁊ corroſionib⁹ ⁊ īflationibus ⁊ paraliſi ⁊ opilationibus ⁊ rigorib⁹ febriū antiquaꝝ ⁊ attritiōi lacertoꝝ: ⁊ dolori laterū: ⁊ ꝓuocat mēſtrua ⁊ nocumētuꝫ qd̄ īfert neruis eſt modicū: ⁊ eſt cōtrariū venenis. fit autē ſquilla humida ſic. accipit̄ ex ea recēti cruda q̄tū vis: duplum tamen ad hoc qd̄ acciperetur ex ſicca: ⁊ infundatur ſicut īfundit̄ rapa: ⁊ fundat̄ ſup ipm̄ muſtū: ⁊ ponat̄ in ſole q̄draginta diebus: ⁊ colet̄: ⁊ colatura reponat̄. hoc aūt q̄to fuerit antiquius tāto meli⁹: fit etiā vinū ſquilliticuꝫ hoc modo. Accipit̄ ſquilla: ⁊ mūdat̄ ⁊ incidit̄: ⁊ accipit̄ ex ea vſqꝫ ad tres mannes: ⁊ proycitur ſuper ipſam ex bono muſto Jtalie amphora vna: ⁊ dimittit̄ ſex mēſibus: ⁊ poſtea colatur ⁊ reponit̄ in vaſe: ⁊ ꝯfert hoc vinū ad ea que ſupradicta ſunt: ⁊ meli⁹ vinū ſquilliticū eſt illud qd̄ eſt antiquuꝫ: ⁊ oportet ꝙ caueatur potus eius. ⁊ in febrib⁹: ⁊ qn̄ in mēbris interioribus ſunt vlcera. IO. MESVE. Solutione educit humores groſſos viſcoſos: ⁊ dixit cum hoc etiā educit colerā nigrā: ⁊ cū hoc iuuamētū eſt magnū ad egritudines capitis: ſicut eſt cephalea ⁊ epilenſia: ⁊ ꝓprie ſm̄ oēm modū adminiſtrationis eius. ⁊ v̄tigo ⁊ ſcotomia. Et oximel eius ponit materias viſcoſas facile ad expellēdum: ⁊ ſubtiliat chimoꝝ groſſitudinē. Et ipſa quideꝫ ſm̄ oēm modum adminiſtrationis eius cōuenit iuuamento magno egritudinib⁹ iuncturarū: ⁊ eſt medicina bona pulmonis ⁊ pectoris: ⁊ egritudinū in eis. Et ꝓprie electuariū ex ſucco eius ⁊ melle ſumptū lābēdo clarificat voceꝫ: ⁊ ſimiliter oximel eius ⁊ acetū ipſius eſt ex medicinis bonis ſpleni ⁊ groſſitiei eius: ⁊ eſt ex reb⁹ preſeruātibus corpus a putrefactione: ⁊ ſeruātibus ipm̄ in ſanitate ſua: ⁊ acgrit eius vſus maciē corpori: ⁊ cōſeruat in iuuētute. Et acetuꝫ eius deſiccat: ⁊ cōfirmat gingiuam laxā: ⁊ putridā: ⁊ confirmat dentes motos collutio ex ea. Et ſimil̄r potus eius eſt medicina magna fetori oris faciēs ipm̄ odoriferum: ⁊ aufert dolorē ſtomaci: ⁊ adiuuat ad digōnē. Et vſus eius ſm̄ oēm modū adminiſtrationis eius cōfortat corpus cui accidit laxitudo et mollificatio: ⁊ colorē efficit bonū. Doſis. potio aceti eius eſt a .ʒ. v. vſqꝫ ad .iz. Et oximel eius ab aur. ſex. vſqꝫ ad .ʒ. Et trocl. eius a .ʒ. y. vſqꝫ ad .iiy. AVI. oleū eius cōfectū cum melle ponit̄ ſuper allopitiā ⁊ ſerpiginē. Eius acetū exaſpergat guttur: ⁊ īducat carnē ipſius: ⁊ eſt bonū aſmati ⁊ oreſmoni: ⁊ tuſſi antique.

Hauroch. haruch. ara. i. celidōia. al̄. curcuma. Ste.
Haur romi. vel aurū. qd ē .i. Electrū. Auicen.
Hauruc. i. curcuma.
Hauſab. qd eſt. i. ſeitarg.
Hauſel ara. aſchil. i. ſquilla Auicen.
Hauſegi. hauſigi. alaulaich ideſt rubus qui facit mora vel rānus.

¶ Cap. CCCXL.

Hauſer. hauxer vel hauſor. AVICENNA. li. ſcdo capituluꝫ facit qd̄ ſcribit̄ hauſurum: ſed in ara. eſt hauſer. et hauſor eſt lacticiniū qdōam: ⁊ nō eſt taſſus: vt qdam dicunt: vel ſpēs eius ſub cuius vmbra periclitantur dormiētes: vt Diaſc. dicit. Nam hauſor eſt lacticinium: ⁊ taſſus eſt arbor magna et vmbrifica.

SERAPI. lib. aggre. cap. hauſor. Hauſor eſt plāta hñs lata folia: et naſcit̄ in vno tēpore anni. Et habet cōcauuꝫ qd̄ egredit̄ ab oculis ramoꝝ ſuoꝝ. et a locis floꝝ eius. Et colligūt ab eo homines rem cōueniēteꝫ: et ſucco eius eſt amaritudo: ⁊ egrediunt̄ ab ea mala. ſicut teſticuli camelorum. Et ab illis pomis egredit̄ quedā res adurens: ita ꝙ nō pōt fieri cauterium cum re meliori. Et implent̄ ex ea culcitre: ⁊ puluinaria: et nominat̄ etiam arbor eius coherea: et qn̄ iciduntur folia hauſor emittit tunc lac qd̄ colligitur in mēſe mady: et ponunt̄ in eo coria: et nō remanet pilus in eis: et vnū vas iplet̄ ex duabus ipreſſionibus: et lignum hauſor eſt leue groſſum rectum pulchrū ⁊c̄. Ali⁹ hauſor eſt vna ex ſpeciebus titimalli.

Hauſir. ideſt oppoponacum.

¶ Capitulum. CCCXLI.

Hauſis. hauſigi. auſegū. vł huſc. ſiue haſig. ara. gr. et lati. rānus. Steph. SERAPION. li. aggre. cap. hauſis. Eſt plāta que naſcitur in vallib⁹: ⁊ ſunt eius tres ſpēs. vna habet ſtipitē rectuꝫ ſpinoſum: ſicut arbor que dicitur alchiſialich in ramis et ſpinis eius: ⁊ folia eius ſunt oblōga habentia humiditatē viſcoſam q̄ adheret manui. ſecūda eſt fortis alba plus q̄ ipſa. tertia habet minora folia q̄ ipſa ⁊ latiora: et declinat paruꝫ rubori: et rami eius ſunt lōgi. longitudo eius eſt brachy vnius: et ē ſpiſſior alys: et eſt debilior. ſpina vō eius eſt acutior et fructus ei⁹ eſt latus ſubtilis: ⁊ eſt velut in vaginis: ſicut herba que dicit̄ ſachidalion. Et idē auc. Gal. qd̄ adminiſtrat̄ ex rāno ſunt folia eius dum ſunt recētia infri. et deſiccat in ſcdo. DIASCORIDES. cap. de rāno. Fructus eſt qui circa hortos naſcit̄. huius virge ſunt longe et ſpinoſe. folia habꝫ pinguiſſima longa et leuia. Eſt etiam alia rannus colorē habēs ſubalbidū: et tertia habens colorē ſubruffum: et virgulas lōgas cubitis quinqꝫ ⁊ plus. he ſpinoſe ſunt minime virtutis. eius ſemē latū eſt et tenue: et in folle recluſum ſicut affodilli. POSSE. DIASCOR. omniū ſpecierū rāni folia cataplaſmatib⁹ adhibita igneꝫ ſacrū corporis ꝓhibent. SERAPION. curat formicā et heriſipillā tempore caliditatis. vnde quādo fit emplaſtrum cum folys eius curat heriſipillam et formicā. et dicunt aliqui ꝙ quādo rami eius ſuſpendunt̄ in hoſtys et feneſtris ceſſat operatio arboris eorum.

Hauterion. haturion. ideſt centaurea.
Hazad. i. galbanum.
Haze. zuffere. Addinariar idem. Auicen.
Haxe. ara. thimus. haaxe. Alforna. axe. mater epithimi. Dia. Sera. Mef.
Hayneb. ara. vua.
Hayneb. althalcheb. arab. vua vulpis: et ē ſolatrū.
Haiet. ara. ſerpēs. Auicē.

¶ Ca. CCCXLII.

Hazarachona. ara. vel beſtercaton. gre. piperſilium. lati. pſiliū. SERAP. auc. Diaſ. hazarachona eſt herba habens folia piloſa virgas longas menſura vnius palmi: et tota herba piloſa. Et exitus ramuloꝝ eorum eſt a medio virge: et ſunt in ipſa capitella duo vel tria rotunda: in quibus eſt ſemē ſil̄e pulicibus nigrū et durum: et eſt illud qd̄ ex eo adminiſtrat̄.

GALIENVS. 8°. ſimpl. phar. cap. de pſilio circa fineꝫ ſemen eius maxime vtile eſt frigidum in ſcdo. ex complexione vero que eſt ſm̄ ſiccationē: et humectationem medium eſt quoddā et moderatū. DIASCORIDES. cap. de pſilio. Piperſiliū aut quinofolion: quem ſiculi dicunt criſtallū aut ſquinnomella: folia habꝫ cornopodion ſimilia et aſpera virgam habet duobus palmis longam: cui⁹ frutex piloſus ſpinoſa eſt. coma eius a medietate incipit virge: in qua capitella duo aut tria ſunt conſtricta in qbus ſemen eſt pulicibus ſimile duruꝫ et nigrum: naſcit̄ in campis. AVICENNA. li. ſecūdo. ca. de pſilio. Pſilium qdeꝫ eſt duoꝝ modoꝝ. hiemale et eſtiuum: et potio cuiuſlibet eoꝝ ſit pondus .ʒ. y. melius eſt illud qd̄ eſt magis groſſum qd̄ ſubmergit̄ in aq̄ fri. et eſt hu. in .2°. PLI.

lib.25.ca.9.in fi.de pſilio.herba eſt ſimilis ambꝛe faciens
ſemina ſicut linū:ſed minoꝛa ꝛ ſubnigra quaſi tendentia
ad purpureitatē:quoꝝ ſemen eſt melius qđ ſubmergi
tur in aqua. dicta eſt herba ſic:eo ꝙ ſemē ſimile pulici ha
beat.ꝛ ideo iſta herba ſic dicitur īfra a quibuſdam pulica
ris:eo ꝙ ſemen factum eſt ad ſimilitudinēꝫ pulicis. vnde
pſillos.i.pulex. IO.MES.ca.de pſilio. Pſiliū eſt de alte
rantibꝰ cōplexionē ꝛ ſolutionē facientibus:ꝛ eius ſolō fit
ꝓprie lambificando. Cuius aliud eſt albū.aliud ſubnigꝝ
aliud ad purpureitatē declinās. Melius eſt qđ eſt cōple/
tum ꝛ groſſuꝫ:ꝛ eſt grauius:ꝛ ſubmergit̄ in aqua cōpoſitū
ex duabꝰ ſubſtātijs que ſeparari poſſunt:īter quas eſt coꝛ
tex ſeparatus.eſt.n.duplex in eo ſuba.ſ.medularis iterioꝛ
ꝛ eſt in ea ſuba expāſa ſupꝛa corticē ipſius.ſubſtātia autē
īterioꝛ medularis ca.eſt ꝛ ſic.in q̄rto:ꝛ eſt acuta vehemē/
ter īciſiua rubificatiua ꝛ vlceratiua:ꝛ eſt de genere vene/
ni:ſubſtātia aūt eius exterioꝛ ſupꝛa corticē eſt ex multum
īfrigidātibꝰ. Et dixit Ruffus:eſt fri.ꝛ hu.in tertio:ꝛ exceſ
ſit. Et dixit Diaſco. in ſcđo:ꝛ eſt verꝰ. Jngt.n. Hyppo.in
epidimijs:nō.n.eleuat̄ res fri.iuncta cū hu.ſupꝛa 2m gra/
dū. Et dixit. Gal.hu.res nō trāſgredit̄ metaꝫ:vſqꝫ ad quā
pōt extēdi regimē hoīs: ꝓpter qđ nō īuenimꝰ humidū eē
cām doloꝝ inq̄ntū humidū:ſed inquātū pōt eē cuꝫ mate/
ria q̄ quātitate ſua mouet̄ ad ſolōnē cōtinuitatis. Qđ ex
eo cōquaſſatū eſt cū aq̄ fontiū fri.ꝛ fit mucillaginoſum:ꝛ
ꝓpe ſic eſt:ꝛ ꝓpe cū oleo violarū aut ſyrupo violaꝝ ſoluit
vētrē:qđ aūt ex eo frixū eſt:ꝛ cōquaſſatur cū oleo roſaruꝫ
eſt medicina fluxus ventris ꝛ diſſinterie. Cōtritum autē
nullo modo potui ꝓpinādū eſt.occultat.n.cōtritio ſubſtā
tiam eius medularem vlceratiuam et excoꝛiatiuam.

POSSE.SERAPION.auc.Diaſ.hꝫ virtutē īfrigida
tiuā qñ fit emplm̄ cum eo.ꝛ oleo roſ.ꝛ aceto ꝛ aq̄:ꝛ cōue/
nit doloꝛibꝰ iuncturarū:ꝛ apoſtematibꝰ que fiunt in radi
ce auris:ꝛ cōcuſſioni neruoꝝ. Et quādo fit emplm̄ ad ra/
nicem pueroꝝ:ꝛ ad eminētiā vmblici īfantiuꝫ curat eos
ꝛ cōuenit ad ſodā cum oleo ro.ꝛ pauca aqua ꝛ aceto: ꝛ qñ
opoꝛtet ex eo fieri emplm̄.accipiat̄ de eo quātitas aliq̄: ꝛ
terat̄ ꝛ īfundat̄ in aqua:ꝛ quādo inſpiſſata fuerit.aq̄ ipſa
nō extendat̄ ꝛ fiat emplm̄: qm̄ ipm īfrigidat īfrigidatio/
ne foꝛti:ꝛ ſtringit ꝛ aufert lachꝛimas oculoꝝ:ꝛ cōuenit
obtalmie ca.ꝛ doloꝛi capitis qñ īfundit̄ in aqua linita pē/
na fronti apponit̄:ꝛ quādo aqua eius bibit̄ cum zuccaro
extinguit feruoꝛē acutarū feb.ꝛ ſitim:ꝛ ſoluit ventreꝫ. Et
idem auc. Aben Meſuay ſedat doloꝛes pungitiuos ven/
tris:ꝛ lenit aſpitatē vlceꝝ ꝛ īteſtinoꝛuꝫ:ꝛ abſcindit tenaſ/
mon.ꝛ cōuenit doloꝛi capitis calō.ꝛ ſuccꝰ folioꝝ eius ē ex
medicinis laxatiuis propter frigidatem ꝛ hu. que ſunt in
eo:ꝛ cura nocumēti eius eſt cū medicinis ca.ꝛ ſic. Et ideꝫ
auc.habix.ſemen pſilij eſt ſicut coꝛiandrū hu.quādo dat̄
ex eo parū ſedat īflāmationē colere:ꝛ ebulitionē ſanguīs
ca.ꝛ aduſtionē fe.acutarū ca. Et ſi dat̄ in potu de mucilla
gine eius cōuenit habētibus hirſen. ꝛ ſedat ſitim eorum
magnā ꝛ laxat gdem ventrē. Et ſi dat̄ in potu crudū ꝛ aſ/
ſatū ſtringit ventrē. Similr̄ etiā faciūt ſemina marrubij
ꝛ grana mirti:ꝛ ſemē poꝛtulace:ꝛ ſemē ozimi. laxāt enim
cruda ꝛ ſtringūt aſſata. Et quātitas eius que dat̄ de pſil/
lio eſt.ʒ.ij.īfuſo in aqua donec egrediat̄ mucillago eius:ꝛ
bibat̄ cū zuccaro albo.aut cum Juleb.ꝛ folia pſilij quan/
do emplaſtrant̄ ſuper apoſtemata in ꝓncipio aperitionis
eoꝝ refrigerāt ea.ꝛ ſi potet̄ ex eo parum cōuenit egritu/
dinibus que fiūt a ſanguine:ꝛ nimis ex eo acceptū īducit
ſincopim in oꝛe ſtomaci:ꝛ foꝛtaſſe occidit qm̄ nimium ex
eo eſt venenū. Et cura eius eſt vt detur in potu mel buli/
tum cum aqua calida:ꝛ aqua aneti ſicci. IO.MESVE.
Pſillium cōquaſſatū cum aq̄ frigida ſicut diximus ſolu
tione educit colerā ꝛ cōuenit fe.īflāmationuꝫ ꝛ ſiti vehe
mēti ca.ꝛ ſedat īflāmationē ſpiritualiū:ꝛ lenit pectus. Et
cōquaſſatū ſicut diximus cōuenit fluxui colirico ꝛ diſſin
terie ꝛ fluxui mēſtruali:ꝛ ꝓprie poſt potū ſcamonee ꝛ me
dicinarū acutarum. Doſis eius eſt a.ʒ.i. vſqꝫ ad.iij.timeat
aūt ipm habēs debilitateꝫ viſcerum. AVICENNA.
quod ex eo frixū inuolutum in oleo roſato ſtipticuꝫ eſt:ꝛ
ſedat doloꝛē moꝛe emplaſtri ſuperpoſituꝫ cum aceto.ad/
miniſtratur etiā conquaſſatū cum aceto ſuper apoſtema
ta cal.ꝛ foꝛmicā ꝛ heriſipillā:ꝛ ꝓpe que ſunt ſub aure:ꝛ ſu
per flegmatica fit ex eo emplm̄ tenſioni neruoꝝ ꝛ ipſoꝝ
ſpaſmo:ꝛ podagre:ꝛ doloꝛibus iuncturarū ca. cū aceto et
oleo roſato cōuenit ſiti vehementi colerice.eius qđ ex eo
frixū eſt pōdus.ʒ.ij.ꝛ inuolutum in oleo roſato ſtringit et
cōuenit diſſinterie:ꝛ ꝓprie īfantium:ꝛ qđ ex ipſo mucilla
ginoſum eſt:ꝛ ipſa mucillago ipſiꝰ cum oleo violarum ſol/
uunt ſi bibat̄:ꝛ tūc ſedabit īflāmationē fe.acutarum.

Hazaraſcen.i.raffanus.
Hazechir.i.oppoponacū.
Hazetel.i.pfoꝛata.
Hazezalſachir.ara.ē epati/
ca que ſup lapides nadi
dos oꝛit̄. Diaſ.licena.
Hazienis.i.feniculus.
Hazipoꝛ.i.pētafilon.
Hazir.i.poꝛcus.

Ca. CCCXLIII.

Headi. vel keadi.ara.ꝛ ē abeſanida. SERAPI.
lib.aggre.cap.headi.eſt herba q̄ naſcitur in
terris arabū in partibꝰ hamē:ꝛ eſt illa qua aromatizatur
oleū qđ dicit̄ oleum keadi. ꝛ narrauit mihi ille qui vidit
ꝙ eſt vna ex palmis hñs latitudineꝫ:ꝛ qñ egrediunt̄ gra/
mina eius abſcindūt illa gramina anteqꝫ aperiant̄: ꝛ ap/
paret in floꝛe eius odoꝛ bonꝰ: ꝛ artifex coꝛnatiliū rectifi/
cat coloꝛes ſuos ne ſint liuida cum capite keadi:ꝛ ipm eſt
groſſum ꝛ habet veſicam ꝛ mollitiem.

Heagi.ara.culex.
Hearfelus.ē ſpecies lactu/
ce aſini.
Hebacul vel hebal . ideſt
amilum.
Hebagile. ideſt cardamo/
mum minus.
Hebel.i.ſauina.
Hebelecen.i.amomum.
Hebeleon .i. grana padiſi.
Heben.i.lapis lacteus.
Heberand.i.bace lauri.
Hec.i.mirra.
Hecalbꝛon. Hecaſibat.id/
eſt terbētina. hekaſibat
ſimiliter.
Heccato.i.attriplex.
Hechigon.i.hetigonon.
Hecuropion.hectropion.i.
euerſio palpebꝛe īferio/
ris ad exterioꝛa.q̄ fit a ſe
nectutis debilitate . aut
paraleſi aut anguli maio
ris rupto īterius augmē/
to conſtituto:aut īpoꝛtu/
na partiū īciſura: aut ex/
terꝰ cicatrice cōſtituta.
Hed.i.lignū aloes.
Hedem.i.poliū mōtanum
Hederageſen.hederſen.id
eſt vitis alba.
Hedicorion . hediſcoꝛion .
Adrumilon.bipēnis. An
droſaron.pellecinus.he/
diſaaron. Elicinus. ydu/
ſarum Steph. Adeſum
agreſte. Theođ.huiꝰ fru
ctus ſemen coloꝛē ruffū
habet ex vtraqꝫ pte acu/
tum quēadmodū bipen/
nis : quas greci pellecas
vocāt: amarum quoqꝫ ꝛ
ſtipticum.
Hedioſmum.i.mēta.
Hediſmata gre.i.ſtigmata
ſunt vnguenta odoꝛife/
ra. PLINIVS.li.ij.ca.
ꝓmo ante medium.
Hedrumon.hedrimon. id
eſt iulep. SERAP.in
7.cap.ꝓmo.
Heibace.i. cardamomum
maius.
Heifiſtides. ara.i. ypogſti/
dos.poſt grecum.
Heil.heilbace.i. cardamo/
mum minus.vel ſpecies
eius. SERAPION.
Heiſbelem . heiabalalem,
belabes./ideſt ſemperui/
ua.helelealeꝫ.
Heiregi.i. turbith.
Hetron vel heyrō.ē regio ī
q̄ antonomaſice dactili
abūdāt ꝛ oriunt̄.ī ea me
lioꝛes ꝛ pinguioꝛes.ꝛ dul
cioꝛes oībꝰ alijs aliaꝝ re
gionū:ꝛ ſūt mediocris fi
gure nō longi: neqꝫ mul/
tum parui pingues ſatis
ꝛ dulciſſimi: et melioꝛes
ex eis ſūt citrini ꝛ rubei
vt apparet in l.pothab.illud vocabulū ponit̄ in antido
tario meſue in electuario de dactilis. ꝛ etiā ī lohoc de
pino:ꝛ etiā in q̄nto Auicenne in electuario diafinicon:
ꝛ ꝙ heiron ſit regio.patet per Auicen.

Hekabꝛido.hekarium.ideſt marrubium.
Hekaſbat.hecaſibat.hecalbꝛon.ideſt terbentina.

Hel. ara.lati.mel. SERAPION. lib.aggre.aucto.
Gal.calef.ꝛ deſic.in ſcđo: vñ abſtergit qñ coqui/
tur ꝛ maturat fit pauce acuitatis.ꝛ pauce abſterſiōis:ꝛ iō
adminiſtrat̄ ad īcarnādū fiſtulas ꝛ vlcera ꝓfunda. Mel
ꝟo amarū: ꝛ eſt cōpoſitū ex ꝟtutibus cōtrarijs.ſicut ſi cō/
poneres mel cū abſinthio. Et mel bonū eſt qđ eſt dulce: ī
quo eſt acuitas aliquātula in guſtu:ꝛ habet odoꝛē bonū:ꝛ
coloꝛ eius vergit ad rubedinē:neqꝫ eſt nimis liq̄duꝫ: ꝛ qñ
miſeris in eum digitū adheret digito:ꝛ venit cuꝫ eo. ꝟtus
q̄dem mellis eſt abſterſiua aperitiua oꝛificioꝝ venarum:
ꝛ reſoluit humiditates. ꝛ iō qñ ponit̄ in vlceribꝰ fraudu/
lentis ꝓfundis cōuenit eis multū:ꝛ quādo coquit̄ ꝛ poni
tur ſup ſciſſuras cutis cōſolidat eas. Et quādo coquit̄ cū
aneto humido:ꝛ linit̄ cum eo empetigo curat eam. Et qñ
miſcet̄ cū ſale trito:ꝛ diſtillat̄ in aurē ſedat tinnitū:ꝛ ſi li/
nitur cum eo caput occidit pediculos:ꝛ lēdines: ꝛ qñ īdu/
mentuꝫ alicuius eſt bꝛeue nimis ſi eſt ex lana:ꝛ irroꝛaue/
rit illud cū aqua:deinde lineatur cū melle elongat̄:ꝛ mel
abſtergit tenebꝛoſitatē viſus qñ fit collirium cum eo.14.
diebus ꝯtinuis:ꝛ fiūt cū eo gargariſmata:ꝛ conferūt apo
ſtematibus gutturis ꝛ fauciū:ꝛ ſquinātie : ꝛ ſi liniunt̄ cuꝫ
eo gingiue pueroꝝ tēpoꝛe oꝛtus dētiū facit eos facile na/
ſci:ꝛ ſine doloꝛe:ꝛ ſi accipiat̄ vel bibat̄ ꝓuocat vrinas:ꝛ
conuenit tuſſi: ꝛ qñ bibit̄ cum oleo roſato cōuenit moꝛſi/
bus venenoſis:ꝛ illis qui potauerūt opiuꝫ : ꝛ qñ fit lohoc
cū eo ꝛ bibit̄ cōuenit illis qui comederūt fūgos moꝛtife/
ros:ꝛ cōfert moꝛſui canis rabidi:ꝛ qñ ſpuma ab eo nō eſt
ablata facit tuſſim:ꝛ laxat ventrē:q̄re neceſſe eſt vt nō ad
miniſtretur anteqꝫ auferat̄ ſpuma eius. Et melius q̄dem
mel eſt veris:deinde eſtatis. Mel ꝟo hyemale eſt maluꝫ
q2 eſt ſpiſſum groſſum:ꝛ nō hꝫ ſupꝛadictas ꝟtutes:ſꝫ mel
quod eſt in ſyria eſt amari ſapoꝛis:ꝛ hoc ideo q2 apes illiꝰ
regionis comedūt abſinthiū:ꝛ hoc tale ē bonū ad abſter/
gendū empetiginē ꝛ liuoꝛes qui apparent in facie:ꝛ alias
ſoꝛdes cutis:que ab humoꝛibus ſupfluis generant̄:īueni
tur quoddā mel in terra dadie hentichi:qui comederit il
lud icurrit īſaniam mētis cuꝫ ſudoꝛe plurimo. exiſtimat̄
hec ꝟtus ꝯtrahi floꝛe reddidomi.i.oleandri: ꝛ ſi comedit
poſt ipm rutaꝫ ꝛ piſces ſalitos:ꝛ bibat oximel cōueniēter
euadit:ſed opꝫ ꝙ comedat hec vice poſt vicē: deinde vo
mat:ꝛ hoc q̄dē mel eſt acutū adeo ꝙ qñ odoꝛat̄ cōmouet
ſternutationē. Miſcet̄ aūt hoc mel cum coſto:ꝛ linit̄ em/
petigo:ꝛ curat eam:ꝛ miſcet̄ cum ſale:ꝛ curat liuoꝛes ꝛ do
loꝛes qui fiunt a ꝑcuſſiōe. GALIENVS.7.ſim.phar.
cap.de melle. Mel ca.ꝛ ſic.in ſecūdo.eſt aūt ſimplicis:vt
eſt dicere maxime virtutis ꝛ complexionis de abſterſiue
nobis noīate cōſuete exiſtēs ſpecie pharmacoꝝ. coctum
aūt minus fit acre ꝛ abſterſiuū:vnde ad conſolidationes
eo vtuntur.ſꝫ ꝟo aliqđ mel eſt amarū:ſicut ꝙ in ſardona
palam eſt:qm̄ mixte eſt ꝟtutis:ac ſi aliq̄d admiſceret̄ ab/
ſinthij. Sed ſciēdum ꝙ plures ſpēs ſunt mellis. vna mel
vſuale:quod diuerſificat̄ ſm differētias ſupꝛadictas. Eſt
alia ſpecies mellis: quod vocat̄ mel athenienſe.ꝛ eſt mel
veſparū in locis ſubterraneis factū. Et eſt ideꝫ qđ mel pa
ſtinatū vel granatū:vt in alexādro:ꝛ eſt mel granoſuꝫ: vt
Oꝛibaſiꝰ. Eſt alia ſpēs que dicit̄ mel atticum.i.mel veſpa
rum ſm quoſdā:ſed falſo:qm̄ Diaſ.ca.de melle dicit.mel
ſuccus eſt roꝛis celeſtis:cuiꝰ genera ſunt duo. vnuꝫ qđ cu
piliones colligūt apes que ſunt oblonge.aliud qđ ſub ter
ra īuenit̄ vel acticū limaticū. Et ēt ibleon.ſed ibleon me

lius ex eo eſt bonū qđ eſt dulce odoꝛatū ruffum:ꝛ nō val
de liq̄dū.ꝛ cū miſeris digitū citius aſcēdit. Sed ſcienduꝫ
ꝙ mel acticū dicit̄ ab actica regione:vt mel thimū dicit̄
a regione thima. vnde regio actica eſt regio in qua abun
dāt ipſe apes:ꝛ ipm mel:ſic ꝙ mercatoꝛes vtētes ī regiōe
actica aliqñ emūt illud qđ appoꝛtat̄ de alijs regionibꝰ in
regiōe actica. Et illud qđ appoꝛtat̄ de regiōe thima. vnde
Pli.li.zi.ca.io.in ꝓncipio ingt.mellis actici ſūma laus to
to oꝛbe eſtimat̄ trāſlatuꝫ ī actica:ſꝫ thimū magis laudat̄:
q̄re ī aliq̄bꝰ antiq̄s antidotis mel acticū.mel thiennū ex/
ponit̄. Et mellis alia ſpēs dr̄ lubue:vel alubue:ꝛ ē aq̄ q̄ ac
cipit̄ cū īcidit̄ coꝛtex arboꝛis lubue.ꝛ illud mel ē ſtoꝛax lī
q̄da:vt appet in.l.lubue. Melachac. Eſt aliud dictū mel
anacardinū:ꝛ ē ſuccoſitas q̄ ē in ipſis anacardis. Et aliud
dr̄ mel cāne qđ fit de cānis dulcibꝰ:ꝛ ſuccꝰ eaꝝ nō coagu
lat̄ ꝑꝑ nimiā pinguedinē eiꝰ. AVICEN.dic̄ ꝓma fen.
4.ca.de hoꝛa cibatiōis febꝛicitātiū ꝙ mel cāne ē zuccaꝝ
ꝛ hoc ſilr̄ īuenies in.l.zuccarū. Nā īuenies ꝙ ē zuccarum
qđ ꝑꝑ ſui pinguedinē nō īdurat̄.hoc ſilr̄ vult Gal.7.ſim.
phar.dicēs zuccarū q̄dē vocatuꝫ qđ ex media ꝛ felici ara
bia poꝛtat̄. Coagulat̄ q̄dē vt q̄dā aiūt in cānis.eſt aūt ꝛ il
lud mellis ſpēs:minꝰ aūt ex eo illud qđ a nobis dulce. ꝟtu
te aūt ſilis ē ei inq̄ntū abſtergit:ꝛ ſiccat ꝛ diafoꝛat:ꝛ ſimilr̄
mel cāne qđ ē reſiduuꝫ zuccari qñ decoq̄tur: vel ipſemet
ſuccꝰ. Et aliud dr̄ mel rubꝝ:ꝛ ē idē qđ ſupꝛa. Aliud vocat̄
mel ſtoꝛacis:ꝛ ē mel lubue:vt ſupꝛa. Aliud dr̄ mel acanuꝫ
ꝛ īterpꝛetat̄ mel ſine fumo:ꝛ ē mel caſſiafiſtulatū:ꝛ ē pul
pa caſſiefiſtule:ꝛ eſt mel mirtinū:qđ fit ex duabꝰ partibꝰ
mellis:ꝛ vna ſucci mirti:vt appet in antidotario Gal. mi
noꝛi in cōfectione que īcipit cōfectio mellis mirtini.

Helabes. helaalalem . he/
raalkelem.i.ſempuiua.
Helba.bulb.i.fenugrecuꝫ.
Helbalugne.helbaugne.i.
cardamomū minus.
Helbebani . i. grana dicta
ben.
Helbedi.helbeeli. hebehe
li.i.fex vini albi. Aliab.
Helbelalu.i.aniſum.
Helbelnili. Albelnil .i. gra
num nil. Aliab.
Helbet eſt ſpēs rubi.
Helcalimbat . helkacabo/
tom. helcalimbat .i. ter/
bētina. Gal.liꝰ ſecretoꝝ
Helcima .i. ſcoꝛia argēti .l.
Elciſma. PLINIVS.
lib.33.ca.6. poſt mediuꝫ.
Hele.i.viſcus.
Helemilin.helenelin ideſt
galanga.
Helenia.helenū.i.enula.
Heleniū.q̄d eſt. Pliꝰ.li. zi.
cap.zi. in medio.ꝛ ca. io.
in fine.
Helfa.ara.agyraton. Ste.
Helicen .i. ſpēs ſalicis bꝛe/
uioꝛis ſtature. Pliꝰ.li.16.
cap.38.in medio.
Heliſoides.gre.i.tunice q̄/
bus veſtiuntur nerui te/
ſticuloꝛum:ꝛ vene ꝛ arta
rie que cuꝫ eis deſcēdūt
ꝛ ē alba neruoſa ſine ſan
guine ſup eā valētioꝛ tu/
nica. Aliā q̄ in īterioꝛi ve
hemēter vna parte inhe
ret dꝛiadrion vocant ꝛc.
Coꝛnelius.
Helien.i.altiſſimus.
Helilegū.i.mirabolanum.
Eliligi.ideſt mirabolani
Steph.
Heliochꝛiſo.q̄d ē. Pliꝰ. li.
zi.ca.ii.ꝛ.25.
Heliſine. Pliꝰ.li.zi.ca.16.i.
arboꝛ maſticis.
Helix.eſt tertia ſpēs hede/
re. Pliꝰ.li.16.ca.35.ꝛ.38.
Helixine.q̄d eſt. Pli.li.zz.
ca.17.helxine.i.ꝑditio.
Helos.eſt quoddam vlcus
oculi.
Heltitum.heltice. Altit id/
eſt aſa. Steph.
Helterbutinū. helkacabo/
tem.i.terbentina.
Heltif.eſt planta cuius gū
mi eſt aſſa fetida.
Heltirumbalti . ideſt aſſa
fetida.
Helufion.heluſlion.i. mar
rubium.
Helutos.i.furūculus aial.
Hemadam.i.folia arboꝛis
vnde fit aſſa fetida.
Hemama.i.amomū. Ste.
Hamazeateregi.i. acetoſi/
tas citri. Aliab.
Hemdedris eſt ſerpens al/
bus maſculus.

Hemdelip.i.ſolatrium.
Hemeraſſem.i. vitis alba.
aliqui dicũt ꝙ ẽ raſſan⁹.
Hemerocales. aut catale/
pton.vel bulbus emati/
cus.Diaſ.Pli⁹.li.zi.cap.
zi.Stepħ.ymerocales:ꝛ
eſt ſpẽs ſuſani pro ſuſen.
quod eſt lilium.l.herme
rocales.

Hemeſt.i.laurus.
Hembams.i.cicer.
Hemia.i.alcãna.hena ſilr.
Hemodia.i.ſtupoꝛ dentiũ.
Gal'.5.memiri.cap.4.
Hendachochum.i. Anda/
cocha.Stepħ.
Henca.i.frumentum.

¶ Ca. CCCXLV.

Hene albegi.vel azad.ara.vel alterma gre. marate
tos.lat. galbanũ.Ca.eſt in tertio.hu.in primo
Eſt gũmi cuiuſdã plante ſimilis ferule:attractiuũ:diſſo/
lutiuũ:cõſumptiuũ:lenitiuũ:maturatiuũ:ꝛ relaxatiuum.
SERAPION.lib.aggre.cap.hene albegi.auc.Diaſco.
Eſt gũmi plãte cuiuſdã ſimilis ferule in figura ſua: ꝛ me/
lius ex eo eſt illud qḋ eſt mũdũ ſimile olibano:aut armo/
niaco adherẽs manui nõ habens aliqd ligni: nec ſeminis.
eius planta ꝛ lignũ habẽt grauẽ odoꝛẽ:ꝛ nõ ſunt nimis ſic
ca. adulteraṫ cum reſina pini:que admiſceṫ cuz fabis fra
ctis ꝛ armoniaco. GALIE.8.ſim.phar.c.galbanũ.Gal/
banũ opos eſt ferularis plãte mollitiue:ꝛ diaforetice vir
tutis.ca.in tertio ĩcipiẽte vel in ſcḋo cõpleto. ſic. vͦ in ſe/
cũdo ĩcipiente. DIASCORIDES.capi.de galbano.
lachꝛimũ eſt cuiuſdã herbe ſimilis ferule que in nicome
dio naſciṫ:ꝛ ſiria:cuius eſt optimũ qḋ eſt mũdiſſimũ ſimi
le armoniaco ꝛ thuri in coloꝛe grana hñs vt faba. Adul/
teraṫ aũt reſina ꝛ faba diuiſa:ꝛ gutta armoniaci.Et idem
Serap.auc.Dia.ca.eſt igneũ epiſpaticuz ꝛ diafoꝛeticum.
Cõtra aſma frigidũ dentur.ℨ.iij.cũ ouo ſoꝛbili. vel cum
aqua oꝛdei.Cõtra litargiã ponaṫ ſub carbonib⁹ꝛ recipiat
patiẽs fumũ.Cõtra ſuffocationẽ matricis idẽ fiat per em
botum ponaṫ iſerius.cõtra ſplenis duriciẽ ponaṫ in ace/
to per tres dies ꝛ noctes:ꝛ poſtmodũ fiat decoctio.deide
coleṫ in mũdo vaſe:ꝛ addita cera oleo ꝛ picula fiat empla
ſtrum ſuperãte galbano:vel cerotũ ſuperãte cera:vel vn/
guentũ ſuperãte oleo.ſed melius ſi fiat emplaſtruz ita ꝙ
accedat ad cerotũ.Ad mẽſtrua ꝓuocãda ꝛ fetũ moꝛtuũ ꝛ
ſcḋinã educenduz fiat naſcale ex eo extincto in oleo. Ad
apata maturandũ ꝛ rumpenduz ſuperponaṫ. Ad lumbꝛi
cos occidendos denṫ pillule ex galbano ĩtincto in melle.
DIASCORIDES.Galbanũ impoſitũ narib⁹ fumi/
gio:ꝛ ſuppoſituz mẽſtruis imperat.aboꝛſum facit.aceto ꝛ
nitro mixtũ lentigines tollit:vt granũ fabe gluctitum tuſ
ſim medeṫ.diſnoicis ꝛ aſmaticis opitulaṫ.de alto caden/
tium cõquaſſationibus ſubuenit.cum vino ꝛ mirra bibi/
tum venenis occurrit.ĩfantes in vtero moꝛtuos acceptũ
excludit.Impoſitũ doloꝛẽ lateris mitigat:toꝛtiones ſpar
git.epilenticis vtiliter adhibeṫ.citi⁹ ſterica odoꝛi adhibi/
tus curat.fumigio ſerpẽtes excludit.oleo mixtũ ꝛ perun/
ctum vim ſerpẽtũ nõ admittit.oleo ſpõdilino mixtuz:ꝛ a
ſerpẽtibus comeſtũ yſdem ĩfert necem.doloꝛem dentiũ
ĩpoſitũ tollit.acceptũ vel in capite virge cataplaſmatum
ĩter vrine pꝛeſtitat:potionibus neceſſe miſceṫ.ſi cũ amig/
dalis amaris ꝛ cuz aqua aut cum ſucco rute: aut miconio
mixtũ:ꝛ eri vſto aut felli additũ:ſed illud qḋ poniṫ in me
dicinis debet ſic mũdari.mitte illud in aqua cal'.ꝛ cum ſe
ſoluerit illud qḋ reſidet vtile eſt.qḋ vͦ ſupernatat inuti/
le:vel ſic meli⁹ mundabis.liga galbanuz in lintheolo:ꝛ in
vrceolo fictili ſuſpẽde:quẽ vrceoluz in aqua buliente po
ne.qꝛ cum caloꝛẽ ſenſerit per lintheolũ liqueſcit:ꝛ ſic liq̃/
tum cõfectionib⁹:ꝛ antidotis miſceṫ. SERAPION.
auc.Diaſ.quãdo fit naſcale cuz eo aut ſuffumigiũ ꝓuocat
mẽſtrua:ꝛ expellit fetum:ꝛ qñ fit emplm ex eo cuz aceto
ꝛ nitro aufert bothoꝛ lactea:ꝛ accipiṫ ex eo ſicut granũ fa
be ad tuſſim aſma:ꝛ coartationez anhelitus:ꝛ ad attritio/
nes lacertoꝝ:ꝛ qñ ſumiṫ in potu.ſic̃ dixim⁹ expellit fetũ
moꝛtuũ:ꝛ ſi fiat cũ eo emplm dolori lacertoꝝ ꝯfert ꝛ fu/
rũculis:ꝛ qñ odoꝛaṫ excitat epilẽticos:ꝛ mulieres patien
tes ſuffocatõez matricis:ꝛ opil'onẽ in cerebꝛo hñtes: ꝛ qñ
fit fumigiũ cũ eo expellit aĩalia venenoſa:ꝛ ſi inungaṫ qs
cũ eo ꝓſeruat ipz a moꝛſibus venenoſoꝝ. Et qñ miſcetur
cũ medicĩa q̃ dṙ ſanchidalion ꝛ olo:ꝛ appꝛopinquat aĩali/
bus venenoſis occidit ea:ꝛ aponiṫ dẽti doloꝛoſo:aut coꝛ
roſo:ꝛ cõfert:ꝛ dixerũt qdã ꝙ qñ ꝓſumiṫ in potu eius cu/
rat ſtranguriã.qñ vis ipm dare in potu:diſſolue ipm cum
amigdalis amaris:aut cũ vino ꝛ aqua:aut cũ mellicrato.

¶ Capitulum. CCCXLVI.

Henne ara.gre.cipꝛ⁹.lat.alchãna:ꝛ a qbuſdã vocaṫ
ſcotanũ ĩcõgrue:ꝛ eſt arbuſtũ.vñ fit oleũ ci
pꝛinũ:ꝛ ẽ illud qḋ de alchãna:vt appet ꝑ ꝯcoꝛdiã Auicẽ.ꝛ
Diaſ.in vtriſq; cap'lis.puluere folioꝝ vtimur. SERA.
li.aggre.ca.hẽne.flos alcãna ẽ ſil'is floꝛib⁹ mirti.niſi qꝛ ẽ ĩ
racemis:ꝛ ẽ alb⁹ declinãs ad glaucedinẽ acuti odoꝛis.Et
idẽ auc.Diaſ.eſt arbuſtũ hñs folia ſupꝛa ramos ſuos ſil'ia
folijs oliue:niſi qꝛ ſunt latioꝛa ꝛ mollioꝛa et viridioꝛa. hꝫ
floꝛẽ albũ ſimilẽ vſnee boni odoꝛis:ſemẽ nigrũ ſil'e actis:
ꝛ quo vtimur ſunt folia ꝛ ſũmitates ei⁹. GALIENVS
7.ſim.phar.ca.de cipꝛo.hui⁹ arboꝛis folia ꝛ extremitates
ad vtilitatẽ ꝑuenerũt:ſuba ei⁹ eſt ꝯpoſita ex acuta calidi.
cũ tẽperamẽto ꝛ ſuba terrea fri.ſicca.Et ſapoꝛ ei⁹ ẽ ſtipti
cus deſiccat ſine moꝛdicatione repercutit ꝛ diſſoluit.
PAVLVS.ca.de alchãna.eſt.fri.in ꝓmo.ſic.in pꝛinci/
pio ſecũdi. POSSE.SERAPION.auc.Diaſ.vͥtus fo/
lioꝝ eius ẽ ſtiptica.ꝛ iõ qñ maſticanṫ curãt alcolã: ꝛ ĩfun/
diṫ decoctio eius ſup cõbuſtionẽ ignis:ꝛ qñ teritur ꝛ ĩfun
ditur in aqua aſtaratios: ꝛ lin unṫ inde capilli fiũt rubei:
ꝛ vnguẽta que fiunt ex ea molliunt neruos:ꝛ facit in vul
nerib⁹ illud qḋ facit ſanguis dꝛaconis. GALIENVS.
ꝓhibet dilatationẽ pupille ꝛ combuſtionem ignis qñ co/
quitur in aqua: ꝓijcitur aqua illa ſup locum cõbuſtionis
ꝛ ipſa adminiſtraṫ in medicinis heriſipille: ꝛ cõuenit vl/
ceribus.ſ.alcole:que fiunt in oꝛe puerorum.

Heneſmone.gre.kneimon
.i.pꝛurigo.Caſſius fe.lib.
de doctrina gre.
Henidridis eſt ſerpẽs ma/
ſculus albus.Plini⁹ lib.
30.cap.3.in ꝓncipio.
Henier pũger.ideſt vrtica.
Stepħ.
Henis.hanis.ara.cicer.
Henta ara.boꝛ.i. frumẽtũ.
Herſalbelem.herabahm.
heraalalep.i. ſempuiua.
Heraclia.i. epilẽſia.i. fera/
ria nigra.l.Eraclea.
Heraclion.qd ẽ. Pli.li.zo.
ca.17.ꝛ li.25.cap.4°.
Herafel.i.lactuca aſini.
Herba ficaria.Millemoꝛ
bia. Milmoꝛbia. Miſ/
moꝛbia. ſcrofularia. ca/
ſtrãgula. vrtica moꝛtua:
eo ꝙ folia vrtice ſil'ia hꝫ:
non tamẽ vrentia.
Herba adhil vl' Adhip.id/
eſt eufragia.
Herba.alguſi.i.elleboꝛus.
MESVE.
Herba apoſtematuz. ideſt
aſpergula.

Herba arcetica.quid eſt.l.
Arcetica.
Herba auris muris.i.auri/
cula muris.
Herba baccara .i. aſſarus.
Herba bali.i.vſnen.
Herba barba alguſ.i. elle/
boꝛus.
Herba baſilica quid eſt.l.
chaſialkel.
Herba benedicta.quid eſt
.l.fu vel gariofilata.
ALBERTVS.MA.
lib.zz.ca.equus.
Herba bulne.i. cardo be/
nedictus.l.Erigion.
Herba cancri.i.criſpula hꝫ
folia miuta ꝛ alba vt ab/
ſinthium.
Herba candelabꝛalis.i. li/
chinida.
Herba canoſola.i.poliũ.
Herba capillacea.i.thim⁹.
Herba capillaris. Adiãtuz
Pollitricũ. capillus ve/
neris idẽ:qm̃ omnes iſte
herbe valẽt ad augmen/
tum capilloꝝ.ꝛ ideo que
libet ipſarũ vocaṫ capil/
laris.ꝛ hoc ſm Diaſcori.
licet diuerſificentur ſe/
cundum figuram.
Herba caricalis ideſt vua
lupina.
Herba catholica ideſt me
zereon vel alimpiados.
laureola.
Herba daneta ideſt galea
vel regalea.

Herba egyptia.i. dipſcus.
Herba emina qd eſt.l. gu/
zema. Abes.buzẽma.
Herba emphimeria.i.cen/
tumnodia.
Herba faciens viduas. i.
mezereon. (ci.
Herba falics.i.flos ſambu
Herba feraria.i.vͤminata.

¶ Cap. CCCXLVII.

Herba fetida.eſt herba ſubtilib⁹ folijs ſimilis her
be que diciṫ abꝛotanuz plena ſeminibus ſi
milantibus ſeminib⁹ lumbꝛicoꝝ ſapoꝛ ei⁹ vergit ad ama
ritudinẽ nociuã grauis odoꝛis.ꝛ ſapoꝛ ei⁹ eſt amarus cuz
aliq̃li ſalſedine ꝛ ſtipticitate pauca.ꝛ ẽ calidioꝛ abſinthio
ꝛ debilioꝛ abꝛotano.ꝛ ẽ mala ſtomaco. ꝛ claudit oꝛificia
venaꝝ mñicis: ſic ꝙ cataplaſmata ſup ventrẽ cal'a ꝯſtrin
git ſanguinẽ exeuntẽ poſt partũ ꝛ tpe menſtruandi.

Herba gãda. ALMA.
lib°. zz. ca°. eq vſ⁹ finẽ.
Herba flaura.plãta vl' bꝛã
ca leonis.i. trifoliũ mai⁹
ꝛ eſt ſpẽs andachuche. ꝛ
a nobis vocatur herba
maura.l. handachucha.
Herba fluminis ideſt len/
ticula aque.
Herba fugee. falſo ſic no/
minaṫ:qm̃ nõ ẽ herba:ſꝫ
quid eſt.l.darſiſaban.
Herba fulonũ.i.ſaponaria
q̃ abſtergit ꝛ mũdat foꝛ/
titer vt ſapo.l.boꝛith.
Herba gatte. Ualeriana
idem.l.fu.
Herba gratiadei eſt perſi/
caria minoꝛ.

¶ Cap. CCCXLVIII.

Herba graſſula.eſt herba de qua inuenitur maioꝛ
ꝛ minoꝛ.ꝛ minoꝛ eſt vermicularis pro qua
.l.l.vͤmicularis. Maioꝛ eſt herba habens folia tenera ꝛ
pinguia in quoꝝ ſuperficie eſt boꝛra.ꝛ valet contra ignis
arſuras.ſuccus eius curat ramicen pueroꝝ. ſi accipiãtur
folia graſſule.ꝛ cime oliuaꝝ ꝛ teranṫ ſubtiliter cũ aſſun/
gia poꝛcina recẽti ꝛ exprimaṫ per petiã ꝛ buliat cũ modi/
co vino albo quib⁹ admiſceaṫ maſtix ꝛ olibanũ. ꝛ poſtea
vngaṫ. Plinius lib.25.cap.xi.circa medium.

Herba guzen qd ẽ.l. Abes
guzema.
Herba herculis ideſt her/
ba iouis.
Herba hyrcina quid ẽ le/
ge ercinos.
Herba iamana.i.coſtus.
Herba iouis ideſt ſemper/
uiua minoꝛ.
Herba iudaica ideſt her/
bum.Auicenna.
Herba lactis. i. vrtica vel
herba hircina.l.ercinos.
Herba lepoꝛina.i. ſatirion
Herba lilialis quid eſt le/
ge algaſcen.
Herba lucernaria.i. flom/
mos.
Herba lucis.i.celidonia.
Herba lumiaria.i.yppiris.
Herba luparia eſt cui⁹ pul
uis interficit lupos lege
aconitum.
Herba marie.i.athanaſia.
Herba maura ideſt herba
flaura.
Herba meliſſa ideſt citra/
ria ꝛ eſt hedarungie.
Herba micaria. quid eſt.l.
Spõdiliõ.Sacũdulion.
Herba mularum. quid eſt
lege Ratha.
Herba nari.i.herba vſnen
Herba naucaſiũ ideſt her
ba inuerſa.
Herba paraleſis eſt cuius
folia floꝛere ĩcipiũt tpe
hyemis q̃ ſe extendunt
in terra q̃ſi alba ꝛ criſpa
vt aliſſagus floꝛẽ albuz
ꝓfert ca.eſt ꝛ ſic.doloꝛi/
bus medeṫ. Herba ſan/
cti Petri pꝛimula veris.
Herba pigmentaria ideſt
citraria.
Herba periſterea.i.colum
ba.l.periſtereon.
Herba podagris ideſt epi/
thimum.
Herba polidragnus. i. ne/
talim vl' perithimum.
Herba oculoꝝ qd ẽ. l.rata
Herba puerilis quid eſt.l.
hiacinthus hiaquintus.
Herba pulicaria quid eſt
lege policaria.
Herba que oꝛitur in lapi/
dibus faciens labere pe/
des quid eſt.l.aynech.
Herba rapiens vitam id/
eſt mezereon. (tica.
Herba ruſtica.i.roſa ſilua/
Herba ſacra.i.berbena.
Herba rabioſa verucaria
lege Elitropium.
Herba Sãcte Marie eſt
herba ad albedinez ten/
dens rugoſis folijs ſicut
herba q̃ dṙ flommos ꝛ
ĩgrediṫ in vnguẽto mar
ciaton qḋ poniṫ in anti/
dotario Gal'.minoꝛi.me
deṫ frigi.doloꝛibus.ꝛ eſt
cali.ꝛ ſic. complexionis.
Herba ſci Ioãnis. Ipicõ.

ꝓfoꝛata. ſcopa regia idẽ.
Herba ſci Petri.l. Empe/
trũ.i.paleſis.ꝓmula vͤis.
Herba ſeriaca.i.malua.
Herba ſcelerata.i. apiuz ri
ſus lege botrachium.
Herba ſcripta.i.lingua cer
uina ſcolopendria.
Herba ſtulta.i. poꝛtulaca.
Herba tetrahic.i. iudaica.
Herba toꝛnicy.i. lupinus.
Herba tremola ideſt toꝛ/
mentilla.
Herba tunuſy quid eſt le/
ge varſiſaban.

¶ Cap. CCCXLIX.

Herbaturum vel herbaturis.ara. gre. peuce/
danuz.lati.cauda poꝛcina. Bu/
genis. Buyenis. Artanita feniculus poꝛcin⁹ vel agreſtis.
SERAPION.lib.aggre.cap.herbatutis.auc. Diaſco.
Eſt planta hñs folia ſimilia plãte tapſie.ꝛ habet velut ca
pillos adherentes ꝓpe radicẽ ꝛ ſtipites ſimiles plãte ma
ratri.ꝛ habet floꝛem citrinũ.radix eius eſt de foꝛis nigra
de intus alba grauis odoꝛis groſſa plẽa humiditate. Na/
ſciṫ in montibus ꝛ vmbꝛoſis locis ꝛ arboꝛibus obũbꝛan/
tibus. Radix quidẽ eius ſcindiṫ cum cultello dum eſt re
cẽs ꝛ extrahiṫ humiditas que eſt in ea.ꝛ poniṫ in vmbꝛa:
qꝛ virtus ei⁹ debilitaṫ a ſole.ꝛ quãdo colligiṫ humiditas
accidit eis qui eam colligunt ſoda ꝛ obſcuritas viſus:niſi
ponaṫ in naribus ſuis oleum roſaꝝ:ꝛ fundat ex eo ſup ca
put ſuum:quando vero extracta fuerit humiditas a radi
ce illa.poſtea non remanet in eo aliquod iuuamentũ.ex/
trahiṫ humiditas etiam a ſtipite eius ſicut extrahiṫ ſuc/
cus radicis mandragoꝛe:ſed virtus ei⁹ eſt debilioꝛ virtu/
te humiditatis que extrahiṫ ex radice. Nã virtus ei⁹ ve/
lociter reſoluiṫ. Repitur autem gũmoſitas adherens ra
dici ſimilis olibano.ꝛ melioꝛ ex iſto ſucco hui⁹ plante eſt
ille q deferṫ a terra:q̃ dṙ ſardinia ꝛ ex terra que dṙ ſarma
hachi.ꝛ eſt grauis odoꝛis ꝛ ĩ coloꝛe ſuo ẽ rubedo ꝛ moꝛdi/
cat linguã quando guſtaṫ.ꝛ melioꝛ radix eſt noua nõ coꝛ/
roſa dura puri odoꝛis. GALIENVS.8.ſim.phar.cap.
de peucedano. Plurimuz qḋ adminiſtraṫ ex hac planta
eſt radix pꝛopꝛie.ꝛ etiã adminiſtraṫ lachrymus:ꝛ ſuccus
eius. ꝛ omniũ virtus eſt vna:niſi qꝛ lachrymus eſt foꝛtio
ris vͥtutis:ꝛ calefacit foꝛtiter.vnde reſoluit ſubtiliat ꝛ in/
cidit. Plinius libꝛo.25.cap.9.ante mediũ. ꝛ vſ⁹ finem.
POSSE.SERAPION.aucto. Diaſco. Lachrymus
eius mixtus oleo roſaꝝ ꝛ aceto capiti fomento adhibit⁹
litargicis ꝛ freneticis medeṫ.ſtomaticis ꝛ epilenticis plu
rimũ pꝛodeſt doloꝛẽ capitis mitigat. ſciaticis cõtractis ꝛ
paraliticis maximũ pꝛeſidiũ eſt. oẽs neruoꝝ cauſas cuz
oleo ꝛ aceto peruncius componet.oꝛi matricis fumigio
applicatus offocationes ſtericas ſoluit.ſomnũ plurimuz
doꝛmientibus ꝓhibet fumigatione ſua domi ſerpentes
excludit.oleo roſato admixt⁹ doloꝛẽ auriũ tollit. iniectũ
foꝛamini dentis doloꝛẽ non admittit.tuſſiẽtibus opitula
tur ouo ſoꝛbili additus ꝛ acceptus.diſnoicis ꝛ toꝛtiõibus
ꝓſtat effectum. ventrẽ lenit.ſplenẽ attenuat. doloꝛez ſto
maci compeſcit.doloꝛẽ veſice ꝛ renũ bibitus ꝓhibet.ma
trici ſalutaris eſt.pꝛeſtando euſtomatica.radix eius ꝛ eli/
xatura eius oĩa ſilr iſtis facere poteſt.fomento adhibita
vulnera curat.radix ei⁹ ſicca ꝛ impoſita id facit. oſſa fra/
cta excludit.vulnerib⁹ antiqs cicatrices ducit cerotis ne
ceſſe miſceṫ ſilr ꝛ malagmatib⁹ termanticis. Radix eli/
genda eſt odoꝛe ſuaui foꝛtis ꝛ nõ vetus. lachrymus ei⁹

confectiõibus miſceri.poteſt maxime ſi amigdalis ama‑
ris rute ⁊ aneto ⁊ pani calido triticeo admixtꝰ fuerit.⁊ ſic
dari põt. Item radix eiꝰ vulnera antiqua expurgat ⁊ icar
nat ⁊ incẽſa viperas ⁊ ſerpẽtes fugat. GALIENVS.
Peucedanũ confert egritudinibꝰ neruoꝝ ⁊ egritudinibꝰ
que accidũt pectori ⁊ pulmoni ab humoribus groſſis vi‑
ſcoſis.que ſumit̃ in potu cũ vino:⁊ fit fumigium cuꝫ eo ⁊
attrahit odorãdo eger fumũ eius ⁊ facit idem.Et quãdo
ex eo ponit̃ in corroſionibus dentiũ ſedat dolorẽ eoꝝ ſta
tim:qm̃ ſubtilium partiũ eſt.⁊ curat dolorem ſplenis in‑
cidendo ⁊ ſubtiliãdo groſſos humores. Radicis vero ca
lefactio eſt minor ⁊ deſiccatio eiꝰ eſt fortis.ipſa nãq̃ cale
facit in pñº tertiꝫ gradus. Et abſtergit ⁊ incarnat.⁊ põt
adminiſtrari in omnibus ſupradictis.Et quãdo ponit̃ ex
eo ſuper os:cuiꝰ corticem volumus expellere expellit eũ
cito ⁊ incarnat ipſum.⁊ conuenit multuꝫ vlceribus frau‑
dulentis malis:quãdo deſiccat̃ ⁊ teritur ⁊ puluerizat̃ ſu‑
per ea:eo ꝙ mundificat replet carnem ⁊ conſolidat.

Herba venerea ideſt aco‑
rus.Diaſcorides.
Herba vẽti maior ſcatũcel
lũ.i.paritaria:ſed herba
venti mĩor ẽ ꝯſolida mi‑
nor ⁊ eſt hñs ſpicã paruã
in ſũmitate eius ſicut ſti
cados arabicũ:⁊ differt
ĩ figura paꝝ ab artetica.
Herba veſical.i.alkekẽgi.
Herba vitri.vitriola.Per‑
diciados pdiciõ.Alſineꝫ
herba vrceolaris.i.pari‑
taria:ſꝫ ſciendũ ꝙ herba
vitri dr̃:qm̃ abſtergit vi‑
trũ.⁊ hec ẽ paritaria: vel
qm̃ ẽ materia vitri.⁊ ſic
eſt herba.vñ fit vitrũ ꝑ
qua.l.Cugeg.Pli.liº.zz.
cap.i7.⁊.lib.z7.cap.4.
Herba vnguis leproſa id‑
eſt apium riſus.
Herba vſnen gd ẽ.l.vſnen
Herbila ẽ legumen herbi‑
Herbilũ.i.ſerpilũ.
Herbion ideſt cheiri.

Herbũ ſiue vt aliꝫ orobũ.
naſcit̃ vt lẽticula.ſeritur
etiã:cuiꝰ aliud ẽ paliduꝫ
aliud ſubruffum ⁊ aliud
albũ. PLINIVS.her
bũ naſcit̃ in pluribus lo‑
cis i modũ lẽticule.aliõ
.n.eſt paliduꝫ aliud ruf‑
fuꝫ ⁊c.⁊ ẽ legumẽ qđ vo‑
cat̃ piſuꝫ ꝑ q̃.l.ſerſenie.
Hercariõ.i.ypicon.Aliab.
in ſecundo practice.
Hercul eſt locuſta magni
corporis qñ habet alas.
Herclaten.i.eſtiomenus.
Hercos eſt quedam paſſio
amoris.
Herſe ideſt kerſe.
Herſum raſadũ. Horſ na‑
ſturciũ.Stephanus.
Heriza.Oriza.gre.i.riſi.
Hermar ideſt aſinus.
Hermelum. Hermel.i.ar‑
mel.Stephanus.
(lia.

¶ Cap. CCCL.

Hermerocales

eſt planta vt bulbus emati‑
cus qui manducatur fructꝰ
eius eſt ſicut narciſcus differens ab eo in flore tantum.
DIASCORI.caº.hermerocales.Hermarocales aut
cataleptẽ velut bulbus ematicus folia hꝫ ⁊ haſtã ſilẽm li
lio in initio cum inceperit aperire flores liliꝫ oſtẽdit tres
vel quattuor:ſed poſtquam floruerit viridem facit colo‑
rem bonuꝫ ⁊ odoratum.radix eius in magnitudine ſimi‑
lis eſt bulbo:ſed paulo maior.Plinius libro.zi.caplõ.zi.
POSSE.DIASCORIDES.hec ſi bibita fuerit hu
morẽ ſordidũ mr̃icis excludit menſtruis impat.folia eiꝰ
cataplaſmatibus adhibita cõbuſtionibus medicantur.

Hermes.i.azer. Hermic.i.xiloaloes.
Hermionium ideſt Aſplenion.Plinius.
Hernia.i.quando per rupturam ſiphac inteſtina deſcen‑
dunt in oſeum.

¶ Capitulum. CCCLI.

Hermich

eſt ſimilis piperi:niſi qr appropinquat
citrinitati.⁊ eſt boni odoris ſimilis xi‑
loaloes ⁊ affertur de regione ſclauorum.complexio eius
eſt equalis.confortat ſtomacum ⁊ digeſtionem.

Hermodactilus gd eſt.l.ſturagen.digitꝰ hermetis.Dia‑
ſcorides.Coltico aut tyriaca hermetis.
Hermodima.Alexan.eſt antidotum dcm̃ aſcendens.

¶ Capitulum. CCCLII.

Herochalchay.

vel ſaxabraꝫ.ara.gre.came‑
lea vel ſenition vel hirigon‑
tis.lati.ſenation vel apiũ aque vel naſturciũ aquaticum
ſiue cardamus agreſtis. SERAPION.lib.aggre.cap.
Herochalchay.Eſt planta que naſcit̃ in aquis.habꝫ ſtipi
tem rectũ ⁊ ramos.⁊ eſt tota planta pinguis. ⁊ habꝫ folia
ſimilia foliꝫs apiꝫ dicti hypoſelinum:niſi qr ſunt minora
eis.⁊ habet odorem bonũ quando maſticat̃.⁊ eſt ca.⁊ ſic.
⁊ cõuenit calefactis:quãdo roratur ſuper ipſam aqua fri.
aut aqua roſaꝝ.⁊ quidã dicunt ꝙ eſt fri.ex eo:qr non no‑
cet habentibus ſirſen.Et ideꝫ aucto. Iſaac habenarã.eſt
cali.in pri.ſic.in ſecũdo.Et idem aucto.Halic.virtus eius
eſt calefaciẽs. DIASCORIDES.cap.ſenation.i.na‑
ſturcium aquaticum.naſcit̃ in aqua fructicem habẽs pin
guẽ ramulos longos.⁊ folia minuta ſimilia hypoſellino:
niſi qr ſunt minora eo:q̃ maſticata odorẽ ſuauiſſimũ hꝫ.
POSSE.SERAPION.auctor.Iſaac haben aran ſe‑
men eius ſtringit ventrẽ qui fluit ꝓpter caliditatẽ quan‑
do bibitur ex eo aur̃.i.cũ aqua frigi.aut ſucco citonioruꝫ.
⁊ ipſum confortat membra. DIASCORIDES.Se‑
men eiꝰ crudũ comeſtũ calculos excludit.vrinaꝫ ꝓuocat
menſtruis imperat diſintericis ꝓdeſt. Catebras ſapiens
huic ꝓhibet teſtimoniũ dicens ꝙ cocti in aqua ſoluunt.⁊
cũ carnibꝰ ſpiritualia mũdificant fomentũ ex aq̃ ſalſa ⁊
oleo decoctõis eiꝰ valꝫ ad dolorẽ iliacũ ſtrãguriã ⁊ diſſu‑
riã.i vĩo ꝯcocti ⁊ cataplaſmati ad idẽ valẽt diuretica ſũt.

Herouacten ideſt vermi‑
nata vel vermicularis.
Herpeſeſtiomenꝰ.i.vlcus
ſerpẽdo mãducãs circũ
ſe.nã herpe.gre.ſerpere
eſtiꝫ vorat comedit.
Herpetas antiq ſerpiginẽ
dicebant.Caſſius fe.ara
neas inquit quas greci a
ſerpẽdo herpetas dicũt:
nos aũt ſilr̃ ſerpiginem
a ſerpendo ⁊c.⁊ ĩfra.Eſt
⁊ aliud genꝰ herpetl q̃s
greci centrias vocant.ſi
quidem in ſuperficie cu‑
tis puſtulas minutas mi
lio ſil'es oſtẽdit: quas la‑
tini vulgo cineas vinas
vocant ⁊c.
Herpetica ideſt que faſti‑
dium auferunt.
Herpillũ.i.ſerpillũ:tamen
aliquãdo ponitur ꝓ poli
gonia:vt in Alexã.de do
lore.cap.ex cauſa calida.
Herſiſtidos.i.ypogſtidos.
Herua.i.pentadactilus.
Heſa.Heſſa.Heſſamen.i.
thimus haaxe.Stepha.

Heſbeſſe ideſt macis.
Heſden.i.lignum aloes.
Heſedeen idem.
Heſſendeg.i.arbor in q̃ na
ſcitur ſerapinum.
Heſerem.Aſrem.i.agreſta
ſuccus vue acerbe.Ste.
Herſerudax.Caulamalũ.
Caſurudar.i.galanga.
Heſſeta.heſeca.i.tribulus.
haſech.Stephanus.
Heſian.Heſiſaã ideſt peu‑
cedanum.
Heſniſi.i.tres q̃rte vniꝰ.3.
Heſublen.i.cimbalaria.
Heſufraes.i.cartafilago.
Heſum.i.abrotanum.
Hetercatura.Stepha.eſt
pſiliũ:puto corruptũ:nã
baſara catuma vocat̃.
Hetigonon.i.ſcorpion.Nã
ſcorpiões propter tactũ
radicis eius moriuntur.
⁊ eſt ſpecies aconiti.
Heuche.i.trifolium qđ ori
tur in paludibus.⁊ ẽ ſpe‑
cies handachoche.

¶ Cap. CCCLIII.

Heuda.

ara.gre.piron.lati.frumentũ.vbi ſciẽdum
ꝙ ex eo fit farina q̃ ara.vocat̃ dechich.⁊
fit ex ea ſimula q̃ ara.vocatur ſinichamiſco.⁊ a romanis
ſiinichinites.⁊ fit ex eo furfur quod ara.vocatur nocale.
⁊ fit ex eo amilium quod arabi.vocatur viſice.⁊ fit ex eo
panis qui ara.vocatur ehobos ⁊ damarach.⁊ fit ex eo fer
mentum quod ara.vocatur chamib.gre.zem vel zima.
GALIENVS.s.ſimpli.phar.cap.de tritico.Pirus.i.
triticũ vt cibus ſit qualis virtutis non eſt preſentis opis
vti.vt farmacum vero extrinſecus poſitum ex primo eſt
gra.calefactiñ.at vero neq̃ ſiccare neq̃ hũectare euidẽ‑
ter natũ eſt.hꝫ aũt gd viſcoſum ⁊ obſtructiuum.qđ vero
ex eo ꝯſtituit̃ amilũ fridius ⁊ ſiccatiuius ex eo ẽ.cataplaſ
ma aũt qđ fit ex eo magis diaforetice ẽ virtutis q̃ quod
ex tritico.virtutis.n.attractiue ⁊ diaforetice eoꝝ que in
ꝓfundo ẽ fermẽtuꝫ.Et ideꝫ in lib.de cibis.cap.de tritico
ꝙ equi qñ eũ comedunt nõ effugiunt a nocumẽto quod
infert eis:⁊ eſt vtiliſſimũ ſimpliciter omnibus gẽtibus:
⁊ ex eo eſt maxĩe nutritiuũ qđ eſt maxime ſpiſſum ⁊ com
menſuratũ cum ſubſtantia dura ita vt vix a dentibus di
uidat̃.contrariũ eius modicũ exhibet nutrimẽtum.opti
mũ aũt qđ grauius ⁊ ſpiſſius ⁊ colore rubicũdius intuſq̃
ſpiſſius ⁊ extra.⁊ fit ex eius furfurea farina panis qui no
minat̃ pitirei.i.furfurei.paucitatem nutritionis hñs ⁊ fa
ciens multam ſuperfluitatẽ:⁊ ꝓpter hoc ſecedunt ꝑ ven‑
trem de facili.vñ qr abſterſiuã virtutẽ participat furfur
merito ſegregatio eorum fit velox inteſtinis prouocatis
ad egeſtionẽ.eſt.n.ca.⁊ ſic.temperate.Contrariũ.n.de pa
ne qui fit ex fariã pura que arabice vocat̃ ſinchimiſtos:⁊
a romanis ſilichinites:⁊ a nobis ſimula.egeſtio aũt oĩuꝫ
panum tardiſſima.eſt.n.egeſtio eoꝝ ſufficienter viſcoſa
ita vt ad plurimum veniat nõ diſtincta.i.ſeparata:quod
propriũ eſt viſcoſi corporis.Merito ergo iſti quidẽ ⁊ fer‑
mento ampliori indigent ⁊ impaſtatõe.furfureis autem
ſufficit ⁊ fermentum modicũ ⁊ impaſtatio debilis ⁊ tem
pus paucũ.ſic aũt aſſatione ipſa prolixiori quideꝫ qui pu‑
ri.breuiori aũt qui furfurei indigent.inter puriſſimos ãt
⁊ furfuriſſimos na pauca eſt latitudo in magis ⁊ minus.
quibuſdam quidem puris:quibuſdã aũt ſordidis nomia
tis.Eſt aũt ⁊ ſpẽs panũ media:qui antopiri vel popiri ap
pellant̃ vel opopiri.Antiquiores aũt medicoꝝ vocabãt
ipſos ſincomiſtos:ſed a quibus furfur totum nõ ſeparat̃
vocat̃ finkimiſtos:⁊ a romãis ſilichĩtes.qui aũt deiceps
ipſoꝝ ſemidalites.eſt aũt panis primus ſilichinites.i.pu‑
riſſimus.cõiter aũt ſemidalites:⁊ tertius qui melius ſin‑
comiſtus vel oppopirus.poſtea eſt quartus qui ſordidoꝝ
exiſtens extraneus:q furfureꝰ:qui vtiq̃ ⁊ minus nutriti‑
uus:⁊ magis aliꝫs ſecedit ſm ventrẽ.eſt.n.furfur minus
calĩn ⁊ plus ſiccum comparatum ad medullum frumen
ti.Optimi aũt panes ꝑ digeſtione ſunt qui ſunt maxime
fermentati hñtes plurimuꝫ ſalis.⁊ q aſſationẽ habuerũt
cõmenſurato igne ⁊ in clibano non paruo:⁊ azimi nõ in‑
digeſtibiles.amplior quideꝫ ignis ⁊ mox in pͥma applica‑
tione exteriorẽ ſuperficieꝫ adurens obſtrachizat.i.indu‑
rat:⁊ accidit ſm hoc paruũ fieri panem crudum quidem
⁊ imperfectum quid intus habentẽ.ſuperarſum autem ⁊
ſiccum ⁊ obſtrakealeꝫ qđ extra.minor aũt cõmenſurato
igne nõ perficit bene paneꝫ:ſed crudiorem derelinquit ⁊
maxime qđ intra totũ.Quicũq̃ aũt in igne cõmẽſurato
per totũ ſui ipſi regulariter aſſati fuerũt iſti ⁊ digeruntur
ſm ventrẽ optime.⁊ ad ꝯñtes operationes quecũq̃ poſt
digeſtioneꝫ ſunt idoneiſſimi fiunt.de aliꝫs vero cibis qui
ex farina preparant̃ triticea tempus vtiq̃ eſt dicere:qui
quideꝫ ergo apud antiquos nominant̃ tagenie apud nos
qui ſm aſiam agaratẽ.i.patellares.⁊ ſunt ceppole.prepa‑
rant.n.per oleuꝫ ſolũ.immitit̃ aũt oleũ in patella ſuppoſi
to igne ſine fumo.infundit̃ aũt ipſi calefacto farina triti‑
ci multa aque ꝑmixta.celeriter igit̃ cocta oleo ꝯſiſtit ſilr̃
tenero caſeo vaſcalis coagulato.tunc aũt vertunt prepa‑
rantes ipſam eam quidem que ſupius ſupficiẽ elaboran‑
tes ſubtus vt ꝯformem patelle.ſufficiẽter aũt coctuꝫ qđ
ſubtus erat prius ad ſupius reducẽs vt ſuperficiei tenuis
fit.Et cũ iã qđ ſubtus compingat̃ vertunt rurſum ipꝫ bis
vtiq̃ ⁊ ter quouſq̃ vtiq̃ totũ ipſis videat̃ coctũ regulari‑
ter.Eſt autem vtiq̃ ⁊ aliud placentule genus que ſuper
tabula preparatur.Eſt autem duplex ſpecies tabularum
placentulaꝝ.vna que vocat̃ riſcemata.⁊ iſte ſunt que in
igne in furno coquuntur.⁊ alie que vocant̃ lagane.iſte.n.
⁊ oĩa que ab eis deſcendũt:deteriores ſũt illis q̃ riſcema‑
ta vocant̃.vnde tam tagenie vel patellares q̃ riſcemata
⁊ lagane ⁊ que ab eis deſcendũt ſunt groſſoꝝ chimoruꝫ ⁊
crudoꝝ generatiue.⁊ ventris conſtrictiue:ꝓpter qđ aliq
ipſis adiungunt mel.ſunt aũt ⁊ qui marinos ſales.ſunt ãt
placẽte tabulares vl' riſſemata ⁊ lagane deteriores.Sũt
eniꝫ groſſi chimi gñãtiue ⁊ tardi deſcenſus: augmẽtatiue
ſplenis ⁊ epatis ⁊ obſtructiue ventris ⁊ lapiduꝫ in renibꝰ
generatiue.⁊ ſufficiẽter nutritiue ſi bene digerunt̃ bene
in ſanguinem cõuertunt̃.cum aũt in melle ꝑparant̃ fiũt
mixte virtutis tanq̃ vtiq̃ melle ipſo habente ſubtilẽ chi
mum.⁊ quibuſcũq̃ applicatuꝫ fuerit omnia ſubtiliante.
Merito ergo quecunq̃ mel in preparatione accipiunt.⁊
decoctionẽ habent ꝓlixiorem ⁊ minus tardi ſunt deſcen
ſus ⁊ chimũ generant mixtũ ex ſubtili ⁊ groſſo.epati aũt
⁊ renibus ⁊ ſpleni ſanis quidẽ meliora illis que ſine mel‑
le aptata ſunt.ꝑncipium aũt obſtructõis habentibus aut
flegmonizantibus aut obduraſcẽtibus.i.patiẽtibus apo‑
ſtema duꝝ nihil minus illis:ſed ⁊ aliq̃do magis nociua
⁊ valde.maxime omnia quoꝝ viſcoſa ſatis eſt farina eli‑
xa:niſi ex ea panis in clibano coquat̃.Sed ſi digerat̃ ma
gnam hꝫ virtutem frumentũ ſi ſit coctum ⁊ nutriens for
titer corpus.Et robur maximũ exhibẽs eſt vtentibꝰ ipſo.
fit ſimiliter ex frumento amidum de quo inuenies in.l.
amilium.nec nõ ex eo fit fermentũ qđ ſcies in.l.fermen‑
tuꝫ. AVERROYS in ſuo colliget.Panis groſſus ve
locior ad digerendũ:q̃uis aliꝫs plus nutrit:⁊ non eſt tãte
ſiccitatis ſicut groſſus:quãuis ipe groſſus cito digeratur.
Et panis qui conficitur cum multa aqua eſt ſpongioſus:
ſed azimus panis eſt groſſus ⁊ viſcoſus.⁊ ideo non eſt bo‑
nus.ſimiliter ille qui nimis eſt fermentatus non eſt bo‑
nus:qr tranſmutatur cito ad humores putridos propter
calorem extraneum generatum in eo.

Heueri.i.farina ordei.Ali‑
abbas.cap.de fe.ethica.
Heufrichion.i.ypericon.
Heyron ideſt heiron.
Hezabudal.Hezam.He‑
zaza.Hezeiza.i.litium.
Hezaꝫ.Heſſa.Hadba‑
hab.Aliabbas.
Hezaron ideſt vſnee.
Hezeraſien.Hezerihaxeꝫ

ideſt vitis alba.
Hiberida.Yberida.i.na‑
ſturcium agreſte.Iberi‑
dos.Plinius lib.z5.cap.
octauo ante medium.
Hibiſcus ideſt Altea.
Hibur.Hiburis.i.ſulfur.
Hibuſar.i.mellilotum.

¶ Cap. CCCLIIII.

Hictan.

hican.ara.gre.alkitran.lati.vero oleuꝫ de
ſcerbin.⁊ eſt pix liquida que ideomate no‑
ſtro vocat̃ pecula. SERAPION.lib.aggr.cap.hictan.
aucto.Diaſco.Hictan.i.alkitran.⁊ eſt oleũ quod egredit̃
de ſcerbin.Et ſcerbin due ſunt ſpẽs vna eaꝝ ẽ arbor ma‑
gna ⁊ eſt genus abietis.⁊ eſt ex ea alkitran habẽs fructũ
ſimilem fructui cipreſſi:niſi qr eſt minor eo multum:⁊ ſe‑
cunda eſt arbor ſpinoſa habẽs ſimilitudinẽ cum arbore.
Iuniperi ⁊ magnitudo fructus eius eſt ſicut magnitudo
grani mirti.Meliꝰ aũt alkitrã eſt illud qđ eſt ſpiſſum cla
rum hñs odorẽ fortem cũ horribilitate:⁊ quando intingi
tur in eo digitus nõ cito defluit ex digito ꝓpter ſuam ſpiſ
ſitudinẽ:⁊ qñ ſtilla eius cadit in loco remanet collecta ⁊
nõ expandit̃.Et idẽ auc.Hal.ſpecieꝝ ſcerbin cõplexio eſt
ca.⁊ ſic.in 3º.ſed oleũ qđ extrahit̃ ex arbore ſua ſubſtãtia
eſt ſubtilis.⁊ eſt cal.⁊ ſic.in q̃to.Sed plus calefacit q̃ ſic‑
cet.lignũ ſcerbin nominat̃ ligTuꝫ mortuoꝝ:qr conſeruat
corpora mortua a putrefactiõe.vnde deſiccat ⁊ cuſtodit
corpora mortuoꝝ ⁊ deſtruit quod eſt ibi de humiditate.
POSSE.SERAPION.Cuſtodit corpora mortuoꝝ.

⁊ oleum eius occidit pediculos lēdines lumbricos ⁊ vermes qui ſunt in auribꝰ. Et quando cum eo fit naſcale corrumpit fetū ⁊ excludit mortuū: ⁊ quando linitur virga in hora coitus deſtruit conceptum: ⁊ ꝓpter hoc eſt ex verioribus medicinis ⁊ fortioribꝰ ad prohibendum impregnationem: adeo ꝙ accidit ei qui vtit̄ eo vt fiat omnino ſterilis: etiā quādo diſtillatur ex eo in dentez corroſum ſedat dolorē: ⁊ frangit dentē. ⁊ aufert liuorem qui fit ſub oculo Alkitram. ⁊ eſt illud qđ eſt compoſitū ex eo qđ colligitur in lana quādo ſuper ipſum ſuſpenditur ⁊ decoquit̄. ⁊ ſubtilius alkitram ⁊ minus acutum ⁊ reſiduum qđ remanet eſt alkitran: ⁊ eſt illud quod de eo eſt ſpiſſum ⁊ groſſum. ⁊ eſt ſicut illud qđ remanet ex ſpiſſitudine olei. ⁊ ideo alkitram ꝓpter ſui groſſitiem mordicat ⁊ aperit: ⁊ ꝓpter hoc alkitraz curat apoſtemata ⁊ eſt pix liqda. Sed grani ſcerbin virtus eſt tempata: adeo ꝙ poteſt comedi: niſi qꝛ facit ſodam ⁊ mordicat ſtomacū. Et idē aucto. Diaſco. Alkitram eſt qđ corrodit ⁊ icidit corpora viuentiū: ⁊ cōſeruat corpora mortuoꝝ. ⁊ ſi fiat feretrum in quo reponat̄ corpus ex ligno ſcerbin ſeruat corpus defuncti a putrefactione: ⁊ ꝓpter hoc nominant ipſum quidā vitam mortuoꝝ. ⁊ alkitran adurit plātas: ⁊ coria ꝓpter neceſſitatez ſue caliditatis ⁊ deſiccatōis: ⁊ abſtergit maculas oculi. quando bibitur cum rob ⁊ ſale pauco: conuenit morſui ſerpentis. ⁊ quando linitur ſuper elefantiam conuenit. ⁊ fit cliſtere cum eo ⁊ occidit lumbricos paruos. l. cedrus.

Hicolitis melano. i. hedera nigra.
Hidoris ideſt cauda equina herba.
Hidros. Cornelius cel. eſt ſpēs ſaniei tenuis ſubalbidi coloris ex malo vlcere exiens. maxime vbi neruo leſo inflammatio ſecuta eſt ⁊c̄.
Hiera. i. herbena. libro de ſimplici medicina.
Hieratia eſt ſpecies lactuce. Pliniꝰ lib. 20. cap. 7.
Hierob. Diaſc. virga ē porrecta in virgultis ⁊c̄.
Hieſitin eſt nomen aggregans penetratōez ⁊ ſanationē ɔſeruans almuſargi: ⁊ faciēs naſci id qđ ꝓcedit ō vuea tunica dicitur almuſaragi: ⁊ quādo multa ē dr̄ muraiſmati.
Hilbane. heilbane. i. cardamomuz minus. Plinius libro. 12. caplo. 13.
Hiobothor. i. blacce biſantia.
Hiontos quid eſt. l. ionos.
Hioſar. i. laſſanum.
Hipaterā dicunt greci epaticam. Paulus capitulo de diſſinteria.
Hiphear quid eſt. Pliniꝰ libro. 16. cap. 31. in ꝑncipio. ⁊ caꝰ. 45. ⁊ lib. 24. ca. 4.
Hipecon. Diaſco. naſcit̄ in tritico. ⁊ locis cultis folia hz rute ſimilia haſtaz hz minorē ⁊c̄. Pliniꝰ lib. 27. cap. xi. in principio.
Hipichriſtō. colliriū aptū ad vngendū. Caſſius fe.
Hipicon qd ē. l. Infarion. Plin. liꝰ. 26. caꝰ. 8. v̄ſus fi.
Hypociſtos Orobation. Plinius libro. 26. caplo octauo poſt principium.
Hypogloſſa. Plin. lib. 27. caplo. xi. in principio.
Hypopeſton. Plinius lib. 27. cap. 10. in fine.
Hyporis grece. Anabaſis. cauda equina. hypuris. Diaſcorides.
Hypoſtumata grece ſuffuſiōes ſanguīs ex añcedēti percuſſione facte. ara. tarſati taraxis. Demoſt. Caſſius felix.
Hypoquiſtidos. quid eſt. l. ypoquiſtidos. Ciſſos.
Hyſtera. i. ſecundina. Gal. ꝑma particula epidimi. cōmen. ꝑmo. Gal. lib. de ſpermate. cap. 2. in. fi. hiſtera. i. matrix.
Hiu. i. flos. ⁊ hiu. gre. viola albaion. Caſſius felix.
Hiuciprum. i. flos cipri.
Hiulo. i. margarita.
Hiuſgamus. i. ſimphōiaca
Hixurat. i. mellilotum.
Hixuriam. i. ceterac.
Hixus ideſt viſcus.

Cap. CCCLV.

Hlras. ara. gre. tragma. lat. lactuca. ⁊ ſunt eius tres ſpecies. vna dicitur lactuca agreſtis: quam greci ſaralliam vocant: cuius tirſus in modū ſecūde eſt. ⁊ eſt ſpēs ſcariole ſicut apparet in. l. cicorea. Alia ſpecies dr̄ lactuca aſini. pro qua. l. lactuca aſini. Alia dicitur lactuca domeſtica que omnibus eſt nota de qua hic loquimur.

GALIENVS. 6. ſim. phar. cap. de lactuca. Infrigidat ⁊ humectat ſicut aqua nō extrance: ſed ſicut aqua ſtagnorum vel lacunarum vel fontanaꝝ. ⁊ ipſa eſt que generat ſanguinez bonum. lactuca agreſtis eſt ſimilis domeſtice: niſi quia ſtipitem habet maiorem: ⁊ folia eius ſunt albiora ⁊ ſubtiliora ⁊ aſperiora. ⁊ ſapor eiꝰ eſt amarus: ⁊ ē in virtute ſua ſimilis papaueri nigro. Plinius lib. 20. capi. 7. in principio. POSSE. GALIENVS. calidis flegmonibus congruit necnō paruis heriſipillationibus: nō tamē potens eſt maioribus ſufficere. Eſt aūt ex cibis ſedantibꝰ ſitim. Semē vero bibitū contra gomoreaz. i. effuſionem ſpmatis cohibet. vnde ⁊ ſomniātibus dat̄ ſicut etiam ſemen agreſtis lactuce. liquorē citius colligit: caliginē mundat: necnon inſup vltionibꝰ apta eſt ſubiuncta cū lacte femineo. Et idē ſecūdo de cibis. cap. de lactuca. noſce autē opz ex omnibus oleribus pauciſſimū ⁊ chacochimuz ſanguinem generari. comedunt aūt ipam vt ad multuz quidam crudam. quando aūt extiterit circa productionem ſeminis eſtatis tēpore precelixatā in aqua dulci offerūt cū oleo ⁊ garo ⁊ aceto: aut cū aliquo ſalſamētoꝝ: ⁊ maxime quecūqꝫ eoꝝ que cum caſeo preparantur. vtunt̄ aūt ipſa. ⁊ anteqꝫ in ſtipitem impetuauerit ꝑ aquā elixantes. ſicut ⁊ ego nunc incepi ex quo dentes habeo praue. ſciēs. n. aliquis amicoꝝ in conſuetudine quidē mihi ex multo tempore olus hoc: laboroſam aūt nunc habens maſticationē induxit decoctionē. vtebar aūt lactucis in iuuētute quidem calefaciēte mihi continue ſupiori ventre infrigidationis gratia. Cum aūt ad ꝑfectam veni etatē remedium mihi erat ſolū olus hoc vigilie. econtra quidem cuz iuuenis eraz ſtudebam circa ſomnū. Cōſuetus. n. vigilare voluntarie in iuuentute. ſimulqꝫ ⁊ ꝓuectoꝝ etate lente vigilans inuoluntarie grauabar. ⁊ mihi ſolū farmacū vigiliarum erat de ſero comeſta lactuca que hu. ⁊ fri. habet ſuccuz nō tñ cachochimus eſt. ꝓpter hoc ergo neqꝫ nō digeritur alijs oleribus ſimil'r: neqꝫ retinet egeſtionē neqꝫ ꝓuocat. ⁊ hec merito ipſi accidūt nō habenti auſteꝝ aliqd neqꝫ ponticū a quibus diſponit̄: vt ad omne venter ſicut ⁊ a ſalſis ⁊ a pungitiuis totaliter abſterſiuū aliquid habētibus ꝓuocat̄ ad egeſtionē: quoꝝ ipſoꝝ neqꝫ aliqd ineſt lactuce. SERAPION libro aggre. cap. Hkas lactuca domeſtica cōuenit apoſtematibus ca. ⁊ heriſipile. ⁊ ſemē eius quando bibit̄ abſcindit diſtillationem humiditatis ſpermatis. ⁊ cōuenit pollutiōi que fit in ſomno. Et idem aucto. Gal. in libro de cibis. lactuca generat ſanguinē bonum in fine bonitatis. ⁊ ego quidē comedebaz lactucas: quando eraz iuuenis: qꝛ in ſtomaco meo generabat̄ colera. ⁊ ſic infrigidabā ipm. ⁊ nūc etiaz poſtqꝫ ſenui comedo eas lixas. ideo qꝛ non reperio aliquā herbam cū qua poſſem curare vigilias ſicut cū ipſa. humor vero qui generatur ex ea eſt fri. ⁊ hu. neqꝫ ex ea accidit nocumētū ſicut ex alijs oleribus: ⁊ nō ſtringit ventrē nec laxat: qꝛ non habz ſtipticitatez neqꝫ ſalſedinē neqꝫ acuitatē. Idē quoqꝫ auc. Diaſco. lactuca domeſtica ē bona ſtomaco ⁊ infridat ventrem. ⁊ facit dormire ⁊ ꝓuocat lac: ⁊ quādo ipſa decoquitur eſt magis iuuatiua: ⁊ quando comedit̄ ſic euellit̄ ſine ablutiōe conuenit illis qui conquerunt̄ de ſtomaco ſuo. ⁊ aſſiduus vſus comeſtionis caꝝ obtenebrat viſum: ⁊ qñ fit emplaſtrum cū ea conuenit apoſtematibꝰ ca. ⁊ heriſipille: dūmodo nō ſit vehemētis inflāmatiōis. Sed ſemē eius bibit̄. ⁊ valet cōtra fluxum ventris ⁊ extinguit libidinem ⁊ pollutionē ſeminis in ſomnijs. Et quando lactuca emiſerit ſtipitez ſuum. tunc efficit̄ virtus ſucci ⁊ lactis

ipſiꝰ ſimilis virtuti lactuce agreſtis ⁊ papaueris nigri. Et idē aucto. Ruffi. Lactuca qdē curat egritudines q̄ fiūt ab ebrietate qñ ſumit̄. Sed ipſa nocet inteſtinis ⁊ lenit ventrem: ⁊ abſcindit libidinē: ⁊ facit dormire. Itez quādo coquit̄ cum oleo ſiſamino: ⁊ comedit̄ expellit hictericiam. Et eſt medicina bona opilationibus narium ⁊ corize quando comedit̄ in ieiunio cocta cuz oleo. ſinapiuz: ⁊ lac lactuce domeſtice cum emittit ſtipitē abſtergit vulnera que fiunt in tunica cornea. lac vero lactuce agreſtis poſitū in fronte inducit ſomnum: ⁊ quando fit collirium cum eo ⁊ lacte iuuencule conuenit vlceri cornee ⁊ placat dolorē capitis ⁊ ꝓuocat mēſtrua ⁊ curat morſum rutelle ⁊ ſcorpionis. AVICENNA. lib. 2. capi. de lactuca. Illa que eſt ſilueſtris eſt ſimilis in virtute papaueris nigri. Et idē aucto. Gal. non eſt in frigiditate eius que domeſtica vel hortulana eſt applicatio ad vltimum.

Hlebron. i. cimbalaria.
Hlebus. i. lapis lacteus.
Hlenia. i. enula campana.
Hoafronac. i. ceterac.
Hoas. ara. i. hobas.
Hochoen. i. Achauē. Achauem. vchuem.

Cap. CCCLVI.

Hoc. ara. gre. morac. lat. mora celſi. SERAPION libro aggre. cap. hoc. Retinet ventrem: ⁊ quando deſiccat̄ retinet ventrē fortiter. ⁊ cōuenit vlceribꝰ inteſtinoꝝ ⁊ fluxui ⁊ oībus egritudinibꝰ que fiunt ex fluxibus humoꝝ. ⁊ admiſcent̄ poſtqꝫ terunt̄ cū cibis ſicut ſumach. ⁊ qui vult ex eis ſumere in potu pōt cum aqua ⁊ vino: ſed arboris eius virtus eſt virtus compoſita ex virtute retētiua ⁊ relaxatiua. ⁊ plus qđ eſt in cortice huiꝰ arboris eſt virtꝰ laxatiua cū amaritudine pauca quouſqꝫ occidat aſcarides: ⁊ ſūt lūbrici cucurbitini: ſz in folijs arboris ⁊ ſūmitatibꝰ eſt temperamentū medium illaꝝ duaꝝ operationum ſimul. Et mora mātura quādo inueniūt ſtomacum puꝝ ſi comedunt̄ ante cibū egrediunt̄ a ſtomaco cito ⁊ preparare faciunt exitū alioꝝ ciboꝝ: quādo vero comedunt̄ poſt cibū vel in ſtomaco ſunt humores cito accelerant ad corruptionē: ⁊ corruptio eoꝝ eſt multū nociua. Sed acerba quando deſiccant̄ ſunt bona medicina ⁊ iuuatiua vlceribus inteſtinoꝝ ⁊ fluxui antiquo: ⁊ mora qñ deſcendunt anteqꝫ corrumpant̄ non inferunt nocumētū niſi de eis ante comeſtionē nimis ſumat̄. Et idez auctori. Gal. ex eis ſunt matura ⁊ maturi ſaporis: ⁊ ſapor eoꝝ eſt dulcis ſtipticus. virtus eoꝝ mollit ventrem: ⁊ nutrimentum paucū corpori preſtāt: ⁊ facile corrumpunt̄. non corrupta humectant penitus. infrigidāt aūt non penitus niſi frigida ſumant̄: ⁊ pauciſſimū corpori dant nutrimētuz conſimile peponibus: nō tamē nocumentū aliquod adeo ipſis neqꝫ maluz ſtomaco vt in illis. Acetoſa aūt ex eis ⁊ nō matura. aliqui ipſa expurgātes ab arbore ⁊ exiccātes reponunt medicinā futurā ipſis bonā ad diſinterie ⁊ diarie cronice curationē ⁊ egritudinum fauciuz ⁊ ſtiptican̄t ventrē. GALIENVS. 7. ſim. phar. capi. morac. i. celſi fructus maturus ſubducit ventrē: non maturus vero deſiccatus conſtipatiuū ſufficienter fit pharmacū. vnde ad diſinterias conuenit diſpoſitiones ⁊ ciliacas. ⁊ alias quecūqꝫ ſunt fluxibiles. incidit̄ aūt ⁊ eſcis permiſcetur ſicut fructus ſumach. vel ſi quis voluerit per aquam vel vinū bibat̄. ꝙ aūt ſuccus maturoruz ad diſtomatica. i. oris farmaca vtilis exiſtat ꝓpter coexiſtentem et ſtipticitatē nemo ignorat. ⁊ ad alia etiam multa eorū ſm partem quecunqꝫ moderata indigent ſtipticitate cōuenit. immaturi vero fructus pōtica acidaqꝫ participāt virtute: ⁊ tota arbor in omnibꝰ eius partibꝰ mixtā quandā virtutez videtur habere ex detentiua ⁊ purgatiua cōpoſita. Preualet aūt in cortice quidē radicis purgatiua virtus cū quadaz amaritudine. vnde amplos lumbricos interficit. in alijs vero partibus detentiua. in folijs vero ⁊ pululatōibꝰ media vtraqꝫ eſt complexio. AVICENNA. lib. 2. ca. de moro. Eiꝰ due ſunt ſpēs. vna eaꝝ eſt alfirſedu: qđ eſt dulce: ⁊ currit ſm ſemitam ficus in maturatione: ſed eſt deterioris nutrimēti ⁊ minoris ⁊ ſiccioris: ⁊ magis deſtruens ſanguinē: ⁊ deterius ſtomaco. Reliquas vero ficus diſpoſitiōes habet. eſt tñ inferius eo. amaꝝ aūt qđ nominatur moꝝ de ſceni ſit nūc illud de quo plurimū loquamur. qđ ergo immatuꝝ eſt cū exiccat̄ ſtat loco ſumach. dulce eſt ca. ⁊ hu. ⁊ acetoſum. ⁊ de ſceni eſt ad ſiccitatez decliue. in ipſo eſt ſtipticitas ⁊ infrigidatio. ⁊ ſuccus mori eſt ſtipticꝰ ⁊ ꝓprie quando decoquit̄ in vaſe eneo. ⁊ ꝓhibet fluxum materieꝝ ad membra. ⁊ qđ imatuꝝ eſt ꝓprie eſt ſicut ſumach: quādo coquunt̄ folia eius ⁊ folia vitis ⁊ folia ficus nigre cū aqua pluuie denigrat capillos. acetoſum remouet apoſtemata oris ⁊ gutturis. Et folia eius ſunt vltima ad ſquinantiā ⁊ prefocationē. Quod acetoſuz eſt confert vlceribus fraudulētis ipſius ſuccus. Rob eius acetoſuz eſt conferens bothor oris. ⁊ decoctio radicis eius mollificatiōi dentiū: ⁊ collutio oris ex ſucco folioꝝ acetoſi. ⁊ decoctio radicis eiꝰ eſt bona denti doloroſo. Moꝝ malum eſt ſtomaco corrumpit̄ ꝓprie in eo alfirſedu: ⁊ qñ non corrumpit̄ alfirſedu in ſtomaco velociter nō nocet. ⁊ opz qdem vt comedant̄ oēs ſpecies eius ante cibū. ⁊ recipiant̄ in ſtomaco in quo nō ſit corruptio. illud vero de ſceni nō nocet ſtomaco colerico: ⁊ nō eſt in ipſo de mala cōuenientia ſtomaco qđ eſt in alfirſedu: quāuis ſit in eo malicia: ⁊ nō fit nauſea ex ipo. ⁊ nutrimentū eius eſt paruuz: ⁊ facit appetitū cibi: ⁊ facit ipm lubricum: ⁊ extrahit ipm velociter. ⁊ omnino deſcēſus eiꝰ de facto fit velociter: ſed eius deſcēſus ex inteſtinis eſt tardus. Morum qđ ſallituz eſt ⁊ exiccatū retinet ventrē vehemēter. ⁊ ɔuenit diſinterie: ⁊ lachryma quidē mori ſoluit. Et in cortice eius ſunt mūdificatio ⁊ ſolutio. ⁊ ſolutio eius eſt plurima. ⁊ in moro qdem dulci eſt velocitas deſcenſionis: aut ꝓpter ſuam humiditatez aut ꝓpter acredinē ei admixtā. Inquit Archigenes. eſt tarde digeſtiōis: ⁊ eſt ꝓuocatiuuz. exiſtimo aūt acetoſum eſſe: ⁊ cum hoc ꝙ eſt in ipſo de natura ſolutiua ꝓhibet quandoqꝫ ſolutionē antiquā ⁊ vlcera inteſtinoꝝ ⁊ ꝓprie quod exiccatū eſt. ⁊ omnibus quidē ſpeciebꝰ mori eſt ꝓuocatio vrine. ⁊ moꝝ de ſceni quāuis velociter a ſtomaco egrediat̄: ipm tamen eſt in inteſtinis tardū. Cortex arboris mori eſt tyriaca iuſquiami: ⁊ quādo bibit̄ de ſucco folioruz eius. ℥. i. ⁊ ſemis conuenit morſui rutelle ⁊ lenit naturā lubricitate ſua ⁊ inflatione ſua.

Hocot maghait. hochot maghait. i. cotula fetida.
Hod. hodo. hodon ideſt lignum aloes.

Capitulum. CCCLVII.

Hobas. ara. gre. calcos. lati. es. SERAPION. lib. aggre. cap. Hobas. faciunt ex ere vaſa ad comedendū ⁊ bibendū ⁊ nocet eis multuz: ⁊ maxime illis q aſſueuerunt hoc diu. Naz pati ſunt tales incurere elefantiā cancrū ⁊ dolorē epatis ⁊ ſplenis ⁊ maliciā complexionis maxime comedētes in eis res acres ⁊ bibētes in illis vina dulcia: ⁊ quādo comedunt cibuz qui ſtetit in eis die vna et nocte eſt peius multū. Et quando ponitur vas eneū ſup piſces aſſatos calidos fiūt venenū mortiferum. Sed qđ adurit̄ ex ere qđdā aduritur cū ſulfure et ſale et alumine cum his oībus aut cū aliquibus eoꝝ. ſimiliter artificialiter colat̄ et fit auricalcū vt apparet in. l. Cadimia. DIASCORIDES. caꝰ. de es. Aes vſtū quod alij calcucecaumenon ſiue calcoſcaumenon vocāt fit in hunc modum. Claui erei vel lamina eris ponunt̄ ordinate in olla terrea cruda: deīde puluerizat̄ ſuper eos ſulfur qđ nō tetigit aq̄ et ſalis q̄titas poſtqꝫ vtrūqꝫ tritū fuerit ita ꝙ vnū ſolariuz fiat de clauis. et aliud de puluere ſalis et ſulfuris. et iteruz aliud ex clauis et aliud ex puluere. et

ſic fiat quouſqꝫ plena fuerit olla.poſtea coopitur orificiũ olle cũ argilla.⁊ ponit̃ in fornace figuli ⁊ dimittit̃ ibi do/ nec olla coquat̃:deinde ext̃bit̃ ⁊ ſunt quidã qui nõ ponũt niſi es ſolũ neqꝫ iſtud põt aduri niſi in pluribus dieb⁹. Et propter hoc ponũt ipm totiens in fornace donec adurit̃. Quidã ṽo ſunt qui admiſcent ſulfur ⁊ alumen ſimul ⁊ te/ runt cuꝫ aceto. ⁊ ſic ex his liniũt clauos ſeu laminas.⁊ po nunt in olla ⁊ faciũt ſicut diximus . Et melius es vſtũ eſt qd̃ defert̃ ex inſula cipri.lauat̃ es vſtum vt tricia.Et ideꝫ auc.Gal'.eris vſti ſapor ẽ ſtipticus:⁊ virtus eius eſt acuta. ⁊ ſcoria eris ⁊ ſterc⁹ eris eſt res q̃ aggregat̃ in aggregatio/ nibus partiũ eris:⁊ qñ conflat̃ ⁊ rorat̃ ſuper ipm aqua vt coaguletur: coadunant̃ nãqꝫ partes eris . ⁊ fit aqua illa ru/ bea. ⁊ tũc eſt ibi flos natãs ſup es ſilis ſali. Et idẽ Diaſco. melior ex eo eſt ille qui cito frangit̃ dum terit̃ ⁊ eſt mul/ tuꝫ ſiccus.⁊ eſt in figura ſua ſimilis gegers.⁊ eſt minor eo in granis ſuis.⁊ eſt multũ grauis ⁊ meli⁹ in claritate non habẽs aliquid de limatura eris admixtum cum aqua ⁊c̃.

SERAPION. Flos eris fit in hunc modũ quando li/ queſcit es in locis metallorꝫ.⁊ extrahit̃ inde cadimia. ⁊ ẽ in locis aliquantulũ terre incenſe de ſubt⁹ in fundo ⁊ pu/ rificat̃ es ⁊ dimittũt̃ currere ĩ loco vbi colat̃. tũc illi q pu rificãt illum ꝓiciunt ſup ipm aqꝫ dulcẽ donec coagulet̃ ⁊ faciũt hoc donec ĩfrigidet̃ .cuꝫ aqua clara.⁊ ex hoc ergo qd̃ accidit ei ex aggregatõe partium eius inuicem fit hec ſuba.⁊ flos eris eſt ſtiptic⁹: ⁊ diminuit carnẽ ſi ſupaſpga/ tur ⁊ reſoluit apata ⁊ abſtergit viſuꝫ cũ mordicatiõe mul ta.⁊ qñ ſumit̃ in potu ex eo quatuor onoloſach laxat chi/ mum groſſum.⁊ diſſoluit ⁊ deſtruit carnẽ ſupfluã in ano. ⁊ naribus. ⁊ laxat ventrẽ:in ſpelũcis vero in quib⁹ es fo/ ditur inuenit̃ es vſtũ nigrũ ⁊ eſt cipri ⁊ eſt melius ⁊ groſ/ ſius.⁊ noĩatur aſtras.Et fit bactitura eris alba.⁊ eſt ſubti lis ⁊ debilis virtutis:⁊ nos nõ habemus hãc ſpẽm bacti/ ture ꝓ bona:ſed eligimus illã q̃ eſt clara groſſa in cui⁹ co/ lore eſt rubedo.⁊ qñ rorat̃ ſuper ipꝫ acetũ fit ziniar.⁊ ipa quideꝫ eſt ſtiptica ſubtiliat ⁊ ꝓhibet vlcera.Eris vſti vir/ tus ẽ ſtiptica ⁊ exaramãtica leptintica caſtaltica vulnera ducit ad ſe ⁊ purgat:ſupflue carnes vulnerib⁹ creſcere nõ ꝑmittit.polipũ corrodit.paſcẽtia vulnera abſtiet.cũ mul ſa bibitũ vomitũ abſtinet:aut cuꝫ melle . vt elũm faciet idem.põdere ẽt ſuo fluxũ vẽtris:⁊ vrinã mouet potui da tuꝫ.eſt aũt in ṽtute ſile acatie:ſꝫ tñ forti⁹.ſiccat.n. ⁊ redar guit ⁊ detergit.eſt ãt es vſtũ bonũ ruffuꝫ qd̃ cũ fricaueris cinabari facit colorẽ.nigrũ aũt inutile ẽ ⁊ nimis cõbuſtũ. Sꝫ erugo eris:⁊ erugo v̇miculoſa qd eſt.l.eris erugo.

Hoaſin.i.pimpinela.
Holabe . Holare ideſt be/ deguar.
Holaſtium.i.centonica.
Holbe. Hole.hulbe.arabi. ideſt fenugrecum.
Holcus.i.Ariſtida . Pli.li°. 27.cap.10.verſus finem.
Holdean.i.tamariſcus.
Holiſatrum.hypoſellinuꝫ. ypoſelimõ . horeoſelinũ. Plini⁹ lib.19.cap.8.vltra medium ſyrimion. Olu/ ſatrum.
Holocodon.i.roſa agreſtis
Holocodonom.i.ceterac.
Holoconati.i.yſopus.
Holofragia.i . cannauaria.
Holoſan ideſt ciperus.
Holoſtheon quid ẽ. Plini⁹ lib.27.cap.10.in fine.
Holoxidera.i. ſpatula feti/ da alias ferrea . Theod. Priſcianus.
Holus bñdictuꝫ.i. portula ca. holus fatuũ.Serapi.
Holus iamenuꝫ.i. atriplex vel blitus.
Holus iudaicũ.i.barba hir cina. quidã dicunt q eſt altea ; ſed prima melior.
Holus fatuum . Baklebanica.ara.portulaca. olus benedictum. (ture.
Homogeneũ.i. eiuſdeꝫ na/
Homoruſia eſt quedã con fectio ſic vocata in anti/ dotario.Galie.minori.
Homotes.i.motus eq̃lis.⁊ ſic vocatur vna ex ſpecie bus febris ſanguis q̃ eq̃/ liter mouetur ſemper.

℄ Capitulum. CCCLVIII.

Horach. ara.lati.calx. SERAPION lib.aggre. aucto. Diaſco.Eſt de ea que fit ex conchi lys marinis.⁊ quedã fit ex lapide: ⁊ quedã fit ex marmo/ re:qñ comburit̃ in igne donec fiat albũ ⁊ intus ⁊ extra fit calx:ſed melior eſt illa que fit ex marmore.Et idẽ auctor. Gal'.calx adurit̃ aduſtione forti donec faciat eſcarã durã aduſtam:ſed illa q̃ eſt viua poſtq̃ extinguit̃ facit aduſtio nem cũ eſt nouiter extincta:ſꝫ poſt tres vel duos dies mi nuit̃ virtus ei⁹.⁊ qñ abluit̃ ceſſat hec opatio ab ea:⁊ mor/ dicatio eius remanet in aq̃.⁊ calx fit deſiccatiua ſine mor dicatione:⁊ qñ lauatur multũ non hꝫ mordicatõeꝫ oĩno. Et calx eſt ex ſpẽbus cineris:⁊ ſubtilior q̃ꝫ cinis lignoruꝫ. ⁊ hoc accidit ꝓpter nimietatẽ ignis q̃ eſt neceſſaria adu/ ſtioni lapidis pluſq̃ꝫ lignorꝫ anteq̃ꝫ fiat cinis.⁊ eſt in ea ps ignea in q̃ꝫtitate multa:ſed qñ lauat̃ pluries fit ſine mor/ dicatione.⁊ ſi lauatur cum aqua marina deuenit q reſol/ uit fortiter.Et ẽ inflatiua:mordicatiua : aduſtiua:cauteri zatiua:ſed ſi miſcet̃ cum axũgia aut oleo fit maturatiua. ⁊ opꝫ q ſit noua viua quã nõ tetigit aqua. ⁊ ẽ fortior q̃ꝫ il/ la que tetigit. PAVLVS.caplo de arſenico.fit ex cal/ ce et arſenico pſilotrum ad pilos remouẽduꝫ vt apparet in.l.harnech. BVLCASIN Eben Azarin li.q vocat̃ ſeruitor . fit calx in partib⁹ noſtris plurimũ ex lapidibus notis in mineris eorꝫ.⁊ ſunt ex hoĩbus qui faciũt eam ex petra albi marmoris.Et fit ex corticib⁹ ouorꝫ. ⁊ poſt illaꝫ melior eſt q̃ fit ex marmore.Sed modus faciendi calceꝫ ex corticibus ouorꝫ eſt: q accipiat̃ de corticibus ouorum q̃ꝫtitas. ⁊ ponatur in olla noua ⁊ ponat̃ in fornace figuli: deinde detege illaꝫ.⁊ ſi videris q ſit ſicut calx bene eſt ſi non remitte iterꝫ in fornace.⁊ tãdiu ſic facies q fiant al/ be admodũ calcis albiſſime.⁊ ſi furnus figuli non tempe ratus fuerit accẽdas ignẽ ſub eis ⁊ ſuff la cum fole donec fiãt ſicut dixi.Et per hunc modũ opꝫ q fiat ex marmore ⁊ lapidib⁹ alijs quãdo intentio nõ eſt niſi vt incendantur ⁊ adurant̃ donec fiat calx ⁊ fiat alba . Modus abluendi calcem que neceſſaria ẽ combuſturis.Accipe de calce vi/ ua id qd̃ eſt de ea albũ ⁊ mundũ.⁊ tere ⁊ cribra : ⁊ pone in paraſide munda et ꝓice ſup eam de aqua dulci q̃ꝫtita/ tem qua cooperiat̃ et dimitte per horã.et poſt miſce et di mitte donec deſcendat ad fundũ vaſis:et ꝓice aquaꝫ:et fac ita.7.vicib⁹ vel.10.et poſt hoc proyce aquã deſuper et repone: q꞉ cõuenit ad alcharami et veſicis et combuſtio nibus ignis diſſoluta in aqua vel oleo roſato .

Horchis qd ẽ. Plin.li°. 26. cap.10.circa ꝑncipium.
Hordileſcen ideſt xilobal/ ſamum.
Horemos ideſt cefalio.
Horeſmõ.i. malitia anheli tus cũ ſonitu gutturis.
Horf.arabi.i . naſturcium. Orſum.Stephanus.
Horioſelinũ qd ẽ. Plin.li°. 19.cap.8.circa ꝑncipium.
Hormeos.i. fic⁹ agreſtis.
Horodorum.i.orobum.
Horozuc.i.liquiritia.
Hoſamatis.hoſmatis.i.q̃r ta pars libre . Galien⁹ in ſecretis.

℄ Cap. CCCLIX.

Hoſta. ara.gre.et lati.coſtus. SERAPION lib. aggre.cap.hoſta.Ex eo eſt ex terris arabũ. ⁊ eſt albus leuis boni odoris.Et ex eo eſt ex terris indie:et eſt groſſius niger leuis ſicut ferula. et eſt ex eo tertia ſpẽs que ex terris ſyrie eſt:cui⁹ color eſt ſicut color ligni buſi. eius odor eſt ſtipticus.Melior aũt oĩbus eſt arabicus.et poſt ipm indus: ⁊ poſt eũ ſyrus.et melior ex arabico ẽ no/ uus plenus durus cũ ſoliditate.et ſiccus pforatus mordi cans linguã cũ ſtipticitate.et aliq̃li amaritudine. Adulte rat̃ aũt cuꝫ radice enule ſicca:qñ admiſcet̃ et maxie enu le q̃ eſt ex terris dictis cumabarta:ſꝫ cognitio ei⁹ eſt faci/ lis.nã enula nõ mordicat linguã ſicut coſtus nec odor ei⁹ eſt adeo fortis exuberãs ſic̃ odor coſti. GALIENVS

ſeptimo ſimpl.phar.cap.de coſto.Sapor eius eſt amarus parꝫ multũ fortis acutus.Eſt calidum multũ quouſqꝫ vl/ ceret.verum in eo eſt humiditas ſuperflua inflatiua.

DIASCORIDES ca°.coſtus. Utilis ẽ arabicus. Eſt aũt eligẽdus albus leuis cũ odore plurimo . ſecũdus ẽ in/ dicus qui groſſior ẽ niger ⁊ leuis vt ferula. terti⁹ eſt ſyria cus põdere grauis ⁊ coloris buxei cũ odore ſtiptico vtilis eſt ⁊ recẽs alb⁹ ⁊ plen⁹.⁊ ex toto durus ⁊ ſiccus ſine aliq̃li pertuſura cũ ſtiptico ⁊ mordaci ſapore.habet quidẽ aliq̃ꝫ amaritudinem ⁊ plus acredinẽ ca.participans qualitate vt extrahat. PAVLVS cap.de coſto.Eſt ca.⁊ ſic.in 3°.

AVICENNA lib.2.cap.de coſto . Eius tres ſunt ſpe/ cies.vna earꝫ eſt arabica ⁊ eſt alb⁹ leuis ⁊ aromaticus.Et ſecũda eſt inda qui ẽ niger leuis:⁊ ille amarus eſt. Et ter/ tia ſpẽs grauis odoris qui nominat̃ gariofilatus. Bonus aũt coſtus falſificat̃ cũ radicibus enule duris.⁊ ꝓpterea nõ mordicat linguã : neqꝫ hꝫ odorẽ fortẽ. Melior ẽ ille q eſt albus recẽs plenus nõ corroſus neqꝫ fetidi odoris ne/ q mordicans vel ledens linguã:deĩde indus niger leuis ⁊ niger aſemius.⁊ melior ẽ marin⁹ ſubtiles hñs cortices. eſt ca.in 3°. ſic.in 2°.in ipſo ẽ qualitas amara:⁊ acris valde ⁊ ca.adeo q vlceret. POSSE.SERAPION.auctor. Gal'.Coſtus ꝯuenit rigorib⁹ febrium:qñ linitur cum eo.⁊ oleo corpus.⁊ cõuenit ſciatice ⁊ paraleticis ⁊ omnibus in quibus calefacere opꝫ aliquaꝫ corporis particulã vel de ꝓfundo ad ſuperficiẽ attrahere aliquẽ humorem. ꝓpter eandẽ aũt cauſam ꝓuocat menſtrua ⁊ vrinã . ⁊ cõfert ad contritionem lacertorum ⁊ ad dolorẽ lateris:⁊ interficit aſcarides ꝓpter amaritudinẽ.Et qñ linit̃ cũ aqua ⁊ mel/ le ſuper empetiginẽ mũdificat eã. ⁊ adiuuat ad libidinẽ: qm̃ eſt in eo de hũiditate inflatiua ⁊ ventoſa:qñ ſumit̃ in potu cũ vino. DIASCORIDES. Coſtus cũ oleo tri/ tus:⁊ corpori perunctus cum rebus ſtipticis ſubuenit.Si aũt ante acceſſionẽ ſic vngat̃ rigorem in periodica feb. ⁊ quartanã amputat:ac ẽt paraliticis ⁊ ſciaticis vel quibus aliqd̃ mẽbrũ calefieri opus eſt vnctus extrahet humorẽ de ꝓfundo.in potione vero q꞉ virtus eſt ei cali.diuretica mẽſtrua ꝓuocat peſſarijs adiunctus idẽ dolorẽ matricis mitigat morſib⁹ venenatis bibitus.3.ij.opitulat̃ cũ vino ⁊ abſcinthio:doloreꝫ ſtomaci ⁊ inflationem. ⁊ oĩa eius vi/ tia compeſcit. vẽtrẽ ſtimulat cũ vino datus.lumbricos la tos deponit cũ aqua potatus.oleo mixt⁹ ⁊ fricationi adhi bitus torpentẽ frigore calefac̃. eadẽ vnctõe ⁊ paraliticos curat.reumata ⁊ ſpaſmata ⁊ dolorẽ laterꝫ ſanat.cuꝫ aqua mulſa tritus ad efialas facit. melli mixt⁹ maculas ĩ facie natas detergit.malagmatib⁹ ⁊ antidotis neceſſe miſcet̃. Adulterat̃ aũt cõmixtus cũ enule maiorib⁹ radicibus: ſꝫ facile intelligit̃ cũ nec odorẽ coſti habeat nec ſaporẽ mor dacem. Nã coſtus vires hꝫ acres ſtringẽtes ⁊ calefacien/ tes. AVICENNA.conuenit omni membro qd̃ indi/ get calefactiõe aut ex ꝓfundo abſtergit pãnũ cutis linit⁹ cum aqua ⁊ melle.in ipſo eſt vlceratio. ⁊ ille qui eſt ama/ rus exiccat vlcera humida.⁊ ꝯuenit mollificatiõi neruo/ ruꝫ ⁊ attritiõi lacertorꝫ.⁊ eſt bonus ſciatice.Et empl'm ex eo ꝯuenit litargie:⁊ dolorib⁹ pectoris. ⁊ ꝓuocat mẽſtrua bibitus ⁊ ſuffumigat⁹ in traiectorio:⁊ interficit fetũ:⁊ ꝓ/ uocat vrinã:⁊ extrahit aſcarides ⁊ vermes:⁊ dat vires ad coitũ. ⁊ ipſe ſupponit̃ ad dolores m̃ricis . ⁊ ꝯuenit dolori m̃ricis frig.bibitus.⁊ ſedendo in decoctione eius mouet nãm:⁊ qñ bibit̃ cũ vino:⁊ ipſe non dat vires ad coitũ:niſi ꝓpter humiditatẽ ſupfluã inflatiuã q̃ eſt in ipſo. Et con/ uenit rigori linitus cũ oleo.⁊ ꝯuenit morſib⁹ omnibus. ſ. morſui vipe:⁊ alijs morſib⁹ quãdo bibit̃ cũ vino aut ab/ ſinthio.loco ei⁹ ponit̃ piretri medietas ponderis ipſius.

Huabron.i . roſa aſinoruꝫ.
Huagei ideſt acorus.
Huagere ideſt vĩnce.
Hucaala. Hucalia.hucha/ la.i.furfur. bucha . Ste.
Hudal.i.blaccehiſantia.
Hudulſac ideſt ceterac.
Hudud ideſt auis que cla/ mat in nocte.
Huegideſt acorus.quidaꝫ dicũt q eſt calamus aro maticus : ſed prima me/ lior.huegi oegi.
Huegri.i. calam⁹ aromati/ (cus.
Hui ideſt flos examinis . ⁊ eſt ſambach.
Huimene ideſt amomum.
Huimeſach ideſt polium.

℄ Cap. CCCLX.

Huiure vel varih flatum vel ſarich.arabice grece ygnidalis.Alcalifex.latine vero vrtica.

SERAPION lib.aggre.cap. Huiure.aucto. Diaſcori. Sũt eius due ſpẽs.vna earꝫ ẽ aſperior ⁊ nigrior hñs folia latiora.⁊ hꝫ ſemẽ ſil'e ſemini cannabis;niſi q ẽ minus eo. Alia ṽo hꝫ folia minora:nõ aſpera ſicut ꝑma.idem aucto. Gal'.ſuba vtriuſqꝫ eſt ſubtiliſſima.⁊ ꝓpterea mordicat qd̃ inuenit in mẽbris poſtq̃ꝫ non hꝫ de caliditate tantũ q fa/ ciat hoc.⁊ calefaciũt calefactione non multa:⁊ deſiccant ſine mordicatiõe.⁊ eſt ca.⁊ ſic.in 3°. merito quideꝫ igit̃ vt alimento nullus vtat̃ ſine eo q maxima capiat̃ fame. vti lis aũt eſt vt medicina ſubductiua ventris. Plini⁹ lib.21. cap.15.⁊ lib.22.cap.13. GALIENVS lib.de cibis . cap. de vrtica.⁊.6.ſim.phar.cap.Alcalifex ſiue vrtica.hui⁹ etiã herbe tam fructus q̃ꝫ folia ipſa maxime admittantur ad opus medicine.diaforetice ẽ virtutis vt puſtulas ⁊ paroti das ſanet.hꝫ aũt ⁊ vẽtoſitatis aliquid: quapropter impe/ tus libidinis excitat.⁊ maxime quãdo cum ſapa bibit̃ ſe/ men eius.Quod aũt non vehemẽter calefacit fit ſatis ãt ſubtiliũ partium ſic educẽs groſſorꝫ humorꝫ ⁊ viſcoſoruꝫ qui in torace ⁊ pulmone teſtat̃.⁊ in hoc q patiunt̃ parti/ cule corporis quas ꝯtingit. Illa ṽo ventoſitas cuius par/ ticipare dr̃:naſcit̃ dum ipſa digerit̃ . Non.n.eſt actu vẽto ſa:ſed potentia vẽtrẽ laxat moderate.⁊ hoc ſolũmodo q mundificat ⁊ cõmouet nõ eo q purget.mordicat.n.ſubti litate partiũ:nõ tamẽ adeo caliditatis participat vt iam mordicet. DIASCORIDES.ca°.Alcalifex ſiue igni/ da:⁊ eſt vrtica.Ei⁹ altera eſt maior altera minor.q̃ ⁊ vſua lis ẽ:⁊ ſimplex cũ tenui ſemine ac folijs nimis aſpis.alter agreſtis cũ denſiorib⁹ atqꝫ latiorib⁹ nigrioribuſqꝫ folijs.

AVICENNA lib.2.cap.de vrtica. Color ſeminis ei⁹ eſt ſimilis ſemini porri:ſed tñ eſt minus ⁊ ſubtili⁹ :et non eſt in ei⁹ lõgitudine.et mordicat qd̃ ei obuiat ita q etiaꝫ inteſtina. vrtica et ſemẽ ei⁹ ſunt ca.in prin . tertij.et ſic. in ſcd̃o.ſed ſemẽ eſt minoris ſiccitatis q̃ꝫ ipſa.Eſt attractiua vlceratiua reſolutiua cũ virtute aduſtiua. Et ſunt quidã qui dicunt calefactionem eius non eſſe fortem . et in ipſa quideꝫ eſt virtus aperitiua.et in ipo eſt abſterſio fortis.

POSSE.DIASCORIDES. Cataplaſmatib⁹ ipoſi ta corporis fricatiõe atqꝫ rubore dolorẽ atqꝫ pruritum fa cit.deniqꝫ recorporatiue virtutis ſũt ſil'r linoſis atqꝫ ſimi libus duritiebus.medet̃ etiã eis qui ab animalib⁹ vene/ natis fuerũt vexati. Item cocta atqꝫ cõtrita emollit ven trẽ.Semẽ aũt eius ventrẽ mouet.folia et ſemẽ diaforeti ca ſunt et leptomera abundãter ſine calefactiõe nimia ſa nant ſtigmata et ciraculas et ragades et ex torace et pul/ mone educit hũores pingues et gluctinoſos.hꝫ aũt aliqd̃ in ſe ventoſitatis ad luxuriã ꝓmouendã et excitandaꝫ li/ bidinẽ maxime:qñ cum ſapa bibit̃ . Alcalifex calefacto/ ria ẽ que potata cũ vino regiũ morbuꝫ emendat.ſemẽ ei⁹ in antidotis miſſum colericis ꝓdeſt. Item tritũ cũ melle et in modum electuarij datum tuſſim veterem ex frigo/ re ꝯceptam emẽdat.ex calore ſuo oẽs tumores diſſoluit.

SERAPION.auct.Gal'. Reſoluit multũ.⁊ eſt cũ hoc ei virt⁹ inflatiua.et ꝓpter hãc cãm mouet coituꝫ.et delet exituras et apata que fiũt poſt aures et facit exiccari hu mores viſcoſos a pectore et pulmõe:qñ bibit̃ et curat vl/ cera corroſiua.et omne cui cõuenit exiccatio: et qñ bibit̃

de ſemine eius cum rob excitat appetitum coitus ⁊ ſoluit ventreʒ tempate: ppterea qꝛ abſtergit ⁊ cõmouet. ⁊ folia ambaꝝ ſpecieꝝ. qñ terunt᷑ cum ſale. ⁊ fit inde emplm̃ curat morſuʒ canis ⁊ vlcera fraudulenta ⁊ carnoſa ⁊ vlcera ſordida. ⁊ tortiões neruoꝝ ⁊ exituras ⁊ apata q̃ fiunt poſt aures. Et fit cũ eis cerotum cũ cera ad duriciem ſplenis. Et qñ terunt᷑ ex folijs eius. ⁊ ponunt᷑ in naribus abſcindit fluxũ ſanguinis: ⁊ qñ terit᷑ ex eis ⁊ conficitur cuʒ mirra. ⁊ fit inde naſcale puocat menſtrua ⁊ ponũtur folia ei⁹ ſuper matricẽ egreſſam. ⁊ eam reuocat intus. Et ſemẽ ei⁹ qñ bibitur cum rob excitat appetitũ coitus ⁊ aperit orificium matricis. ⁊ terit᷑ ⁊ conficit᷑ cum melle ⁊ comeditur. ⁊ ꝯuenit aſmati que nõ ſinit hoĩeʒ iacere. ⁊ pleureſi ⁊ expellit ſupfluitates a pectore. Et decoctio folioꝝ eius: qñ coquunt᷑ cuʒ pauco mirre puocat menſtrua. Et qñ folia ipſa coquunt᷑ cum limacijs molliũt ventrẽ ⁊ puocãt vrinam: ⁊ qñ folia ipſa coquunt᷑ cũ ordeo expellunt ſupfluitates a pectore: ⁊ qñ fiunt gargariſmata cum ſuccis eius curat apata vulue. Et idem aucto. Raſ. oleũ vrtice ẽ magis laxatiuũ q̃ʒ oleum cartami. ſ. qñ tu comparas virtutẽ laxatiuam vrtice virtuti laxatiue cartami. Et idem auct. Aben Meſuay. mouet coitũ qñ comedit᷑ cum cepis. ⁊ vitellis ouoꝝ: ⁊ qñ terit᷑ ſemen eius. ⁊ ponit᷑ ſuper cancrum ꝯuenit. ⁊ de proprietate eius eſt ꝙ laxat flegma viſcoſuʒ. ⁊ qñ excoriat᷑ ſemen vrtice ⁊ terit᷑ ⁊ miſcetur cuʒ melle. ⁊ ſumitur laxat fortiter. ⁊ opʒ tamẽ ꝙ nõ tangat linguam. ⁊ caput meri ne adurat ea. Et doſis eſt a. ʒo. granis vſqʒ ad .3o. Et idẽ aucto. Iſaac ſoluit humorẽ viſcoſum ⁊ puocat vrinam. ⁊ conuenit dolori renũ ⁊ iuuat coituʒ. ⁊ maxime ſi comedatur cuʒ cepis ⁊ vitellis ouoꝝ: ⁊ quando bibitur cum ſemine cannabi. conuenit ſpleni ⁊ dolori lateris.

AVICENNA. Emplaſtrum eius cũ raffano diſrumpit dubellet. ⁊ cõuenit duriciebus: ⁊ cõuenit ſemẽ ei⁹ cancro in emplaſtro. ⁊ ſimiliter eius cinis cũ ſale cõuenit vlceribus que accidũt a morſura canis. ⁊ vlcerib⁹ malignis ⁊ cancro. Emplaſtrum eius cũ ſale conuenit torſioni neruoꝝ. ⁊ folia ei⁹ contrita abſcindũt fluxũ ſanguinis ex naribus. ⁊ ſemen eius cõuenit ſtricture nariũ ⁊ aperit opilationes colatorij fortiter. ⁊ ex ſemine ei⁹ facto emplaſtro fit dentiuʒ eradicatio facilis. Et ex eo emplaſtrũ cõuenit apoſtematibus que fiũt poſt aures. ⁊ ẽ abſterſiuuʒ qñ bibit᷑ cũ aqua ordei ⁊ mundificat pectus. ⁊ cum decoquuntur folia ei⁹ in aqua ordei educũt humores groſſos q̲ ſunt in pectore eius ſemẽ eſt fortius ⁊ ipm̃ remouet aſma. ⁊ frigidam pleureſiʒ. excitat coitũ p̃cipue ſemen eius cũ vino ⁊ apit orificiũ matricis: qñ matrix recipit ſperma. ⁊ ſimiliter ſi comedat᷑ cum cepis ⁊ ouis: ⁊ quãdo ſupponit᷑ cũ mirra puocat menſtrua ⁊ aperit matricem. Et ſimil'r ſi bibatur decoctio eius cũ mirra. Et folia ei⁹ recentia reducunt matricẽ exeuntẽ loco emplaſtri poſita. ⁊ ſoluendo educit flegma ⁊ humorẽ crudũ ſua abſterſione non cuʒ virtute ſolutiua que ſit in ipſa. Et oleũ eius plus ſoluit flegma q̃ʒ oleum cartami. ⁊ decoctio folioꝝ eius cũ obſtracis lenit ventrem. Et ſi vis vt ipſa facilius ſoluat: accipe medullã ſeminis eius ⁊ cõtere ipſaʒ cũ ſanich. ⁊ pyce eã cum vino ⁊ bibe eaʒ. ⁊ opʒ vt poſt eius hauſtum bibatur aliquid ex oleo roſaꝝ ne adurat guttur bibẽtis. ⁊ quandoqʒ fiunt ex ipſis colliria cum melle. ⁊ ſupponuntur ⁊ ſoluunt.

Hulas hulaſis. i. grana ſol.
Hulbe. arab. fenugrecum.
Hulcas faba egyptiaca.
Culcaſia idem.
Hulech. i. caprifolium.
Hulcich. ara. i. rubus.
Hulcton ideſt vſnee.
Huligen. Duligẽ. i. galãga.
Hulliquod ideſt ſalix.
Hulon. Duloſac ideſt apiũ riſus.

¶ Cap. CCCLXI.

Hullos. ara. lati. arbor glãdis. SERAPION li. aggre. cap. Dullos. auctori. Galie. Sapor omniũ partium huius arboris eſt ſtipticus ⁊ maxime corticis medij inter exteriorẽ corticẽ ⁊ lignum. Et ſimiliter pellicula q̃ eſt inter fructũ ⁊ corticẽ ſuum. Et nominatur geſt ⁊ abulos. ⁊ fruct⁹ quidẽ infrigidat paꝝ. ⁊ poſſibile ꝙ ſit in hoc ſicut medicine tepide primi gradus ⁊ deſiccat.

DIASCORIDES cap. de arbore glandium. Arbor glandis totaliter ẽ ſtiptica. ⁊ pellicula q̃ eſt inter corticeʒ exteriorẽ. ⁊ lignũ eſt magis ſtiptica. Et ſil'r pellicula q̃ eſt inter fructũ ⁊ corticẽ. POSSE. SERAPION. aucto. Galie. curat nimiũ fluxũ ſanguinis menſtruoꝝ. ⁊ ſputum ſanguinis. ⁊ cõuenit vlceribus inteſtinorum ⁊ fluxui ventris: ⁊ quando coquitur cortex interior cũ cortice fructus ⁊ folium eius cõgluctinat plagas recẽtes: quãdo apponit᷑ ⁊ maxime folia duaꝝ ſpecieꝝ glandium que ſunt magis ſtiptica. Et idẽ. Et ego qdẽ congluctinaui vulnus in quodam quod factũ fuit cũ enſe cum folio glandis poſtq̃ʒ triui in petra: ⁊ poſui ſuper vulnus in circuitu eius. ⁊ ſil'ter fructus eius ẽ ſimilis virtutis. ⁊ aliquãdo adminiſtrat᷑ in apoſtematibus calidis in p̃ncipio coꝝ ⁊ in augmento. Et idem aucto. Diaſco. Dat᷑ ex decoctione ligni eius habẽtibus fluxum antiquũ. ⁊ habẽtibus vlcera inteſtinoꝝ. ⁊ habentibus ſputũ ſanguinis ⁊ fit cum eis naſcale mulierib⁹ habẽtibus curſum mñcis: ⁊ glãdes ſimiliter faciũt illud. Et ipſi quidẽ multiplicant vrinã ⁊ incidũt dolorẽ capitis ⁊ inflant ventrẽ. ⁊ cõferunt ſpeciebus venenoſoꝝ ⁊ decoctio radicis eius quãdo bibitur cũ lacte vaccino: confert medicine mortifere: que dicit᷑ toxicũ. ⁊ quando fit emplaſtrũ cum glandib⁹ ſedat apoſtemata calida. ⁊ quando fit emplaſtrũ cum eis: ⁊ axungia porci ſalita: confert apoſtematib⁹ duris ⁊ vlceribus fraudulẽtis. ⁊ foliũ ſpecieꝝ arboris glandiũ omniũ: quãdo teritur cõfert apoſtematib⁹ flegmaticis: ⁊ fortificat mẽbra debilia: ſed illa que dicit᷑ ſanchalac: ⁊ quidam nominãt eam caſtaneã ⁊ euſtebuloc eſt ſtiptica ſimil'r ⁊ operatio eius eſt ſimilis opatiõi glandium. ⁊ maxime cortex interior caſtanee ꝯfert illi qui bibit medicinã mortiferam que dicit᷑ apimazan.

Humac. ara. humaſum. i. acetoſa. lapatium. Stepha.

¶ Capitulum. CCCLXII.

Humad. ara. gre. oxilapatiuʒ. latine vero acetoſa. Sciendũ ꝙ acetoſa apud Auicen. libro ſecũdo pprio capitulo idem eſt quod lapatium. Et apud Diaſco. in pprio caplo: qδ patet: ſi legantur vtriuſqʒ capitula. Et per Serap. caplo de acetoſa verũ hoc nomẽ acetoſa cõuenit pprie illi ſpeciei lapatij qδ eſt acetoſi ſaporis que dr̃ fuiſſe cognita ab Auicẽ. cum dixit: ⁊ nõ eſt in ſilueſtri ſicut dicunt acetoſitas: q̃ſi dicat quã bene noui. vnde Auicẽ. caplo de acetoſa vocat lapaciũ acutũ acetoſam dicẽs. Acetoſa alia domeſtica alia ſilueſtris. ſilueſtris dicitur ſicla ſilueſtris. vñ vera acetoſa eſt domeſticũ lapatiũ in quo ẽ acetoſitas: qm̃ acetoſa ſilueſtris vel lapatiũ agreſte nõ eſt acetoſuʒ. Et iõ dicit Aui. ꝙ nõ eſt ĩ ſilueſtri ſicut dicunt acetoſitas: imo forſitan eſt in quadã ex ea acetoſitas: qꝛ ĩ acetoſa domeſtica q̃ lapatiũ domeſticũ eſt. eſt acetoſitas. ⁊ ſubdit ꝙ lapatiuʒ ſilueſtre vel acetoſa ſilueſtris eſt fortior ĩ omni re ⁊ acutior. DIASCORIDES quatuor dicit eſſe ſpẽs lapatij. vt apparet in. l. lapatiũ de qb⁹ eſt vna quã vocat oxilapatiũ. i. acetoſum lapatiũ et ẽ acetoſa. q̃ eſt duplex: maior ⁊ minor: maior eſt oxi lapatiũ. minor hʒ folia minuta cũ ſtipite paruo ſeminibus pleno. cõueniunt in virtutib⁹: ſed maior efficacius operatur. Iſta vocabula inuenies etiã per aggregatoreʒ nicaſi. ſed ſciendum ꝙ minor acetoſa eſt quã moderni vocãt acetoſellã.

SERAP. lib. aggre. ca. humad. auc. Diaſco. Humad. i. acetoſa quedã ei⁹ ſpẽs naſcit᷑ in paludibus et locis aquoſis. et folia ei⁹ ſunt dura. et hʒ ſũmitates acutas. et eſt alia regalis quã Gal. dic̃ inſipidã in ſapore: lata hñs folia ſilia folijs ſicle ⁊ diſſimilia a ſupradicta. Et alia ẽſt ſpẽs que ẽ ſilueſtris hñs folia pulchra ſimilia folijs plãtaginis: ⁊ eſt quarta eius ſpẽs que eſt mõtana ſimilis lapatio ſilueſtri ſupradicto ſtipitẽ hñs durũ: ⁊ eſt nõ magna hñs ſemina: ⁊ ſil'r ſtipes eius habet ramulos multos. Et idẽ auc. Gal. lapatiũ eſt duaꝝ ſpẽruʒ: vna eaꝝ eſt inſipida in ſapore ſuo: ⁊ v̾tus eius eſt ſicut v̾tus ſicle: ⁊ iſta eſt illa ſpẽs que dr̃ regalis hñs folia ſimilia ſicle. Eſt alia ſpẽs lapatij qδ nõ eſt inſipidũ ſed acetoſum. cuius folia ſunt dura ⁊ ſũmitates acute: ⁊ illa eſt vera acetoſa: cuius ſemen habet in ſapore ſuo ſtipticitatem manifeſtam adeo ꝙ curat vlcera inteſtinoꝝ: ⁊ fluxũ vẽtris. v̾tus ſemis lapatij regalis eſt debilior hac. Et dr̃ in libro de dieta ꝙ lapatiũ inſipidũ põt dici ꝙ eſt ſicla agreſtis hñs v̾tutẽ ſicle domeſtice vel hortẽſis. Et ppter hoc Gal. in libro de cibis caplo de lapatio ait ſilueſtrẽ eſſe bletam ipſam: cõſimilis exñs nõ guſtu ſolũ: ſed v̾tute hortẽſi blete. ppter hoc ergo ego neqʒ indigeo ſermone aliquo de eo cũ p̃dixerim de bleta. oĩa aũt q̃ cõueniunt lapatij acetoſi nomẽ ĩſinuat eius qualitatẽ ⁊ virtutẽ: lapatiũ qdẽ ergo nõ vtiqʒ quis crudũ comedit ſicut neqʒ bletã. acetoſum aũt lapatiũ comedũt crudũ p̃gnantes mulieres aliqñ: ⁊ aliqui pueroꝝ ⁊ viri: ⁊ talis vocatur acetoſa. PAVLVS. caplo de acetoſa. eſt fri. ⁊ ſic. in ſecũdo. ⁊ ſemẽ eius fri. in p̃mo. ſic. in ſcδo. AVICEN. li. ſcδo. caplo de acetoſa. Alia domeſtica alia ſilueſtris: ⁊ nõ eſt in ſilueſtri ſicut dicũt acetoſitas. forſan eſt in quadaʒ ex ea acetoſitas: ⁊ ſilueſtris eſt fortior in omni re: fri. ⁊ ſic. in ſcδo: ⁊ eius ſemẽ fri. in p̃mo: ſic. in ſcδo. In ipſa eſt ſtipticitas ⁊ ĩ ĩſipida ex ea ẽ reſolutio parua: ⁊ acetoſa ẽ magis ſtiptica: ⁊ illa que nõ eſt vehemẽtis rubedis plus nutrit: ⁊ hec qdẽ eſt ſimilis endiuie: ⁊ oĩs ſupat colerã. ⁊ eius humor eſt laudabilis. ſed ne aliquis ppter diuerſitatẽ ſcripturaꝝ vario decipiat᷑ errore de acetoſa. Sciẽduʒ ꝙ illa .l. de acetoſa in aggregationib⁹ Serapiõis iuenit᷑ duplex: qꝛ iuenit᷑ ſicut ſtat in p̃ſenti caplo: ⁊ inuenit᷑ ſic. humad. i. acetoſa. cuius quatuor ſunt ſpẽs. Et etiã dicit auc. Gal. ꝙ acetoſa eſt duplex. ſ. inſipida ⁊ acetoſa: que ſcδa lr̃a ẽ corrupta rõne ⁊ auc̃tatib⁹. ratio ſumit᷑ ex pprietate vocabuli ſ. acetoſa: qm̃ quelibet ſpẽs acetoſe debet eẽ acetoſa cum nulla illarũ ſpẽruʒ niſi vna ſit acetoſa. Auc̃tate qm̃ ſpẽs acetoſe quas illa. l. ponit ſunt ſpẽs lapatij. vt Diaſ. cap. de lapatio: qui ponit illas pprie ſpẽs eius aiens ꝙ illarũ vna vocat᷑ oxilapatiũ. i. acetoſuʒ lapatiuʒ. ergo non ſunt ſpẽs acetoſe: ſed lapatij: de qb⁹ vna tm̃ eſt acetoſa: ⁊ illa vocat᷑ acetoſa. pterea Gal. nõ dicit. acetoſa eſt duplex ſicut lr̃a corrupta dicit. Sed dicit in libro de edulijs ꝙ lapatiũ eſt duplex. vnũ inſipidũ qδ eſt bleta ſilueſtris: ⁊ aliud acetoſum: ⁊ illa eſt acetoſa. ſicut patet in p̃ſenti caplo. ergo acetoſa eſt vna ex ſpẽbus lapatij: ⁊ nõ ex ſpẽbus acetoſe cuʒ ſm̃ p̃dictos vna tm̃ ſpẽs lapatij inuenit᷑ acetoſa. preterea Auic. illudẽs illis q̲ ponũt plures ſpẽs acetoſe: dicit ſicut patet in p̃ſenti caplo. Acetoſa eſt duplex. ſ. domeſtica: ⁊ illa eſt lapatiũ domeſticum quod eſt acetoſum: ⁊ alia ſilueſtris: ⁊ illδ ẽ lapatiũ ſilueſtre qδ nõ ẽ acetoſũ. Et iõ ſubdit ꝙ nõ eſt acetoſitas in ſilueſtri: qm̃ dicit lʒ aliqui ponãt diuerſas ſpẽs acetoſe: tñ nõ eſt niſi vna ſpẽs. ſ. domeſtica: q̃ eſt lapatiuʒ domeſticuʒ vel acetoſum: qm̃ in alio lapatio ſilueſtri nõ ẽ acetoſitas. ſed lr̃a p̃ſentis capituli ẽ optima.

POSSE. SERAPION. auc. Diaſ. folia acetoſe qñ comedunt᷑ ſtringũt ventrẽ. ⁊ ſemẽ acetoſe habet ſtipticitatẽ manifeſtã. ſemẽ eius etiã bibitũ cũ aqua ⁊ vino. ſimil'r flos eius ꝯferunt vlceratiõi iteſtinoꝝ: ⁊ fluxui antiquo: ⁊ p̃ũcture ſcorpiõis. ⁊ qñ bibit eũ aliqs: ⁊ poſtea pungatur a ſcorpiõe nõ nocet ei pũctura: ⁊ qñ ex radice ipſius ſpẽi cocta cũ aceto fit emplm̃ curat ſcabiẽ vlceroſam: ⁊ empetiginẽ: ⁊ excoriationẽ que accidit in radicibus vnguiũ: ⁊ opʒ ꝙ anteq̃ʒ fiat illud ꝙ fiat linitio cuʒ nitro ⁊ aceto ſup locũ in ſole ⁊ ſuſpẽdit᷑ radix eius ſup illũ qui habet ſcrofulas: ⁊ ꝯuenit: ⁊ qñ fit naſcale cũ acetoſa abſcindit fluxum antiquũ matricis. Et ſemẽ acuti lapatij coctũ cũ vino cõuenit dolori dentiũ: ⁊ frãgit lapidẽ: ⁊ curat hycteritiam: ⁊ puocat mẽſtrua: ⁊ cõuenit puncture ſcorpionis: ⁊ qñ ipſa coquit᷑ cuʒ vino: ⁊ fit cũ ea emplm̃ ſcrofulis reſoluit eas. Et lapatiuʒ qdẽ maius qδ dr̃ regale: eſt eiuſdem virtutis.

AVICEN. Radix eius cuʒ aceto cõuenit ſcabiei vlceroſe ⁊ excoriationi vnguis: ⁊ qñ coquit᷑ cũ vino conuenit emplm̃ eius albaras ⁊ empetigini: ex ea fit empl'ʒ ſcrofulis: ita ꝙ dr̃ ꝙ ſi radix eius ſuſpẽdat᷑ in collo habẽtis ſcrofulas iuuat᷑ ea: ⁊ eius decoctio cuʒ aqua ca. cõuenit pruritui. ⁊ ſil'r ipſamet in balneo eſt vltima. Colluitur os cum ſucco eius in vino. ⁊ cõuenit apatib⁹ que ſunt ſub aurib⁹. Cõfert hycteritie nigre cuʒ vino ⁊ ſedat nauſeaʒ: ⁊ comedit᷑ ppter deſideriuʒ luti. ipſa ⁊ ſemẽ eius ſtringũt: ⁊ proprie eius que magna eſt. Et dr̃ ꝙ in eius folijs eſt lenitas quedã: ⁊ in ſemine ipſius eſt ꝯſtrictio. ⁊ dixerunt qdã ꝙ ĩ ſemine acetoſe non frixo eſt lubricitas ⁊ lenificatio: ⁊ radix eius trita cõuenit fluxui vẽtris: ⁊ frãgit lapidẽ in renibus: qñ bibit᷑ cum vino: ⁊ viſcoſitas que eſt in ipſa conuenit raſure inteſtinoꝝ que accidit ex ſiccitate ſupflua. ipſa enĩ cũ iuuamẽto qδ cõuenit raſure: lubricat ⁊ cõuenit pũcture ſcorpionis: ⁊ pprie ſilueſtris: ⁊ ſi adminiſtret᷑ ſemẽ eius ante puncturã ſcorpionis nõ nocebit eius pũctura. Et idem de viribus cordis dicit ꝙ confortat cor.

Humayn. i. Iohãnitius.
Humariam. i. yreos.
Humatũ. i. terra ſigillata.
Hũbebigi. i. lapis ſmerill⁹.
Hũmema. i. amomũ. Humec. Humeme idem.
Humemati. Humenati. i. lintea lõga q̃ deferũt ſaraceni in ſuis capitibus.
Humida. Alfaſſaſa. Rodhab. Idem. Serap.
Humilgen. i. galanga.
Hunacon. i. ozimum.
Hunayn. Hunaym. i. bitumen iudaicum.
Hundebe. cicorion. arabi. vndeba. i. ſcariola. ituba endiuia.
Hune. i. acorus.
Huneſum. henis. henoſuʒ . i. cinis: ⁊ huneſum. i. ceterac. Stephanus.
Hupuphatalep. i. ſolatruʒ.
Hupuper. hupupero. i. cartafilago.
Hupurã. i. filius añ patrẽ.
Hutamus. i. cicer.

¶ Caplm̃. CCCLXIII.

Hurnam ara. gre. maluʒ punicũ. lati. v̾o granatũ. SERAPION. libro aggre. ca. hurnã. Sunt ex eis acetoſa ⁊ dulcia: ⁊ v̾tus cuiuſcũqʒ illoruʒ eſt ſm̃ illũ ſaporẽ: ⁊ ſapor ipſius granati totius: ⁊ granorũ ipſoꝝ eſt plus ſtipticus q̃ʒ ſapor ſucci eius: ⁊ pluris deſiccationis. Cortex v̾o eius in hoc eſt fortior grano ipſius. et corpus granati qδ cadit ab arbore eſt plus in hoc q̃ʒ cortex. Et idem auc. Diaſ. oĩa granata ſunt boni chimi: ⁊ bona ſtomaco: pauci tñ nutrimenti: ⁊ dulcia qdẽ ſunt melioris ſaporis: niſi qꝛ inferunt caliditatẽ ſtomaco: q̃uis non multã ĩflãmationẽ: ⁊ ideo nõ ſũt multũ ꝯueniẽtia febricitãtibus: ⁊ acetoſa cõferunt ſtomaco inflãmato. vñ Diaſ. ſm̃ trãſlationẽ grecã. dulcis ſuccus ꝯpeſcit ſtomaci ardorem. eſt etiam diureticus ſtipticus anoſtomaticus in vino etiã mediã v̾tutem habet: duruʒ qdẽ ex granis granati acidi ſole ſiccatuʒ ⁊ puluis factũ ⁊ in cibis mixtum ſtomaci ⁊ vẽtris cõpeſcit fluxuʒ. infuſuʒ quoqʒ in aqua ⁊ potu datũ emoptoicis ⁊ diſſintericis medet᷑: ⁊ fomẽto adhibitũ: cuius ſuccus expreſſus ⁊ coctus admixto melle vulnera oris ⁊ nature pcurat: pterigia paſcẽtia vulnera ⁊ recentia ad ſanitatẽ p̃ducit: dolorẽ auriũ tollit: flos coꝝ eqtina vel quitinos dr̃: ⁊ ipſe ſtipticus eſt. ſuccus eorum caſtalticus eſt ⁊ pacoleticus. ⁊ vulneribus tantum põt facere q̃ʒtum ⁊ malum granatum decoctuʒ. gingiuarũ ⁊ dentiuʒ reuma cõpeſcit: cataplaſmatibus mixtus enterocel

licos dr̃ curare. Coriuꝫ mali granati tantam habet v̾tutē q̈tam equina. elixatura radicis huius arboris bibita lū/bricos latos occidit: flores eius ſunt ↄſtrictui: ⁊ exiccātur vt ipoquiſtidos ⁊ ſiliq poſſunt. ſuccus mali granati recēs ⁊ maturus manducaẗ: ⁊ dulcedine ſua ventrē ſtringit: et ſtomacū erigit ſine corio: magis tñ ſtringit ſubacidaſtrus ⁊ ei⁹ flos citbinama dr̃: ⁊ vehemētiſſime ſtipticus eſt: vñ ⁊ diſſintericos ſanat: ⁊ vulnera recētia gluctinat. idem facit cortex ipſius. GALIENVS. 8. ſim. phar. caplo de malo granato. Omni ſtiptica participat qualitate: non tñ dñante in oibus. quedā eni eoꝝ ſunt acida quedā dulcia pluſq̈ auſtera. Et iuuamētū vniuſcuiuſq̈ eorum ſꝫ pdo/minantē neceſſe eſt fieri qualitatē. dictū eſt aūt in quar/to horū librorū de dulci ſapore ⁊ auſtero. vnde ex illis eſt tibi ſillogizare. ſunt aūt girgata ſucco ſtipticiora ⁊ ſiccio/ra: his v̾o adhuc cortices qui vocanẗ ſidia ſimilis v̾tutis ſunt. Et idem in libro de cibis dicit ꝙ granatū alimentuꝫ quidē corpori exhibet oīno modicum: quare nunq̈ ipſis vt alimento vtamur: ſed in pharmaci parte ſolum.

AVICEN. libro ſcd̃o. caplo de granato. Illud qd̃ eſt dulce eſt fri. ad primuꝫ ⁊ hu. in ipſo. Acetoſuꝫ eſt fri. ⁊ ſic. in ſcd̃o: reprimit colerā: ⁊ ꝓhibet curſum ſupfluitatuꝫ ad viſcera: ⁊ ꝓprie vinuꝫ eius: ⁊ in oibus ſuis ſpēbus vſq̈ ad acetoſum eſt abſterſio cū ſtipticitate. Grana granati cum melle liniunẗ ad vlcera fraudulēta: ⁊ eius capita p̾cipue ad vulnera aduſta: ⁊ balauſtie quidē vulnera cum calidi tate ſua coercere faciunt: ⁊ dulce quideꝫ lenificat. muzū v̾o eſt magis iuuatiuum ſtomacho q̈ poma ⁊ citonia: ſed eius granuꝫ eſt maluꝫ: ⁊ qd̃ de partibus eius magis ſtipti cum eſt capita ſunt ⁊ grana eius ſtiptica ſunt: ſiue ſint grana dulcis aut nō dulcis. grana granati cuꝫ melle ↄferunt dolori auris. Et ſunt iuuamētum interiori nariū: ⁊ confe/runt grana granati contrita ⁊ cōpoſita cum melle alcole linita: ⁊ ſi granata dulcia coquanẗ cum vino deinde terā tur ſicut ſunt: ⁊ fiat ex eis empl̃m auri ↄuenit apati eius: ⁊ iuuamētum granati ⁊ rob acetoſi ꝓprie cōuenit colere. ſuccus acetoſi vngule. acetoſuꝫ exaſperat pectus: ⁊ dulce lenit ipm: ⁊ cōfortant pect⁹: ⁊ qñ danẗ in potu grana gra/natoꝝ cum aqua pluuiali valent ad ſputuꝫ ſanguis: ⁊ ipꝫ totuꝫ ↄfert tremori cordis: ⁊ abſtergit os ſtomaci. Grana tū muzū cōuenit iflāmationi ſtomaci: ⁊ dulce eſt conue/niēs ſtomaco ꝓpter illud qd̃ eſt in ipſo de ſtipticitate ſub tili. Et acetoſum nocet ſtomaco: ⁊ cuꝫ hoc grana granati ſunt mala ſtomaco: ⁊ eius ſanich eſt cōueniens deſiderio p̾gnantiuꝫ. ⁊ ſilr̃ rob eius ꝓprie acetoſi: ⁊ vt ſugat febriēs de eo poſt cibum ꝓpter ſitim: qꝛ ꝓhibet eleuationem va/porū: eſt melius q̈ vt p̾mittat ipm: ⁊ ſubleueẗ materia ab inferioribus. acetoſuꝫ eſt plurime ꝓuocans vrinā q̈ dul/ce: ⁊ ambo ſunt ꝓuocatiua: ⁊ grana granati cuꝫ melle cō/ueniunt vulneribus ani: ⁊ qd̃ acetoſuꝫ eſt nocet ſtomaco ⁊ iteſtinis: ⁊ eius ſanich cōuenit ſoloni colerice: ⁊ confor/tat ſtomacū: ⁊ cortex radicis granati cum vino extrahit vermes ⁊ aſcarides: ⁊ aſſumiẗ cum ſua diſpōne aut ſumi/tur eius decoctio. granatuꝫ muzū cōuenit fe. acutis ⁊ in/flāmationi ſtōi: ſed dulce multotiēs nocet acutas hñtib⁹ fe. Et idem de viribus cordis ait: ꝙ confortat ſpūs epis ⁊ potiſſime granatuꝫ dulce. RABI. MOYSES. allegando Galie. granatuꝫ ꝓprietatem habet miraculoſaꝫ: qꝛ nō facit cibuꝫ corrumpi in ſtomaco: ⁊ acetoſuꝫ coquinatum cuꝫ cibo nō facit cibuꝫ in ſtomaco corrūpi. Radices gra/nati acetoſi valent cōtra vermes vel lumbricos qui vo/canẗ cinguluꝫ vel ſolea in hunc modū adminiſtrate. Re cipe radicuꝫ minutarum granati acetoſi ⁊ radicū rapeſte añ. M. i. magnuꝫ. piſtenẗ extractis prius tñ fuſtibus exi/ſtētibus in p̾dictis radicibus: ⁊ bulliant poſtea cū media quarta vini greci vel alterius vini optimi albi vſq̈ ad cō ſumptionē medietatis vini: ⁊ in fine ponaẗ. ʒ. ſ. piperis ni gri triti: ⁊ coleẗ per pānuꝫ ⁊ ꝓpineẗ actu ca. patiēti in me/dietate noctis: ⁊ poſt eius aſſumptionē non dormiat. Do/ſis eius ſunt ciati tres: ſed die p̾cedēti comedat ſemel: et ī ipſo die comedat hora qua ↄſueuerunt comedere purga/ti. Signa hñtis in vētre p̾dictos vermes ſunt iſta. qñ cū egeſtione emittunẗ ſemina ſimilia ſemībus cucurbite: et īfirmus patiẗ dolorē ventris: ⁊ potiſſime ieiuno ſtomaco ⁊ eſt macilentus ⁊ mali coloris. BVLCASIM. Eben. Azarin libro qui dr̃ ſeruitor. Granata dulcia ⁊ acria exp̾ſ/ſa cuꝫ carne ſua īteriori purgant colerā: ⁊ ↄfortant ſtoma cuꝫ ſua ſtipticitate. Et doſis aque eorū eſt lib. 5. cum. ʒ. x. zuccari boni. Et Serap. auc. Aben Meſuay. Quādo ace/toſum ſumiẗ cōfert fluxui ſtomacali qui accidit a colera: ⁊ ſincopi que accidit ab eadeꝫ. ⁊ ꝓuocat vrinā. ⁊ cuꝫ ſubti litate ſue acetoſitatis cōfert vngule oculi qñ fit colliriuꝫ cuꝫ eo. Et de ꝓprietate granati eſt ꝙ aqua eius cōfert in/flāmationi que eſt in epate ꝓpter nimiuꝫ potū vini: ⁊ ma xime amari: ⁊ acetoſuꝫ ex eo ⁊ rob granati qñ ſumiẗ cum lactucis cōfert colere ⁊ flegmati: ⁊ icoriat ſtomacū: ⁊ ſtri/git ventrem: ⁊ ꝓuocat appetituꝫ cibi: ⁊ cōfert p̾gnantib⁹: ⁊ ſanich granatorū reprimit impetū colere: ⁊ incoriat ſto/macuꝫ: ⁊ ꝓuocat appetitū ſua acetoſitate: ſuccus aūt gra/natoꝝ ſimplex eſt bonus ſtomacoꝝ inflāmationi: ⁊ febri bus: ⁊ vomitui: ⁊ fluxui ventris ⁊ epati cal. ⁊ p̾gnantibus. Et quando exprimitur dulce ⁊ acetoſum ex eo cuꝫ carno ſitate interiori laxat coleram. ⁊ fortificat ſtomacum ſua ponticitate. Et doſis eius eſt lib. 5. cum. ʒ. x. zuccari.

- Hyuſiamus. Hyuſquiam⁹ .i. ſimphoniaca vel iuſquiamus.
- Hyacintus. i. vacinia. viola purpurea.
- Hyacot. i. lapis hyacinthinus.
- Hyalado. i. vitreū flegma.
- Hyalon. hyalen. i. vitruꝫ inde empiala febris ab epi qd̃ ē ſupra. qꝛ vitreus humor in exteriorib⁹ partibus corporis eſt ī hac fe. vñ dr̃ epiale humor mutatus in flegma. ⁊ hialodo vitreum flegma. inde epiala. i. humor vitreus mutatus in flegma.
- Hybirnadepicem. i. gigirnaria.
- Hyctos. i. pluuia.
- Hydor. i. aqua.
- Hynon. i. vinū. inde hynomel. i. vini confectio.
- Hypantaſis. i. expoſitio ad ſolem. Johannitius.
- Hyonchos. Pli. eſt duorū generū vtroq̈ caule albus ⁊ niger lactuce ſimiles ambo niſi eſſent ſpinoſi caule cubitali anguloſo intus cauo: ſed q fractus copioſo lacte manat ⁊c̃.
- Hyoſiris quid eſt. Pli. lib⁹ 27. caplo. 10. v̾ſus finem.
- Hypericon pforata. herba ſancti Joānis idem.
- Hypogeū. gre. ſubterraneum occultum vt ſpelunca ab ypo qd̃ eſt ſub ⁊ ge. terra.
- Hypomelides. ſunt quedā poma ſorbis ſimilia quibus caremus.
- Hyponotica. hypotinca. i. ſoporifica. Galie. in dinamidys.
- Hypoſellinū. gre. ſmirniō. Pli. li⁹ 19. c⁹ 8. vltra me^m.
- Hypuris. i. cauda equina. herba Acut.
- Hyrculus quid eſt. Pli. li⁹ 12. ca⁹ 12. in fine.
- Hyrdon. ara. eſt ſtellio vel ſpēs eius. Albaui.
- Hyris quid eſt. l. yris illirica. libum.
- Hyſatis. i. rubea tinctorū. Theod. priſcianus.
- Hyſoperide faſilinū ſemē v̾tutē habet mixtā. eſt. n. amarum ⁊ auſterū ⁊c̃. Theo. priſ. libro de ſim. medicina.
- Hyſophirō. i. phaſeliō: qm̃ folium qd̃ aniſo ſimile ē in phaſeoli pāpinos torqueẗ capitella ſunt in ſūmo capite tenuia plena ſemīs melanty ⁊c̃. Pli. melanchion eſt nigella. li⁹ 20. ca⁹ 17. añ medium.
- Hyſum. i. euiſcus.
- Hyſurpede. i. faſeolus.
- Hyur. i. liquor vel humor.

Hyppia. i. tanacetū agreſte. ALBER. MA. libro. 22. ca⁹ de ſcabie vel lepra canum.

I Habent greci duo vel tria: ſm modernos. nā i. quā ita vocāt ſonare faciūt i. antiqui v̾o ſm ꝙ Priſ. teſtaẗ e. longū ſonare faciebant. ꝓpterea ipſam eta vocāt: ⁊ trāſlatores latini ī e. latinuꝫ ſemꝑ mutabāt. ꝑ hāc ſcribiẗ ilios qd̃ ē ſol. Eliotropia ⁊ ſilia. Aliud i. vocāt iota cui ſemꝑ ſupſcribūtur duo puncta ſic. qñ in diphtongo nō cadit. Aliud dr̃ y. ypſilon: qd̃ eſt demū i. tenue: qꝛ voce tenui ꝓfertur: cui ēt duo puncta ſupſcri/bunẗ ſic. nos y. grecū vocamus: hñt tres diphtongos que ſemꝑ i. ſonāt: vna cōponiẗ ab e. ⁊ iota. cuius hec eſt figura ei. Alia ab o. ⁊ iota ſic oi. tertia ab y. ⁊ iota: cuius hec ē figura yi. Hoc ſciēdū eſt ꝙ nūq̈ y. ꝑ ↄſonāte apud grecos accipiẗ: nec ēt apud arabes. nā arabes vnū i. ſolū hñt: q̈uis vt ſupradictū ē: alr̃ iterdū ſonat i. ⁊ e. ⁊ o. additis notis.

- I aaples. i. cerefolium.
- I aariton. Jaaton. i. cimbalaria.
- I abroa. Jabrob. Jabroc. Jabroch. i. mandragora. Jabroc. Meſue in antidotario. oleuꝫ de pomis Jabroch. i. oleum de pomis mandragore.
- I acaut eſt maſculus pini. Serap. caplo picis.
- I acintus. Diaſ. herba ē q̄ florē purpureū habꝫ ⁊c̃. l. Jagntus. margabare. ⁊ eſt ēt gēma quedaꝫ Jacintus dicta.
- I acot. ara. lapis iacintus.
- I abade. ara. Jabada. i. polium. Stephanus.
- I aliat. i. bdelium.
- I alin. i. vitrum.
- I alion. i. ypericon.
- I amarion. iamaron. i. portulaca agreſtis.
- I amen ē ꝓuīcia Jameni. vel Aliamen.
- I amen. Jameni. Jameti. eſt herba q̄ vocaẗ ꝓuenca vel herba tremula.

¶ Capl̃ꝫ. CCCLXIIII.

Jamfaram. ara. gre. ⁊ lati. croc⁹. SERAP. li⁹ aggre. caplo. iamfaram. auc. Diaſ. Ille qui fortior ē in medicina ē nouus pulchri coloris: cuius crinis v̾git ad albedinē lōgus nō fragilis plenus: q qñ fricaẗ ⁊ tāgit manū cito acuti odoris ē. GALIENVS. octauo ſim. phar. caplo de croco. Suba eius ē terrea fri. ſed qd̃ vincit ſup eā eſt cōplo ca. ⁊ in ſapore eius eſt ſtipti/citas pauca. Calef. i ſecūdo: ſiccat ī p̾mo: vñ maturat ⁊ digerit aliquali maturatione: ⁊ qd̃ adiuuat ad hoc ē ſtiptici/tas parua que repiẗ ī eo: ⁊ ē ex medicīs cōgluctinatiuis ⁊ digeſtiuis: ⁊ nos diximus ꝙ medicine ↄgluctinatiue ⁊ di/geſtiue: ſunt calide nō fortiter cum pauca ſtipticitate.

DIASCO. caplo de croco. Utilis eſt medicine vſui: ſꝫ melior eſt crocus coritius q fuerit recēs: ⁊ odoris boni: et colore vtilis: ⁊ modice ſubalbidus ⁊ oblongus non fragi/lis: ſed plenus: cuius tactu īficitur manus: ⁊ q nō hꝫ odo/rem acutuꝫ q iſta nō habuerit ſigna vetus eſt aut īfuſus: Scd̃s eſt qui ex mōte olimpo: ⁊ litia: ⁊ ex cētorino q ex locis ſicilie deferẗ: ſed hi oēs p̾ter coritiuꝫ laxe v̾tutis ſunt: q̈uis ſucco abūdent: quā maxime īficere neceſſe eſt. iue/niẗ aūt in Italia qui ēt facit ad leuia medicamenta. Cori/tius aūt adulteraẗ admixto croco magnete vl̃ ſpuma argēti: vel molipdena cū pōdere. AVICEN. lib⁹ ſcd̃o. capitulo de croco. Melior ē recēs boni coloris ſubtilis odo ris: ſup cuius pilos eſt parū albedīs nō plurimuꝫ. Crocus ſanus nō velociter tingēs nō iuiſcaẗ neq̈ frāgiẗ. ca. eſt in ſecūdo. ſic. in p̾mo: eſt ſtipticus reſolutiuus digeſtiuus ꝓ/pter illud qd̃ ī eo ē de ſtipticitate: ⁊ gluctinatiuus: et eius caliditas eſt fortior ſtipticitate ipſius: ⁊ ei⁹ oleuꝫ ē calm̄.

POSSE. SERAPION. auc. Raſis. fuit mulier q̄daꝫ que laborauit aliq̈bus diebus in partu: ⁊ dedi ſibi in potu ʒ. ij. croci ⁊ peperit ſtatim: ⁊ exptus fui hoc ſemꝑ: et ſemꝑ fuit ita poſtea: ⁊ crocus inebriat fortiter. Et qñ poniẗ ī vino letificat adeo donec faciat īſaniā excellēti letitia: ⁊ di/gerit cibuꝫ: ⁊ ↄfortat ſtomacū ſua ponticitate: ⁊ fortificat epar: ⁊ non laudaẗ cerebro. aufert appetitū cibi: ⁊ ꝓuocat vrinā: ⁊ meliorat colorē. DIASCORIDES. Uirtus croci eſt digeſtibilis malagmatica ſtiptica: ⁊ diuretica: et cuꝫ dulcore bibitus digōnem p̾ſtat: reuma oculoꝝ inun/ctus ⁊ ſupunctus cōpeſcit mixtus lacti mulieris potioni/bus ēt itraneoꝝ facit: cataplaſmatibus neceſſe miſcetur: matrici ⁊ ano ē vtilis: ventrē ſtimulat: tumores ſedat: do lorem auriū mitigat. aliqui dicūt eius bibitas. ʒ. iij. vene/noſas eſſe: ⁊ vt facilius teraẗ debet in ſole poni: ⁊ cū ſicca uerit remoueẗ: ⁊ poniẗ in vmbra: ⁊ ſi ſol pro tēpore nō eſt in teſta euꝫ calefac. Radix eius cum paſſo potui ſumpta vrinā mouet. Eſt eni v̾tutis mictualis atq̈ minus redar/guētis: quapropter lacbrymis fluētibus ab oculis vel auribus: ⁊ ſilr̃ibus fluoribus cuꝫ lacte cōuenit: miſceẗ etiam collirys ⁊ auricularibus medicamībus vel in ore cōſtitutis ſilr̃ibus cauſis. eſt etiā ꝓhibēs vinolentie vexationeꝫ: quā greci crapulā vocant: guſtu linguā ſubmordet: ⁊ ſali/uā diu multūq̈ īficit. Calefacit aūt nimis ⁊ deſiccat me/diocriter. Et ideo ad digerēdū aliquē habet ſenſuꝫ ⁊ mo/dice ſtipticū mitigans oēm dolorē collirys vel antidotis mixtuꝫ. hec eadē dicit Serap. de mēte Diaſ. licet per alia v̾ba. Et idem Serap. Fit medicina que dr̃ crocomagna cuꝫ oleo facto ex croco qñ teruntẗ ſpēs aromatice: ⁊ fiunt īde trociſci: ⁊ melius ex eo eſt hñs odorē bonū: ⁊ eſt in eo de mirra tēperate: ⁊ eſt graue ſubnigruꝫ hñs in ſe lignuꝫ: ⁊ qñ diſſoluiẗ eſt color eius ſimilis colori croci multuꝫ: ⁊ eſt leue: ⁊ eſt in eo amaritudo: ⁊ tingit dētes ⁊ linguā forti ter. Et illud qd̃ ferẗ de ſyria eſt ſicut dixi. Abſtergit obſcu ritatem viſus: ⁊ ꝓuocat vrinā: calefacit ⁊ maturat: ⁊ ipm aſſimilaẗ croco aſſimilatione pauca: qꝛ in eo eſt de v̾tute eius. Et idem auc. Humayn in de tyriaca. Aqua croci ꝓ/uocat vrinaꝫ calefacit ⁊ maturat: ⁊ crocus facit accelera/tionē partus: ⁊ corroborat multuꝫ animuꝫ: ⁊ de ꝓprietate eius eſt ꝙ diminuit appetituꝫ cibi: ⁊ replet cerebrū: ⁊ ob/tenebrat viſuꝫ ⁊ ſenſus. ⁊ aufert acetoſitatē que eſt ꝓpter appetituꝫ in ſtomaco: ⁊ illam p̾cipue que facit appetituꝫ. Et idem auc. Cōſtantini. Proprietas croci eſt ꝙ letificat adeo ꝙ occidit nimietas eius: ⁊ q̈titas ipſius ad hoc ſuf/ficiēs eſt. ʒ. iij. AVICEN. Potus eius colorē efficit bo/nū: reſoluit apata: ⁊ liniẗ ex ea heriſipilla: facit ſodā: ⁊ ipe nocet capiti: ⁊ bibiẗ cum rob ad ebrietatem: ⁊ eſt faciens ſomnū: ⁊ obtenebrat ſenſus. ⁊ ↄfert apati calido in aure. Abſtergit viſuꝫ ⁊ ꝓhibet fluxū ad ipm: ⁊ valet ad pānuꝫ. ⁊ fit ex eo alcohol ad varietatē acq̈ſitā in egritudibus: cō/fortat cor: eſt letificatiuus: odorat ipm pleureticus ⁊ fre/neticus vt dormiat: ⁊ ꝓprie eius oleuꝫ: ⁊ facit anhelitum facilē: ⁊ ↄfortat inſtra anhelitus: ipſe quoq̈ facit nauſeā: ⁊ dicit appetituꝫ: ꝓpterea ꝙ oppoſitus eſt acetoſitati q̄ ē in ſtomaco: ſed ipſe ↄfortat ſtomacuꝫ ꝓpter illud qd̃ eſt ī ipſo de caliditate ⁊ p̾paratione ⁊ ſtipticitate: ⁊ dixerūt q̈/dam ꝙ crocus eſt bonus ſpleni: excitat coitum: ⁊ ꝓuocat vrinā: ⁊ ↄfert duritiei matricis: ⁊ eius ↄſtructioni: ⁊ vlce/ribus fraudulētis: ī ipſa tñ adminiſtraẗ cū fauo aut cuꝫ medulla cuꝫ duplo ipſius de allio. quidā dixerūt ꝙ ipꝫ in po tu dederūt ad ꝓlixum partuꝫ: ⁊ factus eſt partus ſtatim. ⁊ dr̃ ꝙ aurei. iij. de ipſo iterficiunt letificādo. loco eius poniẗ de coſto equale pondus ipſius: ⁊ de ſpica quartū pon deris eius: ⁊ pondus ipſius de corticibus caſſie lignee. Et idem quarta primi. caplo ſcd̃o: ait ꝙ ducit medicinas ad cor. Et idem de viribus cordis ait ꝙ cōfortat cor.

RABI. MOY. caplo de croco: ait ꝙ auget appetitum coitus. YSAAC in viatico. caplo de emigranea: ait ꝙ fit empl̃m ex croco gūmi arabico euforbio: ⁊ mirra equa liter diſtēperatis cū albumine oui contra emigraneam.

PAVLVS.caplo de podagra. Recipe crocum cum vitello ouorum ⁊ oleum ro. ⁊ aquam ro. ⁊ miſceat̃: ⁊ cũ penna vngatur locus podagre ex eo actu frigido.

I amia. Jaſis. Theratapia curatio medicamẽtũ.
I amſemin.i.ſambucus.
I amus.ara.i.bubalus.
I anairin.ianiar.i.coſtus.
I ana.i.fantaſma.ſatira.
I ancipac.i.enula.
I anerd.ſuffrig. Janerdi.i. ad impinguandum.
I aneidon.i.cimbalaria.

I aneto.i.faſſafa.
I anion.i.opoponax. iantir idem.
I antiflas.i. flos vue vitis agreſtis.
I antifilon.i.fili⁹ ante p̃rez
I antin. Jantũ. gingizerd .i.tapſia. Jantum. Janumi idem. Serap. Gal.

℄Cap. CCCLXV.

Jaquintus

eſt nomẽ equocũ ad lapidẽ florez ⁊ herbã que ſic dr̃: ⁊ eſt herba ſm Dia. hñs florẽ purpureum: ⁊ radicẽ ſimilẽ bulbo: ⁊ vocat̃ aliter herba puerilis. traxit aũt nomẽ a puero quodã nobili qui in ſalicibus iter purpureos flores repertus eſt iterfectus deditq; nomẽ herbe puer funeris caſu. GALIENVS. octauo ſim.phar.caplo iaquintus. Radix bulbo vniformis exñs gradus eſt p̃mi qdẽ.in ſiccãdo aũt ſecũdi in ifrigidãdo iam cõplete aut tertio icipiẽte ipubes: itaq; credita eſt cuſtodire ifantes in vino cataplaſmata: fructus vo eius remiſſe abſtergit ⁊ ſtipticat: ⁊ ꝓpterea dat̃ diureticis cũ vino ſiccãs qdẽ in tertio. caliditatis vo ⁊ frigiditatis i medio conſiſtens.

I arrad.i.faſſafa.
I ar flumis eſt plãta ſilis nenufaro ſubmerſa i aq̃ ex qua parũ apparet ſtiptica: ⁊ frida ↄueniẽs vl cerib⁹ fraudulẽtis ⁊ pruritu. Pau.in ꝓprio cap⁹.
I aried.i.ſemen faſſafe. ⁊ ẽ faſſafa. Aſonanti.
I arin.i.erugo campane vl viride eris.
I arius.i.flos roriſmarini.
I arſamos.i.xilobalſamuz
I artamon.i.polium.
I arus pes vituli qd eſt.l. Aaron. Barba aron ſerpẽtaria minor dragõtea minor.
I arxalion.i.bdelium.
I aſas.i.homo ſtans oculis apertis nõ mouẽs eos.
I aſcas idem.
I aſiminus.i.ieſimini.
I aſir. Jaſiri.i.ſemẽ iunci.
I aſis.gr. akeſis.i.ſanitas. curatio medicamentuz. therapeſis.
I aſpis gẽma lapis p̃cioſus multas habet ſpẽs.
I atemon.behunegũ.i. camomilla. Bebonigi.
I atis.i.dragantum.
I ati.i.medicia vel ſanitas
I atrema. Jatrena.gre.ideſt medicina in his oib⁹ a medicina venientibus i.vocalis eſt.
I atria.grece curatio.i.medela medicina.
I atricos.gre.i.medicialis

I atros medic⁹ pollidari⁹.
I atrum.i.adarca. Gal.de ſim.phar.
I atur.ara.pin⁹ maſculus.
I auſemin. Jeuſemin.i.zãbach ſambucus.
I auſur.ara.opoponax.
I axiron. Jauſir. Jauſiri. Stephanus.
I bbos.yuos gre.i. gilbus. giboroſus.ibos.
I beleuche.i. cardamomũ minus.
I beridos herba xeitaragi ara. Pau.lepidũ agricardamũ ſceitaragi.gre. ſarcofagi.i.carnẽ comedẽs eo ꝙ radix eius fiſtulas comedendo curat.
I binueris.i.animal qð vocatur bellula.
I biſcus. euiſcus.i. altea. Caſſius felix.
I bleon ẽ ſpẽs mellis. Dia.
I cardium. Jcardũ.i.inferior pars vel pediculum cuiuſlibet rei.
I cor.gre.i.humor. ycores humores.ycroides.i.humoroſe.
I cteritia dicta ab aue icteris crocea colore. Pli.li⁹. 30.ca⁹.3. vltra mediũ.hic regius morbus ⁊ arcuatus dr̃ ab arcu ꝓpter colorũ varietatẽ ⁊ a colore auri auriginẽ vocant.li⁹ de doct.gre.ikteros geranoſos alfus aureus.
I ctericos gre.ictericos.
I ctica quid eſt.l.ietua.

I cticos.ictis.ictrios gre.i. piſcis.
I ctidion.gre.piſciculus.
I ctidon.id ẽ cornea tũica oculorum. Theophilus.
I ctinos.gre.i.milu⁹ auis.
I ctiocol la quid eſt.l. gluten. Diaſ.
I cuſir vel ienſir ideſt opoponax.
I dam.ara.i.pulmentum.
I daros.idarios.gre.ideſt aq̃ticus. ydaſmus hũor ydropicorum.
I dea. Dia.folia hꝫ oximirſino ſimilia ⁊c̃.
I den.quid eſt.l.ſumach.
I dens.i.mẽta.idiſmõ.idẽ.
I dios ideſt gladiolus.
I doma. Jdema.gre.ideſt tumor vl inflatio. Jdoima.
I dor.gre.ideſt aqua.inde ydropiſis.

I dria hoatx.i.aquax vas.
I dromel.quid eſt.l.mellicratum.
I dropiſſa.i.pix liquida.
I dros.gre. ſudor. ydroſis ſudatio. lib. de doct.gre.
I droſelinũ.i. apium aque.
I duum.i.trifula. Gal.lib. de euchimia.
I eafidon. ideſt vmblicus veneris.
I ealion.i.matriſſilua.
I ean.ſ.epatica.
I ebacion.iebarõ.i. barba iouis.
I ebaſion.i.melon indus.
I ebaſoli ideſt litium.
I eberne. zebrene. Ste.i. mandragora.zabroba.
I chneumon. Plinius lib. vndecimo.capitulo.xi.

℄Cap. CCCLXVI.

Jeblech.

arabice gre c. cuſſus.latine volubilis. IO.MESVE.caplo de volubili. Eius plures ſunt ſpẽs vna dr̃ funis arborx: cui⁹ flos eſt alb⁹. ⁊ ẽ ſicut tuba. ⁊ hꝫ lac. ⁊ vocat̃ volubilis magna. Alia eſt cui⁹ rami repunt ſup terraz ⁊ ſup ramos plantax q̃ folia ⁊ flores hꝫ minores. ⁊ dr̃ volubilis parua. Alia eſt habẽs folia ſubalbida lanuginoſa. ⁊ hꝫ lac. Alia eſt hñs folia aſpa ſic ſunt folia citruli: cui⁹ flos eſt ſicut ampulle adherentes ⁊ vocat̃ lupullus. Alia eſt cuius radix eſt ſicut feſciresin ⁊ magis groſſa: imo eſt groſſitudo ei⁹ in modum cucurbite maioris. Et eius ſtipes eleuat̃ ſuper radicẽ ſuam circiter cubitos duos. ⁊ folia ei⁹ ſunt ſtricta parua in modũ ſagitte alate q̃ ex leui cauſa fluunt. ⁊ hꝫ lac. ⁊ vocat̃ dominus lacticinorum. Et ex ea fit ſcamonea.l.ſcamonea. Melior duax ſpeciex p̃max eſt magna hñs folia in moduz ſagitte alate. melior eſt q̃ orit̃ in locis temperatis remotis ab exceſſu.ingt Diaſco.magna eſt eq̃lis.declinat tñ ad cal. ⁊ eſt ſic.in ſcðo reſolutiua maturatiua apitiua abſterſiua ⁊ ſolutiua.lanuginoſa vero calid.eſt in exceſſu vlceratiua ⁊ icĩſiua. Sagitalis vo ca. ⁊ ſic.in ſecũdo dixit Gal.in principio tertij.lac vo eius i fine tertij. ⁊ ẽ acris vlceratiua. ⁊ ei⁹ acrimonia nõ eſt in vehemẽtia lacticinij maioris. ⁊ eſt in q̃libet eius pte plãte acuitas ⁊ ſeroſitas: ſed plus in lacte ipſius. ⁊ eſt in ea abſterſio ⁊ reſolutio. ⁊ iſta eſt ſcamonea. lupullus vo eſt eq̃lis ad frigiditatẽ declinãs. ⁊ dr̃ ꝙ eſt in p̃ncipio p̃mi: ⁊ eſt verius. eſt aũt ſedatiuus dolox calidorũ extinctiuus iflãmationuz ⁊ lenitiu⁹. Rectificatio. magna aperit orificia venax: ꝓpter qð miſcẽduz eſt aliquid ei ex draganto ⁊ maſtice ⁊ rectius qð vigorat operationem eius eſt aqua caſei cum ſpica ⁊ maſtice. Ex ſagittali autez nõ ꝓpinant ad ſoluendũ niſi coagulũ eius. ⁊ eſt ſcamõea. lanuginoſa vo prorſus vitanda. ſolutione eniz educit ſanguinẽ ⁊ eſt venenũ. POSSE. lanugĩoſa educit excoriãdo. lupullus vero aſpa educit de colera citrina rem aliq̃ ⁊ mũdificat ſanguinẽ ab ea: ⁊ clarificat ipm: ⁊ ſedat inflãmationẽ eius: ⁊ affert ei iuuamẽtum magnũ: infuſio ipſi⁹ in aqua caſei. ⁊ ſyrupus eius remouet hycteritiã ⁊ aquaz. pax vtunt̃ adminiſtratione eius medici noſtri temporis cum ſit medicina bona. Et ipſa quidẽ ⁊ ſuccus eius cum ſanich ordei ſedat dolorẽ capitis calidis. ⁊ cõuenit calefactioni ſtomaci ⁊ epatis ⁊ ſyrupus eius conuenit febribus coliricis ⁊ ſanguineis. Magna vero ſolutione educit coleram aduſtam cum facilitate ⁊ apit opilationem epatis

⁊ meſeraicarum ⁊ conuenit hicteritie cum ſucco apij ⁊ endiuie aut cũ aqua caſei ⁊ ↄuenit apoſtemati epatis cal. extrinſeco ⁊ proprie cũ ſauich. oleo roſato ⁊ aceto ⁊ ſedat ſodã antiquã ⁊ ꝓprie cuz oleo roſato. ⁊ camomille: ⁊ ſuccus eius eſt ex eis que ſanãt vlcera in aure ⁊ eſt ex medicinis pectoris ⁊ pulmonis mundificãs ea a ſupfluitatibus. ⁊ cõuenit aſmati valde ⁊ cõuenit fe.longi tpis ⁊ ꝓprie fe. opilationũ ⁊ eis quax materia ẽ colera citrina. ex radice vero ſagittalis fit ẽplm cũ oleo ro. aut cãomille ⁊ ſedat ſodã fridã ãtiquã ⁊ curat emigraneã. doſis potio magne i dcoctiõe ẽ circiter. ℥.iiij. lupli vo ifuſiõis i aq̃ caſei potio ẽ.li.i.

I ecur.i.epar.
I egar. iegari.i. baucia vel daucus agreſtis.
I ehmenari.iehercenari.i. balauſtia.
I eiunũ inteſtinũ eſt ſm aſtõ.ſ.poſt duodenũ ſic dictũ eo ꝙ ſp vacuũ iueĩt̃.

I elanebin. ielaniabin. ideſt mel roxatum.
I elben. Julben .i. ſpelta. Albaui.
I elbub.i. Alulbub. baucia agreſtis vl mercurialis. Albulbub.

℄Caplz. CCCLXVII.

Jeleſſem.

vel yeſſe.ara.gre. ⁊ lat.balſamus. Sciẽdũ ꝙ balſamus dicitur arbor balſami Balſamum vero dicit̃ oleũ vel gũmi qð melius eſt dicere. Nam nõ eſt oleũ vere qð ꝓbat̃ multis exẽplis p̃io eo ꝙ videm⁹ adherere labijs vulnerũ ⁊ facile de pãno eo infecto lauat̃. ſilr Diaſ. dicit ꝙ in aq̃ iniectũ petit fundum. poſtmodũ diſſoluit̃ ⁊ totã aquã albaz facit ⁊ ꝓpterea vocat ipm lachrymũ. ⁊ gre. dicit̃ opobalſamũ. nã eſt lachrymus velut lac. ⁊ ſilr opifico vocat̃ lac ficulnee ab ipo Dia. ⁊ opiũ qð eſt lac ſilr dr̃ ab opos. hec oĩa oleo nõ cõueniũt vñ lignũ ei⁹ dr̃ xilobalſamũ. ⁊ gre. iarſamos aut beleſſez ⁊ fructus vocat̃ carpobalſamũ q2 cariſſimũ eſt vel a carpes qð eſt fructus. Multis modis ſophiſticat̃ qdã vẽdũt terbentinã ꝓ opobalſamo qdã admiſcẽt pax balſami terbẽtie ⁊ ita hꝫ odorẽ balſami ⁊ ſilitudinẽ. Alij accipiũt ſuccũ lemõcelli vel foliox citri ⁊ admiſcet̃ terbẽtine addito croco orientali. Alij admiſcẽt oleũ nardinũ terbẽtine. qdã dicũt ꝙ ſic cognoſcit̃ q2 ſi ponat̃ in ſtili ferrei pũcto accẽdit̃ ⁊ ardet ⁊ ſilr ẽt terbẽtina. DIASCO. dicit ꝙ coagulat lac ⁊ ipm deſcẽdit ad fundũ. Alij dicũt ꝙ pannus ſubtiliſſimus opobalſamo madefactus ⁊ ablutus ſi i nulla pte remanet ifectus purũ eſt opobalſamũ. ſꝫ ſm veritatẽ eſt ſic eligẽdũ purũ opobalſamũ. q2 ẽ citrinũ ⁊ multuz clax. diſcernit̃ aũt ſophiſticatũ ſic ſi cũ ſtillo ponat̃ ſuauiter in ſupiori pte aque ibi remanet ſi ĩ in fundo ſilr. ⁊ eſt ẽt alia ꝓbatio poſita aq̃ in aliquo vaſe in illa aq̃ ponat̃ opobalſamũ poſtea moueat̃ cuz aliquo ligno ſi ſit ſophiſticatũ vel terbẽtinatũ turbat̃. ſi ſit purũ nõ turbat̃. Alia probatio. Ablue manus tuas poptie poſtea pone aquã mũdiſſimã in vaſe argenteo vl alio vaſe. poſtea pone opobalſamũ in pãno mũdiſſimo ſubtili põderato tñ pri⁹ balſamo. poſtea ablue in vaſe illo qð eſt pux ad vnã ptẽ cõgregabitur velut argẽtũ viuũ ⁊ ſi aliqd gumi ibi nõ fuerit pãnus nõ inficit̃. ſꝫ eſt ei⁹ põderis cuius p̃us fuit. Alia ꝓbatio. põderat p̃us opobalſamũ põderabit in triplo vel duplo põdere plus q̃ꝫ terbẽtina ⁊ cõſtat eẽ ſophiſticatũ. dicũt ẽt aliqui ꝙ ſi ponat̃ in vola manus penetrat volã. qð falſuz ẽ. ſꝫ ſi ponat̃ parũ in palato cerebrũ ita calefacit ꝙ dr̃ ſuccẽdi. ẽ diſſolutiuũ cõſeruatiuũ ⁊ attractiuũ. SERA. lib. aggre. ca. ieleſſem. magnitudo arboris eius ẽ ſicut magnitudo arboris grani viridis ⁊ ſicut arboris hocates. ⁊ hꝫ folia ſilia folijs rute niſi ꝙ ſunt albiora ⁊ eſt in regione iudee verſus occidẽtẽ ⁊ diuerſificat̃ in lõgitudine ⁊ breuitate gracilitate ⁊ groſſitudine. ⁊ ẽ qddã ſubtile ſimile capillis qð inuenit̃ in arbore balſami ⁊ noĩat̃ balſciton q2 ẽ viride. lignũ vero eius dicit̃ xilobalſamũ ⁊ ſemẽ carpobalſamũ ⁊ gũmi eius vel oleuz lac vel ſuccus eius opobalſamuz. Colligit̃ aũt opobalſamũ in dieb⁹ canicularib⁹. Nã vulnerant̃ rami ⁊ ſtipites huius arboris in plurib⁹ locis cũ inſtrõ ferreo qð egredit̃ ab eis eſt parũ. ſũma enĩ eius qð colligit̃ ex eo oĩ anno eſt a.40. vſq; ad.50. rotulos ⁊ vẽdit̃ in loco vbi naſcit̃ ꝓ põdere duplo ex auro. Meli⁹ aũt ex eo eſt nouũ fortis odoris nihil habẽt acetoſi. ca. ⁊ dſic. in tertio. DIASCO. cap. de balſamo. Arbor eſt ſilis lity. ⁊ in eodẽ ſtatu aut piracãton folia hꝫ ſilia rute ſꝫ paulo albiora ⁊ ſp viridia exñtia flores nõ caducos hñs naſcitur ſolũ in idia curtibus vel locis humidis ẽ arbor. n. tenera ⁊ aſpa oblõga ſtipitẽ hñs ſilem viti. arbor dicit̃ balſamus lignũ xilobalſamũ ſemẽ carpobalſamũ. lac vero vel ſuccus balſamũ. hic vero fructus optimus eſt q eſt recẽs atq; vehemẽs odore ſincerus ſerenus leuis mordẽs atq; mediocriter linguã redarguẽs. Adulterat̃ ãt ciprino oleo aut lentiſcino aut balſamino ſiue mirtio vel melle mixto qð leuiter ꝓbat̃ q2 aq̃ in qua dũ miſſuz fuerit oleũ ſupnatãs balſamũ fundũ petẽs eſt balſamũ purũ veſtẽ nõ maculat ſupaſpſum cuius tãta vis eẽ dr̃ vt ſi ſol incãduerit i manu teneri nõ poſſit. preterea arbor minus ẽ cal. ⁊ ſicca. extenuãs ſubtilior aũt eſt ſucc⁹ ⁊ calidus. ſemẽ ſilis eſt virtutis opobalſamũ qð appellat̃ lachrymũ eſt arboris que eſt ſimilis malo granato vel litio ramoſo ramis tenuibus ⁊ exalbidis in idia tm̃modo creſcit. Aliq tñ dicũt ⁊ in iudea naſci. fructũ hꝫ q̃ſi obrotundũ cõtra mediũ q̃ſi vẽtro ſuz ad capita vtraq; deductũ rubicũdũ valde grauẽ ⁊ plenũ ⁊ ſi frãgit̃ ſile melli eſt ⁊ ſi maſticat̃ ſile eſt piperi mordẽs ⁊ ſuauiter redolẽs qð carpobalſamũ dr̃. huius aũt arboris lachrymũ colligit̃ diebus canicularib⁹. ſm alios vero autũni tpe. incidit̃ aũt trũcus huius arboris ꝑ loca ⁊ ramuli ipſius ⁊ ſic ſupponunt̃ vaſa q̃ lachrymũ fluens recipiãt. cuius eſt optimũ recẽs ſincerũ exalbidũ odore acutũ ⁊ nõ accidaſtrũ leuiter linguã ſubmordẽs ſequẽs ẽ colore ſubruffuz ⁊ q̃ſi gluctinoſũ. tertiũ ẽ tenuũ partiũ valde ⁊ ꝑlucidũ. oẽ aũt balſamũ qð vetuſtatẽ recipit fit rubeum reſinatũ. ⁊ ſiccũ. Qð aũt optimũ eſt ſincerũ eſt quod ꝙ in aq̃ mũda ſtillatũ nõ ꝓtinus diffundit̃ ſꝫ magis deſſidet ⁊ poſtmodũ totã aquã albidã facit: ⁊ lacti admixtum illud in caſeũ ſtringit vt coagulũ. qð enĩ ſincerũ nõ eſt in ſũmo aq̃ diffundit̃ ⁊ ſupnatat. ⁊ vt oleũ q̃ſi ſtillã oſtẽdit. Nã vires hꝫ aliquaten⁹ acriores que viſcide ⁊ calefacere ⁊ relaxare efficaciter poſſũt ſic. i ſecũdo. Eſt aũt leptomeris. Eſt aũt eligẽdũ nõ vet⁹. ſꝫ odore fortius nõ ſubacidũ. ſꝫ guſtu ſuaui ⁊ mordax ⁊ ſtipticũ. ſed diuerſimode adulterat̃. ꝓbatio eius talis eſt. pãno lineo inſtillat̃ q pannus poſtq̃ꝫ lauat̃ facile exit ⁊ nullã facit maculã. Naz ſi adulteratũ fuerit hec ꝓbatio minime inueniri poteſt. Jtẽ mũdũ lac caprinũ coagulat. Et ſi mlto tpe ſeruatũ fuerit exterminabit̃ ſm dicta aliquox. GALI. ſexto ſim.phar. capitulo de balſamo. parua plãta eſt minor duobus cubitis oritur ꝓpe egyptũ i terra ali ab egiptijs qdez nũc vocata ylũpi q̃ ab antiqs vocabat̃ ylimpolis. Et enĩ ſic ſe habebat egypti cõditio tpe autũnali dolabant̃ ferro inferiores ptes huius plãte ⁊ emanabat ꝑ eas liquor quẽ penit⁹ eſt videre ſimilẽ oleo qð ⁊ balſanelmini nũcupat̃. qð aũt ex liquore colligebat̃ recõditũ in vaſis reſidebat ⁊ q quidẽ ſupnatabat erat albus ⁊ ſubtiliũ partiũ nec nõ ⁊ vtiliſſimũ ⁊ auro precioſius. mediũ vero ſubcitrinũ ⁊ ꝑ oĩa diminutũ a ſupnatante. quidã aũt experiunt̃ B in eo ꝙ propter ipſuz cãdet ferrũ vnctũ ⁊ in igne poſitũ. hoc aũt canforeleo ⁊ oleo de canfora ⁊ alijs ineſt. Alij vero in hoc ꝙ ſupernatat ſed nõ ſubſidet ſed hec etiam ineſt alijs oleagineis ſubſtãtijs. Jn quo aũt vtrunq; occurrit. ſ. vt ferruz cãdeſcat ꝑ ipſuz. ⁊ aqua reſideat eſt impmixtum. Adhuc quoq; ſciendũ eſt ꝙ recens ſupnatat aque ⁊ tunc ſumit̃ ipſius expientia per pãnuz infuſum ⁊ ſuſpenſum deſcen

dit enim totū nequaq̄ꝫ tingēs ip̄m.ſꝫ ſolū odoꝛē illius referens.balſamus deſic.⁊ cale. ſꝫ tertij gradus ſubſtātiā. Eſt aūt ſubtiliū partiū tanq̄ꝫ aromatizans ⁊ ipſiꝰ vere liquoꝛ magis ſubtiliū partiū eſt q̄ꝫ ſemē ip̄m.foliū aūt non tantū eſt ca.inquātū opinant̄ aliq ex partiū ſubtilitate decepti.fructꝰ āt ſimilis ē qdē ſm genus virtutis deficit āt multum in partiū ſubtilitate. PLINIVS.capit.de balſamo. Arboꝛ in iudea īter termīos.zo.iugerū erat. poſtea aūt cū romani eadē regione potiti ſūt a latiſſimis collibꝰ ꝓpagata ē ſtirps eius ſimilis viti folia ſimilia rute ſed albidioꝛa ſemꝑq̄ꝫ virētia.lignū eius xilobalſamū dicit̄. fructus ſiue ſemen carpobalſamū.lac ſiue ſuccus opobalſamū eo q̄ lignū eiꝰ ferreis vngulis ꝑcuſſū ꝑ cauernas guttatim diſtillat.Cuius gutta adulteratur ad mixto ciprino oleo vel melle. ſꝫ ſincerū ꝓbat̄ a melle ſi lac coagulauerit.ab oleo ſi īſtillatū aque aut mixtū nō facile fuerit reſolutū.ꝑterea ſi veſte puro balſamo tacta ⁊ lota non fuerit maculata ſinceꝝ eſt.Adulteratū qdē neq̄ꝫ lac coagulat ⁊ vt oleū aque ſupnatat ⁊ veſtē maculat. Balſamū autē ſi purū fuerit tantā vim hꝫ vt ſi ſol incanduerit ſuſtineri in manu nō poſſit. AVICEN.libꝛo 2ꝰ.cap. de balſamo. Eſt arboꝛ egiptia naſcēs in loco q dr̄ oculus ſolis tātū cuius folia ⁊ odoꝛ rute ſimilant̄ ſꝫ tn̄ ipſa declinat ad albedinē ⁊ eiꝰ ſtatura ē ſic̄ arboꝛis viſci.⁊ eiꝰ qdē oleū ē meliꝰ ſemine ipſiꝰ:⁊ ſemen foꝛtius ligno ipſiꝰ ī oībus modis. eiꝰ vero oleū ſumat̄ ita . īcidat̄ cū ferro poſt oꝛtū aſcerahe ⁊ aggreget̄ qđ de inciſionibꝰ reſudat cū cotto ⁊ neq̄ꝫ ꝑtranſit in āno qđ eſt a 5o.vſq̄ꝫ ad.6o.lib.Experiētia olei ipſius eſt cōgelatio lactis ſtatim cū ſup ipꝫ diſtillat̄ .Et ꝑmixtio eius cū aq̄ ⁊ inſpiſſatio ipſiꝰ ⁊ ꝯſeruatio ſue ſolidatis ī aq̄ ⁊ ablutio eius a toto ⁊ ſubtilitas odoꝛis eiꝰ.Adulterat̄ āt cū oleo de pino ⁊ oleo de maſtice ⁊ cera diſſolutis in oleo de alchanna.⁊ qđ ex eo meliꝰ eſt:eſt recēs.groſſū aūt ⁊ vetus nō hꝫ virtutē eius.lignū eſt ca.⁊ ſic.in ſecūdo.ſemen ipſiꝰ calidius eo paꝝ ⁊ oleū eiꝰ eſt calidius vtriſq̄ꝫ ⁊ eſt in pꝛincipio tertij ⁊ nō ē in ipſo de calefactiōe qđ extimant.

POSSE.Opobalſami.ʒ.i.datū cū vino ſupfluitates matricis mūdificat fetū moꝛtuū educit ⁊ menſtrua ꝓuocat. bōbice intincta ⁊ ſuppoſita ꝯuenit ad diſſuriā ⁊ ſtranguriā ⁊ lapidē veſice.ſi ēt fuerit opilatio ex frigido hūoꝛe det̄ cū vino. vel virga pꝛius madefacta ex aq̄ calida erecta īflata inijciat̄ cū oleo muſcelino vel nardino.cōtra doloꝛem iliacū vel ſtomachi frigidū det̄ opobalſamuꝫ modicū cū vino tepido.Cōtra oēs paſſiōes capitis ex frigiditate det̄ cū appꝛopꝛiato aliquo paſſioni ꝯueniēte.Contra cicatrices remouendas madefiat cera cū opobalſamo ⁊ ponat̄ ſupꝛa cicatrices ꝑ.io.dies q2 cū cera pōt tādiu ſeruari ⁊ ſic ꝑ.4o.dies fiet ſi fuerit neceſſe.Cōtra q̄rtanaꝫ ⁊ quottidianā facta pꝛius purgatiōe det̄ cū vino. Cōtra tinitū aurium ex hūiditate paꝝ inſtillet̄.Cōtra doloꝛē dētiū ex ꝑte dolēti aliquātuluꝫ in aurem diſtillet̄.Coꝛpoꝛa moꝛtuoꝝ incoꝛrupta ꝯſeruat q2 quātuꝫ diſſoluit tātū cōſumit. SERAPION.auc.Galie.Opiū balſami eſt bonuꝫ ⁊ ſubſtātia eius ē ſubtilis.ca.⁊ ſic.in ſecūdo balſamū quoq̄ꝫ ē ſubtilioꝛis virtutis q̄ꝫ arboꝛ granū vero eiꝰ ē maioꝛis ſubtilitatis q̄ꝫ oleū.Idē auc.Diaſ.balſamū abſtergit tenebꝛoſitatē viſus ⁊ aufert frigiditateꝫ matricis qn̄ fit naſcale cū eo cera ⁊ oleo ⁊ expellit ſecūdinā ⁊ fetum ⁊ qn̄ fit inunctio cū eo ꝓhibet rigoꝛem ⁊ mūdificat vlcera ſoꝛdida.⁊ qn̄ bibit̄ ꝓuocat vꝛinā ⁊ eſt bonū aſmati.Et qn̄ bibit̄ cū lacte eſt bonū illi q bibit toxicuꝫ ⁊ quē momoꝛdit aliqđ aīal venenoſuꝫ ⁊ foꝛtius qđ eſt in balſamo ē oleum eius.⁊ poſt ip̄m granū deinde lignuꝫ.grana vero eius qn̄ bibunt̄ cōferunt pleureſi ⁊ apoſtemati cali.in pulmone ⁊ tuſſi ⁊ epilenſie ⁊ opilationibꝰ ⁊ anheloſis ⁊ nō potētibus anhelare. valet ī ſtranguria ⁊ lignū eius ꝯfert doloꝛi matricis quando fit ſeſſio in decoctione eoꝛum.

AVICENNA.balſamū ap̄it opilatiōes ⁊ ꝯuenit vlceribus groſſis mundificat vlcera ⁊ ꝓpꝛie cuꝫ yreos ⁊ extrahit fracturas oſſiuꝫ.Cōfert ſciatice bibituꝫ.⁊ bibit̄ eiꝰ decoctio ꝑꝑ ſpaſmuꝫ ꝯfert vlceribus capitis ⁊ mūdificat caput ip̄m ⁊ cōuenit epilēſie ⁊ vertigini abſtergit pannū ip̄m ⁊ eius oleuꝫ lignū ⁊ ſemen cōferunt doloꝛi vtroꝛūq̄ꝫ lateꝝ ⁊ cōuenit aſmati groſſo ⁊ ſtricture anhelitus ⁊ doloꝛi pulmonis.⁊ ꝯuenit ſemē eius peripleumonie frigide ⁊ tuſſi ⁊ ſilr̄ ipſius oleuꝫ ⁊ ad ſūmuꝫ ē iuuamētuꝫ viſcerū q̄ ſūt ſupꝛa mirach.cōfert debilitati digeſtiōis ⁊ ipſiꝰ malitiā decoctionis diſſoluit ⁊ mundificat ſtomachuꝫ ⁊ confoꝛtat epar ⁊ cōfert doloꝛi pungitiuo ⁊ cōuenit doloꝛibus matricis ⁊ exiccat humiditates eiꝰ vapoꝛatuꝫ ⁊ bibitum ꝯuenit frigoꝛi ipſius ⁊ extrahit embꝛionē ⁊ ſecundinaꝫ ⁊ ꝯuenit cuꝫ ex eo fit ſuffumigatio oībus doloꝛibus matricis ⁊ ipſius decoctio aperit os matricis.Et cerotuꝫ ex ip̄o cuꝫ oleo roſato ⁊ cera ꝯuenit frigoꝛi matricis ⁊ ē iuuamētum difficultati vꝛine.Et oleuꝫ aufert rigoꝛes reſiſtit venenis ⁊ cōuenit moꝛſui vipe ⁊ eius oleum ꝯuenit iuſquiamo cuꝫ bibit̄ cum lacte ⁊ venenoſis ⁊ ꝓpꝛie ſcoꝛpionibꝰ.

Ielet elcayn.i. ypogſtidos: vel barba hyrcia.ex quo fit imo ex fungo q ī radice eius oꝛitur.
I elnarum. Julinar.i. balauſtia.
I elſe.i.duricies palpebꝛaruꝫ qua quando vis palpebꝛa non eleuatur.
I emac.i.cuſcute.
I emacion. Jemariō: ideſt vinee.
I emarion . Jemeri.i. flos mali granati ſilueſtris.
I emficaria. Jemfitiaria. Jemicaria.i. yerapigra.
I emeris.ſunt Electuaria multe amaritudinis.
I enaflos.i.polium.
I enaitom. Jenaiton.i.filiꝰ ante patrem.
I enari.i.balauſtia.
I eneta ſūt Electuaria boni ſapoꝛis ſiue ſolutiua ſiue non.
I enar.i.pꝛaſſium.
I eniban.i.cimbalaria.

¶ Cap.CCCLXVIII.

Jenſis ara.vel henſir.grc.panax: Eraclea.lat.opoponax. SERAPION.libꝛo aggre.capitulo Jēſir.au.Diaſ.Planta in oꝛtis ⁊ pomerijs īuenit̄ ⁊ eſt plāta habēs folia aſpera ſic̄ ficus nō magna ⁊ ſpāſa ſuper terrā veridia rotunda ⁊ diuiſa ī q̄nq̄ꝫ ꝑtes ſilia folijs ficꝰ in ſua ſilr̄tudine ⁊ ſtipes eius ē lōgus ſilis ſtipiti galbani.albus ſup quē pili albi ſiles pulueri albo ī cuius circuitu ſunt folia parua ⁊ ī ſumitate eius ſunt capitella ſilia capitellis aneti in qbus ſunt floꝛes croceuꝫ coloꝛē habētes ⁊ hn̄tes odoꝛē bonuꝫ.⁊ hꝫ ſemē odoꝛifeꝝ ⁊ radices multas egrediētes ab vna radice grauis odoꝛis ſolida ſup quam eſt coꝛtex groſſus amari ſapoꝛis qđ aūt ex ſemine huius plāte eſt melius ē illud qđ eſt ſup ſtipitē. Nā illud qđ reperitur ſup herbā nō eſt tāte bonitatis.⁊ ex radicibus eiꝰ melioꝛ ē illa q̄ eſt alba ſicca q̄ nō eſt rugoſa pūgēs linguā qn̄ guſtat̄ ⁊ odoꝛatur.⁊ colligit̄ gummi album ab illa qđ oppoponax dr̄ in hunc moduꝫ.fodit̄ terra circa radicem eiꝰ in eſtiuo tp̄e ⁊ externunt̄ folia in fouea iuxta radiceꝫ deinde vulnerat̄ radix ⁊ ſtipes eius donec appareat coꝛ eius.⁊ tunc emānat lachꝛimus currēs ſuper folia ⁊ qn̄ deſiccat̄ accipitur ⁊ reponit̄ ⁊ coloꝛ gumi eius ē albus.ſꝫ qn̄ deſiccat̄ fit coloꝛ eius exterioꝛ croceus ⁊ melius opoponax eſt amaꝝ interius albuꝫ ⁊ exterius croceuꝫ.adherēs manui facilē frangibile qđ cito diſſoluit̄ grauē hn̄s odoꝛem ⁊ pinguē.illud vero qđ eſt nigrū eſt maluꝫ.ſimiliter ⁊ molle. Nā tale eſt adulteratuꝫ:ſed cognoſcitur. Nā qn̄ ponitur in aqua ⁊ fricatur digitis diſſoluitur cito ſi eſt bonum ⁊ fit ſicut vnguentum aliud vero non facit hoc.

GALIENVS.octauo ſim.phar.cap.de oppoponaco. Panax eraclius vel Eraclea.ex hoc fit oppoponacum radicibus eiꝰ ⁊ germinibꝰ abſciſſis.Eſt autē oppoponax calefaciens ⁊ molliēs ⁊ diafoꝛans ponit̄ in calefaciēdo qdē in tertio in.ſiccādo āt ex ſecundo.Coꝛtex vero radicis ſiccatiuum ſil'r ⁊ calefactiuuꝫ eſt farmacuꝫ ſꝫ minus q̄ꝫ opos ac ēt hꝫ qd abſterſiuum.quocirca vtimur eo ad nuda oſſa ⁊ male moꝛigerata vlcera.ſufficiēter ergo oīa talia carnoſat abſtergēdo ſil'r ⁊ deſiccādo ⁊ nō valde foꝛtiter calefaciēdo qbus oībus indicat q̄ dꝫ carnoſare vt ī libꝛis terapētice methodi mōſtrauimus.fructus vero eiꝰ ca. exiſtens mēſtruoꝝ ductiuuꝫ farmacū.aſſueuerunt auteꝫ neſcio qualiter nō panacos ſꝫ panacum noīare hāc herbaꝫ.

PLINIVS.capitulo de oppoponaco.Eſt ſuccus panacis ⁊ cuiuſdā ſp̄ei ferule cui ī ſtipite ſimilat̄. ⁊ dr̄ ab opos qđ eſt ſuccus ⁊ panax panacis qđ ē nomē illius ſp̄ei ferule ⁊ cuiꝰ ſtipites ferule ſimilant̄ coloꝛis palearis ⁊ eleuātur ſup euꝫ floꝛes odoꝛis boni coloꝛis aurei ⁊ ſunt ſm ſemitā floꝛis aneti ⁊ faciunt cultoꝛes eius īciſuras ꝑuas inter radicē ⁊ eleuationē doꝛſi eius circiter palmuꝫ mediū ⁊ egredit̄ humiditas aurea q̄ coagulatur ⁊ ē oppoponax.

DIASCO.cap.de oppoponaco.ſuccus eſt herbe q̄ panax dr̄ cuius ſtipes ſilis eſt in multis ferule ⁊ naſcit̄ locis aſperis ⁊ lapidoſis.Colligit̄ aūt ipſe ſuccus caliditer medijs eſtibus.terra q̄ eſt circa radicē cauatur deinde folia ipſius ſternunt̄ in girū.⁊ ſic ipſa radix in oblongū ⁊ in girum incidit̄ ⁊ ſic qđ decidit in folia ſiccat̄ ⁊ mirre accipit coloꝛē.Eſt aūt oppoponax coloꝛē croceuꝫ habēs defoꝛis deintus albū ⁊ guſtu amarum odoꝛis grauis leuis piguis fragilis ⁊ citius ſe ſeparans. Niger vero ⁊ mollis inutilis eſt qui adulterat̄ armoniaco ⁊ cera q pꝛobat̄ ſi digitis cū aqua fricaueris. Nā ſi integer fuerit vt lac ſoluit̄.ſi nō vt viſcus fiet.ē calidus malacticꝰ leptiticus. AVICEN. lib.ſecūdo cap.de oppoponaco.eſt arboꝛ que nō eleuat̄ a terra. ⁊ ſimilant̄ ipſius folia folijs ficus ⁊ ſunt vehementis viriditatis rubea inciſas habētia ꝑtes rotunda ⁊ eius crus ē ſicut cucumeris ſup qđ ſunt pili pulueruleti. ⁊ eiꝰ folia ſunt parua valde ſup cuius extremitatē eſt coꝛona ſimilis coꝛone aneti.⁊ eius flos ē citrinus ⁊ folia floꝛis ſūt boni odoꝛis ⁊ vene ipſius ſunt plurime.ramificātur a radice vna groſſum habētes coꝛticē ⁊ interius ē odoꝛis grauitas.Eius aūt gumma extrahit̄ cū inciſione ſue radicis in pꝛimis cū crus apparet.⁊ qn̄ fricatur ē eius inciſio ſm coloꝛē croceuꝫ.q̄ aūt huic ſp̄ei ſilr̄ numerat̄ de ſp̄ebus oppoponacis.ſꝫ crus ad minus eleuat̄ cubito vno deīde ramificatur ſicut folia feniculi ſꝫ eſt debilius qdē in radice eius melius ē illud qđ eſt albū moꝛdicans linguā in quo nō eſt ꝯtractio boni odoꝛis.⁊ ex fructu eius melius ē illđ qđ eſt ſupꝛa crus ⁊ terminū mediuꝫ ⁊ ex gumi eiꝰ melius eſt illud qđ eſt valde amaꝝ ⁊ intrinſecus albū ⁊ extrinſecus croceū frangibile quod diſſoluitur in aqua. Nigrum vero leue ē adulteratū cū armoniaco.ca.eſt ⁊ ſic.ī tertio.

POSSE.SERA.auc.Galieni. Radix eius ē medicina que deſic.⁊ cal.⁊ in hoc ē melioꝛ q̄ꝫ ip̄m oppoponax.Coꝛtici aūt eius ineſt virtus abſterſiua ⁊ valet contra oſſa denudata:⁊ nos qdē vtimur in medicinis vlceꝝ fraudulentoꝝ q2 generāt iſte medicine carnes foꝛtiter.⁊ hec medicina abſtergit ⁊ deſiccat ⁊ nō calefacit foꝛtiter. ⁊ his pꝛopꝛietatibus egent medicine q̄ debēt generare carnē. Sꝫ lac huius plāte eſt oppoponax.deſic.⁊ cal.in tertio ⁊ mollificat ⁊ reſoluit ⁊ h̄ facit qđ eſt nouuꝫ q2 nō pōt eſſe pingue ⁊ mollificatiuuꝫ niſi illud qđ eſt nouum.Et h̄ ꝯtingit de bdellio armoniaco ⁊ galbano.⁊ dixit ī epiſtola ad glauconem qn̄ memoꝛauit ei de apoſtemate duro qđ erat in puero.⁊ miſcui ī medicinis illius de oppoponaco illđ qđ erat magis nouū.nam non pōt eē pingue ⁊ mollificatiuū ex eo niſi nouum.Et auc.Diaſ.qn̄ datur de eo in potu cuꝫ mellicrato aut cū vino cōfert rigoꝛibus fe.ꝑiodicaꝝ conuſſionibus neruoꝝ doloꝛibus lateꝝ tuſſi diſtillatiōi vꝛine ⁊ ſcabiei veſice. Et ſi adminiſtratur diſſolutū cuꝫ melle pꝛouocat menſtrua ⁊ coꝛrūpit fetum ⁊ reſoluit inflationes matricis ⁊ duricies eius:⁊ qn̄ ponitur cū melle ſuper ſciam cōfert doloꝛi eius ⁊ ingredit̄ ꝯfectiones medicinarum oleoꝝ ⁊ vnguētoꝛuꝫ q̄ fiunt ad podagrā ⁊ in medicinis ſode.⁊ qn̄ ponit̄ ſup apoſtemata que dicunt̄ carbunculi aperit ea ⁊ maxime cū paſſulis ⁊ qn̄ fit emplaſtrū cū eo ⁊ oleo cōfert podagre.⁊ qn̄ fit collirium cū eo acuit viſum.⁊ qn̄ ponitur in coꝛroſionibus dentiū ſedat doloꝛes eoꝝ.⁊ qn̄ miſcetur cum tantūdem picis fit emplaſtrū cōueniens ⁊ iuuamentū multum moꝛſui canis rabidi. Radix vero plāte huius qn̄ abꝛaditur ⁊ ſupponit̄ mulieri expellit fetū ⁊ ſanat vlcera antiqua ⁊ qn̄ terit̄ cū melle ⁊ fit emplaſtrū cum ea veſtit carne oſſa denudata. Semē eiꝰ qn̄ datur in potu cū abſinthio ꝓuocat mēſtrua ⁊ qn̄ dat̄ in potu cū ariſtol'.lon.eſt ꝯueniēs moꝛſibus venenoſis ⁊ qn̄ bibit̄ cuꝫ vino cōuenit ſuffocatiōibus matricis.Et idē auc.Aben Meſuay cōuenit ad ea ad q̄ iuuat armoniacū. Et doſis ē a.ʒ.ſ.vſq̄ꝫ ad aure.i.⁊ ꝯuēit neruis ⁊ ꝯuēit vlceribꝰ qn̄ miſcet̄ vnguētis ⁊ laxat vētrē qn̄ miſcet̄ cū alijs medicinis ⁊ cōuenit colice frigide ⁊ expellit vētoſitates groſſas a coꝛꝑe ⁊ extrahit hūoꝛes crudos ⁊ reſoluit doloꝛem iuncturaꝝ. AVICENNA.Eſt aūt reſolutiuum ventoſitatū lenificatiuuꝫ abſterſiuū lenificat duricies ⁊ hothoꝛ.eius radix eſt ad medicandū oſſa nuda.cuꝫ melle eſt cōueniens vlceribus antiqs ⁊ igni perſico.⁊ quod ſup ip̄m eſt etiaꝫ vulneribus ⁊ hothoꝛ ⁊ ad ſummuꝫ oēs ꝑtes eius cōferunt vlceribus fraudulentis ⁊ bibit̄ cuꝫ aqua ⁊ alcaratim ⁊ cū vino ꝑꝑ cōtractionē lacertoꝝ ex ꝑcuſſiōe. qdā vero dixerunt q̄ ipꝫ eſt malū neruis ⁊ videtur q̄ ſit malum neruis ſanis ſiue humectatis ⁊ eſt cōferens ſciatice ⁊ bibit̄ ad ipſam ſuccus eius ⁊ remouet laſſitudineꝫ ⁊ cōuenit doloꝛi iuncturaꝝ oīuꝫ ⁊ podagre moꝛe emplaſtri ſuperpoſitū.Confert coꝛroſioni dentiū cuꝫ eo impletur ⁊ ſedat doloꝛes eoꝝ ⁊ cōuenit ſode epilēe ⁊ matri infantiuꝫ acuit viſum ⁊ fit ex eo colliriū.ex folijs eius fit emplaſtꝝ ſup doloꝛes lateris ⁊ oppoponacum cōuenit doloꝛi vtroꝛumq̄ꝫ lateꝝ ⁊ tuſſi cū ſunt frigidi.eius ſuccus cōuenit duritiei ſplenis moꝛe emplaſtri ſuppoſitū ⁊ bibitum cū aceto.ponunt̄ enim ex eo decem aurei in duobꝰ vꝛceolis muſti ⁊ clarificat̄ poſt duos menſes ⁊ cōuenit ſpleni valde ⁊ multuꝫ h̄ cōuenit hidropiſi lenit duriciē matricis ⁊ cōuenit guttationi vꝛine ⁊ auellana vna ex eo bibit̄ cum aq̄ calida ad ꝓuocandū vꝛinaꝫ ⁊ menſtrua ⁊ iuuat matricē frigidam ⁊ eius fructus abundare facit menſtrua ⁊ pꝛopꝛie cū abſinthio ⁊ interficit fetum ⁊ pꝛopꝛia radix eius . ipſa nāq̄ꝫ facit aboꝛſū ſuppoſita ⁊ bibita ⁊ cōuenit pꝛefocatiōi matricis ⁊ exterminat ventoſitatē ⁊ duriciē eius ⁊ cōuenit colice ⁊ ſoluendo educit crudū humoꝛem. ⁊ conuenit pꝛuritui veſice ſi bibit̄ cuꝫ aqua cartami ad rigoꝛē ⁊ feb. ꝑiodicas.ex eo cū pice fit emplaſtrū bonum moꝛſui canis rabidi cū ariſtologia ad puncturas bibitum eſt tyriaca.⁊ ſimiliter eius ſuccus.loco eius ponuntur ficus.⁊ extimo q̄ armoniacum eſt ei pꝛopinquum.

I entū. Jantū.i.tapſia.ara.
I era.i.ſacra inde yera pigra.i.ſacra amara. yera pikra gre.
I erabotanum.Dia.quam multi piſterion ⁊c̄.
I erad.ara.i.locuſta.lib.de doctᵃ.ara.
I eraficaria.i. Jerapigra. Aliab.
I erificatia.i.yerapigra.
I erain. Jerainon.i.cretanus marinus.
I erame . Jeramia.i.radix artemiſie.
I erā. Jeranā.i.criſta galli.
I erania.i.arthemiſia.
I erax.i.aſtur vl'ancipiter.
I erax gre.aſtur vel accipiter.kirānus lib.de doctᵃ gre.i.vocali nō ꝯſonāte.
I erdhe.ara. panis ualde mollis.
I erebotana.i.ſacra.⁊ ē cen

trux galli.herbena. ⁊ ſcribitur p.g.l. gerebotanū. Jerabotani. votani.gre. ſegmen.i.ſacratimen.romane q2 in expiandis tē plis ⁊ ſacrificÿs ⁊ in adiurationibus cōfederationum hac herba vtebanṫ Titus liuius in primo.

Caplm CCCLXIX.

Jergit Jergir. Jerir.ara.gre. euzonium.lat. eruca. Eius due ſūt ſpecies:domeſtica ⁊ ſilueſtris. ⁊ ambe ſunt oībus note. ca.eſt ⁊ hu.ī ſo.domeſtica minoris efficacie q̄ ſilueſtris vſui medicine cōpetūt ſemina ſicut folia. PLINI.lib.z.ca.iz.ī pn°.de eruca. Miſceṫ in ꝯdimētis in qb⁹ carnes ⁊ piſces ītingunṫ tāta ſuauitas ei ineſt vt greci euzonomia appellauerūt ⁊c̄.euzomū vocari reperi in quāpluribus locis. SERAPION.li.aggrega.cap.iergit.Sunt ei⁹ due ſpecies domeſtica ⁊ ſilueſtris omnibus note. POSSE.Habet virtutē cōſumendi ad incitandū coitum ad ſtranguriā ⁊ diſſuriam ⁊ paraleſim valet decocta cum carnibus.Contra predicta. puluis ſeminis eius cum cepe decoquatur ⁊ detur.herba ipſa decocta in vino ⁊ renibus cataplaſmata libidinē excitat.pectini impoſita vrinam prouocat.puluis ſeminis eius cuꝫ melle ⁊ vino conficitur qui cataplaſmatus renibus libidinem incitat. GALIENVS.li.de cibis.eſt ca.⁊ hu.in z.⁊ ipſa quidem generat ſperma ⁊ ventoſitateꝫ ⁊ ideo facit erectionem virge.⁊ calefacit potēter hoc olus.vt neq̄ ſolū comedere ipſum ſit facile ſi non mixtum cum folÿs lactuce.ſed ⁊ ſperma generare credituꝫ eſt ⁊ impetus ad coitum excitat doloratiuum autem capitis eſt ⁊ magis ſi quis ipſum ſolum comedat.Sed idem in.6.de ſim.medicina cap.de agnocaſto dicit q̄ eſt cali.⁊ ſic. Nam dicit q̄ agnus caſtus non eſt generatiuus ſpiritus vaporoſi ſicut eruca.Sed propriuꝫ eſt eruce habere vim in caliditate ⁊ ſic.non tamen agnocaſto ſimilis eſt.paulo nāq̄ deficit in ambobus. Nam ca.quidē ⁊ ſic.eſt eruca.differt tamen in permixtiōe qualitatis ⁊ virtutis. SERAPION.auc. Habix. dicitur eruca quaſi vrtica q̄ ignite ſit virtutis ⁊ in cibo ſepe ſumpta veneris incendiuꝫ moueat.cui due ſunt ſpecies vna vſualis alia agreſtis que acris eſt virtutis.vtreq̄ auteꝫ veneris commouet vſum.Et idē Sera. auc.Hali.eruca generat ſpma ⁊ excitat libidinem ⁊ generat viſcoſitatem.Et ideo facit erectioneꝫ virge. ⁊ ſi comeditur ſola inducit doloreꝫ capitis quare oportet vt comedatur cum ea lactuca endiuia vel portulaca ⁊ ipſa prouocat vrinam ⁊ laxat ventrem ⁊ confortat digeſtioneꝫ ⁊ ſilueſtris ē fortior q̄ domeſtica.Et idē auc.Aben Meſuay. ſuccus eruce recens quādo adminiſtratur cuꝫ felle bouino laxat ventrem ⁊ confortat digeſtionem ⁊ linitur cum eis ſupra cicatrices vlcerum ⁊ delet eas ⁊ quando adminiſcetur cum melle ſuccus eius aut ſemen eius confert lentiginibus. DIASCO.cap.de eruca. Multum comeſta ventrem ſtimulat.Semen eius omnia illa facere poteſt. Nam diureticum eſt ⁊ calefactoriuꝫ carnes ſeruare a putredine poteſt lacti aut aceto mixtum ⁊ trociſcis ide factis eruce agreſtis ſemine multi pro ſinapi vtunṫ.virt⁹ eſt ei diuretica ⁊ viſcidior. vtraq̄ tamē vt aiunt veteres commouet actus venereos.

I erit.i.folium.
I ernifeſum.i.lupina.
I erobalni.i.iudaica.
I erobulbū.i.bulbus agreſtis.
I erodoche.i.panis valde mollis.
I eſamul. Jeſamuli.i. fili pendula.
I eſar.i.vua vulpis.
I eſcar.vel Jeſtar.i.cū homo ſtat oculis apertis ⁊ non mouet eos.
I eſſe. Jeſſe.i.ieleſſem.
I eſuminum.i.viola alba. Hal.quarto memiri capitulo quinto.

Caplm. CCCLXX.

Jeſemin ara.⁊ zambach gre.lencoia.la. ſambac⁹. SERAPION li.aggre.capi.ieſemin. Eſt planta habens album florem ⁊ quedam citrinum ⁊ eſt minus ca.⁊ ſic.q̄ album. ⁊ ſimiliter eſt minus in operatione ſua.⁊ citrinus reperitur in babilonia. Eſt autem ex eo alia ſpecies cuius flos celeſtis eſt coloris. Et idem auc. Aben Meſuay. eſt ca.in principio.3.

GALIENVS. ſexto ſim.phar. capitulo de ieſamino. Ambach herbe quam ieſemin vocant.Semen maxime vtile eſt cali.⁊ deſic.nec non ſubtilium partium. Eſt autem guſtantibus ſubamarum ⁊ acre.⁊ palam quoniaꝫ diureticum eſt ⁊ diaforeticum.erit auteꝫ cali.⁊ ſic. in tertio intenſe. Etiam hic dicit in ſexto huius.Et ſubdit in.7. lenconya.i.ieſeminum.tota quidem frutex abſterſiue eſt virtutis ⁊ ſubtilium partium magis auteꝫ participant ea flores ⁊ horum ſicciores magis viridibus.

AVICENNA.ponit tres ſpecies. Alba citrina ⁊ purpurea. Et ē alius ſambacus agreſtis de quo.l. veſum.

POSSE.SERAPION.folia eius humi.non ſicca. quando ponuntur ſuper empetiginem ⁊ pānum expellūt eos ⁊ reſoluunt omnem ſuperfluitatem ⁊ conuenit habētibus catarrum ⁊ inducit doloreꝫ capitis illis qui ſunt calide complexionis.⁊ oleum eius eſt iuuatiuum in hyeme ⁊ ſi habens calidam complexionem odoret nimium de ipſo timendum eſt ne faciat fluxuꝫ ſanguinis ex naribus eius.Et idem auctoritate Aben Meſuay.confert humiditatibus ⁊ flegmati ſalſo ⁊ ſenibus frigide complexiōis ⁊ confert doloribus qui fiunt ex flegmate viſcoſo.

I eſerac.i.vſnee.
I eta.i.bleta.
I etablon.i.praſſium.
I etalion.i.perforata.
I etan.i.armoniacum.
I etaſan. Jeteſani.i. filius ante patrem.
I etarac.i. Jetua.
I eterac.eſt nomē generale omnium ſepteꝫ ſpecierum titimalli.
I etcam.eſt ſpecies lacticiny famoſi ⁊ mortiferi.
I elidion.i.piſciculus.
I etua.eſt nomen generale oīum ſpecierum titimali quas Diaſcori.deſcribit quamuis Johannes Serapi.ſeptimo capitulo de laxatiuis ſim. dicat q̄ eſt ſpecies mezercon.
I eum.ara.i.nux.
I eum alkei. Jeum ſilke.i. nux vomica.
I eumbaue. Jeumbace.i. nux muſcata.
I eumcaligeue.i.auellana
I eumethel.i.nux methel.
I eumal.i.praſſium.
I euers. Jeuhuers. Jeuguers:geguers. eſt gen⁹ ad milium panicum ⁊ ſcaiolā que omnia vnius virtutis eſſe videntur.
I euſir. Jauſir.ara. opoponax.
I euzbenden. Nux bendē Auicē. Ex albaui ē Era. barbarica dicta ſtercus columbe in baldach. ⁊ ē de his que cōferunt corrupto appetitui.
I ezafon.i.cimbalaria.
I ezala.i.ſoldanella.
I ezar.i.baucia vł daucus agreſtis. Jezarum paſtinace.l.lezar. Alfaneria.
I ffidabegi.quid eſt.l.Cardabem.
I ffius.i.tapſia.
I fon. Jffon.i. cameleonta nigra. Dia.
I gens.i.ſubub.
I getim.i.gipſum.
I gia.gre.eſt quedam confectio in antidotario virili ⁊ eſt dictum ſanitas vel ſalus. valitudo incolumitas per.y.
I gidion. Hiugidion.i.fumus terre. PAVLVS.cap.de ſanie.oculi quam ypopiaꝫ vocat igidium poſuit.Et Aui.eodem cap.allegās paulum ⁊ eandē ſcribēs medicinaꝫ vbi Paulus Jgidium.ipſe fumū terre poſuit.
I gil vermis lecti fetēs.i.cimex lecti rubea.ſ.alcōat feſefiſis ara.huchuch.
I gnida. Aſcalife.i. vrtica. grece gnidion.
I gnis falſen:vel falfeneſſati.i.ignis ſacer ⁊ ſūt pla genera me que eſt medium hominem ambians qui zoſter dicitur ⁊ encat ſi circūcixerit. Et cingulū vocāt. Plinius lib° z6.caplo.xi.in fine.
I gnis pſic⁹.idē.Et ē puſtula corroſiua adurens.faciēs accidere eſcarā: vel ſūt puſtule parue rubee. igneā pūctōeꝫ īferentes
I gnotica ſunt illa q̄ faciūt ſomnum vel ſoporem.
I graſſia gre.hūor.p.y. humectatio.
I gron grece ſudor.p.y.melius.
I gros.i.lipidus pur⁹ pclarus ligdus madidus humect⁹ hūidus viridis.roſidus.p.y.meli⁹ inde gro collirium.Caſſi.fe.
I groſtilimum.i.ſudor.
I hauſir. Jhauſis.id ē opoponax.
I lex arbor:ideſt lecina.
I llaſcos.i. bardana que ⁊ lappa maior dr̄ hoc vocabulū poniṫ ī antidotario virili in mitridato.
I ligas.i.pes leōis vel brāncha leonis herba.ſ.
I liō.i.iteſtinū lōgi⁹ alÿs:⁊ ē tertiū ſupiox graciliuꝫ īuolutū multis reuolōnibꝰ ī quo fit illiaca paſſio. q̄ grece dr̄ illiodes cū illidis. ⁊ ab hoc dr̄r ſalſitie cauponum ſm grāmaticos.
I lios:ideſt ſol.
I llitimos:ideſt drimos.
I lkakadis.i.calcantum.
I ſaron:ideſt enula.
I mair:ideſt ſicomorus.
I mar:ideſt cerfolium.
I mbemō. gre.medicamē qđ ex lachrymo oleax ī maritimis arabie naſcētiū fit. Plin.li.iz.cap.iS.
I mbres:ideſt pluuie.
I mbrilis.i.pluuialis aqua ab imbre dicta.
I mbromida: idē ſordida. Alex.ca° đ diſinteria ait vlcera imbromidanṫ.i. ſordidantur.
I mera.i. dies. inde meraeriſeos:ideſt dies cretica
I molopes gre.i.cicatrices molops cicatrix.
I mmoſcen. Jmorpone. i. pſilotrū qđ ꝯficiṫ ex arſenico ⁊ calce viua. Alchilleia dr̄. Jmmoſpone gre.
I mperiale.i.ozimum.
I mpetigo gre. lichenas lati.zēnas naſcunṫ ex melīco hūore rotundo ſcemate ī ſupficie cutī cuꝫ īgēti pruritu ⁊ aſpitate ⁊c̄. Cū īpetigo ipſa ſerpe cute. i. āmbulare cepit dr̄ ſpigo.
I mpice ſemen.i. betonice ſemen.
I maſalepidos.i.gipſum.
I nātū.i.flos lābruſce ⁊ eſt flos vitis agreſtī ab yros qđ ē vinuꝫ ⁊ anthos flos quaſi flos vini. Enantū. Hali. 8.memiri.caplo.z.

Caplm. CCCLXXI.

Jncenſaria. herba eſt facta ſicut arnogloſſa: ſꝫ aſpera ⁊ ſuper terram ſpanſa cuius odor eſt ſicut thuris hn̄s in coſtis aliqualem piloſitateꝫ ⁊ albedinē ſicut enula. POSSE. deſiccat hūiditatē pectoris confortat neruos ⁊ valꝫ ad corizam.

I nulli.i. villi fila.s. carniū vel neruorum.
I ncuba ſoliſſega. cicorea. ſponſa ſolis idem.
I ncub⁹ ⁊ vocaṫ ſtrangulatio ⁊ albidelen arabi.⁊ alchatū.i.egritudo in q̄ hō ſentit vt ī ſōnū egrediaṫ fantaſma graue ſup ſe cadēs vis ei⁹ ⁊ motus ⁊ fortaſſe prefocaṫ pp porox opilatiōes:⁊ cum ab ipſo ſepaṫ ſubito excitat euꝫ.
I ndanicuꝫ ferrum.i.indū ab india dictum.
I ndehideſter.i.caſtoreuꝫ.
I ndi mirabolani.i.nigri.
I ncoadiū.i.interior ps ſeu meditulium cuiuſq̄ rei Theo. Priſ.ca° de īfixis corpori ⁊ de oculis.
I ndiamen. Jndiē eſt illud qđ ī aere apparet vt ſtella candens ⁊ quidam dicunt q̄ eſt cometa.
I ndicū qđ ē.l.nileg. Diaſc. duas hꝫ ſpēs nos cōiter dicim⁹ ſuccū herbe dicte ara.nil quo pāni tīgunṫ.
I ndiſtimbre:ideſt cum hō comedit ⁊ nō ledit eum.
I nditis:ideſt Jnantum.
I ndargirios: ideſt argētū viuum
I nebuchos:ideſt ceruſa.
I nedeō.ineleō ē ꝯpō ex vino ⁊ oleo.li.de doct. gre.

Capi. CCCLXXII.

Jnfarion. ara.gre.hypericon.hiumi. vel atricum lap.vero hypericon vel ſcopa regia.

SERAPIO.lib.aggre.caplo. Jnfaricon.ſunt quidaꝫ q nominant Kamepitheos propter ſimilitudinem quaꝫ hꝫ ſecum in odore reſine pini. Naꝫ piteos.i.pinus.⁊ eſt arbuſtuꝫ qđ eſt ydoneum ad accendendum ignem ſicut ligna ⁊ habet folia ſimilia ruthe.⁊ lōgitudo eius eſt circiter palmum:⁊ color eius eſt vergens ad rubedinem ⁊ habet florem ſubtileꝫ album ſimilem flori chitri ⁊ ſemē eius eſt in cortice longū ⁊ rotundū ⁊ magnitudo ſemis eſt in quantitate ſemis ordei cū odore reſine pini. Naſciṫ in locis aſperis ⁊ domeſticis ⁊ admiſtraṫ ſicut eſt:ita q̄ nō ſumus contenti ſemīe ſolo. Pli.li.z6.ca.8.vſus ſi. GALIENVS. oct.ſim.phar.ca.ypericum.ca. ⁊ ſic.ſubtiliuꝫ partiū exn̄s.

DIASCORI.caplo ypericuꝫ eſt herba colore ſubruffa folia ſimilia ruthe habens florem tenueꝫ flori viole ſimilem ⁊ ſemen nigruꝫ in forma ordei odori reſine. vires habet acriter ſtringentes ⁊ nuctuales. PAVLVS.capitulo de ypericon.ca.eſt ⁊ ſic.in.3. POSSE GALIE. Menſtrua ⁊ vrinas prouocat. Oportet aūt totuꝫ ad hoc aſſumere:⁊ non ſolū ſemen:ſed etiam fructum:ſed cuꝫ folÿs applicatum viride fit ad cicatricem ducere poteſt oīa vlcera q̄ aduſtione facta ſunt ignis. ſiccū vō ſi appoſueris ſanabis ⁊ laſſa ⁊ putrida vlcera.Quidā vero ⁊ ſciaticis bibere id dant pulueriꝫatū ⁊ ſiccatū:⁊ quādo fit naſcale cū eo prouocat menſtrua.Et quando bibitur puocat vrinaꝫ ⁊ ſi bibitur ex ſemine eius cum vino curat quartanam: et quando bibitur eodeꝫ modo.40.diebus continuis curat ſciaticam:⁊ quando fit emplaſtrum cuꝫ folÿs eius ⁊ ſemine curat combuſtionem ignis. DIASCORI. Ypericum potatum vrinam prouocat:⁊ ventrem ſtringit. Jteꝫ folia ⁊ ſuccus eius medentur diſinterie ⁊ ſanguinis effuſioni ramicem etiā curat herba fomento impoſita ⁊ combuſta ſanat.hec cauda caballīa dicitur ab aliquibus ⁊ deſiccatiua eſt fortiter ſine mordicatione.ad plagas autem magnas cataplaſmatibus impoſita vtilis eſt ⁊ glutinat neruos inciſos.facit ⁊ ad eos qui ſanguineꝫ vomunt ⁊ ad fluxum ſanguinis mulierum ⁊ ad diſintericos ⁊ diariaꝫ ⁊ ad omne reuma ventris fortiſſimum adiutoriū eſt ſi ipſa herba cum aqua aut cum vino bibatur.ſuccus auteꝫ eius ad fluxum ſanguinis narium ⁊ fluxum ventris cum vino auſtero potu datur febrientibus cū aqua. PAVLVS. vrinam prouocat epar ⁊ renes mundificat femorum dolores curat vulnera deſiccat venenum ſuperat. cataplaſmatibus celeriter vulnera ſanat. L.Otonia.

I nguimbar.i.lutum armenum.
I nguiaria ſꝫ Pli.li.z6.ca.9°. ē herba dcā artemon phibēs dolorē inguinū: ēt in manu retēta inguialis etiam dr̄ Aſterion.
I ngulia eſt quoddam conditum ſic nominatum.
I nguriale naſcitur ītra petras ⁊ loca aſpa. hec herba nocte tāq̄ ſtella in celo lucet adeo vt eā vidētes ignorātes putāt fantaſma ſe videre.a paſtoribus maxīe vr̄.l. Aſteriō.
I niuba īgiba ara.i. ꝯdituꝫ aliqđ vt īrigi mirabolāi ⁊ cetera que cōdiuntur.
I nmuſir eſt quedam ſpecies calamenti.
I noſeros.i.yniferus.
I noleon.i.compoſitum ex vino ⁊ oleo.
I nomel.i.ꝯpoſitū ex vīo ⁊ melle.li.de doctri.greca.
I nia grece fibre.
I nontes. i.iontos Theođ. Priſcianus.
I nontes.i.vinum qđ fit ex fructu vitis agreſtis.
I nomel. Onomeli. i .mulſuꝫ ab inos gre.qđ ē vinū apud grecos ſcribiṫ p oi. diphtōgū: ſꝫ pferūt.i.nō oi.Caſſi. fe. Jnomelites. Halie.ad glauconeꝫ:⁊ ad panfilum in tyriaca.
I nops. Jnopos.i.q̄ſi nigx Theophilus.
I noris:ideſt criſis.
I nos gre.ideſt vinum.
I ngmatizare. Alexā. Oribaſius:ideſt infundere linire.inÿcere.
I ntractus.ideſt mire miti

gatiuum.
I nrimō.optarmicū.i.ſter/nutatoriū iſtr̄ʒ ⁊ ꝯponiť a rimos qđ ē naris. Ori/baſius. Obtarmicum.
I nſana herba.i. iuſgamus
I nſtimbre: ideſt appetit⁹.
I nſtita:ideſt funda: vel q/uis laqueus cū poſſʒ mē/bra ligari.
I nterfector patris ſui qđ eſt.l.ſathimō. comarus.
I nternaſcen qđ eſt.l.hec.
I ntrocellic⁹.i.ētroccellic⁹
I ntilierich.i.vene q̄ ſunt i labys.
I nteriō.gre. collogntida.
I ntiforax.intoforos. ideſt ſimilat.
I ntrago:ideſt paritaria.
I ntuba.Stepha.hūdebe: ara.i.ēcuba.l. eliotropiū. creſcon.Endiuia.
I ntuba kicorion hēdeba. Ste. Plinius.li.zo.ca.8. in principio.
I nula cāpana eſt ſpēs ellē ny ⁊ vocať panax chirōia
I nus lithus.i.tartarum.
I obolos.gre.venenoſus.
I ocboor. gre. violace⁹ ab io quod eſt viola.
I oa:ideſt ranus.
I oan idem.
I oalep.Joriſā.i.cibalaria
I oalka quid eſt.l.vſnen.
I obarda iobardat. poliuʒ minus.
I obaricon.centonica.
I ocialion.iociner: ideſt vľ iecur.
I odar.i.cortex ſiſami.
I odari.iodaris.i. arſenicū
I obada.i.poliū mōtanuʒ.
I obalba quid eſt.l. vſnen.
I obas.iobaſi.i.vſnee.
I oma.⁊ ios.gre. ideſt rubigo eris.
I omar.iomarlon. i.radix palme ſilueſtris.Dia.ion .i. iūcus vel ſpēs ei⁹ hñs folia ſicut hedera.lib.de doctrina gre.
I on.i.viola ⁊ ñ dʒ legi ion. ita ꝙ i.ꝯponať cū o.vt di cať io: ſʒ dicať ion beneſ fegum.Stepha.
I onos hiōtos iontos. ſunt puſtule rubee ⁊ iterdū al be que i facie ⁊ naſo iuue nū naſcunť ⁊ maxime bi bulorū.Halie.5°. memiri. caplo.3.in pncipio.
I orelaf:ideſt hedera.
I orer.Joreri:ideſt ioum.
I orim.Jorin.i.cucurbita.
I oriſā.Joaleh.i.cibalaria
I os.gre.pľa ſig.nā ios ē venenū.lib.de doc. gre.Jos tofarmachō venenū vir⁹ Jos iderum rubigo ferri. Jos kalku rubigo eris. Pau.Ste.Jos calcu.i.viride eris ziniar.
I othor:ideſt violaceū.a ion quod eſt viola.
I ouis macer barba.i.ſemp uiua mior:ſʒ falſo: qm̄ nō ē ſempuiua mior. ſić i lr̄a graſſula apparet: imo eſt ſtichados citrinum.
I ouis flos plāta ſine odore
I oumgma. Jeumalchei.i. nux vomica.Stepha.
I ouzbaue.Joūbacce.i.nux muſcata. (Ste.
I ouzmatellū. nux methel.
I ouzquina: vel zoualket.i. nux vomica.
I pax:ideſt viſcum.
I picō. Herba pforata.Atricuʒ.l. Infaricon herba ſci ioānis. Scopa regia. dia.
I pia. Ippia.id ē mōſus galline: ⁊ eſt maior ⁊ minor. Uñ vſus. Ipia gallie maior ē minor ippia morſus: p qua. l.Anagallus.
I pnotica. gre. q̄ ſompnum vel ſoporē faciūt. Hal.ad paternianum.
I ppofaes.Diaſco.aut ippofies. Unde in oriente res limpidane ⁊c̄.
I ppofnes. herba eſt quam ignoro:lʒ ipſam deſcribat Diaſcori.i. cardus vel lappa.Halienus.
I ppofeſces ē herba ſilr̄ mibi ignota.Diaſcorides.
I pogloſſos.i. lingua eq herba.l.ypogloſſos.Dia. Pli. li.z7.caplo.xi.in pn̄.
I poma.gre. Deſtruʒ.Aſillus. (agreſtl.
I pomaratrum.i.feniculus
I pomeron eſt ſemen mandragore.
I pomoratio, ideſt feniculus equinus: vel agreſtis maratrō.agrion. maior ē ipſo feniculo ſemie ⁊ fructice radicē hʒ odoratā ⁊ ſemen vt acrios.Diaſc.
I popia. i.liuor collect⁹ ſub oculo vel palpebra.
I popias. i. ſanies collecta i cornea oculi. Pau.hᶜ egritudo onicha dr̄. i. vngula: nō tñ illa vngula q̄ naſciť in lachrymali oculi ⁊ p cōiunctiuā extendiť vſqʒ ad cornēā iterdū coopiens pupillā: ſʒ ē ſanies q̄ ſub ipſa cornea apparet i colore vngule. Demoſt.yppopios ofralmos dr̄ cuʒ ipō oclo inerit ſanies purulenta iter p̄maʒ ⁊ ſecūdam tunicaʒ aut in p̄me groſſitudie tunice.Et alibi.yppopia.id ē liuor ſub oculo vľ ipſis palpebris. Oriba.Theod. Priſ.dicunt ꝙ ē tumor qdaʒ in angulo iteriori oculi. ab ypopizo qđ ē obſtruo eo ꝙ obſtruatur viſus.
I ppopotanos. i.piſcis fluuialis.lege caballus marinus ⁊ Ipothanos.
I pogſtidos qđ ē. l.hypogſtidos.Euſiſtidos.
I poricon: ideſt Ipericon.
I pporis.Diaſcor.hyporis. Anabaſis cauda equina hypuris.
I ppos.grece equus.
I poſarca ē ſpēs idropiſis.
I pposces.gre.Steph.ē ſpina tictox: ſʒ nō ē cardus
I poſtaſis grece ſubſtātia ypoſtaſis.li.de doct.gre.
I poſeda. Ipoſeta. i.cauda equina herba.
I poſelinum. Smirnion.i. apium agreſte.Ste.Dia.
I potanos.i.equus fluuialis.⁊ ē aial q̄drupes maius cocodrillo in nilo degens ⁊ i terra exiens: qđ dicūt p̄ſagio nili cremen tum oñdere. exit eni fluuiū plenus aq̄: eā quoqʒ naribus eycit e loco vſqʒ ad quem fluuy augmentuʒ peruenire dʒ. Iſido.
I ps vermiculus eſt vites prerodens.
I pura. Ippuris. Acut.cauda equina idem.
I ppuris gre. icendula pirſuris lampuris noctiluca foſſoros.
I ranotitis: ideſt dormire facientibus cantilena.
I rhea:ideſt talpa.
I rhocha. Jerhocha. arab. talpa.
I rcina quid eſt.l. ercinos.
I rea:ideſt ſalix.
I refoliū.i. ſalicis folium.
I reos:ideſt iris ſpēs lilij.
I reos quid eſt.l.yreos.
I riana:ideſt lambruſca.

Cap. CCCLXXIII.

Jriccius. lati.arabi.ceuſud.ſead. gre. chinos vel chinus. SERAPIO.lib.aggrega.caplo ceuſud. aucto. Hali.quando comburitur quodcunqʒ eorum.ſ.marinus ⁊ terreſtris fit cinis eorū abſterſiuus reſolutiuus ⁊ deſtruit carnem ſuperfluam ⁊ generat carnē in vulneribus:ſʒ virtus carnis ericy terreni eſt que deſiccat ⁊ reſoluit fortiter: ⁊ quando deſiccatur ⁊ bibitur.cōuenit leproſis ⁊ habentibus complexionē malā corruptaʒ ⁊ conferunt ſpaſmo ⁊ egritudibus renum ⁊ hydropiſi carnoſe.Et idem aucto.Diaſcor. Ericcius marinus:marinus mollit ventrem ⁊ prouocat vrinam ⁊ eſt boni ſaporis: ⁊ cinis eius aduſti ingreditur in medicinis contra ſcabiem ⁊ mundificat vlcera ſordida: ⁊ diminuit carnem ſuperfluā: ſed cinis terreni:quando miſcetur cum pice humida ⁊ linitur curat alopiciam.Carnes vero eius deſiccant ⁊ combuſte cum ſecaniabim accepte ſedant dolorē renū ⁊ conferunt hydropiſi carnoſe paraliſi ⁊ elefantie: ⁊ in p̄ncipio hydropiſis abſcindunt fluxum humorū ad viſcera ⁊ deſiccant eos.epar vero ipſius ⁊ ſanguis:quādo deſiccať ⁊ dať in potu conuenit ad omnia q̄bus caro eius.

I rrigeron.Erigeron.Ste. Adrion.Diaſc.haſta ē cū cubito longa ⁊c̄.
I rimar:ideſt balauſtia.
I rimō.Jrinō.gre.i.Jnriomon.Jnrinon.
I rrig⁹. Cardopāis. Sera. eſt vna ſpēs de cētūcapita.Auić. Atraciſus. Halibiū.Dia.Jrringi aut irrigion aut nux agreſtis ⁊c̄. Pli.li.zz.ca°.7.⁊.8.Ste. Jrruggiō p irrigiō. u.p. y.nicald.Halien. Abſtrakis ſexeldeneb.
I rringus quid eſt. l. Aſtaruticon.
I rinō.gre.itinon.i. capitis purgatoriū.Alexā. Jnrinon.Oriba.
I rion.Eriſimon. gre.i.eriſmon lege hedereg. velli on dicūt galli. Plini⁹.li°. zz.caplo.z5.
I riſe.Jris.illirica.i.yreos. Dia.Ste.eſt ſuſanū glaucum p ſuſen qđ eſt liliuʒ arabi.irſe.

I riſchia.ideſt ſcia.
I riliochc.ideſt talpa.
I rſitia.ideſt aſpera.
I rundo.quid ē. l.chauraf. ſanguiſſuga bdella ara.
I ruſalepidis. ideſt gipſuʒ.
I s gre.p diptbōguʒ ē ouis que ⁊ puaton dicitur.
I ſaceſis.ideſt cicer.
I ſatis.i.aluta.alupiſion vľ piſon q̄ tictores vtunť folia ſilia plātagini: ⁊ ē herba q̄ tingiť blauctū: ⁊ dr̄ blauū. Dia. naſciť vbiqʒ i cāpis vľ ortl ⁊ locis cultis Maceroſatl Huaſid.
I ſheth.ideſt pfunditates
I ſcades. iſcabas. iſcades. iſcas.iſchas.iſchiti.i. fic⁹ ſicce.Carice. Hal.lib.alimentorum. Pau.
I ſcara.i. matrix mulierū.
I ſcia. vel iſchia. gre.i.ſcia. Paulus ō duricia renū.
I ſchiades.iſciades.iſchiaſis.i.ſciatica. inde iſchiaticos ſciaticus.
I ſchimiti.ideſt ſepatio veniens cuʒ conſtrictione.
I ſchion.i.vertebrum ſcia.
I ſchis.iſciō.i. vigēs.i. ſan⁹ vegetus. Naʒ iſchis valitudo fortitudo ſanitas.
I ſcias.ideſt ſalix.
I ſciti.i.carice. ⁊ lat.dicunť carizi. herba eſt cuius folia ſunt cū pūctis aculeis
I ſcliris.ideſt apoſtema lapidatuʒ vel melācolicū.
I ſculi quid eſt.l. cartami.
I ſeleo.i.platociminum.
I ſſedebeg. Aliſſedebeg.i. cardabem.Eſſidebeg.
I ſſiercitis.gre.lib ātiquus hʒ folia miūta lanugioſa ex vna radice multos ramos emittit per terrā fuſos florē croceum hutalmos ſilēʒ odorēʒ mēte ſi digitis ꝯterať ⁊c̄. hāc peculiariter laudat ad hydroforbiā ⁊ conceptum.
I ſion qđ ē.l. cameleōhāte
I ſionum.ideſt ozimum.
I ſmel.planta ē aromatica ſilis cinamomo. ſʒ Aui. de virib⁹ cordis cui⁹ folia ſūt pľa egrediētia ab vna radice facta ſić folia ſpinachie ⁊ cōfortat cor.
I ſmirius.ideſt mirrha.
I ſophag⁹. Jſimon qđ eſt.l. Ha.ſup ꝯmē.affo. z7.pticle 3ᵉ.i. via cibi ad ſtōuʒ: ⁊ dr̄ a fagi qđ ē cōedere.
I ſopi cerotum.i.ſuccus lane ouium.
I ſopri agri.i.viridis.
I ſopurus. Jſopuron.Ste. alkos gre. i.piſa legumē. Julbanum.
I ſopus qđ ē.l.cenfarafab.
I ſop⁹ortēſis qđ ē.l.alaſce.
I ſos.ideſt viſcus.
I ſſemū. i. pbatū ⁊ exptū.
I ſſiada.ideſt centūnodia.
I ſteos.ideſt muſcus.
I ſtericepius. ideſt ſuffocatio matricis.
I ſtericepnix apud muſionē dr̄ p̄ſocatio mr̄icis ſteripopnix. nam apopnixe gre.eſt prefocare.
I ſtias filagia.i. ſtaſifragie granum.
I ſtigar.iſtirgar. iſtrigar. i. ſalſa q̄ fit ex anuidē aq̄ ⁊ ſale eſt ſicca i fine terty
I ſtidas.ideſt veſticula vel matrix.
I ſtis cardo.l. lētiſci coma.
I ſtitis. ideſt faſſis vnde i fantes faſſiantur.
I ſtiterea nigra. i. alumen ſciſſum.
I ſtrignum.i.ſolatrum.
I ſtros gre.aſſillas. taban⁹ oeſtruʒ.oeſtros. Jpoma.
I ſtro.gre.i. furioſus inſanus.inde iſtrio.
I tea.gre.i. ſalix arbor cuʒ diaſteon.i.empľm cuʒ ſalice factum.
I tas.ideſt viſcum.
I ter genitale.i.aborſus.
I thaida.i. polium minus.
I tifaricon.ideſt infaricon
I traminibus.i.veſtibus.
I tria gre. atria.ara. Pau. ſūt tri. facti ex paſta lōgi ſubtiles ⁊ exiles vt fila.
I tuſemum.i. ſambucus.
I ual.iualal.i.bdelium.
I ualion:ideſt ceterac.
I uas:ideſt ſcordeon.
I ubal.iubali.ideſt poliuʒ.
I ubalion: ideſt ypericon.
I ubedem: ideſt iudalegi.
I ubedi. iudebegi iubedu ē cib⁹ arabi.fact⁹ ex rizo lacte ⁊ piguedie mľta reſoluta ex carnibus ſuſpēſis ſuper vas.
I u.biſſillabū ſepe inueniť p ios ⁊ ē rubigo: ſʒ qñ poniť ſine determiatiōe dʒ intelligi p eris rubigine.
I udac.i.polium maius.
I udaica quid eſt. l. erbuʒ.
I udalegi. iudebegi. ē cib⁹ q̄ fit de micis p̄ue placente ſuper q̄s fundiť piguedo que a carne aſſata defluit quibus quandoque herbe cocte miſcentur.
I udebet. eſt cib⁹ q vocať nu. ⁊ ſunt mice pāis ſup q̄s fundiť piguedo pullorū columbarū cū aſſanť.
I udebimite.idem.
I uelſe. i. duricies palpebre:quando vt eleuatur.
I ueſcen.i.alaca maris.
I uiera:ideſt perſicaria.
I uiuba ſiluſris: ideſt ſida ⁊ eſt nabuc ſidra.
I ular. iulmar eſt germen palme ſilueſtris.
I ulbeʒ.iulben ē piſa legumen.iulbere.libro de doctrina arabica.
I ulep.i.ſyr⁹ ſimplex ex ſola aq̄ ⁊ zuccaro gre. Juleui.Serap.Auerro. 7.col liget.caplo 9°.
I ulianar arabi. balauſtia. Aliabbas geluari.
I uliulem arabi. ſiſamum Auicenna Semſem.
I ulua.Stepha.pro iulo et eſt margarita.
I uma:ideſt iuncus.
I umaim.i.ficus fatua fic⁹ faraōis ſiccomor. (ſtis
I umaliō.i.portulaca agre
I umar.ara. ciffilio palme .ſ.germē ſiluſris qđ i ortu ſuo dum eſt adhuc recēs ⁊ molle comeditur.
I umei.iumē. iumes.i.ficomori fruct⁹ ⁊ ſunt ficus fatue. Jumē Almanſor. tractatu 3° caplo.zo.
I umi.iumy: ideſt vſnee.
I uminizū.i.frumentuʒ aľ fermentum Aliabbas.
I unadabaauſter. iūdabeuſter.iundabeuſtari. iundēbeduſtor. iunedebuſtor.i.caſtoreum. Beduſter gendebeduſter.
I undeal:ideſt alcanna.
I uncia:ideſt ciperum.
I uncus qđ eſt.l.Diaſ. Pli. lib°.zi.caplo.i8.Diaſcori. ſquinum vocat.
I unipus qđ ē. l. hab ilbalach arkeutos gre. Arreotides harbar.
I unis.i.vacca iuuenis.
I unes:ideſt dragontea.
I uraſel iuraſeli.i.pſilotrū.
I urga:ideſt criſocolla.
I us.i.erugo: vel flos eris: ſed flo:imo eſt iuſcolles.
I uſab.iuſabi.i. amomum.
I uſcolles qđ eſt.l. criſocolla.Diaſco.Auicē, id quo aurum adheret. (ria.
I uſicap.iuſicapi.i. cibalaria
I uſitab.iuſtiab.id ē gariofilata.
I uſof:ideſt ficus lupi.
I uſoip.i.armoniacum.
I uſgamus qđ eſt. l. beng. Diaſcori.calicularis frutex eſt minor ⁊c̄.
I uſtitiū. i. victus public⁹.
I uſuan:ideſt politum.
I uſulp:ideſt pſilium.
I uuilia. eſt quoddaʒ conditum ſic vocatum.
I x vmiclus vitra cōrodēs
I xiſon ixos gre.i. viſc⁹.li°. de doctrina greca.
I xioton. Diaſc.multi calameantam vocauere taʒ albā q̄ʒ nigram.

K **Lia** eiuſdē poteſtatl eſt apud grecos vt apō nos preter: quādo antecedit ei gama quod mutat ipʒ.g.i ſonū lr̄e.n. arabes vō duplex hñt vnuʒ dicūt kef aliud kaf.
K aalab.kaalabil. iuſgam⁹
K aapion:ideſt vſnee.
K aalmes:ideſt keſmes.
K abaotil:ideſt granuʒ nil.
K abar.ara.ideſt kaparrus h.pro.p.littera.
K abas.l. tictura rubea facta ex lacca.
K abelion: ideſt hypericon
K abelmelmetheld.i.auellana.
K abelar.i.ſiſam⁹.
K acabum: ideſt cacabum.
K accabuʒ: qđdā eſt rupis kaccabū.faciens florem rubeū qđ in medicis nullius ē efficacie. Eſt aliud kaccabū qđ oriť in planitie ⁊ in locis pinguibus ⁊ eſt ſpēs ſtrigni.i.ſtrignū. Et ſilr̄ aliō kaccabuʒ qđ vocať kaccabuʒ veneris p q̄.l. Nenufar. Calaris
K aceſſia kacheſſia dʒ dicere ⁊ nō kaceſſia: ⁊ ē mala habitudo que p̄cedit hydropiſim.
K achiros. i.ſemen ferule.
K acif:ideſt fungus.
K aci fial:ideſt enula.
K acule.ara.i.cardamomū
K acur.kacuri.i.ozimum.
K adalf.kadalfi.i. cicepus.
K adar:ideſt pumex.
K adea:ideſt volubilis.
K adiaſtof.i.pſilotrum.
K adil:ideſt litium.
K adimia. qđ ē.l.Cadimia. Pli.lib.34.cap°. io.Hali.

Kadimia. katinia. Calamina lapis calaminaris: tucia calaminaris ⁊ ē ipſa tucia cruda: ⁊ qd eſt.l.cadimia. Diaſ. pomfolix. ⁊ eſt ſm̄ Azaraui.i.28. lapis q̄ es tigiṫ ⁊ ī auricalcuꝫ vtitur ī q̄ opatōe fumꝰ q eleuatꝰ pietibꝰ fornacis heret. ⁊ ē adeo leuis vt a flatu euolet: qd̄ vo ex eodeꝫ fumo grauius groſſiuſqꝫ pietibus eiꝰ adherere nō valꝫ deſcēdit ad īferiora fornacis. ⁊ dr̄ a Diaſ. ſpodiū ad Auicē. ſuccudus.

Kadus. cados. gre. ſitula.i. vas. modiolū. emicadiū. medietas cados. libr. de doctrina gre.

Kaduſtir. kaduſtiri.i. poliū

Kaeri. ideſt lacca.

Kaermes.i. grana tictoꝝ.

Kafanior.i. anzarata.

Kafas. kafafi.i. epatica.

Kafiar ferēdi nafra. ara. napta. gre.i. aſpaltum iudaicū. kafrariendi.

Kaffor. ara. canfora.

Kafforiaſin.i. ſcordeon.

Kafri. kafril.i. palma.l. nakala.

Kafur. ideſt canfora.

Kafurach. ideſt bdellium.

Kafuray. ideſt ceterac.

Kagechrion. ē ſpecies aromaticorum.

Kahair ē ſpēs cucumeris.

Kahaleb.i. lenticula aque.

Kahas almodica.i. herba ſilis aneto hūido ⁊ folia eiꝰ ſūt ſiċ malua ⁊ poma eiꝰ pua ⁊ īuoluiṫ ſuper arborem ſicut volubilis.

Kairamō ē lachrymꝰ arboris mirte ſiꝉis guſtu hrumoſo: h̄ maxīe timiamatibus admiſceṫ mirra ⁊ ſtorace iūctis vt gratius fumiget.

Kaiſum. ara. abrotanum.

Kahifar. ara. ſpēs cucumeris multuꝫ lōgi. kate alia ſpēs. Aui. ⁊ fucos alia ſpecies. lib. de doctri. arabi.

Kakabi. ideſt aiſdo.

Kakabre. eſt vna ex ſpecie hꝰ vernicis. ⁊ ē ſubruffa.

Kakal. ideſt cardamomū.

Kakaſan. ideſt praſſium.

Kakenus. ara. agnus.

Kakēgi. ē ſcda ſpēs ſtrigni.

Kakeub. ideſt kaccabum.

Kachexia cacexia.i. mala hitudo. gre. q̄ ↄſueuit antecedere hydropiſim.

Kakie.i. flores ſimiles violis. ⁊ ſunt cheiri.

Kakille. kakillei cuulā herba fcā ſicut vſnen ſalſi ſaporis. ⁊ eſt purgatiua aq̄ citrine. foliū eiꝰ ſiꝉe folio naſturcy. ⁊ oriṫ ī ſterglis

Kakilem. ideſt abrotanuꝫ.

Kakomimō. kakokimos.i. gre. malus hūor laborās

Kakol.i. cardamomum.

Kakrios. gre. cardamomū. li. de doctri. gre. Thedo. priſ. di. qd̄ ē ſemē ferule

Kakſen. ideſt bibar.

Kal. ara. ideſt acetum.

Kalamita carta. kalāniche.i. calamētū. kalaminte.

Kalāmos. gre. calamꝰ. canna harundo.

Kalāgi.i. cibꝰ qui fit ex pulmōe corde ⁊ epate īciſis minutū cū oleo mixtꝉ ī q̄ poſt remotōem p̄dictoꝝ poniṫ parum aceti oua ⁊ crocus.

Kalatabas.i. platanꝰ arbor

Kalb. ideſt cor.

Kalb. arabi. cor.

Kaldaru. ideſt cadimia.

Kalēdula. qd ē.l. karānos.

Kalep. kalepi.i. creſanus.

Kali ē plāta ī littoribꝰ maris. naſcēs ſiꝉis vmiculari pīguis ⁊ ſalſa q̄ ↄbuſta cinis eiꝰ ↄglobaṫ ī maſſa q̄ nr̄o ideomate vocaṫ ſedra: ex q̄ fit vitꝝ. ſal vo q ī eiꝰ decoctōe: qn̄ fit vitrū emanat ē ſal alkali: ⁊ dicunt arabes ꝙ kali eſt ſpēs vſnē. Ra. vo ī li. diſionū. caꝰ. ō dolore dētiū kali iquit ē alumē aſſur.

Kaliominos. gre.i. noctua glanx.

Kalip. kalib. kulb. ara.i. milium ſolis. Serapio.

Kalis. ideſt bonum.

Kalitricuꝫ.i. herba ſanguinaria: vel pedes pulli lege gallitricus.

Kalofari. ideſt arſenicum.

Kaltat. ideſt ferula.

Kam. ideſt ciperus.

Kamac. ideſt bdellium.

Kamadrios. ara. kamedrios. camedreos. p. ch. melius a kame qd̄ ē īfimuꝫ.

Kamech. ara. tubera.

Kamelos. gre. camelus.

Kaminos. gre. caminus.

Kamſa. ara. vermiculus.

Kamum. ara. ciminum.

Kamafur. kamafuri. ideſt bedeguar.

Kambe. ideſt ſenation.

Kambel qd eſt.l. kanabel.

Kambria. ideſt braſſica.

Kameab. kamehali. arab.i. triticum.

¶ Cap. CCCLXXIIII.

Kameactis. ara. ⁊ iacta. gre. meatiō. la. Ebulus. Sciēdū ꝙ actꝉ ē ſambucꝰ. Cameactis dr̄ ebulus: ⁊ ſūt plāte oībꝰ note. vn̄ vſus. Sābucus eſt actis: ſꝫ ebulus ē cameactis. SERAPIO. li. aggre. capꝰ cameacti. due ſūt ſpēs q̄rū vna gre. dr̄ actis. ī latio ſambucus. ⁊ 2ª noīaṫ ī greco kameatis. ⁊ eiꝰ ītētio ē terrenꝰ actis ī latio dr̄ ebulus. vtꝰ eiꝰ ē veſica. ⁊ īcarnat ⁊ reſoluit tēpate. PLINIVS. li. 24. ca. 8. ī meꝰ cameati. due ſūt ſpēs. vna ſiꝉaṫ arboribꝰ hn̄tibꝰ ramos ſiꝉes cānis rotūdis: quoꝝ color ē ad albedinē. ⁊ ſūt lōga ⁊ ſunt ī eis q̄tuor folia aut qnqꝫ porrecta ſup ramos quoſlꝫ ⁊ ſiꝉia folys nucis miora cū eis hn̄tia grauē odorē ⁊ ī ſumitatibꝰ ramoꝝ ſunt flores albi ⁊ grana ſiꝉia grāis vitibꝰ vel lētiſci: quoꝝ color decliat ad purpureitatē cū nigredīe ⁊ ſūt veluti racemis ⁊ habēt multā hūiditatē hn̄tē odoreꝫ lini: ⁊ iſta dn̄r actis. Alia vo dcā kameatis ē mior. pª hꝫ racemos magis ꝑtinentes herbe q̄dratos ī qbꝰ ſunt mꝉti nodi ⁊ folia īuicē diſtātia. ⁊ ſinguꝉ nodis ſiꝉia folys amigō. ī ſūmitatibꝰ: niſi qꝛ hn̄t vēas ⁊ ſunt lōgiora eis hn̄tia grauē odoreꝫ. ⁊ ī ſūmitatibꝰ ramorū ſunt capitella ſiꝉia coronis ſupradicte ſpēi ⁊ ſemē ⁊ flos ſiꝉr. ⁊ habꝫ ramos longos groſſitudineꝫ digiti habentes. GALIENVS. Actis ſiue ſambucꝰ q̄ magna olidē ⁊ arborea necnō herbalis magis quā gdē ⁊ camezeō.i. ebulū vocāt. ambe exiccatiue vtutis ſunt ſolidatiue ⁊ mediocriter diaforetice. DIASCORI. capꝰ actis. duo ſunt gn̄a vnū arboroſuꝫ ē haſtas hn̄s cānoſas rotundas ⁊ erectas. folia hꝫ q̄tuor aut qnqꝫ ī haſtꝉ ſiꝉia nuci regali ⁊ oblōga cū graui odore. flores ſunt eis albi in capitibꝰ haſtaꝝ. ſemen vo ſiꝉe hꝫ terebintho ſubnigellū purpureuꝫ ⁊ ī modū boturi ↄpoſitū multū ſuccuꝫ hn̄s. Alteꝝ genus eſt qd̄ kameactis dr̄ a multis vo appellaṫ ocioſacti ⁊ lati. ebulus: ſꝫ breuior eſt ⁊ herboſas haſtas hꝫ q̄dras ⁊ nodoſas: ⁊ folia ī ſingulis nodis ſiꝉia amigdale: ſꝫ venenoſa ⁊ oblōga cū odore graui ī haſtis capitella ſūt ſiꝉia ſupradictis ⁊ ſemē ⁊ flos. Radix eiꝰ groſſitudinē digiti ē hn̄s ⁊ lōga eſt. POSSE. Contra arteticā ⁊ podagrā ⁊ ciragraꝫ deṫ ſuccꝰ radicis eiꝰ vel curionū eiꝰ ⁊ valꝫ ↄ̄ leucoflegmatiā. ↄ̄ tumorē extremitatū fiat fomentū ex aq̄ ſalſa decoctōis radicis ⁊ curionū eiꝰ totiuſqꝫ herbe. balneū fcm̄ ex aq̄ decoctōis valet ↄ̄ arteticā ⁊ leucoflegmatiaꝫ. ſuccus cameactis ⁊ potiſſime radicis eius acceptꝰ ad quātitatem. ℥. y. curat laxādo leucoflegmatiā. hoc opaṫ ſiꝉr cliſtere ī quo mixtū ē de ſucco eiꝰ. DIASCORI. Uirtꝰ ē kameacti ſtiptica q̄ accepta hūorē aquoſuꝫ vētris deponit cacoſtomatica ē folia ipſiꝰ elixa ⁊ ſumpta ſiċ olus vētrē mollūt ⁊ maxīe colerā deponūt. haſte illius tenere elixe ⁊ comeſte oīa ſiꝉr facere pn̄t. Radix ipſa elixa hydropicis eximiū remediuꝫ ē. Morſibus vipe impoſita ⁊ bibita occurrit. cocta in aq̄ ⁊ fomēto adhibita duricies matricis ſoluit. ſemē eiꝰ cū vio bibituꝫ oīa ſiꝉr facere nouit. Cū oleo iunctuꝫ capillos nigrefaċ. folia eiꝰ viridia tumores ſpargūt. polēta mixta ↄbuſtiōibus īpoſita p̄ſtolāṫ morſibꝰ caninis īpoſita medenṫ vulneribꝰ pacoleſiꝫ faciūt. ſinꝰ vulneꝝ ad ſanitatē pducunt. Hydropicis ⁊ ſurdis fomto adhibita p̄ſtolanṫ. ſupfluos ſonos auriū ī auribꝰ īfuſum ↄpeſcit. ſiꝉr ⁊ vmes occidit. ſcabiē ⁊ prurigies tepidū fomto adhibitū ꝓhibꝫ. morſibꝰ venēatis occurrit. acceptū ſanguinē ⁊ lac coagulatū ſoluit. ſic. ⁊ ſāguiſ ſugas bibitū occidit tuſſiꝫ antiquā ↄpeſcit: ſꝫ recētē augeṫ ortomicis calīn prodeſt. Reuma gule gargariſmo ꝓhibꝫ ſqnāticis ſinglarē p̄ſtat effcm̄. vuule pēdēti ſubuēit. dolorē dentiū tentū in ore mitigat. Actis dr̄ ſambucꝰ. Kameactis ebulus deſiccatiue vtutꝉ ſūt ⁊ gluctiatorie ⁊ diaforetice teneꝝ ebuli cū folys tritū ⁊ cū vio potui datū calculo

Kachits 6 ... apud Sera. 197 Kameactis Ebulus actis meatio

ſis ꝓdeſt: radix eiꝰ in aq̄ cocta ad tertiaꝫ: ⁊ bibita ſpleneticos mire iuuat.

Kamec.i. ↄfectio que fit de gallia.

Kamedapnes quid eſt.l. camedaſnes.

Kamefe. kamfe. ara.i. pentafilon. kamſeorach.

Kamefit. kamezir.i. fructꝰ tamariſci.

Kameleos.i. kamelus.

Kamereos. gre. lati. q̄rcus: qn̄ hꝫ folia ſiꝉia quercꝰ ⁊ amara: ⁊ alio noīe vocatur kamedreos.

Kamfor.i. kamfora.

Kamich.i. vſnee.

Kamir. ara.i. fermētum.

Kamirac.i. lac.

Kanabis. gre. canabs.

Kandelos. liꝰ de doct. gre. ē papilio beſtia quadrupes venatilis. Interduꝫ papiō claudus dr̄. haliab

¶ Cap. CCCLXXV.

Kanabel ſementina. ara. gre. albaſan. lati. ſemen lūbricoꝝ. SERAP. libro aggre. capꝰ kanabel. Similaṫ arene: ⁊ aſcēdit ſup ipm̄ glaucedo: ⁊ eſt in ſuba eius ſtipticitas fortis. expellit aſcarides. Et idem auc. Almanſoris. kanabel eſt ca. ⁊ expellit aſcarides: ⁊ cadit ſup terrā albā: ⁊ nō ſeminaṫ: ⁊ eſt vna de rebus que cadūt de celo. Et idē auc. Aluiſmen. kambel ē res in qua eſt glaucedo ſolidanṫ cū ea olle qn̄ frangunṫ. ⁊ dr̄ ꝙ reperiṫ ſup terrā in coraſceni poſtq̄ꝫ pluit: ⁊ colligiṫ tūc: ⁊ qn̄ bibitur trituꝫ expellit lumbricos ⁊ aſcarides: ⁊ laxat ventrē. AVICEN. liꝰ 2. caꝰ kambel. ca. eſt in. 3ꝰ ⁊ ſemen arenoſuꝫ qd̄ coopit rubedo que ē minor rubedīe lapidis in felle bouis reperti: ⁊ in ipſo eſt ſtipticitas vehemēs. īterficit vermes ⁊ aſcarides: ⁊ expellit eos.

Kanabit. arab.i. caulis vel ſpēs eius.

Kanabre ē. 3ª ſpēs braſſice.

Kanea.i. periculum.

Kanengi.i. gūmi pini.

Kaneſim.i. matriſſiluia.

Kanfos. ara. ſcarabeus.

Kanich. arab. ſtrangulator planta.l. aconitum.

Kanil.i. ciperus.

Kantarzet eſt cardus vel ſpecies eius.

Kanthi. ofralmu. gre. anguli oculorum.

Kanturion. ara. centaurea. kibir maior ſegir minor vel ſeguir.

Kanut. kanuti. kāutir.i. kēdana.

Kapar.i. capparus.

Kapara ē q̄dā plāta ſpinoſa quā Diaſ. deſcribit. Cinobatos. caprion. kapar. Theod̄. priſ.

Kapparis eſt plāta vel frutex ſpinoſa ſpāſa ſup terrā ſpinis vncis plena ſiċ rubus folia ſiꝉia citonio fructuꝫ ſimilē oliue q ſi apiaṫ emittit florē albū. ſi vo ceciderit de planta ſua appet lōgus vt balanus: ⁊ tūc ſi apiaṫ īueniūtur ī eo grana minuta ſiċ grana balauſtie purpurea radices hꝫ magnas ⁊ mꝉtas lignoſas: naſciṫ locis aridis ⁊ viſcidis et in muris ⁊c̄. ara. dr̄ kabar.

Kaparus qd eſt.l. capparꝰ.

Kapiſicon.i. rom. quā latini caput velſa vocāt. ē et lapatium acutum.

Kapnos gre. fumus. inde capnoſus.i. fumoſus.

Kapocarcos.i. carpobalſamum.

Kapōnos. gre. altile. capo.

Kapros. gr. caper.

Kapoliac. kapoliaſis.i. barne

Karab eſt ſpēs aconiti.

Karabe quid eſt.l. electrū. kakabre.

Karabintꝰ. karabitꝰ.i. ap̄a velamis cerebri calīn.

Karaba. ara.i. cucurbita.

Karaka.i. kerua.

Kara. ara. ſtercus.

Karā eſt ꝓpriū nomē loci.

Karambri.i. braſſica.

¶ Cap. CCCLXXVI.

Karamos vel kalēdula. PLINIVS. caplo kalēdula. Eſt herba cuiꝰ ſtipes plurios hꝫ ramos: folia eius ſunt ſiꝉia folys conize maioris: ſꝫ anguſtiora ⁊ pinguiora cū aliq̄li viſcoſitate: ⁊ odore graui velut coniza. flos eius auroſus ſiꝉis aurigali ⁊ buttalmos: ſemina eiꝰ q̄ꝫplurima ordinatim poſita in capitello quodā hn̄tia formā corniculoꝝ: ⁊ ipa ſemīa ſunt piloſa aliqualr. eſt cala ⁊ ſicca. POSSE. Habet vim ſtrigēdi ↄfortandi ⁊ deſiccādi. ↄtra dolorē dētiū puluis eiꝰ ſi īuoluaṫ in bōbice ⁊ dētibꝰ applicēṫ ſtatim dolor ceſſat. ſiꝉr naribꝰ ītromiſſa vermē q eſt in dēte occidit. ↄ̄ roſulas pedum valet fomētū ex ea fcm̄.

Karanea.i. arbor cornus.

Karaſia. ara. keraſia. grece habelmeluch.i. granum regum.

Karaſis.i. opium.

Karata.i. karubie ſemē vel xiliq̄ ⁊ ē genꝰ pōderꝉ granoꝝ. 3. ordei. ſꝫ alios. 4.

Karatidas.i. memit. ⁊ karatidas.i. papauer cornutū

Karathin. iſculi. giſenteria.i. lūbrici terreſtres: inteſtina terre.

Karabāos.i. cācer marinꝰ.

Karbeth. karbech. ara.i. ellehorus.

Karda.i. cicer erraticum.

Kardamomū indum. ara. cacula.

Kardamen. kardamum.i. cordumeni.i. carui agreſte: ⁊ kardamuꝫ ē naſturtium.

Kardel. ara.i. ſinapis.

Kardia. gre. cor. īde cardiaca paſſio.ſ. cordis. kardia kenoſos.

Kardiogmos. grece cordis morſus.

Karea gre. nux.ſ. arbor: ſed kariōe fructus: karia vo nuces. karion.

Kareo.i. ſemen ferule.

Karf. arab. teſta figuli ſm̄ Auic. karmed tegula. liꝰ de doct. gre.

Karfati.i. cinamomum.

Karfi. karff. ara. apium.

Karfifir.i. apy ſemen.

Karfos. ara. veſptilio.

Karhet.i. tortelle.

Karia. karidia. kariō.i. nucis regalis fructꝰ. karia baſilica.

Kariada. grece piſcis ſcilla dictus.

Kariana. karion baſilicon.i. perſica. Theod̄. priſ.

Karides. gre. cācri piſces.

Karim. ara. vitis.

Kariofilos. gre. gariofilus.

Karion pōticon.i. nux auelana.

Kariſmon eſt ap̄a qd̄dam. Serap. caplo picis.

Karkinos gre. cancer marinus piſcis ſiue fluuialis: ⁊ cancer morbus dictus alr̄ carcinoma.

Karkit. ara. polipus piſcis. talentare.

Karma.i. carui.

Karme.i. karmet.

Karmen. karmeꝫ.i. grana tinctorum. Coccus infectiuus. Diaſ.

Karmene.i. ſerpēs nō īterficiēs morſu tm̄: imo viſu ⁊ auditu ſiue ſibillo.

Karmezith. karnezir.i. fructus tamariſci. Auic.

Karmufel. karumfel.i. gariofilus.

Karnabati. karnauadi. ideſt carui.

Karnub. karubia. caharliuhu. xiliqua idem. Carnubia. xilocaracta.

Karol.i. apium riſus.

Karon. Auicen. eſt lignum indum.i. mugat. almigat indum.

Karpo karpos. gre.i. ſemē: vel fructus.

Karpobalſamuꝫ.i. fructus balſami.

Karſich.i. ſemē tamariſci.

Kartā. arab. gnicus.i. cartamus: crocus hortulanus cincus.

Kartetica.i. lecoflegmatia

Kartomi.i. arbor karabe.

Karu. ara. cornu.

Karuia. ara. carui.

Karunfel. ara. gariofilus.

Karxof. ara. cardo fullonū

Kaſab. ara. cāna arundo.

Kaſab deherite. arab. calamus aromaticus.

Kaſbor. ara. coriandrum.

Kaſſia alia lignea alia fiſtula.l. Chiarzamber.

Kaſſiteros. gre. ſtagnum.

Kaſtana. gre. caſtanea.

Kaſtaran. ara. betonica. gr. keſtron. zeſtron. Macer

Kaſtoros. gre. fiber. caſtor ponticus canis.

Kaſum. ara. abrotanum.

Kaſurudar. arab. galanga. Auic.

Kata. gre. gatta. ⁊ kata greca ꝑpō ſignificat p. ↄ̄. ſꝫ.

Katarticuꝫ.i. purgatiuum.

Katachriſmon. gre. illiſio ſeu īſpſio aq̄rū. Demo. īde katachriſtos illinitꝰ perfuſus.

Katine. ara.i. melica. liꝰ de doctrina arabica.

Kataf. arabi. atriplex. ſarmech. ⁊ kataf. ara. yrūdo

Katagenis. gre. granati per ſingula grana.

Katagmaoſteō. gre. fractura oſſium.

Kaudal.i. agrifolium.

Kaudati. kaudarꝫ.i. granū fenugreci.

Kauken. arab. ſalachafe. teſtudo.

Kataplaſma.gre. ēplm.liᵒ de doct.greca.
Kataputia.katapodia.i.pillula: a greco katapneo qđ eſt tranſglutio.
Kataputia alia maioꝛ vt pētadactilus:alia minoꝛ vt lacticiniū magnū grece dictuꝫ lacteris. arabi.vomendana. ſic dr̃ vtraq;: eo q̄ grana earū trāſuorent vt pillule.
Katarrus gre.fluoꝛ reumatis.libꝛo de doct.gre.
Katharticuꝫ.gre.purgatoriuꝫ:ſed katartiki.grece confectio.
Katacaſtalon.gre.diſtillatio a capite cum grauitate eius.Cornel.cel.
Katatir.ara.ſiringa.q̄ medicine ſeu liquoꝛes: aliq in vgā imittunt.Serap.
Kate.ara.cucumer. Auicē. kate albemiar.ara.cucumer aſininus.
Katilabich.ara.iterfectoꝛ patris ſui:⁊ eſt arbuſtuꝫ cuiꝰ fructꝰ comedit ⁊ dr̃ ficus lupi.Comarꝰ.Diaſ. comeſtus multū iebꝛiat. ⁊ dr̃ armoyn.gomarem. xamare.
Katiladib.ara. eſt interfectoꝛ lupi.katil alkelb interfectoꝛ canis:planta q̄ apud Diaſ.dr̃ aconitum duas hñs ſpēs.Auic.
Kauken.ara.teſtudo.liᵒ de doct.ara.Aui.ſalabhaſe.
Kaulos.gre.veretꝝ.Pau. ⁊ caulis eſt vga plāte cuiuſlibet ſm Plinium.
Kauma.gre.caloꝛ incēdiū.
Kauſon. febꝛis eſtuatiua: incenſiua.
Kauterizo gre.incendo.
Kauthin.chatin.cacin.i.annulus.

Kaxuch.ara.cuſcuta.
Kayſum.i.pumex.arabice abꝛotanum.
Kazboꝛ.ara.coꝛiandrū. Al cazboꝛ albir coꝛiandruꝫ putei.⁊ ē capillus vir.
Kazdir.ara.ſtagnū.libꝛo đ doc.ara.Auic.feruzegi.
Kazef.ara.teſta figuli.karf khax.karmed.tegula.
Kbeadi gd eſt.l.Headi.
Kear.i.citrullus. (fiſtula
Kearſcarſeambar.i.caſſia
Keba.keban.i.bdelium.
Kebalon.i.tapſia.
Kebeuzeerfenꝫ eſt genus quoddam fungoꝛum.
Kebeum.i.quoddā genus tuberū adunatū in magnitudie teſticuli.kebeū reſeceū.kebengi.
Kebekēgi.ara.botrachion .i.poꝛtulaca hñs lac.
Kebikēgi.ara.Diaſ.i.apiuꝫ riſus:vel raninū cū ſuis ſpeciebus.
Kebikerigi.l.lupinus ſiluestris.
Kebū.kebid.ara.i.epar.
Kecanei.i.kekane.
Kechelab.i.marrubium.
Kechengi.i.kekengi.
Kedebelenbi.i.arſenicum
Kedria.gre.kedrea.kitran ara.i.cedria.reſina cedri Alkitran.
Kedros.gre.i.cedrꝰ arboꝛ.
Kedus. ˚kedusi.i.ceterac.
Keduſtrus.i.aurius.
Kefalos ichthis.gre.cephalus piſcis mugil.
Keiri.ara.eſt plāta triū ſpēruꝫ:vna hꝫ floꝛes albos. altera purpureos. alia citrinos ſiue aureos q hñt odoꝛē violarū.plus tñ in nocte.a dia dr̃ leucis. lege cheiri.

Ca.CCCLXXVII.

Kenne ideſt bezebar ſiue berzat. Enax.i. lapidiario ſuo.eſt qdā lapis multū carus regibus qui gñat in oculis ceruoꝝ:in oriēte q cuꝫ ſerpētes comedūt deponētes ſeniuꝫ vt foꝛtioꝛes fiant itrāt flumen vbi moꝛant imerſi vſq; ad caput tādiu quouſq; ſentiāt vtutē veneni ſeparatā.iterea lachrymā emittūt:q̄ coagulata in oculis iterdū vſq; ad magnitudinē nucis deſiccat donec cadat cū de flumie exierūt ⁊ ſic iuenit. ⁊ hec dr̃ venenorum tyriaca.

Kefalagal.kefalalgia.i. cefalargia.⁊ ē doloꝛ capitl.
Kefal.kefali.gre.i.caput.
Kefaloconida. gre.i. lens capitis.
Keſſati idi.i.coſtū dulce.
Kefe.keffe.i.cinamomum
Kefo.kefoi. kefoil.i.cucumer aſininus.

Kebal.i.amomum.
Keiba.keikenk.i.gummi.
Keicābe. keizangen.i. lingua bouis.
Keiber.i.lapis qui eſt ſicut cancer.
Keiken.Diaſ. Cancanuꝫ.i. kankamon:⁊ eſt lacca.et keiken.i. lachrymꝰ arboris ſilis mirre guſtu bꝛumoſo.ꝥ maxime timiamatibꝰ admiſcet mirra ⁊ ſtoꝛace admixtis:vt gratius fumiget:⁊ eſt gūmi hoꝛribilis ſapoꝛis.
Keilus.i.ꝯmixtuꝫ vel permixton.
Keiſim.ara.i.leuiſticū vl̕ ſiſeleos cāpeſtre vl̕ keiſim cāpeſtre:⁊ eſt herba ſilis ferule hñs ſemē albū ſimile lēticule.l. Zalaſpiū
Keiſmi.i.abꝛotanum.
Kekane eſt quoddaꝫ genꝰ cataputie:cuiꝰ folia ſunt ſimilia folijs ſtrigni.
Kekelāgi.i.ꝯfectio inda.
Kekēgi ē ſcđa ſpēs ſtrigni vel ſolatri ꝓferēs granū rubicūdū ſil̕e ceraſo i veſica iclusūꝫ citrina in coloꝛe:quare a multis veſicaria dr̃.Diaſ.cacabū vocat fiſalides ⁊ veſicago. Pli.liᵒ.zi.caᵒ.zi.l. hameb
Kekiken.Boeboengi.i. biboengi.
Kekil.i.mellilotum.
Kelagie.i. cibꝰ q fit ex pulmone ⁊c̄.l.kalangie.
Kelangon.i.acetoſa.
Kelar.i.folium.
Kelb.ara.canis.
Kele.˚kili. kelel.gr.kilitl.i. hernia.keletos.hernios.
Kelengi.i.ꝯfectio inda.
Kelielucet.˚Lucalit.i. mellilotum.
Kelilech.i.abꝛotanum.
Kelmes.i.kermes.
Kemac.i.ciperum.
Kemac.i.altamuga.
Keme.i.galbanū.l.hene albegi.
Kemedekt ē ſpēs camōille
Kemeliō.i.ſpēs demeſt nigra moꝛtifera:⁊ ē laureola.
Kemes.i.grana tinctoꝛuꝫ. Meſue de medicinis laxatiuis.l.lapis ſtellatus.
Kemeſir.alieuſir.i. opoponax.
Kemie.i.kemat.nā iſtud ſignificat in plurali qđ illud in ſingulari.
Kemos.i.pſilotrum.
Kemoſis.gre.kemoſiſi. eſt vehemēs tumoꝛ oculoꝝ ⁊c̄.l.chemoſis.chimoſis.
Kemul.kemuli.i.antera.
Kemumabiat.i.ciminum.
Kenamides. kenkamides .i.grana vuarum.

Kenkamides. gre.i. grana q̄ itra ficus ſunt.Gal.i.libꝛo de cibis.caᵒ.de vuis.
Kēnan.kennat.i.kerua.
Kenebar.i.balſamita.
Kenech.albedi.arab.i.galbanū.bezard q̄nq; dcm̄.
Keniuury.Dia.i.keneuuri herba ē.Almāſoꝛ.tractatu.3.caᵒ.18.
Kēkeret.ara.i. gūma.acoꝛſof:qđ ē ſpēs cardi.barſas.Cunchar.
Kenoli.kēoliō.i.valeriana
Kenon.i.almugat.
Kepoſar.kepoſari.i. ſigillū ſalomonis herba.
Kepſen ē ſpēs picis. Sera. caplo picis.
Kepſos.gre.i.auis merulꝰ. al̕s mergus glaucus.
Kera.gre.cera.⁊ kera.i.tunica coꝛnea oculi:q̄ ⁊ keratoydes dr̃ a keras qđ eſt coꝛnu.
Keras.gre.i.coꝛnu.
Keraſea.gre.i.ceraſea ꝑ arboꝛe:ſꝫ ꝑ fructu.keraſiō
Kerates ē pōdus ſumptuꝫ a ſemie xilocāracte. ⁊ ſꝫ Auic.⁊ Jo.Serap. ē pondus ponderans grana q̄tuoꝛ oꝛdei.
Kerati.˚keratia.i. ſiliq̄:qđ arabes vocāt harnob.keratiō.xilocaracta. carrubia:pꝛo arboꝛe: pꝛo fructu carnub.
Keratos.elafy.i.coꝛnu ceruinum.
Kerbes.i.mirabolani.
Kerbet.i.elleboꝛus.
Kercetas.i.papauer miconis.
Kereal.i.vſnen.
Kerfe.ara. ˚kiſerech.i.coꝛtex cuiuſq; arboꝛis.
Kerfe.aromaticū.i. coꝛtex coloꝛē hñs purpureuꝫ:⁊ ſapoꝛem gariofoli abſq; dulcedie cinamomi: q̄ꝫuis dulcius ſit q̄ꝫ gariofilus:⁊ aliqui ponunt pꝛo eo cinamomum.
Kerff.vel ˚karff.ara. apiū.
Keromeli.gre.fauus mellis.i.mel cum ſua cera fabꝛica apum.
Keros.gre.cera.
Kemezideychi.Serap.eſt ſpēs camomille.
Kerua pētadactilus.cataputia maioꝛ.ſponſa ſolis Cici ſiſamus agreſtis ſiſelim capꝛion. crocoma. Diaſcoꝛides.

Kerum.i.menſis.
Kerui idem.
Kerkeme.i.curcuma.
Kerkeſche.i.cubebe. Se.
Kermes.i. coccus vel tinctura facta cum lacca. lege ace.
Kermet.i.fex.kitran.⁊ kermet eſt nomē ponderis ſex kirat.Auic.
Kerphadarſini.i.citrum.
Kernich.i.oximel gariofilatum.
Kerſenay.i.hyrcina.
Kerſenie.kerſanne.arab.i. oꝛobus.keſu.
Kerua gd eſt.l.cataputia.
Kerudenen. kerundenen. eſt qđdā granū quo caremus ꝓuocās vrinā ⁊ mēſtrua.Auic.⁊ ſoluit colerā:⁊ calefacit vuluam.
Keſaboꝛ.i.arſenicum.
Keſikegi idem.
Keſcen.i.qđdā genus fungi ⁊ tuberum adunatum ad modum teſticuli.
Keſe.keſte.i.herbus.
Keſcarite.ara.i. hoꝛripilatio.libꝛo de doct.ara.
Keſen.keſſē.i.coꝛtices glādium.
Keſſe.i.cinamomum.
Keſibe ſunt fuſtes nigredini attinentes radicibus rubee ſimiles.
Keſikegi.i.arſenicum.
Keſaboꝛ idem.
Keſmes.i. paſſule ſine nucleis.l.baarim.
Keſo.i.cimbalaria.
Keſt.ara.vocat cibꝰ q fit đ ſimula oꝛdei ⁊ lacte acetoſo butiro ex̄cto: et fit ad magnitudinē magnarū pillularum.
Keſtio.i.vecetonica.
Keſtreus.gre.piſcis cefalꝰ mugilus.
Keſtri.i.piſcis mugilus.
Keſtros.˚Helmige.gre.i.lūbꝛicus ventris.
Keſum.keſimi.i.abꝛotanū
Keſumen.i.ꝫ.i.⁊ grana.v.
Ketana eſt quoddā genus cataputie:cuius folia ſūt ſimilia folijs ſtrigni.
Kethavl̕ariſa.i.cataputia
Ketos.gre.piſcis. kete plurale eſt eiuſdem.
Keuſen.i.biar.
Kez.i.fulloli.l.ſeta.
Kezaf.i.titimallus vel anabulla.
Kezai.˚kezair.i.pipinella.
Kezed.˚kezef.keded.ara.i.arboꝛ dꝛaganti.
Khas.ara.i.lactuca.l.hkas
Khaxkhax.Caſcaſum.ara. papauer.Stephanus.
Khitim.ara.alchea.
Khobus.ara.panis.
Khulungen.ara. galanga.
Khunte.ara.affodillus.
Kiachus.i.ciatus.
Kiamos.grece faba.que faua dicitur.
Kianeos fuluꝰ.heluus.venetus.flauus ē q̄dā ſpēs coloꝛis.l. cianeꝰ ceruleꝰ.
Kiantis.i.faba.
Kiar.i.citrullus.
Kiar.arab.vel kaiar cucumer vel citrullus.
Kiare.i.dꝛagantum.
Kiarſarabar.kiarxamber .i.caſſiafiſtula.
Kiatos.gre.ciathus.
Kibar.kibari.i.acetoſa.
Kibaſuf.i.epatica.
Kibil.kibili.i.ſtichados.
Kibꝛit.ara.i.ſulfur.
Kibꝛos quid eſt.l.omis.
Kic.i.galbanum.
Kich.i.pulmo.Se.ca.45z
Kica.kicta.i.malus appetitus q ꝯtigit mulieribꝰ ꝑgnātibus comedentibꝰ lutum vel pontica.
Kiclaminū.i. malū terre.
Kicle.gre.turdi.
Kicli.gre.turdus piſcis.
Kicoꝛion.Steph.endeba. intuba.endiuia.
Kida.gre.i.turtur auis.
Kidalo.kidaloi.i.ypericon
Kidia.i.cimbalaria.
Kidol. ſpargula.
Kidomon.i.artetica herba
Kidonia.gre.i. citonia coctana.
Kidra.kidria.i.cedria.⁊ eſt gummi cedri.
Kiem.kien eſt locus qdā.
Kieth.i.galbanum.
Kifeos.i.ramich. Gal.libᵒ. de facil̕.acqui.
Kiga.i.coꝛdumeni.
Kigal.kigali.i.matriſſiluia
Kigili.i.kibil.⁊ ſunt inſtra greſſus vt coſſa crus pes ⁊ omnia talia.
Kikabal.kikabali.i.palma chꝛiſti.
Kikabaut.i.ſatirion.
Kike.ara.kikion.foca.vitulus marinꝰ.liᵒ.đ doc.gre.
Kikiban.i.bꝛionia.
Kikide.i.dꝛagantum.
Kikidos.gre.kikidon.i. cicidos.⁊ eſt galla.Pau.libꝛo de doc.gre.kikis.
Kikikenh.i.bibonegi.
Kikil. ˚kilkil.ara. Sera.i. grana granatorum ſilueſtrium.
Kikire.i.dꝛagantum.
Kilamia. ˚kildiꝫ. kimia.i. cadimia.
Kila.gre.glās. Gal.libꝛo đ euchimia.
Kilaru.kildaru.ara.i.fillix ſarax.
Kilbu.i.canis.
Kilduar.i.cedar.
Kildolion.a kelidon qđ ē yrundo.Kiludonion.kildolioni.kiloliol.i.celidonia.
Kilex.i.ſalix de oꝛiente.
Kilia.kiliā.gre. aluus.i.vēter vel fundus ſtōi vterꝰ īde kiliaca paſſio.fluxus vētris diaria.nos ciliacā dicimus.
Kilil.i.mirabolani citrini. vel coꝛona regia.
Kilimalchus. kilile.i.mellilotum.
Kilimi.kilimia.i.cadimia.
Kilio.i.ſpargus.
Kilit idem.
Kilke.i.oꝛdeū excoꝛiatum fricatuꝫ ⁊ coctuꝫ cū multa aqua. ⁊ dr̃ ptiſana oꝛdeacea:⁊ eſt far oꝛdei ꝑfecte coctum.
Kilotitas.i.alta vulnera: Galienus.
Kilus.gre.chilus.i. ſuccus
Kima.i.cardus.
Kimaloc.kimaloch.i.abꝛotanum.
Kimar.i.ziniar.
Kimia.i.cadimia. kilamia idem.kildim.
Kimiadon.i.balſamita.
Kimia lepꝛa.i.fabe farina.
Kiminion.gre.ciminum.
Kimoboꝛ.i.pulex.
Kimoides ſūt fruſta ſubtilia vel grana parua.
Kimolea.Gimolea.i.cimolea. Serap.eſt marmoꝛ inuētū in luto viridi.
Kimoſarch.i. ſcoꝛdeon.
Kimoſis.kemoſis idem.lege chemoſis.
Kina.i.galbanum.
Kinabar.gre.cinabꝛium. Steph.kinabari. zeraſarum.zengifur.
Kinamomum.gre.i. cinamomum.
Kinara.gre.cardus vl̕ carduus.
Kinarion.kinarium.i.catulus canis.
Kincus .i. lotincu. crocus hoꝛtenſis.Gal.
Kindikion. kinikion ē herba q̄ ſimilat aſſe fetide ⁊ cū ea abſtergitur vitrū.
Kincki.gre.angina .i. ſquinantia.
Kineliom.kinelion.i.amomum.
Kinikon pꝛiſmon gre.toꝛtura oꝛis a ꝯtractione neruoꝝ.Coꝛnelius cel.
Kinkil.i.roſmarinus.illud vocabulum ponit in antidotario Damaſceni.6. qui incipit. Zuccarum Alkikil vel alkinkil: ⁊ ē poſt.6.qui icipit. Zuccarum bugo.
Kinkus iter plantas ſpinoſas comeſtibiles a Gal. numeratur.
Kinodentes.gre.i.canini dētes.
Kinodoſcos.gr. ciodoſcos .i.caninꝰ appetitꝰ. Alex̄.
Kinogloſſa.gre.cinogloſſa canis lingua.
Kinoida.i.vuula.Ga.6.memiri.caplo.3.
Kinomia.gre.i.muſca canina venenoſa.
Kinopotano.kinopotanos .i.canis fluuialis:⁊ eſt caſtoꝛeū fiber pōticꝰ canis
Kinoꝛ.gre.q̄dā cicera pua nigra.Gal.de alimentis.
Kinoſbaton. kinoſbatus. Gal.i.cinoſbatus. al̕ capparis.Diaſ.kinoſuata.kinos grece canis.
Kinos.Ste.eſt herba poꝛtulace ſimilis.
Kinup.i.pꝛaſſium.
Kinuſol.i.apium riſus.
Kios.i.aries.
Kipar.˚kipari.i.epatica.
Kipariſſos gre.i.cypꝛeſſus vel ſemen eius.
Kiperon. ˚kiperion.i.laureola.
Kiperum.i.ciperum.
Kipſus.kipſuſi.˚kippus.i. ſtercꝰ qđ eſt fimus.
Kiquidos.cicidos.i. galla. Stephanus.
Kirada gre.i.durities. DIASCORI. caplo de adianto.
Kirades.i.ſcrofa.
Kirat.kirates.kirau. karates.ē pōdus.4.granoꝛū oꝛdei.xilocaracta.Auer. 7.collꝫ.c.9.circa mediū.
Kiramenon.i.napta.
Kircin.i.mentaſtrum.

K irſe.kirferdarſini.i.cinā momum.
K iri ē flos qui redolet vt gariofilus:⁊ eſt cheiri.
K irchelimir.i. cucumer agreſtis.
K irrion eſt ſpēs tinee capi tis q̄ facit foramina ma/ nātia saniē ſimilē melli. apō Gal.eſt ſpēs cicerū. differt autem ab acoris magnitudīe foraminuz.
PAVLVS.caplo de acoris ⁊ kirys.
K irios.i.frigus.
K irtis epatis.i. gibbi epa/ tis.Gal.i.terap.cap°19.
K iri.gre. inſtite parue lin/ teoli.
K irki eſt quoddā os ex oī/ bus oſſib⁹ tibie equi.He rodius de cura equoruz.
K irtas.ara.i.carta.⁊kirtas ſunt ſexteriola texta ex burdhi.
K irte.gre.i.varices.
K irutes. Stepha.eſt lana margaritalis.
K irukes gre.dicunt latine colores: qbus tinguntur pāni:vel murices piſces: ſanguine quorum tingit purpura.
K irul.i.ſerpilum.
K irim.i.cartafilago:
K iſa.i.grana ſolis. et kiſſa. gre.auis pica.
K iſal.i.gentiana.
K iſapon.i.ſaponaria.
K iſarfaſaliſta .i. caſſia li/ gnea.
K iſch eſt cibus qui fit ex ſi mula frumēti aliquādo ordei macerati in lacte acetoſo quo faciūt pillu/ las maiores ciceribus:et deſiccant ⁊ cōſeruāt has coquunt cum carnib⁹ vl̄ pinguedine elixantes:et eſt cibus infrigidatiuus. in Almanſore iubet dari diabeticis.⁊ dr̄ etiā kiſch ipſa ſimula farine vel or dei cum lacte acetoſo.co cta lege tarcanon.
K iſcos.i.agnus caſtus.
K iſe.i.cib⁹ qui fit de ſimu/ la ordei.
K iſſerion gre.i.pumex.
K iſmes.˙kiſmen.i.paſſule ſine nucleis.
K iſmos.kiſſos.gre.i. hede/ ra.
K iſobram.i.cicuta.
K iſſokokilion. gre.i. bacą hedere.

K iſt eſt nomen menſure.
IOAN. SERAP.li° 7.de cōfectione electua/ ry ō citonys auctate Ga. que ex ea eſt romana eſt lib.i.5.Item Auic. caplo de ſciatica.
K iſtis vritbar. gre. veſica. kiſtis vrine.
K itinus.i.citinus.Galie.6. memiri.caplo primo.
K iſt.i.eſt cotille due.i.ʒ.18. naz cotila eſt.ʒ.9. ⁊ libro de doc.ara.kiſt.i.cadus. aliter Galienus q̄rto de accidenti ⁊ morbo.caplo 7.in medio.
K it.ara. murilegus catus.
K ita.i.vſnee.
K itelimir.i.cucumer agre/ ſtis.
K ithum.˙kitum eſt genus arboris que facit gūmi q̄ corpora inungunt ne pu trefiant:⁊ vocatur arbor mortuorum.
K itira.ara.i. dragantum:⁊ kitira.i.cithara.
K itiſucus.i.folia diaforeti ca.
K itramon.i. cretanus ro/ manus.
K itran. Auic.xerbim.ara. kidria.kedria.i.alkitran. cedria ē gūmi cedri.
K itria.gre.i.citrum arbor.
K itrinos.gre.i. color citri/ nus.
K iudion. kiudioni.i. ſemē minoris mezereon. vl̄ co cognidy.
K lidhmēia gre.kladeuma .i.purgamen ſarmētoꝝ.
K limas.klimax.gre.i. gra/ datio.a quo quedam cō/ fectiones.
K limia.Cadimia.alkimia, Auic.eſt fumus ſeu fuli/ go adherens ſupioribus fornacis in purificatiōe cuiuſq̄ metalli.ſcoria vō eſt fex deſcendens ad in feriora.
K linopodhes.gre. lactipe/ des.i.clinopodion.
K loxos.gre.ſingultus. pul ſus viſcerum ſuſpirium. libro de doct.greca.
K nidi.gre. vrtica.eo ꝙ ta/ cta pruritum facit.
K niſmos.gre.pruritus.
K oba.i.auellana indica:et eſt fructus qui vocatur fauſel.
K obal.kobali.i.epatica.
K obaſtron.i.ſpodium.

K obus.khobus.arab.i.pa/ nis.
K obus bacce. chobus ba/ gne.i.nux ſarch.que vul/ go melecheta dr̄.
K ocaſton.i.vga paſtoris.
K ochi.kochium eſt qōdaz animal marinuz:qō vul/ go dr̄ vitulus marinus: hn̄s pedes.4.ſimiles pe dibus catuli.⁊ parit catu los:⁊ exit ad terraz iter/ dū ad paſcua.⁊ ē piloſus.
ALBERTVS. lib° ꝑ de aīalibus.caplo.3.
K ochia.kodia.i.papauer.
K ochimillum. ˙kochimi/ lon.i.prunum.chochime lum.
K ochinos coccus. cochin⁹ ſanguineus color rubicū dus.
K ochlidion.gre.murex co clea maris acuta.
K ochlie.gre.coclee.cōche.
K ocroſan.i.vſnee.
K oda.i.fragaria.
K odalf.˙kodalfi.i. ſponſa ſolis.
K odia.kochia.gre.i. papa/ uer.inde diacodion.
K odiāthos.i.nenufar.
K odie.i.conche coclee.
K odil.i.muſcata.
K obobran.i.tucia.
K obol.i.puluis oculoꝝ.
K obol.Alkohol. kaor.ara. omnis medicina ocula/ ris.ita ꝙ antimoniū apō eos propter excellētē vir tutem quā habet ad ocu los cobol vocant: q̄uis proprio nomīe artinach vocetur.
K obolab.i.oculus xp̄i.
K oial.i.corallus.
K oit.i.pupilla oculi.
K okema.i.crocomagna.
K okium.kike.ara.vitulus marinus.gre.foca.
K okon. kokkos. gre.i. ſu/ mach tinctor.i. coccus. grana tinctorum.
K olaniſcos. ˙kollaniſcos. gre.i.racemus.
K olla.gre.glucten.
K ollaſtibon. Kolaſticon. gre.i.purgatorium.Cala/ ſticum.
K olefia.i.trifolium.
K olēbas. Kolēbras. koli/ ba.gre.oleaginea.i. oliue columbares.
K ollirion.gre.i.colliriuz.
K olibon. granum coctum .i.frumentum.

K ollitrac.i.ceterac.
K olofonia. reſina cocta.i. reſina frixa vel compoſi ta:⁊ eſt pix greca.
K olon eſt inteſtinū penul/ timum.kollon gre.
K olpos.gre.ſinus.ſinuatio inde encolpiſmus medi/ camen qō in ſinum ma/ tricis inycitur.
K olub.i. medicamen ma/ tricis.
K olus.kolos.i.anus.
K oma.i.calx viua.
K omal.komafi.i.almea.
K omaliob.i.culcaſia.
K omaros. gre. comaruz
K omas.i.paſcentia vulne/ ra. GALIENVS.
K omaſion.komaſon.i.vm blicus veneris.
K omcos.i. gūmi arabicū.
K omertes.i.puluis.
K omidan.i.alcanna.
K omidaſcalū.i. iuniperus
K omidion.i.gūmi cuiuſq̄ arboris.li°de doc.gre.
K omon.i.cicuta que dr̄ co mos.Galienus.
K onalif.i.meliſſa.
K ondafion.ſtafili. gre. ra/ cemus vue.
K onder.ara.i. olibanuz.lu ben.
K ondes.ara.i.condiſi.
K ondiſal.i.balſamita.
K onditos.gre.i. vinum cū ſpēbus coditum.nectar.
K ones.i.biſtorta.
K oparion idem.
K onia.gre.koniartos. leu caſia. albeſtos.i. calx vi/ ua.
K onion.herba venenoſa ⁊ mortifera.conios.lib°de doct.gre.eſt cicuta.
K oniroros.gre.puluis.
K onis.gre. Tefra.i.cinis.
K onos.gre.i.pinea. ſtrobi/ los nucleus eius.
K onopeū.i.optoriuz lecti.
K onoſi.konops.grece.i.cu lex.inde conopion cono/ peum opertorium lecti vel tricliny ꝑ culicibus.
K opar.i.viſcus.
K oppar.i.herba fullonuz.
K oparion.i.biſtorta.
K ones idem.
K opos. kopros. koproſi.i. ſtercus caprinuz vel qō/ cunq̄
K oprion.gre.ſtercus leta/ men.purgamentum.
K opto.grece. cedo incido ſcindo.

K orabion.i.almea.
K orat.i.ſenation.
K orat.Corat ara.plāta fon tis ſenation.
K oratos.coru⁹.korax. cor/ uus vetulus magis.
K ordumen.kordumeni id eſt carui agreſte. koſſeni idem.Dia.cardamomū.
K orica.ē fluxus reumatis ad nares.
K orion.gre.i.coriandrū.
K ori.gre.pupilla oculi. īde platicoriaſiſ dilatatio pu pille.
K orkomahama.ara.croco magna.
K orlobar.i.cimbalaria.
K oron.i.corium.
K orone gre.cornix.
K oronis.i.coni.
K orul.i.ſiſeleos.
K oſtos.gre.coſtus.
K otilidones.gre.ſunt liga/ menta fetus.
K rambi. gre. braſica caul̄ cirocacia.
K rana. gre. cornus arbor. kranion. fructus cornu.
K reas. caro creata. ſarcos carnes.
K repuli.gre. krepali. ideſt crapula.
K retal.i.mumia.

K rikinū.i.cartamum.
K rimon.gre.krinon.i.liliū
K rinoides diſſolutōes mē broꝝ minute que in ypo ſtaſi vrine interdum ap/ parent.
K ryos.gre.frigus.p.y.⁊ kri os.gre.aries veruex.
K riſimaniera. cretici dies iudiciales determiatiui
K riſis gre.examen .i. iudi/ cium.diſcuſſio.
K riſolocāna.i.atriplex.
K riſtallos.gre.criſtallus.
K riſtalodis. gre. glatialis. glatie plenus.
K ritana gre.kritama.ideſt cretanus marinus.
K ritarion.i. ordeol⁹ oculi.
K rite.kriti.gre .i. ordeum. kritinus ordeaceus.
K ritharion.gre. ordeolus. qui in palpebris naſcit.
K rocos.gre.crocus.
K rocodes.croceus.
K rocodillos. crocodrillus
K romion.krōmion.gre.id eſt cepe.
K uactil.i.blaccebiſantia.
K ual.i.nitrum.
K uat.i.roſa.
K ubaſion kubaſon.i.poliū

℃ Ca. CCCLXXVIII.

Kubebe. ideſt damirta vel borongi ara. lati. cu/ bebe. Stepħ.cartiſion.Cautal̄.Gal̄. SERAPION.lib.aggre.cap.kubebe.Eſt plāta habēs folia mirte domeſtice:niſi qr ſunt latiora eis:⁊ ſūmitates eorum ſunt acute ſicut ſummitates lancee:⁊ habz fructū rotundum aliquātulū depreſſum ⁊ latū īter folia eius re pertū:qui quādo maturat vergit ad rubedinē:īter ipſum eſt granū trianguluz:⁊ hz ramulos ſimiles ramis plante dicte latos egrediētes ab vna radice ſicut agreſtis diffici le frangibiles longos circiter brachium vnum plenos fo lys ⁊ fructus eius ponticus declinās ad amaritudinem:⁊ color eius declinat ad rubedinē.Et idem poſtq̄ cōgrega/ ui ſermonē Diaſ.⁊ Gal̄.ſuper oēm herbā īueni ꝙ Gal̄. nō memorauit mirtū agreſtē.Et Diaſc.nō memorauit cube/ bas:⁊ vidi ꝙ deſcriptio Gal̄.ſuper kubebas eſt deſcriptio Diaſ.ſup mirtū agreſtem. PLINIVS.cap.de cubebis. Ex eis ſunt domeſtice ⁊ ſilueſtres.ſunt.n.fruct⁹ cuiuſdaz arboris in partibus indie naſcētis:⁊ ſunt triū generuz ſil/ ueſtres que ſunt minores:⁊ ſunt ſaporis acuti ſicut piper: ⁊ ſunt graues ītus plene breuis ſtipitis.ſunt etiaz alys ſu/ perioribus ſilueſtres maiores pōderoſe ſil̄r ⁊ plene ama/ ri ſaporis ſuperiorib⁹ meliores ſunt alie domeſtice omni/ bus p̄dictis laudabiliores īterius inanes leuis ponderis: longi ſtipitis modice amaritudinis in ſummitate haben/ tes planitiē aliquā:⁊ vbi coniungitur ſtipiti cōcauitas eſt quedā.cum maſticat fumoſitas quedaz euaporabilis ad cerebrū aſcendit.cum ſimpl̄r ponit iſta ītelligitur.virtus eſt in folys ⁊ ſemine cali.ſunt ⁊ ſic.temperate. POSSE SERAPION.Semē eius bibitū vrinā prouocat: men ſtruis imperat:calculos veſice frangit:hictericis ⁊ cepha largicis medicat.˙Radix eius cum viridis eſt a multis ꝑ ſperago comeditur que amara eſt ⁊ diuretica.Et idē auc. Sa.eſt medicina ſimilis ſu in ſapore ſuo ⁊ v̄tute:niſi qr eſt ſubtilior multū.ideo fit aperitiua opilationuz que ſunt in corpore toto:⁊ ꝓuocat vrinam: ⁊ mūdificat renes a lapi/ de qui generatur in eis:⁊ eſt bona gutturi ⁊ ſtrigit ventrē PAVLVS.capitulo de Cubeba.valet contra frigidū reuma:⁊ confortat cerebrum.

K ubece.ara.i.malua.
K ubulas.i.cicorea.
K uch.vel khauc.ara.pſica
K uſlhaſir.azarton.i. amur ca olei. Gal̄.6.ſim.phar.
K uſonil.i.praſſium.
K uſorad.i.pſilotrum.
K uſordarſin.i. cinamomū vel ſpecies eius.
K uhul.kuhulb. ideſt anti/ monium.
K uhulūgen.i.galanga.
K uil.i.ſene.
K uit.i.nitrum.
K uith.i.gummi.
K uitabel.i.bdelium.
K ulas.kulhaſ.kulkaſi.ara. ideſt culcaſia.
K ulbruchelbir.i.pollitricū
K uleba.i.ciperus.
K ulef.ara.i.ſalix.⁊ garab ē ſpecies eius.
K ulepiū.i.mētaſtrum.
K ulk.kulb. kolb.Serap .i. milium ſolis.
K ulu.i.vſnee.
K ulumar.i.gariofilata.
K umar.kumari.ideſt cotu la fetida.
K umarch.i.ozimum.
K umeran.i.arſenicum.
K umeteri.i.polium.
K umetre.ara.i.pira.
K unte.i.affodillus.

K unteliom.kūtelion.ideſt kalendula.
K uraha.ara.rogel.i.pes.
K uran.i.pix liquida.
K urat.kurrat.ara.i. porrū.
K uration.i.vſnee.
K urbeth.ara.elleborus.
K urnaba.ara.vlcus.
K urt.i.gūmi arabicum.
K urtas.i.carte.
K uſali.i.fili⁹ ante patrē.
K uſamū.kurſamum.ara.i. mahab.mehab. Mehe/ bum.Stepħ.kiſiamū.
K uſt.ara.i.coſtus.
K utubut.i.color ſanguinis putrefacti i facie:⁊ ē ſpe/ cies melācolice dicte cu/ tubut.qr eam habens fu git abſq̄ ordine. ⁊ ei⁹ in/ ceſſio eſt diuerſa.⁊ kutu/ but ſil̄r eſt beſtiola ſtās in ſuperficie aque que ſu per eam mouet diuerſis motibus ſine ordine ⁊ q̄/ cunq̄ hora aliqd accidit ei fugit ex eo qō ipſi acci dit.deinde apparet: ⁊ di/ citur beſtiola nō qeſcēs: ⁊ dicit vulpis.Alahama/ tu.verūtamen magis ſi/ milia ſunt duo p̄us dicta
K yda.i.yrcina.

Littera. tā apud grecos q̄z apō arabes eodē mō ſe ha/ bet ſicut apud nos.
L aas.ideſt ſene.
L aafacon.i.mellilotum.
L aamā.i.ſtercus columbinum.
L aapar.ideſt praſſium.

L aban.i.olibanum.
L abanot].qd ē.l.policaria.
L abar.ideſt lētigo que na/ ſcitur iuxta aquas. folia habet rotūda:⁊ floſelluz exalbidū.eſt acris ⁊ diu/ retica.l.hahaleb.Diaſ.
L abdion gre.ſm Demoſt. eſt ferramentum ſubtile quo aufertur aliqd ocu/ lo infixum.
L abea:eſt ſpēs titimalli.
L abe gre.labi.Demoſtħ.i. manica cultelli vel ſcal/ pelli.
L abel.i.ziniar.
L abeſerech.i.bdellium:
L ablab.lableb.i.lebleb.
L abrax. laurax.gre. eſt pi/ ſcis lupus variolus. ara. ſaboth.

L abruz veneris.i.cocogni dium. qdam dicūt ꝙ eſt dipſacos.
L abruſen.i.ypicon.
L abula ſpēs ē titimalloꝝ.
L ac.qd eſt.l.lelen.
L acca.qd eſt.l.aec. ē gūmi rubicūduz quo tincture fiunt. arbor eius ē in ara bia ſimilis arbori mirre. Auicen.keiken dicit ara. vocatur lech.
L ac fiſticule termini .i. ſe/ men croci hortulani.
L ac papaueris.i.opium.
L acabatabaco.i.borax.
L acara.i.acetoſum.

Lacerana.i.olera.
Laceri.herba ē hñs folia. ſic anagallus quā ignoro
Lacertola aque.i.ſtincus.
Lacertus. AVICEN. eius natura vicina ē ſtellionis: ſed eſt melior eo. eius ſtercus acuit viſum ⁊ conuenit prurigini ⁊ albugini oculorum.
Laceſcēs virtus. Diaſc. eſt quaȝ greci dñt mictricē.
Lachana. gre. dicūtur oīa olera. lachanan olus. vn de criſolocāna.
Lachiri.gre.lati. cicercula. GALIENVS. lachiri cōſimile vtute qdē eſt faſeolis. vtuntur autem his plurimi q ſm veram aſiam ruſtici. virtutē quidem ſimilē habēt faſeol: groſſiorē qdē ſubſtantiā: ⁊ ppter hoc ſunt magis illis nutritiue.l.Dolaka.
Lachitis.lacitl.i.cataputia
Lacora.lacoria.i.acorus.
Laccar.i.dactili.in antidotario vniuerſali.
Lactel.i.mel.
Lacterides.lacteris.nomē eſt cataputie minoris: et ſeminis eius qñ ſimpliciter ponit pro ſcie ītelligitur: ⁊ qd eſt.l. Cataputia ara.mehubedane.meubethene mēdana.Sera. Auicen.granum regum. Diaſ.lactuca.
Lacterl.Camelea.Panax deuia.Scebran.peplos.
Lacticinium.i.oīs planta hñs lac acutū: ⁊ eſt ſolutiuuȝ.ara.ietua.de qbꝰ titimallus pncipalior ē: cuiꝰ ſpēs ſm Diaſco. ⁊ Pliniū ſunt.7.de quibus infra. alie vo plāte habētes lac acutū ſunt multe vt ⁊ plāta ſcamonee q̄ eſt ſpēs volubilis. ⁊ portulaca agreſtis: ⁊ turbith: ⁊ volubilis minor.

℄Ca. CCCLXXIX.

Lactuca aſini vel muſcellina: qđ idē eſt lati. gre. anchuſa. ara. abugliſſe vel ſinarem: vel ſincareȝ. DIASCORIDES.ca.de anchuſa. Eius genera tria: quarū vna folia habet lactuce ſilia: ſed acuta piloſa ⁊ aſpera: nigra ⁊ ſpinoſa. Radix ē ei digiti hñs groſſitiem: ⁊ coloris ſanguinei in eſtate potiſſime īficiens digitos: naſcit locis cultis folia plurima habēs in giro ſuper terrā ſpanſa. lege eam mēſe februarij. Radix eius redarguit ⁊ ſtipticat. POSSE. cōbuſtionibꝰ medet cera ⁊ olo addito: vulnera renū optime curat. ignē ſacrū cum polenta extinguit. maculas corporis ⁊ lepras cuȝ aceto īpoſita mūdat. ſuppoſita mēſtruis imperat aborſum facit. Elixtura eius ſtericis mulierū recte adhibet. freneticis ⁊ ſpleneticis opitulat. febrientibus cum mulſa dat. nō febrientibus cū vino. folia ventrē ſtringūt cū vino bibita: ipſaqȝ herba decoctiōe arcuatū morbū ſanat. Iteȝ in oleo decocta cum cera vſtionibꝰ ⁊ vlceribꝰ difficulter cicatrizantibus apponit. Eſt alia anchuſa: quā multi Alchidion dñt: ſupradicta paruior eſt: qr folia minora hȝ ⁊ aſperiora ſuperiore: virgas ſiles: vt ſupra ſup q̄s florē purpureū aut feniceum pfert. radices ruffas hȝ ⁊ oblōgas. Naſcit locis arenoſis. vtus ē radici ⁊ folijs eiꝰ vna. Pliꝰ. li.22.ca.19.⁊.20. POSSE. morſibꝰ venenatis occurrit: ſed manducata ⁊ bibita: ⁊ colligata vim venenoruȝ nō admittit: eiꝰ folia ſi maſticata cōſpueris ſerpētē occides. Eſt alterū genꝰ ſile ſupradicte: ſed minꝰ. ſemē hȝ colorē feniceū. POSSE. iſtud ſilr maſticatū ⁊ cōſputū celeriꝰ ſerpētibus īfert morteȝ. Radix ipſiꝰ cū cardamomo ⁊ yſopo bibita modo oxifabi vnius lumbricos latos occidit. GALIENVS.6. ſim.phar.ca.anchuſa. Anchuſe vo nō eiuſdē oēs ſunt virtutis. Nā ea qdē que anomachia. appellat ſtipticantē ſil ⁊ ſubamarā hȝ radicē ſufficiētē qdē corpi cōdēſare ac mediocriter ſubtiliare: ⁊ abſtergere ⁊ lauare colicos ⁊ ſubtiles hūores. dictū eſt aūt in pōribꝰ: q pontica qualitas admixta amare nata eſt hoc facere. POSSE. valet ad hictericiā. ſpleneticis ⁊ freneticis vtilis eſt. Eſt aūt ſufficiēs īfrigidare. cataplaſmata quoqȝ cū farina ordeacea heriſipillatis cōferre. Abſtergit aūt nō ſolū bibita: ſed deforis appoſita: q̄obrem morfeas ⁊ lepras ſanat cuȝ aceto. Radicis qdem opera ſunt hec: ⁊ vtutes opationuȝ he qdem dicte ſunt: frōdes vero plāte debiliores radice ſunt: nō tñ excludunt ab actu ſtipticādi ⁊ ſiccādi. vñ ⁊ diariā ſanare cū vino bibite: ea etiā que appellat anchuſa heriſipilantibus cōuenit: ſilr ⁊ radicē hȝ ſtipticiorē anomachi: eius vero que anothali: ⁊ alcibiadon vocat: vtus qdeȝ eſt farmacoſis: ⁊ mox igit ⁊ plus hȝ acredinis: q̄ȝ ad guſtū ⁊ ſerpentibus ⁊ morſis ſufficit: cōpetit cataplaſmati appoſita ⁊ comeſta. Reliq̄ vo que quarta eſt ⁊ parua: ⁊ fere inoīata qdē ſimilis eſt altibidion. amarior aūt ⁊ farmacoſior: q̄propter ⁊ ad latos lumbricos idonea in multitudine oxifabi: cū yſopo ⁊ naſturtio bibitur. AVICENNA facit quatuor capitula.ſ. Abugiliſe. ſimar hearfelus.

Lactuca domeſtica. qd eſt .l.hkas.
Lactuca maria.i. titimallꝰ Cornelius cel.
Lacuna.i.terra ſigillata.
Ladaer.i.bdellium.
Ladanum.i.laudanū. ara. ſcrobo. ab herba vñ colligitur ladā dicta. Pliꝰ. lib.12.cap.18.
Ladarf.i.ypoquiſtidos.
Ladarhaſach.i.iuſquiamꝰ
Ladil. Ladili.i.trifoliuȝ.
Ladion.i.ocľus bouis. Raſis.4.° afforiſ.in fine.
Ladri.i.variole.
Laeg.laegi.i.gladius.
Laegifor.i.zedoaria.
Lafri.qd eſt.l.nakala.
Lagana.qd eſt.l.heuda.
Lagaos.gre.i.lepus.
Lagazaȝ.i.alexandrū.
Lagia.i.leporina.
Lagiafir.i.piretrum.
Lagiaſich.i.piper album.
Lagine eſt ſpēs corrigiole. Pliꝰ.li.24.ca.15.in fi.
Lagooptalmia. hanc habētes ſunt qui cōducta palpebra ſuperiori oculum regere minime poſſunt. Demoſt. fit ſepe cicatricis ɔtractu ſic dicta a ſilitudine leporum qui etiā dormiūt patētibꝰ oculis.
Lagogetos. gre. aſpalax.i. talpa.
Lagoceros. Diaſ.i. trifoliū leporinum.
Lagopos.gre.Steph.Dia. ideſt pes leporinus. ī pratis oritur ⁊ locis cultis: ⁊ vbi oliue abūdāt habet folia puſilla triāgularis forme per oēs ramulos vtrinqȝ ab ambobus lateribꝰ cōtiguata per totā humilē plantulaȝ expanſam ſup faciē terre i multis locis naſcit.
Lagos. Lagoos. Lagaos. gre.i.lepus. Lagus idē.
Laguſton.i.ſcordeon.
Laguſtu.i.ciperum.
Lahab.ara.ſaluia. Buſach Auicē. duo hic fac capľa
Lahabū.hali. ē mucillago cuiuſcūqȝ rei vt pſilij: ſeminis lini: fenugreci ⁊c. ara.lahabe.
Lahadrol.i.cicuta.
Lahana.lahanon.vocant. gre.oīa olera.
Laieralmanaci. Laieralmanaç. qd eſt .l. laieralmarien.
Laiet.altais.ara.herba hircina.
Lakana.ideſt lapſa. Ha.ca. de caule.

℄Ca. CCCLXXX.

Laieralmarien. alkelilgebel.i.corona montana.ara.gre.libanotida.lati.roſmarinus. SERAPION.lib.aggre.ca. laieralmarien. eſt arbor marie: ⁊ ē alpinalfac. ⁊ ē xacola: ⁊ dicit auc. Diaſ. Spēs libanotis ſunt tres. vna carū hȝ ſemen qđ nominat fachi: ⁊ hȝ folia ſiľia folijs maratri: niſi qr ſunt latiora parū groſſiora: ⁊ extēdit ſup terraȝ circulariter hñs bonū odorē: ⁊ lōgitudo ſtipi tis eiꝰ eſt brachij vniꝰ ⁊ plus ⁊ hȝ multos ramulos: ſup quox ſūmitates ſunt capitella: in qbus eſt ſemē albū ſiľe ſemini plāte ſpōdilion noiate. mūdū anguloſum acuti ſaporis. in cuiꝰ odore eſt ſiľe odori reſine pini: ⁊ qñ maſticat mordicat linguā. Radix vero eius eſt alba multū: cuiꝰ odor eſt ſicut thuris. Et eſt ſpēs alia ſiľis ſupradicte: niſi qr ſemē eius eſt latū nigrū ſiľe ſemini plāte ſpōdilion boni odoris: ſed mordicat linguam ⁊ hȝ radicē exteriꝰ nigrā: iterius vero albā. eſt ſpēs alia ſimilis ſupradicte: niſi qr ipſa nō hȝ ſtipitē: nec ſemē nec florem: ⁊ naſcit libanotis locis petroſis ⁊ agreſtibꝰ. Pliniꝰ li.24.ca.11.vltra mediū. POSSE. SERAPION. auc. Hal. vtus oīum ſpecier eſt ſiľis ex hoc q reſoluit mollificat abſtergit ⁊ icidit: ⁊ ſuccꝰ herbe qñ miſcet cū melle curat obſcuritatē viſus: que fit ab humiditate groſſa: ſȝ ſpecies illa que hȝ capitella: quā Romani Roſmarinuȝ vocāt: qñ dat in potu cōfert hicterico. Idē auc. Diaſ. Emplaſtrū ex folijs cuiuſqȝ ſpeciei cōfert fluxui ſanguinis emoroidarū: ⁊ ſedat apata ca.ani: ⁊ extenuat emoroidas egredientes: ⁊ maturat ſcrofulas: ⁊ apata difficilis maturationis: qñ radix eius adminiſtrat ſicca cū melle mixta mundificat. Et qñ ſumit in potu cū vino cōfert tortionibꝰ ventris: ⁊ cōuenit morſibꝰ venenoſis. puocat vrinam ⁊ menſtrua: ⁊ qñ fit emplm cū ea humida ſoluit apata flegmatica: ⁊ qñ exprimit ſuccus radicis eius ⁊ aliarū partiū eius ⁊ miſcet cū melle: ⁊ fit īde coliriū acuit viſum: ⁊ ſemē eiꝰ qñ ſumit in potu facit oīa hec: ⁊ qñ ſumit in potu cū pipere ⁊ vino cōfert epilēſie ⁊ doloribꝰ pectoris antiqs. ⁊ hictericis: ⁊ qñ miſcet cum aceto forti curat morfeā. ingredit aūt ſemē eius in ſyrupis: verū ſemen illius qđ dicit fachi nō eſt adminiſtrandū in potionibꝰ que ſunt ad cancruȝ: ⁊ qñ miſcet cū oleo: ⁊ linit īde corpus puocat ſudoreȝ: ⁊ ſic cōfert hydropiſi: ⁊ terit ⁊ miſcet cū farina lolij ⁊ aceto: et fit emplm cōferēs attritioni lacertox ⁊ podagre. Sȝ libanotis quā romani vocāt Roſmarinū: ⁊ ē plāta quā multi ponūt ī coronis: hȝ vgas multas nō groſſas flexibiles humidas ſup quas ſunt folia multa denſa: ſubtilia lōga: ⁊ hȝ virtutē calefactiuā ⁊ deſiccatiuā multū: ⁊ admiſcet rebꝰ qbus abluit caput ⁊ puluerizat de ea ſup caput. ⁊ dimittitur ſic tribus diebꝰ: ⁊ poſtea abluit ⁊ cōuenit oculis qbus currūt humiditates: ⁊ cōfert hicteritie. Et idē auct. Aben Meſuay eſt ca. ⁊ ſic. in tertio. ⁊ ɔfert corize frigide ⁊ alcohol cuȝ eo ⁊ melle cōfert aque deſcēdenti ad oculum.

Lalaf.lalafa.ideſt trifoliū Conſtantinus.
Lalaſor.ideſt arſenicum.
Lama. PLINIVS.li.12. ca.18.in pncipio.
Lamam vocāt arborē ſpinoſaȝ in idia: ⁊ in arabia naſcētē in q̄ fit maſtix.
Lamil.lamili.ideſt vſnee.
Lamuli.ideſt iuniperus.
Lambruſca.i.vitl agreſtis .l.Enantium.
Lana aliqñ capit p auripigmēto. Hal.ad paterñ.
Lana ſucida.i.non lota.bona eſt de collo non mollis ⁊ femorum ⁊ bene lota.pro qua.l.tauf.
Lanadachis.i.fructus mādragore femininum.
Lanā ideſt auripigmētuȝ.
Lanaria ideſt ſtructiuum: vel cōdes. Dia. paliurus eo q ex eo lana lauatur.
Lanceolata. ideſt plātago minor. Macer.
Landeabellafeſin. lanea belafeſin.i. xilobalſamū
Landrus qd eſt.l.nerion.
Landume.ideſt ſempuiua
Lanfea ideſt ſcordeon.
Lanu ideſt cartafilago.
Lanzeden.i.icuȝbenden.
Lampas alchutrub. qd eſt Auicen. ſecundo cañ.
Lampiris gre. nocticula incendula.

℄Ca. CCCLXXXI.

Lappa. ideſt mēta ſm quoſdā: ſed falſo. Nā lappa maior eſt bardana: et eſt alia lappa minor que habet folia obrotūda vt atriplex. de q̄ Diaſ. ſanction aut fagalinon. vel Aparine: ⁊ eſt dicta inuerſa que hȝ caudam īgentē per terrā diſperſam. hec herba a grecis philātropos vocat: eo q veſtibꝰ hominū adhereret ob aſpitatem ſui: naſcit iuxta muros: ⁊ eſt bardana. PLINIVS. lib.21.ca.17.de lappa. Eſt duplex que adhereſcit q in ipſa flos naſcit nō euidēs: ſed occultus ītus ⁊ ītra ſe ſeia velut aialia que ītra ſe pariūt. PAVLVS. cap. lappa. Eſt duplex. ex ea eſt maior ⁊ minor. maior vocat bardanus. lati. ⁊ gre. ethiopis: ⁊ eſt maſculus carēs ſemine. minor vocat bardana: ⁊ eſt femina faciēs lapas ⁊ ſemina adherētia pānis: ⁊ vocat lappa iuerſa. GALIENVS.6. ſimpľ. phar. cap. de lappa. Ariſtrū ſiue pſonatia vel lappa: qđ quidam perſepidā vocant: folia eius ſunt cucurbite ſimilia: niſi q̄tenus ſunt duriora ⁊ minora. diaforeticum eſt ⁊ ſiccatiuū habet autem ⁊ quid ſtipticitatis mediocris: idcirco ⁊ folia eius veterum vulnerum ſunt ſanatiua.
Lapaciolum.ideſt lapa acutum: ⁊ eſt ſpēs lapatij.

℄Capitulum. CCCLXXXII.

Lapatium. lati. vel pratella. gre. Lapaton. Auicen. Acetoſa origma. lapaton hemaſon. Step. ⁊ eſt aliud q̄ȝ lapagos: cuiꝰ due ſunt ſpēs: acutū .ſ. ⁊ rotūdū qđ ſic dr: qr rotūda hȝ folia: ⁊ acutū acuta. cuȝ ſimplr ponit. pro rotūdo ītelligit apud nos pprie dicitur acetoſa quedā ſpēs lapatij: que maxime in nemoribꝰ īuenitur. differt ab alijs ſpeciebus lapatij: ſolū q folior īferiora qbus virgis adherēt duas barbulas vtrinqȝ habent ſicut iarus: ⁊ q acetoſi ſaporis ē valde. DIASCORI. cap. de lapacio. ponit q̄tuor eius genera vel ſpēs: vnū qđ māducat: ⁊ eſt illud qđ vocat īſipidū. alteruȝ qđ dr oxilapaciū: ⁊ acetoſum lapatiuȝ: ⁊ illa ē herba que vocatur acetoſa que in locis humidis naſcit. ⁊ in ſummitate eius ſunt folia acuta ⁊ dura: veruȝ meliꝰ eſt qđ in hortis naſcit. Eſt aliud agreſte ⁊ minus bonū ſimile plātagini: ſup terram ſpanſum ⁊ molle. Eſt aliud qđ multi zadam dicūt folia ſimilia lapatio agreſti habēs ⁊ virgā minorem. ſemen ei eſt acutū ⁊ ruffum ſiue ſubnigrū ⁊ triangulatū ⁊ viſcidū ſup virgā habēs ſemē: ⁊ lati. dicit lapaciū acutū. Macer. Pli. lib.20.cap.21.in fine. POSSE. valet cōtra ſcabiem empetiginē ⁊ ſerpiginē. ſi accipiat ſuccus eius ⁊ oleuȝ nucis ⁊ pix liqda: ⁊ ſimul buliant ⁊ colet: ⁊ colature addat puluis tartari ⁊ ſulphuris: ⁊ fiat vnguentū ad apoſtemata maturandū lapatiū acutū tritū: ⁊ in oleo decoctū: ⁊ cuȝ axūgia ſuperponant. cōtra ſplenis duritiē ſuccus lapatij acuti cū ſtorace liqda armoniaco ⁊ aceto cōficiat ⁊ dimittat tribꝰ diebus: poſtea fiat decoctio ⁊ colet: ⁊ colature addat cera ⁊ oleū: ⁊ fiat vnguentū. Aqua vel vinū decoctionis eiꝰ ſoluit opilationē ſplenis vel epatis. Contra ſcrofulas nouellas fiat emplm ex lapacio acuto ⁊ axūgia ſimul cōtritis. Criſpelle facte ex lapatio acuto valēt aſmaticis ex frigida cauſa. GALIENVS.6.ſimp.phar.cap.de lapatio Eſt modice diaforeticū. Acutū vero lapatiū mixta ſimul cū diaforetica ⁊ repercuſſiua participat quadā qualitate. ſemē vero eius hȝ qđ ſtipticuȝ manifeſte vt diſinterias ⁊ diarias ſanet: ⁊ maxime id qđ eſt acutū. Equinū aūt lapatiuȝ in nemoribꝰ quidē generat vtplurimū aūt eſt eiuſdē qdem cū pdictis: debilioris vero virtutis. DIASCO. lapatium ventrem mollit crudum tonſum ⁊ cataplaſmatibus adhibitum cum oleo roſ. durities ſpargit.
Lapadione.ideſt lapago.
Lappago purpurea eſt aliud q̄ȝ lapatiū: ⁊ vocat perſonatia: ⁊ eſt herba habēs folia magna: quā Diaſ. vocat apparine: quā greci philoantropon vocāt. vnde Dia. facit vnū caplm de apparine.i. lappagine: ⁊ aliud de lapatio Nā primū ſcribit per binū.pp. ⁊ aliud ſcribit per vnuȝ p. ⁊ iſtius quatuor ſunt genera. Intra que eſt herba dicta acetoſa: vt apparet in.l.lapatium: ⁊ quid eſt lappago.l.apparine. Plinius lib.26.capi.10.
Lappa inuerſa.quid eſt.l.lappa.
Lapara.gre.abdomen pinguedo.
Lapatos.gre.glis lappa.
Lapatū.i.filix.

℄Capitulum. CCCLXXXIII.

Lapis abeſton. ſm Alber. eſt coloris ferrei qui ſm Pliniū in arabia inuenitur. vel in archadie montibus. lib.37.cap.10. POSSE. Albertus. virtus mirabilis eius in tēplis deox eſt manifeſta: eo q ſemel accēſus vix aut nunq̄ȝ poterit extingui eo q naturam habet animalis: quod ſalamandra vocatur cuȝ modico humidi

vnctuoſi pinguis inſeparabilis.

⁋Capitulum. CCCLXXXIIII.

Lapis abſinthus. ſm Albertũ. eſt de genere gẽmarum coloris vitri rubeis vgulis. POSSE. huius vtus fertur eẽ ſicut lapis abeſcarius lz ſatis remiſſior. naz accenſus pmanet calidus per dies. 7. vel ampliꝰ ꝓpter eandẽ cauſam que dicta eſt de lapide abeſcario. lapidis etiã huius vtus eſt in ꝓuocãdo ⁊ augmẽtãdo fluxũ ſanguinis: vt experimentatores aſſerunt.

Lapis achates. qd eſt. l. Pliniũ. li. 37. ca. io. in pncipio.

⁋Capitulum. CCCLXXXV.

Lapis adamas. lat. ara. hager ſubedhig. SERA. li. aggre. ca. hager. ſubedhig. Eſt mes fluminis in quo eſt lapis de mes: ⁊ eſt flumẽ ad qđ nũq̃ iuit aliquis niſi Alexãder: ⁊ eſt in finibꝰ coraſcemi: ⁊ color eiꝰ approximat colori ſalis armoniaci: ⁊ eſt fri. ⁊ ſic. in q̃rto. Et idẽ auc. Diaſ. Eſt lapis quo vtunt aurifices ponẽtes in ſale ad ſculpendos lapides. Enax in lapidario ſuo. Eſt lapis adamas duriſſimus quadratus ſemp taxill' ſimilis parũ criſtallo obſcurior: coloris tñ liuidi fulgẽtis adeo ſolidus vt nec igne nec aliq̃ re frãgat moleſcat ⁊ ſoluat. ſoluit tñ ⁊ moleſcit ſanguine ⁊ carne yrci. pcipue ſi yrcus ante aliquãdiu biberit vinũ: vel comederit ſiſeleos mõtanũ vel petroſelinũ. qꝛ talis yrci ſanguis etiã ad frãgendũ lapidẽ in veſica valet. ſoluit etiã lapis ille a plumbo: ⁊ nõ trahit ferrum: eo ꝙ nõ fit ꝓprius locus generationis eius in minera ferrea: vt qdã mẽdoſi dixerũt. maior autem quantitas eſt iuenta ad magnitudinẽ auellane. Naſcit autez in arabia ⁊ in cipro: ſed ciprium eſt magis molle ⁊ obſcurũ. ⁊ hic lapis qñ magneti ſupponit ligat magnetẽ: ⁊ nõ pmittit eum ferruz trahere. Maior aũt vtus eius eſt in auro argẽto ⁊ calibe. vnde lacerto ſiniſtro alligatus valet contra hoſtes ⁊ iſaniam. ⁊ idomitas beſtias: ⁊ cõtra iurgia: et rixas: ⁊ venena: ⁊ icurſiões fantaſmatũ: ⁊ icuborũ: ⁊ ſuccuboruz. hũc aũt lapidẽ qdã magnetẽ vocauerunt: ⁊ qdam eundẽ ferrũ attrahere mẽtiunt. POSSE. SERAPI. iſte lapis hz duas vtutes que raro aggregant in alio lapide. vna earũ eſt ꝙ nõ cõiungit alicui lapidi q nõ frangat ꝓpter hoc cooptant fragmẽta eius in ſummitatibꝰ ferri aſperſi ad perforandũ: ⁊ pforant cuz eo lapides alij ſicut ſmaraldus tabarzet zaphirus ⁊ alie gẽme. Alia vtus ẽ ꝙ ſi accipiat granulũ vnum ex fragmẽtis eius: ⁊ gluctinet in ſũmitate ferri cũ gluctine romano: ⁊ itromittat in veſica per foramẽ virge frãgit lapidẽ. hz ſil'r aliã ꝓprietatez qꝛ nihil frãgit lapidẽ hũc niſi plumbũ. Nam ipm rũpit et cõterit. Et idẽ auc. Diaſ. eſt lapis quo vtunt aurifices ponẽtes in ſtillis ad ſculpẽdos lapides: ⁊ cõfert gingiue fluxe ⁊ purificat dẽtes. Et idem auc. Hal. abſtergit fortiter: ⁊ ſignũ huius eſt ꝙ aurifices vtunt in hoc qđ idiget abſterſione: ⁊ nos iã expti ſumus ꝙ mũdificat dentes ⁊ abſtergit: ⁊ eſt calidus: ⁊ ꝓpter hoc admiſcet in medicinis ꝯburentibꝰ: ⁊ in aliqbꝰ deſiccatiuis q̃ curãt gingiuas fluxas.

Lapis agapis. i. lapis iudaicus. dr colore ſil'is pelli leonis

⁋Capitulum. CCCLXXXVI.

Lapis Agates ſiue agapis ſm Diaſ. in ꝓprio capitulo hz maximã vtutẽ. ſ. qui colorẽ hz ſimilem pelli leonis. Iſaac beniamin. Agathes ãt lapis niger eſt albis venulis in quodã modo ſpeciei lapidis albeſten: ⁊ iuenit alius modus eiuſdẽ ſpẽi qui ſil'is eſt corallo. ⁊ tertium genus plurimũ ſui in creta inſula naſcit: qđ hz in nigro venas croceas. eſt quartũ genus idicũ ⁊ variũ: q̃ſi ſanguine ſit aſperſum. POSSE. DIASCORIDES. valet ad morſum ſcorpionis: alligatus vl' illinitus cũ aq̃ ſtatim tollit dolorẽ. tritus ⁊ vulneri aſperſus: vel in potione cũ vino datus viperarũ ſanat morſus. portatus facũdum ſuadentẽ amabilẽ ⁊ gratum portantẽ facit. Yſaac beniamin. primũ qdẽ genus aptuz eſt ad regũ formas quẽ lapidibus inſculpunt: ⁊ plurimi lapides habẽt capita regum iſculpta: ⁊ cum iacẽt ad caput dormiẽtis fertur oſtẽdere multa ſimulacra ſomniorum: tertiũ aũt genus qđ creticum eſt facit vt adiuuet vincere pericula: ⁊ viribꝰ cõuenit cordis. gratum ⁊ placentẽ facit vt dicit Enax. ⁊ coloris facit hoiem boni ⁊ facundũ: ⁊ iuuat eum cõtra aduerſa. genus aũt indicũ viſum fouet: ⁊ valet cõtra ſitim ⁊ venenũ. Cũ autem accendit odoriferum eſt valde.

⁋Capitulum CCCLXXXVII.

Lapis allabaſtrides. ſm Diaſ. in ꝓprio capi. eſt ſatis manifeſtus. naſcit in alabaſtria egypti ⁊ ſyrie damaſco. Pliꝰ. li. 37. ca. io. POSSE. DIASCO. eſt ſatis laxatiuꝰ: ⁊ mollit deniq̃ duricies ⁊ ſtomaci dolorem ceroto admixtus. ⁋Ca. CCCLXXXVIII.

Lapis allectorius ſm Diaſ. in ꝓprio capi. inuenit in ventribꝰ gallorum gallinaceorum criſtallo ſimilis vel aque limpide. ⁊ ait Albertus. ꝙ iſte lapis eſt nitens criſtallo obſcuro ſimilis. extrahit aũt ex ventriculo galli gallinacei poſtq̃ caſtrat vltra quartũ annũ. ⁊ qdam dicũt ꝙ poſt nonũ extrahit. ⁊ eſt melior de gallo decrepito. maxima aũt huiꝰ q̃titas eſt iuenta ad quãtitatẽ fabe. Pliꝰ. lib. 37. cap. io. POSSE. DIASCORIDES. qui ſecũ habuerit iuictus erit: vt a multis ꝓbatũ eſt. nam gladiator habẽs euz in ore inuictus permanet: ⁊ ſine ſiti ſimiliter: ⁊ reges eum habẽtes fortiter bellabũt: ⁊ expulſi a regno nõ ſolũ ꝓpriã dominationẽ: verũ etiã alienã receperunt: mulieribꝰ ꝓderit portatus que volunt placere viro; Nam ꝓbos ⁊ ſpecioſos reddit portantes ſe.

Lapis alefekifa. i. lapis pontificis. Auicen.

Lapis alkali. ara. aſeli. Auicen.

⁋Capitulum. CCCLXXXIX.

Lapis amandinus ſm Albertuz. eſt gemma coloris varij. venenũ omne extinguẽs aut reprimẽs: ⁊ vincere facit aduerſarios: ⁊ plenam interpretationem ſomniorum facit intelligi.

⁋Capitulum. CCCXC.

Lapis ametiſtus ſm Alber. eſt gẽma multũ communis ⁊ nota coloris purpurei: ⁊ tranſparẽtis aliquãtuluz obſcuri iueniunt in iſta ſpẽ multe drĩe ſed q̃nq̃ ſunt magis note propter drĩas obſcuritatis oẽs acceptas. naſcit melior in hac ſpẽ in idia. eſt autez melior ad ſculpendũ. eo ꝙ alius eſt minꝰ durus. POSSE. operatur cõtra ebrietatẽ. facit hoiem vigilẽ. malas reprimit cogitationes: ⁊ bonũ in ſcibilibus cõfert itellectum.

⁋Capitulum. CCCXCI.

Lapis andromada ſm Alber. eſt lapis coloris argentei: ⁊ ſm plurimũ in mari rubro naſcit. eſt aũt quadratus ⁊ durus ſicut adamas. POSSE. valet contra furorẽ ⁊ facilis animi cogitationẽ ⁊ triſtitiaz: ⁊ grauitatem. pro quo. l. lapis quadratus.

⁋Capitulum. CCCXCII.

Lapis aquile. lati. arab. hager athamach vel echites. SERAPION. lib. aggre. cap. hager athamac. lapis eſt idus qui cũ agitatur audit intra ipſuz lapis alius: ⁊ minera eius eſt in mõtibꝰ idie iter chimoas. ⁊ ſarandi iuxta littora oceani: ⁊ vocat a grecis alleuians partum: ⁊ hec ꝓprietas eſt iuenta in hoc lapide aquile. Et idẽ auc. Raſis. Athamach ẽ medicina idie: ⁊ eſt lapis ſimilis caſtanee: niſi qꝛ hz colorẽ vellereũ: ⁊ qñ agitas ipm audit itra ipm lapillus: ⁊ qñ frãgis euz egredit ille lapillus: ⁊ eſt ſicut auellana vergẽs ad albedinẽ. Et idẽ Raſis libro de ꝓprietatibꝰ dixit ꝙ eſt lapis ſil'is ouo: ⁊ hz itra ſe lapillũ. Alber. in lapidario ſuo. echites lapis gẽmarũ optima eſt coloris punicei: ⁊ vocat a q̃buſdam aquileus: ⁊ ab alijs erodialis: eo ꝙ aquile hũc ducũt ad nidum ſuũ iuxta oua ſua collocantes eundẽ ſicut grus iter duo oua que facit collocat. hoc. n. expti ad ſenſuz in colonia vbi grues fetus fecerũt multis ãnis in quodã cito. iuenit aũt echites ſm plurimũ iuxta littora oceani vbi eſt optimũ genꝰ echideorum que ſunt heredes auiuz. dicit aũt ꝙ ĩ ipſa perſia aliquãdo iueniunt. Eſt aũt modus eius ꝙ in ſe continet aliũ lapidẽ qui in ipſo ſonat quando manu mouetur. POSSE. SERAPION. Hic lapis aquile dr. nam cũ aquila vult parere oua ſua defert hũc lapidez maſculus a partibus idie: ⁊ ſupponit eũ aquile: ⁊ facit eaz parere facile: ⁊ alleuiat eius dolorẽ: ⁊ hoc idẽ facit mulieribus ⁊ oĩbus animalibꝰ qñ ponit ſub eis in hora partus. Et idem auc. Raſis. qñ ponit in pecia: ⁊ ſuſpendit mulieri i coſſa qñ debet parere facit accelerare partum cum facilitate: ⁊ ſum expertus hoc: ⁊ inueni ſic eẽ ⁊ oẽs cõcordant i hoc ꝙ alleuiat partuz qñ alligat coſſe: ⁊ iuuat qñ ponit loco peonie iuenit ad curãdũ. iſte lapis iuenit apud nos. ⁊ q̃plures: ⁊ verificaui de eo multotiẽs experientiã. Enax in lapidario. ca. de lapide agle ait. ꝙ ſuſpẽſus in ſiniſtro brachio cõuenit p̃gnantibꝰ: ⁊ cõciliat amorẽ: diuitias auget vbi fert: ⁊ imp̃gnãtibꝰ ipedit abortum: ⁊ periculũ parturitionis mitigat: ꝓhibet caſuz caducorum. ſil'r ſi de adminiſtratione veneni aliqs ſuſpectus ſit in cibo illo ꝓhibet ne poſſit ab eo degluctiri cibꝰ ille. ſi lapis ſubtrahatur mox deglutiet. ALBER. fertur autẽ ꝙ ſuſpenſus in ſiniſtro brachio conuenit pregnãtibus: ⁊ conciliat amorez: ⁊ diuitias auget vbi fertur ⁊ impregnãtibus ipedit abortuz: ⁊ periculũ parturitionis mitigat: ⁊ ꝓhibet caſum caducorum ſil'r: ⁊ qđ his mirabilius eſt tradũt caldei: ꝙ ſi de adminiſtratione veneni ⁊c. vt ſupra: querũt aũt aquile hũc lapidem: ⁊ iponũt nido ſuo: ⁊ grues iter oua ſua: ſed in vno anno ponũt vnũ: ⁊ in alio aliũ. dicũt aũt qdam ꝙ faciunt ad mitigãdũ calorẽ ouorum: vel corporis aquile: ne oua nimis calefiãt: ⁊ hoc eſt ꝓbabile. qdam aũt dicũt aliqd cõferre ad eorum formationẽ aut viuificationẽ: ꝙ aũt dicũt quidaz ꝙ lapis ab alijs auibus ouis interponat ne oua frangant falſum eſt. qꝛ citiꝰ ad lapidẽ q̃ ad ſeipſa colliſa frangunt. Aiunt aũt aliq ꝙ ſi aliqs ſuſpectꝰ de veneno ⁊c. vt ſupra.

Lapis archadi. ideſt lapis gagates.

Lapis archadie. eſt lapis qui cũ accendit nõ extinguit.

⁋Capitulum. CCCXCIII.

Lapis armenus ſm Pliniũ lib. 35. cap. 6. in fine eſt dictus ⁊ nominatus a regione illa ⁊ eſt liuidus ⁊ ſubalbidus: cuius melior eſt habens colorẽ mediũ iter viridẽ obſcurũ terreũ ⁊ idum: ⁊ hz macularũ diſtinctiones virides ⁊ nigras. AVICENNA. lib. ſcđo. Eſt aliquãtulum azulini coloris: nõ tñ in colore azuli: ⁊ nõ eſt in eius ſoliditate: ſed eſt in eo arenoſitas quedã: ⁊ quãdo q̃ vtunt eo tictores ⁊ pictores loco azuli: ⁊ ẽ lenis tactu ⁊ diaphanus. IOAN. MESVE. lapis armenus inquit Alexãder a verificatoribꝰ eſt inuentus habere prerogatiuam in educẽdo colerã nigrã: cuiꝰ operatio icolumior eſt elleboro nigro: ⁊ vtuoſior lapide lazuli. Melior ẽ hñs colorẽ mediũ inter viridẽ obſcurũ ⁊ terreũ: ⁊ indũ: ⁊ hz macularuz diſtinctiones virides ⁊ nigras: ⁊ qui nõ eſt in termino lapidis. imo facile diſſolubilis: puluerizabilis: ⁊ q eſt lenis tactu carẽs aſperitate calide cõplexionis i pncipio ſcđi. ⁊ ſic. in ipſo: ⁊ eſt reſolutiuus abſterſiuus: ⁊ eſt ex cõturbantibꝰ ⁊ ſubuertẽtibus ſtõm: ⁊ educit per vomitũ ⁊ ventrẽ: ⁊ nocet ſtõ generãs ſubuerſionẽ: ⁊ faciẽs ſol'onẽ cũ anguſtia. Et dixit Alexãder. nõ lotus ſoluit p vomitũ ⁊ ventrẽ cũ labore. lotus aũt ſoluit per ventrẽ ſine moleſtia. Ars aũt in lauando ipm eſt hec. terat cum facilitate in vaſe lapideo. deinde fundat ſup ipm aq̃ dulcis: ⁊ lauetur ſic terẽdo: fiat illud trigeſies ſemp innouãdo aquã: ⁊ adhuc decies ⁊ lauetur cum aqua roſarum. Et dixit Alchindus lauet cum bugloſſa poſt depurationẽ eius. acgrit. n. ei ꝓprietas mirabilis ex hoc ad egritudies melãcolicas. POSSE. AVICENNA. ſoluẽdo educit melãcoliã. pluſq̃ lapis lazuli: ⁊ ꝓpter ipſum dimittit. Elleborus niger. IO. MESVE. Educit colerã nigrã cũ virtute: ⁊ mũdificat cerebrũ ex ea: ⁊ valẽt ad egritudies eius melicas ſicut mania: vertigo dolor capitis ⁊ epilẽſia: ⁊ ad egritudines timoris ⁊ ſuſpitiõis: ⁊ ad leprã: ⁊ ad egritudies ſplenis ⁊ cancrũ morfeã: ⁊ fe. melicas. Doſis. non loti potio ẽ a. ʒ. ʒ. vſq̃ ad. i. ʒ. ʒ. ⁊ loti potio ẽ. a. ʒ. i. vſq̃ ad. ij.

⁋Capitulum. CCCXCIIII.

Lapis aſius. lati. ara. hager aſios. Auicenna. SERAPION. lib. aggre. ca. hager aſios. auc. Diaſ. ẽ lapis q inuenit in Alexãdria: ⁊ flos eius lapidis noiat ſuca: ⁊ ẽ quoddã apparens ſup ſubam eiꝰ ſimile pulueri molẽdini: ⁊ reperit etiã ſub eo: ⁊ circa eum: ⁊ ẽ lapis albus: ⁊ oz ꝙ eligat ex eo ille q eſt albus lenis ſil'is pumici ſubtilis cito frãgibilis. in quo ſunt vene occulte: ⁊ ſup quẽ ẽ flos vt ſal rubeũ: ⁊ ẽ hic lapis ſiccus ſil'is ſpongie: ⁊ generat ſup euz farina: ex qua quedã ẽ alba quedaz rubea ſil'is pumici declinãs ad croceitatẽ. Et quando applicat lingue mordicat parum. Et idẽ auc. Hal. nominat hic lapis noie acq̃ſito a loco. i. aſia. ⁊ nõ ẽ oĩno durus ſicut lapis: ſed ſimilatur in colore ſuo ⁊ ſubſtantia ſua lapidibꝰ qui reperiuntur in lauellis balnei: ⁊ eſt tener ⁊ frangitur cito: ⁊ ſup ipm eſt ſil'e pulueri reperti ſup parietes molẽdini: ⁊ hec medicia noiatur flos lapidis aſios: ⁊ ẽ ſubtilis ꝓpter ſuaz ſubtilitatẽ diſſoluit carnẽ ſine mordicatione. Et idẽ auc. Diaſ. vtus huius lapidis ⁊ floris eius eſt ꝙ curat vlcera ꝓfunda que ſunt difficilis ſanatõis qñ ẽ ſiccus ⁊ aufert carnẽ ſupfluã que fit in eis que eſt ſil'is fungi: ⁊ curat vlcera fraudulẽta: ⁊ replet ea carne: ⁊ mũdificat ea ⁊ qñ admiſcet cũ melle ⁊ aceto cõuenit vlceribus fraudulentis: ⁊ non ſinit ea augeri in corpore: ⁊ quãdo admiſcet cuz farina fabarum: ⁊ fit inde empl'm podagre cõuenit multum: ⁊ etiã duritiei ſplenis: ⁊ qñ cũ eo fit lohoc cum melle ꝯuenit vlceribus pulmonis: ⁊ cũ ponit ex h lapide ſuper ſcabello: ſup quod tenẽt podagrici ſp pedes: dicitur cõferre eis: ⁊ quando puluis eius aſpergitur ſuper corpora pinguia in balneo loco nitri extenuat ea: ⁊ q vult abluere lapidem hunc aut florem eius abluat: ſicut lauatur climia. Pliꝰ. li. 36. ca. 17. ⁋Capitulũ. CCCXCV.

Lapis berillus ſm Diaſ. ꝓprio cap. lucidiſſimus ẽ ⁊ clarus ſil'is oleo. ALBER. in lapidario ſuo. in ꝓprio cap. eſt coloris pallidi lucidi trãſparentis. vt limphe: ⁊ qñ voluitur i eo videt moueri aq̃. ſm plurimũ aũt eius generatio ẽ in idia: ſicut ⁊ multarũ aliarũ gẽmarum: ſunt aũt multa genera ⁊ modi in ſpẽ lapidis iſtiꝰ. ſed meliorẽ ferũt q magis pallet: ⁊ plures hz guttas q̃ videntur in ipſo manere. POSSE. DIASCORIDES. ſculpit in eo locuſta marina ⁊ ſub pedibꝰ eius cornicula: ⁊ ſub gẽma ponit herba ſauina modico auro icluſa geſtat amorẽ ꝯiugi ⁊ maiorẽ oĩum facit. pterea ad oculorũ vitia facit: ⁊ ad oẽm valitudinẽ ſi aquã in q̃ miſſus fuerit potui dederis. ructus ſuſpirioſos et epatis dolorem curat. ALBER. fertur aũt habere opera multũ cõtra picula hoſtiũ: ⁊ cõtra lites ⁊ reddere iuictũ: ⁊ in moribꝰ dicit efficere: ⁊ ingeniũ bonuz dare. medicorum qdam dicunt ꝙ valet contra pigritiam ſuſpiria ructuatiões: ⁊ contra oculos humidos. Exptum eſt autẽ ꝙ quando rotundatur ⁊ oculo ſolis apponitur qđ adurit: ⁊ ignez accendit. dicunt aũt ꝙ coniugium conciliat inter virum ⁊ vxorem.

Lapis berzath. i. lapis keme. l. hene albegi.

⁋Capitulum. CCCXCVI.

Lapis bezaar. lati. vel lapis liberãs a venenis. ara. hager bezaar. eſt tyriaca oĩum venenorum

SERA.lib.aggre.cap.hager bezaar.ē nomē perſicū ⁊ ē dictū expellēs nocumētū. ⁊ hoc nomē cadit ſup duo. vnū ſup oēm medicinā ꝯuenientē alicui veneno eo ꝙ reſiſtit vtuti eiꝰ ⁊ expoliat nocumentū eius pp ꝓpꝛetatē q̄ ē i eo. ⁊ zᵐ qđ cadit ſup lapidē notū q ꝯuenit oībꝰ venenis calidis ⁊ frigidis cū tota ſbā ſua ⁊ reſiſtit ei bibitꝰ aut ſuſpenſus ſup patiētē. putāt aliq hūc lapidē eē q gnāt in oculis ceruoꝝ i oriēte q cū ſpentes cōedūt vt ꝺponētes ſenium fortiores fiāt itrāt flumē ibiqꝫ morant imerſi vſqꝫ ad caput tādiu q̊uſqꝫ ſentiūt veneni vtutē ſupatā. iterea lachrimā emittūt q̄ coagulata i oclīs iterdū vſqꝫ ad magnitudinē nucis deſiccat donec cadit cū flumē exierit: ⁊ ſic iueit. Coloris huius lapidis ſunt multi. Nam ex eo eſt citrinus velut puluerulentꝰ ⁊ machachi ſiue māibati ⁊ ille q pticipat viditate ⁊ ille q pticipat albedie. Melior vō oībꝰ ē citrinꝰ ⁊ poſt ipꝫ puluerulētus. ⁊ i h differt exceraſcen cuꝫ bezaar. ⁊ expoſitio eiꝰ ē ꝯtra venenū ⁊ minera eius ē i terra ſyrie ⁊ idie ⁊ i terris oriētis ⁊ mlti lapides ſilant ei q nō hūt ſuā ꝓprietatē neqꝫ approximāt ei i opatiōibꝰ aliqbꝰ ⁊ qdā ē q dicit cobohori ⁊ marian ⁊ ē lapis i quo nullus errat ſꝫ multi errāt i alio q dr chindos ⁊ ē lapis multe bonitatis mollis tactu. Et idē auc. Raſ. Bezaar ē lapis citrinus mollis nō hn̄s ſaporē. vn̄ lapis ē vgens ad citrinitatē ⁊ albedinē hn̄s colorē vini ⁊ eſt leuis ſplendēs ſicut lumen. POS.SERA. Lapis bezaar ꝯuenit venenis. Et qn̄ bibit ex eo pōdus. xij. granoꝝ ordei aut fit linimentū cū eo ſup locū morſus liberat naturaꝫ a morte ⁊ expellit venenū p ſudorē ⁊ qn̄ ponit lapis i annulo ⁊ ponit in ore ipſius q ſumpſit venenū ⁊ ſugit id aliquātulū ꝯuenit ei. qn̄ tangit cū illo aculeꝰ ſcorpiōis ꝓhibet ab eo poſtmōꝫ potētiā pungēdi. ⁊ ſi terit de eo pōdus duorū granoꝝ ordei diſſoluit i aqua ⁊ ſi ponit i ore ſerpētis ſuffocat eū ſtatiꝫ ⁊ occidit. Idē auc. Raſis. ⁊ ego vidi i ipſo ſufficientiaꝫ ad auferendū nocumentū: ⁊ erat lapis ille queꝫ vidi vergēs ad citrinitatē ⁊ ad albedinē hn̄s colorē vini ⁊ cū hoc erat leuis ſplēdens ſicut lumē. Et iā vidi in eodē ſufficiētiā illā quā nō vidi i alia medicia ſimplici. imo ēt qđ non vidi i tyriacis cōpoſitꝭ. Idē aucto. Hahamed. ꝯuenit veneno ſcorpiōis ⁊ qn̄ portat i anulo ⁊ ſculpit in eo ymago ſcorpiōis luna exiſtēte in ſcorpiōe ⁊ aſpiciēte aſcendēs de inde ſigilla cū eo olibanū luna exiſtēte i ſcorpiōe qđ tritū exhibe patienti ad potandū ⁊ euadet. Et igt auc. Abdallaanarach. vidi lapidē bezaar filij amamari cuſtoditoris legis dei ⁊ ē veꝝ ꝙ ipſe emit hūc lapidē ⁊ dedit pro ꝓcio ipſius palatium cordube in principio guerre.

Lapis bolus armenicꝰ. i. lapis requiray.

Capitulum. CCCXCVII.

Lapis borax. ſꝫ alber. a q̄dā genere buffonis. nomiat qđ ipꝫ i capite portat. ⁊ ē duoꝝ geneꝝ vnū albū aliquantulū fuſcū. ⁊ alteꝝ ſi viuo adhuc palpitante buffone extrahit i medio hēt oculū ceruleū ⁊ temporibꝰ noſtris extractꝰ fuit vnꝰ de buffone paruus viridis. aliquos ēt vidimꝰ buffones habentes depictos in ſe q ō h genere dicebant. vulgariter aūt cropodine dicit. POSSE. ABERTVS. ſordes purgant iteſtioꝝ ⁊ ſuperfluitates.

Capitulum. CCCXCVIII.

Lapis calcedonīꝰ ſꝫ albertū ē pallidus ⁊ fuſcꝰ aliq̄tulū obſcurꝰ. hic ſi pforat ⁊ collo ſuſpendatur dr valere ꝯ fantaſticas illuſiones ex melīa ortas etiam facit vincere cauſas ⁊ virtutes corporis cōſeruat. ⁊ hoc vltimum expertum eſt multum.

Lapis calaminaris. i. climia. l. ponfollix cadimia.

Capitulum. CCCXCIX.

Lapis Calefarios ſiue cacafanos ſecunduꝫ albertuꝫ eſt niger. virtus eius eſt vocem clarificare ⁊ raucedinem mederi.

Capitulum. CCCC.

Lapis Carbūclus q gre. antrax dr hic nō nālis rubinꝰ vocat ſꝫ albtū lapis placidiſſimꝰ rubicundiſſimus ⁊ ſolidiſſimꝰ habēs ſe ad alios lapides ſicut aurū ad cetera metalla ⁊ qn̄ vere ē bonꝰ lucet i tenebris ſicut carbo ⁊ talē iaꝫ vidi ego qn̄ tn̄ iam bonꝰ ⁊ verus ē emicat in tenebris ſupfuſa aqua clara ⁊ limpida i vaſe vitreo mūdo polito. q aūt neutro mō lucet hic nō hēt nobilitatē pfectā ſm autē plurimū ſui inuenit i libia. ⁊ lꝫ habeat differētias plurimas vt ait Enax q dicūt eū habere xi. ſpēs oēs tn̄ dicunt eſſe cal. ⁊ ſic. ſm plus ⁊ minus. POSSE. ALBERTVS. hic ſolus oīuꝫ aliorum lapidū vtutes habere dicit ſpecialis tamē eiꝰ effectꝰ eſt venenum fugare.

Capitulum. CCCCI.

Lapis Celidonius ſm Diaſ. i ꝓprioca. iuenit i ventribꝰ yrundinū cuiꝰ genera ſunt duo niger ⁊ ruffus q colligunt captis pullis yrundinū ⁊ ſciſſis eorum ventribꝰ iueniunt. Alber. Ruffus iuolutus lineo vel corio vitulio ⁊ ſub ſiniſtra aſſella geſtatꝰ dr valere ꝯ iſaniā ⁊ ātiquos langores lūaticā paſſionē ⁊ epilepſiā eodē mō portatus. Enax aūt dicit ꝙ facundū gratū ⁊ placentē reddit geſtantē ſe. niger aūt vt Joſeph dicit ꝯtra nociuos humores febres ⁊ iras operat. ⁊ lotꝰ aq̄ ſanat oculos ⁊ ad finē iceptū pducit negotiū ⁊ ſi iuoluit folijs herbe celidonie dicit obfuſcare viſuꝫ. Sunt aūt hi lapides parui valde ⁊ tales iā vidimꝰ p ſocios noſtros ō ſtomacho yrūdinū extractos de mēſe auguſti. tūc. n. extracti magis valere dicunt vt frequēter āt duo ſimul i vna yrūdine inueniuntur. POSSE. DIA. Ruffus qdē ſanat lūaticos ⁊ languidos ⁊ iſanos i pāno mūdo ligatꝰ ⁊ i ſiniſtro brachio egroti circūligatꝰ. ꝑterea facit gratiſſimos. portātes ſe facūdos amabiles ⁊ ydoneos. Niger ſilr geſtatus optimū finē iponit ad oēs iras regū ⁊ dominoꝝ ydoneus eſt Naꝫ. q cuꝫ habuerit oībus placebit ⁊ ad arbitriuꝫ ſuum cūcta pducet. Sꝫ cui dolēt oclī terit cuꝫ aqua ⁊ iungunt ⁊ ſanabunt. Sed cū tollunt lapides cauendum ne pater aut mater prope ſit qꝛ meliorē effectū habebūt. niger aūt i pāno lineo croco tincta miſſus tertianas quartanas ⁊ quottidianas cōpeſcit aduerſus omnē humorē aptus eſt excelleter ⁊ cōtra iras ⁊ minas. ⁊ lotus aq̄ ſanat oculoruꝫ dolores ⁊ ad finē iceptū ducit negociū. Sꝫ ſi voluat i folijs celidonie offuſcat viſuꝫ. Sūt āt lapides parui valde.

Capitulum. CCCCII.

Lapis celonites ſm alber. ē purpurei coloris ⁊ varij dicit in corde teſtudinis iueniri qꝛ q̄daꝫ ſunt maxie teſtudies habētes domos q̄ ſunt vt vere margarite ⁊ nitētes. POSSE. dicit ꝙ diuinatorē facit eū q geſtat ſub ligua hāc āt vtutē nō dicit habere niſi qn̄ luna eſt primo accenſa ⁊ creſcens ⁊ monoydes vltima decreſcens ⁊ dicitur hic lapis ab igne non corrumpi.

Lapis cogalites. ideſt lapis aquile.

Lapis cogolites dicitur ſecundum albertum eſſe in quātitate ⁊ colore ſimilis oſſis oliue ⁊ alio nomine vocat lapis iudaicus.

Lapis corallus ſecundum Diaſ. proprio capitulo maximas habet virtutes. l. baſſat.

Capitulum. CCCCIII.

Lapis Conchilij. hoc vocabulum ponitur in quodam Electuario Aui. quod eſt contra vitium lapidis ⁊ quidam dicunt ꝙ eſt coclea marina que dicitur Conchilium. vt apparet in. l. Oſtracorum ⁊ quidaꝫ dicunt ꝙ eſt Coclea limatiarum. ſecundum veritatem lapis Cochilij eſt Coclea porfire marine. ⁊ eſt Cochilium marinum purpureum quod inuenies ſi. l. Oſtracorum.

Capitulum. CCCCIIII.

Lapis Coranticas vel Corauiū ſm Albertū eſt lapis criſtallo ſimilis iſecto colore ceruleo q dicit cadere aliqn̄ de nube cū tonitruo ⁊ iuenit in grania ⁊ hyſpania ſꝫ hiſpanus ē cādens vt ignis. POSSE. Prouocat dulces ſomnos ⁊ ad ꝓlia ⁊ cauſas vincēdas ⁊ ꝯtra periculū tonitrui dicit operari. hoc ſimiliter ait Enax.

Capitulum. CCCCV.

Lapis Cornelīꝰ. lat. ara. hager albathetb ſiue ſalachil. SERAPIO. lib. aggre. ca. hager albathetb. Sunt eius multe ſpēs ⁊ multe minere. defert eni ex terris iameni ⁊ ex maritimis romanoruꝫ. ⁊ melior ex eis eſt q eſt plus trahēs ad rubedinē. Eſt aūt ex cornelio ſpecies alia ſilīs in colore ſuo aque q̄ diſtillat a carnibus ſalſis i quo ſunt linee albe ifixe. Albertus i ſuo lapidario lapis eſt coloris carnei hoc eſt ru. obſcuri ſicut carnis lotura. hic apud renū fluuiū iuenit frequentiſſime ⁊ ē valde rub. colorē hēns fere ſicut miniū ⁊ quando polit multum nitet. POSSE. Exptū eſt ꝙ ſtringit ſanguinē ⁊ ꝓcipue mēſtruoꝝ ⁊ emoroydaꝝ. fert etiam iras mitigare. SERA. qn̄ ōfertur i anulo reprimit iracundiā. ⁊ cāꝫ litis ante iudicē ⁊ repmit fluxuꝫ ſanguis vn̄cūqꝫ exeat ⁊ ꝓprie ſanguinis mēſtrui. ⁊ quādo fit ex eo dentifriciū abſtergit ſordes dentiū ⁊ dealbat eos ⁊ facit eos pulchros.

Capitulum. CCCCVI.

Lapis cos. gre. ara. hager almaſē. ſiue amēſen. lat. lapis q̄ acuit ferruꝫ vel olearola. SERA. lib. aggr. cap. hager almenſeꝫ. ē lapis quo acuit ferrum POSSE. fricatio almenſem que accipit ex lapide qui dr yſachſen. ꝓhibet augmentari mamillas puellaꝝ ante tēpus ⁊ teſticulos pueroꝝ qꝛ infrigidat. Et idē auc. Diaſ. qn̄ acuit ſup ipſuꝫ ferrū aliqđ ⁊ linit qđ aggredit ſup alopitiā facit in ea naſci pilos ⁊ liniunt cū eo mamille puellarū ⁊ teſticuli pueroꝝ ⁊ ꝓhibet eos augeri. ⁊ conuenit apatibus amboꝝ eoꝝ. Et qn̄ ſumit in potu cū aceto conuenit dolori ſplenis ⁊ epilepſie. Et fricatio eiꝰ ꝯuenit allopitie. vbi ſciēdū ꝙ iſte lapis vocat ſilr cos ocularia. qꝛ in ea fricant ſief. oculoꝝ vel cos olearia. qꝛ cū acuunt i ea iſtrumēta ferrea aſpgit ſup ipſa oleū pro hoc. l. Coſt.

Capitulum. CCCCVII.

Lapis Criſolitus ſm Diaſ. in ꝓprio cap. lucidiſſimus eſt ⁊ ſilīs auro. Alber. ē in colore hn̄s tenuē viditatē lucidā in q̄ ad oculū ſol micat vt ſtella aurea ⁊ nō ē rarus. dicit autē venire de ethiopia. POSSE. dicit ꝙ ſpūalia cōfortat pp qđ tritus aſmaticis dat. fert etiā ꝙ pforatus ⁊ ſetis aſini in foramē repletꝰ ac ſiniſtro brachio alligatus fugat tumores melīcos peſſimos ⁊ hoc dicit i phiſicis. ligatus in auro etiaꝫ poſitꝰ ⁊ geſtatꝰ fugat fantaſmata: ⁊ dicūt qdā ipꝫ ſtultitiā pellere ⁊ ſapientiaꝫ adducere. DIA. hic applicatꝰ raſure auri filateriū eſt ⁊ tutamē aduerſus nocturnos timores. ptuſus ⁊ traiectus cū ſetis aſini ⁊ in brachio ſiniſtro ligatꝰ oīa dmonia vicit.

Capitulum. CCCCVIII.

Lapis Criſopaſſios. ſm albertū gēma eſt ab ethiopia veniēs. dicit lucet i tenebris ⁊ euaneſcere lumie ſupueniēte ita ꝙ colorē nō retinet quē hēt i obſcuro ⁊ fit i ipſo ſꝫ diuerſitatē lumīs ⁊ tenebraꝝ reciprocatio coloꝝ velut in quercu putrefacta ⁊ noctiluca. ⁊ de oībꝰ his in lib. de aīa dedimꝰ rōneꝫ pfectā. ⁊ vide.

Capitulum. CCCCIX.

Lapis Criſopaſſus. ſm albertū eſt lapis q ab india venit ⁊ raro iuenit. pp qđ ⁊ carior extimat i colore ēt eſt q̄ſi ſit ex ſucco porri vel praſſij coagulato habens aūt auri guttas pp qđ ⁊ tale: nomē accepit qꝛ criſſo aurū ſonat i greco praſſiū. i. vide viriditate porri. vn̄ vſus Marubij folia ſunt praſſia. praſſaqꝫ porri. POSSE. vires habet lapides praſſij ēt ad oēs cordis paſſiones efficax reperitur.

Capitulum. CCCCX.

Lapis Criſtallus ſm albertū eſt lapis qui aliquādo fit ex frigore: aliquādo aūt ex niue ſicut ſepe expti fuimus ⁊ in germania vbi multi inueniuntur. vterqꝫ aūt modus generatiōis facilis ex ſupioribus erat manifeſtus. POSSE. Hic frigidus collo ſolis oppoſitꝰ ignē eycit ſi calidus ſit hoc pficere poteſt. huiꝰ rō poſita eſt in lib. de ꝓpetatibꝰ elementoꝝ ⁊ plantaꝝ. dicit etiaꝫ ſitiꝫ reſtringere ſub lingua poſitꝰ: ⁊ exptū eſt ꝙ tritus cuꝫ melle mixtus acceptus a mulieribꝰ replet vbera lacte.

Lapis. dahagreg. quid eſt. l. lapis ſmaraldus.

Lapis. de barchin. quid eſt. l. ſamechi.

Lapis delatus de regiōe macedonie. i. lapis iudaicus.

Capitulum. CCCCXI.

Lapis demonis ſm alber. eſt quidā lapis bicolor vt arcus demonis q yris vocatur. eſt āt demon dictus qđ gre. itellectū vel ſtellā claram ſtillantem ſonat. POSSE. dicitur conferre febricitantibus venenoſa pellere ⁊ tutum ⁊ victorem reddere.

Capitulum. CCCCXII.

Lapis diadochos ſꝫ Alber. ē lapis pallidus. dicit aliquantulū berillo ſilīs. POSSE. dicitur fantaſmata intantū excitare ꝙ magi maxime hoc vtunt tamen applicatus defuncto vires amittit quia mortem odire perhibetur. horum autem ratio haberi poteſt in libris magorum hoc eſt hermetis tehit hencorat ⁊ ptholomei de quibus non eſt preſentis intentionis.

Capitulū. CCCCXIII.

Lapis Dioniſia. ſm alber. eſt niger guttatus rubeis guttis. POSSE. expirat vinum ⁊ odore ipſius vini fugatur ebrietas. qđ mirabile apparet. cauſa autem eſt ꝙ vinum non odore ſed vapore opilando iducit ebrietatuꝫ. lapidis autem huius odor ſimpliciter aperitiuus eſt ⁊ expulſiuus vaporum.

Lapis diſſolutiuus. ideſt lapis iudaicus.

Lapis diſcaltis. ideſt ſcoria eris.

Lapis difriges quid eſt. l. Difrigis ⁊ lapis piritides.

Capitulum. CCCCXIIII.

Lapis draconites. ſm Albertū eſt lapis a Capite draconis extractus ⁊ fertur ab oriente vbi ſunt dracōes magni. virtus eius efficax ſicut lapidis qui vocat borax qn̄ de dracone extrahit adhuc viuo palpitāte. iſidiant aūt draconibꝰ dormientibꝰ ⁊ ſubito ſciſſo capite draconis adhuc palpitāte euellūt lapidē. aie. n. actus multa cōfert. his etiaꝫ ſupfluitatibus q̄ generant in aīalibꝰ ⁊ mortis corruptio alterat ea qn̄ naturali morte corruptis hūoribꝰ moriunt quādo mortua vel corrupta occiſa iacuerut. Ego autē in ptibus alamanie in ſueuia. vidi lapidē ſup quē ꝯuenerāt pluſq̄. zᵒ ſerpentes inter mōtes in quodam prato ⁊ cuꝫ trāſitū faceret ide dn̄s terre milites euaginatis gladijs ſciderūt ſerpentes in multas ptes iciſus ⁊ ſub capite ſerpentis iuentus eſt lapis niger formatus vt pyramis abſciſſa nō plucidus i circuitu coloris palidi. pulcherrimuꝫ habens deſcriptū ſerpentem. ⁊ hūc lapidē ab vxore eiuſdē nobilis mihi preſentatū cuꝫ capite eiuſdē ſerpentis. POSSE. dicitur venena fugare que fiunt a morſibus animalium venenatorum victores. dicitur etiam efficere.

Lapis. echites. ideſt lapis aquile.

Capitulum. CCCCXV.

Lapis Eliotropia. ſm Albertū. eſt lapis viridis fere ſmeraldo ſilīs aſperſus ſāguineis guttis hunc elitropiam vocant nigromantici ⁊ gēma babilonie POSSE. ſi lapis iſte vngetur ſucco herbe eiuſdem nominis ⁊ in vas aque plenum imiſſus facit ſanguineuꝫ ſolem videri ſicut ſi pateretur eclipſim. cuius cauſa eſt qꝛ

totā aquā ebulire facit in nebula que iſpiſſando aerē impedit ſolē videri ſicut qñ ē cū rubore in ſpiſſa nube. poſtmōʒ aūt dſcēdit rorādo illa nebula ſic ꝑ guttas pluuie. oʒ aūt ad ħ ꝙ ꝗdā carmīe ſacratꝰ ſit. ⁊ gbuſdaʒ caracteribꝰ mixtꝰ. ⁊ ſicut arrepticij pſentes ſt̃ diuinādo ꝗdā pdicūt. pp qð tēploꝝ pōtifices illo lapide vtebant̃ maxīe i feſtis ydoloꝝ. dr̃ āt reddere hoīeʒ bone fame ⁊ large vite. ⁊ ad fluxū ſanguis ⁊ venena valere. dr̃ aūt ꝙ vnctꝰ herba ſui nois vt pdiximus fallit viſuʒ ita vt hoīem prohibeat videri iuenit̃ aūt pluries in ethiopia cypro ⁊ india.

Capitulum. CCCCXVI.

Lapis Emathites lati. ſanguineus eo ꝙ fricatura eius ſanguineū reddit colorē: vel qꝛ oī fluxui ſanguis competit. gre. lithos ematitos. ara. ſedeneg. SERA. lib. aggr. ca. ſedeneg. auc. Dia. lapis ē ſanguineꝰ eiꝰ color ē ſilis colori ſāguis aut ferrugis ⁊ melior ē ille g cito frāgit̃ cōpatiōe alicuiꝰ lapidis g nō ē ſedeneg. ſʒ ſpēs eiꝰ ⁊ g ē durꝰ minꝰ coloris ferrugis eq̄liū ptiū mundus a ſordibꝰ hñs venas cū ꝗ pictores lipidāt auꝝ ⁊ argētum. Adulterat̃ āt cū lapide ſciſſo ſʒ diſcernit̃ qꝛ lapis ſciſſus ſepat̃ i venas rectas ſʒ nō ē lapis ſciſſus g qñ fricat̃ ſup cotē egredit̃ ex fricatiōe eiꝰ color bonꝰ ſʒ ſedeneg. ē magis tincta rubore. Et idē auc. Gal. ſedeneg. qñ fricat̃ ſup cotē diſſoluit̃ ⁊ ſapor eiꝰ ē ſtipticꝰ ⁊ v̓tꝰ eius ē dſiccatiua ⁊ ifrigidat i quātitate i q̄ ē ſtipticꝰ. POSSE. SERA. cōuenit aſpitati oculi ⁊ palpebraꝝ: ſʒ qñ aſpitas fuerit cum apate cal̃. hʒ fricari cū albuīe oui aut dcoctiōe fenugreci. ⁊ qñ fricat̃ ſup cotē ꝯuenit ſputo ſanguis iuuamēto maxio ⁊ ꝯuenit oībꝰ vlceribꝰ qñ liniunt̃ cū eo. Puluis ſbtiliſſimꝰ pulueriʒat̃ i vlceribꝰ ⁊ aufert carnē ſupfluā ⁊ ꝯſolidat vlcera oculi ⁊ curat. ⁊ qñ fricat̃ cū aq̄ i cote ſicut dixi mꝰ ⁊ dat̃ in potu ſtringit mēſtrua. Et qñ bibit̃ cū vio antiq̄ ſtringit ventrē. ⁊ fluxū veſice. Puluis exptus ꝯ imoderatū fluxū. ⁊ potiſſime poſt purgationē fluxus. ℞. lapidis emathitis. ℈. i. karabe coralli rubei pſilij aſſati oſſis de corde cerui añ. ℈. i. Electuarij athanaſie. ʒ. i. diſtempetur cum ſucco plantaginis.

Lapis epiſtichon. ideſt lapis turchſys.

Capitulum. CCCCXVII

Lapis epiſthites. ſʒ alber. ē lapis i mari natꝰ rutilans ⁊ rubicūdus naſcit̃ i corintho. POS. incantatiōibꝰ ⁊ phiſicis ligaturis dr̃ valere ⁊ ꝙ geſtatus tutū hoīem ſuat ⁊ cōpeſcit a ſeditiōibꝰ ⁊ cōpeſcere ēt dr̃ locuſtas grādines tēpeſtate volucres nebulas a fructibus terre. Exptū aūt ē ꝙ oppoſitꝰ oculo ſolis ignē ⁊ radios ignis emittit. dicit̃ aūt ꝙ hic lapis ſi i aq̄ feruēte ꝓijcitur ceſſat ebulitio eiꝰ ⁊ poſt modicū frigeſcit. cā āt huius alia eē nō poſſet niſi ꝑ certo qꝛ frigidiſſimꝰ ē ⁊ motꝰ a calore buliētis aque frigiditas ſue ꝯplexiōis agere icipit.

Lapis. eracleus. ideſt lapis magnes.

Lapis. erratiꝰ. ē lapis marchaſita ſic dictꝰ ga ex eo tigit̃

Lapis eratides. ideſt lapis galactides.

Capitulum. CCCCXVIII.

Lapis etydros ſʒ alber. ē ſilis i colore criſtallo qui ꝑpetuis guttis diſtillat: ⁊ tñ lapis nō minorat̃ nec corrūpit̃. cā in ħ ꝑfecto ē qꝛ ex ſubſtātia lapidis gutte ille nequaq̄ꝫ diſtilāt. ſʒ pp nimiā frigiditatē aerem ſe tangentem ꝯtinue mutat in aquaʒ ſicut faciūt lapides duri ⁊ politi poſt reſolutionē frigoris. ħ ſilr̃ ait Enax.

Capitulum. CCCCXIX

Lapis exacolitus ſm alber. eſt lapis varius diſſolutiuus vt dicunt piti medicoꝝ. vino permixtus ⁊ potatꝰ valet contra colicam ⁊ yliacam.

Capitulum. CCCCXX.

Lapis Exacōtaliſitus ſm alber. eſt. 60. coloribꝰ diſtinctū parue quātitatis valde g frequētiꝰ in libia iuenit̃ ⁊ apud trogoditas ⁊ mouet̃ ſepius. pp hoc oculos hominis dicitur efficere tremulos.

Capitulum. CCCCXXI.

Lapis Excebenos ſʒ Diaſ. in pprio cap. albus eſt ⁊ ſpecioſus quo ſolēt aurifices aurū limpidare. Curat ſtomatichos potatus cū paſſo ⁊ aq̄ ſilr̃ amētes ſanat potatus ad venereas voluptates mirifice facit habitus qꝛ non patitur diu eos fatigari ſoluit etiā veſicam dolentem. Nam portatus partum ſine egritudine cōſeruat ⁊ velocitatem parturientis facit circūligatꝰ femori.

Lapis. ſalcanos. ideſt arſenicum.

Lapis fenic. quid eſt. l. famechi.

Lapis filatiuus. eſt eadem gemma que criſolitum ⁊ eiuſdem virtutis ſecundum gemmarios.

Lapis ſocarius. ideſt lapis piritis.

Lapis ferugei. ara. feruzegi. i. lapis topacius albani.

Capitulum. CCCCXXII.

Lapis flogmus ſecundum Plinium in egypto inuenitur auroſum ⁊ flammeum habet coloreʒ Illinitus fronti ſomnium inducit.

Capitulum. CCCCXXIII.

Lapis frigius ſm Diaſ. tres hʒ ſpēs vna metallica q̄ in cypro naſcit̃ ⁊ ð ꝓfundo lacu aſcēdit que eſt terroſa. ⁊ poſt hoc ſole ſiccat̃: poſtea v̓o ponit̃ i medio ⁊ circuit̃ ſarmēto ⁊ cōburit̃ vñ difriges dictꝰ ē qꝛ i ſole ſiccat̃ ⁊ ſarmēto vt appet i. l. difrigis. altera ſpēs ē feces eximinis ſic̃ ſilr̃ feces eraminis ſic ⁊ ħ colligit̃ guſtū habēs eri vſtū ſileʒ. tertia ſpēs ꝯficit̃ ſic. lapis g dr̃ piritides colligit̃ ⁊ i fornace cōponit̃ ⁊ vt calx cōburit̃ quādiu colorē ſanguineū faciat ⁊ collectꝰ reponit̃. vtil̓ eſt v̓o g guſtu ſtipticus ē eris vſti habēs ſaporē ⁊ linguā fortiꝰ ſiccans velut alumē. vñ ſi cōburat̃ ꝑ difriges vendit̃. Eſt ſtipticus ſeranticꝰ purgatoriꝰ lipidatoriꝰ caſtalticꝰ ⁊ i moduʒ niuis refrigeratorius. SERA. libro agg. ſunt eius tres ſpēs. vna i cipro naſcit̃ ſolū. ⁊ eiꝰ ſbſtātia ex gleba terrea naſcit̃ ſub petris ⁊ i aq̄: ⁊ in illa iſula q̄ poſtq̄ꝫ extrahit̃ de ſub aqua deſiccat̃ in ſole. ⁊ poſtq̄ꝫ adurit̃ deſiccat̃ ſuper terrā circūpoſitis lignis. Species v̓o alia eſt fex eris que colligit̃ qñ purgat̃ es. ⁊ ħ qñ refuſuʒ ē es ⁊ ꝓijcitur aqua ſup ipʒ donec ifrigidat̃ ⁊ extrahit̃ hoti. ⁊ ē formula in q̄ ꝓijcit̃ ⁊ repitur ſub eo hec ſpēs ⁊ hʒ ſtipticitatē eris i ſapore ſuo. tertia v̓o ſpēs fit ex marchaſita qñ pluribꝰ diebus coqtur ſicut coqtur calx ⁊ qñ fit color eius ſicut color magre ⁊ extrahit̃ a fornace ⁊ repōit̃: ⁊ gdā putāt ꝙ ſit ſpēs quarta ex eo q̄ ē ex lapidibꝰ ex gbꝰ trahit̃ es. Nam qñ icidunt̃ i cruſibulo. i q̄ iflatur es extrahūtur poſt lapides repitur ex eo poſtea ſatis. Meliꝰ āt ⁊ electiꝰ ē ille in cuiꝰ ſapore repit̃ ſapor eris ⁊ ʒiniar ⁊ ē ſtipticū dſiccās linguā fortiter ſic̃ alumē. ē ſtipticꝰ ⁊ cal̃. paꝝ. POS. DIA. Creſcētes ſupflue carnes vulneribꝰ equat. citatricē duc̃ fluores vlceꝝ cohibet vulnera maligna ⁊ paſcētia curat apata ſpgit cera ⁊ reſina addita oia ſilr̃ facere poteſt. Et idē auc. Gal̃. Incarnat ꝯſolidat ⁊ cōfert vlceribꝰ corroſiuis ⁊ ꝯuenit ſpēbꝰ ſgnantie ⁊ vlceribꝰ oris poſtq̄ꝫ ablutꝰ eſt. ⁊ ꝓhibet curſus hūoꝝ veniētiū ad aliquod mēbrum ⁊ ego iā admiſtraui ipſuʒ poſt iciſſionē vuule ſtati ⁊ vſus fui ipſa vſq̄ꝫ ad cōſolidationē ⁊ curationē: ⁊ conuenit vlceribꝰ q̄ fiunt i pectine ⁊ ano. Et idem Sera. ego reperi ex ea multū i ſpelunca que eſt extra ciuitatē cordube.

Capitulum. CCCCXXIIII.

Lapis gagacromeon ſʒ alber. eſt lapis diuerſi coloris ſic̃ pell̓ caprioli. victores reddit ſe geſtātes. Exptū āt dicūt eē ab alchite pricipe quodā g quotiens hunc lapideʒ ſecuʒ hēbat ſemp vicebat i terra ⁊ in mari. quotiens autem caruit fertur hoſtibꝰ ſuccubuiſſe.

Capitulum. CCCCXXV.

Lapis. gagates. ſm Diaſ. inuenit̃ in licia circa ripā fluminis g gāges appellat̃ coloris nigri ⁊ ē alius palidus ⁊ q̄ſi lucidus vl̓ palidus mediocriter leuis valde vt ſolus ſup aquā natās iter alios lapides inuenit̃. cuius eſt melior g facile exarſerit igne ⁊ odorē aſpalti habēs medicine aptus ⁊ ſm Pliniū. optimus eſt g ad lucernā accēdit̃. Enax in lapidario ſuo gagates ⁊ karabe quem gdā dicūt lapidē de genere gēmaꝝ. Ego tñ reputo ipſum eſſe gūmi agiros ⁊ inuenit̃ in libia ⁊ britānia. iuxta littus maris ⁊ abundāter inuenit̃ in mari qð attingit aglonarē partē theotonic. ⁊ in anglia frequēter inuenit̃. ⁊ eſt duplicis coloris nigrū. ſ. ⁊ croceū ⁊ eſt ꝑlucidū ⁊ glaucuʒ ⁊ declinas ad pallidū eſt iunctū cū citrino colore. Cōfricatū aūt trahit paleas ⁊ icēſum ardet ſic̃ thꝰ. POS. DIASCO. ē diaforeticus venena excludit emplaſtris podagricis miſcetur. ardet accenſus in aqua ⁊ oleo extinguit̃ ſoluʒ. aqua ſolutus dētes mobiles ꝯfirmat ⁊ rigores precordioꝝ ⁊ doloꝝ euerſiōes facit icēſus ſerpētes fugat. epilēticos ꝓdijt. incendit̃ ⁊ in aq̄ mittit̃ ⁊ ꝑ triduū de eadeʒ aqua dat̃ parturiēti ⁊ liberat̃. demonijs ⁊ oībꝰ maleficijs reſiſtit virginitatē deprehēdit fictilia ex eo vaſa ſcripta nō delent̃. mulieribꝰ ſi deſint menſtrua hūc lapideʒ tere ⁊ pone ſup carbones ardētes vt iterū euaporet cirūtecta pānis ⁊ purgabit̃ ſine noxia a dolore. Sed ſciēdū ꝙ Diaſ. hūc lapidē vocat quoniā apparet vt lapis ⁊ ideo dicit eſt vt gēma vnde anuli fiūt. ſʒ in littera agiros dicit ꝙ eſt lachrymuʒ agiros .i. populi arboris. Enax ꝯuenit hydropicis ⁊ fluuidis ⁊ cōfirmat dentes vt aiunt. de expertis autē eſt ꝙ lotus aqua ꝓfumigationibꝰ inferius ſuppoſitus ꝓuocat mēſtrua. fertur etiā ꝙ fugat ſerpētes ⁊ valet cōtra ventris ⁊ ſtomachi ſubuerſionē ⁊ ꝯtra fantaſmata melancolica que quidam demones vocant. Aiunt aūt de exptis ꝙ ſi colatura ⁊ lotura eius cū raſura det̃ virgini bibere ꝙ retinebit eā ⁊ nō minget. ſi autē nō eſt virgo ſtatim mingit. ⁊ ſic dicūt ꝓbari an aliq̄ ſit v̓go. dicūt etiā valde valere ꝯ laborē ꝑturiētis. Si vis ſcire latius generationē iſtiꝰ lapidis. l. Electrū.

Lapis galáctides. i. lapis lacteus.

Capitulum. CCCCXXVI.

Lapis galactides. ſʒ Dia. colore ē cinereꝰ lacteꝰ guſtu dulcis g tritus lacteū colorē emittit. Alber. ē ſilis cineri ⁊ ſm plurimū inueſtit̃ in nilo ⁊ acheloo flumine. hic tritus dat ſaporē lactis ⁊ ſuccum ⁊ in ore clauſus turbat mentē dicit̃ etiā in de ligaturis phiſicis ꝙ ligatus in collo replet vbera lacte. ⁊ alligatus femori mulieris facit partus faciles. Aiunt etiā paſtores egiptij ꝙ ſi veſpere ꝯtuſus cū ſale mixta aqua oues circūſpergant̃ replētur vbera eaꝝ lacte ⁊ fugat̃ ab eis ſcabies ⁊ generaliter dicit̃ ꝯtra ſcabiē valere. DIA. hic poſt balneū ieiuno datus cū muſa vel aqua lactis copiam miniſtrat. vel ex ouis grauidate lana filo facto ⁊ ꝑtuſſato lapide circa collū ligatur. letheus dicit̃ qꝛ precedētia mala i obliuionē adducit ⁊ gratioſum reddit reſiſtit iniurie ⁊ faſino doloreʒ liberat dentiū circūligatus. ꝙ ſi mulieri difficulter parturiēti filo facto de lana ouis fecūde ligatꝰ fuerit circa femur dextrū ꝯtinuo pariet ſine dolore. quia obliuiſci facit. dicit̃ ēt ꝙ tenax eſt. nā in iudicio litigātes vincere facit.

Capitulum. CCCCXXVII.

Lapis garatidē ſʒ Alber. eſt nigri coloris. ꝓbat̃ āt veritas huiꝰ lapidis ſic ſi geſtans lapidē totū corpus ſuū vngat melle muſcis ⁊ veſpis exponit̃. ⁊ ſi intactus manet ab eis lapis eſt verus ⁊ ſi deponit lapidē muſce ⁊ veſpe ſup mel cadūt ⁊ fugiunt. POS. aiunt ꝙ in ore portatus facit bene iudicare opiniones ⁊ cogitatiōes. fertur ēt ꝙ geſtātē gratioſum reddit hoībꝰ. ita ſilr̃ ait Enax.

Lapis getolidus. i. lapis aquile.

Capitulum. CCCCXXVIII.

Lapis giaʒaa. lat. ara. hager. aliaʒaa. SERA. lib. aggre. Eius ſunt multe ſpecies. eſt lapis g defert̃ ex iamē ⁊ ex terris ſyri. ⁊ melior eſt ille g defert̃ ex iamē. ⁊ eſt lapis in quo ſunt colores multi diuerſi vt albedo nigredo ⁊ alij ⁊ nūq̄ꝫ eſt coloris ſinceri ⁊ nō eſt viſum hoībus de Iamen nec de regionibus coꝝ ꝙ aliqs portauerit ſecū aut ponat in domo ſua hūc lapidē gn viderit in ſomnijs mirabilia. ⁊ cū hoc facit portātē ſe eſſe litigioſum inter hoīes ⁊ qñ ſuſpendit̃ ſup ifantes auget bauas eoꝝ ⁊ ſi fiat vas ad comedēdū intus vl̓ bibēdū qcūq̄ꝫ comederit vel biberit in eo nō poteſt dormire. ⁊ quādo pulueriʒat̃ ⁊ aſpergitur iacinctus cuʒ puluere ipſius meliorat colorem eius multū. Et eſt lapis durior inter omnes lapides.

Capitulum. CCCCXXIX.

Lapis glatides. PLI. velut cinereus ē guſtu dulcis latēter hūectat ⁊ leuiter cōſtringit ⁊ ideo facit ad lachrymas oculorum.

Capitulum. CCCCXXX.

Lapis granatus ſm ꝯſtātinū ⁊ Alber. eſt de genere carbūculi. eſt aūt rubeus ⁊ perlucidus in colore ſilis balauſtijs. eſt aūt rubeus aliquātuluʒ obſcurior carbūculo ⁊ cū ſubijcit̃ ei in ſigillis niger color tūc magis rutilat. ⁊ in hoc genere inuenit̃ gdā modus g intra roborē ſparſus hʒ viole colorē ꝓpter hoc genus violarū dicit̃ ⁊ precioſior eſt alijs granatis. POS. dicit̃ letificare cor. ⁊ pellere triſticiā. ⁊ eſt cal̃. ⁊ ſic. ⁊ quod gdam dicunt hunc eſſe de genere iacincti eſt falſuʒ. inuenitur. n. lapis hic ſm plurimos in ethiopia ⁊ aliquotiens intra tyrum iuxta arenas maris.

Capitulum. CCCCXXXI.

Lapis. griſolitus ſm Alber. eſt gēma coloris aurei in horis matutinis viſu pulcherrimus eſt: in alijs aūt horis diſſimilis. ab igne aūt corrūpit̃ ⁊ fugat̃ ⁊ vt gdā dicūt iflāmat̃ ⁊ iō timere ignē dr̃. dicūt aūt alij eſſe aliud genꝰ iſtius lapidis g eſt lapis ignobilis ſube. ⁊ ē marchaſita aurea. q̄ mediū qðdā ē iter metalla ⁊ lapides dicit̃ aūt tertiū genus iſtius lapidis eſſe coloris medij inter ceruleū ⁊ rubeū. Curat ſcabiē ⁊ vlcera. ⁊ in manu geſtatus calorem febris mitigare dicitur.

Capitulum. CCCCXXXII.

Lapis. Iacinctꝰ lat. ara. hager Iacictos. SERA. lib. agg. Sunt eius tres ſpēs. vna eſt coloris rubei. ſa citrini. tertia cabali. ⁊ coloris antimonij ⁊ rubeꝰ eſt melior alijs ⁊ qñ incēdit̃ ſup eū ignis rubeſcit multuʒ. Citrinus v̓o pōt ſtare ſup ignē minꝰ: ſʒ cabali nō pōt ſtare ſup ignē gn deſtruat̃ ſtati. Alber. Iacinctoꝝ duo ſunt gñā aquaticus. ſ. ⁊ ſaphirinꝰ aquaticus eſt flauus albeſcēs ac ſi paruū aq̄ deſup flauo ꝑſpicuo erūpat ⁊ ſuperare ꝯtēdat ⁊ ħ eſt vilior. ⁊ iuenit̃ in illo genere ru. aqueſcēs in quo ēt ſuperat ꝑuitas aque. Saphirinꝰ aūt eſt flauus valde ꝑlucidus q̄ſi nihil hñs aqueitati ⁊ ħ ē melior ⁊ iō hʒ tria noīa. dr̃. n. aliqs iacinctus ſaphirinꝰ ⁊ i ethiopia ſm plurimū ſui reperit̃. ⁊ dicūt gdā aq̄ticū eſſe qð eſt aquaticū ceruleuʒ. Eſt aūt gñal̓r duriſſimꝰ vt ſe vix ſculpi ꝑmittat. POS. Alber. de exptis eſt ꝙ eſt frigidus ⁊ ꝯfortat corpora ſicut omne frigidū qð ſtringit virtutē corpoꝝ intus. In de ligaturis phicis dicit̃ ꝙ collo ſuſpēſus vel digito portatus tutū reddit peregrinū ⁊ gratū hoſpitibus ⁊ valet contra peſtiferas regiones. ⁊ exptū eſt ꝙ ſomnuʒ prouocat propter ſuā frigidam cōplexionē. Saphirinus aūt ſpāliter hoc habere dicitur ꝙ eſt contra toxicum. aiunt etiam ꝙ confert diuitias ⁊ naturale ingenium bonum reddit. ⁊ leticiam. SERAPIO. qui portauerit ſecū ipſum añ ſigillationē factā cū eo fit tutus a fulgore ita ꝙ nō cadit ſup eū. virtus hec eſt multū diuulgata iter hoīes. AVICENNA de viribꝰ cordis ait ꝙ confortat cor.

Iaſpis   lapis lazuli: laſur

¶ Capitulum. CCCCXXXIII.

Lapis Jaſpidis ſm Alber. eſt lapis multoꝝ colorū ⁊ hꝫ ſpēs .x. melior tñ ē viridis trāſparēs habēs in ſe venas rubeas. dꝫ aūt in argēto ꝓprie ligari. hic in multis ꝑtibꝰ inuenit. POSSE. Exptū eſt ꝯ ſanguinē ⁊ fluxū mēſtruoꝝ. Aiūt aūt ꝙ tegat ꝯceptū ⁊ iuuat ꝑtū ⁊ ꝙ geſtātē ſe a luxuria ꝓhibet. magicis ēt legit ꝙ ſi incantet portātē reddit gratū potētē ⁊ tutū. ⁊ fugat febrē ⁊ hydropiſim.

¶ Cap. CCCCXXXIIII.

Lapis. Jena. ſꝫ Alber. eſt a beſtia q̄ Jena vocat ſic dictꝰ eo ꝙ oculi eius in lapidē vertunt totaliter. Aiunt autem Enax ⁊ aaien ꝙ poſitus ſub lingua confert diuinando dicere futura.

Lapis inuētus in oculis ceruoꝝ. i. lapis gagacromeon.

¶ Capitulum. CCCCXXXV.

Lapis Jſcultos. ſm Alber. ⁊ Jſidoꝝ ē croco ſiſis in vltimis hiſpanoꝝ ꝑtibꝰ frequētiꝰ inuenit iuxta gades herculis ⁊ ſcdo ⁊ tertio. climatibꝰ iuxta hiſpaniā illā quā modo hiſpaniā vocamus. Eſt autē lapis ꝓpter viſcoſitatē in eo arefactā filabilis. ſi de eo fiat veſtis nō comburit: ſꝫ ex igne purgat ⁊ nitet. ⁊ forte illud eſt qd̄ gēnā vocāt ſalamādre: qr hec lanugo que inde colligit eſt ſicut lanugo lapidis hūidi. quare aūt nō cremat in metheoroꝝ ē expeditū. huiꝰ ſpēm quādā dicūt eſſe quēdā lapidē quē q̄dā vocāt carbūculū albū. POSSE imitat carbūculū i hoc ꝙ fantaſmatibꝰ ⁊ pſagus reſiſtit. valet ꝯ dolorē oculorū ex humida cā ⁊ redactꝰ in puluerē ſanat ſcabiem.

¶ Capitulum. CCCCXXXVI.

Lapis Judaicus lat. ara. hager alieudi. SERAPIO lib. aggre. ē ſiſis lapidi habex. ⁊ ē in paleſtina in oriēte ⁊ in figura ſua ſiſis glādi albꝰ bone figure hñs multas lineas angulatas in lōgitudine ꝑtēdētes ⁊ nominant ſūmitates lacerate. Et eſt lapis q̄ diſſoluit in aq̄ ⁊ nō hꝫ ſaporē. Et idē auc. Hal. ille lapis ē in paleſtina i terris ſen. hꝫ colorē albū vel purulētū ⁊ eſt pulchre figure. nā ſūt ibi linee ſpondoſe. ⁊ dicit lapis iudaicus: qr iuenit i terris iudeoꝝ. Alber. dicit de mente Jſidori ꝙ iſte lapis ē albus ad modū glādis in quātitate ſcripturis q̄buſdā iſertꝰ quas greci gramas vocāt. POSSE. SERA. auc. Halie. medici vtunt eo in habētibꝰ lapidē in veſica. nā fricāt eū ſup cotē ⁊ dāt in potu fricaturā illaꝫ cū .ʒ. quattuor. aq̄ cal. Et ego ſum exptus hec in habētibꝰ lapidē in veſica ⁊ non inueni magnū iuuamentū: ſed in lapide qui generat in renibus eſt multū fortis opatiōis. DIASCORIDES. qñ accipit ex eo in quātitate ciceris ⁊ fricat in cote cū aq̄ ſicut ſieſ ⁊ ſumit in potu quātitas duoꝝ onoloſach ex eo cū aqua cal. ꝯuenit ſtrāgurie ⁊ lapidi renuꝫ ⁊ veſice ⁊ propter hāc cauſam noīant ipſum diſſolutiuū lapidis. Et idē. aucto. aben Meſuay. debilitat appetitū ⁊ frangit lapideꝫ renum ⁊ abſcindit fluxum emoroidarum.

¶ Capitulum. CCCCXXXVII.

Lapis. kacabrates ſm Alber. eſt lapis ſimilis criſtallo. qui eloquentiam dat honorem ⁊ gratiam ⁊ valet contra hydropiſim.

¶ Capitulum. CCCCXXXVIII.

Lapis kamā. ſm Alber. eſt frequēter albꝰ i toto vl̄ in pte. varius eſt in colore ⁊ frequētiſſime inuenit īmixtus onixinio virtuſq; eius fert ex imaginibꝰ ⁊ ſcripturis que inueniuntur in ipſo ⁊ ex ſigillis.

Lapis keme. quid eſt. i. bene albegi.

Lapis kenne. quid eſt. i. kenne.

¶ Capitulum. CCCCXXXIX.

Lapis lacteus ſm Aui. libro .2. cū fricat aq̄ ⁊ eſt lapis galatides egredit ex eo qd̄daꝫ ſicut lac. ⁊ hic q̄dē lapis eſt cinerei coloris dulcis ſaporis. POSSE terit cū aqua ⁊ ſeruatur quod reſoluit ex ea in pixide plūbi ⁊ ꝯuenit initio apoſtematū ⁊ fit ex eius fricatione alcohol ⁊ ꝓhibet curſum ſuperfluitatum ad oculum ⁊ vlcera in ipſo accidentia.

Lapis ligia. eſt ſimilis oſſibus elephantis eſt fuſci coloris ⁊ quaſi ſubruffus.

¶ Capitulum. CCCCXL.

Lapis lazuli. lat. ara. hager. alzenard. ſiue alzanard. eſt duoruꝫ modoꝝ vnus durus ferro non cedens celeſtini coloris qui eſt laudabilis mūdus a marmore albo ⁊ a marchaſita alius eſt fragilis minus pulchri coloris veluti terra azurrina qui citra mare naſcitur cū azurio citramarino nec hꝫ in ſe marchaſitā ⁊ hic eſt ineptꝰ medicie. SERAPIO lib. aggre. oportet ꝙ eligat ex eo cuius eſt color celeſtis multū cū corpuſculis aureis ⁊ lenis ē ſine aſpitate ⁊ ſine admixtione alterius lapidis ⁊ q̄ nō frāgit facile ⁊ cuiꝰ fruſta ſunt magna. IO. MESVE ca. de lapide lazuli. lapis Jactulus vel ſtellatꝰ ē de genere marinorum habens maculas ex auro ⁊ eſt eius alius albꝰ ⁊ dicitur lapis marchaſita ⁊ alius indus clarus celeſtis ⁊ dicitur lazuli ⁊ quādoq; minera fert vtrūq; ſimul. Et melior eſt cuius color eſt viridior in colore azuli ⁊ hꝫ maculas aureas. ⁊ mixtus cū marchaſita eſt nō bonus ⁊ non maculatus ⁊ ſimiliter lenis. ca. eſt in ſecundo ſic. in tertio. Et dixit humay in vtroq; eſſe in tertio. POSSE. SERA. virtus eius eſt ſimilis gluctini auri: niſi quia eſt debilior eo ⁊ facit naſci pilos in palpebris. ⁊ idem aucto. Halie. eſt in eo ſtipticitas cum acuitate pauca deſiccat ⁊ infrigidat etiam palpebras que depilantur propter aliquos humores acutos: ⁊ remanent ꝙ in eis non augentur pili nec multiplicantur ⁊ ſunt ſubtiles ⁊ debiles ⁊ hoc quia lapis lazuli in his locis deſtruit humiditatem ipſorum humorum ⁊ immutat ſuperfluitatem ad complexionem ſuam radicaleꝫ cum qua fit generatio pilorum palpebraruꝫ. Et oportet ꝙ ad hoc teratur multuꝫ ⁊ adminiſtretur in puluere. Et idē auc. linacox in libro lapidum quando ſuſpenditur ad colluꝫ infantis remouet ab eis timores ⁊ facit yrtos capilos Et ſi teritur cum aceto ⁊ linitur ſuper morfeaꝫ ⁊ albaras curat. Et idem auc. Alcanzi. eſt aduſtiuus putrefactiuus. ⁊ ideo aufert verrucas ⁊ quando ſumitur iterius laxat humorem melancolicum ⁊ mundificat ſanguineꝫ ab humoribus groſſis. Doſis eius eſt a quatuor kirat vſq; ad .ʒ. i. qñ miſcetur cum alijs medicinis laxatiuis. ⁊ conuenit plus dolori renum. ⁊ aſmati. ⁊ quando ſumitur in potu aut fit naſcale cum eo prouocat menſtrua ⁊ potus eius commouet nauſeam ⁊ vomituꝫ: ſed ablutio eius remouet hoc ab eo. AVICEN. de viribus cordis dicit ꝙ confortat cor. IOAN. MESVE. eſt in eo acuitas non euacuata a ſtipticitate ⁊ ē ex parte acuitatis eiꝰ aduſtiuus vlceratiuus putrefactiuus abſterſiuus ⁊ inciſiuus ⁊ in non loto eſt proprietas abradendi pilos lotus autem prolongat ⁊ confortat eos ⁊ generat pilos in palpebris. Sunt in eo nocumenta que diximus in lapide armeno ⁊ expedit tollere nocumenta eius ſimiliter cum ablutione ſicut diximus. de trituratione autem ſuſtinet pluſq; lapis armenicus. Quidaꝫ autem ex ſapientibus poſuerunt ipſum poſt eius ablutionem in confectionibus leticie ⁊ proprie .ʒ. vij. ex eo ad .l. i. ex confectione ⁊ dabant cū ſucco bugloſſe depurato ⁊ vino ſubtili antiquo ⁊ eſt medicamē ſolēne ad egritudines melancolicas. dilatat enim animam ⁊ facit in ea mineraꝫ gaudij. ¶ Cōfectio lapidis lazuli ex īuētōe noſtra. Accipe ex ſeta tincta in keſmes ſicut lib. i. ⁊ ſubmerge eā in ſucco pomoꝝ dulciū ⁊ aqua ro. ana lib. 5. ⁊ dimitte die vno deinde fac modicū bullire dū aq̄ rubeat deinde extrahe ab ea ſetā ⁊ pone zuchari tabarzet .ʒ. cl. coque vſq; dum ſpiſſitudinē mellis habeat ⁊ remoue ab igne ⁊ ꝓijce in eo calido ambre crude fruſtatim inciſe .ʒ. vi. ⁊ dimitte liquefieri in eo deinde ꝓijce ſuper ipſum puluerē harum ſpecierum. Accipe ligni aloes crudi ⁊ darſeni ana .ʒ. iiij. lapidis lazuli abluti ⁊ p̄parati .ʒ. xij. margaritaꝝ .ʒ. ij. auri boni .ʒ. i. muſci .ʒ. vniꝰ tertiā. ꝯfice cū p̄dictis hoc eſt maximi iuuamēti ad pulſuꝫ cordis ſincopiꝫ alguefgue ⁊ triſticiā ſine cā. Et ē ex rebꝰ ꝯfortātibꝰ aīaꝫ mirabiliter. lapis lazuli ſolutōe educit melicā ⁊ hūores aduſtos ⁊ mūdificat venas ⁊ ſāguinē ab eis. Et nō lotus educit ꝑ vomitū ⁊ ꝑ vētrē hūores groſſos melicos ⁊ ꝯuenit ad egritudies cordis ⁊ cerebri ſic̄ epileſia mania ⁊ melia quaꝝ mā eſt hūor melicus: ⁊ cōuenit iuuamētū ſublime egritudinibus timoris tremori cordis ſincopi ⁊ ꝯfortat cor. ⁊ aufert nocumētū eiꝰ ⁊ dilatat aiam ⁊ mūdificat pectꝰ ⁊ pulmonē ⁊ ꝯuenit aſmati ⁊ humoribꝰ groſſis ⁊ egritudinibꝰ ſplenis ⁊ eſt ex rebꝰ ꝯſeruātibꝰ iuuētutē ⁊ beatificātibꝰ vitā. ⁊ p̄ſeruat a lepra. Et ſuppoſitꝰ educit mēſtrua. Et dat patiētibꝰ ſe. melicas ⁊ curat eas. ⁊ confert vſus eiꝰ ad emoroidas. doſis eius ē a .ʒ. i. vſq; ad .ʒ. i. 5.

Lapis letheus. ideſt lapis galactides.

Lapis liberans a venenis quid eſt. i. lapis bezaar.

Lapis ligurius quid eſt. i. lapis lincis.

Lapis lincurius idem.

Lapis lignites Aliab. ē gagates.

¶ Cap. CCCCXLI.

Lapis lincis Enax fit de vrina lupi ceruarij micta ⁊ in montibꝰ coagulata q̄ in domo ſeruatus generat optimos fungos ſupra ſe quolibet anno. valet cōtra dolorem ſtomachi hyctericiam ⁊ fluxum ventris.

¶ Capitulum. CCCCXLII.

Lapis lippatis ſm Alber. eſt lapis q̄ frequentius in libia inuenit. Cuius virtus fert mirabilis eē. ōis eni beſtia a venatoribus ⁊ canibus infeſtata currit ad eū ⁊ ipſum intuet quaſi patronū ⁊ vt aiunt canes ⁊ venatores nō poſſunt nocere beſtie gladio q̄diu lapidē hūc hꝫ preſentē. hoc idē ꝯfirmat per atabari in lapidario ſuo.

Lapis litarmenum: ideſt lapis lazuli.

Lapis luminis. ideſt lapis pirides.

Lapis lune. quid eſt. i. affroſolinuꝫ. Albaui ſpecularis ſpuma lune: inuenit de nocte in regiōe arabū in augmēto ne valꝫ epilēticis. Plinius li. 37. ca. 10. ſelenitos.

¶ Capitulum. CCCCXLIII.

Lapis magnes lat. ara. hager. abnantes. SERA. lib. agr. cap. hager abnātes ſiue almagritos minera huiꝰ lapidis eſt in mar itimis ꝓpe terras īdie ⁊ qñ naues appropinquāt mōti minere ipſiꝰ nō remanet in eis aliqd̄ ferrū qd̄ non egrediat a naui ⁊ volet ſicut auis vſq; ad montē ⁊ nō eſt aliq̄s clauus īfixus taliter ꝙ poſſit euel ligni euellat ⁊ ſaliat vſq; ad illū montē. ⁊ propter hoc naues illarum partiuꝫ non clauantur cū clauis ferreis: ſꝫ cū clauis ligneis. nā ſi forent clauate clauis ferreis qñ appropinquarent illi monti dilaniarentur tote. Melior ex iſto lapide eſt ille qui attrahit ferrum fortiter. ⁊ color eius eſt vergens ad coloreꝫ celeſtē non multum grauis ponderis DIASCO. lapis magnes gignit atq; inuenit circa littus oceani apud trogoditas ⁊ in india ab inuentore ſic vocatus. eſt aūt colore ferrugineus. ALBER. eſt ferruginei coloris qui ſꝫ Pliniū inuenitur in mari indico in quo intantum abundare dicitur ꝙ pericuoſe in eo cum nauibus que ferreos clauos habent nauigetur. inuenitur etiā in tragonitidis regionibꝰ. ⁊ ego vidi ⁊ repi in partibꝰ theotonie in prouincia que francia orientalis dicitur vnuꝫ magne quātitatis ⁊ maxime efficacie. ⁊ fuit valde niger. ac ſi eēt ferrū erugioſuꝫ ⁊ cōbuſtū cū pice. POSSE. SERA. qñ dat in potu ex eo laxat ventrē cuꝫ mellicrato ⁊ potiſſime humores groſſos. ⁊ quidā ſunt q̄ adurūt iſtū lapideꝫ ⁊ vtuntur ſicut ſubeith. i. adamas. Et ideꝫ aucto. Hal. eſt bonus illis q̄ tranſglutiunt acū vel aliud ferrū ⁊ ēt illi q̄ habet fluxū ventris eo ꝙ ſumpſit ſcoriā ferri: ⁊ dicitur de eo ꝙ ſi accipias eum ⁊ ponas ipſum in vaſe terreo ⁊ liniat caput vaſis cum creta poſtq; poſueris ſuper lapideꝫ calcem viuam quā nō tetigit aqua donec repleatur vas calce ⁊ accendas magnum ignem ſub vaſe donec ingrediatur per orificium vaſis. deinde ponatur vas in fornace figuli ⁊ dimitte ibi donec lutatio eius coquatur ⁊ fiat teſta deinde extrahe lapidē a vaſe ⁊ dimitte infrigidari ⁊ pone iterum in vaſe nouo ⁊ pone in fornace ſcdo. ⁊ fac vt prius ter aut quater. quādo vero extraxeris vice quarta dimitte ipſum lapidem. vbi non tangatur a vento vel aqua vel rore vel ab humiditate aliqua donec infrigidet deinde frange ipꝫ in fruſtra minuta ſic ꝙ ſit vnūqd̄q; fruſtum .ʒ. x. aut plus aut minus ex .ʒ. greco rū. quādo ergo volueris operationē cum eo facere pone iuxta lapidem pondus eius ex ſulfure. deinde rora ſuper eum aquam ⁊ egredietur ex eo ignis magnus aſcendens circa menſuram brachij vnius fortiſſimus qui non tanget aliquid quod non comburat. ⁊ quādo lapides magnetis non ita preparantur vt dixi: ſed crudus ſicut eſt madefit cuꝫ ſucco allei aut cepe ab attractione ferri prohibetur. ſed ſi vis ꝙ reuertatur ad virtutē ſuā īfunde ipſuꝫ vna die in ſanguine yrcino ⁊ fiet virtus eius ſicut prius. ⁊ accipitur fruſtum magnum iſtius lapidis qd̄ eſt ex bono ⁊ electo ⁊ approximatur clauature alicuius ⁊ aperit eam cito. Nam lapis iſte attrahit ad ſe ferrum. ⁊ quando aliquis vulneratur cum ferro venenato ⁊ teritur iſte lapis ⁊ miſceatur cum aliquibus vnguentis ⁊ datur de puluere ipſiꝰ in potu illi qui eſt vulneratus facit ab eo venenum vel toxicum exire per ſeceſſuꝫ ⁊ ſi pulueriꝫetur ſup vulnus venenatū curat idē. DIASCO. magnes habet virtutes veluti ſpeciem in trahendo ferrum. hunc lapidem quidam probandi amoris cauſa vxoris ſuppoſuerunt capiti dormientis vxore latente. ⁊ ſiquidem erat caſta ab altero viro ſic accedebat ad proprium virum voluptabunda ſomno amplexans eum quaſi inde pulſa per aliquem. ꝙ ſi cum altero viro coierat in euꝫ tāq; in alicuius odoris fetidiſſimi lapidem emittebat vt de lecto caderet mulier. concordiam quoq; ſecum habet. nam multas mulieres propter rixas digreſſas a maritis coegit reuerti ſicut ⁊ maritos mulieribus gratioſos obſequentes ⁊ iocundi ſermonis facit portantes ſecum. fures autem cum voluerint precioſa diripere intrant domum ⁊ intra quattuor angulos domus carbones ardentes ponunt ⁊ ſubmittunt lapidem minutim inciſum ⁊ ſic tranſuertunt mentem ⁊ oculos eorum qui adſunt vt timore fugiant putantes ruere domum. vires habet purgatorias: ⁊ ideo hydropicis cū mulſa datur .ʒ. 5. groſſitudinem deducit. ⁊ omnes humores qui per ventrem miniſtrat. tritus ⁊ ſuperaſperſus cōbuſta ſanat. ENAX i magic. l. hꝫ lapis fantaſias mirabiliter commouet. ⁊ precipue cum conſequitur conſecrationeꝫ ⁊ caracteres ſicut in magicis docetur. perhibetur etiā cuꝫ mulſa acceptum hydropiſim curare. ⁊ eſt alia ſpecies magnetis cuius virtus eſt attrahere carnem hoīs. ALBER. attrahit ferrū mirabiliter ita vt virtus eius tranſmutet ferrum ſic vt illud ferrum etiā aliud trahat. ⁊ multe acus ad ſe inuicem ſuſpenſe ſic videntur. vnctus auteꝫ alleo non trahit. ⁊ paruus adamas magnuꝫ ligat magnetem. inuentus autem eſt temporibus noſtris magnes qui ab vno angulo traxit ferrum ⁊ ab alio fugauit. ⁊ hunc ariſto. ponit a genere magnetl. narrauit quoq; mihi vnus de ſocijs noſtris curioſus experimētator qui vidit federicū imperatorem habere magnetem qui non traxit ferrum. ſed econtrario ferrum traxit lapideꝫ. Et ariſto. dixit ꝙ eſt aliud genus magnetis quod trahit carnes hominis. in magicis autem traditur ꝙ fantaſias commouet mirabiliter precipue ſi conſecratus ꝯſecratione ⁊ caractere fuerit qd̄ in magicis docetur. fertur etiam hunc cū mulſa ſumptuꝫ

hydropiſim curare. aiunt ēt qdā hunc capiti mulieris ſuppoſitū ſtatim eam incitare ad amplexuꝫ mariti ſi caſta eſt ipſa dormiēte. Si aūt eſt adultera pre nimio timore ⁊ tremore fantaſmatū dicit̃ cadere de lecto mariti. dicit̃ etiaꝫ ꝙ fures in domū intrantes poſitis carbonibꝰ in quatuor angulis domus lapidē hunc contritū ſuperaſpgunt, ⁊ tūc dormiētes in domo ita fantaſmatibꝰ terrent̃ ꝙ fugientes edes relinquant. ⁊ tunc rapiūt quicquid volunt.

¶ Capitulum. CCCCXLIIII.

Lapis magneſia quē qdā magnoſiā dicunt. ſm Albertuꝫ. eſt niger. ⁊ ipo freq̄nter vtūt̃ vitrearij. diſtillat ⁊ fluit i magno ⁊ forti igne. ⁊ ñ alr̃. ⁊ tūc imixtus nitro ad purpureitatē duc̄ vitri ſubām. H ideꝫ atabari dic̄ in lapidario ſuo. ¶ Cap. CCCCXLV.

Lapis Mādaſida vel marchiſita. ſm Alber. ē hñs multas ſpēs coloꝝ: qꝛ colorē accipit cuiuſlibet metalli. ⁊ dr̃ marchaſita argētea ⁊ aurea. ⁊ ſic de alijs metallis. metalluꝫ tamen qđ colorat cum non diſtillat ab ipſo: ſed euaporatur in igne ⁊ relinquit̃ cinis ſubtilis. ⁊ hic lapis notus eſt apud alchimicos. ⁊ in multis locis inuenitur. hoc ſimiliter Enax dicit in lapidario ſuo.

Lapis Marchaſita. qđ eſt. l. Mādaſia. ⁊. l. piritides. Calcitis. ¶ Capitulum. CCCCXLVI.

Lapis Margarite. lati. ara. hager. allulo ſiue alba margarita vel pno ē q̄ in oſtreis reperit̃. alie ſūt pforate alie nō pforate. pforate ſunt artificioſe facte. ⁊ nō nālr̄: ſed nō perforate que nāles ſunt meliores perforatis. ⁊ iō qñ in medicinis ponunt̃ nō perforate intelligunt̃: ſꝫ ſunt alique obſcure ad citrinitatē tendētes nō pforate que perforatis equipollēt. ⁊ ideo eligende ſunt clare ⁊ albe. q̄ vero obſcura. ⁊ q̄ſi albida eſt nō eſt ponēda i medicinis. SERAPION. libꝛ. aggre. cap. hager albalo. auctor. Raſis margarite deferunt̃ a maritimis. ⁊ ſūt frig. ⁊ ſic. in ſecundo. Et ideꝫ aucto. Iſaac. Ex eis ſunt groſſiores ⁊ parue: ſed groſſiores ex eis ſunt meliores paruis. ⁊ clare meliores obſcuris ⁊ equalis ſuperficiei meliores anguloſis. ALBERTVS. Lapis eſt in oſtreis inuentus. melior aūt ex india venit. multi aūt de britānico mari qđ nūc anglicū dicit̃ ⁊ verſus flandriā ⁊ theotoniā inueniunt̃. ita ꝙ ego in ore meo decem in mēſa inueni. Iuuenes aūt concule hñt meliores. coloris autē ſunt ac ſi parua lux penetraret in multū albū. ⁊ ideo nitentes: cū tñ ſint albe. fert̃ propter tonitrua q̄ſi abortiēdo eas oſtrea euomūt. ⁊ in fluminibus inueniunt̃ in meſella. ⁊ in qbuſdā gallie fluuijs inter arenas. POSSE. Alber. experte ſunt in confortatione ſpirituū. ⁊ ꝯtra cardiacā ⁊ ſincopim. valēt ēt ꝯ fluxum ſanguinis lienteriā ⁊ diariam. ⁊ ſunt ꝯfortatiue. Reparāt .n. ſpiritus ſubtiles vt quidam dicunt: ſed falſo: imo membra eaꝝ aſperitate a ſuperfluis abſtergunt ⁊ ea quaſi conſtringunt ⁊ coartando ad vnum ducunt. ⁊ ita confortant. SERAPION. Margarite ſunt deſiccatiue humiditatum conueniunt debilitati cordis ⁊ ſunt conuenientes in cobol. ⁊ ſunt fri. ⁊ ſic. in ſecūdo. Et idē aucto. atabari conferunt obſcuritati viſus ⁊ albedini oculi ⁊ ſordiciebus eius. ⁊ retinēt mēſtrua. abſtergūt dētes ⁊ deſiccant hūiditates. Et idē auct. Iſaac. ꝯferunt cardiace tremori cordis ⁊ accidentibus melācolicis ex malitia humoꝝ. Et hoc ideo: qꝛ clarificāt ſanguinē cordis: quādo eſt ingroſſatus in corde ⁊ deſiccāt hūiditateꝫ q̄ eſt in oculo. ꝓpterea qꝛ fortificant neruos oculoꝝ: ⁊ qñ diſſoluunt̃ margarite ⁊ linit̃ cum eo baras aufert eā poſtq̄ꝫ linit̃ ſtatim. AVICENNA de viribus cordis dicit ꝙ confortant cor.

¶ Capitulum. CCCCXLVII.

Lapis medus. ſm Diaſco. in ꝓprio cap. eſt niger q tritus emittit croceū colorem. ALBER. Lapis medus vel medo dr̃: qꝛ a regiōe medoruꝫ fert̃. vbi plures inueniunt̃. Sunt aūt huius ſpēs due. vnus niger ⁊ alter viridis. POSSE. dicūt valere contra veterem podagram oculoꝝ cecitatē ⁊ freneticā paſſionem etiaꝫ refouere dicit̃ feſſos ⁊ debiles. fertur etiaꝫ ꝙ fragmenta nigri ſi in aqua cali. miſſa fuerint. ⁊ ſiqs in aqua illa lauerit incurrit mēbroꝝ excoriationē ⁊ ſi ex ea biberit ꝑibit vomēdo. DIASCORIDES. Eſt aūt duplicis potētie. ſ. bone ⁊ male. nā tritus in cote medicinali cum lacte muliebri que ſemel creauit p̄mo partu pueꝝ: ⁊ inunctus albugines curat oculoꝝ: ⁊ oēm illoꝝ dolorem. etiā ſi deſperatus fuerit. medet̃ podagricos eodē modo cuꝫ lacte ouis q̄ ſemel genuit maſculū ſanat renes anhelitus. ⁊ interiores partes corporis hoc medicamē ꝑparatū habeas i vaſe vitreo vel argēteo. ⁊ ꝑfice ieiunus. ad vindictā quoqꝫ ſupra cotem ⁊ da cui vis ⁊ lauet facieꝫ ⁊ exiccabit̃. Siqs aūt ex eo biberit pulmonē vomet. oportet ergo bibēti pauluꝫ dare vt nō ſatiet̃. inuentus eſt autem iuxta fluuium faſin.

¶ Capitulum. CCCCXLVIII.

Lapis. Melochites quē qdā melonithē dicūt ſm Alber. ē arabicꝰ groſſe viriditat: ſꝫ nō tranſlucidus ſic̄ ſmaraldus. ⁊ eſt mollis. fertur ꝙ cuſtodiat geſtātē ſe a nociuis caſibꝰ. ⁊ ſup cunabula infantiuꝫ. hoc ſilr̃ Enax. ¶ Capitulum. CCCCXLIX.

Lapis mēphites. ſꝫ Alber. a ciuitate egypti q̄ menfis vocat̃ q dr̃ vt ignis calere v̄tute qdeꝫ nō actu. hic tritus ⁊ in aq̄ mixtꝰ i potu det̃ vrēdis vł ſecādis: qꝛ iducit iſenſibilitatē ne ſentiat cruciādus. H ideꝫ Enax.

Lapis militaris ideſt lapis piritis.

Lapis moralis. ſm Auicen. oibus ē notus ⁊ eſt ſtipticus.

Lapis molibdides. gre. plumbi vel plūbeus: quia habet virtutem ſcorie plumbi.

Lapis morocchus. ſm Pliniū iuenit̃ in egypto. ⁊ ē palidus.

Lapis moroptos. Diaſco. quē multi galaxia ⁊c̄.

¶ Capitulum. CCCCL.

Lapis nigroꝝ. ſm Auicen. lib. 2. Eſt lapis q defert̃ ex nigris declinās ad citrinitatem fricatur ⁊ egredit̃ ex eo fricatio mordicās linguā ſimilis lacti. mundificat pānū oculi cū nō eſt cū apate ⁊ obtalmia. ⁊ conuenit veſtigijs vlceꝝ in eo ⁊ eradicat vngulam.

¶ Capitulum. CCCCLI.

Lapis niſe. Alber. dicūt aliq hunc eſſe de genere lapidū. ⁊ inuenit̃ in capite buffonis. ⁊ ſunt duo gnā. vnus ſubalbidus ſic̄ ſi lac itrauerit in ſanguinē ⁊ vincit eū. ⁊ iō ſanguinis obſcuras vias in eo dicūt apparere. ⁊ alius eſt niger: ⁊ aliqñ pingit̃ in eo buffo. ſparſis pedibꝰ ante ⁊ poſt. dicunt etiam ꝙ ſi ambo ſimul includantur preſente veneno eos adurere manū tāgētis. ꝓbationē aūt lapidis eſſe dicūt ꝙ exhibitus buffoni viuo buffo eleuat̃ cōtra eū ⁊ tāgit ore ſi pōt. dicit̃ etiam ꝙ preſente veneno varius efficit̃ q ſubalbidus eſt. hoc ſimiliter Enax.

¶ Capitulum. CCCCLII.

Lapis obtalmiꝰ. ſꝫ Alber. ab obtalmia ē dictꝰ: cuius color nō noiat̃ forte. iō qꝛ ē multoꝝ colorū. valere dr̃ geſtanti ꝯ oēs malos morbos oculoꝝ. viſus āt circūſtātiū dr̃ obcecare. ⁊ iō ēt patronus vocat̃. geſtantes. n. eū quaſi inuiſibiles reddit. hoc ſimiliter Enax.

¶ Capitulum. CCCCLIII.

Lapis. Onix. ſm Alber. gēma perhibet̃ nigri coloris. inuenit̃ melius genus eſſe nigruꝫ albis venis varlatum. venit autem de india ⁊ arabia. Inuenit̃ autem quinqꝫ diuerſitatū propter varietatem venaruꝫ ⁊ colorum. ferunt ſi ſardius ſit preſens ligatur onix. ⁊ etiaꝫ ſuſpendit̃ a nocumento. hec aūt omnia ſi habet profecto ideo habet: qꝛ hꝫ virtutes mouēdi melācoliā precipue in capite. ex motu eniꝫ illius cū vapore oia iſta ꝓcedunt. dicunt aūt quidā onix onichinuꝫ eē: qđ veriſile eſt, vel ꝙ ſit alia ſpēs eius: ſed colore nō eſt niger: niſi aliqñ: ſed colorē hꝫ vt vnguis hūanus: ſed i onichinis nr̄is iueniunt̃ multi colores albi nigri ⁊ rubicūdi: qui tñ oēs in ſubam q̄ꝫdā fricant̃ q̄ ſimilitudineꝫ exprimit vnguis hois. aiunt ēt ꝙ ex lachryma arboris q̄ onica dr̃ indurata in lapideꝫ gnātur. ⁊ dicūt hanc cām eſſe ꝙ odoriferus eſt i igne. hāc ēt cām inquiūt eſſe ꝙ frequētius alijs depictus imaginibꝰ mirabilibꝰ iuenit̃: qꝛ lachryma a p̄ncipio mollis facile formabilis pingit̃ ⁊ picturā retinet: qñ in lapidē idurata coagulat̃. hūc lapidē dicūt inſenſibilr̄ itrare in oculū. ⁊ hoc eſſe mirabile. ⁊ ego vidi ſaphiꝝ intrare in oculū. ⁊ lapidē galli ⁊ quēdā aliū: cuius nomē ignoraui ſine oculi leſione. politus. n. ⁊ tenuis nō ledit oculū niſi tāgat aciē ſeu pupillam oculi ſenſibilē ⁊ foramē vuee. aiunt ꝙ collo vel digito ſuſpēſus excitat triſtitiā ⁊ timores ⁊ in ſōno fantaſias terribiles: ⁊ multiplicare fert̃ lites ⁊ triſticias. dr̃ ꝙ auget ſaliuam pueris. ¶ Capitulum. CCCCLIIII.

Lapis orfanus. ſm Alber. eſt ille q eſt in corona romani imꝑatoris. nō vnq̄ꝫ alibi viſus eſt propter qđ orfanus vocat̃. eſt aūt in colore q̄ſi vinoſus ſubtilem hñs vinoſitatē. ⁊ hic eſt ſicut ſi candidū nimis micās penetraret in rubeū clarum vinoſum. ⁊ fit ſuperatus ab ipo. eſt aūt lapis perlucidus. ⁊ tradit̃ ꝙ aliqñ in nocte fulſit: ſed nūc tēpore noſtro nō micat in tenebris. fertur aūt ꝙ honori conuenit regali. hoc Enax.

¶ Capitulum. CCCCLV.

Lapis orites. ſꝫ Alber. hꝫ tres ſpēs. quaꝝ vna eſt nigra ⁊ rotūda. alia viridis maculā hñs albam. tertia cuiꝰ pars. altera ē aſpa: altera plana. ⁊ eſt color eius q̄ſi ferri lamia: ⁊ talis ēt eſt diſpoſitio corporis eius de quo fert̃ ꝙ vnctus oleo ro. ⁊ geſtatꝰ ꝑſeruat ab aduerſis caſibꝰ. ⁊ dr̃ valere morbis peſtiferis ⁊ reptiliuꝫ morſibus. dr̃ etiā in phycis ligamētis ꝙ appēſus mulieri ꝓhibꝫ ipſam impregnari. ⁊ ſi pregnans eſt aborſum facit.

¶ Capitulum. CCCCLVI.

Lapis palagius. ſm Alber. eſt gēma coloris rubei lucide valde nec̄e ⁊ ſube tranſparentis. ⁊ dr̃ eē femia carbūculi. ⁊ virtutes eiuſdē remiſſas hꝫ ſic̄ femina ad marē ſe hꝫ. ⁊ dicūt quidaꝫ ꝙ eſt domus eius. ⁊ ideo palatiuꝫ carbūculi vocat̃. generat̃ frequēter carbūculus in lapide iſto. ⁊ iā viſum eſt hoc ꝙ in lapide vno exterior pars fuit palagiꝰ: ⁊ iterior carbūculus: ꝓpter qđ hꝰ genꝰ lapidum dicit̃ eſſe de genere carbunculi.

¶ Capitulum. CCCCLVII.

Lapis pantherus. ſm Alber. eſt multos hñs colores ⁊ in vno corpore lapidis nigrū. vꝫ. viridē ⁊ rubeuꝫ ⁊ alios multos. iuenit̃ aūt palidus purpureus ⁊ roſeus. Fert̃ aūt fuſcos efficere viſus. inuenit̃ aūt ſꝫ plurimum in india. debet geſtās reſpicere ad ipſum in mane oriente ſole ⁊ fit efficax ⁊ virtuoſus. tot auteꝫ virtutes dicitur habere quot colores habet. hoc Enax.

¶ Capitulum. CCCCLVIII.

Lapis peanithes. ſm Alber. ē lapis granatꝰ de michedon. ⁊ ē femi. ſexus. certo tēpore dr̃ concipe ⁊ parere cōſilē̄m lapidē: ⁊ valere aiunt ꝑgnātibus.

¶ Capitulum. CCCCLIX.

Lapis pirithe vł pidoniꝰ. ſm Alber. eſt colore fulgens vt ignis. dr̃ valere cōtra articā mirabiliter ⁊ refert̃ de illo lapide ꝙ ſi fortiꝰ ſtringatur manu manū aduret. ergo vult leuiter ⁊ pauide tangi. ⁊ ego ipm expertus ſum ſepius. dicit̃ aūt de genere iſto alia ſpecies eſſe criſolito ſimilis: niſi quia maioris viriditatis exiſtit.

¶ Capitulum. CCCCLX.

Lapis piritides. gre. ara. hage ral marchaſita. lati. caparoſea. SERAPION lib. aggre. ē lapis ex quo ex̄hit̃ es. ⁊ opꝫ ꝙ eligat̃ ex illis quoꝝ color eſt ſimilis eri: ⁊ qñ ponit̃ in igne ſaliunt ex eo ſintille facile. Comburit̃ in hunc modū. melle linitū pone in ignē leuē. ⁊ euenta donec fiat rubeꝰ: deīde extrahe ab igne. Quidā ponunt eū in ignē magnū ex prunis: deinde liniūt melle. ⁊ iteꝝ ponūt in ignē donec oēs partes eius ſint equaliter cōbuſte: qꝛ fortaſſe p̄mo aduri̇t̃ extra ⁊ nō interiꝰ: deinde exufflat̃ cinis ab eo ⁊ reponit̃. ⁊ ſi indiget̃ ablutio lauaeam ſicut lauat̃ cadimia. DIASCORIDES. cap. lapis piritides. i. marchaſita. ex quo eramē fit. eligēdus eſt colorē hñs eraminis qui in foco miſſus frangit̃. Cōburit̃ vero ſic. melle vnctus in viuis carbōibus mittit̃. ⁊ flabellat̃ q̄ꝫdiu colorē ruffum faciat. Alij vero in multis carbonibus igneis coctū: ⁊ ſecūdo melle vnctum reuocāt igni q̄ꝫdiu ſe fregerit. poſtea eximunt illū ⁊ lauant ſicut cadimiā ⁊ reponunt. POSSE. SERAPION. Eſt vrens ⁊ abſterſiuꝰ vlceꝝ: ⁊ abſtergit obſcuritateꝫ viſus: ⁊ reſoluit ⁊ maturat apata dura: ⁊ qñ reſoluitur ⁊ miſcet̃ cum reſina pini: reſoluit ſanguinē congelatū: ⁊ aufert carneꝫ ſuperfluam cū pauca calefactiōe ⁊ ſtipticitate. ⁊ quidam nominant hunc lapidē poſtquā aduritur dicidas vł difriges. Et idē aucto. Halie. hic lapis eſt vnus de lapidibꝰ habentibꝰ virtutē fortē: ⁊ nos admiſtramus euꝫ cū reſolutiuis: ⁊ miſcemus cū eo lapidē ſocharos. ⁊ reſoluimus ſepe cuꝫ hoc vnguēto humiditatē multā que eſt ꝯgregata in cōcauitatibus ⁊ cauernis muſculoꝝ: ⁊ quādo adminiſtrat̃ hic lapis. opꝫ ꝙ multum terat̃ ⁊ reſoluit humiditatem corruptam que eſt ſub cute. ⁊ iō quādo terit̃ vltima contritiōe ⁊ conficit̃ cuꝫ aceto abſtergit baras morfeā ⁊ lentigines faciei. ⁊ habꝫ virtutem magnam in abſtergendo oculū. ⁊ confortat ſubſtātiam eius ⁊ acuit viſum. ⁊ ideo nominat̃ in terris pſie lapis luminaris ⁊ facit capillos tenues ⁊ criſpos. DIASCORIDES virtꝰ ē illi termātica ⁊ aſmictica caligines oculis purgat duriciebꝰ diaforeſiꝫ ⁊ digōnē facit addita reſina carnes perequat. lapis ipſe cōbuſtꝰ a multis difriges dr̃. ⁊ eſt ſpēs vitrioli ſicut apparet in. l. 3eg. qui nō cōbuſtꝰ ſi pulueriȝet̃ ⁊ diſtēperet̃ vel miſceat̃ cū vino ⁊ gallis tritis eſt optimū encauſtrū ad ſcribēdū.

¶ Capitulum. CCCCLXI.

Lapis piritis. PLINIVS lib. 36. ca. 19. duriſſimꝰ eſt q. ⁊ ſi ferro ꝑcutiatur ſintillas emittit. ⁊ ignē. CASSIVS felix. lapis piritis. i. focaria quo ꝑ alliſionē calibis vel alteriꝰ rei dure ignis euolat. Sꝫ Hali. in epl̄a ad glauconeꝫ exponit lapis piritis. i. lapis militaris. qđ qdā itelligūt de lapide lato ſuper quē ſolēt igneꝫ ꝯferre. POSSE. PLINIVS. vires habet in ſimilitudineꝫ cadimie. facit proprie ad oculorum claritatem.

¶ Capitulum. CCCCLXII.

Lapis praſſius. ſm Alber. eſt lapis q ē mater ⁊ palatiū ſmaraldi. eſt aūt hñs viriditateꝫ coloris ſicut praſſiū. Inuenit̃ aūt aliqñ cū rubeis guttis: ⁊ aliquādo cū albis. Eſt alia ſpēs iſtius lapidis q inuenit̃ cum guttis aureis. ⁊ vocat̃ criſopaſſus ⁊ rarius inuenit̃. ⁊ ideo carior exiſtit. ꝓ quo. l. lapis criſopaſſus. Exptum eſt autē ꝙ confortat viſum ⁊ quaſdā Iaſpidis. ⁊ quaſdam ſmaraldi habent operationes. hoc etiam Enax.

Lapis preparatorius coꝛij. i. pumex. l. famechi.

¶ Capitulum. CCCCLXIII.

Lapis quadratus ſecūduꝫ Plinium in egypto inuenitur. ⁊ in ethiopia ⁊ exalbidus eſt. habet vires ſtringentes. vnde necare dicitur conceptum.

¶ Capitulum. CCCCLXIIII.

Lapis quandros. ſecundum Albertuꝫ. aliquando inuenitur in cerebro vulturis. virtus eius fertur eſſe contra quoſlibꝫ nociuos caſus: ⁊ replet mammillas lacte. hoc idem Enax.

¶ Capitulum. CCCCLXV.

Lapis. Quirin. ſm Alber. inueĩtur in nido vpupe
aliqñ que tota ẽ auis preſtigioſa. ⁊ auguria
lis vt dicunt magi ⁊ augures. Eſt autem proditor ſecreto
rum ⁊ fantaſias promouens ſi ponatur ſupra pectus dor
mientis. hoc quoq; Enax.

Lapis tagnay ⁊ olchatis ſm Alber. ẽ idẽ ꝙ bolus arme
nic⁹. Eſt ãt lapis ſubrube⁹: cui⁹ virt⁹ expta ẽ ꝯſtrictiua
ventris ⁊ ꝓcipue ſanguis diſſinterie ⁊ mẽſtruoꝝ. ꝑ q̃.l.
canarmeũ. ¶ Capitulum. CCCCLXVI.

Lapis rubeus minus q̃ȝ iacitus q ara. vocat̃ bager
albigedi. SERAP. li⁹ aggr. ca. bager albu
gedi ſiue albuzedi. Jacinti rubedo ẽ magis placabil' hoi
bus: eo ꝙ nõ ſit i eo obſcuritas aliq̃ minera ãt h⁹ lapidis
eſt i terris oriẽtis: ⁊ qñ defert̃ a minera ſua ẽ obſcurus: ſȝ
qñ excoriat eũ aurifex detergit̃ bonitas eius. ⁊ apparet ⁊
clarificat̃. POSSE. SERAPION. ſi qs ligauerit non
videbit portãs in nocte ſomnia mala neq; timoroſa. ⁊ ſi il
le q aſpexerit in ſole tantũ ꝙ viſus ei⁹ eſt debilitatus ter
ſerit cũ eo oculos ſuos ꝯuenit ei: qñ ille lapis fricatur ad
capillos capitis attrahit feſtucas ſicͭ magnes ferrum.

¶ Capitulum. CCCCLXVII.

Lapis ſami⁹. ſm Alber. dictus ẽ a ſamo inſula in q̃
iuenit̃. hoc ãt lapide polit̃ auꝝ. fert̃ aũt ꝙ
portat⁹ vͭtiginẽ ſedat ⁊ mentẽ ſolidat. hrẽ ãt ꝟ vitiũ dr̃ ꝙ
alligatus i coſſa ꝑturiẽtis ipediat ꝑtũ. hoc ſilr̃ Atabari.

¶ Capitulum. CCCCLXVIII.

Lapis ſaphirus ſiue ſirites. ſm Alber. ſȝ plurimũ
eius venit ab oriẽte ⁊ india. Jnuenit̃ ⁊ i ypi
domio apud podiũ ꝓuincie regiõe ⁊ ciuitate; ſȝ nõ ẽ adeo
ꝓcioſus vt ꝑ oĩa ſit ſimilis oriẽtali. eſt aũt colore ꝑſpicuus
ſicut celũ ſerenatũ: ſȝ vincit in eo flauus color. ⁊ iõ melior
qui eſt non ſatis ꝑlucidus. optimus aũt q hȝ nubes obſcu
ras ad rubedinẽ declinãtes. inuenit̃ ẽt bon⁹ q albidas hȝ
nubeculas ſilr̃ ꝗ ſuba ſua ſit ſicut nubes fuſca tranſparens
aliq̃ȝtulũ. POSSE. Ego vidi ꝙ antraces duos fugauit.
aiunt ẽt hũc lapidẽ hoĩeȝ caſtũ reddere ⁊ interiorẽ ardo
rẽ refrigerare. ſudorẽ reſtringere, dolorẽ curare frõtis ⁊
lingue. vidi ego vnũ in annulo portare ⁊ ſordes ex oculis
purgare: ſȝ añ vult poni in aq̃ frigi. ⁊ poſt ſilr̃. ꝙ aũt dicũt
ꝙ amittit virtutẽ ⁊ colorẽ poſtq̃ȝ andracẽ curauit falſum
eſt. dicunt ẽt ꝙ corpora vegetat ⁊ paces ꝯciliat piuȝ ⁊ dei
uotũ ad deũ efficit: ⁊ animũ in bonis firmat. hic etiã ſyrti
tes a quibuſdã vocat̃: eo ꝙ in littore ſyrtium inueniat̃.

¶ Capitulum. CCCCLXIX.

Lapis ſarcophag⁹. ſȝ albis. deuorat cadauera mor
tuoꝝ. gre. n. ſarcos ſonat caro fagos ãt come
dere. antiq tñ aliq de ꝟ lapide ꝓus fecerũt archã mortuo
rũ: eo ꝙ i ſpacio. 30. dieꝝ cadauera ꝯſumunt̃. ob ꝟ ãt nr̃a
monumẽta lapidea ſarcophagi ſũt vocata. ꝟ ẽt atabari.

¶ Capitulum. CCCCLXX.

Lapis ſarda vel ſardo. ſm Alber. ſic ſe hȝ ad tabu
las ligni ſicͭ magnes ad ferꝝ: imo adheret.
ita fortiter tabulis nauium in mari vt a tabulis euelli nõ
poſſit niſi abſcindat̃ cuȝ ipſo ea pars tabule cui adheret.
eſt aũt in colore praſſius. i. virens. hoc quoq; Enax.

¶ Capitulum. CCCCLXXI.

Lapis ſardius. ſm Alber. ab antiq̃ſſimo iter ꝓcio
ſos lapides memoratus eſt. hñs ruborem
ſpiſſuȝ cum ſuba peruia ſicut ſi peruietas imaginet̃ in ru
bea terra. Et ſm hanc diuerſitatẽ inuenit̃ quinq; modis.
ita ꝙ aliqs nihil habet de peruietate. iz. forte ille matrix
eſt alioꝝ: ⁊ domus in qua generantur. in ſardis aũt ciuita
te repertus eſſe dicit̃: ⁊ ſic vocatur. Aiunt hũc lapidẽ ac
cendere animũ ad gaudium ⁊ acuere ingenia. ⁊ per virtu
tes cõtrarias ligare onichium. hoc etiam Enax.

¶ Capitulum. CCCCLXXII.

Lapis ſardonis quem quidã ſardonicem vocant.
ſm Alber. eſt ꝯpoſitus ex duob⁹: ſardio. vȝ.
⁊ onice. Eſt ergo rube⁹ ⁊ hic color eminet ex ſardio. eſt ẽt
albus ⁊ niger ⁊ colorem vnguis ꝓferens ex onice. lauda
bilior aũt eſt qui hos colores hȝ magis diſtinctos. Jnue
nitur aũt quinq; modis aut pluribus ꝓpter diuerſam co
loꝝ mixtionẽ ⁊ frequẽtius inuenit̃ in india ⁊ arabia. fert̃
luxuriã expellere ⁊ caſtũ reddere ⁊ pudicũ. eſt tamẽ ma
xima hui⁹ virtus in hoc ꝙ cũ onichius nociuus ſit hic no
cere nõ põt ſardum in ſubſtãtia habens admixtum.

¶ Capitulum. CCCCLXXIII.

Lapis ſelenite. ſm Alber. de eo varia referunt̃. di
cunt. n. qdã euȝ naſci in quodã genere teſtu
dinis indico ⁊ eſſe variũ: dicuntq; hunc eſſe virenteȝ ⁊ in
ꝑſide partib⁹ frequẽtius iueniri ſiue in arabia. vt inquit.
Plinius. dicũt aũt hunc creſcere luna creſcente ⁊ decre
ſcere luna decreſcẽte. geſtatus aũt fert̃ cõferre ꝓſcientiã
quandã futuroꝝ ſi ſub lingua portet̃ precipue ꝓma luna.
⁊ decima exñte. dicunt etiã ꝙ mane ꝓma luna tñ habet
virtutem in ꝓma hora. decima aũt exiſtente luna in deci
ma hora. ⁊ modus diuinatiõis eſt ꝙ cũ ponit̃ ſub lingua.
⁊ cogitat̃ de aliquo negotio vtrũ fieri deceat aut non. ⁊ ſi
fieri deceat corde tenet̃ ⁊ infigit̃. ita ꝙ auelli nõ poſſit. ⁊
ſi fieri nõ deceat ſtatim cor deſiſtit ab ipſo. fert̃ etiã ꝙ cu
rat lãguẽtes ptiſicos ⁊ debiles. ꝟ ẽt ait Jſaac beniamũ.

Lapis ſenadeg ideſt lapis ematites.

Lapis ſidericis ideſt ſcoria ferri.

¶ Capitulum. CCCCLXXIIII.

Lapis ſirius. ſm Alber. a ſiria dictus vt inquit Jſi
dorus: q integer natat ⁊ cõminut⁹ fluctuat:
cuius cauſa eſt: q̃ integer poris aerem cõtinet qui euane
ſcit a puluere cõminuti lapidis. hoc etiam Enax.

¶ Capitulum. CCCCLXXV.

Lapis ſiſtos. Enax ẽ fuſci coloris ⁊ ſubruffi oblon
gos areſtas ſiue pinulas: nõ hñs erectas vt
alumen ſciſſum. vires habet fortiter conſtringentes.

¶ Capitulum. CCCCLXXVI.

Lapis ſmaraldus. lati. vel lapis ſtellatus. gre. De
miſcus. ara. feruzegi. ẽ pulchre ⁊ auide viri
ditatis. imo color eius ẽ viridiſſimus trãſlucens. ita ꝙ vi
cinũ aereȝ ſua videt̃ tingere viriditate figura ſua melior
eſt planities: q̃ tunc vna pars nõ coumbrat aliaȝ. melior
eſt qui non vmbra nec lumine variat̃. SERAPION.
fri. eſt ⁊ ſic. Et aucto. Raſ. in libro mineraꝝ genero ſma
raldi vel tabarzet eſt ſicut genero iacoth. ⁊ viriditas cor
poris ei⁹ naſcit̃ a virtute minere. iſte ſmaraldus defert̃ a
terris nigroꝝ. ⁊ lapis tabarzet eſt ſimilis ei: niſi q̃ nõ eſt
diafanus ſicut ſmaraldus. Eſt alius lapis q vocat̃ daba
greg. ⁊ eſt ſilis tabarzet. Et idẽ. ſũt duo lapides ſiles quo
ruȝ vn⁹ nominat̃ tabarzet ⁊ amozad. ⁊ alius ſmaraldus:
⁊ ſunt vnius fere ſpeciei. ⁊ eſt vterq; lapis qui ꝯgelatur in
mineris auri in terris garbi. ⁊ eſt fortiter viridis ſplẽdẽs.
⁊ ille qui eſt viridior eſt melior. ⁊ magis diafanus melior
eſt obruffo. ALBERTVS eſt ꝓcioſior multis alijs la
pidib⁹ ⁊ nõ rarus. Et color ei⁹ eſt viridiſſimus trãſlucẽs.
ita ꝙ vicinũ aerẽ ſua viriditate figurare videat̃. ⁊ melior
eſt planities ſuꝑficiei: q̃ tũc vna pars nõ obumbrat aliã.
melior tñ eſt qui nec lumine nec vmbra variat̃ hui⁹ plani
tiei ⁊ coloꝝ varietatẽ dicũt eſſe diuerſitates. iz. ita ꝙ ali
quando fel nigrũ per modũ virgulaꝝ admixtũ habet. hi
ſunt a locis ſcotici britanici ⁊ biliaci. ⁊ q in venis ei naſcũ
tur. ⁊ maculoſi quidã ⁊ quidã calcedonici: eo ꝙ admixtũ
habẽt cum illo lapide. meliores aũt ſunt ſcotici. ⁊ ferunt
quidam ꝙ illi de nigris griffonũ afferuntur: qui lapidem
hunc cuȝ crudelitate magna cuſtodiunt. dixit eniȝ vnus
de grecia veniẽs viridicus ⁊ curioſus experimentator ꝙ

Smaragdus

hic lapis. naſcit̃ in rupibus q̃ ſunt ſub aq̃ maris. ⁊ ibi inue
nit̃. rõnale ẽt eſt ꝙ in venis eris in ꝑſpicuo quidẽ ad eris
ſubam nõ veniens naſcit̃: eo ꝙ rubiginis eris hȝ viridita
teȝ. POSSE. SERAPION. qñ feruzegi ſumit̃ in po
tu ꝯuenit venenis mortiferis ⁊ morſib⁹ venenoſis ⁊ pun
ctiõib⁹ hñtium aculeũ. qui q̃ dederit in potu de limatura
eius pondus. 8. granoꝝ ordei illi q ſumpſit venenuȝ añq̃ȝ
fecerit impreſſionẽ liberat eũ a morte ⁊ nõ cadent capilli
ei⁹ neq; excoriabit̃ ⁊ eſt ſua euaſio. ⁊ ille q aſſiduat aſpice
re ipm ꝓſeruat ſuũ viſum a nocumẽtis. ⁊ ꝯſeruat eũ inco
lumen. ⁊ q defert ipm in anulo ꝓſeruat eũ ab epilẽtia: qñ
ducit eũ in digito anteq̃ȝ ſuꝑueniat. ⁊ ꝓpter hanc cãm do
cemus reges ꝙ ſuſpẽdant eos in collo filioꝝ: qñ naſcunt̃
ſtatiȝ ne ſuꝑueniat eis epilẽtia. Et idẽ auc. Raſ. tabarzet
vel feruzegi cõuenit leproſis: qñ ſumit̃ in potu limatura
ei⁹. ⁊ ſi cadat aſpect⁹ tyri ſuꝑ lapidẽ ſmaraldi diſſoluũtur
oculi ei⁹ ⁊ liq̃ſcunt. DIASCORI. Smaraldus porta
tus auget ſubam hñs ꝑſuaſionẽ in omni negotio. corpore
⁊ ſermõe caſtos latos facit. ſubuenit ⁊ in tẽpeſtatib⁹. ſcul
pit̃ in eo ſcarabeus. ⁊ ꝑtundit̃ aurea fibula. ALBER:
Exptũ eſt nr̃is tẽporib⁹ ꝙ hic lapis ſi vere viridis ⁊ bon⁹
eſt retinet coytũ: ꝓpter qð rex vngarie. qui nr̃is regnabat
tẽporib⁹ eũ in digito in hora coit⁹ cuȝ vxore ſua habebat:
in coitu in tres ꝑtes diuiſus eſt. ⁊ iõ ꝓbabile eſt qð dicit̃
ꝙ hic lapis geſtãtẽ ſe ad caſtitatẽ inclinat. vñ auget opes
⁊ icantat⁹ dat vͭba ꝑſuaſoria. ⁊ ꝙ collo ſuſpẽſus curat emi
triteũ: ⁊ caducos morbos. exptũ ãt ẽ ꝙ viſuȝ debilẽ ꝯfor
tat: ⁊ oculos cõſeruat: ⁊ bonã facit memoriã: ⁊ tẽpeſtateȝ
auertit. Et valet diuinãtib⁹: ꝓpter qð querit̃ a magis.

¶ Capitulum. CCCCLXXVII.

Lapis ſpecularis. lapis lune. Affroſelinũ ſȝ Alber.
eſt lapis ad modũ vitri ꝑſpicu⁹. dr̃ aũt in hy
ſpanoꝝ vrbe ſegũdia ꝓmitus iuẽtus eẽ. ego aũt vidi illuȝ
abũdanti⁹ inueniri. ita ꝙ currus inde onerant̃ i diuerſis
ꝑtib⁹ theotonie. ⁊ vidi ẽt i gallia iueniri cũ gipſo: q̃ eſt gi
pſi extremitas q̃dã. effuſus aũt ſcindit̃ in q̃ſlibet ꝑtes te
nues. ⁊ fiũt ide feneſtre ſicͭ de vitro: niſi q̃ loco plũbi opȝ
põere lignũ. Sũt ãt tres ſpẽs eiuſdẽ. vna videlȝ lucida ſi
cut vitrũ. alia nigra penit⁹ ſicͭ attramentũ. tertia citrina q̃
vocat̃ auripigmentũ vl' arſenicũ qð clari⁹ ẽ ⁊ nobilius.

Lapis ſpongie. quid eſt lege aſſegi albach.

¶ Capitulum. CCCCLXXVIII.

Lapis ſtellat⁹. enax ẽ de genere marmoꝝ hñs ma
culas ex auro. ⁊ ei⁹ ẽ ali⁹ alb⁹ q dr̃ lapis mar
chaſita. Alius indus clar⁹ celeſtis. ⁊ vocat̃ lapis lazuli. ⁊
qñq; minera fert vtrũq; ſimul. ⁊ qñq; eſt alius coloris vi
ridis. ⁊ vocat̃ lapis criſopaſſius. Meſue cap. Criſopaſſius.

¶ Capitulum. CCCCLXXIX.

Lapis ſuccinos ſm Alber. ẽ crocei coloris quẽ gre.
electiõ vocãt. iuenit̃. n. trãſlucẽs ſicut vitrũ
vocabuluȝ hȝ a mã: q̃ a ſucco vel gũma arboris naſcit̃: q̃
pin⁹ vocat̃. ambra vocat̃ vulgariter. Cõfricat⁹ ãt trahit
folia ⁊ paleas. ⁊ fila ſicͭ magnes ferꝝ dr̃ ãt ꝙ ꝯfert portã
tib⁹ ſe caſtitatẽ. de exptis ãt ẽ ꝙ fugat ſerpẽtes. ꝑgnãtib⁹
aũt valere dr̃ ad facilẽ parturitõeȝ. hoc ſimilr̃ Enax.

Lapis ſumbedig. ara. eſt lapis ſmerillus q̃ polliunt̃ lapi
des.

Lapis tabarzet. quid ẽ. l. lapis ſmaraldus.

¶ Capitulum. CCCCLXXX.

Lapis topacion. ſm Alber. ſic vocat⁹ eſt a loco ſue
ꝓme iuentõis q̃ fert̃ vocari topaſis inſula. ⁊
q̃ auri ſilitudinẽ ꝓtẽdit. ſunt ãt due ſpẽs in hoc gñe lapi
dis. quaꝝ vna ẽ ſilis i oĩb⁹ auro. ⁊ ẽ ꝓcioſior. alia ẽ croceũ
magis tenẽs colorẽ q̃ȝ auri. ⁊ hec vtilior ẽ. Exptuȝ eſt nr̃o
tp̃e ꝙ aq̃ buliẽte ſi imittat̃ ita ſicͭ defert̃ facit ꝙ ſtatiȝ ma
nus imiſſa ex̃hit̃ ſine leſiõe. ⁊ ꝟ fecit pariſi⁹ vn⁹ de nr̃is
ſocijs. dicũt ẽt ꝙ valȝ ꝯtra emoptoicã ⁊ lupatiã paſſionẽ.
ꝟ aũt certũ ẽ ꝙ ſpeculũ eſt lapis iſte ⁊ idolũ obiecti cõpo
ris ſicͭ ſpeculũ ꝯcauũ in viſuȝ repñtat. ⁊ naſcit̃ in orincho.
hunc cũ aliqs tenet in manu dextra ꝯ ſoleȝ radios emit
tit ⁊ ignẽ euomit vt videns miret̃. nam q eũ portãt circa
ſiniſtrũ brachiũ oẽs turbas cõtemnit. hoc locuſte ⁊ grãdi
nes a fructib⁹ remouent̃ ⁊ ardorẽ vẽtris ꝺferueſcere fac̃.

¶ Capitulum. CCCCLXXXI.

Lapis trachius. Enax eſt niger. naſcit̃ in ponto am
ne qui eſt i egypto. hȝ vires ſicut gagates. ⁊
dicit̃ accendi paꝝ ab aqua: ſed extinguitur ab oleo.

¶ Capitulum. CCCCLXXXII.

Lapis turchoys. ſȝ Alber. ẽ flaui coloris nitidi can
dẽtis. ac ſi lac penetrauerit in flauũ colorẽ.
⁊ reſultet ꝑ ipm ad ſuꝑficiẽ. eſt ãt nõ ꝑſpicuus neq; rarus
dicũt ãt ꝙ viſum ꝯſeruat ⁊ a nociuis caſib⁹ defendit por
tantẽ ſe. ¶ Caplm. CCCCLXXXIII.

Lapis veſice. AVICENNA lib. ſecundo dixe
runt quidã ꝙ frangit lapidẽ renum. ⁊ veſi
ce: ſed Galienus dixit ꝙ nihil horum eſt.

Lapis virites ideſt lapis piritis.

Lapis vlcam ideſt pumex. l. famechi.

Lapis ydras. i. lapis ex noſtris aquis generatus.

¶ Capitulum. CCCCLXXXIIII.

Lapis yris. ſm Alber. criſtallo ſimilis ẽ. ⁊ vt freq̃n
tius exagon⁹. dicit aũt Enax ꝙ de arabia ve
nit. ⁊ i mari rubro naſcit̃. Nos aũt iuenimus maximã co
piã hoꝝ lapidũ in mõtib⁹ germanie q ſunt inter renũ flu
uiũ ⁊ treuerentẽ ciuitatẽ. ⁊ diuerſe q̃ȝtitatis. oẽs ſunt exa
goni. in alijs aũt lapidib⁹ cũ nãliter ſint rotundi exagoni
efficiunt̃ ſicut foramia apuȝ in medio poſita exagõa effi
ciunt̃ cũ illa q̃ ſunt in extremis ſunt rotũda. eſt aũt ſicciſ
ſimus qð ſua indicat ſubtilitas maxia. fit ãt ex aqueo ſuc
co q euadit de mã lapidis qui generat̃ in luto rubeo. ⁊ q̃
hoc aqueũ vehemẽter ſicco apprehẽſum ẽ ſiccus ⁊ dur⁹
eſt lapis valde. cũ ãt ſub tecto ſoli eius pars imittit̃. ⁊ ꝑs
eius in vmbra tenet̃ ꝓijcit reflectendo pulcherrimos co
lores yridis ſuꝑ oppoſitũ parietem vel ſuꝑ aliqð corpus:
ꝓpter qð yris vocat̃: cuius cauſa ſuperi⁹ eſt aſſignata. ali
quid aũt ſimile huic naſcit̃ in gipſo qð ẽ perſpicuuȝ in ex
tremis ⁊ ſciſſibile valde. ⁊ vtũt̃ eo ꝓ vitro q̃dã in vitris.

Lapis. zabarged. zmarad. ara. ſmaragdus.

Lapis ziazaa. quid eſt. l. giazaa.

¶ Capitulum. CCCCLXXXV.

Lapis ziguites. Enax eſt coloris vitrei geſtat⁹ col
lo valet contra noctilopam. ⁊ cõſtringit ſan
guinem ⁊ depellit mentis alienationem.

¶ Capitulum. CCCCLXXXVI.

Lapſana. eſt q̃dã herba aſſimilata rapeſte q̃ gre.
vocat̃ lepidũ vel giniuẽ. q̃ ſm Diaſco.
cap⁹ de lapſana. Eſt herba virtutẽ hñs viſcidam ſciaticis
medet̃ ſpleneticis opitulat̃ lepras mũdat. Radix ei⁹ col
lo ſuſpenſa dolorẽ dentiũ tollit. GALIENVS. 7. ſim.
pharma. cap⁹ de lapſana comeſta cacochima eſt cataplaſ
mata vero abſterſiuũ quid hȝ diaforeticuȝ. Plinius. lib.
19. cap. 8. ⁊ libro. 20. cap. 9. in medio.

Laramon. i. bdellium.

Laran. i. apium riſus.

Larapia. i. matricaria.

Lardia ſepar. i. fex vini.

Largbia. quid eſt. l. legia.
Almãſor tractatu tertio.

Larinx gre. faux. laringes
fauces.

Larion interpretat̃ fluere
ide collirion ẽ q̃libet me
dicina q̃ vtimur i ſolida
ſuba q̃ cõmouet fluxum
vt ſuppoſitoria ⁊ ſimilia
vñ appropriatũ ẽ hoc vo
cabulũ ad ſignandũ tñ il
lud qð ponit̃ in oculis.

Larix ẽ ſpẽs pini. Plinius
libro. 16. cap. xi. in medio.

Laroplation. i. vſnee.

Laros grece gauio. fulex.
gauia. gauc⁹. fulica auis.

Laroſa. i. mandragora.

L aroſades ideſt ſerpillū.
L aſa.i.abalmeas amel de fumigia littus eſt.
L aſſa ideſt aſſa fetida. ⁊ ē ſilfium.
L aſagion ideſt almea.
L aſanelchelbe ideſt ligua canis.
L aſar.gre.aſa.opos grinatiū.Diaſco.eſt lachrym⁹ ſilfy.Plin.lib.zz.ca°.z3.
L aſine gd eſt.Plin.lib.zi. capi.i7.⁊ lib.zz.capi.zz. in medio.
L aſerion.i.amomum.
L aſerpitiū. Diaſco.i.aſſa fetida. Plinius libro.i9. cap.3.poſt principium.
L aſuar ideſt flores amigdalarum.
L aſuarch. laſuarchi ideſt aaron.
L atabaco ideſt borax.
L atarus ideſt oſtrea.

Capitulum. CCCCLXXXVII.

Latamie, ara.lati.caro. SERAPION libro aggre.cap.latamie.auc.Gal. Latamie alfabax.i.caro tyri calefac ⁊ deſic. fortiter:maxie quādo fuerit cōdita cum oleo ſale aneto porris ⁊ aqua quantitate neceſſaria:eſt vt videtur virtus mirabilis proueniens vſq ad cutim corporis expellēs inde ſuꝑfluitates q̄ ſunt in corpore.⁊ ꝓpter hāc cauſam generanť in cute illorum qui comedūt has carnes:in quoꝝ corporibus ſunt humores mali:res ab humoribus illis generate exeūtes cutim ſimiles ſquamis.⁊ hoc fit a ꝓprietate ipſarum.nā carnes iſte adherēt humiditatibus ⁊ adducūt eas ad cutiz.⁊ maxime qđ ex eis eſt groſſum terreū:ex quibus generať ſcabies ⁊ egritudo cuz qua eleuať cutis. ⁊ iaz verificauit experiētia ꝙ tyrus:quando poniť in vino ⁊ bibunt ex eo leproſi ingroſſať cutis eoꝝ tota: deinde cadit ſicut cadunt teſte animaliū obſtracorum:⁊ remanet eis poſt hoc caro mollis ſicut caro q̄ remanet in obſtracis ⁊ cancris: quando cadūt teſte eoꝝ:⁊ quādo bibūt leproſi ex tyriaca que fit cū carnibus tyri cum aſſiduatione ⁊ liniť corpus eorū cum ea conuenit eis valde.Et idem auctori.Diaſco.Caro tyri cocta ⁊ comeſta acuit viſum.⁊ ꝓhibet ſcrofulas augmētari.⁊ opȝ ꝙ excorieť ⁊ auferatur eius caput ⁊ caudā: quidā aūt volunt ꝙ abſcindatur de extremitatibus ipſi⁹ quantitas certa:ſed errauerūt.reſiduū vero lauatur cuz oleo ruta ſale ⁊ aceto.⁊ dicunt quidā ꝙ q comedunt iſtas carnes generantur multi pediculi:ſed non eſt verū: ⁊ qui vtunť his carnibus augetur eorū vita. Et idē cap.herbe. aucto.Galie.Caro herbe habet virtutem attractiuā. que quando teriť ⁊ fit emplaſtrum cuz ea extrahit infixa corpori.Et idem codē cap.aucto.Diaſco.quando comeditur caro herbe recens eſt gluctinatiua mollificatiua ventris mundificat pulmonez ⁊ acuit vocem:⁊ quādo fit emplaſtrum cū carne ipſius ſalſa veteri attrahit infixa corpori. ⁊ aqua carniū ipſius ſalſarum qui ſedent in ea habentes vlcera inteſtinoꝝ in ꝑncipio egritudinis eſt ei cōueniens ⁊ fit cliſtere cū eo ⁊ curat ſciaticā. AVERROYS primo colligz. cap.de carnib⁹.melior caro ex volatilibus eſt caro galline iuuenis ſane pinguiſq.⁊ hȝ mirabilē ꝓprietatem in temperādo complexionē.⁊ ꝓpterea brodiū ſuum eſt optima medicina leproſis:qꝛ cerebrū eius augmentat ſubſtātiā noſtri corporis ⁊ acuit ingeniū. ex ambulatiuis poſt ipſas eſt caro edi:⁊ poſt caro arietū. Sȝ Galie. videť ꝙ carnes vituloꝝ ſunt meliores carnib⁹ arietis.⁊ Auicē. dicit melior carniū eſt porcina.⁊ ſentit ꝙ illa caro eſt naturalior hominibus q̄ȝ alia caro animaliū ambulantiū. ⁊ multi vitupant carnes agnoꝝ ꝓpterea quia dominatur multa humiditas ſuꝑ eas. RASIS.Carnes agnoꝝ ſūt plus bonitate carnium hedoꝝ ⁊ ex volatilib⁹ ⁊ laudabilibus ſunt carnes perdicū:ſed declinant parum ad frigiditatē ⁊ ſicci.⁊ ſunt ſicut gallina deſerti.⁊ habent ꝓprietatē ſtringendi ventrem aſſe ⁊ elixe. Sed turtures ſunt ſimiliter bone:ſed declinant plus ad caliditatē ⁊ habēt mirabilem ꝓprietatē in acuendo ingeniū. Columbe ſunt cali. ⁊ ſic. groſſioris ſubſtantie q̄ȝ turtures: ⁊ pulli eorum habent humiditatē ſuperfluā.⁊ hoc ſignificat grauitas motuū ipſaꝝ:ſicut ſignificat calor eoꝝ actualis ⁊ velocitas digeſtionis eoꝝ in ſtomacis ſuꝑ ipſoꝝ calorez.⁊ ꝓpterea q volunt abſtergere margaritas ⁊ clarificare dant comedere eis: ⁊ incōtinenti debent occidi:⁊ extrahūtur clarificate.⁊ ſi cito nō interficerenť multū diminuerētur quantitates margaritaꝝ. ⁊ caro veteris palūbi maſculi mirabilem hȝ virtutē in epilentia ⁊ paraliticis.⁊ carnes turdorum ⁊ in lingua arabica alcamari ſunt ſicciores ꝑdictis ⁊ groſſioris ſubſtātie.Paſſeres aūt oēs ca.⁊ ſic.in fine caliditatis ſunt.Coturnices que ſimilanť colūbis ⁊ ſunt ꝑdices magne ſunt temperate aliquantuluz declinantes ad calorem.⁊ ſunt ſubtilis ſubſtantie generantes bonos humores.⁊ ſunt bone cōualeſcētibus.⁊ ſturnelli qui dicunť carzu.ſunt cali.⁊ ſic.⁊ graues ad digerendū pro quibus.l. duna.⁊ groſſe ſunt nature. RABI MOYSES.cap.de carnib⁹ volatiliū.aucto.Galie.Carnes volatiliū in corporibus calidis generāt multā colerā.⁊ omnia cerebra ſunt mala ſtomaco.Sed teſticuli galloꝝ ſunt boni. ⁊ id quod oritur ex animalibus ſilueſtrib⁹ eſt melius q̄ȝ ex domeſticis.⁊ animalia vetera euitanda ſunt ⁊ vicina partui:⁊ brodia gallinaꝝ elixataꝝ adaptāt cōplexionez et impinguāt corpora et pulli columbaꝝ inducunt dolorē capitis. Turtures cōfirmāt ſenſum galline et galli laxāt ventrē.pauones diſſoluunt colicā.Coturnices ſunt bone ſanis ⁊ vētri: frāgunt lapidē et ducunt vrinā et generant ſpaſmū. Carnes edine fere ꝑueniunt oēs alias carnes.Carnes caprioline corroborāt ſpiritus et relaxāt virtutē que occidit. et valēt cōtra ſincopim.teſticuli galloꝝ ſunt boni: qꝛ iuuāt defectos et multum nutriunt et augent ſperma. Jugulāda ſunt aīalia de ſero cum carnes debēt comedi de mane tempore hyemis:ſed eſtate in aurora quas comedūt poſt ſolis ortū.ſenes et decrepti ſunt cibādi cum aīali occiſo ꝑ diē et noctē: iuuenes ⁊ fortes recenti.Capita maſculoꝝ auiū valent ad coitū. AVICENNA lib.z.cap.de carnibus.Bona eſt caro ouina que cū caliditate eſt ſubtilis et iuuenum caprarū et tauroꝝ: et carnes illoꝝ qui de eis ſunt parui magis ſunt ſuſceptibiles digeſtiōis et ſubtilioris nutrimēti.et edina quidē eſt minoꝝ ſuꝑfluitatum q̄ȝ arietina.Caro lactātis lacte laudabili ē bona.lacte vō nō laudabili eſt mala.et caro decrepti que eſt ex ouibus eſt mala.et ſimiliter extenuati eſt mala. et caro nigri eſt leuior et ſuauior.et ſilr caro maſculi et rubea diuiſa ex animalib⁹ plurime pinguedinis et alba ſunt leuiores. et varia eſt minoris nutrimenti:et natat in ſtomaco.melior caro et digeſtibilior eſt illa q̄ eſt circa os. et dextera quidez melior et leuior eſt q̄ȝ ſiniſtra.et que eſt in medio lacertorum mundior eſt carne neruoꝝ.caro aūt laxa ſupra quaz nō eſt neruus eſt fortaſſe ſuauis:et proprie que eſt ꝓpter generationē lactis ſicut caro māmille. et māmille quidē nutrimentū eſt bonum:ꝙ ſi in ea eſt lac eſt groſſum.teſticuloꝝ vero caro ē melior alys et volucrū quidē caro melior eſt adurach et gallinaꝝ et ſubtilioꝝ eaꝝ. omnis preterea aīalis ſicce complexionis caro parui ē melior:ſicut caro edi.ipſa.n.eſt bona.caprina vero nō eſt bona multū. et eius humor fortaſſe eſt malus valde. hyrcina vero caro eſt mala abſolute:et caro lupoꝝ mala: et omnes volucres magne aquaꝝ male.et habentes colla lōga: et pauo et miluus et palumbes dure plurima generatio eſt melācolica: ⁊ paſſeres omnes ſūt mali.melior caro ex ſilueſtribus eſt gazel:deīde porci ſilueſtris.nā eſt velocioris digeſtionis q̄ȝ domeſtica et plurimi nutrimēti.caro auis oīno ſiccior eſt carne q̄drupedis.Et caro vaccina ſiccior eſt caprina:ſed caprina eſt ſiccior et difficilioris digōnis carne ouina.Et caro veteꝝ ē vehemētioris calefactōis. ⁊ groſſi nutrimēti.tēporis vero caro eſt ca.⁊ ſic.ꝑ q̄.l.arnabē.Carnes magnaꝝ auiū ſunt groſſe.Anatis vō ⁊ aq̄ticaꝝ ē vehementis humiditatis ⁊ ē ꝓpinqua in h carni ouine. ꝑ q̄.l. har.Caro vaccina plurimi ē nutrimēti groſſa melancolica generās egritudies melicas ⁊ qđ meli⁹ eſt caro vitullorū. porcelloꝝ vō paru ē nutrimēti ꝑꝑ fortitudinē ſue reſolutionis ⁊ vehemētiā ſue humiditatis.⁊ caro anatis ē plīmi nutrimēti: nō tñ exiſtit in bonitate gallinaꝝ ⁊ ſiliuz.Caro vipere cōfert lepre.Caro erity ē humectatiua ⁊ cōuenit lepre ⁊ hydropiſi ⁊ dolori renū.Caro rane cōuenit puncture vermiuz venenoſoꝝ.Cinis carnis aſini ſm Auic.⁊ epatis eius cū oleo ſuppoſitus valet cōtra ſciſſuras frigoris ⁊ delet ſcrofulas ſanat leprā.cōtracti ex ſiccitate ſedēt in iure carnis eius.Epar eius aſſatū ieiuno comeſtū cōuenit epilepſie. DIAS.ca.de teſtudie. teſtudis terrene abſcinde caput ⁊ pedes ⁊ reliqua coque ī caldario quouſq poſſunt oſſa a carne ſepari:⁊ ſic ptiſico oſſib⁹ itrāeis abiectis carnē conde cuz pipere cinamomo ſpica butiro aut oleo aut pinguedine vrſina ⁊ da ad mādūcādū neſciēti infirmo ⁊ poſt coopi illū vt ſedet nimis ⁊ de aq̄ vbi caro cocta eſt fomenta eū ⁊ ſanabiť. Nā ꝓbata res ē ad oēm dolorē dētiū. Itē ſāguis leproſos curat iunct⁹ ⁊ crura iunctōe capillos educunt plurimos ⁊ coclea eius īcenſa eadē facit ⁊ arſuraz de foco ſanat fel ei⁹ cū melle ſine fumo mixtū caliginē nimis tollit ⁊ cataractas vēturas deſtruet. AVICEN. lib.z°. caplo de teſtudine.Caro teſtudis conuenit epilepſie ⁊ fel ei⁹ valet ad alcola ⁊ diſtillať in nares epilepticoꝝ.Et idez capitulo de ouis.Oua teſtudis ſilueſtris dicunť conferre epilepſie. SERA.libro aggre.auc.Galiēi ſanguis nemoralis teſtudis curat epilepſiaz qñ ſumiť in potu ⁊ ſanguis teſtudis marine qñ bibiť cū vino ⁊ cū coagulo leporis ⁊ cimino ꝯuenit morſib⁹ venenoſis ⁊ ꝯuenit bibētib⁹ ranūculas.de v̄tute epatis quorūdā aīaliū lege Rebith.⁊ de virtute cerebri.l.duna.⁊ de v̄tute pulmonis.l.kich.⁊ de v̄tute renū ſthule. GALIENVS.lib.3°.dinamidiaruz ca.de generātib⁹ ſuꝑfluitates dicit ꝙ iſta generant ſuꝑfluitates multas.paſſeres anſeres piſces ꝑter petrinos viſcera oīa īteriora ſpinalis medulla cerebꝝ aues de ſtagnis ⁊ paludibus porcelli.ouiū caro.⁊ oīum nouoꝝ aīalium ⁊ gete viuentiū ceruicalia aīalium caude.⁊ caro agreſtiū aīaliū.Et idē eodē libro de his q̄ multū nutriunt.multum nutriētia ſunt hec porcelloꝝ domeſticoꝝ carnes oīb⁹ cibis ſunt magis nutritiue ⁊ bouine ⁊ cerebella ⁊ teſticuli ſpinalis medulla ⁊ alie medulle ale anſeꝝ ⁊ magis pulloꝝ ⁊ oīuz auiū Et idē eodē libro ca.de his que paꝝ nutriūt.paꝝ nutrientia ſunt extrema aīaliū matrix vēter iteſtina caude aures pinguedo axungia.Et idē eodē libro ca.de generātib⁹ humorem melicuz.ſunt carnes bouine caprine ⁊ magis hyrcine ouie leporine ⁊ porcoꝝ agreſtiū.Et idē eodē libro ca. de cibis Cachochimis.Cachochimi cibi ſunt ouina caro ⁊ caprina.hyrcina vero peſſima deīde arietina. oīb⁹ aūt his caſtratoꝝ carnes meliores:ſenioꝝ vō peſſime.leporina vō caro ſanguis pinguioris ē generatiua.cachochima aūt cuz eſt ceruina.Et idē eodē lib.ca.de euchimis.euchima ſunt porcoꝝ pedes ⁊ alia extrema quadrupedum cacochima ⁊ agreſtiū aīalium carnes magis ſunt euchime q̄ȝ domeſticoꝝ.Et idē eodē libro capitulo de eupectis.i.de his q̄ bene digerūtur.bñ digeſtibilia ſūt hec. oē genus volatiliū auiū plus ē digeſtibile q̄ȝ pedeſtriū.⁊ maxīe ꝑdix actagines columbi ⁊ faſiani galline ale anſerū ⁊ magis pulloꝝ gallinaceorum ⁊ vlr oīum iunioruz ⁊ bene nutritoꝝ ale peſſime ſunt gracilioꝝ ⁊ ſeniorū pulloꝝ teſticuli nimis bene digeſtibiles.Carnes porcoꝝ ad digeſtiones min⁹ vtiles adoloſcentib⁹ magis Juuenes. Reliq vero q ſunt ꝑfectoꝝ adoloſcentes meliores vnde vituli meliores ſunt ad digeſtionem q̄ȝ perfecti boues ⁊ edi q̄ȝ capre ⁊ vlr creſcentiū caro digeſtibilior eſt q̄ȝ ſenior ⁊ eoꝝ q̄ in ſiccis locis degunt digeſtibiliores q̄ȝ q̄ in alys.Et idem eodē lib.ca.de diſpectis .i.difficile digeſtibilib⁹.difficile digeſtibilia ſunt bouia caro caprina ceruina.peſſima aūt ad digerēdū ē yrcoꝝ caro deinde arietina ita tauroꝝ ⁊ ſenioꝝ aīalium peſſima ⁊ ſeniorū dura ⁊ ſicca ꝓpter h idigeſtibiles hȝ carnes.venter īteſtīa matrix cor epar pulmo aures caude renes cerebrū medulla ⁊ ꝑfectoꝝ aīalium ceſtes ⁊ caro vetuſte turturis ⁊ anatis.īdigeſtibilior aūt ⁊ durior ē caro pauonis grauis ⁊ cignoꝝ.veteres aūt oīum auiū īdigeſtibiles ꝑꝑ duritiez ſubſtantie.flō.n.laudāt ſtructōis vētrē ⁊ euchus.i. meruli iſte tñ vēter.ſ.meruli cōmēdať in antidotario minori Galie.in cōfectione dicta Eſdra. AVICENNA.lib.z°.ca. đ epatib⁹ aut humor generatus ab epatibus ē groſſus ⁊ ſanius ex eo ē anatis pinguis ⁊ gallinaꝝ pinguium.

L atara.lataraib.i. acetoſū.
L ateraliſip.i. peonia.
L athiron li.de doc^a.gre.i.cicercula ſed ſȝ Gal.in lib. de cibis eſt vitia.
Lathiris vel laturis.Dia. lacteris.Ste. ebelqui.Pli. lib.z7.ca.ii.
L athura plāta apud Diaſ.ē lateris vl'ei ſiľis.
L atia.i.lupina vl' caro vl' gc gd fit īdenoīatū nomē ē.
L atices.i.aqua.

CA. CCCCLXXXII.

Latiua ſm Dia.tyrſulū hȝ oblongū vaſtitate digiti cauū in ſūmo q̄ſi ramulū diffuſuz ⁊ folia oblonga fructū in ſūmitate ramoꝝ habēs triāgulū ⁊ ſubrotundū in modū caparis in quo tria grana cōtinenť ſub mēbranula q̄ ītra corticē ē. POSSE.grana eius ſeptē vl' nouē potata vētrē viſcide purgāt ꝙ ſi aq̄ frigida ſuꝑbibatur colerā ru.⁊ flegma deponunt.

L atriculū.i. Juſgamus.
L atridos.i. cucuma cū qua reponiť aqua.
L atrition.i. epatica.
L atu fit cū aq̄ cum cogtur cortex herberi.
L aturie.i.terra ſigillata.
Laualchios.i.antimonium
Lauabelet.i.oçimum.
Lauādula gd ē.l.ꝑmula vīs
Laucū.i.lohoc.in regali diſpoſitione.
Laucrud.i.lapis laçulus.
Laucanar.i.flos amigdale.
Lauda ē qđdā os qđ ī poſteriori ꝑte capitis ē factū ſicut lauda littera greca inuerſa.⁊ eſt ſic.
Laudume Laudime.i.ſemperuiua.

CAP. CCCCLXXXIII.

Lauet ara.gre.⁊ lat.Amigdala. SERAPIO.lib. aggre.ca.lauet ſiue laū. Sunt ex eis .dulces ⁊ amare. GALIENVS.6.ſim.phar.ca.proprio.dulces amigdale ī eis ē amaritudo eaꝝ occlta q̄ ñ appet ſenſu: qꝛ vicit ī eis dulcedo.veꝝ qñ veteraſcūt appet māifeſte v̄tus eaꝝ tēꝑata ē cū caliditate ꝑualet.n.ī ipſis abſterſiua ⁊ ſbtiliatiua ſuba ꝑꝑ quā expurgat viſcera ⁊ pulmonē ⁊ toracez expuitōes oꝑanť humorū.palā.n.ē ꝙ valēt ad ſubductionem vētris ſunt vtiles ⁊ alimētū corpori dant modicū q̄dā aūt ipſaꝝ habēt ꝑualētē īciſiuā groſſoꝝ ⁊ viſcoſoꝝ humorē virtutē vt neq comedi poſſint amaritudīe ex oleagina ⁊ pingui ꝑticipiāt q̄litate ſicut ⁊ nuces vñ ex his q̄ ex pulmōe ⁊ expuitionib⁹ ſaniei ⁊ groſſoꝝ humorū ⁊ viſcoſorū ſūt vtiliſſime quarū ſubſtātia ē ſubtilis ⁊ v̄t⁹ eaꝝ eſt calida gūmi arboris amigdale ē cal.⁊ ſtipticū. DIASCO. ca.đ amigdalis arbor amigdalaꝝ dulciū ē debilioris operatiōis q̄ȝ arbor amaraꝝ ⁊ amare ſunt ſubtiliatiue ⁊ ꝓuocatiue vrine. SERAPIO.auc.Archigenis dulces amigdale ſunt cali.⁊ hu.in ꝑmo.Et idē auc.Meſuay qñ comedunť cū cortice ſuo ſtringūt gingiuas ⁊ ſedāt qđ accidit in ore ꝑꝑ ſuā pōticitatē.⁊ qñ comedūť cū çucharo deſcēdūt cito a ſtō.⁊ qñ ſicce torrefiūt ſūt ꝯueniētiores ſtō ⁊ augēt ſperma ſicut auellana ⁊ fiſtici:⁊ qñ comedunť cōferūt doloribus oris.Idē auc.Albugerig.gumi eaꝝ admiſtrať ſicut gūmi arabicū ⁊ prunoꝝ.Idē auc.Gali.amaraꝝ virt⁹ ē qꝛ abſtergūt lētigines ⁊ iuuāt ad extrahendum humores

Amigdala

groſſos viſcoſos ⁊ aperiūt apertiōe mirabili ⁊ curāt dolores qui ſūt ſub coſtis ⁊ in ſplene ⁊ in renibꝰ ⁊ cōſimiles eorū ⁊ virtꝰ totius arboris ē ſicut illa vtus: ⁊ iō accipiṫ de radice ipſius arboris ⁊ cogtur ſuper lentigines ⁊ aufert eas DIASCORIDES. cap. de amigdal. Arbor amigdale dulcis ē debilioris operationis ſatis q̄ȝ amararū arbor: ⁊ amare ſunt ſubtiliatiue ⁊ ꝓuocatiue vrine. ⁊ amigdale amare radix qñ teriṫ ⁊ cogtur mundificat maculas faciei q̄ dicunṫ effelide. ſilr qñ fit ex amigdalis amaris emplaſtrum idē faciunt ⁊ qñ fit naſcale cū eis ꝓuocat mēſtrua ⁊ miſceṫ cū eis acetū ⁊ oleū ro. ⁊ fit emplaſtrū in fronte ⁊ ꝯuenit ſode ⁊ miſceṫ cū melle ⁊ ꝯuenit vlceribꝰ fraudulētis ⁊ formice ⁊ morſui canis ⁊ qñ comedunṫ dulces ſedāt dolorē molliunt ventrē ⁊ ꝓuocāt ſomnū ⁊ vrinā ⁊ adminiſtranṫ cū mēta ⁊ ꝯferūt habēti dolorē renū ⁊ apoſtemata pulmonis ⁊ qñ adminiſtraṫ cū rob curat ſtranguriā ⁊ frāgit lapidē. ⁊ qñ comediṫ de eis quātū eſt nux vna cū melle ⁊ lacte cōuenit dolori epatis tuſſi ⁊ inflōni teſticulorū ⁊ inflāmationi iteſtini nominati colō ⁊ qñ comedunṫ qnq̄ȝ amigdale dulces a ieiuno ꝓhibēt ebrietatē ⁊ qñ vulpes comedūt amigdalas amaras cū aliquo cibo moriunṫ: gūmi amigdale arboris ē ſtipticū ⁊ calidū: ⁊ qñ bibiṫ ꝯuenit ſputo ſanguinis ⁊ qñ miſceṫ cū aceto ⁊ liniṫ ide empetigo q̄ eſt in cute curat eā. ⁊ qñ bibiṫ cū vino mixto aqua cōuenit tuſſi antique ⁊ qñ bibitur cū rob ꝯuēit habēti lapidē. oleū earū cōuenit dolori matricis ſuffocationi eius ſode pulſationi auriū tinnitui earū ſibillo egritudinibꝰ renum ſtrāgurie lapidi ⁊ ap̄atibus ſplenis ⁊ aufert maculas faciei ⁊ lentigines. ⁊ qñ miſcetur cū melle ligritia cera ſoluta ⁊ oleo ro. cōuenit obſcuritati viſus ⁊ mūdificat furfures capitis. Rabi moyſes. dulces amigdale prouocant ſomnum tēperatum: ⁊ cognatum cū eis humectat vētrē ⁊ ſunt laudabiles ⁊ ſaluant ſubſtantiam cerebri.

Lauoſen .i. vſnee.
Laucurma .i. electrum.
Laurax gre. v. cōſonāte vel labrax piſcis lupus dictꝰ variolus ſaboth.
Laureſum. lauſeſum. i. milium. hali.
Lauromelis. gre. īſtrū cirurgicū. ſ. gaciſcon. gre.
Lauria. i. mellilotum.
Laurus qd ē. l. gara.
Laureola. i. laurus alexandrie. l. daſnoides ñ hȝ lac: nec ſemē eiꝰ ē cocognidiū nec ē meçercon.
Lauriſdatiū. i. cāedapnes.
Lauç. lauçe. lauçamar. i. amigdala.
Lauçud. ara. açurinū. vl̄ lapis laçuli. Auic.
Laçumar. laçumari. i. cappa roſa.
Laçurd. i. lapis laçuli.
Lea lean. i. eſula vl̄ genꝰ titimali ⁊ ē vna ex ſpēbꝰ titimali. ſed prima expoſitio eſt melior.
Leb. i. lelen.
Lebeledi. i. corrigiola.
Leben. i. lelet.
Lebleb. lebelabū. i. volubilis. STEPHANVS.
Lebom. lebomin. i. capſia.

Caplm. CCCCLXXXIIII.

Leborat ara. gre. antimō aut circeō. lat. Mandragora Ste. Iudenū. luſaba. Aui. Ioborohaba. Iabroth. lat. Dia. morion. SERAPIO. libro aggre. auc. Diaſ. Mādragora ⁊ fructꝰ eius diciṫ loſach. Idē auc. Yſaac ⁊ ē ſchēg. ⁊ ē archileta. Et auc. Diaſ. ait. ſunt eiꝰ due ſpēs maſculus ⁊ femia ⁊ femie color ē niger ⁊ noiatur lādachis ſiue hādachis aut lactuca. Nā in folijs eius ē ſimilitudo cū folijs lactuce ⁊ ſunt pinguia grauis odoris ⁊ extendunṫ ſup faciē terre in medio foliorū eius ē ſilē meſpili ⁊ ē loſach ⁊ ē citrini coloris habēs odorē bonū ⁊ itra ipȝ ſunt grana ſilia granis pirorū ⁊ hȝ radices magnas mediocriter duas vel tres adherētes inicē exterius nigras ⁊ interius albas ſup quas ē cortex groſſus. Et hec ſpēs mandragore nō hȝ ſtipitē. ſȝ maſculus ē albus ⁊ nominaṫ antimon. habȝ folia magna lata alba ſimilia folijs ſicle ⁊ mollia. ⁊ poma eius ſunt in duplo maiora pomis ſpēi ſupradicte quorū color ē ſilis colori croci habēti bonū odorē cum grauedine aliq̄. ⁊ paſtores aliqñ comedūt ea ⁊ icidunt eis ſubeth. Radix vero eius eſt ſilis ſpēi prime niſi qr eſt alba ⁊ illa ſpecies ſilr nō hȝ ſtipitē. AVICENNA. lib. ſecundo. qdā dicūt ꝙ radix maſculi facta ē ad modū figure hois. GALIENVS. ſeptimo ſim. phar. ē frigida in tertio ⁊ eſt in ea cū hoc caliditas pauca. ſed in pomis eius eſt humiditas ⁊ ꝑꝑ hāc cām faciunt ſubet. ⁊ cortex eius radicis eſt frigidus multū ⁊ cum hoc deſiccat. ſed aliud qđ eſt in radice eſt debilius virtute. Et idem Sera. eſt alia ſpēs plante quā qdā dicunt huius herbe ſpēm eſſe ⁊ nominant eam marbus. ⁊ naſcitur in locis vmbroſis ⁊ habet folia lebozab albi niſi qr ſunt minora: ⁊ habent virgā longā duobus palmis cuius color eſt albus ⁊ folia eius ſunt lōga circa palmum alba ⁊ ſunt prope radicē eius. Radix vero eiꝰ eſt alba mollis lōga plus palmo ⁊ groſſa ſicut polex ⁊ dicitur ꝙ qñ ex iſta radice exhibetur alicui in potu vel in cibo cum pane incidit ſumens eā in ſubeth. ⁊ ideo vtunṫ cirurgici qñ volunt mēbrum incidere. Et idē auc. Diaſ. vtus prime ſpēi eſt ꝙ ſi coquatur radix in vino donec minuaṫ tertia pars ⁊ coletur ⁊ reponatur ⁊ accipiaṫ ex ea quantitas. ȝ. i. ⁊ adminiſtratur ad vigilias nimias ⁊ ad ſedandos dolores. ⁊ quādo fuerit neceſſe icideṙ aut cauteriçare aliqđ mēbruȝ ⁊ volumus ꝙ nō ſentiatur detur ei in potu prius. Et ſi bibanṫ duo onoloſat ex ſucco radicis cū mellicrato faciunt euomere flegma ⁊ colerā ſicut. Elleborus. ſed ſi accipiatur plus occidit. Et cortex radicis igrediṫ in medicinis oculorū ⁊ in naſcalibꝰ ⁊ qñ accipiṫ ex eo mediꝰ onoloſat ⁊ ſupponiṫ ꝓuocat menſtrua ⁊ extrahit fetū. ⁊ qñ ponitur in ano ſicut ſuppoſitū facit dormire. Et qñ radix eiꝰ elixatur cū ebore. 6. horis mollificat eū ⁊ facit ipſuȝ habilem ad faciendū quācūq̄ȝ figuraȝ volueris. Et qñ fit emplaſtrū cū folijs eius recentibꝰ cū ſauich ē cōueniens apoſtematibus ca. oculorū ⁊ apoſtematibꝰ ſuꝑuenientibꝰ vulneribꝰ ⁊ vlceribꝰ ⁊ reſoluit apoſtemata dura ⁊ ſcrophulas ⁊ exituras. ⁊ qñ fricaṫ cū eo empetigo ⁊ baras ⁊ ſilia eis ſex diebꝰ aufert ea ſine vlceratiōe loci ⁊ cōferunt attritionibus q̄ fiunt in itinere. Radix vero eius qñ teritur fortiter ⁊ fit emplaſtrū cū ea ⁊ aceto curat heriſipillaȝ. Et qñ miſcetur cū oleo ⁊ melle ē bona morſui venenoſo. ⁊ qñ miſcetur cū ſauic ſedat cyragras ⁊ dolorē iuncturarū ⁊ alios oēs dolores. fit aūt vinū cū cortice eius radicis in hūc modum. Abſq̄ȝ decoctione. Accipiaṫ de vino dulci amphora .i. ⁊ ꝓijcianṫ tres magne radices in ea ⁊ deṫ in potu quantitas triū onoloſat illi quē neceſſe ē icidere aut cauteriçare ⁊ nō ſentiet cauteriçationē aut iciſionē ꝑꝑ ſubet qđ contingit ei. ⁊ qñ ſumiṫ de ea nimis facit appoplexiā ſuccus pomorū eius qñ ſumiṫ in potu mūdificat matricē. qñ admiſcetur ei ſulfur ⁊ fit inde naſcale abſcindit fluxū matricis: Colligiṫ āt lachrimus huius plāte qñ ꝑforaṫ radix eiꝰ ⁊ colligitur qđ emanat ex lachrymo in vaſe vitreato. verū ſuccus eius fortior eſt lachrimo ⁊ nō ē in oī ꝑte radicis tm̄ de humiditate ꝙ qñ vulneraṫ emittat lachrimū qđ qdeȝ expientia ſciri pōt. Alia ſpēs q̄ nominaṫ marbꝰ admiſtratur a cirurgicis qñ volūt mēbrū aliqđ incidere. ⁊ qñ bibiṫ ſolatrū qđ diciṫ ſuffocās: ē ei tyriaca. Et idē auc. Raſis. dixit mihi qdā ex antiqs babilonie ꝙ q̄daȝ puella comedit qnq̄ȝ poma mādragore ⁊ cecidit ſincopiçata. Et toto effecta eſt rubicunda ⁊ qdā ſuꝑueniēs effudit ſuꝑ caput eius aquā niuis donec ſurrexit. Et ego vidi hoīes q ſumpſerūt de radice eius cā ipinguādi ⁊ accidit eis ſicut accidere ſolet hoibus igredientibꝰ balneum ⁊ bibentibꝰ poſt exitum vinum multum. nam factus fuit vultus eorū nimis rubicundus ⁊ tumidus. Et idem auc. Dia. Radicem mandragore multi dant ad amorem.

Lecara. lacca.
Lecataid. i. lapis. laçuli.
Lechachaiuȝ. i. lochachiū.
Lechariō. i. cardo bñdictꝰ.
Lechina pōt ſtare ꝑ arbore magna ſic vocata ⁊ pōt ſtare ꝑ lilio. Dia. lecia Sera.
Lecinos. lecinoſi. i. vſnee.
Lecodapndes. i. ꝑforata.
Lecodion. i. cotilidon.
Lecopolgubrū. i. ſaluia.
Ledion folia hȝ yridis ſimilia ſatiue caulē tripedalē ⁊ in eo florē grādē purpureum rotundū ſemiē minuto radicē ſemipedaleȝ i ſaxis opacis. naſcēs Pli.
Ledon qd ē. Pli. lib. z6. ca. 8. poſt ꝑncipium.
Ledamo ledamon. i. ſilniū.
Ledan. i. polium.
Ledeblet. i. amomū.
Ledēt ledē ara. i. laudanū.
Lederionat. i. cerefolium.
Left ara. rapa. ſalgen.
Leffa. i. luf. Ste.
Leban ara. caro.
Leirus. i. amigdala. Hal.

Caplm. CCCCLXXXV.

Lectura ſm Pliniū tirſum hȝ oblōgū ad moduȝ digiti cauū in ſūmitate gerit fructū in ſūmitate ramorū triangulū ⁊ ſubrotūdū in modū cappari s in q̄ tria grana ꝯtinenṫ ſub vmbranulo q itra corticē ē ex qbus grana. 7. aut. 8. potata vētrē viſcide purgāt ꝙ ſi aq̄ fri. ſuꝑbibaṫ colerā ru. ⁊ flegma deponit.

Legbia. legia. lar gbia. i. eſula vl̄ laureola eſt genus titimali. almanſor tract. 3ᵒ:
Lebamon. i. biſtorta.
Lebigelat. Ste. ypoquiſtidos leithealtais ⁊ ē dictu barba hyrcina.
Lelembacū Ste. capparis.
Lebelleng. leheng. lehleng qd eſt. l. loheleng.
Lelar. bdellium.
Lelard. lelardi. i. cipus.

Caplm. CCCCLXXXVI.

Lelen ara. gre. ⁊ lat. lac. Ruhē. ſiue iuhō. i. caſeus çeben. i. butirum. mantiga ſiue manteſia. i. ſerū SERAPIO. li. aggre. ca. lelen. auc. Halie. Melius lac eſt ſanū nāle nō hñs iſectionē alicuiꝰ alteriꝰ humoris. aut ſuꝑ qđ nō vincit aliq̄ ⁊ ē clarū in quo nō ē turbulētia aliq̄ neq̄ȝ acuitas neq̄ȝ ſalſedo imo ē i eo dulcedo pauca ⁊ odor eius ē bonꝰ. ⁊ lac qdē qđ eſt hꝫ eſt illud qđ generaṫ ex ſanguine ſano ſeꝑato ab oī malicia ⁊ ſaniꝰ lac ē mulieris ⁊ maxime cuiꝰ corpꝰ eſt ſanū nō antique: ſed iuuenis pulchre tēperate cōplexionis cuiꝰ nutrimentū ē bonū generatiuum bonorū humorū ⁊ poſt ē lac aīalium quorū nā nō ē elongata a nā hoium ſed eſt ꝓpe nām hois ⁊ odor carniū ſignificat ſuꝑ bonitatē lactis ⁊ ſanguis eius. Nā ſunt q̄dā aīalia quorū carnes ſunt fetide ſicut carnes canis lupi leonis Camelli ⁊ vrſi ⁊ q̄dam carnes ſunt boni odoris ſicut carnes porcorū pecudū caprarū bouū equarū ⁊ aſinarū ⁊ danularū ac eorū q̄ currūt curſu iſtorū quorū carnes comedūt q̄ȝplures hoīuȝ. nā nāq̄ȝ eorū eſt ꝓpinqua nāe hois ⁊ ꝑꝑ hac cāȝ adminiſtraṫ lac caprarū ⁊ aliorū aīalium vt bouū ⁊ ſiliuȝ ⁊ fit caſeus ex eis ꝑter q̄ȝ ex lacte aſine ꝓpterea qr ē aquoſuȝ ſubtile nō hñs groſſitudinē. lac vero vaccarū ē groſſuȝ ⁊ lac caprarū ē mediū inter vtrūq̄ȝ ⁊ lac quideȝ eſt velocis alterationis qñ tangiṫ a caliditate aeris. ⁊ ꝑꝑ hāc cāȝ precipitur ꝙ ſugaṫ ex māmilla ne alteret ipȝ aer. POSSE. SERAPIO. lac eſt ꝯpoſitū ex tribꝰ ſubſtantijs. ſ. caſeata butiroſa ⁊ aquoſa ⁊ qñ tu cognoueris has ſubſtātias ⁊ ſeparas vnā ab alia cā medicatiōis iuenies ꝙ vnaq̄q̄ȝ ipſarū hȝ operationē ꝓpriā in via medicine ꝑꝑ victoriā pinguedinis. ſuꝑ lac vaccarū accipiṫ ex eo recocta. butirū vero accipitur ex lacte caprarū vaccarū ⁊ ouiū. ſed caſeus ē lac coagulatū. ⁊ ſic. caſeus nō eſt. lac niſi cū recipit coagulationeȝ ⁊ caſeitatem. Nā illud lac coagulaṫ ſuꝑ qđ vincit groſſities, tale qdem ē facilis coagulationis ⁊ ſepaṫ facile qñ fit caſeus ex ſubſtātia butiroſa in lacte vaccarū eſt plus. ⁊ qñ coagulaṫ auferṫ ab eo butirū ⁊ fit caſeus pinguis. ⁊ qñ caſeus veteraſcit generat colerā ⁊ hꝫ ſignificat ſapor ⁊ odor eius. Rabi moyſes. ca. de lacte. lac porcinū ē magis cōforme poſt lac muliebre ⁊ lac corrūpit malitiā malorū humorū. lac aſininū ē humidius oī lacte ⁊ mīoris groſſitiei. ⁊ lac vaccinū eſt pinguius. ⁊ lac caprinū ē mediū. vnde lac nō ē conueniens capiti nec lateribus aptis ad ventoſitatem. IOANNES. MESVE. ca. de aq̄ lactis ē mā iſuſionuȝ ⁊ eſt apta ꝑ ſe medicina bona carens oī nocumēto ⁊ melior eſt ſumpta ex lacte iuuenum caprarū nigrarū ⁊ boni paſtus ⁊ recenter fetarū ⁊ poſt illā in bonitate eſt q̄ ſumitur ex ouibꝰ ⁊ laudaṫ in ſe ꝯſiderata ſi recēs ſit boni odoris et boni ſaporis ꝓprij nō extranei in qua nulla cecidit corruptio. eſt ca. complexionis ⁊ ſic. in ꝑmo vſq̄ȝ ad ſcđȝ. Idem. SERAPIO. auc. Halie. ⁊ lac cōuenit catarro acuto ⁊ mūdificat mēbra a chimis malis ꝑꝑ ſuā abſterſioneȝ. ⁊ adheret mēbris ⁊ ꝓhibet ab eis acuitatem humorū ne ꝑueniat ad eū ⁊ ſedat mordicationē mēbrorū humorū. ⁊ ꝑꝑ hāc cām cōuenit habētibꝰ vlcera in pectore ⁊ pulmōe ⁊ cōuenit obtalmie q̄ fit ꝑꝑ catarros acutos ⁊ fit cliſtere cum eo ad vlcera in matrice ⁊ cōuenit vlceribꝰ ani q̄ fiunt ex humoribus acutis ⁊ ꝑꝑ hāc cām cōuenit emoroidibꝰ ⁊ vlceribus iteſtinorū ⁊ in oī vlcere ad qđ fluunt humores mordicatiui ⁊ datur in potu illis q ſumpſerūt medicinas mortiferas ſicut ſunt cantarides ⁊ ſilia. Sed lac acetoſum adminiſtraui in plagis ruſticorū ⁊ cōglutinaui eas cū eo ⁊ ponebam ſuꝑ vulnus aliqua ex folijs plantagis ⁊ curabanṫ ⁊ cliſtere ex aqua lauat vlcera ſanguinoſa ⁊ curat ea ſine mordicatiōe. ⁊ lac in q̄ ē caſeitas ⁊ potiſſime qñ in eo extinguūtur lapides igniti aut ferrū curat fluxū ventris ⁊ abſcindit fluxū hūorū ſanguinolētorū ⁊ viſcoſorū. Et idē Sera. in eodē ca. de caſeo. ⁊ cōſueui ipm adminiſtrare cū decoctione cruris porci ſalſi facta cōfectione vnguētoſa ſuꝑ dolorē iuncturarū cū duritie ⁊ ſciſſus fuit locus ꝑ ſe ⁊ exiuit ab eo virulētia ⁊ aquoſitas multa ⁊ alleuiatus fuit dolor. ſed caſeus recens ē ꝯtrarie virtutis a caſeo veteri. ⁊ iā poſui eū ſuꝑ vulnera putrida cū folijs acetoſe ⁊ curaui ea ⁊ butirum ē cali. ⁊ hu. in ꝑmo reſoluit ⁊ maturat ⁊ ꝑꝑ hec admiſtraṫ in apoſtematibꝰ q̄ ſunt in aure qñ volumꝰ mollificare ⁊ maturare cito ⁊ adminiſtraṫ in vlceribꝰ gingiuarū ⁊ liniunṫ inde dentes iſantiū vt cito orianṫ dentes ⁊ ſine dolore. ⁊ cōfert alijs ap̄atibus oris ⁊ cōuenit iuuamentum magnū ſpuentibꝰ ſanguinē ⁊ habētibꝰ pleureſiȝ ⁊ apoſtemata in pulmōe. ALMANSORIS. tractatu 3ᵒ ca. de lacte lac recens multū tēperamēto exiſtit vicinū licet frigiditati ⁊ hu. paruū ꝑ approximet vnde corpus humectat ⁊ ipinguat eius tñ cōuerſio ē velox quaꝑꝑ acute febrientibus. vel qbꝰ dolor capitis ex humore acciderit. colericis quoq̄ȝ qbꝰ frigide ex cōſuetudine accidunt egritudines nullo modo ē tribuendum. DIASCO. ca. de lacte. Omne lac generat bonū chimū ⁊ ē multi nutrimēti ⁊ mollit ventrē ⁊ cōuenit ſtō ⁊ lac qdeȝ veris ē aquoſius eſtiuo ⁊ lac aīalis paſcētis herbas recētes ē magis mollitiuū vētris q̄ȝ paſcētis herbas ſiccas. ⁊ lac caprinū ē minꝰ mollificatiuū q̄ȝ aliorū aīalium qm̄ capre vtplīmū comedūt herbas ſtipticas ⁊ folia arborū. ⁊ ꝑꝑ hāc eſt bonum ſtō. Sed lac ouis ē ſpiſſum dulce. ⁊ pingue nō ē adeo bonū ſtō ſicut caprinū ſed lac vaccarū aſinarū ⁊ equarū ſunt magis laxatiua q̄ȝ aliorū aīalium. ⁊ oē lac qñ cogtur ſtringit vētrem. ⁊ maxime qñ exiccaṫ aqua eius cū lapidibꝰ calefactis. ⁊ cōuenit vlceribꝰ iteſtinorū ⁊ iteriorū mēbrorū ⁊ ꝓprie illis q̄ fiunt in gutture ⁊ canna pulmōis renibꝰ iteſtinis ⁊ veſica ⁊ qñ abluitur os cū lacte cōuenit vlceribꝰ eius ⁊ gargariſmata cū eo cōferūt vlceribꝰ palati. ſed nouiter mulſum ē bonum bibentibꝰ medicinas mortiferas ⁊ i illis q ſumpſerunt cātarides ⁊ lac vaccinū ē ad hoc melius oī alio lacte ⁊ lac aſine ꝓprie qñ colluiṫ os cū eo cōfortat gingiuas ⁊ dentes. lac vero vaccinum ⁊ caprinum ⁊ ouium qñ vnūquodq̄ȝ coquitur cum lapide littoris cōuenit fluxui ventris ⁊ vlceribus inteſtinorū ⁊ tenaſmoni. ⁊ qñ fit cliſtere cum

eo ſolo aut cū aq̄ oꝛdei aut cū decoctione gūmi qđ dicitur caudare ſiue bandā ſedat moꝛdicationes inteſtinoꝝ. ⁊ fit cliſtere cū eo vlceribus matricis. oē ꝑterea lac qñ ſugiť ex mām̄illa ipſa ē magis iuuatiuū ⁊ velocius nutritiuū neq̄ ita coꝛrūpitur ⁊ lac mulieris dulcius ē ⁊ nutribiliꝰ oī lacte ⁊ cōuenit vlceribꝰ pulmonis ⁊ poniť in eo olibanū tritum ⁊ diſſoluiť in oculo in quo ē vngula aut vlcus ⁊ cōuenit et qñ miſceť cū eo ſuccus papaueris cera ⁊ oleū ⁊ liniť cum eo ſup podagrā cōuenit ⁊ oē lac ē malū ſpléi ⁊ epati egrotanti ⁊ ſode ⁊ epilepſie ⁊ ſcotomie ⁊ egritudinibꝰ neruoꝝ ⁊ febribꝰ. Et lac canis ꝑmi partus qñ poniť ſup pilos palpebre abſcindit eos. ⁊ ſumptū in potu eſt medicamē medicinis moꝛtiferis ⁊ expellit fetū moꝛtuū. ſꝫ caſeus recēs ſine ſale qñ comediť ē nutritiuus ⁊ bonus ſtō ⁊ boni ſaporis ⁊ facilis penetrationis ad mēbꝛa auget carnē ⁊ impinguat ⁊ mollit ventrē tēperate. ſed ſalitus recens facit totum oppoſitū coꝝ q̄ dicta ſunt. ſed qñ cogtur aut aſſatur ſtringit ventrem. ⁊ qñ fit emplaſtrū ex eo recenti ſup oculum cōuenit apatibus calidis ⁊ liuoꝛi q̄ fit ſub oculo. caſeus vetus ſtringit vētrē. Caſeus q̄ fit ex lacte eq̄ꝝ ē multū pinguis ⁊ nutrit multū ⁊ ē ſilis in nutrimēto caſeo vaccio ⁊ qñ butirū miſceť cū melle ⁊ liniunť cū eo gingiuie pueri facit naſci dentes ſine doloꝛe ⁊ cito ⁊ cōuenit moꝛdicationi gingiuaꝝ q̄ accidit illo tēpoꝛe ⁊ butirū impiguat coꝛpus ⁊ generat carnē in vulneribꝰ. Rabi moyſes de lacte lac generat putrefactionē i dentibꝰ ⁊ lac poꝛcinū ē magis cōfoꝛme poſt lac muliebꝛe. ⁊ lac coꝛrūpit malitiā maloꝝ hūoꝝ. lac aſininū ē hūidiꝰ oī lacte ⁊ mioꝛis groſſitiei. ⁊ lac vaccinū ē pinguiꝰ ⁊ lac capꝛinū ē mediū. vñ lac nō ē ꝯueniens capiti nec laterībꝰ aptis ad vētoſitatē IOANNES. MESVE. de aq̄ lactis. ē ſubtiliatiua laxatiua abſterſiua ꝑꝑ nitroſitatē ſuā. ⁊ ſolutio eius ē ſine moꝛdicatione ⁊ oplationum apitiua ē debilis ſolutionis niſi miſceať cum ea qđ vigoꝛet opationē. vigoꝛata. n. cū lupillo ⁊ floꝛibꝰ eiꝰ mūdificat ſanguinē mirabolani. quoq̄ reubarbaꝝ ſuccus ro. ⁊ violaꝝ tamarindi ⁊ caſſiafiſtula ⁊ flos fumittere ⁊ ſemē eius addunt opationi eius ⁊ ſoluunt colerā ru. ⁊ humoꝛes aduſtos ⁊ vigoꝛať cum kebulis ⁊ yſopo haſce ⁊ agarico ⁊ educit colerā ⁊ flegma cū mirabolanis indis epithimo ⁊ polipodio ſolutiōe melancoliā educit ⁊ humoꝛes aduſtos ⁊ cū aſſaro ⁊ yreos ſoluiť colera citrina ⁊ nō pꝛetermutať qn cadat in potionibꝰ eius ſpica qm̄ magnificat opationē eius ⁊ taraſacō ⁊ endiuia cuſcute lingua arietis volubilis ſpica reubarbaꝝ abſinthiū eupatoꝛium aſſarū fumittere apiū feniculus amigdale amare ſemina quatuoꝛ ſcolopēdria ⁊ alia diuretica nota addunt ei ad opilationū apritionem ⁊ datur qñq̄ extracto ab eo butiro qñ oꝫ cām lenitatis a mēbꝛis expulſionū abſcindere ⁊ dať nō extracto butiro qñ lenitatē in eis acqrere. oꝫ ſolutione educit colerā ⁊ humiditates aduſtas cum facilitate ⁊ cōfert manietati ⁊ melācolie ⁊ opilationibꝰ oībus ⁊ moꝛbis opilationū ſicut idropiſi groſſitiei ſplenis ⁊ ē medicia bona ifectionū cutis ⁊ ſꝫ. coleri carū ⁊ lepꝛe cuius mā ē colera aduſta aut hūoꝛ ſalſus aut colera ⁊ ꝯuenit oībus egritudinibꝰ quaꝝ mā eſt colera ⁊ humoꝛ aduſtus aut ſalſus ſicut ē ſerpigo empetigo ⁊ ſcabies ſicca lepꝛa ⁊ ſilia. Doſis eius eſt ab. ℥. vi. vſq̄ ad. viij. ℥.

Lelen alchimeta. i. lac aſinenā alchimeta. i. aſina.
Lelenchabuꝫ. i. capparus.
Lelemb. i. loleng.
Lelenil. i. afronitrion.
Leleſach. i. apiū riſus.
Leligami. leligan. i. ameos.
Leliſabꝛon. i. eſula.
Leliſſagus. gre. leliſſacos. i. ſaluia.
Lēma demoſthenes lēma ingt vocāt greci grana puua ſicca ac dura in oculis apparētia q̄s gramia etiā vocant ⁊c̄. fiūt ex lippitudine deſiccata ⁊ lēma. i. coꝛtex. Gal̄. ca. ꝺ lētibus.
Lemac. lemach. i. cibalaria

Lemi lib. de doctrina gre. ē lippitudo pictuita grama limi.
Lemima. i. coꝛtex. lena idē.
Lemina. i. auripigmentum ſciſſum.
Lemiac. lemiachi. i. capſia.
Lemuban. i. epatica.
Lemuſablon. i. altea.
Lemuſe. i. ſilach.
Lēnias. i. terra ſigillaᵃ. Dia. Ste. linia frāgeſtē mulieris. ꝑli. fragidem. lib. 35. ca. 6. in ꝑncipio.
Lemonion. i. limonion.
Lenias qđ ē. l. fitria.
Lena. lemina. i. coꝛtex.
Lēna lēnas. len ias grec. i. punctura oculi vl̄ pictuita. Demo. Caſ. fe.
Lēnaſon. i. gariofilata.
Lenicus. lēnicus. i. tenta.
Lenoçār. i. opium.
Lēs legumē. faki. nimicula qđ eſt. l. çadens.
Lēticule. vari ephelide. ſūt defedatiōes cutis q̄ maxime in facie apparēt plus feminis. Coꝛ. cel. Semiō.
Lenticula ſimpliciter pꝛolata idem.
Lenticula aq̄. lentigo qđ ē. l. gabaleb. puſillis folijs ē ⁊ obꝛotundis. Dia.
Lenticus qđ ē. l. botim hꝫ mltas ſpēs vniꝰ ē maſtix gūmi i iſula chio.
Lentopodiō qđ ē. l. buthoꝛ marien. Dia.
Lençemeiç. fit cū amigdale parū trite cū melle diſpumato ponūť ⁊ coquūtur ex qbꝰ ꝑue pillule ifoꝛmanť ⁊ ſic comeduntur.
Leon gre. leo leena vt nos.
Lentopetalon. qđ ē. ꝑli. li. 26. ca. 8. ⁊ li. 27. ca. ii. gre. leonis pes.
Leo terre. i. meçereon.
Leon qđ ē. vbi notādum ꝙ qñ aliqđ nomē deſinit in leon ſonat oleū illius rei q̄ deſinit in leon ſecūduꝫ ꝓꝑꝛium vocabulū vt nardeleon. i. oleū nardinum ſambucileon. i. oleum de ſambuco. lineleon. i. oleū de lino amigdaleō. i. oleū de amigdalis.
Leoçeneçi. i. lençemeiç. Almanſoꝛ. trac. 3. ca. i3.
Lepis gre. ſquama a quo lepida. lepidos. Caſſ. fe. eſt ſpecies ſcabiei. coꝛticoſa ſquamas in ſe oſtendens gre. dictas lepidas. vñ nomen a gre. lepꝛa accepit.
Lepidos ſideritis Alman. ē ſquama ferri. naꝫ ſideron gre. ferrum.
Lepida gre. i. poꝛrigo. ſ. vitium i capite furfuribꝰ ſilē.
Leparloſi. lapariosos. i. vmbilicus veneris.
Lepetocareō. lepioliatrō leptokatres. i. auellana.
Leppidion. i. lapſana.
Lepidia. lepidion. lepis. i. lepidum.
Lemalion. i. vſnee.

ℭ Capl̄m. CCCCLXXXVII.

Lepidos . i. ſquama ſeu batitura metalloꝝ ara. tubel q̄ ſm̄ plurimū hac rōe colligiť. maſſa eris ꝯpꝛeſſa ⁊ in igne calefacta ⁊ in aceto vel lotio extincta ſup incudē tundiť ex qua lamule decidunť. has igitur colligimus ⁊ reſeruamus. DIASCORIDES. ca. de lepida bona eſt q̄ ⁊ patia diciť. POSSE. eſt ſtiptica vulnera paſcentia abſtinet. cicatricē ducit bibita cum mulſa humoꝛes ventris deponit. Multi. n. in farinam miſcent eaꝫ ⁊ ꝑ cataplaſmate dant miſceť ⁊ cōfectionibꝰ colirioꝝ qꝛ reuma abſtinet ⁊ ſiccat aſpꝛedinem palpebꝛaꝝ diſlenit lauatur ſicut caldimia.
Lepidos calco. chalcu. ideſt ferrugo ferri. vl̄ eris ſeu ſquama eris.
Lepidos ſtomaticos. i. ferrugo de açuro.
Lepidos toꝛrotray. i. ſcoꝛia ferri vel auri.
Lepidum lapſanum. qđ eſt. l. lapſana.

Capl̄m. CCCCLXXXVIII.

Lepidum ē genꝰ eruce. DIASCORIDES. multi gingion appellāt ara. ſceitaragi. Ste. lepidion ſitaragū herba eſt oibus nota. in ſale ⁊ in lacte cōponitur folia eius virtutem habēt viſcidam ⁊ vulneraticam ſciaticis medetur. Apij radice addita. ⁊ hoꝛis quatuoꝛ impoſita vulnera faciunt ſpleneticis opitulātur lepꝛas mundant. Radix eius collo ſuſpenſa doloꝛē dentibus tollit. GALIENVS. ſeptimo ſim. phar. ca. de lepidum. eſt genus eruce ex quarto gradu calefacis. ſimile naſturtio ſꝫ odoꝛem guſtū ⁊ virtutē exiſtens: minus vero eo ſiccatiuum ⁊ eſt ſetaragi.
Lepnati. i. aliqua pars coꝛdis.

ℭ Capl̄m. CCCCLXXXVIIII.

Lepnia vel lepnias vel lennia. illud vocabulū ponitur in antidotario virili in ꝯfectiōe athanaſie ⁊ exponiť cōiter ꝙ ē arſenicū. ſed falſo: qm̄ ē apitiuū ⁊ moꝛdicatiuū. imo ſciendū ꝙ lepnia vel lepnias vel lēnia eſt oīs terra multū deſiccatiua ⁊ cōſtrictiua. ⁊ vna diſcernitur ab alia ꝓꝑe determinationē ⁊ ꝑꝑ ħ lepnia vel lēnia vel lepnias ſm̄ Diaſ. eſt terra fragilis ex clauica ſoꝛdida. vbi miſceť ſanguis capꝛinꝰ. Multi iſta collecta faciūt trociſcos ⁊ capꝛe ſigillo exprimūt ⁊ vēdūt hec lepnia rubꝛica diciť. ⁊ ē lepnia alia q̄ ſinopida diciť ꝑ q̄. l. meçgreb. q̄ naſcitur in ſpeluncis capadocie. ⁊ poſt eleuationē ad ſinopiā ferť ⁊ ē ſūme denſa grauis iecoꝛoſa viui coloꝛis floꝛida et fulua ⁊ cū reſoluiť fuluioꝛ apparet ⁊ ē lepnia fabꝛilis q̄ nō ita vſibus medicine conuenit. ſꝫ dť fabꝛilis qm̄ fabꝛi ꝓiciunt ipſam in igne ad ipſaꝫ coadunādū vt foꝛtius ardeat: q̄ lat. vocať ſoldola ⁊ ē lepnia arſenicū. i. auripigmētū q̄ inuenitur i ſinonimis antidotarij vilis. eſt ſilr̄ lepnia fragidos ⁊ ē terra ſigillata. Sed attendendum quando lepnia ſcribitur ſine determinatiōe dꝫ itelligi illa q̄ ē ſtrictioꝛ ⁊ vtuoſioꝛ hꝰ ē lepnia fragidos. POSSE. DIASCO. Eſt cōtra venena potēs qꝛ ſtiptica. miſceť deniq̄ vulneribꝰ atq̄ cicatriçationibꝰ empl̄ata cū vino bibita ⁊ accepta venena vomitibꝰ ꝓuocat. ꝯ oēs venenoſa maritimas incurſiones occurrit antidotis miſceť. hāc vtiliter poꝛtāt icantatoꝛes. lepnia ſanguinē ſpuentibꝰ ēt dať ſeu veneni potu vexatis.

Lepon driſterotb. i. caſtanee. Diaſ.
Lepoꝛina herba. i. ſatirion.
Lepoꝛis puto ꝙ ſit qđdam inſtrm̄ qđ fit ꝑ naribus.
Lepꝛa dť a lepis ſquāmoſa ſcabies vl̄ a lepoꝛia gre. i. crūpna.
Leptafilos. i. folioꝝ exiliuꝫ vl̄ ſubtiliuꝫ. Dia. ē vna ex ſpēbꝰ arthemiſie.
Lepton gre. macrū minutū tenue ſubtile ꝑuum. ꝑli. lib. 25. ca. 6. in fi.
Leptomere dť id qđ ē ſubtilis ſbe cuiꝰ ꝯtrarium eſt pachimere. Diaſ.
Leptopireſia gre. miute febꝛes.
Lepticos iterpꝛetať captio inde epilepſia. i. ſuperioꝝ captio vl̄ leſio vl̄ analenſia. cathelenſia.
Leptintica vtus. i. extenuatiua. ſubtiliatiua.
Leptofilō. ſꝫ ꝑliniū li. 26. ca. 8. in medio dť. 7. ſpēs titimali q̄ dēdodes. i. arboꝛea dicitur.
Leptolaban. leptolachanō. i. oluſculum.
Leptopirrexia. i. ſubtiles febꝛes.
Leptos iterpꝛetať minutū penetratiuū vñ leptocarion. i. nux minuta. ſ. arboꝛ auellana. ⁊ leptoꝛitia. i. diminutio ignis. Naꝫ pir. i. ignis ⁊ non ſtiptice leptomeris. i. ſubtilis ſube extenuatiuꝰ inde leptintica. i. ſubtiliatiua extenuatiua. vñ ꝑlinius lepton. i. centaurea minoꝛ. Gal. li. 5. de regimine ſanitatis.
Lepus qđ ē. l. Arnaben.
Lepus marinꝰ ē aīal obſtractū lutoſum declinās ad rubedinē aliquātulū itra ꝑtes cuiꝰ ſunt q̄dā ſilia folijs aluſnē ⁊ aliq dicūt ꝙ ē piſcis ſic vocatus.
Leſabꝛon. i. polium.
Leſa euaret. i. lapis laçulus
Leſar. i. almea.
Leteman. i. ypoqſtidos.
Lethceltea. Ste. ē caractiuꝫ ⁊ ypoquiſtidos.
Lethici. i. lacca in antidotario vniuerſali.
Lethes. i. obliuio īde lethargia. i. obliuiōis laboꝛ. erge. i. laboꝛ. ſꝫ ergō opꝰ. inde faregō. i. ex̄ opꝰ vel ociuꝫ.
Letura qđ eſt. l. lectura.
Leucāte ramuli ſunt nūq̄ paucioꝛes duobꝰ in diuerſa tēdētes flos candidus lilio rubꝛo ſilis ſeie nigro lato ad lenticule dimidie figurā multo tenuis radice herbacea. coloꝛe.

Leuce qđ ē. ꝑli. li. 27. ca. ii. i fi. Dia. duo ſť eiꝰ gña ⁊c̄.
Leucoma gre. albugo.
Leucātemō. i. partemō vel ſpēs camomille. Gal̄.
Leucargilio gre. alba. argilla. ꝑli. li. i7. ca. 7. in ꝑnciꝰ.
Leucon qđ ē ꝑliꝰ. li. i6. ca. 40. in pꝛincipio.
Leucographis. i. moꝛoxus. Dia. Gal̄. ꝑau. ꝑli. li. 27. ca. ii. in fine.
Leucos. i. albū īde leucopiper. i. albū piper. leucotes albedo.
Leucum ideꝫ. ⁊ eſt adiectiuum neutri generis.
Leucoflegmatica ē ſpecies ydropiſis facta a flāte.
Leucodemō quid eſt. l. butoꝛmarien.
Leuchancha. Diaſ. i. bedeguar. ꝑli. lib. 22. cap. i6.
Leucātātum. i. cētūnodia
Leuchis. ideſt albaras.
Leucis. leucoin. leucugio. i. viola alba. Diaſc. duo facit capitula.
Leucantimos. i. camomilla Dia. vel ſpecies eius.
Leucomata. i. albule oculorum. ſeu albe cicatrices ⁊ dure i coꝛnea poſt vlcera Alex. ſcirodes cicatrices. i. duras. Demo.
Leucopip gre. i. albū piper.
Leuema. i. lilium.
Leueuapis. i. oꝛiganum.
Leughi. i. faſeoli.
Leuiſticū. liuiſticuꝫ. qđ eſt. l. cardamꝰ liguſticꝰ. Diaſ.
Leuiſticum ſilueſtre. quid eſt. l. thalaſpium.
Leuoſarch leuoſarchi. ideſt ypericon.
Leuoi. i. populus arboꝛ. l. agyros.
Leum leuçū fericum. ideſt amigdala. Ste.

ℭ Capl̄m. CCCCXC.

Lezar . i. daucus vl̄ bautia. vbi ſciēdū ꝙ daucꝰ aliꝰ ē aſininꝰ aliꝰ domeſticꝰ. vñ qñ ſimpl̄r ponitur daucus itelligiť paſtinaca ſilueſtris. i. daucꝰ aſininꝰ vt Io. Sera. ca. de tyriaca lꝫ caſſiꝰ felix ca. de empicis dicat ꝙ eſt ſemē bautie oꝛtēſis. Sꝫ ſciēdū ꝙ ex dauco aſinino vel ſilueſtri melioꝛ ē creticus ⁊ maioꝛis efficacie q̄ꝫ nō creticus. ſꝫ bautia ē paſtinaca domeſtica. vt i fie patebit. DIAS. daucꝰ aſinoꝝ hꝫ ſpēs tres. vna hñs folia ſilia fēiculo ſꝫ minoꝛa ⁊ tenera ⁊ virgā duarū palmaꝝ in q̄ vga ē caput ſilē coꝛiādro floꝛē hñs albū in quo ē ſemē q̄ſi piloſuꝫ i magnitudine milij minutū ⁊ aſꝑuꝫ guſtu viſcidū ⁊ odoꝛatū. Radix ē illi vniꝰ digiti groſſitudinē hñs lōgam duobꝰ palmis naſciť locis aſꝑis ⁊ ſolanis. 2ᵐ genꝰ dauci aſinini ē ſilē apio agreſti odoꝛatū viſcidū ⁊ cal̄m. ſꝫ meliꝰ ē creticū. Eſt ⁊ tertiū genꝰ dauci aſinoꝛū folia hñs ſilia coꝛiādro ⁊ floꝛē albū cuiꝰ capitellū ē ſilē aneto. qđ ſemē hꝫ oblōgū ⁊ graue ſicut ciminū agreſte. PLINIVS. li. i9. ca. 5. vltra meᵐ. ⁊ li. 25. ca. 9. poſt ꝑnᵐ ca. de dauco. aſininus folia hꝫ ſilia feniculo tyrſos bipalmos quo melioꝛ ē creticꝰ. hꝫ. n. radiculā oblōgā ⁊ haſtā lōgā circiter palmuꝫ vnū in q̄ ſūmū floſculū vl̄ floſcellū iueiť purpureū. SERAPIO. li. aggre. ca. daucus aſinoꝝ hꝫ tres ſpēs. vna hꝫ folia ſilia folijs maratri niſi qꝛ ſunt minoꝛa ⁊ mollia ⁊ hꝫ haſtā lōgā circa palmū binū ⁊ capitellū ſilē capitellis coꝛiādri ⁊ hꝫ floꝛē albū i quo ē ſemē aſꝑum ⁊ q̄ſi piloſuꝫ minutū. qñ maſticať acuti ſapoꝛis ⁊ boni odoꝛis ⁊ hꝫ radicē groſſitudis pollicis habentē lōgitudinē circa palmū. naſciť in locis ſiccis ⁊ aſpis ⁊ ſoli expoſitis. Et ſecūda eiꝰ ſpēs ē ſilis apio agreſti hñs odoꝛē aromaticū acutū ſapoꝛē pūgēs linguā ſꝫ melioꝛ ē creticus. tertia vō ſpēs eiꝰ hꝫ folia ſilia coꝛiādro ⁊ floꝛē albuꝫ ⁊ ſemē in capitello ⁊ ē ſilē capitello aneti. ⁊ capitellum ſilať capitello baucie domeſtice in ſua figura ⁊ ē plenū ſeie oblongo ſili cimino agreſti ⁊ ē acutuꝫ. Et idē Sera. ca. leçar. Eſt ex ea domeſtica ⁊ ſilueſtris domeſtica qdē ē nota ſilueſtris hꝫ folia ſilia domeſtice niſi qꝛ ſūt latioꝛa eis ⁊ ē in eo flos albꝰ ⁊ in medio ipſiꝰ floꝛis ē ſilē fungo cuiꝰ coloꝛ eſt purpureꝰ ⁊ hꝫ radicē in lōgitudie ⁊ groſſitudie digiti ⁊ domeſtica hꝫ radicē in lōgitudie vniꝰ palmi boni odoꝛis q̄ comediť. POSSE. SERAPIO. auc. Gal. Agreſtis calefacit abſtergit ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua. tota herba facit ħ. maxie vō ſemē ⁊ radix. ſꝫ qñ ex folijs eius fit empl̄ꝫ ſup

vlcera q̃ icipiũt corrodi ꝯuenit.ſemen ſilueſtris qñ bibit illud mulier aut facit ſibi naſcale cũ eo ꝓuocat menſtrua. ꝛ qñ bibiẽ ẽt ꝯuenit ſtrãgurie ſterilitati ꝛ pleureſi ꝛ morſi bꝰ venẽoſis. ꝛ dicũt gdaꝫ ꝙ ex ea ẽ maſculus ꝛ femia. maſculꝰ bꝫ ſemẽ oblõgũ femia rotũdũ q̃ femia qñ bibiẽ ꝯuenit ĩpregnatiõi ꝛ radix eiꝰ ꝓuocat vrinã ꝛ excitat coitũ fortiter ꝛ qñ fit naſcale cũ ea expellit fetũ: domeſtica vͦ ꝯueniẽtior i cibo. GALIENVS. ſexto ſim. pbar. ca. de daucho. quẽ gdã ſtafolinũ noiant agreſtis gdẽ minꝰ ẽ cõeſtibil' domeſtico violẽtꝰ tñ in oibꝰ. domeſticꝰ ãt cõeſtibilis gdeꝫ debilior ãt acris. nõ ẽ tñ ꝛ tm̃ calefactiue ṽtutis ꝛ pp ſubtilitatẽ. Radix ãt cũ eis q̃ ſũt dicta bꝫ aliqd vẽtoſitatis ꝛ libidinoſitatis. ſemẽ vͦ domeſtice bꝫ gdẽ ꝛ ipm gd excitatiuũ ad coitũ. agreſtis vͦ ſemẽ pẽitꝰ gdẽ nõ iflatiuũ. ꝛ iõ diureticũ ꝛ mẽſtruoꝝ cõmotiuũ. herba eiꝰ ẽ ſufficiẽter diaforeticũ farmacũ exteriꝰ poſitũ ẽ tñ debilior in oibꝰ reſpectu ſeiuꝫ pp admixtionẽ aq̃ſe hũiditatis. ẽ ꝛ ipſa calida ꝼꝫ cõplexionẽ. Et idẽ. 8. ſim. pbar. ca. ſtafilinũ. i. paſtinaca domeſtica gdẽ debilior. ſilueſtris vͦ fortior eſt ad oĩa. vrinas ãt mouet ꝛ mẽſtrua ꝓuocat ꝛ tota gdẽ herba maxiẽ vͦ ſemẽ ꝛ radix: bꝫ aũt ꝛ gd abſterſiuũ in ſe. quocirca ꝛ fagedenoſa vlceꝝ gdẽ cuꝫ folys ṽidibꝰ ꝛ melle cataplaſmãt aut mundificãt. Et idẽ in li. de cibis ca. de paſtinaca. Radices haꝝ domeſticaꝝ comeduñ. Alimẽtũ gdẽ minꝰ rapis hñtes. calefaciũt ãt i medio ſcdi ꝛ humectãt in pmo ꝛ aliqd aromatiçãt. idigeſtibilitas gdẽ igiẽ ſil'r ipſis ineſt ꝛ alys radicibꝰ. vrinatiue ãt ſunt ꝛ ſi abũdat aliqs ipaꝝ vſu mali chimi generanẽ. Quidã ãt ſilueſtrẽ paſtinachã vocãt daucũ ſilueſtre magis vrinatiuũ quidem exñteꝫ magis ãt mediciãlẽ iã ꝛ multa decoctiõe idigẽtẽ. ſi debeat qs cõedere ipſum.

Leçaord ara. lapis laçuli et etiam ipſum açurium.

Libanon. gre. thus olibanũ ara. liben.

Licanis ſtiphanica folia bꝫ longa anguſta lanuginoſa ſubalbida caulẽ cũ ramis lanuginoſis in ſũmo capite cauliculos ex qbus flos violaceꝰ pminet ꝛc̃. liber antiquus hiſtoriatus.

Lia liã dicunẽ lenitiua q̃ lẽiunt aſpitateꝫ. Gal'. ad paternianũ ꝛ in dinamidys.

Liamus. i. faba.

Libanꝰ. libanotidis. ẽ arbor ducens gũmi qͦ dr̃ olibanũ ẽ plãta naſcẽs in creta Theofraſtus dicit ericeꝫ eẽ libanotidam in tracia naſcentẽ guſtu amarã folia hñs ſiĺia rorimario ſꝫ aſpiora ꝛ albiora. Ste. libanotidos ẽ marua. Sera. arbor marie. Auic. bucormarien. ſꝫ bucor per h ẽ ciclamẽ ꝛ libanꝰ ſil'r eſt mõs gdaꝫ q vocaẽ libanimõs. ꝛ ẽ mõs in q̃ plimuꝫ oriẽ de libano. vñ iſtiꝰ plãte. 3. ſunt ſpẽs ꝼꝫ. Dia. ca. libanotides. cuiꝰ vilior eſt roſmarinꝰ q̃ vtimur ad calefaciẽdũ furnos. Pli. lib. 20. cap. 16.

Libanotida. i. roſmarinꝰ vĺ paritaria.

Libano mãe libanos mãna. i. puluis thuris.

Libanofilõ. i. cortex thuris.

Libanotus gre. i. thus. Gal'. 4. memiri.

Libar. i. cotula.

Libarmarenos. i. thus maſculum.

Libatina libanotida. i. paritaria. Dia. l. alſinen.

Libaçena. i. eraclea.

Libelil. i. vſnee.

Libleb. i. mercurialis.

Liblemon. i. matriſſilua.

Libidron. i. yrcina.

Libra mna mnas pondo. i. pondus. i. ℥.

Licedone caſſi. fe. i. morfea nigra ꝛ aſpa crinoſa q̃ ex meĺia fit.

Licena. i. briõ. Dia. epatica. Sera. Pli. li. 26. ca. 4.

Licenaria. i. ariſtologia.

Liceprasſon. i. praſſium.

Lichenes volatica caſſi. fe. li. de docᵃ gre. i. empetigines. çẽnias lat.

Lichinida. i. candelabralis herba.

Capl̃m. CCCCXCI.

Lichin. i. limꝰ de petra ꝛ ẽ muſcus lapidis GAL. 7. ſim. pbar. ca. lichin q in petris. i. empetigo petraꝝ ẽ gdẽ velut brion qͦdã de gñe vͦ idẽ noĩabiẽ plãtarũ. noĩaẽ ãt ſic vt vr̃ eo ꝙ empetigies curat. ẽ ãt abſterſiue ſil' ꝛ moderate ꝛ ifrigidatiue ṽtutis ſiccatiue vͦ ꝼꝫ vtrãꝗ abſterſiuitatẽ. n. ꝛ ſiccitatẽ a petra bꝫ ifridationẽ vͦ ab aq̃itatẽ in hũidis. n. ꝛ fetidis petris naſciẽ. qͦ ãt ex talibꝰ ſubſtãtys ꝯpoſitũ ẽ iflegmonoſũ exiſteẽ nullũ mirabile ẽ ſi vͦ emoroſagias ſiſtit vt Dia. ait nõ hẽo dicere.

Lichinos gre. lupinus.

Lichin ypõ. i. impetigo eq̊ꝝ vel callus. Gal.

Lichiridꝰ. i. cucumer amarꝰ

Lici. i. ſpẽs mirre.

Licinũ ẽ maneries terre q̃ comeditur.

Liciũ gd ẽ. l. hadhadh. Pli. li. 12. ca. 7. ꝛ li. 24. ca. 14.

Licoctanũ. i. herba luparia.

Licoctheron. Dia. ẽ ſtrãgulator lupi. a licos qͦ ẽ lupus naſciẽ multũ in italia in montibꝰ iuſtinis ꝛc̃. eſt ſpẽs aconiti.

Licãtropia. gre. Pau. ẽ ſpẽs melĩe qua occupati nocte exiliunt p oĩa lupos ĩmitãtes ꝛ vſq; ad dieꝫ circa monumẽta moranẽ ẽ melancolia lupina a licos qͦ eſt lupus.

Licapſos gd eſt. Pli. li. 27 cap. ii.

Licho gre. lambo. Et licho vĺ liko. i. panthera belua.

Licos gre. lupus likos likama lupa.

Licõ gre. agnus caſtus.

Licodẽdiõ. i. corallus. ꝛ ẽ dicere a lapide arbor.

Licon. licõ. i. pullegium.

Lidemõ. i. barba ſiluana.

Leen alcuar. i. ligua bouis.

Lidep. i. matriſſilua.

Liembali. i. abſinthium.

Liembiri. i. acetũ vĺ fex eiꝰ

Liẽbri libẽberi. lilẽberi liebali. liembeçi. i. porrũ vel maratrũ Aliab. ꝼm alios abſinthium. vĺ citony vĺ cucurbite.

Liembre. i. oliua.

Lien. i. iteſtinũ ieiunũ. ꝛ liẽ. i. ſplen. Plinius.

Lienalis piclemeneos. i. matriſſilua.

Liencoli. i. piclimiuꝫ.

Lienteri. gd ẽ. l. hebemen.

Lieri. i. blitis.

Lierna. i. caſcaſum.

Lienteria. gre. fluxus ventris i q̃ emittiẽ cibꝰ idigeſtus ſicut ſumiẽ.

Lienteriodes. lientericus.

Ligula mẽſura. i. coclear. ꝛ acetabulum.

Lignodes. i. acre vel acutũ.

Lignũ. vel lignũ ſcriptuꝫ. i. ſiliqua.

Lignũ aloes. gd eſt. l. Aloa.

Lignũ aloes ſilueſtre gd ẽ. l. xiloaloes ſilueſtre.

Lignũ arabicũ. indũ vel timum. i. lignũ aloes.

Lignum mortuoꝝ gd eſt. l. hictan.

Lignũ nodoſuꝫ. i. meu.

Lignũ optimum. i. lignum. aloes.

Liguris lapis ẽ ſic vocatus.

Ligurus. i. lapis ceruarius.

Ligus. i. agnus caſtus.

Ligamẽta gd ſẽ. l. tenãtos.

Lignis quã i corõa ꝯponũt flos ẽ illi ſiĺis leucodio. ſꝫ purpureꝰ Dia. Gal'. 7. ſim. pbar. lignis.

Lignitis ꝛ trialis. Diaſ. ẽ 4ᵃ ſpẽs taſſi barbaſſi. l. flobotomos.

Liguis. i. euaporatio terreſtris. Gal'. 8. terapᶜᶜ c. 5. i fi.

Ligoris. ẽ febris q̃daꝫ. Gal'. ſup affo. 43. pticule 7ᵉ.

Ligurũ. Dia. i. vria lincis. ꝛ lapis ex ea generatus dr̃ Elecorum.

Lihũbacũ. i. epithimũ. Ste.

Capl'ꝫ. CCCCXCII.

Liguſtici ꝼm. Diaſ. multũ naſciẽ in liguria ꝓuincia vñ ꝛ nomẽ accepit naſciẽ ꝛ in mõte vicino alpibus. ſꝫ ciues panacẽ illũ vocãt. iõ qr radix eius alba ẽ ꝛ odorata ſiĺis panaci cui virtꝰ vna ẽ cũ panacis virtute. naſciẽ locis altis aſpis ꝛ vmbroſis. virgã bꝫ lõgaꝫ nodoſam ſiĺem aneto in q̃ ṽga folia ſunt ſiĺia melliloto. ſed molliora odorata q̃ folia in cucumere tenuiſſima ſunt ꝛ diuiſa. in virge ſũmitate caput ẽ vmbraculoſum. vbi ſemen oſtẽdit qͦ ſemẽ nigrũ ẽ ꝛ oblõgũ ſicut feniculi guſtu viſcidũ arõaticũ ꝛ odoratũ. POSSE. DIASCORIDES. ẽ mictuaĺ. Radix eiꝰ alba ẽ ſiĺis panaci eracleõtico ꝛ odorata virtꝰ ẽ radici ꝛ ſemini eiꝰ caĺa ꝛ peptica doloribꝰ oibꝰ itraneoꝝ occurrit. iflationẽ ſtõi ſoluit ictibꝰ venenatis opitulaẽ vrinã ꝓuocat menſtruis impat ſi bibaẽ. antidotis q̃ colicis pſunt admiſceẽ. radix eiꝰ tunſa ꝛ ſuppoſita idẽ preſtat. radix eiꝰ ꝛ ſemẽ oxiporys neceſſe miſceẽ. cõfectionibꝰ ẽt digeſtibilibꝰ vtiliter adhibeẽ qr euſtomaca ẽ. vñ multi ciues ipſiꝰ ꝓuincie eo p pipe vtunẽ cõditurís miſcentes. ꝛ multi ſemẽ ſiſelei ꝛ feniculi addũt illi. Quidã dicunt ꝙ eſt leuiſticum. ſed falſo.

Liguſticus. i. leuiſticꝰ. a liguria regiõe dictꝰ. Dia. panace.

Liguſtrũ gdã exponũt ꝙ ẽ volubilis maior que p ſepes. ꝛ macerias ꝼpit. Aly vͦ capꝭfoliuꝫ dicũt. qcqd ſit flores bꝫ albos. ṽgiliꝰ i bucolic]. Alba liguſtra cadũt. vacinia nigra leguẽ.

Lilebẽ. i. memithe Aliab.

Lilialis gd ẽ. l. alguaſcen. cuiꝰ radix yreos dr̃.

Liligi. i. ſuccus herbe. que ara. dr̃ nil. ꝛ eſt indicus. Aly endiuia aly radix mali granati.

Lilimbar. lilimbace. i. amigdale amare. Conſtantinus.

Lilingalio. lilingaliem. i. paſtinaca.

Liliſſagus elilifagus. i. ſaluia eliſſacos. liliſſacon.

Capitulum. CCCCXCIII.

Liliũ latine ara. anſea. vel alſtoſcã. gre. licina vel kiriõ: crinõ krinon. SERAPIO. lib. aggre. ca. anſea. i. liliũ. ẽ. n. cal. ꝛ ſic. ꝯpl'onis i 2ᵒ. ex eo ẽ dõeſticũ ꝛ ſilueſtre. ſꝫ ſilueſtris ſunt ſpẽs ꝛ noiaẽ vna aſermetiꝫ. i. celeſte ꝛ ẽ albũ qͦ ẽ notũ ꝛ vocaẽ liliũ acçet. i. yreos. et idẽ auc. Gal'. flos eiꝰ ẽ ꝯpoſitꝰ ex terrea ſuƀa ſubtili ꝛ pp illud acqſiuit malum ſaporem. ꝛ ex ſuƀa aquoſa tẽpata: ꝛ iõ deſiccat tẽperate. ꝛ abſtergit. ſꝫ celeſtis folia ſunt ſiĺia folys alteriꝰ niſi qr ſunt latiora ꝛ magis viſcoſa. ꝛ bꝫ ſtipitẽ ſup quẽ eſt flos hñs colores diuerſos ꝛ eſt albꝰ citrinꝰ purpureꝰ ꝛ celeſtis pp diuerſitatẽ iſtoꝝ colorũ noiaẽ yris. i. arcus celeſtis ꝛ bꝫ radices nodoſas ꝛ odorẽ bonũ. ſuƀa eiꝰ ẽ ſubtilis. calefacit ſubtiliat mundificat ꝛ maturat. Sꝫ alia ſpecies lily agreſtis q̃ dr̃ yreos ẽ herba hñs folia ꝛ virgas ſiĺia folys ꝛ ṽgis yris ꝛ bꝫ florẽ croceũ vĺ albũ amarl ſaporis paꝝ ꝛ ſemen molle radicẽ vnã in groſſitudĩe digiti boni odoris naſcitur ſub arboribꝰ ꝛ locis vmbroſis. Eſt alia ſpẽs lily ꝼm Pliniũ vt appet in. l. xifion. q̃ ſic vocaẽ ꝛ ẽ gladiolus ſegetalis cuiꝰ folia ſunt ſiĺia folys q̃ dr̃ yreos niſi qr ſũt breuiora ꝛ ſtrictiora ꝛ habẽtia ſũmitates acutas ꝛ ſtipitẽ vniꝰ brachy lõgũ aſpuꝫ plenũ in cuiꝰ ſũmitate flos ẽ duplicatus diuiſus adiuicẽ cuiꝰ color ẽ purpureus ꝛ ꝼꝫ ſemẽ rotũdũ ꝛ bꝫ duas radices: vna q̃ꝝ ẽ poſita ſup aliã ꝛ ſunt pue rotunde ſicut duo cepe. iferior extenuata ſupior vͦ pinguis. naſciẽ locis occultis. p alia ſpẽ. l. ſagaſmõ. Eſt alia ſpẽs lily agreſtis q̃ dr̃ caſoras vĺ gladiolus ꝛ gre. vocaẽ dixeris ẽ hñs folia ſiĺia folys yreos niſi qr ſunt latiora eis ꝛ ſũmitates ſubtiles bꝫ virgã q̃ egrediẽ ex medio folioꝝ eiꝰ ex longitudĩe vniꝰ brachy. ꝛ ẽ groſſa multũ ꝛ bꝫ vagĩas habẽtes tres angulos. ꝛ ſup vaginã ẽ coloris purpurei ꝛ i medio ẽ rubeus ꝛ bꝫ ſemẽ cucumeris nigrũ acuti ſaporis ꝛ bꝫ radices multas habẽtes nodos lõgos rubeos ꝛ illa ſpẽs dr̃ gladiolꝰ ſic̃ habes i. l. dexeris. Eſt alia ſpẽs lily agreſtis q̃ dr̃ ſapa ꝛ eſt hñs folia ſiĺia folys illiꝰ ſpẽi q̃ dr̃ caſoras niſi qr ſunt ſubtiliora ꝛ magis iclinata ꝛ lõgiora ꝛ hñt ſtipitẽ ꝛ ramos i q̊ꝝ ſũmitatibꝰ ſunt q̃dã folia q̃ oriunẽ in eis rotũda ſicut pillule in qbꝰ ẽ ſemẽ eiꝰ. Pli. li. 21. ca. 5. DIASCORIDES. ca. de lilio. hec ẽ lecina quã multi in coronã ponũt ꝛ ẽ oibꝰ notũ cuiꝰ flores albi ſunt ſatis. Eſt aliud genꝰ lily qͦ vocatur yris illirica folia bꝫ ſilfio ſiĺia vĺ gladiolo ſꝫ maiora et vaſtiora flores bꝫ ſupiores icliatos ſibi iuicẽ diuerſis coloribꝰ. i. albo mellino purpureo aut venenatis. Radices ſunt ſibi dure ꝛ curue ꝛ odore bono plene. he radices colligende ſunt ꝛ filo iſerẽde ꝛ ſic in vmbra pẽdẽtes ſiccande ſunt dura ꝛ breuis coloris ruffi odoris boni. eligẽda eſt in guſtu calidior q̃ cũ tundiẽ ſternutamẽta ꝓducit. eſt auteꝫ ca. nãe ꝛ leptniace. Eſt aliud genꝰ lily qͦ gre. vocaẽ xifiõ. ꝛ aliud qͦ vocatur dixeris qͦ inuenies in proprys litteris.

POSSE. GALIENVS. 7. ſim. pbar. ca. de lilio. Flos lily domeſtici cõplexiõe mixtꝰ ẽ ſubtiliũ ptiũ quãdam ex terreſtri ſuƀa. vñ bꝫ ꝛ eã q̃ in guſtu amaritudinẽ: ꝛ ex q̃dã aquoſa eucrata vñ oleũ qͦ ex eo ẽ pigmentũ. imordacis ꝛ diaforetice ꝛ mollitiue ẽ ṽtutis. ex qbꝰ ꝛ duriciebꝰ q̃ in matribus aptiſſimũ ẽ. radix aũt ꝛ folia p ſe trita ſiccãẽ abſtergunt ꝛ diaforãt moderate. SERAPIO. cõuenit cõbuſtioni ignis qñ aſſaẽ ꝛ teriẽ cũ oleo ro. ꝛ poniẽ ſup locũ cõbuſtiõis ꝛ dimittiẽ donec cureẽ qñ ꝯbuſtiões egẽt medicina q̃ deſiccat ꝛ abſtergit tẽperate. ꝛ ẽ bonũ ad icarnãdũ oĩa vlcera. ꝛ mollit duricies mr̃icis ꝛ ꝓuocat menſtrua ꝛ oleũ reſoluit ſine mordicatõe ꝛ mollificat. ꝛ iõ ꝯuenit duriciei mr̃icis folia eiꝰ icarnãt ꝛ abſtergũt debiliꝰ q̃ꝫ radix. ꝛ qñ coquũẽ ꝛ ponũẽ ſup cõbuſtiõe ignis aut ſupra qͦcũq; vulnꝰ faciũt icarnari vlceratiõẽ eoꝝ. ꝛ ſunt gdã q ifũdũt flores eiꝰ in aceto. ꝛ eis vtunẽ ad icarnãdũ vulnera. ꝛ contundiẽ flos eiꝰ ꝛ expmiẽ ſuccus eiꝰ ꝛ cogẽ in aceto ꝛ melle ita ꝙ ex ſucco fit gnges pluſq̃ꝫ acetũ ꝛ mel. ꝛ ẽ medicia cõueniens ad oẽ qͦ eget exiccatiõe ſine mordicatione ſicut ſunt vulnera magna ꝛ ppꝛie q̃ fiunt in capitibꝰ muſculoꝝ ꝛ ad vlcera oĩa q̃ ſunt difficilis icarnationis. Sꝫ alterius ſpẽi lily q̃ dr̃ yris. ꝛ ẽ liliũ agreſte. ꝼꝫ eũdẽ auc. Gal'. ſuƀa ẽ ſubtilis ꝛ mũdificat ꝛ maturat. ꝛ cõuenit ſpẽbꝰ tuſſis ꝛ fac̃ aſcẽdere ſcreatũ a pectore ꝛ curat tortiões vẽtris ꝛ vlcera ſordida. ꝛ qñ bibiẽ cũ melle ꝛ aq̃ ca. laxat vẽtrẽ. Eſt alteriꝰ ſpẽi lily agreſtis q̃ dr̃ yreos. ꝼm eũdẽ auc. Gal'. radix ẽ non rotũda ſꝫ lata hñs digiti groſſitudinẽ odoris boni. ꝛ ſapor eiꝰ ẽ ſtipticꝰ ṽtus eiꝰ reſolutiua ꝛ ꝯuenit doloribꝰ dẽtiuꝫ qñ fit ablutio oris cũ decoctiõe eiꝰ. ꝛ qñ coquunẽ folia eiꝰ cuꝫ vino ꝛ fit inde empl'm apatibꝰ exiture mr̃icis quoꝝ humiditas nõdũ ꝓuenit ad ſaniẽ reſoluit ea cuiꝰ ṽtutes latiꝰ inuenies in. l. yreos. Et alteriꝰ ſpẽi lily q̃ dr̃ caſoras ꝼm eundeꝫ auc. Gal'. Radix bꝫ ſuƀam ſubtilẽ ꝛ ẽ deſiccatiua ꝛ reſolutiua. Semẽ vͦ eiꝰ bꝫ eãdẽ ꝓprietatẽ. verũ fortior ẽ in radice. ṽtus vͦ ſemis ẽ ꝓuocatiua vrine ꝛ curat duriciẽ ſplẽis Jdẽ auc. Dia. Radix ꝯuenit vulneribꝰ q̃ fiunt in capite ꝛ fracture eiꝰ. ꝛ qñ miſceẽ ei 3ᵃ ps põderis eiꝰ de flore eius ꝛ de cẽtaurea 5ᵃ ps eiꝰ ꝛ mellis paꝝ. ꝛ ide fit empl'ꝫ ſedat dolorẽ ꝛ extrahit oſſa fracta ꝛ oĩa ifixa carni ex ſpinis ꝛ ſagittis ꝛ ſiĺibꝰ: ꝛ quãdo fit emplaſtrũ cuꝫ eo curat apoſtemata calida. ꝛ qñ bibitur conuenit cõtritionibꝰ lacertoꝝ dolori lapidis ſtrãgurie ꝛ ſciatice. Et qñ bibiẽ cũ vino ꝯfert morſibus venenoſis ꝛ ꝓuocat mẽſtrua. Et qñ bibiẽ ex ſemie illiꝰ põdere triuꝫ anoloſach ꝓuocat vrinã fortiter. Et qñ bibiẽ cum aceto reſoluit apata ſplenis. DIASCORI. Flores lily domeſtici pñt emollire duricies neruoꝝ. ſola eiꝰ cocta ꝛ ipoſita ad ꝯbuſta ꝓficiũt loca. vexatões ſerpentũ curat ſuccus eiꝰ melli mixtꝰ ac decoctꝰ in vaſculo nouo vlcera medeẽ. Jtẽ radix eiꝰ cocta atq; cũ oleo trita ignis vſtionibꝰ cõuenit. mollit matricẽ mẽſtrualẽ purgationeꝫ adducit. ſemẽ eiꝰ in potu datũ mẽſtrua ꝓuocat ptũ deycit ꝛ ad ſerpẽtis morſuꝫ facit. lily flores leptomeres ſũt oleũ ex floribꝰ ipſiꝰ diaforeticũ ẽ ꝛ ſiñ aliq̃ mordicatõe malacticũ ẽ vtile ad oẽm duriciẽ mr̃icis. i cõfectiõibꝰ vero ꝓ oleo ſicionio mittiẽ. Radix eiꝰ ꝛ folia p ſe ipſa trita deſiccãt humores ꝛ ꝓyciũt mediocriter ꝛ digerũt ꝛ vſturas ſanant. Radix vͦ eiꝰ cocta ſub prunis ꝛ trita cuꝫ oleo ro. ꝛ ipoſita vſq; ad cicatrices ſãitati vſturas pducẽ ẽt oibꝰ vulneribꝰ ad cicatriçãdũ optimũ medicamẽ. vẽtrẽ laxat menſtrua ꝓuocat. folia eiꝰ ante cocta in aq̃ ꝛ poſt trita ꝛ ipoſita non ſolũ vſturis ꝛ vulneribꝰ: ſꝫ ẽt in vlceribꝰ cicatrices facit. ſuccꝰ vͦ folioꝝ eiꝰ cũ aceto ꝛ melle coctꝰ ita ꝙ gnq; partes ſint ſucci ꝛ aceti due ꝓbatũ ẽ medicamẽ vbi nimis deſiccari opꝰ ẽ ꝛ in magnis vulneribꝰ maxie capitis ꝛ muſculorũ ꝛ q̃cũq; ſunt ifra p lõgũ tẽpꝰ ꝛ vix ad citrinitatẽ venientia. Jtẽ Sera. auc. Diaſ. Jris ilyrica q̃ eſt alia ſpẽs lily facit

ad tuſſim vulnera curat ſanies itraneoꝝ facile ꝑducit et purgat colerā ⁊ cū mulſa.ʒ.ſeptē data ſomnū iuitat.tortiones cū vino potata ſedat beſtiaꝝ venenis occurrit.ſpleneticis ꝯtractis frigora ⁊ orripilatiōes febriū cū vino data medeꝛ mēſtrua ꝓuocat elixatura ei⁹ad duricies mr̄icis fomēto ꝓdeſt ⁊ r̄ſoluit ſciaticos ꝑ cliſtere curat.fiſtulas ⁊ ēt empetigies curat.tūſa ⁊ cū melle collirico facto purgat ⁊ replet ⁊ cicatrices iduꝛ.collirio facto ⁊ peſſarij more iniectiōi ſcōinas educit mulieꝝ facit ēt ad duricies veteres cocta ⁊ cataplaſmatib⁹ipoſita.puluis ēt ei⁹cū melle vulneribus ⁊ vbi oſſa nuda fuerūt ipoſita replet dolores capitis cū oleo ro.⁊ aceto vt cataplaſma capiti ipoſita tollit lētigines ⁊ papulas q̄ i facie naſcunꝛ cū ell'o albo miſſo ⁊ melle cataplaſmatib⁹ipoſitū purgat peſſarijs malagmatibus ⁊ acopis miſceꝛ i oīb⁹calaſticis vtil'ē. AVICENNA. de virib⁹cordis ait ꝙ confortat cor.

Liliū celeſte.i.yris illirica.
Liliū liguſtrū.i.flos volubilis maioris ſepes aſcendentis.
Lima fragis.i.auripigm̄tū.
Lima maria.i.rima maria.
Limacia qd ē.l.balçum.
Limeſar.limeſari.i.vſnen.
Limeri ꝼʒ ꝑli.herba eſt q̄ ſagitte venenantur.
Limilac.i.alac.
Liminiū.i.pānicium.
Limioſios.i.centaurea.
Limiſiar.i.afronitrum.
Limocoſtida.i.linoſtoſis.
Limodis ē febris q̄dā.Ha. ſup affo.43.ꝑticule.7ᵉ.

℄Caplꝫ. CCCCXCIIII.

Limolion ē herba ſicut bleta ſilueſtris. DIA. tirſuʒ hʒ lilio ſil'eʒ ⁊ folia blete ſil'ia ſemē pl'imū rubꝝ redarguētis ſiue ſtiptice v̄tutl. GALI.8.ſim.phar.fructū hʒ auſteꝝ cū vīo ipʒ dāt ciliacis ⁊ ſanguinē ſpuētib⁹.iuuat aūt ad fluxū muliebrē.ꝑli.li.20.ca.8.⁊ lib.25.cap.9.

℄Capitulum. CCCCXCV.

Limon. fruct⁹pulcher odorat⁹plen⁹ſucco acetoſo valde apta ſalſamētis ⁊ ipſe ēt cōdiꝛ ſale ꝯdit⁹ nuſq̄ȝ memini me de ipſo legiſſe apō auctorē auctēticū niſi apō Aui.i.4.ō cura fe.acutaꝝ i gn̄ali vbi iubet dari aquā acetoſitatis limōis n̄ ſaliti.

℄Cap.CCCCXCVI.

Limoncelion oīb⁹ē notū cui⁹odor ꝯfortat cor ⁊ ei⁹acetoſitas ē fri.⁊ ſic.⁊ valet ſyrup⁹ex eo factus cōtra feb.peſtilentiales.

Limeum herba.qd ē.ꝑli.lib.27.ca.ii.
Limpina frageris.i.lēpnias.Ste.
Limpha.i.aq̄ īde limphat⁹.i.aque⁹.q timet aquam.
Limphatic⁹.i.ydrofonitus idrofobicus.ab idro qō ē aq̄.⁊ fouos timor.
Limpitudo ē ſupfluitas q̄ exit ab oculo.
Lipidatoria.i.mūdificatīa.
Limura.i.calx viua.
Limus.i.panirū.Lim⁹ ſil'r ponit ꝑ fructu ⁊ ē limō.
Lim⁹aq̄tic⁹.i.lim⁹ q iueniꝛ ſup aq̄s ꝑ chimolea in tu more pedū a ꝑli.poniꝛ.li.26.ca.ii.in ꝑncipio.
Lim⁹lapidis qd ē.l.lichim.
Limos.ꝑ i.iorā ē fames.ſed ꝑ y.ē peſtilentia.lues peſtis media.

℄Caplꝫ.CCCCXCVII.

Linaria ē herba ſil'is eſule vl' lino ꝑꝑ qō linaria vocaꝛ ⁊ eſt linū agreſte ⁊ differt ab eſula qm̄ eſula lacteſcit.linaria n̄.vn̄ v̄ſus.Eſula lacreſcit ſin̄ lacte linaria creſcit.Succ⁹ei⁹valʒ ↄ heriſipillas iunct⁹⁊ cū ſucco pīpinelle mixt⁹.⁊ ipſa ſola valet ad cācrū trita ⁊ impoſita ad hoc ſil'r ſuccus eius.

Linchinis.Linchidis ꝼm Dia.ē genicularis vl' ballaria.⁊ ē valeriana.l.fu.
Linchiti ſemē poniꝛ in ꝯfectione mitridati i antidotario virili ⁊ ē ſemē viole.
Lineon lineleon.i.oleuʒ de ſemine lini.
Lineſia.Linneſia.Dia.i.centaurea maior lineſia.
Lingias.i.petra.Linlas id.
Lingua ariet'.Lingua agnina.i.arnogloſa.plantago.
Lingua aſini ē plāta hn̄s folia rugoſa ⁊ n̄ magna hn̄s radiculas odoris ligno cipreſſi fragātia.
Lingua auis qd ē.l.liſenalhaſafit.

℄Caplm. CCCCXCVIII.

Lingua bouis lat.vl' bugloſa ara.ſedēalchaur.gre.aleptofilō ſiluſ'is hugo. SERA.li.ag.ca.lēdenalchaur.auc.Dia.ſiue liſenalthaur.ē plāta q̄ ſil'atur herbe dc̄e caromas ⁊ hʒ folia v̄ſus terrā aſꝑa ⁊ nig̃:⁊ ſil'aꝛ i figura ſua ligue bouis. PLI.ca.de alepetofilō:ē herba lata hn̄s folia.⁊ cāna ei⁹ē plana.⁊ rami canne ei⁹ſunt ſic pedes locuſtaꝝ.⁊ color ei⁹ex viridi ⁊ citrino ꝯpoſit⁹. POS. SERAP.auc.Alcāçi.ē frida.⁊ qn̄ flos ei⁹ cōburiꝛ ꝯuenit fluxibilitati dētiū ⁊ gigiuaꝝ ⁊ ad alcola ꝓpe q̄ accit in ore pueroꝝ ⁊ oīb⁹ifirmitatib⁹q̄ fiūt in ore ꝯuenit cardiace q̄ fit a colera.⁊ qn̄ aliqs vult eā ſumere.ſumat cū oleo armeno. GALIENVS.7.ſim.phar.ca.de bugloſſa.v̄t⁹ē ei⁹ cal'a paꝝ ⁊ hu.⁊ ꝯuenit tuſſiētib⁹ex aſꝑitate cāne pulmōis ⁊ cocta cū mellicrato aut ꝓiecta in vino iducit leticiaȝ.Et idē eo.li.⁊ cap.ꝼʒ trāſlationē grecā.bugloſuʒ hu.⁊ ca.ē cōplexiōis.vn̄ i vīo potata letitie cātiua crediꝛ eē.ꝯuenit āt ⁊ eis q ꝑꝑ aſꝑitatem gutturis tuſſiunt in mellicrato cocta. AVICENNA.de virib⁹cordis dicit ꝙ confortat cor.

Lingua bubuli.Lingua equi.i.betonica.

℄Capitulum. CCCCXCIX.

Ligua canis.lat.gre.cinogloſſa a cios qō eſt canis ⁊ gloſſos ligua ē ſil'is arnogloſſe niſi qꝛ ſꝛ ei conſte appētes i folijs ei⁹ſꝫ ſūt leuia ſatis ⁊ ē i eis horra apparens.Medeꝛ vlcerib⁹oris ⁊ alijs vlcerib⁹fraudulent.s.ē fri.⁊ ſic.⁊ curat alcolā.balneū dcoctōis ei⁹curat gomorcā.

Lingua hircia ē plāta ſil'is bugloſſe:niſi qꝛ folia ſtrictiora hʒ ⁊ pūctata albis macul'i radice ſpinulaꝝ.
Lingua ceruia.i.ſcolopendria.l.ſecolofedeon.
Lingua paſſerina.i.cētūnodia vel poligonia.ſed lingua paſſeris dꝛ ara.liſenalhaſafir.⁊ ē plāta q̄ creſcit ſup terrā ad lōgitudinē vni⁹cubiti hʒ folia viridia ſicut naſturtiū virgas ſubtiles ⁊ nigras citrini coloris naſciꝛ in ſegetib⁹in oriēte hʒ flores citrinos ⁊ albos ⁊ vagias ꝑuas ⁊ in q̄libʒ ē granuȝ ꝑuū min⁹grano melōis.
Linilualchoal.i.perna.
Lini ſemen quid eſt.l.bararichichene.
Linlas.Lingias.i.petra.
Linomotis.Linos.Linotes agria.Linoçatis.i.linum.
Linoſtrofon.i.marrubiuȝ.
Linos gre.linum.

℄Capitulum. CCCCC.

Linoſtoſis gre.vel linoçotis aut partemon ara.alileb.lat.vō mercurialis. DIAS.cap.linoſtoſis.folia habet oçimo ſimilia haſtas ſicut eiſine.⁊ ramulos breuiores ⁊ inanes cum furcis plurimis ac denſis femina vero eſt maior que etiam appellatur cheligion ſemen habens quaſi acinos ⁊ q̄ȝplurimos.maſcu.vero minor atq̄ȝ rotunda ſemina eius habens ⁊ velut binis teſticulis paruis exordio natiuitatis ornata capitella minuta habens circa folium ſicut epithimum ⁊ ſemen rotūdum.ꝑli.lib.25.ca.5.in principio. AVEROIS.li.col.capi.de mercuriali.eſt cali.⁊ ſic.in principio. POSSE. DIASCORIDES.vtriuſq̄ȝ fructus elixus ⁊ comeſt⁹ ventrem mollit.Elixatura eius accepta humores aquoſos purgat.dicitur vero ꝙ folia femīe trita ⁊ v̄etro pūcta ſimiliter bibita femias generare facit.⁊ folijs maſculi ſili diſciplina factuȝ maſculos gn̄are facit. Et idem ca.de capone.Capo coctus mercuriali ⁊ iuſcellum eius acceptum deponit humores crudos ⁊ nigram coleram vtilis eſt temporalibus febribus ⁊ typicis egritudinibus tremoribus ⁊ inflationibus ſtomachi aſmaticis ⁊ arcteti.ſingulare preſidium eſt. GALIENVS.7.ſim.phar.ca.linoſoſtida.i.mercu.vtuntur omnes qdem ea ad ventris ſubductiōes ſolum.at vero ſi temperans quis voluerit cataplaſmare eam iuueniet diaforetice ſufficienter virtutis.

Linublet.i.hypericon.
Lios vel leios.gre.lupus.

: Lypiria melius Auic^a Ca de qrto fen prima

Limuſarch.i.affodillus.
Liparia:eſt febris quedā.
Liparidū.i.liqdū.⁊ eſt alumē lipidū.qdā tn̄ dicunt ꝙ alumē liparidū dꝛ qm̄ de leparis inſula fertur.
Lippi ferri.i ātidotario vili i trociſ.ſplenediō:⁊ eſt ſq̄ma ferri que lepidos dꝛ.
Lippitudo.i.ſupfluitas q̄ i oculis abundat:a qua dicuntur lippi.
Lipomēos:gre.deficiens.i.deſinens.
Liporgeō.liporogeon.i.argilla.glis terra tenax.
Liptomia.lippotomia.i.defectio cordis vel ai ſincopis.Caſ.fe.
Lipurial.lipurialos.i.leporina.
Lipit.i.rapa.
Lippū.i.iunci radix.
Liquamema.i.amarus.

℄Caplm. CCCCCI.

Liquiritia lat.gre.glicoriçaſlis. SERA.li.ag.c.ſlis.au c.Diaſc.Eſt arbuſtū habens ramos longos duob⁹brachijs hʒ folia ſil'ia folijs arboris maſticis:⁊ ſup folia eſt hūiditas q̄ adheret māui:⁊ flos ei⁹ ſil'is flori herbe dicte brachiō ⁊ ē purpurei coloris:⁊ ſemē eius ē i magnitudine ſemīs arboris dc̄e kalatabas.verū ē aſperi⁹eo.⁊ hʒ radices lōgas i colore ſuo ſil'es ligno ꝙ nominaꝛ i oriēte buſſū:aut ſic radix gētiane ⁊ eſt i eo ſtipticitas cū dulcedīe:⁊ expⁱmiꝛ ide ſuccus. DIAS.ca.glicoriça:⁊ eſt q̄ naſciꝛ i capadocia:aut i pūto frutex hn̄s v̄gas lōgas duoꝝ cubitoꝝ i qb⁹folia ſūt ſpiſſa ⁊ ſil'ia lētiſco:ſed pinguia ⁊ glutinoſa florē ꝓfert iacincto ſil'eʒ ſemē hʒ ſil'e platani aſperū qō ſemē eſt latura ſed ruffum:⁊ oblongum ſunt illi radices buſſei coloris ⁊ longe ſicut gentiane ꝯſtricte ⁊ dulces que exicantur vt litium. PLINIVS.li.22.ca.9.de ligritia.glicoriça herba ē q̄ naſciꝛ i cāpis guſtu dulcis ⁊ dulcedīe abūdāte de q̄ ſuccus ex̄hiꝛ ⁊ medicoꝝ vſui ſeruaꝛ.Caſſi⁹felix ca.glocoriça.gre.ex eo dc̄a ꝙ dulcē radicē hʒ.glicū.n.gre.dulce dꝛ. GALIE.7.ſim.phar.mai⁹iuuamētū qō i ligritia ē:i ſucco radic' ei⁹⁊ ſba ei⁹:ē ꝓpinq̄ ſbe n̄ri corpis ⁊ valde ſil'is ei.ſapor ei⁹radicis ē dulcis cū ſtipticitate pauca.virt⁹ei⁹fridior ꝯpl'one hoīs ⁊ ē tepide cal'itatis:⁊ iō ē ꝓpe ꝯpl'onē eq̄lē:⁊ ē hu.tēꝑate.Theodo.ꝑſcian⁹.Eſt eligēda nō ml'tū groſſa nec nimis tenuis q̄ i terra crocea fit q̄ ēt cū frāgiꝛ leuis ē ⁊ iteri⁹ſubalbida.ſed nigra vl' viridis abijciēda ē.ſucc⁹ei⁹fortior' efficacie ē q efficiꝛ ſic.cū viridis ē radix ꝯcutiꝛ hn̄ ⁊ i aq̄ decoq̄ꝛ fere vſq̄ȝ ad cōſūptionē.poſtea expⁱmiꝛ ⁊ deſiccaꝛ i ſole ⁊ i rotūda corpuſcula ꝼʒ formā vaſculoꝝ formaꝛ.Alij ſophiſticāt h̄ mō.faciūt puluerē ligricie:⁊ coquūt i aq̄ ⁊ addūt mel ⁊ faciūt vt dixi. POSSE.DIASCO.vires hʒ relaxātes cū dulcedine ex hūiditate.vn̄ ⁊ ſitiʒ ſedat ⁊ renuʒ ⁊ veſice:mitigat dolorē ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ mēſtrua ⁊ oēm tūorē tūſa ⁊ ipoſita placat.ſucc⁹ipſe aſꝑedinē arteriaꝝ diſlenit.⁊ nō ſolum tracheā artariā ſanat.ſꝫ ēt ſcabioſaȝ veſicā:q ſucc⁹diu ſub ligua retēt⁹glutiri dʒ:qꝛ eſtuationē ſtōi tollit:⁊ tūorē ſtōi ac epatis.Radix veſice ⁊ r̄nū vulneratōes curat bibita cū dolore ſiti ꝓhibet vulnerib⁹vtil'eſt.radices ipe maſticate ſūt ſtomatice elixatura radicis oīa iſta facere nouit.ipa radix i puluere redacta ⁊ ipoſita ꝑtrigia detergit.GALIE.gl̄iça aſꝑitates nata ē remouere nō ſolū i artaſia ſꝫ i ſcabioſa veſica ꝑꝑ mediocritatē ꝯpl'onis.Theo.priſ.valet ↄ oīa vitia pectoris decoctio ei⁹i aq̄ ⁊ pleureſi ⁊ ꝑipleumōia aq̄ decoctiōis eius valet ↄ tuſſim.Ad idē valet el'm factuʒ ex ſucco ligritie ⁊ melle.liquiritia maſticata ⁊ ſub lingua retenta ſitim ⁊ aſperitatem ſtomachi ⁊ gutturis mitigat.

Lirion iterꝑtaꝛ fluere:ide colliriū q̄libet medicia q̄ vtimur i liqda ſuba:vl' q̄ fluxū mouet vt ſuppoſitoria ⁊ ſil'ia.neſcio tn̄ vn̄ apiceꝛ h̄ vocabulū ad ōſigndū tātū qō pōiꝛ i ocul'.
Liſſa.i.arbor cui⁹ folia ſunt ſil'ia folijs citonioꝝ ⁊ hēt ſuccū ſimilem galle.
Liſariab.i.gariofilata.
Liſematide.gre.liſoma.i.cantarides.
Liſen.ara.i.ligua.in̄ liſen althaico.i.ligua bouis.vel thauri albamel ariet' ⁊c̄.

Caplm. CCCCCII.

Liſenanalbaſafir ara.gre.liēula iafir.lat.ligua auis. SERA.li.ag. Eſt arbor ſil'is dirdar:niſi qꝛ foliū ei⁹eſt longum ſil'e folio amigdali.⁊ fruct⁹ei⁹q dꝛ lingua auis ſunt racemi ⁊ palmites q diuidūꝛ i cheranub ſil'es folijs oliuaꝝ:niſi qꝛ ſūt minora ſatis ⁊ itra quālibʒ cherarnub ē medulla ſil'is lingue auis exteri⁹ rubea ⁊ iteri⁹alba declinās paululuʒ ad citrinitatē ſapor ei⁹ē acut⁹mordicatiu⁹cū pauca amaritudine:⁊ q ponit ei⁹virtutē ca.i fine ſcōi nō elōgaꝛ a veritate:⁊ cōueniēs eſt dicere ꝙ cū cal'itate ſit humiditas:qꝛ nō appet mordicatio eius poſtq̄ȝ hn̄ maſticaꝛ.Et ſciendū ꝙ ē alia ligua auis q̄ eſt debilitās ſtōm ⁊ ꝓuocās vētrē ⁊ ē corigiola maior:⁊ iſta nō ē illa de q̄ loquut⁹eſt Sera.nā idē Sera.i ca°.de augētib⁹i coitu dicit ꝙ lingua ei⁹eſt lingua paſſerū. Jtē idē dicit i 7° i ꝯfectiōe pillulaꝝ idaꝝ ꝙ ſil'aꝛ pellicule vel corticule q̄ ē i medio bacce lauri. AVICEN.ca°.de augētib⁹ i coitu iter medullas ꝯputat.nō ē ḡ quam ponit Sera.⁊ Aui.herba:ſed ē ꝑma ſpēs ꝑ Serap.deſcripta:vn̄ qn̄ poniꝛ ſimpl'r ꝑma dʒ itelligi. POSSE SERA.auc. Aben meſuai:ꝯuēit dolori lateris:⁊ ꝓuocat vrinā:auget i ſpermate ⁊ corroborat libidinē.Et idē auc.Damaſ.ꝯuenit cardiace.Et idē auc.Bedegoras.auget ſꝑma.Et idē auc. Raſ.ꝓhibet cardiacā ⁊ auget ſꝑma.Et idē auc.Yſaac.ē ca.⁊ hu.i ꝑn°.⁊ delectabilis:⁊ de ꝓprietate ei⁹eſt cōfortare libidinē ⁊ auget ſperma:⁊ hʒ virtutē hūectādi comeſta cū carnib⁹vel alijs valet ſil'r cōtra ſiccitatē pectoris.

Leſanahaur.i.borago.
Liſenerchemel.i.plātago.
Liſeos gre.diſſolutiuum.ꝑau.c°.de freneſi.his igt ⁊ de lini ſeie.⁊ oēs liſeos.

℄Caplm. CCCCCIII.

Liſimachiō. ꝼm Diaſ.haſtas hʒ maiores fruticoſas:circa q̄ꝝ nodos folia minuta hʒ ſalici ſil'ia florē purpureū aut auroſuʒ naſciꝛ locis hūectis.ꝑli.li.25.c.7. POSSE.DIAS.Succ⁹ h⁹ herbe ſtipticus ē ſanguinē reijciētib⁹maxīe ꝓdeſt diſcitericis potui dat⁹⁊ ſuppoſit⁹ſubuenit.fluxū mr̄icis mulieris abſtinet ſuppoſit⁹:narib⁹ꝓfluentē frōti illinit⁹ſtatim ſtringit. vulnerib⁹retētib⁹paracoleſim facit.herba fumigatōe adhibita vim veneni lōgi⁹arcet ⁊ ſorices occidit. GALIE.7.ſim.phar.ꝓdn̄antē hʒ ſtipticā q̄litatem:ꝑꝑ quā ⁊ plagas ꝯſolidat ⁊ emoroſagias q̄ ex narib⁹ſiſtit empl'm.⁊ aliaruʒ ēt emoroſagiaꝝ idoneū eſt pharmacū ipſū:⁊ ēt ſuccus ei⁹ adhuc magis ⁊ bibitus diſſinterias ⁊ ſanguinis eductiōes ⁊ fluxum muliebrem ſiſtit.

Liſis.gre.i.diſſolutio.inde paraleſis.

℄Caplm. CCCCCIIII.

Liſſiuia. lati.gre.coma. DIASCORIDES. inter cauſtica mittitur.⁊ eſt ad vſum medicine efficaciſſima ex cinere q̄rcus nō ſolum ꝓficiēs hoībus ſed pecoribus q̄ tenſione pulmonis vexanꝛ.⁊ qb⁹ venenata res aliq̄ obſiſtit:bibita.n.ſtatim ſalutē affert:vtilis eſt ēt i humectātibus ⁊ in fiſtula ⁊ ad difficilia vulnera ſanāda ⁊ colloſa ⁊ longi temporis ſordida q̄ nullā medicorum per longū tempus ſenſerunt virtutē quotidie lauanda ſunt ⁊ ſic ſanāda apto medicamine:qꝛ virtus liſſiuie nō ſanat:ſed vulnera ad ſanitatē diſponit.Cinis ex ſarmētis ſtipticus eſt ⁊ ano ⁊ in recente vulnere ⁊ in profluo poſit⁹ ſanguinem ſanat.cinis ex ſarmentis oliue acerrimus eſt. ⁊ ex nucleo puro acrior eſt.⁊ hec liſſiuia vulnerum canceromata oīa aufert.⁊ ex hac liſſiuia ſordida vulnera lauanda ſunt. Caprifici cinis acer eſt.ſed braſſice omnibus ſuperioribus acrior eſt. Cinis Caprifici corticis pruriginoſas ⁊ ſordidas empetigines aceto acri prelotas ſepius ſuperpoſitus ſine dubio curat. GALIENVS.ſeptimo ſimplici.pharmacorum.capitulo Coma.ideſt liſſiuum illud quod eſt quaſi lotio cineris:ita nominatur.abſterſiue

ãt ẽ ⁊ ſiccatiuiſſime virtutis oĩuz:⁊ qđ ex cinere ficulnee ⁊ titimali fere iã putrefactiue ẽ vtutis q̃ q̃lꝭ ſit i 5°.li°.ptrãſiui.

rẽ ſanguis remediũ pſtet.

Liſmia.i.auis cardella.

Liſumatomi.i.borrago.

Lit.i.rapa.

Litaglucbicbi.ẽ ſpẽs mirre

Litargia.gre.i.obliuio.

Litargio.i.ſtupoꝛ.

Litargas ſubete ẽ ſubet cuz ſomno.

Litargirũ.i.ſpuma argẽti. ⁊ eſt nomen ꝯpoſitũ a litos qđ eſt ſpuma vel lapis: et argiros qđ eſt argẽtuz: ꝑ quo.l.marechet. Dia.gal. .9.ſimpli.pbar.

Litarmenũ.i.lapis laçuli.

Litemus.ſm Pli.i.ſtercus muris.

Litenas.i.empetigines.

Litera.i.verruce.

Lithos afroſelina.Ste.ſpuma lune.afroſelinum.

Liticus.Dia.herba genicularis bellaria.floꝛẽ hẽt ſilẽ viole:ſed paulo fuluioꝛem ⁊c̃.

Lithodẽdron.gre.coꝛallus. Diaſ.a lithos qđ eſt lapis .i.lapidea arboꝛ.

Lithiaſi.calculatio:iterpꝛetaꝛ lapidatio a lithos qđ eſt lapis:ĩde lithopotrid⁹ .i.lapis rotũd⁹. vel lithiaſis.i.viciuz lapidis: vel lithiaſis.i.calculatus: ⁊ eſt egritudo mala.ſ. a lapide ĩ renib⁹ vel veſica exiſtente. Caſſi⁹ felix. Jngt Hal. lithiuitas calculoſos vocant.

Lithicolla.eſt gen⁹ colle qđ inuenies in.l.glucrẽ.Ste. Aberachcliatã:Albucaſis in.28.

Lithimũ vel althimũ. gd ẽ .l.lochachiuz g̃nũ culcul.

Lithodemõ:eſt lapis demonis qui dr̃ gagates.

Lithos.i.lapis.

Lithos emathides.i. lapis ſanguineus.nã ema ſãguis ⁊ dr̃:vel q2 ei⁹fricatura ſuper cotẽ coloꝛẽ ſanguĩeuz reddit:vel ꝙ ad oẽz fluo/

Lithogonia.gre.cõſuetudo lapidẽ generãdi ĩ renibus vel veſica.Demo.

Lithos galatitis.i.lapis lacteus.Ste.beçeheri.

Lithos pites.gre.ſilex lapis .ſ.q̊ ignis accẽdiꝛ.Sthe. marchaſita.

Lithoſiſtõ.i.lapis aluminis nã ſiſton xiſtõ.gre.alumẽ

Lito mãtinũ.i.gẽma q̃ i nocte lucens eſt.

Litia.i.valeriana.

Litis.i.folia diuretica oĩa.

Litiũ:gd eſt.l.hadhadh.

Litoſpermon.i. lapideũ ſemẽ eo ꝙ eſt dux vt lapis: ⁊ ſunt grana ſolis.l. culb. Diaſ.lithoſpmon. eraclion ⁊c̃. Pli.li.27.ca.ii.

Litoſpermonaſis.i.grana ſolis.

Litoꝛon.i.aconitum.

Litomeris.i.ſubtilis ſube.

Litocopꝛos.i.ſtercus lupi.

Litoſtiſtis.i.ſaxifragia.

Litron.i. vitrum.

Litridas vel litridium:gre. rubea tictoꝝ eritrodanũ.

Litropotib⁹.i.lapis rotũd⁹.

Litri.i.blitl. Almãſoꝛ.trac. 3°.ca°.18.

Litritos.i.cucumer agreſtis

Litreatin.i.vſnee.

Litrũbar. Litrũbari.i.cimbalaria.

Liuiſticum: eſt çuſara caſemum. Ste.

Lixãdra:gd eſt.l.muçadar.

Lixiuia:gd eſt.l. liſſiuia.

Lixofilon.i. cartafilago.

Lixoperitũ.i.medicamẽ infrigidatiuum.

Loba.i.folliculus teca cõtinens ſemina leguminuz. Hal.ca.dolih.

Lobarflua.i.bardana.

Lobarda eſt ſpecies calami aromatici.

Lobia.i.faſellũ: ⁊ eſt faſſus gallicus.

Lobirach.i. anabula.

Capl̃m. CCCCCV.

Lochachiũ. ara.gre.lichimũ.vꝉ habel.vꝉ alithimũ.lat.g̃nũ culcul.alchimũ. SERA.li.aggre.foliũ ei⁹ẽ ſilꝛ folio albena.⁊ eſt herba q̃ hꝫ venas ĩ groſſitudie pollicis ⁊ idicis longas.⁊ ſũt coſte ꝓpe terraz. ſicut ſcel:⁊ ſũt i eis nodi:⁊ naſcunꝛ i vnoq̊z nodo folia ſilia folijs balſami:⁊ eſt albũ mai⁹:⁊ ĩ ſũmitate ei⁹naſcunꝛ flores i vere ⁊ i pncipijs meſſiũ;quoꝝ coloꝛ eſt coloꝛ violarũ niſi q2 ſũt maioꝛes eis.⁊ qñ flos hꝫ fructũ magnũ in quãtitate ciceris plenũ dulcis ſapoꝛis.lat.vocaꝛ granũ culcul:⁊ herba ei⁹iuenit i locis vmbꝛoſis:⁊ iuxta radices arboꝛuz magnaꝝ ⁊ i locis humectis:⁊ tps collectiõis eius eſt ĩ tpe meſſis:virtus ẽ ca.⁊ hu.i 2°. POSSE.SERA. Mouet coitũ ⁊ auget ſperma ⁊ erectionẽ virge: ⁊ ꝓpꝛie qñ cõficiꝛ cũ melle vel miſceꝛ cũ ſiſamo:⁊ q vtiꝛ eo nimis icurrit colicã paſſionẽ:⁊ idẽ aucto.meſarugie qñ bibiꝛ poſt ipſuz vinũ facit ſodã ⁊ ꝓpe qñ toꝛreſcit. Capl̃z.CCCCCVI.

Lochalchada. ara.gre.⁊ lat. medulla oſſiuz. DIASCO.cap.đ medulla. Ois medulla recẽs ſine ſale mollitiue atq; virtutis mirifice eſt.iueterata v̉o ſine ſale recoꝛpoꝛatiue efficiꝛ ⁊ laxãdo. vex de oĩb⁹ medullis melioꝛ eſt ceruina. 2ª vitulina. tertia taurina. 4ª capꝛina. 5ª berbecina. vex medulle autũno colligende ſunt:q2 religs tpib⁹ mixte ſunt ſanguini: ⁊ in eo tpe oſſa fragilia ſunt:⁊ nũc demũ medullas eximere dhes cũ tu ipſe oſſe fracto eas exemeris. Multe.n.i iſtis fiunt i poſt vere. virt⁹ eſt oĩbus cal.⁊ malactica laxatoꝛia ⁊ pleroꝛtica vulnerũ:medulla ceruina puncta oĩum beſtiaꝝ venena expellit.ꝯficis aũt eã ex ſeuo:⁊ reponis ſilꝛ ſupioꝛibus adipib⁹:medulla oĩs leuiter mollire ⁊ laxare durities ⁊ tumoꝛes põt:recẽs ãt coloꝛaꝛ emollita ſupfuſa aq̃ ⁊ lintheolo expꝛeſſa: ⁊ iteꝝ ſiñ diſciplina lota purgaꝛ donec aq̃ purioꝛ fiat.tũc duplici vaſculo reſoluta eliquaꝛ detracta ſoꝛde ſeu purgamẽtis:⁊ rurſus moꝛtario finiꝛ coagulari: ſeruatur ãt in vaſculo terreo nouo ad vſum malacticã virtutem hñs:⁊ ſclirodes coꝛpis relaxãs. AVICEN.li.2.c. de medullis.ex medullis ꝯueniẽtioꝛ eſt medulla vituloꝝ ⁊ cerui.deide thauri:poſtea capꝛaꝝ:deide ouiũ ⁊ medulla gdẽ hircoꝝ ⁊ thauroꝝ ꝓpe nõ caſtratoꝝ eſt magis ſicca ⁊ medulla extremitatũ eſt magis pinguis: ⁊ medulla eſt calefactiua lenitiua abſterſiua multi nutrimẽti ſi digeratur ⁊ eſt bona duricieb⁹ ⁊ lapidoſitati illa q̃ eſt ſic̃ ceruoꝝ ⁊ vituloꝝ nõ ſicut medulla hircoꝝ:illoꝝ.n.medulla eſt ca.et ſic. Medulla ꝯturbat ſtõm ⁊ delet appetitũ: ⁊ oz ꝙ comedaꝛ cũ pipe ⁊ ſemib⁹:⁊ ipſa ſuppoſita cõuenit duritiei matricis:⁊ fugat vermes venenoſos.

Locinalion. Locualiũ.i.pẽtafilum.

Lofaber.i.nenufar.

Lofac.i. fruct⁹ mãdragoꝛe.

Lofaſar.i.aſſa fetida.

Logoar.i.berbena.

Logoç. Logoçi.i.acoꝛus.

Lohelibet.i.volubilis.

Lohenas.i.canfoꝛa.

Loelẽg.i.roſule.⁊ ſunt gdaz tumoꝛes nodoſi ſuſpecti q vocanꝛ roſule. Jſtõ vocabulũ poniꝛ i antidotario Damaſ.c.de oleo citrino:⁊ de oleo citrãguloꝝ.

Lobau.i.amomum.

Loleng.i.betonica.

Loletareb.i. arſenicum.

Loliban: Lolibani.i.affodillus.

Lolium gd eſt.l.vecia: ſceilem:ſcirim.Dia.

Loma eſt ſecũda ſpecies vlcerũ coꝛnee oculi. ſed loꝛa eſt aqua i vinacia macerata.

Lomalarius.i.vlcus in coꝛnea oculi ſꝫ paꝝ ꝓfundũ.

Lomẽtũ.i.farina fabarum.

Capl̃m. CCCCCVII.

Lonchitis ſm Diaſ.ẽ ſpẽs gladioli hñs folia poꝛro ſilia ſed latioꝛa ⁊ ruffa.multas hñs ſup ſe radices virgas ſpãſas ſup terrã;⁊ ramos decliues ſuper terrã i gb⁹ſunt floꝛes ſilꝛes pellicino:ſed foꝛma eoꝝ eſt vt gete:⁊ albũ hꝫ ĩ medio ſic̃ roſtrũ ⁊ labꝛũ iſanũ: ⁊ ſic̃ lingua eſt ſemẽ ei⁹ latie ſilꝛ ⁊ trigonũ ⁊ longũ:vñ ⁊ lochintbis appellatũ eſt. Radix eſt ei ſilꝛs dauco naſciꝛ locis aſpis ⁊ ſic. PLINI.li.25.ca°.9°.lonchitis.folia hꝫ rubicũda ſemẽ nigrũ ſilꝛ comedoꝝ q̊ꝝ oꝛa patẽt:⁊ oblõgũ i ſilꝛitudinẽ lãceaꝝ radicẽ vt daucus. Radix ei⁹cũ vino bibita vꝛinã ꝓuocat. Jtẽ Diaſ.⁊ Aui.barbatũ.Eſt ⁊ ſm gen⁹ lõchitis folia hñs ſicut ſcolo:ſed aſpera. POSSE.folia ei⁹impoſita vulnerib⁹tumoꝛẽ nõ admittũt bibita cũ aceto ſplenẽ ſiccãt. GALIE.ſep.ſim.phar. Ei⁹ gdẽ ſemẽ triãgulũ hꝫ ſilꝛ lãcee ſm figurã. Radix gdẽ ſilꝛs eſt aliq̃lꝛ paſtinace:⁊ ꝓpterea vrinariũ eſt pharmacuz:eius vero qui ſilꝛs eſt ſcolopẽdrie folia viridia gdẽ ad cõſoliditatẽ vulnerum ſunt idonea.ſicca v̉o ꝑ oximel bibita ſplenes ſcliridos ſanat.

Lonicis.i.mentaſtrum.

Loꝛaſcium.idem.

Lopinas.i. auripigmentuz. ſed lepnias fragidos.i.terra ſigillata. gdaz tñ exponũt ꝙ ſit auripigmẽtũ: lꝫ nõ vere ſicut apparet i.l. lepnia.

Lopoſermatis. Loptoſpermatis.ſemẽ ẽ q̃ſi ſpma .i. ſemẽ herbe q̃ frãgit lapidẽ ⁊ eſt granum ſolis.

Loꝛa.i.aq̃ i vinaceis macerata. Pli.li.14.c.10. vinuz

qđ dicitur pucciolum.

Loꝛaſciũ.lõtis.i. mẽtaſtrũ.

Loꝛaſen.i.pulegium.

Lothometra. lothos. lotus eſt ſpẽs trifolij. Dia. Pli. li.22.ca. 21.

Lotium.i.vrina .Dia.

Loton.i.faria fẽugreci Dia.

Lotos eſt arboꝛ mella vel agrifoliũ.l.faba greca. et granũ aneſcen. Dia. quaz calligarij roſuz vocãt. ⁊c̃. Pli.li.13.ca.17.⁊.18. ⁊ lib. 16.ca.31.

Capl̃m. CCCCCVIII.

Lotura plũbi ſm Diaſ. Accipe moꝛtariũ plũbeuz ⁊ piſtellũ plũbeũ ⁊ mitte aquã ⁊ tere q̃diu nigreſcit ⁊ poſt liq̃ ꝑ linteolũ ⁊ refũde ⁊ adde aquã ꝙ poſſit meli⁹ liq̃ri: h̄ fac q̃diu ſufficiat: ⁊ poſtea dimitte reſidere i moꝛtario plũbũ ⁊ tere lauãdo ſic̃ lauaꝛ cadimia q̃diu aq̃ limpida ſit. Alij v̉o ꝯbuſtũ plũbũ terũt ⁊ lauãt diſciplina ſupioꝛi. Multi v̉o limaturã plũbi terũt ⁊ lauãt diſciplina ſupioꝛi. POSSE.DIAS. Eſt fri.ſtiptica.parapalaſtica.malactica.alta vulnera replẽs.reuma oculoꝝ abſtinẽs ſupflue carnes creſcẽtes vulnerib⁹ depaſcit:fluxũ ſanguis vulneꝝ bñ ſtringit ani vulnera ⁊ ꝯdilomata cũ oleo roſa. medicaꝛ:vulnerib⁹cicatricẽ iducit:tãtã efficaciã hꝫ q̃tã ⁊ ſpodiũ vel tutia:q2 ſcariotica ẽ.oĩa iſta iuenies i.l. balas.

Lubẽ.lubẽ Cõder.ara.thus .i.olibanũ.gre. libanon.

Lubia. Lubit. Lubie.ara.i. faſeoli.

Lubieta. Lubꝛie.i.almes.

Lublet.i.lupullus.

Lebuc.ara. eſt arboꝛ cuius gũmi ẽ ſtoꝛax. arboꝛ ſigie eſt ſeniari ſpecies.

Lucapſas.i.ſeniar.Ste.i. lactuca aſini.

Lucar.i.arſenicum.

Lucaridis.eſt lapis egipti⁹: q̊ fullões vtũꝛ ad dealbationẽ pãnoꝝ:q i aq̃ velociter ſoluiꝛ: ⁊ eſt ſatis ſtipticus. AVICEN. 2°. cañ. ⁊ ẽ i coloꝛe lapidis boraç. lubꝛicus vt ſapo ſꝫ durioꝛ.

Lucath.albedeneb.ẽ boꝛax quo aurum adheret.

Lucefaſon.i.mentaſtrum.

Luchabat. barbarica ẽ qđdã qđ eſt ſicut hermodactilus ⁊ oꝛitur in affrica: ⁊ eſt tapſus barbaſſus.

Capl̃m. CCCCCIX.

Luchia ara. vel lẽgibi.lat.faſcolus. SERA. lib. aggre.ca.luchia ſiue lubia.auc.Diaſ. folia hꝫ ſilꝛia folijs plãte q̃ dr̃ cuſſus.niſi q2 ſũt mollioꝛa. ⁊ rami ei⁹ ſũt ſubtilioꝛes ſilꝛes filis adherẽtes herbis gb⁹ appꝛoximãt ⁊ elõgãꝛ multũ donec ſit vmbꝛaculũ ſub eis. ⁊ hꝫ vaginas ſubtiles ſilꝛes vaginis fenugreci:niſi q2 ſũt lõgioꝛes eis ⁊ pinguioꝛes:⁊ iteri⁹ videnꝛ q̃ſi varij diuerſi coloꝛis:q2 q̃dã trahũt ad albedinẽ q̃dã ad rubedinez.⁊ comediꝛ hic fruct⁹ elixus ſic̃ comedunꝛ ſpagi.eſt ca.⁊ hu. ꝑ. POSSE. SERA.g̃nant mltã vẽtoſitatẽ.ꝓuocãt mẽſtrua:iflãt:generãt hũoꝛes flãticos groſſos.ſũt mali ſtõ:⁊ rubei ſũt groſſioꝛes ⁊ qñ ſumũꝛ cũ ſinapi ⁊ comedũꝛ:ſinapis ꝓhibꝫ maliciã eoꝝ:⁊ albi gdẽ ſũt multũ hũidi:⁊ ſꝛ g̃ues digõni.⁊ ciminũ iuuat ad digõnẽ eoꝝ:⁊ comedere eos calꝛos cũ almuri oleo ⁊ cimino:⁊ ñ comedaꝛ coꝛtex eoꝝ exterioꝛ: ⁊ bibiꝛ poſt eos vinũ paꝝ groſſũ.⁊ ꝑpati cũ aceto ſũt difficilis digõnis ꝑꝑ ſiccitatẽ aceti.⁊ de ꝓꝑetate eoꝝ eſt ꝓuocare mẽſtrua:⁊ maxie rubei ex eis:⁊ ipſi ſũt boni pectoꝛi ⁊ pulmõi ⁊ faciunt ſõnia mala. AVEROIS.li.colliget.ca.de faſeolis.lẽgibi faſeoli d̃clinãt ad ca.⁊ hu.⁊ ipiguãt coꝛp⁹ ⁊ ꝓuocãt vrinã ⁊ ſãguinẽ menſtruũ ⁊ laxãt ventrẽ ⁊ ꝓpꝛie rubei. iducũt ſomnia mala ⁊ faciũt vertiginem.

Lucifalidon.i.ſponſa ſolis.

Lucoiolon.i.viola alba.

Luconax.i.alumen.

Luctribos.lucubꝛos.i. taſſus barbaſſus. herba lucernalis v̉baſcus flõmos Dia.eo ꝙ ſit apta ad luia accendenda.

Lucublet.i.pſillium.

Capl̃m. CCCCCX.

Luf. dꝛagõtea:belda:ſarcdarecon vel aſclepias. ara. gre.dꝛagõtiũ.lat.ſerpẽtaria:vel viperina vel collũ dꝛaconis. DIAS.ca.de dꝛagõtea ſiue vt alij aſclepas folia hꝫ aarõ ſilꝛia:ſed plꝛa ⁊ mioꝛa.cui⁹ virga vꝉ ha ſta duobus cubitis ẽ lõga:⁊ ipſa varia ſilꝛs ſerpẽti.liuoꝛes.i.maculas purpureas hñs ſolidas vt digit⁹ i q̃ ſemẽ ẽ ſilꝛ botruo ꝑ̊ coloꝛis viridis.poſt maturitatẽ v̉o coloꝛ eſt ei ſilꝛs croco ⁊ eſt guſtu moꝛdax:radix ei⁹bulbi:hꝫ rotũditatẽ ſilꝛez aaron cũ coꝛio tenui naſciꝛ vmbꝛoſis locis ⁊ oꝛtis. SERA. li.aggre.ca.luf.i.dꝛagõtea.⁊ eſt maioꝛ ⁊ mioꝛ.vbi ſciẽdũ ꝙ maioꝛ eſt q̃ vocaꝛ ſerpẽtaria.⁊ illa hñs folia criſpa q̃ põiꝛ hic.ſed mioꝛ eſt illa q̃ vocaꝛ aarõ:⁊ eſt illa hñs folia plana ꝑ q̃.l.aaron. GALIE.6.ſim.phar.c.đ ſpẽtaria.ſuba radicis eius ſubtilioꝛ ẽ ſuba radicis aarõ.⁊ i ſapoꝛe ei⁹ ẽ acuitas ⁊ amaritudo ⁊ ſtipticitas pauca ⁊ eſt ca .⁊ ſic.in pꝛinci. IOAN.ME. ca.de luf.eſt plãta q̃ dr̃ coludra cõis ⁊ eſt ex ea alia plãta hñs folia plana ⁊ alia criſpa:⁊ radix plane eſt exteri⁹ad nigredinẽ tendens.iteri⁹ v̉o ẽ alba.criſpa v̉o exteri⁹ cineritia.iteri⁹ alba ad citrinitatẽ declinãs: ⁊ ſuper vtriuſq; radicẽ eleuãꝛ ſtipites hñtes maculas i modũ ſerpentis. Melioꝛ ꝑs totius plãte eſt radix.⁊ melioꝛ radix ẽ groſſa ⁊ ꝯpleta oꝛta i locis liberis.⁊ meli⁹ tps collectionis ei⁹ eſt ver ⁊ ꝑ̇ncipiũ eſtatis: ⁊ criſpa calidioꝛ ẽ plana.plana ca.eſt i ꝑ̇n.criſpa i.2°. GALIE.dixit. plana ca.ẽ i ꝑ̇n.ſcõi criſpa i fi.⁊ virt⁹ eſt:⁊ in vtraq; eſt calꝛitas ⁊ acuitas q̃ſi poſita i ſupficie cũ ſuba terrea ẽ vicẽs plus.⁊ vtraq; ẽ abſterſiua iciſiua penetratiua apitiua ſubtiliatiua hũoꝝ groſſorũ ⁊ viſcoſoꝝ adherẽtiũ.criſpa ãt ad hec oĩa eſt foꝛtioꝛ.nocet vtraq; acuitate ſua ſtõ ⁊ epati debili faciens reumaticationẽ ⁊ moꝛdicationẽ:⁊ reumatiçat ad ſtõm mãs a mẽbꝛis vicinis. coꝛrigiꝛ ꝑ̇mũ nocumẽtũ ſi ꝓpineꝛ cũ rob aut melle paſſulaꝝ aut ſpẽbus alefãgie.⁊ 2ᵐ nocumẽtũ coꝛrigiꝛ ꝑmiſcendo ei aligd ex medicis ſtomaticis ſtipticis ſic̃ eſt maſtix ⁊ citonia:⁊ ꝓpinare trociſcos diarodõ poſt eius exhibitionẽ tollit nocumẽtũ ipſi⁹. POSSE.DIAS.ſemẽ ei⁹ expꝛeſſũ v̉tutẽ hꝫ i ſucco.nã addito ſibi oleo doloꝛẽ auriũ ꝯpeſcit lane iunct⁹ i narib⁹ addit⁹ polippos maxie curat:⁊ cancros optime ſanat.ſemĩs eius.30.grana cũ puſca bibita caligines oculoꝝ emẽdat:floꝛes eius cũ ceperit matureſcere ſi a muliere ꝑgnãte fuerũt oꝛdinati aboꝛſũ faciunt virt⁹ eſt radicis ei⁹ calꝛa.vñ oꝛthonoicis moꝛe ellectuarij accepta medicaꝛ tuſſientib⁹ ⁊ catarrũ hñtib⁹ maximuz ꝑ̄ſtat effectũ.toꝛacis tumoꝛes curat nõ reuerſuros maxie ſi aſſa aut cocta accepta fuerit ſicca tũſa ⁊ i puluerẽ ducta melle addito oĩa ſilꝛ facere ꝑ̄t diuretica ẽ vẽtrez ſtimulat cũ vĩo bibita.vulnera ſoꝛdida fagedẽica cũ bꝛionia alba ⁊ melle purgat cicatrices curare facit.ex q̃ colliria ad puſtulas nec̃e fiũt.aboꝛſũ facit ipoſita.dr̃ ꝙ ſi gs ex ea radice ſe tinxerit tut⁹ ab icurſu ſerpẽtũ ſeruaꝛ.aceto mixta maclꝛas limpidat.folia ei⁹ recẽtib⁹ vulnerib⁹ nec̃arie adhibenꝛ.elixatura ei⁹ adhibita ꝑnionib⁹ maximũ ꝑ̄ſidiũ ẽ. ſucc⁹ radicis eius caligines ⁊ glaucomata ⁊ pterigia detergit. radix ipſa d̃cocta ⁊ comeſta ꝓdeſt. Jn iſulis gbuſdã oꝛiẽtis melle addito comediꝛ. ẽ.n. feruẽtis ⁊ recoꝛpatiue v̉tutis quã greci mẽtaſincreticã vocãt. Jtẽ ex ipſa colliria cum melle confecta atq; foꝛmata fiſtulis aptanꝛ.facit ẽt ad d̃tractionem tardãtis vrine cũ melle linita polippos ⁊ cãceromata conſumit.odoꝛ radicis atq; herbe ꝯceptionẽ vteri mox fracturã coꝛrumpet.ſeminis eius grana.30.illud efficiunt acrioꝛ eſt que Aarõ amarioꝛ ⁊ calidioꝛ: ⁊ eſt extenuatoꝛia plus in ſe:⁊ hꝫ vim aliquam ſtipticaz cum parua acredine

vel amaritudīe.ꝰRadix āt plus oꝑatiua.purgat.n. viſcera ⁊ extenuat pingues ⁊ glutioſos hūores:⁊ad vulnera malicioſa optimū medicamē ē:qꝛ purgat ⁊ emēdat fortiter cū aceto trita ⁊ linita alfos tollit.folia vͦ eiꝰ vulnera ⁊ plagas recētes exercēt. GALIENVS.mūdificat ⁊ apit opilatiōes epatis ⁊ ſplenis ⁊ renū:qꝛ ſubtiliat hūores groſſos ⁊ viſcoſos:⁊ ꝯuenit multuꝫ vulneribꝰ malis ⁊ abſtergit ea ⁊ mūdificat fortiter.⁊ virtꝰ folioꝝ eiꝰ eadē:⁊ ſeminū eiꝰ ē fortior folijs ⁊ radice:⁊ iō curat cācroſa apata ꝗ fiūt i naribꝰ ꝗ noiant multoꝝ pedū.⁊ ē polipꝰ:⁊ ſuccus luſ mundificat maculā oculi ꝗ fit ab vlcere:⁊ liniūt cū ea qdā caſeū recentē exteriꝰ:qꝛ cuſtodit eū ⁊ ꝓhibet a putrefactiōe. Et idem eodē li.caͦ.dragōtiū.ſiue ſerpētaria.hꝫ qdē aliqd ſilē aarō tā i folijs ꝙ̄ i radice:ſed acriꝰ ē eo ⁊ amariꝰ.iō magis calefactiuū ⁊ magꝭ ſubtiliū ꝑtiū:hꝫ āt leuē ſtipticitatē quādā ꝗ ꝯcurrēte cū ꝑdictꝭ duabꝰ ꝗ̄litatibꝰ acri ⁊ amara efficaciſſimū fit pharmacū.ꝰRadix tn̄ expurgat viſcera oīa ſubtiliādo groſſos ⁊ viſcoſos humores malos.aſſūpta vͦ vlcerū eſt optimū pharmacū.expurgat.n.⁊ mūdificat fortiter tā cetera ꝗ mundificatiōe indigēt ꝙ̄ morfeas cū aceto.folia vͦ virtutē ꝯſilē hn̄tia tā vlceribꝰ ꝙ̄ vulneribꝰ leſum neruū hn̄tibꝰ ꝯueniūt.quātū qdē minꝰ ſūt ſicca tāto magꝭ ſolidāt.Nā ſicciora acrioris virtutis ſūt ꝙ̄ ꝯueniat vlceribus.credit āt ⁊ caſeū hūidū ⁊ putreſcibilē cōſeruare exterius ei appoſita ꝑꝑ ſiccitatē ꝯplōnis.fructꝰ āt violētior eſt ne dū folijs ſꝫ ⁊ radice.ꝗre cācros ⁊ polipos exterminare credit.ſed ⁊ ſuccus eiꝰ ꝗ ſūt i oculis expurgat.Et idē i li.de cibis.ca.de dragōtea.⁊ huiꝰ radicē decoquētes bis aut ter vt deponat qḋ medicinale comedere aliqn̄ damꝰ ⁊ radicē. Aaron qn̄ fortiori idiget ꝟtute ꝗ ſm pectꝰ ⁊ pulmonē cōtinēt viſcoſa ⁊ groſſa. IOANNES.MESVE.ſolōe educ flā ſubtile ⁊ groſſū ⁊ mundificat ⁊ ꝯfortat renes ⁊ ꝓuocat vrinā excitat coitū:⁊ eſt ex rebꝰ mūdificātibꝰ pectus ⁊ pulmonē:⁊ ꝯfert eis ſuꝑ qbꝰ timet̃ freq̄ntia anhelitꝰ vel aſmaticis ꝑꝑ exuberātiā humoꝝ viſcoſoꝝ i eis ⁊ ꝑꝑe lohoc ex eius ſucco cū melle ⁊ rob.qn̄qꝫ ēt admiſtrat̃ cū ouis ⁊ valet ſilr.⁊ dixit Democritꝰ.iuuamētū vtriuſqꝫ ſpēi eius magnū eſt emoroidaꝝ doloribꝰ ⁊ vētoſitatibꝰ eoꝝ ſm omnē modū admiſtratōis ipſiꝰ ⁊ ſumptū ⁊ emplātū.⁊ nos expti ſumꝰ ſuꝑ humore crudo q eſt i ſtō ⁊ renibꝰ.Et dixit Hal.reſoluit duricies ⁊ apata dura ſplenis ⁊ alioꝝ mēbroꝝ.⁊ cōuenit vlceribꝰ fraudulētis ⁊ fiſtulis.⁊ cōſumit additiones carniū i naribꝰ:⁊ ꝓhibꝫ fieri i eis corroſionē ⁊ cācrū.Succus āt eiꝰ diſtillatur i aure cū melle ⁊ ꝯuenit tīnitui ⁊ ſurditati ⁊ dolori auriū:⁊ abſtergit ipſiꝰ ſordicies ⁊ excitat vlcera eius.vtraqꝫ eius ſpēs eſt ex rebꝰ mūdificātibꝰ faciē:⁊ auferunt feditatē cutis:⁊ delēt pānū ⁊ lentigīes ⁊ morfeā ꝓprie cū melle ⁊ ſtercore capraꝝ ſuꝑ podagrā ⁊ ꝯcuſſionem neruoꝝ:⁊ ꝯuenit eoꝝ doloribꝰ ⁊ ſuppoſitio fcā ex eo educit menſtrua ⁊ facit aborſuꝫ ⁊ dicitur ꝙ fugat ſerpentes ⁊ vermes venenoſos.

Lufaba.lufabar.ara. ideſt mādragora.Jabroab.
Lula.i.margarita.
Lumbrici terreni. quid ſūt .l.taratiꝫ.
Lumbricus lōgus ⁊ latꝰ.i. vermis q orit̃ i inteſtinis hoium:⁊ vocat̃ ſolea vel cingulum.
Lumbrieb.ideſt aaron.
Lulatiꝫ.Lulatin.i.indicū.
Lulep eſt ſpecies volubilis que dicitur lupullus.
Luliam.Lulian.i. vſnee.
Lulientia.ſūt ſpēs limaciarum.Ciliciaria.Pau.
Lulifar.i.balauſtia.
Lulo.ara.margarita.
Lumbealmur.i.ſtorax liquida.Hal.zͦ.ḋ ſimpli. meḋ. caͦ.primo.diſtin.3ᶜ.
Lulme.Lulmei.ideſt arbor ſtoracis liquide.
Lulolion.i.aſpaltum.
Luloſar.i. nenufar.
Lumi.i.limocellum.
Luminapia.i. tapſus barbaſſus.
Lunaparim.i.aſpaltum.
Lunaſap.i.amomum.
Lunaticus.i. epilenticus.
Luparia.ē herba iterficiēs lupos:⁊ potiſſime pulnis factus ex ea.⁊ quidā falſo dicūt ꝙ eſt radicula ſiue elleborus niger:imo ē herba ꝗ aliter vocat̃ ſtrāgulator adip.⁊ ē aconitū.
Lupis gre.miluus auis.
Lupus piſcis.gre.turna.lutius.
Lupillus.i.vitis nigra.
Lupinus ſemē notū. multi fabā egiptiacā dixerunt: ſed falſo.pro pondere eo vtētes.apud Joānē Serapionē in.7.cͦ.de ꝓbōne tiriace ē pōderās auꝛ.i.⁊ 5.ſed nr̄i lupini ñ ſūt tāti ponderis.l. tarmus.
Lupinus regalis: vel ſilueſtris.quid eſt.l.tarmus.
Lupullus.qd ē.l. Jeblech. eſt ſpecies volubilis hn̄s folia ſilia folijs vitis aſperima.flos eiꝰ eſt ſicut ampulle adherētes ſil ⁊ ipſa plāta ſerpit i ſepibꝰ.a gallis ⁊ theotonicis .hūil dr̄ cuiꝰ florē i medōe ponūt.
Lupus eſt qḋdā aial oibus notū:eiꝰ ſtercus ⁊ corium hn̄t ꝓprietatē ꝯ colicam ſicut inuenies in .l. ſmꝰ.
Luteanis.luteaniſon.i.cimbalaria.
Luthe ꝰ color.i.color geneſtre ⁊ vitelli ouorum.
Luti alecta.i.terra ſigillata
Luti almes.i.almea.
Lutifarion.i.ſatureia.
Lutum albur.i. purum.
Lutū aneſubrū eſt ꝗdā confectio ſic nominata.
Lutum aneſiburior eſt lutum armenum.
Lutū chimolea.vel lutū diuinum.i.chimolea.gimolea bolus armenus.
Lutū armenuꝫ qd eſt.l. canarmenum.
Lutum comeden.eſt lutuꝫ qḋ dr̄ cuboçad.i.ad comedendū. SERAPION eſt ſemen albū habēs ſaporem māne.
Luterum.quid eſt .l. mola.
Lutron.gre.balneuꝫ. lauacrum.ablutio.
Lutum aucto. Serapi.ſm Diaſ.facit oculos nigros puerorum.
Lutum lune.i.lutū ſamiū.
Lutum magra.i.terra ſinopida.⁊ terra ē rubea carpētariorum.
Lutū ſigillatū.Auicē.i.terra ſigillata.Diaſc. lēnias frigius:⁊ eſt rubea.
Lutū abſolute.Dia.gicenō ideſt cenum.
Lutuꝫ terre maſticis .i.giſchia. Dia.qꝛ in iſula chio ſolum maſtix oritur.
Lutum vitis.ideſt giſampelos.Diaſco.

Caplm. CCCCCXI.

Lutū ſamiū.giſſamia qdā dicūt ꝙ ē bolus armenus ſed Aui.li.z.dic lutū ſamiū.i.talk.vl ſtella terre.qḋ ideꝫ ē.Jnqt Hal.nos vtimur ex ħ qḋ noiatur ſtella. Ego aūt dico ꝙ hoibꝰ videt̃ ꝙ illḋ eſt talk.veꝝ de talk.diximꝰ ꝙ iuenit̃ in iſula cypri.⁊ dixit idē Hal. p̊ ⁊ 4ͦ de ſimpli.medic.caͦ.zͦ.lutū ſamiuꝫ eē ſicut lutū ſigillatū i retentione ſanguis:⁊ i rebꝰ alijs eſt pluris notabilitatis ꝙ̄ ſigillatū ⁊ eſt viſcoſū tenax glutinatiuū nō indigens ablutiōe. POSSE.ꝓhibet apata ca.in iceptiōe ⁊ cōuenit aduſtioni ignis:⁊ ꝯfert in principio podagre linitū ⁊ ꝯuenit fluxui ſanguis a matrice ⁊ cum egeſtione.

Luularim.i.indicum.
Luxatio.i. membrorum cōquaſſatio.
Luyſar.luyſari.i. antimōiū
Luyula.quid eſt. l.alelluya bachaelb.
Luçacadeneb: capiſtrū auri.ara.ſ.id ꝗ auꝝ adheret
Luçacadeneb .i.capiſtrum auri.
Luçach.Luçachs .i.arbor fraſſinus.
Lymos per.y.eſt peſtilētia: ſꝫ limos ꝑ i iota ē fames.

M Littera. ita ſe hēt apud grecos et arabes ſicut apḋ nos ni ſi ꝙ apud grecos eſt liquida.
Maafilon.ideſt peucedanum.

Caplm. CCCCCXII.

Maleb. maalech.ara . exponit̃ in li.ꝰRaſ.de lapide.qui nominat̃ i ligua hiſpanica arçeuo.⁊ ego ꝗſiui ab hiſpanis qd eēt arçeuo ⁊ oñdert̃ mihi agrifoliū. veꝝ arabs dixit mihi ꝙ eſt arbor quā nō hēmꝰ i partibꝰ nr̄is.Agrifoliū vͦ dicebat vocari trachacharab.Ste.mehelehū. inqt vocat̃ gre. kiſamū.ſꝫ trahamalhaui mahaleb ē medulla fructꝰ ceraſi domeſtici vel ſilueſtris:⁊ eſt i veritate medulla ceraſi ſilueſtris cuiuſdā:ꝗ mulieres arabū vtunt̃ i oleo quo vngūt capillos ſuos. ⁊ alio nomine vocat̃ nere:⁊ eſt arbor ceraſi ſilueſtris. SERAP.li.aggre.cͦ.mahaleb.auc.Dia.eſt arbuſtū qḋ ſilat̃ arbori alcamie i magnitudine ſua hn̄s folia ſilia folijs oliue:niſi qꝛ ſt̃ fortiora ⁊ latiora eis:⁊ hꝫ fructū ſilem fructui maſticis nigrū:i cuiꝰ ſapore ē dulcedo:⁊ ē fructꝰ eiꝰ aliqn̄ ſicut i racemis:⁊ naſcit̃ i locis agreſtibꝰ: ⁊ folia eius ſūt ſtiptica. POSSE.SERAPIO.Folia eius ꝯferunt vlceribꝰ oris qn̄ maſticāt̃:⁊ fit cū eis collutio.⁊ qn̄ bibit̃ decoctio granoꝝ eius ꝓuocat vrinā ⁊ dicunt alij ⁊ mēſtrua.Et dixit Hal.in lib.9.tractatuū.ſūt qdā q putāt eſſe carpobalſamū.⁊ iā diximꝰ de eo i caͦ.balſami. Et idē auct. Aben me.eſt cali.⁊ mollificat ⁊ ꝯuenit dolori ylioꝝ. ⁊ qn̄ bibit̃ ꝯuenit nauſee:⁊ eſt vna ex medicinis ꝗ excutiūt ſuꝑfluitates a corꝑe ꝗ ipinguāt ipm̄:⁊ expellit lūbricos ⁊ aſcarides ⁊ cōuenit podagre:⁊ frāgit lapidē.Et idē auct. Albaſari eſt ca.ī zͦ.ſic.i pͦ.frāgit lapidē i renibꝰ ⁊ veſica:⁊ ꝓuocat mēſtrua:⁊ ſedat dolores.ꝯfert̃ ab andragē ⁊ abuahiū. ⁊ meliꝰ ex eo ē illud qḋ ſilat̃ margaritis minoribꝰ: ⁊ hꝫ bonū odorē.Et idē auc.Yſaac benarā.almahaleb.ſt̃ ex eo albū ⁊ nigrū ⁊ viride.⁊ albū hꝫ ꝑua gn̄a:ita ꝙ maiꝰ ex eis eſt ſic cicerula:⁊ ē i iſula.⁊ minꝰ ex eo ē illḋ de hiſpania . meliꝰ ex eo ē albꝰ ⁊ mūdus ⁊ purioris odoris.deteriꝰ vͦ ex eis eſt nigrū:⁊ admiſtrat̃ medulla eiꝰ cū cortice:⁊ cortex eiꝰ eſt niger ⁊ exteriꝰ ⁊ iteriꝰ albꝰ:deferūt̃ a mōte leluā:⁊ de drogehel ⁊ de nachāt arbores grādes.⁊ colligit̃ i ſeptēbri : ⁊ illḋ qḋ de ipſa vtimur eſt granū.⁊ cortex eiꝰ eſt ca. i.zͦ.ſic.in p̊. frāgit lapidem renum ⁊ veſice.⁊ idē auc.ꝰRaſis. mahaleb eſt ca.⁊ mollificat ventrem.

Mahachematio.i.ſuccꝰ cauliculi agreſtis.
Mahathematicon idem.
Mahata.ſi inuenit̃ male eſt ſcriptuꝫ. nā debet dicere nabata.⁊ qd ē.l. nabata.
Mahoth.mahroth radix eſt ſilis anuiden.ſꝫ debilior.
Mahrabinch.i.geneſtra.
Macaros .i. mararos.
Macedonicū.olixatrū.ypoſelinū eſt ſpecies apij.
Machalū.i.bdellium. Ste.
Maciana.mala quedā ſunt Diaſ.l.mala matiana.
Macronoxia gre.lōga egritudo:makronoxia.
Macer.i.cortex mali punici
Macerij amomū . Maceriam idem.
Macharo.i.meçereon.
Machi.i.colirium.
Machir.Macis. quid eſt.l. ſiſtoſe.
Macroſia.i.egritudo lōga.
Macropiper.i.longū pip.nā macros.i.longū .l. falfel.
Macton.i.cataplaſmata fenugreci.
Madac.madachi.i.bdelliū. Madilien idem.
Madafon.i.apium riſus.
Madiera.i.naſturtium.
Madion.Mageſur.i.vſnee
Magidas.i.rotulas placentulas. Hal.
Magit.i.cibaria de lacte.
Magnes.i.lapis calamliarꝭ
Magnetin . ē ſpecies marchaſite.
Magnifia.i.aqua.
Magmata.i.feces vnguētorum.Pli.li.13.c.z.
Magniflos eſt herba dicta filius ante patrem.
Magra quid eſt.l.meçgreb. gre.ſinopida.terra rubea ꝗ carpētarij ligna ſignāt.
Magrafon.i. pentafilon.
Magron.i. polium.
Maguagua.i. marrubium.
Maguderis.ſm Piliniuꝫ .i. caulis.Laſerpij .ſ. ſtipes ſilfij.li. 19.c.3.
Magur.maguri.i. ātimōiū.
Mahalech.i. maaleb.
Mahamode.ara.i. ſcamōea lib.de docᵃ.ara.
Maharoth.Auic.i. radix ſiluij.vel anuiden ara.
Mahat.qd eſt.l. darſiſahaꝫ.
Maiomo.maimo grec.i . ſimia.li.ō docᵃ.gre.pithici.
Maiorana ſanſucus quidaꝫ amaricū dixerūt ara. meçeniꝰ vocat pro ꝗ.l. mercenius.
Maiſabon.i.afronitrum.
Maiſach . Maiſachi. ideſt berberi.
Malagma.Dia.mellilothos caſ.fc.in antidotario.malagma poliarchion.i.plurium principatuuꝫ.ſ. emplaſtrum. Alex.
Malagma.cataplaſma diadit.emplm̄ mollitiuū vl leue idē. Cor .cel. lib. de docᵃ.gre.Hal.io. memit̃. capͦ.zͦ.
Mala apia.que Pau.cōmēdat ſunt mala predulcia: cuius teſtis ſū. nā puſij ⁊ rome vidi ⁊ comedi.
Mala aurea.i.coçula vl criſomila: vel harchocha.
Malabatrū eſt foliū indum ⁊ illud qḋ Aui.noiat folium ⁊ ipm̄ nō eſt illud folium quo nunc vtunt̃.nā Diaſ.malabatrū inqt putauerunt multi eſſe nardi indici foliū :ſed fallūt̃ ⁊c̃.Pli.li.iz.c.z7.Malabatrū arbor in ſyria folio cōuoluto arido colore ⁊ infra laudatius ex india venit in paludibꝰ vbi gigni credunt lenticule mō odoratꝰ ꝑ quo. l.ſedis.
Malacoru.i.dragōtea.
Malachita que oēm duriciem emolliunt ⁊ ſoluunt. Hal.in dinamidijs.
Malacticū.i. mollitiuuꝫ ſaniem faciens.
Malacticon.i.relaxatiuum.
Malachi.molochia. i. malua.chibeçi cubeçi.Ste. Paulus.
Malachium.i.nigella.
Mala citonia.qd ſūt.l.cuſſa
Malachia.i.molles piſces. vocabulum eſt Hali.i dinami.cap. de generātibꝰ groſſū humorē.⁊ capͦ.de generātibus crudos humores vt pulpi ſpie vligines calamare ⁊c̃. Alber. de aialibus.lib.i.cap .3ͦ.
Malachin.i. bdellium .
Mala gn̄ata.qd ſūt.l. hurnā
Malalipue.i.ſtorax.

Caplm. CCCCCXIII.

Mala matiana.exponit yſido.ꝙ a loco dicunt̃ .qdaꝫ vͦ nō exponūt ſilr̄ia: vulgari tamen hiſpāico ēt domeſtica oīa matiana dicuntur. DIASCO.matiana cū adhuc imatura ſtiptica ſunt ⁊c̃.in alio tn̄ caͦ.exponit ꝙ ſunt eſtiua.Apud Sera.vͦ ex verbo Dia.hētur ꝙ colliguntur in vere.⁊ Aui.in hoc concordare videt̃ . nā dicit ꝙ nocent neruis ꝓprie vernalia ſicut dicit Diaſ. ⁊ in de viribus cordis dic ꝙ ꝯfortat cor.

Capl'ꝫ.CCCCCXIIII.

Malamuſch. ara.gre.narfeſtica. vſnee vel lanugo.⁊ inueſtit arbores granatorum.Aſnee.ara.eſt albi coloris ⁊ boni odoris. SERAP. ca.malamuſch.aucto.Yſaac Benaraꝫ. ⁊ eſt malū granatū ꝑuū apertū ſicut roſa:⁊ colore ſuo intra albedinē ⁊ rubedinem ⁊ citrinitatē:⁊ in medio ſui hꝫ florē cuius color ē ſicut color eiuſdem.ſapor eius eſt pōticus:⁊ eſt odorifeꝝ: et eſt frigidū in prinͦ.ſic.in zͦ.⁊ idem auc.Hal.muſcus malorum granatoꝝ.i.lanugo.ꝓprietas eius eſt attēuare ⁊ ſubtiliare.⁊ loco eius poteſt poni pōdus eius de cimīo carmeno.⁊ tertia pars pōderis de coſto:⁊ hꝫ virtutem ſicut nardus:eſt ca.⁊ ſic.in zͦ.flos eius arboris dicitur narfeſtica. ⁊ grece balauſtion.⁊ eſt frigidus:⁊ conuenit ſtomaco ⁊ epati calido.l.aynech.

Mala punica.i. mala gn̄ata.
Mala probaratrū.i. folia vl ſuccus feniculi.
Mala ſtoraca . Mala ſtorica.i.ariſtologia rotunda.
Malum ſtoracum.idem.
Malakiſagria.i.malua agreſtis.
Malaſſat.i.mollit.
Malatina apud Pau.ca. de egritudinibꝰ nariū. confectio trociſcorum condiſi duorum.
Malauicum.grece. mollitiuum.inde.
Malaxare.i.ſaniē generare vel mollificare:vl ſoluere tractare.
Malaxatiua.i.mollitiua.
Malealiend.ſ.bdellium.
Maleltima.i. cucumeres ſilueſtres.
Malandruꝫ.qd eſt. Pli.lib. z6.c.7.Hal.c. granati.
Malicoriū.i. cōtex mali granati.Pli.li.z3.c. 7ͦ.
Malfacton.lipothomia.defectus ſincopis. Halic.ad glauconē.c.3.diſtin.3ᶜ.

¶ Caplm. CCCCCXV.

Malk ara.lat.ſal. SERA.li.aggre.ca°malk. auct. Diaſ.ſūt eius due ſpēs. vna q̄ ex minera: ⁊ alia ex mari. Ex minera ē fortior ⁊ ē andaran. ⁊ melior ex eo ē nō habēs lapidem clari coloris: cui' partes ſūt eq̄les. ⁊ ex marino melior eſt alb' eq̄lium ptiū: ⁊ ēt repit̄ ī locis aq̄rū ſtātiū. Idē auc. Gal. ſal qđ generat̄ ī ſtagnis marinis ſilat̄ marino: ⁊ iſte ſal fit ī maritimis. nā qñ decreſcit aq̄ vel ꝫ bitur ī tpib' eſtatis coagulat̄ a calore ſolis adurēte: qđ eſt ī margib' aque. ⁊ fit ſal: ⁊ h̄ fit plimū eo ꝙ aggreget̄ ī loco illo ex aquis ſordidis q̄ ſunt multuꝫ cal'e. ⁊ ꝑpterea q2 eūa tio aque maris fit ī loco arto: ſuba ei' eſt groſſa: ⁊ ſapor ei' ſtipticus ſalſus. ſal vero q eſt ex minera ē groſſioris ſube ⁊ fortioris ſtipticitatis. ⁊ eſt ca. ⁊ ſic. in 3°. Sal ſodome eſt ſal q generat̄ ī mari mortuo vbi eſt aq̄ amara ī q̄ ſi ꝓyciāt̄ piſces moriunt̄: ⁊ vocat̄ ſic a noīe montiū q ſunt ꝓpe illō mare. Sal q effodit̄ a mineris eſt min' calid' ⁊ minus ſubtilis alys. Pli.li.3i.c.7. Cōburit̄ ſal ſm hunc modū. pone ſal in olla noua ⁊ cooperi illā ne ſalſedo egrediat̄ ab olla: ꝑꝑ calorē ignis: ⁊ ſepeli ollaꝫ in prunis: ⁊ dimitte ibi donec aduraт̄ ⁊ crepet. deīde aufer ab igne ⁊ potes diſcernere diuerſitatē ſalis a ſuo ſapore: q2 ille q ꝑticipat amaritudīe reſoluit. ſed q eſt ſalſus ſolū cum reſolōne ſua ⁊ ſtipticat ⁊ ſtringit. ⁊ ſal qñ adurit̄ eſt maioris reſolōnis ⁊ minoris ſtipticitatis: ⁊ flos ſalis eſt ſubtilior q̄ꝫ ſal aduſtus: ⁊ ſapor eius ē acutus ⁊ reſoluit fortiter. ⁊ flos ei' eſt ſpuma q̄ ē ſupra ſal. ſed puluis ſalis ſilatur mltū ſpume ſalis. ⁊ poſſe eſt ꝙ ſubtiliaret ⁊ reſolueret plus q̄ꝫ ſal. ⁊ aggregaret qđ remaneret ⁊ ſuba ex corpe ſicut ſal. ⁊ ſi tu capis piſces viuentes ⁊ ꝓycis ī mari moriunt̄ ſtatim. q̄ꝫ debes ſcire ꝙ accidit ꝑꝑ amaritudinē q̄ eſt ī eo inimica aīalib' omnibus ⁊ plantis.

POSSE.SERA. Prohibet putrefactionē humiditatum: ⁊ ſal maris qñ extendit̄ ſuꝑ coriū ⁊ ponit̄ ſuꝑ ſpleneꝫ reſoluit duritiē eius. DIASCORIDES. Sal ſtipticum ē ⁊ abſtergit mūdificat ⁊ reſoluit ⁊ aufert carneꝫ ſuꝑfluā ab vlcerib': ⁊ cauteriçat ⁊ ꝓhibet vlcera frauduleta: ⁊ ingredit̄ ī ɔfectionib' medicinaꝝ ſcabiei: ⁊ aufert carnē ſuꝑfluā que creſcit in oculo ⁊ liquefacit vngulā que fit in eo. Et ingredit̄ in cliſteribus: ⁊ eſt bonū apatibus hydropicorū: ⁊ qñ miſcet̄ cum oleo ⁊ aceto ſedat pruritū quādo vngit̄ iuxta ignē donec ſudet. Et idē facit in ſcabie vlcerata ⁊ nō vlcerata: ⁊ lepra ⁊ empetigine. ⁊ qñ miſcet̄ cū melle ⁊ aceto ⁊ oleo: ⁊ linit̄ cōuenit ſquinātie. ⁊ cum oleo ſolo ɔuenit apatibus vulue ⁊ duaꝝ amigdalaꝝ ⁊ curſui humiditatū ad gigiuas: ⁊ fit ex eo empl'ꝫ cū ſauich ordei ⁊ coſto ⁊ melle ad pruritū ⁊ ad fluxibilitateꝫ gingiuaꝝ ⁊ ad vlcera corroſiua. ⁊ fit empl'm cum eo: ⁊ ſemīe lini ad puncturā ſcorpionis. ⁊ cum origano yſopo melle ad morſū vipere. ⁊ cum pice alkitrā: aut cum melle ad morſū aīalis qđ dr̄ ceraſtes: ⁊ eſt ſerpēs cornut': ⁊ qñ fit empl'm cuꝫ eo melle et oleo reſoluit furunculos. ⁊ qñ miſcet̄ cū origano ⁊ fermēto maturat apata flātica teſticuloꝝ: ⁊ conuenit morſui rane exiſtentis ī flumīe babilonie. ⁊ qñ teritur ⁊ ligatur ī petia lini ⁊ ſubmergit̄ in aceto forti: ⁊ miſcet̄ cum iſto: ⁊ ponitur ſuper morſurā aīalis venenoſi conuenit. Et qñ miſcet̄ cum melle conuenit ſanguini mortuo qui eſt ſub oculo: et ɔuenit nocumēto opy ⁊ fungoꝝ pernicioſoꝝ. Et qñ miſcetur cum farina ⁊ melle ɔuenit ɔtuſioni neruoruꝫ: ⁊ attractioni lacertorū: ⁊ ponitur ſuper ɔbuſtionē ignis ⁊ non ſinit locum veſicari. ⁊ ponit̄ in hunc modū ſuper podagraꝫ ⁊ ɔuenit ⁊ fit empl'm cum eo: ⁊ linitur cum yſopo: ⁊ ꝓhibet heriſipilā: ⁊ formicā augeri in corpe: ⁊ qñ miſcetur cū oleo ꝓuocat ſudorē: ⁊ qñ ſumit̄ ī potu cum vino ⁊ aq̄ laxat ventrem: verūtamē eſt malum ſtomacho.

Malmerum.i.ciperus.

Malomagica.i.ſebeſten.

Malſagria.i.malua agreſtis.

Malta eſt genus cementi, vt in palladio.

Malum malanuꝫ vel bonū malanum.i.antrat.

Malua cum ſuis ſpeciebus quid eſt.l. Althea. Pli'. li.zo.c.zi.in prin°.

Eſt aliud gen' malue qđ vocat̄ malua femina vl' malua teratica: ⁊ iſta eſt pes columbinus.

Maluauiſcus qd ē.l.althea macer dic̄ malua agreſti.

Malomeli.cidonomel quō fit. DIAS.STE. malomeli nuba vel iniuba.

¶ Caplm. CCCCCXVI.

Malum lat.gre.milia. Malum eſt omnibus notū. Rabi moyſes.cap°de malo. Malū odore ſuo corroborat cor ⁊ cerebrum: ⁊ iuuat ptiſicis ⁊ melancolicis. ſed comeſtio eius peior eſt omniū comeſtione fructuum generat ventoſitatem. ſ. quam generat in ſecunda ⁊ tertia digeſtione ita vt ſit dictum a ſapientibus ꝙ generat ptiſim ⁊ ethicam eo ꝙ huiuſmodi ventoſitates inflāt arterias ⁊ venas. AVEROIS. quinto colliget. aucto. Auenço. SERAPIO. caplo de malo. Ex his quedam ſunt dulcia: quedam pontica. quedam ſtiptica: quedā acetoſa: ⁊ quedam inſipida aquoſa. in dulcibus eſt ſubſtantia aquoſa temperate ſubſtantie. ⁊ in ponticis qđ vincit ſuper ea eſt temperamentum frigidum terreum. ſed ſtipticis eſt hec eadem ſubſtantia cum ſubſtātia aquoſa que in dulcibus ⁊ in acetoſis eſt ſubſtātia aquea frigida. GALIE. ſeptimo ſimplici. pharma. caplo milea. ideſt pomaria. ⁊ eſt arbor mali non quelibet eſt vnius nature ſicut neq; fructus. Nam pomorum alia ſūt dulcia: alia auſtera: alia pontica: alia acida. alia non totaliter exoluta ⁊ aquoſa: ⁊ predominatur aquoſitas in his vt ſit complexio eoruꝫ humidior ⁊ frigidior. terreſtre vero frigidum dominatur ī ponticis. indigeſtum vero in auſteris hoc ⁊ aqueum frigidum ſicut in dulcibus. eucratum denominatur. iſta auteꝫ folia ſucci ⁊ cortices eius arboris adinuicē differunt. vnde herbis vti cum auſteris quidem ⁊ acidis vulnera con ſolidat. ⁊ flegmonū que ſunt in generatione repercutere id qđ influit ⁊ ſtomacum exſolubilem ⁊ ventrem corroborat cuꝫ aquoſioribus vero mordaces flegmones incipiētes: ⁊ eos qui ſunt in augumento remittere. quoniam autem multa omnibus pomis humiditas infertur: palam eſt ⁊ ex eo ꝙ nullus eorum ſuccus perdurat: ſed aceſcunt ⁊ corrumpūtur omnia. ſolum enim citoniorum que vtiq; propter predominātem ſtipticitatē minus ſūt humida alys quorum ſuccus coctus cum melle durare poteſt. ipſa autem per ſe neq; ita eſt durabilis.

Malum terre.i. ciclamen.l. buthormariē. panis porcinus. Ariſtolochia rotūda. Ciclamus. kiklamos Pli.li.z5.c.8.

Malus aſſiria quid eſt. Pli. lib.iz.c.3.

¶ Capl'ꝫ. CCCCCXVII.

Mamad ara.gre.tefea.lat.cinis. SERAPIO. ca°mamad.aucto.Gal. ſunt in eo qualitates contrarie eo ꝙ eſt ibi ꝑs terrea. ⁊ ꝑs velut fumoſa. ⁊ illa eſt ſubtilis: ⁊ qñ miſcet̄ aq̄ recedit cū ea ⁊ remanet pars terrea q̄ eſt debilior: ⁊ virtus cineris diuerſificat̄ ſꝫ diuerſitatē lignoꝝ ex quibus fit. nā operatio cīeris ficus domeſtice ⁊ ſilueſtris eſt ꝙ adurunt̄ rami eius: ⁊ colligit̄ cinis ī aqua ⁊ dimittit̄ ibi aliquot horis ⁊ colat̄. deinde ponitur adhuc alius cinis ⁊ fit h̄ ſepe. GALIE. octa. ſim. phar. ca. tefra.i.cinis combuſtorū lignorū ɔpoſit' exiſtens ex cōtrarys ſubſtātys ⁊ qualitatibus. hēt enim in ſe quidē terreſtre. hoc autē quaſi viſcoſum vel lignoſum vel qualitercunq; voluerit quis nomīare. he ergo partes ſubtiles partibus groſſis ſunt commixte. ⁊ dum infunduntur in aqua cum tranſcolat̄ cinis ſubtiles trāſeunt cum lixiuio calidā virtutem deponentes: qđ vero relinquitur terreſtre debile ⁊ mordax fit. nō āt oīs cinis eandē certitudinaliter hēt complexionē: ſed ſm cōbuſte materie differētiā ꝑmutat̄. DIAS. vō neſcio q̄lr ſtipticā ipm ait hr̄e virtutē: ⁊ nimirum ficulneatica ab oī tali qualitate exēpta eſt: qm̄ ⁊ ipſa arbor nō ſicut glās quercus ⁊ comarus pirus ficus edera: ⁊ q̄cūq; alia cal'a que ſtipticā oſtēdūt q̄litatē. q̄dā.n. ī null'a earū parte ipſā oſtendūt: ſed eſt plenū totū forti acri ⁊ calida. q ğ ex pōticis lignis cinis ſtipticitatem nō paucā hꝫ. ⁊ ego ꝑ eum detinere emoroſagias noui. ficulnee vō cinere nūq̄ꝫ ad h̄ vtat̄ q8. hꝫ.n. multū acre ⁊ cauſticū cū abſterſiuo ꝑmixtū: ⁊ ſꝫ vtrāq; differt ab eo q ex lignis glādis qm̄ qđ viſcoſū ī eo multo eſt acri': ⁊ qđ q̄ſi terreſtre. ī illis q̄dē ſubſtipticū aliq̄lr eſt in hoc abſterſiuū ſicut titimaloruꝫ. eſt āt ⁊ citan'.i. calx nō extincta. ſpēs q̄dē cineris ſubtilior exñs partib' cinere lignoꝝ inquātū lapides diligēti' aſſari indigēt vt fiat cinis. Actū hꝫ ⁊ qđ eſt q̄ſi exuſtiua multuꝫ. ⁊ ꝓpterea loca ſiccatiuū ī mordaciter fit farmacū: ⁊ magis ſi bis aut ter lauet̄. diaforetica āt fit ſi diligenter ſufficienter ī mari lauet̄. dicet̄ āt de ea qñ de metallis a nobis ſermo fiet. POSSE.SERAPIO. ɔuenit vſus ei' ad vlcera frauduleta ⁊ comedit carnē q̄ creſcit ī vlcerib': ⁊ adminiſtrat̄ ī aliq̄b' hidropicis: q2 ifundit̄ ſpōgia ī ipſa: ⁊ ponit̄ ſuper tumorē: ⁊ fit ide cliſtere ad vlcera iteſtinoꝝ ⁊ ad fluxū antiquū: ⁊ dat̄ de ea. ʒ.5. cum pauco oleo ad coagulationeꝫ ſanguinis ⁊ ad tuſſim: ⁊ ɔuenit dolori neruoꝝ ⁊ ꝑaliſi: ⁊ bibit cum ille cui datū eſt ī potu venenū. ⁊ ille quē momordit rutella. faciunt āt ad hoc oēs alie ſpēs cinerū: ⁊ proprie cineris arboris glādiū: ⁊ ſunt oēs ſtiptice. Bulcaſim. Eben Aben açarin. libro dicto ſeruitor. Modus faciēdi cinereꝫ ex ramulis arborū radicib' ⁊ folys. Accipe ramulos nouiter amputatos habētes adhuc de ſua humiditate: ⁊ abſterge bñ eos a terra: ⁊ laua ēt cum aq̄ donec nihil remaneat ī eis ex terra vel ex aliqua putredine. deīde imple ex eis ollam magnā quātū oꝫ ⁊ claude eā cuꝫ coopertorio ꝑforato vt fumus coꝝ ide egrediat̄. deinde pone in furno pānis a ſero vſq; mane ⁊ extrahe ollā: q2 videbis ramulos exctos ſicut carbones. tūc ğ oꝫ ꝙ teras eos bñ: ⁊ ponas ī olla minori ꝑria: ⁊ pone iteꝝ ī furno ⁊ facias h̄ ſepe.i. donec iuenias cinerem albū bonū lenē tactu quem ſerua neceſſitati.

Mamica. ē gūmi q̄ carem'. bin. Māna granata idē.

Māmilla canis.i.ſebeſtē. vñ vſus. Sebeſten māmilla canis fere ꝑſica lingua.

Māmilla oīum aīalium ſm Aui.lib.z. eſt fri. ⁊ ſic. ꝑꝑ neruos plimos q ſunt in ipſa: nutrimētū māmille plene lacte qñ digerit̄ ꝓpinquū ē nutrimēto carnis. ⁊ illa eſt melior in q̄ ē lac: qm̄ velociter facit ipꝫ deſcendere.

Mamirra.i. mānam.

Mamodelion. mamodelioniſi.i. melantium.

Mamodes.i.maniaci.

Mamuda.i. ſcamonea.

Mamudaſion. mamudaſon .i.cimbalaria.

Māna.i.oīs res cadēs ſuper lapidē aut arborem: ⁊ fit dulcis: ⁊ coagulatur ſicut mel ⁊ exiccat̄ ſicut gūmi quēadmodū terniabin.l. Men. xiracoſt. çucharuꝫ haoxor. eſt de ſpēb' eius.

Māna ɔdari. mānis. manietis.i. māna thuris. Ste.

Māna ɔfecta. qd ē.l. terniabin. Māna granata idē.

Māna thuris. mānis gre.i. thus minutū: valde iſtud vocabulū ponit̄ ī viatico ca. de ruptura ⁊ diſiūctōe circa finē: ⁊ pōit̄ ī.l. rōdē. vñ māna thuris ſepe in libris antiq̄s iuēit̄: ⁊ ē apđ Aui. minutū thus ⁊ apud alios auctores arabes ē puluis ipſius thuris. ē.n. medicina ɔueniētior vbi plus deſiccare oꝫ ipo thure: eo ꝙ hꝫ ī ſe admixtuꝫ ex cortice ipſi' arboris q̄ ē ſiccior vt ait Gal.iz. đ ī ge. ſani. iuxta principium ꝑticl'e. ⁊. 4°. memiri. c. 4. PLINIVS. micas a thure ɔcuſſo emiſſas vocamus māna thuris. lib. iz.ca. i5.

Manacolliçā dr̄ empl'ꝫ cuius pulueres diſtempāt̄ ⁊ icorporāt̄ cū aliquo liquore abſq; igne.

Mācitan.i. herba capicoria quam ignoro.

Mādi.i. curuatura brachy.

Mādile.i. tobalia.

Mādoſebō. mādroſimon. ē ſpecies yperici.

Mādragora. qd ē.l. lehorat. Antiminō. Bulboquinō. Circeon. Dia.

Mānes.i. mānupulus.

Mania.i. inſania. Caſ. fe.

Manicō. eſt 4ª ſpēs ſtrigni. eo ꝙ maniā inferat ſic dicta Dia.

Manietis.i. magnes. lapis. Pau.

Maniodes gre. iſan' māiac'.

Māſuemē. gre. maſticationes. Caſ. fe.

Mātidā. eſt plāta ſil'is ſmilacis repēs ꝑ arbores geniculata.

Maniſan.i. vlnee.

Maniſies eſt vna de ſpēbus ſtrigni.

Maniflui.i. cortex q ī olibano inuenitur.

Mānis manietis.i. olibanū minutum.

Mantesia.i. ſerum.

Mātbetbabon. eſt res nata ī ſtipite arboris mirti.l. dex domeſtica.

Manthus.i. thus minutuꝫ.

Mantuar.i. alchāna.

Manuſer.i. pſilotrum.

Maracū.i. ꝑthemō. Dia.

Marab' ē ſpēs mādragore.

Marachea.i. fel veruecis.

Marachare.i. fel gruis.

Maractis.i. fel vrſi.

Maractū.i. dragontea.

Maram.i. emplaſtrum.

¶ CA. CCCCCXVIII.

Mararac aralat fel ⁊ amaritudo. SERA. auc. Diaſ. virtus ī oī felle termātica ē ⁊ viſcida: ſed aliq̄b' min' ē. magna tñ virt' eſt maritinni ſcorpy ⁊ calionū piſcis ⁊ heluini golagie ꝑdicū pauonis capōis albi ⁊ caprioli oīum iſtoꝝ fella vnā hñt virtutē ī ſe: faciūt deniq; ad oculoꝝ ſuffuſiōes caliginē ⁊ aſpredinē palpebraꝝ diſleniūt. herbecinū ⁊ hyrcinū porci^m ⁊ vrſinū illa oīa ſūmā hñt virtutē poſt taurinū. oīum hoꝝ virtutes ſūt tales. lanis adhibita ⁊ vmbilico ipoſita ifantiū ventrē ſoluūt maxime ſi ano iponāt̄. Taurinū vō melle mixto ſquinaticos curat. vulnera ⁊ cicatrices ad ſanitatē ꝑducit. mixtū lacti auriū dolores mitigat plus mixto lacte mulieꝝ. Caprinuꝫ fel adhibendū ē cuꝫ ſucco porri fiſtulis bñ adhibet̄ medicamib' termāticis.i. vulnera ſanātib'. nā ſine tumore vulnera ſeruat atq; tyriacis admiſcetur vulnera mala curat melle iuncto dolorē teſtiū ⁊ veretri ſuſpēdit̄ leproſis ⁊ tyriacis: ⁊ q furfures hñt ī capite nitro admixto optime ɔuenit. Berbecinū ⁊ vrſinū illud facere pōt: vrſinum vt elm datū epilenticis medet̄. golagie vō ſquinātícis ⁊ vulneribus ſordidis ifantiū preſidiū eſt. ī aure ifuſum epilenticis fert opē. Capre noctilopes inūctū tollit. hyrcinū vō inunctū groſſitiē palpebraꝝ tollit ⁊ ſtrumāticis conuenit. fella deniq; maiorib' aptāda ſunt paſſionib'. nā lepras ⁊ cantabricē cum nitro ⁊ cimolea medet̄. ɔuenit ēt nebulis ⁊ ſuffuſiōib' incipientib' oculorum ⁊ argematis ⁊ tertematis. Teſtudinis vō ſquinātes ⁊ oris vlceratōes q̄s greci aptaſ vocāt: ⁊ putredines ī ore emergētes curat. GALIENVS lib. dinamidaꝝ. fel thaurinū infātiū lumbricos necat.

Mararos. ē radix plāte: vñ emanat aſſa fetida.

Maraſmus.i. tabes ⁊ ē ethica ɔfirmata tertie ſpēi: ē abſūptio ſubal' hūiditat̄.

Marathron. Dia. frutex eſt oībus nota ⁊c. nō eſt feniculus ſed aliud.

Maratrū.i. fenicul'. macer. mef.c. de marchaſita calcitis lapis ſtellata.

Marchāgir.i. fel porci.

Marchaſita. capporoſa lapis luminis.i. lapis pirides.

Marchade.i. opium.

Marcora.i. marrubium.

Marchaſtrie.i. lapis marchaſita.

Marciaton ē q̄ddā vng^m.

Mardarſugi.i. litargirium.

¶ Caplm CCCCCXIX.

Marechet ara.gre. ⁊ lat. litargiriū. SERAPIO auc. dia. qđdā ex eo fit ex vēa plūbea. ita ꝙ iflāmat̄ donec fiat ſic ignis ⁊ diſſoluit̄ dōec adurat̄: ⁊ poſtea coagulat̄: ⁊ ex eo ē qđ fit ex argēto: ⁊ ex plūbo qñ fiūt ex eo lamine: ⁊ adurit̄ ꝑs ei': ⁊ de eo eſt: cui' color ē rubeus ſplēdēs: ⁊ eſt aureū: ⁊ ē meli' alys: ⁊ ex eo ē purpurei coloris: ⁊ ē argētū. Eſt ali' modus faciēdi litargiriū quē in

Marechet litargiriu Silbſaum

iuuentute mea vidi ſardinie fieri vbi argentū ⁊ plūbū ſit' colabantur ⁊ eſt verioꝛ modus.l.baſas. POS.SERA. auctoꝛe alchançi.litargirium dealbatuȝ eſt magis iuuatiuum ad auferendum veſtigia variolarū ꝙ̃ non album: ⁊ aufert fetoꝛem ſubaſſellarum: ⁊ pꝛohibet ſudoꝛē. ⁊ ſi bibatur ex eo ſtringit ventrem ⁊ vrinam: ⁊ pꝛefocat: ⁊ occidit. PAVLVS.cōtra ſcabiē de flegmate ſalſo vl' colera. valet cōtra diſſinteriā fridam vitio īteſtinoꝝ: fiat ex eo puluis q traijciaꝛ cū cliſtere cū oleo ro. ⁊ aq̄ oꝛdei ꝯ vlcerationem virge: diſtemperet cū oleo ro. ⁊ inunganꝛ. Naȝ vlcerationē ꝯſolidat ꝯ feruoꝛē heriſipile cōficiaꝛ puluis litargiry ⁊ ceruſe cū aqua ro. ⁊ circumungaꝛ. litargiriū qđ ſpuma auri eſt pulueriçeꝛ ſubtiliſſime ⁊ abluaꝛ cū aqua roſ. donec aqua nō īficiatur ex puluere: iſte puluis ī modū colliry cum aq̄ ro. valet ad faciem depurandā: ⁊ pānū ſuperfluū remouendū quē habēt mulieres poſt partū axungia gallinacea vel anſerina liquefiat addito puluere litargiry ⁊ oleo ro. fiat vnguentū ⁊ vtaꝛ. Bulcaſin Aben Açarin li. dicto ſeruitoꝛ. litargiriuȝ ſic dealbaꝛ. Accipe litargiri auri parteȝ.i. ⁊ tere bene: ⁊ pone ſuꝑ ipm de ſale cōi partes.ij. ⁊ pone deſuꝑ quātitatē aque qua cooperiaꝛ ⁊ ſuperet circiter ꝗ̃tuoꝛ digitos: ⁊ dimitte ī vaſe ſeptē dieb⁹: ⁊ miſce quaꝗ̃ die bis: ⁊ poſt ſeptē dies ꝓijce aquā ⁊ pone aliā aquaȝ: ⁊ muta aquā illā quotidie vſq; in finē decē dierū: qꝛ aq̄ dulcificabiꝛ: ⁊ litargirium dealbabiꝛ ſicut ceruſa: ⁊ fac trociſcos: ⁊ ſerua: ⁊ vtere: ⁊ ſunt q accipiūt litargiry quātitatem lib.i. ⁊ miſceꝛ cū tantūdē ſalis: ⁊ ponūt ſuꝑ ipſum aquaȝ: ⁊ terūt in ſole: ⁊ mutāt aquā illam vna vice poſt aliā donec albeſcat. Comburiꝛ litargiriū ſic. Accipe litargiriū ⁊ frange fruſtatim ad quātitatē nucis: ⁊ pone ſuꝑ pꝛunas ⁊ ſufla cum folle faboꝛꝝ donec fiat ſicut ignis. deide extrahe ab igne ⁊ ſine īfrigidari. ⁊ qñ extrahūt ipm ab igne extraunt ī aceto ⁊ vino. ⁊ iteꝝ ponunt in igne: ⁊ ſic faciūt tertio: ⁊ etiam pluries extinguēdo ſicut pꝛius.

Margarita.qd ē.l.lapis margarita. Margarites gre.
Marga.gre.magra terra rubra. Pli.li.17.ca.6.
Maria capnuſa.i.buthoꝛmarien.
Mariam.quid eſt.l.Beçaur ⁊ lapis liberās a venēis.
Maripſia.i.almuri.
Maris.i.meliſſa.
Mariſon.i.iuncus.
Marlu.i.centrum galli.
Marmaron.gre.marmoꝛ.
Marmacur. Marmacoꝛ.i. marubium vel marubiaſtrum vl' maioꝛana. Chriſtophoꝛ⁹ ſuꝑ Meſ.c.ſuffuf ligni aloes.
Marmeus idem.
Marmacō. Marmacoꝛa.i. meliſſa.bedarūgie.turūgen.Sera.Ste.marmaçium.
Marmoꝛatia.eſt ſpecies raffani.Armoꝛatia. Pli⁹.li.19.c.5.
Marmoꝛo.Herodius ī libꝛo equoꝝ vocant.ingt hanc paſſionē empici ſicut qñ ī pedibus equoꝝ iuxta vngulā vbi dr̄ coꝛona: deſcēdunt humoꝛes coꝛrupti ⁊ equus hyeme laboꝛat eundo ꝑ lutū ⁊ eſtate per puluerem.
Marō.Ste.eſt marmachuçum.
Marolosach.marolaſachia. .i.pulegium.
Marſipion. Marſipū gre. ſaculus caſ.fe.li.de doc^a. greca.
Marſilia. Marſiliū.i.faba lupina.ſilis ē ellō nigro.
Marſolites. Marſoliteſi.i. caſſia lignea.
Martech.ara.merdaſengi. .i.litargirium.
Martalepꝛa.i.timiama.
Martitus.i.ferula.
Marthegon.qd eſt vide.
Marcoꝛella.valeriana.fu; herba gatte.idem.
Maruçe.i.limatie in antidotario vniuerſali.
Maru.i.marmacur.ſꝫ Aui. in ꝓ̓ꝓo ca.lȝ ſꝫ Stepha. eſt marubium.veꝝ eſt ꝙ aui.loquēs de pꝛaſſio vr̄ dicere ꝙ ſit pꝛaſſiū.cā āt huius potuit eē qꝛ binomium inueniꝛ.nam ī lr̄a m.ſcriptū eſt maru. ⁊ lr̄a .p.ſcripſit pꝛaſſium.

CAP. CCCCCXX.

Marua iantaſia

Stagn.Dia.ſm Sera.eo.c. eſt planta ſilis pꝛaſſio: niſi qꝛ ē lōgioꝛ eo: ꝙ̃ hȝ folia ꝑua mlt̄a dura ⁊ aſpera bonū odoꝛeȝ habētia dulcia ſuper que ſunt pili parui: ⁊ hȝ virgas mlt̄as egredientes ab vna radice ⁊ albioꝛes virgis pꝛaſſij: naſciꝛ in locis montuoſis ⁊ aſperis. Et idē auc.Hal.ſapoꝛ eius eſt acutus pūgitiu⁹.amarus cal.in 2°. POS.SERA.abſtergit īcidit ꝓuocat mēſtrua: occidit fetū: ⁊ expellit ſecūdinā. hȝ virtutē calefactiuā acutā. ⁊ iō qñ bibiꝛ decoctio folioꝝ eius cum vino ꝓuocat menſtrua: facit aboꝛſum: ⁊ expellit ſecundinam.

Marrubiū.pꝛaſſiū ideȝ.ſed pꝛaſſium eſt coloꝛis viridis ſilis poꝛri.vñ verſus. Marrubia folia ſūt pꝛaſſia: pꝛaſſaq; poꝛri. Diaſc. eupatoꝛiū. Pli.li.20.c.22
Marueçia.qd eſt.l.balçum.
Marula ī antidotario virili ī ꝯfectiōe ad repꝛimēdā libidineȝ exponiꝛ qđ eſt ſcariola.
Marullia.i.lactuca.

CAP. CCCCCXXI.

Marrubiaſtrū

vel marrubiū nigruȝ vel ſilueſtre.marrubiū lat.gre.bublocte ara.marmacur. DIAS. Bublocte ſilis eſt marrubio: niſi qꝛ folia eius nō ſunt rotunda ſed piloſa ſilia folijs ignide magne vel acalifex idē virgas nigras ꝗ̃dras hēt ⁊ aſperas ex vna radice vergellas multas pꝛoferēs. POS. DIAS.facit ad ſerpentiū moꝛſus: ⁊ ad ſuſpirioſos. Item ſtrumas diſſoluit ⁊ menſtrua ꝓuocat: decoctio eius ī aqua cum grano ſolis ⁊ modica liquiritia ſtō bene ꝯuenit. folia eius addito ſale in cataplaſmatibus compoſita moꝛſus caninos mitigāt. in cinere calido miſſa ⁊ marcida facta cōdilomata ſoluunt vulnera ſoꝛdida melle addito purgāt.

Marçamus eſt herba ſilis yſopo: ⁊ eſt ſerpillum.
Marçāgiet.i.ſanſucus.
Maſacabmagna.i.manna.
Maſſuȝ ꝓ meſ.Ste. ⁊ abbi pꝛo ſpinachio.
Maſſicuma.i.coloꝛ cuȝ quo alkeāꝛ vaſa terrea. ⁊ ī lingua nr̄a vocaꝛ petanum. In collirio almāſoꝛis qđ facit ad albuginē oculorum vel potius.GAL.i ſecretis.vñ ipm extraxit exponūt qdā ꝙ eſt aqua vaſoꝛū vitri.quidā ꝙ eſt vitrū nō ꝑfecte coctū. ⁊ ē mā quedā qua vitrū fit. ⁊ vocaꝛ vulgo maſſa cocto.nā in pluribꝰ collirijs libꝛoꝝ ātiquoꝝ ad albuginē reperiꝛ vitrū ingredi.ſed mihi vr̄ ſm veritatem ꝙ ſit ideȝ qđ maſſacumia.
Maſal.ara.eſt cib⁹ q fit ex lacte acetoſo ⁊ farina oꝛdei infrigidatiuus.vel ipſum lac acetoſū: vt apđ almāſoꝛem.ca.de diabete.
Maſalchoe.idem.
Maſſatis.i.flos lābꝛuſce qui ynātū dr̄. Pli⁹.li.12.c.29.
Maſſatū.i.lapis qui inueniꝛ in felle bouis.
Maſcalden.i.matrix.
Maſcus.i.antofolus.
Maſera.i.peonia.
Maſericō.eſt gen⁹ titimali.
Maſeruc.i.apium riſus.
Maſolites.i.caſſia lignea.
Maſmacoꝛa.maſmochoꝛa .i.ariſtologia lon.l.amitiſſima.
Maſtranaſir.i.pulegium.
Maſtichecha.maſtiteca.i. maſtix alba.
Maſtix.qd eſt.l.meſcebe.ē gūmi cuiuſdā ſpeciei lentiſci.
Maſul.maſuli.i.affodillus.
Mataroſis vel mulfoſis.i. defluxio piloꝛum palpebꝛe. Pau.
Mataia.mataiai.i.foꝛfices.
Mater infantiū.i.epilia.
Mater ſanguinis quid eſt.l. amuriſma.
Mater ſiluarum quid eſt.l. Capꝛifolium.
Mathid.i.lac vaccinuȝ de q̄ extractū eſt butyrum.
Matia.i.lenticula.
Matir.i.pulegium.
Matobac.matobaci.i.ypoquiſtidos.
Matrabic.i.radix ſilis antiden.
Matricaria quid eſt.l.artemiſia.
Matriſanimūlla.i.ſerpillū.

Caplm CCCCCXXII.

Matriſiluia

lat.gre.ſplemon ſplenon vel ſplenaria vl' linealis vel piclimenos. alij capꝛifoliū herba eſt cui⁹ folia ſūt ex altero lateꝝ ſubalbida: ⁊ ex altero viridia ſe adherēs ⁊ iuoluēs ſepi⁹: c⁹ fruct⁹ ē magnitudis cubebaꝝ ī ꝑn° viridis: ⁊ cū maturauerit citrini coloꝛis tēdētis ad rubedinē poſiti oꝛdīarie ⁊ ꝯcluſi ī duob⁹ folijs ſimul cōiūctis exiſtētib⁹ ī capitib⁹ ſtipitū iuxta eum. DIASCORIDES.ca.piclimenos.frutex eſt ſimplex in circuitu folia habēs alba: ⁊ ſimilia hedere: ⁊ circa ipſa folia virge ſunt tenues in qbus eſt ſemē hedere ſimile qđ ſemē folijs adheret durūue cū vt leueꝛ. Radix ē illi groſſa: naſciꝛ locis cultis ⁊ in hoꝛtis: ⁊ iter roſas: ⁊ interclusis locis: ⁊ coheret ſibi vicinis fructibus vel circūuoluitur. GALIENVS.8°ſim.ꝓbar ca.piclimenos.vtilis ē fruct⁹: ⁊ folia icīſiue ſimul ⁊ calefactiue exiſtētis ꝟtutis. POSSE.DIASCORIDES.ſemē ei⁹ collectū: ⁊ in vmbꝛa ſiccatū: ⁊ cū vino bibitū dieb⁹ ꝗ̃draginta ſplenē ſicut, vꝛinā ſanguineaȝ.ſexta die ꝓuocat oꝛthonoicis: ⁊ ſubglutinētib⁹ medeꝛ diu: parturiētib⁹ ſubuenit. ſilis virt⁹ ē folijs ipi⁹.37.dieb⁹ bibita genitalia ſcia hois ꝓ̓uat olō mixta ⁊ puncta frigoꝛa ꝑiodica excludit. GALIENVS. ita eſt vrinatiua vt vꝛinā ſanguineaȝ opeꝛ bibita vſq; pluimū in ꝑ̓ncipio vero vꝛinatiua ſoluȝ eſt. extroꝛſuȝ vero cū oleo vnctū calefacit. iuuat aūt ſpleneticos ⁊ diſſintericos. menſura ꝟo potatiōis eſt dꝛagos vnus cū vino. ſiccat aūt ſperma: ⁊ quidā aiunt ſi plurimuȝ bibaꝛ oīfariā ingeneratiui fiunt. bibunt aūt quidā ⁊ terminū dierū in hui⁹ potu ſicut Diaſco. facit ſeptē ⁊ triginta dies repiri ab eo ponūt Ita aūt ⁊ vꝛinas ſanguineas fieri vt a quarta dierum.

Matrohales.i.maniaci.
Matrū.ara.arbuſtuȝ.li° de doctrina ara.
Mathuch.Exponit Io.Sera.in ſeptimo capitulo de ſuffuf.ad impinguādum: qđ eſt ſarcocolla.ſed īfra ī alio ſuffuf.diċ ꝙ ē ſanic.
Matuiſa. Matuiſuc.i.cymbalaria.
Matureſia.i.amantilla.
Maurella vocatur a multis ſolatruȝ: ⁊ eſt ſtrignuȝ: vt macer eſt herba quā greci ſtrignū dixerunt. latini maurellā vocāt.l.hameb
Maureſis. Amauroſis.i.cataracta oculi. Oꝛiba.
Mauȝ.ara.muſa.fruct⁹ ſuauiſſimus eſui ī ſyria abūdans.
Mauſacha. Paulus ad diſſolutū ſtomachū ⁊ ībecillē. Aloē mauſacha.maſtix. quid ſunt nōdū ſciuimus itellexi ꝙ ī ſyria abūdat.
Maxatruȝ.i.foliuȝ.
Maxbꝛamet. Maxliratruȝ .i.folia allij.
Maxibꝛatū.i.paucedanum: vel cauda poꝛcina.
Maxtix quid ē.l. Meſcebe.
Maçarū.i.meçereon.Ste.
Maçachari.i.ſandaluȝ citri. Aben.meſue.
Maçaa.i.panis oꝛdeace⁹ furfureus. ⁊ qdā dicūt ꝙ eſt ſuccus ptiſane.qdā dicūt verius ꝙ eſt panis fact⁹ ex faria oꝛdei maſſata cū vino dulci. ⁊ quidā dicūt ꝙ eſt offa.li.de doc^a.gre.
Me.ara.aqua.
Mea.i.ſtoꝛax.
Meadhaiſe: qd eſt.l.ſeni.
Mealchia.i.molles piſces.l. Malachia.
Meaſir.i.menthaſtrū.
Mebeceregi.vocabulū Auicē.eſt: ſed neſcio quid ſit.
Mebeneb.vel Mebanth⁹ .i.caſcaſia vel caſcaſum.
Mebethego.i.vinū coctū.
Mebethil.mebetili.i.gariofilata.
Meca.i.ſtoꝛax gūmi.
Mechuch.i.ſcacolla ſꝫ alios ſauich.
Mechara.i.lachꝛymale oculi. inde almechi.i.lachꝛymales. Plini⁹ li.27.ca.12. in me°
Mechōceratides.i.papauer coꝛnutum. Pardalion.

Caplm. CCCCCXXIII.

Meconafrodis

Eraclia.ſm Dia.haſtam hȝ duoꝝ palmoꝝ longā ⁊ folia minuta ſtructio ſimilia: ⁊ ſemen albū: ⁊ oīs ipſa herba alba eſt: ſed radix tenuis. ſemē ei⁹ colligiꝛ in eſtate qñ mai⁹ eſt ⁊ ſiccuȝ reponiꝛ qđ cū oxiſalo vno mulſce acceptū vomitu ſtomachū purgat q̄ expurgatio epilēticos medicaꝛ.

Meconceratides. Mecōiū .i.papauer. PLINIVS. lib.ſecūdo.capitulo.19.dicit.ꝙ ē ſuccus capitis ⁊ foliorū eius. Diaſcorides.
Meconiafradis.i.eraclea.
Meconides.i.lactuca plena lacte: eo ꝙ papaueris habet naturā. Plinius lib. capi.19.tulo.8.circa ꝑ̓ncipium.
Mecopium.i.galbanuȝ.
Medad. Medadi.ara.i.encauſtrū ſcriptoꝝ: ⁊ maxime ſeracenicū qđ Diaſc. atramētum vocat.
Medafilon.i.mille folium.
Medeos.i.perſicum.
Medes. Medeſi.i.afronitꝝ.
Medhaiſe.neſcio qd ē. Sera.tñ facit capitulū.

Ca.CCCCCXXIIII.

Medica

apud Dia.eſt quā Aui.vocat cot.Alfaſfat. codhab.Ste.Cotaba. Aliſtiſcot ⁊ alfati: ⁊ eſt viridis ⁊ virens: ⁊ hic dicit ꝙ eſt cibus aīaliuȝ oīum: ⁊ apud Sera.vocaꝛ hadebab. DIASCORIDES.medica ſilis eſt trifolio qđ inter fenuȝ naſciꝛ.folia habet anguſta ⁊ virgella ſilem trifolio in qua vergella ſemen eſt vt lenticula.hanc aſini comedūt: multi ſemē pani miſcēt pꝛo odoꝛe ⁊ ſalib⁹ ⁊c̄.ISIDO.vero medicā inter leguminā ſcripſit. PALLADI.lib.de agricul.medica ingt que ſemel ſeriꝛ ꝗ̃ttuoꝛ annis ꝑmanet: ita ꝙ ꝗ̃ter ⁊ ſepties poſſit per annū recidi agrum ſtercoꝛat aīalia reficit: curat egrota macra. PLINIVS.li.18.c.16.medica diciꝛ vt a medis inuēta per bella perſaꝝ que Darius intulit.ꝙ tanta eius dos: vt ex vno ſatu amplius ꝙ̃ 300.annis duret. ſilis eſt trifolio caulis ⁊ folijs que geniculata.qcqd in caule adſurgit folia cōtrahunꝛ. ⁊.l.Cot.

Medicen.ideſt herba fetida.
Medicina inda.ſunt quidaȝ trociſci facti: ex cynamō ſpica gariof.calamo aromatico ſandalo citrino: ligno aloes: ambꝛa. ⁊ dr̄ medicina inda: qꝛ mulieres īdie illa medicina vtunꝛ ī balneis: qñ illa medicīa ī aq̄ ro.diſſoluiꝛ.
Medina eſt ciuitas iuxta baldach: in q̄ abūdat vena medē a qua ſumit nomen.

Caplm. CCCCCXXV.

Medion

ſiue baſilicon encaticū. Plini⁹ lib.27.ca.12.in ꝑ̓n° DIASCORIDES.ca.medion. Naſciꝛ locis aſꝑis ⁊ vmbꝛoſis: folia habens ſoꝛdi ſimilia: ⁊ haſtā lōgā tribus cubitis: floꝛes purpureos maioꝛes ⁊ obꝛotūdos ſemē minutū ſimile grano: radices longas duobus palmis. Eſt aūt virtutis redarguētis ſicca trita ⁊ cū melle moꝛe ellectuarij data mult] dieb⁹ fluxū mulieris ſuſpēdit. ſemē ꝟo eius bibitū cū vino mēſtruis ipat.

Medafers.i.polipodium.
Medoat.i.liquoꝛ.
Medoꝛs.i.nigella.
Meduben.meduen.i.trociſc⁹ fact⁹ ex herba fetida.
Medulla.quid eſt.l.locbalchada.
Meeſcara.qd ē.l.ſandanig.
Meeſi.meeſt.i.vſnee
Mega.i.magnū.inde megaregni.
Megar. Megati.i.cibalaria
Megailem.Suchaba.çuchaba.Secha.Achantis arabica.i.ſpina arabica.
Mebenbetheme.i.catapucia maioꝛ vl' mi.ſ.granū regis.
Meberacl.i.vſnee.
Mebeçcheregi.ara.mebeiçarag.eſt vnū de lacticinys.Auic.l.meçabarā.
Meibutegi.i.carenū muſtū coctum.
Meiçabara.i.meçabarā.
Meiſce.mes.robilia.
Meibe ī regali diſpōne Aliabbat] ē ſappa.Sera.
Mekatrameſit.ideſt carui agreſte.
Meky.i.bdellium de meca. melk idem.
Mel qd eſt.l.hel. Meli idē.
Melan.gre.nigrū.Ste.eſt medade.ſ.attramentum ſcriptoꝛum.
Melācolia.gre.colera nigra a melā: qđ ē nigrū. a coli. fel.vel ipſa colera.
Melanfilos.i.nigrū folium. Dia.Acantos.

Mel academieſe. Mel albuc. mel acticũ. mel anacardi. mel canne. mel purũ. mel roris. mel ſtoracis quid ſunt. i. bel.
Mela. eſt faba ſyriaca. gre. i. nigrũ: vel viſualia poma.
grece loton. Iſidorus. eſt arbor magna ⁊c.
Mella arbor. i. agrifoliũ.
Melacha apud Oribaſion ē potus ex malis. que autē inquit ex dulcibus malis melacha fit.

Capitulum CCCCCXXVI.

Melachac ara. gre. ſigia. lat. ſtorax. SERAP. li. aggre. c. melachac. auc. Diaſco. Ei⁹ ſpecies ſunt tres. ſ. liquida ſic. ⁊ kearmitax. vñ arbor ſtoracis magna que vocat̃ lubue lignũ ſiľe ligno ſaio: folia ei⁹ ſunt ſiľia folijs ſeilē. i. lilij. habet fructũ albũ magnũ maiorē q̃ auellana ſimilē prunis albis: duos habētē cortices: quorum exterior comedit̃: ⁊ eſt in eo amaritudo iterius eſt nucle⁹ pinguis ſicut nux. ⁊ exp̃mit̃ ab eo oleũ: ⁊ cortex hui⁹ fruct⁹ eſt ſtorax ſicca: ⁊ gũmi hui⁹ arboris lubue eſt ſtorax kearmitax: ⁊ lat. vocatur kalamita. i. bona gutta. a calor qđ eſt bonũ ⁊ mihos qđ eſt gutta: ide ſtorax calamita. i. bona gutta. ⁊ alio noīe vocat̃ ſigia: ⁊ eſt gũmi albũ fortis albedis: ⁊ vocat̃ gũmi illud lubue kearmitax: ⁊ melior ſpēs oĩuȝ eſt illud gũmi lubue. Et melior eſt ſtorace: ſicca eſt rubea q̃ ſimilat̃ maci: ⁊ deterior ex ea ē illa que eſt arida nigra. ſuba vero ſtoracis ſicce q̃ nõ habet oleũ admiſtrat̃ in ſuffumigatiõib⁹: ⁊ iſtã romani vocãt ꝯfictã vel coçubruȝ. Et ē oleum qđ igredit̃ in vnguētis balneorum. Et melior illarum ſpērum lubue muſcatũ: ⁊ eſt gũmi albũ albedie mixta rubedini ⁊ poſtea eſt ſicca q̃ clarificat̃ nõ habens oleũ: ⁊ eſt ſpiſſa rubea ⁊ deterior ex ea ē lenis nigra. Et lubue muſcatũ ē lubue kearmitarũ: ⁊ eſt notũ apud xp̃ianos: ⁊ eſt ſtorax kearmitarũ. i. ſtorax calamita ⁊ rubea gũmoſa. ſuba vero ſtoracis ſicce q̃ nõ hȝ oleũ vtũtur xp̃iani in eorum eccľijs ⁊ ſuffumigatiõibus: ⁊ vocãt eã ꝯfictã vel coçubruȝ: ⁊ deterior ex ea eſt nigra ſiľis ſerrature ligni: Et idē auc. Diaſ. ſtorax ligda eſt pinguedo mirrhe recētis: vt apparet in. le. mirrha. ⁊ extrahit̃ a mirrha: q: terũt eã cũ aqua pauca: ⁊ p̃mũt cum cornu: ⁊ eſt boni odoris: ⁊ igredit̃ in ꝯfectiõib⁹ ⁊ ſola etiaȝ ſine aliqua admixtione olei: ⁊ parum ex ea eſt multe vtutis ⁊ calefacit: ⁊ calefactio ei⁹ eſt ſiľis calefactiõi mirrhe ⁊ olorum calidorum ⁊ ſiccorum: ⁊ ſtorax ligda vocat̃ metb: ⁊ metb exponit̃ ex gũmi arboris q̃ ſiľat̃ arborib⁹ citoniorum qđ gũmi eſt mirrha. l. mirrha. Sȝ ſtorax kearmitax eſt lacrimũ arboris eiuſdē noīs: cuius v̄ge intra cãniculas ortuȝ ex ſe emittũt ſcobē ſiľeȝ ſerte q̃ cauernate lachrimũ pfluũt ei⁹ diſtillatũ in terrã veniēs eſt illa aũt q̃ pcedens virgis inheſerit cũ ſiccata mũda ē ⁊ ſatis alba debiľ flaua fit ſolis cã ⁊ muſcoſa: ⁊ melior ex ea eſt pinguis rubea ſiľis reſine pini: ⁊ ſunt in ea fruſta alba: ⁊ remanet in ea odor bon⁹ lõgo tpe. Et qñ frangit̃ emanat ab ea humiditas q̃ eſt ſicut mel; ſed illa que eſt nigra ⁊ ſicut furfur eſt mala. Etiã inenitur in ea gũmi ſiľe gũmi arabico coloris clari: cui⁹ odor eſt ſicut odor mirrhe: ⁊ parũ qdeȝ iuenit̃ de hoc gũmi. Et adulterat̃ ſtorax cũ ſerratura ligni putrefacti cõmixti cũ melle ⁊ reſiduo mirrhe ⁊ ſuba yreos puluerizata: ⁊ alijs rebus. ſ. cera ⁊ adipe; ſed illa que nõ eſt adulterata hȝ odorē acutũ. GALIENVS. 8. ſimp. phar. ⁊. z. ſimp. phar. c. i. diſtin 3. ſtorax eſt ca. ⁊ mollificat ⁊ maturat. dixit in. 5. epidimiarum. q eſt vna ex reb⁹ mortiferis ſicut iuſqam⁹ ⁊ mãdragora. Et idē eodē libro capitu. ſtorax: calefacit: mollificat ⁊ digerit. vñ lȝ Auic. lib. z. c. de ſtorace dicat aliter modũ factiõis ſtoracis. Serapiõi tñ credēdũ eſt: q: magl expertus. vñ dicit Auic. q ſtorax humida alia eſt q̃ extrahit̃ per ſeipſuȝ gũma: ⁊ eſt ſtorax calamita. ⁊ alia eſt q̃ extrahitur cũ decoctiõe. p ſe aũt extracta eſt citrina. ſed q̃ p decoctionē extrahit̃ eſt nigra: ⁊ eſt ſtorax ligda: ⁊ fex hui⁹ ē ſtorax ſicca: ⁊ eſt cõficta vel coçubrũ. Plini⁹ lib. iz. c. z6. per ſus finem. AVERROYS. qnto colliget. capľo de ſtorace. ſtorax calamita ca. i z⁰. ſic. i p̃. POSSE. GALIE. curat tuſſim coriçam brancos ⁊ raucedinē: ⁊ puocat menſtrua quãdo bibit̃; ⁊ qñ ſupponit̃ matrici: ⁊ fum⁹ ei⁹ eſt ſimilis fumo olibani. SERAPIO. auc. dia. eſt ca. mollificatiua maturatiua ꝯuenit tuſſi catarro corriçe ⁊ raucedini: ⁊ qñ bibit̃ ⁊ fit ex ea naſcale: ꝯuenit coartatiõi mřicis: et puocat mēſtrua. Et qñ deglutit̃ cũ pauco gũmi albotim mollit vētrē leuiter: ⁊ miſcet̃ cũ aliqbus vnguētis reſolutiuis: ⁊ etiã oleis que reſoluunt laſſitudinē: ⁊ adminiſtrat̃ aſſata ⁊ torrefacta ⁊ aduſta. Et colligit̃ fum⁹ ei⁹ ſicut fum⁹ olibani. Et idē auc. Albugeri. ꝯuenit dolori pectoris ⁊ pulmonis: ⁊ delet coriçaȝ: ⁊ retinet vētrē ⁊ aromatiçat ſtomacum: ⁊ cõuenit vētoſitatib⁹ groſſis ⁊ nodatiõib⁹ mēbrorum. Et qñ bibit̃ aut linit̃ exteri⁹: ⁊ cõuenit vlcerib⁹ ſcabioſis humidis. Et idē auc. Atabari. fumus ſtoracis eſt bon⁹ catarro multũ: ⁊ eſt ſtorax ca. ⁊ ſic. ⁊ ſtringit vētrē.

Melachion. AVICEN. in qnto. in cõfectione mitridati exponit̃ q eſt opiuȝ: ſed nõ eſt ydonea expoſitio. Nam infra in eadem cõfectione ponit opiuȝ. ſȝ ſȝ veritatē ē nigella. melantium.
Melachia. i. ſpinacia.
Mela egyptia. i. melecheta.
Melagoguȝ. i. medicina educens meľiaȝ. l. Emac.
Melampion. i. dragãtuȝ.
Melãpodis. eſt gen⁹ ellebori. Pli. lib. z5. ca. 5.
Melãphidos. i. ſpina cuius gũmi eſt dragãtũ.
Melachion. meladion. i. opium nigelle.
Melan vel melano. i. nigrũ.
Melãgiçum. ideſt mollficatiuum vel ſaniē faciens.
Melangina. i. mollificatiua.
Melãdrus. i. ſorbus.
Melanos grafini. i. attramētum.
Melanos glanficũ. i. encauſtrum.
Melãgraficũ. i. graffagia.
Melangrafficon. Melaratraphi. Alexander. capitulo de cura emigranee eſt encauſtrũ ſcriptorum. Melangraphi.
Melanthochiroma. gre. attramētũ pellium.
Melãchochitoma eſt attramentuȝ pellium.
Melanopiper. i. nigrũ piper.
Melanitrapicon. i. piper nigrum.
Mellanie. i. çucharum.
Melãteridas. i. fugia de furno vitri.

Capitulum CCCCCXXVII.

Melanterion. ideſt clauorum veterũ ferreoruȝ raſura. aliqui dicũt q ē fugia ð ferro. ſed Diaſcorides capľo de melēteria dicit. q inuenitur ⁊ ſuper eramē ipſum coagulat̃. inuenitur ⁊ fuſilis in cilicia ⁊ multis locis. bona vero eſt que inuenit̃ colore ſulfuris viui: ⁊ que eſt leuis ⁊ equalis ⁊ mũda que tacta digitis humorē nigrũ eycit: ſed aliquãdo vnũ pro alio ponit̃. Cõglutinat plagas magnas ⁊ tenuitatē: etiã muſculorum ſanat habet etiã piectoriã aliquã virtutem in ſe. eſt ſpecies vitrioli. SERAPIO. maltiria. Stepha. melatria eſt zazi ſpecies ſire dicta.

Melantiſon. Melanchiron ideſt hycteritia nigra.
Melantium. grana ſchebet ideſt git. Dia. Ste. melachiũ ē ſunzũ. Elſeudi ſeu niȝ. ara.
Melati. melectula. i. ſal qđ mãducatur.
Melata. Oriba. eſt potus ex malis.
Melaos. i. perſicus arbor.
Melaſpmon. Plinius libro zo. ca. i7. ideſt nigrum ſemē ⁊ eſt nigella. git.
Melcanaſti. i. nigrũ ſal.
Mela. Melas ē arbor q̃daȝ pomifera. DIA. melee folia ⁊ cime amarã poſſident qualitatē.
Meleas. i. perſica.
Melech. ara. i. ſal.
Melelota. eſt herba cuius ſemen ⁊ flos dicit̃ corona regia lat. pratelluȝ. l. melilotum.
Meleltima. ideſt cucumeri aſinini vel ſilueſtris.
Melezeberegi. ē arbor ſicut arbor ſcebrã. verũtñ lõgior: ⁊ c⁹ colore ē cinereitas.

Melegete qd ē. l. cobzbague
Melha. ara. Dia. Alim⁹. Halienus. Almalhe.
Melhra. eſt ſicut ram⁹ ⁊ folia eius ſunt ſicut folia oliue latiora: ⁊ comedunt̃ ſicut olera medet̃ dolorib⁹ ventris pungitiuis: ⁊ in eo ē ſtipticitas ⁊ ſalſedo. AVICENNA. etiã dicit q a Diaſ. dicit̃ almus
Melicoria. i. papauer.
Melidane. i. plũbũ vſtum.
Meliche eſt cib⁹ de babilonia: ⁊ quidam dicunt q ē cibus lactis qui lat. vocatur iuncata.
Meli gre. mel.
Melicerte ⁊ acoromate. grece ſũt tunice ſiue mēbranule palpebris orte prõpto ac ſupfluo hũore plene aliqñ mellino. Demo.
Melitria. gre. ſpēs ſaniei. l. hydros.
Meligeria. ideſt fauos vlc⁹. Diaſcorides.
Mellica. quid eſt. l. dora. katinc. ara. melea. melia vľ melaa. PAVLVS. c. de onoreſia. i. faſtidio q̃ inquit acoma ventris melia eſt velut aliquid de lacte. Et ē qđ fit ex ſpuma lactis ⁊ vino acerbo aliquãtuluȝ acetoſi ſaporis quo ianuenſes vtunt̃: ⁊ vocant melaa vulgariter mire appetitum prouocans: ⁊ faſtidiũ auferens.
Mellictera. i. ſanies groſſa glutinoſa ſubalbida mellici albo ſimilis.
Melilēnias aſpros. i. terra ſigillata maxime alba. naȝ aſpros gre. eſt album.
Mellikrides eſt qđdaȝ apoſtema qđ cuȝ frãgitur ab eo exit aliquid vt mel.
Mellicratum. i. mel ⁊ aqua. differt ab ydromelle qđ plus habet aque quaſi ſit aqua mellita. Nam Dia. capľo de mellicrato diľ. q poteſt eſſe coctũ ⁊ non coctuȝ. nõ coctũ idem eſt qđ aqua mellis vel ydromel. ſȝ mellicratũ coctuȝ ideȝ eſt qđ mulſa: ſed qñ debet expiri mulier ſi ſit pregnãs cum mellicrato debet eſſe mellicratũ nõ coctũ. vnde mellicratum cõficit̃ ſic ſm Dia. mitte vnã pteȝ mellis. aque celeſtl partes duas, ambas mixtas diuitius ponas in ſole vel in eadē menſura cum aqua fontanina miſcetur: ⁊ aliquãdo coquũtur aliquãdo nõ. fit aliter ſimiliter ſm Damaſce. ⁊ ſȝ alios. l. Apomel. ⁊ illa clarius inuenies. id autē qđ fit ex vino ⁊ melle dicit̃ gre. Inomel. lat. mulſuȝ a craſis qđ eſt mixtio.

Mellicratũ

Mellifolion. melliſophilos. melliſofillũ. i. apis amor. eo q apes eam diligant. DIA. MACER. ⁊ ē citria vel meliſſa. l. bedarũgie. Apiaſtrũ. Pli. li. zi. c. 9. ara. bederençegim. bederaniu. bederãbinam.
Mellilotũ videt̃ nomē ꝯpoſitum a mel ⁊ lothos qđ eſt trifoliũ. Nam ipſum ſine dubio videt̃ cē ſpēs trifolij: ⁊ eius flos ē mellini coloris. DIA. duas ſpēs aſſerit. vna cuius flos crocei eſt coloris boni odoris. alia que magis fenugreco eſt ſimilis. ſed Plini⁹ lib. zi. c. 9. cũ de coronis loquit̃. mellilotuȝ qđ ſertulã capanã vocãt. eſt eni in cãpania Italie laudabiliſſima a grecis ĩ ſũmo mox calcida ⁊ creti ca. vbiq; v̄o aſperis ⁊ ſilueſtrib⁹ nata: coronas ex ea antiquitus factas iudicio eſt nomen ſertula qđ occupauit eius odor croco vicinus eſt: ⁊ flos ipſe maxie placȝ folijs breuiſſimis atq; piguiſſimis ⁊c. videt̃ q ſertula vocata ē a ſerto q̊ coronabant̃ antiqui. ⁊ in arabico alkeleelmelich vocat̃ qđ ē corona regia. l. Alilelmelike.
Melmela. i. nixa.
Melimon. i. fraxinus.
Melipodion. i. plũbeum.
Melis gre. melem inſtr̃m cirurgicoruȝ. ſ. tenta vel taſta ad tētandũ cauernas vlcerum ab vno capite in latitudinē ab alio ĩ acumē deſinēs: vt apud Demo. Lauromel vero habens vno capite concauũ quo aliquid liquoris in oculũ mitti poſſit abſq; oculi tactu. pyronamellis v̄o eſt hñs obtuſi⁹ groſſiuſq; caput cui adherere groſſiora medicamĩa valeãt ⁊c. radiũ vocant moderni.

Meliſſa. quid eſt. l. bedarungie. gre. apis.
Melk. Mekli. ideſt bdeliuȝ de meca.

Capitulum CCCCCXXVIII.

Melochaa ara. vľ milochia. gre. lat. caſſia lignea. SERAPIO. auc. Dia. ſũt ei⁹ multe ſpēs: ⁊ naſcunt̃ in terris arabũ vbi naſcunt̃ ſpecies: alie aromatice: hȝ ſtipiteȝ groſſuȝ: ⁊ corticē folia eius ſũt ſimilia folijs yreos nigra purpurea: ⁊ hȝ odorē ſiľem odori roſe: ⁊ hec ſpēs ē p̃ma in bonitate: ⁊ ſcđa poſt hãc in bonitate eſt illa cuius color eſt ſicut color corali: ⁊ ē ſubtilis: leuis: lõga: groſſi calami: ⁊ plerumordicãs linguã cũ ſtipticitate ⁊ acuitate pauca: bonũ habēs odorē: participantē aliquid odoris vini. he due ſpēs ſunt vtiles in medicia. alie v̄o nõ ſunt admiſtrãde. ⁊ ego volui eas rememorari vt nõ adminiſtrent̃ ſed abyciant̃: ⁊ eſt de eis quedã nigra habēs odorem malũ: ⁊ corticē ſubtilē. ⁊ reperit̃ res quedã ſiľis caſſie lignee: ⁊ nõ eſt caſſia lignea. ⁊ cognoſcit̃ per ſaporē: qm̃ nõ eſt acuti ſaporis: nec odorifera: ⁊ cortex eius eſt adherēs ligno. ⁊ repitur ſiľr quedã habēs calamũ latũ: leuē: molleȝ: aſperũ tactu: ⁊ eſt minus mala q̃ nũc dicta: ſed peior oĩb⁹ illa ē cuius color eſt albus ⁊ odor ſimilis odori porri non habens calamũ groſſuȝ ſed ſubtilē. Plini⁹ de hac. lib. iz. ca. zo. i ſi. GALIENVS. 7. ſim. pharmac. ca. de caſſia. Subſtantia caſſie ligne eſt multuȝ ſubtilis: ⁊ ſapor eius ē acutus cum ſtipticitate pauca eſt calida ⁊ ſicca in tertio. POSSE. GALIENVS. reſoluit incidit fortificat mēbra: ⁊ prouocat menſtrua retenta cauſa groſſorum humorum ⁊ viſcoſorum. SERAPIO. hȝ virtutē ppinquã cinamomo. ca. ðſic. puocat vrinã ⁊ ſtipticat leuiter admiſtrat̃ cũ medicinis acuētibus viſum: ⁊ qñ miſcet̃ cũ melle ⁊ linitur humiditas lactea que apparet in facie aufert eã ⁊ prouocat mēſtrua: ⁊ cõuenit veneno tyri qñ ſumit̃ in potu: ⁊ apoſtematibus calidis intrinſecis qñ bibit̃: ⁊ dolori renũ facto fomēto cuȝ ea ⁊ dilationi matricis. qñ fit encatiſma. i. fumigiũ cũ decoctione eius: ⁊ ponit̃ loco cynamomi in cõfectionibus duplicato põdere ex ea. Et idē auc. meſuac fortificat ſtomachũ ⁊ epar: ⁊ expellit fetũ cuȝ fortitudine. AVICENNA. de viribus cordis dicit. q ꝯfortat cor.

Melonamihi. Melon indus. Melon ſaracenus. quid ſunt. l. dullaſia. Anguria. Auēçoar. li. i. ca. 7.
Melones. altakil. i. illi q habent longũ collum vt cucurbita.
Melonoſi. i. ſerpilliũ.
Melon quid eſt. l. Rabera.
Melon agreſtis. i. colloquintida.
Melonchia. i. maluauiſcus. l. altea.
Melotida. gre. i. lana ſuccida ſordida a meloti q̃ ſũt pelles ouiuȝ euulſe. vide Platearium.
Melocorceus. Alexãder. c. de gomera. eſt radix plãte dicte teſticulus canis: habēs duas radices: quarum vna incitat: alia rep̃mit coitum.
Meloflos. eſt arbor a q̃ emanat armoniacũ ſȝ Iſido.
Melomelli. i. citomelli: ⁊ ſic cõficit̃. Citonia incide: ⁊ ſemen eorum eyce: ⁊ ĩfunde in melle: vt bene cooperiant̃ melle ⁊ dimitte vnũ annũ. DIASCORI. vel ſunt ipſa mala citõia.

Capitulum CCCCCXXIX.

Melongena ara. gre. melongia: vel melongea. lat. melõgiana. SERAPIO. li. aggre. c. melõgia. fructus ſunt oblongi medij intra rubedinem ⁊ nigredinē: ⁊ inueniuntur ex eis citrine ⁊ albe. Et ideȝ auc. filij meſague. eſt ca. ⁊ ſic. in ſecũdo generat melãcoliã ⁊ opilationes epatis ⁊ ſplenis: ⁊ generat ſodã ⁊ emorroydas. verũ ſi ex capitibus eius in vmbra ſiccatis ⁊ contritis fiat epithima: cõuenit emorroydibus: ⁊ cum ipſa in oleo coquitur ſoluit: ſed in aceto ſtringit. ⁊ ideo nõ habet pportionē ad ſtringendũ vel ſoluendũ. Rabi moyſes. valet cõtra nauſeam ⁊ vomitũ: ⁊ ex cibis eſt peior.

Meloplacēta.i.placenta fcā de pomis.l.cuſa. ⁊ Halie. caplo de citonijs.
Melognū.ideſt oleū. Paulus caplo de paraliſi.
Meloſſia.i.medula ceruina.
Meluchia.ideſt malua Stephanus molochia.
Meluguat.eſt q̄dā lignū in india inuētū pūctatū nodi decliue ad nigredinez parūper.aure⁹.i.cū mellicrato accept⁹ cōuenit attritioni lacertoꝝ. Auic.li.z.c.melguab.
Meluke.i.pediculus vulturis.
Melul.i.mēſis octobris.
Melupne.i.ſtorax liquida.
Meminile.ideſt pediculus vultiris.
Mēmion.i.ſiſimbrion.
Memiren.i.lignū ſicut nodi declinās ad nigredinē in q̄ eſt reflexio paꝝ.l.meu.
Memirenuz.ara.ideſt celidonia minor.
Memireſim.i.celidonia.
Memitan. Momitē.i.memithe. ⁊ eſt plāta frigide nāe: ex cuius ſucco fiunt ſief memithe q̄ vocanī in libris de greco tranſlatis glutiū in quo ⁊ apud Dia.c.de glautio.eſt ingt ſucc⁹ herbe eiuſdē nois. eſt.n.herba ſimillima papaueri cornuto: vt Diaſ. caplo de memichen karatides ꝑ memithe vtunī.

Capłm. CCCCCXXX.

Men vel maſachamaga.ara.⁊ lat. Manna. Manna vt ait Auic.eſt ros cadēs ſuꝑ lapidē ⁊ plātas: ⁊ hꝫ plures ſpēs: ⁊ denoiata eſt tereniabin ⁊ ſiracoſt ⁊ çuccarum haoſer eſt de ſpēb⁹ eius: ⁊ diuerſificaī ſm diuerſitatez reꝝ ſuꝑ q̄s cadit recipiēs ab eis diuerſitates ⁊ v̄tutes apud nos vidi duas ſpēs. vna q̄rū eſt granuloſa nō cōiuncta granulis, alia ↄglobata q̄ artificio magis videī ſophiſticata ex çucaro cocto: ⁊ folijs ſene quoꝝ fruſtula imixta videnī ſaporē q̄ ſene oſtēdit. SERAPIO. abſtergit lauat ē ca.in ꝑmo tēperata humiditate ⁊ ſic. Et idē auc. Raſis. dixit q̄dā māna cadit ſuꝑ arborē dictā tamariſcus: ſic mel: ⁊ qn̄ facit morā ſuꝑ plātā illā albeſcit: ſꝫ qn̄ ibi nō moratur ſꝫ colligiī cito cū folio eſt viridis. Melior ex ea cuius color eſt clarus ꝓpinquās albedini: ⁊ hꝫ parū ruboris. PLINIVS. māna eſt ois ros cadēs ſuꝑ lapidez aut arborez: ⁊ fit dulcis: ⁊ coagulatur ſicut mel: ⁊ exiccatur ſicut gummi quēadmodum tereniabin de quo.l. tereniabin. POSSE. SERAPIO. auc. Raſis. q̄ de ipſo cadit ſuꝑ arborē tamariſci.eſt bona tuſſi ⁊ aſperitati pectoris colligit eā Raſis ⁊ dixit ꝙ cadit ſuꝑ arborē tamariſci ſicͥ mel. Et idē auc. Abix.eſt ca.in fine ꝑmi ſicca ꝓpinquās caliditati ↄfert relaxatiōi ſtomachi: ⁊ abſtrigit vētrē: ⁊ cōuenit aque citrine qn̄ bibiī de ea: ⁊ emplaſtraī vēter ⁊ igrediī i medicinis apoſtematū: ⁊ exiccat catarrū qn̄ fit caputpurgiū: qm̄ mūdificat cerebꝝ: ⁊ expellit ab eo vētoſitatē groſſam: ⁊ fortificat medicinas qn̄ cū eis miſceī in potionib⁹ ⁊ caputpurgijs: ⁊ delet aꝑata flegmatica: ⁊ miſceī i ↄfectionib⁹ ꝓpter excellēs iuuamentū qđ eſt in ea.

Menabrum.i.folium.
Menach. Menathus.i.flos vl̄ ſemē meu vl̄ ipa radix
Menconafrodis eraclia q̄d eſt.l. Meconafrodis eraclia.
Menen.i.celidonia.
Meneſig.meneſigi.i.all̄a.
Menis. eſt piſcis marin⁹ ſic vocatus.a q̄buſdā vocaī menora. Ianuenſibus.s. Ste.radiū dicit.
Meniſus.ſuccus eſt fructus cuiuſdā qui vocaī nil.
Menode. Paulus.ca.de cephalea. ſi dolor ingt fiat cuꝫ pulſu ſignificat flegmonez mēbroꝝ menode corpis.ſi vero cū grauedine inter venas plenitudinem iter venas ↄtētam.
Menomedi. Menomini.i. maniaci. Theođ.priſ.
Menſicū.ideſt impedimentum remouens.vel a mēphis ciuitate egypti.
Menſtruū diciī a mēſe.
Menſis.i.lothos per cōcordiam. Dia.cum Auic.
Mendana.meubethne. meubdhana.eſt de maiorib⁹ lacticinijs ſm quoſdā catapucia maior. Lacteris. lacterides. Serapio.ē fructus amarus. Albaui.eſt duaꝝ ſpēꝝ.vna habet folia lōga vt digitus: ſemē in nucleis ſimilib⁹ nucleis bōbacis ſꝫ maioribus eis: ⁊ in quolibet nucleo ſunt tria grana nigra.

Capłm. CCCCCXXXI.

Mentha lat.gre.edioſmon.arab.nachama. vel dichanacha.herba eſt cui⁹ plura ſunt genera.eſt.n.quedā domeſtica q̄ ꝓꝑe hortulana diciī: vel cōis. vel odorifera. ⁊ hec calefacit ⁊ ↄfortat. Eſt ⁊ alia ſiluatica q̄ mētaſtꝝ diī: ⁊ maiorē hꝫ v̄tutē i calefaciēdo. Eſt alia mētha que lōgiora ⁊ acutiora hꝫ folia. ⁊ hec mentha romana vel ſarracenica diciī: hec magis diuretica eſt q̄ꝫ alie. Et ē alia mētha dicta aquatica: ⁊ vocaī ſiſimbriū vel balſamita.eſt alia nō odorifera: ⁊ illa ē calamētū. SERAPIO. ca.dichanacha.ex ea ē domeſtica ⁊ ſilueſtris. ⁊ ramuli domeſtice qn̄ maſticanī: hꝫ colorē celeſtē: ⁊ ſūt iteri⁹ cōcaui: ⁊ i ſūmitatib⁹ ramuloꝝ: ſūt q̄ſi licinia: ⁊ viret: ⁊ augeī eſtate ⁊ hyeme: ⁊ hꝫ odorez bonū. Et idē auc. Dia. q̄dā noiant eā menthā: ⁊ eſt dichanacha ſiue nabanabal: ⁊ eſt nota: ⁊ hꝫ vim calefactiuā ſtipticā ⁊ deſiccatiuā.eſt alia ſpēs menthe ſilueſtris: cui⁹ folia ſunt aſpera piloſa maiora folijs ſiſimbrij: ⁊ in odore ſuo eſt pinguedo: ⁊ eſt min⁹ iuuatiua in medicina q̄ꝫ ſpēs alia. Idē auc. Hal. in ſuba ei⁹ ē plus ſubtilitatis q̄ꝫ in alio olere: ⁊ in ſapore eius eſt parua caliditas ⁊ pōticitas: ⁊ eſt ca.in ſcđo. DIASCORI.ca. de edioſmon. v̄tutē hꝫ termāticā ſtipticā ⁊ ſanticā. PAVLVS. eſt ca. ⁊ ſic.in tertio.eſt.n.domeſtica ⁊ agreſtis. ⁊ alia dicta mētha hortulana vel ſarracenica: ſꝫ domeſtica magis viui medicine cōpetit q̄ꝫ viridis: ⁊ exiccata eſt magne efficacie eſt cōſūptiua diſſolutiua ex ꝓprijs q̄litatib⁹: ⁊ cōfortando ſua aromatice. POSSE. DIASCORIDES. ſuccus eius bibit⁹ cū aceto ſanguinē reijciētibus ſubuenit lūbricos extinguit vētrē ſtimulat: ſubgluctionē tollit: colerā ⁊ nauſeā cōpeſcit duob⁹ aut trib⁹ coclearijs cuꝫ ſucco mali granati acidi accepta ⁊ impoſita cū polēta aꝑata ſpargit i fronte ipoſita dolorez capitis mitigat: tumorē mamaruꝫ tollit. ſale addito morſibus caninis opitulaī: ſuccus eius cū mulſa dolorē auriū depellit: ante coitū mulieri ſuppoſitus iter ꝑſtruit genitale: aſpredinez lingue diſlenit: lac coagulat caſeū a putredine tutū ſeruat: cōdituris bene miſcetur: q2 euſtomachus eſt labentē animū odoris efficacia recreat. ſtomacho nihil ↄcupiſcēti faſtidiū detrahit in ſorbitionē ptiſane optime ꝓpinaī: ſanguinē excreantib⁹ aride herbe puluis trib⁹ digitis apprehēſus: ⁊ cū aqua calida potione dat⁹ omnē iniuriā ſtomachi detergit. eadē res etiaꝫ ventris aīalia interficit: cōtuſa tēporibus illiniī in dolore capitis: ſanguinis abundātiā ſtrigit ⁊ nimios vomit⁹: hortulana aūt humidior ē ⁊ ad libidinē excitādā mediocris. habet aūt aliquid amaritudinis ꝑ quā potata lumbricos occidit. eſt etiā ſtiptica: ⁊ ideo cū puſca bibita recēs ſputū ſanguinis reꝑmit: ⁊ leptomeris ē plus alijs ſubſtantia ei⁹. GALIENVS. ſeptimo ſimp. phar.ca.edioſmuꝫ. q̄dā menthā odoriferā vocāt. Eſt aūt quedā nō odorifera quā ⁊ calamētū vocāt. acres aūt ſunt guſtantibus vtraq̄ꝫ ē ca. virtutis in tertio quaſi: debilior tn̄ eſt que odorifera calamento: ⁊ minus calefactiua. vl̄r aūt loquēdo hec quidem quaſi agreſtis eſt. illa vero domeſtica que ꝓpter acq̄ſitaꝫ ex hortēſi cultura humiditatē ad libidinē moderate cōcitat. Ineſt aūt hoc eē oībus q̄bus adeſt ſemidigeſta humiditas ⁊ ventoſa. ꝓpter huius aūt herbe cōplexionē q̄dam ⁊ circa apoſtemata cū farina ordei ſupponūt eaꝫ qđ calamentū facere nequit: eo ꝙ vehemēti⁹ q̄ꝫ illud calef. ⁊ exiccat. habet aūt quid acerbitatis ⁊ amaritudinis in ſe quo lūbricos interimit. acerbitate vero exiccādo bibita recēs excreationē ſanguinis ꝓhibet. eſt aūt ſm ſubſtātiā ſubtilium partiū ſicut ⁊ aliqua alia herba. Cōtra fetorem oris ⁊ putredinē gingiuarū ⁊ dentiū ex decoctione eius cū aceto os abluaī: ad appetitū ꝓuocandū cū impediī ex frigidis humoribus exiſtentibus in ore ſtomachi fiat ſalſamētuꝫ ex menta aceto ⁊ modico cinamomo ſeu piꝑe. Contra vomitū factū ex debilitate virtutis ↄtētiue: vel ex frigida cā fiat decoctio mente in aqua ſalmacina ⁊ aceto ⁊ ſpōgia intincta ori ſtomachi ſupponaī ↄtra ſincopim ex debilitate cū fe. vel ſine fe. ſiue ex medicina vel quacūq̄ꝫ cā cōteratur mēta ⁊ diſtēpereī cum aceto ⁊ fruſtuꝫ panis aſſi in igne ponatur in aceto illo: ⁊ dimittatur tandiu ꝙ bene humecteī ⁊ naribus appliceī: ⁊ exinde fricētur labia gingiue ⁊ dētes: ⁊ ligeī in temporib⁹ ſuꝑ venas pulſatiles temporum ⁊ brachioꝝ: ⁊ patiēs maſticet ⁊ humiditatē trāſglutiat. Ad matricē mūdificādā teneritates mente coquantur in vino ⁊ oleo: ⁊ ſuper renes ⁊ pectinē cataplaſmeī. Cōtra coagulationē lactis ⁊ mamillis ꝑdicti faſciculi mente in vino ⁊ oleo decocti ⁊ ſupligati mamillis ſoluit. hꝫ ſil̄r viꝫ attrahēdi venenū: ⁊ qn̄ datur cū aliq̄ medicina ↄtra venenum deī cū ſucco eius. Sed ſuccus mēthe romane vel ſeraſenice vel vinū decoctionis cū melle mixtū valet cōtra opilationē ſplenis ſtomachi: epatis ⁊ nāliū viaꝝ ex frigi. hu. ⁊ etiā ex ca. ſine febre. ſuccus etiā datus lūbricos occidit. aurib⁹ inſtillat⁹ vermes necat. decocta herba in vino ⁊ oleo ⁊ cataplaſmata ſoluit ſcliroſim ⁊ duritiē apoſtematum ſuꝑioꝝ. mēthaſtruꝫ vel mētha ſaluatica vel agreſtis cū caricis decoquaī in vino ⁊ deī patiēti frigidā tuſſiꝫ. vinum decoctiōis ⁊ puluis eius in cibis dat⁹ digeſtionē confortat fomētū factū ex aqua decoctiōis eius matricē infrigidatā calefacit. ſaccellatio facta calefacit: ⁊ ſaccellatio ex puluere eius reuma frigidū capitis ſtringit.

Menta aq̄tica. Mēta hortulana. mētaſtrū. mentaſtꝝ hortulanū quid ſūt.l.mēta. Pli.li.zo.c.14.in ꝑn⁹.
Meoculeſi. meoculos.i. papauer agreſte.
Meotan.i.barba hyrcina.
Mera.i.aurora olei.
Merabace.i.pann⁹ de lana.
Meralen.i.ligna ſparagi.
Meram.ideſt cornea arbor. Stephanus.

Capłm. CCCCCXXXII.

Mercenius ara.gre.eſbriuꝫ vel amatrū vl̄ amaricum.lat.maiorana: vel ſanſucus. GALIENVS.8.ſimp.phar.c.de ſanſuco.ſubtiliū partiū eſt ⁊ diaforeticū.ſic. ⁊ ca.in.3. SERAPIO.c.merzenius.auc. Dia.herba eſt habēs v̄gas extēſas ſuꝑ faciē terre in ſuo ortu: ⁊ hꝫ folia ꝑua rotūda ſuꝑ q̄ eſt horra fere ſimilis folijs calamēti habētis folia ſubtilia: ⁊ hꝫ odorē bonuꝫ. Idē auc. Hal. cale. ⁊ deſic.in tertio.reſoluit ⁊ ſubtiliat POSSE. SERAPIO. auc. Aben Meſuay. qn̄ linitur cuꝫ ſucco ei⁹ ſuꝑ liuores ſanguis mortui aufert eas. ⁊ propter hāc cām apponētes vētoſas vngunt locū poſt vētoſationē cū eo vt nō appareāt cicatrices ſcarificationis: ⁊ qn̄ fit caputpurgiū cū eo cōuenit dolori capitis: maxime melancolicis ⁊ vētoſitati cerebri: ⁊ apit opilatiōes que ſūt in eo: ⁊ ꝓpter hāc cām ↄfert epilētie ⁊ paraleſi in qua declinat homo caput ſuū ad poſteriora ⁊ alteri paraleſi ⁊ torture oris ⁊ emigranee. attrahit.n.humiditates malas a cerebro ⁊ ↄuenit multū. ⁊ fit oleū cū ea: ⁊ ↄuenit ad oia ſupradicta. ⁊ qn̄ teriī maiorana ſicca ⁊ cōficiī cuꝫ melle ⁊ liniī ſuꝑ liuorē qui fit ſub oculo aufert ipſuꝫ. ⁊ exꝑmiī ſuccus ex ea duꝫ eſt recēs: ⁊ fit caputpurgiū cū eo: ⁊ mūdificat cerebrū: ⁊ ↄuenit egritudinib⁹ eius frigidis ⁊ melācolicis: ⁊ qn̄ ibibiī i eo cottū aut lana ⁊ poniī i aurē aperit opilationes eius. ſil̄r facit oleū ei⁹: ⁊ fit cū eo naſcale: ⁊ aperit orificium matricis: ⁊ cōfert ſuffocationi eius ⁊ calefacit matricez. vn̄ Raſis ꝓpter aromaticitatē ſuā ⁊ caliditatē ⁊ ſubtilitatē: ↄuenit oībus egritudinib⁹ frigidis: ⁊ cōfortat cerebrum ⁊ oia mēbra. PLINIVS. lib.zi.c.zz.ca.de maiorana. vires hꝫ acres ⁊ calefactorias ad oēm duritiē vel rigorez valde idoneā. medeī etiā cataplaſmatib⁹ ipoſita ſiue potui data ſcorpione vexatos ⁊ īteſtinoꝝ tormēto vel difficultate mictus laborantes. elixatura eius hydropicis medeī. vrinā ꝓuocat ⁊ tortiōibus vtilis ē: ſuccus ei⁹ melle addito liuores detergit: ſcorpionū ictus cū aceto ⁊ ſale cōpeſcit: luctatiōib⁹ bn̄ adhibeī. Cerotis quoq̄ꝫ tumores oēs corꝑis ⁊ oculoꝝ cataplaſmatib⁹ adhibita ſpargit: maxime cuꝫ polenta impoſita. Iteꝫ appoſita ſolite purgationis materiā prouocat in feminis. malagmatibus ⁊ acopis miſcetur bene.

Mercurialis. quid eſt.l.linoſtoſis.linozoſtis.gre. parthenius. hermiporana. Plini⁹ li.z5.ca.5.in ꝑn⁹.
Merdaſengi. ara. martech. ideſt litargirium.
Merdaſengi.i.plumbi vſti. Hal.lib.ſecretoꝝ.
Merua.libanotidos. Ste.
Meropiū.i.oleuꝫ amigdalinum. Diaſco.
Mereſenū.i.electuariū vel medicīa laxatiua. Aliab.
Mergangū.i.maiorana.
Mergen. merſeiſen.i.radix arboris coralli. Baſed.li. de doct.ara.
Meringe capitis.i.de pānicu lus capitis.
Merion.ideſt mandragora.
Mermerā.i.celidonia.
Merſulez.ideſt ligna ſparagi. Auic.
Mes.i. robilie vel faſcolus ſꝫ Hal.i.reg.auc. ↄmē.i8.
Meſabrū.meſabarū.i.opiū. Aliabbas.
Meſak. meſalia. vocaī res acuta vel ſubtilis in ambabus extremitatib⁹ ⁊ in medio groſſa.
Meſacruꝫ.i.papauer. Aliab.
Meſacra.i.pira. Aliab.
Meſoctera.meſarana.i. mirra. Aliab.in.z. practice. ⁊ nullū horum nominū eſt grecū vel arabicū.
Meſatrameſir: maſchatrameſir.i.pulegiū ceruinū.
Meſcatrameſir.i. diptam⁹. Hal.6. ſimp. phar. Saladinus.
Meſcatur. Meſir. ideſt ſtipites ſimiles aſcecheſebram: ⁊ eis vtuntur indi ad accendendum ignez.

Capłm. CCCCCXXXIII.

Meſcebe. Meſceca.ara.gre.ſcin⁹ vel archias. latine maſtix. ⁊ eſt gūmi arbori ſcini vl̄ lētiſci: q2 lētiſcus gre. vocaī ſcin⁹: ſicut inuenies in.l.botim. DIA.ca.de maſtice. quedā emanat ab arbore q̄ ſcinus diciī. ⁊ quedaꝫ ex ea eſt alba. q̄dā ſubuiridis: ſed melior ex ea ē cuius color eſt alb⁹: ꝑlucidū hn̄s granū graue ſicciſſimū ⁊ cito frāgibile: habēs bonū odorē. ⁊ ē de ea q̄dā nigra ⁊ q̄dā citrina. GALIENVS.7.ſimp.phar.ca. de maſtice alba: ⁊ eſt illa que diciī gluctē romanū: ⁊ eſt ↄpoſita ex virtutib⁹ diuerſis.ſ.ſtiptica mollificatiua.ca. ⁊ ſic.i.z⁹. vnde mollificat ⁊ reſoluit: ⁊ iō ſtōi epatis ⁊ vētris flegmonibus ↄpetit: ſꝫ nigra eſt q̄ diciī capiti vel egiptiaca: ⁊ ē maioris deſiccatiōis q̄ꝫ alba: ⁊ ſtipticitas eſt in eo minor. ⁊ iō eſt ↄueniēs vbi oꝫ reſoluere ampli⁹. ⁊ ꝓpter hoc multū cōuenit aꝑatib⁹ duris q̄ fiūt in exteriorib⁹ corꝑis: ſꝫ oleū maſticis eſt ſil̄e v̄tuti maſticis. SERA.ca.maſteche.eſt primus iter oia gluctina in bonitate. arbor ei⁹ eſt ↄpoſita ex ſuba aquea ⁊ terrea frigida: nō ml̄tū: ⁊ in ſapore oiuꝫ partiū hui⁹ arboris: dico radicis: fruct⁹ ⁊ corticis ē ſtipticitas pauca. infri. ⁊ calef. mediocriter temperate. ⁊ deſic.in fine ſecūdi vſq̄ꝫ ad ꝑncipium tertij. Plinius.lib.iz. capitulo.8. POSSE. SERA.in ea ē de ſtipticitate q̄ ↄfert debilitati epatis ſtōi ⁊ iteſtinoꝝ ⁊ aꝑatib⁹ in eis exn̄tib⁹: ⁊ nō habꝫ acuitatē aliquā. eſt ⁊ multū ſubtilis: ⁊ fit emplaſtrū cū folijs maſticis dū ſunt recētia: ⁊ eſt in eis virtus manifeſta: ⁊ iō qn̄ bibunī folia aut cū alijs medicinis ad vlcera inteſtinoꝝ: ⁊ ad fluxū vētris cōferūt multū: ⁊ ↄferūt ſpuētib⁹ ſanguinē ⁊ fluxui mēſtruoꝝ ⁊ ani: ⁊ nō eſt in eo diuerſitas a ſucco ypoquiſtidos. Et idem auc. Dia. tota hec arbor eſt ſtiptica: ⁊ virtus folioꝝ corticis ⁊ radicis eſt equalis: ⁊ decoquiī cortex eius ⁊ cortex radicis ⁊ folia decoctione plurima: ⁊ qn̄ fuerit cocta colaī ab eis aqua que iteruꝫ coquitur vſq̄ꝫ ad mellis ſpiſſitudinez: ⁊ conuenit ſputo ſangui-

nis decoctio illa bibita ⁊ fluxui vētris ⁊ vlcerib⁹ inteſtio/
rũ: ⁊ fluxu matricis ⁊ ani: ⁊ vl'r gdē ponit̄ p acatia ⁊ ypog/
ſtidos: ⁊ ponit̄ illa decoctio loco ſucci folioꝝ: ⁊ qñ ꝓycit̄
decoctio illa ſup vlcera ꝓfũda: ⁊ ſup oſſa fracta reſtaurat
carnē in vlceribus: ⁊ reſtaurat oſſa: ⁊ ſtringit mēbra laxa:
⁊ abſcindit humiditates antiq̄s a mr̄ice: ⁊ ꝓhibet vlcera
corroſiua ne dilatent̄ in corpe: ⁊ ꝓuocat vrinā: ⁊ qñ fit col
lutio oris cũ ea ſtrigit dētes ꝯmotos: ⁊ ex ramis hui⁹ arbo
ris fit ol'm qđ ē bonũ vbi ꝯuenit ſtipticitas. Et idē auc. hu
mayz. reſoluit apata ſtōi ⁊ ꝯuenit tuſſi: ⁊ nō ē pauce attra/
ctiōis flegmatis qñ maſticat̄: ⁊ pp hoc miſcet̄ cũ aloe vt
ꝓparet ipſuz ⁊ attrahat cũ eo flegma a capite.

Meſca. eſt ſpēs flux⁹ ſangui nis narium. l. Ronder.
Meſci. i. mediũ: ide venit mi ſerace ⁊ meſereon ieiunũ inteſtinum.
Meſabiar. i. marrubium.
Meſen. ideſt medium.
Meſcigith. i. cortices nucũ. haly. 3. tegni. ꝯmēto. 150.
Meſenterium. Alex. de reu matica diſinteria ſonat q̄ medium iteſtinuz quod vocat̄ ieiunũ. nam meſe gre. mediũ. ſcterion inte/ ſtinum.
Meſericon. i. gen⁹ titimali.
Meſeraice. Meſinterion. i. meſeraica q̄ eſt iter epar ⁊ ſtomachum.
Meſif. ideſt aqua lactis.
Meſin. i. lothos.
Meſir. ideſt ſandanig.
Meſmes. i. criſomilla.
Meſpilũ. ē ſpēs zaroꝛ q̄ ara. dr̄ gubera. zarux. Ste.
Meſt. i. lac acetoſuz coagula tum.
Meſus. Meſſus. i. liquoꝛ acetoſus.
Meſtos gre. plenus: diſtēt⁹: coꝛpulentus: repletus.
Metacheli. ideſt mutali. gd eſt. l. Alfachi.
Metacarpriũ. i. pectē man⁹.
Metacatafora. metacapho/ ra. ideſt epilenticus, cũ ē in paroxiſmo.
Metacēſis. i. deriua⁹ hũoꝝ.
Metafrenon. ideſt poſterio ra doꝛſi. Caſſius felix ca. de tuſſi: ⁊ in pſalterio gre co vbi noſtrũ hʒ poſterio ra doꝛſi ipuz hʒ metafre/ non: ⁊ eſt pars poſterioꝛ pectoꝛis vbi terminant̄ duodeciʒ ſpondilia.
Metalon. i. metallũ: cui⁹ ali ud minerale. ⁊ illa ſũt. 7. genera. ſ. aurũ: argētum: plūbuz: ſtannũ: es: argen/ tum viuũ: ⁊ ferrum: ⁊ illa ſunt metallica coꝛpoꝛa. ⁊ oīum iſtoꝛum materia ē argentũ viuũ ⁊ ſulphur: phus. 4. methcoꝛoꝝ. Eſt aliud metallũ qđ fit arti ficialiter ex mixtione ali quo ſupꝛadictoꝝ metal/ loꝝ: ⁊ de iſto ſunt campa/ ne ⁊ alia vaſa: vt aurical/ cum.
Metaphoꝛa. i. ſimilitudo.
Metas meretica. i. feruētia.
Metaſincretica. gre. ſunt tē periē coꝛpis nālē tēperā tia: recoꝛpoꝛātia: cōfirmā tia: recupatiua: recoꝛpati ua. Caſ. fe. Diaſco. Oꝛiba. Demo. Gal. i dinamidys Metaſincretica ſunt cō/ firmatoꝛia q̄ perſanant.
Meth. ideſt ſtoꝛax.
Metacaphoꝛa. interp̄tatur trāſdelatus vt epilentic⁹ dum eſt in actione.
Methodus. i. regula vel do/ ctrina. ide methodicus. i. doctrinalis. i. regularis.
Methomamia. ideſt p̄ſoca/ tio matricis: qm̄ eſt qua/ ſi ei⁹ mania. Caſ. fe. The/ odo. Priſcia. ſtoꝛica. ſpin/ ga dicit.
Methon. i. papauer.
Methoſmetica. ideſt diafo/ retica calida.
Metrameſia. ideſt pulegiũ ceruinum.
Metron. gre. ideſt matrix: q̄ ⁊ iſtera dicitur.
Metron afrodis. i. eraclea.
Metroticũ. i. inſtrumētum quo medicina in matricē inycitur. Caſſius felix. c. de pꝛecadente matrice. Metroenticon.

Capl'm. CCCCCXXXIIII.

Meu herba eſt ſil'is feniculo. Mion. Ste. Auic. mu. ſed radix ei⁹ ē toꝛtuoſa: ⁊ vocat̄ ſil'r ſiſterſimo/ di ⁊ aramanticũ. ⁊ lat. vocat̄ anetũ agreſte: ⁊ nō eſt peuce/ danũ: qm̄ dia. facit aliud capl'm de meu: ⁊ aliud de peuce/ dano. vñ dic̄. Meu qđ athamāticũ dicit̄. naſcit̄ in mace/ donia ⁊ in hiſpania. tyrſo atq; folys aniſo ⁊ aneto ſil'ibus aſcēdens de terra vſq; ad cubitos duos: radicib⁹ ſparſis ⁊ teneris curuis ⁊ longis: odoꝛe ſuauibus ⁊ guſtu ca. ⁊ liguā moꝛdētes. PLINI. lib. 20. c. 23. in p̄n. cap. de meu. radi/ cula eſt herbe aſpa. tenuis: ⁊ oblōga: ſua v̄tute oleng. ca. ⁊ ſic. in ſcđo. POSSE. DIA. lib. antiquo de ſimplici me/ dicina: ſiſtrā dicit. vires ei⁹ hʒ radix relaxātes. vñ trita ⁊ elixata in aqua dat̄ in potiōe vtiliter ad renũ doloꝛē: ⁊ ad veſice cauſas vrinā ꝓuocat: ſtōi iflatiōes ⁊ toꝛtiōes intra/ neoꝝ mitigat: ⁊ ſtericas h̄ eſt doloꝛes matricis curat: arti riaſim mitigat: toꝛacis reumatiſmo cũ melle vt electuari um datũ ꝓdeſt mēſtrua etiā p fomētũ ꝓuocat: ſtrāgurias īfantiũ vt cataplaſma īpoſitũ ſup pectinē reſoluit: ex quo ſi plus bibitũ fuerit capitis doloꝛē cōmouet.

Meuāthos. i. ſemen meu.
Meubethne. meudana. i. ca/ tapucia mioꝛ. meubdha/ na. lacteris lacterides.
Meubetaria. i. cataputia.
Meubethne. i. gñũ regum.
Maumarin. i. opium.
Meuren. i. maioꝛana.

Capl'm. CCCCCXXXV.

Mezabaran. i. tapſia. gdā dicunt q eſt mezere/ on. aliq; q eſt elacteriũ. ſm Sera. cap. mezabaran. eſt plāta repta in india: cuius coꝛtex exte rioꝛ hʒ iuuamētũ in medicina in doloꝛibus iũcturarũ: ⁊ ē in folys hui⁹ plante illud qđ dixim⁹ in arboꝛe agre. ⁊ hec qñ ponit̄ in fluminibus inebꝛiat piſces: ⁊ melioꝛ ex eo ē il la que hʒ ſubtilē coꝛticē: ⁊ in ſapoꝛe eius eſt acuitas parua ⁊ doſis eius ſimplicis cũ çuccaro eſt aur̄. i.

Meçaurũ. eſt ius. i. cibus li/ quidus in regali diſpoſi/ tione.
Meçenella. i. camomilla.
Meçereon. gd eſt. l. amalaa: ⁊ eſt lacticiniũ habēs fo/ lia ſil'ia oliue. Dia. Auicē. Sera. Elipiũ. Alipiados: dicit̄. Pli. li. 24. c. 15. Di/ nus. c. i. ſuper Meſue eſt laureola.
Meçeurima. i. meçereon.

Capl'm. CCCCCXXXVI.

Mezgreb ara. gre. lepnia. lat. magra. vel mogra. SERAPIO. auc. Dia. quedaʒ ex ea defert̄ ex terris ſinos ⁊ melioꝛ ex ea eſt grauis denſa: cui⁹ coloꝛ nō eſt diuerſus: ⁊ ē ſicut coloꝛ epatis: aut ſanguis nō habēs lapidē: ⁊ qñ ponit̄ in aqua diſſoluit̄ facile ⁊ creſcit. Illa v̄o magra qua vtunt̄ carpētary eſt ex debilioꝛib⁹ ope rationib⁹ q̄ʒ illa que defert̄ ex ſinos ⁊ ex babilonia: ⁊ me/ lioꝛ que facile terit̄. Colligit̄ v̄o in capadocia in ſpeluncis diſtillās ⁊ affert̄ venalis in ſinopidā ciuitatē: vñ ⁊ nomen accepit. Et idē auc. Gal. in ſapoꝛe ipſius eſt ſtipticitas. vñ virtus eius eſt deſiccatiua. Et qñ ſoꝛbet̄ cũ vino: ouo: aut fit cliſtere cũ ea ſtringit vētrē: vñ hʒ virtutē ſtipticā ⁊ de/ ſiccatiuā ⁊ gluctinatiuā: ⁊ qñ miſcetur in emplis ꝯſolidat vulnera recētia: ⁊ ingredit̄ in ꝯfectiōib⁹ trociſcoꝝ deſicca tiuoꝝ ⁊ ꝯſtrictiuoꝝ vētri: ⁊ qñ ſoꝛbet̄ in ouo ſoꝛbili: aut fit cliſtere cũ ea ſtringit vētrē ⁊ ꝓpinat̄ in potu i doloꝛe epa tis: ⁊ dat̄ in ouo ad ſputũ ſanguis ⁊ venenũ. PAVL. c. de mogra ſinopida eſt foꝛtioꝛ bolo romano ⁊ luto ſigilla/ to. ⁊ iō ingredit̄ in ꝯfectiōibus vnguentoꝝ: ⁊ occidit ver/ mes in ventre. Bulcaſim. Eben. Açarin. li. dicto ſeruitoꝛ. cōburit̄ mogra ſicut bolus armenus.

Mia. gre. i. muſca. ſed mia. ara. eſt ſtoꝛax. ⁊ mia ſil'r ē muſculus ſpecialis. al'. ſpinalis. Mias dc̄s gre.
Miach. i. ſtoꝛax. miaba. idē.
Miacanta. i. ſpergula.
Miacantus. Pau. Oꝛiba. i. ſparagus agreſtis.
Miafile. i. ſtoꝛax calamita.
Miagros. PLI. lib. 27. c. 12. eſt herba feculēta cũʒ folys ſil'ibus rubee cũ ſe mie oleoſo ex q̄ fit oleũ.
Miaba. miach. i. ſtoꝛax.
Miamir. i. tractatuũ. ide lib. miamir. i. đ. 10. tractatib⁹.
Miaſur. l. abꝛotanũ.
Mib. ideſt lac.
Mibac. miba murl. ē cicuta.
Micantus. i. ſparagus.
Micete gre. michetes. i. fun/ gus malus ꝑnitioſus. Di/

Capl'm. CCCCCXXXVII.

Michad. SERAPIO. ſunt vene arboꝛis gra/ nati ſilueſtris q̄ naſcit̄ in ſeni vltra mare ⁊ in coꝛaſcē: ⁊ ſũt vene groſſe albe colligunt̄ in albacumi/ ne: ⁊ eoꝝ mala granata ſunt ſic̄ granata domeſtica in p̄nci pio eoꝝ oꝛtus: ⁊ coloꝛ eoꝝ ē iter rubedinē ⁊ viriditatē: ⁊ i/ tra malũ eius ſunt grana rubea rotũda in magnitudie ſe/ minis lētiſci ⁊ dimittũt ea in coꝛtice ſuo. Et qñ egent eis extrahũt a coꝛtice. ⁊ eſt ca. ⁊ hu. in ſcđo: auget in ſpmate: ⁊ coꝛroboꝛat coitũ: ⁊ eſt bon⁹ podagre qñ terit̄ ⁊ ꝯficit̄ cum aceto ⁊ linit̄ ſupꝛa ipſuz: ⁊ cōuenit ſpaſmo: ⁊ mollit duriti/ es iuncturarum.

Micharia. herba ē ſm Dia. lat. dicitur ſpondilium.
Micheſol. i. apiũ riſus.
Michete. ſunt homines ve/ loces. lat. dicti curſoꝛy.
Micidatia herba eſt a Pli/ nio deſcripta: quā ignoꝛo mitridatia. Plinius lib. 25. capl'o. 6. in p̄ncipio.
Miclata. eſt cibus factus ex pane azimo cũ oleo. Aui. p̄mo cañ. fen. 4ª. c. 11.
Miconiũ. i. papauer: ⁊ eſt al/ bum ⁊ rubeũ. qñ ſimpli/ citer ponit̄ albũ intelligi tur. nā i. gre. hʒ ſonũ e. vl' i. meconiũ micon gre.
Micros. i. paruũ: inde micro tegni. microcoſmus.
Microſia. gre. ideſt ꝑuitas pulſus. Caſ. fe.
Microtera. ideſt coʒula vel criſomola.
Micaria herba. Dia. Alate/ ris ſpōdilion. Auicēna. ſa cundulion.
Mictica. v̄tus. gre. laceſcēs. Dia. c. de cētaurea maio.
Micnas. gre. mina.
Mica. i. miua. haly. 19. antiđ.
Muſcos. gre. muſculus.
Midas. vermiculus fabam coꝛrodens.
Midian. i. cimbaliria.
Midriaſis. i. dilatatio pupil le. ⁊ eſt maioꝛ q̄ʒ platico/ riaſ. Paulus. Diaſco.
Miclos. gre. medulla.
Miclon elafui. ideſt medul/ la coꝛuina.
Miemix. i. criſomola.
Mier. ideſt capꝛa.
Mieſuf. i. poliũ mōtanum.
Miſagarach. ideſt coquina/ tum ſine carne.
Miſunſer. Miſunſeri. i. pu/ legium.
Miſunti. ideſt folium.
Migari. Migra. quid eſt. l. titimallus.
Mibanch. i. ſparagi.
Mikete. Michetes. Mice/ te. ideſt fungus malus ꝑ/ nitioſus. Diaſco.
Milacinũ. ideſt ciminũ.
Milita. multa gre. multos. Dia. eſt ſinopida. rubꝛica pontica. terra rubea car pentarioꝝ. ara. mag. dr̄.
Mila. Milla. gre. mili. ideſt mala milea. arboꝛ. Mi/ lon fructus pomũ. s.
Milagrafico. ideſt attramē/ tum pictoꝛum.
Milāgina. i. ſine igne mace/ tur.
Milax. que ⁊ nichoſo͞us no/ minatur: ſil'is ē edere te/ nuioꝛibus folys. duo ei⁹ genera dicunt̄. alterũ co mantibus acinoꝝ coꝛni/ bus. alterũ culta amara. nullius effectus. Plini⁹ lib. 24. c. 10. in fine.
Milea. i. arboꝛ mile vl' malũ
Millefoliuʒ. gd eſt. l. minofi los. Mirofilon. Dia. ſup/ cilium veneris. Plinius lib. 24. capl'o. 16.
Mileſion. i. ſpēs altiony.
Mileos gre. i. fraxin⁹ arboꝛ.
Mili. i. milia. mala.
Milia idica. i. pomũ citri.
Milia p̄ſica. i. perſicuʒ.
Millemoꝛbia: vel milmoꝛ/ bia herba ficaria ſcrofu/ laria. Miſmoꝛbia caſtrā gula vꝛtica moꝛtua. eo q folia vꝛtice ſimilia habʒ: non tamen vrentia.
Miliaria. herba ē a Plinio dicta. miliũ necās. libꝛo 22. cap. 25. ꝓpe finem.
Miliares. i. ſerpētes quoꝛuʒ coloꝛ ꝓpter citrinitatem eſt quaſi coloꝛ mily.
Milicum. ideſt ſinopida.
Miliduris. ē mola mr̄icl. nā grece milos mola voca/ tur. Paulus.
Milimandruʒ. Iſidoꝛus li. de doct. gre. i. iuſgamus.
Milit̄ lithos. i. molar̄ lapis
Militruʒ. i. ſynapis.
Militen. i. vinũ de citonys.
Milium quid eſt. l. dochen.
Miliũ ſolis. i. cauda pecoꝛis vl' grana ſolis. l. Culb. ſe/ men eius eſt album ⁊ du rum vt lapis.
Milmon. Milion gre. ideſt fraxinus.
Miloplacentiũ. i. miloplacē ta. ē cōfectio de citonys. Paulus.
Milops. ideſt medulla.
Milos gre. mola. ide milon. i. molēdinũ. inde amiluʒ quia ſine mola fit.
Milotida. eſt tenta cirurgi/ coꝛum. melotida gre. ſpa tomeles. s. radius.
Milto. i. ſanguis. inde milto dꝛaconis. i. ſanguis dꝛaco nis. hoc vocabulũ ponit̄ ī antidotario virili. ideſt pauli apl'i dcō antedoto.
Milto grato. i. ſanguis hyr/ cinus.
Mimiac. mimiacr. ideſt fa/ ſeolus.
Mimbezigi. ara. ſtafiſagria.
Mimiar. ideſt ſiſeleos.
Minide. gre. menide. meno ras ſũt piſciculi quidam. Paulus.
Mina. ē pōdus. li. i. ⁊ q̄rte. ſʒ ſʒ alios ē pōd⁹. 3. cētũ vt Pli. li. 21. c. vlt. in fi. mna. gre. emina. mnas. Papi.
Minabalanus. ideſt balla/ nus repſico.
Minchi. ideſt bꝛuca: ⁊ eſt ta/ mariſcus agreſtis.
Minci. mĩthi. ideſt nepita.
Minera. ideſt celidonia.
Minhe. Minhei. i. mentha.
Miniũ. eſt coloꝛ ſcriptoꝝ. l. Cinabar. Halien⁹. 6. ſim. phar. Armeoniũ.

Capl'm. CCCCCXXXVIII.

Minofilos gre lat. millefoliũ. DIA. naſcit̄ in paludeſtribus locis: tyrſuʒ hʒ ex vna radice mollē ⁊ ſubruffuʒ ⁊ q̄ſi manib⁹ limatũ: ⁊ folia ſil'ia feniculo. PLI. lib. 24. ca. 16. Minofoliũ: noſtri millefoli um vocāt. caulis eſt tener ſil'is feniculo plurimiſq; folys vnde ⁊ nomē accepit. Naſcit̄ in paluſtribus herbaʒ ipſaʒ naſcentem tenuē a lateribus capillanicis folys eximi ⁊c̄. POSSE. DIASCORI. vulnera glutināt in ſeie tu/ moꝛē cuſtodiũt in dētiũ doloꝛē. cũ butyro iponunt̄ in mo/ dum emplaſtri cōtra vrine difficultatē. bibit̄ cuʒ aceto: ⁊ valet cōtra calculũ. GALIENVS. 7. ſimp. phar. ſicca/ tiue eſt v̄tutis intm̄ q cōſolidat vulnera.

Minon. i. nux. ide diaminon ideſt cōfectio de nuce.
Minuſel. ideſt pꝛaſſium.
Minutarb. i. pſilotrum.
Minutũ thus. ideſt manna thuris. mānis.
Miocephala. i. videns mu/ ſcas añ ocl'os. l. ꝓtoſis.
Miolas. ideſt fiala.
Miomas. miota. eſt herba mihi ignota. vt in Alexā.
Mion. Ste. ideſt meu.
Miopie dicunt̄ qui ſunt ꝓ/ pe vidētes que de longe non vident. Paulus.
Miopone. mioponei. ideſt pſilotrum.
Mioſcays. i. auricula muris
Mioſos. gre. buffo. i. glis vel rana terreſtris venenoſa rubeta.
Mioſota. mioſotis quid eſt. Pli. li. 27. c. 12. ī p̄n. Dia.
Mir. i. moꝛſus galline. Alb. mag. li. 22. ca. equus.
Mirabolanos. Coꝛ. cel. da/ ctilos vocāt multi: ⁊ feni cobalanos dixerũt. Pli. lib. 12. c. 23. ⁊ li. 23. c. 6.
Mirizo. gre. redoleo. a mira ideſt odoꝛifera redolen/ tia miriſticũ: odoꝛiferũ.
Miripſia. i. ſalſa. hali. 3. teg. ꝯmēto. 119. in fine.

Capl'm. CCCCCXXXIX.

Mirra lat. ara. hec. gre. ſmirna: vl' achāt⁹. SERA. ca. hec. auc. Diaſ. li. 12. c. 21. eſt gũmi arboꝛis naſcētis in terris arabũ ſil'is arboꝛi dicte gre. ſpina babilo nica. nā fiunt ſciſſure in ligno arboꝛis vñ egredit̄ gũmi qđ emanat cadēs ſup ſextoꝛia q̄ ſternunt̄ ſub arboꝛe: ⁊ q̄dam ꝑ ſe coagulat̄ ſup ſtipitē: ⁊ eſt de ipſa res dicta bacatiſcus: ſiue bathanaſias: ⁊ groſſa ē a q̄ egredit̄ meth. i. ſtoꝛax liq/ da qñ exp̄mit̄. ſicut appet in. l. melabac: ⁊ dicit̄ mirra ſta/ cten. ⁊ eſt de ea q̄ dr̄ anizenzine aizem: ⁊ eſt pinguis multũ ⁊ arboꝛ ei⁹ ē in terra dicta ptinia: ⁊ ē piguis: ⁊ qñ exp̄mitur ſucc⁹ ei⁹ egredit̄ velut ſtoꝛax multũ ⁊ melioꝛ mirra ē illa q̄ dr̄ iarhalud ⁊ cāchi: ⁊ noiat̄ ſic ex terris vñ defert̄: ⁊ co/ loꝛ ei⁹ ē ad v̄iditatē tēdēs: pũgēs liguā clari coloꝛis: ⁊ ex ea ē q̄ dr̄ liti: ⁊ eſt litagluthichi: ⁊ eſt mollis tactu ſic̄ bdelium

in odoꝛe ſuo eſt pīguedo:⁊ arboꝛ eius eſt in locis ſoli expo-
ſitis ex ea eſt que dicit̄ poaclis:⁊ ē aſpa multū nigra: ⁊ ap-
paret in ea veſtigiū ignis:⁊ deterioꝛ eſt illa q̄ dr̄ argaſin:⁊
eſt leuis nō pinguis:acuti ſapoꝛis ſilis gūmi arabico in foꝛ
titudine ⁊ v̄tute:⁊ ex mirra eſt q̄ dr̄ crumu ſiue amini: ⁊ ē
mala:⁊ fiūt q̄dā trociſci ex ſubiys mirre.⁊ ſi mirra pinguis
fuerit trociſci q ex ea fiūt hn̄t bonū odoꝛē ⁊ pinguē:⁊ ſi nō
fuerit pinguis qđ fit ex ſuba eiꝰ nō hꝫ bonū odoꝛē neqꝫ pī-
guē:⁊ hꝫ virtutē debilē.ꝑpter qđ admiſcet̄ ei oleuꝫ qn̄ ex
eo fiūt trociſci.Adulterat̄ mirra qn̄ miſcet̄ ei gūmi qđ in-
fuſuꝫ fuerit in aq̄ mirre ⁊ melioꝛ ex mirra eſt noua: leuis:
mūda:q̄ qn̄ tangit̄ ē aliquātulū aſpa ⁊ arida:⁊ cito frāgibi
lis:⁊ qn̄ frāgit̄ remanet ī eiꝰ fractura res alba:⁊ figura eiꝰ
ē ſic̄ figura vnguiū:⁊ q̄ ē in fruſta nō pua:⁊ coloꝛ eiꝰ ē vni-
foꝛmis:nō diuerſus in exterioꝛibꝰ eiꝰ:ſꝫ iteriꝰ ē trahēs ad
rubedinē paꝝ cū lineis ſubalbidis ſicut diximꝰ:odoꝛ eiꝰ ē
delectabilis:amara catarri ſedatiua.ſed illa q̄ ē grauis cu
ius coloꝛ eſt ſicut coloꝛ picis nō eſt alicuiꝰ vtilitatis . Sed
mirra q̄ eſt ex terra dicta labotero abſcindit̄ ex radice ar-
boꝛis que ē in terris illis. eligit̄ .n.ex ea illud qđ eſt ſimile
mirre in odoꝛe:⁊ eſt calefac.mollific.⁊ reſol.⁊ ingredit̄ in
ꝯfectiōibꝰ vnguētoꝝ.Pli.li.12.c.16.⁊.17. GALIE.octa.
ſimp.phar.in ſapoꝛe eius eſt amaritudis quātitas: nō pau
ca ca.⁊ ſic.in ſcđo. POSSE.SERAPIO.auc.Albuge
rich.ꝯuenit ad aquā citrinaꝫ qn̄ ex ea ſumit̄ ī potu:aut fit
emplꝫ cū ea ſuper vētrē: ⁊ qn̄ fit caputpurgiū cū vno da-
nich ex ea mūdificat cerebꝛū:⁊ aufert ab eo ventoſitates
groſſas:⁊ icoꝛiat gingiuas:⁊ ꝯfirmat dētes:⁊ eſt bona coli-
ce qn̄ fit linitio cū ea. GALIENVS.Abſtergit tēpera-
te ⁊ glutinat fragmēta oſſiū capitis ⁊ occidit lūbꝛicos ⁊ fe-
tuꝫ expellēs eos: ⁊ igredit̄ in ꝯfectiōibꝰ collirioꝝ q̄ fiunt
ad vlcera oculi ⁊ ad maculas q̄ fiunt in eo: ⁊ in medicis q̄
bibunt̄ ad tuſſiꝫ antiquā ⁊ ad aſma. Nā ipa nō exaſpat cā-
nā pulmonis:⁊ hoc qꝛ nō calefacit neqꝫ deſiccat foꝛtiter:⁊
ſine ſupfluitate ſue amaritudis ⁊ ſue abſterſiōis . Eſt alia
mirra que trahitur a radice arboꝛis huiꝰ: ⁊ calefacit mol-
lificat ⁊ reſoluit.

Mirra lepita.i. mirre cime.
Mirra trochiten.i.rotunda.
nā trochos.i. rotundum.
Miracata.i.ſal fit a li.ſalumi
Mirach.ideſt aggregatio cu
tis que eſt ſup ventrem.
Miracopium.i.calidum.
Mirra. gre .i. odoꝛifera vel
redolētia.vnguēta mirra
.i.odoꝛifera:inde miraco
piuꝫ odoꝛiferuꝫ mitigati-
uum . Alexāder.c.de vn-
ctionibꝰ ad frigiditatem
ſtomachi.
Mirabolani a Pli. vocant̄
grana ben.alibi tn̄ de mi
rabolanis loquit̄ ⁊ dic̄ ꝙ
ſi colligant̄ anteq̄ꝫ matu-
reſcāt nullū ligneū intus
hn̄t.i.halilig.⁊ Amleg.
Miragenat.ē q̄dā ſpēs cibi.
Miraſolis.i.catapucia.
Mirdane.ara.ideſt mezere-
on.Sera.
Mirica.ideſt geneſtra . hye-
remie.17.c.filex. hul. Al-
ber.ma.lib.22.c.equi.lib.
de doctria gre. mirre ge-
niſtra q̄ etiā ſptos dr̄ : cu-
ius rami ⁊ ſtipites ⁊ folia
rugoſa ⁊ anguloſa ſūt. fe-
re grana rotunda rubea
paulo minoꝛa ceraſis cuius
radix eſt ſilis reubarba-
ro etiā in virtute.
Miricen.Diaſco.Pli.li.24.
c.9.i.tamariſcus.
Mirifilon. Mirifilon. ideſt
mille foliū.Dia.
Mirige capitis.ideſt panni-
culi capitis. Pli.li.24.ca
pitulo.16.
Miris. DIA .mirra dr̄ fo-
lys ⁊ haſtis ſilis conio eſt
radix oblōga:⁊ mollis: et
odoꝛata apta ad edendū.
Miriſe gre.ideſt vngere.
Miriſmata.gre.ideſt odoꝛa-
menta timiamata.
Miriſtica.i.redolētia odoꝛi-
fera.inde karea miriſtica
ideſt nux odoꝛifera: ⁊ eſt
nux muſcata.
Mirinicea.i. veruca in cu-
te.quidaꝫ dicūt ⁊ melius
ꝙ eſt puſtula parua dicta
foꝛmica.
Mirmicolenia.ideſt lac foꝛ-
micarum.
Mirmimita.i.arena que fer
tur de mecha que cū fri-
catur ſup manuꝫ in ea in-
trat ⁊ nō apparet.⁊ ide fit
etiā vnguētū quod dicit̄
manuum penetrabile.
Mirmis.i.foꝛmica inde mir
midōes vel mirmicelon
.i.oleum foꝛmicarū.
Miſnaſtacten . ē qđ ex mir-
ra humida exp̄mit̄ .Diaſ.
cap.de mirra: ſed ſmirna
melius ſcribitur.
Miropola.i.vnguētarius.
Mironitis . eſt herba nobis
ignota vt in Alexādro.
Mirros.i.fumus.
Miroſodes eſt ſpecies.6.titi
malli.
Mirſine.mirſime gre. ideſt
mirre folia.
Mirſmi.i.mirta.
Mirticen.vl' cariſticen.i.2ª.
ſpēs titimalli: a qua oꝛit̄
fructus qui dicit̄ nux vo
mica.ſed mirtitē vinū po
nit.Pli.li.14.ca.16.
Mirtꝰ ſilueſtris.i.cubebe.
Mirul.ideſt ziman.
Miron.gre.vnguētum.
Miriofilos.i.millefoliuꝫ ſu-
perciliō veneris. Diaſco.
Pli.lib.24.c.16.in fine.
Miſaluis.i.acualis : ⁊ ſic di-
citur ad ſimilitudinē acꝰ
que eſt curuata in medio
exiſtens groſſioꝛ:⁊ in dua
bus extremitatibꝰ tenui-
oꝛ qua in terra ſarraceno
rū vtūt̄ fuſelloꝝ ſutoꝛes
Miſceton ſm̄ alexādrū. ca.
de tuſſi.vocat̄ q̄dam ꝯfe-
ctio ad tuſſim frigidā.
Mis gre.mus.
Miſmiſa.mixmix. Steph.i.
criſomola.
Miſterion dicit̄ q̄dā ꝯfectio
Aliab.ad tuſſim.

Cap .CCCCCXL.

Miſch ara.gre.abonoſa ſiue abonifa.latine muſcꝰ.
SERAPIO.dixit habomhaſen ex verbo
Abulbuaſiꝫ.almaſcadi.in lib.auri mineraꝝ ⁊ margarita-
rum terre in qbꝰ ſūt gazelle muſci:⁊ ſūt regiōes tūbaſi: ⁊
ſeni ſūt terre cōfines. veꝝ muſcus regiōis tūbaſi eſt meli
oꝛ muſco ſeni duabꝰ de cauſis.vna qꝛ gazelle de tūbaſi co
medūt ſpicā nardi ⁊ alias ſpēs odoꝛiferas . gazelle vero
de ſeni comedūt alias herbas ab iſtis quas diximꝰ odoꝛi-
feras tn̄ . ē etiā alia cā.ꝙ hoīes đ tūbaſi nō extrahūt mu-
ſcū a folliculis:⁊ nō adulterāt ipſuꝫ.p̄terea illi de ſeni ab-
ſcindūt folliculos tp̄ibꝰ humidis ⁊ turbidis:⁊ in aere non
cōueniēti.⁊ ſi hoīes de ſeni nō hn̄t res cū qbus adulterēt.
reponūt eū in vaſis vitreis ⁊ obturāt bn̄:⁊ mittūt eū i ter-
ras ſarracenoꝝ in pſida ⁊ in alys regiōibꝰ babilonie: ac ſi
ipſe ſit de tūbaſi.Melioꝛ aūt muſcus ⁊ magis redolēs eſt
ille q abſcindit̄ a gazella poſtq̄ꝫ eſt bn̄ maturꝰ in ea: ⁊ non
differūt gazelle iſte ab alys in figura ⁊ coloꝛe ⁊ coꝛpibus:
cognoſcunt̄ tn̄ in dentibꝰ caninis eaꝝ:qꝛ q̄libet ex iſtis hꝫ
duos caninos dētes egrediētes ab oꝛe ipſiꝰ ſic̄ ab oꝛe poꝛ-
coꝝ egrediunt̄ .⁊ ſūt dētes iſti valde albi ⁊ recti lōgitudi-
nem vniꝰ palmi hn̄tes aut plus. venatoꝛes qui ſūt terris
chelech ⁊ ſeni extēdūt funes ⁊ laqueos ⁊ capiūt eas . Ali-
quādo v̄o ſagittāt eas ⁊ abſcindūt ab eis foliculū: ⁊ ligant
eos imaturos : qꝛ tūc eſt in odoꝛe ſuo hoꝛribilitas.ſuſpen-
dunt q̄ eos relinquētes aliquo tp̄e donec maturent̄ : ⁊ re-
cedat fetoꝛ eoꝝ:⁊ mūdet̄ in aere: ⁊ aufert̄ ab eis muſcus
bonꝰ:⁊ hoc ꝯtingit fructibꝰ arboꝝ qn̄ colligunt̄ ab arbori
bus ſuis anteq̄ꝫ matureſcāt.verū melioꝛ muſcus eſt ille q
maturat̄ i folliculo ſuo:⁊ ē ꝯpletꝰ in maturitate i folliculo
ipſo anteq̄ꝫ abſcidat̄ ab aīali.deīde abſcidit̄ poſt ꝯplemē-
tū. ⁊ ꝑpter h̄ cū natura expellit curſuꝫ ſanguis ad follicu
lum illuꝫ vel chiſtin ⁊ complet̄ eſſe ſanguis in eo nocet illi
aīali:⁊ tunc venit ad ſaxa vel ad aliquē lapidē calefactuꝫ
a ſole:⁊ fricat ſe multū cū delectatiōe magna donec lenia-
tur cutis in illo loco ⁊ emanet quod continet̄ ſup lapides
queādmodū emanat ab epate aliquo quādo aperit̄:⁊ ſen-
tit tunc illud aīal in exitu eius delectationē magnā qn̄ eſt
euacuata chiſtis tota ab eo qđ in eo cōtinet̄:tunc incarna-
tur ⁊ cōſolidat̄:⁊ iterū poſtea colligitur in loco illo curſus
ſanguinis ſic̄ p̄mo.egrediūtur q̄ hoīes de thebeth qui no-
uerūt loca vbi paſcūt gazelle:⁊ ꝯueniētes ad ſaxa illa ⁊ la-

pides inueniūt ſanguinē illū qui deſiccatus eſt ſup lapidē
⁊ ſaxa ⁊ colligūt eū.⁊ qn̄ digeſſit euꝫ natura in ſuo aīali ⁊
deſiccauit eū ſol ⁊ preparauit euꝫ in aere eſt melioꝛ oībus
ſpeciebus muſci ⁊ electioꝛ.Colligūt ergo eū:⁊ ponūt in fol
liculis quos habēt ex gazellis quas ipſi venati ſunt ⁊ ſer-
uant apud ſe.⁊ hꝯ eſt ille muſcus quo vtunt̄ reges:⁊ q do-
nat̄ pro dono magno:⁊ quē vendūt mercatoꝛes illius re-
gionis pro melioꝛi:⁊ in thebet ſunt multe ciuitates.veruꝫ
totus muſcus qui colligit̄ in partibus illis defert̄ ad illaꝫ
ciuitatē que ꝑpe denoīat̄ noīe totius regiōis.thebeth.ca.
eſt ⁊ ſic.in ſcđo.aliqui dicunt ꝙ eſt ca.in ſcđo.ſic. in tertio.
POSSE.SERAPIO.auc. Aben. Meſ.foꝛtificat coꝛ
⁊ omnia interioꝛa mēbꝛa qn̄ bibit̄ aut ponitur exterius in
emplaſtris:⁊ abſtergit albuginē ſubtilē:⁊ đſiccat eius hu-
miditatē:⁊ calefacit cerebꝛū ⁊ deſiccat qn̄ fiūt ſternutati-
ones cū eo:⁊ coꝛroboꝛat cerebꝝ.vn̄ coꝛroboꝛat membꝛa
ſua aromaticitate:⁊ cōfert ſodē antique que eſt ab humi-
ditatibus:⁊ coꝛroboꝛat cerebꝝ : ⁊ ſi accipiat̄ de eo paꝝ : ⁊
reſoluat̄ cū oleo de kerua ⁊ liniat̄ cū eo v̄ga iuuat ad coy-
tuꝫ:⁊ eſt in eo humiditas quedā ꝑ quā excitat coitū.Auic.
de viribus coꝛdis dicit.ꝙ confoꝛtat coꝛ.

Caplm. CCCCCXLI.

Miſcos eſt genus mirre qua caremus . Aliq dicūt
ꝙ eſt flos eris:qđ cū fregeris deintus ſtel-
le auree apparēt.eſt vitriolū rubeū.miſi.Ste.çagū rubeū
ꝑ çegi. DIA.Slebula eſt auroſa fulgēs ⁊ fragilis inter
metalla inuenit̄ vt calcites in cypꝛo inſula: cuiꝰ fragmina
īmutant̄ in modū ſablōis.illud vero eſt optimū qđ aureo
ſplēdet coloꝛe ⁊ leuigatū molle eſt ſm̄ tactū:⁊ aliud palli-
dum ⁊ leue:qui cū tactus fuerit cito denigrat̄ . ſuperat.n.
colchotar effectu.

Miſi eſt genus tuberū. Pli.
li.19.ca.3.in p̄ncipio.
Miſoxos .i. rana terreſtris
venenoſa rubea.
Miſteri comeda. miſterice-
nita.i.ſuffocatio matricl.
Miteragū.i.peſſariū inſtr̄m
velut cliſtere quo imittū
tur liquoꝛes in matriceꝫ.
Paulus capitulo de mu-
liebꝛi fluxu. mitreticum.
Mitridatia.i.micidatia.
Mitridatuꝫ.ꝯfectio magna
eſt omnibus nota.
Miua .i. ſuccus citonioꝛum
coctus cū vino vt ſapa : ⁊
fit cū ſpeciebus ⁊ ſine.
Miuberigi . Mibezigi ara.
ideſt ſtaxifragia.
Miutergiū.mintenegi.i.ma
la perſica. Miubezeigi.
Miximar arabi.i. fiſtula pa
ſtoꝛis.
Mixmix.mixmiſa.Steph.i.
criſomola.miſmiſi.vrico
co.bꝛicoco.p̄coqua ante-
perſica.⁊ ſunt hn̄tia pilo-
ſam cuteꝫ ſicut pſica.
Mixo.gre.i.ſatirion.Alex.c.
de gomoꝛrea.
Mixader.muzadir.muſadi.
Almuſati.i.ſal armōiacū.
Mixmax.ara.fiſtula.çama-
ra.
Moabenes.ideſt lapa.Ste.
Aparine.
Mocaſinterioꝛū interpꝛeta-
tur moꝛbus declinās ⁊ ſa
nans.
Mocediuꝫ. mocedon . ideſt
ſemen papaueris albi.
Moceliuꝫ.i.polium.
Mochaalbudu.mochiabal-
hadi medulla oſſiū.ara.
Mochenagria. molochena-
gria.i.paſtiaca ſilueſtris.
Plinius lib.20.c.4.i.fi.
Mochiromilon. Caſ.fe.ma-
nualis mola qua terūtur
medicinalia
Mochil.ara.bdeliū.aliud iu
daicum.aliud de mecha:
quod arabicuꝫ dicitur.
Modiplion.modiplionuꝫ.i.
apium riſus.
Modiū ē pōdus.40.li. ⁊.4.
Mogara. Mogarata.i.ſalſa
menta ex aceto ⁊ ſale.
Mogara.mogra.arab.i.ma-
gra.Almagra . eſt ſinopi-
da architectoꝛum qua li-
neas ſignant.
Mogiron.Plinius.herba ſi
milis bete folys minuti-
oꝛibus tn̄ hirſutioꝛibuſqꝫ
paululū ſuperueniētibꝰ.
Caſtoꝛ.hanc aliter nomi-
nat tenui folio velut eq-
nis ſetis : tirſo lōgo ⁊ leui
in aquoſis naſcens.
Mola vel moli.i.armel. ſm̄
Pli.eſt quedā alia plāta
cuius radix rotunda eſt:
nigraqꝫ multuꝫ terre ca-
piens. Naꝫ vt dixerūt ali
qui cāpaniſi aliquot die-
bus effoſſa inter difficul
tates ſaxeas.30.pedes lō
ga inuenta eſt.ac ne ſiqui
dem ſolida ſed abrupta.
folia eius ſille ſimilia:flo
reꝫ cuius greci luteruꝫ di
cunt.Sed homerus can-
diduꝫ ſcripſit.naſcitur in
fenitia:cilicia:archadia.⁊
in Jtalia.
Molatinagria . Molothia.
molochia.i. malua. Mo-
luchia idem.
Molcoꝛie.i.papauer agreſte

Caplm. CCCCCXLII.

Molibdena .i.plūbū vſtū:⁊ ſtercꝰ plūbi.ſꝫ Diaſ.
dicit.ꝙ eſt q̄ſi ſtercus auri vel argē
ti.Eſt aūt vtilioꝛ que coloꝛē ſpume argēti habuerit ⁊ luci-
da ⁊ ruffa in tritura.in coctura in oleo coccineū facit colo
rem.fodit̄ ⁊ in ſebaſtia:⁊ in coꝛintho:ſꝫ melioꝛ ē q̄ ſigna vt
ſupꝛa habuerit. PLINI.lib.34.ca.18.in medio. ⁊ lib.25.
ca.11.'ante meᵐ . ē ſtercus auri ⁊ argēti que ab officinis au-
rificū colligit̄ que optima eſt nō lapidoſa ſꝫ fragilis ⁊ ſplē
dida. DIA.virtus eſt ei vt ſpume argēti aut ſcoꝛie plū-
bi:loturā ⁊ cōbuſturā ſimilē ſinopide hꝫ.miſcet̄ vero em-
plaſtris pinguibꝰ ⁊ ſarioticis ⁊ cicatricē ducētibus. purga
toꝛys autē medicaminibus nō miſcetur.

Moly.harmel.Diaſcoꝛides.
armola.i.mola.ſpēs rute.
Syry dicūt vaſaſa.muli.
Armelū. Ste. moli.folia
habet rute agreſtis ſimi-
lia ⁊ latioꝛa:⁊ ſuper terrā
ſpanſa:floꝛes croceos ha
bet coloꝛe lacticinio : ſed
nō tale q̄le in virgā hꝫ te-
nuem ⁊ longitudine cubi
toꝛum q̄ttuoꝛ:ſuper quas
v̄gas habet capita vt ali
uꝫ. radix eſt illi minoꝛ ⁊
bulbo ſimilis . Pliniꝰ.li.
25.ca.4.in p̄ncipio.
Molibdi.molibdos.molipi-
diuꝫ. Caſſius felix in anti
dotario . diamolibi .i. de
plūbo . inde molibdinos
ideſt plumbeū.
Mollificatio coꝛpoꝛis.i. de-
bilitas in qua homo ſtat:
ita vt nō loquatur:nec be
ne ſentiat.
Molo. malum.i.millefoliū.
Pliniꝰ lib.26.ca.7.
Molochea arboꝛea. Molo-
chiſagria.ideſt altea mo-
lochis grece.Diaſco.
Molocoꝛia.i.papauer.
Molochia albacharuꝫ.ideſt
atriplex.
Moloſagia.i.altea agreſtis.
Molongiana.i. melongiana
Molonſi.i.ſerpillum.
Moluſar.moluſari.i.artemi
ſia.
Mologlonos.eſt ſpecies ar-
temiſie. Diaſco. Theođ.
Priſc.li. de ſimplici me-
dicina.
Mollicies .i. apoſtema fleg-
maticū. Galienus lib . de
malitia cōplexiōis. ca.i.
Molena barbaſcus flōmos
v̄baſcum. Taxus barbaſ
ſus.herba luiaris vel lu-
cernal' ſeu v̄datia vt galli
ci.ab Auic. buſum. arab.
buſiri:cuius ſm̄ Dia.tria
ſunt gn̄ā. mas femina ⁊
Atrial'. Plinius libꝛo.25.
cap.9.in medio.
Momoꝛdica quid eſt.i.mil-
lemoꝛbia.
Monados.i.ceterac.
Monimeron. ideſt medicia
cum duritie ⁊ acredine.
Moniſari. monodos.i. arte-
miſia.
Monomachia.i.duellum'. a
monos qđ eſt vnū ⁊ ma-
thos qđ eſt pugna q̄ſi pu-
gna vnius ad vnuꝫ : inde
etiā thimachia .i. neruo-
ruꝫ pugna: ⁊ ſithemachia
.i.pugna anime.ſithe enī
aīa. Jtem a monos : qđ ē
vnū dicit̄ fe. monoydes
ideſt vnius diei ⁊ coliriū
mono.⁊ multa ſimilia vt
in Alexan.
Monopagia in paſſionario
garipōti:ſi vna parte capi
tis in acutuꝫ doloꝛ venit
monopagiam gre.dicunt
ſi oculus ſimul cū media
parte capitis dolet emi-
graneam.
Monoꝛamenon.i. vniꝰ diei.
moꝛ.i.mura.mur idem.
Monodes gre.vniꝰ diei.Al.
c.de cephalea. monoime
ron idem.
Moꝛa celſi qđ eſt.i.ſet. Mo
ra de ſeni.i. moꝛa rubi.l.

ſulacb.
Moꝛaſiū.muraſion.i.ciperꝰ
Moꝛbus arcuatꝰ.i.moꝛbus regius:⁊ eſt bicteritia ab arcu celeſti ſic dictus: ⁊ a regulo alacrito croceo.
Moꝛbus lunaticus.i.epilenſia.moꝛbus in quo eleuatur cutis.i.lepꝛa.
Moꝛbus ſacer.i. beriſipilla.
Moꝛella ſolatrū vua lupina ſtrignū quid ē.l.bamecb. mautella.ara.vua vl'pis.
Moꝛgellina gd eſt.l.anagallus. Moꝛgellina agreſtl ideſt celidonia:
Moꝛgnapelli.gd eſt.l.napellus.moꝛicellū.i.celſum.
Moꝛion.ē ſpēs mādragoꝛe. ſ₃ pli.li.25.c.ii. circa pn^m. ſemē madra. qđ gdā arſen.alij moꝛion.alij bypomaratō. Moꝛion.gre.ſ₃ Dia.vocāt galli meliſſa₃.
Moꝛipſia.moꝛriſia.i.almuri
Moꝛo.i.caro puſtuloſa addita in oculo ⁊ eſt iuerſatio palpebꝛe. Caſ.fe. mēbranu₃ ſeu tunica apatis.
Moꝛoba.i.nutritū vel cōditu₃.nutritū.n.⁊ cōditū dicit̄ apud antiquos. vnde Auic.dicit. acoꝛus nutritus ⁊ nō nutritꝰ.i.cōditꝰ

⁊ non conditus.
Moꝛſus galline vocat̄ a qbuſda₃ anagallus q ypia vocat̄. gdā margellina₃ vocāt. vnde moꝛgellina nō d₃ dici moꝛſus gallie ſed moꝛbus galline.
Moꝛudam.i.ciperus.
Moꝛ vel mur ara.mirra.
Moſos gd ē.l.Almoſos.
Moſone mipſane:moſpone. vmeſpone .i. pſilotrium.
Motaria.ſunt linteola que nubibꝰ apponuntur.al's vulneribus.
Motarob.i.auena. mualep. mualedi.i.afronitrum.
Mu.ara.meu.
Muaniga.i.rbete cerebꝛi.
Muakes.vdaba.codya.Cypeliadis.Ste. eſt vermiculus dictus poꝛcellio.
Muca.mucla.i.pars que de oculo videtur.
Mucatu₃.i.fungus.
Muchar.i.muſchalcb
Mucheita.i.ſebeſten.
Muchachaen.i.pondus.
Muchatil.Ste.fagitu₃.fungus.ara.fatar.
Muchidē.i. ſtipticus ſapoꝛ. Galie.lib.i.de ſimpli.medicia.c.penultimo.

Cap. CCCCCXLI.

Mucilago eſt illud globatū qđ extrahit̄ a qbuſdam rebꝰ mucilaginoſis p artificiū. ⁊ modus extractiōis mucillagis eſt ille ſ₃ Bulcaſin. Aben Açarin.lib.dicto ſeruitoꝛ. Accipe de bono pſillio vel de q̄cunq₃ re a qua mucillago d₃ extrahi:⁊ mūda ipſu₃ a terra ⁊ pone ſuper ipſu₃ de aqua ca.lib.4.ad vnāquāq₃.li. pſilij aut plus ſm q tu volueris pingue₃ eſſe mucillagine₃ vel ſubtilē ⁊ dimitte per noctē: ⁊ de mane calefacias pa₂ ſuper ignē:deinde pijce eā in marſupio facto ex tela lini foꝛti noua ⁊ groſſa:⁊ ſtringe os marſupij cu₃ ligamento foꝛtiter:ne aligd ex pſilio lubꝛicet extra. deinde ſuſpēde ipſu₃ ſupꝛa oꝛificiū olle vitreate:⁊ pcute marſupiū ab oī pte eiꝰ cū virga lignea vel ferrea ſubtili:⁊ qđ egredit̄ de mucillagine trahe mulgēdo ad iferioꝛa cū virga donec deſcendat mucillago in ollā:⁊ fac illud donec nibil egrediat̄ a marſupio:deinde diſſolue os eiꝰ ⁊ liga ite₂ magis inferiꝰ a loco pꝛioꝛi:⁊ pcute ite₂ cū virga quouſq₃ egrediat̄ tota mucillago.nā pſiliū egredief̄ totū ſiccū ex marſupio cū iſto artificio:⁊ ſm hāc diſciplinā fiūt oēs alie mucillagines. Sunt aūt q ponūt ſup ſemia aquā calidā ⁊ miſcēt bñ:⁊ pmūt donec egrediat̄ tota mucillago:ſ₃ pmꝰ modus eſt melioꝛ.

Muche.muchie.i.muca.
Mucula oculi.ideſt anterioꝛ pars oculi.
Mucla . oculi ē interioꝛ ps cius aeri patens.muca.
Muduan muduani.ideſt ſi nonum.
Mudulion.i.bdelium.
Mugilis . kefalos . icbtbis gre.cefalus piſcis.
Mugatb. Mugag. Muzat

Auic. redarguit dicētes, q ē radix ḡnati ſilueſtrl: ⁊ videt̄ ignoꝛaſſe gd eēt ego reperi in antiquis ſinonimis exponētibꝰ vocabula greca:q eſt radix granati ſilueſtris.
Mugalac.i.lac accetoſum.
Mugali.i.dꝛaco marinꝰ apđ Dia.c.de allio . Auic. eodem.c.eſt aial.venenoſū pusillū:muri ſil'e. hoc nominat Auic. 4. canonu₃. fen.6.c. de moꝛſu illius.
Mubali. Mubalib.ideſt af fodillus.
Mubaſem .i . infuſio aque Gal.3.reg.acu.ꝯmē. 4.6.
Mula.ideſt emula.
Mulachalch . eſt aq̄ valde turbida ex qua mulieres liniūt ſe vt redoleāt . Et ideo dicit̄ mulacalch. q̄ſi qđ eſt infectu₃ ⁊ turbidatū.⁊ fit ſ₃ hūc modū. in aqua ro. ponit̄ muſcꝰ: gario.cāfo.⁊ alia odoꝛifera multa:⁊ fit cū iſtis aq̄ valde turbida: ⁊ ſm hoc vocat̄ aqua ro.de muccaro.cuiꝰ deſcriptionē pōit Joā. meſ. in antidotario ſuo.§. incipiēte. operatio infuſiōis ro.⁊ aliqñ ſyropiçat̄ iſta aqua:⁊ eſt optimus ſyrupus alteratiuꝰ ⁊ lubꝛificatiuus.

Mulachia.i.malua oꝛtiua.
Muib.i.ſcotanum.
Mulgali.i.algaſech.
Mulſa gd ē.l. mellicratum.
Mulſac.ideſt iunctura cōnexa continua.
Multa. miltus.i. ſynopidu₃ carpētarioꝛum.Dia.
Muli.i.moli.Ste.
Multipeda.centipeda.milipeda vermis terre eſt:piloſus: multis pedibus an nuati repēs tactu ſe ꝯtrahens. Oniſcon gre.dicit̄. Alij tilon. Paulus.
Mum.i.cera.ſm Auic.verū cerā arabici vocant exſamaha:xamacha.⁊ mum: vt apparet per Sera.eſt ſoꝛdities quedā domoꝛū apū quā Auic. vocat mū nigrū.⁊ gre.vocat̄ propolis vel cera ppoleos ē calidiꝰ cera: ⁊ foꝛtiter attractiuū.l.pꝛopoleos. ⁊ cera pꝛopoleos.

Caplm. CCCCCXXXII.

Mumia eſt illud qđ iuenit̄ in ſepulchꝛis balſamatoꝛ in qbus humoꝛ moꝛtui cū aloe ⁊ mirra reſoluit̄:qbus ipſa coꝛpa cōdiebant̄: ⁊ ſimilat̄ pici marine.ſolebāt antiqtus coꝛpa balſamo mirra ⁊ aloe cōdiri ⁊ adhuc fit apđ paganos ⁊ ſarracenos circa babiloniā vbi eſt copia balſami. SERAPIO.cap.mumie ſepultoꝛ: ⁊ eſt aloe balſamū ⁊ mirra:⁊ qđ miſcet̄ ei ex humoꝛibꝰ coꝛpoꝛis humani. Et idē auc.dia.in terris q̄ dicunt̄ acolonie. deſcēdit nāq₃ ex mōtibus qui dicunt̄ flumia cū aqs.eycit cū aqua fluminis in ripis:⁊ eſt coagulata:⁊ fit ſicut cera: ⁊ h₃ odoꝛē picis ⁊ aſpalati mixti ſimul. POSSE. idē auc. Raſis.ex noie quoꝛūdā medicoꝛ eſt bona ſode flegmatice frigide ſine mā ⁊ emigranee:⁊ paliſi toꝛture oꝛis epilenſie ⁊ ſcotomie:⁊ facimus caputpurgiū cū vno grano ex ea cū aqua maioꝛane:⁊ cōuenit doloꝛibꝰ auriū: qñ diſſoluitur ex ea granū in oleo ſambacino ⁊ diſtillat̄ in aure. et cōfert doloꝛi gutturis qñ diſſoluit̄ ex ea vnū kirat cū aq̄ i qua decocta eſt ſatureia:⁊ cōuenit tuſſi cū aqua iuiubarū: aut cū aqua oꝛdei ⁊ ſebeſten:⁊ dat̄ in potu ex ea ieiuno tribus diebus:⁊ cōfert cardiace.kirat.i.cū aqua mēthe: ⁊ cōfert vētoſitati iteſtinoꝛ qñ accipit̄ kirat.i.cū aq̄ cimini ⁊ carui:aut cū aqua ameos ⁊ caſui ⁊ pcuſſiōi qñ ſumit̄ vnū kirat cū duobꝰ danich ex bolo armenico.⁊.i.danich.croci cū aqua ſolatri:aut caſſie fiſtule.⁊ dat̄ ad ſingultū granu₃ .i.ex ea cū decoctiōe ſeminū apij ⁊ carui:⁊ miſcet̄ cū oleo ō ben:⁊ fit caputpurgiū cū eis ad ſquināciā pōdus vniꝰ kirat cū ſqngebin ⁊ doloꝛē ſplenis pōdus.i.kirat cū aq̄ carui ⁊ ad venena duo grana cū decoctiōe tribuloꝛ marinoꝛ ⁊ folijs anuidem:⁊ pūcturā ſcoꝛpiōis pōdus vniꝰ kirat cu₃ vino puro:⁊ ponit̄ in loco pūcture cū butyro ⁊ ꝯuenit fracture ⁊ cōquaſſatiōibꝰ que fiūt in iterioꝛibus coꝛpis ⁊ exterioꝛibus:⁊ cōſtrictiōis pulmonis:⁊ eſt ppe tēperamētū: niſi qꝛ h₃ ppetatē in ſedādo doloꝛes qui ſunt in fracturis qñ ſumit̄ in potu ⁊ linit̄ cū ea:⁊ fit cū ea cliſtere: ⁊ cōuenit vlceribus veſice ⁊ virge. Et idē auct. Raſis. gdā emittebat ſanguinē ⁊ nō poterat reſtrigi p aliq₃ medicinā vſquequo datū eſt ſibi de mumia pōdus gra.iij.cū vino ⁊ reſtrictus eſt ſtatim: ⁊ qñ fit cū ea ſuppoſitoꝛiu₃ diſſolutū cum oleo de ſambach cōuenit nō potētibus retinere vꝛinam.

PAVLVS.cap.de mumia.ca.eſt ⁊ ſic.in.3.teſte cōſtātino:l₃ gdā dicūt.q ſit fri. ⁊ ſic . cōſtringit. AVICEN. de viribus coꝛdis.ca.eſt in fine tertij . ſic.in pmo : ⁊ habet ppetatē ꝯfoꝛtādi coꝛ.
Mur vel Moꝛ.ideſt mirra.
Mura alenui.i.alemu. ⁊ eſt ſpēs argille de qua fiūt vaſa.
Muraba.i.cōditū aliqđ ſicut roſe:viole: mirabol'. ⁊ ceteri fructus cōditi.vnde aliqñ inuenit̄ ſic vocatū mel roſa.
Muradaſcon.ſic inuenit̄ .2.cañ.Au.ſed in arabico murdaſefan ſcribit̄.quid ſit neſcio. Haliab.vero in ſecūdo pra ctice mandaſefrum inter herbas deſcribit.
Muraba.ideſt ſuchaa.
Muram.eſt coꝛnu arbiſtum.ideſt coꝛnea.latine dicit̄ coꝛnale fructus.ſ.qui cōmuniter vocatur coꝛnea.
Mureſi.ideſt antimonium.
Murex.i.cochiliū marinū:cuiꝰ ſanguine fit tīctura purpurea. Gali. Murilegus.i.cattus.Gal'.

Caplm. CCCCCXLIII.

Muri idē eſt qđ garus vulgariter dicit̄ almuria vel ſalmuria qđ eſt q̄ſi ſalſu₃ garū:⁊ modus faciēdi eſt iſte.fit garus de piſciculis paruis hoc mō.ponunt̄ piſciculi parui in aliquo vaſe inferiꝰ habēte oꝛificiū latū ſuperiꝰ ſtrictū ⁊ anguſtū:⁊ fit lectus hꝫ piſciculoꝛ vel moꝛe lecti ſternunt̄ in vaſe:poſtea ſupponit̄ ſal:⁊ oꝛdo qdam lapilloꝛ minutoꝛ. Itē fit alius lectus piſciculoꝛ ⁊ ſupaſpergitur ſal:⁊ ſupponit̄ pdictus oꝛdo lapilloꝛ : ⁊ ſic fit donec vas plenū ſit:tūc pmittit̄ moꝛari p aliquot tēpus tādē exploꝛato ſapoꝛe ⁊ inuēto garo extrahūt garū. vel garus pōt dici ſalmonia ſapida vt appet in.l.cōbin. S₃ ſciēdū q garus vel muri vel almuri q̄ idē ſūt liquoꝛ eſt ſalſus quo ml'ti p ſalimēto vtunt̄:⁊ eſt duoꝛ modoꝛ.vnū qđ fit ex piſciculis ſalitis:⁊ aliud qđ fit ex farina oꝛdei:⁊ ſale facto in pane:cuiꝰ cōfectio ſimpl'r iuenit̄ in.28.açarauí:⁊ eſt aptu₃ in enematibꝰ cliſterioꝛ. SERAPIO.ca.muri.eſt illud qđ fit ex piſcibꝰ ſalſis vel carne ſalſa q qñ pꝛijcit̄ ſup vlcera fraudulēta phibet eoꝛ dilatationē. ⁊ idē auc.Gal'.adminiſtrat̄ in vlceribꝰ fraudulētis putridis:⁊ apponit̄ in cliſteribus q admiſtrant̄ i vlceribꝰ iteſtinoꝛ:⁊ ad ſciaticā:⁊ ad diſſinteriā. Et idē auc. Abē meſ. Almuri fit ex faria oꝛdei. ⁊ eſt ca.in pmo.ſic.in.2.ſed illud qđ fit ex piſcibꝰ eſt calidius ⁊ ſiccius:mollificat vētrē ⁊ incidit flegma:⁊ ꝯfert doloꝛi ſciatico.⁊ qñ fit cliſtere cū eo. Et idē auc.meſa.h₃ ſtipticitatē ⁊ mūdificatōe₃: ⁊ iō fit cū eo cohol i egritudie iedri.i. varioliſ:vt nō egrediant̄ in facie : ⁊ poſtq₃ egrediunt̄ diſſoluūt eas. ⁊ eſt ca.in.2. Et idē Sera.eodē li.c.ras. dicit q curat vlcera fraudulēta putrida que ſūt in oꝛe. Bulcaſis Eben Azari lib.dicto.ſeruitoꝛ.muri purgat flegma viſcoſum:⁊ icidit ipſu₃ ⁊ iuuat incola qñ miſcetur in cliſtere cū alijs medicinis ꝯueniētibꝰ cōpoſitis:⁊ ſumūt in cibo p doloꝛe ſcie q fit a flegmate:⁊ eſt ſubtiliꝰ q̄₃ ſal ⁊ q̄₃ ſalnitri:⁊ q̄₃ aqua piſciū ſalitoꝛ veteꝛ:⁊ vtus eoꝛ eſt debilioꝛ virtute eius ⁊ opatio eius eſt in hūc modū.accipe farine oꝛdei partes duas:ſalis ptē.i. cōfice cū aqua ⁊ fac focacias azimas: ⁊ pone in furno:⁊ dimitte ibi donec ꝯburant̄ intꝰ ⁊ extra: deide exhe ⁊ diuide vnāquāq₃ partē eaꝛ in tres aut quattuoꝛ partes:⁊ pone in olla magna mūda ⁊ coopi aqua ⁊ pone cū eo de cifilonibus palmaꝛ plenā manū: ⁊ pone olla₃ in furno panis a pncipio noctis vſq₃ mane: ⁊ ſūt q coquūt panē cū aqua ſup ignē ⁊ coquūt vſq₃ ad ꝯſūptionē medietatis aque ⁊ colāt: ⁊ ponūt in aqua ex melle ſm volūtate₃ eoꝛ ad frāgēdū ſalſedinē eius ⁊ cōſeruant h : ⁊ caplo muri ⁊ almuri ſunt opatiōes alie lōge ab iſtis quas diximꝰ : q̄ ſūt ydonee comeſtiōibꝰ regū: ⁊ nō o₃ eas memoꝛari i h loco mō:qꝛ ſufficit nūc de mō iſto q̄tū ad necītatē medicie.
Muricus.gre.muriki.i.tamariſcus. Ste.tarfa.ara.
Murim.ideſt auena.

Murion.i.auricula muris:vt in Alexandro de podagra.
Murtur.ideſt vermis.
Muruban.ideſt ſaxifragia.

Caplm. CCCCCXLIIII.

Mus oibus eſt notus. AVICENNA. lib.2.ſanguis eius eradicat verrucas: ⁊ ſtercus eius cōfert ſup allopitiā:⁊ ppe linitū cu₃ cepe : ⁊ ppe illud qđ eſt aduſtū:⁊ exiccat̄ ⁊ aſſat̄ mus ⁊ dat̄ ad comedēdū infanti ⁊ abſcindit fluxū ſaliue ab oꝛe eius:⁊ ſi bibat̄ ſtercus muris cū thure ⁊ aqua mellis frangit lapidē: ⁊ ſi ſupponatur colliriū ſoluit vētrē pueri:⁊ qñ coquit̄ cū aqua : ⁊ ſedet in ea qui difficultate₃ patitur vꝛine cōuenit ei:⁊ qñ mus ſcinditur ⁊ ponit̄ ſup puncturā ſcoꝛpiōis ſanat ipſa₃. DIA. cap.fimus.ſtercus muris tritū ⁊ vmbilico infantium impoſitu₃ ventrem exponit.
Muſa ē fructꝰ gdā i quo peccauit pmꝰ parens.l.maaleb.
Muſagurat . ideſt cibarium vel ſapoꝛ qui fit ſine carne ⁊ multis ſpeciebus.
Muſaragi.ideſt quādo cooperitur pupilla nimis.
Muſtar ara.muſtum.gre.muſtos.
Muſtellarū duo ſūt gña.vnū qđ ē maiꝰ ictides gre.vocāt.

Caplm. CCCCCXLV.

Muſcata herba eſt ex ſe expādens in terrā odoꝛē habēs muſci. ⁊ inuenit̄ maioꝛ ⁊ minoꝛ: ⁊ ē ſil'is agrimonie:niſi qꝛ ē minoꝛ ea.ē alia mioꝛ muſcata q̄ eſt minoꝛ ſupioꝛi:cōuenit cardiace ⁊ debilitati coꝛdis.
Muſceleon. Moſeleon.ideſt oleu₃ muſcellinu₃.
Muſcellina.eſt herba facta ſicut bugloſſa:cuiꝰ radix ē rubei coloꝛis exteriꝰ in ſupficie.in ſicilia liniunt̄ ex ea genemulierū. ⁊ alio noīe vocatur lactuca aſini.
Muſus.ideſt apiū riſus.
Muſcus equiuocū eſt ad lanuginē que eſt in epatica que veſtit lapides maris:⁊ vocat̄ muſcꝰ maris vel lapides toꝛrentis:⁊ eſt muſcus aque q facit labere pedes . ⁊ ſil'r eſt equocū ad lanuginē que veſtit arboꝛes.pꝛo illo qui ē lanugo.l.malamuſch.aynech. ⁊ p muſco odoꝛifero.l. Miſch. Eſt alius muſcus dictus muſcus regis:⁊ eſt baſilicon cu₃ folijs paruis.l. Medion.
Mutagakil.eſt nomen regis.
Mutagenat.ideſt cibus qui fit in aliquo vaſe cu₃ lacte ſeminū cōmuniū.iure galline ⁊ vitellis ouoꝛ cū çuccaro ⁊ ſpeciebus factis ex cinamomo:ſpica:cubebis:calamo aromatico ⁊ carui ⁊ coquitur in igne appoſita ſup vas teſta calida.
Mutali. Muthathalin. quid eſt.l. Alfachi. Muſadi. Almuſati. Mixader.
Muçadir.in lib.alchimie ſepe inuenit̄. ⁊ apud Halyabbatem muçadius:⁊ almuçadi in.c.debilitatis viſus eſt ſal armoniacus. ppꝛie aūt apud arabes muſcadē vocatur a quo multi latini laxadrā vocāt coꝛrupte.lixadram.
Muzagara.ideſt ſapoꝛ acetoſus.
Muzum. Muzium.pꝛopꝛie dicitur id cuius ſapoꝛ ē ꝯpoſitus ex dulci ⁊ acetoſo.ara.mu₃.

Sequitur de littera. N.

N Littera apud grecos eſt liquida al'r eodē modo ea vtuntur ſicut nos.
Naam.ideſt ſtrutio auis.
Naamar. Nachama.i.mentha. Nacha. Nahamaha. Nahanaha.

Caplm. CCCCCLXVI.

Nabach eſt fructus ſ₃ Auic.arboꝛis dicte aſadar . ſiue ſaydar que apud Dia.vocat̄ agrifolium.ve₂ apud Sera.eſt aliud nabach.ſ.coꝛtex arboꝛis a Dia.dicte naſtatimon . ⁊ dicit Sera.ca.nabach. q affert̄ de india:⁊ eſt in coloꝛe ſimilis croco ; ⁊ ſunt ſicut coꝛtices

mori boni odoris calidi: ⁊ fiūt cū eo ſuffumigatiōes: ⁊ ponit in ꝯfectiōibꝰ vngtōꝝ: ⁊ i alijs ꝯfectiōibꝰ calefactorijs: ⁊ hꝫ vtutē calami aromatici. Et idē auc. Gal. ē ca. in. 3. ⁊ eſt ex ſpēbꝰ idie: ⁊ qñ fit ſuffumigatio cū ea valet corruptioni matricis: ⁊ ꝯfert ſuffocatiōi eiꝰ qñ ē ſiccū. Jn tacuino ſcribit. ꝙ nabach ꝯpat neſpilis: ⁊ çaror qđ ē magis odoriferū neſpillis. ⁊ ita ſilitudo ē in vtute qñ fructꝰ agrifolij eſt ſtipticus ꝯfortās ſtōm. ⁊ ſilr ꝯparat neſpilla ⁊ çaror.

Nabale. i. apis.
Nabat. ara. eſt dictum planta. Nabar.
Nabati. eſt qđ fit in ſeptētrionali parte. ⁊ Nabati eſt regio. vñ qñ reperit i aliqua medicina intelligendū eſt de orīētali a nabathea regione orīētis que iacet inter iudeam ⁊ arabiam. PLI. lib. 5. ca. ii. ⁊ lib. 6. ca. 28. ⁊. 29. in fi. ⁊ li. 12. c. 18. ⁊. 21. Nabathei ſt qui ſunt ex arabia cū terminis ſyrie. Oui. lib. meta. Eurus ad europā nabatheaq́ꝫ regna receſſit.
Nabs. i. acorus.
Nabet. Nabeti. i. candi. dinus ſuper Meſ. c. i.
Nabit. i. potꝰ quidaꝫ ꝙ fit ex dactilis ⁊ ficubus ſiccis. coctis in aq̄ vel quocūq́ꝫ fructu dulci.
Nachala. Nachle. ara. ideſt palma.
Nacham. eſt qđdā aīal.
Nachama. Naamar. i. mēta

℄ Caplm. CCCCCXLVII.

Nachana ara. gre. ⁊ lat. ameos. SERA. cap. nachana ſiue nanochach. auc. Dia. qdā nomināt ipm pomū antomatiō. i. ciminū ethiopiū verꝫ nā cimini ethiopij ē alia a nā ameos. ē notū ē nāq́ꝫ ſemē fere ſile cimio ethiopio: niſi qꝛ ē minꝰ eo multū ⁊ albiꝰ ⁊ duriꝰ: ⁊ in ſuo ſapore ē de ſilitudie ſaporis origani: ⁊ illud qđ ē eligēdū ex eo ē illud qđ ē recēs ⁊ mūdū. Et idē auc. Gal. magl iuuatiuū qđ ē ex eo ē ſemē eiꝰ: ⁊ i ſapore eiꝰ eſt amaritudo pauca ⁊ acuitas ⁊ vtꝰ eiꝰ ē calꝫ ⁊ ſic. in. 3. Et idē auct. Abē. meſ. dixit. ꝙ ꝓuocat vrinā: ⁊ ſemē ē bonū fe. anti. ⁊ qñ eiꝰ decoctio ponit ſupra pūcturā ſcorpiōis aufert dolorē: ⁊ ē bonū friditati ſtōi ⁊ epatl: ⁊ aufert opilationē: ⁊ ſedat nauſeam: ⁊ deſiccat hu. ſtōi: ⁊ eſt bonū humiditati que eſt in pectore: ⁊ mūdificat vias renū ⁊ veſice: ⁊ exhbit lapideꝫ ex eis poſtq̄ꝫ fuerit factꝰ. ⁊ qñ fit linimentū cuꝫ eo abſtergit morfeā ⁊ baras: ⁊ maxime cū medicis q̄ ſūt ad hoc.

Nachue. Nacue. i. manta.
Nachueanſi. i. vſnee.
Nabus. i. ſiſimbrum.
Nadius bothormarien. i. ciclamen.
Naduſo. i. alumen.
Nacg. Nacgi. ideſt acorus.
Naeſul. ideſt abrotanū.
Nafara. i. ignis grecus.
Naffara. Nafra. Naſta. i. napta. ara. nafth. petroleuꝫ ſeu aſpaltum.
Nagaſmon. ideſt peonia.
Nagafur. ideſt altea.
Nabalea. Alchali. Apis. lib. de doctrina ara.
Naban. ara. ſtrutio auis magna que volare nō poteſt gre. ſtrucocamalon dicitur: vt in kirānida.
Nabamaba. Naamar. Nachama. ideſt menta. Nahanaba. arabice. Nachaſcđo Aliab.

Caplm. CCCCCXLVIII.

Nakala ara. lat. palma. SERA. cap. nakala. ſiue nachla. diuidit diuiſiōibꝰ multis. nā ſūt rami eiꝰ. ſuccꝰ ramoꝝ ipoꝝ ciffilōes eiꝰ ⁊ ſūmitates ipiꝰ ſine cacumie ⁊ cortex cacumis eiꝰ eſt kfri: ⁊ recēs ex eo imaturū qđ ē ſicut agreſta vue eſt balach. Jdē auc. Gal. ſuba ſucci ramoꝝ affilonū ⁊ ſūmitatis eſt ꝯpoſita ex ſuba aquoſa tepida ⁊ terrea frida. ſꝫ corticis ſūmitatis ſuba ē in ſeipſa ſiccior: ⁊ nō eſt i eo humiditas aliq̄: ⁊ ſapor totiꝰ arboris ē ſtipticꝰ: vtus eiꝰ ē deſiccatiua: ⁊ cōfert vlceribꝰ putridis: ⁊ ſtrigit iūcturas: ⁊ ꝯfert corruptiōi corpis ⁊ oris ſtōi applicata exteriꝰ: aut in potu ſūpta: ſꝫ ſedumatimas. i. nucleus ſiue os dactili qñq́ꝫ ꝯburit in olla ſic altere medicie: ⁊ cū exꝯctꝰ fuerit ab igne extinguit in vino: ⁊ poſtea abluit ⁊ ponit loco tutie i collirijs q̄ ponunt i oculo: ⁊ ſi nō ꝯburunt ꝑma vice ꝯburātur iterꝫ: ⁊ vtꝰ coꝝ ē ſtiptica ꝯglutinatiua qñ miſcet cū lardo ꝯuenit vlceribꝰ q̄ fiūt in oculo ⁊ extra oculi ⁊ caſui palpebraꝝ ⁊ icarnat vlcera. Et idē auct. Abē meſ. vtꝰ ciffilonū ē fra in fi. ꝑmi gr. ⁊ ſic. i medio eiuſdē: cōfert acuitati ſanguis ⁊ colere: ⁊ ſtrigit vētrē: ⁊ nutrit nutrimēto pauco: ⁊ curat dolorē ſtōi. Et idē auc. Raſ. ciffilio ſedat fluxū ſang. ⁊ tarde deſcēdit a ſtōi fūdo: ⁊ ad eiꝰ deſcenſuꝫ iuuat gigiber ꝯditū: ⁊ fac ea q̄ fac kfri. i. ſūmitas ramorū palme vl cortex ſūmitatū coꝝ. GALI. 8. ſimp. phar. ca. finix. arbor. i. palma ſtiptica ꝑticipat vtute in oībꝰ eius ꝑtibꝰ. Ramoꝝ igit ſuccꝰ auſter ē aquoſa ſuba tepida ⁊ terreſtri fra ꝯſiſtēs. ſilr aūt huiꝰ nāe ē: ⁊ vocat cenogefales. l. cifiloniꝰ eſibilis exñs. fructꝰ vo eiꝰ ⁊ maxie dulcis nō pauca ꝑticipat calitate. eſibilis aūt exñs ad multū ꝑuēit vſuꝫ: nō ſolū extrinſecꝰ appoſitꝰ vbi ꝯfortare qd ſiccare ꝯgregare dēſare: ⁊ ꝯſtringere idigemꝰ: ſꝫ aſſūptꝰ vt cibꝰ ſimul cuꝫ alijs ⁊ ipſe ꝑ ſe: qđ vo vocat alacer germē exñs molle palme tādē cū cenofegalo hꝫ vtutē: qđ vo eſt velut retia eius ſtipticā vtutē poſſidet. ſiccat aūt plus ꝑdictis ceu ⁊ ꝯſiſtentia ſube ſicciꝰ eis exñs ⁊ minime ꝑticipās humiditate. vñ multi in putredinalibꝰ vlceribꝰ eo vtunt: ⁊ in farmacijs colligētibꝰ laxis articuloꝝ ⁊ epaticis: ⁊ ſtōicis vtutibꝰ extrinſecus. Eſt aūt radix huiꝰ plāte ſiccatiue imordaciter virtutis hñs qđ ⁊ ipa ſtipticitatl. Rabi moy. ca. de palma. cor palme auget ſꝑma ⁊ iuuat ad coytū. AVER. in ſuo colliget. oīs ꝑtes dactili ſtipticitatē hꝫ manifeſtā: ſꝫ fructꝰ eius cū eſt maturus aliquā hꝫ ſtipticitatē. Cortices vo arboris ꝑdicte maiorē hñt ſtipticitatē aliqbus ꝑtibus ipſiꝰ, pro fructu eius. l. pothab.

Nakeal. Nakcali. ideſt almea.
Nakre. arabice. ideſt cornicula.
Nalas nalaſi. ideſt antimonium.
Nalbas. ideſt. vſtum.

℄ Caplm. CCCCCXLIX.

Naliop vel alion. ara. gre. ⁊ lat. ſꝑgus vel aſpergus. SERAPIO. ca. nalion. auc. Gal. vtꝰ eius ꝑma eſt q̄ dſiccat: ſꝫ nō hꝫ friditatē necq́ꝫ caliditatē abſtergit apit opilationē epatis ⁊ renū ꝓpe ſemē ⁊ radix: ⁊ curat dolorē dētiū: qꝛ ſiccat ſine calefactione ⁊ infractione. Et idē auc. Dia. qñ elixat vna ebulitiōe ⁊ comedit mollit vētrē: ⁊ ꝓuocat vrinā: ⁊ qñ coquit radix eiꝰ ⁊ bibit decoctio eius ꝯfert ſtrāgurie ⁊ hicteritie ⁊ ſciatice: ⁊ qñ coquit i vino ꝯfert decoctio eius morſui rutelle. ⁊ qñ ex decoctione eiꝰ fit collutio oris ꝯfert dolori dētiū: ⁊ ſemē eiꝰ qñ bibit fac opatiōes radicis. ⁊ dr ꝙ elixatura eiꝰ occidit canes. ⁊ dicūt aliq: ꝙ qñ cornua arietū ſepeliunt in terra naſcunt ſꝑgi. Et idē auc. Abē me. ꝓꝑetas eiꝰ ē remouere dolorē lūboruꝫ q fit a flegmate ⁊ vētoſitate ⁊ dolorē colice qꝛ mollit vētrē. ⁊ ſi hō vtit eo multū facit nauſeā. GALIE. 2. de cibis. c. de aſꝑgo ait. ꝙ ſūt diuretici modicū hñtes nutrimēti: ⁊ nō bñ digerunt. Et idē. 6. ſimp. phar. c. aſꝑgus. ē abſterſiue virtutis: nō tñ calefacit manifeſte necq́ꝫ infrigidat. ⁊ iō tam renū q̄ꝫ epatis deopilatiuus eſt ⁊ magis radices ⁊ ſemina q̄ꝫ herba gn̄ ēt ſanat doloreꝫ dentiū: qñ ſine calefactiōe deſiccat quoꝝ egent maxime dentes.

Nana. ideſt mentha.
Nanaſar. ideſt abrotanum.
Nanaſmon. ideſt colofonia.
Nanem. Nanen. ideſt cimbalaria.
Napaçur. ideſt ſiſimbrium.
Nanachue. dicit Ste. Ameos.

℄ Caplm. CCCCCL

Napellus eſt herba ſicut elleborus niger: cuiꝰ radix eſt ordinata ad modū rhetis: eſt anthonomaſice herba venenoſa ⁊ ē ꝑma ps acōiti. AVI. lib. 2. ē venenū ꝑnitioſuꝫ: ⁊ ē i ſūmo ca. ⁊ ſic. delet albaras

ſinitū: ⁊ ꝯfert lepre. vñ ē venenū deſtruēs bibētē ſe. Maior vo ipſiꝰ potio ē medietas. 3. vniꝰ ⁊ hec iterficit ⁊ ſilr minus. ex eo coturnices cibant ⁊ nō moriunt ex oībꝰ ꝯfectionibꝰ diamuſcus ei reſidit. Et eſt aliꝰ qui vocat napellus moyſis: ⁊ vult dicere napellus: ⁊ eſt qđdā aīal ſile muri qđ morat in radice napelli naſcēs cū napello: ⁊ que ei appropinquat nō creſcit arbor: ⁊ eſt tyriaca napelli: ⁊ ē maior eo ⁊ in eo ſunt oīa iuuamenta napelli.

Napeos. Napion. i. ſynapis vl ſemen eius. Paulus. c. de cephalea.
Napeuꝫ. Napia ideꝫ. Napo Napon. Naponti. Napti. Napus.
Napus vel napias caul eſt q̄dā ſpēs rape. l. delion.
Napi. i. ſynapi.
Napta. i. petroleū qđ vocat ſtercus demonis.
Napo vel napis qd eſt. Pli. lib. 20. c 4. in ꝑn. ⁊ lib. 19. ca. 5. ante meᵐ.
Nar. ara. i. ignis.
Naragil. Nargil. i. nux indica magna.
Narbiſos. Narchiſos. i. narciſcus narciſſus: ⁊ inducit tremorē manuū: tenenti eū diu. Ste. ob frigꝰ. Dia. multi ſic vocant centauream maioreꝫ.
Narcha piſcis ē. teſte Alex. ſtuporifice nāe: qui mediante limo vl calamo reddit manū piſcatoris iſenſibileꝫ. inde narcoticū oē ſtupefactiuū.
Narchoſis. Narchodes. i. ſtupor ſegnis ſtupidus.
Narchotica. obdormitātia. i. ſtupefactiua. Carotica.
Narciſcus qd ē. l. baſal. alzit Bulbus ematicus. Diaſ. Stepha. Narges. Piniꝰ lib. 21. ca. iij.
Nardus agreſtis. i. aſſaruꝫ. Nardus ruſticꝰ idē Diaſ.
Nardus cretica. i. ſaliunca.
Nardus celtica. Nardus romana quid ſūt. l. ſimibel. Saliunca.
Nardus ſchaciū vel ſcachios eſt ſpica indica dcā ſpica nardi. Diaſc. Nardilandra. Aliab. Pli. li. 12. c. 12. Nardus ſilr qñ ſimpliciter ponit ſpica indica vel ſpica nardi intelligit. l. ſinibel. ara. neridem grece nardon.
Nardileon. Nardinū. ideſt oleum de ſpica nardi.
Narengenebin. Machalū. i. genꝰ bdelij. Aliab. in. 2. practice. c. de fluxu.
Narfeſtica quid eſt. l. malamuſch.
Narion. i. vſnee.
Narkdes extaſeos. i. ſtupidus. ſegnis. Caſ. fe. lib. de doctrina gre.
Narkon. eſt piſcis ſtupefaciēs. ⁊ eſt torpedo. Alex.
Naron. i. auena.
Narti. i. torpedo.
Naru. ideſt apiuꝫ.
Naraige. i. pinee. Ste.
Nardileū. gre. olꝫ nardinū.
Narges. Nargeſuꝫ. ara. narciſcus. Ste.
Narthi. i. ferula. Galienus.
Narātium quid eſt. l. Citrāgulum pomum.
Naſabor. i. lutū comedēdū.
Naſale. iniectoriū naſi.
Naſax. Naſar. i. aſarum.
Naſca eſt fungus arboris: ⁊ accipit dnoīationē ab arbore in q̄ orit vt naſca nucis: vel naſca pomi.
Naſcale. ē qđ matrici imponit ſile ſuppoſitorio. peſſariuꝫ vo ſimile cliſteri. q̄ꝫuis ꝓ naſcali peſſariū i libris antiqs ſepe iueniat.
Naſir. Naſari. i. rubeus.
Naſor eſt ſpēs cinamomi.
Naſorep. i. cimbalaria.
Naſbatron. Ste. aiūt eē talum: ⁊ dicit embricon.

℄ Caplm. CCCCCLI.

Naſtatimon hāc vocauit Ser. Nabach. DIA. eſt qdē cortex idicus odoris boni: ⁊ ſilis lanule ſine corticibꝰ. ē. n. viſcide calefaciēs. miſcet deniq́ꝫ timiamatibꝰ: ⁊ in antidotis ⁊ acopis mittit ex calefactorijs: q̄ꝑꝑ medet ſilr vt calamꝰ aromaticus ⁊ vaporationi ſupponit tarda ſtrictura matricis laborantibus.

Naſturtium quid eſt. l. cardamus.
Naſturtiū aq̄ticū vel babilonicū qd ē. l. herocalchal.
Naſturtiū ſilueſtre qd ē. l. leuiſticū. hiberida. pli. li. 25. c. 8.
Naſturtium orīētale ⁊ textoꝝ. quid ſunt. l. cardamus.
Naſuo. ideſt polium montanum.
Naſur. ideſt abrotanum.
Natan. Natron. Nataron. i. vitrum. ara. Ste.
Natanacha. Nana. Naamar. Nachama. i. mentha.

℄ Caplm. CCCCCLII.

Natarab. ara. lat. ſcorpio. eſt aīal venenoſuꝫ oībꝰ notū. GALIENVS. qñ terit ⁊ ponitur ſuꝑ locū morſure ipſiꝰ ꝯfert. ⁊ ſilr qñ aſſat ⁊ comedit. ⁊ ꝯfert ēt ſm qđ diximꝰ morſui vipe: ⁊ ꝯfert cinis eiꝰ ꝯbuſti lapidi renū: ⁊ veſice. ALMAN. trac. 8. c. his q̄ fugāt venenoſa. ſi ſuffumiget domꝰ ex ſcorpiōe oēs alij fugiēt. ſilr ſi fumiget domꝰ ſulfure ⁊ vngula aſini ⁊ galbani fugabunt ſcorpiōes. olꝫ. n. i foramibꝰ eoꝝ ſi fuſuꝫ fuerit nō ide vlteriꝰ exibūt imo fugient. Et idē de pūctura ſcorpionū ē bibere pōdus aurei. cū aq̄ aut vino ex radici. cologn. ſiccl. aut vniꝰ aurei pōdus ex medicamie de aſſa cū vna. 3. vini ⁊ locū q eſt ſupra pūcturā ſtringere: ⁊ ex oleo de ben ⁊ aq̄ ca. embrocare: ⁊ ſambacio in quo caſtoreū ⁊ euforb. cōfricata fuerint inūgere: atq́ꝫ cuꝫ eo locū fortiſſime fricare. Tyriaca q̄ valde ꝑficit. ℞. radicū cappar. abſin. nabati. ariſtolo. gētiane. añ. ꝯfice cuꝫ melle. doſis huiꝰ in potu. 3. iij. Jtē ꝯfert tyriaca dyateſſeron: vl vinū vetꝰ: ⁊ allia ei ad comedēdū tribuere: atq́ꝫ ⁊ eis loco empli ſuppone. locū q̊q́ꝫ aſſidue cū igne calefaciat. ſi aūt feb. ſuꝑueniat ſequēti die flōma: ⁊ aquā ordei ei tribue: ⁊ cuſtodi ne acutā egritudinē icurrat. oēs ꝑterea abſtineāt ab apij comeſtione vbi ſcorpionuꝫ multitudo fuerit. DIASCORI. Scorpio mōtanꝰ qñ terit crudus: ⁊ ponit ſuꝑ pūcturā ſuā curat. aſſatꝰ ⁊ comeſtꝰ idē facit: ſꝫ ſcorpiōes marini qñ comedunt ⁊ bibit ius eoꝝ laxāt colerā ⁊ ꝯferūt aq̄ deſcēdēti ad oculuꝫ: ⁊ obſcuritati viſus. AVICEN. lib. 2. c. de ſcorpione. Oleū ſcorpionū ꝯfert doloribꝰ auriū valde.

Nathanacha quid eſt. i. dichanaca.
Nathicos. natis. i. ferula.
Natis eſt ꝯfectio quecunq́ꝫ facta ad formā bucis.
Natiſen. natiſi. idem.
Natienibi. i. colofonia.
Natra. i. poſterior ps oculi.
Natris. i. hircina. PLI. lib. 27. c. 12. circa ꝑnᵐ. Natris herba ē: cuiꝰ foliū euulſū hyrci virus redolet.
Natrodiſia. i. rubus.
Nauchana. i. nachana.
Naufirdus. ē qdā morbus qui orit infantibꝰ quo difficulter ⁊ cū ſonitu ꝑ nares inſpirant ⁊ reſpirant.
Nauroſalcheſe. i. naſturtiū.
Nautia. nauſta. DIA. eſt cotula olearl. i. cos q̄ acuitur acies ferri.
Nautia gre. nauſia.
Nealis. ideſt amomū.
Neales. i. noue ſaliture. Galienus. ca. lentium.
Necara idem.
Nebefer. i. hipoquiſtidos.
Nebeflach. i. pimpinella.
Nebetar. i. hyrcina.
Nebid. Nebidh. Nebidi. i. vitrum.
Nebothi. l. candi. hali. 3. tegni. cōmēto. 15.
Necara. nealis. i. amomum.
Necerton. i. folium.
Necreſis ē genus mortificatiuū alicꝰ ptl mēbri. Dia.
Necrenifie. i. ſemē peonie.
Nectar. i. claretum de vino melle vel çuccaro ⁊ ſpeciebus conditum.
Nectariū. i. abrotanuꝫ.
Nectarides quid eſt. Plinius lib. 14. ca. 16.
Neda. i. regali diſpōne hali. eſt ꝯfectio q̄dā aromatica ad fumigādū q̄ cōſueuit deferri ad nos trociſcata in forᵃ q̄drāgulata oblōga. dcā nedo nedu.
Nedibus. i. neticus.
Nediran. i. auricula muris.
Nefel. gre. nephili. i. nubis.
Nefele. Nephele. gre. i. nubes.
Nefelin eſt morbꝰ ꝓhibēs ortū capilloꝝ.
Nefelon. nefelon. eſt qđdā vlcus oculi. Galienꝰ li. de facile acquiſibilibus.
Nefoſar. ideſt peonia.
Nefre. ideſt thit.
Nefreſis. i. paſſio renuꝫ.
Nefro vel nefri gre. i. renes.
Nefrochathar. ideſt renibꝰ apta ꝯfectio.
Nefreugi. i. amilum.
Nefricos. gre. nefreticus.
Nefron. gre. ren.

Negataſ. Negrataſ. Negra taſi.ideſt ſilueſtris.
Negebroch.i. cimbalaria.
Negeſar.i.opiūz.
Negen ⁊ chela.i. graren.
Negiſar.i.ypoquiſtidos.
Negil. Negili. Negen.ideſt gramē.theil ara.
Nemea interptaſ comeſtio ⁊ eſt grauius vitiū ꝙ̄ corroſio.
Nemamema. Neman. Nemana. ara. expoſuit trāſlator. Auicēne.ꝙ ē ſiſimbriū:⁊ in hoc etiā errauit Cōſtātinus. veritas autē ē ꝙ ipſuz ē ſerpillū. vn̄.c. de Nemā. AVICEN. 9.ca.de ſerpil.apud Diaſ. idē dicunt. ꝙ etiā Sera. apparet.⁊ p Stepha.etiā in ſinonymis. nemanū.i. ſerpillū. Jtez alibi de ſerpillo.ſerpillū.i.nemane.
Nemanu. nemeri.i.çiçiber.
Nembes. Nemebreſe.ideſt ſorbilia.
Nemeireriz.nemertin.ideſt vulpicula. Nemereſin. Gal.libro ſecretl.
Nemen.ara.i.ſiſimbriū.Al. ſerpillus.
Nemama.i.nemen. Ste.
Nemica. Nemita. i. ameg.
Nemicha. Nēiche.i.ameos
Nenuca. Nenucha.⁊c. īfra.
Nemis.l.lenticula.
Nentu.i.coctus.
Nenuca. Nenucha. Nenuchia.i.ameos. Nenuche. Manachue.Auic.
Nemicha.ſupra.

Capl'm. CCCCCLIII.

Nenufar. Ninufar lat. ara. ſilofar nymphea gre. Anilofar. a nymphis (que dicebantur dee fontiuz) qr in aquis naſciſ. Sciendū ꝙ nenufar ē duplicis generis. vnū aquaticuz. aliud terrenū. aquaticū eſt nenuphar vel nymphea aquatica: vel cacabus veneris: vl' papauer paluſtre: vel aliga paluſtris habens flores albos ſimiles lilio habētes in medio velut crocū. terrena ē que vocatur vngula caballina faciēs flores croceos vel tuſſilago: vel cameleucē gre. ⁊ ara. vocaſ phatanū: vel pharfugium: naſciſ iuxta fluuiū. SERAPIO.ca. ſilofar.eſt plāta naſcens in paludibꝰ nō currētibꝰ hʒ folia ſimilia folys plante dicte pinozin: niſi qr ſunt minora eis ⁊ longa parū: cuius quedā partes apparēt ſub aqua: ⁊ quedā ſup aquaz: ⁊ in oībus ſunt folia multa; ⁊ habet ramos in vna radice egrediētes: ⁊ habet flores albos ſimiles lilio cū palliditate pauca habēs in medio velut crocū: ⁊ quando pducunt flores eius apparēt capita ſimilia malis: aut capitibus papaueris nigri in qbus ſemē eſt nigrū: amarū: viſcoſuz: ⁊ hʒ ſtipitē lenē: nō groſſuz: nigrū ſimile herbe dicte pinozin: ⁊ habet radicē magnā albā vel aſperā habētē nodos: ⁊ aliq̄ ex eis habet radicē nigrā. Et idez auc. Gal. virtus radicis ⁊ ſeminis huiꝰ plāte eſt que deſiccat ſine mordicatione: ⁊ ſtringit ventrē. flos eius eſt frigidū ⁊ hu. Et idē auc. Albaſari ē fri.in.z.hu.in.3. DIASCORIDES.ca. nenufar .i.nymphea.naſciſ in aquis ſtātibus vel locis cultis ⁊ aq̄ſis: folia habēs ſimilia cicorio: ſed minora ⁊ oblōga altum ſuper aquā pferēs caput multa capita in aqua habens ex vna radice. flos eſt illi albus ſilis lilio cū pauco pallore: ſemen habēs in medio croceū: ſed cū floruerit caput rotundum efficiſ ſicut mala maciana: aut capita micony nigri i quo ſemē inueniſ latuz ⁊ ſpiſſuz: in guſtu argiloſuz. haſta eius leuis nō groſſa ⁊ nigra ſimilis cicoreo: radix eſt illi nigra ⁊ aſpera ⁊ nodoſa que in autūno ſiccaſ. Pliniꝰ lib.25. ca.7. POSSE.SERAPIO.auc.Gal. radix eiꝰ: ⁊ ſemē ſtringūt ventrē. Et idē auc. Albaſari. flos eius aufert vigilias euenietes a caliditate. Et idē auc. Raſ. inducit ſōnuz eſt fri. ⁊ ſedat dolorē: ⁊ oleū eius eſt fortius oleo violato. DIASCORIDES. Radix eius ſicca bibita cū vino ciliacis medeſ ſplenem ſiccat: cataplaſmatibꝰ adhibita: ⁊ ſtomacho īpoſita: dolorē cōpeſcit: bibita veſice dolorē mitigat: maculas corporis detergit. Alopitias emendat pice addita oīa ſilr facere poteſt: multū in ſōnis videtibꝰ bibita prodeſt. tumorez teſtiuz tollit. ſemen eius aſſidue bibitum id facere nouit. potui data atq̧ illinita corporibus ſimiliter habet virtutes. Jtez radix eius ⁊ ſemen deſiccant ſine mordicatione. ⁊ ideo reuma ventris repmit: ſemē vero eius potui datuz reprimit ſeminis fluxuz ſi plus a ratione fluat: que albaz radicez habet fortior eſt: ⁊ bibitur cū vino nigro. nam ſtiptice participat ⁊ aliquid proiectorie virtutis: ita vt aluuz ſanet infuſa: ⁊ allopitiaz cum pice liquida curat. AVICENNA. de viribus cordis ait. ꝙ confortat cor. GALIENVS. ſexto ſimp. pharmacoꝝ. capitulo de tuſſilagine. bilbiuz ſiue tuſſilago: ⁊ eſt vngula caballina vel nenufar terrenū: vel farſana. nominaſ autē tuſſilago: eo ꝙ tuſſibus ⁊ orthonoicis cōferens creditur. ſi quis ſumens folia ſicca vel radicez ſup prunas fumigans inſpiret conſurgentez fumuz. Eſt autez mediocriter acre: quia ⁊ rumpere ſine dolore creditur vniuerſa apoſtemata que in torace. viridia vero folia ⁊ flores flegmonez patientia membra cuz difficultate digeſtionis exterius cataplaſmata iuuāt ppter amiſſionē aquoſe humiditatis: cuius omnia viridia ⁊ tenera hec quidez magis: illa vero minus participāt. ſicca vero folia lily acrioris ſunt virtutis: vt cōpetant flegmonez patiētibus. AVICENNA. li. ſcdo. ſyrupus eius lenit ventrē: ⁊ cōfert febri eſtatis: ⁊ eſt vehemētis extinctionis.

Nepit.nepita.nepithefendēis.i.calamētū. Nepitella gre. Calamentū. eſt autē quedā nepita mōtana quā nepitā cattinā dicūt eo ꝙ odore ⁊ tactu miro modo cattos ad coitum incitat.
Nephilis gre.nubes. Theophilus.
Nere.ideſt arbor ceraſi ſilueſtris: de cuius cortice ſophiſticaſ caſſia lignea.i.maaleb. Et cōmētuz Nicolai ſup eſdra in fine.

Capl'm. CCCCCLIIII.

Neregil arab.ieumedi.lat.nux indica. ⁊ ē nux magna. SERAPIO. Eſt plāta inſule que eſt in mari arni. ⁊ in ptibus inſulaꝝ ming. Et dicitur ꝙ eſt palma de mocchol: ⁊ iſte īſule nominātur dabget: ⁊ ab eis deferunſ dabib. ⁊ eſt neregil. vltima vero iſtaruz inſularuz eſt ſaradib açaran. Et idē auctoritate Galieni. in li. de cibis. nux indica eſt ca. in ſecūdo. hu. in pmo. Et idez Serapio. ſignuz hūiditatis eius eſt ꝙ cito corrūpiſ: ⁊ ipſa eſt groſſe ⁊ grauis ſubſtātie: niſi qr ipſa nō ē mali chimi oportet ꝙ caueaſ ab ea que nō eſt recēs: ⁊ bona que eſt multe albedis in carne ſua: ⁊ i q̄ ē aq̄ dulcis bona: ⁊ illa aq̄ q̄ eſt īꝛa ipſaz eſt ſignū ſue recētie: ⁊ dʒ excoriari illud quod eſt albuz ex ea exiſtens exterius: qr iſte cortex eſt durus grauis ſtomacho: lōginquus a digeſtione. ⁊ ſi aliunde digeriſ nō inuenit corpus in eo aliud: niſi ꝙ nutrimētū modicuz: ⁊ ipſa quidē nux comediſ cū çuccaro tabarçet: aut cū penidys albis: ⁊ ppe ab eis qui ſunt calefacti. flegmatici vero cuz pauco melle ⁊ colerici nō vtantur ea: ⁊ ſumāt eā flegmatici in ieiunio: ⁊ expectēt donec deſcēdat a ſtomacho ⁊ poſt comedāt: ⁊ qn̄ ipſa veteraſcit expellit aſcarides ſua p prietate: ⁊ oleū eius vetuſtū ꝯfert vētoſitatibus lūboꝝ: ⁊ doloribꝰ genuū: ⁊ emorroydibꝰ q̄ fiūt a flegmate qn̄ bibitur: ⁊ qn̄ liniſ exteriꝰ maxie admiſceſ cū oleo nucleorum perſicoꝝ qn̄ adminiſtraſ de vnoquoq̧ illoꝝ.3.i.aut aur. i. Oleū vo eius que noua eſt ꝯfert flegmaticis: ⁊ ē melior chimi ꝙ̄ butyrū vaccinū vel ouinū: qr nō pungit ſtomacū ſicut facit butyꝝ vaccinuz vel ouinū nec mollificat eum. Oleū vero eius cōfert veſice. IOANNES.MESVE. oleū eius cōfert dolori neruoꝝ ⁊ lenit pectus; ⁊ pulmonē clarificat vocē: ⁊ īpiguat; ⁊ addit in ſpmate. AVICE. lib. ſcdo. dicit. ꝙ augmentat coitū: ⁊ cū antiquaſ comeſta aſcarides ⁊ vermes necat.

Neremiſk. Neremuſch.i.ſemē roſe aſini. Auic.
Nereon.ideſt affodillus.
Nereon.ideſt rododaphni.

Neremuſca.nereſmich.nereſmik.i.roſa aſini; flos eius ⁊ cortices ſimilanſ maci: ſed minus rubeus: ⁊ eſt aromaticus declinans ad caliditatez: ⁊ habet parū pōticitatis ⁊ appropinquat in virtute neriden. Auic.
Neridam.ideſt auricula muris.
Neriden.neriden hortēſis.i.ſpica romana vl' celtica. Aui.

Capl'm. CCCCCLV.

Nerion gre.aut neredendron: aut rododafnes. Nereo ara.adelpha.lat.oleāder vel landrum. DIASCORIDES.cap.nereon. frutex eſt oībus nota. folia habet ſilia amigdalis: ſʒ maiora ⁊ pinguiora; ⁊ florez rodo ſilez: ſemen etiā patēs ſicut cornui veluti lanam: deintus habēs ſilem iacinto. Radix eſt illi oblōga ⁊ anguſta: guſtu ſalſa: naſciſ locis aq̄ſis ⁊ maritis. AVICEN. li.z. Oleāder alia ē ſilueſtris ⁊ alia ē fluuialis. ſilueſtri hʒ folia portulace ſilia: ſʒ ſūt ſtrictiora: ⁊ eiꝰ tyrſi ſūt lōgi expāſi ſup terrā; ⁊ apud folia ſūt ſpine: ⁊ naſciſ i deſertis dominibus. fluuialis autē oriſ in ripis fluuioꝝ; cuius tyrſi a terra eleuanſ: ⁊ ſpine eius ſūt occulte: ⁊ folia eius ſunt ſicut ſalicis ⁊ folia amigdali: ⁊ eſt ſaporis valde amari. ſupior cutis eius: ⁊ flos eius eſt ſicut roſa rubea bonꝰ valde: ⁊ ſuper ipſuz egrediſ qdā ſil'e pilis: ⁊ eiꝰ fructꝰ eſt durus plenus aſpero: ⁊ intus eſt res ſicut lana. eſt ca.in.3º. ſic.in.2º. Pliniꝰ lib.24.ca.ii. poſt pn^m. POSSE.DIASCORI. virtus eſt illi mortifera. Nā comeſta ab aīalibus mortē īfert. ſed homini remediū ē ſalutis: maxime cū vino ⁊ ruta bibita morſibꝰ venenatis occurrit: pecora minuta ſi odore eiꝰ tacta fuerint moriunſ. AVICENNA. īterficit pulices ⁊ vermes terrenos; ſuccus folioꝝ eius valet ſcabiei ⁊ excoriationi: ⁊ confert dolori dorſi antiquo more emplaſtri: ⁊ flos eius facit ſternutationē: ⁊ ē venenū hoibꝰ ⁊ beſtys. verū cōfert cū bibiſ cū vino decoctio cū ruta ⁊ potaſ ⁊ liberat a venenis vermiū venenoſoꝝ. ego tn̄ dico ꝙ hoc ē timoroſuz; ⁊ ipſa ⁊ eius flos eſt venenuz hominibus ⁊ beſtys ⁊ canibus. verūtamē cōfert quādo bibiſ cum vino decoctio cū ruta ſm ꝙ dicit Gal. 8. ſimp. phar. c. rododafnes.i.landrū vel nerion nota ē oibus: frutex cataplaſmata diaforetice vtutis ē: intra corpꝰ vero ſūpta pnitioſa eſt: nō ſolū hoibus: ſed pluribꝰ beſtiaꝝ. ſm ꝯplexionē terty ē gradus calef. incipiētis. pmi vo ſiccatiuū.

Nermis.i.roſa canina.
Nerodendron.i.nerion.
Neroſarch. Neoſcꝰ.i.bellū.
Neſeſem.i.vga paſtoris.
Neſa. Neſſa.i.amidion.
Neſar.i.filipendula.
Neſen.i.arbor tremula.
Neſcē.i.faba greca.lothos. Agrifolium.
Neſſefrogū. Neſſen. Neſſeſcertigi. Neſeſor.i.amilū.neſeſtiuz. Ste. p nixe.
Neſcon.i.centaurea maior.
Neſerin. Albaui. Neſein.i. roſa ſilueſtris alba hn̄s arborez ſpinoſam vt domeſtica.
Neſim. Neſirez. Neſrin albam.i.roſa ſeni.
Neſpilluz. quid eſt.i.zaror.
Netabron.i.mādragora.
Netbaliz. Netbalimi.i.epithimum.
Neticus.i.apoſtema ex genere apatū accidentiū in carnibus mollibus ⁊ pric in glādulūſis locis: ⁊ noiaſ naſcētia cutis.
Netiuca.i.ameg.
Neubat).i.ferula ſiluatica.
Neuſares.i.antimonium.
Neuſaſor. Neuſaſori. ideſt artemiſia.
Neuus.i.porrus carneus.
Neuliſac.i.amomum.
Neuron gre.i.neruus. neura nerui.
Nezemꝰ. Nezemuſi. ideſt maiorana.
Nezezaroe.i.zaror.
Niaſor.ideſt bdelium.
Niata. Niati.i.aqua.
Nicabrius. Nicabri eſt paſſio qua patiens in die nō videt ſed in nocte.
Nibi diarodon. Pau.c.de maculis faciei.
Nice.niche.nicte. i.amidū.
Nichim.i.laudius.
Nichia.i.vnguis.
Nichather.gre. Alexā.c.de emigrenea.

Niciflos.i.vectonica.
Nicteris.gre.i. veſpertilio.
Nicophatos quid eſt.i. roraſtrum.
Nicties.i.nix.
Nictilopa. Noctilopa. gre. ideſt vt euaneſcat viſus in nocte: ⁊ videat in die: ⁊ debiliteſ in fine diei.ſ. poſt ſolis occaſuz Demo. Emeropa.
Nicticorax.gre.noctua.
Nictegreton. Pli. li.zi.c.ii.
Nideſim. Nideſiz.i.almea.
Nidens.i.viridis.
Nidiſſo. Nidiſaſ.ideſt mellilotum.
Nidius.i.lādꝝ. nidrus idē.
Nidullaꝝ.i.aſſaꝝ.
Nidus yrūdinū qd ē.l.gy.
Niggado. Nigrado. Nigrato.i.paritaria.
Nigella.qd eſt.l.caruum.
Nigē.nigeni.i.radix coralli.
Nigith.nigit.i.indicus.
Nigra vena: purpurea. media.cōis.platea. matrix. idem.
Nigri eſt nomen ſerpentis cuiuſdaz.
Nigrungeromi. Nigrūgeron.i.albū ſicut vitrū.
Nigumer.i.ſiſeleos.
Nigina. Plinius. lib.27.c. iz.circa pncipium.
Nil.i.īdicū ⁊ eſt ſuccus plāte ſilis volubili cuius ſemen itra laxatiua poniſ.

Capl'm. CCCCCLVI.

Nileg. ara.gre.neſme vel chaer.vel adlen.lat. indicus. SERAPIO.caplo Nileg.auc. Diaſc. eſt de ipo domeſticus ⁊ ſilueſtris. Domeſticus eſt ille quo tinctores vtūtur: cuius foliuz eſt ſimile folio plantaginis niſi qr eſt magis viſcoſum ⁊ fortioris nigredinis: ⁊ habet ſtipitem longitudinis brachy vnius. Sed agreſtis ſimilatur domeſtico: niſi qr foliū eius eſt maius ſimile folio lactuce: ⁊ habet ramulos longos plures gracilles cum multis ramuſculis: quoruz color tendit ad rubedinez; ⁊ in ſūmitatibus ramoruz ſunt vaginule multe ſimiles linguis: ⁊ eſt in eis ſemen: ⁊ habet florez paruuz ſubtilem. Et idez auct. Galieni. domeſticus eſt ille quo vtunſ tinctores: ſapor eiꝰ ē amarꝰ ſtipticus: ⁊ dſiccat fortiter ſine acumie. Et idem auc. Aloeſme. eſt arbuſtū puluerulentū: eleuaturq̧ cuz ſtipite ſuo lōgitudine vnius brachy: ⁊ habet germina ramoꝝ in ſūmitate ſua eſt flos coriādri ⁊ ſiccaſ ⁊ teritur: ⁊ poniſ cum alchāna. Dicunt quidā ꝙ adhlem eſt arbor nil ⁊ chatis ⁊ neſme ſunt idē. Et idē auc. yſaac benaraz. alchat ⁊ neſme ſunt idē: ⁊ eſt halhac. ⁊ eſt plāta habēs foliū longum pluſq̧ folium ſalicis: ⁊ ſimilatur folio faſeoli coloris quaſi aurei: ſed maius eſt: ⁊ eſt calidūz ⁊ ſiccuz ⁊ ſtipticum. POSSE.SERAPIO. auctoritate Galieni incarnat reſoluit conglutinat vlcera que ſūt in corporibus duris. etiam ſi fuerit in capitibꝰ muſculoꝝ: ⁊ abſcindit fluxuz ſanguinis ⁊ diſſoluit ⁊ minuit apoſtemata mollia: ⁊ cōfert vlceribus putridis ⁊ corroſiuis. Idem auctoritate Diaſco. emplaſtrum cum folys eius confert apoſtematibus ⁊ vlceribus. Nam in pncipio ipſoruz conglutinat ea ſua caliditate ⁊ abſcindit fluxuz ſanguinis: ⁊ curat formicam ⁊ heriſipillam: ⁊ agreſtis fortioris eſt virtutis: ⁊ confert ſpleneticis quando bibitur: ⁊ fit emplaſtrum cum eo ⁊ iuuat pluſq̧ primus.

cap. 47. Hate Dios li. z. c. a. 180

Nileos.i.indicū. ⁊ Nileos ē quedā radix que multū ſil'atur galange: cuiꝰ plantam ab auctoribꝰ nō inueni figuratā: ſʒ ē ſpēs iūci.
Nileus.i.oleū mellinuz cū vini tertia parte.
Nilofar.ara.i.nenufar.
Nilon. diarodon.i.roſa viridis purgata.
Nima.herba eſt ſm Plini. li.27.c.iz. Nigina. tribꝰ folys longis intubateis .i.ſilibus intubo.
Nime.i.vſne.
Nimphea.i.nenuphar. Ego vidi in ſtaguis ipſuz duplici flore albo.ſ. ⁊ croceo ſeu citrino quē luteū vocat Pliniꝰ: ⁊ ipſa ē magis odorifera ꝙ̄ alba.
Nimicula qd ē.l.zadens.
Ninifi. Ninifiſi. gre.i.muſtella q̄ ēt gallis diciſ.
Ninifon. vl' monfon. apud Dia. eſt filex.
Niniſar.i.cibalaria.
Nipiſal.nipiſali.i.aſpaltuz.

Nipis.i.arboꝛ ſoꝛbe.
Niſa.i.ſebeſten.
Niſa vl' Niſar.i.miſeos. Niſu idem.
Niſapo.i.lutū comedēdum:
Niſulf. Niſur.i.almea.
Nithoſechis Nithoſethis.i. venter meruli.
Nitiflos.i.flos aneti.
Nitiſulfir.i.acatia.
Nitre.i.folium.
Nitroflos.i.afronitrum.
Nitruꝫ quid eſt.i.baurach.
Nitu.i.bedeguar.
Nitiſal.i.arſenicuꝫ.
Nix' eſt aqua cōgelata. ē mala ſenibus: ⁊ eis in quibus generant̄ hūoꝛes fri. Aui.
Nixa grece ſebeſten.
Nixe ara.amilum.
Nixar.i.ceraſuꝫ matiarum.
Noachaſachaman. eſt q̄daꝫ herba naſcens in cāpo piloſa ⁊ dura qua caremus.
Noaes. Noas ara.i.es. grc. kalcos.
Noak vocant' greci coſtas molles inferioꝛes. Coꝛnelius cel'.
Nocale. Nochale. Nokale .i.furfur.ara.
Nocha. Nochia.i. flōmoskia.
Nochiſar. Nochiſari.i.pulegium.
Nocticoꝛa. Nocticoꝛax.i.bubones aues.
Noctilopa.i. Nictilopa.
Nodach.i.plueres ⁊ vnguēta.
Nodalfar.i.apiū riſus.
Nodar.i.antimonium.
Noi.ara.i.nucleus dactili.
Nois. Noiſi.grc.i. ratio vel intellectus.mens.
Nomas eſt vlcus oculi putruoſuꝫ cōtētuꝫ ex tumoꝛe ⁊ ſoꝛdibus.quidā dicūt ꝙ ſunt comeſtiones cancroſe. Demo. Pli. nomas grc. vocāt mala coꝛpoꝛis que ſerpunt.
Nome.i.ſatirion.
Nomerac. Nomerati. ideſt almea.
Noꝛen.i.ſumach. Gal'.ca. de carne.
Noꝛa.ara.i.calx.
Noꝛaliſoꝛ.i.yronia.
Noꝛaſar.i.muſcata.
Noſadar. Noſcader.i.ſal armoniacum.
Noſſalef.i.muſtellina.
Notos.gre.doꝛſum.
Noticos mileos.grece.i.ſpinalis medulla. Caſ.fe.
Noualaſar.i.ſticados.
Nouinaticam.i.rubeum.
Nouiſarac.i.pſilium.
Nubaſtis.i.ſtafiſagria.
Nubaſuf.i.centaurea.
Nuber.i.vſnee.
Nuca.ara.i.ſpinalis medulla poſterioꝛ pars capitis.
Nucaria.i.nux muſcata.
Nuceſar. Nuceſarch.i. nux ſarcha.
Nucleus quādo ſimpliciter ponitur pꝛo nucleo pini intelligitur quidā dicunt ꝑ nucleo oliue: ſed in ſecundo can. Aui. de nucleo dactili intellexit.
Nucrati.i.locus vbi collum craneo iungitur.
Nuda.i.mutha.
Nudalep. Nudalepi.i. ſtic⁹.
Nudeac liquoꝛ eſt.
Nudocalip.i.os mundi.
Nudolf.i.ceterach.
Nugaſar.i.antimonium.
Nugaſelienſi. Nugaſelitus. quid eſt.l. Elitis.

℄ Cap. CCCCCLVII.

Numir. ara. vel meſtratir. miſeri.gre. ſerpilluꝫ vel herpillum.lat. ſerpillū. SERAPIO.ca. numir auc. Diaſcoꝛides eſt de eo domeſticum ⁊ ſilueſtre: ſed domeſticuꝫ eſt planta inclinata ſuper faciem terre iacens: ⁊ quod de ea tangit terram infigit in terra radices: ⁊ habet folia ⁊ ramos ſimilia folijs ⁊ ramis oꝛigani: niſi qꝛ ſunt albioꝛes: ⁊ in odoꝛe ſuo eſt aliquātuluꝫ ex odoꝛe maioꝛane: ⁊ vtunt̄ ea multi ī cibis: ⁊ nomināt eā multi arclas ⁊ aclanen. ſed ſilueſtre ex eo noiatur ragis qꝺ nō inclinat̄ ſicut aliud ſup terrā ī oꝛtu ſuo mōſtrat erectū: ⁊ hꝫ ramos ſuos ſubtiles lignoſos adeo ꝙ poſſumus facere ex eis licina ad lumē accendēdū: ⁊ ramuli ſunt lōgi circa palmuꝫ pleni folijs rute ſimilib⁹: niſi qꝛ ſūt ſtrictioꝛa lōgioꝛa ⁊ duꝛioꝛa folijs rute: ⁊ floꝛes acuti ſapoꝛis ⁊ odoꝛis boni ꝑ ſingulos ramos diſtictos: cuius coloꝛ eſt in ſūmitate ei⁹ purpureus: ⁊ hꝫ radices in q̄bus nō eſt iuuamentū. Naſcit̄ in rupibus ⁊ in locis lapidoſis: ⁊ eſt foꝛtius ⁊ calidius domeſtico: ⁊ admiſcet̄ in medicinis. Et eſt alia ſpēs agreſtis vel ſilueſtris: ⁊ eſt ſiſingbarion. naſcit̄ in locis hītabilib⁹ ⁊ domeſticis: ⁊ eſt ſimilis menthe: niſi qꝛ ſunt ei folia latioꝛa q̄ menthe ⁊ melioꝛē odoꝛē habētia. Et idē auc. Gal'. Subſtātia ei⁹ eſt ſubtilis calida. ⁊ ſic.in.3. Pli. ca. de ſerpillo q̄n ꝗ ſumit̄ pro poligonia: vt in Alexādro de doloꝛe capitis. ex cauſa calida. Et dicit̄ ſerpillū: qꝛ ſup terrā ſerpit. ⁊ eſt aliꝺ ſilueſtre: aliud domeſticū. Domeſticū ramos diffundit ſuper terrā. ſilueſtre ī lōgū creſcit ⁊ altū. DIASCORI. ca. de ſerpillo ſiue vt latini cicer erratica herba eſt humilis ⁊ ſuper terrā repens cum folijs atq̄ ramis oꝛigano ſilibus albidioꝛib⁹ tn̄ ſanſuſuci odoꝛē fingentibus: ⁊ eius ſpecies ſunt due. vna hoꝛtualis ſiue vſualis que in campis lapidoſis creſcit. alia agreſtis que nō per terrā ſerpit: ſꝫ recte atq̄ ſtipitis poſitiōe erigit̄ cū ramulis tenuib⁹ atq̄ oꝛientibus in lōgitudine bipalmis: cū folijs paruis: rute ſilib⁹: ſed anguſtioꝛib⁹ ⁊ longioꝛibus: cuius haſta ſilis eſt ſarmēto: floꝛē odoꝛis ſuauis habēs in oībus virgis ꝯſtitutū: ⁊ in ſūmitate purpureū: ⁊ linguā remoꝛdentē: ⁊ guſtu viſcidū: radix eius inutilis eſt. Naſcit̄ locis ſaxoſis. eſt autē vehementioꝛ ⁊ calidioꝛ ea que eſt vſualis: q̄ iō accepit nomen herpillū qꝺ greci. herpete repere dicūt: qꝛ ambulat. Nam fruct⁹ hui⁹ plꝫ ambulat fructificādo. AVICENNA. lib. ſcꝺo. ca. meſcatrameſir ſiue meſcarraſir ē: cu⁹ ſtipites ſunt ſil'es aſcehcſabrā ſicco. Ex quo nō aſſumit̄ in pꝛīcipio cibi ſapoꝛ plurim⁹ neq̄ odoꝛ: deinde ſuccedūt amaritudo ⁊ acuitas: ⁊ eſt diuerſarū ſpēruꝫ: ⁊ vna eſt debilioꝛ alia. eſt ca. ⁊ ſic. ꝑueniēs ad terrā. POSSE. SERAPIO. auc. Dia. q̄n ſumit̄ in potu ꝑuocat menſtrua ⁊ vrinā: ⁊ confert toꝛtionibus vētris ⁊ attritionib⁹ muſculoꝝ: ⁊ ſūmitatum eoꝝ: ⁊ apatibus epatis calidis. ⁊ eſt bonuꝫ ꝯtra nocumēta venenoꝝ quādo bibit̄ ⁊ fit emplm̄ cū eo ſup moꝛſuꝫ: ⁊ q̄n coquit̄ cū aceto ⁊ admiſcet̄ ei oleū ro. ⁊ ꝓijcit̄ ſup caput ſedat ſodā: ⁊ eſt ꝯueniens ꝓpe litargie ⁊ carabito: ⁊ q̄n ſumitur in potu ex eo cuꝫ aceto.ʒ.iiij. ſedat vomituꝫ ſanguis. ⁊ idē auc. Galieni ſemē eius eſt ſilr̄ calefactiuū. ⁊ iō quidaꝫ exhibēt illud in potu habētib⁹ ſincopiꝫ ⁊ toꝛtiōes in vino. Et idē auc. Diaſ. hꝫ vim calefactiuaꝫ q̄n ſemen eius bibit̄ cuꝫ vino: ⁊ cōfert diſtillationi vrine ⁊ lapidi: ⁊ toꝛtionibus ventris ⁊ ſincopi ⁊ fiat emplm̄ cū eo ad puncturā apuꝫ: ⁊ quādo ſumit̄ in potu ſedat vomitū. Et ideꝫ auc. Meſuay. Aperit opilatiōes viarū: ⁊ habet virtutē cōfoꝛtādi multū in punctura. DIASCORIDES. virtutē hꝫ cōſtrictiuam ſiue redarguētē mēſtruis iperat vrinā ꝑuocat bibitum toꝛtiōes ⁊ ꝯquaſſatiōes vtiliter curat tumoꝛē epatis cōpeſcit moꝛſibus venenatis occurrit bibitū ⁊ impoſituꝫ id ꝓſtat doloꝛē capitis cū aceto coctū oleo ro. addito cōpeſcit: maxime litargicis ⁊ freneticis adhibit⁹ ꝓdeſt nauſeā ꝑuocat. Itē emoptoicis mederi dicit̄.ʒ.iiij. cū aceto datis. GALIENVS. ſexto ſim. phar. ca. de ſerpillo. nomināt ipſum multi ſuſabar. ſapoꝛ eius eſt foꝛtiter acutus. eſt calidis ſubtilitatis: reſolutis ⁊ ꝑuocat vrinam ⁊ menſtrua. AVICENNA. quādo paſcūt eū pecudes facit emulgere ſanguineꝫ: ⁊ excuſat a calamēto: īmo foꝛtius ī eo plurimū: ⁊ extrahit humiditates viſcoſas a pectoꝛe ⁊ pulmone. Syrupus eius confert cōturbationi: ⁊ nauſee ꝑuocat mēſtrua foꝛtiter ⁊ vrinam.

Nuſcadar. Nuxader.i.nuſadoꝛ. Ste.

℄ Cap. CCCCCLVIII.

Nuſadoꝛ ara.grc.vulſadar.lat.vero ſal armoniacus. SERAPIO. eſt albus ⁊ rube⁹: ⁊ extrahit̄ ex lapidib⁹ claris duris: ⁊ eſt ſalſus moꝛdicatiu⁹ multū defert̄ ex coꝛaſceni: ⁊ ſunt ei⁹ coloꝛes multi. Nā ex eo niger puluerulētus: ⁊ albus: clarus ſicut criſtallus: ⁊ eſt melioꝛ. ⁊ eſt ille qui igredit̄ in medicinis. eſt ca. ⁊ ſic. in q̄rto. eſt abſterſiuus humoꝝ groſſoꝝ: ⁊ lauat ⁊ cōfert calui vulule ⁊ ſgnātie: ⁊ diminuit albedinē oculi ſeu pānū eius. Plini⁹ lib.31.ca.7.poſt ꝓn̄ᵐ.

Nutharer.ara. caries ligni coꝛroſi.
Nutida.i.amigdala.
Nutifar. Nutifari.i. cimbalaria.
Nuttūſcenus. i.ſtella terre.
Nuttuſar.i.antimonium.
Nutum.ideſt motum.
Nux agreſtis. ideſt yring⁹.
Nux alexādrina. Nux perſica. Nux vſualis idem.
Nuxader.ara.ſal armoniacus.
Nuxare.ara.ſerratura que cadit a ligno q̄n ſecatur.

Caplꝫ. CCCCCLIX.

Nux auellana. lat.ara.ſeum agileū. oībus eſt nota. GALIE. ſeptimo. ſim. phar.ca. de nucibus. eſt āt ⁊ aliud genus cariarū ⁊ nucum paruarū que vtiq̄ ⁊ pōtice nuncupātur āplioꝛi participātes terreſtri ſubſtātia quocirca ⁊ magis auſtera cum guſtatur ipſa plāta ⁊ fructus ⁊ coꝛtex apparet. in alijs vero ſilis exiſtit magne nuci que vocatur ab aliq̄bus baſilica. nuncupatur āt ⁊ hec parua nux a pluribus leptocarium. POS. DIA. Auellane in cibo ſūpte doloꝛē capitis icutiunt ſtomacū inflatione diſcēdunt coꝛpi ſano pinguedinem cōſeruant ſicce ī vaſe figuli cōſtitute diſtillationib⁹ mitigādis vtiliter offerūtur trite ex aqua mulſa potateq̄ vetuſtiſſime tuſſis moleſtiā ſedant. Alij tritas cum paſſo bibendas dederunt ad pulmonis ⁊ iecoꝛis vitia ſananda. Multi tritas cum pipere miſcuerunt cum vino ꝓpinantes cōtra catarrum ⁊ toꝛmenta ventris ⁊ vrine diſtillantis anguſtias valere ſenſerunt: cū aſſungia vel adipe vrſina contrite ⁊ allopicijs linite capillis dāna reſtituunt. dicunt aliq̄ coꝛia eius cum oleo trita oculos gattineos iuncta efficere ⁊ capillos: hāc multi leptocariam vocāt cacoſtomatica eſt que ſi aſſata fuerit ⁊ cum pipere bibita cataron matureſcere facit ⁊ tota combuſta ⁊ aſſungie mixta. vt ſuperius ſcriptum ē facit. IO. ME. cap. de oleis. Oleū eius valet contra doloꝛeꝫ arteticū ⁊ neruoꝝ. AVICE. libꝛo ſcꝺo. Auellana nutribilioꝛ eſt nuce q̄m eſt magis ſolida ⁊ minus vnctuoſa ⁊ tardioꝛis digeſtionis decliuis eſt ad caliditatem quandam ⁊ ſiccitatem paruaꝫ. generatur ex ea colera ⁊ ī ipſa eſt ſtipticitas maioꝛ q̄ ī nuce: ⁊ in ipſa īflatio ⁊ generat ventoſitatem in ventre īferioꝛe ⁊ quod ex ea aduſtū eſt tingit capillos facit ſodā ⁊ aſſatur ⁊ comeditur cum pauco pipere ⁊ maturat coꝛizam. Ipo. inquit. auellana in cerebꝛo facit augmētū. extimauerūt quidā ꝙ ipſa illinita ſup verticē pueroꝝ varios habentiuꝫ oculos delet varietatē comedit̄ cū aqua mellis: ⁊ cōfert tuſſi antique ⁊ adiuuat ad ſpuēdū. eſt tarde digeſtionis ⁊ excitat vomitū. ⁊ ē tardioꝛis digeſtiōis q̄ nux. ei⁹ coꝛtex eſt ſtipticus ⁊ cōſtrīgit ventrem. ⁊ cōfert venenis ⁊ moꝛſibus ⁊ ꝓpꝛie cum ficubus ⁊ ruta ⁊ pūcture ſcoꝛpionis.

Nux carea baſilica. Nux pontica nux parua.i. Auella.
Nux cipꝛeſſi. oībus eſt nota: fit ex ea ſꝫ Aui. ēplꝫ ruptur̄.
Nux egiptia.i.nux ſarta. que eſt magna hn̄s ſemia ītus in caſib⁹ oꝛdiatis ſic̄ ē oꝛdiatio ſeminū ī pomo nigelle ⁊ ſemina ei⁹: vocātur grana paradiſi vl' meliketa vel mela egyptia. ſunt illa ſemina odoꝛifera ⁊ nimiū acuta moꝛdicantia linguam vt piper.
Nux cardiſmiriſtica. Nux miriſtica. Nux itiſcuta: ē nux muſcata. nam miriſticum gre. odoꝛiferum. lat.
Nux gallica. Nux romana. quid eſt.l.electrum.
Nux edē. Nux hedē. nux kedē. quid eſt.l. Ieuꝫhendem.
Nux indica. quid eſt.l.neregile
Nux ītegra eſt pondus ponderās ſuminet.14.

℄ Capitulum. CCCCCLX.

Nux methel lati.ara.ieum methel. SERA.ta. ieum methel. vachie honalbacharich. idē ſunt ⁊ ſunt nux methel. ⁊ eſt fructus ſimilis nuci vomice ⁊ ſemen ei⁹ eſt ſimile ſemini mādragoꝛe ⁊ coꝛtex eius eſt aſper. ⁊ ſapoꝛ eius eſt delectabilis ⁊ vnctuoſus. ē fri. ī q̄rto. ⁊ granū eius ſil'atur grano citri. POS. ſi detur de ea ī potu kirat.i.cum vino iebꝛiat foꝛtiter: ſed ſi detur duo aurei ſtatim occidit. ⁊ idem aucto. Raſis. Ieum methel. ē narcotica ⁊ foꝛtaſſe occidit opilat ⁊ facit euomere. ⁊ ſi detur de ea quātitas.ʒ.ij. inebꝛiat foꝛtiter: ⁊ opꝫ ꝙ ſumens eā ſumat butirum calidū ⁊ ponātur extremitates eius ī aq̄ calida ⁊ fiat ꝙ euomat ſatis ⁊ curetur ſicut ille q̄ ſumpſit mādragoꝛā. Aui. li.ij. facit ſubet ⁊ ē mala cerebꝛo ⁊ pōdus danich.i. ex ea iebꝛiat. ē inimica coꝛdi.ʒ.i. ex ea ē venenū dicij ſue. ℄ Caplm. CCCCCLXI.

Nux muſcata nux miriſtica lat.ara. Ieuꝫbaue SERAP. Affert̄ de idia. ⁊ auc. Iſaac. melioꝛes ſunt ex eis rubee pīgues graues ⁊ d̄terioꝛes nigre leues ⁊ ſicce. ca. ſunt ⁊ ſic. POS. ſtringit vētrē ⁊ aromatiꝫat ſtōacū ⁊ odoꝛeꝫ eius facit bonum. aufert ſupfluitates a ſtomaco digerit cibum ⁊ expellit ventoſitateꝫ ⁊ coꝛroboꝛat ſtomacum ⁊ epar ⁊ cōfert lētigini faciei ⁊ ſerpigni ⁊ extenuat ſplenem ⁊ mollit apoſtemata dura epati ⁊ natura eius eſt ſicut gariofiloꝛum. eſt ca. ⁊ ſic. ī ſcꝺo bōa ē ſtomaco ⁊ epati frigi. confert debilitati eoꝛum.

Nux romana apud Aui. eſt haur. romi. erroꝛe trāſlatoꝛis.
Nux tarch.i.cobꝫhague
Nux tamariſci vel tamararicis ē fruct⁹ tamariſci. AVI. vocat ipſum Alkairme. ꝫok. vel keinerꝫik ē equalis in caliditate aut eſt ī pꝛīcipio ꝓmi abſcindit fluxum ſanguinis ⁊ collutio oꝛis ex eo ⁊ aceto remouet doloꝛē dētium. Plinius li.13.ca.21.

℄ Capitulum. CCCCCLXII

Nux vomica ē fruct⁹ ſcꝺe ſpēi titimali carſiceti per Diaſco. ſm̄ quoſdam vocatur caſtanea indica. SERA. ca. Ieū alkei. auct. habix fac̄ vomere foꝛtiter coloꝛ eius eſt inter glaucedinem et albedinem ⁊ eſt maioꝛ auellana parū ⁊ ſunt in ea nodi. POS. quādo accipitur de coꝛtice ei⁹ ⁊ teritur ⁊ cribꝛatur ⁊ accipitur de ipſo.ʒ.ij. cuꝫ duobus aureis aniſi triti aut ſemine feniculi ⁊ conficitur cum melle ſufficienti ⁊ bibitur cum aqua ca. mouet vomitum ⁊ expellit ſuperfluitates colericas ⁊ flegmaticas. ℄ Caplm. CCCCCLXIII

Nux vſualis lati.ara. Ieum alexādrie gre. carca baſilica. vel karia. ⁊ eſt nux vſualis qua cōiter vtimur ad edendum. Sciendūꝫ ꝙ nucis multa ſunt genera: ſed quādo ſimpliciter ponitur ꝑ vſuali intelligitur. POS. DIA. Nux ſi māducata fuerit cacoſtomatica indigeſtibilis coleram nutrit doloꝛē capitis cōmouet tuſſientibus ꝯtraria eſt a ieiunis comeſta nauſeaꝫ ꝑuocat venenis ꝯria eſt comeſta. Sumpta cum caricis lumbꝛicos latos excludit cataplaſmatib⁹ adhibita tumores māmarum compeſcit: luxationibus cum melle ⁊ ruta bene adhibetur cum cepulla melle ⁊ ſale moꝛſum hoīs et canis ad ſanitatem perducit tunſa cum coꝛio ⁊ in vmblico poſita toꝛſionibus medetur. eius coꝛiū combuſtuꝫ tritum cum oleo ⁊ vino capillos infantibus inunctū bonos reddet alopitias limpidat vel emendat menſtrua ſuſpendit ſi caro ipſius combuſta cum aqua bibita fuerit: veteres autem nuces carnes earum cataplaſmatibus adhibite cācros ⁊ carbunculos tollunt: egilopas limpidant et ſi caro maſticata impoſita fuerit. fit etiam ex ipſa oleum ſi tunſa ⁊ expꝛeſſa fuerit. virides autem nuces cacoſtomatice ſunt que ſi oleo mixte fuerint eius acroꝛeꝫ temperat ⁊ liuoꝛes coꝛpoꝛis tollunt. Arboꝛ nucaria habꝫ in folijs h̄ vel cinis ſtipitum. nucis autem viridis coꝛtex tunſa et pꝛeſſa ⁊ ſucco qui eijcitur cocto cum melle: vt ſolet fieri d̄ moꝛis ad oꝛis vitia bonum eſt. ⁊ vocatur diacareon. Iteꝫ coꝛtex nucis ſiccata ⁊ vſta leptomeris ⁊ deſiccatiua ſine moꝛdicatione fit medicina. GALIE. ſeptimo ſim. phar. ca. caria. vel carea. habetur quidem quid ī pullulationis ⁊ frondibus ſtipticū euidens plurimū āt in nucis coꝛtice

recenti ⁊ ſicco.eo aũt vtuntur ꝓpterea ⁊ tinctores.nõ aũt
exꝓmentes eos:⁊ ſuccum ſilr ſucco mororum ⁊ ruborum
coquẽtes cũ melle ſtomatico vtũtur farmaco ⁊ ẽt ad alia
vniuerſa i qbus ſunt congrui predicti ſucci.Nũc vͦ ipſius
aliud qdem ẽ eſibile aliud oleaginoſum ⁊ ſubtiliũ ꝑtium
quocirca ⁊ ſucci fit faciliter ⁊ magis quidez fit tale q̃ȝtun/
cũq; repoſitum diu manet:oleũ nãq; exꝓmere ẽ poſſibile
ex eo antiquato. Nux aũt diaforetica ſufficiẽter fit.vnde
quidẽ cũ ea cancrenas carbunculos ⁊ egilopas ſanãt.Qui
dam ãt ad neruos vulneratos vtuntur ea.Recens ãt dũ
eſt hȝ quid ⁊ ſtiptice qualitatis:que vͦ incõplete ſunt ad/
huc ⁊ nõdum ſicca ſilr ⁊ alijs fructibus quicũq; ſunt viri
des plena eſt humiditate ſemidigeſta.Cortex aũt eiꝰ ſic/
cus vſtus ſubtilium partiũ fit exiccatiuum ⁊ imordax far
macum.Eſt aũt ⁊ aliud genus cariarum.i.nucum ꝑuarũ
q̃ vtiq; ⁊ põtice nũcupantur ⁊ ſũt auellane.i.nuce auella/
na.AVICENA lib.ſcdo cap.de nuce.ca.ẽ in tertio ſic/
ca in ꝑncipio ſcdi ⁊ in ipſa ẽ humiditas que debetur cum
antiq̃tur:⁊ ifixa ẽ nuci ſtipticitas plurima ⁊ folia ⁊ cortex
ipſius oĩa ſunt ꝯſtringentia fluxum ſanguinis.Et eiꝰ cor/
tex aduſtus ẽ deſiccatiuus ſine mordicatione.Oleum vͦ
vetuſte ẽ ſicut oleum vetus ⁊ abſterſio antiq̃ ẽ fortꝰ.Ex
recẽtibus fit empl̃ȝ ſup veſtigia ꝑcuſſionis maſticata.me
dulla eius ponit̃ ſuper apoſtema melicum ⁊ vlceroſum ⁊
ꝯfert eius gũma vlceribus calidis ſparſa ſup ea.⁊ in ẽpla/
ſtris cũ melle ⁊ ruta ꝯfert torſioni neruorũ facit ſodam et
diſtillatur ſuccus foliorꝝ tepidus i aurẽ:⁊ ꝯfert ſaniei eiꝰ.
Dicit alcaus ꝙ ipſa grauat linguã ⁊ ẽ faciẽs bothor in au/
re:eiꝰ oleũ ꝯfert herpetieſtiomeno herſipille ⁊ fiſtulis in
partibꝰ oculi:ſuccꝰ corticis eius ⁊ rob eius ꝓhibent prefo
catiõem ⁊ nocent tuſſi.⁊ oleum antiquarꝝ facit venire do
lorem gutturis:⁊ ex oĩbus quidem ſpẽbus nucum dicit
alcaus fieri emplaſtrũ mamille apoſtemoſe ⁊ ꝓpe ex rega
li.magna ẽ difficilis digeſtionis ⁊ mala ſtomaco ſed nutri
ta ⁊ recens ẽ melior ſtomaco ⁊ minoris nocumẽti.⁊ illud
qđ frãgitur a duobꝰ corticibꝰ ſuis:⁊ nux qdem nutrita cũ
melle ꝯfert ſtomaco frigido.Dico aũt ꝙ nux non ẽ conue
niens niſi ſtomaco frigido tm̃ facit bothor.⁊ ſedat dolorẽ
vẽtris pũgitiuũ ⁊ retinet ꝑcipue frixa:⁊ eius cortex retiet
fluxũ ſanguis mẽſtrui ⁊ q̃ nutrita ẽ ꝯfert renibus frigidis
valde ⁊ cinis corticis eius ꝓhibet menſtrua bibitus cum
vino ⁊ ſuppoſitꝰ ⁊ qñ comedit̃ nutrita ſoluit.multus vero
ſuccus eius educit vermes paruos ⁊ aſcarides ⁊ eſt ex eis
que cõferunt orbo:⁊ cũ ficubꝰ ⁊ ruta ẽ medicamen oĩbus
venenis ⁊ ex ea cũ cepe ⁊ ſale fit emplĩm ſup morſum cãis
rabidi ⁊ reliquorũ.RABI moyſes.ſi multũ ex eis cõeda
tur gñatur retentio verborũ:⁊ ideo nõ dat̃ pueris.⁊ citius
digerit̃ nuticulis.AVERROIS in ſuo colliget cap.de
nuce.ca.⁊ ſic.ſunt q̃ multũ comeſte faciunt paleſim ligue
ꝓuocant vomitum ⁊ laxant ventrem ⁊ comeſte cuȝ cari/
cis obſtant veneno:bone ſunt tempore magis frigoris.

O Greci duplex habent vnũ ꝑuum qđ ſemꝑ corripit̃.aliud ma/
gnũ qđ ſemꝑ ꝓducitur.Arabes vero .o.
nec u hñt.ſed hẽnt vnam lr̃am quã oao
vocãt que habet mediũ ſonũ iter.o.⁊.u.
Oa grece.oua.oon.ouum ⁊ etiaȝ augon
vel auogon.

O abelcata.i.cucurbita.
O ac.ideſt ſalamandra.
O acion.ideſt filipendula.
O amen.ideſt ſiſimbriuȝ.
O amfaxion.ideſt gramẽ.
O aſaragu.i.vͣga paſtoris.
O aſatar.ideſt origanuȝ.
O balſimon.i.gũmi edere
.i.⁊.5.vñ i ca.đ lauro apđ
Ser.ex vͦbo Hali.vbi dr̃
ꝙ dent̃ đ cortice eius da
nich q̃tuor ex vͦbo Diaſc.
hr̃ kirat cũ ſilr apud aui.
eodẽ vͦbo.⁊ in antiq̃ tranſ
latione Dia.hr̃ tres obo/
li.qñcũq; iuenitur apud
Auic.Onoloſat intelligẽ
dũ ẽ obolus ⁊ onos ẽ idẽ
Item pratica caſſij oboli
duo faciunt.℈.i.
O bemon.ideſt aſarum.
O biſmaticꝰ.i.aſmaticus.
O bnoxiam.i.ꝯiunctum.
O bolus ẽ põdus triũ kirat.
⁊ kirat põderat quattuor
grana ordei.ꝙ obolus põ
derat.iz.grana ordei.Itẽ
obolus ponderat danic h
O bredi.i.os calcanei.ſubtꝰ
O bertica obreptica.i.q̃ fa/
ſtidium tollunt.Haliẽꝰ
in dinamidijs.
O bripilo.ideſt frigus.
O brizum.exponit beatus
Gregoriꝰ i.24.moraliuȝ
rude aurũ.Alij exponũt
pro auro purgatiſſimo q̃/
ſi curizon.ideſt radius.
O bſimogarꝰ.i.obſomoga/
rũ oxomagarũ.vl̃ muri
almuri.almurogarꝝ garꝰ
O bſonitũ.i.caro ſilueſtris.
⁊ Obſonium.i.ſalſamẽ/
tum vel ſapor i quo intin
guntur carnes vel piſces
vel pãis ⁊c̃.Itez Pliniꝰ.
Obſona ſunt queq; cibaria
q̃ cũ pane eduntur.
O bſtraca ẽ quilibet piſcis
degens i cocleis ⁊ de iſto
genere ſũt ſimiliter lima
ces.i.Oſtracorum.
O bſtraca đmerca.ideſt ob
ſtarcus marinus.
O btalgia.i.dolor auriũ
O btalmia ẽ ap̃a oculi dem̃
ab ob qđ ẽ ꝯ ⁊ talmõ qđ ẽ
ocl̃s q̃ſi ꝯ oclȝ đmõſt.
O btarmita.i.ſternutatoria
vel ꝓuocatiua vel ſternu
tamenta.
O btuſio viſus.i.obſcuritas
O ca.i.ocalib.⁊ ẽ herba pa/
luſtris que ẽ i fluminibꝰ.
O cca.i.herba quedaȝ que
naſcitur i mari aliter di/
cta.ogga.
O cab.ideſt ſal armoniacũ.
O cha.ideſt citrina.
O chimontoes folia habet
ozimo ſilia ⁊ rãos yreos
cũ laminis ſeibus plenis
⁊ ẽ melãchum apud Dia
ſcoridez.i.nigella.
O crea ocra.i.ſubcitrinum.
¶Ca. CCCCCLXIIII.

O cca eſt gleba terre ſm̃ Diaſ.mellinum hñs
colorem ⁊ ſine lapide frangibi
lis qua vtuntur pictores ẽ vera talis actica cõburitur ⁊ la
uatur ſicut cadimia vͦtus ẽ ei ſtiptica tumoribꝰ ⁊ puſtulis
medicat̃ alta vulnera replet.⁊ ſupexcreſcẽtes carnes cq̃t
cerotis maxime addita duricies ſoluet.

¶Capitulum. CCCCCLXV.

O cimum.i.baſilicon.ſȝ falſo imo ẽ herba ſȝ Dia
ſilis ozimo haſtas duas hñs que hẽnt
folliculos ſil̃es inſq̃amo ⁊ ſemẽ nigꝝ ſil̃e melãtio.POS.
cũ vino bibita morſus venenatos compeſcit.ſciaticis cuȝ
mirta ⁊ pipere maxie prodeſt.Radix ẽ tenuis ⁊ inutilis.

O cciput.ideſt occipitiuȝ.
O citis.ideſt affodillus.
O codam.i.oculus bouis.
O codiamen.i.arſenicum.
O codis.ideſt ſerũ de lacte.
O cca.quid eſt.i.ocia.aliter
.i4.terra pẽtice ca.i7.cir
ca ꝑncipium ⁊ medium.
O cra.i.radix lappacij acu/
ti.Hal̃.libro de ictericia.
O crea.quid ẽ.i.ocia.
O ctobriſcũ.quid ẽ.i.omo/
tridon.
O crodis.ideſt auris.obdo
don idem.
O cron.i.rubeũ inde troci/
ſci idiocri ab ydea qđ eſt
forma ⁊ ocron qđ eſt ru/
beuȝ quia formati troci/
ſci ſunt rubei.
O culus aranee.i.tela ara/
nee rotũda.Iſtud voca/
buluȝ ponitur in antido
tario.Hal.minori in vn/
guẽto ad ſerpiginem.
O culus bouis.vel vacce.
apud Aui.⁊ Sera.voca/
tur bibar.grece.vero bu
talmon.⁊ apud Diaſco.
ẽ cotula.i.bichar.
O culus conſulis.eſt herba
dicta filij ante patrem.
vel oculus chriſti.
O culus lucidus.i.litium.
O culꝰ ſpatule eſt quoddã
additamentum.
O dac.ideſt ſalamandra.
O daſica.ideſt ſoldana.
O dapidelia.i.cartofilago.
O daſimon.ſunt mordica/
tiones vl̃ pruritꝰ.Oriba.
O deberia.i.arbor tremula
O delium.i.narci ſcus.
O dis grece.ideſt dens
O doneos dentes.
O dico.ideſt ebulus.
O dinerta.Odontotrima.
O ideſt dẽtifrigium.caſ.fe.

O dioſmon.i.menta.
O dodon.Ocrodis.Ochis.
ideſt auris.othis.
O donchitis.herba ẽ ſic vo
cata a Plinio.li.27.capi.
iz.poſt ꝑncipium.
O doplas ideſt altea.
O dorbion.ideſt ruſſigno/
lus auis.
O dremos.i.napta.
O droforbia.i.odoforbia.
O dromas.i.icenſaria.
O egiara.vl̃ hueg.ẽ acorus
qm̃ dictio arabica deſi/
nẽs in gi.non ꝓfert illud
.i.nã talia vocabula deſi/
nunt in lr̃am dictaȝ gim.
⁊ ipſi hẽnt aliã dictã gaiȝ
que hȝ alium ſonum ⁊ in
fine dictionis ⁊ vbiq;.
O enãthe.Pli.li.zi.ca.24.
O es.i.corpus ſene.Raſ.li.
ſcđo afforiſmorum
Cap. CCCCCLXVI.

O emps arab.grece erob.lat.cicer. SERAPIO
auctoritate Hali.Ex eis ſunt alba et nigra
Et eſt alia ſpecies dicta kerſene:⁊ ſunt rubea ⁊ cicera ſimi
lantur orobo:et nigrum nominatur teres:eſt calida cum
humiditate pauca:ſed folia cicerum agreſtium ſunt ſimi
lia folijs domeſticorum:verum grana eorum diuerſa ſũt
ab illis:⁊ conferunt ad ea que conferũt domeſtica.ſapor
eorum eſt amarior:et ſunt calidiora ſicciora ⁊ fortiora do
meſticis in omnibus. POSSEGALIENVS.octauo
ſimpli.pharma.capitulo de cicere.legumẽ eſt inflatuȝ fa/
ciens ventrem lactis ⁊ ſpermatis generatiuum ⁊ prouo/
cat menſtrua magis diureticum renes mundificat deco/
ctio eius:⁊ aperit opilationes epatis frangit lapidem re/
num et abſtergit ſcabiem ⁊ empetiginem ⁊ reſoluit apo/
ſtemata que fiunt in aure:⁊ apoſtemata teſticulorum:et
curat exituras malas quando adminiſtratur cum melle.
Et idem ſexto ſimp.pharma.ca.erob.ideſt cicer agreſte ꝑ
omnia calidius eſt domeſtico.ca.ſ.⁊ deſiccatiuum inquã/
tum actius. DIASCORIDES.Cicer dõeſticũ mol/
lit ventrem ⁊ prouocat vrinam ⁊ menſtrua:⁊ iuuat partũ
⁊ generat lac:ſed eſt inflatiuum et eſt aliud cicer dictum
cicer peregrinuȝ ⁊ eſt orobũ quod cataplaſmatibus adhi
bitum tumores teſtium formicas zernas cancros ⁊ ſca/
bies malignas melle mixto ſaluberrime curat.⁊ eſt aliud
genus cicerum dictum crios ⁊ eſt rubeum ſimilem habȝ
virtutem ſuperiori:quorum elixatura cum libanotide ac
cepta hydropicis ⁊ hictericis medicatur veſice vulnera/
te contraria ſũt ⁊ renibus inutilia:cuius vͦtus ẽ epiſpatica
⁊ ca.ex media parte cum ꝑte amaritudinis propter quod
⁊ ſplẽ ⁊ renes ⁊ epar purgat ſcabies ⁊ parotidas ⁊ vulnera
mala cum melle ſanat:eſt aliud genus cicerum dictũ are
tinum ⁊ eſt nigrum hoc omni cicere plus dureticum dici
tur:cuius decoctio bibita lapides i renibus frangit.ẽ alte
rum genus ciceris agreſtis folia habens ſimilia ſuperiori
bus odoris viſcidi ſemine ſimile.ſed tanta ẽ illi efficacia ẽ
quãta ſuperioribꝰ. GALI.ſexto ſim.phar.ca.erob.i.cicer
agreſte.ꝑ omnia validius ẽ domeſtico.ca.ſ.⁊ deſiccatiuũ
inq̃ȝtum acrius ⁊ amarius. AVICEN.album ca.eſt ⁊
ſic.i ꝑmo.nigrum eſt fortius.ambo ſunt iflatiua lenitiua
⁊ i ipſo ẽ iciſio:⁊ nutrimẽtuȝ quod prebet ẽ fortius nutri
mento fabarum ⁊ magis ſoliduȝ ⁊ neq; ẽ i figuris ſuis qđ
magis ipſo nutriat pulmonem:⁊ quod ex ipſo ẽ humidũ
plus ẽ generatiuũ ſuperlatiuum q̃ȝ quod ex eo ſiccum eſt
abſtergat lẽtigines ⁊ colorẽ efficit bonum linituȝ ⁊ come
ſtum confert apoſtematibus ca.⁊ duris ⁊ reliquis apoſte
matibus que ſunt ex eis in glandulis eius oleum confert
empetigini ⁊ ipſius farina vlceribus fraudulentis ⁊ cãcro
ſis ⁊ pruritui:⁊ confert dolori dorſi:⁊ confert bothor hũi/
do i capite:⁊ cõfert eius infuſio dolori molarium:⁊ ꝯfert
apoſtematibus gingiue calidis ⁊ duris ⁊ apoſtematibus
que ſunt ſub auribus.Et cicer clarificat vocem ⁊ nutrit
pulmonem melius q̃ȝ res aliqua:et ꝓpter hoc fiunt ex eo
ſorbitiões.ſ.ex faria cicerum:eius đcoctio vtilis hydropi/
cis ⁊ hyctericis.⁊ proprie quod eſt vt herbum ⁊ nigrũ opi
lationes epatis ⁊ ſplenis aperit.⁊ oportet vt cicer non co/
medatur i ꝑnͦ cibi neq; i fine ipſius.imo i medio eius.de
coctio nigri frãgit lapidẽ i renibꝰ ⁊ veſica:⁊ cũ oleo ami/
gdalino raffano ⁊ apio:⁊ totũ qđ ex ipſo ẽ attrahit fetum
⁊ ẽ malũ vlceribꝰ veſice.⁊ vehemẽter addit i coitu.⁊ ꝑꝑ
hoc nutrit maſculia aĩalia ⁊ camellos:⁊ eius ifuſio facit
erigere mẽbrũ fortiter qñ bibit̃ a ieiuno:⁊ coctũ lenit na
turã ⁊ aperit opilationes renũ ⁊ ꝓpe nigrum:⁊ quod ẽ vt
herbũ:⁊ dixerunt qdam ꝙ qñ ifunditur i aceto:⁊ aliquis
ex eo comedit ieiunus ⁊ moratur ſuper ipſum ꝑ mediuȝ
diem iterficit vermes. HYPOCRAS.dixit ꝙ in cice
re ſunt due ſubſtantie que ſeparantur cum decoctione
aquaruȝ.vna eſt ſalſa ⁊ lenit naturam:⁊ altera eſt dulcis
et prouocat vrinam:et dulcedo eſt inflatiua et excitat
coitum.

O ffei.gre.opociſci.i.gũmi
edere in ãdotario vl̃ in
ꝯfectiõe mitridatis.
O ffidion.ſȝ Pli.eſt piſcicu
lus ſcombro ſilis.lib.3z.
cap.5.verſus finem.
O faricon.i.gramen.
O ffia gre.i.anguilla.
O ffiena ſunt molles tumo
res Alexã.ca.de idrope.
O ffionicos gre.i.lacerta.
O ffiaſis.i.tyria.ſic dcã ab
offios quod ẽ ſerpens q;
ſerpentinas ſquamas in
ſuperficie cutis repreſen
tat ⁊ hȝ cortices quoſdaȝ
latos.vnde ab Alexãdro
cap.primo.
O ffiaſis appellatur a Se/
ra.tyra a tyro ſerpẽte qđ
ideȝ ẽ.vñ offiaſis vel ty/
ria.ideſt furfuris capitis
Et differunt ab allopitia
ſic:q; allopitia magis eſt
in profũdo circa radices
capillorũ:⁊ facit excoria/
tiones in profundo.
O ffis grece.ideſt ſerpens.
anguis.
O ffitis eſt ſpecies marmo/
ris coloris ſerpentis.
O ffocatio ſterea.i.ſuffoca/
tio matricis.
O ffoſab.i.almea.
O ffranima.i.mellica.
O ffranticũ.i.emfraticum.
O ffrennem.Offreniſi.i.
brion.
O ffri.i.gummi edere.
O ffries gre.i.ſupercilia.
O fehis.grece.viſus.Oftal
mos occulus.Oftalmi
oculi.
O fealmia.gre.ap̃a coniun
ctiue oculi.
O ga.i.alaganica.
O gi Oggi.ideſt acorus.
O gramina.ideſt gramen.
O gigantum.i.opoponax.
O gri.i.cicer.
O habatam ideſt cucuraita
O hamaram herba ẽ ſatis
ſtiptica hñs vͦtutẽ zaror.
O imara ideſt ſugella.
O imis ideſt vnum.
O ipagianos.Offoſab.ideſt
almea.
O iris.Paulus ca.de emꝑ/
toica paſſiõe multo ingt
exñte fluxu dirim et ma
nã aceto ſupponamus.
O is grece ouis pecus.que
⁊ probaton dicitur.
O kimon grece.ozimuȝ ba
ſilicon.Halienus.
O l.ideſt vmbra.Ste.
O izatum.Oizezatuȝ.ideſt
aniſum.Stephanus.
O larien.ideſt git.
O lba.ideſt fenugrecum.
O lbabech.ideſt cinis.
O lbedias.i.oleum.
O lea eſt pondus.ʒ.i.minꝰ
ʒͣ.⁊ olea.i.oliua arbor
O lcaib ideſt ſilex.
O lcherua.i.pẽtadactilus.
O lchei.ideſt roſmarinus.
O lcis.ideſt ſpelta.
O lea Olemala ideſt oliua.
O leander rododendron.i.
ideſt landrum:i.nerion.
Rododaphni.Diaſcori.
O leaſter.olea ſilueſtri ora.
zambugi.grece.Agirelea
Grielea.
O len.Oleni.gre.i.lacertꝰ.
O leum.quãdo ſimpliciter
ponitur de oliuis debet i
telligi.i.Cahit aiton.
O leum album.eſt oleum
multotiens lotum.
O leum alupitiũ.i.đ vulpe.
O leuȝ attricum ideſt oleũ
đ citromel.i.đ citrãgul.
O leum balaninũ.i.de ben.
O leũ cabrinũ.i.ex cancris.
O leũ catholicum.i.de lau
reola.

Oleum cicinũ.i.de catapuntia maiori.vel de ſiſamo ſilueſtri.Ga.p̄mo memiri.cap.p̄mo.
Oleũ cilinũ.i.ꝺ̄ fenugreco.
Oleum ciminum.i.oleum kadiberadi.
Oleum cip̄num.i.de cipriño.i.de alchanã.Gali.io.memiri.cap.ſcd̄o.
Oleuȝ citrinũ.i.de citro.
Oleum cõmune.i.lucernarum.l.Cabitaiton.
Oleũ de alchanna.i.oleuȝ ciprinum.
Oleũ de croco fit ex croco mirra cordicinenis ꝛ calamo aromatico ꝺ̄ẜ Meſue cꝰ fex vocat̃ trocoma
Oleũ de haſſe.ē oleum ferecinũ:illud oleum ponitur ĩ antidotario damaſceni: ꝛ quia eſt compoſitũ ex oleo de haſſe et ex oleo ſerecino.ideo vocatur oleum de haſſe ꝛ oleum ſerecinum.
Oleum de keiri fit ex keiri
Oleuȝ de kemeſt.ideſt laurinum.
Oleũ de kerua.i.de catapuntia que ab aliquibus dicitur palma chriſti.
Oleum de ſtorace quid eſt l.melachac.
Oleum dulce.i.cũ ſale.
Oleũ expenſaꝝ.i.oleũ onfancinum qꝺ̄ fit ꝺ̄ oliuis immaturis.ꝛ tale oleuȝ dr̃ ēt oleum gremiale.eo ꝙ ĩ gremio oliue colligitur ante maturitatem:ꝛ vocat̃ oleum expenſarũ qm̃ ſubuenit expẽſis ad nãm cõficiendaȝ qm̃ colligitur ante tempus ꝛ ex eo oleum conficitur.
Oleũ ſuſinũ.i.liliaceum.
Oleũ glaucinum.ideſt de paſtinaca.
Oleum glion.ideſt ex liq̃re balneorum.
Oleũ gremiale.i.de oliuis.
Oleũ indũ.i.ꝺ̄ nuce idica.
Oleũ iuſqami ſic fit ꝯtere ſemen iuſqami ꝛ pone in folijs mecete inter cineres calidos ꝛ coq̃ poſtea manibus exp̄me ꝛ illud eſt valde bonum.
Oleũ keadi.i.beadi ciminũ
Oleuȝ leuci.i.oleum albũ.leutos gre.albuȝ.ꝛ tale ē oleũ antiquũ qm̃ oleum quanto antiquis tanto albius:ꝛ ſic ponitur in unguento agrippa.Gal.
Oleaſter.olea ſilueſtri arabi.ȝãbugi.gre.Agreelea Grielea.
Oleũ lineleon.i.ꝺ̄ ſcie lini.
Oleũ mantinuȝ.i.de floribus vuaꝝ vl̃ ꝺ̄ lãbruſca.
Oleũ melinũ.i.de citonijs
Oleũ miliacium.vel mirſinũ.i.mirtinũ.
Oleuȝ mitropion.i.amigdalarum.
Oleũ muſcellinum dupl̃r põt itelligi.vl̃ muſellinũ qꝺ̄ ĩ ſui receptiõe recipit muſcũ:vel qꝺ̄ fit de ben qꝺ̄ ara.vocatur muſellia ꝛ tale ſil̃r oleum balaninum dicitur.
Oleũ muſcinũ.i.de muſcis
Oleuȝ necidium.i.de ſemine vrtice.
Oleũ neridē.i.nardinum.
Oleum onfancinũ.i.de oliuis ĩmaturis fcm̃.
Oleum petreolum quid ē .l.barſalendi.
Oleum pecelinum.ideſt ꝺ̄ reſina pituina.
Oleum ſabinum vel ſalinũ ideſt ſitionum.
Oleuȝ ſambuceleon.ideſt de ſambuco.
Oleum ſanſucinum.ideſt ꝺ̄ maiorana.
Oleũ ſcininũ.i.lentiſcinuȝ.
Oleum ſerecinum quid ē .l.baciri.
Oleũ ſicinũ.i.liliaceum.
Oleuȝ ſinlinum.i.napta.l.braſalendi: ꝛ napta.
Olenũ ſitionũ ē quod fit ꝺ̄ cucumeribus agreſtibꝰ.Gal.ad glauco.ca.4.i fi.i.de citonijs diſtinctio.ſcd̄e tractatu ſcd̄o.
Oleum ſitionum.i.ſalinuȝ vel ſabinum.
Oleum ſpondileon.ideſt ꝺ̄ laureola.
Oleum ſuſinũ.i.de lilio.
Oleum vulturinon.ideſt cocognidio.
Oleum ȝirungen.i.de hermodactilis.
Olgagea.i.ameos.
Olia.i.aſma.
Olibanũ libãthus.h̄ libanũ.i.thus.hec libanus.i.arbor.h̄ libanus dr̃ mõs vbi orit̃ ꝛ qd ē.l.ronder.
Olibarda.i.eupatorium.
Olibrum.i.maiorana.
Olichatos Oliothos.i.cap̄ficus vel ficus agreſtis.libro de doc.gre.
Olimpiados ē nomē cuiuſdam loci.
Olinchi.i.ficus parue non mature.
Olira.Ollira gre.i.ſiligo.Ador farina.Pli.lib.zz.cap.z5.circa p̄n.
Oliſira.Oloſicledera.gre.i.ſpatula fetida.Caſ.fe.
Oliua qd ē.l.Chaitaiton.
Oliua ethiopia.i.oleaſter.
Oliue colũbares.i.oliue ſale condite.Auic.Diaſ.
Oliuella qd ē.l.Camelea.
Olocriſos.helicriſos.Pli.li.zi.ca.ii.vel.z5.
Olixatrũ.Oreoſelinum.i.apiũ macedonicũ.Diaſ.Plinius.Olixatrũ qꝺ̄ yppoſelinũ vocant.li.i9.ca.8.verſus finē.Sed ꝯrium videtur a Gal.
Oloſtion.Dia.herba ē minuta ꝛc̃.
Olo.i.cotum.
Ololigus.i.luocaſis.auis.
Oloſach qd ē.l.Onoloſac.
Oliubet.i.ſal.
Oluſac.i.capſia.
Olus coxilides.Olus iamenũ.i.ſachiliemene.
Olus iudaicum.i.maluauiſcus vel althea.
Olus aque.i.ſenatiões vel creſſones.Dinꝰ ca.prio ſup Meſue.pip que.
Olus acrũ.i.hipoſilinuȝ
Omaros.i.ſorbitio.
Omanſiſin.gre.i.farina ordei li.de cirugia.
Omaſum vētriculus.i.vēter centipell̃.ſtomacus aialium ruminãtium.
Omentũ.i.pellicula inuoluens ĩmediate inteſtina.
Omertiũ.i.collegium.
Ometam.i.ȝirbus.
Ometra.i.macca.
Omfaciũ.i.ſuccꝰ vl̃ liquor amarꝰ ꝛ factꝰ ꝺ̄ oliua amara ꝛ ĩſpiſſatꝰ vl̃ ꝺ̄ vua amara.ſȝ ꝺ̄ẜ Ga.i li.dinamidiaꝝ.Pli.li.iz.ca.z8.ꝛ Ga.ad glauconē.c.6.tractatu p̄mo.ſic fit.acinis vue agreſti expſſis carnes ipſaꝝ ꝛ nucleos ĩ ſole ſiccatos tũde: ꝛ fac pl̃uerē ꝛ erit omfaciũ.qdã dicũt ꝙ ē qdã ſuccꝰ ĩſpiſſatꝰ ꝛ recõditꝰ ĩ paſtillo q fit ex olea vl̃ fructu vitis immaturo.exp̄mitur.n.olea anteꝗ̃ matura ſit.ꝛ ſuccꝰ ide fcũs ĩſpiſſat̃ ꝛ recõdit̃.Diaſ.al̃r.
Omfacũ.ꝺ̄ẜ Gal.li.dinamidiaꝝ vue nõ mature ſucci partes.ij.mell̃.i.ĩ vaſe duplici coq̃s dõec dẽſior ipe liquor fiat.
Omfacũ mellitũ ꝺ̄ẜ Gal.li.dinamidiaꝝ ſic fit.Accipe botros mũdos n̄ maturos nec acerbos ꝛ repõe in vmbra vt poſſint ſue hũiditatis aliq̃ꝫtulũ ꝺ̄ponere:deinde exp̄me ꝛ mitte ꝺ̄ ip̄o ſucco ptes.iij.mell̃.diſpũati ptē.i.ꝛ mitte ĩ vaſe fictili ꝛ gipſeo cũ calão pforato ꝛ ſuſpēde ad ſolē diebꝰ.xl.valȝ ad vētres reumatiȝãtes ad faſtidiũ ꝛ ſtõaci debilitatem.corpora cõfirmat que ſincopim patiuntur.Diaſ.
Onifakan.Omfakiõ.i.omfaciũ nõ p.n.vt multi.
Onifalos gre.i.vmblicus.
Omfaratos.gre.i.lambruſca vel vua agreſtis.
Omfacileõ.i.oleũ ꝺ̄ facinũ
Omion.gre.ſil̃e inde omogenis.i.ſil̃is gñis.ꝛ omotenꝰ ſinochꝰ ſil̃is tēoris.
Omotribũ oleuȝ.i.ex acerbis oliuis ꝯſtructũ Omfancinum.
Omi vl̃ omi.gre.i.ſil̃ omoi.li.de doctria gre.Omion
Omiſiria.ideſt audacia.
Omiomeruȝ.i.conſimile.
Omirac.i.lactuca.
Omis ꝛ omidhia.grece piſcis ꝺ̄m kiram memida.dẽhras kibros.
Omnimorbia.i.poliũ eo ꝙ multis morbis cõgruat.
Omogeneũ.i.vnius nature vel ſil̃is nãe.
Omei.i.v̄mis rotũdus.ĩuẽtus ſub ydrijs.Pau.de aſmate.Omoy q ſub ydrijs inueniuntur frige in vaſe fictili.
Omopotras.Omoplatis.i.ſpatuſa armus.Omoplata ſpatille.
Omornenſis.ideſt dilatatio pupille.
Omos gre.i.humerus.
Omoteras.i.rapas.
Omotion.i.caſtanea.
Omagron.Diaſ.aut onatiſana aut onotoſam ꝛc̃.
Ona.i.teſticulus.
Onager.Onagros.ideſt ſilueſtris aſinus.
Onaciũ.i.vinacium.
Onaticos que non poſſunt coagulari.
Ondacocta.i.naſturcium.
Onfaria.ideſt incenſaria.
Onichos vl̃ Onix.i.vngl̃a.

Onificium.eſt puluis q fit de acinis vuarũ acidarũ ĩmaturaꝝ expreſſis tritis ꝛ ſiccatis.ide dicitur melonificium: quod hēt ad mixtiõem hꝰ pulueris qꝺ̄ fit de floribus ſtipticarũ herbarum vel arborum vt orni brucrie ꝛ ſimiliũ.
Onicum.Diaſc.folia habet oblonga ꝛ cetera.
Onichion.Demo.ē ſanies purulenta in inferiori pupille porrecta: vt vnguis videantur ſcema.ꝛc̃.
Onidos lignũ.Pau.cap.de diſinteria.
Onirogonos.gre.fluxꝰ ſeis in ſomnis.Alexan.
Oniſcũte.gre.porcelliones v̄niculi.Caſ.fe.Ga.tertio memiri.capi.p̄mo ꝛ ſeptimo memiri.cap.tertio.
Onites.ideſt origanum aſininum.Gali.
Onithis.ē ſpēs diptami ꝺ̄ẜ diaſ.ē ſpēs origani.fa.
Onixi.onix.gre.vnguis vel blacebiſantia.Oriba.
Onitgs.ideſt diagridum.
Omokoiron.i.ſil̃ia ordeo.
Onnopira.i.ſil̃ia frumēto.
Onocis.i.tumor.vt in fine Tegni.
Onoloſat.vel Onoloſach:vel Onoſac.vel Onoles ſũt nomina ponderis et ē obolus.

Capitulum. CCCCCLXVII.

Onomia Onomis quã multi onomida appellauerũt.DIASCO.nomidana flonitin virge ſũt duoꝝ palmorum nodoſe folia ſunt illi minuta ſicut lenticule aut rute aut anchuſe ſubaſpera ꝛ piguia ꝛ ſpiſſa.hanc multi in ſale cõponunt ꝛ comedunt ſuauiſſime.v̄ge predicte ſpinas acutiſſimas habent albe ſunt ꝛ calide.
POSSE.Corĩũ radicis earũ cum vino bibitũ vrinaȝ ꝓuocat lapidē veſice excludit vulneribus ſordidis medicatur cũ aceto cocta ꝛ ore retenta dolorē dentium ꝓhibet.
GALIENVS.octauo ſim.phar.ca.Ononis.Radiceȝ hȝ calefactiuã in tertio.cortex v̄o eiꝰ maxie eſt vtilis participãs abſterſiuitate ꝛ ĩciſiõe.vnde nõ tm̃ eſt abſterſiua:ſed lapidũ fractiua:eadē autē virtute ꝛ eſcaras cito ſiſtit.vtuntur aũt ea ꝛ ad dentiũ dolorē coquētes in oxicrato ꝛ ꝛ gargariȝãtes.Pliꝰ.li.z7.ca.io.poſt p̄ncipium.

Onobroſi.Diaſ.folia hȝ lēticule ſimilia ꝛc̃.
Onobroche.Pli.libro.z4.capitulo.i6.in fine.
Onoſacti.gre.ſãbuchꝰ aſini.Diaſ.ebulus ſic dicit̃ capitulo de acti.
Onotriſis.kirã.i.aſini cauda.ꝛ aſini malua ꝛ ē althea
Onos grece.ideſt aſinus.
Onoticũ.i.cenfluum.
Ontos quid ē.l.effelide.
Omaticus.i.ſambacus.
Ootagis.i.papirus.
Opaclia.Opagios.i.auricula muris.herba.ſ.
Opanclima.i.luyula.
Opericen qd eſt.Pli.libro z4.ca.i4.in fi.
Opoſilon.Diaſ.vex ſil̃em efficaciã hȝ cũ ſilſio ꝛc̃.
Ophus.i.capparis.
Opifico.i.lac ficulnee.
Opinis.i.panis non fermētatus ſcd̄m alios panis non mũdus a furfure.l.heuda.Pli.li.zz.cap.z5.in medio.
Opiũ.i.ſuccꝰ vl̃ lachrimuȝ ſed opiũ papaueris qd ē .l.chaxchax.vex qñ ſimpl̃r ponitur de opio papaueris ĩtelligitur.
Opiũ idicum.ḡuis odoris
Opiũ grinaicuȝ vel grinacũ vel cirinaicũ ē aſſa et laxat vt Alexan.ca.ꝺ̄ curis dẽtiũ.circa p̄nm̄ Dēoſtenes opij curinaici.i.laxaris.
Opiũ oxicratũ.i.dragãtũ
Opiſtonos.opiſthonicos opiſtonicꝰ extenſio dorſi retro in poſteriora: vt ſe flecti neq̃at: ſpaſmus.ſ.Paulus.
Opiſtoteros.gre.poſterior
Opix gre.i.capillꝰ ventris.
Opnoxiachãtũ.i.dragãtũ.
Opobalſamuȝ.i.balſamũ lachrimus.
Opo vel opos gre.i.ſuccus vel lachrimꝰ vel lac.
Opocapaꝝ.i.lachrimũ q̃ſi gũmi arboris cuiuſdã q̄ naſcitur ĩ egypto.
Opode medicie.i.medicie q̄ de ſuccis fiunt vt opiũ
Opomaſticus ideſt motus diminutionis.
Opomeriũ.i.de octo rebꝰ.
Opomirſine.i.ſuccꝰ mirte.
Opopira.i.ſuccus ignitus.
Oppoponax qd ē.l.Ienſis
Opoquiſtidos.i.ſuccus vl̃ ſuccus gummi edere.
Opoſiſium.i.aſſa fetida.
Opos grinacium.eſt aſſa q̄ ꝛ laſar gre.dicitur.Alex.Demoſtenes.
Opis citrinaici.opocirem.
Opoſſico ideſt ſuccus cap̄ſici.ideſt ficus agreſtis.ſ.lac.Diaſcori.
Opotiſſi ideſt gũmi edere.
Opotiſſimali.ideſt lac titimalli.
Opſiſſomi.opſis pſomi.i.ſuperficies panis cruſta.
Opſo vel opſon.ideſt ſalſamentum.pulmentum.
Opſis grece facies aſpectꝰ vultus.
Opſonia grece ſalſamenta cibi obſonia.
Optalmia.i.obtalmia.
Optima valeriana.i.fu.
Optomerium.ideſt ꝺ̄ octo rebus.
Optos gre.aſſus.i.aſſatus.
Oraca horot.ideſt grana quercus.
Oraca cadebel.ideſt folia neſpilli.
Orades.i.folia mirti.
Oracallus.i.ſerpentaria.
Oracaloget.i.nux.
Oracaleſen.i.ſiſamum.
Oraſis grece viſus.Orata viſibilia ꝛ cetera.
Oracalcias.i.folia pruni.
Oralcatron.i.folia cirti.
Oracalamaſtice.i.ſiſimbꝛ
Oracaltũden.i.oſſa.
Oraca ſotoal.i.folia cip̄ſſi.
Oraca ſolem.i.lilium.
Oracatafara.ideſt folia tamariſci.
Oracatur.i.folia celſi.
Orachiſſes.i.tamariſcus.
Oraalmeſiron.i.enula.
Oracſi.i.pomum.
Oractaldel.ideſt collogntida.
Oractapper.ideſt cappara amara.
Oraſer.i.viſus.
Orale.Oraſis ideſt ſtamia ſirica quo cribellantur ſubtiliſſimi pulueres vt in Almanſore captiulo ꝺ̄ fe.quottidiana.ꝛ vocat̃ ſic ara.quia conſueuerãt nobiliores mulieres ora velare.
Orbicularis.i.ciclamen.
Orchis grece.i.teſticulus Orchi.
Orcades grece.i.oliue eo ꝙ teſticulis ſimilantur.nam grece teſticulus orchis dicitur:Iſidorus.
Orchis.ideſt ſatiron ꝛ vocatur teſticulus vulpis.Serapio.
Orchiſkinos.i.teſticulꝰ canis ꝛ ē ſpecies ſatirionis Diaſc.Plinius libro.z6.capitulo.io.
Orcos ideſt aqua lactis.

Capitulum. CCCCCLXVIII.

Ordeum lat.ara.habaet ſiue habaer gre.trabia.GALIENVS ſeptimo ſimp.pharmacoꝝ.capi.de ordeo thrachi.ideſt ordeuȝ primi gradus eſt in ſiccando ꝛ infrigidãdo.habet autem quid abſterſiuuȝ non paucum autem breui quodam ſiccius ꝗ̃ farina fabaruȝ:talia vero omnia ſimilia ſunt ĩ his que vtuntur extriſecus:cum vero comeditur ſuperat fabam:qm̃ inflatiõeȝ deponit in faba vero qualitercunq; coquatur permanet inflatiua:groſſiorum enim eſt partiuȝ ꝗ̃ ordeũ ꝛ ꝓpterea nutribilior ē:qm̃ autem modicum a mediocritate abſceſſerunt:ꝓpterea ſunt in multo vſu:hꝰ enim farmaca multis alijs permiſcentur ceu materie quedam:ꝛ ꝓpterea cera ꝛ oleum non paucis cõmiſcentur farmacis.Alfita autē multa ordeo ipſo ſũt ſiccatiuiora criminum ita nominat̃ qꝺ̄ ex groſſa parte farine ordei ꝛ ȝea que ex parte farine ſubtilis:eſt autem nutribilius quidem alfita difficilius vero digeſtibile.vocatur autem que ex eo ſorbitior plus ꝛ ē que a ȝea ſiſtitiuus quieſcibiliter ventris.ꝛ dicitur ĩ libro de cibis.fit ex ordeo panis qui quãdo eſt furfureus vocatur maȝa. SERAPIO.cap.hȝ ĩfri.ꝛ deſic.ĩ p̄ ꝛ deſiccatio eius ē ãplior paꝝ deſiccatione fabaꝝ qñ applicat̃ exterius.verũ ordeum coctum ē melius fabis ĩ hoc ꝙ ipȝ non inflat.Et fabe qñ coquũtur generant inflationem qm̃ in ſuba illius ꝓpter hoc ſunt magis nutribiles ꝗ̃ ordeum ꝛ ipſa ambo declinans parum a temperamēto.ſed ſauic ordei ē magis deſiccatiuum ꝗ̃ ipſum ordeum.

POSSE.SERA.auc.Dia.aq̃ ordei ē innatia ad reprimēdū caliditatē hūiditatū calidaꝝ ⁊ ꝯfert aſpitati cāne pulmonis ⁊ vlcerib⁹ ei⁹ ⁊ cū ſeie feniculi ꝓuocat vrinā ⁊ ē abſterſiue ⁊ maturat apata calida: ⁊ qñ miſcetur cū ſeie lini ⁊ fenugreco ⁊ ruta ꝯfert tumorib⁹ teſticuloꝝ: ⁊ qñ adminiſtratur cū mirto ⁊ vino ⁊ piris ſilueſtribus ⁊ fructu rubi ⁊ cortice granati ſtrigit vētrem: ⁊ qñ fit emplſm cuꝫ eo cū citonys ⁊ aceto ꝯfert apatibus calidis que accidūt podagricis. Et qñ miſcetur cū aceto forti ⁊ ponitur ſup ſcabiem vlceroſam maturat eā ⁊ farina ordei ſtringit vētrē ⁊ ſedat dolorem apoſtematum calidorum.

Ordeolum.crite.eſt puſtula in palpebris.

Oregmos.ideſt faba fracea.vel freſſa.

Oregmon dicimus nos ſonitum ſpiritualium qui fit anhelando maxime ī peripleumonia ⁊ aſmate ⁊ morientibus.

Orelex.ideſt oliua.

Oremum ideſt pulegium.

Oreoſelinum qd eſt.l. Apium.Pli.li.9.ca.8.in pn̄cipio Dia.Ste.

Oreptica dicūtur gre. que faſtidium ciborum auferūt.Hal. ad paternianū.

Oreſis.ideſt appetitus inde anoreſia ab a qđ eſt ſine ⁊ oreſis quaſi ſine appetitu.i.faſtidium ſed interponiť n.cā eufonie.

Orfos.Orfus.grece.piſcis acerra oriba.kira.

Organū.Organon grece iſtrumentum inde membra organica.i. inſtrālia.

Orica.Orix.ē genus leguminis nobis ignotum.

Oricū.i.eris carhimia.

Oricū vel Orinū.i.crocus

Oridium.i.ſemperuiua.

Origanū quid eſt.l. diptamuꝫ.Pli.zo.ca.i7.i pn°.

Origanum eradhititiki.i. pulegium.

Origanum fluuiale.ideſt mentaſtrum.

Origana zaba. quid eſt.l. ſandecus.

Orimum.ideſt vernix.

Oriminon.ideſt enula.

Oriminis.Orimion.ideſt vrtica orminis.

Orininum ideſt fomentū fabe vel cuiuſcunq; ſeis.

Orintogalle. Dia.herba ē ⁊c.Pli.li.zi.cap.i7.circa principium.

Oribate.Dia.quam multi cinomorion dicunt: aut leonta.cipri aūt tiſinum ⁊c.iter legūina naſci ſolꝫ ⁊ ea prefocare.Pli.Oroblaten.li.zz.ca.z5.in fi.

Orioſelinū.i.apiū mōtanū

Orioma.ideſt aurum.

Orios.i.arbor glandium.

Orion.i.ſtella.⁊ orion.i.finis vel meta. terminus inde orizon.i.finitor.

Oriſmus.i.ſimula đ ordeo

Oritus.ideſt duricies in vulnere.

Orithi.ideſt arteria.

Orium.ideſt cefalea.

Oriza gre.i.riſi.Oroſa idē Pli.li.i8.ca.7.vltra medium.

Ormichia.i.gallinacea.

Orminon: ſiue emola: vel auricularis aut reiectal' hꝫ tyrſum cubitalem. quadrū folia vt marubium extātia.ſic ſūt lamie aurīū pēdentes cū ſemine nigro ac vgo. Itē alia agreſtis dcā cū ſeie rotūdo ac flauo acriori ⁊c.ab Aui.dr tuderi.Dia.Pli. li.zz.ca.z5.vſus finem.

Orminis ſm aliqs ſemen rape ſm alios enula neutrum credo.

Ornis grece galline.

Ornu.ideſt orobus.

Orneon.gre.aluis.Ales ornea aues.

Ornus ē arbor glandifera quericui ſilīs ſterilis ſꝫ papiam.vnde q̃tuor ſūt arbores glādifere.quercus ylex ornus ⁊ alia.vñ ſunt grana tinctorum.

Ornix ideſt perdix.

Oroblaten.i.oribate.

Orobotron.i.hypoquiſtidos.Pli.li.z6.cap.8.

Orobū.Orodbrū.i.herbū vl' piſa legumē ſerſemie .l.Dems.Orobos grece Eruū.Pli.li.zz.cap.z5. vltra medium.

Orochoma.i.ſuſpirium.

Orocteus.Orouernacum ideſt ribes.

Orodes.Oroides.i.humores ſeroſi ⁊ aq̃ſi.ab oros quod eſt ſerum lactis.

Orodis.i.roſa canina.

Orodomis lentiſca.i.latra

Oronaruatū ē ribeſiuꝫ pro ribes.

Oroſa.Oriza.i. riſum ſpecies leguminis.

Oros oron.i.aqua lactis Ste.Theodo.

Oroxis.i.liquiritia.

Oripida.i.ciuitas.

Orary.i.eſtiuales vel qui ſeruant horis.

Orrodis.i.colatura colere rubee ſicut lactis.

Orror.ideſt horripilatio.

Orthocanomen⁹.i. lectus aſmaticis aptus in quo poti⁹ ſedere q̃ iacere videāť.Muſſio cap.de pfocatiōe matricis orthocathemena ingt ſedat. ⁊ ē dcm̄ recte ſedēs ab orthon qđ ē rectū ⁊ cathe quod eſt ſedere.

Orthodoſos.i.recte glorioſus ſeu docens recte.

Orthomia. Orthogomia i.difficilis reſpiratō.ſ.aſma.vt appet ſi.l.ſiſeleos qm̄ Hal.7.memiri.cap. 3°.in pn̄.ſm vnā tranſlatiōem dicť aſma ſm aliā dicť orthomia: ⁊ dr orthomia ab orthos qđ eſt rectū ſiue qr cogūť ſedere recte nō potētes iacere: ſeu qr eq̃liter mouētur ſupiora pectoris ⁊ iferiora inſpirādo cū ſit ꝯriuꝫ ſanis hoib⁹ qbus nō mouenť niſi iferiora: ſeu qr recte dicūť laborare inſpiratione ⁊ expiratione qm̄ i ambabus laborant ⁊ quocūq; illoꝝ triū modorū dicať orthomia eſt valde laborioſa. Iteꝫ ab orthos qđ ē rectū dr periſteron orthos.i.herbena recta que quomodo ſit recta.l.gerebatanuꝫ.

Orthopōticos gre.i.talpa.

Orthos.ideſt blitus.

Orthragoriſcus.ideſt aper vel porcus piſcis.

Orthus.ideſt corilides.vl' blitus: ⁊ or.

Orthus orchos.i.rectus.

Orthot.ideſt ſomnus.

Ortigis.Ortix.Quaglia.i. coturnix.Qualea.gagilla libro de doctrina greca.graculus.

Orti.i.priapiſcum.

Ortiuita.i.ſatirion.

Oruza.ideſt vrtica.Sthe.

Os.ideſt acorus.

Os de corde ceruí.

Os mundi qd eſt.l.pirgitis.Epio.

Os vētris.i.ſtomac⁹.Hal. 8.terrapētice.ca.5.

Os ſepie.quid eſt.l.

Oſſalis quid eſt.l.

Oſanco.ideſt os ī parte poſteriori coram aluum.

Oſatis.Iſatl.Haiſdo.Macer.ideſt herba fullonuꝫ Huaſido.

Oſaraga.i.virga paſtoris.

Oſarat ideſt origanum.

Oſaricon.ideſt gramen.

Oſciata ſalcutre.i.cortex radicis celſi.

Oſcido ideſt vlcus oris.

Oſec ideſt armoniacum.

Oſeum vocamus burſam teſticloꝝ a greco oſcheō

Oſicare.ideſt aloris.

Oſien ideſt opium.

Oſilobalſamum.Ste.pro xilobalſamo.

Oſilokaracta.Ste.p kairiem.pro chiarſamber.⁊ eſt caſſiafiſtula.

Oſino.i.egritudo i facie.

¶ Capl'z.CCCCCLX.

Oſiris virgā hꝫ nigram tenuem ⁊ ſarmētoſā ſed min⁹ fragilem q̃ circa folia hꝫ ſicut linū ⁊ nigra i initio ⁊ cuꝫ maturauerit ruffa fit. DIACORI. hec herba cocta in aqua ⁊ bibita hicterícis opitulatur.Pli.libro.z7.capi.iz.poſt pn̄cipium.

Oſilium eſt os coram aliū in parte anteriori.

Oſnac.ideſt flos orni.

Oſoa achichir.i.radi ſquinanti.

Oſobatia.i.pes coruinus.

Oſoac.i.argentum viuuꝫ.

Oſoloſin.i.radix enule.

Oſolaluf.i.ſerpentaria.

Oſolalchaſab ideſt radix canne.

Oſolallolaica.ideſt radix (peonie.

Oſolaphconia.ideſt radix

Oſolalcuſania.ideſt radix amigdale amare.

Oſollode ideſt radix cipi.

Oſoratium.i.vſnee.

Oſpiron grece legumen.

Oſteab.i.bolū armenum.

Oſtec.i.armoniacum.

Oſtracodermata oſtraka .i.piſces habētes duraꝫ carnes.Alex.teſtoſa animalia.

Oſta.gre.oſſa.oſteon.os.

¶ Cap.CCCCCLXI.

Oſtracorum .i.ꝯchilioꝛū q̃dā ſūt magna q̃daꝫ pua.magna dicūtur ara.barcora. pua dicūť ara.ſedes.SERAPIO.auc.Hal. Oſtracoruꝫ ex mari magnoꝝ dicūť barcora nō vius ſum corpib⁹ coꝝ niſi pus ꝯburerē ea ꝓpterea qr ſūt teſtea dura multuꝫ: ſꝫ qñ adurūť ſit vtus coꝝ deſiccās fortiter. POSSE. Conferūt apatib⁹ fraudulētis ⁊ porfita marina ē ꝯchiliuꝫ marinū purpureū. DIASC. hꝫ vim deſiccatiuā mundificatiuā ⁊ abſterſiuā: vñ abſtergit dētes ⁊ dimiuit carnē ſuperfluam ⁊ mūdificat renes ⁊ vlcera ⁊ ꝯſolidat ea. ⁊ qñ teſte ei⁹ repleť ſale ⁊ ponūť i vaſe terreo ⁊ adurūť: deinde terūtur ⁊ ponūť abſtergūt dētes ⁊ ꝯferūt ꝯbuſtioni ignis qñ puluerizāť ſup locū: ⁊ oꝫ vt dimittať h̄ medicamē in loco donec p ſe cadat. Nā qñ loc⁹ cōſolidatus ē cadit p ſe: ⁊ qñ ꝯchule purpuree coquūť cū oleo: ⁊ fit linitio cū eo retinꝫ capillos cadētes ⁊ fac oriri capillos i loco. ⁊ vngule iporū ſūt coopcula qb⁹ tegunť i foramie ſuo ſilēs vngulis q̃ deferūť ex idia: ⁊ q̃ ex babilonia: ⁊ que ex iameni meliores oib⁹ ſūt vgentes ad albedinē ⁊ ſunt odorifere q̃ꝝ odor trahit aliq̃tulū ad odorē caſtorei qñ ſumiť cū aceto i potu attenuāt ſplenē: ⁊ qñ fumigāť cū eis mulieres hñtes ſuffocatiōem mřicis ꝯfert eis ⁊ ille fumus excludit ſecūdinaꝫ ⁊ qñ fumigatur epilētic⁹ excitat eū. Sꝫ ſcides ē ꝯchiliuꝫ paruū. vñ coclee pue ſicce qñ adurūť cinis ē multuꝫ adurens ita q̧ ſi miſcueris cuꝫ alkitran ⁊ vnges cū eo locum piloꝝ palpebraꝝ poſtq̃ fuerint euulſi ꝓhibent ortū coꝝ ⁊ qñ terūtur ſine aduſtione ⁊ ponūtur ſupra mēbrū infirmū ⁊ debilitatum ꝯferūt: ⁊ dixerūt qdā hoc ſe fuiſſe expertos. Et idē auc.Hal. hoies oriētales noiant eā talſim et ē vna ex ſpecieb⁹ cōchilioꝝ habētiū paruā teſtā quādo ſūt recentes ⁊ comeduntur molliunt vētrem ⁊ maxime ius earum. ſꝫ antiqua vetus ex cocleis valet ad palpebras qñ ꝯburiť ⁊ miſceť cū alkitra ⁊ terūť bñ ſil' ⁊ poniť ex h̄ medicamie i palpebra nō ſinit renaſci pilos pūgūt oculum. ⁊ ſpēs cocleaꝝ dcā hame ⁊ aliaꝝ puaꝝ ſpērum laxant ventrem qñ coquūtur cum pauca aqua ⁊ bibiť ius illud.

Oſtrea piſcis.i.piſcis đgēs in ꝯcha.Diaſ.oſtree purpurifice. vñ purpura tigiť Coclee ſunt.

Oſtrutiū.i.ſtrutiū Diaſco. macer ⁊ ē concliſir

Oſtrui planta ē ſm Diaſc. nobis ignota.Pli.lib.i3. ca.zi.in fi.

Ota Otarion.Otion.i.auris.Othis idē: inde potida iuxta aurē flegman.

Otofac.Otolofac.i.nudū.

Otalgia gre.i.dolor auris.

Othiaſis.i.morbus auris.

Othinim.i.praſſiū.Plini⁹ li.zo.ca.i7.circa pnci^m

Othis.ideſt auris.

Othiſac.ideſt filipendula.

Othode.i.ſerum lactis.

Othonia.Otonion.Diaſc. .i.celidōia maior. Theodo.Oriba grece.filōagrion.i.ignis agreſtis.

Oticen gre.i.medicia auricularis.Caſ.fe.

Otiō ripa gre.i.auri ſordes

Otonia.i.celidonia maior. ſed falſo.imo ſm Diaſc. ē perforata: vl' Ipericon. vl' herba ſci Ioannis. folia hꝫ eruce ſilia: ſed pertuſata ⁊ fragilia ⁊ floreꝫ croceuꝫ ⁊ latū. PLINI. li.z7.ca.iz.poſt pncipiū. Doctonia i ſyria naſciť ſilis eruce pſōate crebro folys flore croci quaꝫ qdaꝫ aiones vocauerūt.l. Infaricō ⁊ Hlauciū Ha.

Otucis.Otuciſi.quid eſt .l.ſandanig.

Otuſer.ideſt vſnee.

Oua apala grece: ideſt mollia.tenera.

Oua raticon.i.oua piſcis. ſalita nřo ydeomate dcā oua nataracht. vñ Paulus cap.de dētib⁹ ⁊ gingiuis ſāguinē manātibus. ouaraticon ī olla ꝯburēs

Ouum quid eſt.l.baadh.

Ouze.ara.auſer.li.đ doctrina ara. ſi vze dicl ideꝫ ē.

Oxabelio.Oxabeliō.i.roſa

Oxalinū.ē quedā ꝯfectio.

Oxalirnū.Diaſc.i. acetum cū ſale: ⁊ melle. Caſ.ſe.

Oxalidos.i.herba acetoſa Oxiba.

Oxi.acutuꝫ.oxos acetum.

Oxideritis.a Diaſc.dicitur capnos.

Oxi vel oxis.i.acutum vl' acetū: cū p acuto: inde dicif oxidorcas.i.videns acute: ⁊ oxiporiū.i.acute penetrās poros. cuꝫ pro aceto.inde dr oximel.et oxigalac.i.lac acetoſum: ⁊ oxiſeitia.i.acetoſus dactilus.q eſt tamarindus q ſic dr ſm Damaſ. ⁊ ſūt fruct⁹ palme ſilueſtris ī die ſm eūdē q ſicut dicť naſcitur i forma dactili: cortex abyciť ⁊ medulla q̃ ē nigra ⁊ acetoſa ad nos affertur.l.fenichia ⁊ tamarindi.

Ozialmon.acetum ⁊ ſal.

Oxia.i.ſpelta.gre.vt li.de alimentis Hali.

Oxiachantos.qd eſt.l.amiberberis.Dia.Cioſhat⁹

Oxicatron.ideſt puſca.

Oxicātum.Oxillocantuꝫ. .i.berberi.

Oxicratum gre.ē dcm̄ acetoſum vinū vex ipſum ē acetum aq̃ mixtū. Nam vbi paulus ca.de vlcerib⁹ aurium hēt oxicratū. AVICEN.eodem loco hꝫ acetū aq̃ mixtum ſilr i oib⁹ libris Arabicl vbi hř acetū aq̃ mixtuꝫ i grecis hř oxicratum .l. puſca.

Oxicola.ideſt tauricolla.

Oxicada.Oxicadia.i.acetoſum.

Oxicantos grece. DIASCO. arbor eſt nimiū ſpinoſa fructū hñs ſilēꝫ mirte: ſꝫ paulo maioreꝫ rubeū iteri⁹ ⁊ granatū. Et ē dcm̄ acuta ſpina.et ē arbor ferēs berberos: vt pꝫ p ꝯcordiā Diaſco. in eo.ca.cū Aui.ca.amiberberis.Stepha.Oxicantos vel berberos.qdā carpuſiam vocant.

Oxichātos.ſꝫ Diaſ. vocatur a qbuſdā cinos.

Oxidorcas.i.acute vidēs.

Oxidericū.Oxidortium. .i.fomentum acuens viſum.Caſ.fe.

Oxifilon.Oxitrifilon.oxilida.i.acetoſum foliū: et ē 3ª ſpēs trifoly.lege bachaclh.⁊ Oxifilon.ideſt cicuta.vel cicutatā.Diaſco.oxifilon.i.acutorum foliorū geranion.

Oxifabū latini ſcribūt.ſꝫ greci oxoraſos ſiue oxonoſos.Oribaſius.ē ponderis vl' menſure nomē Papias.ē pondus.ʒ.i.⁊ ʒ.vi.Aly vocāt ipſū accitabulum.Iſidorus.

Oxifabus.i.caſuf.

Oxifemkla.Oxifenicia.i. tamarindus.

Oxigalac.i.lac acetoſum.

Oxigaron.Oxigaꝝ.Oximogaꝝ.i.gaꝝ ⁊ acetum.

Oxiglicon.ara.muzū ideſt dulce ⁊ acidum ſiml' ab oxos qđ ē acidum ⁊ glicon dulce.Pau.

Oxilapatiū.i.acetoſum lapatium ⁊ ē acetoſa.

Oxilocaſſia.i.caſſia lignea

Oxileō.i.acetū ⁊ oleū cōe.

Oxilicitromili ſucci.ideſt ſuccus citranguli.

Oximaliū.ideſt ceruſa.

Oximel gre.ara.ſgngibin. .i.ſirup⁹ ex aceto ⁊ melle oximelli.

Oximiſſine.i.bruſc⁹.l.acorus.Pli.li.z5.ca.ii.ī medio.⁊ li.z3.ca.vltimo ppe finem.

Oximola.Oxiſquim.i.iūcus acute ſūmitatis.

Oximirius.i.ſcopa regia.

Oxios.i.planta ſolis.i.trifoliū.Pli.li.z7.ca.iz.añ medium folia terna hꝫ.

Oxiporiū.i.catarticuꝫ melancoliam ⁊ flegma: ⁊ ē dictum a cute poros penetrans.

Oxiquin.ideſt iuncus acute ſumitatis.Pau.

Oxirodimon.oxirodiū.i. acetū cuꝫ oleo ro.caſ.fe.

Oxiremia.i.acetoſa.eructuatio.

Oxireū.i.forte acetum.

Oxirocroceum.i.emplſm. compoſitum ex aceto. ⁊ croco.

Oxiurola.i.iuncus obtuſe ſūmitatis.

Oxyzachara.p.y.grece.i. acetum cum zuccharo. ab oxos quod ē acetuꝫ.

Oxogar⁹ grece.garus acetoſus.

Oxomogaruꝫ.ideſt ſapor acetoſus ⁊ ſalſus.

Oxos Oxis.i.acetum.

Oya.ideſt ſorba.Hali.capitulo de meſpilis.

Ozanoros.ozanorſi.ideſt ſquinantum.

Ozardus.ideſt trifoliuȝ.
Ozene.i.polipi vlcerati.Ga
lie.tertio memiri.ca.3°.
Ozenitides.qd eſt.Plini⁹
li.12.ca.12.
Ozimie gre.i.vlcera feten
tia inter nares ab ozon.
qđ ē fetens.Caſ.fe.Alex.
Ozeuſich.Ozemich.ideſt
bedeguard.
Ozi.ideſt acorus.
Ozimū.i.baſilicuȝ.vl̄ flos
luſ.ſm Plateariū eſt ſe
men baſiliconis.
Ozimū cū oib⁹ ſuis ſpēbus
qd ē.lege.befengemich.
Ozimū ſtabat ⁊ montanū
quid eſt.l.idem.
Ozimū fluuiale.i.melliſſa.
Ozirno.i.quoddā granifi
cum ſemē nobis ignotū.
Ozon.ideſt fetens.
Ozonab.l.vitellum oui.

P Litte
ra apđ gre
cos qñ ſe
quitur.m.
tūc illđ.p.
trāſit ī ſo
nū nr̄i.b. vnde ſcribunt
ampelos ⁊ legunt ambe
los:arabes vo oio hac lit
ra carēt:ſȝ p ea ponunt
aliqñ.b. vt berchichia
dos p pdichiados q̄ eſt
paritaria.aliqñ ponūt.f.
vt fraſſion p praſſion.
Pachides beleferon.Déo
ſtenes ē palpebrarum cor
pulentia et graſſitudo q̄
exteriores ptes videtur
extēſe interiores vo car
noſe atq; ſanguinolente
vertende palpebre diffi
cultatē faciens.ſȝ venit
ex oclo pcidente.aut ex
longa lippitudine.
Paguros dicunt greci can
cros marinos.
Palami gre.palma man⁹.
Palmipiſſa.gre.dr̄ pix liq
da bis cocta.Plinius.
Paliurus dr̄ ac⁹ palearis.
Oriba.Diaſ.vocari dic̄
lanariā ab aliqbus eo q
pleriq; ex ea lanā lauāt
⁊c̄.Plini⁹ li.13.ca.19.⁊ li.
24.ca.13.
Palmulas.demo.q̄s greci
patecas vocant.i.dacti
los palmarum preſſos.
Pachimeris grece.i.groſſe
ſube.nam pachos grece
groſſitudo ſpiſſitudo dē
ſitas.

Patia patias.i.lepida vel
ſquama ex acutl cipnis
et eſt lepida.
Patiana.ideſt patella.
Pagella.ideſt corium vl̄ pe
tia lata vbi pōit̄ emplȝ.
Pala.palla.i.buſſus arbor.
Palamigra.i.palma man⁹
Palami piſcis.i.lo palamo
do.⁊ ē piſcis đ gñe ſcom
bror vel ei ſilis.
Palargos.i.ciconia.Gal̄
Palea camelleorum.i.ſqui
nantum.
Paleſtra ē certamen cum
brachys.
Paleſtina.ē ppzium nomē
loci.
Paleon.ideſt ventus.
Palion.Paliurus ē herba
lanaria vel cicer dome
ſticū ſȝ alios.Strution
ſtrutiuȝ.Condes.
Palma ē arbor dactili ⁊ eſt
domeſtica.l.nakala.
Palma ſilueſtris vel agre
ſtis indie.eſt cuius fru
ctus tamaridus.l.chaſi.
Palmarū thebaicarum po
ma.ideſt dactili.
Palma chriſti ē ſpēs ſatiri
onis hñtis radices qnq;
diūctas vt digiti manus
.l.chaſi.vl̄ radices duas
ſil̄es duab⁹ manib⁹ ī ra
dice iunctis.Auic.digiti
citrini.
Palmiſirich.Palmuſarich
Palmoſa.i.ſaltuoſa.
Palmos.ideſt ſaltus mem
brorū.Palmus idem.
Palmoſarch.palmoſaro.i.
nenufar.
Pampini.ideſt paliur⁹ her
ba lanaria.cicer dōeſti
cuȝ.Condes.Stration.
Panax multas ſpēs habȝ.
Diaſ.panax eraclea.vñ
oppoponax colligit̄ ⁊c̄.
Panax chironia quā latini
inulam cāpanā ⁊c̄.Diaſ.
Panax Aſclepy:mlt̄i dicūt
q h̄ origan⁹ agreſtis ſit
aut cotila ⁊c̄.Diaſco.
Panax deuia.hāc puto eē
eſulā.vñ.Eſula lacteſcit
ſine lacte linaria creſcit
ab auic.dr̄ ſcebrā.h̄ Dia
ſco.ī cap.de liguſtico pa
nace ligures liguſticū vo
cant eo q radix ei⁹ alba
ē ⁊ odorata ſilis panaci
Et panaces apud quoſ
dam dicitur origanum.
Panace ideſt ſiluium.
Panadracia.panodracia.i.

ariſtologia.
Panaco friza.i.ferula agre
ſtis.
Panagos.ē ferule gen⁹ vñ
emanat oppoponacū.
Panaritiū.i.apa puuȝ acu
tiſſimū qđ fit ī ſummita
tib⁹ digitorū.a para q ē
iuxta ⁊ nichia.i.vnguis.
Pādimon.ſm Oribaſiū ē
quādo cōis egritudo in
plurib⁹ hoib⁹ concurrit
ſic̄ eſt peſtilentia.
Pandurusticuȝ.i.herba ca
pillacea naſcens ī muris
iuxta aquā quaȝ ignoro.
Pāſilicon.i.centūnodia.
Pādecta.i.totū dcm̄:cui ni
hil deeſt.a pan q ē totū
⁊ decta.i.dcm̄.a dico di
cis:vel dr̄ a pādo q̄z ī ea
omnia manifeſtantur.
Pācratiū ē herba ſilis ſtil
le.Aui.cepe azir di̇.Dia
ſco.a qbuſdā itubū dr̄.
Panax chirōa.i.enula.Pli
nius lib.12.ca.27.⁊ libro
25.cap.4.
Panax deuia.ē ſpēs titiali.
Panax aſclepy.ſm Diaſ.ē
herba quā ignoro.
Panax feraclea planta eſt
vñ fit opoponax.l.ienſis
Panis acalif.i.qui nō fit de
grano tritici.
Panis alexādrin⁹ vl̄ rubi
cūdus.i.recoctus ⁊ rube
ſcens vel biſcoctus.
Panis alcurit.vel ſarmi vl̄
porcinus.malum terre
ciclamē caſſanum ideȝ
.l.buthormarſen.
Panis cuculi.i.alleluya ⁊ ē
acetoſi ſaporis.l.bacha
elb.trina habēs folia et
vnūquodq; foliū hȝ di
uiſuram in ſe.
Panis opirus vel opopir⁹
.i.medocriter ſe hñs iter
purum ⁊ ſurſuraceum.l.
heuda.
Panis pictere⁹ vl̄ ſemidali
tes ⁊ ſiliginites ſincami
ſcas ⁊ ſincomiſcos quid
ſunt lege euda.
Panis porcin⁹.Ciclamen.
malū terre.Caſſanū idē.
Panthagathe.gre.pulegiū
tā maſ.q̄ femina.Diaſ.
Panter.gre.panthera.
Panicald.i.Jrrugion.irig⁹
Pannicū quid eſt.l.dochē.
Panode.i.bonū malanuȝ.
Panos ē q̄dā arbor glādife
ra.l.ſpagnos ⁊ vide an
ſit vſnee.Pli.li.16.ca.9.

Panuda.ideſt panaritium.
Panude.ideſt mollea.
Pantagone.ideſt pulegiū.
Papauerum.i.papauer cor
nuthum.
Papauer cuȝ ſuis ſpēb⁹ qd
eſt.l.caxchax.vnde qñ
ſimpl̄r ponitur albū ītel
ligitur.
Papauer cordoſoſum.i.ſpi
noſum:efficit opatiōem
titimali laxādo ventreȝ
⁊ eſt eſula.
Papauer paluſtre.ideſt ne
nufar.Diaſco.
Papiar.ideſt almea
Papilla.ideſt veſica.
Papilla oculi.i.apiuȝ aque
Papirella.i.portulaca.
Papirus.papillus.qd eſt.l.
burchdi.papiros ara.
chagadh.ſcirp⁹.bibula.
Papiū.Erigeron.Sedum
ſeneciō.xhuſea.Achāti
da.cardus bñdictus Jſi
dorus erigonos ſic a gre
cis dr̄ q vere prio ſene
ſcat ongeron grece.Ste
phan⁹.Jrigeron ē adriō
Papule ſūt grana minuta
vel puſtule albe q̄ naſcū
tur in facie al̄r dicuntur
furunculi.iſtud vocabu
lum ponitur in.l.lilium
circa finē ⁊ in.l.barachi
chene.
Paracopium.i.debilitatio
ſpiritus.
Paracuſeſim.i.aperitio.
Paracolectica.i.conuiſca
toria cicatricum.
Parachoteſis.gre.i.glucria
tio partium.
Paracopis pafreneſis.i.ī
ſania diſipientia.
Paracopin.Parafroſion.i.
deſipientia.
Paracefalicos.ideſt poſte
rior pars capitis.
Paracenteſis gre.paracen
teſeos genitiui caſus ē p
foratio q̄ fit in oculis ad
deponēdū aquā illaȝ cō
gelatā quā catharactam
dicūt:vt Demoſtenes p
prio cap.⁊ etiā ſicut dici
tur pforatio que fit ī vē
tre hydropicor ad aquā
educendaȝ:vt Theodo.
Priſcian⁹.ca.de hydro
piſi:paracenteriū dr̄ fer
ramētū quo perforatur
oculus in cataracta ⁊ vē
ter hydropicor ad extra
hendū ide aquam.
Parachiſis gre.eſt diffuſio

humor per totū corpus
vt caſſius felix.capitulo
de hydropiſi.
Para gre.lat.pp.ſitio ſigni
ficat ab.abs.apđ.de trās
ītra.ſup.iuxta.ſecus.pro
pe.proxime.poſt.pte.pre
ter.citra vltra extra.
Parabola dr̄ gre.paranoli
ſignificat vt pverbiuȝ ſi
militudo:imago forma:
figura rei.nō erubeſcant
ergo medici a parabola:
parabolani dici cū cete
ris nō medicis q̄q̄ litte
ratiſſimis ſubtilia ardu
aq; niſi ī parabolis dare
ītelligi non poſſint.
Paratice.Plini⁹ ē herba ſe
ptē caulibus veluti roſe
capita ſuſtinens.
Paraſināchis ⁊ paraſgnan
tis qd ē.l.ſināchis.
Parafroſion.i.deſipientia
lib.de doc.gre.
Parafiſim.gre.pter natu
ram contra naturam.
Paradalion.ideſt miconi
on agreſte.
Paradoges.i.clauis corpo
ris.⁊ paragodes eſt ſpēs
egritudinis dcā formica
Paragoric⁹.i.mitigatiuus.
a paragorizo.rizas.ideſt
mitigo gas.vel mulceo
mulces.Gal̄.ī diamidys
Paraliſis.i.diſſolutio ⁊ la
xatio mēbrorum.
Paralios.qd eſt.l.xentia.ē
tertia ſpēs titimali.Dia.
Paramiſtriō.i.pētadactil⁹.
Paranichia aliqñ parani
chidi dr̄ gre.panaritium
vt Theodo.pſci.Diaſco.
naſcitur in lapidibus ⁊c̄.
Paraplagia.Menoplagia
idē.⁊ ē dolor capitl̄ ex ſin
cera frigiditate ⁊ potiſſi
me in vna eius parte.
Paraplātica.i.cōpactiua vl̄
glutinatiua.
Parapligia.i.pticularis re
ſolutio.Appoplexia.Ga.
4.regi.acut.cōmēto.24
Paraſtol ideſt bdelium.
Paratella.parella.ideſt la
patium.Macer.
Pardalianches.i.aconitū
Plini⁹ li.20.cap.6.circa
medium.
Pardaliō.i.meconcherati
des:⁊ ē papauer cōnutū
Pardalis.i.pdus.i.leopar
dus.lib.de doctria gre.
Paréplaſticū.pareplaſtrū
ideſt pax collectiuū.pa

coleticum.Diaſ.
Parenchima.i.diſcraſia p
prie ſhe epatis.Ga.8.me
miri.ca.ii.
Pargios.Pargus.ſūt ſumi
tates ſpargi q̄ comedūt̄.
Paringra.i.pter humiduȝ.
Gal̄.ca.de carne.
Pariſchimia.ideſt tuſſicle.
Pariſſima.i.reſolutio.
Parikie.i.iuxta Jſophagū.
Paritaria vitriola.herba
vitri.herba venti maior
herba mini.idē Diaſco.
.l.alſmē.pdikiados gre.
ptbemō.Sideritis.era
clea berdichies pdiculi.
Paritinias vel pariſmias.
ideſt amigdalas q̄ in fau
cibus apparent.tōſillas
Oriba.Gali.li.de facile
acquiſibilibus.
Parno.ideſt plātago.
Paronichia.i.apium riſus.
Paromaſtica feb.i.que p
cedit diminuendo.
Parafreneſis.i.iux̄ freneſiȝ
Parepoma gre.accidentia
Parigro oui.i.hūidū oui.
Parine.Dia.plāta ſaction.
Pariſon.gre.praſion.mar
rubiū.Pli.li.20.cap.22.
ante medium.
Parorion.gre.veruex.
Paroxiotes gre.icitatus ī
flammatus.
Patehemon.Dia.leucan
themon aut maracū ⁊c̄.
Auic.dicit Achauem vl̄
vchuen.Ste.Pli.li.22.
ca.17.⁊c̄.
Partenis parthemis.i.ar
themiſia.Pli.li.25.ca.7.
Partenudi.i.mercurial̄ ſȝ
alios achauem.
Paros.i.ſturnus auis.Ga.
lib.de facile acqſibilib⁹.
Parotides gre.apata poſt
aures ab ota q eſt au
ris.ſ.ſcrofule cōmotio ī
citamentū inflo.puoca
mentum acumē li.đ do
ctrina gre.
Paroxiſm⁹.i.exacerbatio
inde paroxiſmaticū.i.ve
xatiuū exacerbatiuū.vt
in alex.de freneſi.
Parſum.ideſt ſtupa.
Partemia.Partemon.i.
herba vitri.ſm Diaſco.
mercurialis.Pli.li.25.
ca.5.in pncipio.
Parthemion.partenita.i.
arthemiſia. (lis
Partenotides.i.mercuria
Paruinalium.i.granatuȝ.

Paruites.ideſt lapis mar
chaſita.
Paſaron.ideſt vſnee.
Paſſarella.primula veris
herba paraleſis.idem.
Paſſen.paſten.ideſt orde
um.l.chrites.
Paſſeres.poſſunt dici oēs
aues minute.
Paſſime.i.tortelle panis
azimi biſcote.đ ſen.i.de
terra Jeruſalem qm̄ ibi
arabes impaſtant ea cū
aqua maſticis.
Paſtillum.i.flos lupulli
Paſtinaca domeſtica ⁊ ſil
ueſtris qd ē lege Jezar.
ara.alfaneria lezar.
Paſſula montana.ideſt ſta
fixagria.
Paſſum.Jſidor⁹ dr̄ a patiē
do:q̄z vua paſſa eſt in ſic
cando in clibano poſita.
lege barim.
Paſſuma.i.alcana.
Paſtus colūbar ⁊ camele
orū.ē herba hñs granuȝ
ſicut mirti ⁊ ei pximuȝ.
quā paſcūt camelli ⁊ nō
nocet eis:ſed ē venenuȝ
vermibus.Auicēna.
Patanū.i.vngu la caballia
Pateriſom.pateriſon.i.fili
pendula.
Pateſarch.i.polium.
Patias.ideſt lepida.pacia.
idē patias elicis a Diaſ.
dicitur ex lepida melior
ſquama.
Pation ⁊ ſcolopon mathe
tion vel ſcolophon gre.
ſm demo.vocat̄ inſtrm̄
cyrugie ad faciendū hy
popatiſmū ad fluxum la
chrimarum.i.iciſionem.
Paticos.Patiros vl̄ pate
ros.i.pſſos.dactilos vo
cāt greci hūidos ac tri
bules pigues.a patitirō
qđ eſt prelū vel calcato
riuȝ.patomiki.Ste.i.cō
diſi cōdeſuȝ.
Patonac.i.bdellium.pato
nach idem.
Pacticū.i.digeſtiuū.Gal̄.
io.terapētice.cap.io.cir
ca pncipium.
Pecalon.i.rubea tinctor.
Pecela.i.vlmus arbor.
Peccalaſion.ideſt vſnee.
Pecelaſion.idem.
Pecenocontica.i.pix ſicca

Pecia.ideſt fruſtum.
Peciatos.ideſt brionia.
Pecis.ide ſt folium.
Pecolibrat.i.vſnee.
Pecolibrati idem.
Pectala:ideſt ſquama.
Pectaloides.ſūt cortices
citri excorticati.
Pecten.i.ps man⁹ q̄ ē iter
raſetam ⁊ digitos.
Pecula quid eſt.l.hictam.
Pecus.i.aial mōſtruoſum
qđ gñat̄ ī vtero mulier
quod ſalernitane mulie
ras vocant feram.
Pedecolar.pedeto.ideſt
cultra q̄ coopit ī lecto.
Pederos grece.flos albus
Pli.li.22.ca.22.añ me^m
Pederota.i.acantos:⁊ eſt
ſpina cui⁹ gūmi eſt dra
gantum.Acantrios me
lanfilos.Dia.
Pedhia.ideſt puer.
Pedicon gre.vocat̄ epilen
ſia a pedion ſeu pedariō
qđ ē puer eo q puer fre
quēter accidit.Alexā.p
prio ca⁹.cōtingit aūt hec
paſſio īfātibus:pp qđ pe
dicō aliq eā vocauerūt.
Pedicularia.i.ſtaſifragia.
pedicularis.idem:pedi
culicida.
Pediculus elephātis acar
di.platearius
Pediculus vulturis eſt ſic̄
paruus pediculus.aut
puus alradan.l.altadan.
Peſlin.peplion.i.portula
ca.Plinius li.20.cap.20
circa principium.
Peſlinax.i.pol ion.
Peſlinaxus.ideſt agriclea.
Pegar.ideſt vſnee.
Pegma.i.frixorium.vt in
Alexan.
Pegmata.vl̄ pigmata idē.
pigmenta.
Pelakanos gre.i.pellican⁹
Pelagomos.i.cicorea.
Pelargos Pelargia.i.auis
ciconia.Pelargus.ideȝ
lib.de doctrina gre.
Pelemonion.planta ē ſm
Dia.ī nr̄is ptib⁹ ignota.
Pelecinos ē herba ſȝ Dia.
que ignoratur.
Pelichimon.i.plumbe⁹ co
lor vt in theophilo.
Pelicicon.i.culcaſia.
Cap. CCCCCLXX.

Pellicinus ſm Diaſco.herba ē naſcēs ī triticea ſegete.⁊ ordeacea cū laminis ſiue ſi
bris ſeie plenis amaris flauis bacis ſilibus:naſcitur cum
plurimis ⁊ tenuibus ramis folia hȝ puſilla et granula in

folliculis trina ſubruffa ⁊ amara valde que nr̃o idcoma/ te vocat̃ luparia lupiaria vel faba lupi. POSSE. Dicit̃ ꝯceptũ necare ⁊ mẽſtrua ꝓuocare. hec herbꝰ noiat̃ ab Ale xãdro. GALIE. 6° ſim. pharmac. cap. ydiaſmõ. ſiue pel licinus: cuiꝰ fructicis ſemen rubicũdi coloris ẽ. amarũ ãt ⁊ ſubacerbũ appet. vñ bibitum expurgat opilationes ĩ vi/ ſceribus. Idẽ eñi faciunt rami totius fructicis.

P elliconia omnimorbia.
P ellis idem. i. geldalcheb.
P elidion. ideſt ſilex arbor.
P ellioma. i. ſanguis mortu us. Halienus li. de facile acquiſibilibus.
P elium. i. portulaca maria habens lac.
P elmate ſunt calli qui ĩ pe dibus naſcuntur.
P ema. i. placenta. Pau. ca. de catarro liba popa. Pakus guſtamina.
P emagrates. i. celidonia.
P enaſarch. i. cimbalaria.
Pennatoſis. ideſt vẽtoſitas
P endigo. i. colopꝰ vulneꝶ.
P enemenõ. i. matriſſiluia.
P enfiligon. qd ẽ. l. põfiligõ
P enicellus, ideſt ſpongia.
P enidie fiũt ex çucharo. l. çucchanum.
P entabraſſica. ideſt braſſi/ ca ſilueſtris.
P entadactilus. gre. i. qnq̧ digitoꝝ. ⁊ ẽ planta quaꝫ qdã cataputiã maiorez vocant ⁊ cuſtos orti. ⁊ ab ħ papus q quondã deus ortoꝝ dicebat̃: ⁊ ſolſega eo ꝙ ſolez vergẽdo aſpi cere videat̃. ⁊ ob hoc eli otropia. l. Cici.
P ẽtafilen. i. agnꝰ caſtus.
P entafily. Pentafilon. i. qnq̧ foliũ. Diaſ. pẽtape/ tes. pentaſton. pentada/ ctilon. pſeudoſelinuꝫ ⁊c̃. Pli. li. 25. cap. 9. pꝰ pñm.
P entalon. i. laureola. Diaſ.
P entea. pentica. petrea. i. caulis ſilueſtris. braſica Pli. li. 20. cap. 9. ĩ medio
P enterebon. ideſt peonia.
P eonar. ideſt bardana.
Peonaſar. Peonaſari. ideſt oculus bouis.
Peonia qd ẽ. l. pinriſer. Ro ſa aſini. Colliget.
P epana. ideſt digeſta.
P epanſis ideſt digeſtio.
P epanus. i. pulmonaria.
P eperi. gre. i. pipata piper.
Cap. CCCCCLXXI.

Peplops

ſeu peplũ vide ſupra ꝑticula epid. tex/ tu ꝯmẽti. 35. ſm quoſdã eſt equocũ ad illud mulieꝝ: ⁊ ad manutergiũ: ⁊ ad quoddã genꝰ cardui in cuiꝰ ſũmitate naſcũt̃ quaſi folia ſubtilia que cũ q̃libet ĩpulſu venti volãt per aera. ſed falſo: qm̃ peplos ſꝫ Diaſ. ĩ ꝓprio ca. ẽ frutex plena lachrimo albo folia minuta hñs ſicut ruta: ſꝫ latiora. veꝝ ois frutex obrotunda ẽ ⁊ ĩ terrã ſpanſa ſub qbꝰ folijs ſemen ẽ minꝰ ⁊ rotundũ: ⁊ breuiꝰ mi conio albo. nã multũ ſemen hꝫ. Radix eius ĩutilis ẽ. Na/ ſcitur vo ĩ ortis ⁊ intra vites ⁊ a parte areaꝝ colligit̃ ⁊ in vmbra ſiccatur. ita vt aſſidue moueat̃. GALIE. in li. di/ namidiaꝝ ait ꝙ eſt eſula. ⁊ hoc vr̃ dicere in li. ſeptimo de ſim. phar. Nã dicit. peplus qdã autẽ micon. i. papauer ſpi/ noſum dicũt: ⁊ hic fructiculus opiũ hꝫ ſilẽm titimallo. Et in alijs purgãdo ſilr̃ illi. ſ. eſula. POSSE. DIASC. Eli/ xatura ſeis eius accepta flegma deponit ⁊ iuſſellis miſcet̃ ⁊ ventrem ſoluit. Alij in ſale componunt.

P epones grece. ideſt melones albi.
P epepeſin. Pepeſis. ideſt digeſtio. ⁊ ponitur hoc nomen ſimpliciter pro prima digõne. inde pectica digõ. i. recta di geſtio: ſed ſecũda digeſtio dicit̃ emadoſis. 3ª vo anadoſis.

P epiros grece maturus di geſtus.
P epikiſmos. ꝯdenſus.
P epon. Ste. honchan.
P eptica virtus. i. digeſtiua vtus. ⁊ peptica ſũt vel di cunt̃ ẽt digõnem facien tia ſeu digõnẽ iuuantia.
P erdalichilum. i. aconitũ. Perdiculi helxine.
P erdicalis. perdiciades. ꝑ dicuꝫ. ꝑdition. paritaria vitrago: Diaſ. Pli. li. 20. ca. 17. ⁊ li. 22. ca. 17.
P erdices ſunt ꝑdices ma/ gne cũ pedibus magnis . l. letanie ⁊ coturnices.
P erforata herba ſci Ioan nis. ypericon ĩfaricõ idẽ
P erebemon. Perebenion . i. matriſſiluia.
P ergrima gre. Oriba, eſt hũudo qñ qs repletꝰ ſan guine vtute nõ caret, ſꝫ flebotomia eget.
P erfrigmẽtũ. ideſt toſtuꝫ vel aſſatum. Alexã.
P eriſtima. i. partes guttu/ ris. Hal. 6. memiri. ca. ꝑ.
P eri. i. circũ vel de. qñ pro circũ ĩde piodus. i. circu latio. qñ ꝓ de. ĩde picon noxeonoſmaton. i. ꝺ acu tis egritudinibꝰ: ⁊ picon kaſeos medicoꝝ. i. de ſe/ cretis coꝝ: ⁊ piphiſicon dinamon. i. de nãlibꝰ vir tutibꝰ, ⁊ peri. gre. iuxta erga circiter deſup et ꝑ.
P eriboreum. ideſt pecten.
Perichimenõ. piclimenos perdimenum ꝑdimenõ. ꝑdimium. i. matriſſiluia caprifolium. Splenion. ſplenaria. lienalis. Diaſ.
P icarpum. i. bulbus. Pli. lib. 25. ca. 9. vltra meᵐ.
P eriſſon. grece plus abun dantius.
Perticiſſimos pitigſmos pe ricitiſimũ. picitiſſimos. . i. cirugie modus ad la/ chrias abſcidẽdas. pau.
P eriamenon. i. pellicula tegẽs os capitꝭ. Almuca ti. Hal. li. de anathomia oculorum.
P ericraneon. eſt mẽbrana que oſſa capitis circun/ uoluit deſuper ſuppoſi/ ta oſſibus capitꝭ. caſ. fe. Demoſte.
P eridexeos. i. ambidexter vel equimanus.
P ericium. i. crocus.
P erigliſton grece. i. limoſi tas dentium.
P enrigumena. i. cã ꝯiũcta vel manifeſta. Alex.
P eriodus. circuitus ambi tus. i. periodos circunuo lutio circũflexio. Hal. ꝑ de diebus creticis. ca. ii. ante medium.
P eriplicis. i. de repletione
P eripleumonia gre. i. peri plemonia apoſtema pul monis.
P eriſon. Drion ſm Diaſ/ coridez ẽ quarta ſpecies ſtrigini. ſm alios mar/ rubium. Pli. 21. ca. 31.
P eriſoſarkia. Sarkiarum . i. ſuperfluum carnis cre mentum.
P eriſtereon. Diaſ. i. colum baria vel herbena.
P iſterna. i. columbaria.
P eritineon. ẽ locus inter anũ ⁊ pudẽda: ⁊ ẽt ſifac. Hal. ii. terrapetice ca. 16. vltra mediũ ſm Corne. cel. Abdomen. pitone/ on. epipolũ ⁊ omentum. mappa vẽtris mẽbrana
P erno. i. roſula que oritur ĩ extremitatibꝰ pedũ ꝑꝑ frigus ſm ꝙ dr̃ in. l. de/ lien. qdam dicũt ꝙ non ẽ ſic. qm̃ Diaſc. ca. cotili/ don. dic̃ ipſam herbam valere pernionibꝰ ⁊ ro/ ſulis. ergo nõ ſunt idez, ſed ꝑma expõ ẽ bõa. qm̃ ibi Diaſc. permones et roſulas ideſt permones que ſunt roſule. excoria/ tiones muge ſciſſure ma nuũ ⁊ pedũ ⁊ calcãeoꝝ.
P ermonaria oibus ẽ nota naſcitur ĩ locis humidis ſicut epatica hñs figurã ſicut piper longum valꝫ ſicut epatica.
Perna quid eſt lapis mar/ garita.
P erniones vel roſule ſunt excoriationes q̃ fiunt in nimio frigore ĩ calcane/ is q̃ muge vulgariter di cũtur: muge fiũt ẽt ĩ di/ gitis pedũ ⁊ manuum ⁊ dicũt̃ a pernitie: vt qdã volunt. Apud Auic. ⁊ in viatico ſciſure vocãtur.
P ernitiones. i. chimethla.
P eronac. i. bardana.
P erſa. i. maiorana ſãſucus
P erſapudam. i. lappa.
P erſica qd ſunt. l. kanedi. triũ gñeꝝ apꝺ auctores inuenio duracia, arme/ nia ⁊ ꝑcoqua que micro teia. gre. dicunt̃. ara. mi/ xaix: lat. añꝑſica. Plini. li. 15. ca. 12.
P erſicaria. eo ꝙ folia ſilia ꝑſicis hꝫ iuxta aquaꝫ na ſcitur: duas hꝫ ſpẽs: vna ĩ medio folio maculam fuſcaꝫ hꝫ. alia caret ma/ cula ⁊ illa aduſtiua ẽ val de: quidam pip aque ꝑu tauerunt.
P erſicaria minor eſt her/ ba gratiadei.
P erſonatia in antidotario viri ĩ ꝯfectiõe mitridati mioris exponit̃ ĩ antiqs ſinonomis ꝙ eſt lappa maior vel bardana. dro nega. perſolita. Pli. lib. 25. ca. 9. añ medium.
P erplexũ dr̃ qñ hõ ẽ inter

duo ⁊ neſcit quod illorum magis eligat.
P erthemumũ. i. paritaria.
Pes. quid ẽ. l. baſir.
Pes alacona. i. pes corui.
Ca. CCCCCLXXII.

Pes colũbinus

Eſt triplicis gñis. Eſt vnum qꝺ vocat̃ amomũ lat. et gre. ſꝫ ara. amenie. lege amomũ. Eſt aliud genꝰ hñs folia rotũ/ da ⁊ ꝑua diuiſa magnis ⁊ ꝑuis ĩciſuris ſtipites ſubtiles et breues coloris ſubrubei hñtes nodos raros ĩ qbus ſũt du plicia folia. 3. vel. 4. vel. 5. coniuncta ĩ medio quorũ eſt ſic̃ acus. AVERO. 5°. colliget. fri. ẽ ĩ pri. ſiccum ĩ ſcꝺo. Eſt aliud genus dictũ anagiros de quo Halie. 6. ſim. phar. fru tex ẽ fetidus ⁊ acris diaforeticꝰ ⁊ calefactiuꝰ. attamẽ viri dia folia. ꝑꝑ humiditatis admixtiõez minus acria ⁊ deꝑſ ſiua diaforetica ſunt: ſicca vo ĩciſiue ⁊ ſiccatiue valde vtu tis. ſilr̃s aũt quodãmodo nãe eſt ⁊ cortex ipſius radicis. ſe men vero magis ẽ ſubtiliũ ꝑtiũ. ſed ẽt ẽ ⁊ vomitiuum.
P es coruinus: quidem aſſerũt eẽ vnum ex lacticinijs fo/ lia eiꝰ ſũt ſilĩa folijs pſilij. Dia. ca. de pſillio. gre. corno/ podion vocãt. l. Clinopodion. ⁊ qnq̧ foliũ. Saladinus. Pes coruinus ideſt flammula. Elapſium. elapſlum.
P es gallinaceꝰ. ẽ plãta quã Diaſ. Daſpiũ vocat. Pli. li. 25. ca. ii. añ mediũ vero capnos. qdaꝫ dicũt ꝙ ẽ policaria.
P es leporis apud q̊ſdã vocãt̃ gariofilata ⁊ ſanamunda.
P es locuſte. ideſt olus iamenum.
P es milui. herba ẽ dcã pepanꝰ folia hꝫ diuiſa ſatꝭ ⁊ ſhalbi da cũ flore ⁊ capitello oblõgo ſic̃ cauda aĩalis. l. ſinonũ
P es pulli. ſm Macrum vocatur portulaca.
P es vituli. Iarus barba aaron: ſerpentaria minor vl̃ dra gontea minor. idẽ ſm q̊ſdã. ſed Hal. 6°. ſim. phar. capi. amum. dic̃. amũ ſiue pes vituli ħ ⁊ multo minꝰ ẽ aaron ⁊ habet radicem magnam ad moduꝫ oliue. eſt ãt mul to actiuꝰ illa: ⁊ aliter dicitur ciclamen.
P es equi. ideſt vngula caballina. Alber. mag. 22. li. ca. eq.
P eſalacoſta. ideſt pes corui.
P eſſariũ matricis qꝺ ano cliſtere vel ſuppoſitoriũ. ſilr̃ na ſcale vl̃ peſſus. Pau. ca. ꝺ retẽtiõe mẽſtruoꝝ. peſſus eſt lana carpinaria rotunda formam digiti accipiens quo continentur medicamina.
P etagilion. ideſt balanorum glandes mirabolani.
P etala. ideſt palmites. Petalon. ideſt brathẽos.
P etamum eſt quedam cum qua alkelantur vel inuitre/ antur vaſa: ⁊ fit ex plũbo et limatura eris ⁊ lapide foca li ⁊ vocat̃ ab aliquibꝰ maſſacuma vl̃ aq̃ vitri vel aqua vaſorũ: q̃ ex ipſa iuitreãt̃ viridi iuitreatõe vaſa terrea

Peticon. i. epilia. Petina. i. volatilia.
Peton. ideſt vſnee.
P etroleũ quid eſt. l. braſa/ lendi.
P ectaſitis. Diaſco. virga ẽ longior ⁊ cetera.
P etina grece. volatilia. vo lucres.
Ca. CCCCCLXXIII.

Petroſelinũ

. i. apiũ petre. quoddã ẽ domeſti/ cũ. q̊ddã ſilueſtre qꝺ vocat̃ mace donicũ vl̃ ſinonũ. l. apiũ: ſꝫ dõeſticũ oibꝰ ẽ notũ cꝰ vtꝰ ẽ di uretica ſatis mẽſtruis ĩperat ĩflatõẽs tollit ſtomaci ⁊ colli calefaciẽdo ⁊ ſiccãdo tortionibꝰ ſubuenit. ⁊ ex eo fit com/ petẽs ſalſamẽtũ. vñ digõnem ꝯfortat ⁊ ventoſitatẽ exclu dit. ⁊ valꝫ ad oia ad q̃ ſilueſtre. GALIE. 8. ſim. phar. ca. petroſellinũ. ſemẽ eius ẽ maxie vtile exħit̃ ab herba ⁊ ſilr̃ radicibꝰ ſilĩs debilioris vo vtutis. ẽ ãt ſic̃ ĩ guſtu acre cũ amaritudĩe: ita ⁊ ĩ opationibꝰ ſilr̃ cũ ĩ edẽdo. ⁊ ꝓpterea mẽſtrua ꝓuocat copioſe. Eſt autem ⁊ ventoſitatum ꝺſtru ctiuuꝫ calidũ ⁊ ſiccũ in tertio.

P eucedanum. quid eſt, l. herbatutis.
P eucina. i. reſina ex peuce fcã. i. abiete vel ſpẽ pini ſꝫ Dia. peukites pitin/
P eucis. Dia. Picea. i. abies ⁊ eſt ſpecies pini.
P eudac. i. ſiſeles.
P ezite grece genꝰ fungorũ ſꝫ Pli. naſcens ſine radi ce aut pediculo. li. 19. ca. tertio circa ꝑncipium.
P haegedenas. fagedenica . i. vlcera que ſerpunt co/ medendo.
P hel. ideſt fabel.
P haleris. Pli. li. 27. ca. 12. verſus finem.
P hilon dr̃ herba a grecꝭ ſa xoſis mõtibꝰ naſcẽs feĩa magis herbacei coloris caule tenui radice ꝑua ſeĩe rotũdo papaueri ſi/ mile. hec ſui ſexus facit ꝑtus: maſ. ãt a feĩa tãtuꝫ differens ꝙ ẽ incipiente oliua. Pli. lib. 27. capitu lo. 12.
P heſera. i. vitis alba.
P igethla. i. papule. Hal.
P heludẽ. Pheluden: phe/ ludenim. Phezphe reze gi. i. qñ mel tãdiu coquit̃ vt ſup marmor inũctũ ꝓ iectũ ⁊ dimiſſum poſtea ĩ fruſta ĩciditur ⁊ come/ ditur. lat. vocat̃ ſiſamũ.
P hẽice. i. palma vl̃ dactilꝰ.
P heronlaria. i. herbena.
P heſich. ẽ genus tuberuꝫ.
P hibit. i. rapax.
P hiliran. i. flos vel cortex mali granati. (gie.
P hiliſtokia. ẽ ſpẽs ariſtolo
P ialidan. i. vſnee.
P iaſter. qd ẽ. l. achadreos.
Piaſus. i. almea.
P icama. i. pigamia.
P icata vaſa dicũt̃ linita pi ce in quibꝰ greca vina re ponuntur.
P icelcon. i. oleum de pice Hal. ꝑmo memiri. ca. 4.
P icenariũ. i. iſtrumentum in quo colatur pix.
P iceum. i. coagulum.
P icidi. ẽ confectio quedã.
P iconia. i. pecula.
P icotropon. i. vetonica. Ce ſtron. Pli. li. 25. cap. 8. pꝰ principium.
Pictona a Diaſc. dicitur ſa ſpecies calcanti.
P icris. pigris. Pli. li. 22. ca pi. 22. in ꝑncipio.
P icorni. i. ciborium.
P icoſãbron. i. palma xp̃i.
P icoſanuel. i. pipinella.
P icra. picros amaꝝ dicun tur gre. amara. nos vero corrupte pigra.
P icumach. i. cimbalaria.
P icimachi. idem.
P icus. i. triticum.
P icuſar. i. flos ſalicis.
P icuſari idem.
P iericon vel piecratis. ſm Diaſ. de calcitis eſt cõfe ctio q̃ fit ex duabꝰ ꝑtibꝰ calcitis ⁊ vna cadimie.
P ieſmatos. grece exꝑſſio. Caſſiꝰ felix ca. ꝺ pruritu.
P igania. picãia. piganica. apud alexandrũ capi. de pleureſi. ſunt cerotaria quecunq̧ pice fiunt.
P igano. agrion. ideſt ruta agreſtis.
P iganõ. i. ruta. nos dicimꝰ piganum.
P igamericon. i. rute radix.
P igẽtaria. i. balanꝰ repſico.
P igmentaria idem.
P igmẽtũ. i. medicamẽ vel vnguẽtũ. Hal. ad glauco nẽ cap. ii. diſtictõis q̃rte
P igineos. ideſt butumen.
P igmecomõ. Pli. li. 26. ca pi. 8. añ mediũ herba ſol uẽs vẽtrem eruce folijs craſſioribus acrioribus. radice tenui aurei colo/ ris terrã olẽte caule qua drangulo flore ozimi in uenitur ĩ ſaxoſis locis.
P ignotica vtus exponitur ſomnifera. ſed puto cor/ ruptum. Naꝫ iponotica ſunt ſomnifera.
P igra. gali. ĩ dinamidijs. i. amara: que amaritudie ſua morbos ⁊ humores expellunt.
Pigmena. i. añcedẽs. Ha. ii. terrapentice ca. 9. ĩ fi.
P ilima. i. filtrũ. Hal. 8. ter/ rapentice ca. 5°.
Pilos gre. lati. argilla. terra vidua. argilos dicta.
P iloſella. eſt herba habẽs folia ſatꝭ alba ⁊ piloſa ſi/ cut cartafilago fri. ⁊ ſic.
P iluar. ideſt afronitruꝫ.
Pillula a rotũditate dcã. ſ. ꝑua pila ĩ aliqbꝰ antiqs libris cataputia ꝓ pillu/ la inuenitur.
P illule caucani vel cauca/ nie apud halyabatẽ ſunt copinaſter. i. pinus ſil/ ueſtris mire altitudinis et a medio ramoſa ſicut pinus ĩ vertice copioſior eſt q̃ dat reſinã. gignitur ⁊ in planis. Pli. li. 16. ca. . ii. ante medium.
P iluna. ideſt liuor.
P ilunita. i. calefactõẽs vl̃ lana mollꝭ cũ oleo ĩfuſa.
P impinella ẽ herba mltũ ſilĩs ſaxifragie. vñ vſus. Pimpinella pilos. ſaxi/

fragia non hꝫ vllos.

Pina gre.piſcis in quo margarite generantur. interdū ꝓ ipſa margarita dr̄.

Pinaria quid ē.l.baiſos.

Pinaſtellū .i .peucedanū.

Pinax quid ē.l.eſula.

Pincellū dr̄ a forma pini.i. acute ſūmitatis: ⁊ ē iſtrꝫ ad aliqd abſtergēdū ab oculis precipue factum ex re molli ſicut quo pictores pigūt. GALI. vero ad glauconē exponit ſpongioſam.ſilr ⁊ Demoſtenes.

Pinguedo.qd ē.l. querum vxoban.

Pinolus.ideſt cardo.

Pinorus idem.

Pinope.i.praſium.

Pinorde.ideſt roſata.

Pinis arbor ē ab acumine folioꝝ dcā.pinum.n.acutum antiq dicebant.grece aliaꝫ pinū.aliā peucē vocant.quā nos piceam dicimus eo ꝙ dſudet picem.l. cinobar.

Pinus inda.i .iuniperus.

Pinus infima.ideſt camepithis.

℄ Capitulum. CCCCCLXXXIIII.

Pinuſer. vel pionia arabice.grece.penterebō.vl' pentaborā:vl'pernia vel glikifide.lati. vero peonia. Roſa aſini colliget. SERA.lib.aggre.ca. peonia auc.Diaſ.i.peonia:⁊ ē arbor cꝰ due ſūt ſpēs: maſculus.ſ.⁊ femina: ⁊ maſculi folia ſunt ſilia folijs nucis. ⁊ radix eiꝰ ē groſſa ſicut digitus ⁊ lōga vt palmꝰ color ē eiꝰ albus:femie vero folia ſunt ſilia folijs ſmirnon.⁊ ſummitates ramoꝝ eius ſunt ſicut camerule:⁊ apparent in eis grana rubea ſicut ſanguis:pua ſilia granis granati. ⁊ iter illa grana ſūt ſeia nigra ſeu purpurea:⁊ radix ipſiꝰ eſt ramoſa ⁊ radices eius ſūt ſil'es glādibꝰ.7°vl'8° ſil'es radicibꝰ affodillorū. Idē auc.Gal.ſuba eius ē ſubtilis ⁊ ſapor eiꝰ ē ſtipticus pua cū dulcedie:⁊ quādiu maſticatur appet i ea acuitas ⁊ mordicatio ⁊ amaritudo pauca calefacit paꝝ ⁊ dſiccat fortiter. AVICEN. li.2°. alia peonia ē femina:alia maſculus. Maſculus hꝫ radices albas groſſas vt digituꝫ ſtipticū hn̄s guſtū.femia hꝫ radices i plurimas partes diuiſas ⁊ ramos . ē ca.⁊ ſic.vehemēter:⁊ i ipa ſunt exiccatio ⁊ ſtipticitas cū reſolutione aptione ⁊ ſubtiliatiōe icīſione ⁊ abſterſione:⁊ qn̄ maſticatur vna hora appet poſt eā ipa acuitas ad ſtipticitatem declinās. Pli.li.25.ca.4.in pn°. POSSE.SERA.auc.Gal.abſtergit fortificat ⁊ ꝓuocat vrinā ⁊ mūdificat epar ⁊ renes qn̄ ſunt i eis opilationes.⁊ qn̄ ſuſpendiť ſuper pueros epilēticos curat eos.Et qn̄ coquitur i vino aliquo ſtiptico ſtringit vētrē.Et idē auctori. Diaſco.qn̄ bibiť de radice eiꝰ quantitas amigdale a mulieribꝰ que nō bn̄ purgātur i partu mūdificat eas ꝑ menſtrua:⁊ qn̄ bibiť cū vino ꝯfert dolori vētris hicteritie dolori veſice ⁊ renū .⁊ qn̄ cogtur cū vino ⁊ bibitur ſtrigit vētrem.Et qn̄ bibitur ex granis eius rubeis grana.10.vl'.12. cū vino ſtiptico ꝯferunt fluxui mr̄icis.Et cōeditur ſilr cōfert dolori ſtomaci ⁊ pūctionibꝰ eius ⁊ dať ad comedēdū ⁊ i potu pueris:⁊ cōfert multū iceptioni gn̄atiōis lapidis i eis:⁊ qn̄ bibūtur ex grāis eiꝰ nigris.15.cū mellicrato aut cū vio cōferūt ſuffocationi mr̄icis ⁊ dolori eius ⁊ confert incubo.Et idem auc.Abraā filij Salamonis.qn̄ ex arbore pionie fit ſuffūigatio curat epilēticos.Et qn̄ ſuſpēditur ſup eos ꝓhibet ipſos ab epilenſia:ſed ⁊ fructꝰ eiꝰ celeniabin iuuat valde. Radix eiꝰ mn̄ſtrua mouet cū amigdala vō mulſa potata purgat epar ⁊ renes:q2 ⁊ ſtiptica ē reuma ventris ſtrigit cū vino auſtero cocta ⁊ potata.ipſa radix deſiccatiua ē valde.vt appēſa collo pueri epilentici cū ſanet. AVICEN.abſtergit veſtigia nigra in cute .confert podagre ⁊ epilēſie ab eo i q̊ ē ſuſpenſa:⁊ iam quidem experta ē eiꝰ appenſio:⁊ iuenta ē ꝓhibere epilepſiā q̄ꝫdiu remanet.⁊ cū eius ablatione cōpertum eſt redire epilepſiam ⁊ videmus qdam ingt ſuffumigatio fcā cū ſemie eius ꝯfert demoniacis ⁊ epilenticis ⁊ ſanat eos.Et ſilr ſi ſumatur fructus eius ⁊ bibať cū melle ro.confert vehementer Ego aūt dico ꝙ hec ē forſitan ſpēs peonie romane.nā illa que ex india fertur ad nos nō hꝫ magnum effectū in h̄ caſu.⁊ bibūtur de ſemie eius.15.grana cuꝫ mellicrato ⁊ vio ⁊ icubo valet. Retinet nāq; qn̄ decogtur cum ſirupis pōticis ⁊ ꝓhibet mās effuſas ad ſtomacum ⁊ ſemen eius cōfortat ſtomacum ⁊ ſedat dolorem eiꝰ ⁊ mordicatiōeꝫ ipſius ⁊ confert radix eiꝰ hictericie ⁊ apit opillatiōes epatis. Et qn̄ bibitur cū vino ⁊ ꝓuocatis prouocat menſtrua.Et potus eius ꝓuocat vrinam.Et qn̄ ſumuntur de ſemie eiꝰ grana qndecim cum vino aut mellicrato confert ſ̄focationi matricis:⁊ ſi bibātur duodecim grana cū vino abſcidunt fluxum ſanguis.⁊ qn̄ i potu datur fetis de radice eiꝰ q̄ꝫtitas amigdale mundificat eas a ſuperfluitatibus ꝑtus ꝓuocatione educendo ſuperfluitates:⁊ confert de radice eius quantitas auellane dolori renum ⁊ veſice . Et decoctio cum vino ſtringit vētreꝫ ⁊ ꝓuocat. GALIE.ſexto ſim.phar.ca.de pionia ſiue glikiſide.quā ⁊ pentateraꝫ vocant radicem ſtipticantem habet cuꝫ quadā dulcedine. amplius autē maſticata longo tempore apparet i ea acumen cuꝫ pauca amaritudie ⁊ cū acredie.ꝓpterea igitur ⁊ menſtrūa mouet ⁊ vrinam quādo bibitur d illa i q̄ꝫtitate vnius amigdale cum mellicrato:terere vero opꝫ ⁊ pertractare ipſam.⁊ ita emplaſtrata purgat opilatum epar ⁊ renes:ſed hoc qdem iquantuꝫ acris ⁊ amara facere nata ē: inquantū vero ⁊ aliqd ſtipticitatis hꝫ ſi qdem que ſm vētrem fluxus habentes ſm vitatē ſiſtere apta ē cū vino ſtiptico potata:⁊ ē multum deſiccatia.⁊ ꝓpter hoc ſperamꝰ ꝙ qn̄ ligatur i aliqua re ⁊ ſuſpenditur ad collum infantis epileptici ꝙ ſanetur veritas eſt de hoc.Et ego qdem puerū vidi octo menſibus nequaquā occupatum ex q̊ portare cepit radicem.vt aūt decidit quoquomō a collo quod erat applicatū ſtatiꝫ fuit epilēticus. Alias iteꝝ ſalubriter ſe hēbat:viſuꝫ autē fuit mihi vt iteruꝫ auferret eaꝫ cā experientie:⁊ ita facientibus ꝙ iteruꝫ fuit occupatꝰ:magnā ⁊ recentem partem radicis appendimus collo eius: deinde porfecte ſanatus ē puer:nec fuit vlterius occupatꝰ. rationabile ē ergo vt alique ꝑtes radicis affluentes:deinde attracte ꝑ anhelitū ſanarēt ita patiētia loca aut ipſo aere mutato ⁊ alterato a radice:ſic eni yrinus liquor ꝯfert flegmonem patienti ⁊ torefactum malachium.i.nigella manifeſte catarros ⁊ corizas deſiccat ſiqs illud ligans i panno raro attrahit frequenter per nares caliditatē q̄ ex eo. Et ſilr ſi accipiatur filum lane ⁊ precipue reperte in conchilijs marinis.ſ.purpureis ⁊ tingatur grana:deinde iuoluatur iſtud filum i collo vipere ⁊ ſtrigatur donec ſtranguletur vipera cum eo.deinde filum iuoluatur circa colluꝫ habentis ſquinantiam aut aliud quodcūq; apa i gutture vel i collo videbis ex hoc magnum mirabile iſtius fili. Peoniam vero ſciendum ſubtilium partium et ſiccatiuā non tamen iſigniter calidaꝫ ſed vt commēſurataꝫ vl' paulo q̊dāmodo. AVICEN. de viribus cordis dic̄ ꝙ ꝯfortat cor. PAV.dicit ꝙ eſt calida ⁊ ſicca in ſecundo.

Pionia idem ꝙ ſupra.

Pionitides idem.

Pionax.i.abrotanum.

Piolope.gre.praſſios marrubium.li. de doctria gre.

Piopſum.gre.ſaniē ducēs. Caſ.fe.

Pios.gre.elkos pus ſanies

Piperaque.Creſſones.i .ſenation.Dinus cap.pmo. ſuper Meſue.

Piperapium vel piper apū Dia.dicitur acorꝰ. Dinꝰ.

Piperaſtrum quid eſt lege hydropiper.

Piper ſimpliciter poſitum eſt piper quo oēs vtuntur.l.falſel.

Piper albū qd eſt.l.falſel.

Piper donarchos.i.ypicon.

Piper erraticum ſm Diaſ. vocatur lati . ſerpillum. Dinus.

Piper ethiopum.i.enigruꝫ. l.habelzelin .

Piper agriōſi.i.collogntidā

Piper leucos. i.pip album.

Piper nigrorum quid eſt.l. habelzelin.

Piper longuꝫ.qd ē.l. ſalſel.

Piper macros idem.

Piper pſilium.i . pſilium.

Piper montanum quid eſt .l.ydropiper.

Pipacan.i.tilia arbor.

Piperitin. Pli.li.19.ca. vlt.⁊ me.⁊ li. 20.c.17.in pn.

Pipella.ideſt ſemen vl' fructus ligni aloes.

Piperculum . i. herpillum.

Piperella . i .agni caſti ſemen.ſm alios piperculū .l.haernia.harſia.

Piple.ideſt eſula.

Piplo.idem.

Piploſan.ideſt almea .

Pipiones ſunt pulli columbarū.⁊ eſt nomen mono topeion.i.formatū a proprio ſono animalis.

Pira .vel pirum. quid ſunt .l.cumechre.

Pira porcina. i.ſilueſtria.

Piraſter.qd ē.l .athadiros.

Pir grece ignis.pira rogus. piretos febris. Pyricantis combuſtus.Hal'.

Piratri.vel cacule. i. ſtercꝰ capnum.Hal.

Cap.CCCCCLXXV.

Piretrum lat.gre.dentanos.ara.vō achiraraba ſiue acharcharaba. Piretron . Sre. barchācathara. SERAPIO ca.achiraba.auc.Diaſco. ē planta:cuius folia ſunt ſil'ia folijs dauci agreſtis aut maratri ⁊ ſtipites ſilr:⁊ ſuper ſtipitem ē corona ſil'is corone aneti ⁊ hꝫ radicē in groſſitudine digiti. AVICENNA li.2°. plurimū qō de hac planta adminiſtratur ē radix eiꝰ melius ē illud qō ē acutū mordicatiuū lingue ⁊ magnitudo eiꝰ ē ſcōm quātitatē digiti. POSSEDIA.pūgit linguam fortiter ⁊ attrahit flegma. Et iō qn̄ cogtur cū aceto confert dolori dentium.Et quādo maſticatur attrahit flegma.Et quando teritur ⁊ miſcetur cum oleo ⁊ inungitur ꝓuocat ſudorem ⁊ confert membris ſuper que vincit frigus ⁊ conſeruat corpus a nimio frigore aeris ne noceat ei ⁊ amiſſione ſenſus ⁊ motus ⁊ eſt eius iuuamentuꝫ magnū ⁊ confert paraliſi ⁊ rigoribus febriuꝫ. GALIE.octauo ſim.phar.cap.de piretto.Eſt adurens ⁊ pungit linguā fortiter ⁊ attrahit flegma ⁊ ſedat dolorem dentium qui fit a frigiditate.Et confert rigori feb.qn̄ fit inūctio cum eo diſſoluto i oleo ante aduentum paroxiſmi ⁊ confert illi q hꝫ ſtuporeꝫ i membris aut relaxationē. AVICEN. Piretrum qdam extimauerunt eſſe frigidū ſed nō ē immo calidum ⁊ ſic .i tertio maſticatum extrahit flegma: ⁊ ē aduſtiuum.et ꝓuocat ſudorem cum ex eo cū oleo abſtergēdo inungitur corpus.fricatio fcā ex eo ⁊ decoctione ipſius:et olea eius confert mollificationi neruoruꝫ antique ⁊ ſtupori eorum ⁊ ꝓhibet gn̄ationem alcuzeꝫ.ab eo i quo generatur alcuzeç . vehementer aperit opilationes colatorij: ⁊ conſtrictiōem narium . Et eius decoctio confert dolori dentium frigido.Et eius acetum confirmat dētes motos Et quando fricatur cum eo corpus ante paroxiſmū rigoris cū oleo ꝯfert rigori facto cum fe.⁊ abſq; fe. PAV. eſt calidum ⁊ ſiccum i tertio.maſticatuꝫ attrahit flegma per os:⁊ remouet dolorem ⁊ ſtuporē dentiuꝫ AVER. quinto colliget.eſt ca . in quarto .

Pirenamedis quā vaculā dicere poterimꝰ ⁊c̄. Demoſte.

℄ Capitulum. CCCCCLXXVII.

Pirgitis. Pirgiar folicis. Peplum . vel Eperio grece.latine vero os mūdi: ⁊ eſt herba facta vt filex ex vno latere piloſa. Diaſc.folia habet lapatio ſimilia.ſed oblongiora ⁊ viridiora ſex vl' ſepteꝫ:⁊ foris erecta ⁊ lenia ab intus habens plurima ſicut vſnee. Naſcitur i Paradiſo ⁊ in ortis cum guſtu aſpero ⁊ ſtiptico ⁊ nec ſemē nec virgam habens folia eius morſibꝰ venenatis occurrūt bibita cū vino ⁊ ipoſita diſintericis ⁊ ciliacis ꝓſūt.

Piria. Pirria.gre . i. calefactoriū.fomentuꝫ ſiccuꝫ. Gal.12.terrapentice capitulo vltimo.

Pires.grece.troglites.ideſt paſſeris genus.

Piriaſe.ideſt fomētare euaporare.

Piriaſis.ideſt fomentatio. euaporatio.

Pirinū alias catinum.ideſt raſura panni.

Piriſterion.i . periſterion.

Pirctes lithos.i.marchaſita lapis aptus ad accedēdum. ignem.

Pirilampis ⁊ lampiris grece cicendula incendula nocticula.li.de doctrina gre. Pirſuris.

Piron agreſte Diaſc.multi ſic celidoniam minorem vocant.

Pirinum.i.os oliue.Gal.6°. memiri.ca.2.

Piropos Pirodes . i .igneꝰ.

Piroſus. Piroſis.i.incēdiū

Pirotl. Pirotus.i.iflamatꝰ

Pirotica.i.medicia aduſtia

Pirros gre.i.rubicūdus.

Piron. Piros. Pirus.i.triticū frumētū .ſitos.Ha. 8. ſim.far.

Pironia.i.celidonia minor.

Pirſuris.i.noctilopa.

Piruſabō. Piruſabor.ideſt amilum.

Piſa gre.i.pix.

Piſarak.ideſt vſnee farano is idem.

Piſſapitar piſſaſphaltos . i. pix mixta cuꝫ bitumine

Piſſaxera.i.pix dura vl' ſic. Pli.24.ca.7°. in medio et li.35.ca.15.

Piſcelon. i.oleū factum ex pice liquida vel cedra. Pli.li.24.ca.15.

Piſces akedradu.Aui.ca.5 d cura cancri ſunt piſces parui.

Piſces aradradach . ideſt petroſilinum.

Piſcis quid ē.l.ſanich.

Piſcis ſtupefaciens .quid ē .l.ſead.

Piſiduma.i .concauitates oſſium ancharum q̄ vertebra dicuntur.

Piſoac.piſoach.i.cibalaria.

Piſpatica.i.eductoria.

Piſiſtides.i.laureola.

Piſtita.i.digeſtionem facientia.Hal'.i dinamidys.

℄ Capitulum. CCCCCLXXVI.

Piſtacia gre.ara.piſtoch.ſiue fuſtech.ſiue fiſtach lat.fiſtica. SERAPIO.cap . piſtoch. ſunt fructus qui veniunt de damaſco. Dia.capit.piſtatie q̄ in ſyria naſcūtur ſil'ia ſtrobilibꝰ ſunt. Euſtomatica ſunt cū vino bibita morſibus venenatꝫ occurrūt Auſtera ⁊ ſtiptica ſūt. ideoq; ēt acōmoda creduntur toraci ⁊ pulmonis ⁊ iecoris vitia purgare. SERAPIO.fiſtice ſuba eſt ſubtilis ⁊ ſapor eius eſt fere ad amaritudinem dclinans.eſt ca.⁊ ſic.⁊ āplioris caliditatis q̄ꝫ nux ⁊ auellana . GALIE. lib.de cibis. Piſtacia naſcuntur apud Alexandriam i egypto: multo autem plura i boreali ſirie :alimentum qdem pauciſſimum habentia.vtilia ſunt ad epatis corroborationem ſimul ⁊ purgationem inſertorum humorum ſꝫ meatus ipſius.participent enim ſubamara ⁊ ſtiptica qualitate aromatizante. Scimus autem ⁊ alia multa epati vtilia ſicut in negocio ſimplicium mediciarum oſtenſum eſt. ſtomaco autem neq; profectum neq; nocumentum notabile ex ipſis habeo teſtari . ſicut neq; reſtrictiui ventris neq; ſubductiui.Et idem octa.ſim.phar.ca.piſtaciū.ideſt fiſtica in ſiria multum naſcitur planta hec:fructus auteꝫ eius ſubtilium partium eſt ſubamarum quid ⁊ aromatizans habens. deobſtruit igitur ⁊ mundificat maxime qdeꝫ ea que ſcōm epar ⁊ toracē ⁊ pulmonē. AVICEN. d virtutibus cordis dicit ꝙ confortāt cor. AVERO. quinto colliget dicit ꝙ confortāt ſtomachum ⁊ epar a tota ſubſtantia. RABI Moyſes ſūt meliores omnibus fructibus corroborant ſtomacum ⁊ epar:ſunt calide ⁊ ſicce temperate.

Piſtes ideſt feniculus.

Peſtera.i.columbaria.

Piſteron.ideſt columbaria vel herbena.

Piſtoribus.i.comeſtionibꝰ de paſta.

Piſum. Julben. Julbē. ſerſemia herbum:eſt ſpecies orobi.l.Oemps.GALIENVS. libro de cibis.pila conſimile aliqd fabis ſm totam ſubſtantiam habentia comeſtaq; ſm eoſdē modos cuꝫ ipſis i duobus his variātur:q2 iflatiua conſimilr fabis nō ſūt:⁊ q2 abſterſiuaꝫ vtutē nō hn̄t ꝑꝑ hoc tardioris digōnis ſꝫ virtutē ſunt fabis.l.dolaka.

P itea.ideſt coagulum.
P itekos grece. ideſt ſimia. maymo.
P itelibron .ideſt auena.
P iterak.ideſt piretrum.
P iterigon.ideſt filix.
P ithias ē ſpecies titimalli. Diaſcorides.
P ithira.pithiras.ideſt furfuras.
P itinaſer.pithiriaſis . ideſt furfur capitis.
P itinum.ideſt netalim vl' epithimum.
P itiron gre . pithiron ideſt furfur.
P itis gre.pinus pitinus aliquando reperit̄ inde reſina pituina. Iſidorꝰ petides:petides i ramis vocant fructus pini reptos ⁊ ſunt pinee.l.Con. Cinobar.
P itui.ideſt pinus.
P ituides.i. balanꝰ repſico.
P ituina reſina quā nos abietalem dicimꝰ.Diaſco.
P ituiſſa. PLINI.ad ſimilitudinem folioꝝ pini.li. z4.ca.6.
P ituitas ē viſcoſus humor in ore conglomeratus.
P iturcgium.i.ypericon.
P ix qd ē.l.reſ. Pixari gre. Pli.li.16.ca.iz.iz.⁊ li.z4 capitulo qnto ⁊ ſeptio.
P ix gre.qd eſt.l.colofonia. pix romana idē.Sera.
P ix ligda.pecula . quid eſt .l.hictan.
P ix maria qd ē.l .policaria
P ix brucia qd ē. Pli.li .14. cap.zo.in medio.
Pixis ⁊ pyxides a greco pixos qd eſt buxus ex quo meliores fiunt.
P ixacion.grece eſt puſtula paulo durior ſbalba acuta ex qua ipꝫ quod exprimitur humidum eſt Cornelius cel.
Placenta.i.focatia a placeo .l.heuda.
P latia vel platos. i.latum.
P ladroſin gre .i .paſſio ſtomatica.ſm reumatiſmꝰ Caſ.fe.
Plāta gummi dragāti.qd ē .l.acantos.
P lanta leonis. Herba flaura.herba maura hꝫ odorem aſpalti ⁊ ē ſpēs trifoly.l.herba flaura. Diaſc. ſm arabes eſt ſpecies andachuche.
P lāta noctis.i.naſcentia et ſunt pruritus aſperitas. ⁊ bothor pue q̄ accidunt in frigore ei q eſt paſſus deſudatiōem cutis ⁊ oppillatiōem poroꝝ:⁊ bonitatem digeſtionis.
P lanta quid ē.l .rencua.
P lantifillos eſt tertia ſpecies titimalli.
P lantago qd ē.l.arnogloſa
P lantago aquatica.quid ē l.barba ſiluana.
P lantos.ideſt papinus.
Plantanos.i.dulb.Adulbium.Ste.⁊ Plantanos ē ſpēs caſſie lignee . Diaſc.
P latanus.ē herba ſic elleborus niger : vl' ſicut cataputia ſicut appet in lr̄a Elleborus ⁊ cataputia.⁊ ē aliꝰ platanus arbor p q̊ lege dulb.
P lātaniſtica.ſūt cibi aq̄ſi i ſiadi ſicut ſūt cime platani.l.cuſa.
Platāi pile.dicūt fructꝰ platani et ſūt bace ſic̄ oliue
P liſtolokia.ē q̄rta ſpēs ariſtologie. Pli.lib.zo.cap. 4.ī fi.⁊ li.z5.ca.9 . i fine.
P lati grece latium.
P latea.i. vēa nigra: vl' matrix . cōis media purpurea.
P lateos.i . arſenicum lege platociminum.
P laticoriaſis . Platicorias.ideſt dilatatō pupille Midriaſi A platis qd ē latū.cori vō pupilla.Caſ.fe.Demoſte.
P latociminū ē dcm̄ latum ciminū.⁊ ē pſilium montanū vel ſiſeleos vl' ſilermōtanū.platos eniꝫ ē latum ⁊ ciminum . Naꝫ dicitur ciminū ruſticoruꝫ. Itē a platos dr̄ arſenicū plateos.i.qd ī latas laminas diuidi pōt et homi plata.i.latū os.
P latofilos.i7.ſpēs titimali.Diaſco.
Platoſelmon gre.i.aplaſtꝝ ⁊ eſt latum apium.
P laſma . ideſt forma:inde cataplaſma.
P lectoria ē repletio hūorū oīuꝫ intra vaſa.ca. cochimia ē repletio vniꝰ ⁊ potiſſime extra.
P lectoricꝰ . Plectoricos.i. plenus vel repletus.
P legi. vl' pligi.gre.i. plaga. vulnus.plege.plage vulnera.
P legmos.Ste.i. lenticula amara.
P leton.gre.plethon.i . plenus.Caſ.fe.
P leura grece.ideſt latere i de pleureticus.
P leuros gre.i.latꝰ vl' coſta Pleure coſte latera.
P lexim.gre.Demo.animi. turbationem turborem.
P licina.i.vecia ⁊ eſt ſemen
P litine.ideſt tilia arbor.
P lūbata.ē quoddā vnguētū quo vtūtur mulieres ad mundificādā faciem ex ſepo argento viuo ceruſa ⁊ plūbo factum.
P lūbū quid ē.l.baſas.
P lūbū vſtū qd eſt.l. molibdena. Pli.li.z5.cap.ii.ante medium.
P neu gre.ſpiro.pneo flo .
P neuma ſpūs vētus: ſpiramen.flatꝰ:anhelitꝰ : alitꝰ
P neumateſis pneumatoſ ideſt vētoſitas ſpūs.Ha. ad glauconē tractatu p̊. de feb. Itē Alex.ꝺ antid. ad frigidū ſtomacū . Itē Oribaſiꝰ ca.ꝺ pnoſtſcis.
P neumon.i.pulmo.ide peripneumōia qd nos corrupte piplomoniā dicimꝰ.
P neuſis. i. ſpiramen.pneuſe:ſpirare: flare anelare.
P odagra gre. dcā a podos quod eſt pes inde podagros podagricus .podes pedes.
Podagra.poderota.i.pederota vocat̄ cuſcute eo q ſerpendo necat linum .
P olēta vbicūqꝫ in antiqua trāſlatiōe.Diaſ. inuenit̄ apd Sera .codē loco hr̄ ſanich.
Poliarciraton.i.medicamē ꝯpoſitū ex pluribꝰ pricipalibus ſpeciebus
P oliarchion. ideſt pluriuꝫ princeps.
P olemonia . Polimonia. Aly fileteriā a certamie regum inuentā. Pli. lib. z5.ca.6.Diaſ.Hali.

Ca.CCCCCLXXVII.

Policaria

lati.grece.coniza.coniſia.arabi.gafit. DIAS.ca.ꝺ coriza.alia ē maior atqꝫ odore grauior:alia pua ⁊ odore iocūda.iter has alia eſt media ḡuioris odoris:q̄ꝝ pria appellata ē coniza lata ſiue vanitis vl' vt latini armētal'. Itē zꝰ vocat̄ ēt labanotl ſiue vt latini pix maria: vl' ſiriſcaris. Media appellat̄ ēt coniza ceſaleos ſiue vt latini thimꝰ mior . Maior āt ⁊ minor coniza hn̄t folia ſilīa oliue:ſꝫ aſpa ⁊ piguia ⁊ viſcoſa:minoris vō folia odorata ſūt maioris grauis odoris q̄ ēt ī fruti ce maior ē v̄ga maioris ē lōgitudīs cubitl duobꝰ.mior vō vniꝰ pedis lōgitudīe porrecta ē florē fragilē mellinū hn̄s colorē ⁊ amarū saporē:⁊ cū floruit velut capillos facit radix ē illi iutilis. GALIE.7ſim.phar.ca.coniza taꝫ maior q̄ꝫ mior ſilīs ſūt ꝯplexiōis ⁊ v̄tutl ī guſtu qdē acres et amare appentes calefaciūt valde apte:fructuoſa ē plāta. Eſt āt ⁊ zª ſpēs policarie ī hūidioribꝰ locl naſcens fetidior ābabꝰ ⁊ debilior:ſꝫ due prie dicte ca.ſūt.⁊ ſic.ī zº. POSSE.DIA.Ois fructꝰ eiꝰ cū folyꝫ ſuis fumigio adhibita. ⁊ ſuppoſita venēa lōgiꝰ arcet aq̄ eiꝰ ſpāſa pulices necat.folia ipiꝰ ī cataplaſmatibꝰ adhibita morſus venēatos mitigat:vulneribꝰ ⁊ puſtul' medicāt̄ flores eiꝰ:⁊ folia cū vino bibita mēſtruis iperāt aborſū faciūt. vrinā ꝓuocāt tortionibꝰ ſbueniūt hictericl hn̄ adhibēt̄:cū aceto bibita epilēticis p̄ſtāt effcm̄:elixatura vō coꝝ fomēto adhibita cās matricis ꝯponet:ſuccꝰ eiꝰ ſuppoſitꝰ aborſū fac̄:oleo mixta ⁊ puncta tuta corpa ꝯ frigora ſuat:mior vō ipoſita ⁊ cataplaſmatibꝰ adhibita dolorem capitl mitigat:media vō coniza haſtā groſſā hꝫ leuia folia.⁊ paulo maiora:maior vō nō piguia:nec maiora hꝫ folia ſꝫ grauē iactātia odorē guſtū ſuauē ⁊ iutilē oībꝰ:vipas ⁊ ſpētes fugat ⁊ vulue vitia remediat:maior ⁊ mior coniza calefac̄ ⁊ ꝺſiccat.decocta igr̄ in oleo ad piodos febriū ⁊ typos ⁊ malicioſos rigores perūcta fac̄ flos cū folyꝫ ī vīo potatꝰ fetꝰ exhit ⁊ vehementer mēſtrua purgat. GALIE .ſi qs folia cū mollibꝰ ramuſcul' appoſuerit alicui ptic'e ſiue ꝺcoquēs oleo vtat̄ ea . vr̄ āt rigoꝝ q ſꝫ piodū alleuiatiuū hꝰ oleū:flores āt coꝝ ſilis v̄tutis ſūt q̊ circa qdē ⁊ hoc cū folyꝫ terētes oleo ꝓpināt gr̄a mouēdi mēſtrua violēter ⁊ educendi embriones.

P olicarpos. Poligonia. ideſt multifructus. Diaſcorides.
P oliconias. Diaſc. folia habet ſimilia eruzonio.ideſt eruce ⁊ eſt herba quā ignoro.
P olicriſton.ideſt valde bonum.
P olilifon.ideſt multoruꝫ foliorum :⁊ ſic vocatur a Diaſc. prima ſpecies trifoly quā latini odoratū trifoliū dicūt.
P oligalon haſtā hꝫ lōgā duobꝰ palmis folia lēticule ſimilia guſtu ſtiptica q̄ bibita lac mulieribꝰ fac̄ creſcer̄ Dia.
P oliganon.herba eſt quam ignoro. (Poligon.
P oligonos.i.fecūdum vel multi ſeminis. vel multorum geniculoꝝ vel angulorum. Naꝫ.goni.i.genu p ypſilon.
P oligonia a goni qd ē genu.nam multigeniculatā ⁊ cētūnodiā vocāt.ſeu a goni qd ē ſemē. Nā Diaſ.policarpos vocari dicit:qd magis ē credēdū.hec ſanguinaria ⁊ corrigiola a multis vocat̄:⁊ ē quā v̄gaꝫ paſtoris arabes vocant vt pꝫ p ꝯcordiā. DIASCO.ca.ꝺ poligonos. Aui. ⁊ Sera.ca.de v̄ga paſtoris. Et idē Diaſ. Poligonos maſculus herba ē v̄gas hn̄s teneras moles ⁊ multū nodoſas ⁊ expāſas ſup terrā ſicut agroſtis.folia hꝫ rute ſilīa ſꝫ oblōga ⁊ molliora:⁊ ſemen ī folyꝫ ſingulis.vn̄ ⁊ maſculus dcā eſt. flos ē illi albus ⁊ feniceus.
P oligonos vō femīa frutex ē vnā v̄gā hn̄s mollē ⁊ cānoſam ſpiſſā ⁊ nodoſam ī qbꝰ nodis folia ſūt pini ſilīa. radix ē illi iutilis naſcit̄ locl humidis ⁊c̄. PLINIVS.li. z7.ca.iz.poſt p̄nm poligonū greci vocant.quā nos ſanguinariā.nō attollit̄ a folyꝫ terra.rure ſemē graminis q plura gn̄a poligoni faciūt hunc marē intelligi nolunt appellanteqꝫ a multitudīe ſeis : aut denſitate fructicis. Aly poligonon a frequētia geniculoꝝ. Stepha.in ſinonimis . poligonos.i.v̄ga paſtoris.u. p i.ſcripſit vt aſſueuit:⁊ in kirānida poligonos.i.corrigiola multigōia. Aly vō camerzillom dicūt.
P olignemon. Diaſco.frutex eſt ſarmentoſa ⁊ cetera.
P olimas.ideſt boliſmus.
P olimigmaton. i . medicamen ex pluribꝰ mixtum. PAVLVS.ca . de hydropiſi:⁊ ē dcm̄ plurime mixture;nā migma grece mixtura.
P oliminon alſine . Diaſco. ideſt paritaria.
P olina. Polines.i .ſubtilis farina cuiuſcūqꝫ grani.
P olion Diaſ.Sera.i .poliū arabice cabade.
P oliomela.ieraclea.
P oliomenon.i.paritaria.
P olipis ē multipes . polipꝰ piſcis:⁊ ē pulpus piſcis.
Polippus ē tumor p̄ter naturā q in naribus fit ſilīs ſm ſubaꝫ polipodos carni.i.carni illiꝰ piſcis q dr̄ polipus ⁊ latine vocatur pulpas.
P olipodiū arabice biſbigi. dictū ad ſilītudinem fragelloꝝ polipi piſcis ī eminentyꝫ q̄ ſūt ī ipis fragellis ſeu pedibꝰ ſi pedes dici pōt. Nam a radicibus polipody ſūt ſilēs eminētie.vn̄ polipodiū q̄ſi poli pi pes.i.dipteris. Diaſco. Hypo.filichinū. Pli.lib. z6.ca.8.an̄ medium.
P oliricon gre. i.multarum radicū q̄re filix ſic vocatur a Diaſ.ca.de dipterl. ⁊ ſic ēt ſm Pliniū li . z5. ca.5.vocat̄ elleborus niger a qbuſdā:⁊ ſm alios ē vna ſpēs ariſtologie p̄ter duas notas.ſm alios ē dipteris.i .elleborus.
Polirizona. PLINIVS. lib.z5.ca.9.pꝰ mediū herba ē hn̄s folia ſilīa mirr̄ ⁊ radices multas.
P oliſāthemum.i.botrochion.⁊ ē dcm̄ plurimorum floꝝ. Plinꝰ li.z7. ca.iz. poſt p̄ncipium.
P oliſis.poluſis.qd ē.l.vlcꝰ
P olitricon Adiantū gallitricon. Dia. ē dcm̄ mltarū comaꝝ.nā gre.trix coma dr̄.⁊ ē herba cꝰ folia ī vno ſubtili ſtipite ordiatim poſita ſunt rotunda ſicut folia capilli venerl orit̄ in locis humectis cꝰ ꝯplexio ⁊ virtus ſm Pliniū ē ſicut capillus veneris.li.z5.ca.9.vltra mem.
P olicum.ideſt pua ſtarna.
P olitrophia.i.multū nutrientia.oligotrophia cꝯ.i. parum nutrientia. oriba ſius a polis qd ē mltū vl' plurimum.
P olium. quid eſt.l.bakade Pli.li.zi.ca.7.in fine.
P olium marinū.ideſt barba iouis.l.bakade.
P olomonion . i. celidonia.
P olominon.i.mentaſtruꝫ.
P olus.i.dolor qui fertur ī membro propter laborē
P oluſarch.ideſt afronituꝫ
P oma de ſeni.ideſt de hieruſalem ⁊ ſunt pruna damaſcena.
P omum quando ſimpliciter ponitur eſt malum.l. maluꝫ. ſed quando ponitur cum determinatiōe eſt illud ad quod trahit̄ per determinationeꝫ vt pomum citrinum . ideſt citrum.pomum arantie ideſt citrangulum ⁊c̄.
P omum aque.i.citrinū.
P omum athomatiū . ideſt ciminum ethiopium.
P omuꝫ arantie.ideſt citriangulum vel citromilū.
P omū citrinum.i .citrum.
P omum cithonium . quid eſt.l.cuſa.
P omum paradiſi. quid eſt .l.malum.
Pomū terre.quid ē.l .butarmarien.
P omelia pomelites qd ē.l. ydromel. Pali.
P omelido qd ē.l.zaroz.
P omelarſich.ideſt auena.
P omerac.i.agrifolium.
P omfoligos . Pomfolix . qd ē.l. Abaiſir .⁊ pōfolix
P omiliones.ideſt nani.
P oma grece potus potio, pomata vō potiones.

Capitulum. CCCCCLXXVIII.

Ponfolix.

ſcribit grecus : ſed ponfolix profert. ſic vocatur eo q ſunt ampuloſa. Naꝫ ponfolix grece eſt ampulla. Ponfolingues ampulle et eſt ponfolix ſiue ponfolingos tutia vera leuiſſima volatilis ⁊ alba quam Auicenna laudat vide capitulum de ponfolix apud Diaſcorideꝫ cuꝫ capitulo de tucia.apud Auicen. ⁊ Serapio. que ideꝫ ſunt;et eſt fuligo que eleuatur adherens tecto fornacis quando extinguitur es et fit auricalcum quod vocatur apud Diaſcori. in antiqua tranſlatione es vſtum.et eſt ex ſubſtantia eris ⁊ lapidis calaminaris qui dicitur climia ara.et cadimia grece quo lapide tingitur es : ſublimatur enim vi ignis et quod ſubtilius leuiuſqꝫ eſt tecto fornacis adheret ⁊ vocatur ponfolix et ara. tutia.quod autem ex eo fumo eleuato groſſius eſt nō potens eleuari intantum q adhereat tecto propter grauitatem ſui et denſitatem deſcendit ad inferiora fornacis vel adheret parietibus et vocatur a Diaſcoride ſpodium.fit etiam ſine ere ſola ſublimatione ipſius lapidis . Eſt alia ſpecies tutie que alexādrina vocatur ſimilis corticibꝰ arborum intus lenis extra botruoſa granis facta vbi multum fit auricalchi ex eleuatione ipſius fauille circa fornulas terreas que ob hoc fornacibus ſuſpēduntur adherēs denſatur que quidem fit ex fumo cuiuſdam lapidis probaturqꝫ quia artifices auricalchi ex illa bonum aurichalchum faciūt eo modo fit ſicut ex calamiari lapide. DIASCORIDES ⁊ Plinius conueniunt in modo generationis ponfolix. PLINIVS. libro trigeſimoquarto capipitulo deciotertio in principio de his ⁊ de alys que in hoc opere generantur in erarys inquit inueniuntur que vocant ponfoligon ⁊ ſpodion differentia q ponfolix lotura paratur ſpodios illota eſt . Aliqui quod eſt candidum leuiſſimumqꝫ ponfoligon dixerunt : et eſſe eris ⁊ cadamie fauillam : ſpodion nigriorem ponderoſioremqꝫ eſſe deraſum parietibus fornacium mixtus ſint illis aliquando et carbonibus hec aceto perfuſa odorem eris parat et ſi tangatur lingua saporem habet horridum conuenitqꝫ oculorum medicaminibus quibuſcunqꝫ vitys occurrens et ad omnia ad que ſpodium.hoc ſolum diſtat q huius elatior vis eſt.additur et in emplaſtris quibus lenis querit̄ refrigeratio et ſiccatio . vtilior ad omnia que vīo lota eſt ſpodios ciPria optima eſt:fit autem liqueſcentibus cadimia ⁊ erario lapide que leuiſſime efflatur ⁊ ocius euo

ponfolix greç. Ampulla
Tucia vsus fu
climia cadimia
Spodiū

polypodium filicula
polyricon filix
polytrophia olotrophia

latiꝗ ex fornacibus ⁊ tectibꝰ adhereſcit a fuligine diſtans candore. Qđ vͦ minus cãdidum ex ea immature fornacis argumentum eſt. hoc quidam pomfoligon vocant: qđ vͦ rubicundius ex his inuenitur acutiorem viꝫ habẽs exulcerat adeo: vt cum lauatur ſi oculos attingat excecat. Eſt et mellini coloris ſpodios ĩ quo plurimũ eris intelligit᷑. ſed quodcunqꝫ genus lauando fit vtilius. fit inquit: ⁊ in argẽti fornacibꝰ ſpodiũ qđ vocãt laurioni: vtiliſſima autẽ oculis confirmatur que fit in artarijs ⁊c. has puto quas cadimias argenti ⁊ auri vocat Auic. de q̃bus ſupra. Item auri ſpodion vocant cinerem fici vel caprifici vel foliorũ mirti cum tenerrimis ramorũ partibus vel oleaſtri vel citonij mali vel lentiſci. Item ex moris imaturꝭ. ideſt cãdidis in ſole arefactus vel ⁊ buxi choma: aut rubi: aut terebinthi vel oenantis: thaurini quoqꝫ gluctinis aut lintheorum cinerem ſilr̃ pollere ĩuentum eſt. vruntur oĩa crudo fictili in fornacibus donec figulina percoquatur: ⁊ iteruꝫ in erarijs officinis ⁊ ſmegma fit iam liquato ere ⁊ percocta additur carbonibus paulatimqꝫ accenſis. ac repẽte vehemẽtiori flatu expuit᷑ eris pala quedam ſolum quo excipiatur ſtratum eẽ debet. maxilli ab ea diſcernitur aqua in hiſdẽ officinis diſfrigen vocant greci ab eo ꝙ bis torreat: cuius origo triplex. fieri eni dr̃ ex lapide pirite cremato in caminis donec excoquatur ĩ rubricam: fit ⁊ in cipro ex luto cuiuſdam ſpecꝰ arefacto prius mox paulatim circũdati ſarmentis. tertio mõ fit in fornacibus eris fece ſubſidẽte. differẽtia ẽ ꝙ es ip̃m ĩ catinis defluit ſcoria extra fornaces. flos ſupernatat diſfriges remanet. Quidã tradũt globos lapidis ĩ fornacibus qui coquũtur ferruntinari circa hec es feruere: ip̃m vero nõ percoq̃tur niſi tranſlatum in alia fornace. ⁊ eſſe modũ quendã materie. Quidã id materie qui perexcocto ſuperſit diſfregia vocant ⁊ cetera. habetur ex his ꝙ põfolix ⁊ ſpodion ſunt idẽ qđ tutia. Itẽ Alexander facit collirium ad debilitatem viſus ſenum ex ponfoligo non lota balſamo vino ⁊ melle cui ſimile ſcribit Aui. in quo loco ponfolix ſcribit tutiaꝫ. Itẽ Stephanus ĩ ſinonimis põfolix. i. tutia. l. abaiſir.

P oniſa. i. auena.
P ontica. Stephanus bordacha ⁊ ẽ auellana et alibi curua pontica ſcribit.
P onticus ſapor quid ẽ. l. auſtera.

¶ Capitulum. CCCCCLXXIX.

Populus arbor duas ſpẽs habet. vnde Diaſcor. duo facit capitula. vnũ ſic incipit. Populus quã leuce dicũt ⁊ cetera. Aliud ſic. igiros. i. populꝰ arbor quã alij leuce vocant ⁊ cetera. in fine capituli. perhibẽt ingt aliq arboris eius lachrymũ in rodanuꝫ diſtillatũ ſuccinuꝫ facere. i. karabe ⁊c. AVICEN. ſilr̃ duo fac̃ capitula vnũ qđ incipit. haur. romanum volens dicere agiros. vt Diaſco. dicit. aliud a kiroſa. vt ſupra in haur. PLI. li.16. capi.24. tria genera populi facit alba nigra ⁊ que libica vocat nũma folio ac nigerrima. alba folio bicolor ſuperne candidans: ĩferiori pte viridi. hinc nigra que inuenta circinate rotũditatis. folia ſunt vetuſtiora in angulos exeunt econtrario edere anguloſa rotundantur.

P oraſtol. i. bdelliuꝫ. Paraſtol. idem
P orcaſtrus. i. porcꝰ caſtus.
P orcelliones qd ſunt. l. guada. harua. Dia.
P orcus eſt aĩal ſatis notuꝫ cuiꝰ carnes ſm Hali. ſunt ſatis ſil̃es ĩ colore ⁊ ſapore carnibus humãis ⁊ pedes eius conferũt cõualeſcẽtibus. ſunt eni frigidi ⁊ humi. ſicut inuenies i. l. latamie.
P orch. Porechi. i. affodillꝰ.
P ori. ſunt foramina tam cutis q̃ oĩum mẽbrorũ minuta vix vel minime viſui apparẽtia. dicũtur tamẽ ⁊ ipſa patentia foramina pori. vt auriũ a paulo capitulo de egritudinibꝰ aurium ⁊ oĩa alia largo modo ſumpta. pori ẽt dicuntur tuberoſe duricies iuncturarũ arteticoruꝫ que ⁊ lapidationes dicunt᷑ vt Pau. caº de artetica ⁊ podagra. Herodius ẽt porũ in eqs vocat quod ſuper oſſum vulgo dicitur.
P origo. gre. lepida morbꝰ.
P ori vrtides ideſt vene vrtides.
P orne. i. plantago.
P orpilis. i. propoleos.
P oroſarch. i. perforata.
P orfira marina. quid eſt. l. Oſtracoꝝ. Sadeſũ. ſtc. limacia vl̃ purpura gre.
P orta. i. vena que oritur a parte concaua epatis ⁊ ẽ vena que oritur ĩ gibbo epatis.
P ortallaca. i. portula.
P ortamos. i. ſternutatõ.
P ortulaca qd eſt. l. haſdane. bachalachancha ara. gre. andragni.
P ortulaca marina habens lac. quid eſt. l. alfarſagi.
P orus ſarcodes. dr̃ ligamẽtum a natura fcm̃ vl̃ creatũ ad ꝯnectenda capita fractorũ oſſium: ⁊ eſt eiꝰ expoſitio duricies carnea. Nã ſarchos gre. caro ſilr̃. ⁊ kireas kreas
P orrũ. ꝓ herba. l. Curat. ꝓ morbo. l. verruca.
P oſtarimi. Poſarum. Oribaſius ſic ĩquit vocat hypocras cũ vna egritudo in aliã tranſmutatur: vt cum ex litargia fit freneſis ⁊ econtra.
P oſces. Poſes. Poſtas grece. i. ordeolũ oculoꝝ. Ha. 4º memiri. ca.5º.
P oſer. gre. potꝰ potio. bibitio. poſis. gre.
P oſtdactili. ſunt dactili humidiſſimi q cũ nõ ſtatim comedũtur diſſoluunt᷑ ⁊ fiunt quaſi mel.
P oſtrigmenũ. i. fluxus ĩ renibus vt ĩ alexandro.
P otameos gre. fluuialis.
P otamos gre. i. fluuius.
P oteiſis. i. çinçania.
P otentilla amãtilla. fu. valeriana. idem.
P oteon. gre. i. ſuppoſitoriũ.
P otamograton. Dia. folia hꝫ bete ſilia ⁊c.

¶ Capl̃m CCCCCLXXX.

Pothab. ara. lat. dactili. SERA. libro aggre. capitulo pothab. auc. Raſ. calefaciunt et generant ſanguinem groſſum ⁊ conuertuntur cito ad coleram ⁊ ſunt mali illis quorum complexio eſt ca. ⁊ epar cali. ⁊ cui cito euenit ſola ſquinantia hothorculla ⁊ opilatio in epate ⁊ ſplene ⁊ deteriores ex eis ſunt magni ⁊ dulciores: ⁊ non ſunt aliquo modo conuenientes illis qui ſũt ca. complexionis: illi autẽ q non ſunt ca. complexionis ⁊ nõ ſunt debilis neceſſe impinguantur ex eis: ⁊ dactili qui vocãtur hairon vel heyren ſunt meliores omnibus quoruꝫ color eſt citrinus ⁊ rubeus vt appet ĩ. l. heiron. GALIE. ĩ ſcđo de edulijs capitulo de fructu palmaruꝫ. q̃daꝫ ex dactilis ſicciores ſunt ⁊ ſtipticantes: vt egiptij. q̃dam autẽ molles ⁊ humidi ⁊ dulces ſicut q vocantur heyron vl̃ kanochi. optimi aũt iſti naſcuntur ſm paleſtinam ſiue in Jerico. Intermedij aũt amborũ dictorum generũ ſunt oẽs alij dactili. ſunt autem indigeſtibiles ⁊ grauatiui capitis. Nam oẽs dactili ĩdigeſtibiles ſunt ⁊ capitis leſiui amplıores comeſti. qui autem ab iſtis diſtribuitur ĩ corpore chimus groſſus ſemper ẽ: habet autem aliqđ viſcoſum quando dactilus fuerit vnctuoſus quãdo autẽ tali chimo dulcedo admiſcetur celerrime q̃deꝫ ab ipſo epar obſtruitur. leditur autẽ ⁊ flegmonizans ⁊ turgeſcens ſumme ab edulio ipſoꝝ. conuenienter autẽ ⁊ epar ⁊ ſplen opilantur ⁊ leduntur. multo autem magis ledunt virides dactili ad oĩa paulo ampliores comeſti. palam. igitur ꝙ calidioreꝫ hẽnt chimum qui dulces. frigidiorẽ autem qui ſtiptici ſed iflãmatione nocent ⁊ ĩplent virides dactili ſicut ficus: eandẽ enim ꝓportionem habent ficus virides ad ſiccas quã virides dactili ad alios. In non valde vero calidis locis nõ maturantur perfecte dactili vt ad reponendũ fiãt vtiles ⁊ ꝓpter hoc cocti. virides comedere ipſos crudiſqꝫ humoribus replentur ⁊ rigoribus difficulter calefactibilibꝰ capiuntur ⁊ ſm epar opilationes habent pro arbore eiꝰ. l. nakale. Rabi moyſes. dactili generãt dolorẽ capitis opilãt epar apoſtemant caput ⁊ emorroydas creãt: de oſſe eiꝰ. l. Nakala. Auerroys. 5º colliget. dactilanum. i. arbor dactili cum fructu ⁊ floribus omnes partes ipſius ſtipticitatem magnã habent: ſed fructus eius cum eſt maturus aliquã habet ſtipticitatẽ. Cortices vero arboris p̃dicti maiorem habent ſtipticitatẽ alijs partibus ipſius.

P otiliõ. i. vinũ onfancinũ: ⁊ ẽ de vuis ñ hñ maturꝭ.
P otireton ſpẽs ſpine. Hali.
P otireton. Diaſcor. aut frinideo aut emera ⁊c.
P ragma res negociũ pragmaſiſis rerum natura.
P ractikos. praticꝰ venalis empticiꝰ ꝯducticiꝰ exactꝰ
P ramos. i. ylex ſil̃is q̃rcui.
P raſſine. ideſt flos cipri.
P raton. gre. agens faciens operans. (Dia.
P raſter. i. dipſas ſerpens
P raſſina col̃a dcã a colore foliorum porri. Caſſi. fe.
P raſſon. gre. poꝝ praſſon kartõ poꝝ ſectiuũ praſſon kſaloten poꝝ capitatũ.
P raſſa. gre. porri.
P raſſis. i. operatio. ide practica. i. operatiua.
P raſſimi vide. i. flos eris.
P raſſinꝰ color. i. vidiſſimꝰ.
P raſſiũ. i. marrubiũ. ꝓ q̃. l. faraſiõ. Eſt aliud praſſiũ qđ dr̃ nigrũ vel ſilueſtre vl̃ marrubiaſtrũ vl̃ marrubiũ nigrum. ꝓ q̃. l. marrubiaſtrũ. Pli. li.20. cap.22. poſt p̃ncipium.
P raſmon. i. creta viridis.
P raſſũ. i. ſucci porri viriditas.
P ratum: ideſt cot.
P recochia. i. fructus q vocantur corula.
P recoq pſica ſũt añpſica ⁊ ſunt corula. gre. precoq̃. ara. mixmix hrecoqua.
P recordia. PLI. li.30. ca.3º. poſt p̃nm. exta hoĩs ob ĩferiorẽ viſceꝝ ptẽ ſeparant᷑ mẽbrana q̃ p̃cordia appellant: qr a corde pretenditur.
P refrigmenũ. Alexãder ĩ potõibus ⁊ añdotis adepto ſine aut prefrigmeni. i. praſſati frixi.
P reiris. Preicteris. i. ſilex
P reluna. i. q̃daꝫ ſuperfluitas piloſa. ſicut apparet in folijs os mundi.
P raſſia: ideſt arthemiſia.
P reterauditio. i. qñ aures audiunt aliud q̃ꝫ debẽt.
P reteruiſio. i. quãdo viſus videt aliud q̃ꝫ debet.
P riapiſmus. eſt qñ mẽbrũ virile auget᷑ ſꝫ tres dimenſiones ⁊ p̃apiſmus ẽ ſpecies ſatirionis.
P riapiſton: ideſt ſatirion.
P rimula veris paſſerella. herba paraliſis ideꝫ. Eſt alia p̃mula v̾is q̃ alio nomie vocat᷑ lauãdula cuiꝰ flores ſũt ſic̃ camomille. ca. ⁊ ſic. ĩ ſi. ſcđi. cõfortat matricẽ. ⁊ p̃ma ſpẽs ẽ verior primula veris.
P rinos. Prinꝰ. Diaſ. i. ylex arbor ſpecies quercus.
P riſina. i. ĩflegmatio cõporis vel ĩflatio ⁊ ẽ yppoſarca vel yporiſmos.
P rionitos ẽ medicia ad lapidem. Paulus.
P rofites gre. prima tunica oculi. l. pterigia.
P roſarches. quid eſt. l. prerigion.
P roſopida. qđ ẽ. l. arction.
P rouinca herba dicta a q̃buſdam frinica.
P robaton. ꝓuaton. i. ouis.
P rocatartica cã. i. p̃mitiua q̃. s. ab extriſecus venit a pro qđ eſt ꝓcul. ⁊ catarõ qđ eſt fluor q̃ſi de procul fluens.
P roceterac. i. pes colũbinꝰ
P rocon. maldacõ. i. bdeliũ Pli. li.12. ca.9.
P rofilecterõ. dr̃ cã p̃ſeruatiua a ꝓ qđ ẽ ꝓcul ⁊ philecteron qđ ẽ cuſtodire: quia procul cuſtoditiua.
P rofluuium. i. fluxus ſanguinis menſtrui.
P roficꝰ. i. ficus ſilueſtris.
P rofiliaticõ. Profilaticon. i. cuſtoditiuũ p̃ſeruatiũ.
P rogeuma. i. cibꝰ añ prandium ſumptus lenitiuus ſolutiuus.
P robis. i. ſputum. ide omothois. i. ſanguineũ ſputũ.
P robiſalidos. i. alkekengi.
P rolce: ideſt vlmus.
P rolicocitoron. i. aconitũ.
P rontuarium: ideſt cellarium vel cella.
P ronoſticos. preuiſio precognitio. i. pronoſticꝰ. nã gnoſtica. i. ſenſibilia.
P roniſtoſus. Demoſtenes ẽ ingt ꝓminẽtia oculi cadẽtis ex paraliſi ꝯtingẽs flenti ex magno dolore proptoſis.

¶ Capl̃m. CCCCCLXXX.

Propoleos . i. ceropica: ſed falſo. nã ꝓpoleos ẽ ſm quoſdã illud mellatuꝫ qđ p̃us ab apibus ponit᷑ ⁊ nõ fauũ. Aliquãdo ĩuenit᷑ in folijs ſilicis vel apij ⁊ dr̃ cera virgo. aliqui dicunt ꝙ eſt p̃ma fabrica apum ſine melle: ſed Diaſco. dicit: ꝙ cera ꝓpoleos ẽ cera ĩuenta in vaſe apum vbi apes corpus fricant. hoc eſt ſine melle. Alij dicũt ꝓpoleos. i. mũ. ⁊ eſt fex aluearis apuꝫ vbi apes ꝓiciunt ſuas ſuperfluitates ⁊ eſt calidior ipſa cera magne virtutis in attrahendo a profundo corporis. vide capl̃m de cera propoleos apud Diaſc. cũ capl̃o de mũ. apud Sera. i. cera. Stephanꝰ ꝓpoleos ſordes vaſoꝝ apũ. AVICENNA. vocat ipſaꝫ mũ. Serap̃. ſedium. l. Cera propoleos.

P ropoma. gre. Alexã. capº. de epileſia. oꝫ ingt ex aq̃ cal̃a accipe ꝓpoma q̃le ẽ abſinthiatũ aut cõdituꝫ. Itẽ ĩfra ꝓpoma raro ſũt accipiẽda p̃ter abſinthiatũ ⁊ vinũ bonũ. Itẽ capi. de hydropiſi. de vino eorum vbi ponit confectionem. ꝓpoma. gre. potio.
P roſerpinata poligonia. i. cẽtũnodia. Pli. li.27. caº. 12. verſus ſi. Corrigiola. Chriſtoforus.
P roſenectica cã. i. ꝯiuncta vt ĩ Alex. ĩ dolore capitꝭ
P roſimin. i. fermentum.
P roſopus: ideſt bardanꝰ.
P roſilaticõ. i. p̃ſeruatiuuꝫ. ꝓfilaticõ ideꝫ. i. cuſtoditiuũ. Alexan. capitl̃o de cura epilenſie.
P roſitalmia vl̃ piſotalmia vel ꝓtalmia. gre. ſcabroſitas oculoꝝ. Alexã. cap. de collirijs ad viſum. ꝓpoſitalmia cyrotalmia.
P roſtotãos ẽ ſpaſmus qñ in p̃ore ꝛẽdũt᷑ pte corpis vt ſe flecti neq̃ant. Pau.
P rothea: ideſt nympha.
P rothiotoſis ſiue ꝓthoſis eſt oculoruꝫ ex nimio tumore ꝓueniens caſus vt etiam vix palpebre attingant ipſaꝫ: vt ĩ Oribaſio.
P rothoſis. gre. Pau. eſt ruptio rogede tunice oculi. i. vuee ex cõeſtiõe vl̃ ruptura cornee. Caſ. fe. Demoſt. Elus. Stafiloma. Theodo. Priſcia.
P rotena. qđ ẽ. l. abrotanũ.
P rotorobõ. i. peõia. Diaſc.
P rotopas. gre. dr̃ qđdã vinũ creticũ qđ fit ex vuis ĩ vite paſſatis poſtea expreſſis ⁊ eſt dulce vocat᷑ triptos. (vrie.
P rouocatiuũ. i. eductiuuꝫ
P roygumena: ideſt antecedens cauſa ⁊ corporea.
P runa: ideſt ignis pſicus.
P runa. quid eſt. l. guas.
P ſaromos. gre. arena.
P ſamiſmis: ideſt ſepultura in arena. Paulus.
P ſauſis grece tactus pſao tango.
P ſeudodiptamũ. qđ ẽ Plinius. libº.25. capl̃o.8. circa medium.
P ſeudoſelinum. Diaſco. i. pentafilon.
P ſeudobumõ. qđ ẽ Plini. lib.24. capl̃o.16. circa ſi. Diaſcorides.
P ſigia. i. ſtorax liquida.
P ſix grece nuca.
P ſairos: ideſt duros.
P ſaros: ideſt ſturnus auis
P ſcobos. gre. ideſt frigus. Pſcithos idem.
P ſichi. gre. pſiche. i. anima Pſegma. i. flos eris.
P ſichy. Pſinichy. i. ceruſa
P ſicotifron: ideſt vectõica
P ſidia: ideſt flos mali granati vel cortex.
P ſidratia ſiue exantima. Alexã. ſũt puſtule parue eminẽtes in cute capitis plene humiditate. aliqñ vͦ ſidratia ſcribit᷑. Ha. li. ĩ facile acq̃ſibilibꝰ. ca.5º.
P ſidraciõ. Demoſt. ẽ ingt peſſima extãtia alta eruptiõe ẽ ꝯſcripta cũ rubore ſepe ĩ albis ptibꝰ p̃me tunice oculi conſtituta ⁊ magis angulis vicina alta eruptiõe vel diuiſura ꝑcuſſa aut ĩciſura effecta
P ſilitis: ideſt policaria.
P ſilliuꝫ quid eſt. l. bazarachona ſemen camphore eo ꝙ ſeruet᷑ in ipſo. Chriſtophorus de honeſtis.
P ſillium montanum. Pſiller mõtanũ. ſiſeleos idẽ.
P ſilla. i. pulex. inde pſiliuꝫ dictum: eo ꝙ ſemen eius pulicibꝰ ſimilat᷑. Demoſtenes. cap. de obtalmia.

Theodorus Priſcianus ⁊ alij plures antiq ipſam herbā pulicariā dicebāt. DIASCORI. vocat ipſaꝫ pſillion. l. azaracho na groſalion criſtaliō ſiculi dicunt aut quinomelam ⁊c̄.

P ſillos. i. pulex. Galienus. caplo̊ de auripigmento.

P ſilotruꝫ. eſt quoddā vnguentum depilatorium lati. dictum cauteriuꝫ. l. barnech. ⁊ pſilotrum ſimiliter dicitur vit̄l alba vt apparet in. l. feſera.

P ſimichiā. pſimichuꝫ. i. ceruſa plumbi pſimithion.

P ſomion. Pſomos. gre. i. bucella panis.

P ſora. i. ſcabies vel aſperitas cutis cū pruritu ⁊ ſq̄mis. Plini. impetiginē ⁊ ſcabiē quā pſoraꝫ ⁊ lichenas vocant ⁊c̄.

P ſoas. gre. lūb⁹. pſoa lūbi.

Capitulum. CCCCCLXXXI.

Pſori eſt quedā ſpecies vitrioli quā Auicē. pſuriaꝫ vocat. Demoſtenes pſoricū qd̄ nos ſcabrum dicimus. Cornelius celſus per ſe nulla medicina eſt q̄ pſoricuꝫ nomineᵗ: ſed calcitidis aliqd cum dimidio cadimie plus ⁊ aceto ſimul ↄteriᵗ id qd̄ in vas fictile additū ⁊ ↄtectū ficulneis folijs ſub terra reponiᵗ. ſublatum poſt dies. zo. rurſus teriᵗ ⁊ ſic appellaᵗ ⁊c̄. Sera. DIASCORI. pſori quā multi putauerūt melanteriā eſſe: ſed falſuꝫ eſt: q2 ſuū genus habꝫ hoc ⁊ illa ſuū bromū habet pſori plenū vt nauſeā ꝓuocet. iuenitur in egypto libia hiſpania cipro ⁊ multis alijs locis. Melior eſt egyptius quē cuꝫ fregeris niger eſt deintus ⁊ multas habēs ꝑtuſſuras ⁊ eſt piguis. POSSE DIASCORI. ē ſtiptica guſtu ⁊ odore bromoſo plenus eſt ⁊ contrarius ſtomaco. Et eſt alterum genus qd̄ ſicut miſeos habet colorē: ſed inutile eſt virtutem ⁊ cōbuſturā ſimilē miſeos habet. Iniectus foramini dentis compeſcit dolorē. agitatos dētes ↄfortat. ſciaticos medicaᵗ ſi vino mixtus criſteri adhibeaᵗ. màculas vulneribus tollit cū aqua ſuperunctus. capillos nigros facit. Dia illa metallica in coctura virtutē hn̄t ⁊ maxime aceto ī coctura ⁊ nitro fece vini calce ⁊ ceter̄l qb⁹ vt⁹ additᵗ ī coctōe.

P ſorias. Pſoriaſis. apd̄ alexādrū eſt ſcabies veſice.

P ſorotalmia ē prurit⁹ oculoꝝ cū ꝑuo rubore ⁊ leui vlceratiōe palpebraꝝ ſine vllo lachrymarū fluore. PAVLVS. ē ingt prurit⁹ palpebre ſcabies ſalſis hūorib⁹ fcā Demo.

P ſurotiſon: ideſt vectōica.

P tarmita. ptarmicus. gre. ideſt ſternutamenta.

P tarmos. ptarmikos. Demoſte. i. ſternutatio. ptarmicon.

P tela ptella derdaruꝫ. i. vlmus arbor dirdar. arbor cimicum Auicenna.

P terea. Pteridis ptereos. i. filex. Alexā. Sercaſuꝫ apteron qd̄ ē ala. Ste. ſarachs. Sera. folia ei⁹ velut ale expanduntur.

P terigiō. i. vngula oculi vl̄ digiti. Demoſ. mēbrāula carnoſa atq3 neruoſa albula vel rubra altero ex angulo orta ſuꝑiorib⁹ ꝑtibus initiū ſumēs ſenſum ꝓgrediēs ⁊ nūc adherēs ꝑᶜ tunice quā greci ꝓfies dicūt nūc ſuꝑnatās quaꝫ proſarcho vocāt vſq3 ad circulum pupille aut ad ipſaꝫ pupillā donec impediat viſuꝫ ſepe ex vlcere añcedēti ſumit exordiuꝫ vocaᵗ aūt ptergion a ſilitudine pēnarum ⁊ eſt aliquando malignuꝫ quod greci chachoetes vocant cū turbato oculo pungentes dolōes īceſſerit. Paulus ē ſuꝑficies carnis coopiens ꝑtē vngule digiti ex panaritio vel alia cā.

P terion. i. polipodium.

P toma. gre. corp⁹ cadauer ſoma prope corpus.

P toſis. gre. ſpēs trichiaſis. i. īequalitas piloꝝ palpebrarū laxamento aut palpebra dimiſſa.

P tideon. Ptyelō. gre. i. ſputū inde emoptoica paſſio ab emo qd̄ ē ſanguis ⁊ ptideon qd̄ ē ſputū ptielon.

P tiloſos ptiloſis. PAV. eſt groſſitudo palpebraꝝ putrida rubea qbus accidit plerūq3 ⁊ pilorum defluxus.

P timoderas: ideſt tumor.

P tiriacū Raſ ī añdotario virili ī ↄfectōe mitridati minoris. exponitur ꝙ eſt filix: ſed ſi ſic eſt ptereos debet ſcribi.

P tiriaſis ſcabrū vel cantabricū acaraidē idē ⁊ ſunt furfures capitis: vt Diaſ. cap°. de ficu ⁊ de felle ſm alios ē morbus pediculoſus: vt Quintus ſerenus. capitulo ſexto.

P tiropien. Ptiropolen: id eſt abies picea.

P tiſane. gre. dn̄r q̄ ꝓꝑe fieri ſolēt ī pila: nos aūt cōiter ptiſanā vocam⁹ cibuꝫ ex ptiſanis ordeaceis factum: ab hac ptiſana dicitur maſſa ptiſanaria chilus. ſ. cib⁹ in ſtō iā digeſt⁹: eo ꝙ ptiſane ſimilis ſit.

P tiſas gre. ſpuēs. ptiſis ſputa ipſa ſputamina.

P tiſma gre. ſputū ⁊ ſaliua.

P tiſis ftiſis gre. tabes. i. ariditas macies tabo.

P ucia. quid eſt. l. puſca.

P ucida: ideſt cotula fetida

P ulegiuꝫ. Puleum. Puleiū vlicon. Blicon. Diaſc. pātagathen bledio ꝙ ſūt volātiū aīaliuꝫ flores ſui tꝑis paſcua ⁊c̄. Plini. lib. zo. ca. 14. qd̄dā ē mart̄l ⁊ eſt diptamū: qd̄dā ē regale ⁊ dr̄ gliconium ⁊ eſt illud vſuale ⁊ eſt aliud cerceruinū ⁊ ē ſerapullū. vn̄ qn̄ ſimpl̄r poniᵗ regale itelligiᵗ. l. diptamuꝫ: ſꝫ pulegiū agreſte ſm quoſdā eſt nepita. l. calamītū: ſed falſo: imo pulegium agreſte ē illud qd̄ iuenies ī. l. diptamum ſm veritatē.

P uliarbaſis. i. amomum.

P ulicaris: ideſt pſillium.

P ulicarpos: ideſt muſcata.

P ulmētum. i. ius cibale vt amigdalarum ptiſana.

P ulmo. quid eſt. l. kich.

P ulmōaria herba eſt ſatis minuta folia mollia habēs ⁊ q̄ſi formā pulmōis in locis humidis naſcēs quā qdā pepanū vocant.

P uluis. bugie. i. puluis d̄ radice arboris berberi.

P uluis cameli eſt quidam puluis albus qui remouetur a dorſo cameli: qn̄ tergitur ſatis ſiccatiuus ad ſcabiem.

P umex. quid ē, l, famechi.

P upex vocatur lapis corꝫ ſperatio vocaᵗ fenic ⁊ lapis vulcani. lati. pumex.

P upilla oculi apud Auicē. eſt Senatiō: ſꝫ apud arabes vocatur planta fontis. ſcilicet corahalbaui: quod eſt equiuocum ad pupillam oculi ⁊ plantaꝫ fontis. Aliud quoq3 capitulum facit Auicenna de hac planta ſub hoc nomine ſumimodo vel ſuiraꝫ ⁊ vult forte dicere: vt diaſcorides ſenation: ⁊ dicit ibi ꝙ eſt eruca aque.

P urach: ideſt pſilotrum:

P urgatoria: ideſt abſterſiua ⁊ mundificatiua.

P urpura maritima: id ē cotula marina.

P urgurea: ideſt lappago. l. Aproparme.

P urulentus. Purulētus. eſt color ſanguinis putrefacti.

P uſſaigra: ideſt pix ligda.

P uſca ſepe ſic reperitur in antiquis litteris: ⁊ eſt id quod fit per appoſitionē aque in vinacia extracto muſto. verum vbi apud Diaſcorid. in veteri tranſlatōe habeᵗ puſca apud Serapio. ex verbo Diaſcoridis ⁊ apud Auicennam in eiſdem locis ſemper habeᵗ acetuꝫ ⁊ aqua mixtum: quod grece oxicraton vocatur. Itē Alexander. caplo̊ de androſia ex ea diſtemperantia dicta inquit eſt ordinanda que infrigidando Iuuare poſſit ⁊ maxime illa que aceto cōficiuntur vt puſca pomi data. Queſiui tamē a grecis quo modo vocatur predictus potus ex lotura vinaciaruꝫ factus. reſponderunt puſca vel pucia: quāuis etiā alijs vocetur nominibus. l. Carenum.

P uſcita. Puſica Puſita: id eſt pulegium.

P uſtoch. i. fiſtici. Serapio.

P uſtohar. i. marrubium.

P uſtoſar: ideſt vſnee.

P utinada. gre. ſpēs napi.

P yria. i. coagulū. Ha. 6. ſim. phar. Ioānes de ſcō amādo in ꝓlogo dicit pyria. i. balneum igneum cuꝫ aliquis ſedet ſuper lapides calidos.

Sequitur de littera. Q.

Caplm̄. CCCCCLXXXII.

Q Litteram nec greci nec arabes habent Stephanus tamen tranſlator regalis diſpoſitionis multa vocabula que per kef vel caf ſcribuntur apud arabes per q. ſcripſit: ⁊ quedam greca que per chi ſcribuntur x. littera ſcri pſ erunt.

Q uactus: ideſt coagulum.

Q uadrās ē nomē pōderis. ꝫ. y. ⁊ ē q̄rta pars. ꝫ. vni⁹.

Q uadrātal. i. amphora.

Q uadrimediū. i. ↄfectio ex q̄tuor ſpēb⁹ ⁊ ē ātidotuꝫ.

Q ualanea. i. iuſquiamus.

Q ualea. qd ē. l. Coturnices

Q ualunces: ideſt lac.

Q uama queꝫ kamech. i. tubera. Stephanus.

Q uameos: ideſt ſcilla.

Q uaſſa: ideſt aqua.

Q uatila: ideſt lactuca.

Q uattuor grana. i. ſeia. Endiuie. Lactuce. Plantaginis. Portulace.

Q uatuor ſemia frida. ſunt ſemia cōia. ſ. lactuce portulace plātagis endiuie.

Q uebonomelet Quelenec in practica haliabbatis ī ↄfectiōe eſdre quā azaer vocat eo loco apud Aui. eſt almelichi ⁊ ī pātegni eſt epar pulli equi: ſed in añdotario virili ꝓ ſplen. pulli eq habeᵗ. Stepha.

Q uebrituꝫ kebrit. i. ſulfure

Q uebeli hiſpanici: ideſt antimonium.

Q ueberi. Queri. Stepha. ideſt cheiri. keiri.

Q uecaranū. i. cicuta ſucarā

Q uemia. ara. xanam. grece chauan.

Q uenetis: ideſt fenicis.

Q uenium. Quemū. i. ciminum. Stephanus.

Q uenogloſſa. i. arnagloſſa.

Q uernus: ideſt quercus.

Q uerc⁹ ſiriacuꝫ. i. ſumach.

Q uercus. eſt lignum glandiferum. l. hullos.

Q uerceolla. Quercula maior: ideſt camedreos.

Q uercula minor. i. camepitheos infima pinus.

Q uercor: ideſt lingua.

Q uerquera: id ē febris acuta vel acra.

Q uerich: ideſt ſulfur.

Q uemaregi. i. fruct⁹ tamariſci vel tamariſc⁹ domeſtica cui⁹ fruct⁹ ē ſic̄ galla

Q ueruna: ideſt acuta.

Q uerſenem: ideſt orobus.

Q uerzimazagi ſiue querinazagi. i. fructus tamariſci. Stephan⁹ carmezich carmazago.

Q uerraſſum: ideſt apium.

Q uernebuꝫ. carnibū. Ste. pro carnub xiliqua xilocaracta carubia.

Q ueraſſum kerf querferū ideſt apium

Capitulum. CCCCCLXXXIII.

Queruꝫ vxohoan. arab. lat. pinguedo vel adeps. SERAPIO. lib. aggre. cap. q̄rū vxohoam. aucto. Gal̄. qn̄ eſt aīal humidum generaᵗ in eo pinguedo ſicut porcus: qn̄ eſt ſiccū generaᵗ in eo adeps ſicut thaurus capra ⁊ aīalia q̄ habēt cornua. DIASCORI. caplo̊ de aſſungia. virtus eſt omnibus adipib⁹ ca. thauria malaſtica ⁊ ſtiptica eſt ſicut ⁊ bubalina ⁊ vitulia ⁊ magis caprina paſcuaꝝ cauſa. vnde diſintericis cliſterijs miſceᵗ cum polēta ⁊ furfure coctis ⁊ ſucco ptiſane. ⁊ ſic huic cauſe additᵗ per cliſtere. vnde qb⁹ mordicatiōes ſunt ano aut inteſtino colon inijcitur caprina adeps: q2 facile dempſat. mitigat. n. mordicatiōes diſintericis vel tenaſmon patientibus. qbus aūt in profundo mordicationes fiūt ex tenui humore adeps anſerina aut pullina inijciᵗ. Omnes ergo adipes virtutis ſunt ca. porcina ca. eſt. thaurina calidior ⁊ diaforetica. iuſcellū caprine adipis ptiſicis opitulaᵗ. bibētibus cantarides ſubuenit hyrcinū ſepū ſolutiuū eſt ſi cū ſanguine ouino ſolutū fuerit ⁊ lanis ſuccidis impoſitū podagricis opitulaᵗ maxīe ſi crocū acceperit. Berbecinum ſimile porcino habet virtutes ſtericas vt ani cauſas vtiliter curet, combuſturis fert opeꝫ. porcius vero vetus ⁊ ſalitus ca. eſt ⁊ malacticus q ſi cū vino lotus fuerit pleureticis vtilis eſt ⁊ matrici ⁊ ignis combuſtionibus mixtus cū cinere aut cū calce tumorem ſoluit ⁊ vulnera ad ſanitatē perducit. Aſinin⁹ adeps dr̄ nigras cicatrices concolorare. Anſerin⁹ ſiue gallinaceus ſumme eſt mirificus ob dulcedinem pinguedinis mulieꝝ cauſis vtiliter adhibeᵗ rimulas labioꝝ curat ⁊ toti⁹ vultus frigore factas rimas optime ſanat ⁊ auriū dolores. vrſinus dr̄ capillis preſtare īcrementū alopitias emēdare piuones curare. vulpin⁹ auriuꝫ dolorem tollit. leoninus dr̄ venenis eſſe cōtrarius. Ceruino adipe homo perūctus beſtias omnes expellit ⁊ eſt repcuſſibilis odoris cauſa que ſerpentes perſeqtur. Adeps piſciū fluuialiū melle mixto ⁊ in ſole ſolutus caligines oculoꝝ detergit: viperinus vero ſuffuſiones oculoꝝ obtuſiones ⁊ caligines mixta cedria tāti ponderis ⁊ melle actico ⁊ oleo veteri curat alarum pilos inunctus. naſci non ſunt. Omnis ergo adeps ſine ſale recens malaxat atq3 īdurat pinguedinis cauſa obtūdit ⁊ venena eiuſdēq3 iuſcellū nō ſolum his qui cantarides biberunt iuuat. veruꝫ etiam ad quodlibet venenū: vetus aūt vel ſalitus vel quibuſlibet aromatibus conditus recorporatiue virtutis eſt: ſꝫ ſpecialiter ꝓ animalibus ſeu paſcuis alius alio magis ac minus laxatiuus ſiue mitificus iueniᵗ. Omnes tamen duricies mollire poteſt. Adeps aūt leoninus omnib⁹ quadrupedibus calidior ⁊ minus extenuatorius eſt. vetus aūt factus adeps a ſeipſo fit calidior ⁊ leptomeris ⁊ diaforetic⁹ vere.

Q ueſbara. caſbor: ideſt coriandrum. Stephanus.

Q ueſcum: ideſt kiſch.

Q ueſten: ideſt paritaria.

Q ueſuſi kaſuth. i. coriādrū

Q uetire chitire: ideſt oragantum.

Q uiamos. i. ſquilla ⁊ quiamos ideſt faba.

Q uianeo: ideſt ventus.

Q uiaſos. herba eſt ſꝫ Diaſcori. quam ignoro.

Q uiaſces. i. paritaria. Diaſcorides. capitulo alſine.

Q uianos eſt vena terre ſꝫ Diaſcori. que nōcopa roſea dr̄ naſcens in cipro in fabrica metallica ⁊ ī ſpeluncis littoreis. eligēduꝫ eſt limpidum colorem ⁊ ſmaraldinum habens.

Q uianos color dicunt lati. ſꝫ gre. kianos ⁊ eſt color intra nigrum ⁊ viridem. libro de doctrina greca.

Q uiaſtis ſm Pli. eſt vlcus in angulo oculi perpetiꝫ humorem emanans.

Q uiactio dicit Plinius vocari quandam ſpecieꝫ folij quod creticuꝫ dicitur.

Q uiatiſtruꝫ eſt nomen ferramentoruꝫ ocularibus morbis aptorum. Quiaciſtromeli. Demoſte.

Q uibar: ideſt caſtoreum.

Q uictomi: ideſt pulegium.

Q uibar: ideſt ſcilla.

Q uidago: ideſt daucus.

Q uidros: ideſt far.

Q uigonus: ideſt papauer.

Q uili gre. ſuccus ide diaqlon qcqd de ſuccis fit ſiue emplaſtrum ſiue ſirupus. veruꝫ per chi meli⁹ ſcribitur. dicitur etiā zomos: ⁊ aſiſperma.

Q uilionifacum: ideſt oleū ſicionium.

Q uilius: ideſt coagulum.

Q uimatezare. i. fomētare.

Q uinocarpi. Quinocarp⁹. ideſt nuclei pini.

Q uinoſaliū. Quinomella: ideſt pſilluꝫ ſm Diaſco. Quinomelon idem.

Q uinodorododapni: ideſt roſa canina.

Q uinoſbatus. i. cinoſbat⁹.

Q uinacizata: ideſt infuſa.

Q uinarius: ideſt quīq3 ſextaria. Iſidorus.

Q uinanchis chinanchis. i. ſpaſmus. l. Sinanchis.

Q uinq3neruia. quid eſt. l. arnogloſſa lāceolata plātago minor.

Q uincos ſpaſmus. Demo. eſt ingt ꝑ interualla puiſſimi oculi raptus freq̄ntatus ſumma celeritate nos deniq3 caninū raptū dicere poterimus.

Capitulum. CCCCCLXXXIIII.

Quinquefolium lat. gre. pētafilon. DIA. caplo̊ pentafilon aut pētaptes aut pentaſcon pſeudo ſelinū habet haſtas ſemie plenas ⁊ longas duobus palmis in quibus ſemen eſt folia hꝫ

ediosmo ſimilia ⁊ in q̄nq; partibus diuiſa ſingula folia in ſingulis haſtis florē viridē habent naſcit̄ locis humidis ⁊ in vijs radix eſt ei ruffa ⁊ oblonga. PLINIVS.li.25.ca. 9º.poſt p̄n^m. Pentafilon q̄nq; foliū a numero folioꝝ dicta lat.herba adeo mūda vt purificationi in tēplis adhiberi a gētibus ſolita eſſet. POSSE. Elixatura eius decocta ad tertiā dolorē dentium mitigat ore retēta ⁊ quaſi gargariſmo adhibita putredinē oris tollit aſpredinez arteriaꝝ diſtenit ventrē ſtringit diſintericis neceſſe adhibet̄. Arteticis ⁊ ſciaticis preſtat effectū. Elixatura cum aceto in cataplaſmatibus adhibita herpetas curat ſcrofas ſpargit duritiēs ⁊ tumores medendo ſoluit ignez ſacrum extinguit apoſtemata ⁊ panaritia impoſita ad ſanitatē perducit cōdilomata ſoluit ſcabiem tollit ſuccus radicis eius acceptꝰ cauſas epaticas ⁊ pulmonis cōponit potionibꝰ venenatis occurrit. folia eiꝰ cū ydromelle aut vino bibita addito pipe q̄rtanarijs remediū eſt ſi tn̄ q̄tuor folia biberit. tertianarij vō 3ª cū aq̄ ſola. effimerās vō vnū. epilēticis vō accepta trigīta diebꝰ p̄ſtat efficm̄. ſuccꝰ vō folioꝝ eiꝰ hictericis maximū preſidiū ciatis tribꝰ acceptis vulneribus ⁊ fiſtulis p̄ſtat ſanitatē. iterocellicis remediū eſt bibita ⁊ ī cataplaſmatibꝰ ꝓfluentē abſtiet ſanguinē tēplis honori additur. ⁊ domibꝰ poſita expiamentū ē. radix eius eſt cal̄. non abūdāter ⁊ nimis acris. ⁊ iō vtiliſſima eſt ad vētris fluxū ⁊ dentiū dolorē. GALIENVS.8.ſim.phar. Pētafilō herbe radix ſiccat q̄dē fortiter nimiuz vō ē acris ꝑꝑ qđ in multis vtilis ē ſicut ⁊ oīa alia q̄cūq; ſubtiliū ꝑtiū ēt ſiccāt abſq; mordicatōe. eſt aūt radix ſiccatiua in 3º. minime vō caliditate manifeſta participat. AVICENNA.lib.2. Pētafilon noiat̄ q̄nq; foliū ⁊ ē fortis exiccatōis ſine acuitate ⁊ aduſtiōe ⁊ mordicatiōe fit ex eo empl̄m ad fluxū ⁊ ſedat ipz. ⁊ fit ex eo empl̄m ⁊ ſedat dubellet ⁊ ſcrophulas ⁊ duritiēs flegmaticas. decoctio radicis eiꝰ valet ad vlcera decābulātia: ⁊ qđ de eo decoctū eſt cū aceto ꝯfert heriſipillis panaritijs ſcabiei doloribꝰ iuncturaꝝ ⁊ ſciatice: ⁊ cōfert ramici bibitꝰ ⁊ more empl̄i ſuppoſitus ⁊ valz ad alcola ⁊ folia eiꝰ cū vino valēt ad epilēſiā accepta ⁊ bibita decez diebꝰ. ſuccꝰ radicis eiꝰ valz ad dolorē epatis ⁊ pulmonis ⁊ hictericiā cū bibit̄ ꝑ aliquos dies. Radix eiꝰ ꝯfert ſolidatōi ⁊ vlceribꝰ itēſtinoꝝ ⁊ emorroydibꝰ. Et ſil̄r decoctio radicis eiꝰ. folia eiꝰ cū vīo ꝯferūt q̄rtane quotidiane. ſuccus radicis eius eſt medicina pernicioſa.

Q uipero: ideſt radix iunci.
Q uiquilinia: ideſt ligricia.
Q uirinaicum. laſar. opos. aſa. eſt nomē loci vt thebaicū. vnde dicitur opiū quirinaicum ⁊ thebaicū ſecundum diuerſa loca.
Q uirinos: ideſt hypoquiſtidos vel balauſtia: ꝓ hypoquiſtidos ponit eū Diaſcorides in ciſſos. pro balauſtia ponit euz Diaſcorides in burnam.
Q uirita: ideſt teſta caballi marini.
Q uiricus: ideſt ſemen lini.
Q uiroaddolabin: ideſt roſa canina.
Q uiribcefalea. i. canis caput.
Q uirion trianguli: ideſt radix iunci.
Q uire: ideſt herba canabi.
Q uirina: ideſt aſa.
Q uiſqualie ſtibuli ⁊ tayſſi idez que omnia ſunt purgamenta tritici.
Q uiquilima in cicilia dicit̄ quedam ſpecies gramis ſm̄ Diaſ. capl̄o agreſtis.
Q uitiſos. Diaſcori. frutex eſt albas virgas h̄ñs ⁊c̄. virgilius florētē citiſuz.
Q uitram ꝑ kitrā. Stepha.
Q uiſcini agreſte ietabicha ⁊ eſt paritaria.
Q ueſtis. ſm̄ Plinium eſt vlcus ī angulo perpetuo humorem emanans.
Q uiſumū ſehuz. Aliabbas .i. abrotanū. ara. kaiſum.
Q uitino ſunt flores granatorum caduci.
Q uitiſuz. i. hypoquiſtidos.
Q uodros: ideſt far.
Q uoquinella: ideſt pruna.
Q uoroto: ideſt cucumer.
Q uuſir. vel cauſir: vel dolara: ideſt auena.

℄ Sequitur de littera. R.

RA. Stepha. pro reu. alicubi ſcripſit.
R acanto: ideſt aſperagus.
R acardus: ideſt cardamomum.
R acemus eſt pars vue.
R achaben: ideſt ficus pharaonis.
R acheili oleum: ideſt roſaceum. Aliabbas.
R adices communes ſunt quinq;. Apij bruſci feniculi petroſelini ſparagi. Chriſtoforus de honeſtis.
R adiantum: ideſt iuſquiamus.
R adati: ideſt torpigo piſcis.
R adicula. Radicul condes ſtrutiū. li.19. ca.3. ī fi. i. cōdiſi. ⁊ ponitur in antidotario virili in potione ad ſcrophulas. PLINIVS. inquit radicula vocatur in lauandis lanis ſuccum habet mirum quantum conferens mollitieq; naſcitur ſatiua vbiq;: ſed ſponte precipue in aſia ſyriaq; ſaxoſis locis ⁊ aſperis caule ferulaceo tenui ⁊ ipſo cibis īdigenarum expetito: ⁊ in vnguentis quicquid ſit cum decoquitur folio oliue ſtrutiz greci vocāt. flores eſtate grata aſpectu verū ſine odore ſpinoſa ⁊ caule lanuginoſo ſemen nullum radix magna que cum conciditur ad quem dictū eſt vſum. hec eſt condiſi. l. Condes ⁊ ſtrutium.
R adioluz: ideſt polipodiū.
R adiolus: ideſt yreos.
R adius vocatur inſtrumētum cirugicoruz ſtilus ⁊ id quo medicine in oculis ponuntur tenta. s.
R adix ſimpliciter pro raffano domeſtico accipiūt romani hodie: ⁊ ſic etiaz greci accipiūt ſi ſine adiūcto inuenitur.
R adix cotica vel cutica. i. raffanꝰ qui hodie ſic vocatur: lz incongrue: q2 radix cutica n̄ ē raffanꝰ: q2 vere raffanus ē radix vt imediate dcm̄ ē ī radice.
R adix ayſirien: vel aſſirex ideſt radix peonie.
R adix pipis. q̄d ē. l. falfel.
R adix pontica. i. liquiritia
R adix toretum. i. lactuce.
R aeleb: ideſt muſcus.
R affanus. quid eſt. l. finel.
R affanꝰ agreſtis. DIA. Raffanos agreſtis iuncos duos ſiue tres ſpargit in terra rubentes folia ruthe ſimilia radices cepe: ſed ampliora quez quidam raffanum ſilueſtrem vocant intus habz medullam candidaz extra cortices nigros naſcitur in montibus ⁊ locis aſperis aliquando ⁊ vmbroſis purgat inferius ⁊ ſuperius quidam dicunt ꝙ raffanus agreſtis ē appos. i. appios. Pli. lib.19. capl̄o. 5º. circa medium.
R affanus gallicus. i. radix quā nos radicē vocamꝰ q̄ ē vere raffanus. l. finel
R afialb. Rafialbi: ideſt folium.
R aſis: ideſt acus inde raſidothichi acuariū ferruz.
R aga: ideſt ceruſa.
R agadie dicuntur ſciſſure accidētes in ano vl̄ pedibus multi ardoris.
R agalter: ideſt cicuta.
R agalus: ideſt gallus auis
R ageal: ideſt citrangulus.
R agefar: ideſt vſnee.
R agep: ideſt pſilotrum.
R agichor: ideſt pollium.
R agis. eſt ſpecies ſerpilli.
R agodan. Ragodazi: id ē apium riſus.
R agoidei: ideſt vſnee.
R ague. ara. zebet. i. ſpuma.
R agunto: ideſt aſperagus.
R agurius. i. granum ſolis.
R aguſacos: ideſt oleuz petroleum.
R aguſer. ideſt arſenicum.
R abadar. ideſt torpigo piſcis. torpedo. terpedo ſtupefaciens.
R abaialbame. id ē fumus terre.
R abeleb: ideſt muſcas.

℄ Capitulum. CCCCCLXXXV.

Rabera. ara. gre. ſichirnis. lat. melon. GALIE 8º. ſimpl. phar. capl̄o ſichirnis. Melonis maturi ſubſtantia eſt groſſa. frig. ⁊ hu. in 2º. vnde vtus melonis maturi eſt abſterſiua. prouocat vrinam ⁊ mūdificat cutem. ꝓprie ſemen eius: quādo ſiccatur teritur ⁊ cribrat̄ ⁊ adminiſtratur in lauaturis corporis. dominatur autem in eo frida ⁊ hu. cōplexio ī 2º. radix eius ⁊ ſemē eius: quando ſiccant̄ nō adhuc humida ſunt in p̄mo gradu ſiccitatis aut in p̄n.º ſecūdi. ⁊ ī eis eſt plus de abſterſione quando ſiccant̄ q̄z ī carne eiꝰ ⁊ q̄z ī carne cucumeris. SERAPIO. lib. aggre. quādo fit empl̄m cum eo ſedat ap̄ata oculoruz. Et cortex eius quādo ponit̄ ſuper caput īfantis ſedat apoſtemata calida facta in eius cerebro. ⁊ ponitur ſuper frontem illius ad cuius oculos currunt humiditates. ⁊ prohibent eas ⁊ tota carnoſitas ⁊ ſemen quando ſiccatur ad ſolem. ⁊ conficitur cum farina ordei vel cum amido ⁊ ſiccatur bene mundificat cutim mulierum quādo lauant cuz eo facies ſuas ⁊ reddit eas ſplendidas: ſed radix melonis quando ſiccatur ⁊ ſumitur de ea in potu. ʒ. i. cuz ydromelle prouocat vomitum: ⁊ quando accipitur poſt cibum in hunc modum facit vomere ſine labore: ⁊ quando fit emplaſtrum cum ea curat vlcera dicta faui.
R aialbamen. rainalbamē: ideſt fumus terre.
R aib. reib. i. lac acetoſū: vt ī almāſore. ca. đ diabete.
R ailelon. chachille eſt herba ſimilis portulace h̄ñs lac ⁊ eſt de genere lacticiniorum laxatiua ſatis. aliter dicta ſoldanella.
R akanto. Diaſcori. aſperagus. aſpratilis quā multi racāto aut mion vocant.
R alebar: ideſt pulegium.
R alefac: ideſt abrotanum.
R alēbatuz. Aliabbas. i. coriandrum. alibi ꝑ mirto. alibi pro oleo amigdalarum dulcium.
R amad. arabi. ideſt cinis.
R amale: ideſt raſine pini vel pix que ex pinguioribus ligia pini colligitur.
R amēta: ideſt aliquid proiectum purgamentum.
R ames: ideſt locus ſub anchis: ⁊ propter hoc vocatur quedam egritudo ramex: ⁊ eſt excoriatio que fit in coxis ſiue ſub anchis puerorum. hoc vocabulū ponit̄ ī hazarachōa
R ameta. ē quedā ꝯfectio.

℄ Capitulum. CCCCCLXXXVI.

Ramich. ara. ⁊ lat. gre. vō. rimich. SERAPIO. lib. aggre. Ramich. ⁊ gallia confectiōes ſunt. vñ ramich accipit̄ ex multis ſp̄ēbus aliquādo accipitur ex dactilis īmaturis: ⁊ aliquādo de corticibꝰ granatorū ⁊ ex herbis aſperis. ⁊ omnes ſp̄ēs ſunt fri. ⁊ ſic. ⁊ de ipſo eſt ſuch. i. gallia: ⁊ q̄ñ fit ex eo gallia miſcent̄ cuz eo ſp̄ēs et muſcus ⁊ ſm̄ ꝙ admiſcet̄ ei ex ſp̄ēbꝰ ⁊ muſco erit amplior vel minor caliditas eius: ⁊ erit tunc medicina compoſita ex ſtipticitate ⁊ caliditate quā acq̄ſiuit a muſco ⁊ ſp̄ēbꝰ. l. ſuch. Et idē Serap̄. aucto. Iſaac. Ramich. fit ex gallis ⁊ ē fri. in fine ſcđi. ſtrigit ꝓpter friditatē ⁊ ex Ramich fit gallia q̄ñ miſcet̄ ei ex muſco ⁊ ſpeciebus calidis ſicut patet ī gallia. Et modus preparatiōis ramich ſm̄ eundē eſt iſte. Accipe gallaꝝ. libr. 10. tere ſubtiliter: deide accipe ex paſſulis. lib. ij. ⁊ buliant in aqua fortiter ⁊ debent poni ſuper vnāquāq; menſurā paſſulaꝝ due menſure ⁊ media aque ⁊ poſtq̄ bulierint cola eas ⁊ exp̄me ⁊ proyce ſubſtantiam paſſulaꝝ: deide accipe ex melle apud. lib. ij. ⁊ miſce cū decoctione paſſulaꝝ ⁊ proyce in omnibus. 10. lib. eius mixture. lib. i. olei keadi: qđ ſi nō habes pone loco eius oleū ſiſaminū ⁊ fac bulire ſimul fortiter ⁊ moue ſemꝑ donec ſcias ꝙ ſit bene coctum: ⁊ caue ꝙ ſi minuet̄ aqua paſſulaꝝ pone in ea de aqua ne adurat̄ medicīa: deide accidit de roſ. cinamō. gariofil̄. ⁊ ex folio caſſie vel ex ligno eius ſi nō habes folium ⁊ tere bene oīa ⁊ pone ſuper. 10. lib. gallie lib. i. mixture iſtaꝝ ſpecieꝝ: deide miſce totū cū decoctione aq̄ paſſulaꝝ ⁊ mellis ī olla vbi eſt ⁊ coque ſuauiter cū diſcretione ⁊ moue ſemper. Et q̄ñ finiuerit decoctio eius extende ſuper ſextarium in ſole quando deſiccatum fuerit fac trociſcos ⁊ extende eos ſuper cribrum in ſole donec ſiccetur bene ⁊ ſerua ⁊ vtere. Collector eſt alius modus confectionis ramich quo hodie vtimur cōiter ⁊ eſt iſte. Accipe ſucci herbe acetoſe vel ſucci citonioꝝ. ℥. xvi. ⁊ buliant bulitōe vna cum. ℥. i. folioꝝ roſaꝝ: ⁊ cum. ℥. ij. granoꝝ mirti ⁊ poſtea coletur ⁊ in colatura miſceātur gallarum recentiū humidarum tritarum vltima contritione. ℥. v. coquātur adhuc: deinde puluerizentur foliorū roſarum. ℥. i. ſandali albi boni. ℥. i. ⁊ q̄rtuz. gūmi aſſi. ℥. 5. carnis ſumach ⁊ ſpodij. añ. ʒ. v. ſucci agreſte. ʒ. vij. ſucci granoꝝ mirtillorū tritoꝝ vltima contritōe. ʒ. iiij. ligni aloes gariof. macis nucis muſc. ana. ʒ. iiij. iuoluantur oīa ſimul ⁊ extende in ſcutella lapidea donec ſiccent̄ ⁊ poſtea pulueriżentur ſubtiliter ⁊ cum aureo. i. cāphore ⁊ aq̄ roſ. fiāt trociſci ad pōdus. ʒ. i.
R anūculus. PLINIVS. li.25. ca. vlt. vſus fi. Ranūculuz vocamus quā greci botrachion. genera eiꝰ q̄tuor.
R ana. quid eſt. l. diſſoa.
R anabroch: ideſt tribulus marinus.
R anaſach: ideſt pulegium.
R ancoridea. rancoridez. i. burſa teſticulorum.
R aneſeri. Raneſir. i. fructus tamariſci.
R anula vocatur augmentatio carnea ſub lingua: ⁊ ranunculus cuz grauedine ⁊ fluore ſaliuarum quaſi in radice lingue vt alia lingua videat̄ oriri.
R annus quidaz dicunt ꝙ eſt ſpina alba: ſed falſo: quoniam Diaſco. dicit ꝙ rannus eſt frutex naſcēs circa ortos cuiꝰ v̄ge ſunt longe ⁊ ſpīoſe folia habz pīguiſſima lōga ⁊ leuia. l. hauſis. hauſigi. Stephanus ramnos auſegū ramnus. Plin. lib.24. ca.14º.
R apa. i. alippa alipta aliptl
R apa. q̄d eſt. l. delion. grece gongilion. ara. ſelien. ſcelgem.
R apa caulis. l. deliō. Iſaac
R apa agreſtl. DIASC. locis naſcitur ſiccis fructicem collectum faciēs. l. delion.
R apa ruſtica. ſm̄ Diaſcor. eſt quedam ſpecies ypericon. l. Corium.
R apacillus. Iſaac de dietis de ipſa loquitur.
R apaſtellus. rapella: ideſt rapolla: ⁊ eſt rapa ſilueſtris. l. delion.
R apeſarch. rapeſarchi: id eſt cimbalaria.
R apeſta. quid eſt. l. finel.
R apiſarchia. i. abrotanuz.
R apiſtruz. armoratia. Diaſcorides. i. raffanus agreſtis. Plinius libro. 19. capitulo. 5º. circa medium.
R apofarſin. rapofarſini. i. ciclamen.
R apolla. rapella: ideſt rapaſtellus.
R apū ſilueſtre. PLINI. libº. 20. cap. 3. ī fi. in aruis maxime naſcitur fructicoſuz ſemie candido duplo maiore q̄z papaueris
R arameos. i. pulegium.
R araſarch: ideſt arbor faciens berberos.
R arates. raratesſ. i. ſiliqua
R aregi: ideſt colofonia.
R arezir. i. fructꝰ tamariſci.
R aricō. PAVLVS. capitulo de dentibus. raricon in ollam comburēs.
R as. arabice latine caput. SERAPIO. auctorij. Diaſcori. quidaz adurūt caput leporis ⁊ curāt cū eo alopitiaz. piſciculi parui caput quando adurit̄ ⁊ pulueriżatur ſuper ſciſſuras ani curat eas ⁊ muri qui fit ī eis quando fit emplaſtrum cum eo curat vlcera fraudulēta putrida in ore.
R aſa. quid eſt. l. batronig.
R aſacum. in pratica haliabbatis exponit̄ ꝑ gummi ſemibari: ideſt pini raſchum.
R aſacoltana: ideſt capitellum ſaponis.
R aſadafa: idez ē quod de vētre fit que a ſancto Iacobo aſportantur poſtq̄ extrahitur cortex fricando oblate fuerunt ſimilantur margaritis.
R aſſafritim: ideſt auis.
R aſamū. i. enula ī ſcđo pratice Halyabbatis inuenies ⁊ alibi raſeni raſin.
R aſangi: ideſt es vſtum.
R aſapa eſt ſuccus fructuū ad ſpiſſitudinem decoctus. l. ſapa.
R aſſaſaf: ideſt ſalix.
R aſatiriō: ideſt teſticulus vulpis.
R aſca lini. i. podagra lini.
R aſcel. raſel. i. corallus.
R aſelbageli. i. perdix auis.

R aſer:ideſt plumbum.
R aſenigi. Raziēigi. Raſſa negum.i.feniculus.Ste phanus. Racienigi.
R aſas.arabi.plumbum.
R aſga:ideſt patella.
R aſgi: id ē quod trahit ad rotunditatem.
R aſian: ideſt maratrū rau ſen.idem.
R aſin: ideſt pendactilus: vel enula.
R aſmicon eſt ſpecies apy ſilueſtris.
R aſara clauorum veterū. quid eſt.l. Melanteriū.
R aſura eris eſt quod abra ditur ab ere.
R aſus:ideſt ſtagnum.
R ata albani: vel ratha. eſt īquit ſpecies trifoly duꝫ eſt recens ſic vocatur: ſꝫ ſicca dr̄ faſſafa:⁊ cadhab ⁊ i hyſpania dr̄ herba oc culoꝝ oritur in ortis ⁊ in pratis.i pncipio ortus ei⁹ eſt vt trifoliuꝫ.poſtea fit gracilius eo: ⁊ hꝫ flores vt lenticule tortuoſe.
R atee.rathee:ideſt git.
R atheresen.i.polipodiuꝫ.
R atiēigi.i.7.IO.SERA. in vnguento Aſelemiami ni ⁊ eſt vnguentum apo ſtolorum: ⁊ in alys mul tis locis exponitur ꝙ eſt colofonia. Item Auicen. in ſecūdo ſimiliter.verū Idem Ioā. Serap.cap°. de paraliſi dic̄ ꝙ ē gum mi granorum viridiuꝫ ⁊ hoc eſt terbentina. Item caplo de aſmate. Accipe īquit granorum pinearū ſup quas ē ratienigi mul tum. ſm veritatem hoc nomen cadit ſuper oēm reſinam grecum imitan do. Naꝫ retin grē.reſina vt i libro de doctr.greca.
R ation. PAVLVS.ca pitulo de aſmate. Aliqs potū aut cibi raticon hy dromilon ⁊c̄.
R au:ideſt anetum.
R auabel.raubel.i.kambel
R aud.raut. rauet. raund. ara.i.reubarbarum.
R auecſeni.i. reubarbaruꝫ de partibus ſeni.l.ſeni.
R ued.raund. a reu.grece. aliud barbaruꝫ aliud ſe ni qd naſcitur in idia ſm Abē meſuay. Aliud tur chium. Aliud ponticum a ponto.ſic a regionibus dicitur.l. reubarbarum.
R auſen.raſian. i.maratrū.
R axeta. raſecta.ara.eſt ꝑs manus.
R azic.razich: ideſt lac ace toſum.
R azienigi.i.feniculus.
R eac:ideſt algulenati.
R eactis.i.petroſellinum.
R ealgar fit ex ſulfure cal ce viua ⁊ auripigmento. ydeomate noſtro dr̄ ſori coria interficit ſorices et oīa animalia. puluis ei⁹ eſt mortificatiuus fiſtu le ⁊ vermium equorum ⁊ eſt corrodens omnem malam carnem.
R ean:ideſt mirta.
R eban ſalamonica. Auicē na ſecundo canon.
R ealti peſſibaſi:ideſt feni culus.
R eas.apud Diaſ. ē ſecūda ſpecies papaueris.
R ebiche. i. cicade marine.
R ebiſe.i.genus locuſte.
R ebikengi:ideſt lupinus.
R ebicheg. i. apiuꝫ raninū. Galie.6°. ſimpli.phar.

Capitulum. CCCCCLXXXVII.

Rebith. ara.lat.epar. SERAPIO.aucto.Galie. epar canis rabidi quando ſumitur in cibo curat morſum canis rabidi. Et idem aucto. Diaſco. Epar aſini quando comedit̄ in ieiunio confert epilenticis. Epar hyrci ſi comeditur ab epilentico facit eum cadere. Epar porci maſculi deſiccatum ⁊ in potu ſumptuꝫ confert mor ſibus venenoſis. Epar canis rabidi ſecundū ꝙ dicitur ad miniſtratum aſſatum ⁊ comeſtum ab eo queꝫ momordit canis rabidus ꝓhibet cuꝫ a timore aque. DIASCO. capitulo ficatus. ficatus caprinus carbonibus impoſitus ſudorem quaſi aque emittit que collecta oculis infuſa no ctilopas ſanitati reſtituet. Sed dum clixatū fuerit ab his qui epilentica paſſione tenentur ſi comedatur ſimileꝫ pa rat effectuꝫ. ficatus capre combuſtus ⁊ puluere aſperſus ſanguinem fluentem reprimit contritū cum aceto ſangui nem abundantem de naribus concludit ventrē ſtringit. ficatus burdonis combuſtus ⁊ cum oleo mirtino capiti il linitus capillos fluentes ſiſtit ⁊ eos creſcerē facit. fica tus vulturis coctus cū ſanguie ipſius trit⁹ ⁊ per dies.8. potatus caducis ꝓdeſt. ꝓ epatibus ī via cibi.l.latamie.

R ec:ideſt ſuccus de quo fit acatia.
R echabinū in practica. Alyab.in caplo de febribus conti nuis exponit̄ ꝙ eſt machalū quod eſt bdellium: ⁊ in ca pitulo de ꝯſtipatōe ventris ⁊ fluxu in feb. ſcribit̄ nare niebi varenichim ⁊ alibi vermenebum pro eodem na teniebum.
R ecal:ideſt vſnee.
R echoma. PLINIVS.lib°.27°.caplo.12.affert̄ de his que ſupra pontū ſunt eadē coſto niſtro ſimilis minor ⁊ ruffior. Paulo ſine odore calefaciēs guſtū ⁊ abſtergēs. eadē trita vini colorē reddit ac ad crocum iclinanteꝫ: ⁊ eſt reuponticū ſm Iacobum de dondis aggregatoreꝫ.
R ecoab:ideſt galbanum.
R ecorporatiua medicia ē iſpiſſatiua q̄ carnē ⁊ cuteꝫ den ſat ꝯfortatqꝫ mēbrū ⁊ temperat ꝯplonē que gre.metaſ ſincretica dr̄ recuperatiua confirmatiua. Oribaſius.
R edarguēs vtus ē ſtiptica repcutiēs. DIASCORI. capitulo de arbore pini.
R eddidendi:ideſt oleandri.
R edhab. ē ſpecies trifoly. Redidomar:ideſt berberi.
R edidomū.i. morula vel ſemē eius eſt redidomū ⁊ mo ra rubi.

Caplm. CCCCCLXXXVIII.

Refo. ara.lat.cucumer aſininus vel agreſtis.eſt cal. ⁊ ſic.in tertio fit ex ſucco eius fructus elacte riuꝫ quod ſatis laxat per inferiora ⁊ ſuperiora ⁊ per duos annos in multa efficacia ſeruatur purgat pncipaliter fleg ma.ſecundario coleram. Contra arteticam podagram et cyragram ⁊ yliacam paſſionem datur. Ad menſtrua pro uocanda puluis elactery conficitur cū oleo muſcelino vel communi ⁊ licinius bambacus intinctus ſupponatur. Ad apoſtemata fri.maturāda elactery.ʒ.v.cum farina ordei conficiantur cum vitello oui ⁊ ſuperponatur. Item valet contra calida apoſtemata. Ad apoſtemata rumpendū fit optimū ruptorium ex elacterio ⁊ terbentina. Ad vermes aurium conficiatur. Elacterium in quantitate. 5.granorū cum modico aceto ⁊ tepidum infundatur. Ad omnem do lorem ſtomaci frigidum inungatur ex confectione elacte ry cere ⁊ aceti. Ad lentigines faciei ⁊ omnem ſuperfluita tem eius remouendaꝫ. Accipe ceruſaꝫ ⁊ camphorā ⁊ ela cterium in quantitate illorum duorum conficiantur cuꝫ aceto in modum vnguenti in mortario plumbeo ⁊ piſtel lo plumbeo ⁊ ponatur ī vaſe vitreo per dies.12.poſtea ite rum in eodem mortario ⁊ piſtello moueatur addito ace to ⁊ iungat̄ facies ⁊ omnem pānuꝫ abſterget ⁊ lentigines. SERAPION.aucto. Diaſcori. planta eius eſt diuerſa in fructu eius: quoniam ipſe eſt minor ſatis cucumere do meſtico ⁊ eſt in figura ſua ſimilis glādi longe ⁊ folia eius ſimilia folys citrulli: ſed radix eius eſt alba. Naſcitur in rupibus ⁊ campis: ⁊ quod de ea adminiſtratur eſt ſuccus fructus eius ſubſtātia eius ē ſubtilis ⁊ ſapor eius eſt ama rus.cali.⁊ ſicca. in ſecūdo. Doſis eius eſt a kirat.y.vſqꝫ ad .iy. GALIENVS.8.ſim.phar.ca°.ſiky agry.i. cucume ris ſilueſtris ſuccum eius fructus elacterium nominant.

R egalea.quid eſt.l.degalea.
R egebertederien. Stephanus eſt inquit radix tinctorū ⁊ dicitur curcuma.grece vocatur chelidonion: ſꝫ re ve ra quid eſt.l.curcuma carthamum.
R egeniſori:ideſt ſalſamentum.
R egillus eſt auis paruiſſima omnibus nota nullius effe ctus ad opera medicine.
R eguis morbus antiquitus vocabatur hycteritia. Caſſi⁹ felix. PLINIVS.⁊ Oribaſius in commento afforiſ moꝝ hypocratis ħ ⁊ aurigo ab aureo colore ⁊ arcuat⁹ morbus ſilr̄ dr̄ ab arcu ſyderis in celo apparentis.

R egulus.eſt ſerpens īterfi ciēs ſuo ſibillo ⁊ ſuo viſu
R eguſarp:ideſt polium.
R eib.raib. i.lac acetoſum.
R eiben. reibēi: ideſt lapis qui eſt ſicut cancer.
R elābach. relambachi. i. mirtus.relubach. Ste.
R elaxatio membroruꝫ: id eſt paraliſis.
R eliniſteo: ideſt barba ca pillacea.
R elis.i.aqua que ſuper lac acetoſum eleuatur.
R embi; ideſt habēs crura retorta verſus extra.
R emiar.remiari. i.cimba laria.
R en.quid eſt.l.rhule.
R enifaſca:ideſt regalea.
R eniſar:ideſt vſne.
R enitētes:ideſt tractui re ſiſtentes.
R epulaſur: ideſt arſenicū.
R eſcies.reſemes. reſe me ſi:ideſt paſſule.
R eſereſin.reſin:ideſt pēta dactilus: ⁊ reſin:ideſt ſan guis draconis.
R eſimti. quid eſt. l.ruthe.
R eſina.quid ē. l. batronig.
R eſina frixa.i.colofonia.
R eſinacabe.i.cāui agreſte.
R eſina pituia.i.pini ⁊ abia lis.nam pitius gre.eſt pi nus. Diaſcorides.
R ehiban.ara. mirtus.lib°. de doctrina ara.
R eiectialis emola orminō armel ermolar auricula ris tuderi.l.orminō. Pli. lib.22.cap.5.verſus finē.
R eia.i.ſpelta. Galienus.
R eſeda.quid eſt. Plin.lib. 27.capitulo.12°.in fine.
R eſis oculoꝝ.expōit Ori baſius ꝙ eſt ruptura illo rum.vnde reſis.gre.eru ptio res rheſis.
R etiꝫ.retin.i.reſina. Pau lus caplo aſmatis rhetin retine. Iſidorus.
R eu.reud. Rheu. raund. arabi.ideſt radix.

Capitulum. CCCCCLXXXIX.

Reubarbarum. lat.ara.raued:vel raud. vn de dicitur reubarbaꝝ a reu quod eſt radix ⁊ barbarum regione vbi oritur. Oritur et in india ⁊ trāſmarinis partibus: ⁊ eſt alliud dictū reupon ticum a ponto inſula: vel quia ponticum habet ſaporem. Reubarbarum ſecundum quoſdam radix eſt cuiuſdam arboris.reperitur quaſi quedam tuberoſitas i radice ei⁹ eſt ca.⁊ ſic.in ſecūdo. IOANNES MESVE. Reubar barum quoddam oritur in india ⁊ vocatur raued ſeni. ⁊ ē melius: ⁊ quoddam oritur i barbaria ⁊ eſt laudabili⁹ poſt illud: ⁊ quoddam oritur in turchia. ⁊ eſt minus laudabile illis. ⁊ laudatur magis ex eis quod eſt ſubnigruꝫ declinās ad ruffedinem ⁊ quod graue eſt cum raritate ſua ⁊ in quo in confracturis inuenitur diſgregatio ex ruffo ⁊ glauco ⁊ quod eſt crocee tincture ⁊ quod eſt recēs cognoſcitur qd non eſt adulteratum quoniam eſt rarum ⁊ minoris ſtipti citatis ⁊ eſt crocee tincture. Adulteratum vero habet cō trarium horum ⁊ varietatem quam habere debet in con fracturis amiſit immo ſubnigreſcit in eis: ⁊ eſt ca. ⁊ ſic.i 2°. Cōuenerūt aūt in ꝑmixtione ei⁹ aqueitas ⁊ terreitas dan tes ei ſtipticitatē ſubē.acreitas dās ei raritatē ſubē ⁊ eſt ī eo igneitas ꝑficiēs: q̄ propter actōeꝫ eius ⁊ terreitatē ipſi us facit eſſe ipſum amarum. verum terreitas eſt ſecundū profunduꝫ eius ⁊ igneitas eſt in ſuperficie. quapropter ī fuſio ſeparat inter eius ſubſtātias. ⁊ completio operatōis ſolutionis ⁊ apertionis opilationum per ipſum eſt per do minium caliditatis in ſuperficie eius. ⁊ conſecutio con tractionis per ipſuꝫ eſt a ſubſtātia ſua terrea ſtiptica. Nō eſt in eo nocumentum apparens. datur in omni tempore ⁊ in omni etate ita ꝙ etiam pueris ⁊ pregnantibus datur. ⁊ ē de elegantioribus ⁊ melioribus medicinis aque lactis ⁊ proprie quod ſumptuꝫ eſt ex capris que magnificat ope rationem eius ſimiliter manificatur infuſio eius in aqua endiuie ⁊ apy prius bulitum ⁊ colatum vel in aqua plan taginis ⁊ non pretermittatur quin cadat in ſocietate eius ſpica. Eſt enim propry iuuamēti cum ipſo neqꝫ pretermit tas additionem modici vini.albi odoriferi clari in īfuſio nibus eius ⁊ proprie quando in emendatione opilationū propinatur: ⁊ eius quidem infuſio competit quando ſo luꝫ queritur abſterſio ſolutio ⁊ opilationū apertio: ⁊ ipſi⁹ contriti exhibitio quando queritur vt poſt illam in viſce ribus veſtigia contractionis remaneant: verum ex eo qd aſſum eſt vehementius facit illud ⁊ adhuc vehementius ex aduſto: ⁊ quod ex eo purius eſt ſuſtinet quod oportet ⁊ meretur de contritione. In raro autem ⁊ laxo contritio vehemens reſoluit virtutem: decoctio etiam ſimiliter re ſoluit q̄liſcunqꝫ ſit. POSSE.IOAN.MESVE. Edu cit ſolutiōe eius coleram ⁊ flegma.maior eius proprietas eſt mūdificare epar ⁊ ſtomacū ⁊ conferre doloribus pun gitiuis coꝝ ⁊ viſcerum ⁊ clarificare ſanguinem ⁊ auferre opilationes ⁊ morbos: quoruꝫ mater eſt opilatio ſicut hy dropiſim hycteritiaꝫ groſſitiem ſplenis ⁊ febres opilatio num ⁊ ſimilia: ⁊ ex parte ſubſtantie ſue proprietas eſt con ferre ſputo ſanguinis ⁊ emanationi eius vndecunqꝫ ſit et caſui ⁊ percuſſioni ⁊ ſanare rupturas intrinſecas ⁊ extrin ſecas ⁊ proprie eius.ʒ.i.mumie grana .y .rubee tinctorum grana.xv.cū vino ſtiptico: ⁊ confert inunctio olei eius con tuſionibus ⁊ contritionibus lacertoruꝫ ⁊ doloribus coꝝ. ⁊ ipſum quideꝫ eſt medicina ſingultus ⁊ eſt medicina bo na diſinterie ⁊ proprie quod ex eo eſt aſſum ⁊ bibitum cū ſucco plantaginis ⁊ pauco vino ſtiptico: ⁊ cōfert feb.perio dicis. ⁊ fe.opilationuꝫ ⁊ fe.antiquis. Doſis. Potio eius in fuſionis a.y.5.vſqꝫ ad.10. ⁊ contriti a.ʒ.i.vſqꝫ ad.ʒ. iiy. Et ipſum conſeruatur per annos quattuor ⁊ ꝯſeruat̄ a corru ptione ⁊ putrefactione ſi ſuperliniant̄ ei cera ⁊ terbentina liq̄facte aut cera ſola aut ſi ſepeliat̄ in melle taberzet aut in pſillio aut milio. conſeruatur.n. tūc tempore extenſo.
R euma.gre.ē actus qd eſt fluxus vel curſus a reuſis gre.
R euma arabice rizi.

Capitulum. CCCCCXC.

Reuponticum .i.barba ſiriſta ⁊ eſt radix pon tica multuꝫ ſimilis reubarba ro interius habet venulas diſtictas vt reubarbarum: ſed non tingit vt reubarbarum ⁊ dicitur reuponticum: eo ꝙ in ponto inſula reperitur: vel quia ponticuꝫ habet ſaporē ⁊ reu tantuꝫ eſt dicere quantuꝫ radix. DIASCORI. capitulo de reupōtico. Naſcitur in boſtoro ⁊ ſic ad greciā venit cuius folia magna ſunt ſimilia folys ſimphiti. Ra dix eſt aliquatenus vaſta ⁊ nigra haſta ſimilis centauree: ſed breuior eſt fragilis ⁊ leuis in pondere ſine odore ⁊ gu ſtu amara leuiter ſtringens ⁊ ſi maſticetur fit gluctinoſa ⁊ crocei coloris. POSSE DIASCORIDES. vires hꝫ efficaciter ſtringentes. ⁊ ideo vino q̄ſi in fomēto impo ſita inflationes deſiccat vulnera glutinat ⁊ ſanguis abun dantiā reprimit. habet in ſe magnam ſubſtantiam tempe randi: quia tenet in ſe terreni frigoris ⁊ caloris parteꝫ ⁊ le ptomeris eſt. ad aſmata ergo reumatica ⁊ orthogonia iu uat potata liuores ⁊ empetigines ſanat cum aceto illinita ⁊ potata. emptoicis ⁊ diſintericis prodeſt: ſꝫ bona eſt que non eſt pertuſata in guſtu mucillaginoſa modicū ſubmor dax. bibita inflāmationem ſtomaci tollit ⁊ dolorem ⁊ la xitudinem. ſpleneticis ⁊ epaticis bibita prodeſt. conquaſ ſationeꝫ corporis reficit. de alto cadentibus ſubuenit: ne freticis ⁊ tortionibus toracis ⁊ hypocundry ſalutare eſt. ſtericas ⁊ ſciaticas cauſas compeſcit. ſanguineꝫ reycienti bus vtiliter adhibet̄. ciliacis ⁊ diſſintericis frigoribus ty picis ſingulare preſidium eſt morſibus venenatis occur rit. aſmaticis prodeſt ſubglutientibus vtiliter adhibetur ſimiliter vt agaricus datur ī omnibus cauſis zernas lim pidat ⁊ liuores cum aceto impoſita. ſimiliter cum aqua li uores omnes tollit virtus eſt ei termantica ⁊ paulo ſtipti ca. PAVLVS. capitulo de reupontico. ca. eſt ⁊ ſic. ī ſe cundo. virtutem habꝫ mundificandi confortandi ex pon ticitate ſua: ⁊ diureticaꝫ ex qualitatibus. aqua decoctōis

eius ſoluit opilationem ſplēis ⁊ epatis ex fri. cauſa: cerotuʒ ex puluere eiꝰ ⁊ oleo roſa. ⁊ cera valet contra debilitatem ſtomaci. puluis eiꝰ lumbricos occidit. Pliniꝰ libro. vigeſimoſeptimo. capitulo duodecimo verſus finem.

R exis. gre. eruptio ruptura.

R hecoma. i. reuponticum Plinius libro vigeſimoſeptimo capitulo verſus finem.

R hiptica. gre. Riptica purgatiua abſterſiua. Galie.

R himida grece rima rimides ruge rime.

R hin grece naris naſus inde erinon caputpurgiuʒ quod per nares inycif. nam rino nares: ⁊ habet etiaʒ rinoceron animal.

R hipiros. grece. Caſſius felix. ripus ſordidus tertiane nothe.

R hipos grece ſordicies.

R hitini ritinigi rſina. Stephanus.

R hoiton apud Piniuʒ vinum malorum granatorum.

R hochia grece eruca herba.

R hombos grece rumbus piſcis romuos dicunt.

R hiſelium. quid eſt. Plinius libro vigeſimoquinto capitulo. io. in pncipio.

R huſen. Plinius libro vigeſimoquarto. capitulo vndecimo ante mediuʒ.

R huſti ⁊ ſentix idem naſcitur vbiqꝫ in campis ⁊ ſepibus.

R hoos virſodeſpicu: ideſt grana tinctorum. Paulus.

R hopi grece dumus.

Caplm. CCCCCXCI.

Rhule. ara. lat. ren. SERAPION. aucto. Galie. Renes ſani ſunt ex piſcibus illis qui ſtici dicuntur. Et quidam deferuntur ex babilonia ⁊ quidam ex india: ⁊ ex eis ſunt qui generantur in mari coꝛum ⁊ ex eis rēperiūtur in regione lodie ⁊ ſunt ſpecies ſtellionis aquatici ⁊ ipſi quidem deſiccantur in tempore autumni. DIASCORIDES. ſtincus animal eſt in india repertum quadrupes ſimile lacerte: niſi quia cauda non eſt rotunda: ſed lateraliter preſſa vti piſcibꝰ natatui apta: ⁊ multo maius ⁊ longius ⁊ ventoſius aptum ad venereos actꝰ: ſed ī noſtris partibus habemus eque paruulos ſicut ſunt lacerte nouiter orte ⁊ in aqua ſunt degentes. POSSE. SERAPION. quando ſumitur in potu ex eo quod eſt iuxta renes ſtinci incitat fortiter libidinem: ⁊ hec medicina ingreditur in confectionibus ad excitandum deſiderium coitus. Et idem auctoritate Alcanzi. ſi bibitur ex renibus ipſis ſolum facit erectionem nimiam virge adeo ꝙ oportet fieri medicinam extinguentem ipſum. eſt cali. complexionis ⁊ auget ſperma ⁊ libidineʒ: ⁊ melior ex hoc piſce eſt ille qui eſt maior ⁊ pinguior. DIASCORI. faciunt ad venereos vſus ſi caro eius vno ciato potetur. nam ſi plus ſumatur neruos ledit. PAVLVS. capitulo de ſtinco. calida eſt ⁊ ſicca. in tertio.

R ia: ideſt malum granatum. Galie. rhiada. l. enacantis.

R iada grece paſſio in angulis oculoruʒ: vt Alexander capitulo de egritudinibus oculoruʒ ⁊ eſt ſecundum Paulum diminutio carnis. Demoſtenes. Rias inquit eſt cōtinuus lachꝛyme fluor debilitate partium aut ex leſo angulo vel immodica cyrugie vexatione. Iteʒ alibi quibuſcunque paſſionibus lachꝛymoſi oculi fiunt riade ſunt a veteribus nuncupate quod nos dicere poſſumus fluide.

R hiada apud Cornelium ſcribitur rhiſada.

R iben naſcitur in monte libani: ⁊ eſt herba frigidiſſima.

Capitulum. CCCCCXCII.

Ribes quidam dicunt ꝙ eſt acetoſa ⁊ quidam dicunt ꝙ eſt coccus: ſed falſo: quoniaʒ non eſt acetoſa: quoniaʒ Meſue facit ſemotim capituluʒ de rob de ribes a caplo de rob de acetoſa, ſimiliter caplo de rob ribes ait ꝙ valet ſicut rob de acetoſa. Itē non eſt coccus: quoniam coccus eſt calida ⁊ ſic. ſed ribes frigida ⁊ ſicca. Alhaui eſt planta ſtipitem habens rubeum ad viriditatē decliuem tenerum cuius ſapor eſt dulcis acetoſitati mixtus. folia rotunda viridia nigra cuius granum portatur de coraſcēi acidi ſaporis: de quo fit rob. ⁊ cetera. Nos autem loco eius ſuccum acetoſe que eſt lapatium agreſte ponere poſſumus. SERAPIO. auctorita. Iſaac benarā. Ribes eſt planta hñs capreolos recentes rubeos ad viriditateʒ declinantes: ⁊ habet folia magna lata rotunda viridia: ⁊ habet grana: quorum ſapor eſt dulcis cum acetoſitate ⁊ ipſa eſt frigida ⁊ ſicca. in ſecundo ⁊ ſignuʒ ſuper hoc eſt acetoſitas eius ⁊ ſtipticitas ⁊ ex hoc contingit ꝙ infrigidat ſtomacuʒ. ⁊ aliqui dicunt ꝙ eſt frigida ⁊ ſicca. in tertio. Naſcitur autem planta iſta in montibus ſyrie frigidis niuoſis. POSSE. SERAPION. ipſa abſcindit ſitim ⁊ confert ſpeciebus habaon: ideſt morbilli ⁊ abſcindit ſitim cali. et retinet fluxum ⁊ conuenit ſpeciebus bothor que fiunt in corpore ſicut variole: ⁊ ſimilia ⁊ prouocat appetitum et incoriat ſtomachum ſua frigiditate et abſcindit ſitim a colera et fluxum ventris et vomitum ⁊ rob eius confert cardiace ⁊ vomitui ⁊ fluxui colerico et prouocat cibi appetitum: ⁊ in rob eius eſt dulcedo ⁊ acetoſitas. Et idem aucto. Raſis. Ribes eſt frigi. ⁊ ſicca. ſtringit ventrem: extinguit coleram ⁊ acuitatem ſanguinis et non ſtupefacit dentes. Et idem auctori. Aben Meſuay. frigida eſt ⁊ ſicca. in ſecūdo. ⁊ rob eius eſt ſicut rob acetoſitatis citri ⁊ agreſte in virtute ⁊ eſt bona emorroydibus ⁊ ebrietati ⁊ putant aliq medicorum ꝙ etiam ſit illa que nominatur acetoſa ⁊ lapatiuʒ. Et putauerunt aliqui ꝙ ſit granum acetoſum quod affertur ex coraſceni: lʒ omnes decipiantur.

R ibus. Rhibꝰ apud Diaſ. ē de ſtatuis ⁊ de paleſtra to. i. de loco vbi fiebat ludus paleſtre: ⁊ ē qđ apud Auicē. vocatur ſorditieſ in caplo de ſorditie: vbi de his ⁊ đ alijs loquitur grecus vero rypos dicit.

R iech. arabi. pulmo.

R ien rienis: ideſt ren.

R igelle: ideſt portulace.

R igeon. i. fluxꝰ mēſtruus.

R igos. rhigos. gre. i. rigor. rigon. frigens rigens.

R igoſafal: ideſt polium.

R igoſarch. i. centumnodia

R ilofar. Rilofari. quid eſt lege nenufar.

R iloſatur. i. hypogſtidos.

R ima maria. allearica. pes aſini ideʒ. ⁊ eſt herba cuius folia ſunt rotūda habentia odorem allij que trita ⁊ impoſita ſanat noli me tangere.

R imar. Rinar. i. limatura PAVLVS. caꝰ de cicatricibus ⁊ albugie oculi. rimar cornu ceruini. Nā rimon grece lima.

R imech: ideſt arimech.

R imeida: id ē rima. Rimimides: ideſt ruge rime.

R ingo. Rhincho. grece roſtrū ſcribitur ringos ⁊ pfertur rinchos.

R inomelis. Rhiomellis. gre. ferreum inſtrumentum aſperi capitis vt lima q̄ aſpitas palpebraꝝ eraditur. Demoſtenes.

R inon. Rhion. i. limatura apud Paulum. caplo de aſmate inquit fagi et primi efficacior rinon.

R ipariſſimi. Riparuſiʒ. i. bdellium.

R iparon: ideſt ſucida.

R ibus. Ripinos vel ripus ſordidus. ripos. ſorditieſ

R iptica. rhiptica. gre. purgatiua abſterſiua aperitiua: vt Galienus. libro 6ꝰ de ingenio ſanitatis. capitulo quarto ⁊ octauo. ripticon catarticum. ⁊ ʒꝰ tegni. commento. iz6ꝰ. ⁊. i35.

R ipuli orobi quid ſunt lege Demps.

R ipus: ideſt corpus.

R ipuſirac. ideſt portulaca.

R iptum ſiluaticum: ideſt ambroſia.

R is: ideſt cedrus arbor. qdam dicunt ꝙ eſt cipreſſus: ſed falſo.

R iſarch. Riſarchi: ideſt affodillus.

Riſari. i. pecten.

Riſſari. i. peime.

Riſi. Rizi. quid ſunt. l. arʒ.

Riſſidus. i. climia.

Riſimar. i. lactuca aſini.

Riſipella gre. heriſipilla. rhiſipella.

Riſis Rhiſis gre. fluxꝰ. vel reuma. libro de doctrina greca.

Riſiſſibeos. i. anuidem romanum.

Riſtritin. i. ſumach.

Riſtum vnuʒ. i. cotille due.

Riſufar. Riſufari. i. almea.

Ritidoſos. Rhitidoſos. Demoſtenes eſt rugoſa ſiue folliculoſa pupille paſſio

Ritiga Rhitida. gre. ruga. Ritige. ruge. Rhitide.

Ritimum. i. hñs ritimum.

Rixis. gre. eruptio. diarixis vene. ſciſſio.

Riza Rhiza. i. radix. ide gli coriza. i. dulcis radix quā nos corrupte liquiritiam dicimus.

Riza panace. i. peucedanū.

Rizi. Riſi. eſt granum panificiū cuius due ſūt ſpecies. eſt eniʒ vnū rubeuʒ. aliud albū. ſed ad nos nō afferf niſi decorticatuʒ ⁊ vtriuſqꝫ medulla ē. l. arʒ.

Rizencia. Caſſius felix ī antidotario ſūt radices dure q̄ in vlceribus apoſtematū iam euacuatorum remanēt.

Rizonichia. i. radix vnguiū.

Roa. Rhoa. gre. yhardē. i. roſa. Ste.

Roab. ara. dactili qui ⁊ thamara vocātur. ⁊ alijs pluribus modis ſm diuerſitatem ſpecierum earum ex parte maturitatis formarum ⁊ regionum.

Roan. i. ſalamonica que ſimilis ē nrē ⁊ ē marmor.

Roariati. i. egritudo in qua homo ſemper ridet.

Rob. eſt vinum vel muſtū coctum ad conſumptionē duarum partium vel quilibet ſuccus ſic coctꝰ ita ꝙ remaneat. tertia ps vt Auic. quarto cañ. fen. prima. capitulo de cura ſinochi. vbi ponit modum faciendi rob iuiubarū. l. carenum. ſed quādo rob ſimpliciter ponif debet ītelligi de muſto. ⁊ rob eſt ſucus cuiuſqꝫ fructus coctus ad ſpiſſitudinem vt ſeruari poſſit. Galie. lib. de ſecretis.

Robach. i. feracia placenta pāis valde tēuis. rochac.

Robali eris. i. ſquama eris.

Robalkaradi. i. vinū coctū. Robi. idē.

Robiche. i. cicade.

Robiloet. herba eſt portulace ſimilis ſed cum frangitur emittit lac. ⁊ eſt laxatiua valde.

Robilie. robolie. apđ Yſaac in dictis eſt legumen qđ aui. vocat meiſe vł mes. verum apud raſim in almāſore aliud eſt robolie ⁊ aliđ mes. l. mes. oemps

Roboſar. Roboſar. i. amomum.

Roboſus. i. liquiritia.

Robub. i. ſuccus inſpiſſatus per ſe ipſum.

Robulſari. i. gentiana.

Roceſac. roceſari. i. atriplex

Roceua. i. cuʒ aliquis ridet ſine cauſa.

Rocua. Rocuab. idem.

Rocbac. Rochat. ara. i. robach. focatia placēta. panis valde tenuis.

Rochhe. ara. genu.

Rocuafilon. i. pentafilon.

Rodakinon. i. fructus pſici.

Rodanche. Rhodhanthe. gre. i. flos roſe.

Rodaprenum. i. landrus.

Rodatiua. Rhodakia. gre. . i. perſica. arbor. rhodakinon. fructus.

Rodefiar. i. carpobalſamū.

Rodomelli. Rodemellion . i. roſe ⁊ mel. cum folijs. ſ. ꝯſerua roſ. de melle. Saladinus.

Rodbaba. i. Rotabea.

Capitulum. CCCCCXCIII.

Rodia Rodiadi. Rodiatiza. ſm Diaſ. proprio cap. Radix. eſt naſcēs ī macedonia ſimilis coſto ſʒ paulo lenior ⁊ nō eq̄lis que digitis fricata roſe lōgius iactat odorē. ⁊ ideo vocaf rodia: qr rodon roſa dicif: cū oleo nardino cephalargicis maximū remediuʒ ē. capiti fomento adhibita ⁊ fronti illinita ⁊ tpibus maximū preſidiū eſt. GALIENVS octa. phar. capitulo rodiatiza. ē radix in macedonia naſcēs ſubtilis ptis eſt ⁊ diaforetice v̓tutis in calefaciēdo vt in ſcđo gra. in fine vel tertio incipiente.

Rodidomū. Rodidoniū. i. morula rubi vł ſemē eiꝰ.

Rodinuʒ. Rodoleon. Rodoleum. i. oleū roxatum.

Rodiꝰ. i. cortex mali ḡnati.

Rodo eſt inſula quedam.

Rododaphni. in lib. de doctrina greca eſt roſa gre. lorādruʒ. i. roſea laurus. nā eſt nomē compoſituʒ ex rodon quod eſt roſa ⁊ daphnis quod eſt laurus ab Auic. vocaf oleander a diaſco. Nereon. PLINIVS lib. z4. ca. ii. poſt principiuʒ Rododendros. Nomen qdem apud nos inuenif latinū rododaſnem. Stephanꝰ

Rododafni. l. nerion.

Rodēdium. i. mercurialis.

Rodochantus. i. flos roſe.

Rodokma. i. pſicus arbor.

Rodora. Rhodora. Pli. li. z4. cap. i9. circa pricipiū.

Rodomel. i. mel roſatum.

Rodon. Rhodon gre. i. roſa. rodinos. roſeus.

Rodoleon. oleū ro. rodoſtoma. aqua ro. rodomeli. roſaceum mel.

Rodō agria. ideſt roſa agreſtis alba.

Rodonſion. i. oleum roſatum ⁊ acetum.

Rodonoxiron. i. roſa ſicca.

Rodoſcon. Rodoſconia. i. aqua roſata.

Rodozacara. i. zucharuʒ roſatum.

Rogal. i. polium.

Rogel. ara. i. pes.

Rogelion. i. almea.

Rogia gre. Rhogima. ideſt ſciſſura ſuperficialis cranei quam nos rimulā dicimus. Pau.

Roginos Rhoginos. Pau. cap. đ pipneumōia. ideſt oregmon.

Rogoſon. Rogoſoni. ideſt arſenicum.

Roi. Rhoi gre. ideſt decurſus vel fluxus.

Rois. gre. infra.

Roidea. Rhoidea. i. arbor mali granati. ⁊ roidion. i. pomum granatum.

Raiton. i. auellana indica. ⁊ eſt fauſel.

Roka. i. eruca.

Rokial. i. amomum.

Rokiaſcos. i. centaurea.

Romec. i. lapatium acutuʒ.

Romen in confectione mitridati in antidotario viriliexponitur raffanus.

Romera. i. corona regis.

Romilia. i. camomilla.

Romiſar. i. anetum.

Romei. Rhomerʒ. i. raffanus. Chriſtoforus.

Capitulum. CCCCCXCIIII.

Ronder arabi. gre. ⁊ lati. Olibanum vel thus. tus. SERAPION auc. Diaſ. eſt gummi ex canchi ſiue kathec ⁊ ſunt eius ſpēs quattuor. vna eſt melior ⁊ eſt ex terra indie: cuius color ē ſmaraldinus ⁊ ſicut color melongie. ⁊ colligif in cochijs ⁊ figura eius eſt rotūda. ⁊ fractura eius eſt anguloſa ⁊ ponūt illud hoīes in olla terrea ⁊ agitant ollam tādiu donec figura eius rotundatur. ⁊ poſt tēpus fit rubeuʒ. ⁊ zᵐ eſt ex terris arabum ⁊ eſt zᵐ in bonitate: ⁊ melius ex eo eſt maſculum: ⁊ eſt illud quod eſt rotundū albuʒ ⁊ non facile frangibile. ⁊ qñ frangif quod eſt interius eius eſt tenax ⁊ qñ fit fumigatio cum eo cōburitur cito. Et tertium eſt in bonitate ſicut arabicū ⁊ eſt habens fruſtra minora q̄ʒ ipſum ⁊ declinat plus ad colorem acori. Et quartum eſt colore albo ⁊ qñ frāgitur vergit color eius ad colorem maſticis. Idem auctori. Gal. ſapor olibani eſt ſtipticus multum verum albū ex eo non hʒ ſtipticitatem manifeſtā. ca. in ſecundo. ſic. in primo. vnde eſt ſtipticum. Pli. lib. iz. cap. i4. i5. DIASCO. cap. de olibano. thus vel olibanū lachꝛymus eſt arboris gre. dicte libanus. quod autē de arabia deferf candiduʒ eſt: quod vero de india ruffū. ſed vtrūqꝫ maſculuʒ eſt. Eſt tertium genus minutū valde ⁊ ruffuʒ qđ manna thuris df. Eſt ergo optimū thus maſculū dictū ſubruffum rotundū ⁊ pingue naturaliter leue ⁊ frangibile ⁊ qđ ab igne cito incenditur odorē ſuaueʒ copioſe emittens. GALIENVS. 7. ſim. phar. cap. de thure. libanū ca. eſt ī ſecūdo. ſic. in primo. hʒ autem quid ſtipticans parum. minime vero manifeſta eſt ſtipticitas in albo. cortex autē eius ſtipticam virtuteʒ manifeſte poſſidet. quocirca ſiccat generoſe vt in ſecundo.

POSSE SERAPION.auc.Diaſc.abſtergit obſcuritatem viſus replet vlcera profunda ⁊ incarnat ea ⁊ conſolidat vlcera recentia cū ſuo ſanguine.⁊ qñ bibitur confert ſputo ſanguinis ⁊ abſcindit fluxum menſtruorum ⁊ cuiuſcūq; ſanguinis vndecūq; fluat ⁊ ſanguinis qui fluit a cerebro.dicti meſcha.⁊ eſt ſpecies fluxus ſanguinis narium ⁊ probibet vlcera frauduléta que fiunt in ano ⁊ in alijs mēbris qñ miſcetur cum lacte ⁊ fit inde liciniū ⁊ adminiſtratur.⁊ quando miſcetur aceto ⁊ oleo ⁊ fit linimentū in principio formice aufert eam ⁊ empetiginem ⁊ miſcetur cum adipe anſeris ⁊ porci ⁊ curat vlcera ab aduſtione ignis ⁊ ſciſſuras pedū factas a frigore.⁊ quando miſcetur pice curat concuſſionem auriū ⁊ quando miſcetur cū vino dulci.⁊ diſtillatur in aurē confert dolori eius quando miſceť cū chimolea ⁊ oleo ro.⁊ liniunť cū eo apoſtemata ca.mamillarum que fiunt poſt partuz confert eis ⁊ ipſum admiſcetur cū medicinis conferentibus pulmoni ⁊ emplaſtris reſoluentibus apoſtemata interiora ⁊ qñ bibitur cōfert ſputo ſanguinis ⁊ diſſoluit flegma aufert triſtitiā ⁊ auget memoriaz. Et qñ bibunt de eo ſani parum meliorat eos. ſed ſi nimis cum vino biberint inducit maniam ⁊ amplius cū vino occidit.⁊ comburitur olibanuz qñ accipitur fruſtuz ex eo ⁊ inciditur ⁊ inflammatur ⁊ ponitur in teſta ſubtili ⁊ comburitur.⁊ quando comburis eum oportet vt cooperias cum aliquo alio vaſe qr facit cum hoc ꝙ non incineratur.Cortex libani facit fumum boni odoris ⁊ ſubſtātia eius eſt groſſior ſubſtantia olibani ⁊ ſapor eius eſt ſtipticus manifeſte.⁊ deſiccat fortiter vſq; i fine tertij ⁊ nō ſūt in eo acuitas ⁊ mordicatio manifeſte ⁊ confortat ⁊ abſcindit fluxum ſanguinis per ſputum ⁊ corroborat ſtomachū laxatum ⁊ confortat ⁊ conuenit fluxui ſanguinis vētris ⁊ vlceribus inteſtinorū.Et olibanum ſimiliter facit hoc iuuamentum niſi quia cortex eius in hoc eſt fortior propter virtutem ſue ſtipticitatis.valet enim cortex fluxui humiditatum matricis antiquarum quādo fiunt naſcalia cum eo ⁊ confert ad abſtergendum maculas ⁊ cicatrices ⁊ cōfert lippitudini.fumus olibani ita colligiť.Accipe de olibano cum forficibus paruis ⁊ incide ⁊ inflamma in lucerna ⁊ pone ipſum in vaſe ex terra noua vitreato.deinde cooperi cum vaſe eneo habente orificium mundum bene ⁊ purgatum ⁊ interpone labijs vaſorum ab vno latere aut duobus lapillum groſſitudinis quattuor digitoꝝ vt poſſis aſpicere olibanum ⁊ videre ſi comburitur ⁊ ſi flamma eius attingit vſq; ad orificium vaſis.fit etiam inde introitus per quem intromittere poſſis fruſtum aliud olibani anteq; extinguať primum complete ⁊ facias hoc quouſq; habeas ex fumo quantū vis.Et tu quidē lini coopto rium eneuz exterius cōtinue ex ſpongia madefacta in aq̄ frigida qr quādo facies hoc non calefiet fortiter ⁊ coadunabitur fumus vnus ſuper aliuz:ſi vero non faceres hoc cōuerteretur fumus qui abſcindit ad coopertorium inferius ⁊ miſceretur cū cineribus inferioribus olibani.Incēde ergo ex olibano quantū volueris ⁊ collige fumuz eius ſm diſciplinā quam monſtraui tibi.Cineres autem collige per ſe ⁊ pone ſemotim. Et idem auc.Hal.fumus olibani eſt calidior ⁊ ſiccior olibano quouſq; reponatur in tertio.abſtergit replet ⁊ mundificat vlcera oculi quēadmodum fumus mirre ⁊ ſtoracis.Et idez auc.Diaſ.fumus olibani ſedat apata oculi ⁊ abſcindit curſum humiditatū ad ipſum ⁊ mundificat vlcera eius ⁊ generat carnem in vlceribus ipſius dictis chilomata.⁊ ſedat apata facta i eo que dicuntur kankri.fumus autem mirre ⁊ ſtoracis eodē modo colligitur ⁊ valet vt ſupra.Et idez auc.Aben Meſuay olibanum deſtruit flegma ⁊ aufert triſtitiam confert cordi ⁊ auget in memoria. AVICENNA de viribus cordis dicit ꝙ confortat cor.

Roneſac.i.ypoquiſtidos.
Roſas Rhoras. PAV. cap.de dolore capitis comedat iquit roras.ideſt mala granata.
Roraſtrū eſt ſimilax apud Diaſcori.⁊ apud kiranidam.zimilax vocatur. PLINIVS.lib.24.cap.10.prope fi.iquit ſimilax quam nicophotos cognominamus.
Roſa.quid eſt.l.bard.
Roſa agreſtis.i.roſa cania.
Roſa aſinorum.i.flos peonie.Colliget.
Roſa canina ē planta i cuiꝰ radice naſciť q̄ſi fungus ex quo fit ypoquiſtidos q fungus dr ara.tararib ⁊ plāta vocať barba hyrcina.⁊ eſt alia ſpecies roſe canine dicta roſago.l.Ciſtos.
Roſaceū.i.oleum roſatuz.
Roſa gariofilata.quid eſt.l.bard.
Roſago.planta ē poſita i antidotario virili in potiōe ad ſcrofulas ⁊ eſt ſpecies roſe canine.l.ciſtos.
Roſaidicos ſiue reſſidicos. PAVLVS.ca.de amiſſione memorie.admiſcētes ingt infrigidātia ⁊ ſiccātia vt roſaidicos ⁊ mirſine.puto ꝙ ſit ſumach.
Roſa marina.quid eſt.l.laieralmarien.
Roſa perſica.i.rubea.qſi a perſia habuerunt ortuz.
Roſa regis.i.flos.ſtaphiſagrie.chiſebeniuz.Sachilie buncena.Sabatiſcelneman.
Roſaros.i.ſturnus auis.
Roza ſeni.i.veſum.
Roſata.ideſt antidotariuz ex roſis.
Roſa viee.i.flos ſpine albe,
Roſa zamen.i.flos maluiſci.
Roſiliab.i.amidum.
Roſilo.roſilio.i.ariſtologia
Roſmarinus.quid ē.l.layeralmariē.vapor vľ fumigiū marie.arbor marie.
Roſo.roſoi.i.mala granata
Ros ſyriacus expoſuerūt q daz ꝙ ē flos orni.⁊ nō dicunt qd eſt ornus.ſz ros ſyriacus ē ſumachi.vide ꝙ vbicūq; i libris de greco trāſlatis habetur ros ſyriacus i arabicis eiſdē locis ⁊ capitulis habetur ſumach.Nā apud Diaſ.i cap.de origano vbi ē ros ſyriacus in Sera.eodem loco ex vbo Diaſco.habetur ſumach.Itez in cap.de moris vbi diciť ſicca ⁊ trita ponūtur i loco roris ſiriaci in Sera.eſt ſumach.Itē inueniť ſyrupus de fructibus.in ſeptimo Iohānis Sera.cui ſimilis inueniť apud Plinium ⁊ Diaſch.⁊ vbi ille habet ſumachi.iſti hēnt ros ſiriacus.
Roſtodor.i.bedeguar.
Roſtrū coruinuz.herba eſt quā plures dicūt ꝯſolide ſpeciez ſed falſo ſicut apparet in.l.ſimphitum.immo eſt herba vtcūq; piloſa hñs q̄ſi odorē boraginis ⁊ virtutem conſolidatiuam.

Capitulum. CCCCCXCV.

Roſtrum porcinum.herba eſt lōgitudinis vnius digiti ⁊ eiuſdem lateris ſpandens ſe ſuper terram amplectens eam cuius folia ex vtroq; latere ſunt inciſa iciſuris magnis ⁊ i eius medio leuať ſtipes paruus in quo ſtipite fit q̄daz lanugo rotūda ſicut pila ſic facit herba ſenicion q̄ cuz tangiť diſſoluiť ꝯfert opilatis.
Roſula.quid eſt.l.chimetla.
Roſum.i.almea.
Rotab.ara.tamar.i.dactilus.

Capitulum. CCCCCXCVI.

Rotabea vel rodhaba. SERAPION.lib.aggre.qñ eſt humiduz ⁊ recens dř alfaxfa.qñ eſt ſicca dř akes ⁊ eſt ſpecies legumis ſic nominata.Et idē auc.Diaſ.qñ naſcitur primo ſimilis ē andachuche naſcenti in pratis;ſed quando eſt completa habet folia ſubtiliora q̄; folia ipſius ⁊ habet ramos ſimiles andacuche.⁊ ſunt ei ſemina in magnitudine lentis tortuoſa ſicut cornua.aliquando deſiccatur ⁊ adminiſtratur cum alijs rebus ⁊ preparatur cum ſale.Et idem auct.Halie.ſapor huius grani eſt ſtipticus ſicut ſapor lentis.eſt ca.temperate ⁊ exiccatio eius eſt amplior exiccatione lentis ⁊ comediť ſicut lens.Et idē auc.Yſaac benarā.Naſcitur ſuper aq̄s ⁊ nō ſiccatur i eſtate neq; hyeme.Et ideo noïatur humida ⁊ quod de ea admiſtrať ē ſemen eius ⁊ folia ⁊ ē ca.⁊ hu.⁊ eſt in eo inflāmatio ⁊ ideo auget ſperma ⁊ incitat coytū ⁊ auget iuuamentū medicinarum que faciunt ad hoc.⁊ ſemen eius ingrediť in pluribus confectionibus fortibus ⁊ qñ fit emplaſtruz cū folijs eius cōfert membris que indigent ſedatione doloris coꝝ ⁊ eſt cōueniens cibo aïalium.

Rozaz.Rozazi.Ruzaz.i.ceruſa.
Rozatab.i.litargirum.
Ruan.i.marmor.
Ruaſnim eſt ſpecies miconis.Plinius libro.
Rubea conſolida.ideſt biſtorta.
Rubea tinctoruz vel Rubia.quid eſt.l.eritrodanum.Rubrica.Dia.
Ruben.eſt radix quedam de barbaria.Et Rubē.i.caſeus.
Rubeuz.i.acatia.i.ſuccus prunellarum immaturarum.Herodius.
Rubicar.Rubrica.i.ſinopida.l.lepnia.mezgreb.
Rubidus panis.i.recoctꝰ ⁊ rubefactus.
Rubie.Rubien.ara.i.os ſepie.vel ſepia.Hal.lib.ſecretoꝝ.i cobol viſus.
Rubien.ideſt cibus conueniens ⁊ ſapidus ⁊ eſt caſeus recens.
Rubine.i.ſipia abluta.
Rubſus.i.liquiritia.
Rubſuſi ideſt herba dicta rubea.
Rubus qd eſt.l.ſulach.rozagua.Plini.lib.16.cap.38.in fi.⁊ lib.24.cap.13.
Rubus caninus.quid eſt l.ſet.ſulach.
Ruca.eſt eruca.
Rugge.Rubea tinctorū.ideſt Rubſuſi.
Rugeſar.Rugeſari.i.cimbalaria.
Ruman.vel Rumani.i.malum granatum inde romania.i.cibus qui inde fit.Romā.idē.ara.ſ.
Rume.i.malū granatum.
Rumes.i.lapatiuz acutū.
Rumeſarch.i.pīpinella.
Rimegi.i.lapis ſimilis cācro.qdā dicūt ꝙ ē cācer in lapidem conuerſus.
Ruptoꝝ dropax.deſicatorium medicam̄.
Rupis concauum.Homalios.Hulaſion.quid ē.l.kaccabum.Calaris.
Ruſſacerui.i.ſemen genitale.
Ruſatum.Ruſauigi.ideſt es vſtum.
Ruſeritrias.ruſeritro.ruſeritru.i.ſumach.Res ſiriacus.Ru.
Ruſcitro.Ruſeritrias.i.ros ſiriacus.
Ruſme.i.tri.facta ex azima paſta.
Ruſmi.Rhuſmē.ideſt cepe agreſte.
Ruſne.i.zirūbeth.⁊ eſt ſpecies zedoarie.berungi.zurūb.pes locuſte.Alſeigzeneo.
Ruſuen.i.triti de paſta.

Capitulum. CCCCCXCVII.

Ruta lat.⁊ gre.ara.vero radeb vel aſelep. SERAPION.auc.Diaſco.Radeb.i.ruta ⁊ ē de ea domeſtica ⁊ ſilueſtris.ſz ſilueſtris ē magis ca.q̄; domeſtica ⁊ magis acuta:q̄ non eſt bona eſcis.ſed domeſtica ⁊ maxime illa que oritur circa arborē ficus vel circa cucumeres eſt ꝯueniens cibus.Eſt aliud genus rute ſilueſtris naſcens in macedonia ⁊ in galitia aſie quā moly ciues appellant.alij armolaz.frutex eſt vna radice virgas multas habēs folia latiora pluſq; domeſtica.ſed mollia ⁊ odorem grauē habentia ⁊ florē albuz ⁊ capita maiora q̄; domeſtica ⁊ in tribus ꝑtibus diuiſa.huius ſemen obtuſſuz ⁊ trigonum guſtu amaꝝ eſt.hec in antiquo tpe colligitur cui addito melle vino felle caponis croco ⁊ ſucco maratri caliginez oculis detergit. POSSE.GALIE.7.ſim.pbar.capitu.moli.quidā rutam ſilueſtrem nominant quidam autem armolam.eſt ſubtilis ca.in quarto.vnde ⁊ icidit groſſos humores ⁊ diaforat ⁊ ad vrinationez prouocat.Et idē oct.ſim.pbar.cap.pigamuz ideſt ruta ſilueſtris ca.⁊ ſic.in quarto:domeſtica vero in tertio.eſt autē non ſolum acris guſtu ſed etiam amara quo icidere ⁊ diaforare habet groſſos ⁊ viſcoſos humores.propter eandē autem virtutem.⁊ per vrinas euacuat.quinimmo ⁊ ſubtiliuz partiū eſt ⁊ vētoſitatis deſtructiua ⁊ idcirco ad ſputationes conuenit ⁊ animoſitates que ad venerea pertinēt.⁊ diaforat ⁊ ſiccat moderate.eſt enim de fortiter deſiccantibus farmacis.

SERAPION.auc.Diaſ.ruta eſt de rebus magis conferentibus inflammationibus ⁊ vētoſitatibus.Et ipſa extinguit libidinem coitus.vnde domeſtica ⁊ ſilueſtris ſunt ambe calefactiue aduſtiue prouocatiue vrine ⁊ menſtruorum.Et quando comeditur ruta aut bibitur ſtringit ventrem:⁊ quando ſumitur in potu ex ſemine cuiuſcūq; quātitas vnius caluf cum vino eſt medicamen cōferens multum medicinis mortiferis.Et quando comeduntur folia eius ſola aut cum ficubus ſiccis ⁊ nucibus auferunt nocumenta medicinarum mortiferarum ⁊ eſt vltima medicina contra malitiam venenoꝝ.Et quando comeditur ⁊ bibitur ruta ſemper abſcindit ſperma.⁊ quādo coquitur cū aneto ſicco ⁊ ſumitur ſedat tortiones.⁊ quādo adminiſtratur in hunc moduz confert dolori lateris ⁊ pectoris aſmati tuſſi ⁊ apoſtemati pulmonis ſciatice dolori iuncturaruz ⁊ rigoribus.Et quando coquitur in oleo ⁊ ponitur ī cliſteribus confert inflammationi matricis ⁊ inflammationibus ⁊ doloribus recti inteſtini.Et quando teritur ⁊ conficitur cum melle ⁊ linitur ſupra collum matricis cōfert dolori eius ⁊ ſuffocationi eius.Et quando coquitur in oleo ⁊ bibitur occidit ⁊ expellit lumbricos.⁊ conficitur cuz melle ⁊ fit emplaſtrum dolori iuncturarum ⁊ dolori ex ꝯcuſſione.⁊ fit emplaſtrum cum ea ⁊ ficubus hydropiſi carnoſe.Et qñ coquitur cum vino vſq; ad conſumptionem medietatis vini ⁊ bibitur cōfert ſpeciei humide hydropiſis.Et qñ comeditur ſola ſicut eſt aut ſalita acuit viſuz.Et qñ fit emplaſtrum cuz ea cum ſanich ſuper oculum ſedat dolorem eius.Et qñ teritur ⁊ miſcetur cuz aceto ⁊ oleo ro.⁊ fit linitio cum eo ſedat dolorem capitis.⁊ quando ītromittitur in naribus ipſa aut ſuccus eius abſcindit fluxuz ſanguinis ab eis.Et quādo miſcetur cum nitro ⁊ fricatur ide morfea alba aufert eam.Et quādo fit emplaſtrum cuz ea melle ⁊ albumine ſuper empetiginem confert ei.Et quando ſucus rute calefit in cortice granati ⁊ diſtillatur in aurem cōfert dolori eius.⁊ miſcetur cū ſucco feniculi ⁊ melle ⁊ fit collirium cum eo ⁊ confert dolori viſus.Et quando miſceť cuz aceto ⁊ oleo ro.⁊ conficitur cū ceruſa ⁊ fit linimentuz cum eo cōfert heriſipille ⁊ formice ⁊ vlceribus capitis humidis.Et ruta quādo maſticatur poſt comeſtionē ceparum ⁊ aleorum aufert fetorem eorum.Rutaz venenis reſiſtere muſtelle docent que quando cū ſerpentibus dimicature ſunt cibo eius armanť.Docuit etiam rex ponticus qui cuz fratris ſui timeret inſidias rute folia cū duabus nucibus ⁊ totidē caricis admixto ſale ieiunus acceperat.Agreſtis ſi ſumatur nimis de ipſa occidit.⁊ quādo ipa colligitur maxime cum inceperit apparere flos:ſi carnez tetigerit vlcerat ⁊ facit inflare cuz pruritu.quare oportet qui vult eam colligere ꝙ vngat manus ⁊ faciem cuz oleo ro.Et extimauerunt quidam ꝙ ſi ſuccus eius aſpergatur ſuper pullos gallinarum non comedit eos miluus.Et putant quidam ꝙ illa que naſcitur in macedonia prope fluuium dictum archimō quando comeditur occidit.⁊ loca in quibus naſcitur ſunt loca ſerpentuz plena.Sed ſemen eius quando bibitur confert doloribus intrinſecis.⁊ ipm ingreditur in confectionibus medicinaruz ⁊ eſt iuuatiuū.Et idem auc.Ruffi.Ruta domeſtica eſt medicina maxima iuuatiua inteſtinis interioribus ⁊ confert viſui ⁊ gummi eius.eſt ca.in fine tertij.ſic.in tertio curat vlcera oculi quando puluerizatur ſuper ea.⁊ confert ſcrofulis que fiunt in gutture.⁊ ſubaſcellis,

Rutela.eſt genus aranee ⁊ dicitur tarantula.
Ruteſichar.ideſt naſturcium.
Rutih.eſt quod facit ſtare ſicut ſtat homo cū erat tenens faciem ſuam ⁊ ventrem ſuper terram.
Rutinar.ideſt abrotanum.

Sequitur de Littera.S.

S Litteram habent greci vt nos. arabes vō habēt duo. vnū dictum ſin. Aliud ſar.q̄ ſimilez ſonū habent:ſ; habēt aliud:ꝙ cuʒ quadā aſpiratione pronunciant:quod ſhar vel dſar. vocant.habent ⁊ aliā litteram que ſonat vt ſc:apud nos:quam ſcin noiant:per primam ſcribunt ſumach ꝑ ſecundam ſandalus:per tertiam ſharo.vel dſaro.quod eſt lentiſcus.ꝑ quartā ſceitaragi.

S abina.i.ſauina.Plini.lib.24.cap.ii.verſus fi.
S abr vel ſaber.ara. aloes. Sabare Aliab.Ste.Sabarum.
S ab.i.ara.lib. de doctrina ara.
S abanon.gre.ſabanū indumentuʒ.ſabana indumēta.Oriba.eſt pannus aſꝑ abſterſoriū.ſ.quo homines vtunt̃ in balneis vel etiā quodlibet linteū ad hoc deputatum.
S abazen.i.nabac.
S abagit.i.cibariū cuʒ iure vel ſalſamēta liquida in quibus tingitur aliqd vt caro vel aliud.
S abanum.i. panniculi qui ſunt intra granū granati. vel bombicinus pannus
S abar.Sabor.i.aloe. Saber.idem.Sabr. Sabarum.Ste.
S abaſa.i.cocule que a ſancto Jacobo apportantur poſtq̄ʒ exterior cortex fricando ablatus fuerit ⁊ ſimilantur margarite.
Sabat.i.ſalſa facta cū aceto
S abates.eſt nomē gaudy.
S abauri.i.ſubtilis.
S abdenegum. Sabdenegi.i.ematites.Ste.
S abeb.i.ruta.
S abel.vel ſebel.i. caro rubea creſcens ſuper oculorum albedineʒ ex venis contexta ad modum ruthis ⁊ palpebra inuerſat̃ ⁊ fit rubea ⁊ aſpera.
S aberemi.Sabran.i.eſula
S abibōilchimi.i.bona ſuccoſitas ātēq̄ʒ ſāguis fiat.
S abara.ſabare.ꝑ ſarb. Aliab.ſabr.i.Aloes.ara.
S aberemi.⁊ ſaberemū.pro ſebrā.eſula. Ste. ſeberemum titimalum.

Capitulum. CCCCCXCVIII.

Sabon ideſt formicariū.lat.ſapo.qui fit ex forti lixiuio ⁊ quacūq; pinguedine.cuius multe ſunt ſpecies.Eſt enim ſpatarenticus ſic dictus eo ꝙ incidit vt ſpata:⁊ iſte vocat̃ iudaicus quo iudei lauant ſericum.⁊ eſt alius gallicus. ⁊ alius muſcatus ⁊ alius mollis ⁊ niger ⁊ vocatur ſpatarenticus. SERAPION auc. Pauli. abſtergit ⁊ putrificat ⁊ eſt ca.⁊ vlcerat corpora ⁊ eſt fortis in hoc ⁊ eſt bonū ad maturanduʒ apā̄ta dura ⁊ ad tolleduʒ ſaniē ⁊ ad mollificanduʒ apā̄ta dura. Et idē auc. Raſ. eſt ca.⁊ vlcerat corpus ⁊ eſt fortis in hac operatione.

S abonion.i.ſpelta.
S abot.eſt nomen cuiuſdaʒ piſcis.⁊ eſt ſpinola. Lauracbi. Labrax.i. variol⁹ ſimilis cephalco, aliter Lauratius.
S acach.eſt roſa rubea vehementer.
S acamine.i.mora celſi.
S acandulion.eſt portulaca ſilueſtris laxatiua ⁊ lacticinioſa.
S accara. Saccaron.ē mel in arundinibus collectū candidum,dentibus fragile ad auellane magnitudinem. ⁊ eſt zucharuʒ aſter.zaccara.Pli.lib.12.cap.8.Saccaron.
S aceatum.i.vinum ex fece faccis expreſſum.
S acer ignis.i.ignis pſicus.

Capitulum. CCCCCXCIX.

Sachabenʒ Sachabenegi.ara.gre.⁊ lat. ſerapinum. SERAPION caplo.ſachabēg.ſiue ſachabenigi.auc.Diaſc.eſt gummi cuiuſdaʒ plante ſilis galbano in figura ſua ⁊ ē vna ex ſpēbus ferule ſicut apparet in.l.ferula. Melius āt ex eo ē claꝝ exteri⁹ rubeū ⁊ interius albū odor ei⁹ eſt iter odorē aſſe ⁊ odorē galbāi.

POSSE.SERA.auc.Diaſc.ↄfert dolori pectoris ⁊ attritioni lacertoꝝ ⁊ tuſſi antique ⁊ aufert ſupfluitates groſſas q̄ ſunt in pulmone ⁊ curat epilēticos ⁊ ſpaſmū cū facit declinare caput ad poſteriora ⁊ valet dolori ſplenis ⁊ paraliſi ⁊ illi q amiſit ſenſuʒ ⁊ motū alicui⁹ mēbri cā frigiditatis q̄ accidit neruis ⁊ cuſtodit corpus a frigore maxime vō a frigore febriuʒ pꝛodicaꝝ ⁊ fit cū eo inunctio in doloribus magnis ⁊ cōfert.Et qn̄ bibit̃ cuʒ ydromelle prouocat mēſtrua ⁊ iterficit fetū.Et qn̄ bibit̃ cū vino ↄfert morſibus venenatis.⁊ qn̄ odorat̃ ↄfert ſuffocatiōi matricis. ⁊ qn̄ linit̃ cuʒ aceto ſup cicatrices attenuat eas ⁊ ipʒ abſtergit veſtigia vlceꝝ oculoꝝ ⁊ ↄfert obſcuritati viſus ⁊ aque deſcendēti ad oculū ⁊ ꝓhibet eaʒ ⁊ diſſoluitur ſicut aqua cū amigdalis amaris aut ruta aut pane calido ⁊ ſic adminiſtrat̃ ad ea q̄ diximus.⁊ eſt contrariū venenis mortiferis ⁊ aliqn̄ terit̃ cuʒ aceto ⁊ linit̃ ſup ordeolū ⁊ aufert ipm ⁊ confert colice ⁊ qn̄ ſumit̃ in potu aut fit cum eo cliſtere purgat flegma groſſuʒ qđ eſt in iuncturis ⁊ mollit ventrē cōpetenter ⁊ ↄfert emoroidibus qn̄ ſumit̃ ſimplex aut cōpoſitū.⁊ eſt ↄueniens medicinis laxatiuis acutis ⁊ expellit ventoſitates groſſas ⁊ diſſoluit lapidē.⁊ cōfert rigorib⁹ febriū auget ſperma ⁊ eſt bonū epati ⁊ purgat aquā citrinam ⁊ cōfert puncturis ſcorpionis ⁊ vētoſitatibus inteſtinoꝝ ⁊ coſtarū ⁊ purgat flegma viſcoſuʒ.doſis eius ſimplicis eſt a.ʒ.i.vſq; ad aureuʒ.i.infuſi aliq̄ decoctione aut in aq̄ rute aut aqua mellis aut fenugreci ⁊ ſi admiſcet̃ cum alijs medicinis infrigidat̃:⁊ ſic doſis eius eſt a.ʒ.ß.vſq; ad .ʒ.i.Et melius ē illud cui⁹ color declinat ad rubedineʒ ⁊ ē claꝝ habēs odorē bonuʒ ⁊ acutū ſaporeʒ ⁊ ↄfert dolorib⁹ emoroidaꝝ qn̄ bibitur ſimplex aut cōpoſituʒ ⁊ ē ↄueniēs adminiſtrari cū medicinis laxatiuis ⁊ ꝓhibet difficultatē aut grauedinē earuʒ ſup naturam ⁊ reſoluit ventoſitates groſſas q̄ generant̃ in corꝑe. GALIE.oct.ſim.phar.Serapinū.Opos eſt cal.⁊ ſubtiliū partium ſil'r alijs opis. hʒ aūt ⁊ qd abſterſiuuʒ quo ⁊ cicatrices q̄ in oculis expurgat ⁊ ſubtiliat, qnimmo ſuffuſionib⁹ ꝑꝑ groſſitiē humorū fiētibus bonū eſt pharmacuʒ. Ipſa vō planta ex q̄ fit ferule ſimilis exiſtens debilis ⁊ inutilis eſt.noiatur aūt principalius illa ſerapinū.opus eniʒ eius ab vtentibus noiatur ita ſicut ⁊ alia multa ꝑꝑ defectuʒ vocabuli noiamus abuſiue melius erit ipſuʒ nō ſerapinum ſed opus ſerapini dicere.

PAVLVS ca.eſt ⁊ ſic.in tertio ⁊ ipſum diſſolutuʒ in ſuco rute frangit lapidē ⁊ facit vrinare.⁊ fit colliriū cōtra pannum oculorum ⁊ confert obſcuritati viſus ⁊ aque deſcendenti ad oculum cuius receptio eſt hoc. ℞. ſerapini .ʒ.i.diſſoluatur in.℥.i.ſucci celidonie zuchari.ʒ.y.⁊ diſtilletur cum lacte mulieris.an̄.i.equaliter.

S achabachabemenō.ideſt flos papaueris.
S achabic.eſt flos papaueris albi.
S achaik. alnecta.i. flores papaueris ruffi.⁊ eſt ſimiliter panniculus accidēs oculo ex inflammatione venarum eius apparentium in ſuperficie cōiunctiue ⁊ cornee.
S acharch.i.papauer nigrū cuius flos ē rube⁹ totus.
S achaſi.i.filix.
S achaſules.i.apā̄ cerebri.
S acheifaciroſa.i.ſpica.
S achidaliō.Sachilie.Sachilio.ſacilio.i. affodill⁹.
S achilichūcena. Sachiliehūcena chiſcheniū.ſabathiſcelnemā.i.roſa regis.

Caplm. CCCCCC.

Sachiliemenie ara.gre. blitoci vel bliton vel olus Jamenuʒ.vel olus corilides.lat.vero beta agreſtis vel blitis. SERAPION. capitulo ſachiliemenie ſiue ſachalaismena auct. Galie.i. olus Jamenum omnibus eſt notum.fri.⁊ hu.in ſecundo.

POSSE SERAPION.auc.Diaſco.herba ipſa comedit̃ ⁊ mollit ventrē.⁊ non ē in ea oīno virtus medicinalis ⁊ habet in ſe aqueitatem multaʒ pluſq̄ʒ omnia alia olera. Et quando fit emplaſtrū cum ea ſup apoſtemata ca. confert ⁊ ſedat ſitim ⁊ tuſſim que fiunt a caliditate. Et ipſuʒ pauci ē nutrimenti qn̄ comedit̃ ⁊ tarde penetrationis.Et idē auc. Yſaac qn̄ fit emplaſtrū cuʒ radice ipſius cōfert vlceribus dictis faui a qbus emanat humiditas ſilis melli. Et idē auc.habix.eſt fri.⁊ hu.in ſecūdo. humiditas eius ē amplior q̄ʒ lactuce ⁊ cucurbite.⁊ ſubſtātia eius eſt aquoſa nō habens in ſe groſſitieʒ:qꝛ cito deſcēdit ⁊ mollit vētrē. ⁊ ideo modice reddit̃ nutrimētuʒ ex ipſo. Et exprimitur ſuccus folioꝝ ⁊ miſcetur cū oleo ro.⁊ cōfert dolori capitis accidenti a calore ſolis.Et qn̄ coquit̃ herba ipſa ⁊ proycit̃ ſup ipſam oleū amigdalaꝝ ⁊ ſuccus maloꝝ granatoꝝ dulcium cōfert tuſſi ſicce que eſt cū caliditate ⁊ aſperitate pectoris. DIASCO.blitis.fri.eſt ⁊ hu.nimis relaxat. comeſtus ventrē mollit.euſtomachus ē ⁊ indigeſtibilis humidi corporis:medicaminibus non facit.natura eius ſine acrimonia viſa eſt ventrē vſq; ad coleraʒ plerūq; conturbat.Et idē auc.hypo.precipit ad ſiſtenda nimia menſtrua feminaꝝ in cibo dari.clauos.i.porros pedū impoſito eo liniri ⁊ cōprimi credunt.ſuccus eius ex vino datus vtiliter ſcorpionū venenis reſiſtit qbus etiā putant ipſum trituʒ ⁊ impoſitum plagis mederi.

S acholamos.ſacholomos .i.ſtelimas.l.Cardus ſilueſtris.
S acholochadea.eſt nomē cuiuſdam vermis.14.habentis pedes.
S achubi fandaricon. Saculon fandericon. ideſt ſcolopendria.
S atietas nauſeatiua.i.Cogatan.Cogmatan.
S aclinabiam.Saclinopus .i.abrotanum.
S aclinotus.i.pulegium.
S accon. ideſt pma ſpecies calcanti.
S acra herba.i.herbena.
S acudeum.i.alliū agreſte.
S acūdulion. eſt portulaca ſilueſtris laxatiua valde lat. herba micaria. folia habet ⁊c̄.Plinius lib.12. caplo.27.
S acupalea. quid eſt.l. Cinoſbatus.
S adaf.Sadef.Sadefum. ara.i.coclea marina.gre. porfira.
S adage. Sadeg. Sadegi. ara.i.folium induʒ.ideſt malabatrum.
S adar.i. agrifolium cuius fructus dicitur nabach. Auicē.⁊ a dia.dr̃ agrifolium.Almāſor ſidre.agrifolium.
S adeb.ara.ruta Sedabū. Ste.Seedeb.

Cap. CCCCCCI.

Sadaram Saduriam.Saderuā. Saderudum. SERAPION.ca.ſadarā ⁊ ē dictum in lingua perſica Nigrum cadaka ⁊ eſt res nigra cū q̄ tingunt̃ ligna in chaamam.⁊ eſt herba vel ſuccus magne nigredinis ingrediens in medicinis odoriferis ⁊ zebara.⁊ ē algalia.habens odorē bonum ⁊ ingredit̃ in medicinis ad multa huiuſmodi.frigi.⁊ ſic.in tertio. Et idem. auc.Aben Meſuay.eſt fri.⁊ ſic.in tertio.⁊ ſtipticū prohibet fluxum ſanguinis ⁊ confert caſui capillorum.

S adenegū.pro ſcebedenigi.i.canabs.Aliab.
S adenegi. Sadenegum.i. ematites.Aliab.
S adenig.i.pulegium.
S aderna.i.ſadaraʒ.⁊ ſaderna.i.nigrum.
S ades.qd eſt.l.Oſtracoꝝ.
S aduriar.Sadurief. ideſt amomum.
S adurum.i.ſcotomia.
S adibeodis.i.foliū nucis.
Aliab.
S affaf.Safff. ara.i.ſalix.
S afan.i.album.
S afar.i.gariofilus.
S afara.i.abrotanum.
S afarum.i.oleum in quo ē infuſum ferrum.
S afas.eſt illud quaſi ſtannum quod remanet quādo efficitur ceruſa.⁊ eius ſubtile eſt ceruſa. virtutes eius.l.in affideos.
S affaſa.quid eſt.l. Rata.
S afati.i.puſtule faciey.
S afena.eſt vena ſub cauilla pedis.
S afer.i.ſubet.
S aferetrum.Saferemum .i.baſilicon.
S agaos.i.nigrum.
S agapinum.ideſt Serapinum.Dia.
S agariō.Saguaſara. ideſt abrotanum. Sagnaſora. Berengeſiſ ſm̄ alios artemiſia gerebotanum.
S agi.i.pannicum.
S agimen. Sagmen.i.herbena.ſacra herba.
S aginatus.i.pinguis.
S aginō.Sagonu. Sagmō .i.agnus caſtus.
Sagittalis. qd ē.l. Jeblech.
S agofilon .i. millefolium.
S aguar.ſaguari.i.alumen.
S agrum.i.ſcabies capitis. Auēzoar lib.i.cap.i.
S agzenea.Socrugē. Socrute eſt confectio opiata.Auicē.⁊ Sera.
S aba.eſt ſpēs conſolide.
S abade.ara. ciperū. iucha .i.ſapurios.
S abaſa.i.morbillus.
S abaſad.Sabaſati.Sabalide.Sabaphat.ſʒ Auic. eſt de ſumma bothor vlceratorū ⁊ dicit ſabaphati incipiēs eſt bothor puexieleus diuiſe medicatione locorum deinde vlcerat̃ vlceribus cruſtoſis.⁊ ſunt ad rubedinem decliues.⁊ qn̄ mittūt virus noiatur ſeregi ſabaſan.Aliqui dicūt ꝙ ſabapha ſunt macule rubee ī facie cū puſtulis paruis.
S abar.i.capillus vl' crinis.
S abane.ara.eſt ſalſamētū ex piſciculis ſalitis nucibus aliquibus ſpeciebus ⁊ oleo.
S abarhelgebaꝝ.i.herſaſarum.capillus ve.
S abuc.i. anhelitus magn⁹ frequens.Gal'.primo regi.acut.textu commenti .36.i.fecūdās.Saladin⁹.

Cap. CCCCCCII.

Sabanc Sabater. ara. gre. tymbra .lat. ſaturegia Timbra. SERAPION. auct. Diaſco. Sabanc ſiue ſabater eſt planta omnibus nota naſcitur locis ſaxoſis ⁊ aſperis. ⁊ eſt ſimilis thimo niſi quia folia eius ſunt maiora ⁊ molliora ⁊ habet ſpicam plenam floribus quarum color tendit ad citrinitatem ⁊ viriditatem. Et virtus eius eſt ſicut virtus thimi ⁊ adminiſtratur ſicut thimus.⁊ eſt ca.⁊ ſic.in tertio.⁊ ponitur in cibis ⁊ quedaʒ ex eis ſumitur in ortis ⁊ eſt debilioris operationis q̄ʒ alia ⁊ ipſa eſt magis cōueniens in cibis quoniam acuitas eius eſt magis remiſſa. POSSE SERAPION.eſt calefactiua multū deſic.reſolu.⁊ prouocat vrinā ⁊ mēſtrua ⁊ expellit fetum ⁊ facit excreare ſuperfluitates a pectore. Et idem aucto.Aben Meſuay.eſt ca.⁊ ſic. in tertio ⁊ magis agreſtis ⁊ proprietas eius eſt expellere ſuperfluitates ſtomachi ⁊ prouocat menſtrua ⁊ acuit viſum.debilitatuʒ ab humiditate.⁊ ideo comeditur in hoc caſu cuʒ raffano ⁊ hederaos ⁊ confert dolori ſciatice quando fit emplaſtrū cuʒ ea cum frumēto trito ⁊ agreſtis fortior eſt domeſtica.

S abanicus.eſt genus cibary ⁊ eſt compoſita.
S abara ſubezi vel ſubezia .i.vigilatio dormitatiua.
S abati.i.album.
Sabati ſcelneman.ideſt roſa regis.
S abic.eſt iterfector patris ſui.⁊ eſt ſatiron.
S abik.ideſt roſa rubea vehementer.
S abater.ara.gre.timuri.ſatureia.a ſatyris dcā.timbra.tibri.
S air.i. ordeum. xair. Ste.
S al.quid ē.l. malk.ara.melech gre.alas.pli.li.31.c.7
S al.alkali, vel alkal. fit in hunc modum. Accipe de herba kali aliter dicta vſnen.⁊ fac in terra foueaʒ magnam ⁊ imple foueaʒ ex herba illa dum eſt recens ⁊ accende ignem in ea ⁊ quando erit illa herba combuſta pone de altera ſuper eam ⁊ fac ita dōec fouea erit plena ex illa herba bene combuſta ⁊ dimitte extigui ignē ⁊ infrigidari cinerem deinde detege ſub cinere fouee quia tu īuenies ſalem nigrum petrificatuʒ vel coagulatum in magno globo in fūdo fouee.

S al anderene.i.ſal alexan/ drinuʒ vel lucidum ⁊ eſt ſal nitrum.

S al armoniacuʒ dicit̃ qꝛ in armenia reperit̃ quod di cunt quidā ex herba fieri lʒ falſo.⁊ qd eſt ⁊ quomo do fit.l.nuſadoꝛ. Sal de/ foſſum. Sal ſaparitium.

S al arſenicum.i.arſenicum ſublimatum.

S al alebꝛoch.ſal alebꝛoth .i.ſal alchimiſtarum.

S al panis. Sal. capadotiū. ſal.maſſe.ideſt ſal vſuale.

S al coſtuʒ. Sal gēma. Sal metallinus.ſal tabarzet. idem.illud vocabuluʒ po nit Auice.tertio cañ.capi tulo.de cura retētiōis vꝛi ne. ⁊ dicit̃ ſal gemma qꝛ claꝝ eſt vt gemma ⁊ ē ve na terre ⁊ eſt ca.⁊ ſic.⁊ ha bet effectū ſalis armōiaci fit ex eo ſuppoſitoꝛiū.

S al induʒ eſt in coloꝛe ſalis ⁊ dulcedie mellis. vt Aui cē.quarto cañ.fen pꝛima de aſperitate lingue ⁊ eſt zucharū qđ iuenitur coa/ gulatum ſup cannā mel/ lis in india ſic̃ ſal.loco ei⁹ ponunt̃ candi.l.zucharū.

S al lucidum.i.ſal nitrum.

S al minerale eſt ſpēs ſalis reperti in mineris monti um cuius virtus eſt ſatis coꝛroſiua ⁊ deſiccatiua.l. malk.

S al nafricus eſt ſal nigruʒ. Sal cū naphta inuenit̃.

S al nitrum ⁊ baurach.i.af/ fronitrum ⁊ quoddaʒ eſt naturale ⁊ quoddā artifi/ ciale.l.baurach.

S al ſacerdotale.ponitur in antedotario virili.

S al ſodome.qd eſt.l.malk.

S altaculū debet dici cocu/ lum ⁊ eſt cōbuſtū.l.malk.

S al trageſicum.illud nō ha bemus vt in alexandro.

S alaliſtes.i.lapis.

S al maſſe.i.ſal panis.cōis. vſualis.

S al gēma.cappadoci⁹ ideʒ.

S alamādra.gre.ſemebꝛas. ſpecies ſtellionis.

S al indus.niger eſt.

S alabbaſe. Salabaſe kau/ ken.ara.teſtudo.

S algen.ara.gongilion. gre. Scelgem. Selien.

S alchalbaiel.ara.ſpoliū ſer pentis.

S alutaris herba.i.ſolatruʒ.

Cap. CCCCCCIII.

Salamōica eſt her ba ſm Auicen.inuenta in mon/ tib⁹ hyſpanie ſimilis ane to humido ⁊ folia ei⁹ ſunt ſicut malua ⁊ poma eius ſunt parua ⁊ inuoluit̃ ſup arboꝛem ſicut volubilis. vulgus eni extimat ꝙ ex eo fit ſal armoniacum eſt reſolu.⁊ exic.ꝯfert poſita cum aceto ſup heriſipillā ⁊ linitur ſup apoſtemata flegmatica ⁊ ſuper vlcera ambulatiua ⁊ linitur ſup podagrā ⁊ confert ei.ſup/ ponitur cū oleo roſato ad doloꝛem matricis ⁊ lini/ tur ſuper moꝛdicationeʒ ſcoꝛpionis.

S alchꝛubaret.i.ſpoliuʒ ſer/ pentis.

S alchaichelnemē.i.ſachik.

S ale.i.auena.

S aleghea. Salethea.i. caſ/ ſialignea.

S alen. Salem.i.ſāguis dra conis.

S aler.i.aloes.

S aleremi.i.eſula.

S aliola.i.centaurea.

S alis equina.i.cauda eqna.

S aliunca:ideſt ſpica roma/ na genus herbe que radi culas ⁊ folia ſubꝛuffa ha bet ⁊ floꝛes ſimiles vio/ le plurimos q̃ a terra re/ foſſa in modū ſcopularuʒ cōſtringit̃. Hal.cap.calui cola.6.ſim.phar. Naſcit̃ aūt in lapidoſis locis ſū/ mis ⁊ in noꝛica regione.il la optima q̃ odoꝛifera ⁊ ſi ne ſablone ⁊ recens pluri mos ramos ⁊ radices ha bens pōt quantum ſpica celtica quāuis infirmioꝛ ſit. Johēs de ſācto amādo in Aurea DIASCO. quidā mentientes dicunt ipſam eſſe ſpicam celticā ⁊ pꝛo ea ipſam vendunt. Plinius lib.zi.cap.7.ver ſus fi.

S alix.quid.l.culef.

S almacina.i.ſalſa.

S almētana.i.platociminū.

S almoꝛan.i.piretrum.

S almitria.quid eſt.l.gar⁹.

S aloca.i.caſſialignea.

S aloꝛbia. quid eſt.l. acha/ chille.

S alpinga. Alex.i.tubā.i.fi/ ſtula qua ſugitur aliquid exiſtens in aure. Salpinx gre.tuba Salpiges tube.

S alpetiſum eſt fuligo nata in coctis balneoꝛum.

S alſal.ara.i.argilla vel cre/ ta noua.

S aliua. Pau.foꝛtis opatio/ nis eſt famelici hois ⁊ Je iuni ⁊ pꝛopꝛie cui⁹ cōplo eſt calida ad empetiginē ⁊ confert palpitatiōi pal/ pebꝛe ⁊ albugini ⁊ interfi cit venena omnia.

S alſugerum. Salſogarum .i.almuri.

S alu.i.paſtinaca.

S aluatella.i. ſceylen. ⁊ eſt vena inter anulareʒ ⁊ au/ ricularem digitū in doꝛſo manus ⁊ eſt ramus vene communis.

S aluede.i.rubeus.

S aluia rōana. Saluia vſua lis.quid ſunt.l. Eliſſagus. Tuſſilago.

S aluſtran.i.bdellium.

S aliuncula.i.centaurea.

S amach.ara.piſcis.

S amonie. Sabamode.ara. ſcamonee.

S amag.ara.gūmi arabicū.

S amanech.ara.coꝛnix.

S ania qd eſt. Pli.lib.35.ca. 16.l.giſamia.

S amurdūne.ara. Sera.ca. de pſeruatione a lapide ē inquit arboꝛ granoſuʒ aſ/ ſonanti.⁊c̃ ante medium.

S amur.⁊ ſegeb.eſt animal ĩ quo fit muſcus.

S ampſicos gre.caſſia. her/ ba odoꝛifera ſiſis coſto.

S ambac. Sambacus quid eſt.l. ieſemin. Jeuſemin. vel eius ſemen.

S ambacus agreſtis quid ē .l.veſum.

S ambucus.i.actis. Pli.lib. z4.cap.8.

S amada.i.ſimia.

S amatalarabi.i.gummi.

S amedar.i.embotum.

S anabar.eſt ſpecies pini.

S anamunda. auantia.i.ga/ riofilata.

S anarion. Sannon.i.affo/ dilus.

S anamen.i.abꝛotanum.

S ancer.i.ferrum.

S anchanachi.i.quidā fru/ ctus arboꝛis ſidre.

S anchidalion quid eſt.l.ſa/ chidalion.

S anction. quid eſt.l.fagaſ/ mon.xifion. Dia.parie.

S andachias.i.teſticul⁹ vul pis herba.

Cap. CCCCCCIIII.

Sandal Sandel.ara.gre.⁊ lat. ſandalū. mazabari. SERAPION.defert̃ ex ſyri ⁊ ē albuʒ ⁊ ruffum ⁊ citrinū.eſt fri.in tertio.ſic.in ſecundo.⁊ melius ex ſandalo eſt citrinum pingue.poſt citrinū rubeuʒ ⁊ eſt magl ſiccū citrio ⁊ poſt ipʒ albū. Et idē auc. Albugerig.al bum eſt fri.⁊ ſic.in tertio ſed citrinum ⁊ ru.ſunt fri.in ter/ tio ſic.in ſecundo. POSSE. SERAPION.auc. Aben Meſuay confert dolori ſtomachi ⁊ epatis ex colera ru. ⁊ rubeum eſt frigidius albo ⁊ citrino ⁊ eſt magis iuuatiuū. Nam ipſum pꝛohibet fluxum humoꝛum ad membꝛa ⁊ eſt ſicut fauſel in frigiditate ⁊ ſic. ⁊ foꝛtificat gingiuas ⁊ ſtomachum ⁊ cōfert cardiace cum fe.quando linitur cuʒ eis ſuper coꝛ. Et idem auc. Yſaac benaraʒ. conueniūt cale factis ⁊ conferunt debilitati ſtomachi ⁊ cardiace colirice quādo teruntur ⁊ miſcentur cuʒ aqua roſata ⁊ applicatur exterius.⁊ quādo conficiuntur cum aqua roſata ⁊ pauca canfoꝛa ⁊ liniuntur inde tēpoꝛa cōfert ſode calide.⁊ quan do miſcetur cum vna quantitate ſandali albi media quan titas ſarcocolle ⁊ conficitur cum albumine oui ⁊ ponitur ſuper tempoꝛa confert ſode colerice ⁊ pꝛohibet deſcenſuʒ catarri ad oculum. ⁊ linitur cū eo in balneo ⁊ pꝛohibet ar doꝛem pſilotri.⁊ ſandalū ru. eſt frigidius albo. ⁊ quando miſcetur cum ſucco ſolatri aut ſemperuiue aut poꝛtulace aut lenticule aque cōfert podagre ca.⁊ apoſtematibus. ⁊ pꝛohibet humoꝛes ab illis membꝛis.⁊ melius ex ſandalo eſt citrinū pingue ⁊ poſt citrinū rubeum ⁊ eſt magis ſiccū citrino poſtea albū. Et idē auc. Albugerig.albū ē frigidū ĩ tertio teritur ⁊ reſoluitur cū aqua ro.⁊ in catarris ca.poni tur in fronte ⁊ in ſtomachis calidis ⁊ infrigidat ea ⁊ ꝯfert fe.ca.⁊ hirſen.⁊ ſtomachi debilitati.ſʒ citrini ⁊ ru.ſunt fri. in tertio ſic.in ſecūdo non habētes ſtipticitatē neqʒ ponti citatē roſarum,⁊ quādo diſſoluuntur in aqua ro.⁊ ponunt̃

ſupꝛa ſtomachum conferunt fe.acutis.⁊ debilitati ſtoma chi ⁊ ſode calide.⁊ idem auc. Arabari. Rubeum eſt frigi/ dius albo ⁊ liniuntur cum eo apoſtemata ca.

S andaraca. Sādarachia.quid eſt.l.ſandaros.

S andare ſuori.i. timiama fuſile.

S andaracha apud Dia. p auripigmento rubeo capitur.

Cap. CCCCCCV.

Sandaros vel baratin vl̃ greſſa vel ſandaraca; ara. Sandeuſi. Ste.ē duaꝝ ſpecierū gre.giū.lat.vernix. SERAPION eſt gummi ca. ⁊ ſic. in ſecūdo.⁊ idē aucto. Abix.ca.ē ⁊ ſic.ſʒ caliditas eſt pau/ ca.eſt.n.ſimile karabe.ſʒ nō ita duꝝ ⁊ in eo paꝝ eſt ama/ ritudinis ⁊ affert̃ a terris chꝛiſtianoꝝ. PAVLVS ca. de vernice ē gūmi cuiuſdā arboꝛis q̃ in chꝛiſtianoꝝ parti bus naſcit̃ dicte iunipus vnde ab ea tpe eſtiuo q̃dam gu/ moſitas egredit̃ q̃ actione caloꝛis exſiccat̃ ⁊ indurat̃ que cū colligit̃ eſt albi coloꝛis ⁊ cū antiquat̃ eſt ſubcitrini ⁊ cū plus antiquat̃ eſt ſubꝛuffi coloꝛis q̃cūqʒ ſit dūmodo ſit lu cida ⁊ clara eligēda ē.⁊ dr̃ etiā vernix quoddā qđ cōficit̃ ex oleo ſeminis lini ⁊ vernice ⁊ inde illiniunt̃ vel conſoli dant̃ coloꝛes picturaꝝ hʒ aūt vernix virtutē congluctinā di ex viſcoſitate ſua ⁊ clarificandi ⁊ ꝯſeruādi qđ ſatis pa/ tet. Nā pictoꝛes ſupꝛa alios coloꝛes ponūt vt luceſcant ⁊ alios coloꝛes ꝯſeruet. POSSE.valet contra fluxū ſan guinis ex naribus ſi puluis ei⁹ ꝯfectus cū albumie oui tē poꝛibus ⁊ fronti ſupponat̃ cōtra vomitū colericū fiat ex puluere ei⁹ emplaſtrū ⁊ olibano ⁊ albumine oui ⁊ ſtoma/ cho ſuperponat̃.idē fiat etiā ꝯtra diſinteriaʒ addito ace/ to ⁊ ſuperponat̃ pectini.puluis etiā eius in ouo ſoꝛbili da/ tus valet ꝯtra vomitū colericū ⁊ diſſinteriā. valet etiam puluis contra interioꝛem ⁊ exterioꝛem ſolutionem.

SERAPION.cōfert catarro qñ fit fumigatio cū ea ⁊ deſiccat vlcera ⁊ abſcindit ſanguinē menſtruuʒ.⁊ idem auc. Bedigoꝛas.de ꝓpꝛietate eius eſt ꝯferre catarro ⁊ de ſiccat fiſtulas.⁊ eſt ca.⁊ ſic.in ſecūdo euellit ſupfluitates flāticas q̃ ſunt in ſtomacho ⁊ inteſtinis ⁊ occidit lumbꝛi/ cos ⁊ aſcarides ⁊ ꝯfert fluxibilitati neruoꝛū a frigiditate ⁊ humiditate ⁊ replōne.⁊ idē auc. Abix.qñ fit fumigatio cū eo cōfert catarro capitis.⁊ qñ puluerizat̃ ſuper vlcera deſiccat ea. Et idē auc. Atabari.eſt ſiſis karabe in virtute ⁊ cōfert fumigatio eius coꝛize ⁊ deſiccat fiſtulas ⁊ cōfert ſputo ſanguinis ⁊ emoꝛoidibus ⁊ ē gūmi ⁊ citrini coloꝛis ſimile karabe ſed nō ita duꝝ ⁊ eſt ĩ eo paꝝ amaritudinis. ⁊ qñ fit cū eo fumigatio cōfert fiſtulis ⁊ qñ accipit̃ ex ſan daraca ⁊ oleo ro.⁊ linit̃ cū eo ꝯfert ſciſſuris in mēbꝛis ma nibus ⁊ pedibus ⁊ ſi nō inuenis pone locū ei⁹ pondus ter tie partis plus pondere ipſi⁹ de karabe qđ dixit Hal. eſſe gūmi haur romane. Ubi ſciēdū ꝙ illud vocabulū ſanda/ raca aliter intelligit̃ in libꝛis arabū ⁊ aliter ĩ libꝛis greco/ ruʒ. Nā arabes pꝛo ſandaraca intelligūt vernicē ſʒ greci intelligūt lapidē quendā rubeū ignei coloꝛis vnde Pli/ nius ſandaraca affert̃ a ponto capadocia ⁊ ſicilia ⁊ ē lapis ignei coloꝛis. DIASCO.ca.de ſandaraca in eiſdem lo cis naſcit̃ vbi auripigmentū.hoc idē dicit Diaſ.ca.de arſe nico ⁊ dicit ꝙ eligēda eſt ſandaraca q̃ eſt coloꝛe ruffa val de ⁊ faciliter teritur ⁊ crepula mūda coloꝛē habēs cinna/ bari ⁊ odoꝛē ſulfuris virtus ē ei ſimilis arſenico. vnde eſt cauſtice v̄tutis ⁊ diafoꝛetice ⁊ ſtiptice reſine mixta allopi tias curat cū pice vngues lepꝛoſos excludit oꝛis vulnera ⁊ nariū curat oēs puſtulas cū oleo mixta purgat pediclos occidit.puſtulas cū adipe mixta mūdat condilomata ani cōpeſcit empicis cū melle ⁊ vino vtiliter dat̃ fumigio tuſ ſim ꝓhibet maxime reſine mixta fum⁹ oꝛe acceptus vo/ cem limpidat. cū melle accepta ſicut electuariuʒ aſmati cis medicat̃ ſiue voci obtuſe cū reſina vt catapucia acce/ pta. Yſaac in viatico ſimiliter. Similiter Hal.in antidota rio mioꝛi capi.đ medica mie ad polipū narium.

S anguiſuga. yrudo. gre. bdella.ara.halech.

S andarax.eſt ſpēs tribuli. ⁊ ſandarax.ē regio q̃dā.

S andarax ē herba de qua tingitur blauus coloꝛ.

S andicū in libꝛo dinami/ diaꝝ Hal.eſt cōfectio al faſiricon ſicut patet.ſi.l. ſiricon ſed qñ non ponit̃ pꝛo ꝯfectiōe ē raffan⁹.ſi cut inueni ĩ dinamidys.

S andix. Sanduco. Dia.i. rapeſta. Ste.eſt ſateguʒ agreſte. Hal.ca.đ ceruſa.

S andicos vel ſandix.ē ter ra rubea.foda.vel auri/ pigmentū vſtum. Plini us lib.35.cap.6.⁊ lib.zz. cap.zz.in media. Dia.

S andonicū.herba lumbꝛi coꝝ ſpecies ē abſinthy. ara. Sceba. Dia.

S anguis mundanus.i.cri/ ſantemō.gre.aure⁹ flos. kirā.⁊ vt calix in medio floꝛis velut foꝛmice ni/ gre paruas alas hn̄tes.

S andras.eſt regio quedā.

S ane.i.tumoꝛes qui cito fi unt ⁊ cito recedunt.

S anfugir. quid eſt.l.dem.

S anguis. quid eſt.l. dem. ema.gre.

S anguis dꝛacōis qd eſt.l. Demalacohem.

S anguinaria.quid eſt.l.ba ſiarhay. Poligonia. Pli. li.z7. cap.iz.poſt pꝛin^m.

Cap. CCCCCCVI.

Sanguiſſuga eſt vermis oīb⁹ notus. ſʒ ex his debet eligi ſm Aui. pꝛimo cañ. fen.quarta in qbus nō eſt venenoſitas.ab eis.n.cauendū eſt q̃ ſunt ex genere venenoſoꝝ magna habētia capita et quoꝝ coloꝛes ſunt antimoniales ⁊ nigri aut virides aut q̃ ſunt ymaginē habētes ⁊ ſup quas exiſtunt fila coloꝛe azu li.⁊ q̃ ſunt diuerſoꝝ coloꝛū in oībus eniʒ iſtis exiſtit vene noſitas ⁊ ꝓueniūt ex eis apoſtemata ⁊ ſincopis ⁊ ſangui nis fluxus ⁊ fe.⁊ laxitas ⁊ vlcera mala. eas quoqʒ nō acci pias ex aquis malis ĩ qbus eſt limus niger ⁊ cenoſus ⁊ ſta tim turbantur ⁊ fetent.ſed illas elige que in aquis bonis colligūtur in quibus moꝛantur rane ſitqʒ coloꝛ earum ſi milis rei ſuper quam exiſtit viriditas ⁊ tendantur ſuper eis fila duo coloꝛē arſenici habentia ⁊ ruffe rotunde colo ris epatis.⁊ ille que ſimilātur parue locuſte ⁊ que caude muris ſimiles exiſtunt ⁊ minute parua habentes capita oēs iſte eligende ſunt.⁊ nullas magis eligas q̄ʒ habentes ventres rubeos ⁊ doꝛſum viride ⁊ pꝛecipue ſi ex aquis fi unt currētibus.⁊ ipſe quidem anteq̄ʒ ponantur per diem vnum quaſi ſunt colligende ⁊ conſtrictione faciendus eſt vt euomant donec ꝙ in earū exiſtit vētribus egrediatur ſi hoc fieri poteſt.⁊ ipſis parum ſanguinis agni vel alteri/ us rei pꝛoyciatur vt inde nutriantur anteq̄ʒ ponant̃ de/ inde ſumantur ⁊ eaꝝ viſcoſitas ⁊ ſoꝛdicies cuʒ aliquo qđ ſit vt ſpongia mundetur.locus pꝛeterea vbi ſunt ponēde cum baurach lauetur ⁊ fricatione rubificetur poſtea cuʒ voluntas apponēdi ſanguiſſugas fuerit in aquam pꝛoyci antur dulcē vt emundentur.deinde apponātur.ex eo au/ tem quod eas efficit volūtarias ad ſe ſuſpendendum eſt vt locus luto liniatur aut ſanguine.cumqʒ fuerint plene ⁊ eas ꝓycere volueris pulueriza paꝝ ſalis ſup eas aut cine ris ſete cōbuſte aut lini aut ſpongie combuſte aut lane cō buſte ⁊ cadent.⁊ melius eſt vt poſtq̄ʒ cadunt locus vento ſa ſugatur ⁊ ex ſanguine loci parumper accipiat̃ vt moꝛſu re ipſarum malitia remoueatur.ꝙ ſi ſanguis non reſtrin/ gatur galle combuſte aut calx aut cinis aut tegula cōbu/ ſta ⁊ ſubtiliter puluerizata ſuperponatur. aut relique ex his q̃ ſanguinē cōſtringunt.pꝛeterea appoſitio ſanguiſſu/ garum egritudinibus competit intercutaneis ſicut ſunt ſahaf.⁊c̃.⁊ ſcias ꝙ extractio ſanguinis a ſāguiſſugis facta pꝛofundioꝛ eſt ea que fit cum ventoſis.

S anhic.kiſch. Sauich alfitis polenta.i.triticum coctum cum multa aqua.⁊ eſt omne granum a coꝛtice ſepara/ tum ⁊ trituratum. Dinus ſuper Meſ.cañ.z. de fluxu ex farmaco.

¶ Cap. CCCCCCVII.

Sanich ara.lat.piſcis. AVICENNA libro.2°. ca.de piſcibus.meliores ſunt nō magni val
de ⁊ non habentes carnē duram neq; ſiccā ⁊ in qbus non
eſt pinguedo multa neq; mucillago. i qbus nō eſt malus
ſapor neq; odor. ⁊ quoꝝ ſapor eſt ſuauis ſunt ꝯuenientes.
⁊ q ſunt pingues nō ſupfluā habentes pinguedinem neq;
groſſam neq; vt ſepum. ⁊ illi qbus nō cito aduenit fetor ⁊
illi q ſunt minores ⁊ eligit̄ ex piſcibus durā carnem habē
tibus ille q eſt minor. ⁊ ex habētibus mollem carnez ma/
ior. ⁊ de illis q habent fluxā carnem ſalitus melior recēti.
in locis aūt in qbus morant̄ electio q morātur in locis pe
troſis meliores ſunt.deinde in arenoſis ⁊ eligunt̄ in aqs
dulcibus currētibus in qbus non ſunt ſordes ⁊ nō ſunt li
moſe neq; lacunales neq; cāpeſtres ⁊ nō ſunt de lacunis
paruis que flumina nō bibunt ⁊ in qbus non ſunt fontes.
⁊ piſces qdez marini ſūt laudabiliores ⁊ ſubtiliores ⁊ me
lior ſpēs ē illoꝝ q nō ſūt niſi i mari ⁊ pelagini ⁊ q morant̄ i
aqs mltaꝝ agitationū q2 vehemētiori idigēt exercitio q̄
habitātes i aqs ſtantib⁹ ⁊ q morant̄ in aqs diſcoptis flatui
vētoꝝ ſup ſe ſunt meliores illis q ſunt econtrario. ⁊ piſces
quidē marini ſunt optimi potiſſime cū ipſoꝝ habitatio ē
in littoribus petroſis ⁊ arenoſis ⁊ pelagini ⁊ plurimi exer
city.ſm aūt cibuz illi q cibantur herbis bonis ⁊ radicib⁹
plantaruz ſunt meliores eis q comedunt ſordes que pro/
yciunt̄ ad loca in ciuitatibus infuſionū. ⁊ radices herba/
rum aut plantaꝝ malaruz q̄uis ſint in vltimo boni ſapo
ris. Modus aūt melior in quo piſces comedūtur eſt illo
rum q ſunt aſſati ſuper teſtā:frixi vero ſunt ꝯueniētes ha
bentibus fortē ſtomachuz. ⁊ aſſati qdem ſunt nutribilio/
res ⁊ tardioris digeſtionis ⁊ elixati ſunt ecōtrario. ⁊ me/
lior coꝝ decoctio eſt vt decoquat̄ aqua donec ferueat.de
inde proyciant̄ in ea.Saliti aūt illi ſunt meliores q ſunt
recentes ⁊ qui ſunt conditi cū aceto ⁊ cuz rebus cōdienti/
bus cibaria: ⁊ aque qdem in qbus elixant̄ hi piſces ſūt ve
hementis mūdificationis ⁊ ponunt̄ in cliſterys. Omnis
piſcis eſt fri. ⁊ hu.veꝝ quidā piſces ſunt calidiores p com
poſitionē ad complexionē aliorum piſciū. ⁊ ſaliti qdē ſūt
ca. ⁊ ſic. ⁊ quāto plus antiquātur tanto plus illa cōplexio
augmentat̄ ⁊ aqua coꝝ ſimilis eſt almuri. vnde qui ſunt
recentes generant flegma viſcoſum ⁊ mollificāt neruos
⁊ non ſunt cōuenientes niſi ſtomacho calido valde. aqua
piſcium ſalitorū cliſterizata confert dolori anche valde.
GALIENVS.in affori.illo.coꝝ qui nutriunt.ait.pi/
ſces petroſi ⁊ de aqua clara ſubtiles chimos ſunt generā/
tes ⁊ velociter nutriunt ſ3 diſſoluunt̄ cito. ⁊ in libro dina/
midiaꝝ ca.de generantib⁹ ſupfluitates ſunt piſces fluuia
les ſtagnei ⁊ in limoſa aqua degētes ⁊ de mari oēs pelagi
ci ⁊ coclee qui hu.melicum generant ⁊ de eis ſunt qdam
qui multū nutriūt vt molachia oīa.ſ.pulpi ſipie vligines
⁊ ſimilia. ⁊ idē in eodez libro ca.de his q̄ multū nutriunt
⁊ paꝝ.Et eodē libro ca.de euchimis ⁊ cacochimis piſces
euchimi ſunt mediocriter oēs ſquamoſi preter eos qui i
paludibus ⁊ ſtagnis ⁊ fluuys limoſis ⁊ turbidis degunt
odore vero ⁊ ſapore cognoſcendi ſunt piſces. ⁊.n.grauiter
olentes ⁊ inſuaues ⁊ nauſeam cōcitantes ſunt quicūq; de
gunt in aq̄ putrida ⁊ mala.ſimiliter ſunt cachochimi dra/
cones marini delfini gallicorani carnu orſy ſcorſy.gron/
gi glaci trachuri mureneſramgi ⁊ oīa alia pelagia cacochi
mia. ⁊ idem eodē libro ca.de diſpectis.i.dure digeſtibili/
bus vt oſtrea pagure cancri corani pulpi ſepie ⁊ vligines
⁊ oīa dicta molachia. SERAPION.ca.ſanich.aqua
piſcium ſalitorū confert vlceribus putridis ſicut almuri
ſimiliter dolori ⁊ vlceribus inteſtinoruz qn̄ cum ea fit cli
ſtere ⁊ hoc ideo q2 attrahit humores q ſunt in ſcia ⁊ lauat
inteſtina ⁊ deſiccat vlcera i eis ⁊ illa que medici plus vtū
tur eſt aqua anguille ſalſe ⁊ piſciū ſalſoruz.Caro piſcis ba
lane dicte keſam cōfert adminiſtrata morſui tyri. Rabi
moyſes ca.de piſcibus.Petroſi generant bonū ſanguinē.
Meſue ca.de aſmate oua turchi conferūt aſmati ⁊ opila/
tioni pectoris ⁊ pulmonis.eſt alius piſcis ſm Auic. ⁊ Sa/
ra.remouēs dolorē capitis pro quo.l.f.ad. AVICEN.
Draco marinus ſi ſcindatur ⁊ ponat̄ ſupra morſum ſuum
confert.de Cancro.l.ſartan.

S anithi.i.fricatio gigiuaꝝ
  haly.3ª.tegni.ꝯ°.147.
S antonicuz.i.abſinthium
  gallicum.Hal.
S anſucus maiorana pſa.
  ara.merzem⁹.Dia.Ama
  racus.Plini⁹ lib.21.cap.
  ii.in principio.
S anterna eſt criſocolla ar
  tificial'.Plinius lib.34.
  cap.12.circa principium.
S antonicū ſilure.i.ſticha/
  dos.Dinus capitulo pri/
  mo ſuper meſ.
S anmagentoram.i.gum/
  mi abietis.
S āſifragia.eſt herba ſimi/
  lis pimpinelle non diffe
  rens niſi i piloſitate quā
  habet pimpinella ſanſi/
  fragria nō. PAV.ca.
  eſt ⁊ ſic.i tertio valet cō/
  tra ſtranguriam ⁊ vitiū
  lapidis ⁊ dolorē iliacuz.
S antion.i.gladiolus.
S apa eſt muſtū coctuz ad
  conſumptionē triuz par
  tium.l.Carenū ⁊ dulcor
  triplicatum.
S apaon.i.lunaria.
S apea.i.ſpongia.
S apeac.i.bdellium.
S aphea erea.i.tabl'a erea.
S aphene vene ſunt in ta/
  lone ⁊ ſunt interiores et
  exteriores.
S apfiros.gre.ſapfirus gē/
  ma.
S aphiros.Sephiros:ideſt
  apoſtema duruz cui nō
  aſſociatur ſenſus.
S apirus.i.brionia.
S apo.quid eſt.l.ſabon.
S aponaria herba fullonū
  idem.l.borith.
S apo nary gutta.i.capitel/
  lum.
S aporias.i.filipendula.
S aportis.i.caries lignoꝝ.
S aponiſtica herba artha/
  nita.Ciclamon.

Cap. CCCCCCVIII.

Sapurios vel ſabade.ara.gre.eriſceptrō lat.ci/ pus. SERAPION.auc.Diaſ.ca.ſa
bade.i.ciperus.habet folia ſimilia folys porri niſi q2 ſunt
longiora eis ⁊ ſubtiliora ⁊ duriora ⁊ h3 ſtipitē longitudie
vnius brachy ⁊ plus ſed nō recte in eo eſt tortuoſitas ⁊ ē
quadratus ſimilis ſtipiti ſquināti ⁊ infra ſummitates ſūt
folia parua ⁊ ſemen ⁊ radix is eſt ſimilis oliue. Et quedā
ex eis eſt longa quedā rotunda ⁊ eſt nigra. Naſcitur in lo
cis domeſticis ⁊ aquoſis ⁊ in pratis ⁊ in locis paludoſis.
Eſt alia ſpēs ciperi in india q̄ eſt ſimilis zucharo in ſapore
⁊ qn̄ naſcitur eius color eſt ſicut croceus ⁊ qn̄ fricatur ſup
cutem corporis facit pilos ſtatim cadere.melior autez ex
cipo eſt ille qui eſt plenus grauis ⁊ groſſus durus difficile
frangibilis habens odorē bonum cum pauco acumine. ⁊
quod adminiſtrat̄ ex cipero eſt radix ipſius ⁊ odor ei⁹ eſt
bonus ⁊ in ſapore eius eſt acuitas cū pauca ſtipticitate ⁊
calefacit ⁊ deſiccat ſine mordicatione.Et idez auc.Aben
meſuay eſt ca. ⁊ ſic.in ſecundo facit augumentū in ſenſu ⁊
cōfortat ſtomachū ⁊ meliorat colorē ⁊ eſt bonus emoroi/
dibus ⁊ efficit oris odorē bonum ⁊ qn̄ bibitur cū oleo lē/
tiſci calefacit renes ⁊ confert frigiditati veſice ⁊ diſtilla/
tioni vrine ⁊ addit in ſanguinem calefaciēdo ipſum q2 ti/
metur ne vtens fiat leproſus. GALIENVS.ſeptimo
ſim.phar.Ciperi vtiles maxime ſunt radices calefacien/
tes. ⁊ ſiccantes ſine mordicatione vnde vlcera q̄ propter
humiditatē multaz ſunt difficile cicatrizabilia mirabili/
liter iuuat.habet aūt quid ſtipticū ⁊ propterea eſt vlceri/
bus in ore ydoneus.at vero ⁊ inciſiuā quandaz virtutez
h3. attendendū enim eſt q2 lapiditatem patientibus con
uenit ⁊ menſtrua ⁊ vrinas mouet. DIASCO.capi.Ci
pus ſiue vt aly eriſceptron folia h3 ſimilia porro ſed ob/
longa ⁊ tenera ⁊ aſcendit de terra cubito.i. ⁊.5.haſtaz ha/
bens anguloſam ſil'em iunco q̄ haſta in capite ſemē gene/
rat. radices ſub terra h3 rotundas ⁊ oblongas ſicut oliua
nigra q̄ multe ⁊ ꝯiuncte naſcunt̄ colore nigro ⁊ odore ſua/
ui ſubamaro guſtu. Naſcit̄ in locis aquoſis ⁊ i pratis ⁊ pa
ludib⁹.in his radicib⁹ea nobilior,ē que grauior ⁊ durior ⁊
groſſior fuerit ⁊ nō frāgibilior ſ3 aſpior ⁊ odore plenior vi
ſcitudinem odoris hn̄s talia ſigna h3 ciliēſis aut ſyriatica.
aut de iſdis.i.cicladibus vires h3 calefaciendi ⁊ deſiccādi
abſq; mordicatiōe. vn̄ multū iſuſa vlcera difficulter cica/
triçabilia mirabiliter curat. h3 ēt aliqd ſtipticū i ſe ⁊ ē diu/
retica ⁊ h3 ꝯminuēdi viz p quā lapides i renib⁹ generatos
ꝯminuit vrinā ⁊ mēſtrua puocat. addit̄ ⁊ malagmatib⁹ ca
lidis ⁊ ꝯfectionib⁹ oleoꝝ:dicit̄ ēt in india ciperū naſci ſil'e
çucharo ⁊ cū maſticat̄ colorē croceū facit. ⁊ ħ ſi capill' tra
iectū fuerit cadūt.acopis mixtū pfocatiōib⁹ medet̄ coctū
ſeſſionib⁹ facit. AVICEENA.de viribus cordis dicit
q confortat cor.

S ara.i.epilepſia.
S arabā.i.xair.ordeū.Ste.
S arcalia.i.ſcariola lactuca
  agreſtis.eo q dorſum ve/
  lut ſerram habeat.
S arathame.i.ſuba cuiuſq;
  viſceris.Hal'.ſcdo comple
  xionum.ca.3.

¶ Capitulum. CCCCCCIX.

Saraex. ſaras.ſarax.ara.gre.driopiſtri vl' pteris lat. filex.filix.kildaru.Sarcos.Siraes. SER.
auc.Dia.ē herba naſcens in montib⁹ ⁊ locis petroſis nō ha
bens ſtipitē neq; florē neq; fructū ⁊ h3 folia q̄ expandunt̄
ſicut ale ⁊ odorē nō bonū.radix eius ē nigra deforis longa
a qua multe oriūt̄ radicule ⁊ in ſapore eius ē ſtipticitas ⁊
maius iuuamētū eius ē in radice ipſi⁹. ſapor ei⁹ ē amarus
paꝝ habēs ſtipticitatis. ⁊ iſte ē filex maſculus. v̄tus eius ē
exiccans fortiter ſine mordicatione ⁊ lauat ⁊ cōfortat vē/
trē ⁊ iterficit vermes cucurbitinos. ⁊ ponit̄ de eo aure.4.
cū mellicrato ⁊ iterficit fetū ⁊ expellit mortuū ⁊ ē alia ſpe
cies ſaraex habēs folia ſil'ia ſupradicte niſi q2 h3 plures ra
mos ⁊ folia eius ſunt altiora ⁊ remotiora a ſtipite ⁊ h3 ra/
dices lōgas rubeas cū pauca nigredie ⁊ q̄dā ex eis habent
colorē rubeū ſicut ſanguis: ⁊ iſta ē filex femia. ⁊ radix eius
qn̄ miſcet̄ cū melle ⁊ fit lohoc expellit lumbricos longos
⁊ qn̄ datur mulierib⁹ phibet ipregnationē ⁊ pregnāti facit
aborſum.Et qn̄ deſiccat̄ ⁊ terit̄ ⁊ cribrat̄ ⁊ ponit̄ de pulue
re eius in fiſtulis humidis quaꝝ ſanatio eſt difficilis curat
eas: ⁊ folia eius tenera recētia elixata ⁊ comeſta laxant vē
trez v̄tus eius ē ſicut ſaraex ſupradicte. GALIENVS.
.8.ſim.phar.ca.pteris.i.filex in radice qdē h3 virtutē.iter/
ficit.n.lumbricos amplos ſi q̄tuor dragmaꝝ pōdus de ea
in mellicrato qs aſſumat.ſm aūt eundē modū embriones
viuos corrūpit:mōtuos v̄o extrahit. ⁊ nullū mixꝫ:ē.n.ama
ra ſtipticitate pticipans fortiter ſiccātiua:nō tn̄ ē mordax
ſil'ez vero huic ⁊ thilipteris filex femia noiata virtutē h3.
cū dicit in eodem capitulo filices ſtiptice exiſtētes q̄litate
nō immerito diarias ⁊ diſinterias iuuāt bibite.

S aran.i.ſcaran.
S andarus.eſt nomē cuiuſ/
  dam inſule.
S aragic.i.ſtelle.
S erapinū qd ē.l.ſachabez.
S arauſieb.i.oximel compo
  ſitum.
S araçab.i.alas habētes.
S araſis.i.torax vel oſſa pe/
  ctoris.
S arcadi.i.ciperum.
S arcia.i.ſupflua caro.
S archion ⁊ Sarx gre.caro
  ſarkinos carnalis carne⁹
  ſarkes carnes.
S arcocolla.gre.carnoſitas
  iter tunicas teſticuloꝝ or
  ta.cor.cel.

¶ Capitulum. CCCCCCX.

Sarcocolla gre.ançaros ara.lati.vero ançaruta. gre.ē dcū carnis gluctē. SER A.ca.
āçarot.auc.Dia.ē gūmi arbori ſpioſe naſcētis i terra paras
qd̄ ſimilat̄ olibāo: ⁊ ſūt pua fruſta ⁊ color ei⁹ ē ſubruffus
⁊ amari ſaporis ⁊ melior ex ea ē q̄ cito frāgit̄ ⁊ deſiccat ſi/
ne mordicatione ⁊ in ſapore eius ē amaritudo ⁊ ē ca. ⁊ ſic.
in p̄mo gluctinat abſtergit maturat reſoluit icarnat ⁊ ape/
rit apata pcuſſiōis. GALIENVS.octauo ſim.phar.ca.
ſarcocolla.ē lacrima arboris ex perſia mixtā habēs virtu/
tem ex emplaſtica quadā ſubſtātia ⁊ modicuz ſtiptica.vn̄
imordaciter ſiccat ⁊ ppterea vulnera pōt ꝯſolidare. Pli.
li.13.ca.ii.circa p̄nci^m ⁊ li.24.ca.14.v̄ſus ſi. SERAPIO.
auc.Dia.h3 virtutē cōglutinatiuā vulnerū ⁊ abſcindit hu
miditates q̄ veniunt ad oculū ⁊ corrodit carnē corruptaz
i vlcerib⁹: ⁊ h3 virtutē i obtalmia cū ponitur ⁊ pprietas ei⁹
eſt expellere lippitudies ab oculis plus alys medicis ma/
xime qn̄ adminiſtratur cum amilo ⁊ çucharo albo. ⁊ idem
auc.Atabari reſtaurat fracturā ⁊ icarnat vlcera ⁊ mundi/
ficat vlcera cū melle ⁊ qn̄ miſcetur cum albumine oui aut
cum lacte ⁊ deſiccat̄: ⁊ poſtea teritur ⁊ cribrat̄ ⁊ in pulue/
re adminiſtrat̄ cōfert obtalmie ⁊ purgat flegma viſcoſuz
⁊ doſis eius ē qn̄ miſcetur cū alys medicinis in decoctiōe
a.3.5.vſq; ad.i. ⁊ ipſa nō ponatur ſola ppter malitiam eius
magnā. ⁊ idē auc.Abix.ſarcocolla ē acuta multuz pforati/
ua comedit carnes vlcerū ⁊ h3 in cura obtalmie pprieta/
tem magnā ⁊ virtutē magnā ⁊ potentē ⁊ aufert lippitudi/
nem oculoꝝ qn̄ habent obtalmiā qd̄ qdem nō facit ita ali
qua medicina ⁊ maxime qn̄ miſcetur cuz amilo ⁊ çucharo
albo ⁊ potio eius ad laxandū ventrē h3 pprietatem iuuā/
di oculū ⁊ ventrē ⁊ pprie ad purgādū flegma groſſum qd̄
eſt aggregatū in iuncturis ⁊ iteſtinis ⁊ in ſcia ⁊ in geniculis
expellit ipm cū fortitudine ⁊ cū aliquātulo calore: ⁊ iuuat
medicinas alias ad exeundū ex corpore ⁊ fortaſſe vulne/
rabit oculū ⁊ iteſtina ⁊ excoriabit ea ⁊ id cū tenaſmone p/
pter ſuā acuitatē: ⁊ ſi ipſa datur in potu alicui ſola aut cum
aliqua medicina ⁊ fuerit ille etatis cōplete iducit ei calui/
cium ⁊ facit cadere capillos oēs de capite ſuo ⁊ ſi fuerit iu
uenis fit i hoc mora. ⁊ ſi fuerit ſenex facit illud citi⁹. ⁊ me/
lior ex ea eſt illa q̄ teritur facile q̄ eſt albidior ⁊ in maiori/
bus fruſtis. ⁊ qn̄ fit cū oleo de nucibus q2 oleū nucis fran
git acuitatē eius. ⁊ ppter hoc nō habet ipſa facere id qd̄ di
ximus in corroſiōe pp terea q2 oleuz phibet eā adherere
⁊ caliditas nucis frangit plurimū acuitatis q̄ eſt in ea.Sz
ſi preparas eā cū oleo amigdalarū pone de eo dupluz aut
triplum ponderis de ipſo oleo ſi vis ipſam ponere in aliq/
bus pillulis.Sed ſi volueris ipſaz adhibere ſolā ſine aliq̄
admixtiōe alteri⁹ medicīe pōe plus pōdere ei⁹ ō oleo. ⁊ po/
ne de oleo de kerua q̄titatē q̄ poſſit diſſolui ſolū: ⁊ poſtea
miſce cū alys medicis ⁊ cū oleo ō kerua ſenib⁹ erit ꝯuēiē/
tior iuuēib⁹ āt nō ē cōuēiēs cū eo.q2 calor nāe iuuētutis n̄
fert calorem olei de kerua ⁊ quātitas doſis eius ſimplicis
poſtq̄ preparat̄ ſicut diximꝰ ē pōdus aurei.i.vſq; ad.3.iy.
⁊ quartam: ⁊ meliores medicine ꝯuenientes in admixtio/
ne eius ſunt ſerapinum mirabolani turbit.Alce armonia/
cum bdellium iudaicum ſe.apy ⁊ ameos ⁊ ſil'ia horum ex
medicinis. PAVLVS.ca.de ſarcocolla ca. ⁊ ſic.in ter/
tio.Emplaſtrū factū ex ea ⁊ albumine oui ſuper tempora
valet ad fluxū ſanguinis a naribus puluis eius cum aqua
roſata conficiatur ⁊ ſoli exiccetur ⁊ iterum cum aq̄ roſata
ponatur in oculo q2 maculaz cōſumit ⁊ oculum clarificat
contra tenaſmonem fumus eius p inferiora receptus em/
boto impoſito valet.Bulcaſim li.dicto ſeruitor forma nu
triendi ſarcocollam in lacte.Accipe de ſarcocolla bona al
ba groſſa ⁊ pone in vaſe vitreo amplioris orificy ⁊ mulge
ſuper eam lac aſine in quātitate pauca ne ifundatur in eo
⁊ liquefiat ſ3 remaneat ſic. ⁊ pone ſubito in ſole vt cito de/
ſiccetur. ⁊ quādo erit ſicca o3 vt iterum mulgeas ſm quā/
titatem quam dixi ⁊ ſemper caueas ne cooperias eam la
cte ne aceſcat lac anteq; deſiccetur ⁊ deſtruatur: ⁊ fac ita
q̄ter vel quinquies ⁊ cū hoc feceris ſicca bene ⁊ cōſerua
⁊ ſi nō habes aſine paratum fac cum lacte mulieris.

S arcofagus quid ē .l.lapis ſarcofagus. Iberidos.
S arcomia ideſt carnoſitas naribus orta velut polipus paꝝ ab eo differens. Pau.
S arcon qd eſt .l.cinnabar.
S arcos.i.caro.
S ardamon .i.naſturtium.
S are.i.pillule.
S arre. Sarreti.i.qȯdaꝫ genus apatis.
S arfar.auis eſt.
S arith.i.vrtica.
S aricō.i.ſticbados citrinū .l.Srāgi in raſi. Sera.
S armecb. Sarmachuꝫ.i. triplex catbaf. Ste.
S arion.i.abrotanum.
S armon.qd ē.l.kaſpar.
S arogen.i.hermodactilus
S arſar.ara.ferrum.
S arſari.i.pleureſis.
S arſax.i.ſalix.
S arpias.i.orchis ſpēs ſatirionis. Dia.
S ardinos licbos gre.ſardinus lapis.
S ardinus vl' ſardinos etiā herba eſt.
S ariffa qd ē. Pli.li.iꝫ.capi.zꝫ.in fi.
S aro.ara.ſocol.i.cipreſſus.

℄ Capl'ꝫ. CCCCCCXI.

Sartan

ara.lat.cancer nahari fluuialis habaeri marinus SERAPIO.auc.Hal'. Aqua cineris eius deſiccat ſicut cineris aliorū obſtracoꝝ cōbuſtorū q̄ diximus ꝛ in ꝓprietate totius ſupraſcripte ipſi⁹ eſt ꝙ cōfert iuuamento magno morſui canis rabidi oꝫ ꝙ accipiat̃ ex olibano pars vna ex gentiana ptes quinqꝫ ex cinere cācrorum cōbuſtorū quantū eſt ſūma illoꝝ ꝛ aduſtio ipſorū ſm ꝙ adurebat eos. Aſtabaidon experimētator ē ꝙ accipiebat cancros certo tempore ꝛ ponebat eos adhuc viuētes in olla ex ere rubeo ꝛ adurebat eos donec fiebant cineres: poſtea terebat eos leuiter faciebat hoc tēpore eſtatis qñ ſol erat in ſigno leonis ꝛ luna iam habuerat.18. noctes. dabat ergo medicinā hanc illi queꝫ momorderat canis rabidus.40.dieb⁹ ꝛ dabat ei coclear.i.magnū cū aqua. ſed ſi eger nō erat curatus a ꝓncipio ſed tranſiuerant ſuper ipſo multi dies ꝓyciebat ex hac medicina ſup aquā ad quātitatem duoꝝ coclearioꝝ ꝛ dabat in potu ꝛ ſup locum morſure debet poni vnguētū qȯ fit ex pice dicta hortia gre.ſiue abrocul: ꝛ ē illud in quo igredit̃ oppoponax ꝛ acetum ꝛ quātitas q̄ ponit̃ in ea de pice.ē.lib.i.ꝛ aceti kiſt.i.ꝛ eſt kiſt ytalie ꝛ ſit acetū forte ꝛ de oppoponaco.℥.iij.ꝛ Hal'. laudat multū hanc medicinā ꝛ dixit ꝙ nūq̄ꝫ vidit aliquē mori cū hac medicina. ꝛ dixit ꝙ hec egritudo ē ſicca multum ꝛ ꝑꝑ hoc timet aquē ꝛ dixit ꝙ cancri fluuiales ſūt iuuatiui i ħ. marini vero nō ꝑꝑ ſalſedinem q̄ eſt in eis ex mari. Cancer vero marinus ē mollis multū ꝛ nō ē teſta eius ſicut teſta conchiliū alioꝝ nec ita petroſa ꝛ in cancro marino eſt abſterſio. ſilr ꝛ in teſtis oium obſtracoꝝ ꝛ ſilr eſt in eis deſiccatio. ſed ſubtilitas ſupraſcripte eſt iuenta in eis pluſq̄ꝫ oibus alijs ſpēbus obſtracoruꝫ ꝛ propter hoc adminiſtrant̃ aduſti in curatione morfee ꝛ empetiginis ꝛ lentiginib⁹ faciei ꝛ quādo additur ei ſal minuit vngulā oculi ꝛ nō aduſti triti abſtergūt dētes ꝛ deſicant vlcera. DIASCORI. fluuiales ex cancris qñ adurunt̃ accipit̃ ex cinere ipſoruꝫ pondus aur.iij.cū gentiane aure.i.ſ.ꝛ bibit̃ cuꝫ vino trib⁹ dieb⁹ ꝛ ꝯfert iuuamento magno morſui canis rabidi. ꝛ qñ miſcetur cū melle cōfert ſciſſuris pedū ꝛ bibunt̃ cuꝫ lacte aſine ꝛ ꝯfert morſibus venenoſis ꝛ morſib⁹ rutele ꝛ puncturis ſcorpionis ꝛ qñ coquitur ꝛ comedit̃ caro eius confert vlcerib⁹ pulmonis ꝛ illis q ſumpſerunt leporeꝫ marinum. ꝛ qñ teritur cancer cuꝫ hederog. ꝛ miſcet̃ bene ꝛ approximat̃ ſcorpioni occidit eū. Cācri vō marini faciūt eaſdeꝫ opationes niſi qꝛ ſunt debiliores. AVICENNA. li.ſecūdo cancer fluialis ꝯfert extenuitatis valde.

S aſifarirosa .i.ſpica.
S aſin.i.enula.

℄ Capitulum. CCCCCCXII.

Saſſo

ara.lat.galla cipreſſi. ſed de cipreſſo.l.cipſſus. SERAPIO.auc.Halie. qȯ ex cipreſſo adminiſtratur ſunt folia extremitates ꝛ nuces eius ꝛ in ſapore eius acuitas ꝛ punctio parua ꝛ amaritudo ꝛ ſatis punctio eſt fortior amaritudine ſed de amaritudine ꝛ acuitate ieſt quantitas tāta ꝙ facit eā penetrare ad ꝓfunduꝫ corporis ſine calefactione ꝛ mordicatione ꝛ ē exiccatiua ſine acuitate ꝛ mordicatione apparenti. ſꝫ quātitas ſue acuitatis ē tanta ꝙ ē ſufficiens ad penetrandum. ꝛ eſt ca. ꝛ ſic.

S aſonecb.i.apium.
S ata .i.ſticados arabicus.
S atabar.i.epithimum.
S aten .ara.aial marinū ſicut cancer marinus.
S ateregūꝫ.ſabatergu.ſceitergi.i.fumuſterre. Ste.
S atāgitaꝫ.i.ſtorax.liquida Hal'. ſo de ſim.med.cap. ꝓ⁹ diſtinc.3ᶜ.
S ateguꝫ agreſte ara. Sandix gre. Ste.
S ataredo.ſateçedū:ſatçeredū .i.galbanum. Ste.
S athe.ara.eliſſacos ſaliua.
S atorabi.i.origanum.
S ataragi.i.capſia.
S atarbi.i.chimum.
S ater.i.napus.
S atiriaſis in quo differat a priapiſmo lege. Pau.
S atil ē medicina quedam.
S atira.i.fantaſma vl' iana.
S atirion.qd ē.l.chaſialkel.
S atoracon.i.ſcorpio.
S atos.ē qȯdā aial.
S atra.i.atramētū nigrū dictum encauſtrum.
S atraben.i.ſiler.
S atraciati.i.medietas ſextarij ſm Aui.quarto can. fen.prima.ca.de cura.febrium in generali. vbi loqtur.de aqua ordei ꝛ ponit tale vocabulū exēplariter q̄ſi dicat ꝙ ſūt .zo. ſatraciati.i.zo.partes.
S atrapam.i.atriplex.
S atre.i.origanum.
S atrites.i.vene tortuoſe.
S atudeū.i.allium agreſte.
S atuli ſundiricon .i.ſcolopendria.
S aturegia.qd ē.l. ſabanc a ſatiris dicta eo ꝙ pronuꝫ in venerē ſe vtētē faciat vt ſatiri ſunt petulci.
S aturina.i.vmbra.
S auf vel ſuf ara. lana.
S auina qd eſt.l. Abes Abhel. Pli.li.z4.ca.ii.verſus fi.
S auma.i.agnus caſtus.
S abuc.i.anhelitus magn⁹ frequēs. Hal'. ꝓ regi.acut. textu ꝯmēti.36.
S aufe.vl' ſeufe.ara.ſpōgia Auic. Aſungi.
S auicb .ſadich :ara .kiſch. polenta alfitis. Alfiton. ſanich.
S aura.gre.lacertus çauar.
S axabraꝫ.i.herochalchay
S axifragia.quid eſt.l.ſanſifragia.
S açenea.i.fecūdās ꝛ generatōeꝫ faciēs. Saladin⁹.
S ebeſthis.gre.ſueſthis extinctus.ide aſbeſtis calx nō extincta.
S cabies vlceroſa.ſꝫ Dia.ē lepra ſq̄moſa a lepis qȯ eſt ſquama.

℄ Capl'ꝫ CCCCCCXIII.

Scabioſa

lat.gre.ſtibes ſiue ſtibeos. DIASC. ca.ſtibes herba ē cui⁹ ſemē ſtiptice ē virtutis ꝛ ſiccatiue ſatis: ꝛ idcirco eius decoctio diſintericis inyicit̃ ꝛ de aurib⁹ pius emanans ſanat iſtillata ꝛ i magnis vulneribus ꝛ cruentis gluctinatoria ē id vtilius agēs ſi cū vio nigro ꝛ auſtero ꝛ ſtiptico coquatur. deſiccat.n. fortiter oia que contra naturam ſunt humida: folia aūt eius viridia trita ꝛ cataplaſmatibus appoſita in ano emoroidas reprimunt ꝛ ex percuſſione in oculis ſinteſim factam ſuperpoſita iuuant. Item folia eius adhibita ſuffuſiones oculis detergunt ſanguinē vulneri iṗoſita ſiccāt. PAVLVS. eſt ca. ꝛ ſic. in ſecundo valet contra ſcabiem ꝛ alopitiam et ſuccus eius lumbricos necat fumus vini decoctionis ei⁹ valet contra emoroidas. Contra condilomata dicta attrita fiat emplaſtrum deſuper ex ipſa herba fumo prius recepto dicitur ꝙ ſanctus vrbanus ad petitionem cuiuſdam ſororis ſue anhelantis ſuper ſcabioſe virtutes quoniam ipſe continue vtebatur miſit ſibi infraſcriptos verſus. vrbanus pro ſe neſcit pretium ſcabioſe. Nam purgat pectus qȯ comprimit egra ſenectus. lenit pulmonem purgat laterum regionem. Apoſtema frangit. ſi locum bibita tangit trib⁹ vncta foris antracē liberat horis. Scabrum.i. ptiria. DIASCORIDES.caplo de ficu ꝛ ptiria ideꝫ qȯ furfura capitis ꝛ capitulo de felle lege pſori.

S cada.i.carica. Scados .i. carice.
S caſium.i.conea.
S caſion.gre.ſuperior pars teſte capitis. Demo.
S caſolium.i.daucus.
S calabotas.i.cātarides.
S cali.i.ciperus.
S calim.i.cardo. Hal'.lib.de facile acq̄ſibilib⁹ cap.14.
S cabar.ſabar.i.capillus.xa abar.ordeum.
S chabaicb.xabaich ara.papauer rub. Dia. Amionis ē calidū vnde errāt ponētes in populeon.
S cabair.xabair.ara.ordeū.
S cager.xager.ara.arbor.

℄ Capitulum. CCCCCCXIIII.

Scalongia

gre.lat.cepulla. GALIENVS. ſecundo de cibis. ſunt ſcalongie ex genere bulbi. comedit̃.n.ipſoꝝ radix ſine folijs. habet auteꝫ in ſe ipſa amaraꝫ ꝛ auſteram virtutem notabiliter ꝑ quam ſtomachū reſolutū excitat aliq̄liter appetitui nō cōtrariatur neqꝫ expuere aliqd indigentibus ex pectore ꝛ pulmōe ꝛ qdem ſubſtātiam corporis groſſiorem ꝛ viſcoſiorem habens amaritudo eius cōtra agit groſſitici ſiccare viſcoſa ꝛ groſſa apta nata ſicut i his q̄ de medicinis dicta ſunt. propter quod ſi bis decocte fuerit nutritiue ſunt magis. contrariatur autem iam expuere idigentib⁹ tanq̄ꝫ vtiqꝫ depoſito toto amaro. Comedere autē ipſas melius tunc cū aceto ſil' oleo ꝛ garo. ꝛ.n. delectabiliores ſunt ꝛ minus iflatiue ꝛ magis nutritiue ſubtiliores ad digerēdum. abundantes autem ſm eſum ipſoꝝ qdam manifeſte ſenſerūt ꝛ ſperma plus habentes ꝓmptiores facti ad venerea. preparant aūt ꝛ hos homines multiformiter. nō enim ſolū elixos ꝑ aquā ſed ꝛ vaſa ex ipſis valde preparata cōponunt poſt frixurāqꝫ alij offerūt. multi autem aſſantes ſuper lar. multaꝫ decoctionem nō ſuſtinent. cōtenti ſunt autem valde modica aut neqꝫ oio predecoquunt gaudentes ipſoꝝ amaro ꝛ auſtero ſapore ſeruato. ꝓuocat.n. ipſos magis ad eſum ſed inflationem ꝛ tortionem inferunt nō digeſti. Ex his qdē itaqꝫ q ſic comeduntur nō boni chimi alimentum fit. Ex his autem q amplius decoquuntur aut bis vt dictum eſt groſſior qdem chimus: melior aūt quātum ad digeſtionē ꝛ nutritiuus fit. Calefaciunt aūt manifeſte ꝛ aliqd aromatiçās inſinuant. ꝛ vrinatiue ſunt.

S camanice.i. ſuccus papaueris.
S camomalue .i. cataputia.

℄ Capl'ꝫ. CCCCCCXV.

Scamonia

ara.gre.diagridiuꝫ. lat. vō ſcamonea. SERAPIO.auc. Dia. Eſt planta habens ramulos multos egredientes ab vna radice longitudinis quatuor brachioruꝫ ſup quos ē viſcoſitas adherens manui ꝛ parū horre ꝛ habet folia ſil'r piloſa ꝛ ſimilia folijs plante lebleb agreſtis aut folijs cuſſus ideſt edere niſi qꝛ ſunt molliora folijs cuſſus ꝛ habent tres angulos ꝛ flores albos rotundos cōcauos ſimiles in figura ſua cartal.i.thube habens grauem odorem ꝛ radicem habet groſſaꝫ ſicut polex albam grauis odoris plenā lacte ꝛ colligitur ſꝫ hūc modum. Nam vulneratur virga ꝛ radix eius fiunt fouee iuxta vulnus ꝛ humiditas emanans a vulnere colligitur in foueis illis que poſtea colligit̃ in cocleis. Quidam vero fodiunt circa radicem ꝛ ſternunt ibi folia tūc ꝛ vulnerata radice qȯ de humiditate egredit̃ ſuper ſubiecta folia colligunt poſtea ſic dimittunt donec illa humiditas deſiccata fuerit quaꝫ reponunt ꝛ melior ex illa humiditate q̄ eſt ſcamonea eſt clara leuis ſil'is in corpore ſuo gluctino qȯ fit ex corijs boum habens gibboſitatem ꝛ eſt ſpongioſa ꝛ ē illa q̄ defertur ex locis muſie ꝛ ex terris aſie eſt hō. ꝛ ille q vult eligere ſcamoniam ꝛ colligere ipſam oꝫ ꝙ nō ſit cōtentus vtrum albeſcat aut nō quādo tangitur cū lingua qꝛ idem contingit qñ ipſa eſt adulterata cū lacte titimali verumtñ diſcernunt quando nō eſt admixtum eo ꝙ nō adurit nec mordicat liguam fortiter. Nam hoc accidit quādo eſt ſibi mixtum lac titimali. ꝛ deterior ſpecierū ſcamonee eſt illa que defertur ex ſeni ꝛ ē paleſtina qꝛ iſte ſpecies ambe ſunt male adulterate cū titimali lacte ꝛ farina ordei ꝛ eſt ca. ꝛ ſic. in tertio. Sunt aūt q accipiunt ex radice plante ſcamonee ꝛ coquunt eam ꝛ dant elixaturaꝫ in potu vt purget. cū ſumitur radix plante ſcamonee ꝛ coquitur cum aceto ꝛ teritur fortiter ꝛ cōficitur cum farina ordei ꝛ fit emplaſtruꝫ iuuatiuum ſciatice. Et quādo lana iuoluitur in ſucco radicis eius ꝛ ſubycitur pregnanti facit aborſum ꝛ quādo miſcetur cū melle ꝛ oleo ꝛ lininiūtur cuꝫ ea' exiture ſoluit eas ꝛ quādo coquitur cum aceto ꝛ linitur ſcabies vlcerata excoriat eam ꝛ qñ miſcetur cū oleo ro. ꝛ linitur caput cum eā cōfert ſode antique. Et ideꝫ auc. Hal'. ca. eſt ꝛ ſic. i tertio ꝛ ē calidior pipere. Et idē auc. Pau. Abſtergit cutē ꝛ meliorat colorem ꝛ mundificat baras ꝛ aufert dolorem capitis antiquum quādo adminiſtratur cū oleo ro. ꝛ aceto: ꝛ ifundit̃ ſuper caput: ꝛ melior ex ea ē vergens ad colorem celeſtem quādo frangit̃: ꝛ eſt i fricatione ſua ſicut coclea fracta. ꝛ illa q̄ colligitur i mōtib⁹ kem. eſt hō. ꝛ mala ē cuius color vergit ad nigredinē ꝛ figura eius eſt rotūda ꝛ alterius coloris ab illa. ꝛ modus rectificationis ꝓme ſpeciei q̄ eſt bona ē ꝙ accipiatur citonium ꝛ abſcindatur de capite eius rotula ꝛ fodiatur mediū eius: ꝛ itromittatur ibi ſcamonea. deinde ponatur coopertoriū qȯ fuit abſciſum: ꝛ firmetur demum iuoluatur ſup ipſum paſta: ꝛ ponatur in furno nō multum calido: ꝛ dimittatur donec deſiccet̃. ꝛ doſis eius ita preparate ſit ab vno danich vſqꝫ ad duos. Et ſcias ꝙ ſcamonea nō mutatur neqꝫ minuit̃ acuitas eius circa ſpaciū.zo. vſqꝫ ad quadraginta annos niſi illa q̄ ē preparata ſicut diximꝰ nam illa quādo trāſierit longum tempus ſup ipſam amittit virtutem ſuam ꝛ propter hoc oportet ꝙ prepares eam quando volueris eam adminiſtrare ꝛ quando ſumit̃ plus ea quantitate quam diximus fortaſſe inducit anxietatem langorem ſudorem frigidum ſincopim ꝛ fluxū donec moritur: ꝛ doſis eius ꝯueniēs eſt a.6. granis ordei vſqꝫ ad.zo. ꝛ de proprietate eius eſt ꝙ expellit coleram ꝛ humores viſcoſos ꝛ attrahit ſupfluitates malas a corpe. ꝛ multi ex his q ſunt ca. complexionis poſtq̄ꝫ ſuſceperunt eam incurrunt fe.acutas. ꝛ ab ea cauere hominibus melius ē niſi magna neceſſitas incūbat: ꝛ tunc accipiat ſm formam ꝛ quantitatem dictam. Et idem auc. Aben Meſuai. laxat fortiter vētrem ꝛ nocet ſtomacho ꝛ epati ꝛ diminuit appetitum cibi ꝛ inducit anxietateꝫ ꝛ nauſeam. ꝛ rectificatio eius ē ꝙ admiſcetur ei amilū daucus ſemen apij ꝛ radix piperis ꝛ admiſcere cū oleo amigdalino eſt bonum ꝛ nō debet multuꝫ teri ne adhereat ſtomacho vt noceat ei ꝛ oportet ꝙ nō bibatur ſimpliciter ꝛ ſumatur cuꝫ magna cautela. ꝛ ſit doſis eius ab.i. kirat vſqꝫ ad.iij. Pli.lib.z6.cap.8.ante medium.

IOANNES MESVE. Scamonea eſt ſolutiuum magnuꝫ. Et dixit Democritus ꝙ eſt diſſolutiuū antonomaſice: ꝛ ꝙ ē genus ſolutiuoꝝ: ꝛ generali⁹ ſup oia ſolutiua. Fit aūt ex ſucco cuiuſdā ſpēi volubilis: cui⁹ folia ſunt in modū ſagitte alate. Naſcit̃ aūt in antiochia: armenia ꝛ coraſceni in partib⁹ arabie ꝛ turchie ꝛ plurimū naſcitur in terra noſtra ꝛ ē mala. Et credo ꝙ diſpoſitio loci ꝛ modus culture ꝛ ars in faciendo auxiliatur vt ſit bona aut mala. Modi aūt operationis eius ſunt q̄tuor. primus eſt vt accipiatur radix eius poſtq̄ꝫ euellitur a terra ꝛ fiant inciſiones in eo qȯ apparet ſup terram ꝛ inuenitur qȯ egreditur poſt dieꝫ ꝛ diem eſt res ſicut gūmi ꝛ dimittitur exiccari ꝛ conſeruatur. Secūdus eſt. extirpātur poſt illud totaliter radices ꝛ inciduntur ꝛ colligitur lac eorū fluens ꝛ decoquitur cum facilitate ꝛ exiccatur ſoli ꝛ fiunt inde forme ꝛ ſigillantur. ꝛ huius ſcamonee color eſt ſubalbidus aut varius. Terti⁹ eſt. teruntur adhuc radices illius ꝛ extrahitur ſuccus et fit ſicut diximus de decoctione ꝛ alijs ꝛ ſigillāt alio ſigillo

Scamonea
Diagridion

nunc aũt fides ſigilloꝝ peryt: ⁊ hec ſcamonea eſt groſſa ni/gra ⁊ ponderoſa. Quartus eſt. teruntᷣ flores eius ⁊ ſtipites ⁊ extrahitur ab eis ſuccus ⁊ fit ſilr: ⁊ hec. ē ſcamonea nigra attinens viriditati ⁊ ē grauis odoris. Electio melior ē an/thiocena: ⁊ armena eſt poſt hanc. que vero fit in ptibus no ſtris ⁊ in coraſceni ē mala prorſus: ⁊ melior adhuc ē que ē prime forme ⁊ q̄ eſt ſecunde ē poſt primã: ⁊ alie ſunt male ⁊ deterior viridis. Adhuc aũt q laudauerunt ſcamoneam in q̄nq; ꝓprietatibus laudauerũt eã p̄ma ē vt ſit in colore clara ſicut gũmi ⁊ ꝓprie ſpecies eius prima aut ſubalbida aut varia. ſecunda vt ſi tãgatur cõfractũ eius cum aq̄ vel ſaliua fiat ſicut lac. tertia. vt ſit tenera facilitatis mꝛte ad frangẽdum ⁊ puluericãdum. quarta vt ſit ponderis leuis. quinta vt ſit odoris ꝓpry boni non grauis. Remota vero ab his ꝓprietatibus nõ eſt bona. Cõſeruatur aũt ꝑ annos. .zo. ſed quãto antiquior tanto debilior ca. eſt in tertio. ſic. in primo. ⁊ ē in ra. de acuitate minus q̃ʒ in planta ſua. ⁊ cre/do ꝙ ars in faciẽdo ipſam frangit ex acuitate eius aliquid ⁊ in ipſa ē amaritudo. ⁊ ipſa q̄dem eſt abſterſiua inciſiua ⁊ reſolutiua cum attractione multa cuius attractio extẽdiᷣ vſq; ad multum remota. Rectificatio .q̄nq; ſunt ei fami/liaria que in corpore magnitudinem nocumentorũ impri/munt. eſt enim in ea ventoſitas mordicatiua ⁊ faciem in ſtomacho ſubuerſionem ⁊ nauſeam ⁊ eſtuationẽ labori/ſam. ſm ꝙ ineſt ei caliditas ⁊ acuitas habilis inflãmari ⁊ ꝓpter hoc facit cadere in fe. ⁊ ſitim ⁊ ꝓprie quãdo inueni/tur patientis preparatio. tertium quoniaʒ fit per ipſam at/tractio vehemens ⁊ vehemens dilatatio orificiorũ vena/rum: qꝛ facit cadere in imoderatum fluxum. quartũ eſt in eo ſeroſitas operans ad excoriationem viſcerũ: qꝛ generat dolores acutos pungitiuos ⁊ facit cadere in diſinteriam ⁊ tenaſmon. quintum eſt ꝓprietas ⁊ operatio ſua quibus fit impreſſio nocumenti in membra q̄ ſunt minere virtutum ſicut cor: epar: ſtomachus ⁊ ſimilia. Auxiliãdum igitur eſt his cum rebus ꝓprietate ⁊ virtute nocumenta auferenti/bus ſicut verbi gratia obuiamus ei qđ primo dixi adiuuã/do ⁊ reſoluatur vapor eius turbidus ⁊ inflatiuus faciens ſubuerſionem ⁊ laborem ⁊ ad hoc auxiliatur nobis deco/ctio ĩ pomo. digerit. n. maturat reſoluit ⁊ excludit vapores eius ⁊ aufert ſeroſitatem eius. ⁊ miſceantur in decoctione illius que ventoſitatẽ reſoluunt ⁊ carminant ⁊ adiuuãt ad illud ſicut daucus ꝓprie galanga ſemen feniculi ⁊ apy ⁊ ſi/milia. ⁊ dico ꝙ decoctio eius generalior ē preparatio eius auferens plura ex nocumẽtis q̄ diximus. Et obuiamus ei qđ diximus in ſecundo miſcendo in decoctiõe eius aliq̄d virtute refrigeratiuũ ⁊ operãdo vt frãgatur acumen eius ⁊ inflãmatio. ⁊ ad hoc auxiliatur nobis decoctio eius cum his q̄ extinguũt ⁊ leniunt ſicut eſt mucillago pſily aq̄ eius carnes prunorũ ſuccus ro. aqua violarũ ⁊ viole recentes ⁊ inuoluere ipſam ante coctionem eius in oleo ro. aut viola/to auferunt hoc nocumentum ab ea. ⁊ ſuccus citoniorum muçorum ⁊ ſumach ⁊ ſpodium faciũt ſilr. Et obuiamus ei qđ diximus in tertio miſcendo ei in decoctione que adiu/uant virtutes mẽbrorum ⁊ auxiliantur in aggregatione et corroboratione partium laxarũ ⁊ ad hoc auxiliãtur nobis maxime res ſtipticitatem habentes ⁊ oĩa que auferunt ſu perfluitatem acuimus eius ⁊ remouent ſubtilitatem ⁊ vir tutem penetratiõis ipſius ſicut eſt maſtix citonia ⁊ ſuccus eoꝝ. ſunt enim rectificatiuum bonuʒ. Mirabolani quoq; citrini ſunt mirabiles in hac operatiõe ⁊ aloe ſimiliter. Et obuiamus ei qđ diximus in quarto miſcendo res aggregã tes duas intentiones prima ē acquirere facilem egreſſum ⁊ hoc cum rebus expellentibus cito audaciam eius ⁊ faci/entibus eam deſcendere ⁊ ad hoc auxiliatur nobis admi/niſtratio eius cum rebus lubricãtibus ſicut eſt mucillago pſily ⁊ carnes prunoꝝ. Et ſciuiſti ꝙ cõpreſſiua ſicut citõia ⁊ maxime ſumpta poſt medicinã ⁊ ꝓprie poſtq̃ʒ cepit edu cere feſtinare faciunt eius egreſſionem. Et ſciuiſti ꝙ aqua calida poſt medicinam trãſmutat audaciam ipſius ⁊ debi/litat virtutem eius. Et dixit ruffus. eis qui ſumpſerunt ſca/moneam de melioribus rebus ad expellendum audaciaʒ eius eſt vt poſt quatuor vel q̄nq; horas poſtq̃ʒ ſumpſerunt eam pſilium conquaſſatum cũ aqua tepida aut oleo ro. ſu/mant et poſt horas duas eis infuſionem mirabolanorum tribue. ſic enim nõ timentur nocumẽta eius. Secunda eſt reprimere eius virtutem acutam ⁊ ſeroſitatem ⁊ hoc faci/mus cũ auxilio reꝝ humidarũ ⁊ vnctuoſarũ ſicut eſt dra/gantuʒ ⁊ oleũ roſatũ ⁊ amigdalarũ. Et obuiamꝰ ei qđ dixi/mus in quinto qđ eſt theſaurus totius operationis: ⁊ illud eſt acquirere ei bonitatẽ cũ medicinis membra ⁊ virtutes cõfortãtibꝰ. Et ad hoc auxiliantur nobis medicine cordia les frigide ⁊ medicine ſtomatice. Et auxiliantur nobis ars ⁊ modus preparationis ſicut iã diximus. Modus rectifi/cationis eius eſt ſm ꝙ narrauit ruffus decoquere ſcamo/neaʒ ĩ citonio poſt iuolutionem eius ⁊ reuolutionem fere ꝑ dieʒ in oleo roſato aut violato amig. ⁊ poſt illud teratᷣ fa ciliter ⁊ voluatur ⁊ reuoluatur in ſcutella vitrea vſq; duʒ ſiccetur cũ infuſione mirabolanoꝝ citrinoruʒ facta in ſuc co citonioruʒ tunc fiant ex eo trociſc. quãtitate quarte. ʒ. i. ⁊ ſit doſis trociſcus. i. ſolutione eniʒ educit abſq; moleſtia Modus alius ſm eũdem ſatis bonus. decoquitur ſcamo/nea cum priori doctrina adiungẽdo ei mirabolanos citri/nos ad quãtitateʒ tertie partis ipſius. deinde accipe ſemẽ aniſi feniculi dauci. añ. ʒ. y. decoque cũ ſucco citonioꝝ faci liter ⁊ cola ⁊ vtere deſiccatione ⁊ inuolutione ſicut hic pri mo diximus. Inquit ruffus. ſit tua addere minuere ⁊ mu/tare ſm ꝙ exigit diſpoſitio. Inquit Gal. miſcui ſcamoneã cuʒ ſextuplo ipſius mãne ⁊ triplo eius ſucci roſati poſt bo nitatem coctionis eius in pomo ⁊ iueni ex modis prepara/tionis eius hunc modũ ſatis laudabilẽ emendantem plu/ra ex nocumentis q̄ timentur ꝑ ipſam ⁊ aliquando miſcui cum eis ſextuplum gluctinis pſily ⁊ feci inde bolum: ⁊ ali/quando miſcui medicinas cordiales: aliquando alia ſicut res exigebat. Inquit hamech. Accipe duplum eius floruʒ vio. ⁊ medium ponderis ipſius liquiritie ⁊ inuolue in oleo roſato ⁊ fac trociſc. ʒ. i. ⁊ ſit eorum doſis vnus. Inquit hu may diſſoluatᷣ cũ oleo violato aut amigdalis ⁊ pauco ma/ſticis ⁊ ꝑ diem ⁊ diem agitetur in ſole cuʒ adminiſtratione olei paulatiʒ. poſt hoc agitetur ꝑ diem ⁊ diem cũ aqua ro. in qua fuerit diſſolutũ bdelliuʒ ⁊ exiccetur ⁊ decoquatᷣ in citonio. ⁊ poſt hoc cũ tertia parte mirabolanoꝝ citrinoruʒ fiant trociſci ⁊ ſit doſis. ʒ. 5. Inquit Paulus çinçiber ⁊ pip lon. ⁊ aniſum admixta decoctioni ipſius ⁊ ꝓprie in pomo acetoſo aut pontico remouet nocumenta ipſius. Modus rectificationis ipſius ex iuentione noſtra decoquãtur fru ſta eius inter amigdalas tritas multas poſt preparatiõem eorũ intra folia ſepeliendo ea in cinere calido ⁊ poſt diem abiectis amigdalis diſſoluatur in aqua citonioꝝ acetoſoꝝ in qua bulierit ſpica ⁊ aniſum ⁊ ex ſpeciebꝰ ⁊ ſeminibus re dolentibꝰ ⁊ deſiccetur: deinde cuʒ pauco maſticis ⁊ bdelly decoquatur in pomo citonio iuoluto in maſſa: deinde fiãt trociſ. ʒ. i. ⁊ ſit doſis. i. operatur. n. ſine nocumẽto. Modus alius ꝑparatiõis ꝑdicte. miſceatᷣ quãtũ ipſa eſt de ſumac. ⁊ q̃rta pte eiꝰ đ ſpodio ⁊ fiat in trociſ. ſicut priores. ſũt. n. vlti mi ⁊ diſſoluatᷣ ſcamonea cũ octuplo eius miue ⁊ pauco ſpi ce ⁊ poſt iuolutiõi eius in oleo roſ. aut amigda. ⁊ decoquatᷣ cuʒ facilitate. emendatur enim a ſua malitia. Et ſciuiſti ꝙ aloe frangit malicias eius ⁊ mirabolani magnificant eam. Et decoctio eius in ſucco portulace aut aqua ſeminis ipſiꝰ auferũt plura ex nocumẽtis eius ⁊ medicie cordiales aut ſtomatice ca. aut fri. ſm ꝙ res exigit frangunt malitiã eiꝰ ⁊ oʒ ꝙ decoctio eius fiat cũ facilitate. Impetuoſitas enim in coctiõe addit in malitiaʒ eius. ⁊ iſta q̄dem ſicut ſciuiſti de trituratione modicũ ſuſtinet. quapropter in trituratõe ipſius nõ multum iſiſtatur. ex rebus autẽ facilem faciẽti/bus ⁊ veloceʒ egreſſum eius a corpore ſunt citonia quãdo in cõfectionibus ⁊ electuarys ſimul miſcẽtur: ⁊ ſilr mira/bolani. ipſi eniʒ ſunt de cito eam deponentibus. ⁊ ſilr ſi ſu pra eam poſt ſpacium bibatur. ⁊ ſciuiſti ꝙ aq̄ calida expel/lit malitiã eius. Solutione educit colerã cum facilitate ⁊ attrahit eam a ſanguine ⁊ venis vehementer ⁊ eius opera tio eſt ſicut operatio furioſi. ⁊ ipſa eſt inimica cordi ſtoma cho epati ⁊ iteſtinis: ⁊ ē ex facientibꝰ nauſeam ⁊ conturba/tionem in viſceribus ⁊ ex ſubuertentibꝰ ea. ⁊ facit ſitim et debilitat appetitũ cibi ⁊ ex ea. mirra. oleo ⁊ ſucco agreſte ⁊ pauco opio. fiunt trociſ. cũ vino pontico ⁊ ꝓprie aurei. i. et fit linimentũ ex vno eoꝝ ſupra frontem ⁊ tempora cõpri/mendo ⁊ ꝓprie cũ vitellis oui ⁊ aceto forti ⁊ ſanat ſodam antiquam ⁊ frigidam ⁊ ꝓprie emigraneam difficilem. et ſi ponatur ſupra dentẽ remouetur dolor eius. ⁊ corroſio et ſi ſuper ſcrofulas põatur ⁊ ꝓprie cũ ſucco apy ⁊ dauci delet eas. ⁊ ſi fit linimentũ ex vno eoꝝ cum ſucco ſiſimbry ⁊ ace to: ſed loco apy ponitur caſtoreum ⁊ linitur in poſteriori ꝑ/te capitis ⁊ eſt magnum iuuamentũ ad ſubet ⁊ litargiam. ⁊ quãdo ſcamonea ſupponitur cũ lana educit menſtrua ⁊ fa/cit aborſum. ⁊ ipſa q̄deʒ curat morſus ſcorpionis ꝓprie de/ſuper linita cũ ſucco mente aut cũ vino. vitet ãt eius acce/ptionem q ca. ⁊ ſic. nature eſt: aut ꝑatus cadere in fe. hi aũt q ſumunt ipſam timeant eſtus ⁊ frigus ⁊ abhorreãt fructꝰ ⁊ ꝓprie frigidos ⁊ aquam veri frigoris ⁊ ſomnum ꝓlixum ſuꝑ eam ⁊ excitantia ſuperbiam animi. Cõſeruatᷣ aũt ſca/monea ꝑ annos. iz. doſis eius ē a granis. v. vſq;. ad. iz.

S cana. i. enema.
S candaliciũ q̄d eſt. l. leuiſti cum Claſpium. Diaſ. pes gallinaceus.
S canis. i. aniſum.
S canus. i. ficus.
S capodia. i. ſaluia.
S caros gre. ſcarus piſcis.
S carotica gre. i. mortifica. Democ.
S catũcelli. i. vmbilici. vene ris. Nicolaus in populeõ vnguento.
S candicon. Gal. li. de alimẽ tis dicit ſimile cerefolio. Gal. li. ictericie. i. endiuia.
S candix. Tragopogõ. Dia. Pli. li. zi. cap. i5. in medio.
S cangibin. ſq̄ngibin. ara. ſe/caniabiʒ. oximel ſirupus acetoſus. ſiue cũ melle ſi/ue cũ çucharo.
S car. i. capillus.
S cara. eſcara. ſkara. i. cruſtu la. ⁊ Scara. i. canis maior
S carabeus. q̄d eſt. l. benet/guariden.
S caredalſa. i. ſaluia.
S cariola q̄d ē. l. Cicorea.
S carlea. i. centx galli.
S caron. i. vitriolum.
S catharos. i. ſcarabeus.
S catiroſa. i. lacerta.
S caſcaſum. ꝑ ſchaſcas. i. pa/pauere. Ste.
S caſſia. i. chas lactuca. Ste.
S catuncella. vel ſcatuncelli . i. vmbilicꝰ veneris. Cim/balaria.
S ceam. ara. adeps.
S cehair vel xabair. ara. or/deum.
S ceb. ara. alumen.
S ceber. ara. anetum.
S cecacul. q̄d ē. l. aſtaruticõ
S cebedenigi. ara. ē ſemẽ ca/napis. error. in auic.
S ceheterigi. ara. fumꝰ terre
S ceilem. i. ſirim. loliũ. Dia.
S ceara. i. magna ſtella.
S cea. ⁊ Scea armeniuʒ q̄d ſunt. l. aſcukodos. Siliuʒ Aliab. ſardonicuʒ herba lũbricoꝝ. ſpẽs abſinthy.
S cear. i. adeps porcinus.
S cebraʒ. xebrã. Dia. i. eſula panax.
S cebel. i. ruta.
S cedene. i. chetabre.
S cedenigi. Scednic. ara. i. ematites. Scedenegũ. la pis ſanguineus.
S cedic. i. pinguedo inteſtno rum.
S ceet. i. anetum.
S ceen. i. ſanguis draconis ⁊ eſt ſuccus rubeꝰ notus ſʒ quoſdã eſt gũmi lege Ala choen.
S cef. i. vngula. l. haſir.
S ceba. romanum. Scelich. romanum. i. abſinthium.
S cileki. i. ſtorax. liq̄da.
S ceilen. eſt vena q̄ eſt intra auricularem ⁊ annulareʒ in dorſo manus dicta ſal/uatella: ⁊ eſt ramus vene nigre dicte mſix. i. platee.
S ceitarag. i. fumꝰ terre.
S ceitaragi. i. ptiſis.
S cel. i. vene rubee. ſuꝑ ocu/los.
S cema. gre. ſchima. forma. . i. figura. habitꝰ. ide. Sce/matiçare. gre. figurare.
S cemas. i. manus.
S cen. i. lacerte rubee.
S cenſen. i. ſiſamum.
S cenſe. i. ſol.
S ceptaras. i. capſia. Sceta/ram.
S cerbin. ara. eſt arbor. alki/trã. ⁊ ē cedrus. apud. Dia.
S ceridatis. i. ſanguis draco nis.
S ceraſif. i. hypocundrium.
S cetaram. i. tapſia. Scepta ras.
S cetagi. ſuoti. i. nigella.
S cetaçirach. i. veſpertilio.
S cheius. denigi. i. ſemen ca/napis.
S chela ienne. i. vene rubee ſuper oculos.
S ceilem. ara. çinçania. loliũ Auic.
S cehemenigi. Auic. eſt iura ſabram.
S ceiaret. q̄d ē Auic. ſo caſi.
S celerata. apium riſus. bo/trachion.
S celgen. ara. napo.
S cemõ. gre. retinẽs. ſangui/nem. Caſ. fe.
S cerchan. i. filix.
S ceniũ. Stecuniuʒ. ara. ni/gella. Ste. ſunicuʒ.
S chiballa. gre. ſkiballa. ſũt ſtercora dura rotũda.
S chinos gre. iuncus. Diaſ. ſq̄nus. ē ciperus gre. vrol/la. brolla.
S chiroſis. i. apoſtema. me/lancolicum. ſine dolore.
S chirus. i. apoſtema qđ du/cit ad corruptionẽ mẽbri ⁊ eſt durum.
S ciantunaram. i. coloquin/tida agreſtis.
S ciboſub. i. alumen.
S cilla gre. ſkilla. i. ſq̄lla Pli. li. i9. ca. 5. verſus fi.
S ciniar. Scimarẽ. Auicẽ. i. lactuca aſini. Simar. Se niar. ara. xiniar homera.
S cinifes. i. ſinifes.
S cini. i. pira porcina ⁊ ſunt ſilueſtria.
S cinus. ſcin. i. lentiſcus. l. ho tin. inde oleũ ſcininum. ⁊ maſtix eſt gũmi eius.
S cinus vlcerũ. i. empetigo.
S cindaminũ. i. agrifolium.
S ciroſis. ſcirodes. i. duriti/es. gre. ſkiliria. ſcirominũ. ſcliros ſkliros. gre. ſciros feſiros. cliros. ſcliros.
S cirum. i. folium aque vel flos aque.
S ciracoſt. eſt ſpecies mãne. Auicen.
S ciſſe ideſt alumen. iameni Pau.
S ciſſima. apud Plin. arbor quedam ſolidi ligni. ſʒ ſiſ/ſima ſiſamum dicit.
S ciſſodes. Pau. eſt quedaʒ ſpecies melancolie dicte hypocondriaca.
S ciſti. i. ſemen. meu.
S ciarea. i. centrũgalli.
S cia gre. Iſchia ſciatica iſ/chiaſis.
S cicidis. i. cucumer aſininꝰ inde oleum ſicionium ex eius radice factuʒ gre. ſi/kiacrion.
S ciccionia yera. i. diacolo/quintidos.
S cili. i. ſiſeleos. Cor. cel.
S cipia. i. ſepia piſcis.
S ciſtõ. i. ſerũ. vel lac coctũ cũ lapidibus fluuialibus Alexan.
S ciremblegi. Siremblegi. . i. emblici in lacte cõditi.
S cirpꝰ. Pli. li. i6. c. 38. iſido/rus. ſine nodo ſirpũ dicit
S ciron. ē paſſio ſimilis aco ris. Alexan.
S ciroopralmia. ⁊ ſclirotal/mia ſunt duricies palpe/brarum ⁊ duricies motꝰ oculi. Pau. Demo.
S ciroſarchi. gre. ſũt duras carnes habentes nõ mol les ⁊ delicatas. Oriba.
S cob. i. mutatiões coloꝝ.
S cobes ferri. i. ſcoria ferri. qꝛ ſcobes. i. ſcoria.
S colis. i. vermis.
S colimbris. i. yringi.
S colapa eſt ligнuʒ qđlibet vel feſtuca. quale in pede vel alibi infigitur.
S colimas. Scolimꝰ. Scoli mora. Scoliſora. i. cardi ſilueſtris. ⁊ ē ſcolopia ſpe/cies Dia. Scolimos. Pli. li. zo. z3. ⁊ li. zi. c. i6. ⁊ li. zz ca. zz.
S colopendria. i. lingua cer uia. l. ſecalafedõ. Eſt alia ſcolopẽdria venenoſa ha

bēs folia ſicut ceterac. ſi/ cut apparet in.l.aplenon. Et eſt alia ſcolopendria q̄ nō eſt herba. ſed vermis quidā vt appet in.l.dipteris.Pli.li.zo.ca.zz.ī me°.
S copus.i.ſigna.Gal'.8.ſim. phar.in pncipio.
S cordo.Scordum.i.alium .l.taum.Dia.
S cordion.Scordio.Scordium.i.aliū agreſte.
S cordapraſſum.i.alliū ꝯpoſituȝ ex allio ⁊ porro.l.taum.Dia.
S cordomarus.l.ſtedeclare ⁊ eſt extēſio brachiorum ⁊ totius corporis.
S cordarū.i.aſſa mūda.aliq dicūt ꝙ eſt allium.
S cordi.i.ſorbus.
S coria chebeth.ē fex cuiuſcunqȝ metalli in partē in/ fimam fornacis deſcēdēs Plini° lib.33.capi.4.poſt principium.
S coria argēti qd eſt.l.felcb.
S coria eris qd eſt.l.bobas.
S coria ferri.i.ſquama ferri quaȝ fabri ferrarij de fornacibus eyciunt globatiȝ .l.erugo ferri.dicitur etiā cacaferri.
S copa regia herba ſancti ioannis.Perforata idem.l. in faricon.
S corpio qd ē.l.natarab.
S corpio marinus eſt quidā piſcis punctionis veneno ſe notus degēs ī mari qd̄ noſtro ideomate vocatur ſtracena.
S corpion planta quid eſt.l. dragantum.
S corpiorō.i.eliotropiō Dia.

Cap. CCCCCCXVI.

Scorpiodes

herba eſt ſm Dia.folia ⁊ ſemen habens ſimilia caude ſcorpionis q̄ cataplaſmatibus adhibita percuſſuȝ ſcorpij mitigat ⁊ venenis obſiſtit.Gal'.8.ſim.phar.ca.eſt in.3.ſic.in.z.Pli.lib.zi. cap.15.⁊ li.zz.cap.15.
S cotrenſis.i.ſcotrini.
S colimb° epolimbus.i.cardus agreſtis:Pau.Gal'.li. alimentis.Scolimō.Pli. li.zo.ca.z3.ī fi.⁊ li.zz.ca. zz.vltra medium.
S colopon.machaon.qd eſt .l.pation.
S copa regia habet radiceȝ tenuem.⁊ oblongam virgulas ſublōgas.pre folijs ⁊ folia ex interuallo ſimilia lactuce ſed fixiora ⁊ lanuginoſa.⁊ fortiora.Pli. li.zi.ca.6.⁊ lib.z5.ca.5.ante medium.
S codoftalmia.i.debilitas vidēdi longinqua.
S cordolaſax.i.aſſa fetida.
S corion.Dia.herba eſt vir/ gas emittens quadrangulares ⁊c̄.
S coton ideſt oleuȝ.Oriba. Cor.cel.
S cotolidos.Scotolicus.i. vmbilicus veneris.
S cotanuȝ quid eſt.l.ciprus dulb henne.
S cotoſis vel ſcotomia.i.ſubita tenebroſitas viſus ñ durabilis a gre.ſcotus qd̄ eſt tenebra.
S cotomates.i.ferrum.
S crofa.Struma.i.iuncta: īde ſcrofula apoſtema qd̄ nō oritur ſolum.naȝ ſicut ſcrofa raro facit vnum fetum ſic illud apoſtema raro oritur ſolum.

Cap. CCCCCCXVII.

Scrofularia

caſtrangula.ſtrāgularia idem milmorbia. PAVLVS.Herba eſt habens folia tenuia ⁊ flectibilia que cū flectuntur vt frangantur ſtrident.Et propterea a multis dicitur caulis ſtridolus:⁊ radices ſunt ei ſatis ſubtiles in qbus adherent radices rotunde ſicut auellane mundate ⁊ albe mittentes lac que dicitur ſcrofulis medica.
S cropilia quid ſunt.l.coni. ⁊ ſunt nuclei pinee: inde diaſtrobiliō.i.de nucleis. pinearum.
S cropulus eſt pondus granorum.zo.grana quater qnqȝ ſcropuli ꝑ pondere ſumme.⁊ eſt tertia pars dragme.
S cuca.i.ſuchaa.
S cupio.i.ſtagnum.
S cupio ferrameo.i.petra argenti.
S cura.i.lacerta.
S curagen.i.ſturagen.
S curria.i.ablatio vrinationis.Caſ.fe.
S cutotenegū:Ste.Aloſanthos.i.flos ſalis.
S cuterā.i.fumuſterre.
S ea:Scea ideſt ſtichados arabicum.
S ealde°alnabati ideſt herba croci ortulani.
S ebaſta.i.ſulfurata.
S ebel.Sebuȝ.Sceb.i.alumen xeb.Ste.
S ebelia vl' ſeben.eſt quedā medicina inda.
S eberig ideſt fructus mandragore.
S ebetum xebet.i.anetum Ste.

Capitulum. CCCCCCXVIII.

Sebeſtē

lat.gre.mabalomagiata.ara.faulis ſebeſtē ⁊ in lingua perſica vocatur mamilla canis. vnde verſus.Sebeſten mamilla canis fert perſica lingua. SERAPIO.cap.faulis.ſebeſten aboauſe.ſunt nomina iſtius.arboris.⁊ mochiata.fructificātis fructus dulces nominant eos gentes faulis ſebeſten.Et ideȝ auc.Yſaac ebēraȝ.mochiata eſt roth.in arabia ⁊ eſt arbuſtum altum ſuper terram ſicut haſta.habet corticem cuius color vergit ad rubedinem ⁊ ramos quorum cortex vergit ad viriditatem.et habet folia magna rotunda et habet racemos quorum ſapor eſt dulcis ⁊ vua eius eſt magnitudinis nucicule que poſtea glanceſcit cum maturatur et habet interius viſcoſitatem albam et granum qd̄ eſt ſicut granum oliue hic fructex colligitur ⁊ exiccatur donec ſit paſſus ⁊ ē illud quo vtimur in medicina ⁊ eſt medicamen medium in cōplexione ſua in caliditate ⁊ frigiditate.laxat ventrem febricantium.confert tuſſi calide ⁊ ſicce.lenit pectus ⁊ ſedat catarrum calidum ſtipticum propter eius humiditatem ⁊ confert ardori vrine que fit propter mordicationem colere in veſica ⁊ in renibus ⁊ expellit vmes iteſtinoꝝ q̄ adherent ei propter dulcedinem ſuam.
S eca.Sceba.Secha.i.iſopus.Secha.Ste.i.ſuchaba.
S ecabiniti.ſecahabenigi.i.ſerapinum.
S ecacul.i.yringi.Sera.al'r.
S ecaniabim.ſecangibin.i.oximel:ſquingibin.ſirupus aceto ſus cum melle vel çucharo.
S ecantum ara.ſtincus.
S ecci:ſeccum ſeci.ſuch:idem:Ste.
S eccariū:xabaich.i.papauer rub.Animon:gre.Ste.Diaſ.
S ecla:ſicla:ara.ſechil:gre.ſeuclon.
S ecara.i.canis maior:ſcara idem.
S ecati ſecatiqui:ideſt agrimonia.Ste.

Capitulum. CCCCCCXIX.

Sechedenichi

arabice.grece canabis.latine vero.Canapis. SERAPIO.auctoritate Diaſcoridis eſt planta que ſeminatur ⁊ facit ſemen ⁊ habet ſimilia folijs agni caſti.grauis odoris ⁊ habet haſtam ⁊ ramos longos interius vacuos.Et idem auctoritate Aben Meſuay.eſt calida ⁊ ſicca in ſecundo.⁊ de proprietate eius deſiccat humiditates in auribus quando diſtillatur in eis ex oleo eius.Et vſus ei° nimius facit ſodaȝ.
S echeſebren ideſt mirtus.
S echil:eſt arbor ex genere ſpinarū cuius folia ſimilantur folijs ſpine albe:lignū eniȝ durum imputreſcibile ⁊ dicitur ꝙ eſt incombuſtibile quo antiquitus fiebant altaria in qbus vt non ꝯburerentur ꝑpterea in eis accēdebatur ignis ad ſacrificiū faciēdum.
S edabum:ara.ſadeb ideſt ruta:Ste.ſeedeb.
S edhe ideſt vçuſur:cinabrium: açengifur.

Capitulum. CCCCCCXX.

Secolafedeon

vel alutribe.ara.lati.ſcolopendria. SERAPIO.auc.Diaſ. nominatur hoc nomine propter ſimilitudinem cuiuſdam vermis dicti ſcolofendeia: ⁊ eius interpretatio eſt.14.pedum.habet multa folia egredientia ab vna radice.⁊ naſcit̄ in petris ⁊ muris edificiorum:⁊ nō habet ſtipitem neqȝ florē neqȝ ſemen:⁊ folia ei° ſunt de ſubtus maculata ſicut folia polipodij.⁊ pars eius inferior eſt quaſi rubea ⁊ pars ſuperior eſt viridis. GALIENVS.6.ſim.phar.ſubſtātia eius eſt ſubtilis.ca.in primo ſic.in ſecundo.īcidit ⁊ reſoluit duriciem ſplenis.Et idem eodē libro:⁊ cap.ſm tranſlationem grecam.ymitices ſiue ſcolopendria ſtipticitate cum amaritudine participat.quapropter confert ſpleni bibita cum aceto. SERAPIO.Quando herba ipſa coquitur ⁊ bibitur.40.diebus reſoluit ⁊ extenuat ſpleneȝ.ſimiliter autem faciunt folia ipſa ſi terant̄ ⁊ fiat cum eis emplaſtrū ſuper ſplenem.quando teruntur ⁊ miſcentur cum vino cōferunt diſtillatiōi vrine ⁊ ſingultui ⁊ hictericie ⁊ frāgit lapidem veſice quando bibitur.Et putant quidā ꝙ ipſa ꝓhibet impregnationem quando ſuſpenditur ſuper mulierez ſola aut cū ſplene mule.Auer.5.colliget.ē tēpata ī ca.⁊ ſic.
S ecrārac.i.lac.vl' vria veſpertilionis.
S edar.ideſt agrifolium vel arbor cicoraſi.
S edaneg.i.lapis ematites.
S edenach idem.
S edafa.i.qd̄ fit d̄ coloceis q̄ apportātur de ſancto Jacobo.poſtq̄ꝫ exterior cortex fricando ablatus fuerit ⁊ ſimilant̄ margarite.
S edenegi.i.ſemen canapis.
vl' fumus terre in trociſ. de terra ſigillata.ſup meſue xpoforus.
S edenigi.Sedine ſunt quidam lapides ſic nominati vt ſupra ematites.
S edia.i.caſſia.
S ediman.i.vrina.dicitur a ſedeo ſedes eo ꝙ in fundo ſedet.
S edina vedina.i.apoſtema molle.

Capitulum. CCCCCCXXI.

Sedis

arabi.gre.malabratum.latine vero folium. SERAPIO.auc.Dia.Herba naſcēs in india in locis hu.⁊ paludoſis carens radice colliguntur hec folia in aqua ſupernatantia.Eſt autem optimum qd̄ eſt leue ⁊ albidum ⁊ nigroſum nardi referens odorem ſine vlla ſalſedine ac diu multumqȝ reſeruans.hanc herbam cuȝ indi colligunt inſerunt filo lineo ⁊ ſiccant eſtate.aliq etiā illos ramos colligunt.⁊ ſic ſeruant.⁊ quando terra cuȝ oībus herbis eſtate vi caloris areſcit niſi foco herbe aride fuerint puſte alio āno nullam generant herbam.Eſt āt folium integri odoris cum ſuauitate ſtipticum ⁊ diu cū diuturno odore virtutem habet ſpice nardi q̄ ſimiliter ē diureticum tumoribus oculorū elixum in vino fomento adhibetur.puluerem eius in aqua fricatum oculis ſuperunge folium maſticatuȝ diutius odorem retinet: qd̄ in veſtimētis poſitum cum fuerit tineolas nō permittit:⁊ veſtib° odorem gratum reddit.Multi putauerunt folium eſſe cardi indici foliuȝ: ſed falluntur.Pli.lib.iz.ca.z7.Et idem auc. Gal.virtus eſt ei ſimilis ſpice.veruȝ eſt fortioris operationis.Paulus calida eſt in ſecundo.ſic.in tertio.
S editi.i.folium.
S edum etiā eſt ſpecies ſemperuiue apud Pli^m.Erigeron.Plin.li.z5.cap.ii. verſus finem.
S edon.Sedum.i.cardo benedictus.
S edum.Sericium.i.ſeniſion.Dia.cardo benedict°.
S edium.qd eſt.l.ꝑpoleos.
S edum turnas.ideſt nucleus dactili.
S edum trinas.quid ē.l.nakala.
S eedeb.ſadeb:ſedebum.i. ruta.Stepha.
S eedenigre.i.ſedenigri.
S eegi combuſtum.i.genus venenoſum.
S eedes.i.polium.
S eelen.i.agrimonia.
S eemeniga.eſt quoddam gen° eſule dicte eſula cāpeſtris.
S eene.i.ſal de piſcibus.
S ehegenegi.ara.canabs vl' ſemē ei° ſcehegenegi.xehegenegi.
S efra.i.cameleonta.⁊ Sefra ara.eſt colera.
S egeb ⁊ ſamur eſt animal in quo fit muſcus.
S ekebinegi.i.abrotanum.
S efiros.i.apoſtema duruȝ cui non aſſociatur ſenſus neqȝ dolor ⁊ eſt melancolicum dictum ſcliros.
S ehebingi ſekebinegi ideſt abrotanum.Almāſor tractatu tertio.

S ehedengi.i.lac ordei.
S ehemēgin.i.ſebran.
S ehexabram.qd eſt.l.ſirexabram.
S eid.i.duarum arundinuȝ intra adiutoriū ⁊ manuȝ.
S eiehiet hec eſt aranea habens plures pedes ⁊ longos.
S eil.quid eſt.l.caxchax.
S eilen.i.folium indum.
S eiſec.i.mandragora.
S eiſegurab.i.abrotanum.
S eitaragi.ara.ſceitaragi.lepidum.Capſia geum elaramil.ſ.nux viduaꝝ.albaui.⁊ eſt herba naſcens in ſepulchris ⁊ parietib° vetuſtis ⁊ locis in qbus non cadit nix.⁊ iugiter inuenitur recens.ſed in eſtate ē coloris rubei.⁊ folia eius ſunt vt naſturtij.aduenientē vō frigore quedam folia ſiccantur ⁊ quedaȝ remanent penes radiceȝ.in eſtate vero reuireſcūt ⁊c̄. Pau.lepidum yberidos agri cardamū.i.naſturcium agreſte ⁊c̄.
S eicarmacum ſemequeſtū.i.agn° caſtus.ſamāqueſt.
S eieregi.i.lac ordei vl' amilum ordei.Jo.in 7°.
S eiſamin.i.heil heilhace.⁊ eſt ſpēs cardamōi.Sera.
S eium eſt ſpecies apij.Gal'. li.de alimentis.
S eiſacon.i.ſiſax.Aui.Dia.
S eitarag.ſcehetherigi ara. .i.fumus terre.
S ekelibet.i.darſiſchan.
S kefembubati.i.herba croci ortulani.
S el qd eſt.l.helphel.
S eldchiuegi.i.oppopōacū.
S elekuſia.i.ſpuma lune.et eſt talk.
S elmiſia.idem.
S eley.i.lolium naſcens.in ſegete.
S elelien.idem.
S eleniabin.vel Heleniabī. ideeſt.çucharum roſatū.
S elet.ideſt bleta.
S elgen ideſt napus.
S elia ideſt caſſia.
S elichi ideſt ocimum latū.
S elinium.quid eſt.l.apiuȝ.
S elinum.quid eſt.l.idem.
S eliru ſperma.i.apij ſemē.
S elinum equinuȝ ideſt macedonicum.l.apium.
S elion ideſt apium.
S elios ideſt iectigatio.
S elocha.i.caſſia lignea.
S eliuites vel afroſelinuȝ.i. ſpuma argenti.Gal.
S elche.ara.ſelica.ideſt caſſia lignea.
S eliacia eſt ſpecies braſice. Pli.li.zo.ca.9.in pncipio.
S elini gre.lima.a quo ſeliniaçete.i.lunaticus epilepticus.
S eliniam omenos ideȝ ⁊ ſeliniacos ⁊ ſeliniaſmos.i. morbus.
S elk.ara.ſicla.
S emenū.çehedū.ara.butiruȝ.Ste.ſȝ voluit dicere ſemen ⁊ çubd.S.
S emidalis.⁊ ſemidali.gre. ſimilago tritici.
S emidas:gre.teſtudies in aquis dulcibus viuentes Plinius.
S emion vari lēticule ephelide ſunt defedatiōes cutis maxime ī facie mulierum.Cor.cel.
S emen cāphore.i.pſillium eo ꝙ ſeruet̄ in ipſo.
S emabras aira eſt coquareus.ſalamādra.Gal'.Plin. li.io.ca.67.Jſidorus.
S em.i.pili porcini.
S emathis.i.lentiginoſa.
S ēbellia eſt medicina inda appoſita ex aromatib° et laxatiuis qbuſdā.l.gallia.
S emen bulbi.i.ſemen cepe domeſtici.
S emē baſiliconis.i.ocimū. Platearius.
S emen lini quid eſt.l.bararichichene.
S emen quid eſt.i.almech. baſara.heſer.
S emen lumbricoruȝ.quid eſt.l.kanabel.
S emē ſule.i.artetice ſed falſo ſed alterius herbe dulciſſime et placide equis: qua herbantur equi calabrie.
S emericon.Semerion.i.ſemen apij campeſtris.i.ſiluestris vel ipſa herba.
S emidaleos.i.ſirico.
S emina cōmunia ſunt quatuor ſemina frigida maiora habētia cōmuneȝ operationem.ſ.ſemina melonis citruli cucumeris: et cucurbite ⁊ peponū.Chriſtoforus.
S emia minora frigida.quatuor ſunt ſemia cōmunia .ſ.lactuce portulace plan/

taginis ⁊ endiuie vel ſcariole.
S emicupium .i. tina.
S emin .i. dentifricium. ⁊ ſemi.ara.pinguedo.
S emiſſe.i.medietas.
S embelliū ꝓ fumbel.i.ſpica.Stepha.

Capitulum. CCCCCCXXII.

Semiſſem arabi.gre.ſiſaminuꝫ lat.vero ſiſamus vel iozi olena.Semiſem.Jululē.Dia. Elleborus eo ꝙ miſcetur pro elleboro albo in purgationibus. SERAPIO.auc.Halic.ineſt ſubſtantia vnctuoſa quātitate nō pauca ⁊ mollificat ⁊ oleū ei⁹.ſimiliter ⁊ aqua in qua coquitur ſiſamus habet eandem virtuteꝫ.Dia.malum eſt ſtomacho ⁊ comeſtum oris fetorem facit.Et ideꝫ ſm tranſlationem arabicam.quando fit emplaſtrum cum eo mollit durities neruoruꝫ ⁊ curat conquaſſationes aurium ⁊ apoſtemata cali.in eis et confert combuſtioni ignis ⁊ dolori colico ⁊ morſui animalis dicti carates.⁊ quādo miſcetur cum oleo ro.ſedat dolorem capitis a calore ſolis.Et planta ſiſami quādo coquitur cum vino facit hanc eandeꝫ operationē ⁊ confert proprie apoſtemati oculi ⁊ pulſationi eius.Pli.li.18.ca.10.in medio. SERAPIO.auc.Abēmeſuay.Oleum ſiſaminum eſt malū ſtomacho ⁊ deſtruit eum ⁊ iuuamentum eius eſt illis qui habent melancoliam et ſciſſuras in extremitatibus. Nam hi multum iuuantur ex cibo eius rugas cutis extendit ⁊ mollit eas ⁊ conſolidat ſciſſuras factas propter deſiccationem a melancolia ⁊ dicunt ꝙ ſiſamus eſt ca.in ſecundo.humi.in primo. ⁊ prouocat vomitum quando torrefit ⁊ rectificatur ⁊ melioratur. GALIENVS.in lib.de cibis.Siſamum cito ſtomacū euertit ⁊ tarde digeritur ⁊ alimentum dat corpori vnctuoſum.Raby mo.ſiſamus corrumpit cerebrum ⁊ nucaꝫ ⁊ replet caput fumoſitatibus ⁊ facit ſudorem fetenteꝫ ⁊ in mulierib⁹ ventrē auget ⁊ ipſuꝫ generat herniā. AVERO. quinto colli.eſt ca.in primo.vel in prin.ſi.hu.in.3.
S emores.eſt quoddam genus piſcis.
S emorion ideſt bleta.
S emon herbe.Iſchemon.Pli.li.25.ca.8.circa pncipiuꝫ.
S emurion eſt ſpecies Apij.ſmirnion.Auic.
S emarum.gre.ogreſſiſſa:Anchuſa ara.Stepha.
S emina calida abſolute ſunt quinqꝫ.ſ.ameos aniſi carui cimini fenicli.Chriſtoforus ð honeſt.Hal.9.memiri.capitu.5.ponit daucum ſiſeleos.
S empebeliaſtum ideſt afronitrum.
S emperuiua.quid eſt.l.Sucutum herba.graſſula.Aiçon Diaſcori.fide.
S enadus quid eſt.l.cardel.
S enabs ideſt lentiginoſa.
S enapiones.i.ſenationes.
S enades.i.lapis ematites.
S enaſia ideſt confectio.
S enation.ideſt naſturtium aquaticum.l.herocalchay pupilla oculi.Dia.eriſion.
S en eſt proprium nomen loci.
S enkeſebubari.Sera.eſt arbor croci ortenſis.ſ.cartami.
S encubar.Senobar.ideſt pinus.Ste.
S endenigi.Scendenigi:Sendanegum.arabi.emathites lapis.Stepha.
S enertica.eſt cauſa antecedēs morbi intra corpus.Alex. cap.de cephalea.
S enedeneb.i.irrugiō.l.iringus.

Capitulum. CCCCCCXXIII.

Sene ara.oes gre.⁊ lat.de arabia deferꝉ pl⁹laudaꝉ de mecha. SERAPIO.Sene qn̄ deſiccatur reponiꝉ ⁊ ipſuꝫ habet vaginas oblōgas in qb⁹ ſunt ſeia ordinate diſtincta ⁊ ille vagine a vento cadunt ⁊ paſtores colligunt eas. POSSE.SERAPIO.auc.Abix.eſt cal.⁊ ſicca:tamen pauce caliditatis ⁊ ſiccitatis eius eſt prope caliditatem ipſius ⁊ habet virtutē magnaꝫ quando peruenit ad ſtomachum purgandi melancoliam ⁊ coleram ⁊ cōfortat ſubſtantiam cordis quando miſcentur cum eo medicine quas dixi iuuare ſicut viola ⁊ potio decoctionis plus cōfert qꝫ ipſum tritum.Doſis eius ſicci ⁊ triti eſt.ʒ.i.⁊ in decoctione eſt.ʒ.v.Et idem auc.Raſis.Sene ⁊ fumus terre purgant humores aduſtos et confert ſcabiei et pruritui. IOANNES.MESVE.Sene eſt folliculus plante quaꝫ vocant perſe alçemet ⁊ inuenitur ex eo domeſticum ⁊ ſilueſtre.Et melior pars plante eſt folliculus.deinde folia ⁊ melior folliculus ē cui⁹color decliat ad viriditatē ⁊ ſubnigredinē quādā ⁊ i quo ē de amaritudīe res modica ⁊ ſtipticitate ⁊ qui eſt magis completus ⁊ in quo ſunt ſemina ampla compreſſa.ſubalbidus autem non eſt bonus ⁊ incomplet⁹.Similiter ⁊ folia meliora ſunt viridia ſubalbida vero ⁊ tenuia non ſunt bona.⁊ antiquum ex eo eſt ſine ſpiritu.⁊ ſtipites eius ſunt inutiles.Eſt cali.in princi.ſcdi.ſic.in pri.⁊ folia ſunt in prio.ca.⁊ eſt abſterſiuum mundificatiuū conuenienter ⁊ reſolutiuū.debilis eſt ⁊ tarde ſolōnis ⁊ debilitat ſtomachum confortatur cuꝫ rebus acutis ſicut çinçiber.⁊ ſalgēma ⁊ medicine cordiales ⁊ ſtomatice cum eo felicitant opus eius.Et Halie.cum iure gallorum aut carnium ſoluit ſine moleſtia.⁊ ſi infundatur in aqua caſei cuꝫ ſpica.deinde coquatur parum eſt medicamen bonum ſolutione educit cum facilitate melancoliam ⁊ coleram aduſtam ⁊ mundificat cerebrum cor ⁊ epar ⁊ ſplenem ⁊ membra ſenſuum ⁊ pulmonem ⁊ confert egritudinibus eorum ⁊ aperit opilationes viſcerum ⁊ conſeruat vtenteꝫ ipſo in iuuentute ⁊ generat gaudium.cauſam autem triſticie amputat.⁊ ponuntur folia eius in lauacris ad caput ⁊ proprie cum camomilla confortat cerebrum ⁊ neruos ⁊ ſecunduꝫ omnem modum adminiſtrationis eius addit in viſuꝫ corroborat auditum ⁊ eſt medicina bona febrium melancolicarum ⁊ antiquarum.Doſis eius infuſi potio eſt ad aure.ij.vſqꝫ ad.ʒ.vnam.
S eneicio.Seniſion.ideſt cardus benedictus ⁊ dicitur ſeultion quia ſeneſcit ⁊ caneſcit tempore veris caput eius .l.erigion.Dia.creſionem dicit.
S eni eſt proprium nomen loci vltra mare in india.l.Medayſe.halilig.⁊ brafalendi.
S enex.Sentix.Hal.ideſt rubus.batus.
S entar.Seterig.i.pes columbinus quo tingitur cera.
S entix.ideſt rubus vl' quilibet fructus ſpinoſus.l.rannus Hal.tractatu 2°.ad glauco.ca.6.diſtin.pᶜ.
S entices idem.
S ençen.ideſt napus.
S eoſe.i.ſpōgia marina.
S eoregi.i.oleum ſiſaminum.
S epedāne.i.cicer arbor.
S eperos.i.bace lauri.
S epia gre.ſipia piſcis Dia.
S epſis gre.putredo.
S epſa medicinas greci vocant que exedunt ⁊ nō erodūt.
S eptica vtus ideſt putredinem inducens.Dia.
S eptemere.i.ſerapinū.
S eptepincee idem.
S epticum.ideſt redarguens.
S equebenegū.i.Scechabenigi:⁊ eſt ſerapinum.Ste.
S era afadiçarabaçen.i.agnus caſtus.
S erantica.ideſt deſiccatiua.Dia.
S eraſiſi.i.torax vel oſſa pectoris.
S erben.i.cedrus.
S eres.ideſt lac acetoſum.
S eren.i.lac ordei.
S ereteregi idem.
S eregeis.i.herba.⁊ Seregeis perſice dicitur kildarium.
S eretis.i.ſiſamum.⁊ ydeomate noſtro dicitur iozíolena.
S ereram ideſt tapſia.
S ereccinū idē ē qđ ceretinū.
S erenç.ideſt ſcariola.
S erapinū qd ē.l.ſachabenç.
corea.Seridos ſeri⁹ gre. endiuia.Dia,pigris.Pli. li.2.ca.8.in fi.⁊ li.21.ca.15. poſt pnci^m.Intubus.
S eriguetb.ideſt partes.
S erigene.i.cāna mellis.
S ericū.Sericos gre.i.ſeta.
S erib.i.ſilueſtris.
S eris ē ſpēs ſcariole.⁊ ē ci-
S ericō ē fex plūbi poſt exitū ceruſe ⁊ ē ceruſa vſta ⁊ ē rubea dꝫ dicere ſuricon.l.ſuricon.
S eriones.i.pedicelli.
S erpellium.quid eſt.l.numir.
S erpillum quid eſt.l.idem.Herpiliū.Diaſco.piper erraticum.Plinius lib.20.capitulo.22.vltra medium.
S erpillum maius.ideſt valeriana.
S erpentaria.Serpentina quid ſunt.lege aaron ⁊ luſ.dracontea.Colubrina.Uiperina.Baſilica iarus.
S erpens ventris.ideſt lumbricus latus ⁊ longus ſcd̄m Auicennam.2.canon.capitulo de caparro.
S erpido.ideſt rubor cutis cum puſtulis.
S erpigo.ideſt indurata empetigo.eo ꝙ ſerpit.nam ſerpēs ideſt ambulans.
S erpis quid eſt.l.latamie.
S erapida.Diaſco.eſt ſecunda ſpecies ſatirionis.
S erratura dicitur caries ligni corroſi.
S ercaſum.arabi.Pteris.ideſt filix.Sarchos.Sarxhis.Sarax.kildura.
S ereſū.Ste.dicit affodilluꝫ.
S ericos.grece ſericum.
S erinacum.Ste.pro ſcernich.ideſt arſenicum.
S eritis.ideſt ſideritis.herba ſanguis dracōis.Sera.Dia.
S ermachū.Sarmech.Sermaci.ideſt atriplex.Ste.
S erne.pro Saro.Ste.ſcripſit ⁊ eſt cipreſſus.
S ernioſis.Theod.Priſ.Sernioſos dicimus oculos impetigines habentes ⁊ aſperitatis vitio laborantes.
S eremblach.quid eſt.l.Meſ.capitulo de emblicis.
S erpentes viſcerum.ideſt ſolea.⁊ ſerpentes dicunꝉ lumbrici inteſtinorum a conſtantino.
S erſar.i.ferrum.
S erſemi.Orobus.Piſum.quid eſt.l.Oemps.
S ertegi.i.oleū ſiſaminū.

Caplꝫ.CCCCCCXXIIII.

Sercula. Pli.lib.21.ca.9.in medio.DIASCO. Herba eſt humilis odore ſuauis ⁊ colore exalbida floſcellū habens ſubruffum.illa vero melior eſt que eſt vaſta ⁊ non nimis exalbida ⁊ recens vires habet leniter relaxantes:⁊ ideo tumorē oculoruꝫ ſedat locis debilitatis ⁊ neruoſis ex aq̄ multa cocta ⁊ fomētata facit.
S erum.i.butyrū coctum.
S eruꝫ armenū.i.abſinthiū.
S eruracula.ideſt ſpecies braſice criſpe.
S eſabrifalan grece.ideſt mirtus.
S eſalauchani.ideſt apium ſilueſtre.
S eſien.ideſt ſanguis draconis.
S eſurem.ideſt abſinthium.
S eſamoides albus.Diaſ.haſtas habet duobus palmis.
S eſelis.ideſt ſiſeleos.Plinius lib.20.cap.5.in medio.

Caplm. CCCCCCXXV.

Set. ara.gre.chinoſbatus vel ſaccupalea.latine vero rubus caninus. SERAPIO.eſt maior ſatis rubo alio.Nam ſimilatur imagine ſua arborib⁹.folia ei⁹ ſunt latiora folijs mirti ⁊ in ramis eius ſunt ſpine albe:et habet florem album:⁊ fructus eius eſt oblongus ſimilis nucleo oliue:qui quando maturatur fit rubeus.et habet interius ſimile lane:qui quando deſiccatur ⁊ auferitur qđ interius eſt ⁊ coquitur cum vino ⁊ bibitur:ſtringit ventrem ⁊ nocet decoctio fructus eius canne pulmonis.⁊ ſtringit fluxum menſtruorum:⁊ radix eius eſt calidior ipſo:de qua ſi fiat emplaſtrum extrahit ſpinas ⁊ alia infixa corpori.Et quando fit emplaſtrū ex folijs eius recētibus prohibet apoſtemata.Et idem aucto.Hal.fructus huius plante eſt ſtipticus fortiter:ſed folia eius habent ſtipticitatem paucam:⁊ oportet ꝙ teneatur ab eo qđ intra fructum eſt bombitio ſimile q2 nocet multum canne pulmonis:vnde vocatur cinoſbatus a cino qđ eſt canis ⁊ bat⁹qđ eſt rubus.l.ſulach.
S et.ideſt lacca.
S eta quid eſt.l.haeir.
S etabit.ideſt ſemina papaueris.
S etaragi quid eſt.l.lepidum.
S etaragi indi:ideſt tapſia.Chriſtoforus de honeſtis.
S eteromata eſt apoſtema qđ cuꝫ frangitur exit ab eo aliquid ad modum pinguedinis.
S etati.ſetei.ideſt apoplexia.
S etatis vel naten.ideſt ſpica celtica.
S ethe colerice.ſunt ſimiles empetigini.
S eteſiſie.ideſt ruta agreſtis.
S etei.ideſt apoplexia.
S etati.idem.
S eten.ſunt ſalſe de piſcibus que fiunt ex egypto.
S eterig.ideſt ſentar.
S etica.ideſt emigranea.
S euaſia.ideſt vnguentum:vt ſeuaſia diapſimition:ideſt vnguentum de ceruſa.
S euthlo.Seuthr.ideſt beta.Seuthlon.ſicla.bleta.
S extarius eſt pondus lib.ij.ß.ſm Auic.3.vi.⁊ ſemis.alibi lib.ij.vt vini.olei vero lib.i.ſed mellis lib.iij.Iſidorus ſextarius lib.ij.eſt qui bis aſſumptus dicitur bilibris ſꝫ Papiaꝫ ē ſexta pars.℥.ß.℈.iiij.ſi.℥.eſt.ʒ.viij.
S extex nextex.ideſt ſal gemma.
S eytrayrem.ſunt duo animalia.
S fanum.ideſt pinus.
S fagius.ideſt mirca.ſm alios oleandrum.
S fakelliçete.grece immoderatus dolor capitis.
S falangion.gre.arabice rutella.eſt ſpecies aranei.Plini⁹ libro.29.capitulo quarto vltra medium.
S falangoſis eſt inflexio pilorum palpebraruꝫ ad interiora inſtar pedum Sfalangij.ideſt aranei.
S fera.grece ſpera.
S frabilla.Sfragil.ideſt mala citonia.
S fenoria.Sfaneribe.ara.i.paſtinaca domeſtica:cui⁹ radicis exterior pars nigra eſt:interior ſubcitrina.
S finichia.ſfinichiō.i.dactili.
S fleticos.i.pes colūbin⁹.
S fongos.i.ſpongia.
S fragra.i.ſfragaria.
S frades.i.ficus ſicce.
S fragius.ideſt ſaluia
S guſera.i.abrotanum.
S hoboç.ideſt altea.
S iagon.grece maxilla.
S ia.ideſt ſenationes.
S iaſſum.i.ſief.Ste.
S iakion.gre.rub⁹batos.
S iagros.gre.ſus ſilueſtris aper.Siagris apri.
S iax.gre.rumbus piſcis.
S iames.i.ſemen intube.
S iathen.ideſt reuolutio palpebrarum.
S ibagat.ideſt ſalſamentum liquidum quodcūqꝫ.
S ibare eſt demonium mixtum cum ſirſen.ita vt cum homo hēt ſirſen.alienet ꝑpter demoniū agitātē mania.ſ.
S ibias birbias.i.loca q̄ ſunt in extremitatibus coxarum vbi ſunt glandule vbi vertebrum coniungitur ſcie.
S ibie.ara.ſipie.h.pro.p.quo caret ponunt.
S ibar.vel ſarb.ideſt aloes.Halienus.
S icaminon.gre.morum.⁊ Sicaminō.Sarcoma.ideſt polipus narium maxime quando moro ſimilatur.
S icade.gre.ficus in ano facte ex emorroidib⁹ ꝑminētib⁹ qn̄ putreſcūt.vt habetur in practica Hal.filij Almāſori.
S icia amara.cucurbita amara.colloquintida.ſ.Diaſco.
S icia ventoſa.cuffa cucurbita cirurgicorum.
S icida.ſicidis.Sici.ſicui.i.cucumer aſininus.Pau.
S icio ager.ideſt elacterio.
S iclus eſt ſtactus pondus obol.20.vel.ſol.ii.⁊ ſemis.per k.ſcribitur ſiklos ſiclos.
S icui agrij.ideſt cucumer agreſtis.
Sica.ideſt ficus.
S icamina.Sicomordus.eſt genus grani lꝫ Diaſ.ca.ð celſo ait ꝙ multi dicūt ꝙ eſt fructus celſi:non tn̄ affirmat:qm̄ mos eius vt apparet in.l.Oxicantum.eſt nominare ſm opinionem aliorum ſed non affirmare.
S icaminon.i.ſicomorus.Sicamios arbor p.k.melius.
S icaras.ideſt ſiſimbrium.
S icharos.idem.
S icen.Sichem.Dia.i.caputfice.l.caprifice.Campſice.
S icera.ideſt vinum de pomis.

Sene, — purgat adustos humores
fumus terre scabiei et pruritui

Sicben armenicuꝫ vel ſiccen. abꝛotanum agreſte.

Sichia.i.ventoſa. Gal.ii.terapen.ca.17.18.

Sichias quid eſt.l. xencua. titimallus.

Sicharos.i.ſiſimbꝛium.

Sicaras idem.

Sicas: ideſt ſticados. liber antiquus de ſim.medi[a].

Sicodea.i.eminētia barbe. Galie.5.memiri.cap.3.

Sicafen.i.carbūculus. Hali.ſecūda tegni.ꝯmēto.31.

Sicamia.grece moꝛa.

Sicomoꝛus.i.ficus fatua: ficus pharaōis. Diaſ. Pli. lib.13.ca.7. Sicomoꝛus.

Sicoſis eſt carnis creatio plīma rubꝛa in partib⁹ inferiorꝭ palpebꝛe adeo vt foꝛinſecus verſum faciat propendere. Demo.

Sicida.ideſt bꝛionia.

Sicides agria.ideſt cucūer agreſtis.

Sicla. Siclō.i.beta bleta.

Sikia.gre.cucurbita.

Sideratū.i.penatum.

Cap. CCCCCCXXVI.

Sideritis aut eraclia gre. ⁊ pꝛia ſpēs ei⁹ lat. ſcariola agreſtis vocať cētrū galli.i.gerebotanū. DIAS. q̄ folia hꝫ praſſio ſilia. ſed oblonga ſicut eliſfagus. aut ynos ſed minoꝛa ⁊ aſpera. haſtaꝫ habet quadrā: longā duobus palmis; virgas lōgioꝛes ⁊ ſuaues in guſtu ⁊ ſtipticas in quib⁹ virgis capita ſunt obꝛotunda ſicut vrticelli ⁊ ſicut praſij ⁊ in ipſis capitibus ſemē ē nigrum. naſcitur ſub petra: ⁊ eſt herbena pꝛima ſpecies gerebotani. Eſt alia ſideritis haſtas habens duobus cubitis longas ⁊ teneras: ⁊ folia in ipſis haſtis ſimilia periſteridi; ſed diuiſa ī circuitu plurimum naſcentia: ſed viſu tenuia ⁊ oblonga. In cacumine vero haſte capitellum habet rotundum et aſperum in quo ſemen eſt ſimile bete obꝛotundum ⁊ durum. ⁊ huic virtus eſt termātica ⁊ ſimilis ſupꝛadicte. Plinius libꝛo.25. caplo.5°. poſt pꝛincipium. Eſt ⁊ 3[m] genus ſideritis qd̄ catebꝛas eracleaꝫ dixit: naſcitur ī parietibus ſicut vitis folia habens minuta ⁊ tenera ⁊ multa ex vna radice naſcentia ſimilia coꝛiandro cui⁹ haſte lōge ſunt duobus palmis ⁊ molles ⁊ albidioꝛes floꝛes habet fenicinos ⁊ guſtu mucillaginoſa trita ⁊ impoſita vulneribus recentibus paracoleſim pꝛeſtat. eſt herba ſanguinis dꝛaconis. Diaſ. ſideritis etiam paritaria dicitur: ⁊ ſonat grece ferraria. nam ſideros eſt ferrum.

Sideriçonta.i.ferraria.

Sidia.i.flos granati.

Sidion.gre.malogranatuꝫ.

Sidigunta aqua. ſidirunta ideſt ferrea. Oꝛiba.

Sidiron.gre. ferrum.

Sikia. gre. cucurbita.

Sidonia.gre.cidonia mala.

Sidratia.i.pſidracia.

Siclos.gre.ſputum ſaliua. pticlon.

Sidra.i.iuiuba ſilueſtris.

Sidrichis egilops. ideſt arboꝛ ſanguis dꝛaconis.

Sidurum.ideſt ſcotomia.

Sidus marinum. piſcis.

Sief eſt medicina ocularis ſolida oblonga. Saladi.

Siefmemite. hoc modo fit. ſuccus memite ī ſole ſiccatur: ⁊ ex eo foꝛmantur pillule vel magdaleones parui ſicut nucleus dactili ⁊ poteſt fieri ex alijs rebus ſief. vñ ſief. ideſt medicina ocularis foꝛmata oblonga que fricatur ſuper cotem cum aliquo liq̄re cuꝫ in oculis poni debet. eſt enim foꝛma eius ſicut nucleus dactili.

Sieron.i.farina ſolij.

Sies.gre.poꝛci.ſues. ſis poꝛcus.

Sifac.quid eſt.l. pitoneon.

Sigia.ideſt ſtoꝛax liquida. gre.ſtactis.

Sifakethec.i.tunice.

Siofion eſt ſpecies lilij.l. lilium.

Sifula eſt herba ī vltramarinis partibus qua caremus.

Sigeti: ideſt ſtoꝛax liquida. ſm alios ſtoꝛax calamita.

Sigillim laice.i. terra ſigillata.

Sigillum Salomonis. qd eſt.l.dafnoides.

Sigillum ſācte marie. ideſt ſeracul.

Signiles. ideſt verruce rotunde.

Sika.ideſt ficulnea.

Sikallides.gre. ficedule.

Sikaminon.gre.moꝛum.

Sikas. grec. ficus. Pau. ſikas dicunt leſiones vlceroſas rotūdas: ſubduras: rubeas vtplurimum ī capite ⁊c̄.

Sikas. gre.ficus in plurali. Sikon ſinglꝛe ſiki ⁊ ſikia arboꝛ.

Sikion.cucumer. Galienus ſikius.

Sikofagus. grece.ficedula. graguillus graculus. gagilla q̄lea. oꝛtix coturnix.

Sila eſt apoſtema qd̄ multum augetur .ſ. in pꝛinci°. ⁊ eſt glandula.

Silac: ideſt coꝛroſio cuꝫ rubedine ⁊ aſperitate cum pꝛuritu ī palpebꝛis. Meſue capitulo de caſu pilorum palpebꝛarum. vel ē inuerſatio palpebꝛarum ⁊ quaſi ſcabies in coopertoꝛio oculi: ⁊ grece dicitur amaſcenis vel lemuſce groſſities ī palpebꝛis: ⁊ eſt difficultas claudendi oculum cum ſunt aperte ⁊ aperiendi cum ſunt clauſe.

Silla pꝛo ſakilla vel ſquilla non bene;

Silaus quid eſt. Plini. lib. 26.cap.8.in fi.

Silbahec.ara.anguilla.

Silemi. xeilem. loliū. Ste.

Sillenon. Diaſco.frutex eſt ſpinoſa ⁊c̄.

Silfer.ideſt ſilfium. Silfera. Diaſco. Ste.barbellū virga oſpectum dicitur. ſemen maguderis. Pli. lib.19.cap°.3.in medio.l. laſerpitium.

Silelicipꝛi quid eſt. l. cataputia.

Silelicipꝛion.l.idem.

Silem. herba eſt naſcens inter frumentum cum eſt tempus pluuioſum ⁊ eſt gramen.

Sileniabin: ideſt çucharuꝫ roſatum vel mel roſatū.

Siler creticum. quid eſt.l. cardilion.

Siler montanum.i.ſiſeleos Diaſco.gre. maſtix.

Silfer ſilfiū.ideſt laſar vel eius radix ⁊ eſt genus ferule: cuius gūmi eſt aſſa fetida.l.anuiden. Diaſc.

Siligo.bladuꝫ. Olira. ideſt germanum ex quo alicubi fit panis. Plinius lib. 18.cap.8.10.

Sillium latine.grece piper ſilium. lege haçarachons

Sillibū. Plinius li.22.cap. 22.poſt medium.

Sili.ideſt ſiler vel ſiſeleos Cornel.cel. Plinius lib. 20.ca.5.ſeſel. dicit.

Siliqua. xiliqua. ſm Plin. omnis vagina omnium leguminum. ⁊ ſiliqua etiam eſt pondus chirath. .ſ. grana quatuoꝛ.

Siliquaſtrum.ideſt piperitis. Plini.lib.19.cap. vlt. ⁊ lib.20.cap.17.in pꝛinci°.

Siloꝛum.ideſt muria piſcium ſalſoꝛum. Oꝛiba.

Sillium montanum. ideſt ſiler montanum.

Siliqua. Xiliqua. Carubia quid ē.l. Cabarliub. Carnub. Alicmbuth.

Silomata.l. coꝛtex celſij.

Silofer.l.nenufar.

Silotruꝫ.quid eſt.l.benda.

Silſi.ideſt ſemper putrefaciens.

Silueſtre omealoſis: ideſt naſturtium album.

Siluaſtacon eſt ſpecies lactuce. Plinius. li. 20. ca. 7.in pꝛincipio.

Silicula.ideſt fenugrecum Telis.

Silurus piſcis: ideſt Glan⁹ Glanis.

Sinfioma.grece conglutiatio: inde ſinfitos complātatus conglutinatus ideo nomen herbe ſimphitū.

Sima concauitas eſt epatis amplexans ſtomacū. ſed eius gibbus dicitur gedeola vt ī libꝛo vrinarum. Yſaac.

Simach.ideſt ſepatio eueniens cum caro ſuper os tenditur ſm partem.

Simacha.ideſt apoſtemata parua caliditatem habentia que multum cito in ſaniem conuertuntur: vt carbunculi.

Simata. idem.

Simar. Abugiliſe.ideſt lactuca aſini.l.anchuſa. Dearfelus.

Simaren.idem.

Simeanus: ideſt viſcus q̄rcinus.

Simenia. ſunt oſſa que ſunt ſuper ſpondiles doꝛſi ſicut ſpine.

Caplm. CCCCCCXXVII.

Simibel. vel ſolob.ara.lati.ſpica. SERAPIO. cap. ſimibel. ſiue ſumbel. ideſt ſpica. eius tres ſunt ſpecies. Nam quedam eſt nardi ⁊ eſt inda. ⁊ alia romana. ⁊ alia celtica. ⁊ eſt alia montana. ſꝫ ſpica nardi naſciť ī monte bamā ſiue baneā ī india. ⁊ melioꝛ ex ea eſt recens leuis pinguis rubea ⁊ boni odoꝛis ⁊ ī ea ē pax odoꝛis cipſſi ſine folijs cui⁹ ſpica eſt parua. ⁊ q̄ñ maſticatur remanet odoꝛ eius in oꝛe diu: ⁊ naſcitur in monte ſyrie. ſpica ſyria. ⁊ ſunt ī ea omnia dicta in indica: ⁊ naſcitur pꝛope igneꝫ qui eſt in monte ſpica debilior q̄ꝫ indica: qꝛ indica pꝛopter humiditatem locoꝛum oꝛtus eius eſt longioꝛ ea maioꝛis ſpice. ⁊ oꝛtus ſpicarum eſt ex vna radice: ⁊ come ſpice ſunt in ea plures ſibi inuicem adherentes pinguis odoꝛis: ⁊ foꝛtaſſe venditur a quibuſdam ſpica poſtq̄ꝫ madefacta eſt in aqua. ⁊ ſignum in hoc eſt albedo ⁊ extenuatio eius qꝛ non eſt in ea terra. Et idem aucto. Galie. ſubſtantia ſpice nardi vel indie eſt compoſita ex tribus ſubſtantijs. vna earum ē virtus ſtiptica: ⁊ ſecunda calida acuta non nimis. tertia declinat parum ad amaritudinem. cali. in pꝛimo. ſic. in ſecundo. in fi. eiuſ. Spica romana eſt ſpica celtica ⁊ naſcitur ī ſyria ⁊ eſt planta parua habens folia longa cuius coloꝛ vergit ad rubedinem: ⁊ flos eius eſt citrinus. ⁊ melioꝛ ex ea ē recens boni odoꝛis multarum radicum non facile frangibilis: ⁊ qd̄ de ipſa adminiſtratur eſt radix eius ⁊ ſtipites ſolum quia in eis eſt bonitas odoꝛis eius ⁊ iuuamentuꝫ ipſius: ⁊ ipſa euellitur cum radicibus eius ⁊ fiunt ex ea faſciculi plene manus. GALIENUS. octauo ſimpli. pharmaco. cap. nardus celtica. ſimilis aliqualiter eſt ſm genus in virtute pꝛedicte: minus vero ſtipticat: virtus eſt calidioꝛ ea in ſecūda ⁊ tertia: ⁊ eſt debilioꝛis virtutis q̄ꝫ illa in oībus niſi in pꝛouocatione vrine. GALIENUS. eo. lib. ⁊ cap°. ſm tranſlationem arabicam montana multuꝫ: naſcitur in terris cicilie: ⁊ folia eius ſunt ſicut folia herbe karſabane: ⁊ ramuli eius ſunt ſicut ramuli ipſius: niſi quia ſunt minoꝛes: ⁊ ipſa nō eſt groſſa: nec ita ſpinoſa: habet duas radices aut plures nigras boni odoꝛis ſimilis affodillo: niſi quia ſunt minoꝛes ⁊ ſubtilioꝛes multum: ⁊ non habet ſtipitem nec fruſtuꝫ nec floꝛem ⁊ eſt debilioꝛ omnibus ſpeciebus ſpice. GALIENUS. octauo ſimpli. pharma. ca. de nardo. ſtochis ideſt nardus: ſpica. cali. in tertio. ſic. in ſecūdo. Conſiſtit autē ex ſtiptica ſufficienter virtute ⁊ acri ſubamara: ex talibus autem compoſita virtutibus ad epar et ſtomacum rationabiliter cōpetit bibita ⁊ extrinſecus appoſita vrinas mouet ⁊ moꝛdicationem ſtomachi ſanat: ⁊ que ſm ventrem reumata ſiccat: ⁊ adhuc cum his ea que ſm caput ⁊ toꝛacem. foꝛtioꝛ vero eſt indiana vocata poſt hoc exiſtens ſyriaca que vocatur hypacuſſa. SERAPI. abſtergit foꝛtificat confert epati oꝛi ſtomachi quādo bibitur ⁊ ponitur extra: pꝛouocat vrinam ⁊ curat moꝛdicationem oꝛis ſtomachi ⁊ deſiccat humoꝛes aduenientes ei et inteſtinis: ⁊ confert humoꝛibus qui generantur in capite ⁊ pectoꝛe: ⁊ foꝛtioꝛ ſpecierum ſpice in hoc eſt indica ⁊ eſt foꝛtioꝛis nigredinis q̄ꝫ ſceni. Et idem auctoꝛi. Diaſcoꝛ. virtus nardi eſt cali. ⁊ ſic. ⁊ pꝛouocat vrinam: ⁊ pꝛopter hoc quando bibitur ſtringit ventrem. ⁊ quando fit cum ea naſcale ſtringit menſtrua ⁊ deſiccat humiditates currētes ad collum matricis. Et quando bibitur cum aqua frigida ſedat ſincopim ⁊ confert cardiace ⁊ inflāmationibus epatis et hicteritie ⁊ egritudinibus renum: ⁊ quando decoquitur ī aqua ⁊ ſedet in ea mulier confert apoſtematibus cali. matricis: ⁊ confert caſui capillorum ⁊ palpebꝛarum pꝛopter eius ſtipticitatem: ⁊ facit eos renaſci ⁊ conuenit medicine. Spica romana ideſt celtica virtus eius eſt ſicut virt⁹ nardi ſyrie: niſi quia pꝛouocat plus vrinam: ⁊ confert magis ſtomaco quando bibitur cum decoctione abſinthij ⁊ confert apoſtematibus calidis epatis ⁊ hicteritie ⁊ inflationi ſtomachi: ⁊ quando bibitur cum vino confert apoſtematibus ſplenis ⁊ doloꝛi ventris veſice ⁊ renum ⁊ inflāmationi ſtomachi ⁊ moꝛſibus venenoſoꝛum animalium: ⁊ ingreditur in confectionibus oculoꝛum. ſpice mōtane radix confert omnibus quibus confert ſpica celtica. Et ideꝫ auctoꝛi. Aben Meſuay. retinet menſtrua ſuperflua ſumpta in potu a pꝛopꝛietate. PLINI. libꝛ.12. capitulo de ſpica. quedam vocatur ſpica nardi: quedam ſpica celtica: ⁊ quedam eſt celtica montuoſa. ſpica nardi calida in pꝛimo. ſic. in ſecundo. vnde a ſimilitudine cognominata eſt. ſimilis eſt enim ſpice frumenti ⁊ velut ariſtas plurimas habet in modum capilloꝛum tota collecta ⁊ denſa velut faſciculus paruiſſimus naſcitur in india. ex vna radice parua ſine folijs. dicitur tamen ⁊ ſyrica: non quia in ſyria naſcitur ⁊ legitur. ſed quia montes indie in quibus abundanter inuenitur ſyrie partem ſpectant. verum illa eſt optima que eſt odoꝛifera ⁊ coloꝛe ſubꝛuffa: guſtu ſubamara recens ⁊ leuis non vaſta: habet vires ſtipticas ⁊ calefactoꝛias. Spica celtica naſcitur in illirico hoc nomen habens apud eoſ. hec in ſyria naſcitur: ⁊ in italia frutices habens ſuper terram bꝛeues ⁊ ſpiſſos. colligitur autem a ciuibus cuꝫ radicib⁹: ſimiliterqꝫ faſces faciunt que plena manu continentur: ⁊ ideo ab alijs faſces gallice appellantur. hec habet folia oblonga ⁊ non lata floꝛem mellinum odoꝛem circa ſe ſuum continens eſt ⁊ ſimilis virtutis ſpice ſyriace. Eſt alia ſpica celtica montuoſa que a plurimis parthis appellatur. hec naſcitur in cicilia ſimilis folijs ⁊ ramis iringo. ſꝫ ſpica bꝛeuioꝛ eſt ⁊ ſpinoſas radices mittens duas aut tres odoꝛe ſuaues ⁊ nigrioꝛes coloꝛe ſimiles affodilli radicibus. hec nec floꝛeꝫ nec ſemen habet. ſed virtus eſt illi ſimilis celtice ſuperioꝛi. Sed quidam mentientes dicunt celticam ſaliuncam ⁊ pꝛo eo ponunt ſed falſo.l. ſaliunca.

Sinfiti gre. ꝯſolida maioꝛ.

Simphoniaca. iuſquiam⁹. caſſilago. dens caballin⁹. Canicularis. Calicularis Diaſcorides.

Simiſis.i. dꝛaganti.

Simiſum.i.git.

Simitix.i.ceruſa.

Simillа ſic fit. frumentum fractū ī fruſtra vel mollitum groſſe ī qua diuerſas ſubſtātias diuidiť per cribꝛa extrahiť furfur ⁊ farina ſubtiliſſima q̄ pollina dꝛ: poſtea remanet ſimila que diuiditur ī groſſum ſubtileꝫ ⁊ mediocrē de pollina fit panis papalis de ſubtilioꝛi ſimila fit ēt panis. de reſiduis duabus fiunt pultes ⁊ alia cibaria vt kiſk.l. Tarcanō.

Caplm. CCCCCCXXVIII.

Simphitum. gre. vel anagallicū arabi. picterion. latine conſolida. ⁊ pꝛopꝛie radix eius. Platearius. GALIENUS. 8. ſim. phar. cap. ſimphitū petroſū ex cōtrarijs ꝯſtat virtutib⁹. hꝫ. n. qd abſterſiuū quod ꝯtētū ī toꝛace ⁊ pulmōe pus expurgare natum ē. hꝫ āt qd ⁊ cōgregatiuū quo ad ſanguis eductiones iuuat. ⁊ continet vltra hoc humiditatē quādā calidā nō īmoderate pp quā ⁊ dulce appet guſtātibus ⁊ delectabile odoꝛatū. Inſiticuloſū āt eſt cum maſticatur ⁊ aſperitates que ī arteria ſanat. ſecundū mixtionē vero que ex oīb⁹ pꝛedictis virtutib⁹ ſiľ ⁊ diafoꝛare ſufficiens eſt ⁊ colligere et cōſtringere coꝛpus: ⁊ ppterea ītestinabilib⁹ hernijs apponiť ⁊ ad euulſionē ⁊ ſciſſiōes cuꝫ oximelle bibiť. quicunqꝫ vero ad diſſinteriā ⁊ fluxū rubeū coquētes ī vino dant vt ſiccāte ⁊ ꝯgregāte vtūť: ⁊ quicūqꝫ ad frenetica vt purgante ⁊ madēte. ſimphitū aliud magnū ſiľe ē vtuti pdicti ñ tñ guſtu dulce neqꝫ odoꝛiferum olfantib⁹ apparet: ſed ſcdm hoc abſcedit a pꝛedicto. ſecūdū vero q̄ viſcoſitatē quādā ⁊ moꝛdacitatē hꝫ quodāmodo ſiľr exiſtit. vtuntur autē eo in omnibus quibuſcūqꝫ ⁊ pꝛius dicto. DIASCORI. ca. de ſimphito. ideſt ꝯſolida: ⁊ eſt maioꝛ ⁊ minoꝛ. minoꝛis

folia ſunt ita pinguia: ⁊ eſt vere minor: naſcit̃ locis aſperis virgas habẽtes ſil'es origano tenues: ⁊ capita ſicut thimũ virge lignoſe odorate ⁊ dulces in guſtu: ⁊ radix eſt illi longa ⁊ obruffa: ⁊ groſſitudinẽ digiti hñs. Eſt aliud ſimphitũ quod pictenũ vocãt: haſtã hñt aſperã ⁊ longã duobꝰ cubitis anguloſã. ab intus inanis eſt ĩ qua ſunt folia aſpera anguſta ⁊ oblõga ſicut bugloſſa: hẽt etiã ipſa haſta angulos in quibus folia naſcuntur flores ſunt illi mellini: ſemẽ hʒ ſuper haſtã ſicut flommos haſta ⁊ fructex habent pulueri ſil'e qḋ cũ carni applicatũ fuerit pruriginẽ facit. Radix ẽ ei nigra que cũ fracta fuerit alba appet ⁊ mucillagioſa. et iſta eſt ꝯſolida maior: cuiꝰ radix trita ⁊ bibita emoptoicis medet̃: ꝯq̃ſſatiões reficit: tumores ſpargit. cũ folijs cataplaſmatibꝰ adhibita oĩa ſil'r facere põt. vulneribꝰ paracoleſim fac̃. carnes ĩciſas fruſtis ĩ cacabo miſſas ĩ ſe glutiare facit. Cõſolida minor elixa ĩ mulſa pulmonẽ purgat reyciẽtibus ſanguinẽ: ⁊ freneticis cũ aq̃ medet̃. Radix cũ vino cocta ⁊ bibita fluxũ mulieris ſtringit. diſcintericis opitulat̃ cũ oximelle data. ꝯq̃ſſatiões ⁊ dolores lateris ſaluberrime curat. maſticata amputat ſitiʒ aſpredinẽ faucium mitigat vulneri recẽti paracoleſim facit enterocellicos bibita ⁊ cataplaſmatibꝰ adhibita optĩe curat carnes celeriꝰ glutinare facit. Sũt.n. ambe ille ſpẽs ꝯſolide eiuſdẽ virtutis. Cõſolida ſm Pli. auc. vel opiniõe multorũ diuino miraculo curat ⁊ rũpit antracẽ inter duos lapides trita. Eſt alia conſolida dicta rubea pro qua. l. biſtorta.

S imponiata. i. iuſgamus.
S imphaſma. corrupte ſinapiſma: eſt puluis deſiccatiuus ⁊ reſolutiuus quo aſpergit̃ vel fricat̃ corpꝰ
S imptoma. grec. caſus: lapſus: ruina: piculũ: vitiũ.
S inapiſmũ. i. emplm̃ de ſinapi: rubificatiuũ: ⁊ veſicatiuũ: dropax al'r dictũ.
S inarmoſis. grec. conſolidatio.
S inciput: pars capitis ãterior prora.
S inkiſis: ara. tarfa. Pau. ẽ macula ſanguinis in coniunctiua.
S inchor. ara. ſtincus.
S incopis: gre. conciſio amputatio.
S increticum medicamen. gre. qḋ occultã collectionẽ rumpit. Caſ. fe.
S inon. Ste. eſt corath. Senation. planta fontis.
S inapũ quid eſt chardel.
S inapis qd eſt. l. ideʒ. Pli. li. 20. ca. 22. in prin.
S inantis. i. prefocatio antiquiſſima inde ſinãtia vel ſquinãtia. l. acuta prefocatio. Pau.
S incar. i. buxus.
S incum. i. bdellium.
S indir. ideſt cucũer domeſticum.
S indeſmos gre. ſunt nerui oſſibus coniuncti. Alexã.
S ini: eſt genus aranee.
S iniſes eſt quedaʒ muſca parua quaſi effugiens viſionẽ habens aculeũ acutum mordens ⁊ aliter dr̃ culex culicis: ⁊ idiomate noſtro dr̃ çençala. vñ declinatur hoc ſiniſes genitiuo huius ſiniſes idcclinabile.
S inigmatia. i. ſtorax.
S inimata. i. calidos humores purgãtia.
S inirnis. i. gũmi iuniperi.
S inis. i. nigella.
S initu. i. ceruſa.
S inocus ex ſanguine putrido. i. concluſus. Sinocha febris ex ſanguine nõ putrido.
S inechis. gre. febrl ſinechiſe continuare.
S ineticha. dea: colliria vel medicamina que tenuare valent.
S iſiſis palpebrarũ. Demo. eſt earũ conglutinatio nõ naturalis.
S ingultus gre. Iloxos. ligmos: lix. ara. alſoach.
S iniſer. ara. heil.

Ca. CCCCCCXXIX.

Sinonũ petroſelinũ agreſte. qdã dicũt ꝙ eſt herba dicta pes milui: qdã ꝙ eſt alexãdrum: ſed falſo. nã neutrũ iſtorũ eſt. verũ qm̃ nõ eſt pes milui q̃ vocat̃ pepanꝰ: qr pes milui hʒ folia ſatis maiora ⁊ piguiora ⁊ flores ſatis a floribꝰ ſinoni differẽtes: qm̃ pes milui facit flores multos ⁊ albos ſil' ꝯiũctos ĩ capite ſtipitis appẽtes ſic̃ cauda gatte: ⁊ eiꝰ herba ſic̃ valeriana. ſed ſiononũ recte floreſcit ſic̃ petroſellinũ vſuale. 2ᵒ facit folia ſʒ maiora. Non ẽ ſil'r alexãdrũ qḋ facit ſemina nigra rugoſa vtcũq; curua ⁊ magna ſic̃ git. ſʒ ſinonũ ſm Diaſ. ⁊ Pli. facit ſemĩa ſic̃ apiũ ⁊ ameos. vñ ſm ṽitatẽ ſinonũ ẽ petroſellinũ macedõicũ: qm̃ Diaſ. dicit ſinoni ſemẽ ẽ miutũ ſil'e apio ſed oblõgũ et nigrũ. guſtu ca. diureticũ valde ⁊c̃. Et dr̃ ſinonũ qr naſcit̃ ĩ ſyria ꝓuincia regiõis macedõie. DIAS. cᵒ ꝺ petroſellio. qḋ naſcit̃ ĩ macedõia ĩ criptis ⁊ ſpelũcis ſemẽ eſt minutũ ſil'e apio vel ameos odoratũ viſcidũ ⁊ aromaticũ ⁊ diureticũ valde mẽſtruis ĩperat ĩflatiões colli ⁊ ſtõi ꝯpeſcit calefaciendo ⁊ ſiccãdo nimis tortiõibꝰ ſubuenit dolorẽ laterũ mitigat freneticis ⁊ veſice dolori ſubuenit ꝓuocat vrinã abũdãter maxĩe cũ vino datũ diureticis antidotis miſcet̃. PLINI. cᵒ de petroſellino macedõico cuiꝰ ſemen ꝺ ſiria affert̃: vel ſemẽ ẽ miutũ ſil'e apio diureticũ valde naſcit̃ circa petras: ſemẽ ⁊ folia ſil'ia apio. ſemẽ eiꝰ odoratum diureticũ valde. vñ petroſellinũ vocat̃ qm̃ multotiẽs ĩ petris naſcit̃: qḋ m'lti petrapiũ dicere ꝯſueuerũt: qr idẽ ſunt ſinonũ ⁊ petroſellinũ macedonicũ: qḋ lat. dr̃ petroſellinũ agreſte. l. petroſellinũ. multi ſinono macedonico carentes vtuntur alexãdro: quoniã ſunt eiuſdem virtutis.

S inopida qd ẽ. l. meçgreb. lepnia.
S inopedion. magra ara.
S inopis. i. rubicundus.
S inſen. i. ſenſen.
S intoma. i. accidens.
S intalar: ideſt heil.
S inter: ideſt rubus.
S inteſim. i. palpebre coartatio vel conglutinatio ĩnaturalis.
S inteſis: ideſt atrofia: ⁊ eſt qñ nutrimentũ nõ digeritur neq; ꝯuertitur ĩ ſubſtãtiã mẽbrorũ: inde ſintheticus extenuatꝰ: extenuatio preter nãm.
S intheſis. i. ethica ſenectutis que fit ex frigiditate ⁊ ſiccitate.
S inteticus idem.
S inten oculi. i. alintiſac.
S inũ. i. vinũ paſſarum.
S iomphona: quid eſt. Pli. li. 26. c. 7. vltra medium.
S ion. i. Jabes. Alij auri viridem dicũt. naſcit̃ locis aquoſis: folia eius olixatro ſil'ia. minora tñ ⁊ guſtu aromatica. Dia. qdaʒ ſerpillũ dicũt alij herpillum ſiſimbriũ. Cardaminem. Pli. lib. 22. c. 22. vltra medium.
S ipatus oriba. in paluſtribus oritur ⁊c̃.
S iphac eſt pars pãniculus qui eſt ſupra ventrẽ poſt cutem comprehendẽs inteſtina: calefaciens ea ſua ſpiſſitudine ⁊ vnctuoſitate ⁊ cõprehẽdit lacertos.
S ipui. ideſt apium.
S iperos. Dia. dulcor muſtũ coctum.
S ipis agrion. Dia. ẽ thlapſium: Talipſos Tlapſiuʒ. Scandalion. pes gallinaceus.
S iquis ordei. i. puluis factꝰ de ordeo trito ⁊ cocto cũ multa aqua ⁊ poſt torrefacto.
S ir eſt medicina inda.
S ir. Sirs. i. cerebrum.
S ira. i. ceraſia.
S irach. i. gũmi oliuarum.
S iracoſt. i. mãna vel ſuccus fructuuʒ. Dinꝰ. c. 2. ſuper meſue.
S iragi. i. lucerna vel candela ardens. ara.
S iraos. i. filix. Sera.
S irites eſt lapis in veſica lupi repertus. Pli. li. ii. c. 37. verſus finem.
S iricon de plumbo. i. cinis plumbi vel aduſtũ eius.
S irim. Dia. ſcileʒ. i. lolium. Pli. li. 21. c. 20. ĩ medio.
S iringa. gre. ſirinx. cãna calamꝰ fiſtula ⁊ iſtr̃m qḋ in virga mittit̃: q̊ aliqḋ ligdũ ĩ ipſã inycit̃ ⁊ ſiringa ẽt dicitur fiſtula vlcus ꝓfundum ⁊c̃.
S iringias. i. caſſia fiſt. Diaſ. pro caſſia lignea. ſ.
S ireblen. i. beta.
S iregia. i. oleum ſiſaminũ.
S irebem: eſt emblicus qui ſic nominatur cum in lacte infunditur. Raſ.
S irengi. aſareng. Auic. i. miniũ açarcon. ex ceruſa fit ruffi coloris ꝑ decotionẽ.
S irengi. i. lac coctum.
S iringi. idem.
S iria: ideſt oliua: ⁊ ſiria eſt genus grani.
S iriaſis. Herodi. in lib. de curis equorũ ẽ qñ reuma in pectꝰ equi decidit. Pli. li. 22. ca. 21. circa mediũ.
S iricantica. i. aaron.
S iricũ romanũ. i. ſiricũ vel ſeta romana.
S irigios eſt quedã ſpẽs canne. l. haſap.
S iringios: ideſt qui audiũt quaſi fiſtulas.
S iriões ſunt vermiculi qui oriuntur in dentibus.
S iriſcaris quid eſt. l. policaris. ⁊ eſt media ſcḋa ſpẽs eius. l. coniça. Dia.
S irrixis gre. ruptio apatis.
S irſati. i. caro mollis veniens in ĩteriori pte palpebre a q̃ nõ ceſſat fluere ſãguis rubeꝰ niger ⁊ ṽidis.
S irongotomũ gre. Demo. ẽ ferramẽtum ocularibus morbis aptum.
S irotalmia. Oriba. eſt ſcabies oculorum.
S irupꝰ ara. ſirab. gre. potio.
S ircum. i. vinum coctuʒ. i. epſima vl' decoctio ficuum. Gal. 7. memiri. c. i. et. 12. terap. c. vlti.
S irſemiati eſt egritudo cõpoſita ex ſirſen ca. ⁊ frigi. qm̃ eſt apa factũ ex duobus humoribus ꝯpoſitis ſil'. ſ. ex flãte ⁊ colera.
S irſen. i. freneſis: ⁊ eſt apa cerebri: a ſen qḋ eſt apa: ⁊ ſir qḋ eſt cerebruʒ. Hali. ſcḋa tegni. ꝯmẽto. 21.
S irſir. i. ſemꝑ putrefaciẽs.
S irupus areſca. i. de piris.
S irupus diaquilon: oʒ dicere diachilon. i. de ſuccis: vt apparet in. l. chilus. et diaquilon.
S irupus iuiubinus fit de iuiubis liquiritia ⁊ rebꝰ maturantibꝰ pectus. vide in viatico.
S iſaleos. i. filipendula.
S iſamus qd eſt. l. ſemiſſeʒ. Pli. li. 18. ca. 10. in medio.
S iſamus agreſtis. ciprion. i. cataputia. Siſelei. Crotoma. Cici. pentadactilus. Diaſcorides.
S iſamos. i. confectio ꝺ melle ſil'is penidijs. Diaſc. fit ex decoctiõe mellis cum albugine ouorum imiſſis ſpeciebus.
S iſamum. idem.
S iſamia oſſa a ſiſamo qḋ ẽ granũ minutũ de quo fit oleũ ſiſaminũ: ⁊ ſũt oſſa q̃ ĩtra oſſa digitorũ exiſtũt.
S iſameleõ. i. oleũ de ſiſamo
S iſamberis. idem.
S iſaliquorũ. i. liquiritia.
S iſapaſmare. i. linire.
S iſary. i. lolium.
S iſat: ideſt buxus.
S iſar. Dia. Aui. Siſarõ qḋ eſt lignũ viſus.
S is. gre. porcus. ſus. vl' vermiculus veſtes corrodẽs
S iſtoles. i. contractio.

Caplm. CCCCCCXXX.

Siſeleos arabi. vel aſchegellos. gre. ſiſeli. lat. ſiler mõtanũ. platociminũ. Pli. li. 20. c. 5. ĩ medio. SERAPIO. aucto. Diaſco. folia habet ſimilia foliculis feniculi: niſi quia habet lõgiora ⁊ groſſiora: ⁊ habet haſtã longã ĩ cuius ſũmitate eſt corona in q̃ eſt ſemẽ lõgũ ⁊ latũ hñs angulos ⁊ groſſuʒ acuti ſaporis fortis odoris ⁊ eſt illud qḋ eſt ĩ vſu ⁊ admiſtrat̃ in cibis: ⁊ hʒ radicẽ lõgaʒ boni odoris. GALIENVS. 8. ſim. phar. radix ⁊ ſemen eius plãte hʒ caliditatẽ tãtã ꝙ ꝓuocat vrinã fortiter cũ quo eſt virtus ſubtilis qua confert aſmati ⁊ epilepſie. Et idem eodẽ libro ⁊ capitulo ſm tranſlationem grecaʒ. Siſeleos radix quidẽ ⁊ fructus calefactiuũ eſt intantum vt ſufficiẽter vrinatiuũ ſit pharmacũ. Eſt autem ex ſubtilibus partibus vt ad epilepſias ⁊ orthomias competat. Joãnes de ſancto amando ĩ aurea. SERAPIO. aucto. Diaſ. Uirtus radicis eius ⁊ ſeminis eſt calefactiua. ⁊ ſi ſumit̃ ex eis in potu ꝓuocat vrinam: ⁊ conferunt coartationi anhelitus in qua oportet hominẽ erigi ⁊ aſmati ⁊ ſuffocationi matricis: ⁊ prouocat menſtrua. ⁊ expellunt fetũ: ⁊ conferunt epilepſie ⁊ oĩbus doloribus interiorum membrorũ: ⁊ qñ ſumitur de aliquo illorum: aut ex vtroq; cũ vino in potu ꝯfert tuſſi antique ⁊ debilitati digeſtionis ⁊ tortionibus vẽtris ⁊ debilitati epatis. ⁊ qñ ſumitur ex ea cũ vino ⁊ pipere ꝓſeruat ⁊ defendit hominem a frigore aeris. ⁊ propter hoc ꝯfert itinerãtibꝰ ĩ hyeme: ⁊ quãdo boues ⁊ alia aĩalia comedũt de hac plãta ĩ tpe coitꝰ eorũ ꝯfert eis ſtatiʒ ad ĩpregnãdum. Et idem aucto. Aben Me. eſt ca. ⁊ ſic. in fi. ſecundi. ĩcidit ⁊ diſſoluit humores viſcoſos ⁊ congelatos: ⁊ propter hoc aperit vias omnes ⁊ cannales opilationis: ⁊ prouocat vrinam ⁊ menſtrua: ⁊ confert aſmati ⁊ omnibus egritudinibus flegmaticis.

S iſnabar. ara. ſion. qr herba eſt humida ſicut ſion. Diaſco. herpillum.
S iſnabarion. gre.
S iſnabar. Siſnabariõ. ara. ſiſimbrium.
S iſeleos cãpeſtris: ideſt leuiſticum keiſum.
S iſelicipzion qd eſt. l. cataputia.
S iſeos: ideſt aſſa fetida.
S iſſeri. i. criſſones.
S iſelũ creticum. cordilion. Diaſcorides.
S iſeli. Diaſ. eſt ethiopicum ⁊ peloponẽſe ⁊c̃. Pli. lib. 20. ca. 5. ante medium.
S iſer. Pli. li. ii. c. 16. li. 19. ca. 5. verſus fi. ⁊ li. 20. c. 5. ante medium.
S iſima: ideſt ſiſamũ. Plin. li. 18. ca. 10. in medio.
S iſimin. ſeſamin. Siſſintabar: ideſt heil. Sera.
S iſocephalas. Oriba. i. cõmotio cerebri ex percuſſione aut caſu.
S iſtole: gre. conſtrictio ſeu paſſio: cuiꝰ ꝯriũ ẽ diaſtole

Ca. CCCCCCXXXI.

Siſimbrium . i. abſinthium ponticũ ⁊ eſt centonica ſicut apparet in. l. abſinthiũ. ſed ſiſimbrium vocatur menta aquatica. ⁊ alio nomĩe dicitur balſamita. vnde ſiſimbriũ lat. ara. culudes. grec. cardaninõ. DIASCORIDES. ca. ſiſimbrion. dr̃ cardaminon eo ꝙ cardamo agreſti folia hʒ ſimilia cuʒ folia eiꝰ rotũda naſcãt̃ ſicut folia cardami agreſtis. cum creuerint ſcindũt ſe ſic̃ eruca. virtꝰ eſt ei ca. diuretica: crudũ ⁊ coctũ. lentigĩes vultibꝰ tollit ⁊ maculas emẽdat ſi vna nocte impoſitũ fuerit ⁊ alia die locus abluat̃. Pli. li. 20. ca. 22. ṽſus fi. PAVLVS. ca. de ſiſimbrio. ca. ẽ ⁊ ſic. ĩ tertio. Aliud eſt domeſticum: aliud ſilueſtre. ſed domeſticum nobis eſt ĩ vſu: qḋ omnibus eſt notum: virtutem habet diureticam diſſoluendi ⁊ conſumendi. Contra vitium pectoris fiant pultes ex farina ordei ⁊ aqua appoſito puluere eius ⁊ dentur patienti. Contra frigidum reuma folia eius in teſta calefacta ſine liquore ⁊ in ſacculo poſita capiti ſuperponatur. Ualet vinum decoctionis eius contra doloreʒ ſtomachi ⁊ inteſtinorum ex frigida cauſa. ⁊ opilationem epatis ⁊ ſplenis ⁊ vrinalium viarum herba ipſa decocta in vino ⁊ cataplaſmata. Soluit etiam ſtranguriam ⁊ diſſuriam. valet etiam contra iliacum dolorem ⁊ contra dolorem factum ex ventoſitate. menſtrua educit: conceptum iuuat: matricem mundificat fomentatio ſi fiat ex eo. teneroſitates eius in oleo muſcellino: vel ſaltem cõmuni decocte et ſuperpoſite idem operantur.

S iſimũ. i. elenelin.
S iſtrius: ideſt doronici.
S iſnabar. Siſnabarion. i. ſiſimbrium.
S iſo: ideſt tacha. ⁊ ſiſo eſt auis. Raſ.
S iſofigius. i. auis merula.
S iſtar: ideſt fu. amãtilla potentilla.
S iſter. ſiſtra. i. anetũ agreſte: ideſt meu.
S iſton gre. alumẽ ſciſſum. Sciptera.
S iſton: ideſt diuiſũ: vt ĩ alexandro de lacte. inde diſcinteria. Siſton gre. raſum. xiſton.
S iſti. i. alumẽ ſciſſũ. ⁊ ſiſti. i. arſenicũ: qr ſciſſile ẽ. Ale.

Cap. CCCCCCXXXII.

Siſtoſe vel hiſheſe vel heſcebelle. ara. grec. galifer. ſiue taliſſac ſiue machil: ⁊ in oriẽte dr̃ Adaes vel adache. lat. vero macis. SERAPI. Siſtoſe. i. macis. ⁊ eſt cortex nucis muſcate que eſt ſuper corticem groſſum. Et melior ex eo eſt ille qui eſt coloris fuſci: ⁊ deterior eſt niger: ⁊ in cortice duro groſſo nucis muſcate non eſt aliquod iuuamentũ. ſed fructus eius eſt vtilis medicine ⁊ noĩatur ĩ oriente adaes, dicũt aliqui ꝙ eſt nucis ⁊ ẽ cortex

g apparaꝫ de regione q̄ nō eſt grecoꝝ ⁊ coloꝛ eiꝰ eſt flauꝰ.
DIASCO.ca.machil: ſiue machir.i.macis coꝛiū eſt ligni venientis de barbarico coloꝛis ruffi cū roboꝛe ſolido cui virtꝰ eſt ſtiptica ⁊ remoꝛdēs q̄maxie in guſtu tunſa et bibita emoptoicis diſcintericis ⁊ ciliacis ſingularem preſtat effectū. Collectoꝛ huiꝰ tpis macis eſt coꝛtex nucis muſcate q adheret ipſi circūquaq; vt pōt videri in barbulis auellanarum ⁊ caſtanearū: ⁊ multotiens vidi tunſi ſic eē. lꝫ dicat Diaſ. Machir.i.macis eſſe coꝛiū ligni. erroꝛ tranſlatoꝛis eſt: qꝛ dꝫ dicere coꝛium fructus: vt ſuperius patet.
GALIE.7.ſimpli.phar.capꝰ de mace. Haliſtar ſiue taliſſar.i. macis coꝛtex eſt qui poꝛtaꝫ de india guſtu quidez ſtipticus ſufficiēter cū breui quadā aromaticitate. cū aūt odoꝛaꝫ eſt ſilis pluribꝰ aromatibus indianis: ⁊ ſuba eius ē compoſita ſub ſubſtātys ꝯ̄rys: ⁊ plurimū qḋ eſt in ea ſuba eſt ſubtilis ca. ⁊ odoꝛ eius eſt bonus ſicut odoꝛ aliaꝝ ſpēꝝ aromaticaꝝ que aſpoꝛtanꝫ ab india: ſapoꝛ eius eſt ſtipticꝰ multū cum aliquātulo aromaticitatis ⁊ deſiccat in tertio: ſed ca. ⁊ fri. nō eſt operatio manifeſta: cōfert fluxui vētris ⁊ vlceribꝰ inteſtinoꝝ: ⁊ bibiꝫ i emoptoica ⁊ in fluxibus humoꝛū ad vētrē. Aui. de viribꝰ coꝛdis. ait ꝙ ꝯfoꝛtat coꝛ.

S itacuſt: ideſt ſiracoſt.
S itarabegi.i.butyrū ꝯditū cum melle ⁊ lacte. Hal.li. ſecreto.
S itarem.i.lactuca aſini.
S ithemachia.i.monomachia.
S itl ſcadis.i.cucumer agreſtis.
S itaregū ꝑ ſeitaregi. Ste. lepidum eſt ⁊c̄.
S itos gre.adoꝛ.triticū: bladum. Cōdros: Sitō: Seges: Sition: Sirodē: Demo. ſic vocāt greci frumētoſum cibum.
S iteuma: Siteuſis gre. ſagina pinguedo.
S itukalami.gre. ſtipula.
S iu ideſt cuſcute.
S cium. Ste. ſceba.
S kinos.i.lentiſcus.
S kiranis.i.durus.
S krapes.gre.ſinifex.culicū genus.
S kin. Sinchoꝛ. kin.i. ſtincus animal.
S kelibꝰ.ara.eſt darſiſaban. Diaſco. aſpaltum dicit.
S keli.gre.crura.
S kibala.gre. ſtercoꝛa dura rotunda.
S killa gre. ſpolia ob id radix illa ſic vocatur eo ꝙ multa ſpolia habeat.
S kiroſis gre. nimia duricia ſine ſenſu ⁊ doloꝛe aliter Hal.i4.terapen.caꝰ 6.
S kiliria. duricia.
S kilax grec. catulus canis paruus.
S killokeromion gre. caninum cepe.
S kirus.i.durus. ⁊ eſt. ꝓprie apa duruz. vel poteſt pulſus durus ſic vocari.
S coꝛpios.gre.ſcoꝛpius.
S kotia ſckotos grec̄. tenebra.i.ſcotomia.i.tenebratio ſcotomatiki ſcotomatici.
S krofa gre. poꝛca.
S kolikion.gre.vermiculus
S kombꝛos.grec.ſcombꝛus piſcis.
S koꝛdeon. allium.
S megma qd eſt.l. pōfolix.
S migmata grece vnguēta. ⁊ ſm oꝛibaſiū ſūt pulueres qbꝰ dētes fricantur ⁊ coꝛpus.
S migo.gre.miſceo.
S mirmon.i. ſcolopendria.
S mirra.i. ſmirta.
S milacelē eſt ſpēs volubil' Diaſ. folia hꝫ edere mollia ⁊c̄.
S milax.i. Smirnas. Diaſc. Pli.li.16.caꝰ ii.in fi. ⁊ c.36 lib. 24. cap.10.in fi. kirā. ꝯmilax dicitꝫ ⁊ roꝛaſtrum ⁊ antophoꝛos.
S minita gre.aluearia apū.
S minos. examen apum.
S miris gre. lapis aſperrimꝰ quo aly parāꝫ lapides.
S mirna gre. mirta ſmirtꝰ.
S mirnion. Auic. ſemurion. Diaſ. Pli.li.27.ca. vlti.in pn̄ꝰ ⁊ li.19.ca.8. verſus fi. Alex. eſt ſpecies apy. Ha. li. de alimentis.
S mirna. baſilicon idem.
S mirna.i.abſterſiua.
S mitica.idem.

Ca. CCCCCCXXXIII.

Smirnas DIAS.ca. ſmirnas ſiue ſmilas. herba ē ſic m̄riſſiluia hn̄s folia aſpera peridiniō ſilia. cuiꝰ virge ſex aut ſeptē ſūt ſicut bati iplicātes ſe vicinis arboꝛibꝰ aut ſaxis. ſemē hꝫ ſilē vuis ꝙ q̄n maturauerit nigrū coloꝛē facit cū guſtu ſubmoꝛdaci cui radix eſt dura ⁊ groſſa: ⁊ naſciꝫ locis aq̄ſis ⁊ aſperis: ſemē eiꝰ ⁊ folia venēis occurrūt. nā ſi an̄ accipiāꝫ venena n̄ ſinūt nocere. Dr̄ āt ꝙ ſi ab ifāte accepta fuerint venēa nō ſinūt nocere.

S mirnix.i. vermix.
S modes.i. ſicomoꝛi fructꝰ.
S oacus eſt arboꝛ magna q̄ oꝛiꝫ i egipto quā ignoꝛo.
S oauis.i.aniſum.
S obolis.i. ſpica.
S obꝛan.i.eſula.
S ocrite. ſocrugene: eſt confectio ſaggenea. Auicen. Sera.idem.
S ocū gre.i.ſuc. Hallia.i pratica.gre. ſimil Almāꝫ.
S ocus.i.circulus ani. Coꝛnel.cel.
S od.i.ciperum.
S oda.i.doloꝛ vl' leſio capitl
S ofocas.i. facedola auis.
S ogos.i.congelatio.
S olata ſunt apoſtemata.
S olatrū qd ē.l.hameb. ſtrignū: maurella: vua lupia gre. ſolaria.
S olbet. eſt vna ex ſpeciebꝰ titimalli.
S oldalla qd eſt.l. chachille Raitelon. Pli.li.26.c.7. Tripolion.
S oldola quid eſt.l.lepnia.
S oldago.i. iris illirica vel eius flos.
S olidū eſt pōdus. ℨ.iiy.5. vnde verſus. Si ſoliduz queris tres dragmas dimidiabis.
S olia.ideſt cot.
S olum calciamentoꝝ: qd ē .l.dermata. geldacheb.
S oliuerſia.i. ciclaminus.
S olmontana.i. ſiſeleos.
S olſequia.i. eliotopia.l. cicoꝛea. aly intuba.
S olſtitium ē decimatertia die iuny.
S oltira.ideſt ſalutatrix.
S olea piſcis ē. ⁊ qdaꝫ v̄mis longus ſatis multoꝝ cubitoꝝ in ventre hois naſcens q noiaꝫ lūbꝛicus, lat. quē Hal.i li. de tyriaca.c.z.dicit. ⁊ maximum ēt ⁊ amplū lumbꝛicū generatū totū cibū aſſūptū depaſcētē: ⁊ ꝑp hoc macerātē totū coꝛpus mirabiliter educit ab inteſtinis tyriaca. ſ. hec ſilr noiatur in.l. Cameleombāte.auc. Hal. ⁊ Damaſce.ca. meçereō. noiant ipſos ſerpētes viſceꝝ. ⁊ aliter dr̄ cigulū. pro cura ipſius.l. burnaꝫ.
S olanum.gre. erixo. Strignon. Coꝛnel. cel.
S olaris herba.gre.heliotropium. Coꝛnel. cel.
S on. Pau. inter medicinas ad lapidem. Son comeſtum ⁊ bibitum.
Sonāti. Aſenati.ara. ſamudurne. Sera.
S oncos. Dia. ſpēs eius ſunt due ⁊c̄.l.bugloſſon.
S omphos. qd eſt. Pli.li.20 caꝰ 3ꝰ in pꝛincipio.
S onera.i.coclea quā deferūt ꝑegrini a ſcō Jacobo.
S onoba. ſonobar.ara. ideſt pinea.
S oob.i.mutatio coloꝛl a ſole vel a vento in facie.
S oꝛa.i.herba ō q̄ fit alkali.
S oꝛba.gre. furca.

Capitulum. CCCCCCXXXIIII.

Soꝛbes arboꝛ ē ferēs ſoꝛbas. SERA.ca. ſoꝛba reſtrigit vētrē foꝛtiter. GALIE.zꝰ de alimētis. Soꝛba ⁊ neſpila ſtipticāt qdē ambo: multo āt magis ſoꝛbis neſpila ꝑp ꝧ ifluēti vētri magis ꝯferēs eduliū ē ⁊ palā q̄m taliū oīum comedere paꝝ ꝯuenit nō vt ficuuz aut vuaꝝ copioſe. neq;.n. vt alimēto ſꝫ vt medicis ipis idigemꝰ magis. GALIE.8.ſim.phar.ca. de ſoꝛbis. ydria.i. ſoꝛba oībꝰ cognita ē terreſtrē ſubaꝫ dn̄antē poſſidet ⁊ modico ſubtili ꝑticipat ⁊ mixto. Et dicit eodē lib.ca.qḋ. icipit Nys.i.arboꝛ ſoꝛbe cuiꝰ fructꝰ a multis vocaꝫ oya cū .y. lr̄a ſtiptica ꝑticipat q̄litate: ſed multū debilioꝛi neſpilꝰ q̄circa ⁊ dulce ē cū comediꝫ ⁊ minꝰ neſpilo eſt vētris cōſtipatiuꝰ.

S oꝛdicies parietis balnei ⁊ alioꝛum. quid eſt.l. vaſachi.
S oꝛdicies ſemicupy balnei quid eſt.l. aſathartur.
S orepi.ideſt ariſtol.lon.
S oꝛes.ideſt lac acetoſum ⁊ coagulatum ſine ſale.
S oꝛeos combuſta. Paulus. cap. de pterigys vngularum pedum ⁊ manuum.

Capitulum. CCCCCCXXXV.

Soꝛicis ſpecies ſunt due ſm Diaſc. vna agreſtis ⁊ ſpinoſa. altera apta eſt ad comedendū ramulos anguloſos habens ⁊ ruffos ⁊ inanes ab ītus ⁊ folia rara ⁊ ſciſſa: eſt ſtiptica nō multū. vn̄ ſtōi eſtuationez ⁊ tumoꝛē compeſcit cataplaſmatibus adhibita ſuccus eiꝰ glutitus moꝛſum ſtōi tollit: lac mulieribus ꝓuocat: tumoꝛes ani ⁊ matricis ſpargit: folia eius ⁊ radix cataplaſmatibus adhibita ꝑcuſſuras ſtomachi mitigant.

S oꝛongenetheni.i. fumus terre.
S oꝛonigē.i. hermodactili.
S oꝛtalimon.i. ambꝛoſia.
S oſa.i.herba ō q̄ fit alkali.
S oſati: ara. pleureſis.
S otralmon.i. ſemperuiua. Aiçon. Diaſ.
S otira.i. ſaluatrix quedam opiata confectio eſt.
S ota.i.iunci radix.
S other: Sotir gre.i. ſaluatoꝛ ide ſotira confectio.
S othera.i.ſalſus.
S oucaria.i. realgar.
S ourençanū: Sourençagū Ste.i.ſurungen: hermodactilus.
S pagnos: ara. vſnee. Pli.li. iz.c.z4. ⁊ li.z4.c.5. circa medium.l.bꝛion.
S pagos ē ſpēs picis admodū candida. Pli.li. i4.c. zo. circa ꝑ̄ncipium.
S pacul.i.ceniſa.
S pagnum.i.ſaluia.
S palten.i.palma.
S palangion: Sphalāgiō.i. aranee gre. rutella.
S parſim.i.ꝑ interualla.
S paratella qd eſt.l.glaſpatella.
S paragus qd ē.l. Naliop.
S parcos.i.rubea.
S pargula qd eſt.l.aſꝑgula.
S pargamum: Sparhēnon ſpartus: ſpaſtō.i. geneſtra inde ſpartaria vt in paladio regio illa ſpartis.
S partus: Spartos gre. geneſtra vel geniſta. Diaſ. ⁊ ſm alios rubea.
S parganion.i.radix pentafilon. Pli.li.z5.c.9.pꝰpn̄m
S ꝑtaragi.i.auſab. GALI. virtus ſapoꝛ ⁊ odoꝛ eiꝰ ſꝫ ſilis virtuti ſapoꝛi ⁊ odoꝛi naſturty: niſi qꝛ eſt minus d̄ſiccatiuū ipſo: ⁊ cal. in q̄rto. ē eni eius ꝯfectio facilis ⁊ nō dura: ⁊ īueniꝫ nigra ⁊ rubea: ambo ſunt īterficientes: ⁊ iſta nō iuenit in regionibus n̄ris: iō nomen eius ignoratur.
S paſma gre. dr̄ puluis conſolidatiuus qui vulneribus recentibus aſpergūt
S paſmos: gre. ſpaſmus.
S paſmata.i. toꝛtiones.
S patana qd eſt.l.dexeris. ⁊ gladiolus ſm Hal.i experimentis. eſt acoꝛus.
S patella.i.acoꝛus.
S patomele eſt inſtrumētū cirurgicoꝝ quo imittunꝫ medicine i vulneribus ⁊ oculis raſpatoꝛium ſcd̄m alios ſpatomelis ſpatumilo.

Capitulum. CCCCCCXXXVI.

Spatl'a. fetida herba ē ſil'is yreos. gladiolo vel xifiō: niſi qꝛ fetet. PAVLVS.ca.ō ſpatula fetida. ſuccus eiꝰ eradicat moꝛfeā albam: ſi fiat vnguentum ex puluere eius ⁊ puluere ſtafiſagrie flammule ⁊ hermodactili ⁊ de attramēto combuſto i olla rudi cum aceto ⁊ axungia poꝛcina vetuſta: ⁊ inungatur ter in die ⁊ coopiatur cum folio caulis vel plātaginis.

S pecies condientes.i. ſpecies odoꝛifere.
S pecillū.i.taſta ſeu tenta q̄ tentanꝫ vulnera ⁊ fiſtule ⁊ eſt inſtr̄m ereum vel argenteū ad inueſtigādum toꝛtuoſitates viarum vlcerum.
S pecular.i.lapis lune: affroſelinuz ſm alios talk: vel gipſum.
S peculare claſtrū.i. gipſū.
S pedate.i.ceruſa.
S pedilion.i.ſiſimbꝛiū.
S pelmō.i.ceterac.l.aplenō
S pelta.qd ē.l.futa. ⁊ eſt genus frumēti dicti aliter. candaruſiū. alica.
S ꝑma cete: qd eſt.l.ambꝛa.
S perma gre. ſpoꝛos goni. ſemen cuiuſq; rei tā aīalis q̄ꝫ plante.
S peton. Pli.i ſegetibus naſciꝫ folys rute nā eius eadem cuꝫ papauere ⁊c̄.
S peritidis.i.cipꝛeſſus ferēs ſperia.i.nuces. Hal. ꝑ memiri.caꝰ pꝛimo.
S perſum.i.fermentum.
S ꝑule coloquintidarum .i.poma colloquintide q̄ ſunt rotunda vt ſpera.
S phoides.i. ſpelta.
S pica aleip. Spica aromatica: Spica inda: Spica ſatich. Spica nardi: Spica ſitiaca: qd ſꝫ .l.ſimibel
S pica oculi: ara. ſebel: ⁊ ſūt vene rubee minute oꝛte in ꝯiunctiua ꝑtenſe ſuper coꝛneā quouſq; viſuz impediunt.
S pica celtica: quid eſt.l. celtica: ⁊ ſimibel.
S pica aſclira: Spica neridē .i.romana.
S pica lata: quid eſt.l.bacub altaroeg.
S pica fetida.i.cicuta.
S pica montana quid eſt.l. celtica ⁊ ſimibel: ⁊ ē quaꝫ cōiter vocabant celticaꝫ: ſed falſo.
S pica ſilueſtris.i. fu.
S pina alba dr̄ echimuꝫ ſm librū antiquū de ſimplici medicina. ⁊ puto ſic dici eo ꝙ capitellū ſil'e hēt ericio marino q vulgariter vocaꝫ lingua marina ecino marino: ⁊ iſta ē que a Diaſ. vocaꝫ acantiſleuce ſic eā deſcribēs: ⁊ ē hedeguar.l.hemedato. ⁊ eſt plāta ſil'is cameleōte albe.l.achantis leuce.
S pina arabica.i. ſuchaba. Spina egiptia: Spina iudaica.
S pina babilonica. qd eſt.l. hec.
S pina lata quid eſt.l. bacubalcaroeg.
S pina dicta cinoſbatus vel ſaccupalea vel rubus caninus: quid eſt.l.ſet.
S pina egiptiaca.i.achantis arabica: ſuchaba amgailē: ⁊ ſic eſt arboꝛ gummi arab. Pli.li.iz.c.9.in fine.
S pinaſtellū.i.peucedanuz. li. de ſimpli. medicina.
S piniū. Pau. caꝰ de ꝓtoſꝫ oculi ſpongiaꝫ infundes aut ſplinium.
S podoides gre. hyrcus. lꝫ aliter vocetur.

Ca. CCCCCCXXXVII.

Spinachia lat.gre.aſpenach. SERA.caꝰ aſpenach. ſunt fri. ⁊ hu.i fine pꝛimi leniūt ventrem ⁊ ꝯferunt doloꝛi pectoꝛis ⁊ pulmōis q fiunt a colera ⁊ ſanguine. Nutrimentū eoꝝ eſt melius nutrimento atriplicis: ⁊ operatio eoꝝ pꝛope operationē eius: ⁊ ſunt lenificatiua: ⁊ ipſius nutrimētū melius eſt nutrimēto criſolocāne: ⁊ in ipſis virtus eſt abſterſiua vel lauatiua: ⁊ vicūt coleram: ⁊ foꝛtaſſe reſtringūt ſtercus a iure eoꝝ: ergo auferantur a iure ſuo: ⁊ ſi comedanꝫ ꝯferūt anhelitui ⁊ pectoꝛi ⁊ pulmoni ca. ⁊ doloꝛibus doꝛſi conſanguineis.

S pince quid eſt.l.ſimenia.
S plēdelion eſt plāta ſil'is ſcolopēdric. ſ. lingue ceruine i v rtute ⁊ figura niſi qꝛ folia habet longioꝛa ⁊ ſtrictioꝛa.
S plen gre. lien. lat. ſpleneticos ſpleneticus ſplenodes ſimiliter.
S plenidiū eſt ꝯfectio q̄dā ad ſplenē dicta gemma.
S plenion.i.teucris ſꝫ Dia. ꝑiclimenos: ceterach: aſplenon.
S plenos ſiue ſcolopēdros i petris humidis oꝛiꝫ nec floꝛē nec caulē nec ſemē hēt folia eius in ſupficie viridia ſunt ſubtus ruffa ⁊ lanuginoſa.
S plenaria: ideſt aplenon.
S plui: ideſt gariofili.
S podes gre. auis.
S podion: ideſt cinis auri.
S podiō qd ē.l.abaiſir. Pōfolix tutia. Platearꝰ. qdā vocāt eruginē eris ⁊ ios.
S podius. Diaſ. ē ſpēs tutie dicte ſuccudus ab Aui.
S poliuꝫ ſerpentis quid eſt .l.falcalhaileh.
S pomiuꝫ.i. cinis aq̄ maceratꝰ. Sponiū i fornacibꝰ ſubſterniꝫ cum affinatur aurum ⁊ argentum.
S pondilion. Sacunduliō. ideſt laureola.
S pōdilion: ideſt oſtrea.
S pōdiliū retiū.i.locus cathan: ideſt locus exterioꝛ i directo cuius ſūt renes.
S pongos: Spōgia marina quid eſt.l. affegi albach.
S pondogos.i.lanugo que i roſa ſiluatica naſci ſolet.
S pōdilos.gre. ſpondilis.
S pōgia. Diaſc. duo ſūt eius gn̄a ⁊c̄. Pli.li.9.c.45. ſpōgos. ⁊ li.3i.c.vlt. grecꝰ vocat ſpoggos.ara. vō ſſegi.
S poꝛicō.gre. Caſ.fe. eſt nomen medicīe ad ſcabieꝫ.

S pongo eſt fuligo illa q̄ fu‑ it ſpōſiligos anteq̄ʒ cade‑ ret: ⁊ quid ſit ponſiligos .l.abaiſir.
S ponſa ſolis.i.cicoꝛea.
S poꝛos.gre.ſemen.
S poꝛa.i.vlcus fraudulētū.
S puma argēti. Dia.i.litar‑ girū. Pli.li.33.cap.6.
S puma maris.qd eſt.l.çe‑ bus albac.alcioniuʒ.
S puma nitri.qd eſt.l. bau‑ rach. affronitruʒ.gre.
S puma ſalis.qd eſt.l malk
S pumos.i.ſtringulus auis
S puriū vinū.i.aquatuʒ q̄ſi non purum.
S putū qd eſt.l. buſach.
S quama ferri. quid eſt.l. erugo ferri.
S quama cuiuſlibet metal li.ara.dicit̄ tubel.gre.le‑ pidos.
S quigibilis.i.vinū ſquilliti cum.hoc vocabulū poni‑ tur i.l.cuſa.⁊ in.l. baid.
S quilla.qd eſt.l. bauriſel. arab.cepe.muris. Anſel. Aui.aſchil.
S quinātia.qd eſt.l. ſinātis
S quinū ſquinātuʒ qd eſt.l. adcher.
S quingibin.i. ſirupꝰ aceto‑ ſus ſimplex: ex melle ace to ⁊ aqua. Aueroīs.2°.col liget.cap. p̄.
S quingibin.ara.ſirupꝰ ace‑ toſus vl' mellinꝰ: oximel .ſ.ſiue çucharus ⁊ dr̄ ſcan gibin.
S quiria vel ſquitia.i. liqui ritia.
S ſel.i.bel.
S ſemi.i.hieruſalem.
S quinꝰ.i.iuncꝰ. Dia. ſquini duo ſūt gn̄a.vnū ⁊c̄. Aui. miſcuit capituluʒ hoc cū ca°.de ſquinanto decepꝰ ſimilitudine nominū.
S tachis gre.ſpica ariſta.

Caplm̄. CCCCCCXXXVIII.

Stachis.

Stadis ſm Gal.8.ſim.phar. ſilis ē poꝛ‑ ro frutex acris guſtu amarus i tertio ca. quo circa calefaciēs nō mouet ſolū mēſtrua ſed ⁊ embꝛio‑ num necatiuū eſt farmacum: ⁊ extrahit ſecundinas cōue nienter. Pli.li.24.ca.15.vltra medium.

S tacter. Stactis: Siga et gutta idem.i.ſtoꝛax liqui da. Diaſ. Coꝛnel.cel. Pli. li.12.ca.16.lʒ ſtactis.i. gut ta p antonomaſiaʒ dicat̄ gutta arboꝛis mirre.
S tafili. gre.vua.ſtafilos ra cemus.
S taphilipertū.gre. Pau. ō vuula eſt inſtr̄ʒ ad vuulā ſubleuandā ⁊c̄.
S taphilodendron. quid eſt Pli.li.16.ca.17.
S tantē. Caſ.fe.eſt capitellū .ſ.aqua pꝛima ſaponarij.
S tater eſt nomē ponderis ſolidi vniꝰ.℈.v.⁊ ſiliq̄ꝛ .6.alibi ſemuncia.aur̄.ij. ſolidi .ij.
S tafiſagria .i. bꝛanca vrſi‑ na. Gal.
S tatia. Stactis. Statim.i. gutta mirre.
S tacteuali.i.lixiuia.
S tacti gre.cinis.
S tactiones.i.balſamita.
S taderca.i. ſemē centrum galli.
S tadioꝛi.herba eſt naſcēs i ſuperficie aque ſine radi‑ ce cum folijs ſilibꝰ ſemp‑ uiue.l.gabaleb.
S taer.i.adeps poꝛcina.
S tafilon.i.quinq̄ʒ folium.
S tafilinū.gre.ceras.i. paſti naca.l. Daucus. Pli. lib. 19.ca.5.vltra medium.
S tafilomata.i. vene coꝛꝛo‑ ſio.l. pꝛotheſis.
S tafiſagria.quid eſt.l.habe ras. Coꝛ.cel. Lambꝛuſca vua tamima.
S taguires.i.gutta.ide ſtrā‑ guiria.i.guatalis mictio. .ſ.qn̄ guttatim mingitur.
S tagnū quid eſt.l.ſemeçeg ara.aſebū raſas.
S tagie.i.aſtelle.
S tak.i.gūmi oliue.quidam dicūt ꝙ eſt genus heracl ſʒ pꝛima expoſitio melioꝛ.
S talticū.i.carnē creſcenteʒ equās. Gal.i dinamidije.
S taltica.i. defrigenteria vl' ſtrictiua ſtiptica. Alexan. Caſ.fe.gre.
S tolticotoꝛa.i.ꝯpꝛehēſiua.
S tamicles.i.oēs lapides.
S tāgularia: Strāgularia.i. ſcrofularia.
S tarne.ſūt pdices parue.
S tachos.grece. ſpica nardi nardoſtachios. idem.

Caplm̄. CCCCCCXXXIX.

Staquin.

DIASCO.frutex ē ſimilis pꝛaſſio fo‑ lia habens multa oblonga dura aſpera odoꝛata ⁊ alba: ⁊ virgas multas ex vna radice albidioꝛes pꝛaſſio. Naſcitur locis montuoſis.virtus eſt ei termātica ⁊ viſcida.elixatura folioꝝ eiꝰ mēnſtruis imperat cuʒ vino bibita ſecundinas excludit.a Sera.dr̄ marua iātuſa.

S tateram: quidā exponūt mirrā quidā armōiacū.
S tatus: ſtratus.i.lectus.
S taurofi.i.lacerta viridis.
S tear.gre. pinguedo. ideſt adeps ſtoas idem. Alex.
S tea.ſterea. gre.i. matrix. Sterea ēt dicunt̄ coꝛpu‑ lenta ⁊ ſolida. Caſ.fe.
S teatemata.i.tumores vl' indurata apoſtemata in ſe pinguedinem vel adi‑ pem habentes.
S teb.i.alumen.
S tebinech.i. ſerapinum.
S tectio.i.pes colūbinus.
S teſania iterp̄tat̄ vincēs.
S teſiſta. Steſrigia.i. ruta agreſtis.
S tella domini.i.ſigilluʒ ſa‑ lomonis.
S tellaria quid ē.l.aſterion.
S tella terre.i. talk. eſt vna ex ſpēbus lutiꝰ ſilis gipſo. niſi q2 eſt vltime diafani catis: ⁊ ſepōnis in lamias ꝑtenues: ſi ꝯburant̄ per‑ dit diafanitateʒ ⁊ vertit̄ in coloꝛem argenti.
S tellio. ideſt lacerta face‑ tana.ſed ſm quoſdaʒ eſt lacerta viridis.
S teganoſis.gre. ꝯſolidatio dr̄ ſiccatio.

Caplm̄. CCCCCCXL.

Steng.

ara.vel ſeterig.ſterig.gre.capnos lat.fumus terre. SERA.auct. Diaſ.herba eſt ſimilis paſtinace agreſti: niſi q2 magis eſt minuta ea: ⁊ amarioꝛ: et hʒ radicem cuius coloꝛ vergit ad albedinē. ⁊ auct. Gal. ſa‑ poꝛ eius eſt amarus ⁊ ſtipticus eſt ca. ⁊ ſic. in 2°. PLINI. ca°.de fumoterre.i.fumaria: ⁊ dicitur fumus terre: q2 na‑ ſcitur ⁊ remittitur a terra in magna quātitate vt fumꝰ: q2 naſcit̄ a quadaʒ groſſa fumoſitate a terra reſoluta ⁊ circa ſuperficiem terre adherente: et ſic ex actione caliditatis generatur. dʒ.n.viridis poni in medicinis: ⁊ eſt ex eo alius cuius flos eſt ſubalbidus cineritius: ⁊ alius cuius flos eſt pallens violaceus ⁊ iſte eſt melioꝛ. DIASC.ca.capnos que lat.fumaria dr̄ naſcitur in ſegete oꝛdeacea ſilis coꝛi‑ andro vel coꝛio herbe ſed mollis alba ⁊ cineroſa ⁊ multuʒ floꝛem habens ⁊ purpureū: ſuccus eiꝰ viſcidus eſt: caligies oculis detergit lachꝛymas ꝓuocat: vn̄ ⁊ nomē accepit: her ba ipſa comeſta vel bibita plimā colerā p vrinā ꝓuocat.

S terra: ideſt neruoꝛū qua‑ litas.
S terione: ideſt galla.
S terios.i.particum.
S terica paſſio .i. coꝛꝛuptio matricis.
S terphina.i. vinacium.
S tercus quid eſt.l.fimus.
S tercus argēti: ita eſt ex ar gento ſicut ſtercus eris.
S tercus demonis .i. napta vel petroleum.
S tercus eris qd ē.i.hobas.
S tercus paſſeꝝ.i.vſnem.
S tibeos.ſcabioſa.
S tibeas: lapis eſt fulgens i ſe ⁊ ſplendens in metal‑ lis inuenitur coloꝛe ſimi‑ lis plumbo.virtutem ſi‑ milē habet molibdis vel calcecaumenon. Diaſco. Herba eſt cuiꝰ ſemen ⁊c̄. Pli.li.22.ca.11.in pꝛin°.
S teomata.i. tamares in ſe pinguedinem vel adipeʒ habentes. Alex.
S tercoma.i. firmamentū.
S teriſos.gre.ſterilis.
S tetokirti.gre.ſtruma gib‑ bus.
S tetos.gre. pectus.
S tilis aliuron.i.faria fenu‑ greci. Gal.
S tignoſis gre. conſtrictio. Gal.ad glauconem.
S tilbon.gre.ſtiluon.coꝛꝛu‑ ſcus: clarus: ſplendidus: lucens.
S tilbꝰ ſtibeus.gre. antimo‑ nium. Diaſ. foꝛmoſus eſt Pau.ſtimeos. Pli. li.33. ca°.6.poſt pꝛinm.
S timeos: ideſt ſtilbꝰ. Alex. Paulus.
S ticados: citrinuʒ vel ara‑ bicum quid eſt. l. Aſcu‑ kados.
S ticos.i.ethica.
S ticadulus.i. barba iouis.
S tiegligi.i.emblici conditi cum lacte.
S tigar.i. ſtingar.
S tigmata .i. figuras notas ſcilʒ maculas cicatrices. Caſ.fe.
S tignū.i.eruca generatiua

Stimar.i.napus.
Stimeo.eſt genus quoddā terre.
Stimeos.i.calcecaumenō. vel antimoniuʒ. Gal.4. memiri.cap.5.
Stimegi.i.capurpurgia.
Stincus animal.quid eſt.l. Rhule.ara. ſinchoꝛ.kin.
Stictꝰ arboꝛ qd ē.l.botim.
Stingar fit ex radice chei‑ ſim ⁊ aceto ⁊ qdā dicunt ꝙ fit ex radice anuiden ⁊ aceto ⁊ ſale. ⁊ vocatur ſticar.
Stipa.i.canna.
Stipiō. ⁊ ſtipa.gre. ſtuppa. vt lini.
Stipticus gre.i.auſterus ⁊ conſtrictiuus vl' deſicca tiuus.vel ponticus.coer‑ cens.ſtringens partes re laxatas. Gal.in dinami‑ dijs. Stiptica ſunt refri‑ geratoꝛia: que oēm calo‑ rem ⁊ laſſitudinem miti gāt. ⁊ 3°.memiri.cap.3.
Stiptea. Stiptāſitis.i.alu‑ men. Dia.
Stipteriaſiſtis.i.alumē ſciſ ſum.
Stiracos. ſtirates.gre.i.ſto rax. Stirax.idem.
Stiria.i.gutta.
Stitillarum.i.ſcabies in co opertura oculi.
Steae. Stoaſ.i.adeps.i.ſto atema.i.ap̄a multum hu moꝛē ꝯtinēs ad iſtar adi pis vulgariter dr̄ lupina.
Stoethas. qd ē. Pli.li.27. cap.12.in fi.
Stomātatos coꝛticū. ideſt ſquama eris. Pau. Coꝛ. cel. Pli.lib.34. cap.11.cir ca pꝛincipium.
Stomaticō.gre.medicamē oꝛis. Dia.capit. de moꝛo celſi.
Stodie.i.pinguedo inteſti‑ noꝛum.
Stoma gre.os.inde ſtoma cus.i.os ventris.
Stophillidos.i. reſina pini vel coꝛtex.
Stoꝛachia. Stoꝛak.ē gum mi oliue.illud vocabulū ponitur in viatico.ca. de dentibus putridis.
Stoꝛax. qd ē.l. melachac. ara. Miha. Satāgitam. lūbꝛalmur. Gal.
Stoꝛax rubea .i. ſtoꝛax li‑ quida.
Stragulus.i.aſtragulꝰ auis
Strangularia quid ē.l.ſcro fularia.
Strāguiria. gre. ſtrāguria. eſt cōſtrictio vꝛine cum guttatim mingitur.
Stratiotes q in aqs naſcit̄. Dia.herba ē ⁊c̄. Pli.lib. 24.cap.18. eſt dicta gre. militans eo ꝙ foꝛte ter‑ ram nō tangat vt miles in equo.
Stragolos. Dia.frutex eſt minoꝛ ⁊c̄.
Stragalꝰ. Aſtragalos.ideſt talus.
Stroton.i.laudanuʒ naba‑ theū. Plinius lib.12.cap. 18.poſt pꝛincipium.

Ca.CCCCCCXLI.

Strangulatoꝛ

adip vl' leopardi ⁊ canis Dia.i.luparia ⁊ nō admi‑ niſtrat̄ intus neq̄ʒ extra. dr̄ ꝙ ſi appꝛopinquatur ſcoꝛpioni cōgelat eum ⁊ eſt ſpecies aconiti. vnde aconitum herba luparia ſtrāgulatoꝛ adip vel leo‑ pardi idē. vbi ſciendū ꝙ oīs herba venenoſa pōt dici aconitū pp partū ⁊c̄. l. Aconituʒ. ⁊ luparia.

Stratus.i.lectus.
Stripis.i.vua paſſa. Galie.
Stricium.i.ſtipticum.
Stricinū. Stritiʒ.i.ſtrutiū.
Strignū. quid ē.l. hameb. Solatruʒ. Dia. Pli.li.21. cap.31.in pꝛin°.
Strobilia. Gal.7.mem.ca. pꝛimo.i.pinea.
Strobilia.pepſomena.i.nu clei pinearū ⁊ ſtrobilion eſt oleum ex eis.
Strobilos.ideſt coꝛtex reſi ne pini.
Stroffi.gre.conuerſio.
Strofos.i. toꝛtiōes uētris. obuolutiones inteſtino‑ rum gratiliū. Herodius. Theodo. Priſ. Caſ.fe.
Strongilomia.gre.inciſure rotunde. Caſ.fe.
Strongili.gre.rapa.a rotū‑ ditate dicta.
Strōgilia.citonia pua odo rifera dicuntur a Diaſ.
Struma.i. emoꝛoida iſlata vel ceca nihil ſanguinis emittens. ⁊ ſm Pliniuʒ eſt ſcrofula. ⁊ gibboſitas ⁊ elefantia.
Structia poma .i. pontica Gal.6.de regimine ſani‑ tatis.in fi.
Struthion.gre.paſſer.
Struthiō botami.i.ſtrutiō herba. Cauliculus agre‑ ſtis. Chꝛiſtofoꝛus.
Strutocameleos. gre.ſtru‑ tio auis defoꝛmis.ara.na bam.
Structus.i. ſquinātū. Gal. 8.memiri.cap.13.
Strutin.qd ē.l. Radicula.
Strutiō. Strutiuʒ. lanara. condes.paliurus pampi‑ nus. Palion.idē.l. Con‑ des. Dia. Pli.lib.24.ca. 11.in me. Macer. Oſtru‑ tium.l. Radicula.
Stupion.i.paſer auis.
Stupoꝛ.ē qn̄ homo doꝛmit ſtupidus ita ꝙ cū magna difficultate excitatur.

Cap. CCCCCCXLII.

Sturagen

vel ſurumen.ara.gre.achimeron coli‑ ricon.lat. vero hermodactilus.

SERAPION.auc. Diaſ.ſturagē.ſiue ſuragē.i.hermo dactilus.eſt herba floꝛeſcens in fine autūni ⁊ eſt eius flos albus ſimilis in figura ſua floꝛi croci.deinde emittit folia ſimilia folijs bulbi in qbus eſt humiditas adherens ma‑ nui ⁊ habet ſtipitem in longitudine vnius palmi poꝛrectū cuius coloꝛ eſt albus declinans ad nigredinē ⁊ hʒ radiceʒ cuius coloꝛ eſt niger ad rubedinē declinans ſʒ qn̄ aufert̄ coꝛtex apparet radix interius alba ſapoꝛis dulcis mollis ⁊ plena humiditate que gre. vocatur colliticon. Eſt aūt ra dix ipſa rotunda ſimilis cepe bulbi ⁊ radix ipſa hʒ in me‑ dio ſui ſciſſuram ex q̄ egredit̄ ſtipes ſup quē eſt flos mul‑ tum naſcit̄ in loco dicto charin: ⁊ in terris dictis guagua ⁊ hec radix ⁊ alia ſi comedit̄ occidit ſtrangulando ſicut fun gi. Eſt āt comedētibus remediū lac bouinum. DIAS. cap.de achimeron dicit ꝙ eſt liliuʒ ſilueſtre ⁊ ē iterficiēs.

SERAPION aucto. Galie.eſt alia q̄ eſt alba intus ⁊ extra ⁊ iſta eſt melioꝛ ⁊ hʒ virtutē laxatiuaʒ. Et ſilr̄ aqua ī qua bulierit. verū eſt malus ſtomacho ⁊ confert doloꝛibꝰ iuncturaꝝ ⁊ podagre. Exhibendus eſt habētibus iunctu‑ ras molles ⁊ nimis humidas. Ideʒ auc.meſarugie. albus eſt bonus ſed rubeus occidit: non q2 nimis frigidus: ita ꝙ narcotizet: q2 ſi hoc eſſet nō eſſet laxatiuus. Abē meſuay. rubeus occidit. ſed albus deſiccat vlcera antiq̄ ⁊ confert variolis. Habix ⁊ melioꝛ ex eo eſt q eſt exterius ⁊ īterius albus ⁊ qn̄ frangit̄ eſt fractio eius facilis ⁊ nō dura. niger vero ⁊ rubeus ſunt ambo interficientes. IO.MES.her‑ modactilus eſt radix herbe montane ⁊ eius alius longus ſicut digitus ⁊ alius rotundus. ſed melioꝛ ē rotūdus. ⁊ eiꝰ alius albus alius rubeus alius niger. ſed melioꝛ ex his eſt albus intus ⁊ extra vera albedine. ⁊ q eſt groſſus ⁊ durici ei mediocris. alij autē mali ſūt. PAV.cap.de hermoda ctilis.cal.ſunt ⁊ ſic.in pꝛincipio ſecūdi. herba eſt ⁊ circa ra dices eius tuberoſitates īueniunt̄ que colligi debēt ⁊ vſui reſeruari in eſtate. p annum vnū ſeruari poſſunt. ſunt aūt eligendi albi ſolidi. hʒ aūt virtutem diſſolutiuam cōſum‑ ptiuam attractiuā. purgant pꝛincipaliter flegma. cōtra ar teticam podagrā cyragraʒ yliacam paſſionē ⁊ moꝛbos ex flegmate nō exiſtente fe. valet benedicta acuta ex hermo dactilis. Jeralogodion teodoꝛicon ⁊ anacardina. Contra ſciaticaʒ podagram cyragram ſuccus feniculi cum melle decoquat̄ ⁊ cum tali melle dentur. ℥.ij. hermodactiloꝛuʒ ⁊ ℥.i.ſeminis feniculi ⁊ fiat electuarium quod moꝛe be‑ nedicte pōt ſummi. Et nota ꝙ in doſi debēt poni. ℈.ij. vl' iij. hermodactili. Contra yliacā paſſionē fiat decoctio mel lis addita aqua ne exuratur ⁊ ne mel exeat ⁊ ex illo melle additis. ℥.ij. hermodactili ⁊ cinamomi detur. puluis her‑ modactili ſuperfluam carnē coꝛrodit puluis eius cōficia‑ tur cū ſapone gallico ⁊ liciniuʒ intinctū fiſtulis imponat̄. etiam puluis eius cretico cōficiat̄ cuʒ aliqua medicina ce rebꝛum cōfoꝛtante ⁊ ſtuellū de bombace intinctū naribꝰ immittitur cerebꝛum confoꝛtat ⁊ polipum coꝛrodit.

IOAN.MES. Solutiōe educit flegma groſſum a iun cturis pꝛopꝛie ⁊ eſt medicina magna artetice ⁊ podagre ſumptus ⁊ cataplaſmatus ⁊ pꝛopꝛie cū farina oꝛdei ⁊ vitel

lis ouoꝝ aut mica panis pinguis ⁊ vitellis oui ⁊ vſus ei⁹ impinguat coꝛpus ⁊ augmētū efficit in ſpermate ⁊ eſt medicina bona vulneribus. abſtringit enim ſoꝛdes coꝝ ⁊ cõſumit carnes putridas in eis. Doſis eius ē ab. i. aureo vſqꝫ ad. ij. conſeruatur per annos tres.

Suadum. ſabadc. i. cipus. Aliab.
Suabic. i. pultes de granato mundato ⁊ fracto.
Sual. i. ſulla.
Suanum. i. electrum.
Suarturi. i. ſemperuiua.
Suaſben. i. ſponſa ſolis.
Subaltartaꝝ. i. cõpoſitaꝝ.
Subeb. i. radix que eſt vt ignis ſtans i aere ⁊ apparens vt ſtella candens.
Subedigi. i. ſmeregi: cum quo alij lapides ꝑfoꝛant.
Subel. i. ſpica.
Subet. i. qñ homo grauiter doꝛmit cuꝫ oculis aptis: ara. ſomnus ſupfluus ꝑter naturā in longitudie ⁊ pꝛofunditate.
Subglutio. i. ſingult⁹. Dia. eſt cõfectio ex qua fit gallia. vel ipſa gallia.
Subeth. i. lapis adamas. ⁊ ſubeth. i. piſcis.
Subethachari. Subethſachari. i. doꝛmitio vigilantium. ſ. qñ ſubeticus ſtat oculis apertis ⁊ nõ videt qꝛ doꝛmit ſtupidus. eo ꝙ cā eius eſt apa cerebꝛi cõpoſitū ex flāte ⁊ coła. ſed hoc gre. cathocos ⁊ Agripina comatos dicitur.
Subꝛeptici poꝛri. i. vꝛiales.
Succabegi. eſt quoddaꝫ genus pulmenti acetoſi qd̄ fit ex carne cocta cuꝫ aq̄ cui miſceꝛ acetū ⁊ croc⁹.
Sucagena. eſt quoddā electuarium coꝛdis confoꝛtatiuuꝫ quod noiatur in viatico. cap. de cardiaca.

℄ Ca. CCCCCCXLIII.

Suc. Such. ara. gre. ſocum. ⁊ lat. gallia muſcata. SERAPION. qñ accipitur ramich ⁊ adiungitur el muſcus cum alijs ſpeciebus fit optima gallia. l. Ramich. ⁊ lꝫ ſm alios plures ſint modi confectionis gallie illa tñ ad vomitus ꝯſtrictionē qui accidit ꝑꝑ humiditatem eſt efficacioꝛ. Et idē auc. Aben Meſuay. eſt ſtiptica. nā cõſtringit vomitū ex humiditate. Et idē aucto. Ra. eſt cali. ⁊ ſicca. in ſecūdo ⁊ eſt compoſita ex virtutibus cõtrarijs ſcilicet ſtipticitate ⁊ caliditate que acgritur a muſco ⁊ ſpeciebus. Et idē Sera. cõfert vomitui ⁊ nauſee que accidit ꝑꝑ humiditatem ⁊ retinet ventrē ⁊ confoꝛtat ſtomachuꝫ ⁊ epar. ⁊ ſunt eius ſpecies quattuoꝛ ſcilicet gallia muſcata, gallia ventriū. gallia coꝛij ⁊ gallia aque. Et operatio gallie muſcate eſt ꝙ accipias de melioꝛi ramich ⁊ tere ⁊ cribꝛa cū cribꝛo pili mediocri in raritate ⁊ ſpiſſitudine ⁊ confice malaxando bene ⁊ miſce cū eo parum olei de keiri vł ſiſamini ⁊ oleū de cheiri ē melius. ⁊ dimitte ſic nocte vna ī vaſe ſuo. ⁊ mane accipe de muſco melioꝛi ⁊ tere ⁊ cribꝛa ⁊ accipe quantū vis ex eo ⁊ miſce etiā cum ramich trito ⁊ poſtea malaxa manibus bene ſicut malaxareꝛ paſta ⁊ in foꝛma trociſ. ex eo in foꝛma oſſium dactiloꝝ aut maioꝛes ſi vis ⁊ vnge manū tuam ſꝑ cum aliquo oleo ne adhereat manibus ⁊ dimitte ſuꝑ cribꝛum de pilo duobus vel trib⁹ diebus donec reſtringaꝛ. poſt hoc perfoꝛa eas cum perfoꝛatoꝛio ferreo ⁊ fige in eis filum ex cannapo quod non ſit ſubtile neqꝫ nimis groſſum ⁊ pone intra vnūquemqꝫ trociſcum fruſtū ligni ne ſe cõtangant ⁊ ſuſpende eos donec ſuperuenerit eis eſtas ⁊ vtere. Et gallia quāto magis moratur ⁊ veteraſcit eſt magis odoꝛifera ⁊ foꝛtioꝛis virtutis ⁊ melioꝛis operationis. Et iſta eſt melioꝛ alijs ſpeciebus q̄ aliqñ opoꝛtet vti ⁊ miſcētur ei ſpecies cū muſco ⁊ ſm eoꝝ admixtionē erit amplioꝛ caliditas pꝛopter hec omiſi narrare alios modos lꝫ plures inueniant ⁊ ſm Meſue ⁊ Galie. vnde gallia coꝛioꝝ ⁊ que fit cuꝫ coꝛijs marſupioꝛuꝫ in gbus ſit muſcus ⁊ gallia illa fit qñ ponunꝛ marſupia illa ī aqua cuꝫ qua pꝛeparatur ⁊ conficitur ramich. Et gallia vētrium eſt qñ inciduntꝛ minutiſſime ventres marſupioꝛuꝫ pꝛedictoꝛum ⁊ ponuntur cum ramich.

Sucandum. i. tucia.
Sucaminum. i. apꝛoficus.

℄ Capitulum. CCCCCCXLIIII.

Succaram ara. gre. coniſa vel tenela vel coniū. lat. vero cicuta. Almarrad. ara. zuccaram. PAVLVS cap. de cicuta eſt planta cuius ſemen frigiditate ſua eſt interimens. ſed vino puro ⁊ calido eius nocumento ſubueniꝛ. SERAPION auc. Diaſco. ē plāta habens ſtipitem cõcauum in quo ſunt multi nodi ſicut nodi feniculi ⁊ eſt multū maioꝛ feniculo ⁊ hꝫ folia ſimilia folijs ferule habentia grauē odoꝛem ⁊ ſuꝑ ſtipitem eius ē coꝛona in qua ſunt floꝛes albi ⁊ eſt ſemen ſimile aniſo. niſi qꝛ eſt albius ⁊ habet radicē non multū infixam terre que eſt frigida valde ⁊ hec radix occidit frigiditate ſua. ſꝫ ſi bibatur vinū purum calidū remediaꝛ nocumento eius. ⁊ accipitur coꝛona huius plante cū toto ſemine anteq̄ꝫ deſiccetur ⁊ teritur ⁊ expꝛimiꝛ ſuccus ⁊ ſiccatur in ſole ⁊ adminiſtratur in collirijs que fiunt ad ſedandos doloꝛes oculoꝝ ⁊ eſt optimū hoc: ⁊ qñ fit emplaſtrum cum eo ſedat caliditatem heriſipilā ⁊ foꝛmicam. Et qñ teritur hec planta cuꝫ ſuo ſemine aut cum folijs ⁊ fit emplaſtrū cum ea ſuper teſticulos abſcindit pollutionem et gomoꝛeam. ⁊ ſi fiat emplaſtrū cū ea ſuper virgā pꝛohibet erectioneꝫ. Et quando emplaſtranꝛ cum ea mamille mulieꝝ pꝛohibet ab eis lac. Et qñ ponitur ſuper teſticulos pueroꝝ non ſinit eos augeri. Et qñ ponitur ſuper mamillas puellaruꝫ non permittit eas magnificari. Melioꝛ aūt ex hac planta eſt illa que naſcitur in crete inſula ⁊ in chios ⁊ in atica. GALIE. oct. ſim. phar. cap. conium; ideſt cicuta quoniā ſumme eſt frigida oēs ſciunt. PLINIVS lib. zi. cap. io. Coniſa. i. cicuta que oibus nota eſt cuius folia vipas ⁊ ſerpētes effugāt eſt frigida moꝛtaliter.

Sucarõ. ē qd̄dā gen⁹ piſcis.
Sucaba. Suchaa. quid eſt. l. cameleõhante. zuchaha. Achantis arab. Megailem. Secha.
Suchaleréthe. i. gallia magna vel regalis. poſita in antidotario Auic.
Suchar ara. gre. zazar. lat. zucharum.
Succutum. i. ſimphitū. Cõſolida maioꝛ. anagallicū.
Suchel; ideſt ſtella magni capitis.
Suchos fit quādo moueꝛ aliquis in vnum locum.
Succinū. Electrū. i. karabe
Succinus eſt aial quoddaꝫ ⁊ eſt mus contrarius napello deſtruēs operationē ei⁹ cū comediꝛ ex ipo.
Sucocarſus: ideſt ſiccum.
Sucrudiū. i. alliū agreſte.
Suctinaciū vinū. i. fulliuꝫ.
Suctuſus. i. ſuccus.
Sucturrion. ideſt teſticuli muris.
Sucurion. ideꝫ.
Succudus. Xuccud⁹. ara. i. reſidentia tucie. Spodius. Succulus. ſſodius gre. l. põfolix.
Sucucebim: ideſt ſemperuiua. Sucuturi. Sucuti.
Suculugi: ideſt cib⁹ ex aceto ⁊ croco.
Succus liquiritie qualiter fit. l. liquiritia.
Sudion. i. paſcer auis.
Sudoꝛ. qd eſt. l. barach.
Sudur vel ſutter. i. zuchaꝝ
Suel; ideſt ſtella.
Suen. eſt herba vnius palmi vel paruꝫ plus ſapoꝛē habens ſalſum cum acetoſitate: vel ſimilaꝛ vermiculari: ⁊ vtūtur ea tinctoꝛes in abluendo.
Sues: ideſt poꝛcos.
Suf. vel ſauf. ara. lana.
Suffe. zuffe. zuffoꝛe. i. yſop⁹
Sufinum. i. lilium. vel eius flos vel oleum.
Suffio. i. tibappirum quod eſt ſulphur viuum.
Suffrago. Ori. cap. de podagra. ſuffragines dicuntur curuature poplituꝫ eo ꝙ ſubtus franguntur: ideſt curuentur vt papias.
Suffuf. Suffuſer. i. puluetes qui ſumuntur per ſe.
Suffuries hemul. i. yris.
Suffuſio: ideſt cataracta.
Sugia: ideſt coꝛumbꝛum.
Sulla. ideſt artetica vel ſꝫ quoſdam eſt herba dulciſſima ⁊ placida equis q̄ calabꝛes ipinguāt equos
Sulac. ē egritudo cum qua cadunt pili palpebꝛe cuꝫ duritie. l. ſochanı.

Suic. ideſt ſanich. Steph.
Sukalhagi. Sera. eſt muhabi. Alſerech. Alſarax. filix.
Sulfuracha. ideſt dens equinus. Pau.
Sulch. ara. ſilligo.

℄ Capitulum. CCCCCCXLV.

Sulach Suleich. ara. gre. batus. lat. vero rubus. SERAPION ca. ſulac. ſiue ſuleith. auc. Galie. i. rubus oībus eſt notus. folia eius ⁊ ſummitates recentes ſunt cõpoſita ex ſubſtantia terrea frigida ⁊ aquea tepida ⁊ ſapoꝛ eius eſt ſtipticus in frigi. ⁊ deſic. ꝯgluctinat ⁊ decoctio eius tingit capillos. GALIENVS. 6. ſim. phar. cap. batus vel rubus folia qdem ⁊ cime nec nõ flos ⁊ fructus ſtiptica participant q̄litate manifeſte in hac tñ adinuicem differunt. Naꝫ folia quidē ⁊ pꝛeſertim mollia ⁊ noua plurimum participantia aquoſitate modicuꝫ ſunt ſtiptica ſecundū eam rationem ⁊ ſummitates. vnde maſticata curant alcola ⁊ cetera q̄ in oꝛe vlcera ſanāt ⁊ alia vulnera conſolidare poteſt. eſt. n. complexio coꝛū ex terreſtri frigida ſubſtātia ⁊ aquoſa tepida: fructus vero qñ fit maturus particeps eſt moderate caliditatis ſapoꝛis cū ſit vt oſtendimus dulcis. quare pꝛopter hoc nec non ꝑꝑ moderatam ſtipticitatem comeſtibilis nõ eſt moleſtus. Immaturus aūt a frigida terreſtri ſuperatur ſubſtātia. ⁊ ideo ſtipticus eſt ⁊ ſiccatiuus foꝛtiter ⁊ vterqꝫ deſiccatur: ⁊ reponitur deſiccatiuioꝛ exiſtēs recente. ſed ⁊ flos eiuſdē eſt virtutis cum fructu ad diſinterias ventris quoqꝫ fluxus nec non ad ſputum ſanguinis ydoneum farmacū. Radix aūt cum eo ꝙ ſtipticat ⁊ non pauce ſubtiliū partiuꝫ ſubſtātia participat q̄obꝛem ⁊ lapides in renib⁹ frangit. SERA. auc. Diaſ. Curat alcola ⁊ vlcera oꝛis qñ maſticatur ⁊ curat alia vulnera ⁊ decoctio eius tingit capillos. ſed ſapoꝛ eius fructus eſt dulcis ⁊ cal. ⁊ hu. Immaturus eſt frigidus terreus ⁊ ſapoꝛ eius eſt ponticus ⁊ deſiccat foꝛtiter. ſed floꝛis eius virtus eſt ſicut fructus: ⁊ confert vlceribus inteſtinorum ⁊ fluxui ventris ⁊ debilitati inteſtinoꝛum ⁊ ani ſꝫ radicis eius eſt ſubſtantia ſubtilis ⁊ ſapoꝛ eius eſt ſtipticus ⁊ ideo frangit lapidē renum ⁊ quando fit emplaſtrum cum folijs eius curat vlcera hu. capitis. Sꝫ rubus canis q gre. dicitur chinoſbatus nocet decoctio eius fructus cāne pulmonis ⁊ ſtringit fluxum menſtruoꝝ ⁊ radix eius eſt calidioꝛ ipſo de qua ſi fiat emplaſtrū extrahit ſpinas ⁊ alia infixa coꝛpoꝛi. ⁊ qñ fit emplaſtrum cum folijs ſuis recētibus pꝛohibet apoſtemata. Et idem auc. Gal. fructus huius plāte eſt ſtipticus foꝛtiter. Et folia eius habent ſtipticitatem paucam ⁊ opoꝛtet ꝙ caueatur ab eo quod intra fructū eſt ſimile bombicino qꝛ nocet multuꝫ cāne pulmonis. l. Set. Diaſ. cap. Batus. eſt ſtipticus ſeranticus elixatura eius capillos inficit ventrem abſtinet fluxum matricis mulierū ſtringit moꝛſibus venenatis occurrit tutas gingiuas a putredine ſeruat. tumoꝛes oꝛis cõpeſcit maxime ſi folia eius cum aceto maſticata fuerint herpetes mundāt acoꝛas capitis purgant tumoꝛes oculoꝝ ⁊ condilomata ſoluit emoꝛoidibus ſubueīt ſuppoſita ſtomaticis impoſita medicaꝛ cardiacis opitulatur. ſuccus huius herbe ⁊ aſſaruꝫ ſale ſiccatus omnia facere nouit ſuccus eius ſeminis maturi omnibus cauſis oꝛis vtiliter adhibetur. ventrem abſtinet comeſtus ſed non maturus flos eius cuꝫ vino bibitus ciliacis ⁊ diſſintericis pꝛodeſt. flos eius albus eſt ⁊ caniculari oꝛtu vigens ipſe quoqꝫ potui datus cū vino humoꝛis fluorem cohibet. illinitus cum melle oculoꝝ lippitudinē medeꝛ atqꝫ igni ſacro. huius ergo folia floꝛes ⁊ moꝛa leuiter ſtringunt vnde ad vueam ⁊ fauces ꝓpꝛie videntur facere q̄uis omne pꝛofluum ydonee ſtringant. folia eius ⁊ cime maſticata alcola ⁊ alia vlcera curant in oꝛe ⁊ plagas gluctinant moꝛa eius matura habent in ſe mediocrem caloꝛem immatura vero ſunt frigida ⁊ terreſtreꝫ retinent in ſe ſubſtantiaꝫ: vnde nimis deſiccant. Item puluis ex eo factus ſicut ⁊ de floꝛe eius plus deſiccat recētioꝛibus. facit nāqꝫ ad diſſintericos ⁊ ad omne reuma ventris ⁊ ad defectionem ſanguinē expuentibus. hic puluis datus vtiliſſimum medicamen eſt. Radix autē eius ſtiptica ⁊ leptomeris eſt ⁊ ideo nefreticis data lapides rumpit. Species bati ſunt due. vna cõis iam dicta omnibus nota. Altera que appellatur ydea ſiue cinoſbatus que eſt ruboſitatis maioꝛis ſupꝛadicte ⁊ eſt cõſtrictiua. eius namqꝫ germina mollia ſiue tyrſi contuſa ⁊ expꝛeſſa ſuccum dimittunt qui ſub ſole relictus coquiꝛ vſqꝫ ad groſſitiem mellis ⁊ datur ad ea q̄ ſupꝛa. ſuccus eius cū vino ⁊ melle ſupꝛapoſitus ſuperioꝛib⁹ pꝛodeſt. moꝛa cū vino ſumpta ſapientiam nutrit vt ab antiquis dicitur. leges eam menſe Iunij ⁊ Iulij. cuꝫ melle ⁊ pane contrita apoſtemata mirifice rumpit. l. Set.

Sulatum: ideſt quaſi ſcabies in coopertura oculi.
Sulbem: ideſt ſene.
Suleich: ideſt ſulach.
Sulen. ē medicia romana.
Sulēti. Sulemilet. ſunt oſſa ex quibus cõponuntur digiti. Sulemet. idem.
Sulfur. quid eſt. l. chibur.
Sulfurata eſt ſpecies trifolij habens odoꝛem ſulfuris. l. handachuca.
Sulien. eſt ſpecies apis.
Sulmiti: ideſt cecitas viſus de nocte.
Sumabin. i. māna ꝯfecta.
Summa. quid eſt. l. fen.
Sumach: ideſt macer.
Sumā. ara. Sememā: ideſt coturnix. Alhaui.
Sum. vel ſom. ara. toxicuꝫ gre. vero. Pau. cap. de paraleſi. aliqñ ꝑ cliſtere miſceꝛ ſtiptica. vt elixaturā cētauree ⁊ ſū. ⁊ rubi. ⁊c̄.

℄ Ca. CCCCCCXLVI.

Sumach Sumazia. lati. ara. adiutoꝛ. vł harſo gre. riſkitin. SERAPION auc. Diaſc. eſt planta naſcens in locis ſaxoſis habēs folia longa ⁊ ramos alios ⁊ fructum in racemis quoꝛum coloꝛ vergit ad rubedinem ſanguinis: ⁊ grana ſunt in racemis in magnitudine granoꝛum lentiſci ⁊ aliquantulum lata ⁊ iuuamentū eius eſt in coꝛtice granoꝛum. Et ideꝫ auc. Gal. melius quod eſt in tota arboꝛe eſt coꝛtex grani eius ⁊ ſuccus eius quando exiſtit in eo ſapoꝛ ſtipticus ifrig. in ſecūdo. ⁊ deſic. i tertio. GALIENVS octa. ſim. phar. cap. riſkitin. i. ſumach fructicoſa plātaꝝ ſtipticat. ⁊ ſiccat. vnde ⁊ cerdõces ad ſtipticandum ⁊ ſiccandum coꝛia vtuntur hac planta ⁊ ꝓpterea nominatur viſo de perſica. i. coꝛioꝛum aptatiua. Melius autē fructus eius maxime ⁊ ſuccus ad vtilitatē ſufficientes auferre exiſtentes qualitates. Concoꝛdat auteꝫ ⁊ totus qui ſm partem vſus ſenſui ⁊ ſm guſtum erit. igitur ⁊ hoc farmacum ſic. in tertio. infrig. in ſecundo.

Sumachia: ideſt ſapoꝛ factus ex ſumach.
Sūbedighi. ara. lapis ſmerillus aſper quo alij lapides ſculpunt.
Sumbul. Sūbel. ara. ideſt ſpica nardi.
Sumechucha: ideſt ſpine ſpondilis.
Sumekeit ſunt quidam piſces pui ceu mel marinū
Sumen. i. omentuꝫ vel zirbus ⁊ eſt locus ſupꝛa pectinem vel pinguedo pectinis vel pecten. vel bõbilicus ara. Auicen. capi. de ydropiſi. Et nouiter oꝛti mingunt ex ſumine anteq̄ꝫ ligenꝛ. Et ſumē. i. aqua cineris. Gal. 4. ſim. phar. capitulo. 5.
Sumenet. i. obolus.
Sumerie. i. paſtinaca.
Sumic. i. nigella.
Sumihon. eſt quedam ſpecies apij ⁊ eſt maius domeſtico habēs crus cõcauuꝫ ad albedinē decliue.
Sumirion. i. apiū ſilueſtre.
Sumuſe. i. marrubium.
Suniū: ideſt ſqnantuꝫ. Dia. naſciꝛ in partib⁹ libie ⁊c̄. Et ſuniū apud Auicē. eſt Coꝛat. Alhaui. gre. eſt ſenation. l. pupilla oculi.
Sunizū: ideſt ſcuniꝫ. ſ. nigella. Ste.
Suboꝛbitum. Suboꝛbitū, quid eſt. l. Comarus.
Supercilium veneris: ideſt ambꝛoſia vel millefoliū. Dia. Pli. lib. z4. cap. i6.

Supergeminẽ eſt generale nomen accendentis.
Superſpaſma:ideſt conglutinatorium.
Supoferreo.i.plumbum.
Supra aſſa quid eſt.l.baſir.
Suppurare.i.maturare ſaniẽ ſeu pus facere.
Surabem:ideſt teſta.
Suraab:ideſt rubea.
Suraba:ideſt ſuchaa.
Surra eſt groſſa carnoſitas tibie.muſcul⁹poſterior.ſ.
Surabez.Surabieti.i.rafanata.nomen cibarÿ.
Suramiõ.Suraſiron:ideſt apiũ campeſtre ⁊ eſt apium perſicum.i.agreſte.
Surca gre.ſorba.
Surie.aſurie.vitreolũ rub.zegi.pſor.idem.
Suricon.ẽ fex plumbi poſt exitum ceruſe ⁊ eſt cerusa vſta ⁊ eſt rubea veruz ꝙ Meſue facit aliã cõfectionẽ ſuricon.l.ſericon.
Surcinuz.i.caulis agreſtis.
Surũgen.ara.zurũgẽ.i.bermodatillus.Raſ.
Surumanuz.Surumen.i.bermodactilus venenoſus quod vocat Diaſco.Colircon.
Sus.ara.liquiritia.ide rob ſus.i.ſuccus eius.
Suſanuz ara.ꝓ ſuſen.Ste.ponit.i.liliũ.inde oleum ſuſinuum.i.oleũ de lilio.
Suſanna.Suſen.ara.ideſt lilium a gre.ſuſinum.
Suſati.i.caro mollis eueniens in interiori parte palpebre a q̃ non ceſſat fluere ſanguis niger viridis.
Suſem.Suſanũ.i.freneſis
Suſter.i.ſcotanum.
Suſti:ideſt piper.
Suſuber:ideſt ſerpillum:
Suthucam.i.ſemperuiua.
Suticion:ideſt ſatirion.
Sutubegi.i.acetoſuz ⁊ groſſum.Sikius.i.cucumer.Gal.8.ſim.phar.
Suumen.i.ſinonum.ypotheton.Suppoſitorium aliqñ collirium dr̃.Pau.
Sequitur de Littera.T.

T Littera apõ grecos eſt duplex.vnuz dcm̃ Tau.aliud cum aſpiratione dictũ thita:⁊ eſt vt apud nos.th.Arabbas eaſdẽ litteras habẽt vnam dictã.ta.aliã.the.ſed aliã habent dictã tda ⁊ hñt ſonuz hunc.per primam ſcribunt taraxacõ.per ſam thaum.ꝑ tertiã tdelef.quod eſt vngula.
Tabbanis.i.graffones.
Tabarzet.i.albuz quod fit in illa regiõe ſic nominata.l.ſmaraldus.
Tabaſir.ara.tabaiſir.ideſt ſpodium.
Tabaſtrẽ.nomẽ eſt regiõis
Tabeim:ideſt ebulus.
Taberzeta:ideſt ſmirald⁹.
Tabeſcen.locus quidã eſt.
Tabet:ideſt coſtus.
Tabos.i.maraſmus.⁊ ẽ tertia ſpẽs ethice.i.ethica ſenectutis vel confirmata.
Taburos:ideſt lipparia.
Tacedenſte:ideſt piretruz.
Tachemera.puto ꝙ ẽ quidam muſculus coxe.
Tachie:ideſt ebulus.
Tachir:ideſt papauer.
Tacola qd eſt.l.laieralmanam.Tacula.idem.
Tactarum.i.capiſtrũ auri.
Tacucellum:ideſt vmblicus veneris.
Tabalga.hali.eſt gẽtiana.
Tabaleb.arabi.vulpes.l.Thaleb.
Ca.CCCCCCXLVII

Tadſia vel tapſia taſia gre.ara.iantin.lat.vero ferula ſilueſtris.Haly.Bechur.ara.Taſſia.Pli.lib.iz.capitu.zz. SERAPION auc.Dia.Tapſia eſt iantin ſiue iantum ⁊ eſt planta habens ſtipitem ſimilem ferule ⁊ habet folia ſimilia folÿs maratri ⁊ ramos ſubtiles in quorum ſummitatibus ſunt corone ſimiles corone aneti ⁊ habet florem album ad citrinitatem declinãtem ⁊ ſemen latum ſimile ſemini plante dicte caricas niſi quia eſt minus eo ⁊ habet radicem albam groſſam multorum corticũ acuti ſaporis ex qua herba colligitur lachrymus in hunc modum.foditur terra circa ipſam ⁊ abſcinditur cortex eius ⁊ cooperit̃ fouea vt mane lachrymus mũdus inueniatur.Nã ſequenti die humiditas illa coadunata iuxta radicem colligitur ⁊ reponitur virtus eius eſt calida fortiter cum humiditate.Tapſia ſm Diaſ.dicta ẽ eo ꝙ primo in tapſo inſula inuenta eſt.frutex eſt ſimilis ferule folia ſimilia maratro habẽs ⁊ haſtas tenues in quibus ſingula capitella ſunt ſicut anetum.flos eſt illi mellinus ⁊ ſemen latum ſimile ferule ſed minus radix eſt illi alba ⁊ groſſa ⁊ corium groſſum habens ⁊ viſcida in odore q̃ exiccatur ſic.foſſam in terra libera fac radicẽ in vno loco cauſas que cauta ferro tangatur ⁊ ſectiones ille cum humorẽ miſerint lachryma incauatur illa colligatur quam illa die colliges.Radix etiam cum corio ſuo in pila conditur ⁊ in vaſe fictili ſiccatur.⁊ ſuccus qui exprimitur in ſole ponit̃.multi vero ⁊ radices ⁊ folia exuccant.ſed talis ſuccus inutilis eſt.eo vero tempore quo colliges ſuccum noli contra ventum ſtare quoniam tumefaceret faciem ⁊ manus:qđ ſi cauere volueris cerotis ſtipticis faciem ⁊ manum ante inunge virtus eſt ei catarica ⁊ ca.Corium radicis ipſius ⁊ ſuccus ⁊ lachrymus in mulſa accepta ſuperius ⁊ inferius humorem purgat.Radicis vero quattuor oboli accipiuntur ⁊ cum aniſi.ʒ.iÿ.dantur.ſucci vero eius duo oboli accipiuntur.Ex lachrymo vnus obolus accipitur.Nam plus acceptus infert necẽ.purgatio hec dolorez lateris mitigat aſmaticis medetur.Auxiliatur etiam his qui putridũ ſputum habent.eſt autem danda potio eſcis admixta aut cocturis.eſt enim metaſſincretica.Radix eius ⁊ lachrymus tantã habent caliditatem vt nullam habeãt comparationem.vnde capiti ſuperunctus ſuccus eius allopitias emẽdat liuores detergit.ſuccus eius addito libanotida ⁊ cera equali pondere omnia poteſt facere in quolibet loco poſitus amplius q̃z duabus horis eſſe nõ debet ſed ante ⁊ poſt loca ea aqua fouenda ſunt lentigines mundat.lepras limpidat puſtulas purgat maxime ſulfure mixto.veteres dolores lateris aut pulmõis curat arteticis ⁊ podagricis maximum fert auxiliũ ⁊ trahit de profundo humores violẽter.⁊ ſic diaforeſim facit. GALIENVS ſexto ſim.phar.cap.de tapſia ſiue ferula ſilueſtris acris virtutis ẽ ⁊ vehementer calefactiue cũ humiditate.attrahit ergo funditus violenter.ipſa etiam attracta cõſumit.operatur autez hec multo tempore eo ꝙ abundanter plena eſt ſuperflua humiditate propter quam ⁊ cito corrumpitur.Yſaac in viatico.capitulo de morfea.vnguentum morfee omnis coloris.℞.tapſie cõdiſi ſinapis ſeminis nigelle radicis piretri rubee añ.ʒ.i.coſti colloquintide ellebori nigri radicis capparorum rute alluminis ſtafixagrie nitri añ.℈.ſ.euforbÿ ſcamonee ſalis armoniaci ſandarace.ana.grana i4.horum puluerem tempera cum aceto ⁊ inungat̃.
Tafa:ideſt tamariſcus.
Tafaris.i.pedicul⁹vulturis
Tafeada eſt duplex.vna alba alia viridis alba fit ex ſola aqua ⁊ carne.viridis ex aqua carne ⁊ alÿs.
Taffert:ideſt taffati.
Tagadeũ.Tagander:ideſt piretrum.
Tagãtes.i.arthemiſia.vel ſpecies eius.
Tagedis.ſũt ſpecies que cibis pro condimento admiſcentur.
Tagip.Taram.Taguid.i.auis habens in palato dẽtes.quidam dicunt ꝙ eſt vultur.
Tagonus.i.pediculus vulturis.
Taguro.Taguid.ideſt Taram.Tagip.
Talabeb.Tabeleb:ideſt lẽticula aque.
Taio:ideſt aſinus.
Takui:ideſt romanus.
Tabeleb.Talabeb.Auicẽ.ideſt gabaleb.muſc⁹aq̃.
Tabal.vel theal.ara.ſplen.
Tair ara.auis.
Talapis.eſt ſpecies naſturcÿ fortiter laxatiua.l.Talipſos.Tlapſium.
Talaſa mell'.gre.apõ Dia.ẽ aqua mell' ſalſa.A talaſa quod eſt mare ⁊ melle.Plinius libro.zi.capitulo.6.verſus fi.
Talaſis gre.vel thlaſis.cõquaſſatio oſſis.Pau.in cirugia capitis.
Talaſo:ideſt herba faſcoli.
Talefarum.Talixfar.
Talaſſafir.Talaſſir.Taliſafar.taliſtear:ideſt nux muſcata vl' arbor macis eſt cortex ſimilis macis maioris quãtitatis.⁊ durioris ſubſtãtie ⁊ mĩoris odoris.
Talaſſa.i.guadus herba cũ qua tingitur blauetum.
Talaſmomel.i.mel cuz aq̃.
Talaſſis.i.aqua marina.
Talbe eſt quoddam medicamẽ indũ ſatis ſtipticũ.
Talea.Tallia gre.palma.i.caput palme.
Talaza gre.Demo.eſt ingt intus in palpebra.vel extra extantia rotũda ac lucida ſimilis lapidi grandineo ⁊c̃.
Talebum ſcripſit Ste.pro ſolatro.
Tallion gre.eſt ramus arboris.
Talipſos gre.Dia.eſt ſpecies naſturcÿ agreſtis.l.Tlapſiũ.Pli.lib.z7.cap.vltimo circa medium.
Talles:ideſt gallia.
Talim.i.ſtruzo maſculus.
Talippeos.i.ſemẽ acre virtutis qđ intrinſecus aſpa in potione datum rũpit quo caremus ſm Diaſ.
Taliunac:ideſt amidum.
Talk.i.ſtella terre.⁊ ſũt ſcaloſe lucide terree coloris nitri inueniunt̃ in inſula cipri ⁊ vocatur lutum ſamium ⁊ tallus ara.ſtella ſemus gre.ſamia.giſtereos gre.terra aſtrea.Dia.l.giſamia.
Talmon:ideſt oculus inde butalmos ⁊ obtalmia.Talmos.idem.
Talon interp̃tatur ramus.inde diatalon.i.de ramis ⁊ talea vt in palladio.
Talpi herba ẽ folia habẽs in magnitudie digiti tyrſum habet ſubalbiduz latum tenuẽ ⁊ longũ ſimilem cartamo q̃ carem⁹.
Talus.i.cauilla.
Tamar.ſũt oẽs dactili imaturi vel palma dactili.
Tam vel tem.i.lutũ.boluz armenũ.Ste.Tami.
Tamnion gre.virgultum.
Cap.CCCCCCXLVIII.

Tamarindi ara.a tamar.quod eſt dactilus.ara.⁊ lat.i.dactili indi.gre.vero oxifenicia.i.acetoſi dactili ⁊ ſunt dactili ſilueſtres. SERAPI. naſcitur multum ex eis in ceſarea ⁊ in terris namẽ.⁊ folia eius ſunt ſicut folia ſalicis.defertur ex terris indie ⁊ ẽ fructus coloris rubei ⁊ habet medullam plurimam pluſq̃z xilocaracta crocei coloris ad nigredinem tendens ⁊ habet melleitatem ⁊ eſt illud quod ex fructu adminiſtrat̃ poſtq̃z egrediuntur grana eius ⁊ meliores tamarindi ſũt noui recentes non aridi ſaporis acerrimi.ſunt fri.⁊ ſic.in tertio.laxat coleram ⁊ reprimit acuitatem eius ⁊ abſcindit vomitum ⁊ aufert pruritum.⁊ doſis aque eorum poſtq̃z decoquuntur eſt li.5.⁊ auferunt ſitim.Et idem auc.Meſua.eſt fri.in tertio.mollit ventrem ⁊ eſt ſicut pruna niſi quia eſt ſubtilior ⁊ minoris humiditatis. PAVLVS capitulo de tamarindo.eſt frig.⁊ ſic.in ſecundo.Auicen.de viribus cordis ꝙ confortat cor ait.
Tamariſcus agreſtis quid eſt.l.caſa.
Tamariſcus domeſtica.qd eſt.l.Athel.Murice.Carmezith.Tarfa.ara.
Tamariſc⁹ maſculus:ideſt cipreſſus.
Tamarix:ideſt bruca erecta.⁊ eſt tamariſcus.
Tamub.i.xilocaracta.
Tamnos:ideſt frutex.Thãnos etiam mirica eſt.i.geneſta.
Tannus.qd eſt.l.feſireſim.
Tãquimolie:ideſt gimolea chimolea.Ste.
Tantades.Cor.cel.ſunt cõſille indurate.
Tanaceti.Tanageta.Tanaſia.qd eſt.l.arthemiſia ⁊ abrotanum.
Tanagar:ideſt lactarolus ⁊ eſt ſcrofularia.
Tanagat:ideſt eſula.
Tanagin:ideſt titimallus.
Tanam.i.bonũ malanum.
Tanaſgi:ideſt pondus vnius tertie.
Tanebila naſcas:ideſt ſcoria eris.
Tantes:ideſt arthemiſia.
Tanum:ideſt puluis corticis quercus.
Taos.taon.gre.⁊ ara.ideſt pauones.
Tapſia.quid eſt.l.Tadſia ⁊ mezabarã.⁊ tapſia apud Pau.eſt rubea tinctorũ.

Tapſilis.cibus ẽ qui fit ex lentibus.
Cap. CCCCCCXLIX.

Tapſus ſm Diaſco.Arbor eſt ſimilis palme folÿs ⁊ altitudie.naſcitur in italia ⁊ in cãpania ⁊ in hyſpania.In italia vero eius ſemine galline impinguãtur.vnde ſi homo guſtauerit ſolutionez ventris patit̃.tapſus vero qui naſcitur in calabria tantã vim habet vt quiſq̧ ſub ea dormierit aut ſederit ſtatim ꝑiculuz ſuſtineat vite.nã ibi ſe necant tranſeuntes viam.
Tapſus barbaſſus.quid eſt.l.flõmos.
Tarozaro lentiſcus.
Tara.i.grana viridia habens ⁊ dura.
Tarachiſa.i.piſces ſaliti vl' oua piſcium ſalita.
Tarad.i.radix rubee.
Taraſa.⁊ Tarſe.i.Tamariſcus.Ste.
Taram:ideſt auis in palato habens dentes.
Taralme:ideſt feniculus.
Taragi eſt auis minuta.
Taraſis.Oribaſius.i.conturbatio de fumo.Demo.eſt rubor ĩ albis oculi ⁊c̃.Ori.
Taras.Tarax.i.ſurditas ẽ autem guacte cũ pars intriſeca ſamach creata ſit in qua non conſiſtit concauitas intrinſeca que ẽ ſicut vuea ꝯprehendens aerem q audit voces ſub vndoſitate.tarax v̓o guacte ſunt vt non ꝑ eas nocumentum ſequatur priuationis ſenſus.⁊ guacte eſt ſicut deſtructio communicans ſoliditati ⁊ nõ fit illic concauitas.ſʒ neruis non aufert virtutem ſenſus.tarax eſt ſicut diminutio abſq̧ diſtructione aut ſm conuerſionez in ſignatione dubella ⁊ ẽ apoſtema.
Tarathit.ara.Tarichiti.eſt fungus naſcens in radice roſe canie.ſiue ſʒ Aui.barbe hircine.cuius ſuccus exiccatus eſt ypoquiſtidos.Ste.letelteа.
Cap. CCCCCCL.

Taratin ara.lat.Iſculi.vl' lũbrici terre. SERA.auc.Gal.ſunt vermes qui inueniunt̃ quãdo foditur terra vel aratur.⁊ quando ipſi teruntur ac ponuntur ſuper neruos inciſos conferunt iuuamẽto magno ſubito ⁊ manifeſto.Et quãdo datur in potu cum rob ẽ medicina prouocans vrinam.Et idẽ auc.Diaſ.quando fortiter conteruntur ⁊ ponuntur ſuper neruos inciſos conglutinant eos ⁊ non oportet ꝙ vulnus diſſoluatur niſi poſt tres dies ⁊ quãdo coquuntur in oleo ⁊ diſtillatur de eo ſtſ per aurem dolentem ſedat dolorem eius.quãdo teruntur fortiter ⁊ bibitur ex eis cum rob prouocant vrinam ⁊ frãgunt lapidem ⁊ curant hyctericiam.
Taraxa.Taraxacon.Taraxaten.i.cicorea vel endiuia.ſilueſtris gre.troxima.Taraſequi tarſequi.Ste.
Tarcen.Tarcon:ideſt ſaturegia.
Tarenus.ponderat grana.zo.
Tarſa Tarmezit.ara.ideſt tamariſcus.
Tarfalti.Tarfati:ideſt puncta rubea que poſt optalmiaz in oculo remanent.
Tarifilon:ideſt filius ante patrem.
Tarcanon:ideſt kiſk.kiſch.
Tarcon.eſt herba piretri.
Tarimetã gre.pulticulam ex farina ſorbilem.Demo.capitulo de obtalmia.
Capitulum. CCCCCCLI.

Tarmus Termes.ara.vel tarmos.lat.lupinus.SERA.auc.Diaſ.Sũt ex lupinis qdaz dicti regales ⁊ ſunt ſilueſtres quoꝝ folia ſũt albidiora domeſticis ⁊ quidam ſunt domeſtici qui comedunt̃ poſt eorum elixationem ⁊ infunduntur in aqua pluribus diebus donec recedat amaritudo ⁊ generant humores groſſos.
GALIENVS ſexto ſim.phar.capitulo.Tarmus.i.lupinus comeditur quidem decoctus ⁊ multis dieb⁹ deponens amaritudinem in aqua fitq̧ cibus groſſorum hu-

moꝛum ⁊ pharmacum vero hic talis ex emplaſticis eſt q̄ non habet amaritudinez ⁊ eſt abſterſiuus ⁊ diafoꝛeticus. necat etiam lumbꝛicos ſuperplaſmatus vel ſiquis ipſuz bibat cū melle vel bibat cū oxizachara ſiue etiā ipſius decoctio nata ē lumbꝛicos educere. immo ⁊ ſuperfuſa deforis conuenit moꝛfeis ſcabiei cancrenis ⁊ malignis vlceribus. hoc quidē abſtergēdo illa: vero ↄſumendo: ſine moꝛdicatione deſiccando expurgat ⁊ aperit opilationes epatis ⁊ ſplenis ſi bibatur cū ruta ⁊ pipere attrahit tam menſtrua q̄ȝ embꝛiones cum mirra ⁊ melle impoſitus. Eſt aūt ⁊ ipſius farina immoꝛdaciter diafoꝛetica. nō enim liuida ſolum ſed ſcrofulas ⁊ ſimata dura ſanat. tunc enim opoꝛtet eos in aceto comedere vel oximelle vel oxizachara iuxta complexiones patientiū nec non paſſionis differentiā cogitantes illud quod opoꝛtet. non eſt autem pꝛeſentis negocij diſtinguere talia. diafoꝛat enī ⁊ liuida ⁊ cetera oīa q̄ pꝛius dicta ſunt decoctio. ipſa etiaȝ farina nata eſt facere.
Tarmus agrios vel lupinus ſilueſtris amarioꝛ ⁊ validioꝛ in omnibus domeſtico eſt ei ſimilis exiſtens ſ₃ genus. Et idem ſm tranſlationē ara. deſiccat ſine moꝛdicatione abſtergit reſoluit mūdificat ⁊ aperit ⁊ occidit lumbꝛicos qñ fit emplaſtrum exterius. ⁊ quando comeduntur cū melle aut bibuntur cum vino admixta aqua ⁊ farina lupinoꝛuȝ reſoluunt ſine moꝛdicatione ⁊ curant liuoꝛes ⁊ apoſtemata ⁊ ſcrofulas quando coquuntur cū aceto ⁊ melle. ⁊ quando fit emplaſtrum cū eis ſciatice confert: ⁊ confert empetigini ⁊ vlceribus capitis ſcabiei hothoꝛ ⁊ vlceribus fraudulentis. Et quando bibitur cū ruta ⁊ pipere aperit opilationes epatis ⁊ ſplenis ⁊ pꝛouocat menſtrua. ⁊ naſcale ex eis cū melle ⁊ mirra expellit fetum: ⁊ farina eoꝛum facit hoc. lupinus ſilueſtris vel regalis valet ad ea q̄ dicta ſūt.

Tarſum: ideſt bleta. Hal. in lib. de Alimentis.
Tarſus gre. margines palpebꝛarum. Demo.
Tartarum Tartar. ara. quid eſt. l. baarin.
Tarugilos: ideſt plantago.
Taſcatas lamaidez: ideſt teſta ſubtilis qua aurifices vtūtur in purgando aurum.
Taſeron: ideſt quattuoꝛ res. Teſſara.
Taſſus barbaſſus. quid eſt. l. flōmos. Dia. Auicen. buſuri. Plinius libꝛo. 26. cap. 6. ara. Buſir.
Tatimeo: ideſt ebulus.
Taubalum: ideſt tubel. Ste.

¶ Capitulum. CCCCCCLII.

Tauf ara. lat. lana. SERAPION. auc. Hal. lana ſuccida confert attritioni ⁊ conquaſſationi mēbꝛoꝛum ⁊ neruoꝛum ⁊ quando fricatur coꝛpus cum ea ſoꝛdes que eſt in ea confert ad penetrandū. Sed lana lota ē conferens in hoc q̄ eſt ipſa materia recipiendi omnem rē humidam ⁊ omnem liquoꝛem quando in eo infunditur ⁊ quādo aduritur fit virtus eius ca. cuȝ ſubtilitate quouſq̄ȝ ipſa aufert carnem ſuperfluā ab vlceribus ⁊ ponitur ſimiliter in emplaſtris deſiccatiuis. ⁊ modus aduſtionis eſt q̄ ponatur in vaſe nouo ⁊ cooperiatur coopertoꝛio perfoꝛato multis foꝛaminibus ⁊ ſic aduratur. Idem auc. Diaſco. quando infunditur in aceto ⁊ oleo ro. confert ſode ⁊ doloꝛi ſtomachi ⁊ alioꝝ membꝛoꝝ. ſ₃ aduſta h₃ virtutē calefactiuam aduſtiuam ſtipticam ⁊ cauterizatiuā ⁊ aufert carnem ſuperfluam ab vlceribus ⁊ incarnat ⁊ conſolidat ea.

Taugueibel: ideſt omnes ſpecies que in cibarijs ponunt̄ vt piper cinamomum ⁊c̄.
Tauis: ideſt terra barbaroꝛum habens ſiccitatem.
Taum: ideſt exitura facta in carnibus laxis vt ſubaſcellis. ⁊ poſt aures ⁊ inguinibus ⁊ eſt ex greco coꝛrupto.

¶ Capitulum. CCCCCCLIII.

Taum ara. gre. ſcoꝛdum ſiue ſcoꝛdeon lat. allium. SERAPION auc. Diaſco. eſt ex eo domeſticum ⁊ agreſte ⁊ eſt quoddā ex eo quod reperitur in babilonia. quod nō eſt diuiſum in dentibus ⁊ vocatur poꝛrinum. Idem auc. Halie. domeſticum eſt ca. ⁊ ſic. in tertio ſ₃ agreſtis ſapoꝛ eſt compoſitus. nā in eo eſt amaritudo acuitas ſtipticitas ⁊ pūctio acuitas eius ſimilis ē acuitati allij domeſtici ⁊ iſtud eſt ſcoꝛdeon ⁊ eſt foꝛtius domeſtico. Eſt aliud quod vocatur poꝛrinum ⁊ virtus eius eſt ſicut allij ⁊ poꝛri ⁊ eſt habens folia ſimilia folijs poꝛri niſi quia ſunt ſtrictioꝛa ⁊ habet ſtipitē longitudine vnius bꝛachij ⁊ plus ſuper quem eſt flos albus ⁊ virtus eius ē ſicut allij domeſtici niſi quia eſt plus calefactiuum. Et idem aucto. Yſaac benaram. Allium poꝛrinuȝ eſt planta ſicut planta poꝛri vltramarini ⁊ in ſapoꝛe ſuo eſt ſimile allio ⁊ poꝛro. ⁊ pꝛopter hoc virtus eius eſt compoſita ex virtute amboꝛum ⁊ facit ea que faciunt poꝛrum ⁊ allium niſi quia operatio eius eſt debilioꝛ operatione ipſoꝝ. ⁊ coquitur ⁊ fit dulcius ⁊ comeditur. deinde ſicut poꝛrum domeſticū. hanc ſpeciem allij inuenies in. l. curath. Et idem aucto. Ruffi. Alliuȝ domeſticum calefacit ⁊ incidit humoꝛes groſſos ⁊ viſcoſos nocet viſui quia adurit tunicas oculoꝛum ⁊ eoꝛum humiditates ⁊ conturbat viſum. ⁊ eſt nociuuȝ auribus capiti pulmoni ⁊ renibus ⁊ ſi eſt in aliquo loco in coꝛpoꝛe doloꝛ excitat ipſum. ⁊ mouet ⁊ generat ventoſitates ⁊ vomituȝ. recens eſt melius ad pꝛouocandū vꝛinam mollit ventrē expellit lumbꝛicos. ⁊ coſte allij quando comeduntur crude expellunt lumbꝛicos ⁊ conferunt ſtrangurie ⁊ difficultati vꝛine. Raby moyſes capitulo de allio. ſcoꝛdeon ⁊ allium agreſte eſt ca. ⁊ ſic. in q̄rto. Eſt aūt apitiuū ⁊ abſterſiuū cōſolidat vlcera fraudulenta ⁊ eſt bonū attritiōi lacertoꝝ.

Taur: ideſt thaurus.
Tauri: ideſt ſcarabei terreſtres. Pli. lib. 30. capit. 3. poſt pꝛincipium.
Tauros gre. taurus Iuuencus. ⁊ Tauros dr̄ oſcū. ſ. burſa teſticuloꝛū. Pau.
Taurion: ideſt celidonia.
Taurocollen. quid ē. l. gluten. Diaſco.
Taxobolus. i. arthemiſia.
Taxus arboꝛ. Dia. eſt ſimilis palme ⁊c̄. Pli. lib. 16. cap. 11. in fi.
Teangi: ideſt auis.
Teaſi. gre. ſulphur. Teaſinos ſulphureus.
Tebal. eſt genus fiſtule.
Tebemualſe: ideſt ſquinantium. Tebenmata. idez.
Tectus: ideſt cicercula.
Tedanus: ideſt flos calcis.
Teda eſt lignuȝ pingue vel pini vel abietis quo ruſtici pꝛo candelis vtuntur. antiqui nuptias ſine hoꝛuȝ lumīe nō celebꝛabāt
Tefigie Tefiſie. l. gūmi rute agreſtis. Terficie. Alientuȝ. Hal. pꝛi° de ſimpl' med. cap. 2°. diſti. tertie.
Tefiſic: ideſt tamariſcus.
Tefra gre. konis. i. cinis.
Tegula. quid eſt. l. caſef.
Teganiſtos. tiganiſtos gre. frixus. tiganon: frixoꝛiū.
Teilon ara. buffo.
Teilule ara. verruce que ⁊ burache.
Teli gre. tili. i. fenugrecuȝ.
Telophin. quid eſt. Pli. li. 27. cap. vltimo poſt pͥn^m.
Telefion. Dia. quod multi aizō agreſte aut hꝛiō ⁊c̄.
Telegonō herba. Plinius lib. 25. cap. 9. circa mediū
Telgetron. Dia. folia hab₃ ſimilia coꝛiandro ⁊c̄.
Telil ara. in cirugia albucaſin ē puſtula ī palpebꝛis veniens ſimilis verruce aliqñ ſicca: aliqñ hūida.
Telu ara. eſt ſpecies vlceris. Hal. in ſecretis medicine ad ſcabiem.
Tenica. quid eſt. Pli. libꝛo 21. cap. 16. in medio.
Tenia piſcis. Pau. capitulo de artetica.
Ten ara. lutum.
Teil. eſt quoddaȝ genus piſcis. ⁊ Teil ara. gramen. Agroſtis Theiluȝ. Ste.
Teiugi: ideſt auis minuta.
Tela aranea. quid ē. l. handebut.
Telas: ideſt vulnus.
Telea. i. ſatureia. ⁊ Telea. i. vlmus. ſ₃ falſo. immo eſt arboꝛ dicta tela.
Telis. i. fenugrecū. ſilicula.
Telſendis: ideſt piretrum.
Telub: ideſt tinea.
Telul: ideſt fiſtula.

Temalcūoleo. i. chimolea.
Tembul. Temp. eſt foliuȝ ideſt tenup. ara. Auicen.
Tenātos gre. ē choꝛda que in capitibus muſculoꝛuȝ aggregatur ex neruis q̄bus ipſe muſculus contexitur. ligamēta vero dicunt̄ quibus oſſa colligātur inuicem. ſenſu hec carent. illa abundant. Hal. lib. de euchimia.
Tenapiū. i. ſinapis alba.
Teneaſemon: ideſt argilla.
Tenitrius: ideſt minutuȝ.
Tenim ara. dꝛaco.
Tenontas: ideſt nerui ceruicis gre. Demo.
Tenſtulus: ideſt ſerpens.
Tenta: ideſt ſtuellum. pinna. Coꝛ. cel.
Tenup. quid eſt. l. canſice. Tenubueli. Ste. eſt ſpecies arboꝛis pini. Auicē.
Teoꝛica: ideſt vꝛtica.
Tephiſie: ideſt gummi rute agreſtis.
Tepeſtriſi. Ste. i. ſermaci. Sermacum. Sarmech. Atriplex vel ſpecies ei°.
Tepmiptides. i. quiaſticon vlcus in angulo oculo pꝫpeti humoꝛem emanax. Plinius libꝛo. cap.
Tepoꝛ: ideſt toꝛpoꝛ.
Terra egyptiaca. Alexan. cap. emigranea.
Terra alchichi. i. creta. que inuenitur ſub terra.
Terra armeni. terra rubea ideſt lutum armenum.
Terra aſtra. idem.
Terra figuli. Terra mūda ideſt cretica ⁊ ſatis ſtiptica. ſ. argilla vel creta.
Terra lune. i. lutum lune.
Terra nidi yrūdinis. quid eſt. l. gi.
Terra rubea. i. fungus veſenichus. l. hamech.
Terra ſigillata. quid eſt. l. Teumacem. lepnia.
Terra ſtelle. i. talk. Hal. pꝛimo de ſimpl. med. ca. 12. l. lutum ſamium.
Terazit. Teracthit. Teratich. i. fungus qui naſcit̄ ī pede roſe canine vl' barbe hyrcine cuius ſuccus expꝛeſſus ⁊ ſiccatus vocatur hypogſtidos. l. barba hyrcina.
Terabic. i. herba iudaica.
Terapentica. i. curatiua.
Terbentina. eſt gummi arboꝛis dicte terebinthus. ⁊ ipſa vocatur ab Auicē. glucten albotin. ſed aliq legunt albotim. ſed falſo ⁊ eſt zapinus. l. botim.
Terebinthus q̄d ē. l. botiȝ.
Terrebabi. i. māna ↄfecta.
Terapeuma. g̃. remedium.
Terapia gre. curatio. medicamē. medela. remediū. terapeuo. curo. medicoꝛ. Hal. 6. memiri. cap. pͥmo.
Teredo gre. teredones. teridones groſſi vermes q in lignis generant̄. teredon. ipſe vermis.

Cap. CCCCCCLIIII.

Tereniabim ara. Man. quidā dicunt q̄ ē manna. ſed falſo. immo ē vt mel albuȝ habens ſapoꝛem manne. SERAPION. Tereniabin. i. mel ro. vnde eſt ros cadens de celo ⁊ aſſimilat̄ melli granuloſo ⁊ aggregato groſſis graniculis ⁊ eſt nominatū mel roꝛis ⁊ plurimum cadit ſuper arboꝛes que ſunt in terra coraſceni ⁊ in oꝛiente que arboꝛes habent folia ⁊ ſpinas virides ⁊ floꝛes rubeos ⁊ non faciunt fructū. ⁊ cadit in caſtella ſuper ſummitates palmaꝝ. ⁊ virtus eius ē equalis mollificatiua ventris. ⁊ eſt humectatiua pectoꝛis ⁊ cōuenit calidis naturaliter ⁊ pꝛopꝛie quādo ſoluitur in aqua iuiubarum ⁊ pꝛunoꝛum ⁊ eſt ex eo melius album ⁊ nouum ⁊ doſis eius eſt ab aur̄. 10. vſq̄ȝ ad. 20. Et ideȝ auc. Abix. Sedat inflammationem febꝛium calidaruȝ ⁊ aufert ſitim ⁊ mollit ventrem mediocriter ⁊ educit coleram faciliter. ⁊ melius ex eo eſt album nouum.

Terentellum. i. trapanum.
Teretate. i. pix liquida.
Terſ: ideſt pix. Sera.
Teretix gre. acada. Tettix
Tergia. Dia. vlcera ſunt in modum faui.
Terma. lupinaria gre. lupini. Pau. Ste. termeſum.
Tergio. ideſt filex. Teriatis idem.
Tergia gre. lat. frigolico.
Terica: ideſt tribuli.
Teriopomon. i. betonica.
Terid. i. mice panis ſup q̄s funditur ius aliquod.
Terfie. Terficie. Terfigie. Tefiſie. ideſt gummi rute agreſtis.

Terigia. Terugia oculi. pterigia. ideſt vngula oculi. Dia. Pau. aliter ſuffuſiones tenues.
Teridone. i. pꝫfoꝛationes ac ſi fierent cum terebello.
Termuagria. i. lupinus.
Termoſoꝛmos: ideſt lupinus agreſtis.
Termenabit. eſt potus qui fit ex dactilis ⁊ ficubus ſiccis ad ſpiſſitudinez redactus ſicut mel ſalis caloꝛe: ⁊ hoc fit in locis calidis. nam terme. ideſt locus calidus. Nabit vero dicitur potus pꝛedictus qui fit in locis calidis ⁊ illud eſt quod dicitur māna confecta.
Terme. Termos ſoterrandus. i. omnes ſpecies calide. vel terme: ideſt locus calidus. inde termantica ideſt calida diſſolutiua.
Termantica. i. calefaciēdo diſſolutoꝛia. Halienus in dinamidijs.
Terminum: ideſt vꝛtica.
Terdigo vel toꝛpigo piſcis quid eſt. l. fead.
Terūge. i. citratū ⁊ gre. vocatur ſpēs q̄daȝ oꝛimi.
Teſabuc. i. cuȝ vnus pes offendit alium.
Teſalago. tuſſilago. i. ſaluia lib. antiquo. de ſim. međ.
Teſapiū. i. ſinapis ſemen.
Teſſara. gre. q̄ttuoꝛ ide tyriaca diateſſeron quia fit de quattuoꝛ rebus. Taſeron idem.

¶ Capitulum. CCCCCCLV.

Teſt ara. vel affef ſiue terf. lat. pix. Sciendum q̄ pix fit ex arboꝛe ligni aryn ⁊ eſt arboꝛ ſcerbin vl' deda ⁊ eſt cedrus. vel pinus maſculus cuius fructus dicunt̄ coni. eſt ex ea hu. ⁊ ſic. SERA. auc. Diaſ. ⁊ hu. Colligitur ex arboꝛibus ligni arin ideſt maſculi pini ⁊ pꝛofert fructū paruum ⁊ ex eo fit lumen vt apparet in. l. Cinobar. Et melioꝛ ex ea eſt alba leuis ſplendens ⁊ munda. GALIE. octa. ſim. phar. Pix que q̄dem ſic. ⁊ cali. in tertio a commēſuratis ⁊ plus ſiccare nata ē q̄ȝ calefacere. que liquida ecōtrario calefacit pluſq̄ȝ ſiccet habet ac quid ſubtilium partium quo aſmaticos ⁊ empicos iuuat. ⁊ habet quidē quid digeſtiuum ⁊ diafoꝛeticum ſicut ⁊ ſerin guſtum ſubamarum quid ⁊ acre. ita aūt ⁊ lepꝛoſos vngues educunt mixte cum cera ⁊ empetigines curant. digerunt autem duros ⁊ indigeſtos humoꝛes omnes quādo ponuntur in cataplaſmatibus foꝛtioꝛ vero ad omnia talia eſt liquida. dura vero pix ad hec quidem peioꝛ eſt. ad conſolidationem auteȝ vulnerum magis ydonea. palam ergo ex his eſt quoniam quid copioſum humiditatis calide commixtum eſt pici liquide. Piſeleum. i. oleum picis fit ex pice humida quādo coquitur ⁊ eſt quedam ex ea ſimilis viſco ſua viſcoſitate ⁊ nominatur viſcoſa. Eſt alia ex toto ſicca. ⁊ melioꝛ eſt illa que eſt pura tenax ⁊ odoꝛifera ſimilis reſine pini. Sapoꝛ huius eſt acutus ⁊ fere amarus. eſt cal'. in tertio ⁊ deſiccatio eſt pluſq̄ȝ calefactio ipſius.

Teſtaticula: ideſt politricum.

¶ Capitulum. CCCCCCLVI.

Teſticulus omnis cuiuſcūq̄ȝ animalis ſit non habet bonitatez nutrimenti manifeſtā niſi teſticulus galloꝛum impinguatoꝛum. ipſe nāq̄ȝ eſt boni nutrimenti plurimum ⁊ omnis ſpecies teſticuli pꝛopꝛie qui ſunt difficilis digeſtionis quando digeruntur nutriūt plurimum. ⁊ plurimum ipſoꝛum eſt difficilis digeſtionis ⁊ plurimi nutrimenti. ⁊ pꝛopꝛie qui ſunt de animalib° magnis groſſe carnis. Auicē. libꝛo. 2. cap. de teſticulis.

Teſticulus canis lepoꝛis ⁊ vulpis. quid ſunt. l. chaſialkel. ſunt ſpēs ſatirionis. Dia. Oꝛchi quā cinoſoꝛchi dicūt ⁊c̄.

¶ Capitulum. CCCCCCLVII.

Teſticulus ſacerdotis vel zemac. herba eſt ſup terram expanſa cuius folia ſunt pinguia ⁊ rotūda. flos eius croceus radix eius ē teſticulis paruis plena. ⁊ albis qui comeſti valent contra vitium emoroidarum.

Teſtudo eſt quoddam animal paruum cuȝ teſta dura ſa

tis horribile ad videndū pro quo.l.latamie.
Teſtulus:ideſt ſerpens.
Tetamatin:ideſt manna.
Tetamonon:ideſt ros.
Tetanon.i.teſabuc.⁊ Tetanon:ideſt galbanum.
Tetanica. Betonica. vetonica. Dia. Plinius.
Tettix.teretix gre.atada.
Tetragiō pōdus vnciaꝝ.3. gre.libella.gua libra quadrans.ſ.
Tetonicon. Dia.folia habꝫ ſimilia edere.6.⁊c̄.
Tetraſpoda gre. quadrupedia.
Tetanum:ideſt flos calcis vel muri. ſm alios calx. vel gipſum.
Tetrimmenos gre. tritus.

Tetanus.i. ſpaſmus tenēs totum. Pau. Cor.cel.titanos.cū eq̄liter ad vtrāq; partem tendunt vnde ſe ipſos flectere nequeunt.
Tetis.i.caro gingiuarum.
Tetoniueos.i.pentafilon.
Tetras Tetra gre. q̄ttuor inde tetraceus. ideſt febris q̄rtana vnguentū tetrafarmacum.
Tetregenſis:ideſt enula.
Teucis grece.loligo herba amara.i.gummi pini.
Tetraith.herba iudaica.ſu praſanans.idem.
Tetracuron gre.cucumer.
Tetraizꝰ gre.molaris dens q̄tuor radicibus herens. Caſſius fe.

Cap. CCCCCCLVIII.

Teugibel ara.lat.zinziber. SERAPION auc. Diaſco. Eſt arbuſtū quod reperitur in terris arabum ⁊ homines illius terre vtuntur folijs eius in multis rebus ſicut vtimur ruta in cibis ⁊ potibus ⁊ decoctionibus ⁊ alijs: ⁊ radices eius ſūt parue ſicut radices ciperi quarum color verſus albedinem declinat ⁊ ſunt ſicut inutilitate: ⁊ in ſapore earum eſt delectabilitas ⁊ ſimilitudo ſaporis piperis ⁊ habent bonum odorem ⁊ oportet ꝙ eligantur ille que non ſunt perforate ⁊ quidaꝫ ſunt qui condiunt zinziber cum melle ⁊ quidam cum rob ⁊ quidā cum aqua ⁊ ſale ⁊ hoc ne putreſcat ⁊ ſic ponunt in terreis vaſculis vt deportetur ad partes romanorum ⁊ eſt conueniens in cibis ⁊ comeditur cū piſcibus ⁊ ſale. GALIE. ſexto ſim.phar.radix huius plante defertur ad nos ab india ⁊ eſt illud in quo eſt iuuamentum. ⁊ vittus eius eſt calefactiua fortiter cum humiditate. propter hoc accidit ei ꝙ corroditur ⁊ putreſcit cito quoniaꝫ in eo eſt humiditas ſuperflua. PAVLVS zinziber.eſt ca. in tertio humi. in primo. vinum decoctionis eius ficuum ſiccarum ⁊ paſſularum valet ad frigidam tuſſim ⁊ ſpiritualium frigiditatem. ſi etiam puluis eius in ficubus ponatur ⁊ ſic cōedatur. puluis eius in cibis confectus ⁊ exhibitus ſincopizantibus confert. per biennium ſeruatur. ⁊ eſt domeſticum ⁊ ſilueſtre. domeſticum eſt quod karopos colore: ſapore vehementi acuto ſolide ſubſtantie. domeſticum vero ſubalbidum acutum habet ſaporem ſed non adeo vehementē nec ſubſtantiam adeo ſolidam vnde cum franguntur partes ſibi coherent quibuſdam ramuſculis. In ſilueſtri vero raro vel nunq̄ ſic inuenitur.
Teucris vel Teucrion. Plinius libro.25.capitulo.5.ante medium. Diaſco.
Teuthlon. Pau.capitulo de ſatiriaſi.

Capitulum. CCCCCCLIX.

Teumacem vel humatum vel terimathin.ara. gre.lemnia.fragidos.lat.terra ſigillata. SERAPION auct. Diaſco.capitulo. Teumacē. ideſt terra ſigillata. ⁊ eſt ſigillum marinum ⁊ eſt ſigillum layce ⁊ eſt vna ex terris almayum ⁊ multi ex lutis illi ſimilantur ⁊ color eius eſt ſimilis mogre. ſed diſcernitur ab ea quia quando tangitur digitis nō adheret eis ſicut mogra. ⁊ eſt viſcoſa parum ⁊ in iſta ſigilla fiunt. ⁊ almaytin ⁊ color omnium illorum eſt rubeus ſed illa que eſt vera ex eis foditur ex terra fundoſa vbi nō eſt arbor neq; herba neq; lapis. Accipitur igitur ex minera illa ſua ⁊ īfunditur in aq̄ donec diſſoluitur ⁊ ſpiſſatur ⁊ agitatur fortiter: deinde dimittitur donec reſideat ⁊ tūc abijcitur ab ea aqua que ſupernatat cum facilitate: ⁊ poſtea colligitur quod eſt pingue ⁊ viſcoſum: ⁊ abijcitur quod eſt lapidoſuꝫ in fundo vaſis. Deinde ponitur illud pingue ad ſiccandum donec fit ſicut cera mollis: ⁊ ſic diuiditur ī fruſta parua ex quibus fiunt trociſci ⁊ ſigillantur qui deſiccantur in vmbra donec recedat aquoſitas ⁊ completur deſiccatio. Et idem auct. Galieni. In ſubſtantia eius eſt acreitas ⁊ eſt in ea parum ſtipticitatis deſiccat ſine mordicatione ⁊ curat vlcera fraudulenta etiam ſi fuerint ſordida. Et quando conficitur cum aceto forti vt fiat ſicut lutum ⁊ ponitur ſup vulnera recentia gluctinat ea. ⁊ curat vlcera antiqua. ⁊ diſſolue ipſum cum quocunq; videbitur magis competere neceſſitati ſicut cum aceto aqua mixto aut ſecaniabin aut vino aut mellicrato ⁊ conuenit iuuamento manifeſto habētibus vlcera in inteſtinis anteq̄ꝫ fiant putrida facto cliſteri cum ea aut data in potione. ⁊ fiat cum ea cliſtere poſtq̄ꝫ preceſſerit cliſtere cum aqua mellis. ⁊ poſtea cum aqua ſalis: deinde cum ſucco plantaginis: ⁊ detur in potu cuꝫ aceto fortiter mixto aque ⁊ conuenit morſui tiri ⁊ aliorūꝫ animalium venenoſorum ⁊ canis rabidi quando bibitur cuꝫ vino limphato ⁊ quando linitur ſuper locum morſus cuꝫ aceto. ⁊ ſimiliter oportet ꝙ liniantur omnes morſus animalium venenoſorum deinde ponatur ſuper vulnus folium aliquod quod ſit reſiſtens putrefactioni illius. ⁊ ex melioribus eſt folium allei agreſtis. ⁊ poſt folium centauree minoris. ⁊ poſt folium praſſij: ⁊ medicamen quod ſumitur ex luto ſigillato ⁊ grano Iuniperi: in quo admiſcetur ex bolo armeno quantitas parua quando bibitur ex eo ab eo qui timet potionem venenoſam prohibet nocumentum eius ab eo. ⁊ ſumunt eum in potu illi qui iā ſumpſerunt medicinam venenoſam dum ipſa adhuc eſt in ſtomacho ſuo. prouocat enim vomitum ⁊ expellit nocumentum ab eo ⁊ liberat eum a morte. Ego fui expertus in illis qui biberunt cantarides ⁊ leporem marinum. nam dedi eis in potu de hac medicina ⁊ feci eos vomere ſtatim ⁊ euaſerunt neq; paſſi ſunt aliquod accidens malum ex veneno ipſorum. DIASCO. capitulo de terra ſigillata. lemnia fragidos terra eſt ex clauica ſordida ⁊c̄. Et ideꝫ ſꝫ tranſlationem arabicam. quando ſumitur in potu reſiſtit medicinis mortiferis ⁊ omnibus venenis forti contrarietate. Et quando bibit quis ex eo ⁊ poſt ſumpſerit in potu medicinam mortiferam facit eam egredi per vomitum ⁊ non nocet ei. Et eſt conueniens morſibus ⁊ puncturis venenoſorum animalium ⁊ ingreditur in cōfectionibus plurium medicinarum compoſitarum. SERAPION auct. Alcanzi. eſt bona ſi pulueriꝫetur ex ea os vnde fluit ſanguis. ſtringit enim eum ſtatim ⁊ non eſt medicina que abſcindit fluxus ſanguinis ſicut iſta. Et idem auct. Pau. quando ponitur ſuper aduſtionem ignis non ſinit locū veſicari ⁊ datur ex ea in potu poſt caſum in quo continetur leſio interiorum membrorum ⁊ liniuntur cuꝫ ea membra poſt percuſſionem ⁊ caſum ⁊ attritionem ⁊ prohibet ea ab apoſtemate ⁊ ſi fuerit ſolutio continuitatis conſolidat. ⁊ ē de melioribus medicinis contra venena. PAVLVS capitulo de terra ſigillata cali. ⁊ ſicca. Auicen. de viribus cordis. terra ſigillata temperate complexionis eſt in cali. ⁊ frig. conformis humane complexioni niſi quia eius ſiccitas maior eſt humiditate. habet autem virtutem mirabilem confortandi cor.
Teutria:ideſt camedreos.
Teutrion.ideſt polium montanum. vel eritrodanum.
Thaer:ideſt indicus.
Thaguebil.ideſt ſpecies que cibis miſcentur pro ſapore vt piper ⁊c̄.

Capitulum. CCCCCCLX.

Thal. vel halcal ara.gre.oxi. vel oxos lati. acetum GALIENVS.8.ſim.phar.cap.oxos. i.acetuꝫ in p̄mo lib. monſtratū eſt mixte ſube exiſtere.ſ. calide ⁊ fride ambabus ſubtilibus partibus. ſuperat vero caliditatē friditas. ſiccatiuū vero ſufficienter ē hoc pharmacuꝫ vt ſit tertij gradus iā cōpleti qn̄ eſt forte. SERAPIO. aucto. Gal. ſuba eius eſt ſubtilis cōpoſita ex cal. ⁊ frig. niſi q2 friditas ē amplior in eo q̄ꝫ cal. ⁊ deſic. in tertio prope fineꝫ qn̄ fuerit antiquū ⁊ ē nociuū neruis. Idē aucto. Diaſ. acetū ifrig. ⁊ ſtipticat ⁊ ē bonū ſtomaco ⁊ prouocat appetitū ⁊ abſcidit ſanguinēa quocunq; mēbro fluat ſi bibatur aut fiat ſeſſio ī eo: ⁊ coq̄tur cū cibis ⁊ conuenit curſibꝰ ſuperfluitatū ad ventrē ⁊ qn̄ īfundit̄ in eo lana nō lota aut ſpōgia curat apoſtemata in p̄cipio ipſoꝝ ⁊ reſtrigit matricē egreſſaꝫ aut anū exeuntē ⁊ ſtringit gingiuā ſanguinolētā ⁊ confert vlceribus fraudulētis heriſipille formice ⁊ ſcabiei vlceroſe empetigini emorroydibꝰ ⁊ panaritio ⁊ abluuntur cū eo vlcera fraudulenta. Et quando miſcetur cuꝫ pauco furfuris ⁊ ponitur tepidū ſuper podagrā conuenit. Et quando coquit̄ cū melle ⁊ linitur cū eo liuor ſub oculo aufert eū. Et quādo īfundit̄ ſpongia in aceto que p̄us fuit īfuſa in oleo ro. ⁊ apponit̄ fronti conuenit ſode a calore ſolis: ⁊ fumus eius conuenit grauitati auditus ⁊ tinnitui aurīū. Et qn̄ diſtillat̄ in aurē occidit vermes ī ea: ⁊ qn̄ bibit̄ calidū confert accipientibus medicinas venenoſas: ⁊ qn̄ bibit̄ cū ſale obuiat nocumēto toxici: ⁊ qn̄ bibit̄ eradicat ſanguiſugas q̄ adheſerūt gutturi. ⁊ ꝯuenit tuſſi antiq̄ ⁊ qn̄ bibit̄ calīn conuenit aſmati: ⁊ qn̄ fit gargariſmus cum eo abſcīdit curſus humoꝝ veniētiū ad guttur ⁊ cōfert ſgnātie: ⁊ caſui vuule: ⁊ collutio oris cū eo calō cōuenit dolori dentium. PAVLVS. fricatio eius cum ſale circa volas manuum ⁊ pedum valet cōtra freneſim ⁊ litargiaꝫ.
Thalaſmo eſt quedam confectio.
Thalaſſo melli:ideſt aqua marina ⁊ mel.
Thalapeos vincetoxicum.
Thalibech ara.edera.

Cap. CCCCCCLXI.

Thalaſpium vel thalapis vel ſcandillatiū gre. ⁊ la. leuiſticū ſilueſtre vl' nauſturtiū ſilueſtre vel pes gallie. DIASCORI. Naſcit̄ ī tumulis ⁊ ī vijs ⁊ ſup tegulas. herba ē minuta folia hn̄s anguſta duobꝰ digitis lōga ⁊ ī ſūmo diſa ⁊ piguia virgā ī medio p̄ferēs duoꝝ palmoꝝ cū paucis ramulis in q̄bus fert ſemē latū ſīlē cartamo ⁊ obrotundū ⁊ veluti ꝯquaſſatuꝫ. vn̄ ⁊ nomē ſūpſit florē hꝫ ſubalbidū v̄tus ē ei termantica potiſſime ſemen eiꝰ. potui datū ī acceptabuli q̄ꝫtitate p ſuperiora ⁊ inferiora purgationē facit vehemēter ſciaticos p cliſtere adhibitū medet̄. bibitū menſtruis īperat aborſuꝫ facit. GALIENVS.6.ſim.phar. Eſt aūt talapis leuiſticū ſilueſtre vel ſcandilatū cuius ſemen acris virtutis eſt qua ap̄ata rūpit ⁊ per anū impoſitū ſciaticis conuenit. Eſt aūt ⁊ alteꝝ purgatiuuꝫ colericorum ſubtus ⁊ ſuper bibitum in oxiſabi multitudine lege Cardamus.
Thalaſteos.i.gladiolus. Thalatos.i.poligonos.
Thaltikos grece nutribilis.
Thallon grece virens viridis.

Capitulum. CCCCCCLXII.

Thaleb. ara.lat.vero vulpis. SERAPIO. auc. Galie. Oleū in quo decoquit̄ vulpis ꝯuenit multuꝫ iuncturaꝝ doloribꝰ ⁊ multi medicoꝝ ponunt ea viuentē in vaſe cū oleo ad coquēdū: ⁊ q̄dā ponunt eaꝫ mortuā. nā qn̄ dolor ē propter humorē groſſuꝫ viſcoſuꝫ ⁊ adherentē ⁊ exn̄tē ī profundo mēbri nō pōt eum trahere medicīa totuꝫ propter ſui multitudinē aut propter groſſitiē ſubſtātie ſue ⁊ viſcoſitatē aut p̄pter friditatē ipſius nimiā aut p̄pter ventoſitatē inflatiuaꝫ que generat̄ ab eis. In veritate dico ꝙ illi q̄ operant̄ cū vulpibus ad hoc ipſi faciebāt cū eis balnea in q̄bus egrū ponebāt ⁊ iacebat ibi adeo ꝙ oleū coopiebat corpꝰ egri totū ⁊ iubebāt īfirmo ꝙ ſtaret ibi multū ⁊ faceret morā longā ibi. Contingebat ergo ex hoc ꝙ oleū illud reſoluebat id qđ erat in iūcturis ex ap̄ate humoꝝ in loco ⁊ nō faciebant hoc ſolū: imo euacuabāt ab eo qđ erat in toto corpore ſuo ex ſupfluis hūoribus: quāuis ī corpore habētis dolorē iuncturaꝝ eſſet repletio magna: nō ergo ē mirꝝ ſi hoc medicamē cōuenit ei ī hunc modū. nā hūores nō deſcendūt ad iuncturas eoꝝ: imo euacuātur per reſolutōeꝫ ex loco vbi ſunt. Et illi qui ſunt ī iūcturis reſoluunt̄ ēt. PAVLVS pulmo vulpis deſiccatus ⁊ potatus pōdus.3.i. multū ꝯuenit aſmati: ſed Auicē. dicit ꝙ hoc medicamē valet corpore purgato.
Thameb:ideſt vua.l.vitis.
Thamiſſana quid eſt lege laieralmarien.
Thamnos:ideſt mirica geneſta.
Thanegi. Stephanus ē fumus ligni ritinis:ideſt ligni colofonie.
Thaom arabice allium.
Thaos:ideſt pauo.
Tharchemeter eſt quidaꝫ muſculus coxe.
Tharcon. Tharona: ideſt granum lentiſci.
Thanatos gre. mors inde athanaſia immortalis.

Cap. CCCCCCLXIII.

Tharo. ē quedā herba que ī terra hyeroſolimitana plantatur in ortis. ⁊ tunc eius acuitas ac ſuperflua caliditas auferuntur. vn̄ ad comedendum bene ſapida redditur cuius grana carpobalſamo ſunt ſimilia cum quibus balſamū quandoq; falſificat̄. Eſt enim lignuꝫ balſami eiꝰ ligno ſimile atq; oleum oleo. Alman. tractatu 3°.
Tharubil.i. Thaguebil.
Thaum arabice grece ſcordeon latine. Alleum.
Thaus:ideſt pultes.
Theacia. Theata: id ē bleta alba ⁊ nigra.
Theberh eſt compoſitum nomen loci.
Thegemata. i'. dulces fructus duros habētes cortices vel teſtas.
Theil. herba eſt ſatis confortans ſtomachum qua caremus.
Thei locus quidam eſt.
Theitrius:ideſt minutum.
Thelofon.i.thelophin.
Thenchi cimolea quid eſt lege chimolea.
Theobolus: ideſt muſcus naſcens in lapidibus locorum humidorum.
Theodoricon anacardinū a Theodo. auctore dcm̄ eſt antidotum.
Theoneſtruꝫ: ideſt quinq; folia.
Theoniſſis.i.arthemiſia.
Theoromata eſt quidā tumor in quo continet̄ aliquid ad modum roris.
Theotis:ideſt loligo.
Thephiſie:ideſt gummi ruthe montane.
Thermus:ideſt lupinus.
Thermꝰ agrios. Thermoſitonos.i.lupinꝰ agreſtis.
Therima. Therimon: id ē lupini.
Thetricanꝰ.i. flos parietis.
Then:ideſt gramen.
Theulis eſt quoddam genus piſcis.
Theorema. Noticia. Noto. Scientia ideꝫ. Galie. libro de partibus medicatiue artis.
Theoritis grece inſpector contemplator. Theoritiki inſpectura. Theoritikos cōtēplatiuus. Theoretica contemplatiua.
Theonarca quid ē. Pliniꝰ lib.25.capi.9.an̄ mediuꝫ.
Thithion grece mām̄illa.
Thimos ē ſpēs verruce. lege Acrocordines.
Thimoſis. Demoſt. ē extātia rubra atq; aſpa ⁊c̄. vehementer oculū pūgēs.
Thimon. Cornel. cel. ſuper corpꝰ q̄ſi verrucula eminet ad cutem ⁊c̄.
Thimen apud Auicanna ē planta fortiter laxatiua: ſed in ara. eſt thimum.
Thion.i.ſulfur. Stephanꝰ theaſi thionapirō ſulfur viuū thibapirum. Thiodeos furfureus.
Thiriaſiꝫ gre. pediculi palpebrarum. Corneliꝰ cel.
Thia .i.ſulfur. Tiaſſi. Tiaſin idem.
Thianapiron: id ē ſulfur iu

daicum ⁊ ē ſulfur viuuꝫ.
Thicar eſt ſpecies vitri qḋ
conſumit argentum ⁊ diſ
ſoluit admixtum ei.
Tilicteris eſt vna ex ſpecie
bus filicis.
Thimus quid ē lege haſce.
Stephanus heſſa chara
buma. Diaſco. Plinius li
libro.xi.cap.io.⁊.xi.
Thioſapiros: ideſt ſulfur ſi
ne igne.
Thirbū.i. omētū vel zirb⁹.
Thit: ideſt gramen.
Thitum quid ē lege. Altea.
Thobos.i.panis.l.heuda.
Thomicon.i.confortatiuū.
Thontrēis: ideſt lamētatio
nibus.
Thoaretiuꝫ. Plinius folia
coriandri habet pinguio
ra ⁊c̄.
Thora eſt menſura.xo.mo
diorum.
Thorach.i. panis biſcoctus
Thridax: ideſt lactuca.
Thubel eris: ideſt hactitu
ra eris.
Thuctanecis: ideſt pulegiū
Thumini. Thumuin: ideſt
thimus.
Thumū.i. herba capillacia
Thurchal quid eſt lege car
rumen.
Thus quid eſt.l. Ronder.
Tiaſſi. Tiaſin. Thia: ideſt
ſulfur.
Thias: ideſt minoratio āgu
li oculi.
Tibapparū.i.cibus ignis. l.
thion: ideſt ſulfur viuum
quaſi cibapirum.
Tiberiuſfolia: ideſt came
drea. Tiberiſpolia.
Tibialis eſt ſpecies calami
aromatici.
Tibir: ideſt roſmarinus.
Tibirianticum.i.nec nimis
leue nec nimis forte.
Tibrum: ideſt omentuꝫ vel
recticulum.
Tibur.i. vulua lege vulua.
Ticapſi. Tlapſen. Plinius
libro.x7.capitulo vltimo
circa medium.
Ticedillo: ideſt herba paſſe
rina quam ignoro.
Tidax agria: ideſt lactuca
agreſtis.
Tifa grece: ideſt ſiligo.
Tife. Diaſcorides. Acteliꝫ.
Plini. Typhe. lib.i8.ca⁰.
io.circa medium.
Tifitas. Pli. ſic vocāt qdaꝫ
quandam ranaruꝫ ſpēm.
Tiſlanciſtruꝫ gre. vncinus
cecus quo palpebre ſub
leuantur.
Tiflos grece cecus.
Tigus: ideſt barba iouis.
Tibulch: ideſt triplicatum:
⁊ eſt quidam potus.
Til: ideſt gramen.
Tille ſappa: ideſt vinum co
ctum vel muſtum.
Tilmi. Tilni. Tilineos: id ē
fenugrecuꝫ. Tilinū albe.
Tillos eſt calloſa ⁊ grandis
cicatrix. Dura caro callo
ſitas callum: vt in Alexā
dro de oculis.
Tilaticis ⁊ peritis ⁊ vritis.
Diaſcorides. eſt quedam
ſpecies ſpice celtice.
Tileos. Tilia grece tili fe
nugrecum inde oleum ti
linum.i. de fenugreco.
Tiligon⁹. Teligon⁹. Diaſc.
eſt ſpēs folij femina.e.
Tilitaro grece linteolū qḋ
carminatur ad vlcera im
plenda. Halie. ad glauc.
Tiloſis grece peior aſpitas
palpebraꝝ.l. tracoma: ſꝫ
Alexander grandes cica
trices tilos vocat.
Timalō ē vna ſpēs papaue
ris.l. Mechō. Pli. li⁰. xo.
cap.xo. ⁊ lib.x5.cap.7.
Timea. Paulus eſt ſpēs ve
rucaruꝫ.l. Acrocordines.
Timonia ē vna ſpecies ani
monis.
Timatigigi.i. quinqꝫ folia.
Timben: ideſt timum.
Timbra. Timbre. Serap.
.i. ſatureia. Dia. gre. timu
ri. Pli. lib.i9.ca.8. ⁊ li.xo.
ca.xx. ara. Sabatar.
Timelea aut camelea. i. ca
medreos. Sema. Ste.
Diaſc. multi iſtā cocogni
dion dixerunt. Plini⁹ li⁰.
iꝫ.capitulo.xi.in p̄ncipio.
Timeas eſt ſpecies cāne le
ge haſap.
Timgos: ideſt hyrcus.
Timiama eſt oīs ꝯfectio o
dorifera ad fumigādū fa
cta. ſꝫ alios ē quoddā la
chrymū qḋ vocat̄ canca
mon qḋ cum coagulat̄ ē
granuloſuꝫ: ⁊ ſunt grana
parua leuia albiſſima q̄ſi
thus albuꝫ appet: ſꝫ albi⁹
ē ⁊ leue ⁊ magis minutuꝫ
qḋ emanat ab arbore ſilī
lecine ī magnitudīe ⁊ fo
lijs cū volucrat̄ cui⁹ fru
ctus ſic̄ oliua vel granuꝫ
laurica carens nucleo ni
gri coloris cui⁹ fruct⁹ exp̄
mit̄ ⁊ ſucc⁹ eius coagula
tus dr̄ timiama: ſed illud
eſt purius quod a trunco
arboris emanat percuſſo
fit ex eo fumigiuꝫ bonū:
ſed nos communiter vo
camus timiamis. corum
corūbrū ꝯfictā.l. Corum
brū. cancamon ⁊ ē fex ſto
racis liquida. Xp̄oforus
de honeſtis.
Timi comarinuꝫ.i. cime ti
mi: vt ī antidotario ī con
fectione ieralogodion.
Timinon.i. ſcolopendria.
Timolea qd eſt.l. Cimolea.
Timolas. i. veſpertiliones.
Timopſalmo quedam con
fectio eſt katartika grece
Diaſcori.9. thimofacta.
Timus quid eſt lege haſce.
Tincar: ideſt capiſtruꝫ auri
.l. Criſocolla. Borax.
Tin arabice ficus.
Tinci: ideſt pinus.
Tinea ē nomen eqiuocum
ad vermen ⁊ ad ſcabiem
capitis.
Tinea corrodit pannos ⁊ ti
nea caput. hec p̄cipue vl
ceroſa eſt, lege alopitia.
Tinea haboraſa.i. cuſcuta.
Tino: ideſt liquor.
Tinſa arabi. Timſa.i. coco
drillus aīal. Tiſma ideꝫ.
Tinturus: ideſt aſperitas.
Tineſmos grece tenaſmus
tenaſmon.
Tinni grece tunus piſcis.
Tipica paſſio: ideſt interpo
lata.
Tire: ideſt glucten.
Tireus. Tirefs gre. vpupa.
Tiria pictura: ideſt furfu
res capitis lege offiaſis.
Tiriacha aforoch. i. a mor
te liberans.
Tiriaca alfarach.i. maior.
Tiriaca diateſſeron: ideſt ō
quatuor rebus. l. teſſera.
Tiriagia: id ē vngula oculi.
Tirus eſt quidam ſerpens.
Tirogala gre. ſerum lactis.
Tiros tiron grece caſeus.
Tiſelium. Plinius. Rhiſe
lium libro.x5. capitl̄o.io.
in principio.
Tiſanna: ideſt aqua ordei
vel fariola.
Tiſapium: ideſt ſinapis al
bus.
Tiſis grece macies ſqualor
Titaneos grece. Titanus:
.i. calx viua egipſo. Pau
lus. Theodo. Priſcian⁹.
Halienus.
Titaſin.i. medulla ceruí.
Tithe grece mammille ti
thion mamilla vber.

Capitulum. CCCCCCLXIIII.

Titimallus. lati.arabi. xencua. SERAPIO. auctoritate Diaſcoridis. Sunt ei⁹
ſeptem ſpecies quarum vna dicitur ara. baraſmas. grece
vero caritias vel comites vel comos ⁊ eſt maſculus hn̄s
virgas quarum longitudo eſt plus vno brachio in quarū
colore eſt rubedo plena lacte albo acuto ⁊ folia ſuper vir
gas ipſas ſimilia folijs oliue: niſi quia ſunt longiora ⁊ ſtri
ctiora ⁊ radix eius eſt groſſa aſpera ⁊ in ſummitatibus il
larum virgarum ſunt come ſimiles iunco. ⁊ in ſummita
tibus illarum comaruꝫ ſunt capitella ſimilia capitellis il
lius ſpeciei que dicitur noalis ⁊ in iſtis capitellis eſt ſemē.
eſt laxatiua: ⁊ iſta eſt camelea. Eſt alia ſpecies dicta ara. ⁊
gre. Carſites ⁊ eſt femina ⁊ ē ſimilis plante dicte didomo
das ⁊ habet folia ſimilia folijs mirti: niſi quia ſunt maio
ra ⁊ ſtrictiora ⁊ duriora ⁊ ſunt fetidi odoris et habet acu
tas ſūmitates ſicut ſpinas ⁊ habet virgas egredientes ab
vna radice longas circiter palmum vnuꝫ et habet ſemen
quod profert omni anno ſimile nuci ⁊ iſta nux dicitur vo
mica ⁊ mordicat linguaꝫ fortiter ⁊ naſcitur locis aſperis.
virtus autem iſtius eſt ſimilis virtuti prime: niſi quia cō
mouet citius vomituꝫ q̄ꝫ prima: ⁊ iſta eſt femina ⁊ eſt iſta
ſpecies laureole. Eſt ſpecies alia dicta arabi. ⁊ grec. para
lios ⁊ eius expoſitio eſt proprie ⁊ maxime illud quod no
minant homines migath. ⁊ canſomias. naſcitur in mari
nis locis ⁊ habet ramos. 5. aut. 6. vel. 7. ex vna radice quo
rum longitudo eſt circa palmum vnum rectos: quorum
color tendit ad rubedineꝫ exeunteꝫ ab vna radice in qui
bus ſunt folia parua ⁊ ſtricta ⁊ oblonga ſimilia folijs lini
in ſummitate ramorum ſunt capitella amigdalata rotun
da in quibus eſt ſemen orobo ſimile coloris varij: ⁊ ſunt

ibi flores: quoꝝ color eſt albus ⁊ ē tota plāta lacte plena:
⁊ iſta vocatur lati. eſula. Eſt ſpecies alia ara. dicta elioſtro
pos gre. elioſcopos hꝫ folia ſimilia portulace: niſi qꝛ ſunt
ſubtiliora ⁊ rotundiora ⁊ quattuor habet ramulos aut. 5.
egrediētes ab vna radice. longitudo quoꝝ eſt circiter pal
mū vnū ſubtiles ⁊ rotūdos rubeos ⁊ plenos multo lacte:
⁊ habet in ſummitatib⁹ ramoꝝ coronā ſimilē corone ane
ti in qua ē flos ⁊ ſemen ē ei circa folia que ad curſum ſolis
conuertitur cū eius reuolutione: ⁊ propterea dicitur elio
ſtropos ⁊ eius expoſitio eſt aſpiciens ſolem naſcit̄ ī ciuita
tibus plurimuꝫ ⁊ in cauernis iuxta muros ⁊ iſte cōiter vo
catur a latinis titimallus paruus. vnde dr̄ titimallus a ti
tan qḋ eſt ſol ⁊ mallos qḋ dr̄ coma: quia titimallus vertit
ſuas comas ad ſoleꝫ. Eſt alia ſpecies dicta cipariſſias habꝫ
virgas fere vni⁹ palmi lōgas aut plus quaꝝ color ē rube⁹
in qbus oriunt̄ folia ſimilia folijs pini que dr̄ calicaris: ni
ſi qꝛ ſunt molliora ſubtiliora ⁊ minora ⁊ vl̄r ſunt ſilīa eis
in pn⁹ ſui ortus: ⁊ p̄pterea ſic noiat̄ hec planta ⁊ ē plena la
cte naſcitur in locis lapidoſis ⁊ ſiccis: v̄tus eius ē ſimilis
virtuti aliaꝝ. Eſt alia ſpecies naſcens ītra lapides ⁊ dicit̄
dendrodes. hꝫ multos ramos ⁊ color ramoꝝ ē rubeus et
ſuper ſummitates ramoꝝ ſunt folia mirti ſimilia ſubtilio
ra ⁊ longiora paꝝ ⁊ hꝫ ſemen ſimile ſemini illius ſpeciei q̄
dr̄ caritias ⁊ modus operatiōis ⁊ virtutis eius ⁊ forma re
poſitionis eius eſt ſicut dictaruꝫ ſpecieꝝ. Eſt alia ſpecies
dicta platafilos habens folia ſimilia folijs plāte que dici
tur flommos ⁊ radix eius ⁊ flos ⁊ lac laxat aquoſum hu
morē: ⁊ quādo terit̄ ⁊ proycitur in flumine vel ſtagno oc
cidit piſces. Et etiaꝫ ſpecies ſupradictoꝝ lacticinioruꝫ fa
ciunt hec. Eſt alia ſpēs lacticinij dicta pithias ſimilis ſpēi
dicte cipariſſias que pōt reponi cū ſupradictis. 7. ſpecieb⁹
titimalli: ⁊ propter hoc poſuerunt illā inter ſpēs titimalli
habet virgas longitudīe vnius brachij ſimiles virgis len
tiſci: niſi qꝛ ſunt longiores ⁊ plene nodis ⁊ folia habet ſil̄r
ſtricta ⁊ acuta ī ſūmitate ſimilia folijs pini: ⁊ propter hoc
ſic nominatur ⁊ hꝫ flores magnos ad longitudinem ten
dentes: quoruꝫ color eſt purpureus ⁊ habet ſemen depreſ
ſum ſimile lenti ⁊ habet radicem magnā albā ⁊ groſſaꝫ in
qua eſt multum lac. GALIENVS.s. ſim. phar. capl̄o
de titimallo. virtus omnium illaꝝ ſpecierum lacticinioꝝ
eſt cal. ⁊ ſic. in quarto virtus titimalli eſt laxatiua flegma
tis ⁊ colere ⁊ prouocat vrinā. GALIENVS eodem li
bro ⁊ capitulo ſecundū tranſlationem gre. omnes qdem
habent acrem ⁊ ca. virtutem predominantem. inuenitur
auteꝫ ī eis ⁊ amaritudo fortiſſima. ergo omnium ē opos ⁊
frondes. participat vero ⁊ radix predictis v̄tutibus: ſꝫ nō
equaliter. ipſa autem cocta cū aceto dentiū dolores ⁊ ma
xime qcunqꝫ corroſis ipſis fiūt curat: opos vero fortiores
habet v̄tutes ad foramen dentiuꝫ ⁊ alias partes corporis
mox vlcerat extrīſecus emplaſtrata. ē eni ex quarto gra.
ca. que cauſticoꝝ diximus eē: ita aūt ⁊ pilos aufert vnct⁹
opos: qꝛ vero fortis eſt miſcetur oleo: ⁊ ſi multotiens hoc
fiat tandem radices pilloꝝ perimit ⁊ nuduꝫ eis fit corp⁹
ſm aūt eādē v̄tuteꝫ accocorodines ⁊ formicas pterigia ⁊
etylos tollit. Abſtergit empetigies ⁊ ſcabies propter ama
ritudinē ⁊ fagedenica ⁊ vlcera carbūculoſa ⁊ cācroſa: qm̄
calefacit fortiter ⁊ abſtergit iuuare nata eſt ſi qs in tēpo
re ⁊ menſura eo vtatur. At vero ⁊ fiſtularum tylos eadeꝫ
v̄tute curamus. Hec omnia operātur omnes opi titimal
lorum ſm genus ſil̄r. debilius vero folia ⁊ fructus opera
ri nata ſunt. qbus ad piſces q in ſtationarijs aqs vti aſſue
uerunt. citiſſime enim ab eis inebriati ⁊ ſemimortui facti
ad ſuperficiem feruntur aque. cum autem ſint ſepteꝫ ſpe
ſpecies titimalli fortior eſt qui caritias nominatur quem
⁊ maſculini qdā nominant: ⁊ q in lapidibus naſcitur dict⁹
dendrodes. conſequenter autem q barbaſſo ſimilat̄ et ci
pariſſias: deīde paralias:
deīde aūt elioſtrophos:
ſm proportōeꝫ vero pre
dicte eorum virtutis eſt
cinis ⁊ lixiuium quod ab
eis. Plinius libro. x6. ca
pitulo. 8. in medio.
Tlapſiū. Diaſ. duo facit ca
pitl̄a. vnuꝫ talipſos. Aliō
tlapſiuꝫ ſiue vt alij ſipis
agriō: ſiue vt latini ſcan
dalion. i. pes galliaceus
naſcit̄ ⁊c̄. Ste. ē orſum. i.
naſturciuꝫ babilonicum
Pau. Cratehas ē alterū
gen⁹ qḋ ſinapi pſicuꝫ dr̄.
lib. er antiquus de ſimpl.
medi. Plinius libro. x7⁰
capl̄o vlti. circa mediuꝫ.
Tlaſe grece frangere con
quaſſare.
Tobaltin. i. rubi īmaturi.
Tobricon. i. hypoqſtidos.
Trachit idem.
Tocandeſtre: ideſt piretꝝ.
Tocandeſte ſecundum ali
quos eſt piretrum.
Tocomos: ideſt ferrum.
Toffa: ideſt mela.
Tofi eſt quidam tumor in
quo cōtinetur ad modū
lapidis.
Tofus lapis ē leuis ⁊ ſpon
gioſus ſatis abſterſiuus.
Toginaton. i. ſatietas nau
ſeatiua. Totima. Totia.
Tomentum. Diaſcorides.
ideſt ſtuppa.
Tomias grece veruex.
Tomos. Tomi. i. icīſio vel
diuiſio inde anotomia. i.
recta diuiſio ⁊ atomos.
Tonſilas vocat Oribaſius
amigdalas que ī faucib⁹
apparent ipſaſqꝫ eaſdem
vocat pitimias. PAV.
ait. Pariſinias forte cor
rupta ſcriptura.
Tonus: ideſt vigor. Halie.
9⁰ memiri. capl̄o 3⁰ ⁊. ix⁰.
terapentice. capl̄o p̄mo.
Tonetica. Tonoctica. Ale
xāder. i. ꝯfortatiua corro
boratiua. Caſſius felix.
Topus quid eſt. l. Tropus.
Topacios: grece topacius
gemma.
Topica grece localis. Caſſi
us felix topos locus.
Torax: ideſt pectus.
Torbolos. i. cortex ſambu
ci terranei.
Torecos: ideſt lactuca.
Torefactum. i. ſemiuſtum.
Tormētalis: ideſt ſatirion.
Tormentum planta cuius
virtutes. Diaſcori. deſcri
bit: ſed non formam.
Tormos: ideſt lupinus.
Tormentilla quid eſt. l. bi
ſtorta. Eptafilon. Conſo
lida rubea potentilla.
Tornaſolis. i. pendactilus.
Torobos: ideſt aqua lactu
ce vel lactis.
Torongi vel curon arabice
citrum.
Torpigo quid eſt lege ſcad
Torpor ē ꝯgelatio vel ſtu
Torſius. i. antrax. (por.
Tortella quid ē. l. bedereg
Tortelle de ſeni. quid ſunt
lege paſſime.
Tortuca. i. teſtudo enuda.
Hal. x⁰ memir. capl̄o 2⁰.
Toſica ſunt venenoſa ex q
bus medicamīa fiūt. Ha
lien⁹ in dinamidijs.
Tot: ideſt cot lege faſſaſe.
Totraceos: ideſt quartana
feb. periodica.
Toxea: ideſt aſſungia.
Toxon grece yris celeſtis
arcus.
Toxicum quid eſt. l. vireꝫ.
Tracus. Tragus. i. ſpelta.
Trachia. Trachea grece. i.
aſpa. Trachis aſp. Tra
chites aſperitas rigor ri
giditas. Halie. in dinami
dijs. Trachea ſunt aſpe
ra que ſuffocata loca vl
cerant.
Trachea artaria. Oribaſi⁹
.i. p̄ncipalis arteria quaꝫ
ruſtici gargalionē dicūt.
Tracion: ideſt frutex dict⁹
tramenticus.
Trachimata: id ē aſperitas
oculorum.
Trachillos grece collum.
Trachiotis: id ē balſamita.
Trachit: id ē hypoqſtidos.
Torbicon idem.
Trachites bleſſarō. Demo
ſte. ē aſperitas palpebra
rum in īterioribus ⁊c̄.
Tracomanes. Plinius tri
comanes lib. x7. ca⁰. vlt.
Tracoma gre. aſpitas pal
pebraꝝ. Pau. q̄ cū aucta
fuerit ⁊ quaſi tunicas ha
bens ficus dicitur perſe
uerans vero tiloſis.
Tracon quid eſt. Plini⁹ li
bro. iꝫ. capl̄o. xi.
Traben: ideſt vua.
Tracus dicunt que ſunt ex
farris groſſa. Oribaſius.
Trafia: ideſt grana ſolis.
Tragebulidos: ideſt tragu
lidunces.

Tragagantū vocatur radix arboris draganti.l.Acantos. Diaſcorides.Plinius libro.13°.capitulo.21.
Trageantes ſunt illi qui vtuntur tragematibus.
Tragemata.Tragimata gre.eſcaria.Alexā. ſunt fructus dulces hn̄tes duros nucleos vt nuces vel duras teſtas vt amigdale vel qcqd poſt cenam comedit̄ gratia delectationis:que eſt ad bibere: vt Galienus de cibis.capitulo de ſemine canabi et arabice vocatur caug anac.
Traganeon.Tragiū naſcit̄ in creta iſula maritimis iuniperi ſimilis ⁊ ſemen ⁊ folia ⁊ ramis ſuccus eius lacteꝰ. Pli.lib.27.cap.vlti.Tragion.Attragonis.Tragcon.
Trages.Trageos:ideſt tertia ſpecies ſpongie.
Tragiꝫ tracoloritan:quid eſt lege ſandanig.
Tragos:ideſt iuncus marinus.Diaſco.vel hircus.Pliniꝰ libro.27.capitulo vltimo.Galienꝰ libro de alimentis.
Tragakanta.i.hyrci ſpina. Galienus in lib.de alimentis.
Tragano grece calloſum cartillago.
Tragerifion grece capriolus tragerifos capra.
Tragion.Pliniꝰ libᵒ.13.cap.21.Diaſco.Tragion altera folia habet ſimilia ſcolopendrie ⁊ radix eſt illi alba ⁊ tenuis ſimilis radici agreſti ⁊c̄.

¶ Capitulum. CCCCCCLXIIII.

Tragos. Tragerc ſm Diaſco.capᵒ.tragos aut ſcorpion naſcit̄ locis maritimis frutex eſt ſuper terrā longitudineꝫ palmi vniꝰ hn̄s aut amplius.haſta eſt illi ſine folys in aqua in ſummo hꝫ velut acinas minutas ſicut triticū acutū multū i guſtu ſtipticitas: ſemen eiꝰ cū vino bibitū fluxū matricis ⁊ vētris abſtinet qđ ſemē plurimū colligūt de terra ⁊ faciunt trociſcos.
Tragopone.Diaſco.quā multi conū vocant.herba eſt ⁊c̄.
Tragorinus vel tragoriganus. Diaſcorides frutex eſt ⁊c̄. Plinius libro.20.capitulo.17.circa principium.
Tragus vel tracus:ideſt ſpelta.
Tragopogon:ideſt herba hyrcina.nam tragos grece hyrcus pogon barba vel iunctum.Galienus.
Traulus gre.ē q deficit i ꝓferendo r.elemētū.Balbꝰ aūt ſeu bleſus ē q frāgit.ſ. ¶ Cap. CCCCCCLXV.

Traguliduntes. ara.gre.ſafurion.lat.cauda tremula. PLINIVS ǒ ſafurion ē auis de genere paruaꝝ minor omnibus auibꝰ excepta aite reiaco ⁊ color eiꝰ inter viridē ⁊ citrinū ⁊ cineritiū ⁊ ſuper alas eiꝰ ſunt pēne auree: ⁊ ſuper caudaꝫ eius ſunt pūcta alba ⁊ plurimuꝫ apparet i hyeme apud piſcinas ⁊ parietes:⁊ ipſius volatus nō ē fixus: imo volat paꝝ ⁊ cadit ⁊ garit ſemper ⁊ mouet caudam. ⁊ hec ē auis ſpine expellit lapidē de renibꝰ ⁊ veſica cū potētia.
Trabit.i.ſemen endiuie.
Trauenatica.i.ſanguinem ex vulnere ſtringentia.
Trauma gre.vulnꝰ.Traumata vulnera inde.
Traumaticū medicamē ē ſanans vulnera ⁊ tramatica grece vulneratiua. DIASCORI.capitulo de felle caprino.
Traxia:ideſt ſcariola.
Tremēcola.i.herba tremula.
Tremiſeuc.i.paliticꝰ.
Triamēti.i.petroſellinum.
Triaſelaicuꝫ:ideſt glucten thaurinum.
Trianguluꝫ vel triangularia.i.ſigilluꝫ ſalamonis.
Triallis eſt qđdam genus taſſibarbaſſi ſatis cōbuſtibile.l.flōmos:quia eſt quarta ſpecies eius.
Trixtria.i.cibꝰ factꝰ de paſta azima ſicut fila lōga. ara.atria arabice.Aſceth grece triuoli.
Tribulus qd ē.l.haſchaba. Dia.Pliniꝰ liᵒ.21.cap.16.
Tribuca:ideſt lacertides.
Tribiſcus ē ſpecies camelee eſt de ſpeciebus lacticiniorum:non tamen titimallorum deſcriptorū a Diaſ.multū aūt lac hꝫ qdā hāc dicūt alipiados.
Trichachis.Theof a trachate accipitruꝫ genere nomen accepit.Plinius libro.25.caplo 6°.in fine.
Triches.grece capilli trichos trix.
Trichiaſis.Demoſt.eſt inclinatio ad iferius palpebre pilloꝝ naturaliuꝫ.
Trichocola grece medicia faciēs adherere pilos in palpebris.Paulus.
Trichimanes.i.pollitricū.
Trichitis.i.alumē ſciſſum.
Tricodum:ideſt neſpilum: eo ꝙ tria oſſa habeat.
Tricorelium vel triſcas:id eſt herba capillacia.
Tricon omelli:ideſt mel cū citonys.
Tridax tridakina gre.i.lactuca.Gal.li.de alimētis.
Tridi agrea:ideſt lactuca agreſtis.
Tridacna ē ſpecies oſtrearum magnarum ter mordenda.Plinius libro.32.capitulo.4°.circa mediū.
Trifera grece delicata.
Trifeon:ideſt iuuenile ſiue delicatum inde trifera ⁊ collirium triferon.
Trifolium.Trifilon arabi. ideſt trifolium.l.Handacuca ara.tarafilon grece.
Trifollon trifilium trifillū ideſt ſatirion.
Trifolion:ideſt tripolion.
Trifago maior.Triſogus: ideſt camedreos.
Trifula.i.Iduum.Galienꝰ libro de euchimia.
Trifolium marinum:ideſt tripolium.Plinius libro 26.cap.7.circa medium.
Trigon grece turtur.
Trigonion bunion.Diaſcorides eſt ſecunda ſpecies herbene.i.gerebotanuꝫ.
Trigonius piſcis marinus: cuiꝰ pūctura aculei venenoſa ē paſtinaca.Cor.cel.
Trimineū:ideſt trimeſtre. Diaſco.i.triuꝫ menſium.
Tripanion grece trepanuꝫ.
Trigama.Trigana:ideſt lactuca.
Trigomum.trignum quid eſt lege zaror.
Trigeno eſt ſpecies trifoly
Trigla grece:ideſt mulus piſcis.
Trigo rubeo.i.draganteꝫ.
Trigonia:ideſt piriſtrion.
Trigon grece:ideſt turtur.
Trigias grece tartarum trigia fex amurca ⁊ fex oīs.
Trigotrigonus:ideſt lupinus marinus.
Trigā.i.trociſci facti de tribus i antidotario Alexādri de diſſinteria: ⁊ quicquid de tribus rebus efficitur poteſt dici trigoni.
Trillus:ideſt tribulus.Tribolus idem.
Trimba:ideſt ſatureia.
Trimata.i.excoriationes.
Trimagne.Triſego:ideſt quercula maior.
Trioce:ideſt tubere.
Trionites:ideſt betonica.
Triplicaton rob ſaba:ideſt cuius.tertia pars remanſit in decoctione.
Triptos:ideſt vinum creticum. Diaſcori.l.ꝓtopas.
Triſpermō cataplaſma ex tribus ſeminibus.Paul.
Triuiolus grece tribulus. Stephanꝰ ē eſquiū ara.i.chachabum haſcech.
Trixa:ideſt capillus vene.
Trips eſt vermiculus ligna corrodens.
Trogologon qd ē.Pli.libᵒ 27.cap.vlt.vltra mediū.
Troxima quid ē.l.trofima
Truxalis grece grillus.
Cap. CCCCCCLXVI.

Tripoliō. Tripoſilon.Tariaconion.Triconiō.Tricomori. DIASCOR. Naſcit̄ i littoribꝰ maritimis folia hꝫ apio ſilia et groſſa.haſtā lōgaꝫ duobꝰ palmis i capite diſam florē dr̄ mutare ter i die.nā mane colorē albū facit ⁊ alys horis eū mutat media die purpureuꝫ ⁊ ſero feniceuꝫ ē calidiſſima cū vīo bibita.ʒ.ij.humores aquoſos ventris deponit vrinā ꝓuocat acceptis venenis occurrit ē turbith. Serap.Plinius lib.26°.capitulo ſeptimo.
Triſafice:ideſt gladiolus.
Triſonetum.i.camomilla.
Triſalacium:ideſt vinum rubeum.
Triton piſcis.i.chelidonia.
Triticuꝫ quid eſt.l.heuda.
Tritus eſt genus ſpongie.
Trix:ideſt feda.
Trizoaga:ideſt camedreos
Trabaltin:ideſt mora rubi immatura.
Trocoma:ideſt aſpitas.
Troco grece rota inde trociſcus:ideſt rotula vel aliquid ſimile rotundum.
Trocilli:ideſt lactuca.
Trocilli ſperma:ideſt lactuce ſemen.

Trociſcus grece a trochos:ideſt rotunda confectio.
Trociſci ſtelle antiqui medici nominauerunt eos aluirola cance.huiuſmodi non permittunt vitam recedere.
Trochos:ideſt oſſa neſpili vel rota vel rotundum.
Trofima.Trofimia troximel.Troxima.Intuba.Taraxacon eſt ſpecies endiuie ſilueſtris habēs ſpinas i dorſo.ſ.ſcariola arabice daid armata.Auicenna.
Trofas gre.Alimentū.Trofi.Cibus.Epulū victualium. Eſca.Trofia.Alimenta inde atrofia.i.ſine alimento.
Troglitis.Troglites.Troglitidis eſt paſſer i foraminibꝰ domoꝝ ⁊ paſſereꝫ vocant omnē auiculam paruam.
Trog.i.foramen domus grece. Trogo grece comedo.
Tropicos grece tropicus conuerſus.

¶ Capitulum. CCCCCCLXVII.

Trogorinus ſiue tragoriganꝰ ſm Diaſcor.frutex eſt ſimilis ſerpillo agreſti: ſed latioribꝰ folys ⁊ gluctioſa vehementer atqꝫ virtute poti. Eſt ⁊ alteꝝ genꝰ minora habens folia ⁊ ſemen qđ marrubiū ab aliqbꝰ dr̄ folia ſunt illi ſimilia ſanſuco.eſt cal̄.⁊ diuretica ventreꝫ mollit elixatura eius bibita coleraꝫ deponit ſpleneticis cū aceto bibita medicat̄ menſtruis impat melle addito vt electuariuꝫ piplemoniacis vtiliter adhibetur.putredinem ſtomaci tollit faſtidio medetur nauſeantibus ſubuenit polenta mixta tumorem ſpargit.
Tromboe:ideſt ſanguis coagulatus.
Tronetaria:ideſt periſtercon.
Troniti arbor eſt nobis ignota cuius cortex fructus ⁊ folia in ſe aliquid ſtipticum habent ⁊ calefaciunt nimis ⁊ deſiccant.Diaſcorides.
Tropas:ideſt conuerſio vel ſuccus platearius.
Tropus:ideſt modus:ſed topus ideſt locus: ide topica remedia ideſt localia.liber topicorum ⁊c̄.
Tuffi:ideſt tubera.
Trumbus glomer:ideſt globus ide trumboſus ſanguis: ideſt globoſus glomeroſus.
Tubel.i.batitura ſeu ſquama metalloꝝ cadēs ab incude gre.lepidos.
Tubelanachas.i.ſquama eris.
Tubera ſunt fungi ſub terra morantes rotūdi ad modū pile.l.hamech.Plinius lib.19.caplo.2°.in fine.
Tuber terre.i.ciclamen.Pli.lib.25.cap.9.ante medium.
Tuberoſitas radix rotunda.

¶ Capitulum. CCCCCCLXVIII.

Tuchia. ara.gre.⁊ lat.tucia. SERAPIO.Ex ea eſt quedā iuenta in mineris: ⁊ ex ea q̄daꝫ fit in fornacibꝰ in qbus citrinat̄ es ⁊ colligit̄ ⁊ reponit̄ ſicut climia.l.Cadimia:⁊ pomfolix.Sed illiꝰ que fit in mineris ſunt tres ſpecies.nā ex ea eſt alba ⁊ viridis ⁊ citrina imbibita rubore ⁊ minere tucie indie ſunt in littoribꝰ maris prope regionem idie: ⁊ melior haꝝ ē alba que cuꝫ aſpicit̄ videt̄ ꝙ habeat ſupra ſe ſalē:⁊ poſt ipſaꝫ ē citrina:ſed i viridi eſt aſperitas ⁊ eſt perforata ⁊ defertur ex maritimis ſin.⁊ alba eſt ſubtilior omnium ſpecieruꝫ tucie:⁊ viridis eſt groſſior eſt ſcilicet illa que cum foraminibus eſt. DIASCORIDES.capitulo de tucia.ſunt eius due ſpecies vna eſt leuis.alba alia eſt minus leuis ea.generatur aūt tucia quando accipit̄ climia ⁊ pulueriʒat̄ ſuper es in ſui citrinitate ⁊ apponit̄ in ipm clima vt fiat claꝝ citrinū.eleuat̄ ḡ ex climia fumus ⁊ adheret pietibꝰ ⁊ ē tucia:⁊ tucia qdē nō ē ſolū propter tincturā eris:ſed eſt abſqꝫ hoc ꝙ pōt fieri ex climia abſqꝫ citrinitate eris.melior ex ea ſm Serap.ē q̄ fit in cipro q̄ qn̄ rorat̄ aceto emittit odorē eris cuius color ē ſimilis colori reſine ⁊ ſapor ſimilis ſapori luti:⁊ qn̄ ponit̄ ſuper prunas aggregant̄ partes eius ⁊ fit color eiꝰ ſimilis colori eris:⁊ qn̄ tangit̄ nō habet aſperitateꝫ ⁊ ē lenis.oportet eni ꝙ iueniant̄ hec oīa i ea.al̄r aūt nō eſt bona.lauat̄ aūt tucia in hūc moduꝫ.accipit̄ ſicca vel cum aqua mixta ⁊ ponitur in petia lini nō rara ⁊ ponitur in aq̄ pluuiali ⁊ mouetur petia in aqua ⁊ quod eſt ex tucia bona electa ſubtilius egreditur de petia in aqua ⁊ id quod eſt i ea ex ſorde ⁊ groſſum remanet in pecia ⁊ poſt hoc dimitte reſidere:deinde proyce aquam cū tucia in vaſe alio mundo:⁊ quod remanet in fundo ex graui arenoſo abyce ⁊ dimitte aquā clarificari ⁊ proyce eam cū facilitate ⁊ iteruꝫ ifunde ſuper tuciā aquam aliā ⁊ agita ⁊ fac vt prius ⁊ hoc tādiu vt nihil arenoſi remaneat ⁊ aqua ſupſtās remāeat clara.Et cū hec feceris proyce aquā ⁊ ſicca tutiā: ⁊ qdam ſunt q diſſoluūt tuciam in aqua donec fiat ſicut mel ⁊ ponunt eā in pecia ⁊ ſuſpendit̄ pecia ſuper vas ⁊ colat̄ ex ea qđ pōt ⁊ reſtringunt peciam reſtrictione pauca vt ampliꝰ egrediat̄ ⁊ proyciunt ſuper ipſam aquam multam ⁊ mouent:⁊ quod natat in ſuperficie aque colligunt cuꝫ lana ⁊ iſtud quod natat eſt pinguedo.ponunt eam in vaſe nouo mūdo:deinde cōmouet reſiduum leuiter ⁊ proyciunt in vas aliud ⁊ qđ remanet in fundo ex areneſo abyciunt.faciunt hoc ſepe ⁊ donec nihil arene remaneat. Lauat̄ aūt tucia cū vino ſimiliter ⁊ illa eſt plus ſtiptica q̄ꝫ que lauat̄ cuꝫ aqua.Eſt ſtiptica ifrigidatiua replet vlcera carne conglutinat deſiccatiua eſt parum.Et qui vult aſſare tuciaꝫ terat eā fortiter ⁊ conficiat cū aqua ⁊ faciat trociſcos ⁊ ponat eos ſuper teſtā ⁊ ponat ſup prunas ⁊ voluat trociſcos aſſidue donec deſiccent̄ ⁊ fiant rubei.Et ſcias ꝙ accipitur tucia etiam ex auro ⁊ argento ⁊ plumbo:⁊ illa que accipit̄ ex plumbo eſt ſecūda in bonitate ab illa que fit in cipro dicta ſuperius.Aliquando aūt egemus tucia ⁊ non poſſumꝰ inuenire:ſed nos ſcimus medicinas equiualentes in bonitate ⁊ ſimiles virtuti eiꝰ:quas volumus hic docere ⁊ modum earū ⁊ qualiter fiant. Accipe ex folys cū granis mirti recentibꝰ ſicut ſunt ⁊ pone in vaſe terreo crudo ⁊ cooperi vas coopertorio habente multa foramina ⁊ pone in fornace figuli ⁊ quando decocta fuerit terra vaſis ⁊ facta teſta aufer qđ eſt in ea ⁊ pone in vaſe alio crudo et pone iterum in fornace ſicut prius et ſine coqui et extrahe cuꝫ coctum fuerit vas et extrahe qđ eſt in eo et laua cinerem illum ſicut lauat̄ tucia et vtere:fit aūt hoc idem ex folys et ſummitatibus oliuaꝝ eadem diſciplina et maxime ſilueſtrium:et fit ex citonys poſtq̄ꝫ incidunt̄ per fruſta et abyciunt̄ ſemina et ex galla et ex moris celſi albis imaturis ⁊ deſiccatis i ſole ⁊ ex ſummitatibꝰ arboris maſticis: ⁊ qdā accipiūt folia ficꝰ ⁊ deſiccant in ſole et faciūt vt diximus. Tucia abluta ē plus deſiccatiua omni medicia et igredit̄ in ſief cū qbus curant̄ egritudies oculoꝝ et eſt vna de melioribꝰ medicis cum quibus curantur vlcera ani virge et pectinis et deſiccat humiditates que veniunt ad oculuꝫ et prohibet eas venire et ingredi tunicas eius.
Tuchib:ideſt quādo facit ſtare ſicut ſtat homo cuꝫ orat tenens faciem ſuaꝫ et ventrē ſuper terram.
Tuctamenis:ideſt diptamum ſpecies pulegy lege.Aldatamin.
Tuden.eſt herba habēs folia ſimilia folys cipreſſi quam ignoro.
Tuderi.eſt herba naſcens in tectis et parietibus et vocatur clixio; ſed Auic. dicit ꝙ eſt herba ſimilis praſſio ſatis reſolutiua ⁊ mollitiua. Diaſcorides orminon.
Tuciugi:ideſt faſianus.
Tufa:ideſt mala.
Tufab ara.tofab.poma.ſ. mala.Stepha.tufabuꝫ.
Tiu:ideſt ficus.
Tuice:ideſt pinus.
Tulilup.Tulup.i.oga.herba naſcens in flumine.
Tulolie:ideſt verucalis.
Tululie.idem.
Tulueſius.i.exiccatio.
Tuluxus.idem.
Tumabaꝝ.i.cinabarum.
Tumbel:ideſt tembul.ſ.folium quo vtimur.
Tumbalum:ideſt Tubel. Stephanus.
Tumbaſi.eſt regio quedā.
Tumſillas:ideſt tonſillas.

Tumoꝛ neke.i.emoꝛroyda iſlata vel ceca q̄ nihil ſanguis emittit.
Turbiſcon.i.oliuella ſpēs laureole laxatiua.
Turbiſcus:ideſt laureola.
Turiones:ideſt teneritates ſummitatum arboꝛuꝫ vel arbuſtoꝛum vt vitium ⁊ ſimilium.Caſſius felix.
Turdilli:ideſt herbe paſſerine ſecundum aliquos.
Turna grece lupus piſcis qui ⁊ ludus.
Turſie:ideſt armoniacum.Auicenna.
Turungē ara.citraria meliſſa aut oꝫimū citracū qȯ habꝫ odoꝛē citri. ¶Caplm̄. CCCCCCLXIX.

Turbit. ara.lat.⁊ gre.caritamion. SERAPIO.auctoꝛ.Diaſco.eſt planta naſcens in littoꝛe maris in locis ſcilicet quos mare cooperit quādo creſcit: quando vero eſt tranquillum non tangit ea.non enim naſcitur intra aquam nec multuꝫ longe ab ea ⁊ niſi quando mare turbatur ⁊ creſcit nō tangit eā habꝫ folia ſimilia folijs plante dicte araſatis: niſi quia ſunt groſſioꝛa eis ⁊ habet ſtipitem duobus palmis longū diuiſuꝫ in ſummitate. Et quidam dicunt ꝙ flos eius mutat coloꝛeꝫ ſuum ter in die:quia in mane eſt albus in meridie declinās ad purpureum coloꝛē in veſperis vero fit rubeus. Radix vero eiꝰ eſt odoꝛifera alba que quādo maſticaꝫ calefacit linguaꝫ. Et idē auctoꝛi. Galie.tranſlatione Albatarich.⁊ naſcit̄ in littoꝛibus ⁊ arenis.eſt cali.⁊ ſicca.laxat ⁊ mundificat ventrem. Melius ex eo eſt illud quod cū euellitur radix eiꝰ a terra aufertur coꝛtex eius ſtatiꝫ ⁊ abycitur groſſum qȯ eſt intus:⁊ ex coꝛticibus eius melioꝛ eſt ille qui eſt vt calamus gūmoſus ⁊ albus.Et quando volumus ipſuꝫ frangere cito frangitur:⁊ nō accipiatur illud turbit quod eſt toꝛtuoſum.Turbit eſt cali.⁊ ſic.in tertio.Et idē auctoꝛ.Aben Meſuay. Melioꝛ eſt ille qui eſt ſubtilis ligni ⁊ ꝓprietas eius eſt laxare viſcoſum flegma:verum ipſuꝫ dimittit debilitatem in ſtomaco ꝓpter abhominationem ſui ſapoꝛis. Rectificatio eius eſt conficere ipſum cū oleo amigdalarum dul.Doſis eius eſt a.ʒ.i.vſqꝫ ad.ij.⁊ opoꝛtet ꝙ adhibeatur potanti cuſtodia magna ⁊ non exhibeatur ſoluꝫ:⁊ ipſum quideꝫ eſt bonum humoꝛibus ſciatice ⁊ educit eos ⁊ laxat humoꝛes groſſos.Et idem auctoꝛi. Abix.Melius ex eo eſt albū ⁊ quod in figura eſt ſicut calamus argenteꝰ ⁊ pulpa calami eſt ſubtilis ⁊ cito frangit̄ non exiſtens groſſum neqꝫ graue:⁊ quando teritur eſt contritio eius facilis ⁊ eſt album quando eſt trituꝫ.illud vero quod non eſt tale nō eſt alicuius bonitatis:⁊ turbit quādo tranſierit multum ſuper ipſuꝫ fiunt in eis vermes ſicut in alijs lignis et debilitatur in virtute ſua:⁊ ſignuꝫ eius ſuper hoc eſt ꝙ apparent in eo foꝛamina ac ſi eſſet foꝛatū acu.⁊ turbit qdeꝫ laxat flegma leuiter.Et rectificatio eius eſt ꝙ frices coꝛticem eius donec peruenias ad albū eius ⁊ poſtea tere ipm̄ ⁊ cribꝛa ipſum per cribꝛum tenue:⁊ ſi ponis ipſuꝫ in medicinis laxatiuis ſicut in pillulis ⁊ decoctionibus cribꝛa ipꝫ per cribꝛum ſtrictū ne ſit ei aliqua groſſities ne adhereat villis ſtomaci:⁊ conuenientioꝛ modus rectificationis eiꝰ eſt ꝙ conficiatur cum oleo amigdalaruꝫ amarum poſtq̄ꝫ fuerit trituratum ⁊ cribꝛatum:⁊ ſi vis exhibere ipſum habentibus flegma viſcoſuꝫ tenax tere ſubtiliter ⁊ cribꝛa vt ipſuꝫ non adhereat ſtomaco ⁊ expellat ipſuꝫ flegma. Plinius lib°.z6.cap°.7.Tripolion. PAVLVS.eſt ca.⁊ ſic.i tertio. IOAN.MESVE. Turbit eſt radix cuiuſdā herbe cuius folia ſunt ſimilia folijs ferule minoꝛis ⁊ eſt ex habentibus lac ⁊ ex eo ſilueſtre ⁊ domeſticum ⁊ magnum ⁊ paruum ⁊ adhuc ex eo aliud albuꝫ aliud citrinum ⁊ aliud nigrum.Electio qȯ in locis naſcitur ſiccioꝛibus ⁊ gummoſus ꝓpter ſpiſſitudineꝫ lactis eius;contrariū vero econtra declinat a ꝓpꝛietatibus bonis que ſunt.7.ſecunduꝫ ꝙ ſapientes ſcripſerunt.ſ.vt ſit album vacuum arundinoſum gummoſum:⁊ ſit coꝛtex eius cineritius ⁊ planus:⁊ ſit recens.⁊ facile frangibile.citrinū vero malum eſt:⁊ nigrū peius:groſſum eſt nō bonum ⁊ ſubtile tenue ſimiliter.Eſt enim debile ⁊ antiquum malum ⁊ quod eſt criſpi coꝛticis ⁊ habens interius cuꝫ frangitur ſicut neruos eſt ſilueſtre malum.Et qȯ non eſt gummoſum eſt debilius ⁊ ventris conturbatiuum:⁊ tua intereſt vt cognoſcas adulteratum ex eo qȯ fit cum ſuperlinitione in extremitatibus eius ex gūmi diſſolutiōe.Et cognoſcitur:eo ꝙ in fracturis ipſius eſt ſine eo.Et nimis recens eſt conturbatiuum ⁊ ſubuerſiuum viſcerum. Antiquū vero debile mediocritatē tamē habens.eſt eni quod eligitur.ca.in tertio:⁊ eſt reſolutiuū attractiuum mediocriter generans ventoſitatem ſubuerſionem ⁊ nauſeā:⁊ acquiritur ex vſu eius exiccatio in coꝛpoꝛe.euacuat enim humiditates ſubtiles.Tria ſunt coꝛrigibilia in ipſo.Eſt enī debilis operationis ⁊ tarde:⁊ nocet ſtomacho faciens ſubuerſionē ⁊ nauſeam:⁊ acquirit vſus eius coꝛpoꝛi exiccationē nauſeaꝫ ⁊ eſtuationem. Rectificatoꝛes vero eius in pꝛimis abꝛadi iuſſerunt coꝛticeꝫ eius donec appareat album ipſius:⁊ coꝛrigunt de eo qȯ dictuꝫ eſt pꝛimo adminiſtrando aliquid virtutis acute vigoꝛās ipſuꝫ in operando ⁊ ex rebus ipſum maxime confoꝛtantibus eſt ꝫuccaruꝫ.ipſum enim ſigillat ei ꝓpꝛietateꝫ mirabilem vt educat humoꝛem groſſum viſcoſum etiam a remotis cum facilitate:ita ꝙ etiā a iuncturis ⁊ anchis ⁊ a locis pꝛofundis ⁊ diſtantibus:per ſe vero non facit illud:immo educit de flegmate quod ſubtile:⁊ reliquit groſſuꝫ:et hoc tarde operatur.Et coꝛrigunt qȯ ſecundo dictū eſt admiſcendo ei ex medicinis ſtomaticis ⁊ redolentibus ⁊ ſedantibus agitatiōem in eo ſicut eſt maſtix ⁊ gallia aromatica ꝓpꝛie ſicut ꝫinꝫiber ⁊ piper lon.⁊ ſimilia.Et emēdatur qȯ vltimo de eo dictum eſt,ſicut dixit Alcanꝫi:vt miſceatur oculum amigdalarum aut cōiungatur cum amigdalis aut cuꝫ ꝫuccaro.Et dixit ruffus.Adminiſtratio ipſiꝰ cum ſtipticis remouet hoc nocumentuꝫ ab eo.Et dixit in deus. Ipſum cū confectione de citonijs aut rob ipſius cū medio ponderis eius ex ꝫiꝫibere ⁊ duplo ponderis ipſius de amigdalis eſt ſolutiuum bonuꝫ.Inquit hamech.fiunt trociſ.ex eo ⁊ duplo ponderis eius floꝝ vio.⁊ medio ponderis eius ex ꝫuccaro ⁊ fit reſolutiuū ſine moleſtia.Et dixit Iohānitius.Accipe dactiloꝝ infuſoꝝ in aceto die ⁊ nocte partes.100.penidiarum partes.50.amigdalaruꝫ purgatarum partes.30.turbit partes.35.ſcamonee partes.1z.ꝫinꝫiber piperis lon.folioꝝ ruthe ſiccoꝝ.ana.ptes quattuoꝛ eoꝛum fiat permixtio bona ⁊ confice cum melle diſpumato.eſt eniꝫ medicina mirabilis.Inquit filius ꝫeꝫar.medicamen de turbit qȯ elegi i egritudinibus in quibus vſus eius eſt neceſſarius. ℞.Turbit partes.10.ꝫinꝫiber partes.v.ꝫuccari partes.z0.⁊ quandoqꝫ additur maſticis.ʒ.iij.⁊ quandoqꝫ alia ſecundū intentiones alias.Et dixit iterum infundatur turbit in ſucco cucumeris aſinini die ac nocte poſtq̄ꝫ raſus fuerit eius coꝛtex ⁊ exiccetur.Eſt enim vltimum ad egritudines iuncturaꝝ.Turbit autem de trituratione ⁊ contritione ſuſtinet mediocriter. Nocumentuꝫ auteꝫ eius expellit aqua mellis ca.⁊ aqua ſimiliter ꝫuccari ru.cum oleo amigdalarum.Turbit confoꝛtatū ſolutione educit hūoꝛes flegmaticos groſſos ⁊ viſcoſos a remotis ⁊ ꝓpꝛie a iuncturis ⁊ ipſum quidem mundificat ſtomacū ⁊ expellit ſuperfluitates ab eo adherentes in villis eius ⁊ mūdificat pectus a flegmate groſſo putrido ⁊ educit a iuncturis ⁊ locis neruoſis ⁊ anchis humoꝛes groſſos viſcoſos ⁊ valet ad doloꝛeꝫ iūcturaꝝ ⁊ eiꝰ vſus pꝛeſeruat a lepꝛa ⁊ ab īfectionibꝰ flegmaticis ſicut eſt moꝛfea ⁊ baras et ē medicīa fe.flegmaticaꝝ bona.hi aūt q̄ ſumūt ipꝫ timeant auſtruꝫ et abhoꝛreant piſces.Doſis eius contriti eſt a.ʒ.i.vſqꝫ ad.ij.et eiꝰ decoctōis a.ʒ.ij.vſqꝫ ad.iiij.
Tureſule eſt quoddam genus piſcium.

Turges:ideſt ſoꝛdes.
Turgonus:ideſt turtur.
Turgaron.eſt ſpecies dꝛaconum marinoꝛum.
Turinus:ideſt lupinus.
Turriones:ideſt extremitates vel capꝛeoli.
Turmiſios.i.exitura que rumpitur.
Turſie:ideſt armoniacuꝫ.
Tus.Thus qd ē.l. Rōder Plinīꝰ li.1z°.caplo.14.15.
Tuſuch ara.nomē pōderis granoꝝ duoꝛuꝫ ⁊ ſemis. Raſis lib°.diuiſ.cap°.de ſonitu ⁊ tinnitu.
Tuſſus vel lebleb arabice latine volubilis.
Tuſcaria:ideſt albutium. affodillus.
Tuſſilago.Cameleuce:id ē vngula caballina eſt ſpecies taſſi barbaſſi.
Tuſſis clamoſa:ideſt canina:⁊ eſt tuſſis cum qua ē ſpecies oꝛthomie.
Tut ara.moꝛum celſi.Stephanus tutum.
Tut:ideſt gerſa:⁊ ē ceruſa.
Tutametus.Tuttera:id ē pulegium.
Tycanus:ideſt calx.
Tyelon:ideſt rubicunduꝫ. inde ſputū tielon.
Tyflites gre.talpa:eo ꝙ ceca.
Tyflites grece cecula ſerpens cecus ceſcia.
Tyfomēos grece fumigās
Tyfon grece dꝛaco.
Tyganon.Teganon grece frixoꝛium.
Tygmatia. Demoſte.ſunt linteola que vulneribus imponuntur.
Typos figura ſilitudo foꝛma foꝛmula.
Tyrbum.i.ꝫirbū tegens viſcera ⁊ circundans ea.
Tylis.Tylus:ideſt fenugrecum.Galienus.
Tymbꝛa:ideſt ſaturegia.
Tyriaca.Eſt quoddam farmacum.Galie.omnibus notū valens ad plura:vt Galienꝰ in libꝛo de tyriaca que non competit ſecunduꝫ eundem habentibus calidiſſimam complexionem neqꝫ diebus canicularibus neqꝫ cōuerſantibus in terra calida neqꝫ infantibus.Cōſtantinus in pantegni ait ꝙ non conuenit in materia colerica vel ſana. AVICENNA dicit ꝙ competit febꝛ.flegmaticis ⁊ melancolicis poſt digeſtionem. SERAPIO. ait ꝙ competit feb.venenoſis. GALIENVS.in li°. de tyriaca ait ꝙ competit feb.peſtilentiali.Eſt tyriaca ſm̄ Auicen.de coꝛdialibus calidis in fine ſecundi.
Tyriaſis ſunt ſquame reſolute a capite ſil'es furfuribꝰ.
Tyuſanire:ideſt ſulfur ſine igne.

¶Sequitur de littera: U.

V **Littere** vocalis figuraꝫ greci nō habent:ſed faciunt eam ex oy.dipthongo interduꝫ tamen iungūt ambas:⁊ hanc figuram faciunt.Arabes vero vt iam dictū eſt:nec o.nec u.habēt: ſed vnam litteram medium ſonum iter o.⁊ u.habentem quam oao.vocant per hanc ſcribunt oard.quod eſt roſa,⁊ oaril quod eſt ſtellio verum tranſlatoꝛes aſſueuerunt eius ſonuꝫ velle expꝛimere per g.⁊ ſcribunt guard ⁊ guaril.
Vaccinium hyſginum.i.viola purpurea hyacinthus.
Vaccina ē genꝰ floꝝ crocei coloꝛis ⁊ ē oculus vacce.l.butraccon.
Vadaba.i.vmblicꝰ ⁊ ſunt bellicuII marini.
Vaginella quid eſt.l.Cabarliub xilocaracta.carnub.
Vahanab.i.mēta. Vakchi gre.bacca cuiuſlꝫ arboꝛis.
Valanon grece glans.
Valde bona alia alba alia nigra folia fere vt oluxatrum radice groſſa gummoſa ⁊ odoꝛifera.
Valentina fu.Amantilla:ideſt ſerpillum maius ⁊ eſt valeriana potentilla.
Valeriana amātilla doꝛdacion potētilla nancilla fu.idē.

¶Caplm̄. CCCCCCLXX.

Vamacha. ara.lat.cera. SERAPIO.auctoꝛi.Diaſco.melioꝛ ex ea ē groſſa munda a ſoꝛde in cuiꝰ odoꝛe eſt odoꝛ mellis ⁊ eſt in coloꝛe eiꝰ paꝝ rubedinis ⁊ illa q̄ eſt alba ꝑ cocturā ⁊ pinguis ē poſt ipſaꝫ. GALIENVS.7.ſim.phar.cera ē media iter res calefaciētes ⁊ ifrigi.⁊ exic.⁊ hu.niſi qꝛ eſt cū hoc groſſa res paruꝫ viſcoſa:⁊ ideo nō ſolū deſiccat.veꝝ etiā humectat per accñs poſtq̄ꝫ per ſuā viſcoſitatē ꝓhibet reſolutionem.Et idem eodem libꝛo ⁊ capitulo ſm̄ trāſlationem grecaꝫ.Cera in medio equaliter ē cal.ifrigi.hu.⁊ ſic.habet aūt quid groſſaꝝ partiū ⁊ emplaſticū:ꝓpter qȯ nō ſolū ſiccat:ſꝫ ēt ſm̄ accñs humectare foꝛtaſſis vtiqꝫ videbit̄ ꝓhibēs tranſlatōes.vñ ⁊ mā ē aliquoꝝ pharmacoꝝ calefacientium ⁊ ifrigi.ipſa aūt ſm̄ ipſaꝫ de digeſtiuis vtiqꝫ erit debilibꝰ nō itra coꝛpꝰ ſumpta:ſed extriſecus appoſita.habꝫ.n.qd paucum diafoꝛetice ⁊ cal'e v̓tutis q̄ plurimū participat mel.
SERAPIO.auctoꝛ.Albugerig. Mollificat groſſities apatū ⁊ ꝯuenit aſperitati pectoꝛis:qñ ponit̄ ſuper ipſuꝫ cū oleo violato ⁊ mollificat neruos ⁊ vlcera ⁊ maturat ⁊ reſoluit debil'r:⁊ nō eſt de medicis q̄ ingrediunt̄ i coꝛpoꝛe:ſꝫ de illis q̄ apponunt̄ extra ⁊ ē mā oium emploꝝ calefaciētiū ⁊ ifrig.Et idē aucto.Diaſc.Eſt mollificatiua replēs vlcera mediocriter:⁊ foꝛmant̄ ex ea grana i modū granoꝛū geguers ⁊ bibunt̄ ex eis decē grana ad vlcera iteſtinoꝝ ⁊ ꝓhibet coagulatōeꝫ lactis in māmillis lactantiū:⁊ qñ ponit̄ ſuper neruoꝝ aſperitatē mollificat ⁊ lenit ipſaꝫ:ſꝫ mū vſus.i.ꝓpoleos ⁊ ē ſupfluitas ⁊ ſoꝛdes quā apes ꝓyciunt ex̄ domicilia ſua ⁊ repit̄ in aluearijs. DIASCORI.ſꝫ trāſlationem grecā.Cera vtilis eſt ruffa piguis ⁊ odoꝛata hñs odoꝛē mellis mūda:vt eſt pontica ⁊ cretica.alba cera ⁊ pinguis ſm̄ hꝫ v̓tutē.Exalbare ſic cerā debes.Cerā albā incide minutis partibꝰ ⁊ mitte in cacabo nouo ⁊ miſſa aq̄ maria ipone foco ⁊ cū ſe ſoluerit ſpge deſup nitrū tritū ⁊ poſtq̄ꝫ bis aut ter bulierit depōe eā.Cū v̓o ſpiſſauerit leua de cacabo ⁊ purga ſoꝛdiciē ſi fuerit.⁊ z°. id facias:⁊ cuꝫ bulierit mitte ibi fundū cacabi fracti aut illud ſic rotūdū aq̄ aſpſuꝫ ⁊ deſup cere qȯ fuerit vel heſerit pone i ſole aq̄ ꝑfuſuꝫ.nā ⁊ lino iſertū albū fac̄ coloꝛē.qſqs āt falſaꝫ plus miſerit plus albā cerā facit ⁊ v̓no ſup herbā ponit̄.v̓tus ē oi cere termātica ⁊ plerotica.miſcet̄ āt ſuccꝰ ⁊ pultibꝰ ꝑꝑ diſentericos ꝯfectis adiūcto aliq̄ mellis quo decoctio fiat comeſtibilis.in modū pill'e tria grana accepta coagulatū lac māmis ſoluēt.vires hꝫ ois cera releuare durities molliter.eſt.n.media iter.ca.fri.hu.⁊ ſic.vñ mā ē alioꝝ medicamentoꝝ:qꝛ ex ea conſtruunt̄ epithimata ⁊ alia.
Vanitis.qd eſt.l.policaria ſe.in cruribus vel alibi.
Vappa:ideſt vinū vile debilitatum euentatuꝫ:qȯ perdidit vigoꝛem cuius vis euapoꝛauit.
Vapirum.Auicenna.Burdi arabi.ideſt papirus.
Vapoꝛium idem.vnde alexandrina carta fit.
Vara indi:ideſt folium.
Varax:ideſt egrotatio.
Vard:ideſt roſa.
Varete:ideſt vene groſſe.
Varices:ideſt vene toꝛtuoſe.
Varicoꝛia:ideſt quādo debilitat̄ opatio auditus.
Vardelheb.Stephanus ē quegenuꝫ.Botrachion: ideſt apium raninum.
Vari lēticule ephelide defedatiōes cutis ſunt que maxime i facie apparēt. plus feminis.Coꝛnelius celſus.Semion.
Vatrachi kāpite gre.agradule rane parue q̄ i campis degunt.

¶Capitulum. CCCCCCLXXI.

Varonig ara.gre.⁊.lat.doꝛonicū. SERAPIO.dic̄ ꝙ vene albe iteriꝰ exteriꝰ v̓o ad citrinitatē tēdēs:⁊ ſunt fruſta i groſſitudie ramoꝝ ſeitaragi ⁊ i magnitudie policis ad plus ⁊ ſunt aliquantulū dure ⁊ graues ⁊ deferunt̄ ex ſyria.Et doꝛonicuꝫ ex ſyria eſt illud qȯ magis adminiſtratur.eſt cal.⁊ ſic.in ʒ°. cōfert doloꝛibus a ventoſitatibus groſſis ⁊ flegmaticis ⁊ pꝛopꝛie vētoſitatibus matricis ⁊ confert moꝛſibus vnenoſoꝛuꝫ:⁊ puncturis eaꝝ bibitum ⁊ facto emplaſtro cum eo ⁊ ficubus ⁊ intrat in confectionibus magnis.Aben Meſuay.eſt cali.⁊ ſic.⁊

conuenit ventoſitatibus matricis ⁊ confortat cor ⁊ cōfert ſuo tremori caſacan. AVICENNA. ō viribus cordis dicit ꝙ confortat cor.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXII.

Vaſac. ara. gre. aſios. lat. armōiacū. SERAPIO. aucto. Diaſco. eſt gūmi plāte ſilueſtris ſimilis plāte galbani ī figura ſua. Et naſcit̄ in terra dicta argemonis ⁊ eſt in partibus codi. hec herba gre. dr̄ aſios cuius radix vulneratur ⁊ lachrymus egreditur ꝗ colligit̄ ⁊ ſeruatur: ſed aliquādo de ipſo cadit ſuper terrā: quare admiſcetur cū eo terra ⁊ lapilli ⁊ alie ſordes: ſed melius ex eo ē hñs odorem bonuz in quo non ſunt lapides nec ligna tendens ad albedinē cuius fractōes ſunt ſimiles fructus olibani ⁊ eſt purꝫ ſine ſorde: ⁊ odor eius vergit ad odorez caſtorei: ⁊ ſapor eius eſt amarus: ⁊ habet in ſe pinguedinez ⁊ ſplendorem cū ſoliditate ⁊ illud quod eſt huiuſmodi. dicitur carniſſima: ſed illud quod continet terram ⁊ lapillos nominatur chironia: ⁊ defertur de terra dicta monacon ⁊ eſt fructus plāte ſimilis plante galbani in ſimilitudine ſua ⁊ naſcitur ibi. GALIENVS. 6. ſim. phar. caplo̊ Armoniacuz. liquor eſt cuiuſdā ferule. hec mollificatiue virtutis eſt excelēter vt eos qui circa articulos poros diſſoluat ⁊ ſplenes ſkliratos ſanat ⁊ ſcrofulas cōſumit ⁊ calefacit ⁊ deſiccat. SERAPIO. aucto. Aben Meſuay. Proprietas eius eſt conferre ſciatice ⁊ podagre a dolorib⁹ iuncturarū factis a flegmate viſcoſo qñ dat̄ ex eo aur. vnus. poſtq̄ꝫ reſolutum fuerit in decoctiōe ⁊ ipſum bibitur ſimplex ⁊ mixtum cū alijs medicis. PAVLVS. valꝫ contra tuſſiꝫ antiq̄ꝫ ⁊ humidā ⁊ aſma ex groſſo ⁊ viſcoſo flegmate in gutture. pillule armoniaci accipiuntur in ouo ſorbili: vel diſtemperantur in melle ⁊ dentur: vel fiunt pillule ex eo ⁊ melle. dentur tamē ꝑus pectore mollificato cū dialtea ⁊ alijs. Contra ſcrofulas in pricipio. Accipe armoniacum ſal gemma nitrum ſuccum marrubij ceram ⁊ reſolue armoniacū in aceto ⁊ dimitte per vnam noctez ⁊ in mane reſolue cū cera additis pulueribus coſti ⁊ abſinthij ⁊ facias vnguentum. Ad menſtrua prouocāda ex ſolo armoniaco fiat ſuppoſitorium vel ex eo fiat fomentuz ⁊ poſtea ex aſa ⁊ galbano fiat ſuppoſitoriū. Contra lumbricos detur armoniacum cum ſucco abſinthij ⁊ reſolue ipſuz in aceto ⁊ fiat emplaſtruz vmblico. vt dentes cadant. Accipe armoniacum ⁊ ſuccuz iuſquiami ⁊ inunge dentes ⁊ cadent. AVERROYS. 5º colligꝫ. ca. eſt ī 3º ſic. in ꝑmo.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXII.

Vaſachi .i. ſordicies parietis balnei. SERAP. aucto. Gal. eſt ca. lenit diſſoluit facit naſci carnes ⁊ eſt ꝯueniens ſciſſuris ani ⁊ emorroydibus quando ponitur ſuper eas. Et qđ de ſordicie colligitur ex corporibus exercitantium calefacit ⁊ reſoluit exituras dure ſolutionis ⁊ eſt conueniens vlceribus renum ⁊ illa que colligitur ex corporibus luctantium confert nodis in matrice quando ponitur ſuper eos ⁊ confert ſciatice poſita loco vnguēti. ⁊ ſordicies reperta in vaſis in quibus oleū aduritur reſoluit multū ⁊ lenit. Et dixit. in ſordicie que eſt ī corporibus luctantiū ſm ꝙ in ea eſt de puluere diuerſificat̄ ab alia. Et ſordes quidez vniuerſaliter reſoluit apoſtemata indigeſta ⁊ conuenit apoſtematibus calidis māmillarꝫ ⁊ hoc quoniam extinguit inflationē earum ⁊ prohibꝫ curſum humorum ad ipſa ⁊ reſoluit qđ iam fluxū eſt ad ipſa: quoniam ipſa eſt compoſita ex puluere oleo ⁊ ſordicie corporis hominis. Sed ſordes vaſoruꝫ recipit acuitates a vaſe eris. ⁊ ſimiliter ē acutior. Et ſordicies auris confert panaritio. Pro ſordicie ſemicupij. l. Aſathartar.

V aſcus: ideſt remiſſus.
V atrachos. grece rana vatrachi rane.
V atrachium: ideſt apium riſus. l. botrachion.
V atreas: ideſt ſauina.
V atus. Gulac vatos rubus. gre. vel mora ſilnatica. l. batus.
V chuen; ideſt achauē. Stephanus acauanum.
V can. eſt illud quo vitreantur vaſa.
V eb; ideſt dentes molares.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXIII.

Vebet. lat. vero anetum. SERAPIO. omnibus notuꝫ eſt. cal. in fine tertij deſic. in principio ſecundi. GALIENVS. 6. ſimpl. phar. calefacit quidē adeo ſemper vt ſecundi gradus ipſum intenſuꝫ putandū vel tertij remiſſi: in ſiccitate vero ſecūdi gradus eſt ichoātis: vel primi intēſi. merito ergo coctū in oleo diaforeticū ⁊ īmoleſtum factiuūq̄ꝫ ſomni ⁊ digeſtiuum crudoruꝫ nec non indigeſtorꝫ humorꝫ exiſtit. appropinquat vtiq̄ꝫ oleuꝫ quod ex eo aperitiuis digeſtiuis pharmacis dictis: niſi qꝛ Paulo caliditis illis ⁊ ſubtiliū partiū eſt. ⁊ ideo diaforeticum. vſtū vero tertij fit gradus. calefacit ⁊ ſic. ⁊ ideo mollibus vulneribus appoſitū preſtat opera ⁊ preſertiꝫ in eis que in pudendis. humidius aūt ⁊ minus ca. videre eſt ad hec ⁊ euchimum quaſi digeſtibilius eſt ⁊ ſomni factiuum plus ſicco minus diaforeticū. Et idē Serap. auctor. Aben Meſuay. anetū eſt ca. īducit ſomnū ⁊ oleū eius eſt bonuꝫ ventoſitatibus ⁊ ſemen eius in puluere poſituꝫ in polētis multiplicat lac quando accipitur ſolum minuit ſperma ⁊ debilitat viſuꝫ. maxime nimius ei⁹ vſus. PAVLVS. decoctio eius valet ſtranguirioſis ⁊ diſſurijs data. potiſſime ſyrupus factus ex decoctione ei⁹ ⁊ zuccaro ⁊ cataplaſmata ex eo facta cū coquitur in oleo ⁊ vino contra dolorez matricis ⁊ ſecūdinā ⁊ menſtrua educit ⁊ conuenit ei⁹ decoctio dolori pectoris ex frigiditate: ⁊ ad emorroydas puluerez vrtice ⁊ puluerez aneti confice cū melle ⁊ emorroydas inūge ſi fluant emorroyde tantū fac puluerem ex aneto ⁊ ſeminib⁹ vrticarꝫ ⁊ appone. hic puluis multū conſtringit. ſi aūt nō fluerent: ſed extra apparuerit diſtēpera puluerē aneti cū melle ⁊ albumīe oui ⁊ appone. valet etiā contra ficus ſi ſit intra anuꝫ facto ſuppoſitorio. Item decoctio aneti ⁊ maſticis valet contra vomitū ⁊ ſingultum ex frigiditate naribus appoſitū vel maſticatuꝫ vel comeſtuꝫ ſtomachū ⁊ cerebruꝫ confortat. Raby Moyſes. valet contra ſingultum ex repletione.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXIIII.

Veccia. lat. gre. yſofracius ara. lachinis ſiue lechurios. lolium. Sceileꝫ. Sirim. Diaſcorides. GALIENVS. ꝑmo de cibis. figura horꝫ ſeminuꝫ nō ē rotūda ſicut fabe: ſed ſublata magis ſimilis lentib⁹. reponunt aūt agricole: ⁊ hoc cū ipſis folliculis ſilr̄ cū totis plātis gratia alimenti brutorꝫ animalium. in fame aūt vidi ⁊ ex his quoſdā comedentes ⁊ maxime adhuc viridib⁹ exiſtentib⁹ ſicut cicera ⁊ fabas comedūt conſueta ſunt autē non idelectabilia ſolū: ſed indigeſtibilia ⁊ ſiſtitiua vētris neq̄ꝫ boni chimi generatiua apta ad ſanguis groſſi melancolici generationē ſicut lēticula. Sed illi qdē multū multa bona adſunt. huic aūt nullū illorꝫ bonorꝫ ineſt.

V eclon. i. ſaluia.

¶ Cap. CCCCCCLXXV.

Vectiticō. DIASCORI. Herba ē hñs folia ſilr̄ia hedere. v. aut. vij. ſed Paulo maiora ſparſa circa terrā deſup alba anguloſa ⁊ viridia cum mltis virgis duorꝫ palmorꝫ. flos ē illi viridis. ī verno maxime naſcit̄. haſta ipſi⁹ tenuis ē: ita vt vix poſſit videri et inutil̄. aquoſis naſcit̄ locis. folia ei⁹ melli addita ignē ſacꝝ extiguit tumorib⁹ oīb⁹ medent̄. ſicca fumigatio ei⁹ oīa ēt ſilr̄ facere nouit. mortuos in vtero īfantes excludit. ciato vio cū mulſa bibito. radicē ei⁹ ſiccā pone ſup carbones de vite arminea aut de oliua ⁊ coopi: ⁊ ei⁹ qđ ē ſubtile de emboto infirmus teneat in ore ⁊ fumuꝫ recipiat ⁊ poſtea vinum armineum modicum glutiat.

Capitulum. CCCCCCLXXVI.

Vela DIASCO. ē folia habēs miora q̄ꝫ eruca ſed nō diſſimilia florē violaceū ſemē ē ei ī follicul̄ oblōgū ordie ſtipatū ꝓut naſturcij guſtū calefaciēs ⁊ ſb̄mōdax. vñ ad tuſſiꝫ veterē ⁊ ad r̄giū morbū cū melle fac̄ ſub lingua

Velatri genera ſunt duo. ſcilicet ellebori.
Veldcretrich. ideſt cicada.
Vemeriatum. ideſt vulpis femina parua in fouea.
Vena terre. qđ ē. l. quianos
Vena. i. radix plantarū vel vena corporis.
Venarū ſiccarum indaruꝫ ideſt almeus.
Vena baſilica vel vena appellaris. i. epatī q̄ ē q̄ ſubiūgit̄ ⁊ ē radix cefalice ⁊ nigre. vel dicit̄ baſilica a baſis quod eſt radix.
Vena cephalica. i. capitī q̄ ē īter policē ⁊ idicē. īuenit̄ ſilr̄ ī ſilueſtri aſcid. Auic.
Vena cōis nigra purpurea media ⁊ matrix venarū. Platea. idē ⁊ dr̄ cōis qm̄ componitur ex aſſellari ⁊ humerali. Almanſor.
Vene arboris granati ſilueſtris quid ſunt. l. michad.
Vene citrine. i. curcuma.
Vene cōtrite. i. lūbrici terreſtres.
Vene farigides. ideſt vena
Vene guidegi. ſunt due vene ī gula ī ambab⁹ partibus dicte Originales.
Vena leporis ē ī extremitate naſi ⁊ pꝫ digito ꝑmēdo
Vene mulgentes. ſunt inter epar ⁊ renes.
Vena ſunis brachij ē q̄ vēit a brachio ad manus.
Vena ſceilē vēa ſaluatella eſt inter digitum paruuꝫ ⁊ ānularem.
Vena ſafena ē illa q̄ floāt̄ ſb̄ cauilla ītriſeca pedis.
Vena ſciatica eſt ſub cauilla pedis extrinſeca.
Vena vritides ſunt inter renes ⁊ veſicam.
Venago eſt ſuccus ex taſſo arbore expreſſus.
Venerca. i. ꝯcula q̄ ōfert̄ a pegrinis a ſācto Jacobo.
Venerica. venerea. Diaſ. ideſt acorus.
Venetus color. qđ eſt. l. Ceruleus. kianeos.
Vent⁹ alteguiā. i. ſcrofula. bali. Fategni. ꝯmēto. 3i.

¶ Capitulū. CCCCCCLXXVII.

Venter aīaliū difficil̄ digeſtiōis ⁊ horridi ſaporis parui nutrimēti ⁊ mali chimi generatiuus ⁊ ſimilat̄ viſcerib⁹: pluris ē tñ nutrimenti q̄ꝫ pulmo. ſed ventres auiuꝫ qñ digerunt̄ ſūt melioris nutrimēti ⁊ maxie gallinarꝫ. AVIC. libro ſecundo. capitulo venter.

Vēter apri. i. millefolium.
Ventriculus quid eſt. l. botanuꝫ. Pli. li. 22. ca. 2º. capit̄ ēt a Pli⁹ pro taſſo barbaſſo. li. 26. caº 6.
Vennū. ideſt ſerpillum.
Vepres ōclinat̄ tm̄ ī pl̄ali nūero ⁊ ē oīs ſpia ſꝫ potiſſime ē hat⁹. vñ dr̄ ī geneſi. Cōuerſus Abraā vidit arietē poſt tergū īter vepres herētē cornib⁹. ⁊c̄.
Veraiklatuꝫ verchabs lacum. ideſt vrtica.
Verach. i. ſanguis draconis
Verbaſcū. verbena. i. gere
Verigines. ideſt pſidratie vel exantimata.
Vermiclarl. graſſula mior ſēpuiua mior ideꝫ. l. heia halalem. herba graſſula. heiſhelē. aizō mior. Dia.
Vermis. i. fauarola vel porcellio. l. Guarday.
Vermis iſcul⁹ qđ ē. l. tarati
Vermis ſete. qđ ē. l. haeir.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXVIII.

Vermis grane ſꝫ Aui. li. 2º ē v̄mis tictorꝫ cui⁹ virtus ē ſic v̄t⁹ ceruſe vñ ſb̄tilior ē ⁊ magis vadēs ī ꝓfūdo. qdā dixerūt ꝙ colligit̄ hic v̄micul⁹ ex rebus plurib⁹ ita ꝙ colligit̄ ex arborib⁹ glādes ferentibus vermiculus grane recēs īfrigidatiu⁹ ē. ⁊ ē ī ipō ſiccitas q̄ꝫtitatē habēs ⁊ ē purpure⁹ ⁊ ōſiccat ſiñ mōdicatiōe. Et idē auc. Gal. qdā dicūt ꝙ ī ipſo ē ſtipticitas tēꝑata. ꝯuenit vulnerib⁹ neruorꝫ trit⁹ cū vino aut aceto cū melle.

Veratrum ē elehorus. macer. Plinius.
Verbena herbena gerebotanū ꝑiſterion. idē v̄mina tia gre.
Verdacia. i. taſſus barbaſſ⁹
Vetonica. lib antiqu⁹. hꝫ radices aliquaten⁹ ad digiti groſſitudinē ⁊ longas ramulos q̄dratos folia q̄ſi q̄rc⁹ ſuauiter olētia florē purpureū ſemē circa ramulos ī circuitu ī modū ſpe nigꝝ. naſcit̄ ī pratī ⁊ mōtibus. Pli. li. 25. ca. 8. poſt principium.
Vertanū. i. Eliotropia. verrucaria.
Vernix qđ ē. l. ſandaros. ⁊ Gal. 6. memiri ca. ꝑ. que a multis corrupte ſandaraca dr̄. due ſūt ſpēs vernicis vna minutī glebis albidior. Alia maiorib⁹ fruſtis latis ad colorē pallidū tēdēs quā hodie fere omnes ꝓ karabe ponūt ⁊ fallunt̄. nā karabe nō ſic facile ī oleo feruēti diſſoluit̄ vt hic. multi. n. pictores carētes ꝑma ſpē hāc ꝑparāt cū oleo lini ad picturas ꝑficiendas. qđ de karabe fieri nō poſſet.
Veronig. i. doronicum.
Veronoſon. i. ſacra paſſi.
Vertipedium. i. verbena.
Vertex. i. ſal gēma.
Vertebrū eſt os rotūdū anche dictū a v̄tēdo qꝛ vertitur in oſſe concauo.
Veruca dr̄ q̄dā duricies habēs in ſe grana ſic̄ grana fic⁹: ⁊ hꝫ tres ſpēs. nā aut ē eiuſdē groſſitiei ī capite ⁊ in pede: ⁊ dr̄ verruca. i. porrus: vl̄ ī pede ſubtilis ⁊ ī capite groſſa ⁊ dr̄ clauus. ⁊ Acrocordines ſūt ſpecies eius.
Verrucaria. i. coriādrū. ag' . i. eliotropium.
Verziticon. i. auis turdus vel piſcis dictus turdus.
Veſſicago. i. alkekengi.
Veſme. i. indicus.
Veſmox. i. criſomula.
Veſſaſa. Moli. Mola. i. armel. Banſace. ⁊ eſt ſpēs rute agreſtis.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXIX.

Veſpertiliō. lat. ara. ſterazirach. AVI. Vnguētū veſꝑtilionis ꝓhibet māmillas puellarꝫ a magnificatiōe. ⁊ ꝓhibet ortū pilorꝫ ſꝫ ꝙ dr̄: ⁊ nō ē verꝝ. Cerebrū ei⁹ cū melle ꝯuēit ꝑn⁹ aq̄ deſcēdētis in oculū. ⁊ ei⁹ cinis acuit viſū ⁊ ꝯuenit vngule ⁊ albugini.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXX.

Veſum gre. ara. neiſum. lat. roſaſeni vel ſambacus agreſtī. SERA. auc. Yſaac. Eſt arbuſtuꝫ ſil̄e arbori roſarꝫ habēs florem albū ⁊ dicūt ꝙ eſt roſa ſeni ⁊ eſt ſicut narciſcus ⁊ eſt oleū eius bonū pleureſi ⁊ eſt in virtute ſua ſil̄is ieuſemini niſi qꝛ eſt min⁹ ca. ⁊ ſic. in eo. Et idē auc. Aben Meſuay. Narciſcus ⁊ ē oleū eius bonū pleureſi melācolice ⁊ ꝯuenit dolorib⁹ mr̄icis. Et idē auc. Raſis. vidi quoſdam qui dabant ex folijs eius a. 3. ij. vſq̄ꝫ ad iij. ⁊ faciebant aſſelare multum.

Veta. ideſt plantago.
Vetuſilla. ideſt rubi cime.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXXI.

Vethuen. AVI. li. ſcđo. Eſt plāta habēs virgas minutas ſup quas ſūt flores albi. habētes folia ſil̄ia florib⁹ maro acuti ſaporis ⁊ odoris ⁊ ē ca. in 3. ſic. in. 2. ⁊ eſt ex ea alia citrina alia alba. eſt digeſtiua apertitiua opilationum: ⁊ in rubea eſt ſtipticitas ⁊ ꝓuocat ſudorē. Et eius oleū inūctū aperit orificia venarꝫ ⁊ reſoluit apoſtemata ī ſtomacho ⁊ ſanguinē ꝯgelatū in ipſo ⁊ ꝯuenit apatib⁹ frigidis: ꝯuenit fiſtulis ⁊ vlcerib⁹ neruorꝫ cū in decoctiōe ei⁹ īfūdit̄ ſpōgia ⁊ ponit̄ ſup egros ⁊ facit ſubet ⁊ odorat̄ hūiditas ei⁹ ⁊ facit dormire ꝯuenit aſmati cuꝫ bibitur ſicca ſicut bibit̄ epithimuꝫ ⁊ ꝓuocat fortit̄ ⁊ reſoluit ſanguinē ꝯgelatū ī veſica. ⁊ cū aq̄ mell' frāgit lapidē ⁊ apit opilationes matricis ⁊ ſoluit meliam ⁊ ſl̄a ſicut epthimū. qñ bibit̄ ſicca cū oximelle ⁊ ipā in ꝑtib⁹ nr̄is caremus.

Vhamite. i. affodillus.
Vhaeh. i. acetum.
Vhaundidi. i. lignū aloes.
Victorial̄. i. pōd⁹. 3. i. ⁊. ℈. i.
Vidume. i. apoſtema molle vt lutum paludis.
Vgifur. Vzifur. i. cinabarꝫ.
Vgi. ⁊ vgū. Ste. i. acorus.
Vinatia qđ eſt. l. barim.
Vincas vinca qđ eſt. l. Camedaphne. Plini. li. 24. ca. 15. ⁊ li. 21. ca. 2.
Vichelos. vichilos. gre. tuſſis. hichelos. hichi. vñ pil

lule bichichie.i.ad tuſſi3.
V ilitionis ſemē.i. ameos. Caſ.fe.
V icitoxicū herba ē multū iuxta ellīn nigrū inuēta: cuiꝰ ſtipes ē violaceꝰ longitudinis palmi vniꝰ vel duoꝝ folia vt folia pſici valēs ꝯtra toxicu3 ingredit̃ i tyriaca diateſſerō.⁊ in diaprasſio Nicolai in antidotario Galie.l.antifarmacum.
V incta quid eſt. Epimedium.
V infacion.i.flos vitis.
V inifacion.i.flos vitri.
V inodes ſūt ſicomori fructus.l.ſicomorus.
V inopia.i.affodillus.
V inrem.i.iuiuba.
V inu3 omfancinum. ideſt non maturum. Dia. fit ex vuis ſemimaturis. vel ex puſca per decoctione3 vſq3 ad tertiam ⁊ hoc dicitur potilion.
V inu3 criſſum.ideſt aurei coloris.
V inū creticū fit ex vuis in vite paſſat) poſtea expreſſis ⁊ eſt dulce.⁊ dicit̃ triptos ⁊ ꝓtopas.
V inum quid eſt. l. harim. haarim.
V inum amſeneū. ideſt vinum album.
V inum amineum.quid eſt .l.amineum.
V inū albanum. quid eſt.l. ſalernum.
V inu3 autimum.ideſt ſine rubore.
V inū carneum.i.vinu3 coctū ad ꝯſūptione3 tertie partis.l.Carenum ⁊ dulcor.
V inum cio.ideſt vinu3 auſterum.
V inum de paſſis eſt cum paſſule ponūtur in aqua calla ⁊ exprimūtur ⁊ eſt vinū paſſulaꝝ.
V inu3 defrictum quid eſt .l.dulcor
V inum falernum quid eſt .l.falernum.
V inum gazetū a regione.
V inum indu3 ⁊ ſapinum a locis dicitur.
V inum italum.gd eſt.l. falernum.
V inu3 merratum.i.forte ⁊ purum.
V inū murratū. vel mirratum ideſt acidum.
V inū mellicite.i. muſtum mixtū cū melle. Melāterea. Calciteos. Calcitis. Calcadis.
V ini patici.i.paſſi.
V inū piracium.i. factū cu3 vino ⁊ piris ⁊ ſic fieri poteſt de multis alijs.
V inū palmitum.i.de dactilis immaturis.
V inu3 pauciferum.i.ſuſtinens paucam aquam vt Gal.6.terapen.
V inū ſqlliticū.vinū ſtillititū.cōpoſitū.i.cu3 ſquilla .l.Aurifel.
V inum ydromel.i. vinum mellicite.
V iola quid.ē.l.fenefſig.
V iola 3abathi. ideſt Jeſemini Saladinus.
V iola alba.i. Jeſeminum: Gal.4.memiri.ca.5.
V iola vltramarina quid ē l.cheiri.
V iperina.dragōtea.i.ſerpētaria.aliq dicūt ꝙ ē ſimphitica.ſ3 pma melior.naſcit̃ iuxta ſegetes aut flumina mollibus folijs guſtu aſpero.
V ira gd ē.l.Enantium.

℄ Capitulum. CCCCCCLXXXII.

Virem ſm Sera.ſūt ſpēs.ſ.abſi.⁊ indū qđ appellat̃ arabicū ⁊ ē rubei coloris.⁊ eſt idē qđ curcuma.radix eiꝰ affert̃ ex terris i hyeme ⁊ h3 grana ſicut keſmes ⁊ melius ex eo ē rubeū habēs pauca grana ⁊ aliud eſt qđ adheret manui ⁊ h3 colorē viole.⁊ exterius ē rubeū cuius toxicū ē multū.⁊ toxicū gdē ē res pauca minuta mollis adherēs manui qſi tāgit vagina eiꝰ ⁊ ipſu3 gdē linit̃ ſup morfeā ⁊ ꝯfert ei. MESVE.ē ca.⁊ ſic.in pncipio tertij ꝙ ſi linitur ad morfeam confert.

V iretru3.i.virens virgula.
V irga paſtoris gd ē.l.dipſeus. poligonia. ſanguinaria. Corrigiola. Centinodia. geniculata. pſerpinata policarpos.
V irga ſacerdotis.i.vincitoxicum.
V irginalis. i. mercurialis.
V irgultum.ideſt virga pullulans.
V iride eris.ara. gre, ios.i. 3injar.l.eris erugo. non flos eius.
V iridos.i.lac quod eſt vrine ſimile.
V iriditas inuēta ſup aquā q̄ ara.vocat̃ haltalep ⁊ in lingua hiſpanica mulſas ſm Auerro.colliget.ē ca. ⁊ hu.in ſecundo.
V irtus celtica.i.attractiua vel contentiua.
V irtus.i.venenum.
V iſalon.i.tegula lateris.
V iſce.i.amilum.
V iſcus quid eſt.l. dabalch. Diaſco. Pli.lib.16.capit. 45.verſus finem.⁊ libro 24.ca.4.
V iſdum.i.iuſgamus.
V iſſidū.viſcidū. gre.i. acutū ⁊ forte. mordicatiuu3 pungens linguam.
V itacha.quid eſt.l.harim. haarim.
V itex.i.agnus caſtus. Pli. li.24. capitu.9. poſt principium.
V itis quid eſt.l.harim.haarim.
V itis alba gd ē.l.harim filipendula feſera. brionia feſire.
V itis nigra.quid ē.l.hari3. Pli.li.23.ca.ſcđo.poſt pncipium.
V itis canis. ideſt ſaxifragia.
V iticella quid ē.l.feſera.
V itligo. Cornelius cel. pſone nullum periculum affert inde ex ſe feda eſt ⁊ ex malo ſolo habitu fit. cuius ſpecies ſunt tres. Alphos vocatur Alphos vbi color albus eſt fere ſubaſper ⁊ nō continuus ⁊ quedā3 quaſi gutte diſperſe eſſe vident̃ ⁊ latius ⁊ cum quibuſdam intermiſſionibus ſerpit. melas colore ab hac differt quia niger eſt ⁊ vmbre ſimilis cetera ſūt. leuce h3 quoddam ſimile alphos ⁊ magis alba eſt ⁊ altius deſcendit in ea q̄3 alibi pili ſunt ⁊ lanugini ſimiles. omnia hec ſerpunt ſed in alijs celerius ⁊ in alijs tardius.
V itlimē.i.ſulphur iudaicū.
V itrago. vitri herba. Dia. i.paritaria. vitriola idem Alſine. Oriba.
V itriapolion.i.bugloſſa.
V itriolū gd eſt.l. 3eg. 3egi. Calcantum. dragantum. Colcotar.
V itrion.i.eupatorium.
V itrū quid eſt.l.cugeg.
V la ē inueterata albugo vt in Alexandro de oculis. Et vla.gre.mādibule.
V lcus ſordidum.ideſt vulnera ſordida.
V le.gre.cicatrix liuor. vel vli.vlcus.
V ilichonos. gre. bliconos ideſt pulegium.
V licton vulicton.grece.blicton.
V lpitium.gre.genus Allei ſecundu3 Plinium libro 19. capiſulo. 6. vltra medium.
V liandru3 eſt cuius flores dicuntur rododaſni ⁊ eſt landrus.
V licon. vlichonos. grece.i. pulegium. vliconos.
V ligo.ideſt terre humor vel limus.
V lixatrum.ideſt petroſelini ſpecies.l.petroſelinu3.
V lmos vel boliſmus vl̃ fames vaccina.

℄ Capitulum. CCCCCCLXXXIII.

Vlmus lat.ara.amabum gre. petela vel ptolee ſiue pteloe. GALIE.8.ſim.phar.ca. Ptolee.i.vlmus.folijs conſolidamus quādoq3 recens vulnus contuſiq3 ſtiptica ſimul ⁊ abſterſiua virtus cōſeruatur in eis. Cortex vero eius adhuc magl eſt ſubamarus ⁊ ſtipticus vnde ⁊ lepram ſanat cum aceto ⁊ dum viridis exiſtit ⁊ recens ſi ſuperligata inuoluatur vlceribus conſolidare ea poterit.⁊ radices etiam eiuſdem virtutis ſunt.⁊ cū eius decoctione fomentant omnes fracturas poroſitatiōe egētes. PAV.eius folia ſtiptica ſunt que bulita in aqua curant excoriatione3 capitis ſi inde lauetur. Radix eius eſt ſtiptica congluctinatiua ⁊ conſolidatiua nimis.

V lpicum.i.lapago.
V lua.i.alga maris.
V lular.ideſt laurus vl̃ bace lauri.
V mbilici marini ſunt lapilli fri. ⁊ ſic. i littore maris reperti abſterſiui ex aſperitate ſua vmbilico conformes vt in vnguēto citrino Nicolai.
V mblicus veneris quid ē l.Cotilidon.Cimbalaria. Platearius Sarcocolu3 ſcatūculi.
V micialis.i.verbena.
V ncia eſt pondus dragmarum.8.ſed antiquitus faciebant.ʒ.ex dragmis nouem.
V nctio.i.ſpina.
V ndimia.i.apoſtema molle flegmaticum.
V nfanlidos.i.glās q̄ vtuntur Coriarij. Pau.
V ngelle ſūt vngule aromatice ⁊ blactebiſantie.
V ngila.i.ſcamonea.
V nguella.farfara.ideſt vngula caballina. l. Nenufar pro ea. dardana duarum ſpecierum eſt.
V ngula caprarū ⁊ aſini gd ſunt.l.baſir.
V nguentum tetrafarmacum.i.vnguentum baſilicon vel regale. Sera.
V nguentum alben.i.oleu3 de ben.
V niones.i.margarite.
V oimia.i.apoſtema molle
V oluos.gre.bulbus.
V olnitus.i.ſtercus bubalinum. Galie.
V onuix.gre.bombax.
V otani.gre.herba.
V oxile.gre.vtebrū. Caſ.fe.
V olitis.gre.boletus.
V olangiſtrū. quid ē. l.Anciſtrum.
V olimis.i.oliua.
V olimum. ideſt vola manus.
V olubilis.gd ē.l. Jeblech. leblech.⁊ poteſt dici de oi planta ſe arbori circūuoluenti. Plinius li.21.ca.5.
V olucrum nauis.i. concha maior.
V omiadas.ideſt cime ⁊ folia herbarum cu3 ſunt tenera ⁊ comeduntur.
V omix gd ē.l. hanabroch.
V pupa auis. gre. epeps. ⁊ tereus.
V ron vriſis.
V ra.gre.cauda.vl̃ vrina.l. celeſte.
V rargiros. ideſt argentu3 viuum.
V vrach.i.ſulach.
V rbias.i.loca i extremitatibus coxarum vbi ſunt glandule vbi vertebrum iungitur ſcie.
V rbie. ideſt loca circa inguina.
V rina quid eſt.l.haul.
V rola. gre. ⁊ ſqui. iuncus. inde oxiurola.
V rino mingo vriticos: vrinal.
V raniſcos. gre. pallatum.
V riteras venas vocāt greci illas per quas vrina a renibus ad veſica3 deſcēdit. Cor.cel.
V romi. vl̃ bromi.gre. Auena.
V roſis gre. broſis.i. corrodens olera.
V rtica maura.i.herba ſicaria.vel ſcrofularia.i.milmorbia.ſm alios caſtrāgula.
V rs eſt raſura cuiuſda3 arboris declinans ad colorem croci tinctura eius ⁊ portatur de Jamen.
V rtica gd ē.l.huiure. Dia. Acalifex. Jgrida.
V rtica mortua.i.marrubium.vel Archa angelica.
V rticus. i. porus vrinalis.
V ruſuiram.i.riſu.
V ſaro.i.empetigo.
V ſcoſa.i.aduſta.
V ſnee eſt lanugo que in antiquis arboribus inuenitur ⁊ eſt terreſte ⁊ marinum.l.Aynech.⁊ Malamuſch Aſnee. ara. Cani vetule. Vſnen. ara. gre. antifilos.lat. ſalſola.herba eſt cuius folia. ſunt ſimilia vermiculari vel lēticule habens ſalſum ſaporem ex qua fit ſal. Et alia ſpecies vſnen eſt herba habens folia ſimilia portulace ſed minora. Et vſhen eſt puluis abſterſiuus quo ſaraceni mundificant ſibi manus.
V s.gre.3otion auris.
V ſia.gre.ſubſtantia.

℄ Capitulum. CCCCCCLXXXIIII.

Vſuen. ara.lat. Stercus paſſeru3 vel baron. gre. antifilos. AVICEN. Eſt plurium ſpecierū ſubtilior earum eſt alba.ſed viridis ex eis eſt calidior. ⁊ ē abſterſiua mūdificatiua apitiua pondus.ʒ.5.reſoluit difficultatē vrine.⁊ pōdus.ʒ.v.obijcit ptū viuū ⁊ mortuu3 ⁊ a ʒ.5.vſq3 ad.ʒ. puocat mēſtrua,⁊.ʒ.iij.ſoluēdo educūt aquoſitatē ydropicoꝝ.ʒ.x.ſūt venenū mortifeꝝ.⁊ ex eius ſuffumigatiōe effugiūt venenoſa pua. SERAPIO. ca. vſuē ē herba kali cuiꝰ ſpēs ſūt mlte ⁊ oēs ſūt ex amoch.⁊ vſuen ē baron ⁊ ē id q̄ lauāt̃ pāni ⁊ idē auc. Albu3it alharabi ait nō vidi baron albius neq3 purius illo qđ naſcit̃ in terra armenia.ſ3 aliud ē ſupra ip3 in bonitate qđ noiat̃ iobalkanſarin ⁊ arbor eiꝰ eſt magna adeo ꝙ forſitan poſſit ſtari ſub vmbra eiꝰ ⁊ h3 ſubtiles ſūmitates ⁊ h3 lignū albius ⁊ ē de albātibꝰ pānos ⁊ ē alumen affor.⁊ ē illud quo lauant̃ pāni ⁊ liquefit cū ea lacca dōec poſſit cū ea pōgi ⁊ accipit̃ ex arbore karus ſicut accipit̃ ſal alkali ad pficiēdā tincturā. Et idē auc. Meſarugie ē ca.adurēs ⁊ caliditas eiꝰ ē in tertio Alcan3i expellit apata ⁊ aīalia venenoſa facta fumigatiōe cū ea ⁊ ſi bibūt̃ a muliere.ʒ.v.eijcit fetum viuu3 ſiue mortuu3. Et ſi bibat̃ ex eo a.ʒ.5. vſq3 ad.i. puocat vrinā ⁊ menſtrua. Et ſi det̃ ydropico.ʒ.iij.ꝯfert ei:ſ3 pōdꝰ.ʒ.x.iterficit. ⁊ iuuamētū eiꝰ ē ſicut ſalis niſi q2 acutiꝰ ē eo.⁊ adminiſtratur in medicis ꝯferentibus morfee ⁊ ſcabici ⁊ deſtruit carnem ſuperfluam in vlceribus.

V tbuen.planta e inter nos reperta.
V tromi.i.auena.
V ua.quid eſt.l.harim.
V ua canina.i. ſtrignu3 vel ſolatrum.
V ua demonis quid eſt.l. duniſataris.
V utiron.gre.butyrum.

℄ Capitulum. CCCCCCLXXXV.

Vua lupina.i. ſtafiſagria ſm quoſdā Auerrois dicit ꝙ eſt ſolatrū. MESVE. dicit ꝙ ē herba dicta botrifelerus. PLINIVS. li.22. ca.22.⁊ li.26.ca.5.15.dicit caucalis herba eſt omnibus nota quam gre. ſtrignum ſiue vuā lupinā vocāt.naſcit̃ in ortis vires habēs refrigerātes ⁊ ꝯſtringētes. Gal.ad glauconē.ca.4.diſtin.3.

V ua necea.i.rubea.
V ua paſſana montana. i. ſtafiſagria.
V ua vulpis.ara.i. ſtrignu3 vel ſolatru3. ſed gre. vua lupina.
V uaton.i.capara.
V ulgago vultiga. Macer. ideſt baccara vel aſara baccara.
V ulnera paſcentia vel ſordida.i.puſtule.
V ulinos.gre. boliſmus fames fortis.
V ulua. Alga paluſtrl moll. ab vligine dicta naſcitur circa paludes ſtātes ⁊ ſtagna que vliginoſa dicūt̃.
V uiron.gre.bubon.vel inguen.ſ.apa inguinis.
V ua aminea.i.alba.
V ua timinia.i. vua agreſtl lambruſca.
V ulnerum almotan. ideſt detegentium.
V ulpis quid eſt. l. thalep.
V ulpis alabanuatu quid ē l.kukuber.
V ulua.herba eſt circa fontes ⁊ ſtagnum naſcēs ex qua vulua. i. algamollis eſt ⁊ ipſa dicitur vulua.
V xmech.i.hernia.
V 3idarog.i.o3imum commune.l.berēgemiſch.
V 3ifar.teſte Auicen. fit de ſulphure viuo p combuſtionē ex ide pōt eligi ſulfur viuū ⁊ multū ſimilat̃ ſinopide. niſi q2 eſt durꝰ.
V 3ifur. v3ufar. v3ufur.i.cinabar.
V 3ufur.3engifur.⁊ eſt cinabrium.

℄ Sequitur de littera.x.

X Litterā habēt greci vt nos: arabes vero ea carent.

X abar.ara.capilli.
X abich.ara. papauer rub.
X abar.i.ordeum. Xabair. ara. Ste. Sabir.
X auan.grece.ara.quemia. chauan.
X anim. xanimi. xanium.i. nigella.
X anſifraga. i. ſaxum frangens.eſt herba ſicut pimpinella carens pilis quibus differt ab ipſa. vnde pimpinella pilos ſaxifragia non habet vllos.
X antala.i.anagallus.
X anticum.i.crocus.
X antos.i.rubeum.
Xātus.flauus fuluus.ideſt flos rubeus. xāta colla.i. flaua. Caſ.fe.

X ager.Saler.ara.arbor.
X autinꝫ.fagaſmon gladio lus idem.Theod.Priſ.
X anch.ara.fagus arbor.
X aumi.ara.nigella melantium.gre.
X alacantas.grece.calcantum.Ste.
X alcatis.gre.calcitl.Colcotar.ara.Ste.
X amemilon.ideſt.Camomilla.Ste.
X ābūegū.i.bebonigi.Ste.
X amelea.gre.camelea.mazarion.ara.Ste.
X acbaich.i.ſacbaich.flos papaueris albi.Ste.
X elidoniō chelidonion: ragabet tederien.⁊ ē radix tinctorꝫ carcamꝫ curcuma.Ste.
X ebet.ara.i.anetum.
X ebran.i.eſula.
X citeragi.i.capſia.
X encua.qd ē.i.titimallus
X ercula.i.cornix auis.
X eilez.ara.zinzania.loliū.
X eroptalmia.gre.gen⁹ aride lippitudinis.Caſ.fe.
X erobeche.gre.arida tuſſis.Caſ.fe.
X ero colliriū.gre.aridion collirium.
X erofagia.Xirofagia.abſtinētia ciboꝝ hūidorū.vel dieta ſicca.
X eros.gre.ſiccus aridus.
X eſti gre.ſextariū mēſura
X eſtion.gre.cadus.
X igia.gre.ſtorax liquida.
X ilocarti.gre.carta cōbuſta.Pau.Cātaxirion.
X ilocalla.gre.colla ad ligna glutinādā.
X ilochocba.gre.eſt pōd⁹.
X ilopede.gre.neruus.
X imidion.Oximidion.eſt acetoſa.
X iſton.gre.xeſtrō.Seſtrō.Cadus.Pau.
X ia.i.ſenation.
X iphia piſcis.i.gladius.
X icreon.i.porcina caro.
X ifion.qd eſt.i.fagaſmon.Dia.gladiolus ſagittalis folia hꝫ iridi ſilia ⁊c̄.Plinius li.25.ca.9.verſus fi.
X iſſo.i.acetū.roſo idem.
X ilia.i.caſſia.
X iliq̄ carubia.keratiū.idē i.Cabarliub ⁊ aliq̄n ē pōdus kirat.i.⁊ ſiliq̄ ēt ē q̄tū ponderat ſemē eius.ſ.grana quatuor.
X iloaloa vel aloes.ideſt lignum aloes.
X iloaloes ſilueſtre.ē radix plante dicte ſparogallia.
X ilocinamum.gre.Dia.eſt viſu ſimile cinamomo ſꝫ groſſius ⁊ longius ⁊c̄.
X ilobalſamū.xilobalſamō.i.lignum balſami.
X ilocaſſia.i.caſſia lignea.
X iloceratū.i.ſiliqua.
X iloceracta.ēt ē pōdus.i.vaginella.i.Cabarliub.⁊ eius ſemē dicit kirat.
X ilocauros.i.calcantuꝫ.
X ilodarſamū.vel xilocinnamomū.qd ē.i.darſen.
X ilomarto.i.cortex celſi.
X ilomita.i.lignum mirre,
X ilon.gre.fuſtis.i.lignum.ide oia ſupradicta.
X imaco.i.cortex celſi.
X iracoſt.ara.i.māna.
X ican.i.aſenablum.
X iraſia ⁊ xirotes.xeraſia.i.duricies ariditas ſiccitas
X iraſceth.i.rob de ſuccis fructuū ſolubiliū ⁊ ē ſiſr egritudo miracbia.i.ypocundriorum.
X iria.i.vnguenta.⁊ xiria.i.gladiolus.
X iriſkaticon.i.ſapa.
X iro.i.porcus.
X iron.i.ſuccus.
X iros.gre.nouacula.i.raſoriuꝫ.inde xirion.i.raſum inde yos vel yu xirion.i.erugo raſa.
X imbriū.i.balſamita.
X iſum.i.acetū roſo idē.
X orontos.i.branchos.
X oſacia.i.almea.
X riptū.xarubia.
X onch.ara ſpina.que ⁊ zebeat dicitur.
X oloabrabab.apud Auic.eſt mādragora.

¶ Seqtur de littera.Y.q̄ greca lr̄a ē ⁊ dicit̄.ypſilō.

Y Alodes yelodes.i.vitreos.Nam yelos ē vitrū.

Y berida apud Plinium li.25.ca.8.añ.me^m dicit̄ naſturtiū agreſte qd iuxta vias naſcit̄.
Y acinct⁹ ychintos.i.yreos.
Y agntus.qd ē.i.iagntus.
Y baie.eſt q̄dā ſpēs dactili
Y biſcus.qd ē.i.Altea.
Y bos.gre.gibbus.iuos.
Y cores.i.humores.Galie.8.memir.ca°.7.
Y corion.i.endiuia.
Y cteris.ideſt ictericus ⁊ eſt etiam auis.
Y dantidas.ideſt veſicule in matrice.
Y dam.ara.pulmentum.
Y daros.gre.aquaticus.
Y daſmos.gre.humor.hidropicorum.
Y dateros.aquoſus.
Y datis.gre.demoſt.eſt augmētū naturalis pinguedis inter cartillaginē ⁊c̄.
Y datidos grece.ydatides lapis.

¶ Capitulum. CCCCCCXCVII.

Ydea ſm Diaſco.folia hꝫ ſimilia mirte vel oximirſine adherētes velut pampini.⁊c̄.Plinius li.27.ca.ij.in principio.Que anuli longi ſūt radix eius remordētis ſiue redarguētis virtutis ē ſanguinis fluorē ſiue quēlibet fluxū ſtringit.vbi ſciendū q̄ Diaſc.de idea facit duo capitula.vnū qd incipit.ydeo per Y.⁊ eſt illud quod ponitur hic.Et aliō quod incipit batus.⁊ vna de ſpeciebus ei⁹ eſt ydea per.i.lota.i.ſulach. GALIE.ſexto ſim.phar.ydee radix ⁊ guſtātib⁹ qdē eſt acra emorogias ⁊ fluxū vētris nec non diſſinterias ⁊ fluxum muliebrem quotquot talia ſanans bibita ⁊ deforis appoſita.Demo.Gal.14.terapentice ca°.5.in fi.

Y datomiktos inos gre.vinū ſpuriū aqua mixtū.
Y datodes.gre.aquaticus pluuial.
Y drus rubus.quid ē.Plinius.li.24.ca.14.
Y drokephalos.gre.hñtes aquaꝫ in capite.Alexan.Cor.cel.
Y drocelici.gre.ydrokilis q aquā habent circa teſticulos in oſcum.
Y dema vindimia.i.apoſtema flegmaticū.
Y diomata idem.
Y dericus.i.aſcuticus.
Y diaſimum.i.Pelicinus.
Y dioſin.Ydioſmō.i.mēta.
Y diſcus.i.maluauiſcus.
Y dna.grece.⁊ Tubera.vl ſorba.
Y dolum eſt quando aliqd non exiſtit vt apparet ſꝫ ymaginationem.
Y dor.ydro.ydros.i.aqua.
Y dragogum.eſt medicina purgans aquam hidropicorum.
Y dre.i.pultes.
Y dra.i.ſerpens.
Y dria.ē vas aque.⁊ Ydria.i.ſorba.⁊ Ydria eſt ſecūda ſpēs lauri.i.gara.boſtrum.⁊ ydria.i.Tri.Alexan.ytria.
Y dro.Ydrogiros.i.argentum viuum.
Y drocomi.i.vermis.
Y dron.i.viridis.
Y dropiſſa.i.pix liquida.

¶ Capitulum. CCCCCCXCVI.

Ydros gre.ara.ſgngibil.lat.aqua.hypocras.in libro de aere ⁊ aqua.Aqua q̄ in altis locis ſiue pululanter exurgit monticillis aquarum optima ⁊ ſaluberrima ſaporita.talis vero multa vini permixtione indigens eſt hyeme calida eſtate vero frigida ſimiliter quoqꝫ ille q̄ profundiuſculo exurgunt fonte quarum etiam melior ea que ab ortu ſolis ⁊ maxime eſtiuo tempore occurrit alba perſpicua atqꝫ proculdubio eſt odorifera.que vero lenta eſt ⁊ grauis putrefactiua.oportet autēꝫ te eſſe attentū circa virtutes aquarum vtpote que diuerſe in ſapore ⁊ pondere ſunt.de hac enim qui biberint eorum ventres calidi ac turgidi fiūt corpora macra cubiti ſpatule tenues ſimiliter facies q̄ꝫ maxime carnis ad ſplenēꝫ confluere cogitur vnde malus ſanguis procreatur.illaꝫ non bibentes multa ſuperabundant comeſtione eſuries illis perſeuerat atqꝫ creſcit ⁊ ſitis ſimiliter ſuperiora ventrium ⁊ media inflantur quapropter catarticis fortibus illis vtendum eſt hac egritudine hyeme ⁊ eſtate continenter accidit illis aqua citrina ⁊ intereūt.eſtate vero diſſinteria lienteria longa et quartana laborant qui morbi naturam ꝑuertunt et mutant ⁊ in aquam cadunt citrinam ⁊ pereūt iuuenes illorum pulmonis dolore alij ſi quoqꝫ paſſionibus eorum mētes ꝑturbantibus affligunt ſenes acuta fe.⁊ ardēti ex vētriū ꝯſtrictiōe accidēte vexant̄ mulierib⁹ apoſtemata de genere albi flegmatis innaſcunt̄ neqꝫ cōcipiūt vel parturiunt niſi cum magna difficultate atqꝫ moleſtia corpora eorum magna ⁊ groſſa quanto plus in longitudinem protendunt̄ tāto graciliora fiūt.menſtrua vō iuxta qd opꝫ fluūt.pueri hernia viri cauſone cruriūqꝫ vulnerib⁹ infeſtātur.ſꝫ que hꝫ nature ſunt his vitā impoſſibile ē extēdi.ſꝫ itē peſtina ſenecta ꝑcipiunt̄.mulieres vō grauide vident̄.cū vō tpa partus adueniūt vteri fetus inanes tumore relaxātur.cuiuſmodi paſſione detēta matrix quecūqꝫ aque citrine coadunatiōe intumerit laborat.ad hāc itaqꝫ quā prediximus aquā ꝑtinēs eſt.Et ea que a calida terra ſurgit aut frigido metallo vl ere ſiue argēto vel auro ſiue ſulphure aut alumine.Aq̄ pluuiales leues ⁊ ſaporite ac lucidiſſime ſunt nā ſol qd ſubtilius atqꝫ leuius in attrahēdo aſſumit.Aque pluuiales cito putrent malūqꝫ exhalāt odoreꝫ.quia eniꝫ ex multis ꝯgregate ſūt aqs ideo leuius alijs putreſcere ſolēt ac mutari.Aqua niualis vel glacialis oīs mala eſt poſtq̄ꝫ ſemel fuerit ꝯgelata nūq̄ꝫ in priſtinā ꝯuertet̄ naturā quicqd eſt ſaporitū ⁊ leue.⁊ clarū fuerit aut purū id totū gelu aduenīēte receſſit qd vō turbidū remāſit.Et ſic poteris ꝓbare.ſi.n.aquā in vaſe ad menſurā poſitā ſub gelu ꝯgelari dimiſeris cūqꝫ cōgelata fuerit in ſole vel in quolibet calido liquefactā remoueas eadē menſura multo minus inuenies eſſe.ſimiliter aūt de gelu ⁊ niue.oīs aqua de niue.⁊ ſimilibus peior eſt omni aqua.Aqua frigida debet dari digeſta materia ⁊ virtute forti. AVICEN.primo cañ.fen.ꝑma.doctrina tertia.ca.quarto Auic.quarto cañ.cap.de cura fe.in generali.aqua frigida iuuat in digerēdo.Itē aqua frigida digerit hūorē colliricū.item aqua nō nutrit.itē eodē libro.Aqua calida citius ꝯgelatur q̄ꝫ frigida.Iteꝫ primo cañ.fen.ſa.doctrina ſa.ſumma prima.cap.tertio.Aqua frigida nō debet dari ſi eſt humor crudus ⁊ groſſus.Itē ca.16.Sine aqua nō poteſt eſſe cōplemētū rei nutrite.Itē aqua currēs ⁊ diſcooperta ē melior aquaꝝ.Iteꝫ melior eſt aqua que ſup lutū vadit q̄ꝫ que ſup petras.Iteꝫ libro quarto.Aqua que magis longat̄ a ſuo principio tanto melior eſt.itē aqua que eſt eſtate calida hieme frigida eſt melior.itē aqua cocta eſt minoris inflationis ⁊ velocioris deſcenſionis.itē aqua pluuialis ⁊ ſpecialiter in eſtate collecta ⁊ cum ſunt tonitrua eſt inter meliores aquas.iteꝫ aqua pluuialis impedit pectus ⁊ voceꝫ.item aque puteorum ſunt deteriores.item quedā aque generant flegma ⁊ quedam coleraꝫ.iteꝫ aqua paludū nocet ſpleneticis ⁊ hydropicis.item aque non currentes quomodocūqꝫ fuerit nocent ſtomacho.item aqua ca.corrumpit digeſtionem.⁊ non tollit ſitim ilico.item aqua multum ca.iuuat in colica ⁊ ſplenis ventoſitate.item aqua non nutrit.iteꝫ primo can.fen tertia doctrina ſecunda capi.octauo aqua multuꝫ ca.conſtringit cutim.iteꝫ primo can.fen.ſecunda.ca.16.doctrine ſecunde.Terree aque ſplenem reſoluunt ⁊ non coire volentes adiuuant ⁊ aeree corruptioni complexionis vtiles exiſtūt. GALIE.6.terapētice.ca.ſecūdo.aq̄ tepida.facit nauſeam.item octauo terap.ca.ſecundo.aqua frigida nocet defectis.item aqua tepida mollit corpus hūectat ⁊ delectat.item natans immoderate in aqua alluminoſa conſtringit cutim ⁊ tranſpirationes intus conſtringit.⁊ ſi ſunt fumoſe generat febrem.item.8.terap.ca.tertio ſi timeas dare frig.aquā corporibus colericis propter inconſuetudinem ſuadeo q̄ non debeas dare.item ſecundo de acci.⁊ mor.cap.primo multi in frigida aqua balneati mortui ſunt anteq̄ꝫ domum venirent.item eodeꝫ libro cap.tertio.aqua fri.conueniens eſt coliricis.tempore ſanitatis ⁊ tempore egritudinis ⁊ hoc ſi fuerint cōſueti.corpori inconſueto nequaq̄ꝫ dare niſi prius venerit ad ſanitatē. DIASCO.aquarum omniuꝫ natura fri.eſt ⁊ hu.aqua de lapide emanans leuior ⁊ lipidior eſt ventrem ⁊ vrinaꝫ procurat.aqua de paludibus agriloſis emanans grauior eſt.aqua cocta ſalutem corporis operatur ⁊ multum medetur.⁊ qr in omnibus infirmitatibus aqua eſt neceſſaria inter omnes aquas.pluuialis optima eſt ⁊ leuis ⁊ dulcis ⁊ facile digeritur.cito eniꝫ calefit ⁊ cito īfrigidatur de fontanis aqua eligitur illa que ad ſolis ortum tendit ⁊ meridiem ⁊ de montibus caluis exit.hec enim propinquat pluuiali.que vero contra occidentem currunt ⁊ ſeptentrionē peſſime ſunt.aque petram in veſica ⁊ renibus creant ⁊ mulierem ſterilem faciunt ⁊ corpori torporem ⁊ rigorem nimium menſtrua ſtringunt imbibentes egritudini ſudōrem prorumpere vel fluxuꝫ ventris vel nauſeaꝫ. DIA.ca.de aqua marina virtutem habet viſcidam ⁊ termanticam ⁊ cacoſtomaticam ventrem turbat flegma deponit.colera vero facta ⁊ fomento adhibita apoſtemata de alto educit ⁊ matureſcit durities ſpargit omnibus diaforeſim preſtat neruorum cauſas componit permonibus non vulneratis opitulatur cataplaſmatibus neceſſarie miſcetur malagmatibus ⁊ medicaminibus nobilibus additur diaforeticis q̄ꝫ maxime īpetiginibus adhibetur tepida laterum tortionibus accepta preſtolatur.zernas ſcabies ⁊ pruriginies fomēto adhibita tollit lendies capitis purgat tumorem māmarum compeſcit ⁊ ſimiliter adhibita liuores corporis emendat morſibus venenatis occurrit frigoribus opitulatur ſpalangionuꝫ ⁊ ſcorpionuꝫ ictus vel aſpidum non admittit calida adhibita corpus extenuatuꝫ reficit lauacris vtiliter adhibetur.que lauacra hydropicis ⁊ cephalargicis ⁊ ſurdis opitulātur:ſi ſeruata fuerit aqua marina.bromum non colliget.multi vero coquunt aquaꝫ marinam ⁊ ſic reponunt ad purgationem dantes ſolam ⁊ cum pauca puſca ⁊ cum muſcho ⁊ cuꝫ oximelle ⁊ poſt purgationem datur iuſcellum galline aut piſciuꝫ ⁊ temperat viſcitudinem eius.inuenitur aqua ſulphurea alluminoſa ferrea que habent virtuteꝫ eorū a quibus recipiunt denominationes quas virtutes inuenies in proprijs litteris.

Y droleum.gre.mixtura q̄ fit ex aqua ⁊ oleo interdum roſaceo interdum ex aqua roſa.
Y droſoma.Ydroſorbia.quid eſt.i.fauos.
Y droſorbia.i.aque timor.Caſ.fe.linfaticus.
Y drogarum.Drogarus.i.aqua ⁊ garus.
Y.dromel.Apomel.i.aqua ⁊ mel.i.mellitum.
Y dromelon eſt potus quidam factus ex citonijs ⁊ aqua celeſti.
Y dromellitum.ideſt Electuarium de melle roſato factum ſecunduꝫ Alexandrum ca.de faſtidio ſtomachi.
Y dromelum fit ex aqua ⁊ malis macianis.
Y droſelinum.ideſt apium aque.
Y dropitia.gre.ydrops.
Y duſarum.quid eſt.i.hedicorion.

¶ Capitulum. CCCCCCXCVIII.

Ydropiper.i.piper montanum vel piperaſtrū vel piper aque. DIASCOR.capitulo ydropiper.naſcitur locis humidis cuius virga eſt nodoſa in qb⁹ nodis naſcunt̄ folia que nodos intra ſe ⁊ gradus habent.huius folia mentaſtro ſimilia ſunt:ſed maiora ⁊ molliora ⁊ albidiora guſtu acerrima ſicut piper ſed non talis odoris cuius ſemen in ipſis virgis minutum exiſtit ⁊ ſpiſſum ſicut botrus.ſemen eius cum folijs cataplaſmatibus adhibita duricies ⁊ tumores ſpargit ⁊ liuores limpidat.ſiccum ⁊ tritum pro pipere miſceri poteſt.radix eius inutilis eſt.herba cuꝫ ſemine cataplaſmate facto ⁊ impoſita ypopias tollit ⁊ duros humores ſpargit ruborem facit corpori. GALIE.octauo ſim.phar.ca.ydropiper.vocatum quidem eſt ſic a locis in quibus naſcitur.⁊ ab eo quem ſecundum guſtum ad ſimilitudinem que ad piper.eſt autem calidum ſed non quantum piper.quinimmo viridis hec herba cum fructu cataplaſmata ypopias ⁊ ſcliratos humores aperit.⁊ diaforat.

Y drorodino.Ydrozoſati.i. aqua roſata.
Y drozphalos.i. humidita/ tes capitis.
Y ecteritia.eſt morbus ab aue icteris dicta.
Y ectiris.i.ciminum et hio/ pum.ꝛ eſt git.
Y ella.i.carbo.
Y elion.yelios.gre.vitrum
Y ema.ideſt lapis ex ocu/ lis geni.
Y emena ideſt membzana mappa velamen pellicu/ la.Gal. ad glauconem.5. caº.4.tractatu ſecũdo di/ ſtinct.ſecunde.
Y emá.ara.turtur.
Y emene.gre.membzane. Gal.ad glauconem.
Y ena.i.belluſa.
Y enech.ara.coagulu3.An/ fee.Auicē.
Y enta.ē beſtiola queda3.
Y end.i.iudaica.
Y eronoſon.gre.i.epilia.
Y erbaba.ara.talpa.
Y eroliſonthes vinum.i.vi nũ antiquũ ſeu ſeneſcēs. Alex.ca.de vino ydropi/ cozum.
Y eiana.i.bzaſſica.
Y es.gre.ſues.pozci.
Y etos.gre.imber pluuia.
Y etua.ara.titimallus.
Y fear.i.viſcus.Plinius li. z4.caº.4.ꝛ li.16.ca.45. verſus fi.
Y finia.i.ſipia.
Y gemonica virtus.i.prin/ cipalis virtus anime que regit ꝛ ozdinat.
Y gienon ſanº.ygienis val/ de ſantis.
Y gilaſi radix ideſt liquiri/ tia haliab.
Y gran.ē qõdaʒ genº medi/ caminis oculari. Demo.
Y graſia.gre.hũoz hũiditas
Y gron.gre.ſudoz.
Y gropiſſos bitumen ſonat pix humida vel liquida
Y grane.gre.liquare diſſol/ uere.
Y grantis humectatus.
Y gros.viridis virens lim pidus purus ꝑclarus liq/ dus madidus roſidº hu/ midus humectus.
Y groti liquoz humiditas.
Y grotonon.gre.lentũ.
Y gia.i.vrtica.
Y gia.grece.ſanitas.valitu do.Incolumitas greca ē quedã ꝯfectio poſita i an tidotario Hal.valēs ꝯ cõ

motionem dentiu3 ſi ſu/ perponatur.
Y labee.i.cacolla maioz.
Y lion eſt aurum rubeum.
Y liſchi ē egritudo ex amo/ re.
Y lia.ſũt inteſtina gracilia reuoluta multis reuolu/ tionibus inde yliaca paſ/ ſio que fit in eis.
Y liũpiq3.ypolis.i.balſamũ
Y le.gr3.materia ſilua.vn/ de ilikos ſilueſtris.
Y lodes.gre.opacu3 nemo/ roſum.ſilueſtre.
Y lus.Pau.ē rotũdus tũoz albus ſil'is ꝛc̃.
Y macolemata.gre.ſũt ſtri ctozia q̃ fronti adglutinã tur ex thure ꝛ polline ꝛ albugine oui.Demo.
Y matices.i.ſcolopēdria.
Y monedea.ideſt pellicu/ loſa ſubſtantia.
Y mnaſion ē emplm qõdã mollificatiuũ.Alex.
Y mon.i.aſpagus.Dia.Et ymon eſt poſterioz pars capitis.Alex.
Y náciũ.Ynãti.qd ē.l.Enã/ tiũ.Hal.8.meimir caº.8.
Y ndus.i.celeſtis niger.
Y nomel.i.vinũ ꝛ mel.
Y nos.i.vinum.
Y noſbatos.i.cappara.
Y noticus.ypnoticus.i.doz mitatiuus.
Y nontos.i.baruli qui oziũ/ tur in facie.
Y ontos.gre.baruli.i.tumo res duri ꝛ ſpiſſi q i cute fa ciei naſcunt.Oziba.
Y on.Dia.folia minoza ha/ bet ab edera nigrioza ꝛc̃.
Y os.gre.venenũ toxicũ.
Y oſtriamõ.gre.Juſqamũ Milimãdrũ.Caniculari herba inſana demonia/ ria.
Y pagiſſi.i.gũmi edere.
Y pericũ.Ypericon perfoza ta.faleſtx.Scopa regia. herba ſcti Joãnis hiumi atricum idē.l.Infaricon. Dia.ypicon.aut androſe/ mõ.aut cozion aut came pitos ꝛc̃.
Y penſtercon.i.herbena.
Y pithimum.i.capillacia.
Y poſaſes.i.flegmagogu3.
Y pãtaſis.gre.obuiaton.oc curſus.ypantheſis.
Y pear.yphear.ē ſpēs viſci. Plinius li.16.caº.45.ꝛ li. z4.caº.4.
Y peroa.Pau.fit aliqñ per

yperoam eũo ꝛ ꝑpter ſan guiſugam de gutture.
Y perkatarſis immodera/ ta purgatio.ypakataxo/

menos ſuppurgatus.
Y pezoco.ypozoco.Paul.ē mēbzana pleura vl' pars

Capitulum. CCCCCCLXXXIX.

Ypoglossos .i.lingua equi vel mirra agreſtis. DIASC.frutex ē mirte agreſtis ſil'is folia habens minuta ꝛ comã ſpinoſa3 que folia in ſũmitate ſunt ſicut lingua cu3 ramulis minoribus cir/ ca eadē folia hanc perhibent multi collo ligata3 dolo/ rem capitis colle malagmatibus miſcetur.

Y pnoticus.i.dozmitatiuº.
Y pomaratron.Dia.i.feni/ culus ruſticus.Mara/ tron agrion.Diaſco.
Y popias.ypopia.gre.The hodo.Priſ.Demo.Dia. .i.liuozes ſub oculis.Ga. lib.centauree.ꝛ lib.de fa

cile acquiſibilibus.
Y pia gre.mozſus galline. Anagallus.
Y pnos.gre.ſomnº.ypnoo. dozmio.ypnoſa ſopozatº ypnotica dozmitatiua.
Y pocapniſcus trociſcº.ſuf fumigatoziº.Caſ.fe.

Capl'm. CCCCCCXC.

Ypoquiſtidos .i.ſuccº eius qõ ozitur ad pede3 roſe canine vel barbe hyrcine. i.ciſſos Tarathit. DIAS.ſtrigit.n.vehemẽtiſſime.vñ vētri ꝑ fluuiũ ꝛ ſãguis abũdãtiã repmit ſine moza.ſ'ãt due ſpēs eiº.vna ē flaua.i.ſhzuffa ꝛ alia alba q̃s gre.ypo gſtidos vocãt:eo ꝙ i radice herbe dicte naſcit vt appet i.l.ciſſos cº ſuccº expmit ꝛ reponit.valet ad eadē ad q̃ li tiũ ꝛ acatia.Pau.fri.ē ꝛ ſic.i 3º.Pli.li.z6.caº.8.poſt pñm.

Y pociſi.Oziba.caº õ ſignis pnoſticis egritudinũ.
Y po.gre.a.ab.in.ſub.ob.
Y pochimia.gre.aq̃ i oculo ſeu ymaginatio ipa3 ꝑce dēs ſuffuſio.Coz.cel.
Y pocõdriõ.gre.ypocõdriũ
Y pochoztis.gre.egeſtiões.
Y podremata.gre.ſubcuta nea.
Y pogſtos.i.ſaluia.
Y poſeta.i.cauda eqna.
Y poſellinũ.qd eſt.l.Apiũ. ꝛ eſt apium eqnu3.Apiũ agreſte.Olixatru3.Diaſ. Pliniº.li.z7.ca.vltimo in principio.
Y poſagma.eſt paſſio i qua rubet cornea oculi ꝛ vo/ cabulo nr̃o dr̃ pedatella.
Y poſtaſis eſt ſedimē vrine dictũ ab ipos qõ eſt ſub ꝛ ſto ſtas.i.ſubtus ſtans.
Y poſtaſis.i.fex.gre.ſuba.
Y poſragma.gre.Demo.ē ſanguinis congeſtio ſub prime tunice ꝛc̃.
Y pogeon.gre.antrũ.ſpelũ/ ca ſubterraneus locus. giſſico hermon.

Y poglotia.i.pillule hichi/ chie.Pau.
Y pokiſos.gre.vncinus.
Y pokrites.gre.ſtellio.ephi tetes.katergos.
Y polapatrũ.Dia.genus ē lapaty maiozis naſcens in aqua.
Y pomata.Pau.ca.de ama uroſi oculozum.
Y poplomon.qd ē.l.Mo/ riõ.Pliniº.li.z5.ca.y.cir/ ca principium.
Y pos.gre.equus.
Y poſeta.gre.ypuris.Ana/ baſis.Cauda eqna.
Y potheton.colliriũ.ſuppo ſitoziũ.Caſ.fe.i.
Y pothemata.gre.ſuppoſi/ tozia.
Y pothima.qd ē.l.glaucõia
Y potiſſis.i.hũozes ifluētes
Y pothanos.Ypotamº.qd eſt.l.caballus marinus.
Y ppuris.Acut.Anabaſis. cauda eqna idē.ypozis.
Y poſeta.gre.ypurus.
Y pitris gre.iglis aia.
Y pitigos gre.mediaſtinus
Y rcina qd eſt.l.Ercinos.

Capitulum. CCCCCCXCI.

Yreos ē herba faciēs flozē albũ vt liliũ.ꝛ ē in frõdi bus ſil'is yri ſ3 differũt in flozibº.vñ verſus. yris purpureũ gerit flozē yreos albũ.Gladiolus croceũ.ſ3 ſpatula fetida nullũ.vnde ille herbe ſũt ſil'es i folys diffe rũt tñ i flozibº.nã yris h3 flozē purpureũ habētē gradatio nes diuerſas i purpureitate ſicut h3 arcus celi.i.liliũ.Eſt aliºcuiº flos ē albº ꝛ iſte ē yreos ꝛ ille debilioz ē ſupiozi i oi

te ꝛ melioz ex eis ē cuiº radix ē alba rotũda ꝑticipãs de ru bedine ſ3 aliqd groſſa dura ꝛ ſpiſſa i q̃ ē aromaticitas ſic̃ odor viole ꝑprie ꝛ cuius ſapoz ē acris mozdicatiuus ꝑꝑ acrimoniã ipſiº habēs nodos.breues ꝛ collectos:melioz pars plãte ē radix poſt illã flozes ꝛ meliº tēpus collectio nis radicũ ipſius ē ꝑncipiũ veris.PAV.ca.yreos.ca.eſt in ſecũdo.ſic.in tertio valet ꝯtra duriciē neruoꝝ ex ſlate tuſſi3 placat.ſcreatũ facilē facit groſſos hũozes pectozis attenuat cũ aceto potatº ſpleneticis ꝛ habētibº ſpaſmu3 ꝑd eſt.rigozē fe.ꝛ dolozē vulue mitigat ꝛ aufert cu3 vino potatũ menſtrua ꝑuocat.peſſariũ inde factũ.ſecundina3 ꝛ fetũ moztuum expellit ſtomaco nocet.cum aqua ca.bi/ bitum dolozem ventris placat.elixatum ꝛ piſtatum vul nera dolentia curat coctum cum aqua roſ.mixtum vul/ nera ꝛ puſtulas mundificat:ꝛ bonam ex eis carnem ge/ nerat.ꝛ valet contra putredinē dentiũ ꝛ gingiuaru3.

Y riana.i.lambruſca.
Y ris.i.gladiolº Gal.8.tera pentice.cap.4.
Y riſceptron.Pli.Syriſce/ ptrum.lib.z4.cap.13.
Y rigerõ.yrigeroncos.gre. .i.ſenatões vl' cardo bñ/ dictus.yrigion Macer.
Y rigion vl' yringus quid ē l.Aſcaruticõ.Pli.li.zz. cap.8.in principio.
Y rys illirica.DIASCO folia h3 yreos ſil'ia.dr̃ñt tñ i flozibº.vñ flozes h3 purpureos cu3 diuerſis colozibº.ſ.albo mellino purpuero.l.liliũ.Pli.li.13
Y roncos.i.brãcos. (ca.pº.
Y rũda.yrũdia.i.algarda/
Y rundo quid ē.l. (ione. chauraſ.ꝛ ſanguiſſuga.
Y ſopº qd ē.l.balaſce.yſopõ gre.penl'tia ꝑducta.dia.
Y ſopº hũida.qd ē.l.cēſara/ fab.Dia.Eſopus ygri.
Y ſopº oztēſis.i.yſopº herba
Y s gre.chiros.ſus pozcus.
Y ſchiromias.i.parotidas duras.Oziba.

Y ſquiamũ.i.iuſqamum.
Y ſtcos.ideſt muſcus.
Y ſter.i.tabanº factus ſicut muſca magª ꝛ yſtera gre. locus muliebzis matrix.
Y ſtcropinº.ideſt matricis prefocatio.
Y ſticº:Eſtrice.ideſt pozcº. ſpinoſus.
Y tea gre.ſalix.Caſ.fe.ide dyaiton emplaſtrum cũ folys ſalicis.
Y tria.i.tri q de paſta fiunt ml'tũ macerata ꝛ tracta
Y u.ideſt viride eris.
Y ua lat.gre.alkolilis.ara. 3iniam.PAV.herba ē ſatis miuta ad albedinē tendēs medet dolozibº ꝛ egritudinibus iunctu/ rarum.l.camepitheos.
Y udaica.ideſt erbum.
Y um.i.iuſquiamum.
Y umu.ideſt ſcamonea.
Y xiomum.i.ozimum.
Y xion.quid eſt.l.Camele ombante.
Y ris agreſti.dia.efemeriõ
Y tnõ.truffe de coaſi.gal.

Seqt de lr̃a.3.q̃ pariter ſe h3 apõ grecos arabes ꝛ lati.

Zabalegum ideſt maſtix.Haliab.
Zabarged.ara.ſmara/ gdus gemma.3amozad 3inarad.
Zaair.ideſt auripigmentum.
Zaaragi 3abaragi.Auic.ideſt litargirum.
Zabrali ideſt caſcata.
Zabathi.ideſt ieſemini. Saladinus.
Zabacra ara.ſabi.eſt plan ta vnde fit aloes.
Zaccara.i.pſiliũ 3acharõ. 3accarie idē ſ3 Hali.i li. dinamidia x ca.õ paſſio/ nibº pectozis i cõfectõe triaſãdali quã fac̃ cõtra dolozē capiti ex cali.ꝛ ꝯ ycterictã ꝛ ꝯtra oẽ3 calo rē intraneũ.ſil'r ponit in viatico cap.de ydropiſi i trociſ.de lacca valentibº

ad epatis ꝛ ſplēis paſſio/ ne3 ex caliditate.ſil'r po nit in antidotario Nico lai in cõfectione triaſã/ dali ꝛ trociſ.de lacca.
Zagi.3agum.3egi.idem Stephanus.
Zaibat.ara.3auth.a3och ideſt argentum viuu3.
Zaitum ara.3eitum oliua
Zalieni.ideſt diptamus.
Zacchar gre.ſuchar ara. 3ucharum latine.
Zamarucne.ideſt bolus Haliabas.

Capitulum. CCCCCCXCII.

Zadens ara.gre.faki lotic lens vl' micola.SERA. auc.Dia.meliozes ex lentibº ſunt ille que velociº maturant.ꝛ qñ ifundunt i aqua ad mollificandũ nõ nigreſcũt.GALIE.octauo ſimp.pharma.cap.faki.i. lentes ſtipticãt nõ foztiter i medio vero calidita.ꝛ frigi/ dita.ꝯſiſtũt.ſiccãt aũt i ſecũdo ip3 qdē cozpº ſiſtit ventrē decoctio aũt ꝑuocat.q̊ circa effundit ꝑoz aqua qñ reten/ tionis gratia ſumit.GALIE.eodē li.ꝛ cap.ſ3 trãſlatio/ nē ara.ſapoz eaꝝ ſtipticº ē paꝝ.ē media iter cali.ꝛ fri.in ſcõo ſtrigit ventrē qñ coquit bis ꝛ ꝑycit aqua ꝑma.ꝛ aq̃ in qua coquunt laxat ventrē.Hyppo.ſexto epidimiaꝝ ē tēꝑata i cali.ꝛ fri.ꝛ decliat ad calozē parũꝑ.ſignũ huius ē ꝙ nõ apparet ꝑ eã qñ comedit ꝛ qñ mozat i ſtõaco aut qñ dſcēdit a vētre ifrigidatio cozpozis ꝛ ē cõpoſitũ ex ſb ſtãtia qua ſtringit vētrē qñ coquit bis ꝛ ꝑycit aqua ꝑma Idē auc.Diaſ.qñ comedit ex eo aſſidue facit obſcuritatē viſus ꝛ ē dure digeſtiõis mala ſtomacho.ꝛ accidũt ex eſu eiº ſomnia mala.ꝛ ē mala neruis ꝛ pulmõi.Et idem auc. Meſarugie excozticate ex his ſunt fri.groſſe ſtrigũt vē trē ꝛ vrinã ꝛ igroſſant ſãguinē i venis ꝛ nõ ſinũt eũ curre re ꝛ ſunt frigidiozes q̃3 mes.i.robille.Et idem auc.Aben Meſuay lens ipſa ē frigida ꝛ ſicc.i prio.ꝛ coztex eius eſt ca.ſic.in pricipio.õ cuiº ꝑprietate ē minuere vrinã ꝛ mē/ ſtrua propter eius ſanguinis ingroſſationem.

Zafaran 3eafarã.i.crocu3 ozientale.crochos gre.
Zabarali.ideſt caſcata.
Zabarac.3abarat.ē plãta cuiº vna ſpēs h3 folia ſi cut lēticula.ꝛ ē alia ſil'is camephiteos quibus ca remus Dia.antillos.
Zair.i.dolõz extēſiuº ꝛ ab raſiuus i iteſtino recto.
Zait ara.3abit.3aiatimũ. ideſt oleũ õ oliuis.Ser.
Zaiur.i.auripigmentum/
Zanet idem
Zambaca.vl' raya dõeſti/ ca.i.ſambucº vñ oleũ fit
Zamboz.ara.volatile anu loſu3 aculeatũ.vt veſpa. volans cũ murmure.
Zãbugi oleaſter.oliua ſil/ ueſtris ifructifera Agri/ lea.Diaſ.
Zambana eſt herba vñ fit aloes.Saladinus.
Zãbach.i.ſãbucũ l' ieſemi.
Zametad.ara.3marad.i. ſmaraldus.
Zamozat idem.
Zarbazet idem.
Zanabanen.i.hedera.
Zanda.eſt 4ª.ſpecies la/ pacy.Dia.
Zanarbu.ideſt carui.
Zanet.ideſt auripigmētũ.

Zaiton.ara.oliua.Sera.
Zaiur idem.
Zapinº deda.Pinus ma/ ſculus arboz grãi viridis idē.l.botin.
Zara.ideſt ariſtologia.
Zarunt vl' mazianchoza.i. ariſtologia longa.
Zara medua.i.bulbº ema/ ticº vl' vomicº ꝛ ē narciſcº
Zaraminerua.cepe azir.
Zarbazed.i.ſmaraldus.
Zametad idem
Zamarot idem.
Zardec.i.crocus oztenſis.
Zarin.i.auripigmentum.
Zaroic idem
Zarmena amara.ideſt au ripigmentum rubeum.
Zarnab ſunt folia arbozis magne nõ facientis fru/ ctũ ſimilis ſalici habēs odozem vt odoz citri. ALHAVI eſt plan/ ta parua.
Zarũegi.i.dozonigi Aliab.
Zarnech.galiopſis ſerma chu3 rub.ideſt arſenicũ arſinago.
Zarnabũ.i.roſmarinus.
Zarneb.i.folia ſalici tozēti
Zaro.ideſt lentiſcus.
Zarole.ideſt ſozbe.
Zarum idem.

Capitulum. CCCCCCXCIII.

Zaroz ara.vel 3arora.gre.trionum.trigonu3 vel tri/ coctũ lat.meſpilũ vel an3arola 3aurur.a3aro/ la.3arurum eſt qdã fructus ſil'iſpiro in figura ꝛ paruus in ſicilia ozitur.SERA.cap.3aroz aucto.Diaſ.Eſt arboz ſpinoſa cuius vna pars vocat meſpilũ ꝛ h3 fructũ paruũ ſimilē malis paruis bonu3 ad comedendu3 eſt ſtipticus.

bonus ſtomacho cū comedit̄ retinet ventrē ⁊ tarde maturatur. GALIE. li.ſcdo de cibis.fructꝰ eius ē ſtipticus fortiter ⁊ in folijs ⁊ in ſummitatibus eſt ſtipticitas ⁊ frig. palam quoniam taliū oīum paꝝ comedit̄. cōuenit. nō vt ficuū aut vuaꝝ copioſe.neqꝫ enim vt alimēto ſed vt medicis ipſis idigēmꝰ magis. GALIE. ſeptio ſimp. pharmaco.cap.meſpillū qdaz tricoctū noiant eo q̄ tria bz oſſula oia intra ſe.ſemē aūt ē quodlibz eoꝝ huiꝰ arboris ſicut que pomis iueniunt̄ ſunt arboris pomi ⁊ acinis vitis ⁊ mikole ficus.ſtipticus aūt ē ſufficiēter fructꝰ huius arboris ⁊ vix eſibilis ⁊ retentiuus ſufficiēter eſt vētris in germinibꝰ eius ⁊ ī folijs ſtiptica qualitas eſt non pauca.

SERA. Eſt alia ſpēs zaroꝛ ī regionibꝰ hiſpanie quaz multi vocāt epimelidā vel pomelido cuiꝰ fructꝰ ē bonꝰ eſui ⁊ vnūquodqꝫ pomū eius bz tria oſſa rotūda:⁊ iō nominat̄ trigonū ⁊ ſilr̄ ē vt ſupioꝛ ſtipticꝰ ⁊ hāc ſpeciē latini vocāt zarolā. Iſidorus Polimedo ſoꝛbe fructui ſilis mediocris arboꝛ ī floꝛe candido dicta pomelido q̄ dulcedini ſit eius fructus ⁊ acuto ſapoꝛi mixtus. DIASCO. cap.de meſpilo.ſemē bz rotundū fructū minutū matiano ſimile tria oſſa habēs vn̄ tricoctū dicit̄ ſtipticū ē cū ſtomacū ventrē abſtiet ⁊ tarde matureſcit. ALMAN. tractatu tertio fri.ſunt ⁊ ſicca ventrē ſtringūt ⁊ vomituz abſtinēt.Et alia ſpecies naſcitur in hiſpania quam multi epimelidam vocant ſemen rotundū habens ⁊ trigonum vnde tricoctū dicitur hoc bonū ē ad edendum ſtipticum ⁊ ſtomacho aptum ⁊ iſta eſt azarola.

Zarſac.ideſt berberi.
Zarton.ideſt oliua.
Zauco.ideſt argentū viuū
Zaucule idem.
Zauda.i.crocū oꝛientale.
Zauen.ideſt lolium
Zaub.ideſt argentum.
Zauſioꝛ.i.oppoponacum.
Zeari.ideſt ſpelta.
Zebara eſt quedam medicina odoꝛifera.
Zeber zebel chara.ara.i. ſtercus vel fimus.
Zebon zebd.i.butirum.
Zeebri.ideſt oleum.
Zebet albahar.ara.ſpuma maris.
Zea ideſt ſpelta.Gal.nono memiri capi.quarto.
Zebeat.ara. xionch. ſpia ē,

Capitulum. CCCCCCXCIIII

Zebus albach.ſiue zebethababar.ara.gre.alcioniuz vel aloſacne vel aroſachic vel aloſāche lati. ſpuma maris. Pli.libꝛo.32.cap.5.in pnci. SERA. auc. Diaſco.ſunt eiꝰ quinqꝫ ſpecies vna eaꝝ ē ſolida ⁊ grauis habens odorē piſciū putridoꝝ ⁊ ſimilitudo eius eſt ſicut ſpongia marina ⁊ reperit̄ multū in litoꝛe maris. Secunde vero ſpeciei figura ē longioꝛ illa.⁊ ē leuis pōdere hn̄s multa foꝛamina ⁊ ē ſilis vngule oculi leuis ſicut ſpongis ⁊ odoꝛ eius eſt ſilis lēticule marine.Tertia ē ſimilis roſe ⁊ coloꝛ eiꝰ vergit ad rubedinē ⁊ purpureitatē. Sed quarta eſt ſilis lane ſuccide leuis ponderis ſicut ſpecies ſcda Quinta vero eſt in ſuperficie leuis īterius vero aſpera ſimilis fungo ⁊ bz odorē.Et idē auc.Gal.omniū ſpecieruz ſpume maris ſubſtantia ē ſubtilis reſoluit ⁊ abſtergit verū vna bz bōitatē plus alia ⁊ alia ē minoꝛ ī his v̄tutibꝰ ⁊ in ſubtilitate ſubſtantie.⁊ pp hoc ſunt diuerſe. Et virtus quidē duaꝝ ſpecieꝝ primaꝝ ē cōueniens empetigini ſcabiei ⁊ moꝛfee.⁊ mundificat faciē.Tertia ē ſubtilioꝛ omnibus ſpeciebꝰ ⁊ ideo qn̄ adurit̄ ⁊ miſcet̄ cū vino rubeo ſubtili ⁊ linitur alopitia curat eaz.⁊ quarta ē ſimilis huic virtute niſi qꝛ ē debilioꝛ ea quantitate non pauca.Et quinta bz in ſapoꝛe ſuo ponticitatē ⁊ acuitatē.⁊ virtus eius eſt calidioꝛ ſpeciebus alijs ⁊ que adurit pilos ⁊ excoꝛiat cuti Et idē auc.Diaſ.due p̄ie ſpecies ſunt bone ī lotiſis mulieꝝ qꝛ mundificat cutez caruz ⁊ conferūt ſilr̄ ad auferēdum hothoꝛ lactea empetiginē lentiginē haras ſcabiem vlceratā moꝛfeā ⁊ maculas que fiunt in facie ⁊ ī alijs partibus coꝛpoꝛis ⁊ ſilia hoꝛū.ſed ſpecies tertia cōuenit ſtrāgurie ⁊ lapidis veſice doloꝛi renū.hidropiſi ⁊ doloꝛi ſplenis.ſed qn̄ miſcet̄ cū vino ⁊ linitur in alopitia curat eam. ſed alie due ſpēs ſtipticāt ⁊ abſtergunt.⁊ mundificāt ⁊ ppter hoc abſtergunt dentes.ſed quādo miſcent̄ cum ſale abradūt pilos.ſed ſi qs vult aliquā iſtaꝝ ſpecieꝝ opoꝛtet q̄ ponat illā in aliqua olla noua cruda ⁊ cooperiat eaz luto ⁊ ponat in foꝛnace ⁊ dimittat ollaz donec coquat̄ olla. deiñ extrahat̄ ⁊ reponat̄ ⁊ lauet̄ ſic̄ climia.ſz ſpuma alia ē dicta adarchi ipſa cōgelat̄ ſic̄ ſal ſup cānas ⁊ ſup iuncos ⁊ ſuper alias herbas ⁊ reperitur adherens cānis ⁊ herbis ī locis humidis lutoſis ⁊ ſalſis.⁊ coloꝛ eius eſt ſimilis coloꝛi floꝛis lapidis aſios aut floꝛis ſpume maris. ⁊ bz multa foꝛamina ſicut ſpōgia.Et idem auc.Gal.calefacit multū ⁊ abſtergit foꝛtiter ⁊ cōuenit egritudinibus ī qbus opoꝛtet calefacere qn̄ ponit̄ extra coꝛpus.ſz interiꝰ nō eſt cōueniēs pp ſui naturā ⁊ foꝛtitudinē nimiaz. Et idem auc. Diaſco.Eſt bona ſcabiei vlceroſe hothoꝛ lacteis empetigini ⁊ ſilibꝰ.⁊ vniuerſalr̄ ē ca.⁊ imutāt cōplexionē malā mēbꝛoꝝ ad bonā ⁊ ſedant doloꝛē ⁊ ſciaticā.Almā. tractatu.3.cap.Spuma maris.plures hēt ſpecies q̄ oēs ca.⁊ ſic. ſcabiei moꝛfee ⁊ alopitie auxiliat̄.Bulcaſim li.dicto ſeruitoꝛ.Modus cōbuſtiōis ſpume maris.pōe eā ī olla terrea ⁊ cooperi ⁊ lua cū argilla ⁊ pone ī furno q̄uſqꝫ adurat̄ deiñ accipe ⁊ repōe Et qdā ponūt ſup prunas ⁊ cōburūt exufflando . ſed ablutio eius eſt ſicut ablutio tucie.

Zedef.ara.concbilium.

Capitulum. CCCCCCXCV.

Zedcara eſt quedā herba ſimilis ariſtologie minori.⁊ ī ſua virtute ⁊ melioꝛ ē illa que cum napello creſcit.⁊ ē tyriaca napelli ⁊ omniū venenoꝝ ⁊ ponitur triplum ponderis girumbet loco eius.

Zecteno.ideſt oliua.

Capitulum. CCCCCCXCVI.

Zedoaria lat.gre.zerūbet. zeduar.ara. Radix ē cuiuſdā herbe in trāſmarinis partibꝰ inuente ca.ē ⁊ viſcida.vn̄ lūbꝛicos occidit rutū facit ⁊ ſtomacho aptū cuiꝰ doloꝛē antiquū ieiune ſumptū maſticatiōe tollit. PAV. ca.ē i.3.ſic.ī ſecūdo. Radix ē cuiuſdā herbe q̄ p decē ānos ſuat̄.vinū decoctiōis eius ɔtra tuſſim frigi.fac.⁊ cōtra doloꝛē ſtomachi ⁊ inteſtinoꝝ ex vētoſitate vel frigiditate.ſuppoſitoꝛiū factū ex ea ⁊ trifera magna matricē calefacit ⁊ mūdificat.ſalſamentuz ex eo factū roꝛemario pāe aſſo ⁊ aceto apetitū icitat. SERA. cap.zerūbet.i.zedoaria.⁊ ſunt radices rotūde ſiles ī ſapoꝛe ⁊ coloꝛe ziziberi ⁊ affert̄ ō ſceni.Aben Meſuay.ē ca.⁊ ſic.ī 2°. ipinguat ɔuenienter ⁊ aufert vētoſitates odoꝛez allij cepe ⁊ vini a ꝓpetate.Et dixit Bedigoꝛas ɔfert moꝛſui venenoſoꝛuz. AVICEN. de viribus coꝛdis.eſt calida ⁊ ſic.in tertio.⁊ confoꝛtat coꝛ.

Zeduā eſt planta de manerie volubilis. ſpecies zurumbeth.
Zeduarzimū.i.fermentum.
Zemi idem.
Zeduce.ideſt nucelis
Zedeuagi.ideſt canapis.
Zefere.ideſt ruta.
Zefirus.i.fauoniꝰ ventus.
Zefr.ara.pix.

Capitulum. CCCCCCXCVII.

Zeg .ara.vl̄ chachira gre.calcitis vel colcotar. vl̄ zegi calcadis.lat.vitriolū. SERA. cap.zeg.auc.Gal. vidi in mineris.tres venas extēſas vnā ſup aliā p longū ſpaciū ⁊ vena iferioꝛ erat zeg nigrū ⁊ vocat̄ marcheſita ⁊ ſecūda q̄ erat ſupra eā ē colcotar vel calcit ⁊ terra que erat ſupioꝛ eſt zeg vide ⁊ ē vitriolū vel calcātū.⁊ hec q̄ eſt zeg nigrū ɔuertit̄ ⁊ fit colcotar zeg vide.i.vitriolū.Eſt aliud zeg rubeū qd̄ hic nō ponit p quo lege atramentum.⁊ oēs tres ſpēs diuerſificant̄ adiuicē in ſubtilitate ⁊ groſſitudine qm̄ ex eo groſſius ē zeg nigrū ⁊ ſubtilius ē zeg viride ⁊ colcotar ē mediū iter hec duo ⁊ virtꝰ iſtoꝝ omniū ē aduſtiua ɔburēs carnē ⁊ faciēs eſcarā durā ⁊ ē ſtiptica ⁊ zeg.qdē viride ⁊ colcotar diſſoluit̄ ⁊ liq̄fit qn̄ ponit̄ ſup ignē ſz zeg nigrū ñ diſſoluit̄ neqꝫ liq̄fit qꝛ coagulatio eiꝰ ē petrificata foꝛtis.zeg vero viride ē maturatiuū a caloꝛe ſuo naturali maturatiōe amplioꝛi q̄z colcotar. Idē auct. Diaſ.zeg aliud ē babilonicū ⁊ aliud ciprenſe. ⁊ babilonicū ē meliꝰ durū:qd̄ cuz frangit̄ bz iteriꝰ maculas albas ⁊ v̄tus eiꝰ ē ſicut calcitis ⁊ cōburit̄ ſic̄ ipz ſz ciprēſe bz colorē aureū v̄ſus coloꝛē eris frangibile.venoſum ſic̄ alumē interius habēs maculas ſplēdidas ſimiles ſtellis ⁊ meliꝰ ex eo eſt recēs mundū frāgibile.illud āt qd̄ defert̄ ex babilonia ē meliꝰ ⁊ ē foꝛtiꝰ ī oībus q̄z ciprenſe p̄ter q̄z ī medicinis oculoꝝ nā in h ē debilius ciprenſe ⁊ bz v̄tutē ſtipticā. ſz bitrias putāt aliq q̄ ſunt ſpecies zeg.⁊ ē illud quod aggregat̄ ſup capita mineraꝝ eris ſic̄ ſal.Et ex eo ē quod generat̄ ſup mineras qd̄ dicit̄ maltia quod iuenit̄ ī mineris vbi fodit̄ es ⁊ aliquādo ſup ipz es repit̄ ⁊ cōplō eiꝰ eſt terrea.Et ex eo eſt quod repit̄ ī mineris ī terra dicta falchia.⁊ ī alijs pluribꝰ ⁊ meliꝰ ex eo ē cuiꝰ coloꝛ eſt ſic̄ ſulfuris ⁊ ē lene eq̄liū ꝑtiū munduz ⁊ qn̄ tangit̄ digitis fit nigrū ⁊ eiꝰ v̄tus ē aduſtiua ſimil̄ v̄tuti zeg.Et idē auc.Diaſ. vitriolū vl̄ calcantū ē ſtipticū ɔſtrictiuū aduſtiuū ⁊ qn̄ ſumit̄ ex eo ī potu.3.i.cū ydromelle expellit lūbꝛicos ⁊ aſcarides ⁊ qn̄ ſumit̄ ī potu aufert nocumētū fūgoꝝ faciēs euomere ⁊ ponit̄ ex eiꝰ pl̄uere ī naribꝰ ⁊ ɔſtrigit ſāguinē fluētez ab eis ⁊ qn̄ ponit̄ ex eo ī naribꝰ diſtillato ī aq̄ mūdificat caput.⁊ puluis eiꝰ mūdificat vlcera ī naribꝰ ⁊ auribꝰ ⁊ ſedat doloꝛes auris ⁊ occidit vermes ī eis. PAV.cap. de vitriolo cal.ē ⁊ ſic.i.4.Bulcaſiz li.dicto ſuitoꝛ. Foꝛma ɔbuſtiōis calcāti hec ē.Accipe calcātū ⁊ pōe ſup teſtā nouā ⁊ teſtā pōe ſb prunas ⁊ vre ⁊ ſit q̄titas ɔbuſtiōis eiꝰ ſi fuerit calcātū nō mſte hūiditat qn̄ nō apparebūt ampule.⁊ erit d̄ſiccatū foꝛtiter.⁊ ſi fuerit āplioꝛis hūiditatis oz q̄ dimittat̄ ſup prunas q̄uſqꝫ mutet̄ coloꝛ eiꝰ ⁊ qn̄ mutabit̄ coloꝛ ītra ſe.⁊ v̄tet̄ ad ſimilitudinē mogre oz q̄ auferas ab igne ⁊ purges.⁊ ſūt q ponūt ſup prunas ⁊ miſcēt donec declinat ad citrinitatem aut ponunt ſup teſtam ⁊ ponunt ſup prunas ⁊ miſcent donec mutat̄ coloꝛ eius.

Zegi.ideſt calcitis.
Zegibel.ideſt zinziber.
Zegreſte.i.berberi .
Zeheretb alchas.ara. flos eris.
Zeide ara. augm̄tatiōes q̄ fiūt in curibꝰ equoꝛum ⁊ ſimilium animalium.
Zeitumū zaitumū.i.oleuz oliuaꝝ.Stephanus.
Zeia.i.ſpelta vel lolium.
Zeialderū. zeiteedirum.i. oleum lentiſcinum.
Zeias.ideſt ſpelta.
Zeiden ē medicia īdie ex ligno ido ⁊ eſt v̄tus eiꝰ ſimilis virtuti hehem.
Zeite.ideſt oleum.
Zeite edire. zeialderum.i. oleum lentiſcinum.
Zeite erait.i.oleū laurinū.
Zelhedababar.i.ſpūa ma.
Zelē.habelcelio.pip ethiopū.piper nigroꝝ idem.
Zeliabin.geleniabin ideſt ſyrupus roſatus.
Zeliz qd ē.l.granū azelim habel zelim.
Zemaꝝ.i.frumētū Ste.
Zema gre.i.ſuccꝰ ⁊ ē ius q̄ nos dicimꝰ zēuma.
Zemenecton zeminerū.i. ꝑuatio greſſꝰ zāmetū idē
Zemi.i.fermētū.zima idē
Zemoꝛ zenoꝛ. ideſt ruboꝛ placidus.
Zēphiros.i.aq̄a duruz cui nō aſſociat̄ ſēſꝰ nz doloꝛ
Zenegio.qd ē.l. Ruſne.
Zēfara.i.yſopus humida.
Zēfur zēzur.i.vua lupina.
Zengibil ara . zinziber.
Zeniafaꝝ zēzifur zēgifur ara.i.ciabꝝ zinabꝝ Se.
Zeotha.i.nux muſcata.
Zeo.zeo.i.fer ueo. iñ zema zima vel zoma.i. feruēſcens.iñ apozima.i.d̄ſeruens.ſ.decoctio nō ſyrupata.
Zenotica.i.purgatiua. Ga. libꝛo de catarticis.
Zerboin eſt ſpēs cipreſſi.
Zercaſen.ideſt raffanus
Zerechara.ideſt.pruna.
Zerecarū.i.ſandalum.
Zereābadi zerēbadū.i.zurumbeth.Stepha.
Zereſch amiberberis aſeieſch zeriſch zereſci zereſcū zerega. berberis idē.
Zereuari.i.aq̄ caſei.Aliab.
Zerione ara acinatiū vue ſcilicet rapacium.
Zerezari zerekari.i.v̄ga paſtoꝛis vel plantago.
Zerzur ara.ſturnus auis.
Zercactis alcamapſi.i. ſemen apij.
Zeriat ē herba vn̄ fit litiū.
Zerna.i.empetigo.h vocabulum ponit̄ i.l. cranea. glucten . aynec. lichena Caſ.fe.Pli.
Zerocelkie.i.berſieri.
Zeron ſunt augmentationes vel ſopioſa ī curibꝰ animaliū.l. haſir. zeide.
Zerūbet.i.zedoaria.
Zeſt.ideſt teſt.
Zet.ideſt oleum.
Zeugite eſt ſpecies calami aromatici.
Zeulia.ideſt centumnodia vel poligonia.
Zhode.ideſt ciperi.
Zia gre.odoꝛifera. ⁊ zia.i. ſenationes.
Zibarbegi zirabē zibꝛabegi.i.cibariū ex carne cocta ⁊ ouis ſimul cōmixtl vel taſca mixta cū ouis.
Zibil zibib ara.i.paſſule.
Zicama.ideſt lolium.
Zia Dia. eius duo gn̄a ſūt vnuz monokokkum.qd̄ vnū granuz bz ſz dikokkuz qd̄ duo grana bz ſibi ɔiūcta apta ē v̄o eſcis iñ panis factꝰ minoꝛē ab oꝛdeo bz v̄tutē ⁊ a tritico.
Zibatū.i.argētū viuū St.
Zigia ſigia ſtoꝛax liquida idē.Et zigia ēt ē ſpēs aceris arboꝛis.i.acer.
Zima zimi gre.fermētū zimatis fermētatꝰ iñ azima azimꝰ.i.ſine fermēto
Zimia.i.vndimia aq̄a flegmaticum.
Zipulle fritelle.criſpelle panis frixus in oleo.
Zir.ara.alabaſtrum.
Zicibil.ideſt zinziber.
Zicifal.plāta ē ī vltramarinis partibꝰ ⁊ etiā ī mōtibꝰ ſclauonis imo ē iuiuba zizifa zinzifa dicta a Pli.li.15. ca.14.ī pncipio ⁊ lib.17.cap.10.in fine.
Zicifur.i.cinoſbatus.
Zingi zigi zigin.i.foꝛfice.
Zima zemi.i. fermentum.
Zimber.i. roſmarinus.
Zimibar.i.trifolium.
Zimilas idem.
Zimlas idem.
Zimaria.i. viride vt erugo eris.
Zicuria zumana idem.
Zingig ē ꝓpuz nomen loci.
Zingit idem.
Zinat.i.argentum viuum.
Zinziber.ideſt galla.
Zincuria.i.viride vt erugo eris.
Zumaria idem.
Zumana idem.
Zinzifa agreſtis.i. rubea q̄ bz fructus intus piloſos lege Sulabic.
Ziniam.ideſt yua vl̄ lactuca aſini.
Ziniar ara.erugo eris.i. viride eris.
Zinilar.quid ē.l.roꝛaſtrū.
Zinirna.ideſt mirra.

Capitulum. CCCCCCXCVIII.

Zinirmon zinirnō ſcdz Dia.naſcit ī mōte anamō virgas bz ſimiles apio ⁊ ramos plurimos ⁊ folia ſimilia ei lata ſup terrā ſpanſa foꝛtioꝛa ⁊ pinguioꝛa ⁊ odoꝛata cū viciſſitudie coloꝛ eſt illi mellinus ⁊ ſunt ei capitella ancto ſimilia ⁊ ſemē obꝛotundū ſimile cauliculo nigrū viſcidū ⁊ mirre habēs odoꝛē radix eiꝰ viſcida ē odoꝛata ⁊ moll̄ ſuccū pl̄rimū habēs ⁊ fauces moꝛdēs.Coꝛiū ē illi a foꝛis nigrū ītus viride aut ſubalbidū naſcit̄ locis aſpis ⁊ hūectis.virtꝰ ē radici eiꝰ ⁊ ſemini.⁊ herbe calide eius folia ī ſale cōponunt̄ ventrē ſtringūt radix eius venenis occurrit tuſſietibꝰ ⁊ oꝛthonoicis vrinā ꝓuocat folia eius cataplaſmatibus adhibita tumoꝛes ⁊ duricies ſpargunt. Radix eius omnia ſimiliter facere poteſt ſemen eius vrinaz ꝓuocat nefreticis ⁊ ſpleneticis ⁊ doloꝛi veſice maximū preſidium eſt.menſtruis imperat ſecundinas exponit ſciaticis vtilis eſt bibitum inflationez ſtomachi ſpargit ſudoꝛem ꝓuocat ⁊ ructuationem ꝓſtat.maxime hidropicis ſubuenit.

Zinziber.qd ē.l.teugibel.ziggiber gre.zinzibil.ara.Dia.

Capitulum. CCCCCCXCVIIII

Zinziber caninũ vel aquaticũ.i.olus qđ interficit canes.cuius folia ſunt ſic̃ folia ſalicũ ſed magis citrina eis ⁊ habent virgulta rubea habẽtia ſaporez zinziberis.nec ẽ pſicaria vt qdã dixit exponẽs Auic.

Z ion. ideſt vita vel ſemperuiua.
Zipparis.ideſt galla.
Z iraben.i.zibarbegi.
Z irbus ẽ piguedo vel panniculus coopiẽs iteſtina.
Z ireoſkire.i.cib⁹ đ berberi
Z irimeon.i.hermodactili.
Z irionti.i.ariſtologia.
Z irius.ideſt mirta.
Z irmidia.ideſt herba ocli ⁊ eſt luyula.

Capitulum. CCCCCCC.

Zirnabũ eſt arbor magna nõ fructificãs ĩ mõte libano de ſceni cuius virgulta ſunt parua rotunde figure habens paruam groſſitiez calami cũ quo ſcribitur nigra ad citrinitatẽ declinantia que non habẽt multũ saporem neq; odorem.⁊ modicum quod habent de odore eſt odor citri.eſt ⁊ eius virtus nucis muſcate ⁊ eſt ſubtilior parumper.

Capitulum. CCCCCCCI.

Zirũb ſiue zirũbet.ara.gre. circũquinem vel cauch SERA.cap.zirumb.ẽ ex ſpẽb⁹ odoriferis ⁊ pp̃ h̃ admiſceẽ in confectionib⁹ aromaticis. Et idez auc. Halieni eſt cali.⁊ ſic.prope tertiũ gradũ ⁊ ẽ in virtute ſua ſimile caſſie lignee.⁊ cubebe.Et idẽ auc.Cõſodomy.ſi nõ habes cinamomũ pro eo pone zirumb.Et idẽ auc. Pauli ſicut dicit Hal.nec plus nec minus vna littera q̃re ſignatur q ab eo tranſtulit.Et idẽ auc.Yſaac ebenaraz.Eſt arbor magna naſcens ĩ monte lubue.i.in oriente.nullũ faciens fructũ habẽs folia lõga quoꝝ color ẽ ĩter viriditatez ⁊ citrinitatẽ ſimilia folijs ſalicis ⁊ ita ẽ color ramorũz ⁊ hz odorẽ ſicut odor citri ⁊ ẽ ca.⁊ ſic. ⁊ ſtiptica reſoluit ⁊ ſtringit ventrẽ. Et idẽ auc.Meſarugie.Uirtus eius ẽ ſicut virtus nucis muſ. verũtñ ẽ ſubtilior ea.⁊ qñ fit ſternutatoriũ cũ eo ⁊ oleo viola.cõuenit dolori capitis frigido ⁊ humido.⁊ ꝯuenit ſtomacho epati pp̃ ſuã aromaticitatẽ.

Zirũgnã ẽ cãna ſilis cinamomo.⁊ eſt zirumb.
Z irungen.i.hermodactili vltramarini.
Z irungen.zurungen. Surungen.
Z izarã merua.Ste.eſt bulbos ematicos.bulb⁹ vomicus.Cepe azir.
Z izaniõ gre.zizania loliũ.
Z izife.gre.iuiube zizifõ. ⁊ pro arbore.zinzifea.
Z mar zmarech ara.zamarã.fiſtula.zmar alrabi fiſtula paſtoris aliquando mizamar dicunt.
Z milax.i.roraſtrũ. Pli.milax.li.z4.ca.io. ppe fi.
Z oan.zoci.ideſt animalia.
Z odiaca.ideſt animalis.
Z ogi forpices.
Z oia.gre.zoa zo.viuo.i. vita.zon viuẽs ide zodiaca ⁊ zodiac⁹ iuramẽtũ. Juſcellũz.zomion.brodium Hal.li. de alimentis.ca. de carne.
Z omon.gre. zomos. gre.i. ius vl' ſalſamentũ liq̃mẽ
Z omus.ideſt fermentũ.
Z onamon. i. ſemperuiua.
Z oohod.ideſt ciperi.
Z opiſſa zoiſſa. Dia. apozima. Pli.li.z4. ca.7° circa mediuz.Stepha.
Z or ẽ ſ̃a ſpẽs ſpilli. Dia.
Z orag.ara.lauda auis.
Z otica vtus.i. aialis. Hal. ſuper ꝯmẽto pulſuum
Z ubel.zubd ara.i. butiruz crudũ.zazubd.
Z ucchare.quid ẽ.l.ſuccarã
Z uan.albaui.ẽ zizania lolium xeilen.
Z uriderdar.i.viole ſ̃z alia batẽ.ſ̃z alios abſinthiuz ⁊ aliter Citonia.
Z urucus zunicuz.ideſt cuniculus.Halie.
Z uros.i.ſuchaba.Ste.
Z urũb.qd ẽ.l.Ruſne.

Capitulum. CCCCCCCII.

Zucharũ SERA. auc.Hal.prima eius virtus eſt ſic.ſecunda abſtergit ⁊ reſoluit.⁊ dixit õinge.ſani.q ingreditur in medicinis aperientib⁹ oppillationes ⁊ abſtergentibus ⁊ mundificantibus vias ⁊ ẽ longinquũ a nocumento ſtomachi ⁊ ab eo quod facit ſitim ſicut mel ⁊ efficiẽ per expſſionẽ cãnaꝝ ⁊ ſuccus eius coagulatus vocaẽ zucharũ.Et idẽ auc. Diaſ. Eſt ſil'r zuchaꝝ ex ſpẽbus mellis.⁊ diciẽ mel cãne.Et ẽ aliud zucharũ ita pigue q nõ iduraẽ ſ̃z remanet liquidũ ad modũ mellis ⁊ cũ plus moraẽ dureſcit cuius ſubſtãtia coagulaẽ ſup cãnas in india ⁊ arabia ⁊ cũ plus moraẽ dureſcit cuius ſubſtantia idurata ſimilaẽ ſubſtantie ſalis.⁊ frangiẽ ſub dẽtibus ſicut ſal ⁊ vocaẽ ſal indũ.Et qñ reſoluiẽ ⁊ bibiẽ ſoluit ventrẽ ⁊ ẽ bonũ ſtomacho ꝯfert dolori veſice ⁊ renũ ⁊ abſtergit obſcuritatẽ viſus. Jdẽ auc. Aben Meſuay.ẽ ca.in p̃ncipio ſi.hu.in medio primi.⁊ tale zuchaꝝ ſic coagulatũ ſup cãnã eſt quod afferẽ de egem. ſ̃m fruſta ſil'a ſali.⁊ ẽ etiaz zuchaꝝ tabarzed.i.de regione illa in qua fit zucharũ albũ puꝝ ⁊ bñ coctũ:quod nõ mollificatur ſicut ſal meni.⁊ ſimiliter zucharũ aluſar ſ̃m Aui. lib.z.⁊ ẽ rescadẽs ſup alaſaz ⁊ ſunt ſicut fruſta ſalis ⁊ in ipſo ẽ põticitas ⁊ amaritudo cũ abſterſiõe ⁊ reſolutiõe acuit viſum ⁊ confert renib⁹ ⁊ veſice.⁊ ẽ aliud zuchaꝝ amaꝝ quod colligitur ĩ planta hauſer. PAVLVS.cap.de zucharo.eſt ca.⁊ hu.in prici.nutrit ifrigidat ⁊ relaxat.Cõtra dolorem oculoꝝ diſtẽpereẽ zuchaꝝ cũ lacte mulieris ⁊ diſtilletur in oclo:probatũ ẽ.Et idẽ Sera. Penidie ſunt cali.⁊ hu.in pri.molliũt ventrẽ ⁊ ſunt groſſiores zucharo. AVICE. lib.z.zuchaꝝ ẽ vehemẽtioris lenificatiõis ⁊ ſedat inflationem.⁊ cum oleo amigdalino conuenit colice.

Z uccozaria . zuczocaria.i. flos agni caſti.
Z uffe.Suffe.ara.zuffore ẽ plãta habẽs folia ſil'a rute ⁊ ẽ yſop⁹ ratab hũida yobes ſicca.Ste.zufa.
Z uffefeſe.zuffarizeſ.zufeigeb⁹.ideſt iuiube.
Z ufeniferad . ideſt radix mandragore.Sera.
Z uferia ideſt alacha.
Z ufoara ideſt leuiſticum
Z ufara ideſt leuiſticũ.St
Z ufere albaze haze. Aze addinariar. dinaragua di idem Auic.
Z ukem ara .catarrus. ad pectus proprie.
Zumi zima camir.i. fermẽtum.Stepha.
Z uria ara.alga.
Z urũgen.i. ſurungen. hermodactilus.
Z uges ara.zuezegi.i.vitrũ
Z ugi ẽ acumẽ lãcee ⁊ põiẽ pro ſagitta hñte acumen
Z ukermen ideſt coriza
Z ulbe ideſt cicercula.
Z uleluge.zuleuie.h̃ fit de farina aq̃ ⁊ melle ſimul cõmixtis ⁊ ĩ oleo frixis. Almanſor trac.z.ca.iz. zukenge.
Z umana.i.viride vt erugo eris zimaria.zincuria.
Z ũdebeduſter. i. caſtoreũ
Zozur ideſt poligonia.
Z urũbet.i.zedoaria cuius herba ẽ ſil'is cipero ſed maior ⁊ min⁹ odorifera Aui.diuerſa faẽ capl'a lz ſit eiuſdẽ generis zurugen zirũgẽ ſurũgen idẽ.
Z urus. ideſt paliurum
Z uzem ideſt vitrum
ꝯoncar. i.virga paſtoris.
ꝯdos.ꝯdro eſt ordeũ romanuz cui nõ eſt cortex.
ꝯdiſi.quid eſt.l.condes.

Opus pandetarũ medicie ordiatũ ſ̃m lr̃as alphabeti ita vt facillime ⁊ q̃primũ repiaẽ quicqd ieſt:p eximiũ artiũ ⁊ medicie Doctorẽ Magiſtrũ Heorgiũ de ferrarys de Monteferrato qui nuperrime addidit ſinonyma ſuccincte que deerãt Symonis Januẽſis locis pprys cũ quotatiõibus auctoritatuz Pliny.Hal.⁊ aliorum doctorum.

Jmpreſſum Uenetys mãdato ⁊ expẽſis Nobilis Uiri Dñi Octauiani Scoti Ciuis Modoetienſis.quinto Jdus Martias.i498. Per Bonetum Locatellum Bergomenſem.

Regiſtrum.

a
Opus pãdectaꝝ
Opus Pãdectaꝝ
ipſa herba ⁊ elixa
fert tuſſi ⁊ vlceribus
b
gallinacea ⁊ ceruſa
reſiſtit veneno
Alfegianti Alefangiũ
Alboſor ideſt
c
ſtrua ⁊ reſoluit
dicuntur felfeoles
profert q̃ ⁊ maſcul⁹
vulneratio cum
d
tibus. Alij vocant
ideſt crocus ortulan⁹
ſiue ficus terre
Atrogonis.Tragcon
e
mordicatiuũ ſalſuz
⁊ flos qui apparet
ſummitatibus
ſtione propterea
f
vero pro cardumeni
latur virtuti folioꝝ
pus quapropter
frutex eſt ipſius
g
minuta ⁊ ẽ auellana
yris illirica lẽtigines
calida cuius aere
lacticinij quod
h
in potu cum aqua
l. Nakala.
nos qđ eſt canis
hedera coronatum
i
Crite.krite.gre.
qñcunq; cauatur
creantes nõ maluz
⁊ hz magnam
k
Diaelectri.ſunt
Dimalos ideſt
⁊ ſuper lapides:
ſcorpio marinus.
l
Empiotica gre.
Epiſtocomis.i.
lam tendens
mentis acredinis
m
Fida.fidda.i.
ſumpſit fungos
Flaura.i.planta
Hafit.Hafere.i.
n
norum perforat
trefactionem: ⁊ in
ſimilia albe
ſextario mundo:
o
ex arboribus alijs.
folijs ⁊ ramis
⁊ meliorat colorẽ
vt apparet in.l.
p
folijs ſicle ⁊
Hyppia.ideſt
⁊ meſeraicarum
lefaciens ⁊ molliẽs
q
Korabion.i.almea
rem: ⁊ naſcitur
ta oua ſua
Lapis coranticas
r
nutrimenti tẽporis
Lecara lacca
pidum eſt genus
colicis proſunt
s
Capitulum.
Melegere qd eſt
to os abluatur
Capitulum.
t
Nutbarer.ara.
Odioſmon.i.
Onificium.eſt
Oſtracorum.i.
v
epar apoſtemant
Sequitur de
⁊ adminiſtratur
Regulus.eſt
x
bens anguloſam
qđ furfura capitis
in coctione addit
eius eſt ſubtilis
y
Stimar.i.napus
Suic.i.ſauich.
ſafar.taliſtear.i.
Temalcũoleo
z
Capitulum.
formes vt in
ra corum magna.

Finis.

552323
I J 144

M. 15202

